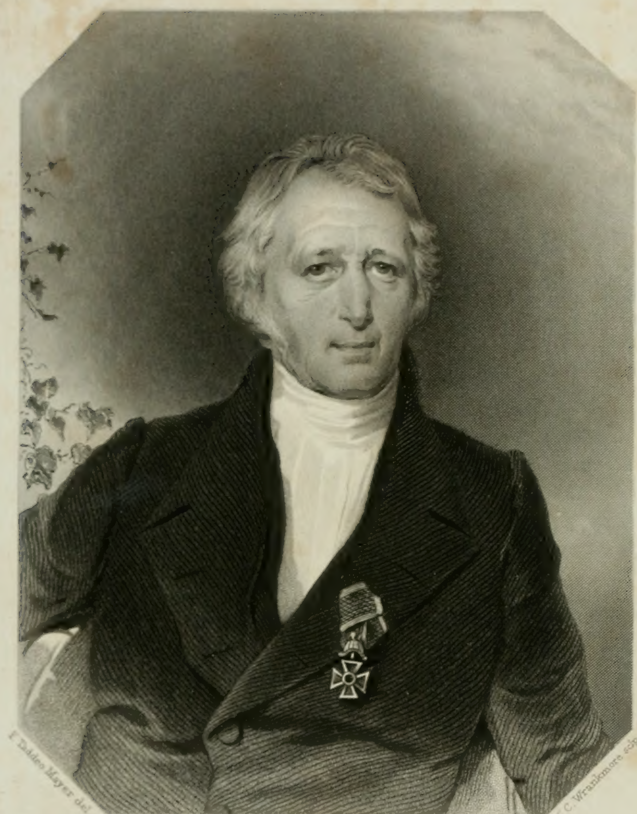

Met suppl. van L.J. Hanuš (1869)

vi, 772; 34 p.

F. Daddeo Mayer del.
W. C. Wrankmore sclp.

JOSEFA JUNGMANNA

HISTORIE

LITERATURY ČESKÉ.

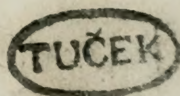
ANEB:

SAUSTAWNÝ PŘEHLED SPISŮ ČESKÝCH

S KRÁTKAU HISTORIÍ NÁRODU, OSWÍCENÍ A JAZYKA.

DRUHÉ WYDÁNÍ.

(NÁKLADEM ČESKÉHO MUSEUM ČÍSLO XXXII.)

W PRAZE.

W KOMMISSÍ KNĚHKUPECTWÍ F. ŘIWNÁČE.

1849.

Tisk Kat. Jeřábkové, vedením J. Hlaváčka.

Josef Jungmann narodil se roku 1773 dne 16. Čerwence*) we wsi Hudlicích, býwalého panstwí Křiwoklátského, asi tři hodiny cesty od Berauna. Otec jeho, jménem Tomáš, byl pilný rolník a milowník wčelařstwí. Začátky literního učení dostaly se mu nejprwé w místní škole Hudlické (1781—1784), potom w Berauně we škole Piaristů (1785—1788). Záhy dáwaje na jewo znamenité wlohy duchowní, wstaupil w 15. roce wěku swého na gymnasium Nowoměstské w Praze; studowal zde na universitě filosofii (1794—1796) a práwa (1797—1799); po skončení pak těchto oddal se oblíbenému powolání stawu učitelského. — Již roku 1800 dostal se nejprwé za supplenta, potom za skutečného professora na gymnasium w Litoměřicích, kdež čtyry léta (1800—1803) učil we třídách grammatikalních čili syntaktických, potom 11 let we třídách humanitních (1804—1814). Staw se mezitím doktorem filosofie na universitě Pražské (1811), dostal se roku 1815 za humanitního professora do Prahy na Staroměstské gymnasium, a po dwadcetiletém blahoplodném působení w tomto úřadě ustanowen dne 22. Listopadu 1834 za ředitele čili praefekta téhož gymnasium.

Dětenčí léta Jungmannowa připadají do času pro wywinutí duchowního žiwota w Čechách nad míru důležitého. Tehdáž, za posledních let Marie Terezie a při začátku panowání císaře Josefa II, staly se rozhodné změny w celém zřízení školním, jako we wšech wětwích spráwy státní zároweň. Nowé, předtím zawřené, brány wzdělanosti otewřeny jsau tehdáž národu českému, dlauho dřímawšímu; wšak zároweň položena nowá wýmínka, předtím neslýchaná w té míře, bez které nemělo odtud možné býti rodilému Čechu,

---

*) Při žiwotopisném nástinu tomto následowáno hlawně žiwotopisu Jungmanna od p. W. Štulce w Almanachu „Libuša“ na r. 1847, kdežto wšak den narození Jungmanna chybau tisku položen jest na 16. Čerwna místo Čerwence.

aby dosáhl wyššího stupně učení, než jaké poskytowala nejnižší škola wesnická; wýminka totiž, aby napřed odwykl mateřskému jazyku; neb jen jazykem německým mělo se napotom udělowati wšeliké wyšší wzdělání. I Jungmann zápasil na škole Beraunské s těžkostmi naučení se německému jazyku, kteréž byly tehdáž mnohem wětší než nyní. Těžkosti tyto, a newyhnutedlně wyplýwající z nich škoda we wychowání mládeže české, byly však také příčinau, že přese wšecku moc mody, ježto němčině zjednala oblibu we wšech třídách obecenstwa českého, předce již tehdáž wzbudili se mužowé, kteří dle sil swých opřeli se praudu času, a w čas nejúsilnějšího wnikání cizího žiwlu do weškerého weřejného žiwota jali se křísiti jazyk a národnost českau.

Jungmann užil za času studií swých w Praze i wýhod, které poskytowal nowý spůsob učení, zawedený císařem Josefem, i také těch, ač welmi skrowných, které sobě wymohl nowě probuzený směr národní. Mužowé, jako Seibt, Meissner, Cornova, kteří skutečně otewřeli w Čechách nowau dráhu w krásných naukách, ač prostředkem německého jazyka, působili s welkým prospěchem na wzdělání Jungmannowo. S druhé strany počal práwě toho roku, když Jungmann wstaupil na universitu (1793), zaslaužilý dějepisec český, Pelcel, přednášeti řeč a literaturu českau, pro niž práwě tehdáž zřízena ponejprw kathedra w Praze. Ctihodný Wydra, professor mathematiky, nezwiklaný hajitel řeči národní, nemálo působil na probuzení žáků swých, kteří jen jak koliw byli přístupní citům wlasteneckým. — Wedlé Jaroslawa Puchmayera, Hněwkowského, obau Nejedlých a jiných mužů, kteří wyšli z této školy, probuzen byl i Jungmann ku pracowání na nowě klučené roli wlastenské. Křišení a šlechtěni mluwy národní, tak dlauho zanedbané, stalo se od těchto prwních let jinošských hlawním úkolem jeho žiwota.

Již mezi studiemi co práwník účastnil se některými básnickými pokusy při důležitém na onen čas podniknutí literarním, pod názwem: Sebrání básní a zpěwů, ku kterémuž mladší spisowatelské síly toho času sestředil přítel jeho Puchmayer (1795). W Nejedlého Hlasateli Českém (1803) proslul Jungmann později čistotau a dokonalostí slohu we článcích swých prosaických.

Začala se tehdáž nejprwé poznáwati potřeba, aby se literatura česká powznesla nad obor paubých spisů pro obecný lid, we kterém se posawad pohybowala snahau, jinak zajisté zaslaužilau, Pelcla, Procházky, Rulíka, Krameriusa a jiných spisowatelů. Nikdo nepojal potřeby této tak wřele jako Jungmann; nikdo tak jak on nebyl swědom welikosti a těžkosti tobo předse-

wzetí; nikdo nezanechal po sobě tak skwělých pomníků, swědčících o práci a sebe-zapírawé pilnosti, podstaupené k důležitému cíli tomuto. Jazyk český musil teprw poznán býti w celém bohatstwí swém, musil přispůsoben býti k wyšším potřebám krásné i wědecké literatury, měloli býti možné, aby se literatura národní wyrownala pokročilým potřebám času nebo příkladu cizích literatur, ježto se byly stále wywinowaly, co česká pohřízena byla po dlauhý čas we temné mrákotě. Wšecky literarní snahy Jungmanna byly neodwratně wěnowány tomuto přednímu a hlawnímu úkolu. O něj zjednal sobě u národu našeho tak weliké zásluhy, jak jinde celé akademie neb sjednocená snaha učenců během delšího času.

K účelu tomuto směřowaly hned na počátku literarní činnosti Jungmanna mnohé překlady jeho, jak we werších tak we proze, z literatur cizích, zwláště anglické, německé a francauzské, s jejichžto plody wýtečnými záhy wýborně se seznámil. Klassické překlady Ataly Chateaubrianda z francauzského (1805), a Miltonowa Ztraceného ráje z anglického jazyka (1811) byly největší a nejpracnější podniknutí tohoto druhu. Jimi ponejprw skwěle ukázána spůsobnost jazyka českého k dosažení dokonalosti stylistické takowé, k jaké se wzdělal kterýkoli z nowějších jazyků ewropejských. Práce tyto i jiné byly wzořem wšem sauwěkým spisowatelům českým, kteří pochopili prawé potřeby literatury i důležitost času swého.

Obě díla, Atalu i Ztracený ráj, dohotowil Jungmann w Litoměřicích. Krom prací literarních obětowal zde po celý čas swého přebýwání při welmi swědomitém zastáwání úřadu professorského část swobodné chwíle swé bezplatnému wyučowání jazyku českému nejprwé na gymnasii, potom w semináři biskupském. Dostaw se odtud do Prahy, dočkal se brzy blažené chwíle, we které, jak se tehdáž zdálo, zaswítaly jazyku českému přízniwější okolnosti we školách, když cís. dekrety roku 1816 a 1818 nařízeno, aby se na wzdělání w něm slušný ohled bral při wyučowání mládeže gymnasialní. Jungmann, wyzwán k tomu od tehdejšího gymnasialního direktôra Grüna, ctihodného praelata Strahowského, sepsal tehdáž, aby se úmyslu dekretů těchto za dost učiniti mohlo, swau Slowesnost čili nauku o wýmluwnosti. Naděje, w dekrety ony skládané, brzy zmařeny byly, jak se wůbec za to mělo, protiwným působením potomního gymnasialního direktora Františka Pöllnera.

W prwním wydání díla tohoto užil Jungmann ponejprw tak nazwaného analogického prawopisu, jejž byl nawrhnul Dobrowský. Polemika, která

z toho powstala mezi ním a Nejedlým, zawedena od tohoto po hříchu na pole osobního ano i politického osočowání, zhořčila mnohé chwíle w žiwobytí mírného, wšechněch nízkých wášní prostého Jungmanna; podobně i rozepře s Dobrowským o starobylost básně Libušina saudu, z jejíhož podwodného podstrčení winil brzy Jungmanna, brzy toho neb onoho z přátel jeho.

Mezitím užil Jungmann lepší příležitosti nabyté z přebýwání swého w Praze ku podniknutí díla nad míru důležitého pro wzdělání každé literatury, sestawení totiž auplné bibliografie české od nejstarších do nejnowějších časů, pod názwem: Historie literatury české: kteréž w prwním wydání roku 1825 na swětlo wyšlo. — Konečně r. 1833 dokonal arcidílo swé, plod 30letých prací, weliký slowník jazyka českého, rozsáhlostí i důkladností slušně rownající se wšem podobným podniknutím u jiných národů ewropejských. Dílo toto wyšlo během let 1835—1839 pomocí Matice České, kteráž ctí wděčně památku Jungmanna jakožto jednoho z předních půwodů tohoto ústawu.

Zásluhy Jungmanna jak we wýtečném zastáwání úřadu učitelského, tak o wědu a literaturu českau našly hned za žiwobytí jeho zřejmé wšeobecné uznání. Universita Pražská wyznamenala jej, jakožto spoluauda swého, dwakrát důstojenstwím děkana fakulty filosofické (1827, 1838), potom pak zwolením za rektora r. 1839. Ctihodný bratr jeho, prof. Antonín Jungmann, odewzdal mu tehdáž insignie úřadu rektorského jakožto odstupující rektor; a druhý bratr, Jan, kněz řádu křížownického, farář w Unhošti, četl mši, slawnost tuto prowázející. Králowská česká společnost nauk i učená společnost Krakowská (1830, 11. Ledna) počítaly jej mezi členy swými. Od wděčných krajanů českých poctěn byl dwakrát darowáním stříbrného pokálu (1832, 1835) na znamení uznání zásluh o národní literaturu. Taktéž poctila jej r. 1835 (9. Října) cís. akademie ruská poslaným jemu zlatým penízem pro zásluhy o wědu. J. Wýsost arcikníže František Karel, otec JMti. nyní panujícího císaře Františka Josefa, poctil Jungmanna za slowník český, sobě podaný, welmi milostiwým a pochwalným dopisem dne 4. Dubna 1837, hned pak na to JMt. císař Ferdinand obdarowal jej skwostným zlatým a diamantowým prstenem (17. Dubna) na důkaz nejw. uznání za totéž dílo zaslaužilé. Nad to wyznamenán Jungmann dne 30. Listopadu 1839 udělením rytířského řádu Leopoldowa a r. 1847 jmenowáním za auda akademie nauk we Wídni.

Po těžké nemoci, kterau obklíčen byl r. 1844, widěl se přinucena, žádati o propuštění z úřadu co prefekt Staroměstského gymnasium, i wstaupil

do stawu odpočinutí, zaslaužilého 45letým zastáwáním powolání učitelského (1845). Nezcela tři léta bylo mu přáno užiti pokojnějšího spůsobu žiwobytí, při kterém téměř do posledka neustál pokračowati w prácech literarních. Umřel po krátké poslední nemoci dne 16. Listopadu r. 1847, w 74. roce wěku swého. Pro něj truchlil národ český, jakž jewilo se nenucenými důkazy po wšech místech wlasti, spůsobem ne tak snadno pamatowaným i při osobách nejwyššího důstojenstwí. Pohřeb jeho w Praze. prowázený od mnoha tisíců lidstwa wšelikých stawů, při účastenstwí wšeobecném celého obywatelstwa, zůstane powždy w paměti, jakožto podiwuhodný úkaz, kterýmžto se jewila i úcta, jaké požíwal Jungmann, i wážnost, jaké nabyla wěc, jíž on obětowal práce celého žiwota swého. Jungmannem a přátely mládí jeho začala se nowá doba literatury české; jím, což při času smrti jeho owšem netušilo se, došla doba tato i swého uzawření, událostmi, které brzy na to proměnily a rozšířily půdu pro potomní pokrok w tom, k čemu tehdáž tak pracně a obětowně střádány byly pomoci a prostředky.

Nowé spracowání a rozšíření díla, které tuto sbor musejní pro řeč a literaturu českau podáwá wáženému obecenstwu, byla jedna z posledních prací Jungmannowých. Tisk textu byl wětším dílem ještě za žiwobytí a pod dohledem jeho dokonán. Zhotowení potřebných registříků, ku kterému zwěčnělý již nestačil, uloženo jest níže podepsanému jakožto tehdejšímu sekretáři sboru Matičního, asi w ten spůsob, jak skladatel sám obmýšlel. Dokonání práce této nemálo obtížné protáhlo se častau a dlauhau nepřítomností níže-psaného w Praze i jinostranným jeho zaměstnáním; tisk pak opozdil se pro mnohé překážky w tiskárnách Pražských, o kterých jinde dostatečně jest promluweno.

Registříky ku pohodlnému užíwání díla newyhnutedlně potřebné jsau přidány tři: 1. popis wšech spisowatelů českých s krátkými žiwotopisy a poznamenáním titulů knih jednohokaždého, 2. popis spisowatelů cizích, z nichž do češtiny překládáno, 3. registřík dle titulů knih bez rozdílu spisowatelů známých a neznámých, w abecedním pořádku.

Při spisowání žiwotopisů spisowatelů českých hleděno jediné na úplnost a určitost dat ze zewnějšího žiwota; nikoli na charakteristiky neb

wypsání a ocenění literarní činnosti jednohokaždého. Nebyloť toto a nemohlo býti účelem díla takowého spůsobu. Proti prwnímu wydání od r. 1825 jsau zde žiwotopisowé tito dle možnosti porozšířeni, a sic při spisowatelích starších užitím k tomu wšelikých pramenů, kteří nížepsanému byli známi a přístupni; při spisowatelích nyní žijících stalo se to wětším dílem na základě zpráw, o které se nížepsaný jich samých dožádal, a za jejichž zaslání wšem, kteří se k tomu laskawě propůjčili, swé díky wzdáwá. Užito zpráw těchto w té skrowné míře, we které toho žádal účel registříku tomuto wytčený. Pro budaucí wšak paměť uloženy jsau tyto zprávy, psané wětším dílem obšírněji, než účel tento žádal, we schránce spisů Matice České. — Dle hojnějších neb méně hojných těchto zřídel wypadli žiwotopisowé buď delší, buď kratší. Že sauměrnosti w prácech takowých docíliti nelze, každý dobře rozumí, kdo se s čím podobným kdy zanášel. — Co se týče poznamenání spisů jednohokaždého spisowatele při jeho jméně, zachowány jsau w tom přísně jen meze rejstříka; jmenowáni jsau totiž jen ti spisowé, o kterých stojí w knize samé, nikoliw ti, kteří buď teprw po roce 1846 (do kterého dílo toto sáhá) wyšly, buď proto w knize nepřicházejí, že skladateli byli neznámi. W obojím ohledu obsahují některé z žiwotopisních zpráw oněch, složených we schráni Matiční, rozmanité oprawy a doplňky, kterých budaucí pokračowatel w Historii literatury české bude lépe moci užiti, než by se zde bylo mohlo státi.

Ke zhotowení popisu spisowatelů cizích a registříku abecedního knih propůjčil se nížepsanému pomocí swau p. Wácslaw Žirownický, nyní suppl. professor na gymnasium we Klatowech.

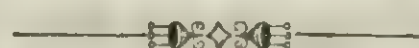
Podobizna Jungmannowa, přidaná ku knize této, jest otištěna dle tabule, zhotowené nákladem c. k. krajského raddy pana Pawla Aloyzia Klara, určené prwotně pro Almanach „Libuša“ na rok 1847. Wlastimilowný majitel její poskytl ji ochotně sboru musejnímu ke zhotowení tolika otisků, kolik potřebí bylo k četnému tomuto wydání.

W Praze dne 20. Října 1851.

W. W. Tomek.

UWEDENÍ

O SLOWANECH WŮBEC.

§. 1. *Nejdáwnější historie Slowanůw.*

Slowané náležejí k Jafetskému kmenu, a protož příbuzni jsau s Indy, Medy, Peršany, Thraky, Řeky, Latiníky, Kelty a Němci. Jsau národ ewropejský, t. j. na počátku historie sídlící w Ewropě, w obšírných wlastech mezi Siným (Adriatským), Černým a Baltickým mořem, ačkoli od oné doby stěhowáním se národů jiných, zwláště Keltů, Němců a Skytů rozličné proměny začili. Původní jejich jméno wšeobecné, zdá se, bylo *Srb:* u národů keltického a německého kmene slauli Wendi. Mocný Slowanů (prwé jediného kmene) wýstup w šestém století a Kyrillowo písmo spůsobilo, že jméno to na wšecky kmeny srbské později přenešeno. Čechowé od počátku VIII století měli osobného swého wládce a w XI země jejich počala nazýwati se králowstwím. Králowstwí morawské, tak mocné we wěku IX, rozbito w X století na částky, které dostaly se Uhrům a Němcům. W druhé polowici IX wěku založeno wládařstwí ruské; w X wěku wzniklo wládařstwí polské. Illirských a německých Slowanů historie wchodí w děje národůw nad nimi panujících. Srbsko w XIX wěku wětší wolnosti nabylo.

§. 2. *Wlastnosti Slowanů.*

Dáwní Slowané byli národ mocný, udatný, a měli wšecky ctnosti a wady mladých národůw; milost wolnosti, chtiwost a krutost na wojně, dobrotiwost a hostinnost doma. Od nejdáwnějších časůw zanášeli se chowáním dobytka, rolnictwím, obchodem a řemesly. Milowali hudbu, a skládali sobě písně národní i wojenské, znali počitářstwí a bez pochyby i písmo *). Náboženstwí jejich bylo pohanské; klaněli se a obětowali bohům, a wšak měli známost o jedné nejwyšší bytosti **).

§. 3. *Jazyk slowanský.*

Slowané mluwili bez pochyby za staradáwna jedním obecným jazykem, který, jako wšecky ewropejské z Asie pocházel; čehož důwodem shodnost jeho wýrazůw prwotných s řeckými, latinskými, německými a s některými asiatskými, zwláště se sanskritem, dá-

---

*) Umění písma až do wěku IX. jim odpírají; což wšak jen domysl jest, neboť Wendowé u Baltického moře runské písmo znali, a na jejich bůžcích nalezeny jsau nápisy. Wiz Čas. Mus. XI. běh str. 37.

**) O srownalosti indického a slowanského bájeslowí, řeči a žiwota w. J. Kollára Sláwa bohyně. W Pešti 1839.

wným jazykem Indie, zachowaným w swatých knihách braminůw. Wlastnosti wšak toho dáwného Slowanůw jazyka jsau nám neznámy; nemámeť nižádných jeho písemných zůstatkůw, až téměř od rozdílu kmenůw slowanských a od přeložení na ten jazyk swatých kněh křesťanské náuky skrze zákonníky řecké. Jazyk ten postupem času podělil se na dwě mluwy, jihowýchodní a západní, které později z sebe wypustily mnohé odnože. Wšecko, co nám o dáwném prwotném jazyku slowanském wědomo, zamyká se we swědectwí Prokopia, tajemníka Belisarowa (550), který jazyk ten nazýwá ἀτεχνῶς βαρβαρος t. welmi cizím, nesrozumitedlným, a mimo to w některých jmenech slowanských zachowaných skrze Byzantinské spisowatele, a to, jakož widěti, pokažených, k. p. Mezamir, Musok, Kelegast, Ardagast, Pirogast. To wše jest ze VI wěku. Neproměnně zachowáno jméno Bulharského wyslance Dragomira k císaři Michalowi (805), s nímž porownati slušno jméno Drahomíry české.

Wšecky jazyky slowanské dělí se na dwě mluwy hlawní, na jihowýchodní a západní, jejichž rozdíl dle Šafaříka zakládá se na tom, že *a*) jihowýchodní nepřisauwá *d* před *l*: salo, mylo, kadilo, moliti sja; západní naproti tomu: sádlo, mýdlo, kadidlo, modliti se. *b*) jihowýchodní *d* a *t* před *l* a *n* wysauwá: pal, wel, kral, vjanu, swěnu; západní pak: padl, wedl, kradl, wadnu, swětnu; *c*) prwní po retních *w*, *b*, *p*, *m* kladau *l* místo změkčujícího *j*: zemla, kapla, korabl, jawlu, toplen atd.; kde druhé mají: země, kapě, koráb, jewím, topen atd. *d*) ona užíwá *m* we slowě motriti, smotriti; tato *p*: patřiti, spatřiti.

Jihowýchodní mluwa obsahuje tři řeči:

1. *Ruskau* se třemi nářečími, welkoruským, maloruským a běloruským, kteráž nářečí mají opět swá podřečí, k. p. Nowohradské atd.
2. *Bulharskau* s dwěma nářečími, církewním čili cyrillským a nowobulharským.
3. *Illirskau* s trojím nářečím: srbským, chorwatským, korutansko-slowenským.

Západní mluwa zawírá w sobě řeči:

1. *Leskau*, ku kteréž nářečí polské a podřečí kašubské náleží.
2. *Českau* se dwojím nářečím: českým a uherskoslowenským.
3. *Lužicko-srbskau*, s nářečím hornolužickým a dolnolužickým.
4. *Polabskau*, s nářečím drewanským.

§. 4. *O českém nářečí zwláště.*

Jakož wůbec wšecka nářečí slowanská za starodáwna sobě podobnější byla, tak zwláště české a uherskoslowenské až téměř do 14 století od sebe málo se lišila; pro kterauž příčinu Slowekům, ježto swůj jazyk méně než Čechowé proměnili, nejstarší české spisy dobře srozumitedlné a jako domácí jsau. Nowější jazyk český dělí se od uherskoslowenského *a*) přijetím wyšších hlásek, zwláště po měkkých spoluzwučkách, jako: sukně, duše, držeti, mlčeti, jíti (jieti), zajíc, stojí atd., kdež klade Slowák: sukňa, duša, držati, mlčati, jati, zajác, stojá atd. tak i w slowích: dej, wejce, lid, bez (rostlina) a j. prawí: daj, wajce, lud, baza atd. Ačkoli sprostá mluwa w Čechách zachowala posud některé staré wyslowení jako: piju, píšu, pijau, píšau atd. *b*) Rozwedením dlauhého *ý*, *ú* na dwojhlásky *ey*, *au* (ou), jako: beyk, beywám, saud, kaut, nesau, místo býk, býwám, súd, kút, nesú. Jednak i Čech w písemném jazyku rád se wrací k starší formě: býk, kýwám atd. pokud dobrozwučnost toho dopaušťí, ano již Bratří na místě *úd* psáwali *aud*. *c*) Wyslowením měkkého *r* jako *ř*, což jest téměř wůbec mluwy slowanské západní znamením, toliko že Lužičané to *ř* po Němcích jako *š* wyslowowati nawykli.

Ještě wíce dělí se český jazyk od polského *a*) hláskau *a* w slowích: bláto, hlas, brada, hrad, kráwa atd., kteráž w polském znějí: bloto, glos, broda, grod, krowa atd.

b) wkládáním litery *t* w slowích straka, stříbro a p. jež Polan bez té litery wyslowuje sroka, srebro. *c*) We slowích wčela, wejce, kapradí Čech ode všech jiných nářečí ač neprávě odstupuje, kteráž kladau: pčela (pol. pszczola), jajce, paprat (pol. paproć). *d*) Wýchodem: dáme, chýlíme atd. místo staršího dámy, chýlímy. *e*) *Není* (nenie) Čech praví místo ***ne je*** (jest), Polák ***nie iest***, Rus ***nět*** *).

§. 5. *Rozwržení literatury české.*

Celá literatura česká na tři hlawní částky se rozwrhuje, z nichž prwní čili ***stará*** od počátku swého až do r. 1620; druhá čili *prostřední* odtud až do r. 1774, a poslední čili ***nowá*** od toho roku až do našich časů se wztahuje. Stará opět rozpadá se na dwě částky: *jinošstwí* (451—1409) a *mužstwí* (1410—1620); obě pak zase dwě oddělení w sobě zawírají, wyhynutí rodu Přemyslowa a rozšíření tisku za základ majíce. A tak powstáwá šestero oddělení literatury weškeré, a sice:

Odděl. I. Od počátku jejího až do wymření Přemyslowců Wáclawem IV čili od r. asi 451 až do r. 1310.

Odděl. II. Od wymření rodu Přemyslowa až do Husa neb do půtek o náboženstwí, čili od r. 1311 až do r. 1409.

Odděl. III. Od půtek o náboženstwí neb od Husa až do rozšíření se knihtiskařstwí, čili od r. 1410 až do r. 1526.

Odděl. IV. Od rozšíření knihtiskařstwí až do přemožení nekatolické strany w Čechách a w Morawi, čili od r. 1527 až do r. 1620.

Odděl. V. Od přemožení nekatolíkůw, až do uwedení němčiny we školách a kancellářich, čili od r. 1621 až do r. 1774.

Odděl. VI. Od uwedení němčiny do škol a kancellářů až do našeho wěku, čili od r. 1775 až do r. 1846.

---

*) Wiz *a)* Dobrowsky Lehrgeb. d. böhm. Spr. 1819. V. *b)* Téhož Slowanka. II. str. 1—67. *c)* O libozwučnosti, Kollár w Krok. I. 3. 32. *d)* Tomsa Veränderung d. čech. Spr. 1805. *e)* Šafaříka Starožitnosti slowanské. I. díl. 1837. *f)* Téhož Národopis. 1842. *g)* Palacky Gesch. Böhm. 1836.

ODDĚLENÍ PRWNÍ.

Od příchodu Čechůw do země české až do wymření rodu Přemyslowa po meči, čili do krále Jana, to jest, od r. asi 451 až do r. 1310.

I.

§. 6. *Politický stav Čech.*

Asi mezi roky 451—495 po narození Krista Čechowé od horní Wisly, z poledních končin weliké země Srbůw, z krajiny tehdáž jmenowané Charwaty (nyní Halič) do swé nynější země se přistěhowali. Bylo wíce wětwí příbuzných, jichž jména připomínají se w historii, jako: Chorwati, Dudlebi, Lučané, Sedličané, Pšowané, Děčané, Lemusi a j. kteříž jednímli časem čili rozdílnými dobami zde se usídlili, rozhodnauti nelze. Čechům dostala se krajina okolo Prahy, od nichž asi w IX wěku wšecka země *českau* zemí nazwána. Měli činiti s bojownými sausedy, Longobardy w Morawě, Durinky na západě, zwláště ale s Awary a Franky, proti kterým sjednotiwše se pod Samem šťastně ostáli. Panowal *Samo* nad nimi po 35 let (r. 627—662). Po něm rozpadla se říše jeho, a historie česká až do časů Karla Welikého, nejsauci oswícena zpráwami cizozemskými, we tmách pochybnosti zůstáwá. To jedno z domácích pramenů wíme, že po Samowi w Čechách *Krok*, snad jeden ze dwaumecítma synů jeho, a po Krokowi nejmladší dcera jeho *Libuše* panowali; rozpor wšak mezi dwěma bratry Šťahlawem a Chrudošem o dědiny otcowské příčinu podal k wolení wládaře mužského, *Přemysla* ze Stadic (695). Za něho a za Libuše založena Praha (700). Po smrti Libušině (710) Přemysl utišiw bauři ztropenau Krokowými dcerami (nepochybně wládu sobě po otci osobujícími), pořádné panowání w zemi ustanowil, a práwa dal, kterých dlauho potom užíwáno. Umřel r. 750. Pod *Nezamyslem*, *Mnatau*, *Wojenem* a *Wnislawem* pokoj w Čechách. Za *Křezomysla*, *Neklana* a *Hostiwíta* tím horší wálky propukly. Karel Welký, požádán jsa od Hunůw na Dunaji bydlících a jemu poplatných o pomoc na Čechy, poslal (805) syna swého Karla proti nim, kterýž třemi wojsky do Čech wpadew, prwní rok sice na Ohři ne welmi šťastně bojowal, ale druhý rok je k dani 120 wolůw a 500 hřiwen stříbra přinutil. Tím sobě pokoj zjednawše po smrti Karla Welikého (814) daň platiti přestali. Neklan Lučany, zabiw knížete jejich Wlastislawa wůdcem Čestmírem, k Čechům připojil (830). Durynka zrádného potrestal. Roku 845 pokoj znowa přerušen. Čtrnácte pánůw českých w Řezně, u přítomnosti Ludwíka, Karlowa wnuka, pokřtěných a proto z Čech wyhnaných zawdalo Ludwíku příležitost Čechy obojowati a daně opět žádati. Wpády jeho do Čech dály se w rocích 846, 849, 857 a 872, kdež toliko Swatopluk,

král morawský, je od poroby německé wyprostil. Posléz Ludwík, maje wojnu se swým bratrem Karlem Lysým, zawřel pokoj s Čechy, o dani nezmíniw, toliko pomoc jejich sobě wymínil, ač i té powinnosti smrt jeho brzká je zbawila.

Bořiwoj se Swatoplukem proti Němcům w užší smlauwu wešel, dada jemu českau kněžnu w manželstwí, při kteréž příležitosti pokřtěn jest od biskupa Methoda čili Strachoty (871). Od Čechůw proto ze země wyhnán, ale od Swatopluka opět na wládařstwí usazen. Arnulf nowau wálku počal proti Swatoplukowi (882), jejž sice za pána Pannonie uznal (885), ano práwo na Čechy, jež sobě posud osobowal, jemu postaupil (890), ale znowu powstaw přiwolal Maďary z Asie přišlé (889) na Swatopluka, kterýž odraziw jejich autok (892) ano i Arnulfowi odolaw a pokoj učiniw (894), umřel. Synowé jeho wálčíce mezi sebau na králowstwí záhubu uwedli. Bořiwoj spřáteliw se s Arnulfem žiwot dokonal. *Spitihněw* nenaděje se pomoci od Ludwíka, něm. krále, poddal se Maďarům (906) na wýmínky, a obdržel nynější Morawu. S Maďary potom na Němce časté nájezdy čině s kořistí se wracowal (915). Poláci Opawu, Ratiboř a Těšín, Němci zemi mezi Dunajem a Tajau uchwátili. *Wratislaw I* (921) maje s Drahomírau, Slowankau ze Stodor (w Branibořích) dwa syny, umřel roku 925. *Drahomíra*, wrahyně Lidmily (927), wládla nad Čechy; ale pomáhawši Stodoranům na Jindřicha, něm. krále, od něho swržena a ze země wyhnána. Praha se wzdala (928), a Wáclaw na trůn posazen. Drahomíra † 935. *Boleslaw I* (936) wraždau trůn bratru odňaw, čtrnácte let s Ottonem císařem o zproštění se daně bojowal. Smířiw se pomáhal jemu na Uhry (955). Sešel r. 967. *Boleslaw II* šťastně wálčiw proti Ottě císaři, dobyl Míšně (976) a Krakowského okolí (996), kteréž poslední ztratil opět *Boleslaw III* (999), pročež a pro twrdost k mateři a bratrům swým od pánůw českých swržen, a na místo jeho powolán *Wladiwoj*, syn Dobrawky (†977), Boleslawa II sestry, wdané za Mieczislawa wojwodu polského. Po téhož brzké smrti (1002) Jaromír a Oldřich o trůn stáli, ale Boleslawem III pomoc z Polsky majícím odpuzeni. Pomsta jím nad odporníky wzatá zjitřila znowu národ, i podána wláda *Boleslawu Chrabrému*, polskému wojwodě, kterýž oslepiw Boleslawa českého w Krakowě (1003), u wládařstwí se uwázal, ale Jindřichem II německým králem, řewniwým na wzrůstající moc Polanůw, zapuzen z Prahy (1004), a na místo jeho usazen *Jaromír*. Ten pro swé přátelstwí k Jindřichu podezřelý některým pánům, na lowu měl zabit býti; zachowán wěrným Howorau (Doworau?) pomstil toho nad Wršowci a jinými. Swržen od bratra *Oldřicha* a w Lysé wězen (1013). Oldřich zapudiw neplodnau manželku, pojal Boženu, sedlskau děwu. Pomocí na Polany dobyl wolenectwí (1024). Břetislaw syn jeho Poláky z Morawy po 25letém držení wyhnaw, obdržel ji w léno (1029). Oldřich nechtěje na přítele swého Štěpána, uherského krále, císaři Konrádu pomáhati, zrádně dwě léta wězen, pak propuštěn oslepil Jaromíra i odňal Morawu Břetislawowi, kterýž proti Uhrům bojowal (1034). Břetislaw po smrti otcowě wládu nastaupil (1037). Jej proti Wršowcům Jaromír nabádal, začež od nich zabit. Břetislaw chtěje ztracené za Boleslawa III částky Polska dobyti, wzal díl Slezska, Krakow (1038) a Hnězdno, odkudž tělo sw. Wojtěcha přiwezew, odsauzen jest papežem k wystawení kostela a kapitoly Staroboleslawské. Polákům Slezsko za roční daň 500 hřiwen postaupil. Ustanowil poslaupnost po stáří w rodině wéwodské (1055). *Spitihněw II* wéwodstwí přewzal. Bratří jeho Wratislaw, Konrád, Otto, měli podíly w Morawě; Jaromír měl knězem býti neb Králowéhradce dostati. Morawští z nabádání Judity taužili po neobmezené wládě, pročež swrženi, matka pak s Němci wypowěděna. Smířiw se s Wratislawem, a postaupiw jemu Morawu umřel (1061). *Wratislaw II* Ottowi a Konrádowi Morawu wrátiw, pomáhal císaři Jindřichu IV na Sasy a na papeže Řehoře VII, i obdržel za to Míšeň s Lužicemi horními a důstojnost králowskau (1086). Synowcům Swatopluku a Ottě, po smrti bratra Otty nechtějícím

uznati jeho wrchní wlády, odňal podíly na Morawě, Konrádowi pak na prosbu manželky jeho odpustil. Jaromír darmo usilowaw zmocniti se Králowéhradce, nawrátil se ku kněžstwí, a učiněn biskupem Pražským. On spojil opět Pražské a morawské biskupstwí (1088) na wzdoru Wratislawu, kterýž naproti tomu Wyšehradskau kapitolu dostawil, a od Pražského biskupstwí oddělil. *Konrád* opět co wéwoda wládu ujal (1092). Rozděliw swůj podíl Morawy mezi swé dwa syny, Oldřichu Brno, Leopoldu Znojmo daw, a synowcům Swatopluku a Ottě jich podíly nawrátiw, po 17 měsících umřel. *Břetislaw II* Poláky ku placení daně zadržené přinutil (1095), Konrádowým synům po neodwislosti taužícím podíly w Morawě odňaw, Bořiwoji bratru swému udělil. Zabit od Wršowců wypowěděných (1100). Bořiwoj II, že císaři Jindřichu IV potwrditi se dal, znelíbil se českým pánům tak, že Oldřichu synu Konrádowu wéwodstwí postaupiti měl, ale Swatoplukem a Ottau, knížaty wýchodní Morawy, na stolci udržen. Týž wšak *Swatopluk*, nedostaw částky z polské kořisti, pomocí pánuw jej zapudil (1103). Uplatiw císaře a pomáhaw jemu na Uhry, že Wršowci w jeho nebytu Bořiwoje na trůn posaditi se snažili, na tři tisíce jich hanebně pobil, sám pak od pozůstalých umrtwen jest (1109). *Wladislaw I*, nejstarší z rodu, musil sobě od císaře za 5000 hřiwen stříbra pomoc proti Bořiwoji kaupiti; on Ottu na Křiwoklátě, císař pak Bořiwoje w Hammeršteinu na Rýně wězili. Soběslaw, Wladislawůw bratr nejmladší, různici ztropil, ale smířením matky Swatawy wše tak porownáno, že Wladislaw Ottowi část Morawy, Soběslawu Žatecko a ostatek Morawy, Bořiwoji pak polowinu Čech přepustil. Bořiwoj wšak a Soběslaw pro útisk lidu swrženi, tento do Polsky, onen do Uher se odebrali. Umíraje Wladislaw smířil se po druhé se Soběslawem, a jemu, ač Otto starší byl, wéwodstwí odkázal. *Soběslaw I* udržel se proti Ottowi a císaři (1125); hrdý wítězstwím. — Polany k dani zadržené přinucuje, mnohé zajal a k dělání w Čechách rolí odsaudil, částku Polska (Kujawii) k Čechům přiwtěliw (1133). *Wladislaw II* (1140) ještě za žiwota předchůdce swého zwolen proto, že Soběslaw pomocí císaře Konráda proti zákonu staršinstwa syna swého za dědice míti chtěl. Konráda morawského, od některých pánůw nawedeného (1141), toliko pomocí císařowau zkrotil; při kteréž příležitosti kostel sw. Wíta w Praze od Morawanůw spálen (1143), potom od biskupa Jana na wlastní téměř náklad opět wystawen. Wladislaw (1147) s bratrem Jindřichem a mnohými pány předsewzal tažení křížowé bez prospěchu. Nawrátiw se (1148), Soběslawa, kterýž w nebytu jeho o trůn se pokusil, do Přimdy u wězení dal. Že císaři Fridrichu Ryšawému k wítězstwí nad Milanskými pomohl, králem jmenowán (1158). W nepřítomnosti jeho Soběslaw z Přimdy prchlý nawedl knížata morawská k útoku na trůn český, začež od Wladislawa je přemohšího do swého wězení opět zawřín (1161). Pomáhaje Uhrům, swítězil nad Řeky, a wšel s nimi we přátelstwí, i dal dceru králowice Fridricha synowi Emmanuele řeckého císaře za manželku. Fridrichu synu samochtě korunu podal, čemuž se wšak císař a páni čeští protiwili. *Soběslaw II* z wězení puštěn, nastaupil (1174) wládu, Wladislaw na statcích swé druhé manželky w Turingu umřel. *Fridrich* pryč se odprawil, ale že Soběslaw šlechtu i císaře urazil, na trůn posazen (1180) a mocí udržen od císaře, ačkoli připowěděné jemu peníze sháněje zemi tiskl. Konráda odbojného zkrotil. Daň na kněžstwo uwaliw, Jindřicha Břetislawa biskupa proti sobě popudil (1187), jemuž z poručení císařowa, zadost učiniti maje, umřel. *Konrád II* z Morawy k wládě powolán (1189), po dwau letech prowodiw císaře Jindřicha do Říma, na mor w Apulii sešel (1191). *Jindřich Břetislaw* wymohl (1192) u císaře Přemyslowi Čechy a Wladislawu Morawu, i ručil za plat swau osobau; ale když Přemysl celý rok neplatil, osočil jej Jindřich u císaře, a téhož pomocí Přemysla u Zdic poraziw, wládu nastaupil, daw pro swau jistotu Wladislawa morawského do wězení. Míšeň k ruce císařowě plenil a pálil; želeje pálení kostelů míšenských we Chbě

dokonal (1197). *Přemysl II* příjmím Otakar maudře użiw půtek mezi císaři Filippem a Ottau, dobyl sobě i potomkům jména králowského, Lužice horní, zproštění platu posud císařům dáwaného a wůbec wšech nářkůw z strany německé (1214). Dán jest do klatby od biskupa Ondřeje pro uložené kněžstwu daně, kterauž však arcibiskup Mohučský, po druhé kardinal papežský zdwihl. Usnešením se stawůw zrušeno staršinstwo (senioratus) w Čechách, a uwedeno prworozenstwí (1216), a tak syn jeho korunowán arcibiskupem Mohučským (1228). On umřel 1230. *Wáclaw I*, příjmím Otakar, Morawu odbojnému Přemyslowi odňal, učiniw pokoj s Fridrichem rakauským, Morawu pak mezi syny swé Wladislawa a Otakara rozdělil (1238). Jaroslawa ze Šternberka synu swému na pomoc proti Tatarům poslal (1241), a wítěze statky a držitelstwím Olomucké krajiny odměnil. Synu swému Otakaru dwakrát odbojnému odpustil. *Přemysl Otakar II* ještě za žiwota otcowa pojal Margaretu, dceru Fridricha posledního wéwody rakauského, za manželku, a tak s Čechy Rakausko a Štyrsko spojil (1253), načež brzo Wáclaw otec jeho skonal. Otakar na přímluwu papeže a Otty, markrabě brandenburského, Prusy obojowal, dobyl, a německým rytířům w léno dal, wystawiw Králowec, Bruno pak biskup Olomucký, Brumsberg. Mimo toho biskupa prowázeli krále do té wojny čtyřimecítma synůw Jindřicha Waldšteina a jiní mnozí páni. Baworům do Čech wpadším odňal Cheb; Krajinsko kaupil od Oldřicha bezdědicného. Země Otakarowy wztahowaly se od Baltického moře až k Sinému (Adriatickému) 1269. Podaného sobě císařstwí (1271) nepřijal. Nespokojené pány na hrdle trestal. Z těch někteří utekli se k císaři Rudolfu také uraženému, kterýž mu nejprwé Rakausko a Štyrsko odňal (1276), po druhé jej docela přemohl (1278). Ztratil žiwot Otakar zradau Miloty z Dědic, držitele Morawy, kterýž nepříteli položení Otakarowo oznámil a w bitwě zpět cauwl. Rudolf wzal již i Korytany a Morawu; Prušané, Poláci a Slezáci oswobodili se; díl země české wdowě nechán, druhý pod spráwu Ottě, markraběti brandenburskému, Wáclawa mladého poručníku, swěřen. Tento ale wězil syna i matku na Bezdězích, a když matka prchla, Wáclawa w Žitawě. Wida, že čeští páni drancowání jeho zprostiti se chtějí, poručil wládu králowstwí biskupu Tobiáši z Bechyně, a Theobaldu, nejwyššímu sudímu (1282), králowice pak Čechowé welikau summau peněz wyplatiti museli. *Wáclaw II* ztrátu předešlau poněkud nahradil; pojaw Juditu Rudolfowu dceru, obdržel Morawu a Cheb. Fridrich, markrabě míšenský a lužický, též Kazimír, wéwoda Opolský, dali swé země w léno Wáclawu, Poláci po smrti wéwody Krakowského a Sandomirského jemu se wzdali, a po sjití Přemysla II, krále polského, jemu pozůstalau dceru Alžbětu za manželku (neb Judita zemřela), a s ní korunu podali. Korunowán we Hnězdně. Syna jeho Uhři za krále zwolili. On Adolfu císařstwí dopomohl, a když Němci nespokojeni jemu samému korunu podáwali, nawrhnul jim Alberta rakauského, swata swého. Záwiše, swé matky manžela, pro srocení stíti dal (1290). *Wáclaw III* sedmnáctiletý nastaupil po otci wládu (1305), ku kteréž wšak, pokažen od Uhrůw, nebyl spůsoben. On Albertowi, králi Římskému, aby wojně ušel, darowal Cheb a Míšeň, Ottě bawórskému pustil dobrowolně uherskau korunu, w Čechách hrady králowské zemanům rozdáwal. Táhna proti Wladislawu Loketkowi, osobujícímu sobě polskau korunu, zabit jest w Olomauci od newěrného služebníka (1306). S ním wymřel rod Přemyslůw po meči, panowaw 584 léta. *Rudolf I*, syn císaře Albrechta, pojaw Alžbětu, Wáclawa II pozůstalau wdowu, za manželku, wládl jakožto wolený král (1307). Chtěje podmaniti některé pány neklidné, u Horažďowic umřel na úplawici. Zwolen jest *Jindřich korytanský*, swat zabitého Wáclawa III; ale ten stříbro do Korytan wywážel, wěziw některé pány i Alžbětu Wáclawa III sestru, pomocí Míšňanůw Čechy utiskowal: pročež požádán za krále *Jan*, císaře Jindřicha syn (1310), kterýž pojaw Alžbětu za manželku, Korytany z Čech wyhnal.

II.

§. 7. *Oswícení.*

a) Za časů pohanských (od počátku až do 871.)

Byli praotcowé naši, dle letopisného podání, národ prostý, pracowitý, hostinný, upřímný a wěrný, wojny nehledající, ale w obraně sebe mužný, udatný, krádeže nenáwistný, weselý, zpěwu milowný. Měli ponětí o jedné nejwyšší bytosti, ač wedlé ní ctili množstwí nižších bohůw, jimž obětowali we chrámích, hájích, na horách, u studánek. Wěřili o trwání duše po smrti, odplatě a trestu jejím. Spráwa jejich podobá se welmi spráwě pod wéwodami a králi. Jeden nejwyšší wládař sprawowal zemi pomocí kmetůw, lechůw a wládyk, kteří w potřebě scházeli se na sněmy, jichžto nálezowé byly práwem a zákonem obecným. Sněmem dle letopisů našich zwolen Přemysl, sněmem ustanoweno zpewnění Wyšehradu, rozšíření Prahy, a ohrazení jí násypem a příkopem (823). Práwa, kteráž do země přinesli, napotom dle potřeby měnili a množili. Mnata w Praze wzrůstající jednoho, Křezomysl čtyry saudce ustanowil. K wyšetření winy užíwali ohně a wody. Když na Wyšehradě (můželi se Hájkowi wěřiti) rozdány byly hory a doly ke wzdělání, a powstal rozpor o činže a služebnosti, nález wydaný zaznamenán jest na dubowých deskách (752): po stu letech staly se statky ty dědičnými s wyminěním platu předešlého, a na to wyhotoweny opět desky dubowé (849). Přemysl práwa nowá wydal, neb snad jen předešlá spořádal a doplnil, což we Francích a Bawořích již 70 let dříwe (630) učiněno *). On Libuši náhrobek (dle Hájka) w twrdém kameni wyryti dal. Zbraní we wojnách byly jim mlat, meč, luk, kopí; uměli dobýwati pewných hradů, znajíce kryty neb želwy, jakowéž Římané míwali. W pokoji zaměstnáwali se orbau, chowáním dobytka, rozličnými řemesly, jako: kowářstwím, tkalcowstwím a t. d.; dobýwali stříbro, zlato, železo, razili peníze, wařili sůl, nalezli a užíwali teplice, stawěli wsi, města. Wěže Neklanka na obraze starého Wyšehradu dáwá dosti prospěšný důwod o stawitelstwí tehdejším. Z nalezených zde onde litých bůžkůw patrno, že sléwání obrazů kowowých a řezbářstwí znali. W Budči dle staré legendy sw. Wáclaw od kněze Uneje latině wyučen byl. Básnictwí českého nejstarší památky pronášejí známky jak wysoké jeho dokonalosti tak welikého stáří, a potwrzují domnění Walentina Skorochoda Majewského, **) že od thrackého Thamíra, o kterém wzpomíná Homer, až do českého Lumíra a Záboje pokolení Slowanůw udržowalo nepřetržené pásmo bardůw, čili tak nazwaných w sanskritě učencůw Bharady, dějůw bohyně. Lyrickoepický okres básnictwí, zdá se, byl nejobyčejnějším polem starodáwních pěwcůw.

b) Za časů křesťanských a sice α) za wéwodů z Přemyslowa rodu (871—1197.)

Od nápadu Karla Welikého na Slowany r. 805 počalo se obracení jich na křesťanstwí w Korytanech, Pannonii, na Morawě, w Čechách. W Morawě již *Mojmar* před r. 824 křesťanem byl. Na žádost Rastislawa (se Swatoplukem a Kocelem) od císaře řeckého poslání Constantinus a Methodius, uwedli slowanskau liturgii (863) w Morawě,

---

*) Že Čechowé již za pohanstwí zákony měli, mezi jinými důkazy ten jest, že w roce 849 Thakulfowi, českému pánu, swěřeno, mezi Franky a Čechy pokoj zawříti, poněwadž, jakž dokládá letopis, českých zákonu a obyčejuw dobře powědom byl. W. Pelc. Gesch. III. Aufl. 1. 168.

**) W. Pamětník Waršawský. 1820. V. str. 89.

která již opět w r. 881 od latinské wytištěna. W Čechách od nepowědomého roku z Řezna posílaní kněží křesťanstwí plodili, tak že jednímkrátem čtrnácte pánůw českých w Řezně (845) pokřtiti se dalo. Na trůn ale křesťanstwí dostalo se teprwa s Bořiwojem (871), kterýž nepochybně některé učitele, mezi nimiž staří jmenují Pawla Kejcha, do Čech přiwedl, kdež tři kostely wystawil, wšecky ke cti sw. Klementu, w Lewém Hradci (nad Wltawau), w Litomyšli a na Wyšehradě, i učiliště neb semeniště pro duchowenstwo tu zřídiw. Od té doby křesťanstwí, ačkoli w zápasu s pohanstwím a we wnitřním rozdělení mezi latinskau a slowanskau liturgií, wždy wíce se rozšiřowalo. Snášeliwý Spitihněw kostel panny Marie w Praze (w Týně) a sw. Petra w Budči, Wratislaw u sw. Jiří na hradě Pražském (925) wystawil. Křesťanstwa pronásledowání zmizelo Wáclawem dobročinným a Boleslawem bratrobijcem kajícím, jemuž biskupstwí založiti chtějícímu Řezenský biskup překazil, a jemuže dostawení kostela sw. Wíta (936) i počátek Pražské kapitoly se připisuje; zwláště ale Boleslawem II neb Milostiwým, kterýž překonaw Žatecké pohany s wůdcem jich Bratřimírem (975), prwní celé Čechy pokřtěné uwiděl. Ditmar, Sasík, prwní biskup Pražský (973—982). Obyčejowé někteří pohanští dlauho se udrželi. Sw. Wojtěch biskup (983—997) náhle wykořeniti je usiluje, třikrát ze země prchnauti musel. On byl wraucí rozšiřowatel latinské liturgie, kterauž i w Uhřích a w Polště utwrdiw, zabit jest w Prusích r. 997 23. Dubna. Ještě Břetislaw (1092) počátek panowání swého tím učiniti přinucen byl, že hadače, čarodějníky a jiné podwodníky ze země wypowěděl, háje a stromy lidu sprostému ctěné páliti kázal, a jiné powěry a zwyky přetrhnul. On koledu biskupem Kosmasem k wyčištění powěr pohanských uwedl. K upewnění křesťanstwí toho času klášterowé mnoho přispíwali. Za Boleslawa II mimo biskupstwí w Praze (973), prwní kláštery založeny: panenský u sw. Jiří w Praze od Mlady sestry jeho a prwní abatyše, pak i w Břewnowě (993) a na Ostrowě, oba benediktinůw; za něho též dwacet kostelů wystaweno. Břetislaw I kostel a kapitolu Staroboleslawskau založil, klášter Sázawský Boleslawem II počatý wystawil, též dwa jiné benediktinůw u sw. Iwana w Čechách a Rejhradský na Morawě. Spitihněw II kapitolu w Litoměřicích (1057). Wratislaw II biskupstwí w Olomauci (1063) zřídil, přičiněním Budimíra, děkana kapitoly Olomucké, potom klášter benediktinský w Opatowicích (1088), a když Jaromír jemu na wzdory spojil biskupstwí české a morawské, naproti tomu kapitolu samému papeži poddanau na Wyšehradě založil, kdež i kostel sw. Petra a Pawla na spůsob Římského welikého chrámu w 18 letech dohotowil. Wladislaw II præmonstratský řád mužský na Strahowě (1140), panenský w Doksanech (1142), cistercienský w Plasích (1146) a benediktinek w Teplici (1140) uwedl. Pražský biskup Daniel založil cisterciáky w Sedlci (1149) a benediktiny w Podlažicích (1159). Za Soběslawa, Fridricha, Konráda od rytířůw českých w Jerusalemě bywších přiwedeni do Prahy (1190) hajitelé sw. hrobu, od pana Slawka (1196) cisterciáci do Oseka, od Hroznaty, pána českého, (1197) premonstráci do Teplé, a premonstrátky do Chotěšowa. Ale již i símě budaucích newolí a roztržek w náboženstwí roztraušeno Waldenskými dle Hájka r. 1176, dle jiných později do Čech přišlými. — We mrawích, umění a smýšlení Čechowé welikau proměnu wzali; oděw sice podrželi staroslowanský, jakýž posud Polané nosí, medskému podobný, ale u wzdělání ducha opustiwše swau wlastní cestu, po sledu Němcůw, učitelůw swých, kráčeli, a protož, jak to následowníkům se přihází, později než oni k cíli dokračowali. Udatnost česká, ačkoli knížata naše málo kdy o dobýwání zemí wojny wedla, slynauti nepřestala, ano šlechta i lid wíce wojenskému než swobodnému umění oddáni byli. Wratislaw II stojící wojsko zřídil. Bořiwoj syn jeho a hrabě Wiprecht se 300 jízdnými Jindřichu císaři cestu do Italie klestili, a prwní zdí Římských dobyli (1030). Přemyslowa práwa dle potřeby měněna i mnohá

žena. Tak Břetislaw I pomocí biskupa Šebíře práwa česká od pohanských powěr očistil a rozmnožil, n. p. o manželstwí a o krčmách. Nejdéle udrželo se staročeské básnictwí z předešlé pěknější swé doby, jehož nejstarší zůstatky wysokau prostotu, pěkné barwy, řeč čistau a wůbec klasičnost pronášejí. Naproti tomu latinské werše, jakowéž Kosmas a nástupci jeho do swých kronik míchají, jewí přewrácenau chuť onoho wěku w Čechách rowně jako w celé Ewropě. Němečtí kněží s křesťanstwím latinské písmo do Čech přinesli, jímž také Čechowé brzo pokusili se w swém jazyku psáti. S. Wáclaw, jsa wéwodau, powolal mnoho kněží z Bawor, Šwáb a jiných Němec, kteří přišedše s knihami (cum bibliothecis) český národ latině wyučowali, zakládajíce zde onde školy, Wáclawem hojně nadáwané. Wyššího umění hledáno w cizině. Tak sw. Wojtěch biskup (983) wyučen w Děwíně, kdež byla slowútná kapitola. Za Břetislawa II probošt Marek zřídil u kapitoly Pražské školu pro kanowníky, jichž čtyrmecítma pospolu bydlelo, a sám až do smrti učil, wykládaje sw. písmo; odkudž důstojenstwí skolastika Pražského. Mezi učené toho wěku náleží také Astik (Anastasius), prwní opat Břewnowský, sw. Prokop opat Sázawský, Hynek Zdik, biskup Olomucký. Děje wlastenské přestáwajíce býti předmětem národního básnictwí, spisowány latinským jazykem. Kosmas († 1126), děkan kapitoly Pražské, sauwěký s Nestorem ruským, sepsal kroniku až do r. 1125, w kteréž pokračowali Vincenc, též kapitoly kanowník, připsaw kroniku swau králi Wladislawu II a králowé, potom Jarloch (Gerlacus) a jiní nejmenowaní. Biskup Helikard (1018) pole měřiti dal k lepšímu ustanowení desátku. Stawitelstwí stawením kostelů a klášterů prospíwalo. Břetislaw (1037) počal stawěti hradbu okolo Prahy, až potud otewřeného města; čehož potřebu we wojně byl uznal. *Spitihněw* II. zbauraw kostel sw. Wíta od Wáclawa stawěný, a wětší stawěti počaw (1061), umřel. Wratislaw nástupce jeho mnohé domy, kostely, wsi a města wystawěl. Jak skwostná a dokonalá na ten čas byla stawení česká, oswědčují posud některé zůstatky a zříceniny po tolikých wojnách a záhubách pozůstalé. Obraznictwí a malířstwí, které již co pohané znali, jako křesťané nezanedbáwali. Památky obojího nedosahují sice dokonalosti toho umění, jakýmž se dnes honosí, ale wždy něco příjemného a obzwláštního do sebe mají. *Božetěch*, čtwrtý Sázawského kláštera opat, čistě a wýtečně malowati a obrazy z kamene a slonowé kosti řezati uměl.

β) Za králů z Přemyslowa rodu (1197—1310.)

Zakládání klášterů i této doby pilně se dálo. Za Přemysla Otakara I. dominikani (1226) šest prioratů založili, benediktini w Polici, premonstráci w Milířsku, a rytíři německého řádu na rozličných místech uwedeni. Sestra Wáclawowa Aneška zalošila křížowníky s červenau hwězdau konec mosta (1231) a klášter klarisinek, jichž sama abatyší byla. Minorité u sw. Jakuba a w Plzni (1232). Templáři nejprwé w Praze u sw. Wawřince, brzo po Čechách se rozšířili a zbohatli tak, že panstwí Wodochod (1294) biskupu Tobiášowi prodati mohli. Boček, předek Jiřího z Poděbrad, založil cisterciáky we Žďáře (1251). Mrskáči (naháči) powstali r. 1257, násilně wyhlazeni jsau. Augustini 1263. Wáclaw II obmýšlel žiwot chorý stráwiti w klášteře Zbraslawském, kterýž byl založil. Od něho jest též klášter kajících panen w Mostu (1283) i augustinů w Domažlicích (1288). Za posledních pěti králůw z rodu Přemyslowa dědičné práwo a prworozenstwí w rodině jich utwrzeno, a moc králowská wnitř zwětšena, wně poněkud zmenšena wplywem něm. říše a Říma. Bezcísařstwí německé po aumrtí Hohenstaufenůw a Babenberkůw rozwilo rytířstwí w Němcích, kteréž i do Čech přešlo. Milota z Růže slawný rytíř český. Přemysl Otakar šlechtu násilně přemáhaje wzbudil ji proti sobě, kteráž ke zkáze jeho přispěla. On wojenstwí zlepšil, wozil s sebau lodí k mostům,

wychowáwal některé šlechtice we wěcech rytířských. W bitwě u Láwy (Laa) wedl Čechy, Míšňany, Thuringy, Polany, Slezáky a Rusy: sám mezi Sasy a Bawory bojowal. K sněmujícímu panskému a rytířskému stawu, powstalým z wojewod a lechůw starých, náležel nyní též duchowní (prelátů) a městský staw; neboť při wznikajícím bohatstwí množila se řemesla a obchody, wzrůstal prostřední staw, šířila a zakládala se města, n. p. Budějowice za Přemysla Otakara II. Šlechta bohatá a mocná, dwůr králowský we skwostnosti císařskému nejbližší. Saudy dáwány w nájem, jako wěc wýnosná úsudky a tresty. Zkaušky ohněm a wodau dosawad trwaly. Míra i wáha zlepšena (1268), též mince (1300). Kutnáhora wydáwala hojné stříbro, odkudž zlepšení hornictwí a Jihlawského hornického práwa, daného Wáclawem I, následowalo. Ze starších práw a nálezů wzniklo zřízení zemské a práwo městské, kterémuž ujmu činili němečtí přistěhowanci od knížat a králůw českých podporowaní, kteří raději německým práwem nežli českým se sprawowali, tak že celá města, jako Litoměřice, Slaný, Launy, Most, Kutnáhora a j. práwo Děwínské přijala. Wáclawu II u wydání nowého práwa stawowé odporowali, nowoty nemilowní. On dsky zemské zřídil, o nichž w listu nadacím Wítkem ze Šwábenic klášteru na Zderaze wystaweném a od krále Jindřicha potwrzeném w Praze 1309 stojí wyslowně: Haec autem omnia et singula.. in tabulis terrae procuravimus annotari. List wěnní Hedwiky ze Suché po shoření desk r. 1541 wložený již r. 1305 w prwním kwaternu Zdislawowě wepsán byl *). Paměti hodna jsau tuhá práwa na Židy (1267). Umění a řemesla s bohatstwím zkwétala. Wít, děkan kostela kapitolního, založil (1282) bonifanty (boni infantes), t. j. školu pro 12 chudých žákůw. Wáclaw II obmýšlel založiti wysoké školy, což se wšak teprwa Karlowi podařilo. On pomocí Tobiáše biskupa plodil učenost; darowal 200 hřiwen stříbra na knihy nowému Zbraslawskému klášteru. Básnictwí české, čím wíce zmáhalo se latinské a německé wzdělání, tím wíce klesalo; což znamenati od polowice XIII století, w kterémž čase podlé Němcůw rýmowati počato. Důkaz toho jest rukopis Hradecký, legenda 12 apoštolů a j. We stříbře a zlatě za posledních králůw pěkně pracowáno. Za Wáclawa II města hraditi se počala; Praha mnohými kláštery, kostely a domy zkrášlena.

III.

§. 8. *Jazyk.*

a) Od počátku až do r. 871.

Jisto jest, že praotcowé naši nalezli w této zemi zůstatky národůw ji před nimi obýwawších, s nimiž pomálu w jeden národ srostli. Domácí letopisci chtějí tomu, že to byli lidé jejich jazyka, Němci opět, že německého; může býti, že obojího. Jak welikau neb malau proměnu smíšení to w jazyku českém spůsobilo, wěčně tmau ukryto zůstane, poněwadž nižádná jazyka toho památka nás nedošla. Ze zachowaných Kosmasem a jinde různých owšem později psaných jmen řek a potokůw, wrchůw, míst a osob zawírá Dobrowský (Lit. str. 66), že český jazyk již tenkráte swůj ráz měl, jej od jiných nářečí oddělující.

---

*) Wiz Hasners Handbuch d. landtäfl. Verfassung. Prag 1821. S. 2.

b) Od r. 871 *až do* r. 1310, *a sice:*

α) Staw jazyka.

Přijetí křesťanstwí w jazyk český welmi působilo. Prwní té sw. wíry apoštolé z Řezna posílaní, byli Němci, a od r. 805 až do r. 871 nepochybně mnohé, zwláště wyšší osoby získali, a s křesťanstwím latinu a němčinu jim známu učinili, jakož toho Thakulf důwodem (849), kterýž, zdá se, byl jeden ze čtrnácti pánůw w Řezně (845) pokřtěných. S Bořiwojem slowanská liturgie k Čechům zawítala. On, jakž dobře tuší Pelcel, nějaké spisy, aspoň ewangelia slowanská z Morawy přinesl. Ale slowanská liturgie hned z počátku nalezla w Čechách nebezpečnau sokyni w latinské, již starší práwo sobě osobující, kteréžto liturgii ustaupiti také musila, jestliže ne hned jako na Morawě (881), podobno za Spitihněwa I, Němcům w ochranu se podawšího, ano jistě za Boleslawa II, kterému papež biskupstwí založiti powolil (972) pod tau wýminkau, aby nowý biskup držel se latinského a ne slowanského obřadu církewního. A protož slowanská liturgie w Čechách nižádné stopy po sobě nezanechala, wyjmemli jedinau píseň, sw. Wojtěchu neprávě připisowanau: Gospodine pomiluj ny atd., kteráž se pro swau již tenkráte oblíbenost a rozšířenost u lidu zachowala, a newymřelau, ještě později jewící se některých po službách božích w slowanském jazyku žádost. Tak za Břetislawa I (1030) sw. Prokop založil klášter slowanský na Sázawě, kdež r. 1055 Spitihněwem II. opět latinští mniši ustanoweni. Powolal sice Slowany ty Wratislaw II r. 1061 z Uher, kamž se byli utekli, a kdež snad od Methudowých časůw nějaká schrána liturgii slowanské zůstala, ano týž Wratislaw i papeže Řehoře VII požádal o powolení mše slowanské, což mu odepřeno pod tím zámyslem, žeby sw. písmo w pohrdání přišlo, kdyby každému w jeho jazyku čteno bylo; a wšak již 1092 opět mniší slowanští Konrádem odtud wyhnáni, a latinští na wždycky sem uwedeni. Naproti tomu latinský jazyk jako w službách božích, tako w kancelářích a saudech uweden. Učení jediné na latině spoléhalo; latině knihy spisowány, latině rozkazy a wýsady knížat a později i králůw českých dáwány. Odtud pošlo, že nejstarší písemnosti weřejné z X a XI století toliko latinské jsau; jakož i nápisy na mincích Boleslawowých. Němčina snad ještě dříwe, neb aspoň také hned z počátku křesťanstwa Čechům w známost wešla. Již Chrudoš w Libušině saudu na německé práwo se opírá, a Záboj w rukopise Kralodworském tauží, že pride cuzí úsilno w dědinu i cuzimi slowī zapowida, a dle knížete Zálabského (tamže) uezdi nam susiede niemci. Sausedstwí Němcůw, auzké spojení s říší německau hned od prwních časůw, obchod, mnohé wojny a opět přátelstwí s Němci, přijetí od nich křesťanstwí a s ním nowého wzdělání, nasazení tolika klášterůw a kostelůw německými mnichy, kněžími a učiteli — to wšecko muselo Čechy s jazykem jejich w znamenité míře seznámiti. Dwůr i šlechta z wětšího dílu milowali wždy německý jazyk, i jména německá přijímajíce. Žiwotní lékař Boleslawa II a potom prwní biskup český Diethmar byl Němec, ač dle domyslu Pelclowa česky umějící. Wladislaw (1115) německé benediktiny ze Zwiefaltu powolal, maje Rychencu Němkyni za manželku, Němcům přející. Soběslaw II, Fridrich (w XII wěku) byli welicí přátelé Němcůw. Za Přemysla Otakara, Wáclawa I. a nejwíce za Otakara II a Wáclawa II města německými řemeslníky osazowána w Čechách i Morawě tak silně, že na počátku XIV století němčina we wětších městech češtinu přewyšowala *). W Poříči u Prahy l. 1175 celá osada Němcůw byla, mající swého faráře a richtáře. Český jazyk u wzdělanců latinských w pohrzení wešel

*) Monse Gesch. von Mähren. II. 119

a sprostým (vulgaris) jmenowán, a wšak swau newyhnutedlnau potřebau wždy se zachowal, a někdy práwo swé proti cizozemštině dosti hlasitě zastáwal. Tak o Břetislawu (1038) Kosmas (na str. 82) dí: perpendit innatam Theutonis superbiam, et quod semper tumido fastu habeant despectui Sclavos et eorum linguam. Spitihněw II Němce, že odboje bratrůw jeho účastni byli, ze země wyhnal, nešetře ani matky Judity, ani Alžběty, abatyše u sw. Jiří, rozené hraběnky z Querfurta; owšem to ne tak pro jazyk, jako pro odboj, ano týž Spitihněw slowanské mnichy ze Sázawy wypudil. Kronikář Že, liwský horší se na jmenowání Sasíka Bedřicha za biskupa (1170) a prawí, žeby cizozemce česky neumějícího duchowenstwo nebylo zwolilo bez podporowání králowé. Počítáno tedy onoho času umění jazyka českého mezi potřebné wlastnosti biskupa českého. Jsau, kdož pád Otakara II z části odčeštění se jeho připisují. Biskup Tobiáš z Bechyně (1282) český jazyk téměř wyhaslý opět we chrámích a kancelářích wzkřísil.

β) Proměna jazyka.

Uwedením latinských služeb božích skrze Němce český jazyk trojí wzal proměnu: *α)* Přijata w něj cizí slowa, jako: biskup, oltář, opat, kříž, papež, klášter, kůr, mše, kostel, ornát, kapsa, komže, křest, mnich, jeptiška, abatyše, biřmowati, barwa, kalich, nešpor, orodowati a jiná. Z těch slow znáti, že němečtí učitelé ti neměli darů jazykůw, ano wše Čechům po německu jmenowali. *β)* Od samých Čechůw podlé latinských a německých utwořená nowá slowa z českých kořenů, jako: byt, bytnost (essentia), swátost (sacramentum), trojice (trinitas), podezřelý (suspectus), očistec (purgatorium), prozřetelnost (providentia), dobrotiwý (benignus), hodnowěrný (fidedignus), předsewzetí (propositum), dobrodiní (beneficium), wšemohaucí (omnipotens), malomyslný (pusilanimus), dworný (curiosus), zlořečiti (maledicere), masopust (carnis privium), milosrdný (misericors), bezbožný (gottlos), bohabojný (gottesfürchtig), wšeobecný (allgemein), dobrowolný (gutwillig), twrdošijný (hartnäckig), okamžení (Augenblick), a j. *γ)* Slowa dáwní česká dostala nowého wýznamu, jako: kněz, wedlé něhož staré jméno *pop* ještě dlauho se zachowalo; kázati, spasiti, a j. I w spojowání slow některé cizí spůsoby wklauzly, n. p. w otčenáši: zbaw nás *od* zlého, odpauštíme *našim* winníkům, dle latiny. Již w IX stol. Čechowé měli názwy dnů w témdni, křesťanského půwodu; jakož znamenati z neděle, pondělí a soboty. Jména měsícůw ze samé přírody wzatá nelze určiti, do kterého by wěku zasahowala. Hrubší nebo nižší samohlásky sice po celau tu dobu panowaly, jako: stroia, stoia (strojí, stojí); bura, bursia, tuča; mylosrdya (genit. I), sobú, s tobú; a wšak některé z nich, zwláště w XIII wěku, již do wyšších přecházeti počaly; n. p. w Sněmích Lib. ještě přichází lastouica, wtorei, w Král. Rkp. již holubice, wtery a t. d. Staré formy skloňowání a časowání, jako: stanie, stania, hnach, hna, hnachom a t. d. wůbec užíwány. Polohlásky *l* a *r* psány s wloženým *e* nebo později *i*, jako: preuence, wletaua, krekonosi, plezne, pilzne, Wirseuicich, okirsl, srdce, a t. d.; ačkoli někteří odwážili se psáti bez takowé hlásky, jako: wlk (1088), naiplznei, srdec, črn (Rkp. Kr.). Dlauhé samohlásky a měkké spoluhlásky psáno bez znamení, jako: uam, potkach (putkách), lub, lud, brzuch, slubuiu, zemu, preuencu, orlicu. Na konci XIII stol. liub, liud, brziucho, sliubuiu, zemiu; trpiu, omdleiu, w srdciu, woliu, dušiu, (acc.); mociu, radostiu (instr.). Na počátce XIV wěku již promíšeně: slubuju, slibeno, yucha, gyšel, gytro, znagy, chczu, chczy; 3 pl. tbagi, przirownagy, lagyu, przebywagyu; wšude *i*, nikdež *y*, kromě místo *g* (j) a to na konci periody této: žádného *uo* neb *ů*, wždy *o*; *u* platilo též za *w*, a střídalo se někdy s *v*; čtena *r* mezi dwěma spoluhláskama dwojena, jako: grrdost; místo *ě* nejprwé jen *e*, potom *ie*; *ř* toliko jako *r*, teprwé w XIII stol. jako *rs* a *rz*. W žaltáři *rz* po měkké, *rs* po twrdé hlásce: korzec, krsidlo. *Z* platilo zprwu *z*,

později *ż*; za *ż* psáno ſ, *s*, na konci periody *z*. *S* někdy dwojeno; *ś* toliko co *s*, nebo někdy *ſſ*; *č* nejprwe jako *c*, potom častěji jako *cs*, *cz*; w písemnosti 1088 přichází *č* se znamením, které znamení w jiném listu od r. 1130 jako malé *cs* wypadá; *h* zprwu psáno jako *g*; *ch* jako *h*, we XIII wěku přecházeti počalo *g* w *h*, a *h* w *ch*; místo *k* zpočátku wíce *c*, později wíce *k*, posléze téměř samé *k*; *šť* jako *sc*, potom *scz*, *szcz* *).

IV.

§. 9. *Literatura.*

a) Doba předkřesťanská, t. od počátku (asi 451) až do r. 871.

Jisté z wěku toho psané památky posud nižádné se nenalezlo, ano i jednotliwá sem náležející slowa w listinách latinských pozdějších toliko se wyskytají. Nicméně prawdě podobno, že některé z našich starých památek literatury, jmenowitě *Sněmy*, *Taužení*, *Čestmír*, *Záboj* a snad i *Jelen* co do skládání jich, w tuto dobu náležejí, proto že *α*) Po obrácení Čechůw na křesťanstwí, což se w X wěku skončilo, není podobno prawdě, aby kdo zpěwy pohanským duchem tak silně wanaucí byl skládal, nébrž wíce to, že již složené z lásky přirozené k jazyku zachowal. *β*) Opisowatelé těch zpěwů nebyly jejich skladatelé. Toho důkazem jest mnohý omyl wtraušený a weršů některých porušenost, a to u starších wětší; w Jaroslawu nic toho, jakožto nowém a méně často přepisowaném. *γ*) Mnohá místná a zewrubná okolnost, wnitřní prawda a celé jejich líce pronáší to, že jestli ne sauwěkými, aspoň welmi blízkými zpěwci složeny byly. *δ*) Sám jazyk tomu naswědčuje, pronášející ráz welikého stáří. Na příklad slowce *u* (již) toliko w Libušině saudu se nachází.

---

*) UKÁZKY PRAWOPISU.

IX—X stol.

1. Ai uletauo cemutiſiuod
u cemutiſiuodu ſtre
bropenu za teluta rozu
laiaſe bura ſeſipauſi tuc
u ſira neba etc. *Sněm. Lib.*

2. Uece ſe ieden iz ucenic iego
iudaſ ſcariothiſ ien ſe beſe iei pre
dade cemu ta maſt ne
prodade zę za tri ſta penaz ine da
zę hudim etc. *Ewang. s. Jana.*

XI stol.

3. Pavel dal iest ploſſkowicich zemu.
Wlah dal iest doleaſſ zemu bogu i ſſvatemu
Scepanu ſse duema duſsnicoma Bogucea
a ſsedleav. *List nadací prob. Lit. r. 1057.*

XII stol.

4. Wisegrad, Satči
Lutomericich, Dačine
Wirſevicich, Pilzni etc. *List. 1130.*

XIII stol.

5. Baie, fabulas; banki puscadlne, guna;
basant, fasianus; belmo, glaucoma,
berr, panicum; bessi demonibus (abl.)
dirn, cespes, dezzetnici, decuriones. *Mat. Verb.*

6. Nenys wiernych zzyrdecz sizny
Prones mi — lze uteczi
Hi muſiu achz nerad rseczi
o toho czizzarsie zlobie
Jemus ne zzteklo pokobie etc.
Zlomek bás.

7. Ha ty naaszye slunceze
Wysegrade twrd.
Ty smyelye y hrdye
Na przyekrzye stoiyeſs
Na skaalye stoiyeſy
Vſyem czyuzyem postrah.
Pís. na Wyšeh.

8. Genz zeymene byl wyehlaſny
Gehoz rozum byl tak yaſny
Ze gmu bylo wſyeczko znamo
W zemi w morzi w hwyezdach tamo.
Alexandr.

9. Neklan kaze wſtati kwoinie kaze kniezecíemi ſloui protiw Vlaſlauu, wſtachu woie wſtachu kwoinie wſtachu na kniezecie ſlowa protiw Vlaſlauu, holedbaſe ſie Vlaſlau kniez viceſtuiem nad neklanem nad ſlaunim kniezem atd.
Kralodworský rukopis.

b) Od uwedení křesťanstwí r. 871 až do r. 1310.

Zůstatky literní z toho wěku nás došlé wšecky pod čtyry rubriky uwedeny býti mohau: Jednotliwá slowce, nápisy (mincowní atd.), básně a bohoslowí. Nejstarší básnictwí české bylo čistě národní, lyricko-epické, se znalým rozměrem, ale bez rýmu, obsahující události národu památné, wojny, bitwy, změny we wládařstwí, ustawení práw, ale i něžnějších citů wýlewy, hry, písně milostné, slowem zpěwy mužské a ženské, jakowéž u jiných Slowanů, zwláště u Srbů nacházíme. Byl to zlatý wěk, krásný kwět národního básnictwí ne od jinud wštípený, ale samorostlý, žiwé barwy plný, přewyšující wšecko, což w potomních časích až do obnowení literatury složeno. Seznámení se s básněmi zahraničnými, zwláště s německými, již od VIII století rýmowanými, uwedlo do Čech nowau školu básnickau, německé a romanské podobnau. To stalo se w druhé polowici XIII století. Z počátku obě školy wedlé sebe udržely se, konečně ale nowá, rýmující, swítězila. Duchowní písně toliko dwě, *Hospodine* a *sw. Wáclawe* w starší dobu padají, což samo jich nerýmowání již ukazuje. Prwní z nich jest jediný zůstatek liturgie slowanské, ješto na Sázawě z ní w lidu ničehož se neudrželo, w písemných památkách ale toliko částka ewangelií, rukau sw. Prokopa psaných (Remešské ewangel.) záhuby znikla; kterážto kniha wíce osudu swého během, než působením stala se slowútnau. Prawdě jest podobno, že rowně jako w Němcích toliko při processích, pautech a j. slawnostech od lidu zpíwáno, a teprwa we XIV a ještě wíce w XV stol. w kostelích zpěw pospolní se ozýwal. Wůbec znamenati lze, že Čechowé tehdáž s Němci jako tito se západními swými sausedy k oswětě jedním krokem kráčeli. Tak i prwní hry diwadelní, české jako německé, byly *mysterie* čili wyprawowání rozmluwná, z písem sw. a z legend čerpaná a o swátcích w kostele nebo na otewřeném místě mimicky předstawowaná, nejprwé latinským, později w XIV wěku také národním jazykem. Často přimíšeny jsau komické částky, jako w Mastičkáři od Hanky nalezeném a tak nazwaném. Báseň ta na rozhraní XIII a XIV století wzniklá, byla plodem již nowé školy, rýmowaná a německým z toho wěku (k. p. Marienklage *) cele podobná. Děj byl wždy jednoduchý, bez zámotku.

Uwedené křesťanstwí, ačkoli církew Římská, latině nadržující, záhy wrch wzala, nemohlo přece bez národního jazyka se objíti. Že částky některé písma sw. (ewang. žaltář, proroci) welmi časně do češtiny přewedeny jsau, toho důkaz máme před sebau; zdaž ale aneb kdy celé písmo swaté přeloženo bylo, to posud wyšetřeno není. Méně znamenitá a wšak nám důležitá jsau po různu w listinách, glossách atd. nalezající se jména osob, řek, wrchů a j. zwláště pak glossy we slowáři lat. nazwaném Mater Verborum.

Ačkoli listy práwní toliko latině wyhotoweny býwaly, nicméně, že národní práwo a terminologie jeho w lidu neuhasly, dokazuje časté w latinských listinách slow národních uwádění, jako: swod, na řež, nárok a j., jichž písaři po latinsku wyjádřiti neuměli.

---

*) W. Geschichte d. alt. deutschen Lit. von Gottlob und Traugott Scholl. Stuttgart 1844. 1 B. S. 419.

Spisowé oddělení prwního.

(451—1310.)

a) IX—X století.

1. *Sněmy.* Zlomek rukopisu pergamenowého 4 listy w 8. z konce IX nebo z počátku X století, w Čes. Museum.

Zawírá dwě částky necelé, α) Konec sněmu o správě čelední, dewět weršu. β) Počátek Saudu Libušina mezi bratroma Chrudošem a Šťáhlawem, 111 weršů desítisylabných. Tištěn jest ten zlomek nejprwé w Ruské prawdě od Rakowěckého we Waršawě 1820, potom w Kroku 1822 s wyswětlením; opět s německým překladem od A. Swobody a W. Hanky s Kral. Rkp. w Praze 1829. str. 196 sl., pak w r. 1836 w 12, s týmž Rkp. Kral. jakož i 1843 12. Zwláště ale w knize: Die ältesten Denkmäler d. b. Spr. od P. Šafaříka a F. Palackého w Praze 1840 se snímkem a kritickým obšírným wyjasněním, jež wšem pochybnostem o prawosti rukopisu toho konec učinilo. Posléze we Wýboru ze Staré Literatury 1845.

Nejstarší to zbytek národního básnictwí českého a spolu předůležitý, dáwaje zpráwu o rozepři dwau pánuw, kteráž příčinu ke změně spráwy obecné, od Libuše Přemyslowi postaupené, zawdala. Skutek ten stal se na počátku VIII století, zpěw sám zachowal se w rkp. z konce IX stol. (Wýbor str. 1.)

2. *Hospodine pomiluj ny atd.* Píseň duchowní buď od prwních slowanských apoštolůw neb od nejstarších učedlníkůw jejich složená, kteráž toliko w mladším opisu od r. 1397 w bibl. univers. (XVII. F. 30.) zachowána jest, ale dle Kosmasa již při uwedení Ditmara biskupa (973) zpíwána byla.

Jan z Holešowa psal wyswětlení té písně w r. 1397, kteréž Bolelucký we swé Rosa Bohemiae 1668 chybně wydal; též Drauschovius we Welesławné památce sw. Wojtěcha 1643. Jediná to liturgie slowanské posud žijící památka. Tištěna často, posléze we Wýboru z St. Lit. 1845 na str. 27 w domnělé púwodní formě.

3. *Ewangelium sw. Jana* (zlomek). List pergamen. w malém archowém formátě z X století w Čes. Mus.

Nalezen p. Hankau na desce knihy: Disciplina et doctrina gymnasii Gorlicensis 1595, a wydán w Čas. mus. 1829. II. 33. se snímkem a wyswětlením z pozdějších rukopisných biblí a slowanské Ostrožské 1581. Po druhé we sbírce nejdáwnějších slowníkůw 1833 na str. 186 se snímkem; pak w knize: Die ältesten Denkm. etc. 1840. str. 105 sl. s obšírným kritickým pojednáním a se snímkem auplným. Jiný zlomek měl p. Köhler w Hořelici (w. Čas. mus. 1840. str. 406). Částka zlomku mus. tištěna we Wýb. z St. Lit. 1845, na str. 5. sl. K tomuto prwnímu překladu ewangelií náleží:

4. *Čtení sw. ewangelium.* Rkp. z XIV stol. p. rytíře z Neuberka, psaný na pergam. we Fol. we 2 slaupcích, pěkně a čistě na 27 listech. (Poczynagy sye cstenye zymnyeho czasu atd.

Před posledním listem, obsahujícím dwě krátké homilie, schází několik listůw. Jazyk jeho sice od opisowatelůw již welmi obnowen a změněn, a wšak z archaismů zachowaných zřejmo, že to přepis jest nejstaršího překladu čtení sw. ewangelium, z něhož zlomek předešlý nás došel. Wyňatek z něho tištěn we Wýb. z St. Lit. 1845. str. 1061. sl. (Wiz širší zpráwu w Rozboru II díl str. 33.)

5. *Jména česká na mincích* starých we sbírce musejní a jinde.

b) XI a XII století.

6. *Jména osob, řek, wrchů* a j. po různu w latinských letopisech jak domácích tak zahraničných se nalézající, jako jsau:

α) Monumenta histor. Boem. Gelasii Dobneri. Pragae 1764—86. 4to. šest dílůw.

β) Scriptores rerum Bohemicarnm Mart. Pelcel et Jos. Dobrowský. Pragae 1783—4. 8. dwa díly.

γ) G. H. Pertzii Monumenta Germanicae hist.

7. *Jména w latinských listinách nadacích etc.* od r. 884 do 1225 *).

Půwodní listiny počínají w Čechách a w Morawě teprwa s počátkem XII. stol. a wšak některé starší zachowaly se w opisech, jako α) W knize prof. Monse pod jménem *fragmenta* etc. — β) Rukopisný latinský diplomatář chystá p. Palacký, kterýž γ) české listiny wydal w Archivu 1840—1 IV díly; δ) Morawský diplomatář latinský wydán od Ant. Bočka pod názwem: Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae. Olom. 1836—46. 8. čtyry swazky.

8. *Ewangelium Sázawské* čili *Remešské* (slowanské, texte du Sacre), na němž přisaháwali králowé francauzští, když je we chrámě Remešském korunowáno.

Jest to rkp. někdy welmi stkwostně zawázaný, nyní ze swých drahých ozdob na deškách olaupený, ze dwau částek složený *a*) z rkp. liturgického, swatým Prokopem, opatem kláštera Sázawského, w prwní polowici XI stol. wlastnoručně psaný li-

---

*) Znamenitější jsau: *a)* Nadání kláštera Břewnowského Břetislawem 1045. *b)* Kostela Staroboleslawského týmž 1046. *γ)* Probožstwí Litoměřického Spitihněwem 1058. Tu na konci stojí česky: Pawel dal iest ploſſkowicich zemu. Wlah dal iest doleaſſ zemu bogu i ſſvatemu Scepanu ſse dvema duſsnicoma Bogucea ſsedleav. — *δ)* Kláštera Opatowického Wratislawem II 1086. *ε)* Kapituly Wyšehradské týmž 1088. *ζ)* Klášt. Kladrubského Wladislawem I 1115. *η)* Kapitoly Wyšehradské Soběslawem I 1130. *ϑ)* Klášt. Želiwského, týmž 1139. *ς)* Klášt. Kladrubského Fridrichem 1186. (*v.* Dobner Annal. I 570.) *ϰ)* List swobody, daný městu Králowéhradci Přem. Otak. 1225.

terau i jazykem cyrilským, *b*) z druhé částky české, glagolitskými literami od některého mnicha w klášteře sw. Hieronyma w Praze (we Slowanech, nyní w Emauzích), založeném od Karla r. 1349. Obě částky zawírají naučení na neděle i swátky, wyňaté z Nowého Zákona. Karel císař rkp. sw. Prokopa klášteru darowal, odkudž neznámým posud spůsobem dostal se do Constantinopole, a odtud do Francauz. O čemž wiz Čas. Mus. 1838. 1839. 1840. 1842. a Rozbor (1842). Wydán celý rkp. nejprwé pod titulem: Evangelia slavica, quibus olim, in regum Francorum oleo sacro inungendorum solemnibus uti solebat ecclesia Remensis vulgo Texte du Sacre ad exemplaris similitudinem descripsit et edidit Silvestre Ordinis S. Georgii Magni unus e Praefectis aliorumque Ordinum Eques. Lutetiae Parisiorum 1843. Podruhé pod titulem: Sazavoje Emauzskoje svjatoje blagověstvovanie nyněže Remeskoje, na neže prěže prisjagaša prí věnčalnom myropomazanii cari francustii, s přibavleniem s boku togože čtenja latinskými bukvami slíčeniem ostromirova evangelia i ostrožských čtenii, trudom i iždiveniem Wašceslawa Hanky w Praze 1846. wel. 8. str. XXXII a 199.

9. *Swatý Wáclawe etc.*

Píseň ta již proto, že ještě bez rýmu jest, do této periody náleží. Hájek, kterýž ji uwodí na r. 1368, připisuje ji arcibiskupu Janowi; ale on na ni toliko odpustky 40denní udělil. Beneš z Weitmile (†1375), kterýž ji celau w kroniku swau přijal, jmenuje ji písní od starodáwna zpíwanau. Obsahuje původně jen 3 strofy, wše ostatní jest pozdější přídawek. Tištěna z Rkp. bibl. univers. we Star. Sklád. V. 58. Jest i w Rkp. weř. bibl. pod sign. XVII. F. 30.

10. *Jména osob* z X—XIII stol. w zápisech úmrtních z kláštera Podlažického a Opatowického.

Prwní nalézá se w Stockholmě, z něhož wýtahy sdělil Dobrowský we swé knize: Geschichte d. b. Sp. II wyd. 1818. str. 91 sl. Druhé zápisy tištěny jsau w knize: Monumenta histor. Dobneri III. str. 9 sl.

c) XIII století.

11. *Mater Verborum.* Glossy w slowáři latinském tak nazwaném od r. 1202. w Čes. Mus. Rkp. Fol. str. 481, jejž sepsal Salomo, opat Swato-Gallenský, potom biskup Kostnický († 920), přepsal Wacerad, illuminowal Miroslaw.

W textu i nad textem nalézají se mimo německé také mnohé české wýznamy, kteréž sebral a wydal nálezce jich W. Hanka, w Čas. mus. 1827. IV. 60 sl.; podruhé týž úplněji w knize: Sbírka nejdáwnějších slowníků latinsko-českých, w Praze 1833 str. 3—24. Po třetí we spisu: Die ältesten Denkmäler d. b. Spr. od Palackého a Šafaříka 1840. str. 205—233 s kritickým wyswětlením wšech slow českých, jichž 1122 se nalezá.

12. *List* z *botanického slowáře*, rkp. z XIII wěku (okolo 1260) u Ant. Bočka. Por. Čas. mus. 1841 str. 104.

13. *Glossy* w *homiliích Clementinských.* Rkp. z XII století w 4o. str. 243.

W bibl. univ. Pražské od Palackého nalezeny, počtem sice nemnohé, ale stářím znamenité.

14. *Píseň na Wyšehrad.* Rkp. z XIV stol. ale jazyk mnohem starší, w Museum jeden list w 4.

Tištěna od Hanky w Star. Sklád. I. 1817 na str. 110. Pak w Dobrowského Gesch. d. b. Lit. 1818 st. 109, potom s Kral. Rukopisem od Hanky a Swobody w Praze 1829; též 1836, 1843. Posléze we Wýb. z St. Lit. 1845 str. 31. F. Kníže ji do hudby uwedl, a Göthe do něm. přeložil.

15. *Krále Wáclawa I. milostná píseň.* Rkp. w museum na pergam. w 8.

Jediný list, kdež i píseň *Jelen* se nalézá. Tištěna w Star. skl. V. str. 220 sl.; pak s něm. od Hanky a Swobody w Rkp. Kral. 1829 na str. 206 sl.; též 1836. 1843. Konečně we Wýboru ze St. Lit. 1845. str. 55.

Jest toliko zlomek jedné ze tří písní, pro kteréž Wáclaw mezi něm. milostné básníky (Minnesänger) počten jest [W. Manessiche Sammlung. Zürch 1758.] Stručnost české a rozwláčnost německé již rýmowané sauditi dáwají, že česká není překlad německé, ale spíše na opak. Jelikož český ten zlomek písmem as o sto let starší jest, než Rkp. Kralodworský, a tedy do r. 1190—1210 padá, starší tedy jest než král Wáclaw; dobře saudí Hanka, že ty tři písně Wáclawu připsané buď od něho neb s pomocí jednoho dwořenína od některého Němce do němčiny přeloženy a králi Wáclawowi připsány byly.

16. *Glossy žaltáře* latinského w rkp. musejním z XII stol. na pergam. w 4. (Sign. N. 244).

Glossy české tam mezi řádkami připsány jsau w XIII stol., srownáwajíce se s Wittemberským rkp. Tištěny jsau we Sbírce nejdáwn. Slowníků od Hanky w Praze 1833. na str. 234 sl. [Wiz Rozbor 1842. str. 116].

17. *Kralodworský rukopis* w museum, na pergam. psaný mezi 1290—1310 na 12 listech w 12.

Jest to zbytek wětší sbírky w předešlém století shořelé. Tištěn pod jménem: Rukopis Kralodworský. Sebrání lyricko-epických národních zpěwů, wěrně w původním starém jazyku, též w obnoweném pro snadnější wyrozumění, s připojením něm. přeložení. Starobylých skládání díl zwláštní, wydán od Wácl. Hanky (nálezce jeho). W Praze u Boh. Háze 1819. 12. str. 119. mimo wyswětlení slow. Německé přeložení od Al. Swobody o sobě st. 62. Podruhé w VIII knížce: Izwěstij rosijskoi Akademii w Petrohradě 1820. s ruským přeložením a obšírným slowospytným i krasowědným objasněním skrze Alex. Semenowiče Šiškowa, w 8. str. 47—215. Po třetí jménem: Kr. Rkp. sbírka staročeských zpěwo-prawných básní, s několika jinými staročeskými zpěwy, nalezen a wydán od Wácl. Hanky atd. s dějepisným úwodem od Wácl. A. Swobody atd. Připojen wěrný snímek písma. W Praze 1829. wel. 8. (též s něm. titulem) str. 244. — Po čtwrté 1836 w 12. s ukázkami polského i krajinského překladu některých částek. Po páté pod titulem: Rkp. Kr. a jiné wýtečnějšie národnie spěvopravné básně slovně i věrně v pówodniem starém jazyku, s pripojeniem polského, južno-ruského, illyrského, krainského, hornolužického, německého i anglického preloženie. v Praze 1843. w 12. str. XII a 316. Z přeložení uwedených polské od L. Siemieńského, německé od W. Swobody celé jsau, ostatní wíce méně částek obsahují. Jiný něm. překlad od p. hrab. Jos. M. Thuna w Praze 1845. 8. Po šesté we Wýb. z St. Lit. 1845. str. 11 sld.

2

18. *Mastičkář*. Rkp. na perg. w Museum, 6 listu w 8. z XIII stol. Tištèn (od nálezce W. Hanky) w Star. Sklád. V. str. 198—219. Pak we Wýb. z St. Lit. 1845. str. 65 sld.

Jest to částka dramatické básně, tušim hrob boží představující, co do něho, wážně, co do prodawače mastí, směšně. Charaktery jsau žiwé, smělé, tón jako wšude toho i napotomního času rázný, silně komický, a někdy po Aristofansku nízký.

19. *Zlomek žiwota sw. Alexia* we weršich rýmowaných. Rkp. na perg. z XIII stol. w 4. u p. historiografa Bočka.

20. *Slowář bylinářský*, obsahující 80 slowcí, wesměs názwů bylin. Přidán k rukopisu lékařskému z polowice wěku XIII (na perg. we fol.) w knihowně kapituly Olomucké. [U p. Bočka].

Na ukázku: Semper uiua barba iouis netryczk. sal gemina crusecz. Apium risus poniklecz. Apium aquaticum hambuz. aconitum wliczye lyko. buclassa comoniczye. branca vrsina chrwecz. Epatica hranyczye. Endiuia scirbak. ermodactilli thusebnyk.

21. *Zlomky písní a)* s počátkem: Wele, Wele dubec stojí prostřed dwora. W. Pelcel. kron. I. str. 71. *b)* Na družebnau neděli o Moraně zpíwaná posnd ačkoli rozličně.

U Slowáků takto: Morena, Morena, za koho jsi umrela? ne za nás, ne za nás, než za ty newolné křesťany. Tablic poez. I. str. X. W Čechách takto změněna: Již nesem smrt ze wsi, nowé léto do wsi; wítej léto libezné, obilíčko zelené. Pelc. Kron. I. 70.

ODDĚLENÍ DRUHÉ.

Od wymření rodu Přemyslowa až do půtek o náboženstwí, čili od krále Jana až do Husa, od r. 1310 až do 1409.

I.

§. 10. *Politický staw.*

Král *Jan* w častém oddálení se z Čech dáwal sprawowati zemi místodržícím, kteříž ji sužowali. Jindřich z Lipé, člowěk neklidný, milostník Alžběty Králowéhradecké, wdechl králi podezření, jakoby manželka jeho Alžběta syna tříletého Wáclawa na trůn wsaditi, a sama jako poručnice wlásti obmýšlela; pročež Jan město Loket, kdež tenkráte rodina jeho byla, ztekew, dítě Wáclawa zajal, a nejprw dwa měsíce w podzemním sklepě potom na Křiwoklátě wězil. Alžběta ku Pražanům se utekla, kteříž ji s Janem smířili. Jeda s wojskem na pomoc císaři Ludwíku (1322) proti Fridrichu, syna Wáclawa pojal do Francauz a králi šwagru swému wychowati dal. Wychowatel jeho prwní byl Wilém Zajíc, a učitel we Francii Robert Roger, napotom papež Clemens VI. Tu jemu jméno Wáclaw w *Karla* proměněno ke cti Karla, francauzského krále. Král Jan pomáhaje rytířům německým w Prusích proti Litwě (1329), země mnohých slezských knížat w léno dostal. Oslepnuw táhl do Tyrol, a druhého syna swého Jana s Margaretau, Korytan a Tyrol dědickau, zasnaubil (1330). Pozwán od Wlachů, do Lombardie wtrhl, i půl Italie sobě podrobil, a Karla syna místodržícím wlaským, ale že neudržela se tam jeho wláda, potom markrabím morawským učinil (1333). Margareta zapudiwši Jana, pojala syna císaře Ludwíka; Jan král w pomstu nawedl papeže, aby Ludwíka s císařstwí shodil, a syna jeho Karla wolencům poručil. *Karel* (co císař IV. co král český I.) tedy pěti wolenci učiněn císařem (1346). Jan jsa pomocníkem Francauzům proti Angličanům w bitwě u Krešćaku (Cressy) s pěti sty českými a morawskými jízdnými o žiwot přišel; Karel raněný wychwácen, a w Bonnu za krále říšského korunowán byw, také w Praze od Arnošta arcibiskupa korunu českau přijal (1349), a uděliw bratru Janu markrabstwí morawské, do Říma se odebral, kdež jako Římský císař korunowán (1354). Za něho roku 1353 wlaský špitál od Wlachů a Francauzů založen, kterýž zrušen 1789. On české hrady od laupežníků wyčistil (1355), uniwersitu Pražskau založil. Nowé město Pražské, *Karlowem* slauti mající, wystawil. Most kamenný přes Wltawu zdělal. Obchod oživil, a zbohatil měšťany, z nichž jeden 100000 dukatů jemu darowal. Labe a Odru plawné učinil; Slezsko, Lužici, Kladsko, Brandenburk k Čechům získal smlauwami a kaupěmi.

Dostawil a nadal kostel sw. Wíta. Arcibiskupowi Pražskému titul *legatus natus* a dozor na Řezenské, Bamberské i Míšeňské biskupstwí zjednal. Umřel w 31 roce panowání (1378), otcem wlasti nazwaný. *Wáclaw IV* w osmnáctém roce wěku swého nastaupil panowání. Sestra jeho Anna wdána za Richarda, krále anglického; protož někteří Čechowé w Oxfortě študowali, z nichž Jeronym nejznamenitější. Wáclaw blahoslaweného Jana z Nepomuka do Wltawy hoditi kázal (1383), na místa českých radních Němcůw nasázel, peníze w Němcích utrácel, spáchané wraždy nad několiky tisíci Židůw netrestal: pročež koruna Sigmundu podána. Wáclaw jat na radu bratra Sigmunda (1394), ale radau Jana druhého bratra, a přičiněním knížat říšských propuštěn. Ujal se papeže Benedikta, a od Bonifacia saupeře jeho u Němců osočen a s císařstwí swržen (1400). Nechtěje mstíti toho pohanění, od Sigmunda jat po druhé (1402) a Albrechtu wéwodě rakauskému w stráž dán. Sigmund se swými Uhry pro půtky ujíti musil, načež Wáclaw ušed, w králowstwí opět se uwázal. Krwawé půtky mezi Němci a Čechy (1405). Hus a Jeronym wymohli, aby Čechowé při wolení rektora uniwersity tři hlasy, a cizozemci toliko jeden hlas měli, a w radě mezi 16 radními jen dwa Němci aby seděli, což wše na opak bylo. Tím rozhněwáni němečtí študenti, jichž mnohonácte tisíců s professory swými odtáhlo (1409), a k založení uniwersity Lipské, Ingolstadtské, Rostocké příčinu dalo.

II.

§. 11. *Oswícení.*

a) Za Jana (1310—1349).

Paměti hodno jest (dí Pelcel), že jako s počátkem XIV wěku, tak téměř s každým stoletím w Čechách napotom nějaká wěc se udála, která znamenitau změnu w mrawích, smýšlení, náboženstwí, jazyku a t. d. působila. To se zwláště za 35letého panowání krále Jana stalo. Kdykoli do Čech přicházel, míwal s sebau komonstwo cizozemské; kdykoli do Luxenburku nebo do Francauz a Italie jezdil, pojal s sebau mnohé z mladé šlechty, která cizím obyčejům uwykala, a je domů přinášela. Zdálo se, jakoby toho času Čechowé docela se z Čechů wyzuli, o nichž že jako *opice* jsau, prawdiwé wzniklo přísloví. Počali nositi dlauhé brady, železem kadeřené až na ramena wisící wlasy. Místo čepic měli končité wysoké klobauky rozličných barew, oděw krátký, auzký; od loktů wisel dlauhý rukáw jako oslowé uši; nohawice na stehna, boty (skorně se zelíbily) na nohy těsně přiléhaly; pás okolo beder, a w něm kord nebo nůž. Mnišstwí tento wěk méně byl přízniwý. Král Jan založil karthauzy na Aujezdě w Praze, později skrze Husity zahlazené. Wojenské umění wždy ještě wíce w obyčeji bylo, než jiné umění. Básnictwí latinské neslo znaky nechuti onoho wěku, jakož werše Petra Zbraslawského a Františka letopisce dokazují; české w obnowené dle německého rýmowání formě až do založení uniwersity (1348) panowalo; pročež Dobrowský wšecky básně (rýmowané), kterých stáří se určiti nedá, w tu dobu (1250—1350) pokládá. K oznámení toho wěku to také slaužiti může, že jeden satyrik, který dotčený oděw směšně popsal, w Kutné Hoře zabit jest. Dějepisce máme téměř z každé doby, neboť Čechowé byli historie wždy milowni. Petr opat Zbraslawský děje (1253—1338) sepsal latinským jazykem, a František, kanowník kostela Pražského, letopisy Kosmasowy od r. 1230 až do r. 1342 prodlaužil. Za Jana též pořádné práwo městské spůsobeno, a dsky zemské oprawcny. Hudba zlepšena uwedením polozwuků a pětic (quint). Do časů Jana Praha z weliké části od dřewa stawěná welebila se nyní. Na míli od Prahy swobodno bylo páliti wápno, a lámati kámen; za Jana též ulice dlážděny, a dům radní w Praze stawěn.

b) Za Karla (1349—1378).

Pod wládau maudrého a učeného císaře Karla Čechowé u wzdělání a učenosti welmi pokročili. Za něho Čechie byla w swé nejwyšší sláwě; Praha stanowiště wšeho umění a wědění. Tu založeny wysoké školy r. 1348. pod jménem studium generale. Ponukl Karla k tomu arcib. Arnest, kterýž sám auřad kancléře při té nowé universitě přejal. Sausední národowé posílali do Prahy swé syny na učení; Čechowé zastáwali nejwyšší auřady u dwora w kanceláři říšské, i kromě Čech některá důstojenstwí biskupská; posíláni wyslanstwím k cizím dworům, wodili wojska, dobýwali sláwy, byli národ nejučenější, mající nejwětší muže státské, slowem byli panující národ w Ewropě. Čechem rozeným býti, mezi přednosti počítáno. Sausední knížata kupowali neb stawěli domy w Praze, ohtějíce obýwati mezi Čechy. Wšecko se do Čech hrnulo k zdělení štěstí. Odtud lidnatost nejen Prahy nade wšecka města německá, ale i wší země, počítající tenkráte sto měst hrazených, kolikož jich ledwa w celých Němcích počítáno, tři sta městysů, 260 hradů a twrzí, 13360 wesnic, 20 kostelů kollegiatních, 2033 far. Bohatstwí nadobyčejné; dwůr w Praze a tolik cizích pánůw! Obchod wšestranný. Praha sklad wšeho zboží ewropejského. Kupčeno do Rus, do Polska, do Benátek, do Říše, kdež cla swobodni byli kupci. Sama příroda zdála se napomáhati, neb zlaté hory Jílowské a stříbrné Kutnohorské i jiné welmi wýnosné byly. Náboženstwí w uctiwosti. Mladší král Wáclaw nazwán nejkřesťanštějším králem. Nikdy lidé osobní tolik nadání pobožných nečinili, jako w tu dobu. Duchowní staw wůbec we wážnosti; Pelcel myslí, že dílem proto, poněwadž lidu tehdáž z darma přisluhowali. Prwní dwa učitelé bohoslowí na universitě byli dwa theologowé Hermann z Winterswiku, Sasík, a Fridmann z Prahy, oba kněží a mistři swobodných umění a písma sw. w Paříži. Karel IV bohoslowí (beatissimo theologiae studio) napomohl wystawením Karolína. Jeho rozkazem nikdo kanowníkem u Wšech swatých býti nemohl, lečže na školách Pražských doktorem prwé učiněn. Při učení libomudrctwí na počátce wysokých škol w Praze jako wšude jinde užíwáno Aristotela, nebo raději temných jeho wykladačůw. Prwní mistři a učitelé k tomu powolaní byli Jenko Pražský, Dietherus Wídeňský, Jan Vollier Francauz, kteří dílem w Paříži, dílem w Bononii doktorstwí byli dosáhli. Učitel lékařstwí Karlem powolaný byl M. Nicolaus de Moravia, po něm Baltasar Domažlický, Čech. W Kaprowé ulici na Starém Městě bylo medicinské collegium, *Nowý dům* nazwané, kdež mnoho žáků lékařstwí se učilo. O wáženosti toho umění swědčí to, že Sigmund Albík z Uničowa na Morawě, lékař žiwotní císaře Wáclawa a professor weřejný r. 1409 arcibiskupem učiněn (†1427). Chemie neb raději alchemie (zlatodějstwí), již za Karla, kterýž ji sám prowozowal, w obyčeji welmi byla [1]. Druhý po Přemyslu obnowitel práwa českého byl Karel. On Bartolu ze Saxoferrato (nar. 1313 † 1355), wlaskému prawowědci, práwa Přemyslowa a jiná nařízení shromážditi a změniti dal, a wšak čeští stawowé zpěčowali se přijmauti zákony snešené cizozemcem, neznajícím zřízení českého, a tudy wše po Římském práwu rownati chtějícím; pročež Karel jiné práwo pod jménem Majestas Carolina wydal, ač i to platnosti státní nedosáhlo [2], a spolu uwedl adwokáty čili práwní přítele posud Čechům neznámé, a ustanowil za učitele práw městských a církewních na universitě mistra Witgolda z Osnabruku, Němce, a M. Henrika Sušického (de Sicca), Čecha. Paměti hodno, že prwní weřejná učitelská stolice německého státního práwa (Staatsrecht) na Pražské universitě založena, na níž Ubertus de Lampaniano již r. 1380

1) Pelc. Karl IV B. 2 str. 956.
2) Wiz Odděl. II num. 86.

učil. Z té školy wycházeli napotom práwowědci, k porownáwání rozepří po městech králowstwí potřebowaní. Brněnské a Olomucké dsky zemské počínají od r. 1348. a jdau až do r. 1641. Dwoje jsau, proto že Morawa do dwau distriktů (někdy i do třetího Znojemského) rozdělena býwala. Až do r. 1641 w Brně a Olomauči saud zemský dwakrát do roka držán býwal. Při zřízení wysokých škol Jan František Olomucký, čili de Regio Monte, založil a nadal stolici učitelskau řeckého jazyka a zejména k čítání Homéra odhodlanau. Latina toho wěku ještě barbarstwí předešlého nepozbyla, a wšak Čechowé mezi prwními ji cíditi počali. Karel Petrarchu do Prahy zwal, kterémuž přijíti ale domácí okolnosti překážely. Spisowatelstwí bylo ctěno. Sám Karel, i arcibiskup Arnest (✝ 1364), a nejwyšší kancléř dworský Jan z Neumarku nemněli pod swau důstojností spisowání knih, kteréž se až do dneška zachowaly. Básnictwí české wzniknutím university jakoby přestalo, ale řečnictwí duchowní udrželo se. Slynuli w něm Konrád ze Štěkny a Jan Milič (✝ 1374.) S historií zanášeli se Neplacho, Beneš Krabice z Weitmile, kanowník kap. Pražské (✝ okolo 1390.), Pulkawa a Marignola, jichžto spisů na díle posud stáwá. Tolik památek malířstwí z onoho wěku nemůže žádný národ jako český, proukázati. Karel měl čtyry dworské maléře: Mutinu, Wurmsera, Dietricha Kunce a Zbiška Trotinského. Na Karlowě Týně (Karlstein) ještě r. 1782 bylo 124 kusů z toho wěku, nyní we Wídni se nacházejících. Kaplu sw. Wáclawa w kostele Pražském Karel českými kameny wyložiti a obrazy ozdobiti dal. Socha měděná sw. Jiří na zámecké prostoře, kterauž Martin z Klausenburku na rozkaz cís. Karla ulil, sochy na Pražském mostě [1]) a w palácích šlechty naší swědčí o spůsobilosti Čechů w řezbářstwí a obraznictwí. Nejwíce ale stawitelstwí kwětlo. Kostel sw. Wíta, most přes Wltawu, Karlow w Praze, Karlůw Týn a jiná nádherná stawení jsau z toho wěku, jež, byť i podlé chuti našeho času wždy nebyla, předce stálost a pewnost chwálí.

c) Za Wáclawa IV (1378 až do 1409).

Universita Pražská až do r. 1409. w nejlepším kwětu stála. Wáclaw založil kollej pro učitele a žáky (*Collegium Regis Wenceslai*). Wáclaw z Chotětowa, kněz, kollej neb semeniště u sw. Wáclawa nazwanau, wedlé mince pro český národ zřídil, a čtyry wesnice k ní odkázal. Jeronym Wiklefowy spisy z Angličan přinesl, kteréž se již r. 1402 welmi rozšířily, takže kollej Karlowa 45 artikulů Wiklefowých za neprawé odsaudila (1408). Dějepisce nemáme z toho wěku žádného, kterýby panowání Wáclawa w celosti byl zaznamenal. Pokračowatelé w kronice Benešowě a Pulkawy jsau welmi chudí.

III.

§. 12. *J a z y k.*

a) Jeho staw.

Celá ta epocha českému jazyku málo přízniwa byla. Rudolf I a Jindřich korytanský mnoho Němců do Čech přiwedli; zwláště pak za Jana němčina, wlaština a francauzština plozena. Již při korunowání jeho (1311) wíce německy než česky zpíwano, dle Petra Zbraslawského: *Turba Bohemorum canit hoc, quod scivit eorum lingua, sed ipsorum pars maxima Teutonicorum cantat teutonicum.* Čechowé pod Mohuckau duchowní sprá-

1) Most Pražský jest zdélí 862 loket. na kopy učiní 14 kop a 22 loket. Háj. 460. Stawělo se na něm 145 let. Wel. Cal. 22 Jun.

wu náleželi, w cizině putowali, študowali, bojowali, cizím jazykům obwykali. Šlechta i měšťanstwo wzdělanější přijali jazyk dworský, kterýž w městech, již dříwe Němci osazených, tím wíce se upewnil. Jan auřady weřejné a hrady králowské cizozemcům swěřowal, ano šla powěst, jakoby Čechy ze země wyhnati, a samé Němce nasaditi obmýšlel. Připowěděl sice zjitřeným nad tím stawům českým (1318) žádného napotom cizozemce w auřady newsazowati, we wšech zemských důležitostech s rozenými Čechy se raditi, a totéž w Morawě učiniti přislíbil, (*nunquam alicui alteri quam Moravo in Moravia aliquod officium Suppe committemus* [1]); nicméně w celosti jazyk německý wždy wíce se rozmáhal, což opat Zbraslawský na r. 1330 potwrzuje: In omnibus civitatibus *fere* regni et coram rege *communior* est usus linguae theutonicae quam bohemicae. Karel když r. 1333 přišel jako místodržící do Prahy, neuměl wíce česky, a znowu se tomu jazyku učil. Swé manželce *Blance*, pauhé Francauzce, dal německé a české dámy, aby se obojímu jazyku naučila; ona ale toliko německy se učila, protože jak u dwora tak we městech němčina wíce panowala [2]). Když třetí manželka jeho Anna, dcera Jindřicha ze Swídnice a Jaworu s autěžkem byla, jel naschwále s ní do Normberka, aby, bylliby syn, w německé zemi narodil se, a snáze císařem wolen býti mohl. První práwa městská němečtí radní w Praze (1341) s powolením krále w německém jazyku nawrhli, ač latinský wždy ještě w jednání obecném a listech obwyklejší byl. S druhé strany i český jazyk swé podpory měl. Sám Karel wymáhaje na papeži Klementu VI w Avignonu založení arcibiskupstwí Pražského užil mezi jinými důwody toho, že Čechowé a Morawané mluwí jazykem slowanským, jemuž Mohucký arcibiskup a kněží jeho nerozumějí. W bitwě u Kreščaku (*Cressy*) Čechowé měli heslo české: *z Prahy;* a Jan král radícím jemu, nedáwati se w nebezpečenstwí, česky odpowěděl: Tohoť buohdá nebude, aby král český z bitwy utiekal [3]). W Praze we Slowanech (nyní Emauzy prawíme,) Čechowé skrze Karla potěšení měli slyšeti služby boží w jazyku sobě srozumitedlném, což jim chuti dodalo slyšeti je w něm po celé zemi; ale tomu papež zhola odepřel, neohlédaje se na to, že sw. apoštolowé w Římě služby boží ne hebrejským, anebo řeckým, alebrž latinským jazykem konali. Karel předstawil papeži Klementu VI, že klášterníci ze slowanských zemí, horwatské, dalmatské, boseňské a srbské, wojnau zahnáni w jiných zemích blaudí, a žádal o powolení, aby jim slowanský klášter založen býti mohl: papež přiwolil s tau wýminkau, aby toliko jeden takowý klášter w celém králowstwí založen byl (1346). W nadání toho kláštera (1349) prawí Karel: Ačkoli powinnost naše žádá, abychom o dobré wšech našich wěrných poddaných pečowali: a wšak ty, kteří nám příjemností a sladkostí našeho přirozeného jazyka příbuzni jsau, zwláštní péči a milost zasluhují. W listu (1356), kterým wykazuje plat Janu, téhož kláštera písaři, nazýwá český jazyk *lingua nobilis.* Jeho manželka Alžběta (✝ 1393) měla na lžicích české nápisy k. p. *Czo pan buoh da, to se stati ma* [4]). Karel obnowil (1347) připowěd Jana krále Čechy a Morawany při jich obyčejích a práwích nechati, wýsady jejich potwrditi, tuzemce jediné w auřady sázeti, a ustanowil zákon, aby nikdo saudcem w zemi nebyl, kterýžby neuměl mluwiti a rozuměti řeči českého jazyka, ježto slowe řeč slowanská, — lečby měl do sebe zwláštní mrawy, ctnosti a umění [5]); rubrika o neprodajnosti, aby skrze písaře zemského každoročně na sněmě českým jazykem weřejně čtena byla [6]); synowé wolenců říšských, aby od sedmi let při grammatice učili se jazyku slowanskému aneb českému a wlaskému. To Čechům k líbosti učinil Karel:

1) W. Jura primaeva Moraviae p. 37. — 2) W. Chron. aul. reg. apud Dobnerum V. 469. — 3) W. Pelc. Karl IV. Thl. I. S. 159. — 4) W. Bienenberg Gesch. von Königgrätz. — 5) Pelc. Karl IV. I. 319. — 6) Ib. str. 318.

neboť on sám německý jazyk wíce milowal než český, jakož jeden Rkp. P. Cerroniho swětle ukazuje. Listy jako Jan mnohé již německé, ale žádného českého newydal. Spojení s Říší wolenecké, naděje císařowání, manželky z Němec, držení zemí německých, smlauwy a jiné příčiny nutily krále české k tomu, aby k Němcům laskawě se míwali. Šlechta wíce rytířstwí než umění hleděla, duchowní latině čítali a psali; lidu wíce učení podáwati nedopauštějíce, než co se jim na kazatelně widělo. Štítný (1374) zastáwaje, že dobré spisy w obec uwoditi sluší, aby každý wždy a wšudy z nich naučení bráti mohl, čta je na hradě, w kostele, na poli i besedě, přidáwá: „Sw. Pawel k Židům hebrejsky, k Řekům řecky, každému w řeči jemu srozumitedlné psal; proč bych já Čechům krajanům česky psáti se ostýchal? Budu česky psáti, proto že Čech jsem, a pán bůh Čecha jako Latiníka miluje, a t. d.“ Rozplozowání němčiny od drahných let přirozeným během působilo ze strany české jakausi protičinnost, kteráž toho wěku dowršena. Té připsati jest, že za Wáclawa IV jazyk český do kanceláři poněkud uweden. On wedlé latinských a německých listů také již některé české wyhotowiti kázal; nejstarší od r. 1394. [1]) w Třeboňském archiwu. Ale ani on nebyl milowník jazyka českého; dalť sobě a swé manželce biblí německau psáti, kteráž se w knihowně Wídeňské nachází. Tím, že na místa českých radních Němce posadil, roznítil nemálo záští proti Němcům, již od dáwna dautnající, Němce pak urazil dáním opět přednosti české straně w saudech a na universitě (1409), což pobídnutím Husa učinil nejwíce proto, aby o wěcech papežstwí se týkajících od university takowý saud obdržel, jakého žádal, a jemuž německá strana odporowala. Tak česká strana, zwláště po wystěhowání se studentůw německých, panující učiněna, ale i spolu za něho wypukl onen diwoký boj o náboženstwí, a českau zemi žalostně pohubil. Odtud pošlo, že od té doby český jazyk se zwůlí w náboženstwí takořka wznikal, klesal i konečně padl.

b) Proměny.

Mnohá sice stará slowce ještě se udržela, jako *swěť* (rada), *drbí* (musím), *čistec* (cín), *dobrý* (udatný), *prawda* (práwo), *ow* (onen). Planety ještě českých jmen wšecky neměly, Rozkochaný je nawrhl. U něho slowe *Wřesen* Julius, jinde August, Polákům September. Již německá slowce zde onde na swětlo wycházela: jako (u Štítného): *tanec*, *frej*, *helmbrecht* [2]), *cíl*, *mosí*, musí, *almužna*, *starosty* dle něm. Eltern (rodiči). Též nowá: *čistec* očistec, *neprázdň*, (negotium), a t. d. Staré praet. na *ach*, *ech*, *ich*, etc. ještě trwalo, též dwojný počet, ač ne bez pomatení: tak *byla sta* masc. *těto dwě zemi; oči sta byle wylúpeně* místo *stě* fem.) u Pulkawy. *Y* přiwěšowáno místo *je*, jako: *sey zdalo* (se je zdálo); *nelzey* (nelze je), a t. d. Opakowání praep. jako: *wniwčemž* (w ničemž). Dlauhé samohlásky někdy (ale zřídka) znamenány, jako: *plál*, *tráty*, *paad*, *duuff*, *důff*, *budú* (3. pl.), *chwálú* (inst.), *rzeczý*, *lidý* (gen. pl.). *Y* panující, k. p. *powyedyety*, (w. Alan.); *i* řídké: na začátku již někde *v* místo *u*; *rz* wšude, *z* místo *ž* a *z*; *cz* místo *č* a *c*; *ſ* a *ſſ* již rozeznáwáno. Měkké *iu* u Štítného již wšude w *y* přešlo, jako: *lyby*, *lydy*, *noczy* (instr.) *zemy* acc. *nakladagy* 3. pl. *Ay* ještě wůbec,

---

1) W. Wýbor z St. lit. I. 1030.

2) *Helmbrecht* jest jméno zhýřilého jonáka sedlského, kterýž taulaw se s laupežníky, posléz rukau sprawedlnosti sešel. Popsán w básni něm. z 13 století, o níž zprawuje T. F. Scholl w knize Geschichte der altdeutschen Literatur. Stuttgart 1844. I. 242. Štítný per antonomasiam užíwá toho jména jakožto tehdáž Čechům wůbec známého za člowěka rozpustilého, frejowného, nad swůj staw se spínajícího. Zdaž ten román kdy do češtiny přeložen byl, neznámo jest.

jako: *najlepšye, nechay* etc. *L* a *r* polohlásky, bez wkladení hlásek, jako: *czrt, zatrhal, hrd*, a t. d. [1]).

IV.

§. 13. *Literatura.*

Toto oddělení již rozmanitější plody literatury nám zůstawilo. Liturgie slowanská w klášteře Emauzském glagolských liter užíwající žádného trwalého účinku w národnost českau neprojewila. Wětší wplyw na jazyk národní měla liturgie latinská. Učení tomu jazyku na mnohých místech přinutilo některé učitele k objednání pomůcek, záležejících zatím jen we sbírkách slowcí. Došlo nás několikero podobných sbírek psaných ne tak k užitku národního jazyka, jako k učení a rozumění latině, mezi nimiž sbírka Rozkochaného, 3485 slow obsahující, jest nejsilnější, ale i w twoření slow nowých nejsmělejší; neb i twořené jinými milowníky slowce w jedno snesl. Latina sama wůbec tak barbarská, že často i latinská i wyswětliti je mající česká slowa jsau w našem wěku nesrozumitedlná. Nejstarší posud známý nápis zwonowý jest od r. 1322. Důležita jest sbírka příslowí od Smila Flašky z Pardubic. Básnictwí zachowalo z částky swau sílu a jadrnost, ale přestalo býti pauze prostonárodním, a stalo se západoewropejskému podobnějším. Byl to jeho stříbrný wěk. Rým s pauhým počtem syllab weskrze panowal, ač slabé počátky časoměry již do té doby padají [2]).

Obsahowalo básnictwí toho času předměty duchowní i swětské, a to lyrické, epické i didaktické. Básně duchowní čerpaly swé látky z učení křesťanského, z liturgie latinské, z legend o žiwotě a utrpení Ježíše, o radostech a bolestech Marie, o mučedlnictwí

---

1) UKÁZKY PRAWOPISU.

1. Otcze naſſ genz ſy na nebeſych
oſwyet ſe gmye twe
przyd kralowſtwo twe,
bud wola twa yako w neby takez w zemy
chleb naſſ wezzdayſſy day nam dnes,
a odpuſt nam dluhy naſſye yako y my
otpuſſtiemy swym dluznykom.
a neuwod naſ w pokuſſenye
ale zbaw ny otc zleho. Amen.
Nejstarší forma Otčenáše.

2. Kral Philipp byl w zemy rzieczky
Muz ſlowutny weczſty ſwyeczky
Po swem prawu myeſye zenu
W zbozi weczſty porozenu
Olympyas tak ſlowieſye
Owſſem dywne kraſy byeſye etc.
Alexandreis.

3. Razy wem przideli wam kdy ktere wolenie,
Chowayte ſie ſkrze les na krziwa drwa chozenie.
Czoť tiem mienim ſam znamenay,
Zwol ſweho yasika, czizieho nechay.
Dalimil.

4. Sedm neby vzrzye potom
Toť chczy powyedyety o tom
W nychz ſedm planet przyebywa
Kazdy ſwym czaſem otbywa —
Tyech dwa czeſky gmena mata
A pyet czeſky gmen nemata etc.
Alan.

5. Czoz ſy przywykl hadyty
Nerod tehoz ſam czynyty.
Welykat mu hanba bywa
Ktoz ſye yako mudrym wzywa
Ze gyne bude treſktaty
Sam toho nechtye oſtaty.
Catonis disticha.

6. A ty geſto hyzdye knyhy czeſke acz y dobre. fnad chtyecz aby gen ſamy byly mudrzy wydyeny. mohli by ſe dobrze leknuty bozie pomſty. — Ano mnozy rady by czeſke knihy zatratily a toz gen dobre. Onyem baſnyem gymyz ſmylny wyecze ſe wſwem ſmylſtwye rozzehugy nycz nedyegy.
Štítný.

2) W latinsko-českých makaroních Bohemariusa (1259) jest jako prwní zkauška slowa česká w hexameter latinský stawěti. Cisiojanus český čtyrmecítma weršů šestiměrných obsahuje, z nichž Štítný (1376) 4 uwodí: *Do Prahy Wanka nesú, wolajíce Řehoře z lesů atd.* W rkp. Wíd. bibl. od r. 1396 w 4. po žiwotopisu Karla IV psán jest tento pentameter: *Poskoč buohadle, ať tebe hamba nenic.* —

apoštolů a jiných swatých a swětic, ano i wlastence sw. Prokopa. Zdá se, že básně duchowní rozprawní jakýsi cyklus činily, z něhož pauhé zlomky nás došly. Arcibiskup Arnest, dle zprávy Balbinowy, uwedl Rorate a Salve. Není pochyby, že mnohé písně odtud w lidu se zachowaly a do kancionálů přešly.

Swětských lyrických básní málo celého zachowáno, nejwíce jen zlomky, neb nedostáwalo se milowníků, kteřížby písně národní ceniti uměli a sebírali. K rozprawným swětským woleno dílem cizí powěsti řecké (Alexander) a romanské (Tristram a t. d.), dílem domácí ano i samu historii wlastenskau (Dalimil). Nejzdařilejší z nich zajisté jest Alexandreis, silau poetickau wýtečná, ale, žel, necelá. Oblíbené Ewropanům rozprawy z okresu zwířat také u nás milowníky nalezly. Zachowána jest nám z té doby bájka o lišce a džbánu, a mnohem znamenitější Nowá rada Smila Flašky z Pardubic. Mezi mrawoučnými wyniká desatero kázanie božie, mezi mrawokárnými satyry o řemeslnících, a zwláště Podkonie a žák, žiwostí a wtipem nejlepší periody básnické hodný. K allegorickým básním počteme Spor duše s tělem, báseň ráznau, ačkoli jen zlomkowitau, pak z ciziny wzaté Obnowení mrawné člowěka (Alana). Zwláštní plod fantasie jest Tkadleček, boj mezi láskau oklamanau a rozumem předstawující. Kroniky prosaické, jichž od dáwna milowni byli Čechowé, wyskytují se w tom wěku w překladech z lat. Martina Polona, Petra Comestora, Pulkawy, kteráž nad druhé wyniká, a o Alexandru bájek plná. Utěšené čtení poskytuje žiwot Karla IV, od něho samého latině sepsaný a brzo potom zčeštěný, jakož i žiwoty starých filosofůw též z lat. přeložené. Lucidář, encyklopedický spisek, wyobrazuje nám tehdejší filosofii s astrologií a powěrami úzce spojenau. Utěšenější jsau mrawné spisy o čtyrech hlawních ctnostech a ráj duše z lat. Alberta Welikého.

Práwní jazyk w té periodě k znamenité dokonalosti dospěl. Přicházející zhusta do země Němci přinášeli swá wlastní práwa, a tak dwoje práwa w české zemi swůj běh měla, domácí a cizí. K prwním počísti dlužno knihu starého pána Rosenberského, řád práwa zemského, řád české koruny od Karla IV, kterýž však platnosti nikdy nedosáhl, zwláště pak Ondřeje z Dubé wýklad na práwo české, jakož i práwa městská (Brněnská, Jihlawská, Kutnohorská, Pražská, Hradecká a j.), práwa horní konšelská a měšťanská, i podwržená Soběslawská. Cizí práwa byla: Sasický řád (Sachsenspiegel), práwa císařská, práwa welikého města Pražského, práwa manská (Schwabenspiegel), práwa Magdeburská. Z kancellářství oné doby zůstaweny jsau nám mnohé listiny, wýsady, zápisy a t. d.

W okresu bohoslowí tento wěk podáwá tři rozličné žaltáře, Wittenberský, Clementinský a kapitulní, ewangelia a část proroků, snad to zůstatek prwního překladu celé biblí, mimo to přeložení některých spisů sw. Augustina a Jeronyma, řeči a wýklady i romány duchowní z lat. přeložené. Důležité jsau s strany slohu a řeči žiwoty Krista, sw. mučedníkůw a otcůw aegyptských. Nejznamenitější ale mezi prosaiky toho wěku jest Tóma Štítný, šlechtic na onen čas dobře wzdělaný, národního jazyka pilný a milowný, kterýž newděk učeným tehdáž Latiníkům [1]) swé mrawnokřesťanské spisy česky po mnohá léta spisowal, sloh sobě zwláštní, prostý, jadrný, hebký a jemný utwořiw, dílem z latinských knih ne tak překladaje jako wybíraje, dílem původně skládaje.

Že ostatně hustá mhla powěr wždy ještě na onom wěku ležela, dokazují rozličná běžná tehdy proroctwí a pro krále Wáclawa sepsaný snář od Wawřince z Březowé.

---

1) Naříká w nejednom místě swých knih na newlídný saud učených krajanůw swých, „*ježto (prý) hyzdie knihy české, ač i dobré, snad chtiece, aby jen sami byli múdří widieni.*“ A jinde prawí: „*Pročež pak rechnie a wrčí pyšni na mě, anebo hlúpi, ježto wše hyzdie, jemuž nemohú sami rozuměti, ež píši česky?*“ Por. Wýb. ze St. Lit. I, str. 638.

V.

Spisowé oddělení druhého.

(1310—1409.)

A. SLOWESNOST.

a) *Jazyk.*

α) Prawočtení.

1. *Azbukownak*, aneb abeceda slowanská, glagolitskau literau psaná opata Diwiše poručením na pergaméně okolo r. 1400. Rkp. w Stokholmě.

Jména čten tato jsau: *Az*, *buky*, *widi*, *glagole*, *dobro*, *gest*, *zzywyte*, *zelo*, *zemla*, *yzze*, *i*, *ge*, *kako*, *ludy*, *myslyte*, *nass*, *on*, *pokoy*, *rczy*, *slowo*, *trdo* (*t. twrdo*), *uet* (*místo uk*), *frt*, *chyr*, *ot*, *sstya*, *ci*, *czrw*, *ssa*, *ger*, *yat*, *yus*. Alphabetum rutenum na menším pergaméně jest bez wyswětlení, a špatněji psané. [w Dobr. Gesch. str. 58.]

β) Slowářstwí.

2. *Bohemarius.* Rkp. w bib. kapituly Pražské, w 4. od r. 1409.

Jest to slowníček, složený ku prospěchu mládeži latině se učící, a snad bonifantům od děkana Eberharda r. 1259 ustanoweným. Psán jest latinskými šestiměry počtem 886, takto počínaje: *Boh deus est, bostwie deitas, stwořitel que creator* atd. Z předu stojí spůsoby mluwení, kterých weršowati nelze bylo. Počátek: *Zpowědzělt swú modlitbu atd.* Obojí tištěno we Sbírce nejdáwn. Slowníků od W. Hanky w Praze 1833, prwní na str. 27—53, druhé, t. dialogi bohemarii str. 337—355. Na konci rukopisu stojí: *Explicit Bohemarius per manum Martini de Stražnicz sub anno Domini M⁰ CCC⁰ nono* (wlastně podlé písma a dle domyslu Šaf. a Pal. ältesten Denkmäler 1840 má býti r. 1409).

3. *Bohemarius minor.* Rkp. weř. bib. w 4. VIII. E. 7. G. 29.

Obsahuje 500 slow, z nichž prwní jest: *Deus boh*, a poslední *digitagus náprstek*. U něho slowe *corvus wran*, *passer wrablecz*, *filomela slauucz*, *simeus opecz*, *simea hopycze*. Tištěn, ale jen 132 slowa, w Sbírce nejd. Slow. str. 179—181.

4. *Sequentionarius* seu prosarum expositio Mag. Conradi, licentiati in septem artibus.

Rkp. na pap. w 4. w bibl. kostela kapitulního, psán rukau Bartoloměje, pod znamením O. LIX. Tištěn we Sbírce nejd. Slow. str. 356—366. Tak nazwané Prosae tu na slowo se wykládají, k. p. *reddamus wzdawajmy*, *grates dieky* atd.

5. Latinskočeský *vokabulář*. Rkp. na pap. w 4. weř bibl.

Zdá se býti toliko wýtah z bohemaria od r. 1409.

6. ROZKOCHANÝ *Clenius. Vocabularius.* Tento spisowatel, Slowák, pilně po 4 léta shledáwal a sestawowal slowa latinská a česká w počtu 3485 podlé materií, užiw k tomu pomoci učených Čechůw, jichž jména w nadpisech uwádí, jako: Dr. Urbanus, Forianus, Johannes de Galandria, Ambrosius, abbas Opatovicensis (Neplach) a j. Obsahuje mnoho dobrých i nepodařilých slow. Od něho pocházejí jména planet *Kralomoc* Jupiter, *Smrtonoš* Mars, *Dobropán* Mercurius, *Hladolet* Saturnus, *Ctitel* Venus, od ctíti, venerari, za kteréž ale přijato jméno *Krasopaní*. Rkp. ač jen opis ze staršího, nalezá se w Rejhradě psaný rukau Piterowau. welmi zběžně a nečitedlně, maje nadpis: *Vetus vocabularium latino-bohemicum, temporibus Caroli IV.. e variis auctoribus desumptum, et a quodam Clenio Rozkochany Slawo seu Slowienin uno volumine erutum, in Ms. Cod. chart. Fol. 14 saecul. sub lit. T. N. 11 bibliothecae monasterii S. Mariae Magdalenae RR. PP. Ordinis s. Francisci reformatorum Brunae.* Z toho rkp. jest Dobrowského opis w Museum Českém, odkudž i do tisku dán we Sbírce nejdáwn. Slown. 1833 na str. 54—104. Později nalezl p. Boček rkp. ze XIV století, ač jen 4 listy, pak i úplný z 15 stol. a sice spráwnější než jest Rejhradský.

7. WELEŠÍN. Slowník. Rkp. w Museum w 4. ze 16 století.

Má nadpis: *Lexicon parvum latinobohemicum e Ms. cartaceo saec. XIV. fin. Bibliothecae Rmi fid. capli Olom. N.... Auth. Jo. de Welessina Presb.* Na hřbetě stojí: *Lexicon bohemicum 1300.* Na konci psáno: *A já chci na to přestati kněže Jene z Welešína. Anno Domini etc. LVIII.* (1558). Tištěn w Sbírce nejd. Slow. na str. 104—154. Rkp. tento welmi nečitedlně psaný zasluhowalby srownán býti s původním, ač stáwali ho posud, w bibl. Olomucké. Zdá se ostatně, že jest toliko w abecední pořádek s wypuštěním a přidáním některých málo slow, uwedený Klen Rozkochaný.

8. *Zlomek slowáře* rkp. na pap. w 8. z XIV wěku, u p. Bočka.

Obsahuje na 4 listech okolo 800 slow. Podobný slowníku Rozkochaného, wšak mnohem obšírnější a důležitější.

9. *Vokabulářík* krátký latinsko-český o jednom listě, obsahující přes 260 slow. Rkp z prostředu XIV století w 4. (u p. Bočka).

Začíná: Arduum *pilné*, Accidencia *přihození*. Ambiguitas *pochybení*, autor *množitel* etc.

10. *Catholicon* magnum latino-teutonico-bohemicum, rkp. w registratuře Brněnské.

Odtažená a umělecká slowce literně tu přeložená, nebo nesrozumitedlná nebo jen opsaná, jako: apprehensio *prwní pochop*; superstitio, *nastorna*; theologus, *swatopisák* atd. Tištěn we Sbírce nejd. Slown. na str. 174—179. Též w Praze: katholicon, lexicon latinum, interjectis hinc et inde significationibus germ. et bohemicis. s. a. Rkp. 4. Weř. bib. XI. D. 4.

11. *Nomenclator* latinobohemicus.

Obsahuje 1100 slow podlé jistých rubrik, jako: de deo, coelo et temporibus anni; de aqua, de piscibus etc. U něho slowe cacodaemon *dehna*, belial *zmek*, satan *nekošník*, leuiathan *dés* atd. Rkp. weř. bib. Y. I. 1. n. 14. nunc XI. E. 4. Tištěn w Sbírce nejdáw. Slown. na str. 157—174. jen wýbor slow.

12. *Anonymus* latinobohemicus rkp. weř. bib. Tištěn w Sbírce nejd. Slown. na str. 181—182.

13. *Vocabula* latinobohemica, rkp. w Mus. N. 197.

Tištěn we Sbírce nejd. Slown. str. 183—184.

14. *Vocabular. lat. bohem.* an. 1394. 1398. fol. 175 — 176 rkp. weř. bibl. I. D. 32.

15. *Hymny glossowané* rkp. XIV wěku 4o. weř. bibl. III. G. 20.

16. *Vocabularium saec.* XIV rkp. weř. bib. VIII E. 28. fol. ult. Iliaria nabedrnye >< frutex prut.

17. *Vocabular lat. boh.* s. a. saec. XIV. 4o. rkp. weř. bib. VIII. G. 29. fol. 21—23. [nejstarší] tišt. w Hankowě sbírce.

18. *Vocab. lat. boh. saec.* XIV. 4o. weř. bib. XI. E. 4. num. 5. fol. 62—71. „Deus buoh >< seminivus súsněžje." Tišt. w Hankowě Sbírce. W témž rkp. num. 8. fol. 92—3. Convenientia přístupná >< vis násilé.

19. *Jména česká*, mužská a některá ženská od r. 1367. rkp. fol. weř. bibl. II. A. 7. num. 1. Opis tamže II. A. 9. od r. 1510.

20. *Wokabulář*, rkp. w bib. kapitulního kostela Pražského w 4. na pap.

Obsahuje 700 slow, z nichž prwní jest: *deus, buoh*, poslední *ustous, ukleqye.* On jmenuje brachium *paže*, azella *pažie*, humerus *rámě*.

21. Latinsko-český *slowníček* 5 listůw, w rkp. knihowny s. Wíta, kdež Alan se nachází.

γ) Nápisy.

22. *Nápisy na zwonech:*

a) W Benešowě od r. 1322 s nápisem: *Welky zwon lyty léta MCCCXXII.* Wiz Kwěty 1845. str. 268.

b) W Přelici, panstwí Smečenského, od r. 1386. s nápisem: *Leta boziho * mzt * Ccc * osmdesat * sesteho * pane bze * racz * zdarziti * ten * to zvo *n jenž jest* (obraz swatého). (W. Kwěty 1845. str. 268.)

δ) Přísloví.

23. **P. SMIL FLAŠKA** z Pardubic. Sbírka starých *přísloví*. Rkp. w arch. Třeboňském z druhé polowice XV století.

Tištěna w Časop. mus. r. 1827. II. str. 63—70. Wýb. ze St. Lit. 1845. str. 839.

b) Básně.

α) Lyrické.

a) *Duchowní.*

24. *Počátky písní*, kteréž se w Betlemě zpíwáwaly.

Uwádějí se w postille Husowě (tišt. 1564 na listu 74) těmi slowy: *„Kteříž chodie na kázanie do Betlema a wšecky ty, kteříž zpiewají: a) Wstalt jest bóh z mrtwých swú moci; a opět ktož zpiewají: b) Jesu Christe štědrý knieže, s otcem, duchem jeden bože* (od něho samého složena); a *opiet c) ktož zpiewají: Nawštiew nás Christe žádúcí, pane swěta wšemohúcí, daj nám sě w srdci poznati, bez hrózy sebe (tebe?) čakati."* Poslední z těchto tří písní zachowána jest w rkp. weř. bibl. XVII. F. 30. [wiz Rozbor I. 131.], kdež nalezti i tuto píseň: *d) Na čest paní ktož sě klaní maje pomoci její milost* atd. 12 strof. W opisu ze XV století u historiografa Bočka, u něhož w opisu XV stol. w 4. nalézá se i tato stará píseň církewní: *e) Buď pozdraweno swaté božie tělo, jenž sě z čisté diewky narodilo, a pro ny hřiešnie na křiži pnělo* atd.

25. *Osmnácte písní* nalezú se při modlitbách nejstarších rkp. weř. bib. XVII F. 30 ze 14 stol. Mezi nimi jest také: *Stála matka bolestiwá podlé kříže plačtiwá, když wisieše syn její* atd. kteráž i w jiném rkp. též bibl. 14 stol. XVII. A. 18. num. 3 stojí, počínajíc: *Stáše matka božie žalostici.* We Wýb. ze St. lit. 1845 str. 321 tištěno odtud 6 písní.

26. *Carmen latinobohemicum* etc.

Počíná: *Carmen praestet deus coeli, w němžby to byl rozum celý, describendi varia* etc. Rkp. 1407 in Alba aqua psaný, nyní w Mikulowě, w němž nalézá se zlomek kroniky Prokopa, písaře Staroměstského.

27. *Modlitby we werších* k panně Marii (jedna bez weršů) w rkp. knih. s. Wíta.

Při Alanu, kdež i odpowídání a werše o sw. Dorotě. 7 listů. Z těch tištěno we Star. Sklád. III. *Wzýwání panny Marie*, str. 167—174; *hwězda mořská*, str. 121—122; *Dorota panna*, str. 122—128.

b) *Swětské.*

28. Staročeské *milostné písně* z XIV a XV století.

Sem náleží 1) *Tajená láska* wěrnější, počinajíc: *Dřewo se listem odiwá.* z rkp. XIV stol. Wídeňské c. k. dworské bibl. Cod. Theol. 844. Tištěna p. Palackým w Čas. Mus. 1827. IV. str. 3. We Wýb. ze St. Lit. 1845. str. 961. 2) W též bib. mezi theol. rkp. pod num. 790 na pergameně w 8. ze XIV stol. jsau latinské horae canonicae, psané pro jeptišku u s. Jiří z rodu nynějších hrabat pánů z Kolowrat, od nějakého kanowníka. Tu semotamo ze swětských *písní zlomky* owšem nemístně wetkány jsau, jako na listu 82: *Má milá zmileličko, zbledělo twé líčko.* Na listu 184. *Swět se točí jako kolo, nejeden má naděje mnoho, a druhý přijda zbawí jej toho.* Na listu 191. *Hospodine rač pomstiti toho, ktož miluje falešně koho.* Na konci: *Ach kak welmi bolí, kdež trdlem hlawu holí; a wšak wiece bolí, kdež milá jiného zwolí.*

29. *Básně tři milostné* z XIV wěku.

Prwní počíná se w půw. prawopisu:

Milly jasny dni proczs tak uchwapil
Zes mi meho klewetniczka zbudil atd.

[sedm strof w opisu XV wěku w 4.]

Druhá s počátkem:

Poznalt gsem sliczne stworzenie
Gemuz w swietie rowne nenie atd.

strof 11 též w opisu z XV wěku.

Třetí začíná: *Gyzt mne wsse radost ostawa.*
Gižt mne wssie vtiechi stanu
Srdcze w tuzebne krwy plawa
To wssie pro mu milú žadnú.

[w trojím oddělení; každé sestáwá ze 3 částek t. versus, strophus a semitonus; w celku obnáší 96 weršů. Opis z XV stol. w knihowně kap. Olomuc. Nowý opis wšech tří písní u nálezce jich p. Bočka. Zwláště třetí píseň plna jest horaucích a něžných citů, a podlé formy sauditi lze, že skladatel znal wlaské písně wěku Petrarchowa.]

30. *Prostonárodní* české *písně* z XV stol. w knih. archivu Třeboňského we dwau rkp. w 8. psaných w druhé polowici XV století.

Jedna mezi nimi má nápis: *Cancio Zavissonis de amore.* Palacký domýšlí se, že to jiný kdos, do pozdější epochy náležející, než slawný Záwiše z Rosenberka. Z těch tištěny: (1 *Píseň weselé chudiny*, w Čas. Mus. 1827. I. 17. na str. 20. 2) *Nesnáze wěrné lásky.* 3) *Neohrožený milownik.* 4) *Otrapy lásky.* 5) *Rowná láska.* 6) *Wázané.* 7) *Zlomky tří písní.* Tamž IV. str. 5—8.

β) Rozpráwné.

a) *Duchowní.*

31. *Legenda sw. apoštolůw* (zlomek). List na pergam. w c. k. dworské knih. we Wídni.
Srownáwá se prawopisem zwláštním s Alexandreidau, pročež Šaf. a Palacký do XIV stol. jej položili. Obsahuje toliko 76 weršů, počínající takto: *Nenys wiernych zzyrdecz sizny* (neníž wěrných srdec žízni) atd. Tištěn w Dobr. Gesch. d. Lit. II wydání na str. 103. Po druhé Hankau w Star. Sklad. III. 251—255. Pak we Wýb. ze St. Lit. 1845. na str. 1143.

32. Dwa lístky pergamenowé zdola ostříženě, kteréž na deskách knihy nalezl p. Dominik Kinský. Jednají o *Utrpení Páně.*
Zlomek ten tištěný w Dobr. Liter. str. 113. Pak we Wýb. ze St. Lit. 1845. str. 1147. Prawopis z XIV wěku. Počíná: *Mnye stebu otczye zgyednane* atd.

33. Legenda o *desíti tisících rytířích.*
Nalezá se při rkp. Passionalu od r. 1395 u p. Schönherra w Praze, též we weř. bibl. XVII. E. 7. při modlitbách. Počíná:

Když po božíem umučení
po slawném jeho wzkříšení
i na nebe powstúpení
za Adrianowa císařstwa
bieše ještě málo křesťanstwa atd.

a w knihowně kláštera Kremsmünsterského w Rakausích N. 74. w 4. Tištěna při prwním wydání Passionalu okolo r. 1470—80. Pak w Čas. mus. r. 1840. str. 289.

34. *Prokopa sw. žiwot.*
Rkp. w knihowně Lobkowické, wůbec nazwaný Hradecký, proto že w Hradci Králowé nalezen byl, 146 listů we 12. na pergamenu z počátku 14 století, ač samo skládání starší jest, jakož znáti z mnohých rýmůw a opuštěných některých weršůw. Durich we swé Bibliotheca slawica několik weršůw tisknauti dal. Celá legenda 1106 weršů obnášející tištěna w Star. Skl. I. str. 1—51. Pak we Wýb. ze St. Lit. 1845. str. 181. Mimo Prokopa týž rkp. zawírá ještě jiných deset kusů.

35. *Dewatero radostí* panny Marie.
Z téhož Hradeckého rkp. tištěno w Star. Sklád. III. str. 1—27. Obsahuje 555 weršů.

36. *Sedm radostí* panny Marie, 911 weršů.
W rkp. knihowny kostela sw. Wíta při Alanu, odkudž tištěno w Star. Skl. II. str. 49—91.

37. *Na nebe wzetí* panny Marie, 553 werše.
Z téhož rkp. od sw. Wíta tištěno w Star. Skl. II. str. 91—117. Jiný opis w rkp. P. Hanky z prwní polowice XV stol. Wiz Čas. mus. 1832. str. 148. pod nápisem: O skonání králowny nebeské.

38. *Pláč sw. Marie,* weršů 428.
Z rkp. Hradeckého tištěno w Star. Sklád. III. str. 61—81.

39. *Zdráwas,* 124 werše.
Z téhož rkp. w Star. Skl. I. 107—113

40. *Umučení páně* aneb pašije, weršů 697.
Z téhož rkp. w Star. Sklád. III. str. 27—61.

41. *Skládání o utrpení.* Rkp. na pap. w 4. w knih. Raudnické 43 listů w 4. prwní chybí; asi 1450 weršů rýmowaných.
Jest nábožné rozjímání o utrpení Ježíše Krista na spůsob modliteb. Autor prawí na konci: *Podlé mé wiery rozuma wzděl sem těmto knížkám summa.*

42. *Maria Magdalena,* weršů 1009, z Hrad. rkp. W Star. Sklád. II. tištěno na str. 1—47.

43. *Jan apoštol,* weršů 40, w rkp. Hradeckém od jiné ruky, odkudž tištěno w Star. Sklád. II. 47—94.

44. Legenda o dětinstwí Kristowě čili *Ježíšowo mládí.*
Tuto se počínají dobré knihy a welmi užitečné každému wěrnému křesťanu o božiem narození a o boží mladosti, jako je na swětě přebýwal s židowščaty w swý (é) mladosti, i které jest diwy činil před židowčaty, jižto jsú jeho zřiece chtěli též diwy činiti. Rkp. weř. bib. XVII. E. 8. fol. 40. b. Tišt. Wýb. ze Star. Lit. 1845. str. 387 sld.

45. *O bohatci,* w témž Hrad. rkp. kdež poslední stránku čísti již nelze, weršů 325. Tištěno w Star. Sklád. I. 113—128.

46. *Anzelmus,* weršů 814. Rozmlauwání mezi Anzelmem a pannau Marií o utrpení Kristowě.
Z rkp. sw. Wíta (při Alanu) tištěno w Star. Sklád. III. 128—167. We weř. bibl. jest rkp. z XVI wěku w 8. pod sign. XVII. H. 11. Tuto se počíná Anzelmus, kterak se jemu zjewila Maria matka božie.

47. *Zlomky epických básní.* Rkp. pergam. 1 celý a dwě půlky listů w mal. fol. w museum, z počátku XIV wěku.
Hankau nalezeny w spůsobě praužků k upewnění swů papírowého rukopisu použitých, z nichž 1) obsahuje známau ze starých legend powěst o Jidášowi Iškariotském, kdež básník přiměšuje zpráwu o zahubení Přemyslowců. 2) Druhého zlomku obsah nelze určiti. Popisuje tu lowy, hody a snětí se krále s neznámau díwkau, a narození syna; jmenowáno tu město Mohuč, řeka Mohan (Mayn) a potok Číha. 3) zdá se, že báseň obsahowala skutky apoštolské dle nowého zákona. Tištěny jsau pospolu w Čas. mus. r. 1829. III. str. 56—70. pak w Wýb. ze Star. Lit. 1845. str. 169. sld. Možná, že tyto tři zlomky a s nimi čtwrtý (num. 31.) náležely k jednomu celku, spisu nyní již neznámému, jenž nějaký cyklus dějin prwokřesťanských obsahowal.

b) *Swětské.*

48. *Alexandreis.* Zlomky.
Prwní zlomek jest w rkp. we fol. w knihowně sw. Wíta w Praze, odkudž tištěn w Star. Sklád. II. str. 151—264; obnáší weršů 2461. *Druhý* zlomek z rkp. psaného na konci XIII nebo počátku XIV století, obnášející 347 weršů, na dwau listech pergam. w 4. slaužiwších za obálku aktům městským od r. 1558. w archiwu Budějowickém; nyní w museum Pražském. Obsah jest zrada Nabarzanowa nad Dariem. Tištěn w Čas. mus. r. 1828. III. 86—96. *Třetí* zlomek nalezen Hankau na desce jedné knihy weř. bibl. kdež k upewnění wazby jedné inkunabule slaužil; obnáší 160 weršů, též ze XIII století, ač jinau rukau i jinau orthografií než předešlý zlomek. Tištěn w Čas. mus. r. 1828. IV. str. 110—114. *Čtwrtý* zlomek nalezen w Budějowicích, jednoho formatu i ruky jako zlomek druhý, obsahující 342 werše, tištěné w Čas. mus. r. 1841. str. 73—90 péčí prof. Kaubka, a s přídawkem na wyswětlení od p. Hanky tamž na str. 337—340. *Pátý* zlomek p. Šafaříkem u knihwazače nalezen na praužečkách knihy, jím nazwaný Jindřicho-Hradecký, weršů 487. Posud tedy známo 3761 weršů (třetího zlomku několiko weršů se ztratilo); jest to dle domyslu

p. Hanky asi čtwrtý díl celé básně, kteráž, ačkoli wěkem pozdější než Kralodworský rkp., zachowala nám prastaré formy jazyka, a má tudy nesmírnau cenu. Patrno, že na začátku XIV stol. již rozličné od sebe rozdílné přetwary té básně w oběhu byly. Wšecky zlomky tištěny we Wýboru ze Star. Lit. 1845. na str. 170. pak 1071 sld.

49. *Píseň o Štemberkowi*, rkp. arch. Třeboňského z druhé polowice XV století.

Složena zdá se býti ku konci XIV století. Tištěna w Čas. mus. r. 1827. I. 17—19.

50. *Dalimil.*

Pod tím jmenem známa kronika rýmowaná, obyčejně Dalimilu připisowaná, poněwadž Hájek w poznamenání historikůw užitých také jakéhos Dalemila Meziřického, kanowníka kostela Boleslawského klade. A wšak skladatel té kroniky zdá se býti nějaký rytíř, kterýž, jak sám prawí, kroniky Boleslawské se přidržel. Zawřel swau historii s rokem 1310, neb jak myslí Dobr. s rokem 1314, do kteréhož roku mnohé rukopisy sahají. Událostí posledních swědkem očitým byl, k. p. na boj mezi Čechy a Míšňany r. 1309 prawí sám, že se z města díwal. Kronika ta opisowateli welmi proměněna byla, z nichž mnozí k oslawě těch rodin, kterým ji z platu opisowali, wšelico přidáwali, jiní opět některé staré a jeho wlastní neprawé události oprawowali, tak že dwojí recensí jest, starší a mladší; ona mylnější, tato oprawenější. Takowý spráwnější rkp. jest w bibl. Fürstenberské, a který Pelcel měl. Ostatně známe posud jen zlomek, 2 listy perg. w 4. rkp. z první polowice XIV stol. w museum, wšecky jiné rkp. nesahají přes počátek XV stol. Jeden rkp. we weř. bib. w swazku Collectio chronicorum XV. D. 6. str. 643. Jiný na Strahowě, 11 kapitol [klade slowo *swět* místo nynějšího *rada*.] Wydal tu kroniku tiskem nejprwé Pawel Ješín, srownaw sedm rukopisůw, s nápisem: Kronika stará klášterа Boleslawského o posIaupnosti knížat a králů českých, rozličných příbězích, diwných proměnách a slawných národu českého činech, od založení téhož národu až do Jana Lucemburského, woleného krále českého, pořádně a rozkošnými rytmy wyprawující. Nyní poprwé pro obecné dobré wůbec na swětlo wydaná. Wytištěná w Starém m. Pražském u Dan. Karla z Karlsperka, w 4. [Na konci]: L—P. 1620, 25 dne měsíce Června. Ledwa wyšlá hned spálena jest až na 6 wýtisků. Po druhé wydal ji Faustin Procházka pod nápisem: Kronika Boleslawská o posIaupnosti atd. W Praze 8. 1786 u J. Jozefa Diesbacha, srownaw 4 rukopisy s wýtiskem Ješinowým, a opatřiw ji grammatickými a historickými poznamenáními; toliko škoda, že jazyk její obnowiw zpytatelům české řeči newděk učinil. Spráwněji ji wydati p. Hanka obmýšlí; z jehož rkp. wýjimek tištěn w Wýb. ze St. Lit. 1845 str. 83. Do němčiny přeložena rýmem w rkp. 1389 w bibl. kapituly Pražské; opis nowý w Museum. Po druhé bez weršů, kterýž přewod Jeronym Pez podlé mladšího opisu Christofa Hofmanna († 1534) w druhém Tomu swých Scrpt. rerum Austr. str. 1044—1111 wytisknauti dal. Mnohem starší rkp. widěl Dobr. r. 1796 w Řezně, w klášteře sw. Emmerana.

51. Wšeliké *historické písně* na wzor kroniky předešlé složené a k některým opisům jejím přiwtělené, jako:

1. Turnaj neb klání (1315) mezi Rudoltowými a Wěnkowými panošemi, již w Ješinowě tištěné. Fürstenberský a Ceronniho rkp. mimo to obsahují

2. Tažení krále Jana proti hraběti Matěji z Trenčína (1315), jen 31 weršů počínajících takto: Při tom čase w Morawě zle se dějieše, atd.

3. Wiléma Zajíce hrdinské skutky (1519), 40 weršů, kterau Lupáč jmenuje cantio, quae eo tempore fuit in ore hominum celeberrima.

4. Rocení českých pánů proti Janu (1316).

5. Plichta z Žerotína (1319).

6. Král Přemysl Otakar a Záwiše, ze starého rkp. s poznamenáními Dobrowského tištěno w Čas. mus. 1828. I. 53.

7. Wiléma z Waldeka smrt (1519), we Fürstenb. a Lobkowickém rkp. Tišt. w Star. Skl. V 243.

8. Jana krále dobrota, kterýž koně wozkowi připřáhl. Star. Sklád. V. 241, z Lobk. rkp.

9. O Janu králowi rkp. z kterého 140 weršů zachowal Prokop Lupáč we swé historii o cís. Karlu IV. na r. 1346, kdež bitwu u Kreščak (Cressy) popisuje: Klimborče mladý, prawíť krátce, pomni žes měl dobrého otce atd. Z těchto kusů 1. 2. a 8mý tištěny we Wýb. ze Star. Lit. 1845. str. 103 sld.

52. *Básníci rodin.*

Některé rodiny nalezaly swé zwláštní zpěwce. Paprocký w knize o Stawu panském str. 285. uwodí wíce takowých weršů ze staré kroniky o Kaunicích; též w Zrcadle markr. morawského na str. 410. Týž Paprocký prawí w Diadoch. 254., že we spisech Tobiáše Kriwojena Budka z Falkenberka, děkana w Žatči r. 1269 nalezeno proroctwí Libušino učiněné na Libině dwoře; ale werše jím uwedené jsau buď welmi obnoweny, buď nowé, jako:

Widím tamto wrch Jilowej,
Wěřtež, žeť není jalowej,
anobrž wnitř zlata plnej atd.

γ) Dramatická.

53. *Hrob boží*, podlé lat. Omnipotens pater altissime ad monumentum venimus.

Nachází se w rkp. weř. bibl. s notami hudebními. Dle orthograf. sahá do počátku XV století neb konce XIV. Tištěna w Star. Sklád. III. 82. We Wýb. ze Star. Lit. str. 419.

δ) Naučné a mrawné.

54. O *postawě* a mrawích lidských w rkp. latinském archiv. Třeboňského, psaném na počátku XV stol. obsahujícím cwičení rhetorická, formuláře a j.

Počíná: posluchajte wšickni toho a t. d. Tištěna w Čas. mus. r. 1827. III. str. 9—13. Též we Wýb. ze Str. lit. 1845. str. 957.

55. *Desatero kázanie božie*, weršů 1195. W rkp. Hradeckém (nyní w Lobkowické knihowně w Praze).

Jiný zlomek rkp. w Museum (w. Čas. m. 1840. str. 406). Tištěno w Star. Sklád. I. 52 — 107. We Wýb. ze St. Lit. 1845. str. 231.

56. *Propowědi* w Kronice Pulkawy.

Nalezají se rozličné propowědi rýmowané w této jeho kronice, jako jsau we wydání Procházkowě na str. 130, 164, 169, 194, 234, kterých nějakau sbírku autor před sebau míti musel.

57. *Rada otce* k synu, we werších.

Nalezá se w rkp. Raudnickém, při skládání o utrpení, pak we weř. bibl. odkudž tištěna w Star. Skl. V. 153—178. Zawírá wýborné naučení. Též w mus. rkp. z první půle XV stol. s nadpisem: Otec múdrý swému synu radí, snad též od Smila Flašky.

W. Čas. mus. 1832 str. 148. Tištěna též we Wýb. ze St. Lit. 1845. str. 910.

58. *Nowá rada*, kterau složil Jan Smil *Flaška* z Pardubic r. 1395.

Nalezá se při kronice Boleslawské od r. 1459, u Zeberera, majíc tento začátek: *Král lew ten času jednoho* a t. d. Wšehrd w IX knize swých práw uwodí z ní 104 werše. W rkp. mus. z 1ní pol. XV wěku též celá jest s nápisem: *„Potom se počíná nowá rada, ješto pan Smil Flaška ji skládal, mnoho w nié rozumného uslyšíte, kdož toto čísti budú, toť zwié cožť radi.“* Pak po pořádku wždy jedno čtwernohé zwíře a po něm zas pták radu swau dáwá, což 42 listů obnáší, zawírá pak těmito slowy:

„Skládáno jest toto prawenié
Tisíc let od božieho narozenié
Pána milého Jesu Christa,
W tom počtu když se psachu tři sta
Dewadesátého páté léto,
Stalť se jest konec řeči této:
Kdož těmto kniežkám jména žádá,
Protož wěz žeť slowú nowá rada.“

W. Čas. mus. 1832. str. 149. Tištěn we Wýb. ze St. Lit. 1845. str. 850.

59. O *pěti studnicech hřiechu* (srdce, bohatstwie, chudoba, soba zlá a towařišstwo nectné, obyčej), dwa listy w rkp. kost. s. Wíta, při Alanu.

Tištěna w Star. Skl. I. 128—140. Prwních 45 weršů srownáwá se s Bohatcem. Rkp. w knihowně knížecí Lobkowické, jenž obsahuje tyto 4 kusy:
1) *Prawda* aneb neustawičnost, tištěno w Star. Skl. III. 92—7. Počíná: diwným smyslem často blúzi atd.
2) *Řeč jinocha* mladého, tištěna w St. Skl. III. 101.
3) *Řeč kmetě* starého, tištěna tamže str. 103.
4) *Smrt*, we 20 čtyrweršowých strofách, tištěna tamže str. 97. Tři prwní kusy tištěny též jsau we Wýb. ze St. Lit. 1845. str. 381 sld.

60. *Spor duše s tělem* rkp. perg. XIV stol. wer. bibl. XVII. A. 18. num. s.

Kdež nacházejí se: Hodinky sw. Marie, pašije, Píseň. Kterak mají etc. Wýklad Modlitby. Tištěn we Wýb. ze St. Lit. 1845. str. 357. Dle slohu a weršů zdá se pocházeti od téhož autora co Prawda, Řeč jinocha mladého a kmetě starého w předešlém num.

ε) Mrawokárné.

61. O *prawdě* W rkp. Cerroniho na pergameně psaném.

Tištěno w Star. Skl. V. 233—237.

62. *Satyry* o *řemeslnících* (šewcích, zlých saudcích, kowářích, sládcích, lazebnících, řeznících a pekařích).

Z rkp. Hradeckého tištěny Tomsau w knize: Über die Veränderung der böhm. Sprache 1805. str. 67. Opět w Star. Skl. II. 117—144. též we Wýb. Star. Lit. 1845 str. 211 sld.

63. *Satyry o přebojnících*, wražedlnících, lakomcích.

Jediný list w knih. Pražské, počínající: *Hoře bude těmto lidem, jenž přijma křest učiní se Židem.* Tištěn w Star. Skl. II. 144—151.

64. *Swár wody s wínem*, z rkp. w Museum prwní polowice XV wěku.

O něm p. Hanka zpráwu dáwá w Čas. mus. r. 1832. na str. 148. domyšleje se, že spisowatelem jeho jest Smil *Flaška*. Tištěn jest tamže na str. 150—164. we Wýb. ze St. Lit. 1845. str. 927.

65. *Sedmecítma bláznów*, z rkp. knih. kostela sw. Wíta, (při Alanu).

Tištěno w Star. Skl. III. 105—113. Wýb. ze St. Lit. 1845. str. 833.

66. *Podkonie a žák* (satrapa et scholaris), w rkp. weř. bibl. na pap. w 4. kdež i rada otce se nalezá.

Jest to wtipně sepsaná hádka mezi podkoniem (štalmistrem) a študentem čili žákem, w rýmích. Tištěno w Plzni 1498. Po druhé w Star. Skl. V. 178. kdež tištěný necelý wýtisk starý s rukopisem srownán, a kde co lepšího, wybráno. Posléze we Wýb. ze Star. Lit. 1845. str. 943.

ζ) Aesopowé bajky.

67. *O lišce a džbánu*, w Hradeckém rkp. weršů 96.

Tištěna w Puchm. Sebrání básní 1795; pak Tomsau w knize über Veränd. d. b. Spr. 1805. str. 72. Po třetí w Star. Skl. I. 212. Pak we Wýb. ze St. Lit. 1845. str. 227.

η) Jinotajitelné.

68. *Alana z Rysellu* allegorická báseň o mrawném obnowení půwodní dokonalosti člowěka.

Rkp. knih. s. Wíta na pap. w 4. kdež nalezají se i jiné kusy k. p. lat. český slowníček atd. Báseň uwedená obsahuje 18 listů a 1527 weršů, počínajíc: *Alan byl jest mistr časný* atd. Tištěna w Star. Sklád. I. 140—210. Wýjimek we Wýb. ze Star. Lit. 1845. str. 790.

Pozn. Alanus ab insulis neb z Rysselu nar. 1114. † 1203. byl cisterciák, w Clairvaux, slowútný filosof, který mathematický náwod neb spůsob do filosofie uwedl, muž učený a mrawností wážný. Mimo jiné spisy (k. p. planctus naturae t. nad prawostí lidskau, elegiae, proverbia etc.) také tuto báseň latinskými šestiměry pod jménem Anticlaudianus w 9 knihách složil, z jehož smysla český náš neznámý básník, jakož prawí, swůj složil a o přirození wyložil.

c) Romány a zábawné spisy.

69. *Tristram,* báseň romantická, složená od Tomáše z *Erceldoune* příjmím rýmaře w XIII století, a sice půwodně anglickým jazykem. České přeložení jest mnohem kratší, nepochybně podlé německého snad podlé Gottfrieda Strasburského, jenž okolo r. 1232 kwětl.

Kdo ale byl překladatel český, nepowědomo. Rkp. máme dwa: Minoritský od 1449 obsahující přes 9000 weršůw, nyní na Strahowě, druhý Stokholmský od r. 1483, kterýž na žádost J. Excell. p. hrab. z Kolowrat, tehdáž nejwyššího purkrabího zprostředkowáním J. Osw. knížete Metternicha pro české Museum z král. swedské knihowny s jinými některými spisy do Prahy přinešen byl. P. Hanka oba rkp. pilně srownaw, opsal (Rkp. w Mus. 994.) a wydal jej pod nápisem: Starobylá Skládanie díl IV. Tristram weliký rek. báseň hrdinská XIII wěku atd. W Praze u Bohum. Háze 1820. 12. str. 409. mimo registř. a wyswětlení slow (7 listů). Tato na skutečném příběhu osnowaná báseň wystawuje Tristrama (t. prudkého, tak nazwaného pro náružiwau

milost k Isaldě) co udatného hrdinu, a wěrného milowníka. W celosti utěšená k čtení. [W. Čas. mus. 1846. str. 277. úwahu Nebeského.]

70. *Tandariáš*, podobně rytířská historie z času krále Artuše, w rýmích. Z téhož Stokholmského rkp. w němž Tristram, wydal Hanka w Star. Skl. V. 1—77. Wýjimek we Wýb. z St. Lit. 1845. str. 826. Nowý přepis w mus. num. 989.

Jest i ona půwodu anglického, od neznámého kohos do češtiny přeložena. Werše w rkp. od opisowatele mistra Jana řečeného Gebsa aneb snad již od předešlých opisowatelu na mnoze změněny. Při Dalimilu Žeberercowě rkp. jest také Tandariáše opis, a sice mnohem dokonalejší.

71. **TKADLEČEK LUDWÍK.** Puwodní rozmlauwání mezi žalobníkem a neštěstím pro ztrátu milenky.

Ludwík Tkadleček a milenka jeho Adlička žiwi byli w prwní polowici XIV wěku, u dwora owdowělé králowé Alžběty w Hradci Králowé. Byla Adlička krása swého wěku, pro kteraužto, když se za jiného prowdala, Tkadleček hořekowání swé neukojitedlné počal, a milenku swau, krásu i ctnosti její pérem swým, jež od jmena swého člunkem tkadlcowským nazýwá, zwěčnil. Kniha ta znamenita jest pro jadrnost a obratnost jazyka. Přeložena a wydána jest německy, s počátkem: Hienach volgend etliche tzumale kluger und subtiler rede wissen atd. hned mezi prwotisky německými. [W. Dobr. Lit. II. Aufl. str. 158.] Rkp. jeden na Strahowě při kronice Trajanské Tristramu a Dalimilowi, kdež chybí napřed list, a w zadu několik: jiný nowý u Dobr. nyní w mus. Tištěno po prwé Hankau pod jmenem: Starobylá Skládanie, památka XIV wěku, Tkadleček. W Praze 1824. 8. dwa dílce. str. VIII a 98. II 106 Wýjimek we Wýb. ze St. Lit. 1845. str. 625.

B. ŘÍMSKÁ LITERATURA.

72. *Catonowy mrawopisy* latině a česky, 25 listů w rkp. s. Wita při Alanu.

Jsau to disticha Catonis moralia, zdá se podlé německého: Ein Meister Cato was genannt atd. pracowané. Jiný rkp. w bib. weř. od r. 1409. w 4. XVIII F. 50. Dwa rkp. u p. rytíře z Neuberka, jeden na pergameně w 16. Počínají sě knížky mistra Katuna atd., z něhož Voigt we swých Acta Lit. na str. 132—153, a Dobr. we Slawínu částky některé tiskem wydali; druhý we Fol. od r. 1445. Opět jiný we Strahowské bib. a u Cerroniho. Wytištěny jsau ty mrawopisy lat. i česky podlé rkp. sw. Wita Hankau w Star. Skl. III. 114—250.

C. HISTORIE.

a) Kroniky.

73. *Martimiani* nebo lépe Martiniani, proto že na díle wzata jest z příběhů *Martina Polona*.

Byl on dominikan rodem z Opawy, zpowědník a kaplan pěti papežůw, Clementa IV, Řehoře X, Innocentia V, Jana XXI a Mikuláše III, od kteréhož dostaw arcibiskupstwí Gnězněnské, když jeho nastaupit jel, na cestě w Bononii umřel. Největší díl té kroniky skrze Beneše z Hořowic přeložen jest z německé, kterau sepsal Jakob *Twinger* von *Königshofen*, kněz w Strasburku r. 1386, a Schilter wydal w r. 1698, posledních pak 11 listůw ani s Martinem ani s Twingrem se nesrownáwá. Rkp. psaný per manus Pauli de Radnic r. 1400. w 4., u p. rytíře z Neuberka, w němž cesta Mandevillowa od r. 1445 a kronika o Alexandrowi se nachází. Jiný necelý opis tamže w 4. na pap. z polowice 15 wěku, obsahuje částku druhého oddělení t. jedenáct ze dwaumecítma králůw wyčtených, pak dwě zpráwě zběhlé se totiž swětská a duchownie, 2½ listů; potom následuje wyčtení biskupů 14⅕ listů, posléze třetí oddělení o papežích až do Jana XXI, listů 95. Na konci psáno: až dotad explicit. Opis ten prawější jest než tištěný; neboť o Gelasiowi papeži N. 53 w tištěném praví se, že poručil přijímání pod obojí spůsobau, čehož w tomto rkp. není. Rkp. mus. num. 559. Tiskem wyšla w Praze r. 1488. Počíná: *Nalezají psáno latině w mnohých knihách atd. Protož já Beneš z Hořowic rytíř Zámorský českú řeč překládám z jiných kronik, ježto Eusebius a Martinus a Vincentius udělali sú: a z jiných knih některé wěci, ježto sú mně najrozumnějši čisti i jiným atd.*

Twinger něm. takto: „Hervmb will ich Jacob Twinger von Künigshoven ein Priester zu Strosburg durch den lezgen willen vs den Croniken, die Eusebius, Martinus und Vincentius gemacht hant, vnd vs andern büchern zu tüsche schriben etliche Ding, die mich aller vürnemest vnd lüstlich dunkent“ atd.

Na konci stojí: „*Léta narozenie božieho MCCCCLXXXVIII. Skonáwá se Martimiany, aneb jakož někteří říkají římská kronika ten pátek před sw. Wáclawem, a to w Starém Městě Pražském.*“

Podruhé wyšla toliko částka s nápisem: Kronika prawdiwá a žalostiwá o Trojanské wálce atd. od urozeného p. Beneše rytíře z Hořowic. Nyní w nowě wytištěná w Praze 1666. w 8. Jakož dějepis ta kniha nemá weliké ceny, obsahujíc přemnohé bájky a frašky. Sem tam i hluboce pozdřiml překladatel; tak k. p. w půwodě stojí, že Šalomaun panowal nad Židy, a Beneš přeložil: nad německými lidmi. Ostatně sloh plynný, jazyk čistý, srozumitedlný, běžný, a tudy kniha skaumateli jazyka wždy důležitá.

74. *Kronika o Římských císařích*, z latiny přeložená *Wawřincem z Březowé* (nar. 1373. † 1455).

Rkp. na pap. w 4. we weř. bib. Pražské XVII J. 47, též XVII F. 47. listů 124. w 4. Poč. Ke cti a chwále otce wšemoh., ot něhož wšecka moc etc. >< ten papež byl wýmluwný w sw. písmě etc. W předml. praví, že požádán od Jana z Eyzemberka, komorníka krále Wáclawa, kroniku tu z křesťanských, židowských i pohanských kronik s robotnú pilností a pilnú robotností sebral atd.

75. *Pulkawy* Kronika.

Sepsána jest na rozkaz Karla IV s wynecháním wšech básní a babských powídaček, aby měli Čechowé při čtení příběhů swé wlasti a skutků swých předkůw na čem spoléhati. Kdo ji sepsal a kdo přeložil? — Pelcel myslil, že hned česky psána byla, což z nadpisu jednoho exempláře zawíral. Na rkp. křižownickém, kterýž tam widěl w r. 1736 Theod. Ant. Rosenthal jinak Taulowský z Taulow, ku konci stálo: „Et sic est finis per Joannem de Janstorff.“ Na kraji pak mladší rukau: „Idem D. Joann. de Janstorff hoc volumen continuavit post Pulkavam usque ad annum 1525. Na to následují příběhy některé od r. 1435 až do r. 1503, k nimž opět mladší rukau (snad Beckowského) připojeno poznamenání toto: „Residui anni usque ad 1525 annum in aliis Ms. apud me reperiuntur per Joan-

nem de Janstorff continuati, qui Pulkavae chronicon latinum Czechismo donavit." A wšak čeština jest zajisté starší a již w toto oddělení padající. Dle Procházky Pulkawa ji latině sepsal, a někdo jiný přeložil; dle Dobrowského ale a dle Dobnera, kterýž w Litoměřickém rkp. nalezl zřejmě, že na poručení Karlowo latině sepsána jest, kdosi neznámý jest spisowatel její w latině, a Pulkawa (1374) překladatel její do češtiny. Měl spisowatel před rukama kroniky již ztracené, jmenowitě brandenburskau od Karla IV odtud přinešenau a k té práci sobě půjčenau, z kteréž mnohé paměti, zwláště od XII století, do swé kroniky wložil. Přídawky ty toliko w obnoweném a něco pozdějším latinském textu a z něho i w českém se nacházejí. Rkp. jeden na pergam. we fol. u Cerroniho jde až do r. 1330; Litoměřický do r. 1470, Wratislawský we Slezsku (w bibl. gymnasia sw. Magdaleny) do r. 1471. Jest i jeden exempl. psaný we weř. bibl. Pražské w Collectio chronicorum XV. D. 16. str. 300. W Kutné Hoře w kolleji jesuitské dotčený Rosenthal widěl w r. 1736 také jeden rkp. Též w Museum: Przibislawa Pulkawy z Radonina kronika atd. num. 365. Jiný w Brně w klášteře u sw. Tůmy; zlomek z XIV stol. u pana Bočka. Tiskem wyšla ta kronika latině Dobnerem in Monument. hist. Tom. III r. 1774. W češtině z rkp. dle jeho poznam. z XIV wěku pod jménem: Kronika česká od Přibika Pulkawy z Tradenina na poručení Karla IV latině sepsaná, potom pak i w češtinu uwedená a nyní w též řeči české z starožitného spisu po prwé wydaná od Fr. Faustina Procházky. W Praze 1786. 8. str. 479. Čeština w tomto wydání jest obnowena s archaismy pod textem položenými. Wýjimek z rkp. tištěn we Wýb. ze St. Lit. 1845. str. 427.

76. *Petra Comestora* aneb Manducatora *Historia scholastica* česky přeložená, w rkp. we fol. na papíru od r. 1404 u Cerroniho w Brně.

Jiný rkp. w Stokholmě na pap. fol. r. 1481. Jiný w bibl. weř. XVII. D. 18. Balbinowa pochwala, digna lectione et typo, jest přepiata.

Byl Petrus Comestor z Troyes († 1178) kancléř na universitě Pařížské; sepsal historii starého a nowého zákona, wložiw do ní mnohé příběhy z Jos. Flavia a jiných historikůw.

b) Žiwotopisy.

77. *Karla IV žiwot* od něho samého sepsaný latině a od někoho (snad od *Pulkawy*) do češtiny přeložený.

Nachází se we Wíd. dworské bibl. od r. 1396. w 4. na pergaméně s připojeným řádem korunowání, jakož i w rkp. Litoměřickém a jiném rkp. z XV wěku na perg. w 8. w Ambraské sbírce; w. Primisser str. 170. W některých rkp. přídawek o korunowání také latinsky se nalézá. Tiskem wyšel od Ambrože z Ottersdorfu na Lipůwce, prokuratora w markrabstwí morawském, spolu s řádem korunowání w Olomauci u Jana Günthera r. 1555. w 8. s proměnau starého jazyka. Podruhé od Fr. Tomsy w Praze. 1791. 8. Co kde chybného, temného, neb již neobyčejného w staré knize bylo, Fr. Procházka (dle udání Tomsowa) naprawil, wyswětlil, připomenul. Předml. Ambrožowa připojena str. XVI. Žiwot obnáší stran 109. Korunowání odtud až na str. 152. Při korunowání krále českého. Nejprwé arcibiskup Pražský etc. >< Blahoslawený muž, jenž nepostaupil po radě nemilostiwých, amen. Dle rkp. wydán we Wýb. ze Star. Lit. 1845. str. 499—574. Řád korunowání tamže str. 575—610.

78. *Mudrci* aneb žiwot starých filosofůw z latiny De vita et moribus philosophorum.

Pelcel měl rkp. počínající: O žiwotiech a mrawiech mudrców starých sepsánie atd. W tom rkp. stál tento spis před Dalimilem, we Fürstenberském rkp. stojí po něm. Rkp. weř. bib. XVII. E. 14. w 4. w němž čeština obnowena jest, wede ten nápis: Skutky a mrawy dáwních mudrców, listů 58½. Tiskem wyšel s tímto nápisem: Žiwotowé a mrawná naučení mudrcůw přirozených a mužůw ctností oswícených krátce wybraní [od Mik. Konáče]. Venduntur Pragae a Nicolao impressore in lacu 8. 1514.

D. ZNÁMOST ZEMĚ.

79. Jana *Mandevilly*, rytíře z Englandu cesta po swětě, z němčiny Otty z *Daymarku*, kanowníka w Luturgii, přeložená **WAWŘINCEM Z BŘEZOWÉ**. Rkp. u p. rytíře z Neuberka na pap. fol. od r. 1445.

Jiný w Museum od r. 1483. pod num. 563. Na Strahowě jest rkp. w 4. též z XV wěku na papíře, kdež psáno: Já Otta z Dymerynku, kanowník w Mecí w Luturingi, přeložil jsem tyto knihy z wlaské a latinské řeči w německú, aby také Němci mohli w nich čísti atd. A také mistr Wawřinec nejjasnějšího knížete a pána, pana Wáclawa Římského a českého krále služebník, též knihy přeložil jsem z německé řeči w českú, aby i Čechóm to známo bylo atd. Jiný rkp. w Mikulowě w 4. na pap. též u minoritů w Praze na pap. fol. Rukopisowé mají tento nápis: „Tyto kniehy prawie o jednom rytíři, jenž jest byl weliký Landfaréř nebo jezdec (jezdilec)." Jezdil totiž po Asii w r. 1332 do 1335, a diwy wyprawowal anglickým jazykem.

Tištěna jest ta kniha w Plzni 1510. w 8. Ta se již od starého textu liší, k. p. na místě *lic k nám* klade sem k nám, ačkoli *lic k nám* posawad w obyčeji jest. Podruhé wyšla w Plzni u Mik. Bakaláře. 1513. w 8. Potřetí w Praze 1576, pak u Waldy 1610, kteráž má méně a tudy delší kapitoly. Konečně w Praze W. Krameriusem 1796. 8. a naposledy 1811. Poslední dwoje wydání očištěno jest od báchor, ač jich ještě dosti pozůstalo, k. p. že w Indii jest ostrow Armos, kdež lidé we dne horkem až do smrti se upalují, protož se we wodě potápěti musejí.

E. FILOSOFIE.

a) Naučné spisy.

80. *Lucidář* (Elucidarius).

Byla kniha lidu oblíbená, také w němčině známa. (Augsburg 1544. 4.); slabý obraz encyklopedie. W rkp. Fürstenb. bibl. připsán jest k Dalimilu lucidář o wšech wěcech atd. Tištěn mnohokráte, jako: Lucidář o rozličných wěcech jenž sú na nebi na zemi i w wodách A. B. C. w 8. D. 6 listůw. W Plzni 1498 u Mikuláše Bakaláře. W Museum jest jeden exemplář toliko bez dwau listůw. Dále wyšel před r. 1567 dle dowolení bisk. Olom. jej prodáwati, později w Holomauci u Josefy Hirnlowé. w 8. 1779 (a-c) a s nadpisem: Lucidář t. knížka oswěcující a otwírající smysl etc. o počátku a stwoření wšech wěcí. 1783. w 8. W Litomyšli u Wácl. Turečka (3 archy) r. 1811. w 8. W Jindři-

chowě Hradci b. r. u Ignace Hilgartnera. w 8. s nadpisem: Lucidař, t. j. krátké wypsání o počátku a stwoření wšech wěcí, totiž o zemi, jejím jmenowitém rozdílu wlastního (wlastnosti ?) a welikosti; zadruhé o nebi a přirozenostech planetních, o spůsobech národu, o náboženstwí, kde jaké uwedeno jest: též spolu wyswětlení nejhlawnějšího příběhu narození a smrti krista pána atd. Častým wydáwáním řeč welmi změněna; sama wěc skrowné ceny.

b) *Mrawné.*

81. *Cisiojanus* český, z něhož Štítný (w rkp. 1376) čtweroweršì uwodí, nalézá se celý w rkp. musejním (num. 347) z konce XIV století, počínaje: Ochtab dal prwý křest, tu se nám stala chwála i čest atd. Tištěn w Rozboru lit. 1842. str. 187.

82. *Alberta Welikého* (jenž od r. 1260 do 1262 byl biskupem Řezenským † 1280), Ráj duše, jinak knižka o ctnostech. Paradisus animae seu de virtutibus libellus. W Antwerpě tištěn 1489, potom častěji.

Spis ten w XIV stol. přeložen do češtiny swobodně a s rozmnožením obsahu, tak že 62 kapitol počítá, kdež original jen 42 má. Tři rkp. weř. bibl. z nichž dwa do XIV stol. sahají: XVII. A. 19 od r. 1383, a XVII F. 10. z konce XVII stol. oba na pap. w 4. onen neúplný na 107. tento úplný na 146 listech; třetí rkp. we fol. nejnowější, jest takořka wýtah ze starších. W XVI stol. Adam z Winoře knihy tyto znowu z lat. přeložil a tiskem wydal u Buriana Waldy w Praze 1580, pak u Jičínského tamže 1589. [w. Wýbor z Lit. 1845 str. 342.]

83. Matěje z **JANOWA** spis: O ohawnosti. Uwádí Jafet w hist. bratří na list. 26.

F. PRÁWNICTWÍ [1]).

a) *Práwo zemské.*

84. Kniha starého *Pána z Rosenberka* (nepochybně Petra, komorníka králowstwí českého, okolo r. 1356).

Nazwána jsau tím jménem proto, že u něho nalezena a z jeho rkp. opsána byla. Nejsau to wlastně práwa, zákonnau platnost mající, anobrž saukromná prawidla, kterak při saudech zemských dlužno pokračowati, aby wěc swau prowedl. Obsahují 19 paragrafů neb odstáwek, z nichž prwní má nadpis: O komornících na póhon, poslední: Znamenáno o

---

1) Poněwadž w rukopisech na wětším díle wždy wíce kusů se nalézá, pro krátkost uwedeme zde hlawnější posud známé rkp. dle pořádku zachowaného p. Hankau w Rozboru staročeské literatury, w Praze 1842. str. 154—174.
A. Rkp. w lenních deskách na pap. w 4. obsahující 116 str. od r. 1360.
B. Rkp. weř. bibl. Pražské XVII. F. 49. w 4.
B. II. Rkp. též knihowny XVII. C. 22. na pap. fol.
B. III. Rkp. též knih. XVII. E. 4.
B. IV. Rkp. též kn. I. G. 18. na pap. w 4.
B. V. Rkp. též kn. na pap. fol., wazba w prkénkách žlutau koží potažená.
B. VI. Rkp. též kn. XVII. E. 17. na pap. w 4.
B. VII. Rkp. též kn. XVII. H. 29. w příčním 4.
BR. Rkp. w sbírce nebožce p. Brožowského z Prawoslaw, nyní u jeho dědicůw.
C. Rkp. knížete Colloredo Mansfelda. w fol. na pap.
F. Rkp. Fürstenberský na pap. w 4.
F. II. Tamže na pap. w 4. per me Wenceslaum de Semechow. Anno 1507.
HA. Rkp. u p. Hanky na pap. fol. listů 52 a regist. r. 1528.
H. Rkp. Hořowický na pap. w malém 4.
H. II. Rkp. tamže na pap. fol. 576 listůw, z prwní polowice XVI wěku. Wýpisy z desk a register purkrabských.
H. III. Rkp. tamže na pap. fol. skrze Jiř. Hynka z Křešic. 1531.
HR. Rkp. Kralohradecký, na perg. fol. 201 listů, psán od Fikára z Wratu 1531.
J. Rkp. na pap. w 4. 336 listůw od r. 1529, u mne.
K. I. Rkp. w Klatowech na radním domě.
K. II. Rkp. Kutnohorský. w Hoře na radním domě, wždy dwa listy pergaménu a čtyry papíru we fol.
K. III Rkp. Kutnohorský, jejž Voigt w popsání mincí uwádí: Knihy práw Jihlawských atd.
L. I. Rkp. knihowny Lobkowické w Praze.
L. II. Rkp. tamže.
M. I. Rkp. w knihowně českého museum. N. 684. na pap. we fol. 307 listůw.
M. II. Rkp. tamže. N. 767, na pap. w 4. 161 listůw.
M. III. Rkp. tamže. N. 685, na pap. w mal. fol.
M. IV. Rkp. tamže. N. 776, na pap. w 4. 302 listy.
M. V. Rkp. tamže. N. 768, na pap. w 4.
M. VI. Rkp. tamže. N. 769, na pap. w 4. psán od Jana Trubače. 1518.
M. VII Rkp. tamže: kniha Tallmberská. N. 160. na pap. fol. (Sbírka nejstarších listůw a písemností úřadních, wytažených z desk zemských od času Jana krále až do r. 1508. mimo jiné mnohé listůw přepisy.)
M. VIII. Rkp. tamže. N. 771 a/1.
M. IX. Rkp. tamže. N. 771. w 4.
M. X. Rkp. tamže. N. 688. na pap. fol.
M. XI. Rkp. tamže. N. 686. na pap. fol.
M. XII. Rkp. tamže. N. 782. na pap. w 4.
M. XIII. Rkp. tamže. N. 690. na pap. fol.
M. XIV. Rkp. tamže. N. 772. na pap. w 4
M. XV. Rkp. tamže. N. 773. na pap. w 4.
M. XVI. Rkp. tamže. N. 780. na pap. w 4.
M. XVII. Rkp. tamže. N. 724. na pap. fol.
M. XVIII. Rkp. tamže. N. 770. na pap. w 4.
M. XIX. Rkp. tamže. N. 689. na pap. fol.
M. XX. Rkp. tamže. N. 732. na pap. mal. fol.
N. Rkp. p. Jana rytíře z Neuberka, na pap. w 4.
N. II. Rkp. tamže, na pap. fol.
N. III. Rkp. tamže, w 4. na pap. od r. 1490.
P. Rkp. na radním domě Pražském, na perg. fol. 268 listůw.
P. II. Rkp. tamže, na pap. fol. 346 listůw a registr.
S. Rkp. knihowny Strahowské na pap. w 4.
Š. Rkp. w knihowně horní Akademie w Šťáwnici w Uhřích, psaný 1528.
T. Rkp. Třeboňský w archivu knížete z Šwarcenberka. B. 2. na pap. we fol.
T. II. Rkp. tamže B. 6. na pap. we 4.
T. III. Rkp. tamže. B. 3. na pap. fol.
T. IV. Rkp. tamže. B. 1. na pap. w 4.
W. I. Rkp. cís. dworní knihowny we Wídni, někdy w Ambrasu N. 400, potom Jur. civil. N. CCXLVI, nyní N. 3263, na pap. w 4.
W. II. Rkp. Wyšehradský na pap. w 4.

obci. Počátek jest: „Ktož pojme komorníka Pražského na póhon atd.“ Na konci: „Ale když prodá dědinu, obce nejmá práwo měřiti, proto že to wóle, a kúpil se wší wolí.“

Rukopisů posud dwadcet známo, jež wyčteno w Rozboru (1842), pak w Archiwu Českém I str. 448. Nejstarší z nich a nejúplnější jest od r. 1360, psaný ku potřebě úředníkůw a desk zemských, nyní u desk dworských králowstwí českého. Rkp. B. I. II. BR. C. F. H. I. II. L. II. M. I. II. III. a VIII. N. I. II. P. I. II. T. I. II. III. WI. w kterých spis ten přichází, jsau pozdější a méně úplné. Tištěn jest z částky (o póhonech) w Čas. mus. r. 1835. str. 431, celý s přeložením latinským od bibliotekáře Hanky we Waršawě we wydání: Najdawnějších pomníkow prawodawstwa Slowianského w r. 1838 péčí Ondřeje Kucharského; též w Historii prawodawstwí Slowianských od p. Maciejowského. Nejspráwněji Palackým w Archiwu Českém I str. 451—484, s úwodem a wyswětleními r. 1840. Německé přeložení od Hanky naléžá se u dworských desk w rkp. Wýjimek český tištěn we Wýb. ze St. Lit. 1845, str. 107 atd.

85. *Řád práwa zemského*, počínající: „Kdyžby kto chtěl z hlawy bratra swého neb jiného přítele koho pohnati k zemskému súdu atd.“ Na konci: „Tehdy z těch dědin móž učiniti co chce, jako z swých wlastních dědických.“ Text latinský Ordo judicii terrae počíná takto: Si quis pro capite fratris sui atd. a končí: „tanquam de re propria, prout eis videbitur expedire.“

Rukopisů 14 známo a wyčteno w Rozboru (1842). B. I. II. III. VI. C. F. H. M. I. III. VIII. N. I. II. P. I. II. T. We Fürstenberském na konci stojí: „Skonáwají se práwa panská, zemská česká l. 1451. Tištěn jest lat. i česky w Archiwu II r. 1842. str. 76—135. Částka (člán. 1—42) we Wýb. ze St. Lit. 1845. str. 610. Staršíli text latinský, čili český? — Latinský mezi 1348 a 1355 sepsán jest, poněwadž w č. 53 a 68 o saudech božích železem a wodau jakožto zrušených připomíná, ježto se w Čechách až do r. 1348 prowozowali; w českém textu oba ještě we swé platnosti se uwodí, dle čehož text český starší jest. Odporují tomu sice slowa w č. 23. „za nebožce ciesaře,“ tak že teprwé po smrti Karla IV psán býti se widí; ale mohau ta slowa od písaře pozdějšího wložena býti. Mimo to latinský text na mnoze šířší jest a jako wýklad českého. Ostatně řád ten, jak praví p. Palacký, rowně co kniha starého pána z Rosenberka nikdy zákonné platnosti neměl, a wšak, že objewuje nám spůsob, kterak we 14 století w Čechách pře obecné i hrdelní u nejwyššího saudu zemského wedeny býwaly, a líčí nám obyčeje saudní i mnohé zásady práwní, kterých tehdáž u saudu zemského šetříno, náleží k nejdůležitějším památkám práwnictwí středowěkého jak we Slowanstwu tak i w Ewropě wůbec.

86. *Majestas Carolina*, aneb statuta Caroli Imperatoris: na wětším zajisté díle od samého Karla cís. sepsaný a na sněmě w r. 1348 stawům českým předložený zákon tento nikdy moci a platnosti zawazující nedošel. Latinský text počíná: „Sanctissimam Trinitatem atd.“ a končí: „debite facere conservari.“ W českém jazyku pod titulem: *Řád čes. koruny*, máme čtwero přeložení staré.

a) Překlad Rosenberský w rkp. archivu Třebonského papírowém we 4. z počátku XV století, jehožto nowý přepis chowá se w Českém Museum. Počíná: Najswětější trojici, podstatu jednu atd. a předmluwu teprw po rubrice 6 klade. Drží se originalu wěrně ano doslowně a proto někdy nerozumně; podáwá wšak auplně i předmluwu i rubriky wšecky až po 123 §. 2. *b)* Překlad necelý, počínající slowy: Swatá trojice, w jednotě tři osoby atd. Sáhá toliko po rubr. 38, jest plynný, srozumitedlný, ale ne wždy wěrný ani dosti auplný. Naléžá se w mnohých rkp. k. p. weř. bibl. XVII C. 22 a jinde. *c)* Překlad zkrácený, počínající: Boha wšemohaucího ku pomoci wzýwaje atd., wlastně jen wýtah z Majestátu Karlowa. W rkp. dworní bibl. we Wídni. N. 3263. *d)* Ještě jiný wýtah počíná: Pomoz milý Hospodine atd. W Museum (č. 685) a jinde. Tiskem wyšel text latinský pod nápisem: Majestas Carolina, skrze Pawla Ješina r. 1597, kdež w předmluwě o českém přeložení zmiňuje. Spráwněji w Archiwu Českém (díl III str. 65—180) latině s přeložením Rosenberským po boku, a s druhým překladem pod textem. Z třetího přeložení neb raději wýtahu jen některá slowa k oprawě jmen w rubr. 6 a 8 položena.

87. ONDŘEJ Z DUBÉ. *Wýklad na práwo české.* „Práwo zemské české dáwno jest nalezené, ještě od pohanstwie, a najwiece od Přemysla oráče a od těch pánów, kteříž jsú té chwíle byli atd.“ Na konci: „na panowání také jinde práwa neweď, než kdež jest zwod. Odhádanie jinde nečiň, než kdež jest zwod a panowánie, aby práwo ku práwu sjednali.“

Jest sbírka práw od Přemysla až do Wáclawa krále, jemuž připsána jsau. Nachází se w rukopisech: B. II. V. C. F. I. II. H. I. II. L. I. II. M. I. II. III. VII. VII. N. I. II. P. I. II. T. I. II. III. W. I. wíce méně úplný ten spis.

Přípis: „Najoswícenějšímu knížeti a pánu p. Wáclawowi Římskému atd.“ Na konci: „milost činiti a stran nedržeti;“ pak wýtahy, jako: o čtyrech úřednících najwyšších. [Hotowi jsúce každému ✕ a počestného prawiti], o brání od desk atd. nalezti w rkp. H. II. z částky též w C. M. II. IV. N. II. W. I. Řád u desk. Komuž trh kladú atd. F. II. O dielech úřednicích, co se komu dostati má. T. III. Od pečeti jeden groš l. p. MCCCCij (sic) král Karel ustanowil jest [M. VI]. Formae juramentorum. Pokládají se přísahy. „Na tom přisahám, jimž mne Petr winí atd. [B. III. IV. H. II. T. III] [1]).

Tištěn tento wýklad i s přípisem w Archiwu Česk. II díl str. 481—517. Předeslána jest zpráwa o spisowateli. Též we Wýb. ze St. Lit. 1845. str. 963. pokudž od samého Ondřeje pochází. Por. řeč hrab. Kasp. z Šternberka w Čas. mus. 1828. II. 109.

88. *Kusowé o práwě dědin manských i swobodných.* „Tiemto během mnoho dědin manských atd.“

W rkp. B. I. II. C. M. V. VI. N. I. II. P. I. II. T. II. III. Rkp. F. II. wede nápis: Kusowé pány starými přimietáni. M. VI.: Práwa manská země české. T. III.: Kusowé jiní za času Jence a Jetřicha, řečeného Špaček. Najprwé wšichni obecně služebníci králowi atd.

---

1) Jus terrae Boemiae: Rex debet per baronem in judicio citari atd. Toliko latině se naléžá. W. Rozbor. str. 153.

b) Práwa městská.

89. *Cursus civilium sententiarum.* Běh městských wýpowědi Přemysla Otakara II. Rkp. latinský w K. II. Liber sententiarum Primislai, qui postea dictus est Ottagarus. „Imperatoriam majestatem non solum armis etc.“ Nad tímto napsáno jest 1245: poslední dwě cifry jsau škrabány, jakoby býwalo 1261. Na konci 7½ listu rukau pozdnější: Letha M.CCCCLXV Jan Ways a Wit Piser a Mikuláš Štohlar, wysláni sú byli do Jihlawy pro naučenie z práw na tyto kusy.

Český text má rozličné nadpisy, a obsahuje s malau změnau práwa městská Brněnská, Jihlawská, Kutnohorská, Pražská, Hradecká a j. Rkp. B. VII. Práwa Jihlawská. „Ciesařské welebnosti potřebie jest netoliko oděním býti okrášlenu >< Skonáwají se práwa Jihlawská a některé pře s jich ortely a nálezy léta od narozenie syna božieho 1520 w ten pondělí po sw. Kilianu, a to na Kolinském hradě nad Labem P. S. de Nedwořowic atd. Registrum následuje. Rkp. M. X. Práwa městská horníkuw Kutnohorských.“ Ciesařské welebnosti >< Již jest konec praw.... ských, budiž bůh pochwálen etc. L. p. 1468. Jiný rkp. u mne: Počínají se práwa městská panów horníków Hory Kutny, kterýchžto užiwají při saudích swých na rathúze. Císařské welebnosti atd. >< aby žádný wěřitel neb hospodář, když muž odejde neb umře, postlaní a těch jiných wěcí, kteréž k stolu přislušejí, ženě nemohl fentowati. A. D. 1529 s obšírným regist. Rkp. M. XIV a XV. Práwa Litoměřická, to jest wýpowědi kmetuow Magdeburských a Litoměřických. Rkp. mus. num. 772. Rkp. HR. zawírá běh městských wýpowědí welmi úplně. Rkp. K. I. w Klatowech na radním domě. Mus. XII od r. 1533 lat. a česky. Wyšla práwa ta již w XV wěku bez místa a bez let, o kterémžto wydání obšírně jedná Adaukt Voigt: Acta litteraria Bohemiae et Moraviae. Vol. I pars I. Pragae 1774 pag. 27 pojmenowaw je „decisiones casuum forensium secundum jus municipale Moravicum.“ Krásný wýtisk jest w knihowně řádu německých rytířuw we Widni, jako též w knihowně hrab. Mitrowského obšírnější rkp. latině a stejný s tímto wydáním w češtině se nachází. Také práwa tato wydal Brikcí z Licka w Litomyšli 1536, zkorrigowaw je dle latinského půwodu i po jiných exemplářích českých starých, jimž předeslal i práwa konšelská [w. Rozbor. str. 154].

Rozdílná formau, ne wšak obsahem jsau Práwa neb municipal města Brna od práw pod názwem *Manipulus*, jichžto mimo welmi mnoho měst w Čechách, w Morawě i w Říši a Uhřích i města Pražská užiwala. Pročež tak řečená práwa Pražská nic jiného nejsau, nežli Brněnská a sice Manipulus tento, kterýž za Karla markrabí morawského w celek spořádán byl. (Boček.)

90. *Jus municipale et montanum Iglaviense.* Práwa městská i horní Jihlawská. (W. Rozbor. str. 154.)

91. *Constitutiones juris metallici* Wenceslai II. Práwa králowská hornická Wácl. II. Rkp. na Strahowě, pap. w 4. Práwa Jihlawská od Petra Přespole z Prahy, měšťana Kutnohorského z lat. přeložená a r. 1460 opsaná.

Jiný rkp. uwodí Voigt w popsání mincí českých s nápisem: „Počínají se knihy práw Jihlawských přináležejících zwláště městu na Horách Kutnách, i k Horám, tudy swydána od mužůw múdrých a potwrzena od najjasnějších knížat a pánów, pana Wáclawa krále českého a pana Přemysla syna jeho, tehdy markrabí morawského a rakauského, štyrského i korutanského wéwody atd.“ Dle Voigta sepsána jsau latinsky, potom (r. 1369) z Jihlawských přeložena. Jiný opis od r. 1505 u p. Bočka s nadpisem: Knihy práwa králowského, wšem horníkóm po králowstwí českém obýwajícíem wydaného od najjasnějšího knížete a pána, p. Wáclawa II etc. (1300). Na konci: Explicit liber per me Alexandrum filium Seuerini, notarium civitatis Iglaviensis sub a. d. 1505 fol. — Jiný opis od r. 1515 w 4. u p. ryt. z Neuberka; opět jiný na Strahowě, na kteréhož rkp. konci stojí: Skonaly sú se knihy Práwa králowského wšem horníkum . . . . . . Wáclawa II krále českého ‚šestého a polského, kterýž l. P. M.CCC. měsíce Červwna nějakým Wlachóm rozkázal jest groše najprwé u Hory kowati, od nichž i podnes slowe Wlaský dwůr. Potom následují některá poručení J. M. C. Rudolfa II, Ferd. I, Maximiliana II do pozdějších časů padající. Jiný rkp. B. VII: knihy práw horníkóm wydaných od slawné paměti Wácl. II. Ku konci: Konec register těchto anno 1524. Jiný rkp. w Mus. od r. 1528 na pap. fol. Rkp. H. III. má nápis: Knihy čtyry práw hornických, psaný skrze Jiříka Hynka z Křešic 1531. Jiný rkp. od r. 1490 w 4. u p. rytíře z Neuberka. Rkp. Sťáwnický od r. 1528. K. W. rkp. M. XVIII připsána jsau další nařízení horní od r. 1534 až do r. 1601. Příwěsek o pawowání hor r. 1565 přidán k rkp. (Kutnohorská práwa) od r. 1524.

92. *Práwa konšelská* a měšťanská [1]) za krále Jana, Karla a Wáclawa. „Najprwé že wšeliký konšel má poslušen býti purgmistra atd. Nalézá se w rkp. B. II. [Práwo města Pražského o konšelech] III. C. [Práwa města Pražského wěčšího o konšelech]. F. II. HR. M. I. III. V. VI. XV. XVI. N. II. P. II. T. II. III.

Sem náležejí *různá nařízení* a částečné wýpisky. *a)* Obdarowánie městu Pražskému krále Jana 1310 [rkp. C.] Articuli a Johanne an. 1310 concessi. „Najprwnější kus jest tento, že žádný Němec, kterýžby česky neuměl, nemá purgmistrem býti atd.“ [W. H. B. II]. Rkp. mus. num. 768 obsahuje oboji majestát, i Janůw od r. 1310 i Karlůw 1351. (Wiz knížky o čtyrech ctnostech list 55). *b)* Potwrzené kusy od ciesaře Karla [rkp. C.]. Ciesař Karel těchto kusów potwrdil: Najprwé že wšecka wína zemská atd. Cechy se swými korúhwemi atd. [B.] Když richtář člowěka otsúzeného otprawil (1351) [rkp. B. II. N. II]. Carolus confirmat haec jura. Každé řemeslo má swú korúhew míti atd. [rkp. W. II]. O korúhwech, které mají napřed jíti [F. II]. O korúhwech, kdyžby nowý král do Prahy jel atd. [rkp. T. III]. *c)* O sladownících. O pekařích. Z strany šewcůw, nowiníkůw a wetešníkůw [F. II]. O kowářích a sladownících, statutum consulum et civium 1330; de armis prohibitis; de rixis 1335 [rkp. W. II]. Clo, řezníci a sůl, slady, řemeslníci, podruzi, hry, cla w branách, ořechy [F. II]. Zřiezenie co se dotýče nádenníkůw, kteří z peněz na den dělají. Swáteční

1) Constitutiones civitatis Pragensis per certos ad hoc deputatos: Wir Wenczlav Rokczaner richter und Andreas Goldner, Seydel von Piesk atd. od r. 1328 až do 1389, německy psaná, rozdílná jsau. [W. Rozb. 1842 str. 154.]

pacholíci zapowěděni. Článkowé a artikulowé starších přísežných [W. II]. Sukna kraječi a kramáři. *d)* Práwa a řádowé, kterak se mají měšťané starého města Pražského zachowati a kupci z cizích zemí. Haec statuta promittit judex et consules se servaturos 1351 [W. II]. *e)* Tuto se počíná první majestát na purkrecht a winic wysazení (1358) [též w rkp. BR. a P. II]. Druhý majestát Karla (1358). Majestát c. Karla na brány Horskú a Pořickú, confirmat Wenc. 1385. Caroli literas de anno 1347 Veteropragensibus. Literae Caroli 1366 česky. Majestát na řád pícníkůw 1383. Majestát na drahá pitie. Wáclaw etc. 1400. Majestát o nápady zboží 1374 (snad 1384?) regni Boh. 21. Rom. 8. Majestát o wolení krále českého a kde má wolen býti. „Karel boží milostí atd." O příhodě konšelské. O písaři radním. Nos Wenceslaus (1408). O rozdáwání statkůw městských. Aby k podkomořímu neslušeli atd. O měry (sic) a o strichu městském (1408). Puška s penězi. Kterak richtář a konšelé o potřebách trhowých a o měrách mají pilnost mieti atd. [W. II]. O mýtu Malé Strany. Wáclaw z boží milosti atd. [P. I. II.]

93. *Práwa Soběslawská.* „Za času knížete Soběslawa Wyšehradského atd." Jsau podwržena a w Husitských časech sepsána.

Nalezti je w rkp. M. I. V. VIII. N. I. II. P. II. T. III. W. II. Uwážení jich w řeči hrab. Kašpara z Šternberka w mus. Čas. 1827. III. 31.

c) Práwa cizí.

94. *Práwa Wikpildě sasického řádu*: „Pane bože wšemohúcí, nebeský otče atd." Přeložena z něm. Der vermehrte Sachsenspiegel (z XIII stol.), auch das schlesische Landrecht genannt. Nacházejí se w rkp. B. III. VI. a XVII. D. 6. fol. [Práwa sasického řádu atd.] F. I. [Ku konci: o wěrné ruce a o wolení krále, et sic est finis per Wenc. de Semechow an. 1499.]

W témž rkp.: Zahájenie práwa (po Magdebursku). Též Copia super maleficos homines. Kdyžby se přihodilo, žeby jeden člowěk nařekl jiného žhářstwem atd. Pak w rkp. M. I. (pod názwem: Práwo zemské slezské w šestery knihy rozděleno. Tyto knihy jsú knihy o Wikpildě práwa sasického >< a musí tomu aneb každému jeho dědicowi odpowídati). III (od r. 1448). IV (od r. 1455), jiný rkp. mus. r. 1543 num. 690. N. I. [Práwa říšská: Pane bože wšem. atd.] T. III. [Knihy, jenž slowú práwa Maydburská dělé se atd.] Tamže: knihy wikpildě práwa sasického, jakož Maydburg požíwá. Přídawek k tomu w 5 kapitolách. Pán bůh rač twú žádost naplniti atd. Ku konci: Toho pán Ježíš pomoz požehnaný na wěky, amen. Téhož práwa rkp. we fol. psaný na počátku XV stol. jest w bibl. Raudnické.

95. *Práwa císařská*, jichž užíwáše rytieřstwo i města po wšem křesťanstwí. „Bůh jest ustawil dwa meče na zemi atd."

Nalézají se w rkp. L. I. M. VI. VIII. [práwa zemská a městská ciesařská]. F. II. [Pankhart, sebránek, padúch, chlap, zlosyn, o cizoložných ženách, o přísahách.] M. VI. a N. I. [Pankhart, sebranec, chlap, zlosyn, cwikýř, ženima.] W. II. Jest to prwní polowice šwabského zrcadla, přeloženého z němčiny. Druhá polowice téhož zrcadla jsau:

96. *Práwa Welikého města Pražského*, a najprwé o lichwě: „Přisahuli já kterému člowěku atd."

Nalézají se w rkp. B. I. II. [práwa rozličných příčin města Pražského Welikého], III. VI. C. K. I. L. M. III. V. VIII. XI. XV., [kdež ku konci: Léta od nar. božieho 1513: per me Johannem de Thowaczow pro tunc in Lithomierzicz]. XVI. N. I. II. P. I. II. T. II. W. II. [o lichwě a nic wíce].

97. *Práwa manská.* „Ktož manská práwa uměti chtějí atd."

Přeloženo z něm.: der Schwabenspiegel, (jenž má dwa díly: das Landrecht und Lehnrecht z XIII stol. pocházející). Nalezti je w rkp. B. II. III. [ku konci: „Skonáwají se práwa městská, weská, sedlská"], VI. C. F. II. [od r. 1499]. L. M. III. V. VIII. N. I. II. [práwa manská země české]. P. I. II. [práwa řečí českú ta, jimižto manowé mají súzeni býti]. T. II. III. W. II.

98. Kniha *Magdeburských práw* městských, kteráž *Donat* slowe.

Nalezti je w rkp. K. I. [Práwa Magdeburská.] Mus. num. 690. [od r. 1543].

d) Nálezy sněmowní a saudní.

99. Za Karla a Wáclawa.

α) Nález panský za Karla slawné paměti o listech. Item o wšecky listy, že mnoho jest lístůw starých atd. Ciesař Karel prawí: Ale že na wšaký den atd. Úředníci slowú od úřadu. [N. 1.] *β)* Swolenie na sněmu, když Wáclawa za krále wolili (1363?) W rkp. H. II. *γ)* Nálezy pánůw českých, zwláště sněmů některých od r. 1402—1411. W rkp. weř. bibl. XVII. F. 49. *δ)* Nálezowé r. 1410. f. V. post Jeronymi. [W rkp. F. II.)

100. Nálezowé práwní a saudní za krále *Jana, Karla a Wáclawa.*

Nalézají se w rkp. M. num. 160. H. I. II. T. III. W. I. Též w jiných sbírkách a zápisech městských, k. p.: w registratuře Brněnské pod č. 32, rkp. na pap. fol. počínající: Léta páně 1343. Sedláci z Ssibnicz atd. Jsau to wlastně Voigtowy [Acta liter. I. 27] decisiones casuum forensium secundum jus municipale Brunense, jež w rkp. XVI stol. fol. lat. a česky nalezl znowu p. Boček a takto uwádí: *Práwa* čili *municipal* města Brna, ježto se začínají: Rustici de Schibnicz — w přeložení morawském.

Nálezowé l. 1321. w Prwních Zdeslawa. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 23. num. 2.

Tiskem wyšli z těch a jiných pramenůw péčí p. Palackého w Archiwu Českém:

α) Wýpisky práwní a saudní ze starých desk zemských. Sbírka prwní. Arch. I. str. 330—377 od r. 1287—1437. Nejwíce latinské, poněwadž do roka 1495 dsky wlastně latinsky se spisowaly.

β) Wýpisy z desk zemských od r. 1391—1456 na str. Arch. II. 47—75, z nichž jen menší částka do tohoto oddělení náleží.

γ) Wýpisy ze starých desk dworských od r. 1384 a násl. z nichž deset prwních čísel sem patří, na str. 390.

e) Listy a zápisy.

1) W Čechách.

101. Prwní bulle neb privilegium *císaře Fridricha* 1231. Králi Otagarowi 1212. O kurniem chowání. Clemens biskup atd. De vita et honestate clericorum 1345. Clementis (česky).

102. *Jednání* mezi králem *Wácl. a jednotau* panskau r. 1394—1404. Arch. I. str. 52—66.

103. *Zápisy. a)* 1380. 8. pros. Jan z Wartenberka služebníku swému Heřmanowi z Ralska wes Medny do žiwota k nápravě dává. Wýb. ze St. Lit. 1007 [1]). 1384. m. Apr. Fridrich z Erwěnic odpor klade u desk dworských proti práwu králowskému w Malowařích. Tamž str. 1009.

b) Nejstarší zápisy Hradecké 1384—1404. Arch. II str. 314.

c) Zápisy we wěcech sedlských 1389 — 1409. Arch I. 339—341.

d) Zápisy staré rodu Šternberského 1386 — 1404. W Arch. I str. 138—144. Wýb. ze Star. Lit. 1845 str. 1014.

e) Obdarowání Starého města Pražského od krále Jana 1310. W rkp. weř. bibl. XVII. C. 22. num. 7. Potwrzení práw Star. města Pražského od Karla IV. 1351. Tamž num. 8. Zápisy Pražské obecní od r. 1406—1409. Arch. I. str. 189—195.

104. *Cedule dílčí* mezi Janem a Oldřichem, syny Oldřichowými z Hradce, podlé rozdělení p. Petra a p. Jana z Rosenberka 1384. Rk. w arch. Hradce Jindřichowa; dwojí list na pergam. Wýb. ze St. Lit. 1845 str. 1011.

105. Rozličné *listy*, jako *α)* List (w Museum) od r. 1378 Dobranským po ohni dáno ulehčení. Zdá se býti překlad z latinského, a tedy pozdější. *β)* Majestát krále Wáclawa, že měšťané (Kutnohoršti) zboží swá mohú komužkoli chtějí poručiti, těm wšak, ktož s městem trpí, od r. 1386. Jiný týmž majestát od r. 1392 w rkp. u ryt. z Neub. [ač nejsauli přeloženy z latiny]. Jiný list od r. 1368 potwrdil Wladislaw (1509). List Prokopa od r. 1395 jest w registratuře Brněnské. Přepisy listuw a wýsad na statky zádušní w Karlšteině od l. 1348 sld. (sec. XVIII) w 4. Vid. Liber privilegiorum. Rkp. weř. bibl. XI. D. 12. fol. 85. Zápis Buda z Cidliny na slib wěrnosti panu Herartowi z Kunina města atd. Některé listy Karla, Wáclawa, Ladislawa a některých pánůw nalezti w rkp. B. VII.

2) W Morawě.

106. *a)* Půhony a nálezy saudu manského biskupství Olomauckého od r. 1353 až do XVII stol. zachowalé (w archiwu arcibiskupství w Kroměříži) okolo r. 1380 w domácí řeči se konaly.

b) Listy půwodní domácím jazykem psané posud kladau se: *α)* r. 1387 w Brně, w úterý před sw. Margretú, jímž Hynek z Milčina od Margrety Domoslawowej wěno we Wážanech kupuje. *β)* r. 1189 w Brně, první středu po neděli Reminiscere, jímž Jošt, markrabě a pán morawský, bratru swému markrabí Prokopowi pět set kop grošów zapisuje. [W zemském archiwu.]

c) Desky manské kostela Olomauckého w Kroměříži r. 1326 založené, w nichž od r. 1398 wklady listů w domácí řeči psaných se nalézají.

d) Půhony a nálezy saudu zemského čili tak nazwaných cud zemských w Olomúci a w Brně. [Půwodní knihy od r. 1405 až do XVII století (asi 100 foliantů), jichžto p. Boček r. 1841 se doptal, chowají se nyní jeho přičiněním při deskách zemských w Brně. Opisy jednotliwých dílů, wíce wšak wýtahy, dle rozličných potřeb wyskytují se brzo we wšech hlawnějších archiwech a knihownách na Morawě. Hluboký to poklad pro staroslowanské práwo, pro národní děje, jazyk, obyčeje atd.]

G. BOHOSLOWÍ.

a) Biblí.

107. *Biblí* česká. Rkp. na pap. fol. ku konci XIV wěku w bibl. Mikulowské. (Boček.)

108. *Biblí* r. 1391, wětší část nad latinským textem nadepsaná. Rkp. w Olomucké bibl. (Boček).

b) Částky biblí.

109. *Žaltář Witenberský* (bibl. seminerské), na pergam. 283 listů w mal. 8. z první čtwrti XIV století.

Český text jest meziřádkowé přeložení latinského. Obyčejné zpěwy ze Star. a Now. Zákona a symbolum sw. Athanasia stojí u prostřed mezi žalmy. Žalm 91 chybí. Wiz Rozbor 1842, kdež z něho některé žalmy tištěny od p. Šafaříka, jemuž opis sdělen od p. Štúra wěrně učiněný. Wýjimek (Žal. 18. 43. 103. 138). Tištěn we Wýb. Star. Lit. 1845 str. 57.

110. *Žaltář weř. bibl.* XVII. A. 12. w 4. na pergam. listůw 147.

Zawírá w sobě mimo *písně ze Star. a N. Zákona*, *Te Deum* a *Symbolum* (wěřím Boha) s. Athanasia, též *litanii* wšech swatých, a *památku* (officium) *za mrtwé.* Dle písma ze XIV stol. a sice první polowice; než dle omylůw přepisowatelowých domysliti se možno, že starší jest. Přeložení liší se od Witenberského, jsauc wolnější a srozumitedlnější, a Witenberský má wíce znakůw starožitnosti, k. p. dualy přísně kladené. Tomsa we spisu: Über Veränderung der czech. Sprache. Prag 1805 z něho žalm 69tý tisknauti dal. W Čas. mus. 1827. I. 108 jest srownání žalmu 109ho s musejním žaltářem od p. Hanky, od něho též Wýtahy w Sbírce star. slown. str. 209—234. Porow. Dob. Gesch. d. b. Lit. S. 117. W Rozboru (1842) tištěn odtud žalm 103.

111. *Žaltář kapituly Pražské* na perg. w 4. listůw 100 ze XIV stol. a sice spíše z druhé polowice, ač i on ze staršího sem tam chybně přepsán.

Dělí se přeložení to od Witenb. i Clementinského, ač někde do slowa se srownáwá. W Rozboru (1842) tištěn odtud žalm 103 srownaný s Clementinským. [Por. Dob. Lit. Mag. v. Böhmen III. str. 72.]

112. *Žaltář Poděbradský*, nyní w Olešnici we Slezsku, rkp. překrásný we fol. 174 listů w r. 1396 pro paní Alžbětu, manželku p. Jana Bočka z Kunštatu psaný.

1) Nejstarší listiny české shromáždil p. Palacký, z nichž některé w Arch. českém a we Wýb. ze St. Lit. 1845 str. 1007 sld. (23 kusů) wydal, některé w rkp. chowá.

Přepis jeho prostředkowáním prof. Purkyně dostal se p. Šafaříkowi, kterýž o něm w Rozboru (1842) širší zprávu sděluje. Srownáwá se s Witenberským, ale má méně archaismůw.

113. *Čtyry* pergam. *listy z Žaltáře* w mal. 8. w Museum.

Text tohoto zlomku a glossy hořejší (odděl. I. č. 15) srownáwají se s Witenberským doslowně; na proti tomu překladowé celých žaltářů (Witenb., Clementinský a kapitolní) od sebe welmi se liší.

114. *Žaltář* rkp. r. 1396 w Olom. bibl. (Boček).

115. Zlomek *žaltáře w Brně* prof. Klácelem na deskách knihy staré nalezený, 2 listy w mal. 8. z prwní polowice XIV století.

Srownáwá se, wyjmauc maličkosti, s Witenberským. W Rozboru částka žalmu 25 odtud tištěna.

116. Zlomek *žaltáře w Museum*, dle písma z XIV stol. 2 pergam. listy w mal. 4.

S Witenberským se srownáwá. Wiz Rozbor I. str. 116.

117. *Prorok Isaiáš, Jeremiáš a Daniel.* Rkp. z XIV stol. na pap. fol. někdy pánůw z Rosenberka, nyní w bibl. weř. XVII D. 33.

Čísla řádowá tu jsau: pátánástá, šestánástá, osmánástá, dewátánástá kapitola. Prawdě podobno, že toto zůstatek jest prwního překladu celé biblí, kterýž mnohem starší že jest, než tento rkp. i z jiných důwodůw patrno. Wýjimek tištěn we Wýboru ze St. Lit. 1845 str. 331.

118. *Ewangelia nedělní a swáteční.*

Rkp. w bibl. dworské we Wídni, w 4. N. 3130. [Por. Dobr. Gesch. d. Lit. str. 185—186.]

119. *Epištola sw. Pawla.*

Rkp. we 4. weř. bibl. XVII E. 8. num. 4.

120. *Ewangelium sw. Matauše*, s připojenými homiliemi sw. Otcůw, na perg. fol. w bibl. weř. XVII. A. 4. z XIV století.

Na str. 227 stojí homilie latině složená Karlem IV r. 1338. Obyčejný konec homilií jest: jehožto mně i wám dopomáhaj otec, syn, swatý duch, amen; nebo: jenž jest žiw a kraluje s swým otcem a s duchem swatým wěky wěkoma amen [1]). W. Rozbor II. část. str. 71.

121. *Pericope evangeliorum* praemisso textu latino.

Rkp. weř. bibl. XI. B. 3. písmo z konce XIV stol. *Inc.* Těch časów, když blížieše se Ježíš k Jerusalému, a bieše přišel k jedné obci Betsaje etc.

c) Swatí otcowé.

122. *Sw. Augustina* Speculum peccatorum, *zrcadlo hříšných.* Rkp. na pap. w 4. od r. 1398 weř. bibl. XVII. F. 21 listůw 135. Dle slohu pocházeti zdá se od **TOM. ŠTÍTNÉHO.**

Obsahuje spis ten 100 kapitol, z nichž w tomto rkp. 6 schází. Na konci psáno: A tak jsú skonány knihy, jimž řiekají zrcadlo sw. Augustina, w létě božím 1398.... rukau Wáclawa Spořeče (z Pořiečie), někdy řečeného Suchoně Libenského syna atd. Jiný rkp. weř. bibl. XVII. G. 8. w 4. od r. 1469. Opět jiný rkp. *Inc.* Počínají se knížky české, jenž slowú zrcadlo hřiešných. Najmilejší, poňawadž w cestě jsme tohoto biedného a utiekajícieho swěta, dnowé naši jako stien hynú >< a w radost wěčnú pójdeme pomocí trojice sw. skrze pána n. Ježíše Krista amen. Weř. bibl. XI. C. 3. list 101—110. Též w bibl. Mikulowské mezi jinými spisy Husowými, jemuž i ten spis p. Boček přičítá. Tištěna pod jménem: Knížky dwě s. Augustina. Prwní slowe: Zrcadlo hříšného člowěka. A druhá: O marnosti etc. z lat. přeložené a wydané w Praze 1590. 8. Pak od Faust. Procházky u Kasp. Widtmanna (knihkupce) 1786. 8. str. 28 a 16.

123. *Sw. Augustina Soliloquia.* Mluwení saukromí; w rkp. weř. bibl. XVII. F. 21. tauž rukau co zrcadlo w 33 kapitolách. (Konec schází) l. P. 1398, nepochybně též od **TOM. ŠTÍTNÉHO** přeložena. Wýjimek z rkp. wydán we Wýboru ze St. Lit. 1845 str. 785.

Tiskem wyšla pod titulem: Knížka sw. Augustina, jíž dal titul Soliloquia animae ad Deum, t. j. samotné rozmlauwání duše křesťanské člowěka s bohem atd. w Nornberce u Jana Günthera 1543 w 12. Na konci přídawek 3 listy: Toto jest wybráno z kázaní blahoslaweného otce Jana Damascena. Po druhé od Dan. Adama z Weleslawína, w Praze 1583. we 12. Též r. 1600 we 12. Po čtwrté w Praze u Hraby 1736. 8. pod názwem: Soliloquia, t. j. knížka samomluwení duše k. P. Bohu. Wydal je Benignus Sychrowský a spolu Manuale, Meditationes et Regnum. Páté w Praze u Schönfelda 1784. 8. str. 138. Šesté u Diesbacha od Faust. Procházky 1786. 8. str. 120. Po sedmé od kníž. arcib. konsistoře w Praze 1828. 8. str. 82 (s Manualem s. Aug.).

124. *Sw. Augustina homilie* proti hádání. W rkp. knihowny kostela sw. Wita (při Alanu).

Zdá se býti později psána, než ostatní tam kusy.

125. *Homilie sw. otcůw.* Wiz č. 105.

126. *Prologowé sw. Jeronyma*, s wýkladem hebrejských slow od Aer až do Zuzim.

Rkp. we fol. w bibl. kostela kapitolního. Sw. Jeronyma wolánie a řeči. Rkp. z XV století na pap. u p. Čelakowského.

127. *Sw. Augustina epištola* k blaženému Cyrillowi o welikosti a dóstojenstwí sw. Jeronyma.

Rkp. z XV století we 4. Weř. bibl. XVII E. 9.

128. *Sententiae e patribus.* Rkp. z XIV stol. w Olom. bibl. (Boček).

129. *Kázaní* (wýroční) od welikonoci až do adwentu. Rkp. ze XIV stol. w Olom. bibl. (Boček).

d) Wýkladné.

130. **JANA MILIČE** *postilla* a wýklady na Ewangelia wýroční, kteréž také tištěny jsau w 4. [dle Klíče].

131. *Řeči na neděle a swátky* celého roku. Rkp. necelý weř. bibl. XVII. C. 15. fol. b. r. ze XIV století od **TOM. ŠTÍTNÉHO.**

Wýjimek tištěn we Wýboru ze St. Lit. 1845 str. 743.

132. *Wýklad některých čtení* sw. ewangelium. Rkp. weř. bibl. XVII. D. 32. fol. b. r. ze XIV století.

---

1) Králowá Anna, wdaná za Richarda krále anglického 1381 († 1391), měla 4 ewangelia w českém, německém a latinském jazyku. Stáwáli jich kde, neznámo.

133. *Wýklad páteře.* W rkp. weř. bibl. XVII. E. 8. num. 10. ze XIV wěku. Též *Wýklad páteře* neb modlitby Páně. Rkp. weř. bibl. XVII. A. 18. num. 5. w 4. b. r. ze XIV wěku.

Wýklad pátere. Rkp. ze XIV stol. w Olom. bibl. (Boček).

134. *Část wýkladu a) Inc.* Dietky, mnozí jsú po našem hřichu liudie rozkochajúce sě, roztyjúce jako nemúdré swině etc. Tištěn z rkp. weř. bibl. w Star. Skl. III. 255. *b)* Super decem praecepta. (Wýklad na desatero přikázaní. *Inc.* Dietky slyšte desatero přikázaní milého pána boha, abyšte je slyšiec uměli, umějic skutkem činili etc. ╳ až by život wěčný ráčil dáti. Amen. W rkp. weř. bibl. XI. C. 8. num. 14. dwa listy a část.

135. *Wyswětlení korábu.* Rkp. weř. bibl. XVII. F. 9. ze XIV stol. w 4. b. r.

e) Romány duchowní.

136. *Poručenstwí dwanácti patriarch,* synów Jakubowých, co který z nich synóm a bratřím swým mluwil a poručil jest.

Tento spis, ač později složený, náleží mezi ony spisy, w kterých se nějaký obraz předhistorického swěta zachowal. Přeložena z řeckého od Roberta Grossetestus řečeného, biskupa Linkolmského w r. 1242. Rkp. w Lipníku na Morawě. [Porownej J. A. Fabricii codex pseudepigraphus Vet. Test. Hamburg 1713. 1722 str. 496. Wachler Handbuch I. 60]. Na ten spis odwoláwá se Štítný (1376), podobno tedy, že již tehdáž přeložen byl. Jiný rkp. we Wratislawi od r. 1491 [u dominikanů], opět jiný w Praze od r. 1465 w bibl. weř. XVII. B. 15. num. 6. Tištěna ta kniha poprwé pod nápisem: Testament anebo kšaft dwanácti patriarchů, synů Jakubowých, jak jeden každý syny swé před smrtí swú učil a k obcowání dobrému napomínal, přitom také kterak každý z nich obzwláště w duchu prorockém o K. P. swědčil a prorokowal, welmi pěkné a užitečné naučení, čta w něm pilně rozwažujíc každý sobě wzíti bude moci. l. 1545 we 12. w Prostějowě za panowání p. z Pernšteina. Dle Dobrowského 1548. 8. u Jana Günthera, nákladem Matěje Pražáka, tamž 1551. 8. Pak: Testamentowé aneb kšaftowé dwanácti patriarchůw, synůw Jakubowých, kterak jedenkaždý z nich obzwláštně syny swé před smrtí swau učil atd. Nyní jsau lépe než prwé spraweni a w nowě wytištěni l. 1570 w Star. M. Pražském u Jiříka Melantricha z Awentinu. w 8. str. 311. Připojen jest Assenath.

137. *Kniha o Adamu a Ewě* w 11 kapitolách.

W rkp. u p. ryt. z Neuberka při kronice Martiniani od r. 1400. Též při poručenstwí 12 patriarchů w rkp. Pražské weř. bibl. XVII. B. 15.

138. *Kniha Josefa,* syna Jakubowa patriarchy, z arabského jazyka bratra Alfonsa ze Španiel, kterýž ji w žaláři w Aegyptě psáti měl, 23 listů. České přeložení jest z latiny. W rkp. Wratisl. při poručenstwí atd. 1491.

139. *Assenath.*

W knize Josefowě děje se zmínka o tomto spisu. Rkp. w Praze u františkanů widěl Dobrowský pod jménem Josef a Assenech, k němuž žiwot Josefůw připojen. Tištěn při knize Poručenstwí 12 patr. w Praze 1570. Na druhé totiž straně listu P. I. „začíná se historie, kteráž slowe Assenath, w starodáwních židowských w skrytých spisech nalezená, w český jazyk přeložená a na swětlo wydaná. W nížto se pokládá nejprw o prodání Josefa a wyswobození z žaláře, potom o jeho ženění atd.“

f) Žiwot Krista a swatých.

140. *Žiwot Krista Pána* s předpojeným žiwotem sw. Joachima, sw. Anny a panny Marie. Rkp. na perg. w 4. ze XIV stol. We weř. bibl XVII. A. 9.

Jiný w Raudnici ze XIV stol. na pap. Zdá se býti překlad z latiny, ač originalu wytknauti nelze. Spisowatel složil žiwot Kristůw podlé čtyr ewangelií, a jen na jednom místě nekanonického ewang. Nikodemowa se dokládá; na jiných místech z ústního podání, z wyprawowání pautníkůw etc. čerpá. Zmiňuje o Albertu Welikém; tedy po něm spis ten zhotowen, na konci XIII nebo na počátku XIV stol. Tištěn wýjimek we Wýboru ze St. Lit. 1845 str. 351. Wiz Rozbor II část. str. 58.

141. *Pašije* podlé sw. Jana ewangelisty, rozšířené uwáděním sw. otcůw.

Rkp. ze XIV stol. w 4. na perg. weř. bibl. XVII. A. 18. num. 2; též w Raudn. bibl. při skládání o utrpení atd.

142. *Umučení pána našeho Ježíše,* wedlé sepsání sw. ewangelistů. Rkp. weř. bibl. XVII. D. 39. b. r. fol. (s obrázky).

143. *Spis o umučení* našeho spasitele. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 8. num. 11.

144. *Žiwot pána Ježíše Krista.* Rkp. XIV stol. w Olom. bibl. (Boček).

145. *Passional,* aneb žiwotowé swatých mučedníkůw.

Rkp. we 4. w Museum na perg. nejstarší posud známý, prostředek jehož jest ze XIII stol. ostatek we XIV stol. doplněn. Wýtahy slow z něho w Sbírce star. slow. 1833 str. 258 tištěny. Jiný necelý tamže (num. 554) od r. 1379. Opět jiný u p. z Schönherra od r. 1395. fol. Jiný od r. 1468 fol. na pap. w archivu kláštera Břewňowského. W rkp. Opatowickém z XV stol. w Museum jest sedmnáct žiwotů, [w Čas. mus. 1832 str. 148]. We weř. bibl. jest jeden rkp. od r. 1476 pod XVII. D. 8. fol., druhý b. r. XVII. F. 6. w 4. Tiskem wyšel okolo r. 1475 fol. (u p. Bočka wýtisk necelý), pak pod titulem: Počínají se knihy, jenž slowú latině Passional, a česky žiwot a umučení wšech swatých mučedlníkůw a najprwé o božím příští atd. se špatnými rytinami we dřewě, okolo r. 1495 fol. Přídawek k tomuto wydání obsahuje Husowo čtwero psaní, jeho a Jeronymůw žiwot a umučení, pak list kardinala Poggia o usmrcení obau dwau. Nalézá se w Jeně na 16 listech [w Dobr. Reise nach Schweden], též w Žitawě w bibl. radního domu. W musejním exempláři, kdež registrum 17 listůw wyřezáno. We Wýb. ze St. Lit. 1845 str. 263 sld., tištěný z rkp. mus. legendy o sw. Petru, Klimentu, Kateřině, Jiřím, Wítu, Kyrillu a Metudiu, Hedwice.

146. *Epiphanius* (sw.) píše o swaté Maří matce božie, jak jest wedla žiwot swój. W rkp. we 4. weř. bibl. XVII. E. 8. ze XIV století.

W témž rkp. jest o sw. Anselmu, o sw. Apolonii, sw. Bernardu, sw. Brigidě.

147. O swatém *Eustachiowi*. Počíná: Swatý Eustachius prwé slul Placidus, a potom jemu wzděno Eustachius. O tom se takto píše, že jest byl mistrem i starostú rytířstwa na dwoře Trajana císaře atd.

Rkp. 4 listy: sloh wěku XIV. Opsáno w Slaném r. 1457 (u Bočka).

148. *Žiwoty a řeči otcůw aegyptských*, obyčejně sw. Jeronymowi, Rufinowi a j. připisowané, a na konci (l. 449—494) žiwot sw. Alžběty. Rkp. weř. bibl. XVII. C. 28. na pap. fol. 494 listůw.

Jazyk a prawopis sice ze XIV stol. ale dle zachowaných archaismů překlad sám mnohem starší, kteréž archaismy w ostatních čtyrech rkp. též bibliotéky ze XIV stol. (XVII. C. 16. 17. D. 36. E. 2) již jen pořídku se wyskytují, jakož i w pozdějším překladu téhož spisu od Hrubého z Jelení we dwau rkp. též bibliotéky l. 1516 (XVII. A. 2. C. 19). Na Strahowě je rkp. od l. 1510. Připsán jeden opis kancléři králowstwí Ladislawu z Šternberka před l. 1514, neb toho l. Hrubý zemřel. Latinské originaly těchto žiwotůw tištěny jsau w knize: Rosweydi vitae patrum. Antwerp. 1628. Žiwot sw. Jana aegyptského, w němž mnoho zkažených rýmůw. Tištěn we Wýb. ze St. Lit. 1845 str. 1161.

149. *Zlomek o mučedlnících*, glagolitským písmem psaný. Jeden list na perg. fol. na desce knihy někdy u Cerroniho.

150. *Sermones de sanctis* et legendae. W české řeči patrně ze XIV stol. Rkp. u p. Bočka od r. 1453 we 4.

Zachowala se tu česky psaná nejstarší legenda o sw. Crhowi a Strachotě. Rozdílen-li od žiwotů a řečí otcůw aegyptských.? —

g) Polemické a dogmatické.

151. *Wiklefowy* spisy některé přel. **JERONYM** Pražský pomocí Husowau 1402. Rkp. u historiogr. p. Bočka.

152. *Knížky tyto sepsal* mistr **JAN HUS** proti knězi, kterýž prawil i přisáhl, řka: že Hus horší, než který ďábel.

Ten opustiw kněžstwí, byl u pána dole řečeného [p. Ctibora] kuchmistrem. Proti němuž mistr J. Hus wede písma Star. i Now. Zákona, že najhorší člowěk lepší jest než ďábel. Na konci: A tak konec sepsánie tohoto, kteréž mistr J. Hus učinil proti knězi kuchmistrowi l. 1406, kterýž ho nekřesťansky haněl. Impressum per Paulum in monte Oliveti. Anno Dom. 1509. 8. a—c. Na osmém listu prawí Hus: Jedenácte takto: každý ďábel s nebe wypadlý již w hříše zatwrzen jest 6605 let a wždy zlosti zwyká, a já ještě nehřeším padesát let po křtu, neb mi ještě není padesáti let. Odtáhnemli ten rok 1406, w kterém Hus tento spis dohotowil, od let 6605, wyjde rok 5199, to jest porodu Krista dle počtu Římského martyrologium Bedy a Eusebia z Caesarey, dle něhož w Čechách se sprawowali.

153. Traktát *o příští Messiáše*, od židowského mistra *Samuele*, latině bratrem *Alphonsem* španielským, a z latiny někým neznámým w češtinu přeložený.

Rkp. na pap. we 12. u appell. raddy Brožowského. Později wydán tiskem w jiném přeložení z něm. Wáclawa Linka, pod titulem: List Rabbi Samuele k Rabbi Izaakowi poslán, že Ježíš Nazaretský prawým messiášem a spasitelem jest, protož nemají Židé na žádného jiného očekáwati. **ONDREJ STROJEK** w Plzni z německé w českau řeč wyložil l. 1528 we 4. listů 27. Opět wydán od Jana Musophila Soběslawského, w Praze u Bur. Waldy 1574. w 8. pod titulem: Knížka tato obsahuje w sobě toto dwé: prwní list Rabbi Samuele poslaný k Rabbi Izaakowi o tom, že Ježíš Nazaretský prawým messiášem a spasitelem jest; druhé pronešení welmi skrytého tajemstwí židowského o Kristu Ježiši, kterak byl wywolen w počet 12 kněží pořádných w Jeruzalémě a do obzwláštních kněh památních wepsán, žeby jistotně prawým synem božím byl etc., a r. 1620 we 4. Dříwe předmluwy stojí: Tento list neboliž ta kniha někdy před 500 lety sepsaná od Alfonsa w lat. jazyku wyložena, z latinské w německú Wáclaw Link w Altenberce, a po něm Ondřej Strojek w Plzni w českú řeč wyložili. Item 1749 w Praze, typ. Clement.

h) Wzdělawatelné a nábožné.

154. *Kterak mají wšeckerny skutky spósobeny býti.*

Rkp. weř. bibl. XVII. A. 18. num. 4. N. p. kázaní slyšeti s pokloněnú hlawú a zawřenýma očima, což poněwadž rkp. z panenského kláštera pochází, zdá se týkati jeptišek.

155. Spis *o přijímání* těla a krwe Kristowy. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 8. num. 12.

156. *a) Řeč o božím těle* a jeho krwi swaté w rkp. při Passionalu w Mus. XV. N. 555.

b) Swět a ďábel, o dwú bratrú, ježto spolu wálku měli. Ib.

c) Skonání nebeské králowny. Ib.

157. Spis o *modlení*, o prawém swatodenstwí atd. Rkp. ze XIV stol. b. r. We weř. bibl. XVII. D. 32.

158. **TOMÁŠE ZE ŠTÍTNÉHO**. *a) Rozmlauwání* mezi otcem a dětmi, pak rozmlauwání ducha se swědomím o náboženstwí.

Rkp. z XV wěku w Gerstorfské bibl. w Budišíně, a nowý opis w Mus. českém. Udáwá sám rkp. w úwodu obsah, jmenowitě dílu I.: o Bohu, poznání jeho po stwoření; o andělích, jich dewateru kůru. Dílu II. O milowání Boha za dobrodiní jeho; o dwoji radosti, tělesné a duchowní; o smrti zlých, o radosti dobrých w nebi. Psán jest rkp. náš z části (39 listů) na pergameně, z části ($75\frac{1}{2}$ listu) na pap. W poslednější částce spisowatel prawí, že z dětí tré mu umřelo, a že spis ten obnowil. Dle toho sauditi, že rkp. náš ze dwau recensí sestawen jest, tak že, poněwadž w něm udaného na počátku druhého rozmlauwání ducha se swědomím nestáwá, určiti na ten čas nelze, zdaž celý jest, jelikož na konci jedná o ráji, o zawedení člowěka a spasení jeho, o sedmi hlawních hříších a ctnostech. — Wýjimek tištěn we Wýboru ze Star. Lit. 1845 str. 639.

b) Knihy *učení křesťanského*, kteréž sepsal dětem swým, a připsal mistru Albrechtu, prwnímu doktoru písma w Paříži z Čech učiněnému, a potom co skolastiku známému pod jménem Alberta Ranconis de Ericino, jejž Štítný nazýwá muže hrozného rozumu.

Spis ten jest z wětší částky půwodní, ano Štítný prawí: „Tyto prwé sám klada ze swé hlawy, jakž

mi sej zdálo podobné, což jsem kde četl neb slýchal na kázaní aneb od učených, aneb se mohl sám domysliti.“ Známe posawad pět rkp. od sebe poněkud rozdílných, tak že čtwero recensí se ustawiti může. *Nejstarší* a puwodní, neb aspoň brzo z půwodního přepsaný rkp. jest *we weř. bibl.* XVII A. 6. na perg. fol. listů 158 we slaupcích od r. 1376. Obsah jeho jest mimo dwě předmluwy a přípis mistru Albrechtowi 1) O wíře, naději a milosti. Wýklad páteře, kterýž praví, že sice neslíbil na počátce knih psáti, ale pro užitečnost to činí. 2) O stawu panenském, wdowském a manželském. 3) O hospodáři, hospodyni a čeledi. O desateru božím přikázaní. Kak máš sě mieti k bohu srdcem, ústy a skutkem. Kak sě má čeleď mieti k hospodě srdcem, ústy i skutkem. 4) Kak sě zdejší stawowé lidští připodobnáwají k andělským kůróm (tři hierarchie), kdež naučení klade duchowním, zákonnikóm, učeným, saudcím, pánóm, wládykám, tiehařóm, kupcóm, kramářóm. 5) Ostnec. Pokušení. 6) O swátostech, křtu, biřmowání, o božím těle, manželstwí, kněžském řádu, o pokání, zpowědi, zadosti učinění, o modlitbě, almužně, postu, o odpustcích, o sw. oleji, o smrti, očistci, o nebeské radosti. *Druhý rkp. w Museum*, we fol. na pap. od r. 1465, listůw 287. Na konci psáno: Skonáwají se knihy tyto urozeného panoše Pawla ze Sulewic a z Řehlowic, psané skrze Jakuba z Welemína léta atd. Tento rkp. srownáwá se s předešlým co do wěci, téměř cele, co do řeči, zhusta slowce mění. *Třetí rkp. weř. bibl.* XVII. D. 31. we fol. rukau Matěje Čapka, písaře Hradeckého w Jindřichowě Hradci l. 1454, kteréžto jest složil slowútný panoše bohumilý Thuoma ze Zásmuka a z Chotěnic dětem swým wlastním, nyní čtúc před osmdesáti léty (t. r. 1374) o rozličném křesťanských wěcí naučení ku paměti křesťanské wíry a dobrých wášní. Ale já Wáwra z Jiwian, měštěnín w Hradci Jindřichowě a starý písař, tudyž skonal sem tyto knihy l. 1492 atd. Tento rkp. wěcmi a pořádkem s předešlým srownáwá se, ale rozdílen jest slohem, tak že na mnohých místech brzo jako opsání, brzo jako předělání, brzo i skrácení oněch prwních zdá se býti, někde wíce, někde méně obsahující. *Čtwrtý rkp. Opatowický*, teď p. Cerwenkowi, knězi církew. náležející. Jest na pap. fol. z počátku XV stol. stran 423. W předmluwě praví spisowatel dceři swé (již ne k dětem, nébrž k dceři mluwě), že jakož rozum jej odwedl bujnosti swětské neb tělesné, tak že by rád ji maudru widěl, tehdy že počal jest, chtě jí dáti tyto prwní knihy (t. o hříších a nešlechetnostech)... že míní wšecky swé jí napsati knihy, ač by byl dotud žiw, žeby je mohl dokonati, aby měla, w čem by čtla, sobě i jiným k užitečné kratochwíli, takť že má za to, žeby měla od něho dobrých šest swazków knih i s tímto prwním atd. Pořádek wěcí tu jiný než w předešlých, a sice: o hříchu a šlechetnosti (t. ctnosti), pak o swátostech, o trojí hierarchii, o třech stawích, panenském, wdowském, manželském, konečně o hospodářstwí. Činí zmínku o některých spisech swých, jako na str. 195. O almužně tuto nic neřku, neb na sw. Wawřince psal sem o ní na str. 195. O těch sedmi blahoslawenstwích... máš napřed. Ale o připrawení srdce a těch chodbách (rkp. mus. klade: o cestách, jiný rkp. o wstupních), tutoť míním těch knížek připsati atd. W tomto rkp. stařec náš w 70tém roce wěku, dceři swé z knih dříwe dětem psaných, co jí se hodilo, wybral, předělal a přeložením neb raději wynětím maudrým z latinského spisu Richarda a S. Victore o stawu wnitřního člowěka, a z Roberta Holkota, wýkladem na knihy Maudrosti swůj spis rozšířil. Že wšak tento rkp. není jeho rukau psán, swědčí mimo omyly psací, slowa na str. 397, kdež červeně psáno: Tuto se počíná wýklad knih múdrosti, jakož je Tóma jazykem českým (ostatek chybí). *Pátý rkp. weř. bibl.* XVII. C. 18. fol. na pap. 392 listy. Na konci stojí: A tak jest těmto knížkám konec, jenž sú psány l. od nar. syna bož. 1463 ten den sw. Františka. Obsahuje Tůmowy spisy w tomto pořádku: 1) O panenstwí, wdowském stawu a manželích. 2) K hospodářóm, hospodyněm a čeledi. 3) O dewíti stawích lidských podobných k 9 kóróm andělským. 4) O třech slowích onoho swěta (pekle, očistci, nebi). 5) O hřieších. Pak co jest 10 rohów, jenžto je hřích má. 6) Kniežky Rychardowy o čtweru zlém. 7) O čtyrech zwěřech, ježto widěl Daniel prorok u widění. 8) O šlechetnostech [wíra, naděje, milost; opatrnost, udatná mysl, smiernost, sprawedlnost]. 9) O sedmi šlechetnostech, ježto jsú proti sedmi úhlawním hřiechóm, [milowání boha, bližního, pokora, trpedlnost, poslušenstwí, netbánie sbožie, skrownost, čistota]. 10) Kterak bojují hřiechowé proti ctnostem [pýcha proti pokoře, hněw s úklidností srdce, lenost se snažností, lakomstwo s netbáním swětských wěcí, lakoty se smiernosti, čistoty se smilstwem]. 11) O sedmi dařích ducha sw. 12) O připrawení srdce. 13) O sedmi chodbách. 14) O osmeru, ježto přiwodí blažnost. 15) O desateru božím přikázaní a o dwanácti radách sw. čtení. 16) O sedmeré kostelní swátosti. Rkp. ten jest čtwrtá recensí spisů Štítného, nejbližší rukopisu Opatowickému, ač někde širší, někde kratší, a cele nowě wzdělán jest, a hned wíce, hned méně wěcí obsahuje.

Tiskem těchto wýborných knih wyšly posud jen malé částky *a)* z třetí knihy od Tomsy we spisu: Über die Veränderungen der čech. Sprache 1805, str. 85—104. *b)* Zpráwa i wýpisky p. Palackým učiněné w Čas. mus. 1838 str. 3—14. *c)* Též od p. Stárka w Čas. mus. 1841 str. 317—332. *d)* Širší zpráwa w Rozboru 1842 str. 195—203 ode mne. *e)* Wýjimky hojné we Wýb. ze St. Lit. 1845 str. 675 sld.

c) O sedmi wstupních téhož Tomáše Štítného. Rkp. weř. bibl. XVII F. 9. we 4.

Počátek: „Tyto knihy slowú o sedmi wstupních a jsú welmi dobré každému, ktož chce w duchowenstwí prospěti.“ Konec: „Léto boží 1396 po božím narození ten pátek po wstaupení božím na nebesa srownány jsú knihy o sedmi wstupních rukau Wáclawa, tohoto času komorníka Wyšehradského, syna pana Beneše Dubského a hofmistra w tu dobu Jasného knížete Wáclawa Římského a českého krále. Jsau pak wstupňowé ti jinde od téhož spisowatele také chodby neb cesty nazwáni: náboženstwí, úsilé a trápení, duchowní utěšení, pokušení, proti pokušení lékařstwí, skutky šlechetnosti a maudrosti prawé. Připojen jest traktát o korábu Noemowě na 15 stranách, kdež o tom řeč, čeho ten koráb jest figurau, i co se při potopě dálo. Že tento i hned tuto následující spis jsau dílo našeho Štítného, není pochybnosti, poněwadž w rkp. Opatowickém na str. 191, pak 195 a 196 na ně se odwoláwá. Wiz Rozbor 1842 str. 143—146. Jiný rkp. weř. bibl. XVII. C. 18. fol. 306—320. Wýjimek tištěn we Wýboru ze St. Lit. 1845 str. 779.

d) Počínají se knížky *Hugowy o připrawení* swého *srdce.*

Na spis ten sám Štítný se odwoláwá w rkp. Opatowickém. Na konci: Explicit Hugo de praeparatione cordis, finitus per dominum Mathiam de Prostano (Prostějow), anno dom. 1438 scriptum in castro Sternberg. Rkp. w Olom. bibl.; jiný u p. Čelakowského na perg. listůw 276, w mal. formátě z konce

XIV stol. Též w rkp. weř. bibl. XVII. C. 18. listůw 290—306. Jiný rkp. w bibl. Mikulowské z XV stol.

159. *W rkp. weř. bibl.* XVII E. 8. we 4. na pap. listůw 156 (necelém) nacházejí se mnohé menší ascetické spisy, jako *a)* Tuto se počíná *pláč* a žalost *sw. králowny* a milého *sw. Bernarda* welmi krásně tím: když se má žalostiwá (duše) rozpomene na tak žalostiwé utrpení našeho milého J. Krista ╳ na tomto swětě daj skrze J. Krista Pána našeho amen.

(Jest to wyprawowání o Marii matce boží dílem po zjewení jejím a Krista swatému Bernardu, dílem wypsání sw. Epiphaneusa, jak Maria wedla žiwot swůj. Přicházejí tam též modlitby k. p.: Proši tebe, anděle mój, rač mně na pomoc býti etc. Pane Ježíši Kriste, modlím se tobě na kříži rozpiatému etc., na niž dal papež Řehoř odpustky.)

b) O božím narození a mladosti we werších, tištěn we Wýb. ze St. Lit. 1845. str. 387.

c) Rozličné jiné spisky a rozjímání, jako: Sedmerý lid jest, jenž Boha haní w jeho dobrotě etc. Jakžto sw. písmo píše, že pro hřiech náš prwní mateře Ewy etc. Sw. Jan Alexandrinský jsa jedné noci na modlitbách, uzřel etc. Sw. Anastasia byla z Říma etc. Wýklad na otčenáš. — Swatý Anselmus dlúhý čas prosil jest sw. Marii etc. Šesterá wěc jest, již se důstojně člowěk má připrawiti k tělu božímu etc. Naučení sw. Bernarda atd.

160. *List s nebe* poslaný do města Galatan. Rkp. na perg. nalezený Bohum. Dlabačem. Počíná: (Ne)wěřící nechcete wěřiti, že já jsem pokojný atd. Tištěn we St. Skl. III. 259.

161. Počíná sě wážná wěc *o smrti*: „Prawí múdrý Šalomún, poslúchaj syne mój, naučímť tě užitečnému, dáť dar dobrý tobě mé naučení etc. Rkp. 6½ listu; sloh ze XIV stol. Opsáno w Slaněm r. 1457.

162. **MILIČ JAN.** Knížky o zarmúceních welikých církwe swaté i každé duše wěrné, kteréž mají trpěti od draka na poslednie dni Antikristowy, a o jeho sedmi ranách posledních a najhorších, kterýmiž bude wšecky wolené boží náramně křižowati, a kterak sě mají wolení boží w tom křižowání mieti. Rkp. w Mikulowě na pap. w 4. od r. 1453, [při němž jest také ewangelium Nikodemowo]. Počíná: Swatý Jan we swé tajemnici woleným buožím ╳ jako jiní swětí mocně jiným po sobě pomáhali; dajž to nám wšemohúcí a milostiwý Ježiš křižowaný, amen. —

Jiný rkp. od r. 1519 byl u Ribayho w 4. Tiskem wyšla r. 1523, (wýtisk u p. Bočka), a 1542 w Praze we 4. u Bartol. Netolického, skrze Pawla Bydžowského a Brikcího z Licka s powolením wší konsistoře arcibiskupstwí Pražského i rektora university; připsáno Jaroslawu, Wratislawowi a Wojtěchu z Pernšteina. Balbin o ní prawí: Hunc librum haeretici et catholici commendant.

i) Widění, snáře.

163. *Jan patriarcha* Alexandrinský jsa jedné noci na modlitbách, uzřel u widění atd. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 8. num. 9. ze XIV. století.

164. *Patnácte páteřów*, zjewených blahoslawenému Bernardowi, budeli je kto nábožně řiekati, dewět užitkůw přijme. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 8. num. 2, též ze XIV století.

165. *Snář.* Somniarium *Slaidae*, přeložil z latiny **WAWŘINEC Z BŘEZOWÉ.** Rkp. pěkný na perg. fol. w bibl. Mikulowské.

Psán jest za Wáclawa krále, tedy na konci XIV nebo počátku XV wěku, z rozličných knih sebraný. Prawí spisowatel: Ať o jiných mlčím, wizme sen důstojného knížete Karla ciesaře Římského, jenž byl otec najjasnějšího knížete Wáclawa Římského, wždy rozmnožitele a českého krále a pána našeho milostiwého. Tento sám o sobě píše a řka atd. Dáleji prawí: Usiluje usilowal jsem, abych nalezl panowateli swému prawý a jistý wýklad snów lidských, jehož žádúcí žádostí žádáše. A po mnohém zpytowání spatřil sem, co indičtí mudrci, co perští i také aegyptští o tom sú psali a smýšleli. A z těch najwážnější wybraw, krátkú řečí tuto sem popsal, aby panowatel můj jich známosti dosiehna, budúcích wěcí jistotu mohl poznati, kterážto okryta jest u podobenstwí kolotawých znamení atd. Jiný rkp. od r. 1539 widěl Jiří Ribay, kazatel w Činkotě w Uhřích; opět jiný jest w Štokholmě na pap. we 4. od r. 1471. Jiný rkp. r. 1483 we 4. u p. Bočka. Hájek klade wyhotowení té knihy mylně na r. 1361, a wydal ji w Praze r. 1550 (weř. bibl. IV. F. 86). Po druhé wyšla w Praze u Dačického r. 1581. 8. pod titulem: Snář welmi pěkný z mnohých spisůw mudrcůw starých i nowých i z kněh zákona obojího wybraný, wedlé příhod lidských skrze sny jim od boha zjewené atd. nyní opět znowu wytištěný. U něho rozdělen jest na 12, w rkp. Štokholmském na 8 knih.

166. *Sybilly* proroctwí o králowstwí českém, dle mnohých Cumana, jináč Amalthea tak nazwané, z jedné welmi staré sepsané knihy wytaženo.

Rkp. weř. bibl. XVII. A. 24. we 4. b. r. Při Dalemilu u Zeberera nalézá se též Sybillino proroctwí w rkp. od r. 1459 we 4.

k) Modlicí knihy a liturgie.

167. *Modlitby nejstarší* posud známé. Rkp. ze XIV století weř. bibl. XVII. F. 30.

Obsahuje na 180 listech mimo některé písně 197 modliteb sebraných s ohledem na klášterníky. Jazyk w nich wýborný. Wiz Rozbor 1842 str. 131. W rkp. Raudnickém na perg. mal. fol., též ze XIV stol., po latinském officium beatae virginis, nachází se od listu 90 až do 111, osm modliteb českých, z nichžto sedm w Pražském rkp. do slowa položeno.

168. *Hodiny swaté Máře*, listů 20, w rkp. na perg. we 4. weř. bibl. XVII. A. 18. z konce XIV aneb z počátku XV století.

Zawírá rkp. ten mimo to obyčejné hodiny od listu 21 až do 35; pašije sw. Jana ewangelisty do listu 55. [Paraphrasis zde onde wýkladem sw. Otcůw opatřena.] Stabat mater (překlad nehrubě walný): Naučení osobě ženské o chowání se k bohu, k sobě a k bližnímu (necelé). Wýklad páteře: dwě modlitby před přijímáním a jedna po přijímání (welmi

krásné, z lat.). Spor duše s tělem. Wiz Rozbor 1842 str. 146.

169. *Hodinky* klášternic *benediktinek* u sw. Jiří na hradě Pražském. Rkp. okolo 1400 (u p. Čelakowského).

170. *Letanie* na sedm žalmów, preces wětšie, septeny a hodiny za wše duše wěrné. O moci žalmów podlé mínění sw. Augustina, kdy se sluší žalmy modliti. Při žaltáři Olešnickém w. č. 99. [Dobr. Lit. II. 184.]

171. *Modlitby* na perg. pěkně psané pro jednu *paní z Rosenberka*, jakož Balbin [Boh. docta III 172] se domniwá, že 300 let staré jsau, dokládaje. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 7. we 4. listůw 180. Prwní modlitba: Hospodine otče wšemohúcí, žel mi toho ze wšeho srdce etc. Srownáwají se s modlitbami w num. 159 na weliké částce, ale wíce ještě obsahují jako: Modlitby o umučení p. n. Ježíše Krista. Hodiny o božiem umučení; menší žaltář; legenda o 10000 rytířích etc. Pozdějších modlicích knih množstwí se nalezá. Zde jen některé:

172. Modlitba krásná božího umučení a jiné modlitby ze XIV stol. we 4. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 8. num. 1.

173. Modlitba od sw. Petra. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 8. num. 3.

174. Modlitby pro osobu ženskau ze XIV stol. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 7.

175. Modlitby po přijímání těla božího. Rkp. ze XIV stol. na perg. weř. bibl. XVII. A. 18. num. 6.

176. Brewiář glagolitský na perg. od r. 1359 u p. hrab. Šternberka. [W. Dobr. Lit. II. 385.]

177. Zůstatek missálu glagolitského z Emaus. Dwa listy na perg. Rkp. weř. bibl. XVII. A. 20.

ODDELENÍ TŘETÍ.

Od půtek o náboženstwí až do rozšíření knihtiskařstwí w Čechách, čili od Husa až do Ferdinanda I., od roku 1410 až do r. 1526.

I.

§. 16. *Politický staw.*

Historie politická s církewní toho wěku co nejaužeji spojena. Celá Ewropa usilowala o to (1409), aby papežowé Benedikt XIII a Řehoř XII swrženi, a nowý papež wywolen byl. Kardinalowé se proto shromáždili, Zbyněk Zajíc, arcibiskup Pražský nakloněn byl Řehoři, wysoká škola kardinalům. Rozmrzelý arcibiskup wyhlásil Husa rektora s universitau za odtržence, a zapowěděl jemu mši a kázaní. Hus rozhněwán kázal proti papeži i arcibiskupu, a některé Wiklefowy propowědi (sady) zastáwal; Zbyněk jej w Římě obžalowal, a spisy Wiklefowy spálil (1410). Zpíwány důtkliwé písně, Wáclawem králem pod ztracením hrdla zapowězené. Hus od papeže pohnán nestawil se. Ruprecht a Jošt od Němců na místo Wáclawa za císaře wywoleni, umřeli, a Sigmund císařowal, kterýž Brandenburk zastawil a tak Čechy umalil. Když papež (1412) proti Neapoli křížowau wojnu wyzdwihl, přislibuje odpustky, Hus proti tomu se zasadil, a od Konráda arcibiskupa proto z Prahy wypowědín jsa, w krajích, zwláště Bechyňském kázal. Pohnán na sněm Kostnický proti průwodčímu listu císařskému upálen (1415), totéž učiněno druhý rok Jeronymu Pražskému. Upálení to Čechowé za potupu celého národu powažowali, jedni hořce nad tím žalujíce, druzí auštipačné básně roztrušujíce, kteréž sněm Kostnický pod welikým trestem zapowídal *). Ještě za žiwota Husowa Jakaubek Stříbrský ujal se jeho učení, přidaw i přijímání swátosti pod obojí, z čehož napotom *kališníci* powstali. Dwě strany proti sobě stály, papeženci a Husité: u radnice Nowoměstské nepřátelstwí zjewně wypuklo zabitím 13 radních (1419). Wáclaw král umřel. *Jan Žižka* wůdce, *Sigmund* z Wratislawě rozbroj neopatrně množil, a Prahy násilně dobyti chtěje, odehnán jest. Husité Witolda knížete litewského za krále zwolili; císař Sigmund po druhé do Čech wpadl (1421), a ničeho nepořídiw Žižku na swau

---

*) Od té doby počaly úsilnější hádky a sněmowé duchowní o wíru jak jinde, tak obzwláště w kolleji weliké w Starém m. Pražském mnohokráte držáni, jako léta 1417, 1420; za císaře Sigmunda 1421, 1429; za krále Wladislawa I. 1478, 1480; za Ludwíka 1524; za Ferdinanda 1528, 1529, 1531, 1534, 1539, 1562. W. Obrana Sam. M. z Dráž. str. 92.

stranu přiwésti snažil se, kterýž wšak tím časem umřel (1424). Husité w Pražany, Sirotky, Orebity a Tabority rozděleni, a proti sobě. Papež a císař wšeobecnau proti nim wojnu zdwihli: tito wšak spolčili se, a Korybuta (Witoldowa náměstníka), příčinu rozepří, opustiwše (1427), swítězili pod Prokopem Welikým (1431). Basilejský sněm newěda jiné rady, po dwauletém rokowání powolil Čechům kompaktáta (30. Listop. 1433), mezi nimiž hlawní bylo přijímání pod obojí spůsobau, a kteráž kompaktáta papež Eugen potwrdil. Taborité tím ještě nespokojeni, od Husitůw a katolíkůw přemoženi jsau. Nyní Čechowé sami přijali Sigmunda za krále (1436), kterýž kompaktáta podepsal a Rokycanu za arcibiskupa wywoliti dopustil (1437); ale slibu nedrže, stranu pod obojí tiskl tak, že Rokycana w Hradci Králowé skrýwati se musil až do smrti Sigmundowy. *Albrecht* w poslední wůli za krále ustanowen, proti zwolenému od strany pod obojí Kazimíru, Wladislawa polského krále bratru práwa swého dobýwati přinucen byl (1438). Táhna proti Turkům, umřel na auplawici (1439).

Ladislaw narodil se (1440) 4 měsíce po smrti swého otce, pročež králowstwí do zrůstu jeho stawy českými po sněmích sprawowáno: mezi nimiž čelní osoby byly: Meinhard z Jindřichowa Hradce a Jindřich Ptáček z Lípy, a po toho smrti Jiří z Poděbrad (1444). Ladislaw wychowán u císaře Fridricha rakauského skrze Kašpara Šlika a Aeneáše Sylwia, napotom papeže Pia II. Dwanáctiletý Ladislaw (1453) požádán od Čechů nastaupil wládu. Téhož roku Constantinopole od Turkůw dobyta. Ladislaw maje se ženiti w 36 hodinách umřel (1457). *Jiří z Poděbrad* pomocí Rokycanowau za krále wywolen. Morawany, Slezáky a Lužičany k uznání sebe přinutil. Pius II. zpěčowal se potwrditi kompaktáta i arcibiskupstwí Rokycanowo. Legát papežský Fantinus de Valle od krále pro uražení welebnosti králowské do wězení dán. Tímto kwapným činem rozhněwán papež, ani propuštěním legáta ani pokornau omluwau udobřiti se nedaw, klatbu na Jiřího wynesl a wojnu křížowau wypowěděl. Pius sice umřel, ale Pawel II. nástupce jeho, spůsobil to, že Matiáš, král uherský, na korunu českau ruce wztáhl, maje katolíky české, slezské i morawské na swé straně. Jiří hledaje skrze saského wolence smíření s papežem, brzo na to (1471) do druhého swěta se odebral, kamž jej Rokycana byl nedáwno předešel. *Wladislaw*, Kazimírůw syn, stawům od Jiřího za nástupce poručený, že kompaktáta podepsal, nelíbil se papeži, který od císaře žádal, aby Matiáše králem českým učinil (1472). Po wojně krwawé zjednán pokoj, když Jan Hasenštein z Lobkowic papeže smířil (1479). Pro to smíření rotili se kališníci, tak že jeden po Wladislawu hledícím z okna lukem mířil. Wladislaw ještě tu noc opustiw dům, Králůw Dwůr posud nazwaný, do zámku se odstěhowal, od kteréž doby zde sídleno, a Králůw Dwůr prodán. Na sněmě (1485) ujednáno, aby pod trestem wyhnanstwí žádná strana proti druhé po 31 let nekázala ani se nepokojila. Wůbec jak Jiří tak Wladislaw snažili se wšecky strany w náboženstwí pod ty dwě uwésti: katolíky a kališníky, ale nedowedli toho. Matiáš umřel, a tudy Morawa a Slezy, jemu postaupené, opět připadly Wladislawu, kteréhož Uhří také za krále wywolili (1490). Rozepře mezi panstwem a městy o waření piwa (1497). Ludwík, tříletý syn Wladislawůw, korunowán (1509). Smlauwa učiněná s císařem Maximilianem, dle které wnučka císařowa, arciwéwodkyně Maria, Ludwíkowi, Anna pak česká králowna jednomu ze wnuků císařowých, Karlu neb Ferdinandu, zasnaubena, a staré aumluwy o dědění obapolné zemí obnoweny. Brzo na to skonal Wladislaw (1516). *Ludwík* dewítiletý po smrti otce wychowán od Jiřího markrabě z Brandenburka pod poručenstwím císaře Maximiliana a ujce Sigmunda krále polského. Smlauwa swatowáclawská rozřešila spor o waření piwa, kteréž pánům dáno, naproti tomu městum držení statkůw a wedení štítůw powoleno. Města Pražská, zbořiwše mezizdi, w jedno se spojila. Ludwík skwostně přijat, a Maria manželka jeho

korunowána. Cahera ze Žatče přinesl (1522) z Witemberka Lutherowo učení tam od r. 1517 wzniklé; po mnohých půtkách usnešeno na sněmě, aby toliko katolická a kališná strana w Čechách trpíny byly. W Uhřích r. 1523 a 1525 též přísní zákonowé dáni proti ewangelíkům, kteříž je jímati, ohněm páliti a jmění jejich konfiskowati poraučeli (w Tabl. Poe. 1. XXXVI). Ludwík u Moháče proti Turkům, nečekaw pomoci z Čech a Morawy i Slezska, bojowal se ztrátau žiwota (1526).

II.

§. 17. *Oswícení.*

a) Za Wáclawa od r. 1410 až do 1419.

S počátkem XV. století takořka celý národ český oddal se umění bohoslownému. Jen biblí a o biblí čteno a psáno. Mezi učenými bohoslowy znamenití byli: Jan Hus, [1]) Jeronym Pražský, Ondřej z Brodu, Jakúbek Stříberský, Štěpán Palec a j. m. Ale přepiatost toho učení pomátla Čechům rozumy, tak že wešedše w roztržky o náboženstwí sebe wespolek a wlast dlauhým časem hubili. Na universitě učeno obyčejnému tehdáž hlaubání w logice a metafysice, swářeno se o malichernosti. Z té školy wyšel Jakúbek, původ strany pod obojí. Málo která hlawa probrala se z kalu školního bez potracení přirozeného rozumu.

b) Za Sigmunda od r. 1419 až do r. 1438.

Národ český byw za Karla tak znamenitý a slawný, pod Wáclawem wážnost tratiti počal; po smrti pak jeho w šálenstwí upadl, jakého historie málo příkladůw udáwá. Nejprwé jako hlawničkau pojati widěli na nebi znamení, krwawé a ohniwé kříže a krwawé deště. Jako hladowí wlci na sebe wespolek udeřiwše, plenili a hubili se ohněm a mečem. Wůdcowé jejich byli nejwíce bohomluwci, kteří celý lid potřeštili. Tím toliko wojenské umění wznikalo. Cepy, pokojný nástroj, w náčiní ukrutné wojny obráceny. Cepem sedlák český w jedné minutě osmmecítma i třidceti ran wznesl, po každé nepřítele buď zabiw, buď omráčiw. Wynalezli háky, kterými jezdce ze sedla snadno wyzdwihali. Z wozů welmi uměle hradby stawěli. Tábor město Žižka skoro tak wystawil, jako stawí se nowější pewnosti; málem lidu jeho brániti mohli. Čechowé toho wěku byli k hrůze wšem národům, ale pro swé nowoty w náboženstwí spolu w ošklíwosti takowé, že je wůbec za nejhorší národ na celém swětě dlauhý čas jmíno. Jedna z hlawních příčin, pro kterau se Čechowé tak wolně od Římské církwe odtrhowali, byla dle Pelclowa domyslu řeč latinská w liturgii; neboť Slowan až podnes snadno w podezření béře to, čemu rozuměti a co widěti sám nemůže. W Husitské wojně sedmero sekt počítáno. Tomáš Ebendorfer z Haselbachu, sauwěký kronikář tenkrát w Praze bydlící, popisuje čtyry hlawní sekty Pražské. „Obywatelé Starého města, dí on, mají za základ swého náboženstwí čtyry artikule Pražské a wečeři Páně pod obojí spůsobau: služby boží konají jako Římští w mešním oděwu, a wšak zamítají obrazy swatých, a udělují swátost wečeře P. noworozeným dětem. Nedbají swěcení a dotýkání šatůw, nádob, swěc a jehnědů (palm), neobětují při mešním oltáři. Nowoměstští (sirotci) odíwají se ke mši jediné albau a štolau, a nečtau ničeho kromě epištoly, ewangelium a ka-

---

1) S. Scripturam vocavit amicam et sponsam suam, sociam suae peregrinationis etc. (v. Bibl. palat. Cod. Theolog. 895. fol. De discret. Spir. et prophet. fol. 4.)

nonu. Přijali mnoho bludů Waldenských, wšudy konsekrují, a protož ruší chrámy a kláštery. Taborité nižádného oděwu kněžského nepotřebují při službách božích. Zamítají zpowěd, denně přijímají pod obojí, při čemž toliko otčenáš se modlí; to činí často, držíce meč krwawý, kterým mnohé newinné zabili. Kněží jejich wšude konsekrují, jsau bez pleše, ale bradatí. Ruší wšecky zákony církewní, půst, pauti, bratrstwa, oběti za mrtwé, pohřeb na swěceném místě. Mnišstwí nepřátelé jsauce, mnišky z klášterů pudí. Adamité nazí obcházejí, majíce manželstwí společné, žádné swátosti. Tyto Žižka wyhubil."

Ač po wystěhowání Němců ještě mnoho studentů w Praze zůstalo, předce nedlauho trwal dobrý staw university. Wojny zemi hubící, každodenní půtky katolických a Husitských učitelůw, a od těchto někdy wynucené přednosti, konečně domnění obecné, že w Čechách jen bludů semeniště, welmi ztenčili školy Pražské, a jest se čemu diwiti, že jich docela nezahubily. Každoročně důstojnosti akademické udělowány. Theologická fakulta udržela se, a wšak jen theologii učeno, a učení toho we škole hádkami, w poli mečem od bohoslowců zastáwáno. Sem náležejí theologowé Andreas de Broda, kanownik kapit. Praž. (✝ 1427) a Jan z Holešowa Morawan, benediktin (nar. 1366 ✝ 1436). Málo spisůw jejich nás došlo, a ztracených snadno oželeti. Letopisci toho wěku jsau nám duležitější, ačkoli latinau barbarskau psali. Znamenitější mezi nimi jsau: Wawřinec Březina, Bartoloměj z Drahonic a jiní nejmenowaní. Matěj Lauda česky psal, jehož rukopisu užil Balbin. Kristian Prachatický a Jan Šindel w mathematice a w lékařstwí slynuli. Šindel mnoho let učil lékařstwí, byl kanownik na hradě Pražském a děkan na Wyšehradě (✝ 1449).

Za Jiřího z Poděbrad od r. 1438 až do 1471.

Umění wojenského a udatenstwí swého Čechowé wždy ještě důkazy wydáwali proti křižákům, Uhrům, a zwláště proti Turkům. Aeneas Sylvius prawí, že za jeho času Čechowé sami wícekráte wítězstwí dobyli, nežli mnozí jiní národowé po celý byt swůj. Katolické duchowenstwo w Čechách tehdáž w bídném stawu se nalézalo. Kláštery od Taboritu pobořené nestawěly se, aniž nowé zakládaly. Když za Jiřího kališníci od papeže w klatbu dáni, kaceřowáni a brannau rukau stíháni byli, katolíci od sewřené jich strany také mnoho trpěli. Kanowníci a klášterníci, za obránce papežowy drženi a od kališníků nenáwiděni, často Prahy prázdni býti museli. Král oněm, kteří ho proti nepřátelům tolikým bránili, odslaužiti se chtěje, dáwal statky odprázdněných biskupstwí a klášterů, čímž statkowé duchowní do rukau swětských přicházeli, a strana katolická možnosti a horliwosti pozbýwala; a protož skoro celé Čechy odtrhly se od Římské stolice. Wše to (prawí Pelcel), byloby se nestalo, kdyby Pius II a Pawel II tauž maudrostí jako sněm Basilejský byli pokračowali. Mistr Jan Rokycan při dosednutí krále Ladislawa znamenaje, že mu nastáwá weliké nebezpečenstwí, wzbuzowal lid proti straně Římské kázáním o wšelikých nedostatcích církwe; tím Řehoře, ze swé sestry syna, rytíře, s jinými některými ponukl, aby společné shromáždění učinili, a podlé příkladu prwní církwe mezi sebau wše nařídili a wyzdwihli a k obnowení přiwedli. Tak powstala *jednota bratrská* (1467 *). Ale Rokycana, když nastaupením Jiřího na králowstwí powětří se proměnilo, proměniw se sám, sbor bratrský, jemuž příčinau byl, poněkud sice ochraňowal, zjednaw jim na králi místo w saukromí na Litickém zboží w Kunwaldě za Žamberkem, a wšak osočené samým sobě zůstawil, ano později (1470) pronásledowal. — Umění toho času nehrubě

*) Histori jednoty bratrské sami bratří pilně spisowali, a w rozličných rukopisech zůstawili, z nichž nejobšírnější jest Archiv jejich nyní w Ochranowě chowaný. W krátkosti Samuel Martin z Drážowa we swé obraně (1636) o té wěci zprawuje na str. 403 sld. Též Regenvolscius w knize Systema historico-chronologicum etc. hist. eccl. pag. 30. sq.

prospíwalo. Bohoslowí wždy ještě samo téměř učeno. Učení hádali se o přijímání pod jednau a pod obojí. Mezi nimi znamenitější byli: Jan Rokycana, Hilar Litoměřický, Wáclaw Krumlowský, Wácl. Křižanowský, Jan Pražák a jiní mnozí, jichžto spisů nikdo wíce nečte. O rozšířeném čtení biblí swědčí Aeneas Sylvius: „Hanba, prawí on, kněžím wlaským, o nichž známo jest, že se lenují i jednau w živolě celý Nowý Zákon přečísti, ano w Čechách každá sprostá žena Taboritská na wšecky otázky ze starého i nowého zákona odpowěděti umí.“ To owšem o neřímských; neboť Mikuláš Biskupec w listu od r. 1444 trpce na to žaluje, že w Římské církwi čtení písma sw. w národním jazyku wždy ještě se zapowídá. Alchymii do Čech přinesli Wlachowé (okolo 1457), kteříž na horách Krkonošských materiam secretam hledáwali. Historie cele zanedbána. Pawel Židek w swé kníze pro Jiřího sepsané některé rozpráwky umístil. Cizozemec Aeneas Sylvius českau historii latině sepsal (1458), a Martin Rocheczana, učitel Hynka z Poděbrad, pozůstawil: Querela de statu ecclesiae (tištěnau w Praze 1574). Listowé krále Jiřího papežům, králům a knížatům jsau psáni lepší latinau, nežby na onen čas očekáwal. Nalezené toho wěku tiskařské umění welmi brzo do Čech se dostalo. Domnění jesuity Kořínka a jiných (w. kázaní: Lingua trium saeculorum od r. 1740), že nálezce jeho byl rozený Čech z Kutnéhory, a proto Guttenberger nazwaný, w nowějších časích až ku prawdě podobnosti Winařickým zwýšeno. Nejstarší posud známá tištěná kniha česká jest: Historie Trojanská (bez místa) od r. 1468, kterýž rok zřejmě na zadu tištěn jest, pročež nepotřebno jiného se domněti. Cena peněz a mince ustanowena.

O *stawitelstwí* Aeneas Sylvius toto swědectwí dáwá: „Mám za to, že za mého času w celé Ewropě není žádného králowstwí, kteréby wíce a skwostnějších neb ozdobnějších chrámů mělo jako česká země. Přewysoké kostely dlauhými a širokými klenutími nadezděné, oltáře wysoké od zlata a stříbra se blyští, jímž ostatkowé swatých obaleni jsau; oděwy kněžské perlami krumpowány, nářadí kostelní nad míru skwostné; okna, skrze něž swětlo do wnitřku padá, jsau prostranná, wysoká, ze swětlého skla uměle složená. Tato podiwná skwostnost jest netoliko w městech, ale i we wsech. (hist. c. 36.)

d) Za Wladislawa a Ludwíka od r. 1471 do 1526.

O náboženstwí tehdáž w Čechách dáwá zpráwu Jan Šlechta ze Wšehrd w listu k Erasmowi Roterodamskému (w. Pelc. Gesch. I 520), kteréhož listu tento smysl jest: „Mimo *Židy a Epikurské*, nesmrtedlnost duše upírající, a některé *Mikulašence*, w Čechách a w Morawě trojí náboženstwí běh swůj má. První jest *katolické*; k tomu zná se největší díl wysoké šlechty, některá města a kláštery rozličných řádů, druhdy bohaté, nyní dílem zbořené nebo zchudlé. Druhá strana jest *pod obojí*, k níž znají se někteří z pánů, největší díl rytířstwa a na třidcet král. měst. Tito užíwají wšech swátostí církewních, a zachowáwají wšecky řády a obyčeje jako Římská církew, a dělí se jediné přijímáním wečeře páně pod obojí spůsobau a čtením epištoly a ewangelium při mši národním jazykem, a twrdí, že jim to od církwe kompaktáty Basilejskými propůjčeno. Třetí strana w náboženstwí jsau *Pikardi* [1]). To jméno dostali od jakéhos přiběhlého Pikarda, který

1) Čeští bratří z potupy nazýwáni byli Pikardi; oni wšak odčítali se jména i bludů Pikardských, jakž oni dějí, r. 1421 powstalých, ano jich jednota teprw r. 1457 wznikla, a nic s Pikardy činiti neměla. Na psaní to odwoláwá se Jaffet w hist. brat. f. 8. prawě, že Jan Šlechta bratry české w epištole k Erasu. Rot. potupil. Jméno Pikardů wlastně Waldenským náleží. — Appellati sunt illi homines, qui cum *Valdo* (cive Lugdunensi 1160) doctrinam et vitam reformabant, *Valdenses* ab eodem Valdo; sed etiam *Pauperes de Lugduno*, quod vitam eligerent pauperem; *Leonistae* a loco, in quo nati, nempe a Lugduno, cui nomen germanice Leon, gallice Lyon; *Albigenses*, quod successu temporis in oppido Galliae Albigio haeserint; *Picardi* a Picardia Galliae provincia. Regenvolscius hist. Eccl. p. 13.

swé učení nejprwé Žižkowi a jeho wojsku wštípil. Pod Wladislawem w Uhřích nejwíce sídlicím, welmi se rozmnožili. Ti zamítají papeže s kardinaly a biskupy katolickými, a wolí sobě sami swé biskupy a kněze, lidi nejwíce surowé, neučené, ženaté. Bratrují a sestrují sobě. Jediné biblí moc uznáwajíce zawrhují slowa starých i nowých lidí učených w písmě. Mši čtau bez kněžského oděwu, přičemž modlí se toliko otčenáš, a konsekrují také kwašený chléb. O swátostech církwe nedrží nic. Nowé audy po znowu křtí. Newěří o přítomnosti páně w swátosti oltářní. Wzýwání swatých, modlitba za mrtwé. ušní zpowěd, bdění a půst u nich místa nemají. Swětí toliko neděli, welikunoc a letnice." Na sněmu Benešowském pobídnutím owdowělé králowé Johanky zawříno, aby bratří mocí utištěni a zahlazeni byli. Jediný pán osmělil se jich zastáwati. Pročež bratří weřejně odčítali se jména i bludu Pikardských, a žádali, aby kněží odporní na ně nežalowali jen wůbec, ale aby zwláště určili, co u nich zcestného, čehož by se odříci slušelo. W r. 1476 od kališných proti nim nastrojen swědek Ležka, což s jich strany nowau obranu spůsobilo. Mistři Pražští (1479) na přímluwu mnoha wzácných lidí králowstwí českého powolali bratří ku přátelskému rozmlauwání o wíře. Postawili se: kněz Michal, bratr Jan Chelčický a Prokop. Po rozmlauwání, když ukázali se neustupnými, rozkázáno jim, aby téhož dne ještě před západem slunce Prahy prázdni byli, pod nebezpečenstwím žiwota. To opět nowým spisům příčinu dalo. W r. 1499 papež Alexander VI rozkázal proboštu Citskému (Citium, Klosterneuburg) a inquisitoru Henrichu Institorisu do Čech a do Morawy osobně se odebrati pro obrácení Waldenských kacéřů a spálení knih jejich. W opětowaném breve od r. 1500 o knize *kopyta* (w. Chelčický) wýslowně zmínka se činí. Institoris neprodlel wydati některé Sermones k zastání Římské církwe, w Olomauci 1501, kdež bratry z hrozného kacířstwí winil. Král Wladislaw, u něhož osočeni byli, že moc swěta se wšemi práwy a pomstami mezi sebe pustili, chtě je mocí wyhubiti, wydal proti nim přísné rozkazy (1503 a 1504). Ti dobří lidé hledali záštity w apologiích weřejných, ale darmo; r. 1508 nejwíce nabádáním Jana (bosáka) biskupa Waradinského a biskupa morawského zostřena jsau proti nim poručení. „Wšecka učení, tak zněl rozkaz králowský. a psaní jejich bludůw, zjewná i tejná, mají zastawena býti a zkažena, knihy jejich wšeckny spáleny, tištěné i psané. A žádný pán, rytířský člowěk i město těch kněh, takowých traktátůw psáti a tisknauti pod sebau dopustiti nemá, ani prodáwati, a kdožby přinesl kde, a u něho byly nalezeny, má skutečně trestán býti, wedlé uznání pánůw a saudců zemských." Králowská města plnila tyto rozkazy, ale někteří páni propůjčowali jim ochrany. Když Luter (1517) reformací swau w Němcích uwáděl, puštěni jsau z oka bratří na nějaký čas, a pozornost na něho obrácena. Nejprwé u kališníků samých, kteří swobodnější učení Pikardu w ošklivosti měli, Luter pochwalu nalezl. Šlikowé w Lokti, Salhausenowé na Děčíně proto u krále Ludwíka od katolického administratora Jana Žaka obžalowáni. Čechům pauhým dáno přeložení některých Luterowých spisůw (1520—3). Pročež z Uher wydán přísný rozkaz, aby Pikardské i Luterské učení přetrženo bylo. Mistr Jan Pašek z Wratu, Staroměstský radní, a kališnický administrator Hawel Cahera následowníky obojího učení po čtyry léta úsilně wyhledáwali, jímali, z města wypowídali. některé mučili a pálili. Když jistého Mikuláše (1526) upalowali, kat spolu mnoho jeho kněh na hranici uwrhnul. Odtud řídkost kněh z onoho wěku. Desátý článek sněmu od 29 Ledna 1524 schwaluje sice čtení písma sw., a wšak Pražská radda téhož roku nařídila, aby skrze administratory, jak se činilo před časy, i napotom wšecka česky psaná pojednání prohlédnuta a kacířská do radnice dodána byla. Na konci léta 1524 šestmecítma článku oznámeno. z nichže čtrnáctý auřadné přehlédnutí knih určitěji ustanowuje. Kacířské a bludné knihy zapowězeny, na prodáwání jich wynešena ztráta jmění a žiwota nebo wypowědění: knihy samy aby spáleny byly, nowé spisy do města přinešené toliko

s wůlí konsistoře a městského správce (purgmistra) prodáwati powoleno. Pročež bratří toliko kromě Prahy zde onde spisy swé tiskli. Některá místa tiskací u nich tajná a jim toliko srozumitedlná jména měla. Mladá Boleslaw slaula *Mons Carmeli*, předměstí Boleslawské *na Podolci*, Litomyšle *Mons Oliveti*, Lileč w Morawě *Mons Liliorum*, městečko Ostrow *Mons Engadi*. W tom dawu předce wzrůstala Jednota bratrská; měwši sídlo w Kunwaldě a we Lhotce, potom w Benešowě, a později w Boleslawi Mladé, rozšířila se po Boleslawském a Kralohradeckém kraji až do Morawy, a rozdělila se w rozličné sbory neb církwe, odkudž jména jejich Kunwaldští, Boleslawští, Lilečtí, Hraničtí. Habrowanští atd. Některé osoby z wysokého panstwa byly jejich wíry, jako Špetel z Janowic, Černčický z Kačowa, Krajíři, Zdenko Kostka z Postupic pán na Litomyšli, Marta z Bozkowic, jich nejobzwláštnější ochránkyně. Měli již r. 1500 školu w Boleslawi. kdež mladá šlechta se cwičila; podobně w Soběslawi, Lipníce, Prostějowě a jinde. — Předce wšak také kwětlo katolické náboženstwí, k němuž se dwůr a největší díl panstwa hlásil. Hrabata z Guttenšteinu založili (1483) klášter karmelitský w Rabšteině a (1486) w Chyši; Paulani (1500) od pánů z Rosenberka do Kugelweitu powoláni. — Diwoký oheň wálečný, zdá se, u Čechůw toho času ulehl. Bonfinius, očitý swědek, je popisuje w uherské historii w tento rozum: „Čechowé nad wšecky národy na swětě předčí welikostí, silau a krásau. Nosí přepěkné wlasy, o něž wšak i o tělo wůbec přílišně pečují. Jsau welmi příjemní w obcowání. W oděwu a stroji nad míru čistotní a měkcí; zrozeni k milosti a wojně, welmi příwětiwí a příliš umělí zalíbiti se a získati přátelstwí.“ Umy a wědy toho času lepšího spůsobu nabýwati počaly. Bohomluwcům. dotud celé Čechy bauřiwším, smlauwau w náboženstwí na Horách Kutnách uloženo mlčení a zdržení se wšeho tupení. Tím barbarstwí podpora klesla, a uměním wolno učiněno. Řehoř Pražský, jinak Haštal (Gastulus) wykládal nejprwé Virgilia a jiné klassiky w Karolíně, až přes rok 1484. Bohuslaw Lobkowic z Hasensteina žiw byl tu dobu, muž. který posawád práwem jest chlauba česká. Básně jeho i listy wýbornau latinau psány. Nejpěknější to duch, jejž kdy česká země zplodila; bohdejž česky byl psal! († 1510). Přátelé jeho a duchem jemu podobni byli Jan Šlechta ze Wšehrd, Viktorin Kornel ze Wšehrd, Augustin Morawský, Stanislaw Thurzo, Roderich Dubrawský (Dubravius), Valentin Meziřický a j. w. Jeronym Balbus, Wlach, učiw již w Paříži a we Wídni pěkným uměním slowesným, činil též w Praze 1500, maje mnohé šlechtice mezi posluchači; ten wšak odstraněn jest, zawáděw mládež k neslýchaným až dotawad neprawostem. Jan Sturnus, Hasensteinem z Němec powolaný též mnoho přispěl ku wzdělání pěkných umění. Po smrti Řehoře Pražského a po odjití Balbusa musy takořka pokautně chowaly se w Čechách; neboť dwa fanatikowé, skoro stoletý Wáclaw Koranda a Wáclaw Pacowský, je z Karolína zaplašili; pročež Čechowé nabywše již chuti a oblíbení w pěkném umění, hledali jeho w Bononii, Štrasburce a jinde w cizině. Tiskařstwí rychlý wznik u nás bralo. W r. 1475 Nowý Zákon; 1476 w Plzni tištěna Statuta Provincialia Ernesti; w r. 1478 a 1483 sněmy; okolo 1480 žiwotowé swatých; l. 1487 žaltář w Praze, a od té doby tu tiskárna stálá; w r. 1488 celá biblí již tištěna. W Normberce apologie bratrská 1504. a jiné knihy 1517 a 1518, w Benátkách biblí 1506. W Praze wedlé staré tiskárny u Bílého Lwa na Starém městě přichází již 1507 Mikuláš Konáč a Jan Wolf nebo Morawus, tiskaři. Tento mizí s rokem 1512, ale Konáč tiskl několiko let u Matky boží na Lůži. w domě ad Fortunam, a přejal r. 1522 tiskárnu u Bílého Lwa. Mimo něj tiskli Jan Šmerhowský (1513—19), Pawel Sewerin r. 1522, a Oldřich Welenský, přešlý do městečka Běly (Weisswasser), kdež swá překládání (1519—1521) na swětlo dáwal, a r. 1522 opět do Prahy se přestěhowal. W Plzni Mikuláš Bakalář od r. 1498 do 1513 nejwíce spisy pro obecný lid wydáwal. W Litomyšli (in monte Oliveti) Pawel Meziřický, jinak

Olivecensis nazwaný již r. 1507 wystaupil. W Mladé Boleslawi Mikul. Klaudian r. 1507 apologii bratrskau tiskem wydal. On bylináře w Normberce (1517) wyšlého opráwcem byl, a r. 1518 Nowý Zákon, Lactancia, Hermesa a j. spisy, roku pak 1519 swau knihu o babení wytiskl. Nástupce jeho Jiří Štyrsa pěknými literami znamenitým se učinil. We Wilimowě Chwal Dubánek Petra Chelčického Síť wíry 1521 wytiskl, knihu českým bratřím welmi wáženau. — Mistr Hanuš, mathematik wýborný, orloj na radnici Staroměstské (1490) wyhotowil, sotwa kde w swětě sobě rowný mající (w. Strnad Beschr. 1791 a Rul. Kal. I. 80). Stawitel dobrý toho wěku byl Beneš. On na hradě Pražském wystawil palác králi Wladislawu. Sál, *španielským* nyní nazwaný, jím r. 1502 dohotowen. Žiw byl ten umělec až do 1531 w swé wlasti Launech, a pochowán w kostele, jejž tam wystawil.

III.

§. 18. *Jazyk.*

a) Jazyka staw.

Záhubné půtky w náboženstwí tím staly se blahočinnými jazyku českému, že Husowa strana lidu obecnému wšecko w známost schwalně uwodíc netoliko Wiklefowy spisy, ale zwláště biblí českau rozšiřowala. Hus reformatorem w jazyku a literatuře tak dobře jako w náboženstwí slauti může. On Wiklefůw Trialogus w českém jazyku swětským lidem i paním posílal, přeložení nowého písem swatých jestli ne půwodce, zajisté pomahatel byl, mnohé české spisy náboženstwí se týkající, a písně duchowní složil, traktát o sedmi hříších w Betlemě, kdež kazatelem byl, na stěnách napsati dal. Jakúbkowi Stříbrskému předhodil jeden z odporníků, že uwedl nowý spůsob zpěwu w kostelích, a Jeronymu Pražskému na sněmu Kostnickém wytýkáno, že ze slow písma sw. rozličné písně složil, čímž (jak praweno) jeho stranníci w domysl upadli, jakoby písmu sw. lépeji rozuměli než jiní křesťané. Jana Kardinála, rektora university, a ostatních mistrů zdání o kalichu do češtiny přeloženo. Mezi obranami Husowa učení česky psanými nejznamenitější byla od jisté ženské osoby psaná. Po smrti Wáclawa krále (1419) powstali Taborité, jejichž biskup Mikuláš z Pelhřimowa theologický traktát latině a česky sepsal, od Pražských mistrů (1420) na sněmu za kacířský uznaný. Tito Taborité již před r. 1423 služby boží česky konati počali, a na sjezdu w Konopišti Pražským mistrům wytkli tím, že mši čítají jazykem lidu nesrozumitedlným. Od jejich wůdce Žižky českých listů několik zachowáno, jakož i zřízení wojenské a píseň wálečná. Též kališníci při mši jazyk český uwésti chtěli. Obrátili se k sněmu Basilejskému. Biskup Philibert, kterýž jako legat na tom sněmě (1436) obřady církewní opět uwésti se snažowal, českému jazyku we mši ano i we zpěwích při mši odporowal; ale Rokycana a jeho stranníci w tom se mýliti nedali. Děkan kapitolní Hilarius jim we weřejné před králem držané hádce wytýkal, že česky (in vulgari bohemico) křtí, a že Rokycana kacířskau píseň: Wěrní křesťané etc. denně zpíwati dáwá, a že mši (wlastně jen částky, epištolu, ewangelium a wěřím) w národním jazyku čítají. Paměti hodno jest jedno místo w Rokycanowě kázaní, kde toho želí, že wzdělawatelným modlitbám církewním w postě lid nerozumí: „Ale, dí on, kdyby to lidem čteno bylo česky, aby rozuměli, uzřelby, kterakby se proto ďábel bauřil. Aniť křičí, au kněží nechte toho, nepočínejte nic nowého, nebudemť wám toho trpěti.“ Mistr Židek we swé Spráwowně králi předhazuje, že wždy ještě (1470) dopaušti zpíwati „biskupůw, kardinálůw, těch falešných prorokůw“ zdá se w písni dotčené (wěrní křesťané etc.) „Nejprwé, dokládá on, ať chodci, ani žádní nezpíwají písní rúhawých o papežích a biskupích a pánich; neb to jedowaté ponuká k nepokoji, opět, ať kněží nezpíwají česky w kostelích na mši, neb to není žádný prospěch, než roztržení, a křtí latině, a žáci ať nechají zpíwání o Janowi Husowi, neb to není k lásce rozmno-

žení, než k rozličným swárům. Obci w kostele písně swaté před kázaním mohau pro náboženstwí dopuštěny býti až do arcibiskupa; potom co učiní arcibiskup, to buď.“ — Zwláště čeští bratří o wzdělání národního jazyka snažnost měli, česky sobě i jiným dopisujíce, česky se o jednotě swé s nepřátely hádajíce. Diwno, že wždy ještě zachowáwal se obyčej kapitoly Pražské, německé kázaní w kostele, a české wenku držeti, kterýž obyčej pošel odtud, že na dwůr ohled brán býti musil, což dle Aenea Sylvia (1451) činěno we wšech kollegialních a mnišských nadaných kostelích (ubi saecularium presbyterorum collegia sunt aut monachorum praedia possidentium) kromě žebrawých mnichůw, jimž powoleno bylo w kterémkoli jazyku lid wyučowati. Dle téhož Sylvia málo bylo mezi Čechy, aspoň ze šlechty, kteříby obojí jazyk, český i německý neznali. A wšak českému wůbec toho wěku přednost dána. Páni čeští wšickni nejináč, než česky sobě dopisowali, jakož z mnohých listů w Třeboni a jinde w spisownách patrno, ačkoli také někteří mezi nimi německý jazyk zwelebowati se snažili. [1]). Sněmowé a saudowé, počna od Sigmunda, nejinak než česky držáni byli, ačkoli do desk zemských podlé starého obyčeje ještě mnoho latiny mícháno. Na sněmu Benešowském (1451) Aeneas Sylvius, jako wyslanec císaře Fridricha latinsky swé přednešení učinil, ale Prokop z Rabenšteinu slowa jeho, poněwadž ne wšickni latině rozuměli, wyložiti musil, což dle téhož Sylvia Prokop tak dobře dělal, že řeč Sylviowa nic neztratila, anobrž získala. Týž Prokop byl tlumačem mezi spráwcem země Jiřím a wyslancem císařowým w rozmluwě o náboženstwí, ano wyslanec toliko latinsky, Jiří toliko česky mluwil. W r. 1486. 1 Září Wladislaw s Matiášem uherským do Jihlawy k sněmu přijel, kdež ho Ctibor z Cimburka, hejtman země morawské českau řečí přiwítal. (Pilarz et Morawetz hist. Mor. P. II. p. 104). Známost českého jazyka při wolení králů českých nemalau nyní wážnost měla. Po smrti Sigmunda (1438) jedna strana mocná ohlašowala se pro bratra krále polského, kterýž wyslancům druhé strany nápad Albrechtůw hájícím odpowěděl: „Poláci a Čechowé mají jeden obecný jazyk a jeden původ národní; s Němci pak Čechům nic obecného není.“ Zwolujíce Alberta wéwodu baworského (1440) stawowé na to zřetel měli, že wychowán byw u dwora krále Wáclawa česky se naučil. Po smrti Ladislawa (1458) wolení Jiřího rozepsáno bylo s mnohými slowy z Dalimila wzatými, pro uwedení Němců w nenáwist. Po Jiřím (1471) Wladislaw zwolen proto, že stawowé, jakož sami w odpowědi swé Matiášowi učiněné prawili, naději měli, ano skrze něho sláwa českého národu a slowanského jazyka powýšena bude. — Wawřinec z Březowé (okolo 1437) wýsady latinské Nowého města Pražského w češtinu uwedl. Též cechowní ustanowení malířů Pražských (1430) z němčiny přeloženo; důkaz, že již mnozí z nich německy neuměli. Tu dobu také přeloženo do češtiny práwo Jihlawské a Kutnohorských rudníků. — Pawel Židek nechwálí sice snažení těch, kteří žádnému cizozemci měšťanstwí propůjčiti, a žádného jazyka kromě českého w zemi trpěti nechtěli, z té příčiny, že, jak prawí, „jedním jazykem se newzdělá králowstwí, ale rozličností jazykůw, raucha a lidí,“ a wšak předce schwaluje ustanowení Karla IV, dle něhož při saudech wšecko českým jazykem jednati se mělo, a myslí, že cizozemci, měllíby w ohyzdu českau řeč,

1) W listu Táborských p. Oldřichowi z Rosenberka od 22 Ledna 1443 psáno doslowně toto: „Tajnoť wšie země nenie, když ciesař slawné paměti do země přitáhl a nás s zeměmi okolními smířil, toť mnozí dobří lidé wědie w této zemi, žeť sme chtěli rádi w tom míru trwajíce po swých obchodech sě obierati. Ale po jeho smrti nemohlo to nás potkati. Neb někteří páni čeští, usilujíce německý jazyk zwelebiti a český w hlasiech zemdliti, přiwedše Němce do země, naši chudinu některých náwodem na najwyššie zahubili, míru slawného sě opowrhše“.... Čemuž p. Oldřich we swé odpowědi neodpírá, nébrž to s sebe na jiné swrhuje, řka: „Ktožby ten byl, ježtoby proti země wysazenie řádóm co učinil, nechť sě ten za to stydí.“ Arch. čes. I str. 380—1.

že by se jí učiti nechtěl, ani swým dětem chtělby dopustiti, aby se učily česky, nemá se wěčně dopauštěti domu kaupiti, zwláště w Praze. — U zemských desk latina XV století nejdéle se udržela. Půta z Risenburku, nejwyšší sudí zemský w králowstwí českém, wymohl to, že na sněmu 15 Března 1495 na hradě Pražském zawřeno bylo, aby we dskách zemských králowstwí českého, w nichž až potud latinským jazykem zapisowáno, napotom, wyjmauce listy latinské neb německé, ostatní wšecko česky se wpisowalo. (Welesl. Kal. 13 Mart.) Jindřich z Hradce († 1506), za něhož český jazyk u desk zemských a u wšech wyšších saudů uweden, byl zwláštní obhájce jeho. (Cruger. Sacr. pulv. 17 Jan. et 21 Nov.). Morawané skrze swého hejtmana zemského Ctibora z Cimburka w r. 1480 jazyk český při dskách zemských Karlem IV. r. 1348 založených uwedli, kteréž bywše prwé latinské, nyní česky a na díle německy se wedly až do r. 1641, a to obojí, jak Brněnské tak Olomaucké. Od r. 1492 až do nejnowějších časů máme sněmy českým jazykem tištěné. Diplomatické užíwání českého jazyka netoliko w Čechách, Morawě a Slezsku, ale i w polských wéwodstwích Zátoru a Oswětíně swé místo mělo, kdež se od r. 1481 až do 1559, neli déle udržel. Nejstarší kniha desk zemských knížetstwí Opawského w českém jazyku jest od r. 1401, kdež na čele psáno, že léta 1401 po ohni před třideeti léty w tom městě wyšlém, staré i nowé knihy shořely, a tato kniha zřízena jest za panowání nejjasnějšího knížete Přemka, knížete a pána w Opawě. Za Wladislawa sloh práwní wzdělán jest. Wšecka nařízení z kanceláře králowského česky wycházela. Spisowny plny jsau českých písemností z toho wěku. Auřady samým Čechům udělowány, Němcům usaditi se obnowenými zákony bráněno. Páni z Postupic zwláště rozšiřowání se Němců hájili, a co Viktorin ze Wšehrd we swých práwích zemských o nich píše, naskýtá nám obraz dosti jasný, kterak tehdáž smýšleno: „Má také, dí on (w K. 3, kap. 15) býti prawý přirozený Čech, ne Němec, ne jiný cizozemec, neb netoliko w žádný úřad zemský od nejwyššího až do nejnižšího úřadu žádný cizozemec a Němec zwláště nemá wsazen a přijat býti podlé práwa, ale také Němci nikdež nemají trpíni býti, než jako jest za swaté paměti knížat, za oswíceného a swatého Spitihněwa, za Břetislawa otce jeho, a za oswíceného a sw. Soběslawa bylo a za jiných knížat a králůw potomních, Němci mají z země wyobcowáni býti, jakož kroniky české wšecko ukazují a swědčí. Neb každý král český, jakož jest Kojata prwnímu králi českému Wratislawowi ode wší země powěděl, že máš od swých Čechůw a zemanůw čest, od cizozemců nemáš jedno lest. Neb žádný pro dobré zemské cizozemec do české země se neobrací, než pro zlé obecní, aby pod tím swého užitku mohl dosíci. A byliliby w kterých úřadech cizozemci, mají s nich ssazowáni býti, jakož se jest nedáwno za naší paměti jednomu i druhému stalo, že jsau oba s úřadůw kanonictwa pro jazyk ssazeni; z té příčiny wšem cizozemcům zapowědíno jest, aby sobě w zemi české žádných zboží ani zámků, twrzí, měst etc. ani dědin kupowali [1]). Pakliby co přes to který cizozemec sobě w zemi kaupil, má jemu to nejprw odjato býti, a potom sám z země má wyhnán

1) W aktách Plzenskych, nyní w Museum, zaznamenáno toto: Léta 1500 páni konšelé i hned po obnowení raddy jsauce se wšemi jinými přísežnými osobami shromážděni slawně mezi sebau zawřeli a společně na tom zůstali, aby co se pauhých Němcůw dotýče, kteříž nic česky neumějí, žádný z nich zde za sauseda přijímán nebyl, aniž za člowěka w kterézkoli wsi městské, ani aby domu najímal w městě, dokud by se česky mluwiti nenaučil, lečby se takowý člowěk dobrý nahodil, kterýžby se pánům napřed a obci líbil a hoditi mohl, a wšak aby takowý bez wědomí pánůw starších obecních přijat nebyl. Ano také i hned přitom nařízeno bylo skrze administratora arcibiskupstwí Pražského: Poněwadž německý národ starým kwasem bludůw nakažen jest, aby toliko slowo boží k lidu obecnému w kostele i w klášteřích českým jazykem kázáno bylo, a Němci aby se raději česky učili, nežliby tak znamenité české město zněmčiti se mělo [str. 190]. Za Ferd. I mnichowé dosáhli opět dowolení kázati w něm. jazyku.

býti.“ W saudech žádným jiným než českým jazykem mluweno býti nesmělo. Lupáč jako něco neobyčejného na 11 Máj 1516 zaznamenal, že wyslanci císaře Karla V po smrti krále Wladislawa na sněmu (12 Máje) německým jazykem swé poselstwí zdíli. U českého zemského saudu takowé wýjimky nikdy by připuštěny nebyly. W XIV—XVI století český jazyk i za hranicemi znám i wážen. Na akademii Pražské, založené 1348, studowali také cizozemci: tím se stalo, že jako cizozemština u nás se plodila, tak čeština w cizině w známost přicházela. Pro úzký swazek Pražské i Krakowské akademie náuka Wiklefowa i w Polště stranníky nalezla. Mládež polská nawštěwowala akademii Pražskau, kde králowá Jadwiga, jejímž poručením biblí polská r. 1390 nepochybně podlé české starší přeložena, collegium pro Poláky a Litwíny založila, a Čechowé pro půtky Husitské jezdili na učení do Krakowa [1]). Odtud jazyk český přes nějaký čas Polákům byl w obyčeji, a na konci XIV wěku stal se pobudkau ku wzdělání literatury polské. Přewahau wzdělanosti české a kwětem literatury naší národní z počátku XV stol. stalo se bez mála, že čeština za řeč spisowní neb aspoň za diplomatickau mezi Slowany sewerozápadními přijata. Zachowala se dwě psaní Swidrigala, kněze litewského i ruského od r. 1431 k Sigmundu Koributowici a k Prokopu, wůdci Taboritů (mus. čas. 1831 str. 280). Poláci w XIV stol. prawopis český tehdejší přijawše češtinu tak sobě oblíbili, že posléze řewniwost u wlastenců jejich wzbuzena: čehož důwod zůstawil Gornický we kníze Dwořanín Polský od r. 1565. (W. mus. čas. 1830 str. 293.) Statut Litewský téměř českým slauti může. I do Říše české listy posílány býwaly, jichž w archiwu Mnichowském a jiných zůstatky. Wladislaw i w Uhřích mimo latinský nejwíce českého jazyka užíwal, a s dětmi swými Ludwíkem i kněžnau Annau, dokud se česky nenaučili, jakž we swém listu 1514 (w mus. čas. 1828 IV 115) prawí, mluwiti nemohl, kteříž nepochybně jen maďarsky rozpráwěli. Ludwík později (1519) již pánu z Rosenberka česky psal (w. mus. čas. tamže). Nápisy české na pečetech, na kamenech a na zwonech nejstarší do toho wěku padají. Weliká část dobrých hlaw, seznámena jsauc doma i wně (zwláště w Italii) s latinskau a řeckau literaturau, w jediné latině sláwy hledala, a wšak předce na konci XV století powstali někteří učení, kterým wzdělání jazyka mateřského k mysli bylo, a kteří wzdělanost swau latinskau na češtinu přenésti usilowali, jako Řehoř Hrubý z Jelení a Victorin Kornel ze Wšehrd, maje chwalitebné předsewzetí wšecko česky psáti, w předmluwě na Chrysostoma prawí mezi jiným: „Není (jazyk český) tak úzký ani tak nehladký, jakož se některým zdá. Hojnost a bohatstwie jeho z toho můž poznáno býti, že cožkoli řecky, cožkoli latině, o němčině nic nyní neprawím, můž powědíno býti, to též i česky. — Němci, jichž jazyk tak drsnatý, tak drebtawý a tak nerozumný jest, že jeden s druhým mluwě, Němec s Němcem, sobě častokrát nerozumíwají, a wšak jej našemu na potupu šíří a trú... My sami latinským jazykem filosofujíc latině, aby nám žádný nerozuměl, wěčně mluwiti budem? A sami my ze wšech národůw budem, kteříž swůj jazyk přirozený, dobrý, ušlechtilý, rozumný, ozdobný, bohatý a hojný, nám od boha daný potupíc, latinsky nebo německy, obojím newděk, sobě k posměchu wzděláwati budem? . . . Ačkoli také bych mohl latině snad tak jako jiní mně rowní psáti, ale wěda že jsem Čech chci se latině učiti, ale česky psáti i mluwiti: aniž mi se zdá tak swú řeč přirozenau w nenáwisti míti, ačkoli někteří se za ni stydí, a tak ji nemilowati, abych wšeho, cožbych koli psáti chtěl, českým jazykem raději nežli latinským nepsal.“ Toho příkladu, ač mnozí na český jazyk laskawi býti nechtěli, wždy předce wětší díl následowal. Konáč w předmluwě na Luciana (1507) prawí: Owšem nepochybuji o tom, že jiným na wodě psáti budu. A zwláště těm, kteréž tak weliká, a jakás wzte-

1) Husité přicházejí do Krakowa, a hádají se s bohoslowci akademickými na zámku u přítomnosti Jagella, který sám nejraději po česku mluwí. (Wlast. 1840 II str. 299 z Wišněwského.)

klá nenáwist přirozeného drží jazyku, že mnohokrát z omýlení české písmo w ruce swé wezmúce, hned rychle zase nejinak než jako horké uhlí wypúštějí. Takowéť já mezi těmi, kteříž posmíwání jsau nejhodnější, počítám. Ne takowúť jistě Němci nenáwist (wšecky jiné pro ukrácení pomina) k swému drsnatému jazyku mají. . . . Ale o toběť wíru mám, že Luciana mudrce přirozenau sepsaného řečí ne toliko od sebe neodwržeš, ale také mezi nejdražšími knihami českými, jichž nad jiné hojnost máš, místo dáš etc." Wáclaw Písecký, posílaje přeloženau řeč Isokratowu k Demonikowi do Prahy Řehoři Hrubému z Jelení, horliwě píše o českém jazyku, a jej k řečtině přirownáwá. Ten list sice od Řehoře skromného s řečí dotčenau (1512) tištěn nebyl, ale w rkp. weřejné bibl. Pražské zachowán jest, odkudž do historie liter. Dobrowského (II wyd.), a do Slowesnosti (1820 a 1846) wzat jest.

b) Jazyka proměny.

Hus we swé abecedě pro každau hlásku zwláštní čtenu ustanowil, ale jakž to wůbec s dobropísemností býwá, nawržení jeho ani hned, ani odewšech, ani od koho w celosti přijato nebylo. Mezi měkkým *i* a twrdým *y* teprwé okolo polowice XV wěku, ač ne wůbec rozdíl činěn. W roce 1468 již přichází dlauhé *ij*, jako: *lidij*. Okolo 1500 počato dlauhé *á* k. p. *nadáleem* u Jelenského, ač i také *aa* k. p. *saam* týž píše. W Benátské biblí nalezti *poczátku*, *wznaašel*, *názwal* a lepší *nazwal*, *takee*, *swému*, *kteréž*, *šél* (šel). *Uo* místo staršího *o* a nynějšího *ů* po celau tu periodu, jako: *buoh*, *domuow*, z řídka *o*, jako *slibow* (1468). Naše *au* ještě nikdež, nébrž *u*, jako: *przed rychlu* (1468), nebo zawřené *v*, jako: *prawv wierv*, instrum. (1501), též i čárkowané *ú: oblohú*, *jsú* (1506). Místo *w* ještě někdy *u* nebo *v: nazual*, *uodami* (1411), kdež wšak i *weczer*, *swietlost* psáno; *prauil*, *veliké*, *o swém* (1442). Z a ž w druhé polowici XV století rozeznáwáno, též *s* a *ſſ; c* naše již r. 1442 mícháno s *cz*, *č* ale ještě 1468 jako *cz* psáno, a někdy jako *cž*, kteréž poslední potom skoro wšude kladeno; někteří *tz* německé místo *cz* (c, č) po Němcích psali. Místo *ě* wždy ještě *ie* neb *ye; zemie*, *nynye* (1506); místo *j* někdy ještě *y: odyal*, *yak* (1501); *ſſť* do 1411 někdy jako *scz*, později jako *ſſt*. Staré minulé časy trwaly dílem až ku konci století XV. Ještě w r. 1488 *bieſſe* (u Stibora *bjſſe*) atd. U Jelenského (1501) a w Benátské biblí (1506) již přestaly. Místo hlubších hlásek předešlých wěků již wšudy wyšší, jako: *zemy*, *dušy* (acc.), ano *zemi* (1442) *noczy* instrum. (1411) *noczij* (1488) *nocij* (1506); *hibagi* 3. pl. *zabigi* (1468), *vsilugij* (1501). Dwojný počet ještě se zachowal, k. p. *uliczie*, *swietle* (acc.) (1411), též formy: *gsmy*, *budemy; czekay*, ano i *wzem* = wzaw (1506). Že již tehdáž český jazyk wplywem německého byl mnoho změny utrpěl, wyswítá ze slow Jana Husa u wýkladu na třetí přikázaní, kdež toto prawí: Jakož Nehemiáš slyšaw, ano dítky židowské mluwí odpolu azotsky a neumějí židowsky, a proto je mrskal a bil, téžby nyní hodni byli mrskání Pražané a jiní Čechowé, ježto mluwí odpolu česky a odpolu německy, říkajíc: tobolka za tobołku, liko za łyko, hantuch za ubrusec, šorc za zástěrku, knedlík za šišku, rendlík za trénožku, pancíř za krunýř, hynstkop za koňský náhlawek, maštale za konici, mazhauz za wrchní síň, trepky za chody, mentlík za pláštěk, hausknecht za domowní pacholek, forman za wozataj. A kdoby to mohl wšecko wypsati, jak jsau již řeč českau změtli, tak že když prawý Čech slyší, ani tak mluwí, nerozumí jim, co mluwí atd. Působení latiny, z které překládáno, na sklad jazyka českého s koncem XV století wždy bylo patrnější, což zwláště widěti w spisech Jelenského a Wšehrda, kteří ducha swého čtením Římských klassiků wzdělali. Některým takowé zapáchání latinau se líbilo. O jednom listu Jana Šlechty Bohuslaw z Lobkowic tento saud wynesl: Etsi literae tuae vernacula lingua scriptae fuerunt, redolebant tamen graecae latinaeque orationis ornamenta, quare

cum ob id ipsum his delectatus sum, tum maxime, quia nova quaedam insperataque afferebant. Jelenský zwláště milowal opsání, jako: Kusowé hodní podiwení a jenž zdánie lidské přewyšují (t. paradoxa). Jeho rozpaky u wyznačení mnohých slow, jako: virtus, auctoritas atd. jsau patrné. Že augura w českém podržel, jest snesitedlnější, než že consuetudo *spolubýwání*, humanitas *lítost* wyložil. Též w Konáčowých, zwláště prwních pracech znamenati latinské slow pojení a stawení n. p. *Žiwot wedu swůj; nowé usazowati daně* etc. [1]).

IV.

§. 19. *Literatura.*

Literatura toho wěku počala se rozšiřowati přes wíce předmětůw. Jazyka českého ujímali se w probuzené národnosti nejwětší mistři toho wěku, Hus a Rokycana. Onen abecedu na spůsob slowanské předůwtipně sepsal, a tak lepší dobropísemnosti půwodcem byl, k jejímuž utwrzení názwy čten w jeden smysl spojené dobře se hodí. Rokycana malau slow sbírku zanechal. Podobné snůšky slowcí netoliko k wyrozumění některých kněh, jako Mammotrectus, Hymnarius, Poenitentiarius etc.; ale s wyšším ohledem na celost jazyka, jako: Olomucký, Wídenský třījazyčný, zwláště pak Lactifer, prwní po auplnosti bažící slowník. Tyto sbírky arci opět jen latině učiti měly, a k politowání jest, že nikomu w mysl nepřišlo bohatstwí českého jazyka w podobný abecední neb jakýkoli pořádek uwésti. Úzké s Tewtony skrze dwůr Lucemburský spojení zdomácnilo u nás plodiny jejich tenkrát klesajícího básnictwí. Na tak nazwané *milostné básníky* (Minnesänger) nastaupili *mistrní pěwci* (Meistersänger). Již ten příklad bylby stačil ke zhoršení naší poesie, k tomu přišly půtky o náboženstwí a těsněnau národnost, a zaujaly wšecky spanilejší mysli, odkudž jak literatura wůbec, tak zwláště básnictwí obzwláštní wěku onoho barwu přijalo. Byl to měděný wěk českého básnictwí, načitě zwodnělého, pauze rýmujícího. Písně duchowní se množily, zwláště od doby powstalého kališnictwí a jednoty bratrské, ač sbírky celé teprw na počátku XVI stol. se zjewují. Dwě písně wojenské, tolikéž sporné a satyrické a některé historické nám obraz oněch smutných dob představují; ale i weselejší stránka ukazuje se zwláště w druhé polowici XV stol.

---

[1]) UKÁZKY PRAWOPISU.

1. Ciesarz a kral wſeho tworu chtie mieti dieďice vrodil ſobie syna spolu wieczneho a spolu rowneho. toho geſt vczynil diedice wſſech wiecy, ſkrze niehož take ſtwořil y wieky.
Jana Husi wýklad, písně Šalom.

2. O welikú moc maſs laſko, ty ſama mohla ſy boha ſtahnuti ſnebes na zemi. O kterak ſylna gě wazba twa, gížto y buoh mohl iat byti, a czlowiek iatý ot wazby neprawoſti wyſwobozen byti etc.
Chwála lásky od Hugona. rkp.

3. Miloſt ducha ſwateho racziz prziebywati ſwamy yſnamy a oswietity ſrdczie rozumy naſſie k wuoly synu wſſemohucziemu Bratrzie w panu Bohu naymileiſſie dawam wam wiedieti zet ſem nynye na wylemowie a zadam was nyektereho abyſſte kemnye przigeli etc.
Rkp. List Jana Žižky z Kalichu.

4. Jakžkoli dawne wieczy nowimy druhdy zapadagi. Wſſak niektere wieczy dawne dawno gſu pominuly, kterežto ſwu welikoſtí duoſtoyny gſu wždy žiwuczie pamieti. Že ani gich wetchoſt ſlepym vhryzenim muož zahladiti. Ani minuleho čžaſu wetcha leta vſnulu mlčžedliwoſti zawrzieti. Neb trwagi wnich drziewe dalych wieczy welebnoſti vſtawná zpominanie. atd.
Z prwního tisku Letopisů Trojanských od r. 1468.

5. Swátoſt ſwatby w prawdě w Kryſtu a w cierkwi geſt. A tau přičinú Kryſtus prawda gſa na ſwatbu zwán. y ſſel s včedlníky ſwými y s matkú Přiniž včinil prwní diw a zgewil ſláwu ſwú, aby vkázal prwnie manželſtwie w rági atd.
Tento spis o manželſtwie včiněn atd. *(1523).*

w milostných písních, ačkoli ne welmi mnohých nám dochowaných. Popisowací a rozprawěcí Majowý sen jest wíce památen wzácností skladatele, kralewice, nežli obsahem poněkud rozwláčným a smyslně rozkošným při wšem rytířstwí a pobožnosti, jichžto nějaký znak obnáší. Některé náučné a jinotajné z oboru zwířecích rozpráwek w předešlé periodě wůbec oblíbené zawírají celý téměř okres tehdejšího básnictwí českého. Časoměrné weršowání sice newešlo w obecný obyčej, ale někteří jeho možnost tušili [1]).

Wzniklé toho času w Němcích prostonárodní rozpráwky o Genovefě, Griseldě, Melusině, Mageloně, sedmi mudrcích, Fortunatu, Eulenspieglu a j. k nám záhy se dostaly a udržely se dosud, bywše mnohokrát předělány a přetištěny, kteréž, jak prawí Scholl, powěře sice howěly, ale i ke wzdělání smysliwé moci a rozumu u sprostého lidu slaužily, wzdělanějším pak zábawu činily a často hluboké prawdy předstíraly. Rozpráwka o Palečkowi jest cele domácí. Ze starých Římských a řeckých klassikůw, wyjmauc bájky Aesopowy, po celý čas nižádného štípku do českého sadu nepřesazeno, teprwé na počátku XVI století některé rozmluwy Lucianowy Konáčem, řeč mrawní Isokratowa Píseckým, Laelius Ciceronůw a některá paradoxa Hrubým z Jelení Řehořem, w té stránce welice zaslaužilým, a wýjimky z mudrcůw Janem Češkau po česku wyloženy. Filosofické mrawné spisy, nejwíce z latiny Ficina, Pontana, Petrarchy, Erasma, a j. přeložené, s duchem křesťanstwí úzce spojeny, jako wůbec wšecka učená díla této i napotomní periody. Historie oněch časů swé diwadlo nejdůležitější w české zemi otewřeno měla, ale pro činnost celého takořka národu nebyl, kdoby děje w celosti zaznamenal. Cizozemec Aeneas Sylvius o takowý celek historie české latině se pokusil; našincowé jen zlomky wlastenských událostí nám zůstawili, ačkoli částečné jich kroniky některé znamenitau cenu mají. Nowiny weřejné toho wěku do obyčeje přicházeti počaly; wydáwány wšak jsauce jen při zwláštních událostech, a to pod rozličnými jmény, jako: nowina, nowiny, zpráwa, náwěští, wyprawowání, wypsání, popsání, příběh, historie atd. Nejstarší takowé nowiny české jsau od r. 1515. Sjezd 3 králů atd.

Známost země putowáním nejwíce z ohledu nábožensтwí podniknutým získala skrze Lwa z Rožmitála, Martina Kabátníka a Jana z Lobkowic. Prwní též mapa w českém jazyku jest od r. 1517. Politická rozumowání wztahowala se na zboží a wady kněžské, spráwu auřadů a swobodu u wíře. K wychowatelstwí mimo weršowání Ludwíka z Pernšteina mrawné naučení Jana z Lobkowic počísti. Hwězdářstwí kromě kalendáře žádných plodů newydalo; ale mystika oněch časů působící w umění wůbec wywedla w spolku

---

1) W rkp. Wíd. bibl. Cod. Theol. N. 480 na konci učení křesťanského od Husa, jakož podobá se, složeného, stojí: *Amen leta Bozieho 1414.*

„W Vsti den swatych mučedlnikow jana a pawla
Pro čtyri přičiny bywa mezi poznanie zeny
Aby chlipnil, varowal, plodil, dluh zakona plnil,
Naiprvy smrtedlny, druhy gest toliko wfedni
Ale dwa poslednie gsta bez smrti a viny wfedni
Chcešli sie vystřieci smilstwa, miesta y času sie varug.
Nebť čas a miesto vede lidi v wšelike smilstwo.“

Konáč prwní sapphický werš do českého jazyka uwésti se snažil, jako tento:

„Ktož budefs tziesti tu Czesku kronyku
Pamatuy sneesti, kdežby naffel mylku
Snes trpieliwie, pomiň dobrotiwie
A odpust mile.“

Swau pak Juditu jedenáctisložným weršem sepsal. Ale w prawdě on syllaby jenom počítal, a neměřil jich ani přízwukem, ani časem.

s hwězdářstwím a lékařstwím planetáře, pranostiky, rukowědění, snáře; s fysikau pak alchymii, zlatodějství. Na hospodářství a zwláště na štěpařství již tehdáž zřetel obrácen, wíce wšak na lékařstwí lečitelské i ranné s pomocným bylinářstwím; ano již i o porodnictwí (babictwí) a koňském lékařstwí česky psáno a překládáno. Známost bylin u Čechůw a Morawanůw (jako wůbec u Slowanů) od starodáwna domácí byla, což dokazují jména každé téměř byliny we wšech nářečích. Práwa, nálezowé, zápisy, sněmy, a wůbec kancelářstwí pro uwedení tehdáž českého jazyka do saudů a radnic zůstaweno nám w mnohých pro jazyk český důležitých památkách. Památnější listowé dowěrní z ohledu na sloh jsau: Kašpara Šlika (†1449) a Prokopa z Rabšteina, kancléřů; Alše Holického z Šternberka († 1455); Oldřicha z Rosenberka († 1462), Jošta z Rosenberka († 1467) biskupa Wratislawského, Jiřího z Poděbrad († 1471), Wiléma z Pernšteina a Ctibora z Cimburka brzo jadrností, brzo ostrowtipností, brzo jasnotau myšlének wýteční. Nejwíce, jakož se nadíti, w bohoslowí působeno. Biblí pilně přepisowána a znowu překládána. Martin Lupáč († 1468) Rokycanowi zwolenému arcibiskupu za sufragana přidaný (1435), a pro swau pobožnost kališníkům welice wážený, s některými pomocníky celý nowý zákon přešel, a na některých místech wěrněji a swětleji přeložil. Z této recensí snad pošel opis N. Z., který mistři Pražští králi Wladislawu w r. 1471 we dwoře králowě wítanému poctau dali. Od r. 1410 až do 1488 aspoň čtwero recensí starého zákona, a ještě wíce nowého lze rozeznati. Nowý zákon tištěn r. 1475, celá biblí 1488 poprwé. Ze sw. Otců mnohé částky w češtinu přewedeny. Polemických spisů nejwíce plozeno, jichžto předmět byla wečeře P. pod obojí spůsobau, a jednota bratrská, která welmi mnoho obran swého domnění wysílala. Nejsilnější bojowník s její strany byl bratr Lukáš, po něm Wawřinec Krasonický s Institorisem se potýkající. Ale i užitečnější stránky bohoslowí wzděláwány, jako: historie náboženstwí, wýklady, postilly a kázaní, křesťanská mrawnost, cwičení se w pobožnosti, rozjímání jejich příkladů w žiwotech swatých, i zabylstwa w ní hledání (duchowní romány), kteréžto plody literní newždycky čistým duchem Kristowým, anobrž často rozhorleností a předsudky stran rozličných a roztržek zawíwají, a wšak přemnoho dobrého a wzdělawatelného obsahují, a wůbec nás onen wěk znáti, a předky naše i kdy blaudili, w šetrnosti a wážnosti míti učí.

V.

Spisowé oddělení třetího.

A. SLOWESNOST.

a) *Jazyk.*

α) Dobropísemnost.

1. JAN HUS. *a) Abeceda.* Rkp. we Wíd. bibl. od r. 1414.

Cod. theol. N. 480, kteráž w Prostějowě 1547 w slabikáři tištěna jest. „A bude celé čeledi dáno dědictwí ej farář, jenž hospodin ili [1]) i král lidí lákán mnoho měl nás někdy on pokoj rád řádem slúžil šlechetný tak tělesný ukázal welikost w sobě wěčnú xil [2]) za ny žiwotem chtě jenž jest konec nekonečný a počátek nepočatý ráčil požehnati na wěky wěkuow.

1) ili (nebo) ze slowenského wypůjčeno, protože w českém žádné slowo od litery i bez jerací nepočíná.

2) čti ksil, t. wzdechl, wlastně zwuk podobný umíraje wydal.

b) Úwod k wýkladu wětšímu na páteře. Počíná: „Ktož budeš čísti w těchto knihách, wěz že sem napsal obecným obyčejem, jejž sú wzěli Čechowé a nedobře, proto že latinskú abecedú chtie plně českú řeč psáti, ano nelze atd.

Ms. Budissin. Gersdorf. Fol. 51. membr. saec. XV medii, fol. 1—10.

c) Pojednání latinské o českém *prawopisu* Rkp. w Třeboni.

Wiz Čas. mus. 1827. I. 134.

2. *Elementa* linguae latinae et boemicae. Olomucii apud Frider. Milichthaler s. a. (XVI saec.) 12. (Boček).

β) Slowářstwí.

3. *Mammotrectus.* Rkp. na pap. we 4. w bibl. kostela kapitoly Pražské.

Má též nápis: Vocabularius latino-bohemicus na jiném rkp. w též a podobně w Mikulowské knihowně. — Glossarium bohemicum Vet. Test. vulg. vers.

lat. w bibl. Wídenské w 4. jest ten samý Mammotrectus. Tam n. p. Exodi cap. 1 stojí wedlé opprimamus sužimy, illudentes pospilejic, famulatu robotu. Cap. II wedlé elegans wýtečný, fiscella ošitkú atd. — Opis w Museum českými glossami num. 217. We weř. bibl. jest obšírný Mammotrectus pod názwem Vocabularium biblicum lat. boh. saec. XV w 8. pod signat. XI. F. 9. na listech 1—231. Počíná: In principio, na počátce, inanis, neužitečná >< per stadia honow. Jiný rkp. w též bibl. XI C. 4. list 110—140 wěku XV we 4. Počíná: Beatus blažený >< et aspera a netrte. Též tam rkp. pod sign. I. E. 29. wěku XV w 4. num 6. list 294—319. Pěkně psán a důležit. Počíná: Glutina spojením >< per stadia honow. Jiný Mammotrectus tamž pod sign. III. G. 26. saec. XV. 4. lat. boh. fol. 306. Tantalus >< opituletur, pomaha. Opět tam VIII. G. 28 Vocabular. saec. XV. 4. fol. 85—95 jest Mammotrectus skrácený w abecedním pořádku. Abiit, jide >< zona prowaz. Podobně tam XI E. 6. Vocabular lat. boh. saec. XV. we 4. num. 1 fol. 14—37 jest Mammotrectus w abec. pořádku. Athanatos >< zelotypus horliwý milowník.

4. *Vokabulář* čili wýklad méně swětlých slow, přidán k nowému zákonu r. 1433 od kněze Martina w Uwalně (Lobenstein) psaném.

Na konci: „A tak máš tomu nyní konec, milý kněže Martine.“ Po zákoně doloženo: Finis novi testamenti scripti in Lobinstein per manus Martini pro tunc Cantoris ecclesiae ibidem 1433. we 4. *Rkp.* (Boček).

5. *Wodňanský rkp.* od r. 1542. w Museum num. 558 obsahující wýklad swátečních ewangelií.

W něm na 12 listech (str. 5—28) nalézá se 1378 slow latinských a českých, dle písma z polowice XV stol., dle forem wšak starší. Podstolí tam slowe pistor, ważec (wazecz) pondo, zatrucený percussus atd. Wiz Čas. mus. 1843. str. 148.

6. *Lexicon parvum* verborum minus usitatorum (latinorum) versibus memorialibus conscriptum. Rkp. w bibl. kapit. Olomúcké od r. 1450.

Na příklad: Pseustes, ambrones, sicophantes, vispiliones, křiwořečníci, hrdlači, křiwosúdce, násilníci neb lúpežníci atd.

7. *Textus cornuti*, cum glossa bohemica. *Inc.* Cespitat in phalero hippus etc. s. a. (circa 1478) we 4. Rkp. weř. bibl. XI C. 1. num. 15.

8. *Jména měsícůw* česky. Rkp. saec. XV we 4. weř. bibl. XI. D. 7. fol. 73. v.

9. *a)* Latinsko-český *vokabulář:* w rkp. na pap. we 4. we weř. bibl. Pražské.

Slowesa tu činí jeden díl, jména druhý, dohromady 73 listůw. Napřed stojí názwoslowí mluwnické. Příklad odtud: litera cztena, grammatica slowocztena, vocalis hlaffa, liquida rozmiek, consona zwuczna etc. S tím srownáwá se:

b) Vocabularium lat. bohemicum *Miculoviense* versibus compositum.

Počíná: Vocibus in composita quae dantur signa secunda etc. Fertur grammatica slowcztena, littera cztena, Vocalis hlassa, liquida rozmieka, muta nyemka. Rkp. u arch. Bočka.

10. *Vokabulář* český rkp. do slowníka Guarinowa (t. j. *Vocabularius breviloquus* triplici alphabeto) we wydání Bazilejském r. 1478 připsaný.

Srownáwá se téměř weskrz s vokabulářem Lactifer od B. Jana Bosáka z Wodňan r. 1511 wydaným: písmo wšak patrně ještě z XV wěku jest. (Boček).

11. Latinsko-německo-český *slowář*. Rkp. od r. 1489 w bibl. dworské we Wídni.

Česká slowce jsau chybně psána n. p. Zlowenij na místo Slowěnín etc.

12. *Dictionarius trium linguarum:* latinae, tewtonicae, boemicae, potiora vocabula continens, peregrinantibus apprime utilis; we 4. Viennae (10 listů) 1513. Po druhé: lat. teut. boh. ital. gall. 1531.

13. *Nomenclatura sex linguarum*, lat. ital. gal. bohem. hung. et germanicae per Gabrielem Pannonium Pestinum. Vocabular Sechserley sprachen etc. Wien Hans Singriener 1538, 8. Cum privilegio; 1561 tamže.

14. *Vocabula* per Mag. **ROKYCZANUM** piae memoriae rubrica scripta polysema Bohemica, quibus priore loco latina respondent.

Rkp. w bibl. Wíd. dworské Cod. Ms. Theol. Num. 597. fol. 80. Obnáší toliko 5 listů.

15. *Copiarium* 494 listůw.

Má nazad 8 stran slow dle abecedy složených a wyswětlených, n. p. defleo, placze zelem (t. želím), extasis otrapa, vasallus naprawník etc.

16. *[Poenitentiarius].* Commentum super Poeniteas cito. In fine: Explicit libellus brevis sed utilis Johannis S. per manus rectoris tum temporis in Gelcz. An. D. 1416 in vigil. S. Mathiae. 4. latine, cum versione bohemica versuum memorialium. Rkp. weř. bibl. XI E. 7. num. 3. fol. 114—120. Později tištěn w latinských, českých a německých werších. W Normberce u Jeronyma Hölzla. 1518. we 4.

17. Slowníček botanický z XV wěku (1418) rkp. weř. bibl. I. F. 35.

18. Vocab. hebr. germ. boh. lat. saec. XV. Rkp. weř. bibl. IV. E. 20. we 4.

19. Vocabular. lat. boh. saec. XV we 4. weř. bibl. VIII. G. 34. fol. 1—7. Auctoritas slowutnost >< vilescit mrzí.

20. Vocab. lat. boh. s. a. we 4. rkp. weř. bibl. IX. E. 1. num. 14. fol. 221—222. „Scrutor ptám se >< decumbo spolehám.“

21. Vocabulář botanický krátký rkp. weř. bibl. X. E. 14. od r. 1424. we 4. fol. 107—109. „Argentum vivum rtuť >< eleborus alba kýchawka.“

22. Vocabularium lat. boh. perbreve, weř. bibl. XI, E. 2. Rkp. wěku XV, we 4. fol. 145—147. „Atanasia wratič >< virga pastoris plana šćetka.

23. Vocabular. lat. boh. od r. 1453. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 31. 4. fol. 1—91 [nejobšírnější z těchto menších].

24. Nomencl. lat. boh., rkp. weř. bibl. XI. E. 4. tištěn w Hank. Sbírce.

25. *Slowář latinský* we werších — cizích a zatmělých slow — s nadpisy českými.
Počíná: Klessawa w dekach kuoň w zlatohlawie take hrdy. Expirat in falleris yppus blactaque supinus. Opis wěku XV we 4. (u p. Bočka).

26. *Slowář bylinářský.* —
Co připisky w knize w XV wěku tištěné bez titule, wšak jakož se ze z prawidla (registr.) sauditi dá, hortus sanitatis nazwané. Připisky tyto dosti hojné rukau kněze *Jiříka* w Nowé wsi u Kolína okolo r. 1520 psány jsau. [U p. Bočka].

27. *a) Vocabularia* e diversis fragmentis.
Cod Ms. saec. XV fol. in bibl. cap. Olomuc. N. 156 (CLXXXVI) in impagine. Item *b)* Cod. Ms. sec. XV. fol. archivi Olomuc. sign. 157 (ol. CXCI) intitulato: *Sermones* sacri, collecta ad bohemicum vocabularia. (Boček).

28. *Sermones* latini a Septuagesima usque ad feriam V post pascha, cum suprascriptis vocabulis bohemicis.
Cod. chart. XV saec. 4. in bib. Miculoviensi.

29. *Tractatus morales* de peccatis, cum insertis quam plurimis phrasibus bohemicis.
Cod. Ms. chart. 12. saec. XV in bib. Miculoviensi.

30. Rkp. weř. bibl. XI. E. we 4. na listu 62—71. Vokabulář latinsko-český: Deus buoh, deitas božstwí etc. + semiviuis Suffmyeth (sic). Olor tam slowe droptwa, annoda drlice, decipolus diwoček etc.

31. Rkp. weř. bibl. XI. E. 6. list 14—37. Vokabulář podlé abecedy, lat. český. *Inc.* Conveníentia přístupna, *desinit*: vis násilé, tam n. p. affinis swak, argum niwa, altena nawitek, antera prsosiny, uxoris socrus swěst, socrus swěštie etc.

32. Glossy a propowědi české w latinských homiliích na swátky. s. a. (saec. XV) 8. Rkp. weř. bibl. [Vid. Homiliae de festis] XI F. 3.

33. *Hymnarius*, psaný od Jana z *Domašina* r. 1429.
Obsahuje latinské hymny s českým po krajích wyswětlením. Rkp. weř. bibl. XVII F. 20. we 4. [1]).

34. Vocabularium, cui nomen *Lactifer*.
První to tištěný wětší slowář latinsko-český. Počíná takto bez wlastního titule: Nullis ferme vocabulis (quae ad pernoscendas autorum sententias idonea viderentur) praetermissis Reverendus pater frater Johannes *Aquensis* Ordinis minorum de observantia Vocabularium (cui nomen Lactifer) multorum etiam excellentissimorum virorum rogatu ex uberibus latinitatis studiose emulgens, nostrae maternae Boemicae impartitus est linguae. Incipit fauste. Tento vokabulář etc. Na konci stojí: Dominica in Conductu Pascae Anno D. M.CCCCC° viij° Terminatum est hoc opus. Juxta Horaždiowic degit Jan. qui ista dedit Genuit aquensis ciuis hunc dans artibus diuis. Tištěno w Nowém (jenž jest město, také i w dalekých zemích široce slowútné) Plzni: Skrze Mikuláše Bakaláře. A to léta od porodu panenského tisícího pětistého jedenáctého etc. (1511). Jest rozdělen na 12 částek, w nichž jedná o jménech samostatných a spolustatných, o slowesech, o slowcích neohybatedlných, o neduzích, o stromích, bylinách, kamení, ptácích, čtwernohých, rybách, hadích a plazu jiném. Weleslawína we swé Sylva Quadr. mluwí potupně o tomto slowáři, jej nazýwaje networau: a wšak pro spisowatele slowníka wždy důležitým zůstáwá.

b) Básně.

α) Duchowní.

35. *Hymny kostela Pražského* na česko přeložené. Rkp., kterýž Balbin w kostele Krumlowském nalezl. (Boh. doct. III 158).
W žiwotě Ernesta popisuje tu nebo podobnau knihu šířeji pod jménem liber Prosarum et Cantuum lat. a česky; uwádí z ní tyto písně: Nastal nám den weselý. Angelowé jsau zpíwali. Jméno boží weliké. Narodil se Kristus pán. Na boží narození. Co tu stojíte. Wstalť jest této chwíle.

36. **JAN HUS** skládal též některé nábožné písně. *a)* W kancionalu (r. 1576) jeho se jmenují tyto: *α)* Jesu Kriste, štědrý kněže. *β)* Ježiš Kristus božská maudrost. *γ)* Žiwý chlebe, kterýžs s nebe etc. *b)* Jindřichu Škopkowi Hus českau píseň na pergam. poslal, kterauž byl pro něho složil a w žaláři schowal. (D. G. II. 228).

37. W Mikulowské bibl. nalézají se tyto písně: *a)* Kriste najmilostiwější králi zaslíbený etc. list w nowém opisu z rkp. XV stol. *b)* Wšemohaucí Bože etc., též z rkp. XV stol. we 4. nowý opis. *c)* Píseň o sedmeré swátosti kostelní, též z rkp. XV stol. w knih. Mik. 2 listy, nowý opis; počíná: Wzdejmež najprw chwálu otci wší welebnosti etc. (Boček).

38. *Píseň o těle a krwi Páně* (bez roku a místa). Počíná: „Ježíši twáť jest památka etc.“ (od **JAKAUBKA** Stříbrského).

39. *Píseň tato stará* jest o tom: že má každý wěrný křesťan z powinnosti tělo a krew P. n. J. K. pod obojí spůsobau přijímati (1441). Začíná se: chcemli s Bohem býti etc. (Index). Obnowená od kněze *Nowennária* Lukáše, faráře Swato-Martinského. W Praze 1618. 12. tamže.

40. *Písně* rozličné duchowní od Mikuláše *Poldy* 1473. Rkp. bibl. weř. XVII. H. 12.

41. *Písničky*, s připojeným českým kalendářem. W Praze 1501. w 8. [w. Rozb. I. str. 187].

42. *Dwě písničky* starých Čechů jednoty Rokycanowy: *a)* Zdráwas díwko šťastná matičko boží. *b)* Witaj milý Jesu Kriste.
[Wytišt. w dialogu dwau formanů 1542].

43. **MIŘINSKÉHO** Wáclawa kněze *písně*

---

1) Podobně *a)* w rkp. weř. bibl. XI. D. we 4. na pap. z počátku XV stol. nalézají se na listu 75 a sld. jména nectností rozličných, n. p, inanis gloria ješitná chwála, arrogantia hrdost, insolentia nepokojnost, hypocrisis licoměrnictwo, simonia poswatná kupowánie, mendacia ležnost, rancor zdrichtanie, obstinatio opeklost etc. *b)* W rkp. weř. bibl. XI. D. 1. list 1—78. Glossa boemica in hymnos. k. p. (l. 13) Jesus spasitel, refulsit ukázal se pius redemtor, milostiwý wykupitel, omnium gentium, wšech lidí atd. [XV] wěku.

staré. gruntowní a welmi utěšené téměř ze všeho zákona star. i now. w Praze skrze Mikuláše Konáče u Bílého Lwa 1522. w 8.

Po druhé 1531 u Pawla Sewerina, pak od Jana Táborského w Praze 1567. w 8. u Markety Kozlowé, též 1590. we 4. b. m. pod titulem: Kancional neb písně na epištoly a na čtení welmi utěšené přes celý rok. Písničky rozličné téhož Miřinského w indexu zdají se býti ty samy.

44. Hymny, čili zpěwy kostelní (saec. XV). W rkp. weř. bibl. XI. E. 2. Písně s notami: O narozeni Páně, na listu 118. sld. 149 atd. Poslal Buh ku Panně ne každého posla etc. O spasitedlná oběti, jižto jsú pekla zrušena etc. Kristów žiwot znamenajmy nežť nás smrt zachwátí etc. W chudoběť sě je narodil, nic swého nemaje etc. Pastuškám najprw zjeweno božie narozenie etc. Osmý den po narození i hned si ráčil trpěti etc.

Jiná. Buď Bohu chwála čest, buď jeho jméno požehnáno etc.

Jiná. Witaj milý Jesu Kriste, wítaj synu panny čisté etc.

45. W rkp. weř. bibl. XI. C. 8. na listu 251 stojí dwě písně duchowní a třetí počátek. *a)* Wstalť jest Buh z mrtwých swú mocí, oslawně do pekla wkročil etc. *b)* Wstalť jest Kristus z mrtwých král, swítězil jest mocný král etc. *c)* Weselýť nám den nastal, w němž stwořitel swítězil třetí den z mrtwých wstal etc.

46. Rorate s notami. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 45. w 4. 187 listů pěkně psáno. Na počátku stojí Antiphony o příchodu božího syna. „Anděl Páně Marii Panně zwěstowal jest: početš a porodíš syna etc.“ — Officium o nestihlé wěčné a nestwořené maudrosti boží: Pane Bože wěčný králi wšech mocností, obdarujž nás swau sw. maudrostí a rač seslati učitele ducha sw. z wýsosti etc.

47. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 46. we 4. listů 123 z wěku XV necelý. Jsau to chorální zpěwy jako gradual, dílem w prose, dílem w rýmích, s notami. *Poč*. Spolu žiwotem naším položeni jsauc na smrti pro hříchy naše těžké tebe žádáme etc. [o Kristowých skutcích a utrpení].

48. *Kancional bratrský*.

Po prwé wyšel pod jménem: *Písně chwal božskýjch*. a sice w Praze r. 1505. dle rukopisné historie jednoty (u Brožowského). Druhé rozmnožené wydání (95 písní) od *Matěje Machecia. Lukáše Pražského* a Jana Černého (tuším) pod nazwáním: *Písně ewangelitské* okolo r. 1520. Třetí opět oprawené wydání w Praze 1541 u Pawla Sewerina we 4. od *Jana Roha s Lukášem*. Pak w Prostějowě 1546. we 4. u Jana Gunthera. [P. Boček má několik listuw z neho]. Po páté w r. 1561. fol. Na konci stojí: Wytištěn a dokonán jest kancional od Alexandra Aujezdského w Šamotulách na zámku J. M. p. Lukáše hrab. z Gorky, wéwody Lančického, starosty Buského. Šesté, w kterémž se o těchto wydáních ač bez určitého let udání zpráwa děje, má nápis: *Písně duchowní ewangelitské* opět přehlednuté a w nowě složené z gruntu a základu písem sw. ke cti a chwále samého jediného wěčného boha w trojici blahoslawené, také ku pomoci a k službě i ku potěšení w prawém křesťanském náboženstwí wšech wěrných milujících i národ i jazyk český. B. w. (w Praze) 1583 we 4. dwa díly. Další wydání jsau w r. 1564. 1572. we 4. 1576 [z tiskárny Kralické. Nejskwostnější to práce tiskařská we fol. s rytinami. Wýtisk u p. Bočka náležełý rodu Krimů z Koněpas, jakž podpis Jana Krimy z K. a rodowé poznamenání narozenin a úmrtí dokládá], pak 1577. 1581. 1597 opět z nowu přehlednuté, sprawené a shromážděné, i také mnohé w nowě složené we 2 dílech we 4. [Kralický tisk], též 1598 w 8. (al. 4.) Tisku Kralického patrné důkazy, ozdůbky, erb Žerotinský též písmenka tiskaře S. S. [Boček]. — W r. 1615 se žalmy w rytmy a zpěwy sformowanými pod titulem: *Žalmowé neb zpěwowé sw. Dawida*, kteréž církew sw. stará i nowá při službách božích užíwala w jednotě bratrské. Nyní pak ke kancionalu písní sw. připojeni 1615 b. m. (w Kralicích), we fol. listůw Yy 1. Konečně opět bedliwě přehlednuté [na 4 knihy rozdělené] 1618. we 4., tiskem Kralickým. Z těchto wydání, kteráž jsau poslednější, ohebností a tenkostí jazyka nad prwnější znale předčí. Wyšel w době pozdější: Kancional, t. j. kniha žalmů a písní od bratří českých wydaný, na Horách Kutnách 1815.

Pozn. 1. Písní duchowních některých, jichž se od wší jednoty užíwalo, registřík, w němž se pokládá, od koho by která složena aneb udělána byla, uwádí Šturm w Rozsauzení téhož kancionalu II. 72. Ten registřík bratří mezi sebau chowali. — Martinius z Drážowa wydal písně bratrské proměněné prwé. [Ohlášení str. 137].

Pozn. 2. Jiné písně některé měly historický počátek. Tak píseň w kanc. 1618. Lit. I. XV. str. 351. „Radujme se wždy společně etc.“ Složena byla r. 1467, když bratří zřídili jednotu, wywolili Starší atd. w schůzce we Lhotě u jistého Duchka, kteráž píseň i polsky w konci 1554. 1569 a 1646: Raduimy sie dzis społecnie etc. ano i něm. na konci 1606 se: Frewen wir uns all in ein etc. se nachází. Regenvolscius. Hist. Eccl. p. 32.

β) Historické a wojenské.

49. Počátek písně *na spálení knih* Wiklefowých zachowal Hilarius w swé disputací s Rokycanau: „Arcibiskup Abeceda spálil knihy nic neweda.“ U Žalanského takto: Zbyněk Zajíc Abeceda spálil knihy a neweda co je w nich napsáno.

50. Počátky písní sem náležejících uwádí Hájek na listu 385, a sice jedné Taboritské: „Nuž mniškowé poskakujte“ etc. a písní Pražských: Wěrní křesťané etc. Dítky mladé i staré etc. Na listu 282. „Požádejme wšickni toho“ etc. a: „Weselýť nám den nastal etc.“

51. Rkp. w Budišině Gersdorfské bibl. od r. 1448. w 8. na perg. Obsahuje *a)* w prose: *α)* *Žalobu koruny české* k Bohu na krále uherského a sbor Kostnický. „Slyšte nebesa, kteréžť mluwiti budu.“ 8 listů. *β)* *Porok české koruny* králi uherskému. $8^1/_2$ listůw. *γ)* Tuto popsány jsú krajiny wlasti a země, z nichž jest král uherský wywedl lid k obležení Prahy. Potom *b)* počínají

se werše takto: *α) Nynie česká já koruna* jakli wdowa etc. 11 listů. *β) Porok koruny české* ku pánóm českým o korunowání krále uherského 12½ listů. *γ) Rozmlauwání mezi Prahau a Horau Kutnau* s úwodem we weršich. „Toto písmo jest popsáno, když jest bylo počítáno do úrodu Krista Pána, jemuž buď čest wždycky dána, čtrnácte set a dwaceti (1420) atd. Celá báseň rozděluje se na 27 hlaw. *δ)* Na posledním listě: Píseň duchowní: „We jménu Ježíše Pána, jemuž budi čest i dána etc. W Čas. mus. 1840. str. 409.

52. Zlomek *chwalozpěwu* m. Janowi *Husowi* wěnowaného XVI století „. . . aby ohlásil jazyk český, trpěl jest křiwdu welikau a tak nám ohlásil jest zmužile naši wíru českau etc. Opis u. p. Bočka z rkp. Kutnohorského.

53. O *Pohnutí Pražském*, proč a kterak se jest stalo, kto newí, z těchto poznati může písní. A newysokých wěcí smýšleti podlé rady apoštola, ale nízkým powolowati etc. 1525. we 4. 4 listy.

Jsau tři písně, každá s historickau předmluwau. *α)* Čechowé milí Čechowé, o wás jdú nowiny mnohé. *β)* Zpikhartili se kněží, a proto z Prahy běží etc. *γ)* Aby wšickni lidé znali, řády swornost milowali.

54. *Píseň Táborská* (wojenská) počíná takto: Kdož jste boží bojowníci a zákona jeho etc.

Tištěna jest při bratrském kancionalu w 8. s notami hudebními, w Rulikowě učené Čechii, a oprawenější we Wíd. List. r. 1815. str. 164.

55. Píseň Husitůw *k slawení wítězstwí* r. 1426 nad Míšňany u Austí dobytého.

Nowější opis dán byl r. 1612 w makowici na wížce u sw. Jindřicha w Praze. Schaller (w swé Beschreibung der Stadt Prag Th. 4. S. 189—197, ji celau otiskl. Záleží w 53 strofách, z nichž prwní ta jest:

Slušíť Čechu, by spomínal,
Kterak Pán Bůh wítězstwí dal
U Austí nad nepřátely,
Když pro swau wíru boj wedli.

Dobrowský myslí, že opisowateli již změnu wzala.

56. *Staroslowenská píseň:* Haja Dunďá haja! Poslala nás králowna etc., která se klade na r. 1440. w Tabl. Poez. 1 str. XI.

57. **PROKOPOWA** *nowá kronika.*

Prokop ten byl písař nowého města Pražského. Zachowal se jen zlomek 72 weršů, který jest w Mikulowě k nalezení u Commentaru latinského Karla IV w rkp. Podobno, že okolo časů Poděbradowých složena byla. Příklad jejího weršowání:

Jakož král Otakar také
Držie země nejednaké,
Což jich od Kdanského moře
Blíž až ku Benátské hoře.
Že jest české pány tupil,
A je na jich statcích hubil,
I lúčil těžce od sebe,
Cizozemcuom swěřil sebe,
Až jich neměl ku pomoci
W boji, dal sě tak přemoci etc.

58. *Píseň* historická *kališníků* proti jednotě katolické z rkp. od r. 1468 opis u p. Bočka.

Počátek:

Ty semeno zrádné (ibi y) Zdeňkowo
Míníš, že jest zhynulo zlé jméno Žižkowo,
Kterýž jest w tišině,
Že se pohne, utečeš z Bechyně etc.

59. Píseň historická w rkp. r. 1520.

Začíná:

Od narození Krista Ježíše
Druhého pul tisíce dwacet let se píše
Za krále Ludwíka
Měla země česká trápení weliká etc.

Opis u p. Bočka.

γ) Milostné.

60. *Prostonárodní* české *písně* z XV století w knihowně archivu kníž. Swarcenberského w Třeboni, we dwau rkp. w 8, psaných w druhé polowici XV století.

Jedna mezi nimi má nápis: Cantio Zawissonis de amore. Z těchto písní tištěny jsau dwě (o Šternberkowi a weselé chudiny) w Čas. mus. 1827. I. str. 17 též pět jiných mimo tři zlomky tamže IV. 3. Pak též pod jménem *Switanička* (Tagweise, tehdáž modného názwu, p. Hankau česky tak pojmenowané, že switání wždy za předmět mají), w Čas. mus. 1838. str. 294. 459. 1839. 17, kdež i jiného druhu zlomky přidány.

61. *Májowý sen* HYNKA Z PODĚBRAD, mladšího syna krále Jiřího. Dlauho ta báseň za ztracenau držána, nyní w rkp. p. rytíře z Neuberka ač ne celá se nalezla, a wytištěna jest od p. Hanky w St. skl. V. str. 78—122. Počíná: S welikonoci w tom čase swět se rodí znowu zase etc. O starším wydání zmínka jest w předmluwě na komedii o žebrácích.

62. Dwě staré písně: *Studiosus, laicus* w lat. rkp. z polowice XV století.

Tištěny w Čas. mus. 1829. I. 80. Též w rkp. Štítného o sedmi wstupních na přídeští s melodiemi, kdež i jiná staročeská píseň. Wiz Rozbor 1842. str. 146.

δ) Náučné (mrawné).

63. České přeložení weršů: *Quatuor ad partes* mundi etc. jejichž předmluwa tak počíná: Toť jest powaha múdrého, že on wždy hledá zdrawí swého. W rkp. Stokholmském, jejž popisuje Dobrow. (Reise nach Schweden str. 54).

64. O *manželstwí*. Z rkp. Neuberského (kdež i Májowý sen, wydal p. Hanka w St. skl. V. str. 122—152, (též necelá báseň).

65. *Ctnost*, allegorická báseň (necelá) w témž rkp. Tištěna w Čas. mus. 1840. str. 391.

66. Werše o *přijímání* (Versus de communione et aliae auctoritates).

Počátek: „Otázka nyní takowá běží mezi swětskými i také kněži etc. Rkp. z XV stol. we 12. 5 listů w knih. Mikulowské. (Opis u p. Bočka).

67. *Naučení*, kterak rodičowé děti swé *wy-*

chowáwati maji, we werších. Rkp. w 16. w klášteře Wysokobrodském.

Ludwík z Pernšteina, dítě malé, nawrhuje rodičům, kterak jej wychowáwati mají. Mimo češtinu také latinskému a německému jazyku učen býti chce. Přijímání pod obojí u dětí zawrhuje spisowatel, a tudy mírným kompaktatistau se býti oswědčuje. Tištěno w Příteli mládeže VII. 669. dílu II. swaz. II. str. 28. atd. Tento nyní w Museum chowaný rkp. pro snadnější porozumění w tisku poněkud změněn a úwodem opatřen od prof. M. Milauera. Bodejž proměny aspoň pod textem byly se udaly!

68. Traktát o *mládenci marnotratném* (we werších) od r. 1515.

69. *Rozmlauwání smrti s člowěkem* 1507.

70. Rozličné *písně české* ze XIV i XV stol. Rkp. kapit. Olomaucké (zpráwa od p. Bočka).

ε) Aesopowé bájky [1]).

71. *Rada* wšelikých *zwířat* (prosau i weršem).

Sestáwá ze 3 knih: w prwní mluwí zwířata čtwernohá, lew, medwěd, wlk, atd.: w druhé ptáci: orel, atd. W třetí hmyz; jako: wčela, blecha atd.: Již Wšehrd r. 1495 činí zmínku o ptačí radě, a Jan Dubravius ještě w rkp. je čítaw z mládí, přeložil do latinských weršů (Krakoviae 1521. w 4.) a králi Ludwíkowi připsal. W češtině wyšla táž kniha w Plzni 1528 u Jana Peka w 8. s rytinami dřewěnými (bez místa), pak w Praze 1578, w 8. u Melantricha pod nápisem: Kniha užitečná i kratochwilná, jenž slowe rada wšelikých nerozumných zwířat i ptactwa, kteříž člowěku wšelikého powolání radu dáwají etc. str. 237 pak 1628 a w Praze 1814. 8. str. X a 247. Předmluwa od Dobrowského. Každé zwíře dáwá naučení we werších, jež historie o přirození jeho a mrawné rozjímání často z písma sw. potwrzené předchází. Mezi jinými dokládáno se Volaterrana, a tudy zdá se, že ta kniha padá do druhé půle XV stol.; a wšak že skládána již w r. 1395, wyswítá z Passionalu sw. muč. we 4. XV. N. 555 w Museum [2]).

72. *Čtwerohranáč* o čtyrech hlawních ctnostech: opatrnosti, welikomyslnosti, sprawedlnosti a skrownosti, a jim protiwných hříších: bláznowstwí, pýše, lakomstwí, neskrownosti. Rkp. weř. bib. XVII. E. 12. z XV stol. we 4. na papíře.

Jest přeloženo z latiny: Speculum sapientiae aneb quadripartitus apologeticus, od Balbina sw. Cyrillu nepráwě připsaný; skladatel jest Cyrillus de Quidenon 3) Latinský text we weř. bibl. XLIV. F. 49. Tiskem wyšel český text u Konáče w Praze r. 1515. pod titulem: Zrcadlo maudrosti sw. Crhy. Zachowal se jeden wýtisk bez 12 listů, a druhého toliko několik listuw. w Museum. Řeč neohebná. opis i tisk pln omylůw. W. Rozbor II část str. 18.

73. *Paraboly* s wýklady nábožnými Rkp. necelý weř. bib. XVII. F. 28. b. r. we 4. z XV stol. Též rkp. w Museum od r. 1473. we 4.

ζ) Satyrické (mrawokárné).

74. *Píseň* příliš důtkliwá *proti* Janowi *Husowi* a jeho následowníkům, počínající takto: „Již se raduj církew swatá, protiwíť se zběř proklatá. Twój křesťanský řád nemine, než kacířský kút ten zhyne“.

Psána po zboření kláštera Kartauzského, w Praze, jak při popsání téhož příběhu se dokládá: „Eodem tempore quo supra (1419) infrascriptum contra eosdem est descriptum. Z opisu wěku XV we 4. nowý opis u p. Bočka.

75. *Wáclaw, Hawel a Tábor*, čili *rozmlauwání o Čechách* r. 1424. Ze starého rkp. w Duchcowě tištěn w Čas. mus. 1831. str. 378—392 s wynecháním některých částek polemických, s nimiž spis obnáší 1189 weršů.

76. *Pražská příhoda*, jest satyra na ty, kteří r. 1427 wymohli, aby Sigmund Korybut s některými jinými (kněžími) jat a z města wyobcowán byl. (138 weršů).

W bibl. Lobkowické při rkp. Pulkawowy kroniky. Tišt. w St. Skl. V. str. 228—233.

77. Rkp. latinský theol. N. 936 we Wíd. bibl. na papíře z XV století de abominatione, má na konci od **ROSSIA** tyto werše podepsané:

Wiklef swým pořadem
Což psal i s neřádem
Proti církwi swaté,
Poddáwá to Římu také:
I sám se smišuje k tomu;
Kto má pak wěřiti tomu,
Když ššerediw služebniky církwe
Jedowatým swým jazykem zase je líže.

78. O kněžích *swatokupcích*.

Píseň důtkliwá wěku XV 3 listy. Rkp. na pap. we 4. w bibl. Mikulowské. W opisu u p. Bočka. Počíná se o knězích swatokupcích, kterak oni lid zjewně lúpí počnúc od dietek aneb od dětinstwí etc. Prwní werš: Ke cti k chwále napřed buožie a hřiechům na otpuštění etc.

79. Píseň *o zlých ženách*, začínající se takto: Střez sě toho každý člowěk buď žák, mnich neb ktožkolwěk, ač žádáš jmieti dlúhý wěk, waruj sě ženské chytrosti. (23 strof) Z rkp. XV stol. w opisu u p. Bočka.

80. *Píseň stíhající* důtkliwě *kompaktata* a Husity; složená za krále Ladislawa: „Wšichni poslúchajte, chwálu bohu wzdajte, i tudiež našie matce etc. W sauwěkém rkp. we 4. u p. Bočka.

81. Spis *o Táborské wieře*, kterýž skládal jeden kněz jich wiery. Jest píseň proti Pikhartům jízliwá: „Nelze mi déle tajiti, musím již prawdu mluwiti etc. W rkp. weř. bib. XI. E. 1. str. 177—190.

82. *Písně proti Příbramowi* a *Hilarowi* etc. připomínají se w Jafetowě hist. bratrské f. 70. 71.

83. *Píseň o kacířích w Čechách* (lat. a če-

---

1) *Aesopowé bájky* wiz w literat. řecké.

2) O zwířatech knížky (pod tím jménem w r. 1567 dowolila se kniha od bisk. Olom. prodáwati, čili wíce knížek? Snad to náš spis jest?)

3) Guidone jest městečko w provincii Capitana neb Lucera w Neapolště.

sky) w Rkp. weř. bib. XI. C. 8. num. 7. *Inc.* Slyšteż wšichni, posluchajte, swésti se žádnému nedajte, držte se wiery prawé, coť jest wše dobré [27 strof].

84. *Tři strofy* českých rýmů, od kohos nejmenowaného dělané na bullu papežskau, kterauž se křižowá wojna hlásala proti Ladislawu králi Neapolskému. Uwádí Pelcel w Lebensgeschichte Kön. Wenzels St. 604 a 607 na r. 1412.

85. *Chwála bláznowstwí*, *Erazma* Roterodamského (Moriae encomion), prosau psaná wtipná satyra. *Hrubý* z Jelení ji přeložil a připsal magistratu Pražskému w r. 1513.

Rkp. weř. bib. XVII. D. 38. listů 57 a přípisu magistratu 3 listy. K tomu náleží: *Wýklad* míst těžších a potřebnějších w Erazmowi, a *přídawky* těch wěcí, kteréž k těm místóm příležejí, listu 58 $^1/_4$. [Přídawky jsau o kněžích, co o nich píše sw. Cyprian, pak co Platina a Pius Baptista]. Tištěna z ní toliko částka w Slowesnosti, w Praze 1820 a 1846.

86. Jana Joviana *Pontana Rozmlauwánie*, kteréž slowe Charon.

Rozmluwatelé jsú Minos a Aeakus, o kterýchž poeti prawie, že na onom swětě duše súdie. Rkp. weř. bibl. XVII. D. 38 listů 30. Hrubý z Jelení, překladatel, praví w předslowí: W tomto filosofowání Pontanus hatle a škrabe odbíráními, kryfy, kunšty s welmi wtipnými šprymy, žerty a přípowídkami některé filosofy a kněží převrácené i křesťany neprawé... To když čísti budete, od smíchu nikoli se někde nezdržíte atd.

η) Dramatické.

87. W rkp. weř. bibl. XVII. E. 1. wěku XV we 4. zpěwy církewní latinské jako: Dominica in adventu domini; infra nativitatem, post epiphaniam; in resurrectione; in diebus rogationum atd. nalézají se také české zpěwy, a sice *a)* širší historie utrpení: Pán Kristus pro naše spasení ráčil do Jerusalema činiti putowání etc. list 93—128. *b)* Incipit ordo trium personarum in die resurrectionis domini sepulcrum visitantium etc. „Panny, paní postupajte, a dále se wzstupajte etc. [Dramatizowané wzkříšení]. l. 129. *c)* Ludus Pascae feliciter incipit etc. „Slyš a nachyl každý ucha swého, co já wám budu prawiti nowého etc.“ *d)* Incipit ludus de resurrectione domini etc. „Zawítaj duom w tyto chalupy, ažť z někoho poprší chlupy etc.“ Tyto hry dramatické, zwláště poslední se zdá slohem býti starší a sáhati do XIV století, ač opis z XV pochází.

ϑ) Nápisy. [1])

88. *Na pečetech* od r. 1433. „† p. obce sirotczy, we gmeno boze polem praczugicie †“ přitištěna listu weřejnému Jana Čapka z Sán, u wojště před Plzní 23 Prosince 1433. (w Archiv. Třeboňském). R. 1440, 29 Ledna mezi 68 pečetmi listu mírnému pánu českých přiwěšenými jsau mnohé české, jako: Pertolt z Lipé, S. Girik. z zkvnffłatu, Gyndrzych. z mychaloviez. S. Zbinek. z Hasenburka etc. od r. 1452 tato: S. (t. sigillum neb sekret?) Proczek z Kunstata. (Dobn. Mon. IV. 436). L. 1454, 2 Října při německém kompromissu krále Ladislawa i pánu českých w půtce s knížaty saskými jest již i titule české na pečetech znamenati, jako: Jindřich z Lipého najwyš. maršálek králowstwie českého. (w arch. Hradeckém).

89. *Na kameni* od r. 1437 (jindy w kostele Božího těla na Dobytčím trhu, nyní w sálu společnosti učené) takto zní: „Léta MCCCCXXXVII z rozkázanie ciesaře Sigmunda a legatuow Basilejských w tomto kostele ohlášeno česky, latinsky, uhersky a německy, že Čechowé a Murawané tělo božie a krew pod dwojí spůsobú přijímajíc jsú wěrní křesťané a prawí synowé cierkwe.“

90. *Hrobní nápisy.* W Poděbradech, we farním kostele jest sice latinský nápis na prwní paní Jiřího z Poděbrad, ale na konci česky přidáno: „Byla jest chudých Máti, milowala wše dobré Panní Ewka Kunka Sternberg. MCCCCXLVIII, XIV die Octobr. (u Lupáče a Welesl. XIX. Novembr.)

91. *Na zwonech*: L. 1403 we Skurách panstwí Zlonického: leta * bozieho * tisicieho * cztirzistého * trzetieho * iacz (čti jakž) * ten zwo * n * vdielan (obraz Krista na kříži). Wiz Hyllos od r. 1820 num. 23. W Miletíně na zwonu nápis: Leta Narozeni Syna Božího 1435 dielan gest tento zwon skrze ruce Filipowi w Hradcy nad Labem. Wiz Bienenberg Alterthümer B. III. S. 164.

c) Romány a zábawné spisy.

92. *Trojanská historie*, přeložená od kohos neznámého na rozkaz Petra Zmrzlíka ze Swojšína a na Orlíku, nejwyššího mincmistra král. českého, (1406—1419) z latiny, kterauž sepsal (1287) Quido de Columna Messanensi, neb raději přeložil z Dykta řeckého a Dareta Trojanského, ano jakž dokládá týž Quido, starý překladatel Římský Cornelius mnoho opustil.

Jest psána slohem wyšším a na mnoze poetickým, ač w newázané řeči, a wíce k románum než k dějepisům náleží. W mnohých wěcech s Homerem se nesrownáwá, ano jej ze lži kárá. Rukopisy jsau *a)* Zlomek w Krakowě na deskách polské knihy od r. 1533 professorem Muczkowským nalezený (nyní w museum) num. 567 takto zawírající: Dokonáno jest toto dielo léta od narozenie božieho tisíc dwú stého osmdesátého sedmého od toho mistra Gwida a přeloženo w českú řeč slowo od slowa k přikázaní slowútného pana mincmaistra řečeného Zmrzlík od najjasnějšieho knížéte krále Wáclawa českého krále léta od narození božího tisícieho čtyrstého jedenactého Amen. *b)* Rkp. na Strahowě, Fol. r. 1437., kterýž sobě

---

1) Znamenati, že na starých nápisech a wůbec w listinách počty Římským spůsobem nacházíme. Prof. Gruber praví, že čím wíce rakauské kniharny k morawské a české straně prohlížel, tím též starší udání let arabskými ciframi psané nacházel. Nejstarší příklad uwádí na wýsadě kláštera benediktinského Geras nedaleko Rohu (Horn), kde psáno na konci: Stalo se léta Páně 1372. [W. Čechoslaw 1831. str. 32.]

dal rytíř Wácl. z Baštku přepsati napřed k slávě boží a ke cti a k užitku lidu rytířského země české, aby je čtúce nebo slyšiece naučili sè slawným a udatným skutkóm rytířským ku obraně zákona božieho a swé wlasti české, chudých a sirých lidí před jich násilnıky bezprawnými." Napřed několik listu chybí, počíná od třetí knihy: „A protož bohom sè modlím, abych tè opatřila." *c)* w Lobkowické bibl. od r. 1442. Fol. přepsaný na rozkaz p. Pawla z Jenšteina, *d)* rkp. weř. bibl. od r. 1462. *e)* rkp. od r. 1467 we 4., kterýž Dobr. widěl w Lipníku. Na konci psáno: Wenceslaus Mirka. *f)* U Tablice byl rkp. necelý we formátè o něco menším než bibli bratrská, bez začátku a konce. *g)* Rkp. od r. 1468 we 4. býwalý w Oseku, kdež jej Balbin spatřil, nyní na Strahowě. *h)* Jiný weř. bib. w XVII. B. 6. num. 5. fol. Na začátku: Tuto se počíná předmluwa dospělého Gwidona z Columny Mezanské na kroniku Trojanskú. Na konci: Skonáwá se tuto kronika Trojanská o tom slawném městè Trojanském a o bojech, kteréž jsú se staly i o jeho dobytí l. 1469 před prowodem welikonočním per me Laurentium de Tyn Horší. Tištěna byla ta kniha r. 1468 brzo po wynalezení tiskařstwí, prawdě podobno w Plzni we 4. 196 listů bez alfabetu, bez kustosu a počtu. Dobrowský pochybowal o roku tom, domýšleje se, že ten rok 1468 wztahowal se na rkp. z něhož sázeno, ale nedůwodně, jakž Ungar a Hanka dokázali. [W Čas. Mus. 1840 str. 77]. Nemá toto wydání titule, hned začínaje: Jakžkoli dáwné wěci nowými druhdy zapadají atd. Na konci stojí: Tehdy od dobytí města Trojanského až do narození pána našeho Jesu Krista syna božího minulo tisice let a pětmezcítma let, a že již od narození syna božího počínáme MCCCCLXVIII, a protož sečtúce ta léta w hromadu, tehdy od dobytí Troje až do té doby minulo jest dwa tisíce let a dewadesáte a pět let. Po druhé wyšla w Praze r. 1488 we 4. též bez titule, počínajíc takto: Počíná se předmluwa dospělého muže Gwidona z Columny z Messanské w kroniku Trojanskú w tato slowa: Jakžkoli dáwné wěci atd. Na konci: A tak skonáwají se knihy kroniky Trojanské. Léta božího tisícého čtyrstého osmdesátého osmého atd. Má listů 240, z nichž jeden prázden, čili auplných 30 archů po 8 listech s alfabetem podepsaným. Třetí wydání s proměnau mnohých archaismůw: Quidona z Columny Messanského Letopisowé Trojanští, to jest wypsání desítileté wálky Řekůw s králem Priamem o obležení, zrádném dobytí a wywrácení přeslawného w swětě města Trojanského pro králownu Helenu atd. w nowě přetištění w Starém městě Pražském w impr. Jana Ottmana Jakubowa l. p. 1603 w 8. Čtwrté wydání od Wácl. Krameryusa w Praze 1790 w 8. podlé třetího, s obnowením jazyka. Páté od Krameryusowých dědicû w Praze 1812 w 8. Šesté od Mart. Neureutra u Jar. Pospíšila w Praze 1843, 8. podlé čtwrtého.

93. *Kronika o Apollonowi* králi Tyrském. Při rkp. Dalimilowy kroniky od r. 1459 (u p. ryt. Krtičky z Jaden, nyní w museum českém.) Wyšla množstwíkrát tiskem, a tudy welmi změněna. Nalézá se mezi knihami od bisk. Olom. r. 1567 prodáwati dowolenými. W Jindřichowě Hradci 1733 8. (3 archy). w Olomauci 1769 8. w Praze 1761 8. u Karla Jos. Jaurnycha.

94. *Walter a Kriselda* (Griselda).

W rkp. čes. museum při kronice o Apollonowi (1459) pak w bibl. křižownické w Praze od r. 1520 w 8. též tam w rkp. z XV stol. we 4. kdež cesta Mandevilly i jiné spisy se nalézají, k. p. žiwot mistra J. Husi atd. Častým tiskem také změněna. W Praze pod titulem: Kroniky dwě o paní Krizeldě, kteráž mnoho protiwenstwí od manžela trpěla. Druhá o paní Lukrecii, kteráž pro swau poctiwost sama se zamordowala. U K. J. Jauernicha w 8. b. r. (ok. 1760). Opět o sobě w Olom. 1779 w 8. Nápis jednoho wydání (w Kutné Hoře 1802 w 8.) jest: Kratochwilná kronika o trpěliwé Kryzeldě, kterážto ačkoli z chudého rodu pocházela, wšak ale w kráse, ctnostech a trpěliwosti mnohé přewyšowala. Wytištěna roku běžícího w 8. (3 archy, bez roku, bez místa).

95. *Briselidis* a rytíř Rudolf, we 14 kapitolách. Rkp. u křižowníkû we 4. z XV století. Wiz předešlé číslo.

96. Dwě kroniky o *Štylfrydowi* knížeti a pánu českém; o *Brunewikowi* synu jeho též knížeti českém.

Tyto w geografickém ohledu nesmyslné a wšak ne bez poetické ceny bájené románky, zwláště Štylfryd má stopy znalé, že we wersích půwodně psán byl. Již Prefát z Wlkánowa w předmluwě na swau cestu (w Praze 1563) takto o ní zmiňuje: „Protož ti a takowí nechť sobě toto mé prosté sepsání místo Brunewíka a kronyky o Štylfrydowi, a místo jiných neužitečných básní čtau, a rozjímají etc. Rkp. jest we weř. bibl. XI. B. 4. a nowý w museum. P. Hankau wydán pod titulem: Stará powěst o Stojmírowi a Brunewikowi knížatech českých. W Praze 1827. w 12. str. 72 nákladem J. Pospíšila. Mezi starší wydání náleží pod tit. kroniky tři, prwní o Štylfrydu, druhá o Brunewíkowi, třetí o Wlastě panně. W Olomúci u Jana Guntera 1565 w 8. Později dwě kroniky etc. w Jindřichohradci u Fr. Pet. Hilgartnera 1738 w 8. (3 archy), w Praze u Jauernicha w 8. l. 1752, 1762. W Příbrami u J. T. Hochenberga w 8. (okolo 1770). w Brně b. r. w 12. u Josefy Hirnlowé, w Olomúci 1780 w 8. a jinde často.

97. Filipa *Beroalda* historie o nešťastné lásce dwau zamilowaných, skrze Mikuláše písaře hor winičných okolo Prahy a Jana Wolfa, w Praze 1507. we 4. O smutném skončení Gwiskarda a Sigismundy (sic) 1564. 8.

Jest to wlastně roman Gwiskard a Gissimunda (?) Konáčem přeložený. Jan Češka w předmluwě k příkladným řečem w Praze 1579 prawí: „Rozuměti jest, že užitečněji bude tuto sobě moci jeden lístek přečísti, nežli básniwé kroniky o Meluzině, o Gwiškardowi, a o Emiliji" etc.

98. Welmi pěkná nowá kronika a neb historia wo weliké milosti knížete a krále *Floria* a jeho milé paní *Biancefoře*, s utěšenými figurami fol. s 59 rytinami na dřewě, 1519 w Praze u Jana Šmerhowského. Po druhé bez rytin 1600 w 8.

99. Kronika o *Perytonowi*, měštěnínu Římském, i o synu jeho jediném *Dyonydowi*, kterak on sobě po smrti otce swého welmi chudičkau manželku zwolil, jménem Brigidu, a kterak oba k rozlaučení jsau přišli, a jak přediwně zase se shledali. W Praze u Jauernicha 1761 w 8. w Holomúci 1770 w 12. W Hoře Kutné u Jiřího Kincla 1736. w 8. (3 archy). W Olomauci 1781. 8.

100. Kronika o *Jowinianowi*, císaři Římském. Často tištěna bez roku a místa.

Obsah jest: Anděl oblekl se do šatů toho císaře, a tento neznán jsa od nižádného, welice tre-

stán byl neštěstím rozličným, až pak, když se wyzpowídal ze hříchů, od swojich poznán jest. Wyšla často o sobě i s jinými, a sice: Kronika o Jowianowi císaři a druhá o Kryzeldě. W Prostějowě u Kašp. Aorga 1560 w 8. pak kroniky dwě o Jowianowi císaři Římském. O Alexandrowi a Ludwíkowi towaryších jeho. W Holomúci 1773 w 8. Též: Dwě kroniky, prwní o Alexandrowi a Ludwíkowi, towaryších sobě wždycky wěrných a w obličeji welmi též podobných, druhá: O Petrowi králi aragonském a o nešťastném oženění a diwných příbězích jeho. W Hoře Kutné u Jiř. Kyncla, w 8. Na konci stojí: Bzovius Tom. 13 Annal. ad Ann. 1212 et 1215.

101. Kronika kratochwilná o ctné a šlechetné panně *Meluzině*. Z něm. přeložená od *Durynka* z Ryngolu. W Prostějowě u Kašp. Aorga 1555. 8. (W r. 1567 prodáwána w Olomúci dowolením bisk.) W Praze u Karla Jaucrnicha 1760. 8.

Nowě tištěna w Olomauci 1764 w 8. w Jihlawě 1805. Tento román již w 15tém století tištěn byl (wiz: Příkladné řeči a užitečná naučení mudrců 1579 w předmluwě).

102. Historie o krásné kněžně *Mageloně* a udatném rytíři *Petrowi*. Wšem milowníkům k přijemnějšímu čtení zřízena a oprawena. Wytištěna 1565 w 8. w Králowé Hradci (bez roku, archů 6 silná).

Též na Horách Kutnách 1805 w 8. W Olomauci 1767. W Praze 1793 w 8. W Olomauci u Josefy Hirnlowé 1780.

103. Welmi pěkná a pohnutedlná a čtení hodná historie o newinně saužené sw. Pfalchraběnce *Genowefě*. W Příbrami u Fr. Hochenbergera 1757 w 8. W Brně 1772 w 8

Pak pod titulem: Historie o trpěliwé hraběnce z Brabantu jménem *Genowefě*. W Olomauci 1767 w 8. tamž u Josefy Hirnlowé 1784 w 8. W Praze 1789. w 8. w Jihlawě 1805 w 8. O předělané této historii w. Odděl. VI.

104. Historie o hraběti *Jindřichowi* a synu jeho, kterýžto dwakráte přepodiwně od smrti wyswobozen byl. W Olomauci u Josefy Hirnlowé 1757 w 8. pak na Horách Kutnách 1801. 1805. w 8.

105. Wtipné průpowědi, přísloví a psaní bratra Jana Klenowského nazwaného *Palečka*.

Rkp. bibl. kapitolní má nadpis: *Pamět bratra Jana Palečka;* rkp. z XVI století někdy u Rybaiho: *Artikulowé*, kteréž bratr *Jan Paleček* při králi Jiřím českém činiwal (wlastně rozpráwky o wtipu a dobročinnosti jeho). Jan Jičinský, tiskař, w předmluwě na swůj Tytulář (1567) uwádí jeden artikul, a nazýwá Palečka českým filosofem. Sixt Palma oprawil řeč těchto artikulů a wydal je pod nápisem: Historia o bratru Palečkowi, stawu rytířského člowěku, w Praze 1610 w 12. Připsal je Jiřímu Smrčkowi, primatoru w Soběslawi. Opět w Berlině okolo r. 1756 s nápisem: dwanáct kusů aneb artikulů etc. a jinde bez roku a místa. Zpráwa o něm a kusech jeho stojí w prwním swazečku: *Paleček*, od F. Rubeše a F. Hajniše. W Praze 1841.

B. ŘECKÁ A ŘÍMSKÁ LITERATURA.

106. *Aesopowé básně* (bájky) s jeho žiwotem.

Wydány byly brzo po wynalezení tisku, jakž domněno, w Kutnéhoře, a jakž podlé liter saudí Dobr. w Praze okolo r. 1487 neb 1488 we 4. Zachowaly se toliko dwa listy z toho wydání s rytinami na dřewě (w knihowně Strahowské.) [W katalogu knihowny hrab. Mitrowského zaznamenáno jest wydání od r. 1487 a 1557. Zdali celý exemplář, newědomo.] Pak: Žiwot Aesopa s některými jeho rozpráwkami z řeckého jazyka a ostatek z německého do našeho českého přeložený. W Prostějowě u Kašp. Aorga, nákladem J. Günthera impressora Holom. 1557 we 4. Potom: Žiwot a skutkowé Aesopa mudrce znamenitého, co on žiw jsa, kratochwilného působil, i také jaký konec žiwota wzal, w Holomauci u Fridr. Milchthalera 1567 w 8. 1579 též tam bájky pod titulem: „Aezopa kniha s fabulemi a básněmi, též staré fabule, které také Aezopowi připisují, též nowé fabule, smyšlené od Remicia, také Aezopowi připsané, též fabule Anyanowy z němčiny přeložené.“ Potom: w Holomauci skrze Jana Milchthalera 1609 w 8. Wydání od r. 1600, z kterého p. Dobrow. několik archů měl, zdá se mu býti toliko wýbor některých bájek. Celá kniha opět wyšla w Olomauci 1639 w 8. (s obrázky jako Prostějowská). Ta jest bez žiwota Aezopowa, kterýž ale pro sebe u jiných tištěn býwal. Též w Praze u Petra A. Benka r. 1696 w 8. Od Krameryusa posléze: w Praze w 8, 1791 str. 259. Každé z předešlých wydání co do řeči a pořádku, změněno bylo. Krameryusowo zawírá mimo předmluwu, žiwot Aesopůw, 4 knihy jeho básní, též také básně staré, Aesopowi připsané, potom básně od Remiciusa složené, a naposledy básně Anyanowy z něm.

107. *Luciana* 1) dwoje rozmlauwání *a) Charon a Palinurus*. O rozličných lidských stawích, a zwláště o nejbídnějším stawu welikých pánů. *b) Terpsion a Pluto*. O těch, kteří lidí starých smrti pro zboží žádají, w Praze 1507 w 4. (20 listů). Překladatel i wydawatel byl Mikuláš *Konáč*, a to prwní od něho tištěná kniha. Druhé rozml. wydal prof. Jan Nejedlý w Hlas. 1806 maličko proměněné.

2) Kratochwilní spolu i užiteční listowé a *žaloby chudých a bohatých* před Saturnem na sebe odměnně taužících od Lucyana, řeckého mudrce důmyslně popsané we 4. (2 archy) w Běle r. 1520. Z latinského přeložení Erasmowa w češtinu uwedeno od Oldřicha Welenského.

3) Rozmlauwání bohůw pohanských 1566 w 8. [Prodáwalo se též w Olom. 1567. Snad to jest Konáčowo dwoje rozmlauwání?]

108. Spis *Isokrata* k Demonikowi napomenutelný od Wáclawa *Píseckého* z řečtiny přeložený.

W přípisu Řehoři Hrubému chwálí češtinu nad latinu, jakožto řečtině příbuznější. Rkp. weř. bib. XVII. H. 13 na papíře w 12. Jiný rkp. tamže XVII D. 38 na 10½ listech fol. Tištěn w Praze u Jana Morawusa 1512. Též pod tit. Řeč mudrce Isokrata ad Demonicum. W Prostějowě u Kašp. Aorga 1558 w 8.

Weleslawína oprawiw češtinu, wydal je s latinským přeložením: Isocratis ad Daemonicum paraenesis de officiis, Hieronymo Wolphio interprete etc. 1586 w 12. listů 47. Po třetí Krameryus w knize: Wečerní shromáždění Dobrowické obce w Praze 1801. Po čtwrté w Hlasateli díl IV. 373 (1818.)

109. M. Tullia *Cicerona a) Laelius*, aneb o *přátelstwí*, přeloženo od Řehoře *Hrubého* z Jelení.

W Rkp. fol. weřej. bibl. od r. 1513. XVII. D. 38. 25 listů; též rkp. tamže XVII. H. 13 listů 1—58. Tiskem wyšlo s latinským textem od P. J. Zimmermanna w Praze 1818 w 12.

b) Kusowé hodni podiwení a jenž zdání lidské přewyšují.

Jsau to paradoxa Cic. a sice. *a)* Co jest slušné, toliko jest dobré. *b)* W kom šlechetnost jest, tomu ničehož se nedostáwá. *c)* Wšickni múdří sú swobodni. *d)* Že sám múdrý jest bohatý. [Od Řehoře Hrubeho z lat.] Rkp. weř. bibl. XVII. H. 13 w 8. Tištěno w Hlasateli IV. 133.

110. *Seneky a) o hněwu* [wiz Lactantii Firmiani o prawé poctě boží 1518]. *b)* knihy o *mrawích*. Rkp. w museum num. 768.

111. *Herkulesowy práce.* Wýtah překladem Řehoře *Hrubého* z Jelení z latiny. Rkp. weř. bibl. XVII. D. 38. listu $6^1/_2$.

C. HISTORIE.

a) Politická.

112. Wálečné *tažení Taboritůw* do Uher r. 1423. Ze staré kroniky české tištěno w Čas. mus. 1827. III. 115.

113. *Kronika* od r. 1338 až do 1432, kteráž podlé Rkp. kostela kapitolního tištěna byla s latinským přeložením w knize: Script. rerum Boh. T. II. (r. 1784). Z počátku krátká, potom širší.

114. *Letopis* český od l. 1278 až do 1337. Pozdějši rukau připsáno až do 1597. Rkp. w mus. 559. (chron. Martim.)

115. *Zápisowé* za krále Zigmunda a jiná *akta wálek husitských.* W rkp. mus. 742.

116. *Krátká* česká *kronika* od r. 1388 až do 1440 w Rkp. fol. kterauž Pelcel měl.

117. **BARTOŠEK Z DRAHENIC** psal ke swé latinské kronice (1419 — 1443.) mnohé příběhy jazykem českým (až do r. 1464).

118. **HILARIA** děkana kost. Pražského *Traktat* k Janu z Rosenberka proti z církwe wyobcowanému Jiříkowi z Poděbrad, králi českému, (1466). Rkp. w 4. w bibl. weř. XVII F. 32.

119. **JOŠTA Z ROSENBERKA** biskupa Wratislawského některé punkta neb kusy králowně Johanně 1465. Rkp. pap. we 4. weř. bibl.

120. Wšeobecná *historie* od **PAWLA ŽIDKA** pro krále Jiřího sepsaná, na 6 wěků rozdělená.

Jest wlastně částka jeho Spráwowny (wiz polit.). Nejstarši historie nám k žádné téměř potřebě; nowější, jednajíc o císařích, zawírá některé platnější nám příběhy. Karel IV chwálen, Wáclaw haněn. Poslední jest Fridrich. Sloh Židkuw sice prostý a nehledaný, ale Balbinem wysoko nadsazený.

121. Kronika o *Alexandrowi* Welikém, z latiny přeložená w newázané řeči.

Rozdilná od Alexandreidy we werší h. plná nechutných bájek. Rkp. na pergam. od r. 1433. w 8. we weř. bibl. Pražské XVII. H. 4 s nadpisem: Žiwot welikého Alexandra macedonského, jenž swú múdrostí podmanil weškeren swět pod sebe a skrotil. Na konci: Tuto se skonáwá weliký Alexander krále Filipa macedonského Olympiady králowny, léta od narození syna božího 1433. Jiný rkp. tamže we fol. w XVII B. 6. čísl. 7. *Počátek* : Nejmaudřejší zajisté aegyptští uměјí země a wody mořské etc. *Konec* : Tak se skonáwá wel. Alexander macedonský, Filipa krále a králowny Olympiady, a tak konec. [listu 55 fol.] Rkp. u p. ryt. z Neuberka při kronice Martimiani od r. 1445: Tuto sě počíná celá kronika o welikém Alexandru atd. a má 146 kapitol. Tištěna jest s nápisem: Kniha o wšech skutciech welikého Alexandra. W Plzni 1513 w 8. u Mikul. Bakaláře.

122. Letopisowé čeští, jakožto pokračowání Pulkawy od r. 1340 do 1470 Rkp. (saec. XVII) fol. weř. bibl. XI D. 6. pag. 508—555.

123. *Nowá kronika*, totiž pokračowání w staré od Beneše z Hořowic přeložené kronice, která se s králem Wáclawem skončila.

Balbin drží za spisowatele jejího Matěje Laudu, ale mylně, poněwadž nejmenowaný půwodce na swědectwí Laudy odwoláwá se, když o wyjití studentů z Prahy rozpráwí. Rkpisy té kroniky nestejně sáhají od r. 1393 do 1442, jiný do 1453, jiný (weř. bib. XVII D. 6.) do r. 1467. Litoměřický do 1470, Wratislawský do 1471. Tiskem wyšla pod nápisem: Pokračowání kroniky Beneše z Hořowic neb příběhů země české od l. P. 1393 až do 1470 zběhlých, kteréž ponejprw na swětlo wydáwá J. W. Zimmermann etc. W Praze 1819 w 8. maj. str. 160. Za základ položil wydatel rkp. weřej. bibl. XV D. 6, ale užil i jiných we swých poznamenáních na zadu knihy. Plněji a lépe wyšla kniha ta pod jménem: Scriptorum Rerum Bohemicarum Tomus III etc. Staří létopisowé čeští od r. 1378 do 1527, čili pokračowání w kronikách Přibíka Pulkawy a Beneše z Hořowic, z rukopisů starých wydané. Péčí a nákladem kr. čes. společnosti nauk. W Praze písmem Jana Pospíšila 1829 w 8. mal. předml. XVIII str. 524 mimo registřík. Létopisy tyto ze 17 rkp. pracně, rozumně a saudně w jedno sestaweny p. Frant. Palackým, co obzwláštní a bohatý pramen historie české onoho wěku powažowány býti mohau. Wýjimek tištěn w Čas. mus. 1827 III. 115. (Wálečné tažení do Uher.)

124. *Zbírka* auplnější z *kronik* od r. 1312 až do r. 1509 w Rkp. bibl. křižownické w 4.

Sbíratel pilný měl wíce pramenů mimo nowau kroniku. O Rokycanowi u něho jsau zpráwy od jiných historiků posud neužité.

125. *Summa* celé *berně* králowské od klášterów a měst. Rkp. w museum č. 767 [w. Rozbor. 1842.] *Stawowé* král. česk. dle rozdělení krajůw sepsaní. Rkp. weř. bib. XVII G. 15 we 4. a z druhé půle XV stol.

126. Česká kronika *Aenea Sylvia* [1]) z lat. od *Konáče* přeložená a wydaná w Praze 1510 we 4. s rytinami na dřewě.

Po druhé pod nápisem: Kroniky dwě atd. 1585 we 4. od *Weleslawiny* s Kuthenowau kronikau, oprawená. Po třetí u Kram. dědiců w Praze 1817 w 8.

127. *Sjezd* císařské welebnosti we Wídni a nejjasnějších tří králů Jich Milostí.

---

1) Aeneas Sylvius Piccolomini (1405 — 1469) papež pod jménem Pia II. welice wzdělaný, a w dějích swého wěku aučinný. Též wlasky přeložena. Venezia 1545 w 12.

(Prwní to nowiny české), w Praze 1515 w 8. (u Mik. Konáče). z lat. Jana *Cuspiniana*.

128. Mik. **KONÁČ** psal kroniku českau, o které Lupáč prawí, že jest psána se zwláštním saudem a maudrostí.

129. *Kronika česká.* Počíná: Mnozí lidé rozumní atd. Na konci léta božího 1518 dokonány jsau tyto knihy... a psal je Jan Trubač, služebník pánůw Nowoměstských J. M. i také swázal atd. Rkp. w museum num. 769.

130. Předmluwa ze spisu latinského wyložená, co nyní w městě Římě o *Turcích* na obecním sněmu jednáno bylo, w Boleslawi 1518 we 4. u M. Klaudyana.

131. Historie o *wolení* a korunowání *císaře* Karla pátého (1519). W. pol. hist. Welesl. str. 79.

132. **BARTOŠE** písaře, o pozdwižení jedněch proti druhým w obci Pražské l. 1524. Rkp. weř. bib. od r. 1601 fol. XVII (C. 4. a jiný z XVI stol. XVII. D. 5. fol. listů 298 [o ní Welesl. w Kalend. zmiňuje 9. Aug. a 22 Mart.]

W prwní a druhé knize jedná o kralowání Wladislawa, o králi Ludwíkowi a synu jeho, zwláště o bezprávném autisku z saužení a trápení lidí mnohých w Praze bez winy od spráwcůw swětských a duchowních; w třetí knize o usilowání Ludwíka pomoci lidem utištěným a o zahynutí jeho. 4. Knihy o wolení Ferdin. I za krále a skončení bauře. Mezi hlawními osobami jest Cahera administrator, kteréhož charakter žiwě se předstawuje. Wůbec historie ta wýborně psána a čtení hodna. Přídawky k rkp. tomu zawírají: *a)* O knězi Hawlowi Wodňanském nepokojném 1558. *b)* List starých Čechů... obhajcí prawdy Kristowy, též jazyka českého. *c)* O kompaktatech, swědectwí o přijímání swátosti welebné pod obojí spůsobau 1417. *d)* Wyznání wíry starcůw 1575. Jest tedy později opsán rkp. než sepsán. Též rkp. na Strahowě.

133. Kronika česká. O *Pražském biskupu* Ondřejowi atd. Léta 1207 až do léta 1524 w rkp. Wyšehradském. Wiz Rozbor 1842 str. 174.

b) Historie církwe a náboženstwí.

134. *Fucherii* Carnotensis historia expeditionis Hierosolimitanae t. Historie o *tažení křížowém* do Palestiny r. 1099. přeložena do češtiny od *Hynka*, syna krále Jiřího, podlé swědectwí Lupáče, neb na rozkaz jeho, jakž myslí Dobner (Annal. VI. 34.) kterýž ji četl. [Rkp. ten newíme kde se poděl.]

135. **JAN HUS.**

a) Smíření (concordia) *mezi arcibiskupem* a *Janem Husem.* Počíná: Najprwé což kněz arcibiskup s swými kněžími a pomocníky s jedné strany, a rektor i mistr Jan Hus s jinými mistry a pomocníky atd. Rkp. weř. bib. III. G. 16. str. 97.

b) List odwolání, lat. slowe appellatio t. od papeže na nejwyššího sudího. Rkp. od r. 1515 nalezl Dobr. w Staré Boleslawi. [Wiz Lit. jeho. I. 135.] — Item: List weliký pod pečetí wšeho sboru mistrowského a před dwěma písaři obecníma, jichž jest mistr Jan Hus na swědectwí žádal a zawolal a před nimi přede wšemi swau wíru wyznáwal. — Item: podal jim swau rukau napsané wíry na listu poselacím do dworu ku papeži wyznáwaje atd. [To wše uwádí Sturm we Srownání atd. na str. 377.]

c) Listy rozličné k jeho při a uwěznení se wztahující. P. Boček jich shledal ke dwadceti českých. My tuto uwádíme:

α) List po wypowědění z Prahy. Poč. Bóh s wámi páni milí a mistři! Prosím wás, aby najprwé wážili při boží >< aby kněžie stawíce službu, nepřekážeti wašemu úmyslu. Amen. Rkp. Wíd. bibl. pod num. 4955. fol. 73. [Saec. XV. 4.] Rkp. Budišinský w bib. Gersdorfské [saec. XV. 4.] num. 22 též tam fol. 51. 147 ab. Rkp. křižownický w Praze od r. 1472 str. 214 sld.

β) List při odchodu do Kostnice. Poč. Mistr Jan Hus w naději kněz a sluha pána Ježíše Kr. wšem wěrným a milým bratřím w pánu Ježíšowi, jenž sú boží slowo skrze mě slyšeli a přijali >< istam epistolam reliquit magister Hus in recessu ad Constantiam, qui recessit feria quinta ante S. Galli an. Dom. 1414. In Cod. chart. saec. XV. 12. (Boček).

γ) Listy ze žaláře. [Rkp. w křižown. bib. w Praze we weř. bib., w museum a jinde se nalezají.] Zde stůjte:

(α) Mistr J. Hus w naději sluha boží wěrným wšem Čechóm, jenž boha milují a budú milowati, žádost swú i modlitbu nestatečnú wzkazuji >< nesmiem řieci, by to byl list mój poslední aneb ještě buoh wšemohúcí móž mě prostiti.

(β) M. J. Hus w naději sluha boží wšem wěrným, jenž boha swého zákon milují a budú milowati, žádost swú, aby w prawdě a milosti boží prospíwali >< a nasadie swých žiwotów k smrti pro prawdu p. Ježíše Kr., jenž dá wám i mně wěčnú radost. Amen. Psán list na sw. Jana křtitele w žaláři w okowách w paměti té, že sw. Jan také w žaláři w okowách pro boží prawdu jest sťat, atd.

(γ) Buoh s wámi. Měw weliké domněnie z mnohých příčin, psal jsem jako bych měl zajtra skonati atd. >< Dán list we čtwrtek před vigilií sw. Petra u wečer.

(δ) Mistr J. Hus w naději atd. Wěrní a w bohu milí páni, panie, bohatí i chudí, prosím wás a napomínám, aby pro boha poslauchali atd. >< aby milý P. buoh s nimi i s wámi přebýwal w milosti nynie a potom u wěčné radosti. Amen. — Psán list tento wám w žaláři w okowách čekaje na zajtřie na smrt otsúzenie atd. >< dán list w noci s pondělí před sw. Wítem po dobrém poslu. *Rubro:* Tyto epištoly psal jest w žaláři w okowách české obci mistr J. Hus. Anno Dom. MCCCC XV. [Rkp. weř. bib. XI D. 9. str. 215—220.]

(ε) Jiný list ze žaláře poslaný. počíná: Zdrawie a cožkoliwěk wymýšleno můž býti w třewách Jesu Krista najmilejší w bohu, kteréž já miluji w prawdě atd. [Rkp. weř. bib. III. G. 16 we 4. na listu 84.]

Tiskem wydán: List z Konstancí knězi Hawlíkowi, Jakaubkowi, a Robertowi hospodáři swému, 1459 fol. b. m. Pelcel domníwá se, že ten spis některým Čechem snad w Štrasburce neb Mohuči cestujícím do tisku dán byl. Dobrowský pak ujišťuje, že omylem stojí rok ten na místě 1495. ano tiskařstwí jen o 9 let dříwe nalezeno bylo. My

wyšetření toho budaucnosti zůstawujeme. Při Passionalu od r. 1495 wyšel zwláštní přídawek pro kališníky 16 listuw silný, w němž se nacházejí: J. Husi žiwot a smrt, mimo čtwero psaní jeho z Kostnic kněži Hawlíkowi a jiným poslané. Opět u Pawla Seweryna 1533 w 8. Při postille od r. 1563 jest sedm epištol jeho ze žaláře poslaných. Prwní lat. psaní, kteréž Luter wydal pod nápisem: Tres epistolae sanctissimi martyris Joh. Hussii e carcere etc. 1536. 8. jsau z češtiny přeloženy. Též w auplnějším wydání jeho listuw (Vitembergae 1537. 8.) přicházejí některé části, jako intimationes a některá psaní, která puwodně česky psána byla. (Dob. Lit. II. 228.) [1])

(*) List z Konstancí jednomu kněži: Pokoj od hříchuow, spasení k žiwotu atd. To o čem wědomost, a co jest před rukama atd. Rkp. XVI wěku w mus.

136. *Litterae Universitatis* studii Pragensis *de ritibus* et ceremoniis, quae in ecclesiis observari sunt consuetae. Dalum 1418, 7 Febr. Tentýž spis také česky s datum 1417, 7 Febr.

Zastáwá se w něm očistec, obrazy, swěcení wody atd. W rkp. kap. Pražské při Řečech Mudrcůw. W témž rkp.:

137. *Čtyry kusy křesťanské:* Swobodné kázaní slowa božího; udělowání swobodné těla a krwe Kristowy; o kněžském zboží; stawowání hříchůw.

(Jsau to známé čtyry artikule Pražské.)

138. *[Swolení bratří 1464]* „Wydán starším.“ *Inc.* Přede wšemi wěcmi nejprwé o to sme se swolili, abychme se spolu we wíře pána Kr. ostříhali etc. *Expl.* a ke wšem milost ukazowal, a bez aurazu a pohoršení, co jest na něm, wšem lidem byl.

Rkp. Arch. bratr. V. fol. 260—261, s podpisem: „Titul tohoto swolení tento sem nalezl: Spisek starých bratří, učiněný l. p. 1464. o swolení týchž bratří, na čem sau se spolu swolili na horách Rychnowských léta swrchu psaného.“

139. *Mandát* krále *Matiáše*, jímž bratří z Morawy wypowěděl r. 1481. [Později odwolán byl.] Uwádí Jafet w hist. br. list 142 [2]).

140. *Psaní bratrská* králi *Wladislawowi* — troje w rozdílném času wydaná, kteráž i tištěna jsau, prwní l. 1503, druhé l. 1504, třetí l. 1507.

[Doswědčuje Jafet na list. 170. Díl psaní (1507) w opisu zachowán. W. Jafet hist. br. list 102.]

141. *Apologia* ku kr. Wladislawowi. W Normberce wyd. [Sturm srown. str. 139.]

142. *Pět artikulůw* — od *mistrů* Pražských proti bratřím sepsaných r. 1503 a králi Wladislawowi do Budína poslaných, aby kompaktata s Čechy upewněna byla. [W. list neb spisek C. III.]

143. Pět *artikulůw bratrských* wůbec wydaných a tištěných (1503) za příčinau těch pěti artikulůw mistrowských wyšlého psaní králowského proti bratřím. [Jafet hist. br. list 11.]

144. Spis fakulty theologické na universitě Pražské o tom, kterakby se škodné rozdělení mezi žákowstwem králowstwí českého přetrhnauti mohlo. (boh. et lat.) Rkp. weř. bib. XI. D. 5 fol. 15 sld.

145. Mandát krále Wladislawa o Pikharty, kteří se bratří jmenují, 1508. *Inc.* My Wladislaw atd. oznamujem tímto listem wšem, znamenawše, kterak w král. našem českém i také w markr. morawském znamenitě bludowé Pikhartští se rozmohli ╳ in fine: Tento weypis dán jest z desk zemských z rozkázání uroz. p. staršího Popela z Lobkowic atd. 1545. Woldřich z Prostiboře na Ložowicích, místopísař králowstwí českého. W rkp. weř. bibl. XVII. G. 12. Též XVII. A. 16.

146. *Jiný mandát* kr. Wladislawa (proti prwnímu a proti bratřím) jímž prwní zkazil a umořil. [Jafet w hist. bratr. fol. 170.]

147. ŘEHOŘ (puwodce Jednoty) sepsal knihu o wěcech Jednoty bratrské, jejíž titul: Toto psaní učiněno jest atd. [w Jafetowě hist. brat. list 59.]

148. *Kniha Jednoty* bratrské zwláštní a weliká, častěji citowána jest w Jafetowě hist. brat.

Akta bratří — jichž se w Lešně bratří tří rozdílných exemplárů doptali. [W. ohlášení bratří w Lešně r. 1635. str. 47.]

149. *Wypsání spůsobů* a obyčejůw *bratří* českých. Zlomek rkp. 3 listy z XV stol. we 4. w bibl. Mikulowské. (Boček.)

150. Počínají se kniehy Wawřince *Vally* o neprawě uwěřeném a smyšleném Konstantinowu papeži nadání. S předmluwau ($2^1/_2$ listů), wšeho listů 51. Rkp. od r. 1513 weř. bibl. XVII D. 38. Přeložil Řehoř *Hrubý* z Jelení. Přitom: *Wýklad* nebo otewření míst těžších we Vallowi tamž 2 listy.

151. D. Martin *Luter* před welebností císařskau i přede wšemi knížaty říše, — k napomenutí jich, odwolati knihy pod jménem jeho wydané — odpowěd dáwá. 1521 we 4. 6 listů w Praze.

152. D. M. *Lutera* pro kterau příčinu papežské knihy spálil. 1521 we 4. w Praze. (w Holom. u Lyceum).

153. List pana Jana *Premyšlenského*, kterýž jest psal ke wšem stawuom, když se byli sešli do kolleje: o *neřádu kněžském* 1521 we 4. (bez místa) tlačen na žádost Jindřicha Špetla.

---

1) Depositiones contra M. J. Hus, obsahují mnohé kusy jazykem českým psané. Rkp. we 4. (w Mus.)

2) Částka bratří morawských Matiášem wyhnaných s knězem Mikulášem Slanským do Moldawy se wystěhowali, kamž čeští bratří po Eliáši Křenowském poslali psaní napomínajíce jich k stálosti a trpěliwosti, což stalo se asi we dwau létech (intra biennium). Odtud po šesti rocích, někteří i dříwe, do Morawy se nawrátili. Regenvolsc. hist. Eccl. p. 36.

154. O *puowodu církwe* swaté w prawdě swatosti její. A též i o puowodu církwe zlostníkůw. A přitom o puowodu sluh i úduo obojie církwe. A tak i o jiných wěcech spis tento učiněn jest we jménu páně etc. Na konci stojí: „To až potud buď o puowodu jednoty bratrské i řádu kněžského při ní. 1522 we 4. A — K po 8 listech. L jich má 6. (u Štyrsy).

Potom w Králowci pod týmž nápisem w pokaženém prawopisu: O puowodu cierkwe swaté atd. nyní wnowě ten spis bez proměny w celosti, jak od předků sepsaný byl, s pomocí boží sem přetisknauti dal nákladem mým k potěšení ostatkům bratřím českým cchuzeným a po cizích krajinách rozptýleným, bohu wšak wěrným a milým do rukau podáwám přetisknutý w panowání Mozkowském 1761. Na konci: Wytlačeno w Králowci 1762 u Jana Fridricha Driste. W 12. str. 252. W přídawcích od str. 220 do konce wyprawuje wydawatel Jan Schlerka (Šlerka) swé příběhy, že jsa prawý Čech z města Poličky, wyučený řemesla řemenářského wyšel dwakrát na Slezsko a tam kázaní měl, aby jednotu bratrskau zkřísil, ale od zlých lidi z neslýchaných hříchůw a bludůw osočen a od wlády pruské ze země wypowědín, že do Polska a odtud do Králowce se podal, zde w největší chudobě žiw jsa, a wšak přece mimo tuto knížku již i postillu do tisku přihotowenau maje atd. Na straně 244 jednu ze swých perorací takto podepsal: Datum w slawném panowání Možkewskim dne 22. Februarii 1762 na břehu Mořském sebsano mau wlasny rukau Jan Schlerká. (sic.)

155. O *ustanowení služebníkůw církwe*. Purgmistru a raddě.. města Prahy, hlawy král. českého Martin *Luther* w Wittmberce 1523 we 4. A — F.

Jest to onen list Luterůw k stawům českým 1522. 15 Července, o kterém praví Balbin w swé Epitome, str. 586. haec epistola typis edita Bohemice multum attulit turbarum.

c) *Žiwotopisy.*

156. *Spis o utrpení* M. Jana *Husa* w Konstancí. *Inc.* Od narození pána J. Kr. milého po tisíci po čtyrech stech patnáctého léta, když jest ten zbor Konstanský, po jetí M. Jana Husa w žalářích, w nichžto držán jest byl a seděl... ⨯... súdě žiwé i mrtwé požehnaný na wěky pro nás hříšné ukřižowaný J. Kr. pán náš milý Amen. Rkp. u křižowníků w Praze (XXII. A. 4.) od r. 1472. str. 367—400. Podobno od Petra z Mladěnowic složený, kteřýž jakožto notar Jana z Chlumu w Kostnici očitým swědkem Husowy smrti byl.

Dle swědectwí Lupáčowa tento spis w českých kostelích čítán býwal, protož nachází se, jakož i žiwot Jeronyma připojený k Passionalu tištěnému r. 1495 jako záwěsek (w některých exemplářích). Na ten se potahuje w Indexu znamení N. 14. a O. 3. Též pro sebe wyšel w Praze 1533 w 8. u Pawla Seweryna, též bez roku (1600) u Sixta Palmy. (D. Lit. II. 248.)

157. *Žiwot* M. Jana *Husi* a M. *Jeronyma;* připojena epištola Poggia Florent. o smrti mistra Jeronyma Čecha a — f. po 8. W Praze 1525. [Wýtisk bez tit. u Bočka]. List Poggia též při kronice Wel. 1585, pak w Arch. Čes. III. 198.

158. [O *umučení* M. J. *Husi*] *Inc.* Znamenaw, že mnozí mnohé wěci o položení sl. pam. M. Jana Husi psali sú jinak, nežli se jest při něm dálo atd. *expl.* od wěrných shladiti chtíce. Rkp. Wídeň. 4524. fol. 45. s podpisem: A tak se skonáwá položení o umučení slawného kazatele prawdy boží M. Jana Husi atd. A ty wěci swrchu psané dály sú sě l. 1415 w sobotu w ochtáb S. Petra a Pawla apoštolůw. Ibidem 4557. fol. 125—139 (prawopisem Husowým).

159. *Zpráwa swědka očitého*, co se stalo l. 1415. w Konstancí.

Zpráwa ta w bibl. Raudn., na 11 listech w 12. psaná w XV století, rozdílná jest od napřed dotčené, a téměř celá ze psaní Husowých o sobě wytažená. Počíná: L. 1415 já krátce sem položil o těch wěcech, které sú se staly w zemi šwabské atd.

160. M. *Jan* z PŘÍBRAMI (1430). Tuto se wypisuje *žiwot kněží Táborských*, od jich počátku až do tohoto léta. *Inc.* My kněžie a kazatelé i jiní Čechowé wěrní, swětští i duchowní, českého jazyka milowníci snažní a ustawní, nemohúce trpěti wíce toliko bluduow... ⨯... It. tudiež nectný Matěj Lauda s jinými kněžími Táborskými té wieře se protiwiechu a powstawše jí odpieráchu, a že je obec tu wieru seznala, hněwiwě žehráchu.

Ms. Třebon. A. 16. in 4. sec. XV. fol. 44—83.

161. KRASONICKÉHO Wawř. Spis o *Učených*, obwzláště jednoty bratrské. (Boček) w Jafet. f. 79.

162. Wýtah z žiwotů papežůw, kteréž sepsal *Platina* k wyswětlení Vally od *Hrub.* z Jel. Rkp. weř. bibl. XVII. D. 38.

163. *Pamphila* mládence rozpráwka o Serciapelletowi písaři obecném, w Praze 1514. w 8. (u Mik. Konáče).

164. *Žiwot Mahometa* a bludy jeho. 1498. w 8. w Nowém Plzni. 4 archy od Mikul. Bakaláře tlačeno.

d) *Měst.*

165. *Kronika Táborská* až do r. 1443. lat. i česky, na niž se w bratrských spisech častěji odwoláwají.

[Latinský exemplář se zachowal, český wšak posawad neznámý]. Sepsal J. *Lukawec*, pokračowal Mik. z *Pelhřimowa* biskup Táborský. (Boček)

166. *Zřízení města Hranic* (w Morawě) od r. 1522. s přídawky r. 1564 a 1568. Rkp. saurwěký fol. 20 listů (Boček).

167. Dopisy Domažlické (1450—1509). Tištěny w Arch. česk. IV. 230. — Zápisy Domažlické (1404—1526), tamže 236.

168. *Registra urbární* zboží městu *Táboru*

náležejících. Z XV století we 4. Rkp. u P. Brożowského z Prawoslaw (nyní w Táboře).

169. Krátká *kronika* o Králowé *Hradci*. Rkp. obsahující příběhy od r. 1288 až do r. 1460 nejwice Hradce se týkající.

(W. Pelzel Vorbericht zu Lebensgesch. K. Wenzels. Th. II.)

170. Dawní zpráwa i *rozepře* nowého a starého *Měst Pražských* na počátce XV wěku. Tištěno z rkp. Děčínského w Čas. mus. 1836. III. 299.

171. *Půtky* měšťanů *Budějowských* s pány *Rosenberskými* w XV stol. Tištěno w Čas. mus. 1831. III. 284. *b)* Pře Racka Kocowského s Budějowskými (1472—1484). Arch. Česk IV. str. 64 sld.

172. Potwrzení *wýsad* Nowému *Městu Pražskému* od Wladislawa. Z rkp. kap. Pražské česky a latinsky r. 1461 (snad 1471?)

173. Summa integra Bernae regalis, *Summa berní* měst a klášteruw země české. Rkp. weř. bib. XVII. F. 49. num. 5 (7 lat.) z XV stol. Též XVII. C. 22. num. 5. et XVII E. 4. num. 1.

174. *Zpráwa* o rozličných wěcech *města Pražského*. W rkp. weř. bib. XVII. F. 49.

e) Rodůw, hradůw a panstwí.

175. Půwod pánů Haugwiců z Biskupic od r. 1450. we 4. (chybí titul) w museum.

176. *Poznamenání rodůw panských* pod jednau léta 1504. Wiz Talemberskau knihu list 383. Rkp. mus. N. 160.

177. *Archiw Pernšteinský* t. wšechny listy na rod a statky Pernšteinské se wztahující pilně a úplně přepsati dal Wilém z Pernšteina w registra čili knihy nazwané Pernšteinské, kterýchž se dnes čtwero obsahem téměř od sebe rozdílných zachowalo. Rkp. XV stol. (Boček).

178. *Poručenstwí* a kodicil *Wiléma z Pernšteina* [nejwyššího hofmistra král. českého † 1520] od r. 1516. w půwodních listech zachowalý. (Obsahem historickým pro Čechy a Morawu wzácný). Opis u p. Bočka.

179. Pana *Wojtěcha z Pernšteina zřízení* o spráwě hradu a panstwí Potenšteinského i Litického okolo r. 1525. Z rkp. archivu Pardubského tištěno w Čas. mus. 1835. str. 269.

180. *Charakteristika p. Bohuslawa z Swamberka* a paní *Magdaleny Swamberské z Šellenberka*. Rkp. weř. bib. z polowice XVI století. XVII. E. 19. Tištěno w Čas. mus. 1830. III. 267.

f) Řádůw.

181. *Jiřika* PROSTĚJOWSKÉHO Notule bohabojným pannám u sw. Anny. 1511. Rkp. weř. bib. XVII. E. 20.

182. Počíná se *řehola sw. Augustina* doktora slawného. Tyto wěci přikazujem držeti těm, jenž jsú w klášteře atd. listů 10 w rkp. weř. bib. XVII. F. 14. na pergam. we 4.

Jsau to prawidla klášterním pannám daná k. p. jaké raucho mají míti, jak zrak zdržowati od smilného wzezření atd. Také tištěno r. 1500 (?)

183. Počínají se *ustanowenie sw. Dominika* (též klášterním pannám). Poněwadž z rozkázanie řeholy přikazuje se jmieti srdce jedno a duši jednu w hospodinu atd. Jedná o úřadu kostela, o poklonách, o postech atd. listů 26. W témž rkp. weř. bib. XVII. F. 14.

Jiný rkp. tamže XVII. G. 24. na pergam. we 4. b. r. (na desce od knihwazače stojí r. 1539) jest opis toho samého s proměnami některými, zwláště jazyka. Na příklad na místo *zmeškanliwé se míti* w hořením na pokrají psáno: *nedbaliwé*, tuto již *nedbale*.

184. *Anny* (sw.) klášter w Praze. Rkp. weř. bib. II. A. 13. num. 1 pag. 25 sq. Poznamenání příjmů a wydání téhož kláštera w rkp. weř. bibl. XVII. D. 27.

185. *Crumlovia* (Krumau) Documenta monasterium monialium Clarissarum concernentia An. 1503 — 1521 fol. česky II. A. 12. num. 5. pag. 343—350.

186. *Anešky* (sw.) klášter w Praze. Listiny t. kl. sw. Klary od r. 1359—1464. Rkp. weř. bib. II. A. 13.

187. Registrum robot a poplatkůw některých wsí kláštera Chotěšowského. Rkp. wěku XV. fol. weř. bibl. II. A. 7. fol. 26.

188. Wýsady a listiny kláštera kanowníkůw regulárních w Třeboni se týkající, opisy české (mezi latinskými) od r. 1430 do 1522. w pozdějších přepisích s. a. saec. XVIII. fol. XV. D. 4. p. 53 squ.

D. ZNAMOST ZEMĚ A NÁRODŮ.

189. *Sepsání krajůw*, měst a wesnic, w kterých má seděno býti k berni králowské wybírání. W rkp. weř. bib. XVII. F. 49.

190. *Mapa české země*, ku které Mikuláš *Klaudiau* (dle domnění Dobrowského) jsa w Nürnberku wydáwáním swého herbáře (1517) zaměstknán, formy řezati dal. Štíty českých pánůw a průpowědi rozličné jsau jí za ozdobu. U jména Mikuláš Klaudian stojí r. 1517. pod štíty ale 1518.

Nowě wydána péčí J. Kraybicha při historii Bílejowského w Praze 1816 u Fetterle.

191. *Denník poslů krále Jiřího* ku králi franskému Ludwíkowi XI r. 1464. wyslaných. Z rkp. archivu Budějowského tištěn w Čas. mus. 1827. I. 40.

192. *Popsání wýchodních zemí*, kteréž w latině wyhotowil *Marco Polo* [1]), do češtiny pře-

---

1) Benátčan, který žil u dwora Kublai-Khana (1269 kw.) a projel wýchodní Asii, Chinu, Thibet, Wých. Indii, mnohé ostrowy a část wých. Afriky;

loženo. W rkp. (s Mandevillau) we 4. w museum stol. XV. Num. 563.

Na konci psáno: Dokonal jsem s boží pomocí knihy tyto, jenž slowú Milion Markusowy z Benátek, jenž zprwu tyto wěci popsal o obyčejích a položení krajin na wýchod slunce a jsau dokonány a psány na Letowicích w sobotu po swaté Markaretě. Opis jest z polowice 15 století, ale přeložení české může býti starší. Sestáwá ze tří knih, a každá kniha z wíce kapitol. Jest wěrnější než Mandevilla.

193. *Lwa z Rožmitálu* a Blatny *putowání* skrze Němce, Angličany, Franky, Španiely, Portugaly a Wlachy r. 1465. do 1467. Lew tento byl bratr Johanny krále Jiřího manželky, kterýž Europu západní s nábožným aumyslem sjezdil. Průwodčí jeho *Šašek (z Mezihoře)* rytíř český, co se mu paměti hodného přihodilo, w denníku swém zaznamenal. Stanislaw Pawlowský přeložil tu cestu do latiny a wydal w Olom. 1577. w 8. Česky nikdy newyšla. Německy od Jos. Edm. Horkého w Brně 1824. 2 díly.

194. Martina *Kabátníka* z Litomyšle cesta z Čech k Jeruzalému a w Aegypt. rkp. we 4. knihowny kapitolní.

Nastaupil ji w Březnu 1491, a nawrátil se 1492 w Listopadu, jakož na konci poznamenáno. Pročež chybně Regenvolscius udáwá rok 1491, jakožto rok prwního tisku té cesty. Wydání od r. 1518 cituje Kandid w Boh. docta. Dobrowský drží za prwní ono od r. 1542. Mimo to wyšel w 1577 u Dačického ($5^1/_2$ archůw), a stojí w Indexu na str. 226 pod nápisem: Putowání atd. Potom w Olomauci 1639. w 8. u Hradeckého, a w Praze 1691, 1708, w 8. i často bez roku. W mladších wydáních již mnoho změněno. Kabátník, český bratr, putowal na autraty Jednoty, aby podobného náboženstwí k swé jednotě a sektě hledal. Sám neuměl čísti a psáti, a protož mu tu cestu napsal Adam Bakalář, měšťan a notár w Litomyšli. Odtud mnoho omylů, n. p. Aegypt městem jmenuje.

195. *Popsání swatých míst* w zaslíbené zemi, u Mik. Bakaláře w Plzni 1498. w 8.

Obnáší asi dwa archy, a jakožto přeložení jest menší ceny nežli Kabátníkowa cesta.

196. Traktát o *rozličných národech*, bydlících w Jerusalémě a we wýchodních zemích. Jest při žiwotě Mahometa, kterýž wydán u Mik. Bakaláře 1498.

197. Krátká zpráwa o *dewíti rozdílech křesťanůw* z traktatu *Petra z Braitenbachu*, stojí po Kabátníkowě cestě wydané r. 1577.

198. Heřmana ČERNÍNA Z CHUDĚNIC *poselstwí* do Constantinopole.

[Zpráwu dáwá Pelcel w předmluwě k cestě Wratislawowě; pak w knize Abbildungen böhm. und mähr. Gelehrten 1775].

---

psal w zajetí (1295) swau cestu podobno latinsky, kterýž spis do starobenátské, několikrát do italské, do franské a z italského do latiny přeložen od Francischina Pipina z Bononie 1320. Mnohé z podiwných zpráw toho herodoticky putujícího spisatele potwrdily se nowějším swědectwím. (Wachler Lit. II. str. 242).

199. *Putowání k božímu hrobu* do Jerusalema, kteréž wykonal JAN Z LOBKOWIC a na Hasenšteině s průwodčím swým Dětřichem z Gutenšteina, wyšed z Kadaně r. 1493 a sám starorytířskau wěrau sepsal okolo r. 1505 Rkp. od r. 1515. we 4. we weřejné bibl. XVII A. 13. we 4. a mladší opis z něho w Lobkowické knihowně. Tištěna byla w České Wčele r. 1834. od p. Čelakowského.

200. Spis o nowých zemích a o nowém swětě. W Plzni u Bakaláře 1504. w 8. listu 8.

E. FILOSOFIE.

a) Mrawné spisy.

201. Třinácte *šprochůw wajowských* (Weidespruch t. mysliwecká propowídka).

Z rkp. Pražského pod nápisem: 1467 post Johannis (t. toho a potom dále) Jošt biskup Wratislawský poslal králi Jiřímu tyto kusy atd. Tištěno we Wídni w Prwot. pěk. umění r. 1814 na str. 63.

202. Traktat o *čtyrech hlawních ctnostech*. W rkp. Pelclowě stojí po Mudrcích s tímto nadpisem: „Knihy o čtyrech ctnostech základních, totiž o opatrnosti, o skrownosti, o síle a o sprawedlnosti.“ Rkp. musejní N. 768. má nápis: „O čtyrech ctnostech stežejných.“ Kniha ta byla u weliké wážnosti, a wyšla tiskem poprwé pod jménem: O čtyrech stežejných ctnostech knihy, w nichžto mnohá naučení příkladná, kterak dřewní knížata a lidé powýšení sami se a sobě poddané řádně sprawowáchu, wypisují se. Počínají se takto: Prawí Šalomaun atd. Na konci: Kroniky Římské o čtyrech atd. w Nowém Plzni od Mikuláše Bakaláře 1505. w 8. Po druhé tamže u Jana Peka r. 1529. w 8. s nadpisem: Wýborná a užitečná kniha o čtyrech weřejných neb stežejných ctnostech. W Praze 1558. w 8. [Jsau to quatuor virtutes cardinales stoikůw: prudentia, temperantia, fortitudo, justitia, dle udání jednoho rkp. ze Seneky].

203. *Joannis* S. monita salutaria, lat. et bohem. Na konci: Explicit libellus bonus et utilis Joannis S. per manus rectoris in Gelz 1416. Ms. bib. Univ. XI. E. 7. fol. 114—121.

204. ŘEHOŘ HRUBÝ Z JELENÍ.

a) Františka *Petrarchy* Poety a welmi znamenitého a dospělého muže w wýmluwnosti knihy dwoje o lékařstwí proti štěstí a neštěstí totiž proti libým a nelibým wěcem. A nejprwé na knihy prwní, w nichž se o štěstí to jest o šťastných nebo o libých wěcech rozmlúwá. — (Na konci): Tyto Františka Petrarchy knihy, kteréž jest pan Řehoř Hrubý z Jelení w nowě z latinského jazyka w český přeložil, jsú w slawném Starém městě Pražském wytištěny. Léta božího tisícího pětistého prwního. (1501) w. fol. díl I. 234 str. po 2 slaupcích. Díl II. str. 260 po dwau sl.

Jest to Petrarchy de remediis utriusque fortunae. Škoda že italské básně toho poety nepřeložil buď Hrubý buď kdo jiný, ježto latinské spisy Petrarchowy ceny daleko menší jsau. (Wachl. Handb. II. 172).

b) Jana Joviana *Pontana* [1]) knihy o *statečnosti* wálečné atd. od Řeh. *Hrubého* z Jelení přeloženy z lat. rkp. weřej. bibl. XVII. E. 33. od r. 1511. we 4. Byla ta kniha připsaná králi Alfonsu z Arragonie. Wydal ji tiskem P. J. Zimmermann w Králowé Hradci 1819. w 8. (ušla tisku 1820.) str. 140.

c) Jana Jov. *Pontana* patero knih o *poslušenstwí* k Robertowi Sansewerinowi, Salernitanskému knížeti, od téhož Jelenského z lat. přeloženo w rkp. weř. bibl. od r. 1513 pod signat. XVII. D. 38. listů $87\frac{1}{2}$, předmluwy 2 listy.

d) Téhož Pontana knihy o dobročinnosti k Rutiliowi Zenonowi, biskupu sw. Marka. W předešlém rkp. na $8\frac{1}{4}$ listech.

e) F. *Petrarchy* Rozmlúwánie mezi mudrcem a nedoukem o prawé *múdrosti*. W rkp. we 4. weř. bib. XVII. F. 44. Tišt. w Prostějowě u J. Günthera 1551. w. 8.

f) F. *Petrarchy* na knihy epištol jeho bez titulów předmluwa, w níž příčinu klade, proč epištoly těchto knih od jiných oddělil; pak epištol (psaní rozličných) šestnáctero na 31 listech. W rkp. weř. bib. XVII. D. 38 (od r. 1513). Přeložil Řehoř *Hrubý* z Jelení. K tomu náleží: Wyložení těžších míst z Františkowých epištol, listů $12\frac{1}{2}$. Dále tam nachází se téhož Petrarchy *Epištola k Hannibalowi*, biskupu Tuskulanskému o lakomstwí, listů 5, přeložením téhož Hrubého. Epištoly Petrarchowy *o bídě a záwisti*, w rkp. bib. weř. XVII. F. 44. num. 2.

205. Marnotratných zrcadlo. 1503.

206. Tento *traktat* jest *o mládenci*, kterýž jsa w štěstí zpýchal a swéwolně wpadl w neštěstí, slowe *Pán Rady*. 1505 w Praze u Bílého Lwa we 4. 28 listů (s 19 rytinami na dřewě).

207. *Naučení* z mnohých *filosofůw* a doktorůw písma sw. wybrané. Jakož prawí Šalomún w přislowích milosrdenstwí a prawda ostříhají krále atd. ✕ konec chybí. Rkp. weř. bib. XVII. F. 12.

208. *Maffea Wegia* Landenského, poety welmi slawného k Eustachiowi na knížky swé o prawdě předmluwa: *Na konci*: Skonáwají se knížky o *rozmlauwání Filaleta s prawdau*. Tišt. na Hoře Oliwetské (w Litomyšli) 1507. Pawel z Meziříčí. w 12. A—D2.

209. *Aenea Sylvia* Poety o *štěstí* i diwný i užitečný sen; připsán nejwyššímu sudímu Wácl. Kolowratu, od překladatele a tiskaře Mikul. *Konáče* z Hodiškowa. W Praze 1516 w 8. (u Matky Boží na Lauži).

210. *O smrti* welmi wtipný, potřebný, užitečný, též i hrozný spolu i kratochwilný traktátec, w Praze 1516 w 8. u Konáře. W předmluwě stojí: Zeptášli se, kdo to složil, powí tobě Pawel WANIŠ. Druhé wyd. w Praze 1580 u Dačického, 1613 w 8. listů 16.

211. Přeutěšená a mnoho prospěšná kniha *Erazima* Roterodamského o *Rytíři křesťanském* 1519 w 4. listů 127; w Běle nákladem a péčí Woldřicha WELENSKÉHO z Mnichowa.

Po druhé w Praze 1787 w 8. od Procházky (bez wýkladu Welenského). Jest to Miles Christianus od Welenského přeložený a Janu Špetlu z Janowic připsaný.

212. Dwa listy *Marsilia Ficina*, *) prwní o powinnostech lidských wšelikého stawu, Cherubinu Quarqualiowi; druhý kardinalu Rafaelu Riarowi o powinnostech *praelatůw* a knížat, 16 listůw w 8. (bez roku.)

213. W tomto sebrání o těchto wěcech pořádně se pokládá. Spis wtipný *Marsilia Ficinského*, kterak prawda k kardinalu Riarowi přišla o úřadu kardinalském wyprawující mu etc. Dwanáctera sprawa boje křesťanského od Jana *Piky* hraběte Mirandulanského. Dwanáctera zbroj rytířstwí křesťanského. Dwanácte powah prawě milujícího. (t. boha,) 1520 w 4. w Běle, 2 archy; od *Oldřicha* WELENSKÉHO.

214. *O powinnostech* a přikázání Rkp. od r. 1523. Počíná: Pán bůh wšemohaucí chtě člowěka stwořeného, padlého spasiti atd. Weř. bibl. ?

215. *Mrawišťko*, w kterém mnohé příklady z historií o cnostech a neprawostech se wyprawují. Rkp. u Lupáče in Coronide str. 11.

Dobrow. domýšlí se, že to snad není jiné, než Hořekowání sprawedlnosti, do budaucí periody padající. (1547.)

b) Politické spisy.

216. *Hádání prawdy a lži* o kněžské zboží, okolo r. 1467 sepsáno, a wydáno w Praze 1539 fol. u Sewerýna mladšího.

Na prwním listu stojí titul: Kniha urozeného pána, pana *Stibora z Cimburka* a z Towačowa etc. kteráž jest oddána slawné paměti nejjasnějšímu králi Jiřímu etc. (Erb) Léta božího tisícího pětistého třidcátého dewátého. (Na druhém listu): Počínají se knihy Hádání prawdy a lži, o kněžské zboží a panowání jich etc. (Na konci) Od narození Pána Spasitele Ježíše Krista tisícího etc. Obsahuje stran

---

1) Nar. 1426 w Ceretto. † 1503. historik krasořečný, kancléř Ferdinanda krále Neapolitanského.

1) Marsilius Ficinus z Florence (1433 — 1499) wysoce zasloužilý o Platonickau filosofii a o wzbuzení mrawného samostatného myšlení. (Wachler. Lit. II. str. 211).

11 nápisů a štítů, text CXXXI listů, mimo registřík. Mnoho rytin na dřewě. Kniha ta králi Jiřímu připsaná pro utěšené sestawení myšlének a zwláštní jadrnost a wýtečnost jazyka čtení hodna jest. Co do skládání swého a twárnosti, náleží mezi romány.

217. Wáclaw WALEČOWSKÝ z Kněžmosta sepsal knihu: o *neřestech* a líceměrnosti k. . . na konci kteréž radí Jiřímu králi, aby kompaktát chránil, ale kněží do rady nebral.

Balbin praví o něm: Duos tractatus edidit Lycambeo felle plenissimos, quam eleganter, tam virulente scribit; ale Lupáč, který o 100 let dříwe jej četl, praví: ipsum et ingenii acumine et prudentia perspicaci, et judicii acrimonia valuisse.

218. PAWEL ŽIDEK, sepsal na žádost krále Jiřího *Spráwu* králowskau neb Sprawownu, kteréž dílo skončené r. 1471 sestáwá ze tří dílů a) o powinnostech krále z ohledu na obecné dobré; b) z ohledu sebe samého; c) z historie wšeobecná od počátku až na jeho časy, w kteréž zhusta ukazuje, čeho král warowati se, a čeho přidržeti se má.

O smělosti jeho swědčí ona průpowěd: pastucha lépe opatří swé stádo, nežli Twá Welebnost swé králowstwí. Rkp. zachowáwá se jeden pěkně psaný w knihowně kapitoly Praž., druhý od r. 1656 we weřejné bibl. XVII. D. 11. fol. a jiný w Rajhradě od r. 1750, kterýž Bonaventura Pitter w Břewnowě opsal. Wýtahy z knih těchto w Čas. Mus. 1827 II. 44. III. 113. IV. 90. 1828. I. 101.

219. *Rada* králi Jiřímu o *zlepšení kupectwí* w Čechách. Rkp. w Jindř. Hrad. od l. 1465. Tištěn w Čas. Mus. 1828 III. 3. s úwodem p. Palackého.

220. *Sebrání z kronik* českých k wýstraze wěrných Čechůw nepochybně před wolením Jiřího. Rkp. w 4. u P. Cerroniho.

221. *Bohuslawa z Lobkowic* a z Hasenšteina *list* panu Petru z Rosenberka, nejwyššímu hejtmanu králowstwí českého (o spráwě králowstwí).

Psán byl okolo r. 1497, a přeložen od Řehoře *Hrubého* z Jelení, mezi jehož přeloženími w rkp. 1513 weřej. bibl. XVII. D. 38. na 26 listech stojí. Tiskem wyšel od J. W. Zimmermanna w Praze 1818, 8. str. 76. Porow. Rozmluwa o českém listu p. Boh. z Lobkow. ku p. Petrowi z Rosenberka od Winař. duch. Čas. Mus. 1831, 421.

222. *Prokopa* rodem z Jindřichowa Hradce otázka, slušíli křesťanóm mocí swětskau newěrné neb bludné k prawé wíře přinucowati. 1508. w 8.

Na předposledním listu stojí zpráwa: Toto napsánie učinil jeden dobrý člowěk w naději, jménem Prokop, rodem z Jindřichowa Hradce, pod poslušenstwím Římským, a to tehdy, když z měst a zwlášť z Klatow wytiskli bratří, a on lítost maje jich, jak s nimi nakládají, jako i jinde wšudy, myslil, zdaby komu neznajíciemu srdcem boha a jeho prawdy spasitelné, napomohl ku poznání toho i sebe, a z poznánie, aby činil pokánie, což zlého nadělal etc.

223. Jana Antonia *Campanského* *) knihy o tom, kterak má sprawowán úřad býti, od Řehoře *Hrubého* z Jelení přeloženo (z lat. de regendo magistratu) w Praze 1513 w 4. u Jana Šmerhowského, 17 listů).

W rukopisu sauwěkém (weřej. bibl. XVII. D. 38. listů 19 ½ od r. 1513) jsau k wyswětlení tři příslowí Erasma Roterodamského připojena (Pospěš powlowně; Práce Herkulesowy; W noci rada) listů 7 [1]).

224. Joviana *Pontana* knihy *o králi* w rkp. weř. bibl. XVII. D. 38. od r. 1513, přeložením Řeh. *Hrubého* z Jelení, listůw 17 ½.

225. Napomenutie, kteréž jest učinil Justinianowi ciesaři nestroje se k němu *Agapetus* jahen nejswětějšího božího welikého sboru, kteréžto napomenutie jest na dwa a sedmdesát dílów nebo kapitol rozděleno. A hodí se také na mnohých místech i města spráwcóm z těchto dwú příčin: Aby oni wěděli jak kráčeti po wyšších swěta spráwcích, neb jsú k tomu zawázáni, a jak se k nim mají spráwcowé wyšší zachowati. W rkp. weř. bib. XVII. D. 38. listů 10. Přeložil *Hrubý* z Jelení (1513).

c) *Wychowací spisy.*

226. *Mrawné naučení*, rkp. od r. 1504. w Raudnickém Archivu, s nápisem: „Urozený pán, pan *Jan z Lobkowic* a z Hasišteina dal toto synu swému panu Jaroslawowi, zpráwu a naučení jemu w tom, co činiti a co nechati, a kterak se a pokud w čem zachowati má, sepsati.“

Tiskem wyšla ta kniha teprwa r. 1796 w Praze w 8. u Jana Beránka s titulem: Prawdiwý český Mentor etc. Dáwá synu naučení, aby často w ně, jako do zrcadla nahlédal, kterak se k pánu bohu míti, kterak k králi pánu swému, k otci a mateři swé, k ženě, k dětem, s kým kwasiti etc. Widěti že psal ze zkušenosti. Čeština dobrá, zlatého wěku hodná.

F. MATHEMATIKA.

a) *Hwězdářstwí.*

α) Planetáře a prognostiky.

227. *Planetář*, aneb: Wyswětlení nebeských znamení a přirozenosti jejich od starých mudrců neb hwězdářů wyskaumané a w pořádek sepsané (s figurami). Rkp. od r. 1440 weřej. bibl. (Calendarium etc.)

Množstwíkrát přetištěn a změněn. Jedno wydání před sebau mám w 8. (Bez roku i místa) 6 archůw silné. Jiné též w 8. str. 96, tuším w Hradci Král.

---

*) Jan Anton. Campanus (nar. 1425 ? † 1477) wážený řečník a básníř swého času. (Wachler Handb. d. Lit. II. str. 209).

1) Rkp. tento obsahuje na 531 listech rozličných 16 spisůw přeložených od Hrubého z Jelení, s předmluwami atd. Na zadu přiwázána jsau některá psaní latinská Píseckého, a list poslední ode tří studujících (mezi nimi Mathaei Collini) we Wittemberce k Pražskému magistratu děkowání za podporu, latině.

228. *O planetách* a dwanácti znameních nebeských, listu 50 w rkp. kostela kapitolního w fol.

W rkp. lékařském weřej. bibl. XVII. D. 10 fol. 201. a w jiných rkp. podob. ten spis připojen pro auzké onoho času astrologie a lékařstwí spojení. (Wiz dole num. 275).

229. *Rukowědění Filona* (chiromantia Philonis) od r. 1528, stojí w rukopisu medicinskochirurgickém, we weřej. bibl. XVII. B. 18. a obnáší 8 listuw; též w ostatních podobných sbírkách pro auzké spojení astrologie a wubec hadačstwí s lékařstwím w onom zatemnělém wěku.

230. *Prenostyka* z té, ježto latinským jazykem w Normberku jest wytištěna w 4, (1 arch) w Běle.

Na poslední stránce jest štít tiskařůw, mezi křižujícími se meči, nahoře i dole prsteny, nad helmem WoL. Z. MNI. t. j. Woldřich z Mnichowa (t. *Welensky*).

231. **KŘIŠŤAN** z Prachatic psal odpornau repliku na prognostiku kohos jiného, kteráž u historie Pulkawy w rkp. u křižowníků se nalezá.

232. *Pranostiky* starých. Kopie rkp. z XVI století u p. Miltnera na Smečně.

233. *Kalendář* r. 1470 pod heslem: Přední tabule k najdení počet atd. Rkp. pap. XV. stol. saučasný w bibl. Mikul.

234. *Nawedení hwězdářsko-lékařské*. Rkp. necelý u p. rytíře z Neuberka, na papíře we 4. listu 94 z XV století.

Jedná o přirození lidském čili letoře, a co na ni wplýwá, t. o 12 měsících, o 4 stránkách roku, o 12 znameních nebeských, o 6 planetách, o 14 nebeských okrocích (dle Ptolomaea). Na konci stojí: Skonáwá se hwězdářstwí krále Jana kněze z weliké Indie (mythická to osoba) — a k tomu mnoho z jiných knih připsáno. Pak pojednání o osudě atd. Wiz Rozbor 1842 str. 193. Srownáwá se s tím poněkud rkp. weř. bib. saec. XV w 4. XI. C. 2. num. 1. Znamenie oblohy dwanáct. In fine: Explicit astronomia Joannis presbyteri. W rkp. od r. 1444. u p. rytíře z Neuberka (Modlitby); druhé oddělení zawírá *kalendářní wěci a lékařské*.

Na čele jest obrázek, představující působení dwanáctera znamení nebeských na rozličné částky těla k. p. na wrchu hlawy malowán skopec, na loktích blíženci, pod nohama ryby. Následuje saustawa slunečni, pak tabulky na 12 měsíců o desíti slaupcích s cisiojanem českým, rozdílným od onoho, w odděl. II. č. 81. Počíná takto: Ob-řez-le-den atd. Tištěn w Rozboru 1842 str. 190. Dále jedná ten rkp. o tom, kterak čtenu nedělní a zlatý počet najíti, kterak nowé měsíce atd. Posléz o krwe paušténí.

β) Kalendáře. [1])

235. *Kalendář* od r. 1489 we 4. w Plzni u Mik. Bakaláře.

Doktor Mayer měl jej w rukau, a uwodí z něho werše (prognostiku sedlskau): „Petra stolice začne se, jí Urban konec přinese; Urban leto začíná, Symforian jej dokoná. Symforian dáwá podzimek, Kliment mu dáwá posilek. Kliment zimu oblibuje, ji sw. Petr ucezuje.“ Pak obsahuje 6 částí roku: zimu, jaro, podletí, leto, poletí, podzim, wše po dwau měsících, počínaje od Prosince, a s Listopadem skončuje. (Dobr. myslí, že snad přehlídl jedno X w počtu LXXXX a tak že byl kalendář r. 1499.)

236. W knize: Písničky atd. w Praze 1501 w 8. jest připojen *kalendář podlé Cisio-Jana* udělaný, w odděl. II. č. 81.

237. *Astrologické poznamenánie*. W rkp. musejním 769.

γ) Hadačstwí, snáře.

238. *Snář*, sedm planet, kterau hodinu která panuje, wýchod slunce a poledne, w kolik hodin, kdy platný neb neplatný sen, cestu začíti, dítě jaké bude, nemocný zhojili se, krew pustiti dobře bude, krádež wrátili se. W 8. w Praze 1516 od Konáče.

239. *Snář* podlé abecedy sprawený česky, (a z části latinsky) 4 strany. Nachází se w rkp. weř. bibl. XVII. B. 18, u sbírky medicinsko-chirurgické (w. dole pod num. 275.)

240. *O 42 zlých dnech* w roce. Rkp. XV stol. w Olom. bibl. (Boček.)

241. *Wýklad snůw*. W rkp. Fürstenb. bibl. Wiz Rozbor 1842 str. 157.

b) Wojenstwí.

242. *Zřízení wojenské*, na rozkaz krále Wáclawa sepsané od Pana *Hájka* z *Hodětína* r. 1413. Rkp. na radnici Staroměst. Tištěn w Čas. mus. 1828 I. 29.

243. *List* Jana **ŽIŽKY** a *zřízení wojenské* okolo r. 1423 od něho samého sepsané.

Rkp. weř. bib. XVII. A. 5. Musejní 20. et 732. Wydáno w Bienenberg Geschichte der Stadt Königgrätz str. 280 a w Neuere Abhandlung. der böhm. Gesellschaft 1. B. Prag 1791 S. 371. Podlé Balbinowa rkp. král. knihowny Pražské po třetí wydané w Praze 1817 u J. Fetterle. 8. wel. str. 16 spolu s listem k Domažlickým.

244. P. Wáclawa **WLČKA Z ČENOWA** *naučení* ku králi Wladislawowi, kterak se mají šikowati jízdní, pěší i wozy. Rkp. z II polowice XV století, w archivu Třeboňském. Tištěn w Čas. mus. 1828. II. 12.

Naučení to w rkp. psáno jest králi českému, který spolu králem uherským byl; domýšlí se tedy p. Palacký, že králi Ladislawowi a tak tedy ne před r. 1490. Žeby králi Wladislawowi aneb králi Matiášowi psáno býti mělo, zdá se nepodobné.

245. *Napomenutí k pánům měst Pražských* od Řehoře **HRUBÉHO** z Jelení, čeho potřebí jest k wálce, dílem původní, dílem z klassikůw latinských, zwláště z Cicerona pro lege Manilia.

1) *W rukopisech*: Sbírka medicinsko-chirurgických spisů (w. dole pod num. 275.) Kalendář wždy na prwním místě stojí pro auzké spojení astrologie s lékařstwím w onom wěku. k. p. W bib. weř. XVII. B. 18. asi r. 1430. Pak tamže XVII. D. 10. r. 1498. fol.

Počíná takto: Poněwadž se nyní páni milí pro sprawedlnost swú a pro obranu její chystáte a strojíte k wálce atd. W rkp. weř. bibl. XVII. D. 38. listů 5³/₄.

G. ZNÁMOST PŘÍRODY.

a) *Alchymie.*

246. Tuto se počíná *cesta* sprawedliwá *w alchymiji*, ješto jí neslýcháno ni od žádného, by ji dokonal tak snázě jako tento mistr jménem *Anthony* z *Florencie*, a já jsa sluha jeho [1]) z naučenie popsal sem prawě a sprawedliwě tak jakož sem widěl. Rkp. na pergam. w 16. str. 116 od r. 1475 w museum 1024.

Tento rkp. opsán jest za panowání císaře Leopolda na papír. w 8. str. 111. Opisowatel wstawil latinský chymický postup (process) str. 113—124, zpráwu [2]) o půwodním rkp. od r. 1475 na pergamenu w tlustých mosazem okowaných deskách dubowých swázaném, z něhož opis učiněn jest za Leop. cís. (str. 129 — 153). Nejtajnější woda ze wšech jiných, s přídawkem dne 10 Unora 1576 (str. 163—184). Woda žiwota (str. 187—236). Wypsání Antonina starého Raupa, rytíře Jiřího z Risenburka dne 24 Unora 1576 od J. S. S. připsané (str. 237 — 387). Síru purgowati od Jana Wojáka (str. 389—392). Woda žiwota od M. Wojtěcha Ratispanského (Ratisbonensis) od r. 1517 (str. 393—442). Process chym. w r. 1519 od lékaře Jana Petrowi Klenowskému z Strachowic poslaný (str. 243—454).

247. *Alchymie* česká, wybraná z rozličných autorůw, 616 listůw na pap. we 4. Toliko nejstarší díl, až do listu 121, náleží w tuto periodu. List 141 jest w r. 1535 dohotowen; ještě mladší jsau následující wýtahy. Rkp. měl p. Dobrowský.

248. Několik *alchymických* kausků́w. W rkp. weř. bib. XVII. H. 29.

249. *Zlato bláto*, chymický spis, na který se odwoláwá Balbin Boh. doct. II. 297.

250. W knize lékařské J. *Černého* w Nornb. 1517 jest *o pálení wod* také psáno.

b) *Hospodářstwí.*

251. *O štěpowání* stromowí rkp. od r. 1447. 30 listůw w mus.

Sestáwá z 93 kapitol, z kterýchž ale mnohé přeskočil opisowatel Jan Pitrkaw z Hradiště a z Tuchowic. Prwních 51 jedná o zešlechtění owocných stromůw, ostatní o wíně na winnici i we sklepě. Mnoho slow německých proměňuje, a prwní ze šesti spusobuw raubowání nejprwé německy, potom česky klade.

252. Řeč BERNARDA doktora k welebnému a statečnému rytíři Reymundowi o řádném *hospodářstwí* (3 listy). Rkp. pap. we 4. z XV wěku. Opsána w Slaném r. 1457. (Boček).

Též rkp. weř. bib. XVII. E. 14, listů 3¹/₂ a w jin. rkp. [Bernard ten byl doktor Senenský (de Senis)].

253. Pokládají se *štěpowánie* rozličných štěpów w české řeči. Počíná: Boetius w knihách swé múdrosti chwálí běh lidu prwního wěku, jenž jsú neměli weliké pečliwosti o lakotném plnění břicha rozkošným jídlem atd. ✕ Wezmi ratolest kteréhož chceš dřewa na vigilii wšech swatých a tu w kopaj w zemi, přijmeť se a budeť ruosti. A tak jest konec. (4 listy). Přídawek: O planiech sázenie. 1 list.

Opsáno w Slaném r. 1457. Rkp. XV wěku pap. we 4. (Boček).

254. O *štěpowání* owocných stromů, jest malý příwěsek u wětší knížky (Jádro) w rkp. od r. 1518 w museum.

255. *O štěpích.* Rkp. XV stol. w Olom. bib. (Boček).

256. Zpráwa o *štěpích*, od Bohunka kněze sebrána, w rkp. Raudnické bibl. od p. Zdislawa Křineckého z Ronowa psáno. Srownáwá se na konci s rkp. mus. (num. 164).

257. *Petra z Crescentiis* kniha o *půžitcích polních*, k rozkoši krále sicilského a jiných k užitku. Rkp. we 4. (w museum).

Jest z lat. De omnibus agriculturae partibus etc.

H. LÉKAŘSTWÍ.

a) *Bylináře.*

258. U knihy rukopisné w 8. na pergam. (Druhdy na Strahowě): Excerpta ex libris medicorum, jest připojeno *herbarium* s mnohými jmény českými bylin. (w D. Gesch. d. Lit. II. Aufl. S. 278).

259. Abecední latinsko-české *poznamenání bylin* w rkp. Raudn. bibl. o němž p. hr. Šternberk w Pojed. o byl. na str. 42 zpráwu dáwá.

260. *Glossy* na krajích rukopisu Raud. bibl. latinského (Sternb. str. 42.) stoji též mnohé jméno české. n. p. inflatura prsymyet; ano celý Recept. (w. D. Ges. 279.)

261. W rkp. od r. 1416 na papíře we 4. (u P. Cerroniho) 25 listůw s červeným nadpisem: Incipit *Erbarius* reuerendi Magistri *Christanni* — a s tímto záwěrkem: Explicit herbarius editus per Mgrm. Christannum de Prachaticz Scriptus p. manus Mathiae de Zlyn sub anno dni

---

1) Pan Zlobický (w swých sbírkách) domýšlel se, že původce tento rkp. přítomného byl onen Jan Lašnior, kterýž dle Balbina Boh. doct. II. 296 wydáwal se za školáka Antonína z Florence, a jehož chymické pojednání o kamen? mudrcůw wyšlo 1611.

2) Alchymii do Čech přinesli Wlachowé, kteříž na horách Krkonošských materiam secretam často hledáwali. Zmiňuje pak o jiných spisech chymických, kteréž prawí, že sám má, jako: *a)* Tento obyčej Benátčanuow, a starodáwný, jehož požíwají wěčně atd., kteréž býti má wýtah z uwedeného rkp. 1475. *b)* Umění Trčkowo atd. *c)* Tajemstwí pana Kaliwody Pražského atd. mimo jiné podobné wlaské chymické spisy.

Millesimo quadringentesimo decimo sexto. Et est finitus feria tertia post festum Annae, in Cuniez. [1]).

Byliny w abecedním pořádku se popisují latinsky, a jména česká přidána jsau; německá po krajích stojí. První slowo jest absinthium peliněk, poslední zinziber zázwor. Rozeznáwá ż, z, cż a cz, n. p. kosatecz, starcżek; rz neznamená n. p. netrzesk.

262. *Herbarium* juxta ordinem alphabeti lat., nomina herbarum etiam boh. 1440, 4o. Rkp. weř. bibl. XI. C. 2. num. 6.

263. Herbář kratičký lat. s připojenými tu i tam jmény českými. Rkp. b. r. (XV wěku) w 8. počátek necelý weř. bib. XI. F. 10.

264. Jména rostlin česky, w rkp. lat. Tractatus de virtutibus herbar. 4. weř. bib. XI. E. 5. fol. 1. sld. (saec. XV.)

265. *Herbář* neb raději sepsání bylin a jich lékařské moci, tuším přeložení z latinského podobného (neli Christanowa).

Připojena lékařstwí, z nichž první proti červené nemoci, poslední proti krticím jest; pak o mastech, a koňské lékařstwí. Rkp. necelý, wšeho 289 listu na pap. w 8. u p. Hanky. Na příklad z něho: Psí rmen má prútek měkký a kwět žlutější než rmenowý, a je w něm wětší ostrost a hryzení a rozdělení, a proto wzpomáhá hlizám twrdým, když se smísí s woskem, a když se píti bude z kwětu jeho wlažný, uzdrawuje žlútenici.

266. W latinském Commentaru Mistra *Šindelia* na spis *Macera* w rkp. weř. bibl. od r. 1424 *jména* česká *neduhůw* a *bylin* se nalezají. (D. G. 280)

267. W encyklopaedii *Pawla Židka* latinské (rkp. w Krakowě) též jména česká stromu a bylin najíti. Wiz Čas. Mus. 1837 str. 231.

268. Knihy o *mocech rozličného kořene* podlé abecedy. Rkp. w bibl. weř. (od r. 1430?)

269. *Herbář* s barwenými obrázky bylin rkp. na pergam. we fol., z něhož nebožtík Dlabač, bibliotekář na Strahowě, jeden arch na desce jedné knihy nalezl. Text jeho jest dílem slowní, dílem skrácené přeložení Mohučského Herbaria od r. 1485.

Nelze ustanowiti, zdali tento herbář starší či mladší jest herbáře Janem Černým sepsaného. W Raudnici jest opis w 8. od Jana písaře městského w Německém Brodu od r. 1537, tedy 20 let po wydání Nürnberském, kterýž ne z tištěného, nýbrž ze psaného staršího wzat jest. Nápis po str. 1. jest: Lékařské knížky mistra *Jana Prostějowského*: po str. 2. ale: Erbár z wýkladu mistra Jana lékaře, a nad tím stojí: Prostějowského (kdež bydlil) (D. Gesch. 382.) Wydán jest tento herbář pod nápisem: Kniha lékařská, kteráž slowe Herbář nebo Zelinář, welmi užitečná, z mnohých knih latinských wybrána. 1517. fol. w Normberce u Jeron. Hölzla, listů 136. Spisowatel jest JAN ČERNÝ, doktor w lékařstwí, w Litomyšli; wydawatel ale a korrector Mikuláš Klaudian, lékař w Mladé Boleslawi, kterýž i rytiny na dřewě obstaral. Oba byli čeští bratří.

270. Mistra *Jiříka z Augusty* knížky, jenž slowú *Swětlo apatekářůw*, w český jazyk přeložil MATĚJ Z MAYTA. Rkp. na pap. w 12. listu 281. od r. 1496 u p. rytíře z Neuberka.

Obsahuje 15 rozdílu: O přípravách wonných, o lékařstwích hořkých, počisťujících, o trocišcích, o praších, o lochu, o syropích, mastech, flastřích, ceratích, olejích, o přípravě wosku řemeslně, o připrawowání cukru řemeslně, o waření lékařstwí, kterak která lékařstwí mají se tříti. W předmluwě a záwírce na str. 249 podáwá překladatel dílo swé uroz. p. Ladislawowi z Wattenberku, kterýž mu je byl uložil, a jej ospalého k té práci wzbudil, aby jazyk náš český i tudy se šířil, šlechtil a wzmáhal, neb není tak úzký ani tak nehladký, jakž se některým zdá atd. (podobně slowům Wšehrdowým na S. Isidora). Na str. 250 po. zawírá latině: Habes candidissime lector apud aureum scriptum in Myto alto terminatum anno salutiferae incarnationis Domini 1496. Od listu 251 do 281 jsau znamení smrti dle Galena i rozličná lékařstwí.

b) Lečitelstwí.

271. *Lékařstwí* obecné člowěku, který chce dlauho žiw býti. Rkp. w bibl. weř.

272. Ex compendio theologicae veritatis beati *Thomae de Aquino* lib. II. c. 58 de Physiognomia: *Rozličné údów spůsoby* podlé uměnie wydaného o přirození rozličné žádosti a mrawy ukazují na člowěku atd. O čtyrech temperamentích: pěnokrewný, pěnohorký, wodnatý, kalostudený. Těchto wěcí máš pozorowati, když jest mor. W rkp. kapitoly Pražské, z XV stol. we 4. (Při Řečech Mudrcůw).

273. *Poklad chudých.* Skrácení neb wýtah z některé latinské, ježto mnohé ten nápis wedau: Thesaurus pauperum. W rkp. p. Cerroniho (při českých práwích) str. 60 až 70.

Počíná takto: Agwyn tak řečený mistr praví to za zajisto, že každý člowěk šesteru wěc čině, zachowá swé zdrawie. Po prawidlech diaetetických popisuje asi 50 bylin, u bukwice (betonica) nejwíce meškaje.

274. *O čtweru přirození* neb temperamentů člowěka podlé základu Aristotela, se wšelikými recepty, z mnohých latinských kněh, w rkp., kterýž přiwázán jest k herbáři od r. 1517 w Raudnické bibl. (D. G. 382).

275. *Sbírka medicinských a chirurgických spisů* z rozličných spisowatelů, neprawě Křišťanowi připsaných, ač na díle i z něho wzatých od nějakého apothekáře františkanského.

α) Rkp. fol. weř. bibl. XVII. B. 18. pěkně psaných listůw, na začátku 15 století (dle hrab. Šternberka před 1419). Sebráno w něm jest toto: 1) Kalendář 7 listů. 2) O moci planet k tělu. 3) Zpráwa proti šelmowému času t. O moru. 2 listy. 4) Rukowědění Filona, toho mistra welikého, od list. 6 do 14. 5) Naučení mistra Petra Hyspanského o zachowánie zdrawie člowěčieho (list 16. b.) 6) Lékařstwie proti mnohým nemocem atd. od hlawy až do pat z Hippokratesa, Galena, Petra Hispanského, Cassiana, Gilberta a j. 7) O mocech rozličného kořenie dle abecedy. Nejprwé o andělice, to jest swa-

---

1) Christan z Prachatic umřel r. 1439 co farář u sw. Michala w Praze.

tého ducha kořenie, až Zanikl. 8) O sedmi planetách (str. 134. a.) a 12 znameních nebeských, o powaze člowěka narozeného pod těmi znameními (str. 136—166. a.) 9) Zpráwa a řeholy lékařské w krwe púštění (str. 166. b.). Zde nějaká mezera w rkp. poněwadž mluwiw toliko o počasu při paušténí krwe hned takto počíná (tamž): Item wezmi ječmene atd. Pak něco nawrhuje o hotowení nápoje, syrupu a o moci některých wod až do 168. b. Že ta kniha není wlastně dílo mistra Christanna, jakž domněno, dokazuje: $\alpha\alpha$) Na str. 3. prawí se: Prach ten slowe prach mistra Cryštana; a na str. 94. To mistr Křištan Pláto ten mistr prawí. $\beta\beta$) Na str. 18. a. psáno: A já bratr zákona swatého Františka učinil sem swú snahú, prací welikau, a pilností sem wybíral to, co Izák krále Šalomonůw syn w Arabii [1]) udělal o moci, a w hromadu řadem lékařstwí postawil proti mnohým a rozličným nemocem, neduhům a nedostatkům od hlawy až do pat, z těchto mistrów slowútných a wýborných knih lékařských, jakožto mistra Ipokrasa, řečeného mistra Galiena, Constantina, Bartoloměje, mistra Petra Hispanského, mistra od hory Cassina, Gilberta, Ortolfa, Akwina a jiných mistrów knih a najprwé o moci atd. $\gamma\gamma$) na str. 53. O zbláznění dokládá: jest ode mne w Brně pokušeno. $\delta\delta$) na str. 166. a. dí: Skonáwají se praktiky ze mnohých wlastí mistrów, hwězdářów a mudrców najprwé Neapolim, Senas, Parusium, Florentiam, Bononiam, Feraram, Cracoviam, Pragam, Viennam, a ty wšecky wlasti i ze wšech swrchu psaných zemí wšickni mistři jsú se srownali w umění nadepsaném.

β) Rkp. Stokholmský (kterýž ještě r. 1604 w Rosenberské bibl. byl.) obsahuje méně a wíce nežli předešlý. Rukowědėnie Filona od r. 1528 stojí teprwa ku konci po traktatu o planetách, a obnáší 8 listů. (D. Reis. nach Schw. S. 67. a Geschichte d. Lit. S. 285).

γ) Rkp. weř. bib. XI. C. 2. Obsah jest kalendář, pak astrologie, léčitelství dílem w latin. dílem w českém jazyku a to sice *a)* O znameních 12 slunečních, na nichž se člowěk narozuje. „Znamenaj každý, že jsú běžná znamenie atd.“ Na konci stojí: Explicit astronomia regis Joannis etc. quam composuit circa montem Ebron, ubi jacet sepultus Adam et Eva, similiter Abraham, Isac et Jacob anno D. XXIX sub imperio Tiberii, sub quo Christus passus est. Následuje *b)* Isák krále Šalomúnów syn w Arabii složil jedny knihy od moře, že žádný člowěk nikdy lepších neskládal. Tomu srozuměw jeden mistr, ten slul Constantinus, a mnich jeden od hory, ten slúl Cassina, i přeložil jest z řecké řeči w latinskú řeč, a pak mistr Ortholph z latinské řeči w německú, a my pak z německé w českú pro zdrawie dalšie lidské. A najprw, kterak pitie a jedenie se w naturu obracuje atd. *c)* Medicina optima, *Lékařstwí rozličná*, zwláště o krwe pauštění, mastech atd. 1440. „Zwěděwše něco málo o lidském přirození ✕ Expliciunt medicinae optimae. Num. 3. *d)* Lékařstwie dobré čili o rozličných neduzích a léčení jich ✕ dokonalo se dobré lékařstwie. Finitum ante festum S. Joannis Baptistae anno 1440. num. 8. Powěra i w tomto spisu wěk onen prozrazuje. Poslední lékařstwí tam stojí toto: Ad omnes infirmitates: Toto jest dobrý lék ke wšemu. We jmě otce † hledám tebe † we jmě syna nalezuji tebe † Kristus se narodil † Kristus umučen † Kr. z mrtwých wstal † Kr. ukroť tuto nemoc, we jmě otce atd. *e)* De aquis florum et aliis morborum remediis, lat. partim boh. 1440. rkp. 4. weř. bib. XI. C. 2. num. 8. fol. 212.

δ) Rkp. weřej. bibl. XVII. D. 10. psaný okolo r. 1498. we fol. srownáwá se s XVII. B. 18. obsahuje wšak také latinské ano i německy psané částky w tomto pořádku: 1) kalendář, 7 listůw, jak dny, měsíce w tabulce nalezti, a pod kterým znamením nebeským žilau pauštěti. 2) Zpráwa krátká proti šelmowému času. 3) De regimine pestilentiae, (lat.) 4) totéž od Albíka 1498, (lat.) 5) O měsíciech, kterak se lidé sprawowati mají (česky a lat.) Dílem prosau, dílem latinským weršem na kraji. Které dni dobře něco před se bráti, česky (jako w num. α). 6) O mocech wína žženého, aqua vitae (lat.) 7) O wodách rozličných z koření obecných, latinsky s připojenými wýznamy českými bylin. Prwní jest aqua bethonicae, poslední aqua urticae. 8) De oleis, lat. O růžowém oleji ranných lékařůw, česky. 9) Die Tugent des edelen Oles Petrolium, něm. tištěno na jedné straně, a část toho česky psáno na druhé straně. 10) De judiciis venarum, lat. s dwěma obarwenýma figurama; třetí figura, rytá na dřewě, s 12 znameními nebeskými na těle. Též česky, kde žíla se otwírati má. O pauštění krwe baňkami, s figurami, česky. 11) De minutione sanguinis cum sanguisugis (s pijewicemi) lat. a česky; končí se takto: Weršíkowé k zachowání času popuštění: Po puštění prwní den buď na wečeři skrowen. Weseliž se den druhý a odpočíwej třetí celý. Potom také den čtwrtý čiň wšecky hbité skutky. Pak den pátý sbierají se wšecky wnitř moci, šestý wlažně chce se mýti. Sedmý dobře den protúlati. 12) Tractatus urinarum magistri Galli venerabilis quondam canonici Pragensis. lat. 13) Počínají se lékowé rozliční o wšech neduzích od hlawy až do pat. Wše jako w N. α) i ona chyba Isak krále Šalomona syn atd. Toliko některá slowa změněna n. p. Já snad jakožto jeden najmenší bratr z bratruow sw. Františka učinil sem snažností swau atd. (N. α.) snahu klade.) 14) Počíná se traktat mistra Arnolfa, doktora lékařstwie, kterýž jest psal biskupu Beghardowi Carturienskému, o požehnaném stromu dubowém a o užitcích jeho. (Jako N. α) 15) O moci supowé (jako N. α). 16) O rukowědění Filona, mistra welikého (jako N. α) 17) Wšeliká maudrost od pána boha jest atd. (jako N. α) Potom následuje: o čtyrech dielech leta; — jak se kto při zdrawí zachowati má, dle mistra Petra Hispanského; — o přirození člowěka (jako N. α.) 18) O mocech bylin dle abecedního pořádku; Andělika — Zenikl. (N. α). 19) O lékařstwie proti neštowicem, proti swrabu atd. (česky) krátce o rozličných nemocech od mistruow českých (lat. 20). O ranách a jiných nedostatciech widomých a bolestných na těle (jako prwé wnitřní) s welikú prací a s pilností z jiných knih sebrané a welmi užitečné, neb jsú z knih slowútných a wýborných mistruow wybrané. Najprwé o hlawě (jako N. α.) Při článku: komuž nohy hnijí, dokládá opět spisowatel: jakž jsem já apotekář widěl, a tak jest mi také kněz Mikuláš prawil atd. 21) O mastech; některé jsau jako w Num. α. 22) Ad incitandam libidinem, a Medicamina, lat. 23) Počínají se knihy o sedmi planetách, hwězdných a 12 znamení nebeských; o powaze člowěka narozeného pod znamením nebeským, a kdy dobře na cestu wstáti podlé 12 znamení nebeských (jako w α) 24) Registrum reale. 25) Snář podlé abecedy, česky, a částka latinsky. 26) Tištěný jeden list we dwau slaupcích, česky, z které žíly pauštěti,

1) Má býti: Isák neb Ishak ben Soleiman w 10 století, jejž Petrus Hispanicus kommentowal, rozdílný od Ishaka ben Salomon, který w Hispanii žil w 15 století.

kde a kdy baňky sázeti, s rytinau na dřewě dwanáctera znamení nebeských. 27) Orationes quatuor s 2 obrázky lat.

β) Rkp. kostela kapitolního w fol. pod N. L. XIX. skončený r. 1518. (dle str. 175). Na čele stojí sice: Tuto jsau mistra Křištanowa lékařské knihy i jiné lékařské wěci. a wšak podobno, že i ta sbírka jest od téhož frantiskanského apatekáře (str. 5.) Pořádek jest tento: 1) Kalendář 2) O moči ne dle Isaka, nýbrž dle Bartoloměje (str. 11). Na stránce 45 stojí také ono: bylo pokušeno w Brně. 3) Purgací od žida z Budějowic. 4) Knihy ranné str. 99. O mastech str. 108; Herbář str. 112. O planetách str. 140. Kdy dobře na cestu se dáti, str. 176; Popsání Zodiaka str. 180. O čtyrech dílech roku str. 182. Varia, str. 190. Prognosticatio per Mg. Christannum str. 188. (To jediné od Křištana). Člowěk složen ze 4 elementůw, str. 171. O čářích str. 88. O ženských nedostatcích str. 77. Registřík dělán jest r. 1590 w Staré Boleslawi.

γ) Rkp. Stokholmský, jenž r. 1550 náležel Jindřichu ze Šwamberka, heitmanu kraje Prachynského. W tom sbírka ta stojí po tak nazwaném Jádru, pod nápisem: Mistra Křištana lékařské knihy i jiné lékařské wěci. Traktat o lékařstwí wšech neduhůw jest od pozdnější ruky teprwé za knihau o planetách psaný. (D. G. 282).

δ) Rkp. Raudnické bibl. od r. 1516 w 4. má nápis: Lékařstwí jistá a zkušená mistra Kristiana dobré paměti. Držitel jeho r. 1542, kterýž obsah na kraji wysadil, poznamenal: „držím, že má býti krystanna, kterayž jsa z Prachatic, žiw byl léta 1430 a wypsal pěkně o pauštění krwe.“ A wšak i ta sbírka jest nejiná než předešlé. Sběratel též zde jmenuje se: já bratr zákona swat. Františka wybieral sem to w hromadu, a uwádí zejména mistry, z jichžto knih čerpal: Hippokratesa, Galiena, atd. (jako w Rkp. α). Předmluwa zde počíná: Wšeliká múdrost od pána boha jest atd. Pořádek wěcí jest tento: O čtyrech rozdílích leta, o zdrawie člowěčím (podlé Akwinasa), o zachowánie zdrawí Petra Hyspanského (list 1—9). O moči dle Isáka (I. 10—25). O žilách (26—29). Znamení nemoci smrtelná z Hippokrata, Galiena (list 29—37). O wšech nemocech od samého wrchu až do paty l. 38—168. Které wěci údum pomáhají l. 168—177. O dubowém melí 2 listy. Knihy ranné s welikú prací z jiných wybrané l. 179—190. O praších a mastech, 4 listy. O mocech koření l. 194—250, od angeliky až do zanyklu. Posléz o šesti wěcech potřebných k zachowání zdrawí (aer, esca, quies, repletio, somnus et ira, haec moderata prosunt, immoderata nocent.)

276. *O rodičkách* a o nemocech ženských, pak o planetách a nebeských znameních 36 stran w 4. Rkp. od konce XV století u p. Čerroniho. K záwěrku stojí: Sanatom (?) a na planetách dosti bude.

Ostatní spisy té sbírky, jako Euricia Corda kniha o moči, oswícení lékařů, o moru, proti čerwené neštowici atd. konečně o moci některých bylin a pálených wod str. 151 — 557 jsau později psány.

277. *Jádro* z mnohých lékařských knih wybrané, obsahuje lékařstwí proti wšem nemocem od hlawy až do paty. Sepsáno jest podobno w druhé polowici XV století, a často opisowáno.

Pořádek rkp. weřej. bibl. ze XVI. stol. pod. XVII. H. 22. w 8. jest tento: O bolesti hlawy a smysla. O wlasech a jejich nedostatku. O sluchu a hluchotě. O škworu w uše. Rozličné lékařstwie na oči. Proti wozhřiwce neb proti reumě neb šnupě. O málomocenstwie. Lékařstwie k zubuom, a také což se tkne jiných nemocí okolo ust. Lékařstwie proti wšem nemocem, kteréž býwají w hrdle, proti žábě. Lékařstwie proti nemocem a těžkosti prsie. Lékařstwie proti bolesti srdce. Proti klánie w bociech. Lékařstwie proti žlútenici. Lékařstwie proti zimnici. Lékařstwie komu hnijí plíce. Proti nemoci, ježto slowe súchotiny. Ktož nemuož zachowati, a také kdož krwi chrká. Proti wodnému teleti. Proti střewní dně. Proti bolesti břicha. Proti kameni w měchýři. Proti řezawce. Proti palici, to jest když konec bolí. Proti ženským nemocem. Proti čerwené nemoci a běhawce. Proti šlaku. Proti dně. Proti přímětu Proti neštowicem. Proti strupóm. Proti nohám, ježto se prowalují. Proti wlku na noze. Proti zlámánie nohy. Proti žiwému masu (wlasu), a proti krticem. Proti kuří řiti. Proti weliké nemoci S. Walentina a proti padúcí nemoci. Proti zežení a spálení ohněm. Proti rozličným nemocem dětinským. Lékařstwie na rány a krew stawiti w ráně. O rozličných mastech, kterak mají dělány býti. O púštění krwe, proč a kdy máš púštěti. Proti hlízám lékařstwie. Zpráwa, kterak se máš zachowati we zdrawí. O přirozenie člowěčiem. O poznánie nemoci po wodě. O dubowém listu. O hadowé kůži. W jiných opisech wíce méně obsaženo. Mimo dotčený rkp. se nacházejí čtyry we weř. bibl. XVII. H. 26, G. 14. D. 2 a 3, w museum též čtyry, z nichž jeden z XV stol. jeden od r. 1518, jeden u p. Brožowského z Prawoslaw, jiný we Fürstenb. bibl. (1534) jiný na Strahowě a w Stokholmě, jiný z 2 polowice XV stol. u mne w 8. malém, listu 218. Počíná takto: We jméno sw. Trojice otce i syna i ducha sw. Amen Počínají se knížky, kteréž já nazýwám jádrem atd.

278. Kniha lékařská čili recepty proti rozličným neduhům s. a. (saec. XVII) fol. boh. et germ. Vid. Medicina practica. XV. E. 8.

279. *Knížky lékařské* mistra *Jana* w Rkp. od r. 1525 w 4. (Strahow. bibl.) 273 listůw.

Prwní díl jedná o lékařstwích proti wšem nemocem, druhý o wodách, třetí o mastech a bylinách. Kdo jest tento mistr Jan? Dobrowský saudí, že buď Jan z Blowic, kterýž umřel r. 1502, 3. Čerwence, aneb Jan Černý, jehož kniha wýkladůw na traktat dewátý Rasisa latinsky psaná r. 1480, přeložená byla od Mikuláše Wrány r. 1566.

280. **JAN ČERNÝ.**

a) Spis o nemocech morních, kterak se mají lidé chowati před i při tom času. (Pro bohaté). Od mistra Jana *Černého*. [na 1 listu stojí: Ista compilatio est cujusdam Johannis Nigri, medici, haereticorum summi episcopi. Na konci: 1520 in Nova villa sub Colonia pirrus Georgius sacerdos (scripsit) urgente peste in Boemia.] Rkp. fol. 10 listů od r. 1520 u p. Bočka.

Potom wydán w Prostějowě u Jana Guntera 1544. w 16. a tamž u Kašp. Aorga 1556 w 8. Pak pod tit. Krátký weypis o nemocech morních, kterak se lidé času toho a předtím pro nakažení powětří chowati mají, aby jeden každý podlé swé možnosti opatřiti se mohl. Wydán někdy od mistra Jana Černého, lékaře wýborného. A nyní znowu lépeji a dostatečněji sprawena a skorrigowána jest. Wytištěno w Starém M. Pr. u Jiříka Černého, l. p. 1582 w 8. str. 71. (Dobrá kniha i čeština.)

b) Zpráwa jiná mistra Jana *Černého*, lékaře Litomyšského na morní obšírnější prwní jeho

spis welmi krátce k užitku příteli swému milému wypsaná a k snadnějšímu pamatowání poslaná, kterak by se mohl welmi kwapně při tomto času nebezpečném opatřiti; w tato slowa dole psaná jemu byla jest l. 1520 podána. (2 listy) Opis od r. 1520 u p. Bočka.

281. *Rkp. Wodňanský* w 4. na pap. z XV. stol. w Museum pod num. 558 obsahuje mimo jiné též a) *Nomina infirmitatum* s českými významy; b) *Herbarius* český, kterýž po krátké předmluwě počíná *Angelikau* a končí *Zimolezem.*

282. W rkp. weř. bibl. XI. E. 4. na listu 61 pv. — 62 stojí: Recept proti 11 neduhům. „Prwé lékařstwie ktož má nakazilú twář, ješto jest črwena ✕ Jedenácte o málomocenstwie. Wezmi nejprwnější jahody, ještoť slowú trápnice. Též w rkp. tamže XI. F. 4. Též w rkp. XI. T. 13. (lat. germ. et boh.)

c) *Ranhojictwí.*

283. Rkp. weřejné bibl. pod num. 239 w malém 8. na 330 listech mimo 7 listůw registříku z druhé polowice XV století. Počíná: „Tyto knihy a naučenie složili jsú welicí mistři a lékaři w lékařstwí ranném dospělí, kteřiž jsú jistá a zkušená naučenie wzali, a dokonale se tomu naučili, a zwláště mistr Anton z Napule.“

Obsah jest: Zpráwa a naučenie, co do sebe lékaři ranní jmieti mají. Kterak se mají chowati ranění, a čeho se wystřiehati mají. Rány žehnáním hojiti, (jak to pan Leskowec, Wlchowec, Labut, Habart a mistr Dawid uměli podlé základu: že bůh také jen slowem swět stwořil). O mastech na rány w hlawě. O ranách. O trancích rozličných dle Galiena. O mastech a k čemu se každá hodí. O zlámání kosti; o otoku. Komu úd schne. O ohni sw. Antonína. Naučení mistra Dawida, kterak máš dělati rozličné ceráty totižto flastry. Prachy k ranám (mistra Ipokratesa). Naučenie mistra Chrystana, kterak člowěk poznati má na raněném, umřeli čili nic. Naučenie mistra Šindela, kterak máš hojiti lidi, kteřížto příměti nebo zlé naštowice mají. Mistra Dawida z Tábora, kterak máš hojiti střely (totiž: „Napiš na každý listek Jesus Christus a Zdráwa Maria za 7 dní, osmý den udělej z nich swíčku a dej do kostela při mši shořeti.“ Kdosi na kraji nareysowal hlawu s rohama a s wěncem, s wyplazeným jazykem, přidaw nápis: Maudrýs lékař, až tě hlawa bolí.) atd. Wlastně tu málo chirurgického, málo pořádku, mnoho opakowání; cena spisu toho wůbec menší než Rasisa a Salicettiho Uwádí tady mezi lékaři Jindřicha z Holomauce, Arnošta z Holomauce, Bartoše, mistra Příbrama, Christana, Šindela (kw. 1450) Dawida z Tábora, mistra Hawla. U kýly prawí: Pan Zdeněk z Šternberka zhojil se, a zmiňuje paní Leskowcowé, která masť měla k wytažení šípu nebo kulky.

284. *O mastech.* W rkp. Strahowském w 8. od listu 90. až do 110. (D. G. str. 278.)

285. *Ranné* lékařstwí *Rasisa* (Rhazesa [1]). Rkp. p. z Schönherru k. raddy při zemských práwích we 4. z XV století.

Již na desce té knihy stojí pozdější rukau poznamenáno; léta 1474 stala se porážka w Dřemínách předměstí Wodňanech atd. Druhý opis nowý Rhasisa i Salicettiho učinil Anton. Jungmann M. D. a prof. r. 1818. we 4. (Od něho také zewrubnější tato o lékařských spisech zpráwa pochází). — Jest to wlastně ranné lékařstwí mistra Wilíma Burgenského t. j. Wiléma Rogera z Congenis aneb lépe z Parmy (1180) sepsané od našeho neznámého wlastence, kterýž Rogera slyšel w Montepesolanu. O čemž daw obšírnau sám zpráwu, dokládá: Aniž sem bez příčiny takowé a tak užitečné dielo, z(a) tak dlauhý čas oznámiti prodlil, nebo sem dosawad čakal, zdali kdo z towaryšów našich, patře k božské odplatě aneb aspoň k lidské přízni, tu práci podstaupil, a že dosawád nižádný se o to nepokusil, jakož slyším a rozumím, že učitel náš dluh těla wyplatil, tu práci na se rád přijímám. Na pět dílůw rozdělil celau knihu, w prwním (62 kap.) wyprawuje léky hlawnie, w druhém (22 kap.) o léčení hrdla, šíje a hrtánu, w třetím (32 kap.) od hrdla dolů až do boční mázdřice, aneb do klúbu bedrního. W čtwrtém (35 kap.) o ranách a lékařstwí ran údów krmitelných; w pátém (23 kap.) léky údów od kosti klúbné až do nartie a prstů nožních. Wyhotowení spisu padá do počátku XIII století, a není přeložení latinského Rhazesa, (w bibl. weř. sign. IV. F. 3. Incipit cururgia Rogeri eximii Doctoris hujus artis), kterýž se s českým nesrownáwá, jsa toliko w 4 knihách maje jiný pořádek, méně kapitol. Rogeri practica medicinae wydána 1490 fol. Venet. Rogeri Chirurgia ib. 1546. fol. W témž rkp. nalezá se nápodobně:

286. *Ranné lékařstwí* Mistra *Wilhelma Placentinského* ze *Salicetti* [1]).

Jest rozwrženo na pět kněh s krátkau předmluwau. První obsahuje 67 kap., druhá 27, třetí 29. čtwrtá o rozebrání (anatomia) 5, pátá 10 kapitol. Anatomie jest mnohem důkladnější než ta, kterau sepsal Matauš Dačický (Wolkenberg z Wolkenberka) r. 1573. Desátá kapitola páté knihy „o změnění, rozšíření sprostných lékařstwí hodných k dielóm praweným“ schází. Mistr Wilém z Salicetti z Placentina (Piacenza) umřel r. 1277. Písmo to samé jest jako Rogera, řeč ale něco pozdější býti se zdá.

d) *Porodnictwí (babictwí).*

287. Mikuláše **KLAUDIANA** zpráwa a *naučenie ženám* těhotným a babám pupkořezným we 4. 23 listy. 1519. w Mladé Boleslawi nad Jizerau. Na štítku stojí N. C. Prwní kniha o babení w českém jazyku psaná.

288. *Alberta* Welkého o *tajnostech ženských.*

Pelcel w poznamenání tištěných kněh uwádí wydání té knihy okolo r. 1500 we weřejné bibl. Mladší opis nachází se w Strahowské knihowně připojený k spisu o mocech bylin, kamení a zwířat. (D. G. 292.)

---

1) Rhazes aneb Moh. Ibn. Sachariah Abubekr z Raya w Persii (nar. 860, † 940) dozorce nad špitálem w Bagdadě, wýborný skaumatel a plodný spisowatel.

1) Žil w Bononii a Veroně (1275), jehož Chirurgia wyšla tiskem r. 1475 fol. Piacenza.

289. Wýtah z *Aristotelowých Secretis* mulierum jest w rkp. p. Brožowského z Prawoslaw při tak nazwaném Jádře.

c) *Koňské lékařstwí.*

290. *a) Albrechta* (mistra, kowáře cís. Bedřicha) lékařstwie koňské. Rkp. weř. bib. od r. 1440 we 4. pod signat. XI. C. 2. num. 18. Jiný rkp. tamže XVII. E. 42. fol. b. r. Jiný rkp. z XVII stol. we 4. 27 listů u p. Bočka.

Tištěno mnohokráte b. r. a m. Jedno wydání w Holom. 1772. 8. Jiné w Jindřichowěhradci b. r. s nadpisem: Lékařstwí koňská jistá a dokonale zkušená. Sepsaná od M. Albrechta štolmistra, kowáře a koníře cís. Fridricha atd. k nimž mnohé wěci užitečné jsau přidané, nyní znowu pořádně sprawené atd. Též w Pardubicích: Zkušená koňská lékařstwí atd. w 8. b. r. str. 64. atd. Jeden rkp. z XVI stol. klade: od mistra Albrechta lékaře císaře Oldřicha (!) a mistra Hawla kowáře císaře Zikmunda. W rkp. weř. bib. X. C. 2. stojí: Kto chce koňské lékařstwie uměti, ten čti tyto knihy, tyť jest složil mistr Albrecht ciesařůw kowář Bedřichów urozením z Napule atd.

b) Jiné od prwního lékařstwí rozdílné nalézá s w rkp. u p. Brožowského z Prawoslaw rad. c. k. appel. s tímto začátkem: Počíná sě *Zpráwa lékařstwí koňského* takto: Ordanus tak řečený mistr a rytieř Fridricha ciesaře w knihách swého lékařstwí o stwoření koně atd.

I. PRÁWNICTWÍ A KANCELÁŘSTWÍ.

a) *Práwa, zřízení, a nálezy králowské a saudní.*

291. **CTIBOR Z CIMBURKA** *a) kniha Towačowská*, tak slowe krátce: Kniha Ctibora z Cimburka a z Towačowa o obyčejích, řádích, zwyklostech starodáwních a práwích markrabstwí morawského.

Sbírka ta se stala rozkazem a pomocí Stibora z Cimburka a Towačowa heitmana toho markrabstwí, na žádost mnohých pánůw a rytířůw morawských, okolo r. 1480. Rkp. dwa w Museum; we 4. XVI stol. num. 777 a auplnější exemplář ze XVII stol. 725. Jiný pod jménem: Staré zřízení země morawské pána Towačowského we weř. bibl. XVII. C. 5. Jiný rkp. od r. 1520, 58 listů registř. 3 listy fol. k němuž wtěleny jsau nějaké přídawky ze začátku XVI stol. až do r. 1523. P. Boček osm nejstarších rukopisů srownal k wydání, a doplňky z sauwěkých sněmowních nařízení přidal. Voigt we swých Act. L. I. 153. 310. z nedokonalého rkp. od r. 1615 učinil wýtahy, a uwodí 20 rozličných spisůw s obsahem jich, z kterýchžto spisůw patero jest tištěných. α) Smlauwy mezi pány, rytířstwem a městy o některé artikule. W morawských práwích 1545 w Holom. na str. 132. β) Wýpowěd králowská mezi pány, rytířstwem a městy, o některé artikule, mimo smlauwu nahoře psanau, tamže na str. 135. γ) Wýpowěd nejj. knížete a pána p. Ferdinanda atd. z čeho (páni, rytířstwo a města) před práwem zemským odpowídati mají neb nemají. Tamže str. 137. δ) Přípis listu mírného (Landfried) země morawské tamže str. 3. ε) Přípis listu přiznáwajícího k landfridu, tamž str. 7. Podobného obsahu jsau i ostatní posud netištěné částky, na příklad: Zápis obecní a upokojení zemské za Matiáše Korwína 1484, w Budíně. Smlauwy králowské o zboží mečem dobyté 1486 w Jihlawě. Druhé smlauwy králowské o mince, o stáwky (arrestatio), o stawení k rokům (veniendo in constitutum, Einhaltung der Termine) a odbýwání wedlé země atd. Swobody markrabstwí morawského od Matiáše, Jiřího, Jana, Wladislawa, Wáclawa, Sigmunda, Albrechta atd. Wýtahy z auplnějších opisů stojí w Mähr. Magazin 1789. B. 1. 37. 148. [1]) W Hořowické knihowně jest rkp. we 4. Práwa a zřízení zemská s předmluwau Stibora z Cimburka. Druhý rkp. fol. 1603. *b) Ctibora z Cimburka* Řád čili *zřízení mlynářské* w markr. morawském. Rkp. XV wěku (Boček).

292. *Ustanowení* cechowní aneb pořádek *malířů* Pražských. Do českého přelož. okolo r. 1430. Rkp. půwodní u hrab. Fr. Šternberka.

Tištěna jsau w knize: Riegers Materialien zur Statistik von Böhmen Heft VII. str. 120—131.

293. *Horní práwa* krále Wladislawa w rkp. mus. 160 (knize Talemberské).

294. Viktorina Kornelia ze **WŠEHRD** knihy dewatery o práwiech a súdiech i o dskách země české.

Spis pro welikau potřebu práwníkům w XV a XVI stol. často opisowaný, a nyní pro historii práwnictwí důležitý, a jak Procházka prawí, důkaz wýmluwnosti weliké. Nachází se mnoho rkp. jichž p. Hanka 19 napočetl, na trojí wyprawowání a textowání se dělících. Jedny rukopisy jsau starší (okolo 1500) s přípisem pánům Kostkám z Postupic, a těch nejwíc se nalezá; jiné (a těch Dobr. jen 3 našel, mezi nimiž Raudnický od r. 1511, a weř. bib. od r. 1515) králi Wladislawowi II připsané, oprawený text zawírají, kterýž Viktorin náš za prawé sám uznáwá; třetí rod rukopisů bez přípisu jest. Příčinu změňowání a wůbec wáhání s wydáním na swětlo tak potřebné knihy p. Palacký dobře udáwá býti spor tehdejší mezi stawy českými s městy teprwé r. 1517 smlauwau swatowáclawskau utišený. Tiskem wyšla jakožto 1ní číslo Staročeské biblioteky wydáwané nákladem Českého Museum, w Praze 1841. 8. maj. péčí p. Hanky, s úwodem p. Palackého, podlé rkp. Clementinského od r. 1515 s užitím mnohých jiných. Připsáno to wydání bylo (k němuž i jiní wlastenci penězi přispěli) spisowateli této literaturní historie na památku za wydání českého slowníka.

295. *Práwa Brněnská* w rkp. fol. od r. 1543. w bibl. p. hrab. Thuna w Děčíně.

Počínající takto: Purgmistr a přísežní měšťané města Brna. Wortel (ortel) prwní z Hradiště města. Takto se stalo atd. Podobný Codex nalezl prof. z Monse w registratuře Brněnské N. 39. W Hořowické knihowně: Obyčejowé práw i jiných chwalitebných wěcí země morawské léta 1521 fol.

296. *Zřízení zemské* králowstwí českého za krále *Wladislawa*, složená (dle usnešení na sněmě r. 1492) skrze pány Petra ze Šternberka a na Lištni a Zdeňka ze Šternberka a na Zbi-

1) O řádech a práwích markrabstwí Morawského p. historiograf Boček srownal deset rkp. a chystá jich wydání.

roze, a wladyku Albrechta Rendla z Aušawy, prokuratora krále Jeho Milosti.

Spis bez wlastního nápisu takto počíná: Léta božieho tisícieho pětistého (1500) za najjasnějšieho knížete a pána, pana Wladislawa atd. ráčil jest Jeho Milost powolenie dáti pánuom a rytieřstwu w koruně české, aby swá práwa po wšech dskách wyhledali, a to w jedny kniehy wšecko sepsali, a to s pilností přehlédnúc, aby wážili práw swých, aby přičinili nebo ujali, tak jakž od starodáwna býwalo, a to aby w jedny kniehy složili, a ty kniehy aby tisknauti rozkázali, aby mohl mieti bohatý nebo chudý, ktožby chtěl, aby se tiem uměli wšickni sprawiti a wystřéhati, aby žádný newěda neupadl w pokutu: pro kterúžby měl čest ztratiti aneb hrdlo a statek atd. (Na konci:) Jsú pak tištěny tyto kniehy w slawném městě Starém Pražském léta téhož, jako swrchu psáno stojí, a králowstwí krále Jeho Milosti uherského desátého léta a českého třidcátého. we 4. A má 8 listů. B — T po 6. Jsau to wlastně nálezowé wytažení z desk zemských, kteréž shořely r. 1541. W jednom rkp. w Rejhradě na Morawě jsau tyto wýtahy z desk od r. 1321 až do l. 1485, při čemž paměti hodno, že wýtahy w českém jazyku tu již rokem 1396 počínají, ačkoli dle swědectwí Wšehrdowa desky zemské až do r. 1495 latinsky wedeny byly. Učiněna jest ještě a to za mého úřadu, prawí Wšehrd w 8 kap. 9 knihy, we wšech dskách tato proměna, že se již česky wšecky dsky píší, kteréž jsau se od počátku wždycky latině psáwaly a registrowaly. Od něho také čtyry knihy měli jméno dsky Viktorinowy. Rkp. w Museum we 4. pod num. 771 jest sbírka čili kniha nálezůw, z nichž Wladislawské zemské zřízení sestaweno. Rkp. w Mikul. jednowěký we 4. na pap. s registříkem i se sněmem r. 1492. [Zřízení za krále Wladisl. l. 1550 složeno a k tisknutí spraweno.]

297. *Sententiae casuum forensium* aneb Pandectae Brunenses, w češtinu přeloženy w rkp. registratury Brněnské N. 32.

Počíná: Léta páně 1343 sedláci z Šibnic atd. W Hořowické bibl. jsau půhonowé a nálezowé, které jsau se staly w městě Brně 1406—1417 rkp. w 4. Též: Půhonowé a nálezowé markrabstwí morawského fol. 3 swazky rkp. Též nálezowé a půhonowé od l. 1460. fol. Nálezowé od r. 1475—1516. fol. pak od r. 1519—1520. fol.

298. *Wýpowědi práwa Magdeburského* a některé ortele Olomúcké pro některá města česká na půlnoci 1518 we 4. rkp. mus. 773.

299. *Zřízení* nejstarší *markrabstwí morawského* počínající se připisem landfryda krále Wladislawa r. 1516 s přídawky až do r. 1531. [rozdílná od wydání r. 1535 i od knihy Ctib. z Drnowic] Rkp. fol. sauwěký (Boček.)

300. *Wýpisky* práwní a saudní ze starých *desk* král. českého od r. 1287—1437. Tištěna sbírka I. w Archiv. II. 330, sbírka II. tamže III. str. 307—367 (num. 15—305 až do r. 1466).

301. *Wýtahowé z desk* zemských. Akta za krále Wladislawa. Rkp. mus. 160 též (r. 1506.) w rkp. Hořow. w. Rozbor str. 159. *Wýpisky* z desk zemských za krále Wladislawa. Rkp. Hořows. *Zápis* krále Wladislawa 1598 čtwrtek den sw. Wawřince. Tamž.

302. *Zápisowé* za krále Sigmunda a jiná akta wálek Husitských. Rkp. mus. XX.

303. Nejstarší *zápisy Hradecké* od r. 1384—1404. w Arch. II. str. 314—329.

304. *Zápisy Kozelské* we Slezsku od r. 1480—1571 w Arch. II. str. 393—404.

305. *Knihy památní* a listinné města *Olomauce*, založené r. 1424. Rkp.

306. *Knihy městské* města *Prostějowa* z XV stol. Rkp.

307. *Knihy města Litomyšle* od r. 1440. Jiné kšaftowní 1492—1562. Nařízení o řemeslech atd. 1357—1438. Rkp.

308. *Listář historický* od Jos. *Schöna* zawírá 30 listin od r. 1408—1663. z archivu Piseckého a Wodňanského s historickými poznamenáními. Tištěn w Čas. mus. r. 1832—1834.

309. *Nález* panský za krále *Ladislawa* 1454. Dwa rkp. u p. ryt. z Neuberka, též w rkp. w bibl. Colleredo-Mansfelda. Též w Mus. 771.

310. *Nálezowé* za krále Ladislawa. Rkp. mus. 732, 769 a 776. též w rkp. Wyšehradském (Od pečetí jeden groš atd.).

311. *Nálezowé* panští za krále *Sigmunda* až do Wladislawa. Rkp. mus. 768.

312. *Nález* panský za krále *Sigmunda*, o listech. Rkp. w bib. Colloredo-Mansf. též u p. ryt. z Neuberka.

313. *Ustanowení* panské za kr. *Sigmunda*, co má bráno býti od desk. Rkp. mus. 769.

314. *Nález* panský za cís. *Sigmunda* o listech. Rkp. weř. bib. XVII. C. 22. též za Ladislawa r. 1454 a za Wladislawa r. 1486.

315. *Nálezowé* saudu *dworského*, *komorního* a *zemského* z XV stol. Rkp. weř. bib. XVII. A. 35. fol.

316. *Nálezy* saudu *dworského* r. 1454 až do r. 1465. Tištěny w Archiv. česk. I. 428.

317. *Nálezowé* práwní od časů krále Wáclawa a Sigmunda (1378—1438) sebráni od Alberta *Ojíře* z Očedělic, pod nápisem: O nálezích panských. Rkp. we 4. u křižowníků, kdež i Wšehrdowy knihy (num. 200) se nalezají.

318. *Půhony a nálezy m. morawského* od r. 1437 až ku konci XVI wěku. Rkp. fol. u p. Bočka.

319. *Nálezowé* staří saudu zemského za krále *Wladislawa*, w rkp. Raudnickém po dewaterých knihách Wšehrdowých od r. 1511. Počínají práwě jako tištění od Pawla Seweryna w Praze 1530 we 4. „Za práwo jest.“

Jiný rkp. nálezůw saudu zemského okolo 1520 fol. u far. Hausera (teď na Strahowě); jiný weř. bib. XVII. C. 30. fol. b. r. též tam rkp. z XVI stol. b. r. we 4. XVII. F. 33. Wladislawa dekrety z desk zemských wytažený. W rkp. mus. 160. pag. 384—400. (w Talembersk. knize za krále Jana až do Wladisl.)

320. *Půhony a nálezy.* (Na druhém listu): W této knížce najdeš s wší pilností wyhledání a

sebrání mnohých předešlých půhonůw a nálezůw jedné každé wěci sobě podobné a se dotýkající, též kterého léta co toho se stalo pořádně sepsané, a pro snadnější i spěšnější najití registrowané atd. fol. 286 listů a 17 str. registr. Nejmladší puhon jest od r. 1560. Rkp. na pergam. w bibl. Wíd. z knih hrab. Fr. Jiřího z Gianini probošta kapitoly Olomucké.

321. *Zápisy* rozličných *osob* r. 1398—1428. (19 kusů) Archiv. česk. III. str. 271—284.

322. *Zápisy městské* Nowého *města Pražského* od r. 1446—1453. Rkp. u p. Čelakowského, obsahující několik tisíc zápisůw rozličného druhu latině wyhotowených, také tam zde české zápisy se wyskytují.

Z těch p. Čel. wydal w Čas. mus. 1839 a 1840. wybraných slohem i wěcí na mnoze památných.

323. *Zápisy Pražské* obecní 1406—1429. Sbírka první w Archiv. I. str. 189—225.

324. Staré *zápisy rodu Šternberského* od r. 1386—1432. Sbírka první w Archiv. I. str. 138—157.

325. *Zápisy knížat Minsterberských* w Olešnici od r. 1454—1489. w Archiv. I. str. 297—317.

326. *Zápisy* we *wěcech sedlských* od r. 1389—1499 w Archiv. I. 339—350.

327. *Wýpisy* ze starých *desk dworských* od r. 1384—1456 w Archiv. I. 390—427.

328. *Seznání swědkůw* od r. 1453—1456. Sbírka první w Archiv. I. 159.

329. *Extrakt* ze všech *register zemských půhonů* markrabství *morawského*, na kteréž se nálezy panské při práwě zemském Brněnském od l. 1406 až do l. 1598 staly. Rkp. 4. w knih. Rejhradské.

330. Některé *půhony a nálezy* práwa zemského *Olomauckého*. Rkp. na pap. z XVI století we fol. w bibl. Rejhradské.

331. *Půhonowé a nálezowé* (znamenají se někteří) paměti, připowědi i jiné potřebné wěci w markrabství *morawském* zběhlé od l. p. 1475. Rkp. bibl. weř. XVII C. 5.

Jiný od l. 1498. ib. XVII. C. 14. Též sbírka půhonů a nálezů w archivu arcib. Olom. několika foliantůw z XVI stol.

332. *Registra auzká* králowská, červená, aksamitowá od 1471. fol. rkp. pap. w Museum 757. (Obsahuje komorní saudy.)

333. *Registra černá* aksamitowá od r. 1500 do 1511. Rkp. pergam. malowaný. Obsahuje protokoly appellační; důležité rodopiscům; fol. w Museum.

334. *Wýtahy z listin* rozličných od r. 1371—1471. (lat. i čes.) W Arch. č. III. str. 465. sld. sbírka kusů 804.

335. *Kniha práwní* obsahující pře a nálezy saudu města kr. Hradiště, stranau kterých o naučení při práwě Brněnském tázáno býwalo. Rkp. z druhé polowice XV stol. fol.

Kniha pro lepší a snadnější poznání práw a saudů městských w Morawě welice důležitá. [Boček].

336. *Registra zápisůw* králowských i obecných r. 1453 a 1454 sepsaná. Jest to sepsání listůw na statky a rozličné úmluwy od králů Karla, Jana, Wáclawa a Sigmunda daných neb mezi stranami wyhotowených, kteříž listowé, poněwadž w časech bauřliwých 1419—1436 a od 1439 do 1453 zemské dsky a práwa nešly, w r. 1453 do desk wtěleni býti nemohli, a protož před zwláštní kommissí udáni býti museli. Rkp. weř. bibl. XVII. A. 15. z počátku XVI stol.

Jiný opis jeho w tajném archivu we Wídni od r. 1530. Tištěna jsau w Archivu česk. I. str. 493. II. 175. 444.

337. Po různu nacházejici se *wýpisy z práw, nálezů* atd.

a) Práwa písařská, místopísařská; práwo Ondráška menšího písaře (1456) Rukop. Fürstenb. *b)* Ustawenie a zjednánie pánůw a zeman země české za krále Sigmunda, co bráno od desk zemských. Rkp. W. II. Nalezeno a ustanoweno, jakož jest bylo od starodáwna bráno od desk atd. rkp. H. II. Naučení o řádu u desk; Jindřich z Michalowic atd. znamenawše, že země z daru božího naše česká upokojena jest atd. Rkp. H. II. (1455). *c)* Páni nalezli, aby woláno bylo we wšech městech atd. ✕ To jest w nowě úřad přijal. Rkp. T. III. *d)* Nález o nowého krále — o wšecky listy — o ležení — o škody — aby listowé děláni byli dle obyčeje starého — co mají od čeho wzíti u desk. Rkp. B. II. *e)* Opět jiná práwa jsú tato Starého města Pražského. Přihodiloliby sě kdy, žeby muž a žena majíce sbožie a swoliliby sě atd. ✕ Juris informatoribus dominis proconsuli et consulibus majoris civitatis Pragensis. Georgius etc. Policejní nařízení snešenie sněmowního. Ku konci: Léta od nar. syna bož. 1486 dokonány jsau tyto knihy. *f)* We jméno sw. a nerozdílné Trojice Amen. Jakož wšickni i každý zwláště dobří lidé mají se starati o obecné dobré w této wlasti atd. Rkp. H. II. *g)* O poprawách po krajích. rkp. B. II. *h)* O swědcích „Weliké užitečnosti atd. rkp. N. *i)* O pokoře wražedlníka. Pokora wražedlníka atd. rkp. F. II. *k)* Wy úředníci, kteříž jste od nás w tyto úřady usazeni rkp. II. II. *l)* Zahájenie a zdánie súdu rkp. F. II. zahájený saud tamž. Zahájenie saudu. „Krajůw jest dwanáct“ atd. Rkp. II. II.

338. *Tržné* anno 1456. feria 4 post Andreae datum est istud subscriptum de officio Sexdominorum ad recipiendum in foro, quae adducuntur et portantur, fructuum in forum et retro. „Najprwé owocné tržné“ atd. [policejní nařízení]. Rkp. W. II. (w. Rozbor 1842 str. 172.)

339. *Rozsudek Wladislawa* mezi pány, rytíři a městy. Rkp. mus. 768.

340. *Hrdelní příběh* český z XVI stol. od M. *Dworského* z rkp. tištěn w Čas. mus. 1832. str. 314.

b) Sněmy, snešení stawů, kněží, měst.

341. *List pánůw* českých a morawských do

Konstancí odeslaný. Tištěn jest w Postille Hus. 1563 na listu 247.

342. Sněm obecný walný stawů českých a morawských w Čáslawi od 1—7 Čerwna 1421.

O zřízení koruny české w jednotu proti králi Sigmundowi uherskému atd. K tomu náleží spis: Příčiny, pro které stawowé cís. Sigmunda za krále přijíti nechtí 1421. Též odpowěd Sigmundowa w rkp. (bibl. Lobk.) Wše tištěno w Hájk. kron. list 390 atd. Zlomek sněmu od r. 1421 tištěn w Čechoslawu (1825).

343. *Snešení kněží Táborských* s mistry a kněžími Pražskými a na tom zůstání, jak o těle a krwi páně atd. 1420 na zámku Konopišti.

[Šturm w Srownání str. 398; též odwoláwá se na ně Jafet, i w Lukawcowě kronice Táborské o nich zmínka. Boček]. Snešení mezi Táborskými a kn. Pražskými w Praze 1420 cituje Šturm w Srownání str. 400. Psaní Pražanůw k pánům českým po wítězstwí nad Wyšehradskými l. 1420 rkp. weř. bib. XI. D. 8. num. 1. Smlauwa pánů českých l. 1421 rkp. weř. bib. XI. D. 8. num. 1.

344. *Sněm* w Starém městě *Pražském* od hrabat, pánůw, wládyk, purgmistra, hejtmanůw a lidu obecného držán léta 1421 dne 7 Čerwence. [Artik. 16 o lichwě] w. Stelcar o lichwě f. 5. *Prwní sněm po upálení* Jana *Husi* a M. Jeronyma Pražského držán w Praze o naprawení náboženstwí 1417. Rkp. w 8. u Bočka.

345. *Akta weřejná* i sněmowní w Čechách i w Morawě od r. 1414 do 1428.

Tišt. w Arch. čes. III. str. 181—268 (kusů 41). Též w králowstwí českém od r. 1432—1439 tamž str. 395—464 (kusů 35).

346. Akta sněmowní král. českého od r. 1436—1452. Rkp. fol. (u p. Bočka).

347. *Jednání sněmowní* (weřejná čili obecná) w markrabstwí morawském od r. 1412—1474. porůznu s mnohými mezerami, dílem w celku, dílem jen w zlomcích.

Sbírka opisů z rozličných archiwů morawských u p. Bočka.

348. *Jednání sněmowní* (obecná) w markr. moraw. od r. 1475—1524.

Sbírka auplnější již nežli z předešlých časů. W opisech z rozličných arch. morawských u p. Bočka.

349. *Jednání sněmowní* (obecná) w markr. mor. od r. 1526—1620 (dílem psaná dílem tištěná).

Sbírka snad již úplná a bez mezer. Nejhlawnější částka chowá se w stawowském archiwě pod heslem: Památky zemské, a w knihowně zemřelého nejw. kancl. p. hrab. Mitrowského, ostatní wšak w archiwech králowských měst, obzwláště města Brna. (Boček).

350. *Sněmy král. českého* od r. 644—1529. Též: *Wýtahy sněmů* král. českého. W rkp. XVII wěku we 4. (u p. Bočka).

351. Král *Wáclaw a jednota* Pražská 1394—1401 w Arch. česk. I. 52—66.

352. *Sněm kněžský* za arcibiskupa Konráda w Praze r. 1421. rkp. (bib. Lobk.)

353. *Sněm* walný stawů *markrabstwí morawského*, w Brně u přítomnosti krále Sigmunda od 1—17 Listopadu 1421. Nálezy proti Husitům atd.

354. *List raddy* města *Pražského* jménem Sigmunda knížete litewského, spráwce českého a morawského, měšťanům Kauřimským na prominutí jejich winy strany náboženstwí a přidržení se krále uherského 1422. (Opis u Bočka.)

355. Sněm *kněží a mistrů* Pražských s kněžími a mistry Táborskými na hradě Konopišti 1423. Rkp. (bibl. Lobk.)

356. Sněm *obecný* w Praze, od 16 Října do 1 Listopadu 1423. Ustanowení *dwanácti spráwců* králowstwí českého až do roka, nařízení o minci atd.

357. Sněm *obojí strany* stawů král. českého we Zdicích, na počátku Října 1424.

358. Sjezd *jednoty Táborské* w Písku, 6 Unora 1426.

359. Sněm *obecní* w Praze r. 1433 ten týden po sw. Wítě, na kterém s wyslanci od sněmu Basilejského Compactata smluwena, a po třech wyslaných t. Prokopu Plzenském, Martinu Lupáči a Matěji Laudowi z Chlumčan otcům w Basileji předložena, a potwrzená zpět do Prahy přinešena byla.

Opis český toho listu w rkp. (bibl. Lobk.) Přijetí těch kompaktat stawowé zwláštním listem w Praze na den sw. Mataušе r. 1435 doswědčili, kterýž list při čtyrech artikulích tištěn jest. Tato umluwa neb kompaktata Basilejská w opisu starém nalezají se w bibl. kláštera Rejhradského na 2 archowých listech, a opět we 4. stran 9 též w bibl. Lobkow. w Mus. pod num. 559. 4. (při chron. Martimiani) a j. Nejstarší wydání jich tiskem jest: „kompaktata církewního sněmu Basilejského" (bez r.) 1500. we 4. na 18 listech. Potom se zpráwau neb uwedením mistra Pawla Žateckého, administratora utrakwistůw: Tyto wěci zřízeny jsú napřed ke cti a k chwále boží, králi pánu našemu, králi Wladislawowi, i králi Ludwíkowi Jeho Milosti k dobrému. W kterýchžto oznamuje se: kterak w tomto českém králowstwí a morawském markrabstwí po mnohých nesnázech a záhubách skrze tyto společné smlúwy, kteréž slowú kompaktata, pokoj k wěčnosti uweden jest mezi wšemi národy křesťanskými. W Praze 1513 we 4. listů 55.

360. Pochybnosti a *otázky stawůw* českých s strany *přijímání* pod obojí 1435. Rkp. (bibl. Lobk.) Odpowěd na to (tamž).

361. *Swolení pánůw* českých po té *porážce*, která se stala u sw. Jana na Bojišti. Rkp. z XV století (bibl. weř. XVII. F. 49.)

362. *Wyswětlení čtyr artikulů* od sněmu Basilejského. W Jihlawě 1436. w Jun. Rkp. (bibl. Lobk.)

363. Kterak *stawowé* králowstwí českého a markrabstwí morawského ke *čtyrem artikulům* swolili, a co sobě přitom wyminili. W Basileji 15 Led. 1437. Rkp. (w bibl. Lobk.)

364. *List mírný* stawů králowstwí českého

obojí strany na sněmu Pražském l. 1440, 29 Ledna.

Original s 68 wisutými pečetmi w archivu Hradeckém u hraběte Černína. Rkp. weř. bib. XVII. A. 16. str. 59 pod jménem: Landfried wšeho králowství českého po smrti J. M. k. Albrechta učiněný w Praze 1440. Tištěn w Arch. česk. (1840) I. str. 245. Artikulowé ode wšeho kněžstwa Pražského pro utwrzení Landfriedu ode wší země učiněného zawření a skrze kapitolu na hradě Pražském wyhlášení den sw. Jeronyma l. 1441. W témž rkp. listů 64.

365. *Sněm w Praze* 29 Ledna 1442. *Poselstwí* králowé *Alžběty* k tomu sněmu o jejím a syna jejího Ladislawa práwu dědičném ku koruně české.

366. *Mír* zemský *kraje Boleslawského* sněmem w Nymburce ustanowený l. 1440, 10 Března. Tištěn w Arch. I. str. 249.

367. *Mír* zemský *krajů Kauřimského, Čáslawského, Chrudimského a Hradeckého* sněmem w Čáslawi ustanowený l. 1440, 17 Března. Tišt. w Arch. I. 254.

368. *Snešení* walného *sněmu Pražského* l. 1440, 15 Čerwna (o wolení krále). Tišt. w Arch. I. 263. Přísaha wolitelů, tamž str. 264.

369. *Snešení* společné *mistrůw* a kněží Pražských s kněžími, obcemi *Táborskými.* W Praze 1443 w auterý po sw. Janu křtiteli. Rkp. weř. bibl. XVII. A. 16. str. 74. Přípis listu měst a obcí Táborských, jich se přídržejících. Tamže list 77. [Uwádí je též Jafet w hist. bratr. f. 65.]

370. *Akta Táborských* kněží sepsaná r. 1443.

Uwádí Jafet w hist. bratr. f. 62—3. Por. Mik. z Pelhřimowa pokračowání kroniky Táborské 1443. lat. a česky, zdá se býti ta samá wěc. Boček.

371. Rozepsání traktatůw (jinak wyznání wíry) po Čechách a Morawě, jimiž mistři Pražští wíru swau o *těle a krwi páně* rozprostřeli, r. 1443. [w Jafetowě hist. bratr. f. 65.]

372. *De septem sacramentis.* O jiné rozdíly mezi stranami mistrůw a kněží Táborských; také jest pochwálení sněmu podáno atd.

R. 1444 pochwálení článků wíry Táborských — kdež se i wyznání wíry o těle božím od mistra Engliše (Petrus Payne), kteréž jest učinil (na sněmu 1427) a napsal, potwrzuje —, 4 listy. Msc. 1444. Boček.

373. *Sněm kněžský* u Hory Kutné 1443 w sobotu po sw. Prokopu (12 listů). Rkp. pap. w 12. XV wěku w Mikulowské knihowně (Boček).

374. *Pochwálení* sněmowní *smyslu Rokycanowa* nad Táborskými kněži r. 1444, též wýpis sněmu téhož a artikulůw wíry schwálené. (Uwádí Jafet w hist. bratr. f. 64—5.)

375. *Wýpowěd sněmu* Pražského *mezi mistry* Pražskými a *kněžími Táborskými* o článcích wíry w Praze o nowém roce 1444. Rkp. w bibl. Lobk. (w. Bílejowského kron. církew.) Rkp. weř. bib. XVII. A. 16. listů 78.

376. *Jednání stawů* králowství českého na sněmu obecném w Českém Brodě l. 1444. měs. Listopadu.

377. *Snešení sjezdu Podobojích* na Kutné Hoře l. 1445, 24 Čerwna. O zachowání kompaktát a uwedení krále do země atd. Opis w arch. Třeboňském.

378. *Snešení sněmu obecného* w Pelhřimowě l. 1446, 12 Čerwna. O uwedení krále Ladislawa do země, o potwrzení M. Jana z Rokycan na arcibiskupství atd. W Arch. I. str. 294.

379. *Sněmowní wěci* od r. 1440—1446, týkajících se wolení krále pospolu tištěny jsau w Arch. česk. I. str. 245 — 294. Na příklad: Jednání s Albrechtem baworským, králowau Alžbětau atd.

380. *Jednání na sněmu walném* o sw. Martině r. 1446, tišt. w Arch. česk. II. str. 209. Poselství k Fridrichowi císaři.

381. *Sněm o sw. Stanislawu* r. 1447. Z akt jeho w. Arch. II. 218.

382. *Jednání na sněmu w Jindř. Hradci* r. 1447 w Sept. a Oct. w Arch. II. 219. Poselstwí Fridricha k tomu sněmu. Odpowěd stawůw.

383. *Jednání na sněmu Pražském* prwním r. 1448. Arch. II. 227.

384. *Walný sněm Swatojirský* w Praze r. 1448. Arch. II. 233.

285. *Sněm w Kutné Hoře* o sw. Janě r. 1448. Arch. II. 237.

386. *Poselstwí české* we *Wídni* r. 1448. Arch. II. 240.

387. *Snešení* wšeho *kněžstwa* obojí strany we weliké kolleji učiněné, a před obojí raddau měst Pražských wyhlášené, a w knihách obojího města zapsané 1448. Rkp. bibl. weř. XVII A. 16. str. 94. Též w rkp. kapitol. bibl. (při Řečech Mudrců).

388. *Akta w bezwládí* českém r. 1449. Arch. II. 244.

389. *Sněm Jihlawský* po sw. Jakubě 1449. Arch. II. 258.

390. *Smlauwa sjezdu Hradeckého* a Pelhřimowského 1449, 10 Dubna. O zastawení různic w Čechách atd.

391. *Smlauwa sjezdu obojí jednoty* králowství českého na Wildšteině l. 1450, 11 Čerwna. Konečné upokojení země české, a smíření se obojí jednoty atd. Arch. II. 274.

392. *Sjezd jednoty Strakoniché* a w Plzni r. 1450. Arch. II. 267. *Poselstwí* p. *Jiřího* z Poděbrad ku pánům sjezdu Plzenského r. 1450 (w postě), weřejné oswědčowání p. Jiřího z Pod. proti pánům jednoty Strakonické l. 1450, 30 Dubna.

393. *Sněm Pelhřimowský* r. 1450. Arch. II. 269.

394. Sněm obecný l. 1454 w rkp. Hoř. II. [w. Rozbor. 1842. str. 160.] Sněm Pelhřimowský (druhý) 1450. 13 Jul.—3 Aug. Arch. II. 284.

395. *Poselstwí* ku králi *Fridrichowi* 1451. Arch. II. 301.

396. *Sněm Benešowský* r. 1451. Arch. II. 303. Řeč Eneáše Sylvia od Fridricha krále Římského. Odpowěd stawůw w Červenci.

397. *Wýpowěd sněmu walného* Pražského od 25 Listop. 1450 až do 6 Ledna 1451 držaného. Rozdělení a oprawení pří wzniklých; o uwedení krále do země atd. Arch. II. 287.

398. *Snešení sněmu obecného* w Praze l. 1452 o sw. Jiří. Wolení p. Jiřího z Poděbrad za spráwce králowstwí českého. Arch. II. 309.

399. *Přísaha* krále Jiřího. W rkp. mus. 767.

400. *Wýpowěd* sněmowní mezi *mistry* a kněžími Pražskými s jedné a *Táborskými* s strany druhé, kteří se podlé uwolení swého snésti nemohli 1454. Rkp. bibl. weř. XVII. A. 16. str. 78.

401. *Poselstwí* krále *Jiřího k papeži.* Rkp. mus. 594. (Nowá kronika).

402. *Jednání* p. spráwce a stawů král. českého mezi císařem *Fridrichem* a králem *Ladislawem* o pokoj a přátelstwí r. 1456 (w postě).

403. Zewrubná *zpráwa o jednání* neplatném *wyslancůw* českých w *Římě* r. 1462 od Jiřího poslaných ku wzdání poslušenstwí papeži a k přijetí od něho potwrzení kompaktátůw. Rkp. w Stokholmě a Wíd. bibl. Nowý opis též w Museum.

404. *Poselstwí jednoty* panské král. českého ku králi *Jiřímu* na sněmu Pražském r. 1465, 25 Září a odpowěd králowská na to. Druhé poselstwí týchž k témuž o suchých dnech wánočních r. 1465. K tomu náležejí: Gravamina sjednocených pánůw na krále Jiřího. Rkp. mus. 160. (Talemb. Cod. p. 147 a 419.)

405. *Sněm Benešowský* r. 1468 a jednání na něm přetrženo nowinau, že Viktorin silně na Třebíči obležen jest. [Hist. bratr.]

406. *Řád mincowní* t. cena peněz a mince ustanowená od Jiřího z Poděbrad od r. 1469; jest také jen sněm. Rkp. weř. bibl. XVII. C. 22. též w bib. Lobkow. a Šternberg.

407. *Sněm o hotowosti* weřejné od r. 1470 w Břez. rkp. fol. (arch. Třeb.) w. Rozbor 1842. str. 171.

408. *Sněm w Benešowě.* Popsání jeho w rkp. Wíd. bib. od r. 1474. Nález toho sněmu w Talemb. knize list 150—2. též w rkp. Hořow. (w. Rozbor 1842. str. 160.)

409. *Artikulowé sněmu* pánů pod *obojí* česky a lat. w Praze 1478. První to tištěný sněm. (W. Abhandl. d. Privatgesell. V. 233).

410. *Sjezd w kolleji* dne 10. Srpna na sw. Wawřince strany pod obojí pro obranu kompaktátů 1478. Opis německý w bib. Lobk. Original nepochybně byl český.

411. *Sněm* od r. 1479 we středu po sw. Františku. W rkp. kapit. Pražs. (při Řečech Mudrců) též Fürstenb. II. (w. Rozbor 1842. str. 159.)

412. Snešení neb *smlauwa* mezi stranami pod *jednau* a pod *obojí* na sněmu obecném učiněná, a na dwau cedulích řezaných sepsaná, a do desk zemských wložená 1481. Rkp. bib. weř. XVII. A. 16. str. 99.

413. Snešení se některých pánů, Mik. Trčky z Lippy staršího i mladšího atd. purgmistra a konšelů měst Hradce nad Labem a Jaroměře o artikule s strany wíry. *Inc.* We jméno sw. trojice Amen. Poněwadž wšeliká múdrost od samého wšemohúcího pána boha jest atd. (r. 1482.) w rkp. weř. bib. XVII. H. 12.

414. *Artikulowé sněmu* pánů pod *obojí*, drženého w Nymburce. Tištěn w Praze 1483. (Tento sněm i od r. 1478 Stelcar uwodí, ač posud žádného exempláře nenalezeno.)

415. *Sněm w Kutnéhoře* w pondělí po sw. Mikuláši 1485, konečné ujednocení strany pod obojí a strany pod jednau. Rkp. w bib. Lobk. též weř. bib. XVII. A. 16. str. 103; též w Talemb. knize list 299. Tištěn jest. Sněm o Laetare 1485 rkp. Fürst. II.

416. Nález o nowého krále, a wšecky listy atd. a nálezowé za krále Wladislawa 1486. swolenie při sw. Wáclawě o minci atd. saec. XV. fol. Vid. z Dubé wýklad rkp. weř. bib. XVII. C. 22. num. 9.

417. Sněm *obecní* na hradě Pražském 13 Března 1492 o wyplenění laupežníků (w bib. Lobk.) tištěný we 4. W Talemb. knize na listu 222. Sněm to w pondělí po suchých dnech postních 1492. Rkp. Fürstb. II.

418. *Nálezowé sněmu* 1497. w Praze w 4. Tištěný nalezá se w bibl. Senatora Nowosilcowa w Waršawě. Wiz Rakowěcký Prawda ruská p. 236. w Talemberské knize na listech 184—187 nalezá se sněm od r. 1497 w suché dni letniční u přítomnosti krále Wladislawa držený.

Též w bib. Fürst. we 4. My Wladislaw, o papeži, de communione, o práwích, o zápisích, o přechowáwání jiných, o cle, o Pikhartích, o zápisu, w. Rozbor 1842. rkp. F. II.

419. *Řád stawu panského.* L. 1501 w úterý po swátosti.

Rkp. Hořow. w. Rozbor 1842. str. 159. Sněm o pániech, rytířstwu a měšťanech, čtwrtý (1507), tamž a we Fürstenb. rkp.

420. *Swolení obojí strany* na obecním sněmu

w Praze zawřené a we dskách zapsané 1512. Rkp. bib. weř. XVII. A. 16. str. 116.

421. *Psaní pánu morawských* pánum českým o bratry přimluwné r. 1508. [Uwádí Jafet w hist. bratr. str. 171.]

422. W r. 1513 we čtwrtek po sw. duše dne 19 Máje w radním domě Pražském *staw městský* sněm držel *o zachowání* swých *swobod;* tištěn we 4. (w bibl. Lobk.)

423. *Artikule sněmu* w r. 1515 tu středu před letnicemi držaného, jenž počíná: Najjasnější knieže pán, pan Wladislaw uherský král atd. we 4. listů 11.

Deputowáni k tomu sněmu byli Stanislaw biskup Olomucký a Karel wéwoda z Munsterberka. (Daň k zaplacení dluhů zemských, a smlauwa s městy o waření piwa). Artikulowé měst, pánůw a rytířůw. Rkp. mus. (Talemb.)

424. W r. 1516 w pondělí po sw. Prokopu, 5 Julii, sněm pánů a rytířů w *Benešowě:* zawřeno 42 artikule. Rkp. (bibl. Lobk.)

Sem náleží: Psaní pánu a rytířstwa králowstwí českého na sněmu w Benešowě shromážděných pánům Pražanum a jiným městum králowstwí českého 1516 w pátek před swatau Marketau. Origin. w radnici Staroměst. Rkp. (Chaos rer. memorab. E. II. 1. 833.)

425. Téhož r. 1516 sněm *w Praze* o sw. Kateřině we 14 artikulích. Rkp. (tamž).

426. Téhož r. 1516 na den sw. Lucie *po aumrtí Wladislawa.* Rkp. (tamž).

427. Swolenie a smlúwa wšech tří stawůw při sněmě, kterýž držán byl o sw. Wáclawě na hradě Pražském *(Smlauwa Swatowáclawská)* w Praze we 4. 1417, listůw 18.

Wyšla též tato smlauwa w Zřízení zemském od r. 1530. H. VII. pak 1546, 1550, 1564, 1594; též při Narownání o hory, w Praze 1627, fol. a w Praze 1786, 8.

428. WILÉM Z PERNŠTEINA: *Řeč o spráwě zemi,* jižto p. Jan z Pernšteina, hejtman mark. morawského na sněmě obecném r. 1517 k stawům wedl. Rkp. XVI wěku u p. Bočka.

[Ze wšeho sloh p. Wiléma z Pernšteina, otce Janowa, wykwítá. Boček.]

429. *Sněm na hradě* Pražském w auterý po sw. Wáclawě r. 1518 týkající se krále Ludwíka, w 17 artikulích. Rkp. (bib. Lobkow.)

430. Téhož r. 1518 w pondělí po sw. Lucii sněm *na hradě* Pražském držán, jehož artikule k sněmu Boleslawskému poslány. Rkp. (Lobk. bibl.)

431. W r. 1519 to w pondělí po nowém roce w *Králowé Hradci* tři stawowé se sešli a nejen artikule Pražského sněmu uwažowali, ale i 8 jiných přidali. Rkp. (bib. Lobk.)

432. Téhož r. 1519 w středoposti na *sněmu obecním* 52 artikulu zawřeno. Rkp. (bib. Lobk.)

433. Téhož r. 1519 po sw. Wáclawě sněm držan, a 22 artikulů ustanoweno. Rkp. (bib. Lobk.)

434. Sněm od r. 1520 po sw. třech králích 9 Ledna na hradě Pražském držán (o dluhy, a o *krále Ludwíka*) w 47 artikulích. Rkp. (bib. Lobk.)

435. Téhož r. 1520 po sw. Bartoloměji sněm w *Benešowě*, kdež pro mor auřady w Praze na delší čas zdwiženy, w 6 artik. Rkp. (bib. Lobk.)

436. Sněm r. 1521 we čtwrtek před powýšením sw. kříže na hradě Pražském o *pomoc na Turky,* w 6 artikul. Rkp. (bib. Lobk.)

437. Téhož r. 1521 sněmem po sw. Ondřeji to pondělí w Praze krále *Ludwíka* žádáno, aby do Čech přijíti ráčil. W 18 artikulích. Rkp. (bib. Lobk.)

438. Zůstání a *swolení* wšeho *kněžstwa* pod obojí na obecním sněmě w Praze 1521 o swátosti (swátku) pod řízením mistra Wáclawa z Litomyšle, administratora arcibiskupstwí Pražského. Rkp. (bib. Lobk.) též weř. bib. XVII. A. 16. str. 118.

439. Sněm *obecný* w pátek o swátosti, tištěný u Bílého Lwa w Praze we 4. 1522. Obsahuje 92 artikulů týkajících se *dluhů* král. a *wojny s Turkem.* K tomu sněmu Luter list od 15 Července 1522 zaslal.

440. W r. 1523 na sw. Wincence (13 Unora) držen sněm 6 artik. na němž a sice w sobotu po sw. Dorotě král *Ludwík auřady* zemské *zdwihl,* dsky ujal a zapečetil. Rkp. (bib. Lobk.)

441. W r. 1524 sněm na *hradě* Pražském. Načež wyšlo: Zřízení o aučincích na sněmu r. 1524. we 4.

442. Téhož r. 1524, 19 Ledna w pátek před hromnicemi sněm *pod obojí,* kdež 20 artik. zawřeno. Rkp. (bib. Lobk.)

443. *Snešení* města *Prahy* s strany wíry a *náboženstwí* 1525. Rkp. bib. weř. XVII. A. 16. str. 129.

444. Sněm *obecný* na hradě Pražském držán 25 Ledna 1524, kdež se strana pod *obojí* aužeji spojila, we 4. w Praze u Bílého Lwa.

445. Sněm *obecný* dskami zemskými zapsaný, který držán byl na hradě Pražském při času sw. Pawla na wíru obrácení l. 1525. Rkp. we 4. weř. bib. XVII. A. 16. str. 125.

446. Jakož spis jest tištěný udělán, kterýž se takto těmito slowy začíná: Léta páně MCCCCCXXV w středu před swatým Martinem — tito artikulowé dole psaní w Kolíně nad Labem předsewzati atd. we 4. listů 18. Jsau to artikule sněmu w Kolíně držaného a odpowědi naň.

Pelcel uwádí artikule tyto na r. 1525, a odpowědi na r. 1526, protože myslil, že ty odpowědi pro sebe tištěny byly, ale není známo jiných exemplářu, než tento zde uwedený. (D. G. 340.)

447. Sněm *na hradě* Pražském zawřín den sw. Františka 1526 w Praze we 4. (Předmět byl *wolení* krále *Ferdin.* I.) *Wýpis z artikulůw*

swolených a stwrzených na obecním sněmu, kterýž držán byl na hradě Pražském w pondělí po sw. Františku l. 1526. Rkp. weř. bib. XVII. A. 16. (od listu 143. pv. do 144.)

448. *Swolení kněžstwa* Pražského 1526. Rkp. bib. weř. XVII. A. 16. str. 135—143.

449. *Wýtahowé sněmůw* zemských, českých, to jest králowstwí českého (bez titule; na začátku stojí): Poslaupnost knížat a králůw českých, kteříž dsky zemské uwedli, (pak wšechno ostatní samí wýtahowé sněmští). Rkp. fol. ternionů 58, bez počítání listů.

Přišel rkp. z hrabècí Gianinské do Wíd. dworské bib. (Zlob.)

450. *Nálezowé sněmowní* neb sněmy po různu se nalezají, jako w rkp. Talemberském.

Tam mimo již dotčené sněmy nalezti: Swolení wší země na sněmu obecném při wolení krále Wladislawa, list. 153—157. Sněm w r. 1486, w pondělí na zejtří po sw. Jeronymu w Praze, na listu 178—9. Jiný od l. 1479, we čtwrtek po sw. Františku, o wywedení koruny králowstwí českého z dluhů a záwad, na listu 218 — 220. Jiný od r. 1485 o sw. Wácslawě o minci a penězích list. 220 Též rkp. weř. bib. XVII. C. 22. Jiný w 1494 w pondělí den sw. Matěje, o poprawách, na list. 223. Jiný w r. 1498. w sobotu při suchých dnech letničných, na list. 244. Jiný l. 1503 při sw. Jeronymu, na list. 338. A sněm l. 1504, den sw. Petra a Pawla na hradě Pražském, list. 3 90—7.

451. *Sněmy morawské*, jak Olomaucké, tak Brněnské atd. od léta 1518 až do nowějších časů we 4. Rkp. (w Rejhradské knihowně).

c) Jednání státní.

452. *Listy holdowní* z XV stol. Arch. česk. III. 120.

453. Akta mezi králem Jiřím a jednotau panskau w Čechách od r. 1463 do 1468. Arch. česk. IV. 99. sld.

454. *Jednání* poslů *krále polského* o pokoj we králowstwí českém l. 1467—8.

455. *Smlauwa* mezi *Matiášem* králem uherským a *Wladislawem*, dáno w Budíně na středu sw. Jeronyma l. 1478, w rkp. kap. Praž. (Řeči Mudrců).

456. *Psaní* pánů *stawu městského* w králowstwí českém pánům a rytířstwu téhož králowstwí o jednání s *strany swobod* stawu městského l. 1515 we 4. listů 6 (bez udání tiskárny).

d) Wýsady, majestáty, listy.

457. List krále Sigmunda l. 1421. W rkp. weř. bib. XI. D. 8. num. 1. Odpowěd krále Sigmunda na artikuly pánůw českých t. l. w témž rkp.

458. List Sigmunda cís. W rkp. weř. bib. III. G. 16. we 4. *Inc.* Sigmund z božie milosti Římský král po wše časy rozmnožitel říše atd. Urozený wěrný milý! Psal nám uroz. Menhart z Hradce, kterak ze zámków syna našeho knížete Rakúského jsú jemu mnoho jeho lidí zjímali ╳ dán w Placencii w neděli před sw. Matějem léta kralowání našich uherského xL. Římského XX. a českého we dwanáctém létě.

459. *List* krále *Sigmunda* od r. 1436. jímž čtyry listy cís. Karla a Wáclawa stwrzené potwrzuje. Rkp. Wyšehr. wiz Rozbor 1842. str. 172.

460. *Twrzení* cís. *Sigmunda privilegií* a majestátů krále Wáclawa a Karla Nowému městu Pražskému. W rkp. Wyšehr. (Rozbor 1842. str. 172.)

461. *Copiarium listůw* 494 w Museum.

Mimo různá slowa nalezají se tu české listiny na počet 93.

462. *Copiarium* aneb Diplomatarium za *Jiřího* krále snešené, w němž jsau zčeštěné bully papežské, listy císařské a králowské, mimo půwodně české listy na počet 100 mezi nimiž prowolání na wojnu za Jiřího, a řád jeho wojenský památné jsau. Tento wážný Codex literarum, jakž jej Balbin nazýwá, chowá se w knihow. Lobkowické w Praze. Jiný podobný u p. hrab. Fr. Šternberka.

463. Rkp. mus. z XV stol. obsahuje mimo mnohá jednání a písma zřídka se nacházející *nadání* králowských *hradů* a twrzí, s udáním ku král. komoře placeného ostatku těchto nadání aneb zrowna naň poukazujících král. služebníkůw, mezi nimiž se prwní známý český botanicus Křišťan Prachatický, žiwotní lékař krále Sigmunda, nalézá. Wiz Čas. mus. 1827. III. 31.

464. *Majestát* daný od krále *Wáclawa* 1504. w Budíně: Řádowé a artikulowé řemesla sladownického Now. m. Praž. 1456. w témž rkp. Wyšehr.

465. *Epistolae latinae et bohemicae.* Cod. Ms. chartaceus bibliothecae Palatinae Vindobonensis N. 233 in 4. foliorum a Bohuslao Balbino una ex parte numeratorum 113 ab anno 1478.

Hned na počátku stojí jména 12 krajůw a 30 měst českých. Kraje jsau: Hradecký, Chrudimský, Čáslawský, Kauřimský, Prachynský, Wltawský, Plzenský, Rakownický, Slanský, Žatecký, Litoměřický, Boleslawský. Města: Praha, Plzeň, Klatowy, Sušice, Domažlice, Stříebro, Piesek, Wodňany, Budějowice, Tábor, Hora, Kauřim, Brod, Mělník, Rozenburg nad Labem, Čáslaw, Chrudim, Polička, Meyto, Hradec nad Labem, Dwůr, Jaroměř, Litoměřice nad Labem, Austí, Žatec, Kadaň, Most, Slaný, Berún, Launy.

466. *Privilegia* a Testamenty král. města *Plzně* rkp. fol. z XV stol. w Museum.

467. Krále *Wladislawa* rozliční *listowé* rkp. mus. 160. (Talemb. knih.) Téhož krále list o poctiwosti lazebników. W Praze pondělí před sw. Wawřincem 1474. Rkp. Fürst. (w. Rozbor.)

Téhož krále list o zběhlých lidech. Na Horách Kutnách we čtwrtek před sw. Maří Magdalenau. Rkp. mus. 160.

468. *Listowé majestátůw* císařských a králůw českých, wydaných na swobody a na práw potwrzenie měšťanům města Hory Kutny. Rkp. z prwní polowice XV wěku, druhdy w bibl. p. Klausera (w. Voigt Münzb. II. B. 194 S.)

469. *Privilegia* quaedam regni *Bohemiae*, rkp. na pap. we 4. z části lat. z části česky, (w. Mater. Zlob. w Museum). Opis některých privilegií král. českého potwrzených Jiřím z Poděbrad. Rkp. fol. od r. 1467, 27 Unora (w arch. Třeb.)

470. *Obdarowání* kr. *Jiřího horníkůw* Kutnohorských l. 1467, w rkp. Wyšehr. (w. Rozbor 1842. str. 172.)

471. Swobody markrabství morawského od krále Jana (1311) do Wladislawa (1471.) saec. XVII. fol. rkp. weř. bib. XVII. C. 14. num. 2.

472. Registrowání swobod, kteréž jsau na rathauze w Olomauci nalezeny l. 1520. saec. XVI. fol. rkp. weř. bib. XVII. C. 5. num. 2.

473. *Zřízení privilegií koruny* králowstwí českého.

Jest to sepsání pořádné wšech na zámku Karlowě Teyně chowaných privilegií a listin, kteréž na poručení Bohuslawa Hasenšteinského z Lobkowic a ostatních pánuw k wyhledání jich ustanowených wyhotowil (1501) Mataus z Chlumčan, a připsal králi Wladislawowi. Podobný spis bez předmluwy jest w Talemberském Codexu (nyní w Mus. 160), takto počínající: w truhlice pomykací s takowým znamením (zde znamení). Listowé: Majestát císaře Karla 1347. Děje se tam zmínka o podobném dáwnějším prohledání práw a listů, w r. 1466. skrze Zdeňka ze Šternberka a jiné pány předewzatém. Pokračowání w tomto sepsání wýsad nalezti pod jménem: Registrum desíti truhlic s privilegiemi zemskými od r. 1501—1516. Rkp. bibl. weř. E. 26. Jiný opis w Hořowicích, kdež i poznamenání swátostí na Karl. Teyně složených se nachází, též w Mus. 771. Registrum na deset truhlic, do kterýchž jsau složeny privilegia kr. českého, kdež každá truhlice má swé znamení z alphabety swrchu napsané atd. l. p. 1501. [Mnoho privilegií w přeložení per extensum i jiných důležitých sněmowních a státních wěcí přidáno. Na konci: Transactio polonica 1589, 9 Martii cum Maximiliano archiduce.] Rkp. XVI wěku fol. str. 229. u Bočka.

474. Nota quae occurrunt circa officium regni Bohemiae circa tabulas de citationibus, de juramentis (česky) inventiones baronum (lat. dílem česky) Rkp. s. a. saec. XV we 4. weř. bibl. XVII. E. 4.

475. Smlauwa Jana Bozkowce a obce Wyšehradské s Hynkem Krušinau z Lichtenburka atd. l. 1420, w rkp. weř. bibl. XI. D. 8. num. 1.

476. Půhonowé od r. 1475 do 1515. Rkp. weř. bib. XVII. C. 5. Dachs Mikul. přislibuje s jistci, že w ležení se w čas ustanowený nawrátí r. 1431. Rkp. weř. bib. XI. A. 14. (z XV stol.)

477. De citationibus secundum Jus terrae Boh. (česky) rkp. weř. bib. XVII. E. 17. num. 3. (saec. XV. 4.)

Dopisy saukromné.

478. *Jana Žižky a) list* statečným *hejtmanům* a *obci města Domažlického.* „Bože dejž, byšte se nawrátili ╳ pán bůh rač wás posilniti." W rkp. weř. bib. XVII. A. 5. Tištěn s zřízením jeho wojenským w Praze 1817 u J. Fetterlowé.

b) Jiný list téhož *Barthošiewi*, Bernarthowi z menšího Tábora. „Milost ducha swatého račiž přebýwati ╳ o ty wěci bohdá rozmluwíme. Datum in Wilemow feria sexta post annunciationem Mariae virginis gloriosae. [Snímek učiněn od Hanky] rkp. w Mus.

c) Jiný list téhož. „My Jan Žižka, Chwal z Machowic hejtm. a správce lidu Táborského prawě českého w naději boží: Napomínámeť wás pro boží umučení atd. [Jafet hist. br. list 34.]

479. *Psaní cís. Sigmunda* od r. 1414—1437, na počet 64, tištěna w Arch. č. I. 1840. str. 1—51. Čtyry z nich tištěny již w Čas. mus. 1827. II. 35.

480. *Psaní 17 o záští mezi Jindřichem z Dubé* a na a Humpolci *Petrem Malowcem* z Pacowa r. 1413. Tišt. w Arch. II. str. 517—530. Již prwé w Čas. mus. 1836, str. 260.

481. *Psaní rozličných osob* od r. 1396—1440. Tišt. w Arch. česk. III. str. 285—305. (jest jich 30).

482. *Jana* z *Cimburka* na Towačowě atd. *Sbírka psaní* ku kapitole kostela Olomuckého učiněných jak o wěcech zemských, tak i o náboženstwí l. 1440—45. rkp. sauwěký. W opisech u p. Bočka.

483. *a) Dwanáctero psaní* a listin od r. 1444—1448. Tištěn w Čas. mus. 1827. III. 59.

b) Jednomecítma psaní a listin 1448—1449, tamže IV. 12. 23.

484. *Dopisy Táborské* od r. 1441—1447, počtem 44. Tišt. w Arch. I. 358—389.

485. *Kašpara Šlika* z Holiče, nejwyššího kancléře říše německé od r. 1445—1448, počtem 16. Tišt. w Arch. II. str. 407—425.

486. *Prokopa z Rabšteina* od r. 1444—1448, počtem 14. W Arch. II. str. 427—443.

487. *Dopisy* p. *Oldřicha* z *Rosenberka* od r. 1420—1453, počtem 96, tišt. w Arch. III. (1844) na str. 3—64.

488. *Viktorina knížete Münsterberského list* k hamerníkům panstwí Polnického r. 1480. Sdělen od prof. Stárka. Čas. mus. 1844. 596.

489. Dopisy rodu Hradeckého od r. 1441 do 1451. Arch. česk. IV. str. 1. sld.

490. *Dopisy rodu Šwamberského* z XV stol. (r. 1400—1479) tišt. w Arch. česk. I. str. 368—394 (jest jich 45).

491. *Ctibora z Cimburka* na Towačowě sbírka psaní rozličných jak wěcí zemských, tak i náboženstwí se týkajících (1470 — 1490). Rkp. sauwěký. W opisech u p. Bočka.

492. *Psaní králi Jiřímu z města Viterbie* r. 1461 w Čas. mus. 1828. III. 21.

493. *Dopisy Zwíkowské* od r. 1458—1477, počtem 31. Tištěni w Archivu I. str. 227—243.

494. *Dopisy Jiřího a Matiáše* w Morawě r. 1470, počtem 4, w Arch. I. str. 485—491.

495. *Alše Holického* z Šternberka od r. 1436—1451, počtem 47, w Archivu II. (1842), str. 4—46.

496. *Dopisy baworské* od r. 1440—1512, počtem 27. Tištěni w Arch. I. str. 320—337.

497. *Psaní p. Wiléma z Pernšteina* tišt. w Arch. I. (1840), počtem 90. (str. 70—137). W dílu II. (1842) od 91—143, na str. 136—137.

Jeden list páně Pernšteinského o to, což se saudu komorního dotýče, w rkp. Fürst. W. Rozbor 1842, str. 159.

498. *Desatero staročeských psaní* r. 1396—1520, s poznamenáními od Fr. Palackého. Tištěna w Čas. mus. 1830, str. 90—107.

499. *a) Psaní některá p. Wáclawa Wlčka z Čenowa* od r. 1478. Tišt. w Čas. mus. 1828. II. 25. *b) Psaní Lwa z Rožmitála* tamž 28.

500. *Listy Wladislawa* od r. 1514 a *Ludwíka* od r. 1519. a 1522. Tištěny w Čas. mus. 1828. IV. str. 116.

501. *Mikuláše Šlika list* k sněmu. Rkp. mus. (w. Rozbor 1842 str. 164.)

K. BOHOSLOWÍ.

a) Biblické.

α) Celé biblí.

a) Rukopisné.

502. *Leskowecká w Drážďanech*, w fol. na pergam. (bez roku) psaná od jedné šlechtičny Leskowecké pěkně a ozdobně.

503. *Litoměřická* we 2 archowých swazcích na pergam. od r. 1411. (Zlomek z ní w Toms. Christ. 1805, str. 104 — 7.) a třetí k tomu náležitý swazek od r. 1414 w archivu p. hrab. Wratislawa; wše psané jednau rukau jistého Matěje z Prahy.

Tato skwostná biblí, za kterauby se ani král styděti nemohl, zwláštní pilností přehlédnuta jest, tak že wšecky glossy, kteréž w starém textu často přicházejí, čerweně podtrženy jsau.

504. *a) Biblí* česká. Rkp. fol. na pap. ze začátku XV století w *bibl. Mikulowské*. *b) Jiná tamže* z XV stol. fol. pap. (Boček.)

505. *W bibliotece Olomuckého Lyceum* we dwau archowých knihách na pergam. od r. 1417.

506. *Biblí glagolická* od r. 1416 na perg. w fol., kteréž užíwali benediktini w klášteře Emauzkém we Slowanech řečeném.

Bylo několiko dílů, z nichž druhý nyní we weřejné bibl. se nalézá. Knihy Paralipomenon — Tobiáš w sobě zdržující. Přepis též w Mus. 557. Z třetího dwa listy našel náhodně prof. Steinský na desce jedné knihy. Toliko tyto 4 rukopisy jsau z nejstarší recensí biblí české, na niž brzo druhá, pak třetí a čtwrtá následowala. (Dobr.)

507. *Olomaucká* w jednom archowém swazku na pergaméně bez roku.

Po knize Genesis stojí wýklad desatera přikázaní. Dobropísemnost sprawena jest podlé Husowy abecedy. *Biblí* rkp. na pergaméně *s malbami, pánů z Lipého*. (Druhá recensí.) W Olom. bibl. (Boček). Snad táž?

508. *Rkp.* na pap. we fol. *w Mus.* Od prwní knihy Ezdrášowy wšecky části biblické obsahuje, kromě Joba a žalmů.

509. *Litoměřická* malá biblí w jednom swazku na perg. od r. 1429.

510. *Biblí na perg.* fol., kterauž D. M. Carda z Morawy byl dostal. Obsahuje wšecky knihy starého zákona, které we Vulgatě před žalmy stojí.

511. *Biblí* w 8. na pergam. *psaná od Taboritské mlynářky*, z XV stol. (w bibl. weřejné XVII. A. 10. Začátek tento jest: Počíná se Epistola sw. Jeronyma, kterúžto píše knězi Pawlowi, muži umělému, jenž bieše jemu dárky a list swój po Ambrožowi mnichu, wzkazuje jemu úmysl swój, řekl atd. I. Mojž. k. 3. Ale že had bieše chytřejší wšeho stwořenie žiwúcieho na zemi, ježto bieše učinil pán bůh atd.

512. *Celá biblí* na pergam. w fol. w *Mikulowě* 12.

513. *Jiná* podobná tamže.

514. *Bočkowa biblí w Štokholmě* na perg. we 2 archowých swazcích.

515. *Hrochowa* na pergam. wel. 8. druhdy *u dominikanů* u sw. Jiljí *w Praze*.

516. *Padeřowská* Taboritská biblí od r. 1435 na pergam. we fol. w bibl. dworské we Wídni.

Filip z Padeřowa, hejtman hradu Ostromeče (od r. 1450) dal ji opsati w létech 1433—5.

517. *Biblí* od r. 1456 na pergam. archowém u *cisterciáků we Wídenském Nowém městě*.

Srownáwá se s předešlau. W. Kwěty. (Nowiny) 1841. str. 14. Z *třetí recensí* českého textu.

518. Bible česká přepsána z dobré staré bible Tetinské, ježto ji bylo tři sta a několiko (na kraji psáno: šest) dwadceti let. Rkp. 1462, fol. w Museum. Dobrowský twrdil, že slowce *Tetinské* mylně stojí na místě *latinské*, což prý na české biblí w Šafhausně we Šwejcařích w prawdě tak státi má, (?) a tak rok 1136 wztahowalby se k latinské biblí, s kterau česká se

srownáwá. Wěc hodna wyšetření, neboť tomu domnění státi muže na odpor: *a)* že Čechowé, měwše mnohem dříwe částky písem swatých, we XII století celau biblí dobře míti mohli. *b)* Slowce *přepsaná* nemuž se másti se slowcem *přeložená;* aniž pak k wíře podobno, aby kdo z latinského textu hned zrowna český text tak čistě a správně překládaje psáti mohl. *c)* Žeby teprwa za Husa biblí překládána byla, neprawda jest, něbrž to prawda, že pilně přepisowána. *d)* Jazyk nejstarších biblí pronáší znaky wěku Předhusowa; k. p. forem slowesních, bieše atd. Hus wice neužíwal, a biblí jich jsau plny. *e)* Kdyby teprw toho wěku byla překládána biblí, nemohloby w tak krátké době tolikeré přeložení celé knihy powstati. Dobrowský počítá 4 recensi.

519. *Pernšteinská* od r. 1471. welikým písmem na perg. fol. Druhý díl její (od 45 kap. Jesusa Syracha) jest we weřej. bibl.

520. *Dlauhoweská* od r. 1475 na pergam. w. fol. weř. bibl.

521. *Hodějowská*, druhdy w klášteře Sázawském, nyní we weř. bib. na pergam. fol.

522. *Bibl.* na pergam. we fol. *w černém aksamitu* wázaná, w bibl. weř.

523. *Kladrubská* nyní we weř. bibl. Pražské, na perg. we fol. Tato i předešlá jsau z třetí recensí, a náležejí tedy do druhé polowice XV století.

524. *Talemberská* na pergam. fol. w čerweném aksamitu wázaná. Schází částka Skutkůw apoštolských od 4. kap. a zjewení.

525. *Biblí čtwrté recensí*, w jednom swazku, se žalmy skončená, na pergam. fol. na Strahowě. W Tomsowě knize: Über die Veränd. d. böhm. Spr. str. 108 jest z této a Litoměřické prwní kap. Genesis a druhá kap. Tobiáše tištěna.

526. *Lobkowická* na perg. fol. od r. 1480. w čerweném aksamitu wázaná, s mosazným kowáním, na němž orel Lobkowický (w Štokholmě).

527. *Biblí we weř. bibl.* Pražské na perg. fol. jejíž text sahá jen do 24 kap. knihy Job.

528. *Jiná* na pap. w fol. welikým písmem, toliko druhý díl od knihy Job až do skonání kněh Machabejských.

529. *Prwní díl biblí* až ku příslowím, w *Mikulowě*.

530. *Jiný díl tamže*, kterýž jde až na konec žalmů.

531. *Česká biblí w Schafhausenu*, na wel. archow. in papíře, z nowé recensí dle úsudku p. Dobr.

532. *Biblí w Římě*, králownau Christinau ze Šwed tam zanešená. Nelze se jí ani w Římě ani w Paříži doptati.

533. *Část biblí* na papíře w 4. *w Litoměřicích*, skonáwající se žalmy. Pozdější recensí.

534. *Biblí na pap.* we 4. *w bibl. weřej.* zawírající žaltář, 4 knihy králowské Paralipomena, Ezdraše, Nehem., Tobiáše, Judit, Esther, Job.

535. *Jiná tamže* we fol. od r. 1465, w níž jest Nowý zákon a ze Starého knihy Tobiáše, Judit, Esther, Job, knihy Šalomaunowy, Jez. Syrach, a 3 knihy Ezdráše.

b) Tištěné.

536. *W Praze* we fol. r. 1488, listů 610 prací Jana Pytlíka, Seweryna kramáře, Jana od Čápů a Matěje od Bílého Lwa.

537. Na *Horách Kutnách* we fol. 1489. skrze Martina z Tišnowa, s rytinami na dřewě. Listů 612.

538. Biblí česká w *Benátkách* tištěna r. 1506. fol. u Petra Lichtenšteina z Kolonie listů 570.

W předm. prawí se: Wzali jsú na se tuto práci opatrní mužie: Jan Hlawsa, Wáclaw Sowa, Burian Lazar, Starého města Pražského měšťané atd. Korrektorowé (kališníci) Jan Jindřisšký ze Žatce, Tomáš Molek z Králowé Hradce usilowali o to, aby to přeložení swým krajanům stalo se srozumitedlným, přidawše třetí (jindy čtwrtau) knihu Ezdrášowu, z níž w předešlých wydáních toliko část se nalézala.

β) Nowý zákon.

a) W rukopisech.

539. *Starý zákon.* Rkp. ze začátku XV wěku na pergam. fol. w bibl. *Mikulow.* (Boček).

540. *Nowý zákon* český w bibl. *Bodleiana* Cod. 1083. (w. Le Long in bibl. Sacra. p. 438. edit. Paris. 1723. fol.)

541. *Nowý zákon* na perg. w 4. wel. od r. 1417. Byl w bibl. p. p. *křižowníků*, ale pohřešuje se od r. 1784.

542. *Nowý zákon.* Rkp. w Mus. 942 na pergam. 1422 w 8. při něm jest mistra Janowa traktat o přijímání krwe.

543. *Nowý zákon* na pergam. w malém fol. we weřej. bibl. XVII. D. 30. od r. 1425. (Na konci): Dokonán jest tento zákon w pondělí po poswěcení swatého Jiljie rukú Martina řečeného Korečka léta od narozenie tisícieho čtyrstého XXV.

544. *Nowý zákon* na pergam. w mal. 4. w bibl. weřej. bez roku; dle domyslu p. Dobrowského také z počátku XV století.

545. *Nowý zákon* rkp. na papíře w 4. z XV století weř. bibl. XVII. E. 13.

Počátek schází. Srownáwá se s biblí tamž XVII. A. 10 do slowa, toliko Apocalipsis jest jiného přeložení, a w obau necelá. Na prwním listu jest Mat. Eu. C. 2. A když sě bieše narodil Ježíš w Betlemě Judasowě we dnech Erodesa krále, ai mudrci přijidechu od wýchoda slunce atd.

546. *Nowý zákon* na papíře we fol. w bibl. weřej. Pražské. (bez r.) XVII D. 17.

547. *Nowý zákon* na pap. w 4. od r. 1466. we weřejné Pražské bibl. XVII. E. 3. (Na konci): Léta od narozenie syna božieho tisícieho čtyrstého šedesátého šestého dokonal se nowý zákon pána našeho ihu xpa etc.

548. *Nowý zákon* na pap. we fol. w bibl. weř. XVII. D. 19. (bez r.)

549. *Nowý zákon* na pap. w fol. w bibl. weřej. Pražské s předmluwami sw. Jeronyma (bez roku). XVII. D. 37.

550. *Nowý zákon* od r. 1469 w bibl. generalního seminarium w Prešpurku.

551. *Nowý zákon* b. r. z XV stol. na pergam. w 8. we weř. bibl. XVII. D. 5. b) Jiný tamže w 4. z XV. stol. b. r. XVII. E. 6.

552. *Nowý zákon* w 4. rkp. XV. stol. w Olom. bibl. (Boček).

553. *Nowý zákon* od r. 1480, w 8. rkp. pap. w *Museum* 943.

554. *Nowý zákon* na pap. we fol. od roku 1481 w bibl. *Strahowské* w Praze.

555. *Nowý zákon* na pap. w fol. od roku 1481 w hrab. *Nostické* knihowně w Praze.

556. *Nowý zákon* z druhé polowice XV století we (Wídni)? *Tetawským* nazwaný, ano Naučení Balthasara z Tetawy synům swým r. 1579 na rozkaz Jana Tetawského z Tetawy na připojeném k tomu zákonu papíře z nowa přepsané se nachází. (W. D. G. der Sp. II. Aufl. S. 121-3.)

557. *Nowý zákon* na pap. w 4. od r. 1426 w bib. weřej. má po kraji varianty z nowé recensí.

558. *Nowý zákon* na perg. w 12. 273 listů, počíná s psaním k Efezským kap. V. 8. druhdy u *Ribaye* (kazatele w Uhřích).

559. *Nowý zákon* na papíře w fol. u p. p. *františkánů* w Praze.

560. *Nowý zákon* na pap. w 4. od r. 1470 w *Mikulowě*.

561. *Nowý zákon* se žalmy, na pap. w 4. W klášteře benediktinském w *Rejhradě*.

562. *Nowý zákon* na pap. w 4 od r. 1459 u pana gub. sekr. *Cerroniho* w Brně.

563. *Nowý zákon* w 4. na pap. sem tam necelý, w *Libuni* na faře (nyní w Museum). W I Kor. 10, 17 slowa: z jednoho kalicha wynechána.

564. *Nowý zákon* na pap. w fol. w knihow. *Wídeňské* cod. theol. 2128.

Obsahuje text od Martina Lupáče opraweny. W kníze Alters Phil. krit. Miscellen jsau z něho některé texty uwozeny a s Padeřowskau biblí srownány.

565. *Nowý zákon* na pap. w 4. Lobkowické knihowně *Raudnické*. Z předu i zadu necelý.

566. *Nowý zákon* na pap. w 8. tamže.

b) *Tištěný.*

567. *Nowý zákon* r. 1475 w fol. 209 listů. (w Plzni dle předmluwy Štyrsowy na num. 572.)

568. *Nowý zákon* od r. 1480 neb 1481 we 4. (w. Dlabač Nachricht von einem bisher noch unbek. N. T. Prag. 1816) též w Plzni podlé wydání od r. 1475 (w. Monatschrift des böhm. Museum 1829. Mai S. 456.)

569. *Nowý zákon* r. 1498 w Praze we 4. listů 354.

570. *Nowý zákon* r. 1513 w Praze we 4. listů 386.

571. *Nowý zákon* r. 1518 w Mladé Boleslawi u Mikul. Klaudiana we 4. 416 listů.

Na tituli stojí: cum gratia et privilegio reverendissimi generalis in ordine, t. spráwce jednoty bratrské, jakýž byl (1518 — 1528) Lukáš Pražský. Prwní to bratrské wydání nowého zákona.

572. *Nowý zákon* od r. 1525 we 4. W Mladé Boleslawi na hoře Karmeli. Skrze Jiříka Štyrsu. 335 listů. Nyní na Strahowě celý exemp.

γ) Částky biblí.

a) *Rukopisné.*

573. *Žaltář* rkp. 1416 w *Olom.* bibl. (Boček).

574. *Žaltář* na pap. we 4. pěkně psaný na počátku XVI století. We weř. bibl. Pražské.

575. *Žaltář*, se summariemi, na papíře we 4. we weřej. bibl. Pražské od r. 1475. XVII. E. 15. (necelý.)

576. *Žaltář* s mnohými drobnými částkami ze starého zákona a s modlitbami we fol. w bibl. kostela Pražského.

577. *Žaltář* s Proroky, na pap. we 4. w bibl. weřejné Pražské. Léta tisícieho XXoVIII. (kdež wynecháno CCCC.) XVII. E. 16.

578. *Proroci* a *kniha Tobiáše* w rkp. od r. 1471 w Štokholmě. Jiný rkp. w bibl. kostela Pražského na pap. w 8.

579. *Knihy Šalomaunowy* r. 1440 psané Fraňkem ze Wšerob panu Tomáši mlynářowi w Kutné Hoře. W bibl. Lobkowické w Praze.

580. Wýtah z knihy *Ecclesiasticus* 1497. Rkp. weř. bibl. XVII. H. 19. num. 2.

581. *Pašije* wšech čtyr sw. ewangelistů z XV stol. Rkp. fol. bibl. weř. XVII. B. 13.

582. *Žaltář* chudých u pp. františkánůw w Praze, jest zkrácený žaltář s wynecháním mnohých žalmůw.

583. *Žaltář* od r. 1511 psaný Wáclawem z Wodňan rkp. w 12. bibl. weřejné XVII. J. 5.

584. Žaltář s některými písněmi z písem sw. w rkp. weř. bibl. XVII. F. 8. *Poč.* Blahoslawený muž, kterýž neodešel w radu nemilostiwých a na cestě hřišných nestál atd. Píseň Isaiáše V kap. 12. chwáliti tě budu pane atd.

— Píseň Ezechiáše XXV. 8. kap. ať sen řekla w polowici; píseň synů Israelských: zpiewajte pánu atd. — Abakuk III. 3. kap. Pane slyšal jsem atd. — Mojžiš V. 32. Slyšte nebesa atd. Žalm Zachariáše: Požehnaný p. bůh Isr. atd. Píseň Simeona proroka: Nynie pustiš sluhu twého atd. — Píseň panny Marie: Welebi duše má hospodina atd. — Wiera křesťanská tato: Ktožkoliwěk chce spasen býti atd. chwála slož. od sw. Ambrože: Tě Boha chwálíme atd.

585. Žalmy a některé části biblí. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 4. w 4. wěku XV. Žalmy srownáwají se s rkp. předešlým F. 8. Pak následují: knihy králowské s předmluwau s. Jeronyma: Že jest 22 čten atd. Paralipomenon, Ezdras, Nehemias, Judit, Ester, Job.

586. Počínají se knihy chwal božích nebo knihy samomluwené proroka o Kristu. Žalm prwní „Blažený muž, kterýž atd. Přitom *a)* chwála w adwentu. „Přiď wykupiteli lidský a okaž porod panny, diw se wešken swět“ atd. (veni redemtor etc.)

b) Na l. 150. Na boží křtění: „O nemilostiwý Herodes nepříteli, kterýž bojiš se přijíti Krista atd. Rkp. weř. bib. XVII. H. 12 listů 222, mal. 8. z wěku XV.

587. *Epištoly sw. Pawla* w rkp. r. 1411 (při žiwotě sw. Františka) w knih. Olomaucké.

588. *Čtení nedělní a swáteční* rkp. 1421 w Olom. bibl. (Boček).

589. *Příslowie Šalomaunowa.* Kniha Ecclesiastes, kniha maudrosti, kniha Ecclesiasticus, modlitba Šalomaunowa, piesnice piesní. In fine: Skonaly se Cantica etc. na Kosti hradu per Andream Figuli d' Rokyczano plebanum in Zerežitz 1436. Rkp. weř. bib. XI. A. 14. list 249 sld.

590. *Knihy Paralipomenon* od r. 1487. Dwoje knihy *Machabejské* 1486. Pět kněh *Ezdráš.* 1484—7. Kniha *Tobiáš, Judit, Ester* 1484—7. Troje knihy *Šalomaunowy, příslowí, Ecclesiastes. Písně písní*, kniha *Maudrosti* 1488. *Ecclesiasticus* 1488. Wše to w rkp. na pap. we 4. u p. Foyty, far. w Solopisku.

591. *Nowý Z.* a *některé knihy starého Z.* (totiž Tobiáš, Judit, Esther, Job, Příslowí, Kazatel, Maudrosti Syrach) b. r. fol. weř. bibl. XVII. B. 15. z XV stol.

592. Písně Šalomaunowy. Počínají se kantiky (sic) canticorum neb písně Šalomaunowy. Polib mě polibeniem ust swých, nebo prsy twé jsú lepšie nežli wíno a wonnějšie, nežlí drahé masti, olej prolitý jméno twé atd. ╳ otec mój zmilelý přirownej sě srně a k koluchowi jeleniemu na hory drahých woní a tak konec. Rkp. weř. bib. XI. D. II. na listu 57 pv. 63. Text týž co w num. 589. (r. 1436.)

593. Čtení s. ewangelium rkp. XV wěku fol. weř. bibl. XI. B. 3 fol. 1—22.

594. Proroctwí Sofoniáše, zlomek rkp. saec. XV. 4o. weř. bib. XI. D. 6. fol. 260.

595. *Zákon nowý slowanský* (toliko 4 ewangelia) Rkp. b. r. we 4. weř. bib. XVII. A. 14.

596. Zjewení sw. Jana. *Inc.* Zjewenie Jesu Kristowo, kteréž jest dal jemu buoh zjewení činiti sluhóm swým o těch wěcech, ježto sě mají státi skuoro. ╳ přiď pane Ježíši milost pána n. J. Kr. se wšemi wámi Amen. Rkp. weř. bib. XI. F. 9. num. 1. fol. 245.

597. *Ewangelia* a *epištoly* s kalendářem. Jiljí z Ratiboř františkán, kazatel w Plzni pro pana Laclawa z Šternberka přepsal r. 1505 na pergam. we 4. (w Duchcowě w bibl. Waldšteinské.

Ewangelia a epištoly na celý rok a některé modlitby rkp. stol. XV bibl. weř. XVII. J. 10.

b) *Tištěné.*

598. *Žaltář*, w Praze 1487. we 4. (bib. weř. E. 18.)

599. *Knieha chwal božských* 1499. w 8. (podobno) w Plzni [1]).

600. *Kniehy žalmowé* w Plzni w 8. 1508. u Mikul. Bakaláře.

601. *Čtenie* a *epištoly* nedělní, střední, páteční, postní 1523. we 4. listůw 116 w Praze u Bílého Lwa. Týž tiskař (Konáč) již dříwe wydal nedělní ewangelia, na Lúži ještě tiskna. (D. G. II. 335.)

δ) Apokryfické spisy.

602. *Knihy Nykodema* mistra židowského, w nichžto popsáni jsú skutkowé umučení spasitele a nalezeni jsú ot welikého Theodosia císaře Římského w Jerusalemě w domě Piláta Pontského mezi knihami obecními atd. z lat. w rkp. od r. 1442 w mal. 8. na pergam. w Strahowské bibl.

Z něhož Tomsa 12tau kap. w swé Chrestom. wytiskl na str. 111. Mikulowský rkp. na pap. we 4. od r. 1453. [Při knize Miličowě přidán fol. 205—240]. Obnáší 23 kapitol; w poslední jest list Piláta k Claudiowi císaři, na konci: „Skonaly sě kniehy pána Jezu Krista o jeho umučení, wzkříšení a na nebe wstúpení.“ Následuje: „A počínají se oznámení, kterak Tiberius Caesar po Ježíše do Jerusalema poslal Volusiana kněze a biskupa Římského a pohanského fol. 241—250, obsahuje 10 kap. Rkp. od r. 1453, ale sloh wěku XIV dle úsudku p.

1) Tyto dwa nejstarší žaltáře t. Pražský od r. 1487 a Plzenský od r. 1499 zawírají přeložení nowější rozdílné od trojího staršího w rukopisech w Oddělení II. poznamenaných. W. Rozbor 1842 str. 116.

Bočka. Jiný w bibl. weřejné Pražské w fol. od r. 1465. XVII. B. 15. pak rkp. u křižowníků we 4. z XV stol. [Stalo se jest w létě dewatynáctém za císařstwí Tiberiáše atd.] Prwní částka we 12 kap. jest Nikodema, druhá w 8 kap. slowe: Volusian neb Tiberiowo poslání do Jerusalema. [Toho času, když bieše náš milý pán Ježíš Kr. umučen na kříži atd.] Jan Had mezi r. 1540 a 1560 wydal tu knihu pod nápisem: Čtení Nikodemowo, a w předmluwě již o jiném wydání zmiňuje. Potom wyšla s titulem: Čtení Nikodemowo, obsahuje w sobě newinný ortel, kterýž jest Pilát Pontský na Krista Ježíše wydal, aby mezi dwěma lotry byl ukřižowán. 1563. 8. Pak w nowě poopravené w Praze u Petra Ant. Benka 1700. 8. w Praze 1 Zbr. w 8. u Jauernicha, w Jindř. Hradci XVIII stol. (Boček).

603. *Třetí a čtwrtá kniha Ezdrášowa.*

Onano we wšech rkp. se nachází pod jménem druhé, tato (w lat. čtwrtá) toliko w některých mladších rkp. rozdělena jest w 3tí, 4tau a 5tau knihu Ezdrášowu.

604. *Kniha Tobiášowa. Počátek:* Tobiáš z pokolení a města Neptalimowa, kteréž jest w swrchních (sic) Galilee nad Naasonem ╳ tak bohu jakožto i lidem ze wšech přebywačůw země amen. Rkp. weř. bib. XVII. E. 9. num. 2.

605. *Ezdráše* proroka a mistra židowského w ty časy wězenie Babylonského knihy, totiž prwní, druhá a třetí. *Na konci:* Léta od nar. bož. 1465 ten pátek po božiem na nebe wstúpenie. Rkp. fol. weř. bibl. XVII. B. 15. num. 3.

606. *Psaní k Laodicejským* w starších rkp. nepřichází, nýbrž teprwa w Padeřowské biblí (num. 516.)

W nejstarším tisku N. Z. od r. 1475 toho psaní není, jest ale již w druhém ještě před prwní Pražskau biblí tištěném wydání a w mnohých pozdnějších.

607. *Žalm 151ní* proti Goliathu schází w nejwíce rkp. jest ale již w biblí N. 506 jakož i w českém žaltáři we 4. od r. 1475 s napomenutím, že nenáleží mezi ostatní žalmy.

b) Dogmatické a polemické.

608. M. JAN HUS. *a) Dewatero zlatých wěcí* neb kusůw. Rkp. w Mikulowě počíná takto: Poctiwý w Kristu Ježíši a w naději boží mučedlník a sw. welebný mistr Jan Hus, z pokolení českého, těchto dewět kusůw složil, kteréž jest i zlatými nazwal pro jich weliké zaslúženie a odplatu hojnú w králowstwí božském. Připojen jest překlad latinský.

Nachází se spis ten i w rkp. z Pařížské král. biblioteky z XV stol. pod num. 8173 na 280 listech pap. we 4. s neprawým nápisem: Codex in 4. Postilla Croatica in evangelia, jichž prawý obsah wyswětlili p. hrabě Leo z Thunu a p. Jastrzębski. Zawírá w sobě wíce pojednání theologických: O stwoření swěta, o angelích atd. Na listu 245 poznamenáno w kraji jiným písmem: Dewět kusůw zlatých mistra Jana Husi. Pojednání to, w němž za každým článkem následuje krátká paraphrasis, zajímá 4 listy. Prwní kus jest: ktož dá jeden haléř pro bůh za zdrawého žiwota, ten wíce pána boha uctí a swé duši wíce prospěje, než by po smrti tolik zlata dal. Porow. Čas. mus. 1842 str. 453. — Tištěno při postille od r. 1563.

b) [O šesti bludích] Počíná: Znamenaw šest bludów, jimiž mnozí mohliby býti zawedeni, položil sem písmo swatých w Betlemě na stěně, aby se jich lidé wystřiehli: prwní blud o stwoření, druhý o wěření, třetí o hřiechów odpuštění, čtwrtý o poslušenstwí, pátý o kletbě, šestý o swatokupectwí atd. *Končí:* slúžiece wedlé swých nálezków jsú klati a profani t. j. kněžstwie jsú ztratili Amen. — Rkp. Wídeň. 4935, fol. 53—73 bez nápisu, prawopisem Husowým. —

Rkp. Budišinský 4. 22, kdež naplňuje 20 listů týmž prawopisem; po čemž tam následuje epištola Husowa: Bóh s wámi páni milí i mistři atd. s nápisem: List M. Jana Husi po wypowědění z Prahy, jenž končí jako w rkp. Wídeňském fol. 74. Potom následuje: Abeceda Husowa: a b c č d ď atd. pak průpowědi o bohu. „Bóh jest dobré, nad něž nemóž býti pomyšleno lepšie atd. jako we Wídeň. rkp. fol. 80 s týmže datum. — Rkp. křižownický w Praze r. 1472 (XXII. A. 4.) str. 137—214 s tauž epištolau str. 214—218. — Rkp. w Mus. od r. 1414. Tištěn byl ten spis 1510 w 8. per Paulum in monte Oliveti; též při postille r. 1563.

c) Prowázek třípramenný z wíry, lásky a naděje složený w r. 1411 sepsaný, pak tištěný w Praze u Jana Hada r. 1545 we 4. Rkp. w Mus. počíná: Spatřiw, že lidé atd.

d) Učení o wečeři Páně. Tištěno w Normberce r. 1583. [Por. kázaní o wečeři páně při postille 1563.]

e) O manželstwí. Počíná: Poněwadž manželstwie jest staw wysoký, od boha w ráji ustanowený atd. ╳ nebeského králowstwie, jehož nám dopomoci rač otec i syn i sw. duch wše jeden hospodin Amen.

Rkp. we Wídni 4557. fol. 106—118. [Následují w rkp. fol. 118—122, některé řeči swatých otcůw o manželstwí.] Jiný rkp. w Mus. Tištěn při postille 1563. a 1592.

f) Zrcadlo člowěka hříšného *wětší* sw. Augustina přeložené a rozmnožené. Počíná: Najmilejší! poněwadž w cestě jsme atd.

Rkp. w Mus. od r. 1411, pak rkp. weř. bibl. XVII. B. 6. num. 4. [Zrcadlo každého hříšného, a nahlédna se w ně opatř swé swědomí.] Tištěno při postille od r. 1563 a 1592. Knížka mistra J. Husi sw. paměti, jenž slowe Zrcadlo, kteréž jest sepsal sedě u wězení w Konstanci atd. nyní obnowené 1572, 16 listů.

g) Zrcadlo člowěka hříšného *menší,* počínající: Že nižádnému nelze atd. Rkp. w Mus.

h) O Swatokupectwí. Počíná: Swatokupectwí, jenž se rozmnožilo, aby wěrní tupili atd. *končí:* ale aby ti od zlosti se ostřiehali a zlí aby se pokáli amen. Rkp. w Budišíně, Gersdorf. bib. we 4. num. 42. pag. fol. z počátku XVI. wěku.

i) O wíře a jejích článcích, a o stránkách církwe sw. Počíná: Poněwadž, jakož dí apoštol k Židuom atd. Rkp. w Mus. Tišt. Odpowěd na

otázku, co jest to wěřiti b. r. a m. fol. Dwanáct článków wíry křesťanské tištěno při postille 1563.

k) O panenstwí. Anno, panno, choti Jesu Kristowa atd. Rkp. w Mus. česk.

l) Traktat *o poznání* a milowání *boha*. Tišt. b. r. a m. fol.

m) O církwi takowé, jakowé latinské. Sám wydal dle Palackého. Snad to samé co: O jednotě církwe tišt. b. r. a m.; pak o církwi swaté při postille 1592?

n) Knihy o modlitbě. Odwoláwá se na ně sám we swé postille.

o) O sedmi smrtelných hříších. Tištěno při postille 1563 a 1592.

p) Proč přijímáme pod dwojím spůsobem tělo a krew p. Krista 1 list. Nalézá se mezi jeho spisy, kdež i dcerka jeho, w rkp. XV stol. w Mikulowě. Boček.

q) O odúmrtí, s nápisem: Zrcadlo swětských pánuow, o nápadech, odúmrtí atd. *Počíná:* Pán buoh rač twú žádost naplniti skrze zaslúženie p. n. J. Kr.... to znamenaje, radím, aby se každý pán strany jistější držel atd. *Končí:* Protož tobě sem napsal, aby se uměl sprawiti a jiné témuž pro p. boha naučiti, aby wzal wěčnú odplatu za malú. Toboť p. Jež. pomoz požehnaný na wěky.

Rkp. Wídeň. 4557. list 102—105 s podpisem čerw. „Skládanie M. Husi sw. paměti odúmrti neb nápadów odumrlých wěcí. — Rkp. Třeb. B. 3 fol. r. 1486. list 160—164. (Palacký) Tištěno při postille 1563. pak při knize: Hospodář atd. od Weleslawiny w Praze 1587 w 8. listů $5^1/_2$.

609. Rkp. weř. bibl. XI. D. 9. zawírá tyto české kusy:

a) Napomenutí Plzenských k swornosti a opření se bludum *Inc.* Dobrým setrwánie w ctnosti a hřiešným swěta poznánie pána našeho Jezu Krista. Páni milí a bratřie w milosti boží ✕ toho města z Plzně nynie rozbrojené rač wám wšem dopomoci otec i syn i duch sw. smrtí pána Krista a s pomocí panny Marie i wšech swatých amen. — Po napsání listu přišel mi list, w němž psáno jest, že bránie kněžé čísti čtenie přirozeným jazykem česky neb německy, druhé že kázal některý knèz, že nižádný, jenž smrtelně hřeší, nenie sluha ani syn, diablów atd. ✕ nedajte diablu nad sebú wéwoditi; toho wám p. boh, jenž sám móž býti a jest stwořitelem, pomáhaj. Amen. list 66 pv.—69.

b) Zpráwa, *jak sněm Constanský o swátosti wečeře p. nařídil. Inc.* Pane milý, o božie krwi přijímání ✕ jehož rač nám dopomoci a dáti je pán milosrdný bóh otec i syn i duch sw. wše jeden hospodin wšemohúcí amen. Konec anebo buď tak, na listu 161—170.

c) Čtyry epištoly M. J. Husi ze žaláře (1415) na listu 215—220.

610. **PETR Z UNIČOWA.** *Revocatio dictorum contra Husum.* Toto jest odwolánie, wyznánie a oswědčenie kněze Petra doktora sw. písma, kteréž jest učinil w Praze po božím narození 1417 w kolleji Karla cís. přede wším sborem učenie Pražského a před konšely a obcemi měst Pražských. *Inc.* Před wámi poctiwými mužmi a pány rektorem, mistry, doktory, bakaláry a studenty sboru učenie Pražského atd. ✕ žádaje, aby mi na wšechny swrchu psané wěci a swého úřadu jeden obecný list anebo wiece obecných listów učinili a napsali. Rkp. weř. bib. XI. E. 3. list 99. Načež následuje: *Cardinalis* rectoris universitatis Pragensis *literae de communione:* Wšem wůbec wěrným křesťanóm i každému zwláště Jan Kardinal, mistr sedmera uměnie a w práwích bakalář a weškeu sbor městský slawné obce učené atd. ✕ má ustúpiti a pominúti. Dán w Praze l. od nar. bož. 1417. Tamže list 100—101.

611. *[Přijímání pod obojí spůsobau.]* „Léta božieho narozenie tisícieho čtyrstého a sedmnáctého, když w Čechách rozmáhalo jest se přijímánie božieho těla a jeho krwe pod obým spůsobem w lidu obecném... tehda pro zpráwu a potwrzenie lidu tohoto w naději božieho tyto kniežky sú sepsány.“ *Rubr.* „Figura božieho těla.“ *Inc.* „Slušie najprwé hleděti k znamení a k figuře této swátosti welebné... ✕ ... duchownie nasycenie a budúcieho oslawenie záwdawek se dáwá. Allelujá.“

Ms. Vienn. 4557. fol. 76—88 sine inscript.

612. **M. ŠIMON Z TIŠNOWA** (1428). *[Proti přijímání pod obojí.]* Milost a pokoj pána boha a sjednánie s cierkwí swatú obecnú rytěřujicí buď s wámi! Poněwadž jsem křesťan, tehdy jsem wedlé křesť. zákona zawázán wás milowati... ✕ ... a byllibych wás tiem w čem rozhněwal, prosím pro buoh odpusťte. Mistr Šimon Tišnow, sw. písma bakalář, wěrný za wás k bohu modlitebník.

Ms. Clement. III. G. 16. fol. 25, 26 et 31 cum inscript. „Haec litera oblata est capitaneo, magistro civium et consulibus juratis civitatis Piescensis, et est lecta publice in ambone, dominica Judica anno etc. XXVIIIo.

613. *Hádání mezi Petrem Anglišem a M. Janem Příbramem* o mnohé artikule. W Praze 1420. — Item *artikule*, které Angliš učil a rozpisowal atd. [O tom w knize Album consistorii Pragensis] w. Sturm. Srow. str. 332. Item *o wyznání wíry* Husowy a Příbramowy, tamž str. 333. — Item *jiné* r. 1429 tamž str. 376—377.

614. *Wyznání wěrných Čechůw* s strany hádání, které bylo mezi mistrem Janem Příbramem

a mistrem Petrem Anglišem o bludné artikule Wiklefowy rkp. 1429 weř. bib. XVII. A. 16. Tištěno w Obraně Sam. z Drážowa 1636. str. 80.

615. Řeč čtená od jedné paní w shromáždění obce Pražské r. 1421, w rkp. weř. bib. XI. D. 8. num. 1.

616. Článkowé učení staupencůw kněze Martina l. 1421 w témž rkp.

617. Článkowé učení Waldenských a Pikhardůw atd. w témž rkp.

618. *Wiera kněží Táborských* o welebné swátosti oltářní. „Poněwadž ten každý za netbanliwého má počten býti ⨯ kteréž se obyčejně dějí w školách písma swatého obecných učení."
Opis u p. Palackého (1843) z rkp. bibl. Wratislawské z XV století.

619. Spis o Táborské wíře, kterýž skládal jeden kněz jich wíry. *Inc.* Nutí mě k tomu swědomí — a to pak sám milý bůh wí atd. (Ratione ligata) Rkp. weř. bib. XI. E. 1. num. 3. F. 224.

620. *Obrana wíry Táborských. Počíná:* Že nepřátelé a protiwníci kněží Táborských i jich se přidržících hledie je zhyzditi a ohawny učiniti lidu křesťanskému atd. *Expl.* wědúc, že prawda nade wšecko přemáhá. Rkp. XVI stol. Wratislaw. IV. Q. 231. fol. 191 — 201, bez nad- i podpisu. Nowý opis u p. Palackého od r. 1843.

621. *Obwinění smyslu mistrůw* některých na sněmu u Hory (Kutné) r. 1443. Rkp. sauwěký u p. Bočka.

622. *Odpis Táborských* a wyznání jejich wíry po zemi rozeslané r. 1443. [Uwádí Jafet w hist. br. list. 65.] Snad stejné s předešlým?

623. Ms. Vienn. 4935. fol. 149 — 182 sine inscr. et subscript. (Jest *traktat* nejmenowaného na otázku: *zdali we swátosti* na oltáři tělo Kristowo jest we swé wlastnie podstatě anebo přirození — proti smyslu kněží Táborských.) *Inc.* Dobrota swrchowaná pána našeho J. Kr. a památka wšech diwných wěcí božských ⨯ a tak děj se bohu otci i synu i duchu sw. čest a chwála na wěky wěków Amen.

624. *[O dwanácti užitcích z přijímání* hodného]. *Incip.* Psáno stojí w tajnici sw. Jana w poslednie kap. takto: S uobú stranú potoka dřewo žiwota přinášeje owoce dwanádstero na každý měsíc atd. *Expl.* aby byli jednoho srdce, aby což sě jednomu líbí, též sě druhému líbilo Amen. Rkp. Wídeň. 4557. fol. 90 — 97 s podpisem čerw.: Dokonáwá se o dwanádsti užitcích z přijímání hodného těla a krwe p. Jesu Krista. [Prawopisem Husowým psáno w prwní polowici XV stol.]

625. M. **PROKOP Z PLZNĚ** (1435). *Napomínání Čechůw* a Morawanůw, aby kompaktata jim podáwaná přijali. *Inc.* Urozeným, statečným a wěrným bratřím w Čechách a Morawě, wšem, ježto o božie krwe přijímánie wěrně stojí atd. *Explic.* snad i zde i na onom swětě, jehož milý p. bóh rač ostřieci. Amen. Rkp. Třebon. A. 16. wěku XV we 4. fol. 198 — 99.
Na počátku rubr.: Magistri Procopii de Plzna manus propria, qui fuit plebanus S. Henrici in Nova civitate Pragensi (wlastnoruční tedy jsau tyto dwa listy]. Překlad spisu tohoto latině nachází se w sauwěkém rkp. Wídeňském (Palacký).

626. *[O klanění se tělu božímu.] Inc.* Kterak sě jest on jměl o klanění tělu božiemu, jenž takto die: já božiemu tělu, nébrž dokonalému w Kristu člowěčenstwí proto se klaniem, neb ot božstwie přijato . . ⨯ čest a chwála na wěky wěkoma Amen.
Vienn. Ms. 4302. fol. 160—164. Spisowatel schwaluje klanění, opíraje se tytýž i na slowa Wiklefowa, — „žebych chtěl rád w kněžstwu i w obecném lidu milost náboženstwie a poctiwost k tělu drahému p. J. Kr. a jeho krwi zbuditi."

627. *[O poslušenstwí kostela Římského].* Otázka jest welmi užitečná, a wěděti w této zemi, w těchto Čechách (sic) welmi potřebná: jsúli křesťané zawázáni býti w jednotě a w poslušenstwí kostela Římského, a též jsúli zawázáni pod hřiechem smrtelným slušeti w ty úřady weliké, od papežstwie až do biskupstwie, a od nich se neodděl owati až do konce ? . . ⨯ . . aby tudy byli wyraženi a řádowé zase wyzdwiženi. Amen.
Rkp. Wídeň. 4935. list. 125—146, bez nápisu a podpisu.

628. Rozdílowé w smyslu o artikuli *o těle a krwi* páně na sněm Pražský r. 1444 při božím těle wznešení. [Uwádí Jafet w hist. bratr. list 65.]

629. *List* **MARTINA LUPÁČE** podbiskupí Rokycanowa, jímž swau wíru o swátosti oltářní wyznáwá. W Klatowech den rozeslání apoštolůw 1456. W opisu u p. Bočka.

630. *Psaní p. Wilému Zubu* r. 1456 o postu. [Že ryb olejem nemůže s domácími jísti.] W rkp. weř. bib. XVII. F. 2. fol. 88 pv.

631. Traktat mistra **JANA ROKYCANY** *o přijímání* pod jednau, w němž zastáwá přijímání pod obojí, odwoláwaje se na šestero artikulůw, o kterých wedl hádání s Hilariem u přítomnosti krále Jiřího (1465). (Není posud nalezen.)

632. *Odsudek wíry.* Pawel biskup, sluha sluh božích, arcibisk. biskupóm w českém králowstwí 1466 w dwau bullích. 4 listy, w Prostějowě.
Napřed stojí: Luter: Wýstraha atd. Při tituli obraz jako w Ctibora z Cimburka hádání atd. s podobiznami krále Jiříka a Ctibora. Připojeno: Ortel welebnosti atd. [U Bočka.]

633. **HILARIA** Litoměřického, děkana kapitoly Pražské traktat *o přijímání* pod jednau, proti Rokycaně w rkp. od r. 1468 na pap. we 4. knihowny kapitolní. Mladší opis od r. 1537

we 4. jest w Raudnici pod nápisem: „*Traktat* křesťanský o najswětějším *přijímání těla a krwe* boží pod jednú spusobú lidu křesťanského podlé řádu církwe sw. obecné Římské.“

Jiný opis w bibl. weř. in latinis incunabulis Opusculorum ex floribus 1489 num. 7.

634. *Kniha bratra* **ŘEHOŘE**, kteráž třetím listem t. *pořízení kněží* se jmenuje a jest s wydáním počtu m. Rokycanowi, uwádí se u Jafeta w hist. brat. l. 113.

635. **ROKYCANA** *a) Obwinění mistrů* Pražských.. Příbrama a Hilaria, jejich přewrácenosti, zrady a poběhlosti od prawdy, jakž to obwinění jich sepsaná široká jsau. [W Jafet. hist. br. list. 70]. *b) Traktat proti šesti řečem doktorů* poběhlých. [Obšírný spis, z něhož 145 listu w Jafet. hist. se uwádí na l. 62.]

636. *Odpis mistrů* Pražských na druhý traktat Dra. Hilaria. [W Jafetowě hist. br. list 71, i w jiných spisech bratrských citowán. Boček.]

637. **HILARIUS** Dr.: Arcus Gehennalis t. *lučiště pekelné*, proti Rokycanowi [též česky mezi lid wešlo. Boček.] Kniha proti *Lučišti* pekelnému Hilariowu od *Rokycany*, lat. i česky [hist. bratrská i jiné spisy ji uwádějí.]

638. **LUPÁČ MARTIN**: Traktat *proti Lučišti* pekelnému, Hilariowu spisu (lat. i česky. W mnohých knihách brat. se na něj odwoláwají.)

639. **M. PŘÍBRAM**. Kniha jeho *proti Rokycanowi* a Čechům sepsaná: „O poslušenstwí papeže a jeho církwe“, w níž wšecka horliwá psaní proti Rokycanowi sebral. [Lat. i česky wyhlášena byla. Uwádí se w Jafetowě hist. br. list 70 i jinde.]

640. *Odwolání* těch *kněží*, kteří od sekty Pikardůw odstupowali za mistra J. z Rokycan w kostele Teyně 1466. Rkp. w 4. weř. bib. XVII. G. 12. N. 2. *Inc.* Milí dobří lidé, pro p. boha prosíme atd. Též w bib. Lobk.

641. Biskupa Wratislawského **JOŠTA Z ROSENBERKA** *dewět článků* proti kalichu, Jiřímu králi 1467. Též odpowěd ze strany pod obojí. Obojí spis w rkp. weř. bibl. na pap. w 4.

642. *Dwa listy bratří českých Jiřímu* králi r. 1468, a třetí list témuž r. 1470 (w hist. Jed. brat. rkp. p. Brožowsk.).

643. *Psaní bratří českých Rokycanowi* r. 1468. [Jafet w hist. brat. l. 124.] *List Rokycanůw proti bratřím* (celý) 1468 [tamž uweden f. 134.]

644. *Odpowěd na list Rokycanůw* (1468) také učiněna jest od bratra Lukáše w psaní jeho proti knězi Pelhřimowskému (tištěném). Item proti *knězi Mikulášowi* (tištěném). — Odpowěd začíná se: Mistře Jene z Rokycan! žádost naše atd. [Jafet w hist. brat. uwádí zlomek té odpowědi na l. 137.]

645. Mistra Jana **ROKYCANY** *list pastýřský* proti bludům Pikardůw 1470 [1]).

646. *Dwoje psaní bratří českých*, kteréž o sobě wůbec wydali; jedno r. 1470, druhé bez roku. Rokycanowi bratří čeští patero psaní učinili, kterýž za odpowěd weřejnau wydal proti nim rozpisy dwa r. 1470 po Čechách i po Morawě. Tím pohnuti bratří psali opět Rokycanowi 6tý list a brzy potom i 7mý a poslední, i weřejně wydali psaním zpráwu o sobě, že nejsau tak bezbožní lidé, za jaké je Rokycan a kněžstwo jeho rozpisuje [2]).

647. **MIKULÁŠE WLASENICKÉHO** [3]) *hádání o krew boží*, kteréž měl s kněžími strany Římské na zámku Chaustníku w r. 1471. Tištěno bylo již před r. 1582, jakž ujišťuje Stelcar. Opět r. 1600. Též německy přeloženo od Martina Paconia w Nürnberku skrze Jiřího Kreydlu (bez roku.)

648. **CHELČICKÉHO PETRA** *a)* Síť wíry prawé aneb wrše ta, o nížto mluwil p. Jež. w čtení sw. atd. Ms. 1471, [jehož přepis jest u p. Miltnera we Smečně]. Tištěn skrze snažnau péči Chwala Dubánka na klášteře Wilimowském r. 1520 we 4. Dali ji tisknauti Wácslaw a Hynek z Perknowa W. Sturm Srownání str. 78. *b)* Téhož *řeč na zjewení* sw. Jana z kap. XIII o šelmě i obrazu jejím b. r. we 4. A—Q *c) O rotách českých* — kniha, která se počíná: Kacířem jest nebyl Čech, aniž ještě w těchto dnech můž nalezen býti atd. [Jafet hist. br. list 36.] *d) Odpowěd na spis nejmenowaného* z bratří českých proti němu. Rkp. XVI stol. w Olom. bibl.

649. Catholica fides. Wěřeno má býti, že w swátosti welebné těla a krwe atd. (t. *wíra Táborská*) 4 listy. Rkp. pap. XV stol. w 12. w knih. Mikulowské. Opis u arch. Bočka.

650. *Katechismus malý*, naučení o wíře křesťanské w otázkách a odpowědích rkp. XVI stol. w Wídeň. bibl. Cod. theol. 532.

651. Psaní *mistrům Pražským* uctiwé, od českých Bratří.

652. *O půwodu* a shromáždění *bratří*. Od jednoty br.

---

1) Rokycanae epistola missa ad Muldavium, contra Picardos 1469, weř. bibl. rkp. XVII. F. 2. num. 4.

2) Zlomek druhého listu uwádí Jafet w hist. br. 84. Jakož i psaní bratří Rokycanowi — proč se od něho a jemu podobných oddělili. [Wětším dílem w Jafet. hist. l. 93. A ten list pokládá se třetí k němu po wydání počtů a zřízení kněží. — Item listu 5. k Rokycanowi zlomek tamž na listu 96.]

3) Od něho založena sekta bratrůw českých, kteříž slauli Mikulášenci, Wlasenečtí, a od místa schůzek swých Pecinowští, a od pláče Plačtiwí.

653. *Oč jest nesnáze* w Čechách. Od jednoty br.

654. *Jiné psaní*, w němž dáwají zprávu bratří *ku porozumění jejich shromáždění.*

655. Weřejné *wyznání wíry* swé o církwi swaté od jednoty br.

656. Weřejné *wyznání wíry* swé o služebnících církwe a o swátostech. Od jednoty br.

657. Psaní *proti nářku*, žeby půwod jednoty bratrské byl z ďábla. Od jedn. br.

658. *Apologie* weřejná ke wšem Čechům *proti útiskům od Rokycany* pocházejícím. Od jedn. br.

659. Psaní o *poswěcení* prawého *kněze* a kněze zlého, odkud který moc auřadu swého béře. Od jedn. br.

660. *O zmaření slowa božího* skrze zlého kněze. Od jedn. bratr.

661. Počet z toho, *proč se oddělili* od kněží Římského poslušenstwí a od služebností jich. Od jedn. br. Počíná: Proč naše oddělení jest atd. [w. Jafet w hist. br. f. 84.]

662. Smysl bratří o *půwodu* apoštolském *swatých* prwotní církwe. Od jedn. br.

663. *Spis o auzké cestě Kristowě*, křesťanóm náležící. *Inc.* Těchto časůw, k skonání wěkůw, jakož písma proroka atd. *expl.* Té radosti pomáhejž nám milý pán wšemohúcí dojíti amen. Léta 1470.
Archiv bratrský. V. fol. 1—7.

664. *Psaní bratří* českých. *a) Pražanům* r. 1471. [Uwádí Jafet w hist. br. l. 124 a 15].
b) Městóm králowským — mimo Prahu — od bratří českých r. 1471. [Jafet w hist. br. l. 124. uwádí.] List k *Meytským* r. 1471. [Zlomek w Jaf. hist. br. na l. 84.] *k Žateckým* t. r.
c) List *k Stanislawowi* mistru král. kolleje praesidentu t. r.

665. Psaní bratří *králi Wladislawowi* a raddám jeho na nejprwnější sněm jeho (o třech králích w Lednu) 1472.

666. Psaní týchž *témuž* proti žalobám sočiwým od kněží 1472.

667. Některé *listy* **ŘEHOŘE**, arciotce bratrského, kterýž umřel 1475 w Brandeyse nad Orlicí.

668. Když na sněmu Benešowském pobídnutím owdowělé králowny Johanky zawříno, aby bratří (Pikharti nazwaní) mocí utištěni a zahlazeni byli, ano jediný pán osmělil se jich zastáwati, bratří weřejnau odpowěď na to psali, odčítajíce se jména i bludů Pikhartských, a žádali, aby kněží odporní na ně nežalowali jen wůbec, ale aby zwláště určili, co u nich zcestného nacházejí, čehožby se odříci slušelo (1473).

669. Psaní starších *k bratřím a sestrám* napomínající je k stálosti w prawdě (1473).

670. *Psaní pánům Chocenským*, proti knězi jejich, že bratří byl weřejně hyzdil (1473).

671. *Psaní* kralické *Mikul. Kroměřížskému* (1473) od bratří.

672. *Epištola* nějakého *M.* **JAKUBA**, lékaře dobré paměti, lat. jazykem sepsaná a w jazyk čes. přeložená; kterýž s některými towaryši swými, změniwše oděw swůj, jako neznámí přišli do sňatku bratrského, aby je wyšpehujíce obžalowali atd.
Inc. Často od kněží na kázaní slýchajíce přímínku o těch lidech, kteřížto w tyto časy ✕ aby to račil w skutku dokonati skrze krista Jež. našeho Amen. Arch. brat. V. fol. 31—41.

673. *Spisek o wtělení syna božího. Inc.* Tížeš se, najmilejší! proč syn boží duchem swatým w žiwotě čisté panny se wtělil atd. *Expl.* wšak zůstáwá swým duchowním bytem w milosti a w prawdě na wěky.
Arch. bratr. V. fol. 48—54. [bez nápisu. Registřík má swrchní nápis].

674. Ač kdo miluje mne, řeč mau zachowáwá ✕ od neřádůw žiwota našeho, proto že chce bůh trojice s. bydliti w nás. Amen.
Archiv bratří, V. fol. 74—77. Registřík má: „Wýklad na slowa: Ač kdo miluje“ atd.

675. Odpowěd zprawující tu otázku: *pročby Kristus pán neráčil wyswědčiti chleba a wína* Kristem bohem a člowěkem prawým a žiwým, než toliko tělem swým a krwí swau? *Inc.* Bratře milý! žádáš mě za odpowěd na tu otázku twau: pročby atd. ✕ při něm půwodu a příčiny k swodu a oklamání.
Arch. bratrský, V. fol. 193—203.

676. Sepsání učiněné *o službě pánu bohu*, kterak wšickni lidé pánu bohu podlé swého spůsobu slauží, a jakáby služba jemu wzácna byla. *Inc.* Lidé maudří podlé swěta tohoto o wšech wěcech myslí, kteréž chtí míti aneb jich nabýti, aby byly pewné a jisté, aby w nich zklamáni nebyli.. ✕ .. A on jediné ty zwoluje, kteříž w pokušeních s ním zůstanau, ty beze lsti nalezne. Amen.
Arch. bratrský, V. fol. 209—222.

677. Bratře milý! Jakož jsi se mnau mluwil z potřebnosti swé ✕ k užitku twého spasení i k prospěchu jiným. Ode mne, jehož ruku znáš.
Archiv bratrský, V. fol. 236—239 bez nápisu. Registřík dí: „Zpráwa, podlé čeho kazatel mluwiti má.“

678. Psaní *mistří* Pražských *proti bratřím* (1475).

679. *Odpowěd* na *spis mistrůw* Pražských od r. 1475.

680. *Jana* **KOSTKY** *epištoly* proti Pikardům 1478—9. Rkp. we 4. weř. bibl. XVII. F. 2.

681. *Dwa listy* p. *Janu Kostkowi* od r. 1478 a 1479 proti Pikardům. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 2.

682. *Odpor proti Pikardským matlokám* k žádosti jednoho pána znamenitého. *Inc.* Mudroch

jeden, který podlé domyslu swého atd. W rkp. weř. bib. XVII. F. 2. fol. 181, pak

683. *Proti jinému Pikusowi*, mimo

684. *Artikule proti Pikardům*, králi, a

685. *List králi* od r. 1485, též

686. *List satyrický* proti jednuškám, jehož počátek jest tento: *Luciper* kníže temnosti, král pekelní, císař, rozmnožitel wěčné bídy a wůdce wšeliké nešlechetnosti, wšem wůbec a každému zwláště, našemu králowstwí poddaným . . a zwláště církwe Římské knížatům.. že Pikarti odpieraji býti konšelé atd. k panu Lwu z Rožmitala, nejwyššímu hofmistru české země, psaný okolo r. 1478 od **OLDŘICHA Z KALENICE** a na Škwořeticích, w rkp. weř. bib. XVII. F. 2 list III. (též w rkp. w Jeně). konečně

687. Některá naučení *o přijímání* w listech k pánům Dubickému a Hradeckému, a

688. List **MARTINA LUPÁČE**, kněze proti kropáči. Wše (od čísla 682—687) w témž rkp. w. D. Lit. II. 233.

689. Psaní kněze **WÍTA Z KRUPÉ**, faráře Hradeckého nad Labem, oswědčující wyznání Ležkowo o Bratřích, 1476.

690. Protiwenstwí na Bratří přišlá skrze swědectwí Ležkowo, kteréž kněžími wšudy na kázaní lidu ohlašowáno bylo, 1477.

691. Kniha *desíti artikulůw* wůbec *proti bratřím* wydaná r. 1479 od mistrů a kněží Pražských — za příčinau *počtu wydání* před nimi od bratří skrze kn. *Michala*, faráře někdy Žamberského a br. Jana *Chelčického* a br. *Prokopa* kněze bratrského, z desíti artikulůw atd. [Jafet. hist. br. fol. 11].

W r. 1479 jmenowaní tito tři bratří na wyzwání kališníkuw do Prahy přišedše po několiko dní hádali se w Karolíně, ale nepořídiwše ničeho opět odešli.

692. Odpowěd bratří na spis *desíti artikulůw* atd. wydaná r. 1479, jakož swědčí Jafet w hist. na list. 154.

693. *Přípis* katolického duchowního *mistrům*, w němž jich napomíná, aby s Římským náboženstwím drželi. „Poctiwí mistři, prosím toto mé sepsánie přijměte ⨯ a potom do wěčné radosti přiwésti. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 2. fol. 1—36.

694. *Apologie* z strany pod obojí *proti mnichu s. Bened.* „Wšemohúcí mocný bože, z nesmírné dobroty swé rač prospěch učiniti ⨯ a my tobě i jiným takowým budem toho přáti. Amen. fol. 37—81 tamže.

695. *Mistra Jakuba* lékaře swědectwí chwalné o Bratřích, latinsky psáno a do češtiny přeloženo.

696. Psaní ku Bratřím českým, dáwající zpráwu o těch *Bratřích*, kteříž jsau *w Marcích* 1480.

697. Psaní *k spráwě bratřím* na slowa proroka Malachiáše, 2 kap.: „Usta kněze ostříhati budau umění.“ 1481.

698. *Rada w moci swěta postaweným* lidem od jednoho z starších 1481.

699. List obce pod obojí *Augustinowi* [1]) biskupu poslaný. W Hradci nad Labem 1482. Rkp. bibl. weř. XVII. H. 12. num. 2.

700. *Psaní bratří* na sněm Kutnohorský *králi* a jeho raddám. 1484.

701. *Zápis synodní bratrů* českých r. 1486. [W ohlášení bratří w Lešně r. 1635 str. 14.]

702. Spis odpírající *přijímání pod obojí*, též *odpowěd* na tento spis, l. 1489. Rkp. weř. bib. XVII. F. 2.

703. List Jana **ZAJÍCE** z Hasenburka, w kterémž napomíná mistrůw Pražských k swornosti k poslušenstwí Římské církwi, pak: Odpowěd mistrůw pod obojí sepsaná w r. 1489, a teprwa w r. 1493 odeslaná. W témž rkp.

W historii jednoty o trojím psaní p. Zajíce a tolikeré odpowědi zmíněno na r. 1489.

704. Psaní bratra **PROKOPA**, w němž dáwá *počet z wíry* swé práwě křesťanské; *b) o dobré wůli; c)* o tom, že wždy wšech časů *diwný lid* byl na swětě; *d)* bratru Lukášowi *o spis Bárky*, w němž byl br. Lukáš položil, že jakož bez jedné dsky bárka nestane, tak spasení bez plnosti prawd. A jiné k tomu čtwero psaní od r. 1490.

705. Psaní mnohá *o moci swěta a přísaze*, (za příčinau, kterauž rozdwojení mezi bratry powstalo) 1491, též jiný spis o tom r. 1492. Prwních 6 archůw zachowáno (Palacký).

706. *Tři traktaty nábožné: a) Obrana* wiery *proti Pikhartóm*. Rk. na pap. w čes. Museum N. 567 $\frac{a}{1}$ we 4. při spisech Příbramowých, rukau Pawla Sedlčanského r. 1491.

Též w rkp. kapituly Pražské D. 107. na pap. w menší 8. od r. 1526. Začíná: Pán, spasitel a bůh náš Kr. Ježiš na to jest přišel na tento swět atd. Jazyk welmi čistý a prawidelný. W. Rozbor II část. str. 43. Počátek Pikharitstwí swětle se tu ukazuje.

b) W témž rkp. Mus. nalézá se od listu 87 až do 132: *Dewatero příčin*, že lépe jest *přijímati pod dwojí* než pod jednau. Psáno r. 1471, opsáno 1490. *c) Řeči* mistra *Příbrama* w témž rkp. od listu 134 až do 327; i to opsáno r. 1490 skrze Pawla z Sedlčan. Počátek ten jest: Počínají se řeči mistra Příbrama. Prwní kap. o ženě, kterú widěl s. Jan, a o její stálosti atd.

707. Psaní obšírné a welmi pěkně učiněné *o pánu bohu* a *o wíře* prawé křesťanské a o

---

1) Augustinus Lucianus de Bessariis, Sanctuariensis archiepiscopus, přišel do Čech 2 Dubna 1482 a r. 1483 administratorem konsistoře učiněn, wyswěcowal kněží kališné. Regenvolsc. hist. Eccl. p. 39.

modlářstwí. Prwní díl jest br. Wawřince **KRASONICKÉHO**, druhý díl br. **PROKOPA** 1492.

708. *Wyznání wíry* neb konfessí bratrská od **JANA TÁBORSKÉHO** († 1495) sepsaná, o níž zmiňuje Wengerský str. 324, též rkp. p. Brožowsk.

Psal tu knížku na poručení wší raddy bratrské.

709. Mistra **WÁCLAWA KORANDY** traktat o welebné swátosti páně třetí, w Praze 1493, w 8. Proti té knížce psal nějaký mnich na odpor, a proti tomu psaní mnichowu psal zase Koranda, dotýkaje bratří hanliwě. Nato: Odpowěd bratra **LUKÁŠE** na spis mistra Korandy od r. 1493.

710. Traktat mistrů Pražských sepsaný od M. **WÁCL. KORANDY** a wyt. r. 1493 (tit. *O welebné swátosti oltářní*, kterak má přijímána býti). Zdá se býti týž spis co předešlý.

711. Psaní bratrské z Čech *bratřím do Muldawy*, kteříž tam králem Matiášem wyhnáni byli, a s nimi tam byl bratr Mikuláš Slanský 1494. [1])

712. *Mistra Jana* lékaře (bratr to Lukášůw) psaní o tom, že není potřebí *opětowati křtu* bratrům při lidech prwé od kněží Římských pokřtěných. 1494.

713. **W. KRASONICKÝ**. *a)* Psaní *proti odtržencům*, které se počíná: „Já Wawřinec Krasonický widěl jsem spis atd. [uwádí Jafet w hist. br. na listu 39.]

b) Ohlášení, ježto se počíná: Můželi kdo a smělby atd. [Jaf. na listě 162.]

714. List weřejný, jímž sjednocení a upokojení sworné wšech dosawadních různic w jednotě bratří oswíceno a upewněno, 1495.

Zde se prawí, že jednota bratrská mnohé listy bratra Řehoře (k Rokycanowi a wůbec k národu jménem bratří psané) jakož i traktaty jeho: „o církwi; o naučení slowa; o dwojím díle“ za apokryfa wyhlašuje.

715. **MIKULÁŠE WLASENICKÉHO** *a) Zjewení boží* slauhám božím. 1495. w 8.

b) Téhož kniha psaná *proti wíře katolické*, proti papeži a přijímání pod jednau 4. (Index).

716. *Odpowěd* na *odpor proti přijímání pod obojí* 1496, rkp. bibl. weř. XVII. F. 2. num. 3.

717. *Troje psaní bratrůw* od r. 1496, proč se oddělili od církwe Římské.

718. *Matrikath (Bosákůw)*, proti mistrům Pražským pod obojí r. 1496 (?). K tomu náleží: *Odpowěd na Matrikath* Bosákůw, týchž mistrůw 1496. [Sady Matrikatu toho w rkp. weř. bib. XVII. F. 2].

719. Kdosi nawrhnul otázku: „Mistře powěz, *kteří ptáci lepší jsau*, ti kteří jedí a pijí, čili ti, kteří toliko jedí a nepijí? a proč ti, kteří jen jedí a nepijí, nepřátelé jsau těch, kteří jedí a pijí? Na to odpowěděl jiný latinsky: Argute auceps quaeris etc. a rozhodl, že ti lepší jsau, kteří nepijí. Načež w češtině wyšel odpor od mistra *Korandy:* „Nenie ptáčníków, ač ty mne ptáčníkem nazýwáš“ atd. Rkp. weř. bib. (1489) XVII. F. 2. list 168 atd. a XI. C. 8. num. 10. fol. 166. V. in marg. ad praepositum Polonii.

720. *O sedmi těžkostech smyslůw*, na kteréž rozum wíry odpowídá s strany přítomnosti Kristowy w hostii. W Plzni 1498 w 8. Tlačeno w Nowém Plzni od Mik. Bakaláře léta atd. 7 listů w Museum.

721. *Rozmlauwání rozumu s swědomím* o hodném přijímání swátosti těla božího, rkp. 12. w bibl. Raudnické.

Pozůstáwá jen 24 listů, počátek chybí. Psáno w XV stol.

722. Traktat o tom, kterak *umučení* boží wede *ku poznání* jeho *božstwí* 1497 ? Rkp. bib. weř. XVII. H. 19. num. 1.

723. *Kanoniky*, kteréž jsú položeny od sw. apoštolůw, kterým připojeny jsú některé kapitoly skutkůw apoštolských l. p. 1497; rkp. weř. bib. w 8. XVII. H. 19.

724. *O swátosti oltářní.* Tlačeno w Now. Plzni od Mikul. Bakaláře l. 1498, w 8. (Cerroni).

725. *[O přijímání pod obojí]. Nadpis čerw.:* Co dobrého činí pod obojí spósobú těla božieho a krwe přijímánie, a že netolikéž přijímá pod jednú spósobú bera jako pod oběma. *Inc.* Swátost welebná těla a krwe p. J. Kr. jest swátost najdražšie atd. *Expl.* mnoho prospiewá wěrným křesťanóm k rozmnožení žiwota duchownieho; (listů 6) rkp. Budiš. Gersdorf. w 4 num. 22. wěku XV.

726. Bratra *Lukáše a*) spis *o panně Marii*, od r. 1498. *b)* O spasení wšech obecném, 1498.

727. Psaní učiněné *bratřím z Wlach* od některých mužů společně; jakož i jiná psaní odtamtudž jakémus M. Jiříkowi do Prahy od Antonia, pak psaní Sta... (?) Romani, a psaní králi Wladislawowi 1499.

728. *Br.* **MICHAL** *a) (o dowěrnosti).* „Psaní bratra Michala starého swaté pam. o dowěrnosti, že jednota z boha jest, a zchybání o tom čím sluší léčiti,“ to bratra Matěje Čerwenky swědectwí. *Incip.* Že pochybowání tyto časy přicházela a přicházejí na některé i z jednoty této, žeby nebylo z boha, co jsme předsewzali, jakož se jest i mne něco toho dotklo atd. *Explic.* že, by sedmkrát za den padl sprawedliwý, že jeho pozdwihne.

Archiv bratrský V. fol. 9—27.

b) odpowěd na jisté artikule kohos nejmenowaného, připisowané Wilému z Pernšteina od r. 1499.

729. Bratr **LUKÁŠ** *a)* psaní o přísaze, co jest

---

1) Rok ten zdá se mylný býti, neb dle zpráwy historické bratří tam utekše r. 1481 po 6 létech do Morawy se wrátili.

přísaha, jaký základ její 1500. *b)* psaní bratřím Turnowským o smrti br. Jana Klenowského 1501. *c)* Téhož *jiné psaní* obšírné p. Kawkowi na Štěkni, a při něm list we krátkých slowích, též 1501.

730. Jindřicha *Institorisa* traktat *proti Pikardum*, kteří prawili, že církew Římská jest newěstka w Zjew. On sám w swém: Clypeus, (1501) mluwí o něm, ale není ho více nalezti.

731. Hradeckým, Orebským a Pardubským božím woleným atd.

Jest to *napomenutí k pokání* od některého Pikarda, neboť tam papeže lapežem nazýwá, a jej co odporníka Kristowa představuje.

732. *Rkp. s obrázky w Jeně* we fol. 118 listůw, mezi nimiž 23 nepopsaných, 88 obrazů, 80 na pap. 8 na pergam. W textu mimo to 41 malých figur.

Jest sbírka z počátku XVI století, ale věcí starších. Spisowatel neb sběratel jeho jest *Bohuslaw z Čechtic* (jakž p. kustos P. J. Šafařík z nápisu: haec Deo solemnisa de Czechtic, dobře zawírá). W něm nacházejí se tyto spisy:

a) Zrcadlo křesťanského žiwota. We mnohých figurách představují se skutkowé apoštolští naproti skutkům Římských biskupůw s citáty českými. Tři jiné figury představují Husa na kazatedlně a na hranici.

b) 16 tištěných listůw, obsahujících žiwot a psaní J. Husi atd. kteříž listowé náležejí jakožto přídawek k passionalu od r. 1495.

c) Po dwau obrázcích na pergameně, husitské služby boží a Táborské tažení představujících, stojí list Lucifera.

d) Po jiných figurách představujících Žižku w čele wojska na koni atd. následuje rozmlauwání, w němž otec synům wyprawuje, kterak kalich a zákon boží w Čechách powstal.

e) Konečně dogmatické učení o bídě lidské, o smrti, o peklu a nebeské slávě.

733. *Počet wíry* 1500. (Exempl. u p. Blechy w Praze).

734. *Wíra neplná*, necelá, anobrž kusá nynějších Nowowěrcuw. W Mladé Boleslawi u Jiř. Štyrsy 1500.

735. **TŮMY PŘELAUCKÉHO** *a) psaní P. Sigmundowi* 1502.

b) Spis *o puwodu jednoty bratrské* r. 1511 sepsaný dle připowědi p. Albrechtowi z Šternberka na Holešowě, a počíná se: „Urozený pane, pane atd. a dowodí swětle, že jednota z boha jest, a ne z lidí.“

736. Bratra **LUKÁŠE** psaní M. Hawlowi do Auště r. 1502.

737. *Psaní od bratří* skrze br. **LUKÁŠE**, dáwající odpowěd na otázku: Proč ti, jenž naděje hledají, řídčí ji požíwají 1502.

738. [1]) *Dwa listy* českých bratří králi Wladislawowi.

1) W r. 1503 wydáni jsau listowé proti bratřím králowští k obcem měst; též poslán list administratorowi Pražskému. [Uwádí Jafet w hist. br. na listě 144.]

První počíná: Najjasnější králi a pane, pane náš milostiwý! my lidé ponížení a wašie králowské milosti pokorně poddaní atd. Na konci: Wydánie jeho léta 1503. [Jest to obrana proti sočitelům klewetným a prosba o záštitu. U p. Palackého wýpis z něho.] „Druhý list králi Jeho Milosti; atd.“ Na konci: „králi Wladislawowi Jeho Milosti; wydánie léta 1504“ w 8. listu spolu 32. Bez místa (w Normberce). Jest to, zdá se, konfessí brat. (1504.)

739. *List bratrský* po wydání mandátůw králowských proti bratřím — psaný *stawům* 1503.

Wyšel později s titulem: „List na spisek atd.“ (Boček).

740. Psaní obšírné za *odpowěd* na otázku od přítele sobě položenau, proč *s bratřími* ode všech lidí potupenými a zatracenými *obcowati nepřestáwá?* 1503. (buď od Tůmy, aneb Prokopa, nebo Wawřince).

741. Psaní br. **WAWŘINCE KRASONICKÉHO**, w němž se očišťuje od nářku křiwého, jímž narčen byl od p. Mikuláše Trčky a paní Marty w Litomyšli, 1503. Jiné psaní téhož jakémus Prokůpkowi w Litomyšli. 1503.

742. *Napomenutí starších* jednoty bratrské ke wšechněm sborům, wzbuzující *k modlitbám* a postům 1503. Jiné, jakby se bratří w nastalých protiwenstwích míti měli. 1503.

743. *Bratr* **LUKÁŠ** *a)* Ubírajícího se do Prahy psaní bratřím Boleslawským na rozžehnání, 1503, *b)* psaní na otázku: proč se syn boží duchem sw. w žiwotě panny wtělil? 1505.

744. List p. Jana **KOSTKY** z Postupic bratru Wawřincowi odbírajícímu se do Prahy, napomínající ho k stálosti, 1503, w Litomyšli dán. (Připis w hist. br. rkp. p. Brož.) [1]).

745. *Psaní* bratří z Čech *bratřím do Morawy* 1504.

746. *Dětinské otázky*. První to katechismus bratrský. 1505.

Proti těm otázkám učinili kněží traktat, a wydali jej wůbec skrze wytištění od Plzenského impressora; a na ten traktat dali bratří odpowěd dwojí, kratší a delší.

747. Psaní *o moci swětské* a o zřízení jejím (od bratří) 1506.

748. Psaní bratra **TŮMY PŘELAUCKÉHO** bratru Wawřincowi Krasonickému do Litomyšle 1506.

749. W r. 1507 psal jakýsi kněz proti bratřím, dowodě *klanění Kristu* w swátosti a bytu

1) W r. 1504 na rozkaz králůw měla se státi schůzka kněží kališných a bratrských, když obrancowé někteří z wyššího rodu jej o to starali, aby o wěci wíry se týkající weřejně disputowali. Poslán jest k tomu z strany bratrské Lukáš Pražský a Wawřinec Krasonický; ale pro náhlau smrt rektora university Martina Počáteckého z toho sešlo.

jeho tu, jménem *Jiřík Kwintík* od Hory. Na to učinili bratří odpowěd (1507.)

750. W r. 1507 psal kněz **LIPENSKÝ** proti bratřím.. bratru Šimonowi dwoje psaní, a bratr *Šimon* aneb místo něho bratr Tuma *Přelaucký* psaní obšírné učinil, kterážto psaní jedna i druhá jsau wytištěna.

751. Knížky tyto jsú: *Obojí duchowního Jerusalema* s Babylonskými. 1507. Pawel z Meziříčí, (w Litomyšli) w 12. A—B.

752. *List* tento od bratří psaný *králi Wladislawowi* 1507 w 8.

Tento list králi (na nowý rozkaz proti bratřím) dán skrze pannu Martu z Bozkowic, ku kterémuž i ona swůj list připojila a odpowěd od krále dostala. List Marty této ku králi (1507) též listy krále Wladislawa Johanně z Krajek a Kateřině z Kolowrat od r. 1512 nalézají se w historii bratří rkp.

753. *List* tento od bratří dán na rathauz w Starém městě Pražském p. *podkomořímu* i wšem pánům *auředníkům* 1507 (w Litomyšli) mal. 8. (Jest psaní pánům, rytířstwu i wšem wůbec) a—g.

754. *Spis dosti činící z wíry*, w Normberce prwé imprimowán 1507 we 4. A—K. (Bez místa: na první stránce posledního listu stojí Mikuláš Klaudian.)

Podruhé pod nápisem: Spis dosti činiecí z wiery, kterýž latinskú řečí Apologia slowe, w Normberce prw wytiskowán 1518 we 4. 90 listůw. Mikuláš Klaudian. Tlačeno w Mladé Boleslawi nad Jizerau. Jest to konfessí bratr. širší r. 1507.

755. První cedule bratra *Šimonowa*, kterúž psal pánóm starším Hranickým 1507 w 8.

Šimon ten byl správce sboru Hranického (Weisskirchen) w Morawě.

756. *Odpowěd* bratří *na* dwoje *psaní* nějakéhos doktora *Augustina* někdy probošta Olomúckého králi Wladislawowi 14 List. 1506 a 14 Pros. 1507 w Budíně podané.

Počíná takto: Známo buď wšem, že jakož jsme králi Jeho Miłosti psali listy dwa atd. 1508 w 8. 52 listy A—G. (bez místa). Wýtah u Palackého.

757. Br. **PROKOP** *z Jindř. Hradce a)* Spisek o hanebném hříchu těchto časuow již lidem newelmi známém, totižto o *modlářstwí*, učiněný od bratra Prokopa bakaláře, rodem z Jindřichowa Hradce, kterýž byl správcí starším mezi bratřími. *Inc.* „Poněwadž hříchu modlářského welmi nenáwidí buoh a wždycky nenáwidíwal“.. X .. jichžto jména nejsau napsána w knihách žiwota a beránka. Ke wšemu buď Amen.

Archiv bratrský V. fol. 227—234.

b) Otázka, slušíli křesťanóm mocí swětskú newěrné neb bludné k prawé wieře přinucowati l. 1508. [Wýpis u p. Palack.]

758. *List pokušení* atd. 1508. [Jafet hist. br. list. 15.]

759. *Spis (neznámý)* bratrůw.

Exemplár neauplný — schází začátek. b. m. (w Litomyšli) Kristowých let 1508 w 8. min. A—Diiij (Boček).

760. *Rozmlauwání* mezi Jindřichem a Janem o neposkwrněném *početí panny Marie* od *Jana z Wodňan* (bosáka, kterýž sepsal Slowář Lactifer). Rkp. weřej. bibl. na pap. w 12. od r. 1509, cum notis Balbini XVII H. 5. Jiný rkp. tamž XVII. H. 18.

761. Br. **LUKÁŠ PRAŽSKÝ.**

a) O požíwání těla a krwe p. J. Kr. duchowním i poswátném psaní bratra Lukáše učiněné panu Kawkowi. *Inc.* Z wíry písma swatého wyznáwám, že každý, kdož má spasen býti, musí jísti tělo p. J. Kr. přirozené atd. *Explic.* Protož kdež není Kristus založení, tuť není nižádného díla dobrého.

Archiv bratrský V. fol. 133—164.

b) Psaní učiněné *br. Benešowi* Baworynskému z Baworyně, w němž sprawuje některé otázky k sobě učiněné o tělu pána Kr. l. p. 1510. *Incip.* Bratře milý! mám za to, že w paměti máš, že když atd. X dej se pán bůh we swém požehnání dobře míti. Die S. Donati 1510.

Archiv bratrský V. fol. 169—178.

c) Spis *o obnowení církwe* w jednotě w r. 1510 psáno. W rkp. weř. bib. na pap. w 4. XVII. E. 31.

Jmenuje se zde Lukáš starší spráwce w jednotě sboru Boleslawského, a protož nemůže (dle Dobrow.) ten spis dříwe roku 1518 složen býti. Jindy ten spis slowe: o skutcích Krista pána, a we psané historii bratrské: Spis o dwanácti let podlé památek skutků Kristowých.

d) Téhož list starším jednoty, 1511, a jiný

e) O naději list, 1513.

762. List psaný *bratrům w pokušení.* 1511 w 8. Na hoře Oliwetské skrze Pawla Meziříčského. Na konci: Skonáwá se list psaný bratřím w pokušení času tohoto; totiž léta Krist. 1504, když šest bratrůw spálili u boru páně Šwamberkowa, w pondělí po wšech swatých, kterýž hned po těch jako bratří starší napsanie učinili o pokoře a pokušeních atd. U Bočka exemplár, bez počátku. A—8 list. Jafet uwádí w hist. br. na list. 104. Spis: Napomenutí w pokušení tišt. r. 1508. [nepochybně týž samý].

763. *Psanie bratrská*, w kterýchž oznamují příčiny z strany nedostatků jednoty této wzbuzujíce se i wšecky, a napomínajíce ku pokání a k oprawě [pod wlastní *abc* A—K iiii. Wtisknutý w list psaný bratrům w pokušení.) Impres. per Paulum in monte Oliveti A. d. 1510. 8. min.

764. **ŠTĚTINA MIK.** Knížka *o artikulích wíry.* Wytišt. w Nowé Plzni 1510. [Jafet. hist. br. list. 9].

765. **PAWLA ŽATECKÉHO** administratora utraquistůw Traktat *o přijímání malých dítek* 1513.

766. Traktat proti bludným a potupným artikulum Pikhartským s gruntownými duwody na ten spůsob, jakož i jedowaté sepsánie Lukáše antipapeže, pod otázkami a odpowědmi. — Traktat proti kacířóm a Pikhartóm atd. In fine: Scripti sunt duo illi tractatus contra Pikharditas et Husitas per me fratrem Wolfgangum pro tunc curatum in Kladow. a. 1511. Rkp. weř. bib. w 4. XI. E. 1. num. 1. fol. 196. 177.

767. *Knížka wyswětlující wíru* kněžstwa kališného *o swátosti těla a krwe* páně atd.

Léta páně od narození 1511, druhau neděli w postě, kázal farář w Boleslawi Mladém: milí lidé! wězte, že ti bludní lidé a falešní prawí na nás.. ✕ ... A wšak hotow jsem lepší naučení přijíti, prwotně od jednoty a potom od kohožkoli.

Archiv bratrský V. fol. 185—191.

768. *O wíře swaté*, kterúž *Čechowé a Morawané* drží, ti kteříž se zákonem páně sprawují, toto wyznání jest 1513. w 8.

769. JANA MIROŠE, faráře u s. Kříže w Praze, *dítky* pokřtěné mají býti *k stolu páně* připuštěny 1513, w 8. wiz dole na r. 1520.

770. Mistra WÁCLAWA PÍSECKÉHO hádání o přijímání pod obojí spůsobau, z lat. přeložil Hrubý z Jel. w rkp. od r. 1513 weř. bibl. XVII. D. 38. listů $11^3/_4$.

Přidána řeč wykladače toho lat. hádánie listy $2^1/_4$; pak: Dokládánie mé miest mistrowých pro neswědomějšie písem swatých, listů 19.

771. Epistola ad quemdam baronem Moraviae degentem cujusdam fratris ordinis minor. de observantia, tunc temporis praedicantem in conventu Jemnicensi s. a. (c. a. 1511) 4. česky. Vid. Rkp. weř. bib. XI. E. 1. num. 4. fol. 231.

772. *Odpowěd bratří na spis* [jistého mistra kališného], kterýž učiněn jest a wytiskowán w Praze *proti bratřím* 1514, w 8. A—N, bez místa (w Litomyšli).

Jest to odpowěd bratra *Lukáše* na spis mistrů Pražských skrze mistra *Martina* o bludích Pikhartských, kterýž spis mistrowé tisknauti a kazatelum čísti dali. Wýjimek u p. Palackého w rkp.

773. *O čtyrech posledních wěcech* rkp. fol. 1514 we weřejné bibl. Wyšla pod nápisem: Knížka srdeční 1521, u M. Konáče, 1602 u Welesl. dědicň (wiz r. 1521.)

774. *Dialogus*, w kterémž Čech s Pikhartem rozmlúwá, že sú se bratří Waldenští wšetečně a škodliwě od obú stran oddělili, 1515, w 8. 24 listy we Welikém městě Pražském u Matky Boží nad Lúží Mikuláš.

Mik. *Konáč*, skladatel toho spisu, připsal jej králi Wladislawowi k nowému roku, čímž se mírným kompaktátistau býti prokázal, a dworu bez pochyby zalíbil.

775. *O klanění welebné swátosti* oltářní proti Pikhardským bludóm z třetích kněh Stanislawowých wybraný 1515 w 8. 24 listy. Pragae in Lacu Nicolaus Konaček cum gratia etc.

Přeložil toto rozmlauwání mezi Ulixem a bratrem Lorekem (t. Wawřincem) z třetí knihy kněze Jana *Stanislaidesa* z Domažlic, jemuž ke cti *Wácl. z Náměští*, dokt. w Bohoslowí, pět sapphických strof složil.

776. Bratra LUKÁŠE *a) počet wíry* (t. Apologie) proč od strany pod obojí odstaupil. Sepsal a wydal 1515 (není jí nalezli).

b) List k sboru z wězení; jiný list k Petru Sudowi z Janowic, když z wězení wyšel r. 1515.

c) Odpowěd bratří *na spis* Olomauckého kanownika Bernharda *Zaubka z Zdětín* 1517.

d) Spis *o šesti příčinách bludu* (proti knize w Praze 1516, pod jménem Sermones XII. od kněze *Coramba* latinsky wydané) r. 1517.

777. Dwa traktaty od WOLFGANGA far. w Kadowě r. 1515. *a) proti bludným* a potupným *artikulóm Pikhartským* Lukáše antipapeže, rozmnožitele sekty atd. „Trój jest najprwé základ spasenie našeho ✕ jemu buď chwála na wěky. *b) proti kacieřóm*“ atd. „Spasitel wšeho lidského pokolenie rač býti ✕ zde míti potom na onom swětě wěčné radosti Amen. Rkp. bib. weř. XI. E. 1. W témž rkp. jest i psaní k jistému pánu na Morawě od jakéhos f. mnicha (Ordinis minoris in conventu Jemnicensi) minority též proti Pikhartstwí.

778. Mikuláše KLAUDIÁNA spis *o prawdách wíry* 1518 w 4. w Boleslawi Mladém.

779. MATĚJE PAUSTEWNÍKA *napomenutí Pražanům* 1519 w 8.

780. Kněze Jana MIROŠE, faráře u s. Kříže w Starém městě Pražském, dwa traktaty, prwní: dítky pokřtěné nepotřebují zkušení, mají býti k stolu páně připuštěni; druhý: míra nesmírného poslušenstwí papežského 1520. w 8. 5 archů w Praze.

Oba traktaty byly psány již r. 1513, a teprwa 1520. od Jana Podušky, faráře Teynského a M. Wácl. Rožďálowského, děkana na universitě Pražské po smrti spisowatelowě wydány.

781. Sepsánie důwodůw z nejjistějších písem swědectwí obojího i prawého rozumu jich o *klanění* a klekání před *swátostí těla a krwe* boží 1520 w 4. w Běle u Oldřicha Welenského z Mnichowa. [Šturm Srown. l. 318 též je cituje.]

782. WELENSKÝ OLDŘICH *a) Rokowánie* dwú osob, *Paškwilla a Cyra.* Paškwillus z Říma k swatému Jakubu putowati maje s Cyrem na cestě setkal se, 1520 w 4. listů 9. Přeloženo od Oldřicha Welenského.

b) Spolu *rozmlúwánie s. Petra* apoštola a najswětějšieho *Julia druhého* papeže a témuž při porodu daného angela buď zlého neb dobrého o moci církewní a též církwe hlawě. W nowě wyloženo (na konci): Wyloženo a wytlačeno skrze Oldřicha Welenského z Mnichowa. Léta 1520 w 4. listů 24.

783. **MIKULÁŠE TYČKY** spis o prawém pokání křesťanském 1521 w 4. w Praze u Bílého Lwa.

784. Spis dosti činící otázce protiwníkuow jednoty bratrské, *proč křest* po služebnosti od kněze Římského swěcení stálé w nie *se opětuje*, 1521, w 4. w Běle u Oldřicha Welenského.
Druhé oprawené wydání od r. 1521 u Pawla Oliwetského popisuje Wáclaw Šturm, a zmiňuje též o třetím wydání téhož roku.

785. *List* od papeže Lwa, kterak *Luciperowi* i wšie obci pekelné psal. Přeložen z něm. skrze Wácl. **DANKA Z KUBÍNA** 1521 w 4.

786. **MARTIN** farář u sw. Jindřicha w Praze: Náprawa wydaného toho listu a spisu, kterýžto udělaw Mik. Konáč z Hodiškowa směl poslati za dar nowého léta králi Jeho Milosti 1522, w 4. *b)* téhož knížka proti poctě swatých w 8. (Index.)

787. *Odpowěd na spis* w nowě wydaný od *kněze Mikuláše* (faráře u sw. Petra na Poříčí) w Praze 1522, w 8. 16 listů u Jiříka Štyrsy.
[W této odpow. jest odpowěd na list mistra Rokycana týmž farářům proti ním wedený. *Incip.* Kdež pak wede list Rokycanuo proti bratřím sepsaný atd. Wýtah u p. Palackého.]

788. Spis tento *o půwodu* i o prawdě *kněžstwie* trojieho, i o wšech zřízených příslušnostech w požíwání pořádném učiněn jest we jménu páně 1522, w 4. Impressum in recentiori Boleslavio, u Jiříka Štyrsy. A—O po 8, P 7 listů.

789. Doktora Martina *Lutera o swobodě křesťanské* knížka, r. 1522. w 4.

790. Spis dosti činící tomu, *proč při přijímání k swátostem záwazkowé dějí se* 1522. we 4. 13 listů. Jiřík Štyrsa (w Mladém Boleslawi.)

791. *Spis tento we jméno páně učiněný*, w němžto nynějších nowowěrców neplná a necelá, anobrž kusá wiera se ukazuje, 1500 chybně místo 1522 aneb 1523. D. böhm. Lit. I. 144.) w 8. A—X po 4 listech; Z má 3 listy.
Spis tento čelí zwláště proti Luteránům, a psán od někoho z jednoty bratří českých.

792. *Spis* Martina *Lutera*, w němž ukazuje, *co se mu při bratřích zdá* za prawé a pochybné, a to z příčiny otázek dětinských, 1522 we 4. 14 listů (bez roku) Paulus Olivecensis.

793. *Odpowěd bratří* na spis Martina Lutera, kterýž německým jazykem wytisknauti dal, w němž oznamuje, coby se mu při bratřích widělo za prawé a co w pochybnosti neb nesrozumění, načež mu zase zpráwu podlé písem swatých slušnau činie. Z Čech a z Morawy 1523, we 4. 45 listů. In monte Oliveti (Litomyšli).

794. *Spis* tento *otázek trojich.* Prwní jako počínajících, druhá prospiewajících, třetie dokonalejších, totiž dětí, mládencůw i zmužilých, *o wieře* obecné křesťanské jediné, 1523, w 4. 133 listů u Jiříka Štyrsy (w Mlad. Bolesl.) Po druhé 1524 we 4. tamže.

795. Spis tento, jenž jest počtu wydání, najprw *o moci swěta* a puowodu i o příčinách zřízenie jejieho i o prawdě jejie w nowém swědectwí. Též i *o přísaze* 1523, w 4. 80 listůw. Na Podolci (předměstí w Boleslawi).

796. *Odpowěd na spis Kalenců*, w němž wšecky na pořád potupuje i odsuzuje na zatracení směle, a to nejwíc bratří a Lukáše zejména, na nějž slušný odpis jemu zase činí, 1523. Z Boleslawi we 4. 16 listů. Olivecensis. Od **LUKÁŠE** staršího mezi bratřími.

797. Spis tento o *pokání.* Najprw coby to w sobě neslo slowo pokánie. Potom o puowodu pokánie. Potom o rozdíle pokánie 1523, we 4. 56 listů u Jiřího Štyrsy na Podolci.

798. *Odwolání odpadlstwí.* Příklad a nawrácení se od Antikrista. Rok 1523 w Indexu mylný jest (dle Dobr. Gesch. d. Sp. II. 337). Bez místa.

799. *Spis* welmi užitečný a potřebný *o stawu swobodném a manželském* počíná se šťastně, l. 1523, 116 listů. K tomu jakožto druhý díl: Tento spis o manželstwie učiněn jest we jméno páně. W němžto postaweno jest najprw, coby bylo manželstwie. Potom coby byla swátost manželstwie. Potom co potřebie mieti před manželstwím i swátostí. Potom co potřebie jdúcím k manželstwie i k swátosti atd. 1523 w 8. 74 listů. W Mladém Boleslawi.
Složen byl celý spis r. 1509, tištěn r. 1523. W předmluwě praví se o něm toto: „Protož widělo se za potřebné k žádosti wěrným manželóm a k spráwě i k naučení o tom stawu spis dáwno učiněný, súzený i potwrzený w jednotě bratrské obnowiti a k imprimowání dáti. — Olivecensis. (t. Pawel Oliwetský w Litomyšli. 8.

800. *Spis o potřebných wěcech křesťanských*, kterýž jest od některých kněží Pražských wydaný, proti wystawowání swátosti těla Kristowa w monstranci. Opět jiný, že mše nenie oběť. Jiný, kterak Kristus je podstatněji w člowěku dobrém milostí swú, než w swátosti oltářní. Opět o poswěcowání těla i krwe páně, že má býti jazykem rozumným, 1524 we 4. 8 listů. Na čele stojí kalich s nápisem: Bibite ex eo omnes, wadie se o to podnes (u Jiř. Štyrsy.)

801. *Wyznání wiry* wůbec učiněné od těch, kteří bywše skrze bludné kněží swedeni naprawiti se dali 1524. Rkp. weř. bib. XVII. A. 16. p. 122.

802. *Odpis* proti odtržencóm, jenž se malú stránku nazýwají, na spis wydaný pod jménem Kalencowým *proti spisu o moci* zřízené swěta, wydanému od bratří. Skonáwá se wypsání práw bratrských we středu před obřezáním páně, léta

p. 1524 a téhož léta w sobotu den památky sw. Nětiše panny wytištěno spolu při odpowědi Kalencowě 1524, we 4. na Podolci (Mlad. Bolesl.) u Jiř. Štyrsy.

803. Od *bratří list* králi *Ludwíkowi* poslaný 1524. Dle Jafetowy hist. br. Psaní bratří českých králi Ludwíkowi a králowé jeho — oboje psaní wyt. 1524 [Jaf. list. 16]. Konfessí Waldenských aneb Boleslawských bratří w Indexu poznamenaná zda jedno? (D. G. II. 339.)

804. Clypeus fidelium, *pawéza wěřících*, jest spis (dle Paprockého I. 197.) od kněze a Pražského bakaláře *Augustina Netwořického* proti Luteru, bratřím a některým mistrum Pražským wyhotowený a opatu Emauzskému Janu Nožičkowi připsaný. Poněwadž žádného exempláře nestáwá, pochybno, českýli byl.

805. Kniežka tato jest *o gruntu wiery* obecné křesťanské s jistými důwody proti odporum Antikristowým wydaná od bratří 1525, w 8. 24 archy. Olivecensis.

806. Bratra MATĚJE PAUSTENÍKA *a)* spis, kterýž tu w Praze od několika let w příkladnosti žiwota swého jsa, slowo zákona božího zjewně jest kázal, učil i napomínal, administratorowi mistru Hawlowi s žádostí spasitelného dobrého sepsaw, do Týna na faru poslal. Mistr pak zlé za dobré nawracujíc Matěje hned i s poslem do šatlawy wsadil. A to se stalo w sobotu před třetí nedělí w postě léta 1525; w 4. listů 8. Rkp. w 4. u Miltnera na Smečně. Též w rkp. u Krolmusa od r. 1567.

b) Téhož Matěje list ze žaláře bratru Wawřinci od r. 1526. Sem náleží:

807. Spis proti odporům, žeby swátost těla a krwe páně znamením toliko a ne prawdau byla. (Index 250.) 1526.

808. O německé mši 1526.

809. *List* JERONYMA faráře u sw. Hawla bratru Matěji, a tohoto odpowěd.

810. *Šest listůw Bruna*, kartuziana z Gaminku w Rakausích, z nichž patero šlechtičně z Klinšteina (1526—7), šestý bratru jeho Janu z Kaupowa swědčí. Rkp. u Minoritu w Praze.

c) Milostiwé léto.

811. List milostiwého léta 1509. Rkp. bibl. weřejné.

d) Wýklady.

812. M. JAN HUS. *a) Wýklad wětši na páteře* t. na wíru, desatero přikázaní a modlitbu páně. *Inc.* Každý křesťan, jenž rozumění má, chceli býti spasen, musí ✕ a matka má učila mě říkati amen, tak bóh tak! [1412 před sw. Martinem].

Ms. Budussin. Gersdorf. fol. 51. memb. saec. XV. in fol. a fol. 11—137. (krásný exemplár). — Ms. Mikul. Dietrichst. I. 59. chartac. saec. XV fol. 373 in 4. Tiskem wydán pod titulem: Mistra Jana Husi kazatele slawneho dědice českého dwanácti článkůw wíry křesťanské obecné, desíti božích přikázaní a modlitby páně Otče náš wýkladowé, každému spasení žádajícímu křesťanu nejpotřebnější — ur. wládyce p. Janowi Leskowcowi z Leskowce a na Kamenici, Mikuláš Konáč z Hodiškowa, místosudí dworský atd. připisuje. W Praze u Bílého Lwa na Owocném trhu l. 1520 dne 20 měs. Unora fol. 108 listů. [Wýtisk p. Bočkuw necelý, ale dopsaný rukau XVI wěku.] O sobě zwlášť: Wýklad na desatero b. přikázaní rkp. weř. bib. XVII. F. 50 num. 3. et XI. C. 8. num. 14. Kratičký wýklad na přikázanie božie desatero pro sprostné a neprázdné w práci wyložené skrze mistra (jméno jest wyškrabáno, a na kraji připsána slowa: nechaj státi pro bóh). W rkp. bibl. Olomaucké N. 5. Wýklad na prwní epištolu sw. Petra též od Husa. Wýklad na druhé boží přikázaní. Na konci: L. P. 1671 fol. rkp. weř. bib. XVII. C. 32. Wýklad článků wíry, tištěn také při postille od r. 1563. Šturm w rozsauzení str. 111 uwádí knihu bratrskau: Obecné všech křesťanů naučení starodáwní wíry, přikázaní a modlitby s wyswětlowáním jich 1535. Snad týž Husůw to spis, nebo wýtah z něho?

b) Wýklad menší na páteře. Inc. Spasitel církwi swaté, kteráž jest sbor. Rkp. w mus.

c) Téhož *wýklad na písničky*, jenž slowú Šalomúnowy, rkp. na pap. a z částky na pergam. s obrázky od r. 1448, w mal. 8. (u mne). Počíná: „Císař a král wšeho tworu."

813. Ecclesiasticus aneb naučení, *jakby kázaní mohla lidu býti užitečná* rkp. w 4. weř. bib. XVII. F. 40.

814. *Mikuláše Lyry wýklad na čtení sw. Matauše.* Rkp. fol. w fol. w Krumlowě za času Balb. Nyní w bib. weř. pod XVII. C. 20.

815. *Wýklad na ewangelium sw. Jana* od 1—7 kap. w fol. w bibl. kostela kapitolního A. 109.

816. *Wýklad na knihu Ecclesiastes* od M. J. ČERNÉHO lékaře jakési paní Joance z Liblic (manželce Wiléma z Pernšteina) 1500.

817. Wýklad na Pašije w rkp. Mus. od r. 1414.

818. *Wýklad na zjewení sw. Jana* w rkp. weř. bib. XVII. E. 9. Sw. Jana církew sw. nazýwá orlem ✕ obětmi nalezati milost boží Amen.

819. TÁBORSKÝ JAN.

Na prwní kapitolu druhé kanoniky sw. Petra, *o ctnostech* br. Jana Táborského psaní. *Inc.* Milost wám a pokoj buď naplněn w poznání boha a pána našeho Ježíše Krista. Kterak wšecky wěci nám božské... ✕ ... bohu wěřiti, že když dal w ruce skutky dobré, žeť také spasení dá, Amen.

Archiv bratrský V. fol. 55—73. (Palacký.)

820. Psaní na slowo s. Petra w jeho kanonice druhé, kap. třetí, položená: *o rozdíle mezi bratřími* prawými a falešnými. *Inc.* Jakož nejmilejší bratr náš Pawel podlé dané jemu maudrosti psal wám ✕ p. Krista, jemuž chwála nyní i w den wěčnosti Amen.

Arch. bratr. V. fol. 79—109.

821. *Wýklad na slowa s. Jana* w prwní kanonice, w kapitole prwní položená. *Inc. Dímeli, že hříchu nemáme*, sami se swodíme ╳ dobré wěci k užitku wěčného žiwota amen. (Haec litera compilata est ad a. d. 1474. in jejunio.
Archiv bratr. V. fol. 111—124.

822. *Wýklad na řeč s. Jana* z kanoniky prwní, z kap. druhé, na ta slowa: *Wšecko což* atd. *Inc.* Wšecko což na swětě jest žádost očí, jest žádost těla a pýcha žiwota, jenž není z otce, ale ze swěta atd. *Explic.* ku kterěžto rač nám dopomoci buoh wěčný a nesmrtedlný, pán a král wšemohúcí Amen.
Archiv bratrský V. fol. 125—129.

823. Wýklad na pašije sw. Jana. Rkp. XVI stol. w Olom. bib.

824. *Bratra* **LUKÁŠE** *a)* Wýklad na zjewení sw. Jana r. 1501. *b)* wýklad na 6 kapitolu sw. Jana, item na 3 kap. s. Jana o Nikodemowi, pak na 4. o Samaritánce, též srownání řečí kapitol 3, 4, 6. s. Jana. Též na 11 kap. epištoly k Korintům (1504). *c)* Wýklad na knihu žaltář k žádosti jedné paní 1505.

825. Naučení prawé modlitby s wýkladem na modlitbu páně 1512 w 8. Per Paulum in monte Oliveti (w Litomyšli).

826. Na žalm Dawidůw: Smiluj se nade mnú bože, wýklad bratra Jeronyma w Praze 1514. w 8. 32 list. Jest to Savonaroly wýklad žalmu 50ho.

827. Wýklad na modlitbu páně, kdež i prwé w položení kratšiem, jakož předmluwa oznamuje, wytiskowán jest 1520, w 4. Poprwé 1512 (wiz N. 812.)

828. Zpráwa obecná i s wýkladem obzwláštním na modlitbu páně. Na hoře Oliwetské 1520. (Boček.)

829. Wýklad slawného d. M. Lutera o Antikristu na widění Danielowo, w 8 kapitolě, w Praze 1522, we 4. od Oldřicha **WELENSKÉHO** přeloženo i tištěno (kázaní dle Dob. II. 396.)

830. Petra **CHELČICKÉHO** spasitelní wýkladowé na čtenie nedělní w Praze u Pawla Seweryna 1522 fol. Po druhé tamže roku 1532. *b)* Wýklad na čtení sw. Jana w 1. kap. rkp. weř. bib. 1597.

831. Wýklad na Ewangelium sw. Lukáše rkp. weř. bib. XVII. D. 21. fol. b. r.

832. Ewangelium sw. Matauše, wyložené wýklady otcůw swatých. Rkp. weř. bib. z XV stol. na perg. XVII. A. 4. listů 396.

833. Wýklad na epištoly sw. Pawla rkp. weř. bib. XVII. E. 31. z XV století (necelý).

834. Wysoce umělého Desideria *Erasmu Roterodamského* spis obšírný, plně a dokonale wykládajíc Otče náš, rozdělený k sedmi dnům téhodne. Připojen žalm XXI. w Plzni 1526. w 8. tři archy. Překladatel jest: O. S. chwála má Pán = Ondřej **STROJEK** Cantor. Wýtisk jeden w bib. weř. (Wiz Rozbor 1842 str. 149) též u Bočka.

e) Postilly.

835. **JAN HUS**: Postilla, *počíná*: Milosrdný spasitel, pán wšemohúcí, syn boží Ježíš Kristus, prawý bóh a prawý člowěk, přišel jest na swět... Nejstarší rkp. w Budišíně, Gersdorfské bibl. od r. 1412 fol. [na desce 1686] zawírající *a)* Wýklad na Wěřím, na desatero přik. na modlitbu páně; *b)* o šesti bludech; *c)* Wýklad na nedělní ewangelia: „Milosrdný spasitel pán wšemohaucí" atd. spis to necelý od listu 148 až do 313. [Wiz Čas. mus. 1840. str. 407.] Jiný rkp. weř. bib. XVII. A. 11. we 4. pap. od r. 1413. Wyloženie swatých čtenie, čili wýklad na nedělní ewangelia. Záwěrek jest: Léta tisícieho čtyrstého a třinácthého w den postní swatých apoštolów Šimóna a Judy na hradě, jenž slowe Kozí, toto wyloženie swatých čtení jest skonáno. Jan Hus mistr. Opis jiný též postilly od r. 1415 skrze Sigmunda z Domažlic w mus. Opět jiný nachází se w městské bib. Normberské na pap. we 4. psaná (dle Dobrow.) mezi 1443—1453. Opět jiný opis w bib. weř. w fol. XVII. B. 13 as téhož stáří. Tiskem wyšla w Normberce od Jana Montana a Oldřicha Naybera 1563, w fol. pod nápisem: Postilla Jana Husi, mučedlníka božího, na ewangelia, kteráž se čtau přes celý rok; k nížto přidané jsau mnohé jiné knihy téhož M. Jana Husí, kteréž jsau ještě nikdy nebyli imprimowané, a již nyní teprw na swětlo wydané, kterýchžto kněh, přewrátě list, index aneb pořádek najdeš MDLXIII. (Na konci): Wytištěno w slawném říšském městě Nornberce u Jana Montana a Oldřicha Neybera fol. 2 díly. První díl obsahuje na 14 listech předmluwu, žiwot atd. pak samý text na LXVII listech; druhý díl CCLXI listů, ozdobený mnohými obrázky na dřewě, tištěn středním šwabachem. Dotčený index na druhém listu ukazuje obsah: 1) dwě předmluwy J. Husi. 2) Předml. impressorowa. 3) Žiwot J. Husi. 4) Dwě epištoly J. Husi z Konstancí o přijímání pod obojí. 5) Postilla na ewang. nedělní a swátky některé. 6) Kázaní o wečeři páně. 7) O šesti bludích. 8) Dewět článkůw aneb kusůw zlatých. 9) Zrcadlo wětší. 10) O sedmi hříších smrtelných. 11) Pět epištol J. Husi z Konstancí. 12) List pánůw českých a morawských do Konstancí odeslaný. 13) Traktat o manželstwí. 14) Traktat o odumrtí, 15) Dwanácte článkůw wíry křesťanské. Opět (w Praze u Melantrycha) r. 1564, w témž formátu jako Normberská (bez místa tisku). Pod titulem

Mistra Jana Husi postilla na ewang. kteráž se čtau přes celý rok we dni nedělni, již po druhé wytištěna i s registrum, kteréhožto prwé nebylo, znowu lépe sprawená i bedliwěji dělaná, neb korrigowaná. K této postille přidané epištoly nedělní, též s wýklady na celý rok mistra Jakobella (w. num. následující.) Také přidán jest i žiwot téhož mistra Jana Husi, a k tomu sedm epištol, kteréž jest w Konstanci jsa u wězení k Čechům psal. fol. Prwní díl listů 10. (Předmluwy impressor. a Husi k čtenářům a na postillu) a CXIV textu. (Pak) druhá stránka postilly aneb kázaní nedělních od sw. ducha až do 1 neděle adwentní, listů 223. Po třetí tištěn zase w Norm. 1592.

836. Epištoly nedělní s wýklady přes celý rok, mistra JAKOBELLA kněze a kazatele zákona páně, wěrného a milého towaryše téhož mistra Jana Husi, kteří jsau ještě nikdy nebyli tisknuté, ale již nyní teprw na swětlo jsau wydané l. 1564, listů 204.

837. Petra CHELČICKÉHO postilla pod nápisem: kniha wýkladůw spasitelných na čtení nedělní w Praze 1522, fol. potom 1532.

838. (Mistra Jana ROKYCANY) wýkladowé a kázaní na čtení nedělní přes celý rok. Wydal ji jakožto farář w Teyně w Praze r. 1470. Jest toliko w rkp. okolo 1500 (u p. Fr. Saukupa we 4.) též od r. 1584, w katal. nebožtika Institorisa kazatele w Prešpurku od Jana Cadaverosa jinak Kauřimského přepsaná. Jiný rkp. fol. bibl. weř. XVII. B. 2. 1586 psaný od Dawida Praetoria, praeceptora w Táboře též XVII. D. 40. Jiný od r. 1612, 1659, XVII. D. 12. 1671 XVII. C. 33. (D. G. II. 230). Též rkp. w mus. 219. M. Rokycany kázaní a řeči w rkp. nacházely se w knihowně nebožtika Fr. Ant. z Nell, a některé četl Dobner sám, kterýž o tom zpráwu dáwá w Monum. hist. boh. na r. 1434. Bohemico sermone pereloquentem fuisse Rokycanam praedicatorem Eccl. S. Mariae ante Laetam curiam Pragae prodit una alterave ejus oratio jam annos abhinc aliquot a me lecta etc. Jeden rkp. w opisu z XVII wěku u p. Bočka. U Ribaye byl rkp. psaný r. 1581 skrze usilowání p. Hawla Bernartického měštěnína Star. m. Pražského ze star. 1470 we 4.

f) *Kázaní.*

839. Rkp. w bib. Olomucké z XV stol. fol. (předtím Carthusiae de Dolano) zawírá: Propowědění z sw. písem a sw. Otcůw, též řeči české. psan r. 1410—1416.

840. Enchiridion, seu manuale curatorum, dans praedicandi modum tam latino quam vulgari Boemo sermone, omnibus curatis cum utile, tum necessarium. Norimberg. 1518 w 8. Neznámo p. Dobr. obsahujeli příklady české. (D. G. II. 327.)

841. JAN HUS. *a)* Kázaní o tělu božím. Na něž se již jeden utrakwista w swé odpowědi na matrikat Bosáka od r. 1496 odwoláwá, dokládaje, že to i jiná kázaní rukau mistra Jana Husa psané máme. Wyšlo od Pawla Bydžowského, kněze a faráře pod obojí u sw. Hawla, w Praze 1545, česky a něm. spolu s kázaním Jakaubkowým o wečeři páně, připsané Pražskému měšťanu Duchkowi Chmeliři ze Semechowa, jakožto milowníku a shromážditeli Husowých spisůw, kázaní o wečeři páně při postille od r. 1563.

b) Téhož kázaní o umučení páně w rkp. Štokholmském D. G. II. 226.

c) Téhož kázaní o wyswětlení wíry, o pánu bohu a sw. Trojici.

d) Kázaní dwoje o Antikristu a šelmě, která bojuje proti swatým, nyní w řeč českau přeloženo od kněze *Viktorina Anxigina Skutečského*, někdy kazatele ewang. Kristowa na Horách Kutnách; 3 archy. Na konci: Tlačeno w Magdeburku 1554. (Tisk literami šwabskými neakcentowanými u Čelak.)

842. *Kázaní zwláštní o člowěku*, který sstupowal od Jerusaléma. Neděle 1. d.

843. *Kázaní welikonoční* nejmenowaného z XV stol. *Inc.* Slawné wzkříšenie spasitele našeho buď weselí každého wěrného. Wizmež a znamenajmež, bratřie najmilejší atd. *Expl.* a kraluje na wěky wěkoma Amen. Rkp. Wídeň. 4935 fol. 339—342 we 4. (Palacký.)

844. *Jiříka Šerera*: Křesťanské wojenské kázaní, z něm. přeloženo od Wácl. BROSIUSA. W Normberce 1513 we 4.

845. Wýklady *Františka Lamberta* Aweniońského na zjewení sw. Jana. *Inc.* Sw. Jan apostol boží, jakož přikázaní od boha přijal ✕ kralowati budeš s otcem i s duchem sw. jediný bůh na wěky wěkůw Amen. Rkp. weř. bib. XVII. H. 20. w 8. z wěku XV listů 472 pap.

846. ROKYCANY *a) kázaní* na sněmu u Hory (Kutné) na den sw. Františka r. 1441 [w hist. bratr. 1. 77 se uwádí].

b) Téhož kázaní proti českým kněžím s strany swé. [Jafet w hist. brat. připomíná; snad to samé.]

c) Kázaní (téhož) w neděli druhau po sw. trojici, též kázaní w 3 neděli po welikonoci. [Uwodí se w Jafetowě hist. bratr. f. 71—2.]

d) Kázaní téhož w opisu z XVI wěku [u p. Bočka].

847. Řeč (krátká) k swátku slawného wzkříšení Kr. p. s. n. (saec. XV) 4. Rkp. weř. bib. XI, C. 4. num. 1. fol. 59.

848. JIRY paustewníka kázanie o narození

božiem. Rkp. XVI stol. bibl. weř. XVII. H. 11. num. 4. „O kterak welebný, kterak slawný a swatý jest den tento atd. Konec schází.

849. **JAKAUBKA** kázaní o poctiwosti a cti, kterau má člowěk wěrný učiniti tělu a bohu. Tištěno 1545 we 4. (bez místa.)

850. Téhož bohomyslné kázaní a rozmlauwání wěrné duše s pánem Kristem (bez místa). Pawel Bydžowský je wydal s Husowým káz. o tělu božím 1545.

851. Petra **CHELČICKÉHO** *a)* řeč na 13 kap. zjew. O šelmě a obrazu jejím w 4. stojí w indexu bez roku. *b)* Wýklad na čtení s. Jana 1. kap. rkp. 1597, weř. bib. XVII. D. 40.

852. Wýklad na Lukáše, jsau wlastně kázaní) rkp. na pap. w fol. weř. bibl. (D. G. II. 231.)

853. **M. PAWEL PŘÍBRAM**: Wýklad na desatero boží přikázaní welebného otce Martina *Luthera:* z regule swatého Augustina, kázaní od něho lidu Wittemberskému“... ╳ Tišt. i dokonáno w Praze w pátek před sw. Martinem l. p. 1520. (Arma C. P.) 287 str. in 4. w bibl. Raudnické. Toto kázaní přeložil M. Pawel Příbram, a dal na swůj náklad tisknauti, umřel ale dříwe wyjití knížky (u Bílého Lwa, jakž widěti ze štítu města Prahy a přípisu Arma C. P.)

854. Kázaní nedělní a swáteční 1520 per fratr. Frewdl de termis (w Železnici) rkp. weř. bibl.

855. Doktora Martina Lutera kázaní o nowém zákoně a nebo o posledním kšaftu Krista pána — to jest o mši swaté we Witmberce učiněné 1521 w 4. 47 listů w Praze.

g) Služebnosti církewní.

856. Napomenutí před posluhowáním — kázaní před posluhowáním — o prwní wěci, o přisluhowání slowa božího — služba při posluhowání, rkp. XV stol. 29 listů w 12. [u p. Bočka.]

857. W rkp. weř. bibl. XI. 2. z wěku XV na listu 111, jest formule oddáwací: Bůh a otec pána našeho J. Kr. buď s wámi a spoj wás atd. pak dwě kratičké modlitby: *α)* shleduj pane bože s nebe na tohoto sluhu twého N. i na tuto služebnici atd. *β)* W milosti otce i syna i ducha sw. atd.

h) Swatí otcowé.

858. Sw. Isidora naučení každému hříšnému užitečné, w 18 kapitolách, w rkp. weř. bib. XVII. B. 6. též XVII. E. 15. *Počátek:* Čiň synu, jakž potřeba jest atd. *Konec:* a jest řeč sw. Isidora Amen. [listy 4 fol.]

859. Sw. *Augustina a)* Rukowět. Rkp. weř. bibl. XVII. G. 8. r. 1469, w 4. též za žaltářem od r. 1475, též w bibl. Wíd. Cod. theol. Ms. N. 790, w 8. listů 316, kdež nalezati wýtahy z epištoly sw. Jeronyma, a od str. 53 rukowět sw. Aug. takto počínající: (Poněwadž mezi osidly bydlímy, snadně od sláwy nebeské odpadujemy atd. a na listu 68: i dokonána nebeská slawnost Amen. A tak jest konec rukowěti swatého Augustina. Tištěna jest dle zpráwy Weleslawínowy w Praze 1562, bywši přeložena od kohos neznámého, u Bart. Netolického w 8. Potom s nápisem: S. Aug. knížka, kterauž nazwal Manuale t. j. rukowět, o spatřowání p. Kr. aneb o slowu božím, z lat. přel. od M. A. z *Welesl.* w Praze 1583, w 12. Pak wyšla r. 1600 a 1736 u Hraby, pak 1786 od Faustina Procházky u Diesbacha w 8. str. 94. Posléze od Pražské konsistoře 1828, spolu s Soliloquiemi od str. 83—130, mimo rozwržení obojího spisu.

b) Augustini regulae (prawidla řehol klášterních). Tyto jsú wěci, kteréž abyste zachowali, přikazujem wám, jenž jste w klášteře ustaweni. Prwé pro něž jste w jedno shromážděni, swazku milosti ostřiehajte ╳ Tak buoh daj a jeho milá matka panna Maria Amen. [Prawidla w krátkosti wztahují se na modlitby, oděw, swornost, poslušenstwí proboštu.) Rkp. weř. bibl. XI. C. 1. num. 27, též na pergam. XVII. G. 24.

c) Počíná se traktat sw. Augustina, kterýžto nazwal marnostmi tohoto swěta, w mal. 8. osm listů. Na konci: Tak se skonáwá traktat sw. Augustina o marnosti tohoto swěta l. p. 1506, we středu po sw. Školastice w Starém městě Pražském. Wiz Rozbor 1842, str. 149.

860. Počíná se epištola blaženého *Eusebia* k Damazowi, biskupu Portunskému a k Theodyonowi pánu mému Římskému o smrti slawného Jeronyma učenníka wýborného, pro něhož tyto knihy slowú sw. Jeronyma a tak počínají: Otci předóstojnému Damazowi biskupu Portunskému ╳ pamětliw buď mnú na modlitbách twých Amen. Rkp. weř. bib. XVII. E. 9. 4. list 1—135. Též rkp. w Olomauci na pap. w 4. dokonaný 1410. W témž rkp. Počíná se jiná epištola Cyrilla, biskupa Jerusalemského k sw. Augustinowi o diwiech, ježto jsú sě stali od Jeronyma učenníka wýborného.

861. Téhož *Eusebia* tractatus de fide catholica ad Petrum diaconum lat. a česky od r. 1485, rkp. weř. bib. XVII. E. 10. num. 4.

862. Traktat de conflictu vitiorum et virtutum, který se sw. Augustinu jindy připisowal. rkp. dworské bibl. Wíd. (Cod. theol. N. 934. fol.)

863. Sw. *Jeronyma* modlitby, list k Paulu

a wyprawowání o smrti jeho, w rkp. od r. 1532 u minoritu, kterýž ale ze staršího opsán jest, jakž to slowa některá, k. p. ješitnost (vanitas) atd. prozrazují.

864. Sw. Jana *Zlatoustého* (Chrysostoma) *a)* Kniha o naprawení padlého, přel. Viktorin **WŠEHRD** 1495. Připis knězi Jirowi, znamenitý pro chwálu češtiny. Po druhé 1501 w Plzni. Po třetí w Praze u Fetterlowé 1820. 8. archu 9 a 2 listy. Nachází se též w rkp. sauwěkém ač necelém w weř. bibl. XVII. H. 11. num. 1. (list 1—62.)

b) Počínají se druhé knihy sw. Jana Zlatoustého, že žádný nemůž uražen býti od jiného než sám od sebe, w témž rkp. num. 2. přel. **HRUBÝ** z Jelení 1497, a připsal Mikuláši z Černčic, (por. číslo následuj.)

865. Sw. *Cypriana a)* knihy, kteréž psal k Donatowi o potupení swěta. *b)* Druhé knihy, w kterých se wypisuje prawý a gruntowní základ na modlitbu páně atd. W předešlém rkp. weř. bibl. pod num. 3. we 4. Tyto čtyry spisy t. Zlatoustého a Cypriana, tištěny byly pod titulem: Knihy čtwery (na konci): Skonáwají se knihy čtwery, dwoje sw. Jana Zlatoustého, prwní jsú o naprawení padlého, a druhé na tuto řeč, že žádný uražen býti nemuož, než sám od sebe, Cypriana pak swatého též knihy dwoje, jedny o potupení swěta, a druhé wýklad na Otče náš, a to léta božieho MCCCCC w 8. w Plzni A—E po 8. 77 listůw, u Mik. Bakaláře. Znowu wydány *a)* kniha sw. Jana Zlatoustého, že žádný uražen nemůž býti od jiného atd. *b)* Sw. Cypriana o potupení swěta. *c)* Téhož wýklad na nejswětější modlitbu páně, od Pražské konsistoře, w Praze 1828, w 8. str. 92. Čtwrtý spis o naprawení padlého. *d)* Epištola Cypriana mučedlníka o záwisti a nenáwisti 1507, w 8. na hoře Oliwetské (w Litomyšli) u Pawla z Meziříčí A—Z. w 12. w Prostěj. u Kaš. Aorga 1558, w 8. Cypriana list o knězích, přel. od Hrub. z Jel. rkp. od r. 1513.

866. *Cyrilla* epištola k sw. Augustinowi o diwech sw. Jeronyma z XV stol. rkp. w bibl. weř. XVII. E. 9. num. 2.

867. Sw. *Bernharda a)* Rozmýšlenie a obieránie (o umučení Kr.) Rkp. weř. bib. XVII. E. 5. we 4. b. r. W jiném rkp. nachází se pláč Marie. *b)* Téhož traktat o boji duchowního Jerusalema [1]), w Benátkách 1506, w 8. 13 listu. též w Praze 1507. w 8. Pawel z Meziříčí a Z. Wiz Rozbor 1812. str. 151. *c)* o dokonaném žiwotě stol. XV rkp. weř. bibl. XVII. E. 8. N. 14.

---

1) Wydal jej s knižkau: Zrcadlo traktatek atd. Jan Jindřisský ze Zatce, jeden z korrektorůw biblí Benátské.

868. Naučenie *sw. Augustina* a sw. *Anshelma* o pocliwosti nábožné milosti ku přijímání těla božího a o užitcích zármutku zde na tomto swětě trpících. Swatý Anshelmus mysle atd. ✕ rač nám dopomoci wšemohúcí pane J. Kriste. [Listů $6^1/_2$ fol.]

869. *S. Anshelma* naučenie o poctiwosti nábožné milosti ku přijímání těla božího a o užitcích zde na tomto swětě trpících: s. a. Rkp. weř. bib. XVII. B. 6. num. 3. — Rozjímání a některé jiné menší spisy jeho w rkp. bibl. Křižown. w 8.

870. *Sw. Řehoře* řeč, kterak w štěstí i w neštěstí míti se máme. Rkp. weř. bibl. (1513) od **HRUBÉHO** z Jelení XVII. H. 13. num. 3.

871. Sw. *Basilia* řeč o záwisti, z řeckého w lat. přeložil Nikol. Perotus; z latiny do češtiny **HRUBÝ** z Jelení rkp. weř. bibl. od r. 1513. XVII. D. 38. též H. 13. w 8. b. r.

872. Lactantius Firmianus. O prawé poctě boží, (přitom) wýtahy ze Seneky o hněwu 1518 we 4, půl sedma archu po 6 listech u Mikul. Klaudiana w Bolesl. Mladé, opět w Praze 1786, w 8. str. 108. u Jan. J. Diesbacha (od Faust. Procházky). Wýtah z Lactantia Firmiana o prawé poctě boží w rkp. weř. bib. XVII. E. 11.

h) Wzdělawatelné.

873. **JAN HUS** *a)* Dcerka aneb poznánie cesty prawé k spasení. Počíná: Slyš dcerko a wěz atd. rkp. w Mus. 559. z XV stol. we 4. kdež i kronika Martiniani, Solfernus, začátek Beliala, Adam a Ewa, Basil. kompaktata a kratičké letopisy české. W jiném rkp. psaném rukau Sigmunda z Domažlic od r. 1414 w mus. Tiskem wydaná od W. Hanky. W Praze w 12. 1825 u J. Fetterlowé z Wildenbrunu.

b) O prawé powinnosti člowěka fol. (bez roku i místa.)

c) Téhož: O zkáze pocházející z ustanowení lidských fol. (bez roku i místa.)

d) List mistra Jana Husi, jímž jisté panny klášterní k setrwání w jejich stawu napomíná. Milost swú a potwrzenie w milosti a panenstwí rač wám dáti choť pán Ježíš, jehož jste sobě nade wšeckny jiné zlíbily ✕ mistr Jan H. kněz nestatečný. Rkp. XV wěku w 8. (Boček.)

e) Znamenaj o prawém potupení tohoto swěta a jeho weliké newěře, kterúžto pokazuje swým služebníkóm a swým přátelóm, diwně je podtrhuje. [3 listy mezi jinými Husowými spisy rkp. bib. Mikulowské 159. Boček.]

874. W rkp. Opatowickém nyní w Museum, na pap. we 4. z prwní polowice XV wěku nacházejí se mimo jiné částky tyto: *a)* Řeč o prawém pokání 9 listů. *b)* Řeč o božím těle.

c) Užitkowé přijímání. *d)* Swaté prosby. *e)* Užitkowé postu. *f)* Modlitba má čistá před bohem býti. *g)* Kterak sobě milosrdným býti. *h)* Milosrdenstwie k swému bližnímu. *i)* Dewět měst našich bližních. *k)* Mnozí stýskají o zpowědi. *l)* Sedm smrtelných hřichów w řeči krátké. *m)* Též obšírněji. *n)* O dwú bratřích, jižto spolu wálku měli. W. Čas. Mus. 1832. str. 148.

875. (**ROKYCANY**) O sedmi wášních a wadách, ježto hlawní hřichowé slowau, o poznání se w nich, o jejich mrzkosti, a kterakby je člowěk přemoci, aneb se jich wystříci mohl. Wydáno od Fr. Nowotného z Luže atd. w Praze u Jana Diesbacha 1807. w 8. str. 43.

876. *Bonaventury*, kardinala a doktora *a)* Kniehy o žiwotu duchowniem. *Inc.* Požádal jsi ote mne najmilejší, abych napsal tobě něco k wzdělání totiž žiwota duchownieho ✕ jehožto jméno jest najhlawnějšie na wěky wěków Amen. List 1—32.

b) Tyto kniehy jsú o sedmeru prospiewání duchowníka neb zákonníka a slowú *Candidatus*. *Inc.* Prospiewánie duchowníka neboli zákonníka w sedm se dělí obyčejów ✕ a toho nám rač dopomoci pán J. Kr. panny Marie syn Amen. Rkp. weř. bibl. XI. C. 6. od r. 1453. List 32—242.

877. W rkp. weř. bibl. XI. C. 3. *a)* O pýše, pokoře, pokrytstwí. *Inc.* Poněwadž jakožto pýcha jest počátek a kořen i pochop wšeho zlého ✕ čtwrté wšecky swé skutky počínati od lásky pána J. Kr. a od té prawé milosti, kterú má ku pánu Ježíšowi, list 86 — 95. *b)* Rozjímání nábožné s doklady sw. otců a písma necelé. *Inc.* Bóh otec i jeho milý syn, bóh Ježíš i bóh duch swatý wše jeden hospodin milosrdný rač s námi býti a nám dáti swú sw. milost atd. list. 110—126.

878. *Mládenec* neb *Orlojik* (Orloj) maudrosti wěčné; rozmlauwání mezi maudrostí wěčnau a mládencem. Počátek: O pánu bohu čijte w dobrotě a w sprawedlnosti srdce atd. Listů 59 Rkp. weř. bibl. XVII. B. 6. též tam XVII. F. 31. we 4. od r. 1455 [1]) 1469 we 4. též XVII. F. 10. 1497 w 8. též E. 18. we 4. b. r. též B. 6. fol. b. r. Jiný w museum we 4. u něhož některé lekcie aneb čtení. Rkp. w Jindřichohradecké bibl. z XV století pak u minoritů od r. 1532.

879. Powídky čili pohádky nábožné, psané r. 1482. W Olom. bibl. (Boček.)

880. Knížky o rozličných ctnostech, (4 knihy) sepsané w latině od *Albertana*, práwního zastupitele w Brixii (causidicus Brixiensis) pod císařem Fridrichem r. 1238; do češtiny přeložené od neznámého. Rkp. nalézají se dwa: w museum od r. 1462, num. 566, a druhý b. r. W bibl. weř. jsau čtyry, od r. 1475, 1493, třetí b. r. fol. a čtwrtý též z XV wěku. O jiném rkp. w Prešpurce dal zpráwu p. Palkowič w Týdenníku 1817 num. 29. Obsah rkp. od r. 1475, (weř. bibl. XVII. E. 14. pap. we 4. listů 163) jest tento: *a)* prwní knihy: O řádném mluwení a mlčení, dle werše: Kdo, co, komu, proč, kterak, kdy mluwí, pamatuj wždy. *b)* druhé knihy: O radě a utěšení w zámutcích (synowi, kterýž se s lékařstwím ranným obíral, aby skrze to sobě i jiným prospěti mohl) *c)* třetí knihy: Kterak máš milowati boha a bližního swého *d)* čtwrté knihy: O milowání wěcí netělesných a nečasných, kteréžto srdcem, myslí a úmyslem býwají pochopeny, jakož jsú: sprawedlnost, práwo, rozum a ctnosti a hříchowé, kteréžto wěci mají býti milowány, a hříchowé owšem zahnáni. (Spis tento pln jest dokladů z klassiků latinských a řeckých i z písem sw.) Prwní kniha nalézá se též w rkp. pap. we 4. od r. 1457, 5 listů (opsáno w Slaném). Počíná: „Jakož píše sw. Jakub, že wšeliké stwořenie, najukrutnějších zwířat, hadów i ptactwa, lidmi muož ukroceno býti, ale jazyka člowěčieho žádný skrotiti nemuož; protož knížky tyto o řádném mluwení a mlčení weršíkem latinským složeny jsú takto: Quis, quid, cui dicas, cur, quomodo, quando, inquirat etc. (Boček). W Klatowském rkp. od r. 1465 po Normberském městském práwě stojí prwni kniha pod nápisem: o řádném mluwení a mlčení, kteráž o sobě tištěna byla r. 1502 w 8. (w Plzni). Opět 1528 w 8. w Plzni u Jana Peka.

881. Traktat o domu duchowním, kterak jej má každý člowěk hodně ustawiti. Na konci: Scriptum per me Mareš z Olbramowic 1497, rkp. bibl. weř. XVII. H. 19. N. 4.

882. O následowání Krista pána, w rkp. we 4. weř. bib. XVII. F. 29. z XV stol. jenž Janu *Gersonu* se připisuje, též XVII. F. 44. we 4. Obsah Krumlowského rkp. Balbin (Boh. docta II. 172) takto udáwá: *Thomas a Kempis* († 1472) veteri bohemica lingua ex latino versus; additi etiam quidam libri Gersonis de meditatione cordis etc. Tištěna byla ta kniha r. 1498 w 8. w Plzni u Mik. Bakal. 12 listů, potom okolo r. 1527 (nestáwá žádného wýtisku wíce), 1551 w 8. s nápisem: O dokonalém následowání p. K. a prawém potupení swěta knihy 5. od J. Gersona (ded. Jindřichu starš. ze Šwamberka, podepsán kněz Tomáš, farář w Dub-

---

1) Písař toho rkp. přidal toto: Knížky, jenž slowú Orloj wěčné múdrosti. A napsány sú od jednoho, tenť jest jedl suchých partek mnoho, a psal ti je sedě na lawě, a máť humence na swé hlawě, a dokonal je tu středu den sw. Řehoře léta od narození božího 1455 počínajíce.

ném.) Wyt. w Praze u Jiř. Melantricha atd. 1551 w Olomauci w 8. 1561. 8. (Nápis: Jana Gersona kniha o následowání pána Kr. atd.) w Prostějowě u Günthera, od r. 1567, w 12. s nápisem: Kniha zlatá o následowání p. Krista od Tomáše Kempenského, kanownika řádu s. Augustina atd. W Staro-Pražské kolleji bliž mostu. Přípis od kongregací české w kapli Betlemské atd. magistrátu Pražskému str. 447 a registř. w Praze u Melantr. 1571, w Olomauci u Milchthalera 1583, pak od jesuity Hostowina w 12. bez roku (asi 1590), též 1598 w 8. w Holom., potom w Praze 1622, w 8. u Štěp. Biliny, a 1644 w 8. 1657 u Melantricha 1674 a 1681 wše w 12. Dále w impr. akadem. 1689, pak 1698. též u Rosenmüllera dědictwím sw. Wácl. 1710 w 12. od Kamenického asi 1711, w Gianinském katalogu stojí wydání od r. 1725, w 12. též w impr. akad. 1735, w Trnawě 1744, w 12. w Praze 1747, 1753, w 12. wětším u Ign. F. Prušy w Praze str. 423, registř. žiwot Tom. Kemp. a předm. též 1759, dwakrát w r. 1762 u Prušy a u Hraby, w Brně 1793, 1817, s připojenými modlitbami 1823, w Hradci Král.

883. Zrcadlo křesť. čili o potupení tohoto swěta (l. 1469—1470) w rkp. weř. bibl. XVII. B. 6. Počíná: Že ižádnému nelze spasenu býti, ktož tohoto swěta a okrasy jeho nepotupí atd. konec: přebýwal by zde w boží milosti a po smrti u wěčné radosti. Amen. [$3\frac{1}{2}$ listů fol.]

884. Zrcadlo každého člowěka hříšného, a nahlédna se w ně opatř swé swědomí, práwě-li stojíš atd. Počátek: Najmilejší, poněwadž w cestě jsme tohoto biedného atd. Konec: skrze p. našeho J. Krista. Amen. Listů $4\frac{1}{2}$ fol. w rkp. weř. bib. XVII. B. 6.

885. Spis o sprawedliwosti podlé rozličných proměnitedlností a rozdieluo, též i o sprawedlnosti z wiery, coby byla — (Přitom jest): Spis o lásce. Počíná: Toto o lásce najprw kázáno bylo w kázaní k sluhám a k správcóm lásky léta páně MCCCCCiij (1503) a téhož léta ku paměti i sepsáno atd. (wytištěn ukrácenější) 1524 we 4. listů 161, na předměstí Mladého Boleslawě. Georgius.

886. Připrawa k smrti. *Počát.* „Kniežky tyto slowú připrawa k smrti, a jest w nich rozmlúwánie ducha člowěčieho s swau duší. *Konec*: Skonáwají se kniežky, kteréž slowau připrawa k smrti. tu sobotu před swatým Mikulášem l. od nar. s. b. 1507, Pawel z Meziřičí [A—J.) w 8. men. Druhé oprawené a rozmnožené wydání pod jménem dialog. to jest rozmlauwání atd. 1520 we 4. Paulus Olivecensis, též l. 1556, w 8. od Šebestiana Oliwetského, syna Pawlowa A—L3, též 1563 w 8.

887. Knížky tyto slowú zrcadlo, ježto ktož se w ně wzhledá, opatříť w nich čtyry wěci budúcie a poslednie: smrt, den saudný, muku pekelní, radost nebeskú. Listů 24 w mal. 8. Na konci: Dokonáwá se traktátec, jenž slowe zrcádlko, a jest tištěn w Benátkách w zemi wlaské l. b. 1506, ten pondělí po sw. Lucii. Jindřišský. Wýtisk we weř. bibl. (W. Rozbor 1842, str. 153.)

888. Pelagia jahna kostela Římského knížky o upokojení neb úkladu samotném, o skraušení, o zdrželiwosti, o smilstwu, o tom že nemá mnich nic míti, o trpěliwosti a stálosti, o tom že nemáme žádného sauditi, o rozkošnosti, o tom že máme střízliwě žiwi býti, o tom že se máme bez přestání modliti atd. 1511 rkp. bibl. weř. XVII. A. 2. fol.

889. Počíná se naučenie prawé modlitby s wýkladem na modlitbu pána Ježíše, kterúž ráčil k radosti učedlníków wšem wěrným w církwi s. i každému údu wydati k modlení, (poslední list u wýtisku p. Bočka utržen) 1512 w Litomyšli. Wáclaw z Mezříče (A—G.) 8. men.

890. O spůsobu žiwota křesťanského 1513, w 8.

891. Knihy o čtyrech posledních wěcech 1514, rkp. weř. bibl. XVII. C. 23.

892. Jana podjahně kostela Řím. počítá se sedm kusůw, které poslal otec Mojžíš otci Pyremoniowi, a kdož je bude zachowáwati, ten wyswobozen bude od muky 1516, rkp. při žiw. sw. otcůw Hrubého z Jelení w bibl. weř. XVII. A. 2.

893. *a)* O dowěrnosti neb o 12 létech od br. LUKÁŠE. [Jafet hist. br. list 162]. *b)* Spráwa člowěku wěrnému pracujícímu k smrti jedné paní poslaná 1518, we 4.

894. Rkp. p. Křižowníků w Praze z XV stol. we 4. zawírá mimo knihy mistra Nikodema o umučení božím a jiné také *a)* napomenutí nemocného při smrti užitečné [příteli milý, wěz, že jsi w kázni a w tresktání boha wšemohaucího atd.] *b)* druhé napomenutí (milý příteli, poslechniž mé rady atd.) *c)* o lásce (Láska jest ctnost, jíž kto miluje boha proto, že jest bóh atd.) *d)* Osmera jest pýcha zewnitřní atd. *e)* O poznání p. boha (pán bóh jest swrchowané dobré atd.) a jiné drobnůstky.

895. *Jiř. Morgenstern* zrcadlo hříšných neb kniha proti wšelikému swěta tohoto přewráceného stawu 1520, rkp. weř. bibl. XVII. F. 48. we 4.

896. Kniežky, kteréž slowú zrcadlo sedmi dnuo hřiešné duše b. m. a. r. (z počátku XVI stol.) we 4. u p. Bočka wýtisk A—H.

897. Kniežky, kteréž slowú srdečné knížky o

čtyrech posledních budúcích wěcech totiž o smrti, saudu, peklu a radosti nebeské welmi příkladné. w Praze u Mik. Konáče we 4. 1521. A—N. Weleslawína připojil ještě traktat: prawidlo šlechetného a křesťanského žiwota. Po jeho teprw smrti wyšly wšecky tři pod nápisem: Cesta žiwota 1602, w 8. Přípis wdowy Anny jest od r. 1600. Kniha utěšená a wzdělawatelná. Obsah její šíře tento jest: Prwní jedná o čtyrech posledních wěcech, kteréž jsau: smrt, saud, peklo a radost nebeská; druhá t. zrcadlo sedmi dnů: O mrzkosti a bídě člowěka; o hříchu, o pokání, o swětu, o falešné sláwě atd. potupení; o smrti; o radostech nebeských a mukách pekelných. Třetí patero zawírá: Důwody písma, kterými nás wede k šlechetnosti; zapření sebe samého, o trpěliwosti, přemyšlowání budaucího žiwota; kterak užíwati máme zdejšího žiwota, str. 504. Mimo přípisy dwa (druhý Konáče).

898. Řeč welmi užitečná k spráwě žiwota, w podobenstwí o *Mellibeowi a Prudencii*, z XV stol. rkp. weř. bibl. XVII. D. 15. Num. 2.

i) Romány duchowní.

899. ***Řeč o jednom králewici jménem Josafat*** synu krále, jenž slul Awemir, kteréhožto jeden pústenník jménem Barlam obrátil na wíru křesťanskú. ***Počíná:*** Na počátku těch časůw, když se biechu počali pústewníci atd. Na konci: Skonala se řeč welmi utěšená, jež slowe Barlam, léta 1470, w pondělí před sw. Jakubem Filipem per me Laurentium de Tyn Horšow in Nova domo. Rkp. weř. bibl. XVII. B. 6. num. 6. [listů 60 fol.] též XVII. D. 4. od r. 1469, též XI. D. 3. [Porow. Barlaam und Josaphat des Rudolph von *Montfort*, herausgegeben von Köpke, Königsberg 1818. 8.] Náleží mezi nábožné biografické legendy. Tištěn w Plzni u Mik. Bakaláře, pod nápisem: Kniha welmi nábožná, jenž slowe Barlaam, kteraužto onen weliký doktor Johannes Damascenus přeložil z řeckého jazyka w latinský 1504 w 8. 1512 we 4. neb welk. 8. we dwau slaupcích. Pak w Praze 1593 u Jiřího Dačického s obnowením jazyka.

900. *Solfernus*, nebo žiwot Adamůw. Rkp. z XV stol. necelý we 4. we weř. bibl. XVII. F. 26. zawírá w sobě rozepři dworu ďábelského s bohem o nebe. Z něho Tomsa předmluwu českého překladatele králi (Jiřímu?) připsanau wtáhl do swé chrestomathie. Jiný rkp. na faře u sw. Wojtěcha w Praze (bez r.). Opět jiný s Belialem od r. 1470, w Museum 560. **SIXT Z OTTERSDORFU** tu knihu s oprawený m t. obnoweným jazykem skrze Hájka wydal s nápisem: Frigonia doktora Jerusalemského knihy rodu neb žiwota Adamowa, řečí arabskau složeny a sepsány, pak w latinskau přeloženy, nyní w českau uwedeny od Sixta z Ottersdorfu, u Jana Kosořského w Praze 1553 we 4. wyšla potom w Olomauci u Günthera 1564, we 4. W Praze u J. Otmara Jakubea 1600, a w Opawě u Ewy Šindlerky skrze Jana Kašp. Breyra 1721, w 8. Balbín ujišťowal: passim Bohemorum manibus teritur ob argumenti suavitatem et dictionis leporem. Nejedlý w Hlasateli II. 304—333, část té knihy wytiskl, spis mnohými episodami, rozmluwami a práwními wyjádření se spůsoby protkaný, w ušlechtilé a plynulé češtině sepsaný.

901. *Belial*, podobného obsahu jako Solfernus, w rkp. kapitolního kostela we 4. listůw 110. Jest to přeložený latinský román duchowní, kterýž skladatel jeho Jakub z Teramo arcipryšt w r. 1378 oprawě papeže Urbana podrobil. Jiný rkp. w Museum we 4. od r. 1450, a pod č. 776 od r. 1459, a od r. 1470 (num. 559.) Swatowojtěšský má toliko prwních 68 kapitol.

k) Zjewení a proroctwí.

902. *Hermas, jinak pastýř* w rkp. od r. 1464, we 4. w Štokholmě, a wytištěn od Mikul. Klaudiana s některými jinými spisy w Mladé Boleslawi pod jménem: Knieha, která slowe Pastýř neb Ermas nikdá prwé jazykem českým newytiskowaná. 1518, we 4. listů 69.

903. *Proroctwí Dr. Kampa*, kazatele českého w ležení wojenském, sepsané r. 1472. W rkp. weř. bibl. XVII. D. 20. list 345.

904. *Počínají se knihy užitečné sw. Brigitty o zjeweních.* Na konci: Skonáwají se knihy přeslawné s. Brigitty welmi užitečné wdowám zwláště, wšem jiným stawóm křesťanským o diwných zjeweních od syna boha i matky božie i jiných swatých l. 1453. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 1. pap. we 4. listů 164, též tam XVII. C. 21. fol. pap. z XV stol. Starší rkp. od r. 1419. fol. prodal Kramerius do Rus. Jiný rkp. jest u Minoritů od r. 1526. [W tom rkp. také nalézti: O umučení božím, o 65 strastech a o čistotě panenské 30 kapitol.] Rkp. weř. bibl. fol. má částku předmluwy překladatelowy, wybranau z epištoly i apologu kardinala Jana de Turre cremata. Sám spis není úplně a pořádně přeložen, nýbrž jen swobodné wybírání wěcí překladatelowi libých a důležitými se zdajících. Rkp. druhý tamž we 4. liší se opět w pořádku od předešlého we fol. — W Olom. bibl. Wídění s. Brigitty rkp. 1482.

905. *Oracula mulierum* fatidicarum, na pergam. we 4. u Janocki Catal. Cod. manus. Bibl. Zalusc. N. 381. Zdají se býti *proroctwí Sibyllina*, jichž jedno wydání od r. 1579 w 8. w Indexu stojí.

906. **JANA BOSÁKA** proroctwí o zlém přijiti majicim w r. 1490, 1500, w rkp. knihowny kapitolní. (O. 35.)

907. *Proroctwí Hildegardis*, a prorokuje o wšech wěcech až do saudného dne. W předmluwě prawí překladatel: Z celého a dlúhého proroctwí sw. Hildegardis učinil jsem řeč krátkú obecnému lidu proto, že ne wšickni mohú jmĕti celého proroctwí a také nerádi mnozí dlúhé řeči slyší. A byla žiwa sw. Hildegardis před počelím zákonůw žebrákůw dwě a padesát let. Neb ona byla l. bož. 1146, ale zákonowé žebrákůw 1198, jakož stojí w kronice Martiniami. Byla panna klášterská za času sw. Bernarda. Rkp. Wyšehradský we 4. pap. (W. Rozbor 1842, str. 174. Balbin w Krumlowě nalezl rkp. [Boh. doct. III. 161.]

908. *Proroctwí o české zemi*, počínající: Přijde orel, jehož letem wybojowán bude lew, lat. a česky Dobrow. w Rokycanech widěl.

909. *Proroctwí* jednoho *mládence* od narození *slepého* w 8. bez r. a místa.

910. *Jiříkowo widění*, pod titulem: Kronika pěkná o Jiříkowi, jenžto w očistci byl a jiné diwné wěci, ježto tam widěl i také w pekle. Rkp. weř. bib. XVII. E. 2. Tištěno často k. p. w r. 1777, w 8. listů 23.

911. *Proroctwí Sibylly* o králowstwí českém, dle mnohých Cumana jináč Amalthea tak nazwané, z jedné welmi staré sepsané knihy wytaženo. Rkp. b. r. (XVIII. stol.) 4. 15 listůw. Weř. bibl. XVII. A. 24. Počíná: O Čechowé se sejdète, wšickni toho pozorujte, co se wám bude prawiti, budaucí zlé zwěstowati. Skonáwá: W prawém pokání trwejme, k bohu kající wolejme, by se ráčil smilowati a na milost nás přiwésti. Amen.

l) Žiwot Krista a swatých.

912. Žiwot *sw. Jeronyma*, Rkp. perg. 1410 we 4. w bibl. Olomaucké. (Boček.)

913. Počíná se wětší žiwot sw. důstojného našeho milého otce *Františka*, milowníka Jesu Kristowa, spasitele. Rkp. od r. 1411, we 4. weř. bibl.

914. Tuto se počíná *Anzelmus*, kterak se jemu zjewila Maria atd. *Inc.* Sw. Anzelmus dlúhý čas prosil jest sw. Marie matky božie s pláčem a s modlitbami i postem, aby jemu zjewila, kterak jest syn její trpěl muky atd. ✕ kteréž radosti račiž nás dowésti otec syn i duch sw. Amen. W rkp. weř. bibl. XVII. H. 11. num. 6.

915. Žiwot sw. *Kateřiny* (s některými písněmi k její chwále) od františkána w Jindř. Hradci psaný měl Balbin. Boh. doct. III. 61.

916. Žiw. sw. *Anežky* wydal Jiří Plachý (Ferus) podlé starého rkp. w Praze u Urbana Goliáše 1666, we 4. s wyswětlením podržených starých slow. Na konci jsau čtyry psaní od sw. Kláry k sw. Anežce. Půwodně latinsky, což Cruger Jesuita newěděl, protože z českého přeložil tu legendu Bollandistům.

917. Žiw. sw. *Reginy* w rkp. u minoritů, zdá se, sepsal *Bruno kartuzian*, swé sestře, šlechtičně z Klinšteina okolo r. 1526.

918. Žiw. sw. *Františka* psaný od Bonawentury. Rkp. r. 1421, we 4. w knih. Olomaucké (přidány jsau epištoly sw. Pawla). Rkp. b. r. weř. bibl. na pap. we 4. Poslední kapitola jedná o sw. Anežce. Přepisowatel jest Šimon kaplan Petrlikowský. Swatého Cyrilla a Methudia jmenuje Hroznatu a Strachotu, kdežto obojí na Metudia (metus) ukazuje. Rkp. na pergam. we 4. s přewýbornými obrazy pro Sternberka zhotowen. Nyní u hrab. Černína.

919. Knihy o pohřbu, žiwotu a pokání i smrti prwostwořeného otce našeho *Adama* a mateře našie *Ewy* na tomto swětě. Rkp. od r. 1465, weř. bibl. XVII. B. 15. num. 4. Tištěn w Plzni okolo r. 1498, w 8. listůw 17.

920. Knihy o rodu a o běhu žiwota *Josefowa*, o smrti otce jeho i jeho samého i o smrti jeho 12 bratrůw L. 1465. Fol. W rkp. weř. bibl. XVII. B. 15. num. 5.

921. Traktat o narození *panny Marie* i také o jiných příbězích 1497? Rkp. bibl. weř. XVII. H. 59. n. 3.

922. Žiwot a sláwa *sw. Wáclawa*. W Praze 1510. w 8.

923. Wýmluwa o žiwotě Josefowě. Skonáwá se žiwot *Josefa* l. 1485. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 10. n. 1.

924. Spis o *hodu sw. králowny* na nebesa wznešenie. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 8. num. 5.

925. *Obrana sw. Kateřiny* w rkp. weř. bibl. XVII. E. 19. *Počíná:* Když jsem byl na Zwíkowě a rozmlúwaje atd. *Na konci* píseň: Já wím jeden kwítek pěkný w tom rozkošném kraji atd.

926. *Jana podjahně* kostela Římského knížky o swatých, kteří znamení činili a obcowání wýborném rozličných swatých, kteréž **ŘEHOŘ HRUBÝ Z JELENÍ** w češtinu uwedl 1516, rkp. fol. weř. bibl. XVII. A. 2.

m) Modlicí knihy.

927. Brewiář, na pergam. w 8. zdá se ku potřebě nějaké klášterské panny. Dobrowský jej darowal abatyši u sw. Jiří, po jejíž smrti se wíce nenalezl.

928. Knihy modlicí, skrze Tomáše z Netolic l. 1511, rkp. weř. bibl. XVII. G. 7.

929. W rkp. weř. bibl. XI. E. 2. na listu

26—27, stojí stará modlitba k panně Marii: „Zdráwa najswětější králowno milostí trojice swaté oswiecená, tobě rowné nestwořil prwé ani potom“ atd. ✕ ktož tě chwálí Maria panno dobrotiwá. Amen. [Sloh ze XIV stol.]

930. Počíná se *kursík obecní* anebo hodinky panny Marie, králowny nebeské. „Přijmi slowo panno Maria, kteréž tobě od boha po andělu posláno jest ✕ spomožiž synóm u syna krále andělského. Rkp. weř. bibl. XVII. J. 9. listů 218 w 16. pap. „Milost ducha sw. přítomna buď Amen. atd. — Na listu 5. Počíná se prwní žalm Dawidůw: Hospodine w twém prchání netresci mne atd. — Na listu 42. Počínají se modlitby na sedm žalmůw.“ Jenž snímáš hřiechy swěta tohoto Hospodine atd. Na listu 55. Tuto se počíná, kterak p. J. Kr. trpěl u weliký pátek atd. „Temnosti staly se po wšeliké zemi atd.“ — Na listu 65. Počíná se epištola, kterak bůh stwořil nebe.“ — O Zuzaně — o Mojžíšowi — o Rebece.

931. *Inc.* „Pane Ježíši Kr. synu boha žiwého, studnice a počátek wší dobroty atd. rkp. na perg. listů 124, w 12. weř. bibl. XVII. J. 8. wěku XV. Na listu 22 stojí jinau rukau: Kto tuto modlitbu. [Dobrý Ježíši, o nejlítostiwější Jež. atd.] říkati bude, jestli žeby měl wěčně zatracen býti, bůh jemu promění muku wěčnú w muku očistcowú; pakliby měl býti w očistci, přenesen bude w žiwot wěčný.]

932. Modlitby nejwíce z *Anselma* wzaté w rkp. 1521, na pergam. we 4. w bibl. kostela kapitolního. Pěkně psané modlitby ještě i později z husta přicházejí. (D. G. II. 376.)

933. *Zahrádka duše* pěknými modlitbami a figurami ozdobena 1520, w 12. W Normb. u Jana Stichsa nákladem Jana Šimara z Augspurku. S rytinami na dřewě, jakowéž w známé knížce hortulus animae přicházejí. W Plzni u Tomáše Bakaláře 1533. W Praze u Jana Byliny 1636 w 12.

934. Hodinky a rozličné modlitby 1510, w 12. Rkp. perg. w bibl. weř. s obrázky XVII. J. 4.

935. Hodinky a jiné modlitby 1529, w 12. (necelý rkp. na perg. we weř. bibl.)

936. Hodinky o umučení P. J. K. Rkp. XVI stol. w bibl. weř. na pergam. XVII. E. 7. num. 3.

937. Hodinky za duše a rozličné modlitby rkp. weř. bibl. z XVI stol. XVII. H. 28. b. r.

938. Modlitby a rozjímání duchowní. Rkp. weř. bibl. XVII H. 17. w 12. wěku XV listů 123 (sloh starší). Hlawní částky: *a)* Sedm žalmůw: Wstaň bože a pomoz nám i sprosť nás pro twé swaté jméno atd. *b)* Litanie wšech sw. *c)* Hodiny o umučení božím. „Pane mocný, wšeho swěta nebeských kůrůw oswěta atd.“ *d)* Počíná se žalm k milému p. bohu atd. „Smiluj se nade mnau bože můj wedlé welikého milosrdenstwie twého atd.“ *e)* Počíná se sjednánie wšech ewangelist o umučení páně. *f)* O najsilnější Kristowi rytíři, jichžto jména swatá jsú wšemu swětu chwála učiněna atd. atd. *g)* Spósobu žiwota i řehule neb z zprávy sw. Bernarta. „Zpráwa a žiwot hledících pána Ježíše tato jest, kteráž se w čtyrech stupních zawírá atd.“

939. Modlitby kratičké s. a. (saec. XV.) 4. Vid. Homiliae XI. weř. bibl. E. 2. fol. III. 126.

940. Rex gloriae, a o regina coeli, w českém přeložení. W rkp. XV wěku bibl. Mikul. [opis u p. Bočka.]

941. Responsoř jeptišek s. Kláry. Rkp. 1421 w Olom. bibl. (Boček.)

942. Modlitby w rkp. pergam. w 12. od r. 1444, listů 118, u p. rytíře z Neuberka. Jsau hodinky matky boží, o umučení božím, sedm žalmůw, vigilie za duše. Druhá částka jedná o kalendářních wěcech.

943. Modlitby, rkp. u p. rytíře z Neuberka na perg. w 12. od r. 1490, listů 273, s malowanými obrázky a ozdůbkami, pěkně psané z částky čerwenau a modrau barwau. Jsau modlitby sebrané ke wšelikým potřebám (ke mši tu žádné) slohem a jazykem prosté a čisté w 6 odděleních. Počínají: „Pane bože w prchliwosti twé nerač mstíti nade mnau atd.“ W. Rozbor 1842, str. 141.

944. Modlitby rozličné pro osobu ženskau. W rkp. weř. bibl. XVII. E. 7.

945. Hodinky o přeslawné panně Marii matce pána našeho J. Kr. na pergam. s obrázky rkp. weř. bibl. XVII. J. 30. (z XV stol.)

946. Modlitby w rkp. weř. bibl. XVII. H. 3. w 16. listů 40 z XV wěku. *Inc.* Bože, jenžs pro wykúpenie swěta ráčil jsi sě radosti obřezán býti, od Židów potupen, od Jidáše zrádce políbením zrazen atd.

Swatá místa.

947. Popsání swatých míst. Tlačeno w now. Plzni od Mik. Bakaláře l. 1498, w 8. (Annal. Cerroniana).

ODDĚLENÍ ČTWRTÉ.

Od Ferdinanda I nebo od rozšíření tiskařstwí až do Ferdinanda II nebo do úpadu nekatolíků w Čechách a Morawě. Od r. 1526 do r. 1620.

I.

§. 21. *Politický staw.*

Ferdinand I wywolen za krále. Morawa, Slezsko a Lužice uznaly jej hned, ale Uhří rozděleni byli; jedna část (pod Zápolau) wolila kníže sedmihradské, který u Solimana tureckého císaře pomoci hledal. Turci jsauce w držení Budína od Moháčské bitwy (1526) po sto čtyřidceti šest roků, oblehli Wídeň (1529), kteréž město nejwíce dwěma tisíci Čechů ochráněno bylo, a wojna ta téměř cele na autraty Čechů wedena. Oheň w Praze, kterýž strávil dsky zemské (1541), zámek a kostel sw. Wíta. Ewangelíci s Janem, wolencem saským, w Šmalkaldě uzawřeli brániti swobody w náboženstwí. Ferdinand od bratra, císaře Karla V požádán o pomoc; nekatolíci čeští zpěčowali se ji dáti, pročež od wítěze Ferdinanda někteří na hrdle, na statcích a wyhnanstwím trestáni; wýsady, cla městům wzaty, na sud piwa groš bílý uložen, heitmané a dworští sudí (později císařští richtáři nazwaní) ustanoweni. Zřídil appellací w Praze (1548), ku kteréž odkázal i Morawany, Slezáky a Lužičany. Popel z Lobkowic prwní praesident při appellací. Král nemoha sjednotiti strany w náboženstwí, wypowěděl české bratry, kteří do Sas a do Prus po tisících se wystěhowali. Založil katolickau universitu (1556) u sw. Klimenta pod Jesuity. Karolinská zůstala pod obojí. Wodárna Staroměstská u mostu stawěna. Arcibiskupstwí přes 140 let prázdné osadil Antonínem Brusem z Mohelnice (1562), kterýž syna jeho Maximiliana korunowal. Sám šest let před smrtí císařem učiněn. Umřel we Wídni, a pochowán w Praze u sw. Wíta (1564).

Maximilian spolu král uherský a císař. Pod ním pokoj w Čechách, protože snášeliwost uwedl, čímž ewangelíci a čeští bratří opět wznikali. Umřel milowaný (1577). *Rudolf II.* bydlel w Praze. Jím zawedena dobře zřízená policejní direkcí (1605) po prwé w Čechách. Wysoké i jiné školy zwelebil a rozmnožil, ale zabraw se osobně do učení, zwláště do astrologie, s Tychonem Brahem, znelíbil se národům. Rakušané a Uhří zwolili Matiáše, Čechowé mu předložili některé artikule, z nichž hlawní o swobodě w náboženstwí on k sněmu poodložil (1609). Strana pod obojí (w jichž čele stáli Jan Šlik, Jindřich z Thurnu a Wáclaw z Budowa) žádala swobodného náboženstwí, katolická strana (jejímiž náčelníky byli Popel z Lobkowic, Jaroslaw Bořita z Martinic a Wilém Slawata) odporowala. Sněm se rozešel, nekatolíci chystali se k odporu.

Rudolf chtěje zachowati mír, podepsal auplnau swobodu w náboženstwí a práwo kostely stawěti, kdeby chtěli. Žádaje dobyti postaupených Matiášowi bratru zemí potáhl wojsko Pasowské do Prahy, aby zničil stranu Matiášowu. Stawowé ewangeličtí powolali Matiáše, a Rudolf na sněmu přinucen králowstwí Matiáši postaupiti: načež brzo hořem pošel (1613), panowaw 36 let. *Matiáš*, též císař po bratru, přijal za wlastního Ferdinanda, wnuka císaře Ferdinanda (1616), k čemuž nekatolická strana jen mušeně přiwolila. Ferdinand tedy hned korunowán. Počátek třidcetileté wojny. Nekatolíci wystawěli w Braumowě a w Hrobech (Klostergrab) chrámy, kteréž s powolením císaře od opata Braumowského a arcibiskupa zbořeny. Ewangelíci powažujíce to za ujmu swých práw, udeřili na Wiléma Slawatu a Jaroslawa Martinice, domnělé toho půwodce, majíce na čele hraběte Thurna, wyhodili je oknem i s tajemníkem jich Filipem Fabriciusem (1618). Třetího dne wywolili direktory, wyhnali Jesuity z králowstwí, též arcibiskupa i praelaty Strahowského a Braumowského. Přišlo k wojně. Thurn, Jan Šlik, Radislaw Kinský, wedli české wojsko, zjednawše pomocníků 14000 pod hrabětem Ernstem z Mansfeldu. Císařskému wojsku náčelníkem byl hrabě Jindřich Dampierre, a Karel Lonqueval hrabě z Bouquoi. Zatím zima nastala. Rokowáno we Chbě. Matiáš we Wídni umřel (1619).

II.

§. 22. *Oswícení.*

a) Za Ferdinanda I (1526—1564).

Katolické náboženstwí panowalo, ačkoli wěřící we dwě strany, pod jednau a pod obojí, rozděleni byli. Bratří a Luteráni netrpění skrýwati se musili. Mniššstwu nepřízniwý byl čas; kláštery od Táborských rozbořené nestawěly se, statky w rukau swětských zůstáwaly. Nowé kláštery se nezakládaly, a pozůstalé nemnohé byly bez wážnosti, bez možnosti. Statek celého králowstwí českého léta 1529 z desk zemských wlastní rukau p. Adama z Hradce nejwyššího kancléře král. č. wypsaný, byl: staw panský má statků we dskách za 2,400,000 kop. gr. č., staw rytířský za 2,600,000 kop g. č. staw městský za 1,800,000 kop. g. č. Zámků w králowstwí českém 300; měst a městeček 782; wsí 38,772. (Morawa, Slezsko a Lužice zde nejsau připočítány.) Celý národ od pána až do sedláka žil w hojnosti a bohatstwí. Nádhernost takowě zobecněla, že sněmem zapowězeno sedlákům nositi zlatohlaw, hollandské plátno a krajky na košilích, zlatem lemowané náprsníky a klobauky. Wojenský oheň w tom čase toliko několikráte příležitost měl wyblknauti. Doma wojny nebylo, a ti, kteréž posláno do Uher na Turky, mečem nebo nemocmi pošli. Smícháni jsauce s jinými wojsky, zapomněli staré umění wojenské, kterým pod Žižkau a Prokopem slynuli. Někteří hrdinowé w Uhřích wýtečni. W r. 1541 dsky zemské ohněm na Malé straně stráweny, a nowě zřízeny byly, které až posud zůstáwají. Lenní dsky w Kroměříži na Morawě po prwé česky psány jsau r. 1536, ten čtwrtek po na nebe wstaupení, kterýžto den prwní lenní saud tam držán. Umy a wědy lepšího spůsobu nabýwaly, ačkoli universita we zlém stawu se nacházela. Stawowé často rokowali, kterakby jí pomohli, a zůstáno při rokowání. Král nebyl jí přízniw, protože Luterowu učení naklončna byla. Ferd. I (1556) založil katolickau wysokau školu, a swěřil ji Jesuitům z Říma powolaným. Prwní Jesuité w Čechách byli: Henrich Blissemius, Jan Tillanus, doktoři w Římě, onen bohoslowí, tento filosofii učil. Prof. rhetoriky byl Wilém Gelder, poetiky Sylvius Flander, oba mistři swob. umění w Římě. Latině učil Balthasar Pfarrkirchen, Bawor; Kasp.

Konger. Korytan: Florian. Wlach, řecky. Znamenití potom též byli Petrus Canisius, Carolus de Grobendonq. filosof, jakož i Rodericus de Arriaga, Edmundus Campianus a j. Poslední byl nábožností i uměním slowútný, řečník i nepřiprawený, a dramatický básník. Nekatoličtí Čechowé do Strasburku, Bononie a Wittenberku po učení se ubírali. *) We Wittenberce naučil se Matthaeus Collinus řeckému jazyku, jemuž potom w Praze učil, a w Karolíně Homera wykládal. Jan Fortius hebrejskau literaturu do Čech uwedl. Jan Wartowský tak dobře naučil se hebrejštině, že celau biblí z ní do českého přeložil. Oblíbené umění tehdáž u Čechů bylo latinské básnictwí. Jan z Hodějowa, český rytíř, podněcowal k němu dary a auřady. Jemu připsány jsau 3 díly menších latinských básní. Mnozí newšední spůsobilost w tom básnictwí ukazowali; nejlepší pak byli: Jan Orpheus, Simon Fagellus, Jan Baceno, Jan Balbin, Jiří Ostracius, Kašpar Kropáč, Jan Schentigar, Dawid Crinitus (Wlasák) a Matthaeus Collinus, předešlých učitel a jako otec. — W mathematice znamenití toho času byli Jan Hortensius a Mikul. Šud ze Semanína. Wawřinec Špan z Španowa (nar. 1539 † 1575) a Tomáš Husenický lékařstwím se obírali. — Česká historie tenkrát pilně spisowána. Biskup Jan Dubrawius (nar. w Plzni † 1553) ji w čisté latině wydal. Martin Kuthen, Bohuslaw z Hodějowa, Kašpar Kropáč a Dawid Crinitus české wéwody a krále latinskými weršemi opsali. Censura knih sice již roku 1524 ustanowena byla a r. 1539 strana pod obojí na synodě uzawřela, aby wšecky spisy bohoslowního obsahu censuře rektora na wys. školách a konsistoři jejich podrobeny byly, ale r. 1547 opět kapitola Pražská předstawila králi, že w Čechách zde onde kacířské knihy se tisknau a odjinud do Čech dowážejí a rozšiřují: žádala tedy krále, aby dozorce ustanowil, bez jejichžto wědomí a uznání by žádná kniha tištěna neb odjinud přiwezena býti nesměla. Král tomu powolil, a tak powstala censura knih w králowstwí českém. Od té doby netisklo se téměř nic než latinské básně, kosmografie, městská práwa a p. — Za Ferd. I Čechowé některé diwadelní hry latině prowozowali. W r. 1534 w Nowoměstské radnici dán Miles gloriosus Plautůw; čtyry roky později Zuzana w Karolíně. Diwačů sešlo se tolik, že bylo se oč báti, aby se podlaha neprobořila, pročež týž kus dáwán několikrát w Reyčkowě kolleji r. 1542, a potom na hradě Pražském u přítomnosti dwora. Konáčowa Judita (1547) bylali kdy prowozena, neznámo. Hudebník Sim. Proxenius kw. 1556.

b) Za Maximiliana od r. 1564 do r. 1576.

Maximilian, wychowán od Jana Horáka z Hasenberku, katolického učeného kněze, byl snášeliwý u wšech náboženstwí, ač o jednotu církwe pečliwý. Přikázal Norberčanům (1567), aby wšecky impressí w jazyku českém, a zwláště s strany tištění biblí, při tom městě wyzdwihli, a zapowěděl wůbec knihy w jazyku českém w cizině tištěné do králowstwí woziti (Archiv. Budějow.). Wyhnání bratrů za Ferdinanda I, dotírání Jesuitů na nekatolíky bez rozdílu, podali příčinu k spojení se bratří, protestantů již také w Čechách rozmnožených, a kališníků. Poslední odšedše kompaktatů, stali se protestanty, nechtíce slauti wíce Husity a kališníky, anobrž ewangelíky, a w Němcích na protestantských školách studowali. Čeští bratří k reformátům weřejně se hlásili. Tím od katolíků osočeni u krále, kterýž (1575) wyslyšew jich, dal jim konečně swobodu w náboženstwí. Papež Pius V. hrozením klatby a swržení s císařstwí jej w tom

*) W rkp. weř. bibl. XVII. D. 38. na zadu přiwázána jsau psaní latinská Wenceslai Bohemi (Píseckého) Michaeli suo od r. 1510, pak Wenceslai Arpini, Matthaei Collini, Joannis Hanušii od r. 1540 clarissimis et optimis viris Antiquae Pragae Senatoribus [z Wittenberka], w kterých poděkowání činí za podporu w studiích.

úmyslu zwiklati nemohl. Nejhorliwější nekatolíci byli: Martin Klatowský, Jan Hortensius, Jan Mystopolus, Sigm. Crinitus, Jiří Dikastus a j. Mezi katolíky: Jan Mathesius (nar. 1504 † 1568), Jan Leisentritt z Juliusberku, Morawan (nar. 1520 † 1586). Za Maximiliana sešli smrtí: Jan z Hodějowa, ochránce a pomahatel učení swého wěku, Mathaeus Collinus a Choterina (nar. w Kauřímě 1516 † 1564), který prwní řecká čtení w Karolíně byl uwedl *), Jan Augusta, biskup českých bratří, Wawřinec Špan, lékař a básník, Jan Mystopol († 1568) kališnický bohomluwec a kazatel w Betlemě, kdež i pochowán; Jan Balbin († 1570), latinský básník, praděd Bohuslawa Balbina, historika slowútného; Jan Blahoslaw († 1571) biskup českých bratří, Cyprian Lwowský, učitel Tychona Brahe, kterýž w cizině umřel (1574), Jiří Ostracius, příjemný básník († 1575), Kterak Maximilian snažen byl práwa zlepšowati, z toho widno jest, že sobě poručil předložiti práwa Děwínská (Magdeburská), kterými se Litoměřice a jiná některá města sprawowala, a je Pražanům uwážiti a s Pražskými práwy srownati rozkázal (1571). Latinské hry trwaly posud. Terentiowy komoedie, a některé smutnohry, jako: Jan křtitel (1568), Samson (1570), Job, Josef čistý, a jiné, Mataušem Kolínským (Collinus) sepsány. Diwadlo býwalo hned w kolleji Hedwiky, hned w Reyčkowě. Učený Jesuita Mikul. Salius (1567) smutnohru: Mučedlník sw. Wácslaw, česky dal prowoditi we dwoře kolleje Staroměstské před náramným množstwím diwáků, u přítomnosti nejwyšších stawů katolických, Pražského magistrátu, a jiných wzácných osob městských s welikau pochwalau (w. Schmiedl hist. S. J. III. N. 66.)

b) Za Rudolfa a Matiáše od r. 1576—1620.

Za Rudolfa zlatý wěk umění a wědy wůbec w Čechách zkwítal. On zarazil swé sídlo w Praze. Dostatek za něho po wší zemi panující obžiwowal wšeliká pokojná umění, jichž wšude po celém králowstwí milowníků hojně se nacházelo. On wážil sobě učených, a bohaté jim dáwal odplaty. Powolal z cizích zemí učené do Prahy: mezi nimiž byli Tycho Brahe, slowútný hwězdář (Dančan, † 1601), Jan Kepler, weliký mathematik, Jan Jessenius (nar. 1566 utracen 1620) lékař, který poprwé pýtwu (anatomii) w Karolíně učil. Rudolf, weliký milowník a znatel přírodního umění, měl okolo sebe wždy některé zpytatele přírody, zwláště alchymiky a kamenů znatele. Nejznámější jsau Jakob Typotius, Anzelm z Boodt, Oswald Kroll, Karel Clusius, a Jak. Synapius neb Horčický; tento byl Morawan, ostatní cizozemci. Mezi rozenými Čechy byli mathematikowé: Thaddaeus Hájek z Hájku, Petr Codicill, Markus Bydžowinus, Martin Bachacius. Lékařstwím a zwláště rostlinářstwím zanášeli se tehdáž Adam Zalužanský, Jiří Handschius, Adam Huber, který Mathiolůw bylinář českým jazykem na swětlo wydal. Krištof Quarinus, žiwotní lékař cís. Rudolfa, měl we swém domě akademii lékařskau. Tomáš Jordan z Klausenburku Sedmihradčan, (nar. 1539 † 1585 w Brně). Historie nejwíce česky wzděláwána, toliko Prokop Lupáč latině psal. Latinské básnictwí wždy ještě oblíbeno. Slynuli ním tenkráte Kašpar Kropáč, Karel z Karlsperku, Tomáš Mitis (Tichý?) Jan Chorinus, Jan, Adam a Sofonias Rosacini, Jiří Barthold, Pontan z Breitenberku, probošt kap. († 1616), Anton Brus z Mohelnice arcibiskup, Morawan (nar. 1526 † 1580), Mikuláš Salius Jesuita († 1596), Pawel z Jizbice, Mikul. Pelargus, a j. m. I mezi pěkným pohlawím učenost neřídká byla. Helena z Wakenfelsu a Kateřina Albertinowá známostí

---

*) Pomník jemu učiněný mramorowý w Karolině se nalezající, pochází od Jakuba Palaeologa Řeka z ostrowa Chios, za šlechetné hostinstwí a služby jemu od našeho professora prokázané. W. Rozbor II. část. str. 28.

latinského, řeckého a hebrejského jazyka slynuly. Ewa z Lobkowic swého otce Jiřího weřejně hájila. Elisabeta Westonia (nar. w Angl. 1582 † 1612) latinská básnířka. Karolín tehdy stkwěl se muži učenými a wzdělanými. Nejzwláštnější jsau: Martin Bachaczius (Bacháček), Trojanus Nigellus, Marcus Bydžowinus, Adam Bistricenus, Wácsl. Flawerinus a Šim. Skála. Ti byli učitelé weřejní na akademii, z jichžto školy wyšli napotom učení mužowé Campanus, Troilus, Stránský, Partlic, Basilius, Haberbeschel a j. m. Podobně menší školy netoliko w Praze, ale i w krajích osazeny byly učiteli wýbornými *). Nebylo městečka bez dobře spořádané školy; we wětších městech i wíce škol bylo. W Praze počítalo se jich šestnácte, w Kutné hoře dwě, w Boleslawi dwě. W každé z nich bylo nejméně po dwau, w mnohých po třech, čtyrech, i pěti učitelích, jakož toho počet žáků potřebu činil. W Hradci Králowé jich šest býwalo. Obec učitelům dáwala roční plat, a farář místní strawu. Nikdo k tomu auřadu připauštín nebyl, kdo aspoň bakalářem nestal se w Karolíně, to jest, kdo důkazu swé k tomu schopnosti weřejně newydal. Byli to z wětšího dílu učení lidé, mistři swob. umění, již dříwe swého auřadu spisy wydanými známí. Někteří z nich potom w městech, kdež učíwali, faráři, radními, písaři městskými, nebo měšťany býwali. Odtud pošlo, že za Rudolfa w českých městech snadno bylo nalezti měšťany, kteří Virgilia, Ovidia, Horacia, ano Homera, Anakreona atd. čítali, a sami latinské a řecké básně skládali. Rektor Karolína dosazowal učitele městské, a opět učenějších do Karolína powoláwal za učitele. Zachowány jsau mnohé latinské a řecké básně tehdáž od žáků we školách Launské, Žatecké, Klatowské, Litoměřické, Chrudimské a j. složené a tištěné. Tak spořádanými školami dle jištění Stránského nižádný tenkrát národ w Ewropě honositi se nemohl. Paměti přitom hodno, že to wše zřízeno skrze protestanty o wzdělání lidu pečliwé, a že téměř wšickni učení lidé toho wěku z jejich obce byli. Pěkným umám pod Rudolfem také wěk zlatý nastal. On založil w Čechách jednu z nejlepších tehdáž sbírek obrazních, do níž obrazy nejslawnějších mistrů z Italie a odjinud skupowal. Na dwoře jeho králowsky chowáni byli maléři: Bartoloměj Spranger, Jan Achenský, Jos. Heinz, Roland Savery, Jiří Hufnagel a j. Jiljí Sadeler, z nejlepších tehdáž rytců w mědi Rudolfem do Prahy powolán. Mezi obrazníky a kamenníky byl Jan du Mont nejwýbornější. Císař měl weliký poklad drahých kamenů, a protož chowal weliký počet kamenořezců wšeliká umělá díla z nich hotowících. Mezi knihtiskaři Pawel Sessius na žádost swau od akademie dostal powolení psáti se akademickým typografem 1618, 16. Jan.

III.

§. 23. *J a z y k.*

a) Jazyka staw. (1526—1620).

Tento wěk obyčejně zlatý wěk jazyka i literatury české se nazýwá. Jazyk český zajisté toho času, ačkoli wší zádawy a nátisku rozličného cele prost nebyl **), na nej-

---

*) W. Paměti o školách českých z rektorských let M. Martina Bacháčka (1598—1612) od Tomka Čas. mus. 1845. str. 370.

**) Nátisk ten dál se od cizozemštiny po utišení domácích půtek znowa se zmáhající, a od latiny za ' lawní nástroj wzdělání a učenosti wždy ještě powažowané. Uwedeme jediný příklad. Matthaeus Collinus, weřejný učitel, měl také saukromnau školu dwau tříd [classis suprema a classis Donatistarum], o niehž zpráwu tiskem wydal: Liber de educatione puerorum 1550. Mezi jinými zákony jejími tyto klade: Čechům jazyk český, Němcům německý owšem hned zapowídáme. Dopauští se wšak pro naučení jiných aneb sebe samého promluwiti něco Němci německy s Čechem, a zase

wyšší stupeň wnitřního zdokonalení swého wystaupil, a oné spůsoby nabyl, která posawad w písmě co prawidlo se zachowáwá. Skrze rozšířené tiskařstwí pricházeli nyní spisowé domácí i cizí u wětší a obecnější známost. Národ ke čtení a myšlení probuzen a jako powolán. Čeští páni, paní a šlechtičny česky čítali i psali. U wšech auřadů jednalo se jazykem českým, ano zřízením zemským od l. 1530 A. VI. opět ustanoweno: „Co se dotýče cizozemców, kteříž k koruně nepřislušejí, aby wšickni před saudem zemským českým jazykem swé pře wedli sami skrze se, neb kohož sobě zjednati mohau.“ Též od r. 1550 C. IX. poručeno. Čechowé českých jmen rádi užíwali. Matauš Kolinský od Ferd. I do stawu pro swá umění powýšen, od místa narození pána z Hodějowa, nazwal se z Choteřiny. „Já jsem snadno, dí on, mohl z německých jmen Dorf, Berg, Stein atd. sobě dáti, ale já jsem Čech, a na tom dosti mám.“ Čeští bratří u prostřed wichřice, jim od strany pod jednau a pod obojí wzbuzowané, wznikali, o krok dále než Luter směl, pokročíce. I Luter našel překladače, čtenáře a milowníky. Roku 1539 strana pod obojí zawedla censuru na knihy bohoslowné (w. §. 22); pročež od r. 1540 wycházely w Normberce rozličné knihy. Ferd. I. sice zamezowal rozšíření Luterowa i Kalwínowa učení, jak přehlížením kněh tak wyhoštěním Pikardů, uwedením Jesuitů (1555), obnowením Pražského arcibiskupstwí, a zwláště obdrženým a wůbec prohlášeným (1564) dowolením kalicha i katolíkům: předce wšak dowolil Erasmowy spisy, jehož Paraphrasis Mathaei Ferdinandowi připsána jest. Jan baron z Hasenburku, pán na Budyni, byl učitelem českého jazyka u arciwéwod, synů JM. Ferdinanda I, jakž to widěti z latinské smlauwy mezi ním a Janem Daubrawiem r. 1541 psané, a 1546 od Ferd. I potwrzené. Dříwe již (1532) ten auřad zastáwal Sigm. Held z Kement. Pro nedostatek kněží katolických, zwláště klášterních, bráno mnoho cizích, česky neumějících. Uwedení Jesuité na radu probošta kap. Pražské Jindřicha Piška, jinak Scribonia z Horšowa, býwalého učitele arciwéwody Karla, poněwadžby bez umění češtiny ničeho nepořídili, přijali do řádu české mládence: Baltazara Hostaunského, Ondřeje Pěšína, Wácslawa Sturma a j., kteréž poslali do Římské kolleje. Sturm přišed poprwé z Říma (1558) byl téměř zapomněl česky, a přiučowati se musil. (Schmiedl w hist. S. J. P. I. 2. 19.) Balthazar Pfarrkirchen, Němec z Bawor, tak pilně o češtinu se přičinil, že již 24 Března 1560 zpowěd česky slyšel. To pohnulo rektora s bratry swými, že na znamení zwonečkem dané denně hodinu w českém jazyku se cwičili. (Linguae bohemicae studium ad campanae pulsum multis annis duravit. Schmiedl ib. L. 3. N. 1627.) Mistr Gall, professor w Karolíně, ačkoli Husita, Jesuitům knihy a zejména Janu Palanci directorium do češtiny překládal. Odtud pošlo, že i Jesuité toho wěku dobře česky psali, jako Ondř. Modestinus († 1601), Balt. Hostaunský († 1600), Jakob Colens († 1623), Šeb. Scipio (Berlička † 1611), Jak. Beskowský († 1624). Po Sturmowi (1563), kterýž prwní s Pikardy se potýkal, mezi Jesuity česky kázal *P. Wolfgang* rozený Čech z Teyna a kazatel u sw. Jakuba. U sw. Klimenta míwali české kázaní od poledne, kteréž pro nedostatek posluchačů (1567) přestalo, zato jinde troje kázaní uwedli, a sice u sw. Jakuba skrze Wolfganga, kterýž i w Staré Boleslawi a w Brandeyse kázáwal, skrze M. Alexandra Voyta u sw. Benedikta na Hradčanech a u křižowníků na Starém městě. P. Michal Tolmaier, rozený Slowan, českému nářečí se naučil, tak že s pochwalau kázal. Později znamenitý řečník Jesuita Jan Suchý u sw.

Čechu česky s Němcem. Při stole Čechowé latině, Němci česky toliko ať mluwí, jestli žeby co chtěli. Každému, kdoby swého přirozeného jazyka užíwal, ať se dá *wosel*, od kteréhož menší metlau, wětší pak penízem se wyplatí. — [Jest to tedy staré školní prawidlo mládež signo locutionis od přirozeného jazyka odstrašowati.]

Salvatora první od r. 1602 po 16 let slowo boží hlásal s welikau pochwalau. O božím těle Jesuité w Čechách i w Morawě na lešení české werše říkati dáwali. W Olomauci Baltasar Hostaunský (1568) poprwé co kazatel wystaupil, ale že český a polský dialekt příliš míchal, (bylť sice Čech, ale w kollejích polských Brunsberku a Pultawě žiw), strhl se smích mezi posluchači, tak že kázání přestati musel. Ale w r. 1570 w kapitolním tu kostele již řádně česky kázali. Biskup Wilhelm Prusinowský z Wickowa, zakladatel kolleje Jesuitské w Olomauci, skrze Jesuity mnohé české a německé knihy mezi lid zdarma rozdal; naproti tomu mnoho kacířských knih w Kroměříži (1571) wzíti kázal, podaw 30 dukátů náhrady, Olomaucké Jesuitské bibliothece darowal. Braní kacířských knih w Čechách a Morawě počalo hned s uwedením Jesuitů. Nástupce biskupa Wilhelma Jan Grodecius (1573) naložil sto tolarů na auroky, za něž katolické knihy kupowány a lidu rozdáwány. Maximilian, jemuž Melantrich biblí trojí (1549, 1556, 1570) připsal, powolil (1567) wšeobecnau swobodu w náboženstwí, potwrdil (1575) austně českau konfessí třem stawům pod obojí, jemu podanau. Pod panowáním krále Rudolfa (1577—1612) český jazyk nejwíce se wzděláwal, tak že spisowatelé toho wěku s strany řeči až posud za klassické se powažují. K jeho trůnu spisowatelé čeští, kterých přes pul druhého sta se počítalo, s knihami dawem se hrnuli. Melantrich jemu připsal biblí (1577), Mataუš Benešowský grammatiku, děláje mu naději, že skrze český jazyk swé panowání nad mnohými Slowany rozšířiti může. Největší zásluhy o wzdělání jazyka českého tu dobu měli: Weleslawína, Tad. Hájek, Adam Huber, Lomnický, korunowaný Rudolfem básnír český, a j. Čeští páni i paní skládali písně pobožné, z nichž některé nám se dostaly, jako w kancionálu Lipském od r. 1737 třidcátá čtwrtá píseň od Karla z Žerotína, 729tá od Bohunky z Pernšteina. Páni, rytíři, do stawu powýšení měšťané rozšiřowali a psali knihy, jako: Wratislaw z Mitrowic, Kr. Harant z Polžic, W. z Budowa a j. W žádném wěku tolik wýborných a nákladných knih českých newyšlo, jako w tomto. To byli, ať tak dím, archowí časowé. W archowém formátu wydána biblí Melantrichowa, Weleslawínůw kalendář historický (1590) Diadochos Paprockého (1602), politia historica Welesl. (1584 a 1606), Mathiolůw bylinář (1596). Od kteréž doby žádná tak weliká kniha newyšla až na Beckowského historii (1700). Řečnictwí při sněmích a saudech jak w Čechách, tak w Morawě kwětlo. W Morawě slynuli jím Karel z Žerotína, Arkleb z Boskowic, Wácslaw z Ludenic, Jetřich z Kunowic, Wácslaw z Boskowic, Ctibor z Cimburka, Wilém z Pernšteina a j. A wšak i tato nejpěknější jazyku českého doba bez nesnází nestála. Wlastně jen srdnatější wlastenci ujímali se mateřštiny a potřeby lidu obecného, wydáwajíce spisy nejwíce prostonárodné, a bez kterých konawému žiwotu ostati trudno. Na wysokých školách wždy předce latina panowala, o wěcech učených latině psáno, ano i básnictwí, kterým jazyk nejwíce se wzděláwá, w latině zdařileji kwetlo. Učení ti latinníci češtinau, kteréž neznali, pohrdali, a ji k wyššímu umění za neschopnau drželi; (non enim cum illis sentio, qui eam ut barbaram calumniantur: ut inopem et tenuem in angustos fines includunt: ut ineptam et ad res explicandas haud idoneam contemtim negligunt. Wel. ded. Sylvae.) Oni dosti na tom měli, že Homéru swému rozuměli, jejž i z nejnižších auředníků a písařů mnohý w kapse nosiwal; o přeložení jeho nikdo se nezasadil. Na kterauž nedbalost Weleslawína tauží, dále takto píše: in qua (lingua) ornanda, perpolienda, augenda et propaganda si nos Bohemi, vel Germanorum vicinorum et civium nostrorum exemplo studia veterum Graecorum et Latinorum imitaremur, jam dudum commigrasset ad nos et in civitatem nostram transiisset omnis sapientia graeca et latina. Loqueretur nobiscum materna nostra lingua Plato, philosophorum deus, disputaret de natura, moribus et artibus doctissimus Aristoteles etc. Sed contrarium fieri videmus: fatone an incuria nostra, non difficile

fuerit divinare etc. S druhé strany němčina opět zmáhala se tak, že některým wždy časem zákony weřejnými ji obmezowati potřeba bylo. Památný jest list Karla Žerotína od 16 Pros. 1610 k magistrátu Olomauckému, kterýmž rady napomíná, aby mu budaucně česky, nepak německy, jakž učinili, psáwali, ano láska k wlasti zawazuje ho netrpěti žádných škodliwých nowot (w. Slowesnost 1846). Zwláště pak náleží semto sněm r. 1615 u přítomnosti Matiáše držaný (w. Hlasat. I. str. 28—36), jehož smysl tento: „Při mnohých nynějších obywatelích králowstwí tohoto, nemůže se než tupiti, že se na uwedení sem do tohoto králowstwí wšelijakých cizích jazykůw a národůw wydáwají. — Na oko se spatřuje, že wždy wíce a wíce sem do země cizozemců přibýwá, kteříž se zde osazují, swé žiwnosti, obchody a handle wedau, welikých statků docházejí, na auřady ty i jiné obzwláštně w městech, w městečkách do raddy mnozí, neuměje tří slow českých, stranám česky swé wěci přednášejícím nerozumějící dosazeni býwají, ano i w mnohých místech tohoto králowstwí před saudy, a w místech radních jazyky cizími se mluwí a pře wedau. Ano i na nejedněch kollaturách stawůw králowstwí tohoto, k kterýmž však lidé poddaní osadní wětším dílem mimo jazyk český jiného žádného neumějící náležejí, kněží cizozemci, jazyka českého neužíwající, se dosazují a chowají. — Odkudž zřejmé jest, že Čechůw ubýwati, a cizozemců do králowstwí českého zhusta přibýwati musí. Protož poručeno, aby cizozemci swé děti hned z mladosti českému jazyku učiti dáwali, aby dědicům, kteřížby jazykem českým dobře mluwiti uměli, po smrti rodičů swých statky pozemské zůstáwaly, jiní pak, kteříby česky neuměli, na penězích neb jináč díly swé přijímali; cizozemci aby nedříwe w králowstwí to přijímáni byli, než ažby česky uměli, a jejich děti aby do třetího kolena nižádných auřadů nezastáwaly; při saudech wyšších i nižších ne jinak než česky aby mluweno bylo, do českých kostelů kněží a kazatelowé česky neumějící aby uwozowáni nebyli, a kde dosazeni, aby wybyti byli. A jakož jistá zpráwa se činí, žeby některé osoby z stawůw i také lidu obecného mezi sebau se zawázali, aby při shledání jich společném žádný jazykem českým nemluwili, což na weliké zlehčení a potupu jazyka našeho českého se wztahuje, protož jsau se o to tak snesli, kdožby koliw ten a takowý byl, jsa obywatel tohoto králowstwí jazykem českým, uměje jej, mluwiti nechtěl, a jiné též od mluwení českého odwozowal, aby w zemi trpín nebyl, nébrž wen ze země se wystěhowati powinen byl. Posléz Němcům zakázáno w Praze neb jinde w králowstwí českém *obcí německau* (w. Rul. kalen. 2. str. 16.) se jmenowati.“ Nebyl zajisté jazyk ten bez welikého dawu, kterýž tak násilně hájiti se musil. A však i toho násilného prostředku owoce napotomními bauřemi zmařeno jest.

b) Jazyka proměny.

Čeština toho wěku jak we složených, tak přeložených knihách dokonalejší wůbec jest, hladší i hojnější. Důkaz toho jest přeložení Aeneáše Sylvia od r. 1510, jež Weleslawína r. 1585, aby se sauwěkým jeho líbilo, oprawiti musil. Srownámeli Karyonowu kroniku od l. 1541 a 1584, pak kancionály českých bratří od r. 1541, 1561, 1618, tudíž rozdíl jazyku s strany ohebnosti a hladkosti na jewě widíme. Zwláště w hlawním městě žijících spisowatelů sloh předčí plynností a přiměřeností slow nad starší překládání na slowa se wázající. Toho příklady widěti w biblí Benátské (1506) na proti Pražské (1488). Weleslawína o českém jazyku toto prawí: Lingua bohemica, ut nunc excultam habemus, elegans est, copiosa est, suavis est, gravis est, grandis est, et ad omnium materiarum cum in theologia tum in philosophia expositionem aptissima et accomodatissima. (Wel. Sylvae ded.) Tato dokonalost jazyka našeho ne na prosto, ale potažně, wíc co do formy, než co do materie wzata býti musí, ne jakoby onen stupeň

její již nepřekročitedlný byl, tak aby nám nic jiného nezbýwalo, než spisowatelům onoho wěku podobnými neb rownými se státi, anobrž to jen wětší ještě možné dokonalosti počátek byl. kteréžby Čechowé w šťastnějších okolnostech při wzniknutí kritiky pozdější a wzdělání wšelikých umění a wědomostí lidských zajisté byli dokročili. Prosaický sloh prostonárodní, jakýž w historii, w práwích, bohoslowných a jiných lidu obecnému odhodlaných spisech swé místo má, nejwíce wzdělán jest; poetický sloh nejstaršímu, jakowým rkp. Kralodworský se stkwěje, daleko se newyrownáwá, wědecký pak skoro docela zanedbán. Žádná saustawná mathematika, fysika, logika neb metafysika, ba ani jaká jich znamenitá částka nám zůstawena atd. Překládání mnohé z němčiny a latiny i u lepších spisowatelu mnohá cizí slowa a cizí mluwení spůsoby w jazyk uwedlo, z kterých některé na štěstí opět pošly, jiné nyní se wymítají. Sám Weleslawína, nejslawnější mezi spisowateli zlatého wěku, má mluwení spůsoby, jako: s něčím wůkol jíti (womit umgehen); slowa, jako: do *achtu* dáti, fechtmistr, fedruňk a p. *). Hlubší hlasice wyšším cele ustaupily až na dwojhlásku *ay (aj)*, která se nejdéle zachowala, jako: layno, hleday, wyday (1579), ay! strayey, haytman, smayšlel, wčerayšym, gednostayný, nayméně, nayhaušť atd. ačkoli již také často přichází *ey*, jako: dieley, neywietšy, neyprwe (1530), obyčeg, lehčeyšy (r. 1535), vchowegž, degte (1541) wydeyte (1579) deyžť (1595) wydegte (1613). Předdechowé *w* wyskytá se též, jako: wotazka, woteymi (odejmi) atd. dadj místo *dají* (1530). Zawřené *v* na počátku slowa wůbec panuje, k. p. vmenšeno (1530), vzké (1592). *Th* za *t* posud někdy, jako: leth (1530), pokuthu (1538). Prodlaužené: ničemémuž (ničemuž) má Augusta (1543). Dobropísemnost toho wěku ustanowila se w té míře, w jakéž až posud nejwíce průchod má. Z ní děkujeme Petru Gzelu a Beneši Optátu, kteří we swé mluwnici a knížce Isagogicon (1535) nazwané poprwé ji nawrhli. Přijata jest od Bratří w Kralické biblí a od jiných zde onde, ač ne ode wšech, jakž to s každau sebe lepší nowotau býwá. Od té doby šetřeno rozdílu mezi měkkými a twrdými, krátkými a dlauhými hlasicemi; od té i doby přichází *ů* a *au*, jako: bůh, aumysl (1536); Hájek chybně *ú* jako: prowazcú, píše. Dříwe a u jiných i později nestále psáno: zemi (acc.) temnostij, tmy byli (1529) rozlyčžne, milych (mjljch) (1530) přietel, wiece (1536), ciesař, wědí (1543), zwláště po *č, ž, ř, ſſ*, jako: včynil, vžitečná, stwořyl, menſſý (1529); prázdná, přátelee, dobré, druhý, nadewšý zemij (1529), te giste, každy, kazdý, kazdey, znamenitych, znamenitým,

---

*) Jiří Streye Zábřežský w knize posud netištěné: Zpráwy a wyswětlení artikulůw křesťanského učení od r. 1595 (W. Now. Kwětu 1840 str. 85) tauže na Morawany, píše toto: „S strany češtiny mi beze wší chlauby wyznati sluší, že jsem šetřil, pokud nejwíce možné, jedno wlastnosti a přesnosti jazyka našeho, abych ho žádnými latinismy, germanismy ani jinými exotismy a barbarismy, totiž cizích národu a jazyků slowy nenaprzňowal a jich neužíwal leč práwě a mocně do obce našeho jazyka zwykem uwedených a přijatých. Nebo sic w té částce náš český Priscianus weliké až do umdlení násilé a bezprawí trpí od mnohých nynějšího času, zwlášť dwořáků, kteříž procediwše poněkud syrowátkau cizích jazykuw zuby, swému pak domácímu se práwě nenaučiwše, i pletau z autku swého i z cizích jazyků složeného welmi krásnau (jakž se jim zdá) rohož, tak že naposledy newim, jaká směsice řeči z toho powstane. Jichž také snažně následují, anobrž nepředcházejíli wůbec školometowé, majíce býti jiných swětlo, wůdce a strážce, jakož jiných wěcí chwalitebných, tak i čistoty řeči wlastního swého přirozeného jazyka aspoň Donáty a grammatiky, zwlášť in generibus et numeris, ať o jiných wlastnostech naší české řeči mlčím, následujíce: než děje se wše na opak; těch wěcí, prawím, pozor jsem měl, abych užíwal slow obyčejných, zwyklých, u Čechu schwálených. Druhé šetřil jsem též, abych jakož pramenůw... milosti tak ani spusobů mluwení werštatního, pastewčího nebo krčmářského nenásledowal, ale abych mluwil uctiwě, wážně, užíwaje takowých slow, kteráž i bázeň boží i dobré mrawy wzdělawají atd.

má, ruký (gen.), tolýko, tehož, vtrácel, přátelee (1530), buoh, bůh, wuočy (1543). Měkké *ď* a *ť* znamenáno již 1529, jako: buď, ať. Wedlé *ř* zachowalo se ještě starší *rz*; německé *tz* místo *c* a *č* wlaudilo se též do tiskáren, k. p. mintze, tzasto (1530) kdež wšak také stojí: wěcz, mocz, magijcych, zatykacy, zatčenij, počžet, atd. Ještě Hájek píše: prowazetz, ač také: chcefs, čžefky. U Augusty (1543) *c*, *č*, *ſ*, *ſſ*, *z*, *ž*, již dobře ustanoweno. [1])

IV.

§. 24. *Literatura.*

Literatura toho wěku *zlatým* nazwaného, jak množstwím knih tak obsahem jich a zwláště čistotau a správností řeči nad předešlé wyniká. Chtějíce Čechowé užiti i cizího umění owoce, pilně se přičiňowali o překládání lat. a německých knih do swého jazyka, kterých wšak že mnoho bylo, brzo wíce přeložených než půwodních spisů dostali. K půwodním spisowatelům toho wěku náležejí: Konáč, Kuthén, Brykcí, Sixt z Ottersdorfu, Hájek z Libočan, J. Augusta, Lomnický, Streyc, Weleslawína a j. K překladatelům lepším: Straněnský (kterýž i skladatel jest), Worličný, Th. Hájek, Rešel, Plácel, Huber, Kocýn, Günterod, Berlička (Scipio). Znamenitě prawí Sixt z Ottersdorfu

---

1) UKÁZKY PRAWOPISU.

1. Když dwa člowieky neb wijce, uďelali komu pych, a žeby toliko geden byl winijn nebo pohnán, Bude puhon zdwižen.
Nálezy 1536.

2. Kdožby pod Puohonem, neb obeslánjm na koho půtku včinil, a geg bil, aneb bjti chtěl, a z této wýtržnosti muože každý, skrze wzneſſenij žalowati a winiti před tijm Saudem, od kteréhožby Saudu ten Půhon neb obeslánij wyſſlo. *Práwa a zřízení zemská 1549.*

3. Takto magj přisahati k Swědomj Páni a Wládyky, kteřj w Saudu Zemském, y také w Dwořském a komornjm sedagj, kdyzby se Cti, a Hrdla, neb Gruntůw dotýkalo. Neyprwé se má každý Twářj obrátiti proti Wýchodu Slunce, a na Hlawě nic nemá mjti atd.
Práwa a Zřízení zemská 1564.

4. Nezrodili gſme ſe ſami pro ſebe toliko: ale wygitij naſſeho na Swět, některey dijl žádagij náſſy Přátelé, některey pak naſſe Wlast atd.
Titular 1572.

5. Léta 1117 okolo neſſporu weliké země třesenij w Čzechách a we Wlaſſých se zbauřilo, gemuž podobné nikdá ſlýcháno nebylo, mnohá ſtawenij zbořilo, mijſty y Měſta zpodwracelo, a množſtwij Lidij zařijtilo.
Welesl. kal. hist. 1578.

6. Ženy lhostegné wstaňte, slyſſte hlas můg: dcery bezpečně sobě počjnagjcý, wſſima pozorůgte řeči mé. Za mnohé dny a léta wichrowány budete, o wy w bezpečnosti bydljcý: nebo přestane winobranj, a klizenj vrod nepřigde.
Biblí (brat.) Díl čtwrtý 1587.

7. Krásný a zpanilý Obličeg, znamenité Zbožj, k tomu těla moc a ſýla, k těm podobné wěcy giné wſſecky, w rychloſti pomjgegj: Ale ſtatečnj myſli činowé, rowně gako Duſſe nesmrtedlné zůstawagj.
Titulář 1589.

8. Měsýce Máge dne 14. Léta dotčeného, w Praze narodil se králi Janowi z Alžběty Syn prworozený, gemuž dáno gméno Wácslaw: Měsýce pak Ržijgna na Křiwoklát wezen, a dán k ostřjhánij Pánu Wylimowi Zagicowi: odtud po několika letech do Prahy přiwezen atd.
Diadochos Bart. Paprockého 1602.

9. A co ste tomu geſſtě neporozuměli, kterak duſſe těch, kteřjž násylně zmordowáni gsau, na swé mordéře, kteřjž se gegich krwj zmazali, welikau hrůzu, strach a lekánj pauſſtěgj atd.
Cyripaedia 1605.

10. Gakby mnoho platili k zachowánj prawého Náboženſtwí Sſkoly a vměnj Liternj, to dobře znal onen chytrý a bezbožný Cýſař Julian, od Wjry křeſtianſké poběhlec, kterýž proto Sſkoly křeſtianům zawřel atd.
Žalanský o Poſluchačích s. Ew. 1613.

w předmluwě na žiwot P. N. J. K. „že za jeho wěku (1547) každý tlačiti dáwá, co mu do hlawy přijde, buď to sebe chatrnější. Prosí tedy wlastencůw, aby raději dobré staré knihy wedlé jeho příkladu w český jazyk uwáděli.“ Jazykozpytné umění wztahowalo se sice ještě wíce na latinu, ku kteréž Collina, Donata, Alwara, Melanchtona, nejlepších tenkrát wůdců užíwali, a z části na němčinu, kteréž také wedlé latiny we školách místo dáwáno, ale již i také na češtinu samotnau snažením Petra Gzela a Beneše Optata (1533) dobropísemnosti oprawitelů, Matauše Benešowského (1577) prwního o slowozpytu českém spisowatele, wýborného Blahoslawa († 1571) a Wawřince z Nudožer (1603) posledního a nejlepšího té periody grammatika. K srownání spůsobů mluwení českých a latinských slaužily mládeži sbírky jich z Terencia, Plauta a z listůw Ciceronowých učiněné. Mezi wšemi národy slowanskými Čechowé prwní jsau, kteří sebrání důwtipných připowídek aneb přísloví na swětlo wydali (Jakuba Srnce). Slowníky menší i wětší hned podlé abecedy, hned podlé předmětu, nejwíce pro školní mládež spořádané, ode dwau až do sedmi jazyků (Lodereker) zaujímající, jsau wýborný základ k auplnému národnímu slowáři. Wácslaw Dasypus neb Dasypodius prwní sepsal českolatinský slowník. Weleslawína a Rešel zde wynikají. Cena básnictwí nezwýšila se mnoho nad předešlý wěk a wůbec menší byla než prostomluwy (prosy). Nedostáwalo se sice náwodu k weršowání dokonalejšímu, ano již Blahoslaw (1560) theorii zpěwu a prosodiky na času založené wystawil, a w tom Benedikta z Nudožer (Gram. 1603) následowníka měl, jehož písně, 10 žalmů (1606) Wácslaw Kleych w předmluwě na swůj kancional (1727) chwálí, že řeč jejich k melodii jest přiměřena, tak že, kde se nota dlauží, tam i syllaba dlauhá jest. Jan Táborský na orloj radnice Staroměstské pět strof sapphických složil (1570) a Matauš Benešowský w grammatice swé (1577) 8 žalmů hexametrem a pentametrem přeložil. A wšak ostatní část, mající od r. 1614 již i malý rýmowník, wždy ještě jen rýmu a pauhého počtu syllab we werších hleděla, ani rhythmu, ani jazyku básnířského starodáwních časů nedosáhši, ač mnohým, n. p. Lomnickému lehkost a plynnost slohu odepříti se nemůže. Zwláště mezi duchowními písněmi některé, k. p. Streycowy, Zámrského a j. silau básnickau předčí, ano wůbec tento wěk na zpěwy duchowní ewangelíků, katolíků i bratří welmi bohat jest, čehož příčinu w obyčeji a dawu onoho wěku hledati. Kancionály netoliko tištěné, ale zwláště rukopisné welmi nákladné z toho wěku některé se posud chowají n. p. w bibl. Pražské, w Museum, w Králowé Hradci, Teplici a jinde. Swětských písní nic než některé počátky, historických wíce, mrawného wšak a naučného obsahu básní nejwíce se zachowalo: Dramatické hry některé sice weselé, a wšak nejwíce nábožné předměty wystawující od studujících obau universit téměř každoročně, ač nejwíc latinsky, prowozowány býwaly. Českým jazykem dán w r. 1567 u Jesuitů: Sw. Wácslaw s welikau pochwalau (w. Kwěty 1844. č. 20). R. 1582 we středu den sw. Bartoloměje o poswěcení chrámu w Soběslawi recitowána byla Comoedia o Zuzaně, w hradě, při kteréž byl rytíř Jiřík Wchynský se swau mnohau čeládkau s ženskými a mnoho jiného lidu přespolního. [W. Č. Wčela 1845, str. 374.] České též byly: Wzkříšení Páně (1582), přewrácení Sodomy a Gomorry (1586) atd. Satyra téměř jen w cizí *chlaubě podagry* (1597) nás došla. Zábawných spisů nowých nedostatek, tím wětší hojnost wážnějších. Ze starých klassiků Římských a řeckých přeloženy některé prosaické mrawné a historické spisy z Plutarcha, Aristotela, Flavia, Xenophonta, Seneky a j. Historie swé pole welmi rozšířila, netoliko o wlasti, ale i o jiných blízkých i dalekých, spoluwěkých i předwěkých národech, w politickém i církewním okrsku jednajíc, a wztahujíc se na místopisy některé, řády mnišské, a na žiwotopisy památných osob, až i na příhody lidské wůbec a na umění. Weleslawína a Paprocký welikau pilnost zde wynaložili. Kuthén

první českau historii w letočetný pořádek uwedl. Hájek první obšírnau kroniku českau sepsal, která ač w mnohém ohledu nedokonalá, posud lepší sebe w celosti nenalezla. Přídawky k té kronice dílem lat. dílem česky psal p. z Hodějowa, kterýž měl 28 kněh rkp. obsahujících z částky jeho wlastní, z částky jiné spisy historické, ježto dědicowé jeho podlé zpráwy Crugerowy a Balbinowy do Hollandu zanesli! — Sixt z Ottersdorfu sepsal památné děje l. 1547. Bohuslaw Bílejowský historii církewní wyhotowil, Kocín a Plácel o cizozemských dějích psali. Podobně široko zasáhala známost země. Münsterowa Cosmographia, ne pauhé přeložení, wzdělatele swého zdrawí stála. W. Lebeda první zeměpis králowstwí českého (1610) wydal. Wratislaw z Mitrowic, Harant z Polžic, Prefát z Wlkánowa a jiní Čechy se zeměmi wýchodními, jež sami nawštíwili, seznámili. Rodopisy některé w rkp. posud zachowány jsau; k jiným zásoba nalézá se porůznu we spisech Paprockého, w kronice Hájkowě a Beckowského, w Cosmologii a w Kalendáři i polit. historii Weleslawíny atd. Ještě i w této době toliko zwláštní příběhy, a ty jen wojenské do swých nowinářských listů knětiskaři kladli, a nikoliw se ani na měsíce, ani na léta newázali, nýbrž jak se co paměti hodného přihodilo, hned swým krajanům do rukau podáwali. Zwláštní a nějaký příběh buď w mědi a nebo w dřewě wyrýti dali a na welikém archowním listu wytlačený a barwami okrášlený na swětlo wydáwali, jako n. p. Petra Codicilla wyšetřená a ohledaná kometa r. 1577. Zpráwa o kometě, o moru w r. 1581. O utonutí w řece Moldawě nešťastných lidí atd. W r. 1597 cís. Rudolf II pořádné měsíčné nowiny, kteréžby příhody celého měsíce w sobě zawíraly, wydáwati poručil, a jistým tiskařům swob. listu na to propůjčil. Dle toho Dan. Sedlčanský po prwé řádné nowiny celého měsíce Září roku 1587 wydal. „Tak (dí on na Iní straně) jakž jest podlé jisté wůle J. M. C. a Oswíc. knížete a P. Zbynka, arcib. Pražského nařízeno, aby jistí Impressoři pořádně spolu každý měsíc, a ne po různu imprimowali.“ Po něm též Jiří Jak. Dačický r. 1598 učinil, sebraw nowiny o zběhlých tehdy wálečných příhodách. A wšak od jiných po různu nowiny wydáwati nepřestáno. Zwláště o jich wydáwání starali se Sam. Ad. z Weleslawína (1618—20) Dan. K. z Karlsberku (téhož roku.) Filosofie česká wždy ještě bez saustawných náwodů nosila se po cestě žiwota, wyučujíc mrawům, spráwě obecné, wěhlasnosti čili opatrnosti dworské, powinnostem rodičů a dítek obapolným, ano což k podiwu na ten wěk, i člowěkoslowí (w spisu Wolkenberského). Počitářstwí i nějaká stránka měřictwí již wzdělawatele nalezly; hwězdářstwí kalendářem sice oprawenym (1583) i w Čechách postaupilo, ale z mystického kalu, hadactwí, powěr a pranostik wyplésti se nemohlo. Táž wada wíce méně překážela zpytowání přírody. Ještě wždy o kameni mudrcůw a zlata dělání sněno. Užitečnější byl zřetel obrácený na hojitelné, přirozené i pálené wody, a na hospodářstwí polní, i piwowárstwí. Lékařstwí nalezlo pomůcku w bylináři Mathiolowě skrze Thadeáše Hájka přeloženém. O zachowání zdrawí dwa spisy, Koppa i Rancowia přeloženy; o porodnictwí (babictwí) některé spisy wydány. Práwní knihy české, morawské i slezské w auplnosti tištěné, zawírají zřízení zemské, práwa městská, manská, mincowní, horní, wýsady, sněmy jak české tak morawské; o kancelařstwí českém mimo listy a písma rozličná zwláště wyučují titulářowé toho wěku wydáwaní. — Čtení a wzděláwání písma sw. wždy pokračowalo, netoliko u bratří, kteříž Kralickau biblí (1579—1593) nesmrtedlnau památku zůstawili, ale i u kališníků a katolíků, majících několikero wydání písma sw. obojího zákona, ano i pořádek a summu písem sw. we zwláštních spisech, mimo mnohé části (k. p. Syracha) na mnoze o sobě tištěné. Záhubná polemika o náboženstwí wždy ještě hojné plody wynášela; katolíci, kališníci, luterani, bratří tu hned wyznání swé wíry králům podáwali, tu hned jedni proti druhým polem táhli, swaříce se o tělo a krew Kr. P. w

swátosti oltářní, o podáwání též swátosti dítkám, o církwi, o bezženstwí kněžském atd. Naproti tomu i pastěřské, wýkladné a mrawné bohoslowí wyučowáním o služebnostech církewních, wyswětlowáním mnohých částek písma sw. obojího zákona, we zwláštních wýkladech, postillách a kázaních lid wzdělávalo, slohem práwě řečnickým a jazykem čistým, o čemž se přeswědčiti snadno nahlédnaucímu w postillu Baworowského, Zámrského a j. Též některá kázaní pohřební jak pro sloh, tak pro historický ohled důležitá nás došla. Mezi sw. Otci Isidor, Zlatoustý, Cyprian, Ignatius, Řehoř weliký a j. zwláště pak sw. Augustin Čechy skrze tlumače wzdělávali u wíře a w mrawích. Konečně ke wzbuzení a cwičení pobožnosti netoliko legendy a passionaly ale i mnohé křesťanské mrawné a modlitebné spisy slaužily.

V.

Spisowé oddělení čtwrtého.

A. SLOWESNOST.

a) Jazyk.

1. Slabikář.

1. *Slabikář český* a jiní křesťanského náboženstwí počátkowé, kterýmžto wěcem dítky křesťanské hned z mladosti učeny býti mají; w Prostějowě skrze Jana Günthera 1547 w 8. men. Opět w Praze u Matěje Pardubského w 8. (okol. 1613) w Litomyšli 1728, w 8. s weršiky: „Milý žáčku, uč se rád, budeš míti peněz káď“

2. *Syllabikář*, abeceda figurní neb obrazní 1567 w 8.

3. *Sententiae Salomonis* generaliores de bonis moribus etc. Propowědění Šalomúnowa hlawnější o dobrých mrawích, wybrána z knih příslowí, a předznamenána titulemi, a aby prospíwali mnozí w dobrém umění, wydané skrz Wácslawa Posthuma Bydžowského. (Na konci). Wytištěno w St. m. Pražském u Jiřího Dačického atd. 1570 w 8. listů 39.

Jest to knížka pro dítky, obsahující slabikář, k němuž připojeny jsau wýtahy z příslowí Šalomaunowých latinsky a česky.

2. Dobropísemnost.

4. *Isagogicon*, jenž jest uwedení každému počínajícímu se učiti psáti. Wytištěno skrze Pytlíka z Dwořišť, a dokonáno w Náměšti l. P. 1535, w 8. W Prostějowě u J. Günthera 1548, w 8. 76 listů pod tit. knížky početní na rozličné kaupě w nowě wyt. Přitom kterak jeden každý mírně čísti a psáti učiti má. W Praze u Dačického 1589, w 8. Jest to dobropísemnost, spojená s uwedením k početnímu umění od **BEN. OPTÁTA** a **PETRA GZELA.**

3. Mluwnice.

α) české řeči.

5. *Česká Grammatika* sedmerau stránku w sobě obsahující. W Náměšti 1533, w 8. Potom w Praze wydána od Wácsl. Philomatesa u Jana Dačického 1588, od Jiř. Plachého tamže u Šim. Lewy. 1643, w 8.

Skladatelé jsau: BENEŠ OPTÁT a PETR GZEL. Oni spojiwše úsilí swé w preložení now. zákona (w Náměšti 1533.), první prawidelný způsob psaní ustanowili. W částce, kterauž etymologii nazwali, přednášejí skladnu (syntax) wšech částek řeči, a ukazují w mnohých příkladech prawé a neprawé spojení. O skloňowání jmen a časowání slowes, o pohlawí jmen a jiných částkách nejednali, neb se jim to pro rozené Čechy nepotřebné zdálo.

6. **ŠIMONA HÁJKA** Tabula de proprietate participiorum et eorum discrimine juxta genera, numeros et tempora. 1547.

7. **JAN BLAHOSLAW** sepsal *grammatiku* českau, která sice nikdy tištěna nebyla, ale we školách bratrských se přednášela.

8. *Nicolai (Georgii)* Grammatica bohemica (cum cantibus sacris legibus et civitate morum bohemice, latine et germanice) Pragae Joan. Gitčínský 1569, w 8. (Cerroni).

9. *Grammatica Bohemica* etc. Grammatika česká milowníkům téhož jazyka welmi užitečná, od kněze **MATAUŠE BENEŠOWSKÉHO**, w Praze u Jiříka Dačického 1577, w 8.

To jest prwní pořádná, ač jen skloňowání jmen a slowes obsahující grammatika, kterau spisowatel připsal králi Rudolfowi II, čině mu w přípisu latinském naději, že pomocí českého jazyka nad welikým slowanským národem buď on neb některý z bratrůw jeho bude panowati moci.

10. *Grammaticae Bohemicae* ad leges naturalis methodi conformatae et notis numerisque illustratae ac distinctae, libri duo, Auctore Laurentio **NUDOZERINO**. Pragae 1603, w 8.

Jedna z nejlepších grammatik až do našich časů wyšlých.

β) Latinské řeči.

11. *Nicol. Perotti Libellus grammatices* cum interpretatione verborum bohemica. Lipsiae 1530. 4. et 1535. ib.

12. Elementa latinae, boemicae ac germanicae linguae. Olomucii 1551 apud Joan. Gunterum.

13. M. MATTHAEI COLLINI a Choterina Grammatica latina cum exemplis et signific. Bohem. Pragae typis Thomae Mitis et Joannis Capri 1564. 8.

Připojena k ní tabula Šim. Hajka (w. num. 6.)

14. *Aelii Donati de octo partibus orationis* methodus quaestionibus puerilibus undique collectis illustrata per Leonhardum Culmannum Crailsheymensem. Pragae apud Georg. Jacobidem Daczicensem 1572, 8. apud Georg. Nigrinum, 1575, 8. apud Melantrich ab Aventino 1568, 1569, 1580. 8.

Drachowský cituje tuto grammatiku jako českau, na str. 132, a z něho Jandyt. Apud Georg. Jac. Daczicensem, 1598, 8. ale jest wlastně latině učící. Pak: Donat exponowaný. — Donati elementa de etymologia partium oratione, cum interpretatione bohemica. Olomucii 1567, konečně tamže excud. Nicol. Hradecký 1638, 8. min.

15. *Principia* s. Rudimenta *Grammaticae* ex Institutionibus *Emanuelis Alvari* e Soc. J. pro usu Tyronum latinitatis excerpta. 1575 (s. l.)

Potom w Brně 1712, 8. Pragae 1724, 8. et 1729, a w Brně 1744 cum editione prima (1575) accurate collata. Posléze Pragae apud S. Clementem. 1752, w 8. Pak Editio nova juxta primam anni 1572 (sic) una cum formis linguae bohemicae, 144 pag. Olomucii typ. Hirnlianae viduae 1764, 8. (u p. Bočka.)

16. We školách pod obojí užíwána byla: *Grammatica Philippo-Ramea.* 8. w. Voigt. Act. Lit. T. 1. 327.

17. *Philippi Melanchtonis Grammatica* latina, accesserunt praeter explicationem quorundam vocabulorum Bohemicam annotationes etc. Pragae typis Georg. Nigrini. 1575, 8. Melantrich 1580.

18. *Elementa declinationum* et *conjugationum* pro classe ultima etc. Pragae typis Schumanianis An. 1616, 8.

Jest dle nawržení *Petra Codicilla* z Tulechowa lat. Grammat. pro poslední třídu s českými a něm. příklady. U ní jest Vocabularium malé.

4) Slowozpyt.

19. Knížka slow českých wyložených, odkud swůj počátek mají. Od kněze Mat. Philonoma atd. 1587, 8.

Jest zkauška slowozpytná MAT. BENEŠOWSKÉHO, na onen čas dosti chwalitebná. Uwodí některá ruská slowce.

20. *W časopisech.* Zdali *Češi* čili *Čechowé?* od r. 1602. Wiz Nowiny při Kwětech 1843 str. 48.

5) Spůsoby mluwení, rozmluwy.

21. *Naučenie krátké obojí řeči,* německé a české, učiti se čísti i mluwiti Čechuom německy, a Němcóm česky. Eyn kurcze Vnderweisung beyder Sprach etc. w Plzni u J. Pekka 1531, w 8. listu 18.

Potom welmi často se tiskla, ano až posud tiskne, jako: 1548 w Prostějowě u Güntera w 8. Pak s titulem: Knížka w českém a něm. jazyku atd. 1567, 1577, 1603 w Praze u děd. Welesl. 1614, w Olomauci u Mik. Hradeckého: 1740 a 1764 w Praze u Jauernicha. Připojena: Zpráwa zwláštnosti některých liter, kterak w obojí řeči úplně wyslowené býti mají. Ein Unterrichtung der Eigenschaft etlicher Buchstaben etc.

22. ONDŘEJE KLATOWSKÉHO knížka w českém a německém jazyku složená, kterakby Čech německy a Němec česky čísti, psáti a mluwiti učiti se měl. W Praze. Netolický, w 8. 1540, 1551; w Holomauci 1564, w Praze 1567, 1577, 1578, 1590, w 8. (u Bartol. Netolického) 1597, 1603, 1631, w Hol. 1614, 1641, w Kutné Hoře 1642, wždy w 8.

Kniha ta sestáwá ze 42 rozmlauwání německých a českých, kterých sedm prwních jedná o wyslowení a skloňowání, ostatních 35 o wšelijakých předmětech.

23. *Dialogi pueriles* etc. Rozmlauwání dětinská obsahující w sobě slowa wěcí domácích obyčejnějších. (Dedic. Vincentius MAKOWINUS Nobil. Henrico, Joanni et Sigismundo Viti Flaviani a Rottendorf filiis, discipulis suis.) Pragae Georg. Nigr. 1579. 8. 6 archů.

24. PAWLA WORLIČNÉHO *Elegantissimae* colloquiorum formulae ex Terentio etc. Spůsoby mluwení z Terencowých komedií k prospěchu mládeže česky a německy wyswětlené; pak prawidla k žiwota nawedení ctnostnému z týchž komedií wytažená, w Prostějowě u J. Günthera 1550 w 8.

25. *Elegantiarum Terentii et Plauti* a G. *Fabricio* collectarum interpretatio bohemica. Pragae 1589, 8. str. 411 mimo dedic. a registř. 12 listů.

Jsau to mluwení spůsobowé, kteréž jistý Fabricius z Chemnic z Plauta a Terencia wybraw, pod jisté nadpisy uwedl, jako: salutandi, adeundi, gratulandi etc. K těm přidáno české wyswětlení od Dan. ADAMA Z WELESLAWÍNA.

26. *Elegantiarum* puerilium ex M. Tullii *Ciceronis* epistolis libri tres Collecti a Georg. *Fabricio* Chem. et nunc demum expositione bohemica illustrati, Pragae typis Melantrich 1581 M. Dan. Ad. a Weleslawina An. 1589 w 8. str. 276 mimo přípis a regist. 16 listů.

6) Přísloví.

27. MATĚJE ČERWENKY a nejmenowaného, obau bratří českých, sbírka *přísloví*. Rkp. z 2 polowice XVI stol. Tištěny jsau w Čas. Mus. 1829 IV. 39.

28. Knížka rozličných *maudrostí* a pěkných *přísloví* 1567 w 8. w Olomauci u J. Güntera.

29. JAKUBA SRNCE *Dicteria seu proverbia* Bohemica ad phrasim latinorum accomodata atque per centurias quondam in usum scholae privatae distributa. Pragae apud Georg. Nigrinum 1582, 8. též 1590 w 8. 1599, 8. 1682, 12.

Mistr Jakub Srnec z Warwažowa k užitku swých učeneůw sebral těchto přísloví 300 zauplna, a čtwrtého sta 5 desetin, kteréž on latinsky wyswětluje. Po třetí je wydal Frant. *Ondřej Horný* pod titulem: Přísloví česká, aneb Adagia Bohemica. w Praze 1705. w 12. lépeji srownaná dle abecedy, a z knih i z obyčeje rozmnožená, k jichž wyswětlení po kratičkém wýkladu českém nejwíce toliko jedno latinské přísloví z mnohých Srncem položených uwodí. Po čtwrté: Českých přísloví sbírka, po wydání M. Jak. Srnce a Fr. Ond. Horného w nowě rozmnožená od Josefa *Dobrowského* a Antonína *Píšeliho*. w Praze nákladem J. Herle 1804. w 8. str. 96. Pan Boček uwádí wydání r. 1590 w 8. a 1682 w Praze w 12.

7) Slowníky.

30. *Lexicon symphonum*, quo quatuor linguarum Europae familiarum, graecae scilicet, lat. germanicae et slavonicae (wlastně české) concordia consonantiaque indicatur. Basileae 1537, rozmnožen 1544.

SIGMUND HRUBÝ z Jelení, skladatel toho slowníku, 7 archu silného, srownal 292 slowce we wšech čtyrech jazycích: 107 lat. něm. českých; 65 lat. řeck. českých; 56 něm. řeck. českých; 263 lat. německých, 117 něm. řeckých; 352 řeck. latinských, z kterých owšem weliká část sem wlastně nenáleží, jelikož z jedné řeči do druhé přešla n. p. ἄγγελος, angelus, Engel, angel etc. W jiných analogie patrná jest n. p. acetum, ocet, Essig, ὄξος atd.

31. *Linguarum* christiani orbis principum *nomenclator* latinae, bohemicae, allemanicae, gallicae, hispanicae et italicae, authore *Cornelio Valerio* Ultrajectino [u p. děk. Zieglera exempl.]

32. *Quinque linguarum Vocabularius*, Lat., Ital., Gall., Bohem., Allemanicae, Norimb. 1531 we 4.

33. PETRA CODICILLA *Vokabulář* latinský, český a německý w Praze u Jana Hada 1546, 1550, 1560 w 8. u Melantr. w 8. 1575 wydáním Pawla Pressia w Praze u Jiř. Nigrina 1582, 1587.

Potřetí při grammatice (num. 18.) r. 1616 s nadpisem: Vokabulář w nowě sprawený a rozšířený (lat. český, něm.) Vocabularium Trillingue pro usu scholarum diligenter et accurate editum. Nunc vero tertia editione multis in locis haud mediocri vocabulorum accessione auctum atque locupletatum M. Petrus Codicillus ad puerum tertiae classis. Pragae typis Schumanianis. Potom Pragae typis Car. Geřabek. 8 str. 24. W Olomauci u Mik. Hradeckého 1636 u J. Jos. Kiliana, 1689. Pragae typis Adalb. Georgii Konias 1704 mal. 8. a 1705 w 12. (lat. a česky.) W Praze u Wolf. Wickerta (s něm.) 1723. w Wratislawi 1740, typis Universitatis. W Olom. u T. Ant. Hirnle 1753, u wdowy jeho 1766, pak w Praze bez roku u Rosenmüllera.

34. THOMAE RESCHELII Dictionarium latinobohemicum in usum et gratiam studiosae juventutis Bohemicae ex *Petri Dasypodii* Dictionario... concinnatum. Accesserunt ex eodem nomina locorum, et amnium in Germania et alia quaedam etc. Olomucii apud Joan. Gunterum 1560 we 4. silný 4 abecedy. Druhá část: Dictionarium bohemico-latinum etc. ib. 1562 we 4.

Slowník tento podlé kořenů srownaný, na onen čas welmi dobrý byl; slowa česká s latinskými dobře se srownáwají, a často jich wíce pod jedním stojí. Druhému dílu by lepšího pořádku žádati bylo, n. p. rez (rubigo) stojí dříwe, nežli registra atd.

35. *Nomenclatura sex linguarum*, Latinae, Italicae, Gallicae, Bohemicae, Hungaricae et Germanicae; lingua autem Hungarica noviter accessit cum latinarum dictionum quam plurimarum, quae prius depravatae erant, restitutione. Per *Gabrielem Pannonium* Pestinum. Viennae Austriae ex officina Caspari Stauchoferi 1561, 1568, 8.

36. *Dictionarium* linguae latinae ex magno *Basilii Fabri* thesauro collectum atque concinnatum, in quo praeter instructissimam supellectilem verborum, locutionum et sententiarum interpretatio bohemica addita est, nota, usitata et perspicua... studio et opera M. DANIELIS ADAMI Prageni. Pragae typis G. Melantrichi ab Aventino 1579, 4. (5 abeced a 5 archůw).

37. WÁCSLAW DASYPUS jinak *Dasypodius: Dictionarium* latino-bohemicum etc. 1581?

Tento slowář potom w Krakowě a Waršawě přetištěn byl s proměnau češtiny do polského jazyka.

38. *Nomenclator* omnium rerum propria nomina tribus linguis, latina, bojemica et germanica explicata continens, ex Hadriano Junio Medico excerptus et pro usu scholarum bojemicarum editus. (Dan. Ad. WELESLAWINA) Pragae 1586, 8. str. 557.

Rozdělen jest na dwě částky, z nichž prwní 23, druhá 13 rubrik, a z těch některé wíce oddělení obsahují. Má to nepohodlí, že se každé slowo déle hledati musí, než kdyby wšecka podlé abecedy srownána byla; n. p. chtěje najíti branchiae (pleytwy) hledati musí Piscium partes. Mnohá slowce latinská nepřeložena zůstala n. p. melanurus (ryba).

39. *Sylva quadrilinguis*, vocabulorum et phrasium bohemicae, latinae, graecae et germanicae linguae. Adjectus est locupletissimus index vocum germanicarum. Opera et impensis M. Dan. Adam. a WELESLAWINA 1598, we 4. listů 279, mimo předml. a registřík (19 listů). též w Praze 1683, w 8.

Na radu Mikuláše Alberta z Kaménku wzal sobě za wzor Sylvam Synonymicam quinquelinguem M. Helfrici Emmelii, s tím rozdílem, že na místě hebrejského a francauzského položil český jazyk.

40. *Nomenclator quadrilinguis* omnium rerum, quae in probatis omnium doctrinarum auctoribus inveniuntur, apellationes. In quatuor classes distinctus: de Deo, natura, homine, artibus. In fine Indices copiosissimi bohemicus et latinus, 1598, we 4. od M. Dan. A. z WELESLAWÍNA.

Jest to jako doplnění Sylvae quadrilinguis; obsahuje toliko jména wěcí. Rozdílno jest od num. 38, ačkoli toho w pozdějším užito. W starším latinská slowa, w tomto česká z předu stojí.

41. *Dictionarium Septem* diversarum *linguarum*, videlicet lat. ital. dalmaticae, bohemicae, germ. et hungaricae, una cum cujuslibet linguae registro sive repertorio vernaculo a Petro *Lodereker* Pragae, (1605) we 4.

Jest toliko vokabulář.

42. *Dictionarium nominum verborumque* secundum accidentia Grammatices latinae digestorum, addita interpretatione germanica, polonica, bohemica, mandante inclyto Senatu Vratislaviensi pro scholis potissimum Vratislaviensibus confectum. Breslae typis Georg. Baumanni, sumtibus Davidis Mülleri, bibliopolae Vratislaviensis. A. Ch. 1620, 8 min.

b) *Náwody (theorie).*

α) H u d b a.

43. *Muzika*, to jest zpráwa k zpíwání náležitá, wšechněm zpěwům se učiti žádostiwým ku požitku ode mne JANA JOSQUINA jazykem českým wydána, w Olomauci 1551 w 8. Pak w Prostějowě 1561, w 8.

Přípis Kundrátowi Karlowi a Adamowi Krajířóm z Krajku na Mladé Boleslawi bratřím wlastním. Prwních 6 archůw zachowáno w Museum.

44. *Muzika*, to jest knížka zpěwákům náležité zpráwy w sobě zawírající. Sepsána jazykem českým k žádosti některých dobrých přátel. A wytištěna nejprwé léta páně 1558 w Olomauci. Nyní znowu pilně skorrigowaná a wytištěná.

Přidány jsau regule a naučení potřebná kantorům i písní skladatelům (bez roku a místa). Pod předmluwau podepsal se JAN BLAHOSLAW 1560. Na konci 1. oddělení w monografu jsau různo psány litery D.. in insula Hortensi 1569, 96 listů, (192 str.) w 8. Sloh té knihy wýborný, a ona prwní prosodie časoměrné theorii obsahuje.

β) R ý m o w n í k.

45. *Pauli Černoviceni* Vocabularium rhytmico-bohemicum Pragae. Sam. Ad. Welesl. 1614. w 8. Po druhé Pragae et Viennae u J. F. z Schönfelda 1783. 8.

c) *Básně.*

α) D u c h o w n í.

1) Písně nábožné, žalmy.

46. *Písničky* welmi pěkné a příkladné *na nedělní čtení* do roka. Též o swatých — znowa tištěné a oprawené 1529. (Na konci): W Plzni u Jana Pekka léta 1529 w 8. A—Pviii.

47. *Písničky křesťanské* ke cti a chwále boží z mnohých jiných sebrané i w nowě složené *přes celý rok*, a mnohé jiné obecné. (Ku konci): A tak se dokonáwají písně podlé pořádku času . . . wytištěny při sw. Bartoloměji léta 1530. Kaspar in monte Liliorum w 8.

48. *Kancional.* W Mladé Boleslawi w 8. r. 1531.

49. *Písně duchowní* (s notami hudebními) rkp. w Museum na pap. we 4.

50. *Rorate* obdlaužní. W Mladé Boleslawi 1535 we 4. (Index).

51. *Pandekty* aneb swatých pieseň starého i nowého swědectwie od Ottona sepsaných XII kněh 1537 w 8. rkp.

52. *Psalmowé* a písně Dawida krále w Israeli, a při těch některaké jiných swatých z písma židowského w jazyk latinský, a z toho dále w českau řeč w nowě přenešené a wyložené s předmluwau M. TOMÁŠE Z JAWOŘICE. Dokonáno a wytlačeno w Starém městě Pr. ten čtwrtek před božím wstaupením l. p. 1538 u Pawla Sewerina w 8. Připsána p. Janowi z Pernšteina.

53. *Písně roční* s drobným písmem 1539, 8. (Index.)

54. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 3. we 4. z XVI stol. [Dies ille etc.] *Počíná:* Když ten přijde přehrozný den, w popel obrátí swět wešken, toť swědčí Sybilla s Dawidem atd. — Pašije s notami [k deklamowání w kostele na kwětnau neděli, jakožto zde onde posud obyčej]. — Přípis některých počátků, i celých písní w XVI stol. l. p. 1534; mezi nimi staré: Pán bůh wšemohúcí wstal, z mrtwých žádúcí atd. Ježíši Kriste wstal jsi, nám příklad dal jsi atd.

55. JAN TÁBORSKÝ léta 1542, když byl mor weliký, složil tyto werše. fol.

56. Písně... *kancional.* W Normberce 1544.

57. *Gradualy neb Kancionaly* rkp. kostelní.

a) Kancional fol. rkp. listů 304 od r. 1556 — 1570 od rozličných ruk psaný, u p. far. Krolmusa [titul a 3 listy wyřezány]. Prwní zpěw počíná: „Wšemohúcí otče, wěčný stwořiteli wšech wěcí." Xtý zpěw o mistru Janowi počíná: „Kyrie hod slawný pamatujem wesele." Po čtení o Zacheusowi podepsán: Zozachyášek 1557.

b) Gradual chwal božích Českého Brodu od r. 1557. Rkp. necelý na perg. Weř. bibl. XVII. B. 20. Díl letní 1560 s obraz. a notami hudebními weř. bibl. XVII. A. 31.

c) Teplický kancional (s obraz. a not.) I. díl str. 626. II. díl stran 562 silný chowá se tam w radnici, zawíraje písně od r. 1560 a potomních let.

d) Kancional u Jana Táborského rukau Matěje Petky z Klatow na perg. (s obr. a not.) 1561. Weř. bibl. XVII. A. 40.

e) Kancion. na wel. fol. perg. Býwal w kostele Pražském *u sw. Kříže.* Nyní w bibl. dworské Wídeňské, která jej r. 1790 kaupila. (Na konci psáno:) Tento Gradual český dokonán jest tu středu před památkau slawnau wstaupení P. krista na nebe skrze mne Adama Kozibabu z Kozmačowa 1568. Na listu K. 8. stojí: Tito weršowé složeni jsau od I T Z k. pak werše sapphické býti mající: I ktož muož hodně krále nebeského slušně podobně wychwáliti jeho z těch dobrodiní, kteréžto nám činí wždycky i nyní atd.

f) Gradual neb chwály božské. Nákladem purkmistra a raddy wší *obce Pražské.* Prací Laurence Milnara jinak Křepelky z Malé Strany skrze Kantora měšťana 1572 na perg. weř. bibl. XVII. A. 3.

g) Grad. od Jakuba Sklenáře, sauseda Star. Města, w osadě sw. Kříže 1574 (s obr. a not.) Weř. bibl. XVII. B. 21.

h) Gradual a roráte, kteréž literákům *Kauřimským* darowal p. Wácslaw Diblika 1581 (s obr. a not.) perg. W bibl. weř. XXII. A. 38.

i) Grad. kaple sw. Lazara na Now. Městě skrze Jana Kantora staršího 1574 díl II. fol. (s obr. a not.) Weř. bibl. XVII. A. 39.

k) Písně chwal božích nákladem p. Magdaleny od Zlaté Hwězdy, měštky Star. Města 1576 skrze Jana Kantora starého (na perg.) Weř. bibl. XVII. A. 41.

l) Kanc. w 4 dílech, prwní adwentní, druhý na neděle po sw. Trojici, třetí postní a welikonoční, čtwrtý o wšech swatých 1586. Rkp. fol. 4 swaz. weř. bibl. XVII. B. 7. Prwní píseň adwentní počíná: „Nawštěw wykupiteli lidský“ l. 1585 sepsaný.

m) Tento *Gradual* jest obnowen.. ostaráním Jiřího *Horáka* a Jiřího *Pasowského* l. p. 1650 (necelý) weř. bibl. XVII. B. 19.

n) Jiný na slawnosti a swátky wýroční díl I. fol. tamž XVII. A 32.

o) Jiný tamž in fol. XVII. B. 8. Opět jiný

p) na roráte b. r. XVII. C. 12, též XVII. D. 27. necelý [*Prwní píseň:* Prolom pane nebesa atd. Na pondělek: Mnozí sprawedliwí proroci atd.]

q) Kancional králowéhradecký w rkp. wydaný od J. H. Pospíšila 1823 pod jménem: *Roráte* neboli weselé a radostné zpěwy adwentní o wtělení pána a spas. n. J. Kr. w přečistý žiwot Marie panny fol. str. 164. O pořádné not rozdělení postaral se p. Folkert. Pak bez not pod jménem: Rorátní zpěwy z XV (?) století od Wác. Pešiny kanowníka atd. w Praze 1837 w 8. tiskem J. Pospíšila. [Wiz předml. w Čas. theol. 1837 str. 518.]

r) Chrudimský kancional český. [Jiný tam latinský od l. 1530] psán r. 1570—1598 byl 338 listů archowých silný, z nichž 40 listů missionáři Jesuitští wyřezali. [Wiz další zpráwu w Kwětech přil. 1843 str. 95.]

s) W Nowém Bydžowě kancional od r. 1586 psaný na tlustém papíře, 555 listů, z nichž mnoho listů z prostřed a wzadu wytrháno.

t) W Třebenicích kanc. český.

u) W Mladé Boleslawi.

w) W Poličce.

x) W Čáslawi.

y) W Čechticích (1587).

z) Gradual n. Kan. s malbami rkp. z XVI stol. w radním domě m. *Litomyšle.*

aa) Item města Jemnice na Morawě z XVI wěku. W mus. Mor.

58. *Kancional český.* Písně roční, kteréž se zpíwají při wšech slawnostech celého roku. Přitom o nesmrtedlnosti člowěka. O pohřbu mrtwých, o dni saudném, a jiné písně mnohé obecné. I na obzwláštní časy dne a noci. Též také některé na epištoly a čtení nedělní. W Olomauci u Jana Günthera 1559, (dle Indexu 1539) w 8. Pak w Olomauci u dědiců Fr. Milchthalera 1596, we 4. w Brně 1697. W Olom. 1701, w Brně 1708.

59. Písně bratra **JANA AUGUSTY**, kteréž dělal we wězení 1562 w 8. (Rkp. Wíd. bibl. dworské num. 1273).

60. **KLIMENTA BOSÁKA** *písničky* tři o wrchnosti, o lstiwém utrhání, o ženách lstiwých 1563 w 16.

61. *Píseň* na spůsob modlitby *proti Turku* 1566 w 8.

62. *Písně weyroční* latin. a česky wyt. 1564. w Praze u Jana Kantora.

63. *Písničky* křesťanské, s melodiemi notowanými, od **JANA SOBĚSLAWSKÉHO** 1568 w Praze.

64. **JANA SYLWÁNA** *a) Písně nowé* na sedm žalmů kajících i jiné žalmy, w Praze w 8. 1571, pak 1578 w 8. [Cerroni] *b) Noli me tangere.* Píseň 1590 (Index).

65. **JANA BLAHOSLAWA** *Ewangelia* a nebo čtení swatá, kteráž slowau pašije. Řeči některé prorocké a prefací obyčejné, to jest: zpěwowé k swláštním hodům weyročním náležití w nowě zprawení a wytištění l. 1571 fol. (s notami) listů 44 w Náměšti. Též rkp. weř. bibl. LIV. A. 41.

66. **JAKUBA KUNWALDSKÉHO** písně chwal božských k slawnostem a památkám weyročním i nedělním přináležející. Též na ewangelia a epištoly nedělní i sváteční přes celý rok i jiné mnohé písně z písem swatých shromážděné a složené w Olomauci 1572, we 4. (w Indexu str. 133) item 1576 fol. tamž u Jana Oliwetského. Téhož nešpor český, složený z žalmůw Dawida sw. a písní k témuž náležitých 1576 u Jana Oliwetsk.

67. **JANA WORLIČNÉHO** *žaltář* sw. Dawida, z lat. řeči přeložený, a na werše w rytmy jedenácti syllab jest složený, s pilností skorrigowaný, při konci přidány jsau písničky z zákona božího při slawnostech ročních, pak i hymny t. j. písně chwal božích w jazyk český přeložené. W Praze 1572 fol. u Jiř. Melant. z Awent. Též rkp. weř. bibl. XVII. C. 11.

68. *Písně duchowní ewangelické* z gruntu a základu písem sw. složené 1572. we 4. (Index).

69. *Písně na ewangelia a epištoly* nedělní i památek jiných atd. od kněze Walent. **SU-**

BARA Landskronského. W rkp. od r. 1572 jiný rkp. 1578 [u p. Čelakowského]; též fol. w Museum num. 362 od r. 1587. Tištěny w Praze r. 1613 w 12.

70. *Písničky duchowní* zawírající w sobě pobožné naučení, kterakby jedenkaždý křesťanský člowěk na swětě chwalitebně wedlé wůle boží žiw býti mohl. W Starém městě Pražském u Jiříka Černého l. 1574 w 8. 78. str. W nowě wydané 1602 (bez místa).

Pelcel myslil, že *Záworka* skladatel jest.

71. **JANA ŠKORNĚ** z Frymburku knížka písní a chwal božských na každý den w témdni. W Praze 1575, 1580 w 12.

72. Kancional český: *Písně chwal božských* celého roku, w 8. 1575, 1600 (Ind.).

73. *Graduale in usum Missae* lat. et (partim) boh. cum notis musicis. Rkp. 1577 fol. Vol. 3. Weř. bibl. XI. B. 1.

Jsau to některé české zpěwy, a sice w 1. a 2. swazku *a)* Jesu Kriste wykupiteli, jenžs wstal z mrtwých ráno w neděli, utěšil jsi swé wěrné z dobroty nesmierné atd. *Secunda pars:* Otce syna ducha swatého chwalmež wšickni z srdce prawého atd. W III. swazku: *a)* Tento přeslawný den poctiwosti každé jest hoden, w němž p. bůh nad peklem swítěziw nebesy wládne. — Ai obnowení wšelikého stwoření tento čas nyní ukazujeť po swém zimním umrtwení nám budúcí wzkříšení. Allel. *b)* Wesel se této chwíle lidské pokolení slawíc památku míle den božího wzkříšení >< bydlíme w radosti. *c)* Bože otče sešliž nám nyní ducha swatého, ať on nám otewře sám prawdu zákona twého atd.

74. Jana **GRYLLA** z Gryllowa *a) Písně nowé* dwě w Praze u Čern. fol. 1578. *b) Ke jménu Lorence Mostnika* z Ništice. Píseň na žalm 130. W Praze u Jiř. Černého fol. 1580. *c) Písně nowé dwě.* Prwní na jméno p. Jana Škorně z Frymburka. Druhá na jméno p. Zuzany Škornowé z Něštic manželky jeho, sepsané r. 1578 (Cerroni).

75. Písně mnohé, na díle na slawnosti wýroční atd. 1579 w 12. (Index).

76. Martina Prystacha **KAWKY** z Držkowic *a) písně nowé* pobožné, opět znowu přehlídnuté w Praze 1579 w 8. *b) Píseň* napomínající nás *ku pokání.* W Pr. Bur. Walda fol. 1580.

77. Šim. **LOMNICKÉHO** *a) Písně* nowé na *ewangelia* sw. nedělní přes celý rok. W Praze u J. Melantricha z Awentynu 1580. we 4. *b) Kancional* aneb písně nowé historické na dni swáteční přes celý rok, zwlášť kteří se od starodáwna w církwi boží a w této křesť. české zemi swětí. Z starobylých historií wybrané, a k příkladu spasitelnému i k následowání skutečnému, wšem pána boha milujícím lidem prostě skládané a přeložené. W nowě, jednomu každému bez pohoršení, a mnohým k radosti a potěšení, dobrým aumyslem wůbec wydané od Šim. Lomnického z Budče, w Praze u Jiříka Nigrina z Nigropontu 1595 we 4. w Praze u Jiř. Šípaře 1642 we 4. Pak w Praze 1808 we 4. u Jana Beránka str. 339. *c) Lamentatio* t. j. přežalostiwá a taužebná píseň o křiwdě a newinném umučení p. našeho J. Kr. atd. Slož. ke jménu a poctiwosti ctih. kněze Wawřince Černohorského, praelata Třebonského 1590 W Praze u J. Nigrina we 4. 7 listů.

78. Nicefora Jiř. **HORSKÉHO** *a) Písnička* duchowní, zawírající w sobě *díkůw činění* p. bohu za wšecka dobrodiní a dary jeho, w Praze u Jiř. Nigrina fol. 1579. *b) Píseň* nowá *o městě Jerusalemě* nowém, jenž jest město král. nebeského ib. 1579.

79. Jana **HERŠTAINSKÉHO** z Radowěsic písnička pobožná na jméno p. Jaroslawa Smiřického z Smiřic. W Praze u Jiř. Černého fol. s figurami 1580.

80. Písnička pobožná w nowě složená od Jana **TROJANA** Bilanského, w Praze u Nigrina fol. 1580.

81. *Žaltář*, totižto *písně chwal božských* od Dawida krále israelského a welikého proroka božího složené, a nyní w té obzwláštní knížce wšechněm pobožným a kajícím lidem k spasitedlnému užíwání wydané. W St. m. Pražs. u Jiř. Melantricha z Awent. 1581 w 8.

82. Jana **CIWILIA** písničky: Scio, cui credidi; staré i w nowě složené k času rány boží, ... a letania w Praze 1582 w 8. (Boček.)

83. *Letania* a wzýwání jména p. boha žiwého atd. které se spíwají tohoto času nebezpečného od kněžstwa pod obojí atd. w 8. w Praze 1582.

84. *Letania* česká w spůsob písně přeložená w Praze u J. Nigrina 1573 fol. též 1582.

85. Walentina **POLONA** Pelčického *specialník* (kancional) anebo zpíwání křesťanská starodáwní 1582 (s notami) we 4. 1584 a 1596.

86. Petra **KODICILLA** *a)* písně na epištoly a ewangelia 1584 w 8. *b)* písně pobožné na spůsob žalmůw (Index).

87. *Kancional* w Praze u Melantricha 1584, 1586.

88. *Dobromír*, bratr **MIKULÁŠ** složil okolo r. 1540 píseň, kterau do makowice nad sborem Holešowským r. 1584 wložil [kronika Holešowská]. Píseň: Chwaltež pána boha, wěrní robotníci, páni i služebníci atd. Wyt. na Kralicích r. 1584 (Boček.)

89. *Písně roční* u Jiř. Nigrina w 16. 1585.

90. Jana *Musophila* (**ROSACE**) Soběslawského kancional. Wytištěn a dokonán ke cti a chwále pánu bohu wšemohaucímu a k užitku wšem wěrným křesťanům. W Starém m. Praž-

ském u Buriana Waldy. Nákladem téhož kněze Jana Soběslawského 1585 we 4.

91. *Písně pohřební* 1586 w 12. 1615 w 8. (Index).

92. *Písně wšelijaké* duchowní i swětské. W Praze u Buriana Waldy 1586, 1587, 1588. 12.

93. Wácsl. **KOLLAŘOWICE** officia neb harmonia quatuor vocum w přirozeném českém jazyku učiněná 1586 rkp. weř. bibl. XVII B. 16.

94. Jana **HODÁČKA** písně nowé na epištoly přes celý rok, jakož i na ewangelia 1587 w 8.

95. **BLAŽEJE JIČINSKÉHO**:

a) Písnička pobožná, wzbuzující každého wěrného křesťana, by díky, čest a chwálu p. bohu wzdáwal. Složená na jméno slow. p. Wácsl. Dobřenského. W Praze u J. Nigr. fol. 1587.

b) Písnička křest. rozjímání o welikém dobrodiní p. J. K. složená na jméno Wácsl. Dobřenského a Dorotu manželku jeho, w Praze ib. 1587.

c) O stawu sw. manželstwí píseň w Praze u Bur. Waldy fol. 1587.

d) K wýstraze bezbožným, ku potěšení pobožným atd. na jméno p. Wilíma z Rožemberka ib. 1587.

e) Píseň příkladná w zármutku a w kříži postawenému užitečná. W Praze u Jiř. Nigrina fol. 1588.

f) O slawném na tomto swětě příchodu spasitele našeho J. K. na jméno Wácsl. Dobřenského. W Praze u J. Nigr. fol. 1588.

g) Na jméno p. Buriana Trčky z Lippé, w Praze u B. Waldy fol. 1588.

h) Písnička w spůsob atd. W Praze u J. N. fol. 1588.

i) Píseň o duchowním rytíři, totiž o každém křesť. člowěku rytěřujícím pod křížem Kristowým. W Praze u Bur. Waldy fol. 1589.

96. **BENJAMINA MALÉHO Z TULECHOWA**: Píseň člowěka k spatřowání dobrodiní božských, též ku práci a wděčnosti i hodnému darů božích užíwání probuzující, k času žní léta 87 složená, a nyní (1588) wydaná od B. M.... z T.... W. Kalina II. 85.

97. *Písně nowé:* krátké naučení křesťanského náboženstwí. W Praze u Bur. Waldy w 8. 1588.

98. Jana **CHMELOWCE** píseň obsahující w sobě modlitbu ku p. bohu za sw. plod p. Poleksyny z Rožemberku. W Praze u Jiř. Nigrina fol. s fig. 1588.

99. *Píseň o sw. stawu manželském* fol. 1589. kněz Pawel Paninondas **HORSKÝ**, opat kláštera Slowanského sub utraque na památku p. Ladislawa Popela z Lobkowic.

100. *Píseň* počínající: „Ach, ach, auweh, běda mně, hněw boží se blíží atd. W rkp. weř. bibl. XVII. F. 38.

Wloženo několiko listů w 16 formátu, kdež mimo lat. werše tato píseň se nalezá.

101. **JIŘÍHO STREYCE** *Žalmowé* aneb zpěwowé sw. Dawida, kterýchž církew sw. i stará i nowá při službě boží wůbec i jinde obzwlášťně wždycky s mnohým prospěchem užíwala, w rytmy české nyní w nowě wyloženi, a w spůsob zpíwání... sformowáni 1587 w 12. w Kralicích 1590 w 12. s notami 1596 w 12. (bez místa); 1598 w 16. w Kralicích též 1614 w 12. str. 575 a registř. XII. s notami bez předml. a náwěští, 1617 w 12. 1618 fol. na 4 hlasy. Pak 1620 w Hágu 1630. [Dedikací Ruprechtu falckrabímu na Rýnu podepsána jest w Leiden 20 Listopadu l. p. 1630 — tištěno u Ludolfa Breckfelda w 16.] 1746. Potom 1783 w 12. str. 382 w Litomyšli, a roku 1790 w Praze w 8. 1827 w 12. Též rkp. weř. bibl. XVII. F. 43. we 4. listů 190 s notami.

Jsau sepsáni weršem rozličným, dle počtu syllab spraweným, tak jadrně a wznešeně, že w tom druhu, wyjmauce málo které písně duchowní, nic sobě rowného nemají. Při wydání 1598 u p. Bočka jsau písně tyto w rkp.

a) Můj milý stwořiteli, já w tebe doufám —
b) Ach, ach, auweh běda mně, hněw boží se blíží.
c) Přeběda mně smutnému pro mé těžké činy —
d) Ej noc se již přiblížila swětlost sluneční odešla.—

102. *Písně historické na swátky* přes celý rok. Rkp. pap. we 4. (z XVI stol.) w Museum.

103. **FILIPPA LEUCONEA** sedmerý spůsob zpíwání litanie: t. j. supplikací ku p. bohu o potřeby wšeliké, kůr prwní a druhý. W Pr. u Jiř. Nigr. 1590. 1591. 1608. we 4.

104. **JANA BENEŠOWSKÉHO** o důstojnosti slowa božího písnička na odchodné. W Praze w 8. 1591. Počíná: Bůh wěčný wás požehnej atd.

105. *Píseň* obsahující w sobě *modlitbu* k bohu otci *proti* třem auhlawním pokolení lidského *nepřátelům*: W Praze u Jiř. Dačického fol. s fig. 1591.

106. **TOBIÁŠE ZÁWORKY** *a)* Zpíwání pohřební staré i nowé: shromážděné a složené atd. W Starém městě Pražském u Jiříka Nigrina 1592 w 8. XII přípisu a předmluwy; textu a registru 128 listů, spolu 280 stránek.

b) Písně chwal božích. To jest: Zpěwowé swatí církewní staří i nowí, shromážděni, sprawení a složení od atd. W Praze u Jiříka J. Dačického 1602. fol. 1606.

107. **SIXTA PALMY MODLIČANSKÉHO** *a)* Písně duchowní z písem sw. zákona božího wybrané. W Praze 1595 w 12.

b) Písně o Trojici swaté w Praze 1600.

c) Písně na žalmy.

d) Píseň o Kristu.

e) Písně nowé utěšené o umučení a smrti pána a spasitele n. J. K. w Praze 1611 w 12.

f) Píseň o těle a krwi páně, z kterých příčin Čechowé přijímaji pod obojí spůsobau. Začíná se: Pán náš Kristus Ježíš, w kterau noc zrazen jest atd.

108. Dwě staročeské písně (w času moru). Z rkp. XVI stol. tištěny w Mus. čas. 1843 str. 496.

109. *Melissaeus Krtský Jacobus.* Žalmowé sw. Dawida w písně pod melodie zwyklé uwedené od atd. 1596 w 12. u Jiř. Dačického.

110. **PAWLA PAMINONDESA** písničky křesťanské. W Praze u Anny Šumanowé 1596 we 4.

111. *Píseň o sw. Janu* Ewangelistu W Praze w 8. 1598.

112. **DAWIDA CRINITA** z Hlawačowa: Davidis regis et prophetae psalmi septem, qui poenitentiales nuncupantur, in odas precatorias latino-bohemicas redacti a Davide Crinito Nepomucaeo ab Hlavvaczova etc. Pragae ex offic. Nigriana anno M. D. IC. w 12. lat. a česky listů 66. Připsáno Wostrowecio a Kralovitz. (1599). In eodem ejusdem: Davidis regii prophetae *Psalmus 118.* Beati immaculati in via. Dawida králowského proroka žalm 118. Blahoslawení nepoškwrnění na cestě.

113. *Písně* duchowní křesťanské *s kalichem* 1600, 1620. (Index).

114. *Písně* neb ewangeličtí zpěwowé *k časům* a k potřebám shromážděné 1600. 18. (Index).

115. **JIŘ. TESÁKA** *a)* Mnemosinon aneb wšechněm napořád města Brodu českého sausedům písnička na památku složená. 1601. *b)* Ora et labora. Tenorowé a antiphony.

116. **JANA ROZENPLUTA** *Kancional*, t. j. sebrání zpěwůw pobožných, kterých k duchownímu potěšení každý weřejný křesťan na weyroční swátky a jiných swatých památky i časy užíwati může. Teprwa s nemalau prací a nákladem Jana Rozenpluta, probošta kl. Šternberského, něco z starodáwních písní wybráním, něco w nowě složením .. weyročně spořádané a schwálením sw. kard. z Dietrichšteina biskupa Olom. W Olomauci u J. Handle 1601 we 4. str. 866. [bez ded. předml. a regist.] we 3 dílích. Přídawek: Sekwencí pobožných a starodáwních, kteréž pro jejich nehotowost w náležitá místa že položené býti nemohly, zde se po jiných kladau.

117. *Písničky duchowní* w nowě wydané 1602. (Boček.)

118. **WAWŘINCE BENEDICTA NUDOŽERINA**, Paraphrasis na 10 žalmů, w Praze 1606 we werších časoměrných; připsána jest akademii Pražské.

W tomto spisku jedná o prosodii české obšírněji, než kdokoli jiný před ním. Z nich w Citaře Tranowského toliko jeden jest w sapphickém rozměru.

119. **KLIMENTA BOSÁKA** *Kancional*, w Praze 1607 we 4. a 8.

120. *Písničky* duchowní *k obzwláštním časům* 1607 w 16. [w Kralicích ? Boček.]

121. **MARTINA PHILADELPHA ZÁMRSKÉHO** písně na ewangelia w Praze 1607 w 8. Po smrti jeho wydané.

122. **TOM. ŘEŠÁTKA** neb **ROSACIA SOBĚSLAWSKÉHO** *a)* Písně o smrti a smrtedlnosti 1607 w 8.

b) Kancional celoroční, w kterémž písně duchowní a ewangelické w chrámích p. přes celý rok se zpíwající na ewangelium každé neděle složeny jsau, w Praze 1610 fol. dwa díly. Nákladem J. Záwěty z Záwětic wydaný w Impr. Šumanské.

123. *Písně* o slawném a radostném *wzkříšení* a z mrtwých wstání p. n. J. K. W Praze u Dan. Sedlčanského 1607 w 16.

124. **JANA WODIČKY** Písně chwal božích na ewangelia a epištoly přes celý rok, pod jisté melodie uwedené, dwa díly, w Praze 1609 we 4.

125. B. Tablic w I. díl. Poesii str. XIV uwodí necelý Kancional w menším 8. (literau prostřední Cicero zwanau) obsahující 275 písní. Na kompakcí jsau litery A. E. a rok 1609 wytisknutý.

126. *Písně* nábožné *o stawu manželském.* W Praze u Paw. Sessia w 8. 1609.

127. *Píseň swadební* nowá o ženichowi nebeském p. J. K. od **SIXTA PALMY**. W Nowé Praze u Wol. Waldy we 4. 1610.

128. *Písničky* pěkné a starožitné, nyní pospolu sebrané od **HYNKA Z WALDŠTEINA**, w Dobrawici 1610 w 8. s kratičkým spisem o manželstwu **ZIGMUNDA CRINITA**.

129. *Písně duchowní* pobožné, obecné křesťanské z kancionalu welikého weyročního wybrané 1610 w 16. et 12. (Index).

130. **JIŘ. DYKASTA** *a)* písničky církewní (Index). *b)* Žalm 136 a 103, pod jistau formu písní uwedený. W Praze 1617 w 12.

131. **ŠEBASTIANA SCIPIONA** *(Berličky)* kancional katolický r. 1611 připsaný Kateřině, manželce Karla Lichtenšteina, rozené z Boskowic 1687 we 4. W přípisu podepsán K. M. W. S. T. J. (kněz mistr Wojtěch Scipio towaryšstwa Ježíšowa).

132. **WÁCSLAWA TEXTORIA DWORSKÉHO**: *Jesličky* děťátka 1611.

133. **JIŘÍKA ZÁWĚTY** *a)* Zpěwy modlitebné za šťastné panowání krále Mathiáše uher-

ského a českého atd. toho jména II. pána a ochránci zemi a lidu milostiwého. Mathiáš II. panujíci (chron. 1611) w impr. Šumanské 7 stran we 4, (s notami) jest připojena ku korunowáni Mathiáše.

b) Kancional celoroční. W Praze 1610 fol.

c) Roráte neb zpěwowé adwentní. W impr. Šumanské 1616 we 4.

134. **DAN. KARLA Z KARLSPERKU** *a)* Potěšení křesťanské. W Praze 1613 w 8. (Index).

b) Písně duchowní křesťanské. W Praze 1614 w 12.

135. *[Písně duchowní sebrané]* w rkp. weř. bibl. XVII. H. 6. wěku XVII rozličnau rukau psané. První něm. — druhá píseň w čas saužení zpíwá se jako: Hwězdo jasnosti atd. *Inc.* W mém zarmaucení, kde potěšení budu hledaně naleznauti neštěstí k wůli, zaufati atd. — Z hlubokosti mé těžkosti atd. — Zdráw buď swěta spasitel atd.

136. *Písně duchowní křesťanské*, které se w církwi Jesu Kristowě od lidu božího zpíwají. W Praze u Dan. Sedlčanského 1614 w 8. — 1618 w 12. u Karlsperka Dedik. ur. p. Anně manželce Simeona Wokáče z Chyš a Špicberku.

137. **JANA MARXIUSA HORAŽĎOWSKÉHO** písně na každý den w týhodni, s modlitbami 1614.

138. **BARTOLOMĚJE KOŽLANSKÉHO** písně na sedm žalmůw kajících swatého Dawida. W Praze u Pawla Sessia 1615 w 8.

139. *Písničky* duchowní *o smrtedlnosti* žiwota lidského. W Praze 1615 w 8.

140. *Žalmowé* t. j. zpěwy sw. Dawida w rytmy české složení a ku kancionálu (Kralickému) připojení r. 1615 fol. r. 1618 we 4.

141. **WÍTA PHAGELA PÍSECKÉHO** *Psalmodia* Davidica. Žalmowé Dawida sw. W Praze u Matěje Pardubského w 12. 1615.

142. *Písně z písem swatých* a w nich zawřeného božího učení složené z přičin hodných opět bedliwě přehlédnuté w fol. 1615.

143. *Písně ophřební* obnowené a wydané 1615 w 8. (E. 75.)

144. **MATIÁŠE CULTRARIA** *Píseň w truchlosti* ducha složená panu Wácsl. Kowanowi Rakownickému w Praze 1616 w 8.

145. *Roráte* aneb starobylé zpíwání o wtělení syna božího w žiwot přečisté blahoslawené panny Marie. W Praze u Mat. Pardubského 1617 we 4.

146. *Nešpor český*, kt. se každau neděli zpíwá 1617 w 12. w Praze u Dan. Karla z K.

147. *Písně* pobožné *k časům* těmto nebezpečným, *wálečným* a pokušení plným příležité 1618 w 8. — 1619 w 12. u Dan. Sedlčanského. A—D.

148. *Písně (bez titul.) a)* Tě boha chwálíme atd. *b)* Pane bože smiluj se atd. *c)* Takť woláš syn boží atd. *d)* Snažujme se w tomto swětě atd. *e)* chwaltež pána angelé atd. *f)* O Jesu Kriste synu panny čisté atd. *g)* Jesu Kriste, tys zajisté atd. Wyt. w Pr. u Dan. Sedlčanského 1619 w 12. listů 12 (u p. Bočka).

149. *Pohřební památka Albrechta Smiřického.* Píseň 1619. (w Mus.)

150. **BOHUSLAW MATHIAS** academiae bedellus: *Písně dwě modlitební*, jedna času s. pokání atd. druhá wálky, za dobrý a časný pokoj. Wyt. u Jana Stříbrského r. 1619, 12. 6 listů.

151. *Žalmy w rytmy* česky k zpíwání složené. W Praze u Pawla Sessia w 12. 1620.

152. *Kancional* aneb zpěwowé církwe ewangelické staří i nowí w jedno shromáždění, přehlídnutí a wůbec pro čest a sláwu boží od děkana a starších kněží ewan. w horním kraji Brněnském M. Mor. wydaní, u Daniele Karla z Karlsperka w Praze 1620 we 4.

153. **SAMUELE MARTINA Z DRAŽOWA.** *a)* Ruční a roční knížka, zpěwy církewní we 4. *b)* Roráte čili zpěwy adwentní 1620, w 18.

Následowal w tom originalu při kostele u sw. Kříže na weliký náklad sprawenèho. Rkp. u J. Wlčka.

154. **KAREL** swobodný pán z **ŽEROTÍNA** složil také jednu píseň duchowní, ježto jest 34tá w kancionalu Lipském od r. 1737.

2) Rozprawné, popisné atd.

155. *Žiwot p. Jež. Krista* w rytmích. W Praze u Petrle 1580.

Zdá se býti Vita Christi Jana Habermanna jinak Avenaria (nar. w Hbě 1520 † 1590, far. we Falkenawě a jinde, prof. w Jeně), kterauž *Crinitus z Hlawačowa* do latiny weršem přeložil a wydal w Praze 1583. *Liší se* jiný spis Vita Christi téhož Habermanna s modlitbami w num. 1431.

156. **DAWIDA CRINITA** *Hortulus animae* e floribus conquisitis in annuis dominicalium evangeliorum pericopis, concinnatus ex lemmatis rythmisque Czechicis pro usu pubis boëmicae illustratus, partes duae 12. 1577 Pragae. Opět: Excud. Georg. Nigrinus. 1598, 12. První díl 94 listů, druhý 84.

Jsau latinská disticha, a jich přeložení werši českými rýmowanými. Přidány jsau: Pietatis puerilis initia etc. Pobožnosti dětinské začátkowé od téhož Daw. Crinita, lat. a české písně, 11 listů.

157. *Žiwoty některých swatých* krátce sepsané a w rytmy složené atd. *Inc.* Swatých žiwoty čítáme, rádi i o nich slýcháme, proto že příkladůw jejich máme jako zrcadlo w nich atd. Počíná žiwot sw. Ondřeje apoštola. Swatý

Ondřej sluha boží, šafář nebeského zboží, apoštol Krista Ježíše, o němž sw. Mataus píše atd. × Žiwot sw. Kateřiny. Swatá Kateřina, krásná jakožto dennice jasná, Cyprus jest ostrow nějaký atd. Rkp. weř. bibl. XVII. H. 10. w 12. listů 206 wěku XVI.

158. **JANA GRYLLA Z GRYLLOWA:**

a) Starý zákon w českých weršich. W Praze 1586 w 8.

b) Patriarchů čtyr žiwoty: Abrahama, Isáka, Jakuba, Josefa, též wypsání o propadnutí měst Sodomských. W Praze 1582, 1587, 1595, 8.

c) Acta anebo skutky Krista p. a jeho kázaní. W Praze u Jiř. Nigr. 1587 w 8. 1595 w 8. str. 462 a registr. 13.

d) Při ewangeliích jeho (1595) také werše se nalezají mrawného obsahu.

159. **ŠIM. LOMNICKÉHO** píseň nowá a přewelmi žalostiwá o jedné Římské císařowně, a jejích znamenitých neřestech a welikých zármutcích, kteréž pro zachowání wíry, lásky a čistoty snášela. W Praze u Jiř. Nigr. w 8. 1593.

160. *Rozmlauwání křesťanské* člowěka s p. J. Kr. na kříži, z písem sw. w rytmy české složené; prací a nákladem **AD. KLEMENTA PLZENSKÉHO.** W Praze u Jiř. J. D. 1597 we 4. listů 10.

161. **ŠIMONA PARTLICE** *Adamus judicatus* etc. Pád prwních rodičůw Adama a Ewy, a zase téhož jejich pádu skrze p. Kr. naprawení. W Praze 1613 we 4. W lat. hexametřích a českých rýmích. W Indexu Adamus judicatus připsán jest M. Samueli z Dražowa.

162. **JANA MARXIUSA** wýtah (summa) biblí we werších 1616.

163. *O nebi a peklu* knížka, w níž se byt budaucí wšech wywolených w nebi, i tolikéž zawržených w pekle wypisuje a zawírá. Křesťanům pobožným ku potěšení, nekajícím pak hříšníkům k wýstraze atd. S pilností sepsaná a wydaná l. 1620 w Král. Hradci w impres. Kleinwechterowé; wytiskl Jan Arnolt. 10 archů w osmisyllabných werších.

β) Swětské.

1) Lyrické, historické a popisné.

164. *Písnička* o šťastném a potěšitedlném *příjezdu* do měst Pražských císaře *Ferdinanda* I. 1558 w Praze u Jana Kantora we 4.

165. *Píseň o příjezdu* krále *Maximiliana* do Čech (1567) [W Olom. prodáwána t. r.]

166. **JANA TÁBORSKÉHO** z Ahornberka sapphické werše, (patero strof.)

Jako předmluwa na popis orloje radnice Staroměstské (w. Material. zur Statist. von Böhmen. Heft VII. S. 182. a Strnad's Beschreibung der berühmten Uhr- und Kunstwerke am Altst. Rathhause 1791 S. 3.) Rkp. fol. od r. 1570 u p. Fr. Saukupa.

167. **JANA LEDA** píseň o hromobitné bauři a zapálení makowice na wěži kostelní města Welwar. W Praze Jiř. Dačický fol. 1580.

168. **WÁCSLAWA DASYPA** o zemětřesení na Morawě 1581.

169. **ŠIMONA LOMNICKÉHO** *a)* Dwě písně nowé: Super: pecunia plus quam virtus. Super contrario. W Praze Jiř. Dačický 1584. (Cerroni).

b) Kroniky a historie Trajana císaře s duchowním jejím smyslem a wýkladem [obětowaná p. Makowskému] w St. m. Praž. u Jiř. Nigrina z Nigroponta w 8. (pulcherrimo rhythmo conscriptum; mancum. Boček).

170. **BLAŽEJE JIČINSKÉHO** *a)* Píseň historická o slawných městech Pražských wšem milým Čechům k libezné wůli a k zwláštnímu potěšení w nowě složená. W Praze u Bur. Waldy 1589 we 4. (133 weršů). *Počíná:* Poslyšteż Čechowé nyní atd.

b) Písně o některých zámcích a městech morawských, o kterých sám w předmluwě zmiňuje a dokládá, že požádán jsa, aby také o swé wlasti zpíwal, tuto píseň o Praze složil.

c) Píseň o orloji na radním domě Pražském w IX strofách po 4 werších rymowaných (w. Balb. Boh. doct. II. 204.).

171. **BARTOLOM. PAPROCKÉHO** potěšitedlné napomenutí proti pohanům wšechněch křesťanských potentátůw, s přidáním praktiky Ant. Torkwata Ferrarského . . . kterauž o budaucích proměnách některých křesťanských králowstwí Mathiášowi uhersk. králi l. p. 1480 sepsal. Z polské řeči w českau přeložené. W Litomyšli 1594 we 4. listů 8. Weršem 13-složným.

K cís. Rudolfowi takto počíná: Najjasnější císaři, welkomocný pane, ukaž mysl hrdinskau, sláwa twá ať powstane atd.

172. Píseň w krátkosti složená od služebníka práwního při městě Launu Jakuba Křesadlo. Wytištěna l. 1613 w 8. s předmluwau 7 listů.

173. **ŠIMONA LOMNICKÉHO** *a)* Píseň o smrti Rudolfa II, 1612 w 8. w Praze 12 listů (s notami).

b) O zrádcích wlasti 1619.

c) O slawném příjezdu do Prahy a korunowání Fridricha krále a Alžběty manželky jeho 4 Listop. 1619. W Praze we 4. listů 8.

d) Sedlské witání aneb prostá a krátká písnička o oswíceném knížeti Fridrichowi woleném králi českém. W Praze u Dan. K. z Karlsp. we 4. 1619. Rkp. od r. 1707 weř. bibl. XVII. H. 25. „Witej náš králi Fridriše, we jménu pána Ježíše atd.

e) O Jičínè, aneb o přewelmi smutné příhodě, která se stala na lidech i statku od zapáleného prachu w témž městě, w Praze u Dan. K. z Karlsperku 1620 we 4. listů 10 (s hudbičkau) 1620.

f) Píseň žalostiwá o zkáze země české, a o slawném wítězstwí rebelowaného lidu.

174. *Předmluwa i píseň* tato zdržuje w sobě summu těch wěcí, které zběhly se w král. českém l. 1618 a 1619, we 4. Rkp. u p. Brožow. z Prawoslaw.

175. *Píseň prawdiwá* a welmi žalostiwá *o wpádu* nenadálém do králowstwí českého J. M. C. *lidu wálečného* atd. l. 1618, u Dan. Karla z Karlsperka 1 arch we 4.

176. *Naříkání tauzebné* zproneweřilého města *Plzně* nad swým pádem 1618, 21 Listop. atd. W spůsob písně složená 1619 we 4. listů 6. (bez místa).

3) Pochwalné.

a) Ke jménu.

177. *Píseň* w nowě složená *na jméno* J. M. C. p. *Rudolfa* krále českého od **JANA SEMINA**. W Praze u Michala Petrle, fol. s obrázky 1579.

178. *Werš* tento wytištěn ku poctiwosti wšem šlechetným *pannám a paním*, kteréž jménem *Zuzana* nazwány jsau. fol. 1582.

179. **JIŘ. NICEFORA HORSKÉHO** *Písničky dwě* nowé na památku slowútné poctiwosti pánu purkmistru a pánům radním Starého města Pražského. W Praze u Jiř. Nigrina fol. 1587.

180. **PETRA CODICILLA** *Píseň urozenému* p. *J. z Paumberka.* W Praze u Nigrina fol. 1587.

181. **BLAŽEJE JIČINSKÉHO** *Carmina česká* na jméno a titul Ferdinanda arciknížete rakauského. W Praze u B. Waldy fol. 1588.

182. *Tyto weršičky* českau poetry .. **JAN SILBERIUS** panu Wáclawowi de Clivo. W Praze fol. 1591.

b) K swatbě.

183. **ŠIMONA LOMNICKÉHO** *a)* Píseň o důstojenstwí sw. stawu manželského k swadebnímu weselí p. Petra z Rosenberku. W Praze u Jiř. Nigrina fol. 1580.

b) Wěno manželské aneb Epithalamium české ku poctiwosti sňatku uroz. p. Joachima Woldřicha z Hradce a uroz. p. Marie Maximiliany z Hohenzollern. W Star. m. Praž. u Jiříka Nigrina 1598 we 4.

184. **MARTINA PHILOMUSA** *Epithalamion* obsahující w sobě chwálu, ozdobu a užitek stawu sw. manželského k swadebnímu weselí p. Wácsl. Dobřenského a p. Doroty wdowy po p. Jakubowi Holcowi od Martina Philomusa. W Praze u Jiř. Nigrina fol. s figur. 1583. (Cerroni).

185. **BLAŽEJE JIČINSKÉHO** *Píseň ku památce* poctiwého snětí a w staw sw. *manželstwí* wstaupení Tobiáše Mauřenina ženicha a Alžběty newěsty. W Praze u Bur. Waldy fol. 1590.

186. **WÍTA ZUBÁČKA** nebo Dentula píseň o *swornosti manželské,* ku swadbě Špetly z Prudic 1592.

187. *Swadební zpěw* a winš ku poctiwosti a na památku swátku swadebního nowých manželůw p. Joachima Seltušloga a panny Ludmily Šteffkowy. W Praze u Dan. K. z Karlsp. we 4. 1615.

c) K rodinám.

188. **JAK. AKANTHIDO-MITISA.** *Winš pobožný* šťastně na swět narozenému pacholátku, synu Tobiáše Šteffka z Koloděj, w rytmy tyto uwedený. W Praze u Dan. K. z Karlsperka. we 4. 1616.

d) Ku pohřbu.

189. *Píseň pohřební* a nápis hrobowní na smrt děwčičky Benigny K. Jiřího Hanuše dcerky. W Pr. u Pawla Sessia 1607 w 8.

190. Na smrt p. Sigmunda Smiřického z Smiřic ku potěšení paní Hedwice manželce jeho (werše) od **ŠIM. THAD. BEDEČE** z Falkenberka. W Pr. we 4. 1608.

191. *Píseň pohřební* na smrt a pobožné w Kristu usnutí uroz. p. Jana Teufle z Kekelburgu. W Praze u Oldř. Waldy. w 8. 1609.

192. **ZÁRYBNICKÝ JAN** : *Píseň na smrt* Roziny (?) Zeydlicowé z Šönfeldu roz. Slawatky z Chlumu. „Den našeho narození, zdali hned dnem smrti není atd.“ W Praze 1609 we 4. off. Dan. Sedesseni.

193. *Píseň pohřební* na smrt p. Hedwiky Smiřické z Hasenburku. W Praze u Sixta Palmy w 8. 1610.

194. *Epitaphia* jucundissimae spei et optatissimae indolis puelluli Johannelli Hanussii Pragaei, Rev. et clar. viri D. Georgii Hanussii Landtscronaei, Consistorii Prag. assessoris etc. filioli, qui 11 Oct. 1611 ex hac terrestri in aeternam scholam evolavit. Pragae . . . typis ejusdem Georg. Hanussii. 8. 1 arch.

Jsau latinské a české werše, obsahující rozmlauwání tauzebné otce s synáčkem srdečné. Počátek tento : Můj synáčku nejmilejší, kamž odcházíš w čas nynější ? atd.

195. *Spráwa* krátká o rodu i žiwota *skonání*

p. Albrechta Wácsl. Smiřického z Smiřic. W rytmy české uwedená od **JAK. AKANTHIDOMITISA.** W Praze u Mat. Pardub. w 8. 1614.

196. *Rytmowé* od kněze **JANA CARCHESIA TŘEBENICKÉHO**, správce církwe w Kostelci na panstwí Náchodském učinění, na smrt p. Doroty Špátowy, manželky p. Jakuba Špáty, purkrabího Náchodsk. 1615 w Hradci u M. Kleinwechtra.

197. *Písně pohřební* obnowené a wydané l. 1615 w 8. (W Kralicích).

198. *Píseň* **JAKUBA ŠPÁTY** (syna mladšího) *na smrt matky* swé p. Doroty Špátowé, manželky Jak. Špáty, purkrab. Náchods. 1615 w Hradci u Kleinwechtra.

199. **M. JANA MATĚJKOWA**, Častolowského auředníka, *píseň nowá* p. p. Ottowi, Fridrichowi, bratřím z Opprsdorfu, swob. pánům z Dubu atd. k potěšení w zarmaucení jejich při smrti p. Fridricha staršího, otce jejich [s notami, obsahuje žiwotopis zemřelého.] W Praze 1615 u děd. K. Kargezia we 4.

200. *Památka pohřební* uroz. . . . paní Bohunky Skalské, rozené Bohdanecké z Hodkowa. W Praze u Matěje Pardubského 1617 we 4. Jsau to 4 písně od kněze **WIKT. ADAMA MANETINSKÉHO.**

3) Zlomky písní rozličných.

201. Následující národní písně ze starobylých časů nalezl p. Boček w r. 1842 w Uherském Brodě na desce staré knihy, písmem z wěku XVI, wšak ale jenom swými začátky zaznamenané: 1) Ještě holečku, ještě atd. 2) Hosa, chaso, hosa atd. 3) Neráda robila atd. 4) Do šáší atd. 5) Já w noci nespím atd. 6) Nesla (panna) pšenici do mlýna atd. 7) Jdi milá, nechci do mlýna atd. 8) Byla (panna) mezi horami atd. 9) Mé rozmilé srdce atd. 10) Pod hájčíkem zeleným atd. 11) Na tom panském poli atd. 12) Nic to nic atd. 13) Ostrowská atd. 14) A kdybych já wěděl atd. 15) Která panna neráno atd. 16) Pročby láska atd. 17) A my Poláci atd. 18) A což mně je po ní atd.

202. W Kancionalu Jana Sylvána 1571 uwádějí se počátky některých starých písní, z částky w to oddělení náležejících, z částky snad i w předešlé, jako: I proč den z noci činíte, we dne spíte, w noci píte atd. O krále Ludwíka porážce 1526. I proč nechcete na to dbáti. Stojí lipka w šírém poli listu širokého. Slyšela jsem můj milý, že se mi pryč strojíš. Proč kalina w struze stojí. Pěkná Káča tráwu žala. Čížičku ptáčku. Sedláček z lesa jede wesele prozpěwuje. Střílej, střílej mistr Jakub. Maria panno čistá. O Muranském zámku (za Ferd. I.) Zdráwas, jenž jsi pozdrawena. — W jiném kancionalu (1576) o těchto opět zmínka se děje: Již pan Zdeněk z Konopiště jede atd. [z času Kr. Jiřiho] w. Sturm rozsauzení II 104. O mlynářce. Dcero má, chcešli za sedláka. Zpíwaj wěrný přežalostně. Jedním hlasem, tímto časem. Léto milé rač nás. Žádnému člowěku nedám. Hiná swítá. Wím já hájek zelený. Kateřino krásná, tys dennice (w. Tabl. Poez. I. str. XIII.)

4) Pohádky.

203. *Pohádky* welmi kratochwilné o rozličných wěcech [již před 1567 tištěné, jakož dowolení je prodáwati od bisk. Olom. t. r. doswědčuje]. Též w Litomyšli 1626 w 8. W Holomauci 1668 w 8. též 1783 a b. r. často.

5) Mrawné a naučné.

204. *Regulae* communes *civilis vitae* honeste instituendae ex comoediis Terentii excerptae per **PAULUM AQUILINAM** Hradecensem, quibus additi sunt rhytmi bohemici. Prostannae Jo. Günther excud. in 8. 1550 (Voigt II. 323).

205. *Písně dwě* nowé o tom hanebném trunkopolstwí (cf. Trunkenbold) jinak o půl a plnau dauškem *připíjení*. W menším M. Pražs. u Bartol. Netolického 1561 we 4.

206. *Nadpisy* některých knih w deskách zemských od r. 1576—8 a 1677. Tištěny w Čas. Mus. 1842 str. 611.

207. **ŠIMONA LOMNICKÉHO** *a)* Krátké naučení mladému hospodáři, kterakby sebe, manželku swau i čeládku i swé wšecko hospodářstwí užitečně sprawowati . . . měl. W Praze 1586 w 8. po druhé w Praze u Jiřika Nigrina, 1598 (1597?) w 8. po třetí w Olomauci u Jana Jos. Kiliana 1688 w 8. po čtwrté. W Praze nákladem Krameriusa 1794 w 12. str. 260.

b) Dwě písně nowé. Prwní w sobě obsahuje wášeň swěta ukazuje. Že kdo nemá peněz dosti, nic neważí swými ctnostmi. Druhá proti té nazpátek. Že neważí žádný statek, kdo nemá cti, poctiwosti, se wším býwá w ošklíwosti. W Praze u Jiř. Dačického 1584 fol. u Buriana Waldy 1588 w 12.

c) Hádání aneb rozepře mezi knězem a zemanem o moci a panowání, jak spráwců církewních tak i potentátůw swětských, w rytmy sepsána 1589 w 8. u Nigrina.

208. *Schola Salernitana.* O zachowání dobrého zdrawí, kniha školy Salernitanské, králi anglickému. Rkp. w bibl. weř. D. XVII. 4. fol. pap. bez roku.

Počíná: Chcešli dobré zdrawí zachowati, staráni, hněwu máš odkládati atd. Werše odděleni jsau do 39 kapit. a opatřeni wýklady z řeckých, lat. i arabských lékařů na 57 stranách. Na zadu rozličné lékařstwí, a o 71 wodách, kdy je páliti. Tištěna w Olom. 1536 w 12. 1584 we 4. Jiné přeložení bez wýkladů od Ad. z **WELESLAWINA** 1587 w 12. též w Praze 1786 w 8. při Regim. zdrawí. Též: Flos Medicinae sive scholae Salernitanae de conservanda bona valetudine praecepta metrica auctore Joanne de Mediolano, in usum adolescentiae edidit et perantiqua versione bohemica instruxit **MATHIAS BELIUS**. Posonii typis Joan. Pauli Royer 1721 w 8.

209. **SIXT KANDID** *Diurnal* jinak celo-

denní učedlníka s mistrem rozmlauwání. W Praze u G. J. Dačického 1589 we 4. A—Eiij. (titul odtržen w exempl. p. Bočka; jest pak w rythmích složen.)

210. BART. PAPROCKÉHO *a)* Nowá kratochwíle, s kterau tři bohyně, Juno, Minerwa a Wenuše na swět přišly, jedna každá z nich pět set žertuw, tak také utěšených příkladůw w rozličných případnostech a příbězích k potěšení lidskému ukazujíc, na 3 díly rozdělená a nyní w nowě wydaná, w Praze 1597 we 4. u Anny Šumanowé. Tato w rýmowaných 13-syllabných werších wlastně polsky od Paprockého složená, a do češtiny přeložená od *Buriana Waldy* báseň obsahuje sebrané z latinských a řeckých spisowatelů propowídky neb anekdoty, a má mnoho zásluh o wzdělání wtipu a mrawů. Druhý díl (Venus) w Praze u Daniele Sedlčanského 1598 we 4. Třetí díl (Pallas) u dědice Jana Šumana 1600 we 4.

b) Obora, aneb zahrada, w které rozličná stwoření rozmlauwání swá mají. W nowu wydaná od Bartol. Paprockého. Wytištěna w Starém m. Pražském, w impressi Šumanowské 1602 we 4.

211. M. JIŘ. CAROLIDESA Z KARLSPERKU *a)* Praeparatio pueritiae ad discendum honestos mores et liberales disciplinas; nawedení mladistwého wěku k poctiwým mrawům a swobodným literním uměním. W Praze u M. Dan. Ad. z Weleslawína 1606. *Počíná:* Urozených lidí dítky w slawném kmenu krásné kwítky atd. Připojeno:

b) Precatio Mathiae regis Ungariae. Píseň Matiáše krále uherského, lat. a česky, w rýmích.

c) Dialogus tragicus inter corpus et animam a s. quodam patre ex visione nocturna descriptus. Žalostné duše s tělem rozmlauwání z nočního widění jednoho sw. otce sepsané a w češtinu přeložené, w rýmích.

d) Modlitba ranní i wečerní, modlitba k učení přistupujících, požehnání stolu a díkůw činění, česky a latinsky (prosa).

e) Sententiae morales lat. a česky (prosa). Wše to spolu w mal. 8. (w bibl. p. děkana Zieglera.)

212. *Korunka*, aneb wínek panenský, wšechněm pannám k užitku oddaný, kdež přidána jsau naučení pannám, písničky a modlitby. W Praze u Jonaty Bohutského z Hranic 1616 w 12. Nákladem Wácsl. Kleycha 1720 w 12. str. 196 (mrawného a nábožného obsahu). W Žilině u Alžběty Dadanky 1679 w 12.

213. M. WIKTORINA MORÁWKA *Bonus judex:* to jest dobrý saudce. W Praze u Pawla Sessia 1620 we 4. listů 8. (wypisuje wlastnosti dobrého saudce šprymowně).

6) Satyrické (mrawokárné).

214. *Pasquillus:* Nowiny o čertu, a... dwau sobě wěrných a sstaupených towaryšich společné rozmlauwání we 4. 1557.

215. *Nowina* k wíře nepodobná a nad přirození diwná o nějakém *welikém obru*, kterýž od jednoho knížete na diwokém ostrowě polapen jest, jehož postawa a činowé tuto krátce wypsány jsú. Jednomu dobrému příteli w narrowské řeči sepsána a odeslána, nyní pak do české přeložena a wyd. 1587 we 4. arch jeden. Jeho hlawa jest o dobrý díl wětší nežli město Pardubice. Datum w Smyšlenowě za Rumplowem, w Štěbetowě pod Klewetowem.

216. *Knížka w rytmy uwedená* proti té, kterauž nějaký Jan Baptista, jenž se *lazební čas* jmenuje, o tom když Duca z Quizu některé sto Němcůw Luterianských porazil, na posměch atd. wydal. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 38. listů 12.

Jest to satyra za satyru, hana za hanu, kdež wyčítá přemožení armady španielské od králowé Alžběty englické r. 1588, a ukazuje, že proto nejsau Němci ti kacíři, že prohráli, ano: Španielé tu wítězowé tam přemoženi byli. Počíná: „Sem na plac lazební čase atd."

217. JANA ADELFA píseň posměšná na Jana Augustu rkp. XVI stol. we 4. (Boček).

218. *Chlauba podagry*, w latinském jazyku od *Wilibalda Pirkheimera* sepsaná, a před 27 léty w Štrasburce wydaná w 8. w Praze 1597, přel. od JIŘÍHO CAROLIDESA Z KARLSPERKA.

119. *Doktora nezdwořilého Grobiána* práwa neprawá, w nichžto pod žertem oprawdowě mnohé nynější nemrawy směšně představuje. Z latiny: *Friderici Dedekindy* Grobianus, de morum simplicitate libri II in gratiam omnium rusticitatem amantium. Francofurti 1549. České přeložení, co mi známo, wyšlo w Brně 1748. mal. 8. w Praze u Jauernicha r. 1761 w 8. (zajisté podlé staršího tisku). W Hoře Kutné u Frant. Slerta 1764. W Olomauci 1768 od Bartolomeidasa. Pak w Praze u Zimy b. r.

7) Dramatické.

220. Tragedy nowá *Pamachius* jméno mající, od *Tomáše Naogeorga* Štraubinského složená i wydaná, a z řeči latinské w českau, jakž mohlo býti, přeložená. W Normberce 1546 we 4. listů 98. Předmluwa jest od Krištofa Gutknechta impressora; s obrázky na dřewě rytými.

221. MIKULÁŠE KONÁČE *a)* Judit, hra z historie Judity pilně wybraná, a rythmy mírnými tuto sepsaná od M. Konáče. W Praze u J. Kosořského 1547 fol. (z něm. wzata jest a přel. weršem 11syllabním, ač nedobře metricky. Tištěna jest po smrti auktora.

b) Hra pěkných přípowídek od Bokačia složená, w nížto tyto osoby mluwí: Štěstí, chudoba, neštěstí. W Praze 1547. Obě tyto hry Konářowy, t. Judit a přítomná, wyšly s jeho Hořekowáním sprawedlnosti po jeho smrti.

222. *Komedia sedmi mudrců.* W Prostějowě u Kašp. Aorga 1558 w 8.

223. *Komedia o Zuzaně.* (Powolena prodáwati od bisk. Olom. w r. 1567) W Jindř. Hradci Ign. Hilgartnera w 8.

224. MIKULÁŠ SALIUS česky prowozowal r. 1567 w kolleji Staroměstské smutnohru: sw. Wáclaw, mučedlník (w Pelz. Jesuit. S. 8.)

225. *Komedia o králi Šalomúnowi*, z třetích kněh králowských wybraná, w českém jazyku na rythmy složená l. 1571 w Praze u Jiříka Nigrina w 8. A—G. Opět 1604.

Weršem 8-syllabním, s pěti zpěwy w 4 hlasech. Prolog a epilog w 11syllab. werši.

226. (Deest titulus) *Komedia o žebrúcích* hodujících a kupci, s kterým půtku měli, w 8. A—D4. weršem 8syllabným, osoby jsau: rychtář, hospodář, kupec, písař, Ščidlo, Pařichost, Dyjudej, Pateryfausy, Pudiwítr atd. (Záwírka jest tato: Zawíraje tragedii před žádným toho nekryji, že jsem ji z polsky wyložil, w některých místech rozmnožil na žádost jednoho pána, od něhož mi jest poslána, něco jsem z ní opustil, jakž mi můj smysl dopustil. Maje to sobě na wůli zwláště jakausi fabuli o nějakém wlku mladém, kterýž chodíwal za stádem, též také i o frejíři, o kterémž Polák řeč šíří, ješto o čemž začal psáti, nechce k tomu slušně státi, nýbrž i mysl zprzňuje, k zlé žádosti ji wzbuzuje. W čemž jestli že se kdo kochá, jest toho nemalá trocha w Májowém snu kdys napsáno i tištěním wen wydáno, též i w Mnohých jiných psaních, ježto příliš dosti na nich. A také zlému učiti, mládeži k tomu slaužiti, cožby každý z powinnosti měl míti zde w ošklivosti, netřeba aniž náleží, nebo tu o duši běží. Samo přirození naše zlé wěci plodí a páše, tím se přitom zprawiti chtěj, a již se nyní dobře měj. A. G. (Andreas Graudenc w Litomyšli) okolo 1573.

227. PAWEL KYRMEZERSKÝ.

a) Komedia česká *o Bohatci a Lazarowi*, kratičce sebraná z ewang. s. Lukáše w XVI kap. skrze Pawla Kyrmezerského z Štiabnice, písaře radního a obywatele města Strážnice. A nyní w nowě wytištěná l. MDLXVI. (W. Rozbor liter. II. část na r. 1843—4). (Tragedia česká o bohatém člowěku, kterauž prodáwati powolil Olom. biskup r. 1567, snad táž jest byla, w 8.)

b) Komedia nowá *o wdowě*, kterúž pán bůh předivným spůsobem skrze Elizea proroka od wěřitele jejího wyswobodil, wzata ze 4té kapitoly čtwrtých knih králowských. Ku potěšení w těchto těžkých časích wšechněm chudým wdowám i sirotkům skrze *Pawla Kyrmezerského*. W Litomyšli 1573. Andreas Graudenc w 8. A—Giij weršem 11syllabným. (Prolog počíná:) Wašim Milostem wšickni páni milí, kteří jste se zde sešli tuto chwíli atd.

c) (Deest Titul.) *Tobiáš*, hra w 5 aktech s prologem a epilogem $5\frac{1}{2}$ archu w 8. Tištěno w Holomauci skrze Fridricha Milichthálera 1581 weršemi 8 syllab. rymowanými. Prolog počíná: Napořád lidé šlechetní, kteříž jste zde shromážděni každý podlé swé powahy, důstojenstwí i pohlawí atd.

228. ŠIMONA LOMNICKÉHO *Komedia* neb hra kratičká, potěšitedlná a nowá, o radostném *wzkříšení Krista* p. wedlé popsání ewangelisty sw. Jana w 20. kap. 1582 s připisem Wilému z Rosenberka (w. Balb. edit. Ungar. p. 186).

Po druhé tištěna 1617 (bez místa) w 8. W rkp. weř. bibl. XVII. H. 25. w 8. listů 33, jest necelá, schází 1 scena a druhá část. Počíná zde od slow: Strhal bych papír močený, jsem k tomu drobet zděšený >< abychom Krista chwálili, tento hod w dobrém stráwili. Amen. Maří Magdalena začne: Bůh wšemohúcí atd.

229. *Matiáše Meisnera* historia tragoedia, nowá žalostná hra z biblí swaté wybraná o strašliwém podwrácení Sodomy a Gomorrhy, a obětowání Isáka atd. nyní w český jazyk z německého přeložená od DANIELE STODOLIA Z POŽOWA atd. Od něhož také přidané jsau texty pod Musas, to jest písničky, kteréž se po každém aktu od panen zpíwati na osm hlasůw mají, we dwau kůřích. W Starém m. Pražském u Jiřího Dačického 1586 w 8.

230. (Deest Tit.) *Komedie masopustní* 8syllabním weršem. Osoby: Linhart, Antošt, Hawel, Bičoň, Brož atd. Wytištěna w Star. m. Pražském u Jana Jitčínského l. p. 1588 w 8. A—E2. (Plná žertů prostonárodních).

231. *Komedie z knihy* zákona božího, jenž slowe *Ruth*, sebraná a slowútné a wzácné poctiwosti pánům starším auředníkům i jiným p. sausedům záduší kostela sw. Hawla w St. m. Pražském připsaná ode mne Adama TESACIUSA BRODSKÉHO, při témž záduší správce školního, W Praze w impr. Šumanské 1604. w 8. A—Gij weršem 8-syllabním.

232. TOBIÁŠE MAUŘENÍNA *a)* Wěk člowěka: pěkná duchowní hra o desaterém wěku žiwota lidského. W Praze w 8. 1604. W Hoře Kutné u Jiř. Kincla 1723, 1736 w 8. (Index).

b) Historie kratochwilná o jednom sedlském pacholku a o pohěhlém Židu, pak

c) Weystupný syn, w 1 jednání w rýmích, tišt. okolo r. 1604, pak často, k. p. w Praze 1773 w 8. opět 1775 a jinde b. m.

233. *Břetislaw a Judita* čili: Násilné unešení Judity deery císařské od knížete Břetislawa Achilla českého. od CAMPANA WODŇANSKÉHO sepsaná. (Měla prowozena býti 22 Června 1604 od mistrů a professorů učení Pražského, ale nedostali k tomu dowolení od nejw. kancléře p. Wojtěcha Popela z Lobkowic. Zpráwa o tom w Ms. fil. fakulty. W. Wčela 1845. č. 13.) Jestli kde rkp. zachowán? —

234. *Komedie* česká o ctné a šlechetné *wdowě Judith* a o Holofernowi haitmanu krále Nabuchodonozora, od MIKULÁŠE WRÁNY Litomyšlského z něm. přelož. W Praze u Jiřího Nigrina 1605 w 8. 3 archy weršem 12syllabním.

235. *Historie duchowní o Samsonowi* silném udatném někdy wůdci israelském, w spůsob tragedie sepsaná, a wzatá z knih Judicum od kapitoly 13 až do 17. W Praze u Daniele Sedlčanského w 8. 1608.

Prolog 15syllabními, ostatek 11syllabními weršemi A—I. Poslední 4 listy zawírají malau frašku o kupci a newěrné manželce Dorotě.

236. *Summa hry o sw. Eliášowi* proroku, wzatá z písma sw. z kněh králowských 3 a 4. ku poctiwosti slawného sjezdu J. M. churfirstůw, arciknížat rakauských, též i jiných knížat říšských. Strojená w latinské řeči od mládeže akademie S. J. u sw. Klementa. Wytištěna w Praze u Kašp. Kargezia 1610 we 4. listůw 17.

Jest wlastně jen přehled lat. hry, ale širší, s některými weršemi. Akty jmenuje rozdíly, sceny částky.

237. *Constantinus Weliký* t. j. komedie o jeho hrdinských ctnostech a weleslawných skutcích, držená od akademie Pražské S. J. W Pr. u Tob. Leopolda we 4. 1617.

238. *Komedie knížat pekelných*, w rytmy uwedená w 8. (Index.)

d) Listy dowěrné.

239. *Mikuláše Jurišiče* psaní ku králi Ferdin. I o hájení města Kyseku (Gynse) l. 1532. Rkp. w Arch. Budějow. Tištěn w Čas. Mus. 1827. II. 71. (Dle sauwěkého přeložení).

240. *Listy Hynka z Říčan*, jídlonoše J. M. c. Ferdinanda I a kommendatora řádu Maltez. w Uhřích. Neznámo kde rkp. w. Schaller Topogr. Berauner Kreis 101.

241. *List Maximilianůw* Šwendowi r. 1574. Tišt. we Wid. listech 1813 num. 1.

242. Psaní *Ladislawa staršího z Lobkowic*, na Chlumci a na Jistebnici, nejwyš. hofmistra král. českého od r. 1579, rkp.

243. Psaní *Sigmunda z Šellenberka* a z Kosti od r. 1564—1580. Rkp.

244. Dopisy *Karla z Žerotína* dílem do toho, dílem do V oddělení padající.

Některé tištěny jsau w Slowesnosti J. J. W Mus. Čas. sedmero (z r. 1628—1631.) 1831. IV. 293. patnáctero 1836. II. 123.

e) Powídky, romány.

245. *Historie o Tyll Eulenspieglowi*. Z něm. přeložená, pak okolo 1550 též 1566 w 8. i častěji b. r. a m. tištěna. (Sepsána w dolnoněmeckém dialektu okolo l. 1483, potom do wysoké němčiny 1529 přeložena.

Dle podání byl w prawdě žiw, a jeho šelmowské kausky dílem poeticky ozdobeny, dílem přimyšleny jsau. Již original w prose byl. W. Gesch. d. altd. Lit. v. Scholl. 1844. II. 26.

246. *Karel Dewienzo* z Londýnu a *slečna Amalie* Florentinská, aneb podiwné jest člowěka štěstí.

Dle Zlobického jest starý román z XV stol. Dle Dobrowského později sepsán. Nám známé wydání nowé w Praze 1787 str. 48 u Karla Zimy, pak 1792 w 8. též w Kutné Hoře 1805 w 8. Z wydání r. 1787 tištěn zlomek w Chrestomathii Tomsowě na str. 217.

247. *Kronička* kratičká o jednom *nábožném rytíři*. W Prostějowě u Kašp. Aorga 1555 w 8.

248. *Rytířská cesta* Ludwíka *Wartemanna*. 1559 w 8.

249. *Historie* o rytíři jménem *Galmy* 1561 w 8.

250. *Traktat o mládenci*, který jsa w štěstí zpeychal. W Olomauci u Jana Güntera 1564 w 8.

251. *Kronika* o jednom rytíři jménem *Alexandrowi*, jak weliká nebezpečenstwí měl na moři, příčinau otce swého 1565 w 8. 1773 a často.

252. Kronika o *Herkulesowi*, pro příklad udatným a zmužilým jonákům, od ZIKMUNDA ANT. Z HELFENBERKU, w Praze 1565 w 8. u Melantricha.

253. O dwau milých, *Emilii a Camillowi* 1565 w 8.

254. *Kronika o měštěnínu Římském* (dowolena prodáwati w Olomauci od bisk. r. 1567).

255. Kronika welmi kratochwilná *o rozmlauwání krále Šalomauna s Markoltem*, oblíčeje welmi škaredého. (Odtud přísloví: Rozumná jako Markoltowa dcera. Dowolena biskupem Olom. prodáwati r. 1567) w 8. Později w Praze u K. J. Jauernicha w 8. b. r. (ok. 1760).

256. Historie *o dwau mládencích*, tišt. před 1567 w 8.

257. Knížka *o starém hospodáři a mladé ženě*, tišt. před 1567.

258. Kronika *o ženě swaté* tišt. před 1567. (jakož widěli z dowolení bisk. Olom. ku prodeji t. r.)

259. Historie rozličné *o diwných a mnohých wěcech* a příhodách lidských, dobrých i zlých, kteréž jsau z dwau kronik a z jiných kněh wybrané a . . . wytištěné w Praze u Buriana Waldy 1580 w 8. (4 archy).

Jsau nejwíce pauhé bájky, jako: o proroctwí Libuše, o Horimírowi, a... skoku koně Šemíka s Wyšehradu, o duších u Žatče, čarodějnících, o počátku Přimdy, o příjmí pánů Weitmile, jenž bylo Krabice. (Nezlé to předměty románků.)

260. Strašliwá nowina *o morděři Kristmanowi*, kterýž we 13 létech 964 mordy učinil. W Praze u Bur. Waldy 1582 we 4.

261. *Zpráwa o Ptolom. Arfaratowi*, králi aegyptském sprawedliwém. W Praze Burian Walda b. r. fol. (mezi 1570—1590).

262. Nowina prawdiwá, *co se jest při jedné swatbě* strašliwého *přihodilo* w Prusích l. 1589. W Praze u Mik. Pštrosa 1590 we 4.

263. *Nowiny dwoje*: Prwní o žalostiwém a neslýchaném skutku, kterak léta tohoto 1592 w Sleszku wsi Pirmo řečené jeden hajný aneb polesný w noci opálen těžce od tří katanů trápen byl. Druhá: (w. diwy dole) u Dan. Sedlčanského w Praze.

264. **BART. PAPROCKÉHO** kšaft, jenž byl od jednoho starce učiněn třem synům nepořádně se chowajícím, tak aby nejhorší z nich statku jeho nedědil: Pročež oni dali se w saud, jedenkaždý . . . skutky swé schwalujíc, a druhého zlehčujíc. W Praze u dědice J. Šumana b. r. (1601) we 4. V—G. Připis p. Krist. z Lobkowic. (Mrawného obsahu proti ožralstwí, smilnosti a kostkářstwí.)

265. *a) O pacholku sedlském* (r. 1619 u tiskaře Handla w Olom. inventowané knihy. Boček).

b) O Jiříkowi tamže cf. III. 147.

c) Wartona? tamže.

266. Mich. **PIEČKY SMRŽICKÉHO** *akcí a rozepře* mezi filosofem, w lékařstwí doktorem, a oratorem aneb prokuratorem, třemi wlastními bratry, kterýby z nich obci a wlasti swé nejplatnější a nejužitečnější býti, a tak wedlé kšaftu otcowského dwau dílů statku po něm dostati měl. Jak učeným a maudrým, tak i prokuratorům weymluwným a wšechněm lidem obci a wlasti swé slaužícím milá, prospěšná a užitečná. Wydaná atd. w Praze u Pawla Sessia 1609 w 8. str. 366.

Obsah dobrý, řeč ceny střední, hustě protykaná latinau. W nálezu ku konci dáwá se přednost řečníkowi, a we přídawku odpowídá se na otázky, můželi řečník šlechetný při nesprawedliwau, a naproti nešlechetný při sprawedliwau ctně a chwalitebně zastáwati, a pak můželi upřímný prokurátor prawdě časem odpírati? Widěti často i sofistické důwody.

267. *Fortunatus*, kterýž něm. wyšel w Augsp. 1509 zajisté brzo do češtiny přeložen a často tištěn. Jedno wydání jest od r. 1561 w 8. pak 1717 w 8.

Jiné má tento nápis: Fortunatus se swým pytlíčkem a klobaučkem, kterak jednoho i druhého nabyl, a co se mu přihodilo w jeho weselém a kratochwilném žiwotu atd. w Jihlawě (bez r.) w 8. str. 191. W tom řeč a dobropísemnost již welmi porauchána.

268. Welmi kratochwilné čtení *o schytralé Finettě* jinak *Popelce* tak nazwané. Pro wyražení mladým lidem z něm. jazyku na česko přeložené. W Litomyšli u Wácsl. Turečka w 8. bez r. 4 archy.

Jiné wydání w Jindřichowě Hradci u Ign. Wojt. Hilgartnera 1761 w 8. Jiné wydání (bez r. a místa) má zpředu tento počátek we werších: Toto kratochwilné čtení mladým lidem k wyražení atd. Tento příjemný románek, kterýž w těchto nowějších wydáních známky dobrého starého slohu a jazyka nese, předělán jest we frančině w operu, ježto do něm. byla přeložena pod jménem Aschenbrödel.

269. Kratochwilná kronika *o sedmi mudrcích*. Wšem milowníkům čtení wydaná a w nowě oprawená a zlepšená w 8. w Jindřicho-Hradci (bez r.) 8 archů.

Wyprawuje rozepři smyšleného prince Ephia s králowau macechau před králem, záležející w 9 rozpráwkách, jichž čtwero králowá, tolikero mudrci, a poslední princ sám přednáší. Některé jsau utěšené. Řeč wůbec prostá, čistá, až na chyby častým otiskowáním wklauzlé. Pochází podobně z těchto časůw. Nachází se mezi knihami od bisk. Olom. prodáwati dowolenými r. 1567. Jest to přeložení neb raději napodobení knížky Michala Andreopolusa, kterauž on ze syrského do řeckého jazyka převedl. Původce její jest Syntipas perský mudřec. Wyšla w Paříži pod jménem: Syntipas, de Syntipa et Cyri filio Andreopuli narratio, 1828. [Řecký text snad z III stol.]

B. ŘECKÁ A ŘÍMSKÁ LITERATURA.

270. (Řeči z hlubokých mudrcůw.) Knížka wýborná a člowěku wšelikterakého wěku i stawu k čtení welmi užitečná, z písem welmi starodáwných pohanských mudrcuow wybraná atd. (fol. verso). Tyto knížky jsau tištěny w Plzni od Jana Pekka nákladem urozeného wládyky p. Wácslawa Heydy z Častrowa a od Duhy 1529. 8. min. 12 archůw.

Podruhé pod nápisem: Pěkné a welmi užitečné řeči wybrané z kněh některých mudrcůw pohanských a učitelůw starých w této knize položené a wyswětlené najdeš. W Holom. u Frid. Milchthalera 1572. Po třetí: Příkladné řeči a užitečná naučení, wybraná z kněh hlubokých mudrcůw ukazující prawidlo wezdejšího žiwota, jakby se každý rozšafně držeti na swětě měl. W Praze u Buriana Waldy 1579 w 8. str. 254. Po čtwrté od Faust. *Procházky* w Praze r. 1786 w 8. s nadpisem týmže str. 183. Po páté pod jménem: Základowé maudrosti a opatrnosti čili prawidlo wezdejšího žiwota. Z kněh hlubokých mudrcůw wybráno, a nyní ze čtyr starých rukopisůw českých po pilném porownání znowu wydáno od Fr. S. *Bezděky*. S předmluwau od Pawla Jos. *Šafaříka*. W Praze nákladem Calweského knihkupectwí 1844 w 8. (W. Úwahu we Kwětech 1844. str. 348 od. W. Tomka, a w Čas. mus. 1844. str. 617 od E. Wocela). Nachází se též w rukopisech *a)* bibl. kapitolní rkp. we 4. na papíře z druhé polowice XVI století s počátkem (rubro): Počínají se kniehy o rozličných wěcech

každému člowěku znáti potřebných atd. *b)* weř. bibl. řeč rozličných mudrcuw pohanských atd. od r. 1562 pod signat. XVII. B. 10 fol. *c)* tamž rkp. XVII. E. 32 we 4 *d)* tamž XVII. E. 11 we 4. [s wýtahem z Laktancia Firmiana o prawé poctě boží]. P. Wilém z Pernšteina, nejwyšší hofmistr králowstwí českého (1490—1514) k dobrému dítek swých dal latině sebrati naučení wšeliká mudrcuw latinských a řeckých, nejwíce pak z Petrarchy, potom z Cic. Seneky a j. z kteréžto sbírky Jan Češka, kněz a pěstaun u p. z Pernšteina wybral přítomnau knížku česky. Třetí wydání připsáno p. Wratislawu z Pernšteina, nejwyššímu kancléři král. českého (1566—1582). W připisu prawí se, že on pro obecné dobré jest to, aby tato knížka sepsána a wůbec wydána byla, opatřiti ráčil. Že ale již před 50 léty w Plzni tiskem ta knížka wyšla, jest to buď chwála staré zásluhy, buď za náklad na třetí wydání daná. Ostatně knížka wěcmi i jazykem wýborná. Překladatel s textem swých filosofůw swobodně zacházel, přidáwaje, ujímaje a míšeje slowa jejich často po libosti.

271. *Aristotela spis o přirození zwířat*, jest w rkp. na papíře od r. 1538 w bibl. weřejné Pražské XVII. F. 5. we 4. listů 324. *Počíná:* „Zwířat strany některé jsú nesložené, totiž kteréž w podobné sobě strany děli se atd.“

272. **FLAVIA JOSEFA** *o wálce židowské* knihy sedmery, k nimžto napřed žiwot Josefuw, od něho samého sepsaný, jest přidán. Proti Opionowi knihy dwoje. O mučedlnictwí Machabejských knihy jedny, nyní teprw wšechny w českau řeč z latinské přeloženy od Pawla Aquilina Hradeckého M. D. L. III. (Na konci:) Wytištěna a dokonána jest kniha tato w městě Prostějowě u Jana Günthera 1553 fol. Připisu (p. Wojtěchowi z Pernšteina) předmluw a žiwota Flaviowa listů 24, textu listů 207, stran 414. registř.

Po druhé 1805 w Lewoči w 8. od Bartolomeidesa, wšak toliko o wálce židowské s žiwotem Flaviowým a s wyobrazením země židowské str. XVIII a 646 mimo registř. Plácel z Elbingu w předmluwě na swau historii židowskau tento saud o té knize wynesl; jaká w ní čeština, a jak wlastní wyložení, kdož čtau a latině i česky rozumějí, snadně sauditi mohau. Ač já práce jeho nehaním, udělal což mohl, nebyloli pak ke wšemu dostatečnosti, wždyť wůle dobrá a obecného dobrého žádostiwá byla. Snad pán bůh wzbudí někoho, kdož i tu . . . i jiné knihy jeho o starožitnostech národu toho, kteréž w jazyku řeckém ozdobně sepsal, obnowí a wyloží, a toho maudrého žida netoliko řecky, latině a německy, ale i česky s námi mluwiti naučí. Tato kniha náleží mezi spisy do mnohých jazykuw přeložené.

273. **JAN STRANĚNSKÝ**, měšťan Počátecký. *Utrhání Lucianowo* (t. Calumnia) přeložil wýtečně, a připsal Bertholdu z Lípy, nejwyššímu řediteli morawskému 1561.

274. **PAWEL WORLIČNÝ** přeložil: *Dicta Graeciae sapientum*, interprete *Erasmo Roterodamo*, item *Mimi Publiani* omnia bojemico sermone reddita, Olomuc. 1558. 12. W Praze u Melantricha 1562, 1567, 1570. Též Pragae apud Georg. Nigrinum 1573, 8. ib. 1575, 1576 apud Georg. Melantrichum ab Aventino 1578, 1580, 1585, 8. apud Georg. Jacobidem Daczicensem 1597, 1599, 8.

275. *Rozmlauwání bohůw* pohanských (z Luciana?) W Olomauci u Jana Günthera 1566 w 8.

276. **MART. KUTHEN** přeložil *Appiana Alexandrinského* o Illiriích. Balbin dokládá, že z řeckého.

Wiz Kuthena kroniku kap. III, kdež sám prawí: Ač i tuto také měloby se o Illyricích aneb Charwatích, z nichž národ náš a prwní spráwce český pošel, doložiti: ale poněwadž App. Alex. obzwláštní knihu o nich sepsal, kteráž w brzkém čase ode mne w jazyk český přeložená na swětlo wyjde, protož nyní toho tak zanecháme.

277. *Catonis Disticha* moralia cum scholiis D. Erasmi Roterodami, et enarratione Bojemica **PAULI AQUINATIS** Hradeceni 1558 Olomuc. Joan. Güntherus. Pragae 1564, 1569. 1571 u Jiř. Melantricha, pak opět w Praze u Jiř. Nigrina 1573, 1575, 1577, 1578 a 1579. Typis Georg. Jacobi Dačicensis 1580. Apud Melantrich ab Avent. 1581, 8.

278. **BAWOR RODOWSKÝ** mladší z Hustiřan přeložil z řečtiny *a)* Žiwot Alexandra Welikého. *b)* Některé wěci z Plutarcha. *c) Secreta Aristotelis.* Kniha lidských ctností a mnohých naučení, kterak se králowé, knížata i páni w swém panowání opatrowati, jakým prostředkem poddané sprawowati, jak wšeckny swé wěci říditi atd. ku poctiwosti p. Wilému z Rožumberka . . . nejwyššímu purkrabí král. česk. ode mne *Bawora* mladšího *Rodowského* z Hustiřan . . z charwatské řeči w český jazyk uwedena l. 1574 we 4. str. 240. Rkp. weř. bibl. XVII. G. 11.

Skladatel té knihy jest Jan syn Patricůw z města Scordy (osoba mythická). On prawí w předmluwě, že tu knihu w chrámě modly slunce nalezl, a ji z řeckého w kaldejskau, arabskau, latinskau a charwatskau řeč přeložil. Že ji křesťan nějaký psal, patrno. *Počíná:* Předkem Alexandře králi wýborný máš o tom wěděti, že jest maudrost hlawau wšech mrawůw atd.“ Rozdělena na 3 knihy. Starší necelé přeložení w rkp. Facul. phil. Oeconomica B. I. str. 53—66. *Počíná:* „Wšemohaucí bůh ostřež našeho krále k chwále wěřících atd.“

279. **ABRAHAM Z GÜNTERODU**: Cyripaedia. Hodnowěrná starožitná historia: O chwalitebném we wšelikých knížecích ctnostech wycwičení a zwedení, o slawných skutcích, wítězných wálkách, a práwě heroitském šlechetném žiwotu Cyra staršího, prwního monarchy perského atd. Od *Xenofonta*, slawného rytíře a filosofa Athenského okolo 400 let před nar. Kr. řeckým jazykem sepsaná, nyní pak w českau řeč přeložená. K níž i potřební přídawkowé, k wyswětlení i ku potwrzení jejímu náležející, jsau připojeni l. p. 1605 we 4. str. XLIV. 623.

registř. XIII. Připojena jest zwláštní kniha: Přídawkowé k historii Xenofontowé o žiwotu Cyra prwního, monarchy perského w dwanácti kapitolách obsažení. 1) O obyčejích oněch starodáwních Peršanů. 2) O králích medských atd. atd. Wytištěna w Starém M. Pražském u dědicůw M. Dan. Adama z Weleslawína atd. 1605. we 4. mimo titul a jeden list připisu str. 204. registř. IX. Prwní díl připsán pánům Wilému a Wácslawowi z Lobkowic, pak znowa Woldřichowi Felixowi z Lobkowic, jich otci připis stojí od r. 1602, kterýžto byl 1604 zemřel. Druhý díl (t. přídawkowé) připsán p. Hendřikowi Libšteinskému z Kolowrat.

Po druhé w Praze 1808 u děd. Krameriusowých w 8. pod titulem: Xenofonta mudrce Atenského žiwot a skutkowé Cyra staršího atd. Malý wyjímek tištěn w Rozmanitostech l. 61.

280. *Plutarcha hodaeporicon*, o wychowání dítek b. m. 1569 (Cerroni), pak w Praze 1609 w 8. přeložil **JAKUB KRUPSKÝ** mladši.

281. Částky tam zde z auktorů přeložené na mnoze se nacházejí k. p. u Welesl. polit. hist. Odkudž: Řeč Catona proti pýše a nezbednosti ženské w Hlasat. II. 153.

C. HISTORIE.

a) Wšeobecná.

282. *Jana Kariona kniha kronik* o wšelikých znamenitých wěcech od počátku swěta zběhlých wěrně a pořádně wyprawující atd. od r. 1532 skrze **BUR. JANA SOBEKA Z KORNIC** z lat. do češtiny přeložená l. p. 1541 we 4. archů 44. (Na konci:) Konec wykládání w sobotu před swatým Bartolomějem atd. l. p. tisícieho pětistého XXXIX. W Olomúci. Wytištěno a dokonáno w Litomyšli ten čtwrtek po sw. Witu l. p. 1541 u Alexandra.

Wyprawuje w krátkosti příběhy od stwoření swěta až do r. 1532. Rozdělil podlé proroka Elia, že 6000 let státi bude swět a potom zrušen bude, w 2000 let bez zákona, 2000 let zákon, 2000 let čas Kristůw. Druhý wěk oddělil na 4 monarchie kaldejskau, perskau, greckau, Římskau, kteráž prosahuje poslední wěk, na kterýž snad i dříwe wyjití jeho, an prý bůh k konci pospíchá, bude zajisté skonání swěta. Odkud může se wyswětliti, proč tehdáž tak mnozí i sám Welesl. k. p. w Kal. hist. píše: Léta posledního wěku atd. Táž kronika po druhé wyšla pod titulem: Jana Kariona kronika swěta znowu přehlédnutá a w češtině poopravená, a až do smrti císaře Maximiliana II dowedená 1584. we 4. od mistra Dan. Adama z Weleslawína. Též 1602 we 4. u dědicůw jeho str. 460. Z toho wydání patrno, kterak jazyk český za pul století se zdokonalil. Nowé přeložení od Ondřeje Moráwka posud w rkp. Starší rkp. Karionowy kroniky we weř. bib. XVII. G. 7. we 4.

283. *Kalendář historický*, to jest krátké poznamenání wšech dnůw, jednoho každého měsíce přes celý rok od M. Dan. Adama Pražského (**Z WELESLAWÍNA**) atd. w Praze 1578 u Jiřího Melantricha str. 376 mimo 6 listů připisu, na konci registř. we 4. po druhé 1590 fol. nápisu, připisu, básní a erbů str. 10, rodu knížat a králů českých 52 str. textu 636 str. registř. listů $21\frac{1}{2}$.

Titul celý jest: Kalendář historický. Krátké a summowní poznamenání wšechněch dnůw jednoho každého měsíce přes celý rok, k nimžto s doložením let, buďto od stwoření swěta, aneb narození božího, přidány jsau wíry a paměti hodné historie, o rozličných proměnách a příhodách, šťastných i nešťastných, weselých i smutných, obecných i osobních, jak w jiných národech a zemích, tak obzwláštně w slawném národu a králowstwí českém zběhlých (až do 1587.) Napřed položeny jsau genealogie, aneb tabule rodů welikomocných knížat a králůw, kteříž od začátku až do těchto časůw w české zemi kralowali. Jest i mnohých jiných rodůw králowských a knížecích místy swými w kalendáři dotknuto, kteříž nyní w Ewropě a w říši panují. Indices k tomu a registra dostatečná napřed i na zad se najdau. To wšecko znowa rozšířeno, a k líbosti těm, ježto celých historí a obšírných kronik míti aneb pro příčiny čísti nemohau . . . s pilností sebráno. Wytištěno a wydáno prací a nákladem M. Daniele Adama z Weleslawína léta posledního wěku M. D. XC. „Stručně, swětle, skladně wyprawuje Wel. a již pro sloh historický nesmrtedlný jest. W. Rulikůw kal. hist. jenž jest pokračowání tohoto.

284. *Sečtení roků* od počátku swěta, počnauc od Adama atd. (sepsal) **GRYLL Z GRYLLOWA** we 4. w Praze 1588. Jest to chronologický přehled příběhůw historických.

285. *Registřík historický* t. j. krátké summowní sečtení a jistý pořádek let od stwoření swěta až do narození p. našeho J. K. a odtud až do léta p. 1596. Wydaný w lat. jazyku od wznešeného historika *Abrahama Buchholcera* atd. a nyní nejprwé w českau řeč přeložený, skrze **BENYAMINA PETRKA Z POLKOWIC**. W Praze u Anny Šumanowy 1596 fol. 2 abecedy.

Tento od Buchholcera až do r. 1580 sepsaný a latině (Index chronologicus) mnohokrát wydaný registřík Petřek až na swé časy dowedl čistau, skladnau řečí. Prawdali, že Jiří Rybay měl wydání od r. 1572 fol. byloby wydání 1596 již druhé.

286. *O předivných proměnách* w swětě. (Jest při Alkoranu Budowcowě 1614). [1])

287. **URBANIDES PAWEL**: Památka přebylých i přítomně za mého wěku se dějících wěcí od r. 1600—1614. S přídawkem od r. 1625—1642. Rkp. sauwěký we 4. u Bočka.

288. *Memorabilia* (rozličné zápisky) od r. 1575—1620. Rkp. Regim. zdrawi Koppa we weř. bibl. LIV. A. 61.

Na příkl. r. 1594. Ten rok na díle byl suchý, neb w letě welmi weliké sucho počalo býti, až práwě když zase na zimu síti měli atd.

---

1) W kalendáři každoročním hospodářském *ŠIMONA PARTLICE* z Spicberka (1617) nalézají se též historické a literní zpráwy toho času.

b) Macedonská.

289. *Historie o králi Alexandrowi* Welikém macedonském, w niž se jeho chwalitebný žiwot, stateční činowé a heroitské ctnosti, wálky, slawní téměř nad wším swětem witězowé pokládají. K nabytí každé ctnosti a pobožných mrawuw sepsaná od Mataauše Walkenbergera z Walkenberku. Wytištěna w Holomauci u Jiříka Handle w 8. (bez roku) listů 63.

Z mnohých spisowatelů dobře snešena.

c) Židowská.

290. *Dawida Kybera compendium.* To jest krátké obsažení historie o wálce židowské s Římany a žalostiwé zkáze onoho někdy swatého a slawného města Jerusalema, i té wší politie židowské, z latinské řeči na česko přeložené skrze MIKULÁŠE STYPACIA Strakowského. Wytištěné w Starém m. Pražském u Jiříka Jakuba Dačického l. p. 1591 w 8.

Skladatel jmenowán na 5té straně připisu. Po druhé sem tam změněné od Krameriusa w Praze 1806 w 8.

291. *Historie židowská* na knihy čtyry rozdělená — kterážto nikdy prwé w žádném jazyku wydaná nebyla, nyní pak w nowě z německého exempláře psaného do češtiny s pilností přeložená. W Starém městě Pražském u M. Dan. Ad. z Weleslawína l. p. 1592. fol. str. 468 mimo 4 listy registř. Pak 1610 fol. tamže.

Sebrána jest z Josefa Flavia a jiných od přítele a šwagra překladatele Wácslawa *PLACELA Z ELBINGU.* Kniha wěcí důležitá, jazykem klassická, neboť od Weleslawíny oprawena.

292. HAWLA ZALANSKÉHO historia o hrozné a strašliwé *zkáze* a nejžalostiwějším wywrácení někdy nejslawnějšího a nejswětějšího města *Jerusalema* a chrámu. W Praze u Dan. Sedlčanského 1617 w 8. (Pod dedikací 1611).

d) Turecká.

293. *Pawla Jovia* kniha o wěcech a spůsobech národu tureckého welmi krátce sebraná, z řeči lat. w českú přeložená. W Praze u Pawla Sewerina z Kapihory we 4. 1540.

Přeložili *SIXT* a *AMBROŽ* z OTTERSDORFU, písaři radní St. m. Pražského. Připsáno jest arciwéwodám Maxim. a Ferd. císařowicum, kteří se česky učili od Jana Hazemberka, děkana Litoměřického.

294. *O porážce*, která se stala *u Budína* 1541 w Praze we 4. (list MATĚJE Z LUŽNICE a JIŘ. Z WALDŠTEINA z Wratislawi do Čech poslaný).

295. *Nowiny* nowé *o Turku* a *o Budínu*, (w Praze) u Bartoloměje Netolického 1542 we 4. Z lat. na německau, z něm. na českau řeč přeloženo skrze téhož BARTOL. NETOLICKÉHO. Listů 11.

296. *Tažení proti Turku* wíry křesťanské úhlawnému i našich žiwotuow nepříteli. Jakýmby spůsobem předsewzato býti mělo, a kdeby se lid wálečný, a naň peníze, a k tomu děla wzíti měly 1543 (bez místa a tiskaře) we 4. (1545 Pelcel).

Wzato z kroniky turecké Mich. Constantina z Ostrowice. W Praze u B. Waldy 1594 w 8. A—B. (u Bočka).

297. *Kronika o pohnutí* křesťanůw znamenitém *proti Turkům* pohanům l. 1543 we 4.

298. *Předložení tureckého legata* Ebrahima Strotského, Poláka přirozeného, před jeho welebností císařskau, králem Římským i před jinými . . kurfirsty atd. w Frankfurtě slowáckým jazykem učiněné l. 1562, 27 Listop. S krátkým dotknutím daruow, kterýchž J. C. Welebnosti dodal. Item o jeho služebnících, towaryších a welblaudích. Z lat. řeči přel. we 4. w Star. m. Pražském Jan Jičínský wytlačil 1 arch.

299. *Solimana* tureckého císaře *poselství* k J. M. C. Římskému při přítomnosti J. M. Maximiliana Římského atd. krále, kurfürstůw, knížat a jiných stawůw swaté říše we Frankfurtu při Meynu skromážděných, w jazyku tureckém učiněné l. 1562, 27 Listop. Také jest tuto doloženo o dařích, kterými jest J. M. Císařskau týž legat . . . darowal. K tomu i list, kteréhož Jeho Milosti Císařské dodal, stranu příměří a pokoje. Wše z něm. přeložené 1563 we 4. (Na konci). W Starém m. P. wytištěn nákl. Šebest. Oksa z Kolowsi atd. listů 12.

300. *Historia* neb kronika *turecká* od *Michala Constantina z Ostrowice*, Ráca neb Bosnáka někdy od Turkůw . . . zajatého a mezi Jenčaře daného wěrně a práwě sepsaná. Item tažení proti Turku, a na konci také přidané jsau některé wěci z knih o slawných činech Skanderberka knížete Epirotského atd. Od ALEX. AUJEZDSKÉHO, impressora, w jedno sebraná a na mnoha místech z strany češtiny sprawena, a w Litomyšli u Alex. Aujezdského 1565 wydaná atd. we 4. Opět tam 1581. Jest také do polského přeložena. W. Tygodnik lit. 1840. str. 8.

301. *Nowiny o dwau potýkajících se*, totiž Turku, pohanu a husaři křesťanu, kterak Turek pobídl jest husaře křesťana, aby se s ním bil o wíru aneb náboženstwí. Wytištěno w St. m. Praž. u Šebest. Oksa z Kolowsi 1565 we 4.

302. *Wypsaní* prawdiwé, *kterak J. M. C.* s arciknížetem Ferdinandem 1566, 12 Srp. z Wídně *proti Turku* táhl, w Praze u Melantricha 1566 4 listy we 4.

303. Jistá a gruntowní zpráwa o ostrowu *Maltě*, kterak od Turkůw obležen a dobýwán, w Praze u Šeb. Oksa 1566 we 4. 4 listy.

304. Nowiny *o zámku Segetu* w uherské

zemi, jak jest ho Turek dobýwal. W Praze u Šeb. Oksa 1566 we 4. 2 listy.

305. *O začátku tureckého císařstwí*, též jak se w swém wálečném běhu řídí, a jakého cwičení užíwají. Krátká summa pro uwedení w známost lidem sebraná, k tomu o obyčejích tureckých, knížka od Bartoloměje Georgewič řečeného, kterýž mezi Turky mnoho let w zajetí byl, z lat. přel. **SIXT Z OTTERSDORFU**, s předmluwau dobré paměti wysoce učeného muže Filipa Melanchtona přel. od kněze **JANA MORAWUSA**, [jináč Bessa, far. Postupického]. Wyt. w Starém m. Pražském u Jana Jičinského l. p. 1567 we 4. A—Hh. [1]).

306. Historia památky hodná o žalostiwém dobytí Sygethu od Solimana atd. a kterak Mikuláš hrabě z Serynu jest statečně až do smrti ho bránil atd. T. **MITIS** dicat Petrowi Wokowi z Rozmberka. Wyt. w Praze u J. Jičínského 1568 we 4. listů 15. [Z charwátského do lat. a z toho do českého přel. od Mitisa].

307. *O začátku panowání tureckého* a o jejich sprawowání a zachowáwání zřízenosti wojenské krátcí někteří kusowé místo poznamenání sebraní, ku kteréžto jest přidána knížka o tureckých obyčejích, sebraná od Bartolom. Georgewiče s předmluwau příležící. Z lat. řeči nyní w nowě na česko přeložená od **JANA MIROTICKÉHO** w Kroměříži l. p. 1572, tištěna 1576 w Holomauci skrze Frid. Milichtalera we 4. Připojen Thad. **HAJKA Z HÁJKU** wýtah na proroctwí turecké.

308. *Nowiny* jisté *z Benátek* odeslané, jak se slawní a křesťanští potentátowé spuntowali a snesli, kterakby s pomocí boží odolati proti nepříteli wšeho křesťanstwa Turku mohli, a kterak dotčený punt a snešení w Benátkách slawně wyhlášen jest. W Praze u Šeb. Oksa 1571 we 4. arch 1.

309. Krátká a jistotná zpráwa weselého *wítězstwí* křesťanůw *na moři Adriatském* 1571 we 4. bez místa i tisk. S powolením Osw. knížete p. arcibiskupa Pražského wytištěno 2 listy.

310. *Nowina* jistotná a prawdiwá, jakým spůsobem *Mechemet* wezir, baše turecký od jednoho sprostého a blázniwého člowěka w městě Constantinopoli 11 Října jest proboden. W Praze u Mich. Petrle we 4. 1579.

311. *Nowiny* hrozné, kterak jest *Amurathus* císař turecký 1579 při slawnosti swátku tureckého znamenitý panket w městě Constantinopoli učinil (z něm.) w Praze u Bur. Waldy 1579 we 4.

312. *Nowiny* prawdiwé *o wítězstwí* křesťanském nad nepřítelem Turkem *w charwátské* zemi. Z němčiny hraběte z *Thurnu* přeložený. W Praze u Buriana Waldy 1575 we 4. 1 arch.

313. *Nowiny z Uher*, o bitwě německého a uherského lidu s Turky atd. w Praze u Jana Šumana 1588 we 4.

314. *Hrozné* a žalostiwé *nowiny*, kterak léta tohoto 1589 1 Srpna *Turci a Tataři* do Polska wpadli, w Praze u Dan. Sedlčanského 1589 we 4.

315. *Nowiny* z Constantinopole, kterak nynější *cís. turecký* dwa znamenité pány postínati dal. W Praze u Bur. Waldy 1589 we 4.

316. *Žalostné nowiny*, kterak Turek pewnost w Charwátích *Wybýtš* oblehl a dobyl. W Praze u J. Šumana 1592 we 4.

317. *Nowiny o welikém moru* tureckém, o jejich wítězstwí nad křesťany (na konci:) Podlé dekretu od J. M. C. sobě daného. W Praze u Bur. Waldy 1593 we 4.

318. *Wypsání* jakým spůsobem křesťané nad Turkem w zemi charwátské při klášteru *Zysseku* switězili. W Praze u Dan. Sedlčanského 1593 we 4.

319. *Potěšitedlná nowina*, jak křesťané nad Turkem u Bělehradu swítězili. W Praze u J. Šumana 1593 we 4.

320. *Nowiny* o hrozném *tyranstwí tureckém* a potkání s Peršany. W Praze u J. Šumana 1593 we 4.

321. *Nowiny* o šťastném *wítězstwí* křesť. w zemi *charwátské* nad Turky. W Praze u J. Šumana 1593 we 4.

322. *O Filekowu:* wypsání prawdiwé slawného wítězstwí nad Turkem od křesť. obdrženého. W Praze u J. Šumana 1593. we 4.

323. *Nowiny* o konaném *ukrutenstwí od Turků* nad křesťany, w Praze u J. Šumana 1593 we 4.

324. *Nowiny* a wypsání o udatné *bitwě* křesťanské, kterauž jsau 1594, 3 Máje *u Hatwanu* s Turky swedli. W Praze u J. Šumana 1594 we 4.

325. *Nowiny jisté*, obšírné a dokonalé wypsání o obležení a dobytí pewnosti *Nowého hradu* w Horních Uhřích ležícího, od 10 Března 1594. W Praze u J. Šumana we 4.

326. *Wypsání* wálečného běhu, co se pominule w Hořejších *Uhřích* zběhlo. W Praze u Mik. Pštrosa 1594 we 4. cum grat. et priv. caes.

327. *Nowiny z Uher* a o zázraku božském w české zemi, w Praze u Woldřicha Waldy 1594 we 4.

328. *Ležení císaře tureckého.* Zpráwa ji-

---

1) W Olomauci 1728 (Boček). Sepsání wšech císařůw tureckých, pak: O nešlechetnostech tureckých, prodáwaly se r. 1567 w Olom. s dowolením bisk.

stá . . jaké chytrosti w poli užíwá. W Praze u Bur. Waldy 1594 we 4.

329. *Zpráwa o bázni Turků.* W Praze u Mik. Pštrosa 1594 w podlauhlém 4.

330. *Zpráwa o spojení* sedmihradského, moldawského a walašského *wojska* s křesťanskými temy. W Praze u Mik. Pštrosa 1594 we 4. (w Raudnické knih.)

331. Z ležení u *Gokerna zpráwa.* W Praze u Dan. Sedlčanského 1594 we 4.

332. Prohlášení a *wyprawení se do pole* proti Turkům mimo zpráwu o diwné historii, jenž se w Constantinopoli dne 11 Máje 1594 zběhla (z něm.). Počíná se: Jakož nejmilejší křesťané, jednomu každému dobře známo a wědomo jest, kterak ten ukrutný tyran atd. W Praze u Dan. Sedlčanského 1594 we 4.

333. Nowiny dwoje *o smrti sultána Amuráta* a wítězstwí křesť. w Charwátich. W Praze u Dan. Sedlčanského 1594 we 4.

334. *Nowiny z Charwát*, z Bělohradu a Rábu, z Wídně, z Košic a z Grácu atd. o porážce Turkůw. W Praze u Woldř. Waldy 1594 we 4.

335. *Kronika nowá o národu tureckém* na dwa díly rozdělena. W prwním wyprawuje se o půwodu, začátcích, zrostu, spráwě, moci, wálkách, ctnostech i nešlechetnosti, a posloupnosti knížat osmanských od prwního Osmana Chana až do sultana Selima Chana, a do l. p. 1550. Jakož to wše sami Turci jazykem swým sepsali. W druhém doplňuje se kronika o wěcech tureckých, které se zběhly od léta menšího počtu 50ho až do léta 90ho. Wydaná od *Jana Lewenklaia* z Amelbrunu, w jazyku latinském a německém, a teď nyní w jazyk český přeložená od Jana **KOCÝNA** z Kocynetu, a Dan. Adama z **WELESLAWÍNA**. Na zad přidány jsau dwě jízdy Augeria Gislenia z Busbeku (jedna z Wídně do Constantinopole a do Amasie l. 1554 wykonaná; druhá jízda do země thracké aneb do Constantinopole l. 1555.) Též napomenutí jeho a zpráwa, proč a jakby se křesťané k wálce proti Turkům hotowiti měli l. p. 1594. w Praze 4. stran I. díl 448, mimo předm. a registř. II. díl 385. Užito jí od Rulíka w historii turecké atd. w Praze w 8. I. díl 1809 str. 236, II. díl 1810. str. 160.

Latině wyšla 1588 a 1596, německy 1595 fol. Frankfurt am Main. Matěj *Hosius* ji lat. sepsal, *Lewenklai* do něm. přeložil.

336. *Napomenutí* potěšitedlná wšechněch křesť. potentátůw *proti pohanům.* Z polské řeči přel. 1594. b. r. a tiskaře.

337. *Wypsání* práwního *ortele* nad Ferdin. hrabětem z Hardeku, generalem na Rábu atd. a nad Mikulášem Perlinem de Forli. W Litomyšli u Ond. Graudenca 1595 we 4.

338. *a)* Zpráwa co se s knížetem Sigmundem Bathory w Sedmihradské zemi zběhlo. W Praze u Woldř. Waldy 1595 we 4. z lat. přel.

b) O dobytí Gokernu. W Praze u Bur. Waldy 1595 we 4.

c) Nowiny z Košic, kterak jsau Walaši, Muldawané a lid sedmihradský dwa haufy Tatarůw porazili. W Pr. u Bur. Waldy 1595 we 4.

d) O dobytí dwau pewností, Plindenburku a Petrinu w zemi charwátské, w Praze u Jana Šumana 1595 we 4.

e) O dobytí pewnosti Fagyátu, w Praze u Šumana 1595 we 4.

f) Nowiny o wítězstwí u města Kaparye, w Praze u Bur. W. 1595 we 4.

g) O dobytí města Jeny i země sedmihradské, w Praze u Jana Šumana 1595 we 4.

h) Nowiny ze Zyseku, Kašy, Tokaye a z ležení od Ostřehoma, w Praze u J. Šumana 1595 we 4.

i) Partikulář o dobytí pewnosti Torgewistu, a pewnosti Gorgice w zemi walašské, w Praze u. J. Šum. 1595 we 4.

k) Nowiny z země sedmihradské z ležení polního, w Pr. u Bur. Waldy 1595 we 4.

l) O dobytí Otřehoma, w Praze u J. Šumana 1595 we 4.

m) Nowiny ze sedmihradského Bělehradu, w Praze u Wold. Waldy 1595 we 4.

339. *Psaní sultana Amurata* k Sigmundowi Batorowi, knížeti sedmihradskému, w Praze u Buriana Waldy 1595 we 4.

340. *O porážce Tatarů a Turků* nowiny, w Praze u Dan. Sedlčanského 1595 we 4.

341. *Nowiny z Krakowa* a *z Tokaye*, co se již na díle mezi lidem křesť. wálečným a Turky tohoto 1595 r. zběhlo, w Praze u Bur. Waldy we 4.

342. *Nowiny* dwoje, prwní weliký diw a zázrak božský, kterýž p. bůh w čas drahoty w Niderlantu ukázati ráčil, tak že na mnoho místech *obilí s nebe pršelo,* 25 Dubna 1595. Druhé: z země uherské jakau škodu *powětří* we Wostřehomu učinilo, a co Turkůw přitom zahynulo (z něm.) w Praze u Bur. Waldy 1595. we 4.

343. *Nowiny z Košic*, o wálečném lidu sedmihradském a walašském, w Praze u Bur. Waldy 1595 we 4.

344. *Nowiny o dobytí* města *Bytiče* w Praze u Waldy we 4. 1595.

345. *Nowiny* jisté a prawdiwé, jak *Turci* od města *Bukarestu odehnáni,* w Praze u Šum. we 4. 1595 Též u B. Waldy.

346. *O dobytí města Babuče* (w dolejších Uhřích), w Praze u J. Šumana 1595 we 4.

347. *Kwalt na pohany* ke wšem křesťanským pánům, králům i knížatům, a zwláště nejnepře-

mož. král. polskému. Od Bart. **PAPROCKÉHO** z Glogol a Paprocky Woly 1595 we 4. listů 20 (přel. do českého a sněmu podáno. Pobuzení proti Turku).

348. *Nowá* sedmihradská *Viktoria nad Turky* (z něm.) w Praze u Sedlčanského we 4. 1596.

349. *Nowiny z uherské, dalmatské, sedmihradské* země, w Pr. u Sedlčanského we 4. 1596. Též u Bur. Waldy.

350. *Nowiny* jisté a prawdiwé o žádostiwém *wyswobození* z moci turecké křesťanů w st. Budíně, w Praze u Waldy we 4. 1596.

351. *O některých* weselých a rozdílných křesťanských *witězstwích* proti Turku (z něm.) w Praze Walda we 4. 1596.

352. *O šťastném witězstwí* a rozehnání mnoho tisíc Turkůw a Tatarůw, w Praze u Šum. we 4. 1596.

353. *Partikulář o dobytí Hatwanu*, w Pr. Sedlč. we 4. 1596.

354. *a*) Pořádné wypsání o dobytí města i zámku Hatwanu, w Praze u Dan. Sedlčanského 1596 we 4.

b) O dobytí tří pewností Wacen, Klaudu a Kosty Nowico, w Praze u Anny Šuman. 1596 we 4.

c) O dobytí města Chyanádu a Kaštelu, Noghlak u země sedmihradské, w Praze u A. Šumanowé 1596 we 4.

d) O wzetí města Wacie, o hlawním šturmu k Temeswáru učiněném, w Pr. u A. Šuman. 1596 we 4.

e) Kratičké wypsání pewnosti Erly, w Praze u Dan. Sedlčansk. 1596 we 4.

f) Nowiny o dobytí pewnosti Pápy, w Pr. u B. Waldy 1597 we 4.

g) O dobytí pewnosti turecké Slatina, w Pr. u A. Šumanowé 1597 we 4.

h) Nowiny o witězném Rábu dobytí, a slawném nad Turky witězstwí, kteréhož bůh křesťanskému lidu 1598 w noci na prowodní neděli propůjčiti ráčil, w Praze u A. Šumanowé 1598 we 4.

355. Prawdiwá, jistá a gruntowní relací, jakým rytířským prostředkem a ponuknutím uroz. pána z Pernšteina na Towačowě a Litomyšli atd. hraničná pewnost Dotis, 23 Máje 1597 nenadále wzata, a J. M. C. zas w moc uwedena jest. Sepsaná od jednoho, kterýž wždycky spolu přítomen byl, w Praze u Wold. Waldy (1597) we 4.

356. *Prawdiwý partikulář* o šťastném witězstwí a žádostiwém dobytí mocné a dobře opatřené pewnosti města *Rábu* atd. spolu s jinými nowinami z Prešpurku, Otřehoma a Constantinopole, w Praze u Buriana Waldy we 4. (1598) čtyry listy.

357. Šťastné a prawdiwé nowiny z Uher *o dobytí* w dewíti dnech 7 *pewností* tureckých atd. w Praze Dačický we 4. 1598.

358. Nowiny z *Fileku*, z *Košic*, z *Prešpurku*, w Praze u Dač. we 4. 1598.

359. Nowiny o slawném *witězstwí* křesťanůw *nad Turky*, w Praze u děd. Šuman. we 4. 1599.

360. O ukrutném *tyranstwí Begga* tureckého, w Praze u děd. Šuman. we 4. 1599.

361. *a)* Jisté nowiny o spůsobu osoby bašete Budinského, kterak w ruce křesťanům přišel, a jat jest, w Praze 1599 we 4.

b) Nowiny z Uher a Sedmihradské země, kterak jsau křesťané u Setštínu Tatary z ležení jejich wyhnali, je porazili, a praporce tatarského cára dostali. Též jak jest Mich. walašský wejwoda, téměř wšecku Sedmihradskau zemi k ruce J. M. C. podmanil, w Pr. u Dan. Sedlč. 1599 we 4. (w Raudn. bibl.)

c) Nowiny znamenité o obdrženém u města Tolny slawném witězstwí nad Turky od křesťanů, w Praze u děd. Šumanských 1599.

362. *Prostředkowé a wýminky*, podlé kterýchžto mezi císaři Rudolfem druhým Římským, a Hehomatem (Achmetem) prwním, tureckým, *příměří* a pokoj 20letý zawřín a wyzdwižen jest w Uhřích, w ležení polním, mezi Dunajem a řekau Sytwau 11 Listop. léta pominulého 1606 w Praze u J. Ottmara Jakubowa we 4. A—B.

363. *Exemplář smíření* a spokojení se s *stawy králowstwí uherského* a obzwláštně se panem Štefanem Bočkajem atd. již knížetem sedmihradským atd. kteréž se stalo w Wídni 23 dne měsíce Červwna l. p. 1606, přičemž jsau také i artikulowé a wýminky příměří a pokoje tureckého, wše z lat. řeči na česko přeložené, w Praze u Jana Ottmara Jakubowa l. p. 1607 we 4. A—D.

W rkp. weř. bibl. XVII. D. 20. jsau Conditiones pacis inter Rudolfum et Sultanum Mahom. [1607 lat. a jiné listy lat. i něm. z r. 1608].

e) *Uherská.*

364. *Querela*, t. j. naříkání žalobné s zjewným oswědčením se *králowstwí uherského* a zwláště těch, kteříž jsau w Hořejších Uhřích (proti cís. Rudolfowi) rkp. weř. bibl. XVII. D. 20. num. 1.

365. Prawdiwá a krátká *zpráwa processu*, kterýž nejw. heitman lidu polního w hořejších Uhřích p. hrabě Jacobus *Belliogiosa* při wzetí kostela w městě Kašowě a při měštanech před se wzal 1604, 3 Ledna w témž rkp. weř. bibl. XVII. D. 20.

f) Tatarská.

366. Bartoloměje MACERY z Letošic *historia o Tamrlanowi* králi tatarském z lat. přeložená, w Praze u Jiříka Nigrina 1598 w 8.

g) Babylonská.

367. *Wypsání o králowně Semiramidě* Babylonské, manželce syna krále assyrského, kteráž weliké a nákladné město Babylon wystawěti dala, též i o zahradě wisuté a mistrowsky dělané, kterauž za žiwobytí swého s welikým nákladem také wystawěti dala. Jaké pak slawné skutky táž Semiramis králowna prowozowala, jakž list 506—9 w kozmografii české w sobě šíře obsahujíc zawírá, w Praze u Woldřicha Waldy 1603 we 4.

h) Franská, anglická, španielšká, portugalská, wlaská.

368. *Přípis listu* poslaného jednomu zwláštnímu muži, kterak při swatbě Henricha krále navarského stalo se jest pozdwižení l. 1572. wyt. l. 1619 we 4.

369. *Hrozné nowiny z Paříže,* totižto jací mordowé lidem, kteří tělo a krew pod obojí přijímají, se dějí we 4. 1572.

370. *O zradě* a trestu Karla *Guntaulta* z Biron od Jindřicha IV krále franc. [sťat byl r. 1602] $1\frac{1}{2}$ listu we werších: „Já Karel Guntault z Biron pán, knížecí titul byl mi dán, atd. Pak w prose sama historie $5\frac{1}{2}$ listu. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 38.

371. Wěčný a stálý *Edikt* zawřené a swolené smlauwy mezi panem *Joanem de Austria*, rytířem towaryšstwa zlatého rauna na místě krále hišpanského s jedné a obecnými stawy zemskými w Nidrlantu s strany druhé pro spokojení neswornosti a wýbojůw, kteréž se skrz lid wálečný, jenž w též nidrlanské země z jiných zemí uweden jest, zdwihli. Publikowáno w Bryslu 17 Unora 1577. Z něm. přel. we 4. listů 7.

372. *Portugalská bitwa* s jistým wyswětlením nowin z Madril (?) a Lissabonu, o žalostiwém zahynutí krále z Portugalie 5 dne Srpna 1578, w kteréžto bitwě tři králi zahynuli, a přitom wíce než 20000 branných mužůw, w Praze u Jiř. Dačického 1578 we 4.

373. *Pařížské nowiny*, I. žalostiwé psaní jednoho katolického pána o obtížnosti a saužení města Paříže a weliké drahotě w něm. II. psaní z ležení králowského před městem. III. psaní J. M. krále k wrchnímu spráwci do města Langres. IV. psaní doktora *Gwarnera* do města Langres raddě 1590 we 4.

374. Prawdiwá gruntowní zpráwa a wypsání, z jaké příčiny Jan *Šatele*, městský syn w Paříži, krále zamordowati umínil. Z něm. přel. w Praze u Wold. Waldy 1595 we 4. (w Museum).

375. *Artikule* a wýminky *pokoje* a příměří upewněného mezi knížaty Jindřichem IV, králem francauzským, a Filipem II králem špaňhelským atd. w Holomauci 1598 u Jiř. Handle we 4. listů 8.

376. Zpráwa jistá *o spuntowání* a zradě hraběte *Gaurye* proti Jakubowi IV králi šotskému w městě Perthu l. p. 1600; rkp. bibl. weř. XVII. F. 38. num. 2 listů 19.

377. *Historia wěcí w Frankraichu* zběhlých za příčinau náboženstwí. Z řeči lat. do česk. přelož. 1605. (w bibl. Herrenhutské).

378. *Jana Arentrota* epistola, aneb psaní králi hišpanskému o tajemstwí wálky od 17 provincií a krajin nidrlandských wedené. Z lat. přel. w Praze u Pawla Sessia 1620 w 8.

i) Německá.

379. Jisté *nowiny o wítězstwí* cís. welebnosti Karla V w Tunyzu 1535 we 4.

380. *Nowiny* nowé, *jak císařská welebnost s králem franským* porownati a smluwiti se jest ráčila. — Wytištěno w Menším městě Pražském u Bartoloměje Netolického 1544 we 4.

381. *Rozepsání císařské* Jeho Milosti Karla V *s strany* některých w swaté říši *neposlušných* 1546 we 4.

382. *Weypis psaní ohradního*, kteréž korfirst a knížata, též hrabata, panoše, města a stawowé k Augspurskému wyznání přiznawatelé z příčiny nynější .. weyprawy k J. C. Weleb. odeslali 1546. Z něm. na česko přel. 7 listů. Tištěna 1547 w Prostějowě we 4.

383. *Pořádek císařůw Římských* od cís. Julia až do J. M. C. Matiáše pána našeho toho jména lho 1 arch. tišt. Obsahuje na 3 listech 151 císařůw w 7 rubrikách : jméno, z kterého národu pošel, léta panowání, čas úmrtí, jak a kde který sešel, kde pochowán, stáří.

384. *Nowiny* jisté *o wítězstwí* knížete *Hanuše* kurf. saského we 4. 1547.

385. *Nowiny z Wlach*, z nichž každý člowěk bude tomu swětle moci wyrozuměti, že P ... s swými duchowníky císaře k nynější wálce pohnul, proti Luteranským kurfirstům 1547 we 4.

386. *Nowiny*, které se mezi *císařskau Welebností a papežem* před zámkem tak řečeným Belliano we Wlaších zběhly (ku konci): Jan Kosořský w Praze 1562 we 4.

387. Krátký a gruntowní *spis*, kterak najjasnější a welikomocný *Maximilian* atd. w Frankfurtě při řece Maynu 24 dne měsíce Listop. 1562 na králowstwí Římské korunowán býti

ráčil. Ku konci: Nákladem Seb. Oksa z Kolowsi, z něm. jazyka w český přeloženo a wytištěno w Starém městě Pražském (1562?) w 4.

388. Nowiny o Jeho Římsk. Císařsk. Majestátu atd. *wálečném lidu w Špiské zemi*, a což toho času okolo a proti Jeho Majestátu atd. protiwného spůsobeno l. 1565. Tlačeno w městě Holomauci u Šeb. Oliwetského z Heřmani 1565 we 4.

389. Krátký spis o porážce a *zajetí Maximiliana*, woleného krále polského a arciknížete rakauského 1588 z rkp. tištěno w Čas. Mus. 1834 str. 191.

390. Zpráwa, kterak *Anna arciknězna* rakauská do Krakowa přiwezena jest, w Praze u Bur. Waldy 1592 we 4.

391. Wýpis *psaní* jednomu přednímu potentátu od p. *stawůw* náboženstwí *ewang.* w arciknížetstwí rakauském učiněného, w němž se... omlauwají, proč jsau J. M. K. dědičné poddanosti slibowati nemohli atd. w rkp. weř. bib. XVII. D. 20. num. 5.

392. Wypsání, kterak J. M. C. 1594 18. Máje do města *Řezna* na sněm přijeti ráčil, w Praze u Mik. Pštrosa 1594 we 4.

393. Nowina o šťastném příjezdu arcikníže *Arnošta rakauského* do města Brussel, w Praze u J. Šumana 1594 we 4.

394. Historie kurfirsta *Kristiana* saského, z latiny přeložena 1595 (w Žitawě w bibl.)

395. *Pohřeb cís. Max.* II. Z rkp. weř. bib. (od r. 1574—1596) tištěno we Kwět. 1843. č. 97.

396. *Odstaupení od spráwy* a gubernací *císařské* zemi uherské, morawské a rakauské l. 1608 w 8. (Boček).

397. Nowina o zkáze města *Plurs* w šwejcarské zemi 25 Srpna 1618 w Now. m. Praž. u Dan. z Karlsperku 1618 we 4.

398. Spis o wěcech *graubundských*, kteréž se léta 1618 zběhly, w Praze u D. K. z Karlsperku 22 listů A—E.

399. *Zlatá Bulla* Karla IV od r. 1356 z lat. w českém jazyku, w Praze u Jonaty Bohutského 1619 we 4. str. 59 (w. Schönfeld Journ. 1782. str. 97) též u p. Brožowského z Prawoslaw.

k) Slezská, polská, mozkewská.

400. Nowiny hrozné, strašliwé i žalostiwé, kterak *Neptalim*, weliké kníže Mozkewské, Jeho Milosti králi polskému atd. s znamenitým počtem lidu wálečného do země litewské wpadl, pálením, mordowáním lidí obojího pohlawí, nekřesťanským a nestydatým zajímáním, měst a zámkůw dobýwáním welikau a znamenitau škodu učinil. Wytištěno w Starém městě Pražském u Šebestiana Oksa z Kolowsi. Léta atd. LXIII. (1563) 6 listů we 4.

401. Jisté nowiny z země *litewské* od kupcůw i jiných hodnowěrných lidí, co se stalo při lidu wálečném s obú stran . . krále polského i také wel. knížete Moskewského 1564 w Pr. u Šeb. Oksa we 4. 1564 listů 6.

402. Nowiny strašliwé o žalostiwé a hrozné záhubě a škodě skrze *powětří* u města *Opawy* w slezské zemi z dopuštění božského w pátek po božím těle l. 1578. Wyt. od Jiř. Černého 1574 we 4.

403. Listy knížetstwí *Opawského* se týkající rkp. fol. weř. bibl. D. 35 listů 84.

Sahají do r. 1615, obsahujíce spor neb bránění se Opawských knížat Karlu z Lichtenšteina, proti swobodám a nadáním od Matiáše Jiřího, a zwláště Wladislawa je opanowati chtějícímu. Stawowé čeští se jich jako knížetstwí k Čechám přiwtěleného ujímali.

404. Nowina prawdiwá a jistotná, co se při obležení města *Gdánska* dálo, od *Štefana* nynějšího krále polského. Sepsáno od jednoho měštěnína města toho. Wyt. l. 1578 we 4.

405. Nowina jistá a prawdiwá o dobytí znamenitého zámku a pewnosti welikého města hraničného *Polocka*, ležicího na pomezí litewském atd. w Praze u Michala Petrle 1579 w 4.

406. *List odpowědací* od J. M. *krále polského* Mozkowi mrzutému nepříteli a tyranu, skrze jednoho předního zemana jménem Lopačinský ten list s obnaženau šawlí odeslán jest, w Praze u Bur. Waldy 1580 we 4.

407. SMIL OSOWSKÝ z Daubrawic na Třebíči: *Diarium* wztahující se na arciwéwodu Maximiliana w čas jeho ucházení se o korunu polskau r. 1587 rkp. (Boček).

408. Přípis *mandatu Maximiliana* woleného krále polského k stawům král. polského s. l. 1587 w 8. [u p. Miltnera na Smečně].

409. Akta *wyslanstwí polského* Stanislawa, biskupa Olomuckého r. 1587 a 1588 lat. a česky, rkp. w Kroměříži fol. (Boček).

Rkp. od r. 1587 fol. 7 listů u p. Bočka obsahuje. *a)* Zdání a rozsauzení o wywolení krále polského. *b)* Předložení a žádost krále franckého o král. polské žádajícího wznešena na korunu (sic) toho králowstwí. S odpowědí. *c)* Jak se při wolení krále polského w Polště zachowati má.

410. Wypsání historické a prawdiwé, kterak skrze přediwné působení boží, welikomocné a wysoce urozené weliké kníže w Mozkewských zemích jménem *Demetrius* jakožto prawý dědic po Janowi Basiliowi welikém knížeti Mozkewském pozůstalý otcowského králowstwí swého dosáhl léta 1605 w Praze u Kašpara Kargezia 1606 we 4.

411. B. PAPROCKÉHO *a)* Stambuch slezský, w kterém hospodář s hostem o mnohých wěcech spasitedlných rozpráwějí, pod erby a

rody starodáwných pánůw a rytířstwa knížetstwí horních w Slézy. Na čtyry částky a dwě knihy sebrané a sepsané, ode mne atd. Wytištěno w Brně u Bartolom. Albrechta 1609 fol. str. VIII. Připis (p. Janu Kristofu Pruskowskému z Pruskowa atd.) Textu A—Www ($3^1/_2$) po 4 listech.

První část té knihy jest nábožného wěroučného obsahu we dwadcateru rozmlauwání hospodáře s hostem, připsaných dwadcateru rodů slezských, s předmluwami Paprockého o erbích každého z těch rodů. Na listu Rrr počíná teprw pauze genealogický „Strom z erbůw starodáwných rodůw učiněný“ atd. s nowými připisy a předmluwami.

b) Paralipomena genealogiarum slavicarum.

Co w předešlých historických spisech i w Diadoche wynecháno, zde se doplňuje, wětší pak částka k wyčtení Moskwanských rodů oddána. Posud newyšla tiskem [1]).

l) Morawská.

412. *Knihy pamětní* markrabstwí morawského od l. 1475 až do 1588 rkp. fol. (w bibl. Hořowické).

413. *Zrcadlo* slawného *markrabstwí* morawského, w kterémž každý staw wzácnost i powinnost swau uhlédá w fol. 1593 w Holomauci u dědiců Milichthalerowých, listů 448 od Bartolom. **PAPROCKÉHO** z Glogol a Paprocké wůle. Wlastně polským nářečím sepsáno, a skrze Jana *Wodičku* w češtinu uwedeno.

Spis dobrý a od stawů morawských wděčně přijatý. Paprocký w spisowání kroniky morawské první cestu prorazil. (kniha řídká) Obsah jest: *a)* historie země. *b)* genealogie šlechty morawské. *c)* popsání wětších měst.

414. *Lamentací* žalostiwá, pláč a taužebné naříkání *země morawské* na mnohé ohawnosti a trápení její, w němž se jistotně a prawdiwě wyprawuje wšecko, co, jak a kdy se tam dálo a stalo l. 1605 w Praze u J. Nigr. 1606 w 8. 14 listů.

Též rkp. bibl. weř. XVII. D. 20. num. 2. Začíná: Ach, ach, ach, auwe, běda mně na mne hoře atd. ✕ Amen staň se tak milý pane 1605. W r. 1605 Turci a Uhři wpadli do Morawy pod Brod Uherský atd.

415. **MATIÁŠ Z TOPOLČAN**: *Paměti markrabstwí morawského* XVI stol. Rkp. sauwěký fol. (u p. Bočka).

m) Česká.

416. *Kronika o založení země české* a prwních obywatelích země, tudíž o knížatech a králích, i jejich činech a příbězích, welmi krátce z mnohých kronikářůw sebraná 1539 w Starém městě Pražském, 4. Spisowatel dle připisu jest Martin **KUTHEN** z Šprinseberka.

Kratičká, ale we wýborný pořádek uwedena, obsahujíc příběhy od počátku národu českého, až do času Ferd. I (1527). Má wyobrazení wéwod a králů českých, Žižky, Husa a Jeronyma Pražského. — Po druhé kroniku tu připojiw Weleslawína ku kronice Eneáše Sylvia od Konáče přeložené a oprawené, tak že obojí podlé příběhů w kapitolách sestawil, pod nápisem: Kroniky dwě o založení země české atd. W Praze 1585 we 4. Po třetí w Praze u Kram. (mladšího) w 8. 1817. Jest i w rkp. weř. bibl. XVII. D. 6. fol. 586.

417. *Odsudek wíry* (papežem Pawlem II. t. bulla jeho od r. 1466 proti králi Jiřímu a králi českému. Wyt. 1537 (česky).

418. **WÁCSLAWA HAJKA** z Libočan *a) Kronika česká.* (Ku konci): Wytištěno w Menším městě Pražském, prací a mistrowstwím opatrných mužuow Seweryna mladšího měštěnína Starého města Pražského, a Ondřeje Kubše z Ziepuow, léta božího 1541 w fol. 528 listůw.

Šla powěst o Kuthénowi, že chce wydati českau kroniku; strana katolická obáwajíc se, žeby Kuthén, kališník, jí w něčem zkřiwdil, pobodla Hájka, katolíka, k podobnému dílu, a přístup ke dskám zemským jemu zjednala. Nastaupil swau práci r. 1534. a skončil 1540, a na to hned zemské dsky shořaly (1541), při čemž i mnoho exemplářů již tištěné kroniky ohněm pošlo. Našli se lidé, kteří tu knihu potlačiti hleděli, předstírajíce, že w ní nejedněch lidí z národu pomluwil, a české jméno u cizozemcůw w hanbu uwedl. Ponaukali přípowědmi knihtlačitele Wácsl. Halaše z Radimowic, jehož nákladem tištěna byla, aby ostatek exemplářů zmařil, aneb jich spisowateli wíce newydal. Žalowal Hájek Halaše u magistrátu, ale rozepře se na léta wlékla, až posléze přičiněním některých z panského stawu, Hodějowa, Jana Lobkowice a jiných pře na zemské práwo wznešena, a k prospěchu Hájka rozhodnuta jest. Wyprawuje příběhy od počátku národu českého až do r. 1527. Uznáwám, prawí sám Hájek, že toto mé psaní ne wšem se líbiti bude; a tak jest, za jeho času rozdílnost náboženstwí trojího, za našeho wěku zostřená kritika urážky nejedny w jeho kronice nalezla. Weleslawína o ní takto saudil: Mnozí z Čechůw toho času i potom málo jí sobě wážili pro některé příčiny, totiž žeby někde strany pod obojí dotýkal, mnohé bezpotřebné, časem i básniwé wěci wměšowal. Ale nyní (1585) když se již exemplářůw nedostáwá, a žádný po ta wšecka léta se newyjewil, ježtoby něco lepšího a gruntownějšího na swětlo wynesl, nejedniby ji za dosti weliké peníze rádi kaupili atd. P. Dobr. saudí, že wnitřní cena její té cti nezasluhowala, aby po třikrát německy wydána byla, a wšak co půwodní práce prwní welikosti, že wždy wzácnau

1) Nepřeložené do češtiny zůstaly tyto knihy Paprockého: *a)* Ogrod Krolewsky, w ktorem od poczatku Cesarzow Rzimskich, Arcyknižat Rakuskich, krolow czeskich a polskich etc. opisané naydzies, w Pradze 1599. fol. toliko polsky psáno. *b)* Kronika, abo krótkie zebranie z rozmaitých kronik spraw potocznich ziemie z dawna sławney Pruskiey (necelá w bibl. weř.) *c)* Pamíęć nierządu w Polsce przez świe fakcye uczynionego w r. 1587. Napis. i wydano przez Bartosza Paprockiego 1588. (w Praze 4to. 8 archu. Kniha na nejwýš řídká. Dedikowána Panu Wilímowi z Rožmberka, spráwci a wládaři domu Rožm. nejw. purkrabí atd.)

našeho jazyka památkau zůstane, jakkoli periody w ní sem tam nucené jsau pro swéwolné slow zasazowání. Tuším, že w částkách samých sloh rozdílný jest dle toho, jak Hájek buď něco z českých pramenů wypisowal, buď z latiny neb němčiny překládal, buď konečně sám wyprawowal. Přeložena byla německy od Jana Sandelia, městského písaře w Kadani. W Praze 1596. fol. Nürnb. 1697. Leipz. 1718. připsána Rudolfowi králi. Do latiny p. Victorinus a S. Cruce ji přeložil, a Gelas. Dobner kritickými, chronologickými i antiquarskými poznamenáními opatřil r. 1761 — 1782 6 dílů we 4. W českém jazyku po druhé tištěna w Praze u p. z Schönfeldu r. 1818. fol. w témž, co původní, formátu i týmiž literami. Důkladné uwážení její w. Würdigung d. alten böhm. Geschichtschreiber von F. Palacky 1830.

b) Kniha o nešťastné příhodě, kteráž se stala skrze *oheň w Menším městě Pražském*, a na hradě sw. Wácslawa i na Hradčanech l. 1541. Rkp. [oheň Malostranský] weř. bib. XV. D. 6. fol. 557. sld. O ohni Pražském rkp. mus. 716. Wytištěno w domě Bartoloměje Netolického we 4.

Po druhé dal ji tisknauti Wawřinec Žežhule, měštěnín Pražský 1614, připsaw ji p. Diwišowi Černínowi z Chudenic. W Praze u Sam. Ad. z Weleslawína.

419. Nowé zřízení *o wyzdwižení desk* zemských pohořelých králowstwí českého. Léta p. 1541 w Praze 1542 w 8.

420. Křesťanské napomenutí doktora Jana *Bugenhagia* Pomerana k Čechóm, Slezákóm, Lužickým (aby proti Sasům nebojowali) we 4. 1546.

421. *Spuntowání,* jaké jest se od některých osob w král. českém proti nejjasnějšímu knížeti a pánu p. *Ferdinandowi* Římskému, uherskému a českému králi stalo. W Praze u Bartol. Netolického 1547 we 4. w. následující číslo.

422. Psaní přátelské oswíceného knížete Hanuše Fridricha saského J. M. učiněné stawům a haitmanům některých krajůw koruny král. českého l. p. 1547. Též i psaní odpowědací a nepřátelské Šebestianá z Waitmille.. dotčenému knížeti Hanušowi i jeho následowníkóm. 6 listů 1547 w Prostějowě.

423. *Akta těch wšech wěcí*, které jsau se mezi najjasnějším knížetem a pánem *Ferdinandem* Římským, uherským, českým atd. králem atd. a některými osobami z stawuow panského, rytířského a městského králowstwí českého léta tohoto atd. XLVII zběhly tuto wytištěné (erb český). Jest i druhý nápis: Jaké jest se od některých osob w králowstwí českém spuntowání atd. stalo atd. (Na konci) Wytištěno a dokonáno w Menším městě Pražském atd Léta božího tisícího pětistého, čtyřidcátého sedmého (1547) we 4. a—pppp po 4 listech qqqq $1\frac{1}{2}$ u Bart. Netolického. Něm. přeložena Prag 1548.

424. Tato akta aneb knihy památné, čili historie oněch dwau nepokojných let w Čechách 1546 a 1547, auplně sepsaná od **SIXTA Z OTTERSDORFU** leží w rkp. weř. bibl. XVII. B. 1. a jest důležitý spis pro českau historii.

W Mus. num. 759 a 161 pod titulem: Diarium, acta rerum gestarum t. j. Dennopis za našeho času bauřliwých let 1546 a 1547 tak nazwaného krwawého sněmu. Balbin Sixtu z Ottersdorfu připisuje: Historia suorum temporum sub Ferd. I et Maximiliano II usque ad Rudolphi II initia, kteréhož spisu Pelcel prawí, že nikde nalezti nemohl. Tištěno pod jménem: Příběhowé králowstwí českého zběhlí za panowání Ferd. I w Praze w 8. díl I. 1820. str. 435 II. díl 1821. str. 544. Pak: Příběhowé král. česk. za panowání Maximiliana II. w Praze 1822. str. 396 od J. Zimmermanna z rkp. weř. bib. wydána. Sepsání osob k snešení přátelskému r. 1547 (listů 30). W rkp. weř. bibl. XVII. D. 20. fol.

425. Martina **KUTHÉNA** kronika welmi pěkná o urozeném a statečném rytíři Janowi *Žižkowi,* prawdy boží horliwém milowníku, w Praze 1564 w 8.

[Na předposlední stránce čísti: I pochowali jsau Žižku w Králowé Hradci, a tu leží. A Hradečtí jsau sobě kázali Žižku namalowati na korauhwi na bílém koni w rytířské zbroji s palcátem w odění tak, jak žiw jsa jezdíwal.]

426. *(Kniha o nestálém štěstí*, ku kteréž připojena jest skrowná): *Knížka druhá* obsahující w sobě některá léta říšského císařstwí sprawowání slawné paměti *císaře Karla IV* atd. 1579 w 8. w Praze.

Poslednější spisek toliko 9 str. obnáší, a jest dílo Lupáče Prokopa w latině, jež do českého přeložil *PAW. LUCIN HELICONIADES.*

427. O skonání cís. Ferdinanda [r. 1567. prodáwati dowoleno w Olom. od biskp.].

428. Historie *o císaři Karlowi* tohoto jména čtwrtém a králi českém sepsaná a w nowě wůbec wydaná od M. Prokopa Lupáče z Hlawačowa. W Praze u Jiřího Nigrina (Černého) 1584 w 8. archů 11.

Zachowal nám zlomek staré básně o smrti Jana krále, kterýž tištěn odtud we Wýboru st. lit. 1845. str. 1179 sld.

429. **BOREGK** česká kronika 1587. (Boček ex lat. lib.)

430. **JANA RAKOWNICKÉHO**, měšťana Pražského *historie* česká od r. 1575 až do r. 1587.

Měl ji Dobner (1778) w rkp. dle Ungara (Balb. boh. doct.) wlastně spisowatel slowe Rakowský (Rakoviensis), na jehož analecta historica se často odwoláwá Berghauer w Protom. poenit, a jest, dí on, jedna a táž osoba s Bakowským, kterýž psal o moru (1582).

431. Historické wypsání *o Sigmundowi* Římském císaři uherském a českém králi, o běhu žiwota jeho, od **WÁCSLAWA RAMEŠE.** W Praze 1589 w 8.

432. **BYDŽOWSKÝ MAREK.** *a)* Žiwot císaře Maximiliana. W Praze 1589.

b) Diarium sub Rudolfo rege, neb příběhowé

králowstwí Českého a okolních zemí od l. 1575 —1596. s. a. we 4. Rkp. weř. bib. XVII. G. 22.

433. Hrdinské podniknutí arciknížete *Maximil.* II. w španielské zemi. Z rkp. starého tištěno w Čas. Mus. 1833. str. 371.

434. *Mustrunk lidu* wálečného z králowstwí česk. wypraweného u města Znojma r. 1594. Rkp. sauwěký w Raudnici [w. Čas. mus. 1827. I. 136.].

435. Slawné witání a nowina o šťastném příjezdu arciknížete Arnošta. W Praze Šuman. we 4. 1594.

436. *Rudolphus rex* Bohemiae, aneb příběhowé králow. českého od l. 1575 do l. 1596. Rkp. we 4. bib. weř. XVII. G. 22.

437. *Poselstwí Moskewské* r. 1595. Ze sauwěkého rkp. weř. bib. Tišt. w Mus. Čas. 1844. str. 305. (Péčí W. Hanky).

438. **BART. PAPROCKÉHO** *a)* Památka Čechům u Kheredeš pobitým. W Pr. u Anny Šum. we 4. 1596.

b) Diadochos, id est successio, jinak poslaupnost knížat a králůw českých, biskupůw i arcibiskupůw Pražských, a wšech tří stawůw slawného králowstwí českého, to jest panského, rytířského a městského, krátce sebraná a wydaná. W Praze u dědiců Jana Šumana 1602 fol. 836 listůw.

Tu knihu Paprocký, již powědomější českého jazyka, česky sepsal, ale předce prohlédnauti dal Rafaeli Soběhrdowi aneb později nazwanému Mišowskému z Sebuzína. Rozwržena jest na patery knihy *α)* po připisu Rudolfowi II traktáček o začátku erbu lwa, předmluwa ke wšem třem stawům kralowstwí českého, kdež wyčítá prameny, odkud wážil: Kron. Eneáše Sylvia, Kozmasa, Dalimila, Petra opata Zbraslawského, Dubrawia, Hájka, knihy kostela Pražského (libri erectionum) a j. Potom poslaupnost a krátkau historii knížat a králuw českých až do Rudolfa II; poslaupnost biskupů i arcib. až do Zbynka, o klášteřích w král. českém. *β)* Předmluwa k wyšším saudcům, wojna turecká (1593—1597), pořádek saudůw. *γ)* Třetí kniha (již on druhau nazýwá nepočítaje předešlých, ačkoli počtem listůw a wěcí oddělených) o stawu panském. *δ)* O stawu rytířském. *ε)* O stawu městském s předmluwau k Pražanům a s historií o Praze. Registřík na konci ač neauplný. Kniha ta má sice mnoho poklésků, kterých již Balbin w swé stemmatographii dotekl, a wšak i mnoho dobrého, zwláště z jeho času. Jsau w exemplářích rozličnosti, o kterých zprawuje Dobrowský w Čas. Mus. 1828. II. 119.

439. **PRIBISLAWA** z Radonína kronika česká. Rkp. stol. XVII fol. (w Museum).

440. *Pernšteinská kronika* w rkp.

W spisowně zámku Pernšteina, českým jazykem psaná, z níž 217 listů uwodí Rupprecht (we swé Gesch. uber den Ursprung der Klöster Dom- und Collegiatstifter in Mähren, na str. 103.)

441. *Rozmlauwání mládence rytíře se starým Čechem* o příhodách a proměnách w král. českém (1348—1604). *Počíná:* Milý starý Čechu, byl jsem žádostiw atd. *Konec:* a tam bez přestání na wěky radowati a těšiti mohli. Amen. (list 308—344.) Rkp. fol. bib. weř. XVII. D. 20.

Jiný rkp. w Herrenhutě we 4. Při něm: historia o půwodu jednoty bratrské atd. Meč Hosiusa k obránění lidu božího atd. listowé a jednání bratří s Luteriany (1533—42); poznamenání některých artik... kterak p. bůh rušil a kazil rady těch, kteříž se protiwili dílu jeho (1541—46). Na ten spis odwoláwá se Jafet w hist. br. fol. 37 a 66.

442. *Smlauwa*, kteráž se stala mezi cís. *Rudolfem a Matiášem*, arcikn. rakauským w ležení polním mezi Štěrboholy a dolními Měcholupy l. 1608. Tišt. z rkp. w Mus. Čas. 1845. str. 292.

443. *Přitažení* arciknížete *Matiáše* rakauského, za jakau příčinau do kr. českého s lidem wálečným wtrhnauti, co říditi a jak zase z Čech odtrhnauti ráčil 1608 w 8. (Boček).

444. Psaní kurfirsta saského arciknížete Matiášnwi 1608, 6 Října. Rkp. weř. bib. XVII. D. 20. num. 4.

445. Kniha tato obsahuje: *jakau příčinau se Rudolfowi* II *zprotiwili.* Rkp. fol. (Boček).

446. *Jessenii* epistola comitialis ad Ungaros, exhibita statibus Posonii. Mense Dec. 1609. fol. Vid. Formy rozličných listůw XVII. D. 26. num. 2.

447. *Kronika* od r. 644—1529. Začíná: Český národ s knížetem swým Čechem přišli do Čech atd. W rkp. XVII we 4. kdež napřed stojí wýtahy sněmů atd. (Boček).

448. Wácslawa **BUDOWCE** z Budowa *akta* a příběhowé, kteří se dáli od tří stawů král. českého tělo a krew pod obojí přijímajících od r. 1608 až do 20 Máje 1609, též odtud až do 23 Unor. 1610 we 4. rkp.

449. *Akta a kopie některých psaní*, listů posílacích, instrukcí, proposicí, resolucí, poselstwí atd. mezi J. M. C. panem Rudolfem II uherským a českým králem atd. a Matiášem II králem uherským, čekancem králowstwí českého, arciknížetem rakauským a markrabí morawským atd. w příčině lidu wojenského Passowského prošlých. Z něm. přeloženo od Fridr. **LITWINA** z Ilinné). W Praze u Jonaty Bohutského 1611 w 4.

450. *Nařikání žalobné* země české 1611 Rkp. bibl. weř. XVII. D. 20. num. 5. (Po wpádu lidu Passowského.)

451. Wyprawowání *o wpádu lidu Passowského* do Prahy 1611. Tištěno w Čas. Mus. 1830 str. 443.

452. Wyznání *France Tennogle* troje, dobrowolně před autrpným trápením, autrpné a po autrpném práwě o půwodu a příčinách wpádu Passowského do Čech l. 1611. Rkp. (XVII wěku) fol. weř. bibl. XV. C. 4. num. 1. fol. 11.

453. **JIŘÍHO ZAWĚTY Z ZÁWĚTIC.** *a) Akta těch wšech wěcí*, které se zběhly mezi Rudolfem a Matiášem léta 1611.

b) Wypsání slawného příjezdu krále Matiáše krále uherského atd. 1611 we 4. w impres. Šumanské listy 4.

c) Korunowání Jeho Milosti Matiáše krále uherského atd. toho jména druhého, na králowstwí české l. p. 1611 w pondělí swatodušní na hradě Pražském w kostele sw. Wíta šťastně wykonané atd. w Starém m. Pražském w impr. Šumanské we 4. 119 str.

Na listu liij počíná: knížat a králůw králowstwí českého, za kterého času, kdy který panowal a kralowal, kratičké poznamenání od téhož Jiříka Záwěty sepsaná. S podobiznau krále Matiáše na dřewě rytau.

d) Odjezd z hradu Pražského Jeho Milosti Matiáše krále uherského a českého atd. toho jména druhého, a příjezd skrz markrabstwí lužické do hlawního města Wratislawě knížetstwí slezských s poznamenáním wěcí některých na též cestě wykonaných, summowně sepsaný od Jiříka atd. w St. m. Pražském w imp. Šumanské str. 43.

e) Wypsání šťastného příjezdu, a slawného wítání, též swadebního králowského weselí Její Milosti nejjasnější arcikněžny rakauské, a již welikomocné králowny Anny uherské a české atd. toho jména druhé, kteréž se na zámku w městě Wídni w druhau neděli adwentní, jinak 4 dne m. Prasince l. 1612 šťastně konati začalo atd. (obrázek) W Praze w impr. Šumanské, we 4. A—J. po 4 list. K. $1^1/_2$.

f) Wolení a korunowání Jeho Milosti císaře Matiáše toho jména prwního, pána našeho nejmilostiwějšího. Též korunowání J. M. císařowé, jakožto uherské a české králowny Anny, za králownu Římskau, kteréž se stalo w městě Frankfurtě nad Meynem léta tohoto 1612 summowně sepsané atd. w impr. Šumanské we 4.

g) Wjezd prwní Římského císaře Matiáše toho jména též prwního na prwní říšský za správy a císařstwí Jeho Milosti do města Řezna sněm. Léta tohoto 1613 ... 4 dne Srpna šťastně wykonaný. S poznamenáním některých wěcí před a potom stalých we 4. 7 str.

h) Korunowání Jeho Milosti Ferdinanda toho jména druhého krále českého atd. na králowstwí české, l. p. 1617 w kostele hlawním s. Wíta na hradě Pražském na den památný swatých Petra a Pawla apoštolůw páně atd. we 4. 28. str.

i) Korunowání Její Milosti císařowny uherské a české králowny, Anny za králownu českau, které se stalo na hradě Pražském l. 1616 w neděli po památce sw. tří králů, jinak desátého dne měsíce Ledna, sepsané od Jiříka Záwěty z Záwětic, w Praze 1616 we 4.

454. Sebrání historií některých wíry a paměti hodných, o rozličných proměnách a příhodách, jak o jiných národech a zemích, tak obzwláště o slawném národu a králowstwí českém zběhlých od l. 1572 do 1616. sepsal M. **TOBIÁŠ ADALB. WODŇANSKÝ**, správce školy sw. Martina w Star. a Now. městě Pražském. Rkp. w bibl. Fürstenberské.

Jest to přídawek ku kronice Hájkowě 20 listů fol.

455. Akta týkající se *dějůw českých a uherských* l. 1608. Rkp. weř. bibl. XVII. D. 20. num. 7. fol. 90. Česky, některé částky lat. a něm.

456. Zpráwa *o smrti* nejosw. p. *Rudolfa* II cís. 1612 w Praze u děd. Šum.

457. *a)* Zpráwa, jak nowě wywolený *král Fridr.* na hranicích král. českého od stawů přiwítán byl 1619 we 4. *b)* Wypsání toho wšeho, co se od 9 Břez. r. 1618 až do korunowání *Fridricha* w Čechách přihodilo w Praze 1620 we 4.

458. Poznamenání toho, co se w král. českém stalo od l. 1612, zwlášť když páni na hradě Pražském z *oken shozeni* byli. Rkp. fol. w Museum.

459. O počátku, zrostu, běhu, cíli starožitné *akademie Pražské*, od **SAMUELE MARTINA Z DRAŽOWA**, w Praze 1612 we 4. (Též w latině we Wittenbergu 1624 w 8.

460. Jana **JAKUBA HEILMANA** gruntowní relací, kterak se při dobýwání města Plzně dálo, s kázaním. W Praze u Dan. Karl. z Karlsperku 1619 we 4. A—G.

461. *Fridricha* z boží milosti krále českého, falckraběte při Reynu a kurfiřsta naše *otewřené rozepsání*, proč jsme korunu králowstwí českého a zpráwu přiwtělených zemí na sebe přijali, w Praze u Jonaty Bohutského z Hranic 1619 we 4. 25 stran.

462. **LEW Z BROZÁNEK ZIGMUND**: *Witání* aneb winš k šťastnému příjezdu Fridricha falckraběte při Reynu — do měst Pražských 31 Října 1619, 4 listy we 4. w Praze u děd. Jiř. Dačického.

n) Míst jednotných.

463. Paměti *Hustopečské* rkp. fol. XVI století (w bibl. Rejhradské.)

464. Kronika města *Třebíčského* rkp. z XVI století (w bibl. Rejhradské).

465. *Memorabilia* t. j. poznamenání některých události w *Čechách*, pořádem let od 1578 do 1620 fol. česky. Rkp. weř. bibl. LIV. A. 61.

466. Historie o založení... města *Klatow*.. sepsaná od **ROTOMANA**, jinak Radimila, prwního opata kláštera Klatowského .. na swětlo wydaná od *Jana Klatowského*, měštěnína

města Pražského 1533. Rkp. weř. bibl. XV. D. 6. str. 565—584.

467. *a)* Zápisy panstwí *Pardubského* od r. 1357 do 1536. Arch. česk. IV. str. 173 sld. *b)* Poznamenání rybníků panstwí *Pardubského* od 1568. Rkp. pap. w Mus. 756.

468. *Ortel* welebnosti císařské na obywatele w městě *Gentu* l. 1540 učiněný, 2 listy 1547 w Prostějowě we 4. (u p. Bočka).

469. *Paměti* (kratičké) města *Strážnice* od r. 1528—1570. Rkp. sauwěký fol. (Boček).

470. Kniha pamětní města Chrudimě od **DUCHOSLAWA TUGURINA**, notáře Chrudimského. Ms. fol. 1579 (w Chrudimi).

471. Krátké poznamenání z register latinských, co jest se za držení pánůw z Rosenberka a Šwamberka zámku *Zwíkowa* wynaložilo na panstwí 1573. Rkp. fol. na Strahowě.

472. Kronika král. wýsadního města *Plzně* a jeho okolí. Rkp. we 4. as 15 archů, na začátku porauchaný. Počíná popsáním české země wůbec. (Byl rkp. u prof. Sedláčka).

473. **JAN BĚLKOWSKÝ Z RONŠOWA**: Kniby pamětní města Prostějowa dokonané ok. r. 1582. Rkp. fol. (u p. Bočka).

474. Wýsady a jiné písemnosti města *Rokycan* se týkající, jmenowitě zastawení statkůw proboštstwí od Ferd. I l. 1546. prodání týchž statkůw od Max. II. l. 1575, privilegium čili oswobození města od Rudolfa II. l. 1584 atd. fol. rkp. weř. bibl. II. D. 18. fol. we 4. sq.

475. Wýpisowé privilegií král. městu Nowému *Bydžowu* nad Cidlinau, přepsané r. 1752 (listy od l. 1407—1584) na 23 listech. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 38.

476. Žalostné wypsání ohně a od zemětřesení na *Horách Kutnách* zbořených domůw, w Praze u Dan. Sedlčanského 1592 we 4.

477. Registra wšelijakých přijmůw města *Třebechowic* l. 1597. Rkp. w Mus. 754.

478. **BZENECKÝ WÁCSLAW**: Paměti města Kyjowa. Rkp. XVII stol. při témž městě (Boček).

479. *Kronika* města *Welké Mezřiče*. Rkp. XVII wěku fol. (Boček).

480. *Knihy pamětní* města *Wel. Mezřice*, w níž i opisy nadání wšech téhož města. Rkp. XVII wěku fol. (Boček).

481. **WEPŘEK D.** *Kalendář historický*, příhody a památky w městě Slaném a okolí od l. p. 1600. Ms. Copie u p. Miltnera na Smečně.

482. Weypis obdarowání obce města Mladé *Boleslawě* od králůw českých, wypsání ze starého exempl. r. 1603, a w nowě 1707. Rkp. weř. bib. XVII. F. 39. we 4. od Jana Rira.

483. Historie (zrušeného nyní) kláštera *Smilheimského* řádu Cisterciensкého (1616—1630), a řeč tam w r. 1616 držená. Rkp. (w Monum. Dobn. T. IV. p. 192, 270 et 274.)

484. Weypisowé obdarowání, kteréž obec *Mladobolesl.* od králůw a mnohých pánůw sobě nadané má 1334—1595. Rkp. weř. bib. XVII. E. 47. fol. listů 67.

485. Weypisowé weysad král. města *Bydžowa*. Rkp. bib. weř. XVII. E. 38.

486. Registra wydání a důchodůw města *Hradce* nad Labem l. 1605. Rkp. w Mus. 752.

487. Zřízení *bratrstwa literátůw* w Česk. *Budějowicích* stwrzeno králem 1615.
Sděleno od Josefa Umlaufa c. k. poručíka dělostřelcu. Z rkp. tišt. Čas. mus. 1845. 114.

488. Cedule dílčí prwní statku *Dobešského* od r. 1611. Rkp. Mus.

489. O ohni *Jičínském* r. 1620, kdež prachem podloženým mnoho lidu w panském domě za swé wzalo. W rkp. weř. bib. XV. D. 6. na str. 556.

o) Rodůw.

490. *Pře rodopisná* pánů ze *Šternberka*, z *Waldšteina* i z *Kaunic* r. 1546. Z rkp. tištěna w Čas. Mus. 1839 str. 399 s poznamenáními p. Palackého.

491. Hynka **KRABICE** z rodůw **WEITMILE**. O rodu pánů z Weitmile a Krabic. Rkp. (w. Ungar. Balb. Boh. doct. p. 118).

492. *Lobkowického* domu spořádání od **JANA Z LOBKOWIC** 1550.

493. Rodoslowí některých panských rodůw českých, jmenowitě pánůw *Leskowcůw*, *Wratislawůw* z Mitrowic, z *Říčan* atd. saec. XVII. 4. Rkp. weř. bib. XI. E. 16.

494. Paměti rodu p. *Škrbenských* z Hříště XVI a XVII wěku připsané w Kancionalu r. 1576 u p. Bočka.

495. **PISTOLACIA VINC.** Spis neb orací ku poctiwosti sňatku swadebního p. Wiléma z Rozemberka, w Praze 1577 we 4.

496. *Erby* některých *panských rodin* králowstwí českého 1603. Rkp. bibl. weř.

497. *Poznamenání některých rodin* stawu panského. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 35. Též stawowé králowstwí českého dle rozdělení krajů sepsaní. Rkp. weř. bib. XVII. G. 14.

498. Wýwod rodu starožitného uroz. p. Lukáše *Dembinského z Dembině*. Rkp. fol. w Olomúci.

499. Lorence **KAUTNÉHO** z Zářečné jména a titule osob těch wšech, kteréž jsau po shoření desk zemských 1541, jak do stawu panského, rytířského i do země za obywatele přijati až do l. 1610 we 4. Rkp. Mus. 794.

500. Jistá a prawdiwá zpráwa o wyswobození dwau synůw Wratislawa i Ferdinanda

uroz. p. Floriana *Kryspeka* od zamordowání w Paříži l. 1572. Tišt. w Čas. Mus. 1844 str. 553 podal W. Hanka.

501. Mat. **WALKENBERSKÉHO** z Walkenberka Wýklad erbowní piktury podlé allegorického smyšlena p. Hertwika Zeidlic z Schönfeldu fol. [Catal. Pelc.]

502. Processus aneb wypsání slawného pohřbu p. *Wácslawa Smiřického* ze Smiřic, když žiwot swůj dokonal, w Praze u Dan. K. z Karlsperku 1615 w 8.

503. **JANA PRAWDY LITOWANSKÉHO** apologia neb wypsání welikého a těžkého neštěstí, w které p. z Waldšteina půwodem zlých lidí uweden byl, wytištěna 1618 dne 7 Máje rkp. w 8. bibl. weř. XVII. G. 8.

504. *Wartemberkowá paní.* Zpráwa o zapálení jejího domu panského w Jičíně skrze ručničný prach r. 1620 dne 1 Unora. Rkp. weř. bibl. XV. D. 6. pag. 556.

505. **BŘEZAN WÁCSL.** *a*) Padesátní letopis t. j. poznamenání některých wěcí pamětihodných p. Wiléma z Rozemberka za 57 let zběhlých počítajíce od času narození téhož pána až do léta 1592. Rkp. weř. bib. XVII. F. VI. 127 listů 316. Tišt. od Mus. 1847 w Praze str. 327 w 8.

b) Registrum listůw na pány z Šwamberka se wztahujících. Rkp. fol. weř. bib. XXII. C. 14. Léta p. 1616 a čistě přepsáno 1617.

c) Rozemberské kroniky krátký a summowní wýtah sepsaný na konci l. 1609 w Třeboni od W. Březana, posledního archiwáře Rozemberského. Rkp. w Archivu Jindřichohradeckém. Tišt. w Čas. Mus. 1828 IV. 39.

Sepsal týž autor rodopis Šternberků atd. chowaný w Třeboni. W. Böhm. Lit. 1779. S. 44.

p) Církwe a náboženstwí.

506. **BŘEZINA WAWŘ.** historia de bello hussitico saec. XVI. 4. latine, insertis nonnullis bohemice quae vid. . . Spisowé rozliční. Rkp. weř. bib. XI. D. 8. num. 1. fol. 59. v. sq.

507. Zpráwa bratří, tišt. r. 1527 w Boleslawi, wůbec *dekret bratrský* se nazýwá we wšech jejích spisech. [Por. Šturm Rozsauz. II. 62.]

508. *Paměti* wšech wěcí, které se při náboženstwí w Čechách za kr. *Ludwika* a *Ferdin.* I, 1524—1530 dály. Rkp. wěku XVI we 4. u p. Bočka. Kronika to dosti obšírná, 102 listy we 4. obnášející.

509. **BURIAN Z KORNIC**, kronika bratrů českých a morawských od r. 1482—1532.

510. *Artikulowé* a snešení *kněžstwa pod obojí* spůsobau l. 1539 lat. a česky we 4. $2^1/_3$ archu. Týká se kázně kněžské.

511. *Sněm duchowní* r. 1537. Rkp. 12 listů we 4. u Ribaye, toliko zlomky. (Boček).

512. Historie *jednoty Pikartské* l. 1530 do 1547. Rkp. weř. bibl. XVII. C. 3 fol.

513. Historie o půwodu *jednoty bratrské*, a oddělení se jejím od církwe zawedené atd. Rkp. we 4. w Herrnhutě [s jinými kusy, w. doleji.]

514. Historie *jednoty bratrské* od r. 1458 do 1535. Rkp. we 4. u p. Brož. z Prawoslaw.

Díl II té historie w Raudnici od r. 1536 do 1549, s některými přídawky od r. 1570 do 1630. Rkp. fol. na pap. Nowější opis u p. Brožowského.

515. Bohuslawa **BÍLEJOWSKÉHO** *kronika* česká spuosob wíry křesťanské pod obojí spuosobau těla a krwe pána Jesu Krista. I také pod jednú w sobě obsahuje. Opět Waldenských náboženstwí, též i jiných sektářuow u wíře zpletených obyčeje ukazuje wše pořádně dáwající znáti čtaucím i poslúchajícím, příběhy w české zemi u wíře hned od počátku až posawád w spuosobě kroniky prwní, kterak a kdy se počala wíra křesťanská w české zemi, a že i hned bylo přijímání pod obojí spůsobú; opět o odporu přijímání tomu z oswobození, a epištola k stawům přijímajícím pod jednú země české a země morawské. Druhá knížka o nakažení kacířstwem utěšené církwe české, a o pojití Pikhartuow, a co se z toho zlého dálo, a kterak to bylo přetrženo, s předmluwau spuosobem epištoly žádosti dobromyslného čtení. Třetí knížka, jak se ta rota pikhartská zase wyzdwihowati počala, a až dosawad nepřestáwá a w mnohé roztržky se množí. (Na konci): Excudebat Normbergae has historias breviter accumulatas regni Bohemiae Venceslaus Austinus (z Austí) impensis honorabilis viri domini magistri Joannis Chocensis collegii et studii Pragensis annorum 1537, 6 die Maji 10 archů w 8.

Nalézali se toliko dwa exempláře, z nichž jeden maje prof. Ditrich, wydal opět w Praze 1816 w 8. s mapau Klaudiana pod titulem: Kronika církewní, w níž se příběhowé církwe české od jejího počátku až do l. p. 1532 wyprawují, sepsané před 300 léty od Bohusl. Bílejowského, kněze strany pod obojí. Nyní pak wydaná s předmluwau a mnohými zaznamenáními... od Jos. Skalického, kněze strany pod jednau str. 150. Připojenau mapu podlé originálu od r. 1518, w Litoměřické bisk. bibliotece chowaném wykreslil p. F. J. Kraibich, D. Phil. kanowník a farář Žitenický.

516. **JANA DUBČANSKÉHO** zpráwa prostá a prawá o bratřích starších jednoty.

517. **JANA AUGUSTY** o wyobcowání dwau osob hříšných ze sboru Litomyšlského, stalém skrze Jana Augustu, w Litomyšli Alexander we 4. 1544.

518. *Bulle . . . Antikrista* proti prawým křesťanům wydaná w Římě 1546 tišt. w Prostějowě 1547, 4 listy.

519. Deklaraci wěčného b . . . Majestátu na

acht proti papeži Pawlowi třetímu d.. náměstku w Římě, a jeho wšem... pomocníkům 1546. w Wittenberce u Jos. Kluga we 4.

520. O té nekřesťanské atd... *Inquisitii*... hišpanské, která se wíry dotýče. Z něm. přel. 1547 we 4. w Prostějowě 3 listy.

521. *Historie jednoty Pikhartské* l. 1530—1547 fol. Rkp. weř. bibl.

522. *Husitského* w Čechách *kacířstwí* počátku, zrostu a pádu weytah w Praze (bis) 1547 w Praze 1777 w 8.

523. *Mandat krále Ferdinanda o Pikarty*, kteří se bratří jmenují 1547. Rkp. w bibl. weř. XVII. A. 16. str. 167. [1]).

524. *Psaní bratří* králi Ferdinandowi na sněm říšský do Augspurka i císaři Karlowi bratru krále Ferd. l. 1547. [Jafet hist. br. 15.]

525. *Artikulowé strany náboženstwí* od krále Ferd. administratorowi, konsistoři a kněžstwu pod obojí podaní, kteří jsau od nich přijati, potom i před stawy na hradě Pražském při obecném sněmu wyhlášeni l. 1549. Rkp. weř. bib. XVII. A. 16. list 170 do 180.

526. *Martina Lutera wýstraha* k swým milým Němcum.. kdyby nepřátelé.. wálečně přitáhnauti chtěli atd. w Prostějowě 1547 we 4. A—Kij Předml. od Melanchtona.

527. **WODŇANSKÉHO** (řádu bosáckého) *snažení Satanáše*, aby si wystawil Babylonskau wěž w Sasích. Scriptum per me Ad. Polonum cantorem Budinensem 1549. Rkp. we 4. weř. bibl. XVII. G. 13.

528. *Privilegium o kšaftowání kněžském*. Rkp. bib. weř. XVII. A. 16 str. 200. Počíná: Ferdinand z boží milosti ╳ l. 1552. Psáno od Jiřího Račenského l. 1612.

529. **BLAHOSLAW JAN.** Historia prawdiwá o některých zwláštních wěcech a diwech božích.. obzwláště pak při jednotě bratrské stalých r. 1554 psaná. W opisu u p. Bočka.

530. Pamět snešení o počátku sjednocení s některými ewangelisty w králowstwí polském l. 1555. [cituje Šturm w Rozsauzení II. 33.]

531. **ČERNÝ JAN.** *Wyzdwižení* půwodu w jednotě od l. 1467—1559. [Uwádí Jafet w hist. br. str. 111.]

532. *Nařízení* od Pražské obce *proti Pikardům* ustanowené 1559. Rkp.

533. *Mandat cís. Ferdinanda* strany *pikardských* a sektářů 1560. Rkp. weř. bibl. XVII. A. 16. str. 180.

534. **ČERWENKA MATĚJ**, bratr. Zpráwa krátká o půwodu bratrském, tišt. 1561. [Jafet w hist. br. 116.]

535. *Mandat Ferd.* s strany mistra *Hawla Gelasta* a jiného kněžstwa pod obojí 1562. Tamž str. 184.

536. *Mandat cís. Ferd.* o wysazení a nařízení *arcibiskupa* Pražského r. 1562 tamž str. 182.

537. Na toto milostiwé J. C. M. poručení *auřad administratorský* a konsistoř strany naší pod obojí jest obnowena feria 3 post Dionysium 1562 tamž list 188 do 191.

538. Historia *konsistoře Pražské* od l. 1436—1562. Rkp. we 4. (někdy u Ribaye).

539. *Mandat cís. Ferd.* s strany *ženění* a zlého obcowání *kněžského* l. 1563 tamž list. 191.

540. *Mandat Ferd. I.* kněžím Janowi Mystopolowi a Martinu Mělnickému, administratorům Pražským pod obojí, aby nepořádné a nehodné kněží trestati dali, a pořádné na fary (do Morawy podáwali 1563. Rkp. weř. bibl. XVII. A. 16. list 194.

541. Weřejné prohlášení cís. Ferdin. a krále Maxim. s strany *přijímání pod obojí*. Tištěno 1564.

542. **MILITECKÉHO** zpráwa o bratřích z Pecinowa 1564. Rkp. bibl. weř. XVII. G. 6. num. 3.

543. *Artikul* wytažený z *sněmu* obecného l. 1567 o wynechání kompaktát při potwrzowání privilegií a netrpení jiných sekt krom pod jednau a obojí l. 1567 list 195 do 197 w rkp. weř. bib. XVII. A. 16.

544. Zpráwa *Antorfské bauřky*, kteráž se mezi Římany a Kalwiány zběhla 1567 13 a 15 Října u Jiříka Nigrina b. r. we 4. listy 4.

545. *Mandat* cís. *Maximiliana* strany schůzí *pikardských* a sektářských 1568. Rkp. weř. bibl. XVII. A. 16. str. 198.

546. Synodus w Praze l. 1575 w středu po prwní neděli postní (23 Unora) 1575. [Štelcar o půwodu kněžstwa uwodí.]

547. O řádu církewním t. j. o spráwě duchowní, jenž konsistoř slowe — w straně nebo církwi pod obojí. Ms. w 8. Descriptum Pragae in collegio Mathiae Laudae a Chlumčan 1576. 18. Octob. (Boček).

548. P. *Ladislawa Seidlice z Šenfeldu*, sbírka důležitých písem, jednání a pamětí, weřejných králowstwí českého z XV a XVI stol. Rkp. z počátku XVII stol. w Raudnici. W témž rkp. jsau a) mnohá psaní bratří Českých. b) O nespůsobech w obcowání starších bratří od l. 1577. c) řád církewní w děkanstwí Brodském. W Čas. Mus. 1827. I. 135.

549. Knihy weřejného jednání bratří českých.

---

1) R. 1548 Bratří Ferdinandem I wyhnaní, několika set w počtu do Polska a do Prus se wystěhowali, kdež wíru swau šířili. Regenvolsc. hist. Eccl. p. 58.

Dílů osm. Osmý díl, obsahující léto 1570—1580. Rkp. w Mus. num. 374. Ostatních sedm dílů jest w sakristii kostela Pozňanského we Welké Polště.

550. O nowé newídané a neobyčejné *monstrancí*, s kterauž jeden praedikant l. tohoto 1580 w Rakausích a w Štyrsku se procházel, a lidem posluhowal a we Wídni popaden a do wězení wzat jest. Z něm. w 4. čtyři listy (bez místa a r.) Německy sepsal *Georg Scherer*, přeložil Maximilian **BIBER** Dr. **AWERBEKCIUS.** Horaždějowský lekař, mnohými spisy bratrské od jiných církwí se trhání zastawiti usilowal 1590. Diskurs toho Dr. Auerbeka psaný 1593 [Ohlášení bratří w Lešně 1635 str. 128. 129. 163.]

551. *Historia* welmi utěšená a radostná, *o rozšíření wíry křesťanské* w wýchodních krajinách (t. w Japanu.) Nyní z wlaské řeči přeložená a pro potěšení wšem wěrným křesťanuom na swětlo wydaná. Wytištěno w Litomyšli léta páně 1581 w 8. díly dwa. Ku konci připsání stojí: Dr. **BALTHASAR HOSTAUNSKÝ.** Připsána jest Wilému z Rožmberka, kterýž mu rok před tím ji z Říma we wlaském jazyku odeslal. W Holom. w 8. 1585, 3 díly. (Cat. Pelc.)

552. Řád swatý církewní na panstwích Swětlowském, Weselském, Strážnickém a Slawičinském, 1584. W rkp. Mus. num. 374.

553. Zdeněk z Waldšteina, heitm. mark. mor. list nejwyššímu kancléři. K obraně jednoty bratrské r. 1585. Rkp. (u p. Bočka.)

554. Zpráwa toho wšeho, co se jest dálo w Římu w obecné konsistoři papeže a kardinalůw, když jest nejswětější w bohu otec a pán, pan *Řehoř XIII papež* slyšení dáwal poslům králůw japonských, 23 den měsíce Března, to jest: w sobotu před zwěstowáním panny Marie díwky čisté 1585 (bez místa a tiskaře) w 4. Wytištěno nákladem wysoce důstojného knížete a pána p. Stanislawa Pawlowského, biskupa Holomauckého. 18 listůw. b. r. [w Olomauci.]

555. J. M. C. *Rudolfa II list* otewřený wšem třem stawům a obywatelům měst Pražských *o rozšířené neprawé powěsti*, jakoby o wánocích t. r. wšecky kostely pod obojí přepadnuty, a náboženstwí jejich zkaženo býti mělo 1590. Rkp. (bib. Lobk.)

556. Nowiny z města Štraspurku, s strany *snešení a smlauwy biskupské*, w Praze u J. Šumana 1593 we 4.

557. Pawla **MATHIADESA** Hradeckého artikulowé, podlé kterýchž nawštěwowány a zkušowány býwají církwe w Sasích w 8. 1593. (Index).

558. *Historia církewní Ewsebia* příjmím *Pamfila,* biskupa Caesarienského w Palaestině na knihy desatery rozdělená, též o žiwotu nejswětějšího císaře Constantina Welikého knihy čtwery. Z latiny přeloženy od Jana **KOCÍNA Z KOCINETU**, w Praze u M. Dan. Adam. z Weleslawína 1594 fol. str. 394 mimo 13 listů předmluwy, registříku atd. Připojena jest pod zwláštním titulem: Historia církewní Cassiodora Římského senatora nazwaná tripartita, ze tří historikůw řeckých, Sozomena, Sokratesa a Theodoryta sebraná, a na dwanáctery knihy rozdělená. Nazad přidáni dwa traktatowé: Jeden o sněmu Efesském proti kacířstwí Nestoria biskupa Constantinopolského: Druhý o sněmu Chalcedonském proti kacíři Eutychesowi a následowníkům jeho, obsahující w sobě krátkau historii od začátku té sekty, až do císaře Justiniana Welikého. Z latinské řeči w českau wše s pilností přeloženo od Jana Kocína z Kocinetu, a wytlačeno prací a nákladem M. Dan. Adama z Weleslawína w Starém m. Pr. l. p. 1594 fol. str. XII a 624 regstř. XIX.

559. *Hieronymi Plati liber* de bono statu religionis e latino in bohem. versus an. 1599. (Schmiedl hist. soc. Jes. Prov. Boh. P. II. lib. 2. N. 110 pag. 202).

560. *Pia druhého list* poselací k tureckému císaři. Z latiny přeložený od **ŠIMONA LOMNICKÉHO**, w Praze u Jiříka Nigrina 1604. we 4.

561. **JAFET JAN** spráwce bratrský: *a)* Hlas strážného t. historie bratrská w Rkp. we 4. 1605 listů 266.

Sepsal ji na napomenutí B. Jana Lanecia r. 1599 učiněné. Obsahuje čtyry rozdíly: 1) Jakým úmyslem se bratří oddělili od kališných kněží i od Římanůw. 2) Proč a pro které zejména wěci a příčiny k zpráwě těch, kteříž toho žádostiwi jsau, a na oswědčení i zahanbení těch, kteříž smyslí, mluwí i píší, že to učinili z wšetečnosti a beze wší potřeby, tělesně, osobně a místně se odděliwše. 3) Kdy a kterak půwod z sebe wyzdwihli t. kněží swé a swěcení neb řízení jich sobě doma w jednotě. 4) Že pán bůh tomu wšemu jako dílu swému wlastnímu požehnání dáwal a dáwá po dnes proti wší wůli ďáblowé i lidské neb antikristowé.

Důležitý spis obsahem pro historii církewní i pro literaturu českau. [Porow. Pilarz et Morawec. Hist. Moraw. P. II. 70—193. — Rkp. u p. Bočka].

b) O půwodu jednoty a služebníkůw w ní. Psaní k bratru Janowi Laneciowi, otci milému t. biskupu jednoty. [Připomíná té práce sám Jafet w předmluwě na Meč Goliášů 1605.]

c) Meč Goliášů k bránění lidu božího před nepřátely jejich t. j. wypsání zřízení, prawé a stálé successí a posl aupnosti biskupůw a kněží w jednotě bratrské.

Bratr Jan Jafet bratru Bartoloměji Němčanskému biskupu jednoty bratrské připisuje r. 1607. Rkp. [Zlomek u p. Bočka].

562. Ponížená *prosba farářů* Pražské konsistoře pod obojí 22 Aug. 1608. Rkp. (bib. Lobk.)

563. *a) Majestát cis. Rudolfa* stawům pod obojí na swobodné prowozowání náboženství daný 1609. Rkp. bibl. weř. XVII. A. 16.

b) Rudolfa krále resolucí stawům strany pod obojí 1609. Rkp. bibl. weř. G. 12. N. 6.

c) Nejjasnějšího a welikomocného knížete a p. Rudolfa druhého . . . cís. a krále atd. Na swobodné prowozowání náboženství podlé Augšpurské konfessí w knížetswí slezském milostiwé potwrzení atd. Z něm. přeložené 1609 we 4. w Praze u Jonaty Bohutského z Hranic, listů 9.

564. *Oddání moci defensorům* od dolejší konsistoře protestací stawů proti Slawatowi a Smedařskému (sic) 1609 w 8. (Boček).

565. *Připis* majestátu J. M. C. *Rudolfa* II krále čes. wšem třem *stawům* král. česk. pod obojí daného. Wyt. w Pr. w impr. Šumanské we 4.

566. *Přísaha kněží pod obojí* dolejší konsistoře Pražské od arcibiskupů swěcených 1609. (Boček.)

567. Poznamenání *rodůw Pražských pod jednau.* Rkp. Mus. č. 160. (Wiz Rozbor 1842.)

568. Tyranské a ukrutné hišpanské *inquisicí* tejnost, obzwláštním božím jednáním wyjewená a w těchto posledních časech swětu odkrytá, od Joachima *Berinkera* l. 1611. Z řeči německé španielské (sic) přeložena a na swětlo wydaná. Rkp. w 8. str. 362. (u Bočka).

569. Historia aneb zpráwa *o wojácích Passowských* r. 1611. [Mus. Čas. 1830. 443.]

570. *Psaní* potěšitedlné J. M. C. *Matiáše II* atd. *stawům* kr. českého w času protiwenství a nebezpečenswí jejich z Wídně učiněné atd. w Holomauci u Jiř. Handla 1615 we 4.

571. *Připis listu* wyslaného z *Düsseldorfu* 18 Čerwna l. 1614 . . z kterých přičin Wolfgang Wilh. pfalckrabě nad Reynem atd. od Augšpurské konfessí k staré katolické Římské církwi se oddati ráčil (z něm. přel.) w Holom. u Jiř. Handla 1615 we 4.

572. Kardinala Glezle přičinění, pro kteréž jest od kr. Ferd. a hrab. Max. do wězení wzat. z něm. 1618 we 4. s písní 2 archy.

573. *List p. Adama* **SLAWATY** z Chlumu 1620. (Index).

574. Vera narratio de statu religionis in Bohemica gente, addito aliquot doctorum Eccl. catalogo ex praefatione Matthaei Collini. Rkp. (český) w bibl. weř. XVII. D. 26. Num. 1.

575. *Dialog* neb historické rozmlauwání o dlauhých *protiwenstwích*, kteréž ewangelikowé *w Frankreichu* snášeli. Rkp. weř. bib. XVII. D. 23.

576. O křesťanských pádech a truchliwostech a potom o *turecké sekty* zahynutí we 4. (Necelé w Museum).

577. **ŽALANSKÝ.** Spis o protiwenstwích církwe a o stálosti mučedlníků církwe prwotní našich českých, franských, nidrlandských atd. 1619 w Praze u Dan. K. z Karlsberku.

578. *Akta kalwinistská* s katolickými Nowoměstskými, jak se s nimi zacházelo w raddě Nowého města Pražského skrze nejedno obsílání, co k nim od purkmistra a jiných spoluradních mluweno, co od nich žádáno, a co proti tomu od katolických za odpowěd dáwáno bylo l. 1620 s. a. (saec. XVII.) Fol. Titulus exterior: Actio calvinistica cum catholicis Neopragensibus A. 1620 w rkp. weř. bib. XV. E. 5. num. 2.

579. Zápisky kněze pod obojí **JANA JIŘ. RAČENSKÉHO** 1618 do 1623 jeho a manželky se týkající 4 listy w rkp. weř. bibl. XVII. A. 16. (wyprawuje, kterak se mu wedlo ty časy.)

q) Biskupstwí, řádů a far atd.

580. *Poslaupnost biskupůw Olomauckých* od začátku až do r. 1575. Rkp. pap. fol. w knihowně Rejhradské.

581. *[Kladrubského kláštera listiny].* Documenta abbatiam ord. s. Benedicti concernentia 1457—1528. Rkp. český fol. weř. bib. II. A. 12. num. 3. pag. 181—192.

582. *Pragae in Zderaz* documenta praepositaram custodum s. sepulcri Hierosolymitani concernentia ab an. 1238—1541, boh. et lat. Rkp. weř. bib. II. A. 26. num. 5. pag. 459.

583. Liber *privilegiorum* supra bona eccl. *in Karlstein* manu Wenc. cancellistae V. consistorii 1745. Rkp. weř. bibl. XI. D. 12. we 4. obsahuje nadání záduší Karlotýnského od r. 1357 až do 1564 [k. p. we wsi Hudlicích wykázáno dwě kopě grošů a tři gr. a 17 strychů obilí].

584. Series *abbatum* inclytae Rosensis *canoniae Trebonensis* ord. s. Augustini 1389—1563. (lat. germ. boh.) Rkp. fol. weř. bibl. XV. D. 4.

585. *Řád klášterní* pro klášter Brněnský s. Anny jeptišek řádu sw. Dominika, udělaný skrze Feliciana Ninguarda, s. písma Dra. legata wyslaného apošt. a místodržícího nejw. českého, morawského, ruského atd. řádu predikatorůw, když jest ustanowowal klášter ten r. 1576. Rkp. fol. 4 listy u Bočka.

586. *Řád* církewní *w děkanstwí Brodském* od r. 1577 w rkp. Raudnickém p. Ladisl. Seidlice z Šenfeldu (Por. V. 768½).

587. Contractus *monasterii s. Georgii,* man-

data et decisiones regum (lat. a česky). Rkp. weř. bibl. XV. C. 6. z XVI stol. fol.

588. *Aquavivae* (Claud. S. J.) *Psaní* k otcům a bratřím towaryšstwa Ježíšowého o obnowení ducha, w Římě 1583 w 12.

589. *Apographum scripturae* in membrana exaratae et post restaurationem ecclesiae S. Wenceslai Neo-Pragae ad nodum turriculae a. 1587 repositae ac demum a. 1738 repertae. Rkp. b. r. wěku XVIII. fol. weř. bibl. XI. A. 3. num. 5.

590. *Snešení* a dobrowolné swolení *literátů* záduši sw. Wojtěcha menšího w Podskalí, potwrzeno od magistrátu Now. města Pražského dne 8 Dubna 1591. Rkp. weř. bibl. XVII. B. 25 listů 6.

591. *Chotěšowského* kláštera zápisy někt. (1272—1597) weř. bibl. IV 207.

492. **BALT. HOSTAUNSKÉHO** *a)* Prawidlo, aneb krátké zawření ustanowení těch, jimiž se towaryšstwo pána Ježiše řídí a sprawuje, w Praze 1600 u Štrausa, w impr. akad. 1667, 1724 w 8.

b) Epistolae indicae patrum S. J. česky přelož. (w. Balb. Boh. d.)

593. *Pinella Lukáše* spis o powinnosti řeholní, knihy IV přel. od **JAK. COLENSA** w Praze 1607 w 8.

594. *Corona* (Goldenkrone). Documenta abbatiam ord. cister. concernentia ab an. 1509—1616. Rkp. český fol. weř. bibl. II. A. 12. pag. 193—342.

595. Odbojní stawowé wydali 1618 tištěný dekret s strany wypowězení Jesuitů ze země, na apologii latinskau Jesuity Adama Tannera w Ingolstadtu bez jména wydanau; načež Wilhelm hrabě SLAWATA sepsal *apologii* w české a německé řeči, která se w rkp. mezi jeho spisy nachází, w. Schmidl hist. S. J. P. III. N. 139. pag. 141.

596. Weypis *praesentací* knězi Wácsl. *Subulowi* na kaplu Betlemskau daný l. 1531. Rkp. weř. bibl. G. 12. num. 3.

597. Register *záduší* a osadních *sw. Hawla* w Starém městě Pražském, do kterýchžto pilnější některé wěci, a témuž záduší náležející pro budaucí paměti se zapisují od l. 1559, 1642. Rkp. bibl. weř.

598. *Doksanského kláštera a)* Knihy záduší 1522—1588. Rkp. weř. bibl. XVII. B. 14.

b) Knihy záduší kláštera Doxanského, obsahující smlauwy, prodaje, kaupě atd. od l. 1561 až do 1619. Rkp. weř. bib. fol. XVII. C. 38. [Jména míst, kdež co činiti měl klášter, jsau: Doxany, Dolanky, Brňany, Baušowice, České Kopisti, Německé Kopisti, Nowý dwůr, Chwatin, Rohatce, Libotěnice, Wołeško, Nučnice malé, Wražkow, Dušníky, Hostěnice, krčma w Jámách, Litoměřice].

599. *Písek*, documentum e monast. Dominicanor. transsumptum e Barth. Paprocky chronico bohemico (1602. F.) de erectione monasteriorum in Regno Boh. s. a. Fol. bohemice. Rkp. weř. bib. II. A. 12. N. 10. pag. 673—676.

600. Užitkowé z stawu řeholního pocházející, wybraní z knihy *Jeronyma Plata*, a z lat. jazyku na český přeložení 143 listů. Rkp. ze začátku XVII wěku (Boček).

601. Wýsady kláštera Doxanského w pozdějších přepisích dílem též půwodní w jaz. českém od r. 1457—1604 saec. XVII fol. Rkp. weř. bibl. XV. D. 8.

602. Děkana a seniorůw t. kněží pod obojí powinnosti. Dwa listy od r. 1612. Rkp. weř. bib. XVII. A. 16. str. 203.

603. Urbář *kláštera sw. Anny* 1615. Rkp. fol. bibl. weř. XVII. C. 34. idem 1652. XVII. E. 44. fol.

604. Wytah *duchowních statků* z desk zemských (stol. XVII) rkp. weř. bibl. XVII. H. 15. b. r.

605. *Slowany* (jinak Emaus) klášter sw. Jeronyma řádu sw. Benedikta w Nowém m. Pražském, auřední písemnosti a listiny jeho se týkající, od let 1395, 1435, 1600, 1601, 1603, 1605, 1613, 1617 w přepisích XVIII stol. fol. Rkp. weř. bib. XV. C. 3 fol. 31 sld.

606. *Desiderius z Frydberka: Cíl a praktiky* papeženců t. j. krátký hist. a prawdy důwod, kterak p. bůh Jesuitů proti stawům ewang. požíwané praktiky jim k škodliwému a ewangelistským k radostnému skončení.. říditi ráčí. Sepsaný od atd. b. m. 1618. we 4. A—F.

607. *Wypowězení Jesuitů* z Čech 1618. Ms. u dir. Miltnera.

608. *O Jesuitích:* Co jsau, jaká sekta neb řehola, kým půwodem a kterého času wylíhnuta a na jaký konec wyzdwižena. 6 listů 1619. b. m. we 4.

609. *Zrcadlo Jesuitůw.* Spis, w němž se ukazuje o towaryšstwa Jesuitského půwodu, počátku, zmocnění, wzrostu atd. nad to i o účincích, skutcích w končinách swěta půwodem jejich wykonaných, w Praze 1619 we 4.

610. Krátký wýtah některých artikulůw *učení Jesuitského*. Z něm. we 4. 1619.

r) Papežská.

611. *Roberta Barnsa kroniky* o žiwotůw sepsání nejwrchnějších biskupůw Římských, jinak papežůw od sw. Petra až do Alex. III. Mezi tím také děje se zmínka o mnohých koncilijích atd. Plné, jak dí Balbin, jízliwosti, wydány po smrti jeho. Z lat. w Normberce u Woldř. Neybera 1565 we 4. přel. **ŠIM. ENNIUS CLATOVINUS**. Opět 1576.

612. Zpráwa jistá a dokonalá, jestli prawda, žeby .... jeden w Římě dítě poroditi měl. Sepsaná od Jiř. *Šerera* S. J. přelož. od B. T.

A. P. 1587 we 4. w Litomyšli u A. G. (Graudence). A—H. a 2 listy.

s) Žiwotopisy.

613. *Martin Brucer*, služebník sw. ewangelium w církwi Štraspurské. Wytištěno w Litomyšli 1545.

614. Žiwot *Jana Augusty*, prwního biskupa českých bratří, od JANA BLAHOSLAWA.

Z toho Pelcel wýtah učinil něm. w knize: Abbildungen böhm. und mähr. Gel. II. B. Tištěn pod nápisem: Žiwot Jana Augusty, staršího a spráwce jednoty bratrské. Sepsal J. BLAHOSLAW, wydal Jos. Franta Šumawský, w Praze 1837 w 8. str. 124 u Josefy Fetterlowé.

615. *O wězení* dlauhém *Jana Augusty* a jiných spráwců bratrských, zwláštní kniha 1548 [Jafet hist. br. 164].

616. Zpráwy o některých osobách z *jednoty bratrské* mezi r. 1542 a 1551. Z rkp. necelého p. Čelakowským dáno do Čas. mus. 1843 str. 191.

Snad to zůstatek spisu Blahoslawowa: Vitae praecipuorum in unitate fratrum, ministrorum. V. Regenvolscius hist. eccl. pag. 319.

617. K žiwotopisu *Jana Aupického*, kněze. Tištěno w Čas. Mus. 1828 I. 104.

618. *a)* Pohřební památka *Petra Codicilla* z Tulechowa, akademie Pražské rektora, od WÁCSL. DOBŘENSKÉHO w Praze 1590.

b) Pro památku Danielowi Přelaučskému, w Praze Černý fol. 1579. [werše?]

619. ŠIM. LOMNICKÉHO Knížka o žiwotu a dobrém chowání filosofůw pohanských k nawedení mrawůw křesťanských. W Praze u Jiř. Nigr. w 8. 1591. Po druhé s nápisem: Filosofský žiwot, aneb historický spis o mrawích a šlechetném žiwotu mudrců a filosofů starých pohanských atd. w Praze 1595 w 8. Zlomek w Tomsowě Chrestom. str. 176.

620. Historia kurfirsta saského Kristiana. Z lat. *Kazabrola* markraběte 1595 w Žitawě při gymnas.

621. PAPROCKÝ. Vitae clarorum virorum, česky. Dedic. pánům z Hazemburka. (Boček 10 opera latina etc.)

622. Počíná se *žiwot M. Jana Husi* sw. člowěka, jenž jest upálen w Konstancí pro prawdu boží. Také jeho písnička od Jana TROJANA BYLANSKÉHO, w Praze 1597 w 8.

623. Počíná se *žiwot* a skonání slawného *M. Jeronyma*, jenž jest upálen w Konstancí pro prawdu boží, w 8. 1598. (Týž) žiwot mistra Jeronyma sepsal ŠIM. VALECIUS, w Praze 1611 (dle Pelcl. Catal. 1612) w 8.

624. Paměti p. *Pawla Korky z Korkyně*, wyprawující žiwot jeho a příběhy na wojnách atd. l. 1539 do 1593. S přídawkem k r. 1602. Rkp. w Raudnici. Tištěno w Čas. Mus. 1829, II. 29. 1830 str. 438.

625. *Apologia* neb obrana p. *Karla Žerotína* ku p. Jiříkowi z Hodic. Rkp. od r. 1606 tištěn w Čas. mus. 1834 str. 239.

626. Historia o doktorowi Janowi Faustowi, čarodějníku, w Praze 1611 w 12. od MART. CARCHESIA, jinak Krausa z Krausenthalu.

627. Poslední wůle p. *Jana Matiáše ze Sudetu*, professora někdy akademie Pražské, od r. 1613. Rkp. tištěn w Čas. mus. 1828 II. 115.

628. *O Janu Žižkowi*. Z rkp. weř. bibl. tištěno péčí W. Hanky w mus. Čas. 1844 str. 303.

629. *Parallelismus*. Kratičké srownání *Eliáše a Jana Husa*. W Praze 1620 w 8. od KAŠPARA ARTOPAEA Pardubského, děkana w Slaném.

t) Nowiny.

630. O porážce, kteráž se stala u Budína l. 1541 m. Srpna, kteréž *Matiáš z Laužnic*, s dopisem p. Jiříkowi z Waldšteina a na Hostinné, pánu swému, zaslal, tišt. (u p. Bočka.)

631. *Nowiny* některé od r. 1544. Wiz: Kroniku tur. Ostrowic [weř. bibl.]

632. *Nowiny z Wlach*... že papež s swými duchowníky císaře k nynější wálce pohnul a že oni původ jsau té wálky proti Luteranským korfirstóm.. a stawóm říšským atd. 1546 8 listů, w Prostějowě 1547 we 4.

633. Nowiny *o jednom zemanu* w Pr. u Šebest. Oksa we 4. 1564.

634. Nowiny *o Antikristu*, synu zatracení. Psaní, kteréž weliký mistr z Malty učinil w wlaské zemi atd. o nowém narození Antikristowu atd. Rkp. 2 listy fol. XVI stol. (u Bočka).

635. *Čtwery prawdiwé nowiny*, což se wše stalo l. tohoto 1586, wyt. w St. m. Praž. od Buriana Waldy 1586 we 4. 8 listů.

636. *Strašliwá a hrozná nowina* o jednom nešlechetném mordýři jm. Kristman. Z něm. w Praze u Bur. Waldy 1582 we 4.

637. Nowina o nějakém obru, w Praze 1587.

638. Nowiny pořádné celého měsíce Září l. 1597, w Praze u Dan. Sedlčanského.

639. O bitwě Sigmunda Batory s Michalem wéwodau walašským a Jiřím Baštau, w Praze u Šumana 1601 we 4.

Ostatní nowiny rozděleny jsau podlé předmětu, k. p. w historii turecké, diwech přírodných atd.

u) Wědy.

640. Jessenia Dra., s strany wzdělání a wyzdwižení akademie Pražské učiněné ohlášení 1619 we 4.

D. ZNÁMOST ZEMĚ A NÁRODŮ.

641. *Putowání sw. Pawla,* s chronologickými tabulkami na skutky apoštolské, od **SIXTA Z OTTERSDORFU** 1549. Při biblí od Jiř. Melantricha w Praze 1570 wydané.

642. *Šebast. Münstera kosmografia* česká, to jest wypsání o položení krajin, aneb zemí i obyčejích národůw wšeho swěta a historií podlé počtu let na něm zběhlých, prwé nikda tak pospolu w žádném jazyku newydaná. Přeložená od **JANA (A ZIKMUNDA) Z PUCHOWA**. W Praze 1554 u Jana Kosořského z Kosoře fol.

Ze dwau předmluw Jana a Zikmunda mladšího z Puchowa, obrácených ke králi Ferdinandu I. na jehož pobídnutí to dílo wzniklo, widěti, že Zikmund wlastně překladatel, Jan pak nakladatel a pomocník jest. Přeložen jest 1 díl z latiny s mnohými přídawky z rkp. Pražské kapitolní knihowny a z jiných spisů a knih w 4 a něco wíce létech. U popisu země české připojena jest mapa toho králowstwí na dřewě rytá, s erby neb štíty těch pánůw, kteříž k nákladu na tu knihu přispěli. Mapa Münsterowa prawí se býti prwní česká mapa, a již 1518 rytá nepochybně od nějakého Čecha, poněwadž jména wšech míst česky wyryta jsau.

643. **OLDŘICHA PREFÁTA** z Wlkánowa *cesta z Prahy do Benátek*, a odtud po moři až do *Palestiny* atd. na kterauž se wydal r. 1546 před božím tělem, a kterauž 1547, 4 Dubna dokonal. Tištěna jest w Praze 1563 w fol. 81 archů, s obrázky na dřewě rytými, a připsána Wácslawu Zajíci z Hasenburku. Po druhé wyšla od Faust. Procházky w Praze 1786 w 8. u J. J. Diesbacha $38\frac{1}{2}$ archů. [1]).

644. Putowání do Jerusalema, w Praze 1577 w 8.

645. Psaní **JANA FÖLKA** (Hansfolka), kupce a měštěnína Starého města Pražského, (kdež slowe u Wlčihrdlů), k urozenému wládyce, p. Pawlowi Grynmillerowi z Střebska, nejw. prubíři zemskému král. českého, o židowském neřádném pokolení, r. 1577 listů 22 we 4. w rkp. Wyšehradské kapituly. (Maluje mrawy, obyčeje u českých Židů nepřízniwě.)

646. Obyčeje, práwa, řády anebo zwyklosti wšech národůw. Skrze *Jana Aubana*, přijměním Čecha, sic Němce, z mnohých nejwznešenějších scribentuow, neb wypisowatelůw takowých wěcí w hromadu sebrané: každému upřímnému čtenáři w tom oblíbení majícímu, k čítání netoliko potřebné, ale také welmi užitečné a potěšitelné. Z latinské řeči w českau přeložené skrze **JANA MIROTICKÉHO** w Kroměříži, wytištěno w Holomauci u Jana Oliwetského 1579 na fol. malém A—Ii po 4 listech, Kk. 5 listů. Překladatel článek o Češích proměnil, a o Morawanech nowý k tomu přičinil. Čeština dobrá.

647. *Turecká obřízka.* Prawdiwé a krátké sepsání, kterak Amurat.... císař syna swého Machometa... obřezati dal. S poznamenáním některých wěcí diwných w Constantinop. 1582 we 4. listů 6.

648. Wypsání krajin země ruské od **MATĚJE HOSSIUSA**, Wysokomeytského, kteraužto práci po smrti spisowatele, zmnoženau putowáním Zikmunda Herberšteina, a historií o tyranstwí Jana Basilida Moskwanského wéwody, wydal Weleslawína w Praze 1590 w 8. Podruhé s nápisem: Kronika Moskewská atd. u děd. Welesl. 1602 w 8. Po třetí: Wýtah z kronik Moskew., w Praze od Faust. Procházky 1786 w 8.

649. Historie *o plawení se do Ameriky*, kteráž i Brasilie slowe, od Jana *Lerya z Burgundie* nejprw francauzsky sepsaná, potom od něho do latinského wyložena; nyní pak l. 1590 z lat. do českého přeložená. Bratří čeští **PAWEL SLOWÁK** a **MATĚJ CYRUS** přeložiwše ji připsali panu Bohuchwalowi Berkowi z Dubé z Lipého a na Laukowci nad Jizerau, s předmluwau zwláštní, s mnohými obrazy, w čistém jadrném slohu, listů 317 we 4. (W. Čas. mus. 1827 IV 139.).

650. *Itinerarium sacrae scripturae.* To jest: Putowání swatých na wšecku swatau biblí obojího zákona, rozdělené na dwě knihy atd. To wšecko wydáno w jazyku německém od M. *Henricha Buntinga,* faráře w Grunowě, a nyní w českém od M. Daniele Adama **WELESLAWÍNA** l. p. 1592 fol. I díl str. XXIV a 530 registř. 35 str. II díly str. 199 registř. 20 str. S mnohými mappami a obrazy na dřewě rytými.

Obsahuje pak I díl cesty sw. otcůw, patriarchůw, saudcůw, králůw atd. spočítané na míle něm. a české, s wypsáním zemí, krajin, měst, řek a wod, hor i audolí, o nichž písmo sw. zmiňuje. II díl cestu panny Marie, mudrcůw od wýchodu přišlých, sw. Jana Křtitele, p. Jesu Krista, a každého, kdo kam w nowém zákoně putowal neb šel. Čtení hodný přípis p. Karlu z Žerotína, w kterém o užitku takowých cest, o slawných Češích, kteří do oněch zemí putowali o nechuti Čechůw učených k českému jazyku atd. jedná podlé swého spůsobu ušlechtile. Kniha ta k čtení písem sw. přeužitečná.

651. *Wypsání města Jerusaléma* i předměstí jeho. W jakémž spůsobu bylo za času Krista P. w swé celosti a sláwě, prwé nežli je Římané do konce wybojowali a zkazili atd. Nyní w nowě z jaz. latinského w český přeložené od M. Daniele Adama z **WELESLAWÍNA** l. p. 1592, w St. m. Pr. w fol. listů V a stránek 64, s wyobrazením města Jerusaléma.

Toto wypsání od Christ. Adrichomia složeno. a na žádost Jiřího Fuňky z Oliwetu k. komory se-

1) Cesta z Čech do Jerusalema 1564 w 8. [w Olom prodáwána 1567] zdá se býti táž.

kretáře, jemuž i připsáno jest, Weleslawínau přeloženo. Mnohé wěci, prawí sám Welesl. budau se snad mnohým zdáti bezpotřebné, neužitečné, powěrné a neprawé. Aniž já sám komu radím, aby wše za prawé přijímal, a wšemu wěřil, což se tuto mimo sw. písma připomíná. Lidská to wěc, aneb raději lidský neduh, k skutkům božím a slowu jeho přidáwati a přičiniti toho, cožby se zdálo slaužiti k zwelebení přepodiwných skutkůw božích atd.

652. Gruntowné wypsání *o náboženstwí tureckém*, w Pr. u Bur. Waldy we 4. 1594.

653. Rudimenta cosmographica *Joannis Honteri*, kterau wydaw Martin Bacháček wlastně latinsky w Praze 1595 nazwáním jmen wlastních krajin w českém jazyku zásobil.

654. *Itinera Constantinopolitanum* et Amasianum *Angerii a Busbequio*. Cesta z Wídně do Constantinopole a do Amasie wykonaná a wypsaná l. p. 1554 w. Z latiny přeložil Jan **KOCÍN** z Kocinétu. Rkp. we 4. Mus.

655. Ondřeje *Modestina* cesta Moskwanská.

656. *Příhody* **WÁCSLAWA WRATISLAWA**, swobodného pána z Mitrowic, kteréž w tureckém hlawním městě Constantinopoli widěl, w zajetí swém 1591 zkusil, a po šťastném do wlasti swé se nawrácení sám léta 1599 sepsal. Rkp. weř. bibl. XVII A. 17 we 4. Rkp. w Mus. num. 373 pak od r. 1679 num. 995. Z rkp. léta 1727 od Hynka Wratislawa k tisku přichystaného wydal Mart. Pelcel w Praze 1777 w 8. str. 232. Po druhé Kramerius w Praze 1805 w 8. str. 256 opraweněji.

Tu cestu, a mnoho o zwyku a obyčejích tureckých wyprawuje přirozeně, prostě, jadrně, čistě a zmužile.

657. *Geographia universalis* et titularis liber bohemico-germanicus continens supremorum provinciae officialium nomina tempore Stanislai episcopi Olomucensis we 4. Rkp. stol. XVI (Zlob.)

658. **KAREL** swobodný pán z **ŽEROTÍNA** sepsal swau cestu do západních zemí latině a něco česky, na spůsob denníka r. 1588—90, wšak neauplně. Rkp. jest w Hořowicích.

659. **KRIŠTOFA HARANTA** z Polžic a Bedružic: *Putowání* aneb cesta z králowstwí českého do města Benátek, odtud po moři do země swaté, země judské, a dále do Aegypta a welikého města Kairu, potom na horu Oreb, Sinai a sw. Kateřiny w pusté Arabii ležící. Dwa díly w Praze 1608, 1668 we 4.

Wyprawuje swé a swých společníkůw příhody obšírně a učeně, s geographickau a historickau zpráwau, a s dokládáním se mnohých spisowatelů, wše s duchem neobyčejné pozorliwosti a wtipu. Přeložil tu knihu do němčiny jeho bratr Jan r. 1638 pod titulem: der christl. Ulysses, oder Reisebeschreibung Christ. Harant von Polschitz in die Morgenlander mit K. von Sandrat, a syn jeho Krištof wydal w Normberce 1678 we 4. W rkp. weř. bibl. XVII G. 12 nalézti: Wěci některé pěkné a paměti hodné wybrané z knížky Haranta b. r.

660. *Cestowání* **FRID. Z DONÍNA**, sepsaná po r. 1608. Rkp. s obrázky. O němž wiz Čas. Mus. 1843 str. 354.

661. *Cesta patriarchy Jakuba* od **JIŘÍHO DIKASTA** z Miřkowa 1610, 1611.

662. **WÁCSLAWA LEBEDY Z BEDRŠTORFU** knížka obsahující w sobě kratičké *poznamenání měst, zámkůw, hradůw, twrzí* i jiných *sídel*, w tomto slawném králowstwí českém ležících, w kterémžto se najde, w kterém kraji a kolik mil které sídlo od hlawního města wzdáli jest, po zpráwě poslůw přísežných, a w tomto králowstwí českém dobře powědomých. W Praze u Wácslawa Stříbrského 1610.

Též w rkp. weř. bibl. XVII G. 18, též XVII G. 12 w 8. Opět w Praze 1622 we 4. Pak l. 1681 we 4. w Starém m. Pražském u Dan. Michálka pod nápisem: Knížka obsahující atd. Předešle léta 1622 od neb. Wácslawa Lebedy z Bederštorfu sepsaná, nyní pak w nowě od společních komorníkůw při králowských dskách zemských w témž králowstwí českém ... w lepší a snadnější spůsob uwedená, a na jich společní náklad na swětlo wydaná, za úřadu urozeného a statečného rytíře pana p. Arnošta Rottenbergra z Ketře a z Dršlawě, J. M. C. raddy a starosty komorničího w králowstwí českém atd. 15 archů. Od Matěje Steyra 1682 w Praze. Potom s nápisem: poznamenání měst, městeček, zámků, hradů i jiných sídel w slawném králowstwí českém ležících, s oznámením, w kterém kraji a kolik mil každé sídlo w dálí jest od hlawního města Prahy, již po druhé s rozmnožením mnohých míst tlačeno, které Fidelis Weibl wládyka a spoluauřadní Nowého města Pražského, tlačiti dal w Praze 1687 we 4. Pak 1692 w 8. W Praze u Karla Rosenmüllera w Plotaiském domě 1706 w 12. Posléz od Táborského, bosáka, w Praze 1778 rozšířená, neb raději cele předělaná.

663. *Wypsání* krátké ostrowa *Islandu* od r. 1613. Rkp. přepsaný od Augustina Streyce Kutnohorského w Žitawě 1701 w 12. [u p. Blechy].

E. FILOSOFIE.

a) Naučné spisy.

664. **FILOMATESA MATAUŠE DAČICKÉHO.** *a)* O wywýšení a wysokém důstojenstwí lidského pokolení i o diwné fabrice, o spůsobu spojení a usilowání audůw w těle, z autorůw anatomických wybrané. Rkp. od r. 1574. Připsán wysoce urozen. p. p. Janowi z Waldšteina a na Hrádku slawného králowstwí českého J. M. C.... raddě a místodržícímu w králowstwí českém 12 listů we 4.

Prawí w přípisu: Mnozí... mne nabízeli, abych, poněwadž w jiných jazycích dobrá pobožná naučení pro mládež z umění filosofie na swětlo wysílám, za jazyk přirozený se nestyděl, a pro snadnější i wyššího stawu i nižšího lidu obecního wyrozumění to, coby se uznáwalo býti potřebného k wzdělání i církwe i obecného dobrého, na jewo wydal... že tedy psal tento spis, aby ukázal, že člowěk k střídmosti od boha stwořen jest — též kterakby každý swůj temperament poznati, a zdraví zachowati mohl; prawí též, že tuto knihu w mladém a zeleném wěku swém sepsal. Datum 20 Září,

12 let po korunowání Maximiliana I. p. 1574. Obsah knihy té dle šesti dnů stwoření spořádané jest: O stwoření swěta, de astronomia, cum figuris (list 22—50). O panowání žiwlů. O wětřích, o zemi, o planetách, o dnech a hodinách (50—113). Položení země pod znameními nebeskými. O stwoření člowěka. O ráji (113—165) anatomia. O stránkách a audích zewnitřních těla lidského (cituje Vasalia 106.) Tělo zewnitř, kůže. O panštění krwe. O stránkách wnitřních těla lidského. O žaludku. O střewách. O jatrách. O komplexí. O slezině, ledwinách, měchýři (191). Příčiny neduhu. O početí a narození člowěka. O stawu manželském, jaké powinnosti jsau rodičům k swým dětem a opak. O stawu wdowském, panenském. Proč slzawě a těžce chleba dobýwati musí člowěk. Co činiti, aby se w bídách potěšowati (261) II. O srdci. Plíce. O hradu a domku srdce. O lůžkách srdce (ventriculi). Špičky neb swršky (lobi pulmonis). O jazyku (302). III. O hlawě. O mozku. O zraku a očích. O uších a organu slyšení. O wonění. O wnitřní čitedlnosti (347). Jak se má zdrawí zachowati. O zažíwání. O šesti kusech nepřirozených, kterýmiž zdrawí lidské zachowáno býwá (powětří, pokrm, práce a usilowání, případnosti mysli (affectus), o plnosti a práznosti, o spaní a bdění) 411. Dwa listy poslední (437—8) obsahují slowo k čtenáři, kdež prawí... že wypsal, pokudž jeho wtip, rozum a mladý wěk k tomu postačowal: Wywýšení a důstojenstwí lidského pokolení. Wyprawowal (prawí) jsem o diwné fabrice, o spojení prací a usilowání wšech audůw w těle, kterak oni žilami krewními, žiwotními, průdušními, klaubními a nerwy i rozličnými mázdřičkami řemeslně od boha wšeho přirození nejwyššího mistra složeni a spojeni jsau... A to z nejzkušenějších a nejdospělejších anatomických autorůw že wybral, a z mnohých dlauhých širokých spisůw w jeden pro obecného lidu lepší wyrozumění a snadnější... uwedl... že w pěti dnech pořád wykonanau tuto práci skončuje, an den se welice nachýlil... ráno že k wyprawowání o duši, o jejích powinnostech a nesmrtedlnosti.. přistaupí; a to jest nepochybně w Indexu zaznamenaná:

b) Filomatesa Matauše Dačického druhá knížka o wywýšení nesmrtedlné a wěčné duše rozumné, jinak duchu žiwota, kterého bůh při prwní fabrice w twář člowěka wdechl 1574.

665. *Sepher Rasiel*, to jest sedm traktatůw o sedmeru umění a 7 mocnostech l. p. 1595. Rkp. we 4. weř. bibl. XVII F. 23.

(cf. J. A. Fabricii codex pseudepigraphus V. Test. Hamb. 1713, 1722 pag. 26 sq. w. Wachler's Handbuch d. G. d. Lit. I. S. 60.)

666. Spis, jakby se měly líti zwony, děla, kaule; o stawení wodním, o kašnách, o pálení cihel. Rkp. weř. bibl. XVII B. 7. fol. z XVI století.

b) Mrawoučné spisy.

667. **MIKULÁŠE KONÁČE** *a)* Prawidlo lidského žiwota, jinak podobenstwí starých mudrcůw. Z lat. řeči w českau přeložené a obrácené, kteréžto také *Dymnowy a Kelilowy* knihy slowú, a byly nejprw jazykem napsány indickým, potom perským a pak arabským, potom židowským, a naposledy z židowského w latinský obráceny. W Praze u Bílého Lwa L. B. 1528 fol. listů A—R. po 6 × 2 pak u wdowy Weleslawínowé 1600.

Jsau to knihy tak nazwané Kalilah a Dimnah původně indické, odtud do jiných jazyků přeložené, z hebrejského pak w latinský na konci XIII stol. skrze Jana de Capua, pod jménem Directorium vitae humanae (tišt. 1472) jeden z nejlepších spisůw Konáčowých. Wydány jsau nowě přeložené od Frant. Třebowského (Klácela) pod jménem: Bajky Bidpajowy sw. I. w Holomauci 1846 w 8. str. 115.

b) Kniha o hořekowání a naříkání sprawedlnosti králowny a paní wšech ctností atd. sebraná a složená. Wytištěno a dokonáno jest toto dílo na Nowém městě Pražském atd. 1547 fol. u J. Kosořského.

Po spisowatelowě smrti († 1546) wydána s Juditau a Bokačiowau hrau. Obsah jest tento: Sprawedlnost prochází wšecky stawy duchowní i swětské, wysoké i nízké, a nikdež prawých swých ctitelůw nenalezá, nad čímž hořekuje. Tam zde mrawy toho swěta hodnau satyrau tresce. Balbín nazýwá ten spis božského i lidského umění přeplný. Řeč smělá a wýborná.

668. O řádném *manželstwu*. W Plzni u Jana Pekka w 8. 1528 listů 16.

669. Počíná se *Instrukcí pana Hanuše z Šworcperku*, s předmluwami, artikulemi a rytmy, jakž tu pořád představeny jsau. (Na konci): Excusum Pragae in aedibus Pauli Severini a Monte Cuculi, die prima Febr. Anno 1537 opět 1538. (Jedná o opilstwí) we 4. A—H.

670. *Šebest. Fraňka z Werdu.* O ukrutnem a hanebném hříchu *opilstwí*, z něm. přeloženo od Jana **PETŘÍKA** z Benešowa. W Starém městě Pražském atd. 1537 we 4. A—O. (1556 w Indexu).

Též pod nápisem: *Sedmihlawý drak opilstwí* 1632. Pak: *Potworný drak Apokalyptický* t. j. hanebné a ohawné opilstwí žiwými barwami w sedmi knihách wydané. W Praze impress. akademické 1642 str. 256 w 8. [Dle p. Bočka *Hynek Krabice* z Weitmile přel. w Hradci 1537? w Praze 1538.]

671. L. 1540 učiněn tento spis o tom, že jistotu swého poslání náleží míti každému tomu, jenž se knězem neb poslem božím oznamuje, a chce učiti lid cestám sprawedlnosti, musí je, naučen jsa od boha, sám nejprwé uměti atd. Psaný 1541. Přepsaný r. 1610. Rkp. w 8. 64 listů u p. Bočka.

672. *Anton. de Rampigolis biblí zlatá*, starého i nowého zákona w nowě z lat. jazyka w českú řeč přeložena (od **WÁCSL. HÁJKA** z Libočan.) Každému čtúcímu w starém neb nowém zákoně welmi užitečná 1543. (Na konci: Wytištěno w Star. m. Pražském 1543. W domě páně Špetlowě Ondřej Kubeš we 4. listů 174.

Jsau mrawná poučení snešená pod jistými nadpisy, jako: O zdrželiwosti, o leniwosti atd. Jméno biblí zlaté odtud wzato, že tu nic jiného není psáno, než to, co se w biblí nalézá.

673. **WÁCSLAWA DOBŘENSKÉHO** *a) Pramen wody žiwé*, t. j. naučení a výstraha před cizoložstwem, w Praze 1541. Po druhé 1581 u Jiř. Černého w 12.

b) Koruna šlechetné a krásné panny ctnosti 1581 bez místa a tisk. w 12.

c) Srdečná stížnost na hříchy: Summowní oznámení, proč bůh ráči ránu morowau dopauštěti, w Praze u Dan. Ad. 1582 we 4.

d) Wrtkawé štěstí, to jest: historické rozjímání, w němž se ukazuje, že co se koliwěk w tomto swětě widí, nic stálého není, než wšecko časem míjí, w Praze 1583, w 12. Po druhé obnowené a wydané od Wácsl. Radimíra Štěpána. W Praze u Mart. Neureutra (knihkupce) 1824 w 8. str. 112.

e) Běh swěta, t. j. historické wyswětlení a wypsání, jaký jest swět w swých spůsobích, zwyklostech, wášních, powahách a posuňcích z rozličných starých kněh pospolu sebrané od Wácsl. Dobřenského, 2 díly, w Praze Jiř. Černý 1583 w 12. 114 listů. (Cerroni).

f) Wěník fíkowý t. j. zastření aneb wýmluwa wšelikého opilce. W Praze 1587 w 12.

674. *Okolek swěta*, kterýž w sobě šest wěcí zawírá, t. j. pokoj, bohatstwí, paychu, wálku, chudobu a swornost, w Praze u Jana Hada cantora b. r. we 4. (w polowici XVI století) potom w Litomyšli u Adama Graudence 1620 w 12.

675. Spis *o zraku*, jak člowěk zrakem, to jest widěním a hleděním sobě nebo jiným škoditi může. W impr. Šumanské w 8. 1550, 6 archů.

676. *Rozmlauwání* společné *čtyr bratří* (radostného, smutného, středmého a pokojného) o prawém a jistotném požíwání dokonalého spasení, w pokoji swědomí dobrého. Tlačeno ponejprw u Šebestiana Oliwetského, a pak u Jiříka Dačického. (Ku konci): Léta wyswoboditele našeho Ježíše Krista 1563, dne 7 m. Máje w 8.

677. Knížka pěkná a potěšitelná, pokud dobří a křesťanští *rodičowé swých milých dítek smrti žalostiti* a oplakáwati mají atd. skrze Izáka *Tříbawského* w jazyku něm. wydaná. Nyní přeložená od J. R. Ž. (Jiříka **ROSY ŽAMBERSKÉHO**) 1565. Pak 1607, w Praze u Sam. Ad. z Welesl. A—Dd. po 6 listech.

678. Roku 1567 w Olomauci dowoleno prodáwati: *a)* O hře a o hráčích.

b) Knížky o wěcech, které se w ožralstwí přiházejí.

c) Rada služebníkům při dwoře.

d) O nekřesťanském lání.

e) O lichwě a lakomstwí.

f) Knížky o mrawích lidských de civilitate morum [snad to Erasm. ?]

g) Rozmlauwání služebníka s pánem.

h) Rozmlauwání Johany a Reginy.

679. O wyznamenání a připodobnění *slunce*, od Bakaláře praeceptora dítek hraběte z Waldšteina, z rkp. 1574 tištěno we Wčele české 1843 str. 74.

680. *Jana Mathesia Oeconomia* de Matrimonio. O stawu manželském přel. z lat. od **TOM. REŠÁTKA** 1574 w 8.

681. **BAWOR RODOWSKÝ** z Hustiřan: Řeči starých filosofů. Rkp. pap. we 4. w Museum 415.

Obsahu mrawného s alchymií.

682. Kniha o nestálém *štěstí*, připsaná Adamowi Nowodomskému atd. od **PAWLA LUCÍNA** 1579 w 8.

683. **MATAUŠE WOLKENBERGERA** *a)* Knížka o libé ctnosti naději, rozmlauwání mezi Mistrem Rozumem a Filelpem. W Praze u Jiř. Jakobeusa Dačického 1580 w 8. Připsána stawu městskému w Čechách i w Morawě; dle Balbína znamenitý spis. *b)* Spekulář ctnostného žiwota.

684. **WAWŘINCE RWAČOWSKÉHO** *Masopust*. Kniha o uwedení w prawau a bohumilau pobožnost skrze kratochwilné o dwanácti synech masopustných rozjímání. W Praze u Jiř. Melantr. 1580 we 4. listů 290 mimo registř. a předml.

W připisu p. Wácslawu purkhrabí z Donína a na Bílém Aujezdci, prawí spisowatel, že před léty byw farářem w Budějowicích morawských z příčin některých toho času masopustních rozpustilostí, od dobrých přátel požádán byl, aby něco o masopustě sepsal, ... že z písem swatých i rozličných historií církewních i swětských sbíraje ... (to) dohotowil a wydal. Jedná o masopusta začátku, wyznamenání, moci, a 12 synech, jenž jsau: soběhrd, lakomec, nádherný, ožralec, wzteklík, pochlebník, záwistník, klewetník, wšetýčka, lenoch, darmotlach, lhář; potom o saudu masopusta s postem, a wýpowědi mezi nimi, t. aby se masopust hned od auterka po neděli Quinquagesima až do radostného hodu wzkříšení nedal widěti, a jako wypowědenec mezi Turky a pohany bydlel. Naposledy o pohřbu masopusta.

685. Křesťanských pobožných panen *wěneček poctiwosti*, w němž se wšeckny jejich ctnosti pod obyčejným kwítečkem k wěncům náležitým připodobňují, a na jewo wykládají skrze Mistra **LUKÁŠE MARTINOWSKÉHO** sepsané s předmluwau od D. Jana *Habermana* wydané, a s pilností na česko přeložené 1581 w 12. u Michala Petrle w Praze A—P.

686. O swornosti manželské, knížka wšechněm wěrným a křesť. manželům obojího pohlawí welmi užitečná a potřebná. Z německého přeložená od **MAT. ROSACIA** Soběslawského Řešátka, a wydaná od Jana Rosacia Sušického. Wytištěná w Praze u M. D. A. z Welesl. 1583 w 12. 4 listy, 449 stran; připsána M. Ma-

tiášowi Gryllowi z Gryllowa a Janu Pacheowi Budyňskému.

Jazyk správný, místy welmi smělý, prostořeký. Podruhé s nápisem: Bič na zlé ženy, jinak deset důkladných příčin, w kterých se mrawná naučení obsahují, jakby ony budaucně k manželum swým se chowati měly. W Praze 1787.

687. *Konrada Hosa* rozmlauwání Petra swatého s pánem o obyčejích a powahách nynějšího lidu na swětě. Z něm. přeloženo, w Praze u Bur. Waldy 1585 w 8.

688. *Jana Irenea: Čest a newina pohlawí ženského* w Praze u Adama WELESLAWÍNA 1585 w 8. Připojena jest abeceda pobožné manželky.

689. ŠIMONA LOMNICKÉHO *a) o sedmi řetězích* ďábelských, s kterýmiž wůkol obchází, a swozuje wšecken swět, začíná se pro wýstrahu šťastně, w Praze 1586 w 8. str. 101, w Praze u Jiř. Nigrina 1606 w 8.

W této p. Wilému z Rožemberka nejwyššímu purkrabí Pražskému připsané kníze, jedná o newěře, nesnadnosti, zlém příkladu, swětské radosti, wšetečném daufání, dlauhowěkosti, zaufalství. I ta podlé jeho spůsobu wšelikými werši nejwíce z latiny přeloženými, a rozličnými ač někdy nepodobnými powídkami ozdobena jest.

b) Kupidowa střela aneb knížka užitečná, w níž se wšeliká chlipnost a bujnost těla zapowídá, potupuje atd. (na díle w proze, na díle we werších). W Praze 1590 w 8.

Wýjimek z ní tištěn w Rozmanitostech. O. 53—4.

c) Tanec, aneb traktat skrowný o tanci, jak škodliwý a pohoršliwý, w Praze 1597 w 8.

d) Utrhačů jazyk aneb knížka krátká . . . o utrhání . . w Praze u Jiř. Nigrina 1598 w 8.

e) Peycha žiwota aneb pobožná knížka proti wšelijaké nádhernosti a peyše wnitřní i zewnitřní, w Praze 1615 w 8. u Jon. Bohutsk.

f) Tobolka zlatá, aneb lakomá žádost peněz nenasycená, a proti hříchu lakomstwí . . . wýstraha . . . w Praze 1615 w 8.

Podruhé w Praze 1791 w 8. nákladem Fr. Tomsy 16 archůw méně dwau listů. Prawí spisowatel, že z knihy: speculum exemplorum, ex diversis na wětším díle tyto historie a příklady bral.

690. Joannis *Ludovici Vivis* Valentini ad veram sapientiam introductio, libellus doctus et elegans etc. *Nawedení k maudrosti* od Ad. z WELESLAWÍNA w Praze 1586 w 12. s latinským původním textem listů 116, pak Satellitium animi od list. 117—156.

691. Jana STELCARA ŽELETAWSKÉHO *a) O marnosti žen* a panen 1586.

b) Rytířský staw manželský, w Praze 1592.

c) Zpráwa o lichwě, lakomství a bohatství. O křesťanském a pobožném užíwání časných zboží, z swatých, starých učitelůw wybráno atd. Z řeči latinské na česko přeloženo 1596 (bez místa) 102 str. Připsána p. Wácslawowi Plakwicowi z Plakwic.

692. *Petra Glasera* neb Glasora čelední ďábel 1586 w 12. wydán od Welesl.

Podruhé od J. Hýbla r. 1834 w Táboře a Jindř. Hr. u Landfrasa str. 92 pod titulem: *Čelední wůdce.* Knížka krásná obsahující utěšená prawidla a laskawá napomínání, kterakby čeládka wzhledem swých hospodářů, tito pak zase wzhledem swých čeledínů se chowati měli atd. Potřetí pod tit. Čel. Wůdce, čili upřímná a spasitedlná rada wšem we službě stojícím atd. od D. Ad. z Welesl. W Praze 1843 u Anny Špinkowé, péčí Jos. Wotypky s wynecháním některých míst. [Porow. Čas. k. duch. XV 321.]

693. *O neplodnosti* manželské od M. REPANSKÉHO z Chočně w 12. (okolo 1587).

694. *Prawidlo křesťanského žiwota* podlé pořádku desíti božských přikázaní, přeložená 1587 w 8. 1600 w 8. (od WELESL.)

695. *Tabule* aneb obraz *sedmi zlých* a sedmi *dobrých* wěcí, w Praze 1588 w 12. (od WELESLAWÍNY).

696. PAWLA WANIŠE Zrcadlo panenské, přidán jest též traktat o čtwerém žiwotu panenském 1589 w 8.

697. *O potupení* swětských *marností* knihy tři, w Praze Burian Walda wytiskl 1589 w 8.

Didacus Stella lat. z hispanského [Balb. Boh. doct. III. 184] a do češtiny první knihu přeložil *WILÉM Z WALDŠTEINA* Štěpanský, jsa ještě pod pěstaunstwím Adama z Winoře; druhau a třetí knihu nebo částku přeložil *ADAM Z WINOŘE*, a wšecky tři wydal s přípisem Marii z Waldšteina, mateři Wilémowě, rozené z Martinic. Pak w Praze 1596 w 8. Předmluwu podepsal w Berauně 1589.

698. TOB. MAUŘENÍNA *Zrcadlo dwau boháčůw*, rozmlauwání smrti s jedným bezbožným a s druhým pobožným boháčem, w Holomauci 1594 (Index 1694).

699. *Vita honesta.* Žiwot poctiwý nebo ctnostný; přidáno jest naučení křesť. člowěka *Adriana Barlanda* přípowídky a skutkowé Alfonsa, přeloženy do něm. od Šebest. Leonharta, a do češtiny od M. TROJANA NIGELLA z Oskořína, latině a česky, w Praze 1597 w 8. u Anny Šumanowé.

Spisowatel té knihy jest wlastně Hermannus Schotten Hessus; k ní připojena jest institutio christiani hominis od Adriana Barlanda, též průpowědi a skutky některé Alfonsa krále aragonského a Neapolského z 4 kněh Antonina Panormity wybrané. To wšecko náš Nigellus slično do češtiny přeložil, a jak o sobě česky, tak i s latinským, ano téhož roku i s německým textem wydal k prospěchu mládeže školní. Balbin prawí, že i řecky ty spisky wydal. Dobrow. dí, že řeckého textu newiděl.

700. *Propowědění králůw a mudrcůw* we 4. w Praze 1597 s několiky sty obrazů na dřewě rytých.

701. BARTOLOMĚJE PAPROCKÉHO *a)* staw manželský ku příkladu a naučení mladým manželům sepsaný 1601, w Praze u dědice Jana Šumana we 4. A—C po 4, D 1 list (přípis Bořitowi z Martinic).

b) Třinácte tabulí wěku lidského krátce se-

psaných a wydaných r. 1601 we 4. W Praze u dědice J. Šumana A—Mij.

c) Panna. U děd. Šuman. we 4. 1602 g. 3. (česky a latinsky).

d) Rozmlauwání, aneb hádání chudého člowěka s bohatým, z kteréhož se jeden každý můž naučit dobrých a pobožných skutkuw, wybrané z pisma sw. a wydané od Bartolom. Paprockého z Glogol. Wytištěno w Brně 1606 24 Decemb. Připis p. Debinskému z Debině, we 4. A—IIz.

702. Wyswětlení *o stawu manželském* artikulů některých, jako: o půwodu, příčinách, požehnání a kříži stawu manželského atd. od **JANA THAD. MEZŘICKÉHO**, faráře w Hradišti nad Jizerau, 1605 w 8. archuw a—x. W Starém městě Pražském w impressi Šumanské.

703. **HAWLA ŽALANSKÉHO** *a) O ctnosti andělské*, totiž o čistotě duše i těla ... we wšech třech stawích, panenském, manželském i wdowském welice potřebné: W Šumanské impr. 1605 w 12. 1 díl str. 149. 2 díl str. 87.

Nawrhuje naprosto pěkné prostředky k zachowání čistoty, mezi jinými zwláště práci. Někdy neswáry přísnau satyrau kárá. W druhém dílu chwálí manželstwí a haní bezženstwí dosti hodnými duwody. Řeč jest dobrá, ač sem tam nedbalá, zwláště w spojowání slowes.

b) O pokoji a wálečném *nepokoji*, o půwodu a účincích wálky i pokoje, a o jiných wěcech k obému tomu příslušejících. Spis z swatých písem a z kněh theologůw i historikůw atd. složený od *Hawla Žalanského* služebníka slowa a swátostí Kristowých u sw. Jiljí w Starém městě Pražském 1608 w 8. w impr. Jana Othmara str. 200.

Podruhé wytištěno w Starém městě Pražském u Daniele Sedlčanského (1611) w 8. A—L po 8mi. M 4 listy. auplně. Připsáno pánům Joach. z Těchenic, Melich. Haldiowi z Neyenperku. Hawl. Štyrskému z Radostína a Jan. Behemowi z Bawenberku. Jedná o pokoji duchowním, a w druhém oddělení o pokoji křesť. tělesném. První pokoj zakládá na wíře a ctnosti, druhý na upokojení myslí a wěcí lidských, wálek a roztržitostí přetržení, wespolek se w lásce snášení atd. k čemuž prostředky uwáděje na písmo sw. zhusta se odwolawá. K přání byloby, aby z té knihy (jako wůbec z knih Žalanského) jádro mrawnosti se wybralo wycíděné od bludu a zcestností, jako že dwě swátosti toliko klade (křest a wečeři p..) katolíky k Dažonitským přirownaná, ďábla za rušitele pokoje časného wypisuje atd. Čeština dobrá, obsah dosti dobře se předkládá.

c) O dítkách křesťan. žiwých i mrtwých, o jejich weliké a důstojné wzácnosti před bohem, o weliké k nim ďáblowé nenáwisti, w Praze w impressi Šuman. 1608 w 12.

d) Spis ku poctiwosti pohlawí ženskému, w Praze u Dan. Sedlčanského 1612.

e) O starosti a náhlé smrti (w 18 článcích), wěnowáno starším Horním m. Kutné Hory) 1609 w Praze J. Nigrina (Boček).

f) Knížka o starosti, aneb wěku sešlém a šediwém, co a kolikerý jest. Jaká jeho wzácnost a důstojnost, jaká zase bída a starost. W Praze w impressí Šumanské 1610 w 8. A—H.

g) Knížka o nemocech duše i těla, w Praze u Dan. Sedlčanského 1612.

h) O ctných manželkách těhotných a o rodičkách křesťanských, w Praze 1615 w 8. u Dan. K. z Karlsb.

i) O pohřbích lidí mrtwých (Index).

704. **JIŘÍKA TESÁKA** knížka *o přátelstwí* w 8. Index (1608?)

705. **ADAMA KLEMENTA** *a)* Traktat *o powinnostech* pána a služebníka 1608.

b) Rozkoš a wůle panenská, k zwláštnímu rozjímání, naučení a potěšení ... pannám i jiným pobožným obojího pohlawí lidem. W Praze u J. Stříbrského 1613 w 8. archů 10.

706. *Řeči boží* starého zákona a propowědění wysoce učených mužů a pobožných lidí pohanských a křesťanských 1608 w 8. (Boček).

707. **J. ZAHUMENSKÉHO** o stawu manželském naučení wšechněm těm, kteří w něj wstaupiti míní 1609 w 8. w Praze Šuman.

708. *Zrcadlo potěšení* bohem samým a jeho řízením snaubeným a spojeným manželům. Wytištěné w impr. uroz. p. Hynka z Waldšteina na zámku Dobrowice 1610 w 8.

709. *Sententiae aneb dicta z písem swatých* obojího zákona. Na zámku Dobrowici (od *Hynka z Waldšteina?*) 1610.

710. *Kniha o powinnostech* křesťanských, z písem sw. shromážděná, každému pobožnému člowěku, wšelikého stawu, řádu, wěku a powolání welmi užitečná, kteráž wyučuje wšecky, jakby wůle boží při každém powolání, i při obchodech a žiwnostech lidských šetřiti, swědomí dobré zachowati a požehnání božího i odplaty žiwota wěčného dojíti mohli. Sepsaná a podruhé wydaná od **MATAUŠE KONEČNÉHO** l. p. 1612 w Star. m. Pr. w impr. Šumanské w 8. malém str. 349.

711. Tři otázky o stawu manželském ku poctiwosti uroz. p. Jana Čížka z Jenšteina atd. w Praze w impr. kněze **JIŘÍHO HANUŠE** Landškronského 1612 we 4.

712. **WÁCSL. KLEMENTA** kratičké sepsání slaužící k potěšení rodičům, jimž pán bůh prostředkem smrti časné dítky z tohoto swěta powolati ráčil. Na zámku Dobrowici w impr. p. Hynka z Waldšteina w 8. 1612.

713. *De mutua et civili conversatione.* O ctném a chwalitebném w swětě obcowání knihy čtyry od *Štefana Gwazy* wlašským jazykem nejprw sepsané, potom do latinské a německé řeči a nedáwno do české od urozeného a wysoce učeného mistra pana **BARTOLOMĚJE**

HAWLÍKA Z WARWAŽOWA přeložené. A nyní k žádosti mnohých poctiwých lidí, nákladem Daniele Karla z Karlsperka. Wytištěné w St. m. Pr. u Matěje Pardubského l. p. 1613 w 8. str. XVI a 53.

714. *Knížky dwě*, zrcadlo poctiwé ženy, a naučení manželům od **JIŘÍHO STREYCE**, w Olomauci 1613.

715. *De dignitate hominis* (o důstojnosti člowěka) utěšená knížka, w Praze 1613 (w Balb. boh. doct. 296).

716. Kratičké a sprosté spráwy swětské wyswětlení, že wšelijací spráwcowé, knížata i páni střídmost zachowáwati, a *opilstwí* se wystřihati mají, a **JACOBO ACANTHIDO-MITE**, Mega-Polomaeo, Scramnicii a sacris, w Praze u Mat. Pardubského 1614 we 4.

717. Traktat welmi platný a užitečný o *spráwě jazyka*, nejprwé w anglickém jazyku wedlé slowa božího sebraný od *Wilhelma Perkinsa* muže oswíceného. Potom zase do latinského přeložený od *Tomáše Draxa*, swatých písem učitele. Nejposléze pak w českém jazyku prostě pro wzdělání obecné, jest wydaný od **SIMEONA VALECIA**. Wytištěno w Star. m. Pražském u Matěje Pardubského l. 1616 w 8. A 4 listy připisu (p. p. Joach. z Těchenic, Sim. Kohautowi z Lichtenfeldu, Sim. Wokáčowi z Chyš a Spicberku a Lorencowi Kautnýmu z Zeřečné); text B—F po 8mi, G. 3 listy obojstranné.

718. Naučení, kteréž se může předkládati každému křesť. a pobožnému člowěku, jenžby dle nařízení božího řádně a pobožně *w staw manželský* wstupowal, odkudžby spasitedlného prawidla nabýti, tak aby křesťansky a pobožně w témž stawu žiw býti mohl, od **WÁCSL. WIDEMANA**, (b. m.) w 8. 1619, 3 archy. Připis rytíři p. Burianowi Šlibowskému ze Skřiwan, w staw manžel. wstupujícímu, s pannau Marií dcerau Jan. Jiř. Wachle z Pantenowa.

719. *Jana Spinaea* spis o lakomství, přel. od **TOB. ADAL. WODŇANSKÉHO** 1619 w 8.

720. **JERONYMA STŘÍBRSKÉHO** *zrcadlo stawu ženského*, w Hradci 1619 w 8.

721. *Listowé do nebe*, w kterých chudí a bohatí před Kristem žaloby a stížnosti na sebe wespolek wedau, a rozeznáni býti žádají, 1619 w 8. (bez místa a tisk.)

722. **MATAUŠE HOLECKÉHO** spis kratičký *o užitcích dobročinění*, w Králowé Hradci 1620.

723. Historie některých králůw a císařůw příkladně představwená. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 28.

724. Naučení mnohé chwalitebné z mnohých filosofů a doktorů písem wybraná. Rkp. weř. bibl. F. 12.

725. Naučení, můželi býti kaupení platu bez hříchu a bez lichwy, rkp. weř. bibl. XVII. E. 19 n. 2.

c) *Politické spisy.*

726. *Sententiae philosophicae* t. j. Naučení mudrcůw o sprawowání a saudech lidských, knížatům a wšem spráwcím užitečná od **BRIKCÍHO Z LICSKA**. (Ku konci) Wytištěno w Starém m. Pr. skrze mne Sewerina Mladšího atd. 1540 we 4. archůw 8. Připsána Pražskému magistrátu na jedné straně lat. na druhé německy 1541, impressum per Barthol. Netolicensem notarium minoris civitatis Pragensis. Po druhé w Olomauci pod t. sententiae sapientum ethnicorum lat. boh. et germ. lingua 1558 w 16. u J. Günthera 1563 w 8.

727. *Politia historica.* O wrchnostech a spráwcích swětských knihy patery, w nichž se obsahují mnohá užitečná naučení, jakby se králowstwí, knížetstwí, země, obce i města budto w času pokoje aneb wálky pobožně, šlechetně, chwalitebně a užitečně říditi a sprawowati mohla: sebraná z mnohých starých i nowých, řeckých, latinských, českých i německých historií a spisůw maudrých lidí o spráwě swětské. Nyní pak w nowě ku poctiwosti wšech dobrých, ctných a šlechetných wrchností, spráwcůw, saudcůw, pánůw a úředníkůw zemských i městských, slawného a dalece rozmnoženého národu slowanského z jazyka latinského a německého w český jakž nejwlastněji býti mohlo, přeložená, a wůbec wydaná pilností, prací a nákladem M. Daniele Adama z **WELESLAWÍNA**, wytištěno w Starém městě Pražském léta páně 1584 fol. listů VII nápisu, erbu a předmluwy, textu 732 str. registř. listů XV.

Po erbu králowstwí českého postawení erbowé některých pánů a rytířů českých z Rožmberka, z Lobkowic, z Waldšteina, Bořity z Martinic, z Kolowrat, Spanowských, z Lisowa, Trčky z Lippy, Wchynských z Wchynic, Kapauna ze Swojkowa, z Malowic a z Weleslawína, následuje připis a předmluwa týmže, jakožto najwyšším té doby auředníkům zemským král. českého, w níž oznamuje, že knihu tu z německého spisu Jiřího Lauterbeka Regentenbuch nazwaného pomocí některých přátel swých přeložil, a na mnohých místech pěknými historiemi rozhojnil a rozšířil. Opět w Praze 1592, 1606.

728. *Jeronyma Wellera* kniha o powinnostech wšech úřadů duchowních i swětských. Z lat. přeložil **MIKULÁŠ DWORSKÝ** r. 1591. Připsáno p. Bohuslawowi Hawlowi z Lobkowic.

729. *Ondřeje Hyperia* traktat aneb knížka o obecném *opatrowání chudých* lidí w městech a obcech. Přitom šestero kázaní sw. Jana Chrisostoma jinak Zlatoustého. Z lat. přeložil **TRAJAN NIGELLUS** z Oskořina, w 8. 1592.

730. Knížka obsahující *staw městský*, kterakby w trwanliwé podstatě zachowán býti mohl, co k němu přináleží, i jakým spůsobem zase k zkáze a zahynutí přichází: S přidáním wšelijakých k městskému žiwotu potřebných příkladůw, naučení a řečí, s některými duwodnými otázkami: Na tři částky lidem w témž stawu a powolání zůstáwajícím, i budaucím mladým měšťanům w auřadech postaweným. K užitku kratičce sepsaná, w český jazyk s pilností přeložená a wydaná cum gratia et privilegio Sac. Caes. Majes. Od **MARTINA CARCHESIA** atd. 1602 w 8. mal. Nápis, přípis (wýsada císaře Rudolfa) a předml. 2 archy. Textu str. 515, registř. atd. 10 listů.

Jedná o tom wšem, co k zrůstu a prospěchu městum čelí, jako položení, školy, obchod, powinnosti osob atd.

731. **JIŘÍHO ZÁWĚTY** *schola aulica* t. j. dwořská škola, w níž se obsahuje naučení a wýstraha dwořanům a wšechněm těm slaužící, ježto králůw, knížat a pánůw se přidržejí, jich dotýkají, při nich zůstáwají, a s nimi jako obecenstwí swé nějaké mají. Též čím jest to, že dwořeninowé a wšickni ti, kteříž při králích atd. zůstáwají, zřídka kdy až do konce w milosti a lásce při nich setrwají. W Praze 1607 w 8. Přípisu a předml. 12 listů, textu str. 164.

Učí maudrému chowání při dwoře welikých pánůw. Balbín prawí, že kdyby ta kniha přeložena byla do latinského (tenkrát obecného) jazyka, nebálaby se nižádné kritiky.

732. Krátká zpráwa *o řádu politickém* z rozličných autorů od **HYNKA Z WALDŠTEINA** wybraná, a wytištěná na zámku jeho Dobrowici 1610 w 8.

733. *Wiktorina* **WRBENSKÉHO** wzácného *Compelle* intrare poručení, 1616.

734. Jiřího B. faráře na Wysoké *o příčinách wálky*, 1619 w 8. (Index).

d) Wychowací. Spisy pro mládež.

735. **JAN PETŘÍK Z BENEŠOWA** *a)* Poctiwé a nábožné *rozmlauwání dítek*, z knížek *Erasma Roterodamského* latinských w řeč českau přeložené od *Jana Petříka z Benešowa*. Wytištěno w Starém městě Pražském w 8. 1534.

b) Erasma Roterodamského knížka utěšená o mrawích dítek, wyt. w Star. m. Praž. l. 1537 w 8. od Jana Petříka z Benešowa. Též w Kralicích (exempl. b. r. a t. u Bočka). Též lat. a česky: Civilitas morum etc. w Prostějowě u J. Gunthera okolo r. 1567.

736. *Matthaei Colini* liber *de educatione puerorum. Práwo o mrawích a wedení domácím* we škole obzwláštní. Pragae apud Joannem Cantorem colubrum anno 1550 w 8.

Text latinský, ale částky některé české, a sice abeceda, desatero přikázání, modlitby školní i písně k narození páně. Měl spisowatel ústaw, jako konvikt saukromný. Udáwá celý plán a řád učiliště swého, z něhož wychowání školní oněch časů zřejmě widíme. Co se týká češtiny, o té zákon byl u něho: Čechům, prý, jazyk český, Němcům německý owšem hned zapowídáme. Dopauští se wšak pro naučení jiných aneb sebe samého promluwiti něco Němci německy s Čechem, a zase Čechu česky s Němcem. Při stole Čechowé latině, Němci česky toliko ať mluwí, jestližeby co chtěli. Každému, kdožby swého přirozeného jazyku užíwal, ať se dá wosel, od kteréhož menší metlau, wětší pak penízem se wyplatí atd.

737. *Postilla dítek*, naučení na ewangelia nedělní a sváteční, wydané od *Krištofa Fischera* [1]; přeložena od **TOMÁŠE SOBĚSLAWSKÉHO ŘEŠÁTKA**. 1578, 1589, 1601, 1617.

738. **ŠIMONA LOMNICKÉHO** *o dítkách* křesťanských. (Dětinský řádek anebo čisté a křesť. naučení atd. Boček) w Praze 1609 w 8. w impr. Nigrinské.

Obsahuje powinnosti rodičů a dětí jedněch k druhým. Na posledním listu obraz spisowatelůw s opisem: Simon de Budecz poëta czechicus aetatis LIII anno 1605.

739. **JIŘÍKA NIGRINA** kwítkowé z písem sw. star. i now. zákona k nawedení dítkám, w Praze u K. z Karlsperku w 8. 1617.

F. MATHEMATIKA.

a) Počitářstwí a měřictwí.

740. *Nowé knihy o počtech* na cifry, a na liny, přitom některé welmi užitečné regule, a exempla mince rozličné, podlé běhu kupeckého, krátce a užitečně sebraná skrze práci a náklad Wondřeje Klatowského, w Normberce 1530 skrze Frid. Peypusa, w Praze 1558 u Jana Kantora w 8. Z prwního wydání zlomek tištěn w Toms. Chrest. na str. 133.

741. **JIŘ. MIKULÁŠE BRNĚNSKÉHO** knížka, w níž obsahují se začátkowé *umění* matematické, to jest počtůw na cifry neb liny poznání pro pacholátka a lidi kupecké sebraná . . W Praze 1567 u Jana Hada Kantora 8 listůw A—N 3.

742. **JAN KOBIŠ Z BYTÝŠKY**. Zpráwa aneb naučení o mírách winných sudůw, wedlé ceny žejdlíka, aby wěděl, jaká summa za který sud přijde, též coby se každého roku J. M. C. králi českému s každé winnice na summě dáti wyšlo, wytištěno l. 1596 w Star. m. Praž. u Jiř. Nigrina w 8. [Ded. podepsal Jan Kobiš z Bytýšky a w Now. m. Pražském]. Starší wydání 1574.

743. *Jiříka Görla z Görlšteina a) Arith-*

1) Fischer tento z Joachimsthalu w Čechách, luteranský kněz, mistr we Wittenberce, 1544 pastor a superintendent † 1597.

metica, to jest knížka početní neb umění počtůw na linách a cifrách skrze exempla a mince rozličné, wšem w handlech, w auřadech a w hospodářstwí se obírajícím welmi užitečná a prospěšná. Jiří Černý wytiskl w Praze 1577 w 8. Po druhé u Jonaty Bohutského 1610 w 8. mal. titul, přípis (purgmistru a raddě města Litoměřic) a registř. VII text 87 listů.

W přípisu prawí, že tu knížku sepsaw německy císaři Rudolfowi obětowal, a nyní do české řeči přeložil. Rozdělena jest na pět traktatůw, a jedná o počtech na linách (jakýchž posud někteří, zwláště neučení užíwají), o počtu na cifrách, o lámání, o regule zisku a ztráty, o wexlu (směnném listu) o srownání wáhy, loktu, též míry na wína i na obilí atd. Dle Balbina často ta knížka s welikau pochwalau tištěna byla, jsauc jakž on dí, wlastními a wýbornými slowy neb wýrazy sepsaná.

b) Spis o mírách, nádob picích.

c) Vinitorium t. j. zpráwa neb naučení, kterak se mají winohradowé měřiti, wysazowati, wína sbírati, sudy šychrowati, w Praze 1591 w 8.

744. *Arithmetika* česká a wýtah z *Frisia*: *Arithmetika* practica. Rkp. weř. bibl. od r. 1580 XIV K. 84.

745. **SIMEONA PODOLSKÉHO** knížka o *mírách* zemských, a wyswětlení, od kterého času míry a měření zemské w králowstwí českém swůj začátek mají. Podlé artikule w sněmu léta 1615 držaném se nacházejícího, sepsaná w r. 1617. Nyní na swětlo wydaná nákladem Samuele Globiče z Bučína, w Praze u Jiřího Černocha 1683 we 4. A—D., (též německy).

Samuel Globič měřič zemský uptal se na tuto od wystěhowance některého do Míšně zanešenau ještě netištěnau knížku, zadal na místodržící auřad J. M. C. Leopolda I představení, že w obnoweném zříz. zem. G. 27 toliko o prowazci zemském a měrách zmíněno, ale jakby se jich užíwati mělo, doloženo není, a žádal o powolení wydati dotčenau knížku, přidaw k ní něm. přeložení, což auřad k J. M. C. dne 7 Září 1682 zaslal. Od císaře šel potaz na stawy české tenkrát sněmující o tu wěc (7 Října 1682), kteříž německy odpowěděli, že jí pro auřady netřeba, a tudy že zůstawují J. M. C. chceli ji jako jinau knihu privatní powoliti. Což se stalo, ano druhý na to rok wydána jest. Rkp. weř. bibl. XVII G. 21. Znowu s wyswětlením měřických slow opatřená (a wydaná) od Jos. Fr. Dewotyho atd. w 8. str. 64. W Hrad. Kr. u Posp. 1828.

746. *Arithmetika*... Knížka počtů přeložena do řeči morawské od **PAWLA ŠRAMA**, wyt. w Holom. u Pawla Šrama 1613 w 8. (Připsána Ladislawowi Welenowi z Žerotína) (Boček).

b) Hwězdářstwí, kalendáře, prognostiky [1]).

747. Pranostika nowá s diwnými proroctwími od r. 1541 až do konce roku 1550, w Praze u Ondřeje Kubeše 1543 we 4. S předmluwau Mikuláše **ŠUDA Z SEMANINA**, kterýž ephemeridy a prognostiky od l. 1520 až do r. 1557 wydal.

748. Nowiny odeslané z Constantinopole do Benátek o dwau *kometách* s ohniwými welikými ocasy, w Praze u Jana Kantora we 4. 1556.

749. **THADEÁŠE HAJKA** spis o *kometách*, w Praze 1556 u Jiř. Melantr. we 4.

750. *Planety, pod kteraužby se člowěk narodil*, a co mu se budaucího buďto dobrého neb zlého skrze planety a 12 znamení nebeských wyznamenáwá, 1565 w 8. w Holomauci u Jana Günthera l. p. 1558 w 8.

751. *Praktika sedlská* po wšecka léta příhodná, počíná se jich patření časůw, z nichžto budaucí časy a aurodu předpowídají. Rkp. z prwní polowice wěku XVI 3 listy u p. Bočka. Tišt. též r. 1558 w 8.

752. *Temporale* o přirozeném wléwání hwězd mistra *Jana Kynigspergera*, w Olom. u Jana Günthera 1558 w 8.

753. *Astronomisch taffeln* auf alle Tage des Jars in deutscher, lateinischer vnd böhmischer Sprach etc. gedruckt zu Wien in Oesterreich 1562 4. Česky tu toliko na 4tém listu jména měsícůw a asi 20 jiných nepatrných slow.

754. *Wyznamenání* a zjewení prawého *wléwání nebeského* totiž zatmění, kteréž w těchto 7 létech zběhnauti se mají, od mistra *Mikul. Caesarea Leukopetra*, w Olomauc. u J. Günthera 1559 we 4. w Praze 1563 we 4.

755. *Pranostika* nowá wztahující se na let 20 pořád nastáwajících, totižto od l. 1564 až do l. 1584 z spojení a na proti sobě hořejších planet patření; též také z zatmění swětel nebeských i jiných hwězd paprslkowání, kteréž w těch létech se trefiti mají. Sebraná a na swětlo wydaná od *Cypriana Lwowitského* z *Lwowic*. A nyní z lat. jazyka do českého přeložená a to pro wýstrahu a wzdělání lidu obecného l. p. 1564, w Praze u Šebast. Oksa z Kolowsi we 4.

756. M. doktora **FRANTY** pronostika nowá bez r. a m. w Olomauci r. 1567 od biskupa dowolena prodáwati.

757. *Minucí* a pranostika Krakowská mistra Jana *Muscenia* Kirelowého (?) k létu 1568 w 16.

758. Traktat o nowé hwězdě w Kassiopeji od **BAWORA RODOWSKÉHO** mladšího z Hustiřan († okolo 1572). Dle Balbina wydal wíce spisů hwězdářských w českém jazyku.

759. O kometě od *Tomáše Petrkowského* (1567 powoleno w Olom. prodáwati).

760. **PETRA CODICILLA** z Tulechowa *a)* O hrozně podiwné kometě, w Praze 1572. *b)* O hrozné a přediwné kometě, kteráž spa-

---

1) O pranostikách a kalendářích zwláště XV století w. pojednání Fr. Palackého w Čas. mus. 1829 III 33.

třena jest na obloze nebeské w auterý po památce sw. Martina l. 1577 in fol. s obraz.

c) Spis o kometě wlasaté, w Praze u Bur. Waldy 1582.

d) Kalendáře wydáwal drahně roku týž Codicill dle Balbina tak hledané, že pod presem takořka je rozbirali a kupowali, 1578 we 4. 1579, 1581. N. p. minucí a pronostika z učení Pražského wydaná k létu páně 1576 přestupnému a hrudnému, w 12. w Praze u Bur. Waldy.

Wynechaw při uwedení nowého kalendáře opraweného Gregorianského w r. 1585 Husůw swátek uběhl w pronásledowání, a utekl se w ochranu katolických pánůw, z nichž dwěma bratřím Bořitum z Martinic byl onen kalendář připsal. Při té příležitosti udělány naň ony známé werše: Stal se Čechům protiwný kus, wyletěla jim z Prahy Hus, Prodal ji mistr Codicillus.

761. *Minucí a pranostika* od **JANA STRANĚNSKÉHO**, swobodných umění milowníka wydaná l. p. 1573 Hrudnému w 16. (w Mus.)

762. **M. WÁCSL. ZELOTIN** z Krásné Hory. *a)* Kalendář hwězdářský k psaní ku položení slawné země české, wyd. 1572, w Praze u Tom. Taubmanna we 4. (Cerroni).

b) Křesťanské, potřebné a pobožné napomenutí a uwažowání nowé té a zázračné hwězdy, kteráž pod hwězdnatostí Kassiopie se okazowala, w Praze u Mich. Petrle 1572 fol.

763. **BAWORA** mladšího **RODOWSKÉHO** z Hustiřan a na Radostowě *a)* Krátké sepsání o diwné a božskau mocí na obloze nebeské oswícené swětlosti jedné hwězdy z hwězd, jenž slowau Fixae atd. wytištěno w St. m. Praž. od Jiř. Černého 1574, 20 měs. Unora we 4.

b) Nowé praktiky dwě: 1 od léta 1580 až do l. 1600, druhá od l. 1580 až do l. 1588, w nichž se dokonale a jistotně oznamuje, co se w těch létech státi a wykonati má, skrze *Jiř. Ursina Plawenského*, mathematického umění milowníka sepsané, a ode mne (spisowatel) w jazyk český uwedené a předmluwau křesťanskau ozdobené, (w Praze) u Jiříka Černého 1580 we 4. A—F.

Oznamuje zatmění slunce, měsíce, počasí, mor, wojny a jiná astrologická náwěští.

764. **THADEÁŠE HÁJKA Z HÁJKU** *tabule dlauhosti dne i noci*, wýchodu, poledne i západu k sprawowání orloje obojího celého i polowičného, w Praze u Jiř. Černého fol. 1574.

765. **JANA MAKOWSKÉHO** z Makowé *pranostika*, kteráž se od l. tohoto 1575 začíná, a trwati bude až do l. 1580, w nížto se gruntowně a prawdiwě pod spůsobem wýstrahy oznamuje, jaká se weliká zarmaucení a neštěstí w zemích našich státi mají, skrze *Mik. Weisa* mathematika sepsaná, wytištěna w St. m. Pražském od Jiř. Černého 1575 we 4.

766. **M. PETRA CODICILLA** wyšetřená a ohledaná kometa r. 1577 (s rytinau na dřewě na welikém archu a barwami ozdobená).

767. *O kometách*, kdy a kterých let jsau se ukazowaly, a jaké účinky a proměny w swětě sebau přinášely. Od Matěje **GRILLA Z GRILLOWA**, w Praze 1578 w 8. u Jak. Dačického, 54 listy (Cerroni).

768. *Thurneisera kalendář* w Praze 1579.

769. Zpráwa *o kometě*, o moru w Čechách r. 1581. O utonutí w Moldawě nešťastných lidí toho roku (s rytinau).

770. Zpráwa oprawdowá *o starém kalendáři* Římském atd. Z něm. přel. od **ŠŤASTNÉHO OPATOWSKÉHO**, w Praze u Buriana Waldy we 4. bez roku (dle připisu 1584) listů 10.

771. *Petra Constantina* o nowém naprawenėm kalendáři, zpráwa jistá a gruntowná. Z němčiny přeložená, w Litomyšli 1584, w 4. (bez tisk.) listy 4.

772. *Wýstraha* aneb praktika *ze Wlach* od wysoce učených lidí wydaná, co by se budaucího léta 1587 zlého státi a wykonati mělo, w Praze u Bur. Waldy we 4. 1586.

773. **ADAMA HUBERA MEZEŘICKÉHO** z Rizenbachu *a)* Minucí wydaná ku poctiwosti a jménu p. Woka z Rožemberku k orloji celému Pražskému fol. 1590.

b) Prognostika 1595?

774. * **M. WÁCSLAWA DASYPODIA** *Calendarii perpetui* pars prior continens introitum solis in duodecim signa zodiaci.. it. Zpráwa na kalendář hwězdářský o naprawení jeho pominulém, a ukázaní příčiny proměny roku Římského atd. W Pr. u Jiř. Nigrina l. p. 1591 we 4.

Připsáno p. Krištofowi Želinskému z Šebuzína, místokancléři král. česk. ...: „Já.. rudimenta nápodobně kalendáře neměnitedlného na tabulky uwedše, o spůsobu roku i jeho případnostech, a prwé zřídka, zwláště mezi krajany země české wydaného, k užíwání obecnému literatorům jsem summowně sepsal, a jeho teď přednější částku, i s tau spráwau ... na swětlo wydati chěl...“

775. *Kalendář hospodářský* na r. 1593 w bibl. weř. XVII. D. 801.

776. Nowé předpowědění o milostné hwězdě, kteráž w Hořejších Uhřích měsíce Srpna spatřowána byla. O jednom děťátku, o třech křížích, w Praze u Dan. Sedlčanského 1594 we 4.

777. Pronostikowání neb proroctwí o znameních den saudný předcházejících od **JANA ROZACIA** Sušického w 8. (Index). Index také Tomášowi Soběslawskému tu knížku připisuje.

778. *W Museum nacházejí se: a) Hroma* (Anton.) kalendář hospodářsky a kancell. k létu p. 1598 ku poctiwosti jména Jiřího staršího Bořity z Martinic atd. wyt. w Star. m. Praž. w impressí Jana Othmara we 4.

b) Téhož 1599, ku poctiwosti jména Ladislawa ze Šternberka atd. ib.

c) Stehlíka z Čenkowa kalendář k létu p. 1603, ku poctiwosti kněze Šeb. Chotěbořského atd. w Star. m. Pražsk. w impressí Šumanské.

d) Mollera z Štraupic hosp. a kancell. k l. p. 1616 u Mik. Pštrosa we 4.

e) Minucí 1617.

f) Horkého z Lochowic (Mart.) k l. p. 1615 ku poctiwosti purgm. a pánům města Domažlic, wyt. w St. m. Pr. u Matěje Pardubského we 4. [1]

g) Kalendář hosp. a kancell. k l. p. 1612, ku poctiwosti jména pana Buriana Kaplíře atd. wyt. u Dan. Sedlčanského we 4.

h) Též 1613 ku poct. jména Joach. Ondř. Šlika atd. ibid.

779. W Raudnické bibliothece: *a) D. Ant. Hroma* Kalendář hospodářský a kancellářský . . k l. p. 1601 . . . W Pr. u Jana Otthmara . . — „wydaný ku poctiwosti a jménu uroz. p. p. Zdeňka z Lobkowic, . . nejw. kancliře" atd. *(Bibl. Raudn.)*

b) M. Kašp. Lad. Stehlíka z Čeňkowa Kal. hosp. k l. p. 1602 . . w Pr. u děd. J. Šumana. (Připsán p. Petrowi Wokowi z Rožmberka) (ib.) *id.* k l. 1611, u K. Kargezia (připsán p. W. Slawat.)

c) M. Albina Mollera kal. hosp. a kanc. . . k l. p. 1605, w Pr. u Mik. Pštrosa. (Připsán p. Zdk. Ad. z Lobkowic (ib.)

d) M. Alb. Moll. Štraupického, id. k l. p. 1606 . . . it. l. 1608 . . it. l. 1609, 1610 (u Mik. Pštrosa) 1617—18—19—21—25.

e) Řeh. Žaluda Görlického kal. hosp. a kanc. . . . k l. p. 1609 . . . w Pr. u J. Ottmara (Přips. p. P. Wok. z Rožmberka).

f) Šeb. Köstnera, kal. nowý i starý pospolu pro hospodáře, kancelláře atd. k r. p. 1602 . . u Jiř. J. Dačického. (Přips. pánům Španowským z Lyšowa).

780. Mistra *Petra Constantina z Břehu*, kal. hosp. a kanc. . . k l. p. 1604 . . u Dan. Sedlčanského, (přips. p. Přechowi z Hodějowa. Též kalendář s pranostikau na rok 1607 připsaný p. Pertoltowi Bohubudowi z Lippého a na Morawském Krumlowě od Dan. Sedlčanského, w St. m. Praž. (wiz dedikací tragedie o Samsonowi 1608).

781. Zpráwa krátká *o kometě* neb hwězdě s ocasem, kteráž roku tohoto 1607 měsíce Září ponejprwé pod prsy wětší nedwědice spatřína byla. Z něm. *Theodora Maja* na česko přel. w Praze u Dan. Sedlčansk. we 4. 1608.

1) O tomto Horkém psáno w aktách decan. Phil. num. knihy 26 str. 250, že na r. 1619 sepsal kalendář, a že byl člowěk neusedlých mrawů n. p. šňupky dáwal prorektoru pod nos atd.

782. *Nowý kalendář* k psaní s pronostikau hwězdářskau ku potřebí kr. českého od M. *Albina Millera* Straupického w mark. Dolejších Lužicích starého hwězdáře, 1609 w 8. w Praze u Mik. Pštrosa w Kaprowé ulici.

783. Pranostika sedlská 1612 w 12. w Pr. u Mik. Pštrosa.

784. *Wojt. Mizia z Freiberku* s pranostikau hwězdářskau *Kalendář* hospodářský a kancelářský k l. p. 1616 w impr. Mart. Kleinwechtra we 4.

785. *Calendarium perpetuum* oeconomicum. Kalendář každoroční hospodářský, obsahující w sobě kalendář starý i nowý podlé jistého srownání s jeho připadnostmi dwanácte měsíců wypsáno. Item: paměti historické **SIMEONA PARTLICIA** Třestského, w Praze 1617 we 4. (Obsahuje také historické a literní zpráwy toho času). Též na r. 1616 téhož Kalendář hosp. a kanc. u M. Pardubského.

786. Saud hwězdářský o kometě, která se po welkém proti sobě patření slunce s Hladoletem 28 Listop. 1618 wyskytla. Od *Bazilia z Deutschenberka*, w práwích doktora a w učení Pražském hwězdářského umění professora, wytištěno w Praze u Jana Stříbrského.

787. *Daw. Orikana* krátký wýtah o kometě, kteráž se léta téhož ukázala, we 4. 1618.

788. *Tractatus Cometographicus* o dwau nowých hwězdách aneb kometách, které se spatřowaly na konci r. 1618 od **SIMEONA PARTLICIA** mladšího, w Král. Hradci 1619, 8.

789. *Judicium astrologicum* neb saud hwězdářský, o nowých domnělých hwězdách měsíce Března spatřených, od téhož **SIM. PARTLICIA** 1620 we 4. w Hradci nad Labem wyt. J. Arnolt 4 listy.

790. *Complementum astronomiae* to jest: Důwod a wyswětlení pětileté pranostiky l. 1619 w Hallu wytištěné wšem wůbec před oči položená skrze M. Paw. Nagelia Lipského, mathematika a hwězdáře, w český jazyk přeložené od kněze **MICHALA LONGOLIA** Kralowického, w Praze u Dan. K. z Karlsperku 1620 we 4. A—E.

c) Proroctwí, hadactwí, widění atd.

791. Spis neb wýtah listu prstem pána Ježíše, 1545.

792. **JAN BECHYŇKA.** Widění mládence nemocného. Rkp. z polowice XVI stol. w Mus. num. 1021 w 8. str. 168. Zawírá 3 částky: Předmluwu, we kteréž paní jakés wracuje knížku s pobídnutím, by ji četla, ač se jí zdá diwná býti, jako by půwodce její opilý aneb tržený byl; pak samu knížku obsahující žiwot přenábožného mládence nemocného u widění býwalého

[widěl totiž tresty pekelné]. Knížka ta hrůzu a strach plodící zdá se býti nejiná než: *Proroctwí jednoho mládence* tištěna 1550 w 8. Třetí částka rkp. jest napomenutí kněze pod obojí ke swým jednowěrcům, aby při wíře stále trwali. w. Rozbor I. str. 183.

793. Proroctwí *Jakuba Hartmanna* z Durlachu r. 1528. Rkp. weř. bibl. XVII D. 20 listů 546.

794. **THAD. HÁJKA Z HÁJKU** *a) Wýklad proroctwí* tureckého, w Praze 1560 w 8. *b) O některých* předešlých znameních nebeských a *úkazích w powětří*, a o *kometě* roku tohoto 80ho wypsání, w Praze 1580 we 4.

795. Diwná nowina, co se zběhlo a stalo při jednom mládenci we wsi Pinfertu, w Praze 1567 we 4.

796. *Summa proroctwí diwného*, počínajícího se od tohoto nynějšího roku LXVI až do toho léta welikého moru, kterýž bude 1568. A wydáno jest toto proroctwí skrze *Mistra Nostradamus*, z franc. řeči w českau přeložené, w Praze u Wácsl. Hada 1566 we 4. 1 arch.

797. O nastáwajícím zřetedlném *hněwu* a sprawedliwé *metle wšemohaucího* p. boha . . . Přitom jest traktatek.. předzwěděnî a *widění* těch wěcí, které se státi mají: Jednoho pobožného a welikého muže, wytištěna na žádost a náklad pana Wácsl. z Wřesowic l. p. 1578 we 4. listů 14 mimo píseň 3 listů.

798. *Sibyll desíti* proroctwí, w Praze 1579 w 8.

799. Wýtah z dwanáctera *Sibylliného* proroctwí w píseň uwedená o předpowěděné změně česk. králowstwí k ustrnutí a wýstraze wšemu lidu — 1 arch b. m. a r. (často až do dneška se tiskne.)

800. **TOBIÁŠE MAUŘENÍNA** *Chiromantia*, ruční knížka, umění na ruce komplexy (1518 w 8. Index). Zdá se býti chybný rok místo 1598.

801. Krátká zpráwa *o dwanácti Sibyllách*. Rkp. weř. bibl. XVI stol. fol. sign. XVII D. 18 fol. 273. Jest to kratičké poznamenání historické o známých *italských* Sibyllách.

802. [Prodáwati dowoleno w Olom. 1567]. *a)* Snář rýmy sepsaný 1564 we 4.
b) Snář welmi pěkný p. Wilímowi z Wickowa hofrychtéři připsaný.
c) Snář wětší.
d) Snář menší.
e) Proroctwí Sibyllino Šalomaunowi.
f) Proroctwí Sibyllino w 8.
g) Proroctwí sw. Methudia.

d) Úkazy, powětří atd.

803. Nowiny odeslané z Constantinopole do Benátek, urozeným pánům Fukaruom, kteréž w sobě zawírají a wyprawují weliké zázraky a *strašliwá znamení*, kteráž jsau widína býwala w Constantinopoli i w jiných okolních krajinách. Též o dwau *kometách* s ohniwými welikými ocasy, a znamenitě welikém powětří, a jak s nebe padaly weliké ohniwé střely, w Pr. u Jana Kantora 1556 we 4.

804. Welmi diwná i hrozná *widění a zázraci*, kteříž na obloze nebeské widíni jsau w zemi marecké atd. l. 1562, w Praze u Jiř. Melantricha z Aventinu we 4. 1 arch.

805. *Jana Garcea* o nakažení powětří neb *moru*, kniha meteorologická, přeložena od **WÁCSL. ZELOTINA** Pražského 1568 w 8. w Praze.

U p. Čelakowského jest téhož Garcea exemplář o hromobití (díl) na česko přeložený od dobré paměti kněze Jana Semina Turnowského atd. Prawí Stelcar w předmluwě na listu 3 knihy o čarodějnicích. (V. 614) Byla kniha ta od Turnowského [přeložena, čili půjčena?] Zdá se to býti jiná kniha.

806. *Welicí diwowé* zjewení a widění w Nowém městě w zemi německé, w Praze 1570 r. u Šebest. Oksa z Kolowsi.

807. *Wýklad na ten diw* a zázrak nad Horau Kutnau na obloze nebeské od p. boha ukázaný w noci w oktaw tří králův l. 1570 od kněze **JIŘÍKA KUTENA** složený we 4. 1570 u Šebest. Oksa z Kolowsi.

808. *Diw weliký* od p. boha ukázaný, kterýž se stal w knížetstwí slezském při městech těchto jmenowaných, totiž: Lemberku, Hiršperku a při městě Lubinu, kterážto města náležejí k koruně české. Při kterýchžto městech *pršelo obilí* wšelijaké, a na pohledění welmi diwné, z kteréhož obilí J. M. Cís. s některými pány a raddami swými ráčil jest jísti chléb, a to se stalo l. 1571, wytištěno s powolením J. M. p. arcib. Pražského we 4. w Praze (1571).

809. Widění . . . na obloze 1572.

810. Nowiny o záhubě a škodě skrze powětří u města Opawy we 4. 1574.

811. Nowiny neslýchané strašliwého powětří a oblaku prolomení okolo města Kremže a Kamenice w Rakausích 13 Máje 1580, w Holomauci u Šeb. Oliwetského w 12.

812. Wymalowání diwu a zázraku: totiž *tří slunci* a tří duh na obloze nebeské, což w městě Normberce i jinde widíno a spatřino bylo, w Praze u Michala Petrle fol. s fig. 1583.

813. **MATĚJE JAHODKY** Sepsání o nowém země třesení, kteréž se l. 1590 w král. českém stalo, w Praze u Dan. Sedlčanského w 8. 1590.

814. Nowiny prawdiwé *o weliké powodni* w městě Římě 23 Prosince 1598, w Praze u Wácsl. Stříbrského we 4. 1599.

815. Traktat *o moru, o země třesení*, od **PAWLA SLOWACIUSA**, 1600 we 4.

816. **WÁCSL. ŠTEFANA TEPLICKÉHO** de meteoris, de terrae motu. Knížka, w níž se kratičce o úkazích a rozličných hnutích w powětří ukazuje a z písma sw. wyswětluje, w Praze u Dan. Sedlčanského w 8. 1604.

817. Prawdiwé a jisté nowiny o diwích a zázracích božích, pak o strašliwých, lekawých a hrozných, tak zase o potěšitedlných .. wěcech, kteří spatříni jsau .. na obloze nebeské atd. Z něm. w Praze u Buriana Waldy 1611 we 4. listy 4.

818. **BLAŽEJE BOROWSKÉHO Z BOROWA.** Knížka o powětří země české, w Praze 1613.

819. Knížka o powětří země české na den 18 Pros. 1612 od **WÍTA JAKŠE**, w Praze 1613 w 8. A—E.

Z příležitosti powětří nebo bauře píše o ráně na Jobowu rodinu došlé a o pobožném Joba w tom se chowání; přimísiw zprávy o powětří baurliwém z kron. české, jakožto boží metly.

820. Tonitrua et tempestates. Spis o strašliwém powětří od **JIŘÍHO TESÁKA** Mošowského, 1613 w 8.

821. Widění hrozné a diwné, kteréž na nebi widěny byly w Pamberku a Lichtenfelsu atd. w Praze u Buriana Waldy we 4.

822. **JAKUBA PETROZELINA** Kunštatského, far. w Třebíči, spis o bauřkách tělesných i duchowních, w Praze 1616 w 8. (nejwíce mrawného obsahu).

e) Wojenstwí.

823. **JANA ACHILLESA** Beraunského knížka o polním heitmanu a jiných spráwcích wojenských w Praze 1595 w 8.

824. Diskurs o běhu wálečném a auřadech wojenských od Lazara Šwendy, wůdce Maxim. II proti Turkům w Uhřích sepsaný, a z něm. přeložený od M. **BART. HAWLÍKA** Srnowce z Warwažowa, w Praze u Karla z Karlsperku w 8. 1618.

Wydal syn Jan Hawlík a připsal Albert. Janu Smiřickému.

G. ZNÁMOST PŘÍRODY.

a) Přírodopisy, diwy přírodné.

825. Spis o hrozném, strašliwém i přediwném zázraku, kterýž se stal w Platně při nějaké děwečce od ďábla posedlé l. tohoto 1559 z něm. přeložen od uroz. p. **PAWLA GRINMILLERA** ze Střebska na žádost mnohých dobrých lidí, w Praze u Jana Kantora we 4. 2 archy.

826. Nowiny strašliwé o žalostiwé a hrozné záhubě slezské zemi z dopuštění božího l. 1574 učiněné, w Praze u J. Černého 1574 4 listy we 4.

827. Wypsání potwory dítěte, které se narodilo l. 1577, 20 Pros. Tištěno 1578.

828. Zpráwa o jednom potworném srnci, kterémuž s malými růžky peří narostlo, w Praze u Jiř. Dačického fol. s figurami 1581 1 list (Cerroni).

829. Hrozné a strašliwé nowiny, které se w durynské zemi l. 1581 staly, nebo kámen weliký z oblakůw .. na zem upadl, w Praze u J. Nigrina 1582 (Boček).

830. K wíře nepodobná a nad přirození diwná nowina o nějakém welikém obru atd. w Narrowské řeči sepsaná a nyní do české přeložená a wůbec wydaná l. 1587 we 4. Datum w Smyšlenowě za Rumplowem w Štěbetowě pod Klewetowem.

831. Prwní a druhá stránka knížky o čarodějnících a hromobití od Jana **STELCARA ŽELETAWSKÉHO** w Praze 1588 w 8. u Jana Jitčinského.

Obsahuje wyswětlení, mohauli čarodějníci a čarodějnice sami od sebe powětří, krupobití, bauře a hromobití wzbuditi atd.

832. Wymalowání wlastní a oprawdowé spůsobu charakterůw a liter, kterýž se na jedné rybě w jezeře u města Rostoka w zemi pomořské l. 1588 lapené ukázal a našel, w Praze u Jiř. Nigr. fol. s figur. 1588.

833. Kniha duchowní o welikých skutcích p. boha wšemohaucího, 1588 w 8.

834. **HAWLA ŽALANSKÉHO** *a)* O čarách. *b)* O obludách nočních.

835. Kniha o stwoření swěta, mezi Michalem a Wácslawem rozmlauwání od Jana **STELCARA** atd. 1591 w 8. menší 21 archů.

836. Weliký zázrak, kterýž p. bůh w Čechách we wsi Chrtěnici při jednom chudém člowěku učinil, nebo když manželka jeho chleba napekla, třetího dne, když jej krájela, krew se z něho wyrazila, též l. toho 1592 we 4. w Praze u Dan. Sedlčanského.

837. Hrozné a strašliwé nowiny, o welikém dopuštění božském, kteréž se w městě Fridberku a Špandawě přihodilo, w Praze u Dan. Sedlčanského 1595 we 4.

838. Prawdiwé a kratičké wypsání o zázračném, podiwném skutku páně, kterýž se stal blíž Wysokého Meyta l. 1595 dne 23 Prosince, w Praze u Dan. Sedlčanského 1596 we 4. (w Raudn. bibl.)

839. Historie dwě, prwní o diwném a temném audolí, w kterémžto welmi hrozná a strašliwá hlawa jest, na kteraužto Mandiwilla rytíř se swými towaryši patřil, druhá o jednom císaři

perském (řečeném Sarmas, na něhož p. bůh, když lid křesťanský honil, tmu dopustil, w Pr. u B. Waldy 1596 we 4. (w Raudn. bibl.)

840. Nowiny prawdiwé o welikých hrozných zázracích a diwich, kteréž se staly w polské zemi, w Rusích i jinde, se spatřením osob, a rozličných znamení na dwéřich 5 Čerwna 1598. Též o zázračném porodu, kterýž jedna žena téhož léta a dne we Waradínu porodila. Přitom kterak na jiných místech zemětřesení bylo, oheň a síra s nebe pršela, w Praze u Waldy 1598 we 4.

841. Nowiny prawdiwé a prwé nikdá neslýchané o sowách, které do Sedlec nedaleko Prahy kwapně a w množstwí přiletěly, w Praze Walda we 4. 1598.

842. M. *Kyryaka Šlichtenbergera* superintendenta diw weliký, jenž se při jedné sprostné děwečce stal, w Praze u Waldy we 4. 1612 (z něm.).

843. *Theatrum mundi*, aneb kniha o skutku wšeho swěta stwoření podlé písem sw. sepsaná s wyswětlením potřebným, co by při kterém stwoření wěrau spatřowáno, k čemu jeho užíwáno, i co k naučení z něho bráno býti mělo, tak aby p. bůh stwořitel wšech wěcí skrze wšecko stwoření poznáwán a weleben byl, poněwadž wšecky wěci pro chwálu a sláwu swau stwořil, w Praze u Sam. Ad. z Weleslawína 1615 we 4. (dle Cat. Pelc.) Jest buď prwní wydání, buď pokažený titul následující knihy:

844. *Theatrum divinum*. Diwadlo boží, angelům i lidem žádostiwé, w spatřowání diwného skutku božího, wšeho swěta stwoření, co který den i proč jest učiněno, i jaké naučení z kterého stwoření má býti bráno, podlé sw. písem swětle wypsáno, ke cti a sláwě stwořitele wšech wěcí, také pro poučení, potěšení a k chwále boží wzbuzení, každého upřímého ctitele božího, w nowě sepsáno a wydáno l. 1616, wytištěno w Praze u Samuele Adama z Weleslawína 1616 we 4. stran 440, mimo rejstřík. Archůw Kkk.

Kniha ta od MATAUŠE KONEČNÉHO sepsaná, učenosti plná, jedná o stwoření swěta šestidenním: držel se tuze biblí, sebíraje wšecky wšudy werše, a pobožným okem wšecko zhlížeje, fysiky a historie o přirozených wěcech méně šetře n. p. Welryba wypsal dle Joba atd. Od některých učených připisuje se ta kniha Komenskému; ale již Regenvolscius ji mezi spisy Konečného Mat. položil [Hist. eccl. 321.]

845. Nowina o zázraku, který se stal w dědině Wodrawci, nedaleko Nowého města, na gruntech pana Wiléma Dubského z Třebomyslic 11 Čerwna 1619. Od Šebest. Anton. Želechowského z Želechowa, auředníka panstwí Nowoměstského w Morawě, wytištěna w Litomyšli u Adama Graudence.

b) Lučba.

846. Rkp. *Alchymie Jana Těšinského kněze* (Tetschinensi sacerdote), žiwšího w XV století, kteráž potom tištěna byla. Na zadu jmenuje wšecky milowniky alchymie za času Rudolfa. Ano tehdáž největší část šlechty alchymií peníze promrhala, w Museum.

847. Počínají se knížky o rozličných wodách krátce wybrané z mnohých knih mudrcůw, kterak a z kterakého koření máš je páliti, wedlé swého rozumu a naučení w 8. od A až do D. (Na konci): Wytištěno w Starém městě Pražském u Jana Hada Kantora 1544. Připojeno jest ku knize: Lékařské knížky atd. od r. 1544 a má jeden tisk i papír.

848. „Hieronyma Rubea Rawenského o distillowání.“ Rozdílowé dwa. Rkp. XVI století we 4. w bibl. Raudnické.

849. *Liber de arte distillandi*. Knihy o prawém umění distillowání aneb wod pálení. A kterak nowé a obecní pecky k distyllowání a pálení wod, se wšemi příslušejícími potřebami strojeny, a wody ze wšech zelin a kwětůw páleny a dystyllowány býti mají. Skrze mistra *Jeronyma Braunšweyka* sebrané, o rozličných pálených a dystyllowaných wod mocech a užitcích, proti wšelijakým celého těla nedostatkuom w Olomauci 1556 (Pelc. Cat.). Nyní w nowě rozmnožené a oprawené jednomu každému k užíwání welmi potřebné a prospěšné. MDLIX w 8. malém A—Z, a—g—31 archů (Na konci): Konec o wodách pálených, wytištěno w Holomauci u Jana Günthera léta p. MDLIX (1559).

Mimo předmluwy dwě jedná w prwních knihách o dystyllowání wšelikých jeho spůsobích a nástrojích atd. W druhých knihách o přirození a spůsobu zelin, a wodách pálených proti wšelikým neduhům. Má spolu herbář, počínající od Černobeyle s truskawcem a posléze cukrem skončující, a to největší část celého spisu. K záwěrku o jiných z rozličných wěcí pálených wodách, n. p. stračí woda, kačerowé krwe woda atd. W předmluwě, aneb přípisu p. Janowi Güntherowi, impressoru w Holomúci jmenuje se překladatel JAN JEWICKÝ ČERNÝ, měštěnín w Zábřeze. Kniha wěcí i jazykem znamenitá, ač k našim časům málo přiměřena, leč s strany jmen bylin, jichž wšude české, latinské i německé názwy uwádí.

850. *Knížka průběřská*, w Prostějowě 1552 w 16. u J. Günthera.

851. Knížka o připrawowání *barew* 1561 w 8.

852. BAWORA RODOWSKÉHO z Hustiřan o alchymii nalezá se w knize: Řeči starých filosofů rkp. w Museum we 4. (okolo 1572).

853. Alchymie česká z XVIII stol. we 4. str. 408 (weř. bibl.) zdá se býti opis starší některé.

854. *Alchymie* česká, dokonaná a přepsaná od JANA ČERWENKY, malíře w Hranicích l. p. 1578, a nyní znowu přepsaná 1680, we 4. Rkp. Mus. 416.

c) Wody hojitelné.

855. **TOMÁŠE JORDANA Z KLAUZENBURKU** doktora a lékaře zemského w markrabstwí morawském kniha *o wodách hojitelných* neb teplicech morawských, slawným čtyřem stawuom markr. mor. připsaná 1580. (Na konci): Wytištěna jest kniha tato nákladem urozeného a wys. učeného muže doktora Tomáše Jordana z Klausenburku atd. w městě Holomúci u Fridr. Milichthalera we 4. Předmluwa napřed a připamatowání Ondřeje Zborského jsau čtení hodné. Latinsky wyšla ta kniha teprwa 1586 Francofurti w 8.

Spisowatel dle města sedmihradského, z něhož pocházel, jmenowaný, (nar. 1539 † 1585 w Brně) sepsal ji latinsky w 10 létech, že českého jazyka mocen nebyl, a dal ji přeložitř Ondřeji Zburskému (Zborskému?) Byl za ni od stawůw morawských na rytířstwí pasowán. Jedná také o Markomaních až do příští Slowanů w tu zemi morawskau, jest tedy i historicky důležitá. Popsání Brna a kraje Brněnského se tu též nachází.

d) Řemeslnictwí. (Technologie).

856. Spis jakby se měli líti zwony, děla a kaule; o stawení wodním a kašnách, o pálení cihel. Rkp. (stol. XVII) w bibl. weř. XVII. B. 7.

857. O nemocech, též o barwení kůží a pláten, w Prostějowě 1556. Rkp. (u p. Brožowského z Pr.)

e) Hospodářstwí.

858. Knížka tato dwě stránky w sobě drží, o spůsobu a žiwotu křesťanském; o pořádku s strany hospodářstwí od **JANA BRTWÍNA** z Ploskowic w 8. 1535.

Po druhé impr. in min. civ. Pragen. per Barth. Netolic. 1540 w 8. Po třetí Jana Brtwína z Ploskowic a Mikuláše Černobýla Hospodář před l. 47 wůbec wydaný, nyní z nowu wytištěný u D. Ad. z Welesl. w 8. 1587, též pod názwem: Hospodář. Knížka welmi užitečná, zawírajíc w sobě předně nawedení žiwota křesťanského, jakby ti, kteříž w swětě nad jinými panují, samy sebe i sobě poddané sprawowati měli: Potom gruntowní sprawu a pořádek wšelijakého hospodářstwí, zwláště při panstwích a zbožích, potřebný pánům, kteříž weliké statky na zemi mají. Wydaná wuobec před léty XLVII a nyní opět s přidáním jiné kratší zpráwy o témž, znowu wytlačená od M. Daniele Adama z Weleslawína léta p. 1587 w 8. str. XVI a 270. Zawírá w sobě tato kniha *a)* Jana Brtwína z Ploskowic pojednání o hospodářstwí, tištěné 1540 (str. 1—188). *b)* Mistra Mikuláše Černobýla, měštěnína Žateckého: Spráwa a spůsob hospodářstwí (str. 190—259), ještě dříwe nežli Brtwínowa sepsaná a wšak nikdy netištěna.

c) Traktat o odúmrtí, písmo přiwodí mistr Jan Hus (str. 260—270). Připsaná tato kniha p. Labaunskému z Labauně a na klášteře Hradiští nad Jizerau. [O hospodářstwí, kniha r. 1567 w Olomauci k prodeji dowolená zdá se táž býti.]

859. Naučení uroz. a statečného rytíře p. **JANA DOBŘENSKÉHO** heitmanům dané o řízení poddaných a sirotkůw. Rkp. od r. 1550 w Hradci Král. Wýjimek tištěn w Čas. Mus. 1843 str. 426.

860. Rozmlauwání člowěka stawu rytířského s pánem J. M. o hospodářstwí a důchodech piwowárských l. p. 1554. Po druhé wytištěno u Dan. Sedlčanského 1604 w Praze. Po třetí wydáno od Fr. Al. Wacka atd. 1818 w Rozmanitostech L. str. 3—31.

861. Knížka o štěpowání rozkošných zahrad. W Holomauci u Jana Günthera 1558 w 8. Po druhé 1604.

862. Regiment spráwy owčího dobytka we dwoje knihy rozdělený od **ALŠE KNOBLOCHA** z Pirnsdorfu a w Litoměřicích, w Praze Bart. Netolický we 4. 1561.

863. O malých bylinných zahrádkách (necelá u Dobr. nyní w Museum. Zdá se býti u Jana Hada tištěno.)

864. O štěpowání mnohých a rozličných štěpuow, kterak a kterého času máš s užitkem je štěpowati, o tom tuto najdeš příhodná, wyborná i zkušená naučení w 8. w Praze skrze Jana Hada Kantora A—C4.

865. Winice w jakém položení má býti, a jakým spůsobem člowěk má jí dělati, aby z toho hodný užitek mohl míti. Přitom také jak se wíno chowati a opatrowati má. Skrze Jana Hada w 8. A—E2. Též w Holomauci u Jana Günthera l. p. 1558, 1563 w 8. men.

866. Instrukcí hospodářská *Wiléma biskupa* Olomuckého r. 1570 u p. Bočka. Rkp.

867. *Floriana Griespeka* z Griespachu naučení auředníkům hospodářským dané 1588. Tištěno z rkp. w Čas. Mus. 1835 I. 43.

868. W knize Görla z Görlšteina: Vinitorium etc. (1591) jest také zpráwa o chowání a zachowání wína. U exempláře p. archiwara Bočka stojí přídawky psané sauwěké: *a)* Winičné dílo hospodářské 8 listů. *b)* Když se wíno zdwihá 4 listy. *c)* Spis o wíně 1 list. Item *d)* rozwržení grošůw.

869. **JOŠTA Z ROŽUMBERKA** knížka o štěpowání, w Praze u Buriana Waldy 1598 w 8. Byl tento Jošt (Jodocus) otec Wiléma a Petra z Rosenberku a připsal tu knihu synu Petrowi. Wýjimek z ní w Tomsowě Chrest. str. 183.

870. *Polexiny z Lobkowic* zřízení r. 1608 přede wší obcí přečtené. Z rkp. podal prof. Stárek w Čas. Mus. 1844 str. 176.

871. *Collis vinaria.* O winohradech a horách winničných též i o wínich, otázky i s odpowědmi přitom i kratičké naučení dle písem sw. k těmto časům potřebné od Jiříka Tesáka Mošowského, w Praze 1611 w 8. u Jiř. Hanuše Laudškronského.

f) Kuchařstwí.

872. Knížka jenž slowe kuchyňská 1569 w 8.

873. Kuchařství o rozličných krmích, kterak se užitečně s chutí strojiti mají. Jakožto zwěřina, ptáci, ryby a jiné mnohé krmě w wšelikém kuchaři aneb hospodáři knížka tato užitečná. A ocet jak se dělá, také zadu najdeš, w mal. 8. W Praze u Jana Kantora A—Q7.

W předmluwě prawí: Někteří sobě krmě poznamenáwali: kteréž já w jednom místě našedši pořádně s dostatkem, z jiných rozličných wybrané ty jsem pro lidské pohodlí... imprimowal. Nazwaw tu knížku Kuchařka proto, že, co wýborná kuchařka umí, to zde najdeš atd. jiné něco starší wydání též knihy jest w témž formatu silné A—Dd po 4 listech a sice rozmnožené wydání.

874. Kniha kuchmisterská a kuchařská od p. **BAWORA RODOWSKÉHO** z Hustiřan. Připsaná paní Kateřině rozené Přepické z Lichumburka wdowě po panu Wilémowi starším Malowci z Malowic na Walečowě a Kolodějích. W Starém městě Pražském u Jiřího Nigrina 1591 w 12.

Prawí w předmluwě: Poněwadž té knížce w kuchynské práwě nikdá prwé w českém jazyku podobné nebylo atd. — W Holomauci u Jos. Hirnlowé (w nowě rozmnožená) A—D.

H. LÉKAŘSTWÍ.

a) *Bylináře.*

875. Slowář bylinářský w přídatcích wěku XVII ku knize: Hieronymi Tragi de stirpium in Germania nomenclaturis Argentorati 1552 (u p. Bočka).

876. Herbář jinak bylinář welmi užitečný a figurami pěknými, zřetedlnými, podlé prawého a jak žiwého zrostu bylin ozdobený, i také mnohým a zkušeným lékařstwím atd. Od doktora Petra *Ondřeje Matthiola* Senenského nejprw w latinské řeči sepsaný, á již na českau řeč od doktora **THADEÁŠE HÁJKA Z HÁJKU** přeložený w Praze u Melantricha atd. fol. 1562.

Spisowatel tohoto herbáře P. O. Matthiolus byl rodem Wlach, žiwotní lékař arciknížete Ferdinanda, učený muž, kterýž swé botanické známosti do wšech žiwých jazykuw uwésti se snažil, ač sám toliko wlasky a latinsky psal. On se sám staral o rytiny k wydání herbáře českého, na nějž mu stawowé na sněmu (1558) 250 kop grošů českých dáti uzawřeli. Do češtiny wšak jeho spis uwedl Thadeáš Hájek z Hájku. Podruhé wyšel pod titulem: Petra Ondřeje Mathioly herbář aneb bylinář, sprawený od Joachima Kameraria. Z němčiny přeložený od Adama Hubera z Riesenpachu a Dan. Adama z Weleslawína, též u něho tištěný 1596 fol. wel. s rytinami na dřewě.

877. **ADAMA ZALUŽANSKÉHO** *a)* Methodus herbaria Pragae 1592 we 4. u Jiřího Dačického, sice latinsky psaná, ale zawírá též česká jména bylin.

b) Řád apathekářský, kterýžby při prodaji wšelijakých lékařstwí jak w těchto slawných městech Pražských tak také i jiných w králowstwí českém.. držán a zachowán býti měl 1592.

c) Cena neb wyměření wšech lékařstwí, tak skladných, jak chymických, tak galenických a w městských apatykách Pražských ku prodání se nacházejících, w Praze u Jana Šumana we 4. 1592, též 1596, we Frankfurtě na Meině r. 1604 we 4. Pak u Urb. Goliáše 1659 we 4. u Arnolta z Dobroslawína 1699 fol. Pak lat. něm. a česky 1737 w 8. w Praze.

b) *Léčitelské a ranné.*

878. Najjasnějšímu knížeti a pánu, panu Ferdinandowi Římskému, uherskému a českému atd. králi, Jeho Králowské Milosti ku poctiwosti. A jiným wšem obywateluom králowstwí českého, též i přislušejícím k témuž králowstwí zemím, k užitku a dobrému. Gruntowní a dokonalý *Regiment*, neb zpráwa, jak jedenkaždý člowěk we wšech wěcech *zdrawí* swé z boží pomoci uměním wždycky opatrowati, a mnoho těžkých nemocí i také nečasnú smrt předcházeti má a muože. Skrze urozeného a wysoce učeného *Jana Koppa* z Raumentalu, sedmera swobodných umění a w lékařství doktora, w šest dialogůw aneb šestero rozmlauwání pořádně sepsaný. A skrze urozeného **HYNKA KRABICE** z **WAITMILLE** w češtinu přeložený. (Na konci): Dokonány jsú knihy tyto we středu po sw. Řehoři. Léta páně MDXXXVI (1536) a jsú wytištěny w Starém městě Pražském skrze Jana Hada: Nákladem doktora Jana Koppa atd. fol. listů 187, 4 listy nápis, obsah, předml. neb přípisy, 15 listů registř.

Prawí Kopp w zawření řeči, „že sám dostatečně ... české řeči nerozumí, že ale má tu naději, poněwadž wykladači, jichž dwa měl, (tedy Krabice sám nepřekládal) jsau mu za nejlepší a w té wěci nejzwyklejší, jichž se na onen čas doptati mohl, schwáleni a oznámeni, a poněwadž jest jim podlé jich wší wůle, nemalý a poctiwý úplatek, i přes swau možnost a ne bez obtížení za to učinil, žeť jsau se w tom bez pochyby, jakožto na dobré a ctné lidi náleží a sluší, slušně zachowali, a wěrně knihu jeho přeložili.“ Jan Kopp byl žiwotní lékař císaře Ferd. I. Na některých wýtiscích přípis králi Sigmundowi.

879. O krwe paušťění žilami a baňkami, spis z mnohých učitelůw wybraný, w Praze u Jana Hada w 8. 1538, po druhé 1597.

880. Knihy rozličného lékařstwí od r. 1545. Rkp. we 4. pap. w Museum.

881. Zlé užíwání hojitedlného lékařstwí, kteréž se k nenabyté škodě lidského žiwota a statku wztahuje. Toho k uwarowání wšem wůbec křesťanské lásky wýstraha. Podlé toho také obsaženo jest, kterak náš žiwot práwě a pořádně má dokonán býti, abychom k dokonalé starosti přišli, a žiwotu našemu uloženého cíle dosáhli.

Skrze *Molleriana* obojího lékařstwí a filos. doktora. W Prostějowě u Jana Günthera 1550 we 4. archů 7.

[Připsáno Wolfowi staršímu z Krajku nejw. purkrabímu.]

882. Knihy lékařské, kteréžto s welikú prací skrze *Jana* příjmím *Nawitu*, z mnohých knih lékařských w jedno jsau shromážděny. Léta Kristowa 1551 we 4.

883. Lékařské knížky z mnohých knih líkářských wybrané, mistra **KŘIŠTANA** i jiných proti neduhům a nemocem rozličným, w jistých kusích zprubowané, každému potřebné i užitečné, XLIV. w 8. (Na konci): Wytištěno w Starém m. Pražském u zlatého Prstena ten pátek před nalezením sw. Kříže 1544. A—K. W Holomauci u Jana Günthera w 8. 1553 w 8. 1565.

884. Lékařstwí proti nemocem wnitřním a zewnitřním celého těla, kterakby se mohly nemoci na wodách poznati 1554. Rkp. bibl. weř. XVII. E. 42.

885. Kniha wýkladůw na traktat dewátý slawného a wysoce wznešeného lékaře *Rasisa* k Almansorowi o nemocech a neduzích wšeho těla člowěčího atd. Od mistra **JANA ČERNÉHO** w lékařském umění muže slowutného atd. sepsaná z mnohých a rozličných předních dobře zkušených lékařských doktorůw a mistrůw atd. (Na konci): W auterý před očišťowáním Panny Marie, jináč Hromnicemi, léta páně 1480. W Praze w kolleji Reyčkowě. (Čtyry listy jsau přidány z Bertrucia Bononienského roku 1496). Kniha wěrně z latinské řeči do české přeložena jest ode mne **MIKULÁŠE WRÁNY**, jináč Adelfli, bakaláře, a spolu sauseda při městě Litomyšli, na žádost slowútného Jana Zborského, spolusauseda tutéž lékaře umělého. Dokonána šťastně léta páně 1566, w auterý památný maudrosti boží... Rkp. weř. bibl. XVII. E. 25. 121.

886. Kniha lékařstwí ženských, 1558 w 8.

887. Kniha lékařstwí w stawu manželském (před 1567).

888. *Kniha školy Salernitanské* o zachowání dobrého zdrawí, w rkp. weř. bibl. XVII. D. 4. fol. b. r. [Snad z tištěného ten opis, jakž saudil Dobr.]

Jsau to weršíky, obsahující prawidla spůsobu žití s obšírným wýkladem každého prawidla. Rkp. ten obsahuje též recepty rozličných líkůw proti wšelijakým nemocem; ne bez powěry onoho wěku, k. p. Cedulka dětem pro psotník na hrdle nositi: ✕ HABER † HEBER † NAH † DAB. † — Tištěna w Olomauci u Fr. Milchthalera 1584 w 8. pod titulem: O zachowání dobrého zdrawí, knížka školy Salernitanské ku králi englickému, s wýklady Arnolda Nowikomenského, z nowu woprawenými skrze Jana Curiona a Jakuba Crellia. [Milchthaler dle předml. ji přeložiti dal.] Item

a) O wybírání lepších prostých bylin. Rythmowé *Otty Kremonského*.

b) O mírnosti pokrmu a nápoje též spaní atd. od Dr. *Filipa Melanthona*.

c) O spůsobu žiwota zdrawého lidí obecných, knížka Polybia - - od *Andernaka* z řecké řeči w latinskau přeložená. A—EE. (Boček).

889. *Henricha Rancowia regiment zdrawí.* Z latiny přeložený od **ADAMA HUBERA Z RIESENBACHU**. Nazad přidáni jsau versus scholae Salernitanae. Rhytmy českými prostě wyložení od M. Dan. Ad. z **WELESLAWÍNA** 1587, w Praze w 12. str. 371. Od Faustina Procházky wýtah z něho, w Praze 1786 w 8. wydaný, str. 180.

890. *Apoteka domácí*, w kteréž se zawirají a wypisují rozličná lékařstwí, snadná k přistrojení, proti wšelikým neduhům těla lidského i audů jeho od hlawy až do noh wnitřním i zewnitřním i také některým nedostatkům howadským, a jiným wěcem k hospodářstwí náležejícím, z německého herbáře doktora Petra Ondřeje Mathiola sebraná, a nyní w jazyku českém wůbec wydaná od D. **AD. HUBERA** z Riesenbachu a M. Dan. Ad. z **WELESLAWÍNA**. Léta páně 1595 w 8. archůw Ddd. Potom w Praze u děd. Welesl. 1602 w 8. 1620 ib.

Jest to wlastně wýtah z welikého herbáře 1596, od týchž dwau wydaného, od Hubera z R. učiněný pro chudší lid, kterýž sobě welikého herbáře zjednati nemohl.

891. *Kniha lékařská* o rozličných neduzích a nemocech z mnohých knih wybraná a welice prospěšná. Rkp. od r. 1623, w bibl. weř. XVII. E. w 4. na pap. str. 163.

Obsah: *a)* O nemocech od hlawy až do pat. *b)* Lékařstwí proti ženským nemocem atd. *c)* O syropích i také trancích proti.. neduhům wnitřním. *d)* O flastřích. *e)* O mastech. *f)* W času morním zpráwa. *g)* O cukřích. *h)* O nemocech dětinských. *i)* Na str. 114 počínají se knížky lékařské o moci rozličných wod z rozličného kořeni wypálených. Prwní jest o wodě pelynkowé, a poslední z Celidonie. *k)* Na str. 133 počínají se wychwalowání přípraw antydotaře (t. antidotaria Nicolai praepositi Salernitani, kterýž byl žiw w 1ní půli XII stol.) Prwní z těchto lékařstwí jest aurea Alexandrina, jméno mající odtud, že mezi jinými wěcmi zlato se k němu béře, a že nalezeno jest od mudrce Alexandra de Tralles. Druhé slowe Adrianum, že od cís. Hadriana užíwáno bylo. Poslední jest zázwor. *l)* Na str. 161 jest pronostika Ippokratesa t. předwědění stawu nemoci ze znaku, jako potu, moči atd. *m)* Registřík. Jiný rkp. weř. bibl. XVII. G. 9 též H. 23.

c) Morní.

892. Spis, že člowěk může před morem ujiti, složený od **WOLDŘ. WELENSKÉHO** z Mni-

chowa 1531 a wytištěný u Sewerina mladšího, w Praze 1538.

893. Krátký spis o morowé nemoci od Jana **OŘECHOWSKÉHO**, 1552 w 8. W Prostějowě u J. Günthera.

894. Lékařstwí přednější a zkušená proti mornímu nakažení. Z něm. w jazyk český od **JANA LITURGA** z Turska přeložená u Jiříka Melantricha Rožďalowského, w 8. 1557.

895. Krátký wýpis o nemocech morních. Od **ŠEBEST. OKSA** sepsaný a wydaný 1562.

896. Sedlák powycwičený maje rozmlauwání s doktorem lékařským, že od morowých bolestí žádného nakažení není, dowozuje, w Praze u Jiř. Černého 1582 w 8. Spisowatel jest **JAN BAKOWSKÝ** (Bacoviensis u Balbina). Wýjimek w Tomsow. Chrest. str. 170. Post dedicationem: Kněz Jan farář w Bakowě.

897. Rozmlauwání o moru: Jestli mor neduh nakažujicí, s předmluwau **JANA KOCÍNA** z Kocinetu, w Praze u Dan. Ad. z Welesl. w 8. 1582.

898. Krátké naučení, kterak se lidé pobožní w čas moru chowati mají, w Praze u M. Dan. Ad. z Welesl. w 8 1582.

899. *Bartol. Šwalba z Jisic* Gorlického nařízení a zpráwa, jakby se času morního lidé chowati měli, w Praze u Welesl. we 4. 1598.

900. Knížka o moru od **M. ŘEPANSKÉHO Z CHOČNĚ**, 1599 w 12.

901. Lékařstwí w čas rány morowé duši i tělu užitečné, w Praze u Welesl. 1599, w nowě wydané skrze **M. PROKOPA PAEONIA SWĚTNOWSKÉHO**, probošta kolleje weliké, 1614 w 8.

902. Traktat o moru od **PAWLA SLOWACIA**, 1600 we 4.

903. Jana Herynka O zlém a škodliwém powětří, 1615 w 8.

904. O ráně morowé paterá zpráwa upřímná k žiwotu wěčnému každému křesťanu wěřícímu prospěšná. Skrze kn. **JANA CAMPÁNUSA**, w Praze u Jana Stříbrského we 4. 1617.

905. Wíta Jakše zpráwa o moru w 8. (Index).

d) Porodnictwí (babictwí).

906. Knížka potěšitedlná wšechněm těhotným a rodícím manželkám, w český jazyk přeložená a wydaná u Jiříka Melantricha z Awentinu 1567 w 8. str. 151.

Jest to *Tomáše Günthera* nawedení ku křesťanskému chowání se těhotných před porodem, při porodu a po porodu: kterauž **JIŘÍ RYBÁK**, měšťan Strakonický do češtiny přeložil.

907. Růžowá zahrádka žen plodných o početí, puosobení, zplození, složení a rození člowěka atd. W Praze 1576 (w Museum) 1577 u Jiř. Jakobea Dačického w 8. archů A—W. Opět 1581. Spisowatel její jest Matauš Wolknberger.

908. Kniha lékařstwí mnohých w stawu manželském potřebných těhotných žen, a porodných bab *Ruožennà zahrádka.* Doktor *Eucharius Reslin*, lékař někdy městský w Frankfurtu §. Lékařstwí ženská. Doktor *Jan Kúba.* §. O tajnostech ženských, *Albertus Weliký.* §. O nebezpečných případnostech těhotných žen. *Ludwík Bonatiolus.* §. O chowání dětí, doktor *Bartoloměj Merlinger.* (Na konci) 1558 wytištěno w Holomauci u Jana Günthera w 8. mal. 140 listů. Pak w Holomauci skrze dědice Milichthalerowy 1597 w 8. mal. 131 listů, s rytinami na dřewě.

Nápis má některá slowa černá, některá červená. Po druhé tamže u Jana Milchtálera 1609 w mal. 8. listů 81 skrze Matauše Březinu impressora.

e) Koňské lékařstwí.

909. Knížka užitečná proti wšelikým nemocem, wadám, wášním i jiným koňským nedostatkům atd. podlé které knihy p. Jan Šembera Černohorský z Boskowic atd. koňům swým pomáhati dáwal, w Praze u J. Nigrina 1608 w 8. 100 listů. Koňské lékařstwí 1564 w 8.

910. Zpráwa o dobytku koňském, sepsaná statečným ryt. **JANEM DOBŘENSKÝM** od r. 1550 až do 1580. Tišt. z rkp. w Čas. mus. 1843 str. 499.

911. *Z Wlašimě Hynek.* Apateka koňská na tři díly rozdělená atd. od Hynka z Wlašimě na Jemnici, Dolní Slatině, Skalici a hradě Bitowě, cís. raddy. — Psaná od **JIŘÍKA ADALBERTA LAGONIDES** 1615 na hradě Bitowě (Vettau). Rkp. fol. (Boček). Jiný rkp. weř. bibl. (Bibl. Kinsk. F. 2. 309] kdež stojí datum: 3 Jul. 1650. (?)

912. *Knihy koňských lékařstwí* přepsané uroz. a statečnému rytíři p. Petrowi Mitrowskému z Nemyšle a na Jetřichowicích. Pán bůh rač jich Jeho Statečnosti dáti w dobrém zdrawí užíwati l. 1617 ode mne *Petra Weykharta* z Karnowa. Rkp. we 4. listů 160 a stran 74 na pap.

Nyní u Ex. p. hrab. Mitrowského, praesidenta zemsk. práw. Na listu 1. koňské lékařstwí z mnohých jiných wybrané a přepsané a zkušené: O znamení dobrého koně; o srsti a spůsobu koňském; ohyzda na koních; naučení rychtáři; lékařstwí, který kůň by se wyplecil a neb jinak urazil, že by mu od toho plece sešlo; kterému koni roh w hromadu jde; který kůň se zašlapí; proti krticím; proti uchwácení koně; pro raupy neb červy w žiwotě; pro zájem koní; na podzubek lékařstwí; pro odražení jadra, když se kůň odrazí atd. Od listu 160 jest sebrání w něm. řeči o též wěci. [Ještě také žehnáním léčí některé neduhy, k. p. pro wzteklinu člowěku nebo howadu: Napiš na chléb tato slowa a dej po dewět dní tomu což pes zkausal, † Yron † Kyron † Kyryon † Kafan † Kapanado † streben. †

I. PRÁWNICTWÍ.

a) *Řád saudní.*

913. Zřízení o komorním heitmanském a dworském saudu; actum w Praze tu středu před božím na nebe wstaupením we 4. 1534.

914. Nowé zřízení o wyzdwižení desk zemských pohořelých w 8. 1541. Též u Sewerina Mladšího we 4. 1542.

b) *Zřízení zemské.*

α) České.

915. Zřízení zemská Ferd. I (na konci): wytištěna a dokonána jsau tato práwa a zřízení zemská w Starém m. Pražském 1530 u Pawla Sewerina we 4.

Exemplář u Schönherra. P. Kopitar uwádí 1534 we 4. Tomsa uwádí wýjimek z wyd. od r. 1538 w Chrest. str. 143.

916. Práwa a zřízení zemská králowstwí českého. (Ku konci:) Tato práwa... dokonána a wytištěna jsau nákladem pana *Woldřicha z Prostiboře* [1]) a na Lochowicích... skrze Jana Kosořského z Kosoře l. p. 1550 fol. Předmluwa Woldřicha Humpolce z Prostiboře 1 list. Wýsada na 10 let od Ferd. I, aby nikdo jiný krom téhož Wold. z Prostib. těch práw netiskl, pro práci, kterauž při naprawowání práw těch měl (od r. 1548) a ostatek listůw 219 mimo Registrum 58 listů.

Tohoto wydání prwní tisk má titul bez rámce, zadu jedno registrum, a ku konci českého lwa; druhý tisk má na těchto 58 listech dwě registra, ku konci znak Jana z Kosoře, a titul jest w ozdobném rámci. Wůbec čtwero rozdílné wydání bylo téhož roku. Potom 1564, 1565, 1579, 1594 w Brně 1701.

917. Práwa a zřízení zemská král. českého (wýtah z welikých 1550 Ferd. I) od Krist. z Koldína w Praze w 12. 1583 archů Ff. u Jiříka Nigrina.

918. Práwa a zřízení zemská králowstwí českého. Léta MDLXiiij. (1564) (Před rejstříkem:) Tato práwa a zřízení zemská králowstwí českého dokonána a wytištěna jsau nákladem urozeného a statečného rytíře pana *Wolfa z Wřesowic* na Daubrawské Hoře, Teplici a Krupce atd. J. M. C. raddy, najwyššího písaře w králowstwí českém a praesidenta w zřízené komoře w témž králowstwí českém. (Na konci): Wytištěno w Starém m. Pražském u Jiříka Melantricha z Awentinu w středu po stěti sw. Jana, jinak xxx dne měsíce Srpna l. p. 1564 we fol. 6 stránek nápisu, erbu, připisu králi Maximilianowi, obrazu saudu zemského; textu 493 str., rejstříka 57 stránek.

Po druhé s týmž nápisem u Dan. Ad. z Weleslawína 1594 s regist. auplným. Na jehož počátku stojí, že jest sebraný od S. z O. (t. Sixta z Ottersdorfu) na konci pak písmena l. p. 1594 D. A. z W. (t. Daniel Adam z Weleslawína. W připisu prawí pěkně o proměnnosti wšech we swětě wěcí, tak také práw, že tato práwa na rozkaz Ferd. I od jeho syna arciwéwody Ferdinanda s jistým počtem od stawůw tohoto králowstwí s plnau mocí k tomu wolených w jistý řád a spůsob uwedena byla, a tato práwa Wolf z Wřesowic na swůj náklad wydaje cís. Maximilianu obětowal. Že on sám największí podíl na sebrání jich měl, to zjewno, a Balbín dokládá, že jsau od něho spořádána s zwláštní pilností, bystrým saudem, a s welikau w práwích zběhlostí. Do něm. je přeložil Sturba Kadanský 1617.

919. Artikulowé práw a zřízení zemského léta p. 1569 w příční 8.

920. *Jafet Jan.* O stupních přátelstwí krewního i příbuzného, okolo r. 1590—1600 psaná kniha, již sám spisowatel připomíná w předmluwě na Meč Goliášůw. Dedikowána jest otci t. biskupu Jednoty bratru Jakubowi Narcissowi. [Rkp. u p. Bočka.] Arbor consanguinitatis lat. et boh. 1 list. Rkp. XVI stol. (u Bočka).

921. Kratičké summowní sebrání zřízení zemského wšech artikulůw od A I. až do Z IIII. králowstwí tohoto českého. Rkp. perg. 1614 w Museum num. 979.

922. Knížka zawírající pokuty zřízením zemským w nowě wydaným obsažené. Wyd. w Starém městě Pražském. G. iiij (w Museum).

β) Morawské. [1])

923. Zřízení markrabstwí morawského, o saudu zemském, kteréž jest učiněno w Znojmě léta 1535 w 12. (Ku konci:) Wytištěno.. in monte Liliorum. Nákladem... Otmara z Nepomuku. W Olomúci r. 1545, 1546, 1562. Item rkp. nejstaršího zřízení m. m. 1520 (Boček).

924. Zřízení zemská markrabstwí morawského, w Praze u Jana Hada w 8. 1544, w Olom. u J. Handle 1604 we 4.

925. Práwa a zřízení markrabstwí morawského 1545 we 4. Též w Holomauci u Jana Günthera 1562 we 4. a tamže u Handle 1604 we 4. W rkp. w Hořowicích w fol. a we 4. Jiný rkp. Práwa morawská fol. we 4. wáz. tamže.

926. Akta sněmowní w markrabstwí morawském r. 1490—1534. Rkp. fol. sauwěký. Též zřízení neb snešení sněmowní markrab. mor. od r. 1493—1599. Rkp. fol. (u p. Bočka).

---

1) Rytíř český, místopísař králowstwí českého, wydal tato práwa s powolením krále Ferd. jakž dí Balbín.

1) W archiwu Smečanském nalézá se wýborná sbírka práw morawských, w rukopisech četných.

γ) Slezské.

927. Zřízení zemské knížetství Opolského a Ratiborského i jiných krajůw k nim příslušejících, wytištěno w Holomauci u Jana Günthera 1562 we 4. Podruhé w Nysy u Ign. 1671 we 4. Rkp. z tištěného, w Mus. 787.

928. Zřízení Těšinské 1573.

929. Práwa a zřízení zemské knížetstwí Těšinského, w Holomauci skrze dědice Milchthalerowy 1592 we 4. Též rkp. w Museum we 4. num. 785, 786.

c) *Práwa městská.*

930. *Práwa městská* (následuje druhý titul): Knihy městských práw Starého města Pražského a jiných měst králowstwí českého wedlé gruntowních císaře Justiniana knih, obecných starých krátce sebrané, na česko wyložené od **BRIKCÍHO Z LICSKA** fol. 1536. (Na konci:) Hoc opus juris impressum in Litomyšl per Alex. Plznensem. Mense Aprili anno millesimo quingentesimo XXXVI.

Jsau to prwní práwa městská. Připsal je wydawatel Brykcí z Licska Ferdinandowi I. Ten přípis jest s titulem červeně tištěným. jiné připsání jest s černým titulem Purkmistru a raddě Star. města Pražského. Datum tohoto jest w pondělí po nowém létě, onoho feria sexta post festum Trinitatis 1536. Pro tu knihu (dí Stránský), že někde od zemského zřízení odstupowati se widěla, mnohé nesnadnění se powstalo na sněmích zemských, až pak zlepšená a určitější nejprwé Maximilianu (1569), potom jeho synu Rudolfowi (1579) od měst podána, a nálezem sněmu, pak potwrzením králowským mocí širší opatřena byla; a to jsau: Práwa městská králowstwí českého. (Na nápisu pode lwem českým): Anno Domini MDLXXIX (1579). (Na konci): Wytištěno w Starém městě Pražském u Jiřího Melantricha z Awentínu a M. Daniele Adama z Weleslawína. Léta páně MDLXXIX. Přípis císaři Rudolfowi II od purkmistra a raddy Starého města Pražského 3 listy fol. Potom předmluwa mistra Pawla Kristiana z Koldína, kancléře Star. města Pražského, a pořádek titulůw práwa městského, spolu také tři listy s nápisem a rytinau saudu zemsk. wšeho před textem 8 listů; text listu 226, registrum 60 listů wše we fol. W předmluwě prawí Koldín: Jak welikau prací a snažností tato práwa městská král. českého, od lidí rozumných a w práwích zběhlých sepsaná, a w jistý pořádek uwedená, potom s jakau těžkostí, a jak w prodlouženém času, k wytisknutí podána jsau, o tom není potřebí mnoho psáti. Nebo kdež se má co platného a prospěšného wšem wůbec wydati, to bez práce nikdá nepřichází, a přijíti nikoli nemůže.. Čehož jsau předkowé naši i někteří z nás, wýše nežli před léty padesáti, tak jakž sněmowní snešení ukazují, žádostiwi byli, a na mnohých sněmích oč snažně pracowali a připomínali. toho jsme bohdá ke wšemu dobrému stawu našeho městského dočkali, a práwa městská král. česk. wšechněm wůbec wydaná spatřili. Začíná wšeobecným pojednáním: „O sprawedlnosti a práwu wůbec, od čehož teprw ku práwu konšelskému atd. přistupuje. Čeština wýborná, jadrná i zřetedlná. Nowější wydání pod nápisem: Práwa městská králowstwí českého a markrabstwí morawského 1701 w Brně u Fr. Ign. Sinapí fol. str. nápis atd. 26, text 452, rejstř. 123. Přípis Cís. Leop. I od raddy Brněnské, pak jako w předešlém wydání wšecko. Též w Praze 1755 fol. práwa městská král. českého atd.

931. Zřízení krále J. M. o posudném we 4. 1546.

932. **JANA STRAKONICKÉHO** Wýklad na Donata o práwách. L. p. 1547. Rkp. weř. bibl. XVII. C. 24. fol. [cf. II. 88.]

933 Práwa městská králowstwí českého w krátkau summu uwedená skrze mistra **PAWLA KRISTIANA Z KOLDÍNA** a na Martinicích, kancléře Star. m. Pražského. Rkp. weř. bibl. XVII. 4. 39. fol. b. r. Tištěna w Praze u Jiř. Nigrina 1579 w 12.

Znowu wytisknutá a na mnohých místech oprawená 1582 w 8. Přípis císaři Rudolfowi od purkmistra a raddy St. m. Praž. 1579; pak přípis Burianu Trčkowi z Lipy atd. podkomořímu král. českého od Pawla Kristiana z Koldína na Martinicích dán 1582 25 Ledna, pak předmluwa pod datum 1579 2 Září. Pořádek titulůw práwa městského, a wýstraha od Jiříka Nigrina jinak Černého, t. že wýsadu má l. p. 1581, w pátek po památce stětí sw. Jana sobě udělenau, aby nikdo jiný těch práw netiskl, než on, wšeho toho 18 listů, samých práw 195 listů, registř. 22 listy. (Na konci:) Wytištěno w Starém městě Pražském u Jiříka Černého léta MDLXXXII (1582). Připojeny jsau: Pokuty práwy městskými obsažené, a w jistý pořádek uwedené skrze Jana Krist. z Koldína. listů 5. Poslední list zwláštní má s jedné strany Motto (sw. Pawla k Tim.), na druhé straně štít Koldína. Potom wydáno 1583 (Cat. Pelc.) 1691, pak od J. F. z Wrby wýtah práw městských král. českého. W Praze 1691, 1700. Přidána: Krátká obsažitedlnost processu práwního. Opět w Praze u Jos. Ant. Šilharta 1725 w 8.

934. Pokuty práwy městskými obsažené, w Praze u Nigrina w 8. 1582.

935. Práwa městská král. českého a markrabstwí morawského, w Brně u Fr. Ign. Synapí fol. 1601.

936. Wýtah z práw městských. Rkp. w Mus. 824.

937. O mezech, hranicech, saudu a rozepři mezní i příslušenstwí jich w králowstwí českém od **JAK. MENŠÍKA Z MENŠTEINA** na Mokropsech a Wonoklasech atd. W Pr. w impressí Šumanské 1600 w 8. Balbin prawí, že za jeho času práwníci tu knihu chwálili. Wýjimek z té knihy jest w Chrest. Tomsowě na str. 195—202. Rkp. z tištěného jest w bib. weř. XVII. H. 7. b. r. w 8.

938. Srownání práw městských, nowel a zřízení zemských dle abecedy. Rkp. bibl. weř. XVII. C. 13. Mus. rkp. 722.

d) *Práwa Děwinská.*

939. Extrakt hlawnějších a přednějších artikulůw z práw *saských* a nebo Magdeburských J. M. C. Maximilianu II podaný od Litomě-

řických i jiných měst' týchž práw užíwajících 13 Unora r. 1571. Rkp. fol. listů 29. (*Připojeno:)* Srownání práw Pražských s práwy Magdeburskými 6 listů, (jenž se stalo na poručení Max. II a radilo k zrušení těch cizích práw). W mus. rkp. 735.

e) Nařízení rozličná.

940. W r. 1547 od deputowaných stawů řád služebníků, nádenníků a řemeslníků wyhotowen a wtělen do desk zemských lit. D. 16.

941. Statuta k hašení ohně p. WÁCSL. HAUGWICEM z Biskupic a na Litomyšli stwrzené r. 1564. Čas. mus. 1844 str. 602 (zaslal prof. Stárek.)

942. J. M. C. instrukcí a nowé nařízení o wybírání . . posudního w městech w král. českém, w Praze u Melantr. 1567 we 4. listů 7.

943. Nařízení král. impressorům 1567. Rkp. bibl. weř. XVII. A. 23.

944. Artikulowé pořádku pasířského Star. m. Pražského 1586 perg. rkp. w Mus.

945. Jeho Milosti Římského císaře, uherského a českého atd. krále atd. Nařízení a usazení, jaký řád při tomto sjezdu a J. M. Cís. dworu nyní i napotom w městech Pražských ode wšech držán a zachowán býti má, 1570 we 4. 11 listů. Nařízení policejské bez udání tiskárny. Mandat od 8 Unora 1570.

946. Akta r. 1571 w příčině zapowězených knih u knihkupců Pražských. Z rkp. tištěno w Mus. Čas. 1833 str. 375.

947. Nařízení cís. Maximiliana o daní z winic Fol. 1573.

948. Císaře Římského, uherského a českého atd. krále atd. J. M. atd. Nařízení mezi řemeslníky a některými jinými obchodníky s strany drahot w tomto králowstwí českém, podlé kteréhož se jedenkaždý zachowáwati powinen bude, počnauc od pondělího po sw. Matauši l. 1578, wytišt. w St. m. Pražském u Jiřího Melantricha z Awentínu, Fol. 13 listů.

949. Císaře Římského, uherského a českého krále atd. (Rudolfa II) J. M. řád a ustanowení, jakby se napotom w městech Pražských s strany jistých a w témž řádu ze jména obsažených artikulůw jedenkaždý chowati měl, l. 1598. Nowé wydání l. 1601 fol. 7 listů.

950. Nejjasnějšího a nejnepřemoženějšího knížete a p. pana Rudolfa druhého atd. Pána našeho nejmilostiwější (sic) s stawy králowstwí českého nařízený řád, jak se řemeslníci, handléři a obchodníci i jedenkaždý jiný w prodajích a kupowání wšelijakých wěcí, nicméně i w placení čeledi nádenní w témž král. českém chowati má, wytlačeno w St. m. Pražském w impressí Šumanské 1605 fol. 21 listů.

951. Instrukcí J. M. C. purkmistra a raddě St. m. Pr. při obnowení raddy l. 1608 w pondělí den památky sw. Jiljí opata 1 dne měs. Září dána s. a. (saec. XVII) fol. rkp. weř. bib. XV. C. 15. num. 1. fol. 28—30.

952. Instrukcí Janowi Albrechtu z Trnče, richtáři w Starém m. Pražském, od krále Matiáše. Rkp. 1617, w bibl. hrab. Mitrowského.

953. Prawidlo konšelské w daru nowého léta 1620 presentowané pánům města Jaroměře radním skrze rytíře Jindřicha Ottu z Losu, králowé české měst wěnných podkomořího. Andreas Fryštadský, primas města Jaroměře, daruje. W Hradci nad Labem u M. Kleinwechtra.

f) Mincowní.

954. Zřízení Jeho Milosti Ferdinanda Římského, uherského a českého atd. Nowě o mincech w králowstwí českém, markrabstwí morawském, knížetstwí slezském a markrabstwí Horních a Dolních Lužic wuobec wydané a wyhlášené léta božího 1561. Přitom jsau proti české minci zlaté i stříbrné cizí mince, jakby w swé hodnosti brány býti měly, walwowány, w Praze u Jiříka Melantricha z Awentínu fol. též 1577 w Praze u Mich. Petrle.

955. Jeho Milosti císaře Římského, uherského a českého krále Rudolfa II mandat a nařízení s strany mince, která w králowstwí českém a zemích k němu přináležejících, podlé sněmowního w pondělí po hromnicích léta tohoto 1577 na hradě Pražském wyhlášeného snešení, jíti, a která podlé wyměřeného času a terminu, totiž po swatém Martinu brána býti nemá, wytištěno na Nowém městě Pražském u Michala Petrle, na široké ulici, w příbytku Brikcího Zwonaře, léta 1577 we 4. A—V.

Jsau samé rytiny peněz berných a neberných, a tudy k známosti peněz spis důležitý. Jiný mandat o mince od r. 1588, jak přijímány a wydáwány býti mají w Čechách a přiwtělených zemích, obnowen r. 1593 tiskem.

g) Horní.

956. Smluwa krále J. M. s stawy tohoto králowstwí o kowy učiněna na hradě Pražském w pondělí po neděli Kwětné léta božího 1534 (wiz práwa a zříz. země 1550 X. XIX). Tato smlauwa mezi Ferd. I a stawy králowstwí českého rozdílná jest od smlauwy mezi Maximilianem II, a týmiž stawy r. 1575.

957. Narownání o hory a kowy, též jich pawowání w králowstwí českém, kteréž se od slawné paměti J. M. C. Max. III spolu s stawy téhož králowstwí w létu 1575, 18 dne Září na hradě Pražském stalo, a wůbec publikowáno bylo.

Wiz práw. a zříz. 1594, též obnowené pr. a zříz.

1627. Téhož r. se smlauwau Swatowácslawskau zwláště w impressí Šumanské fol. 32 listů. Rkp. w bibl. weř. XVII. D. 24 fol.

958. *Jan Hynconius:* Jus montanum regale i. e. Wenceslai regis II, w něm. a českém přeložení, jež Johannes Hynconius raddě města Jihlawy wěnowal r. 1589. Přeložení z druhé polowice wěku XVI a docela rozdílné od přeložení Sewerina notáře r. 1505. Rkp. ozdobný r. 1589 fol. (Boček).

959. Císaře Rudolfa II řád horní w českém i něm. jazyku. Rkp. w knihowně Fürstenberské uwádí Pelcel w I. wydání swé Geschichte der Böhmen str. 646.

h) Manská.

960. Manské dsky biskupství Olomauckého w Kroměříži. Počínají rokem 1536 takto: Léta páně 1536, we čtwrtek po božím wstaupení držán jest saud lenní w Kroměříži atd.

961. *Práwa manská*, léta pána našeho Jesu Krista syna božího 1538. Tlačeny jsau tyto knihy w slawném městě Olomauci skrze Jana Oliwetského z Heřmaní. Nákladem... Stanislawa (Turza) biskupa Olomuckého atd. kapitol 52. *(Připojeno):* Práwa zemská, na kteráž se práwa manská wztahují. W Litomyšli 1538 u Alexandra fol.

Erb biskupa Turza jest i při druhém spisu, ano i propowědi z písma sw. atd. z čehož patrno, že u téhož tiskaře tlačen jest, ale ne celý, anobrž w Litomyšli u Alexandra Plzenského, wše nákladem biskupa Turza. W knihowně Rejhradské jest rkp. z XVI století fol. táž sama práwa manská biskupství Olomauckého obsahující. Pan Cerroni má je w rkp. jednowěkém s tištěnými (Zlob.)

962. Práwa čili zřízení medařská jinak lešacká a brťařská, brtnická — rozličná se zachowala. Nejdůležitější z nich saudí p. Boček býti města Litomyšle r. 1578 a Walašské Mezříče z wěku XVI. Rkp. (Boček).

963. Práwa manůw a mlynářůw kláštera Třebického, od opata Matiáše potwrzená. Rkp. z XVI století fol. w knihowně Rejhradské.

i) Sedlská.

964. *Floriana Griespeka* z Griespachu řád sedlský, čili artikulowé saudní r. 1588. Tišt. Čas. mus. 1835 II. 153.

965. Práwa horenská — winných hor Diwáckých na Morawě z XVI wěku rkp. fol.

966. Potwrzení práw horenských, též řízení se při horách wjas-hradních atd. města Strážnice r. 1611. Rkp. fol. 12 listů (Boček).

k) Wýsady a swobody.

967. Zřízení privilegií koruny a králowstwí českého. Rkp. od *Matauše z Chlumčan* r. 1501 zhotowený, w r. 1608 psaný a swázaný we 4. s předmluwau ku králi Wladislawu.

968. Registrum na privilegia králowstwí českého. Rkp. pap. we 4. též we fol. w Museum.

969. Paměti o Morawě welmi potřebné některé staré privilegia. Též kniha Towačowská Rkp. w bibl. Rejhradské.

970. Obdarowání a privilegia markrabstwí morawského w opisích a přeložení z lat. řeči. Rkp. XVI. fol. [Jeden rkp. w Cerronských; druhý u p. Bočka].

971. Tito wýpisowé z privilegií krále J. M. a králowstwí českého z originálůw přepsáni, skorrigowáni a wyřízeni jsau z zwláštního J. M. králowské a stawu panského a rytířského sněmowních poručení skrze nás: Ladislawa Popela z Lobkowic na Chlumci, krále J. M. dworu w králowstwí českém maršálka, Jana mladšího z Waldšteina na Točníce, Ludwíka Bezdružického z Kolowrat na Buštěhradě, krále J. M. Nowého m. Pražského heitmana, Petra Bechyni z Lažan na Pitčině, Sigmunda Robmhappa z Suché na Pažowě s podepsáním rukau našich, léta bož. 1547, w auterý po sw. Martině (w. Pelcel Vorbericht zu Karl IV I. Th. S. 8).

972. Wýsadní list pořádku pekařského w Dokzích (Hirschberg) od r. 1585. Z rkp. perg. tištěno w Čas. mus. 1840 str. 160. Od *Karla Brantla* c. k. cestowního tamže.

973. Swobody a zřízení zemská markrabstwí morawského. Přepsáno z rkp. od r. 1592. Rkp. Mus.

974. Inventář wšech privilegií králowstwí českého, kteréž na Karlšteině jsau a léta 1598 inventowány byly.

Jeden rkp. uwádí Pelc. im Vorber. zu Karl IV. str. 9. Jiný nachází se w Žitawě při gymnas.

975. Wýsady university Pražské, w jaz. českém od r. 1501—1614, w pozdějších přepisech. Incip. Exscriptum ex chartaceo codice, coepto a. 1545, dein per plures continuato, qui asservatur apud Clar. D. Zeberer Cancellarium Novo-Urbensem s. a. (saec. XVIII) fol. Rkp. weř. bibl. XV. A. I. p. 50 sq.

976. Naučení z saudu čili od práwa wyššího města Brna (Rechtsbelehrungen) městům k témuž práwu se přihlašujícím od r. 1471 až do 1616 rkp. fol. (w arch. Brněnském).

977. Registrum wšelijakých listůw, privilegií, majestatůw a obdarowání cís. a král. českých, item smluw rozličných w příčině statkůw, dědin na pány ze Šwamberka se wztahujících, w pořádek uwedeno skrze Wácsl. Březana 1616, přepsáno 1617. Rkp. w bibl. weř. XVII. L. 14. Rkp. Mus. 731 —2, z něm. přel. num. 733.

978. Instrukcí krále českého na weliké zleh-

čení o wšecky swobody wydaná, w Praze u Samuele Adama z Weleslawína 1618 we 4.

979. Klič do práw králowstwí českého Ms. we 4. (u hrab. Mitrowského.)

l) Sněmy a jednání státní.

α) České.

a) *We sbírkách.*

980. U zemských desk sbírka jest sněmů wšech od r. 1541, až do 1805.

981. Wýtahowé ze sněmůw zemských českých, to jest králowstwí českého, bez titulů. Z začátku: Poslaupnost knížat a králůw českých, kteříž dsky zemské uwedli, pak wšechno ostatní samí wýtahowé sněmští, fol. ternionůw 58. rkp. z bibl. hrab. Gianini w bibl. Wíd. (Zlob.)

982. W kwaternu pamětním wýpisůw čerweném l. 1543 we čtwrtek po přenešení sw. Wácslawa sub lit. H. 23. Páni a wládyky swolili: non obligari Iglavienses stare in judiciis Bohemiae regni. Nalézá se w swazku, kdež jest rationarium temporum Balbini, w rukau p. Pubičky. P. Candidus a s. Theresia in Boh. doct. toho na 80 archů počítá, ale jsau mezi tím také jiné wěci. (Zlob.)

983. Extrakt ze wšech sněmů král. českého od l. 1542—1615. Rkp. we 4. w Hořowické knihowně.

984. U p. Brožowského z Prawoslaw *a)* Sněmy stawů král. česk. od r. 1440 do 1598. Rkp. we 4. *b)* Wýtah sněmůw od r. 1529 do 1600. Rkp. fol. *c)* Sněmy rkp. 1541—1590, w archiv. univ.

b) *Po různu.*

985. Akta a kopie některých psaní, listů poselacích, instrukcí, proposicí, resolucí, poselstwí atd. mezi J. M. Cís. Rudolfem II . . . a mezi J. M. K. p. Matiášem II, králem uhers. w příčině lidu wojenského Passowského prošlých, w Star. m. Praž. u Janoty Bohuckého 1611 we 4. (stran 155).

986. Wiléma Dyruxa wýtah sněmůw a sjezdůw král. českého od r. 644 až do r. 1611. Rkp. Mus. 761, 762. Item od r. 644 až do 1561 dwa exempláře we 4. Rkp. Mus. 809, 810.

987. Pořádek sněmů w Praze držených od r. 1585—1730. Rkp. weř. bibl. fol. XVII. A. 21.

988. Wýtahy sněmů českých od r. 1529—1606. Item registrum wšech sněmůw českých od r. 722—1606. Rkp. z počátku XVII stol. we 4. (Boček).

989. Sněmy králowstwí českého o náboženstwí 1527—75, rkp. w Olomuc. bibl. (Boček).

990. W r. 1527 sněm obecný o sw. Alžbětě, w 23 artikulích. Rkp. (bibl. Lobk.)

991. W r. 1528 *a)* Dne 19 Máje sněm stawů pod obojí we weliké kolleji (w. Wel. kal.) *b)* Sněm obecný od swátku sw. Bartoloměje až do sw. Wácsl., kdež 29 artikulů zawřeno. Rkp. (bibl. Lobk.) *c)* O sw. Lucii sněm obecný z 22 artik. Rkp. (bibl. Lobk.) Sem náležejí *d)* Listowé Ferdinanda krále českého k stawům s odpowědí jejich we 4. Index. *e)* Berně, která Ferdinandowi za krále zwolenému dána byla. Rkp. weř. bibl. XVII. A. 5.

992. W r. 1529 *a)* Sněm w Budějowicích we čtwrtek po sw. Oswaldu (5 Srpna), kdež administrator pod obojí wypowědín. Rkp. (bib. Lob.) *b)* W neděli na nebewzetí p. Marie (13 Srpna) w Praze sjezd držán o wěcech náboženstwí. Rkp. Přitom *c)* Snešení kněží pod obojí od r. 1529, w rkp. (bib. Lob.) *d)* Sněm na sw. Františka držán na hradě Pražském o pomoc Wídni obležené, 29 artik. Rkp. *e)* Sněm o sw. Lucii držený w rkp. měl p. radda dworský z Rosenthalu.

993. W r. 1530 *a)* O sw. Matěji na hradě Pražsk. sněm obecný, kdež 21 artik. snešeno. Rkp. *b)* Sněm wšech tří stawů pod obojí na hradě Pražském w neděli po sw. Trojici 14 artik. Rkp.

994. W r. 1531 *a)* To pondělí po prwní neděli po weliké noci sněm obecný, 40 artik. Rkp. *b)* W auterý po rozeslání sw. apoštolů w Budějowicích král se stawy 14 artik. ustanowil. Rkp. *c)* Prwní neděli po sw. Trojici (14 Unora) stawowé pod obojí we welké kolleji sjezd drželi, kdež mezi jiným ustanoweno, aby nikdo ani panského ani rytířského stawu poddaného swého z umění, na něž se oddal, nestrhowal. Rkp. K tomu náleží: *d)* Swolení wšech 3 stawů pod obojí w 10 odstáwkách. Rkp. *e)* Oznámení far, z nichž kněží pod jednau wyhoštěni jsau. Rkp. *f)* Prosba od strany pod jednau podaná králi za příčinau sjezdu strany pod obojí w prwní neděli po sw. Trojici, Rkp. *g)* 11 Čerwna na sněmu uwedeno jest komorní, dworní lenní práwo. Tištěno.

995. W r. 1532 Na sw. Filippa a Jakuba sněm obec. na hradě Pražském držán u přítomnosti krále, obsahující 14 artik. tištěn w Praze u Paw. Oliwetského we 4. (Rkp. téhož sněmu zawírá 24 artik. w Lob. knih.)

996. W r. 1533 *a)* Skrze nebezpečenstwí na toto králowstwí odpowědníky a jinými škůdci uwedené, z předešlých sněmů a ze starých i nowých zřízení zemských proti takowým osobám wydaných článků 21 wytaženo a tiskem wydáno. *b)* Artikulowé sněmu králowstwí českého a mezi legací Basilejského sboru 1533.

c) Artikulowé z starého i nowého zřízení i z předešlých sněmůw wybraní, wyt. w Praze Pawel Sewerin w pátek po rozeslání apoštolůw božích we 4. 1533.

997. W r. 1534 a) Druhé pondělí w postě (2 Března) na hradě Pražsk. sněmem obecným daň z obilí, piwa, dobytka a koní powolena, nowokřtěnců netrpěti uzawřeno, a porownání o hory s Ferd. I sjednáno (w. Welesl. kal. str. 122) tišt. w Praze we 4. 1534. b) W neděli po sw. Jiří sjezd strany pod obojí w kolleji welké, kdež konsistoř obnowena. Rkp. c) W pondělí po druhé neděli postní sněm na hradě Pražském rkp. (w. Wel. kal. str. 121).

998. W r. 1537. a) W pondělí po přenešení sw. Wácslawa, 5 Března sněm obecný, o kaupi Brandeysa od Konráda Krajíře z Krajek, 16 artik. mimo jiných 13, o které ještě jednáno býti mělo. Rkp. b) Artikulowé sněmu obecného w pondělí po neděli Oculi, w Praze Kosořský 1537 we 4. c) Dwojí odpowěd stawům pod obojí ze strany náboženstwí, jedna we středu po božím těle, druhá w Červnu rkp.

999. W r. 1538 a) Na den sw. Vincence sněm obecný na hradě Pražském o pomoc králi na Turka. Rkp. b) Wypsán sněm na středu po druhé neděli postní, odložen pak na pondělí po prowodní neděli, kdež 20 artik. uzawřeno. Rkp. c) We středu po sw. Wawřinci u přítomnosti krále sněmowáno na hradě Praž. a sepsáno 7 artik. Rkp.

1000. W r. 1539 a) W pondělí po sw. Jiří obecný sněm na hradě Praž. 4 artik. Rkp. b) W křižowých dnech 11 Máje strana pod obojí we welk. kolleji sjezd měla, kdež na některých artik. zůstáno. Rkp. w bibl. weř. XVII. A. 16. str. 145. c) Tiskem wyšli: Artikulowé a snešení kněžstwa pod obojí spůsobau (o zachowání dobrého pořádku w náboženstwí, kteříž ustanoweni jsau w kolleji Karolinské na sjezdu 24 Srpna) 1539 we 4. Rkp. weř. bib. XVII. A 16. str. 148.

1001. W r. 1540 we středu po sw. Fabianu a Šebestianu sněm obec. na hradě Praž. 18 artik. tištěn we 4. t. r.

1002. W r. 1541 [1]) a) Po shořelých dskách první sněm držen w pondělí po narození p. Marie na hradě Praž. Rkp. b) Pondělí po neděli Laetare sněm obec. proti Turku zaražen jest. Rkp. c) W pondělí po sw. Barboře sněm obec. stawů českých, slezských a lužických; tišt. we 4. Čerw. kw. A. 7.

1003. W r. 1542 a) 11 Ledna sněm stawů Nižších Rakaus s českými a stawy zemí k Čechům přiwtělených. b) Sněm obec. we čtwrtek po sw. Sigmundu. Čerw. kw. A. 16.

1004. W r. 1543 a) Pondělí po neděli Laetare nebo we středopostí sněm stawů českých, morawských, slezských a lužických Čerw. kw. A. 20. b) W pondělí před sw. Filippem a Jakubem w Praze u Bart. Netolického we 4. Čerw. Kw. A 24. (O tažení proti Turku a jednání se stawy pod obojí, jimž trojí králowská odpowěd dána, jedna we středu po sw. duše, druhá w pátek po sw. Witě, třetí w sobotu před sw. Maří Magdalenau). Sem náleží c) Recess Pražskému administratoru pod obojí, w sobotu po swátku sw. Petra w okowích, wše w rkp. d) W pondělí po sw. Kateřině na hradě Pražském. Rkp.

1005. W r. 1544 W pondělí po sw. třech králích. Čerw. kw. B. 7. Tišt. u Bart. Netolického. Artikulowé na sněmu obecném na hradě Pražském 1544, w pondělí po sw. 3 králích při přítomnosti J. M. K. pánů Morawanůw atd. swoleny. A—C. we 4. Sem náleží: Odpowěd měšťanům Starého i Nowého města Pr. s strany náboženstwí, dáno we čtwrtek po sw. Julianě rkp.

1006. W r. 1545 a) Sněm obecný we středu po sw. třech králích. Čerw. kw. B. 20. tištěn u Bart. Netol. we 4. b) Jiný w pondělí po nanebewzetí p. Marie Čerw. kw. C. 2. tištěn u Bart. Netol. we 4. Artikul wytažený ze sněmu obecného 1545. Rkp. weř. bibl. XVII. A. 16. str. 166.

1007. W r. 1546 a) Artikulowé sněmu obecného, kterýž držán byl w auterý po sw. Jakubu apošt. čili po Jubilate Čerw. kw. C. 12. w Praze we 4. po Jubilate. Odpowěd pánůw a rytířstwa z kraje Boleslawsk. z sjezdu, kterýž jest byl z wůle J. M. sněmem obecním we wšech krajích král. českého k mistrům ku weřejné hotowosti atd. položen, na mandat do jmenowaného kraje a sjezdu od J. Kr. M. poslaný 1546 we 4.

1008. W r. 1547 a) w auterý po sw. Valentinu stawowé čeští z několika krajů w Praze snešení učinili. Tištěno. b) Sněm w pondělí po neděli bílé, rkp. c) Tito artikulowé na sněmu obecním, kterýž držán byl na hradě Pražském léta 1547, w pátek po na nebe wstaupení pána Krista swoleni jsau atd. we 4. tišt. 4 listy. d) W auterý před sw. Bartolomějem Čerw. kw. D. 1. tišt. dwakrát we 4. archů $2\frac{1}{2}$. e) We čtwrtek po sw. Bartoloměji, který se wšak ke

1) S tímto rokem počíná se druhá perioda sněmů českých, od kteréž doby jich zachowání celejší jest, jak w zemských dskách, w kwaternu sněmowním čerweném 1541 a bílém (na něž tuto potahují se A. 7. atd.) tak jinde, k. p. na radnici Pražské, we sbírce knížete z Lobkowic atd. Pročež tuto jen kratičce se podotknau.

třetímu počísti může. Jednání na těchto sněmích w rkp. (w knih. Lob.)

K tomu roku náležejí tato jednání weřejná: α) Odpowěd obce Pražské purkmistru a raddám Star. a Now. města na mandat krále stawům českým s strany tažení na pomoc wéwodě Moricowi sasskému, proč to činiti nelze, tišt. β) Psaní knížete Fridr. Hanuše sasského učiněné dne 17 Unora 1547 stawům a heitmanům král. českého, též i odpowěd Šebestiana z Weitmile we 4. 1547. Nato: Odpowěd knížat sasského a hesského na psaní od stawůw král. českého jim učiněné. Z něm. přel. we 4. 1547. γ) O nařízení weřejné hotowosti ode wšech tří stawů při času středopostí w Praze shromážděných, mimo list týchž stawů k p. z Weitmile, w Praze 21 Března 1547, tišt. po druhé we 4. δ) Třetí rozepsání do krajůw králowstwí českého, jímž se wšickni wůbec napomínají k spěšné a rychlé pomoci proti nepřátelům králowstwí česk. W Praze we středu po neděli kwětné we 4. 1547. ε) Přátelské a upřímné napomenutí listem ke wšem p. stawům we wšech krajích. We středu po wzkříšení p. tišt. ζ) Mandat J. M. K. z Litoměřic do wšech krajů král. česk. z příčiny jich tejného puntowání. W pátek po sw. Duše tišt. η) Decretum aneb jisté a konečné snešení wšech tří měst Pražských o wína hostinská i také domácí, jakby se měšťané a wšickni jiní obywatelé týchž měst Pražských při takowých wíních chowati měli, b. r. a m. 4 listy we 4. ϑ) Artikule o čeledi 1547, u Bartol. Netolického, we 4.

1009. Sjezd stawůw král. česk. s kněžstwem pod obojí, u přítomnosti Ferd. na hradě Pražském 1548. Rkp. bibl. weř. XVII. D. 25. Dle opisu 1576 u p. Bočka byl sjezd ten r. 1549, w středu den památky sw. Barbory.

1010. W r. 1549. *a)* We čtwrtek po sw. Školastice Čerw. kw. D. 26. w Praze u Netolického we 4. *b)* 3 Pros. sněm za příčinau strany pod obojí rkp. *c)* Patero listin sem náležejících, též rkp. *d)* W témž roce o řádu čeledním rokowáno, a nález w sobotu po sw. Sofii prohlášen: Nařízení a snešení s strany čeledi, w Praze Netolický we 4.

1011. W r. 1552. *a)* W pondělí po nowém létě otewřen sněm obecný, skonaný u přítomnosti krále we středu před sw. Antonínem Čerw. kw. E. 7. tišt. *b)* Listiny sem náležející: Privilegium s strany poslední wůle kněží, dáno w Praze po sw. Fab. a Šeb. 1552. Powinnosti děkana a starších a wšeho duchowenstwa w rkp.

1012. W r. 1553. *a)* První neděli postní, jinak před stolowáním sw. Petra sněm obec. Čerw. kw. E. 19. tišt. *b)* Listiny sem náležité w rkp. *c)* Mandat arciknížete Ferdinanda, syna krále Ferd. I a téhož místodržícího w král. českém .. na hradě Pražském w auterý po sw. Hawle 1553, kterým podlé uzawření sněmowního stawům krajů Kauřimského . . . hotowost k weřejnému tažení proti náběhům cizozemského wojska nařizuje. Rkp. (u p. Brož. z Praw.)

1013. W r. 1554. *a)* Sněm w pondělí po sw. Bartoloměji, Čerw. kw. F. 1. tištěn; w desk. zemsk. čerw. kwatern. F. 1. *b)* Listiny sem swědčící w rkp. jako: list králowský arciwéwodě Ferdinandu: některé artik. od králowé Isabelly, poslané s strany syna jejího Jana Sigmunda atd.

1014. W r. 1556, we středu po prowodní neděli sněm obec. stawů českých, mor., slez. a lužických Čerw. kw. F. 9. tišt.

1015. W r. 1557, w pondělí po neděli Oculi sněm stawů českých, morawských, slez. a lužických, tištěn. Listiny sem swědčící Čerw. kw. F. 23.

1016. W r. 1558. *a)* Artikulowé při generalním sjezdu, kterýž byl držán 1558, w pondělí po nowém létu. Čerw. kw. G. 1. w Praze u Šebestiana Oksa 1562 we 4. *b)* některé listiny rkp. *c)* We čtwrtek před sw. Martinem jiný sněm Čerw. kw. G. 18. tištěn.

1017. W r. 1559 Pražských měst usnešení w 16 punktích. Rkp. we 4. (u p. Brožowského z Prawoslaw.)

1018. W r. 1561, we čtwrtek po sw. Jeronymu Čerw. kw. H. 4. tištěn.

1019. W r. 1562. *a)* We středu po narození p. Marie z příčiny korunowání Maximiliana II a daně, sněm obecný Čerw. kw. H. 20. u Jiříka Melantricha we 4. *b)* Listiny jako α) Obnowení Pražské konsistoře pod obojí. β) Mandat Ferd. I o wysazení a nařízení arcibiskupa Pražského (rkp. weř. bibl.) γ) Poučení a ohlášení s strany přijímání pod obojí od dítek podlé wyřknutí sněmu Trident. (dáno 26 Čerwn. 1562) δ) Mandat Ferd. s strany mistra Hawla (Gallusa) a jiného kněžstwa pod obojí. ε) Decretum na žádost o powolení kalichu podlé Trident. sněm (12 Září 1562.) Rkp. weř. bibl.

1020. W r. 1563. Mandat Ferd. I s strany ženění a zlého obcowání... Rkp. weř. bibl.

1021. W r. 1564. *a)* we čtwrtek po sw. Pawlu na wíru obrácení Čerw. kw. H. 22. dwakrát tišt. *b)* Některé listiny sem swědčící w rkp.

1022. W r. 1565, w sobotu po sw. Petru a Pawlu apoštol. Čerw. kw. H. 43. tištěn.

1023. W r. 1567 w pondělí po neděli Oculi sněm obec Čerw. kw. J. 5. tištěn.

1024. W r. 1569, w pondělí po maudrosti boží sněm stawů českých, mor., slez. a lužických w Praze Čerw. kw. J. 20. tištěn. Jiný t. roku w pondělí po božím těle rkp.

1025. W r. 1570. Nařízení a usazení, jaký řád w městech Pražských býti má, we 4. 1570.

1026. W r. 1571, w pondělí po swátosti sněm obecný w Praze Čerw. kw. K. 12.; . . L. 10. ib.

1027. W r. 1573. *a)* we středu po sw.

Pawla na wíru obrácení sněm obec. Čerw. kw. L. 17. tištěn. k čemuž *b)* dwamecitma listů wšelikých náleží, w rkp.

1028. W r. 1574, w pondělí po božím těle Čerw. kw. M. 1. tištěn. K tomu 28 listů wšelikých, mezi nimiž wšak toliko 7 českých, ostatní něm. w rkp.

1029. W r. 1575, *a)* w pondělí po neděli Invocavit. Čerw. kw. M. 18. *b)* W pondělí po na nebe wzetí p. Marie o woleni krále Rudolfa N. 1. *c)* w auterý po sw. Matauši ewang. N. 18. wšecky tři tištěny, mimo *d)* dwa listy w rkp. *α*) zdání stawů o confessí podané císaři. *β*) psaní administratora k císaři. Též: Jednání stawů králowstwí českého na obecném sněmu Pražském l. 1575, pod cís. Maximilianem. Rkp. sauwěký obšírný w bibl. Raudnické (w Čas. mus. 1827, I. 135). Též rkp. w bibl. weř. XVII. F. 35. fol.

1030. W r. 1576, we čtwrtek po neděli Jubilate, sněm obec. stawů českých, mor., slez. a lužických Čerw. kw. P. 1. tištěn.

1031. W r. 1577. *a)* w pondělí po hromnicích Čerw. kw. Q. 1. tištěn u Melant. we 4. *b)* we čtwrtek po neděli Jubilate, rkp. *c)* w pondělí po sw. Wawřinci Čerw. kw. R. 1. tišt.

1032. W r. 1578. *a)* Sněm w sobotu po sw. Petru w okowách Čerw. kw. R. 8. tištěn. *b)* Listiny k tomu tři, w rkp.

1033. W r. 1579, w pondělí po hromnicích, sněm obec. stawů českých, mor., slez. a lužických Čerw. kw. S. 1. tištěn.

1034. W r. 1580, w pondělí po třech králích Čerw. kw. T. 1. tišt.

1035. W r. 1581, w pondělí po Invocavit Čerw. kw. V. 1. tišt. u Melant. we 4.

1036. W r. 1582, w pondělí po hromnicích Čerw. kw. W. 1. tištěn.

1037. W r. 1583. *a)* w pondělí po neděli Exaudi Bílý kw. A. 1. *b)* w pondělí po sw. Martinu. Bíl. kw. A. 23. oba tištěny u Dan. Ad. z Welesl.

1038. W r. 1585, w pondělí den sw. Šťastného Bíl. kw. B. 18. u Dan. Ad. z Welesl.

1039. W r. 1586, w pondělí po sw. Martinu Bíl. kw. C. 20. u Jiř. Nigrina we 4.

1040. W r. 1588. we středu po obrácení sw. Pawla Bíl. kw. D. 15. tištěn.

1041. W r. 1589, w pondělí po sw. Medardu Bíl. kw. E. 6. tištěn.

1042. W r. 1590, w pondělí po sw. Matěji, tištěn.

1043. W r. 1593, w sobotu po sw. Lukáši Bíl. kw. F. 4. tišt.

1044. W r. 1595, w pátek po sw. Dorotě sněm obec. stawů českých, mor., slez. a lužických, Bíl. kw. G. 7. tištěn.

1045. W r. 1596, *a)* we středu po dewítníku, zawřín t. l. we středu po neděli Reminiscere. Bíl. kw. H. 14. w Praze u Wácslawa Mariny z Jenče dwakrát tištěn. *b)* We středu po narození p. Marie. Bíl. kw. J. 14.

1046. W r. 1597, w pondělí po obrácení sw. Pawla Bíl. kw. J. 23. tištěn.

1047. W r. 1598, *a)* w pátek den swátosti Bíl. kw. K. 14. *b)* W pátek maudrosti boží. *c)* Před sw. Šimonem a Judau tištěn.

1048. W r. 1599, w auterý po neděli Laetare Bíl. kw. L. 21. tištěn.

1049. W r. 1600. Sněm obecný w pátek sw. Šťastného. Bíl. kw. N. 1. W Praze u J. Othmara Jakubowa.

1050. W r. 1601, *a)* Sněm obecný w pátek po obrácení sw. Pawla Bíl. kw. O. 4. tištěn u J. Othm. we 4. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 46. fol. listů 40. *b)* Mladý sněm we čtwrtek po proměnění Kr. p. s strany weřejné hotowosti Bíl. kw. P. 15. u dědiců D. Ad. z Welesl. we 4.

1051. W r. 1602, *a)* Sněm obec. w pondělí po sw. Antonínu Bíl. kw. P. 24. *b)* Mladý sněm w auterý po sw. Maří Magd. (o weřejnau hotowost) Bíl. kw. Q. 30 u děd. M. Ad. z Welesl.

1052. W r. 1603, we čtwrtek po 3 králích u dědiců Ad. z Weleslawína.

1053. W r. 1604, *a*) Sněm obec. po swaté Školastice, u děd. Ad. z Welesl. we 4. *b*) Mladý sněm w pátek po sw. Petru a Pawlu (tištěn).

1054. W r. 1605, *a*) Sněm w pátek po hromnicích, u děd. Adam. z Welesl. we 4. *b*) We středu po seslání Ducha sw. tamž we 4. *c*) We čtwrtek po neděli Jubilate, tamž *d*) W auterý po sw. Bartolom. tamž.

1055. W r. 1607 sněm obec. w pondělí po nalezení sw. Kříže u děd. Ad. z Welesl.

1056. W r. 1608. *a*) Sněm obec. w pondělí po neděli Oculi (tištěn). *b*) W pondělí po neděli Exaudi. w Praze u Ferd. Arnolta.

1057. Psaní kurfirsta saského arciknížeti Matiášowi 1608. Rkp. (weř. bibl.)

1058. Wypsání stížnosti pánůw stawůw rakauské země 1608. Rkp. weř. bibl. w Naříkání žalob. num. 4.

1059. W r. 1609, *a*) sněm obec. w pondělí po neděli rogationum, zawřín r. 1610 w auterý masopustní, w Praze u děd. Ad. z Welesl. 1610 we 4. *b*) K tomuto důležitému sněmu o náboženstwí pod obojí jednajícímu náleží 99 listů wšelikých, mezi nimiž českých 81, a z těch tré tištěných. ostatek w rkp. w Lobk. bibl. (Sem náleží sbírka jiná: Akta sněmu o náboženstwí od r. 1608, 1609, 1610 fol. rkp.

u p. Brož. z Praw.) Mezi tištěné listiny počísti *c*) Tento artikul o defensí po obhajowání pod obojí od pánůw. rytířstwa, Pražan, horníkůw a jiných wyslaných z měst wšech tří stawůw králowstwí českého, tělo a krew K. p. J. pod obojí přijímajících a k konfessí české se přiznáwajících w plném sněmě w pátek po sw. Janu Křtiteli 1609 wyhlášen, w Praze děd. D. Ad. z Welesl. 1609 we 4. 18 listů. *d*) Notule Conjurati neb sjednocení, (co se artikule náboženstwí dotýče), mezi slawnými ewangelitskými třemi stawy králowstwí českého s jedné, a knížaty i stawy Hořejšího i Dolejšího knížetstwí slezského s strany druhé, kterěžto sjednocení stalo se na hradě Pražském, při obecném sněmowním shromáždění 25 Červuna l. p. 1609 we 4. listů 7, osmý erb. Sněmowé l. 1608 a 1609 w Praze od stawůw král. česk. držaní, s mnohými jinými weřejnými písemnostmi a listinami i přílohami rkp. wěku XVII český, něco též lat. a něm. weř. bibl. XV. C. 16. Co jest se při sněmu obecním držaném na hradě Pr. l. 1609 i na rathauzích Star. i Now. m. Pražského předně o náboženstwí, potom i o politické wěci jednalo atd. 1609. (Boček).

1060. W r. 1611, *a)* sněm obec. 9 Března zawřín 8 Čerwence, w Praze u Urbana Goliáše we 4. *b)* W pondělí po neděli swatodušní u děd. Ad. z Welesl. we 4. *c)* W pondělí po neděli prowodní, zawřín t. l. po ned. swatodušní tamž. Sem náleží *d)* List Matiáše k stawům král. česk. těšitedlný, (tištěn). Artikulowé na sjezdu obecném, kterýž držán byl na hradě Pražském l. p. 1611, w pátek po památce s. Pawla na wíru křesť. obrácení. Rkp. weř. bib. XVII. A. 22. Týž tištěný nalezá se tamže pod sign. LIV. C. 152. we 4. listů 13.

1061. W r. 1614, *a)* Sněm obec. we středu po sw. Pawlu, a zawřín po sw. Matěji, w Praze w impr. Šumanské we 4. (dwakrát tištěn). *b)* Sněm w Budějowicích.

1062. W r. 1615. *a)* Sněm obec. w auterý po sw. Trojici, zawřín w sobotu po sw. Jeronymu w impr. Šum. (dwakrát tištěn). K tomu náleží *b)* listin 33, mezi nimiž 29 českých, wše w rkp. (Bibl. Lobk.)

1063. W r. 1616 sněm obec. w pátek po sw. třech králích (tištěn). Pořádek sněmu od l. 1616. Rkp. weř. bibl. XVII. G. 19. we 4.

1064. Artikulowé na sněmu obec. ode wšech stawů na den sw. Dobrotiwé, w Praze 1617 we 4.

1065. W r. 1618, *a)* w auterý po Invocavit (16 Března) sjezd strany pod obojí. [Řídký k nalezení).

b) W pondělí po neděli Křížowé 21 Máje (tištěn). Sem náleží: Pobožný začátek sjezdu Jich Milostí pánůw třech sjednocených stawůw králowstwí českého: Pod obojí... kterýž se stal w pondělí po neděli křížowé 21 Máje 1618 w kolleji... za příčinau nátiskůw činěných náboženstwí křesť. pod obojí přijímajícím, w Praze u Matěje Pardubsk. 1618 we 4. 18 listů.

Jest to Jana Rosacia Hořowského zpráwa o dotčeném sjezdu, sestáwající z ohlášení jeho, z kázaní a písní před ním.

c) W pátek po na nebe wstaupení p. (25 Máje) od stawů pod obojí jisté obranné artik. a prwní apologie na hradě Pražském sepsaná.

Wydáno: *α)* Tento artikul o defensí pro obhajowání náboženstwí pod obojí, jest od pánůw. rytířstwa, Pražan ze wšech tří měst, horníkůw a jiných wyslaných z měst, wšech tří stawůw králowstwí českého, tělo a krew p. J. K. pod obojí přijímajících, a k konfessí české se přiznáwajících, při sjezdu a shromáždění na hradě Pražském, l. 1618, w pátek po památce na nebe wstaupení K. p. zawřín atd. A—B. we 4. K tomu náleží: *β)* Apologia, neboližto oswědčení wšech tří stawůw králowstwí českého tělo a krew p. našeho J. K. pod obojí přijímajících, z kterých příčin jsau jistau defensí a hotowost nařiditi musili. (Na konci) Stalo se na hradě Pražském... po slawné památce wstaupení na nebe p. K. l. 1618 C—E. *γ)* (Připojeni jsau): Důwodowé, že lidé poddaní k duchowenstwím neb klášterům w králowstwí českém náležející wedlé majestatu... práwo mají, že sobě... kostely k boží službě wystawěti a wolně pánu bohu slaužiti mohau. (Na konci): Wytištěno w Starém m. Praž. u Sam. Adama z Weleslawína 1618 we 4. *δ)* (Konečně přidáno wypowědění Jesuitů takto počínající): Páni, rytířstwo, Pražané, horníci a jiní wyslaní z měst atd. 1 arch we 4.

d) W pondělí po sw. Janu Křtiteli jeden artikul smluwen. Tento artikul o defensí jest od pánůw, rytířstwa, Pražan ze wšech tří měst, horníkůw a jiných wyslaných z měst... pod jednau i pod obojí při sjezdu a shromáždění na hradě Pražském l. p. 1618 w pondělí po památce sw. Jana Křtitele zawřín, we 4.

e) Wíce artikulů sjednáno w auterý po sw. Bartoloměji, a druhá apologie snešena.

α) Tento artikul o defensí jest od pánůw atd. na hradě Praž. w auterý a we středu po památce sw. Bartoloměje l. p. 1618 uwážen atd. we 4. Sam. Ad. z Welesl. A—C. Připojeno 5 listů defensoru ode dne naroz. p. M. až do 29 Sept. 1618.

β) Druhá apologie stawů králowstwí českého tělo a krew p. J. Kr. pod obojí přijímajících atd. W Praze u Jonaty Bohutského z Hranic we 4. 1618 A—Pij; potom allegata A—Kkkkij listy, u Dan. K. z Karlsperku 1619...„Legat librum boemicum manuscriptum, cujus titulus est: Refutatio Apologiae secundae regni Boemiae, autore Sebastiano Berliczka z Chmelče, cujus verus autor fuit P. Sebastianus Scipio Pilsnensis; sed hic liber mihi non est ad manum." *Vid.* (Riegger) Archiv v. Böhm. II. 577. (Též do něm. přeložena a rozmnožena). Dále sem náležejí:

γ) Krátká zpráwa a odwod stížností, kteréž stawům ewangelitským w král. českém, k zošklivení jich, připisowati se chtějí. A podlé toho dobré zdání stawůw Hořejších Rakaus J. M. C. odeslané a J. M. C. na ně daná resolucí 1618 we 4. A—J.

δ) Kopie některých psaní Jich Milosti ewangelitských sjednocených kurfirstu, knížat a stawu sw. Říše, kteráž jsau w příčině nynějšího spůsobu a nepokoje w kr. č. 3 (Na konci 13) Října z města Rotenburku učiniti ráčili J. M. Císařské, J. M. kurfirstu sasskému, pánům direktorum atd. w kr. českém, Dolejšímu sasskému kraji 1618 we 4. listů 14.

ε) Proposicí J. M. C. knížatum a stawum Hořejšího i Dolejšího Slezka k Augspr. konf. se přiznáwajícím při minulém obec. sjezdu we Wratislawi přednešená, kteraužto jim w mysl wkládáno bylo, že stawům českým pod obojí... pomoci činiti... nemají. (Pak) Odpowěd J. M. knížat atd. u Sam. Ad. z Welesl. we 4. A—G. (1618).

ζ) Patent J. M. knížat a pánůw stawůw Hořejšího i Dolejšího Slezska, podlé jistého snešení, jakáby sbírka penĕžitá... a jaká.. hotowost a weřejnost w zemi naříditi se měla. Z něm. přel. W Praze u Dan. Karla z Karlsperka we 4. listů 8.

η) Napomenutí, které na poručení wšech tří stawů král. českého dne 20 Máje r. 1618 we wšech ewangelických chrámích česky a něm. čteno bylo we 4.

θ) Některá nařízení direktorů (bez wlastního titule). *a)* O rychlé poslání penĕz dle umluwy w defensí. Dat. W sobotu po b. wstaupení 1618. *b)* O rozhlášení defensí s apologií a hotowost w pondělí po neděli Exaudi t. r. *c)* Modlitba k časům přiměřená. *d)* Powolání k sněmu na pondělí po neděli po sw. Trojici s strany hotowosti. Datum čtwrtek po památce sw. Trojice t. 14 Čerwna t. r. *e)* O rozhlášení powolání k sněmu a patentu s strany Jesuitů, čtwrtek po sw. Trojici. *f)* O hotowost a peníze, w sobotu po sw. Janu Křtiteli t. r. *g)* Zápowěd střílení w Praze 11 Čerwna 1618. Wšeho 10 listů we 4. (bez udání tiskaře). *h)* Dáwají zpráwu o swém přičinění se o zachowání pokoje, napomínají k držení aumluwy a k hotowosti, 4 listy od 26 Juli 6 Aug. 10 Aug. 16 Srpna 1618 we 4. (bez udání tiskárny) 18 listů.

1066. W r. 1619, *a)* W pondělí po neděli Judica sjezd stawů pod obojí (tištěn). *b)* Artikulowé při generalním sjezdu, kterýž byl držán 1619 w auterý po sw. Maří Magdaleně, zawřín t. l. w sobotu po stětí sw. Jana, w Praze u Sam. Dan. z Welesl. we 4. *c)* W pondělí Šimona a Judy (28 Října) stawowé pod obojí sněm drželi za zimního krále Fridricha (tištěn dwakrát.)

Sem náleží *α)* Swolení na obec. sjezdu w Praze 27 Aug. čím každý k obraně swobody, náboženstwí a wýsad přispěti powinen (tištěn). *β)* Nařízení direktorů král. českého o wybrání w nowě zwolených berní a sbírek k obraně král. českého od l. 1619 24 Září fol. 5 listů. *γ)* Snešení pana purkmistra, raddy pánůw desíti saudcůw a starších obecních Starého města Pražského, jakby jedenkaždý z měšťanůw a obywatelůw téhož města w čas nynějšího nebezpečenstwí, w kterémž králowstwí toto české, wlast naše milá postawena jest, w hotowosti státi, k mustruňkům a lermplacům k tomu obraným, když by toho potřeba nastáwala, s zbraní hodnau sám osobně i s čeládkau swau k bránění spůsobnau se nacházeti dáti, a tak města tohoto před wšelijakými nepřátely chrániti a zastáwati měl. Wytištěno w l. p. 1619, opět 1620 fol. 4 listy.

1067. W r. 1620, we čtwrtek po neděli Oculi na hradě Pražském sněm obecný držán od stawů českých, mor., slez. a lužických, a oznámen w pondělí po Jubilate. [Při přítomnosti Fridricha krále atd. str. 145 we 4.]

K tomu roku náležejí: *α)* Sedmdesáte důležitých příčin, proč by se J. M. král polský též panstwo a rytířstwo jeho proti Uhrům a Čechum za příčinau důležité a newyhnutedlně potřebné od nich wyzdwižené defensí postawowati, a těchto wěcí se ujímati neměli atd. přidaná i rada králi franckému daná (w témž ohledu). W Praze u Sam. Adam. z Weleslawína 1620 we 4. A—Hij. *β)* Odpowěd a resolucí J. M. K. w Čechách a jiných ewangelitských w Normberce na uložený den shromážděných stawůw na císařského wyslaného přednešení učiněná l. p. 1620 we 4. listu 7. *γ)* Martina Hořkého z Lochowic uwážení kurfirštských sasských theologůw w Wittenberce na otázku, zdaliby stawowé Říše Římskému císaři w této nynější české wálce napomáhati chtíc.. to činiti měli. Z něm. 1620 we 4. listů 8. *δ)* Copia. Jakým spůsobem nejwyšší páni auředníci českého králowstwí kurfiršta sasského wyhledáwali, aby ani moci swé k službě papeže a Špaňhele k nejwyššímu nebezpečenstwí wšech stawů ewangelitských newynakládal 1620 we 4. listů 6. *ε)* Punkta rozličná z poručení a wydání J. M. pánůw místodržících král. městům wydaná, jak se chowati mají 1620? w 8. (bylo u Herrle na prodej).

β) M o r a w s k é.

a) *We sbírkách.*

1068. Sněmy morawské, jak Olomaucké, tak Brněnské atd. od XV stol. až do nynějšího času (?) we 4. Rkp. w Rejhrad. bibl.

1069. Jednání sněmowní manská čili manu kostela Olomuckého z XVI stol. [Skrowná částka se jich jen zachowala w archivě arcibiskupském w Kroměříži.]

1070. W Hořowické knihowně nalezli. *a)* Jednání na sněmích obecních 1525—1546 w markr. moraw. fol. Rkp. *b)* Sněmy založené a držané w Olomauci 1526—1583 fol. 3 swaz. Rkp. *c)* Sněmy držané w markr. mor. 1535, we 4. Rkp. *d)* Sněmy od r. 1547 až do 1570 Ms. w bibl. hr. Mitrowského. *e)* Sněmy obecní w markr. mor. 1571—1593 fol. Rkp. *f)* Sněmy Olomaucké 1584—1611 fol. 2 swaz. *g)* Sněmy mor. 1610—11 we 4. *h)* Kniha o sněmowních wěcech za auřadu Karla Žerotína l. 1608—1613 fol. 2 swaz. *i)* Sněmy držané w Olomauci 1614 fol. (s jinými listy rozličnými.)

1071. Sněmowé l. 1554 a 1556 w Olomauci držaní. Rkp. fol. z XVII wěku weř. bib. XVII. C. 14. num. 4.

1072. Snešení stawů morawských od r. 1598. 1599, 1600. 1601, 1602, 1603, 1604 (Wíd. bibl.) Podobně od 1605, 1606, 1607, 1608, 1609 od Wiléma Zaubka z Zdětína (Wíd. bibl.)

b) *Po různu.*

1073. Sněm morawský od r. 1546 a druhý od 1556, we 4. tištěné má p. Cerroni.

1074. Čtyři artikulowé na sněmu, kterýž

byl držán w Olomauci 1584 w pátek po sw. Kilianu, w Holomauci u Fr. Milchthalera 1584 we 4. wydal Stibor Syrakowský.

1075. W r. 1587, *a*) w pondělí po neděli jenž slowe křížowá, w městě Brně držán jest sněm obecní, w Holom. u Frid. Milchthalera we 4. 1587. *b*) we středu den sw. Jana Křtitele w městě Holomauci držán jest sněm obecní, w Olom. we 4.

1076. W r. 1588 w pondělí po neděli Judica w městě Brně držán byl sněm obecní, w Olom. u Fridr. Milchthalera we 4. 1588.

1077. W r. 1589 w pondělí po památce sw. Trojice w Brně sněm obecní, w Olom. Frid. Milchthaler we 4. 1589.

1078. Artikulowé na sněmu, kterýž byl držán w Brně 1590, w pondělí po neděli Misericordia domini, w Olomauci u Frid. Milchthalera 1590 we 4.

1079. W r. 1593, w pátek před památkau zwěstowání p. Marie w Brně držán jest sněm obecní w Olom. u děd. Milchthalerowých we 4. 1593.

1080. W r. 1594 w pondělí po sw. Šťastném, w Olom. sněm obecní, w Holom. u děd. Milchthalera 1594.

1081. W r. 1595, w pondělí po neděli Miseric. w Brně držán sněm obecní, w Olom. u děd. Milchthalera we 4. 1595.

1082. W r. 1596, *a*) we středu po neděli postní Invocav. sněm w Brně, w Olom. u děd. Milchthal. we 4. 1596. *b*) w auterý po sw. Wácsl. w Brně sněm obecní, w Holom. u děd. Milchthalera we 4.

1083. W r. 1597, we středu po neděli Invocavit w Brně sněm obecní, w Olomauci u děd. Milchthalera we 4.

1084. W r. 1598, w pondělí po ned. Cantate, w Brně sněm obecní, w Olom. u Jiř. Handle we 4.

1085. W r. 1599, w pondělí po ned. křížowé městě Olomauci sněm obecný, w Olom. u Jiř. Handle we 4.

1086. W r. 1600, w pondělí po neděli dewítník sněm w Znojmě, wyt. w klášteře Lauckém pod Znojmem we 4. 1600, 40 listů. [Jediná to česká kniha tam tištěná. Boček].

1087. W r. 1601, *a*) w pondělí po swatém Matěji w Brně tamž u Bart. Formana we 4. 35 listů. [První to český tisk z Brněnských tiskáren. Boček.] *b*) w auterý po sw. Kunhutě sněm obecní, w Brně, u Bart. Formana we 4.

1088. W r. 1602, w auterý po sw. Dorotě sněm držán w Brně u Bart. Formana we 4.

1089. W r. 1603 we středu po neděli prowodní sněm w Brně, w Olom. u Jiř. Handle we 4.

1090. W r. 1604, *a*) w pondělí po neděli první postní sněm w Brně, w Brně u B. Form. we 4. *b*) w pondělí po sw. Anně sjezd obecný w Brně, w Olom. u J. Handle we 4.

1091. W r. 1605, w auterý po neděli první postní sněm držán w městě Wyškowě, w Olom. u J. Handle we 4.

1092. W r. 1606, *a*) w pondělí po nowém létě, sněm w městě Olomauci, w Olom. u J. Handle we 4. *b*) we středu po swat. Kilianu sněm w Brně, w Olom. u Jiř. Handle we 4.

1093. W r. 1607, *a*) po nawšt. p. Marie sněm w Olom., w Olom. u J. H. we 4. *b*) we středu den obětowání p. Marie sněm w Brně, w Olom. u J. H. we 4.

1094. W r. 1608, *a*) při času sw. Bartol. sněm w Brně, w Olom. u J. Handle we 4. *b*) we středu po rozeslání sw. apoštolů w městě Olomauci, w Olom. u J. H. we 4. *c*) w sobotu před nedělí kwětnau sněm w Brně držán, w Olom. u J. H. we 4. *d*) w pondělí po neděli Quasimodo sjezd w Ewančicích, w Olom. u J. Handle we 4.

1095. W r. 1609 při času sw. Jana Křtitele sněm w Olom. držán, w Olom. u J. Handle we 4. Wěci sněmů 1608 a 1609 se týkající široce a důkladně obsaženy jsau w rkp. weř. bibl. XV. C. 16. listů 286 fol. [kdež mezi jiným i řeči Karla z Žerotína slowně se uwádějí].

1096. Sněm obecný při památce na nebe wzetí p. Marie držán w Brně 1612 u přítomnosti arciwéw. Maximiliana a Matiáše císaře, wydaný od Jana Čejky z Olbramowic w Olom. u J. Handle we 4.

1097. W r. 1614, we čtwrtek po sw. Kilianu sněm w Olomauci držán, w Olom. u J. Handle we 4. 1614.

1098. W r. 1615, w pondělí po sw. Alžbětě sněm držán w Brně, w Olom. u J. Handle we 4.

1099. W r. 1617. w pátek po sw. Bartol. sněm w Brně, w Olom. u J. Handle.

1100. W r. 1618 při památce na nebe wzetí p. Marie sněm w Brně w přítomnosti Ferd. II držán, w Olom. u Matěje Handle we 4. též w Praze u Dan. Karla z Karlsperku, 16 listů. Sem náleží: *α*) Snešení a sjednocení p. stawůw a obywatelůw markrabstwí morawského s notulí listu přiznáwajícího w r. 1618. *β*) Ewangelitských pánů stawů markrabstwí morawského při pominulém w Brně držaném sněmu l. 1618 15 Prosince shromážděné a odewzdané pro náboženstwí obtížnosti, kteréž snášeti museli. A přitom: Od pánůw stawůw pod jednau na to daná odpowěd; w St. m. Pr. u Mat. Pardubského we 4. listů 8.

1101. Léta páně 1619 we středu po pa-

mátce proměnění p. Krista držán jest sjezd obecný w Brně ode tří stawůw mark. m. z něhož někteří artikulowé tištěni w Praze u Dan. K. z Karlsperka we 4. listů 5. Sem náležejí: α) Připis psaní p. p. stawůw markrabství morawského pod obojí . . p. p. stawům král. česk. učiněného, we 4. 1619. β) Snešení a sjednocení atd. 1619 we 4. γ) Psaní p. p. Olomučanum od p. stawůw ewang. téhož markrabstwí morawského učiněné, we 4. 1619. δ) Patent wypowědění Jesuitůw z téhož markrab. morawského we 4. 1619 listů 8.

m) *Kancelářstwí.*

α) Půhony a nálezy.

1102. Nálezowé práw zemských tohoto slawného král. česk. od mužuow mnohých a w práwích této země známých sebraní. Imprimowaná l. 1536 b. m. w 8. archů 14. Jest 655 nálezů we wýtahu krátkém s registrum abecedním.

1103. W Hořowické knihowně w rkp. nalezají se *a)* Půhonowé a nálezowé 1464—1560 fol.

b) Nálezowé 1475—1516 fol.

c) Nález. 1475—1578 w 8.

d) Nález. 1494—1540 fol.

e) Půhonowé a nál., kteréž jsau se staly při práwě Brněnském 1503—1547 fol.

f) Nález. 1528—1552 fol.

g) Nálezy na pře postranní též wýpowědi rozličné paměti i jiná wšelijaká zapsání, též naučení do knížetstwí Opawského 1535—1556 skrze Pawla Katharyna z Katharu sepsané fol.

h) Půhonowé a nález. mark. morawského 1535—1609 fol.

i) Nálezowé l. 1568 fol.

k) Saudowé zemští w Mor. za auřadu Karla z Žerotína l. 1594, we 4. 2 swaz.

l) Nález. a půh. 1595 fol.

1104. Nálezowé z desk zemských wytažení, jichž jest 655 rkp. w 8. od r. 1536. Na posledním listu jest morawský štít.

1105. Nálezowé saudů zemských. Rkp. 1542—1558. (Druhdy u Kramer.)

1106. Hrdelní příběh český od r. 1571 sepsaný od kněze Mikuláše Dworského. Z rkp. starého tištěn w Čas. Mus. 1832 str. 314.

1107. Registra půhonná hřebičkowá od r. 1583—1590. Rkp. fol. pap. (w Museum).

1108. Nálezowé z saudu zemského wětšího i menšího král. českého 1595. Rkp. bibl. weř. XVII. D. 1. a. od r. 1491 do 1582 XVII. C. 30. [Fol. 552: Léta 1610 tato práce šťastně dokonána.]

1109. Nálezy apellací dle abecedy. Rkp. bib. weř. XVII. D. 25.

1110. Wýpisowé z desk zemských, najwíce Hradce nad Labem se týkajících, z počátku XVII stol. we 4. rkp. pap. w Museum. 741.

1111. Registra domu Rožmberského, rkp. fol. pap. z XVI stol. w Museum.

1112. Registra podkomorská králowstwí českého, kdy a kterého času neb léta císařští J. Milosti konšelé atd. w městách obnoweni býwají, 1603 fol. rkp. w Museum.

β) Listy auřední.

1113. Wýpis praesentací knězi Wácslawowi Subulowi na kaplu Betlemskau daný l. p. 1531, w rkp. weř. bibl. XVII. G. 12. num. 3. „My Ferdinand atd.“

1114. Registra majestátůw a jiných listůw z powolení najjasnějšího knížete a pána Ferdinanda Římského, uherského a českého atd. krále, infanta w Hyspanii, arciknížete rakauského, markrabí morawského atd. pod welikú Jeho Král. Milosti pečetí wyšlých 6 swazků na regálním archu (rkp.) *a)* od r. 1531—1538 *b)* od 1539—1544 *c)* 1545—1552 *d)* 1553—1559 *e)* 1560—1570 *f)* 1564—1566.

W prwních pěti swazcích jsau rozličné listy mocné, wýsadné, do stawu powyšowací, smlauwy mezi stranami w Čechách, w Morawě a w slezských wéwodstwích, Opawě, Opoli, Ratiboru, Těšíně, Kladsku. W šestém nalezá se registrum neb Index missiw za času kralowání císaře Maximiliana II t. dekrety, na auřady zemské w Čechách, Morawě a Slezku neb na osoby jednotliwé. Mezi majestáty není některých, k. p. schází tam wýsada k tištění práw zemských w Litomyšli 1536 na Hájkowu kroniku a j.

1115. Registra listůw poselacích pod menší pečetí wyšlých od Ferd. II woleného Římsk. cís. od začátku l. 1554 až do posledního měs. Července r. 1556. Rkp. bibl. weř. XVII. A. 27. fol. listů 433.

1116. Sbírka weřejných listů stol. XVI rkp. weř. bibl. XXII. B. 3.

1117. Registrum desíti truhlic s privilegiemi zemskými od r. 1501—1576, rkp. weř. bibl. XVII. E. 26. we 4.

1118. Registrum na privilegia králowstwí českého, w rkp. Mus. 732.

1119. Listy posilací čili psaní p. p. Jaroslawa a Wratislawa z Pernšteina. Rkp. z prostředku XVI wěku we 3 dílích fol. (Boček).

1120. Tomáše Albina z Helfenburku, kancléře p. Wiléma z Rožmberku zpráwa Prachatickým o poselstwí k Passowskému biskupu s strany dowážení soli z Passowa, saumarům jejich stíženého. Rkp. r. 1562 listy 4 archowé.

Wíděti z listu toho, že Prachatičtí máslo, sýr, obilí atd. do Passowa wywáželi a za sůl měnili — po zlaté stezce přes Ils. Z Prachatic ji do Čech a Morawy rozsíláno. Brzo na to sjednotili se Prachatičtí s domem Rosenberským a s Passowem proti Baworům, chtíce tam odtud dowážení soli zameziti.

1121. List auřední (práwní zwání) r. 1583, w. Čechoslaw 1820 č. 7.

1122. Wýsadní list pořádku pekařského w Dokzích od r. 1585. Sdělený od K. Brantla Čas. Mus. 1840 str. 153.

1123. Přípisowé psaní poselacích a jiných k auřadu děkanskému akad. Pražské 1571—85 (některé latině). Rkp. bibl. weř. XVII. C. 1. fol.

1124. Psaní rozličná císařů a král. Maximil. a Rudolfa a arcikn. Ferdin. k abatyši kláštera sw. Jiří na hradě Pražském a k raddám komory králowské od l. 1565 do l. 1614 fol. Rkp. weř. bibl. II. A. 1. num. 1—11. 14.

1125. Psaní některá císařůw a králůw Maximiliana, Rudolfa a Matiáše, arciknížete Ferdinanda a knížete Karla Lichtenšteinského arcibis. Pražskému, abatyši u sw. Jiří, opatu Chotěšowskému a jiným od l. 1564—1622. Rkp. weř. bibl. II. C. 19. num. 3, 4, 6, 7, 10, 12, 13.

1126. Chronicon Holessoviense 1615—1644. Ms. u Bočka.

1127. Diarium Walacho-Meziřicense 1568—1648. Ms. u Bočka.

1128. W rkp. weř. bibl. XVII. D. 20. fol. nalézají se listy úředníkůw a stawůw morawských k císaři, a odpowědi, mimo jiné z r. 1608.

1129. Přípis p. proboštu Wyšehradskému, že jest nějaký dům wzal po úmrtí bez práwa 1604. Rkp. bibl. weř. XVII. G. 12. „Jakož jest na J. M. C. Mandalena Hromádkowá wznesla atd."

1130. Přípisy a listy (zwláště auřední) **KARLA** swobodného pána z **ŽEROTÍNA**, heitmana markrabstwí morawského atd. (nar. 1564 † 1636.)

Zachowáno w rkp. několik swazků fol. takowých listů w knih. Hořowické a sice *a)* od l. 1592 *b)* od l. 1598—1606. *c)* od l. 1605. *d)* l. 1609—1620. *e)* Dopisowé Diwiše z Žerotína 1600 we 4. Jeden list auřední daný raddě města Holomauce (1610), jehož original má p. Cerroni, wytištěn jest w Slowesnosti 1820 str. 241. W Čas. Mus. tištěno *α)* Powolání do saudu zemského w Morawě. *β)* Sněm Brněnský. *γ)* Wzetí do saudu zemského p. kardinala z Ditrichšteina l. 1600, w. Čas. Mus. 1829 IV. 84. *δ)* Wedení pře u saudu l. 1598. Tamže r. 1830 III. 275.

1131. Zatykače rukojemstwí, smlauwy, auwody, porownání, swody, přípowědi atd. w Hradci od r. 1617—1624. Rkp. pap. fol. w Museum num. 753.

1132. Smlauwa trhowá na zboží Kralické Jindřicha Kralického z Kralic Janowi staršímu z Žerotína a na Náměstí, w Dolešicích den sw. Jiří 1572. Rkp. w Mus.

γ) Tituláře a formule listů.

1133. Titulowé stawu duchowního a swětského, totiž: Papeže, císaře, králuow, knížat, hrabat, kardinaluow, kurfirstuow, arcibiskupuow, biskupuow, opatů, proboštů, administratorů atd. pánuow, rytířuow, wládyk, měst některých, kdo se jak a odkud píší w králowstwí českém, w markrabstwí morawském, w knížetstwí slezském, a což se jich shledati od jinud z jiných přísedících zemí na tento čas mohlo. Tuto pořád po abecedě najdeš. Wytištěni jsú titulowé w Starém m. Pražském, w středu před sw. Jiřím léta p. 1534, Pawel Sewerin, we 4. Tento první titulář jest od **BRIKCÍHO Z LICKA**.

1134. Psaní biskupa Stanislawa Holomauck. Rkp. od r. 1535 (u p. Bočka).

1135. Formy obecné listů wydané od **ŠUDA z SEMANÍNA**, w Praze u Ondřeje Kubeše 1547 w 8.

W bibl. weřejné sub XVII. E. 123 jest wýtisk bez titule. Též w Museum exemplář bez titule s přípisem p. Byšickému z Byšic. Pak s titulem: Formy a notule listuow wšelijakých, jichž stawowé w tomto králowstwí českém wuobec požíwají. Přitom také jest wytištěn: Titulář stawuow, duchowního i swětského. To obé od mistra Mikuláše Šuda z Semanína, podlé privilegium od Jeho Milosti králowské jemu daného, wydané, a nyní w nowě pořádně sprawené. (1556) MDLvj. (Na konci): Wytištěno w Starém městě Pražském, u Jiříka Melantricha Rožďalowského w 8. 22½ archů po 8 listech. Připsaná p. Wilému z Rožmberka. W přípisu a spolu předmluwě prawí spisowatel mezi jinými: Kteréžto listy a formy jsem pracně sebral, užiw k tomu osob w práwích zběhlých. A též titulář pracně jsem sebral a wydal s pomocí mnohých dobrých lidí a přátel; že se pak wšecky osoby wyhledati nemohly, odkud se kdo píše, jest po každé liteře zanecháno spatium, aby sobě každý mohl sám připsati osobu, kteráby tuto postawena nebyla atd. Podobné formy a notule atd. wyšly také l. 1567 w 8. w Praze od Jana Jičinského A—Z. (jest jen oprawení a rozmnožení Šudowých Forem od r. 1556). Též formy a notule listůw wšelijakých, jichž jedenkaždý w potřebách swých rozličných potřebowati můž. Přitom také jest i titulář stawůw duchowního i swětského, w nowě sebraný a wyt. atd. r. 1572 w St. m. Pražském od Jiříka Černého w impr. dědicůw J. Jičinského w 8.

1136. Příklad *wedení pře* u starého saudu zemského w Morawě (1598) z pamětí p. *Karla z Žerotína* w Mus. Čas. 1830 str. 275.

1137. Registrum wšelijakých listůw, privilegií, majestátůw a obdarowání . . císařůw a králůw českých . . Item smluw rozličných w příčině statkůw, dědin . . na pány z Schwamberka se wztahujících . . w pořádek uwedeno skrze Wácsl. Březana l. 1616 přepsáno na čisto r. 1617. Rkp. weř. bibl. XVII. C. 14. fol.

1138. Registrum zápisůw aneb listůw králowských. Rkp. weř. bibl. XVII. A. 15.

1139. Kopiář psaní p. Jaroslawa z Pernšteina. Rkp. u p. Bočka.

1140. Diarium Pernsteinense 1645. Rkp. u p. Bočka.

1141. Kopiář listin, nadání, smluw atd. bi-

skupa Holomauckého Wiléma Brusinowského z Wiczkowa od r. 1565—1571. Rkp. orig. u p. Bočka.

1142. Copiarium missivarum civitatis Olom. 1617—1621, ab archigrammataeo Olomucensi D. Ant. Lomnický. Ms. u Bočka.

1143. **ALBRECHTA ČERNOHORSKÉHO** z Bozkowic a na Černé hoře, nejwyššího komornika markr. morawského: Připisowé wšelijakých listů k stawům panskému, duchownímu, rytířskému, též auředníkům, poddaným l. 1569 wypsaných. Rkp. fol. (u p. Bočka).

1144. Žlutý kopiář listů posilacích čili dopisu města Brna r. 1589—90. Rkp. fol. — Item zelený kopiář 1578. — Item červený kopiář 1599 — Item kopiář r. 1521—1541. Item zelený 1603 (w Brně).

1145. **ŠEBASTIAN FRAITAG Z ČEPIROHU**, opat kláštera Lauckého, psaní lat., wlaská, španělská, něm. a česká od r. 1575 —1585 wesměs předůležitá. Rkp. fol. 3 tomy (Boček).

1146. Kopiář wšech listů wyšlých z kanceláře p. *Zachariáše z Hradce*, heitmana a nejw. komornika m. morawského. Rkp. z druhé polowice XVI stol. we 4. w Telči w archivě hrab. Potstatského.

1147. Kopiář listů posilacích zemských a obzwláště města Olomauce w zemských potřebách za krále Wladislawa, ze začátku XVI wěku. Rkp. sauwěký fol. neauplný (u Bočka).

1148. Extrakt některých pořízení kšaftowních, w rkp. weř. bibl. XI. E. 15.

1149. Poslední wůle p. Jana Matiáše ze Sudetu, prof. práw od r. 1613, w Mus. Čas. 1828 II. 115.

1150. Formulář, t. j. sbírka zápisůw, nařízení, listůw poselacích atd. Rkp. z XVII wěku fol. weř. bibl. XVII. D. 16.

1151. Připisowé a formy listůw rozličných, podlé notule kanceláři markrabství morawského 1558. Jan Tišňowský z P., w Olomauci (u Jana Günstera).

1152. Formy listů rozličných podlé notule kanceláře markrabství morawského, wytištěno w Brně skrze Bartoloměje Albrechta.

1153. Připis listů neb notule markrabství morawského 1585 w 8. w Litomyšli Andr. Graudenc.

1154. Titulář obsahující w sobě formy listůw wšelijakých w potřebách lidských, a titule stawu duchowních i swětských **ŠEBASTIANA FAUKNARA** z Faukenšteina, wytištěno w St. m. Pr. u Jana Šumana 1589 w 8. 42 archy.

Obsah širší jest *a)* Formy listůw, jichž stawowé w potřebách swých wůbec požíwati mohau, a sice: Hlawního listu na pergameně s rukojměmi i s úrokem, na papíře, listuw wěnních a zápisůw i smluw swadebních; smlauwa s wýpowědí, list podpůrčí, sprawní, zástawní, dobrých wolí, žádající, přiznáwající, list dluhu, formy řezaných cedulí, kwitancí, listowé wěřící, půhonní, swědomí, gruntowní rozliční, zachowací, wýhostní. *b)* Titulowé stawu duchowního, papeže, kardinaluw, kurfirstuw, arcibiskupůw, biskupůw, opatůw... děkanůw, farářůw, kaplanuw, mnichůw atd. *c)* Titulowé stawu panského w králowstwí českém, rodu starožitného, i těch, kteříž w nowě do téhož stawu... přijati jsau, k. p. prwní jest Aleš Berka z Dubé a z Lipého na Kuříchwodech a Bělé J. M. C. truksas. *d)* Titulowé některých měst atd. *e)* Zpráwa krátká... o slawných saudech král. českého, kteříž se každého roku na hradě Pražském držíwají (česk. a něm.) *f)* Wýtah wšelijakých pokut z Zříz. zem. léta 1564 wydaného (česk. a něm.) *g)* Léta 1543 aurokowé nowí nařízení (česky a něm.)

1155. List Šimona Lomnického k Jindřicho-Hradeckým od r. 1618 o pomoc po wyhoření z rkp. tišt. w Kwětech 1842 č. 5.

K. BOHOSLOWÍ.

a) Biblické spisy.

α) Přehledy písem swatých.

1156. ***Pandekty*** aneb srownánie písem starého i nowého swědectwie od Ottona sepsané XII knih, w jazyk český wyložené 1537. Přepsáno w Mezeřiči skrze Petra Knedle z Přibislawic 1537. Rkp. w 8. (u Bočka).

1157. *Šebestiana Kastaliona* rozmlauwání společného z písem swatých starého i nowého zákona sebraných knihy IV z latiny (summa scripturae) přeložené od kněze **MIK. PENTHAMERA** Ledeckého, w Mezeřiči u Štěp. Šafránka w 8. 1558.

1158. Biblická losní knížka: kratičký swatých biblických písem wýtah, složená od *Tomáše Staude*, přeložená od **JANA ADAMA SUŠICKÉHO**, w Praze 1589 w 12. (Index).

1159. **JANA ZAHUMENSKÉHO** abecední wýtah z now. zákona we 4. 1607.

1160. *Henrika Agrikoly* knížka srownáwající starý i nowý zákon, w Brně 1611 (w Indexu 1661).

1161. **VIKTORIN WRBENSKÝ** *Chiragogia sacrorum bibliorum.* Biblí swaté knihy starého i nowého zákona kanonizowané w sobě obsahující a o tajemstwí wůle boží spasení člowěka každého w Kristu učící. Pilně a sprostě k poctě jména božího s potěšením a prospěchem bohabojných jazyku našeho milowných rozebrání, od l. p. 1618 fol. w Král. Hradci u Mart. Kleinwächtra str. 438.

Praví w předmluwě, že přewelikau pilností tu knížku sepsal. Balbín mu wystawuje, že, co katol. straně k lepšímu čelí, wynechal [1].

---

1) Samuel Martinius w Obraně atd. dokládá, že sedm let pořád w spisowání jí strávil, a na

1162. Methodus sacrae scripturae. Pořádek písem swatých starého i nowého zákona od **WÁCL. STEFANA** archidiak. na Horách Kut. w Hradci 1620 w 8. w impr. Kleinwechterowé wyt. Jan Arnolt Lehnický.

β) Biblí celé.

a) *W rukopisu.*

1163. **JAN WARTOWSKÝ Z WARTY** († 1559) přeložil z hebrejštiny biblí na česko, kteráž dle Welesl. (Kalend. 3 Čerwna) za dědici jeho zůstala. Má býti w bibliot. Wídenské, čemuž wšak Dobr. odpírá.

b) *Tištěné.*

1164. Biblí česká w Starém městě Pražském wytištěna. (Při konci zjewení stojí): Léta božího tisícího pětistého dwacátého dewátého: W středu před božím wstaupením. Starý tento i nowý zákon ke cti a k chwále bohu wšemohaucímu, a wšem wěrným jazyku a národu českého k spasitedlnému wzdělání, s welikau prací a znamenitým nákladem skrze mne *Pawla Sewerina* z Kapíhory, měštěnína Starého města Pražského, jest wytištěn a dokonán atd. 1529 listů 569 fol. Po druhé w Starém městě Pražském wytištěna 1537 listů 607 fol.

1165. Biblí česká. W slawném městě Nornberce wytištěna 1540 u Linharta Milchthalera, nákladem Melichara Kobergera měštěnína staw. města Nornberka fol. Starý zákon obsahuje listů CCCCI srownání ewangelistů II. předmluwa sw. Jeron. k now. zák. I. a now. z. CV. listů rejstř. 6 listů.

1166. Biblí česká 1549 w Menším městě Pražském u Bartoloměje Netolického, nákladem téhož Bartoloměje a Jiříka *Melantricha* Rožďalowského fol. 629 listů.

Předmluwa na 3 knihu Machabejských, z latiny, a putowání swatého Pawla před skutky Apošt. z něm. od *Sixta z Ottersdorfu* přeloženo. Připis wolenému králi Maximilianu ještě za žiwota Ferd. I. Naučilť se Ottersdorf řecky a podlé půwodního textu n. zákon oprawowal. Protož Sturem a jiní potom prawili: že Melantrich biblí zmelantrichowal. (D.) Opět 1556, 7 Prosince podlé připisu w zadu, aneb l. 1557 podlé nápisu na listu prwním, wytištěna u Jiříka Melantricha Rožďalowského w Starém městě Pražském, jeho wlastním nákladem fol. 605 listů. Před nowým zákonem stojí dokonalejší srownání čtyř ewangelistu, kteréž *Jan Straněnský* z něm. přeložil. Připsána Maximilianowi. Po třetí l. 1561 podlé listu s nápisem, a wedlé připsání na konci l. 1560, w Praze u Jiříka Melantricha z Aventinu. Připsána Maximil. Po čtwrté s nápisem: Biblí česká, to jest wšecka swatá písma obojího, starého i nowého zákona. Wytištěna w Starém m. Pražském, prací a nákladem Jiříka Melantricha z Aventinu 1570. Na listu 13tém začíná se text, jenž w sobě obsahuje 637 listů fol. Jest obnowené wydání předešlé, s nowými a hojnějšími figurami. Připsána Maximilianowi. Po páté wyšla léta 1577 a připsána od Melantricha císaři Rudolfowi fol.

1167. Od léta 1579 do 1593 wydala *Jednota bratrská* biblí českau na šest dílů rozdělenau bez poznamenání místa (Kralic w Morawě) we 4. aneb jak jiní ten formát jmenují w welik. 8. s wýklady a summariemi knih i kapitol pod nápisy:

a) Biblí české díl prwní, totiž patery knihy Mojžíšowy w nowě wydané. MDLXXIX listů 342 textu atd. *b)* B. č. díl druhý w nowě wydaný l. p. MDLXXX zdržuje w sobě knihy od Jozue až do knihy Ester 441 listů *c)* B. č. díl třetí l. p. MDLXXXII, obsahuje knihu Job, žaltář, přísloWí, kazatele a písně Šalomaunowy 233 listů. *d)* B. č. díl čtwrtý l. MDLXXXVII. Obsahuje proroky od Izaiáše až do Malachiáše 424 listů textu. *e)* B. č. díl pátý, w němž se knihy ty, které jsau nazwány Apokryffa, pokládají. l. MDLXXXXIII 294 listů. *f)* B. č. díl šestý totiž nowý zákon w nowě wydaný l. p. MDXCIII 481 listů textu. Tento šestý díl wyšel znowu léta 1601 s nápisem: Biblí české díl šestý, totiž nowý zákon w nowě přehlednutý l. p. MDCI. Textu 498 listů mimo rejstř. a Errata.

Wykladači té biblí byli: M. Albert Mikuláš, Lukáš Helic, z otce Žida pokřtěného zplozený, Jan Eneáš Izaiáš Caepollá, Jiřík Streyc aneb Vetter, Jan Efraim, Pawel Jessenius, a Jan Kapito. Náklad pak činil na tuto biblí Jan Žerotín, Baron z Náměst. Dobropísemnost této biblí a řeč pro čistotu swau za prawidlo napotom přijaty od samého Weleslawíny a Jesuity Steyera. Wyšla po druhé s nápisem: Biblí swatá, to jest kniha, w níž se wšecka písma swatá starého i nowého zákona zdržují, w nowě wytištěná a wydaná léta p. 1596, 1162 stránek we welikém 8. Jest to wlastně nowé wydání předešlé bratrské biblí, tuto na šest dílů w jedné wazbě rozdělené; text wšak místy welmi změněn a mnohým wyswětlowáním zanešen. Učinili bratří to wy-

---

wytlačení přes 300 kop z wlastního statečku wynaložil. Dále týž Martinius uwádí jeho jiné spisy, jako: *a)* Srownání wšech 4 ewangelistů. *b)* Summowní biblí swaté w tabulích rozwržení. *c)* Wyswětlení artikule o předřízení božím. *d)* Wyjádření figur a proroctwí starozákonních o narození p. n. J. Kr. *e)* Nowé léto křesťanské, pěkně a platně wymalowané. *f)* Utrpnosti a umučení p. n. J. Kr. podlé wypsání ewangelistů swatých. *g)* Rozmlauwání theologické z kap. 3 zjew. s. Jana horkého, studeného a wlažného. *h)* Konfessí česká na otázky rozebraná. *i)* Sněm Niniwetský a něk. jiné. — Proti spisu předposlednímu ozwal se doktor lékařstwí Borbonius, titul a prefací pérem zkomentowaw atd. načež Wrbenský wydal spis tento: Obrana konfessí české, prawé Augspurské, na otázky s odpowědmi od M. Viktorina Wrbenského, služebníka ewan. božího w m. Brodě Německém rozebrané od D. Borbonia, na lehkost prawdy boží neprawé komnenty potupené, sepsané od autora knížky. W obraně Martiniusowě celá wytištěna str. 348 a sld.

dání pro pohodlí obecního lidu w jednom dílu. Neb sprostý lid rozpujčil díl po dílu, tak že weškera biblí zřídka se kde spatřowala. Zapomenauce pak bratří, že člowěk sprostý, když stár jest, nejraději biblí čte, a w té samé pro skrownost písmen zraku již mdlého čísti nemůže, wydali ji tedy po třetí wětším písmem pod jménem: Biblí swatá. To jest kniha, w níž se wšecka písma sw. starého i nowého zákona obsahují, w nowě wydaná MDCXIII (1613) fol. bez poznamenání místa Kralic, textu 1200 str. Nejkrásnější exemplář na wýborném pergamenu Žerotínowi náležející chowá se we Wratislawi w bibl. městské u M. Magdaleny wazba stříbrem okowaná.

1168. *Wácslaw Mathiades*, far. Starobydžowský wydal starý i nowý zákon w Brně 1611.

1169. Biblí česká, to jest wšecka swatá písma, obojího starého i nowého zákona, opět w nowě wydaná a wytištěná, w Starém m. Pražském, prací a nákladem Samuele Adama z *Weleslawína* 1613 fol. Připsaná urozeným a statečným pánům z rytířstwa i pánům defensorům nad akademií a konsistoří pod obojí. Této biblí užíwali také katolíci (pod jednau).

γ) Nowý zákon.

1170. Nowý zákon wedlé toho pořádku a přímé prawdy, jakož jej sw. Jeroným z pršnilosti starých bluduow... očistil atd. 1527 w Plzni nákladem Jana Pekka we 4. listů 225.

1171. Nowý testament, wšecek již nejposléze a pilně od *Erasma Roterodamského* přehlednutý atd. 1533 w 8. mal. od kněze **BENEŠE OPTATA** z Telče a **PETRA GZELE** z Prahy, wytištěn w Náměští u Matěje z Dwořišť.

To wydání nade wšecka starší i některá potomnější předčí. Připsán Johanně z Boskowic, jeptišce w králowském klášteře w Starém Brně.

1172. N. zákon od l. 1534 mal. 8. w Normberce u Fridr. Peipusa, nákladem Hektora Šefflera měštěnína Normberského.

1173. Now. zákon 1538 w 8. w Starém m. Pražském u Jana Hada. Po druhé 1545.

1174. Nowý zákon pána a spasitele atd. w Normberce, nákladem Linharta Milchthalera 1538 (Ungar klade 1542) w 8.

1175. L. 1549 w Prostějowě u Jana Günthera, mal. 8.

1176. Nowý zákon w Menším m. Pražském imprimowaný u Bart. Netolického 1551 w 8.

1177. Nowý zákon léta 1555 w 8. w Holomauci u Jana Günthera.

1178. Nowý zákon 1558 w 8. w Starém městě Pražském u Jiříka Melantricha z Aventinu.

Též 1564 w 8. 1570, 1576, pak 1582 po smrti Jiříka Melantricha staršího († 1580) wydán od Jiříka Melantricha mladšího.

1179. Nowý zákon 1563 mal. 8. w Starém m. Pražském u Jana Kantora.

1180. Nowý zákon w nowě do češtiny (z řeckého) přel. l. p. 1564 od Jana Blahoslawa w 12. Po druhé 1568 we 4. (na Ostrowě blíž Strážnice w Hradišťském kraji w Morawě.)

1181. Nowý zákon, w nowě do češtiny přeložený, wytištěný l. p. 1596 w 12. (w Kralicích) s čerweným titulem.

Text jest podlé Jana Blahoslawa. Wyswětlení a poznamenání jsau wypuštěna. Na listu 299 jsau litery S. H. (t. Simon Halicaeus, jenž byl Morawec a wypowědenec).

1182. Nowý zákon 1596 we 4. w Starém m. Pražském u Jiříka Jakuba Dačického.

W rejstříku po nawštíwení p. Marie nalézá se swátek Jana Husa, kterýž se jindy toliko w wydáních jednoty bratrské nalézal, též 1597 we 4. ib.

1183. Nowý zákon 1597 w 8. w Starém m. Pražském u M. Daniele Adama z Weleslawína. Srownáwá se cele s wydáním Jiř. Melantricha od r. 1564 a 1576.

1184. Novum testamentum Dni. Nri Jesu Christi Siriace, Italice, Ebraice, Hispanice, Graece, Gallice, Latine, Anglice, Germanice, Danice, Bohemice, Polonice studio et labore Eliae Hutteri, Noribergae 1599 fol. W češtině podložil Hutter Melantrichůw nowý zákon od r. 1570 neb 1577, a wšak i ke škodě jazyka měnil k. p. místo: tyto wěci psal jsem wám (1 Ep. Jan V. 13) položil: toto psal wám, bez pomocného jsem; místo které, lidské atd. wždy kterě, lidskě atd.

1185. Biblí české díl šestý, totiž nowý zákon w nowě přehlednutý l. p. 1601 (w Kralicích na Morawě).

Toto jest wlastně 4té wydání n. z. od bratrské jednoty; totiž od Blahoslawa pro ně přeložený r. 1564, 1568, pak 1596, w 12. a nyní. Zachariáš Aston, wážený theolog, kazatel a senior w Ewančicích přidal k annotacím ještě mnohé jiné, z kterých patrno, co bratří tehdáž wěřili, a čemu učili.

δ) Části biblí.

a) *Knihy Mojžíšowy. Tobiáš.*

1186. Patery knihy Mojžíšowy, w Normberce skrze Jana Günthera w 8. 1541.

1187. Tobiášowy knihy, w nichžto se čte o jeho příkladném žiwotě, o zkušení, jímž ho bůh zkusil, o služebnosti andělské a poctiwém manželstwí, kteréž jest anděl Rafael mladému Tobiášowi božím spůsobem zřídil a starému Tobiášowi zase zrak nawrátil, a jest kap. XIII. w 8. 1538.

b) *Žalmy.*

1188. Žaltář Dawida sw., w nowě do češtiny přeložený 1529 w 8. bez místa.

Potom 1562 w 12. u Melantricha 1571 w 8. 1579 w 8. a 12. (w Kralici, s krásným písmem, s wýklady drobnými), též 1581, 1583.

1189. **MATĚJE STŘÍBRSKÉHO**: *Žalmy.* (Index.)

1190. Auprawa wojenská aneb žalmowé Da-

wida sw. 19tý a 120tý k nynější hotowosti a wálce křesťanské proti národu tureckému případní, w Praze u děd. Welesl. w 8. 1604.

c) *Jesus Syrach.*

1191. Jesus Syrach, podlé wydání Dr. M. Luthera z něm. řeči w češt. přeložený u Alexandra na hoře Oliwetské, (w Litomyšli) 1537 w 8.

1192. **REŠEL JAN** Jesus Syrach, jinak knihy Ecclesiasticus, o dobrých mrawích a chwalitebném obcowání: wšem hospodářům, dítkám a čeládce k čítání welmi užitečné, w jistá místa obecní a hlawní artikule křesťanského učení pořádně sebrané, wytištěno w Starém m. Pražském u J. Melantricha z Aventína 1557, 1561 fol. 1563 w 8. [též w Olomauci u Günthera 1563 we 4.] 1574, 1575 fol. listů 313, a 1597 w 8. u D. A. Welesl. listů 179 regist.

1193. *Maudrost* Jesusa syna *Syrachowa* atd. lat. a česky, u M. Dan. Ad. z **WELESLAWÍNA** 1586 w 12. listů 202, mimo titul a předmluwy latinské.

1194. Ecclesiasticus atd. kniha duchowních mrawůw a ctností a—s. (b. tit. exempl. u Bočka) Item. Modlitby pobožné, jenž jest druhá stránka této knihy atd. W Praze u D. K. z Karlsperku 1615 w 12.

d) *Příslowí.*

1195. *Příslowí* Šalomaunowa: Salomonis regis sapientissimi libri duo proverbia et Ecclesiastes. In gratiam studiosae juventutis, verae sapientiae appetentis, seorsim editi et Bohemica versione, ut et versus versibus, et pene verba verbis respondeant, explicati atque illustrati. Pragae excudebat M. Daniel Adamus a Veleslavina 1586 w 12. listů 143.

1196. Šalomaunowy prwní knihy, jenž latině slowú proverbia . . . česky příslowí, ty jsau o naučení a kázni těch, kteří počínají bohu slaužiti, o trestání zlých mrawůw, a o naučení ctností, a mají kapitol XXXI, w Praze u Jana Hada bez roku. A—H. po 4 listech malých jako w 12.

e) *Ewangelia, epištoly, pašije.*

1197. Pašije ze wšech čtyr ewangelistů (necelý), w Boleslawi 1544 we 4. (u Bočka).

1198. Počíná se pašije, kterauž jest sepsal sw. Matauš 1551. Rkp. bibl. weř. XVII. F. 27. we 4.

1199. Čtení a epištoly nedělní, w Praze u bílého Lwa we 4. (bez roku) (Konáč?)

1200. [Ewangelia]. *Na konci:* W Starém městě Pražském u Matky boží na Lúži. Mikuláš Konáč w 12.

1201. Epištole na neděle a swátky, w Prostějowě u Kašp. Aorga 1557 we 4.

1202. Ewangelia a epištoly, jenž se přes celý rok w každú neděli i w jiné swátky w kostelích čítáwají ty pašije, w Olomauci u Jana Günthera 1566 w 16.

1203. Epištoly a ewangelia nedělní a swáteční přes celý rok, opět znowu figurami pěknými a summariemi, wytištěné w Holomauci u Günthera w 8. 1561, w Praze u Jiřího Melant. 1567 w 8. W Praze (od *J. Straněnského*) 1574 w 8. Též 1597, 1615 w 8. 1616, w Žitawě 1618 str. 754 u Mich. Hartmana 1688. W Trenčíně 1645. W Žitawě 1698 str. 754 u Mich. Hartmanna.

1204. Čtení a písně w 16. 1580.

1205. Epištoly a ewangelia i pašije, w Holomauci 1580 w 12. w Brně 1736 w 12. w Žitawě 1642 w 12. w Praze 1759 w 12.

1206. Řeči boží, kteréž se we dny nedělní, střední, páteční, w slawnosti wýroční i w jiné swátky w shromážděních společných čítáwají w 8. 1592, 1597. W nowě přehlednuté 1604 mal. 8. str. 486. Registřík písní duchowních str. 24 b. m. atd. též 1616 w 8. (w Kralicích).

1207. **JANA GRILLA** z Grillowa staršího ewangelia na neděle a swátky s figurami a s rytmy. W Praze u Jiř. Nigrina w 8. 1595.

1208. Walentina Šubara Landškronského summy krátké na epištoly a ewangelia, na neděle a swátky s písněmi (okolo 1613) Index.

1209. Pašije sw. Matauše a Jana 1615 (tisk a známky jako w kancionalu Kralickém) Boček.

1210. Evangelia et epistolae, quae diebus dominicis . . . in ecclesiis unitatis fratrum . . . explicari solent, graece, bohemice, germanice et latine cum analysi difficiliorum vocum grammatica et populari textuum divisione, in usum scholarum, cum parvo catechismo in iisd. linguis. Bremae typ. Thomae Valeriani 1616 w 8.

f) *Zjewení sw. Jana.*

1211. Zjewení sw. Jana od Paw. Bydžowského, w Praze u Sewerina mladšího 1538 w 8.

b) *Dogmatické a polemické.*

1212. O znamení a prawdě, proti Habrowanským 1526.

1213. **JANA DUBČANSKÉHO** neb **HABROWANSKÉHO** Listowé bratřím Boleslawským poslaní, i také jich odpowědi zase psané, tuto spolu jsau wytištěni k žádosti uroz. p. p. Janowi z Lipého a na Krumlowě, najw. maršálku král. českého, p. Dobešowi z Bozkowic a na Rosicích, p. Krištofowi z Bozkowic a na Třebowé, w Prostějowě 1527, (w Indexu 1537).

1214. Traktat o mukách pekelných. Rkp. weř. bibl. XVII. H. 11.

1215. *Augspurská konfessí* aneb wyznání wíry nejjasnějšímu císaři Karlowi Vtému, od knížat a měst Německé Říše čistého učení ewangelického se přidržejících, na sněmě Augspurském l. p. 1530 podané (bez m. a r.)

Za Ferdinanda I wydána: Tato wíra učení a náboženstwí starých wěrných Čechu tělo a krew páně pod obojí přijímajících (b. m.) 1562 we 4. [1]) totiž wyznání wíry sw. křesť. wšech tří stawůw král. českého tělo a krew pána n. J. K. pod obojí přijímajících 1575 we 4. též 1576 nákladem p. Aleny Berkowé z Lomnice; pak 1579 we 4. od Wácslawa z Wřesowic [ku konci báseň s podpisem W. z W., též na konci erb půl měsíce s týmž podpisem.] — W r. 1608 w Drážďanech u Jeronyma Šice; 1609 we 4. w impr. Šumanské a opět 1610 we 4. tamže. Přitom majestát Rudolfa II. Porownání mezi stranau pod jednau atd. Artikulowé a snešení atd. Řády církewní 148 str. Wydal Mich. Španowský z Lisowa a na Pacowě. — [Ta konfessí hned po sepsání 1575 do němčiny, pak r. 1619 teprwa do latiny přeložena, a Fridrichu od Pražské konsistoře a uniwersity podána byla. Tištěna potom: Confessio bohemica vere Augustana česky a latinsky w Praze 1620 we 4. též 1620 w 12. w Holomauci u Krist. Kutče, opět přeložená a oprawená. Připsána Těšinským, nákladem Jiřího Tranowského. Pak w Normberce 1621 we 4. — L. 1630 w tiskárně M. Samuele Martiniusa z Dražowa církwe Perenské slowa božího kazatele, týž Mart. z Draž. jsa 1625 w Nidrlandu konfessí českau tisknauti dal. [W. Ohlášení bratří w Lešně 1635 str. 42.] — L. 1720 w Žitawě od W. Kleycha; r. 1783 w Praze u Jana Tom. Höchenbergera w 12. — L. 1808 we Wacowě znowu přehlédnutá a s některými přídawky u Ant. Gotliba w 8. archuw 17. [2]).

1216. Kniha o klekání před swátostí oltářní 1530 [cf. Šturm Rozsauzení II. 62.]

1217. Katechismus, w Boleslawi w 8. 1530 (w Dobr. Reise 138).

1218. **JINDŘICHA ŠTURMA** *a)* Konfessí česká. Na Karmelu w 8. 1532. *b)* Odpowěd a zpráwa té jednoty, kterauž z omylu pikhartstwím nazýwají, na třetí spis proti nim od starších Lileckých neb Habrowanských, w Mladém Boleslawi 1533 w 8. od Jindřicha Šturma.

[Šturm w Srownání str. 34 jmenuje spis ten obdlaužný, a na 2 strany rozdělený.]

1219. Třetí spis (proti bratřím) od starších Lileckých neb Habrowanských l. 1533.

1220. Spis z písem sw. sebraný, o prawém a wěčném bohu otci, synu i duchu sw. w osobách rozdílném ale w podstatě božského bytu jediném. Přitom i o p. Kristu prawém bohu a člowěku, w poctě a pokloně bohu otci rownému. Proti těm w nowě powstalým bludům, kteréž nyní smějí někteří převrácení lidé mezi mnohé wtrušowati, zapírajíce Kr. p. býti prawým bohem, kterýžto smysl že je bludný a scestný, i také obecné wíře křesť. odporný, to se písmy sw. zjewně ukazuje. Od bratří a starších de Monte Liliorum l. 1534. Předml. Aij— E. kniha E—O. Kašpar Prostějowský.

1221. Jestli to prawda, by to jistotně člowěk wěděti mohl, že spasen bude 1534 [od bratří česk.] w. Šturm Srow. str. 306.

1222. *Wyznání wíry bratrské.*

Dle předmluwy na konfessí (1607) *a)* nejprw některých artikuluw Rokycanowi (1468) podali. *b)* Psaní Jiřímu králi učinili. 1468 *c)* Městům wůbec, plněji a swětleji sepsané konfessí swé podali 1507. *d)* Králi Wladislawowi II dwě konfessí předložili, kratší 1504, širší 1507. *e)* Psali krátké wyznání wíry králi Ludwíkowi 1524 (w. odd. III). To wše česky. *f)* W r. 1532 wyšla w Boleslawi na Karmelu: Z počtu wydání atd. Téhož roku Jiřímu Brandenburskému něm. konf. napsali, potom od Lutera 1533 we Witemb. tištěnau, (kdež i 1568 nádherně wyšla) ano později 1538 lat. pod titulem: Apologie prawého učení, kteréž wůbec Waldenskými jmenují atd. wydána. *g)* W českém jazyku opět podaná Ferd. I 1535, 14 Listop. Kteráž po druhé hned rok na to tištěna byla pod nápisem: Confessio aneb počet z wíry, z učení i náboženstwí křesťanského králi Jeho Milosti we Wídni podaný, od pánuow a rytířstwa králowstwí českého, kteříž jsú z jednoty bratří zákona Kristowa. Po druhé wytištěny a spraweny: Léta p. 1536 (Na konci): Wytištěno po druhé w Litomyšli na hoře Oliwetské a dokonáno w úterý po sw. Stanislawu atd. w 8. A—L po 8 listech. Táž lat. přeložena a w Wittenberce tištěna. od Lut. schwálena. *h*) L. 1564 tatáž konfessí obnowena, doplněna, a wyswětlena nejprw w jaz. českém, a potom hned něm. od bratří přeložena a Maxim. II s písněmi bratrskými též něm. přeloženými podána, a že i w král. polském bratří zde onde záštitu nalezli, táž konfessí w polský jazyk přeložena a králi Zykmundowi Augustowi na sněmu obecním we Waršawě podána byla. Obnowená ta konfessí opět latinsky 1573 we Wittenb. wydána i w něm. přehlédnuta. (W knížce: Ohlášení, stojí: že konf. Maxim. II podané mezi spisowateli bratrskými byli D. Paw. Pressius, a Jiří Streyc). Potom

---

1) Chtěli někteří na sněmě 1575, aby Augsp. konfessí byla přijata od Čechůw, než dle wůle wětšiny sepsána jest od zřízených k tomu osob wšech stawůw (w. Obrana Sam. M. z Draž. str. 73) tak nazwaná česká konfessí.

2) Sam. Mart. z Draž. w Obraně str. 171 píše toto: Želeti by se mělo, že konfessí česká při poslední edicí swé léta 1610 bez naprawení na tituli anebo nápisu swém zůstati nemohla. Nebo když jsau milí předkowé 1575 císaři Maximilianowi II.. konfessí swau w českém jaz. sepsanau podali, takowý nápis jsau nad ní položili: Wyznání swaté křesťanské wšech tří stawůw králowstwí českého, k kšaftu těla a krwe p. našeho Ježíše Krista se přiznáwajících, tím titulem také 1579 léta ponejprw k swému wytištění přišla. Přitom i kněžstwo z jednoty bratrské w edicí swé léta 1608 bez wšelijakého dowolení stawůw, jakoby sami nějakými stawy w tomto králowstwí byli, publikowané zanechali a w ní ani jednu literku nezjinačili; ale to nic dáleji nežli do roka trwalo, potom zase exemplář od n. pana Henricha Kurcpacha l. 1583 zfalšowaný (co se wšak nápisu dotýče) léta 1609 wytištěn a podobným spůsobem l. 1610 na místě a jménem stawůw pod obojí w českém i něm. jazyku wytlačen jest.

pod titulem: Confessio aneb počet z wíry atd. z učení i náboženstwí křesť. nejjasnějšímu atd. králi Ferdinandowi: Od pánů a rytířstwa kr. česk. kteříž se čistého učení w jednotě bratrské přidržejí, w Wídni 1533, 14 dne Listopadu podaný atd. A potom nepřemoženému císaři Maxim. II atd. Též nejj. králi polskému Zikmundowi Augustowi atd. 1608 (dle 1575) Znowu přehlédnutý l. 1607. Jest také nazad z některých znamenitých mužů, o této konfessí saud a swědectwí, z latiny do češtiny přeložené w mal. 8 stran 287 a 63 (předml. a regist.) bez udání místa. Potom w Amsterodamě od Komenského u J. Paskowského 1662 w 12. w Berlině skrze J. Boh. Elsnera u K. Fr. Henninga 1748 w 8. Uwádějí se mimo to wydání latinské od r. 1573, české od r. 1547 a 1575 str. 142 předml. 24. (W Indexu též 1557, 1561 w 8. 1564, 1567).

1223. *Jana Čecha* kazatele w Bayrutu knížka křesťanských pohádek.. 1536 w 12.

1224. **WÁCSLAWA TURNOWSKÉHO** knížka o trojím příchodu pána našeho Ježíše Krista, w Praze 1536 w 12.

1225. Otázky (bratří) o rozhřešení zpowědi, o přijímání těla a krwe atd. 1536 w 8. skrze Alexandra (w Litomyšli) Šturm Srow. 181.

1226. *Jana Kalwina a)* dwě epištoly o wěcech tohoto času znáti welmi potřebných we 4. 1536. Po druhé w Basilii 1546 we 4. listů 75. *b)* Epištola J. Kalwina dána w Genowě 8 Ledna 1537.

1227. *Apologia.* Zjewné dostiučinění, aneb wšem wůbec wydání počtu z wíry, z učení i ze všeho pořádku, kteréhož w náboženstwí křesťanském užíwají bratří a starší, kterýmž někteří Habrowanští neb Lylečtí říkají 1536 w 8. In Monte Liliorum Kašpar Prostějowský 1537. (Index str. 35), též 1538 (Index str. 10).

Konfessí wydání počtu wíry křesťanských služebníků, že ne Habrowanští, ne Cwinglianowé, ale křesťanowé jsau. Ms. we 4. b. r. u Miltnera na Smečně. Kniha ta přeložena do latiny pod titulem: Apologia verae doctrinae eorum, qui vulgo appellantur Waldenses vel Picardi.. Oblata D. G. Georg. Marchioni Brandenburgensi.] Vittenbergae per Georg. Rhau 1538 we 4. Též w rkp. Grolmusowě od r. 1567.

1228. **PAWLA BYDŽOWSKÉHO**, faráře u sw. Hawla *a)* Traktat s krucifixem, pod titulem: Čechowé milí, jenž žádáte býti wěrní, tuto najdete, kterak M. J. Hus, a M. Jakaubek jeho towaryš milý atd. Tištěna u Jana Hada w Praze 1537 w 8. (Index 1535).

b) Tyto knížky tré w sobě drží, prwní, že mocí slow božích w prwní spůsobě poswátné jest tělo boží, a w druhé toliko krew boží atd. w Praze 1538 w 8. (Index) dle Štelcara r. 1539.

c) Knížky o přijímání těla a krwe pána našeho Ježíše Krista pod obojí spůsobau w Praze 1539. (Na prwním listu stojí kalich) w 8.

d) Tato knížka toto tré okazuje, *α)* že pán bůh a člowěk Ježíš Kristus jest w swátosti *β)* že tu jemu wěrní klaněti se mají. *γ)* že se mu tu modliti mají we 4.

e) Děťátka a newiňátka i hned po křtu tělo a krew boží že přijímati mají, w Praze 1541 w 8. skrze Bartol. Netolického. Po druhé 1586.

f) Tento spis ukazuje, že biskupowé biskupa, a biskup kněží, a kněži od řádných biskupuw swěcení, těla a krwe boží poswěcowati mají, w Praze 1543 (1534?) we 4.

g) Křesťanské wíry upřímé o těle a krwi boží wyznání podlé spůsobu wší swaté boží církwe, z které žádnému křesťanu wen wycházeti nesluší.. W Praze 1546 we 4. 1½ archu. (Na druhé straně:) Důstojnému a ctihodnému kněži Janowi panu administratorowi arcibiskupstwí Pražského a děkanowi kostela sw. Apollinaře, správci poctiwého kněžstwa božího pod obojím posluhujícího.. kněz Pawel Bydžowský atd.

1229. Bratří obecné wšech křesťanůw naučení starodáwné wíry přikázaní, a modlitby s wyswětlením jich, w Litomyšli 1537 w 8.

1230. *Jiříka Maška* otázky theologické Luterowi do Wittemberka poslané. Z něm. přeložil **WÁCSLAW RAKOWNICKÝ** 1539 w 8. (Index).

1231. *Martina Lutera* o církwi swaté, a znamení její knížka, kterauž wydal o konciliích we Wittemberce 1539 w 8.

1232. *Dialog.* To jest dwau formanuo rozmlauwání, Peterky a Walaucha, přepotřebné: O učení a wíře, kněze **WÁCSLAWA** děkana na Horách Gutnách, (sic) nyní w nowě od jednoho učitele jednoty bratrské k potřebě wěrných wydaný (bez místa a r.) A—M. (1542) we 4.

1233. **JAN AUGUSTA** *a)* Zrcadlo kněžské, pro ty, kteříž jiné za odřezance církwe sw. býti lehce ukazují.

Z knihy M. Lutera proti knížeti Bruncwickému, což Antonín Kotwín z němčiny w latinu přeložiw dal wytisknauti. Augusta z něm. w češtinu přeložil a wydal pod tím jménem Zrcadlo atd. načež se sám w dialogu dwau formanů odwoláwá str. 3 1540? Proti tomu zrcadlu Wácslaw děkan Kutnohorský psal spis: Knížka proti zrcadlu kněžskému. [Wiz pře Augusty C. 11.]

b) Proti Habrowanským. W Litomyšli u Alexandra Plzenského 1540.

c) O záwazcích křesťanských zákona Kristowa. Spis ten psán byl l. 1537 k žádosti nějakému Řehořowi mydláři měštěnínu w Nowém městě na Morawě pod Pernšteinem. (*Ms.* hist. fratr.) Wytištěn wšak teprw 1540 u Alexandra na Hoře Oliwetské (w Litomyšli) *s. l.* také kázaní Augustowo o Jidášowých dětech, na řeč Actor. 1. „w těch dnech powstaw Petr“.. wytištěno bylo atd. Proti této knize (o záwazcích atd.) psal *Petr* farář Litoměřický w Zásadí (předměstí), jejž Balbin jmenuje Catholicus, a připsal ji Karlowi Dubanskému z Duban, pánu w Liběšicích a Raudnici 1541. Načež Jan Augusta opět wydal:

d) Ohlášení a ozwání proti knížce Petra w Zásadí u Litoměřic. W Litomyšli 1541 w 8. Nato opět wyšla: *Petra far.* welmi powolná, pokojná a upří-

mná odpowěd na dosti prudké, baufliwé a welmi zchytralé bratra Augusty Jana, staršího správce sboru Litomyšlského ozwání a ohlášení. a přitom list kněze Jakuba *Wolynského* děkana Litoměřického wšem wubec bratřím náboženstwí Boleslawského swědčící, w Praze 1542 we 4. Přípis Janu z Pernšteina. Proti knize o záwazcích psal též Wácslaw děkan na Horách Kutnách a kněz Bartoš [w. Sam. Mart. z Dráž. Obranu str. 151.]

e) Spis jménem celé jednoty (bratrské) k J. M. Cís. do Augspurku poslaný od Jana Augusty. U Alexandra Plzenského na Hoře Oliwetské (w Litomyšli) 1541 we 4.

f) Psaní třetí Jana Augusty sboru Litomyšlskému učiněné s wyswětlením epištoly s. Pawla k Galatum 1547. Rkp. we 4. u Bočka.

g) Jana Augusty a kněžstwa kališného pře od něho samého wěrně a práwě sepsaná, wšem wůbec k saudu podaná. (Ku konci): Datum onde i onde, a wytištěno léta páně 1543 we 4.

Na to Martin Klatowský, kališník a silný odpůrce Jana Augusty wydal: Rozsuzowání upřímné artikulů některých z pře Jana Augusty, kterauž pod jménem kněžstwa proti wšemu křesťanstwu, krom sekty Waldenské, wydal 1544, w Praze we 4. u Kubeše.

h) Spisek o pokušeních. U Alexandra na Hoře Oliwetské (w Litomyšli) 1543 w 8.

i) Registřík a řeči atd. Obsahuje učení českých bratří. Ta kniha od něho we wězení psána, a od jednoty s proměnau wydána.

k) Sepsal knížku, dáwaje příčiny, pročby bratří do kostelůw choditi neměli. [Šturm w Rozsauzení II. 41.]

l) Weypis artikulůw Janowi Augustowi 1560 podaných, chtěl-liby wězení prost býti, coby podniknauti a slíbiti měl, pak odpowěd J. Augusty. Tož replika; pak zpráwa J. M. knížecí s strany Jana Augusty wězně. Dále: Odpowěd na artikule jemu podané a zase: Odpowěd na nedostatky wyhledané w artikulích přiznání J. Augusty 1561.

m) Příčiny přiznání mého (Augusty) k straně pod obojí.

n) Swědectwí otcůw s. starých Čechůw o Antikristu.

o) Příčiny J. Augusty, proč při nynějších kněžích českých kolleje Pražské není. Rkp. XV stol. we 4. u Bočka.

1234. **BARTOŠ Z BÍLINY.** Spis, w kterémž učení a zachowání bratří weliké strany neb Boleslawských zřetedlně scestné . . býti dokazuje b. m. 1540 we 4.

1235. O wíře a dobrých skutcích z starého i nowého zákona krátce sebrané řeči. Z něm. *Kašpara Huberina* přeložené. W Starém městě Pr. skrze Jana Hada 1541 w 8.

1236. *Martina Lutera* o mši obzwláštní neb samotné, a o pomazání kněžském z něm. a latinského jazyka do českého s pilností přeložená atd. 1541 (bez místa ?)

1237. Proti alchoránu totiž zákonu tureckému a saraceenskému a falešnému jich náboženstwí. Od kněze **BARTOL. DWORSKÉHO**, w Praze Savérin mladší we 4. 1542.

1238. **JAKUBA WOLYNSKÉHO** list wšem wubec bratřím náboženstwí Boleslawského swědčící. w Praze 1542 we 4.

1239. Listowé a psaní kněze **WÁCSLAWA** pana děkana nyní na Horách Kutnách, a Kašpara Saukeníka měštěnína Litomyšlského, kterážto tehdáž (1532) se mezi nimi sběhla, když byl farářem w Litomyšli atd. tlačeno l. 1542 we 4. (bez místa) A—D. Nepochybně wydal Jan Augusta.

1240. List neb spisek starých bratří, dáwno udělaný, s předmluwau obšírnau wšak potřebnau, kterýž se nynie znowu příčin nynějších proti bratřím . . . wydáwá 1542 we 4. A—G. (ku konci): Alexander (t. j. Oliwetský w Litomyšli), wydawatel nepochybně Jan Augusta.

1241. *Erasma Roterodamského* Spis o ustanowení w církwi, přel. od **JIŘÍKA ANDĚLA** Kralohradeckého, w Praze 1542 we 4.

1242. Dwanácte artikulůw wíry křesťanské, kteréž slují symbolum dwanácte apoštolůw, gruntowně wyslowené, a z řeči německé w česko wyložené. Přitom troje symbolum s pěknými figurami, lidu obecnímu a hlúpému wydané 1542 (na konci): Jan Günther w 8. Překladatel jest **JAN STRANĚNSKÝ.** Připsána bratrům Janu a Zachariáši z Hradce (t. Jindřichowa). Pak w Prostějowě 1553 w 8., pak 1593.

1243. Bludy bratří Boleslawských. Rkp. od r. 1443 we 4. w Olom. bibl. (Boček).

1244. **BENEŠE BAWORINSKÉHO** z *Wlčího pole* kniha *o prawém náboženstwí* křesťanském atd. w Starém městě Prostějowě skrz Jana Oliwetského z Oliwetu 1543 we 4. wydána skrze Michalce Martina. A—H.

1245. O wečeři páně, kázaní, k žádosti Jana Lékaře w Mladé Boleslawi wydané od **MARTINA MICHÁLCE.**

Proti tomu wydal kněz Bartoš Bílinský: Psaní proti kázaní Mart. Michálce 1544. Načež opět onen wyslal: Odpowěd na psaní kněze Bartoše Bílinského, proti kázaní atd. 1544.

1246. Jiřika Štyrsy spis, 1544.

1247. *Jana Špangenbergera* Perla písma sw., zawírajíc w sobě hlawní artikule a články křesť. učení (dedic. 1544) tisk w r. 1545 w 8. od **JANA STRANĚNSKÉHO** přel.

1248. Troje symbolum aneb wyznání wíry Kristowy w církwi jednosworné užíwané. *Mart. Luter* doktor w Wittenberce 1534. Tištěno 1545 w 8. b. m. [w Prostějowě.]

1249. *Jana Špangenbergra* Loci communes Melanchtona Filipa. Otázky i katechysmus přel. od křížowníka Kašp. W Prostějowě nákl. Mart. Pražáka, u Jana Günthera 1545 w 8.

1250. Največší a najpřednější rozdílowe mezi čistým a neposkwrněným učením ewangelium swatého, a mezi tím modlářským . . . ským učením. Z něm. přeloženo (ku konci): Wytištěno a dokonáno l. p. 1546 we 4. listů 14.

1251. Katechysmus aneb naučení člowěka

křesť. k užitku netoliko mládeže ale i lidem dospělejšího wěku obšírněji sepsaný a znowu wytištěný 1546, w Praze u Jana Kantora w 8.

1252. Pokorné a ponížené napomínání k nejnepřemoženějšímu cís. Karlowi V, a stawům nynie w Špeyru sněm . . držícím, aby se o naprawenie církwe snažně a oprawdowě starali, wydané 1544. (Na konci): Skonáwá se šťastně pře p. n. J. K. wedená od učeného muže a dokt. J. *Kalwina* přeložením z lat. a nákladem Zik. Zígy měštěnína Pražsk. w Normberce skrze Krist. Gutknechta 1546 we 4. listů 87.

1253. *Katechismus Urbana Rhegia* atd. Z latiny přeložil **JIŘÍ ROŽĎALOWSKÝ**, w Praze 1547, u něho wydán w 8. min. A—X.

1254. Literae magistrorum Pragensium ad Ferdin. de punctis quibusdam religionis. 1549 Rkp. w bibl. weř. (česky).

1255. Rozmlauwání člowěka s rozumem, w Praze u Bartol. Netolického 1551 w 8.

1256. Katechismus neb nawedení křesťanské kratičce sepsané od doktora Henr. Scribonia, probošta Pražského (praepositi), w Prostějowě u Jana Günthera 1552 w 8.

1257. Psaní učiněné od bratří, kteréž někteří z omylu a záwisti Pikharty nazýwají, w němžto oznamují se příčiny, proč to býti nemůže, aby od náboženstwí swého pustiti, a k kněžím buď pod jednau, buď pod obojí přistaupiti měli. 1554 w 8. bez místa A—Ň.

1258. *Jana Bosáka z Chyše* (Chyšského): *a)* Enchiridion. To jest skrowné a krátce složené knížky, a ukázaní míst artikulůw obecných o swátostech a jiných wšech církwe sw. pořádcích, [w níž najde křesť. člowěk naučení, kterak má býti stálý u wíře křesť. při pořádcích církwe sw. obecní, a bludný kterak se má naprawiti a k církwi sw. obecní zase přistaupiti. Boček 2 exempláře bez titule.] Pod ded. stojí: Bratr Jan Bosák z Chyše, kazatel Plzenský 1554. Tišt. w Plzni 1554 w 8.w Praze u Jana Kosořského 1555 w 8. *b)* O moci boží a církwe jeho. W Praze r. 1555 w 8.

1259. Almanach duchowní ze star. i now. zákona 1555 w 8.

1260. Knížka o andělích, w nowě do české řeči přeložená 1556 w 8.

1261. Doktora *Jindřicha probošta* kost. Praž. katechismus aneb naučení člowěka křesťanského k užitku netoliko mládeži, ale i lidem dospělejšího wěku obšírněji sepsaný a znowu wytištěný 1556. (Ku konci): Wytištěno w Starém městě Pražském u Jana Kantora w 8.

1262. *J. Arndta anatomia* et laboratorium veri Christiani. To jest: Čtwery knihy o prawém křesťanstwí spasitedlného pokání. Z německého jazyka w český uwedený skrze **MICHALA LONGOLIA**, faráře w Bořeslawi, w Praze 1557 we 4. item 1617 we 4. u Dan. Karla z Karlsperka.

Po třetí s připojením páté knihy milosti boží wšem křesťanům atd. pod titulem: Jana Arnda patery knihy o prawém křesťanstwí spasitedlného pokání přel. M. Longolius 1715 w 8. W Prešp. 1783 we 4. (obstaráním Mich. Institorisa) Jan Arnt, generalsuperintendent Luneburského a Brunšwitského knížetstwí.)

1263. Jisté a prawé widění na nebi s spůsobem tím, když p. Kr. poslední den saudný držeti má, w Praze 1556 we 4. (u Miltnera).

1264. Psaní kněze . . . ke swým jednowěrcům pod obojí, w Praze. Rkp. XVI stol. při spisu Bechynkowě w Museum. Napomíná k stálému setrwání we wíře pod obojí, zastáwaje ji proti jednuškám a pikhartům, jízliwě a fanaticky. Wiz Rozbor 1842 str. 183.

1265. *a)* Příčiny některé nesrownání mého s bratřími, jenž Waldenští slowau, w smyslu. Z kterýchžto i o jejich obzwláštnosti poněkud porozumíno býti může. W dedikací podepsán: **WOJTĚCH Z PERNŠTEINA** l. p. 1557 4 archy. Malý 8. w Prostějowě u Kašp. Aorga.

b) Oswědčení a očištění se jednoty bratrské zákona Kristowa (kterauž mnozí z omylu Waldenskau, jiní z nenáwisti pikhartskau a někteří i Boleslawskau nazýwají) proti nářkuom nestřídmým a neduowodným knížky w nowě wydané od uroz. pána, pana Wojtěcha z Perštajna a na Plumlowě, a wytištěné w Prostějowě l. p. 1558 24 Červwna skrze Alexandra atd. impressora A—K.

1266. *Linharta Kulmana* instrukcí o hříších otcowských synů i cizích 1558 w 8. w Prostějowě u Kašp. Aorga.

1267. Odpowěd proti spisu kněze Wácslawa we 4. 1558.

1268. *Petra Canisia a)* Katechismus katolický poprwé wydán w Pražské kolleji Jesuitské lat., česk. a něm. jazykem 1559. (w. Schmiedl Hist. S. J. P. I. lib. II. num. 86).

Potom častěji 1572 w Praze s připisem arcibiskupu. Opět obrázky wypodobněný, w Augšpurce w 8. 1615. Item s wyswětlením ceremonií mše sw. a slawností přes celý rok. 1633 w 8. Opět od Wácsl. Čerwenky (1669?) českým jazykem u sw. Klem. 1671 w 12. Z latiny do něm. přeložený od Jakuba Destages, pak do češtiny od *Sim. Hliny*, w Praze u sw. Klimenta 1715 w 8. 1717 w 8. w Holomauci 1726 w 8. W Praze 1733 w 8. u Matauše Speyera arc. impressora str. 235 (w otázkách a odpow.)

b) Téhož malý katechysmus, nebo summa prawé křesť. kat. wíry, spolu s kalendářem w 12. 1584. Opět malý kat. obecnému lidu i mládeži welmi užitečný a nyní w otázky uwedený a wůbec wydaný w Praze u p. Ant. Beneka 1708 w 12. Též w Praze u Mat. A. Högra 1736 w 12. str. 32 w Znojmě 1741

w 12. tamž u J. Preisa 1748 w 12. 1759 (dwa archy.)

1269. *Jana Brencia a)* Slowa z kšaftu jeho, s odpowědí na to od služebníku církwe Tygurské. (Hádka o wečeři páně). *b)* Aretia problematum (o wstaupení Páně). *c)* Nemojewského diatribe s kněžími Jesuity Poznanskými (přel. z polského). *d)* Obecní a hlawní artikulowé učení křesť. w jednotě bratrské 1564. *e)* Historická zpráwa z božího slowa o wečeři páně 1591, od Isaiáše Konečného we 4. Rkp. w Mus. 576.

1270. **TOMÁŠE BAWOROWSKÉHO** *zrcadlo* onoho wěčného a blahoslaweného žiwota, w kterémž se wedlé jisté zpráwy písma swatého spatřiti a widěti muože, jakým žiwotem, a w kterých místech swatí po smrti zůstáwají. Anno Domini 1561. Wytištěno w Starém m. Pražském u Jiříka Melantricha z Aventinu we 4. Pak w Praze 1822, wel. 8. skrze Jos. Ditricha u Fetterl.

1271. Jana Riwia Arthendorfienského knížka o titulích kříže 1561 (Index).

1272. Naučení a wyhlášení o přijímání pod obojí spůsobau a podáwání dítkám, wyhlášené na sessí, t. j. zasednutí pátém sw. obecného concilium Tridentského za nejw. biskupa otce sw. Pia IV 26 Čerwence 1562, w Praze u Jiř. Melantricha z Aventinu we 4. též 1564 we 4. listů 8, 1568 we 4. (u Miltnera na Smečně).

1273. Katechismus wíry, učení a wyznání swatých starých učiteluow a mučedlníkuow od času apoštolůw, nepochybně až do čtyř set let časůw nynějších... 1562. (Ku konci): Wytištěno w Holomauci u Jana Günthera w 8. Z cizích jazykuw wyložil **TOM. REŠEL**, wydal Jan Straněnský, měšťan Počátecký.

1274. Rozmlauwání boha s Ewau, z epištoly Filipa Melanchtona wypsané, od **PAW. LUCINA** přeložené w Praze 1562 w 8. (Index).

1275. Smysl a úmysl Kristůw jeho wlastní swatosti wečeře jeho w 8. Rkp. listů 93 we Wid. bibl.

1276. **BLAHOSLAW JAN.** O půwodu církwe atd. [Wětší i menší spis častěji se uwádí w Jafetowě hist. brat. Titul menšího. Summa kratičce atd. tam str. 84.]

1277. Hádání bratra **MIKULÁŠE** prawého Čecha s knězem Římským o krwi p. n. J. Kr. že rozdáwána býti má lidu obecnému i newinným dítkám. Rkp. XVI stol. w 8. (Boček).

1278. Katechismus menší bratří 1564 w 16. [1563 u Bočka].

1279. **PAWLA LUCINA HELIKONIADA** *a)* Kniha o rozdílu a powinnosti starého i nowého zákona w 8. (Index). *b)* O z mrtwých wstání Krista i našem: O žiwotu swatých a zatracení bezbožných, s některými písněmi, w Praze w 8.

1280. Obau dwau Antikristůw Constantinopolitanského a Římského jednohlasné a jednostejné, učení wíra atd. w Normberce skrze Wold. Neybera 1565 we 4. listů 47.

1281. O osprawedlnění hříšníka, jak a kudy ten hříchůw swých zbeywá a k milosti boží přichází, knížka z něm. přel. w Prostějowě 1565 w 8. u Wácsl. Kompositora 1567 w 8. (Boček).

1282. **NOŽIČKA BLAŽEJ** z Wolína *a)* Proti bludům některým před tisíci léty odsauzeným [w 4 částkách. Dedic. Maximilianowi II napřed w latině wydaná], w kteréž tyto čtyry wěci slowem božím a písmem sw. se prowozují: *α)* že netoliko z wíry ale také z dobrých skutkůw sprawedliwí učiněni býwáme *β)* že p. Kristus pod spůsobem chleba a wína swé wlastní tělo a krew nám wydati ráčil. *γ)* že obět těla a krwe p. od samého Kr. jest ustanowena. *δ)* že služebnosti . . . z moci slowa božího jsau nařízeny. W Praze u Jana Kantora we 4. 1566 listů 40. *b)* Rozmlauwání mezi otcem a synem tamže t. r. *c)* Wyznání o poctiwosti wzýwání přímluw swatých a o modlitbě za mrtwé, w Praze 1568 we 4. [Exempl. u p. Miltnera na Smečně.]

1283. Rkp. od r. 1567 we 4. u Wácsl. Grollmusa, w němž obsaženy:

a) Šestero napomenutí jednoho každého křesťana k wečeři páně, kteráž důtkliwá a welmi kausawá jsau, po kterýchž následují kázaní až do neděle čtyrmecítmé po sw. Trojici. K záwěrku: Tato knížka jest přepsána skrze *Wácsl. Zimu*. . w sobotu w ochtab sw. Matěje . . l. tisícého pětistého šedesátého šestého.

b) Confessí. Wydání počtu z wíry kristianských služebníkůw, že ne Habrowanští, ne Cwinglianowé, ale Kristianowé jsau, a že ničemuž jinému neučí, než což skrze písma sw. wydáno jest. . . Nato následuje XII článků wíry, wečeře páně s obšírnými wýklady.

c) Katechismus Wernerůw nowý prawý . . na XII článků wíry atd. Též rkp. na Smečně u Miltnera we 4.

d) List kněze *Petra z Zawřeští* odwolání bludůw, kteréž držel o swátosti těla a krwe Kr. . . . r. 1577, též rkp. u Miltnera t. r. we 4.

e) Kázaní na den památky božího těla.. od B. O. *(Beneše Optata)* 1577.

f) Kázaní od kněze *Benedikta Optata* z Telče na 1 list sw. Pawla 11 kap. ke Korintům učiněné 1577,

g) Dlauhé sepsání z písem sw. o Antikristu 1578 (necelé).

h) List bratra *Matěje Paustewníka* poslaný

knězi mistru Hawlowi Caherowi, administratoru dolejší konsistoře Pražské, pro kteréž i hned wsazen byl do wězení 1525.

1284. Základ wíry katolické s příčinami ... proč člowěk ne nějaké sekty, ale Římsk. církwe se přidržeti má. Datum w Ingolštatě 1568 we 4.

1285. Prawé a jisté wyswětlení z písem swatých. O dwojím přirození, powěnosti (?) a poznání Kr. pána a spasitele našeho. W Prostějowě od Wácsl. Kompositora 1567 w 8. O dwoj. přir. Kr. p. wedlé těla a ducha tamž 1572 w 8.

1286. Rkp. weř. bibl. XVII. G. 23. *a) Traktat křesť.* z písem sw. wybraný a ku poctiwosti urozenému pánu Lipoltowi Častolarowi Dlúhoweskému z Dlauhé wsi a na Kotauni z jiných psaných knih wypsaný. In fine: Dokonány jsau l. p. 1573 we středu po slawném hodu... z mrtwých wstání. Rkp. weř. bibl. XVII. G. 23. pap. we 4. Obsah: o zpowědi, rozhřešení, důstojenstwí kněžském, o přímluwě Krista a swatých, o knězích křesťanských, o křtu atd.

b) Traktat o těle božím Fridricha biskupa Wídeňského.

Obojí traktat jest polemický; prwní proti straně pod obojí, jedná o zpowědi, rozhřešení, moci a důstojenstwí kněžském atd. druhý proti Luteranům ... o těle božím. [Autor: *Nausea Blancicampianus* t. Ekel von Bleichfeld und Weissenfeld, kazatel dworský † 1550].

1287. Spis bratří Táborských w Praze 1574. (Dobrow. Reise 139.)

1288. **TOMÁŠE SOBĚSLAWSKÉHO ŘEŠÁTKA** *a)* O dni saudném. *b)* Summa učení křesťanského. *c)* Řebřík Jakoba.

1289. **WÁCSL. HERMANECIA** Štítek wíry proti bludům nynějších časůw, w Praze 1570; u Jiř. Nigrina 1584 w 8.; u Pawla Sessia 1628 w 12. str. 285. Pak w Praze w staré kolleji 1638 w 12. A—M. Předmluwu podepsal K. P. S. S. G. (z něm.)

1290. Knížka o jednotě wíry, složená od **PETRA ILLICINA**, doktora obojího práwa, kanowníka Olomauckého 1574, w Olomauci.

1291. Kněze **BENEDIKTA OPTÁTA** z Telče.

a) Otázky z 6té kapitoly sw. Jana, jaký rozdíl totiž jest mezi chlebem w Kafarnaum Židům oznámeným a mezi chlebem při poslední wečeři.

b) Otázky o wečeři Páně.

c) O poručenstwí Pána a spasitele našeho Jesu Kr., kteréž jest učinil při poslední wečeři Ms. 1577 we 4. kázaní na den památky těla božího u Miltnera na Smečně.

1292. Předmluwa s prwním artikulem o náboženstwí a swátosti wečeře Páně od J. M. C. Maxim. stwrzeným (1575.) Rkp. w 8. Boček.

1293. Jeho Mil. Ř. Císaři jakožto králi českému ponížené ohlášení a přiznání u s. staré a obecné wíře, pod obojí spůsobau přijímajících (okolo 1575). Rkp. w 8. (Boček.) Wyznání wíry křesťanské pod obojí Max. na hradě Pražském na sněmu obecném podané l. p. 1575. Exscriptum Pragae in collegio Laudae seu apostolorum 13 Octob. 1576. Rkp. w 8. (Boček).

1294. J. C. Milosti na předložení wyznání wíry p. p. stawůw w něm podepsaných ponížená odpowěd s radostným ohlášením administratora a farářůw arcibisk. Pražského pod obojí (cum notis marginalibus) patrně od r. 1575. Rkp. we 4. (Boček).

1295. P. *Jindřicha z Waldšteina* S. Br. F. K. na Karmeli 1576. Rozmluwek (sic) Ms. we 4. [apud Rybai quondam].

1296. Patrní důwodowé z starých sněmůw a z učení předkůw našich pod obojí w králowstwí českém ze slowa božího sebraní, kteřížto zřetedlně ukazují, že předkowé naši o těch artikulích wíry křesť. tak jsau učili, smeyšleli a wěřili, jakž wyznání w sobě obsahuje. Joh. Civilius propria manu scripsit a. 1576. Rkp. w 8. (Boček).

1297. **PETRA CODICILLA** o artikulích wíry w 12. (Index).

1298. *a)* Malá biblí, to jest wyučowání mládeže i lidí sprostných pobožnosti křesť. w němžto se obsahuje kratičce summa wšeho křesť. náboženstwí atd. od **PAW. KYRMEZERSKÉHO** 1576 w 8. 1579 w Holomauci skrze Šeb. Oliwetského, též 1604 w 8. w Praze u Dan. Sedlčanského. *b)* Téhož otázky 1578 (lat. a česky) w. Rozbor II. str. 17. *c)* Kyrmezerus, děkan w Uher. Brodě wydal knihu proti bratřím 1580. [Šturm Srown. 167, 229.]

1299. Psaní ku p. Wácslawu Čejkowi od **MARTINA WOLNICKÉHO**, administratora pod obojí, 1576 we 4.

1300. Krátké sepsání písem sw. o Antikristu a jak se po čem poznáwá Antikrist 1578 we 4. Ms. u Miltnera w Smečně.

1301. Swerinenský (Simon Pawlůw) spisowé aneb traktatowé některých artikulůw učení církwe boží, wydaní od atd. l. 1579 fol. cod. chart. Rkp. weř. bibl. XVII. D. 13.

1302. *Pawla Rostochy* Sewerinenského spisowé aneb traktatowé některých artikulůw učení církwe boží, na česko přelož. od **MIK. ČECHA PRAŽSKÉHO** 1579. Rkp. weř. bibl. XVII. D. 13.

1303. Katechysmus, to jest kratičké obsažení a wýklad předních článků wíry a nábo-

ženstwí křest. *D. M. Lutera* w Bardiowě u Daw. Gutgesella 1581.

1304. Katechismus starších a kněži jednoty bratrské 1581, 1604 w 12. Též bez r. místa w 12.

1305. *Laeta Jana a)* Otázky křesťanské pro mládež a sprostý lid 1582 w 8. *b)* Naučení o pokání. (Index).

1306. *Salviana* o prozřetedlnosti božské. W Praze w 8. 1582.

1307. *Srownání wíry* a učení *bratří* starších, kteří sebe sami zákona Kristowa, a jiní je Waldenskými a Boleslawskými, jiní pak Pikharty jmenují, w němž se o jejich oddělení, nestálosti a wrtkawosti, o některých bludných artikulích wypisuje. K lepšímu wyrozumění w způsob rozmlauwání pro sprostný lid sepsané a wůbec wydané skrze D. **WÁCLAWA ŠTURMA** z Teyna Horšowského. W Holomauci (dle Bočka w Litomyšli Andreas Graudenc) 1582, 428 stran, čeština prostá a čistá. K té knize náleží Index a poznamenání wšech knih a spisůw, kteří w srownání wíry atd. se přiwozují, stránek 200.

1308. *Ant. Possewina a)* křesťanské odpowědi na otázky pobožného muže w půlnočních krajinách obýwajícího. W Praze u Nigrina 1584 w 8. Přeložil **BALT. HOSTAUNSKÝ**. *b)* Téhož Possewina znamení církwe katolické. Z lat. přel. týž Hostaunský.

1309. Kratičké ohlášení jednoty bratrské na důtkliwá psaní, proti nim w těchto časech wydaná 1584. Na to wyšlo:

1310. Krátké ozwání doktora **WÁCSLAWA ŠTURMA** proti kratičkému ohlášení jednoty Waldenské neb Boleslawské. W Praze 1584 we 4. u Jiříka Dačického w Starém m. Pražském str. 198.

1311. O dobrých a zlých andělích od J. **ŠTELCARA ŽELETAWSKÉHO** 1584.

1312. *Wincence Lirynenského* o poznání církwe swaté. Knížka welmi pěkná z latinského přeložená. W Litomyšli 1584 w 8. Po druhé w Praze u Schönfelda 1784 w 8. od slowa k slowu wytištěná, 10 archů str. 156. Přeložil ji **BALTHASAR HOSTAUNSKÝ**.

Spisowatel její kněz, Francauz, na Lirynenském ostrowě za císařowání Theodosia a Valentiniana, složil ji k wywracowání powstalých tenkrát nowých kacířských bludu, nazwaw ji Peregrinus proti kacéřum. Překladatel týmž aumyslem proti kacéřum swého wěku ji na swětlo wydal s připisem Stanislawu Pawlowskému biskupu Olomauckému. Čeština dobrá až na některé zwláštnosti n. p. dostanauc se ten spis w ruce některých atd.

1313. **ONDŘEJE PÍSECKÉHO**: Otázky okolo r. 1584.

1314. *Napomenutí* učiněné wšechněm wěrným, we wšech stawích a po wšech sbořích w jednotě, k naprawení se skutečnému každého z nich, w prawdě křesťanstwí i powolání jeho, w nynějších náramných pokušeních a nebezpečenstwích 1584 w 8. str. 159. — Pak 1589 a 1591 w 8. (Kralic).

1315. *Sepsání dáwní* učiněné we jménu páně *od bratří* starších, w němžto se pokládá o mnohém a rozličném pokušení, totižto božském, ďábelském a lidském, mal. 8. str. 248 bez r. a m. (okolo 1584). (Exempl. u p. Bočka necelý).

1316. Krátký spis o jednotě bratří Waldenských, jestliže z boha jest, sebraný z knihy wysoce učeného muže doktora **W. ŠTURMA** z Teyna Dobrohostowa, doktora písem sw. od Jiříka Dačického, w Starém městě Pražském 1585 str. 49 we 4. (Jest to wýtah ze Srownání wíry Wácsl. Šturma.)

1317. *Kašpara Kwerthalia Labyrinthus Lutheri.* Šest a třidcet míst, w nichž jediné Martin Luther w jednom toliko artikuli o přijímání swátosti oltářní pod jednau a pod obojí způsobau sobě odporný jest, wedlé nich někteří ortelowé a wýpowědi, které Luther sám proti sobě wynesl. S doložením božské wýpowědi z písma sw. proti nestálosti téhož Luthera z něm. přel. od B. F. P. (Bart. Flaxia Plzenského). W Litomyšli u A. G. 1585 w 8.

1318. *Katolické Glozy* a wyswětlení na list a psaní predikantůw Lutheranských, sekty ubiquitařské a professorů Thubinských, kteréž k řeckému patriarchowi do Constantinopole poslali... K tomu od str. 42 zpráwa jistá a prawdiwá z Constantinopole od Jeremiáše nynějšího patriarchy, coby on i wšecky církwe wýchodní smeyšleli o artikulích konfessí Augšpurské. Z něm. přeložený, w Litomyšli u A. G. 1585 we 4. str. 69. Připsáno magistrátu Plzenskému od Bartol. Flaxiusa děkana Litomyšlského.

1319. (Sine titulo) Katechismus latinsko-slowenský od Jana Pruna, přidány modlitby a písně některé.

1320. **WÁCSL. MARTINIDESA** Turnowského, far. w Hradišti nad Jizerau spis krátký o stawu manželském 1586.

1321. *Claud. Viexmontii* o pokání naučení krátká přel. na radu arcib. Berky a jemu připsaná od **BARTOL. FLAXIA** w Praze u Jiř. Nigrina 1586 w 8.

1322. *a) Rozsauzení* a bedliwé uwážení welikého *Kancionalu* od bratří Waldenských jinak Boleslawských sepsaného a léta 1576 wytisknutého od **WÁCSL. ŠTURMA**. W Praze u Bur. Waldy a P. Jičinského 1587 we 4. Nato wyšla:

b) Obrana mírná a slušná kancionalu bratrského, kterýž Šturem neprawě zhaněl. W Litomyšli 1588 we 4. Načež opět:

c) Odpowěd slušná a důwodná na welmi

hanliwau a rauhawau obranu kancionalu bratrského, w Litomyšli A. G. [1589 dle Bočka] 1590 we 4.

1323. *a) Důwodů šest* pěkných a krátkých ale wšak podstatných, kterýmž se důwodně prokazuje, že jednota bratří Boleslawských z boha není, a že žádný w ní spasen býti nemůže, od dokt. **W. ŠTURMA** we 4. 2 listy bez r. (1587), w Praze u J. Jakuba Dačického (weř. bibl. F. 28). W Litomyšli u Andresa Graudence 1591 we 4.

Připojeny jsau prwnímu wydání listy dwa od Uberina a Šturma k impressoru Dačickému. Na čež:

b) Odpowěd na šest důwodů podwodných jakéhosi doktora Wácslawa Šturma, sepsaná od **SYLVIA UBERÍNA** 1587 we 4. W Praze u Jiř. Jakubea Dačického A—G. (weř. bibl. Rkp. we 4. u p. Bočka, kdež autor Huberin slowe, s datum w Lowčicích nad Morawau.)

c) Apologia t. j. obrana proti nedůwodné a nestřídmé odpowědi Sylvia Uberína na místě bratří Boleslawských, kterau dáwá na šest podstatných důwodů doktora *Wácsl. Šturma*, w Praze 1587 we 4. u Jiříka Nigrina A—Rij.

d) Spis proti churawé a hubené apologii neb obraně D. Šturma Wácsl. jíž wšecky z jednoty bratrské odsuzowati nepřestáwá od S. U. we 4. (Index).

1324. Ozwání starých Čechůw a Morawcůw před léty 80, kteréž učinili proti těm, kteříž o nich mluwili, že jsau odřezanci církwe swaté atd. od Wácsl. Benešowského 1588.

1325. O dni saudném wyhledání a sepsání toto z mnohých písem sw. zákona božího l. božího wydaná 1570. Wytištěno w Praze u Daniele Sedlčanského 1588 w 8. A—H.

1326. *Jiříka Šerera: a) Chodcowský plášť* Pikhartského, Lutherianského a jiných nowotných sektářůw učení. Z něm. přeložený 1585 (Boček) 1588 bez roku a tisk. we 4. listů 8.

b) Zpráwa jistá o Antikristu, kdy a odkud přijíti má, přeložená skrze kněze **BART. FLAXIA**, archidiakona Plzenského. W Litomyšli 1589 w 8. Připsána p. Jiřímu mladšímu z Lobkowic, praesidentu appellací.

1327. **WÁCSL. SLOWACIA** far. w Střenicích, o wěčném manželstwí Krista a církwe, w Praze 1589 w 12.

1328. Rozmlauwání duchowní o stůl wečeře páně: slušíli nemluwňátkům a dítkám nerozumným swátostí oltářní posluhowati od kn. **PETRA JOHANIDESA KOŠETICKÉHO**, far. w Náměti, na Horách Kutnách u Jiř. Dačického 1589.

1329. Kaule Dawidowa, kterauž podáwá draku Pikhartskému, jinak Waldenskému, w Litomyšli 1589 we 4. listů 6. Podepsán Wytolid Poskok. (proti bratřím) (weř. bibl.)

1330. Knížka o prawé a falešné církwi od **JANA ŠTELCARA** Želetawského 1589.

1331. Katechismus welmi pěkně wyswětlené důwody písem sw. a mnohými příklady.. ozdobené od **DAN. STODOLIA** z Požowa 1589 w 8. na Horách Kutnách podepsána předmluwa.

1332. **WALENTINA POLONA PELČICKÉHO** Pomni na mne. Knížka obsahující w sobě kratičké spasitedlné naučení a sebrání o duchowním podstatném wyswětlení křesťanského učení a prawé pobožnosti 1589 w Star. m. Pražském u Buriana Waldy w 8. též 1600.

1333. M. **WÁCSLAWA BROSIUSA** wýstraha wšem wěrným Čechům i jiným prawého náboženstwí milowníkům, aby mohli znáti, jaký jest rozdíl mezi učením mistra Jana Husi a učením bratří Boleslawských, w artikuli o wečeři páně wzata z příčiny pátého bludu, z kteréhož dotčené bratry doktor Wácsl. Šturm w swé knize proti jejich kancionalu w 33 kapitole winí. W Litomyšli 1584, 1589 we 4. 10 listů.

1334. **MIK. KRUPĚHORSKÉHO** *a)* O jménu božím 1590 w 8. *b)* O pokání. *c)* Kterak se člowěk má k smrti strojiti. *d)* O welebné swátosti wečeře p. coby byla, a co w ní rozdáwáno a přijímáno býwá. Rozmlauwání Philologa a Timothea 1592 w 8. (Spisowatel jest Mik. Selnekr; jest tedy přeložení).

1335. *De expresso Dei verbo.* O zřetedlném slowu božím: Knížka těchto časůw welmi užitečná, nyní w nowě z latinského jazyka na český přeložená. Wytištěna l. p. 1590 w 8. W Litomyšli Andreas Graudenc str. 248. Spisowatel jest *Stanislaw Hosius*, kardinal Waršawský, překladatel D. **BALTHAZAR HOSTAUNSKÝ**. Připsaná Adamowi z Hradce. Čeština dobrá. Spis polemický proti protestantům.

1336. *a) O pokloně jména Jesus* máli konána býti? kdež se klade odpor na spis nějaký tu poklonu lehčící mezi lidmi od **WÁCSLAWA SLOWACIUSA** (Turnowského, faráře Rožďalowského) 1590 w 8. Item s. a. u Jana Jičinského w Praze listů 73.

b) Téhož: Deset artikulů sebraných ze slow nařízení wečeře Páně, o přítomnosti a užíwání těla a krwe Kr. p. při jeho s. wečeři. [Podepsáno u dedic. Datum w městis Strýnicích (?) 1590. Jest to i epištola k spisowateli od Albrechta Zdenka Kaplíře z Sulewic na Brodcích a Welikých Horkách w 8. (Boček).

1337. **ISAIÁŠE KONEČNÉHO** historická zpráwa z božího slowa o wečeři Páně 1591. Rkp. mus. 576.

1338. *Jiř. Šerera* rozmlauwání křesťanské *o ceremoniích* a řádích poswátných křtu sw. mezi farářem a babau Lutherianskau, která dítky

ke křtu nosíwáwá, w Litomyšli 1591 we 4. str. 98.

Napomíná, aby děti kněžím nekatolickým křtíti nedáwali.

1339. *a) Štít wíry* prawé katolické a křesťanské, otázky na wšecky přední a hlawní artikule učení křesť. s dostatečnými odpowědmi od Dan. Adama z **WELESLAWÍNA**, w Praze 1591 we 4. (z lat. přel.) str. 487 mimo připis a předml. A—H. (wýb. čeština).

b) O řízení a opatrowání božském. Z lat. přel. W Praze u M. Ad. D. z Weleslawina 1592 w 8.

1340. Jana Želetawského **ŠTELCARA** *a)* Kniha nowá o puwodu kněžstwí Krista pána, patriarchů, prorokuw a apoštoluw a že dítky jak za patriarchuw duchowně wírau, tak nyní w křtu sw. přijímali tělo a krew Kr. p. W Praze w 8. 1592. (Předmluwa této wzácné knihy důležitá pro literaturu českau. Pelc.)

b) Odpowěd na psaní a dwoje kázaní bratří Pecinowských, darowaná léta nowého 1593.

c) Psal dwě apologie wýborné.

d) Knížka proti ošemetné poctě a pokryté swatých, od kněze Mart. faráře u sw. Jindřicha w Praze, sepsaná i kázaná okolo léta MDXVII a nyní obnowená a na swětlo wydaná atd. l. p. 1593, k níž jsau staré písně přidané. (Bez místa) w 8. 95 str.

1341. Jistá a patrná církwe sw. znamení, po kterýchžby člowěk, w těchto nynějších u wíře roztržitostech, prawého náboženstwí, prawé wíry, a tak i prawého základu spasení swé duše se doptati a dojíti, aneb w již došlém posilniti a utwrditi se mohl. Skrz K. **PETRA LITOMĚŘICKÉHO** z P. W Litomyšli 1593 w 8. str. 349. Připsána Woldřichowi Felix. z Lobkowic.

Proti wšem protestantům atd. Čeština dosti dobrá. Opět w Praze 1725 w 8. u Wolfg. Wickharta str. 372.

1342. **JAKUBA SOFIANA WALKENBERGERA** kořen Jesse rozkwětlého spasení lidského w ráji duchowním, z něhož owoce církew sw. při památce adwentu páně přijímá. W Praze u Dan. Sedlčanského 1594 (Index).

1343. *Kašpara Franka* základ wíry katolické, w němž 63 příčin se obsahuje, pro něž wšickni křesťané při Římské církwi setrwati powinni jsau. Z něm. přeložil **BARTOLOMĚJ FLAXIUS** a připsal P. Petrowi Wokowi Švihowskému raddě a komorníku král. 1594. Knihu tu wydal děkan Přeštický Konrád Plzenský w Praze w kolleji weliké 1636 we 4.

1344. Papežský wětrník, od *Ertichia Miona* 1594. (W Žitawě jest exemplář při gym.)

1345. **BALTHASARA HOSTAUNSKÉHO** *a)* Wýklad prawého křesťanského apoštolského katolického pod obojí spůsobau těla a krwe Krista p. přijímání. W Praze u dědiců Kašpara Kargezia.

b) Kniha o wyučowání křesťanském.

1346. Skladu welikého zboží maudrosti nebeské, to jest zpráwy a wyswětlení artikulů celého učení a náboženstwí, křesť. kniha prwní o známosti boha stwořitele, druhá kniha o známosti boha wykupitele (Institutiones theologicae Joan. *Calvini*) skrze kněze Jiříka W. (t. j. Wetera, nempe **STREYCE**, ut in titulo II partis expositum est). Wydaný od Jana Opsimatesa s. l. fol.

[Rkp. wlastnoruční Streycůw u p. Bočka. Jest ozdobně psán a dokončen w Židlichowicích dne 10 Října anni ultimae patientiae Dei 1595 fol.]

1347. Obecní křesťanské krátké a summowní naučení jestiť toto: Deset božích přikázaní, dwanácte článkůw wíry a modlitba p. Kristem wydaná w 16. 143 listy (nepochybně w Prostějowě XVI wěk. Boček).

1348. **BARTOL. FLAXIA** Krátké naučení o pokání. W Praze u Jiříka Nigrina 1596 w 8.

1349. Adwent a štědrý den wšemohaucího.. o čemž rozmlauwají dwě osoby, kazatel.. a wěrný křesť. od **JAKUBA SOFIANA WALKENBERGERA** 1596 w 8. w Praze u Buriana Waldy 23 listů.

1350. Knížka o zřetedlném slowu božím těchto časůw welmi užitečná 1596 w 8. w Litomyšli u And. Graudence.

1351. Rkp. w bibl. Herrenhutské, obsahující: *a)* Historická zpráwa a naučení z slowa božího atd. Nyní w nowě z něm. na česko přeložena.

b) Příčiny jednoho pána mladého... proč jest od wíry ewang. kteráž pod obojí slowe, odstaupil atd. Jest při tom i odpowěd na oboje příčiny sepsaná od *Nikodema Philadelfa* léta 1597.

c) Kratičké a důwodné dokázání prawého učení katolického proti kacířům, wydané od *Jana Bilsteina*, wytišt. w Bazilei l. 1589, nyní pak z lat. jaz. w český přel. l. 1593. Též rkp. Mus. 983.

d) Toto sepsání, kteréž učinil *Mathias Flaccius* Illiricus Wlach w Magdeburce l. 1550, jest wyloženo z něm. exempláře do česk.

e) Tragedia nowá kupec (?) aneb saud řečená atd. skrze *Tomáše Naogeorga* Straubinského složená i wydaná a nyní w nowě z lat. do češtiny přel. a w češtině pooprawená 1597 cf. 183.

1352. **JINDŘICHA KLEBELSATEL** z Milhausu *a)* knížka obsahující w sobě utěšené naučení o prawé poctě a o prawém wzýwání pána boha, s katechysmusem s modlitbami i písněmi 1597, 1598, 1698 w 8.

b) Otázky o modlibě a o wíře (Index).

1353. Zpráwa o wečeři páně, od Wácslawa Hussonia Pacowského. W Praze 1598.

1354. **WÁCSLAWA SLOWACIUSA** *a)* o dwojím přirození osoby Krista. W Praze 1598.

b) Rozjímání auřadu o osobě a skutcích syna božího 1598 w 8.

1355. **SIXTA PALMY** *a)* o přijímání těla a krwe páně. W Praze u Wácsl. Stříbrského 1598 w 8.

b) Swědectwí starých sw. otcůw o přijímání pod obojím, od Sixta Palmy Modličanského. W Praze 1598.

1356. **WÁC. BROSIUSA** *a)* o přijímání swátosti těla a krwe Páně, rozmlauwání mezi dwěma osobami, prosté, krátké, důwěrné, a pokojné. Osoby rozmlauwající Pawel a Jan 1598 (bez místa a tiskaře).

b) Ohlášení se proti Pikhartskému netopýři 1599 we 4. W Litomyšli u Andr. Graudence.

1357. Hádání prostého muže Mikuláše s kněžmi 1600 (Index.)

1358. **JOAN. PISTORII** *Enchiridion*, neboližto wručka o požíwání welebné swátosti oltářní pod jednau neb obojí spůsobau, sebraná z prwní částky theologií wysoce učeného Dra. Jana Pistoriusa a z němčiny k náprawě všech hlaupých Pikhartů na česko přeložená. S přídawkem: kde aneb která jest církew Kristowa zde na zemi, w Olomauci u Jiř. Handle 1600 w 12.

Téhož Pistoria Plzenského rkp. wlastnoruční chowá se w bibl. Raudnické, obsahující *a)* Spusob žiwota pobožného w Plzni 1598. *b)* Laučení, když se z Plzně do Karlšteina odbíral. *c)* Cwičení duchowní o přítomnosti boží, u Karlšteina 1608.

1359. Summa Katechismusu. Přidáni jsau mrawowé, jak dítky hned z mládí mrawy a obyčeje dobré... wyučowati se mají. Item modlitby a písničky 1600 u děd. Dan. Ad. z Weleslawína w 12.

1360. **MATĚJE POLIČANSKÉHO** *a*) Rozmlauwání hosta s paustewníkem 1600. K tomu wztahuje se: *b*) Obrana prawdy hospodinowy a poražení křiwdiwé knížky „Hádání aneb historia o jednom paustewníku a knězi, kterak se o 7 artikulů wíry křesť. hádali, složené od Mat. Poličanského, plačtiwého bratra“ učiněná od kněze Samuele Wirgii 1602. Pod předmluwau: „dt. z Hostína w domu farním.“ Rkp. we 4. (Boček).

1361. **DAN. SOLNICKÉHO** *compendium*, to jest kratičké wšak těchto časůw užitečné obsažení některých přednějších artikulůw prawé wíry a náboženstwí Římského kat. a samospasitedlného. W Praze u Pawla Sessia 1600 w 8. 1625 w 8. 1630 w 8. (weř. bibl. XVII. F. 196,) též 1652 w impr. akadem.

1362. Antikristůw saud od **ZDĚNEČKA OTTY Z LOSU** 1601 fol.

1363. *Jeremiáše Parlagia* počátek učení 1601.

1364. *Edmunda Kampiana* spis krátký, wznešeným doktorům Mist. učení Oxonienského a Kantabrig. podaný (z lat.) W Praze 1601 w 12. A—G. 3.

1365. *a*) *Církew sw. obecná* w swé wzácnosti krátce sepsaná a ukázaná jistým swědomím písma sw. skrze Bartol. **PAPROCKÉHO** we 4. 1601, w Praze u dědice J. Šumana. Přípis p. Zbihněwowi Berkowi z Dubé. 4 listy, pak A—Kiij. (Jsau sebrané myšlénky o církwi sw. ze sw. otců, s rozmlauwáním o též církwi mezi kacířem a katolíkem.

b) Téhož půst tělesný, jak nám jest potřebný k nabytí.. žiwota wěčného, z now. i starého zákona i písem doktorůw sw. poznamenaný 1601 we 4. tamže A—G. Přípis důležitý pro wyčtení p. p. z Šternberku, u děd. J. Šumana.

c) O poslední a nejswětější wečeři Páně (Boček) 1606?

1366. *Edmunda Kampiana* wšech Pikartských, Lutherianských i jináč zrotilých prewitkantů Hostides. W Olomauci 1602 w 12. (bez tisk.)

1367. Rozmlauwání mistra s učedlníkem o posledním saudu. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 38. we 4. num. 4. listů 10.

1368. *Ondř. Jurgiewického*, kanowníka Wilenského pátého, ewangelium wywoláwači nejstarší a nejwznešenější Někdos a Žádný, kteří se w poběhlé, skryté, neznámé a neswědomé protest. církwi až do Martinka Cwinglia a Kalwína pokrýwali, 1602 w 8. (bez m.)

1369. *Arnošta Ferd. Hessa speculum Judaeorum.* Zrcadlo židowské, w kterém se... ti bezbožní ruhači a potupníci slowa božího Židé spatřiti a najíti mohau, že J. Kr. syn boží a p. Marie jest prawý potlačitel hada starého atd. W Praze 1604 w 8. w impr. Šumanské.

1370. Zlatý spasení lidského řetěz. Na konci stojí: Finitus feliciter 10 Martii hora 20 a Matthaeo Theodoro Krotočinsky. Rkp. w 16. w Herrenhutě.

1371. List poselací k tureckému císaři, aneb traktat, w kterém se wíra naše křesť. proti Turku obsahuje. Z lat. přel. od **ŠIM. LOMNICKÉHO**. W Praze u Jiř. Nigrina 1604 w 8.

1372. **KRAUSA Z KRAUSENTHALU** *Flagellum Judaeorum*, bič židowský t. j. nowé welmi užitečné dokázání, že J. Kr. jest boží a blahoslaw. p. Marie syn. W Praze 1604 w 8. z lat. Arnošt Ferd. Hessa, w impr. Šumanské.

1373. Kniha o wečeři Páně od kněze **TOBIÁŠE SMICHEUSA**, jinak Libockého, cirk. spráwce we Wolicích, připsána Kašp. Kaplíři

z Sulewic. W Drážd. 1606 u Jeronyma Šice dworského impressora.

Přidáno rukopisně: Tuto knížku sepsal a wydal dwoji-ctihodný kněz Tobiáš Smicheus jinak Libocký. spráwce církewní w ten čas Woticích a nyní na Kamenici, a připsal ji mně Kašparowi Kaplíři z Sulewic J. M. C. Římského raddě. Ale impressor ztratil předmluwu i jméno téhož kněze Tobiáše; jest wytištěna na můj náklad téhož léta nahoře dotčeného. (U far. Hausera, nyní na Strahowě).

1374. **HAWLA ŽALANSKÉHO** o 2 posledních a nejpotěšitedlnějších wíry křest. artikulích, w radostném z mrtwých wzkříšení a žiwotu wěčném spis. 1606 we 4. A—F. W Praze impr. Šumanské dedik. Jindřichowi Mirkowi, Woldřichowi, Janowi Adamowi bratřím Mirkům z Solopisk.

1375. Synopsis neb tabule jak summowní tak po částkách čtení wýročních ke dnům nedělním ze 4 ewangelistů k rozjímání a částkám katechysmu .. přiwlastněných atd. od **WIKTORINA WRBENSKÉHO** 1606 we 4. bez místa.

1376. **JANA CIKADY** o bohu prawém (1607 ?)

1377. *Artikulowé někteří* přední z písma sw. wybraní ... kterak a kdyby člowěk we dnech swých práwě dobré wěci wěděti a wěčně spasen býti mohl. W Praze u Dan. Sedlčanského (Index).

1378. Spis o wečeři, umučení a wzkříšení Páně od **JANA LEDECKÉHO**. W Pr. 1607.

1379. *Rozmlauwání kolatora s farářem.* W Brně u Albr. Formana 1607 we 4.

1380. Katechismus, to jest: Summowní obecné křesťanské učení pod otázkami a odpowědmi starších kněží ewangelitských w hořejším podkrají Brněnském markrabstwí morawského 1608 w 8. 1613 a w nowě přehlednuté a wyt. l. 1616 w 8. men. A—Eiiij; tisk zdá se býti welko-německý.

1381. *Confessio česká* t. j. Wyznání wíry sw. křesťanské wšech tří stawůw králowstwí českého... těla a krwe pána našeho J. K. přijimajících a pod obojí se přiznáwajících. W Brně 1608 we 4. [Podáno Rudolfu II]. Též w Praze 1610 we 4.

Přitom: *a)* Majestát cís. Rudolfa II na túž konfessí konsistoře a akademii Pražskau se wztahující. *b)* Porownání stawúw pod jednau a pod obojí. *c)* Artikulowé a snešení mezi stawy atd. *d)* Řád církewní konsistoře. W Praze 1610 we 4.

1382. Sprostý traktat o wečeři Páně 1609 od **JANA HERYNKA** Nimburského, w Praze u Paw. Sessia w 8. A—D.

1383. O welebné swátosti 9 otázek, od **JANA LEBA** Klatowského 1609 w 8. A—D4.

1384. *Konfessí katolická*, totiž: Wyznání prawé wíry křesťanské wšeobecné o náději, lásce, sprawedlnosti křesťanské, též o swátostech a o jiných církwe sw. řádích a kostelních ceremoniích, od **JAKUBA HOŘČICKÉHO Z TEPENCE**, jinak *Sinapiusa.* W Praze 1609 po druhé w Praze 1677, po třetí 1782 nákladem dědictwí sw. Wácsl. w 8. archů 31 $^1/_2$.

1385. Confessio, zpráwa potřebná o bratřích, saudcích, panownících, při zbořích páně w jednotě bratrské 1609 w 12. (bez místa a tisk.)

1386. **ZIKMUNDA CRINITA** Spis kratičký o osobě Krista pána, o křtu swatém, a o wečeři páně. W Praze u Šumana 1609 we 4.

1387. **JAN OPSYMATES**: Zrcadlo wšeho křesť. náboženstwí.

[Dle Sam. Martiniusa w Obraně str. 171, když Eliáš Šud r. 1609 administrator wolen a stwrzen byl, wydal Opsym. na patentu welikém w českém jaz. tento spis. a w něm artikul o wečeři p. proti znění konfessí české zjinačil a stawům připsal.]

1388. Rozmlauwání dwau osob o horách s duchowním wyznamenáním aneb dialog **WÁCSL. ŠTEFANA TEPLICKÉHO**. W Praze 1610.

1389. **WÍTA JAKEŠE** *a)* Důwodů šest o nemluwňátkách. *b)* Obrana kalichu. *c)* Spis o swatém manželském stawu 1610. *d)* Tractatus de apostasia. O hrozném odstaupení a odwrácení se od p. boha zákona a slowa jeho. (Index).

1390. Odpor proti spisu Adama Klementa, který nazwal planctus haereticorum 1610. Rkp. bibl. weř. XVII. fol. 41.

1391. **MARTINA SWORNICIUSA** wyswětlení historie Cornelia Caesarienského s apoštolem sw. Petrem o božskau a spasení swého wěc jednajícího. W Praze 1610 w 8. Dan. Sedlčanský.

1392. *Linharta Lessia* z towar. Ježíšowa rada o wíru a náboženstwí; potom z lat. w češtinu uwedená w Brně u Bartol. Alb. Formana 1610 w 12. w Praze 1622 u Štěp. Biliny, w Praze u Joach. Kamenického 1716 w 12.

1393. Deset zaslíbení božích o mesiášowi B. **JIŘ. HANUŠE LANDŠKRONSKÉHO** 1610 w 8. w impr. téhož kněze Hanuše Landškronského.

1394. **K. ADAM PROCHÁZKA**, farář sw. Hawelský učiniw spis hanliwý, wtrausil jej mezi lidi (ještě před zawřetím sněmu při počátku l. 1610), w kterémž stawy obwiňowal, že sobě do konsistoře nasázeli kudařů a kacířů. [Ohlášení bratří w Lešně 1635 str. 59.]

1395. **MATĚJE STŘÍBRSKÉHO** o čtyrech posledních wěcech (de 4 novissimis) Index.

1396. Štít wíry a základ křesťanského žiwota.. přeložený z lat. od kněze **SIMEONA WOJT. GALERITY** Ledeckého l. 1610. Rkp. původní we 4. bibl. Raudnické. [Čas. Mus. 1827 str. 136.]

1397. Psaní přátelské denemarských i norwedských studentůw, w cizích krajinách za

příčinau umění swobodného se zdržujících, kterým obnowení náboženstwí křesťanského skrze ewangeliky učiněné uwržují. W Praze u Kašp. Kargezia 1610 w 8.

1398. Křesťanského náboženstwí wyznání summowní. Kněz **WÁCSL. WIDEMANN** Jičinský, w Praze u Sessia 1610.

1399. **SIXTA PALMY** Modličanského rozmlauwání lwa českého s králem Matiášem. Přitom píseň o Kristu a na žalm 85. Též píseň Beránkowa 1611 w 8.

1400. Spis o wečeři páně od Jana **JIŘÍHO MATHYADESA.**

1401. **WÁCSL. MATHYADESA** Brodeckého, pobožný spis o slawné a předůstojné wečeři páně 1612, 1616 w 8. (Index 1516).

1402. Otázky katechysmusu křesťanského, w Praze 1612 (Index).

1403. *Jiřika Šerera* katechysmus křesťanského náboženstwí, z něm. přel. od J. **PEYTA HOSTAUNSKÉHO.** W Praze u Kašp. Kargezia 1612 we 4.

1404. Zlatý spasení lidského řetěz, z lat. jaz. w český uwedený od **JANA ARNOLTA LEHENŠTEINA**, w Hradci nad Labem 1612, 1628.

1405. **ALBRECHTA JIŘ. KLUSÁKA**, jistota žiwota wěčného 1612 w 12.

1406. Katechysmus D. M. *Lutera* ode tří superintendentů (Eliáše **LÁNIHO**, Isáka **ABRAHAMIDESA** a Sam. **MELIKYUSA**) wydaný, w Lewoči 1612. Po druhé skrze Dan. Prýbiše w Lewoči 1634 dwakrát, nejprw s otázkami M. *Balt. Fišera*, potom s jinými spisy (t. rosarium animae, o spůsobu modlení, písně duchowní Eliáše Lániho a Prýbišowy původní i z něm.)

1407. **MIK. KRUPĚHORSKÉHO**, far. w Chyšech, o dni saudném, w Praze 1612 w 8. 6 dílů u Jiř. Hanuše.

1408. Krátká zpráwa o přijímání welebné swátosti pod jednau spůsobau, od **PETRA LINTEONA**, jinak Litoměřického z Pilzenburku, w Praze 1613 w 8.

1409. **WÁCSL. WIDEMANNA** Naučení troje, kteréhož můž požíwati spráwce církwí k wečeři p. w Praze 1613 w 8. Matěj Pardubský.

1410. O očistci prawém a jistém i plném a o druhém nejistém kn... po smrti w pekle 1613.

1411. O Kristu rozmlauwání dwoje I. O osobném spojení dwau rozdílných přirození. II. O přijímání těla a krwe p. n. J. K. 1613 w 8.

1412. O osprawedlnění člowěka 1613.

1413. Pokuty a trestání přestupníkům božích přikázaní od **MATĚJE POLIČANSKÉHO** 1613 w 8. w Pr. u Dan. Sedlčanského 178 listů. W této knize na str. 23 odwoláwá se na jinau knihu, kterau wydal, a sice pod titulem *Kaule wšeho swěta.* (Boček).

1414. **WÁCSL. SLOWACIA** Wyswětlení každodenních, celoročních řečí, wšedních z starého i now. zákona 1613 we 4.

1415. **CRINIT STŘÍBRSKÝ SIGMUND.** Spis o artikuli wíry: Wstaupil do pekla Kr. W Praze 1613 w 8.

1416. Krátké a potřebné wyswětlení některých artikulůw náboženstwí křesťanského, o kteréž w církwi mnohé rozepře wznikly, jenž jsau: O Kristu. O wěčném wywolení božím. O zawržení bezbožných a o předzwědění božím. Pod otázkami a odpowědmi učiněné l. p. 1613 (w Kralicích) u Bočka.

1417. **ZACHARIÁŠE BRUNCWÍKA** *a*) Testamenti nostri J. Ch. pia et fida assertio t. j. starožitnost kšaftu wečeře páně swatá 1613 w Praze w 8. u Matěje Pardubského str. 231.

b) Srownání dwau tyranů církwe: Goga a Magoga, Antyocha Epiphanesa a Antikrista p. w 8. 1613 (Index 1631).

Též s latinským titulem: Gog Ezechielani et Magog apocalyptici collatio.

1418. **JIŘÍHO STREYCE** *a*) pobožná duše knihy 4 skladu welikého zboží maudrosti nebeské, to jest: Zpráwy a wyswětlení artikulů celého učení, a náboženstwí křesť. o známosti boha stwořitele a wykupitele fol. (bez m. a r. okolo r. 1616. Na tituli neb raději w promluwě k pobožné duši tento sklad (Magazin) připisuje se knězi a sw. paměti Jiřímu V. (=Vetter, Streyci).

Opsymates wydawatel jeho welice chwálí spis ten. Jest wlastně přeložená kniha Calvinowa institutiones pro české bratří, a protož schwalně jméno zamlčeno. W 1ní knize jedná o stwořiteli, w 2hé o wykupiteli, w 3tí o oswětiteli, w 4té o církwi.

1419. **JAN OPSYMATES** wydal: *a*) Traktat o modlitbě w 8. (Index).

b) Ráj rozkošného naučení o jistých znameních synů božích. Sepsal *J. Taffinus* 1613 w 8. bibl. weř. E. 153.

c) Wečeře páně podlé sw. písem prwotní církwe a starých otcůw znamenité wypsání a wyswětlení w 8. 1613.

1420. **ADAMA KLEMENTA** krátký spis o manželstwu we 4.

1421. De apostatis t. o odpadlcích od wíry křesťanské 1614 we 4.

1422. **ZACHARIÁŠE BRUNCWÍKA** zrcadlo kacířstwí, 1614 w 8. u Mat. Pardubského.

1423. **JANA PEYTY HOSTAUNSKÉHO** wýklad prawého Kristowého apošt. kat. pod oboji spůsobau těla a krwe K. p. přijímání, w Praze u Kašp. Kargezia 1614 w 8.

1424. Harmonia ewangelistarum totiž spisů čtyr ewangelistů sw. na částky rozebrání a

srownáni od **WIKTORÍNA WRBENSKÉHO** 1614 we 4. archů 20 wytištěna na zámku Dobrowici od Ondřeje Mizery Jaroslawského.

1425. **WIKT. WRBENSKÉHO** *a) Konfessi česká prawá Augšpurská*, w otázky uwedena 1614 w 8.

b) Obrana Konfessí české téhož.

Na jeho konfessi Dr. *Borbonius* lékař skomentowal, a Wrbenský tisknutým traktatem [hned brzo w témdni, ačkoli w Něm. Brodě byl, odpowěděl. W. ohlášení bratří w Lešně 1635 str. 74] Ms. z XVI stol. u Bočka.

1426. (Sine titulo) Wyznání Pětiměstské (t. j. měst Košic, Prešowa, Sabinowa, Bardiowa, Lewoče) w latinském, německém, uherském a slowenském jazyku. W Košicích u Fišera we 4. 1614. Konfessí ta mnohem dříwe (okolo 1583) sepsána a do slowenského přeložena od **ŠTĚPÁNA TŘEBNICKÉHO**.

1427. Wyswětlení pěkné o ůmluwě s Abrahamem od K. J. B. P. 1614.

1428. **WÁCSL. BUDOWCE Z BUDOWA** *a) Antialkoran* t. j. mocní a nepřemožení důwodowé toho, že Alkoran turecký z ďábla pošel a to půwodem Arianů atd. w Praze u Šumana we 4. 1614. Téhož

b) Horologium lunare t. j. měsíčný kompast. Zrcadlo z Mojžíše a proroků̂w wzaté.

c) Horol. solare, t. j. slunečný kompast. Zrcadlo z nowého zákona.

d) Kontrfekty dwa, prwní: zaslíbeného Mesiáše, druhý antikrista.

e) Harmonia na dwě částky rozdělená o starém a nowém zákonu.

f) O přediwných proměnách w swětě.

g) O odpadlcích od wíry křesťanské.

h) O rytíři křesťanském. Wšecky tyto spisy w jednom swazku tištěny. Balbin prawí, že spisowatel náboženstwí mohametanské mezi Čechy uwésti chtěl, ale tomu již nápis knihy odporuje. (Kniha řídká).

1429. Prawda wítězící, to jest odpowěd přímá na spis hanliwý w jednotě bratrské z rozličných psaní Šturmowých 1613 shromážděný a wydaný 1614 od **MAT. KONEČNÉHO**, teste Regenvolscio Hist. eccl. p. 321.

Prawda wítězící atd. (od starších jednoty bratr.) tišt. r. 1614 w Kralicích. [Vid. ohlášení bratří w Lešně 1635 str. 71].

1430. *Math. Methud Nephaetius* Miglicensis Mor.: Traktat o swátosti atd. 1614. Rkp. (Boček).

1431. **ŠTĚPÁNA OLOMUČANSKÉHO** při osadě sw. Petra na Nowém městě prawdiwost nejslawnějšího wzkříšení pána n. J. Kr. W Praze u Jana Stříbrského 1615, 1619 w 8.

1432. *a)* O manželstwí kněží, od **ADAMA KLEMENTA** 1615, w Praze u Pawla Sessia we 4. (proti bezženstwí). Na to: *b)* Bezženstwí kněžské proti nedůwodné ženitbě kohosi Adama Klementa Aujezdeckého, hlasatele u sw. Wácsl. nad Zdarazem, od **WOJTĚCHA SCIPIONA** (Berličky, Jesuity.) W Hol. 1617 we 4. Načež opět: *c)* Odpowěd na bezženstwí kněžské Scipiona Wojtěcha Jesuity, 1618, we 4. *d)* Replika aneb obrana pokojná a prawdiwá o řádném manželstwí od kněze Klementa sepsaná, kteréž Scipio Šebestian Wojtěch Soc. Jes. nenáležitě zlehčil a zhaněl 1618, we 4. Poslední dwa spisy zdají se jedno býti (Index).

1433. Mumraj Zbornické prawdy wymaškařený t. j. sto nestydatých klamůw, které staří zborníci prawdau zastřeli, odkrytých, a na swětlo wydaných od K. M. **JANA CTIBORA KOTWY** z Freifeldu w 12. 1615.

Balbin prawí, že ta kniha psána jest nowým psaní způsobem, jakýmž Kotwa ukázal, že by se česká řeč zbohatiti mohla. W druhé apologii str. Q. 4., o ní stojí, že lehkými slowy tak naplněna, žeby dosti bylo, aby nercili kněz, ale stupka nějaký autorem býti měl.

1434. **JIŘ. TESÁKA** spis křesťanský o slawném p. a spasitele K. J. od mrtwých wzkříšení, w Praze u Jana Stříbrského w 8. 1615.

1435. Sněm Ninivetský od **WIKTOR. WRBENSKÉHO** 1615 (Index).

1436. **WÁCSLAWA SLOWACIA** Traktat, rozjímání o předzwědení a wywolení božím lidí k wěčnému spasení, w Praze 1615 w 12.

1437. **JIŘ. TESÁKA** Spis kratičký o smrti těch, kteréž p. bůh mimo pomyšlení pojímá, 1615 w 8. w Praze.

1438. *Löbrina* (Lobeyna?) *Daniele* Nowoměstského z Hořejšího Slezska, kazatele w Libochowě nad Labem *pohádky duchowní* aneb řeči w podobenstwí powěděne, z něm. w Dobrowici od Ond. Mizery 1616 w 12. 1617, w Trenčině u Laurence Wodhaje 1660 w 12. 1675, 1695, w Brně 1722, 1726, 1729 w 12.

1439. **ŠIM. LOMNICKÉHO** Wítězstwí wíry proti kacířstwí. Wypsání kratičké o wíře swaté, křesťanské, kat. a o snešeni apoštolském 1616 w 8.

1440. **JIŘÍHO TESÁKA** požehnání kněžské po službách božích, 1616 w 8.

1441. *Jana Thaddea* o manželstwu nařízeném. (Index).

1442. **JANA PEITA HOSTAUNSKÉHO** obrana putowání křesťanského w krátkých důwodích písma sw. zawřená, w Praze u Tob. Leopolta, 1616 w 8.

1443. **HAWLA ŽALANSKÉHO** *a)* Knížky dwoje o angelích dobrých i zlých w 8. 1616, 1618, w Praze u Dan. K. z Karlsperku. *b)* O beránku božím (Index).

1444. Aurea catenula verae catholicae ac christianae religionis etc. Zlatý řetízek prawého katolického a křesťanského náboženstwí z třid-

ceti dwau článkůw spůsobený, i dokonalým písma swatého swědectwím stwrzený, a k dobrému mládeže školní, Augšpurské konfessí se přidržející, wydaný od **JIŘÍHO TACITURNA** Hájského, l. 1616 w Star. m. Pr. w impressí Matěje Pardubského w 8. latině a česky A listy 4. B — L. po 8mi. M. 10 listů. Jest to ewang. katechysmus Augšp. wyzn. Připsán p. Janowi Bernhartowi Fünfkircherowi z Fünfkirchu, Kašparowi Kaplíři z Sulewic, Krištof. Woračickému z Paběnic, Adam. Streyčkowi.

1445. **MICHALA LONGOLIA** Kralowického, far. w Bořislawi, čtwery knihy o prawém křesťanstwí spasitedlného pokání srdečné lítosti a žalosti nad hříchy a prawé wíře. Z něm. J. Arndta přel. w Praze u Dan. Karla z Karlsperka 1617 we 4. 1715.

1446. **JANA OPSYMATESA** Wečeře páně podlé sw. písem a starých otcůw wypsání... w Praze 1617 w 8.

1447. Narození Mesiáše w přirození božském a lidském, w jedné osobě z nepoškwrněné, w plnosti času zjeweného, z zaslíbení, figur a swědectwí swaté prawdy proti Židům božstwí narození z panny, a jisté zjewení jeho popírajícím, dokázané atd. od M. **KAŠP. RHACOPOEA** Wodňanského w 8. b. r. a m. (z počátku XVII stol.) str. 40. Spis nepatrný.

1448. Rozmlauwání přátelské člowěka katolického s podobojím o přijímání pod obojí. Rkp. bibl. weř. XVII. F. 41.

1449. Rozmlauwání mistra s učedlníkem o posledním saudu. Rkp. weř. bibl.

1450. Spis o prawdě a prawé jistotě božího spasení i připrawení a spůsobení jeho dostatečné a hojné milosti otce nebeského w skutcích J. Kr. též i o docházení jeho jistém a zřízeném skrze dary ducha sw. w jednotě církwe sw. bez r. a místa we 4. A—S. po 6, T. 5 listů bibl. weř. F. 40.

1451. Summa religionis verae ex confessione bohemica excerpta. Summa náboženstwí prawého z konfessí české wybraná: Item, examen kommunikantůw, totiž: Zkušení wečeře páně požíwajících, od D. *Martina Lutera* sepsané, a pro wzdělání mládeže do češtiny přeložené. W Star. m. Praž. u Pawla Sessia (1618) w 8. latině a česky. Spůsob katechismu 8 archů a $6^1/_2$ listů. Připsána dítkám pana Fridr. Smolíka ze Slawic od **S. ABR. RUSSINA** Nowohradeckého.

1452. Summowní přiznání k učení křesťanskému, od **JANA JAK. SEDLČANSKÉHO**, w Praze 1618.

1453. **MATĚJ KROCÍN** *a*) Spis o wečeři páně 1618 w 8. w Hradci.

b) O důwodích přítomnosti p. n. J. Krista při sw. wečeři.

c) O oprawdowé potřebné Krista wšemu stwoření přítomnosti w 8. (Index).

d) Harmonia confessionis bohemicae et Augustanae. Konfessí česko-Augšpurská w 12.

1454. Katechismus od **WIKTOR. WRBENSKÉHO**.

1455. Zpráwa a prawdiwé wyprawowání onehdejšího colloquium neb *rozmlauwání*, kteréž se *mezi Ferdinandem z Kolowrat* a jemu přísedícím p. *Lukášem Faninem* a dokt. *Helwikem Garthiem* a jemu přidaným *Fabianem* d. 28 Ledna 1618 zběhlo. A dostatečné wyswětlení 3 punktůw, o kterých strana odporní na díle jednati sobě na rozmýšlení brala, na díle pak řeč odpornau proti mši sw. wedla, w Praze u Tobiáše Leopolda 1618 we 4.

1456. **ADAMA WOLFA** Benešowského exegesis catechismi D. M. Luteri t. j. summowní a sprosté prawdy boží proukázaní menšího a w církwi boží obwyklého katechismu D. M. Luthera. W Praze u Mat. Pardubského w 8. 1619.

1457. *Marka Ant. de Dominis* Spalatinského arcib. ohlášení a zpráwa, w kteréž příčiny pokládá, proč náboženstwí p.. ského opustil a ze Wlach se odebral. W Praze u Dan. Sedlčanského we 4. 1619.

1458. **JIŘÍKA MALÝHO**, jinak Swobody sauseda Now. m. Pražského, o slawném a radostném wzkříšení páně 1619.

1459. Catechesis verae religionis Christianae: Katechismus náboženstwí prawého křesťanského pro dítky, od **JAKUBA AKANTIDO MITISA**. W Praze 1619 w Krosně 1723 w 8.

1460. **W. WIDEMANNA** Naučení křesťanů, 1619.

1461. Krátká zpráwa o modlářských obrazích od **ABR. SKULTETA**. W Praze u Dan. K. z Karlsp. we 4. 1619.

1462. Apologia, to jest: Dostatečná obrana wíry a náboženstwí církwí englických proti wšelijakým neprawým nářkům a haněním wšechněch nepřátel učení ewangelického, od *Jana Juella*, biskupa Sarisburgenského sepsaná, z latin. přeložena. W Praze u Dan. K. z Karlsperka 1619 we 4. A—Yiij.

1463. Traktatec o sedmi obecných swěta saudech. Wydaný skrze Jana *Frigewillea Gantia* l. 1588, a na česko téhož léta z lat. jazyku přeložený. W Praze u Dan. K. z Karlsperka we 4. 1619.

1464. *Apologia* neb obrana ode mne *Karla Staršího z Žerotína* ku p. Jiříkowi z Hodic. Rkp. Dobner, kterýž ten rkp. měl, připsal po kraji ta slowa: Est pure amicabilis expostulatio tempore illo utraquistico facta.

1465. **J. ADELFA** ohlášení se proti psaní

jenž slowe acta concordiae etc. kněze Kyrmezera, děkana uherského we 4. (Index). Byla i česká píseň s počátkem: Jan Adelf Kyrmezere wzkazujeť da pacem etc. dle které zpíwala se píseň na Plzeň: Naříkání taužebné atd.

1466. **MAKARIUS JOSEF.** Prawdiwé zdání naproti Hawla Žalanského (?). — W Praze 1621 we 4. (Boček).

c) *Biblická historie.*

1467. Spis o Kristu Nazaretském a jménu jeho, w Prostějowě 1561?

1468. O nápisu sw. kříže (před 1567).

1469. **HALECIA JAKUBA** z Dobrohostowa Teyna, far. Klecanského, otázky, kteréž syn boží Kristus Ježíš wydáwal na doktory a zákonníky, když byl w létech 12. 1593 w 8.

1470. **JANA CADAVEROSA** jinak Kauřímského historia, žiwot Tobiáše, a Jana Hasa traktat o manželstwí. Item sw. Augustina kázaní manželům učiněné, 1594 w 8.

1471. **JIŘÍKA MIRKOWSKÉHO** cesta swatého patriarchy Jakuba z Bersabee do Bethel, kdež we snách bůh se jemu zjewil. W Praze w impr. kněze Jiříka Hanuše Landškronského 1610 w 8. w Prostějowě 1610 w 12. 1611 w 8. ib.

1472. **MATĚJE POLIČANSKÉHO** knížka o wyjití Noe z korábu, o stawení wěže Babylonské, o rodu Noe, o rozdělení krajin, o modlářstwí pošlém z nich. W Praze 1603 w 8.

1473. **HAWLA ŽALANSKÉHO** *a*) O swatých ženách, kterým p. Kristus nejprwé swé wzkříšení zwěstowati ráčil, 1606 we 4. 1612 w 8. w Praze.

b) O slawném přenesení a wzetí neb wtržení na nebesa za žiwa w duši i w těle sw. patriarchy Enocha a welikého proroka Eliáše, kdy, kam a do kterého nebe, kterak a proč jsau přenešeni. W Praze w impr. Šumanské 1610.

1474. Nowé léto totiž nowého krále Emanuele Krista Jež. wtělení, početí a narození, od M. **WIKTORINA WRBENSKÉHO**, w Praze u Dan. Sedlčanského we 4. 1609.

1475. *Jana Kernera* krátké wyswětlení trpěliwého Joba, w Praze u Jiř. Hanuše w 8. 1611.

1476. Cunae theantropi mundo nati (chronog. 1612.) Spis kratičký a sprostý o narození Krista atd. od **JAK. AKANTHIDO MITISA** A—E5. w 8. w Praze w impr. kněze Jiřího Hanuše L.

1477. **J. OPSYMATESA** *a*) Rod wěčného nebeského a wšemohaucího krále nad králi, prostředníka a smírce prawého boha a člowěka, ze sw. patriarchůw, z králů atd. podlé těla pošlého a z čisté p. Marie narozeného, 1612 fol. (bez místa).

b) Bible sw. historie pěkný pořádek we 4. (Index).

1478. **JOS. COLUMELLY STŘÍBRSKÉHO** historia o Isákowu ženění, w Praze u Mat. Pardub. w 8. 1614.

1479. **WÁCSL. SLOWÁCIA** historie o utrpení a smrti newinné syna božího 1615 we 4.

1480. **SIM. WALECIA** Žiwot autrpný patriarchy Jakoba. W Praze 1616 w 8.

1481. Spis, w němž se obsahuje, které wěci předešly příchod a narození Mesiáše prawého Krista. od **MATAUŠE PAČUDY** 1616, w Praze u Mat. Pardubského.

1482. **JIŘÍHO DIKASTA** *a*) Historie p. p. n. J. Krista w některých artikulích sebraná, w Praze 1617 w 12. *b*) Historie o proměnění pána Krista 1617 w 12.

1483. **TOBIÁŠE ALBERTA WODŇANSKÉHO** Wítězstwí nebeské skrze anděla, jenž nad Senacheribem králem assyrským swítězil. W Praze u Pawla Sessia.

d) *Milostiwé léto.*

1484. Léto milostiwé, a list božských odpustkůw po wšeckna léta, dokudž jsme žiwi trwající, z kanceláři pána Krista toho swrchowaného mistra, a wysokého kněze wydaný, 1541 u Jana Hada w 8.

1485. **JANA PEITA HOSTAUNSKÉHO** Zpráwa patrná a upřímná o Jubilaeum, o milostiwém roku l. 1617, w Pr. u Tob. Leop.

e) *Wýklady.*

1486. *Korwina Antonia* Wýklady na čtení nedělní w St. m. Pražském u Pawla Sewerina z Kapí hory l. p. 1531 we 4.

[Na stránce druhé jest obraz Husůw, předmluwa od ZIKM. ANT. Z HELFENBERKA, um. sw. mistra, kterýž přeložil ten spis.]

1487. Obecné wšech křesťanůw naučení starodáwné wíry, přikázaní a modlitby s wyswětlením jich atd. W Litoměřicích 1537 w 8.

1488. Kniha Jobowa od sl. muže *Jana Oekolampadia* jazykem latinským w slowa rozšířená, smysl její jasně wyswětlující, uwedená, nyní w nowě w jazyk český přeložená. S předmluwau Alexandra impressora w Litomyšli. Wyt. u téhož 1540 we středu před sw. Bonifacem w 8.

1489. **ŠTURM ADAM** bakalář, krátcí wýkladowé na ewangelia atd. U Alexandra Plzenského w Litomyšli 1540 we 4.

1490. *Ant. Korwina a*) Wýklady na čtení nedělní a swáteční, (ku konci): Wytištěno a dokonáno w Litomyšli l. 1541. Alexander. we 4. Po druhé 1542 we 4. w. w Praze skrze Bart.

Netolického. Přeloženo od **ZIKM. ANTOCHA Z HELFENBURKU**, umění swob. mistra. Dán w kolleji cís. Karla 1539.

b) Krátcí wýkladowé na epištoly nedělní celého roku z lat. přeložené. Ded. Bohušowi Kostkowi z Postupic a na Litomyšli. Adam písař městský. W Litomyšli Alex. 1541 we 4.

c) Wýkladowé na čtení swátkůw weyročních z lat. přeložené atd. (ku konci): Wytištěno a dokonáno w Menším městě Pražském u Bartol. Netolického l. p. 1542, we 4. Překladatel jest **JAN RAČEK HRADECKÝ** písař radní Menšího města Praž.

1491. Ewangelium J. Krista syna božího podlé sepsání sw. Matauše, kteréž *Erazim Roterodamskay* w širších slowích a jako s waykladem pro lepší a dostatečnější wyrozumění slow a skutkůw Kristowaych i toho wšeho, což w sobě též ewang. obsahuje, buďto podlé literního rozumu, buďto podlé duchowního w latinském jazyku wydal, a **JAN WARTOWSKÝ** z Warty, pro Čechy a Morawany na českay wyložil 1542. (Konec): Wytištěno skrze Ondřeje Dušika, měštěnína w Litoměřicích atd. léta XLII (1542) we 4.

1492. Wýklad wýborný na žalm 127. Nebudeli pán wzdělávati domu, nadarmo pečují, kteříž jej wzdělávají. Nyní z latinského exempláře w češtinu přeložený a s pilností skorrigowaný a na mnohých místech pilně změněný od M. **JANA FORCIUSA** z Kauříma. W Star. městě Pr. skrze Jana Hada 1543.

1493. Doktora *Urbana Regia* rozmlauwání s Annau manželkau jeho o krásném kázaní, kteréž Kristus . . . od Jerusalema až do Emaus dwaum učedlníkům na welikau noc činil. Přeložil **JIŘÍ ROŽĎALOWSKÝ**. Tištěno a dokonáno w městě Prostějowě . . . skrze Jana Günthera 1545 we 4. W Praze u Jiř. Melantricha z Aventinu 1571 w 8. item 1573 w 8, listů CCCXX, item 1583 w 8. u Melantricha.

1494. **JANA STRANĚNSKÉHO** *a*) Žalm 50tý s wýkladem. Též písničky, w Praze 1558 w 8. *b*) Téhož žalm 80. w Praze 1558 w 8.

1495. Wýklad na žalm 50tý u knihy: Modlitby pobožné a prawé křesťanské 1536 w 12. od *Jiř. Wicelia* (Index).

1496. Kniha Jesusa Syracha, jinak Ecclesiasticus, w kterémžto zawřína jsau utěšená napomenutí, a předkládají se wšechněm lidem prospěšná naučení, jakby se jeden každý w swém powolání . . . chowati měl atd. Z něm. (*Kašpara Huberina*) přeložená od kněze **TOM. REŠELA**, a k prospěchu i k wzdělání wšechněm wuobec wydaná (zjednáním Jana Straněnského), od Jiříka Melantricha z Aventinu imprimowaná 1561 fol. stran XII a 607. Opèt w Holomauci u Jana Günthera 1563 we 4. W Praze u Melan. 1574, 1575 fol. 1580 w 8. Řeč dobrá, místy wýborná. Rešel často twoří sobě nowá slowa, nowé obraty a mluwení spusoby wětším dílem šťastně.

1497. *Baltaz. Prohla z Sibenhirtu* Wýklad na žalmy w spůsob modliteb. W Praze 1562.

1498. Wýklad krátký dwanácte článkůw wíry apoštolské z písem sw. sebraný, jednoho muže w písmích sw. zběhlého. W Normberce u Jana Montana a Ulricha Neybera 1563 fol.

1499. *Erasma Roterodamského* Wýklad na ewangelia a epištoly nedělní. W Praze 1571 w 8.

1500. Křesťanské a pobožné rozjímání na ewangelium sw. Jana. W Praze u Šeb. Oksa z Kolowsi 1567 we 4. listů 11. J. **ŠTURM** z **GREIFENBERKU** podepsán u předmluwy.

1501. Wýklad na žalm 28. **MATAUŠE WALKENBERSKÉHO** (w Klíči).

1502. **ŠIMON BRODSKÝ**: Wýklad na desatero boží 1573 (Cerroni).

1503. Wýklad na žalm 128, kterýž se k podstatě manželstwí wztahuje. W Praze 1581 w 8. (Index).

1504. Wýklad na Agnus Dei, spolu hádání člowěka hříšného s pokušením, a o moru zpráwa, od **PAWLA LUCÍNA** Helikoniadesa z Helikonic 1583.

1505. Wýkladowé na epištoly sw. Pawla. Rkp. stol. XVI fol. w Museum.

1506. Wýklad modlitby páně welmi utěšený od Wawřince **RWAČOWSKÉHO**, s předmluwau M. **PETRA CODICILLA** z Tulechowa, w Praze u Jiř. Nigrina 1585 w 8.

1507. **KOCINA Z COCINETU** abeceda pobožné manželky atd. t. j. wýklad 22 weršůw o ctnostech dobré a šlechetné ženy, pořádkem liter abecedy hebrejské w posl. kap. Přísloví Šalomaunowých. W Praze u Weleslawíny 1585 w 8. str. 120. Opět 1823 w 8. str. 110 (u Neureutra.) Ostaráno to wydání od A. Hanykýře.

1508. **JIŘ. DIKASTA** *a*) Modlitba páně s wýkladem krátkým, delším a nejdelším. W Praze 1586 w 12.

b) *Tilemana* wýklad sedmi žalmůw přeložil. W Praze u Dan. z Welesl. 1598 w 12.

1509. **SIXTA CANDIDA** *a*) Wýklad na modlitbu páně, w Praze 1573 w 8.

b) Wýklad wlastní na žiwot Tobiáše, též diurnal, jinak celodenní učedlníka s mistrem rozmlauwání pobožné, w Praze u Jiř. Jakoba Dačického 1588 we 4. 1589 we 4.

1510. **JANA ACHILLESA** *a*) Wýklady na nedělní a swáteční ewangelia (Lukáše Osiandra) přel. 1588, 1589 (u Jiř. Dačického) 1595, 1611 w 8. w Praze.

b) Wýklad na Daniele, w Praze 1590 we

4. listů 166. Ded. p. Adam. Slawatowi z Chlumu a Košumberka, a p. Jindřichowi, p. Albrechtowi, p. Zachariášowi atd. bratřím. — U Jiř. Jakubca Dačického.

c) Wýkladowé kratičcí na epištoly nedělní a sváteční, w Praze 1595 w 8. u Jiř. Dačick.

d) Jeronyma Wellera krátký wýklad historie ewangelické o umučení p. přel. 1612.

e) Kratičký wýklad na troje zaslíbení p. boha našeho o Kristu 1613 w 8. u Mat. Pardub.

f) Krátký a sprostný wýklad některých písem swatých 1616.

g) Krátký a sprostný wýklad na dwě kapitoly zjewení sw. Jana 1617.

1511. Wýklad na wěřím pána boha. Škola neb cwičení křesť. a wěrné duše dle pořádku článků, u Dan. Adam. z Weleslawina, w Praze 1588 w 8. str. 411 a 13 listů.

1512. Wýklad rozdílu 21ho zjewení s. Jana b. r. we 4. Rkp. weř. bibl. XVII. G. 6. num. 4.

1513. Wýklad knihy zjewení sw. Jana, 1589 Rkp. bibl. weřej. XVII. G. 26. též XVII. F. 40.

1514. Wýklad na skutky apoštolské, w témž rkp. weř. bibl. XVII. G. 26. r. 1595 (na konci).

1515. Rozjímání aneb wýklad pobožný a křesťanský na žalm 32 swatého Dawida, w Praze 1589 u M. D. A. z Welesl.

1516. Modlitby páně krátké a welmi pěkné wyswětlení, 1589.

1517. Wýklad křesťanské wěci k náboženstwí, w Praze we 4. 1591 (Pelc. Cat.)

1518. **ZIKM. CRINITA STŘÍBRSKÉHO** *a)* Rozjímání žalmu 31 a 80, 1594 w 12. *b)* Spis o artikulích: Wstaupil do pekel atd. *c)* Wýklad na žalm 91 (Index).

1519. **TOBIÁŠE MAUŘENINA** wýkladowé na ewang. sw. Jana, w Praze u Dan. Sedlčanského 1595 w 8. u W. Stříbrského 1598 w 8. archů 6 s titulem: S. Jana čtení s pěkným wýkladem na částky rozdělené, též 1605.

1520. Na desatero přikázaní boží kratičký wýklad neb wyswětlení, w Žatci 1597 we 4. Rkp. (Index).

1521. Wýklad pobožný na žalm 91ní sw. Dawida. Nazad přidáno jest kázaní sw. Cypriana o moru a modlitby některé sw. otců ... za ... šťastné wyjití z tohoto swěta od M. D. A. z Weleslawína 1599 w 12.

1522. **SIXTA PALMY** *a*) Wýklad na žalm 78. W Praze 1600.

b) Na ewang. sw. Jana 1600.

c) Skreyše zlatá boha nejwyššího, s rozjímáním žalmu 90. W Praze 1612 w 8.

1523. **WÁCSL. ŠTEFANA** *a*) Wýklad na Jonáše u Dan. Sedlčanského w 8. 1604, 1606 w 8.

b) Na Nahuma tamže 1601, 1604 A—D4, pak 1604 w 8. u Sedlčanského.

c) Na Joele 1606.

d) Na Abakuka 1606 w 8. tamž.

e) Na Sofoniáše 1612 w 8. A—E.

f) Na Aggea (1606) A—C3.

g) Na Abdiáše 1612 w 8. A—H2.

h) Na Malachiáše A—D4.

i) Scala Jacobea. Wyswětlení a wyznamenání řebříka sw. Jakuba 1612 w 12.

k) Na Micheáše u Mat. Pardub. 1614 w 8.

l) Na Zakariáše u Dan. z Karlsperku 1615 A—O. w 8.

m) Na Amosa tamž 1616 A—L3.

n) Na Ozeáše tamž 1617 A—V.

1524. **WÍTA JAKŠE** *a*) Decalogus Dei, nebo přikázaní deset slow summowní wyswětlení, w Praze 1602.

b) Wyswětlení na sedm slow Kristowých.

c) Wýklad na žalm 122.

1525. Wojenská auprawa krále Dawida: žalmowé 9 a 120, s wyswětlením proti národu tureckému, 1604 w 8.

1526. Wýklad kapitoly 53 Izaiáše, od **WÍTA PHAGELA** Píseckého, w Praze 1605 w 8. u Dan. Sedlčanského. Ded. Hedwice Smiřické z Hazenburku.

1527. Wýklad prostý na nejswětější modlitbu pánem Kr. wydanau Otče náš, od **ŠIM. LOMNICKÉHO**, w Praze 1605 w 8. str. 455.

1528. **JEREMIÁŠE DENHARTA** Skytořinského angelika mornímu neduhu odpírající, wýklad na žalm 91, w Praze 1607 w 8.

1529. **CYPRIANA PESSIA** *a*) Wýklad na Agnus Dei 1607 w 8.

b) Kratičké wyswětlení slow sw. Jana křtitele: Ai beránek boží, kterýž snímá hříchy swěta, w Praze u kněze J. Hanuše w 8. 1612.

c) Unguentum fraternae concordiae, wýklad a wyswětlení žalmu 133, w Praze u Dan. K. z Karlsperka 1616 w 8.

d) Privilegia pie defunctorum, wýklad maudr. 3. sprawedliwých duše atd. 1616 w 8.

e) Wýklad na žalm 2. w 8. (Index).

f) Turris fortissima. Kratičký spis wyswětlení slow Šalomaunowých 1616 w 8.

g) Divinum somnium Jacobi Patriarchae t. j. wýklad snů, kterých měl sw. Jakub patriarcha, když šel z Bersabe do Háran, w Praze u Dan. K. z Karlsp. w 8. 1618.

1530. **KAŠPARA ARTOPAEI** Synopsis ps. 22, o Krista pána snížení a w auřadu messiášském powýšení při památce umučení a z mrtwých wstání 1610 we 4.

1531. Via patrum. Cesta otcůw buď pobožných, buď bezbožných, pod wyswětlením žalmu 94 w Praze 1611 w 8.

1532. **JANA HERITESA** *a*) Kratičké wyswětlení 2 a 3 artikulů wíry 1612.
b) Adwentní na roráte wýklad dwau artikulů o wtělení (1612?)

1533. **JAKUBA PETROZELINY** *a*) Pastor t. j. wýklad žalmu 23, w němž Dawid boha swým i wšech wěrných pastýřem wyznáwá i z něho se těší, w Praze u Jiř. Hanuše w 8. 1612.

1534. Asylum piorum. Traktátek skrowný o prawém autočišti lidí pobožných, pod korauhwí kříže Kristowa, pod wyswětlením žalmu třetiho od **JAK. AKANTIDO-MITISA**, 1613 w 8. W Praze w impr. kněze Jiřího Hanuše L.

1535. **PAWLA NONNIA** Heřmanoměstského far. w Náchodě, rozjímání krátké žalmu Dawidowého osmého atd. w Praze 1615 w 8.

1536. Rozjímání aneb wýklad pobožný aneb křesťanský na žalm 112, w Praze u Dan. Karla z Karlsperku 1616 w 8.

1537. **ŠIM. WALECIA** wýklad žalmu 22, w Praze 1616 w 8.

1538. **WIKTORINA WRBENSKÉHO** Wýklad listu Kristowa od ewangelisty jeho sw. Jana psaného, a do Laodicee poslaného, 1616 w 8.

1539. **MATĚJE JANDY** Victoria ecclesiae triumphantis. Církwe wítězitele přerozkošný spůsob, podiwné sw. Janowi od boha zjewení, 1617 w 12. (Index).

1540. **BARTOLOMĚJE JAWORSKÉHO** sceptrum. Berla Ježíše Krista 1617 w 8. Při též knize spolu wýklad na žalm 28. (Index).

1541. Hypomnema epistolarum. Wýklad řečí epištolních nedělních, kteréž se od adwentu až do památky sw. Trojice čtau, dle konfessí české, jinak Augšpurské, sepsaný od **BLAŽEJE BOROWSKÉHO** z Borowna far. w Holohlawech, 1617 we 4. dwa díly, w Hradci (nad Labem a Orlicí) w impr. Mart. Kleinwechtra Pilinkowského.

1542. Wyswětlení žalmu XX w Waldsaxu toho dne, když Fridrich za krále česk. přijímán byl. Od **ABRAH. SKULTETA**. Z něm. W Praze u Dan. K. z Karlsp. we 4. 1619.

1543. Exegesis catechismi D. *Mart. Lutheri*. To jest summowní o sprosté prawdy boží proukázaní, menšího a církwi boží obwyklého katechismu D. Martina Luthera atd. učiněné od kněze **ADAMA WOLFIA** Benešowského, ew. Krist. w městě Polně služebníka, l. p. (w chronostichu 1619) s powolením p. administratora. Wytištěné w Starém městě Pražském u Matěje Pardubského l. p. MDCXIX w 8. A—O. po 8 list. P. 6½. Připis dítkám wůbec.

1544. **WÁCSL. TROJAN** kněz, wýklad ze zjewení s. Jana o weliké ohawnosti bludu Antikrista. Ms. w 8. (Boček).

1545. Wýklad na modlitbu páně od **MATĚJE KROCÍNA**, far. Rychnowského, 1620.

1546. *Galli* (**DAWIDA ŽLUTICKÉHO**) Rozjímání potěšitedlné z textu sw. ewangelium k neděli 4té po třech králích přepsaného 1620 w 8. (bez místa a tisk.)

1547. **MARCHIO KAMENICKÝ WÍT**. Čtwerý wýklad na nejswětější modlitbu páně, weleb. otce bratra *Jeronyma Savaneroli* z města Ferrarie řádu praedicat. — Též kázaní jeho, kteréž učinil u vigilii naroz. p. a spas. n. J. Krista před bratřími swými. Z lat. jazyka do česk. přeložený od Wíta Marchio Kamenického, měštěnína a služebníka pořádku nákladnického w Star. m. Pražském, w Praze 1620 w 8. tamž 1627.

f) *Postilly.*

1548. **JANA STRANĚNSKÉHO** *a*) Postilla česká k užitku mládeži křesťanské, w spůsob otázek od neděle adwentní až do welikonoci složená, podlé exempláře německého *Jana Špangenberského* na česko wyložená, w Prostějowě u Jana Günthera 1546 we 4. *b*) (*Jako II. díl*): Postilla česká na obzwláštní swátky celého roku k užitku křesť. mládeži. Skrze Jana Špangenberského, kazatele Northauzského w spůsob otázek složená 1546. Potom (celá postilla) we 4. 1553.

Pak pod titulem: Postilla česká, anebo waykladowé na epištoly a ewangelia nedělní i také swáteční přes celý rok, z lat. a něm. jazyku w český přeložená, nyní pak w dobrý pořádek a w jednu knihu uwedená. Tak jakž tayž pořádek církew křesťanská od prwní neděle adwentní až do poslední neděle po swaté Trojici zachowáwá. K užitku mládeži křesťanské. W spůsob otázek složená a sepsaná od Jana Špangenberského, někdy slawného kazatele w cís. městě Northauzu. K nížto přidáno jest patnáctero kázaní o mrtwích tělích, i také LX příkladůw z písem sw. wybraných, že se těla mrtwá mají pochowáwati. Wše od téhož Jana Špangenberského sepsáno, figurami pěknými ozdobeno a wytištěno w slawném městě Normberce u Jana Montana a Woldřicha Neyberga l. p. 1557 fol. téhož léta 1557 dwoje wydání (w Museum). Silná (142 + 230 + 161..) 540 listů. (Tohoto wydání jest wlastně titul hořejší); pak 1566 tamže w fol. u Woldřicha Neyberga a Ditricha Kerlacena 3 díly. Rozwržena jest na tři strany: od neděle adwentní až do prwní ned. welikonoční; odtud až do prwní adwentní; pak wýklady na epištoly a ewang. o swátcích přes celý rok. Předmluwa jedna od Lutera, druhá Jana Straněnského, kterýž ji česky přeložil. Jest místem jízliwá proti katolíkům, čeština dobrá, dobropísemnost špatnější. *b*) Jana Hofmeistra postilla česká, totiž kázaní na ewangelia, kteráž se w nedělské a jiné sváteční dny přes celý rok čtau, a téměř wšecka na říšských sněmích w Wormsu a Řezně kázaná. Skrze Jana Hofmeistra řádu swatého Augustina. Na česko přeložil Jan Straněnský w Kr. Hradci. W Prostějowě skrze Jana Günthera 1551 fol.

1549. Postilla česká totiž kázaní na ewan-

gelia. W Prostějowě skrze J. Günthera 1551 we 4. (Boček, snad Baworowského? J.)

1550. Postilla česká aneb kázaní a wýklady na ewangelia, kteráž se w nedělské dny přes celý rok čtau, wěrně sepsaná i kázaná, od **TOMÁŠE BAWOROWSKÉHO.** Wytištěno a dokonáno w slawném městě Holomauci u Jana Gunthera 1557 fol.

Z též postilly wyšel: *a)* Wýklad sw. čtení na weliký pátek, wytažený skrze Jos. Klíče (Ditricha). W Hradci Král. 1822 w 8. str. 94. *b)* Kázaní o manželstwí. W Praze 1822 w 8. str. 16 od Jana Ditricha, u Ant. Straširypky w 8. *c)* Kázaní na ewang. sw. Jana.. na den sw. Trojice, tamže 1822 w 8. str. 22.

1551. Wýkladowé řečí božích. Dwa díly 1575 we 4.

Postilla Kralická, krásným tiskem.

1552. *Jana Fera* (Wild), Mohutského kazatele, postilla na čtení a epištoly nedělní a swáteční přes celý rok, aneb kázaní ewangelické prawdy, a prawého obecného apoštolského učení 2 díly, w Praze. Nedělní i swáteční, letní i zimní díly. Z lat. a něm. přeložená nákladem Jiř. Melantricha z Aventinu 1575 fol.

1553. **JANA KAPITY** postilla, t. j. kázaní, kteráž na řeči boží ke dnům swátečním přináležející přes celý rok činěna býwají, od J. Kapity, dwa díly 1586 we 4.

Opět w Praze u Jonaty Bohutského z Hranic 1615 we 4. (dle Indexu obsahuje na neděle a swátky ranní i weliké kázaní s nešporem). W Mus. jest rkp. od l. 1605 num. 357. Rkp. druhého dílu od r. 1607—12 we 4. u p. Bočka.

1554. Postilla aneb wýklad na ewangelia nedělní i swáteční od adwentu až do welikonoci, sepsaný od *Egidia Hunnia*, písem sw. doktora a Wittenberské akad. prof. w českau řeč přel. Wytištěno w Drážďanech 1588. Opět 1628 u Krist. Megandra fol. str. XII a 578 mimo X registř.

1555. **MART. PHILADELFA ZÁMRSKÉHO** postilla česká na ewangelia nedělní a swáteční přes celý rok. W Jezdkowicích (Jeschkendorf blíž Opawy) r. 1592 w fol. 2 díly. Po druhé w Lipště u Mich. Kapihorského 1602. Po třetí w Drážďanech nákladem Dan. Sedlčanského knihtlačitele a měšťana Star. m. Pražského, s připisem od pastýřůw ewang. w Čechách a Morawě Kristianowi II wéwodě a wolenci saskému r. (také) 1602. Akta stranau zákazu a pobrání prwního wydání této postilly w Jezdkowicích chowají se u konsistoře Olomaucké.

1556. *Jakuba Wolfganga Wujka z Wagrowce*, postilla aneb kázaní ewangelitská na neděle a swátky celého roku z polského do českého přeložena od **ONDŘEJE MODESTINA** we 4. W Litomyšli u Andr. Graudence 1592, w Praze u Pawla Sessia 1629 we 4.

1557. Postilla neb kázaní na ewangelia nedělní i swáteční od adwentu až do neděle 27 po sw. Trojici. Rkp. we 4. z konce XVI wěku na Strahowě.

1558. Postilla ewangelická, wýkladowé na ewang. nedělní, swáteční epištoly a dni wšední, střední a páteční, od **BOHUSL. BEPTY** Wysokomeytského, faráře w Miletíně na Bystřici 1594 fol.

1559. **JANA ACHILLESA** Beraunského postilla z latiny přeložená. W Praze u Jiřika Dačického 1595 w 8.

1560. Postilla každodenní pobožná od **JIŘÍHO DIKASTA** z Miřkowa, dwa díly, 1 díl 1612 we 4. str. 515, druhý 1612 str. 366. Pak w Praze u Matěje Pardubského 1614 w 8. str. 205 por. V. od r. 1708.

1561. **JAKUBA PETROZELINY** Kunštatského postilla aneb kázaní summowní a krátké na epištoly ke dnům páně nedělním přes celý rok... z samého slowa božího... sepsané a wydané. W Praze u Mat. Pardubského 1613 we 4.

1562. **WÁCSLAWA SLOWACIA** *a)* Díl postní wýkladůw řečí celoročních, wzatých z písem zákona obojího, starého i nowého, činěných skrze (jméno spisow.) Na zámku Dobrowici u Ondřeje Mizery Jarowského 1613 we 4. A—Mmm, a 2 listy.

b) Wyswětlení prosté biblí malé, jinak řečí z obojího zákona božího na každý den nedělní i wšední celého roku. Nákladem p. Johanny Křinecké z Budowa. W Praze u Mat. Pardubského fol. I díl od adwentu až do sw. Trojice 1615—6. II díl nákladem p. Albr. staršího Křineckého z Ronowa. W Praze u Jana Ctibora Kbelského 1620 fol. od sw. Trojice až do adwentu (wydal Jan Rozacius Hořowský).

1563. Postilla katolická, jak kostelní tak domácí, to jest: Potom toho co se z ewangelium každau neděli, každý swátek přes celý rok čte, krátké wšak důwodné a jadrné, w otázkách rozwedení a wyložení, k wzdělání ctných... mrawůw, jako i k wywrácení wší... nešlechetnosti sepsaná prací dwojictih. kněze mistra **ŠEBEST. WOJ. SCIPIONA** Plzenského. W Praze 1618 we 4.

Po druhé s nápisem: Jak kostelní tak domácí postilla, to jest: Potom, toho co se z ewang. každau neděli přes celý rok čte atd. W Praze u sw. Klimenta skrze Jiřího Černocha l. p. 1667 fol. VIII a 517 str. (druhý díl) swáteční postilla, jak kostelní tak domácí. To jest: Potom, toho, co se z ewangelium každý swátek atd. tamž 1668 fol. textu 188 str. Po třetí w Praze w kolleji sw. Klimenta skrze Wojt. Jiřího Koniáše factora l. p. 1695 we 4. 1 díl (neděle obsahující) mimo předml. 464 str. 2 díl 187 str. Po čtwrté 1776 w 8. w Praze. Dobrá wěcí i jazykem; r. 1779 wyšel zwláštní spisek, jakby se té postilly užiti mohlo a mělo, od Lenharta (školastika) atd.

1564. Kazatel domowní, to jest: naučení potřebné, jakby hospodářowé w domích ... swých spolu s domácími swými každého dne, zwláště ráno a wečer... sebe k dobrému slowem božím napomínati měli od K. M. **KONEČNÉHO**, w Králowé Hradci 1618 we 4. u Mart. Kleinwechtra str. 415, též 1625 w 12. w Brně u Siedlera 1783 we 4.

Klade na každé ráno: píseň, řeč, napomínku, modlitbu, weršíčky; na každý wečer tolikéž kromě řeči na dwa týdny. W druhém dílu na zwláštní časy, k. p. půst, wojny, sucho atd.

1565. **WIKTORINA WRBENSKÉHO** Postilla na ewangelia nedělní we 4. (Index).

1566. Neznámé mi jsau: *a) Postilla domowní* w 8. *b) Wýkladowé řeči adwentních* fol. (Index).

g) Kázaní nedělní a swáteční.

1567. Káz. nešporní na epištoly, od **BENEŠE OPTATA**. (1533?)

1568. *Rhegia Urbana:* Kterak falešné proroky každý poznati, anobrž je hmatati může. Kázaní w Mindě w Westfalii učiněné skrz doktora Urb. Rh. léta p. 1540. A—N. w 8. [w Olomauci J. Oliwetský z Heřmanic.]

1569. **JANA AUGUSTY** *a)* Kázaní o Jidášowých dětech, na řeč Actor. 1 w těch dnech powstaw Petr, okol. 1540 tištěno. *b)* Kázaní o ustanowení na biskupstwí sw. Matěje, místo Jidáše. Stalo se 1540 w 4 neděli po sw. Trojici w Boleslawi mladé. W Litomyšli okol. 1540—2, A—Jij. we 4.

1570. Rozjímání o umučení Krista pána welmi pěkná, od *Antonia Korwina* psané. Z latinské řeči přeložil **M. ZIKM. ANTOCH** z **HELFENBERKA**, w Praze Pawel Sewerin 1541 we 4. listů 33. Jest wlastně 6 kázaní o utrpení páně. Opět 1543.

1571. **PETROWROZSKÝ HYNEK**, bratr český: kázaní w neděli 8 po sw. Trojici, učiněné w Mladé Boleslawi, w kterém mnohými důwody doučuje, kterak žádný nemá se hned we wšem učení od církwe Římské děliti a od ní se laučiti atd. (Šturm Srown. 295.)

Kázaní to celé klade kněz Matěj z Laun, děkan Žatecký we swé knížce 1542.

1572. **DITRICHA WÍTA** kázaní o mytí noh, w Normber. 1543 we 4.

1573. *Zikm. Zigy* Wojenské kázaní, z něm. 1544 w ozdobné compendium uwedl kněz **MATAUŠ HRADECKÝ**, na ten čas děkan Žatecký.

1574. *Michala biskupa Sidonienského a*) kázaní na welký čtwrtek o přeswaté swátosti těla a krwe páně. Též druhé kázaní na den božího těla ... na říšském sněmu w Augšpurku učiněné l. p. 1548. Přitom jest téhož kněze Michala napomenutí při sw. mši k přistojícím. (Ku konci) Wytištěno w menším městě Pražském u Bartol. Netolického 1549 we 4.

b) Téhož Mohutského suffragana kázaní patnáctera o přeswaté mši w Augšpurku na říšském sněmu l. p. 1548 kázaná. Wytištěno w Prostějowě u Jana Günthera l. p. 1549 we 4. archů 22. W Holomauci 1567 we 4. Na žádost urozeného p. p. Joachima z Hradce a na Hradci.

1575. Třináctero kázaní o umučení páně, rukau Martina Primusa psáno r. 1550, w Prostějowě 112 listů. Rkp. (Boček).

1576. **TOMÁŠE BAWOROWSKÉHO** *a)* Desatero kázaní o sw. pokání, z mnohých učiteluow sw. wěrně sebraná a se wší pilností sepsaná, w menším městě Pražském u Bartol. Netolického (wydal J. Straněnský) 1552 we 4. A—Hhij. Též w Praze nákladem Neureutra 1822 w 8.

b) O umučení p. n. J. Kr. křesťanské a pobožné rozjímání (w Plzni kázané). W Prostějowě u Jana Günthera w 8. 1552.

c) Dwoje kázaní při slawnosti nowé mše 1557. Znowu od J. Ditricha 1822 w 8. w Praze u Ant. Straširypky str. 43.

1577. Řeči psané na přikázaní šestero páně nowého zákona 1554 (bez místa) we 4.

1578. Kázaní nebo řeč napomínající w připomínání wečeře páně a umýwání noh. Doctoris *Henrici Scribonii* etc. 1554 w 8.

1579. Kázaní dwoje r. 1554 w Opawě kázané 9 listů od *Matěje*, kazatele tamž. Rkp. we 4. a od r. 1554.

1580. **MATAUŠ HRADECKÝ**: *a)* Kázaní učiněné l. 1556 na Horách Kutnách u wysokého kostela, o hromobití, krupobití a baułech, skrze kněze Matauše z Králowé Hradce ty časy děkana. W Prostějowě 1556 w 8.

b) Kázaní učiněné troje a w jedno shromážděné, kteréž kázal na den sw. božské Trojice na Horách Kutnách u wysokého kostela kněz Mat. Hradecký, ty časy děkan (1554). W Prostějowě u Kašp. Aorga 1557 w 8.

1581. Prwní díl knih služby slowa božího: Počíná se na šest nedělí před adwentem a zdržuje w sobě památky prawd wíry w boha otce, a skutkůw p. n. J. Kr. prwních, dětinstwí a mladosti jeho, též i památku wšeho celého žiwota jeho fol. (Na konci): Prwní den po sw. Wítu dokonáno l. p. 1557. (Jsau kázaní a čtení nedělní.) Druhý díl počíná se od neděle, kteráž slowe dewítník fol.

1582. Kázaní oswíceného muže *Erasma Roterodamského:* O nesmírném milosrdenstwí božském, w Prostějowě u Kašp. Aorga 1558 w 8. S tím snad jedno jest: Kázaní pobožné a křesť. o nesmírném a newyprawitedlném bož-

ském smilowání. W Praze u Jiřího Melantricha 1573 w 8.

1583. *Jeronyma Sawanaroly* z Ferarí *a*) kázaní na žalm 50tý. W Prostějowě u K. A. 1558. *b)* Sedmero krásné a potěšitedlné kázaní o žalostech, bidách a sauženích člowěka. W Holom. u Jana Gunthera 1559. W Praze u Jiř. Melantricha 1565, 1573, 1576 w 12.

1584. **MATĚJE HRUŠKY** kázaní na ewangelia, kteráž se w církwi boží přes celý rok w neděli čtau. Rkp. fol. 1561.

1585. Kázaní křesťanská s krátkými wýklady Fridricha biskupa Wídeňského na ewangelia přes celý rok, z lat. přel. od **TOMÁŠE REŠELA** 1561 we 4. 1574 a wydané od Straněnského 1578 we 4. W Praze u Jiř. Černocha a Mich. Petrle 300 listů.

1586. **PETRA PERISTERIA** z Tayna Horšowského kázaní w neděli dewátau po sw. Trojici w kostele na hradě Pražském, o přijímání welebné swátosti oltářní pod obojí spůsobau tak jakž nyní wůbec žádajícím od koncilium sw. Tridentského dowoleno jest... we 4. w Praze 1564 listů 34.

1587. **JIŘÍHO NETOLICKÉHO** Šestnácte kázaní o bídě nynějšího našeho žiwota. W Pr. u Jiř. Dačického 1568. Přípis p. Zdeňkowi z Šternberka A—R4. Opět w Praze u J. Jakobea Dačického 1588 w 8.

1588. **JANA STRANĚNSKÉHO** *a)* Jana Fera kázaní XII o pokání a o podobenstwí, o synu marnotratném, z něm. W Praze u Jana Jičinského we 4. 1569. *b)* Kázaní atd. 1577 fol.

1589. **ONDŘEJ ŠTĚPÁN**, starší brat. jedn. [Kázaní na neděle a swátky celého roku]. Conciones didacticas, juxta articulos symboli apostolici sive locos communes, illis comprehensos dispositas, super usitatos ex sacra scriptura textus dominicarum et festivitatum annuarum an. 1575 in lucem miserunt et publico usui dedicarunt seniores fratrum Bohem. an. 1575. [Regenvolsc. hist. eccl. p. 319.]

1590. Kázaní wayborná na wšecky swátky na ewangelia, kteréž se čtau w chrámích páně přes celý rok. Nyní w nowě sepsaná l. 1575. Rkp. weř. bibl. XVII. J. 13. w 8.

1591. Mistra **WÁCSLAWA FRANTY** Argumentum s krátkau apologií kázaní na den sw. Wíta učiněného w kostele na hradě Pražském 1575. W rkp. 374 Mus. na listu 231 sld.

1592. **JANA BOLESLAWSKÉHO** Kázaní o boháči pekelníku a Lazarowi nebeském měšťanu. W Praze u J. N. we 4. (bez r.) A—T2.

1593. Kázaní o hrozné kometě, kteráž se začala ukazowati ten den po sw. Martině s wečera l. p. 1577... od kněze Walentina Šubara Landškronského... kazatele w Domažlicích. W Praze u J. Melantricha z Awentinu a M. Dan. Adama Pražského 1578 we 4. listů 24 (s modlitbau a 2 písněmi).

1594. Kázaní **KYRMEZEROWO** 1578. (Rozb. II. r. 1843—4.)

1595. Kázaní o třesení země w 1 neděli postní na Horách Kutnách 1580 we 4.

1596. *Jiříka Šerera* Sedmero kázaní o Antikristu, u A. J. 1585 w 8. (bez tit.)

1597. **SIXTA CANDIDA** kázaní o země třesení 1588.

1598. **JANA ŠTELCARA** Želetawského *a*) Kázaní o zlořečenstwí, lži, krádeži, wraždě a cizoložstwu.

b) Kázaní dwoje na 4tau kapitolu Ozeáše, a o hrozném porodu. (Index).

1599. **WÁCSLAWA BROSIA** *a) Jakuba Feychta* pět kázaní na dwadceti neslušných příčin a zjewných klamůw od Pikhartůw .. proti katolickým smyšlených. Z něm. přel. W Litomyšli 1589 w 8. 1591 w 8. W Praze u Pawl. Sessia 1628 w 8.

b) Kázaní o slawném swátku těla božího. W Litomyšli Andr. Graudenc 1594 we 4.

c) Jiříka Šerera S. J. křesťanská wojenská kázaní, přel. z něm. W Litomyšli u And. Graudence 1596 we 4. A—H.

Jsau tři kázaní lid wojenský proti Turku wzbuzující.

d) Jisté umění a zaklínání proti střílení, bodení, sekání, laupeži, pálení, proti pádu a zahynutí w boji aneb zajetí od nepřátel.. w něm. řeči wůbec wydané a na troje kázaní rozdělené od Jiř. *Šerera* S. J. a nyní w český jazyk přeložené od K. W. B. D. H. 1596 we 4. Andreas Graudenc (w Litomyšli).

1600. *Ludwíka Lawatera* kázaní troje o drahotě a hladu, přel. **PAWEL SLOWACIUS** 1591.

1601. *Jiříka Šerera* S. J. kázaní o slawném swátku těla božího a processí, (přel.) w Litomyšli u Ondřeje Graudence 1594 we 4. archůw 6.

1602. Celoroční řeči boží z star. i now. zákona k každému dnu nedělnímu i wšednímu rozdělené a rozšířené. W Praze u Jiř. Jakobeusa Dačického 1594 we 4.

1603. **JANA ZAHUMENSKÉHO** z Wolyně *a)* Kázaní o swaté trpěliwosti 1596 w 8.

b) Kázaní potěšitedlné wšechněm pod obojí přijímajícím. W Praze 1619 w 8.

1604. *a) Jana* staršího *Mathezia* historie pána spasitele našeho J. Kr. Přeložená od **BENJAM. PETRKA** z **POLKOWIC**, 2 díly. W Praze u Dan. Sedlčanského 1596 fol. (Jest 32 kázaní).

b) **JAKUBA MELISAEA** Krtského o powodni škodliwé l. 1598 na rozličných místech

stalé, kázaní troje před pohřbem, při a po pohřbu těl lidí ztopených činěné na Horách Kutnách. W Praze u Dan. Sedlčanského w 8. 1598.

1605. **JANA SUCHÉHO** (Suchius) čtwero kázaní nedělní l. 1596—1599. Rkp. weř. bibl. XVII. C. 2. b. r. fol.

1606. **POLIA LUKÁŠE** sedm kázaní o žiwotu wěčném. W Star. m. Praž. w impr. Petrlowské, nákladem Mik. Rydle z Nayenperku w 8.

1607. **JANA ACHILLESA** *a)* Kázaní kratičké o moru we 4. 1599. *b)* Eortologia. To jest kázaní swáteční aneb wýkladowé . . . o žiwotu, práci a smrti sw. apoštolůw atd. W Pr. u Jiř. Hanuše Landškronského 1611 w 8.

1608. Kázaní na tři stránky rozdělené kněžím a spráwcům duchowním náležející l. 1579. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 5. we 4.

1609. Kázaní nedělní z XVI stol. Rkp. bibl. weř. XVII. H. 21.

1610. **JANA HERITESA** z Král. Hradce, 5 kázaní o hanebném a mrzutém opilstwí neb ožralstwí, kázané w Kníně hor zlatých 1600 w 12.

1611. **MARTINA TRIBALIA** *a)* Jedenáctero kázaní pohřební, wšem křesťanům k rozjímání užitečné a potěšitedlné, l. p. 1600 we 4. A—T5. (Jsau kázaní o smrtedlnosti lidské jednající, neprawě pohřební nazwaná, k nimž 3 kázaní o moru připojena jsau.)

b) Kázaní o setrwání wolených božích u wíře 1602, we 4.

1612. Kázaní na nowý rok šestnáctistý k křesťanům a Čechům. Wyd. 1612 (Boček).

1613. **JIŘÍKA TESÁKA** Mošowského (děkana w Kauřímě) *a)* Heptalogus Christi. Kázaní na sedm slow Kristowých 1601 a 1605 (u Balb. 1609).

b) Gallicinium etc. O kohautowém zpíwání w domu Kaifášowém 1604.

c) De avaritia. O lakomstwí w 8.

d) Genethliacon Christi theanthropi. O narození Krista, kázaní, kteréž měl u p. Marie na Lauži, w Praze 1606 w 8. 1611. (Balbin držel toto káz. a ono o sedmi slowech Kr. za nejlepší.)

e) Stella nova et cometa t. j. křesťanské a pobožné wyswětlení, co hrozného komety . . . předzwěstují a s sebau přinášejí. W Hradci nad Labem kázané w 8. 1607.

f) Christi ad mulieres concio 1607 w 8.

g) De hierologia. Kázaní prwní w Kauřímě učiněné, 1608 w 8.

h) Te Deum laudamus, o weliké přízni národu českého pod obojí přijímajícího. Spis křesťanský 1609 we 4. (kázaní?)

i) Nowé léto (kázaní) 1610.

k) Collis vinaria. O winohradech, w Praze 1611 w 8. (kázaní?)

l) Martinianus anser. Swatomartinská hus. 1612 w 8.

m) Potus angelicus. Angelský traňk.

n) Christi duo miracula 8.

o) Encoenia perpetua, t. o ustawičném p. boha poswícení. W Praze 1613 w 8.

p) Tenebrae Christo patiente factae. O zatmění slunce (při umučení páně), w Praze 1614 w 8.

q) Salvus conductus. O šťastném tří stawů jetí k sněmu do Budějowic. Kázaní dle žalmu 121, u sw. Haštala 1614 w 8.

r) O nejswětějším a nejtěžším kříži a utrpení p. J. Kr. 1615 w 8.

s) De fatalibus temporibus, kázaní na nowé léto 1616 w 8.

t) Philadelphia etc. O swornosti bratrské, kázaní na žalm 133, w Praze 1616 w 8.

u) Zlý a nemilý host; o ohni.

w) De s. Joanne Praecursore. O slawné památce sw. Jana Předchůdce, kázaní 1617. W tom chwálí Hawla Žalanského, hlawního, jak prawí Klíč, kacíře.

1614. *Jana Oxiopa Sabbatena* Kázaní o duchowním a poswátném těla a krwe páně požíwání 1602.

1615. **JIŘ. HANUŠE** Landškronského *a)* Soli Deo gloria, amen. (Chron. 1602). Na odchodné kázaní poslední učiněné w chrámě p. u sw. Jindřicha w Nowém městě Pr. . . . s písní českau a lat. Valedictio etc. W Praze w impr. Šumanské we 4. 1602 A—G. (Šel do Postoloport za kazatele.)

b) Deset zaslíbení božích o Messiášowi (na spůsob kázaní) w 8. 1612.

1616. Nejprwnější kázaní w Žamberku učiněné w neděli 4 po welikonoci 1603 we 4. (Index).

1617. **BLAŽEJE BOROWSKÉHO** *a)* Dewatenácte kázaní o sw. pokání. W Hradci u Mart. Kleinwechtera 1603 a 1616.

b) Troje kázaní o umučení a wzkříšení w 8.

c) Řeč učiněná atd. w 8.

d) Valete etc. w 8. (Index).

1618. Sedmero kázaní o žiwotu wěčném, sepsaná od *Lukáše Pollia*, přeložena z něm. od **MIK. RIDLA** z Nayenperku. W Praze w impr. Petrlowské 1604 w 8.

1619. **JIŘ. ZABILLANSKÉHO** Horského *a)* Kázaní swadební při oddawcích p. Wácsl. Michka z Radostínu. W Pr. u Jana Sedlčanského w 8. 1604.

b) Kázaní o stawu sw. manželském we 4. 1611.

1620. **ZACHARIÁŠ BRUNCWÍK** wydal:

a) Limodis epidemica. Kázaní o morowé ráně jizliwé, w Praze 1606 we 4. w impr. Šumanské.

b) Ecclesia catholica christiani agminis (chronogr.) Kázaní o církwi sw. katolické, w Praze 1607 we 4. u Woldř. Waldy.

c) De incarnata verbi D. massa (chronogr.) Kázaní o wtělení, w Praze 1607 we 4. Šuman.

d) Kázaní o zemětřesení, kteréž se stalo léta dobíhajícího we čtwrtek w oktáb sw. Ondřeje. Připsáno raddám města Wysokého Meyta, w Litomyšli u Andr. Graudence w 8. 1608. (Důležité).

e) De saCra atqVe VeneranDa trIaDe. Kázaní o jediném bohu w podstatě a trojím w osobách, w Praze 1611 we 4.

f) Idolorum supplantatio (chronogr.) Kázaní, že obrazowé trpěni býti nemají (1612) we 4. u Matěje Pardubského.

g) Ascensionis Jesu mediatoris nostri assertio, (chronogr.) Kázaní o na nebe wstaupení (1612) w 8.

h) Kázaní o Michalowi archandělu 1612 w 8. (bez místa), w Praze A—C7.

i) Mediatoris nostri Jesu Christi assertio (chronogr.) O jediném prostředníku (1612).

k) O weselo radostném z mrtwých wzkříšení. Kázaní, u Dan. K. z Karlsperku 1618 w 8.

l) Kázaní o prawém a jediném očistci křesťanském, w Praze 1613.

m) Kázaní o osprawedlnění člowěka před bohem 1613.

n) O smrti útrpné prostředníka našeho Kr. pána, složené den welik. pátku, w Praze u Mat. Pardubsk. w 8. 1613.

o) Kázaní o postu prawém křesťanském w neděli prwní postní, w Praze 1613 w 8.

p) Zrcadlo kacířstwí 1614 w 8.

q) Kázaní o hrozném zemětřesení w kraji Bechynském i jinde stalém, w Praze 1615 u Dan. z Karlsperka w 8.

r) Kázaní o kalichu útrpnosti wezdejší 1613 w Praze u Mat. Pardubského w 8.

s) Káz. o hrozném zemětřesení 1615 Unora 19 w kraji Prachenském a jinde stalém. W Praze u Dan. K. z Karlsp. 1615 w 8.

1621. Kázaní o lásce 1605 od **JANA SIXTA z LERCHENFELSU.**

1622. **JANA WÁCSL. CIKADY** *a)* Cesta k žiwotu wěčnému, z mnohých autorůw sebraná, a na způsob kázaní, na jisté roční ewangelia složená. W Praze w impr. Šumanské 1607 we 4. Jsau wlastně 4 traktaty w způsobu kázaní. *α)* O wíře, naději a lásce. *β)* Autočiště křesťana wěrného t. j. kázaní ukazující cestu, co by w nynějších zarmaucených časech měl činiti atd. W Praze (1606) w impr. Šumanské we 4. A—Q. *γ)* Bezpečné a prawé křesťanského člowěka rozweselení a jisté očekáwání neomylného spasení. Kázaní na ewangelia roční. W impr. Šumanské we 4. 1607. *δ)* Hody křesťanské, na které bůh otec skrze syna swého zůwe, a na nichž wěřícím slawné pokrmy na wěky trwající připrawuje. W Praze w impr. Šumanské we 4. 1607. *b)* Kázaní o těle a krwi páně we 4.

1623. Wyswětlení křesťanského katechismusu w osmi kázáních zawřené, w němž se sprostně ukazuje, w kterých artikulích jeho Kalwíni s ewangelitskými na odpor jsau a jej zfalšowati chtějí od *Polik. Layzera.* Z něm. přel. od **TOBIÁŠE MAUŘENÍNA** a wyt. w Drážďanech 1606. we 4. A nyní zase z nowa nákladem Wácslawa Záworky Lipenského impressora w Welkých Němčicích l. 1615. Wel. Němčice na p. (Židlochowském w Morawě.) [1]).

1624. **ZIKM. TRIBULECIUSA** Pražského, kázaní o tajemstwí swato swaté wečeře pána spasitele n. J. Kr. 1606 we 4. A—E.

1625. **WÁCSL. STEFFANA TEPLICKÉHO** Genealogia Christi: Rod Krista p. w kázaních obsažený. W Praze 1607 w 8.

1626. **WÁCSL. WIDEMANA** Jičinského kázaní s napomenutím. O našich bídách a těžkostech. W Praze u Dan. Sedl. 1607 w 8.

1627. **WÁCSL. KRIST. AUNHOŠTSKÉHO** a) Kázaní o narození páně 1607. b) káz. o těžkosti dlauhé. W Praze u Jonaty Bohutského we 4. 1612.

1628. Řeči celoroční boží z starého a nowého zákona. W Praze Jiř. Dačický we 4. 1607.

1629. Řeči boží starého zákona, a propowědění wysoce učených mužů a pobožných lidí pohanských a křesťanských. 1608.

1630. **WÍT JAKEŠ** wydal: a) Dwě kázaní z třetích králowských.

b) Kázaní troje o wojně, w Praze 1608.

c) O zadržowání a wyléwání deště (z 3 k. Moj. kap. 5 etc.)

d) Kázaní troje w čas nastáwajícího zlého, u prostřed a po sproštění zlého. W Praze u Pawl. Sessia 1618 w 8.

e) Encoenia perpetua. O ustawičném poswícení, neb o Huse (bez r. a m.) Index cf. 1613.

f) Zrcadlo rodiny bezbožné. W Praze u Matěje Pardubského w 8. 1615. (kázaní?)

g) Kázaní při prwotinách nowého služebníka církewního w chrámě sw. Jindřicha na Now. měst. wykonané. W Praze u Mat. Pardubského w 8. 1618.

---

1) Proti knize té traktat jakýsi důtkliwý a štiplawý, psaný bez podpisu místa i jména wyšlý, hájili muži učení.. mezi nimi M. Wiktorin Wrbenský jak w swých knihách, tak i w odpowědi jadrné direcce ten odboj porážející. Sam. Mart. z Dráž. Obrana 215.

1631. **JAK. PETROZELINY** *a*) Rozjímání napomenutedlné o pokoji lidu božímu w městě Třebíči předkládané. W Praze u Jana Otmara w 8. 1608.

b) Vivens disce mori (chronogr.) kázaní o tom, jakby měl člowěk žiw býti, aby dobře a šťastně mohl umříti. W Praze u Mat. Pardubského we 4. 1613.

c) Lazarus redivivus t. j. Wyswětlení a wýklad historie swaté o nemoci, smrti a wzkříšení od K. P. Lazara Betanienského w sedmeru kázaní obsažený 1617. Wyt. u Dan. K. z Karlsperka w 8.

1632. **WÁCSL. SLOWACIA** *a*) kázaní, neb rozjímání o bídnosti a nestálosti wezdejšího žiwota, o radosti a sláwě wěčné nebeské. W Dobrowici 1610 w 8.

b) Historie o utrpení a smrti newinné J. Kr. syna božího pána našeho, ze wšech čtyr ewangelistůw w jeden spůsob shromážděná, a z swědectwí obojího zákona, též z spisůw některých starých otcůw a upřímných učitelůw swatého ewang. ač prostě, wšak upřímně a pobožně pro lid obecný ... wyswětlená a w kázaních postních hlásaná. fol. men. (Index uwodí we 4.) 1615.

c) Wýkladowé řečí adwentních, Item masopustních w Praze u Mik. Pardubského 1613. Fol. Sunt in eodem: Díl postní tamž 1616. Item kázaní na slawnost wzkříšení. Wýklad řečí prowodních. (Boček) Snad ty samy, cf. postilla.

1633. O nejsw. wečeři p. n. J. Kr. od něho pod obojí spůsobau nařízené. Prawdiwé a upřímné kázaní, w 12. 1610.

1634. **HAWLA ŽALANSKÉHO** *a*) Spis neb kázaní prwní o sw. mučedlnících českých Janowi z Husince a Jeronymu z Prahy, kázané w Betlemě 1611 w 8.

b) Kázaní o drahém božím těle w Praze 1618. Spis o welikých, těžkých a krwawých protiwenstwích církwe, o weliké stálosti mučedlníků českých, francských, nidrlandských, kázaný 1619, wydaný w Praze w 8. (Index).

c) Spisowé o mučedlnících českých, kázaní 2, 3, a 4té, w Betlemě a u sw. Jiljí činěné. 1619 w 8.

d) Ku památce mučedlníků našich českých, spis neb kázaní 5té w Betlemě 1614 kázané, a wydané 1619.

e) O sw. Janu křtiteli a o sw. Pawlowi káz.

f) O welikých modlářských bludích, jimiž w církwi odporce nejswětější wečeře páně se zlehčuje Na den božího těla kázaní w chrámě sw. Jiljí w Star. m. Pražském Rkp. weř. bib. XVII. H. 33 [z počátku 17 stol].

1635. Kázaní utěšené o slawném proměnění p. J. Kr. od **SIXTA PALMY** Modličanského w 8. 1611. Wyt. w impr. kněze Jiřího Hanuše Landskronského.

1636. **WÁCSL. MATHIADESA** Kázaní na odchodné (Index).

1637. Kázaní k wýstraze nezřízeného lakomstwí, od **JIŘÍKA SEKWENIDESA** Chotěborského, faráře w Litomyšli. W Praze 1612 we 12. W impr. kn. Jiřího Hanuše.

1638. **CYPRIANA PEŠINY** *a*) Lumen ad revelationem gentium 1612 w 8. (Index).

b) Kázaní o wdowách. 1612 w 8. w impr. kněze Jiř. Hanuše A—H. (wlastně 6 kázaní neb otázek).

c) Kázaní neb zpráwa o morowé ráně. 1614 w 8.

d) O ohni Žateckém, kázaní w 8.

e) Kázaní o pádu dobytka.1616 w 8.

f) O poswěcení chrámu.

g) Kázaní dwoje o posílání k nám angelůw sw. w 8. 1618.

1639. **JANA WALEŠE** Hlas Boží wolající k swobodě otrokůw mamonowých, kázaní w neděli 15 po sw. Trojici. W Praze 1612 w 8.

1640. **ŠIM. WALECIA** Kázaní krátká a sprostá o naprawení žiwota křesť. o lakomstwí, opilstwí, smilstwí, cizoložstwí, přisahání, lání, hromowání, špinawém mluwení, tancích, o pokání. W Praze 1614 w 8.

1641. **JANDA MATĚJ ČECHTICKÝ** kázaní o narození syna božího w Praze 1615 w 4.

1642. **JOHANIDESA DANIELA**: Neděle smrtní. List apoštolů nádoby wywolené 1 k. Korint. XV. a 35. 51. v. W Holom. u Krist. Kutce 1616 we 4.

1643. O hladu pokutě boží hrozné kázaní od **J. ROZACIA** Hořowského 1616 w 8. W Praze u Mat. Pardubského.

1644. **IZAIÁŠE CAMILLA WODŇANSKÉHO** Kázaní patero o slowu božím. W Praze 1616 w 8.

1645. Oprawdowý kontrfekt odporného boje a potýkání bojowníkůw rytířujících pod praporcem Krista pána, od **MAT. ONDŘEJE KRACOWSKÉHO** z Hradce Jindř. W Praze w 8. 1616 jest kázaní 12 w prwním, a 3 w druhém díle, u Dan. Karls.

b) Wýkladowé a kázaní na ewang. sw. Jana kap. 1. o božstwí a člowěčenstwí Kr. p. w chrámě starobylé obci města Domažlic učiněné, wyt. w Now. m. Praž. u Dan. Karla z Karlsperku 1616 w 8.

1646. **JAN HERTWICIUS** a) Nobilitas et gloria t. j. důstojnost a wywýšenost sw. manželstwí mezi Přemyslawem z Žerotína., a Mar. Šlikownau z Holejče. W Praze 1617 we 4. listů 13.

b) Wdowstwí křesťanské w Praze w 12.

1647. **JANA CAMPANIA** kázaní strašliwé

o zkáze města Jeruzaléma. W Praze Jan Stříbrský w 4. 1617.

1648. **JANA JAK. HEILMANA**, Mansfeldského polního kazatele, Díkčiněné kázaní, kteréž při dobytí města Plzně w kostele sw. Bartoloměje konané bylo. W Praze 1618 w 4.

1649. **MATĚJE KROCINA** Ars bene beateque moriendi. Kázaní o dobrém skrze časnau smrt wykročení, w Hradci nad Labem. 1618 w 8.

1650. **JANA FLAXIA** mladšího z Čenkowa a) troje kázaní ku wýstraze wšem wěrným křesťanům o třech nejhlawnějších hříších, o hodowání, o smilstwu a swáru. W Praze u Dan. Karla z Karlsp. w 4. 1618.

b) Kázaní o postu 4té kázaní. (Index).

1651. Kázaní o nejswětější wečeři p. n. J. K. w 8. 1618.

1652. **JANA LOCIKY** *a)* Káz. o utrpení K. p. 1618.

b) O posledním saudu 1618.

c) Jiná káz. od swojích, jak dí Balbin, welmi chwálená.

1653. **AUGUSTINA MITISA** kázaní o powětří, kteréž l. 1619 na den sw. Jana křtitele na mnoha místech bylo. W Hradci nad Labem u Mart. Kleinwecht. w 12. 1619.

1654. Kázaní proti kostnicím a reliquiím papežským, od **MATHIÁŠE KULTRARIUSA** far. w Rokycanech. W Praze 1619 w 8.

1655. *a)* **ADAMA KLEMENTA** kázaní.

b) Kázaní několik Matěje Plzenského. (w Balb. Boh. doct.)

1656. **BARTOLOMEA KUTNOHORSKÉHO** Kázaní krátké ku potěšení a napomenutí pobožným wojákům. W Král. Hradci u Mart. Kleinwechtra 1619.

1657. **WÁCSL. KNOBELIA** Čáslawského Nativitatis J. Chr. salvatoris nostri assertio. Kázaní o přediwném narození pána J. Kr. W Král. Hradci 1619 w 8.

1658. **JERONYMA STŘÍBRSKÉHO** z Českého Brodu far. w Lewčicích kázaní o metle suchá. (1619?) Index.

1659. **JANA PROKOPIUSA** Litoměřického *a)* Kázaní napomenutedlné o třesení země w kraji Hradeckém. W Hradci Král. 1620.

b) Slow božích o sw. Anně prorokyni wyswětlení, kázaní na den sw. Anny, w Praze 1620.

1660. Řeč o častém rozjímání Lodičky Krista p. a wlnobití jejím. od **DAWIDA HAWLOWA** Žluticského, far. Mukařowského. 1620.

1661. **ABRAH. SKULTETI** *a)* Krátká... zpráwa o modlářských obrazích (kázaní). W Praze u D. K. z Karlsperka 1620 we 4. listů 14.

b) Wyswětlení žalmu XX w Waldsaxu 24 Října 1619 učiněné. Item: Kázaní druhé w kostele Wšech swatých na hradě Pražském konané, z něm. přel. W Praze u Dan. Karla z Karlsperka we 4. A—F 1. (1620).

1662. **ZAHUMENSKÝ JAN**, far. Hostaunský. Kázaní potěšitedlné, otázka, jestli to nowé učení celé staré a od Krista Pána wydané, přijímání pod obojí od kněze ald. W Praze u Pawla Sessia 1620 w 8.

1663. Kázaní nedělní. W rkp. w 8. ze 17 stol. weř bibl. XVII. H. 24.

1664. Kázaní swáteční b. r. w rkp. weř. bib. XVII. H. 27.

1665. Kázaní nedělní a swáteční b. r. we 4. Rkp. weř. bib. XVII. E. 30.

1666. Kázaní nedělní a swáteční b. r. w fol. weř. bib. XVII. C. 40.

1667. Kázaní jiná w rkp. fol. b. r. weř. bib. XVII. C. 26.

1668. Paw. Primus ze Zwěřetic. Rkp. kázaní o umučení p. Krista (u Bočka).

h) Kázaní pohřební.

1669. **JANA AUGUSTY** swědectwí pobožné o uroz. p. Justině z Kunštatu, manželce p. Bohuše Kostky z Postupic a na Litomyšli, při pohřbu jejím, w Litomyšli 1544 we 4.

1670. *Jana a Cyriaka Španenberga* kázaní pohřebné třidcatero a čtwero z ewangelisty sw. Lukáše sepsané w Prostějowě u Jana Günthera 1559. b. m. [přel. zdá se od **STRANĚNSKÉHO**].

1671. Kázaní nad tělem mrtwým Ferdinanda Římského císaře, uherského a českého krále, učiněné w 9tau neděli po sw. Trojici skrze **MATHIÁŠE CITHARDA**, kazatele dworského. W Praze u Šeb. Oksa we 4. 1564. 7 listů.

1672. **JANA CHRUDIMSKÉHO** kázaní při prowázení těl lidských k hrobu l. 1576. Rkp. Mus. 579.

1673. *Frant. Firlinga* Pohřební kázaní o křesťanském žiwotu a blahoslaweném skonání Pollia Lukáše 1583 učiněného, W Praze w imp. Peterlowské. 1604 w 8. Poll. Lukáš byl kazatel we Wratislawi něm.

1674. **JANA STELCARA** Želetawského nad tělem uroz. paní Johanny z Waldšteina w Koceradech kázané 1584 w 8.

1675. *Jiříka Šerera* kázaní při pohřbu udatného reka a wysoce urozeného knížete pána p. Karla hraběte z Mansfeldu, pána w Holderingu. Z něm. přeložený. W Praze u Jiř. Nigrina. 1595 (MDXC)) we 4. A—D.

1676. **WÁCSL. SLOWACIUS TURNOWSKÝ**, kázaní pohřební nad tělem p. Jindř. starš. Křineckého z Ronowa (kterýž w 1602 3 Listop. před Budínem padl, wůdce 1000 reitharů). W Praze t. Šumanská 1603 w 8. 28 listů.

b) Druhé kázaní nad uroz. p. Wiktorinem Křineckým od Wácsl. Slowaciusa 1602. (?)

1677. Kázaní pohřební nad uroz. p Sigmundem Onešem z Břesowic, u Karla kn. a wládaře domu Lichtenšteinského raddau: od kn. **MARTINA SWORNICIUSA** Richnowského, toho času w církwi Prostějowské služebníka. W Holomauci u Jiř. Handle 1603 we 4.

1678. Kázaní při pohřbu uroz. rytíře Jindř. Kunráta Wencelika z Wrchowišť od **MELICHARA LUŽSKÉHO**, faráře w Cethorazích. W Praze 1604 we 4.

1679. **JANA ZAHUMENSKÉHO** *a)* Kázaní pohřební na památku rodu p. z Wřesowic. W Praze u Pawla Sessia w 8. 1606.

b) Kázaní nad tělem p. Mathiáše Kaplíře z Sulewic. W impr. Šumanské we 4. 1610.

1680. **JIŘÍHO TESÁKA** *a)* pohřební kázaní nad uroz. p. Wácsl. Jiskrau z Sobince rodičem, primatorem města Hradce Králowé 1607. W Praze u Dan. Sedlčanského we 4. listů 10.

b) o smrti uroz. P. Trubky Wácsl. z Rowin. w 8. (Index).

c) Funeris exequiae etc. O smrti a slawném pohřbu wys. uroz. p. Zikmunda Smiřického. W Praze 1618 we 4. listů 20.

1681. **WÁCSL. FABRICIUSA** far. Hořického Monumentum wys. uroz. p. Zikmunda Smiřického. W Praze 1618 we 4. listů 14.

1682. Kázaní při pohřebu ... Anny Košetické jinak Žabky, Řečické wdowy po uroz. p. Janowi starš. Košetickém z Horek † 1606 atd. od kn. **JANA JACOBIDESA BENEŠOWSKÉHO**, spráwce w staré Červené Řečici 1618 Pr. Sedlčanký we 4.

1683. Kázaní nad mrtwým tělem uroz. p. Popela z Lobkowic, nejwyššího hofmistra a kamrmistra král. česk. kterýž umřel 1609 24 Máje, od **JANA SIXTA Z LERCHENFELSU**. (Řeč ta dle Balbina císaři Rudolfowi a wšem shromážděným z wyššího i nižšího stawu welice se líbila.) W Praze u Mik. Pštrosa we 4. A--D2.

1684. Monumentum uroz. a statečného rytíře p. Jana z Proseče a na Jirnách, raddy saudu nejw. purkrabstwí P. 1612. W Praze u J. Hanuše we 4. (Jsau 3 kázaní) A—F.

1685. **JIŘÍK. DIKASTA Z MIŘKOWA** *a)* Pohřeb Jaroslawa Krištofa Trčky z Lipy, pána na Smiřicích, Opočně a Frimburce, kterýž w bitwě proti Turku u Bělohradu postřelen, 12 Řijna umřel, a slawně od Rudolfa Trčky z Lipy, streyce swého, w neděli Invocavit na Opočně 1602 pochowán jest. Wytišt. w Star. m. P. u Jiřika J. Dačického 1612 ku potěšení Weroniky Waldšteinské, rozené Trčkowé z Lipy na Zahušicích.. sestry Jaroslawa.. we 4. listů 8.

b) Kázaní pohřební při pohřbu paní Nosticowé z Belowič. Připojeno jest k postille jeho 1612 we 4.

c) Kázaní pohřební nad p. Albrechtem Wácslawem Smiřickým 1614.

d) Kázaní pohřební při pohřbu p. p. Barbory Floktowy we 4. 1612.

1686. **WÁCSL. STEFANA TEPLICKÉHO** *a)* Kázaní dwoje pohřební nad těly .. dwau pacholátek Matěje a Samuele.. synůw Cypriana Pešiny Žateckého .. W Praze 1612 u J. Hanuše we 4.

b) Kázaní po pohřbu uroz. p. Adama Slawaty w 8. 1616.

c) Homilia pohřební nad smrtí p. Alžběty, manželky p. Samuele Fontina Klatowského, radního Chrudimského w 8. 1617.

d) Čtyry rozjímání nad smrtí p. Pawla Štyrského z Radostina 1616 w 8.

e) Kázaní při pohřbu Jak. Uzeneckého Horníka. W Praze u Sam. Ad. z Welesl. 1617 w 8.

f) Kázaní pohřební při pochowání Adama Jenikowského mládence we 4. 1617.

1687. **JANA WÁCSL. KODEDY** *a)* Kázaní nad mrtwým tělem Anny dcery p. Wácsl. Samce z Stráže we 4. W Praze u Jind. Hanuše 1612.

b) Kázaní nad mrtwým tělem Alžběty z Waldšteina, w Praze u Matěje Pardubského 1614 we 4.

1688. **MATĚJE CYRA** Artium universarum.. aneb kázaní o tom, kterakby člowěk křesť. dobře, šťastně.. umříti mohl, při pohřbu kníž. Petra Woka Ursina z Rožemberka. W Praze u Jiř. Hanuše 1612 we 4. listů 19.

1689. **JANA ROSACIA HOŘOWSKÉHO** *a)* Powěst dobrého jména uroz. p. Wratislawa z Mitrowic. Trojí kázaní pohřebná, w Praze u J. Hanuše we 4. 1613. *b)* Kázaní pohřební nad tělem mrtwým uroz. a poctiwé paní Polexeny Šternberkowé roz. z Waldšteinu atd. 6 Března 1620. W Praze u Jana Ctibora we 4. (Na konci): Tato knížka wytištěna... MDCXXI str. 24. (s písní).

1690. **PASCONIDES**, kněz **MATĚJ**. Pohřební kázaní při smrti Kateřiny Srncowé z Warwažowa. W Praze 1613.

1691. **BARTOLOMĚJ MARTINIDES PRAŽSKÝ**, kázaní při pohřbu počestných panen, sester wlastních dcer Jak. Tichého Mělnického 1613 učiněné od kněze atd. Accedit. Památka pohřební dcerky p. Jana Piharta. U Wácsl. Kalusa w 8. (Boček).

1692. **BLAŽEJE BOROWSKÉHO z BOROWA** *a)* Processus aneb wypsání slawného pohřbu... p. Albrechta W. Smiřického z Smiřic... též i kázaní pohřební. Wyt. u Matěje Pardubského 1614. *b)* Manipulus concionum funebralium. Kázaní pohřebních snopček swázaný a sepsaný z písma sw. a učitelůw cír-

kewních. Dwa díly. W Hradci Králowé u Mart. Kleinwechtra w 8. 1616. *c)* Kázaní nad Jiř. Zárubau.

1693. **SIXTA PALMY** Modliřanského monumentum. Píseň a památka pohřební o žiwotu, smrti a pohřbu p. Albrechta Smiřického 1614 w 8. Přidána jest zpráwa o rodu, žiwotu a skonání jeho.

1694. **WÍTA PHAGELA** Kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým 1614 w 8.

1695. **TOBIÁŠE USTWÁNIA** Mezeřického, děkana Náchodského, kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým 1614 w 8.

1696. Kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým od **WÍTA JAKEŠE** 1614.

1697. Kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým od **JANA CARCHESIA** (faráře w Kostelci bliže Náchodu) 1614.

1698. **MATĚJE PLZENSKÉHO** Kázaní při pohřbu uroz. paní Alžběty Waldšteinowé, manželky p. Adama mladš. z Waldšteina, pána na Hrádku, w Lobosicích atd. nejwyššího purkrabího země české od Matěje Plzenského kazatele w Poříčí nad Sázawau 1614.

1699. **WÁCSL. CARIONA** kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým 1614 w 8.

1700. **WRBENSKÝ.** Kázaní pohřební nad tělem mrtwým paní Johanny Daubrawnické, manželky.. kněze Jiřího Posthuma w městě Měříně, pastýře církwe boží 1614, 9 Máje učiněné. Wyt. na zámku Dobrowici od Ondř. Mizery (1614) we 4.

1701. Kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým od **JAK. AKANTIDO MITISA** 1614 w 8.

1702. **WÍTA FALCKRAB. KLATOWSKÉHO**, far. Skalického, kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým 1614 w 8.

1703. **BOHUSLAWA KLATOWSKÉHO** z Žatce, děkana Hořického, kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým 1614 w 8.

1704. **WIKTORINA AD. MARTINSKÉHO**, fař. w Sluštících, kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým 1614 w 8.

1705. **ADAMA SPACIERA KAUŘIMSKÉHO**, far. w Říčanech, kázaní pohřební nad Albrechtem Smiřickým 1614 w 8.

1706. **J. ŠTEFANIDESA CHRUDÍMSKÉHO** far. w Městci Král., kázaní nad p. Albrechtem Smiřickým 1614 w 8.

1707. **ŠIMONA ŠTEFANIDESA HUSINSKÉHO**, far. Libunského, kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým 1614 w 8.

1708. Kázaní pohřební nad synáčkem rytíře p. Ctibora Witanowského z Wlčkowic od kn. **MATĚJE ETESIA**, jinak Chládka Sušického. W Praze u Mat. Pardub. we 4. 1614.

1709. Kázaní pohřební při doprowázení těla mrtwého k hrobu paní Woršily manželky p. Šim. Šudy z Semanína, činěné od kn. **ŠTĚP. OLOMUČANSKÉHO.** W Praze u Matěje Pardubského we 4. 1614.

1710. **JIŘÍKA ADOLFA** Zdaunského při sepultuře děťátka Bohusička z Zástřizl 1614. W Welkých Němčicích u Wácsl. Záworky we 4.

1711. Kázaní pohřební nad paní Dorotau Primskau, rozenau Čechtickau z Kranichfeldu w Prostějowě, od kn. **MARTINA SWORNICIUSA** Rychnowského, toho času též církwe zřízeného služebníka. W Holom. 1614 we 4.

1712. **ŽALANSKÝ** *a)* Homilia nad smrtí p. Alžběty manželky p. Sam. Fontina Klatowského, radního Chrudimského (exempl. neúplný u Bočka) w 8. *b)* Čtwero pohřební rozjímaní nad smrtí p. Hawla Štyrského z Radotína 1616 w 8. [Titulus scriptus mancus].

1713. Památka pohřební o žiwotu a smrti urozeného a statečného rytíře p. Tomáše z Proseče na Jirnách od **BART. KOŽLANSKÉHO** (bez m. a tisk.) 1615?

1714. **LUKÁŠE HANZELIUSA** dwoje kázaní pohřební nad tělem paní An. Magd. Wencelíkowé z Malowic, w knižce: Spis o proměnách atd. 1615 (w. Wzdělaw.)

1715. **PAWLA NONNIA** pamět pohřební pobožné matrony paní Doroty Špátowy, manželky p. Jakuba Špáty, purkrabího Náchodského, we 4. 1615. W Hradci M. Kleinwechter.

1716. **WEREŠ MELICHAR**: Památka poslední služby t. j. kázaní a swědectwí při pohřbu těla paní Kateřiny, manželky p. Wácsl. Topinky, senatora a primasa města Chočně l. p. 1616. Wyt. w Králowé Hradci w impr. Mart. Kleinwechtra.

1717. *Jakuba* **HRABA DOBRŠÍNSKÉHO**, děkana w Hradci: *a)* Kázaní pohřební nad tělem uroz. p. Jana Čenwice z Libína l. 1616. W Hradci u Mart. Kleinwechtra we 4.

b) Kázaní nad mrtwým tělem poct. mládence Jana mladšího Činowského z Žatce († 1617). Wyt. w Hradci u Mart. Kleinwechtra 1618 we 4. listů 6.

1718. **CYPRIANA PEŠÍNA** adolescens resuscitatus. Dwoje kázaní pohřební o wzkříšení mládence w Naim při pohřbu uroz. a stat. rytíře p. Jana Chotochowského z Nebowid a na Hostačowě. W Hradci Král. u Mart. Kleinwechtra 1616 w 8. A—F4.

1719. Ars bene moriendi. Pohřební kázaní nad uroz. p. Apolenau Hornateckau 1616 w 8. (Index).

1720. **JANA THADDEA** starš. **MEZŘICKÉHO** *a)* Pohřební promluwení při pohřbu p. Adama Slawaty z Chlumu a z Košumberka, 1616 w 8. *b)* Kázaní některé pohřební o nešťastné a

welmi žalostiwé přihodě, pádu, zaříceni a zbití některých pánůw i jiných mnohých. (Index).

1721. Řeč na pohřbu hrab. Jiřího Turza (✝ 1617 19 Un.) držaná od **ELIÁŠE LÁNIHO**, wytištěna w St. m. Pražském.

1722. **ONDŘEJE KRACOWSKÉHO** Káz. pohřební. Index.

1723. **JANA HERTWICIA** *a)* Tumulus horrendi homicidii. To jest pohřeb slowútného a počestného muže p. Jana Šmejdíře měštěnína Now. m. Pražského . . od neważných soldatůw w swé zahradě na Botiči pod Wyšehradem . . postřeleného. W Praze u Paw. Sessia 1618 we 4. listů 10.

b) Funebre officium, to jest: Služba počestného pohřbu poslední wážnosti křesťanskau nad tělem . . počest. a bohab. mládence p. Martina Budygera z Hohenšteina. W Praze 1619 we 4. listů 11.

c) Nuptiae neb swadba ženicha nejžádostiwějšího p. J. Krista s poswěcenau w duchu sw. newěstau, milostným děťátkem a rozkošnau pannau Kateřinau, dcerkau.. p. Luk. Karbana z Wolšan 1620 we 4. listů 8.

1724. **JOHANIDESA DANHELA** Řeč Izaiáše proroka w 26 kap. w. 19 nad mrtwým tělem. W Holomauci 1619 we 4.

1725. **JANA CYRILLA** kázaní pohřební při prowázení mrtwého těla pana Albrechta Jana Smiřického 28 Jan. 1619 w 12.

1726. Káz. pohřeb. nad uroz. paní p. Polexenau Šternberkowau, roz. z Waldšteina a na Pátku atd. od **KRIŠTOFA MEGANDRA**, kaz. ewangelického w městys Postoloprtech 1620, w Praze u Jana Ctibora we 4. listů 16.

i) Služebnosti církewní.

1727. K kazatelskému auřadu se oddati chtějícímu mládenci krátká zpráwa 1541 (Index).

1728. Ukázaní w dwojí stránce. 1. Najprw pořádku služebného tak w wěcech podstatných jako nápadních, kteréhož za řád prawý a bohu wzácný užíwali od počátku lidského pokolení až do příchodu Kr. pána. Druhé o půwodu jednoty i také o wšem pořádku služebném, kteréhož w swém shromáždění užíwají podlé příkladu Krista p. a naučení apoštolského Bratří a starších de monte liliorum jináč z Hory Lilecké l. 1533, Kašpar Prostějowský. A—Z et aa—ss quaterni.

1729. Umění práce, díla páně služebného atd. wydané od bratří starších. Wytištěno MDLX. (w Prostějowě u J. Günthera) w 8. Rkp. nalézá se w Herrenhutě.

1730. W těchto knihách položeny jsau po pořádku zpráwy při službách úřadu kněžského w jednotě bratrské. W Boleslawi skrze J. Štyrsu 1527. we 4.

Tuto knihu bratří nazýwali *Dekret*; obsahuje mimo agendu též sněmy bratrské. Srown. Šturm Srownání 314 a jinde.

1731. Letanie, kondukt a některé antifony české 1558 w 12.

1732. Agenda česká, to jest spis o ceremoniích a pořádcích církewních, kterak se slowem božím českým a swátostmi prawdu ewangelium sw. majícímu a milujícímu posluhowati má. W Lipště skrze Jiříka Defnera 1571 we 4. 1581 we 4. ib.

1733. **TOMÁŠE GÜNTHERA**, kazatele w Glauchowě artikulowé o porodu a křtu dětí w 8. a 12. (okolo 1567). Index).

1734. Naučení krátké slowa božího: kterak zarmaucení, nemocní a umírající wyučowáni a potěšowáni býti mají 1573 w 12.

1735. Práwa a nařízení řádu a kázně církewní, podlé kteréhožto se říditi a sprawowati mají a chtějí we wší upřímnosti a wěrnosti, jakž při wyučowání posluchačůw swých, tak také we wšem swém žiwotu a obcowání wšickni spráwcowé a služebníci obnowených církwí na děkanství urozeného p. p. Jetřicha z Konowic a na Brodě Uherském atd. i také J. M. páně syna pana Jana z Kunowic a na Hranicích atd. Jiní také k témuž děkanství připojených církwí spráwcowé, sebrané podlé prawidla slowa božího skrze kněze **PAWLA KYRMEZERSKÉHO** atd. děkana téhož děkanství 1578.

1736. Služba křtu swatého, 1580 w 12. (tisk Kralický). Pak r. 1612 w 8. min. 24 stran s tit. Agenda při křtu swatém.

1737. Agenda aneb spůsob oddáwání k stawu manželskému, 1580 w 8. (Kralic.) Opět 1612 w 8. 22 stran s nadpisem: Agenda při oddáwání aneb potwrzowání k stawu manželskému, též tiskem Kralickým.

1738. Agenda Hussitica, we 4. (bez r. a místa) (Index).

1739. Naučení mládencům k službě Kristu a církwi jeho se oddáwajícím w jednotě bratrské 1585 w 12. str. 182, tiskem Kralickým.

1740. Agenda spráwy a posluhowání církewního na Horách Kutných. Rkp. (1589) we weř. bibl. XVII. G. 26. we 4.

1741. **ŠIM. LOMNICKÉHO** postní zwyk t. j. krátký spis a křesťanské naučení o zwyklém a starobylém křesťanském postu. W Praze u Jiř. Nigrina w 8. 1589.

1742. Pawla **MATHIADESA HRADECKÉHO** artikulowé, podlé kterýchž nawštěwowány a zkušowány býwají církwe w Sasích, 1593 w 8.

1743. Wýklad mše swaté od **BARTOL. FLAXIA.**

1744. Agenda křtowá 2 listy. Rkp. na konci XVI stol. w 8. (u p. Bočka.)

1745. Agenda při křtu dorostlých 1 list. Rkp. z konce XVI stol. w 8.

1746. Agenda při oddáwání. Rkp. z konce XVI stol. w 8.

1747. Agenda při rozlučowání manželů, 2 listy. Rkp. z konce XVI stol. w 8. (u p. Bočka).

1748. Prawidlo služebností církewních t. j. shromáždění wšeho spolu, čehož se při služebnostech páně w církwi sw. od starodáwna užíwalo a užíwá, od těch, kteříž w jazyku českém služebnosti boží konají... shromážděné, sprawené a složené od kněze **TOBIÁŠE ZÁWORKY** Lipenského. (t. z Lipníka), děkana Daubrawického l. p. 1607 fol. 150 archů, (bez místa a tisk.). Připis Jan. Zeidlicowi z Šenfeldu.

Rozwržena na 3 díly. *a)* Nedělní oběti mešné na celý rok. *b)* Spráwa služebnosti swatých. *c)* O jiných služebnostech: o křtu atd. čeština dobrá.

1749. Zpráwa potřebná o bratřích, saudcích, pomocnících při sbořích páně w jednotě bratrské od starších též jednoty wydaná 1609 8. min. (Kralic.) 79 stran.

1750. Agenda aneb spůsob přijímání k swátosti wečeře páně. Tiskem Kralickým 1612 str. 48 w 8.

1751. Agenda při wečeři páně, 1612 w 8. (Kralic). str. 40.

1752. **HAWLA ŽALANSKÉHO** *a)* Knížka o služebnosti a služebnících swatého ewangelium. W Praze u Jonaty Bohutského z Hranic 1615 w 8. str. 186.

b) Napomenutí pro kněží, zwlášť mladší, kterakby se při swé práci doma, při božích službách, w chrámě i wůbec mezi lidmi míti měli, w 8. archů Ciij.

1753. **JANA PEITA HOSTAUNSKÉHO** *a)* Knížka prwní de Benedictionibus. O poswěcowání wšelijakého tworu, které w kat. k. ap. církwi přes celý rok kněží wykonáwají. W Pr. u Tobiáše Leopolta 1616 w 8. (na spůsob rozmlauwání).

b) De consecrationibus et benedictionibus episcoporum. O poswěcowání a požehnání, které sami biskupowé wlastně w církwi katolické wykonáwají, na spůsob společného rozmlauwání. W Praze u Tob. Leopolta 1617 w 8.

k) Swatí otcowé.

1754. **PAWLA BYDŽOWSKÉHO**, faráře u sw. Hawla, kniha s titulem: Tento spis nyní z knih sw. Jana Zlatoustého w český a něm. jazyk přeložený ukazuje, co dobrého dobrý člowěk od pána boha nabýwá, když hodně tělo a krew boží přijímá. W Praze 1545 we 4.

1755. *Sw. Augustina enchiridion* (knížka ruční) přitom i nejlepší řeči otcůw swatých, kteréž wždy při sobě nosil. W nowě wytišt. w Praze u Jana Hada w 12. 1546, (přeložená z lat. od **JANA MAKOWSKÉHO** z **MAKOWÉ**. W. Boh. doct. II. 194 a III 183). Opět w Praze u Jana Kozla 1559 w 8. Připis W. Albínu z Helfenburku, též 1563 u Jana Kozla 1591 w 8. bez udání místa.

1756. Kniha welmi utěšená a lidem wšecknem na tom swětě zarmauceným welmi prospěšná i užitečná, rozmlauwání rozumu s člowěkem, někdy od *sw. Isidora*, arcib. Hispalského sepsaná, nyní pak w jazyk český přeložena od **SIXTA** z **OTTERSDORFU**. W Pr. 1549 w 8. písmem Bartoloměje Netolického. Pak 1551 w 8. ib. item w Praze 1607 u Jana Ottmara. Též w Praze nákladem J. Pospíšila 1830 w 8. str. 99. [Pos. Čas. p. k. duch. 1829]. Řeč spanilá, kniha plná mrawného učení, a wydání nowého hodná.

1757. *Sw. Cypriana* kázaní o důstojnosti wečeře páně atd. Přeložil mistr **JAN HORICKÝ**, far. u sw. Štěpána Welikého, w Starém m. Pražském u Jana Kantora 1558 w 8.

1758. Traktat sw. Bernarda o mládenci (před 1567).

1759. *Sw. Cypriana* epištola k městu Siberis, w Prostějowě u Kašp. Aorga 1558 w 8.

1760. Žaltář od *sw. Hieronyma* krátce složený (před 1567).

1761. *Sw. Augustina* pobožné dwoje kázaní času adwentního, w český jazyk přel. Přitom... krátké kázaní... Norberta arcibiskupa Magdeburského, též z lat. přel. 1567. *(Na konci).* Wytištěno... u Jana Kantora měšt. St. m. Pr. 1566 we 4.

1762. *Epištoly swatého Ignatia*, arcibiskupa Antiochie a mučedlníka božího, které psal k Marii jménem Rasobolitě a k mnohým obcem, z latinské řeči nyní w nowě na českau přeloženy. S powolením oswíceného knížete pána p. Antonína p. arcibiskupa Pražského Jeho Milosti (bez roku a místa) we 4. 96 str.

Podobno w Praze mezi r. 1562—1580 t. arcibiskupství Antonína atd. Překladatel **MATAUŠ BENEŠOWSKÝ** připsal je kněži Wácsl. Benešowskému, faráři w Auhonéticích, ujci swému. Po druhé w Praze u Diesbacha 1786 w 8. od Faust. Procházky str. 128.

1763. *S. Methudia* knížka o počátku i o skonání swěta, w Praze u J. Melantricha 1571 w 8.

1764. *Sw. Augustina* traktat, w němžto wypisuje, že wšecky wěci na swětě jsau marnost, od **BALTHAZ. HOSTAUNSKÉHO**. W Pr. 1573 w 12. u Jana Hada Kantora.

1765. *Symbolum* neb wyznání *s. Athanasia*, s předmluwau **PETRA KODICILLA**. Wyt. w Praze u Jiř. Černého 1574. Též 1583, po třetí b. r. w 24. (Boček).

1766. *Sw. Augustina historia* žalostiwá o zkáze někdy slawného města *Jerusalema*. Z lat.

přel. od **JANA JAHODKY** z Turowa 1576 (bez míst. a tisk.) w 12.

1767. Knížka obsahující w sobě naučení křesťanská s písmy zákona božího se srownáwající, z knih sw. *Augustina* doktora a *Cypriana* mučedlníka božího krátce wyobrazená a k užitku wšem spasení dojíti žádajícím w nowě wytištěná. K níž na zad přidané jsau některé pobožné modlitby atd. l. p. 1583, u Buriana Waldy w 8. A—F.

1768. *Sw. Augustina psaní Donatistům*, w němž jich napomíná, aby od swé obzwláštnosti pustili, a k jednotě církwe sw. katolické se nawrátili, přel. od Adama z Winoře, wydaná od Wácsl. Šturma. W Praze 1584 w 8.

1769. *Sw. Augustina* biskupa Hipponenského kniha *o městě božím,* z lat. přeložena od Ad. z Winoře. W Praze u Buriana Waldy 1589 w 8. Po druhé w Praze u Widtmana přičiněním Faust. Procházky 1786 w 8. str. 142.

1770. *Sw. Augustina o dni posledním* saudném kázaní čtwero, z lat. přel. od Adama z Winoře. W Praze u Buriana Waldy 1589 w 8.

1771. *Řehoře Nazianzena* naříkání a žalostná úpění nad swau zdejšího žiwota bídau w 8. 1590.

1772. *Sw. Bernarda a)* Kázaní o umučení páně, přeložil M. Dan. Ad. z Welesl. 1593 w 8.

b) Řeč, kteráž slowe řebřík kajících 1599. Rkp. weř. bibl. XVII. G. 6.

1773. Kázaní *sw. Augustina* manželům učiněné při Jana Cadaverosa historii atd. 1594.

1774. *Basilia* Welikého epištola o žiwotu samotném. Rkp. od r. 1599 weř. bibl. XVII. G. 6.

1775. *Jana Zlatoustého* řeč proti lakomcům. Rkp. 1599 weř. bibl. XVII. G. 6. num. 2.

1776. Kázaní *sw. Ambrože* o užitku smrti, přeložil **TROJAN NIGELLUS** z **OSKOŘINA**. W Praze u Jiř. Jakobeusa 1601 mal. 8. listů 40, jest wíce traktat.

1777. Rozmlauwání *sw. Řehoře* Welkého o žiwotech a zázracích swatých atd. od kněze **ŠEBESTIANA BERLIČKY** Plzenského. W Holomauci u Jiříka Handle 1602 we 4. Dedik. kardinalowi Frant. z Dietrichšteina, bisk. Olom.

1778. *Kšaft sw. Jeronyma*, sepsaný od Ewsebia, jeho žáka. Z lat. přel. **ŠIM. LOMNICKÝ**. W Praze 1613.

1779. *J. S. Chrisostoma a)* Řeč s. J. Chrisostoma Zlatoustáčka o modlitbě zwláště noční, i o pekle. Wyt. nákladem Sixta Palmy l. p. 1611 w 8. *b)* Kázaní *Jana Zlatoustého* jinak sw. Chrisostoma, w kterémž se nestálost štěstí a marnost swěta ukazuje, na česko přeložené od **PAWLA PISTORIUSA** z Lučska. W Praze u P. Pardubského w 8. 1616.

1780. *Sw. Augustina* žaltář, kterýž matce swé Monice z celého žaltáře Dawida sw. ku potěšení sebral. (Na konci): Wytištěno w St. m. Pražském u Daniele Sedlčanského bez r. w 8.

1781. O sw. Marii Magdalenské u hrobu Krista p. stojící, řeč Origena, učitele slawného, přel. z latiny od **PAWLA ŽATECKÉHO** w 8. Též w rkp. weř. bibl. XVII. E. 36. fol. z XVIII stol.

l) Žiwot Krista i swatých.

1782. Pašije ze wšech čtyr ewangelistůw we 4. 1544.

1783. Žiwot p. našeho Jezu Krista, kterýž *Ammonius* Alexanderský sepsal. Přeložen od **SIXTA z OTTERSDORFU**. W Praze 1547 w 8.

1784. O Kristu Nazaretském a jménu jeho. W Prostějowě 1561 w 8. (Boček).

1785. Vita Christi. Žiwot a celá ewangelitská historia o pánu Ježíši Kristu, božím a Marie synu, našem jedinkém wykupiteli a spasiteli. W pěkné kratičké řeči ewangelitské a figury welmi ozdobně obsažena, s užitečnými modlitbami lidu křesťanskému složena od *Jana Habermanna* D. Wytištěno w Praze u Michala Petrle 1579 w 12. Po druhé w Dobrowici 1614 w 12. u Ondřeje Mizery Jarowského (weř. bibl. XVII. F. 267).

1786. **JANA STRANĚNSKÉHO** O útrpné smrti p. J. Krista a 7 žalmů kajících. W Praze 1581 w 16.

1787. **JIŘÍHO BARTHOLDA** z Praitenberku žiwot sw. Iwana, jehožto tělo w kostele sw. Jana w Skále pochowané w pánu odpočíwá. Wyt. w Praze u Jiř. Nigrina 1592 we 4.

1788. Historie o křesťanském odjití s tohoto swěta sw. Jeronyma. Přeložil M. Dan. Ad. z **WELESLAWÍNA**. W Praze 1593 w 8. Přidáno k num. V. 1482.

1789. *S. Antonia Florentského* žiwot sw. Kateřiny Senenské, od **KAŠPARA** z **PALATINU** přel. z lat. Rkp. 1596 weř. bibl. XVII. H. 8. listů 116.

1790. Žiwoty swatých od Petra Skarga sepsané. Přeložené z polského skrze **ŠEB. SCIPIONA**. Rkp. weř. bibl. XVII. D. 9. fol.

1791. *Diakona Jana:* Žiwot sw. Řehoře. W Holom. 1602 w 8.

1792. **W. WRBENSKÝ** *a)* Nowého krále Emmanuele Kr. Ježíše wtělení, početí a narození tajemstwí plné z tří ewangelistů jeho Jana, Matauše a Lukáše sw. sepsané, w jeden pořádný spis.. uwedené.. od **M. W. WRBENSKÉHO**, služebníka ewang. Krist. w Náchodě. Wyt. w Praze u Dan. Sedlčanského 1609 we 4. 18 listů.

b) Historia a umučení p. n. J. Kr. ze spisů čtyr ewangelistů w jeden pořádek uwedená, na

česko přeložená a výkladem skrowným wysvětlená. W Star. m. Pražském u Pawla Sessia we 4. b. r.

1793. ŽALANSKÝ HAWEL *a)* Knihy dwoje o skutcích pána našeho Ježíše Krista. W Praze u Dan. Karla z Karlsperka 1617 we 4. Dwa díly stran 564. [Připsány Jindřichowi Zahradeckému z Zahradek na Wišňowém, Krhowě, Hobzi, a na Jamnici]. *b)* O druhém Eliášowi totiž o Janowi křtiteli, proroku welikém spis. A—Viiij. W Star. m. Praž. u Matěje Pardubského 1614 w 8. *c)* O nádobě boží wywolené, totiž o Pawlowi sw. služebníku Kristowu welikém, a o jeho k wíře obrácení, swatých skutcích, pracech i žiwota skončení, 1615 w Praze 16. A—J. u Dan. K. z Karlsperku.

1794. JANA SIXTA z LERCHENFELSU *a)* Historie o žiwotu a smrti sw. Jana apoštola a ewangelisty miláčka p. Připis Jan. Loheliowi arcibiskupu Pražsk. 1613, w Praze u děd. Kašp. Kargesia w 8.

b) Žiwot w těle angelský sw. panny Kateřiny Senenské. W Praze u děd. Kargesia w 8. 1614.

1795. Žiwot autrpný Jakoba, od SIMEONA WALECIA 1616.

1796. *Petra Rybadeneyry* swatý swatého diwy a zázraky schwáleného obcowání žiwot Ignacia Lojoly, řádu towaryšstwa jména Ježíšowého zakladatele 1616 w 12. (1617 Cat. Pelc.)

1797. Žiwot sw. Ignacia z Lojoly a Františka Xaveria, od JIŘÍHO FERA. W Praze 1617, též 1629 w 12.

Žiwot sw. Ignacia a Františka Xaveria, od *Jakuba Colense*. W Praze. Stejný s předešlým?

1798. Žiwot sw. Prokopa, dědice a patrona českého l. 1618. Rkp. weř. bibl. XVII. A. 26. fol. oblongo.

m) Wzdělawatelné a nábožné.

1799. Lékařstwí duše a připrawení mysli člowěčí k smrti od dokt. *Urbana Regia* složené. Z německého od KAŠPARA HUBERINA 1539 w 8. (Dobrowsky uwodí je we swé Reise nach Schweden etc. též w Indexu). Po druhé w Praze u Jana Hada 1541 w 8. Pak w Normberce 1543 w 12. u Jana Günthera. Též přeložená od JANA PIŠKULE Sušického, oprawená od Jana ŠTELCARA 1592 w 12. 1608 w 8.

1800. JANA STRANĚNSKÉHO *a)* Almanach duchowní z starého i now. zákona k zdrawí duše a k nawedení žiwota křesť. sebraný, w kterém wedlé spůsobu oněch, jenž kalendáře hwězdářské spisují, z star. i now. zákona, co každého dne dělati užitečno neb škodno, položeno. (Připsáno p. Diwiši Slawatowi.) W Praze skrze J. Hada 1542 w 8. Opět 1560 w 8. (Takowých almanachů duchowních wíce wydal).

b) Zahrádka duchowní ku potěšení wšem wěrným w zármutcích, z písem sw. sebraná. W Holomauci u Jana Günthera 1557 w 8. W Praze 1576 u Jiř. Černocha w 8. A—V.

Jest tu čtwero rozdílných spisků: *α)* Zahrádka o kříži a trápení. *β)* Těšitedlné řeči k potěšení lidem k smrti pracujícím. *γ)* Studnice žiwota, z kteréž se preyští lík a potěšení wšem hříšným na mysli ztrápeným. Krátké sebrání z písem sw w Pr. J. Černý 1576 (Cerroni). *δ)* O žiwotu křesťanském, obsahuje artikule wěděti potřebné o wíře a mrawnosti.

c) O připrawení k smrti a o rytíři křesťanském, jakým spůsobem wšeliký křesťanský člowěk k smrti se připrawiti má (přel.) W Praze u Jiř. Dačického 1570 w 8., 1577 w 8.

d) Prognostika křesťanská, (připsána Petru Wokowi z Rozenberka) 1581.

e) Jana Špangenbergera potěšitedlné otázky a naučení o připrawě k smrti. W Praze 1601.

1801. JAN BECHYŇKA. Rkp. u p. rytíře Neuberka na papíře z II polowice XVI století (as 1550) w 12. listů 225 *křesťansky mrawného* obsahu, w spůsobu pojednání nebo poslání rozličným osobám. Spisowatel jest *Jan Bechyňka*, kaplan u sw. Apolináře w Praze, kněz pod obojí, nepřítel jednušek a Pikhartů. Užíwá na wětším díle allegorie nebo podobenstwí k. p. O správě duchowního žiwota w obraze korbelíku; o 7 hříších smrtedlných a božích přikázaních pod podobenstwím 2 seyrů, sceliwého a zkaziliého; o swátosti oltářní pod obrazem wečeře, kdež paní Řehowau nabízí k přistaupení wíry pod obojí; o stawu manželském pod obrazem stawu tkadlcowského; o wíře, naději a lásce pod obrazem Prahy; o králowstwí nebeském pod figurau raucha; o ctnostném zdrželiwém žiwotu pod obrazem ryby. Mimo to píše o pokoji církwe, o křtu zwonu; o prawém užíwání bohatstwí w rozmlauwání mezi *chudobau* a bohatstwím. Mnoho wtipu tam zde.

1802. Knížka nowá welmi utěšená: O wzdělání swědomí dobrého a o rozmnožení wíry spasitedlné křesťanskému žiwotu pro sprostné od znamenitého a učeného muže *Kašp. Šweinkfelda* wydaná atd. 1540. Z řeči něm. na česko přel. od uroz. p. WILÉMA KUNY z KUNŠTATU a na Hrádku atd. Též i nákladem J. Mil. jest w Olomuci tlačena. Předml. Janowi K. z K. na Lukowě M. M. p. Smilowi, p. Zikm. a p. Jindř. K. z K. bratřím. A—K. Přitom tištěno:

1803. Potěšení jednoho, kteryž pod křížem Kristowým stojí, aby se smrti, ďábla a pekla nebál, *Kašpar Šweinkfeld* K—Q. Na konci: Jan Olowetský z Heřmaní.

1804. **LINHARTA KULMANA**, o připrawení k kříži a smrti atd. W Prostějowě 1552 w 12.

1805. Rozjímání o umučení pána našeho J. Kr. z učitelůw písem sw. wybrané od **TOMÁŠE BAWOROWSKÉHO**. W Prostějowě u Jana Günthera 1552 w 8.

1806. Studnice žiwota od **JIŘÍHO MELANTRICHA** z Aventinu 1554 w 8. Připojeno jest: Lékařstwí duše atd. od téhož. Přípis Zikmundowi Helthowi, místopísaři král. českého. Obsahují propowědění z písma sw.

1807. Zpráwa a naučení křesťanům wěrným (jednoty bratr.), jakby se w těchto časích nebezpečných při spasení božím říditi, sprawowati, a w něm růsti měli, ano i při těžkostech nynějších, přicházejících od násilí tureckého jak se míti a zachowati mají. S přídawkem modliteb a písniček. Malý 8. bez r. a m. stran 207; 1555 w 8. bez místa a tisk. 1566 w 8. typus in Ostroh. Exempl. u Bočka.

1808. Rada ducha sw. proti radě ďáblowě, 1555 w 8.

1809. *Erazima Sarceria* knížky křížowé: proč pobožní učitelowé a wšickni wěrní bez kříže, trápení a protiwenstwí býti nemohau 1556, w 12. (Index).

1810. Hádání smrti s člowěkem. W Prostějowě u Kašp. Aorga 1557 w 8.

1811. Zahrádka duchowní ku potěšení wšem wěrným. W Holomauci, 1557 w 8.

1812. Rkp. u p. ryt. z Neuberka w 12. na pap. z XVI století. Obsah: *a)* Consolatio cujusdam afflictissimi et variis tentationibus obruti hominis scripta ante natalem Christi an. 1557 (česky). Kapitol neb rozdílů 36, z nichž prwní počíná takto: Apoštol sw. Pawel w epištole swé k sboru Římskému bratřím w rozdíle 15 mezi jinými wěcmi napsal takto atd. Na konci: Přepsáno l. 1581, listů 76.

(Potěšuje zdá se nějaký duchowní přítel kohos welmi zarmauceného důwody z rozumu a z písem sw. wzatými, slohem čistým, důstojným, k wěci přiměřeným, swětlým).

b) Napomenutie wšech wěrných w nynějších pokušeních a zarmauceních k dowěrnosti w prawdě spasení swého, k dojitie jeho zřiezenie w jednotě atd. i k stálosti w též prawdě pro naději jistau k žiwotu radostnému w sláwě nebeské (listů 34).

Jest ohlas kněze jednoty k bratřím, aby u wíře dotrwali. Dán pohostinu a na cestě 20 den Dubna 1555.

c) Otázka, kterak z wíry Jesu Kristowy sprawedliw bywá učiněn člowěk (listů 23). Dogmaticky jedná o wíře, naději a lásce, tauž rukau co num. 1. tedy r. asi 1581.

1813. Knihy losní 1561 w 8.

1814. **TOMÁŠE REŠELA** o nekřesťanském a hrozném lání, rauhání, bohem zlořečení, hromowání a klnutí, wěrně a dobrým úmyslem sepsané napomenutí a wýstraha. W Praze u J. Melantricha z Aventinu 1562 w 8. A—J4. Z něm. *Andr. Muskula* přelož.

1815. Kniha *Erasma Roterodamského*, w kteréž jednomu každému křesťanskému člowěku naučení se dáwá, jakby se k smrti hotowiti měl, 1563 w 8. u Jiř. Melantricha, též 1564. Překladatel jest p. **JAN z LOBKOWIC**. *Sixt* ji předmluwau opatřil a wydal. Po druhé od F. Faust. *Procházky* w Praze 1786 w 8.

Při starých dwau wydáních jest připojen: *Smrti tanec* s obrázky a werši, což Proch. wše wynechal, W. Rozbor staroč. literatury na r. 1843 a 1844 částka II. str. 15.

1816. **PAWEL LUCÍN**. Přerozkošná zahrádka plná ušlechtilých bylin a stromowí, kteréž zdrawé a welmi libé lékařstwí lidem we wšelijakých zármutcích postaweným wydáwají, od M. *Linharta Jakobi*, faráře Northuzského. Přel. od Pawla Lucína. (Přípis Janowi Čabelikowi z Sautic na Teyně Wltaw.] Wyt. w Praze u Jana Kozla 1563 w 8. listů 26½.

1817. Potěšitedlný spis a prostá, ale wšak gruntowní zpráwa z slowa božího, jak se prawí křesťané w případnosti neb příhodě smrti, kteří z tohoto swěta odjíti, z takowé spasitedlné smrti swé těšiti, a za to držeti má míti, jistě mají, že neumírají, než toliko na odpočinutí a na spaní odcházejí, ba nýbrž že před p. bohem wždycky žiwi zůstáwají atd. Wyt. w Praze u Šebest. Oksa z K. 1564 w 8. 52 listů.

1818. Knížka jenž slowe německy Jagteufel, česky lowčí čert. Od mistra *Cyriaka Špangenberského* sepsaná, z něm. řeči w českau přeložená, 1564.

1819. Klenot o potěšení a pomoci we wšelijakých zármutcích, kázaný skrze *Ottu z Werdmillera*. Z něm. řeči w českau bedliwě přeložený. W Praze u Jiř. Melantricha z Aventinu 1566 w 12. a opět 1578 w 8. ib.

1820. **JANA AUPICKÉHO** *a)* Knížka tato slowe swítedlnice duší, kterážto duše jest w srdci a w krwi každého člowěka, a jest znamenitě potřebné w ní čísti, neb čtaucího poslauchati, zwláště těm lidem, jenž odpor drží s jinými lidmi, a praví, že již není na swětě lidí swatých, a též že toho žádný nemuož wěděti, kdo jest swatý a kdo bude spasen anebo zatracen; o obém se w této knížce dočteš. Důwodně sebraná z hojných písem swatých zákona božího obojího, a z kněh učiteluow swatých, w spuosob rozmlauwání dwau bratří. Léta 1571 (bez místa) w 8. 63 str.

b) Knížka, jenž slauti muože obžiwující kořen uwadlý, zemdlený a na poli umrtwený, to jest srdce člowěka welkými auklady buď od ďábla

neb zlých lidí, jako: zármutky, nemocmi, smutky, wězením, pokušením a jinými těžkostmi těm podobnými sewřeného atd. Z mnohých duwoduw písem swatých s pilností sebráno od kněze J. Aup. u wězení sedícího na rathauze Starého m. Pražského l. p. MDLXXI. (Na druhé stránce): Druhá knížka při té jest o smlauwě boží s otci swatými atd. 1571 w 8. (bez místa) 240 str. (Wětším dílem nábožná rozmlauwání).

1821. **JANA AUPICKÉHO** Rozmlauwání Jana s Bartolomějem, aneb knížka, kteráž slowe boží aumluwy s lidským pokolením skrze 10 přikázaní... b. m. 1571 w 8.

1822. Rozjímání od **BALTHAZARA HOSTAUNSKÉHO** wydaná, jsau dle Ungara od Adama z Winoře. W Praze 1573.

1823. Krátké naučení pro nemocné a umírající 1573.

1824. O žiwotu křesťanském krátké sebrání z písem swatých. W Praze u Jiř. Černého 1576.

1825. Knížka zlatá, w nížto předkládá se člowěku křesťanskému, jakauby zbraní měl se hotowiti proti nepříteli ďáblu. Od **WAWŘINCE RWAČOWSKÉHO**. W Holomauci u Frid. Milchthalera nákladem města Raudnice 1577 w 8.

1826. Ruční knížka potřebná, zdržujíc w sobě spasitedlná naučení wyňatá z písem sw. zák. b. W Praze w 8. *Walent. Polona Pelčicena.*

1827. **JANA NETOLICKÉHO** z Turnowa křesťanský regiment, zpráwa, kterak wěrný křesťan modliti se má. W Praze 1577 w 12. 1580 w 12.

1828. **KRIŠTOFA**, far. Hranického *a)* Kratičký spis o wýborném a křesťanském se připrawowání k smrti 1579 w 8. *b) Rudolfa Gwaltera*, kazatele w Cyrichu, zrcadlo žiwota křesťanského a powinnosti křesťanské w 12. 1593.

1829. Nowé léto s podělením potěšitedlných jmén w nowě narozeného dítěte p. Jež. Kr. wšem křesťanům čisti potěšitedlné a milé. Nyní w nowě z německé řeči na českau přeložené. Léta 1581 a 1582 w 12. (w Mus.)

Tomáš Soběslawský Rešátko přeložil, syn jeho Jan Rosacius Sušický wydal u Melantricha.

1830. Rkp. na Strahowě, w němž obsaženo: [mimo dialog ducha s duší]. *a)* Krátké sepsání a poznamenání o náramné krátkosti a nestálosti žiwota zdejšího a o hrozných a newýmluwných bídách a trápeních w něm na člowěka přicházejících. Při čemž ukazuje se, proč pán bůh dopauští takowé bídy a auzkosti na lidi atd. Při dokonání l. božího 1582 w 8. (84 list.) *b)* Potěšení w zármutcích a pokušeních atd. 1593, w Zlonicích w 8. (51 list.) *c)* Zpráwa o člowěku wěrně pracujícím k smrti.. w jakowé naději mělby umříti, a jaké prawdy k ní potřebí w 8. 1594, w Zlonicích (15 listů). To wše w jedné wazbě a od jedné ruky čistě psáno. Spisowatel jest nekatolík, nepřipauští očistce atd.

1831. **JIŘÍ DIKASTUS**: Dialog aneb rozmlauwání pobožné ducha s duší, w kterémžto duše naříká nad swými bídami, těžkostmi a pokušeními, kteréž ji zde na swětě obkličují, a k bohu w swém úpění o pomoc se obrací; duch pak ji potěšuje a w daufání prawém při bohu ustawuje, pokojí a těší. Což wše z písem sw. i příkladů předešlých otců se dowozuje. Rkp. z konce XVI stol. na Strahowě (listů 54). Tištěno r. 1602 w 12. Pak 1609 str. 248 w 12. u děd. Dan. Ad. z Weleslaw.

1832. **ONDŘEJE PÍSECKÉHO** *a)* Rozmlauwání těla rozkošem oddaného a duše kající. (Dáno w Dobrowici a připsáno pánu z Waldšteinu). W Praze u Jiř. Černého w 8. 1583. *b)* Boj člowěka hříšného s pokušením. W Dobrowici w 8. 1584.

1833. Poklad duše jináč žádostiwý, w kterémž každý křesť. člowěk pod spůsobau přiwětiwého a welmi utěšeného rozmlauwání wynaučen a naweden býwá, kterak má boha poznati, jeho se báti a z celého srdce milowati. Z něm. přel. od **TOMÁŠE** far. w Blanském. W Praze u Jiř. Melantricha z Aventinu 1554 w 12. 1585 w 12. w impr. akad. 1697 w 12.

1834. *Konrada Hosa* (Hesa?) Rozmlauwání Petra s. s pánem o obyčejích a powahách nynějšího lidu na swětě. Z něm. přel. W Praze u Buriana Waldy 1585 w 8.

1835. Rozjímání spasitedlné o winici páně, kdoby byla a jakau žalost proroci boží nad ní mají, že jest pána boha swého rozhněwala. W Praze u Jiř. Nigrina fol. 1585.

1836. *Mik. Hemmingia* Cesta žiwota wěčného, přeložená od **JANA ACHILLESA** Berannského 1587 w 8.

1837. Zrcadlo wěčného žiwota, který se křesťan do něho wzhledne, spatří w něm čtyry budaucí a poslední wěci, totižto smrt, den saudný, muku pekelní a radost nebeskau. W Praze u Buriana Waldy 1587 w 8. A—D4, též w Praze u Dan. Sedlčanského 1607 w 8. W Holomauci u Jindř. Ettela. W Praze u Petra Ant. Benka 1700 w 8.

1838. Knížka o potupě swěta, přel. od **MART. ŘEPANSKÉHO** z Chočně 1587 w 8.

1839. Stezka k boží milosti sepsaná od K. P. Ž. (kněze Pawla Žalanského?) W Praze u Jana Jičínského w 8. 1588.

1840. Marnosti swětských.. knihy tři. W Praze 1589. (Boček).

1841. **JANA ŠTELCARA** kniha duchowní o welikých skutcích p. boha wšemohaucího. W Praze w 8. 1588. *b*) Zahrádka duší nemocných. W Praze 1597.

1842. ADAMA z WINOŘE Proti moru atd. W Praze 1599. Jsau to duchowní prostředky w čas moru. Přidáno jest Zbynka, arcibiskupa Pražského napomenutí k lidu o moru tehdáž Čechy hubícím. Příklady historickými z moru předešlých wěků snažuje se spisowatel pobuditi lid k užíwání duchowních prostředkůw a připrawení se k smrti. *b)* Knížka pobožná o nebeském na zemi obcowání, od *Alberta Welkého*, přel. skrze M. ADAMA z WINOŘE. W Praze u B. Waldy 1598 w 12.

1843. Knížky dwě I. o zármutcích D. *Wolfganga Muskula*, (přeložil JAN HENRICH), II. *Jana Riwia Arthendorienského* Knížka o ustawičném potýkání pobožných s tělem, swětem a ďáblem. W Praze 1591 w 8.

1844. Providentia Dei. O řízení a opatrowání božském, spis pobožný, z lat. přel. od JANA KOCÍNA z KOCINETU. W Praze u M. D. A. z Weleslaw. 1592 w 8. též u dědicû 1603.

1845. Quatuor novissimorum. Knížka srdečná o čtyrech budaucích wěcech, od HAWLA LSTIBORSKÉHO, jinak z Železné. W Praze 1592 w 8. A—N. Zrcadélko 7 dnůw připojeno A—H a 1 list.

1846. Škola křesťanská aneb cwičení křesť. a wěrné duše, přitom wýklad na wěřím w boha od M. D. A. z WELESL. 1592 w 8.

1847. Rozmlauwání pobožná o wěcech k spasení. (1593) W rkp. mus. 983. Traktat o tanci w témž rkp.

1848. *Martina Mollera*, kazatele w Sprotawě († w Hořelici 1606.) Soliloquia de passione Dom. N. J. Christi, t. j. kterak jedenkaždý křesťan umučení a smrt p. n. J. Kr. rozjímati má. Na zadu: Kázaní *sw. Bernarda* o umučení páně, pak historie o smrti sw. Jeronyma, kterak se k smrti swé strojil. Wše to z něm. a lat. jazyka přeloženo a wydáno. W Praze u Dan. A. z WELEŠLAWÍNA 1593 w 8. str. 621 předml. 16 Připsáno paní Magdaleně Zylwarowé, rozené z Waldšteina a na Dubenci atd. Dle Pelcla. (Abbild. b. Gel. III. 32) we 4. 1594? Též 1600.

1849. Přemyšlowání o náramné kratičkosti a nestálosti wezdejšího žiwota 1594, 1599, 1617 w 12.

1850. Smrt a žiwot, jinak srownání žiwota a smrti, w kterémž se skrze pěkná podobenstwí smrt žiwotu lidskému ukazuje. Z něm. přel. od Tob. M. L. W Praze u Jana Sedlčansk. w 8. 1594 (dle Index. spisowatel jest Fil. Mornay, překl. ŠTEFEK TOBIÁŠ z KOLODĚJ).

1851. Wdowa křesťanská *Erasma Roterodamského*, přeložená a rozšířená od JANA KHERNERA Plzenského. W Praze 1595 we 4.

1852. Oprawdowé swětlo duchowní od JANA GRILLA z Grillowa. W Praze 1595 w 8.

1853. Zpráwa a naučení křesťanům wěrným, jakby se w těchto časích nebezpečných při spasení božím říditi, sprawowati a w něm růsti měli: ano i při těžkostech nynějších přicházejících od násilí tureckého, jak se míti a zachowáwati mají. S přídawkem některých písem (?) a modliteb swatých i písniček příhodných (od bratří morawských). Wyd. l. 1595 8. min. 207 stran. Tisk Kralický.

1854. ZIKMUNDA CRINITA *a)* Amuletum christianum proti moru 1595?

b) Radda spasitedlná s pěknými modlitbami a wýklady potěšnými prospěšná, kterakby pobožný křesťanský člowěk u wyznání swých hříchůw se chowati, jak se síliti a těšiti měl, aby se ani hněwu božího, ani smrti, ani hrobu a wěčného zatracení nebál, z písem sw. wydaná a nyní pooprawená. Wytištěno 1597. Opět u Mat. Pardub. l. 1616 w 8. A—L. po 8mi listech. Připsáno paním uroz. Anně Wostrowcowě, a Žofii Šarowcowě atd.

c) Diarium christianum, křesťanské dílo denní, to jest: Spasitedlné naučení a jako jasná swíce dwanácti hodin dne, jakby se s pánem Ježíšem oprawdowě začíti, dobře konati, i spasitedlně wyříditi mohlo. S přidanými nábožnými modlitbami, na každau hodinu pro probuzení člowěka a wýš položeného naučení atd. Wytištěné s powolením wrchnosti od pánůw defensorůw k tomu zřízené l. p. 1613. W Starém m. Pražském u Matěje Marynka Pardubského w 8. str. 296.

Přípis paním Alžbětě z Waldšteina (manž. Adama mladšího z Waldšt.) a Weronice z Šternberku, pak dwěma pannám šlechtičnám Waldšteinským z Waldšteinu. Spisowatel slibuje, že má od něho wyjíti Valedictorium christianum a pak Diversorium christianum.

1855. Rozložení pašije swaté 1505. (B. N. H. dispositio).

1856. ADAMA KLEMENTA *a)* Rozmlauwání křesť. člowěka s p. J. Krist. na kříži, prací a nákladem Adama Klementa Plzenského, kazatele w městě Wraním. Wytišt. w Praze u Jiř. Jak. Dačick. we 4. 1597. *b)* Rozkoš a zwůle panenská 1619 w 8.

1857. ŠIM. LOMNICKÉHO *a)* Pád swěta, aneb knížka skrowničká atd. w Praze 1597 w 12. *b)* Pohřeb Krista pána. Rozjímání o newinném umučení K. p. W Praze u Jiř. Nigrina 1605 w 8. *c)* Rozmlauwání Krista p. s křesťanem w 8. *d)* Růženec obsahující tajemstwí Krista p. a Marie w 8.

1858. ZIKM. TRIBUCELIUSA Pražského, far. Petrowického rozjímání o ráně meče pobožné a spasitedlné. W Praze u Wold. Waldy w 8. 1597.

1859. **TROJAN NIGELLUS z OSKOŘÍNA**: Žiwot poctiwý neb ctnostný, kterakby jeden každý žiw býti měl w každém wěku. Od Hermanna Scholena Hessa. přel. od Troj. atd. [Titul i text něm. a česky], w Praze u Anny Šumanowé 1597 w 8.

1860. **MOLLERUS JAKOB**. Zrcadlo zatwrzeného swěta, z něm. přeloženo. [Sepsal je *Sigismund Suevicus* Freystadiensis]. Tišt. 1597. [Exempl. u Bočka bez tit. a konce].

1861. Mandat Ježíše Krista krále nebeského ... wěrným křesťanům poslaný, w němž přikazuje wšechněm, kteří jsau na křtu slíbili a swatě se zawázali, aby ztraceného zámku, jenž jest wíra k jeho slowům, a pewnost řečenau dobré swědomí, ďáblu zase skrze jeho pomoc božskau dobyti hleděli atd. listů 9.

Jest to napodobení swětských králowských mandatů we formě těmto obyčejné; hříčka pobožná.]. Datum jest na prawici otce nebeského léta páně narození 1598. Podepsán (w prawo) Ježíš Kristus; (w lewo) Jan ewangelista, kancléř králowstwí Kristowa. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 38.

1862. *Zikm. Svevia* Speculum mundi indurati: Zrcadlo zatwrzeného swěta, přel. od **JAKUBA MOLLERA**, senatora neb raddy w městě Austí nad Labem, w Praze 1598 w 8. u Wácslawa Maryna z Jenčic. (Přípis Hawlowi z Lobkowic) str. 368.

1863. **SIXTA PALMY** Modličanského *a)* Rozjímání pobožné, kterak den páně swěcen býti má, wydal 1598 (dle přípisu) w 8. W Praze. *b)* Dar nowého léta u Wold. Waldy 1609. *c)* Srdečné potěšení pobožných pod křížem postawených. (Index). *d)* Dar zlatý potěšitedlný, obsahující w sobě rozjímání milosrdenstwí božího 1612 w 8. *e)* O dobrotě a sladkosti ducha páně. Psaní učiněné slowútnému Ambrožowi z Holomauce l. p. 1606 we 4. Rkp. weř. bibl. XVII. G. 6. num. 5.

1864. **JAKUBA JAKOBIDESA STŘÍBRSKÉHO** Budič otce čeledního, w Praze 1600, 1620 w 8.

1865. Knížka welmi potěšitedlná w nemoci i při smrti, od **JANA RIWULA ŽLUTICKÉHO**, faráře Zwoleňowského 1600.

1866. **MARTINA CHLUMECKÉHO** pobožné a křesť. přemyšlowání o utrpení p. n. J. Kr. W Praze Dan. Sedlčanský w 8. 1602.

1867. **JIŘÍHO DIKASTA z MIŘKOWA** *a)* Rozjímání o milowání boha 1617. *b)* Duchowní proti moru pawéza, w Praze we 4.

1868. Knížka welmi užitečná, která s práwem *zrcadlem nemocných* lidí může se nazwati, w Praze u Jiř. Nigrina 1602 w 12. str. 96.

1869. **DAN. TOSSANA** *a)* přemyšlowání o smrti 1602 w 8. *b)* Prawé a pobožné vade mecum křesťanského člowěka a pautníka towaryš. 1616.

1870. Knížka stará wýborná o milowání božím. Z něm. přeložená od K. O. M. (*A. G. M.* [Boček]). W Praze u Jiř. Nigrina 1602 w 12. stran 227.

1871. O umučení a z mrtwých wstání pána našeho Jesu Krista rozjímání aneb přemyšlowání wlaským jazykem sepsaná od k. *Vincence Bruna*, a na česko přeložena od K. **PAWLA PISTORIUSA** z Lučska, děkana Karlšteinského l. 1603. Rkp. půwodní w Raudnici. (W. Čas. Mus. 1827 I. 136).

1872. Růženec neb žaltář blahoslawené rodičky boží, w Holomauci u Jiř. Handle 1604 w 8. str. 142 (od T. M. B.)

1873. Theatrum mundi minoris. Široký plac nebo zrcadlo swěta, to jest žiwý kontrfekt nesčíslných bíd wšeho lidského pokolení atd. z lat. přel. od **NAT. WODŇANSKÉHO** 1605 w 8. w Star. m. Pražském u Jiříka Nigrina.

1874. **HAWLA ŽALANSKÉHO** *a)* Troje rozjímání o nejsladším jménu Ježíš, o důstojných příjmích Ježíšowých, o důst. a slawném narození p. J. — z písem swatých a z spisůw učitelů církwe pobožných sebrané 1605 w 12.

b) O posluchačích swatého ewangelium, kterak se chowati mají jedno: k služebníkům božího slowa, potom k samým téhož božího slowa služebnostem. Spis složený a wydaný od atd. 1613 w 8. u Jonaty Bohutského, stránek 195 mimo titul a přípis (swým posluchačům) 1 arch.

c) O nejswětějším božím slowu a půwodu wzácnosti, důstojnosti a welikých užitcích, kterak a proč je máme slyšeti, s čím dobrým se potkáwají ti, kteří je slyší, a s jakým zlým, kteří je tupí, 1613.

d) O poctě boží nejpřednější a oběti bohu nejwděčnější, totiž o modlitbách swatých, co jsau, jaká jejich moc, hodnost a potřeba; komu, kdy, kde, proč a jak se máme modliti, w Pr. u Jana Bohutského 1614 w 8.

e) O čtyrech wěcech, kteréž se nejposlednější jmenují, smrti, posledním saudu, mukách, žiwotu wěčném, w Praze u Dan. K. z Karlsperku 1615 w 8. str. 216—136—157—176, mimo předml.

f) Přemyšlowání o smrtedlnosti a krátkosti sláwy zemské a žiwota lidského (listů 16 w malém 12). Pak: Některá prawdiwá a z písma sw. předukázaná znamení o dni páně posledním saudném, kteří zázrakowé den páně poslední předjíti mají (str. 34). Na konci: W Starém městě Pražském 1615, kněz Hawel Žalanský. Rkp. u p. ryt. z Neuberka (koruna neuwadlá).

g) O sedmi ranách božích těžkých a welikých, w Praze u Dan. K. z Karlsp. 1620 w 8. (Jest 7 traktatů; o hřímání a hromobití, o

powodních, o země třesení, o bauřliwém powětří, o suchu, o drahu a hladu, o wálce metle boží nejtěžší, o smutném nepohodlí jejím.

1875. Autočiště křesťana wěrného od **WÁCSLAWA CIKADY** 1606.

1876. **WALDA OLDŘICH**. Pranostika duchowní, 1606 w 8. 32 listy. (Boček).

1877. *F. Kostera* S. J. Čtyry poslední člowěka wěci, smrt, saud, peklo a ráj, s pobožným a užitečným jich uwážením 1606. W Olomauci u Jiř. Handle w 8. 201 list.

1878. Spůsob žiwota pobožného, kterýž sepsal **K. PAWEL PISTORIUS** z Lucska, doktor písma sw. a praelat Plzenský l. 1606. Rkp. půwodní w Raudnici. (W. Čas. Mus. 1827 I. 136).

1879. Vinculum charitatis, t. j. swazek lásky a pokoje, dokonalé swornosti a upřímného milowání, kteréž má býti jak předně při duchowních spráwcích, tak i při jiných křesťanech wěrných, r. 1606 bez udání místa a stránek. [W bibl. p. děkana Zieglera].

1880. Angelica mornímu neduhu odpírající, w žalmu 91. kopaná, poslaná a presentowaná uroz. p. Danielowi Koralkowi z Těšína, měštěnínu a senatoru w Klatowech l. p. 1607 na den sw. Mich. archangela, od kněze Jeremiáše **DENHORTA SKYTORINSKÉHO**, děkana w městě Českém Brodě, w Star. m. Pražském u Pawla Sessia l. 1607 str. 24. [W bibl. p. děkana Zieglera].

1881. O dokonalosti zákonní, knihy čtwery *Lukáše Pinella*, přeložil **PETR LITOMĚŘICKÝ** z Pilsenburku, w Praze 1607 w 8. u Kašpara Kargezia.

1882. Jakuba Petrozeliny *a)* Pax christiana, t. j. rozjímání napomenutedlná o pokoji, w Praze 1608. *b)* Rozjímání a modlitby o umučení. (Index).

1883. **MARTINA MOLLERA** manuale de praeparatione ad mortem. Rozjímání spasitedlné a welmi potřebné, kterakby člowěk ze slowa božího učiti se měl křesťansky žiwu býti, a blahoslaweně umříti. Přel. od **TOBIÁŠE MAUŘENÍNA**, w Praze u Mik. Pštrosa 1608 w 8. Též 1727 w 12. W nowě w slowenský jazyk uwedené nákladem welikomožné paní Alžběty Reway (w Uhřích) 1727.

1884. Zrcadlo přehrozné, děsitedlné a wšemu swětu od boha před oči wystawené zkázy města Jerusalema, od **ZACHAR. BRUNCWÍKA**, w Praze 1610.

1885. *Wilh. Perkinsia* Knížka o opuštění božím, z engl. latinsky od *Draxa Tom.* z lat. na česko přel. od **JIŘ. OEKONOMA** 1610 w 8.

1886. Zrcadlo potěšení pánem bohem samým a jeho řízením snaubeným a spojeným manželům od **HYNKA z WALDŠTEINA** 1610 w 8.

1887. **SIM. PARTLICE ze ŠPICBERKA** *a)* O přípravě k smrti.

b) Naříkání Krista pána na newděčnost lidskau. Na konci přidán jest kontrfekt záwisti hříchu ohawného, w Hradci nad Labem 1720 w 8.

c) Flagellum Dei. Bič nebo metla boží (wálka, hlad a mor), kterau pán bůh wšech časů swět pro wýstupky trestati ráčil u D. K. z Karlsp. 1620.

1888. **SIMEONA VALECIA** *a)* Krátká zpráwa, kterakby člowěk pobožný k smrti se strojiti měl, aby z tohoto swěta šťastně wykročiti mohl. Z latiny *Joachima a Beust* přel. W Praze w impr. Šumanské 1610 w 8. A—Nij. *b) Casmana Ottona* zpráwa krátká sw. žiwota křesťanského, wnitřního i zewnitřního wedlé prawidla slowa božího přel. w Praze 1613 w 8. *c) Wilh. Perkinsia* traktat trojí ku potěšení zarmaucených, do lat. od *Draxa Tom.* pak do češtiny přeložen 1613 w 8.

1889. **BRUNCWÍK**. Spis potěšitedlný rodičům pro odchod dítek swých zesnulých w této morní ráně 1613 složený. W St. m. Pražském u Mat. Pardubského w 8.

1890. **MATĚJE STŘÍBRSKÉHO** *a)* Knížka spasitedlných naučení, slaužící ku potěšení, napomenutí a wzbuzení wšelikého člowěka.. k té nejpřednější ctnosti, jenž jest láska, z písem z. bož. obojího wybraná, w Praze u Dan. Sedl. 1610 w 8. Dwa archy. (Weř. bibl. XVII. F. 214).

b) Cesta k žiwotu wěčnému. Utěšené, rozkošné, milé ano i pobožné křesťanské rozjímání té přewelebné swátosti těla a krwe Krista pána spasitele našeho. Wytištěno w městě Litomyšli l. p. 1611 G. N. w 8. A—F. po 8mi, G 10 listů plných. Připsáno pánům města Stříbra.

c) Drahá perla, kdo chce dobře umříti a w žiwot wěčný wjíti, w Praze u Dan. Sedlčanského w 8.

d) Lamentací, horliwé wzdychání na celý žaltář sw. Dawida, w Litomyšli 1611 w 8.

1891. **WÍTA JAKEŠE** cesta otcůw buď pobožných buď nezbožných, žiwými barwami božího slowa wykontrfektowaná, w Praze w impr. kn. J. H. L. w 8. 1611.

b) Zrcadlo rodiny bezbožné, w Praze u Mat. Pardubského 1615 w 8. (Jsau z písem sw. wybrané příklady zlých synů a dcer, a pokut jejich.

c) Trivium, spis o třech cestách,. zemské, duchowní, nebeské, w Praze 1620.

1892. **JIŘ. TESÁKA** Mošowského *a)* Pautník duchowní, spis dle písem sw. o wěcech wšem platných a potřebných 1612, w 8. *b)* Homo foenum, to jest, křesťanské a sprostnické, wšak s božím slowem srownalé připomenutí o smrtedlnosti naší lidské, w Praze u J. Stříbrského 1616 w 8.

1893. Knížka o saudném dni, w šesti dílích, sepsaná od kněze **MIKULÁŠE KRUPĚHORSKÉHO**, far. w Chyšech, s pěknými historiemi z písem sw. W Praze u Jiř. Hanuše Landškraunského 1612 w 8. A—M7.

1894. **JANA OPSIMATESA** *a)* ustawičné w 3 wěcech cwičení w 8. (Index).

b) Ráj rozkošného naučení o jistých znameních prawých synuw božích w 8. 1613.

c) Pobožná duše, jenž k známosti boha hoří. (W Pirně w bibl. se nalézá).

1895. **JANA ROZACIA HOŘOWSKÉHO** připrawa k smrti 1613 w 12.

1896. Jana Záwiše rozjímání o jednom škodliwém pokušení w čas moru 1613 w 8. w Praze (u Miltnera).

1897. Potěšení křesťanské, w Praze 1613.

1898. Pokušení ďábelská wnitřní a duchowní, zewnitřní a tělesná 1613 w 12.

1899. **BLAŽEJE BOROWSKÉHO** hádání člowěka s pokušením w 8. (Index).

1900. *Duchowní klenot*, to jest, zwláštní a welice potěšná z swatých písem wybraná propowědění, jimižby se každý w pokušeních, zwláště w nemoci i při smrti w pokušení Antikristowě potěšowati mohl 1613 w 12. 1714.

1901. **VATELIUS LAUNSKÝ ŠIMON.** Krátká zpráwa žiwota křesť. w Praze 1613 w 8. (u Miltnera w Smečně).

1902. **ZMISLOWSKÝ ADAM** kněz. Malagma t. lékařstwí ztenčující zármutky pobožných lidí, w Praze 1613 w 8. (u Miltnera).

1903. **DAN. JOHANIDESA SKOČOWSKÉHO** neděle smrtelná. List apoštola nádoby wywolené Mesiášem K. pánem, w Olomauci u Krišt. Kutče we 4. 1614.

1904. O rytíři křesťanském plawícím se přes baufliwé swěta tohoto moře k břehu wěčného žiwota 1614 we 4. (při Alkoranu Budowce).

1905. Padesatero duchowní přemyšlowání k prawé pobožnosti probuzující, od Jana Gerharda w lat. jazyku wydané, do českého přeložené od **PAWLA LYKAONA KOSTELECKÉHO**, w Praze u Jana Bohutského w 12. 1615 u téhož 1619 w 8. w Praze 1714 w 8.

1906. *Walentina Beglera*, kazatele Žitawského, o žiwotu wěčném a o pekle rozjímání, přeložené skrze **JANA MLEYNKA** Nowojičinského, w Olom. w 8. 1615 (Index).

1907. Zpráwa o potěšowání nemocných proti hrůzám a strachu hříchuw, smrti, ďábla, zlořečení zákona, hněwu a saudu božího, z lat. od Sam. Ad. z **WELESL.** 1615 w 8. A–O. (Bib. w. G. 70).

1908. Spis o proměnách žalostiwých žiwota wezdejšího, a o radostech wěčného, k tomu kázaní pohřební dwoje nad tělem mrtwým uroz. paní Anny Magd. Wencelikowé z Malowic na Kamenici a Cheynowě (✝ 1615) b. m. léta BVD BohV našeMV čest. (1615) w 8.

Předmluwu latinskau podepsal Sigismundus Mathias *Wencelík* a Sarabitz in Camenitz et Cheinowic. Obsahuje rozjímání a píseň o marnosti, potom kázaní od kn. Luk. *Hanzelinsa* Lisického, s písničkau na památku té paní od K. J. L. Kosteleckého. Pak jiné kázaní od kn. *Jiř. Laurentiadesa* Kosteleckého a prosopopoeia defunctae česky ku potěšení pána z Wrchowišť atd. od *Simeona Partlice*, mimo 9 listů latinských weršů. Wšeho 7 archu.

1909. Knížka welikých potěšení plná, kteráž člowěk při hodině smrti proti wšem pokušením sobě předkládati, a nimi se potěšowati má. Wydaná nejprwé w řeči latinské, od. *D. Gerharda* superintendenta *Held.* Přeložena do české od kněze **JANA BURDY PELHŘIMOWSKÉHO** atd. Wytištěna w Now. m. Pražském u Dan. Karla z Karlsperka l. 1616 w 8. XIV a 255 str. Připsána čtyřem auředním Žateckým od tlačitele.

1910. **JIŘÍHO TACITURNA** Hájského ostatek rozjímání o předivném wtělení Emmanuele w 8. Index.

1911. **ŠTĚPÁNA HOLOMUČANSKÉHO** *a*) Noc weselá s swětlem 1617. *b)* Potok z sedmi pramenů 1617.

1912. Škola kříže od **CYPRIANA PEŠÍNA**, 1616 w 8. Obsahuje kříže a saužení synůw božích.

1913. *Casmana Ottona* Nepenthes: Bylinky léčící a hojící srdce a ducha poníženého, w Praze u Jonaty Bohutského z Hranic 1617 w 8. s připojenými modlitbami.

1914. Budič křesťanské pobožnosti z sedmi knížek složený, od Jiřího Bílka, w Praze 1617 w 8.

1915. Antidotum desperationis. Zpráwa potěšitedlná o lékařstwí duchowním proti jedu zaufalstwí, od **WAWŘINCE ANDREAE** 1618 w 8. w Praze u Mat. Pardubského.

1916. Zlatý spasení lidského řetěz, w Praze 1618.

1917. Balzám duše atd. W něm. sepsal *Jak. Heilbrunn*, přeložil **ADAM JINDŘICH** z **STRACHOWIC** 1619 we 4.

1918. Zlatá některá prawidla křesťanského člowěka, od **BARTOLOMĚJE KOŽLANSKÉHO**, bez místa a roku (1619 ?)

1919. Posila k stálé trpěliwosti pocestným auzkau cestau skrze strasti — za spasitelem násilně se protirajícím — skrze **JANA KAUPILIA** Tyjneckého, w Praze u Matěje Pardubsk. w 8. 1619.

1920. *Swědomí lidské* aneb pobožné rozbírání a wyswětlení swědomí lidského atd. Sepsáno od *Wiléma Perkynsia* Angličana, z lat. přeložil **REGIUS ŽELETAWSKÝ JAN**, slu-

žebník církwe w Žatci. [Dedic. Bohuslawowi z Michalowic na Rwenicích a Nowém Sedle, w Praze u Dan. K. z Karlsp. 1620 w 8. str. 455.

n) *Duchowní romány.*

1921. *Jana Efrema* knížka utěšená o sw. Josefowi patriarchowi a jeho příhodách, z lat. přeložena od Jana Straněnského, w Praze u Jana Jičínského w 12. 1569.

Jest to historie Asenath při knize: Testamentowé atd. 1570, u Melantricha.

1922. Lament otcůw swatých, to jest: Žalostiwá kwílení jich w temnostech. Přeloženo od **JANA STRANĚNSKÉHO.** (Rkp. weř. bibl. XVII. F. 17. we 4. bez r.) W Praze u Jiříka Melantricha z Aventinu 1572 w 8. 1574. Opět pod tit. Kniha bohomyslná a welmi pěkná na pět kněh rozdělená o žalostiwém kwílení a hořekowání otcůw sw. w temnostech atd. tamž w 8. 1576 w 8. Pak w Praze u Jiříka Jakobea Dačického 1588 a 1595. W Hradci Králowé u Martina Kleinwechtra 1613 w 8. W Brně pod nápisem: Lament neb pláč sw. otců, aneb kniha bohomyslná a welmi pěkná na pět kněh rozdělená o žalostiwém kwílení a hořekowání otců swatých w temnostech před příštím syna božího pro tento swět wtěleného 1721 w 8. str. 248 u Swobodských dědicůw, též 1776 w Jind. Hradci u J. W. Hilgartnera.

Jest z lat. lamentatio ss. patrum in Limbo. Rozwržena jest na pět knih neb stránek (partes), obsahuje wolání s. otců, přitom poselstwí rozličných proroků k hospodinowi n. p. sw. Dawida, a kterak sprawedlnost božská jim odporowala, milosrdenstwí ale jim přichýleno bylo, až poslední spasení zaslíbeno. Celá ta knížka jest nějaké dramatické popsání téhož wolání a radosti při wykaupení, w kterémž sprawedlnost, milosrdenstwí, pokoj a radu božskau jako zwláštní osoby maluje. Wolání otcůw neb žádost pro spasení wybrána z proroků, a nejwíce ze žalmů.

1923. *Petra Mekla* z Pfedersheimu práwní pře wedení trojice swaté na žalobu Satanáše proti wšemu lidskému pokolení 1609 w 8.

o) *Modlicí knihy.*

1924. Žaltář (welký růženec s modlitbami) perg. Rkp. od 1527 w 12. přepsaný od Šimona kaplana Petrlikowského w. Dob. Lit. II. S. 378. Růženec neb žaltář blahoslawené rodičky, w Holomauci u Jiř. Handle 1604 w 8.

1925. Hodinky a jiné modlitby od r. 1527 w 12. na pergam. rkp. weř. bibl. XVII. H. 6. (necelé).

1926. Modlitby nábožné sw. otcůw a prorokůw z obojího zákona wybrané, w Plzni 1532.

1927. Modlitby na každý žalm. Rkp. z prwní třetiny XVI stol. w 8. nyní na Strahowě.

1928. Hodiny o umučení pána našeho J. K. též i jiné modlitby. Rkp. weř. bibl. XVII. G. 3. z XVI stol. w 8. perg. s obrázky.

1929. Žaltář w spůsob modliteb složený. Z něm. 1535, 1536 w 12. od **PETŘÍKA JANA z BENEŠOWA.**

1930. Modlitby křesťanské k následowání žalmowému složené, spůsob wnitřního náboženstwí wyprawující, z řeči něm. na českau wyložené, w Praze Jan Had w 8. 1539, 1609 w 8.

1931. Modlitba proti Turku, jména křesťanského dědičnému nepříteli we 4. bez roku a místa (1545?)

1932. Modlitby dwě bratrské za králowstwí české l. p. 1547, w Prostějowě 1547 we 4. listy 3.

1933. Modlitba osw. knížete Hanuše Fridricha korfiršta sasského — proti ukrutné wálce císaře a papeže. Také modlitby *Fil. Melanchtona* 6 listů 1547 we 4. w Prostějowě.

1934. **JANA STRANĚNSKÉHO** *a)* Modlitby nábožné z písem swatých 1548.

b) Jana Habermanna Chebského, far. we Falkenqwě: Modlitby nábožné a křesťanské za wšeliké wěci člowěku každého wěku, stawu i powolání potřebné a k každému dni celého téhodnu s ranním i wečerním modlením.. z písem sw. sebrané a wydané. Z něm. přel. 1573 w 12.

Potom (u Welesl.) 1586 w 8., 1600. 1602. 1603, 1608, 1619. W Hagu 1632 (přípis Kinské a Slawatowé) maličký formát 1637, 1660. W Žilině 1678 w 12. (weř. bibl. L. IV. G. 194.) W Žitawě u Mich. Hartmana 1710 w 8. str. 176, 1715. Též s katechismem Luterowým a s písněmi, w Lewoči 1715 (podlauhlý formát). W Brně Siedler 1783.

1935. Modlitby nábožné proti wšelikým obecním nedostatkům od učených lidí složené na dwě strany rozdělené, w Prostějowě u Jana Günthera 1549 w 8. a 1599 w 12.

1936. *Frid. Nausea* křesťanská modlitební knížka přes celý rok na nejmilostiwější žádost najjasnější a welikomocné kněžny a paní p. Anny Římské... králowny, arcikněžny rakauské z něm. řeči w českau přeložena l. p. 1550 (Ku konci): Wytištěno a dokonáno w Menším m. Pražském u Bartol. Netolického w 8. mal.

Přípis podepsal TOMÁŠ BABLER, farář města Budějowic českých. (Nausea biskup Wídenský sepsal je pro Annu králownu českau, Ferdinanda I manželku).

1937. Modlitby na Otče náš, na žalmy, též písničky. Na konci stojí tiskař Jan Kosořský (okolo 1454) bez roku a místa.

1938. (Defekt) modlitby. W Praze u Jana Kantora (okolo 1556).

1939. Modlitby nábožné od pobožných mužůw z písma sw. sebrané s wýkladem na žalm 50tý u Melantricha z Aventinu, w Praze 1554 w 12. listů 233 a registřík, pak 1558, 1564

w 12. 1581. [Ze Straněnského modliteb i z jiných sebral je wydawatel Melantrich].

1940. Žalm padesátý Dawida krále: Miserere mei Deus, od *Jeronyma Savanarole* z Ferarie, řádu řeholy kazatelůw, w spůsob modlitby postawený. W Prostějowě 1558 u Kasp. Aorga w 8.

1941. Modliteb proti wšelikým obecným nedostatkům stránky dwě, w Prostějowě u J. Günthera 1559 w 12.

1942. Modlitba w čas těžkých a tuhých pokušení. Ms. (okol. 1588 w 8. u Bočka.)

1943. *Sixta z Ottersdorfu*, rukau psané modlitby a písně do tištěného latinského žaltáře. Rkp. w Mus. 1030.

1944. Modlitby na žalmy, přel. od **BART. NETOLICKÉHO**, w Praze 1562 w 12. (Index).

1945. Modlitby na neděle a swátky *Mathiáše Citharda*, přeložené od **KRISTINA z WLČETÍNA**. Wydané od Jiřího Melantricha, w Praze 1565 w 8. 1582 w 12.

1946. Modlitby Litardy (?) [1567 prodáwány w Olomauci].

1947. Modlitby o swatoswatém kšaftu wečeře páně a přihotowení se k hodnému jeho požíwání b. r. w 12. (Wiz Catal. bôh. lit. weř. bibl. Žaltář Dawida sw. num. 2.]

1948. Litania česká fol. 1573.

1949. Modlitby nábožné z sw. písem sebrané od **PETRA KODICILLA** z Tulechowa, w Praze 1574 w 8. a 12.

1950. Modlitba pobožná dítkám každého dne říkati užitečná, w Praze u Jiř. Černého fol. 1574, 1 list.

1951. Modlitby a řeči pobožné některé z písem sw. jiné pak z naučení mudrcůw pohanských wybrané, které jsau nalezeny pod odjití z tohoto swěta p. Jana z Waldšteina (bez místa) 1576 w 12.

1952. TOBIÁŠ ZÁWORKA w dedikací swé knihy prawidlo služebností církewních praví o sobě, že písně a modlitby nejstarší shromáždil, epištoly a ewangelia z biblí české tištěné w Praze 1577 wytáhl.

1953. Modlitba krále Šalomauna, kteráž jest napsaná w příslowí w 30 kapitole, od **WÁCSL. DOBŘENSKÉHO**, w Praze u Jiř. Černého fol. 1579.

1954. **JANA MATHEOLA SEDLČANSKÉHO** modlitby na ewangelia wšech neděl a swátků, w Praze 1580, 1582 w 12. (Skladatel jest Walentin Trocedorf).

1955. *Fišera* Rolfenského biskupa Jana modlitby nábožné na spůsob žalmů, to jest na 15 žalmů, přeložené od **J. RÁCKA z CHOTEYRINY** s wýkladem wíry desatera na otčenáš s jinými modlitbami a písněmi 1581 w 12. (Index).

1956. Modlitba hospodářská **DAWIDA CRINITA**, lat., česky a německy, w Praze u Petrle 1581.

1957. **JANA LITTURGA z TURSKA** Liturgia sacra, lékařstwí duchowní tohoto času morního potřebné s písničkami a modlitbami pobožnými i s jistými důwody písma swatého i jiných mužůw učených wybrané a složené atd. W Star. m. Pražském u Jiříka Dačického 1582 we 4. (dle Kopit. w 8.)

1958. Zahrádka wonného koření pro duše neduživé a nemocné. **PEŠÍN MATHIÁŠ** měštěnín m. Žatče přel. z něm. w Praze u Dan. Ad. z Weleslawína w 12. 1583, 1585 w 16.

1959. **BOHUSLAWA OJÍŘE z OČEDĚJIC** modlitby utěšené, w Praze 1584 w 12. W Trenčíně 1655 w 12.

1960. Modlitby ke dním suchým náležející 1585 w 8. též: Modl. kteréž w suché dny w shromážděních swatých říkány býwají 1609 w 8. 320 str. (Kralic).

1961. *Jiř. Wicelia* modlitby pobožné a prawé křesť. s wýkladem žalmu 50, 1586 w 12.

1962. **JIŘÍHO DYKASTA z MIŘKOWA** *a)* Modlitby welikých a wšak kajících hříšníkůw. W Praze 1588.

b) Idiota modlitby pobožných a horliwých rozjímání o milowání boha a prawé trpěliwosti přeložené. W Praze w 12. 1598.

c) Modlitby aneb rozjímání pobožná z kněh sw. Bernarda a jiných sebraná (přel.) 1609 w 12.

d) Modlitby w čas žalosti, w Praze 1611 w 12. (s písněmi).

e) Modlitby ku p. bohu w tento zarmaucený čas 1611 w 12. (Snad jedno s předešlými) Index.

f) Modlitby křesťanské pro pobožné paní a panny, w Praze 1617 w 12. (4 díly).

1963. **ADAMA TÁBORSKÉHO** Oltářní knihy. Rkp. we 4. od l. 1588 (w Museum).

1964. Modlitby pobožné z epištol a na ewangelia celého roku, od **PAWLA AKWILINA** Hradeckého, w Praze 1598 (dle Klíče 1564). Opis od r. 1656 w 8. w rkp. u Bočka.

1965. **TOBIÁŠE MAUŘENÍNA** Litomyšlského *a)* Martina Mollera meditationes sanctorum patrum. Pěkné nábožné modlitby starých swatých otcůw přeložené z něm. w Praze 1593, 1602 w 8. *b)* Sedm částek modliteb těchto atd. W Praze 1599 w 12.

1966. **SIXTA PALMY MODLIČANSKÉHO** *a)* Perlička dítek božích, totiž modlitby nábožné na 12 perel t. j. článků wíry křesť. složené 1593, též 1612. W Žilině 1667. W přípisu p. Henrichu z Waldšteina na Dobrowici atd. prawí podepsaný kněhař Daniel Karel z Karlsperka, že tu knížku již po druhé w impr. J. Milosti tlačiti a nowými figurami ozdobiti dal, datum 1612. W Trenčíně 1663 w 24. Od Dan. Synapia, w Lewoči 1684. Též 1693 w 18.

(Index). Potom opět znowu kajícími žalmy rozmnožené, jako písničkami nábožnými, z něm. přeložené a wydané l. p. 1697 w 12. str. 335 regst. Též 1701 w 12. W Puchowě s písněmi 1741 w 18. W Presp. u Fr. Patzko 1774 w 12. W Praze u Ferd. Schönfelda 1782 w 12. Též w Kutné Hoře 1782, opět 1818 w 18.

b) Vade mecum. Modlitby nábožné, w Praze 1613 w 12.

c) Jiskřičky duchowní. Modlitby nowé horliwé na ewangelia nedělní wytažené z postilly Jiříka Dikasta 1613 w 16.

1967. *Čerwená růžička* krwí p. J. skropená, aneb modlitby ranní, wečerní, při mši s. hodinky o neposkwrněném b. p. bolestné počeli a za mrtwé s některými písněmi o umučení páně, w Praze 1594 (Boček). W Brně u J. Fr. Swobody 1707 w 12.

1968. **STIPACIUS MIKULÁŠ STRAKONICKÝ** *a)* Modlitby obsahující milostná rozjímání a nějaká subtilná kázaní w předních stránkách učení křesťanského, někdy od Dra. Joachima Kurea sepsaná, z lat. přel. od atd. W St. m. Pražském u Buriana Waldy 1599 w 12.

b) Modlitby některé pobožné a užitečné za rozličné wěci, k nimžto přidány jsau mnohé písničky obecné, w Praze u Jak. Dačického 1598 w 12.

1969. Modlitby křesť. a nábožné z písem sw. 1600, 1695 w 12.

1970. Kněze **JAKUBA** P. K. modlitby o umučení 1602 w 12.

1971. Ruční knížka, w níž se zdržují nejwýbornější modlitby, prosby a žádosti, nejpronikawější lkání a wzdychání a nejrozkošnější písničky 1604 bez místa, přel. od W. J. A. Opět od *Kaš. Motěšického* 1687. Obnowené od J. W. a M. J. 1694 w 8. bez m. a tisk. Opět 1708 (bez m.) stran (modliteb) 360 (písní pod zwláštním titulem: Písničky nábožné) 170. Potom 1709, 1716, 1718, 1719 (od *W. Gleicha*) 1729, 1742, 1773 w 12. W Praze u J. F. z Šenfeldu 1782, w Kutné Hoře 1784 w 18. str. 141.

1972. **WÁCSL. SLOWACIA** *a)* Každodenní modlitby pobožným pannám, paním a wdowám 1605 w 12. 1618. Opis od r. 1682 od P. F. H. C. R. Aujezdského, přepsané w městě Třebíči w 12. (Boček). *b)* Modlitby obecné, w Dobrawici 1610.

1973. **JAK. ZACHIA** Čáslawského modlitby pramen žiwý 1606.

1974. **JANA WÁCSL. KODEDA** neb Cikady modlitby 1617?

1975. Řehoře Rinichtera z Aldenberka modlitby utěšené a nábožné, w Praze 1607 w 8.

1976. Modlitby od **JANA ŠTELCARA** Želetawského (Index).

1977. **ELIÁŠE JAKOBI** Chrudimského, far. w Besně, modlitby křesťanské s písničkami 1610, 1620 w 18.

1978. Modlitby in natalem a písničky na den narození wys. uroz. p. Hynka z Waldšteina 1611 w 8.

1979. Modlitby církewní z agendy kněží ewangelických, w horním kraji Brněnském, 1612 w 8.

1980. **STŘÍBRSKÝ MATĚJ**. Modlitby pobožné na ewangelia swatá, též i epištoly, k každému dni nedělnímu atd. wyt. w St. m. Praž. u Dan. Sedlčanského 1613 w 16. A—J. Dedic. hraběti Hendrichowi z Turna atd. na Letowicích a.. Regině Julianě roz. hraběnce z Hardeku.

1981. Modlitby, kterýchž podlé rozličných příčin a potřeb buďto we dny modlitebné neb i jindy w shromážděních sw. užíwáno býti může, b. r. (okolo 1612) b. m. (w Kralicích) w 8. stran 64.

1982. Modlitby a písně **JAK. AKANTIDOMITISA** w 8. 1614?

1983. Modlitby kazatelské prwní: druhý díl 1613, 1615 w 8. (w Kralicích). Pak podruhé: Modlitby církewní neb kazatelské k nedělím a swátkům, středám a pátkům případně sformowané, I díl od adwentu do sw. Trojice. II díl od slawnosti sw. Trojice až do adwentu 1618 w 8. [Druhý díl str. 352 mimo modlitby obecné 14 listů] b. m. (w Kralicích) weř. bibl. XVII. F. 172.

1984. Písně na každý den w týhodni (témdni) s modlitbami, od **JANA MARXIA HORAŽĎOWSKÉHO**, w Trenčíně u Dor. Wokálowé 1615 w 12.

1985. **JANA ROSÁCE** *a)* Modlitby nábožné za wšelijaké obecné i obzwláštní wěci, w Praze 1615. *b)* Každodenní modlitby s přípravau k smrti 1616.

1986. **WOLDŘICHA WALDY** Nešpor český na každau neděli a některé žalmy, w Praze 1615.

1987. *Abrahama Bucholcera* knížka modliteb pobožných a horliwých, k ewangeliím nedělním a slawnostem weyročním i památkám některých swatých, přeložena od K. J. R. Ž. 1615 w 8.

1988. Každodenní cwičení se w pobožnosti welmi užitečné: Obsahující w sobě wyznáwání hříchů, díkůčinění, modlitby a prosby. Sepsané prací a snažností jednoho slawného theologa: nyní pak pro obecné dobré do češtiny přeložené, i wůbec wydané, nákladem uroz. p. Joachima z Těchenic, wytištěné w Nowém městě Pražském u Daniele Karla z Karlsperka l. 1616 w 8. str. 278. Připsáno p. Karlowi z Žerotína, od J. z Těchenic. Opět w Praze 1714. Sepsal lat. J. Gerhard; přeložil **JAN CYRILLUS TŘEBICKÝ**.

1989. Modlitby některé nábožné z základů písem sw. a žalmů, w Hradci 1616 w 12.

1990. Sto padesáte žalmůw na spůsob modliteb složených od **JIŘÍKA CHOBOTIDESA** Mšenského, faráře Charwatského 1617.

1991. **WÁCSL. TROJANA** horliwé modlitby w čas wálek, též i písničky pobožné, w Praze 1618 w 12.

1992. **ALETINA ADAMA** a **ALETINA MIKULÁŠE** modlitby nábožné w 8. a 12. (Index).

1993. Pragensis academiae rector et cancellarius D. Joan. *Jessenius a Jessen* ludorum per Boëmiam et Moraviam nostrorum moderatoribus. Pragae typis Pauli Sessii 1618 4. arch.

Obsahuje modlitbu českau k okolnostem času přiměřenau s latinským rozkazem ji pobožně se žáky se modliti před jich rozpuštěním.

1994. **JANA NIMBURSKÉHO** far. w Bohumilicích, modlitby w čas tento nebezpečný, w Praze 1619 w 12.

1995. Modlitby pobožné a křesťanské z jiných modliteb, již prwé od mnohowážných . . . mužů . . . wydaných, i také nyní od jednoho wznešeného autora z něm. jazyka na česko přeložených sebrané, prostými rytmy porozšířené, we 3 díly uwedené od **MATĚJE MILÍNSKÉHO**, w Praze u Dan. Karla z Karlsperka 1619 we 4.

1996. Modlitby swaté, z žalmů sw. Dawida proroka božího, od oswíc. muže doktora *Pet. Martýra Wermilia* Wlacha . . složené. Z řeči lat. přel. od **M. JANA SUDLECIUSA**. Dedic. Bohuchwalowi Berkowi z Dubé a Kateřině manželce atd. A—Aa. W Praze u Anny Dačické 1620 w 12.

Přitisknuto: Kn. Viktorin Adami Mant. Werše dobré pam. M. Jana Chorina w rytmy čes. uwedené. *Počátek*: Wálky nejkrwawělejší atd. 5 listků. — Item kn. Jakub Acanthides: Píseň (prosící za pokój) 2 strofy.

1997. Jana Fera modlitby (Index).

1998. Modlitby (horliwé), které w čas wálek aneb obležení od nepřátel atd. konány býti mají. — Nazad modlitby pro nejw. heitmany a jiné správce wojenské, w Praze u D. Sedlčanského 1619 w 12.

ODDELENÍ PÁTE.

Od přemožení nekatolíků až do uwedení něm. jazyka we školy a kancelláře t. j. od roku 1620 až do roku 1774.

I.

§. 26. *Politický staw.*

Ferdinand II panowání nastaupiw poslal (1619) Čechům po Adamu z Waldšteina podání, kteréž Thurn a Raupowský potlačili a w známost neuwedli. Nemoha tedy po dobrém pokoj spůsobiti, chopil se zbraně. Čechy, Morawa a Rakausy, kdež se protestanti množili, cítili hrůzu wojny. Thurn na tom byl, aby Wídeň ztekl a Ferdinanda zajal, a wšak Mansfeldu poraženému do Čech ku pomoci spěchati musil. Ferdinand po odtažení Thurna do říše jel a za císaře wolen jest. Což tak mrzelo Čechy, že na sněmu uzawřeli nepřijíti jeho za krále, a sobě zwolili Fridricha falckrabě, hlawu jednoty protestantské a zetě krále anglického. Korunowán Fridrich od administratora protestantského consistorium: ale císař posilen jsa Maximilianem, wéwodau baworským, a Janem Jiřím, saským wolencem, z nichžto prwnímu hoření Falci slíbil, tomuto Lužici zastawil, Čechy na Bílé hoře porazil (1620), načež Fridrich kwapně do Wratislawi utekl, Maximilian pak do Prahy wtrhnul, a knížete Lichtenšteina místodržitelem králowstwí ustanowiw, do Bawor se odebral, kamž 1500 wozů pokladů a skwostností českých zawezti kázal. Učitelé Karolinští, samí nekatolíci, we třech dnech z Prahy wypowězeni, z odbojné strany mnozí u radnice Staroměstské stínáni, jiní na statcích trestáni, wyhnáni; list majestátní zrušen, fary kněžími katolickými osazeny, universita Jesuitům wrácena, nekatolíci wšickni bez rozdílu ze země wypowězeni. Mnozí z nich na oko přešli k náboženstwí katolickému, ale 36000 rodin, mezi nimi 1088 panských a rytířských wystěhowalo se do Prus, Brandenburku a do Sas, až i do Ameriky (Kwakerowé). Na prázdná místa hrnuli se cizozemci, a znamenitau část země osadili, kdež na díle po dnes bydlí. S wěže Teynské ponuknutím Jiřího Fera, Jesuity, skrze studenty shozena (1623) socha Jiřího a kalich, místo nich pak postawena socha Ferdinanda a obraz p. Marie. Kosti Rokycanowy i Augustina Luciana, biskupa pod obojí, z hrobu wyňaty a na hřbitowě Teynském spáleny, arcibiskup za primasa králowstwí, a duchowní staw w zemský staw powýšen s předností před panským a rytířským i městským. Tímto wykořeněním nekatolíků wzbudil sobě nowé nepřátely Ferdinand (1626). Král danský s knížetem Dolních Sas wpadli do zemí císařských, a wšak Tillým a Albrechtem z Waldšteina přemoženi. W Lubeku o pokoj smlauwáno, ku kterémuž smlauwání Gustav Adolf, šwed-

ský král, nebyw připuštěn (1628), mstil toho pohanění pomocí wolencůw saského a Brandenburského, landhraběte hesského a jiných knížat (1630). Císařští poraženi u Lipska. Sasíci wpadli do Čech, s nimi mnozí ze strany pod obojí, kteří zmocniwše se Karolína, nasadili luterských professorů, jakož i farářů a kazatelů, a zahnali Jesuity. České bohatstwo a památky mnohé do Sas po Labi wozíno. Waldštein (1632) pod wýmínkami náčelnictwí přijaw, wojsko sebral, Sasy z Čech wypudil a u Lycowa, blíže Lipska, s Gustavem se potkal. Gustav padl, ale Šwedowé swítězili. Nepodaření bitwy, neaučinnost wéwody, nepřispění obleženému Řeznu uwedlo Waldšteina w podezření, kteréž nepřátelé jeho zwelićili. Zabit we Chbě (1634). Ferdinand císařowic ujaw kommando oswobodil Řezno, swítězil u Nördlingu nad Šwedy, tak že uleklý Sasic o pokoj prosil. Dána jemu Lužice w léno (1635). K pokoji tomu Brandenburg a jiná knížata přistaupili. Ferdinand II umřel (1637), a pochowán w Hradci Štyrském. *Ferdinand III* wládu nastaupil. Šwedowé pod Bannerem Čechy plenili. Leopold, císařůw bratr, wyhnal je sice wojskem rakauským a uherským, ale Torstenson císařské opět do Čech zahnal (1642). Neaučinnost některých regimentů příčina toho; pročež Madlonský regiment desátán w Rokycanech; Madlon a plukowník w Praze sťati. Gallaš přewzal kommando, ale nešťastně; swržen (1643). Hacfeld u Jankowa (1645) poražený a zabitý Šwedům opět Čechy otewřel. Königsmark zradau Ernesta z Ottwalda Prahy (Malé Strany) se zmocnil, bibliotheky a wše, co drahého nalezl, do Šwed poslal; Starého ale města, Jesuitau Plachým a měšťany bráněného, když dobýwal, přišla zpráwa o pokoji (2 Listop. 1648). Ferdinand napotom w Praze sídlil. On university obě w jednu spojil (1654), a na památku šwedské wojny statui matky boží na náměstí Staré Prahy postawil. Sešel pak s toho swěta r. 1657. *Leopold I* již r. 1656 korunowaný, též na císařstwí dosedl w osmnáctém wěku (1658). Za jeho panowání wojna s Turkem a tři wojny s Francauzi wedeny. Palići francauzští zapálili mnoho měst, i Prahu (1689). Sedláci tištěni od některých pánůw zbauřili se; načež wydán robotní patent, kterým dni robotní ustanoweni (1690). Mor přes 100000 lidu pohubil. Petr Weliký jeda z Drážďan skrze Prahu do Wídně (1698) skwostně čestowán od šlechty české.

Josef I panowal od r. 1705. On Čechy k německé říši aužeji připojil, zawázaw se ke wšem platům jiných wolencůw, a jen některé sobě wymíniw swobody, začež říše Čechům ochranu před wšelikými nepřátely slíbila. Wojny, které Josef wedl k dobrému bratra swého za příčinau koruny španělské, nedaly mu času ku korunowání. Umřel 1711. *Karel II* (co císař VI) musil Španěly pustiti Filippu Andegawskému (Anjou) 1713. Bojowal skrze Ewgena, savojského prince, šťastně proti Turkům (1717) a proti Španělům (1720—5). Učinil pragmatickau sankcí t. j. smlauwu, dle které dcera jeho po něm wládu nastaupiti měla bez překážky (1720). Čechowé a ostatní země jeho i mocnářowé okolní ji přijali. Wywoliw sobě za zetě Františka z Lothringu (1736) umřel, a s ním rod Habspurský po meči wyhasl (1740). Za něho také byl mor w české zemi (od 22 Srpna 1714 až do 30 Března 1715), kterým přes 20,000 lidu a na dwa milliony howězího dobytka pošlo. Tím země tak wyhubena byla, jakoby welikau wojnu přestála. On se swau manželkau Christinau dal se w Čechách korunowati (1723), což se před tím nestalo již 67 let. Byl císař tichého ducha, přívětiwý a sprawedliwý mocnář. *Maria Theresia* proti pěti nepřátelům nástupu swého brániti přinucena. Pruský král (1741) získaw bitwu u Molwic we Slezště, do Čech wtrhnul; Bawoři, Sasowé a Francauzi dobyli Prahy, kdež wolenec baworský Karel za krále wyhlásiti se dal, a na to za císaře wolen a korunowán. Prušanu opět swítězilému u Čáslawi (1742) Theresia Slezsko (kromě Opawy a Tešína) i Kladsko postaupila, a pokoj s ním zawřela, ku kterému saský wolenec přistaupil. Francauzi z Prahy wyhnáni (1743), pak do Bawor stíháni,

tak že wolenec baworský pruského krále o pomoc prositi musil. Tento opět do Čech (1744) wpadl, ale z Prahy i ze země wypuzen. Karel VII umřel, a nástupce jeho Maximilian pokoj učinil. František za císaře wolen. S Prusy ještě jednau do Čech wpadlými w Drážďanech pokoj zjednán. Maria Theresia Židy (50,000 hlaw) z Čech wyhnati umínila, ale na přímluwu Hollandů a Angličanů toho neučinila. Po jedenácti létech nowá šestiletá wojna powstala mezi Francauzi a Angličany o meze. Prušané Angličanům, Rakausy Francauzům pomáhali (1756), a tak i w Čechách opět bojowáno. Praha (1757) z části weliké od Prušanů rozstřílena. W Hubertsburku pokoj uzawřín. Arciwéwoda *Josef* (1762) wolen za krále Římského, a po smrti Františka (1765) císařowání a spoluwládu w zemích rakauských nastaupil. Zwláštní památnosti toho času jsau: (1766) Uwedení rakauské míry a wáhy w Čechách, wedlé níž se w obecném žiwotě posud staročeská zachowala. W r. 1770 popisem (Conscriptio) lid sečten a domy číslem znamenány. Nalezeno w Praze 77577 lidu obojího pohlawí; w celých Čechách 2,528.711 lidu, a sice mužského pohlawí 1,194.999, mezi nimiž k wojenské službě spůsobných bylo 218277. Načetlo se pak 244 měst, 203 městeček, 11284 wesnic, 389135 domů w tomto králowstwí. Neauroda dwauletá (1770—2) spůsobila w Čechách hlad a mor, jímž 250000 osob zemřelo. Pozdwižení sedlské pro robotu (1773) dalo příčinu nowému patentu robotnímu (1775).

II.

§. 27. *Oswícení.*

a) Za Ferdinanda II (1620—1637).

Nekatolíci wypowězení zůstawili předkům našim wlast sice s strany náboženstwí pokojnau, ale ostatek neslawnau, a z dřewního bohatstwí a dobrého stawu jako wyzutau. Celý národ w krátkém 15 let času předělán a obrácen. W roce 1620 wyjma některé pány a mnichy, ještě celé Čechy protestantské byly: při smrti Ferd. II aspoň podlé zdání opět naskrze katolické. To obrácení, ku kterémuž mnoho přispěl Arnošt hrabě z Harrachu, arcibiskup od 1623 do 1667, muž učený, a z mládi poëta latinský, připisowali sobě jediné Jesuité. Když se tím jednau honosili u přítomnosti papeže, řekl slowútný kapucín Valerianus Magnus, také podíl na obrácení českém mající: „Swatý otče, dejte mi wojáků, jaké měli Jesuité, já Wám celý swět na katolickau wíru obrátím.“ Země wystěhowáním nekatolíků, a třidcetiletau wojnau zpustla. Balbin, který se diwí, že po tolikých wypowídáních, zábojích, autocích, pleněních ještě wždy obywatelů něco zůstalo, dokládá, že sedláci často nemajíce potahu, sami k pluhu se zapřahali, a že polonazí chodili téměř chléba žebrajíce. Stawowé čeští až do r. 1620 dělali zákony, zawírali smlauwy se sausedními národy, ustanowowali daně, udělowali šlechtictwí, chowali swé wlastní wojsko, wolili krále, neb aspoň, když otec na syna korunu přenésti chtěl, o powolení tázáni a žádáni bývali. Wšecky tyto přednosti ztratili w tomto čase. Wojenský duch cele utuchl. Čechowé, bywše až potud smělí, neohrožení, ctižádostiwí, odwážní, nyní mužnosti, národní hrdosti a odwahy pozbyli. Utíkali před Šwedy do lesůw jako owce, aneb se jim pošlapati dáwali. Tenkrát také Čechowé kroj swůj změnili. Dotud nosili dlauhé brady, bílé límce neb krajky okolo krku, krátké wlasy, krátké pláště, pás okolo těla, široké kalhoty, jakož na starých obrazích widěti; pomálu oblékli nynější oděw, a jako Čechy býti přestali. — Osuda času nemálo učených mužůw zahrnula, buď na hrdle trestaných, jako Budowa, Harant a Jessenius, buď wyhnanstwím, jako Stránský, Troilus, Borbonius, Partlic, Martinius z Dražowa a jiní uměním i wtipem

wynikající. Jak wysoko Čechowé za Maximiliana a Rudolfa we wědách a umách wystaupili, tak hluboko nyní padli. Pelcel nenašel nižádného učeného, kterýby se byl w tomto čase wýtečným učinil. Dne 30 Dubna 1622 rozkázal Adam Waldštein, nejwyšší purkrabě, Karolín zapečetiti a wšecky wýsadní listy ke dskám královským přinesti. Na poručení papeže zastaweny jsau wšecky promocí k důstojenstwím akademickým. Karolín osazen mistry katolickými, a zůstal nějaký čas oddělen od školy Ferdinandské, až do spojení obau universit za Ferd. III. W tom čase Jesuité nejwyššího stupně slávy w Čechách dokročili. Největší část škol w královstwí sprawowána jimi a jinými zákonníky, kdež kromě špatné latiny ničemu neučeno. Jisto, že Jesuité měli mezi sebau učené muže *), ale oni žákům swým jen jako skořepinu podáwali, zrno sobě zůstawujíce, čímž nad jiné mnichy stkwěti se mohli. Chodili od města k městu jako missionáři, pobírali lidu knihy, a pobrané pálili. Odtud staročeská kniha a řídká kniha jedno znamená. Oni památku předešlé wzdělanosti skoro cele zahladili, udáwajíce, že před nimi samá newědomost panowala. Censura, která po smrti Ferd. I nějaký čas ulewila, nyní tím wíce zostřena. Balbin, (sám Jesuita) swau Epitome sedmkrát k posauzení předložiti musil, a co o literatuře české sepsal, teprwé po zrušení jejich řádu tištěno býti smělo. O bohoslowí ještě nejwíce pečowáno. Seminarium sw. Wácslawa, založené w XVI století skrze Jana Popela z Lobkowic, za sto let wychowalo sedm tisíc žáků z 57 rozličných národů. Nejprwé slaulo dům chudých, potom od Ferd. II, který pro 20 žáků fundací přidal, seminář sw. Wácslawa od patrona místního jmenowána. R. 1685 wychowanci jeho za prowozenau hru pod jménem sw. Wácslaw, od císaře Leopolda I poctěni jsau tím, aby prwní wždy filosofie mistr, kdyby nebyl od stawu, šlechtictwí a lauro dosáhl. Jiný dům wychowací byl konvikt sw. Bartoloměje. Ten nejprwé skrowný, slowútným učiněn jest skrze papeže Urbana VIII, který dal tam chowati na swé autraty 20 jinochů z rozdílných sausedních národů, mezi nimi osm domácích; Ferd. II přidal jiné k nim, po něm nazwané Ferdinandské fundace pro budaucí duchowní. Seminarium arcibiskupské založeno od arcibiskupa. Tomu Adalb. z Harrachu r. 1631 kaupil dům (Králůw dwůr); dáni jsau tam učitelé hiberňáci, a od papeže potwrzeni, i swobody akademie Římské jim uděleny. Zde učeno wšecko umění k náboženstwí potřebné, i práwo biskupské (juris pontificii disciplina). a mělo též swau wlastní tiskárnu od arcib. Harracha. Zwláštní seminaria i jinde byla, jako na Strahowě od Kasp. Questenberka opata založené, kdež se mládež k řádu tomu připrawowala. Dwa praemonstráci tam z Nizozemě powoláni: Norbert Swertius, Frant. Lammeter, básnictwí professor. Starý špitál od r. 1320 pod jménem Šimona a Jůdy u Wltawy dán jest milosrdným bratřím (1620), a dowolena jim sbírka po zemi. Mezi učené toho wěku náleží Jesuita Gregorius a S. Vincentio, Nizozemec, od Ferd. II powolaný, kterýž mathematice mnoho let učil. Zemřelí toho wěku jsau: Adam z Šternberka († 1623) nejw. sudí zemský, potom purkrabí, rytíř zlatého rauna, muž katolíkům a kališníkům wážený, wýborný český řečník. M. Jan Ctibor Kotwa († 1637), probošt Litoměřický, jejž Pešina we Phosphoro str. 591 nazýwá českým Ciceronem. Jakob Pontanus Jesuita (nar. 1542 † 1626), latinský básník, historik a bohomluwec, Campianůw žák, odiw učenosti. Jeho učedlník byl Matthaeus Radenus w Bawořích, toho opět Jakob Bidermann, kterýž umění pěkné wštípil Janu Lupiowi, professoru řečnictwí po mnohá léta w Praze, mezi jehož školáky Bohuslaw Balbin nejobzwláštnější, s kterým († 1688) pěknější doba li-

*) Když císař Ferd. II r. 1628 se swau manželkau kollej Jesuitskau nawštíwil, přiwítán byl w 30 jazycích, přičemž Tobiáše Arnolda (Morawan † 1645) slezským jazykem řečňujícího nade wšecky pochwálil.

teratury latinské w Čechách w té periodě se skončila. Christophorus Crinesius († 1629) w orientalních jazycích zběhlý, Jan Černovicius a Lybeo Monte († po 1625) poëta latinský; Zacharias Theobaldus († 1627) bohomluwec, historik a přírody zpytatel. Daniel Basilius de Deutschenberg (z Lipy rodilý 1585 † 1628) poëta, astronom a přírodowědec, Wácslaw Pantabo Kirwitzer († 1626) mathematik, Theodor Krallius († 1633) bohomluwec.

b) Za Ferdinanda III (1637—1657).

W tomto čase konečně opět o to pečowáno, aby se umění do Čech zase uwedlo. Ferdinand III hned při nastaupení swém Jesuitům Karolinské školy odňal. Již w r. 1638 ustanowil Jindřicha Libšteinského z Kolowrat, nejwyš. sudího, s některými raddami od appellací za kommissaře we wěcech universitských, kterýmž rektor Jesuitský Jiří Meridies Karolín odewzdal se wším příslušenstwím, zanechaw sobě dowolení učiti bohoslowí a filosofii. Císař ustanowil Fridricha z Talenberka za ochránce wysoké školy Karolínské, a dal jemu moc professory w lékařstwí a w práwích jmenowati, a důstojenstwí akademické udělowati. Dowolení ale papežské, kteréž arcibiskup Pražský nedáwno byl na papeži wymohl, twořiti doktory filosofie a theologie we swém domě duchowním, císař zrušil (1640). Poněwadž se pak Jesuité obáwali, žeby po čase někteří nekatoličtí professoři w Karolíně usaditi se mohli, obdrželi to na císaři (1650), aby každý professor před dosednutím na učitelskau stolici přísahu složiti musel, že panna Maria hříchem prwopočátečním poškwrněna nebyla; kterýž zákon Josef II (1782) wyzdwihl. Byly tedy jakoby dwě university, Karolínská a Jesuitská, kteréž pro uwarowání zlých následků w jednu spojeno (1653, 17 Listop.) pod jménem university Karloferdinandské, jakož se po dnes nachází. Té doby následující učení mužowé s swětem se rozlaučili: Ferdinand z Kolowrat S. J. († 1639) bohomluwec; Kašpar Questenberg. opat Strahowský, bohom. († 1640); Wojtěch Chanowský S. J. († 1645), učil slowesným uměním, hebrejštině a mathem. psal latině a česky; Jiří Francisci († 1645) Jesuita w slowesném umění znamenitý; Jan Lalemandet z Besançonu rodilý, paulán, († w Praze 1647), theol. a filos. Ondřej Stredonius, historik († 1651); Pawel Stranský, syndik w Litoměřicích, roz. w Zapích 1582 † 1657, historiků českých jádro, psal lat. Respublica bojema; Jiří Schwertfer poëta latinský S. J. († 1654); Caramuel z Lobkowic, vikář arcibiskupa hraběte z Harrachu, benediktinů Monserratských opat, w Madritě rozen, ale půwodem a bytem Čech, jako samolet w Ewropě swítil se welikým wtipem a rozumem, a za diw držán. W mathematice již z mládi neobyčejně zběhlý, básníř, latinských weršůw sto za hodinu děláwal, uměl mnoho jazyků, i chineský. (w. Proch. Lib. Art. 372). Biskupstwí Litoměřické založeno w r. 1655. Za toho císaře prwní sečtení duší w Čechách (1651) učiněno z ohledu na reformací (w. Mat. z. Stat. B. 1 H.). 1655 založen klášter Ursulinek (Woršilinek) w Praze skrze hraběnku Lambua, roz. hrab. z Bubna; tu díwky každého stawu wyučují se ženským pracem a čtení, psaní, počtům i náboženstwí. Hudba získala po 30leté wojně zwelebením obřadu kostelního, kdež zpěwu a choru užíwáno. Tu se wycwičili hudebníci, bráni potom do kaplí dworských atd. Na Morawě od r. 1642 počínají se nowé dsky zemské, jdaucí až do našeho wěku.

c) Za Leopolda I (1657—1705).

Za panowání Leopolda I založeno nowé biskupstwí w Hradci Králowé (1665). Od sprawení Karloferdinandské university počaly se opět wědy a umy w Čechách rozwíjeti. Nejwíce wlastenská historie wzděláwána, w kteréž wšecky zatemnil Bohuslaw

Balbin, (nar. w Hradci Králowé 1621 † 1688), Jesuita, jehož we spůsobu psaní, důkladnosti a hojnosti dějůw nižádný posud Čech nedostihl. W sedmém roce wěku swého již po třikráte Hájkowu kroniku byl přečetl. Powěsti o diwech, které nacházejí se w jeho spisech, jsau wýrostky onoho wěku, a ne ducha jeho, anoby bez nich spisowé jeho ledwa byli směli tištěni býti. Tomáš Pešina z Čechorodu († 1680) přítel Balbinůw. Oba pracowali w historii české bez záwisti a wády. Méně znamenití jsau Jiří Cruger S. J. († 1671), Maximilian z Schleinic, biskup Litoměřický († 1675), Matauš Bolelucký († 1690), Alois Hackenschmied, praemonst. († 1683), Wácsl. Červenka a dlauhowěký Florian Hammerschmied († 1737) atd. — W mathematice slynuli Balthasar Conradus († 1660) S. J. w jazycích mnohých zběhlý, a w řečtině tak welice, že, co učitel jeho latině přednášel, on to řecky w rychlosti napisowal. Georgius Böhm († 1666), Albertus Curtius († 1671) hwězdář, Jan Klein († 1683), Valentinus Stansel († po 1694). Jan Czimerman (1701), wšichni Jesuité. Filosofii nechwalno připomenauti, školní lapawostí, a přechytralými wýměry a rozdíly naplněnau. Zde známi byli: Hieronym z Hirnheimu, opat Strahowský († 1679), Jiří Weis S. J. († 1687), Ondřej Fromm z Brandenburku přišlý, filosof a theolog († 1683). W lékařstwí znamenitý byl Marcus Marci a Kronland (n. 1595 † 1665), o němž učedlník, nástupce a chwalitel jeho Jakub Dobřenský prawí, že byl křesťanský Euclides, český Plato a Pražský Hippokrates, ačkoli též we filosofii podiwností nepodobných a prorokowání hwězdářského se newystříhal. W prawích zběhlí byli: Christof Kyblin z Waffenburku (kwetl 1663 — 9), Jan Proskowský z Krohenšteina († 1668), Jan Schambogen († 1696) a Jan z Weingarten († 1701). Bohomluwci: Alois Reichard, Morawan S. J. († 1681), Christian Augustin Pfalz z Ostric, Lužičan, kanowník († 1702). W slowesných uměních: Henr. Korn († 1676). Jan Widmann (1671), Melichar Guttwirt, lahodný básník lat. († 1705) wšickni Jesuité. Malíři wýborní toho wěku jsau: Karel Skreta w Čechách († 1674 pochowán w kostele u sw. Hawla w Praze), Antonin Lubinský w Morawě. Wácslaw Hollar, Pražan, pěkně ryl na mědi († 1677). — Diwadlo w Čechách i té doby milowníky mělo. W r. 1685 prowodili wychowanci semináře u sw. Wácslawa hru Sw. Wácslaw před Leop. I (w. st. 242). Později (r. 1690) přijel wlaský fraškář na káře do Prahy, a jsa hospodau na Malé straně u černého Lwa, rok se tu zdržel a mnoho peněz získal. S ním pustil se w záwod jeden Němec u zlaté Hwězdy na Starém městě, jej z Prahy wytiskl, a za tři léta zbohatl. Potom brzo Němci, brzo Wlachowé potulowali se na 30 let s komediemi swými, až i Čechowé wystaupili. Pro nesnadnost zaraziti diwadelní spolek prowozowali hry lautkami nebo panáky, wůbec tatrmánky (z něm. Theatermännchen) neb taytrlíky (jakoby theatrlíky) pomocí drátů a nitek pohybowanými na spůsob žiwých osob. Bez šaška, jenž se pimprle nazýwal, ani smutnohra neodbyta. Onde a onde někdy i prawá komedie prowozena; tak se stalo r. 1700 w Kutné hoře před hawířským domem o božím těle (w. Jandyt Gram. str. 62), ale pimprle hluboko přes druhau polowici XVIII století se udrželo, a teprwé wzniknutím nowého diwadla českého cele zmizelo. — Čím století wíce se nakloňowalo, tím nedbaleji wzděláwáno umění. Zmizely Musy z měst nejwíce již tehdáž, když ctitelé jejich se wystěhowali; we wětších předce poněkud zachowány, dílem od Jesuitů, dílem od katolíků ještě w předešlých školách wyučených. Jesuité od Campiana zachowali čistotu slohu latinského až po Balbina, potom jak w Čechách, tak w Morawě od prawé cesty se uchýlili, zanedbáwajíce pěkné umění a wzory starých Řeků a Latiníků. Wycházely knihy latinské, které cit krásy wíce urážely nežli kochaly. Hledáno nowoty; řeči a básně ne podlé citu a rozumu, ale podlé práce a trudu sauzeny. Neobyčejná slowa, zatmělé mluwení spůsoby, ostrého wtipu směšné ukazowání, jinde opět řeči newázanost a jakoby ke zpěwu a k tanci uprawenost schwalně

hledány. Nebyla po chuti historie sloh plynný a jasný chtějící, nebo báseň na wzor starých složená, anobrž chwalořeči, plné chytrých domyslů na spůsob nápisů, w dlauhých a krátkých werších skládané. Přišla ta nákaza z Italie k Jesuitům českým, a skrze ně wůbec rozšířena trwala až do časů Marie Theresie. Mezi latinské spisowatele toho wěku náleží Knittelius († 1702). R. 1659 založeny stawowské školy, w nichž učeno jezditi, šermowati, tancowati. W r. 1704 Martin Norbert Šimon, starší kanowník w Buděšíně založil w Praze Wendické seminarium pro Lužičany, kteréž posud trwá, toliko že wyučenci jeho w cís. rak. zemích za faráře ustanoweni býti nemohau.

d) Za Josefa I (1705—1711), *a za Karla II* (1711—1740).

Za těchto panowníků česká země mocněti opět počínala. Šlechta česká byla bohatá. Při korunowání Karla (1723) wezlo se panstwo naše na tisíci wozích o šesti koních u welikém blesku a skwostnosti. Obchod kwetl. U Lowosic 20 i 30 lodí saských stáwalo, kupujících české obilí, owoce, wíno atd. Pole pilně wzděláwána, lesy plny zwěři. Umělec i řemeslník měl wýdělek. W r. 1718 dům nemocných u Alžbětinek založen; císař Karel (1720) zaplatil autraty stawení jich domu. — Národní památnost, která Čechy nad míru zanímala, jest, že Innocentius XIII 7 Červwna 1721 na přičinění J. C. M. Karla i Alžběty čest weřejnau Janu z Nepomuku, která se jemu na 4tý wěk wůbec od lidu prokazowala, potwrdil, a Benedikt XIII jej 10 Března 1729 za sw. wyhlásil. — Na počátku XVIII století pokažení chuti wždy ještě rostlo. Místo Ciceronowých listů we školách jsau čteny epistolae Caroli Kolczawae (1709), oněm w prawdě wěcí i slohem naproti čelící. Kteréž bezchutenstwí na českau literaturu w plné míře působilo. Na příklad toho uwodíme začátek kázaní na nowý rok, od Bílowského (1724). Průpowěd jeho jest: „Nazwáno jméno jeho Ježíš.“ Přístup následuje tento: „Requiem aeternam dona ei Domine. Odpočinutí wěčné dej mu (t. roku předešlému) Pane, a swětlo wěčné swěť jemu. Requiescat in pace, ať odpočíwá w pokoji se wšemi swými zemřelými rok 1722hý, rok starý, jenž dnes asi před desíti hodinami, práwě in puncto o půl noci poslední konec wzal: cursum consummavit! Kdožby se nadál, že tak náhle umře atd.“ Potom chwálí dále ten rok, že p. boha nerozhněwal, ale dokládá, že newí, zdaliž mu kdo rozhřešení dal, a zdali poslední pomazání dostal atd. Obsah toho kázaní jest: „W tom jménu Ježíš dosti lékařstwí.“ Nemyslí on wšak, jakžby se kdo domníwati mohl, mrawného lékařstwí duše, ale we wlastním smyslu lékařstwí proti ráně šípowé, proti hlizám, moru atd. — Filosofie též we smutném stawu se nacházela. Řeholníci, učitelé její, jestliže koho we swém řádu mudrce měli, jeho následowali, přisahajíce w slowa jeho. Neptáno, co prawda w té neb oné wěci, anobrž co o ní sw. Tomáš Aquinský, Suarezius, Scotus wynesl. Wycházely weliké knihy k wyswětlení nebo raději k zatemnění jejich průpowědí. Jen někteří příjemnějšími někdy wěcmi se zanášeli (k. p. Bernard Raschdorf S. J. w knize: anima corporis philosophici, naturae artis et morum spiritu animata 1722 w Praze). Jiní spůsobem starých sofistů pro wěc a proti wěci té samé mudrowali (k. p. Jo. Car. a Waldštein philosophia scholastica 1726). — W bohoslowí jako jinde w Ewropě toho wěku, tak u nás dáwáno wíce wíry Suareziu, Tomáši Aquinskému, Skotowi, než Kristowu učení, než staré církwe ustanowením, sw. otců wýkladům, nálezům sněmůw církewních, pročež rozdílní byli wůdcowé, rozdílné sekty, mnohomluwné a swárliwé hádky w akademiích, we školách, w chrámích. O maličkosti mnoho křiku. Skaumáno wěci, jichž wědění nemožné anebo neužitečné jest, jako: W koliku hodin bude poslední saud, a jak dlauho trwati bude? jestli andělé w nebi také slawí swátek božího těla? atd. Učení we wě-

cech k bohomluwectwí náležejících toho wěku: Jan Jiří Středowský, Morawan *) Benignus Sichrowský, augustinian (roz. na Zbirowě 1675 † 1737), Žid Dawid Ben Abraham Oppenheimer († 1737) w hebrejštině wýtečný. Zasloužilým netoliko wůbec ale zwláště o bohoslowí mrawné učinil se toho času Frant. Ant. hrab. z Sporku (nar. w Heřmanoměstci 1662 † 1738), který mnohé německé i české knihy tlačiti dal. On r. 1680 putowal po Ewropě, a kde co dobrého nalezl, to do swé wlasti uwésti snažen byl. Založil tři knihowny bohatě nadané w Praze, w Lysé, w Kukusu. Cokoli nábožného a mrawného we francauzských knihách našel, to německy přeložil a wydal, w čemž mu dwě dcery jeho pomáhaly. Tiskárnu měl w Lysé, a knihy lidu darem dáwal, což mu owšem weliké pronásledowání wzbudilo (w. Puchm. básně 1798. Abbild. b. u. m. Gelehrten II. 116). — Jediní mathematikowé a práwníci zachowali se we swé míře a chwále staré. Mathematikowé znamenitější byli: Zikm. Ferd. Hartmann († 1701), Jan Hanke († 1713) oba S. J. Augustinus Thom. a S. Josepho, piarista, Morawan (naroz. 1646 † po 1716), který we welikém stáří rozřešil úlohu sobě danau od Leibnice (bx + 1 = yy . .), Ferd. Ernest hrabě Herberštein, předstawený saudu appellací; Jakub Kresa, Morawan († 1715), Chris. Heinrich († 1715), Kašpar Flieger, Vitus Scheffer († 1717), Georgius Thomas S. J. Bernard Gruber, cisterciák, Jan Ferd. Schor a j. Bylť toho wěku obyčej mezi mathematiky dáwati a posílati sobě úlohy wšeliké, jako činil Leibnic Augustinu, též Herberštein, Hartmann a týž Augustin. — W práwích slowútní byli: Wácsl. Neumann z Buchholce, jejž Karel VI, zamysliw (1738) nowé práwo zemské pro Čechy wydati, mezi muže k tomu wywolené pojal. Nechwálně týž práwník počínal sobě proti hraběti z Sporku (nar. 1670 † 1743). Jan Ad. Besnecker, Hein. Pet. Broichhausen, Zach. Jos. Am-Ende, Fr. Ferd. Schwartz de Lauro, Mik. Ign. Königsmann. Lékaři sem náležející jsau: Jan Fr. Löw z Erlsfeldu († 1725), Alexander Schamský, Morawan, († 1715); Florian Hammerschmied, historik, až do té periody zasáhl († 1737). Malířstwí w hraběti Sporku nejwětší tehdáž podporu mělo; on pobádal hojným odplacowáním umělce, jakož byli: Mathias Braun de Braun (z Tyrol) † 1738, Petr Brandel † 1739; Jan Kupecký † 1740. Obrazník Jan Ferd. Prokof (nar. w Praze 1688, † 1731) zůstawil mnohé sochy kamenné k. p. na mostě (w. Abbild. böhm. u. m. Gel. II.). Spork z Paříže nowě tenkráte nalezené trauby lesní (Waldhorn) do Čech přinesl, a dwa ze swých lidí na ně wyučiti dal. — Týž hrabě opery a diwadelní hry weřejné, kterými se potud jen školští učení wyrážeti, z Italie do Čech přistěhowal. R. 1723 při korunowání Karla VI w Praze dána opera pod širým nebem, při které 100 zpěwáků a 200 hudebníků z celé Ewropy se nacházelo. Diwadlo sprawowal Bibiena, hudbu Fux wrchní c. k. kapelmistr, rozený Čech. Prowozowány od té doby wšeliké opery w kollegiích, seminářích a klášteřích: oratoria w chrámích. Jesuité latinské hry skrze studenty předstawowali, majíce zwláštní k tomu theatr w kolleji Klementinské, tu kde nyní fysika se přednáší. W r. 1768 komoedie při latinských školách prowoditi zapowězeno. I české hře něco přízniwější bylo XVIII století, ačkoli ona neprawau cestau kráčela. Tu bylo widěti hry: Umučení páně, Genowefu, tři krále, Meluzinu, Brunewíka a p. s mnohým odporem prawdě básnické. Pilát, na příklad, wystaupil s křížkem na prsau, na důkaz swé důstojnosti: tu Ježíš jako Františkán oblečený modlil se w Getsemaně na růženci; tu čerti se Židy na pilno měli atd. (w. hist. diwadla J. Hýbla 1816). W některých zpěwohrách z tehdejšího času nalezti jadrnau a líbeznau hudbu; jediný wážený zůstatek

*) Roz. 1679, umřel co farář w Pawlowicích u Přerowa 1713. Psal latině pojednání o přednostech jazyka slowanského we spisu Mercurius Moraviae Olom. 1705, kdež užitečnost, potřebnost, rozšířenost a bohatost jeho wynáší.

té doby. — W r. 1729 1 Ledna prohlášeno po Čechách pozdrawení: „Pochwálen buď Ježíš Kristus.“ Morawa přijala je hned r. 1728, když je Benedikt XIII nařídil. W r. 1732 stalo se korunowání obrazu Marianského na Sw. Hoře nad Příbramí. — Dsky zemské staré w Morawě, že písmo staré čísti neuměli, přepsány a schowány jsau (1727).

e) Za Marie Theresie (1740—1774).

Postupem toho století wšecka umění w Čechách a Morawě lepší twárnosti nabýwati počala. Maria Theresia wůbec školy oprawiti umínila. Již r. 1745 Jan Ant. Scrinci (nar. 1697 † 1773) prof. lékařstwí, který byl Němce i Wlachy prošel, welikau proměnu na universitě spůsobil, učiw swé umění dle Boerhawowých základů, a počaw učiti fysice zkušebné a chymii. On prowozowal zkaušení swá weřejně, maje mezi diwáky šlechtu wysokau, ano jednau i císaře Františka s Marií Theresií. Za něho založena mathematická komora, z níž powstal fysikalní kabinet 1752 od Mar. Theresie zlepšený a nadaný. Druhá hwězda lepšího učení byl Josef Steplink S. J. (nar. w Řezně 1716 † 1778), který mathematice a zkaumání přírody celý se obětowal. Z jeho školy wyšli učení muži Jan Wendlingen (nar. 1715 † po 1786), napotom učitel mathematiky w Madritě (1753), odkudž se později do swé wlasti nawrátil, a w Líběšicích žiwot dokonal; Jakub Heinisch († 1771) téhož umění učitel w Praze, pak filosofie a slowesných umění ředitel w Olomauci; Kašpar Sagner († 1781), který filosofii pro školy podlé náuky Newtonowy sepsal; Jan Körber († 1762), Štěpán Schmidt († 1783), Josef Bergmann (kw. 1765 † po 1786), onen w Olomauci, tento w Praze mathematiky učitel, a oba spisowatelé; Siekerzinský, Bohomelecz a Szebrowský, Jesuité polští, kteří umění mathematické a lepší filosofii na zkaumání přírody založenau, z Prahy do swé wlasti přinesli a j. m. W r. 1753 zřídila Mar. Theresia direktory fakult, mezi nimiž w Praze Steplink nejznamenitější, ten auřad až do swé smrti 1778 sprawowal. On filosofii Gremnerowu, poslední dle Aristotela školní knihu, wyhostil, a Sagnerowu dle Wolfa a Newtona složenau uwedl, sám mnohé částky w ní wyhotowiw (k. p. de motu). Znamením wzrostajícího oswícení jest i to, že (1755) zapowězeno snáře loterní tisknauti, nebo dowážeti z ciziny, což i později (1801) opětowáno. Působením Ign. z Borna (1769) zaražen jest učený spolek, w jehož měsíčních schůzkách učená pojednání z mathematiky, fysiky a někdy i metafysiky čítána pod spráwau Steplinkowau. Tak powstaly mnohé spisy, zwláště od něho a od Jos. Tesánka, o umění a mathematiku zaslaužilé. To též dálo se na Morawě, kdež čítajícímu Ignaci Franciowi S. J. často weliká pochwala dána. W roce 1771 direktorat theologický a filosofický Jesuitům wzat, a toliko mathem. a fysiky Steplinkowi ponechán; od kteréž doby spolek učený přestal, ale pojednání po různu wydáwána, jako od Ant. Bolla, Jana Polanského, Cosmy Schmalfusa a Petra Chládka. W r. 1747 založen ústaw englických panen hraběnkau Karolinau z Asseburka; názwem od Angličky Marie de Ward sem z Angličan skrze pronásledowání katolíků uteklé, a prwní toho ústawu příčiny. W r. 1783 přeložen do kláštera karmelitánek. Zde 14 díwek ze šlechty a měšťanstwa se wychowáwá a škola drží nyní pro 291 díwek. Tehož r. 1747 začala se w Praze půjčowna nebo zástawní auřad, založena předárna, jakožto trestní weřejný ústaw. W r. 1751 začato silnice poštowské náležité dělati, a slaupowé na míli neb 4000 wíd. sáhů od sebe stawěni. W r. 1753 loterie od Neapolitana jménem Cataldi w Čechách založena, kterauž Josef II (r. 1787) Wlachům přewzaw do cís. komory wtělil. R. 1754 Mar. Theresie založila ústaw pro šlechtičny, w kterém podlé stawu swého až do zaopatření wychowány a učeny býti mohly. K tomu část hradu Pražského postaupena, kdež přes třidcet dám pohodlně bydliti může. Založeny jsau ústawy k opatření wdow a sirotků: medicinské fakulty

w Pražské univer. 1761, jenž oprawen jest 1811; druhý podobný juridické fakulty 1765. W r. 1772 swátky některé zrušeny. R. 1773 w Praze založení chudých a na sirobu narozených dítek počátek wzalo w Petrské ulici, odkudž (1780) přenešeno do nowě zřízeného sirotčího domu u sw. J. Křtitele, kdež posud jest. W r. 1752 duchowní otcowé pobožných škol, nebo piaristé, osadili se w Praze, kaupiwše w Celetné ulici dům, posud piaristským nazýwaný, odkudž na Nowé město do nynějšího se přestěhowali 1766. Rozmáhající se na ujmu sedlského a městského stawu klášterníky obojího pohlawí na jistý počet uwedeno, totiž aby co jich toho r. 1765 bylo, tolik zůstalo, a wíce přijímáno nebylo, kromě Jesuitů a piaristů wyučowání mládeže oddaných; až pak konečně i Jesuité (1773) od Klementa XIV wyzdwiženi byli, majíce tehdáž 1130 osob w Čechách a Morawě w 20 kollejích a 9 residencích, a statků přes 8 millionů w ceně. Tu již proměny we školách walem šly, při čemž wýborný van Swieten weliké zásluhy měl. Již 1771 rozkázáno, aby ze solních důchodůw 1500 zl. k ustanowení aneb lepšímu nadání učitelů školních obráceno bylo, a r. 1773 jmění Jesuitů na wychowání wůbec určeno, s ohlášením nejwyššího aumyslu, aby každý poddaný podlé stawu a powolání swého wyučowán byl, schopní učitelé wšude dosazowáni a připrawowáni byli, aby se školy na jeden spůsob zřídily, konečně w pozemských školách, aby mimo náboženstwí také známosti čtení, psaní a počítání až po dělení sprosté, w městských školách ale umění k řemeslům a umám potřebného mládež lépeji než potud nabýwala. Pročež we školách municipalních měst aby učeno bylo křesť. náboženstwí, powinnosti člowěka i křesťana, něco z biblické historie, dále čtení a psaní a to s ohledem na pěknost, také něco z německé mluwnice, počítářstwí, historická známost um a wěd, něco z wlastenských letopisů a z nowějšího zeměpisu, w hlawních městech nadto ještě skládání wšelikých listů a písem užitečných (dworský dekr. od 9 Října 1773 a 12 Unora 1774). Na to we školním řádu od 6 Pros. 1774 ustanoweny jsau trojí školy německé: normalní neb prawidelné, které za prawidlo jiným slaužiti mají, takowá jen w Praze jediná jest; hlawní školy we wětších městech a klášteřích, kde příležitost k tomu jest, w každém kraji aspoň jedna; posléze obecní neb triwialní školy w malých městech, městečkách a wesnicech, kde farní neb filialní kostel jest. — W gymnasiích též oprawa stala se, a wydány některé počáteční knihy pro pauhé Čechy.

Známost a historie přírody a děje wlastenské zaměstnáwaly nyní mnohé učené, jichžto spisowé i od cizozemců chwalně přijati. Wydáwala je společnost mající na čele Ignáce Borna, rytíře učeného, a audy učeností wůbec známé, jako Jo. Thad. Peithnera a j. — Hospodárská společnost w Praze powstala r. 1769 na poručení králowé, (od r. 1767) we kteréž také Steplink nejwíce slynul. Mezi zpytatele přírody zwláště toho wěku mimo dotčené náleží lékař Jan Bohacz (nar. 1724 w Praze † 1768), člen společností Florentské, Londonské a baworské, kterýž prošel Němce a Italii, a spisowal swé nálezy latinsky a německy. Prokop Diwiš, řádu praemonstratského, (nar. w Žamberce 1696 † 1765) nalezl hromowod (r. 1754) týmž časem jako Franklin, jeden o druhem newěda. W mathematice slawní byli Jan Klein S. J. (z Kamenice roz. 1684, † 1762) Jan Tomasini de Concordia, Pražan (1724 † 1765), později J. Tesánek † 1788 a Stanislaw Wydra. R. 1720 založil hwězdárnu w kolleji rektor Jos. Fr. Retz, ale teprwé 1748 J. Steplink ji zřídil, daw sám 4000 zl. a od Stawů přijaw 400 zl. na potřebné nástroje. R. 1751 prwní hwězdářská pozorowání činěna. Z lékařů jmenujeme wýborného J. Thad. Klinkoše, (nar. 1734 w Praze † 1778) spisowatele lat. a něm. Na slowo wzati též byli Jan Hynek z Maiersbachu J. C. M. radda a žiwotní lékař (1749), Wilhelm Mac-Neven, Dawid Becher, Jos. Mikan, W. J. Laugschwert, Ign. Ruth, J. Zauschner, Jiří Prochazka, Jos. Plenčič. Práwní učení na rozkaz Marie Ther. 1754 zlepšeno,

kanownické od přísadků Římských cízeno, J. Lothar Schrodt sepsal institutiones juris canonici, tenkráte chtiwě čítané; podobně učinil Štěp. Rautenstrauch, prof. w akademii Pražské a Wídeňské. Mezi professory práw jméno měli Ferd. Woldřich, Jos. Schuster, Jos. rytíř z Riegeru, kterýž mezi jinými spisy wydal materialie k statistice české německým jazykem. W bohoslowí oprawu činiti zůstaweno Jesuitům, a že ti wáhali, připuštěno i jiné řeholníky (1759) k učení této wědy. Zrušením řádu Jesuitského překážky oprawení toho najednau přestaly, a tak bohoslowí, w čemž Rautenstrauch welikau zásluhu měl, uwedeno na prawau cestu, na známost písma a sw. otců, děje církewní a pastýřské powinnosti. Poručeno též wydání nowé písem sw. německým a českým jazykem, kteréž poslední podnikli Fortunat Durich a Fr. Procházka s ohledem na půwodní text; ale wydali teprwé r. 1778—1780. Ostatní znamenitější bohomluwci, jichžto smrt w tuto dobu padá, jsau: Thad. Schwaiger († 1743) praemonstrák; Magnoaldus Ziegelbauer, rodem Šwáb, benediktin († 1750), Jan Tom. Berghauer z Chebu rod. († 1760), děkan na Wyšehradě, psal lat. a něm. Bonaventura Pitter, benediktin (nar. w Třebechowicích 1708 † 1764), Oliver Legipont, benediktin (rodem ze Soyron w Limburště 1698 † 1758), theolog a filosof; psal lat. a francauzsky. We filologii hebrejské znamenitý byl Adolphus a S. Georgio, piarista, a potom biskup w Rábu, Morawan r. w Kroměříži 1681 † 1743; potom Jonathan Eybeschütz, Žid (1696 † 1764). Historie česká počala také líbější twářnost přijímati. Báchory a básně pomíjeny a z cizokrajných historiků swětla wypůjčowáno. Nejzaslaužilejší spisowatelé jsau: Gelasius Dobner, nar. 1719 † 1790, Adauctus Voigt, Fr. Pubička, Karel J. z Bienenberka, Raf. Ungar, jehož Balbini boh. doct. w 3 dílech tištěna r. 1776—1780, Magnoaldus Ziegelbauer (de Scriptoribus rerum bohemicarum), J. Semler (1756), J. Gottlob Böhm (1758), Stan. Wydra a jiní. Z nich někteří až do XIX století sahají. Zwláště pak Frant. Pelcel, Josef Dobrowský, a na Morawě Jos. Wratislaw z Monse o děje národní jak pilně tak důkladně se přičinili. Básnictwí latinské, kteréž jako zamilowané dítě naši předkowé celowali a pěstowali, nyní cele téměř zanedbáno. Nepomuceneis a jiné menší plody jako: Sermo de hodierna Prag. Viennensique literatura etc. jsau owoce staršího ještě kwětu. Latinský a německý básník Jos. baron Petraš, ze Slavonie pošlý, (n. 1714 † 1772) celau téměř Ewropu projel, a jazyky mnohé uměl, též i řecký a hebrejský, byl w spojení s učenými společnostmi Koppenhagské, Altorfské, Augšpurské, této i ředitel po tři léta. On w Olomauci (1746) zarazil spolek (societas Incognitorum), mající audy wznešené, kardinaly atd. a wydáwal měsíčně spisy latinské. Historia literarní, pěkného umění a mrawné filosofie dostala wýborného učitele K. Hein. Seibta (1764), kterým čistější němčina k nám přinešena, tak že pokusy akademiků, jím wůdcem wydané, sám Wieland pochwálil. Wůbec nyní německá literatura a básnictwí w Čechách zkwétati počaly. Mezi prwnějšími německými básníři, co do času, byli Ignác Cornova S. J. a Expedit šlechtic z Schönfeldu S. J. Hudebníci: Šantel Wít † 1750, Stamitz † 1768, Werner † 1768, Černohorský † 1740, Zelenka † 1745, Eustach Grund † 1755. Jos. Christ. Neruda † 1763, Brixi 1771 J. B. Neruda 1772, Zach † 1773, Florian Leop. Grassmann, nar. w Mostě 1729 † 1773, Frant. Tuma, n. w Kostelci 1704 † 1774. Burney zjezdiw celé Čechy (1771) swědčí, že w každém městečku a wesnici, kde se děti psáti a čísti učí, spolu také cwičení w hudbě se děje. Malíři: Antonín Kern nar. 1710 † 1747, Wácsl. Reiner (1686 † 1755), Mich. Hein. Rentz malíř a rytec w mědi (1701 † 1758) Pražan, Reiner od hrab. Sporka powolán z Normberka do Kukusu. Stawitelé: Ignác Dienzenhofer, Pražan (1690 † 1744), Jan Ferd. Schor z Inspruku (1686 † 1767).

III.

§. 28. *Jazyk.*

a) Jazyka staw.

Zde počíná se smutná doba jazyka a literatury české. Ten jazyk, který nedáwno u wšech saudů obyčejným, a chlaubau urozenstwa byl, nyní w potupu wešel. Wyššího stawu lidé přijali německý jazyk, jemuž se i měšťané učiti museli, poněwadž mniši w kostelích německy kázali. W městech počali se styděti za češtinu, kteráž udržela se jen w chatrčích, a nazwána sedlským jazykem. W kancelářích od r. 1627 wedlé českého uweden také německý, do státského jednání pauze německý. Obnowené zřízení pro Čechy a Morawu w německém jazyku wydáno, a wšak patenty na regálním archu w hoře česky, dole německy tištěné wycházely; od Ferd. III až do Marie Theresie w každém jazyku pro sebe. Wšecka dworská nařízení od r. 1621 až do 1644 překládal do češtiny Rafael Soběhrd, kterýž Ferd. III českému jazyku učil. Tento císař český jazyk milowal. Kdykoli w Čechách a službám božím přítomen byl, píseň staročeskau Swatý Wácslawe atd. se zwláštní nábožností, a tak hlasitě zpíwal, že ho nad jiné wšecky slyšeti býwalo. We školách wšak w celé té periodě česky se neučilo; toliko kazatelé a missionáři, aby cíle swého dosáhli, přinuceni byli, jeho co prostředku k tomu sobě wšímati, ačkoli oni s druhé strany jemu welice škodili, pozůstalé z předešlého wěku knihy lidem pobírajíce a pálíce, poněwadž dle 21 prawidla Pražského registříku we wšech knihách od r. 1414 až do 1635 kacířstwí čenicháno. Balbin, sám Jesuita, swědek nepodezřelý, žaluje na nezaslaužený osud českých knih: Přewzácné, praví on, jsau české knihy; bylo za mého pacholetstwí, brzo po wítězstwí na Bílé hoře, že wšecky napořád české knihy, proto samé, že české, za kacířské a od kacířů psané jmíny jsau, neumělostí lidí některých, a bez rozdílu, dobré-li čili zlé, užitečné neb neužitečné, z kautů domowních wytahowány, neb z rukau lidem wydírány (třeba o náboženstwí ničehož neobsahowaly), trhány, zde onde na hranice kladeny (jakož w Praze na weřejném náměstí toho pamatujeme), a tak ohněm zahubeny byly. Chwálím péči (tak prodlužuje Balbin) o náboženstwí, ale ne co příliš a z míry. Mámť to zajisté od lidí, kteří tenkráte účastni toho byli, že bez rozwahy, často bez podíwání se na knihu, jaká jest, wšecky spisy w plameny metány. Tako i pilně činili wojáci, zwláště walonští. Než pozdní to po čase žaloba! Coby řekl (dokládá Dobrowský) Balbin, ten ctitel mateřského jazyka, k neřádu českými knihami brzo po jeho smrti od towaryšůw jeho tropenému! Trojí klíče (Králowéhradecký 1729, 1749 a Pražský 1767) wěčným zustanau důwodem hrubé těch lidí neumělosti, kteří spisy, na poručení králů sepsané, a knihy od arcibiskupu schwálené mezi zapowězené wložili. (W. Akta těch wšech wěcí mezi Ferd. a Čechy str. 8. a J. Fera postillu str. 48). Samého Římského papeže knihu (historii Eneáše Sylvia) Jesuité do rejstříku zapowěděných knih, pod jménem a ochranau Pražského arcibiskupa, potáhli, a jemu cosi tosi wytýkali. Kdyby aspoň o naprawení zjednané té škody byli se dosti přičinili. Wycházely sice od r. 1620 rozličné spisy, ale nejwíce přeložené z latiny a němčiny, přetisky starších dogmatických a polemických nebo mrawnoascetických knížek, jakowéž wydáwali Jesuité Jak. Colens, Jak. Beskowský, Jak. Drachowský, Jiří Ferus, Šťast. Kadlinský, Christ. Lupius, Fr. Brydel, Jak. Malobický, J. Kořínek a j. ano i někteří z nich, jako Ferus, Drachowský, zwláště pak J. Constanc a M. Steyer se zpytowáním jazyka českého se obírali. Wyhledáno prostředky udělati z Čechů wíce než katolíky, o čemž mezi jinými důwody jest Rozdrážowem psaný žiwot sw. Antonína Paduanského, pak Fera a jiných Jesuitů

spisy *). W r. 1670 založeno dědictwí swat. Wácslawa, t. jistina, z které auroky ustanoweny byly k zjednání a wydáwání duchowních knih w českém jazyku w kolleji Jesuitské na Nowém městě. Prwní zakladatelkyně byla Maria Steyrowá, měšťanka Nowoměstská (1669), která k tomu odkázala 1300 zl. W r. 1672 umřela Ludmila Benigna hraběnka z Šternberku, rozená Kawkowna z Říčan, která kodicillem odkázala 1000 kop grošůw na wydáwání kněh českých nábožného obsahu. Léta 1692 Pražský arcib. Frid. hrabě Waldštein 2100 exemplářů nowého zákona (1677) sem darowal s tím aumyslem, aby i starý zákon podobnými wýklady opatřený od Jesuitů wydán byl. W potwrzení swém arcibiskup chwálí ten ústaw, poněwadž k odstranění a zahubení wšech kacířských kněh určen byl, jakožto pium et prudentissimum S. J. inventum et statutum, quo millenos iam haereticos libros e manibus rudis plebeculae per modum cujusdam commutationis vidimus excussos. Dále: quod tempore opportuno valde accidit, quando exstirpata super hussiticam haeresin exustosque libros acatholicos, librorum ejusmodi catholicorum, qui in locum haereticorum substituantur, magna in bohemia est penuria. Obsah těchto knih musel býti týkající se katol. náboženstwí a wzbuzowání k pobožnosti (sacra scriptura, opera SS. Patrum, scripturistici, catechetici, controversistici, concionatorii ascetici, vitae sanctorum, piae aut ecclesiasticae historiae, piae cantilenae, preces; nullo modo vero scholastici aut profani). Na čele takowých kněh wždy stojí: „Nákladem dědictwí sw. Wácslawa.“ Pod kterým obmezením toto založení, jehož jistina při zrušení Jesuitů obnášela 16000 zl., napotom stálo, o tom zpráwa auplná w knize: Material. z. Statistik von Böhmen, 4 swaz. Nyní k normalnímu fondu jistina ta přiwtělena. Tak českému jazyku poněkud přispěno, a duchowní potřebě čtení wyhowěno jest nejwíce tištěním týchž samých knih čas od času. Biblí tiskla se zde r. 1769 — 1771 fol. a 1733 now. z. w 8. Steyrůw kancional (1764) po šesté, a nejhroznější ze wšech knih: Wěčný pekelný žalář (1701) po čtwrté. — Jiné spisy od r. 1627 wycházely již haušťěji latině a německy, zřídka česky. Jen někdy paprsek lásky na češtinu uwržen. Tak r. 1654 w Morawě, při ustanowení advokata Mat. Isid. Záblatského nařízeno, aby w Morawě toliko dwanáct advokatů zemských, šest německého a šest českého jazyka powědomých ustanoweno bylo, což i r. 1763 potwrzeno. W Morawě až do sklonku XVIII stol. wlastenský jazyk wždy některé přízniwce měl, k. p. slawné paměti Frant. hrab. z Kolowrat okolo 1690 **); a wšak dalším klesáním w rodech šlechtických, wymizením ze škol, wymizel znenáhla z wyjednáwání sněmowního i saudního, tak že se w něm nyní o sněmu ani postulata wíce nečtau, jako se to w Čechách děje, aniž řeči w něm drží. We Slezsku až do r. 1744 dsky zemské česky psány byly. (W. Česk. Wčel. 1845 str. 139, 161). — Na počátku XVIII století Antonín Phrosinus, měšťan Plzenský, nastaupil (1700) tříletau cestu po Čechách, wyhledáwaje, coby českého a co německého obywatelstwa bylo. Nalezení to wydal w předmluwě na Obrowiště Marianské (1704), odkudž je Pelcel do swé historie wzal, (w. Rul. kal. II. 17). W tomto XVIII stol. wždy ještě wíce český jazyk mizel a se aužil, zwláště mezi wyššími stawy; naproti tomu německý se rozširowal. We školách až do Marie Theresie jeho téměř slýchati nebylo. Filipp hrabě z Kolowrat, nejw. purkrabí, wydal dekret 28 Července 1763, w němž potřebnost jaz. českého k úřadům a práwům uznána, a učení jeho do

*) Legendy, w nichžto mnohých swatých žiwotowé toliko smyšleni, jsau dle Zlobického (rkp.): Kochema žiwot Kr. p.; zlatý prsten; Beckowského truchliwá hrdlička; sedm červených koralů (modlit.); modlitby Gertrudy a Mechtildy; knížka sw. wyslání.

**) Dle swědectwí J. Weinmanna, kteréž uwádí Středowský w swém Mercurius Moraviae. Olomucii 1705, p. 9—29.

gymnasií uwedeno, a tak knihau: Krátká prawidla k latinské řeči (1764), kteráž také prawidla českého jazyka obsahuje, týž jazyk od r. 1620 poprwé opět, ač jen na krátký čas, do škol zawítal. W r. 1759 Ign. Ruth babictwí tenkrát založené něm. a česky w Praze učiti počal. Mimo Čechy wystěhowanci nekatoličtí zde onde tiskárny české zarazili, posílajíce odtud někdy do Čech nějaké spisy, kteréž kapucíni a Jesuité odpory swými poráželi, n. p. z Rozdrážowa, a j. Nejwíce knih takowých tisklo se w Lešně polském, w Amsterodamě a zwláště w Žitawě, později pak w Berlíně. Mezi těmi Komenského spisy jsau nejdůležitější. W r. 1732 král pruský Fridrich Wilhelm I wystěhowané přijal do Berlína, wystawěl jim (1735 — 1737) kostel we Fridrichowě (Fridrichsstadt) a platil sám na jednoho, pak na dwa kazatele. W r. 1737 12 Máje tam po prwé služby boží konány. Odtud powstal český sbor Berlinský, při jehož padesátiletém jubileum 13 Máje 1787 kazatel Jänicke českau řeč držel. W knize Bojislawa Ignatia od r. 1754 (die reformirt gesinnt böhm. Brüder) uwodí se w pruské zemi wíce sborů české jednoty. Audowé církwe české bratrské (prawí Elsner w předmluwě na Praxis piet.) w Brandenburské zemi na rozličných místech se nacházejí: w Berlíně, w Ryksdorfu u Šynberka, w Nowé wsi u Potsdamu, i u Kepníka; na Slezsku 4 kolonie jejich jsau: w Husinci, we Wel. a Malém Táboře a we Fridrichowě Hradci.

b) Jazyka proměny.

Bídný staw jazyka českého té doby nemalé jeho wnitřní pokažení za sebau potáhl. Již Stránský (1633) nad jeho zkázau wzdychal: „Předkowé, dí on, naši o jazyka swého ozdobení, uhlazení, rozšíření a dochowání potomstwu snažně a šťastně pečowali, ano, by se nezanedbáwal, zákonem wyhowěli. Ale jak oni o jeho wzdělání a w přirozené čistotě zachowání starostliwi byli; tak tento wěk w jeho kalení, nešwáření, umalení a zadání wěčné nepaměti jest nestydatý. Neboť jakož za zlé nepokládají přemnozí, aniž nezdobným mněјí býti w mateřském jazyku k smíchu chybně mluwit (σολοικίζειν), tak ozdobno a utěšeno we snách saudí k českému lidu co nejhojněji cize mluwiti (βαρβαρίζειν). Sedlská domněním jejich jsau ústa i péro wšeliké, kteréžby cizích mluwení spůsobů nahrnutých odránkami až k nechutenstwí se nezaneslo. K uhájení se před těmito jazykosmělci (θρασυγλώττοις) a kazičechy (φλοσολοικοις) ne jednoho bychom oprawdu potřebowali Čechowé Vally a Linacra. (Resp. boj. c. IV.)“ Někteří wšak spisowatelé, zwláště w prwní polowici XVII století, majíce ještě w českých školách nabytau, neb po otci zděděnau známost přirozeného jazyka, lépeji česky psali. Mezi wystěhowanými nejwýbornější jest J. Amos Komenský. On jak latinského tak českého jazyka stejně mocen jsa, auplný slowník w obojím jazyku sepsal, kterýž k nenabyté škodě w Lešně plamenem zničen jest, a o kteréhož dokonalosti z Brány jazyků poněkud domysliti se možno; ale i w mnoholičných spisech swých spůsobilost w češtině až po jeho časy neobyčejnau wyjewil, uměje přiměřená slowa k mysli pokaždé woliti, jiná šťastně twořiti, wšecka pak líbezně, plynutě, austrojně wázati. On o prosodii metrickau pečowal w swém kancionalu, a český jazyk k časoměrným weršům schopný býti uznáwal. Bohemica lingua, prawí on na lístku posud zachowaném [w. Mus. Čas. 1842 str. 454], suaviter accentibus verba sua varians, addere metrum idonea est pari prorsus elegantia t. jakož Virgil, z jehož eklogy IV částku uwádí. Aniž nescházelo lidí newoli swau nad kažením jazyka jewících. Proti takowým ohražuje se Tob. Masnicius w swé Winici boží (1682): „Takowj *), prawj on, Mudrlantj wždy chtegj, aby

*) Podáwáme schwalně slowa jeho bez oprawy prawopisu a chyb mluwnických na ukázku psání toho wěku.

se wšicknj Yazyky gegich srownawali, bytby y zagjkawj byli: ano wice sobě wažj gednoho slowa wýřknautj, podle zdanj sweho, nežli snad celeho Članku Wjry, pro zanedbanj pak některého punktu, smėgj celau pracy pohrdnautj: Protož y gá tym wyborně gist gsem, že sprosta tato prace ma, krasomluwnau řečj gich, aneb slowmi řemeslně složenymi neoprawena, ale slowmi obwiklymi obsažena, posunku a přetřepowanj takowych licomernych lapačku nemine... Pakly Slow mych stjhati libugj, necht powažj, že negsem zawazan z gegjch wycpawanau a slibnau, netak sdwořilau gako přetwořilau řečj se sprawowati.“ Jak dalece ten dobrý Slowák příčinu měl proti střelám saudných jazyka znatelů se zaštiťowati, příklad uwedený sám ukazuje. Nejwíce ale spisowatelé XVIII století jazyk špatnými slowy, neprawidelnými a cizími mluwení spůsoby nešwářili, což k političowání nebo k smíchu jest čtaucímu. Hlawní chyba jejich byla ta, že nešetříce grammatických prawidel ani příkladů z lepšího wěku, jediné sprostý jazyk za wůdce měli. W přestupném spůsobu slowes zhusta se mýlili. Tak již Křinecký (1632) píše: „Do králowstwí se dostal, a widauce, že obywatelé atd.“ Jinde wšak týž dobře: „přebýwaje pomoc činil.“ Michna takto: „aby nowé struny natáhnauc, zahrál (1661).“ Jiný: „On dostawše knížetstwí, usilowal (1669) atd.“ Dlauhé *ý* již haušteji rozwáděno w *ey*, jako: sheybati (1661), weystrahu (1729), weyšeji, smeyšlejíce (1632); *é* w *eg*: naléwati w nalegwati (1755). Proti skloňowání hřešeno, jako: od božské twáře (1669), wznešenyma ctnostmi, w určitým čase, po plným měsíci (1703), aby kořenowé rosu a dešť k pěnu (ke pni) stáhli (1763); knihy se wynachází (na místě wynacházejí) 1729; zajistě (1729). Slowa špatně twořena, jako: z wrchnostliwého, ano i z samowrchnostliwého měšce (1723). Protýkání latinskými slowy zwláště některým se líbilo. Dlauhých a krátkých hlasic ne wšude šetřeno, jako: „nesmírné chutí nabyl (1632), miní (míní), ať panuji (panují), řizení, wjítí, s uctiwosti (1661). Po *š* opět psáno *y*, jako: se wšý ib. slušý, našý (1729). Weliká písmena kladena jako w německém, k. p. „k Wíře Křesťanské, některé Kněží (1632), s chatrným Dárkem (1661) atd.“ [1]).

---

1) UKÁZKY PRAWOPISU.

(Okolo 1630). Žádný zagiſté od wijry neodpadá darmo, ale w nadėgi ſláwy a zyſku: t. aby láſky v wyžſſjch, aby auřadu a ſtatku doſſel, aneb nabytého neſtratil. Ale w té a takowé nadėgi welmi zhuſta zmeglenj býwagij odpadlcy atd.

Apostazia.

1632. A mohliby ſe ſwėta ſynowé, gež Apoſſtol Swatý Petr poſmėwači nazýwá, lépegi vpamatowati, kteřjž wſſecko gen za báſnė a ſſabule neb rozpráwky magj, cokoli ſe o Dni ſaudném poſlednjm z Slowa Božjho mluwj, káže, wýſtraha dáwá y napomjná atd.

Boh. Křineckého z Ronowa historie králowstwí Kristowa atd.

1654. *Farář.* Odkud s Déſſtėm milj Sauſedj. *Oſadnj.* Gdeme z naſſých Domůw. Chwála Bohu geſſtė Sſýdla neprſſeli, ač gſme trochu zmokli. *Farář.* Ale nėkteří, když w Swátek prſſý, magj obyčeg w Hoſpodě vſeděti, wy pak, gakž porozumjwám, chcete ſe w Sſkole včiti. *Sauſedé.* To ſe nám zdá užitečnėgſſj, ponėwadž Nadėgi máme, Žjžeň naſſý, kterauž po prawém Křeſtianſkém Včenj cytjme, zde lépe vhaſyti atd.

Katolická rozmlauwání, přel. z něm. od Jana Benedikta Smolika.

1658. Sedmkrát padá ſprawedliwý, wſſak zaſe powſtáwá. Kdyžby padł nepřjtel twůg, neradug ſe, a nad pokleſnutjm geho nepléſeg. Neboby ſe to neljbilo Hoſpodinu, a obrátiłby hněw z nėho na tebe. *Manualník Komenského.*

1669. Weliký byl Swatý Wácſlaw v Boha y v lidj w ſwém dėtinſtwj, wėtſſj w mládenectwj, neywėtſſj při ſmrti, a po ſmrti. Byl zagiſtě wěrný a maudrý, prawdomluwný, w ſlowjch, w ſaudu ſprawedliwý. w radė prozřetedlný, w dobrotė podiwný, a we wſſi mrawné počeſtnoſti wzneſſený atd. *Felixa Kadlinského Žiwot a Sláwa sw. Wácslawa.*

1677. Ržjmané powołali ſobě Ladiſlawa krále Polſkého do Ržjma. Před njmž Jnnocencyus VII. vtýcti muſel. Brzo Wlaſſy ſe proměnili, Ladiſlawa wypudjc, Papeže zaſe doſadili.

P. Pučálky Lodi církwe sw.

IV.

§. 29. *Literatura.*

Literatura toho wěku w celosti počtem i dokonalostí spisů daleko za předešlau zůstala. K mluwozpytu mimo některé syllabikáře z pozdnější doby několikero nawedení k dobropísemnosti zůstaweno, mezi nimiž Žáček Steyrůw (1668) nejznamenitější jest. Z dewatera rozdílných, wětších, menších mluwnic nejstarší jest Drachowského (1660), nejmladší a nejšpatnější Pohlowa (1756), nejlepší Rosowa (1672). Sem náležejí dílem i grammatiky latinské školní, pokudž wyswětlení české obnášely, jako Donatus latino-slavicus P. Doležalli (1748), zwláště pak: prawidla k latinské řeči (1764), jakož i jiné pomůcky t. Komenského brána jazykůw (česká 1633), přísloví Horného (1705), mluwení způsoby z Corn. Nepota (1754) atd. Mezi jmenowateli (nomenclatory) podlé wěcí sestawenými jest Wídeňský (1629) nejstarší, Rohnůw (1764 — 8) nejauplnější. O slowník Rosa weliké zásluhy má, wyhotowiw slowník podlé kořenů spořádaný český s latinskými a něm. významy we 4 dílech, jímž sebe sám přewýšil *). Wussinůw třídílný lat., český a německý (1700) také pojmenowání zasluhuje. Mezi náwody k slowesným uměním počítáme Rosůw spisek o prosodii časoměrné podlé starších grammatiků sepsaný, a Komenského umění kazatelské teprwé 1823 tištěné. Básnictwí české w předešlé formě i nyní trwalo w kancionalích katolických i nekatolických, dílem staré, dílem

1682. Odpurcy nemoha ſwjce zhaſyti: vtrhanjm, přetwařenjm, zlym wykladem a oſočowanjm, zaſtawiti a zaſtjniti ſwetlo vſylowali. Ale, tataž Swjce, obrany doſtala, nebo do Lucerny wložena, a zhůru pozdwjžena, nic marneho dutj Wetrů ſe neobawala.

Tob. Masniciusa Wywolená Boží Winnice.

1699. Mladá Kněžna Dcera vkrutného Boleſlawa a Seſtra Boleſlawa Miłoſtiwého, welmi nábožná Panna, w ſwatém Pjſmě od ſwé Mladoſti welmi wyčená, a w Latinſkým gazyku doſpělá.

Jiskra sláwy Swato-Prokopské.

1703. Y nepodařje ſe gemu ten Sſturm dle wůle geho, z nowa na druhý den ſylně do těch Wěžj z Kuſu ſtřjleti dal, tak že kamenjm a rumem ſwé pobité Sſweydy w Sſancy Brány Horſké zaſypal, že ho ani Obležení ani Sſweydowé wjce k Obraně vžjwati nemohli atd.

J. Norb. Zatočila Leto- a Dennopis.

1705. Když dwá ſedláčy v ſpráwce ſe ſaudili, geden z nich, totiž ten který měl ſprawedliwý ſaud, darowal ſpráwcy džbán olege, druhy ſwini; a tak když ſpráwce při dagicýmu ſwini přiſaudil, podſauzený wykřikl: Rozlila ſwině dčbán olege!

Přísloví České Horného.

1705. Hrách, aneb na ſtrnjſſti gečném, aneb žitném maſtnegſſým w poſlednjch dnech měſýce ſege ſe, a geſt vwarčliwěgſſý, a ſylněgi odolá mrazům. Sytý w plném měſýcy vſtawičně kwete s malým vžitkem atd.

J. Barnera knihy hospodářské od K. Fišera. Díl II. str. 264.

1725. Dobrotiwý Čtenáři, když tuto w nowě přetlačenau knjžku čjſti budeſs, a w ni na Leta a Starožitnoſt Cýrkwe (a neb giného) natreffiſs, znameneg, že Leta ty a Starožitnoſt, ne od tohoto nowého, ale od ſtarého wydánj a tlačenj té knjžky počjtati muſyſs atd.

Napomenutí k now. wydání knihy Petra Litoměřického: Jistá a patrná znamení atd.

1726. Giž geſt Zyma pominula,
Hawránek ſe nawracy,
Giž geſt ſtudenoſt zhynula,
Giž zas zpjwagj Ptácy.
Dřjwj ſe liſtem pomalu
Giž zaſe přiodjwá
Můž wzdat člowěk Bohu chwálu,
Když ſe jen na to djwá.

F. Kadlinského Zdoroslawíček II wydání.

1753. Kdo chce wnitřnj Pokog mjti,
Z Celly zřidka hled wygjti.
W ſwé Komůrce Knihy čjteg,
Odtud w Srdcy Pokog mjweg.

Žiwot Tomáše Kempenského

*) W bibl. weř. nalézá se jiný rkp. slowník třídílný latinsko český a českolatinský podlé abecedy spořádaný také Rosowi neprawě připisowaný. Zdá se, že Rosa nějaký náwrh etymologický Komenského w rukau měl

nowé neb obnowené, půwodní a přeložené, a někdy počtem mnohé písně obsahujících. Skladatelé mezi katolíky byli Steyer, Plachý, Koniáš, Michna a j. Mezi nekatolíky Komenský, Tránowský, Kleych, Krman a j. Saud, který Tablic (Pocz. II. 12) wynesl o básnících slowenských z XVII století, platí také o českých. „W poetickém ohledu, dí on, na wětším díle tito zpěwowé malau cenu mají, wyjmauce některé lepší. Wětším dílem pospolitá a obecná, a z husta, jakžto i tehdejší wěk sebau nesl, mystická myšlení, prostočistá a pauhá někdy prostomluwa (prosa), rýmem na wětším díle planým, nedbale přiodína, jsau jich znamení. Onen duch, který člowěka od země jakoby wzhůru pozdwihuje, málo w které z nich wěje; odkudž ani w srdci člowěka, když je zpíwá, nebýwá onen oheň nábožnosti zážžen, který tak welmi wzdělání duše napomáhá.“ — Wyniká nad jiné ač přeložený Kadlinského Zdoroslawíček (1665), nejlepší jeho práce. Oblíbené rymowání dále cwičilo se uwedením do weršů křesťanské wíry skrze Brydela (1681) a Sartoria (1742), summowníku z biblí (1745), historie církewní, posledních čtyr wěcí, ano i žiwota Luterowa. Podobným weršowáním některé historické zpráwy sepsány, jako: Ziwaldy zběhnutí 67 let (1668), o Uhřích (od Markowice), zemětřesení Lissabonské (1755), žiwot Waldšteinůw (1638), Jos. Pilaříka (1666). Rýmowní knížka náučná (1626) zdá se pocházeti z předešlé doby. Z písní swětských Wolného, wíce než prostředního básníka prostonárodního, a některé z příležitosti dělané nás došly, jakož i kratochwilné o krásné Mageloně (1685), i satyra někdy se ozýwala. Utěšené anekdoty w Chrastinowých kalendářích (okolo 1758) také sem náležejí (w. Tabl. Star. Weršowce slow. 1805 — 9). O diwadelních hrách třech Jandyt w grammatice zpráwu dáwá, kteréž ale se pohřešují. Operetky hanácké Schreyer a Mauric na konci periody skládali, kterým časem lepší doba diwadelstwí českému nastáwala, a z které doby čtyry hry tištěné ještě sem počísti dlužno (w Odd. VI.) K wyražení čtenářů některé starší romány přetištěny, ačkoli wždy w horší změňowané, jako Fortunatus, Popelka atd. Z Římské literatury celý ten wěk ničeho nepodal, kromě Katonowa naučení mrawného přeloženého Komenským, a sice časoměrně; neboť i w té periodě wždy někteří o zdokonalení prosodiky ač bez welikého aučinku myslili. Drachowský († 1644) w swé gram. jednal o prosodii, a w 3. k. tento příklad uwodí: „Na tenké štěstí swěta jest zawěšeno nitce, prwé než se člowěk naděje, často hyne.“

Felin, bratr český, w Lešně knihu psal proti Martiniusowi z Dražowa (okol. 1634). U něho nalezti werše elegické. Jednali o též prosodii J. Konstanc w Brusu (1667), a Rosa jak w grammatice, tak w dotčeném zwláštním spisu. On Komenského werše poněkud změněné s jinými příklady wystawil, z kterých pastýřská rozmluwa o narození páně častěji tištěna. Z čehož widěti, že časoměrná prosodie welmi nepráwě Rosowau od některých se nazýwá. — Historie neauhořila docela. Weliké události času z některé aspoň strany zaznamenali W. Nosidlo, J. Ond. Hofmann, J. N. Zatočil a j. O jednotliwých městech spisky na díle také w historii celé země zasahují; důležitější ale jest Pešiny Předchůdce Morawopisu (1663) a Beckowského česká kronika (1700). Wšeobecná historie we Wýtahu swěta (1742) nepatrna jest. Církewní dílem na katolickau wíru zřetel měla, jako: Mappa katolická (1630), Lodí církwe (1677), wíra od F. Scharfa (1677), země dobrá (1754), Beckowského Dioklefian atd. (1697) a j. dílem na nekatolickau, jako Skály rkp. Křineckého historie (1632), Masniciusa (1682), zwláště pak na jednotu bratrskau, jako: Lasitského zčeštěná (1649), o protiwenstwích církwe (1632), kšaft umírající jednoty atd. dílem konečně na pojediné kostely a kláštery, jako: Wyšehradský, Sedlecký, i na řády některé a osoby činy nebo zbožností žiwota památné. Nowiny až do r. 1719 jako prwé po různu wycházely u Štěp. Byliny, Pawla Sessia a j. Od r. 1719 Karel Fr. Rosenmüller prwní stálé nowiny wydáwati počal, obdržew

k tomu i privilegium w r. 1720. Náučného a mrawného obsahu jest spis o zdwořilosti mrawů J. Fera, o ctnostech wrchnosti křesťanské (1678), o cwičení a chowání mládeže (1715), wšeobecné obsahy pro dítky (1771) atd. O počítářstwí psali Podolský a Tuma, o měrstwí Swětecký a Weselý (1734) wše ještě neauplně, nesaustawně. W. Dobřenský po 15 let wydáwal discursus sphaericos česky a něm. Kalendáře z hospodářstwí a historie času, Chrastinůw také z básnictwí ozdoby swé přijímali, nemohauce se ještě planetářstwí a prognostik odlaučiti. Hojitelných wod šestero popsáno. Hospodářstwí polní od Barnera přeložené mnoho powěr zawírá. Jiné spisky sem patřící jsau neznamenity. Umění lékařské poskytlo několiko spisků o morowé ráně, prostředky domácí w rozličných nemocech člowěka i dobytka. Porodnictwí Krancowo dwakrát přeloženo, dříwe, snad již w předešlé periodě, Albert Weliký o nemocech ženských (1623). Jména česká nemocí jsau také w knize: Alex. Schamsky promtuarium parvum etc. sumtibus Georg. Lehmanni bibliopolae Norimb. Brun. et Viennens. 1714 4. K práwnictwí počísti Ferdinanda II obnowené práwo (přel. 1627), nowé wydání Koldínowých městských práw, Josefa I práwo autrpné, patenty a sněmy z oněch časů. Kancelářstwí w Žerotínowých listech auředních, z části do této periody sahajících, wýborné příklady nachází. Toto jaké také množstwí knih číslem bohoslowných přewáženo. Summownik, a jadro celé biblí usnadňují přehlednutí písem swatých, wydaných, později pro katolíky s obšírnějšími wýklady ode tří Jesuitů, pro nekatolíky podlé bratří, w Hali, obojí dwakráte. Nejsilnější stránka wždy ještě dogmatická a polemická zůstáwá, mající za obsah uwedení a utwrzení katolictwí w Čechách a Morawě, konečnau záhubu kalicha, kostelní obrazy, církew Kristowu, očistec, zpowěd; s druhé strany jinowěrců odpory a neswornost jich mezi sebau, kamž zwláště náleží daremné usilowání ewangelíků přiwtěliti k sobě bratry (W. Mart. z Dražowa), posléze mnohočíslné spisy wíru wyznáwající a učící, jak od katolíků tak od druhých wydané. Klíč dwojí, (Index nazwáno třetí wydání) jest jediná mnohých zahubených spisů pozůstalá památka. Wýklady w obojí církwi, kat. i nekatolické, a historie biblická swé dělníky měly, zwláště pak postilly a kázaní, kterých wětší sbírky mnohé se nalézají, jako K. Račína Weselého, Bílowského a j. Kázaní owšem jak ostatní, ráz wěku swého pronášejí, a často hádkám wíce než naukám mrawnosti a wíry se podobají, jsauce na mnoze slohem nedůstojným, ač někdy opět dosti jadrným sepsána. Na spisy sw. Otcůw přeložené ten wěk welmi chudý, ale tím bohatější na legendy, popisy sw. ostatků, zázračných obrazů, na ascetické a liturgické knihy k weřejné i domowní pobožnosti obojí wíry, katolické i nekatolické.

V.

Spisowé oddělení pátého.

A. SLOWESNOST.

a) Jazyk.

α) Slabikáře.

1. **JIŘÍ J. DAČICKÝ**: Slabikář český [wydal, jak prawí Sam. Martinius z Dr. w Obraně str. 171, jej nedáwno t. před 1636, w nějž prý otázky proti konf. české wlepil].

2. *Slabikář* 1724 w 8. (Index).

3. *Slabikář slowenský.* W Trnawě w 8. 1725. Zdá se jedno býti s num. 9.

4. *Slabikář český*, t. j. krátký spůsob slabikowání a čtení pro dítky s některými modlitbami, w Žitawě (r.?) W Drážďanech u J. Konr. Stössla 1731 w 8. W Praze podlé Žitawského wyd. u J. T. Höchenbergera, 1782 w 8. str. 20.

5. *Slabikář* pod titulem *sw. Jana Nep.* W Brně 1733 w 8.

6. První začátek čítání atd. Podlé Lewočského 1752 w 8. (Wíd. bibl.)

7. *Abecedář*, slowkář neb sněmkář, 1752. Ms. mus.

8. Žáček škol pobožných neb krátký spůsob, kterak dítky známky znáti, i pořádně skládati, a dobře česky čísti se učiti mají. W Praze w králowském dwoře u. Fr. Hladkého, 1755 w 8.

9. Slabikář slowenský, ku kterému jsú wčil znowu přidané některé modlitby a naučení wíry křesťanské. W Prešporku u Jana Mich. Landerera w 8. 1762.

10. Sama učící abeceda a tak spořádaný slabikář, že podlé něho i nejmenší žáček k čtení písma snadno přiweden býti může atd. Druhé wydání 1756 od *Pawla Doležala*.

Tento slabikář obsahuje obrázky těch wěcí, kteréž se w něm při každé liteře jmenují, k. p. Adam, bečka, cep, dům atd. wždy s weršemi k. p. na R. Ryba wždy jen wodu pije, duše slowem božím žije.

11. Abeceda česká w Břehu od *J. Ern. Trampa*, 1767 w 8. 1 arch.

12. Nowě zhotowený syllabikář a jiní křesťanského náboženstwí začátkowé. W Uherské Skalici w 8. 1771

13. Slabikář w Znojmu. Z časů Mar. Ther. we Wíd. bibl.

β) Dobropísemnost.

14. Wýborně dobrý spůsob, jak se má dobře po česku psáti neb tisknauti atd. W Praze u sw. Klímenta 1668 w 12. str. 103. Opět 1730, 1781, w Praze u F. z Šenfeldu w 12.

Tato dobropísemnost wytažena jest z biblí bratří českých od Jesuity MATĚJE STEYRA. Wůbec známa pod jménem žáčka, proto, že w ní učitel se žákem rozmlauwá. Pan rytíř *Jan Neuberg*, muž jazyka českého welice milowný, dal ji (1781) tisknauti, ničehož, ani let nezměniw, tak že se strana se stranau srowná wá.

15. Brevis instructio de orthographia.

Při Janua linguarum Comenii 3tím wydání r. 1694 w 8. nazadu 3 stránky.

16. Zpráwa písma slowenského, jak se má dobře psáti, čísti a tisknauti, sebraná a na swětlo wydaná od **TOBIÁŠE MASNICIUSA** l. 1696. Wyt. w Lewoči u Samuele Bewera w 8. obl.

17. **PAULI DOLESCHALII** orthographia bohemo-slavica perspicuis ac maxime necessariis regulis a quodam magni nominis viro olim explicata IϽCCXVII w 12. bez místa a tisk.

18. **MATAUŠE MICHALOWIČE** Swětlonoš český cestu do češtiny ukazující, t. j. ukázaní summowní, jak se jazyk český má práwě čítati, wyříkati a psáti: sprawený pro národ slowenský w uherské zemi bydlící, w rkp. K němuž **DAN. KERMAN** werše hexamet. předstawil (w Tab. Po. II. 25).

19. Alphabetum bohemicum, in quo singularum litterarum proprietates nova et facili methodo proponuntur. Pragae typis Caroli Rosenmüller 1718 w 8.

Spisowatel jest neznámý; prawidla nejwíce neprawá, negrammatická.

20. Orthographia bohemo-slavica, 1742 w 12. Opět Pestini 1795 w 12. 1 arch.

Tuto knížečku připisují jedni *Pawlu Jakobeimu*: druzí *M. Belowi*.

γ) Mluwnice.

a) *České*.

21. Grammatica bohemica in V libros divisa a quodam patre soc. Jesu jam pridem in gratiam tyronum bohemicae linguae composita. Olomuc. apud Vitum Henr. Ettel, 1660 w 12.

Spisowatel byl JAN DRACHOWSKÝ, Jesuita (†1644), po jehož smrti wydána jest od *Matěje Steyera*.

22. Lima linguae bohemicae, to jest, brus jazyka českého, neb spis o pooprawení a zostření řeči české atd. Wytištěno w impressí akademické, 1667 w 12.

JIŘÍ KONSTANC sepsal tuto na dobrých základech ustanowenau grammatiku, aby Čechy na cizomluwné wýrazy pozorny učinil, wlastně dle *Drachowského*.

23. Čechořečnost seu gramm. linguae, boh. quatuor partibus: Orthographia, etymologia, syntaxi et prosodia constans, autore **WENCESLAO ROSA** Micro-Pragae. Typis Joan. Arnolti a Dobroslawina, 1672 w 8.

24. Prima principia linguae bohemicae. Pragae 12. (b. r. asi 1678 D.) item, w Praze 1783 w 12. jest welmi krátká.

25. Grammatica linguae bohemicae methodo facili per regulas certas et universales explicata — specialiter insertae sunt regulae orthographicae et accuratissimae R. P. Constantii de S. J. Pragae Ign. Nep. Konias impr. 1704 w 12.

Item 1705 ib. 8. Pragae apud Casparum Wussin. Typis Joan. Wenc. Helm 1713 w 8. Od WÁCSL. JANDYTA. Kašp. Wussínem spůsobeno nowé wydání, rozmnožené německým wyložením příkladů a rozmluw 1715 w 8. Potom apud Casp. Zachar. Wussin 1732, 1739 ib. 8. 1753 8. Sumtibus Fr. Wernerin, (w Praze) wždy bez Jandytowa jména.

26. Při 1 dílu Wussinowa lexica od r. 1742 stojí: Nebst diesem Lexikon ist auch zu haben die Grammatica zu erlernen die böhm. Sprache, Altstadt gedruckt in Königshof bei Johann Norb. Fitzky etc. (Snad Jandytowa).

27. *Doležal Pawel*. *a)* Elementa linguae Slavo-Bohemicae, Leutschoviae 1752 w 8.

b) Grammatica Slavico-Bohemica, in qua praeter alia, ratio accuratae scriptionis et flexionis, quae in hac lingua magnis difficultatibus laborat, demonstratur. **PAULUS DOLESCHALIUS**, Szakolcza-Hungarus. Posonii 1746 8. (cum Belii Math. praefat.) str. 321.

28. Grammatica linguae bohemicae, oder die böhmische Sprachkunst bestehend in vier Theilen, von **JOH. WENZ. POHL**. Wien 1756 8.

Item 1764, 1773, 1783 wždy we Wídni w 8. Pohl byl učitelem císaře Josefa II w českém jazyku, a sepsal podlé Rosowy grammatiky tuto swau, kterauž we dwau posledních wydáních rozmnožil welikým množstwím nowě natwořených neb raději někdy zpotwořených slow.

29. Rudimenta grammaticae slavicae, quibus... literarum affectiones... legendi, scribendi ratio, declinationum et conjug. conspectus... constructionum, rythmorum et carminum methodus traditur (**DAN. KERMAN**) w rkp. (Tabl. Poe. II. 25). 4. u p. Bočka.

b) *Latinské.*

30. Elementa začátkowé latinského, českého i německého jazyka, u Math. Rosenmüllera w 8. okolo 1660.

31. Grammatica latina (s českým wyswětlením). W Lewoči, 1717 w 8.

32. Pomůcka nowému žáku latině se učícímu. W Praze u Karla Frant. Rosenmüllera, 1709 w 8. (bez místa).

33. *Amadei (a S. Josepho)* Institutio syntactica Emmanuelis *Alvari*. Pragae typis Wolfg. Wickart, 1725 w 8.

34. *Emm. Alvari* e S. J. Grammaticae institutionum libri I. epitome, pro provincia bohemica. Prag. 1727 w 8. 1729 w 8. 1736, 1738.

Item: Principia s. rudimenta gramm. Alvari Cassoviae 1772, Brunae 1774 w 8. (interpret. boh. et germ.) Item Tyrnaviae 1762 cum interpret. hung., boh. et germ. Item Pragae 1763 cum interpret. boh. Z té Tomsa w chrest. na str. 212 zlomek malý přijal na ukázku slohu. Alvari instit. grammat. liber IIdus. Pragae 1727 w 8.

35. *M. J. Rheni Donatus* latino-bohemicus 1745 w 8.

36. *Donatus* latino-slavicus, (**PAULI DOLEŽALII**) Poson. 1748.

37. Latinitatis ars brevicula, seu syntaxis ornata, interpret. bohemica. Prag. 1762 w 8.

38. Krátká prawidla k latinské řeči, jakož přiložená některá poznamenání na českau slowárnu. Díl I. w Praze 1764 we 4. u sw. Klimenta skrze Jana Jiřího Šneidera Faktora.

Mimo úwod k lat. jazyku, jsau tu též prawidla českého. Pak 1775. Tau knihau od r. 1620 po prwé opět český jazyk do škol poněkud uweden.

39. Uwedení krátké k latinské řeči s některými z české řeči přisazenými pozorujičnostmi, w Praze w 8. 1766.

40. Elementa declinationum et conjugationum pro classe ultima. Pragae (Wid. bibl.)

c) *Řecká.*

41. Krátká prawidla k řecké řeči k prospěchu weřejných škol na nejwyšší nařízení wyhotowená. W Praze u sw. Klimenta 1772 w 8. str. 128.

δ) Přísloví.

42. Přísloví česká — některá přewýborná. Rkp. r. 1645, 7 stránek [u p. Bočka].

43. Neo-forum latino-slavonicum. Nowý trh latinsko-český od Daniele Synapiusa, někdy spráwce církwe Radwanské r. 1678 w 12.

Zdá se, že ta knížka nic jiného w sobě neobsahuje, než 30 desetin t. j. 300 přísloví, ze Srncowy knížky wybraných. W předmluwě mluwí o řeči a literatuře slowanské.

44. PAWEL DOLEŽAL z Uherské Skalice k swé grammatice (1746) přiložil skrowničkau sbírku slowensko-českých přísloví, o kterýchž sám swědčí, že jen jiným tudy příležitost dáti chtěl, aby jeho příkladem wzbuzeni wíce jich shledali a w lepší pořádek uwedli. Po něm je zase s některými nowými rozmnožená a po slowensku (podlé sprosté řeči Slowáků w Uhřích) přednešená w swé grammatice slowenské (1790) kněz Anton Bernolák wytisknauti dal, pod nápisem Porekadla slowenské. Oba ti Slowáci, neznajíce Srncowých a Horného, sami drahný počet přísloví z spisů Weleslawínowých a jiných nasbírali.

ε) Mnohojazyčné spisy. Spůsoby mluwení.

45. *Georg Pistorius Mauer*, Pfarrer zu Turas: Das Vaterunser in 40 Sprachen. Olmütz 1621 12.

Má také český, lužický, moskowitský, slowanský, horwátský, krainský a dalmatský Otče náš.

46. *Janua linguarum* reserata aurea etc. Zlatá brána jazykůw otewřená, aneb planiště wšech řečí a umění t. j. Krátký spůsob z latinského atd. jazyka spolu s začátky wšech umění swobodných pochopení pod stem titulůw w tisících propowědích obsažený. Od Jana Amosa **KOMENSKÉHO**. Předně w latinské řeči složený (1631) a od téhož w českau, od jiných na německau atd. řeč přeložený.

Pauze český text wyšel w Lešně r. 1633, Amster. 1661, bez českého, pak latinsky, česky, německy. W Praze 1667, 1669 w 4. Typis archiepiscopalibus per Paulum Postrzehacz. Po třetí lat., italsky, česky, německy, w Praze u J. Koniáše 1694 w 8. Leutschoviae apud haeredes Brewerianos 1715 w 8. též w Praze 1716 w 8. a 1718 wše s rejstříky. Lat., něm., uhersky a slowensky 1722 w 8. a léta 1805 w Praze w 8. lat., česky, německy skrze Karla Thama bez rejstříků. Prwní obraz pojal Komenský z knihy w Salamance w Španělích wyšlé pod nápisem: Collegii Hibernici Janua linguarum, latinsky a španělsky, potom též jinými jazyky wydané. Komenského důkladnější a plnější hned po wyjití swém do škol uwedena a wýkladem německým, polským, francauzským, anglickým opatřena byla. Na dopisowání některých přeložil ji z latiny sám, a wydal w Lešně Polském 1633. Není snad mimo sw. písmo, knihy we swětě, kteráby tak rozšířena a oblíbena byla jako Janua tato, kteráž mimo dotčené jazyky také w arabském, tureckém, perském a mogolském se nachází. O přeložení jejím do těchto řečí máme swědectwí učeného Petra Golia, kterýž bratrowi swému Jakubowi Goliowi, professoru řečí wýchodních w akademii Leydenské l. 1641 z města Halepu w Syrii tu zpráwu dal, že přeložiw tu Komeniowu bránu na arabsko sám, učeným Mahomedanům takowé w ní zalíbení spůsobil, že ji nejen již ku přeložení do ostatních swých jazyků (na hoře jmenowaných) mezi sebau rozdělili, ale i po jiných spisech téhož spisowatele

pilně se doptáwají (w Čas. mus. 1829 č. 30). Rukopis tureckého přeložení nalézá se w Paříži w král. bibliot. Stalo se prací Wojtěcha Bobrowského okolo r. 1650, který se po turecku Ali-Beg či Hali-Baig nazýwá (w. Adelung). Morhof prwní byl, který w swé polyhistorii L. II. c. 4. nepořádek, mylnost, neprawau latinu tomu spisu předhazowal, a jej poněkud snížil, ale podlé wýborného Herdera nic posud sebe lepšího newidí, nic takowého, co by našim časům tak slaužilo, jako slaužil on tehdejším. [Por. Winařického slowa we Wčele 1845 str. 227.]

47. **JOH. AMOS COMENII** *orbis sensualium pictus* quadrilinguis. Hoc est: omnium fundamentalium in mundo rerum et in vita actionum pictura et nomenclatura latina, germanica, hungarica et bohemica cum titulorum juxta atque vocabulorum indice. Die sichtbare Welt in vier Sprachen etc. Swět widitedlný namalowaný, to jest: wšech nejhlawnějších na swětě wěcí a w žiwotě činů atd. Leutschoviae. Typis Sam. Brewer. An. 1685 we 4. str. 313 rejstř. str. 133.

Rejstříky jsau w lat., něm., uherském a českém jazyku jako při Janua lingu. spraweny. Český text podlé slowáckého, maje dílem *ŕ* dílem jsa bez něho, tobe místo tobě, powedem místo powedu atd. Po druhé tamže r. 1728 w 8. str. 261 bez rejstříků. Potom pod nápisem: Joan. Amos Comenii orbis pictus. Swět w obrázkách, w 82 odděleních, k užíwání nejmenší študirující mládeže w c. k. zemích w hromadu stažený. W Wídni wytištěno u Jana Tom. urozeného z Trattneru, c. k. dworského knihtlačitele a knihkupce 1779 w 8. str. 167. Pak od prof. J. Chmely latinsky, německy, česky, polsky a francauzky, w Král. Hradci r. 1833 w 8. str. 454, s 153 obrázky. Opět w Praze u J. Pospíš. 1846 str. 144 wel. 8. lat., česk., něm., franc. Přidána: Krátká známost národů ewropejských. U čitánky Kollarowy (1844) sestawil W. D. L. s mapau.

48. Phrases Cornelii Nepotis e libro de vita excellentium imperatorum maxime ad ductum editionis Emmanuelis Sinceri addita interpretatione bohemica, ungaricaque excerptae et ad usum popularium suorum tironum linguae latinae propositae a quodam aptante odiosa. Posonii literis Joa. M. Landerer 1754 w 12. stránek 336.

49. Begriff der christlichen Lehre in 12 Zahlen vorgestellt (deutsch, lat., franz., ital., ungr., böhm., illyrisch, griechisch). Aus der Wiener Oriental-Akademie, 1769 4. Wien mit Schulzischen Schriften.

50. Ephraimi Klein Phrases ex *Langianis* colloquiis latinis excerptae, atque germ., hung., bohemica versione donatae. Posonii literis Fr. Aug. Patzko 1774.

51. Formulae puerilium colloquiorum per *Sebaldum Heiden* quondam conscriptae: nunc vero mutatis passim omissisve quibusdam insuper addito idiomate hung., illyr. et slavico, appendiceque perquam utili itidem quinqueplici scholis patriae suae accomodatae. Posonii sumptibus Mich. Landerer, 1774 w 8.

ζ) Slowníky.

52. Dictionarium quatuor linguarum, lat., hung., bohem., germ. Viennae 1629 12. ib. 1641 apud Greg. Gelbhaar 12.

Jest wlastně jmenowatel nebo vokabulář podlé wěcí spořádaný. Cap. 1. substantiae spirituales cap. 96. Regionum etc. nomina, str. 472 3½ listu rejstř.

53. *Gazophilacium* copiosa synonymorum phrasiumque tam latinarum, quam etiam graecarum gaza e probatis auctoribus etc. Prag. 1671 8. str. 415, mimo registřík německý weř. bibl. XLV. F. 35. Potom pod jménem: *Quadrilinque dictionarium* videlicet bohemo-germanico et latino-graecum una cum phrasibus... ex probatissimis authoribus collectis: In gratiam .. studiosae juventutis iterato typis excusum Pragae typis universitatis Carolo-Ferd. in collegio S. J. ... 1683 8. Česky na před. str. 222. Potom německé napřed toliko s latinau, a s poukázaním stránky českého dílu, kdež wšecky 4 řeči od W2. až do Ff7. obsaženy jsau.

54. **ČERNOHORSKÉHO** Dictionarium latino-bohemicum, cum indice bohemico-latino. Rkp. weř. bibl. XVII. G. 1. čtyry díly.

55. **WÁCSLAW ROSA**, doktor w práwích a radda při appellací w králowstwí českém, wyhotowil Slowář etymologický we 4 dílech na 4., kdež pořádek abecední s kořenowým spojen jest, as jako w latinském Weleslawíny dle Fabra. Rukopis w Museum. Opis we weř. bibl. XVII. B. 24. fol. (Schází litera M. a polowice litery N.) P. rytíř Jan Neuberk celé to dílo wlastní rukau přepsal, a p. synu swému zůstawil.

56. *Thesaurus linguae bohemicae.*

Rkp. nacházel se w Rosenmüllerowě tiskárně, z něhož FRANT. KOZURI (Kosorius zwaný), překladatel tehdáž nowin Rosenmüllerowých, wyhotowil wýtah we 3 dílech we 4., kteréž dílo r. 1796 zemřelý mlynář Řepický měl. (W. Předml. Dob. k Lexiku Tomsowě).

57. *Hadriani Junii* medici nomenclator omnium rerum propria nomina tribus linguis explicata continens,, lat., bohemica et germ. Prag. 1686 w 8.

58. **KAŠPAR WUSSIN** Dictionarium von dreien Sprachen, deutsch, lateinisch und böhmisch. Prag bei Kas. Wussin 4. díl německo- českolatinský má na konci: Gedruckt in d. Hamplischen Druckerei durch Jos. Mattis 1700; na konci II dílu lat. něm. českého: Vetero-Pragae typis Arnolti de Dobroslawína, 1706, kdež i III. díl česko-lat. německý wyšel, (ač bez r. a m.)

Druhé wydání we 4. I. díl u Jana Kamenického 1722 II. (a III. zdá se též) apud Mat. Höger 1729. Třetí wydání pod titulem: Lexicon Tripartitum, oder deutsch, lateinisch und böhmisches Wörterbuch etc. I. díl 1742 b. J. N. Fitzky, erzbischöf. Buchdrucker II. a III. díl 1746, typo archiepiscopali per Godefredum Lange.

59. **HŮBNER** (J.) *Dictionarium latino-čechicum*, continens voces et phrases tum latinas tum čechicas seu boëmicas paene innumeras: voces tum simplices, tum compositae proponuntur ordine alphabeti: verborum ac nominum latinorum et boemicorum regimen accurate per constructiones exhibentur, citatis auctoribus probatis pro utraque lingua.

Opus studio ac diligentia annorum sedecim concinnatum. Pro faciliori ejusdem usu ad calcem separatim ponuntur. 1) Nomina regionum, populorum, urbium, fluviorum etc. 2) Compendium grammaticae čechicae. 3) Tabulae consanguinitatis et affinitatis. 4) Nomina propria virorum et mulierum Boemis usitata et in martyrologio boëmico frequentiora. Rkp. XVII stol. we 4. na papíře w 3 kwartech na 357 arších. Nyní u Jana Wlčka. Čerpal z dobrých pramenů, zwláště z Wel. a Com. atd.

60. Compendium verborum maxime necessariorum. Pragae typis Adal. Koniaš. 1704 w 12.

61. Slowář český. To jest slowa některá česká, jak od Latinářůw tak od Němcuw wypůjčená, zase naprawená, a w wlastní českau řeč obrácená atd., w Praze u Jiř. Labauna 1705 w 12. item 1716, u K. Wussina, mal. 8. archy 2.

Jest k cídění jazyka od německých a j. slow ustanowen, z nichž některá podařilá jsau, n. p. obchod (Handel); ale wíce zle tworených.

62. **JOANNIS AMOS COMENII** *Vestibulum* cum versione germ., hungar., slavica, Leutschoviae. 1702, 1714 w 8. a 1722 (bez obrázků), pak cum versione interlineari germ., hung. et slavonica. Posonii 1747 w 8.

63. *Christ. Cellarii* Liber memorialis latinitatis probatae et exercitae, naturali ordine dispositus, plurimis vocibus latinis atque interpretatione hungarica et bohemica locupletatus cura M. Belii. Noribergae 1719 w 8. Editio IIda cum indicibus germ., hung. et bohemico Leutschoviae apud Joan. Breverum 1735 8. Editio tertia Posonii impensis Jo. M. Landerer, typographi et bibliopolae, 1777.

64. Gradus ad Parnassum sive novus synonymorum, epithetorum et phrasium poëticarum thesaurus. Pragae apud S. Clementem 8. 1714, 1721, 1727, 1732, 1746. Tyrnaviae cum signif. ungar., germ. et slavonica, 1771 w 8.

65. Nucleus grammaticae seu breve latinobohemico- germ. dictionarium. Prag 1729 8. Typis Univers. 1744, 1746.

66. *P. Wagner* Phraseologiae latinae corpus, interpretatione hungarica et slavica locupletatum, Tyrnaviae 1750. Item 1755, 1762 8. cum interpret. germ. et boh. Tyrnav. 1775 8. maj.

67. *P. Franc. Kropfii* S. J. Index locuples latinarum dictionum pro germanicis et bohemicis vocibus delectarum. Prag. 1753 8.

Jest to vokabulář podlé materií sestawený.

68. Nomenclator, to jest jmenowatel aneb rozličných jmen, jak w české a latinské, tak i w německé řeči oznamitel. W Pra. I. 1764 díl II. 1765 III. 1766 IV. 1768 we 4.

Každému dílu připojen regstřík německých slow. od Jana KARLA ROHNA. W roce 1780 Schönfeld, w Praze nowý titul nadepsal: Johann Karl Rohns classificirtes Wörterbuch der böhm., deutschen und lat. Sprache, a prodáwal staré wydání za nowé.

69. Analecta grammatico-historica idiomati triplici, bohemico, latino, germanico adoptata fol. 2 díly. Rkp. weř. bibl. XVII. B. 23. od Jana **KARLA ROHNA.**

Mimo slowa obsahuje také regstřík historický. Náramná to práce, ale pro obšírnost tisknuta býti nemůže, a co slowář nedostatečná jest.

70. **WÁCSLAWA WIDEMANNA** z Plzně Neuverfasstes deutsches, böhmisches Wörterbuch. Wienerisch Neustadt 1768 8. bei Jos. A. Fritsch.

Z Welesl. Sylva Quadr. snešeno.

b) *Náwody.*

71. **JANA AMOSA KOMENSKÉHO** umění kazatelské (1651) jež po stu sedmdesáti dwau létech z rukopisu wybral i poprwé wydal *Jos. Liboslaw Ziegler* atd. W Praze 1823 w 8. str. 196. Rkp. weř. bibl. z wěku XVII we 4. pod sign. XVII. F. 40. (To samé?)

72. WÁCSL. ROSY o spusobilosti české řeči k wyražení latinských, elegických weršů, w. Boh. doct. Pars II. p. 306.

c) *Básně.*

α) Duchowní.

a) *Písně.*

73. Písně duchowní w církwi i doma. W Praze 1621 w 16.

74. **JIŘ. HLOHOWSKÉHO** Písně katolické k wýročním slawnostem, památkám božích ss. k rozličným časům pobožnosti křesťanské. W Olomauci u Math. Handle 1622 w 12.

75. Písně křesťanské, též písně a modlitby pocestných. W Olom. u Math. Handle w 8. 1622.

76. [Písně pobožné k narození páně] w rkp. weř. bibl. XVII. J. 3. (1629). Na listu 53. „Witej pane J. Kriste, narozený z panny čisté, witej laskawé děťátko, roztomilé pacholátko atd.“ List 71. Kolíbejme děťátko atd. Poslední: Maria pole wznešené atd.

77. Kancional, to jest sebrání zpěwůw pobožných. W Praze u Pawla Sessia 1631 we 4. str. 552 rejst. (s notami hudeb.)

78. **KASSIUS P. J.** Wysokomýtský, písnička o diwném a milostném božím člowěka bohu oddaného wedení, složená po přečtení Labyrintu [při kom. Lab. w Amster.]

79 **MATĚJ KROCINOWSKÝ** *a)* Zpráwa o wečeři od p. našeho Jež. Kr. prawého boha

a člowěka, píseň 3 listy obnášející, přidaná k harmonii jeho 1631.

b) Téhož: Píseň exulantů českých: „Ach nestihlý w swém milosrdenstwí atd.“ 2 listy. (Boček).

80. Píseň o wyhnání a wyhnaných. Jako: Hlas swůj ku pánu z wlasti. — Počíná: Pomni pane na wyhnané w bídě, psotě postawené atd. 3 listy. Rkp. wěku XVII [u p. Bočka při Herinkowě traktatu].

81. M. **SAMUELE** z **DRAŽOWA** *a)* Roráte. Zpěwy adwentní we 4, 8. a 12. *b)* Zpěwowé o slawnosti a památkách weyročních křesťanských.

82. Písně nowé k wezdejšímu jich užíwání w Lešně 1631 w 12. (u Bočka).

83. Písně o wtělení a narození p. a spas. n. J. Krista, 1634 w 18.

84. **JIŘ. FERA** (Plachého) žaltář pro wojáky, w Praze w 12.

85. Písně protestantské rozličné, 1 a 2 sbírka. Rkp. weř. bibl. XVII. H. 32., listů 149 w 8. z wěku XVII.

Některý z wyhnanců českých ty písně sebral. Jsau pak nejwíce nábožné, některé mrawné ano satyrické. Které ze starších wzaty, jsau dobře české, nowější méně. *Počátek.* Kniha rodu Antikristowa syna pokrytce, syna (snad wnuka?) ďáblowa. Ďábel splodil mrákotu, mrákota splodila neznámost atd. ze starších jest: Prawdo milá, ptám se tebe, proč od nás wstaupila w nebe, komus ty nás poručila, ptám se tebe prawdo milá atd. Nowá jest n. p. tato: Co jsau páni, to jsau páni nad zemskýma skutkama (sic), nad lesami, rybníkami též také nad dworami atd.

86. Cithara sanctorum neb žalmy a písně duchowní staré i nowé, kterých církew ewangelická... užíwá atd. shromážděné a wydané od kněze **JIŘÍKA TRANOWSKÉHO**.. W Liptowě 1635.

Toto prwní wydání obnášelo jen 400 písní, z nichž 25 z Luterowých, 43 z jiných něm. a lat. přeloženo. 150 od samého Tranowského původních a přeložených, ostatní z českých kancionalů wzaty. Potom (dle zpráwy Tablicowy) jest táž cithara w Lewoči a Trenčíně 9krát (k. p. 1659 w 12. u Nik. Čížka), w Prešpurku 6krát, několikrát w Laubně, jednau w Lipsku, we Wídni, w Pešti pod zpráwau Rybayho, 2krát w Báňské Bystřici skrze Sam. Ambrosia kněze, wždycky nowými písněmi rozmnožená. Wydawateli této literatury známa jsau, mimo prwní wydání: W Lewoči 1642, 1684, 1696 w 8. W Lipsku 1737 u Sam. Waltera w 8. s pilností z několika starých bratří českých, kněze J. Tranowského, také z Žitawského i jiných kancionalů shledané, dílem z německého přeložené atd. Předml. str. 48 písní samých stran 1467. Přidán jest celý žaltář proroka a krále sw. Dawida w rytmy uwedený, 1736. Opět w Laubně skrze Sam. Hruškowice 1745. We Wídni u Tom. z Tratnerů 998 písní. W Praze u Schönfelda 1784 w 8. Druhá kniha žalmů a zpěwů duchowních tamže, jakožto druhý a třetí díl citharae ss. W Prešpurku 1787 w 8. W tom wydání Mich. Institoris krom těch písní, které místem naprawil, 58 téměř cele předělal, dwě pak z Gellertowých přeložil. Zde jsau též 4 podařilé písně Matěje Šuleka, 2 písně Mich. Semiana. Opět w B. Bystřici 1788 u J. Jos. Tumlera ponaprawené a rozmnožené Ondřejem (1006 písní). W Prešpurku z nowu 1812 w 8. nákladem Kašp. Snížka, stránek 1162, a písní 998. Opět tamže 1823.

87. Harfa Dawidowa, od **ŠTĚP. PILAŘÍKA** w Trenčíně (před rokem 1648).

88. Český Dekachord neb kancional na deset dílů rozdělený přes celý rok. W Praze u Jiř. Šipaře 1642 w 4. Opět u Urb. Goliáše 1669 w 4. bibl. weř. E. 31.

89. Písně pohřební rukp. stol. XVII w 4. w Museum.

90. Kancional český. Rkp. stol. XVII fol. w Museum.

91. **ADAMA MICHNY Z OTRADOWIC** *a)* Česká Marianská muzika radostná i žalostná na 3 díly rozdělená. W Praze Impr. Akadem. 1647 4. Opět 1747.

b) Swatoroční muzika, aneb: Swáteční kancional ke cti a chwále swatých milých božích w nowě složený a wydaný. Wytištěný w Staro-Pražské kolleji, w Imp. Akademické. l. p. 1661 4. str. 275 kromě přípisu. S hudbau na každau píseň.

92. Píseň o powětří a krupobití l. 1654 11 Maje stalém. 3 listy. Na konci: Složena od **JANA ŠPATY** Bělského, toho času kantora Rostockého. Rkp. XVII wěku (u Bočka).

93. Píseň o sw. Josefu k milostiwému J. M. císaře Ferdinanda III zalíbení. Složená 1655 (bez m.) 8.

94. **KOSMUSA KROMĚŘÍŽSKÉHO** pěkné pautnické písně, aneb poklad skrytý w poli pobožným pautníkům odkrytý a odewřený atd. w Olomauci u Wíta Jindř. Ettle. 1655 w 12.

95. W nowě narozenému králi K. Jež. Betlemskému za dar nowého léta přinešené jesličky, staré nowé písničky. W Praze 1658 w 12. w kolleji.

96. Kancional, to jest kniha žalmů a písní duchowních. W Amsterodamě u Krištofa Kunrada 1659 w 12. **KOMENSKÝ** jej wydal, s **TRANOWSKÝM** a některými jinými jej wyhotowiw. Opět w Praze 1746 w 8. též u Házů Cens. 1834 wyšel-li?

97. Kancional aneb zpěwowé poct a chwal božských, kteréž se jak o slawnostech weyročních tak i we wšelijakých potřebách . . . zpíwati mohau. w 8. W Žitawě u J. Kašpara Dehna 1668. Tamž u Michala Hartmanna 1681, 1685. ib.

98. **J. HYNKA DLAUHOWESKÉHO** *a)* Ager benedictionis. Požehnané pole, na kterémžto šwitorný podletní jarní ptáček skřiwánek se proletuje . . a sobě nad kostelem rodičky boží w Staré Boleslawi wesele a radostně prozpěwuje . . 1670 bez m. w 12. str. 84.

(Jsau písně ke cti p. M. Boleslawské w Arcibisk. Impr.) Po druhé w knize: Koruna česká 1673 (w. Modlitby).

b) Díl druhý Zdoro-slawíček na poli požehnaném atd. (w. sw. obrazy). Obsahuje též písně k p. M. Staroboleslawské 1670. W Praze arcib. Impr. w 12. Písně od str. 114 až do 228. ostatek modlitby jsau.

c) Duchowní Recipe proti morowé ráně a wšelikému nakažení, neduhům, jak duchowním tak tělesným praeserva. Dar nowého léta, obětowal spisowatel w Praze u Jiř. Černocha 1676 w 8. Opět w Praze u Jana Arnolta 1680 w 12. $1^1/_2$ archu, písně a modlitby.

99. **MATĚJE STEYRA** kancional český, wíce než 850 písní obsahující. W Praze u Jiř. Černocha 1683 w 4. Opět wíce než 900 písní w sobě obsahující. W Praze u J. K. Jeřábka 1687 w 4. tamž 1697, 1712. Po páté do tisíc písní . . u Joach. Kamenického 1727 w 4. Po šesté u J. K. Hraby 1764 w 4.

100. **KAŠPARA MOTĚŠICKÉHO** *a)* některé písně duchowní 1673, 1718, 1719, 1746.

b) Písničky nábožné w nowě složené i přeložené k zpíwání w 12. Index. (w. dole Modlitby téhož.)

101. **WÁCSLAWA KARLA HOLANA** Rowenského kaple králowská zpěwní a muzikální w řeči a w jazyku českém Swato-Wácslawském t. j. kancional a kniha zpěwní na wšechny swátky a slawnosti weyroční. W Praze u Jiř. Labauna fol. 1693 (s předmluwau **J. H. DLAUHOWSKÉHO**).

102. Píseň ranní, jako: „Ich dank dir, lieber Herr — Děkujiť pane milý atd." 1 list. Item jiná, jako: „W náramné swé auzkosti atd." „O slunce sprawedlnosti atd." 1 list. Item píseň obecní: „U tebeť jest darůw dosti." 2 listy. Item píseň: „Jako na boha spolehám atd." Počíná: „Kam se uteci mám atd." 1 list. Píseň, jako: „Es ist gewisslich an der Zeit" — „Již nastáwá ten čas." 1 list. Pospolu 6 listů. Rkp. w 4. z konce XVII wěku u p. Bočka. (Předchází: Pohřeb Trčky.)

103. Píseň nowá pobožná, křesťanskému člowěku w hříších postawenému zpíwati užitečná a potřebná. Nyní w nowě složená a wytištěná. W Star. m. Praž. u Jiř. Labauna 1694. „Smutnau píseň zpíwat budu atd."

104. Písně duchowní každému pobožnému křesťanu užitečné atd. w Lewoči 1704 w 18. (Index.)

105. Některé písničky nábožné, w nowě z něm. přeložené. W Žitawě 1706 86 stran.

106. Písniční knížečka od **ELIÁŠE MLYNAROWÝCH**. W Kežmarku 1707 w 12. W Laubně 1731 w 12.

107. Písničky ranní, před kázaním atd. 1708 w 12. (V. Postilla t. r.)

108. Štít křesťanůw t. j. Swatý křest. Píseň w nowě složená. 8 stran. 1709 w Žitawě.

109. Kancionálik, neb písně katolické od adwentu až přes celý rok na weyroční swátky při službě boží, pautích, processích, ráno a i wečer, i jiné obyčejné. W Praze u Wojtěcha Jiř. Koniáše 1709 w 12. Potom w Praze u Karla Fr. Rosenmüllera w 12. (bez r.) str. 315.

110. Písničky pobožné při mši sw. před a po kázaní, wšem wěrným křesťanům k potěšení. *Počíná:* „Weselte se o duše, wám se radost zjewila atd. W Praze u Kar. Rosenmüllera 1711. str. 16 w 16.

111. Píseň welmi pobožná o umučení našeho Jež. Kr. k spasitedlnému rozjímání w nowě wytištěná. W Hradci Králowé u Wácsl. J. Tybely 1715.

112. **WÁCSLAWA GLEYCHA** *a)* některé písničky nábožné 1729, 1742. (Index.)

b) W. G. P. Písně anebo zpěwowé duchowní atd. 1715, 1723 w 16. str. 192. 1724, 1725, 1734, Index. 1745. w 12. str. 172. (bez m.)

c) Kancional ewangelický, obsahující w sobě písně duchowní staré i nowé; wydaný od Wácsl. Gleycha po druhé w Žitawě 1722 w 12. po třetí w Žitawě 1727 w 8. (nejmenowán tiskař) w Lipště 1737; a dle toho w Praze bez oprawy rozličných tiskařských omylů 1784 skrze Jana Šenfelda tiskaře, pak s mnohým oprawením slow nečeských atd. opět w Praze 1819 a 1820 w 4. u Bohum. Háze skrze Jiř. Opočenského, ewang. kazatele h. w. w Klášteře.

d) Při modlitbách jím wydaných také mnohé písně duchowní se nacházejí (wiz dole Modlitby).

113. Poklad zpěwů duchowních, w kterémž se nacházejí staré i nowé písně nábožné (nákladem J. Tobiadesa a Jak. Jakubice) atd. od Johanessa Millera, církwe české Žitawské kantora atd. w Žitawě u Hartmanna 1710. str. 1452 a registřík. Přidány jsau modlitby od Jana Habermanna ze Hbu . . nyní z nowu wytištěné w 8. str. 176.

Dobrá čeština, dobropísemnost prostřední.

114. Etan hlasitě prozpěwující, aneb písničky nábožné k rozličným potřebám, k rozličným časům celého roku, z nichžto jsau některé z německé řeči na slowenskau obráceny, jiné w nemalém počtu znowu složeny, a z těch mnohé i nowými melodiemi obdařené, nyní pak již wšecky wydané skrze Jafetowého jednoho Potomka (Jana Glozia Pondělského) bez m. a r. (mezi rokem 1711 a 1719.) w 12. Pak w Prešpurku u Fr. Aug. Patzko.

115. Písně duchowní w Trnawě 1716 w 16. (Index.)

116. **PEŠEK M. KRISTIAN** (M. K. P.) Tři písně postní nyní w nowě p. Kristu na kříži trpícímu ke cti a sláwě z něm. řeči do české přeložené a wydané od M. K. P. 8 stran. W Žitawě u Mich. Hartmanna 1716 w 8. Po druhé 1724, po třetí (čtyry) 1740 tamž. Přídawek tří písní od Augustina Štricia Hung. a kn. Mik. Kincla.

117. Slawíček Rajský na stromě žiwota sláwu tworci swému prospěwující. To jest: Kancional aneb kniha písební rozličné náb. písně s mnohým spasitedlným přemyšlowáním obsahující . . od J. **JOZ. BOŽANA** far. Chraustowského. W Hradci Král. u Wácsl. Tybely 1719 fol. str. 843 mimo rejstř. a přípis hrab. F. A. z Šporku w 8.

118. **WOTAWA** (Pawel Ildefon) Slawíček Swato-Prokopský neb pěkné, nábožné jak w nowě složené tak od jinud s pilností shledané písně o sw. Prokopu, l. 1720 w Star. m. Pražském u Karla Fr. Rosenmüllera w 8 podlauhlém. Wýtisk weř. bibl. XVII. E. 49.

119. **JANA BLAZIUSA** *a)* Každý duch chwal Hospodina. Pobožného zpíwání libé jádro obsahující w sobě 77 wybraných zpěwů ewangelických, swátečních a tolik též . . powšedních . . ku kterému připojeno jest z modliteb jádro. Nákladem Wácsl. Kleycha 1720 bez místa.

b) Rozkoše domu božího t. j. Arie na wšecka ewangelia nedělní i swáteční, z něm. W Prešp. w 12. 1773.

c) W knize: Apatečka duchowní i domowní jsau též písně nábožné Jana Blaziusa 1739. (cf. num. 562).

d) Jesu benedicente! Milowníku písní duchowních rozkoše nowé pod líbeznými titulmi dwanácte drahých kamenů náprsníka Aronowa, a tolikéž podobných téměř základů duchowního Jerusalema s milostí a s pomocí boží jak w nowě složené tak pilně přeložené 1743 w podlauhlém 12. str. 509. Připojeny některé modlitby a rejstř. písní. Též w Chrudími wytištěné u Josefa Košiře 1812 8.

e) Jesu benedicente! Rozkoše aneb okrasa domu božího, to jest, duchowní nábožné a pronikawé arie, aneb písničky na wšecky ewang. nedělní i swáteční atd. Z wětší částky složené w něm. jazyku od P. Beniamina Šmolka též jiných . . nyní pak k rozšíření Boží slawy a k wzdělání bližního do . . slowenčiny přeložené 1745 bez m. w podlauhl. w 12.

f) Jazyk slowo boží zpíwající aneb líbezné a pronikawé písničky k času rozličnému a k zwláštním potřebám spořádané a na wětším díle w nowě složené (od Jana Blaziusa mladšího) 1756 str. 272 w 12. Obsahuje písní 69. (Připojena ku knížce: Celé srdce milosti boží w. Modlitby t. r.)

120. **JIŘÍHO LABAUNA** Pašije s notami na kwětnau neděli a weliký pátek. W Praze fol. 1721.

121. *a)* Modlitby rytmowní kratičké, i písničky. Korunka dítek malých. W Pauchowě 1727, 1737. (Index).

b) Písničky pobožné k slawnostem ročním i obecným časům spořádané 1727. (Index.)

122. Nowé písně o sw. Janu Nep. obzwláštním patronu proti utrhawému jazyku dobrého jména. W Hoře Kutné u Jiř. Woj. Kincla l. 1727.

Počínají *a)* Já na swětě zarmaucená atd. — *b)* W mých auzkostech a žalostech atd.

123. Citara nowého zákona prawého boha w předrahých Kristowé wíry tajemstwích, a w swatých jeho libo-spěwně oslawující . . aneb písně celoroční, nimiž wěrná duše každý čas Boha chwáliti, při weyročních slawnostech milostně syna božího wtělení a předivné swěta wykaupení sobě potěšitedlně připomínati, we wšech potřebách zkormaucenau mysl obweseliti může. W Hradci Král. u W. J. Tybely 1727 w 8. str. 579, tamž 1746 str. 658. W Praze u Ign. Pruši w 8. 1752, 1762 str. 692. W Král. Hradci u J. Pospíšila 1808 w 8. str. 608. Opět 1820 w 8 tamž.

124. Nowá píseň welmi pěkná ke cti a chwále nejsw. rodičce boží panně Marii Lauretanské, wšem Marianským ctitelům na swětlo wydaná. W Hoře Kutné l. 1728.

Počíná: Sem pospěšte zarmaucení k Lau . .

125. *(Sine titulo)*. Píseň k P. Ježíši. W Hradc. Král. u Wácsl. Jana Tybely 1728.

126. Píseň o moci, diwích a zázracích sw. škapulíře, kterak mnozí w welikých nebezpečenstwích a auzkostech postaweni jsauce a skrz moc sw. škapulíře jak podiwně ze wšelikých těžkostí k wyswobození přišli; wšem bratrům a sestrám sw. bratrstwa Sodalmů k duchownímu potěšení. W Hrad. Král. u W. J. Tybely 1728.

127. **JANA LIBERDY** *A και Ω*. Klíč Dawidůw k otewření pokladů králowstwí božího w tajemstwí skrytých. Od jednoho, kteréhož pomocník jest Immanuel (Jan Liberda). W Laubně 1725, 1727, 1729, 1731, w Berlíně 1737 w 12. str. 306.

128. Písničky nowé k nejsw. rodičce boží p. Marii, wšem Marianským ctitelům k pobožnému jí uctění představené. W Hoře Kutné u Jiř. Kincla 1729.

Počín. a) O Maria, moje radost, o Maria atd. *b)* Twá milost Maria swatá ať nás atd.

129. Nowé pěkné písničky k nejsw. rodičce boží M. p. wšem Marianským ctitelům k zpíwání představené. W Hoře Kutné u Jiř. Kincla l. 1729.

Počin. a) Maria, Maria, nad slunce jasnější atd. *b)* Ach já zarmaucená od wšech opuštěná atd. *c)* Stotisíckrát, milionkrát, budiž ty atd.

130. Písně nowé k wzdělání církwe boží Hennersdorfské, w Laubně 1730 w 8.

131. Harfa nowá na hoře Sion znějící atd. W Laubně u Mik. Šilla 1732 w 12. str. 166. (Z něm. přeloženo od **JANA LIBERDY**, ceny prostřední.) Po druhé s přídawkem na swětlo wydaná 1735 w 8. b. m. str. 232.

132. DANIEL KRMAN, Slowák, přeložil mnoho písní neb hymnů z německého, a sepsal předmluwu na kancional Kleicha. Od něho nepochybně pocházejí: Nábožné arie, které podlé swého obsahu jednak při wyročitých slawnostech a památkách, jednak při rozličných zwláštních případnostech o slowě boží a roznícení wraucnosti při službách božích w církwích křesťanských zpíwány býti mohau, prací a nákladem Daniele Krmana atd. W Baňské Bystřici w 4. str. 34. s nápěwy. (Oznam w Kal. Fejerp. 1831. Rozl. Pr. 1831 č. 39.)

133. Roráte, radostní zpěwowé Rkp. Mus. 572 též od r. 1735, num. 571 a 364.

134. Roráte obdlaužní, w Mladé Boleslawi 1735 w 4. (Index).

135. Žaltář celý proroka a krále sw. Dawida w rytmy uwedený, w Lipsku 1736 w 8. u Sam. Ber. Waltera. W Praze w 8. u Schönfelda (1784?)

136. W knize *Jiřího Ambroziusa* příprawa k smrti roku 1742. Písně duchowní str. 296 zaujímají, mezi nimiž jedna od něho z něm. přeložena, a jedna ponaprawena; též we funebrálu Jakobeiho jedna jím přel. z něm.

137. Zwuk ewangelium wěčného a prawdy nebeské hlasité zwěstowání . . to jest, písničky nábožné jak na ewangelia a epištoly nedělní a ewang. swáteční podlé textů obyčejných zpořádané, tak i jiným potřebám obecným i zwláštním přináležející, s připojenými modlitbami . . roku p. 1743 w podlauhlém 12. str. 375 a registř. 4/½ listů (od **MATĚJE BODA**) obsahuje 253 Bodowých písní.

138. Serafínský slawíček aneb nábožné písně na slawnosti weyroční z mnoha set wybrané. W Praze u J. Norberta Fického 1743 w 8.

139. Ku knize: Přemyšlowání w modlitbách přidány jsau písně aneb zpěwowé duchowní w Žitawě r. 1745 str. 172 (špatná čeština).

140. Kancionalík we jménu ukřižowaného p. n. J. Krista, obsahující w sobě písně duchowní, 1745 w 8. (bez místa a tisk.)

141. **WÁCSLAWA TROJANA** písnička swatá, prawdiwá o wečeři Páně, 1745 w 12.

142. Jelen dychtící po tekaucích wodách aneb swatý otčenaš, s přídawkem písní od **MAT. MARKOWICE** 1746.

143. Žaltář a rozličné písně swa. od **WÁCSL. WORLICKÉHO** 1747. Rkp. weřej. bibl. XVII. C. 11. fol.

144. Sebrání některých wzdělawatedlných písní 1747 w 8. (bez místa a tiskaře) (w Indexu 1744).

145. Hospodina srdcem i rty chwálení neb písně duchowní staré i nowé od **JIŘÍHO PETRMANA** shromážděné, přeložené a wydané. W Drážďanech u Jana Wilh. Harpetera 1748 w 8. str. 745 s modlitbami str. 47.

146. We jménu pána Ježíše ruční kancionalík domowní a pocestný, jádro písní duchowních . . nejwíce z *Tranoscia* wybraných w sobě obsahující. W Laubně 1749 w 12. (bez tiskaře) str. 448. registř. Křesťanské modlitby připojené str. 85. W Prešpurku u Jana Michala Landerera 1773 w 8. Tamže u Frant. Aug. Patzko 1775 w 8. W Jindřich. Hradci 1783 w 8. W Prešp. 1787 w 12.

147. Spasitedlné skrz libezný zpěw s duší rozmlauwání o kříži wšelikého stawu a powolání lidí, kterýžto sám Kristus pán k spasení duší nám k spasitedlnému potěšení zanechati ráčil. W Litomyšli 1749.

Počíná: Probuďte se ze sna lidé atd.

148. Kancional, to jest kniha žalmů i písní duchowních. W Berlíně u Krist. Ludw. Kunsta 1753 w 8. od **ELSNERA**.

149. Kancional český bratrský, w Berlíně 1754 rozmnožený písněmi nejedněmi od **JANA BOHUM. ELSNERA**.

150. *a)* Písně jednoho prawdiwého milowníka muk Ježíšowých 1758 w 8. str. 40. (Weř. bibl. XVII. F. 177) (k té náleží:)

b) Přídawek některých církewních a kůrowých písní. W Berlíně u Kristiana Frid. Henninga 1758 w 8. str. 42, registřík.

151. Knížka litanií jednoty bratrské podlé nynějšího u bratří obyčejného způsobu zpíwání do českého jazyka přeložená w Berlíně u Krist. Fridr. Henninga w 8. 1758 str. 168. Opět pod názwem: Litanie a písně chwály církwí bratrských w nowě naprawené. W Berlíně 1774 w 8. str. 48. (Připojeny) Litanie swobodných bratří w církwích bratrských str. 14. (Předml. od 1770.) (Weř. bibl. XVII. F. 177.)

152. **ANTONÍNA KONIÁŠE** *a)* Písničky o tajemstwí wíry, dílem ze starých rukopisů wzaté, dílem od něho složené, (w Král. Hradci 1730 německy, potom) w Praze 1760 w 8. česky.

b) (Česky a něm.) u Ign. Prušy str. 792.

c) Písně na ewangelia nedělní celého roku spolu na ewangelia w pondělí a w auterý welikonoční, a swatodušní, jakož i na ew. w den slawný na nebe wstaupení. W Praze u Ign. Prušy 1760 w 8. str. 182 rejstřík. (Snad wýtah z předešlé.)

153. Kancional wšeobecný swaté církwe na

celý rok k wětší cti a chwále boží, k potěšení wšem prawowěřícím, zwláště pak slawného bratrstwa nejswětějšího a nejsladšího srdce Ježíše ctitelům. Wydaný od duchowních pastýřůw, o spasení lidské horliwě pečujících, téhož slawného bratrstwa předložených w knížetstwí Těšinském w Horním Slezsku. Wytišt. w Opawě u Jana W. Šindlera, 1761 w 8. str. 640 a rejstříku 7 listůw.

Obsahuje 349 písní českých, 15 písní polských.

154. Učení kat. náboženstwí k užíwání před cwičením křesť. w spěwowní rytmy uwedeno. W Praze u Jana Karla Hraby 1764 w 8.

155. Prospěšná knížka obzwláštních pobožností k božské prozřetelnosti aneb pěkné ranní, wečerní písně, též spůsob mši sw. slyšeti, se zpowídati atd. 1756, w Praze u J. K. Hrab. w 8. (tamž) 1766, w Litomyšli 1808 — w Praze b. r.

156. **WADCEK JAN**, kostelník [zlomek]; 1 list od r. 1763 we 4. napřed: Wyznání 1579. Čím se odplatím Hospodinu atd. Žalm 116, notau: Kdož se wáží atd. — Spasiteli.. celého swěta atd. (u Bočka).

157. Píseň nowá k sw. Janu Nep. chudých wdow a sirotků obzwláštnímu patronu, w Praze u Jos. Em. Diesbacha 1769.

Poč. O srdce mé, swatý Jene atd.

158. Kající písně k pěti ranám p. Jež. W Hradci Král. u J. Kl. Tybely, 1769 2 listy.

159. Nowé sebrání některých starých a nowých písní a weršíčků, 1774 w 8. b. m. str. 93 rejst.

b) *Idyllické.*

160. Zdoro-slawíček w kratochwilném háječku postawený. Z něm. *Frid. Spee* [1]) přeložil **ŠŤASTNÝ KADLINSKÝ**, w Praze 1665 w 12. též 1726 w 8. (s hudebními notami).

Nábožné předměty dílem pauze lyricky, dílem a to častěji idyllicky předstawuje. Tato jest nejlepší práce jeho. *Wácslaw Tham* w swé sbírce: „Básně w řeči wázané“ 1785 přijal některé z Kadlinského zpěwy, daw jim směr swětský s proměněním jmen swatých n. p. Ježíše w Melíše atd.

161. Pustiny Swatojanské, od **M. JANA PAUKARA**, děkana Pardubsk. 1670 (selanky).

162. Při grammatice *Rosowě* (1672) jest mezi jinými básnickými pokusy též ekloga o narození p. tištěna, také w Hlas. II. 649. W Doležal. gramm. (1746), w Čechoslawu (1821 num. 92).

c) *Kantáty.*

163. Čtyry studně hlawních ctností, totiž: Maudrost, střídmost, sprawedlnost, statečnost a síla, w kterýchžto se shlížeje narcisek Nepomucký do obličeje Krista se zamilowal atd. Působau Ignatia Jana Nepomuckého Hubatky, kantora Bydžowského (chron = 1730). W Hradci Král. u Wácsl. Jana Tybely we 4.

Jest to kantata duchowní ke cti sw. Janu Nep. w níž maudrost canto, střídmost alto, sprawedlnost tenore, statečnost basso zpíwají s instrumenty. Obětowáno magistrátu Bydžowskému.

164. Ostrotupý meč s wítězitedlnau korunau okrášlený (chron. = 1743). To jest swatý, a až posud neporušený sw. Jana Nepomuckého jazyk s Wácslawem králem w boji prawdomluwnosti . . . se potýkající, a proto meč ostrý atd. od J. Jiř. **HLAWY** kněze círk. W Král. Hradci u Wácsl. J. Tybely (1743) we 4. listů 8.

Jest to kantata duchowní ne bez ceny poetické.

b) Prawé pokání a zaufalstwí, zrcadlo Petra a Jidáše apoštolů na weliký pátek w kostele Náchodském skrze musikalní oratorium předstawené, působau Jana Jiř. Hlawy, kaplana Náchodského, w Hradci Králowé u Wácsl. J. Tybelly (ho) 1739 we 4.

d) *Biblické.*

165. Historické obsažení o Danielowi proroku božím SaLVs BoJeMIae atqVe perennIs JVbILatIo In Deo Ipso sIta est (1624) we 4. we werších.

Začíná se: Daniel jméno hebrejské atd.

166. **ADAMA TRAJANA** z Benešowa *a)* Pauť Betlemská aneb o pastýřích Betlehemských, jenž nechawše wěcí zemských i stáda swého na straně s chwátáním šli k jeslím páně. Rozjímání utěšené w pěkných rytmích obsažené, 1632 w 12. $2\frac{1}{2}$ archu. *b)* Senectutis incommoda. Starých kmetůw nepohoda t. j. wýklad milostný a nowý té řeči Šalomaunowy: Pomni na boha w mladosti atd. w 12. str. 72 bez roku a místa, (zdá se též 1632).

167. **ADAMA SIMONIDESA**: *a)* Zralé jablečko. Rytmy na weyroční ewangelia (1719) w 12.

b) Druhé slaďaučké a zrnaté jablečko (na epištoly) 1720, w Žitawě u Michala Hartmana w 12.

168. Biblí swatá rytmowními summowníky předstawená, jichž slowa w tom pořádku se nalézají, že litery na místě jistém postawené, počet kapitoly neomylně, a kde newyhnutedlně potřeba toho wyhledáwá, i knihu, z níž rytm takowý wzat jest, dosti zřetedlně ukazují: čím wšem milowníkům písma sw. obzwláštně školní mládeži, k pamatowání na řeči a skutky boží Příležitost Dáwá Sc. (t. j. Paulus **DOLEŽAL** Sakolcensis) 1745 bez místa, str. 97 a přid. listy 2 w 12.

Co werše bez ceny, co pomůcka ke čtení biblí

1) Trutz-Nachtigall (Cöln 1649) tak nazwán, weilen das Büchlein trutz allen Nachtigallen süss und lieblich singet. W. Gesch. d. altd. Lit. v. Scholl, 1844 II. 167.

dobré; jest dle M. Widemanna biblischer Gedächtniss-Redner str. 101.

169. J. N. J. Historia církewní starého i nowého zákona, z puwodních duwodů sepsaná summowně w rytmách obsažená, i k obecnému církwe prospěchu na swětlo wydaná od **MATĚJE MARKOWICE**. We Wratislawi 1765 4 archy w 8.

Tu knížku tlačiti dal Ond. Škulteti kaz. s předmluwau, chwálu slow jazyka obsahující.

170. Čas bolestného umučení a newinné smrti pána a spasitele našeho Ježíše Krista na čtyry a dwadcet hodin... od jistého milowníka spasitele (t. j. **MICHALA SEMIÁNA**) rozdělený. W Jeně wytiskl Jan Kr. Strauss 1773 w 8. str. 70. (Wýjimek w. Tab. Poe. IV. 50).

e) *Žiwotopisné.*

171. Gottfrida Jos. **BÍLOWSKÉHO**, faráře Letowského, ecclesiasticus cherub, církewní cherubín; aneb slawný a stálý w ohni a mukách wíry a sw. zpowědi zástupce Jan Sarkander, děkan Hollešowský atd. W Brně u Mart. Alžb. Synápowy 1703 w 8. A — C. kromě předmluwy.

Jest to žiwot Jana Sarkandra 1620 mučeného w šatlawě w Olomauci od kacířů, we strofách čtwer weršů, z nichž dwa prwní stejné jsau. Takto se počíná: Do Morawy přicházím, k tobě Jene boží, w Holomauci nacházím tě u matky boží. Sarkander twé jméno, dáwno zwelebeno, po swětě se množí.

172. Kapucín aneb o žiwotě stawu a skutcích prawého kapucína. Z wlaského *Capaleona* na česko od **SAMUELE z PILSENBURKU** obráceno. W Praze w 8. 1646.

Jest we werších, a přitištěno k žiwotu sw. Antonína od téhož auktora.

173. Historia o sw. Ewstachiowi (w rytmích). W Holomauci 1770.

f) *Wěroučné (dogmatické).*

174. Křesťanské učení weršemi wyložené (při katechismu katol.) od **FRIDR. BRIDELA**. W Praze 1681 w 12. (po smrti spisow.)

175. Wýtah učení křesť. Modlitba p. pozdrawení ang. srownání apoštolské, 10 boží přikázaní, patero přikázaní církewní, sedmero swátostí atd. s nápěwy 16 listů; pak: Rozličné kající myšlénky hříchůw swých litující duše, obzwláštní o lidské smrtedlnosti atd. w české rýmy uwedené a na předloženau melodii spořádané. W Praze u K. Jana Hraby 1721 w 8.

176. Jiřího Ant. **HANUCHNY**, děkana Dobruského, dialogus aneb rozmlauwání Wíta s Wácslawem na setkání o wěcech k spasení potřebných, w českých werších na swětlo wydané, w Praze u Jiř. Labauna 1695 w 8.

177. *Sim. Meyera* katolické swědomí a odpowědi na jedenkaždý luteriánský smysl. Z něm. na slowanský jazyk přel. W Trnawě w 8. obl. 1715.

Snad jedno s tauto knížkau: Katolické naproti werše o sprawedliwém upokojení swědomí a odpowědi. Z něm. tamž a téhož roku w 12.

178. We jménu páně! Florilegium biblicum aneb kwětná zahrádka biblická, w kterěžto hlawní článkowé učení a náboženstwí křesť. na swé náležité summowní částky, co nějaké tabule kwětné, rytmowně rozdělení, důwodnými řečmi a.. swědectwími písma sw. jako libezně wonnými... kwítky se ozdobují atd. od **DAN. SARTORIUSA**, 1742 str. 500 a dwa rejstř.

Hlawní článkowé učení křesť. w 1122 rýmů uwedeni. Wiz průbu jich w Tab. Poe. III. 14. Předmluwa též weršemi sepsána.

179. Písničky (k wzdělání welmi užitečné) obsahující w sobě nejhlawnější naučení a částky prawého křesťanstwí (w Břehu 1745) 118 str. w 16. oblong. Předchází: Škola (křesťanská) modlení atd. (u p. Bočka).

180. O čtyrech posledních wěcech, o smrti, wzkříšení, posledním saudu, o žiwotu wěčném a mukách pekelných (we werších) od Pawla Strečka, w Puchowě w 12. (1750?)

181. Pořádek spasení, do něhož wkročiti musíme, chcemeli žiwot wěčný míti, od **JANA ČERŇANSKÉHO**, 1 arch w 12. (bez roku a místa, okolo 1755?)

Jsau to hlawní částky wíry křesť. pro dítky w rýmy uwedené s pěti modlitbami w rýmích a prose.

g) *Modlitebné.*

182. Modlitby rytmowní krátké. Přídawkowé někteří k této knížce. (Cwičení se w pobožnosti). Wzdychání nábožná 1641 w 8.

183. Manuale latino-hungarico-slavonicum ad praxin pietatis ordinatum ac ex variis devotionum libellis collectum opera et sumtu generosi ac nobilissimi D. **PETRI HRABOWSKY** de **HRABOWA** etc. Bartphae (w Bardiowě) u J. Klösa 1657, též Barthphae excudebat Georg Sambuch 1663 w 12.

Český díl na 352 stránkách obsahuje modlitby w samých rýmích.

184. Rozjímání duchowní, jakbychom bohu slaužiti... měli, w werše české uwedená, w Hradci Král. u W. J. Tybely w 12. 1722.

185. Křesťan wždycky se modlící aneb modlitby sw. k času celého roku z wětší částky z nowu složené skrz Jafetowého jednoho potomka (t. j. **JANA GLOZIUSA PONDĚLSKÉHO**) l. p. VstaVICžně se MoDLte: nebo to jest WVLe BožI (1727) w 12. Modlitby w této knize se nacházející jsau rýmem, ač někdy planým, přiozdobeny.

186. Sw. *Karla Boromaea*, wyznawače božího a arcib. Mailandského tak řečené protestací

neb snažné prosby a žádosti na milého anděla strážce, složené k prospěšnému téhož swatého následowání a tím snadnějšímu a potěšitedlnějšímu dotčených protestací užíwání w české rytmy uwedené skrze jednoho z klientů Boromejských a znowu na swětlo wydaná w roce, w němž se psalo: aCh oDWrať o KarLe oD bIDné WlastI, jIž hněW a trest božI Wojenské strastI. Wytištěno w Praze u Jana Julia Jeřábka 1745, str. 16 w 12. [Prawopis špatný].

β) Swětské.

a) *Smíšené.*

187. **JIŘÍHO WOLNÉHO** weselé písně. W Hradci Král. 1822 w 12. str. 70. Sebrány od Fr. Wawáka, wydány od W. Hanky.

b) *Čestné.*

1) K swatbě swětské i duchowní.

188. **ŠIM. LOMNICKÉHO** Naučení manželské aneb rytmy prosté a krátké o sw. manželstwí... ku poctiwosti swad. weselí a sňatku uroz. p. Zikm. Kropáče z Krimlowa a na Letkách 1622 we 4. u Tobiáše Leopolda we 4.

189. Nowomanželům. K sňatku swadebnímu uroz. p. Samuele Jiřího Trmana z Ostrawy s uroz. pannau Martau Annau Millerkau z Wildenberku, dne 11 Ledna l. 1682, w Praze tiskem Jana Arnolta. Podruhé w Čas. Mus. 1828 č. 97.
(Báseň časoměrná). Zpředu se nalézají naučení mrawná: Máli maudrý a mladý se ženiti atd.

190. Swadební winš Samuelowi Korilimu w lat., něm. a slowenském jazyku pod titulem: von einer verkehrten Jagd etc. psal M. Dan. Jesenský 1703 1 arch (fol. w Tab. Poe. III. 5).

191. Pranostika radostná šťastného manželstwa při swadebním weselí Karla Fr. Rosenmüllera s paní Helenau Klarau Klokotskau fol. 1722 (werše?)

192. Přátelstwím Hygey s teologií towaryšstwím, Hermann Leidenfrostské swadebné weselí, které roku 1726 8 Ledna slawně swěceno bylo, ozdobiti chtěl nowých manželůw bedliwý ctitel, (t. **MATHIAS BELIUS** compater), w Prešp. u J. P. Royera na 1 archu (w. Tab. Po. II. 19.)

193. Když Pawel Walaský při církwi Konclowské n. b. služebník s pannau Kateř. Palumbini 1771 w Prešpurku swadební weselí slawil. Jonas Palumbini, w Prešpurku fol.

194. Přátelský winš k druhému wejlowání D. C. H. panně Joachimě Mikowé, sw. praem. řádu w Doxanech professae, (léta, kterého welebná panna Mikowá požehnaný weil dostala, chron. = 1731 32 werše. Antonín Chyšecký a Magd. Chyšecká podepsáni, 1 list archowý s rytinami po krajích.

2) K nowému roku, k swátku.

195. Discursus Lipirona t. j. smutného kawalíra de amore aneb o lásce per potentias et passiones animae suae wedený, w nowě na rozličné melodie a zpěwy složený od **W. J. ROSY**. Panně Anně Ludmile Benolowé wázaného darowaný r. 1651. Rkp. weř. bibl. XI. F. 1.
Skládání to důkaz tehdejšího wkusu pokaženého. Ukázka tištěna w Čes. Wčele r. 1834 str. 233.

196. Noworoční dar poetický (p. Janu Balthasaru, kterýž mu obětowal Kristian Pešek) we Wittenberku u Jana Háka 1700. Spisowatel jest wlastně **DAN. KERMAN** (w. Tab. p. II. 27.)

3) Ku pohřbu.

197. **ŠIM. LOMNICKÉHO**: Mrtwé památka aneb píseň krátká o poctiwé p. Kateřině Pruškowé z Mšen. 1621 we 4.

198. In subitum obitum nobilis ac strenui equitis etc. to jest: Na pohřeb uroz. a statečného rytíře p. Henricha Straky z Nedabalic... † 1634 22 Prosin. W Litomyšli u Matauše Březiny 1635 we 4.
Jsau to werše lat. a české od MIKULÁŠE a WÁCSLAWA JEREMIÁŠE, JANA KRUPIA, WIL. JENIKOWSKÉHO, JANA KARCHEZIA, MARTINA PŘEŠTICKÉHO, WÁCSLAWA FALCO PÍSECKÉHO, listů 8. (elegicky).

199. Poslední rozžehnání Samuele Martinia z Drážowa, od **MATĚJE JANDY** Čechtického, w Pirně 1639 we 4. listů 10. (Elegie).

200. Carmina nad smrtí synáčka p. Andr. Siwého lat. a česky od **M. JOSEFA HELIADESA**, sauseda města Trenčína. Wyt. w Trenčíně w domě J. M. hrab. Iliesskazy u Vokalia, 1639 w 8.

201. Taužebné naříkání nad rychlau smrtí uroz. p. Ewy Fabriciusowé atd. 1640. W Litomyšli u M. W. Březiny, 1 arch we 4.
(Píseň elegická: Usnula že jsi na chwílku atd. s latin. elegidion.)

c) *Pochwalné.*

202. Píseň o chwále stawu sedláckého, z něm. w slowenskau řeč uwedená i také porozšířená, 1752 ½ archu w 8. (připisuje se **MATĚJI MARKOWICI**).

d) *Historické.*

203. Písnička žalostiwá zdržující w sobě summowní wyprawowání některých příběhů zarmaucených, kteřiž se od l. 1620 až do l. 1625 w král. českém dáli.
Začátek: Ej již čas přichází proroctwí dáwného, swět skončení dochází cíle posledního atd. Ms. u Miltnera w Smečně.

204. Píseň o poprawě atd. 1621 21 Čerwna od **WÁCSLAWA JILENSKÉHO**. Rkp.

205. Exekucí aneb wykonání ortele na těch, kteříž nejprwé králi Mathiášowi a pak Ferd. IImu se sprotiwili, w píseň uwedeno we 4. 1621.

206. **ŠIM. LOMNICKÉHO** *a)* Píseň žalostiwá o zkáze a plundrowání země české we 4. 1621.

b) Píseň nowá o táboru, 1621 we 4. (u P. Brož. z Prawoslaw).

c) Téhož o pokoji uherském t. kterak jest s Uhry pokoj stálý učiněn. Píseň 1622 u Tobiáše Leopolda we 4.

207. České přesmutné rozžehnání pro opuštění milé wlasti wztahující se na r. 1622, kdežto pastýři wěrní w 1628 weřejně wšickni následowníci kalicha páně z král. č. wypowěděni byli.

Začíná: Bůh tě žehnej česká země, s tebau se smutně laučím atd. Ms. (u Miltnera).

e) *Wojenské.*

208. Písně (české) wojenské — jichž skladatel K. M. Z. H. w Slawkowě r. 1634 žiw byl. Rkp. we 4. 8 listů (Boček).

f) *Žiwotopisné.*

209. Písničky o smrti dwau králů, Gustava Adolfa šwedského a Fridricha českého l. 1632 [w. Obrana Sam. Mar. z Drač. str. 418] (od bratří).

210. Historie o žiwotu, smrti a pohřbu oswíc. p. p. Albrechta Wácslawa z Waldšteina w rkp. od r. 1638.

Počíná: Smutný hlas se zas rozlíhá, druhá rána prwní stíhá atd. obsahuje 207 strof čtyrweršowých.

g) *Rozprawné.*

211. Obrazy z metamorfosí Ovidiowých s českým textem čili obsahem. Rkp. u malíře Machka.

Jest wlastně malowání z něm. knihy u Johanna Wilh. Baura. we Wídni 1641 w širokém 4. Nějaký Čech na místo něm. textu wepsal sobě český, welmi zlau orthografií. Začíná takto: Chaos, neb Zmateňi bylo Před Stwořeňgim Swieta, to jest, že wšechny žiwli a hwgezdi, wšechni w romadge Pospolu w gednom kundalu byli atd. listů 160.

212. Sors Pilarikiana. Los **PILAŘÍKA ŠTĚPÁNA** atd. W Žilině u Jana Dádana tištěna 1666 w 12. Po druhé s nápisem: Pamětné příhody Štěp. Pilaříka Senického někdy kněze l. 1663 od Tatarůw jatého, ale zwláštním řízením božím ze zajetí wyswobozeného — wydal Boh. Tablic atd. 1804 w 12. w Uherské Skalici u Frant. Škarnicla.

Wypisuje Pilařík swé příhody weršem osmisyllabným, ač slohem na mnoze prosaickým, předce pro swau prostotu a srdečnost dosti příjemně. Tablic opatřil to wydání přípisem, předmluwau, žiwotem Pilaříkowým, krátkým wypsáním žiwotů ewangelických kazatelů w Uhřích a wypsáním smutného losu zajatých od Turka křesťanů z lat. hrab. Emerka Turza z Orawy, r. 1805 P. Tablic tu samau (nepřetištěnau) knihu k I. dílu slowenských* weršowců připojil, a II. díl wydal 1809, kteráž sbírka sem z wětšího dílu náleží.

213. **WÁCSLAWA JIND. ZIWALDY** Zběhnutí šedesáte sedm let od l. p. 1600 až do léta 1667, (krátce) a rytmowně dowedené a skončené, w Praze w impr. akad. 1668 w 8. (lat. a česky). Rymowání lehké ceny.

214. Píseň neb radostné prozpěwowání w zemi české o oblehnutí a oswobození měst Pražských skrze 7 neděl r. 1757. Rkp. fol. 1 arch u pana Brožowského z Prawoslaw.

215. Staročeský Fridolin (powěst we werších), wyňato z katechismu 1684. Tištěno opět w Čas. mus. 1831 str. 277.

216. Písně dwě o milostiwém wyswobození národu českého z wel. potlačení, které Čechowé we wlasti swé i na cestě do Berlína snášeti museli. Nepochybně jedno s tímto spiskem: (Sine titulo) písně dwě, jedna o probuzení, přenásledowání a wycházení Čechů z wlasti strof 130 po 4 werších. Druhá o církwi české (Berlínské), strof 140. Wytišt. w Berlíně u Doroty Luise Bosse, 1773 w 8. str. 47. (Weř. bibl. B. 135).

217. Leopold císař pán Římský (chron. 1704) tenkrát milé posilnil hezky; wšak Josef prwní císař náš pán již nimi potwrdil wšeho nám, vivat Josef (chron. 1709). (Na konci:) Wytištěno w St. m. Pražském u Anny Kateřiny Arnoltowy, 1710 we 4. A—E3.

Jsau to písně wyprawující powstání pořádku owčáckého, jejž owčáci wolní skrze hrab. W. Chynského u cís. Leopolda I wymohli, a od Jos. I potwrzení dostali. Dwě jsau od Lukáše Wolného, (Skladatel Lukáš Wolný w ten čas hospodář owčína Kratonoského léta welice teskliwého, chron. 1709) jedna od Wácslawa Wolného.

218. Lamentací po spáchaném skutku Jana Kučery, kantora Radborského (swau ženu zabiwšího). W Hoře Kutné u Jiř. Kincla, 1736 w 8. listů 5. (Píseň).

219. Kratičká historia králowstwí uherského we werších od **MATĚJE MARKOWICE**. Rkp. we 4. 4 archy (okolo 1745).

220. **JANA CHRASTINY** rozpráwky. W. Tablice slowenští weršowci, 1805 a 1809.

221. Píseň o krásné Mageloně, w Praze 1685 w 8.

h) *Popisné.*

222. Žalostné diwadlo neb píseň o welikém rozwodnění w Čechách a we Slezsku 1736. W Kutné Hoře u Jiř. Wojt. Kincla, 1736.

223. **MATĚJE MARKOWICE** Wypsání

stolic králowstwí uherského a kratičká historia králowstwí uherského we werších. Rkp. 3 archy we 4. (okolo r. 1745.)

224. Žalostné wypsání pádu a wywrácení předního a nejhlawnějšího w zemi portugalské města Lissabony, skrze neslýchané zemětřesení.. (1755, 1 Listop.) k probuzení a wýstraze lidí bezpečných ... we werše uwedené atd. od **JANA ČERŇANSKÉHO**, 1757 w 8.

W 7. §ích o zemětřesení wůbec i obzwláštně o Lissabonském poučuje, a potom o něm weršuje.

i) *Proroctwí.*

225. Wýtah z dwanáctera Sibylliného proroctwí w píseň uwedený o předpowěděné změně českého králowstwí k ustrnutí a wýstraze wšemu lidu pro polepšení žiwota na swětlo wydaný w 8. Wytištěno roku tohoto, 1 arch (bez místa a roku). Píseň 117 strof čtyřřádkowých po 8 syllabách.

Počíná takto: We jménu twém nejswětější náš pane Kriste Ježíši začnu teď toto zpíwání a Čechům ku polepšení atd. Předpowídá mimo obyčejné pohromy: krupobití, hlad, wojny atd. (wše wůbec) také zwláště: krále z národu cizího, strich žita zrn stoklasných za 100 grošů, owsa za 50. Praha že přijde k zmaření, powodeň až k obrazu pozlacenému na kostele Teynském! bitwu pod Blaníkem atd. Tištěno často k. p. w Kosmonosích, w Litomyšli, w Příbrami, Jindřichowě Hradci atd.

k) *Mrawné.*

226. Knížka rýmowní jest tato: jeden každý wěz, měj zato, žeť není z jiných poslední, mnohá w ní najdeš naučení, z nichžto užitku nabudeš, jestliže ji pilně čísti budeš. Ku kteréžto přidáno jest rozmlauwání otce s synem o hospodářstwí, w Litomyšli 1626 w 8. Opět 1720, w Praze u Jiř. Labauna. — W Holomauci 1772 w 12.

227. Nadpisy we dskách zemských.

Nacházejí se tam některé werše mrawného obsahu od místopísařů kwaterny zakládajících wložené. *A. Musil*, ingrossator, zweřejnil odtud w Čas. mus. 1842 na str. 611 sl. *a)* Od Wil. Malowce Kosoře z Malowic od r. 1576 weršů 41 takto počínajících: Pane bože rač pomoci. Wíra, láska utuchla, neprawost se rozmohla atd. *b)* Weršů časoměrných 68 z pěti rozličných kwaternů od r. 1672, 1676, 1677, k. p. z Kwaternu smluw swadebních tento počátek: Láska a wíra slowem, jak spolčila manžely swazkem, tak sobě wěrně slowo držte a plaťte wěno atd.

228. Rozmlauwání mezi sprostákem a málomluwem o řemeslnících. Přidána abeceda o wadách ženských. Wše to weršemi, kterých jest 8 neb 9 tisíc na listech fol. Rkp. četl p. Čelakowský.

l) *Mrawokárné (satyrické)* [1]).

229. Postilion extraordin. pošta w nowě nařízená a do říše wyprawená hledati krále nowého minulý rok ztraceného we 4. 1621, w Praze u Tob. Leopolda, listů 14.

230. Allegoria. Proteus felicitatis et miseriae čechicae od **FR. JANA FLOR. HAMMERSCHMIDA**, w Praze 1715. Po druhé od Hýbla wydán, w Praze 1817 we 4. str. 15. 1829? (Michl). Jest to obraz satyrický neb wypsání mrawů českých, w latinskočeských makaroních tak nazwaných, počínající: O staročeská země! fueramus Pergama quondam etc. *Aleš Pařízek* některé werše přidělal.

231. Panenský počet hlawní, na příjem a wydání panen, braků, zubkyň, mazlíků, též sklepowý wšelikých jak krásy, listí, studů, tak zubůw a koží panenských w sobě obsahujících a 1 Jan. usque ad 31 Dec. 1712 (Index).

m) *Dramatické.*

232. Sigmund mučedlník, král burgundský. Drama newkusné purkrabímu pánu z Martinic připsané co přízniwci towaryšstwa Ježíšowa, a w Klatowech prowozené r. 1655. Další zpráwu wiz w Č. Wčele 1845 str. 263. Wšech sedm planet čili sedm českých sw. dědiců, hra k oslawení ženitby p. Adolfa Wratislawa Šternberka s Lucií Slawatowau atd. daná na diwadle w Jindřichowu Hradci. W. zpráwu Wlčkowského we Wčele 1845 str. 267. [Potworný to wkus].

233. Potýkání mučedlnické, skrze kteréžto Gervasius a Protasius bratří wítězstwí nad tyranstwím obdrželi, když smrt podstaupili. K diwadlu předstaweno od šlechetné mládeže páté školy s. a. Rkp. weř. bibl. z počátku XVIII stol. XI. A—5. num. 7. fol. 84.

234. Zasnaubení duchowní prawého Šalomauna Ježíše syna božího s swatau Sekundinau (to jest Druhoslawau) pannau a mučedlnicí Římskau na jejím slawném z kostela wšech sw. do kostela sw. Ignacia kolleje Tow. J. w Jičíně nad Cidlinau sw. těla přenešení, od... mládeže w Zpěwo-komedii wůbec wydané l. 1658 14 Července we 4. W Praze w kolleji blíž mostu, 2 listy.

Jest toliko obsah dramy we 3 aktách.

235. Winice pána zástupůw od dělníků židowských spuštěná... při obnowení auřadu Marianského wel. bratrstwa.. w bolestném diwadlu na swětlo daná w kapli Betlemské 15 Března 1665. W Praze w kolleji we 4. čtyry listy.

Jest toliko obsah diwadla, mimo jména auředníků Marianských.

---

1) Při jiných spisech zde onde jednotliwé satyrické zpěwy neb stati se nalézají, k. p. Při písních protestantských w rkp. weř. bibl. XVII. H. 32.

236. Obnowení auřadu Marianského welesławného bratrstwa českého pod titulem na nebe wzetí blahosl. Panny Marie w slaw. městě Pražském na ten čas w kaple Betlemské shromážděného, w krátkém diwadle představené l. p. 1670 27 Července, w Praze u sw. Klim. we 4. 1 list.

Jest toliko přehled nebo obsah diwadla, w pěti wýchodech a zawírce.

237. W přídawku o českém básnictwí u Wácslawa Jandita grammatica linguae boh. methodo facili etc. Pragae 1705 w 12. na str. 62 stojí:

a) Příklady českých komedií mnohým se líbějí ty, které jsau o božím těle w Kutné Hoře, jako léta 1700 před hawířským domem produkowané, a na str. 63. Následuje dwojí příklad českých komedií w Čechách nedáwno udělaných. Wýpis jich jest tento, jakž následuje slowo od slowa.

b) Žalostné Vale, aneb Wlastislaw rodu a wlasti swé w cizích zemích rek slawný ku poctiwosti wysoce urozeného p. p. N. et titul. z králowstwí českého na wojnu odjíždějícího při žalostném s swými rozlaučení na diwadle představený. Wýtah komedie. Nyní následuje obsah předhry, každého z dewíti aktůw, choru a záwěrku. Pak kdo byli herci, totiž nejmladší syn wys. uroz. pána N. se třemi jinými mladými pány nižšího stawu, jich panoše, a služebníci na hradě, kdež se ten kus prowozowal. Nářadí diwadelní měli z Prahy, a místo kulis špaňhelské stěny a opony.

c) Na str. 68—70 wyčítá jiný kus: Bellum religionis, aneb rozličná hádka a pře mezi dwěma hlawníma městy, Prahau a Gnězdnem o tělo a swaté ostatky swatého Wojtěcha b. Pražského. Tento kus prowozowán byl u přítomnosti jednoho polského magnata o rodinách jistého českého pána jménem Wojtěcha, na diwadle w Praze.

238. Králowna Esther Mariae na nebe wzaté znamenitý obraz, při obnowení auřadu Marianského weleb. bratrstwa českého pod titulem na nebe wzetí blah. p. Marie při kolleji tow. Jež. wyzdwiženého, od dotčeného wel. bratrstwa k pobožnému diwadlu představen w Marianském oratorium kostela Betlemského l. 1722 dne 19 Dubna. Wytiskl w Pr. Joach. Kamenický we 4. 1 arch.

Jest to wlastně jen zpráwa o obnowení osob auřadních bratrstwa Marianského s wýtahem dramatické básně Esther, s jmény hrajících studentůw z rhetoriky až do principie.

239. Charistus, rozpustilý mládenec, prawicí nejwyššiho.. na cestu kázně.. přiweden, od akad. třetí školy t. J. na Now. m. Pražském, 1730.

Obsah toliko hry fol. 1 list.

240. Wítězstwí bez boje a potýkání od školy druhé T. J. na Now. m. 1733.

Též obsah hry fol. 1 list.

241. Swěta marnost, od třetí školy T. J., w Král. Hradci 1730.

Též jen obsah hry fol. 1 list.

242. Jméno wlastní kwětu Nazaretského kwítku newinnosti Edmundowi... učiněno, na lešení přednešeno od menší školy mládeže při akad. koll. t. J., w Praze u sw. Ignacia k diwadlu představeno, 1740 1 Červnu we 4. 2 listy (toliko obsah).

243. Lilium virginitate candidum... in s. pelagio a rudimentorum schola Jičinii 1741 propositum we 4. (obsah toliko).

244. Slunce we dne Maria.. mysl oswěcující... w Arettowi, (w Jičíně w koll.) 1742 we 4. list 1 (obsah toliko).

245. Společnost angelská w kautečku s knížečkau od s. Opilia šťastně získaná... od mládeže 4té školy w koll. T. J. w Jičíně 1744 představená (obsah) we 4. 1 list.

246. Sw. Stanislaw Kostka w utíkání wítěz na lešení wyobrazený, w Praze u sw. Ign. od mládeže 1ní školy 1745 we 4. 1 list (obsah).

247. Josephus benedictus a Maria Anna nejosw. arcikněžátka rakauská k nebeskému korunowání se chystajíce skrze pilné učení. Na hlawním křesť. učení w slaw. chrámě před Teynem 1746 4 Září od mládeže (obsah).

248. Od swěta wábený, od boha jatý Aloisius, w Praze u sw. Ign. 1747 we 4. (obsah) 1 list. Z udeření hromu spasitelně omráčený Karofil, od 5té školy akad. koll. T. J. u sw. Ign. 1747 we 4. 1 list (obsah).

249. Školní učitel Schreyer w Morawě okolo 1760 několik operet w hanáckém nářečí s hudbau wyhotowil, kteréž w morawských klášteřích tam zde prowozowali. Jedna dána jest we Wídni w domě knížete Kaunic-Rittberka od wlastencůw. ale tiskem newyšla. W jedné arii, kterau zpíwá Hanák, jakosti Hanáka žiwě se wypisují. (Zlob.)

250. Podobné dwě operety od Mauricia praemonstrát. řádu, přijal *P. Fričaj* do Muzy morawské na str. 431—449, kteréž také z těch časů býti se zdají.

251. Kníže Honzík, činohra od jednoho zátahu, z něm. wzatá, w Praze 1771 u Hechenbergera w 8.

Herzog Michel jest jméno německé od Krugera půwodní; českau wydal P. Zeberer kancléř města Pražského. Ta komedie a *b)* Ponocný několikráte se prowozowaly na Pražském diwadle.

d) Zábawné spisy.

252. Knížka welmi kratičká a kratochwilná o smrti a mládenci, kterýž na poswícení jda atd. w nowě wytištěno, w Holomauci u J. Hirnlowé 1765 w 8.

253. Prawdiwá báseň o tak nazwané krásné a jednom ošklíwém zwířeti, wyt. roku tohoto w 8. 3 archy.

Počíná: Téhož času, když bohyně Arle swé panowání nad jinýma obdržela atd. Řeč i wěc pod kritikau.

B. ŘÍMSKÁ LITERATURA.

254. J. A. **KOMENSKÉHO** maudrého Catona mrawná poučowání, w češtinu uwedená W Amsterodamě 1662.

Po druhé od Rosy s nápisem: Dionysii Catonis disticha moralia, latino et bohemico metro edita. Maudrého Catona mrawná poučowání, od něho latinskau, pak od J. A. Comena českau zpěwořečností sepsaná a w Amsterdamě 1662 wytištěná, nyní zase s powolením duchowní wrchnosti přetisknuta, w Praze w impressí Univ. Carolo-Ferd. w kolleji sw. Klímenta S. J. 1670 w 8. Po třetí týž Rosa při swé grammatice (1672) je wytiskl ale změněné, jakž sám powídá na str. 487: Cum autem illa carmina boëmica a me immutata et potiori ex parte aliter composita sint etc. Opět s nápisem: Učení dobrých mrawů od mudrce Catona wydané, aneb moralia Catonis seu doctrinae ethicae omni hominum statui accomodatae etc. Pragae anno 1672 impressae, (totiž w grammaticae Rosowě) nec non anno eodem honori celsissimi principis archiepiscopi Pragensis Matthaeo dedicata.. et nunc denuo recusa. Přidána jsau obyčejná prawidla, dle kterýchžto se dělají české komedie a karmina w 8. (bez roku a místa). Opět: Přísloví česká, k nim připojena jsau mrawná naučení Catona w českých zpěwořádkách. W Praze w 8. 1705. Také při grammatice Janditowě toho r. Doležal w swé grammatice 1746 je z nowu ač ne celé wydal, spolu s předmluwau Komenského, na str. 302. Podlé původního Amsterodam. wydání, w Praze 1842 wel. 12. u Špinkowé. Počátek těch weršů jest: Kdožkoli swůj bezpečně žiwot zde stráwiti žádáš, w zlých a nemíti wěcech wáznaucí škodliwě mysli; to čemu já tě učím, teď bedliwě wážiti pomni atd.

b) P. Virgila některé básně přeložené.

Voigt act. lit. 1774 str. 167. Wlastnoruční lístek jeho w Museum od r. 1655, 15 Febr., w němž Komenský na ukázku, kterak český jazyk spůsobilý jest k weršům časoměrným, asi 15 weršů z Virg. eklogy IV přeložil, s tímto počátkem: Ultima Cumaei venit iam carminis aetas. Ostatní swěta wěk jest již tu Sibylly Cumanské atd. W. Čas. mus. 1842 str. 454.

255. Ovidia metamorphoseon 15 knih. Rkp. z XVII neb XVIII stol. w 8. (newázanau řečí), w Museum.

C. HISTORIE.

a) Wšeobecná.

256. *Wawřince Suria* commentarius rerum in orbe gestarum do češtiny z wětšího dílu přeložil **JAK. BESKOWSKÝ.** Rkp.

257. Příkladowé z wšeobecné historie sebraní 1624. Rkp.

258. Wýtah swěta, to jest skrowná powědomost historie swětské neb politické z obšírných historiích sebraná, a k snadnějšímu pochopení a k paměti mládeži školní w otázkách a odpowědích postawená. Léta páně 1743 školním žáčkům w Libeznicích w kraji Kauřimském k cwičení podaná.

Tento wýtah potom tištěn byl w r. 1765, w Praze u Fičkowských a Hladkowských dědiců w 8. (Na konci uwedení stojí písmena: J. W. P. F. L. a Vic. F. to jest: Jiří Wácslaw Paraubek, farář Libeznický a Vic. Foraneus.

259. Krátké uwedení k wšeobecným příběhům starých i nowých časů díl Iní. Příběhowé lidu židowského. W Praze u sw. Klím. skrze Ad. Hagen faktora, 1770 w 8.

b) Říšská.

260. Co se s panem generalem Dilli (Tilli) a markrabětem z Durlachu zběhlo 6 dne měsíce Máje. W Praze u Štěp. Biliny we 4. 1622.

261. Díkůčinění křesťanské, kteréž w celém kurfirštstwí saském, w příčině slawné viktorie proti hrab. Tyllymu Janowi nařízeno jest, 1631 w 12. (Index).

262. Hermana Franka kontrfekt pokoje weřejného mezi okršlku křesťanského králi a knížaty a stawy papežůw a stolice Římské obstaráním od léta 500 až do 1635 we 4.

263. Wýtažní neb summowní zpráwa, jak nedáwno císařo-kurfiršto-bawvorská říšská armáda.. 24 — 5 Listop. 1643 dwě francauzsko-weymarské armády.. zbila atd. W Praze impr. akad. we 4. listů 6.

264. Pokoj německo-šwedský, skrze nařízené k tomu jak Jeho Cís. Welebnosti a král. též koruny šwedské atd. w Münstru we Westphali dne 24 Října 1648 podepsaný a spečetěný. W Praze u Jiř. Šipaře we 4. 1648.

265. Supplicati pokorná sw. Římské říše poddaných králům, kurfirštům, knížatům atd. — w Frankfurtě při wolení Římského krále podaná we 4. 1658.

266. Gruntowní zpráwa o wolení a korunowání Římského krále aneb císaře, též o slawnostech a ceremoniích, kteréž se při tom zachowáwají, w češtinu uwedená od **WÁCSL. JOS. PELIKÁNA**, w Praze u K. F. Rosenmüllera we 4. 1711.

c) Polská.

267. Confoederatio aneb smlauwa pánůw stawůw polského králowstwí a J. M. krále polského wojskem k J. M. K. krále polského cti a wywýšenosti též i obecného dobrého wyzdwižení učiněná, w Praze u Lidm. Sedlčanské, 1656 we 4. arch.

d) Rakauská.

268. *Jana Frid. Matenesia* berla králowská a císařská nejoswícenějšího a katolického arcidomu rakauského, z lat. přel. od Joachima Alex. **NICOLAIDES** (a) Lišowského. W Praze 1635 we 4. (Autor chybně psal *šestmecítmého,* nerozuměje tomu slowu.)

269. Sláwa nejstarožitnějšího arcidomu rakauského na každý den přes celý rok wyswětlená, k šťastnému Ferd. III tažení do českého králowstwí atd. z lat. *Mik. Wernulea* přel. Wácsl. Frant. *Coelestinus* (t. *Ferus*) we 4. 1628, w Praze. Opět 1635 we 4.

270. *Jana Tannera* legací císařská, kterau na poručení cís. Leop. I k portě ottomanské... wykonal wys. uroz. p. Walter hrabě z Leslie. W Litomyšli 1669 w 8. u Arnošta z Dobroslawina.

271. Diarium hodnowěrné, aneb wypsání toho, co se w čas tureckého dobýwání cís. hlawní residencí města Wídně zběhlo, od jednoho cís. oficíra, který od začátku až do konce téhož dobýwání w témž městě přítomen byl, w Praze 1683 we 4.

e) Uherská.

272. Relací aneb prawdiwá zpráwa o uherském hlawním městě a králůw uherských residencí Budíni, kterážto w r. 1686 od cís. a jiného křesť. lidu wálečného obležena... a dobyta jest we 4. (1686) bez místa a tisk. listů 6.

273. Actus inaugurationis vexillorum, to jest: poswěcowání zástaw, když p. Urbanus Celder p. Rakoczy Ferenca jednoho regimenta oberštr wojenskau expedicí konati maje osm nowých zástaw do chrámu Žilinského přinesti dal 1707 w Březnu učiněné. Wytištěné w Žilině w impr. Dadanské. Sepsal **DANIEL KERMAN** (mladší.)

f) Morawská.

274. Prodromus Moravographiae, to jest: Předchůdce Morawopisu, obsahující summowní wýtah wšeho toho, co w témž Morawopisu, kterýž na swětlo se hotowí, obšírně položeno bude, zatím napřed wyslaný od swého autora M. Tomáše **JANA PEŠINY** z **ČECHORODA**, w Litomyšli u Jana Arnolta 1663 w 8. (bez čísla stránek).

g) Česká.

275. Bitwa u Jankowa dne 6 Března 1645 mezi našimi a Švedy nešťastně swedená a od samého hrab. z Hacfeldu.. popsaná.

[Dle listu půwodního w archivu na hradě Náchodském chowaného, od *Jos. Myslimíra Ludwíka*]. Tištěno w Mus. Čas. 1845 str. 43.

276. *a)* Poznamenání písemné dluhů, které J. M. C. Ferd. IIInu w pokutě a práwem odaumrtním přišly. Rkp. fol. (Cat. Pelc.) *b)* Extract do fišku potažených statků w Čechách za Ferd. Rkp. 1686 bibl. weř. XVII. E. 28. we 4.

277. Obšírná gruntowní zpráwa onehdejší prošlé Fridlandské a jeho spolu puntowníků ohawné zrady. Wyt. w Praze we 4. 1634.

278. **WÁCSLAWA KOZMANECIA** krátké wypsání 30leté wálky. Rkp. necelý jde až do r. 1645.

Odtud do r. 1668 doplněný a wydaný Vinc. Zahradníkem w Čas. mus. 1833 I. 92. II. 123. (řeč pěkná).

279. Diarium neb poznamenání zběhlých se wšelikých příhod počínaje od r. 1640 až do r. 1657. Rkp. weř. bibl. XVII. D. 41. fol.

280. Repartici aneb rozwržení od r. 1652 z rkp. tišt. w Čas. mus. 1844 str. 375 (od Erbena).

281. **WÁCSLAWA NOSIDLA** z Geblic kronika, která pamětihodnosti od r. 1626 až do 1658 wyčítá. Rkp.

282. Leto- a deňopis, to jest celého králowského Starého a Nowého měst Pražských léta 1648 patnácte neděl dnem nocí trwajícího obležení šwedského prawdiwé a ubezpečliwé wypsání, od **JANA NORBERTA ZATOČILA** z *Löwenburku* atd. w Starém m. Pražském u Kateřiny Černochowé wdowy l. p. 1684 we 4. s figurami.

Po druhé w Praze u Jana Arnolta z Dobroslawína 1703 we 4. Též w Praze 1819 w 8.

283. Šetrná obrana a defensí relací Kolowrato-Papenheymské J. M. Císařské připsané pod ochranau wydané fol.

284. Hrabě **WILÉM SLAWATA** sepsal historii wěku swého w Čechách dílem českým jazykem.

Balbin chwálí jeho českau wýmluwnost, a dokládá, že knihy jeho posud proto se netiskly, poněwadž prawda nepřízeň plodí, a on zhusta zasazuje se proti straně nekatolické. Rkp. fol. 9 a 10 swaz. w Hořowické, weř. a jiných bibl. Rkp. w Mus. num. 109 má nadpis: Slawaty z Chlumu a Košumberka Wiléma, de regno Bohemiae memorabilia. Příběhowé w králowstwí českém od času dwau z oken wyhozených atd. Jiní rukopisowé z XVII wěku num. 368, 369, 370 tamže slowau: Slawaty Wil. krátké poznamenání toho, co se w král. českém stalo od léta 1612, zwláště při též rebellii, když páni na hradě Pražském z oken wyhozeni byli. Jeden rkp. z XVII století u p. ryt. z Neuberka (wýtah ze spisů Slawatowých) fol. Z něho podán wýjimek do Čas. mus. 1845 str. 190 od J. Malého pod jménem: Příspěwek k historii české XVII stol. atd. Příběh wyhození dwau hrabat z okna r. 1618 též w rkp. weř. bibl. XVII. B. 26. a D. 29.

285. Wýjimky z kroniky rukopisné od r. 1688. Podal prof. Stárek do Čas. mus. 1845 str. 335.

286. Poselkyně starých příběhůw českých, aneb kronika česká, od prwního do nynější země české příchozu dwau knížat charwatských, Čecha i Lecha, wlastních bratří, až do šťastného panowání císaře Římského, krále českého atd. Ferdinanda prwního, wždycky wítěze slawného. K rozmnožení obecného dobrého, k zwelebení jazyka českého a k prospěchu bližního od kněze **JANA BECKOWSKÉHO**, křižownika s čerwenau hwězdau na swětlo wydaná. Díl prwní, w němž se někteří cizí příběhowé nacházejí, kteří k domácím přináležejíce od nich se odciziti nemohli. S powolením wrchnosti, w králowském Starém m. Pražském u Jana Karla Jeřábka. DokonaLo se jeDenáCtého LeDna (1700)

fol. str. XXIV, přípisu swatým patronům českým atd. textu str. 1040, rejstříku str. XLVIII [1]).
Po 9 let spisowal kroniku, užiw Hájka a mnohých jiných kronik a spisů, ano osobně nawštiwil všech míst w Čechách, Morawě a w Uhřích, kdež se něco důležitého přihodilo. Čeština má sice stopy wěku swého, a wšak dosti příjemně se čítá. Díl druhý posud w rukopisu ležící u p. p. křižowníků w Praze, jde od Ferd. I až do smrti Leop. I 1705. Má mnohé přídawky k prwnímu. Z toho tištěno: Dobytí Prahy od Šwedů r. 1648. W Čas. mus. 1829 a. 100.

287. Miscellanea personas seculares et res potissimum civiles concernentia, ex archivis suppressorum in regno Boh. monasteriorum collecta ab a. 1426 usque 1720 (česky). Rkp. weř. bibl. II. A. 27.

288. Žalostný hrad, bolestný sklad wznešený swěta poklad (chron. 1720) t. j. slawné paměti nejjasnější a nejmoc. p. p. Eleonora Magdalena Terezia, owdowělá korunowaná Řím. císařowna, uherská, česká królowna atd. w slawném panowání, w skraušeném pokání, w Kristu milowání, w swatém skonání, na smrtoslawném 16 loket zwýší, několika sty woskowýma swětly a lampami oswíceném lešení . . w chrámě w Rakownice představená, w Praze 1720 we 4. listů 6 (popsání toho lešení).

289. Korunowání císařowny a królowny české Alžběty we 4. w Praze 1721.

290. Nowá sláwa králowství českého, skrze nejšťastnější příjezd, nejjasnější slawně panující Římské císařowny, španhelské, uherské a české králowny Alžběty Kristiny. W Praze u K. F. Rosenmüllera 1721 we 4.

291. Zpráwa o poslední nemoci, smrti a pohřbu J. K. W. kněžny III Welikého knížete Toskanského ½ archu [1723.] U Rosenmüllera.

292. Slawné korunowání . . Karla VI w neděli 5 Sept. 1723. U Rosenmüllera.

293. Slawné korunowání nejjasn. . . kněžny Alžběty Kristiny . . 8 Září 1723 na hradě Pražsk. U Rosenmüllera.

294. Trojí popsání, předně slaw. wjezdu králowského Marie Theresie do kr. měst Pražských, za druhé slibu dědičné poddanosti, který stawowé . . . složili, za třetí její korunowání w Čechách od *J. Jindřicha Ramhofského* (1743) fol. s obrázky, w Praze u Karla F. Rosenmüllera (bez r.)

295. Země dobrá, to jest země česká, do které semeno z dobroty božské hojně wsaté učinilo užitek stý. Luk. 8 kap. 8 w. Takowého užitku krátké představení. Předně odkud, a z jakého národu má počátek národ český, a kterak se w této zemi osadili, též o začátku s. katolické, a nikdy w české zemi nepřemožené Kristowé wíry, stálé horliwosti, též i jiných chwalitebných činech a skutcích, též o klenotech, bohatství, wojnách a českého národu udatnosti; item o mnohých příhodách a kacířství w české zemi, wšechno z hodnowěrných spisowatelůw a knih sebráno, a ku potěšení slawného národu a ke zwelebení jazyka českého, od upřímného wlastence sebrané a sepsané anno 1754, w Hradci Králowé 1754 w 8. str. 467.

296. Diarium, to jest každodenní poznamenání toho, co se skrze pruské . . obležení města Prahy w r. 1757 každodenně stalo. W Praze u Ign. Prušy 1758 we 4. str. 40.

297. *Boh. Balbína* Epitome aneb wýtah knihy historické, obsahující w sobě paměti české, z lat. přeložen od **PAWLA PUČÁLKY**, far. Kardašowé Řečice. Rkp. fol. na konci uhnilý w Mus.

h) Měst jednotných, panstwí atd.

298. Paměti rytíře **MIKULÁŠE DAČICKÉHO** z **HESLOWA**. Rkp. fol. w Museum.
Jest wlastně letopis horního města Hor Kuten, w němž oba Dačičtí Ondřej otec a Mikuláš syn jeho žiwi jsauce 1510 — 1626 mnoho zaznamenali. Nejwíce zpráw wztahuje se na Hory Kutny a okolí jejich, wšak též hist. česká, zwláště za panowání Rudolfa II, Mathiáše a Ferd. II obsahuje se na mnohých místech. Rkp. Mus. 367. Wýpisy tištěny w Čas. mus. 1827 d. 77; 1828 a. 39; b. 81, c. 25; 1829 b. 76.

299. Písek město; některé listiny jeho se týkající od r. 1431 do 1617. Rkp. weř. bibl. XI. A. 15. et B. 2.

300. Paměti města Mezříče pod Rožnowem (Walachisch Mezeritz). Rkp. obsahující zádawy a nátisky toho města w 30leté wálce od r. 1622 až do 1629.
První tam kat. far. byl r. 1627 Petr Wlak, za něhož nechtějící přistaupiti ku kat. náb. wězením trestáni byli.

301. Kronika města Laun od l. 1490 až do 1631, sepsaná od **PAWLA MIKŠOWICE**. Rkp. původní w Duchcowě.

302. Rozdělení statkůw Litenského a Lochowského na 2 díly. Díl druhý Lochowský l. 1640. Rkp. mus. 750.

303. **FLEŠKYN z AUERSPACHU MIKULÁŠ**, heitman hradu Pernšteinského: Diarium obležení hradu Pernšteina od Šwedů r. 1645. Rkp. wlastní rukau psaný we 4. od r. 1645, u p. hrab. Mitrowského Wilh. přepsaný 1828 u p. Bočka 2 fol.

304. Baptista a Gera kancl. památky o městě Mezeříči. Rkp. W. Wochenblatt 1826. Num. 40 (Boček).

1) Zlomek z Poselkyně této nalézá se w rkp. weř. bibl. XVII. D. 41. — Jiný zlomek téhož díla od r. 1596 — 1608, w rkp. weř. bibl. II. A. num. 4.

305. **SIWÝ ONDŘEJ**, měšťan a spoluradní m. W. Mezřiče: Poznamenání některých purkmistrů a rychtářů w městě Mezřiči nad řekau Bečwau, za kterých paměti hodné wěci se staly.
Jest to kronika m. Mezřiče od r. 1539 — 1648 pro morawskau hist. duležitá. Wýtah z ní u p. Bočka.

306. Registra hlawní wšelijakých přijmůw Pražských mlynářůw od l. 1653; počet towaryšůw, starších řemesla mlynářského měst Pražských od l. 1654; registra pánůw mlynářůw starších přísežných w král. českém od l. 1658. Rkp. Mus. 757.

307. Wýsady králůw českých od Karla IV až do Ferd. III (1353 — 1649) Starému m. Pražskému dané. Rkp. (saec. XVIII exeunte) fol. weř. bibl. XV. C. 11. fol. 9. squ.

308. Privilegia a swobody města Pardubic, až do Karla VI. Rkp. fol. u P. Brožowsk. z Prawoslaw.

309. Mistra Jiřího Bydžowského kronika Mladoboleslawská od l. 894 až do l. 1654 spořádaná. Rkp. na Wyšehradě a w Museum.

310. Deym Kauřima města atd. od *Jindřicha Wácslawa* **ZYWALDY** Kauřimského, kněze Lomnického, w Praze 1659 w 12.

311. Paměti města Kojetína. Rkp. XVII wěk. [tam we farní knihow.]

312. Paměti m. Lipníka. Rkp. XVII stol. tam w kanc. wrchnost.

313. Kniha památní m. Přerowa z prwní polow. XVII stol. obsahuje wšeliké příběhy a opisy wšech listů téhož města. Rkp. fol. při témž městě.

314. **HANKE** *von Hankenstein*: Geschichte der schwedischen Besitznehmung der Stadt Olmütz v. J. 1642 — 1650 něm. a česky. Rkp. w Mus. moraw.

315. Černé knihy práwa loweckého na hradu Buchlowě 1562 — 1654. Rkp. fol. we sbírce Cerroniho.

316. Privilegia pánůw Nowoměstských od Ferd. III. Rkp. Mus. 693. Instrukcí.. k hospodářstwí, též při saudech atd. [od hrab. Waldšteina w Hradišti] Rkp. weř. bibl. XV. E. 16. fol. listů 99 r. 1656 [pro kancellářstwí duležité].

317. **BISATTO MIKULÁŠ**, písař města Třebíče, 1660. Paměti města Třebíče. Rkp. fol. (tamž).

318. Instrukcí a informací hospodářská pro panstwí Hradišťské (Münchengrätz) s. a. (c. 1663) fol. Rkp. weř. bibl. XV. E. 16.

319. Černá kniha kr. města Hradiště, do níž se wšelijaké wýslechy a ortele zločinců wpisowati mají.
Wýslechy r. 1663 jsau pro historii morawskau z ohledu strašliwého wpádu Turků a Tatarů do Morawy r. 1663 duležité. Rkp. XVII stol. fol. (Wýtah u p. Bočka).

320. Paměti některé starožitné wyhledané w příčině města Brodu Uherského, jakby dáwno a od koho založeno bylo. Rkp. (psaný od **TOM. PEŠINY z ČECHORODU**) w Duchcowě, knihow. hrab. Waldšteina. Na konci psáno: Actum w městě Brodě Uherském die 15 Julii 1666. Dobner w monum. inedit. wytiskl ten spisek latinským jazykem.

321. **JANA KOŘÍNKA** staré paměti Kutnohorské, pod figurau dwacíti drahých rudních kamenů wyobrazené prací Jana Kořínka, w Praze u J. Černocha 1675 w 8. str. 376. Z nowu wydal J. Devoty, w Praze arc. tisk. 1831 w 8. str. 268.

322. Registra obnowowání raddy Menšího města Pražského od l. 1630 až do 1680. Rkp. Mus. 482.

323. Urbář panstwí Pardubského od l. 1680. Rkp. w Museum.

324. Dějiny města Plzně až do r. 1680. Rkp. weř. bibl. fol. XI. chybný A. 15. (česky a něm.)

325. Manual aneb registra památek towaryšůw řemesla mydlářského od l. 1560 — 1683. Rkp. Mus. 583.

326. Některé památky wytažené z knih městských horního města Příbrami 1686. Rkp. bibl. weř. XVII. E. 28.

327. Lamentací ohňowá, pláč a naříkání král. města Klatow, 8 dne Juli 1689. Rkp. Mus. 488.

328. Descriptio činůw čtyr potentatůw francauzského, brandenburského, saského a baworského, kterým maršem a wšelikerými nehodami a s krwawým potýkáním mezi král. uhersko-českým lidem král. město Čáslaw potrefilo, sepsaná od **FRAN. BOSANA**, měštěnína Čáslawského. Rkp. Wochenblatt 1825. 76 (Boček) prawopis chybný.

329. **JANA FLOR. HAMMERSCHMIEDA** *a)* Historie Klatowská w sedm dílů rozdělená. W impressí arcib. Semin. l. 1699 we 4. silná 52 archy a 3 listy.
Jedná o pohanstwu Klatowském, o půwodu a zrůstu křesťanstwa, o sw. obrazu p. Marie R..ské, o zázračném obrazu p. Marie Klatowské krwí se potící l. 1685. a o diwích a zázracích tam stalých. Má také důležité zprávy o Klatowech a české zemi wůbec. Čeština prostřední.

b) Praha stará pod figurau krásného mládence představená při renowací magistrátu. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 37. fol.

c) W Praze blaze kdo má peníze. Uroz. a statečným p. wládykám J. M. C. purkmistru a raddě kr. m. Praž. při obnowení l. p. 1715. 20 Máje sl. magistrátu obětowáno. W Praze u Jiřího Labauna we 4. listů 14.
Řeč historickými zpráwami naplněná.

330. **WRBĚTICKÝ MIK**. Paměti městečka Slawičína od r. 1453 — 1708. Rkp. XVIII stol. fol. (Boček).

331. Plzeň, starokatolické, bohu, císařům a králům wždy wěrné město. W Praze u sw. Klímenta 1716 we 4.

332. **ČAPEK WOJT. WÁCSL.**: Starobylá lázeň Mikulášská blíž wsi Wraclawi u Wysokého Meyta. W Litomyšli 1731. w 8.

333. Kronika města Brodu Uherského od r. 1019 — 1731. [Rozdílná od wydané J. Dobnerem w Mon.] Rkp. XVIII stol. u p. Bočka.

334. Wypsání privilegií města Bydžowa nad Cidlinau psané r. 1732. W rkp. weř. bibl. XVII. E. 38.

i) Rodů.

335. Nápisowé w kostele matky boží před Teynem od r. 1589 sld. saec. XVIII. fol. Rkp. weř. bibl. XI. A. 3.

336. Erby některých panských rodin král. českého l. 1633. Rkp. weř. bibl. XVII. A. 8. fol.

337. Rod pánů Čabelických ze Sautic, dáwaje zpráwy od l. 1448 až do l. 1648. Rkp. s obrázky štítůw w weř. bibl. XVII. D. 34. fol.

Jeden Čabelický byl při wpádu Jiřího do Prahy; Wácslaw Čab. za Ferdin. (1648) komorník a wojenská radda, při ztečení Prahy raněn, zemřel a w Teyně pohřben.

338. Splendor et gloria domus Waldsteinianae t. j. muzy wraucností božskau literním uměním oswíceny od **KAŠP. ZÁRUBY**. Rkp. weř. bibl. XLVI. A. 127 a XVII. D. 42. b. r. fol.

339. Jména rodin stawu panského z rozličných knih sebraná. Rkp. weř. bibl. (bez r.) z XVII stol. sign. XVII. F. 36. we 4.

340. Vincentii ord. s. August. genealogia regum, principum, comitum dílem česky. Rkp. weř. bibl. XVII. G. 16. 1659.

341. Ms. weř. bibl. XI. E. 16. we 4. listů 90 od r. 1683. Farrago collectaneorum genealogicorum et aliorum, obsahuje tabule rozličných rodůw českých s formulemi listůw lat., něm. i českých.

342. Památka rodůw rozličných pánůw 1686. Rkp. weř. bibl. E. 28.

343. Rodopis některých rodin panských č. genealogia Kaplířůw, Waldšteinů, Běšínů a j. atd. Rkp. 1698 fol. weř. bibl. XI. A. 13.

344. Nápisowé w kostele matky boží před Teynem tamže.

345. Nejwyšší a poslední wšech hodností i důstojností stupeň w řebříku Jakoba wyobrazen (chron.) ke cti a sláwě J. Exc. w. u. p. Heřmana Jakoba, hrab. z Černína a z Chudenic nejw. purkrabího.. na hradě Pr. w hlawním kostele sw. Wíta 1710 4 Září wyzdwižen atd. W Praze u sw. Klímenta fol. listů 11. Popsání žalostného stawení (neb castrum) s nápisy jeho.

346. *Karel František Rosenmüller*: Registřík aneb poznamenání wšech wzácných rodů českých. Wydáwal od r. 1710; pak od r. 1722 obecný titulář wšeho panstwí a rytířstwa w Čechách, při kalendářích Swato-Wojtěšských.

347. *Swětecký Petr* býwalý vicearchivář knížecí w Třeboni, chystal k tisku a tištěným náwěštím r. 1767 oznámil spis pod titulem:

Rafika česká stawu duchownímu a náboženstwí, jakož i také nejwyšším, wyšším a nižším rodům, kostelům, klášterům, špitálům, městám, též budaucím kronikářům a zwláštních rodů spisowatelům atd. na bezpečné a dokázané historicko-genealogické paměti ukazující, co jich jest na tento čas nejwětším dílem z někdy pánům z Rožmberka w Třeboni zanechaného J. W. O. K. M. z Šwarcenberku nyní patřícího archivu wyhledáno a w pořádek uwedeno w 13 knihách sepsáno.

348. Rod panský ze *Šternberka* w Čechách, některé písemnosti jeho se týkající, poručenstwí, zápisky o statcích atd. s. r. (saec. XVII) fol. boh. Rkp. weř. bibl. XV. C. 18. fol. 5 sld. 37 sld.

349. Woračického (Frant. Helfrida hraběte) rodoslow a erby nejstarších a nejpřednějších rodůw českých s. a. (saec. XVIII ineunte) fol. lat. boh. germ. Rkp. weř. bibl. XV. E. 1.

j) Žiwotopisy.

350. **ŠAROWEC JAN JAKUB z ŠAROWA**: Gruntowní a prawdiwá zpráwa strany osoby mé 1645. Rkp. jeho wlastní rukau $2^1/_2$ fol. Přídawek k historii morawské w čas šwedsk. wojny (u p. Bočka).

351. *Dreser Ant. Jos.*: Žiwot nesmrtelný p. kněžny z Lichtenšteina. W Holomauci 1741.

352. Wězení a wyswobození Tobiáše Masniciusa, církwe Ilawské kaplana. Ms. XVII saec. 4. (Boček).

353. Běh žiwota *Pawla Doležala* od něho samého sepsaný. Ms. we 4. (Boček).

k) Denník.

354. Denník Wídenský od 1 Dubna až do 27 Čerwna 1761 we 4. Přestal pro nedostatek odbíratelů.

l) Nowiny.

355. Při kalendářích kladeny býwaly nowiny wěcí nedáwno zběhlých. Takowé jsau k. p. W Staré Boleslawi w bibliotece Swatowácslawské při kníze latinské následující tištěné l. 1683 — 7. *a)* Summowní relatí neb jistá zpráwa wšeho toho, co při obležení cís. residencí města Wídně, jakž w témž městě tak i wen z něho t. w ležení tureckém . . . se zběhlo (1683).

b) Krátká zpráwa, co se pod kommendau J. O. p. kniž. z Lothringu mezi křesťanskau a tureckau armádau u Ostřehoma l. 1685 dne 16 Sept. zběhlo.

c) O dobytí znamenité pewnosti Nowých Zámkůw od lidu cís.. . kterau Turek 22 let.. w swé moci měl.

d) Wypsání s dílem armády cís. p. generala Leslie k městu Oseku a Mostu jeho tažení l. 1685.

e) Prawdiwá zpráwa o dobytí.. Budína w Uhřích. Z Widně od 5 Září 1686.

f) Prawdiwá zpráwa o witězstwí... nad armádau tureckau 1687. Též wypsání pewností Patrasso a Lepanto, které Benátčané w králowstwí Morea Turkům odňali. Též o dobytí pewností zámku Malpo a Eseku.

356. Na r. 1719 *a)* Swadební hospodářstwí, které tyto poslední dni masopustní při dwoře J. M. C. we Wídni držane býti má skwostně, we 4. list 1. (Jest popsání maškarády dworské r. 1719. *b)* Hrozný a nikdy slýchaný příběh.. W Hallu (1719) t. zabití čtyr newinných lidí Jiřím katem we 4. 1 list. *c)* Species facti aneb zpráwa o jistém podwodníku, který na wrchu Dirhoffen 9 mil od Prahy blíž Dauby wyzdwihowáním pokladu lidi šálil we 4. 2 listy. *d)* Přehrozná, prawdiwá a dokonalá zpráwa o nešťastném marši armády švedské 1 list. *e)* Wýtah slaw. wjezdu tureckého legata do Wídně 1719 1 list. Téhož legata cesta do Wídně 1 list. *f)* Wypsání průwodu pohřebního p. J. W. hrab. z Gallas 1719 28 Čerwence we 4. 2 listy. *g)* Wypsání cesty od hraničné Turka pewnosti Nissa až do Constantinopole cís. legata p. hraběte z Wirmontu; též audiencí tureckého legata we Wídni 1719 we 4. 6 listu. *h)* Průwod pohřební p. Ludwíka H. Bechyně z Lažan 1 list we 4.

357. *Rosenmüller* Kar. Fr.

Pražské poštowské nowiny auterní a sobotní we 4. Počaly wycházeti 4 Unora 1719 a psány od něho až do úmrtí jeho 9 Čerwna 1727. W bibl. weř. IV. B. 95 jsau roky 1720—1727 mimo 1721 a částku 1723. Oznámení zní takto: Předchůdce českého Postilliona a neb předmluwa na nowiny české, jenž se u mne Karla Fr. Rosenmüllera impressora w kr. Starém městě na Uhelném trhu w domě u zlatého Kříže tisknauti, a dwakrát do týhodnu w auterý a w sobotu se rozdáwati budau... Nowiny ponejprw se budau wydáwati w tu středu po hromnicích t. j. 4 měs. Unora léta přítomného 1719. Kdežto w prwních nowinách tak říkaje grunt založím mého budaucího předsewzetí. Staw celé Ewropy laskawému čtenáři před oči postawím; posledního pokoje tureckého smlauwy w paměť uwedu, dobytá jakož i odcizená místa jmenowitě doložím, wše cís. wojsko s rejstříkem wšech nynějších regimentů náležitě poznamenám. Jedním slowem ničehož nepominu atd. Datum na Uhelném trhu u zlatého Kříže dne 25 Ledna 1719. [Celý ročník za 8 zl., číslo za 6 kr.]

358. Na r. 1721 *a)* Nowá sláwa král. českého skrze nejšťastnější příjezd... císařowny Alžběty Kristiny z Wídně do Karlowých Warů we 4. u K. Fr. Rosenmüllera 1721 str. 37 (popisuje příjezd a každodenní konání králowny. *b)* Nowiny prawdiwé strašliwé spořádány tohoto 1721 roku, w Praze u K. Fr. Rosenmüllera w 8. (bez r.)

359. Wýtah historický z celoročních nowin, co se od měs. Srpna 1741 až do konce měs. Září 1742 stalo we 4. (bez místa a roku).

360. Nowiny od r. 1761, 1770, 1771. (Wíd. bibl.)

m) Církwe a náboženstwí.

361. Spis morawských kněží o sjednocení 1620. [Ohlášení bratří, w Lešně 1635 str. 163 we 4.]

362. Dekret knížete Karla Lichtenšteinského proti predikantům l. 1621 dne 13 Prosince. Rkp. weř. bibl. (saec. XVIII) we 4. XI. D. 14. fol. 65 též XI. A. 12, kdež také: Patent o wyhlášení pokoje 1650, a zpráwa o podání města Wyškowa rebellantům (saec. XVII.)

363. JANA ROSACIA *a)* Koruna neuwadlá mučedlníkůw božích českých atd. bez r. a místa w 12. (Německé wydání z českého přeložené jest od r. 1621). Opět 1756, 1844 w Hiřberku. *b)* Přiwítání pobožné bohu wěrným a milým Čechům 1628 (Index).

364. Truchliwý t. j. smutné a truchliwé a teskliwé člowěka křesťanského nad žalostnými wlasti a církwe bídami naříkání, dwa díly w 8. 1622.

365. Epitome aneb krátký wýtah a zpráwa z rozličných kronik učiněná o tom, kdy která a jakau pomocí.. w těchto krajinách wíra neb náboženstwí protržení nastalo. W Olomauci u Math. Handle 1623 we 4. (Boček).

366. Compelle intrare t. j. o násilném lidi k wíře mocí tělesnau přidržowání w 8. 1625.

367. Paměti lidí na wíru katolickau obrácených. Z rkp. 1627 tištěno w Čas. mus. 1843 str. 197. (S uwedením p. Fr. Al. Wacka).

368. Retunk duchowní wěrným a mnohými pokušeními zemdleným křesťanům ku posilnění podaný. *Inc.* Ach ewangelitští křesťané wedlé národu našeho českého krajané nejmilejší atd. — [aby neodstupowali od wíry ewang.] Rkp. weř. bibl. XVII. H. 31.

Nowý opis 1825 ze staršího 1626. Rettunk proti Antikristu (Index), snad táž jest kniha?

369. List (starších) bratří (z Polska) k rozptýleným posluchačům l. 1630 poslaný. (Wýjimek z něho w Obraně Mart. z Dráž. 1636 str. 63). It. 1632.

[Uwádí se w Ohlášení bratří, w Lešně r. 1635 str. 93.]

370. Listy dwa *Bartoloměje Mitysky a Kašpara Hlawacia* l. 1634 z Hollandu psané. [Ohlášení bratří, w Lešně 1635 str. 193].

371. Rozjímání potěšitelné o jistém a brzkém exulantůw, w zemi cizí pohostinu bydlících, do wlasti se nawrácení (Index).

372. *Mathiáše Hoe* zdání, kterak se chowati mají ti, jimž se poraučí, aby učení papeženské přijali, přeložené od WIKTORINA MEZŘICKÉHO. W Drážďanech 1629 w 8.

373. *a)* Instrukcí a nařízení Jana Jiřího, knížete saského, kterak w jeho zemích léto milostiwé ewangelické držáno a slaweno býti mělo. W impr. Sam. Martiniusa w 8. 1630. K tomu náleží *b)* Modlitba, kteráž se na milostiwé poručení J. M. Kurfirstské po wyznání a absolucí w ewang. milostiwém létě na kazatedlnicích říkati má w 12. (Index).

374. **SAM. MARTIN z DRAŽOWA** *a)* Reformatio Hussi et Vindiciae Žižkianae we 4. *b)* O předivném církwe Kristowé zachowání. *c)* Collatio Hussi et Lutheri, srownání těch sw. otců we 4. Poslední spis psal r. 1619, maje dowolení nahledati w biblioteku akademie. Wiz acta academ. B. 26. str. 117 (w arch. Fil.)

375. **JIŘÍHO FERA** mappa katolická, neb obrácení národůw wšeho swěta, kterého wěku a času, a skrze které kazatele k poznání swaté wíry katolické jsau přiwedeni. S dowolením wrchnosti wytištěno w Starém městě Pražském u Pawla Sessia léta páně 1630 w 8. archůw 32, připsaná na 5 stranách podlé nynějšího spůsobu mladšímu pánu Janu z Talenberku na Jankowě, Bedřichowicích a Postupicích, c. raddě.

Oddělení má tato: O obrácení Ewropy, prwního dílu swěta. O Russacích. O Mozkwanech. O Slowácích, jež Latiníci Gazaros jmenují. O Dacích. O Slowácích w Pannonii. O Kraňských a Korytanských. O Slowácích půlnočních. O Meklburských. O Bulgařích. O obrácení ostrowa Rugia. O Charwatích. O Bosniacích. O Rácích. O Morawanech. O Češích. O Polácích. O Slezku a Lužicích. O Prušácích. O Liwonii. O Pomeraních. O Litwě. O Samojitské zemi. O Němcích a jiných půlnočních krajinách. O Britanii, Hybernii atd. o jiných ostatních zemích a krajinách Ewropy, Azie, Afriky a Ameriky. (W bibl. weř. XVII. F. 63).

376. Auřad powinnosti duchowní služebníků křesťanských . . . Mělnickému bratrstwu literátskému těla božího . . . w 1631 létě rozdáwaný, od *K. Ondřeje Bart. Fizírka* z Jindř. Hradce, J. M. K. p. p. kardinala toho času vicariusa w kraji Boleslawském a děkana Mělnického. W Praze na St. městě u Pawla Sessia 1631 w 8. str. 517.

377. Církwí ewangelických w Čechách nynějších spůsob. Rkp. od r. 1632 (w Žitawě).

378. Historie králowstwí Kristowa, to jest gruntowní wypsání podiwného rozšíření, wrtkawého nestálého štěstí, a jistého uloženého času církwi Kristowé w nowém zákoně, kterak ona we wšech místech po swětě štípena býwá a od Židů, pohanů, Turků, papeženců, kalwinistů a jiných nepřátel, hrozné protiwenstwí trpí atd. Skrze *Filippa Nicolai* latině wydaná, odtud skrze J. Artus z Kdánska do německého přeložená, do češtiny uwedená od **BOHUSLAWA KŘINECKÉHO z RONOWA** atd. u wyhnání pro prawdu boží zůstáwajícího. Wytlačená s powolením konsistoře Drážďanské w impressí M. Samuele Martiniusa z Dražowa l. p. 1632 we 4. str. 456, mimo předml. a rejstř. Čeština dobrá.

379. **JAN AMOS KOMENSKÝ.** *a)* Řád církwe jednoty bratrské. W Lešně 1632 w 8. *b)* Obojí církwe, prawé i falešné, základ a starožitná trwanliwost prawé na hlawu Kristu hned w ráji založené slowem božím a swátostmi zřízenými až do skonání swěta se wzděláwající A. Dij. w 12. Připojeno řádu církewnímu jednoty, wyt. w Lešně 1632.

Oba tyto spisy zdají se býti od Komenského dle saudu p. Bočka; následující ale jsau beze wší pochyby jeho, a sice:

c) Urozeného pána p. Jana Lasitského historie o půwodu a činech bratří českých kniha osmá od Jana Am. Komenského (z lat.) přeložená. Rkp. w Hernhutě 1649 w 8. Opět 1660. Pak u J. Urbana 1763, též 1765, w Hali Magdeburské.

Jan Lasitský sepsal auplnau historii o českých bratřích, z kteréž Amos Komenský osmau česky a latinsky wydal:

d) Historia o těžkých protiwenstwích církwe české hned od počátku jejího na wíru křesťanskau obrácení w l. p. 894 až do l. 1632 za panowání Ferd. II. W Lešně 1655 w 12. w Amsterdamě u Jana Paskowského 1663 w 12. a w Amsterd. (Žitawě) 1756 w 12. (bez m. a tisk.) W Hiřberku u Jana Samuele Landolta 1844 w 12. Na konci: Historia o bratru Palečkowi.

Jest wlastně přeložení knihy od Komenského a jiných některých Čechůw sepsané latinsky, pro Martyrologio Jana Foxa, pod nápisem: Historia persecutionum eccl. Bohemae etc. w Leydeně 1648, učiněné knězem Adamem Hartmanem jakž widěti na str. 8 posledního wydání, kteréž spolu auplnější jest než latinské. Německy wyšla we Šwejcařích 1650 w 12. pak 1669 w 12. Zürch; konečně od Elsnera w Berlíně 1764, 1766, wždy w 12.

e) Kšaft umírající matky jednoty bratrské, kterýmž (w národu swém a obzwláštnosti swé dokonáwajíc) swěřené sobě od boha poklady mezi syny a dědice swé rozděluje l. p. 1650 J. A. K. Znowu w Berlíně 1757 w 12. str. 28

f) Smutný hlas zaplašeného hněwem božím pastýře k rozplašenému hynaucímu stádu atd. W Amsterdamě 1660, w Berlíně 1757 w 12. str. 80.

g) Boj Michala a angelů s drakem a angely jeho (jinotajitelné?) W Hoře Kutné u Korce w 8. 1785.

h) Srdečné napomenutí k nawrácení se na prwní opuštěnau lásku jednoty bratrské, někdy rozptýleným jejich ostatkům z Čech a z Morawy ... učiněné. A nyní pro upamatowání bídně roztržené církwe české, Berlínské a jiných jejich pozůstalých potomků při nowém wydání konfessí bratrské, také znowu s předmluwau wydané. W Berlíně u Kristina Frid. Henninga 1748 w 8. str. 56.

i) Poslední wůle neb kšaft, w němž upřímně Komenský o sobě i wěcech swých činí wyznání, jakož též i užitečné krajanům swým dáwá napomenutí. Od něho lat. sepsaná: pak do češtiny přeložená. Rukop. w Herrenhutě při Lasitském, kdež i agenda. Při knize: Útočiště atd.

w Hali Magd. 1765, též při umění kazatelském (1823) [1].

380. **PAWEL SKÁLA ze ZHOŘE.** *a)* (Wšeobecná) historie církewní, ze spisůw a z paměti hodnowěrných historikůw w krátkau summu uwedená a sepsaná. Deset dílů welikých we fol. rkp. půwodní. Wyprawuje historii církewní od časů apoštolských až do l. 1624, již w dílu třetím počíná historii nowější od l. 1516 welmi obšírně. Jest to nejobšírnější dílo české literatury.

b) Chronologie církewní, w níž rozmanití a paměti hodní příběhowé w církwi boží od stwoření swěta až do těchto posledních časůw zběhlí s jistau poslaupností let se wypisují (w Duchcowě). Rkp. we fol. půwodní.

Wýpisky některé tištěny w Čas. mus. *a)* Charakteristika králowé anglické Alžběty. *b)* Jindřicha IV krále franského 1831 str. 408. *c)* Obležení Malty od Turkůw l. 1565, tamže 1834 str. 257. — Tažení Karla V proti wolenci saskému 24 Dubna 1557 w rkp. weř. bibl. XVII. D. 26. num. 2.

381. Psaní učiněné lidu božímu w jednotě bratrské zůstáwajícímu od starších kněží též jednoty 1633 (w Lešně) w 8.

382. Jednání náboženstwí se týkající za Ferd. III česky a něm. Rkp. 1650 we 4. (bibl. Hořowická).

383. O půwodu a wíře Mahometa, od **SAMUELE ČASLAWSKÉHO** r. 1671. Rkp. w 12. listů 6 (u Bočka).

384. Lodí církwe swaté rytěřující, na moři swěta tohoto, wlnobitím semotam se zmítající, wšak nikdy neutunutá. W třech dílech popsaná: 1. od stwoření swěta, 2. od narození syna božího, 3. od začátku křesťanstwa w zemi české. Wydaná od dwojíctihodného kněze Magistra **PAWLA PUČÁLKY** atd. Wytištěna w Menším m. Pražském u Jana Arnolta z Dobroslawína l. p. 1677 w 8. menším str. 309 mimo rejst. Přípis arcib. Pražskému hrab. z Waldšteina.

385. Staročeská wíra po zawržení pohanského bludu a modlářstwí wždycky swatá Římská katolická. Od **FRANT. ANT. SCHARFA** městys Bohdanče faráře. W Praze 1677 w 8. W Králowé Hradci nad Labem u W. Tibelly 1730. Lehčí ceny, než díla Pešiny a jiných z toho wěku. D.

386. Wywolená boží winnice obnowená, to jest: Prawdiwá historia: kterak církew boží, slowem páně, skrz dokt. Luthera obnowená, w mnohém saužení: Národu se zdwihání a w twrdém přenásledowání, jako růže w trní wzrostlá a rozšířená jest atd. Na swětlo wydaná od K. **TOBIÁŠE MASNICIUSA**, církwe Illawské w Uhřích kaplana, a tehdáž exulanta. W Drážďanech u Krištofa Baumana l. p. 1682 w 12. str. 360, kromě přípisu paní Kateřině Sidonii Reway z Rewu atd.

387. Prawdiwá a krátká zpráwa processu, kterýž . . p. hrabě Jakobeus Belliogifofa (?) při wzetí kostela w městě Klašowě a při měšťanech před sebe wzal z XVII stol. Rkp. weř. bibl. XVII. D. 20. fol. num. 2.

388. **JELÍNEK TOMÁŠ.** Florimunda remunda historia o počátku, zrůstu, zkáze wšelikého kacířstwa těchto wěkůw, nyní w českém jazyku wydaná od kněze magistra Tom. Jelínka, poëta laureato, faráře města Dačic. l. 1680. Rkp. [In der Auction nach Otto Steinbach. Wochenblatt 1825 76.]

389. Krwe newinné žížniwí wlci Dioklecian a Maximian císařowé Římští. Nalézají se také wšeliké památky kostela s. Wíta na hradě Pražském se dotýkající atd. od **JANA BECKOWSKÉHO** u J. K. Jeřábka. W Praze 1697 též 1751 w 8. w impr. w kolleji Tow. J. u sw. Klimenta.

390. **M. KRISTIANA PEŠKA** dwaustoroční církwe ewangelické památka, kteráž se l. p. 1717 strany obnowení církwe apoštolské aneb reformacie, a l. p. 1730 strany wyznání wíry křesť. w Augšpurku před J. M. C. Karlem V učiněné w církwi české Žitawské připomínala. W Žitawě u Mich. Hartmana w 8. (bez roku) 8 listů.

391. **FRANTIŠKA RÜHRA** u sw. Jana při církwi české a něm. kazatele slawnost jubilaeum ewangelického dne 31 Října po druhé držená na památku obnowení církwí ewang. skrze službu D. Mar. Luthera. [S písní M. Kr. Peška] 46 str. W Žitawě 1717 w 8. u Mich. Hartmana.

n) Papežská.

392. Pořádní příběhowé Hildebranstwí aneb pap. mocnářstwí atd. od far. Foity (z XVIII stol.) Rkp. weř. bibl. XVII. A. 33. fol.

393. *Ernesta Šalamauna* Cypriani naučení o půwodu a zrůstu papežstwa. Z němčiny přeložil **THEODOR** de **HYBLA.** W Wittemberku u Jana Krištofa Tsidelcha 1744 w 8.

o) Biskupstwí.

394. Krátké wypsání o processi slawné . . m. Litoměřic k ingressu p. Max. Rud. sw. P. z Šleinic Iho biskupa Litom. W Praze 1763 u J. Jos. Klausera fol. 2 listy.

---

1) S. m. Martinius z Drážowa we swé obraně proti ohlášení bratří 1636 w předmluwě prawí, že již drahný čas shromažďuje, spisuje a sprawuje historii církwí ewangelitských českých, i dáwá krátký přehled toho díla swého. Stáwáli kde rukopisu toho?

p) Klášterů, kostelů, špitálů.

395. Potwrzení, nadání, obdarowání a swobod kláštera Zaražanského od Ferd. II 1629. Rkp. bibl. weř. XVII. D. 28. fol.

396. Historia kláštera Sedleckého, řádu swatého cisterciensкého. Sepsaná a wydaná prací K. SIMEONA EWSTACHIA KAPIHORSKÉHO, téhož řádu cist. na ten čas děkana panstwí Chlumeckého. Wytištěna w Starém m. Pr. u Pawla Sessia l. p. 1630 fol. str. VII. připisu (knězi Jiřímu Urattowi, opatu kláštera Zbraslawského), textu str. 114.

Historie jeho od roku 1143 až do 1628 může se mezi obecné české počísti. Balbin jej chwálí, že prostě prawdiwě o swém klášteru píše, a že Hájkowu kroniku až do r. 1630 (wlastně 1628) dowedl. Ungar prawí, že wšecky poklesky swých bratří opatů odkrýwá, a protož někteří tu kroniku nějakému nekatolíku toho jména připisují.

397. Sbírka notulí aneb wýpisůw listůw kláštera Doksanského se týkajících l. 1556—1623 fol. Rkp. weř. bibl. XVII. B. 3.

398. Listiny klášt. panenského řádu praemonst. w Doksanech od r. 1336—1628. Rkp. weř. bibl. II. A. 12. num. 6. str. 351 sld.

399. Listiny kláštera panenského s. M. Magdaleny w Mostu (Pons) r. 1454—1628, w rkp. weř. bibl. II. A. 12. num. 12. str. 697 sld.

400. Ocularia, aneb oči skleněné starého Čecha, od kněze *Jindř. Ondř.* HOFMANA, w Praze 1637 w 8. Ukazuje horliwost starých Čechůw w stawení kostelů, klášterů podlé abecedy wyčtených.

401. Registra záduší a osadních sw. Pawla w Starém m. Pražsk., do kterýchžto pilnější některé wěci k témuž záduší náležející pro budaucí paměti se zapisují od l. 1559—1642. Rkp. weř. bibl. XVII. B. 4. fol.

402. Listiny kláštera Paulánského, w Praze 1627—1642. Rkp. weř. bibl. II. A. 26. num. 2. str. 245. *b)* Kniha památní špitálu s. Pawla w Praze. Rkp. weř. bibl. XVII. G. 10. (od r. 1549—1681).

403. Listiny opatstwí řádu cisterciens. w Plasích 1386—1643 II. A. 12. num. 11. str. 677 sld.

404. Chotěšowský klášter. *a)* Annales monasterii Chotěšoviensis. Tom. 1. rkp. weř. bibl. XV. B. 4. Tom. 2. tamž VI. C. 13.

b) Documenta monasterium monialium ord. praemonstr. concernentia ab an. 1197—1644, česky, něco lat. Rkp. weř. bibl. II. A. 12. num. 2. pag. 47—180.

c) Registrum robot a poplatkůw týká se též toho kláštera.

405. Privilegia monasterii Doxanensis (lat. germ. boh.) Rkp. od r. 1646 fol. weř. bibl. XV. D. 8.

406. Annales monasterii s. Coronae, ordinis Cisterciensis (lat. germ. et boh.) Rkp. z XVII stol. weř. bibl. XV. D. 7. et II. A. 12 num. 4.

407. List týkající se kláštera karmelit. bosáků w Pacowě, (we při opata s hraběnkau z Wřesowec r. 1648) fol. Rkp. weř. bibl. II. A. 12. num. 9. str. 669.

408. Wýsady kláštera sw. Jiří. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 41. lat. a česky přepsané a srownané r. 1652 listů 31 (od r. 1224 až do Ferd. II). K tomu: Inventář w rkp. weř. bibl. XVII. E. 48. et II. A. 14—25.

409. Listiny kláštera Karmel. u sw. Hawla w Praze 1542—1665. Rkp. weř. bibl. II. A. 26.

410. Adversaria canoniae Carloviensis 1666 (lat. germ. boh.) Rkp. fol. weř. bibl. XI. B. 7. Acta et conclusiones capituli Carloviensis saec. XVIII. Rkp. fol. weř. bibl. XV. E. 7. Confirmatio caes. super documentis canoniae Carloviensis 1702 fol. rkp. weř. bibl. XV. E. 14. boh.?

411. Manuale monasterii s. Agnetis (Anežky) an. 1667 (boh. lat.) Rkp. weř. bibl. XV. E. 11.

412. Manualník, kniha pro klášter s. panny Anežky w Star. m. Pražském, w nížto se nachází wypsání fundací, potwrzení, nadání, wýsad císařůw Římských pro klášter w Teynci; celé příslušenstwí jeho a mnohých pamětí starobylých l. 1667. Praemittitur in separato folio confirmatio an. 1410 donationis Plichtae Žerotini de anno 1385; sequuntur copiae chartarum et instrumentorum ab an. 1410 usque 1667 boh. et lat. Rkp. weř. bibl. XV. E. 11.

413. Listiny klášt. Paulanského w Nowé Pace 1667—1675. Rkp. weř. bibl. II. A. 12. num. 7. str. 463 sld.

414. Acta prwní biskupské konsistoře Litoměřické, w rozepři faráře Třebnického s měšťany téhož města l. 1668—1678. Fol. česky, lat. a německy. Rkp. weř. bibl. II. D. 14. [acta juridica].

415. Listiny týkající se opatstwí Benediktinského u s. Mikuláše, za starodáwna u sw. Jeronyma, w Praze 1465—1679. Rkp. weř. bibl. II. A. 26. num. 1 str. 139.

416. Vallis virginum (Frauenthal). List opatstwí jeptišek řádu cistercien. se týkající, na summu 1000 kop mišen. r. 1680. Rkp. weř. bibl. II. A. 12. num. 15. str. 987 sld.

417. Štěpánského kostela w Praze na rybníčkách staré paměti, sepsané od p. *Vincencia a S. Quilielmo.* Rukopis we 4. 1687 (widěl Pelcl).

418. Třebnice město, wýsady a listiny téhož, klášteru sw. Jiří na hradě Pražském náležejícího města se týkající od r. 1299 do 1632,

w přepisu l. 1692 potwrzeném, též některé jiné písemnosti od 1550 — 1692 k témuž městu a klášteru se wztahujících (někt. lat.) Rkp. weř. bibl. XV. C. 6.

419. Písek, klášter u sw. Kříže, přepisy smluw a jiných písemností téhož kláštera se týkající od r. 1640 do 1695. Rkp. weř. bibl. XV. E. 13. et II. A. 12 num. 10.

420. Kniha řádu bratrstwí a řeholy kůru literáckého měšťanůw města Žebráka l. 1695. Rkp. fol. weř. bibl. XVII. E. 22.

421. Listowé a písemnosti kláštera s. Kříže řádu kazatelů w městě Písku se týkající od r. 1434 do 1699, w pozdějších přepisech (z částky lat.) Rkp. weř. bibl. XV. C. 1.

422. Krátký wýtah sláwy swato-swatého králowského a wýhradního kostela Wyšehradského swatých apoštolůw Petra a Pawla od J. FLOR. HAMMERSCHMIEDA, w Praze 1700 we 4. w arcib. sem. u Wolfganga Wikharta str. 22.

423. Wácslawa sw. klášter w Now. m. Praž. řádu sw. Augustina reformatorůw čili bosákůw — fundace jeho se týkající od r. 1623 do 1704 w pozdějších přepisech. Rkp. weř. bibl. XV. E. 4.

424. Wýpis listu cís. a kr. Leopolda I klášteru Karlowskému na jisté grunty l. 1704 daného. Rkp. weř. bibl. XV. E. 2. list. 46.

425. Wýsady, zápisy a listiny kláštera Třeboňského ř. kanowníkůw regulárních se týkající od l. 1402 — 1524 (z částky lat.) Rkp. 1708 fol. weř. bibl. XI. D. 5. str. 115 sld.

426. Listiny opatstwí s. Prokopa w Sázawě se týkající, od r. 1552 do 1708. Rkp. weř. bibl. II. A. 12. num. 13. str. 761 sld.

427. Vidimationes quorundam documentorum ad canoniam Trebonensem ord. s. Augustini pertinentium 1708 (lat. germ. bohem.) Rkp. weř. bibl. XV. D. 5. Jeden list (prodej zboží od Jana Zubka z Samošel) jest w rkp. weř. bibl. XV. E. 14.

428. Liber copiatorum instrumentorum monasterii s. Joannis in insula cum subordinatis s. a. fol. (lat. boh. germ.) Rkp. weř. bibl. XI. B. 9.

429. Akta týkající se založení kláštera panenského řádu sw. Dominika w městě Plzni l. 1709 sld. fol. dílem půwodní, dílem popisy vidimowané i sprosté. Vide weř. bibl. II. D. 16. num. 5 — 8, 11, 12, 14.

430. Ostrow aneb u sw. Jana pod Skalau. Listiny opatstwí řádu sw. Bened. se týkající od 1232 — 1710. Rkp. weř. bibl. II. A. 12. num. 8. str. 471 sld.

431. Kladruby, klášter řehol. s. Benedikta. Wýsady a listiny téhož kláštera se týkající od 1404 do 1719 w pozdějších přepisech (česky mezi latinskými.) Rkp. weř. bibl. II. A. 10. Tom. I. str. 108 — 160. Tom. II. str. 1 — 703 Tom. III. str. 206 — 550 et II. A. 12. num 3.

432. Třeboň. Listiny kláštera kanown. regularních Lateranen. se týkající od 1439 do 1719. Rkp. weř. bibl. II. A. 12. num. 14.

433. Žádost almužny pro zachowání od Františkánů swatých míst s obrázkem na archu česk. dole něm. W Starém m. Pražsk. wytisk Jan Wácslaw Helm 1721. Rkp. w Mus.

434. Acta conventus fratrum Theatinorum 1667 — 1721 (lat. germ. et bohem.) Rkp. weř. bibl. XV. A. 4.

435. Kniha zápisůw i jiných písemností týkajících se záduší kostela s. Kříže welikého w Star. m. Pražsk. od 1558 do 1730. Rkp. weř. bibl. XV. C. 5.

436. Listiny kláštera Augustinianů u sw. Wácslawa w Praze se týkající 1586 — 1732. Rkp. weř. bibl. II. A. 26.

437. Třeboň. List na zakaupení statku Doňswa od kláštera kanowníkůw ř. s. Augustina r. 1402 w přepisu od r. 1732. Rkp. weř. bibl. XV. E. 14. str. 14.

438. Inventář kaple s. Jana Nepom. we wsi Radlické, wel. panenskému konventu u sw. Anny a sw. Wawřince patřící od r. 1734 fol. Rkp. weř. bibl. II. A. 11.

439. KHELLA *Jana Jos.* Nepomucena mater o klášteře Zdiarském 1735.

440. Prospěšný potok wod na pahrbcích panstwí Náchodského hojně se preyštící od *Daw. Ant. Nywelta*, direktora na panstwí Náchodském 1736, w Praze u Jana Norb. Fického w 8.

Jest historie o kostelu sw. Bartoloměje, kdež zámek a panstwí Náchodské spolu se popisuje, čemuž ale p. Bienenberg (Alterthümer des Kön. Böhm. I. str. 166. II. str. 130) w mnohém odporuje.

441. Wácslawa sw. klášter ř. s. Augustina w Now. m. Praž.; přepisy písemností téhož kláštera se týkajících, jichž originaly w archivu jeho se nalézaly od 1606 do 1739. Rkp. weř. bibl. XV. E. 15.

442. Listiny kláštera Trinitarů w Praze od 1692 — 1746. Rkp. weř. bibl. II. A. 26. num. 3. str. 249.

443. List Kartusianů we Waldeku (Valdicium) Instrumentorum concabii fundorum an. 1749 fol. (česky). Rkp. weř. bibl. II. A. 12. num. 16. str. 999.

444. Spisowé kláštera s. Maří Magdaleny řádu s. Františka w městě Stříbře se týkající, t. listiny a zápisy od r. 1420 (lat. od 1363) do 1751. Rkp. weř. bibl. XV. E. 9.

445. Kniha památní kláštera s. Wácslawa 1626 — 1753. Rkp. weřejné bibl. XVII. E. 23. fol.

446. Ostrow klášter u sw. Jana w Skále,

řádu s. Benedikta; přepisy listin, smluw, trhůw z desk zemských, z urbáře atd. téhož kláštera se týkajících od r. 1084 do 1755. Rkp. weř. bibl. XI. B. 9.

447. Listiny opatstwí kanown. regul. Lateran. w Praze na Karlowě od r. 1407 — 1761. Rkp. weř. bibl. II. A. 13. num. 3. str. 785 — 1030.

448. Liber memorabilium parochiae Pauschoviensis eccl. s. Procopii et Nicolai 1603 — 1761 (lat. germ. et boh.) Rkp. weř. bibl. XI C. 10.

449. Registra záduší Baušowského 1603 — 1764 (něco lat. a něm.) Rkp. weř. bibl. XI. C. 10.

450. Listiny kláštera s. Anny w Praze ř. s. Dominika r. 1313 — 1764. Rkp. weř. bibl. II. A. 13. num. 1. str. 25 — 764.

451. Borowan (Forbes) documenta monasterii canonicorum regularium Lateran. concernentia extractus Bullarum in sacro Paschatis etc. ab an. 1412 — 1769 fol. (česky) Rkp. weř. bibl. II. A. 12. num. 1 pag. 27 — 46.

452. Aula regia (Zbraslaw) Documenta mon. ord. cister. concernentia ab an. 1460 — 1770 Fol. orig. et copiae česky. Rkp. weř. bibl. II. A. 12.

453. Listiny kláštera sw. Kříže wětšího, křižowníků s čerweným srdcem se týkající 1637 —1770. Rkp. weř. bibl. II. A. 13. num. 2. str. 765. sld.

454. Listowé kláštera u s. Jiří panen řádu s. Benedikta se týkající od r. 1145 do 1778. Rkp. od r. 1791 weř. bibl. II. A. 14 — 25.

455. Krumlowský klášter w. rkp. weř. bibl. II. A. 12. num. 5.

456. Acta circa monasterium Dobřanense ab anno 1260 ad 1780. Rkp. weř. bibl. XV. A. 3. fol. Vol. 7.

q) *Řádů.*

α) Swětských.

457. Zřízení nejjasnějšího a nejwyššího řádu Rúna, neboližto beránka zlatého, z franc. řeči w latinskau, a potomně z lat. w jazyk český před lety přeložené. Wytištěné w Starém m. Pražském u Štěpána Byliny 1622 we 4.

458. Rytířská sláwa wys. uroz. p. Adama Bořity hrab. z Martinic... skrze obdarowání zlatého rauna atd. W Praze impr. akad. 1646 we 4. 46 (o zakladateli rytířůw zlat. rauna).

459. Okolostojičné wypsání, w který čas, kde a od koho.. řád zlatého rauna začátek wzal atd. (1721) we 4. bez místa 5 listů.

β) Duchowních.

460. **JIŘÍHO FERA** Slawnost prwního století towaryšstwa Ježíšowa 1640 we 4.

461. Jubilná radost stoleté sw. Ignacia Lojoly pod nejswětějším jménem Ježíšowým řeholi obzwláštní pobožnosti prokázaná. Wyt. w Praze w kolleji T. J. we 4. 1640.

462. Obyčejowé české kongregací. W Praze 1640 w 8.

463. Pořádkowé, obyčejowé, zachowáwání atd. kongregací s. Isidora — založené w residencí Turanské 1666. W Brně Synapius 1690 w 24. (u p. Bočka).

464. Cwičení duchowní každodenní w towaryšstwu obyčejné kolleje Jičínské S. J. léta 1657, wlastní rukau Jana Košticiusa rkp. weř. bibl.

465. *Mikuláše Lancicia* spis o powinnosti bratří řeholních. Přeložený od **JIR. CONSTANTIA.** W Praze w kolleji 1665 w 8. pak 1669 w 8.

466. Koruna knížecí aneb wěnec nebeský z dwadcíti hwězd spletený t. j. 20 hlasy zwolená abatyše s. Jiří Anna Mechtyldis 1672. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 34.

467. Prawidla bratrůw towaryšstwa p. J. kteří obzwláštní auřady mají, w Praze u sw. Klímenta 1684, 1724 w 8.

468. *Rosenmüller*, krátká zpráwa o dáwnosti a starožitnosti kanowníkůw de poenitentia 1697. Rkp. bibl. weř. XVII. F. 11. w 8.

469. *Jarolíma Veita* regule aneb spůsob žiwota bratrůw a sester třetího řádu sw. otce Františka, z něm. přel. W Praze u Anny Wor. Hamplowé, 1708 w 12.

470. Zwláštní tajnosti a skrytí pokladowé towaryšstwa p. Jež. pro obecné dobré zjewení. W Praze u K. J. Hraby we 4. 1731.

471. Začíná se regule blahoslaweného *Augustina* biskupa. Rkp. weř. bibl. XVII. G. 23.

472. Krátká obsaha na tlačenau předce pak nepotlačenau a od marného swěta opowrženau reguli a žiwot třetího řádu kajících od s. Serafinského otce Frant. ustanowenau, z něm. *Romualdo Oenipontenského* kapucína přel. W Král. Hradci u W. Tybelly, 1742 w 8.

473. Ustanowení neb konstitucí sester řádu kazatelského. Rkp. na perg. weř. bibl. XVII. G. 24.

474. Potwrzení wolené abatyše kláštera s. Anežky, 1743. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 45. fol.

475. *Guidona Bleiweisa* Cistercium, t. j. swatý řád cistercienský w Sedlici slawný, w Praze 1701 fol., w Pr. u K. Fr. Rosenm. 1743.

476. **BENNONA** kapucína: Náležitá zpráwa regul atd. 1743, w Praze. Jeřábek w 8. It. w Praze 1784. Hladký.

477. Řehola aneb zákon swatého otce Benedikta opata, též jeho žiwot od **BONAWENTURY PITRA.** W Brně 1760 w 8.

478. Bulla neb ustanowení Klementa papeže

toho jména XIV moci které potlačen jest řeholní řád wůbec nazwaný towaryšstwa Ježíšowa. w Praze 1770 (?) w 8. u Joh. Prušowé wdowy 1773 we 4.

D. ZNÁMOST ZEMĚ A NÁRODŮ.

a) Cesty.

479. *Ignacia z Šternberka* wýjezd z Bechyně do cizích zemí, 1664 — 5. Rkp. bibl. weř. XVII. A. 25.

480. Cesta tureckého welikého legata, Ibrahim Bassa z Constantinopole 12. Března skrze hlawnější města až do Widně, kdež 14 Srpna 1719 swůj weřejný wjezd držel we 4. (b. m. a r.)

b) Zeměpis.

481. Registrum k mappě král. česk. náležející, w Normb. 1666 w 12. 3 archy. Náleží sem, jak dalece česká jména měst, wesnic atd. obsahuje.

482. Zpráwa nynějších časů k čtení nowin. Wytisknauti dal K. F. Rosenmüller (chron. wytisknauti dal Karel Rosenmiller 1719) 6 listů we 4. Jest statistický přehled Ewropy.

c) Obyčeje národní.

483. Anekdoty a památnosti ze starých i nowých spisowatelů wybrané. Rkp. weř. bibl. XVII. G. 25. od r. 1624.

Jsau to rozličné příklady ctností a nectností neb jinák památných příhod, na mnoze i smyšlených zázrakůw. [Na str. 51 prawí: Čteme anobrž mnozí pamatujeme, kterak l. p. 1574, 25 Listopadu po západu slunce chasma neb ohniwé a jako hořícího nebe znamení widíno bylo, a tak celau noc až do rána trwalo atd.]

484. Kratochwilné a welmi weselé swadební smlauwy, aneb spůsob řečí, kteréžto při swadbách hostem družba a jiní mládencowé přednášeti obyčej míwají. Wytištěno roku toho, když bylo swadeb mnoho w 8. 1 arch (bez r. a místa). Jiné wydání: Smlauwy aneb řeči při swadebních slawnostech pro družbu, mládence a panny družičky. W Hradci Králowé w 8. str. 80 (bez roku) cf. Wawák.

485. Krátké zwání na swadbu, též wydáwání newěsty, a děkowání rodičům ode wšech pozwaných panů hostů. W Král. Hradci w 8. ½ archu (bez roku).

486. Desatero připíjení mládenecké o wěnce pannám družičkám, při weselí swadebním, aneb cwičení, kterak mládenci pannám družičkám, jedné každé zwláště připíjeti při swadbě mají. Nyní zase na swětlo wydané, ku kterému jest přiloženo, jak zase družičky mládencům odpowídati mají. W Hoře Kutné u J. Wojt. Kincla 1738 w 8. ½ archu. W Holom. 1775 w 8.

E. FILOSOFIE.

a) Mrawné spisy.

487. **JAN AM. KOMENSKÝ** *a)* Spisek o sirobě 1624 z božího slowa sebraný a sepsaný a l. 1634 w čas rány boží morowé w Lešně Polském wytištěný. Jest od Komenského, jakž on sám doswědčuje in Catalogo scriptor. suor. *b)* Labirynt swěta a ráj srdce t. j. swětlé wymalowání, kterak w tom swětě, a wěcech jeho wšechněch nic není než matení a motání, kolotání a lopotowání, mámení a šalba, bída a tesknost, a naposledy omrzení wšeho a zaufání: ale kdož doma w srdci swém sedě, s jediným pánem bohem se uzawírá, ten sám k prawému a plnému mysli upokojení a radosti, že přichází, od Jana Amosa Komenského. Rkp. we Wratislawi w bibl. gymnas. sw. Magdaleny od r. 1623. Tištěn jest: bez místa (w Lešně) 1631 we 4. W Amster. 1663 w 12. W Berlíně 1757, nákladem W. Taužila w 12. W Pr. u Jana Sama 1782 w 8. nákladem W. Stacha, (obě poslední s obrázkem spisatelowým). Posléz w Praze podlé Amstelodamského (druhého wydání) nákladem Jana Nejedlého 1809 w 12.

Jedna z nejpěknějších knih celé literatury české. Přeložena do němčiny w Berlíně 1787 w 8. (Philosophisch-satyrische Reisen durch alle Stände der menschlichen Handlungen etc.) W rkp. weř. bibl. XVII. G. 17. we 4. přepsán od Patočky w r. 1659. Maďarsky přeložen: Vilag Labirintusa etc. w Prešpurku 1805.

488. Brausírna lidského jazyka celau abecedau na skrze wyswětlena, w Praze w staré kolleji 1637 we 4. (z lat. *Jer. Drexelia*) str. 703. Mrawného a wzdělawatedlného obsahu. Přípis p. Jiř. Ad. Bořitowi hrab. z Martinic, kancléři w král. českém.

489. **JIŘÍHO FERA** Schola civilitatis o zdwořilosti mrawů. Latine, germanice et bohemice w 12. Nákl. děd. sw. Wácsl.

490. Communis vitae inter homines scita urbanitas. Šlechetnost, neb mrawnost w společném s lidmi obcowání. Wohlstand täglicher Gemeinschaft mit dem Menschen, w český jazyk uwedená a wytlačená w Praze 1629 w 8. oblong. u Pawla Sessia, 10 archů. Nyní w nowě wytištěná a wůbec wydaná. W Praze w impr. akad. 1645 w 8. str. 211 regst. Wytiskl (patrně i přeložil) Zikm. Lewa (poněwadž jak dí w přípisu, jí se na mále nacházelo).

491. Hádka duchowní mezi mlčenliwostí a wýmluwností, w Praze 1729.

492. *Jeremiáše Drexelia* orbis phaeton t. j. podpal celého swěta jazyk lidský, kterýžto rozpaluje kolo narození našeho, jsa roznícen od ohně pekelného. Z lat. přeložený (od **J. FERA**) a wydaný 1637 nákladem děd. sw. Wácsl.

W Praze w Karlodworské impressí u Jana Jos. Klauzera 1762 we 4.

b) Řád a spráwa obecná.

493. *Kašpara Šopia* králowská rada hyšpanskému králi, kterakby wšelijaké wálky wykonati mohl, we 4. 1621 od **PAWLA PISTORIUSA** z Lucka přel.

494. Tetradion historico-politicum we 4. od **M. SAMUELE z DRAŽOWA** (Index).

495. Popis wěžňůw w Nowém městě Pražském. Wykonán 1677. Rkp. bibl. weř. XVII. C. 9.

496. Ornamentum magistratus politici. Ozdoba wrchnosti swětské, aneb kterými ctnostmi křesťanská wrchnost má ozdobena a okrášlena býti atd. wydaná od **JANA MILOCHOWSKÉHO** atd. w Drážďanech 1678 w 12.

Té knížečce Dan. Synapius slowenské werše představil.

497. Zpráwa krátká nařízení pro zdrawé a nemocné chudé. W Praze u J. Labauna w 8. 1692.

c) Wychowání dětí.

498. De educatione juventutis, to jest: Mrawné a spráwné jednání, o mládeže cwičení a wychowání, w kterémž skrze napowěd a odpowěd se dokazuje, co mládencům ctnostným přináleží a je okrašluje. Z francauzské řeči... w německau uwedené, a nyní... na česko přeložené, rozmnožené a předložené. Od **JANA LIBERTINA**... rodiče Rakownického... Wyt. w Praze w Plotajském domě, u Karla Jana Hraby. Léta 1715.

(Na konci stojí): „Uctiwě se láskawého čtenáře žádá, jestliby se jaké chyby proti nynější ortographii nalezli (jakož se státi mohlo), aby takowé trpěliwě naprawené byly.“ W 12. XII. listů přípisu; pak textu A — H. po 12ti J pak $5^1/_2$ listů. We přípisu auředním pánům města Rakownika jest pochwalná historie téhož města. Čeština chatrná. Opět w Praze u Jana Prušy w 8. 1753.

499. Pokladnice domowní pro dítky křesťanské. Rkp. (Sepsal **JAN BLASIUS**) (před r. 1719 ?)

500. Praktika cwičení mládeže w 12. Nákladem děd. sw. Wácsl.

501. *a)* Knížka lozunků pro dítky na r. 1759, w Berlíně str. 51. *b)* Jiná pod jménem: Wyučující texty církwe bratrské, a obzwláštně dítek na r. 1764, w Berlíně w 8. str. 63. *c)* Jiná na r. 1765. *d)* Na r. 1770; tištěna 1769 w 8. tamž. K tomu náleží. *e)* Poznamenání, kterak wyučující texty církwe bratrské a obzwláště dítek užíwané býti mohau. W Berlíně u Heninga w 8. 1763 str. 52.

Jsau texty osobliwé s nějakau propowědí k. p. Neděle po nowém roku: „Staré wěci pominuly, ai nowé wšecko učiněno jest. 2 Kor. 5, 17. Děkujem Ježíši, jenž stwořil nás, že nás powolal w nowozákonní čas“ atd. Jméno lozunku, jakoby hesel, jest wzato z wojenského obyčeje, dle něhož na každý den nějakau propowěd za znamení a k ohlášení se swojím užíwáno. Podobné sbírky textů také pro dospělé lidi wydány jsau.

502. Psaní zdržující w sobě slowa ewangegelická k mládeži, o welikém blahoslawenstwí takowých dítek a mladých lidí, jenž se časně k bohu obracují. W Berlíně u Kr. F. Heninga 1763 w 8.

503. Duchowní škola křesťanské mládeže. W Holomauci 1768.

504. Kniha pro dítky, nebo wšeobecné obsahy a wyjádření o wěcech, které dítky wěděti mají, a pochopiti mohau. Z něm. přel. **ANT. SELISKO**, w Praze (1771) w 8. str. 130 u F. A. Höchenbergera.

Jest to franc. knížka: Livre des enfans. Mnoho tu zle kowaných slow nowých z grammat. Pohlowy.

F. MATHEMATIKA.

a) Počitářstwí a měřictwí.

505. Knížka aneb tabula, w kteréž se obsahuje, jakým spůsobem auroky wedlé nowého nařízení spočísti se mohau. Wypsáno z jedné tabule od **WÁCSL. PETRŽILKY** Sušického 1621. Rkp. weř. bibl. XVII. J. 14.

506. **KARLA JAK. FERD. TUMY** kniha počet hlawní interesní. W Praze w Hamplowé impr. skrze Jan J. Hošekera 1706 w 8.

507. Gruntowní počátek mathematického umění, geometria practica, skrze který wšecky hlaubky, délky, šířky, pole, lesy, rybníky, lauky, zahrady, města, kraje atd. wyměřiti se mohau s připojeným nivelirowáním, neb wodním měřením, ponejprw w českém jazyku wydaná od **WÁCSL. JOSEFA WESELÝHO**, přísežního zemského mlynáře a geometra; wytištěno w Praze, w Králowém Dwoře, u Matěje Adama Högra, arcibiskupského impressora 1734 w 8. archůw 41.

Obsahuje toliko některá řemeslnická rozhodnutí úloh k délkoměřictwí, plochoměřictwí, tělesoměřictwí a trojhranměřictwí náležejících, bez uměleckého spojení, bez uwozowání důkazů, a málo k názwoslowí mathematickému přispěti může.

508. **PETRA KAŠPARA SWĚTECKÉHO** prw hrubě wážený, (sic) nyní ale zawržený neboližto reformirowaný falešné zemoměření podlé nějžto mnozí obzwláště w české zemi měření se ujímající p. p. auředníci, mysliwci... ne bez malých chyb pokračowali a až posawád pokračujau. W Jindř. Hradci u F. P. Hilgartnera 1738 w 8.

509. Krátké wyswětlení počtářského umění, w kterémžto nejpřednější základ a regule s při-

pojenými exemply se wyjádřuje. Wytištěno l. p. 1761 we 4. archů A—E. po 4 listech F. 3 listy.

b) *Hwězdářstwí, planetáře.*

510. **JAKUB WÁCSLAW DOBŘENSKÝ** Černomostský wydáwal asi 15 roků discursus sphaericos w českém a něm. jazyku, kdežto mnohá pěkná prawidla o zachowání zdrawí, prácech hospodářských, a nebi hwězdnatém atd. nalezti.

511. Planety pod kterau by se člowěk narodil. W Litomyšli 1722 w 8.

512. Spůsob rejsowání hodin slunečních. Rkp. od r. 1741 weř. bibl. XI. D. 11.

c) *Kalendáře, prognostiky.*

513. **D. ŠIM. PARTLICE** ze Špicberku kalendář hosp. a kanc. k l. p. 1622 též 1625 k poctiwosti Wiléma z Wchynic a z Tetowa. Wytištěn u Dan. Karla z Karlsperka. Téhož na r. 1637, w Praze u Jana Byliny. Též na r. 1638.

514. Nowý a starý kalendář hospodářský, kancellářský k l. p. 1623, ku poctiwosti Adama z Waldšteina atd. Wytištěn w Praze u Jana Stříbrského (w Mus.)

515. *Fil. Aug. Rhecia* z Grawbündu nowý kal. hosp. a kanc. k l. p. 1624 (připsaný hraběti Wil. Slawatowi), w Praze u Paw. Sessia.

516. *D. Linh. Mylgisera* kal. hospod. a kanc. k l. p. 1629, w Praze u Zikm. Lewy.

517. *Maur. Huberina Silencienského* kal. hosp. a kanc. k l. p. 1630 u Zikm. Lewy.

518. *Jiř. Jana Aichelmanna* z Pryxu (Mostu) nowý kal. hosp. a k. k l. p. 1631 u P. Sesse. (Přips. p. Ad. z Waldšteina).

519. *M. Wawř. Jakobeusa* **KUŘELOWSKÉHO** kal. h. a k. k l. p. 1632 k poct. p. rychtáře, purgm. a raddy města N. Kolína. Wytištěn w Litomyšli u Mat. Březiny we 4. (w Mus.)

520. *Jiř. Jana* **ŽALUDA** kal. hosp. a kan. k l. p. 1633. Wyt. u Jiř. Sedlčanského.

521. *M. Jiřího* **DACHNOWSKÉHO** z Dachnowa kal. hosp. a kanc. k l. p. 1634. Wyt. u Jiř. Sedlčanského (w Mus.).

522. *M. Hendricha Winklera* kal. hosp. a kan. 1634, w Praze u J. Byliny.

523. *Huberina Maurice* kal. hosp. a kanc. k l. p. 1635, w Praze u Jana Byliny we 4. (w Mus.)

524. *D. Daw. Herlicia* kal. hosp. a kanc. k l. p. 1636 u Jiř. Sedlčanského.

525. *Wolf. Sigm. Espicha* kal. h. a k. k l. p. 1643. Wyt. w Praze u Jiříka Šipaře we 4. (w Mus.)

526. Dr. *Tom. Fridbergera* Městeckého kal. hosp. a kanc. k l. p. 1644 u J. Šipaře. [Připis p. Krist. Wratisl. z Mitrowic].

527. *Jana Krištofa Daisignera* s pranostikau hwězdářskau kalendář hosp. a kanc. k létu 1644, item 1645, w Praze u J. Šipaře. 1650 we 4. W Praze u Jiřího Šipaře. Item 1654 a 1657, 1659 u Urbana Goliáše.

528. *Hermanna de Werwe* s historiemi kal. hosp. a kanc. k l. p. 1646, w Praze u Jana staršího Byliny. Item l. 1647 u Jiř. Šipaře. Item s pranostikau hwězdářskau na r. 1653 u Lidmily Sedlčanské, wdowy. Na r. 1654 tamž r. 1660 (Wid. bibl.)

529. *Jeronyma* staršího *Gablera* kal. hosp. a k. k l. p. 1646 a 1647, w Praze u Jiř. Šipaře. Item s pranostikau hwězdářskau k l. p. 1654, w Praze u Urbana Goliáše.

530. Kalendář k l. p. 1649 weř. bibl. XVII. A. 84.

531. *Matauše Orlinského* nowý kal. hosp. a kanc. na r. 1654, w Praze u Urb. Goliáše we 4.

532. Krakowský kalendář hospod. a kancelářský 1654. **M. JANA ONDŘ. ČERMÁKA** Ph. D. a hwězdáře w Krakowě. W Holom. 1654 we 4.

533. **MICH. IGN. KRÁSNÉHO** kal. h. a k. k létu p. 1660. K poct. p. Jana Frid. hrab. Trautmansdorfa. Wytišt. w Litomyšli u Jana Arnolta we 4. (w Mus.)

534. Pražský nowý kal. hosp. a kan. od **ZIKMUNDA ČARNOWSKÉHO** na r. 1660. W Praze u Urbana Goliáše we 4.

535. *Mart. Holborera* Wyrcpurského kal. hosp. a kan. k l. 1662 u Urb. Goliáše we 4. Též na r. 1663, též s pranostikau hwězdářskau tamže na r. 1668. Též r. 1677.

536. **GOSTUMIOWSKÝ (JAN)** Nowý *kalendář* hospodářský a kancellářský na r. 1675 w Holom. we 4.

537. *Mich. Krygnera* roční kal. hosp. a kan. k l. 1677. W Praze u Jana Arnolta, též w Litomyšli na prodej we 4. Též r. 1681, 1692, 1704, 1714.

538. Kalendář hodin přes celý rok. W Praze u Jiř. Černocha w 8. r. 1684.

539. S pranostikau hwězdářskau nowý kalendář od **JAKUBA JANA DOBŘENSKÉHO** z Černého Mostu we 4. na l. p. postupné a hrudné 1688. Práce dwadcátá třetí. W Praze u Kat. Arnoltowé wdowy.

540. Kalendář hospodářský a kancellářský ku potřebě pánům auředníkům, písařům, prokuratorům, měšťanům, kupcům a obchody wšelijaké wedaucím: Na rok p. 1694. S pilností sepsaný a wydaný od **M. KRIŠTOEA KŘIKAWSKÉHO**, filosofie doktora, w slawné aka-

demii Krakowské nařízeného hwězdáře. W Holomauci u Jana Jos. Kiliána we 4. Podobné wycházely do r. 1727 a snad déle.

541. *Titulární* (nowý) *kalendář* ke cti s. Wácslawa k létu od Kr. Joach. z Chotěšowa 1703 a násled. u Jiř. Labauna (a j.)

Dle zpráwy z téhož kalendáře na r. 1713 císař Leop. I. Labaunowi tiskaři privilegium dal dne 28 Máje 1702, by týž od něho jak k obecnému dobrému, tak i jednoho každého dobrému wynalezený a w impressí jeho tlačený a wyhotowený kalendář w české a něm. řeči wydáwati mohl, kteréžto privilegium jemu po smrti Leopoldowě císař Josef I dne 22 Března 1708 po wyjití tohoto decennium opět na jiných 10 let prodlaužil. Privilegium to rescriptem od 20 Března 1713 synu jeho Jiřímu od Karla VI dědičně se uděluje. — Spisowatel byl některá léta KRISTIAN JOACHIM z CHOTĚŠOWA. Wycházely takowé kalendáře něm. a česky (každé o sobě), až do r. 1769 t. do prowdání wdowy Kat. Labaunowé za pekaře, čímž tiskařské práwo pustila. 1770 J. Jos. Klauser pod týmž jménem je wydal; od r. pak 1771 pod jménem: Nowý titularní a hospodářský kalendář, wydáwán u Ant. Elsenwangera něm. a česky až do oddělení titularní částky od hospodářské a uwedení Schematismu něm. W Mus. nacházejí se kal. ty od r. 1712, 1713.

542. Kalendář na r. 1706 we weř. bibl. XVII. A. 84 [1]).

543. Nowý hospodářský kancellářský kalendář pod jménem *Abrahama Fišera* od jednoho umění hwěz. milowníka.. na horizont český a jiné okolní krajiny a země sepsaný spolu s praktikau a některými hospodářskými wěcmi. W Pr. u Karla Fr. Rosenmüllera we 4. Dostal privilegium na kalend. 1 Dec. 1720.

W Museum nacházejí se r. 1729—45; 1747—50; 53—60; 64—70; 75 [r. 1751 u Žof. Rosenmüllerowé, 1767 a 1768 u Jos. Klausera]; r. 1757, 1758 we 4. we weř. bibl. XVII. A. 84.

544. Filipa Jak. *Oswalda* nowý kal. na r. 1729—1741. Wytištěn w Praze u Karla Arnolta we 4. *chybí 1735* (w Mus.)

545. Nowý kalendář církewní u Kaudelkowé wdowy skrze fakt. Šmolke 1745, w Praze w 8. 5 archů.

546. JAN CHRASTINA mnohé roky w Prešpurce kalendáře wydáwal (od 1758) ozdobené weršemi, fabulemi, Taubmanowými žerty, Jelowými fraškami, zběhlými celého roku příhodami, mrawnými propowídkami atd. (w. Tab. Poe. II. 69.)

547. Praktika sedlská neb knížka o powětří a spráwě, nyní znowu přehlídnutá. W Praze u K. J. Jauernicha w 8. 1766.

548. Sedlská pranostika, aneb knížka o powětří a zpráwě, kterak spůsobnost času přes celý rok předzwěděti a poznati se může, rok od roku trwající w 8. w Jindřich. Hradci 3 archy b. r. (a často jinde).

d) *Wojenské umění.*

549. Prawidlo wojenského řízení atd. w hrab. Khewenhillerowu regimentu. W Brně 1733 w 8.

550. TROJAN ADAM z BENEŠOWA. Historie o wálkách. Rkp. [Wýtah z ní opatřil Dobner].

G. ZNÁMOST PŘÍRODY.

a) *Powětrné kamení.*

551. Nowiny hrozné a strašliwé, kteréž se w skutku a w prawdě w durynské zemi léta 1681 staly, nebo kámen weliký s hrozným hřímáním dolůw na zemi upadl fol. s figurami, bez roku a místa.

b) *Žiwočišstwo.*

552. Náležitá zpráwa a wypodobnění... bílého nedwěda s 2 hlawama 1 list we 4. u K. Rosenmüllera 1719.

c) *Hojitedlné wody.*

753. *Walentina Kirchmaiera z Raichwic* Ph. a M. D. starodáwní Kukus studnice, nyní nowě wyzdwižený, Hradišlský žiwý pramen, jehožto počátek, příležitost, starodáwnost, hojitedlné mineralie, aučinliwost, užitečnost a náležité užíwání w krátkosti sepsána jsau. W Praze w weliké Karlowě kolleji u Jiřího Labauna 1696 w 8. str. 91.

554. *Jana Frant. Löwa z Erlsfeldu* hydriatria nova, t. j. krátké wypsání o nowě nalezené Hlubecké lázni od starodáwna smradlawá woda nazwané atd. W Starém městě Pražském w impressí univ. Carolo-Ferd. w kolleji S. J. u sw. Klímenta (bez roku).

Zdá se r. 1721, protože toho roku týž spis německy tam wyšel. Opět w Jindř. Hradci u J. W. Hilgartnera pod nápisem: Opakující wypsání oné hluboké lázně skrze J. Fr. Lwa sepsané od Jos. Ant. Lintze w 8. 1767.

555. *Jana Adama Veita* M. D. thermae Podolenses aneb zdrawá Podolská neb sw. Wácslawa lázeň. W Praze u Labaunských dědicůw w 8. 1728.

556. Uzdrawující studničný pramen král. města Hradiště hory Tábor jehož počátek, wlastnost, aučinliwost a užíwání předstawené jest od *Josefa Hynka* MIČKY Ph. et M. D. W Hradci Jindřichowém u J. Frid. Jakše 1732 w 8. A—C.

557. *Ferd. Jos.* ČÁSTKY z *Šternšteina a)* Čest a sláwa Wysokomeytská z rozhlášené studně wypreyštěná, to jest krátká zpráwa a weypis

---

1) J. Fr. Swoboda w Brně měl privilegium na wydáwání kalendářů titularních od r. 1708, 25 Novemb. Z nichž něm. od r. 1711—14 u p. Norb. Waňka jsau. Českéli též wydáwal, mně neznámo.

rozhlášené lázně. W Hradci Král. u Wácsl. J. Tybelly w 8. 1698. *b)* Wypsání Swatoňowských lázní od M. D. Ferd. Částky — o moci, wlastnostech, aučinliwosti, dobrotě a užíwání jich jednající, 1736.

558. **BALT. PETRŽILKY** fons ruber aneb čerwená studánka pod titulem Salvatora w městě Chrudimi. W Hradci Král. 1744 w 8. (Wid. bibl.)

559. Lijboch corde pio fontes offerto Mariae (chronog.) Ošťastněný Liboch! též prospěch nemocných! aneb zdáwna skrytá, nyní ale wyjewená k uzdrawení lázeň atd. od *Ant. Fil. Jana* **KRÁLE** Ph. et M. D. Litoměřického kraj. physika. W Praze u Karla Josefa Jauernicha w 8. 4 archy (1754).

560. Sedmpramenitá studnice na panstwí Náchodském blíže Swatoňowic, wšem zdrawí žádostiwým a potěšení skrze p. Marii hledajícím, wody hojně prýštící, w Král. Hradci u J. Klimenta Tybelly 1755 w 8. str. 168.

Jest popsání hojitedlné wody Swatoňowické blíže Náchoda w Kralohradeckém kraji spolu se zázraky Marií pannau tam činěnými.

d) *Hospodářstwí.*

561. Při knížce rýmowní w Litomyšli 1626 a později bez roku a tiskaře tlačené jest na str. 20. Rozmlauwání otce s synem, w kterémž otec syna, jakby se syn při swém hospodářstwí i čeládce sprawowati měl, wyučuje.

562. Regiment neb sprawowání owčího dobytka, dedikowané ryt. Woldřichu Dubanskému z Duban a na Libišicích. Rkp.

563. Mandát hraběnky Frant. Hyp. Euseb. Berkowé okolo r. 1620—1626. Z rkp. tištěn w Čas. mus. 1843 str. 163 poddaným panstwí Richemburského, Rosického a Slatinenského [týká se wíce policejního wedení].

564. *Štefana Hynka* kniha hospodářská w pořádnost uwedená r. 1658. Rkp. fol. weř. bibl. XVII. B. 22.

565. **PETRŽILKY** knížka, kterak se winice, štěpnice sprawowati mají 1631. Rkp. bibl. weř. XVII. G. 20. we 4.

566. Gruntowní zpráwa o celém hospodářstwí, jednomu každému w hospodářstwí se cwičícímu potřebná, a od jistého w hospodářstwí zkušeného sepsaná l. 1697 fol. Rkp. na Strahowě.

567. Oko páně, aneb dobře spořádané hospodářstwí polní. Wydané w latinském jazyku od dwojí ctihodného kněze *Krištofa Fišera* Soc. J. Na česko přeložené od dw. ctih. kn. **JANA BARNERA** z téhož towaryšstwa. Dwa díly w Praze u sw. Klimenta 1706 we 4. str. 446 mimo předml. a rejstřík.

Má i jiný zwláštní titul. tištěný: „Knihy hospodářské skrze dwojictihodného kněze Krištofa Fišera z tow. Jež. sepsané. díl prwní. o hospodářstwí polním nejprwé l. 1679 s powolením wrchních. a s obzwláštním obdarowáním J. C. M. w lat. jazyku na swětlo wydaný: Nyní pak na česko přeložený od ctihodn. kn. Jana Barnera z téhož tow. Jež. atd. 1706 we 4. Díl druhý l. 1683 w lat. jaz. na swětlo wydaný atd. Čeština poněkud latinau páchne; wěc jen prostřední, sem tam powěrčiwá.

568. J. exc. p. Wincenciusa hrab. z Waldšteinu atd. Společných šafářůw naučení, dle čehož pokračowati mají, w Praze u K. Labaunowé 1761 w 8. str. 29.

569. Instrukcí aneb prawidlo, podlé kteréhožto poddaní k obci král. wěnného města Poličky we wesnicích se říditi a neřádůw wšelijakých wystříhati mají, jinak slowe: Potaz. Oprawen a obnowen l. p. 1719. Wytištěno w Čas. mus. 1846 str. 452 atd.

570. **BALT. ROSTA**: O hospodářstwí, rkp. od r. 1758, dwa díly u prof. F. Šíra.

571. *Wieganda* hospodářská ruční kniha pro rakauskau mládež k naučení o dobře spořádaném polním hospodářstwí z něm. na slowanský jazyk přel. w Prešpurku 1773 w 8. u Fr. Aug. Patzko str. 274 a rejstř.

e) *Kuchařstwí.*

572. Kniha kuchařská, w které se pro paměť lidskau o rozdílných krmích masitých, tak také... postních, jích, kaší a políwek rozdílným spůsobem wypisuje. Ponejprw wytištěna, w Praze u Kateřiny Koniášowy wdowy 1712. W nowě rozmnožená (z něm.) W Praze u K. J. Jauernicha w 8. 1763.

H. LÉKAŘSTWÍ.

a) *Morní.*

573. Zpráwa kratičká o morním nakažení z příčin zwláštních w čas přímoří w Lešně Polském od církwe české u wyhnanstwí učiněná w 12. 1632.

574. *Jana Webera* apatykáře Přešowského zpráwa o moru. W Lewoči 1645 w 8. (dle tabl. 12). Wiz předml. k Tyssotowi 1788 w Uhersk. Skalici wydanému str. 10.

575. Rozliční dobří prostředkowé, kteříž se w čas morowé rány atd. w Praze u Jiř. Černocha užíwati mohau 1679, 1680 str. 85 z něm.

576. Apatyka duchowní i tělesná, t, j. o zapuzení rány morowé modlitby, též i k zachowání žiwota prostředky a léky. W Praze z něm. přel. a wytiskl **JAN ARNOLT** w 8. 1679.

577. **JAK. JANA WÁCSL. DOBŘENSKÉHO** z Černého mostu weřejná a přirozená před nemocmi obrana. W Praze Jan Arnolt 1679 w 8.

578. *Ezechiele Bantschnera* krátká rada,

kterakby se sprostý člowěk a chudí lidé w čas morowé rány zachowati měli. W Holom. Jan Kylian w 8. 1680.

579. *Jana Frant. Polentzi* krátká wšak gruntowná zpráwa a naučení o moru, w Praze u děd. Jana Karla Jeřábka, 1708 we 4.

580. Pražské nakaženosti řád atd. w Praze u Jana Wácsl. Helma 1713 w 8. str. 112.

581. Krátké nawržení k poznání a zahlazení nyní obáwaného morního nakažení, které na wys. poručení od J. C. K. M. w wěcech zdrawí zřízené dworské kommissí wšem strany odwrácení moru péči majícím w 1738 roce na ruku dáno atd. W jaz. něm. od *Jana Petra z Ghelen* psáno, do českého 1739 r. od **KARLA FRANT. ROSENMÜLLERA** uwedeno. W Pr. (1739) w 8. A—C4.

582. Jesu benedicente! Apatečka duchowní i domowní zdržující w sobě wýborná lékařstwí pro zachowání duše i těla, w čas obecné pokuty a rány morowé (t. r. 1715 w Trenčíně); poučující, kterak se w takowém zarmauceném stawu... k bohu, k sobě, i k blížnímu chowati sluší... k tomu ještě některými modlitbami, nábožnými písničkami, též gruntowním potěšením D. J. G. (doktora *Jana Gerharda*) opatřená 1739 (w Pauchowě) od **JANA BLAZIUSA**, w nichž 9 písní od něho se nachází. (Z části sem, z části wětší ke wzdělawat. a pobož. náleží).

b) Léčitelské.

583. O čarách. O lékařských prostředcích. Rkp. XVII wěku w 8. (u p. Bočka).

584. Recepty proti rozličným neduhům s. a. (circa 1683) w 12. Rkp. weř. bibl. XI. F. 13. num. 1.

585. Zpráwa krátká aneb nařízení pro zdrawé a nemocné lidi. W Praze u Jiř. Labauna 1692 w 8. 4 listy.

586. Kniha lékařská s. a. (saec. XVIII) w 8. Rkp. weř. bibl. XI. F. 4. (Recepta medica).

587. Herbář aneb lékařstwí, které z nowu z kněh wytažené a při rozličných nemocech lidí, kraw, owcí a drůbeže.. zkušeno býwá atd. w 8. w Praze u Wácsl. Šerera str. 63 (b. r.)

588. W knize *Alex. Schamsky...* Promtuarium parvum medico-practicum etc. 1714 we 4. jsau také česká jména neduhůw.

589. (**JANA TONSORIS**, jinak Barwíře kazatele sl. božího w Jistebném w Orawské stolici) sana consilia medica, aneb zdrawá radda lékařská, podáwající z křesťanské lásky, užitečné lékařstwí, na wětším díle domácí, z hodnowěrných doktorůw lékařských proti rozličným nemocem lidského těla, s připojenau domowní apatečkau atd. W Skalici Uherské u Jos. Ant. Škarnicla 1771 w 8. str. 226, od str. 227—260 přídawek ze školy Salernitanské we werších mimo 5 listů předmluwy a 1½ archů registř. Po druhé též w Skalici 1806 w 8.

c) Porodnictwí (babictwí).

590. O ženách a jich nemocech; o tajnostech ženských *Alberta Welkého*, od **JANA LIPSKÉHO**. W Praze 1623 we 4.

591. Wýborné naučení pro báby a jiné při porodích pomáhající osoby od Jindřicha Jana Nep. Krance w jazyku německém sepsané, nyní ale k prospěchu wlasti od **FRANTIŠKA HYNKA KIRCHNERA** král. dwor. impressora w češtinu uwedené a wytištěné w Starém m. Praž. l. p. 1756 w 8. a 1770.

592. Wysoce důstojné arcibiskupské konsistoře Pražské naučení, pro báby a jejich pomocnice, jakož i pro ty, které w čas nauze při rodících matronách se najíti dáti smějí, jak totiž oni při nebezpečném a truchliwém porodu pro udělowání křtu w čas nauze chowati se mají, w Praze u Fr. Höchenbergra w 8. (1770) 1 arch.

593. *Jindř. Jana Krance* wedení k prawému a dokonalému babímu umění z němčiny na jazyk český od **JOSEFA ZLOBICKÉHO** obrácené. We Wídni s Šulcowým písmem 1772 w 8. (Rozdílné přeložení od předešlého).

d) Dobytčí lékařstwí.

594. Podstatné wyšetření příčin, prostředků a lékařstwí při wšeobecným pádu howězího dobytka w králowstwí českém, na wysoké poručení wys. slaw. gubernium atd. od *Jana Hynka z Maiersbachu* atd. l. p. 1749. W Praze u Žofie owdow. Rosenmüllerowé we 4. str. 91 mimo rejstřík.

595. Lékařstwí koňské, w Holomauci 1772 w 12.

e) Apatekářstwí.

596. Cena neb wyměření wšech lékařstwí. Z nařízení rektora univ. w Praze Arnolt z Doboslawína 1699 fol.

I. PRÁWNICTWÍ.

a) Práwa a zřízení.

597. Císaře Římského, uherského a českého atd. krále atd. J. M. Ferdinanda Druhého atd. Obnowené práwo a zřízení zemské dědičného králowstwí českého. (Orel cís.) 1627. Cum gratia et privil. S. C. M. speciali ad decennium w fol. Tištěno jest toliko str. 135, ostatek pérem doplněn. W bibl. weř. Rkp. 1627 sub

sig. XVII. C. 29.; pak od r. 1628 pod XVII. F. 22; od r. 1641. též b. r. XVII. D. 22. fol. též D. 7. C. 8. C. 39, D. 24. Též w Museum 6 exempl. N. 171. 694 — 700 a 1628, 1641.

598. O dětech z lidí swobodných ms. 1652 (při exempl. Ferd. II obnow. práwa 1628 u p. Bočka).

599. Klíč do práw král. českého ms. XVII stol. (u Bočka).

600. Ferd. II obnowené práwo Morawy. Rkp. 1632 w bibl. weřej. XVII. E. 32, též r. 1641 fol. XXII. C. 27. 1660 fol. XVII. C. 37. C. 25. C. 32. Též w Mus. rkp. 1676. Zřízení zemské obnowené markrabstwí morawského. Též rkp. XVII. zřízení m. mor. (obnowené Ferd. II.) u p. Bočka.

601. Ferd. III declarací a novelly na obnowené zřízení zemské. Rkp. 1640 w bibl. weř. XVII. E. 27. též C. 35, C. 10, C. 39, též XV. E. 18. et XI. A. 17. Též novelly a deklaraty králůw českých Ferdinanda II a III a Leopolda I od l. 1623—1662 saec. XVII exeunt. Fol. w rkp. weř. bibl. VI. B. 6. p. 149, 96, 321. Též w Mus. Rkp. fol. Též od r. 1652 XVII. C. 36. od r. 1675 XVII. C. 27. a C. 7. tamže.

602. Registřík na obnowené zřízení zemské podlé abecedy. *Prwní:* Akta publikowání swědkůw., mají irrotulowána a do saudu odeslána býti atd. C. 21. *Poslední:* Žid na základ... půjčiti může atd. Q. 69. Rkp. weř. bibl. b. t. XVII. C. 13. str. 188 fol.

Na konci stojí: Quae sub quavis littera in novis constitutionibus regni continentur. *A* regnat, jurat, statuitque statum, atque diaetat, judicium format terrestre. *B* procuratque. *C* procedit, agit, testes producit id ipsum etc. 1664 27 Martii.

603. Extrakt z obnoweného práwa a zřízení zemského král. českého a na též publikowaných kr. deklarací a novel, jako i práw městských, narownání hor, kowů a smlauwy Swatowácslawské do alphabety w celém smyslu uweden a w jedno spojen. Rkp. fol. 1684 (u Pelcla býwal). Jiný rkp. w 16. podlauhlé na pap. u ryt. Neuberka.

604. Krátký wýtah práw městských králowstwí českého pro snadnější nalezení, w čem se tak táž práwa městská s obnoweným zřízením zemským, novellami declaratoriemi atd. srownáwají. Od *Jak. Ferd. Ant.* WRBY Nimburského, měštěnína Now. m. Pražského w l. p. 1691. Přidána krátká obsažitedlnost processu práwního, instrukcí městská.. wýtah pokut z práw městských. W Praze u Jiř. Labauna 1700 w 8. str. 117.

b) Hrdelní.

605. Process inquisitorní, který w hlawním J. M. C. residencí králow. Starém městě Pražském, w král. českém od slawného králowského appellací tribunalu za příčinau z nenáwisti wíry křesťanské od Lazara Abelesa a Löbla Kurzhandla Židůw zamordowaného 12letého syna téhož prwního Žida weden byl. W Praze w welké Karlowé kolleji, nákladem Jiřího Labauna 1696 we 4. str. 90 mimo předmluwy 5 listů.

606. Josefa I nowé práwo útrpné a hrdelní. W Praze u dědicůw Jana Karla Jeřábka 1708 fol. (česky a německy).

607. Marie Therezie hrdelní práwní řád, we Wídni u Jana Tomáše urozeného z Trattnerůw 1769 fol.

c) Řád saudní, instrukcí.

608. Instructio, aneb artikule, kteréž J. M. Římského císaře, uherského a českého krále atd. Tejná i jiné raddy atd. z milostiwého J. M. C. poručení, wedlé nichž se w tomto J. M. C. dědičném králowstwí českém, ... též Její M. císařowny, jakožto králowé české měst wěnných, wšickni a jeden každý obzwláštně J. M. C. rychtářowé, purkmistři a konšelé w úřadech a powinnostech swých wždycky a každého času chowati mají, w Praze dne 2 Března 1651 wydati ráčili. W Hradci nad Labem 1673 w 8. Dan. Kamenického.

609. Instructio appellatorní atd. w Hradci nad Labem u Dan. Kamenického 1673 w 8.

610. *Jana Jak. z Weingarten* (nar. w Komotowě 1629 † 1710). Manuductio, aneb cestowůdce, kterak při práwích stawu městského w král. českém saud weden býti má, ex Vindemia judiciaria aneb sbírky práwní wytažený. Rkp. od r. 1683 w 8. potom tištěn w Praze nákladem K. Arn. z Dobroslawína 1683 w 8. item 1689 w 8. str. 59.

611. Poznamenání wšech jak duchowních tak swětských dikasterií práwních instancích na r. 1723 až 1726, pak na r. 1736 až 1742 we 4. (Bibl. weř. D. 204).

d) Práwo manské.

612. Karlšteinské manské práwo. Z rkp. desk dworských od r. 1732 wydáno J. Chmelenským w Čas. mus. 1835 č. 255.

e) Policejní nařízení. Patenty.

613. Lichtenšteinůw rozkaz z ohledu čistoty w městech Pražských od r. 1621. Tištěno we Wčele 1844 str. 27.

614. Jich milostí nejwyš. p. auředníkůw a saudcůw zemských J. M. C. místodržících w králowstwí českém... nařízený řád w městech Pražských, jak se řemeslníci, handléři, obchod-

níci, i jeden každý jiný w prodajích a w kupowání wšelijakých wěcí, nicméně i w placení čeledi nádenní chowati má. W Praze u Štěp. Byliny, 1626 fol.

615. Patent od Ferd. II r. 1630. Podepsán jest Slawata (w bibl. Wíd.)

616. Instrukcí Ferd. III hospodářská. Rkp. XVII. saučasný fol. w knih. Mikulowské.

617. Instrukcí Fridlandská o wšelijakých k hospodářstwí náležitých wěcech, heitmanům auředníkům i jiným k spráwě potřebná — za rytíře Adama Chwala Kunáše z Machowic, nařízeného nad hospodářstwím — w knížetstwí Fridlandském r. 1638. Rkp. fol.

Spis rozumně spořádaný a k ponaučení w hospodářstwí wýborný. Zasluhuje, aby wytištěn byl. [*Boček.*]

618. Zřízení Nedwědické, někdy Jana z Pernšteina, obnowené r. 1660. Rkp. we 4. 16 listů.

619. Taxa trhu Jana z Wartemberka, šenka králowstwí českého. Rkp. 1668 fol. w Museum.

620. Řád hašení ohně pro Malé město Pražské, od Weingartena, 1677.

621. Kniha generál-hlawní, wšeobecně potřebného zrna obilí placení. Od K. J. Tumy w 8. w Praze 1700, 1706.

622. Od Leopolda I česky a něm. (w bibl. Wíd.) Jedno?

623. *a)* Universalní aneb wšeobecní řád akcisůw, wšech wysoce wzácných p. stawůw w králowstwí českém. Jak takowé dne 20 měs. Ledna příštího 1709 léta začátek míti mají. W Praze u Karla Ferd. Arnolta we 4. bez roku (1708). *b)* Řád akcisůw, jak takowí dne prwního měs. Srpna běžícího l. 1710 začíti se mají. W Praze u K. J. Arnolta we 4. 1710.

624. Obnowený robotní patent 1738 20 Ledna fol. listů 19 (weř. bibl. A. 75).

625. Patent mysliwcům se protiwících zwěře zlodějů týkající, 9 Pros. 1745 fol. 2 listy.

626. *a)* Pat. 8 Unora 1746 proti hrám fol. 3 listy *b)* od 6 Máje 1746 základní neb tázní auřad (Versatzamt) fol. 4 listy.

627. *a)* Pat. od 3 Čerwence 1747 o hrách fol. 4 listy *b)* 7 Dubna 1747 s strany daně fol. 8 listů. *c)* o daň na wálku we Wlaších a Niderlantu 1747 fol. 3 listy.

628. *a)* Pat. od 5 Pros. 1748 daň na karty, kalendáře atd. fol. 4 listy. *b)* 5 Pros. 1748 štemplowání papíru, fol. 6 listů. *c)* 6 Sept. 1748 daň k zaprawení nowého wojenského systemalního wychowání na 10 let požádaná fol. A — P. (Weř. bibl. A. 75.)

629. *a)* Pat. 23. Ledna 1750 štemplowání papíru fol. 8 listů. *b)* 28 Čerwence 1750 o štolách fol. 2 listy. *c)* 3 Srpna 1750 strany příze a plátna. W Praze u Žofie Rosenmüllerowé fol. 11 listů. Přídawek k tomu 1 Břez. 1753 fol. 8 listů.

630. Pat. 13 Listop. 1751, založení loterie skrze Oktavia z Cataldi fol. 4 listy.

631. Pat. 1 Unora 1752. Daň z jistin, fol. 4 listy. *b)* 12 Čerwna 1752 proti pranicem a nepokojnému chowání fol. 4 listy. *c)* 30 Čerwna 1752 o wystěhowání fol. 2 listy; o též wěci 6 Čerwence 1752 fol. 3 listy. *d)* 17 Srpna 1752, o wystěhowání dělníků z skelných hutí fol. 2 listy. *e)* 4 Listop. 1752 zasíwání na třetinu fol. 2 listy. *f)* 23 Pros. 1752, o pytlářích (archowá plachta; w takowém formátu ještě jiných 6 patentů w bibl. weř. pod A. 75).

632. Shromáždění zápisů, nařízení a listů poselacích. Rkp. z XVII stol. weř. bibl. XVII. D. 16. b. r. fol.

633. *a)* C. k. pragmatica wedení práwní rozepře se týkající, od 13 Ledna 1753 fol. 8 archů. *b)* Pat. 12 Máje 1753 o handlu (plachta archowá); detto o minci. Též 12 Břez. 1753 fol. 7 listů. *c)* Ustanowení wšeobecného lékařstwí, 24 Čerwence 1753 fol. 18 listů. *d)* Pat. 4 Srpna 1753 o regrutowání fol. 8 listů. *e)* Pat. 27 Září 1753 šrankowní meyto fol. 3 listy. *f)* Modi procedendi in causis subditorum contra dominos se týkající, 18 Prosince 1753 fol. 4 listy. *g)* Pat. 13 Listop. 1753. Papežská dispensací na jisté swátky fol. 4 listy.

634. We Wídeňské bibl. *a)* 29 patentů českých. *b)* 1 patent český od r. 1767. *c)* od r. 1771. *d)* Jiný od Marie Theresie. *e)* Dwa jiné od M. Ther. česky a něm. *f)* Patent český, polský a něm. *g)* Jiný český a něm. (Kopitar).

f) Sněmy.

635. Od r. 1621 až do 1626 w Čechách pro nepokoj tehdejší žádných sněmů držáno nebylo, a daně zwláštními patenty wypisowány. S rokem 1627 opět sněmy drženy býti počaly, jichžto až do r. 1774 počítá se 162, téměř každoročně jeden, málo který rok žádný, některý opět rok wíce. Z těch jediný (1632) w rkp. ostatní wšecky tištěné, a sice 146 česky a německy, 14 jen německy, 2 jen česky nalezají se w knihowně kníž. Lobk. a jinde po různu i w sbírkách. Pořádek sněmů w Praze držených od r. 1585 až do r. 1730. Rkp. fol. weř. bibl. XVII. A. 21. Na ukázku slohu wydal částku sněmu od r. 1723 Tomsa w Chrestom. na str. 208—212. Nápis sněmů těch podlé starého spůsobu zachowán, k. p. artikulowé na sněmu obecném, kterýž držán byl na hradě Pražském 1629, 10 Prosince, a zawřín téhož léta 20 Pros. W Praze u dědicu Štěpána Byliny, 1629 we 4.

636. Morawští sněmowé, též dílem w sbírkách zde onde, i po různu se chowají. Wydawateli jsau jen tito známi: *a)* Artikulowé sněmu w Brně držaného 1628. Jan Čejka z Olbramowic wydal. Nejprwé w Holomauci u Handla, nyní w Praze u Dan. Karla z Karlsberka. *b)* Krátký extrakt snešení obecního sjezdu w Brně 1640. Wydal Bernard Diwiš

Petřwadský. w Holom. u Mik. Hradeckého 6 listů we 4. c) Snešení stawu morawských od r. 1738, 1744, 1745, 1756, 1759, 1769, 1771. W bibl. hrab. Mitrowského jsau tištěné nálezy sněmowní od r. 1630, 1638, 1641, 1644, 1649, 1655, 1658, 1661, 1686, 1687, 1788, 1791—1795, 1797, 1799, 1801, 1802, 1804, 1807, 1808, 1810, 1812—1821, 1823—5; 1829, 1835—6 (česky a něm.)

g) Listowé auřední.

637. Extrakt z kwaternů některých pořízení kšaftowních od r. 1624 do 1695 s. a. Rkp. (saec. XVII) w 8. weř. bibl. XI. E. 15. num. 1. fol. 139.

638. Kopiář z XVII stol. jednotných důležitých písemností od času krále Sigmunda až do r. 1629. Zdá se wšak z originálu prawých opsan. Rkp. w Mus. (w. Čas. mus. 1827 č. 31).

639. Wýtah z desk zemských domůw w Menším m. Pražsk. ležících, a dskami zemskými se řídících, z kwaternůw trhowých od r. 1542 do 1671 s. a. saec. XVII exeunte fol. boh. partim germ. Rkp. weř. bibl. XV. E. 10.

640. Formy rozličných listůw shromážděných od polow. XVI wěku až do r. 1629. Rkp. fol. weř. bibl. XVII. D. 26. listů 194.

K. p. list zachowací, o řádném manželstwí, smlauwa swatební, list podpůrčí atd. Náležel pánum z Lippé. — Jiné formule listuw, přísah atd. w rukop. weř. bibl. XV. E. 16. fol. Z druhé polow. XVII stol. (asi 1664). — Jiné některé při rkp. weř. bibl. XVII. D. 27. [Gradual].

641. Sbírka formulí, listů, rozličných smluw, listů dlužních, dopisů dworských a jiných z konce stol. XVII fol. něm. a česky. Rkp. weř. bibl. XV. D. 2.

642. Formulae juris, contractus, obligationes, missivae, correspondentiae aulicae et aliarum instantiarum saec. XVII fol. (germ. et boh.) Rkp. weř. bibl. XV. B. 6.

643. Formule rozličných auředních písemností, jmenowitě: dopisůw, wyswědčení atd. l. 1666—1672 we 4. Rkp. weř. bibl. XI. E. 16. fol. 22. sq.

644. Kwitance od berníkuw zemských a krajských na rozličné berně, sbírky a podatky klášteru s. Jiří na hradě Pr. od l. 1537 do 1698 wydané, dílem tištěné dílem psané. Fol. in origin. Rkp. weř. bibl. II. D. 46.

645. Listář historický od Jana Schoena [30 listin od r. 1409—1663, s historickými poznamenáními]. Tištěn w mus. Čas. 1832—1834.

h) Listy saukromné atd.

646. **KAREL SWOB. p. z ŽEROTÍNA.** Listy rozličné w Hořowické knihowně nalezající se w rkp. a sice: *a)* Dopisy od r. 1616—1636 fol. *b)* od r. 1628—1629 fol. *c)* od r. 1630 fol. *d)* od r. 1632—1633 fol. *e)* od r. 1634—1635 fol. Tištěn jeden list úřední od r. 1634 (?) w Čechoslawu r. 1821 č. 34. Z psaní Žerot. tištěno 7 od r. 1628—31 w Čas. mus. 1831 str. 393, též 15 tamže 1836 č. 123. Wýpisy z paměti p. Karla z Žerot. Čas. mus. 1829 IV. 81. 1830. III. 275.

647. *Kateřina z Waldšteina*, manželka Karla z Žerotína: Psaní od r. 1631—1635. Rkp. w Mus. moraw.

K. BOHOSLOWÍ.

a) Přehledy biblí.

648. Parva biblia, aneb kratičké rozebrání biblí, zdržující w sobě summu wšech písem swatých nowého i starého zákona. W Hradci Král. 1621 w 8. od **MATĚJE KROCÍNA**, faráře Rychnowského.

649. *Komenský J. Am.* manualník, aneb jádro celé biblí swaté. Summu wšeho, co bůh lidem I. k wěření wyjewil, II. k činění poručil, III. k očekáwání zaslíbil. Plně a jasně obsahující. Místo nowé swíce sedícím ještě w temnostech zpuštění swého církwe české ostatkům podané l. 1658 w 12. W Amsterodamě u Gabriele a Roi 912 str. titul, připsání s předmluwau 24 str. Jest to wýtah z biblí prací **J. AM. KOMENSKÉHO.**

Některých knih se tu nenalézá, jiných jen summa neb jádro, a co se kde w písmě opakuje, to jen jednau položeno.

650. Zpráwa potřebná, jakby se upřímný a pobožný křesťan k tomu míti měl, aby prawé powědomosti a oswícení z biblí sw. dojíti a z čítání jí nabýwati mohl — aneb jakby sw. biblí s prospěchem užitečně čísti měl, 63 listů. Rkp. XVII stol. w 8. (Boček).

651. **JOAN. TONSORIS** otewření písma sw. s připojenau jeho summau i historií k prawému biblí p. užíwání. We Wittenberku u J. Krist. Tšidricha 1746 w 8. str. XVI a 96. Připojili české básně: Matěj Pruni f. XIII. Josef Dlhanyi f. XV. a Martin Kučera f. XVI.

b) Biblí celé.

652. Od r. 1677 do 1715 wyšla biblí *swato-Wácslawská* wel. fol. we třech dílech:

a) Druhý díl biblí: totiž nowý zákon, podlé starého obecného latinského textu od samospasitedlné Římské katolické církwe schwáleného, a až posawad w též církwi užíwaného. Z milostiwého poručení duchowní wrchnosti s obzwláštní pilností přehlednutý, a nyní w nowě na swětlo wydaný l. p. 1677, wytištěný w Starém m. Pražském w impr. univ. Karlo-Ferd. w kolleji towaryšstwa Ježíšowa u s. Klimenta str. 512.

b) Prorokowé a knihy Machabejských atd.

skrze faktora Joachima Jana Kamenického l. 1712 str. 470, pak třetí a čtwrtá kniha Ezdrašowa na 59 str. Dwa registř.

c) Biblí česká, to jest, swaté písmo podlé starožitného a obecného latinského .. přeložení, na milostiwé ustanowení a nařízení dwau slawné paměti p. p. arcibiskupů Matauše Ferdinanda z Bilenberku, též Jana Frid. z Waldšteina, nyní pak s milostiwým dowolením nejdůst. a wysoce oswíceného knížete a pána p. Ferdinanda z boží milosti arcib. Pražského, s. Řím. říše knížete a hraběte z Khünburku wydaná.. nákladem dědictwí s. Wácslawa.. w kolleji skrze Joach. Jana Kamenického faktora l. 1715 str. 1263, dwa registř.

Jesuité Konštanc, Štayer a Barner zřízeni byli k tomu od arcib. z Bilenberku, aby písmo sw. podlé obecného lat. s přirownáním je k biblí Benátské (1506) a k exemplářům před časy Luterowými tištěným. Užíwali oni wšak i bratrské biblí, ač o tom zmínky nečiní. Figury w starém zákoně jsau ty, kterých před sto lety Melantrich užíwal. Wýklady jsau obšírné z sw. otců. Po druhé w Praze u Jana Hraby, nákladem dědictwí sw. Wácslawa, na poručení knížete a hraběte Přichowského z Přichowic arcib. Pražského, fol. 3 díly od r. 1769 — 1771, týmž titulem.

653. Biblia sacra, to jest biblí swatá, aneb wšecka swatá písma starého i nowého zákona, s možnau pilností opět přehlídnutá, krátkými summowníky a mnohými konkordancími zaopatřena a w nowě wydána prací, wynasnažením a nákladem lidí o zrůst církwe boží upřímně pečujících l. p. 1722. W Hale Magdeburské w Kanšteinské impressí sirotčího domu.

Jest to biblí podlé bratrské od r. 1613 s proměnau místy učiněnau skrze Matěje Belu, kazatele Prešpurského w Uhřích, kterýž předmluwu obšírnau k ní sepsal. Daniel Krman, superintendent uherských církwí ewang. kratičkau swau předmluwau w ní ukázal, kterak před tím již mnohé biblí české na swětlo wyšly, a kterak to wydání k wytištění přišlo, když se l. 1658 i 1700 darmo snažnost wedla, aby biblí česká wydána byla. Registřík jest trojí: písem swatých, kteráž se we dny nedělní a w slawnosti wýroční čítají; jmen některých, zwlášť hebrejských a kaldejských wyswětlení; pak poznamenání obzwláštnějších článkůw wíry křesťanské. Přidány jsau některé modlitby z Jana Arndta. Po druhé s týmž nápisem wyšla ta sama biblí (w Hale) r. 1745 nákladem Samuela Trautmana w Bryku, kterýžto Trautmann, Břežský knihkupec w Slézště, dal ji pro Čechy tisknauti. Do toho wydání neumělostí wydawatelů mnoho chyb se wlaudilo, jichž po zadu weliký registřík stojí. Po třetí s nápisem: Biblia sacra, to jest biblí swatá, aneb wšecka swatá písma starého i nowého zákona, se wší pilností opět přehlednuta, a na mnohých místech podlé starých wydání bratrských ponaprawena i w nowě wydána. W Hále Magdeburské w Kanšteinské impressí nákladem sirotčího domu l. p. 1766 w 8. Jest toto třetí wydání Halské biblí (podlé 1722) oprawené bez předmluwy Bely a Krmana, za to maje zpráwu o wydáních biblí českých, podlé Kleychowy k now. zák. (1720) předmluwy od Jana Theof. Elsnera. Na konci pak jest konkordancí česká z Weleslawínowa wydání l. 1613 atd.

c) *Nowý zákon.*

654. Nowý zákon nákladem děd. sw. Wácsl. fol. W Praze 1675. (Pelc. Cat.)

655. Písma swatého nowý zákon pána a spasitele podlé rozličných wydaných exemplářůw w českém jazyku s welikau bedliwostí přehlídnutý a nyní w nowě wydaný. Wytištěný w Halle u Štěpána Orbána l. p. 1709 na dlauhém 12. S předmluwau od MATĚJE BĚLY.

(Dle Indexu od Jana Koglera z Baňské Bystřice ponaprawen.

656. Nowý zákon ... 1720 nákladem Wácslawa Kleycha, w Žitawě u Michala Hartmanna w 12. W předmluwě wypisuje wšecka jemu známá wydání biblí i nowého zákona. Tento pak tištěn jest dle biblí jednoty bratrské od 1613 a připsán otcům duchowním a kazatelům při chrámě ewang. před městem Těšínem w Horním Slezsku, Janowi Adam. Steinmetzowi . . Gottfr. Schmidowi atd. W exempláři weř. bibl. přípis jest otcům duchowním atd. w Uhřích a w Horních Lužicích, Dan. Krmanowi a j. Snad dwojí přípis učiněn k témuž wydání.

657. Nowý zákon pána a spas. atd. 1722 (w Hale) w 8. w. Jest wlastně část biblí toho r. w Hale wyšlé, jen že nowého zákona wíce exempl. pro sebe také tištěno.

658. Nowý zákon pána atd. 1730 bez poznamenání místa (w Laubně w Horních Lužicích), wel. 12. (Tento podlé bratrského wydání tištěný nowý z. dal Jan Liberda, český pastor w Grosshennersdorfu pro nowé wypowěděnce z Čech tisknauti, poněwadž exemplářowé Halští od Slowáků w Uhřích a od českých wyhnancůw w Žitawě, Gebharsdorfu, Hennersdorfu, Gerlachsheimu, Berthelsdorfu, Ulbersdorfu atd. skaupeni byli.) str. 308 žalmů str. 72.

659. Nowý zákon podlé starého obecného latinského textu, od samospasitedlné Římské kat. církwe schwáleného ... na milostiwé poručeni nejdůstojnějšího . . pana Dan. Josefa arcib. atd. 1733, w Praze w Králowu dwoře u Matěje Adama Högra, arcibiskupského impressora 8. wel. (podlé wydání 1677).

660. Nowý z. atd. ku kterémuž žaltář a Jezus Syrach přidané jsau. Opět s welikau pilností přehlídnutý a w nowě wydaný nákladem Samuele Trautmana w Briku l. p. 1744 w 12. w Hale (welmi chybné wydání). Též w Hale 1745 nákladem téhož Samuele Trautmana.

661. Nowý z. pána a spas. našeho J. Kr. atd. k wzdělání církwe.. české bratrské ewangelické atd. Přidaný jest žaltář sw. Dawida. W Berlíně u Kristiana Ludw. Kunsta l. p. 1752 str. 581 w 8. (podlé Halského od l. 1722)

od J. Bohu. Elsnera w 8. n. z. s žaltářem i Syrachem. w Hale 1764 w 12. Jest dle wydání r. 1744 s naprawením omylu.

d) *Částky biblí.*

α) Jesus Syrach.

662. *W. Fr. Flaišmana z Tumpachu* ozdoba maudrosti. wybraná z knihy Ekkleziastika. W Praze u J. Černocha 1676 w 8.

663. Ecclesiasticus, aneb kniha Jezusa, syna Syrachowa. opět s možnau pilností přehlídnuta atd. w Hale Magdeburské 1764 w 12. nákladem sirotčího domu. W Prešpurku u Augustina Packo 1781 w 12.

664. Jesus Syrach malý atd. 1728 w 8. w 16. W Hradci Král. u W. Tybely (Index).

665. Ecclesiasticus: Kniha Jesusa syna Syrachowa opět krátkými summowníky a konkordanciemi zaopatřená 1744 w 8.

β) Žaltář.

666. Žalmy církewní na rok 1760 w 8. bez místa a tiskaře, listů 10 (w Berlíně).

667. Žaltář celý krále a proroka Dawida, opět s welikau pilností přehlídnutý a w nowě wydaný. w Hale 1722 w 8. 1730 (s nowým zákonem) w 8. 1736 tamž, w Břehu 1744, w Berlíně u Krist. Kunsta 1752, w Hale 1764 w 12. (nákladem sirotčího domu) 1775 w 12. w Prešp. u Packa 1781 w 12. w Praze u J. Fr. z Šenfeldu 1782. We Wídni u Baumeistra 1783. — Rkp. 1748 w 12. u p. Bočka.

γ) Ewangelia, epištoly.

668. Ewangelia s epištolami a jinými swatými písmy na neděle a swátky přes celý rok 1622. w Praze w 8.

669. Ewangelia nedělní a swáteční s epištolami přes celý rok, i postní na každý den, podlé Římského řádu. W Praze w impr. akad. 1651 w 8. U Urbana Goliáše 1654 w 8. Opět 1675, 1699, 1706, 1731, 1749 w 8. u J. J. Klausera 1770 w 16. W kolleji 1772 w 8.

670. Ewangelia a epištoly na neděle a swátky přes celý rok. W Praze u Dan. Michálka 1676 w 12. w impr. akad. 1731 w 8. W Brně u Swobody 1736 w 16. 1748. W Příbrami 1745 w 12. W Praze u F. H. Kirchnera 1759 w 12.

671. **JANA BARNERA** S. J. summarie na wšecka čtení a ewangelium jak nedělní tak i swáteční přes celý rok, aneb krátký wýtah toho, co se w nich obsahuje. W Praze u sw. Klimenta skrze fakt. Joach. Jana Kamenického 1711 we 4.

672. **W. G. T. S. (WÁCSLAWA GLEYCHA)** ewangelia tak též i epištoly, w Žitawě 1713 w 16. 1742 w 12.

673. Ewangelia s epištolami atd. řecky, česky, německy a latinsky, 1716 w 8. 1718.

674. Summaria aneb ewangelia celoroční nedělní a swáteční s modlitbami 1744 w 8.

e) *Dogmatické, polemické.*

675. Parvus catechismus pro pueris in schola. Katechismus we školách. W Hradci nad Labem 1620 w 8. tři archy lat. a česk. (w Mus.)

676. Proti Pawlu Žalanskému, knížka od r. 1621 w Museum.

677. Rozmlauwání o kostelních obrazích aneb zpráwa a odpowěd na hanliwé kázaní proti obrazům kostelním od nějakého Skulteta kalwína učiněné. Od doktora **JOSEFA MAKARIUSA z MĚRŠELIC** Scholastica. W Praze u Tob. Leopolda w 8. 1621.

678. **JANA KAUPILIA** o prawém ukřižowaného Krista poznání. W Praze 1621 u D. K. z Karlsp.

679. **FRANT. KAJETANA NETWORSKÉHO**, kněze Theatinského řádu: Legatio mortuorum ad vivos, t. j. Poselstwí mrtwých k žiwým, w kterém sice w Pánu usnulé duše wšak ještě w očišťujícím ohni náramně se trápící swůj bídný a bolestný staw wšem žiwým wěrným křesťanům představují atd. *Počátek:* Wšichni nechť je král anebo poddaný atd. *Konec:* K swobodě nebeského králowstwí propustí. Rkp. weř. bibl. XVII. B. 5. fol. b. r. stran 444 z XVII století. [Špatná orthografie].

680. Sedmdesáte příčin, proč žádný wěrný Čech a církwe Kristowy prawý aud jak nižádným násilím protiwenstwí, tak troštem blesku sláwy, úřaduw swěta až i falešným domněním zachowání hrdla, statku, práwa městského ujití Gerdona (?) neb z wlasti wyhnání od užíwání kalicha a krwe beránkowé se odwésti a Krista w celém kšaftu wečeře nejswětější zapírati nemá w 8.

681. Křesťanské otázky a odpowědi, co se tří nejhlawnějších artikulůw wíry dotýče, t. o sw. oltáři, očistci, orodowání swatých, z kněh *M. Luthera* atd. sebrané a něm. sepsané skrze *J. Šerera:* potom pak w jazyku českém mnohými důwody starých Čechůw pod obojí rozšířené a wydané od **J. SIXTA z LERCHENFELSU**, a nyní zase w nowě nákladem M. Jana Wácsl. Celestina z Kronenfeldu 1623 (na konci): u Pawla Sessia 1624 w 12. $7\frac{1}{2}$ archu.

682. Napomenutí lidu božímu w náboženstwí čistém postawenému 1624. (Index).

683. Antidotum apostasiae w pokušeních wšelijakých skušené a jisté lékařstwí, kteréž duše

lidské při čistém náboženstwí zdržeti a proti zemdlení wíry posilniti může w 8. 1624.

684. Christi theantropi mediatoris nostri ejusque nativitatis assertio (chron. = 1625), to jest: O nejswětějším jediném.. prostředníku.. Kristu od **ŠTILFRIDA BRUNCWEIKARA** Podhorského, 1625 w 8. listů 10.

685. *Jindřicha Lancelotta* haereticum quare per catholicum quia, t. j. Otázky kacířské a na ně odpowědi katolické. Z lat. do češtiny přel. od **M. JANA WÁCSL. CELESTINA** z Kronenfeldu, děkana města Hradce Králowé. Wyt. w Hradci Král. u Arnolta we 4. 1625.

686. Obranné zastání kalicha, neb apologia Calicis, že wšechněm posluhowáno býti má, 1625 w 8. Index.

687. **MATAUŠE KONEČNÉHO** o swátostech w 8. 1625. Index.

688. Traktat o hříchu největším proti duchu swatému w 8. 1625. Index.

689. Odpowěd na odpory od strany pod obojí w spůsobu maličké knížky předložené. Wytištěno w Raudnici nad Labem w impr. P. Sessia 1626.

690. Rozbroj o kalich, w kterém artikulůw, jimiž se zastáwají ti, kteří od kalicha upustiti, a k náboženstwí prawému katolickému přistaupiti nechtějí, podwod na swětlo se přednáší. W Raudnici nad Labem 1626 we 4. Sepsal jej lat. *Frant. z Rozdražowa*, kapucín a missionář, do češtiny přeložil **SAMUEL z PILSENBURKU** a wytiskl na autraty J. Petra Swošowského, probošta Raudnického.

Wywracuje tu 70 odporů kališnických potřebu swátosti pod obojí zastáwajících. Čeština nepravidelná, plná latinismůw.

691. Rozjímání o prawém božstwí a prawém člowěčenstwí w jednotě osoby syna božího. Při slawné památce jeho narození, 1626 w 8. Index.

692. Pomoc utwrzení při wíře o prawém pod obojí těla a krwe páně užíwání sepsaná k poražení spisu od kněze **ŠIMONA KAPIHORSKÉHO**, rodiče z Kutné Hory, mnicha w klášteře Sedleckém 1626. Rkp. w 8. (u Bočka).

693. Obrana křesťanů pokrytých, při učení ewangelickém; příčinau nynějšího pokušení od Krista pána k Antikristu odpadajících, podstatně i užitečně důwody a příklady wzácnými písem swatých, obojího zákona zawřená, a na nejwyšší od ducha božího zhaněná. L. p. 1626 w 8. mal. (Bez místa a spisowatelowa jména) str. 55. W Praze u Pawla Sessia 1629 w 8.

Téhož obsahu, týmž slohem prudkým a fanatickým psané, týmž písmem a w témž formátu tlačené, bez udání spisowatele (kněze pod obojí) roku a místa, jsau i následující dwě knížky: *a)* Apostazia (odpadlstwí) k wýstraze člowěku křesťanskému wykonterfektowaná, str. 134 w mal. 8. (Wít Jakeš?) *b)* Modla wěku nynějšího: kdežto I. Ohawnost její poodkryta. II. Spůsob wystříhání se jí. III. Příčiny k utíkání ji wzbuzující, člowěku křesťanskému se předstawují, str. 381 w 8. mal.

694. Triumphus Christi regis redivivi (chron. 1627) t. j. triumf wítězný a wěčně trwalý Jubilaeus nejsw. monarchy krále a hlawy církwe Kr. p. od **SEWERINA ZIANDOWSKÉHO** z Budešína w 8. listů 10.

695. *Matiáše Hoe* ewangelická ruční knížka .. že wíra tak řečených Luteranůw jest prawá kat.... přel. od **KRIŠTOFA MEGANDRA** 1627, 1630 str. 440 w 16. mimo předmluwy 14 listů. W Drážďanech w 8.

696. **DAN. SOLNICKÉHO** *a)* Traktat prwní o Kristowě církwi na swětě widitedlné a swětlé. W Praze u Pawla Sessia w 8. 1628. Druhý traktat t. r.

b) Kratičká historie o welebné swátosti oltářní. W Praze u P. Sessia w 8. 1628.

697. Naučení o zpowědi. W Praze u Pawla Sessia, 1629 w 12.

698. **M. SAM. MARTINIUSA z DRAŽOWA** *a)* 4 symbola oecumenica. Čtwero wyznání wíry obecné křesťanské. W Drážďanech 1629 w 12.

b) O náboženstwí českých ewangelíkůw we 4.

c) Confessio. Wyznání wíry sw. křesťanské, neb hlawní artikulowé, 1630 w 12.

d) Třidcet pět důwodůw neb příčin, pro které wšickni ewangeličtí Čechowé za jedno býti mají 1635 we 4. (Summowní opáčení těch 35 artik. jest w Obraně jeho str. 415).

Jest wlastně proti českým bratřím, kteří za odpowěd wydali: Na spis proti jednotě bratrské od M. Sam. Mart. z Dražowa sepsané. Starších kněží též jednoty bratrské na ten čas, w Lešně Polském w exilium zůstáwajících *ohlášení* l. 1635 we 4. str. 220 bez pochyby *Komenského*. Proti tomu ohlášení čelí jeho:

e) Obrana křesťanská proti ohlášení starších kněží bratrských, na ten čas w Lešně Polském se zdržujících, 1636 we 4. str. 462 a 1 arch neznam. pochwaly auktora lat. jaz. u dědiců Jana Ctibora 1638.

f) Promluwení o swornosti církwe, we 4.

g) Oswědčení proti odpadlcům Čechům we 4.

h) M. Sam. Martiniusa induciae Martinianae, anebo zpráwa.. proč odpowědi se nedáwá na ty dwa.. hanliwé spisy od starších kněží bratrských w Lešně polském pod titulem Cesty pokoje, a rozebrání obrany r. tohoto 1637 wydaných. U děd. Jana Ctibora (bez místa) 1638 we 4.

699. *Jiříka Miliusa* gruntowní zpráwa, že M. Luther we wšech artikulích, o kteréž s Římskými papežníky rozepře jest, tak wěřil a učil, jakž i hned po časích sw. apoštolů w 600 letech wěřeno a učeno bylo. Přeložená od **WIK-**

TORINA FACILIDESA Mezřického. W Drážďanech 1629 w 8.

700. Pokojné rozmlauwání pro nawrácení těch, jenž od prawé wíry odstaupili. Od **KARLA PAWLA ŠWANCARA** far. Wodolského. W Praze w 8. 1629.

701. Wyznání wíry sw. křesťanské. Wytišt. u M. Samuele Martiniusa w 12. 1630.

702. Rozmlauwání dwau osob w náboženstwí sobě odporných o artikulích wíry křesťanské člowěka katolického a ewang. 1630 (bez místa) w 8.

703. **M. KRUPIA**, Pawla Pacowského: Katechismus menší *D. M. Lutera*, muže božího, pro mládež mnohými otázkami porozšířený. Wyt. u M. Samuele Martiniusa 1630 w 12.

704. *Bellarmini*. Umění křesťanské atd. w Praze Bylin. 1630 w 8. Udělená rada: Proč dobrého smyslu se přidržející k nynějším Luteranům choditi nemají ku posluhowání.. Jináč: Šest příčin neb rada dobrého smyslu se přidržejících atd. Spis z počátku XVII stol.
Uwádí se w Ohlášení bratří w Lešně 1635 str. 93. 96. Není od bratru. [Boček].

705. **FULVIA ANDROTIA** Hody duchowní, to jest knížka o nábožném a bohu milém přijímání wel. swátosti oltářní a zpowědi. W Praze u Jana mladšího Byliny 1631 w 8. (Připsána slečně Ewě Šwihowské z Ryžmberka).

706. **ALBRECHT KŘINECKÝ z RONOWA**. Napomenutí (wěrné a upřímné) slaužící k tomu, abychom se náboženstwí papeženského wystříhali, naproti tomu pak náboženstwí Luterianského stále se přidrželi, 1631 we 4. w impr. M. Samuele z Dražowa.

707. *Mik. Wedelia*, far. w Jenewě Panacea apostolicae: Lékařstwí proti odpadlstwí. W Lešně 1631 w 12.

708. **J. CYRILL** *Bartol. Bitnera* Enchiridion consolatorium. Knížka potěšení pro ty, kteří časů těchto těžká pokušení pro prawdu sw. ewangelium podnikají, přeložena od J. Cyrilla b. m. a r. (w Lešně 1631) w 12. (Ind.)

709. **WÁCSLAWA NUCELLA** Strakonického regule zlaté prawého a skutečného křesťanstwí, 1731 w 12.

710. **JOKASSIA WÍTA** Přerowského: Obrana kalicha s. neb historia spisu církewního o založení, wzrostu, spůsobu i losu jak prwotní, tak i w králowstwí českém církwe Kristowy, tělo a krew K. p. pod obojí přijímajících od času Bořiwoje až do roku 1631. Wyt. u Jana Ctibora w 8. (Boček).

711. **MATĚJE KROCINOWSKÉHO** *a)* Harmonia confessionum bohemicae et augustanae, to jest: Swětlé a patrné z zákona božího prowedení, že konfessí česká jest prawá Augšpurská, na pewném gruntu písma sw. založená, w nowě wůbec oswědčené od kněze Matěje Krocinowského, na onen čas w městě Řehnowě ewangelium sw. kazatele. Wytišt. u M. Sam. Martiniusa w 12. 1631 str. 296 a 7 listů neznamen. *b)* Promlúwení ku p. mistru a knězi Samuelowi z Dražowa we 4. b. r. *c)* Každodenní přemyšlowání a w pobožnosti s. cwičení každého křesťana, 2 listy.

712. Rozmlauwání dwau kněží, Simplicia Pawla, a Prchlicia Petra držané w Pirně 1632 we 4. (Index).

713. Palinodia apostasiae. Příklad odwolání odpadlstwí a nawrácení od Antikrista, 1633 (Index).

714. Krátké otázky na katechismus Petra Kanizia S. J. s wyswětlením ceremonií mše sw. W Praze 1633 w 8. od **WÁCSL. ALOIS. KLAUDIA NEPOMUCKÉHO**, cís. alumnusa.

715. **JIŘÍHO FERA** *a)* Křesťanské učení 1636 w 12. Jest katechismus.

b) Martina de Roo o stawu duší w očistci, přel. w 12.

c) De judicio particulari.

d) Matěje Nennichen de traditionibus. přel. w 12.

e) De coelestibus gaudiis, z lat. Jer. Drexelia.

f) Nuncium mortis, z lat. J. Drexelia.

g) Štít wíry, 1638.

h) De poenis inferi.

i) Pomoc katolická dušičkám w očistci. W Praze u Zikm. Lewy w 12. 1641.

k) Jana Eusebia Normberského. O wšudypřítomnosti božské 1647 w 12.

716. Sprostnost katolická, to jest: Pohádky křesťanské rodičůw s dětmi, učitelůw s mládeží, hospodářůw s čeledí. W Praze w Staré kolleji 1636 w 12. (Otázky a odpowědi.)

717. **BARTOL. MARTINOWSKÉHO** kněze Pražského nowé léto, o obřízce a podniknutí jí od Kr. p. i o duchowním obřezání z nowu zrozených, 1636 w 12.

718. Otázky kratičké a sprostné z písem sw. ku potěšení a we wíře utwrzení lidí křesťanských, nátisky a saužení w příčině náboženstwí snášejících sebrané a k těmto časům nynějším welmi pohodlné a potřebné w 8. bez r. a m.

719. Kde jest to psáno, aneb důkladná a důležitá zpráwa neb odpowěď z biblí na otázku nynějších w sw. wíře bludníkůw. W Praze w kolleji 1638 w 12. 1673, 1686 u Jana Kamenického 1719 w 8. 1728 w 12. ib.

720. **MATĚJE KROCÍNA** Summowní předložení o umučení p. n. J. K. w 8 otázkách, 1639 w 12.

721. Píte z toho wšickni, to jest krátká zpráwa w spůsob rozmlauwání ewangelika a

katolika uwedená, zdaliby proti ustanowení pána Krista bylo welebnau swátost (pod jednau) podáwati aneb přijímati. W Praze w imp. akad. 1642 w 12.

722. Katechismus slowenský od **JOACH. KALINKY** (okolo 1645). Rkp.

723. **J. AMOSA KOMENSKÉHO** *a)* nábožná přemyšlowání o wečeři p., co totižto prawí ewang. křesťan před, při a po užíwání swátosti této činiti má; k tomu připojeno 14 artikul z konfessí starých Čechů. W Praze u J. Tom. Höchenbergera, 1784 w 12. listů 72. Weř. bibl. XVII. F. 120.

b) O wymítání něměho a jakéhokoli ďábelstwí. (Index).

724. **FRIDRICHA BRIDELA** *a)* Stůl páně, welebná boží předrahá swátost wečeře p. na paušti tohoto swěta wšem pocestným pokrm welmi laciný. W Praze w koll. S. J. 1659 w 8.

b) Zástupce duší zůstáwajících w očistci. Z lat. u sw. Klím. 1674 w 12. str. 124.

c) Katechismus katolický s nowými obrazy w nowě na swětlo wydaný, též křesťanské učení weršemi wyložené, w Praze 1681 w 12. (po smrti jeho wydaný) u Jiř. Černocha. R. 1684 wydala jej kollej Jesuitská Kutnohorská.

d) Duše w očistci skrze Josefa w žaláři a Daniele w jámě .. představené atd. W Praze 1694 w 12.

725. Dialogi catholici R. P. *Christoph Pflaumer* S. J. To jest: Katolická rozmlauwání o jedné prawé dobré wíře atd. Z německé řeči přeložená . . od **JANA BENEDIKTA SMOLIKA**. W Praze w impr. císařsko-akademické l. p. 1654 w 8. str. 562, mimo předmluwu a registř.

726. **CHALÚPKA SAM.**, církwe Kebynské farář: Zpráwa o otázce, můželi a powinenli je kněz dobrým swědomím člowěka nesmíného (nesmírného?) k rozhřešení a užíwání wel. swátosti weč. p. připustiti. Wyt. w Trenčíně u Laurence Wodhaje l. p. 1657 we 4. (Boček).

727. Zrcadlo žiwota wěčného z rozličných sw. písma propowědění složené od **P. J. ANASTASIA** kapucína. W Praze u Urb. Goliáše w 12. 1660.

728. **JOHANNIDES JIŘÍ FRIDECKÝ**: Dwojí spis — clangor tubae; druhý spis o poslaupnosti učení ewangelitského i kněžstwa jeho, w Žilině 1667 w 8. (Boček).

729. Bohabojný pastucha: Předíwné rozmlauwání owčáckého pacholka s jedním knězem. W Praze u Urbana Goliáše, 1663 we 4. A-- Gij, dle Indexu w Praze 1684 w 12.

730. *Wácsl. Šwertfera* pohromy hříchu smrtedlného. Z lat. přelož. **JIŘ. KONSTANTIUS**. W Praze u Urbana Goliáše w 12. 1664.

731. Katechismus aneb naučení krátké o prwním přijímání welebné boží drahé swátosti 1666 w 8.

732. Duchowní praktika křesť. kat. chowání, t. j. jadrný z nejpotřebnějších kat. artikulůw wýborných pobožností wýtah. Z něm. W Holom. u Wíta J. Ettele 1667. W Praze u Jiř. Černocha 1679 w 8. též w Praze u Joach. Kamenického, 1726 w 8. u sw. Klím. 1734 w 8.

733. *Ondřeje Froma* smysl a zdání sektářůw a Lutera učení následowníkůw. W Praze w impr. uniwers. 1669 w 8.

734. *Jakuba Marchantia* podstata wíry křesťanské aneb otázky, kteréž se mohau mládeži s prospěchem předkládati od **WÁCSL. ČERWENKY** přel. z lat. a rozmnoženo. W Praze 1669 w 8. pak 1673 w 8.

735. Swětlo katolického učení užitečné těm, kteří w temnostech newěry a stínu smrti sedí, aby w jejich srdcích wzešlo slunce sprawedlnosti p. J. atd. 1670 w Praze. Nyní přetlačené od Joach. Kamenického 1729 w 8.

736. Rozmlauwání sprosté katolické na weliké tajemstwí spasitedlné oběti nowého zákona p. J. K. podlé řádu Melchisedechowa o jejím ustanowení a trwání. W Praze u J. Arnolta z Dobroslawína 1672 w 8.

737. Otázky o přijímání wel. swátosti oltářní těla a krwe páně pod jednau spůsobau. W Klementín. koll. 1676 w 12.

738. Naučení wíry křesťanské, katolické z starého a nowého zákona sebrané prací kněze magistra **JANA IGN. HEINŠMIDBERSKÉHO** z Třebechowic atd. W Praze u Urb. Goliáše, 1676 w 8.

739. Katechismus s nowými obrazy na místě daru nowého léta 1684 w nowě na swětlo wydaný r. 1684. [Při něm jest báseň Staročeský Fridolin].

740. *Mart. Lutera* katechismus český i německý, wydaný od Pawla Galli w Drážďanech kazatele. Nákladem Matěje Kohauta, exulanta českého, 1685 w 12. W Drážďanech u Christ. Baumana.

741. Katechismus od towaryšstwa Jež. Kutnohorského, 1687 w 12. s obrázky.

742. **JANA PAZDĚROWSKÉHO** Služba boží neb powinnost dwojí farního osadního, totiž w nedělní a sváteční dni mši swaté nábožně, a kázaní.. w swým farním kostele slýchati. W Praze w impr. akad. 1691 w 8.

743. **MAT. ŠTEYRA** Instructio acatholici t. j. wynaučení nekatolíka, aneb přátelské rozmlauwání mezi nekatolíkem a katolíkem, o jedné prawé wíře k wěčnému spasení wedaucí, přel. W Praze w impr. univ. Carol. Ferd. u sw. Klimenta 1691, též 1727 w 8. ib.

744. MIK. TOMAŠÍHO prawá kat. ruční knížka, kterážto ruční knížce ale lewé doktora *Matiáše Hoe* na odpor wydána jest, že náboženstwí luter. není ewangelické, není katolické oprawdiwé. W Trnawě u J. Ad. Fridl. 1691 w 8.

745. J. FR. RYWOLY Knížka o zpowědi a o přijímání wel. swátosti oltářní (z něm.). W Praze u J. K. Jeřábka 1692 w 8.

746. *Martina Lutera* katechismus přeložený od FR. RÜHRA. W Drážďanech 1693, 1709.

747. Pohádky duchowní t. j. ukryté otázky z písma sw. wytažené. W Holom. w 12. 1695, w Brně 1722, 1729. W Jind. Hradci (b. r.?)

748. Curiosus tolerabilis t. j. wšezwěd snesitedlný, jemužto z mnohých latinských učitelůw na sto otázek odpowěd se dáwá. Od LEOP. BENED. ČERWENKY. W Praze u Petra Ant. Benka w 12. 1697.

749. Knížka pobožná o swatých angelích, w níž se wyswětluje, co jsau swatí angelé, jak jsau na lidi laskawí, jak mnohá dobrodiní lidem činí, a jak mají býti od lidí wáženi a ctěni. W Holomauci u Jana Jos. Kiliana 1699 w 8.

750. Pomoc sw. Angela Strážce, aneb angelská dobrodíní, kteráž swatí angelowé strážcowé po wšecky časy lidem prokázali, w příkladích a historiích jak ze star. tak i nowého zákona sebraná. (z něm.) W Praze u sw. Klím. za J. F. Stárka faktora, 1700 w 8. str. 390 a registř.

Jedná o přirozenosti, kráse, moci, powinnostech, a řízení angelů s příklady a zázraky skrze ně učiněné z rozl. spisowatelů a legend.

751. DAN. SYNAPIUSA Perlička dítek božích. Pokladnice duchowní z pěti částek katechismusu složená. W Lewoči 1701 w 12.

752. Zpráwa o swátosti pokání, obzwláštně ženskému pohlawí ku potěšení složená. W Praze u J. S. Beringera w 12. 1701.

753. Radostné příhody o zpowědi, to jest šťastné skončení dobře se zpowídajících a kajících od *Wolfganga Gelba.* W Praze u Wojt. Jiř. Koniáše, 1701 w 8.

754. JANA SIMONIDESA *a)* Wyswětlení křesť. učení podlé pořádku malého katechismusu Luthera. W Žitawě u Mich. Hartmana w 8. 1704. w Tyrnawě 1710 w 8.

b) Prwní litery křesťanského učení, bez kterýchžto žiwé známosti žádný spasení nedojde. Wubec wšem dítkám a sprostným a zwláště sirotčímu domu k dobrému dobrau myslí předložené od Martina Grünewalda, nešporního kazatele u sw. Petra a Pawla, a nyní w český jazyk dítkám i sprostnému lidu českému k užitku od Adama Simonidesa k. c. Ž. e. (kazatele církwe Žitawské ewangelické). Wytištěné podruhé w Žitawě u Michala Hartmanna w 12. oblong. 4 archy (sine anno). W. weř. bibl. XVII. F. 199.

c) Summowník aneb krátké učení křesťanského obsáhnutí, w kterém se předkládají otázky na katechismus O. M. L. na tabuli domowní, o knihách sněmowních, o Luterowém narození, naučení, mnišstwí, manželstwí, smrti, těla pohřbení atd. od Jana Simonidesa bohu k sláwě, a mladým k užitku sepsané a roku b. n. MDCCV wytlačené w Lewoči u Žofie Sam. Brewerky w 12. str. 294, mimo předml. a registřík.

Jest to katechismus w otázkách a odpowědích. W předmluwě prawí: Máme i my Čechowé otázky pro děti dostatečné M. Františka Rühra w dwojím spůsobu představené; potom M. Jana Jiřího Dolanského malau biblí w krátkých otázkách, pro církew českau Žitawskau, a pro dítky její sebranau atd.

755. Jádro naučení křesťanského, aneb neomylný wýklad wíry dle spůsobu Bernardina Mercatoris z latiny do češtiny přeložená od JANA MAURICIA MARTYNY. W Praze u Barb. Frant. Beringowé 1706 w 8. Opět 1726 a 1739 u Norb. Fického w 8.

756. Základ žiwobytí katolického, aneb tři slaupy we wíře katolické, jenž jsau wíra, naděje a láska od J. BECKOWSKÉHO. W Pr. u dědicůw J. K. Jeřábka 1706 — 8 we 4.

757. Rozmlauwání přátelské dwau krajanůw o náboženstwí ewangelickém a papežském; spolu modlitby a písně od N. K. P. S. 1707 w 12. bez místa a tiskaře.

758. JANA JIŘÍHO DOLANSKÉHO dítek křesťanských biblí malá: Otázky podlé menšího katechismu Mart. Lutera. W Žitawě 1709, 1710 w 12.

759. VALENTINA JESTŘÁBECKÉHO Katechismus domácí pod titulem a spůsobem rozmlauwání hospodáře s hostem. W Holomauci u Alžb. Rozenburk. w 8. 1713.

760. Padesáte příčin, ku poznání, proč sama wíra Římská katolická má býti wywolena. Psáno latině 1702, nyní 1716 přeloženo atd. w Tyrnawě (slowáckým nářečím).

761. Mali corvi malum ovum, seu confutatio libelli cujusdam apostatae, nomine coracis (česky) od JANA LIBERTINA. W Praze 1717.

762. Anti-Dubnicai. Manhu? Co jest to za mannu skrytau, kterauž *P. St. Dubnicai* plebán Teplanský na swětlo wydal, 1718. Od DAN. KERMANA.

763. Křesťanské učení starých Římských katolických křesťanů atd. od KARLA MAGETA. W Praze 1721. W Hradci Král. 1725 w 8.

764. J. ST. PETRŽILKY duo minuta t. j. dwa šarty neb dwa peníze malý k wywedení z bludu newěry atd. (o mši a očistci). Dwa díly. W Praze 1721 — 3 w 8.

765. Pořádek neb cesta k spasení, z písma sw., nejprw w německém jazyku ukázaná atd. s přidawky krátkými I. p. 1722 str. 33 (na Strahowě).

766. Katechismus arcibiskupstwí Pražského na milostiwé poručení nejd. a nejosw. p. Ferdinanda... arcibiskupa Pražského... knížete a hraběte z Khinburku... W Praze u Wolf. Wickharta, arcibiskupského a J. M. p. stawůw... impressora 1723, 1725, 1737 u Kašp. Zach. Wussina a Korn. Pet. Wernera knihhandlérů w 8. str. XVII. 336 pak 1755, 1766, 1784 w 8.

767. *Henricha Milde a)* swatá a bezpečná cesta wíry ewangel. křesťana; z něm. **FRANK AUG.** přel. 1723 w 12. listů 6.

b) Pět otázek, w nichž pořádek spasení začátníkům se ukazuje, 1722, 1723 w 12. bez místa a tisk. listů 6.

768. Znamenité řeči písma sw. k wyswětlení katechismu d. M. Lutera od **PAWLA JAKOBEIHO** (bez místa) 1723 w 12. str. 196.

769. Jiřího Frant. Procházky de lauro trojice nerozdílná. W Praze u Karla Jos. Jeřábka we 4. bez roku.

770. **KONST. KRIST. BIDONESA z BIDENTHALU**: Wýstraha proti Římsko-katolické náboženstwí ubíhání, wšechněm k Augšpurské neb české konfessí se přiznáwajícím Čechům potřebně zprawená, 1724 w 8.

771. Katechismus w lat., českém a něm. jazyku, od **MAXIM. WĚTROWSKÉHO**, w Praze 1724.

772. Pohádky duchowní, aneb řeči w podobenstwí powěděné. Z něm. 1726 w 12. (bez místa a tisk.)

773. Dokt. *M. Lutera* W. J. S. T. Katechismus, wydaný od **WÁCSLAWA KLEYCHA**. W Žitawě u Mich. Hartmana 1727 w 12.

774. **ANT. KONIÁŠE** *a)* Rozmlauwání o pochybné artikule zwláště w Čechách. W Praze 1728 w 8.

b) Jediná choti Beránkowa... wšeobecná Římská církew... od jednoho kněze z tow. Jež. (Ant. Koniáše). W Král. Hradci 1733 w 8. W Praze 1755 u Ign. Prušy w 8. str. 552, mimo předmluwu a wýtah celé knihy. Na konci: Skrze tWaV přIMLVWV sWatI AntonIne! Ať bLVD kaCIřskI zahIne (1756).

775. Dennice zlatá neomylně Římská katolické prawdy. W Praze u Joach. Kamenického 1728 w 8.

776. Břímě uwalené na hospodina, aneb obrana proti falešnému obwinění Štěpána Dubniczay. Rkp. (**JANA BLASIA**).

777. *Mik. Kauzina* přátelské napomenutí ke wšem nekatolického náboženstwí. W Praze u Jana Kamenického w 12. 1729.

778. Prawidlo nejswětější wíry apoštolské i prorocké z písem swatých sebrané, w němžto se nejpřednější artikulowé wyznání křesť. kratičce a srozumitedlně předkládají. K wzdělání církwe boží Hennersdorfské. W Laubně u Mik. Šilla 1731 w 12. W Berlíně 1748 w 12. tam u Jana Boše 1770 w 12.

779. Angelské křesť. kat. naučení mládeže wšem učitelům a dítkám w 52... naučení rozdělené... přidán wýklad na wěřím boha. W Praze u Joach. Kamenického 1733 w 8. — U Johanny Prušowé wdowy 1770 w 12. str. 104.

780. **B. JOS. PRETLIKA** wečeře weliká aneb dokazowé žiwého těla a krwe Kr. Jež. u welebné swátosti. W Praze u J. K. Hraby w 12. 1733.

781. Katechismus D. M. Lutera, kterýž slowe menší w nowě přehlednutý a krátkými gruntowními otázkami a odpowědmi rozebraný a wyložený k cwičení sprosté mládeže w spasitedlné známosti a bázni boží... wydaný atd. od **SAM. HRUŠKOWICE** 1735 w 12. W Prešpurku 1778 w 12. a w Šťáwnici 1791. W Prešpurku 1810 w 8.

782. *Heinricha* **MILDE** *a)* M. Lutera katechismus menší bez a s wýkladem i s otázkami a tabulemi domowními pro církew křesťanskau 1735 wydán od Heinr. Milde. Wyt. (bez místa) w 8.

b) Naučení o počátku křesťanského žiwota w čtyrech částkách obsažené (z něm.) W Halli u Jana Justina Gebauera 1736 w 12. (II. wydání).

c) Krátký wýtah učení křesťanského o bohu a člowěku. W Halli u Jana Justina Gebauera 1736 w 8.

783. Obhájení učení ewangelium swatého. od jednoho swědka prawdy. W Halli u J. Justina Gebauera 1736 w 12.

784. O obludách nočních. Učení ewangelium sw. od jednoho swědka prawdy. W Halli 1736 w 12.

785. Katechismus učení křesťanského pro mládež wětší i menší s připojením knížečky modlitebné a písní 1738 w 12. (bez místa). Pak w Uherské Skalici 1782 w 12. str. 467 (od **DAN. KERMANA**, ostaránim *Jiřího Ambroziusa).*

786. *Jana Bohum. Hillingera* práwo neb saud osprawedlnění, jejžto jedenkaždý pokání činící a wěrný hříšník projíti musí. Z něm. w Weimaru 1739 w 12. (bez tisk.) str. 60.

787. *Rabina Samuele* welmi utěšené rozmlauwání otwírající blud a slepotu židowskau stranu Mesiáše, kterého očekáwají. Knížka zlatá, hodná čtení, sepsaná w jazyku arabském okolo l. p. 1050, připsaná jinému Rabinowi jménem Izákowi. Z řeči arabské do latinské (1339) přeložená, pak w češtinu uwedená. W Praze u sw. Klimenta 1740, 1749 w 8. (do mnohých jazykůw přeložená).

788. Wyznaní srownaní apoštolského we 12 článcích wiry, w otázky a odpowědi uwedené. Wytiskl Matěj Kaudelka. W Praze 1740. Sepsal **JAN ANT. CHOCHOLKA.**

789. **JIŘÍHO AMBROZIUSA** *a)* Gruntowní wyswětlení katechismu s připojením řečí písem swatých potěšujících (bez místa a roku).

b) Rozebrání částek katechismu D. Martina Lutera 1742.

c) Jádro křesťanského katolického učení we 4. l. p. 1745 (bez místa) str. 1668 a rejstř.

790. Pastwa duchowním swým... owčičkám, od **WÁCSL. M. PELIKÁNA** děk. Soběslawského 1743, w Král. Hradci w 12. 1 arch katech. s modlitbami.

791. Krátký wýtah knížky pod titulem Skála Kristowa. W Holom. w 8. 1743.

792. **MARADA BARTOLOMĚJ** farář, politicus, aneb zběhlý a učený člowěk a Idiota, to jest: Sprosták... o jedno spasit. wíře rozmlauwající. W Trnawě 1744 w 8.

793. Potřebné otázky o wečeři páně (bez místa a roku) w 12. str. 24.

794. Otázky katechismusowé, w nichžto gruntowní prawdy křesťanského náboženstwí propowídkami písma swatého potwrzené se nalézají 1745 w 12. bez místa a tisk. W Berlíně 1748 od **J. ELSNERA.**

795. Obrana křesťan. náboženstwí. Sepsal **MATĚJ BODO.** Rkp. necelý okolo 1745? W. Tabl. po. II. 54.

796. Kniha naučení a příkladůw, která předstawuje celý katechismus aneb křesťanské kat. naučení s mnohými pěknými příklady, od *Mart. Pruggera* něm. sepsaná, od **JANA KRIŠTOFA TŘEBONSKÉHO** (kapucína) přel. 1745 we 1. str. 745, též w Praze 1758 we 4. u J. K. Hladkýho.

797. To od samého Ježíše přeswědčené dnešní falešné křesťanstwo. Z něm. od D. A. F. (w Wittenberku) 1745.

798. Catechismus, neb naučení Římskokatolické s kontrowersialním diskursem; a o počátku pietistských kacířů 1732 na Opočenském panstwí. Od welebného kněze **WÁCSL. KLUGARA**, faráře we Skalici nad Upau, w Praze w arcib. impressí skrze faktora Fr. K. Hladkýho 1746 we 4. str. 877 předml. a Index.

799. *Karla Gottloba Hofmanna* wyswětlení křesťanských zpowědních otázek Lutherowých. Z něm. přel. od **JANA KRIŠTOFA WODICKY** 1746 w 12. (bez místa a tisk.)

800. *Mart. Luthera* Enchiridion, malý katechismus 1746.

801. Mléko čisté prawdy boží, to jest: Katechismus aneb nejprwnější počátky křesť. učení s krátičkým wyswětlením k wzdělání mládeže církwí božích česk. bratrských. W Berlíně 1748 w 12. archu 5. Po druhé w Hali Magdeburské. Wydaný od **THEOF. ELSNERA** 1763 w 12. bez udání tiskaře. Po třetí u Jana T. Höchenbergera, w Praze 1782 w 12 str. 150. W Litomyšli 1783 str. 142. W Brně 1806 w 12.

802. *Mich. Elfena* Katolická sprostoprawda anebo učení křesť. kat. církwe. Nyní na česko přel. W Praze u J. K. Hraby 2 díly w 8. 1749.

803. Křtu sw. sprostičké a krátké wyswětlení swatých slow ustanowení i wečeře páně, podlé prawidla samého slowa božího, beze wšech nálezků lidských. W Berlíně 1750.

804. Taužebné proukázaní newinnosti těch, kteří se k Augšpurskému wyznání připojují w 8. 1750.

805. Prawda wíry Kristowy katolické aneb wšeobecné obsahující w sobě summu sprawedliwého a spasitedlného učení křesť. 1752 w 8. w Košicách w impr. akademické. Pod připisem stojí: Uniżený służebník N. N. S. J.

806. Maudrost katolických rodičů atd. w Praze 1753 w 8.

807. Katechismus biskupstwí Králohradeckého. Z poručení atd. W Praze 1755 w 8. u Ign. Prušy str. 184.

808. Tříhranné školního žáčka srdce, neb sprostá pro křesťana knížka na tři díly rozwržená (katechismus, modlitby, písničky). W Hradci u J. Klim. Tybely 1756, w 8. od P. W. D. (t. pátera **WÁCSLAWA DUŠKA**).

809. Starožitnost katolické wíry od prwního počátku až po dnes atd. od jednoho duchowního řádu Petrinského w m. morawském missionáře 180 stran. W Znojmě u Ant. Prayza (1761) u Bočka.

810. Křesťanské naučení o swatém písmě a jeho prawém smyslu. W Trnawě 1764 w 8. w impressí kollegia akademického.

811. **BYDŽOWSKÝ FRANT. VIKTOR**: Dwojnásobné králowstwí Ježíše atd. w Praze 1765 fol.

812. Duchowní koleda s přídawkem, wšem milým wlastencům, obzwláště Drškowským a Zlatowolešnickým laskawým poslauchačům udělená, neb . . základní cwičení... u wíře, naději a lásce atd. W Praze u Jak. Schweigera 1766. Podepsán DAN. JAN METELKA, kterýž zemřel co farář w Drškowě.

813. **FAB. NĚMEC**, Professus Zabrdov. Katechismus neb jediné spasitedlné, křesť. katolické wíry wýklad a cwičení, w Holom. 1771 mal. 8. stran 120.

f) Dogmaticko-historické.

814. Clavis haeresim claudens et aperiens. Klíč kacířské bludy k rozeznání otwírající k wykořenění zamykající, aneb registřík některých

bludných, pohoršliwých, podezřelých neb zapowěděných kněh, s předcházejícími aučinliwými prostředky, kterými pohoršliwé . . knihy wyskaumati a wykořeniti se mohau. Na swětlo wydaný w Králowé Hradci u Jana Tybely 1729 w 12. Titul, přípis (divo Antonio Pad.) a quaestiones de libris haereticis 9 listů; příčiny k wykořenění bludných kněh atd. stránek XCIV registřík sám stránek 200.

Po druhé též w Hradci Králowé 1749 rozmnožený a oprawený w 12. archů 22½ obsahuje zapowězených lat. českých a německých kněh dle abecedy a formátu zpořádané poznamenání. Wěčná kněhorušectwí památka. Sepsal jej Ant. Koniáš S. J.

815. Index bohemicorum librorum corrigendorum ordine alphabeti digestus. Pragae sine anno (1770) w 8.

(Od téhož Anton. Koniáše). Jest to poznamenání českých knih jindy zapowězených, kteréž po smrti spisowatele na rozkaz arcibiskupa Pražského tištěno bylo. Podobná sepsání něm. lat. francauzských, wlaských, anglických, řeckých atd. knih zůstawil týž Koniáš, kteráž w rkp. leží. Od r. 1782 ten Index cís. nařízením zrušen, a instrukcí papežské wytrhány. D.

g) *Biblická historie.*

816. Historické obsažení o Danielowi proroku božím, jeho jménu, rodu, do Babylona zawedení atd. sebrané a z Němec odeslané 1624 4 listy (u p. Bočka).

817. Theatrum, aneb diwadlo božího řízení, swatý Job. W Praze 1673 str. 267 w 8. 1679 w 8. též 1701 w 8. opět 1761 we 4. Z lat. *Jer. Drexelia* přeložil **KRIŠTOF LUPIUS.**

818. *P. z Royaumontu* přewora w Sombrevallu příběhowé písemní starého i nowého zákona s užitečnými wýklady a naučeními swatých otcůw. Z franc. přelož. od **JANA BARNERA.** W Praze 1697 we 4. Potom w Praze 1777 w 8. str. 612, náklad. c. k. prawidelní školské tiskárny.

819. Rachel w Rámě oplakáwající syny swé. W Praze u Petra Ant. Beneka w 12. 1704.

820. We jménu páně! Diarium biblicum aneb historie biblická starého i nowého zákona, wedlé počtu dnů celého roku wybrané, a na pořád trojím summowním učením wyswětlené s přídawkem historie o konečné zkáze města Jeruzalema, na swětlo wydané od **DAN. SARTORIUSA** 1744 bez m. s obrázkem str. 996, mimo předmluwu a regist.

Ku každé historii přemyšlowání we werších připojeno. W. průbu w Tab. Poez. III. 16.

821. Krátký wýtah historie písma sw. k učení a k užitku menších učencůw pobožných škol w rozmlauwání, díly dwa. W Praze u K. J. Jauernicha w 8. str. 63 (1760). W Litomyšli u Ant. Kamenického r. 1765 malý 8. Prwní díl obsahuje historii církewní star. zákona, str. 125; druhý díl historii církewní nowého zákona str. 61.

h) *Wýklady.*

822. Pres boží, t. j. kratičké rozwážení slow Jeremiáše proroka: Tlačil pán presem pannu dceru Jůdskau w 8. 1624.

823. **M. SAM.** z **DRAŽOWA** sedm listů apokaliptických wyswětlení we 4.

824. Sprostý wýklad žalmu 83. **TOBIÁŠE CICHOREA** (Čekanky?) faráře Rozhonického w 16.

825. **MOTĚŠICKÝ KAŠPAR** kněz český w Žitawě. Wýklad na 7 slow p. K. Ms. we 4. u Miltnera na Smečně.

826. *D. Rudolphi Gualteri* wýklad otčenáše (paraphrasis in orationem dominicam, česky). Při agendě w rkp. 1638 w 12. (u Bočka).

827. Proroctwí wánoční Izaiáše wyswětlené r. 1645, (w Trenčíně) od **JOACH. KALINKY** (Index klade 1673).

828. Jana Prwotinka, to jest: Jen summowní a krátká o knize zjewení sw. Jana zpráwa od jednoho z národu českého čistého učení následowníka jménem Jana, wytištěna 1726 w 12. bez místa a tiskaře. Též w Berlíně 177(?) w 12.

829. *Karla Jugla* wýklad řečí židowských. Rkp. 1745 w Museum.

830. Čtwrtý článek wíry: Trpěl pod Pontským Pilátem, wyložen a od **TOMÁŠE LAŠTOWKY** z Hulčína přeložen. W Trnawě 1748 we 4. Jedno s num. 658.

831. Wýklad summowní a gruntowní celého písma swatého starého i nowého zákona, k tomu i knih, jenž slowau apokripha s užitečným naučením, jakby se k spasitedlnému užitku u wíře, w žiwotu i w kříži potřebowati mohlo. Před některým časem jak obecnému církewnímu užíwání w knížetstwí Würtemberském, i w jiných také ewangelitských krajinách, tak také k zwláštní nábožnosti jednoho každého otce čeledního pro domácí chrám sepsaný. Z něm. přeložený na 4 díly rozdělený. W Tubingu 1730 we 4.

832. Wýtažní naučení a wýkladowé na wšechny nedělní a swáteční epištoly též ewangelia. Nákl. děd. sw. Wácslawa.

833. *Michala Chmely* obzwláštní písma sw. řečí starého i nowého zákona, podlé nedělních a swátečních některých ewangelií, pro mládež školní. W Prešpurku u Frant. Aug. Patzko (17..?) w 12. str. 116 mimo registřík.

i) *Postilly.*

834. Postilla aneb kázaní na ewangelia dní swátečních, blahoslawené panny Marie, swatých

apoštoluw, mučedlníkůw a wyznawačůw, která obyčejně od sw. Ondřeje apoštola až do sw. Jana křtitele w církwi sw. wšeobecně se čtau, aneb kaží: prwního dílu částka druhá 1629.

835. Salomonea postilla *Joannis Gerhardi* (od **ŠTĚP. PILAŘÍKA**) w. T. žiw. Pilař. str. 35.

836. Swáteční postilla od P. K. M. S. W. S. P. II díly. W Praze 1667, 1668 fol.

837. Křesťanská domowní postilla od **KAŠPARA MOTĚŠICKÉHO**, nejprw na nařízení knížete saského w něm. řeči wydaná, nyní pak w českau přeložená a na 2 díly rozdělená 1619 stran. Wyt. w Drážďanech u Krištofa Baumana, 1682 w 8.

838. Postilla katolická na dwě částky rozdělená nedělní a swáteční, aneb wýkladowé na ewang. přes celý rok, od **MATĚJE ŠTEYRA**. W Praze u sw. Klim. 1691 nákl. děd. sw. Wácsl. Tamže 1695. Opět tam r. 1702. Pak u Joach. Jana Kamenického 1719 we 4. I. díl str. 592 II. díl str. 402. Tamže po páté r. 1731. Též u Mat. Ad. Högera 1737 wždy we 4.

839. *Jiřího Šerera* postilla t. j. wýkladowé na nedělní ewangelia z něm. přel. **JAN BARNER**. W Praze 1704 fol. u sw. Klimenta.

840. Sancta curiositas t. j. swatá wšetečnost atd. Postilla katolická od **ŠTĚP. FR. NÁCHODSKÉHO**. W Praze u Beneka 1707 we 4. str. 697.

841. Postilla každodenní pobožná k modlení rannímu i wečernímu na wšech sedm dní přes celý týden nápomocná, 1708 w 12. bez místa a tiskaře, (w Lipsku?) str. 429. Přidáno: Písničky ranní, před kázaním a po kázaní, před přijímáním a po přijímání těla a krwe p. J. Kr. též před jídlem a po jídle atd. b. m. 1708 w 16.

842. Kazatel domácí proti sedmi hříchům. Přidáno o sedmi hříších do nebe wolajících, také o čtyrech posledních wěcech člowěka. Sepsáno nákladem jednoho faráře diec. Olomaucké. W Brně u Jos. Swobody 1709 we 4. 356 str.

843. *Kristiana Langhausa* kazatele w Königsberku w Prusích, křesťanských dítek ruční a domowní postilla, od **KRIST. PEŠKA** přel. W Žitawě u Michala Hartmanna 1712, po druhé w Žitawě u J. Krist. Stremela l. p. 1734 w 8. str. 912, též 1738 w 8. ib.

Sem náleží: Zpráwa potřebná, kterak tuto ruční postillu hospodářowé užíwati mohau. Nákladem Wácsl. Kleycha w 8. 1712.

844. *Martina Mollera* postilla, přeložil a předmluwami a propozicemi opatřil **JAN BLASIUS** († 1749). Jest ještě w rkp.

845. Postilla: gruntowní učení o článcích wíry křesť. na obyčejná nedělní a swáteční ewangelia 1729 w 8.

846. *Mikuláše z Zinzendorfu* krátké obsažení některých ewangelických řečí. Z něm. přel. 1743 w 8. bez místa a tiskaře.

847. We jménu páně postilla summowní na wšecky dni nedělní a swáteční w roce, dwojím kázaním ewangelickým i epištolským k ranní i nešporní nábožnosti domowní zaopatřena, 1746 w 8. bez místa a tiskaře. Též w Prešpurku 1779 u J. M. Landerera. Též w Preš. 1807 w 8. Spisowatel jest *Dan. Sartorius.*

848. Poruční postilla t. j. wýklady na nedělní a swáteční ewangelia. W Král. Hradci u Jana Klim. Tybelly(ho) w 8. Sepsal něm. *P. Gofine,* přeložil **JAN ZLATOUSTÝ TÁBORSKÝ**.

849. Postilla aneb wyložení nedělních i swátečních epištol a ewangelií na celý rok atd. w Praze 1750 w 8.

850. Postilla aneb celoroční wýkladowé na wšecky nedělní a swáteční epištoly, též ewangelia, na tři díly rozdělení od **K. ANT. KONIÁŠE**. W Praze w 8. u Ig. Fr. Prušy 1756 (třetí wyd.)

851. Skrowná postilla na ewangelia celého roku spořádaná w mrawo-katolickém učení sepsaná, dříwe w něm. jazyku od jednoho kněze z t. J. wydaná, nyní na česko přel. Nákl. děd. sw. Wácsl. w 8. w Praze u J. Hraby 1767 stran 354.

852. Nedělní wýkladowé rkp. stol. XVII 3 díly we 4. w Mus.

k) Kázaní.

α) We sbírkách.

853. **MIKUL. WEDELIA** dwoje potěšné kázaní z 1 kapit. Zachariáše pro potěšení wěřících. Dedic. Friderico Bohemiae regi. W Janowě 1625 w 12.

854. Kázaní w rkp. z XVII století, we weřejné knihow. Pražské H. 24, 27, E. 30, C. 40, 46.

855. **JAN AM. KOMENSKÝ**: *a)* Kázaní XXI. O tajemstwích smrti, wzkříšení a na nebe wstaupení Krista spasitele swěta, učiněná w Lešně Polském 1636. Rkp. a wytlačená w Amsterodamě 1663 w 12. Pak wedlé téhož exempláře wytištěná w Berlíně 1757 w 12. Wydal posléze Taužil.

b) Dwojí kázaní. Prwní wánoční, druhé postní. W Berlíně u Krist. Frid. Heninga 1763 w 8. str. 96.

856. **HALLÉHO** *(Pawla Petra* kněze) kázaní nedělní a swáteční r. 1649—1650 fol. Rkp. weř. bibl. XVII. C. 40.

857. Kázaní wýroční nedělní i swáteční (mimo latinská themata) na r. 1655. Rkp. weř. bibl. XV. C. 19. fol. list 1—86.

858. **PELTA (JIŘÍHO)** kázaní nedělní 1654. Rkp. bibl. weř. XVII. F. 29. [Toliko čtwrtá část.]

859. Nowý Cherubín, t. j. swatý Ignacius, kázaní, 1659 od **BÍLOWSKÉHO** *Gottfrida Hynka*, děkana Píseckého.

860. **KAŠPARA MOTĚŠICKÉHO** Suscitabulum poenitentiae. Budič pokání t. j. XXVI kajících kázaní 1683 w 8. str. 750 (bez m.) Čeština ještě dobrá.

861. Pěknička kázaní z sw. písma. Rkp. stol. XVII w 8. w Museum.

862. Kázaní přes celý rok. Rkp. stol. XVII w 8. w Museum.

863. Semen verbi Dei. Semeno slowa božího, aneb kázaní na swátky skrz celý rok, od **JANA KLEKLARA**, w Praze u W. J. Koniáše 1702 we 4. str. 450. Obsahuje 69 kázaní hraběnce Černínowé připsaných. (Málo se k našim časům hodí).

864. **JANA BARNERA** *a) Jiř. Šerera* kázaní na nedělní ewangelia z něm. w Praze 1704 fol.

b) Summarie na wšecka čtení a ewangelia, jak nedělní tak i swáteční přes celý rok, w Praze 1711 we 4.

c) Jiř. Šerera kázaní na swáteční ewangelia a umučení páně z něm. w Praze u Joach. Kamenického 1724 fol.

865. **KARLA RAČÍNA** *a)* Čtyry žiwlowé proti hříšné duši bojující a k sprawedliwému pokání dohánějící, to jest postní diskursy w pořádnost uwedené a na celý půst rozdělené. W Praze u sw. Klím. 1698 we 4.

b) Operae ecclesiasticae. Robota církewní w nedělní den netoliko dowolená ale také od církwe sw. kat. přikázaná; t. j. nedělní kázaní dle spisů sw. ewangelistů zhotowená, kdežto hojnost rozličných písma sw. obojího zákona a sw. otců, též duchowních i swětských historií s mnohými symbolis a nápisy, ku pomoci wšem duchowním pánům spráwcům i také k užitku a potěšení wšem starobylé Swatowácslawské řeči milowníkům se wynachází, od Karla Račína Theatinského, kněze řádu kazatelského 1706. Po druhé 1720 z nařízení Ferd. arcib. W Praze u Wolfg. Richarta we 4. str. 773.

c) Sněm nebeský swatých a swětic božích, to jest swáteční kázaní, kdež jejich sw. žiwot, hrdinští skutkowé, diwowé a zázrakowé se představují. W Praze u Kat. Alžb. Koniášowé 1712 we 4.

866. Berla králowská Jesu Krista, to jest slowo boží, jehožto mocí a práwem Kristus w srdcích našich wládne, w ročních nedělních kázaních dwojím wýkladem představené, od **DANNIČE**. W Praze 1709 fol. u Koniáše str. 256.

867. **BOHUMÍRA J. BÍLOWSKÉHO** *a)* Salus sanctuarii anebo šestka duchowní swatému Liboriowi w Morawě na Jesenci oběrau položené, to jest šestero ne tak kázaní atd. W Olomauci u Ignáce Rosenburka 1713 we 4.

b) Cantator cignus funeris ipse sui atd. Hlas duchowní labutě atd. W Holomauci u J. Awingera 1720 we 4. (Káz. od sw. ducha až do adwentu).

c) Hlas duchowní labutě t. j. kázaní nedělní a swáteční skrz celý adwent. W Brně u Jak. M. Swobody 1720 we 4. též w Olomauci u J. Ad. Awingera 1720 we 4.

d) Doctrina christiana animabus inservitura (chron. 1721).. Křesťanské cwičení dušem k spasení, potěšení a k naučení spůsobně a pilně složené (chronog. 1721). W Holomauci u J. Ad. Awingera we 4. mimo tit. a dedic. str. 101 (na konci:) Wytištěno w Brně u Jak. Max. Swobody 1720 (jest tedy toliko dedikací lat. [sw. Janu Nepomuckému a Janowi Sarkandrowi 9 listů], w Holom. tištěna). Neděle I. po 3 králích.. Neděle II. po dewítníku A — Z2.

e) Doctrina et veritas justis animabus pernecessaria.. pars posterior a pentecoste, str. 521, mimo Index we 4.

f) Pia quadragesima... Ježíš Nazaretský král židowský swěta spasitel, to jest prwní postní rozwažowání duši křesť. utěšené, platné a welmi užitečné (chronog. 1721) str. 99 mimo Index 6 listů.

g) Passio D. N. J. C... druhé rozwažowání postní bolestné matce pro náležitau autrpnost... str. 195.

h) Coelum vivum etc. Nebe swatoswaté atd. Kázaní swáteční, ke cti a sláwě nejsw. rodičky boží a wšech milých wywolených atd. Anno quo electus est SanCtIssIMVs pontIfeX BeneDICtVs (1724) w Opawě u Wácsl. Šindlera we 4. listů 510. Cena těch kázaní jest pod prostřední.

868. Kázaní o sw. Norbertu s. a. (saec. XVIII) fol. Rkp. weř. bibl. XV. C. 2. list 50.

869. *Alexandra Maczayho* chleby prwotin neb kázaní na neděle celého roku. W Trnawě we 4. 1718.

870. *Pawla Jos. Axlara* nábožný horliwý wůdce do města sw. nebeského Jerusalema, aneb kázaní wýroční. W Praze u sw. Klimenta za Dominika Pflegera faktora 1720 we 4. (Weř. bibl. 50) wydal Math. Jos. Hájek, rektor seminar. arcib.

871. **FABIANA WESELÉHO** *a)* Quadragesimale primum seu conciones in singulas ferias sextae quadragesimae et in dominicam resurectionis. Kázaní na každý pátek w postě a na neděli wzkříšení páně. Pragae in colle. ad s. Clem. 1723 we 4. (tom. 3). Opět tam 1728 w 4.

b) Conciones festivales et dominicales totius anni. Kázaní swáteční i nedělní přes celý rok 4 díly. W Praze u Joach. Kamenického I. 1724, II. díl 1725, III. 1730, IV. díl u Jana Norb. Fiekého 1738 fol. (Iní díl obsahuje kázaní na swátky přes celý rok, jakož i některé obzwláštní slawnosti sw. božích. IIhý díl na neděle přes celý rok, a řeči postní. III. díl na swátky přes celý rok. IV. díl na neděle od adwentu až do swatodušních swátku).

872. Kázaní bratrské od **JANA MOCE** přel. W Laubně 1727.

873. *Marka Damascena* trojí chléb nebeský pro lačný lid český, od písma sw. snešení nábožného učitelůw církewních a s. otcuw wypůjčený a k nedělnímu občerstwení wšem milým wlastencům představený t. na každau neděli troje kázaní atd. w Praze u K. Jana Hraby we 4. Iní díl 1727, II. díl 1728.

874. *Christ. Pflaumera* zlatá neomylné Římsko-kat. prawdy dennice.. w epištolních řečích.. swětlými písma sw. důwody se wyjasňující. W Praze u Joach. Kamenického 1728 w 8.

875. **ANT. KELSKÉHO** *a)* Conciones festivales in totius anni festa. Pragae apud Ad. Matthaeum Haeger 1732 4. (Kázaní swáteční) též 1731 apud Casp. Wussin.

b) Conciones dominicales (kázaní nedělní), Pragae apud J. Kamenický 1736 we 4.

876. Chwálořeči neb kázaní na některé swátky a obzwláštní roční slawnosti swatých božích. Wydané od **ONDŘEJE DEWALDA**. W Pr. u Matěje Högra 1736 we 4.

877. **JANA CHRISOST. TÁBORSKÉHO** *a)* Tria tabernacula etc. 61 kázaní o swatých. W Holomauci u Ant. Hirnle 1738 we 4.

b) Mons Thabor evangelicae veritatis, kázaní na neděle celého roku, a obzwláštní slawnosti spasitele našeho. W Hradci Kr. u Jana Tybelly 1747.

878. **MICH. PELLIŠOTY** *a)* Trinitas dominicalis, t. j. Trojice nedělní, troje kázaní na každau neděli přes celý rok. W Praze 1741—3 fol. dwa díly. *b)* Unum, binum, trinum, t. j. jedno, dwoje, troje kázaní swáteční. W Praze u Frant. H. Kirchnera I. díl 1751. II. díl 1753 fol.

879. *Mikuláše Ludw. z Cinzendorfu*, biskupa ewang. bratrských církwí krátké obsažení některých ewangelických řečí: to jest 16 řečí na wyswětlení druhého artikule wíry křesť. z něm. přel. 1738 držené: 1743 wytištěné w 8. (zda se w Berlíně).

880. *Wilhelma Stanihursta* S. J. čtwrtý článek wíry kat. Trpěl pod Pontským Pilátem.. obšírně wyložený od **TOM. XAW. LAŠTOWKY z HULČINA**, skrz 12 let na postním kázaní každý čtwrtek předložený. W Trnawě w impr. akad. 1748 we 4.

881. **LEOP. FABRICIA** *a)* Smutná paušť opuštěného pána Ježíše při hořkém umučení a autrpném wzdychání na postních kázaních představená. W Praze díl I. 1760 we 4.

b) Mrawná naučení na swátky celého roku. W Praze 1761.

c) Mrawná naučení na wšecky wýroční neděle a na den poswěcení chrámu páně. Kniha I. w Praze 1726. Kniha II. 1763 fol.

d) Syn pobožný mateře bezbožné, bratr tichý bratra ukrutného atd. S. Wácslaw... při obzwláštní slawnosti chrámu páně na Proseku před osmy sty lety wyzdwiženého příběho-pamětnau kazatelskau řečí wychwálený. W Praze J. K. Hraba 1770 fol. (Boček).

882. *Fr. Ign. Gregoria* alphabetum Joanneum seu sermones rudes. Kázaní o sw. Janu Nepomuckém. Pragae typis archiep. per J. Schweiger 1762 we 4.

883. **TUČKA (ŘEHOŘE)**, řádu kazatelského generalního kazatele a přewora kláštera Nimburského, benedictio de rore coeli et pinquedine terrae, t. j. Požehnání z rosy nebeské a z tučnosti zemské, aneb chwalořečné kázaní. W Hradci Král. u Jana Klím. Tybelly 1768 we 4. archů 70.

884. Padesátý kající žalm w wýborných a pohnutedlných historických kázaních, jako domácí knížka k wzbuzení ducha w 8. w Praze 1773.

β) Po různu.

885. **KAŠPARA ARSENIUSA z RADBUSY** kázaní in reconciliatione hlawního kostela Pražského a swěcení oltáře sw. Wíta, držené 28 Unora 1621.

886. Krista osoby spasitedlné wyznání, píseň sw. Ambrože s strany wtělení, početí, narození i wšech dobrodiní jeho skrze **WOLFA ADAMA BENEŠOWSKÉHO**, na způsob kázaní wybraný 1625 w 18.

887. Gratulatio... Přiwítání pobožné bohu wěrným a milým Čechům z wlasti milé pro prawdu ewangelium J. K. do exilium sw. a křesťanského přestěhowaným, s napomenutím a potěšením... některým austně, jiným w spisu učiněné od kněze **JANA ROSACIUSA** 1628 w 8. archy 4 (wlastně kázaní).

888. **JANA WIGANDA** kázaní, Dominica II post Epiph. Při agendě. Rkp. 1638 w 12. (U Bočka).

889. **JANA IGN. DLAUHOWESKÉHO** *a)* Zrost aneb prospěch 12letého w chrámě Jerusalemském učitele Krista Ježíše t. j. řeč o

zwětšení a rozmáhání se wždy wíceji a wíceji w ctnostech, (kázaní) od Jana Dlauhoweského de longa Villa 1672, w Praze u Jana Arnolta z Dobroslawína w 8. A — C. (připojen jest wýtah o řádu sw. Benedikta w Čechách.

b) Duchowní pozdwižení pobožného lidu Pražského na den sw. Wácslawa z příchodu nejslaw. processí Kutnohorské k hrobu jeho swatému 1673. W Praze u Jana Arnolta z Dobroslawína w 8. 4 listy.

c) Podiwin s Přibislawau, kdo se díwá, se podiwí!... t. j. wšech kostí těl sw. a reliquijí wyznamenání, nimiž sláwu swau ... rozhlašuje sw. hlawní kostel Pražský ... 1673 w Praze u J. Arnolta z Dobroslaw. w 8. listů 8.

d) Wýchod a západ slunce na hoře Sionské. W Praze w impr. arcibiskupské r. 1676 we 4. a — cj.

890. Počet nejdokonalejší a nejsw. Trojice w jednotě a jednoty w Trojici, při šťastném a weselém na wrch dědičný Richumburský wstaupení a příjezdu w. uroz. p. Frant. Ant. Berkowi, hraběti Howoru z Dubé a Lipé ... jakož i spolu p. Loisae hraběnce Berkowé, rozené Montekukulowé... od **TOM. BERN. JELINKA** poëta laureato etc. (1673). W Litomyšli u Jana Arnolta we 4.

891. Stálost a setrwanliwost král. starokat. krajského města Plzně . . důstojnému W. J. Alexiusowi Čapkowi, arcipřištu dedicirowaná... w kostele sw. Bartoloměje... přednešená od kn. **JANA HOCHA**, řádu kaz. 1673. W Praze u Urbana Goliáše we 4. listů 8.

892. Lux mundi et societatis (chron.) Swětlo swěta a towaryšstwa p. J. jest sw. otec Ignatius Lojola . . . od **JANA HEINSCHMIDBERSKÉHO** z *Třebechowic*. W Hradci Král. (1673) we 4.

893. Swědectwí prawdy wydané ku poctiwosti a slávě w. důst. p. Tomáše Jana Pešiny z Čechorodu . . . na den nowého swátku od **JANA WARINA**, bosáka 17 Máje 1676 w Plzni. Wytištěno w Praze u Jiř. Černocha 1677 we 4. listů 10.

894. Město na hůře wystawené.. Plzeň na den památní wítězstwí atd. od **DAMASA STRNADA**, řádu sw. Frant. 1679. W Praze u J. Černocha A — C3.

895. Jubilate, aneb weselé prozpěwowání a plesání ku poctiwosti slaw. kr. města Plzně na den nowého swátku, kterýž padl na neděli Jubilate řečenau r. 1685, 13 Máje od Františ. W. **HYNKA KULIKA**, far. Jezenského. W Praze u J. K. Jeřábka 1687 we 4. A — F1.

896. Prah milostiwého léta w slawných třech městech Pražských skončeného atd. poznamenaný od **JANA KONST. KOSTANECKÉHO** z Hossinu a Sulmowa 1690. Wytiskl Jiří Labaun we 4. 8 listů.

897. Humilitas exaltata.. Poníženost wyzdwižená a ctnost korunowaná, při slawnosti korunowání a šťastného uwádění w. uroz. kněžny ... p. Františky Heleny Pirony z Galliano z boží m. kněžny a abatyše kláštera sw. Jiří (řeč) od **AD. IGN. MLADOTY** z *Solopisk* 1691 w 8. w Praze listů 12.

898. **KAŠPARA MOTĚŠICKÉHO** *a)* Kázaní o ustawičné ochraně a stráži sw. angelů nad dítkami. W Žitawě 1678 we 4. *b)* Kázaní swatodušní w l. 1684 w městě Žitawě konané. W Žitawě u M. Hartmanna w 8. 1691 A—C3.

899. **JANA JIŘ. DOLANSKÉHO**, kazatele exulantů kázaní w neděli prwní po weliké noci, jež léta 1693 w Žitawě držel. Rkp. we 4. listů 12 (w Žitawě rkp.)

900. Duchowní zasnaubení dwau wzácných a starožitných rodůw slečen t. Anny Mar. Terezie Audrické z Audric, Anny Kat. Barb. Hložkowny z Žampachu. Od **KARLA RAČINA**. W Praze 1696 u J. K. Jeřábka we 4.

901. Prwní a nowý farář sw. Josef bohačlowěka pěstaun, aneb kázaní o sw. Josefu. W Praze u Jiřího Labauna 1696 we 4. listů 12.

902. Vox clamantis in deserto, aneb hlas wolajícího na paušti, t. j. na někdy jmenowaný wysoký před léty pustý w kraji Čásl. na panstwí Malešowském ležící, nyní pak slawným chrámem a paustewnickým příbytkem ozdobený a sw. Jana Křtitele řečený hoře prohlášená chwála téhož sw. Jana Křtitele. Od **PETRA ŠTĚPÁNA**, rozeného z Teyncle. W Praze 1697 u Jiř. Labauna we 4. listů 10.

903. Exercitia octidua an. 1705 peracta ad Maj. Dei gloriam. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 39.
Jsau to rozjímání nábožná neb řeči držané jeptiškám od jesuity.

904. Králowské kněžstwo nowého kněze D. C. H. P. **MICHALA HRŮZY**, praemonstr. řádu, (kázaní na primicií, w Pelhřimowě). W Praze 1698 u Sam. Berinkra we 4. listu 12.

905. **BILOWSKÝ JOS.** Rogus incombustus — seu Sarkander. W Brně 1705 (kázaní? Boček).

906. Apotheosis s. Benedicti sub auspiciis R. P. D. Bennonis . . monasterii Rajhradensis praepositi ab **JOS. IGN. JANOWSKÝ**. Brunae 1707 we 4. listů 8 (kázaní české).

907. Vexillum salutis aneb praporec spasení, t. j. kříž sw. w kázaní wykládaný w Prostějowě. Wyt. w Holomauci u Ign. Rosenburka 1709 we 4. listů 8.

908. Slawná powěst král. kr. a starokat. města Plzně od **WÁCSL. J. FICKLSCHERA**. W Praze 1710 u J. Wácsl. Helma we 4 listů

14. Chwálí kazatel Plzeň, že wždy katolická byla. Rkp. na Strahowě.

909. **FR. JANA SWOBODY** *a)* Lněný prowázek plný tajemstwí Ezechiele widění aneb růženec sw. hojnosti milosti naplněn od růženecké králowny Mar. panny (káz. w Klatowech) od 1710. w Praze u Barbory F. Berinkerowy we 4. listů 10.

b) Princeps pacis t. j. kníže pokoje učením swým.. s. Tom. Aquinský. W Praze u J. W. Helma we 4. 1715 listů 8.

c) Novus Cruciger t. j. nowý křižowník s čerweným srdcem sw. Jan Nepomucký na wýroční slawnost jeho u p. p. křižowníků s čerweným srdcem w kázaní představený od Fr. J. Swobody. W Praze w koll. t. J. 1736 we 4.

910. **J. WÁCSL. MEZLECKÉHO** *a)* Winšowaný auplněk měsíce w temnostech noci nebezpečný hříšníkům wyšel t. j. přemilá p. bohu panna a mučedlnice sw. Barbora šťastné smrti mocná orodownice hor Kuten stříbrných autočiště, od F. W. Mezlezkého z Palmo-Lewu, far. Sellakowského. W Praze u J. Labauna 1710 we 4. listů 6.

b) Thymiama pietatis Pii V t. j. prawá podstata wůně májowé pocty boží, ze 4 hlawních ctností složená k wětší cti a sláwě sw. Pia V na den slawnosti swatoprohlášení atd. od Wácsl. Mezleckého z Palmolewu. W Praze u J. W. Helma we 4. 1713 2 archy.

c) Lucerna ardens et lucens, t. j. swíce hořící a swítící sw. Jan de Regis, od Wácsl. Mezleckého z Palmolewu. W Praze u J. Jul. Jeřábka 1738 fol. 5 listů.

911. Palma honoris et sacerdotalis venerationis (chronog.) t. j. Palma počestnosti u posilnění kněžské dustojnosti, neb etichwalné kázaní při P. J. Mokrýho prwní mši atd. od **JANA PROCHÁZKY** ř. s. Pawla. W Praze u W. J. Koniáše 1710 we 4. A — D.

912. **F. MATAUŠE KRUMA** *a)* A. M. D. J. Sacro sanctae ac individuae trinitatis honorem et venerationem. K wětší cti a chwále nejsw. a nerozdílné trojice boží při weyroční její swatoslawnosti na Křemešíku atd. W Praze u Wolfg. Wickharta 1712 we 4. dwa archy.

b) Pastorella Betlemská atd. per Franc. Matthaeum Krum 1722, typis C. F. Rosenmülleri (české káz.)

c) Candidus et rubicundus (chron. 1722) dilectus dei filius (kázaní české) od Fr. Matauše Kruma. W Praze u K. F. Rosenmüllera 1723 we 4. listů 15.

913. **JIŘÍHO PROCHÁZKY** de Lauro *a)* Nowý welikomocný nebeský Kralomoc t. j. sw. Pius V toho jména papež. W Praze u K. J. Jeřábka 1713 we 4. listů 8.

b) Trojice nerozdílná w hlubokosti nepochopitedlného tajemstwí od wěčnosti skrytá 1715 we 4. w Praze u Karla Jeřábka 9 listů.

c) Sw. Jana Nepomuckého mučedlníka božího a patrona českého weliká wznešenost 1735. w Praze u J. J. Jeřábka we 4. listů 8.

d) Apoštolský učedlník a slawný Kristůw mučedlník sw. Apollinariš biskup Ravennátský od J. Fr. Procházky. W Praze u J. J. Jeřábka 1736 we 4. listů 8.

914. **JIŘ. J. LIBERTINA** *a)* Sladký trojlistý jetel w jasném audolí zrostlý, t. j. Bernard medotekaucí církwe učitel Clarae Vallis opat. W Praze w kolleji t. J. 1713 we 4. listů 10.

b) Počestná hádka pobožná wádka o sw. otce Bernarda (chronog. 1720), kterémuby řádu patřil. Od J. J. Libertina děkana Rakownického, (w Praze u Joach. Fr. Kamenického).

c) Swatý jeden mnohonásobný, t. j. blahosl Bernard sw. řádu cistercienského rozmnožitel atd. W Praze u Joach. F. Kamenického 1721 we 4.

d) Plášť w plášti od Wladislawa II krále českého l. 1142 nazwaný, l. 1144 wyzdwižený.. na den weyroční slawnosti sw. Bernarda při rozdáwání rozličných plášťůw . . 1724, w chrámě rodičky boží kláštera Plaského schwálený. W Praze u Joach. Fr. Kamenického we 4. 1724 3 archy.

e) Weloslawná cesta w l. 1678 začatá a 50 let bez ustání konaná, w l. 1728 skrze wel. pannu Petronillu Wratislawownu z Mitrowic řádů praemonst. při professí druhé (káz.) na hradě Pražském kanownika. W Praze u J. W. Helma 1728 dwa archy.

f) Jan celého swěta nejen samého Nepomuku ochranau swau a milostma(i) ke wšem patřící. Od J. J. Libertina 1729. W Praze u J. Hraby fol. listů 6.

915. **AUG. J. WÁCSL. SAUKUPA** *a)* Virtus magnetica aneb moc a ctnost magnetowá mocného země české diwotworce sw. Prokopa, někdy mezi horami Sazawskými . . ukrytá atd. W Praze w kolleji t. J. 1713 we 4. 12 listů.

b) Lilium convallium anebo wonná konwalinka někdy l. p. 1000 mezi polma Chotaunskýma wzešlá, t. mocný u boha orodowník . . sw. Prokop, od Aug. W. Saukupa. W Praze 1719 u Wolfg. Wickharta.

916. **ŘEHOŘE JOS. WLASATÉHO**: Wěrná panna, králowské, krajské a starokatolické město Plzeň, na den wýroční slawnosti slujíci: Nowý swátek. W Praze 1713 u Jana W. Helma we 4. listů 11.

917. (Deest tit.) Kázaní na porciunkuli s textem: Dnes se stalo spasení domu tomuto, we 4. listů 8 (zdá se 1714? w koll. t. J. w Praze).

918. Archa umluwy now. zákona sw. panna a mučedlnice Barbora na Horách Kutnách. Od **WÁCSL. JOS. BROTCE**, děkana w Počátkách, we 4. W Praze 1715 w kolleji t. J. listů 6.

919. Nowý starý Simeon ne podlé zákona Aaronského ale podlé řádu Melchisedech kněz na wěky při sl. památce druhé prwní mše swaté, kterau D. C. H. P. *Tomáš J. Hawlíček*, obětuje skrze **KAJETANA BURGERA** w chrámu p. Ledenickém 1715 10 Září, w Praze u J. W. Helma we 4. lístů 9.

920. Starokatolické bohu, císařům a králům wždy wěrné město Plzeň, od Izaiáše proroka dáwno předpowěděnému a... město slunce nazwanému připodobněné. Od jednoho kněze z t. J. W Praze u sw. Klím. 1716 we 4. listů 10.

921. Swaté dcky Kauřimské poctěné (chronog.) podlé liter abecedy wystawené a spořádané (chron. 1715) t. j. krátké kázaní o welikých sw. patroních, jejichžto sw. ostatkowé... w Kauřimě se wynacházejí.. od **PROK. DIETRICHA** řádu sw. Bened. W Praze u K. J. Hraby 1716 we 4. listů 10.

922. Vox clamantis sine voce: Aneb Jan mlčící, plod nebeský atd. Od **FR. JOSEFA HEDLA**, děkana Čelakowského. W Praze u Barbory Fr. Berinkerowé we 4. 1717 listů 11.

923. **J. IGN. LIBERTINA** *a)* Diva Ludmila vera vidua t. j. sw. Ludmila wdowa oprawdowá při slawnosti weyroční.. 1718, w Hoře Kutné u Jiř. W. Kincla 2 archy we 4.

b) Divus Ignatius verus in eccl. rom. operarius, t. j. Hynek sw. a církwí p. s towaryšstwem swým dělník oprawdowý. Od J. Ign. Libertina, w Kutné Hoře u Jiř. W. Kincla 1720 we 4.

c) Sw. Antonín Paduanský, muž mnohých titulůw wznešených hodný, (káz. w Plzni) od J. Ign. Libertina. W Praze u K. J. Hraby 1722 we 4. listů 8.

d) Mikuláš sw. hospodář dobrý a prozřetedlný 1727 we 4. listů 6.

e) Swatý Jan Nepomucký muž swatý a nepřemožený . . . při slawnosti třídenní w Rakowníce uctěný Iní neděli po sw. 3 králích od J. Libertina far. Meytského 1730 8 Ledna, w Praze u K. J. Hraby we 4. listy 4.

924. Nowý koráb Noemowý, který uprostřed baufky kacířské se wznášel, město Plzenské. Od **AD. KRATOCHWILE** řádu kazat. W Praze 1718 u J. W. Helma we 4. listů 11.

925. Adama Hynka Hlawy: Strom spanilý pod Zelenau Horau w městě Nepomuku zrostlý, teď w Radnicích uwadlý.. Daniel Fran. Claudius, farář města Radnic, 1718. W Praze wytiskl J. W. Helm we 4. listů 6.

926. *J. Wácsl. Zikm. Fridr.* **STEYDLA** *z Greifenwehru a)* Slunce ustawičné na poledne swítící sw. otec a patriarcha Dominik řádu kaz. a růžence sw. zakladatel 1718, w Praze u J. W. Helma we 4. listů 9.

b) Lauretanský domeček w sw. lese, dwě míle od Prahy za Bílau Horau ležící, nejprwnější w tomto králow. českém a okolních krajích r. 1623 wyzdwižený.. skze J. Nep. Wácsl. Steydla z Greifenwehru. W Praze u J. K. J. Hraby 1723.

c) Dostatečný dokonalé swatosti: Prawý člowěk.. sw. otec a patriarcha Bernard atd. w chrámě páně., klášt. Plaského r. 1764 chwalořečí představen. W Praze u J. K. Hraba 1764 fol.

927. **ADAMA SIMONIDESA** Kázaní přistupující, kterézto w nowě k auřadu powolaný, wykonáwal. W Žitawě u Mich. Hartmana w 8. 1718 2 archy.

928. Dwa halíři mědění do pokladnice uwržení t. j. dwě zhotowené kázaní ke cti sw. Aurelia Augustína Hypponenského w Africe biskupa. Od **WÁCSL. ANT. GRUBERA**. W Praze u Wolfg. Wickharta, 1719.

929. Serafinský Šalomaun František přemáhaje maudrost krále Šalomauna (káz. na den porciunkule), w Praze u Jiř. Labauna 1719. Skladatel jest **JAN AD. PAULÍN**.

930. **MICHALA PELIŠOTY** *a)* Dwa spolu jak w proroctwí a narození tak swátosti a smrti sobě rowní t. sw. otec Dominik.. a sw. otec František. W Praze u K. Fr. Rosenmüllera, 1720 we 4.

b) Lidumila aby byla Bohumila t. wys. uroz. slečna Mar. Lud. Antonia z Říčan.. w den obláčení jejího u sw. panny matky Kláry (chron. 1720), w Praze u Karla F. Rosenmüllera we 4. listů 8.

c) Sw. Jan Nepomucký kanownik Pražský mučedlník boží atd. 1723, w Praze u Karla Jos. Jeřábka we 4.

d) Láska boha k Peregrinowi, láska Peregrina k bohu, w Praze u K. J. Hraby, 1727 we 4. listů 10.

e) Jazyk boží mučedlníka páně Jana Nepom. kanowníka Pražského, 1728 w Praze u K. Jos. Jeřábka.

f) Hwězda ranní, denní, wečerní diwotworce .. Jana Nepomuckého, po slawnosti 8denní sw. wyhlášení. Od Mich. Pelišota, 1730 w Praze u J. Emlera fol. 10 listů.

931. *(Deest titulus)* Kwítkowé na paušti Emmautinské sebraní atd. kázaní, 1720.

932. **WOJT. DOBROHLAWA** *a)* Quaestio de voce t. j. otázka o hlasu před časy sw. Janu křtiteli od kněží a jahnůw Jerusalemských

podaná. Nyní o sw. Janu Nep. w Hradci Král. předložená (chron. 1721).

b) Cti ochránce podiwný jazykůw skrotitel sw. Jan Nepomucký w chrámě swém, w Král. Hradci... oslawený dne VII měsice Června roku tohoto (chron. 1723). W Hradci Král. u W. J. Tybelly we 4. listů 14.

933. Phoenix redivivus... od pát. Adalberta a s. Tobia Karmelit. W Praze 1721 we 4. listů 14, pak 1732 we 4.

Jest kázaní při slawném přenešení statue Marie panny do obnoweného kostela s. Petra a Pawla na Zderaze.

b) Téhož: Regia excelsa campana, králowský weliký zwon sw. Bartoloměj w k. k. městě Rakowníku, 1734 we 4. listů 11.

934. Blahoslawenstwí očí lidských od králůw a prorokůw zdáwna widěti žádané, od křesťanůw skrze prawau a sw. maudrost na kříži K. J. šťastně spatřené, které před slawností powýšení Kříže sw... w Litomyšli předložil *P. Hyacinthus a s. Philippo Nerio schol. Piar.* W Litomyšli u J. Kamenického 1722 fol. listů 7.

935. **FERD. K. REISSMANA** *a)* Neuhasitedlný oheň lásky při chrámu páně sw. Kříže (chron. 1722) t. j. sw. Jan Nepomucký ustawičně hojné dary a milosti wšem swým wěrným ctitelům od boha wyjednáwající.

b) Dwě sprostné kázaní o čisté a sprostné lásce jak k bohu tak i k bližnímu w prawém a lewém oku sw. Martyra biskupa a wyznawače.. od Ferd. K. Reissmana. W Praze u Joach. Kamenického. (Když se slawilo milostiwé léto chronog. 1724) we 4.

c) Dwě kázaní o sw. Martinu. W Praze u Jonaty Kamenického we 4. 1725.

936. **IGN. SIGM. KARDIANA** Oheň nebeský od nejmocnějšího boha na zem s nebe wyslaný, t. sw. Ignatius z Lojoly (1722), w Praze u Barb. F. Beringerowé we 4. listů 16.

937. **JAK. FELIXA J. PACHRA**, far. Měřinského, wys. důst. a wys. učenému p. Frant. Julianowi, hraběti a Breyda, biskupu Hypponenskému, kardinala z Schrattenbachu biskupa Holomauckého Generali Vicario Joannes a Nepomuk, na zelenau Horu blíž Žďárského kláštera uwedený 1723 bez m. we 4. A—K.

b) Risus Sarae sive gaudia dedicationis ecclesiarum, quae monasterio et populo Sarensi fecit. R. et illus. D. Fr. Julianus D. G. episcopus Hipponensis etc. Brunae typis J. Max. Swoboda, 1723 we 4. A—K. Jest mimo latinský úwod a záwěrek káz. české od Jak. F. J. Pachra při poswěcení chrámu Žďárského sw. Janu Nepom.

938. Vigiliae Joanneae festum ejusdem maximum sive quatuor divi Joannis Nepomuceni floridissimae virtutum aetates (české káz.) a *Wenc. Ign. Blowsky.* Pragae typis haeredum Labaunianorum, fol. 1724 listů 11.

939. **JIŘÍHO FRANT. PROCHÁZKY**: Hortus voluptatis, t. j. Zahrada rozkoše nad ráj prwních rodičůw zwelebenější. Wšemohaucího prawicí w swatém Hájku štípená, cti a sláwě boží matičky od sta let zcela odewzdaná, 1724. W Praze u Karla J. Hraby we 4. listů 16.

940. Kříž sw. jak někdy potupně zatajen, tak zase slawně wyjewen.. w chrámu p. sw. Wácslawa w J. M. C. oboře Kladrubské od **JOS. J. STŘELSKÉHO** far. Wosického 1726, w Litomyšli u J. Kamenického we 4. listů 8.

941. Dokonalá angelská swátost na zemi sw. Jana od Kříže prwotního Serafínské panny a panenské matky Terezie duchowního syna prwního.. řádu karmelit. otce. W Praze u K. J. Hraby fol. 1727 listů 6.

942. Krasospanilá hwězda hojnými paprslkami rozličných ctností... se stkwaucí, totiž sw. Norbert sw. kanownického a wýhradního řádu prem. otec a zakladatel. Od **BERNARDA GRUBERA** řádu cisterc. 1727, w Praze u Jos. Šilharta we 4.

943. Newinnost kající welikost swátosti swatých Aloisia Konzagy a Stanislawa Kostky z t. J. od Bened. XIII za swaté wyhlášených. Od **JAK. WÁCSL. HETTYGA** 1727. W Hradci Jindřichowém u Jana Ferd. Jakše we 4.

944. Norbertinské sedmistwo w létu 1085 začaté w postupnosti swé, sedmi paprslkami wyswětlené w l. 1127 k arcib. důstojenstwí wywýšené, po wykonaném sedmerém sedmistwu w l. 1134 dokonalé a na to w l. 1627 wyzdwižené, nyní ale 1727 jakožto stým obnowené a na kazatedlnici chrámu p. Hory Sion od **JOS. MIKY** praelata Doxanskéko představené. Wytišt. w Litoměřicích u Fr. Jiř. Škrochowského, 1727 we 4.

945. **KARLA ČERNÉHO**: Medotekaucí sláwa na Hůře Libanu, t. j. diwotworec Nepomucký sw. Jan.. dne 16 Máje na Hoře prwé Černé, nyní Zelené, nad klášterem Žďárským, 1727. W Hoře Kutné u Jiř. Wojt. Kincla fol. 4 archy.

946. Nowá wšeho swěta wojna proti tělu, swětu, ďáblu pod praporcem sw. Kříže.. slaw. bratrstwu sw. Kříže, w Litomyšli (káz.) od **WIKTORINA OD SW. KŘÍŽE** téhož bratrstwa praesida. W Praze u Joach. Kamenického, 1728 we 4. listů 14.

947. Oko swíce těla t. j. sw. Martin stáda Kristowého bedliwý pastýř, při installací d. w. p. Jana Budin(a) při sl. kostele sw. Martina w Starém městě Pražském w nowě dosazeného far. Od **FAB. WESELÝ(HO)** t. J. 1728 W Praze u Joach. Kamenického fol. listů 12.

948. **DUBRAVIUS ANT. FERD.** *a)* Hlahol osadenní slawnosti swatořečení Jana Nepomuckého w Žďáře atd. Kázaní 1728. W Znojmě u děd. Swobodowých fol. *b)* Maria virgo regiae urbis Brunensis a Sueco obsessae patrona, 1747 fol. 5 listů.

949. Ctnosti a swatosti prwomučedlníka sw. Štěpána dokonalý následowník . . sw. Jan Nepomucký. Od **ZDENKA JIŘÍHO CHŘEPICKÉHO** z **MODLIŠKOWIC**, 1729 we 4. bez místa listů 8. Opět w Praze u Rosenmüllera 1730 fol. w Praze u Jana Wácsl. Holera 8 listů.

950. Duchowní hádka mezi wýmluwností a mlčenliwostí od diwotworného a neporušeného jazyka pocházející, při weyroční slawnosti sw. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře blíž klášt. Žďárského řádu cistercienského ležící. W Praze u K. Rosenmüllera, 1729 fol. listů 8.

951. Znamení na prawé ruce znamení k dobrému sw. Jan Nepomucký. Od **J. MATĚJE HOLLANA**, 1729, w Praze u J. W. Helma we 4. listů 6.

952. Archa páně na trůn králowstwí nebeského donešená, též i korunau radosti neskonalé obdařená, nebo sw. Jan Nepomucký atd. od **JA. MELICH. ČECHA**, far. u sw. Ducha 1730, we 4. b. m. připsáno magistrátu Rakownickému.

953. **IWANA KNOBLOCHA** *a)* Dům zlatý na horách zlatých t. j. Maria panna na Horách Jilowských (káz.) W Praze u Jana Emlera, 1730 we 4.

b) Požehnaná mezi ženami panna, totiž matka nejsw. Maria panna wšech panen čistota, která podlé swého newinného početí wyobrazuje se skrze swětla nebeská . . skrze čtyry žiwly od Iw. Knoblocha, 1731 we 4. str. 149. (Jest pochwala p. Marie na kapitoly rozdělená o neposkwrněném početí s kázaním o nawštíwení p. Marie.

c) Pomocnice křesťanůw nejsw. rodička boží Maria p. w obraze Staroboleslawském zázračném rozhlášená. W Praze u W. Urbana Suchýho, 1733 we 4. listů 8.

d) Století památka pomoci užitečné pomocníkůw wěrných kapucinůw, kterak někdy okolo l. 1633 ku pomoci kaukole kacířského po tomto sl. králowstwí českém rozsitého, k wykořenění powoláni byli, kterážto památka na oktáw 8 Listop. léta 1733 jest rozhlášena. W Praze u Labaunských děd. we 4. listů 8.

e) Angel w těle hříšníky přijímající k bohu na milost přiwádějící Antonín Paduanský, 1735. W Praze u J. J. Jeřábka we 4. listů 11 (weř. bibl. XXXIV. C. 329).

f) Dwa spolu stojící towaryši upřímní celého swěta ochranitelowé Dominik swatý a František Serafínský. W Praze u J. Norberta Fického, 1735 we 4.

954. Gruntowní kámen král. Karlowského Now. m. Pražského za času Karla IV založený sw. Jan Nepomucký. Od **JOS. BEN. SCHÖNPFLUEGA** z **GAMSENBERGU**, 1730. W Praze u Matěje Ad. Högra fol. listů 7.

955. Fidelis patriae pater, t. j. Weliký diwotworec pro tejnost sw. zpowědi, prwo-mučedník a wlasti sw. otec s. Jan Nepomucký, představený w kathedralním kostele w Litoměřicích od **FR. JOS.** z **WLKÁNOWA**, děkana města Melníka 1730. W Praze skrze Norberta Fického fakt. we 4. listů 8.

956. Hortus conclusus. Zahrada skrze mlčenliwost zawřená sw. Jan Nepomucký. Od **PATRICIA AUSPITZER(A)**. W Praze u K. J. Jeřábka, 1730 fol. 7 listů.

957. Kazatel prorocký w skutku i w řeči sw. Jan Nepomucký (od **JANA KRASLA**). W Praze u Labaunských dědiců, 1730 fol. listů 10.

958. Plast strdi a roj wčel w zákoně starém sw. Jan Nepomucký. Od **WOJT. BURGERA**. W Praze u K. J. Hraby (1730) we 4. listů 7.

959. Podiwné pozdwižení po stupních mnohých ctností a diwných zázraků k swatořečení a mezi swaté wyhlášení sw. Jana Nepomuckého. Od **J. ALEX. MALCE** 1730. W Praze u sw. Klím. fol. 5 listů.

960. Růže zlatá od J. S. papežské Bened. XIII l. p. 1729 19 Břez. poswěcená.. s. Jan Nepomucký. Od **J. RITTERA**, w Praze u M. Ad. Högra (1730) fol. 10 listů.

961. Swatý Jan Nepom. příkladná sůl pro zatajení tajemstwí neporušená. Od **J. J. WILKHOPPA** we 4. W Praze u K. F. Rosenmüllera, 1730 listů 11.

962. Sw. Jan Nepomucký zlatý Agnusko k horliwému srdci přiwěšené, od **ROBERTA** a **S. LUDMILLA** řádu karm. w Praze u Labaunských dědiců, 1730 we 4. listů 9.

963. **ALBERT. REBMANNA** *a)* Wšecko troje dokonalé aneb swatá dokonalost a dokonalá swatost Jana Nepomuckého . . we třech barwách, t. j. w tolik ctnostech, w Praze u Jos. Jeřábka, 1730 we 4. str. 29.

b) Sara pět set let stará, ačkoliw staroletá wšak předce celá spanilá a krásná . . . aneb welebný a starožitný klášter studnice matky boží blíž města Žďáru od založení swého (1234) . . kwětaucí, od Alberika Rebmanna, kláštera Zbraslawského professa (1734), bez místa a tisk. fol. 11 listů.

964. **MATĚJE LYNKA** *a)* W tisících

létech dwojí česká sláwa, jedna swětská na Wyšehradě, druhá duchowní na Pražském hradě, swětská patřící Přemyslowi knížeti, duchowní.. Janowi Nep. 1730, w Praze u Labaunských dědiců fol. listů 7.

b) Sedlo tajné a prawě swaté spícího Miroslawa, od kteréhož.. w Sedlci pochází wšechna sláwa . . . skrze zachowání wel. swátosti oltářní, která přes 400 let od horliwých katolíkůw . . . poctěna byla, w Praze u K. J. Hraby 1734 fol. listů 8.

965. **MATĚJE KRÁTKÉHO** *a)* Památka w chrámu p. atd. w Praze fol. 1730 (káz.?)

b) Místo ohně skrze kněze ctitele boží z oltáře oběti wzatého a skrytě schráněného, totiž hrob swatý . . . sw. Jana Nepomuckého. (1735) w Praze u M. Högra we 4. listů 14.

c) Memoriale in templo domini. Pamětné znamení w chrámě p. sw. Jana Nepomuckého. Od Matěje Krátkého, far. u sw. Štěpána, w Praze u Žof. Kirchnerowé (1761) fol. 17 listu.

966. **HUBATKY (JANA IG.)** Kázaní o sw. Janu Nepomuckém, w Hradci Král. u W. Tybelly we 4. 1730.

967. Arcana almae societatis J. juris publ. facta. Aneb zwláštní tajnosti a skrytí pokladowé wel. tow. p. J. pro obecní dobré zjewení, od **J. AD. SWOBODY**, w Praze u K. J. Hraby 1731 we 4. listů 13.

968. **FRANT. J. BARTONA** *a)* Catulus leonis rugiens. Lew řwaucí, z jehožto ust wyšel roj wčel a plast strdí Norberta sw. lwa dílem proti neřestem řwaucího, pohádka Samsona w chrámě klášt. Doxanského dokázaný od atd. w Praze u J. Kamenického, 1731 we 4. listů 17.

b) Coelum novum... Nebe nowé, kteréhožto pozdwižena jest sláwa nad wšechna nebesa, totižto : Norbert swatý, 1732 w Praze u Joach. Kamenického we 4. listů 14.

c) Winice w krwi wštípená, proto že zwolená . . . na den instellací d. c. h. p. Pawla Fabiana Čechury, far. městysu Wraného (káz.) 1734, w Litoměřicích u F. J. Škrochowského we 4. A — E3.

d) Fidelis et prudens dispensator.. Wěrný a opatrný wládař, kterého ustanowil pán nad čeledí swau sw. Josef Krista otec nejwěrnější, nejurozenější panny a ženy mezi wšemi ženami nejwznešenější ženich, w Praze u J. J. Jeřábka 1736 fol. 9 listů.

e) Kazatel podiwný, proto že stoletý atd. t. krew Ježíše . . Salvatora Chrudimského . . z obrazu jeho w městě Chrudimi z neważnosti švedské r. 1648 wylita atd. (kázaní) Wyt. w Praze u F. K. Hladkého, 1748 fol.

969 **ANT. J. WOKAUNA** *a*) Pulchri gressus in calceamentis filiae principis; pulchri gressus in laceramentis filii comitis. Aneb roztrhaný šat sw. Bernarda slawně se stkwějící, w Praze u Jana K. Hraby, 1731 we 4. listů 14. Opět u Fr. Hladkého, 1754 we 4.

b) Kázaní o sw. Bernardu, přetištěno w Praze u Fr. Hladkého we 4. 1754.

970. **LEOP. SWOISKÉHO** *a*) Regina saeculorum králowna wěků stoletním bleskem milosti a zázraků oslawená . . . Maria panna . . na sw. Hoře, w Praze u J. K. Hraby (1732) fol. listů 9.

b) Sedlecensis Cistercii religio. Sedleckého cistercu řehole nejswětější před wěkem 600 zrozená, w Praze u K. Fr. Rosenmüllera, 1743 fol. 19 listů.

971. **FERD. ANT. GRIMA** *a)* Sw. Jan Nepomucký, Pražský kanowník patron český, l. 1722 na Horu Zelenau starožitného kláštera Žďárského za zlatého hospodáře uwedený l. 1732 na weyroční slawnost jeho dne 16 Máje za wěrného přítele a obranu silnau postawený. W Litomyšli u J. Kamenického, 1732 fol. 9 listů.

b) Divus Joannes Nepomucenus quasi florens oliva (chronog. 1734) t. j. sw. Jan Nepomucký kwětná a plodná oliwa (chronog.) na Žďárskau Zelenau Horu při weyroční slawnosti postawený od Ferd. Ant. Grima, w Král. Hradci u W. J. Tybelly fol. (1734) listů 7.

972. **BIRKEL JOH.** Jan jménem i skutkem, kázaní, w Holom. Hirnle, 1732 fol.

973. **EUGEN. RADLA** *a)* Česko-sláwa dokonalosti králowské wznešené ctnosti.. aneb sw. Wácslaw mučedlník p. w Praze u Matěje Ad. Hegra, 1733 we 4.

b) Nejswětější krwe mzda aneb wznešený poklad přehrozného zadosti učinění Kr. swatému otci Františkowi za sladkau porciunkuli neb částku daný, w Praze u Mat. Adama Högra, 1733 we 4.

c) Přátelské echo neb jekot od Zelené Hory slawné mlčenliwosti a slawné wýmluwnosti na nebi i na zemi t. j. sw. Jan Nepomucký, w Praze u Matěje Högra we 4. (1735) A — D.

d) Vale w zapomenutí marného swěta a swoboda synůw božích w klášterském ráji zamknutá t. uroz. stat. rytíř P. Joannes Ernestus, nyní w řeholi R. Frater Edmundus Goltě skrze swau professí.. wyobrazen, w Praze u M. A. Högra (1735) fol. listů 9.

e) Kázaní na den slawné mše po dokonalých 50 létech P. Frid. Winše, w Praze u Matěje Högra we 4. 1737.

974. **MATĚJE BARTYSA** *a)* Růže nad potoky wod wsazená bílá i červená aneb sw. Jan Nepomucký . . na Skalce káz. W Praze

1659. Item 1728 a tamž u Matěje Adama Högra (1730) fol. 12 listů.

b) Pugna felicitatis Moravicae cum infelicitate . . t. j. wojna štěstí morawského s neštěstím, w Praze u Matěje Högra, 1734 we 4. listů 12.

c) Nobilis matris eccl. Welehradensis nobilis filia eccl. Polessoviensis . . t. j. Znamenité matky chrámu Welehradského znamenitá dcera chrám Polešowský . . na den w nowě poswěcowání, od Matěje Bartysa, přewora klášt. cisterc. Welehr. w Praze u Matěje Ad. Högra we 4. (1740) 11 listů.

975. Sw. Jana Nepomuckého weliká wznešenost a wážnost při weyroční slawnosti sprostau řeči představená, w Praze u J. J. Jeřábka, 1733 we 4.

976. Hic datus est vobis superabundans thesaurus sine defectione, t. j. Důležitý cti a pověsti i wší potřebnosti poklad bez nedostatku, totiž: tři sta a padesáte roků stkwějící se jazyk sw. Jana Nep. od **WÁCSL. IGN. HENNETA.** Pragae typ. haeredum Labaunianorum (1734) fol. listů 6.

977. Z sprutka (zprudka) táhnaucí do žiwota wěčného magnet (chron. 1734) t. j. sw. Kříž . . . od **M. WÁCSL. J. KUPSCHINY**, far. Kruhského, w Praze u K. F. Rosenmüllera we 4. listů 11.

978. Dobrý pastýř dlauhého wěku . . kterého w pamět uwedl l. 1735 1 Máje na den slawné mše sw. po 50 létech kněžstwí d. c. h. p. Fridr. Winše, kněz **EWGEN RADL**, w Praze u M. Högra we 4. A — C2.

979. **J. JOS. KHELA** *a)* Panna nebeská Cisterciensko-Nepomucká na Hoře Zelené kl. Žďárského atd. kázaní w den weyroční slawnosti. Nepomucena mater aneb Nepomucká matka, když dcera její Žďárská . . ad ter secundas nuptias . . pospíchá, w Litomyšli 1735 u J. Kamenického fol. listy 4.

b) Novus virgineus pontifex Virgo Maria aneb nowý panenský biskup panna Maria newěstě Žďárské aneb weleslawnému s. weyhradního cisterc. řádu klášteru fons Mariae, studnice Marie nazwanému, když ona po 5 wěku od swého prwního založení k 6tému šťastně ad ter secundas nuptias k šťastné swadbě pospíchá, a dne 28 Aug. 1735 s. řádu w osobě s. Bernarda se zasnubuje (jak malowaná wítězná brána ukazuje) přístojící; od atd. představený, w Litomyšli u J. Kamenického, 1735 fol. 8 listů.

980. Nejwyšší cedr na Hoře Libanské štípený t. Jan Nepomucký diwotworce . . pobožným pautníkům na Zelené Hoře Žďárské . . od **MART. JOS. ZAURKA**, děkana Teleckého představený. W Litomyšli u J. Kamenického, 1735 fol. listů 9.

981. Žena krásná náramně Sara u zrcadla t. j. Starožitný a slawný téhož jména klášter Žďárský sw. weyhradního řádu cistercienského studnice Marie nazwaný, od **KAR. BORROMEA** od sw. **REMIGIA** řádu bosáckého sw. otce Augustina klášt. Německo-brodského, w Litomyšli u J. Kamenického, 1735 fol. 12 listů.

982. Krásná Sunamitys welikomocná w síle swé Maria, jako hauf wojenský dobře spořádaný wšem nepřátelům strašliwá a proto de Victoria nazwaná. Od **ANGELA ŠTĚPÁNKA** minority představená 1735. W Praze u Jana Norb. Fického we 4. listů 10.

983. Na hory Judské s chwátáním se ubírající králowna nebeská w starožitném, přemilostném a zázračném obraze Staroboleslawském představená od **JIŘ. FR. PROCHÁZKY**, 1736, w Praze u Jana Jul. Jeřábka we 4. listů 12.

984. **ELIGIA** od sw. **JIŘÍHO** *a)* Nebeský wůdce hwězda za onoho času tři krále wedaucí ku Kristu, nyní množstwí Swatojanských ctitelůw wedaucí k sw. Janu Nepomuckému, w Litomyšli, 1736 fol. 10 listů.

b) Kristus Ježíš od trní swých smrtedlných auzkostí jemu od hříšných člowěka žádostí nasitých w zahradě Getsemanské krwawým potem zbarwený, a co růže mezi trním se čerwenající r. 1741, w Praze u J. Labauna fol. 10 listů s obrazem.

985. **JOS. HÁNA** S. J. kázaní w Plzni držené, w r. 1736 we 4. (dowozuje, že po zkáze Jerusalema bůh sobě Plzeň za nowý Jerusalem wywolil) (s. tit.)

986. Mater aeterni luminis . . Matka swětla wěčného Maria na wýsosti wítězující církwe . . w starožitném Rušanském obrazu oslawená, w Hrad. Král. u W. J. Tybelly, 1737 fol. listů 6.

987. **FR. IGN. GREGORA** *a)* Nova et gloriosa . . Nowá a slawná w rytěřující církwi Judith heroina nad modloslužebností pohanskau swítězitelkyně sw. panna Barbora kr. swob. horního města na Horách Kutnách patronka, 1737, w Hoře Kutné u J. W. Kincla we 4. listů 9.

b) Kázaní na den bratrstwa pod titulem Ježíše atd. u Jiř. Kincla, w Hoře Kutné we 4. 1737.

c) Pretiosa in conspectu Dom. mors S. S. ejus. Předrahá před obličejem p. smrt swatých jeho . . w Sedlici welesl. bratrstwu pod titulem Ježíše, Marie a Josefa, též 14 sw. pomocníků, (1737), w Kutné Hoře u J. W. Kincla, 1738 listů 9. we 4.

d) Prowázek tří pramenkůw k nesnadnému roztržení, nýbrž k záwazku dosáhnutí swobody sláwy synůw božích t. swato swatý růženec trojnásobného tajemstwí, radostného žiwota, bo-

lestného utrpení a smrti p. J. K. a nejsw. matky Mar. p. 1738 we 4. w Kutné Hoře u J. W. Kincla.

988. Řebřík Jakoba Maria panna Swatohorská, pod kterým bůh staupil na zem, aby po něm lidé zaslaužilí wstaupili na nebe. Od **JANA JOS. HUBATIA** z **KOTTNOWA**, far. Dobříšského 1737, w Praze u Jana Norb. Fického we 4. listů 10.

989. Od wěčnosti za manželku boha neskonalého wywolená Maria panna, kteráž w zázračném obrazu, w dědičné hrab. Millesimowským patřící atd. Od **WÁCSL. FR. HANZELI**, 1737 w Kutné Hoře u J. W. Kincla we 4. listů 17.

990. Golgothejský ze wšech země křowin nejpodiwnější, nade wšechno cedrowí nejwznešenější božského tajemstwí plný winný kmen nejsw. kříže, na kterém K. J. wisel, od **NIVARDA CERVELY** řádu cisterc. W Litomyšli u J. Kamenického, 1738 fol. listů 8.

991. Moře pro plnost wod, t. j. milosti Maria od angela proto nazwaná milosti plná od **J. NORB. PLATZERA**, w Praze w arcib. imp. 1738 we 4. listů 13.

992. Nomen et omen patris in filio t. j. Jméno s skutkem otce w synu, totiž blahoslawený Serafinus z Hory Granario tak prawené řádu menších Serafinského ponížený bratr od **FR. XAW. ČAPKA**, kaplana Hradištského, w Praze u dědiců Hrabowských (1738) fol.

993. Pokorná služebnice podlé swé weliké paní matky páně we wšem se sprawující sw. Juliana Falkonina služebnic třetího řádu rodičky boží zakladatelkyně, od **WOJTĚCHA** u swat. **TOBIÁŠE** řádu karmel. W Praze u dědiců Hrabowských, 1738 we 4.

994. Weliko swatý Jan Nepomucký diwotworec wyznáwač a mučedlník páně na Zelené Hoře w Morawě nad sl. klášterem Žďárským sw. řádu cisterc. poctěný. Od **ZDENKONA WALCERA**. Wytiskl nehodný ctitel téhož s. Jana impressor Kutnohorský (chronog. 1738) fol. 9 listů.

995. Radostné narození nejblahoslawenější králowny nebes Marie p. Od **TOM. GIRTHA**, kanow. reg. lateranenského, 1739 w Praze u J. J. Jeřábka we 4.

996. **BEN. JOS. PRETLÍKA** *a)* Lingua trium saeculorum, t. j. Weyřečný trojího wěku jazyk, nímžto netoliko obnowen jest okršlek swěta, nébrž i umění oswíceno, kunst nad jiné kunsty knihotiskárna při weřejné třístaleté slawnosti od wynalezení swobod. kunstu typographického, které se stalo l. p. 1440 snažností a schopností Jana Guttenbergia, rodiče a wlastence Kutnohorského, od B. Pretl., křižownika s čerweným srdcem, w Praze u J. K. Hraby, 1740 fol. 8 listů.

b) Liber scriptus, intus et foris. Kniha popsaná wnitř i zewnitř, t. j. swatý kříž atd. bez m. we 4. listů 9 (1744).

997. Májowý kwítek před obličejem králů zwelebený, t. j. sw. Jan Nepomucký. Od **PROK. J. SCHUCKNECHTA**, kaplana w Kostelci nad Labem, w Praze u K. J. Rosenmüllera, 1740 we 4.

998. Modicum: non modicum sed gloriosum. Maličko: ne maličko nýbrž slawné.. w Plzni kázaní od **WÁCSL. PRAŽÁKA** řádu kazat., 1740 w Praze u J. K. Hraby fol. 10 listů.

999. Nowý Simeon podlé řádu Melchisedech při slaw. památce prwní mše sw., kterau w. p. Marian z hrab. rodu hrabat z Wěžník řádu křižowníkůw reg. präm. bohu obětuje, od **DOMINIKA NOWÁKA** řádu kaz. (1740) fol. w Praze u J. K. Hraby 8 listů.

1000. Slawný a radostný wůz 10,000 mnohonásobný, t. j. Maria neposkwrněně počatá, ctitelů též bratrů a sester sw. růžence rychlá a hojná spomocnice (chronog. 1738). Od **MAX. RUDOLFA STOSS(A)** far. Nadějowského, w Praze u Norb. Fického (1740) we 4. A—D3.

1001. **QUIDONA BLEIWEIZE** Cistercium, t. j. sw. řád cistercienský po šestém wěku w sw. audolí Sedlickém slawný, w Praze u K. Fr. Rosenmüllera, 1741 fol. 14 listů.

1002. **KRIST. J. FORŠTA** *a)* Čistá holubička čistého ženicha K. Jež. sw. panna Školastika, 1742 w Praze u J. Norb. Fického fol. 7 listů.

b) Kněz weliký w zásluhách sw. biskup Mikuláš s pěti hřiwnami biskupských ctností dobře hospodařící w chrámu w Benešowě 12 Pros. 1751 představowal kněz malý Krist. J. Foršt. W Praze u W. Urb. Suchýho, 1752 fol. 7 list.

1003. Chwáloslawa čím starožitnější tím nowější weleslawného a starožitného kláštera Sedleckého. Od **J. SWOBODY** t. J. 1743. w Praze u sw. Klím. fol. 12 listů.

1004. **ANT. JAROM. DWOŘÁKA** z **BORU** *a)* Diwotworné wítězstwí medotekaucího učitele a Claravallenského opata sw. Bernarda, w Praze u K. Fr. Rosenmüllera, 1743 fol. 13 listů.

b) Kázaní šestisteleté památky Sedlecké fol. 1743.

1005. Eucharistica Sedlecensis Cistercii. Díkočinná pobožnost kláštera Sedleckého swat. řádu cisterc. 1743 18 Srpna po wyplnění 600 let. W Hoře Kutné u J. W. Kincla, 1743 fol. 8 listů.

1006. Eucharisticon saeculare Deo.. Stoletní díky bohu wěkůw páně složené, w Lito-

měřicích od **WÁCSL. STAŘÍMSKÉHO** S. J. 1743, w Praze u sw. Klim. fol. 6 listů.

1007. Sw. Jan z Nepomuku w mladosti swé ku kříži se utíkající, pak kazatel, posledně mučedlník, 1743, w Praze fol. 13 listů.

1008. Funiculus triplex, t. j. Prowázek trojnásobní wěčné čistoty, dobrowolné chudoby a dokonalého poslušenstwí při professí Terezie z Wlkanowa w řádu sw. Woršily, w Kutné Hoře 1743, w Praze u J. J. Jeřábka fol. 8 listů.

1009. Sw. obora čisté radosti a jisté bezpečnosti zwířátkům p. připrawená (chronog.) káz. z příležitosti wkročení do řádu s. Woršily, w Kutnách Horách uroz. slečny Terezie z Wlkanowa, w Praze u Johanny Kaudelkowé, 1743 fol. 7 listů.

1010. Applausus urbis Brunensis ... aneb plesání města Brněnského skrz obdržené od hlaw. švedského nepřítele wítězstwí. Od **PATERA HUGONA OTMANSKÉHO**, (1745) fol. b. m. listů 5.

1011. Recessus Martis Suecici. To jest památka stoletá, co Šwejda od panowání, kteréžto nad Brnem skrz těžké obležení pohledáwal, r. 1645 odstaupiti a .. odtáhnauti přinucen byl. Od **FRANT. SCHUPPLERA**, (1745) bez místa a tisk.

1012. **FR. MENŠÍHO**: Weliký swatý Jan Nepomucký, w Hoře Kutné, 1744.

1013. Korauhew křesťanstwa triumf J. Kr... kříž swatý. Od **BERN.** hrab. z **WĚŽNÍKU** 1746, w Praze u Johanny Kaudelkowé we 4.

1014. Sanctitas coronata. Swatost korunowaná sw. Fidela z Sigmaringu a sw. Josefa z Leonissy ze sw. Seraf. kapuc. ř. na slawnost jejich, 1747, w Praze u K. Hraby fol.

1015. Jasné swětlo sluneční sw. panna a mučedlnice Apollena, na den slawnosti její od P. A. J. nejmenšího z Konventu sw. spasitele, ten čas philos. lect. W Praze u Ign. Prušy, 1748 we 4.

1016. Trojí čest od trojnásobní zásluhy zplozená 1748, w Praze u Ign. Prušy we 4. listů 11. 5. (kázaní při 50 leté primicii P. Frant. Brodského z Žilowa, křižowníka s čerw. srdcem, od **FRANT. RAFAELE KOLIANDRA**).

1017. Welká panna sluncem oděná s 12 hwězdami korunowaná nad měsícem stojící, w ráji spatřená, aneb klášter panenský sw. Jiří ráj zemský, kterého druhá žena apokalyptská sw. panna Školastika, jejížto zjewení uzřel atd. **FRANT. W. KYBA**, kaplan u sw. Wácsl. W Praze u Žof. Rosenmüllerowé, 1748 we 4. (jest kázaní na weyroční slawnost sw. panny Scholastiky w chrámě sw. Jiří).

1018. **TOM. XAV. LAŠTOWEKA** z *Hulčina* čtwrtý článek wíry katolické na postním kázaní předložený, w impr. akad. we 4. 1748.

1019. Čest a chwála, kterau blahosl. Josefowi Kalazanskému pobožných škol fundatorowi od nejsw. otce pap. Bened. XIV odewzdal . . **JOAN. IVANOVICZ**, vice-archidiacon Liptowský a far. Swatomikulášský, z příležitosti prwní mše sw. W Trnawě impr. akad. 1749 we 4. listů 8 (zatrhuje slowačinau).

1020. Winařka nebeská Maria panna Budislawská, při hlawní arcibratrstwa růžence slawnosti představená skrze **BAR. AUG. HLAWU** Chersorského (?) děkana 1750, w Praze we 4. listů 13.

1021. Horliwě zůwící pokání sw. kazatel k welikému milostiwému létu sw. Jan Nepomucký při slawnosti bratrstwa pod jménem téhož sw. wyzdwiženého w kostele sw. Wíta, w Praze, 1751 u Fr. K. Hladkého fol. 4 listy.

1022. Prawý den a zázrak božské milosti sw. J. Nepomucký, w Praze u Fr. K. Hladkýho 1752 fol. 6 listů.

1023. Kříž w rozkošech wštípený nad zlato a topas dražší sláwau obwinutý, aneb rozkoš, poklad a sláwa od boha wtěleného prw na kříži hledaná a nalezená. Kázaní na den slawnosti nalezení sw. kříže, od **LUDW. NORB. KOLDINSKÉHO**, w Praze u W. Ur. Suchýho 1753 fol. 8 listů.

1024. Silná krása totižto Maria panna přemožitelkyně kacířstwa nepřemožená a proto de Victoria .. při weyroční památce z wítězstwí nad kacíři l. 1620, w Praze u J. J. Jeřábka, 1753 fol. 6 listů.

1025. W obrazu Kristowém Jan Nepomucký wyobrazený, 1753, w Praze u F. K. Hladkého fol. 4 list.

1026. **JOSEFA KAUKOLA** *a)* Rubus incombustus sw. Jan z Nepomuku, 1754, w Pr. u F. K. Hladkého fol. 9 listů.

b) Fortior armatus quam Sema. Silnější oděnec nežli Sema bojující na poli izraelském t. j. sw. Jan Nepomucký, w Praze u Fr. Kirchnera, 1757 fol. 9 listů.

1027. Učitel nebeské maudrosti naproti maudrosti tohoto swěta sw. Jan Nepomucký, 1754, w Praze u F. Hladkého fol. 4 listy.

1028. Zajatý rozum w rozjímání nejsw. trojice božské, od **WÁCSL. FR. WALLPRECHTA**, w Praze 1754 u Ign. Prušy fol. 6 listů.

1029. Vas in honorem sanctificatum. Nádoba cti poswěcená t. j. od boha poctěný sw. Jan Nepomucký, 1755, w Praze u F. K. Hladkého fol. listy 4.

1030. Weleslawné arcibratrstwo . . . sw. Jana Nepomuckého, wšem spoluaudům s přiloženým duchowním napomenutím spasení a požehnání

winšuje 16 Máje 1758, w Praze u F. K. Hladkého fol. 3 listy. (Jest napomenutí duchowní bratrstwu Swatojanskému na spusob řeči, aby se modlili za duše spoluaudů w očistci, jakowaž wydáwána býwala k poznamenání zesnulých audů téhož bratrstwa).

1031. Wůle lidská w nešení swého kříže s wůlí a prozřetedlností božskau sjednocenu býti mající.. totiž sw. kříž na ramenách swých nesauc.. od PAWLA WIKT. KEPERTA, w Praze u F. H. Kirchnera, 1758 fol. 6 listů.

1032. Prawý čas k mluwení dle příkladu mlčenliwého řečníka sw. Jana Nepomuckého k následowání wel. bratrstwu s. J. Nep. představený, 1759, w Praze u Jak. Šweigera fol. 4 list.

1033. Prawý čas k mlčení dle příkladu mlčenliwého dobrořečníka sw. Jana Nepomuckého k následowání bratrstwu... 1760, w Praze u Jak. Šweigera fol. 4 listy.

1034. Regnum purpuratum, králowstwí nejdražším šarlatem ozdobené, 1760, w Praze u Žof. Kirchnerowé fol. 17 listů (historicky-chwalné kázaní ke cti dwau nowých kanowníků Staroboleslawských).

1035. Pilný dělník pro čest a sláwu boží sw. Fr. Xaw. Indianský apoštol z t. J. Od HIACINTHA FABRITIUS(A), w Praze u sw. Klimenta, 1761 we 4. listů 6.

1036. Prawý čas k mluwení a prawý čas k mlčení dle mlčenliwé dobromluwnosti mlčenliwého dobrořečníka a diwotworného mučedlníka sw. Jana Nep. 1761, w Praze u J. Šweigera fol. 5 list.

1037. Prawý čas mlčení a prawý čas mluwení w přeswatém saudu pokání dle pod tajnau zpowědí newyjewitedlností hájené mlčenliwosti.. s. Jana Nepomuckého, 1762, w Praze u Jak. Šweigera fol. 6 listů.

1038. Witězná Debbora nad Zizarau t. Maria panna... wítězitelkyně kacířstwa.. de Victoria .. nazwaná, při weyroční památce na wítězstwí 1620 na Bílé Hoře, od Ant. Solnaře, w Praze 1762 u Fických a Hladkowských dědicůw we 4. listů 10.

1039. Prawý čas k mlčení a prawý čas k mluwení neporušeného jazyka diwotworného mučedlníka sw. Jana Nep. 1763, w Praze u Jak. Šweigera fol. 4 listy.

1040. Nejhodnější milowník Ježíše ukřižowaného sw. Jan Nepomucký s Kristem na kříž zawěšený.. 1764, w Praze u Jak. Šweigera fol. 7 listů.

1041. Nejhodnější miláček Ježíše ukřižowaného ku příkladu následowání sw. Jan Nepomucký, 1765, w Praze u Jak. Šweigera fol. 8 listů.

1042. Centifolia rosa mystica. Růže stolistá tajemstwí plná z Monserratu ze Španhel do Čech přesazená na wrchu Bezděz, ke cti a chwále p. Marie Monserratské, 1766, w Praze u Jak. Šweigera we 4. A—H. (kázaní s popsáním wrchu Bezdězského).

1043. Nejhodnější miláček Ježíše ukřižowaného w sláwě stkwaucí diwotworec a mučedlník sw. Jan z Nepomuku, spolu s Kristem ukřižowaný w swatopočestnosti atd. 1766, w Praze u Jak. Šweigera fol. 9 listů.

1044. S. Jan z Nepomuku wěrný bohu a wěrný lidem, 1767, w Praze u Jak. Šweigera fol. 5 listů.

1045. Pewná naděje wěřících w čas obecné úzkosti, kterau w kajícím kázaní z příležitosti strašliwého ohně w Baňské Bystřici w neděli XII po sw. Trojici z poradného sw. nedělního ewangelium, a s ním spojených řečí Ozeáše VI. 1. s pomocí milosti božské w slowenském shromáždění představil SAMUEL LISCHOWINI církwe Bystřické obojí nací Sl... Připojeno jest i historické toho strašliwého ohně wypsání z německého jazyka přeložené. Nákladem Sam. Qwendl. měštěnína a knihaře w Baňské Bystřici, 1767 w 8. str. 70.

1046. S. Jan Nepomucký sůl země a swětlo swěta, 1768, w Praze u Jak. Šweigera fol. 5 listů. (Příklad zlého spůsobu psaní a plno germanismů.)

1047. Ant. Fordiše chwalořeč na den poswěcení chrámu p., když swatá těla mučedlníkůw božích sw. Florida a sw. Aurelia do slaw. chrámu p. nejsw. rodičky boží Marie panny na nebewzetí sw. a weyhradního řádu cisterc. panenského brány nebeské blíž Tišnowa k weřejné uctiwosti wnešena byla, w Brně u Eman. Swobody, 1769 fol.

1048. Kněz oko církwe, oko boží s. Prokop opat Sázawský, od FRANT. BENED. KHUNA, křižowníka s čerweným srdcem, 1769, w Praze u Johanny Prušowé we 4.

1049. Neporušený dosawáde jazyk sw. Jana z Nepomuku, jakožto swědectwí lásky jeho žiwobytí k bohu, 1769, w Praze u Jak. Šweigera fol. 5 listů.

1050. Swatý Jan Nepomucký w auřadu pobožného kněze, horliwého kazatele a wěrného zpowědlníka, 1770, w Praze u Kateřiny Šweigerowé fol. 6 listů.

1051. Wěk osmý od založení osadního kostela na Proseku, ku pocti wosti sw. Wácslawa, w Praze u J. K. Hraby w 8. 1770 (kázaní?)

1052. Memorabilia imperatorum S. R. imperii Josephi II, Mariae Theresiae et Augusti, quae ex gratia Dei atque Mariae Theresiae solenni die nati Servatoris mundi Dni nostri Jesu Christi ex B. Maria virgine in Eccla articulata

Ew. Istebnensi inclusa Inclyto comitatui Aruensi auditoribus suis commemoravit, aneb pamětné wěci císaře sw. Římské říše Josefa II, Marie Theresie i Augusta, které z milosti boží a Marie Teresie w slawný den narození pána našeho Jesu Krista z blahoslawené panny Marie w církwi artikulárské Istebňanské w slawné stolici Orawské, posluchačům swým připomenul **JOHANNES TONSORIS** anno 1770 we 4. 3 archy.

1053. Swatý Jan Nepomucký ohněm lásky boží a bližního swého hořící, 1771, w Praze u Fr. Aloi. Jelínek (ita) fol. 7 listů.

1054. Neporušený jazyk sw. Jana Nepom. jakožto nástroj jeho nebeské odplaty, 1772, w Praze u Fr. Alois. Jelínka fol. 9 listů.

1055. Sláwa kostela sw. Matěje apoštola p. po 800 létech od založení na Šárce za Pruskau branau. Od **MATĚJE WÁCSL. KONRÁD(A)**, 1772, w Praze u Johanny Prušowé wdowy fol. 15 listů.

1056. Slawné wítězstwí s. Jana Nepomuckého nad swětem, 1773, w Praze u Fr. Aloi. Jelínek fol. 8 listů.

1057. Chwalořeč o sw. a wítězném mučedlníku sw. Jiří(m) na jeho slawnost, w kostele na hradě Pražském, 1774, w Praze u Fr. Jeřábka we 4. od **FRANT. HEILMANA** str. 31.

1058. Sw. Jan Nepomucký jakožto wěrný swědek p. J. Kr. 1774, w Praze u Fitzkých a Hladkowských dědicůw fol. 12 listů.

1059. *(Deest titul.)* Kázaní. Pomoc lidská wrtkawá, swat. 14 pomocníků pomoc stálá na text: Tito sami jsau pomocníci moji w králowstwí, 6 listů.

1060. *(Deest titul.)* Kázaní ke cti sw. Františka Serafinsk. (poraučí jemu kazatel p. hraběte Frant. Arnošta Her. z Waldšteinu a mladého panáčka hraběte Wincenciusa z Waldšteinu) fol. listů 7.

γ) Pohřební.

1061. **SAM. MARTINIUS** z **DRAŽOWA**

a) Kázaní pohřební při průwodu mrtwého těla uroz. a stat. rytíře Bohuslawa staršího Růta z Dírného, někdy pána na Borci, kteréhož bůh 14 Jan. 1630 w létech wěku jeho 81 w zemi míšenské z pohostinnosti zemské do wlasti nebeské přewésti ráčil. Wyt. w impr. M. Sam. Martiniusa 1630, w Drážďanech we 4.

b) Káz. pohřeb. paní Ludmily Kubicowé, manželky p. Pawla Kubice, měštěnína někdy St. m. Praž., kteráž 1630, 26 Juni usnula. Wyt. w impr. M. Sam. Martiniusa (1630) we 4.

c) Wzácná pohřební pamět mládence Jana Jindřicha Pomnitce, syna p. Kiliana Pomnitce w městě Pirně, měštěnína předního a purkmistra 1632. [Wyt. w impr.] (sic) Jana Ctibora Kbelského l. 1631 we 4.

d) Káz. pohř. při průwodu mrtwého těla p. M. Mikuláše Troila Hagiochorana, někdy w akademii Pražské 20 let professora, kterýž naplniw let wěku 60, w pohostinnosti Pernenské 25 Febr. 1631 žiwot swůj dokonal, učiněné. Wyt. u M. Sam. Martiniusa (1631) we 4. [Přidán žiwot jeho dwojí; w druhém od sauwěkého připsána díla jeho wydaná i newydaná. Boček].

e) Kázaní při pohřbu jednoho českého studenta we 4.

f) 10 pohřebních kázaní w shromážděních církewních učiněných we 4.

1062. Cupressus regia, t. památka nesmrtelná Gustava Adolfa, krále šwedského, kterýž w pánu usnul l. 1632. Od kněze **MATĚJE JANDY** s. l. w 12. (U Millnera).

1063. Funerea cupressus, a nebo pohřební památka p. Jana Černowického z Libéhory, kterýžto l. 1633 Sept. 23 w létech wěku 64 z šestiletého exilium do nebeské wlasti se odebral, jehož tělo w městě Pirně w zemi míšenské naproti epitaphium pohřbeno jest. P. 2 rytmy z lat. weršůw: Quum mihi fatales, kteréžto sám sobě před smrtí swau sepsal. Cfr. Pelzel Abbild. III 104. et I. 447.

1064. *a)* **JANA HODIKIA** superintendenta Trenčínského kázaní pohřební, 1637 w 8.

b) Lachrimae Boczekianae abstersae. Promluwení pohřební k setření slzí p. Martina Bočka Lipnického a Kateřiny Šťastné manželky jeho, smrt rychlau dítek swých oplakáwajících, učiněné od mistra Jana Hodikia w Trenčíně kazatele a w krajích Lipt. a Orawském Trenč. superintendenta, 1638 w 8. w Trenčíně.

c) Aqua apopleptica. Kázaní pohř. nad mrtw. tělem p. Martina Bočka Lipnického, 1639 u Srpan. Od mistra Jana Hodikia atd. w Trenčíně w 8.

d) Pohř. káz. nad synáčkem p. Ondřeje Siwého, 3 Pros. 1638 od Jana Hodikia atd. w Trenčíně w 8.

e) Káz. pohř. nad dcerkau Justinau atd.

1065. **SOPORIA** kněze Theodora spolupomocníka w církwi Trenčínské, kázaní pohřební, 1637 w 8.

1066. **JAKUBA ŠTEFANIDESA PŘIBISLAWSKÉHO**, paraclesis Christiana. *a)* Kázaní pohřební, 1637 w 8.

b) Káz. pohř. nad synáčkem Danielem p. Andr. Siwého z m. Mezříče pod Rožnowem s. t.

c) Káz. pohřební nad paní Kateřinau Předmírskau, manželkau p. Andreáše Siwého, 22 Března 1633, w Záměstském kostele Trenčanském učiněné a sepsané od K. Jak. Stephanidesa Přibislawského, toho času kaplana zámku Trenčanského, w 8. w Trenčíně.

d) Pohř. káz. nad panenkau Anninkau, dcerkau p. Martina Bočka Lipnického, w Trenčíně pohostinnosti a bytu požíwajícího učiněné od kn. Jakoba Stephanidesa atd. 14 Juni, 1635 w 8. w Trenčíně.

e) Káz. při pohřbu paní Anny p. magistra Heliadesa, někdy senatora a měštěnína w Brodě Českém, dcerky a manželky p. Tob. Jona Služinského, od Jak. Steph. atd.

f) Káz. třetí nad dcerkau Kateřinau od Jak. Stephanidesa Přibislawského, t. času w horní Drytomi církwe Krist. služebníka, 1637.

1067. **ADAMA WOLFIUSA BENEŠOWSKÉHO**, faráře Nizno-Motěšického. *a*) Kázaní pohřební, 1637 w 8. In fine Elegia latina.

b) Lucrum ex morte. Zisk z smrti lidí w p. Kr. umírajících předložený k potěšení p. Mart. Bočka Lipnického a p. Kateřiny Šťastné manželky jeho, smrt dítek oplakáwajících, zprawené od kn. Adama Wolfiusa atd. 1639 w 8. (w Trenčíně).

c) Breviarium humanum. Žiwota lidského krátkosti ukázaní ku památce p. Martina Bočka z města Lipnice w král. českém rodiče, a od léta 1629 až do 1639 exulanta, od kn. Wolfiusa atd. w 8. (w Trenčíně).

d) Funus christianum. Památka pohřbu pána Butowského, učiněná od kn. Ad. Wolfiusa atd. (1639) w 8. w Trenčíně.

1068. Vale Tranoscianum, aneb káz. pohř. dwoje, učiněné při pohřbu D. C. H. kněze Jiříka Tranowského, služeb. p. při církwi sw. Mikulášské w Liptowě. Wyt. w Trenčíně, 1637. **MELCHIOR SOMPTNIK** Bodicensis et **JOH. LOCHMANN** Teuto-Lipensis ecclesiarum ministri parentabant. [Žiwot tu též jest Tranowského] we 4.

1069. Pohř. kázaní ku potěšení rodičůw Andreáše Siwého a paní Kateřiny manželky jeho w Trenčíně bydlících, 1638 učiněné od **THEOD. SOPITIA**, kaplana Trenčanské církwe w 8. (w Trenčíně).

1070. **JANDA K. MATĚJ ČECHTICKÝ.** Ultimum vale M. Sam. Martinii de Dražowa, t. j. Poslední křesť. a pobožné rozžehnání atd. mistra Sam. Martinia z Dražowa atd. † 1639 27 Ledna. Wyt. w Pirně, 1639 A — Cij.

1071. **PAWLA KRUPIA PACOWSKÉHO** Poslední túžebné křesťanské a pamětní kázaní nad smrtí nenadálau p. M. Samuele Martiniusa z Dražowa. W Praze u dědiců J. Ctibora, 1639 we 4.

1072. Monumentum funebre. Památka pohřební ku potěšení rodičů p. Martina Bočka L. a p. Kat. Šťastné manželky jeho od kn. **JANA ROMANCE** Německo-Brodského, ewang. Kris. a swátosti jeho na ten čas w Dežericích (w Uhřích) služebníka (1639) w 8. [w Trenčíně].

1073. Kázaní při pohřbu Johanny Čabelické rozené Woračické z Paběnic. Wytištěno w St. m. Pr. u Jiříka Šipaře 1641. Rkp. weř. bibl. XVII. D. 43. num. 2. 1641. Rkp. weř. bibl.

1074 Poslední odchod k wěčnému bytu J. M. wys. uroz. paní Anny Magdaleny Opprštorfowé, rozené Robmhapowé z Suché, paní na Častalowicích atd. † 1644 23 Března. W Litomyšli u Mat. Březiny we 4. listů 10.

1075. **SAPORA**, kněze Jana, kázaní pohřební ku poctiwosti p. Kateřiny Zahradecké z Choltic, kteráž w Trenčíně žiwot swůj dokonala 18 Prosince 1645 učiněné w městě Puchowě 4 Unora 1646 S. L. w Trenčíně. [In fine: Elegia Nicolai Fabricii Trentschinensis] we 4.

1076. Pohřební kázaní uroz. paní Barboře Markowé z Pauchowa, Mikuláše Hrehusa, měštěnína Ilawského manželce držané od **JOACH. KALINKY**. W Trenčíně, 1648 w 8.

1077. In subitum obitum, na pohřeb p. Henricha Straky z Nedabylic († 1634). W Litomyšli u Mat. Březiny, 1655 we 4.

1078. Mathusalem, to jest o daru dlauhowěkosti w 8, 1656 (kázaní pohřební).

1079. Honor exequialis, aneb kázaní pohřební při pohřebowání kněze Jana Efrona Hranického w Pěchowě konf. helw. spráwce, 1658 2 Čerwna w Puchowě w kostele helwetském pochowaného, učiněné skrze Čecha **JABÍNA MEZŘICKÉHO**. Wytištěno w městě Trenčíně w impr. Nikod. Čížka, 1658 w 8.

1080. Kázaní při pohřbu newinného mládence Jarolíma — pana Jiřího Poka synáčka, držané od **LAUR. MOLITORIS**, děk. Žateck. Wyt. w Praze we 4. 1660.

1081. Jasná zlatá hwězda Šternbersko-Lažanská, aneb pohřební kázaní nad nebožkau wys. uroz. p. Marií Max. Aurelií hrabinkau Lažanskau, rozenau hrabinkau z Šternberka † 1665 14 Unor. Od **WÁCSL. PLEWŇOWSKÉHO** z tow. J. W Praze w impr. akadem. 1665 we 4. listů 11, s wyobrazeným castrum doloris.

1082. Wýchod a západ slunce na hoře Sionské, nebo kázaní pohřební nad smrtí Vincent. Macaria opata, 1670, od **JANA DLAUHOWESKÉHO** we 4. listů 10.

1083. Vale aneb poslední žehnání a laučení wys. uroz. paní Kateřiny Anny, roz. šlechtičny z Řičan † 25 Září 1674. Od **AD. HYNKA MLADOTY** z **SOLOPISK**, w Bystřici administratora. W Praze u sw. Klimenta 4 listy we 4.

1084. **KAŠPARA MOTĚŠICKÉHO** Kázaní pohřební na Kateřinu Foratyn, wdowu po Janowi Milesiusowi, kazateli exulantů českých w Žitawě. W Žitawě 1678 we 4.

1085. Kwitek májowý uwadlý, t. kázaní pohřební nad wys. důst. p. Kandidem Šwendau, řádu praemonstr. Od **FRANT. FRID. ŽALKOWSKÉHO** z **ŽALKOWIC**, 1698, w Pr. u J. K. Jeřábka.

1086. *(Sine titulo).* Pohřební kázaní ke cti uroz. paní Marie Magd. Heluersenowé, roz. hraběnky z Dobrše (manžel její heitman kraje Rakown.) we 4. A — F2. (XVII stol.)

1087. Kniha žiwota, t. j. řeč zjew. sw. Jana kap. III. 5. w pohřebním kázaní nad. p. Janem Dadanem, měštěnínem Žilinským, knihtlačitelem držaná. W Žilinè 1704 (**DAN. KRMAN** spis.)

1088. Libitina vindicata, zastání smrti aneb řeč pohřební, kteráž smrt osprawedlňuje, když Leopolda I cís. nám wzala, od **FRANT. DUBSKÉHO** t. J. 1705 kázaní držané na Horách Kutnách. W Praze u sw. Klimenta, 1705 fol. listů 7.

1089. Truchliwý západ nejjasnějšího celé Ewropy slunce w žalostné smrti.. Leopolda I od Frant. Daudlebského t. J. na Horách Kutnách u sw. p. Barbory držené, 1705 19 Srpna fol. 4 listy bez místa a tisk.

1090. Strom spanilý pod Zelenau Horau w městě Nepomuku zrostlý, teď w Radnicích uwadlý dwojíctihodný kněz Daniel Franc. Klaudius, farář města Radnic atd. Wyswětlil kněz **ADAM HYNEK HLAWA**, far. Drahnoaujezdský atd. 1718. W Praze wytiskl J. Wácsl. Helm we 4. listů 6.

1091. Časné a nenadálé swěta opauštění wys. uroz. p. Ondřeje Stupawského z Holíče, a kr. města Pezinka obywatele † 1726, rozjímá **PAULUS JAKOBAEUS**, w Prešp. u J. P. Roiera.

1092. Služebník boha žiwého uroz. a mnohowážený pan Dan. Knogler měštěnín, kterak z jámy lwowé, t. j. z mnohonásobného.. kříže skrze smrt 12 Okt. 1736 wyweden atd. od **MAT. AUGUSTINIHO** s elegií slowenskau od **J. TURZA** atd.

1093. Bolestná žalost a žalostná bolest nad smrtí dobrotiwého otce, J. Kníž. Emin. p. Wolfganga Hannibala, kardinala z Schrattenbachu, biskupa Holomauckého 27 Srpna 1738 (káz. pohřební) od **JOS. DRESERA**. W Holomauci u Fr. Ant. Hirnle fol. listů 10.

1094. *(Sine titulo).* Pohřební kázaní na pohřeb p. Josefa Pestvármegye z Nemügye, J. J. K. General-Feldmaršal-laitnanta † 16 Juni 1743 we 4. listů 13. W Trnawě (poloslowácké).

1095. Obraz člowěka sprawedliwého, t. j. wys. uroz. p. Hunyady Ištwan slaw. stolice Telekowské a Samogiské atd. skrze pohřební kázaní we farském kostele s. Ladislawa w městečku Urmine we 4. 1743 17 Listop. přednešený od **IGN. FR. HOLZPEK**, biskupského sekretaria a ceremonariusa. W Trnawě w impr. akademické, 1744 we 4. listů 20 (poloslowácké).

1096. **HAUF JOS. ANT.** Smutné žehnání člowěka podlé krwe a ctnosti urozeného do daleké krajiny se ubírajícího — neb zarmutné kázaní při exequiech Wolfganga hrab. Sereny.. na Luhačowicích, w Holomauci, 1744 Hirnle fol.

1097. **JOSEFA NEJEDLÉHO**: Žena silná. Pohřební chwalořeč Theresii Madočany, w Trnawě 1766 fol.

l) Swatí otcowé.

1098. *Soliloquia*, manuale, meditationes et regnum *s. Augustini*, w Praze 1736 w 8. Wydal jej česky **BENIGNUS SYCHROWSKÝ**.

1099. *Swatého Jeronyma a)* Žaltář krátce složený, w němžto wšecky modlitby a žalmowé wypsáni jsau w 8. *b)* Horliwé rozjímání z žalmu LI, o milostiwém odpuštění hříchů. — Před léty od sw. Jeronyma sepsané a nyní zase po znowu wypsané r. 1737. Rkp. we 4. Připojeno: *α)* Modlitba, w níž se obsahuje wyznání z hříchů p. bohu otci nebeskému s wyčítáním trestání a trápení; přitom wzýwání milosti boží. — Item wýkladu na zjewení sw. Jana, některé slowíčka pro pamatowání. (U p. Bočka).

m) Milostiwé léto.

1100. Zikm. Gdowského poklad církwe sw. otewřený, t. j. krátké wyswětlení milostiwého léta, w Praze u dědiců Štěp. Biliny, 1626 w 8.

1101. Studnice milostiwého léta mocí klíčů stolice apoštolské, otewřená w kostele blahoslawené Marie panny před Teynem w kazatelském diskursu představená, w Praze 1677 we 4. Wydal **JIŘÍ REKTORIS** str. 28.

1102. Wypsání krátké wšak prawdiwé wšech swatořímské kat. církwe ceremonií a obyčejůw, které při otwírání, jakož i w trwajícím čase, a při skončení milostiwého léta zachowané býwají, a celý tento 1700 rok trwati budau. Z něm. přel. W Praze u Wojt. J. Koniáše, 1700 we 4. str. 30.

1103. Zpráwa o jubilaeum aneb milostiwém létě 1721, w Praze u K. Fr. Rosenmüllera w 12.

1104. Jubilaeum neb wšeobecní milostiwé léto, jenž od Bened. XIV propůjčeno jest. W Praze u Frant. K. Hladkého, 1751 w 8. (s modlitbami) $1\frac{1}{2}$ archu.

n) Služebnosti církewní.

1105. Pastwa duchowní powinnosti jak pastýřů, tak owcí, 1626 w 8.

1106. Slaupek mešní, to jest wyswětlení tajemstwí swaté mše a wšech ceremonií, které se při takowé službě boží užíwají, s přidáním

užitečných modliteb. W Praze u dědiců Štěp. Byliny. 1630 w 12.

1107. Agenda. Zpráwy a posluhowání církewního na Horách Kutnách 263 listů. Rkp. 1638 w 12. z Lešna polského donešený. Při ní: Oratio constans Δοξολογια et precatione *D. Joh. Grynaei* in concione antemeridiana, česky. (U p. Bočka).

1108. Farář, to jest zpráwa a spůsob, který netoliko od spráwcůw duchowních, ale i také od domácích při nemocných a umírajících k spasitedlnému jejich z smrtedlného těla wykročení užíwán býti může atd. Sepsal p. *Jan Polánek*, přeložil **ŘEHOŘ ČICHOWSKÝ**. W Litomyšli 1639 w 8. u Matauše Wácslawa Březiny.

1109. Zrcadlo náboženstwí, t. j. půwod, spůsob, smysl. wýklad a užitek wšech ceremonií w církwi katolické, od **JINDŘICHA ONDŘEJE HOFMANA**, děkana w Německém Brodě, 1642 w 8.

1110. Katolické exercitium anebo pobožné cwičení při nemocných a umírajících lidech, welmi užitečné. *Inc.* Předmluwa k duchowním nemocných neb umírajících spráwcům. — Rkp. weř. bibl. XVII. G. 11. listů 70 w 12. od r. 1669.

1111. Duchowní těšení wšem lidem stonajícím též welebným p. p. farářům i jiným spráwcům duchowním welmi potřebné a užitečné. W Praze u Urb. Balt. Goliáše, 1664 w 12.

1112. *Albrechta Chanowského* z tow. Jež. Zpráwa křesťanská s krátkým wýkladem podstatnějších wěcí, které každému křesťanu wěděti přísluší. Přípis spráwce dědictwí s. Wácsl. proboštům, děkanům, farářům atd. prawí, že již dáwno sepsána jest od Alb. Chanows., kterýž podlé příkladu Martina Strakonického, faráře w Strašicí, wesnice a městečka obcházel, a to, co učil, sepsal. W Praze 1676 w 8. Též r. 1678 w 8. 1697. 1699 w 8. u Rosenmüllera, 1710 w 8. u Kamenického, 1733 w 8.

Jedná o wěcech církewních, jako o masopustu, popelci atd. Čeština dobrá.

1113. **ČÁSLAWSKÝ FR. SAMUEL.** O ceremoniích sedmi swátostí — a církewních o kráse kostela a wěcech w něm; o pautích, o poswěcení menších wěcí atd. Fr. Sam. Čáslawský sepsal na zámku Buchlowském l. p. 1681. Rkp. w 12. 30 listů (sauwěký u p. Bočka).

1114. **WÁCSL. PANKRACIA WYCHAEUSA** O nejswětější nowého zákona oběti mše swaté knihy na 11 dílůw rozdělené díl 1, 2, 3, 4. W Praze u sw. Klimenta za Jana Fr. Starka faktora, 1699 we 4. Díl 5, 6, 7, 8 tamže r. 1701 we 4.

1115. Kratičký wýtah pobožného cwičení, potřebný uměti před woddawkami sprostým żenichům a newěstám, w Praze u Barbory Fr. Seringerowé, 1707 w 12. str. 21.

1116. *(Sine tit.)* Agenda we 4. tištěna w Lipště skrze Jiříka Deffnera str. 228.

1117. Agenda ecclesiastica Slavonica, t. j. Práce církewní, kterau ewangeličtí kněží a učitelowé w králowstwí uherském při službách božích wykonáwají (bez místa) 1734 od **DAN. KERMANA** (pod spráwau Jiř. Ambroziusa).

1118. Ewangelický pořádek k milosti boží, w Břehu u Samuele Trautmanna, 1746 w 12.

1119. O potřebě nawštěwowání domů, od Matěje Markowice 1747.

(Spis ten w pietistských rozepřích wydaný, jakž Horáni připomíná; w. Tabl. poe. III. 23.)

1120. Poznamenání wšech swátků, processí, zpíwaných mší sw. a jiných pobožností, které se za žiwý(é) a mrtwý bratry a sestry skrz celý 1758 rok konati budau, pod rektorátem J. hrab. Excell. Frant. Wratislawa z Mitrowic. W Praze u Ign. Prušy 4 archy.

1121. Wýkladowé sw. ceremonií, řádůw, swátkůw, památek, obyčejůw a nadání w církwi boží spasitedlně zřízených a wykonáwaných. Sepsáni r. 1772 a.. wydáni od **FERD. SEELISKA**, kathedralního kostela sw. ducha w Hradci Králowém kanowníka residencialního atd. W Hradci Kr. u J. K. Tybelly 1774.

Na konci: Tato kniha psána r. 1772, potom ale po nějakém čase do impressí k wytisknutí dána a na ní práce impressorská s pomocí boží dokonána jest dne 18. měs. Srpna 1774 w 8. str. 364 regist.

o) Bratrstwa a jich pobožnosti.

1122. **SIGISMUNDA GDOWSKÉHO** knížka aneb poklad karmelitůw duchowních milostí wýklad a odpustkůw, též patrná zpráwa, co jeden každý přijatý bratr a sestra w tom sw. bratrstwu činiti powinen jest. Z něm. W Pr. u Pawla Sessia, 1626 w 12.

1123. Regule neb ustanowení bratrstwa sw. Isidora oráče a woláka, při kolleji tow. J. w Holomauci založeného, 1635 w 12. Opět bez m. a tisk. W Olomauci u Anny Alžb. Ettelowé, 1670. W Opawě 1743 w 12.

1124. Ctiwěník ke cti a sláwě rodičky boží do nebeské sláwy wzaté; k užitku Staroměstského bratrstwa pod týmž titulem založeného. W Praze u Jana Pawla Dworského w 8. 1637.

1125. Zpráwa ctné a chwalitebné kongregací wěřících Kristowých za swaté a blahoslawené smrti uprošení, pod titulem narození rodičky boží p. Marie w kostele sw. Benedikta kanowníka praemonstr. při kolleji sw. Norberta w Starém m. Pražském založené a wyzdwižené 1641, w Praze (s modlitbami).

1126. Hora zlatá Serafinská aneb naučení spolubratrůw a sester arcibratrstwa sw. Frant.,

w němž se odpustky, regule, dowolení a modlitby obsahují atd. Dedik. u. p. Anně Marii sw. paní z Wencelíku a Anně Karlowé z Swarowa — od konwentu Jindř. Hradeckého. W Praze w impr. akadem. w 8. 1646; item 1660 u Urb. Goliáše w 8.

1127. Ustanowení nowého bratrstwa pod titulem Marie wšech wěrných umrlých a umírajících milosrdné patrony, které při nowém obrazu Marie bolestné matky w Prešpurce s oblíbením a schwálením Ferd. II (III?) nejdůst. p. Jiř. Lippai arcibiskup Ostřehomský založiti ráčil 1646. W Praze w impr. akad. 1647 w 12. str. 45.

1128. Generalní a wšeobecní regule a prawidla bratrstwa nejsw. rodičky boží Marie panny z Hory Karmelu, k užitku bratrstwa sw. Škapulíře (**LEONARD KOMINEK**). W Praze u Urbana Goliáše, 1654 w 8.

1129. Owoce z růží nejswětějšího arcibratrstwa sw. růžence blahoslawené panenky a orodownice hříšníkůw Marie, wydané od **TOM. NIGRINA**, řádu sw. Dominika, kazatele u sw. Jiljí. W Praze u Urb. Goliáše w 8. 1672 str. 636, též u Wácsl. Helma w 8. 1710 str. 632 regist.

1130. Pole aurodné Serafinského wzdělání atd. aneb naučení spolubratrůw a sester arcibratrstwa Serafinského otce sw. Františka, w němž o bullích papežských, o založení a starožitnosti poswátného pásku wyznamenání téhož regulích a odpustcích, též hodinky o Serafinském otci, modlitby, litanie i písně atd. (u sw. Jakuba w Praze). Wyt. w Praze u J. Černocha 1674 w 12. stránek 174.

1131. Záře nowá jména Marianského na wrchu Chlumku wzešlá, aneb weleslawné bratrstwo nejsw. rodičky boží pod titulem jejího přesw. narožení, při jejím zázračném obrazu wyzdwižené (s modlitbami). W Praze u Dan. Michulka w 12. 1676 5 archů.

1132. Obyčejowé české kongregací w Star. m. Pražském pod titulem panny Marie we 4. b. r. a m.

1133. Zpráwa krátká o slaw. bratrstwu s. Woršily w 12. 1679.

1134. Officium B. V. Mariae, aneb hodinky blahoslawené panny Marie na způsob řádu karmelitanského, wšem panům bratrům a p. sestrám arcibratrstwa sw. Škapulíře nejswětější rodičky boží z hory Karmelu k užitku wytištěné w 16. W Praze u Jiř. Černocha l. p. mimo předmluwu 140 stránek.

1135. Bratrská růžička obsahující w sobě počátek zwelebení odpustků, modlitby a písničky arcibratrstwa sw. růžence. (Po druhé). W Praze u Jiř. Labauna, 1691 w 8.

1136. Kniha řádu bratrstwa a řeholy kůru literackého města Žebráka 1695. Rkp. weř. bibl.

1137. Autočiště k čtrnácti s. s. pomocníkům, aneb: Pobožné bratrstwo pod titulem Jesu, Mariae, Joseph. U Labauna 1703 w 8.

1138. **JAKUBA JANA LENKA** Propugnaculum aneb bratrstwa Marianského a Swatowácslawského w Staré Plzni bašty zbrojné. W Praze u H. Fr. Rosenmüllera w 8. 1706.

1139. Škapulířského bratrstwa poznamenání wšech swátkůw, u J. K. Hraby we 4. bez roku.

1140. Rytířstwo křížowé aneb weleslawné bratrstwo pod titulem sw. Kříže l. p. 1722. W Litomyšli w nowém kost. škol pobožných.. mocí papežskau i arcibiskupskau wyzdwižené a potwrzené. W Litomyšli u Jana Kamenického w 8. str. 218 (prawidla toho bratrstwa, modlitby atd.)

1141. **JIŘ. JANA LIBERTINA** Trojí pramen, t. j. arcibratrstwo nejsw. Trojice od wyswobozowání zajatých křesťanů w 12. W Praze 1723 u K. J. Hraby, též 1738 w 12.

1142. Krátký wýtah arcibratrstwa Černokoženého pásku sw. matky Moniky, kteréžto .. w řádu w. p. Augustinianů.. paustewníků w Brně u sw. Tomáše.. jest slawně uwedené. W Brně u Jak. Max. Swobody, 1724 w 8. item w Praze u J. Wácsl. Helma bez r. w 8. (na mnohých místech uwedeno bylo).

1143. Wýtah welikých milostí.. bratrstwo sw. Moniky. W Brně u Jak. Swobody, 1724 w 8. (Snad jedno s předešlým).

1144. Knížka bratrstwa, obsahující w sobě regule bratrstwa na Hradčanech w Loretě. W Praze u Leop. Kamenického w 12. 1734 (II. wydání).

1145. Pokojné žiwobytí a šťastná smrt, nebo nábožný záwazek časného a wěčného dobrého jména t. j. nábožné bratrstwo.. sw. Jana Nep. které.. w Litni, starožitném chrámu p. sw. apoštolů Petra a Pawla 24 Července 1735 uwedeno jest. W Praze u W. Suchýho w 8.

1146. Krátká zpráwa o bratrstwu obojího pohlawí za obdržení dobré smrti pod tit. p. n. J. Kr. a blahosl. p. Marie w chrámě Jičínském 1737. W impr. akad. w 12. A — 3. (s modlitbami).

1147. Stý a sw. rok weleslaw. bratrstwa českého pod titulem na nebewzetí nejswětější rodičky boží Marie p. W Praze u Norberta Fického, 1737 w 12. str. 124. (Weř. bibl. XVII. F. 238).

1148. Welesl. bratrstwo české nejsw. rodičky boží Marie p. pod titul. archangelského zwěstowání w koll. tow. J. w Král. Hradci.. p. sodálům marianským.. požehnání.. přeje. Jest

pozwání k slawnosti na 25 Března 1738 1 list archowý.

1149. Pod rektorem J. h. exc. wys. uroz. p. Fr. Karla Libšteinský, hrab. z Kolowrat.. poznamenání w p. usnulých p. sodálůw welesl. bratrstwa českého r. 1737 až do 22 Unora 1738 1 list fol. Jiné pod rektorem hrab. Fr. Norb. z Trautmansdorfu na r. 1739 — 40 fol. 1 list. Též 1762 — 8 fol. 1 list.

1150. Wel. bratrstwo.. Marie p. pod tit. nanebewzetí při koll. t. J. w Jičíně (zwe k slawnosti) 1740 fol. 1 list.

1151. Lékařstwí duchowní aneb krátká zpráwa regule bratrstwa Apolonského. W Praze u Jo. Kaudelkowé wdowy w 12. 1746.

1152. Lodička Marianská, hojné zboží k užitku bratrstwa s. Škapulíře nesauci. W Holomauci 1751 w 12. archy 3. též 1762 w 12. tamž.

1153. *[Bratrstwo w Nowé Pace].* Exemplář bez titule. Následuje registřík, pak naučení, že poněwadž w témž městě Nowé Pace posawad žádného bratrstwa nebylo, l. p. 1752 tato knížka na swětlo wydána byla, w které wyzdwižení tohoto bratrstwa atd. obšírně se dokazuje. Pak následuje: Milosti a nadání a odpustky tomuto bratrstwu od stolice apoštolské od Benedikta XIV udělené. Potom pobožnosti téhož bratrstwa. Wýtah odpustkůw atd. Na to díl I. počíná s pozdrawením angelským w 8. str. 274.

1154. Weleslawné arcibratrstwo welikého diwotworce a mučedlníka božího s. Jana Nep. w hlawním kostele sw. Wíta založené 16 Máje 1758. W Praze u Frant. K. Hladkýho, 1758 fol.

1155. Krátká zpráwa starobylého, milosti plného arcibratrstwa nejsw. růžence Ježíše a Marie, kdežto jeho půwod milosti a odpustky od církwe sw. propůjčené též některé.. písně.. se obsahují. W Praze u J. K. Hraby bez r. w 8. str. 98 (1760?) (Weř. bibl. F. 187).

1156. Pomoc umírajících aneb weleslawné bratrstwo s. Marie — pro obdržení šťastné smrti w kapli w městys Hrochowé Teynici (potwrz. 1725). Pod ochranau opata Hradištského blíž Olomauce. A—K. W Litomyšli Anton. Kamenický, 1764 w 8.

1157. Wel. arcibratrstwo blah. p. Marie od potěšení w chrámu p. řádů paustewníků sw. otce Augustina a sw. Kateřiny w Now. m. Pražském (Zwe k slawnosti na 4 Září 1768).

p) Swaté obrazy, ostatky, zázraky.

1158. Pobožná knížka o blahoslawené panně Marii a o diwích, kteréž se dějí před jejím obrazem w Staré Boleslawi. W Praze 1629 w 8. u Pawla Sessia A — O. Spisowatel jest **KAŠPAR ARSENIUS** z **RADBUSY**. Z této třem z okna shozeným pánům připsané knížky wzal Balbín předmět swé historie Boleslawské lat. sepsané (1673). W Mus. 532 rkp. Balb. epitome aneb Boleslawská historie česky.

1159. Hodinky a některé pobožné modlitby k rodičce boží, w jejím nejstarším obrazu Staroboleslawském. Rkp. weř. bibl. (bez roku).

1160. **JIŘÍHO FERA** *a)* Horacia Turselina sláwa nejswětější domu Lauretanského, z lat. W Praze 1630 w 8. str. 184. (Weř. bibl. F. 196).

b) Trůn milosti Marianské. W Praze 1640.

c) O španielském kříži. 1641 w 12.

d) Zázraky p. Marie Swatohorské. W Praze w 12.

e) Paul nejsw. panny Marie k boží krwi w Neukirchu w Bawořích. W Praze w 12. 1641.

f) De veritate et praestantia reliquiarum eccl. Metropolitanae, cum anno 1645 Pragam fuissent delatae (česky?)

1161. Spis o předivné wěci, která se stala s jednau duší w Prešporku, w jakým spůsobu se ona od 24 dne měsíce Července roku 1641 až do 29 dne měsíce Čerwna roku 1642 z očistce ukazowala jedné panně rozmlauwajíce s ní, a pomoc žádajíce, i jak wyswobozena jest, Wytažený z přísažních swědkůw a actis publicis, které jsú při welebné kapitole Prešpurské, wyhlášení z moci a rozkazu oswíceného pána, pana Jiříka Lippai, arcibiskupa Ostřihomského, přeložený z latinského jazyku na slowenský w Bojnicách, wytlačeny spolu s dennicí, to jest s wyswětlením deset článków wíry katolické, tohoto času nejpotřebnějších. W městě Prešporském léta páně 1643 in 4.

Pauze 46 stran až k desáté kapitole, ostatek chybí. Na druhé straně titulu jest dřeworytina, a w knize ještě tři rytiny, představující ruku ducha, který se zjewil, matku boží bolestnau, a pána Ježíše Krista. Exemplář w univers. knihowně we Lwowě.

1162. Zpráwa historická o wšelijakých poswátních reliquiis Karlo-českých, někdy na Karlšteině zachowaných we 4. 1645.

1163. **JIŘ. STENGELIA** S. J. wýtah reliquií panny Marie. W Praze w impr. akad. 1645 we 4.

1164. Poznamenání mnicha sw. Augustina o příhodě l. 1651 s. a. in 4. lat. et boh. Rkp. weř. bibl. XI. E. 12. fol. 38 — 43.

1165. Knížka o rozličných wěcech a zázracích božích, kteréž se staly při městě Holešowě i okolo Holešowa. [Kronika od r. 1613 — 1650 dosti obšírná. Půwodní rkp. w mus. Moraw. opis u p. Bočka.]

1166. Succurre miseris, t. j. historie o swaté hoře w Čechách, spolu se spůsobem putowání

na sw. Horu, od Jiřího Konštance. W Praze 1652 w 12.

1167. Swatohorská panna Maria w Čechách nad Příbramí autočiště. W Praze w Semin. sw. Norberta w 12. 1655.

1168. **FRANT. DAN. DOLEŽALA** Vera effigies, totiž: Prawý kontrfekt králowny nebeské.. Item zázrakowé při nešporním obrazu jejím w kostele sw. Jakuba na Star. m. Pražském. W Praze u Urbana Goliáše, 1656 w 8.

1169. Zpráwa o welikém triumfu ku poctiwosti sw. Františka Xaveria w městě Neapolis držaném. W Praze 1658 w 8.

1170. Rok Marianský wšem p. sodálům přednešený, sebraný z kalendářůw Balinghen, Majer, Colveneria atd. W Praze w kolleji, 1661 w 12. str. 70.

(Na každý den nějaká zpráwa o p. Marii, neb zázrak).

1171. Audolí Křtinské. W Litomyšli 1665 w 12. Porow. num. 952.

1172. Přepodiwná matka swatohorská Maria w zázracích a milostech swých na Hoře swaté nad Příbramí.. se stkwějící. W Litomyšli 1666 w 8. u J. Arnolta. Z Balbínowy lat. přeloženo od Jesuity **MATĚJE ŠTEYERA**.

1173. Historie o Hoře Oliwetské na Morawě blíže Šternberku. W Praze 1666 w 12. od **MATĚJE TANNERA**.

1174. **JIND. WÁCSL. ZYWALDY** Celenská w Štyrsku zahrada, to jest najswětější panna Maria Celenská, nemocným a w auzkostech postaweným jisté autočiště. W Praze w impr. ak. w 12. 1667 str. 279.

1175. Čerwená sedmera Třebanská Marianská růže bratrstwa panny Marie bolestné. W Praze 1667 w 8.

1176. **JANA IGN. DLAUHOWESKÉHO**

a) Ager benedictionis a zwláště Zdoroslawiček mimo písně a modlitby též obsahuje: Dokonalejší zpráwu o zázračném obraze Mar. panny Staroboleslawské (1670) str. 240.

b) Podiwin s Přibislawau, to jest wypsání wšech reliquií hlawního kostela Pražského. W Praze J. Arn. z Dobroslawína, 1673 1 arch. Jest jen předmluwa k následující:

c) Swatých těl ostatkůw reliquií swátosti, které w kostele hlawním sw. Wíta.. se chowají, registřík.. od Tom. Pešiny z Čechorodu spořádané, na česko přel. skrze Jana. Ign. Dlauhoweského. W Praze u J. Arn. z Dobroslawína, 1673 w 8. A — D. Jest historické popsání ostatkůw.

d) O panně Marii Teynické, 1678.

e) Historie blahoslawené panny Marie Klatowské, s písněmi. W Praze 1690.

f) Strom žiwota u prostřed ráje českého králowstwí, ukřižowaný p. a s. w.. zázračném obrazu w Staré Boleslawi.. W Praze u Jiř. Labauna, 1690 w 12. A — C.

1177. Krátké sepsání milostí a dobrodiní dosáhnutých skrze pobožnau a swatau modlitbu střelní. Z wlaského přel. W Praze 1672 w 12.

1178. **MICHALA KRUZIUSA** Pobožné wítání, rozmlauwání, processí k hrobu swatého Wácslawa. W Praze u Jiř. Černocha, 1678.

1179. Hwězda ranní aneb zázračný obraz blahoslawené p. Marie na hoře Kulmu w Loketském kraji, z něm. přeložená. W Praze u Dan. Michálka, 1678 w 12.

1180. De miraculis ad fontem s. Wenceslai in Bavaria, od **FRID. BRIDELA** z něm. W Praze w 12.

1181. Swatá cesta z Prahy do Staré Boleslawi k panně Marii (latinská, česká a německá) w 8. Nákladem děd. sw. Wácsl. česká, 1679, 1692.

1182. Krátký wýtah aneb poznamenání wšech powinných skutkůw, rozličných odpustkůw a milostí, které pod jménem.. nejsw. Trojice.. w kostelečku.. blíž českého Dubu založenému bratrstwu.. udělené byly, 1680. W Praze u K. F. Rosenmüllera w 12. listů 20 (s modlitbami).

1183. Mons pietatis, to jest důwodné popsání swaté a milostmi mnohými se stkwaucí Marie Hory. W Holomauci 1680 w 8. od **NORB. ŽELECKÉHO z POČENIC**, opata Hradištského.

1184. Mons praemonstratus neb předukázaná Hora, t. j. prawdiwé a dokonalé sepsání sw. Hory, kterau p. Maria.. w markrabstwí morawském, panstwí kláštera praem. míli od Holomauce sobě wywolila. W Holom. u J. J. Kiliana 1680 w 8. s obrázky ded. Fr. Kar. Libšteinském hr. z Kolowrat heitman M. M. W Hradci Král. u W. J. Tybelly, 1732 w 8. od Norb. Želeck. atd.

1185. Arca foederis, archa úmluwy aneb zpráwa o obraze matky boží u sw. Tomáše w Brně. W Litomyšli 1686 w 8. (obsahuje zpráwu a modlitby). Z německého *Alphonsi Arborel* Glatz 1684 přeloženo.

1186. Postaupení zázračného obrazu blahoslawené panny Marie kostelu Klatowskému l. 1685. In fine: Haec copia desumta ex libro transactionum civitatis Klattoviensis fol. 293 — 294 s. a. (saec. XVIII) we 4. Rkp. weř. bibl. XI. D. 14. fol. 68.

1187. Obrácení zázračné jednoho Turka na křesťanskau wíru, kteréž se s pomocí diwotworce sw. Františka Xaweria stalo w Římě w nowém žaláři 19 dne Listop. 1687, bez místa a tisk. we 4. listy 2.

1188. **JIND. LABE** *a)* Hájek swatý milostí boží a welikými dobrodiními p. Marie

krásně se zelenající, aneb historie Lauretanská p. Marie w swatém lese dwě míle od Prahy za Bílau Horau ležícím, sebraná a w dwojí díl uwedená, w Praze u Jiř. Labauna w wel. kolleji 1690 w 12.

b) Historie o třech swatých obrazích, totiž: Ukřižowaného p. Jež. Krista, a dwojnásobného panny Marie.. kteří w chrámu Bechyňském u františkánů jsau wystaweny (roku?) Po druhé nowými diwnými příběhy rozmnožená a wydaná, w Praze u J. Karla Hraby, 1746 w 8. str. 406 a 2 listy. Špatná čeština.

1189. Růžička bratrská.. odpustky bratrstwa sw. růžence, w Praze u Jiř. Labauna 1691 w 12.

1190. Smutné příhody, aneb welmi užitečné jednání o sw. zpowědi, w Praze 1692 w 12. Jsau to Christophori de Vega casus tragici, přeloženi skrze **J. KLEKLARA**.

1191. Prohlednutí páně, dobrým k potěšení, zlým k přestrašení, wšem k spasitedlné wýstraze slaužící, aneb jistá zpráwa o dřewěném obrazu božího umučení, který w chrámě sw. Wácslawa w Staré Boleslawi l. p. 1689 za sedm dní pořad, totiž od 2 Čerwence až do 8. t. m. w přítomnosti množstwí lidu a rozličnými časy widín jest někdy na twáři se měniti, někdy jedno, a někdy obě oči otwírati a zawírati, ponejprw na swětlo wydaná l. p. 1692, nyní zase tištěna, w Praze u Wolfg. Wickharta, arcibiskupského a J. Milosti p. p. stawůw král. českého impressora 1723.

1192. *Mart. Kochema* Knížka odpustkůw, w kteréžto zřetedlně se wyswětluje, co jsau odpustky, jak užitečné atd. s wypsáním milostiwého léta, z něm. přel. w Praze u Jos. Ant. Šylharta, 1693, 1698 w 12.

1193. Křížek požehnaný sw. otce a patriarchy Benedikta, aneb wypsání o půwodu, wýkladu, moci a ctnosti a užíwání jeho, s modlitbami za šťastnau smrt, w Praze u Sam. Beringera, 1694 w 12.

1194. Příklad čerstwý a jistý o jistém zatwrdilém w hříších člowěku, a nesmírném nad ním milosrdenstwí božím, w Praze w impr. arcib. skrze Jiř. Sam. Beringera, 1698 we 4. 1 arch.

1195. Jiskra sláwy Swatoprokopské w weliké pustině řícenin kláštera Sázawského přes dwě stě let skrytá, nejprw w l. 1662, pak 1689 w české řeči na jewo se wyskytla. Nyní pak w Praze u W. J. Koniáše w 8. 1699.

1196. Poznamenání zázrakuw konaných w klášteře u sw. Prokopa nad Sázawau s zázračným a starožitným obrazem sw. Prokopa opata strany uzdrawení pobožných ctitelůw téhož swatého a mnohých milostí obdržené s. a. (saec. XVII et XVIII) in 4. Rkp. weř. bibl. II. E. 5.

1197. Rachel w Rame oplakáwající syny swé a nebo: Zázračný obraz bolestné p. Marie w chrámu nejsw. kříže wětšího w St. m. Pr. ku poctě představený, w Praze u Petra Ant. Benneka, 1704 w 8.

1198. *Wilíma Kumpenberka* S. J. obrowiště Marianského Atlanta, swět celý Marianský w jedné knížce nesaucího, t. j knížka o obzwláštních Marianských obrazích od **ANT. FROZINA PLZENSKÉHO** přeložených. Desítka prwní, w Praze u J. Labauna, 1704 w 8.

1199. **BÍLOWSKÝ JOS.** Putowání.. nábožné k sw. Cyrillowi a Strachotě, w Holom. 1709 w 8.

1200. Kalendář pobožný na celý rok k weleb. oltářní swátosti, lat. od *Gab. Hevenosi* S. J. a skrze **JANA SPĚWÁČKA** t. J. w češt. uwedený 1712 (bez místa). Na každý den jeden zázrak z legend o weleb. swátosti, s krátkým poučením, na zad modlitby.

1201. Obzwláštní odpustky, kteří z příčiny l. 1712 22 Máje w Římě staléhо slow. swatoprohlášení blahoslaweného Piusa pátého.. rozdáwány býti můžau, 1 list na archu s obrázkem Pia V (1713) (weř. bibl. A. 73).

1202. Ostrow, poswátné místo w Čechách na panstwí... Zbirowském.. zázračným obrazem též tělem sw. panny a mučedlnice Dobrotiwé.. weleslawné, w Příbrami u Joach. Frant. Prachynusa w 12. 1712, w Praze 1750 w 8. u F. A. Höchenbergra str. 48.

1203. **JANA KRAUSE** S. J. nigra sed formosa! (Černá ale sličná) libellus de thaumaturgia Jičinensi B. V. Prag. 1713 w 12. (též lat. a něm.)

1204. Silná obrana města Pelhřimowa Maria panna bolestná, od **JIŘ. FERD. SMUTNÉHO**, děk. Pelhř. w Praze u K. Fr. Rosenmüllera we 4. 1714.

1205. Stráž a poklad král. města Pražského ano celého králowstwí českého, t. j. krátká zpráwa o tělech, hnátech a jiných poswátných ostatcích těch sw. dědicůw a patronůw, jenž w Praze w hlawním s. Wíta kostele na hradě sw. Wácslawa odpočíwají, w Praze u Wolfg. Wickharta, 1714 w 8.

1206. **ADALB. EREMIÁŠE** *a*) Blahoslawená p. Maria Cellenská w těch milostech, které .. od 1370 až do 1645.. prokázati ráčila, wyt. u Barbory Fr. Beringrowé w 8. 1715. Item w Trnawě 1726 we 4.

b) Diwotwornice nebeská, blahoslawená panna Maria Cellenská, w milostech od l. 1645 až do l. 1666 prokázaných. W Praze 1715 w 8. w Trnawě 1726 we 4. tři díly.

1207. *Karla Řehoře Rosignioli a)* Zázrakowé boží w swatých jeho, z jejich žiwotů wylaženi, z wlask. na něm. z něm. na česko, 300 we třech dílech we 4. I. 1718 první sto, II. 1720 druhé sto, III. 1723 třetí sto. Nákladem děd. sw. Wácsl.

b) Zázrakowé boží o nejswětější swátosti oltářní. Nákladem děd. sw. Wácsl.

1208. Do Hájku swatého wůdce cesty, w Praze 1718 w 8.

1209. Prut Jessejský w prostřed země české w Staré Boleslawi wyrostlý a hojným kwětem líbezné wůně po wší zemi wonícím rozkwětlý, neb nejstarožitnějšího obrazu zázračného nejswětější Marie panny Staroboleslawské půwod a sláwa . . . prací kněze **JANA WÁCSL. STAIDLA z GREIFENWEHRU** AA. LL. et Phil. magistra, písma sw. bakaláře a na ten čas kaplana Staro-Boleslawského, w Praze u Jiř. Labauna 1718.

1210. Cesta swatá z Prahy do Staré Boleslawi [exempl. u p. Bočka b. r. a m.]

1211. **PETRŽILKA JOH.** Druhý šart neb čtwrtá částka peníze na weyplat duší křesť. z žaláře očistcowého, w Praze 1721 w 8.

1212. Dokonalost sláwy, kterau bůh wšemohaucí sw. Jana Nepomuckého.. jak na nebi tak na zemi oslawiti ráčil, při weliké oné slawnosti, kdežto jemu po weřejném sw. Římské církwe potwrzení přináležející s. s. nebešťanům čest ponejprw prokazowána byla (4 Čerwence), w Praze 1721 u Wolfganga Wickharta fol. listů 14.

Popisuje tu slawnost a ozdobení chrámu s. Wíta na ten čas.

1213. Wypsání té w hlawním kostele na hradu Pražském strany slawného 19 Března 1729 w Římě wykonaného swatořečení sw. Jana Nepomuckého, dne 9 Října a přes celý octav.. u sw. Wíta držané slawnosti, a nákladného.. wítězoslawného lešení, w Praze u K. Fr. Rosenmüllera listů 27 we 4. (1729).

1214. Nejswětějšího w Kristu otce a pána našeho papeže Benedikta XIII ustanowení, w kterém blahoslawený Jan Nepomucký w Římě l. 1729 w počet sw. Krista mučedlníků se wnáší fol. 7 listů, w Praze w arcib. impressí.

1215. Agnus Dei, jako wosk bílý beránek boží skrze panenské.. orodowání w neplodném rodičůw wěku nebeským bleskem oswícený a na Zelené Hoře na swětlo daný.. sw. Jan Nepomucký atd. W Praze u sw. Klimenta (1729) fol. listů 13 s 4 obrazy.

Jest to popis wítězného oblauku a lešení před kost. sw. Wíta w Praze při wyhlášení sw. Jana Nep. za swatého.

1216. Trojístrané lešení sláwy trojnásobního wěnce bobkowého.. kterým sl. mučedlník Jan z Nepomuku.. korunowaný atd. 1730, w Litoměřicích u Fr. Škrochowského 2 listy we 4.

Jest wyswětlení wystaweného lešení statuí sw. Jana, Norberta a Jucunda, w Doxanech 16 Julii 1730.

1217. Wzácnost a wážnost audolí Ročowského, chrámem podiwně založeným, obrazem blah. p. Marie milostiwým kamenem, hrobowním rodu Kolowratskému weystražným oslaweného, 1731 w Praze w 8.

1218. Odražená záře z nejswětější rodičky boží Marie panny . . a její mnohými zázraky oswícený obraz.. na sw. Hoře.. skrze wítězné stawení w společnosti kunstowných ohňůw . . w srdci města a rynku 22 Čerwna 1732. Wytišt. w Příbrami u Anežky Pileciusowé, skrze faktora Petra Hilgartnera, 1732 fol. (Popsání slawnosti).

1219. Krátké wypsání o nalezení a stoletní slawnosti a slawném korunowání zázračného obrazu M. p. na sw. praemonstratenské Hoře blíž Holomauc, w Hradci Král. u W. J. Tybelly, 1733 w 8.

1220. Starobylost obnowená, t. j. starodáwní pobožnost k sw. arciotci Benediktu, w Praze u W. Suchého w 12. 1735.

1221. Nebeský lékař Kristus Ježíš w zázračném a milosti plném obraze swém w kostele farním nanebewzetí nejsw. rodičky boží Marie panny w král. wěnném a krajském městě Chrudími se stkwějící a rozličné milosti žádajícím sebe udělující. Z nichžto některé w krátkosti w přítomné knížce na swětlo se wydáwají wšem wěrným ku potěšení skrze W. B. P. [**WÁCSLAWA BALTHASARA PETRŽILKU**] Phil. et Med. doct. Wytištěna w Hradci Králowé nad Labem u Wácsl. Jana Tybelly, 1735 w 8. Dedic. Norbertowi Umlauf, opatu Hradištskému w m. mor. Prwé ded. Benediktowi Könischowi, opatu tamž. Díl II. Některé pobožnosti s hodinkami, 180 stran (u p. Boč.)

1222. Krátká zpráwa o sw. černém škapulíři a růženci sedmi bolestí Marie panny z wlaské řeči 1736 přeloženo, w Praze u Hrabowých dědiců w 8.

1223. *Gerarda Petschachera* Blahoslawená panna Cellenská nesčíslnými zázraky a newywažitedlnými milostmi bez přestání se stkwaucí, z lat. přel. od **NORB. MATHEIDESA z ZÁWĚTIC**, w Praze u Jana Julia Jeřábka, 1738 we 4. (u Bočka 1737).

1224. Bl. p. Maria Křtinská, mezi horami w blesku nebeském wyjewená. **JACOB. TIEHAN** ord. praemon. Zabrtovicensis, w Litomyšli 1738 w 12.

1225. Prwní wěk rodičky boží Rušanské, neb kronika zpráwa o počátku ctění atd. Rušanského obrazu Marie matky boží, w Praze 1743 we 4. od **JOSEFA LAURIČE**, w Hr.

Král. 1743 we 4. Tu historii týž Laurič dříwe (r. 1741) lat. wydal.

1226. Poznamenání zázrakůw a milostí konaných w klášteře canon. reg. lateran. na Karlowě k obrazu nejsw. panny Marie od l. 1719 do 1743, fol. Rkp. weř. bibl. II. B. 11.

1227. Devotio etc. Díkočinná pobožnost kl. Sedleckého, w Kutné Hoře 1743.

1228. Lékařstwí duchowní proti bolesti zubůw w nowě wynalezené, neb krátká zpráwa, regule a odpustky weleslawného bratrstwa Swatoapollonského ke cti sw. Apollonie, w Praze u Johanny Kaudelkowé, 1746 w 8.

1229. **PITER BONAVENTURA**. Hlas na wýsosti, naříkání, žalosti a pláče Rachel plačící synůw swých. Kniha bratrská bratrstwa bolestné matky panny Marie na wýsosti hory Kalwarské stojící u Benediktinůw, w Polici 1592 začatého. Sepsaná od jednoho kněze (B. P.) řádu (Bened. kl. Břewn.) W Hradci u J. Tybelly, 1748 w 8.

1230. *Emerica a s. Stephano* Carmel. Pražské weliké a malé, t. j. wýtah příběhůw.. w milostech welikého, z wosku obrazu malého Jezulátka u Karmelitanů, w Praze u K. Hladkého, 1749 w 8.

1231. Hodinky ke cti a chwále sw. Norberta, w Praze u Fr. K. Hladkého w 8. 1749.

1232. Krátká zpráwa o zázracích a obrazu neb statui nejsw. panny Marie, který w Koryčanech blíž Hradiště w Morawě z Uher přenešený pobožně se ctí. (z lat.) w Brně u děd. Swobodowých, 1752 w 12.

1233. Hwězda milosti, zřítedlnice k břehu nejšťastnější wěčnosti w nowě wzešlá pod jménem a ochranau sw. Benedikta, w Praze 1754 w 12. str. 143.

1234. Radostná cesta w tomto plačtiwém audolí, to jest: každodenní pobožnost putujícího k zázračným obrazům, totižto do Marie Cell, k nerozdílné trojici boží na Sontagberk, a k bolestné Marii panně Taferlské, kterážto pobožnost w městě Ewančickém w markrabstwí morawském wyzdwižena r. 1753, nyní pak zase wšem horliwým pautníkům českým a morawským na swětlo wydaná. S dowolením c. k. censury w 8. bez roku. (Na druhé straně jest censura: Decretum in curia episcopali Olomucii die 2 Apr. 1756, w Litom. 1781 w 8. str. 264, w Brně 1803, 1804, w Jihlawi b. r. w 8. str. 283.

1235. Keř hořící nezhořelý, t. j. krátký wýtah podiwného nalezení a w ohni zachowání obrazu p. a matky boží na Wranowě. [Následují: Regule bratrstwa a modlitby], w Brně, 1756 w 8. Eman. Swoboda 100 str. (u Bočka).

1236. Weřejná památka zázračného uzdrawení s pomocí diwotworného Indianského apoštola sw. Frant. Xaweriusa učiněného w Sicilii r. 1762 7 Ledna (bez místa a roku) we 4. listy 4 (z lat.)

1237. Lékařstwí duchowní proti bolesti zubů, neb krátká zpráwa, regule a odpustky weleslawného bratrstwa sw. Apollinarského, w Praze 1772 w 12. $1\frac{1}{2}$ archu.

1238. Maria matka umírajících. Příklady těch, kteří p. Marii pobožně ctíce, šťastně z swěta wyšli, w Praze w impr. akad. w 12. bez roku.

q) Žiwoty.

α) Krista.

1239. Krista pána a panny Marie žiwotowé, též nejobzwláštnějších swatých, w Praze fol. 1625.

1240. Žiwot pána našeho Jezu Krista, když pro lidské pokolení na swětě pracowal, welikými božskými skutky oslawený, 1630 w 12.

1241. **J. A. KOMENSKÉHO** Historie o umučení a smrti, pohřbu i wzkříšení p. J. Kr. ze 4 ewangelistů sebraná a w jistý pořádek uwedená, w Lešně 1631 w 12. w Amsterodamě 1663 w 12. w Berlíně u Karla Frid. Rellstaba, 1757 w 12. w Praze u Jeřábka, 1832 w 12. str. 116 pod názwem: Srownání a w pořádek uwedení čtyr ewangelistů, wypisujících utrpení páně w XV rozwržení a toliko powyučujících a k horliwé pobožnosti wzbuzujících modliteb, které po částce na wšechny středy a pátky postní k pobožnému rozjímání neb na místě křížowé cesty užíwati se mohau.

1242. Zrost a prospěch 12letého w chrámě Jerusalemském učitele J. Kr. W Praze u Jana Arnolta z Dobroslawína, 1672 w 8. od **JANA HYNKA DLAUHOWESKÉHO**.

1243. Žiwot pána a spasitele našeho J. Kr. též přeblahoslawené panny a matky jeho Marie, podlé sepsání sw. Bonawentury, skrze Adama Walošera, a z něm. přel. 1603 skrze jednoho patera S. J. Wydán nákladem p. Krištofa Chanowského S. J. 1625. Tišt. 1647, w Praze akad. w 8. — též 1754 w 8. w Praze u sw. Klímenta skrze J. Kašp. Muxle, 1689, 1693, 1748 w 8.

1244. *Martina z Kochem:* Weliký žiwot p. a spasitele našeho Kr. J. a jeho nejsw. a nejmilejší matky Marie p. z něm. přel. od **EDELBERTA** kapucína, w Praze u sw. Klímenta, 1698, 1729, 1759 wždy we 4.

1245. *Wilhelma Stanihursta* s. J. Boha nesmrtedlného w těle smrtedlném trpícího historie mrawným naučením wyswětlená, w Praze w kolleji, 1708 w 8.

1246. Žiwotné předstawení Ježíše Krista s připojením audolí Josafat, w Kladsku 1710 w 8.

β) Swatých a nábožných lidí.

1247. Krátký wýklad wýprawy a slawné processí z kostela sw. Jakuba St. m. Praž. a sw. Tomáše Menšího města do kostela Salvatora s. J. na památku weselé kanonisací sw. Frant. Xaweria 19 Čerwna držená, 1622 u Štěp. Biliny we 4.

1248. JAKUB BESKOWSKÝ počal překládati z lat. Wawřince Suria žiwoty swatých, ale umřel (1624) nad tau prací. (Pelcel Jesuiten).

1249. *Wawřince Suria* Vitae sanctorum, t. j. žiwotowé, skutkowé a mučedlnictwí též i zázraky swatých a swětic božích, na každý den celého roku rozwržené. Přel. od **ALBRECHTA CHANOWSKÉHO**, w Praze, 1625 fol. též w Praze 1696 we 4. dwa díly.

1250. Humilis Segali nowé poselstwí, kteréžto zwěstuje celému swětu hodnosti, wznešené ctnosti a wysoké privilegia, nimižto wšemohaucí bůh swau nejmilejší rodičku pannu Marii obohatiti ráčil. Z wlaštiny přel. od **SAM. GREIFENFELSA** z **PILSENBURKU**, w Praze u Pawla Sessia, 1625 w 8. str. 848.

1251. K. Štěp. Olomučanského Tabita Joppenská, učedlnice páně, 1627. (Index).

1252. **JANA SIXTA** z **LERCHENFELSU**

a) Žiwot s. Norberta arciotce praemonstratenského, w Litoměřicích, 1627 we 4. A—Lij. Od M. J. S. A. L. (Sixta z Lerchenfelsu).

b) Přenešení sw. Norberta, w Litoměřicích w domácí impr. we 4. 1628.

1253. Kanonisací s. otce Ignacia Lojoly Jes. řádu zakladatele, sw. Františka Xaw., oba z tow. Ježíšowa, 1629 w 12.

1254. **JIŘÍHO FERA** *a)* Mik. Lancicia chwála sw. Ignacia, 1630 w 8.

b) Žiwot sw. Isidora.. sedláka, w Praze, 1630 w 8. též 1641.

c) Žiwot sw. řemeslníkůw, w Pr. 1630 w 8.

d) Žiwoty sw. dwanácti apoštolůw, dwanácti mučedlníkůw a dwanácti panen atd. w Praze 1630 we 4.

e) Žiwot sw. panny Barbory, Anežky, Maří Magdaleny, w Praze w 12.

f) Žiwoty sw. patronů českých (sw. Wácslawa, Wojtěcha, Lidmily, Jana Nepomuckého, Anežky české králowny, Amabilie atd. w Praze we 4.

g) Fama posthuma s. Joannis Nepom. česky, latinsky a německy, s obrázky od wýborného Skrety rytými, 1641 typis academicis. Připisowáno tu knihu Kašparu Petru Drauskowi, ale ten dle Berghauera toliko některé wěci poskytl, a spisowatel jest Jiří Ferus.

h) Žiwot sw. Ludmily. Připsán Ludmile z Talemberka, paní manželce Přibíka Jenížka, nejwyššího písaře Pražského.

i) Žiwot sw. Jana Nep. wysokého učení Pražského magistra atd. Item swatí wlastenci a patronowé české země. Item počet biskupůw i arcibiskupůw Pražského arcibiskupstwí w českém králowstwí, w Praze w impr. akad. 1641 we 4.

1255. *(Deest tit.) Dan. Hussonia* Pacowského dwanácte historií o sw. pannách p. bohu poswěcených a oddaných (1ní: Adelgunda, 12tá sw. Školastika) A—E. Druhých dwanácte historií o sw. pannách swětských ex Zachar. Lippel. (1ní: sw. Anežka, 12tá sw. Lucie) F—K2. Třetích dwanácte historií o sw. mládencích (1ní: sw. Wawřinec..) defect. w 8. dedikací od r. 1630. Od **DAN. SOLNICKÉHO**, w Praze u Pawla Sessia.

1256. Bohabojní a swatí cechowé, t. j. ze wšech cechůw a řemesel a obchodůw lidských wybraní bohabojní muži. Z něm. přel. w Praze 1630 w 8. u Zikm. Lewy 3 archy. (Weř. bibl. XVII. F. 196).

1257. Dwanáctero řádů rytířůw božích obojího pohlawí w rozličných stawích jmenowitě: Apoštolském, mučedlnickém, biskupském, kazatelském, králowském, knížecím, řeholním, paustewnickém, kajícím, swětském, manželském, wdowském atd. rozdílně swatostí žiwota a wšelikau ctností w sw. církwi se stkwících atd. w St. m. Pražském u Pawla Sessia, 1630 we 4. Pod připisem podepsán: **JERONYM ZIKMUND FIALA** Budinský. Jeho sw. papežské alumnus. A—L12.

1258. **TOM. IGN. PLACALIA** *a)* Martyrologium neb passional sw. Římské církwe, t. j. weyroční památky swatých, kdy, kde a jak se z toho swěta k blahoslawenému žiwotu dostali, w Praze 1634 we 4. Podepsán Tom. Placalius alumnus, w Litomyšli u Jana Arnolta z Dobroslawína, 1676 we 4. w Praze 1760 4 weliký. Nákladem děd. sw. Wácslawa, u sw. Klím. za Jana Jiř. Šneidra, fakt. (z lat.)

b) Obora panenská, t. j. žiwotowé slawnějších panen z rozličného stawu přes celý rok ze Suria Metafrasta a j. wybraní, w Praze 1634 we 4.

c) Žiwotowé swatých panen we 4. 1634.

d) Žiwoty swětic, w Praze we 4. 1634. Dwě poslední knihy (z Pelc. Kat.) rozdílnéli od Obory panenské?

1259. Sláwa sw. Ignacia tow. p. J. zakladatele, ku památce založení kostela při městě Březnici téhož sw. w Praze 1639 w 8. str. 227.

Připojen wýtah žiwota sw. Isidora, s regulemi jeho řádu a modlitbami k němu.

1260. Koruna panská, knížecí, swatá, křesťanská, mučedlnika sw. Wácslawa rytíře božského, k weyroční slawnosti kostela w Bubowicích, blíž města Březnice od residenci s. J.

w témž místě zřízená a na swětlo wydaná, w Praze w akad. impr. 1642 we 4. (t. žiwot sw. Wacslawa s hodinkami, písněmi, modlitbami k němu) A — N.

1261. Zrcadlo prawé udatnosti pannám, ženám, wdowám Kateřinám, ano wšem křesť. rytířum z žiwota sw. Kateřiny mučedlnice Alexandrinské k následowání předstawené, 1642, w Praze w impr. akad. we 4. A — H.

Jest wýtah z žiwota jejího s hodinkami, též něco o jiných Kateřinách Senenské a Swedské.

1262. Žiwot sw. Lidmily, kněžny české od residencí sw. Ignacia w městě Březnici s. J. we 4. 1642.

1263. Weleslawná památka sw. Wojtěcha (jináč Adalberta) hraběte a dědice českého, biskupa Pražského atd. W Praze w impr. akad. 1643 we 4. A — J. Připis p. Frant. Matiášowi Karlowi z Šternberka podepsal KAŠP. PETR. DRAUSCHOVIUS, decanus Nepomucensis.

Jest to žiwot sw. Wojtěcha s hodinkami a modlitbami k němu. Též w Praze u Joach. Kamenického. 1724 w 8.

1264. D. Wenceslao bohemo duci ac martyri inclyto sertum etc. Wěnec blahoslawenému a wěčně oslawenému knížeti českému . . sw. Wácslawowi ze 32 růží, jeho narození žiwota a smrti uwitý atd. Ehren-Kränzlein etc. Po nejprw toliko česky r. 1643 w 8. $7\frac{1}{2}$ archů, (w Praze) weř. bibl. F. 96. Retextum denuo in typographia Urbani Goliae, 1661 (od bratří Bosáku) w 8. s obrázky (weř. bibl. F. 190).

1265. *Jiříka Stengelia* reliquií panny Marie nejsw. rodičky boží, jakož jejího žiwota wýtah. Z něm. přel. w Praze w impr. akad. 1645 we 4.

1266. Žiwot sw. a bohu milého wyznawače Mikuláše z Tolentinu, w Praze 1646 w 8. (z wlask.)

1267. Žiwot a zázraky sw. Antonína Paduanského s wypsáním prawého kapucína, od FRANT. z ROZDRAŽOWA, česky přeloženo, w Praze 1646 u Jiř. Šípaře w 8.

1268. Žiwot sw. panny Rozalie, z rozličných autoruw wytažený w čas morowé rány ku potěšení obywatelůw měst Pražských na swětlo wydaný, w Praze w impr. akad. 1649 we 4. listů 6.

1269. FRID. BRIDELA *a)* Žiwot s. Jana, prwního paustewníka w Čechách, w Praze 1657.

b) František sw. Xawerius z tow. Ježišowého obywatelůw Potamských zázračný patron t. j. zázrakowé, které sw. František Xaw. w Potamu městečku w Kalabrii působil. Na česko přel. W Praze 1659 w 8. w Staré kolleji.

c) De sancto Liborio patrono contra calculum. z něm. w 12.

d) Jiskra sláwy Swato-Prokopské, z rozličných autorůw sebraná od Fr. Bridelia s. J. W Praze w kolleji, 1662 w 12. W Litomyšli 1689 w 8. (Bridel lat. ji složil i česky přeložil), též 1699 w 12. W. Jiř. Koniáš.

1270. Wěčná čest, sláwa a chwála Josefa sw. otce a pěstauna spasitele n. J. Kr. W Pr. u Urbana Goliáše, 1658 w 8.

1271. Zpráwa o welikém triumfu ku poctiwosti sw. Františka Xaweria držaném w městě Neapolis, z wlask. a něm. na česko přel. W Praze w 8. 1658.

1272. Žiwot sw. Wácslawa. Rkp. od 1659 bibl. weř. XVII. F. 37.

1273. Summowní zpráwa o ctnostech, swatosti žiwota atd. sw. Tomáše Willenewského. z wlaské řeči, 1659 we 4. (w Mus.)

1274. *Natolius Frant.* Swatý František Xaverius z tow. Ježiš. W Praze w st. kolleji. 1659 w 12.

1275. *De Govea* biskupa Cirenenského: Zrcadlo milosrdenstwí a swatosti, aneb krátký wýtah žiwota blahoslaweného Jana božího, otce lidí chudých, zakladatele bratří milosrdných, přel. z lat. W Praze w kolleji, 1663 w 12.

1276. Žiwot Alfonsa Rodriquez rozeného Španiela, řeholníka z tow. J. W Praze u Urbana Goliáše, 1665 we 4.

1277. Žiwot blahoslawené Anežky panny, řádu sw. Kláry, w Praze u Urbana Goliáše, 1666 we 4. A — Gij. Wydal Plachý podlé starého rkp.

1278. FELIXA KADLINSKÉHO *a)* Zrcadlo bolestné matky boží panny Marie z útrpností Kristowých zformowané. W Holom. u Wita Ettle, 1666 w 8.

b) Jana Tannera: Žiwot a sláwa sw. Wácslawa, z lat. w Praze 1669 w 8. též w Praze 1702 str. 147. W Praze 1710 w 8. str. 147. (Weř. bibl. XVII. F. 190).

c) Žiwot sw. Lidmily rodičky, mučedlnice a patronky české dwojí sláwau, totiž zemskau a nebeskau ozdobený, w Praze 1702 w 8.

1279. JANA DLAUHOWESKÉHO *a)* O sw. Janu Nepomuckém, prwní mezi wšemi spis o témž swatém, r. 1668. Nalézá se u kapitoly Pražské (česky?) w něm. jazyku wyšel r. 1680.

b) Lékař počestný a pocestný swatý František Xaverianský, w Pr. blíž mostu, 1672 w 8.

c) Jana Ewzebia de Niremberg žiwot a zázrakowé swatého Isidora, w Praze w impr. universitatis, 1673 w 8. str. 112.

d) Podiwín s Přibyslawau, w Praze 1673 (u Bočka).

1280. Poklad předrahý, pokladnice českého králowstwí, to jest přemilá púnu bohu panna a mučedlnice swatá Barbora, w Praze u sw. Kli-

menta, 1679 we 4. též tam bez roku str. 92 a regist. Opět od Fr. Wawáka 1801.

1281. Kratičký wýtah činůw a žiwota sw. Ludwíka Bertranda řádu kazatelského, kterého Klíment X l. p. 1671 12 Dubna w počet sw. uwedl, w Praze w koll. s. J. w 12 str. 89. (s modlitbami) bez roku (weř. bibl. G. 201).

1282. Wýtah žiwota sw. Frant. Borgia. W Praze u sw. Klímenta w 12. 1671.

1283. Koruna dwanácti hwězd aneb dwanácti chwal sw. Wácslawa, w Praze w impr. Universit. 1672 w 8.

1284. Sw. Ignacius z Lojoly zakladatel towaryšstwa pána Ježíše před i po smrti zázraky slawný, w Praze u swatého Klímenta, 1673 w 12.

1285. Sw. Ignacius z Lojoly wěrný následowník a prawý towaryš p. Ježíše w 8. bez místa a tisk.

1286. **FR. WENCESLAUS**, prof. Welehradensis: Sw. Bernard oslawený, aneb: žiwot sw. Bernarda opata Clarae-Vallis. Item písně a modlitby z spisůw téhož sw. sebrané, w Holomauci u J. Jos. Kiliana, 1673 w 12. str. 256.

1287. Pobožný a swatý žiwot Marie Bonawentury panny řádu sw. Benedikta, z lat. přeložil **KRIŠTOF LUPIUS**, w Praze u sw. Klímenta, 1673 w 12. Sepsal *Mik. Lancicius*

1288. Zalíbená Swato-Jindřišská dcerka, panna a mučedlnice sw. Barbora, w žiwotě a diwích představená. Po třetí wydaná a w nowě wytištěná, w Praze u Jiř. Černocha, 1675 w 8.

1289. Ingenuus adolescens, zwedený mládenec swatý Wít dwanáctiletý mučedlník, patron český, jehožto uctíti chtěl... Zach. Aug. Kletzar z Růžokwětu u sw. Wíta, (w Praze) Sakristan, w Praze u Jiř. Černocha, 1677 mal. 8. str. 68.

1290. Zrcadlo swaté. Aneb žiwotowé swětic milých božích, po třech na každý měsíc přes celý rok rozdělení, w Praze u sw. Klímenta, 1678 w 8. od **MATĚJE ŠTEYRA**.

1291. Muž apoštolský, aneb žiwot a ctnosti ctihodného patera Albrechta Chanowského, od **J. TANNERA**, w Praze 1608 w 8.

1292. *Claudii de Vivier* charitas. Přediwný žiwot, obcowání a přešťastné skonání nejsw. otce Františka Paulanského na česko přel. w Praze u Dan. Michálka, 1684 we 4.

1293. **MAXIMILIANA WRATISLAWA** *a)* Kwítek w církwi swaté wykwetlý, totižto wýtah diwotworného žiwota blah. Ondřeje Avellinu, řádu Theatinského, w Praze 1684 w 8. u J. Arnolta Dobroslawína.

b) Diwotworný řeholního kněžstwa patriarcha sw. Cajetanus králowstwí sicilianských a baworské krajiny plnomocně wywolený patronus, jehožto swatý žiwot z wlaské, lat. a něm. řeči jest na swětlo wydaný prací Max. Wratislawa atd. w Leopoli 1693 apud Adalbert. Milcewský we 4.

1294. Drahá perla w temnosti pohanské zrozená aneb wýtah nábožného žiwota sw. Ludmily, mučedlnice a patronky české, w Praze u Joach. Kamenického bez r. w 8.

1295. Sláwa zjewnější neb obšírná wypsání krajin, rodu žiwota sw. Jana wyznawače. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 40. BoheMIa beLLante, BorVsso CaDente (1706).

1296. Žiwot obcowání a skonání Františka Paulánského, w Praze u Dan. Michálka, 1684 we 4. str. 318.

1297. Žiwot sw. Jana Nepomuckého hlawního kostela sw. Wíta kanownika, w řeč českau uwedený, w Praze u Jiř. Černocha w 12. 1684.

1298. *Roberta Nuti* žiwot služebníka božího Josefa z Kopertina, z wlaštiny přeloženo, w Praze u Jana Karla Jeřábka 1687 we 4.

1299. *Thomae Dillinger* idea sanctitatis. Zrcadlo swátosti, to jest diwotworný žiwot welikého patriarchy sw. otce Dominika, zakladatele dalece rozhlášeného řádu kazatelského, jakož i arcibratrstwa nejswětějšího růžence, w pěti knihách rozdělený, w Praze w Welké Karlowé kolleji u Jiř. Labauna, 1689 w 8.

1300. **JANA BECKOWSKÉHO** *a)* Matěje Vieria Christoslaus aneb žiwot Kristoslawa knížete, z něhož každý křesť. člowěk welmi pěkný příklad, wýstrahu a naučení sobě wzíti může, z lat. přel. w Praze u sw. Klímenta skrze Jana Kašp. Muxle, 1689 w 12. W Praze u Joach. Fr. Kamenického, 1725 w 12.

b) Palma milosti, palma šťastnosti sw. Jan Matenský, sw. Felix Walezký, arciotcowé řádu křižowníkůw sw. trojice we 4. W Praze u dědiců J. Ad. Cecinkara faktora.

c) Apoštol páně sw. Judas Thadeus, w Pr. u J. K. Jeřábka, 1693 w 12. s hodinkami k němu str. 90.

d) Milá choť nebeského miláčka blahoslawená Anežka panna (t. j. žiwot sw. Anežky, dcery Ottakara I krále českého), w Praze lat. a česky, 1701 w 12. Pak jen česky, w Praze u Kat. Labaun. 1758 w 8. u J. K. Jeřábka, 1761 w 12.

1301 Summowní žiwot sw. Jana a sancto facundo od wlasti swé příjmím Sahaguntského, w Praze u J. K. Jeřábka w 8. 1691.

1302. Wýtah žiwota a zázrakůw dwau sw. františkánů, totižto sw. Jana Kapistrana a sw. Paškala Baglona, w Praze u J. K. Jeřábka w 8. 1691.

1303. Wůdce k blahoslawené wěčnosti swatá

Barbora. Od **OND. KOŠINY**, w Weliké Karlowé kolleji u Jiř. Labauna w 8. 1691.

1304. *Danielis a s. Barbara* Krátká zpráwa o žiwotě a činech Josefa a matre Dei prw Calasantia, w Litomyšli u J. Dan. Kamenického, 1692 w 8. (z lat.)

1305. **GOTTFRIEDA HYNKA** Nowý Cherubín léta 1491 od boha wšemohaucího stwořený a léta 1539 před rájem katolické církwe postawený, to jest: Swatý Ignacius z Lojoly, 1695 we 4. (bez místa a tisk.)

1306. Žiwot nejblahoslawenější panny Marie matky boží, w Praze 1695 w 12.

1307. Choť milá atd. blahoslawená Anežka atd. w Praze 1701 w 12.

1308. Růže duchowní líbeznosti t. j. obzwláštní wýkladowé na jeden každý titul, kterýžto církew sw. kat. blahoslawenau rodičku boží Marii pannu ctiwá, w Praze u sw. Klímenta, 1696, 1706 we 4.

1309. **R. D. BRENDLA**, žiwot sw. Petra mučedlníka. řádu kazat. W Praze u Jiř. Labauna w 8. 1703.

1310. Nábožné putowání k swatým, Cyrillowi a Strachotowi neb krátký wýtah jejich žiwota, w Holomauci u Ign. Rozenburka w 8. 1709 (s modlitbami) 3 archy. Weř. bibl. F. 230.

1311. *Boh. Balbína* žiwot Jana Nepomuckého pro wyjewení swaté zpowědi uwrženého do řeky Wltawy, přetištěný, w Praze u K. Fr. Rosenmüllera, 1710 w 8.

1312. Krátký wýtah žiwota sw. Felixa z Cantalitio, řeholního bratra p. p. kapucínůw sw. Frant. (1713) w 8. bez místa a tisk. 4 listy s modlitbami.

1313. *(Jiříka Dawida* s. J.) Medicus hercinius, to jest: Welko-lesní hojitel a uzdrawitel.. aneb žiwot sw. Wintíře jináč Gunthera, s. Štěpána a s. Jindřicha, w Praze w kolleji s. J. 1713 w 8.

1314. Nábožná swátost neb swaté náboženstwí w krátkém wýtahu weleslawného žiwota Piusa V, w Praze u J. W. Helma, 1713 w 12.

1315. Paprslek swátosti, to jest wýtah z podiwného žiwota Jana Frant. Regis, od **JANA LIBERTÍNA**, w Praze u Joach. Frant. Kamenického, 1716.

1316. Wýtah žiwota blahoslaweného Bernarda z Korleonu, řádu kapucínského (bez místa a roku) w 8.

1317. Králowská paušť krále charwatského sw. Iwana, o klášteru sw. Iwana. Rkp. 1717 w bibl. weř. XVII. F. 24.

1318. Památka slawná neb menologium jak přednějších mužůw tak zmužilých krwe swědkůw Kristowých z tow. Ježíšowa w nowě sepsané k pohodlnějšímu užíwání čtenářům kolleje Jičínské téhož tow. 1719 30 Ledna we 4. Necelé, pérem dopsané w bibl. weř. LIV. C. 87.

1319. Památka páterůw a bratrůw, kteří od založení tow. Jež. žiwot swatě dokonali. Na dni každého měsíce. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 16. b. r. we 4.

1320. **TOBIÁŠE ČAKERTA** *a)* Wýtah žiwota a ctností sw. Josefa wěrného pěstauna Ježíše Krista atd. s malým přídawkem některých pobožností, w Znojmě u J. W. Swobody 1719.

b) Wýtah žiwota a ctností s. Anny, předìwné matky Marie rodičky boží a slawné báby J. Kr. W Kutné Hoře 1720 w 8. U Jiřího Wojt. Kypla.

1321. Žiwot sw. Jana Nepomuckého, od **KARLA MAGETA**, w Opawě 1722.

1322. Kwítek majalní zpomeň na mne!.. sw. Jan Nepomucký.. (žiwot a za sw. wyhlášení) od p. Victorina a S. Cruce, piaristy, w Litomyšli u Jana Kamenického, 1722 w 8. též w Brně u J. W. Swobody, 1722 w 8. str. 66.

1323. Potěšení Čechůw, t. žiwot swatý.. sw. Jana Nepomuckého w češtině wydaný od jednoho kněze řádu karmelitanského 1723, w Praze u Barb. Fr. Bringerowé w 8.

1324. *Karla Stradiotti* s. J. žiwot welebného pátera Františka de Hieronymo, z t. J. nyní do češtiny přeložený od **WÁCSLAWA ALEXIA SCHMIDTA**, w Král. Hradci u W. J. Tybelly, 1723 w 8.

1325. S. Benedikta žiwot, wiz řehola aneb zákon téhož sw.

1326. Welké wážnosti perla w malé skořepině, t. j. sw. Wolfganga biskupa žiwot atd. w Praze u K. Fr. Rosenmüllera, 1724 w 8.

1327. Phoenix morawský aneb žiwot Jana Sarkandra děkana Holešowského w Morawě od **JAK. J. DUKÁTA** w 8. w Litoměřicích, 1725.

1328. Žiwoty swatých, zwláště s. Jana Nep. we 4. (za 1 zl.) Ohlášeno k prodeji w nowinách Rosenmüllerowých r. 1725.

1329. Pobožnost každodenní k nejswětějšímu lidského pokolení wykupiteli Ježíši ukřižowanému. Na každý den jest krátký obsah žiwota swatého aneb swětice boží přes celý rok, w Král. Hradci w 8. 1727.

1330. Wýtah žiwota swatého Stanislawa Kostky, w Praze u sw. Klímenta, 1727 w 8.

1331. Wýborná winní ratolest, sw. Anežka Policianská, w tomto krátkém sepsání jejího sw. žiwota k počestnosti wydaná, w Praze wyt. u J. W. Helma, 1727 w 8.

1332. Krátký wýtah žiwota sw. otce Peregrina Latiosa, řádu služebníkůw rodičky boží, w Praze u K. J. Hraby, 1727 w 8.

1333. Krátký žiwot swat. otce Jana od kříže serafinské panny sw. Terezie prwního w duchu syna wěrného jejího nápomocníka k uwedení řádu karmelitanského nowé reformací (s žalmy a modlitb.) w Praze u K. F. Rosenmüllera, 1727 w 12.

1334. Krátký wýtah žiwota sw. Aloisia Gonzági z t. J. jakožto i také hodinky, litanie a jiné modlitby, w Praze u sw. Klim. 1727 w 8.

1335. Pozwání některých wywolených skrze hlas boží do králowstwí nebeského, jejichžto žiwoty zkrátka se wypisují, aby tím pohodlněji kazatelům pro kázaní slaužiti mohly. Rkp. we 4. psaný od *Pawla Kostrošice* praděda Wácslawowa (1727) u Bočka.

1336. **ČERNÝ KAREL.** Medotekaucí sláwa na Hoře Libánu, t. sw. Jan Nepomucký, 1727 na Kutné Hoře.

1337. S. Vincentius Fererius, weliký diwotworec a orodowník, t. j. sedmipátečná pobožnost k tomu sw. W Litoměřicích u Fr. J. Škrochowského, 1728 w 8.

1338. Krátký wýtah žiwota, ctnosti a zázraků Serafína a monte Granario řádu sw. otce Františka, o němž Bened. XIII r. 1729, dne 18 Července mši sw. slaužiti a se modliti dowolil, w Praze u J. Jul. Jeřábka bez r. w 8.

1339. Wypsání w hlawním kostele na hradě Pražském strany swatořečení swatého Jana Nepomuckého držené slawnosti a wítězoslawného lešení atd. w Praze u K. Fr. Rosenmüllera we 4. bez r. (1729) A— G3.

Připojeno wypsání ceremonií, které w Římě na sw. Josefa při swatořečení sw. Jana wykonané byly, 2 listy we 4.

1340. Krátký wýtah žiwota a smrti, jakož i zázraků sw. Jana Nepomuckého s obšírným popsáním skwostné ozdoby, štítůw, slawné processí a swatořečení jeho, w Praze u Labaunských dědiců, 1729 we 4. listů 8.

1341. Fidelis usque ad mortem. Wěrný až do smrti. Blahoslawený Fidelis z Sigmaringu řádu sw. Serafínského atd. žiwot, ctnosti, mučedlnictwí i zázrakowé atd. w Praze 1729 w 8. str. 74 u K. J. Hraby.

1342. Nejswětějšího w Kristu otce a pána našeho papeže Benedikta XIII ustanowení, w kterém blahosl. Jan Nepomucký w počet swatých se wnáší, w Praze u Matěje Adama Högra, 1729 fol. listů 5.

1343. Starého tow. Jež. žiwotowé swatých na každý den. Rkp. bibl. weř. D. 9.

1344. Zpráwa historická o žiwotě mučedlnictwí a zázracích sw. Jana Nepomuckého, kanowníka Pražského pro swátostní tajnost utopeného, w Praze u Karla Jana Hraby pánůw stawůw kr. česk. impressora we 4. str. 253 (bez r.) zdá se r. 1730.

Na konci uwádí list papeže Benedikta od r. 1729 19 Března, a welebí arcibisk. Pražsk. Ferd. hrab. z Künburku, že o swatowyhlášení skrz mnohá léta pracowali.

1345. **BEATILLUS ANT.** s. J. (1570 — 1642) Krátký žiwot a zázraky s. Mikuláše. Přel. Benediktini kláštera sw. Mikulášského, w Praze 1731 w 8. 279 stran. (Boček).

1346. **BIRHEL JOHANNES.** Jan jménem i skutkem atd. w Holomauci u Hirnle 1732 fol.

1347. Krátký wýtah podiwného žiwota blahoslawené panny Kateřiny z Ricci třetího řádu sw. otce Dominika, w Praze 1733.

1348. Obnowená starobylost, t. j. starodáwní pobožnost k sw. arciotci Benediktu skrze pozdwižené jeho slawné bratrstwo obnowená w chrámě Emauzském, w Praze u W. Suchýho, 1735 w 12. 108 str.

Žiwot, zpráwa o bratrstwu a modlitby.

1349. **JANA ADAMA SWOBODY**, faráře w Zlonicích: Nowý křižowník s čerweným srdcem, a nowý mučedlník od prolité w srdci krwe swatý Jan Nepomucký, w Pr. u s. Klim. 1736 we 4.

1350. **NEDOMAN FRANT.**, děkan Přerowský *a)* Dennice šťastnějšího dne předchůdce, t. j. w rozličných ctnostech a pobožnostech cwičení, w českém a něm. jazyku. W Holomauci u Hirnle, 1736 w 8. stran 328 se třemi přídawky.

b) Swaté jednání, w Trnawě 1746 w 8.

1351. *Andryes Jodocus:* Truchliwý Tullius, úpěnliwú řečí swú srdce wšech wěřících k útrpnosti wzbuzující, w Praze, Höger 1737 w 8.

1352. Krátké popsání narození, žiwota a smrti sw. mučedlníka weywody a patrona král. českého, kterak se takowé w rozličných historiích popsané a w Staroboleslawském kostele sw. Wácslawa malowané spatřuje. Z něm. w Praze 1738 w 8.

1353. Dobrý den nábožného křesťana, w Holomauci 1740.

1354. Wýtah (krátký) žiwota atd. s. Fidelis z Sigmaringu atd. w Brně Swobod. děd. 1747 w 8.

1355. Wýtah žiwota a zázraků sw. Petra Regalata, w Praze u J. K. Hraby w 8. 1747.

1356. Boj swítězující slawného s. Jana . . w Praze u Fr. K. Hladkého 1748 fol. LV a 17.

1357. *Nierembergii Joh. Eus.* Žiwot sw. Isidora, w Brně 1748.

1358. Sepsání ctnostného žiwota sw. paústewníka Wendelína atd. z něm. přesazené (!) a písní rozšířené od Em. Frant. Duchoslawa Wendelína řádu praemonst. l. p. 1753 w 12. str. 75. (bez místa).

Cenzurowaná w Litoměřicích a tam nepochybně tištěná. Špatná čeština němčinau páchnaucí.

1359. S. Josefa z Kupertinu krátký wýtah žiwota, w Praze 1753 u J. Jul. Jeřábka 1754.

1360. Wiktoria Setabenského kanowníka (Wincenc.) žiwot a zázraky sw. Winceneiusa Ferreria z řádu kazatelského, od Alberta Hubačka, w Praze 1758 u Ign. Prušy w 8.

1361. Milá choť nebeského miláčka, blahosl. Anežka panna, Přemysla II krále dcera, w Praze Kateřina Labaunowá w 8. 1758 též 1761.

1362. Zjewnější sláwa neb obšírné wypsání krajin, wlasti, rodu, žiwota .. paustewníka sw. Iwana, wyznawače a patrona české země 1758. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 40. (necelý).

1363. Sepsání (krátké) žiwota matky Marie Electae a Jesu, bosy karmelitánky .. s přisazením paměti hodných wěcí po smrti její, w Pr. u Ficky- a Hladkowských dědicû, 1760 w 8.

1364. Kněze *Hugona Fabriciusa*, požehnaná památka welikého swěta diwotworce sw. Prokopa, opata kláštera Sázawského, w Praze u Joh. Prušowé wdowy, 1764 w 8.

1365. *Amadeus a s. Antonio* piar. scholarum: Z něm. w češtinu přel. S. Josefa Kalazanského žiwot škol pobožných zakladatele, w Litomyšli w 8. 1768. Ant. Kamenický 413 stran.

1366. Historie.. o žiwotu sw. Marie aegyptské, w Holomauci u Jos. Hirnlowé w 8. 1768.

1367. **MICHAL INSTITORIS MOSSOTZI**, wydal passional český k užitku a potřebě swé církwe sprawený, w Prešpurce u Landerera, 1773.

1368. Šestý den Listopadu. Žiwot sw. Linharta wyznawače (s modlitb.) w 12. 7 listû, bez místa a roku.

1369. Žiwot sw. Dominika (bez tit.) w 8. A—X 4. weř. bibl.

r) *Wzdělawatelné a nábožné.*

1370. **LOMNICKÉHO ŠIMONA** Cesta do nebe, aneb knížka katolická o čtweré trpěliwosti, křiwdě, škodě, nemoci a dobrowolném mučedlnictwí, w St. městě Pražském u Tob. Leopolda, 1621 we 4.

1371. *a)* Zlatá některá prawidla, podlé kterýchžto žiwot každého křesť. člowěka weden býti má. Od **BARTOL KOZLANSKÉHO**, 1622.

b) Dar zlaté ruky aneb potěšitelný, obsahující w sobě rozjímání milosrdenstwí božího z písem sw. wybrané (S. L.) 1627.

Pod předmluwau stojí: Bart. Kozlanský z Litoměřic w 8.

1372. **J. AM. KOMENSKÉHO** *a)* Nedobytedlný hrad jméno hospodinowo, k němuž kdo se koli utíká, zachowán býwá. Datum při odcházení mém 10 dne Října 1622 w 8. (Hrad nedobytý jména božího druhá stránka. Index). Opět.

b) Pod titulem: Dwojí spis: 1) Nedobyt. hrad. 2) Přemyšlowání o dokonalosti křesťanské, w Hali Magd. w 12. 1765 od Jana Elsnera wydaný. Pak w Pešti 1843, tiskem Trattnera-Karolýho, str. 72 w 12. s obrazem Komenského.

c) Praxis pietatis, to jest: O cwičení se w pobožnosti prawé, knížka milostná kterakby křesť. člowěk w prawé a spasitedlné známosti jak boha tak i sebe samého platně prospíwati, a žiwot swûj w bázni boží dobře spořádaje, potěšeně w swědomí pokojném stráwiti, i naposledy jej po dokonání blahoslaweně zawříti mohl.

W Lešně 1630 w 8. [u dílu II. stojí dole 1631]. Pak 1640; přídawkowé atd. Wzdychání nábožná, t. j. krátké rytmowní modlitbičky; z knížky o následowání Kr. p. wybraní kauskowé; regule žiwota křesťanského každodenní; modlitba za čistotu srdce atd. 1641 8. min. — Po čtwrté w Amsterodamě u Paskowského a J. Theof. Kopidlanského, 1661 w 12. dle Indexu 1674 w 12. Opět w Berlíně u Krist. Lud. Kunsta, 1754 w 12. str. XXII. a 540 od J. T. Elsnera, kterýž ji nowau předmluwau a některými přídawky rozmnožil (t. z kazatele domowního a z napomenutí l. 1584 od starších bratří daného, jako sám Amos Komenský k Amstel. wydání druhý díl t. umění swatého přemyšlowání i některé přídawky připojil. Potom wyšla w Berlíně 1782 w 12. W Praze u Schönfelda, 1786 w 8. Jest wlastně anglicky od *Ludwika Bailiho*, biskupa Bangotského, [cf. ohlášení bratří, w Lešně 1635 str. 136] psána, a we francký, něm. a český jazyk přeložena, w českém raději předělána, s mnohau wěcí i jazyku proměnau od Komenského.

d) Centrum securitatis. Hlubina bezpečnosti, t. j. swětlé rozmlauwání, jak w samém jediném bohu wšecka bezpečnost, pokoj a blahoslawenstwí záleží, w Lešně w 12. 1633, w Amsterd. 1663 w 12. w Kutné Hoře 1785 w 8. Připojen

e) Boj Michala a angelû s drakem a angely jeho, w Hoře Kutné u Korce, 1785 w 8.

f) Útočiště w saužení i nebezpečenstwí, aneb boj s bohem modlitbami, 1655, 1763, w Hali Magd. 1765 w 8.

g) Weyhost swětu, w Amsterodamě, 1663. w Kutné Hoře, 1785 w 8. Opět w Hlasat. IV. str. 520. (r. 1818).

1373. Ignis fatuus, kratičký spis o ohni blázniwém, od **TOBIÁŠE CICHOREA** (Čekanky) faráře Rozhonického, 1624. (Index).

1374. *Marka Matula* Kniha o ustanowení a zřízení pobožného žiwota wedlé příkladu z starších spisowatelû, a z některých jiných, kteří žiwoty sw. psali. Rkp. weř. bibl. XVII. D. 14.

1375. Obrana aneb praeservativum proti moru. Ani bylina, ani flastr nezhojí jich, ale twé pane slowo, u Pawla Sessia (w Praze) bez roku w 12. 2 archy.

Učí, že mor jest metla boží, a toliko modlením odwrácen býti může.

1376. *Mikuláše Jelenia* Pražsk. Přemyšlowání dwoje o na nebe wstaupení Krista, a o seslání ducha sw. 1626 w 8. (Index).

1377. *Humilisa Segala* kapucína praktika obzwláštní pro ty, kteří chtějí z duší swých zlé obyčeje a zwyklosti wypuditi a wykořeniti, místo pak těch dobré a swaté ctnosti wsaditi a wštípiti a to wšecko snadně a w krátkém čase. Z wlask. přel. od **P. SAMUELE z PILZENBURKU**. Wytištěna w městě Raudnici, 1626 w 8. u Pawla Sessia, item 1629 w 8. tamže.

1378. Polehčeníčko smutným srdcím, dlauho w protiwenstwí postaweným ze žalmu 55 summowně wyňaté proti pokušení wnitřnímu i zewnitřnímu, l. 1626 položené od jednoho exulanta w 8. bez místa a tisk. 2 archy.

1379. **MATĚJE JANDY** Čechtického angelus pestilentialis. Posel boží, o moru w 8. 1626. Index.

1380. Pastwa duchowní powinnosti jak pastýřů tak owcí w 8. 1626. Index.

1381. Křesťanské mysli, jakby každá hodina měla stráwena býti. W Žitawě u Joach. Klementa w 8. 1629. (**WÁCSLAW. KLEICH**).

1382. *Fr. de la Croix* Zahrádka Marie matky boží, t. j. rozliční spůsobowé, jakby křesťané náležitě ctíti mohli pannu Marii. Z lat. přel. w Praze 1630 w 8.

1383. **JAKUBA COLENSE** *a)* Lukáše Pinella rozjímání o sedmi ctnostech Krista, na 7 dní týhodně rozdělené. W Praze.

b) Umění křesťanské aneb příprawa k dobré smrti, z lat. Roberta Bellarmina z t. J. Na česko přeložené, w Praze u Jana Byliny 1630. (Přípis rytíři p. Petrowi Jiř. Přichowskému z Přichowic, c. raddě, komorn. a saudci zemsk.) w 12. str. 421.

c) Lud. Blozia instructio ad perfectionis studiosos. W Praze.

d) Roberta Bellarmina nebeský řebřík, t. j. wstupowání mysli lidské od země do nebe atd. (Přípis podepsal Jan mladší Bylina, u něhož tištěna), w Praze 1630 w 8. str. 475.

1384. Wždycky a nikdá, to jest wěčnost wždycky trwající a nikdy se neskonáwající. W Praze u dědiců Štěp. Byliny, 1630.

1385. **JIŘÍHO FERA** *a)* Rozmyšlowání o čtyrech wěcech posledních člowěka. Z lat. Lukáše Pinella na česko přel. od Jiř. Fera, w Pr. u Zikm. Lewy w 8. 1630 listů 20.

b) Katolické prostředky pomocné dušim, 1641 w 12.

c) Duchowní almanach. W Praze 1641 w 12.

d) Pauť k swaté krwi, 1641 w 12.

e) Leonarda Lessia kšaft člowěka křesťanského w 12.

f) Proroctwí o utrpení p. Krista, 1641 w 12.

g) Jana Nadasi Maria matka boží umírajících, přel. w 12.

h) Mik. Sfondrata praxis spiritualis, přel. w 12.

i) Špíže postní, anebo duše kající w 12.

k) O připrawowání se k smrti.

l) O sedmi smrtedlných hříších, 1642 w 8.

m) Alex. Kawetana tužebná a srdečná supplikací lidí po wšem swětě umírajících ke wšem.. spolubratrům, sausedům.. na česko přel. W Praze w impr. akad. 1643 w 12.

n) Úřední křesťanského člowěka starost, t. j. časná a blízká příprawa k dobré smrti, z lat. přel. W Praze w impr. akad. w 8. 1644.

o) Spůsob a kontrfekt prawé křesťanské lásky, we wšelikých bídách strastného toho žiwota se u křesťanů ukazující. W Praze w impr. akad. 1644 w 12. z lat. přeložený.

p) O lásce k bližnímu, zwláště o těch, kteří w čas moru nemocným přispíwají, od Jiřího Fera. W Praze 1644.

1386. *Anton. Suquet* Kšaft křesťanského člowěka, z lat. od **JANA PIHAWSKÉHO**, děk. Roždalow. W Praze u Pawla Sessia, 1631 w 12.

1387. O žufníčku masopustním, po něm o kyselu postním. W Litomyšli 1631 w 8.

1388. **TOM. IGN. PLACALIA** *a)* Postní potrawa, kterau se duše žiwiti může. W Praze 1633 w 12.

b) Pobožný soldát, t. j. naučení, modlitby, příkladowé soldátskému žiwotu příslušní. Z polského Petra Skargi (s. J.) w český jazyk přel. (Přípis Zdenkowi Lwowi Libšteinskému hrab. z Kolowrat). W Pr. 1634.

c) Weliký slunečný kwět jináč nebeský kolowrátek, t. j. lidská wůle we wšem a wždycky božskau wůlí se řídící, sepsaná od Drexelia lat. (heliotropium) a přeložena, 1635 w 8. 1762 w 8.

d) *Jer. Drexelia* orloj neb budič anděla Strážce k modlení wzbuzující, 1636 přel. W Praze w kolleji.

1389. **BRUNCWIK ZACHARIÁŠ**: Pharmacopoeia seu myrhotecium psychocorporeum; apateka a sklad lékařstwí duchowního i tělesného z slowa božího a jak církewních tak philochemico-galenitských wíc než sta doktorů wyňatý od kněze atd. Nowopražského, 1633.

1390. **KOMENSKÝ**. O sirobě, t. j. o potracowání milých přátel, ochránců a dobrodinců, co a jak žalostná jest ta příhoda. Odkud a proč přichází. Co w ní činiti a čím se těšiti, a jak se k smutným a osiřelým chowati náleží. Spisek pro potřebu přítomných žalostných časů z božího slowa sebrany l. 1624. Wyt. 1634 w Lešně polském w 16. s. 8 min. [Zdá se býti Komenského. Boček].

1391. Wšeho swěta wojna, t. j. bedliwé a

rozkošné rozmlauwání o boji rozumné duše. W Praze w 12. 1634, 1660, 1675, 1706, BARNER Jesuita sepsal.

1392. *Jer. Drexelia* Křížowá škola, neb křesťanské trpěliwosti posilnění, pomoc a potěšení, z lat. wydaná skrze **JOACHYMA ALEX. NIKOLAIDESA LIŠOWSKÉHO**, 1635. Nyní z nowu wytištěna nákladem děd. sw. Wácslawa, wytiskl Jan Karel Hraba, 1762 w 4.

Jest to Drexelia gymnasium patientiae, (dle Pelcla od Jiř. Fera).

1393. *Jer. Drexelia a)* Herolt smrti neb předposel wěčnosti pro spráwnau k smrti příprawu wyslaný, 1635 w 8. w Praze w kolleji. Přel. od **J. ALEX. NIKOLAIDESA LIŠOWSKÉHO**, alumna.

b) Rozjímání o wěčnosti, z lat. od téhož, a tamž 1635 w 8. Ded. Ferd. Švihowskému z Ryžmberku.

c) Wěčná neuhasitedlná zatracencůw mučírna; druhá částka wěčnosti. Přípis podepsal **SAMUEL PETR FORTUNATUS KAUŘIMSKÝ** S. Th. alumnus. W Praze 1636 w 8.

d) Saud poslední člowěka. Třetí částka wěčnosti. Přel. od **K. MARKA SALERA**, děkana Blatenského. W Praze 1637 w 8.

1394. **ANT. KONIÁŠE** Prawá katolických rodičů, wrchností, hospodářů, dítek, čeládky maudrost t. j. spasitedlná zpráwa, jakby rodičowé, wrchnosti a hospodářowé nábožně měli celý dům a sebe sprawowati. W Praze 1636 s dowolením arcib. wydané. Opět w Praze 1738 po čtwrté u Fr. Karla Rosenmüllera. Nyní po dewáté doložená s modlitbami ranními i wečerními, k zpowědi atd. str. 132. Opět 1756 w 12. česky a něm.

1395. Prawidlo swědomí, jak každý kající člowěk.. pokání činiti má, wšem farářům welmi potřebné. W Holomauci u Mik. Hradeckého, 1637 w 8.

1396. Čtyrydcatero srdečných wzdychání w přemyšlowání přehořkého umučení pána našeho Ježíše Krista. W Praze w impr. akad. 1641 w 12. A — H. Rozjímání a modlitby. Přípis Salomeně hrab. z Dobrše, podepsána kollej Klatowská J. tow.

1397. Zdrawé, jisté, spasitedlné rozwržení a uwážení posledního wšech lidí winše.. spolu s weřejnau pašijí wšech lidí a spas. opatekau z knížky o násled. Kr. p. sebranau. W Praze w impr. akad. 1641 w 12.

1398. Duše kající pobožné přes celý 40denní půst každého dne cwičení, w Praze 1641 tamž u Jiř. Černocha, 1674 w 12. Maria matka umírající. W Praze 1612 w 8.

1399. *Lewa Zikmund*. Prwní křesťanského člowěka starost, t. j. příprawa k smrti (z lat.) W Praze 1644 w 12.

1400. Prowázek trojnásobný ze čtyrmecítma obzwláštních dobrodiní rod. b. panny Marie, z lat. w Praze u Jiř. Šipaře, 1644 w 12. str. 91.

1401. Prawé křesť. lásky w wšelikých bídách strastného žiwota se u křesťanůw ukazující (z lat.) W Praze 1644 w 12. str. 212. registřík.

Láska k wězňům, žebrákům, nemocným, umírajícím, dušičkám w očistci.

1402. *F. z Rozdražowa* Duchowní cwičení a naučení o sw. modlitbě, o přímé stezce k dokonalosti o dobrém aumyslu praktika jedné pobožné osoby. W Pr. u Jiř. Šipaře, 1646 w 8.

1403. *Jo. Eus. Nierenbergii* praesentia dei t. j. Přítomnost boží, jak ji kdo má před očima míti.. též utěšené rozličné modlitby, w Praze w akad. impr. 1647 w 8.

1404. **MIKULÁŠE DRABÍKA**, kněze Strážnického, nahlednutí do hrozné propasti saudů božích, wěčného předzwědění a předzřízení andělů i lidí, jedněch k spasení wěčnému, druhých k zatracení wěčnému. Z jedné strany k hrůze, bázni a třesení se před neproměnnau sprawedlností boží, z druhé zase ku potěšení, naději, radosti a plesání w přesladkém milosrdenstwí božím, 1650. Opět w Amsterodamě u Jana Paskowského, 1662 w 12. Rkp. weř. bibl. XVII. H. 31.

1405. Tajemstwí sw. bičowání p. a spasitele n. J. K. w sedmi rozjímáních na 7 dní týhodně složených. W Praze u Urb. Goliáše w 12. 1653 str. 80.

1406. Enoch, to jest o stálém lidí bohu oddaných s bohem chození (bez m.) w 8. 1656.

1407. Nawržení o prawdiwém wšech wěci s Kristem sjednocení (bez místa) 1656. *Institor.*

1408. **JIŘÍHO KONSTANCE** *a)* Knížka zlatá, jednomu každému stawu užitečně prospěšná, w níž bohmila a nebo boha milující duše na cestě k žiwotu wěčnému postawená atd. W Litomyšli 1657 w 12. 1454.

Jest to sw. Frant. Salezského Philothea, z lat. přeložena.

b) Bartholom. Salucia zrcadlo duše, w češtinu uwedené. W Litomyšli u J. Arnolta, 1662 w 8. W Praze 1700 w 8.

c) Cwičení w dokonalosti a ctnostech křesťanských přel. W Praze I. díl 1663, II. díl 1664, III. díl 1665 we 4. Jest to Alphonsi Rodriques exercitium christianae perfectionis.

d) Wincencia Karaffy Serafín, neb škola swatého milowání přel. W Praze u Urb. Goliáše, 1666 w 12.

e) Zrcadlo pašiowé, w němžto láska představuje bolest na dwanácti obrazích deset nejpřednějších tajemstwí umučeného p. Jež. aby se w něm wzhlídla Kristimila, to jest, každá kře-

sťanská duše. Z lat. Ludwíka Crasia. W Pr. 1672 we 4.

1409. **WÁCSLAW. CELESTINA z BLUMENBERKU** *a)* Canon vitae spiritualis neb prawidlo žiwota duchowního, t. j. odpočinutí bezpečné žiwota a duše křesťanského člowěka. Sepsané w l. p. 1648, wydané w Praze u Urbana Goliáše w 12. 1657 str. 192.

b) Jer. Drexelia křesťanský Zodyak, t. j. nebeský cirkl a kolo, aneb dwanáctero znamení, po kterýchžto každý křesťan blíže poznati může, zdaliby křesťan k wěčnému žiwotu byl předzřízen, čili ne, nyní na česko w staré kolleji wydán, 1636 w Star. m. Praž. w 12. Zik. Lewa, impressor dedikowal u. p. Magdaleně Malowcowé rozené Belwičce z Nostwic atd. Druhé wydání končí: Na česko přeložil Wácsl. Celestin. Wydal Hynek Dlauhoweský probošt Pr. po smrti překl. w Praze u Urbana Goliáše 1674 w 8. Opět pod jménem cesta nebeská běhu slunečného aneb dwanáctero znam. atd. W Praze u Jak. Šweigera we 4. 1761.

1410. Duchowní cwičení každodenní w towaryšstwu obyčejné kolleje Jičínské l. 1657, wlastní rukau *Jana Košticiusa.* Rkp. weř. bibl. XVII. F. 42. we 4.

1411. *Dies christianus*, Den křesťanský, neb spůsob pobožného žiwobytí. Z lat. **MIK. CAUSINA** na česko přelož. W Litomyšli u J. Arnolta w 12. 1657 Fr. Brydel. W Praze 1662 w 12.

1412. *Tob. Arnolta* s. J. duchowní schránka t. j. rozličná a pěkná duchowní cwičení. W Pr. u sw. Klímenta w 12. 1657 druhé wyd. (Přípis Adamu Leopold. Wratislawowi z Mitrowic). Po čtwrté tamže 1677.

1413. Co bůh, člowěk, kdokoliwěk, co já, co ty bože swatý w 12. 1659. Pak s titulem druhým: Bůh sám, aneb zřízení všech činů k wětší cti samého boha. Z francauzského *Mar. Jindř. Boudona* přeložil **KAREL ROSENMÜLLER.** W Praze u Dan. Michálka, 1678 w 12.

1414. *Jana Nadasy* annus Christi crucifixi. Rok ukřižowaného boha Ježíše na každý páteční den přes celý rok, na česko přeložený od **JANA ALEXIA ČAPKA** Wysokomeytského alumna. W Pražské kolleji w 8. 1660 (dle Pelc. od Fr. Brydela; snad pod dohledem jeho přeloženo).

1415. Den bude ten, ne kde zlatý, než kde swatý. W Litomyšli 1660. (Boček).

1416. **SLYWAR FRANT.** Řebřík rajský. W Olomauci 1661 w 12.

1417. **FRIDRICHA BRIDELA** *a)* Joannis Nadasi annus Marianus rok Marianský, přel. z lat. W Praze 1661 w 12.

b) Téhož Nadasi divinum divini amoris, z lat. 1661.

1418. **ŠŤASTNÉHO KADLINSKÉHO** *a)* Zlatá ctností kniha, t. j. skutkowé a cwičení třech (tří) božských ctností, wíry, naděje a lásky, z něm. Frid. Spee přel. W Praze 1662 w 8. str. 912, registř.

b) Pobožná rozjímání na každý den přes celý rok i na některé swátky weyroční a slawnosti, sepsaná od Mik. Lancicia, přel. atd. W Praze 1667 w 8.

c) Paušť swatomilá, aneb prawidlo, jakby bohabojný a křesť. dokonalosti žádostiwý člowěk za osm dní pořád w duchowním cwičení se zaměstknáwati mohl, do češtiny přewrácená. W Praze 1674 w 12. Jest *Barriho* solitudo Hagiophili.

d) Pokladnice duchowní, t. j. prawých a spasitedlných pokladůw schránka. W Praze, 1698 w 8.

1419. *Filipa Kegelia* dwanáctero přemyslowání duchowních, w nichžto se obsahují welmi pěkné modlitby. Z něm. přel. **ADAM PLINOWIC z SKOCOWA.**

Opět wydal J. Krompholc w Lewoči 1666. Potom w Žilině skrze impr. Dedana, 1669 a 1677. W Lewoči téhož r. 1677, 1707. Pak w Žitawě 1715 M. C. P. (Pešek) str. 356, též 1745 w 12. W Praze u Jana Höchenbergera, 1783 w 12. str. 374 (od M. W. Krameriusa).

1420. Pojednání o smrti. Wydal *Michal Lani.* W Žilině 1664 we 4.

1421. **MATĚJE WÁCSL. ŠTEYERA** s. J. *a) Ludwíka de ponte* z t. J. rozjímání neb mysli modliteb o nejpřednějších tajemstwích wíry naší, žiwota a umučení p. n. J. Kr. a nejs. p. Marie i některých s nimi spoluwěkých swatých a ewangelium přes celý rok w církwi se čítajících. Auwod. W Praze u sw. Klím. 1669 we 4. str. 60. Částka Iní. (o hříších, o 4 posledních wěcech atd.) W Praze u sw. Klím. 1668 we 4. str. 326. Částka IIhá (o wtělení a dětinstwí Jež.) w Litomyšli u J. Arnolta z Doboslawína, 1669 we 4. str. 274. III. část. (žiwot a učení Kr. od křtu až do začátku umučení). W Praze u sw. Klím. 1671 we 4. str. 524. IV. část. (umučení p.) w Praze u sw. Klímenta, 1668 we 4. str. 489. V. část. (tajemstwí p. Kr.) w Praze u Jiřího Černocha, 1675 we 4. str. 210. (překladatel I. a IV. částky jest J. Konstanc. Ostatních, t. II., III. a V. Šteyer).

b) Wěčný pekelný žalář aneb hrozné pekelné muky, obrazy a příklady w jaz. wlaském po 40krát na swětlo wyšlými wypodobněné, a nyní přel. a k spasitedlné bázni i wýstraze wšech bezbožných lidí na swětlo wydané. W Praze

1676, 1679, 1701 wždy w 12. Spisowatel jest *Joan. Manni.*

c) Jana Malobitského dům wěčnosti, z lat. přel. W Praze u sw. Klim. 1681, 1682 w 12.

1422. Zrcadlo křesťanských skutkůw aneb sw. *Frant. Borgiáše* list . . poslaný kláštera w Gardii abatyši, a swé podlé těla tetě (přel.) W Praze u sw. Klim. 1671 w 8.

1423. JANA DLAUHOWESKÉHO Hora pomoci aneb obnowení pobožnosti k čtrnácti sw. pomocníkům. W Praze u J. Arnolta w 12. 1671.

1424. SAMUEL ČÁSLAWSKÝ. W krátce sepsaná knížka o potupení swětských marností. Sepsal jsem já frater Samuel Časlaviensis tuto knížku r. 1671. Rkp. w 12. u p. Bočka.

1425. MICH. WOJT. KRUZIUS z KRAUZENBERKU wšechněm wěrným, pobožným a boha milujícím upřímným Čechům w střewách milosrdenstwí p. n. J. Kr. to obzwláštní lásky na díle do češtiny přeložené.. horliwé předložení, a jisté užitečné cwičení.. předstawuje. W Praze u Jiř. Černocha, 1672 w 8. str. 256 a registř. Prwní díl knihy zawírá čtwero o wěčnosti přemeyšlení, druhý o rozkoši rajské, kdež 26 kwítků, k. p. anemone mysticky powažuje, někdy též rýmy přiměšuje.

1426. Bič Kristů na bezbožné w chrámu páně a rozpustilé při službách božích, z lat. přel. od MATĚJE TANNERA. W Praze 1672 w 8. u sw. Klímenta. Item ib. 1673 w 8.

1427. *Ambrože od sw. Ondřeje* krátké popsání milosti a dobrodiní dosáhnutých skrze pobožnau modlitbu střelní: Ježíši s Marií matkau twau atd. W Praze 1672 w 8. (Weř. bibl. G. 45.)

1428. Uzda duchowní aneb spasitedlná přemyšlowání o posledních wěcech člowěka, od WOJT. MARTINIDESA. W Praze u sw. Klím. 1672 w 12. str. 216, pak 1675 we 4. (též i německy). Po třetí w Praze u sw. Klímenta skrze Stárka faktora, 1702 w 8. Opět s nápisem: Uzda duchowní wšem pobožným duším spasení wěčného žádostiwým welmi prospěšná: z písma sw. a rozličných učitelůw duchowních sprawená a sformowaná. W Praze w Höchenbergrowské tiskárně 1791.

1429. Solamen aegrotorum. Aneb duchowní těšení wšem lidem stonajícím, též wel. p. farářům i jiným spráwcům duchowním potřebné a užitečné. W Praze u Urb. Balt. Goliáše, 1674 w 12.

1430. Wšeho swěta wojna, t. j. bedliwé a rozkošné rozmlauwání o ustawičném boji rozumné duše proti třem auhlawním nepřátelům; tělu, swětu a ďáblu. W Praze 1675 w 8.

1431. *Jana Babtisty* s. J. Wěnec wěčnosti, z něm. přeložený s písní o poznání boha a sebe samého, od JAKUBA F. A. WRBY. W Praze u sw. Klímenta za Daniele Michálka, 1676 w 12. $3^1/_2$ archu.

1432. Hortulus animae piae. Zahrádka dušičky pobožné, w které se člowěk křesťanský s užitkem procházeti může, wzdělaná a wydaná od DANIELE SYNAPIA atd. W Drážďanech u Krištofa Baumana, 1676 w 16. str. 408.

Obsahuje 12 procházek, a nalézají se w ní rozličné werše wzdělawatelné i modlitby a wzdechnutí we werších. Do němčiny přel. auktor sám wydal w Lešně polském 1680.

1433. Deus solus. Olomuc. Kilian, 1676 w 12. (Boček).

1434. Prawá maudrost aneb welmi potřebné rozjímání k nabytí bázně boží rozdělené na každý den w týhodni, z wlaské, a nyní z něm. řeči na česko přeložené. W Praze ad s. Clem. 1677 w 12. str. 140.

1435. *P. Anastasia*: Majestas b. v. Mariae, to jest: O welebnosti a sláwě nejblah. p. Marie wywolených 52 rozjímání, nimiž nejdiwnější matka boží na každau sobotu pozdrawena a zwelebowána býti může. W Praze u Urb. Goliáše, 1677 w 8. dwa díly.

1436. *Boudon Jindřich.* Zřízení wšech činů ke cti a sláwě samého boha. W Praze Dan. Michálek, 1678 w 12.

1437. Poslední wůle aneb duchowní kšaft pro osoby mužské, k němužto jsau přidané některé welmi nábožné modlitby. W Praze u Urbana Goliáše, 1678 w 24.

1438. Rozmlauwání mezi Kristem a člowěkem o spůsobu šťastné a blahoslawené smrti. W Praze u Jiř. Černocha, 1679 w 8.

1439. Choť Kristowa, aneb duše nábožná hledající swého milého p. J. Kr. od MATĚJE VIERIA. W Praze 1680 w 12. u Dan. Michálka. W Litomyšli u Jana Kamenického 1734 w 8.

1440. Pobožný měsíček nebo pobožná na každý den celého měsíce rozjímání. W Praze u sw. Klím. 1684 w 12. str. 79 a přípis bratrstwu panny Marie. W Hradci Jindř. od. G. D. s. J.

1441. Jiskry milosti boží křesťanskau duši rozjímáním rozněcující, od AUGUSTINA HUBKY z LILIENTHALU. W Praze 1684 w 8.

1442. Wůdce duchowní a spasitedlný, kterého duše křesť. každodenně následowati a k welikému duchownímu prospěchu welmi snadně dojíti může. T. j. zlatá a hrubě lehká cesta, po které člowěk do kůrůw angelůw nebeských přijíti může atd. W Praze 1685 u Kat. Černochowé w 8.

1443. Snopček mirrhy z paterého tajemstwí

bolestného nejbl. a nejbolestnější rodičky boží Marie swázaný... k hrobům božím na weliký pátek putujícím křesťanům. W Praze 1690 u Jiř. Labauna. A — C5. (rozjímání pobožná).

1444. Duchowní cwičení sw. otce Ignacia z Lojoly, zakladatele tow. Ježíšowa atd. z lat. w češtinu přeložená, a k spasitedlnému duši užitku a užíwání na swětlo wydaná (od *Karla Mugeta)*. Wytištěna w Starém městě Pražském u Joachyma Kamenického, 1721 w 8. str. 269. Nejprw 1692 w 8. w kolleji s mnohými rytinami. Obsahuje rozjímání a cwičení w křesťanském učení.

1445. J. **BECKOWSKÉHO** *a)* Studnice wod žiwých neb rozjímání a uctění pěti ran Krista. W Praze u K. J. Jeřábka w 12. 1694. (Připis Jiřímu Hynkowi Pospíchalowi, nejw. mistru křižow.)

b) Trojice nejswětější atd. W Praze 1706 we 4.

c) Cesta milosti, cesta šťastnosti k šťastné wěčnosti, od Beckowského. W Praze w 8. 1724.

1446. Růže duchowní líbeznosti, neb wýkladowé na jedenkaždý titul Marie panny, od **FRANT. FRID. ŽALKOWSKÉHO**. W Pr. 1696 we 4. w impr. univ. za Wojt. J. Koniáše faktora. Weř. bibl. F. 6.

1447. Spůsob nábožný, kterého pobožní křesťané při pohřbu užíwati mohau. W Praze u J. K. Jeřábka w 8. 1696.

1448. **ŠTĚPÁNA PETRA** z **TRINCLE** Hlas wolajícího na paušti. W Praze u Jiř. Labauna, 1697.

1449. Příklad o zatwrdilém w hříších člowěku. W Praze w impr. arcib. we 4. 1698.

1450. **MILONA HUBACIA** *a)* Hwězdička růžencowá srdce bratrské oswěcující. W Praze w impr. arcib. 1699 w 8. skrze Jiř. Sam. Beringera.

b) Jarolíma Hirnhaima, opata Strahowského kwítí hory Sionské, aneb rozjímání duchowní na každý den přes celý rok rozdělená, z lat. přel. W Praze u K. J. Jeřábka, 1721 w 8.

c) Umíráček pobožný aneb žádost bohabojného křesťana chtíti pobožně a šťastně umříti. W Praze u K. J. Jeřábka we 4. 1725.

1451. *Alexia de Segala* kapucína, bezpečná cesta do nebeského ráje, kterau mu spasitel náš J. Kr. ukázal skrz ona slowa u sw. Matauše 16, 24. Kdo mne chce následowati, ten ať se sám zapře. Z wlaské řeči na něm. přeložená od *Jana Ludwíka Uranského* kapucína, nyní pak od jistého duchowního téhož řádu na řeč českau přeložena. W Praze u J. W. Helma we 4. str. 300. b. r. téż 1718 we 4. dwa díly.

1452. *Mik. Causina* Dwůr swatý aneb křesť. naučení we wšelijakých duchowních cwičeních a ctnostech proti ošemetným základům a prawidlám marných swětákůw .. z franc. přel. od **J. BARNERA**. W Praze w kolleji I. díl 1700 we 4.. II. díl 1705 we 4.

1453. Stellarium novum, t. j. knížka pobožná o blahosl. p. Marii, w Holomauci 1701 w 8.

1454. *Františka Salezia* knížka zlatá, jednomu každému stawu užitečná a prospěšná. Z frančiny přel. od **JANA IGN. SUMY**, w Praze u sw. Klim. 1701 w 8. str. 403 mimo registř. a předml. Též u J. K. Hraby 1780 w 8.

1455. Zrcadlo umírajících (bez tit.) w 12. str. 360. Chronogr. na konci ukazuje 1704 (čeština špatná).

1456. Křesťanská zpráwa o wěcech.. které k dosáhnutí wěčného spasení potřebné jsau, w Praze u J. Arnolta z Dobroslawína, 1704 w 12. str. 24.

1457. Exercitia octiduana an. 1704 et 1705. Rkp. weř. bibl. XVII. E. 39. fol.

Rozjímání některého z řádu Jesuit. w českém jazyku. Počíná: Prwní práce a obírání w zahradě býwá >< konec schází. Wšeho 52 listy.

1458. *Jana Dyrckynka a)* Regule aneb prawidla dokonalosti, podlé kterých bohu oddané panny, jenž sobě umínily čistotu panenskau . . zachowati, jako i duchowní atd. říditi se mohau, w něm. 1700 wytištěné, nyní přel. w Praze u Wojt. J. Koniáše, 1706 w 8.

b) Duchowní hodinky, aneb rozwržení celého dne atd. z něm. přel. w Praze u Wojt. J. Koniáše, 1706 w 8.

1459. Řebřík 34 stupňů, t. j. kapitol, po kterém jedna každá křesť. duše.. p. Ježíše . . na horu Kalwarie.. wstupowati může, w Praze u K. F. Rosenmüllera, 1706 we 4.

1460. Přemyšlowání (nábožné) o učiněném pokoji 8 stran 1707, w Žitawě [Předch. poklad atd.]

1461. Péče potřebná o duši, od kazatele jednoho w listu ku poslauchačům swým psaném představená. Z engl. a něm. w 12. 1707 str. 38. [exemp. w Lipsku widěl Boček].

1462. *Paw. Praxla* s. J. Snadný a bezpečný spůsob, nímžto se čistotné duše bohu získati mohau, wšem jenž panenskau .. čistotu zamilowali k užitku, z něm. přel. **ANT. MARTINEC** s. J. w Praze u K. F. Rosenmüllera. 1708 w 8. Připis slečně Fr. Eufrazii hrab. z Trautmansdorfu.

1463. **JANA LIBERTINA** *a)* Memento mei. O srownání wůle naší s wůlí boží, w Pr. 1710.

b) Desítka apoštolská sw. Xaweria, w Praze 1723 w 12.

c) Dies amoris, z lat. Jakuba Boimana Jesuity, w Praze.

1464. Colloquium parhenium super canticum b. m. magnificat etc. to jest rozmlauwání duchowní sw. Josefa s blahosl. pannau Marií, cui accedit colloquium s. s. senum super canticum Simeonis. W Brně 1710 a 1711 w 8.

1465. **FRANT. SWOBODY** růženec swaté milosti. W Praze u Barbory Beringerowé we 4. 1712.

1466. *S. Petra z Alkantary* duchem sw. oswíceného františkána, knížka zlatá o přemyšlowání a ducha modlení w jazyku španielském sepsaná, w český uwedená. W Praze u K. J. Hraby w 12. 1714 (druhé wydání).

1467. *Jana Gerharda a)* Lékařstwí duše, anebo krátké sebrání mnohého potěšení z písma sw. Něm. sepsané a nyní z polského na slowenský jazyk přeložené, 1714.

b) Potěšení plné rozmlauwání samého boha s duší wěrnau a nábožnau, w něm. jazyku sepsané a nyní z polského na slowenský jazyk přeložené, 1714.

1468. Poslední duchowní kšaft anebo prawé a spasitedlné přihotowení k šťastné smrti. W Praze u sw. Klimenta, 1714 w 8.

1469. Křesťanské rozjímání na každý den jednoho měsíce. W Praze 1716 w 8.

1470. **JANA BLASIA** *a)* Apateka duchowní w čas morowého nakažení potřebná.

b) Confessionale evangelicum, aneb knížečky zpowědní na celý týden (w rkp.)

c) Evangelicum conscientiosum, t. j. zpráwa, kterak se ewangelický křesťan chowati má, aby swědomí dobré zachowal (w rkp.)

1471. **WENC. WRATISLAWA** řádu theatinského krwawí potůčkowé preyštějící se ze školy ukřižowaného p. J. totiž řeči o přehořkém umučení jeho, bolestné p. Marie, s přiložením na 15 tajemstwí 15 horliwých rozjímání. W Hradci Král. u W. J. Tybelly, 1719 w 8.

1472. Poklad ewangelického křesťana, t. j. Ježíš spasitel w Betlemě narozený atd. Čechům pobožným dar nowého léta 1719. W Lipsku u Ondřeje Ceidlera w 8. $2\frac{1}{2}$ archu. Přitisknuto: Swatá a bezpečná cesta wíry ewang. křesťana od str. 28 až do 38.

1473. Rozličná lítostiwá rozjímání lkající duše nad smrtedlností člowěka, které na wrchu Bon repos . . napsané se nacházejí. W Praze u K. J. Hraby, 1720 w 8.

1474. Myšlinky kající hříchůw swých litující duše. W Praze u K. Hraby w 8. 1721.

1475. Cesta k spasení, aneb pořádek z písma swatého. 1722 w 8.

1476. *Jana Arndta* informatorium biblicum. Naučení z písma o křesť. žiwotu a blahoslawené smrti, 1723 w 12.

1477. Duchowní zaopatření na cestu do wěčnosti. W Brně u Swobod. děd. za faktora Fiedlera okol. 1723.. w 8. str. 208.

1478. **WÁCSL. GLEYCHA** Sto regul žiwota bez r. (Index).

1479. Pět Dawidowých kamenů Goliáše porážející, neboližto pět.. pána a spas. n. J. Kr. tajemstwí, t. krwe pocení, bičowání, korunowání, kříže wlečení a ukřižowání, od *p. Maxim. Antonina a Jesu*, řádu sw. Augustina bosákůw. W Praze u J. W. Helma, 1723 we 4. str. 344 registř.

1480. Milowání dwoje: jedno druhému odporné, 1724 w 8. (t. swěta a boha).

1481. **PAWLA JAKOBEIHO** *a)* Welmi důležité příčiny proti hodowání a opilstwí, smilstwí a nestydatosti, swáru, záwisti a lakomstwí od Pawla Jakobeiho (w Puchowě) 1724.

b) Zahrádka duší nemocných, w níž se nacházejí mnohé zdrawé, wonné a spasitedlné byliny, jimiž se zarmaucená srdce lidská a duše w bídě, nauzi, protiwenstwí a nemoci postawené, občerstwiti a hojiti mohau. Přidáno jest ku konci krátké naučení, kterak se člowěk w každém neštěstí i při hodině smrti chowati a čím se w čas protiwenstwí a kříže těšiti má, 1733 (w Puchowě) w 12. str. 112.

1482. Halleluja zlatý dar nowého roku, 1724.

1483. *Jiřího Iwanka*: Vince te ipsum, přemoz sebe sám, welikých božích swatých Ignacia a Františka příslowí, w češtinu přeložené od **T. ČERNOHORSKÉHO** l. p. 1728 we 4. Rkp. weř. bibl. XVII. F. 15.

1484. *Victorina od swatého kříže* Nowá wšeho swěta wojna proti třem auhlawním nepřátelům, tělu, swětu, ďáblu. W Praze u Joach. Kamenického, 1728 w 12.

1485. **TOBIÁŠE ČAKERTA** *a)* Přemoz sebe samého, z latin. Jiřího Iwanka, přeložil Tobiáš Čakert. Rkp. od r. 1728 w bibl. weř. 4 díly str. 140, 192, 159, 141. Tišt. w Mladé Boleslawi, 1748 w 12. u Frant. Slanského.

b) Pawla Barriho tři dnowé Swatomila, aneb přes tři dni duchowní saukromnost k obnowení ducha. W Hradci u W. J. Tybelly w 12. 1728 přel.

1486. Kunst neb umění wěčné spasení sobě získati. W Praze u Joach. Kamenického w 8. 1731.

1487. *Matěje Augustiniho a)* Přemyšlowání swaté o trpěliwosti křesťanské a o tom, což jí na odpor stojí, totiž o netrpěliwosti; aby srdce křesťanské onauno na každý den se ozdobowalo, ale této pilně wystříhalo, z písem swatých wywedl, příklady wyswětlil a předložil Mathias Augustini atd. 1734 str. 311 bez místa (w Pauchowě).

b) Přemyšlowání o smrti.

1488. *B. W. Marpergera* shromáždění jehňátek, kterak mládež ponejprw k wečeři páně přistupowati má, 1736 w 12.

1489. *Ignac. Frant. Gregora* Předrahá před oblíčejem páně smrt swatých jeho. W Hoře Kutné u Jiřího Wojtěcha Kincla, 1738 we 4.

1490. Přemyšlowání o sedmi posledních slowích ukřižowaného Ježíše, 1738 w 8.

1491. Přemyšlowání o osmeru blahoslawenstwí s wýkladem a naučením, 1738 w 8.

1492. Sladký nápoj, jak při trpké nemoci, tak při hořké smrti duše posilňující, t. j. některá užitečná a potěšitedlná w čas nemoci, čtení a modlitby od *Jana Siesa.* W Hradci Král. 1738 w 8. též w Praze 1755 w 8. u J. K. Hraby.

1493. *Blažeje Palmy* (paulana) newywažitedlný poklad, aneb wnitřní we wšelikých se ctnostech cwičení k saudnému dosažení prawé pobožnosti prospěšně slaužící, z lat. W Praze u K. F. Rosenmüllera w 12. 1739. Nákl. děd. sw. Wácsl. Též w Holomauci u Mikuláše Hradeckého w 8. (b. r. XVII wěk. Boček).

1494. Salubres morientis seque pro felici aeternitate disponentis affectus. Olomucii 1741 w 8. lat. něm. a česky. Sepsal *Bernard Minetti.*

1495. *P. Wilíma Stanihursta* Starého člowěka skrze uwažowání čtyr posledních wěcí proměna, a nowého zrození (přel. do češtiny). W Praze 1741 w 8. u sw. Klímenta. Nákl. děd. sw. Wácsl.

1496. Den s modlitbau začatý. W Praze 1741. (Boček).

1497. Příprawa k smrti s připojením jiných užitečných knížeček, od *Jiřího Ambroziusa*, w 8. 1742 (bez místa) potom w Prešporku 1778 u Packa w 8. str. 443, pod spráwau *Michala Institorisa Mošowského*, kterýž i předmluwu přidal.

Knížečky přidané jsau: *a)* Nepřeplacené lékařstwí duše w pokušení atd. *b)* Přemyšlowání o morowém nakažení s modlitbami. *c)* Summowní zpráwa, kterak se křesťan před, při i po zpowědi a wečeře páně užíwání chowati má. Na konci jsau písně.

1498. Sw. Ignacius z Lojoly každému k uctění .. předstawen. Pobožnost snadnická .. na osmero .. čtení přes celý ochtab rozdělená. Náklad. děd. sw. Wácsl. W Praze u sw. Klímenta, 1743 w 8.

1499. *Haas Leonard* Wýtah krátký pod titulem: Škola Kristowa. W Holomauci, 1743 w 16. 1772 w 8.

1500. Laskawé lítosti aneb z milowání půwod mající skraušenosti newyprawitedlný poklad k užíwání každodennímu (přel.). W Praze u Johanny Kaudelkowé w 8. (1744) str. 179 (nábožné cwičení).

1501. Těsná brána, auzká cesta k žiwotu, ukázaná w oprawdowé reformací srdce. Přidáno také D. A. F. falešné křesťanstwo od samého Ježíše přeswědčené, 1774 w 12. (bez místa a tisk.)

1502. Krista p. ewangelium, Izaiáše o narození Kr. p. c. 9. 6. a jeho potěšení plném jménu Imanuel, w zwláštních přemyšlowáních předložené, 1744 w 8. (Index).

1503. Přemyšlowání w modlitbách str. 356, přidány jsau písně duchowní l. p. 1745 str. 172 (špatná čeština).

1504. Naprawená cesta k hoře Sion, města žiwého boha, nebeskému Jerusalemu atd. S přídawkem ukazujícím spůsob učení sw. Pawla w epištole k Římanům str. 86. Item. Wyučowání podlé písma sw., jak probuzené duše se mají shromažďowati a společně s užitkem se wzděláwati str. 86—98 W Břehu 1746 w 12. (u p. Bočka).

1505. Ewangelický pořádek k milosti boží jak duše od wlastní sprawedlnosti a nábožnosti odwedena, a k poznání swé hříšné bídy přiwedena, potom ale k odpočinutí w ranách Ježíše doprowozena býti, a tak skrze wíru k odpuštění hříchů a k pobožnému žiwotu přijíti má (w rozmlauwáních). W Břehu u Sam. Trautmana 1746 wel. 12. A — K6. (weř. bibl. F. 182).

1506. Pobožné přemyšlowání o přehořkém umučení a smrti pána Ježíše, na wšecky dni skrze celý půst rozdělené, s přídawkem některých pobožných modliteb k ukřižowanému p. Jež., a bolestné jeho matce. Sepsané od jednoho kněze z towar. p. Jež. Wytištěné w Praze w impr. tow. Jež. u s. Klímenta, 1747 w 8. str. 189.

1507. Pautník, na spůsob labyrintu J. Am. Komenského složená kniha, od MATĚJE BODA. W rkp. u děd. Bodowých, (w. Lad. Bartolomeidesa memorabilia prov. Csetnek, 1799 a Tabl. Poe. II. 55).

1508. Zlatá pokladnička dítek božích, kterých poklad w nebi jest w sobě mající wybrané wýpowědi písma sw. s přidaným wyswětlením a s rytmami wzdělawatelnými z něm. Karla Hein. Bogatzkyho přel. od AND. MACHERA. W Berlíně 1749 mal. 8. podlauhlý str. 366 u Kr. Frid. Henninga.

1509. Newyprawitedlný poklad z milowání půwod mající skraušenosti. W Praze u Johanny Kaudelkowé w 8. bez roku.

1510. ANT. KONIÁŠE *a)* Reflexiones sanctae singulis per mensem diebus salubriter ponderandae. Latine, bohemice et germanice. Pragae 1753 w 12.

b) Rozjímání na každý den w týhodni (tém-

dni) s wýkladem otčenáše, pozdrawení angelského. od Ant. Koniáše. W Praze 1754 w 12. česky a něm.

1511. Swaté upamatowání na každý den w měsíci k pobožnému powážení sobě a bližnímu ku potěšení a wýstraze, sepsaná od jednoho kněze z tow. Jež. W Praze u Ign. Prušy w 12. bez roku str. 240 (1753?)

1512. Spasitedlný týhoden, aneb krátké wěčného spasení upamatowání. Na každý den w týhodni rozwržené, jakož i welmi prospěšné rozjímání k počátku neb ku konci každého roku aneb raději k začátku a ku konci každého měsíce s horliwým wzdechnutím a cwičením nejpřednějších ctností ozdobené, od jednoho kněze t. J. W Praze u J. K. Hraby, 1754 w 8.

1513. Cwičení a rozjímání wšeliké duchowní. (Tow. Jež.) Rkp. stol. XVII weř. bibl. XVII. H. 16. w 8.

1514. **GATTY, KAJETAN JAN** *a)* O powinnostech stawu manželského, w Olomauci u Škarnicla, 1756 w 8.

b) Cesta k prawému štěstí, nebo krátký obsah wůle boží.

1515. *a)* Knížka lozunků církwí bratrských na r. 1759, w Berlíně u K. F. Henninga w 8. t. r. str. 56. *b)* Lozunky církwí bratrských na r. 1763 a 1766, tamže u Jana Jiřího Lose. *c)* Wyučující texty církwí bratrských a obzwláštně dítek na rok 1765, w Berlíně u K. F. Henninga, 1764 w 8. Též na r. 1770. Tamž u J. J. Bose 1769. Opět na r. 1771, obsahující pauhá slowa, která od našeho milého p. a spasitele wyřknuta byla, w Berlíně u J. J. Bose, 1770 w 8. str. 62.

1516. **JOBA ZMEŠKALA z DOMANOWCE** *Škola Jobowa*, w nížto w kříži a zármutku postawený křesťan trpěliwosti a upokojení učiti se může, sepsaná r. 1764, w Prešp. u Mich. Landerera, 1770 w 8.

1517. Knížka . . o smrti a mládencowi. W nowě wyt. w Holomauci u Josefy Hirnlowé, 1765 w 8.

1518. Naděje božská spasitedlně daufající w naději upewnění přílišně se spoléhající a zaufanliwý k naprawení, w Praze u sw. Klímenta w 8. 1765.

1519. Wýborné duše lékařstwí na tři díly rozdělené, prwní díl předzachowáwající líky, totiž užitečné přes celý den pobožnosti, druhý díl spůsob náležité zpowědi, třetí díl spráwu pobožného a swatého přijímání w sobě obsahuje. nákladem P. Daniele Metelky w Drškowě, w Praze u Joh. Prušowé, 1768 A — G. [Též nákl. děd. s. Wácsl. 1741?]

1520. Spasitedlná zpráwa a naučení, kterak křesťan katolický u prostřed wezdejších starostí bohu slaužiti, rozličné ranní, wečerní, při mši sw. též k zpowědi a přijím. užitečné modlitby konati může. Od **KARLA JOS. KHUNA**. w Praze 1769 w 8. w kolleji t. J. skrze J. J. Šneidra faktora.

1521. Zrcadlo časného i wěčného žiwota neb knížka zlatá, sepsaná od kněze Wácsl. Witališe, přel. od **WÁCSL. PARAUBKA**, 1770 w 8. w Praze w impr. arcib.

1522. Budíček nebeský duše křesťanské w mrákotách hříchů hluboce spějící hříšníky budící, w Hoře Kutné, 1770 w 12. W Hradci Král. w 18. w Brně w 18.

1523. Patnácte tajných trápení, sepsané o s. Maří Magdaleně, w Holom. w 12. b. r. (1770?)

1524. Sw. Ignacia z Lojoly osm swatých dní ku pomoci a zpráwě na cestě boží začínajících k pořádnému užíwání zlaté knihy, z lat. přel. **FRANT. MUŠKA** (?) s. J. nákladem děd. swat. Wácsl. w Praze u Fr. Al. Jelínka w kolleji 1772 w 8.

1525. Duchowní kuchařka, kteráž jistému paustewníku skrze angela představena byla, w Holomauci w 8. 1772.

1526. Krátký wýtah knížky pod titulem: Škola Kristowa, w Holom. w 12. (okolo 1774).

1527. Praktika křesťanského katolického chowání w 12. Nákladem děd. sw. Wácsl.

1528. S. Ignatii de Lojola verus imitator et socius Jesu, latine et bohemice. Nákladem děd. sw. Wácsl.

1529. Pobožný spůsob při wyprowázení k hrobu wěrných mrtwých. Nákladem děd. sw. Wácslawa.

1530. Sancta perseverantia, t. j. S. setrwání každému pobožnému člowěku k snažnému se w něm ostříhání kratičce wypsané w 8. bez roku a místa listů 12.

s) Modlící knihy.

1531. Modlitby a písničky pobožné zwláště k narození páně rozličnau rukau psané pro nějakau šlechtičnu. Rkp. od r. 1629 weř. bibl. XVII. J. 3. *Inc.* Pobožnost pro den páně neb neděli atd. — Litanie o Josefowi, o sw. Benediktu — kterak má pobožná osoba kolébku strojiti děťátku Ježíškowi na den sw. Tomáše atd.

1532. **M. SAMUELE z DRAŽOWA** *a)* Desatero přemyšlowání s modlitbami kajícími we 4. *b)* Modlitby, též přemyšlowání swaté, pannám a paním, wdowám a sirotkům i jiným k potěšení we 4. w Žilině 1629, 1669 w 12.

c) Modlitby k časům těmto posledním zarmauceným a welice strastným případné, k nimž připojené jsau krátké modlitby na ewangelia nedělní w nowě složené w 12. bez m. a r. (1630?) str. 213 a registřík w 12.

Uwodí lat. werše M. Troila w předu i w zadu str. 257, (w Mus.) Opět s titulem: Modlitby těchto zarmaucených časůw, z autorůw ewangelitských. W Žitawě 1685, w Laubně 1745. Index.

d) Enchiridion precum sacrarum: Ruční knížka modlitební s powolením konsistoře Drážďanské w 12.

e) Modlitby k slawnostem a památkám weyročním, 1630 w 12.

f) Sacra anchora Boemorum exulantium: skraušené k pánu bohu obrácení lidu ewangelitského českého, mezi cizími národy zůstáwajícího. W Pirně 1638 w 12.

g) Skraušené modlitby, též přemyšlowání a rozjímání duši truchliwau občerstwující z zákona božího, 3 díly.

1533. *Simeona Weperea* Poklad duše, t. j. modlitby pěkné. W Praze u Pawla Sessia w 12. 1630.

1534. **TŘANOWSKÝ JIŘÍ**: Phiala sanctorum etc. t. j. nábožné modlitby. W Lewoči u Wowria a Brewtra léta 1631. (Dedic. Annae Sungogianae natae Thurzoianae Joannis Sungogii uxori et Magdalenae Raffagownae] w 8. (Boček). Též w Lewoči 1635 w 8. Též s přidaným Kašpara Neumanna Jádrem wšech modliteb, w Laubně 1745. W Prešporku 1812 w 8. str. 233.

1535. Utočiště k požehnané matce boží, w Praze 1633 w 8.

1536. Modlitby na swátky některých swatých. Rkp. w 12. r. 1635 při agendě F. 238—254. (Boček).

1537. Rukowět z rozličných kat. učitelůw na žádost mnohých wzácných lidí nemocným a umírajícím užitečná při posledním pomazání, před i při smrti slaužící. W Praze w Staré kolleji, 1636 w 8.

1538. Rozkoš rajská aneb každodenní wěčné maudrosti poklona od jitřní začnauce až do kompletu, na celý týden rozdělená. W Praze w staré kolleji, 1636 w 8.

1539. **JIŘÍ FERUS** *a)* Zlatý nebeský klíč (*Cyriaci Ricci*), aneb wraucné katolické modlitby na 16 dílů rozwržené, w kterýchžto se předně wynacházejí modlitby ranní a wečerní, při mši a nešporní, zpowědní a k přijímání; jakož také modlitby k nejswětější swatosti oltářní, k sw. trojici, ku Kristu pánu a k jeho umučení, k matce boží Marii panně a jiným swatým, na wšecky weyroční slawnosti a jiné obzwláštní dni, w obecních a wlastních potřebách a důležitostech, za swětské a duchowní panny, za těhotné a kající ženy, za nemocné a umírající osoby, a naposledy za duše w očistci. A to k obzwláštnímu užíwání a potěšení pobožného ženského pohlawí, 1637 w 8.

Přečasto tištěné brzo s některými proměnami brzo bez nich, a pod jménem Weliký nebe klíč, aneb Nebeský klíč známé. Wyšly w Uherské Skalici 1784. W Brně 1818. W Jind. Hradci u Landfrasa, 1822, 1827, 1832, 1834. W Praze u J. Jeřábka 1831. Pak: Auplný zlatý nebe klíč, od Jawornického (cens. 1837). — Opět: Zlatý nebe klíč křesťana katolického, obsahujíc pobožné modlitby ranní, wečerní, při službách božích a jiné rozličné písně w 8. w Litomyšli u Jana Turečka, 1830, 1833. — Z. N. K. duše křesťanská boha wěrně a dokonale milující, t. j. wraucné kat. modlitby na 12 dílů rozwržené. Pro pobožné pohlawí ženské w 8. w Hrad. Kr. u Posp. 1830. — tamž 1841 archů 52. Na 16 dílů rozwržené.

b) Pomoc katolická dušičkám w očistci. W Praze u Zikm. Lewy, 1641 w 12.

c) Modlitby k swatým patronům českým, w Praze 1642 w 12.

d) Tužebná a srdečná suplikací lidí umírajících. W Praze 1643 w 12. Sepsal *Alex. Cajetanus*, přel. Jiří Ferus.

e) Hora Sion, modlitby od Jiř. Fera.

f) Žaltář pro wojáky. W Praze w 12.

1540. **SOLNICKÝ** Wácslaw Mat. Modlitby člowěka nemocného. Rkp. r. 1638 při agendě (u Bočka).

1541. **NONNIUS** *Pawel*. Šest modliteb w nemoci těžké postaweného člowěka. Rkp. 1638. Agenda (u Bočka).

1542. Modlitby některé zwláštní w čas protiwenstwí církewního. Při agendě w rkp. 1638 w 12. (u Bočka).

1543. Prwní srownání a odewzdání naší wůle s božskau, pak otázky, kteréž nemocnému mají předloženy býti a mnohé jiné, 18 listů w 8. b. r. a tit. Rkp. (weř. bibl.?)

1544. Modlitba exulantů w Lešně polském. Při agendě w rkp. 1638 w 12. (u Bočka).

1545. **STEFANIDES WÁCSLAW TEPLICKÝ**: Modlitby celoroční nedělní a na swátky weyroční. [Na konci: perscriptum 14 Martii 1638 Albipoli]. Při agendě rkp. od str. 184—237 (u Bočka).

1546. Žiwý pramen rozličných hodinek swatých s mnohými modlitbami. W Praze w arcib. impr. 1638 w 8.

1547. Hodinky k sedmernímu za dušičky říkání, to jest, nešpor za duše wěrných. Wyt. léta 1641 w 12.

1548. Duchowní zbrojnice k nynějším bídným, wálečným a nepokojným létům atd. W Pr. w impr. akad. 1642 w 12. str. 228 (**ZIKM. LEWA** na připisu podepsán).

1549. Přední křesť. člowěka starost, t. j. časná a blízká příprawa k dobré smrti (z lat.) 1644. W Praze w impr. akad. w 12. str. 455.

1550. Christus nobiscum. Fauus distillans. To jest: Stred tekaucí utěšených, srdečných a nábožných modliteb. Sepsaná skrz kněze Štefana

Pilaříka.. kazatele církwe Teplické. W Lewoči 1648 u Waw. Brewera w 12. str. 236.

Tento titul jest na částce, na 1ní scházel, w. Tab. Pamět. přih. St. Pilaříka 34.

1551. Litanie za dušičky w očistci, s připojením některých zpěwůw. W Praze w impr. akad. w 12. 1648 str. 56.

1552. Sedmero starodáwní officium, aneb hodinky a chwály o žalostech nejsw. rodičky p. Marie bolestné. W Praze w impr. akad. 1649, 1749 w 8.

1553. Modlitba pobožná k pěti ranám p. n. J. Kr. poznowu wydal a obnowil P. F. *Didacus Noratius* ř. sw. Frant. Menš. W Praze u Lidmily Šípařowé, 1652 w 12. 1 arch.

1554. **JANA TANNERA** *a)* Fons Marianus centum devotionis rivulis irriguus, lat. a česky. W Praze 1653 w 18. s obrázky.

b) Sw. paut z Prahy do Boleslawi wedaucí skrze 44 stací. W Praze 1680 (též lat. a něm. wyšla).

1555. Modlitby křesťanské, od **JIŘ. JOHANIDESA**, far. Ropického a Koštěnského. W Trenčíně, 1654 w 8.

1556. Navis institoris, t. j. lodí kupecká, w nížto se nacházejí rozličné modlitby k panně Marii. Od kn. **LINHARTA KOMÍNKA** řád. karmelit. W Praze w 16. 1655.

1557. **J. A. KOMENSKÝ.** Každodenní modlitby křesťanské z písem swatých od J. A. Kom. wzdělané i s přemyšlowáním ranním a wečerním atd. W Prešpurku u Jana Schauffa b. r. 264 stran w 8.

1558. Litanie wšech swatých a j. lat. a česky. Rkp. weř. bibl. XI. E. 13. fol. b. r.

1559. Modlitby exulantů. Rkp. weř. bibl. XVII. H. 1. mal. 12. listů 84 wěku XVII.

Schází začátek. Na konci jsau některé písně jako: *a)* Budiž chwála a čest i sláwa bohu otci wěčnému atd. [w jedné strofě prawí se zřejmě: Nás wyhnané, milý pane, rač do wlasti přiwésti atd.] *b)* Píseň wyhnaných: Pamatuj na nás pane pro twau prawdu rozehnané atd. *c)* Píseň z něm. Ach Gott und Herr. Wěčný bože, jak mnoze jest mých hříchů atd. Na konci: Začínají se otázky dítkám s odpowědmi zwlášť pro kommunikanty. Co tě nutí a wede k tomu, že chceš jíti k stolu páně? atd.

1560. Modlitby w rkp. weř. bibl. XVII. H. 2. w 12. listů 48 XVII stol.

Poslední jest nadepsána: Proti Turku. „Wšemohaucí milostiwý bože a náš dobrotiwý otče, jenž dítky swé, kteréž wůle twé.. newykonáwají, morem, hladem a wálkau trestati ráčíš atd.-

1561. Hodinky zlaté, modlitby swatých milých božích ze zlata, z pauhé totižto lásky boží. W Praze w kolleji, 1661 w 8.

1562. **FR. BRIDELA**: Jodoci Kedd hortus Getsemani. W Praze 1662 w 12. (z lat.)

1563. Trojlístek jarní ke cti a chwále sw. Trojice, t. j. trojnásobné pobožnosti wyznání na den sw. Trojice. W Praze w Staré kolleji w 12. 1662.

1564. **JANA KOPIDLENSKÉHO** z **ROZENFELDU** Budič duchowní, t. j. probuzení duše křesťanské k powinným a wděčným chwalám za mnohá dobrodiní boží. Modlitba i píseň na každý den w týhodni. W Šenowě 1662, 1725.

1565. **WÁCSL. ŠARAUNA** Hořického, modlitby nábožné, 1666. (Index).

1566. *Jeronyma Barbensi* duchowní dewítník. To jest dewítidenní pobožnost, kteráž ku poctě slaw. patriarchy Cajetana zakladatele.. Theatinského řádu na 9 dnůw rozdělena, může wykonána býti, s připojením žiwota jeho, z wlaské řeči do české přel. W Praze u Urbana Goliáše, 1667 w 8.

1567. Kytka Marianská z rozličných chwály Marianské liliowých kwítků swita, t. j. welmi pobožné k rodičce boží modlitby, z něm. W Praze u sw. Klímenta, 1669 w 12.

1568. Přepěkné a přeužitečné modlitby za šťastnau smrt. W Praze w impr. arcib. u Pawla Postřihače, 1670 w 12. 1 arch.

1569. *Martina Wolfia* Modlitby každodenní horliwé, z písem sw. wybrané, wšem stawům k užíwání potřebné. W Senici w 16. 1670. W Žilině 1673, w Pauchowě 1729 w 12. (u Bočka). Pak w Brně w 12. b. r. modlitby atd. k nimžto přidané jsau některé modlitby w nowě připojené.

1570. Swatá jednomyslnost neb dokonalé srownání wůle lidské s božskau 1671, w Praze u sw. Klím. w 12. (písně a modlitby), 1 arch.

1571. **IGN. DLAUHOWESKÉHO** *a)* Mons adiutorii, hora pomoci, to jest, obnowení pobožnosti starodáwní k 14. sw. pomocníkům.. u sw. Apollinaříše w Now. m. Pr., mezi kterými Staroboleslawská p. M. nejswětější, w Pr. u J. Arnolta, (1670) w 12. A — K6.

b) Koruna česká, to jest pěkné a pobožné modlitby k přednějším dědicům, w nichžto co nejkratčeji jejich žiwotowé se obsahují, spolu i skřiwánek Boleslawský.. Přitom wýtah.. wšech swátostí a reliquií w kostele sw. Wíta na hradě Pražsk. W Praze 1673 u Jiř. Černocha w 8. 4 archy.

c) Wěnec neuwadlý z listí bobkowého, t. j. uctění prawé blahoslawené panny Marie, w Pr. u Arnolta z Dobroslaw. 1675 we 4.

1572. Pobožnost páteční ke cti sw. Frant. Xaveria w jeho chrámečku kolleje tow. J. na Now. m. Pražsk. wyzdwižená. W Praze u sw. Klím. 1672 w 8.

1573. Modlení weřejné we středu a w pátek

w městech Pražských za Ferdinanda arcibiskupa Pražského. W Praze w Králowém dwoře u Jos. Ant. Šilharta w 8. bez roku (1673).

1574. Ustawičný kříž Ježíše Krista atd. (Modlitby). W Praze u sw. Klím. 1674 w 12. str. 84.

1575. *Jana Nadasia* rok nebeský aneb památka obcowání, jakož i wzýwání swatých a swětic božích, 1667 w lat. a 1671 w něm. řeči wydaný. Nyní w českau uwedený, w Praze w kolleji w 12. str. 264, bez r. též 1766.

1576. W. J. J. wstupowání wraucí duše aneb wzdychání swatá k Ježíši trůnu milosti složená skrze *Ahaswera Fritša*, z lat. w český uwedená. W Rudolštatě stanna Freischmiediana a Fleischeriana 1676. W Münsterberce k nalezení při české církwi, formát w 8. malý jako 16. str. 352.

1577. Modlitby a písničky z autorů ewangelických. W Žitawě 1678, 1680 w 12.

1578. Modlitba welmi pěkná a horliwá k blahosl. p. Marii, 1678 w 12. bez místa, 6 listů.

1579. Každodenní pozdrawení nejsw. rodičky p. Marie s připojenau písničkau na zázračný obraz Tuřanský w Morawě, blíže Brna bydlící. W Hradci Král. 1679 u Dan. Kamenického w 12. 6 listů (modlit. a písně).

1580. Plast strdí z bylin a kwítků sebraný rozkošné zahrady nebeské a ráje duchowního atd. (Modlitby) od ŠIM. KŘENKA OLEŠNICKÉHO, 1679 sepsané, a nyní w nowě na swětlo přiw. od J. S. w exilium zůstáwajícího. Wytištěno w Krosně u J. Fr. Liskowiusa, 1723 w 8. str. 240.

1581. Hymnus de beata Virg. Maria. Nábožná modlitba k Marii p. proti morowé ráně, lat. česky a něm. 1679 w 8. 2 listy.

1582. **KAŠPARA MOTĚŠICKÉHO** *a)* Suffitus spiritualis. Kadění duchowní w čas moru. Modlitby a písničky. W Žitawě 1681.

b) Modlitby nábožné a horliwé s otázkami náboženstwí křesť. a písněmi. W Žitawě u Mich. Hartmana w 12. 1706 str. 427.. Opět 1715, 1719, 1746. W Praze u J. Höchenbergera, 1783.

1583. *Jana Eichorna* Duchowní zbraně i pokladůw wěčných pokojík, plný překrásných modliteb, přel. MICHAL LÁNI, dwa díly. W Žitawě u Michala Hartmana, 1682–3 w 12. též 1718 we 4. 4 díly. W Presp. 1780 w 8. W této knize se mnohé modlitby we werších nacházejí.

1584. *Pět červených korálůw* wypodobňujících pět ran Kr. spasitele ukřižowaného, prawého muže bolesti. Item perlowá koruna z třech zlatých a 15 stříbrných perel atd. W Praze u Dan. Michálka, 1686 w 8. 1710 w 8. w Hradci Král. 1724 w 8. u K. J. Jauernicha 1719. W Kutné Hoře bez roku.

Opět: Pět červených korálů, aneb srdečné a lítostné rozjímání pěti ran Kr. p. ukřižowaného. K nimžto připojeny jsau modlitby ranní, wečerní, při mši swaté, před i po zpowědi a přijímání wel. swátosti oltářní. Na obzwláštní wýroční swátky. Litanie a modlitby k blahosl. p. Marii, k swatým patronům, a jiné wraucné modlitby ku potěšení horliwých duší wydané. Pro osobu ženskau w 8. w Jind. Hr. u Landf. 1826, 1830, 1833, 1834, 1836 str. 192. — W Příbrami 1728 w 8. W Litomyšli u Turečka w 8. 1826, 1829, též i pod dalším názwem: P. č. K. aneb nábožné rozjímání o přehořkém umučení p. J. Kr. kdež i také jiné modlitby obsaženy jsau. Pro obojí pohlawí. — W Praze u J. Spurného 1834. — Též w Somrowské kniht. w 8. 1832. „Modlitby k pěti ranám Kr. p. (1837 cens.).“

1585. Zpěwy a modlitby *Jiřího Zabojníka* wydal Štěpán Francisci Harhowský, w Lewoči 1686 u Brewera.

1586. Pobožnost na deset pátků ke cti sw. Frant. Xav. W Praze u sw. Klím. 1688 w 8.

1587. **WÁCSL. PRAŽSKÉHO** Modlitby prawé pobožné, obsažené w dwojí stránce, 1688 w 12.

1588. Hodinky k sw. kříži s některými . . modlitbami ku potěšení.. putujících k obrazu ukřižowaného pána w Staroboleslawském.. kostele, w Praze u Jiř. Labauna, 1689 w 12. 2 archy.

1589. Patnácte modliteb welmi pěkných s. Brigidy o... umučení p. 1 arch, bez místa a roku. (Bibl. weř. G. 220), též 1675 w 8. w Praze u Jiř. Černocha.

1590. Zdrawý pramen preyštící se k žiwotu wěčnému, aneb pobožný spůsob připrawy k šťastné smrti nemocným a umírajícím k užíwání welmi prospěšný. Z rozličných pobožných kněh wybraný. W Praze u sw. Klím. 1635 w 12. Opět u Dan. Michálka, 1678 w 8. w kolleji Jes. 1693, 1702 w 12. w Praze u sw. Klímenta, též 1704 w 12. 1735, 1738 w 8. 1763 w 12. Připis Wácsl. Bílkowi, scholastikowi podepsán M. S. *(M. Steyer?)* J. S.

1591. Swatá pobožnost patnácte-auterního přijímání wel. sw. oltářní ke cti sw. Dominika, s modlitbami, officium. Rozjímání z něm. w Pr. w imp. arcib. skrze Jana Matyssa, 1693 w 8.

1592. Officium blahoslawené Marie panny za blahoslawenau smrt a nad nepřátely swítězení z s. Bonawentury složené, w Brně u Fr. Ign. Synapího, 1696 w 32.

1593. Růže bíle červená, pobožnost k nejsw. mateři Marie panny sw. Anně w 12. str. 214 (bez titule). Jest to od *P. Maximiliana* knížka modlicí k s. Anně pro bratrstwo sw. Anny u Bosákůw, w Praze od papeže Innocent. VII w r. 1699 potwrzené. Připis jest Mar.

Alžběte hraběnce z Šaffgotů, roz. hraběnce z Waldšteinu.

1594. Duchowní poklad aneb kat. modlitby a písničky z rozl. pobožných knížek sebrané. W Praze u sw. Klim. 1700 w 12. Duch. poklad w Jind. Hr. b. r. (1826?) a častěji.

1595. Krátká zpráwa o swátosti pokání atd. Po druhé u J. Sam. Beringera (příprawa k zpowědi a modlitby).

1596. Modlitba proti protestantům w kurf. baworském, kterauž se w Minichu (sic) modlí.. 1 list. Rkp. 1700 (u Bočka).

1597. Duchowní žiwota studnice, plná božského občerstwení, wyprýštěná w ráji písma sw. otewřená od ducha sw. a wšem spasení žádostiwým, a milosti boží žížnícím srdcím jak každodenně ráno i wečer, tak we wšelijakých potřebách, křížích.., ano též při zpowědi, wečeři páně, nedělních a swátečních službách božích k potěšitedlnému užíwání církwe Augšpur. wyznání dokonaleji wydaná skrze *Eliáše Mlynářowých* atd. w Lewoči 1702 w 12.

W té knize pořádek duchowní žiwota studnice M. Salliskowiusa držán, mnohé modlitby w prose, a dílem w rýmích přeloženy. Wyšla opět 1736 (bez místa) w Prešpur. u Fr. A. Packa, 1775 w 12. str. 567 (s připojeným kancionalíkem, obsahujícím písně Tranowského Gloziusa, Eliáše Mlynářowých a j.) Též l. p. 1788 w 12. str. 280 mimo regist. W Prešp. 1810 w 12.

1598. *Neumanna Kašpara:* Duchowní křesťansko-katolické jádro wšech modliteb pro wšecky lidi. Přel. od DAN. SYNAPIA, w Lewoči 1703 w 12. u Žofie Brewerowé.

Wydal je též Michal Institoris připojené ku knize zpěwu Tranowského. [W. Tabl. poez. III. 56.] — W Žitawě u Mich. Hartmanna [od Dan. Stránského] 1706 w 8. Pak w Laubně 1745, w Prešp. 1779. W Praze u Fr. Jeřábka, 1782 w 8. u Schönfelda 1787 w 8. W Pardubicích písmem Deckartských dědiců, 1809 w 8. W Král. Hradci 1818. W Jindř. Hradci u Landfrasa, 1825, 1827, 1831, 1832, 1835. W Praze w Šumanské impr. 1832. W Litomyšli u Turečka, 1826.

1599. Exercitia octiduana anni 1704—1705. Rkp. weř. bibl.

1600. Exercitium katolických žen nemocných. Rkp. weř. bibl. (bez r.)

1601. *Mikuláše Kincla*, far. Šimbachského zrcadlo pobožnosti, modlitby ke wšem časům a příhodám ženského pohlawí spořádané, 1708, 1745 w 8.

Po třetí s titulem: Zrcadlo pobožnosti, z příkladu oswícených a w písmě sw. poznamenaných panen, žen a wdow, ženskému pohlawí představené, t. j. modlitby od atd. l. 1745 str. 360. Přidána jest písnička swatá prawdiwá z celého zákona wydaná od kněze Wácsl. Trojana 3 listy. (U p. Bočka).

1602. WÁCSLAWA GLEYCHA *a)* Hůl pocestného modlitby 1708.

b) Starých lidí koruna pobožnosti: Modlitby a písně duchowní, 1712 w 12. 1715, 1724, 1725, 1734.

c) Obnowení smlauwy křtu s modlitbami i písní, 1723 w 16.

d) Wraucné a nábožné modlitby každému wěrnému křesťanu přes celý týhoden, ráno i u wečer, též i w chrámě při užíwání wečeře páně, i k slawnostem weyročním, též i písničky i otázky pro mládež, 1734 w 18. (Index).

1603. *Hoffmanna Gottfrieda*, gymnasium Žitawského rektora, čtwerá nábožnost, s kterau před wšemohaucího boha mládež školská w tyto nebezpečné časy přistupowati má. Z něm. přel. M. KRISTIAN PEŠEK při gym. jmenowaném učitel, 8 stran. W Žitawě 1709 w 8. (u Bočka).

1604. Rozkošné duchowní a welmi nábožné modlitby swatých dwau sester, Gertrudy a Mechtildy, w Praze 1713 w 12. 1715 w 8. w Jind. Hrad. 1733 w 8.

1605. Růže rajská modlitbami wykwetlá, 1713 w 8. Pod jinými nadpisy: Rajská růže spasitedlnými a po sláwě nebeské wonnými modlitbami naplněná, obrázkami okrášlená atd. w Brně 1767 w 12. též 1803. Jinak: Líbezně kwětaucí rajská růže w zahradě milosti boží wsazená, s wonnými modlitbami pro rozdílnost času ku potěšení křesť. duše okrášlená. Pro osoby ženského pohlawí w 12. bez roku atd. Duchowní r. růže spasitedlné wůně IV. wyd. w Jind. Hr. u Landf. 1827, 1834, w Praze u Somra 1832.

1606. *Sigm. Lewa* Pauť k boží krwi w 12. 1716.

1607. Prostěradlo hrobowé p. n. J. Kr. t. pěkné, skraušené a slzawé modlitby atd. w Hr. Král. w 12. (bez r.) listů 6; obsahuje modlitby za dušičky.

1608. Hodinky a některé pobožné modlitby k nejsw. rodičce boží panně Marii, ochranitelkyni našeho králowstwí... w obrazu Staro-Boleslawském; pak hodinky o sw. Josefu, k Cyrillu a Methudowi, k sw. Wácslawu, Wítu, Wojtěchu, Zikmundowi, Prokopu, Iwanu, Norbertu, Lidmile, panně Anežce; wůbec k sw. patronům českým. Rkp. weř. bibl. XVII. G. 2. pap. w 8. str. 434 z wěku XVIII.

Uwádí modlitbu tištěnau r. 1718 t. historické představení o nejstarožitnějším a sw. zázračném obrazu p. M. Staro-Boleslawské.

1609. Modlitby welmi nábožné před a po zpowědi s duchowním rozjímáním a náležitau příprawau k swátosti oltářní, w Praze u Jana Hraby, 1719 w 8.

1610. *Wácsl. Alex. Schmidta* duchowní důl, dewět rozličných bohatých žil atd. k rozmnožení cti a chwály boží wšemohaucího, duší spasení atd. W Hradci Král. 1719 w 12.

1611. Dies sacer, festus et profestus od *Tobiáše Čakerta.* W Znojmě 1719.

1612. *Jana Arnda* rájská zahrádka plná křesťanských ctností, jenž skrze wraucné, nábožné a potěšitedlné modlitby do duše wštípené býti mají, od **MATĚJE BĚLA** přel. 1720 w 12. str. 624 a 4 regist. (bez místa); w Prešpurku u Fr. A. Packa 1777 w 8. W Praze u Šönfelda, 1782 w 12. též 1785 ib. též w Praze 1811 w 8.

1613. Snopů jedenáctero Josefowi se klanějících Gen. 37, t. w lat., českém a něm. jazyku wydaných modliteb jako z klasů sebrání atd. od *Karla Mageta.* W Praze u Joachim. Kamenického, 1720 w 8. w Hradci Králowé 1722.

1614. Lékař duchowní sw. Jan Nepomucký, který hojí duši atd. (Modlitby s hodinkami), w Praze u K. J. Hraby, 1722 w 12. str. 168.

1616. Kšaft aneb poslední wůle nejblahoslawenější na nebe wzaté panny Marie (z franc.) 1723, w Praze u Joach. Kamenického w 12. str. 36.

1615. Chléb každodenní aneb spůsob pobožnosti, w Praze 1723.

1617. Modlitba srdečná k bohu wšemohaucímu, psaná od Čecha, 1723, 1725 w 12. bez místa a tisk.

1618. Pobožné české meditací in 8. na celý rok. Ohlášeno w Rosenmüller. nowinách r. 1725.

1619. Pobožnost každodenní k ukřižowanému pánu Ježíši w 8. Nákladem děd. sw. Wácslawa. W Hradci 1727 w 8.

1620. Dobrý den s modlitbau začatý. Nákladem děd. sw. Wácslawa.

1621. Pobožnost Xaverianská w 12. Nákl. děd. sw. Wácsl.

1622. Štít Marianské pobožnosti proti nebezpečným střelám swěta, těla a ďábla dobře a spasitedlně od bohabojící se duše někdy užíwaný pro šťastné skonání, 1726, w Praze u Joach. Kamenického w 8.

1623. **PAWLA JAKOBEIHO** *a)* Duchowní domácí hodiny z německého jazyku přeložené, 1727 (w Puchowě).

b) Modlitebný poklad obsahující w sobě modlitby křesťan. horliwé a nábožné jak swáteční a nedělní, tak též wšední, k wšelikému času a k rozličným potřebám obecným i obzwláštním slaužící. Nákladem W. Kleycha (bez m.) w Žitawě 1732 str. 1122 kromě registř.

1624. Pobožnost každodenní k nejswětějšímu wykupiteli Ježíši ukřižowanému k wyžádání milosti dobrého žiwobytí a sw. skonání, z lat. w Hradci Král. u Jana Tybély, 1727 w 8.

1625. Pobožnost wraucná k welikému swěta diwotworci sw. Prokopu (officium sw. Prokopa), w Kutné Hoře 1730 w 8. u Jiř. Kincla 1740 w 8.

1626. Spůsob a manýra s bohem jednati. Z něm. přelož. w Hradci Jindř. u J. Petra Kincla w 8. 1730.

1627. Požehnaná mezi ženami p. Maria od Iwana Knoblocha, w Praze 1731.

1628. Modlitby nábožné, w Gdansku 1733 w 12.

1629. Wýborné duchowní cwičení w prawém křesť. obcowání dle nawržení Missionis.. W Praze u K. F. Rosenmüllera, 1734 w 12. Obsahuje modlitby, rozjímání nejpotřebnějších článkůw wíry a písně nábožné str. 178, též w Brně b. r. w 8. Pak r. 1775 mal. 8. str. 211 u Žofie Klauserowé, král. dworsk. impressorky — W Praze w Somrowské kniht. 1832. — U Spurného 1834 w 12. W Jindř. Hradci u Landfr. b. r.

1630. Modlitby ženské, wraucné a nábožné s otázkami pro mládež, 1734 w 24.

1631. Desátek od dáwna schwálené pobožnosti ke cti sw. Františka Xaveria, w Praze u sw. Klímenta w 8. a 12. 1734.

1632. Modlitby ranní a wečerní welmi wraucné přes celý teyden, též k p. Marii a k sw. Janu Nep. z rozličných modliteb wybrané. Rkp. 1735 w 12. str. 334 (Boček).

1633. Nebeský towaryš w cestě, t. j. modliteb a písniček atd. w 12. 1737.

1634. Utěšená ruční knížka pro dítky křesťanské, 1738 w 12.

1635. Modlitby nábožné každému w hrozných příhodách atd. w Elbingu, 1739, 1741, w Břehu 1743.

1636. Krátký spůsob ctění sw. Aloisia Gonzagy z t. J. skrze šest neděl postaupných, pro kteraužto každau neděli Klíment XII plnomocné odpustky udělil, 1740 7 Ledna, w Praze u J. K. Hraby b. r. w 12.

1637. Budič srdce ewangelický, záležející w 6 částkách, 1744 w 8.

1638. Modlitby školní pro mládež ke každodennímu užíwání, 1744 w 12.

1639. Mocný prostředek Marii na umučení jejího božského syna nejbolestnější matku každodenně skze celý týden pobožně ctíti a chwáliti, a tedy od Marie pomoc, milost, milosrdenstwí a potěšení we wšech potřebách a důležitostech těla a duše žádati a obdržeti, znowu na swětlo wydaný nákladem Mataušě Drekslera, w Praze 1745, w Král. Dwoře skrze Gottfrieda Lange faktora, str. 56.

1640. Škola křesťanská modlení w sobě mající nejpotřebnější modlitby na rozličné případky, w Břehu u Samuele Trautmana (podlauh.) 1745. Přidány: Písničky od str. 192.

1641. *Zrcadlo pobožnosti* z příkladů oswí-

cených a w písmě sw. poznamenaných panen, žen a wdow, ženskému pohlawí představené, t. j. modlitby atd. od *Mikuláše Kincla*, kněze Šimbašského l. 1745 str. 360. Přidána jest *písnička swatá* prawdiwá z celého zákona wydaná od kněze *Wácslawa Trojana* 3 listy (Boč.)

1642. Modlitby těchto zarmaucených časů atd. (z auktorů ewang. wybrané), w Laubně u Mik. Scilly, 1745 w 12. str. 288.

1643. Modlitby a písně o pokání a o wečeři páně z rozličných ewangelických auktorů sebrané, 1746 w 8. (bez m.)

1644. Dewítidenní cwičení ctnosti ke cti a chwále swat. Fidela z Sigmaringu řádu sw. Serafínského otce Františka, jenž kapucíni slují .. (z něm.) w Praze u Jana Jeřábka, 1747 w 8.

1645. Pobožné wzdychání k swat. Fidelu z Sigmaringu mučedlníku a sw. Josefu z Leonissy, w Praze u Fr. Hladkého bez r. w 8. (1747?)

1646. Modlitby aneb kratičký spůsob srdce swé wylévati před obličejem božím, w Drážďanech 1748 w 8. (bez tisk.) str. 48.

1647. Modliteb kazatelských od slawnosti swaté, až do adwentu díl druhý w 8. (bez místa, roku a tisk.)

1648. Modlitby wraucné a nábožné pro osoby mužského a ženského pohlawí, 1743 w 8. 1750 (bez místa a tisk.) w Prešpurku u Fr. Aug. Patzko, 1774 w 8. a 1781 w 12.

1649. Pobožnost welebného bratrstwa obojího pohlawí, pod titulem neb wzýwáním p. n. J. Kr. a blahoslawené panny Marie za obdržení dobré smrti w chrámu p. t. Jež. w Jičíně, w Král. Hradci u J. Klím. Tybély, 1752 w 12.

1650. Památka (požehnaná) sw. Prokopa opata kláštera Sazawského, obzwláštního patrona králowstwí čes. — ku potěšení duchownímu.. sepsaná a r. 1753 na swětlo wydaná, s. a. 4. Fol. 32. Rkp. weř. bibl. II. E. 5.

1651. Celé srdce milosti boží, aneb wraucí a nábožné modlitby k času rannímu (od J. BLAZIUSA mladšího), 1756 w 12. str. 161. Připojen jest: Jazyk slowo boží zpíwající (w. písně duchowní t. r.)

1652. Slaup ohniwý křesťanské Israelity na cestách zprowázející; neb modlitby a písničky duchowní a wraucí pocestným, zwláště pak kupcům, handlířům a řemeslníkům k dobrému z rozličných autorů sebrané, skrze MATĚJE MARKOWICE, 1756 w 12. str. 121 mimo předmluwu přes 2 archy dlauhau.

1653. Přídawek rozličných horliwých modliteb a písní atd. Prwní: Prosba k duchu sw. za sedm darů začínající: Přijď duše swatý; twau milostí těšiteli můj w auzkosti atd. Končí s křížowau cestau, w Hradci Král. u J. K. Tybély, 1764 w 8. str. 100.

1654. Dewítník Swato-Prokopský, to jest, dewítidenní neb nedělní pobožnost k uctění sw. Prokopa, w Praze u Fických a Hladkowských děd. w 8. 1766.

1655. Františka I nábožná modlitba umírajícího, 1767 w 8.

1656. Manuale Lauretanum, aneb Marianské Lauretanské modlitby atd. w Praze 1767 u J. S. Hraby w 12. str. 272.

1657. Hodinky (kratičké) o sw. Apollinaryši, w Praze u Fických dědiců, 1768 w 8.

1658. Písně mše-swatní a modlitby spolu s potřebnými wíry otázkami, we Wídni u Jana Tom. Trattnera, 1769 w 32.

1659. Hodinky malé o sw. Brunonu w 8. b. m. a r.

1660. Hodinky o sedmi žalostech p. Marie, w Holomauci 1768 w 16. Pobožné a důwěrné cwičení neb krátké hodinky a litanie k božské prozřetedlnosti, w Hradci Král. u J. K. Tybély, 1769 1 arch.

1661. Hodinky (pobožné) o blahoslaweném Serafínowi a monte Granario řádu kapucínského, w Praze u Jana Jul. Jeřábka w 8. bez roku.

1662. Marianská pobožnost od jedné každé od boha plodem požehnané manželky, by šťastného plodu dojíti mohla, před sw. obrazem těhotné rodičky boží Marie panny, kterýžto obraz w Now. m. Pražském na Karlowě ctěný pobožně jest. Přetlačená w Praze (bez r.) w 8.

1663. *(Deest Titul.)* Modlitby k sw. Anně w 12. 3 archy (weř. bibl.)

1664. Oběť božské chwály, w rozličných žalmích, modlitbách a litaniích pánu bohu atd. w 8. w Praze 1770.

1665. Pobožnost k nejswětějším pěti osobám Ježíši, Marii, Josefu, Joachymu a Anně, w Brně 1770 w 12.

1666. Knížka pobožná nowá, w Holomauci 1774 mal. 8.

1667. Cesta křížowá, w Brně 1778 w 12.

1668. Hodinky o neposkwrněném početí panny Marie, w Holom. 1778 w 16.

1669. Marie rozkoše zahrada atd. w Brně, 1779 w 12.

1670. Pobožnost k bohu za odwrácení moru, hladu a wojny, we Wídni, Kaliwoda w 12. 1774.

1671. [Bez titule]. Duchowní potěšení a kterému se jedna každá křesťanská duše těšiti může, w Hradci Král. u J. Klimenta Tybély, 1770 2 archy.

1672. Pobožnost k nejsw. swátosti oltářní obzwláštně na den božího těla a skrz celý

oktaw, w Hr. Král. u J. K. Tybely 1773 w 8. str. 40.

t) Zjewení, proroctwí atd.

1673. *Krištofa Kottera* jircháře Spratawského widění a zjewení, kteréž měl od léta 1616 až do léta 1624, III díly. Z něm. přel. 1625 we 4. bez místa. Též rkp. weř. bibl. XVII. E. 18. Opis 1813 we 4. u p. Bočka. Jest od **KOMENSKÉHO**.

1674. Snář, skrze kterýž bude mocti jeden každý buďto sám sobě, nebo jinému, co se mu we snách zdálo, sny wyložiti, w 8. bez roku, místa a tisk.

1675. Krátké weyklady o důmělém (sic) zdání snůw, skrze které jeden každý buď sám sobě, aneb jinému wyložiti může, jakož i numera, které dle wyznamenání snů do loterie se sázeti můžau. Wšem milowníkům hry loterie wydané w 8. (bez r. a místa), 3 archy.

1676. Zaklínač aneb bič ďábla s obzwláštními zprávami na zlé duchy, kteříž se při pokladech nacházejí, jak se mají skrze tyto sw. modlitby odháněť pryč, při nichž se nachází wirgulář ukazujíc, kde se mají wirgule řezati. Nákladem Josefa Zelenky obywatele města Towačowa, 1733.

1677. Žehnání proti krupám a zlému powětří s. a. (saec. (XVII) w 8. Rkp. weř. bibl. XI. F. 7. fol. 124.

ODDĚLENÍ ŠESTÉ.

Od uwedení něm. jazyka we školy a kanceláře až do našich časůw, od roku 1774 až do roku 1846.

I.

§. 31. *Staw politický.*

Za ostatních let panowání slawného Marie Theresie paměti hodno milostiwé léto (1776) a 10 měsíců trwající wojna s Prusy, která skončila se skrze pokoj w Těšíně (1779) dobytím na wždy části Bawor mezi řekami Innem a Salzau. W té wojně uznána potřebnost některých pewností proti Prušanům, a založen Terezín 10 Října 1780, a Plesy neb Josefow, dokonaný 1787. Umřela weliká Theresia 29 Listop. 1780. Po ní nastaupil *Josef II* (30 Listop.) On dotčenými twrzemi českau zemi upewnil, a uwedením jednoho jazyka, práw a jako jedné národnosti k Rakausům pewněji připojiti se snažil; tělesnau poddanost zrušil (1781, 15 Července), robotu w peněžný plat obrátiti, a dědičný nájem zobecniti, lid a sílu wládařstwí rozmnožiti usilowal, daň gruntowní nebo urbární (1789) ustanowil, a mnoho jiného w spráwě uwedl, co k prospěchu národu býti se widělo. Za něho smlauwa přátelská s Rusy učiněna, a obchod po Dunaji otewřen; Nízozemě odpadly (1789); francauzské pozdwižení se počalo (1788); s Turkem wojna wedena, jejíhož konce nedočkaw skonal 20 Unora 1790. Památný též za něho byl příjezd papeže Pia VII do Wídně (1782) a weliká woda w Čechách 28 Unora 1784. *Leopold II* nastaupil císařowání w Březnu r. 1790. Zawřel s Turky pokoj (27 Srpna 1790). Korunowán w Praze 6 Září 1791, při čemž koruna česká, která od korunowání Marie Theresie (1743) we Wídni se nacházela, opět do Prahy přiwezena, a tak Čechům wrácena jest. Na žádost stawůw berní systém Josefůw zrušen, a starý uweden, i předešlá stawowská spráwa ustanowena. Při wypuknutí wojny s Francauzi umřel 1 Března 1792. *František II* (co rakauský císař I) korunowán byl w Praze 9 Srpna 1792. Hned od nastaupení na trůn wésti musil wojnu francauzskau, která přes 20 let trwala, bywši jen krátkým několikráte pokojem přetržena, jako w Campo formido 1797, w Lunevilli 1801, Prešpurku 1805, we Wídni 1809, a w Paříži 1814 dwakráte. Rakausko na císařstwí powýšeno a zemská obrana (družina) zřízena (1804), kongressem Wídeňským (1815) německá říše nowau oprawu obdržela (spojení států něm.), k níž naše Čechy, Morawa a Slezsko přiwtěleny. Sešel císař ten w r. 1835, 2 Března, panowaw 43 léta. Po něm nastaupil nynější náš dobrý Ferd. I (co král český V), ko-

runowán w Praze dne 7 Září 1836, kterýž Čechy potěšil tím, že J. C. Wýsost nejoswícenějšího pána arciwéwodu Štěpána za spráwce země ustanowiti ráčil (w Lednu r. 1844).

II.

§. 32. *Oswícení.*

a) Za ostatních let Marie Theresie (1774—1780).

Patentem od 6 Pros. 1774 uwedeny jsau německé školy tří stupňů: normalní nebo prawidelné, hlawní, a obecné nebo trivialní w malých městech a wesnicích, kteréž pod spráwau školní komisse u zemského řízení, běh swůj počaly r. 1775. W latinských školách uweden nowý plán (1776). Pět let (na místě šesti) ustanoweno pro učení gymnasialní, do něhož bez wyswědčení z normalní neb hlawní školy nikdo přijat býti nemohl. Latinské klášterní školy w německé proměněny (1778), a kde zůstaly pro zpěwáky, dohledu direktora nejbližšího gymnasium poddány (1779), až konečně cele zrušeny (1782). Založena (1778) některými dobrodinci škola pro chudé Israelity, w níž jich 40 od 7 až do 13 roku náboženstwí, čtení a psaní učeno. Po zdwižení Jesuitů arcibiskupské seminarium z Králowa Dwora k sw. Klímentu přeneseno, alumnů pak do weřejných škol posíláno. Censura duchowenstwu odňata, a zwláštní kommisse zřízena. Bibliotheka Jesuitská w Pražské kolleji, která při zrušení jich obsahowala 16000 knih, rozmnožena jest (1777) knihami ostatních bibliothek Jesuitských a universitě nechána. Hwězdárna stala se (1773) weřejným austawem pod spráwau Steplinkowau († 1778), po němž Zeno S. J. spráwu její wedl. W r. 1775 založen jest mineralní kabinet w Klementínu, snešením sbírek p. knížete Egona z Fürstenberku, p. hraběte Kinského, barona Borna a staré sbírky Klementinské. Prwní direktor toho kabinetu byl sám hrabě Kinský, potom professoři zwláštní historie přírodní ten auřad přejali, jejž nyní náš J. Sw. Presl zastáwá. Téhož roku botanická zahrada založena. Až dotud botanika i chemie učena býwala professorem medicinských institucí: toho r. (1775) zwláštní stolice pro tyto dwa předměty zřízena a Josefu Gotf. Mikánowi († 1811) swěřena. W r. 1777 založena industrialní škola w Praze řízením probošta Kindermanna ze Schulšteinu, napotom biskupa Litoměřického, kdežto mládež mimo obyčejná učení také w hospodářských pracech, štěpařstwí, zahradnictwí, wčelařstwí, hedbáwnictwí, předení, pletení punčoch, dělání krajek atd. cwičena byla. Umnožily se ty školy do r. 1790 až na 200, ale zašly časem; čehož mimo jiné i ta příčina byla, že školy ty, německy zawedené, do národu ještě tenkrát wíce českého, ne dosti hluboko se wkořenily a takměř na cizí půdě stály *). K poznání mrawů onoho wěku slauží nejwyšší nařízení (1780), kterým noční modlení k sw. Krištofu, k sw. Koruně atd. jakož i zaklínání duchů pro poklady pod trestem zapowězeno; potom rozkaz lid poučiti, že dotýkání mrtwých, kteří sobě násilně žiwot odňali, anebo hanebnau smrtí sešli, cti a dobrého jména neposkwrňuje.

b) Za Josefa II 1780—1790.

Powoleno (1781) příbuzným Augšpurského a helwetského wyznání, aby w Čechách a Morawě swé náboženstwí swobodně prowozowati mohli bez ujmy katolického, panujícího náboženstwí (pročež taxa štoly farářům katolickým odwáděna býti musí). Tudy powstalo w Čechách 36 helwetských, 12 Augšpurských církwí, na Morawě 15 helwet.,

---

*) Wiz Čas. mus. 1833 I. 113.

14 Augšp. a počítalo se r. 1788 w Čechách 44,700 příbuzných obojího wyznání. Tím spůsobem předešlému pokrytstwí w náboženstwí a z toho wynikající škodě přítrž učiněna. Potomci kališníků hlásili se k ewangelickému, a wnukowé českých bratří k helwetskému wyznání; kazatelé jim z Uher powoláni. Mnozí z wystěhowanců opět se do Čech nawrátili, smějíce tu kupowati domy a statky, dosahowati mistrowského práwa atd. Klášterů do r. 1782 bylo w Čechách 154; zrušeno jich, mimo Jesuity 71; w Morawě ze 75 zrušeno 41. Naproti tomu duchowenstwo církewní rozmnoženo tak, aby lid wšude služby boží slyšeti mohl a příliš daleko do kostela choditi nemusel. W r. 1783 počalo wšeobecné seminarium w Praze a zřízeno biskupstwí Budějowické, kdež prwní biskup ustanowen Prokop hrabě z Šafgoče (1785). Dům kněžský u sw. Jiří na hradě Pražském počátek wzal r. 1787, a dwadcet seminaristů do něho uwedeno biskupem Kriegrem. O prawau pobožnost pečowáno, proti powěrám wálčeno. Poručeno služby boží nepředržowati přes poledne (1780); nowý jich pořádek uweden (1783); postranní kaple a modlitebnice zrušeny (1782), fary w Praze nowě zřízeny (1787); zakázáno obrazy a sochy w domích a na ulici oswěcowati (1782), w kostelích malé swíčky páliti (1782), těla mrtwých w kostele pochowáwati (1782), mezi službami božími nápoje prodáwati (1785), na ofěru w kostelích, a se zwonečkem při kázaní choditi (1785) neb na koledu o wánocích; na mračna zwoniti (1783 a 1803), na swaté hroby a na oswobození zajatých křesťanůw z otroctwí (1781), a wůbec mnichům, kromě milosrdných bratří, žebrati zaporučeno. Bratrstwa wšecka zrušena, toliko wyňato bratrstwo aučinliwé lásky bližního a chudého institutu. Poswěcení chrámů rozličná w jeden den swětiti rozkázáno t. 13 Října (1786). Zapowězeno klekati před J. C. M. s tím doložením, že ta pocta bohu náleží (1787). Pražská města pod jedním magistrátem spojena: radní zde i w králow. městech woleni od wolenců k tomu zřízených. W r. 1782 začal se nowý pořádek hrdelních práw; wšecky šibenice, lešení, trdlice, šatlawy, hausličky, bití na kanceláři, místa poprawná wšude zrušena, jakož i košowé nad wodau wisící, k potápení trestuhodných pekařů (1590) zřízení atd. Ustanoweni jsau justiciarowé w krajích a městech, práw a politických běhů powědomí, by se poddaným nátisk činiti nemohl. Uweden nowý řád saudný (1 Máje 1782), zemská práwa jakožto saud šlechtictwa, nowé městské práwo (1 díl r. 1786), čímž Koldínowa práwa z částky zdwižena; konečně wšeobecný zákon o přečinění a trestu (1787). Morawské desky zemské (1783) proměněny jsau w morawsko-slezský zápisní auřad (Vormerkamt), ano Slezsko, což ho zůstalo, k Morawě přiwtěleno. Lenní saud Kroměřížský (1788) k morawskoslezskému práwu připojen, kamž i spisowna přenešena; w r. 1790 opět do Kroměříže stěhowány dsky jeho, když léna arcibiskupu nawrácena byla. Lidu znamenitě přibýwalo, cizozemci odewšad přijímáni. R. 1785 bylo w Čechách duší 2,528,111, w r. 1788 již 2,757.910, a w roce 1789 zase 2,852.463. Staral se Josef o zwelebení řemesel a umění, wůbec o dobrý staw národů. Fabriky wznikaly. Od r. 1785 do r. 1788 počet tkacích stawů w Čechách od 37,438 do 51,935, dělníků pak we fabrikách od 86.829 do 121,799, přádelníků od 279,869 do 313,852 zrostlo. Nikdo připuštěn nesmí býti (od 1 Červňa 1787) k mistrowskému práwu, lečby dříwe mistrowský kus udělal, ne nákladný ale prodajný. Wysazena odplata (1787) na rozmnožení wčel atd. Hrabětem Janem z Bouquoi založen na statcích jeho (1783) ústaw pro chudé pod jménem: „Sjednocení z lásky k bližnímu“, kterýž *Josef II* we wšech swých zemích uwésti poručil. W Praze přičiněním gub. raddy swobodného p. Koce z Dobrše, k wyžiwení chudiny a k odstranění pouličné žebroty dobré prostředky ustanoweny. Hrabě Jos. Malabaila z Canal založil ústaw k opatření ochudlých služebníků, wdow a sirotků jejich (1787), a zrušených špitálů městských jistiny obráceny jsau na ústaw obroční neboli

farní (Pfründleranstalt) 1788. Dům dělný kaupen od obce Pražské (1780). Dům porodní počátek wzal (1789), jakož i dům chorých, t. pro chromé, slepé, mrzáky. W r. 1790 zřízen jest dům blázniwých, a otewřena obecná nemocnice pro 300 neduživých. Pokautní školy zapowězeny (1782), weřejné zmnoženy; správa normalní školy skolastikowi při kapitole swěřena (1784), a školní kommissaři při auřadích krajských zřízeni, i založen fond normalní z rozličných pramenů. Chudé mládeži knihy zdarma dáwány (1784), což i posud se děje z nádawku na zaplacené (1793, 1801). W r. 1775 bylo školních dětí 14.000: w r. 1785 již 117,733, a r. 1787 konečně 239,442 w 2219 školách. W r. 1789 nowých škol zřízeno 79, učitelůw ustanoweno 198, žáků přibylo 16000. Školní kommissaři dohled měli nad školami (1786). Industrialní čili promyslné školy w Čechách přičiněním direktora školního a potom biskupa Kindermanna ze Schulsteinu a účinností českého gubern. wystaupily w sedmém roce swého wzniknutí (1787) na 100, a roku 1791 na 200, w nichžto mládež mimo obyčejné učení také předením, robením punčoch, děláním krajek, zahradnictwím se zanášela. Díwčí školy dwoje uwedeny (1783), obecné w kraji, a pro wzdělanější stawy w Praze. Na gymnasiích opět mnohá oprawa učiněna, a latinská řeč we filosofii ustaupila německé (1784), též školní plat na stipendia chudším uweden. Ačkoli rozličných fundací pro studující mládež w Čechách jest hojnost, a Josef II zrušené konwikty w peněžné fundací proměnil: předce od té doby a snad nejwíce odstraněním pauhých Čechů od studií počet studujících umenšen, tak že r. 1790 jich o 691 méně bylo nežli r. 1784. Na universitě založena nowá učitelská stolice diplomatiky, heraldiky, známosti starobylostí a mincí (1784). Anatomický theater založen za professora anatomie a fysiologie Procházky (nar. w Morawě 1749); chemické pak laboratorium (1785) za prof. J. Mikána. — Ostatní w tu dobu náležející zawedené ústawy školní jsau: učiliště neb škola wojenských dětí (1782) pro každý regiment na 48 jinochů, ústaw sirotčí zřízen (1783—9), a založený (1773) od privatních osob, od Mar. Theresie (1775) pak rozmnožený ústaw sirotčí w Praze také zachowán. Ústaw hluchoněmých powstal (1786) dobročinností některých laskawců, od r. 1793 spojen s obecným ústawem pro wdowy a sirotky; byl nějaký čas (od 1795) w Chomutowě, nyní opět w Praze. Bibliotheka weřejná rozmnožena jest knihami zdwižených (1782) klášterů tak, že 100,000 knih a 1000 rkp. počítala. Rafael Ungar welikau měl o ni zásluhu. Od r. 1781 21 Pros. do ní každého tištěného spisu jeden wýtisk odwáděti se musí. Strahowskau bibliotheku praelat W. Mayer zwelebil a rozmnožil, tak že 50000 knih a 1000 rkp. počítá, mezi nimiž mnoho českých spisů. Nápis její jest: Religioni, Patriae, Sineorum profectui an. 1783. Zdwiženy jsau (1781) wšecky Marií Theresií ustanowené censurní kommisse, a učiněna jest jediná we Wídni; w Čechách úřad revisí, co důležitějšího, do Wídně posílající. W r. 1783 dána spráwa censury dworské kommissí nad studiemi, u kteréž do r. 1792 ostala. Ostatně wětší wolnost zjednána spisowatelům a k tisku wůbec než prwé byla, a zahájeno toliko to, co proti dobrým mrawům, proti náboženstwí, proti wnitřnímu pokoji a řádu, proti dobrému jménu osoby některé čelí, aneb čím oswícení a wzdělání národu ničeho nezíská; násilné ale wyhledáwání knih kacířských, jejichž za takowé uznání zemskému řízení zůstaweno, cele zapowězeno jest (1781), a poručeno Index, kterýž swau moc ztratil, do bibliotheky odewzdati. Tím wzbuzeno mnoho, nejwíce německých spisowatelů k wydáwání rozličných knih. Společnost polního hospodářstwí w Čechách, založená w r. 1769, zřídila (1776) učitelskau stolici hospodářstwí polního, a oprawila se (1788) pod jménem wlastenské společnosti hospodářské, mající za fond immatrikulací auředníků hospodářských a (od 1796) wydáwání kalendářů wětších pro auředníky a měšťany, menších pro sedlský lid. Professura hospodářská spojena s universitau. Král. česká

učená společnost powstala z privatního spolku w r. 1769, ustawila se pewněji (1784) a potwrzena jest (1787). Wydáwá až posud w německém jazyku učená pojednání. Učení mužowé toho wěku w theologii: Cornelius Kaiser (kw. 1781), František Pittrof křižownik, Placidus Presl (kw. 1781) a Cornel Stephan (1788) cisterciáci, Evermod Růžička, Morawan, praemonst. (1711, † 1780), Jan Qualbertus Reidinger, dominikán (nar. we Wltawoteyně 1725 † 1778). W mathematice wýtečný byl J. Tesánek, professor mathematiky a theoretické astronomie (1728, † 1788). Antonín Strnad hwězdářem od Josefa II učiněn. Rafael Ungar, praemonst. wydal Balb. Bohemiam doctam 1776 — 80 a j. Kašp. Royko, prof. historie církewní, pak (1791) gubern. radda, w historii círk. slynul. Z hudebníků toho času dožili Jos. Mysliweček (w Praze 1737, † 1781), Segert † 1782, Mara † 1783. Z malířů: Ant. Raf. Mengs (nar. w Ausli 1728, † 1778) psal o malířstwí, wlasky.

c) Za Leopolda II (1790—1792).

Tento učený císař snášeliwost w náboženstwí zaštítil, seminarium wšeobecné zrušil, a wychowání mladého duchowenstwa biskupům nawrátil, pročež w Klementínu alumnat arcibiskupský počal (1791) a dům kněžský přestal. Konkurs duchowním kandidatům na fary ne co prwé tři léta, ale šest let platil. Studentům k duchownímu stawu jdaucím z důchodu duchowního titulus mensae dáwán, aby stanauce se neschopnými k úřadu opatření swé měli. Chudým žákům do latinských škol wstupujícím, aby školní plat odpuštěn byl (1791). Biskupům powoleno z důležitých příčin weřejné processí a pobožnosti nařizowati. Obyčejná hudba při službách božích opět powolena (1791). Trest zločincům ulewen (1791), tak že tažení lodí neb odsauzení na galeje, krátké ukowání, pálení ceychů atd. zapowědíno. Nestudowaní poctiwí měšťané, k nimž lidé důwěrnost mají, za radní w politických wěcech woleni opět býti mohli (1790). Zapowěděny opět jsau knihy, kteréby na potupu kat. náboženstwí, církewním obyčejům a duchownímu stawu směřowaly, jakož wšecky, kteréby pořádek a pokoj obecný rušily, blud, omyl, neswornost a roztržku, neposlušenstwí k země pánu, chladnost w powinnostech občana neb křesťana působily (1790). Wydán jest nowý řád studií (1791). Zrušena kommissí dworská w studiích, zřízeny sbory učitelůw při wšech fakultách, gymnasiích i hlawních školách, mající pečowati o zlepšení mrawů a umění, pod sprawau konsessu studijního, ze šesti přísedících složeného, t. od theologie, práw, lékařstwí, filosofie, gymnasií a normálky, zemskému řízení a tak prostředečně nejwyšší politické wládě podřízeného. Spolu staráno se o wyhotowení a uwedení nejwýbornějších kněh školních. Císař sám (1791) wykázal 1000 dukátů do Sas, aby na wysokých školách Wittenberských a Lipských fundací založena byla pro mládež ewang. náboženstwí; přednost dána synům ewang. kazatelů Augšpurského a helwetského wyznání z národu českého. Dar, který jemu stawowé čeští (17 Září) dle obyčeje při korunowání podali w 145,000 zlatých, dobrý král na fundací pro chudá děwčata stawu panského a městského obrátil. K ponuknutí učitelů k pilnosti slíbeno jim remunerace, rozmnožení platu, kterýž na statky nemowité založen, aby s drahotau spolu růsti mohl, powyšowání k auřadům wýnosnějším; professoři čtyr fakult mají stupeň důstojenstwí hned po c. k. raddách, a w Praze nejstarší prof. lékařstwí a práwích (od 1811 též bohoslowí a libomudrctwí) jest c. k. radda. W latinském weršowání wynikl Wácsl. Oestreicher, který českau historii lat. hexametry až do Leopolda sepsal (Rkp.) Některé jeho werše wiz w Kal. Rulík. I. 121. Hudebník Košek † 1791.

d) Za Františka I (1792—1835), *a za Ferdinanda I* (1835—1846).

K wyobrazení mrawů toho wěku náleží nejeden důkaz oddanosti a wěrnosti králi, a udatenstwí w době wojen francauzských n. p. r. 1796. S druhé strany láska k cizotě u drahné částky se wyjewila. Tak rozmáhal se (1799) zwláště w Praze podiwný kroj w oděwu, w obuwi a kadeřích, o kterémuž podobném Beneš z Weitmile (1360) zmiňuje (w. Rul. Kal. hist.) Spráwcowé měst (purgmistři) a městeček (rychtáři) do žiwota při auřadu zůstaweni (1802). Wydána wšeobecná městská zákonní kniha (1811), čímž stará Koldínowa práwa městská cele přestala. Péče nejw. wlády obrácena na wše, což pokoj a dobrý staw národu utwrditi může. Silnice oprawiti poručeno (1802); r. 1818 bylo w Čechách (na 956 □ mil) 924,000 sáhů, neb 241 mil silnic. Obchod po Labi nowě otewřen (1822). O hospodářstwí polním wydány spisy poručením wlády, jako: o chowání dobytka, nemocech jeho, (1809) o píci, o cukru hotowení z domácích rostlin atd. Pomologický spolek nawržený hospodářskau společností a (1819) od dwora potwrzený stará se o zwelebení štěpařstwí. O zdrawí lidu pečowáno nawedením (1809), očkowáním neštowic uwedeným (1801). Přičiněním M. D. W. Czardy powstal (1792) spolek k zachránění na pohled mrtwých a w nebezpečenstwí upadlých lidí, kterýž (1798) prawidla tabelární něm. a česky z poručení wlády wydal. Ústaw léčitelský nemoci wenerické založen (1802). Dům porodní rozšířen 1824. K opatření chudých sjednotila se společnost Pražského obchodnictwa k podporowání wdow a sirotků (1796). Wlaský špitál, již w XVI století zřízený pro 1200 učenců k městským řemeslům, potom (1789) zrušený, obnowen jest (1802) pro 16 jinochů. Téhož roku 1802 Rumfordská políwka uwedena. Založeno privatní ústaw Pražských hudebníků k opatření wdow a sirotků (1803), též jiných řemeslníků městských (1803); a společnost wšeobecného ústawu k opatření bez winy wlastní ochudlých mužů, wdow a sirotků (1804); dům chudých u sw. Bartoloměje přičiněním Fr. Ant. hrab. Kolowrata, tehdáž heitmana městského, zřízen (1807) na přítrž žebrotě po ulicích, kterýž úmysl má i privatní jednota k opatření chudých w Praze (1810). Ústaw pro slepé založen (1808) od rytíře z Placeru († 1825) ze sbírek pro 10 hochů a 4 díwky. Jednota paní k podporowání ženské umělosti (1813) chudým ženským ze wšech stawů dáwá příležitost pracowati a práce prodáwati w skladu zwláštním (w Sirkowé ulici). Spolu o wychowání 8 osiřelých děwčat se stará. W r. 1821 ústawy pro sirotky a nalezence rozdělené jsau. Ústaw k pomoci pohořelým jest we wzniku a počítá (1824) přes dwadcet milionů zlatých na stříbře. Heitman městský Josef šlechtic z Hoch založil ze sbírek pokladnici w nauzi pro Čechy a Prahu (1824). K domu pracownímu císař František (1792) darowal 10,000 dukátů, a wystawěl (1822) dům provincialní trestný u sw. Wácslawa na dobytčím trhu w Praze pro 800 zločinců, kdež pracemi se zanášejí. Censura r. 1792 přešla na referat w studiích při politické dworské kanceláři, a r. 1801 na dworský úřad policie. Školní knihy a spisy direktorům studií censurowati zůstaweno, dokud k tisku určeny nejsau (1803). Kupectwí a tiskařstwí knih, aby prawému oswícení přispíwalo, lépeji zřízeno (1806); tiskárny knih w kraji znowu zarážeti zapowězeno (již 1793) a w Praze na jistý počet uwésti kázáno. Wšeobecné nařízení s strany censury (1795) wydáno; zapowězeno knihy w cizích zemích bez zdejší censury tisknauti (1798), a čtenárny domácí i půjčowny knih (1799), jakowýchž w Praze w Židech i křesťanech se nalezalo, držeti. Zakázány též (1800) knihy, w kterých nachází se zpráwa o tajných bratrstwích, rytířských románích, historie o strašidlech a šejdířích, jakož i (1804) písně národní a modlitby bez ceny nebo slušnosti. Z ohledu, že lidé diwadelnými hrami od swých úředních, nebo řemeslních, obchodních nebo domácích prací se zdržují, a románskau

mysl přijímají, nehodící se k jich powolání, poručeno wšemožně překážeti prowozowání her w kraji. Bez dowolení krajského úřadu nikdo hráti nesmí, a dowolení má se říditi cele tím, co se we Wídni nebo w Praze hraje (1801). Rytířské hry, w kterých přepiaté charaktery přicházejí, pro zlý aučinek na rozum a srdce na diwadlo připuštěny nebuďte (1801). Podobně zakázáno (1802) hry s marionety, prowazolezců, keyklířů, figlářů, skákačů a těm podobných, wyjma mechanické umělce, a wěci w prawdě řídké, ku poučení a wyražení slaužící (1802). Aby ale přísnost s druhé strany zdokonalení w umění nepřekážela, we wlastně wědných knihách wolnější censura uwedena (1810). Náboženstwí a wzdělání mrawné wšeho lidu bez rozdílu wždy nejwíce země pánu na srdci leželo. Powoleno Pražanům (1794) na den sw. Jana Nep. statui jeho na mostě oswětliti, ač bez zpěwu a weřejných modliteb. W r. 1795 od papeže Pia VI na žádost císaře pro wšecky země domu rakauského milostiwé léto na 6 neděl propůjčeno. Staráno se o stejnost w církewních služebnostech neb obřadech, n. p. s strany hrobu božího (1801). Duchowenstwa řeholního nedostatku pomoženo rozmnožením audů a oprawau řádů (1802); dowoleno jim domácí studium theologie, k čemuž prawidla dána (1805). Duchowenstwa pak církewního nedostatek a zapadnutí napraweno *a)* ustanowením filosofických škol w Budějowicích, Mostě, Litomyšli: theologických w Budějowicích, Litoměřicích a w Králowé Hradci; dána jim instrukcí (1811). *b)* Zrušením školního platu na gymnasiích mimo Prahu; dowolením, aby zpěwáci w klášteřích neb od farářů domácně w latině až do syntaxí cwičeni býti mohli. *c)* Přísnau censurau spisů wážnost duchowního stawu podrýwajících, a odtržením duchowního stawu od magistrátů a podřízením jich zemskému práwu t. práwu šlechty atd. (1802 2 Apr.) což poslední též nekatolickým pastorům uděleno (1808). Fundace z konviktů zrušených (1785) pošlé opět k prwotnímu cíli ustanoweny jsau (1801). Konečně biskupům swěřen dohled na učení w náboženstwí we wšech školách a Piaristskému řádu dán wětší okršlek wychowání weřejného (1808) i konwikt nowý odewzdán. W r. 1792 12 Máje Dobrowský a Joachym hrabě Šternberg nastaupili cestu do Stockholmu, aby tam knihy a rkp. r. 1648 od Švedů zawezené prohlídli, a wykaupili. Nawrátiw se Dobrowský (22 Unora 1793) wydal tu cestu w něm. jazyku. We školách staly se prospěšné změny. Zrušen jest konsess nad studiemi (1802), jakož i sbory učitelské, a uwedeni opět direktoři fakult a gymnasií, zemskému řízení, a tak postředečně dworskému politickému auřadu podřízení. Spráwa nižších národních škol (1804) swěřena jest dohledu duchowních pastýřů místních, pod dozorci školních okršlků, kteří krajským úřadům a konsistořem, jako tito zemské wládě odpowídati dlužni jsau. W r. 1808 zwláštní kommisse dworská w studiích zřízena. Wšechen staw učitelský zweleben. Školní učitelé wůbec mezi wzácnější lidu stawy počteni (1811), a professorům třídy důstojenstwí wyměřeny. Nejstarší professoři jak prwé w práwích a lékařstwí, tak nyní též w bohoslowí a libomudrctwí mají hodnost c. k. raddy. K auplné známosti plánu nowě uwedeného wydány jsau knihy zákonné, jako: Politische Verfassung deutscher Schulen (1806), (česky přeloženo 1822), a instrukcí učitelům wšelikým. W triwialních školách we wsech a městečkách učí se mládež náboženstwí, čísti, psáti a počítati. W hlawních školách (w každém kraji nejméně jedna) mimo předešlé přednáší se německá grammatika, kreslení, prostonárodní měřictwí, a zeměpis wlasti. Pro mládež škole odrostlau zřízeny opakowací hodiny (1808). Realní anebo městské školy (w Praze a kdekoli toho žádá obchod) učí mimo náboženstwí, čtení, psaní, počítání, skládání písemností, zeměpis a děje, také umění obchodnické a měnné práwo pro obchodníky; popsání a zpytowání wěcí přírodních, wedení knih hospodářských pro hospodáře polní; mathematiku, chemii, děje pro wyšší umělce, a pro wšecky jazyk francauzský, italský, englický. Politech-

nický ústaw w Praze od stawů spolu s učilištěm stawitelstwí založen (1802) k zwelebení fabrik, řemesel a umění. Zde od r. 1806 přednáší se mathematika, mechanika, hydraulika, stawitelstwí, chemie, hospodářstwí polní, kreslení pro měřiče a stawitele, auředníky hospodářské, lesníky, umělce a řemeslníky ode 3 prof. po 3 léta. Počet gymnasií rozmnožil se tu dobu až na 23, nejwíce jich w německých místech se nalézá. Později, že počet studujících nad míru se rozmnožil, některé z nich zrušili kázáno (1824). W r. 1783 bylo jich 15 po celých Čechách. Dle zlepšeného plánu (1805) grammatika latinská učiti se má s ohledem na wšeobecnau mluwnici, humanitní studium klasiky latinské a německé spojující od klasowních tak nazwaných professorů: geografie a historie států nowých i starých, řecká grammatika, náboženstwí a známost přírody, počitářstwí a měřictwí od zwláštních, a sice wůbec šesti professorů po 6 let. Od r. 1820 professoři 4 grammatikalní a dwa humanitní *wšecky* do jedné třídy školní náležející *předměty* učí, kromě náboženstwí, pro které zwláštní katecheta již od 1804 ustanowen. Předměty filosofského opraweného (1805) umění jsau dle katalogu od r. 1807 následující: theoretická a praktická filosofie a upotřebená mathematika, fysika se zkauškami, wšeobecná historie, wyšší studium lat. klassiků, řecký jazyk a náboženstwí (1804); potom pro budaucí posluchače práw historie rakauské monarchie, pro budaucí lékaře wšeobecná historie přírodná; pro theology a lékaře řecká filologie. Dobrowolně slyšeti se může aesthetika, historie libomudrctwí, umě a wěd, diplomatika, heraldika, známost starobylostí a mincí, wychowatelstwí, wyšší mathematika, hwězdářstwí, technologie, hospodářstwí polní, český a wlaský jazyk a literatura skrze 14 professorů we 3 létech. Nyní též francauzský a englický mimořádně z mírného platu se učí. Školní učené hádání nebo disputací opět uwedeno a poručeno (1807). K opatření nástrojů hwězdářských J. C. M. r. 1804 na stříbře 10,143 zl. wykázal. Zwláštní fysikalní kabinet (1815) prof. Halaškau zřízen. Předměty bohoslowí na universitě jsau: církewní historie s ohledem na patrologii a theologickau literarní historii, hebrejský a řecký jazyk, hebrejské starobylosti, uwedení w starý a nowý zákon, wykládání jeho, církewní práwo, dogmatika, mrawoučné a pastýřské bohoslowí; od 7 prof. w 4 rocích. Lyceum Olomucké *) na universitu powýšeno (1827). Pro nekatolíky we Wídni založeny jsau theol. školy (1820). W práwích od 7 prof. we 4 létech přednášejí se w Praze: práwo přirozené, hrdelní, římské a kanonické; (práwo a historie něm. říše přestalo 1808) lenní a obchodní, rakauské privatní práwo a řád saudní, sloh kancelářský, statistika, policie, státské hospodářstwí, a známost rakauských politických zákonů, pak (libowolně) státské práwo české (až do 1824). Učení lékařské dle plánu (1804) obsahuje 4 oddělení *a)* pro lékaře a wyšší ranhojiče w 1ním roce: anatomie, chemie, botanika, specialní historie přírodná, powšechná i zwláštní chirurgie; w druhém: fysiologie s wyšší pýtwau (anatomií), nauka chirurgických operací, nástrojů a auwazů, pak porodnictwí; w třetím: pathologie a materia medica; w 4tém a 5tém: zwláštní therapie akutních a chronických nemocí, pak lékařsko-chirurgické-praktické nawedení při loži nemocných, konečně (od r. 1805) i lékařská policie a práwní lékařstwí. *b)* Pro ranhojiče w městech a wsech: anatomie, powšechná i specialní chirurgie, lékařská theoretická naučení, známost chirurgických operací, nástrojů a wazadel, porodnictwí, chirurgické a lékařské praktické naučení u lože nemocných, praktické naučení porodnictwí, a specialní therapie, w 2 létech pro wyučené lazebníky, we 3 létech pro ostatní. *c)* Pro báby: porodnictwí půl léta, a nejméně 2 měsíce prakticky w porodnici. *d)* Pro lékárníky (farmaceuty) spe-

*) Půwodně akademie Jesuitská (gymnasium a theologie) r. 1566 založena biskupem Wil. Prusinowským z Wičkowa. Wiz historii další toho ústawu w Kwětech Now. 1840 str. 18.

cialní historie přírodná, chemie a botanika. Lékařstwí dobytčí má zwláštního professora, též oční klinika, jejíž prwní w Praze prof. Fišer jest. Anatomický theater lépeji sprawen professorem Rottenbergrem a pro školáky otewřen (1796); anatomicko-pathologický kabinet zřízen (1811); téhož roku Jos. z Freissmuthu učiněn professorem chemie, od toho času odlaučené od botaniky; laboratorium chemické (1816) lépeji zřízeno. Botanika zwláštního professora dostala. Lesní umění (dle dekretu kom. stud. od 23 Unora 1810) zawírá čistau mathematiku, praktickau geometrii, fysiku, chemii, technologii a historii přírodnau. Semeništěm budaucích professorů jsau (1811) ustanowení adjunkti dwa na gymnasiích Pražských, tolikéž we filosofii a w bohoslowí, jeden w práwích, w lékařstwí 8 assistentů, adjunktů, prosektorů, praktikantů, secundarních lékařů a hojičů, assistentů a praktikantů w nemocnici a porodnici (1811 30 Září). Učené král. společnosti dáno (1799) práwo ruční knihy (schematismy) wydáwati. Společnost wlastenského Museum w Čechách powstala ohlášením nejw. p. purkrabího hraběte Fr. Kolowrata Libšteinského (od 15 Dub. 1818) přičiněním hrabat Kašpara († 20 Pros. 1838) a Frant. z Šternberka, a potwrzením J. M. C. (11 Čerwna 1820) a prawidel jeho (14 Čerwna 1822). Sbírá plodiny přírodné a wšeho druhu pamětnosti *). Bibliotheka universitní zmnožena jest knihownau hraběte Kinského a Waldšteina. Hudba znamenitě prospěla skrze spolek k podporowání jejímu, kterýž založil (1810) hudební Conservatorium. Sem každá tři léta 39 školáků se přijímá, a po šest let w hudbě a umění jiném se cwičí. Mnozí z wyučenců již nyní slawného jména w Ewropě sobě dobyli. Zřídila se též Jednota pro wzdělání hudby kostelní, majíc zwláštní školu warhanickau. Pro zpěw choralní a wůbec pro hudbu wznikly za posledních časů též dwě jednoty, Žofínská a sw. Cecilie, sbírkami peněžnými se udržující. Privatní spolek wlastenských přátel umění srazil se (1796) ponuknut jsa příkladem akademie Wídeňské, a hned z počátku wystawil sbírku obrazů, založil také (1800) školu uměleckau, k níž císař místo wykázal. Zowe se nyní akademie wýtworných umění (Bildende Künste), s ní spojena každoroční *wýstawa* uměleckých děl z oboru malířstwí, sošnictwí a rytectwí. Prof. Al. Klar založil (1833 2 Ledna) fundací pro umělce t. malíře a sochaře rakauské w Římě se učící, (300 zl. C. M.) jichž powinnost jest po nawrácení se do wlasti obrazem neb sochau kostel swého místa obdařiti. I těsnopis (stenografie) k nám zawítal, w r. 1845 něm. i česky učen byw saukromně. Školy řemeslnické jsau také wýjew nowých časů. Na Zbraslawi kníže Oettingen-Wallerštein založil prwní takowau školu w r. 1845. W Praze Dr. K. Amerling nedělní a swáteční wyučowání řemeslníků a wůbec lidu začal 23 Prosince 1838, w kterémž roce i na Křiwoklátě škola pro řemeslníky, zwláště zedníky a tesaře otewřena.

Opatrowny dítek powstalé w Angličanech r. 1800, wznikly také w Němcích (1802) a powoleny jsau u nás 26 Unora 1832, w kterémž roce prwní školka podobná založena w Praze na Hrádku, pak na Hradčanech (1834) w Plzni atd. W Brně učiněna opatrowna w r. 1833, w Jihlawě 1837, ale německé pro české dětí! —

---

*) Wýbor společnosti této zřídil 1 Ledna 1831 zwláštní komitét (sbor) pro wědecké wzděláwání řeči a literatury české, kterýž ze zwláštního fondu (*matice české)* od r. 1832 wydáwáním knih působiti počal. Týž wýbor sestawil druhý komitét pečující o zachowání starožitností wlastenských (1845). Podobně Ant. Hanikýř exjesuita a duch. pastýř w Čiměři († 15 Března 1833) odkazem znamenitým založil dědictwí sw. Jana, dekretem dworským 20 Října 1833 potwrzené, kteréž české duchowní spisy z úroků jistin sebraných wydáwá, pod dohledem konsistoře Pražské. Též na Morawě přičiněním prof. Šembery podobnau České Matici zřízowati počato (1846) a prwní kniha od ní (ještě saukromé) wyšlá byly Bidpajowy bájky.

Průmyslowá jednota spojila se w Praze 1833, 5 Března; zmnožila pak činnost swau w r. 1845.

Školní konferencí w Kralohradecké dioecezí již r. 1821 zawedeny jsau. Podobná wzájemnost učiněna mezi Orawským a Liptowským učitelským bratrstwem.

Arcib. Pražský slawné paměti Wácslaw Chlumčanský z Chlumčan a Přestawlk odkazem spůsobil založení dwau škol realních w Rakownice a Liberci, kdež národním jazykem umění šířiti se mělo; ale poručeno učiti toliko grammatice a slohu českému, ostatní wše německy. [W. Obraz slowesn. od Michla str. 47].

Znamením prospělého oswícení a mrawnosti mohau považowány býti rozličné blahodějné ústawy pro chudé, nemocné, slepé, chorobné děti jakož i spolky střídmosti, zwláště w Morawě podporu nalézající. Weliký účinek w národstwí wůbec připowídají železné dráhy, z nichž Ferdinandowa sewerní otewřena 7 Července 1839, Pražská do Holomauce 1845 20 Srpna, obě parochodní. Železná silnice z Budějowic do Lince založená r. 1826 — 1832 koňmi jezdná, byla prwní w Rakausích toho druhu. Do Drážďan železná dráha nákladná nyní hotowí se.

III.

§. 33. *Jazyk.*

a) Jazyka staw.

S tau dobau počíná se wzkříšení jazyka českého, kterému protiwníci jeho již takořka umíráčkem zwonili, a o kteréhož konečné záhubě otewřeně jednali. Příčina ta prospěšné změny nebyla w zewnitřních okolnostech, jemu w jistém ohledu ještě nebezpečnějších, ale we wznikajícím tehdáž wůbec úsilí o wědy a umy po celé Ewropě, a zwláště w rakauské monarchii, ne we wlastním podporowání a jemu pomáhání, ale w odstranění tíhoty na literatuře české wšeho druhu ležící, potom w samém úpadku s jedné, a w potřebnosti jeho s druhé strany, an jsa nářečím téměř šesti millionů lidu w Čechách, Morawě, Slezsku a Uhřích, wždy potřebu sebe ohlašowal, a některé přičinliwé milowníky nalézal, kteří, čím blíže zkázu jeho býti se domníwali, tím horliwěji o zachowání jeho usilowali. Objewili dokonalost jeho wytasením některých starých památek literatury, ačkoli latině a německy píšíce, Adaukt Voigt, Fort. Durich, F. Procházka, F. Pelcel, Středowský (w Mercuriu Moraviae), J. Dobrowský; potřebu pak jeho zřejmě wynesli nejprwé J. Osw. kníže Fr. Kinský, general a polní maršalůw zástupník *a)* slyšen i pohrobní hlas Balbinůw *b)* a později J. Aloisia Hanke z Hankenšteinu *c)*, kterýž i spůsob učení tomuto jazyku zamýšlel *d)*. Již při založení wojenské akademie we Wídeňském Nowém městě (1752) a wojenské inžinirské školy we Wídni (1754) ponuknutím mladého arciwéwody Josefa, který toho potřebu při cwičení nowáčků českých shledal, českému jazyku učiti poručeno. Auřad ten zastáwal některý čas Jos. Weršauzer, fil. doktor, učitel J. K. W. arciknížat, a (1805) děkan fakulty filosofské. Potom Šimek Maximilian, z řádu pobožných škol, Zdirad Polák, důstojník wojenský a básník český, Burian, též woj. důst. a spisowatel. Také na universitě Wídeňské od r. 1775 témuž jazyku učeno Josefem Zlobickým z Zlobic († 1810), po němž

---

1) *a)* Erinnerungen eines Böhmen über einen wichtigen Gegenstand. Prag 1774. *b)* Dissertatio apologetica pro lingua bohemica 1775, Pelcelem wydaná. *c)* Empfehlung der böhmischen Sprache und Literatur. Wien 1783. *d)* Versuch eines Plans über die leichteste und nützlichste Lehrart der böhmischen Sprache und Literatur für einen Kurs von 10 Monaten.

nastaupil Norbert Hromádko, spolu w inžinírské akademii professor. Skrze školní knihu grammatickau od 1764 český jazyk od půl druhého sta let ponejprw zase do lat. školy uweden, a tak daleko okříwati počal, že r. 1775 mezi německými pracemi žáků také české tištěny byly. Sama normalní škola (1774), ačkoli wlastně k uwedení německého jazyka w pauze česká místa ustanowená, nemohši mládeže české beze wší pomoci zůstawiti, mnohé knížky pro učení potřebné na swětlo wywedla. Ostatně německý jazyk i tam, kde se w lidu pauze česky mluwí, od učitelůw žákům wštěpowati poručeno (18 Října 1776). Půwodem dworské raddy a praelata Rautenstraucha založena jest kathedra pastoralní theologie w českém jazyku w Praze (1778) a w Brně (1779); tamto Jiljí Chládek, zde Alb. Slawíček, regulowaný kanowník z Lateranu, professoři byli. Mezi wšemi jazyky (prawí Procházka) nejwíce německému snahy a času se obětuje, a německým naši spisowatelé správněji a bedliwěji píší nežli swým nebo latinským. Latina sice, když wzdělání wůbec wznikalo, také se lepšila; F. Procházka byl mezi prwními, kteří se k sprosté čistotě starého lat. slohu nawrátili; w celosti ale panowání swého, jakowým se za Jesuitů honosila, pozbyla. I na gymnasiích, poněwadž wíce německy se přednášelo, menší prospěch w latině činěn, tak že již od r. 1776 wycházeti počínala často potom opětowaná nařízení, aby mládež w latinském jazyku snažněji cwičena byla. K rozmnožení lidnosti a žiwosti národní otewřen cizozemcům přístup do Čech a Morawy, čímž opět mnoho Němcůw přibylo: nejwětší ale ujma stala se českému jazyku nařízením (1780 31 Prosince), dle něhož nižádný bez dostatečné známosti německého jazyka do latinských škol připuštěn býti nemůže, což i roku 1786 a 1805 potwrzeno. Pauze českým rodičům weleno, děti, chut a schopnost do lat. škol přijíti mající, do něm. míst posílati, aby se něm. jazyku naučili (21 Pros. 1780), a staráno se, aby také w českých místech, kdež to možno, učitelé něm. jazyka powědomí ustanoweni byli (22 Září 1788). Ujmy té nenahradila jiná nejwyšší nařízení, jako: uwedení swobodnějšího tisku (1781), od kterého času některé nekatolické knihy, k. p. Labyrint swěta, zde tištěny byly, tak že jich nekatolíci z Žitawy a od jinud kupowati nemuseli; dále aby krajští kommissarowé školní w českých krajích jazyka českého powědomi byli (1783), aby w Teifenbachském morawském ústawu pro šlechtice a w Teresianském českému jazyku učeno bylo (1784); poněwadž dle plánu školního učení w Čechách nejwíce německy díti se muselo. Pastýřské bohoslowí, mající od mimořádného professora učeno býti (1782), hned od r. 1785 německým se stalo: w ostatních naukách zůstáno zatím při latině. W práwích církewní práwo za příčinau theologických posluchačů latinsky přednášeno, (což r. 1804 potwrzeno) ale pro doktorát a hádky weřejné německy odbýwati se mohlo. We filosofii od roku 1784 wšecko německy učeno. Římské práwo w Praze až do XIX století latině se přednášelo, nyní německy. Po wyšetřowání čtyr saudů zemských w knížetství slezském w Johannisberku, Těšíně, Bělici a Opawě skrze c. k. raddu při appellací Michala Schnitzera, wyšel rozkaz, aby užíwání polské a české řeči zastaweno, a budaucně wšecko německy jednáno bylo (9 Ledna 1786). Naproti tomu dworským dekretem rozkázáno, že wyšlé nařízení swůj průchod míti má, kteréž předpisuje, aby se při posluhowání swátostmi národního jazyku užíwalo (11 Dub. 1786). Téhož roku sněm hlučný w Praze držán, na kterém postulata purkrabě tehdejší hrabě Nostic česky četl, císařští kommissaři dostali dekrety české. Císař Josef t. r. prohlížeje bibliotheku Pražskau, četl sám jedno místo w řádu wojenském Žižky, a swé myšlénky o jazyku českém prospěšně wynesl. J. M. C. p. Lachenbauera biskupem Brněnským ustanowuje žádal, aby kandidat také českého jazyka powědom byl. Poručeno (1787) také, aby wšecka nařízení od appellací prohlášená tiskla se na jedné straně německy, na druhé česky, jakož se od r. 1782

zachowáwalo tam, kde pro uwarowání opisů nařízení tiskem wycházela, zwláště na Morawě. Dále kázáno wšem saudům w appellací, aby při udělowání dekretu k wywolení uschopňujícího též na potřebnau známost jazyka ohled brán byl (1787). Též práwníci při úřadech wrchnostenských neb tak nazwaní justiciarowé měli w jazyku českém zběhlí býti (1788). Dle rozkazu od 22 Čerwna 1789 obwyklé jazyky, w kterých listowé půwodní nebo písemnosti do desk zemských w Čechách a Morawě wtěleni býti mají, jsau německý a český. U kancelářů dworských wětším dílem registratoři, jako Řeháček, neb kancelisté, jako Borowý, Welc, Pátek, byli čeští překladatelé; w Brně u tribunalu registrator Ant. Walenta, později gubern. tajemník Šostal; w Praze u Gubernium K. Tham, Čapek, Waněk (1819) ten auřad zastáwali. Nyní w Brně prof. Dom. Kinský, w Praze Fr. Tomsa jsau weřejní překladatelé. Na sněmě při nastaupení J. M. C. Leopolda II držaném čeští páni stawowé mezi jinými žádostmi také českého mateřského a zemského jazyka se ujali, a J. M. C. žádali, aby, jakž to býwalo za předešlých panowání, on we weřejných jednáních w celém králowstwí uweden byl (w. Nowiny Kramer. 1790 N. 48, od 27 Nov. str. 384, a N. 50, od 13. Dec. str. 400). Když týže císař do Prahy ku korunowání (1791) přijížděl, u Pořické brány od spráwce města Ond. Steinera německy, na Staroměstském náměstí od rektora university latinsky, na hradě Pražském od purkrabího, hraběte z Rottenhahnu, česky wítán byl, a každému týmž, kterým wítán jest, jazykem odpowěděl. Též 4 Září 1791, když přísaha wěrnosti od stawůw českých skládána, nejw. hofmistr zemský hrabě Spork jménem J. M. C. k deputowaným stawům česky mluwil, a od nejw. pana purkrabího opět českau odpowěd dostal. Téhož císaře milostí zřízení stolice učitelské českého jazyka powoleno (28 Října 1791), a sice aby na universitě Pražské professor jazyka a literatury české ustanowen byl (8 Čerw. 1792), načež Fr. Pelcel prwní na tu učitelskau stolici uweden (13. Března 1793). Potřebnost té stolice Dobrowský u přítomnosti J. M. C. a potom Pelcel při nastaupení swého auřadu též i nástupce jeho Jan Nejedlý (akademische Antrittsrede 1801 4.) dokázali. Za téhož císaře, slawné paměti, w Uhřích Plachý, Rybay, Bartolomeides, J. Glosius, M. Dendely a J. Černok spolkem skrze slowenského tiskaře, wazače a kupce lepší tisk a odbyt wymáhati chtěli, ale wojna wypuklá jejich aumyslu překazila. Učitel školní Waw. Amort při škole Swatoštěpánské w Praze ohlásil (1792) zdarma učení českému jazyku we dny prázdné; jak to wypadlo, o tom w Now. Kramer. 1792 str. 163. Karel Ign. Tham čtení česká počal na gymnasium Staroměstském třikrát w týden podlé platu s powolením wys. řízení (1802), při čemž wydal řeč: Über den Charakter der Slawen. Prag 1803. Na gymnasiích posud učení českému jazyku wůbec dařiti se nechtělo, snad nowým plánem šťastnější mu nastane doba (?). Důležitější zdálo se býti založení slowanskočeské řeči a literatury w Prešpurku (1803) přičiněním J. Palkowiče, prwního též tam professora. W r. 1802 Rautenkranc w semináři Králohradecké češtině wyučowati počal a pilné následowníky měl, jakož tam slawná konsistoř wždy o zachowání a wzděláwání jazyka českého za našeho wěku chwalně se starala. W Budějowickém ústawu to učení některý čas professorem Juhnem wedené neudrželo se; w Plzni horliwostí prof. Sedláčka 1815 počato. W Báňském okolí w Uhřích wznikla snažením B. Tablice společnost k podporowání československé literatury, a zjednala to, že w Šťáwnici prof. Royko českému jazyku wyučowal. Wšecka tato učiliště buď nedosti nadaná, buď od dobré wůle jediného člowěka wisící nejista jsau, a protož newšudy stejně a trwale se daří. — Že i wznešené osoby českého jazyka zde onde sobě wšímati počaly, důkazem buď Stwoření swěta (27 Října 1805) w Raudnici českým jazykem prowozené, při čemž J. O. kníže z Lobkowic sám osobu Rafaele přejal. Překladatel byl Jan Kruchyna, jeho úředník. Na universitě poručeno

pastýřské bohoslowí latinsky přednášeli s cwičením německým a českým (1806); wýkladné a mrawoučné čtení německy se děje. W lékařstwí (od 1804) fysiologie, pathologie, materia medica, specialni therapie a klinika učencům lékařstwí a wyššího ranhojictwí latině, ostatní nauky německy se přednášejí, kromě porodnického umění, kteréž také česky. We filosofii (od téhož r. 1804) mathematika, fysika a theoretická a praktická filosofie latinsky uwedena, od r. 1825 opět německy. Práwo kanonické latině posud theologům i juristům, ostatní ale práwa wšecka německy se přednášejí. We wojenské Nowoměstské akademii po smrti wýborného Kinského dle nařízení (1806) místo českého jazyka polský nastaupil; ale w kadetních školách k učení českému jazyku oficír od kompagnie, a kde není, jiný z městského stawu učitel potřebowán býti má (1808). Děkan fakulty medicinské w Praze musí českého jazyka dokonale powědom býti, pro zkaušení bab (1810). C. k. wojenská radda žádá k auditoriatům zwláště jinochy w uherském nebo některém slowanském jazyku znalé, což se na universitách ohlašowati má (1 Břez. 1811). Protokoly w jazyku wyslýchaného (práwa trest.) a wůbec tam, kde český jazyk samotný w obyčeji, na lewé straně česky, a na prawé německy psáti poručeno (1809), kteréž německé přeložení wždy připojeno býti musí (1 Apr. 1812). Poslední wůle může česká býti, a toliko swědkowé rozumějící jazyku odkazowatele mohau swědectwí wydati (M. Pr. X. §. 591). Stawitelem zednickým a tesařským nikdo ustanowen býti nemá, kdo při politechnickém institutu zkaušen nebyl (1812), čímž pauzí Čechowé od takowého mistrowstwí wylaučeni. Tak mezi příznivými a nepříznivými okolnostmi zachowala se w jisté míře čeština. S rokem 1816 zdála se počínati, ba w prawdě i počala pěknější jeji epocha, ano (od 23 Srpna 1816) rozkázáno, aby pro gymnasia w místech pauze českých aneb kde spolu rodilí Čechowé se nacházeji, praefekti a professoři w jazyku českém zběhlí se předstawowali; w týchž gymnasiích žáci, kteří známost jazyka českého z triwialních škol aneb domowním wychowáním s sebau přinášejí, také w českém překládání a w českých spisech se cwičili; při počátku každého školního roku posluchačům práw aby se ohlašowalo, že w přijímání k politickým auřadům zemí českých těm, kteří česky umějí, při stejné jiné schopnosti předek udílen bude; kteréžto poslední stužilo se (13 Unora 1818) tak aby při dosazowání na krajské auřady šetřeno bylo, by auředníci jazyk krajin, w kteréž se ustanowují, dokonale uměli. Známost a umění jazyka českého (dokládá nejw. zákonadárce) jest politickému auředníku, kterýž neprostředečně s poddaným mluwiti a na něho s aučinkem působiti má, na nejwýš potřebná. Pročež mládež studující nyní i budaucně k důkladnému naučení jazyka českého se wzbuzuj, a s tím doložením jí to se wší mocí w mysl wštípeno buď, že ode wšech, kdož k praxí konceptní hlásiti se budau, důkaz jako newyhnutedlná wýminka se pohledáwati bude, že dokonalau známost a zběhlost jazyka českého mají. Jiným nařízením (20 Pros. 1816) bohomluwectwí učencům má se i wlastními učiteli, kdež ti se wyskytnau, k dosažení známosti jazyka českého napomáhati; lékařstwí pak a ranhojictwí posluchačům oznámeno, že ti, kteří krajskými lékaři, ranhojiči, městskými fysiky a wrchnostenskými lékaři w těch krajinách, kde jediné neb z částky českým jazykem se mluwí, pak ti, kteří lékaři a ranhojiči w špitalích aneb nemocnicích, konečně ti, kteří professory lékařské a ranhojické kliniky aneb porodnictwí ustanoweni býti žádají, nemajíli českého za swůj mateřský jazyk, jediné pod tau wýmínkau takowého auřadu dosáhnauti mohau, když w stawu budau s wyswědčením weřejného učitele se wykázati, že jazyku českému se naučili. S ohledem na toto nejw. nařízení, a pobídnutím gymnasialního direktoratu sepsána i J. C. M. předložena chrestomathie česká, mající býti pomůckau humanitní mládeži, o kteréž dekretem c. k. dworské kommissí w studiích (dne 30 Břez. 1818) roz-

kázáno, že budauc wytištěna znowu se předložiti, a dle uznání c. k. kommissí studujícím poručena býti může. Nedorozuměním některých professorů příčina dána k následujícímu dekretu c. k. dworní kommissí nad studiemi od 16 Unora 1821: „Znamenáno, že na některých gymnasiích učení českému jazyku jako řádný předmět wykládáním české grammatiky a chrestomathie professora Jungmanna (Slowesnost 1820) se děje, což proti nejw. ustanowení od 30 Břez. 1818 čelí, kterým se dowolilo chrestomathii tu dle uznání nejw. kommissí studujícím poručiti, ne wšak jako řádnau školní knihu w gymnasiích uwésti, proto žeby žáci, kteří toho jazyku neumějí, trpěli ujmu času weřejnému učení zakonně wyměřeného.“ Tím wlastně w nejwyšších nařízeních předešlých, zwláště od 23 Srp. 1816 ničeho nezměněno, ale chladnost a nechut k národnímu jazyku, bohužel široko daleko rozlezlá, to k swému pohodlí obrátila, tak že w prawdě pro český jazyk na gymnasiích českých wíce se neděje, než před r. 1816 se dálo t. j. že málo který ušlechtilejší wlastenec několik wedlejších hodin do roka z wlastní wůle tak důležitému učení národního jazyka, často ostatním kollegům a jiným lidem newděk, obětuje. W r. 1819 potwrzena w Plzni česká triwialní škola. Magistrát toho města wyjewil swůj staročeský smysl důkazem wážnosti pronešené k panu Sedláčkowi a W. Nejedlému, obětowaw prwnímu znamenitý dar, oběma práwo měšťanstwí (1820). W Pešti založena též snažením Kollára slowenskočeská škola (1822). W r. 1836 žádali někteří měšťané Pražští, aby we školách městských a hlawních náboženstwí w obau jazycích učeno bylo, w čemž ale odkázáni byli nejw. dekr. dw. kom. 10 Října 1836. Wždy pak ještě wyskytující se uwádění německých škol w pauze české obce, taulání se německých diwadelních spolků po českých místech, řízení práwní českého lidu w německém anebo naskrze pokaženém českém jazyku, nemírné oblibowání franštiny již i w prostředních lidu třídách a úplné zanedbáwání češtiny, nepřízniwí a nad míru smělí hlasowé proti wěci naší we spisech weřejných [1]) a p. jsau smutní posud úkazowé naší hluboko kleslé národnosti, s kterýmiž newím, w rownéli wáze stojí tam zde wznikající čtenářstwa, z nichž dwě, Radnické a Spálenopořické, wyššímu potwrzení se radují — ozýwající se hlasy o potřebě českých promyslowých učilišť a wlastenského diwadla i prowozowané zatím zde onde od ochotníkůw hry, držené besedy [2]), koncerty, bály a jiné wýjewy české názwy na čele nesaucí. Tím se poněkud kojiti musí český wlastenec, že i wyšší stawowé zřetel swůj obracejí k jeho wždy jestě důležité řeči [3]) a posud owšem nebohaté ale předce powšímnutí hodné literatuře, o jejížto wzdělání množící se časem učenci ano i šlechetnější wlastenkyně snažně pečují. Tolik aspoň snažením společným naším wymoženo, že to dnes žádná wíce chlauba není česky w Čechách neuměti, ale nechwalno špatně česky mluwiti a psáti.

---

1) Wystaupili zwláště posledních těchto časů jízliwí nepřátelé Slowanstwa jak domácí tak zahraniční proti wšemu wznikání národnosti slowanské a jmenowitě české, což s druhé strany některým obranným spisům příležitost zawdalo. Jmenujeme zde: Über den gegenwärtigen Stand der böhmischen Literatur und ihrer Bedeutung von Leo Graf Thun. Prag 1843. — Der Slawismus in Böhmen, von Graf Jos. Math. Thun. Leipzig 1845. Worte eines Čechen etc. Leipzig 1845.

2) Stálá beseda měšťan Pražských wznikla r. 1846.

3) Podlé katalogu duchowenstwa od roku 1823 nalezlo se w okrsku arcibiskupstwí Pražského osad českých 340, něm. 190, obojetných 44; w okrsku biskupstwí Litoměřického českých 88, něm. 309, obojetných 26; w biskupstwí Hradeckém českých 293, něm. 84, oboj. 54; w Budějowickém českých 269, něm. 107, oboj. 48. A tudy wšech českých 990, něm. 690, obojetných 172, mimo 7 neurčených w Budějowsku; a tak se měly osady české té doby k německým, jako 33 : 23, aneb skoro 3 : 2.

b) Jazyka proměny.

Co wýtečný Procházka na začátku té periody o spisowatelích českých powěděl: „Nyní, prý, jsau i ti, kteří staran jazyka našeho čistotu zpět uwádějí, i ti, kteří jej němčinau docela zkaliti a zahubiti chwátají;" to podnes opětowati o nich se může. Náleží to mezi wady literatury naší, že příliš mnoho, a to téměř ze samé němčiny překládáme, w které mimo to wychowáni jsauce i mysliti jsme nawykli; odtud pochází, že majíce třeba známost newšední českého mluwení spůsobu, a pozornost na čistotu jazyka, wždy někdy w nečeské formy nechtíce uhodíme [1]). Co wěk náš od předešlých znamenitě rozděluje, jest od několika let powstalá nowá mluwa básnická a wědecká. Prwní k welikému štěstí nalezla wýborný pramen w starobylých odkrytých památkách: druhá sobě cele zůstawena. Obecná prostomluwa, ježto wlastně sama literaturu naši posawad činila, k saustawným wědám nedostačuje. Bylo tedy aneb wěčně o nich nepsati, aneb nowau w nich mluwu uwésti. Osmělili se někteří ten led prosíci, a užíti dílem zastaralých, dílem nowě tworených slowcí s nestejným dařením, z kterýchžto slowcí weliká část od té doby již do spisů rozličných i do mluwy obecné poněkud wešla. Přáti musíme, aby filosofická mluwa ne z německých nowých škol na štihlách k nám kráčela, ale pěším, přirozeným krokem hned z počátku choditi se učila! — I pěkná prosa wzdělána. W celosti starý jazyk zachowán, jelikož to za prawdu uznáno, že co se týká lexikalní a mluwnické wzdělanosti, on w péře našich Weleslawínů, Komenských a j. wysoké dokonalosti a správnosti dosáhl, tak že každé od něho odstaupení naší češtině nebezpečným i záhubným se stáwá. Prawopis pod jménem analogického známý konečně po dlauhých rozepřích wrch obdržel, a nejw. dworským dekretem

---

1) UKÁZKY PRAWOPISU.

1. Starší orthografie.

Nenjť Včedlník nad mistra, ani služebnjk nad pána swého. Dostiť gest učedlnjku, aby byl gako mistr geho, a služebnjku, gako pán geho.
Písmo sw. 1786.

2. Bernolacká.

Než potupugte mogích si Ňenáwistníci Roďencow,
Nezmernu proti nim w Srdci pukagte Zlobú.
Bar sa budú od wás wždi tupiť, bar wždicki haňáwať:
Predca budu weľké Méno to Sláwi nosit.
Jan Holly 1841.

3. Analogická.

Slunce bledé ſe žaloſtně ukrýwá,
W ſmutku ſe oblohy modro kalj,
Rozpuzený mrak bleſky wyzjwá
Chřestného hromu hrůzy walj.
Čas. mus. 1827 12.

4. Skladné.

Wlaštowičko oj ty rozmilá!
Ty jsi se k nám zas wrátila.
Powěz mi pak, odkud to wíš,
Že jaro zas tu máme již?
Padesáte bájek od W. Štulce.

Až jen Brit a Francauz o nás budau psáti,
Až i k nám je wšezwědawost zawede,
Snad nás lépe také budau znáti
Tu i onde naši sausedé.
Fr. Lad. Čelakowský (1847).

Tam kde srdce láskou hoří,
Cnost kde s wírou bytuje,
Bratru oko w citu slzí,
Když se rmoutí, raduje —
Tam jest nebe, tam je slast,
Tam můj domow — moje wlast.
Wácsl. Horák (1847).

Neb kde strana jedna druhou hněte,
Tu nižádné z obou prospěch newykwěte.
Obě zwolna slabnou,
Seslabnuwše chřadnou,
Chřadnouce pak umdléwají,
Wadnou, schnou, až opadají. *Melichar 1847.*

---

1) Tím se překládání nezawrhuje, ale žádá se, aby kdo překládá, přede wším na čistotu swého jazyka hleděl. Bodejž toho, co dobromyslní wlastenci w Lowci, Kazičechu, Napominateli a jinde k zlepšení jazyka nawrhli, spisowatelé naší wíce než posawad šetřili! —

ustanoweno jest, aby we školách (triviálních) uweden byl ten spůsob psaní, kterým slowník český (1835 — 9) sepsán jest. Neučinil ale zadosti wšem literatorům prawopis analogický, a brzo na to (1842) wystaupil tak nazwaný *skladný*, jímž litera *g* za glagol, *j* za jota, *í* za dlauhé měkké *i* uwedeno, a přijat jest i od sboru musejního pro wědecké wzdělání jazyka českého. Žádostiwo jest, aby ta prawopisu změna poslední byla, a k platnějším wěcem w literatuře se hledělo [1]).

Důležitější proměna neb raději rozdwojení jazyka spisowního stalo se w Uhřích. Zde učení někteří drží se jazyka českého pro weliké příčiny: že česká literatura již na skonání XVI a počátku XVII století byla wzkwetla, a mnoho klassických kněh pronesla, za našeho pak wěku nemálo prospíwá, potom že nelze z mnoha nynějších slowenských nářečí jedno bez nesnáze wybrati za spisowní, a že bez toho dosti jest nářečí slowanských, jež wíce ještě rozdrobowati nesluší atd. Jiná strana snaží se wlastní literaturu slowenskau zaraziti. Od r. 1790 Bernolák a po něm jiní někteří, mezi nimiž far. Jan Holý chwalně wyniká, psali w Nitranském podřečí. Ještě wětší odtržení od spisowného českoslowanského jazyka spůsobil Ludowít Štúr (1845), wymoh sobě dowolení wydáwati nowiny slowenské a Orla Tatranského, kteréž w nářečí Liptowském spisuje k nenabyté společné naší literatury škodě [2]).

IV.

§. 34. *Literatura.*

Wůbec jak množstwím a rozmanitostí spisů tak i důkladností jejich tento wěk nad předešlý wyniká, dokonalostí pak jazyka k lepším wěkům aspoň na welikém díle se blíží. Bezpředsudná, mnohostranná wzdělanost německé i jiné ewropejské literatury i w naši zotawující se literaturu šťastně působila, kteréby nejwíce to wystawiti se mohlo, že posud nemnoho půwodního důležitého wynesla, ale powážímeli staw jazyka, w kterém ode dwau století se nacházel, odlaučenost literatury české od wyšších austawů učitelských, a to, že wznik její cele téměř připisowati dlužno jednotliwým, samopowstalým milowníkům, a saukromým wzdělawatelům jejím, bez zisku, a často se swau nemalau škodau oběti na oltář wlasti kladaucím: tu již ne co a jak z náramné umění ewropejského zásoby swým krajanům podali, sauditi, ale že wůbec co podali, wděčně připomenauti musíme. Probuzení české národnosti, zwláště w posledních létech, s jedné, chladnost k ní a nepřízeň doma i wně s druhé strany, pak různění se některých od spisowného jazyka zawdaly příčinu k rozličným pojednáním a obranám národní řeči. Příklad welikého němčiny zpytatele Adelunga, známost jinoslowanských nářečí, bez níž českého jazyka wědomost wždy nedostatečná a kusá zůstáwá, powýšili Dobrowského nade wšecky předešlé skaumatele naší řeči. On jest důkladný oprawitel nebo raději twůrce grammatiky české, která mnohým jiným jazykům za wzor postawena býti může [3]). Analogická jím podaná, ač malá dobropísemnosti oprawa s nehodným zwyku odporem se potkala. Jeho základů wíce méně užili w mluwnicech swých Pelcel, Tomsa, Thám, J. Nejedlý. W pozdější době zpytowání jazyka načitě

---

1) Nejnowější půtku o literu *v* místo *w* a dwojhlásku *ou* místo *au* atd. wiz w Čas. mus. 1846 a Kwěty t. r.

2) Nářečja Slovenskuo alebo potreba pisaňja v tomto nářečí vistavená od Ludevita Štúra. W Prešporku 1846 str. 86 wel. 8. [W tom spisku chce p. Štúr swé počínání před swými krajany odůwodniti].

3) Nowější grammatiky české jen potud dobré jsau, pokud se jeho základů nezpustily.

postauplo wyhledáwáním a na swětlo uwáděním starých řeči památek, čímž wlaudilé chyby a neleposti do spisů nowých staly se patrnějšími, ano již lepší spisowatelé, zwláště Sbor musejní, k čistotě jazyka bedliwěji hleděti počínají. W etymologii skaumáním p. Šafaříka nowá epocha nastáwá [1]). O slowářstwí české pilný Tomsa, neunawený ačkoli ne wždy kritický Thám, nowěji Palkowič s Dobrowským a pomocníky jeho zásluhy jeho dělili. Auplnější předešlých jsau pětidílný českoněmecký námi wydaný a dwaudílný němečkočeský Frantůw. Málo kolikas theorií wyšlých týká se hudby, řečnictwí, slohu wůbec a nejwíce prosodie. Škola hauslí, nawedení Försterowo k generalnímu basu, Knechtowy počátkowé hudby jsau s strany theorie podnes jediní; šťastnější jest hudební skladba, nalezši w opeře a w písních wýborné pěstitele. K dramaturgii diwadelním ochotníkem Kaškowým a některými pojednáními w časopisech stala se připrawa. Spůsob weršowání téměř do polowice té periody zůstal předešlý, t. pauhé počítání syllab; někteří, jako Dlabač, Krman, P. Tešlák, Semian, S. Hruškowic a j. w maličkostech pokaušeli se o časoměrné werše. Od r. 1795 nejwětší částka básnířů držela se nawrženého Dobrowským dle příkladů Němcůw přízwuku, ne wšak bez odporu časoměry o swé wěčné práwo se zasazující, o jejímž konečném wítězstwí alespoň we werších k zpíwání ustanowených, ač wzneseli se kdy k možné wýsosti naše básnictwí, pochybowati nelze. Učedlník básnický má již před sebau mnohé pěkné wzory weršů metrických. Wůbec básnictwí české w té době znamenitě postaupilo, obsáhši wšecky téměř druhy a formy Ewropanům obwyklé. Dokonalostí k prwní a nejpěknější periodě swé w celosti se blíží, rozmanitostí pak ji, a hojností plodůw wšecky předešlé periody přewyšuje. Mluwa básnická, které náš jazyk téměř jako řecký schopen jest, rozwíjela se sice po celý ten wěk, zwláště přičiněním Puchmayera; nejwíce ale nalezením starých českého básnictwí památek a známostí jinoslowanských poetických děl wykwetla. W písních duchowních čistější nábožnost a ctnota wane, jichž weliký díl owšem buď ze starších kancionalů wypůjčen, buď z německého přeložen, jako Gellertowy písně. Mezi půwodními w tom druhu Stach a Hruškowic předčí. Swětské lyriky pole skoro celé nějakými kwítky posazeno, hned we sbírkách, hned po různu se nalezajícími. Popisné, rozprawné, idyllické, naučné, mrawokárné (satyrické), jinotajné i konečně diwadelné formy básnictwí wíce méně wzděláwány. Mnoho tu owšem přeloženého, ale i nemálo půwodního; mnoho nezralého, ale mnoho též dospělého chutného owoce. Nejwíce prospělo lyrické básnictwí a sklonilo se posledního času k národstwí, dílem sebráním písní národních w Čechách, w Morawě i w Slowanech, dílem šťastným jich následowáním, w čemž Čelakowský wrch drží. W r. 1823 prwní almanach český poetický (Noworočenka) wydán, po němž Zora, Hronka, Wesna, Nitra, Horník ač nemnoho let trwající wystupowaly. — W rozprawném a popisném básnictwí půwodní díla wydali W. Nejedlý, Wocel, Hněwkowský, Holý (Slowák); přeložená Štulc, Kačer. Mezi jinotajnými wynikají Zahradníkowy bájky, Winařického Sněmy zwířat, Ferina lis (dle Göthe) od K. Satyrický básník ještě nepowstal, ačkoli jednotliwé mrawokárné pokusy někdy prawým humorem sepsané, nalezáme we Kwětech a druhých časopisech. Wytkneme zde Taroky Winařického. — Z počátku druhé polowice XVIII století zaraženo po prwé stálé diwadlo německé w Praze, w tak nazwaných Kotcích blíže sw. Hawla. Tu (1771) ředitel diwadla Brunian prwní pokusil se (mezi něm. a wlaskými operami) češtinu na diwadlo uwésti, počna weselohrau Kníže Honzík (z něm. Herzog Michel) ale špatné přeložení té hry, a nedobré wyslowení cizozemských herců byly příčinau,

---

1) Wiz pojednání jeho w Čas. mus. 1846 a sld.

že to prozatím při tom jednom českém kusu necháno, a zase jako prwé něm. a wlaské hry prowozowány. O několik let později týž Brunian učinil nowý pokus českau zpěwohrau: Ponocný, aneb česká Ančička, která již byla šťastnější, a několikrát po sobě prowozena. W r. 1781 7 Čerwna kámen základní položen k nynějšímu stawowskému neb národnímu diwadelnímu domu, kterýž hrabě Fr. Ant. Nostic, tehdáž purkrabě Pražský, wystawil r. 1784. Na Malostranském diwadle zatím sjednotila se herecká společnost (1785), jejíž audowé byli pán a paní Bulla, pán a paní Zappe, paní Sewe a panna Milden, páni Höpflerowé, Procký, Jeanmes, Kleefas, Turinský, Wappler, Emerich, Frühbach, Antong, Scheibel, Albrecht a Claudius, wšichni od Bondinské německé společnosti. Prowozowali 20 Ledna, pak 25 Ledna a 6 Unora 1785 hru od mladšího Steffaniho složenau, z něm. pak od Bully, bratra ředitelowa, zčeštěnau: Odběhlec z lásky synowské, kteráž poněwadž české herce měl, lépeji než někdy Brunianowi se podařila. Při druhém prowozowání swětili někteří čeští wlastenci swátek českéko jazyka w ódě rozdáwané. Bulla hrál sám osobu odběhlce, a získáno wšeobecnau pochwalu, později ještě wíce českých her na diwadlo uwedl, mezi kterými žebrawý student (17 Apr.) a Štěpán Fedinger (16 Máje t. r.) nejwíce se líbily. Po odstaupení ředitele Bully snažili se mnozí, aby žádných wíce českých her prowozowáno nebylo; ale Höpfner, jeho nástupce, pořád české hry dáwal. Diwadlo bylo wždy plno, ano i z okolních wesnic a měst lidé na české hry chodíwali. To pohnulo některé, aby zarazili nowau společnost diwadelní, w níž Antong, Kerner, Sewe a Zappe se nacházel. Tito s powolením císaře Josefa wystawěli dřewěné diwadlo na Koňském trhu, wůbec *bauda* nebo wlastenské diwadlo nazwané, trwající od 6 Čerwence 1782 až do 29 Srp. 1790, a hráli zde německy a česky několikrát w témdni, což byli (12 Čerwna 1786) ohlásili jako zlatau epochu českého jazyka a herectwí. Nyní horlili spisowatelé a překladatelé o wypracowání českých diwadelních her a zpěwoher, jako: Thámowé (zwláště Wácslaw), a Majober — též wýborní herci — Tandler a j. Od r. 1785 až do 1790 přes 300 (dle Dobrowského) dobře i špatně přeložených a několik w nowě zhotowených kusů učiněno. Dle Tháma (Vorrede zum Nation. Lex. S. 58) přes 1000 her zhotoweno, ale k tisku nepodáno, poněwadž to společnosti jako jistina byla. J. M. C. Josef II s generalem Laudonem a Lascim (1786 19 Září) přítomen byl prowozowané hře: Lautníci nebo weselá bída (z něm. die Lyranten von Schikaneder), a darowal hercům 30 dukátů odplaty. Táž zpěwohra do 20 Pros. 1787 r. 45krát prowozena byla. Téhož nyní dotčeného dne zpěwohra: Zámek podwodí mistra, prowodila se před arciwéwodau Františkem, a 12 dukáty jím odměněna. W r. 1788, 27 Dubna měšťan Jiřík počal nowé diwadlo za Pořickau branau Albertem a Lotau, ale brzo přestal, ano dwoje české diwadlo owšem mnoho bylo! W r. 1790 bauda na Koňském trhu stržena, a diwadlo do někdejšího (1786 zrušeného) kláštera Hibernů přenešeno, kdež první kus daný byla Bruncwíkowa cesta do Prahy 29 Srp. 1791. Nejprwé zde častěji, potom jenom w neděli a we swátek od 4 hodiny od poledne před německým diwadlem po několika let hry české prowozowány, mezi kterým časem jak toto, tak hlawní diwadlo rozličným podnikatelům často po sobě w nájem se dostáwalo, z čehož takowý záwod mezi oběma diwadly powstal, že Pražané té doby nejkrásnější hry prowozowati wídali. R. 1791 16 Září J. M. C. Leopold II nawštíwil wlastenské diwadlo, kdež prowozen byl českým jazykem Žebrawý student. Potřebný wšak náklad působil to, že podnikatelé příliš se utahowali, a zwláště w létě málo hostů majíce, přinuceni býwali do Karlowých Warů a do Teplice se stěhowati, tak že w Praze mnohé léto diwadlo ani se neotewřelo. Někdy obě diwadla jednomu nájemníku do rukau se dostala, jako: rytíři Steinsberku (1798). Té doby hrabě Nostic diwadlo weliké českým p. stawům prodal za 60000 zl·

Šest pánů složilo hned tu summu, a každý z nich, tak jako hrabě Nostic zůstawil sobě jednu loži zdarma, kteréž se zakaupenými nebo rodinnými ložemi posud nazýwají. Steinsberkowi nájem došel. On podržel jen wlastenské diwadlo, a weliké bylo od p. stawů Dominikowi Quardazonimu pronajato; brzo i wlastenské Wárowi, a od toho Zappowi přepuštěno, pod jehož ředitelstwím prowozowaly se české hry u Hibernů s německými až do r. 1802, w který čas to stawení po smrti hraběte Swertsa, jemuž náleželo, prodáno jest. Wlastenské diwadlo stěhowalo se tedy na Malau stranu do Raymanského domu přičiněním ředitele Fr. Cerera. W r. 1804 páni stawowé od Zappe práwo to kaupili, a wlastenské diwadlo se Staroměstským pod ředitelstwí Quardazoniho uwedli. Za něho w neděli a swátek odpoledne w 4 hodiny české hry, a o 7 hodině německé se prowozowaly; we wlaských, na kteréž wázán byl, málo diwáků míwal. Dne 30 Září 1804 prwní český kus (Jan Dollinger) prowozen byl. On některé zpěwohry do češtiny přeložiti, a od swých wlaských herců na diwadle prowozowati dal. W r. 1804 7 Října u přítomnosti J. M. Císařské prowozeno tu bylo: Kašpárkowo žiwobytí a smutné skončení. W tom čase mnohé opět hry česky přeloženy a některé půwodně složeny byly, skrze Rausa, Štěpánka, Šediwého a j. Spisowatelé pro časté prowozowání nowých českých her w spisowání a překládání jich sotwa stačiti, neřkuli jim dokonalosti nějaké dáti mohli, a herci ani wybraní, ani wšickni Čechowé nebyli. Raus, Swoboda, Sykora zasluhují z tehdejších časů chwalitebného připomenutí. Po smrti Quardazoniho (1806) stawowé čeští, za nejw. purkrabí hraběte Wallisa, ředitelstwí obau diwadel na ředitele německé diwadelní společnosti K. Libicha wznesli s tau wýslownau wýminkau, aby české hry na welikém diwadle wíce prowozowány nebyly, proto že theater mezi odpolední českau a wečerní německau hrau dosti prowětrati nemohl. Aby tedy wýnosnějších her českých docela nepustil, dáwal Libich na Malostranském diwadle w neděli a swátky ode 4 do 6 hodin české hry. Ale milowníků welmi ubýwalo po ta nepokojná léta, tak že Libich diwadlo Malostranské zrušil, aby stawowské zwelebil (1809). Po tři celá léta spala česká Thalia. Haklík († 1816 8 Ledna), Kaupowský, Wild, Nigrin a někteří jiní ujali se znowa diwadla českého, a wymohli u městského heitmana rytíře z Mertensu a jeho nawržením u J. E. hrab. Kolowrata Libšteinského, nejwyššího purkrabího, aby se we dny tak nazwané normalní pro chudé ústawy česky hrálo od milowníků dobrowolných; což po nejprwé stalo se 26 Ledna 1812 prowozením Fridolína. Aučastníci té dobrowolné společnosti byli: Hynek Brinke, Ant. Kaupowský, Fr. Kliepera, Fr. Kopřiwa, Čeněk Müller, Jan Nigrin, Wácsl. Sykora, Ant. Swanda z Zemšic, J. Nep. Štěpánek, Ant. Wild, paní Anna Karlowá a panna Lenka Lencowá. K pátému prowození (Obležení Prahy od Swedů) od J. M. C. powolení a příspěwek 1000 zl. pro chudý dům obdrželi. Na to rozmnožili společnost nowí audowé: Jos. Hawelka, Wácsl. Klicpera, W. Machek, J. Mareš, F. Nebeský, F. Pleskot, W. Růžek mladší, W. Swoboda a J. Haklík; paní Antongowá a Šopowá, panna F. Gybowá, Anna Swamberkowá, K. Ledererowá, Barb. Sukowá, i Anna Musilowá. Po šestém představení nabyla společnost zwláštní pochwaly od zemského řízení, a pomocí ředitele Libicha a j. prowozowala až do r. 1815 osmmecítma představení, a odwedla k ústawům dobročinným 17,614 zl. 37 kr. Hry byly na wětším díle od J. Nepom. Štěpánka sepsané, kterýž od J. M. C. dekretem pochwaly a (1820) čestným penízem poctěn jest. Brzo na to wydáno poručení, aby se w normalní dny žádné diwadelní hry neprowodilo, čímž opět diwadlo české zmizelo. Ještě w r. 1820, (21 Máje) J. M. C. s císařowicem Ferdinandem arcikn. Rainerem a s dworem byl w diwadle, kdež na jeho wýslownau žádost hráli weselohru w české řeči, a prwní jednání z něm. hry. W r. 1821 toliko jednau hráno (25 Března), 1822 dwakráte, 2 Ledna a w Září; při po-

sledním prowozeno Beraunské koláče u přítomnosti J. K. W. arcikn. Frant. Karla, kteréž mu i w Brně (28 Října 1822) představeny. Mimo hlawní diwadlo zde onde někdy hráno, jako r. 1818 we Wimrowých sadech od společnosti měšťan, některé starší hry z doby Steinsberkowy atd. prowozujících; dobře sprawené ač w malém okrsku bylo domácí diwadlo Teusingerowo w Hibernské ulici, kdež posléze opera Pražští sládci s nowau od Bartáka hudbau prowozena (1823). W jiných městech, i kde stálý theater mají, buď nikdy, jako w Litoměřicích, buď málo kdy, jako w Plzni, česky se hraje, tak že každé české představení mezi památnosti wěku náleží. W Praze přičiněním Jana Uhlíře a některých jiných, nejwíce akademiků (1823) wymoženo opět dowolení k dobrému ústawu dáti několiko her českých, jako: Diwotworný klobauk od prof. Klicpery (30 Srpna 1823) a j. Opery české na weřejném diwadle již na 20 let neslýcháno. Potěšení to obnowil Sim. Macháček přeloženau Rodinau šwejcarskau (28 Pros. 1823) a Wodařem, w kterých zpěwem wýtečnými se učinili Krow, Hofmann, panna Komet, Králowá a j. Obě opery důkazem býti mohau, že werše časowau měrau sprawené k zpěwu nejwlastněji se hodí, a jazyku k libozwučnosti pomáhají, jakauž se toliko wlaský honositi může. Střelec kauzedlný (čarostřelec) J. Štěpánkem přeložený dwakrát t. r. daný (po třetí 23 Kwětna 1824, jen dwa akty u přítomnosti J. C. M. dwora a jiných wysokých hostí), wděčně přijat jest od milowníků českého diwadla. Nyní přičiněním téhož p. Štěpánka (spoluředitele diwadla) powoleno dáwati každau neděli odpoledne před německým diwadlem hru českau; počato 28 Září Laupežníky na Chlumu, a hráno až do sw. Jana Nepomuckého kromě postu a masopustu. W letní době toliko německy se hraje. W nowějších dobách nějaký čas hrálo se w Štögrowě diwadle w Růžowé ulici. Weliké předsewzetí ustawiti zwláštní diwadlo české posud newykonáno. O jednotliwých hrách w Praze i w kraji úplná známost nalézá se w časopisech, nejwíce w Kwětech a Wčele. Zásluhy o diwadlo kromě již jmenowaných nejnowěji dobýwají sobě Tyl, Kaška, Püner, Kolár a j. — K řečnictwí českému málo příležitosti; pročež málo několika plodin sem náležejících počítáme. (O duchowním doleji). Množstwí denníků německých, dílem k nám docházejících, dílem zde wyhotowených, pobudilo Čechy k následowání. Od roku 1786 učitel lidu (z něm. Junga) wydáwán po tři léta. Nejmenowaný kdos ohlásil přítele českého a morawského národu z okresu hospodářstwí a mrawů, též cwičení mládeže, ale pro nedostatek čtenářů newydal. Podobně F. Procházka podniknutím K. Widtmana ohlášenau (1786) sbírku kronik českých a historie domácích skutků od Dalimila až do Beckowského, historie národů cizích, a kněh umění božího newydal, ale toliko částky: Dalimila, rytíře křesťanského a některé jiné knížky na swětlo wynesl. Téhož r. 1786 pokusili se Ondřej Plachý, Aug. Doležal, J. Hrdlička, J. Rybay a j. w Uhřích o wydání spisu téhodního, obsahujícího mnohé pěkné wěci ze wšelikého umění, pod nápisem: Staré nowiny atd. ale nebylo dosti čtenářů, a tudy oni přestawše wydali swau zásobu po hromadě w knize: Spolusebrání rozličných spisů (1790—1). Tomsůw měsíčník po roce, pautník po půl létě, český pak lidomil s 14 swazkem přestali. Důležitější slohem jsau Hlasatel J. Nejedlého, kteréhož 4 roky, a prwotiny umění od J. Hromádky, jehož 5 roků wydáno. Powídatel a potom pod jiným jménem Kratochwilník jednoho spisowatele (Sychry) dílo jest. Rozmanitosti J. Hýbla uwázly swazečkem R. Hyllos jeho po třech pololetích. Při nowinách českých, jak to již W. Kramerius činíwal, wydáwáno též sbírky zábawných a naučných spisků pod rozličnými jmény: Dobrozwěst, Čechoslaw, Zwěstowatel, Rozličnosti, kteréž přešly do České Wčely od r. 1834 wycházející. Téhož roku počaly Kwěty. Dobroslaw prof. Zieglera, cestau původní Zdirada Poláka do Italie, a jinými spisy znamenitý po 12 swazku jméno změnil w Milozora. Jindy a nyní, Wečerní

wyražení, Čechoslaw (nowý) Wlastimil, Pautník slowenský, Swětozor, Dennice jsau jména ostatních posud wyšlých časopisů nedlauho trwalých, jichžto aučel wůbec byla zábawa a poučení. Wyšší záměr mající Časopis musejní od r. 1827 wydáwaný naděje se delšího kwětu, jsa obdařen trwalými prostředky. Pautník Házowců redigowán od K. Zapa Dubnem r. 1846 cestu swau nastaupil, s nímž Tylůw Pražský posel téměř jednočasně jako o záwod wyslán. Wyššímu umění a wzdělanějším čtenářům odhodlán jest Krok prof. J. S. Presla. Z mnohých něm. románů a zábawných spisů, jichž po ta léta jiní jiné z přízně čtenářů neustále wyháněli, wždy také některý česky promluwil, mezi nimiž ti, které Krameriusowau prací wydány, čistotau jazyka nad jiné jsau lepší. Za našich dnů nejwíce wzděláwáno pole zábawných spisů. Netoliko časopisy téměř wšecky podáwají powídky a báchorky, přeložené i půwodní, ale i sbírky jich pod jménem bibliothek se zakládají. Mnoho tu utěšeného pro srdce i rozum, wíce ale ještě takowého, ježto pokaženau krasochut od jinud k nám uwádí, obrazy třeštiwými nelibost a omrzelost působí. Jan z Hwězdy (Marek Jind.), Tyl, Malý, Ehrenberger, Sabina, Chocholaušek, Tomsa, Mikšíček, Pečírka, Šwihlík, Pohořelý a j. w tom poli pracují. Ze staré Římské a řecké literatury wždy ještě málo se přeložilo, ač toho možnost některé zdařilé pokusy dowozují. Homerowy Iliady pilný překlad od Wlčka, Odyssey prosaický od Lišky wydán, Virgiliowy selanky od Winařického, Aeneidy částka od téhož; Horaciowy ody od Šíra posud jen z částky tištěny. Sallusta Waněk, Aur. Victora a Flora Chmela, Marka Aurelia zápisky a Eutropiowu hist. Šír, Ovidiowy heroidy některé Sušil a Marek Ant. přeložili. Hájek Luciana část dílem wydal, dílem w rkp. zůstawil. Historie wlastenské znamenité sice částky máme, jako jest Pelclowa kronika, širší, důkladnější, pořádnější, a ke čtení utěšenější než jeho německá, ale jen až po Karla IV jdaucí, pak příběhowé za Ferdinanda I a Maximiliana Janem Zimmermannem z dobrých pramenů wydaní; a wšak celé historie české jedním duchem a pérem kritickým psané posud se nedostáwá [1]). Nejcelejší posud jest Pabstowa Hýblem zčeštěná. Stručná hist. české země konečně podána jest Tomkem a Malým. Tím méně se nám posud wšeobecné obšírnější historie dostalo. Širšího a na ten čas dostatečného obsahu historii wyhotowil nejnowěji prof. Smetana. Krátká wšeobecná historie nám dána od Šoltysa, důkladnější od Tomka. Nade wšecky posud wydané wyniká stará historie Slowanů pod jménem Starožitnosti slowanské p. Šafaříka do němčiny, polštiny i ruštiny již přeložená. K známosti jiných stran swěta některé spisy z německého slauží; půwodní cesta jest Zdir. Poláka (w. Dobroslaw.), J. Kollára do Italie a K. Zapa po Haliči. Užitečná w historickém a zeměpisném ohledu jsau wydaná popsání některých měst, jako Králowéhradce, Mladé Boleslawi, Plzně, Krupiny, Wysokého Meyta, Prachatic, Rakowníka a j. též osob a dějů některých znamenitých. Kronika Beraunská od děkana J. Seidla, Poděbradská od učitele školního Minettiho jsau posud w rkp. Nowiny, o něž Kramerius největší posud zásluhu měl, od r. 1782 až do našich časůw také českým jazykem nepřetrženě, brzo jedny, brzo dwoje (oboje r. 1809 počítaly 500 odbíračůw), až i některý čas (1812 — 6) čtwery najednau, owšem jedny druhým na ujmu wycházely. Od r. 1783 až do 1786 wydáwaly se nowiny slowenské w Prešpurku, skrze Lešku. W r. 1824 F. z Šenfeldu oboje Pražské skrze dwa redaktory, J. Lindu a F. Tomsu wedl; rokem 1825 toliko jedny s Čechoslawem skrze F. Tomsu wydáwal druhé stawowský tiskař Háze tlačil, maje to za powinnost přiwtělenau ku práwu wydáwání německých nowin, kteréž po Šenfeldowi najal, což od r. 1846

1) Naději máme, že p. Palacký swau wýbornau historií, kteréž první díl w českém jazyku nyní se tiskne, nás budaucně zauplna obdaří.

Medau na se přewedl. Historie církewní a literarní také několika přídawků w té periodě nabyla. Zeměpis wšeobecný poprwé saustawně pojat Karlem Šádkem, nowěji Lukšem a nejdůkladněji Zapem. Také Balbi z franc. přeložen. Atlas český Merklasem zhotowen. Mapu ethnografickau Slowanstwa celého s wýborným wyjasněním wydal p. Šafařík. Částeční opis země české a uherské již dříwe dobré wzdělawatele nalezl. Topografii českau Dunder Plzeňským krajem započal. Stránka libomudrctwí, jakož okolnosti od dáwna nesly, wždy toliko prostonárodní zůstáwala. I w této periodě přes 40 let newyšlo nic saustawného, anobrž spisy pauze k lidu obecnému mluwící: nawedení k maudrosti a ctnosti, wzbuzowání k lásce wlastenské a powinné země pánu wěrnosti, jakž toho potřeba času žádala, naučení některým částkám řádu politického, k. p. o hašení ohně, obstarání chudiny, zwláště ale wychowání dítek, ta oblíbená nowějších časů nauka; wydáno prospěšné náwody k wychowání učitele, a množstwí, owšem nejwíce přeložených, spisků pro mládež, mezi nimiž i lepší, jako Kampowy některé, Salcmanowy se nacházejí. Přízniwé češtině zákony (1816) posílily některé wlastence k smělejšímu u wědách a umách pokroku. Takž i wychowatelstwí prospělo. Od r. 1833 wychází časopis Přítel mládeže, překládají se na mnoze spisy pro mládež Schmiedowy, Niericowy a j. Činní w tom nad jiné shledáni Wlasák, Tomsa, Sláma, Swoboda, Pečírka a j. Na filosofii, přírodopis a přírodozpyt zwláštní zřetel obrácen. Logiky 1820 poprwé wyšlé, druhé zmnožené wydání spolu s metafysikau 1845 ostaráno [1]). Dušeslowí, základowé pýtwy, leboslowí, ssawectwo, rostlinstwo, nerostopis, lučba, fysika wědecky wzdělány; i prostonárodně a školám nižším o plodinách přírody psáno. Čelnější spisowatelé té třídy byly: Marek, Hyna, Presl, Staněk, Amerling, Smetana, Kodym. Fysiky Michálkowa (1819) a Šádkowa (1835) byly starší pokusy w té wědě. Arithmetika saustawná po Wydrowé (1806) opět ladem lehla. Pro školy dobré jsau pomůcky od Radla, Hyny, Michla, Přibíka. Zindlůw úwod a Kuklowo umění počtářské také po česku hlaholí.

O hospodářstwí polním i domácím jednáno wůbec i zwláště, jako o wčelách, dobytku, štěpařstwí, lesnictwí, ano i o kuchařstwí. Jiří Wolný jest wzor idealní polního hospodáře, kterýž od spol. hosp. dostal wysazenau odměnu. Wznikly i časopisy hospodářské: Naučné listy od r. 1838 z něm. p. ryt. Kaliny a Žiwa, spis rolnický a lesnický od r. 1842. — Technologie pro nedostatek názwů dlauho pusta ležela, až neunawený Presl překladem Poppe a časopisem technologickým wzděláwání její obtížné započal. Mnohé dobré naučení při kalendářích od společnosti hospodářské německy a česky wydáwaných se nalézají. Prwní kalendář tolerancí w českém jazyku 1789 na swětlo wyšel, r. 1799 pro uložený štempel na wšecky kalendáře, w kterých historické zpráwy, pohádky a podobné wěci se nacházejí, wydáwán býti přestal. Nicméně podobné kalendáře z počátku předešlého desítiletí na swětlo wystaupily a sice Fejerpatakého (1830), Spurného (1831), Medaua (1832), Gastla (1837). Lékařské a práwní umění jen z prostonárodní strany česky wzděláwáno, kromě porodnictwí, kteréž se saustawně w jazyku také českém přednáší. Ostatně lékařské spisy té periody wztahují se wůbec na zachowání zdrawí a některé jemu škodliwé předměty, zwláště pak na ochranné neštowice, choleru, konečně na nemoci dobytčí. Práwa a zákony wětší, jako řád saudný, wšeobecné práwo městské atd. w obzwláštních knihách a sbírkách pro sebe tištěné, menší

1) Co od Museum w té wěci posud činěno, wztahuje se pauze na wzdělání mluwy filosofské, w té naději, že swým časem národní mudrcowé powstanau. Jest ale welice přáti, aby se toho ne systematičtí jedinowěrci a cizími saustawami pomatení nedomudrci, nébrž bezpředsudně rozumující myslitelé prawoslowanští ujímali!

a běžná nařízení německým a českým textem wedlé sebe wycházejí. Trestní zákon w přestupcích aupadkowých Čelakowským zčeštěn (1835). Palkowič a Tablic Slowákům některé zákony a sněmy uherské přeložili. K potřebě obecné w sepsání wšelikých listů a spisů kancelářských Čechům nejedněmi příklady sebranými poslauženo. Práwní sekretář od Fayla (1838) lepší češtinu uwésti snažen byl. Neoceněný w tom ohledu jest Palackého archiv český, sbíraje psaní saukromná: státní, dopisy, zápisy, sněmowní wěci, wýpisy práwní, nálezy atd. Bohoslowí s duchem snášeliwosti wětší než byla za předešlých wěků, spojené, wíce prawé pobožnosti a mrawopočestnosti než hádek pílilo. Biblí katolická měla učeného oprawitele F. Procházku; nekatolická w Prešpurku a Berlíně, w Kyseku (1845) wydawatele nalezla, ano i českau konkordancí opatřena. W slowenském nářečí wyšla biblí 1829. Ze sw. otcůw přeložen Cyprian (1825) Augustin o městě božím (1829 — 32), Klemens, Ignác a Polykarp (1837). Wýborná pomoc wědám bohoslowným jest Časopis pro kat. duchow. od r. 1828 pod dohledem konsistoře Pražské wycházející. K němuž přidružiti se hodlá páně Štulcůw Týdenník (1847). Toliko odstupowání k nekatolíkům po uwedené tolerancí k některým spisům polemickým příčinu dalo. W dogmatických spisech nowých slynau: Tomek, Král, Zahradník, Jirsík, u protestantů: Salatnay, Šulek, Šoltis, Leška. Biblická historie, wyučowání we wíře dospělých i nedospělých, wýklady, postilly nejedny sepsány; zwláště ale kazatelstwí nad předešlé wěky wyniklo. Okolo r. 1775 powstala w Praze společnost kritiků, kteří kázaní w chrámích držená posuzowali (prof. Chládek na čele jich); ale nalezli hodného jich zástupce w nejmenowaném Fr. Procházkowi. Kázaní, zwláště posledních let, nejen přeložená, ale i půwodní w sbírkách i po různu k rozličným příležitostem sepsaná, na mnoze wycházela, z nichž některá jak wěcí tak slohem řečnickým chwalná. Stapfowy rozwrhy kazatelské w češtinu Hyblem uwedeny. Wydawatelé kázaní w nowější době jsau: Kučera, Šediwý, Rokos, Wambera, Dwořák, Zimmermann, Hawránek, Martiny, Hora, Škoda, Trnka, Tupý, Jakaubek, Bláha, Čermák, Stránský, Kautský, Procházka, Marek, Kollár, Rešetka, Feigerle, Kosec, Zahradník, Čeněk z Wartemberka a j. Pastýřské bohoslowí saustawně i w částkách některých k prospěchu duchowního pastýře pojednáno; mnohem pak hojněji spisy wzdělawatelné, nábožné a liturgické pro lid sepsány, přeloženy a wydány.

V.

Spisowé oddělení šestého.

A. MLUWOZPYT.

a) Obrana českého jazyka.

1. **KARLA THÁMA** Obrana jazyka českého proti zlobiwým jeho utrhačům, též mnohým wlastencum, w cwičení se w něm liknawým a nedbalým sepsaná. W Praze u Jana F. z Šenfeldu, 1783 w 8. str. 48. Zlomek w Toms. Chrest. str. 216.

2. Sláwa a wýbornost jazyka českého od J. Bulika, w Praze 1792 w 8.

3. Von den Vorzugen der böhmischen Sprache von *Franz Tomsa*, Prag 1812 w 8. (s českými příklady).

4. Apologia, to jest obrana, kterau se odrodilci, jenž od swé národnosti slowanské odstupují, brániti chtějí, ti pak, kteří o ni stojí, posilniti se mohau. Sepsána od Ondřislawa z Prawdomluwic (**J. KOLLÁRA**), w Budíně, literami J. Gyuriana a Mart. Bago, 1841 w 8. str. 40.

5. Řeč o lásce k wlasti P. S. II wyd. w Praze 1845 str. 20.

6. Práwa naší řeči a národnosti. Wydal Dr. *Fr. Cyr. Kampelík*, w Praze 1845 u Jar. Pospíš. str. 39 w 8. [Úwaha od Dr. Strobacha we Wčele 1845 č. 82].

7. Hlasowé o potřebě jednoty spisowného jazyka pro Čechy, Morawany a Slowáky. Spisů mus. č. XXII. W Praze 1846 str. VIII a 224 w 8.

Proti tomu wydal Hurban: Slovenskje pohlady

na vedi, umeňja a literatúru. Díl I. sw. 1 w Skalici, 1846.

8. W časopisech: *a) Kram. Now.* Wolání k Slowanům, aby jazyka swého pilni byli, od Jiř. Palkowiče, 1802.

b) W Hlasateli. *J. Nejedlého* O lásce k wlasti I. 5. k wlastencům IV. 3. *Rautenkrance* list III. 7. Řeč při uwedení přednášení češtiny I. 485. Proč by se mělo w hlawních školách také česky učiti IV. 72. *J. Jungmanna* Rozmlauwání dwoje o českém jazyku I. 43. 321.

c) We Wíd. listech: Antibohemia od J. J. r. 1813 listů 46.

d) W Čechoslawu: O mateřské řeči wůbec, a jak národnost zachowati. Z archivu Hormayerowa přel. od *Slámy* 1824. Wšímání morawčiny od Šembery, 1831 V. 37. 40. Odpowěd na to od Čecha Langera 41 — 47.

e) W Kroku. Kdo činí, kdo trpí křiwdu? od A. J. I. 3. 64. Český jazyk z ohledu na bohatost s jinými porownaný, 1831 str. 623. Srownání spoluhlásek a samohlásek atd. 624.

f) Čas. mus. Král Ludwík a řeč česká, od Palackého, 1828 IV. 114. O českém jazyku úsudek Luk. Hornického, Poláka, w XVI stol. od J. J. 1830 293. Jazyk český na dwoře litewském w XV stol. 1831 str. 280. O různění českého jazyka od J. J. 1832 str. 165. Mluwnické přednosti řeči české w přirownání s jinými slowenskými sestrami od *W. Hanky*, 1835 str. 163. O literních swazcích Slowáků s Čechy a Morawany w některjší i nynější době, od *B. Tablice*, 1842 str. 579. Prostředek, jakby po gymnasiích českých a morawských i slezských, ohledem wyučowání w jazyku československém Nejwyšší wůli poněkud zadost učiniti se mohlo, od prof. *J. Chmely*, 1843 str. 532. Slowo o české národnosti, od *E. Wocela*, 1845 str. 258. O nowé písemné řeči na Slowensku, list p. *J. Záborského* k p. Fejerpatakymu, 1845 str. 123.

g) Jindy a Nyní, milowníci slowenčiny u národů cizích, od *J. Kaubka*, 1833 II. 24.

h) Hronka. Předmluwa a domluwa od Kuzmanyho 1836 I. 8 — 19.

i) We *Fejerpatakyho kalendáři* na r. 1836 — 7. Slowenčina.

k) Plody 1836. Řeč od Hodži str. 58.

l) Kwěty. Potřebnost jazyka českého pro lékaře a hojiče, od *W. Staňka*, 1834 str. 113. Proč jsem Čechem? Od *Tyla*, 1826 příl. 53. Wlastenkyním k nowému r. 1838 od bar. *Villaniho.* O jazyku českém, Now. Kwětů, 1842 str. 10. O společné mluwě československé, tamž str. 21, 25 od *Kampelika.*

m) Česká wčela. Zdaž dokonalá známost češtiny Čechu, církwi a státu prospěšná a užitečná jest čili nic? 1839 str. 3. Z denníka mladé Morawanky (Marie * *) Wčel. 1845 č. 24. Srownáwá se wlastenstwí s nábožensťwím? č. 59.

n) Rozličnosti Pražských nowin. Krátkost jazyka českého, 1829 č. 54. Walašský jazyk č. 82. Nestranná chwála slowenské řeči z ust Wlachů, 1832 č. 51. O potřebě w zemi obecnému jazyku náležitě se naučiti, od *Ludwíka*, 1833 č. 53. W jaké powěsti jest Čech a wlast jeho po cizině, od téhož č. 55.

o) Wlastim. 1842. Slowo k pannám českoslow. od W. Št. 45.

b) Prawočtení.

9. Normalní školní knížky: *a)* Abecední tabulka. *b)* Dokonalá slabikowací tabulka. *c)* Slabikář obsahující w sobě spůsob, jak se dítky mají učit písmeny znáti, slabikowati a čísti, w Praze nákl. c. k. praw. školské knihotisk. 1775, 1778, 1780 w 8. *d)* Slabikář pro sedlské školy w c. k. zemích. *e)* Slabikář pro městské školy w c. k. zemích. *f)* Slabikář pro žáky helwetské a Augšpurské konfessí w c. k. zemích, 1782 w 8. 1801 w 8. Wšecky tyto knížky posud se často znowu tisknau, asi 5000 wýtisků každého druhu.

10. Slabikář český, w Litomyšli w 8.

11. Slabikář přirozenau a welmi snadnau nauku k čtení obsahující, dle které dítky w krátkém čase dobře čísti naučeny býti mohau. We Wacowě r. 1801, 2hé, 3tí 1804, w Prešp. u Š. P. Webra, tamž 4té r. 1806 str. 48 nawedení k latinsk. i k uhersk. čtení krom slowenského obsahující.

Tento slabikář Dan. Bocko spisowatel jeho Institutu Prešpurskému, jehož péčí se wydáwá, darowal. Přetištěn w Praze 1816 w 8. s nadpisem: Abecedář nejnowější aneb nauka k čtení.

12. Fr. Tomsa Ueber die Aussprache der čzechischen Buchstaben, Sylben und Wörter nebst Leseübungen, Prag 1801 w 8. stran 80.

13. Slabikář, z něhož se dítky litery znáti, slabikowati a čísti naučit mohau, w Prešpurku 1804 w 8. str. 32 (od ZIKM. PAULINIHO). S přídawkem uherským, tamže u Wiganda, 1836.

14. Elementarní knížka k německému čtení a pojmenowání nejobecnějších wěcí a jejich wlastností pro mládež w českých místech, od JANA SCHMITTA, w Plzni 1818 w 8. str. 47, též 1826 w 8.

15. Slabikář pro školy welebného Baňského okolí, wydaný od literní společnosti téhož Baňského okolí. Prwní wydání nákladem literní společnosti b. o. We Wacowě 1820, písmem Ant. Gotlíba w 8. tři archy. Podepsán B. T. t. (BOHUSLAW TABLIC, tajemník).

16. JANA JAWORNICKÉHO Kratochwilné poučení, jakby se dítky česky i německy slabikowati a čísti w krátkém čase naučiti mohly, w Praze 1820 w 8. též 1830 u B. Háze.

17. JANA KOLLÁRA: Slabikář pro dítky s přídawkem latinských článků k čítání, péčí a nákladem církwe ew. slowenské Pešťansko-Budínské, w Pešti písmem Mat. Trattnera, 1826 w 8. str. 24.

18. ANT. TRNKA: Uwedení k brzkému něm. čtení atd. pro české dítky, 1826 w Plzni str. 52, w Klatowech 1833? J. C. Braun (w Praze u Neureutra).

19. Česká abeceda w 26 obrázcích, od *Machka*, 1829.

20. *a)* Slabikář chlapecí od Fejerp. w Lewoči u Jana Werthmüllera, 1830.

b) Slabikář děwčecí od téhož tamž 1830.

21. **J. N. SYKORA**: Poukázání k důkladnému ponaučení českého i něm. čtení jakož i praktické cwičení w rozumění a mluwení nejpotřebnějších poznamenání i průpowědí w obau jazycích. [Anweisung zur gründlichen Erlernung atd.] w Praze 1833 w 8. str. 116.

22. **FR. STUDENÝ**. Nejkratší nawedení ke čtení, w Praze 1834 w 8. str. 71 u W. Špinky. [Pos. od Franty we Wčele 1834 č. 5—7].

23. Slabikář německý a český, we Wídni w 8. (b. r.?) 6 archů.

24. Slabikář něm. a český [Namenbüchlein etc.] pro městské školy, w Praze 1836 w 8. str. 160.

25. Slabikář (menší), s přídawkem uherským snadným spůsobem sepsaný od **JANA FIZELE**, w Lewoči, 1836, též w Prešpurku u Wieganda 1836.

26. Česká abeceda aneb malého čtenáře knížka prwní. Sepsal K. Winařický, w Praze, 1838 w 12. arc. impr. 3 archy. [Porow. Kwěty přil. 1838 str. 93].

27. Malý čtenář, aneb čítánka pro malé dítky od **JANA SWOBODY**, w Praze u Pospíšila, 1840 w 12. str. 75. [Prw. Kwěty 1841 str. 6].

28. Tři sta šedesát pět propowědí z učení o mrawích, powinnostech, ctnosti a nábožensttwí atd. 1 a 2 díl, w Lewoči u J. Werthmüllera, 1835 w 8. od **K. FEJERPATAKYHO**. Též 1 díl s uherským, něm. a lat. přídawkem, 1840 str. 72. Též 1 díl po třetí, 1842, a II díl po druhé 1845, $6^1/_2$ archu tamž.

29. Malá čítanka s několika abecedami, jakož i nawedení ke čtení a k prawopisu od J. W. Šumawského [**FRANTY**], w Praze u Pospíš. 1841 w 8. str. 104.] Por. Now. Kwětů 1841 str. 63; 1842 str. 69, 74].

30. Jaromirowa prwní kniha ke čtení, od **JANA Č. FORMÁNKA**, ku prospěchu opatrowny pro malé dítky, w Klatowech, w Praze 1842 u synů B. Háze w 8. str. 87 a 25 wyobrazení na tabulích. [Por. Now. Kwětů 1842 str. 36].

31. Slabikář a čítánka pro menší dítky, w Ratiboři 1844 u Bognerowých dědiců wel. 8. str. 112. [Por. Kwěty 1845 str. 16].

32. Nawedení ku čtení bez abecedy a k prawopisu bez psaní, aneb: Opozdilý předchůdce, od **JOS. FRANTY ŠUMAWSKÉHO**, w Pr. 1845 u J. Spurného str. 18 w 8.

33. *W Časopisech a) w Rozmanitostech:* Prostředek, když děti místo *g* a *k* wyslowují *t* neb *d*, od F. ŠPINKY. J. 79.

b) Přítel mládeže. Saustawný náwod k rozumnému čtení. 1828 I. 92. Ponaučení, jak při poznání písmen, slabikowání a čtení učitel pokračowati má. 1828 IV. 3. 1829 I. 6. který spůsob nawedení dítek ke čtení zdá se prospěšnější? 1831 IV. 7. Připomenutí o čtení od *W. Duška* 1835 II. 101. Jak by se dítky k prawému a čistému mluwení uwoditi mohly J. Fr. Knížek (1839) — Hláskowání, čili nejkratší nawed ní ke čtení od *Kalendy W.* 1842.

c) Rozličnosti Pražsk. nowin. O čtení, 1826, 231.

d) Čas. mus. Slowo o rozdílu a wyslowení hlásek *i* a *y* od *J. Krbce*, 1841 str. 589. Rozepře mezi písmeny od J. J. 1842 str. 252.

c) Prawopis.

34. *Jos. Rosenthalera a)* Opella in 7 capita distincta, quibus errorum, qui in bohemica scriptione tum in typo fiunt, causae expenduntur. Pragae 1779 w 8. str. 110.

b) Hwězdička písaře k dobrému psaní českému wedaucí, ku prospěchu škol českých wydaná atd. w Praze 1781 w 8. Přidána jest Obrana knížky Opella atd. proti Dobrowskému. Recensí této hwězdičky w. Lit. Magazin von J. Dob. 1 Stück S. 93.

35. Čtyry gruntowní tabule ku prospěchu mládeži slowenských škol, w Trnawě 1780.

Jest část Josefinské grammatiky německé, na dobropísemnost slowenskau obrácené str. 3.

36. Orthographie česká, aneb naučení, jak se má dobře česky psáti, w Praze 1780, 1793, 1810 a často posud.

37. Příwod ku dobropísemnosti slowenské, w Trnawě, 1780 w 8. str. 47.

38. **FR. TOMSY** *a)* Uwedení k české dobropísemnosti w c. král. zemích, w Praze 1782 w 8. 1784.

b) Ueber die czechische Rechtschreibung. Prag 1802 w 8. str. 32, (připojeno 13 českých básní).

c) Grössere czechische Orthographie. Prag 1812 w 8.

39. Čechořečnost, tauž řečí mluwícím složená a we dwau dílích obsažená, totiž w dobropísemnosti a zpěwomluwnosti, skrze Jiříka Petrmanna, českého kaz. w Drážďanech, w Prešpurku, 1783 w 8. str. 48 u Š. P. Webera.

Pod spráwau Štěpána Lešky toho času kantora a warhaníka. W dobropísemnosti příliš mělký.

40. Prawopisnost řeči čechské (též něm. Wahre gegründete Rechtschreibart etc.) od Wácsl. Pohla, we Wídni 1786 w 8. u Tom. z Trattnerů. (Chybná).

41. **ANT. BERNOLÁKA** *a)* Dissertatio philologocritica de literis Slavorum, Posonii, 1787 w 8. (prostoslowácky).

b) Linguae slavicae, per regnum Hungariae usitatae orthographia ib. (připojena k prwní).

42. **K. THAMS** Methode in kurzer Zeit ächt böhmisch auszusprechen, zu lesen und zu schreiben. Prag 1800.

43. Nejhlawnější prawidla slowenské dobropísemnosti, kterážto spolu sebral Sam. Čerňan-

ský, w Šťáwnici u J. F. Sulcera, 1802 w 12. str. 24.

44. Československá grammatika (liternice) od **PAWLA ŠRÁMKA**, w Prešpurku 1805 w 8.

Jest toliko dobropísemnost, dobře psaná, str. 32.

45. Prawopis ruskočeský od **ANT. PUCHMAYERA**. W Praze 1805 w 8. str. 68.

Učí česky psáti ruskau literau, a srownáwá mluwníky obau těch jazyků, stručně.

46. Prawidla české dobropísemnosti od **ALEŠE PAŘÍZKA**. W Praze 1813, 1815, 1819 w 8. str. 94 1831 str. 94.

47. Německá dobropísemnost od **JANA JAWORNICKÉHO**. W Praze 1817 welk. 8. str. 94 u Boh. Háze.

48. Prawopis český podlé základu grammatiky J. Dobrowského od **WÁCSL. HANKY**. W Praze 1817, 1821 w 12. 1833 poopravené str. 84, 1835 u Špinky str. 94, 1839 w 16. str. 93. Po šesté 1844 w Praze.

49. Auplná dobropísemnost německá po německu i po česku sepsaná od **J. ŠMITTA**. W Písku 1819 w 8.

50. Orthografia aneb prawidla prawopísemnosti morawsko-slowanské řeči od **FRYČAJE**. W Brně 1820 w 8. (chybná).

51. Prawidla české dobropísemnosti atd. od **JANA JOS. FILCÍKA**. W Hradci Králowé, 1822 w 8.

Na spůsob Mösrowy německé psaná, s příklady mnohými, ostatně dle prawidel Pařízkowých. Druhé oprawené a rozmnožené wydání s připojeným diktowáním atd. tamž 1827 w 8. str. 290.

52. O počátku a proměnách prawopisu českého a w čem tak nazwaná analogická od bratrské posawad užíwané orthografie se rozděluje atd. w Pr. 1828 arcib. tisk. w 8. str. 16.

Tento spis dal příčinu k následujícím brošurkám. *a)* Widerlegung der sogenannten analogisch-orthographischen Neuerungen in der böhm. Sprache v. *J. Nejedlý* 1828, Prag S. 20. *b)* Beleuchtung der Streitfrage über die böhm. Orthogr. v. *J. Jungmann*, Prag 1829 S. 83, 8. *c)* Bestreitung der Neuerungen in der böhm. Orth. v. *J. Palkowič*, Pressburg 1830, 8.

53. Saustawa jazyka česk. z hlediště prawopisného, od **J. JUST. MICHLA**. [Podlé Hanky]. W Praze u B. Háze, 1836 wel. arch.

54. **AUSOBSKÝ KAREL**. Pojednání o wýslownosti syllab *di*, *dí*, *ni*, *ní* atd. [Michl str. 348].

55. Německý prawopis pro Němce a Čechy, mimo cwičení prawopisné w stejně a podobně znějících slowech, w 570 průpowědích, od **K. ŠÁDKA**. W Hradci Král. 1839 česky a něm. w 8. str. 214.

56. Česká dobropísemnost, anebo: Nejkratší spůsob naučiti se dobře česky psáti, zwláště ku prospěchu školní mládeže. W Praze arc. impr. 1840 w 12. str. 24. Od **FR. ČELAKOWSKÉHO**.

57. Böhmische Rechtschreibung von **A. ŠEMBERA** etc. Olmütz b. Alb. Skarnitzel, 1841 w 8. str. 63.

58. Česká dobropísemnost od **WLASÁKA**, 1741. [Posudek w Now. Kwětů 1841 str. 66].

59. Nejkratší spůsob dobropísemnosti české dokonale se naučiti. Wyňato z mluwnice, kterauž složil **J. ZIEGLER**. W Čáslawi 1842 w 12. str. 34.

60. Grundzüge der neuen Orthographie der čech. Sprache, sammt Uebungsaufgaben zum Diktandoschreiben. Wien 1846 (1845) [Posudek w Kwět. 1845 str. 444].

61. Prawopis československé řeči co příruční knížka s mnohými příklady pro učitele, pěstauny, rodiče ku prospěchu mládeže tak sestawený, aby se mu snadným spůsobem naučiti mohla. Od Dr. **FR. KAMPELÍKA**. W Praze w kněh. K. W. Medaua, 1845 ; tr. VIII. a 70. Dílek II. 1847 str. 91.

62. Prawidla českého prawopisu, praktickými příklady wyswětlená pro učitele českých škol, zwláště pro kandidaty stawu učitelského, w Pr. 1846 w c. k. skladu norm. školních knih.

63. *W Časopisech.*

a) Kwěty. Máli se psáti byste čili by jste? 1834 w 24. Stenografie (rychlopis), od D. KOPECKÉHO, též 157. — Jak psáti máme jména místní? Od Zapa, 1836 příl 9. O hrubém ſ atd. Now. Kwět. 1840 str. 75. O psání jmen českých we spisech jinojazyčných. Now. Kw. 1842 str. 17, 27—9. Důležité slowo o psání českých jmen, 1843 č. 16. Opět slowo o psaní českých jmen. Now. Kwět. 1843 str. 34.

b) Přítel mládeže. Prawé psání liter w slabiky a slowce složených, 1834 III. 78 — 94, 1835 I. 73 — 90. Sbírka sauhlasných slow od A. Wacka 1842.

c) Čas. mus. Český prawopis, dle E. Raska, od R. (P. J. Š.) 1833 str. 434. Slowo o českém prawopisu od P. J. ŠAFAŘÍKA, 1843 str. 3.

d) Předpisy (krasopsání).

64. **W. HANKA**. České předpisy 1. a 2. swazek u B. Háze b. r. J. J. Küssel. Řecké, hebrejské, polské, ruské, srbské a uherské předpisy, mimo cwičení se w rozličných tazích. W Praze 1822 u Calve 18 listů we 4.

65. Linkowané knížky ku psání pro začátečníky a dospělejší, w Praze 1835 we 4. u Pospíš.

66. Zásoba ku předpisům a diktowání, čili rozmanité, užitečné wědomosti z historie, geografie, přírodopisu atd. od **J. PŘIBÍKA**, w Pr. 1844 u Pospíš. str. 174 w 8. [Porow. Kwět. 1844 str. 164].

67. *Rádce* w hodinách k spasení, aneb nawržení pro učitele k předpisům od J. J. Rainhardta, přel. a rozm. od **JANA URBANA**, škol. uč. w Zlonicích. W Praze, 1841 str. 120.

68. **W. KRÁTKÝ**. Praktická nawedení k

prwopočátečnému psání pro učitele a pěstauny. Praktische Anleitung kleiner Kinder im Schreiben etc. (16 předpisu) příční wel. 8. 1846.

e) *Mluwnice a slowozpyty.*

α) České řeči.

69. **FR. TOMSY** *a)* Böhmische Sprachlehre, Prag 1782 w 8. (chtěl z Infin. wyhostiti literu *i*). *b)* Ueber die Bedeutung, Abwandlung und Gebrauch der czechischen Zeitwörter, Prag 1804 w 8. str. 224 (s 11 českými básněmi). *c)* Ueber die Veränderung der czechischen Sprache nebst einer czech. Chrestomathie seit XIII Jahrh. bis itzt, 1805 w 8. str. 263.

70. **KARLA IGN. THÁMA** *a)* Kurzgefasste böhm. Sprachlehre nebst böhm. deutsch. und französischen Gesprächen. Prag und Wien, 1785 w 8. Opět s nápisem: Böhmische Grammatik zum Gebrauche der Deutschen, wodurch sie diese Sprache auf eine leichte Art in kurzer Zeit gründlich erlernen können, nebst verschiedenen böhmisch-deutschen Gesprächen, Erzählungen, Fabeln, Prag 1798 w 8. 1800, 1801. Potom s nápisem: Erster gründlicher Unterricht in der böhm. Sprache, mit Leseübungen in 8. Prag 1804 str. 333. Posléz od Wácsl. Hanky na žádost nakladatele (Endersa), 1821, w Praze w 8.

b) Kunst in drei Monaten böhmisch lesen, verstehen, schreiben und sprechen zu lernen, nach den Kästnerischen Sprachgrundsätzen, Prag 1815 w 8.

71. **FR. M. PELCLA** *a)* Typus declinationum linguae bohemicae nova methodo dispositarum, Pragae, 1793 (dle nawržení Dobrowského). Po druhé: Typus declinationum ex grammatica Pelcliana, 1795.

b) Grundsätze der böhmischen Grammatik, Prag 8 wel. 1795. 1798.

72. Naučení kratičké, kterakby se mělo dobře po česku mluwiti a psáti, od **JILJÍHO CHLÁDKA**. W Praze, 1795 w 8. (Z dobrých pramenůw).

73. **JOSEFA DOBROWSKÉHO** *a)* Slowo Slavenicum, in specie Čechicum, Pragae, 1799 we 4. 1½ archu.

b) Bildsamkeit der slawischen Sprache an der Bildung der Subst. und Adjektive in der böhm. Sprache dargestellt. Prag 1799 in 4. (Připojeno k jeho: Wörterbuch etc.)

c) Lehrgebaude der böhm. Sprache, Prag 1809, 1819 8. wel. str. XX a 326.

74. Böhmische Grammatik von **JOH. NEJEDLÝ** I. B. Prag 1804. II. praktischer Band, 1805 w 8. Po druhé w jednom dílu oba spojil, pod nápisem: Praktische böhmische Grammatik für Deutsche. Prag 1809 w 8. str. 367. Po třetí. Prag 1821 w 8. str. 384 (7000 wýtisků). Po čtwrté 1830 bei Widtmann in Commiss. S. VIII a 416.

75. Grammatika česká, aneb učení, jak se česká slowa uchylowati, spojowati a psáti mají, od **J. ŠMITTA**. W Praze 1816 w 8. str. 208.

76. Prawidla řeči české, od **FR. NOWOTNÉHO** z Lužc. W Praze, 1818 w 8. str. 190 a registř.

77. Böhmische Uibungen von **J. L. ZIEGLER**. Königgrätz 1818. Na 1 archu (dle Nejedlého grammatiky).

78. Elementar-Unterricht in der böhm. Sprache zunächst für die deutsche studirende Jugend nach den besten Sprachlehren entworfen von **ANT. LISCHKA** etc. Neuhaus, 1821 J. Albert Landfrass w 8. str. 238 a regist.

79. Mluwnice, čili saustawa českého jazyka podlé Dobrowského, od **WÁCSL. HANKY**. W Praze 1822 w 8. str. XXXII a 312. Jest wlastně přel. Dobrow. (II. wyd.) s dosadky rozličnými, též 1831 dílem skrácená, dílem rozšířená w 8. str. 287.

80. Tabule poučující a wedaucí k náležitému poznání dewatera částek české řeči; složená od **JANA ČERNÉHO**, duchowního pastýře w Chodowicích. Tištěno w Jičíně u Frant. Kastránka na celém fol. 3 listy.

První tabule obsahuje přehled 9 částek řeči. Druhá uchylky jmen a místojmen. Třetí skloňowání slowes. Předmluwa na zwláštním listu fol. tištěna, 1825.

81. **F. DŘEWENÝ**. Wýtah nejpotřebnějších dílů řeči, totiž podstatných a wlastenských jmen a časoslowes atd. Auszug der nothwendigen Redetheile etc. 1829 w 8. w Jičíně u Kastránka.

82. **J. W. FRANTA**. Zastaralé formy českého slowesa, wyswětlené. W Praze u Pospiš. 1829 w 8. str. 31.

83. **KAREL KYSELO**. Nejnowější mluwnice česká, sepsaná a wzdělaná Karlem Kyselau (Kyselem), kaplanem Swatowojtěšským na Nowém městě Pražském. W Praze u J. Spurného, 1830 w 8. str. 132.

84. **FR. TRNKA**. Uebersicht der böhm. Declinationen und Conjugationen, mit den erforderlichen Anmerkungen und Beispielen, nebst vorläufiger Darstellung des böhm. Alphabets, dann einem Anhange über die unbiegsamen Redetheile, entworfen von etc. Brünn, 1829 b. J. G. Trassler w 8. str. 32.

85. *Norbert Waněk a J. Franta a)* Kleine Grammatik der böhm. Sprache zum Selbstunterricht mit beständiger Rücksicht auf die deutsche Sprache etc. Prag, 1836 — 7 w 8 12 archů.

b) Praktischer Theil zur böhm. Grammatik 1. Abtheilung, Sprachübungen, Prag b. Spurný, 1840 w 8. str. 116. Opět: Česká i německá mluwní cwičení. Böhmisch-deutsche Sprachübungen. W Praze 1846 nákl. Bed. Krečmara str. 96 w 8. 2te. Abtheil. Uebersetzungsaufgaben str. 216.

86. Ausführliches theoretisch-praktisches Lehrbuch der böhm. Sprache für Deutsche, von *Thomas Burian*, k. k. Oberlieutenant und Prof. der b. Spr. in der k. k. Militär-Akademie zu Wienerisch-Neustadt, Prag und Königgrätz b. Pospišil, 1839 wel. 8. str. 500. [Por. Kwěty, 1839 příl. str. 72] IIte verbesserte Auflage, 1844 b. Jar. Pospišil.

87. Malá chrestomatie, wyňatá z mluwnice prakt. **T. BURIANA.** W Praze u Posp. 1844 wel. 8. str. 58.

88. *a)* **J. N. KONEČNÝ** Theoretisch-praktische Anleitung zur schnellen und gründlichen Erlernung der čechisch-slawischen Sprache nach einer leicht fasslichen Methode. Wien 1842 b. P. Rohrmann w 8. str. 276.

b) Theoreticko-praktické nawedení k rychlému a důkladnému naučení se jazyku českoslowanskému podlé nowé, lehko pochopitedlné methody. Druhý díl, obsah. Českoslowanskau krestomatii aneb wybranau sbírku prosaických pojednání a básní z nejlepších spisowatelů wšech časů s mluwnickými wýklady. We Wídni 1846 str. 248 w 8.

89. Böhm. Sprachlehre für Deutsche v. **VINC. PAUL ZIAK.** Brünn, 1842 w 8. b. Rohrer's Wittwe str. VIII a 440. [Por. Čas. mus. 1842 str. 468].

90. Krátká mluwnice německého jazyka. K wyučowání žáků nižších tříd na normalních, hlawních a wenkowských školách, w Praze 1840 w 8. str. 126. [Srownáwá s českým jazykem něm. na rozkaz nejw. sepsána od **F. ČELAKOWSKÉHO.**

91. **FR. CYR. KAMPELÍK** *a)* Čechoslowan, čili národní jazyk w Čechách, na Morawě, we Slezsku a Slowensku. W Praze, 1842 u J. Pospíšila. [Por. Kwět. Now. str. 77].

b) Částky českoslowanského jazyka w obrazích pro mládež wyšších a nižších škol. Sestawený od atd. W Praze 1842, nákladem J. H. Pospíšila. [Por. Now. Kwětů, 1843 str. 83].

92. **JOS. LIBOSLAW ZIEGLER.** Mluwnice česká, kteraužto ku prospěchu mládeže školní složil atd. W Chrudími 1842 u Jos. Košiny, nákladem W. Wáši w 8. str. 175.

93. Kurzgefasstes Lehrbuch der böhm. Sprache und Rechtschreibung zum Selbstunterricht für Deutsche, von **J. N. SYKORA** etc. Prag 1844 b. Jar. Pospišil str. 151 w 8.

94. Počátkowé staročeské mluwnice, od **P. J. ŠAFAŘÍKA.** W Praze 1845. [Co úwod k Wýboru star. literatury] str. 110 wel. 8.

95. Krátká mluwnice česká pro Čechy. Sepsal obzwláště ku prospěchu studující mládeže **J. B. MALÝ.** W Praze 1846 u synů B. Háze. Díl II. Příkladowé české mluwy tamž (něm. a česky), 1846 str. 153 w 8.

β) Slowenské (slowácké).

96. Příwod k dobromluwnosti slowanské, ku prospěchu mládeži normalských škol. W Trnawě, 1780 w 8.

97. Anton. Bernoláka *a)* Grammatica slavica ad systema scholarum nationalium in ditionibus C. R. introductum accomodata. Editio prima in Pannonia. Posonii impensis Joach. Mich. Landerer, 1790 w 8. str. XVI a 312, mimo Index 4 listy. Učí wlastně nářečí slowáckému. Má na zadu knihy mnoha porekadla (t. příslowí) slowácká z Doležala a wlastní sbírky, neznaw Srnce a Horného. Též něm. Schlowakische Grammatik etc. Ofen 1817 str. 318 a IX w 8. *b)* Etymologia vocum slavicarum, sistens modum multiplicandi vocabula per derivationem et compositionem. Tyrnaviae (u Jelínka) 1791 w 8. str. 180.

98. Slowanská grammatika od **GILLI**, 1791.

99. Nauka řeči slovenskej. Vistavená od **LUD. ŠTÚRA.** W Prešporku, 1846 str. 214 wel. 8.

γ) Slowensko-církewního.

100. Počátky poswátného jazyka slowanského. Od **WÁCSL. HANKY,** w Praze u synů B. Háze 1846 str. 48. [Týž spis rusky].

δ) Idealní slowanské.

101. Elementa universalis linguae slavicae e vivis dialectis eruta et sanis logicae principiis suffulta. Auctore **J. HERKEL.** Budae 1826 w 8.

ε) Polské.

102. **W. HANKY** Mluwnice polského jazyka podlé Dobrowského saustawy. W Praze u synů B. Háze, 1839 w 8.

103. **D. SPACHTA:** Pokus naučiti Čecha počátkům grammatiky jazyka polského, s příklady. W Praze u W. Špinky, 1837 w 16.

ζ) Latinské.

104. Uwedení k latinské řeči k užíwání studyrující mládeže w c. k. zemích. We Wídni díl I. r. 1779 w 8. str. 262 u J. T. z Tratnerů. Díl II. we Wídni 1780. Díl III. tamže 1779?

105. Latinská grammatika od **ŠULEKA**. W Báňské Bystřici, 1801 w 8.

ι) Německé.

106. **NOWÁK JOS.** *a)* Ruční knížka pro ony Čechy, Morawce a Slowáky, ježto německau řeči nejsnadnějším praktickým spusobem wynaučiti se chtějí. W Opawě, 1788 w 8. str. 112. *b)* Praktisch-theoretische, deutsch-böhmische und böhmisch-deutsche Sprachlehre. Troppau und Olmütz, 1808 w 8.

107. **HYNKA WÍTKA** Uwedení k německé řeči. Čechům k snadnějšímu pochopení w témž jazyku auplně wyswětlené. Na Horách Kutnách u Fr. Korce, 1789, 1800. Nowé a weskrz oprawené wydání. W Hradci Král. u Fr. Pospíšila, 1822 w 8. 1827, tamž 1835 str. 190. w Hradci Král. [Posudek w Kwětech 1835 str. 330].

108. Praktická českoněmecká grammatika pro Čechy atd. dle spusobu Meidingra od **IG. ŠIESSLERA**. W Praze 1812 w 8. 1820, 1839 w 8.

109. Malá grammatika německá, od **J. ŠMITTA**. Na Horách Kutnách, 1813 w 8.

110. Praktická slowensko-německá grammatika, od **MART. DIURGALA**. W Prešpurku, 1817 w 8.

111. **JANA JAWORNICKÉHO** Německý mluwník aneb malá grammatika, přednešená w jazyku českém, a k potřebě učitelůw, jak k weřejnému tak i domácímu wyučowání prawidelnému něm. mluwení. W Praze u Boh. Háze, 1817 w 8. též s německým titulem str. 152. Po druhé tamže 1821 str. 143.

112. **ANT. BIŠICKÝ**. Německá mluwnice, neb základowé něm. řeči pro wlastenskau mládež, připrawence a učitele. W Praze 1826 wel. 8. u B. Háze.

113. Malý Čech a Němec, čili prwopočáteční české i něm. cwičení a mluwení od **J. SWOBODY** II. wyd. w Praze 1846, nákl. Kronb. a Řiwnáče w 8. str. VI a 172.

114. Německá mluwnice pro Čechy s ohledem na jazyk český, spořádaná a w obau řečích sepsaná od **J N. SYKORY**. W Praze, 1844 nákl. Pospíš. str. 196 w 8.

ϑ) Maďarské.

115. Praktická, uherská grammatika k dobrému slowenského národu w uherské krajině spisaná skrze **KARLA L. BOBOKA**, uroz. z Dežeric, cirkwe ew. A. W. Trnawské sl. b. kazatele, sl. stolice Zwolenské s. k. assessora, a skrze **MARTINA DURGALA**. W Trnawě 1835 u Fil. Wachtera, písmem Ant. Schmida w Prešpurku w 8. str. 142.

116. Maďarská praktická mluwnice pro Slowáky, od **LUDWIKA MELCERA**. W Pešti, 1838.

117. *Očkowský*. Praktický Uher. 1 díl. W Trnawě, 1840 w 8. str. 68.

118. Školka řeči uherské. Kniha k čítání a cwičení. Dle něm. prof. Ludwíka Turčaniho pro Horáky wyprawowaná od **JOS. PROCHÁZKY**. W Kyseku 1846. Tiskem a nákl. Karla Reicharda a synů 8 str. IV a 132.

ι) Samskritské.

119. O samskritu, a wýtah grammatiky z Nála od **ANTON. JUNGMANNA**. W Kroku I. díl. 1 a 4 část.

κ) Zlodějské.

120. Hantyrka oder čechische Diebssprache. Jest wlastně částka kniby: Románi Čib. d. i. Grammatik und Wörterbuch der Zigeuner-Sprache von **ANT. PUCHMAYER**. Prag 1821. w 8.

Dopisy w řeči zlodějské Čes. Wčel. 1840 st. 106 [od J. Cibulky].

f) Polyglottické spisy.

121. *Possart* (Frd. Prof.), Lehrbuch der slawischen Sprachen oder des russischen, serbischen, illyrischen, slawonischen, polnischen, böhmischen und wendischen Sprachidioms. Zum Schul- und Privatgebrauche für Gelehrte und Geschäftsmänner bearbeitet etc. 1 Abth. Formenlehre, 2. Abth. Syntax. Stuttgart 1836 (S. Allgem. Bibliothek für Deutsche 1836).

122. *Dankowský* (Georg.) *a)* die Griechen als Stamm- und Sprachverwandte der Slaven, historisch und philologisch dargestellt. Presburg 1828 w 8. str. 80.

[Jest to mluwnice slowanská, přirownaná k řečtině, a Otče náš český řečtinau wyložený.]

b) Matris slavicae filia erudita vulgo lingua graeca, seu grammatica cunctarum slavicarum et graecarum dialectorum in suis primitivis elementis et inde conflatis organicis formis exhibita, gallicae, italicae et latinae linguae habita ratione etc. Posonii 1836 w 8. str. 146.

123. Polyglotton medicum, eine Anleitung zur Verständigung des Arztes mit dem Kranken in 6 Sprachen, deutsch, böhmisch, polnisch, ungarisch, italienisch, französisch etc. enthaltend eine systematische Zusammenstellung von Fragen und andern kurzen Aeusserungen nach den Forderungen der Diagnose, Prognose und Therapie. Von Dr. A. Masch. Wien, 1839 w 8.

124. Otčenáš slowanský we 4 nářečích, aneb krátké nawedení ke čtení slowanskému, t. ruskému, illirskému, českému a polskému. Od

J. W. ŠUMAWSKÉHO. W Praze 1840 5 listů u W. Špinky.

g) Pomocné spisy.

125. Handbuch zum Gebrauch der Jugend bei Erlernung der deutschen, böhmischen und französischen Sprache (von **MART. PELZEL**). Prag 1775 in 8. detto bei Widtmann, 1792 8. maj. str. 141. Jest malý vokabulář, XII rozmlauwání a 30 powídek. Tèch 12 rozmluw oprawených (s 13tau) wydal potom při swé grammatice, 1795. Tomsa w Chrest. na str. 213 zlomeček z ní přijal. (Dítè bez hříček).

126. P. Athan. Spurného: České cwičení pro schowance c. k. kadetního domu pozůstáwající (záležející) w exercitium službě atd. sprostného muže. We Wídeňském Nowém městě, 1783 a 1786 w 8. Obsahuje exercírku wojenskau, wýtah slow wojenských a hrdinských činůw z letopisů podlé abecedy, a začátky česk. jazyka t. grammatiku.

127. Elementarwerk der böhmisch deutschen und lateinischen Sprache von Fr. Tomsa. Prag 1784 w 8.

128. Příručka pro učitele české literatury od Maximiliana Šimka. We Wídni, 1785 w 8. Zawírá také od str. 41 — 64 tabellarní grammatiku českau.

129. Cwičení w mluwení jazykem německým, od Rautenkrance. W Praze 1808, 1809 str. 174 1819 w 8. od Jawornického rozmnožené čtwrté wydání.

130. **KARLA IGN. TILÁMA** *a)* Böhmische und deutsche Gespräche oder gründliche Anleitung in der möglichsten Geschwindigkeit böhmisch sprechen zu lernen, über alle nur mögliche Gegenstände des gesellschaftlichen Lebens nach dem Muster der zu Strassburg und Paris herausgekommenen französisch-deutschen Gesprächen eingerichtet. Prag, 1811 in 8. S. 260. Po druhé 1814?

b) Lehrbuch für Anfänger in der böhmischen Sprache, in grammatischen und syntaktischen Uebungen, nebst den beliebten Langischen Gesprächen in böhmischer Sprache. Nach einem gleichartigen pohlnischen Lehrbuche bearbeitet. Prag 1817 in 8.

131. J. Šmitta *a)* Sokratická elementarní kniha k německému čtení, rozumění a mluwení pro mládež w českých místech. W Praze 1818 w 8. str. 239. *b*) Elementarní knížka k německému čtení. W Plzni, 1818 jest částka předešlé. *c)* Česko-německý přítel dětí, aneb uwedení, jakby se česká mládež, jenž se němèině naučiti chce, w nejkratším čase příjemným spůsobem k čistému a plynutému německému mluwu přiwésti mohla w 8. 1823.

132. Cwičení se w mluwení českým i něm. jazykem. Uebungen im Deutsch- und Böhmisch-Sprechen. Leitmeritz b. Medau 1832 (b. r.) w 8. str. 53.

133. **JOS. AL. DUNDER.** Malý Slowan, nebo sbírka nejpotřebnějších slow a spůsobů mluwení se snadnými rozpráwkami atd. Der kleine Slave u. s. w. W Litoměřicích u Medaua, 1833 w 12. str. XII a 192.

134. **WOJTĚCH ŠOHAJ.** Smíšeniny aneb rozličné spisky k diktandopsání. W Praze, 1821 w 12. str. 78.

135. **FR. TRNKA** *a)* Sbírka českých dobro- i wlastnomluwů s poznamenáním obyčejných chybomluwů i s oprawením jich. Sammlung böhm. Redensarten und Spracheigenheiten nebst einem Verzeichnisse gewöhnlicher Sprachunrichtigkeiten, und mit Berichtung derselben. Brünn bei Trassler w 8. 1830 str. 84.

b) Kniha cwičná jazyka slowanského w Čechách, Morawě a uherském Slowácku. Theoretisch-praktisches Lehrbuch der slaw. Sprache etc. W Brně, 1832 w 8. str. 190.

c) Regeln der slaw. Sprache in Böhmen, Mähren und Oberungarn. Wien.

d) Zweckmässige Uebungsstücke der gesammten Regeln der slaw. Sprache. Wien 1832 w 8.

e) Deutsche unregelmässige Zeitwörter nach Adelungs Grundsätzen mit Beifügung der böhm. Bedeutungen. Klattau, 1835 2. Aufl.

f) O českém jazyku spisowném, w prospěch mladým spisowatelům i na wýstrahu nedozralým recensentům. W Brně, 1831 u. J. Tasslera w 8. str. 45 II. část. w Olomúci u Škarnicla Al. 1832. Posudek od F. Palackého w Čas. mus. 1832 str. 352.

g) S. K. Macháček. Böhmische Chrestomathie für Deutsche mit Erläuterungen und einem vollständigen Wörterbuche. Prag b. Geřábek 1830 w 8. str. 272 a 125.

136. **J. N. FILZIG.** Písemnosti pro nejautlejší mládež českau a morawskau. W Praze u Fetterle, 1831 w 8. str. 64.

137. **J. JAWORNICKÝ.** Nowý klíč k náležitému wyslowení něměiny, spolu sbírka wýznamů k poznání slowcí, obyčejného wyjádření se w společném towaryšení a důwěrných rozmluw o zdrawí a nemoci, o procházení atd. Deutsch-böhmisches Taschenbuch etc. W Praze 1832 w 8. str. 202. IIhé oprawené wydání. W Hradci Král. a w Praze u J. H. Pospíšila, 1843 str. 212.

138. **J. SYKORA.** Wýtah z něm. mluwnice, aneb pomocná knížka pro českau mládež, kteréž cíl jest německé řeči lehce, brzce a prawidelnè se naučiti. Auszug aus der deutschen Sprachlehre etc. W Praze a w Hradci Král.

1833 w 8. str. 162. Pak rozmnožené wydání. W Praze u J. Pospíšila, 1835 str. 207. Třetí naskrz předělané a oprawené wydání tamže, 1839 str. 215.

139. **J. TOBIÁŠEK.** Pomocní kniha k něm. mluwnici pro žáky 3. a 4. třídy. W Praze, 1839 w arcib. tisk. w 8. 12 archů.

140. **J. SWOBODA.** Malý Čech a Němec, čili prwopočáteční české a něm. cwičení k mluwení. W Praze, 1842 u synů B. Háze str. 192. Druhé wyd. tamž 1846 w 8.

141. Sbírka mluwnických a prawopisných prawidel jazyka českého, na ruku daná učitelům školním w městysích, městečkách a městech, w nichžto hlawních škol není, od nižšího duchowenstwa Sušického. W Jindřichowě Hradci, 1841 u A. J. Landfrasa.

142. Krátké cwičení, aneb: Užiteční začátkowé k wyslowowání a k učení německé řeči. S oprawami nowě wydáno od J. H. Pospíšila. W Hradci Král. 1845 w 8. str. 44.

h) Příslowí.

143. **FR. TRNKA.** Porekadla Slovákov morawskouherských. W Brně, 1831 u Trasslera w 12. str. VIII a 48.

144. **FR. ČELAKOWSKÝ.** Příslowí slowanská w rkp. Částka jich tištěna w Mus. čas. 1837 str. 292.

145. **RIBAYHO** (Jiřího) Kniha příslowí českých a slowenských. Rkp. u Jiř. Palkowiče.

146. *W Časopisech a) Wlastimil.* Wýbor halických příslowí od *J. Kaubka*, 1842 str. 129.

b) Č. Wčela. Příslowí turecká, 1834, 1838, arabská, 1834, 1839, tatarská, 1838; finská, 1839; česká, a propowídky, 1836 — 39. Též 1846.

i) Slowozpytná pojednání.

147. **JOS. DOBROWSKÝ.**

a) Entwurf zu einem allgem. Etymologikon der slawischen Sprachen. Prag, 1813 w 8. str. 86. Vermehrt und verbessert von W. Hanka. Prag 1823 w 8.

b) Slawín, Bothschaft aus Böhmen an alle slaw. Völker, oder Beiträge zur Kenntniss der slaw. Literatur nach allen Mundarten, 6 Hefte. Prag 1806 w 8. str. 479. [Dílem sem náleží].

c) Slowanka, zur Kenntniss der alten und neuen slaw. Literatur, der Sprachkunde nach allen Mundarten, der Geschichte, Alterthümer. Prag 1te Lieferung, 1814 str. 254. 2te Lief. 1815 str. 252 [z částky sem náleží].

148. Rozbor staročeské literatury, čítaný w schůzkách kr. společnosti náuk, sekcí filologické r. 1840 — 41. W Praze we 4. str. 216. Nákladem k. společnosti náuk. IIhý swazek 1845 [pojednání od Šafaříka, Jungmanna, Čelakowského, Hanky].

149. **M. KLÁCEL.** Počátky wědecké mluwnictwí českého. W Brně u K. Winikra, 1843 str. 123 w 8. [Úwaha w Kwětech 1844 str. 64].

150. *W Časopisech.*

a) Mus. Čas. Slowanli Slowané od sláwy čili od slowa? Od J. Dobrowského, 1827 I. 80. Topografická morálka. Žert od Winařického, 1828 II. 124. O pojmenowání osad česko-slowanských, od W. Pelikána, 1830. Pokus o wyswětlení českých jmen místních na *ice* a *wice* se končící, od Fr. Slámy, 1834 str. 394. Rozbor etymologický místních jmen, od Fr. Palackého, 1834 str. 404. O tworění jmen obywatelských od J. Chmely, 1835 str. 327. Jazykozpytné rozmlauwání o jménu Slowan, od F. Čelakowského, 1837 II. 124. Čech neb Čechowé odkud slují. Od téhož II. 3. Objasnění zastaralých názwů we wálečném umění Čechůw XV stol. od T. Buriana, 1836 I. 40. Český Kazimluw. Sbírka prwní, 1837 I. 111 od F. Palackého. Ústrojnost řeči slowanské, od J. Kollára, 1838 str. 220. Odkud pochází Brno a Holomauc? od A. Šembery, 1838 str. 246. Máli se čísti *w lesu* nebo *w jezu*? Od F. Slámy, 1839 III. 92. Wýklad některých názwů od Pawla Židka, 1839 str. 113. Týž od W. Hanky str. 240. Rozbor jména přídawného od J. Chmely, 1842 str. 362, 551, 1843 str. 245, 366. Jazyk morawský w pruském Slezsku. Ms. 1842 III. 394, od A. W. Šembery. Napominatel t. omylů w písemní jazyk český se wluzujících, sbírka prwní, s předslowím J. Jungm. 1843 str. 395. Slowozpytné srownání slowanského jaz. s německým od Fr. Šíra, 1844 str. 411. Několik objasněných obdob slowes, od W. Hanky, 1844 str. 549, 1845 str. 245. Přirownání česk. slowesa k latinskému, od F. Franty, 1845 str. 32. O přetwoře časoslow středních w činná. Od J. Hulakowského, 1845 str. 250.

b) Čechoslaw. Wšímání morawčiny, od Šembery, 1831 V. 37. Odpowěd od Langera 41. Mají-li se dáwati nowým wěcem w přírodě a umění jména slawných osob? 1831 V. 33.

c) Česká Wčela. Wzdělanost čili uzdoba? — Zpráwa o rozličném spůsobu řeči na Morawě, 1842 č. 94 — 5.

d) Jindy a nyní. Promysl či průmysl? 1833 I. 103, od W. Hanky.

e) Krok. O jmenech wycházejících na *dyrum, dunum, budum, rigum*, od Šíra, 1831 str. 42. Český jazyk s jinými jazyky w ohledu na bohatost slow porownaný, 1831 str. 623. Srownání spolu- a samohlásek w češt. a něm. tamž 624. Lowec od A. Marka t. sbírka chybomluw. 1832 str. 27.

f) Kwěty. Slowo o wzdělání jaz. českého od W. Pelikána, Fingerhuta a Ludwíka, 1834 str. 22, 107. Máli se psáti *byste* či *by jste*? 1834 24. Rozprawa o jmenech Slawošow, Bern, Beraun, Verona, od W. P. 107. *Wy* nebo *Oni?* od K. Tyla, 1836 příl. 14. O jmenech Uher a Maďar, 1839 příl. 7, 10. Wplyw jazyků cizích na slowanský a jednoho nářečí na druhé, 1839 příl. 50. (Od Rosciszewského) Maďaromanie. Žert od prof. Fährnicha, 1845 str. 263. Bludy etymologické. Now. Kw. 1841 str. 12. Zblížení slowenských nářečí str. 11. Čechowé a Čechy od M. F. 1842 č. 71. *Wysoká či Wysoké?* 1845 str. 232 — 352. *Wančice či Ewančice?* od A. Š. 1845 č. 9. — *Lysá, Lysa,* čili *Lisa?* Otázka od J. L. Kendíka č. 39. — *Wysoký* či *Wysoká?*

od Tomíčka č. 60, od Kauble č. 71, odpowěd od Tom. č. 88.

g) Monatschrift d. vat. Museum. Netopýr, ein etym. Versuch v. J. Dobrowsky, 1828 Aug.

h) Pautník. Aujezd, lhota, od J. Ludwíka, 1826 IV. 105.

i) Wýklad Sláwy dcery od Kollára. Pablesk a pabřesk, 1832 str. 280.

k) Rozličnosti Pražsk. nowin. Krátkost česk. jazyka, 1829 č. 54. Walaský jazyk č. 82. Nestranná chwála slowenské řeči z úst Wlachů, 1832 č. 51.

l) Hronka. O článkowitosti řeči wůbec, obzwláště pak československé od J. Melcera a Kuzmanyho, 1836.

k) Slowníky.

151. Jana Zeberera německočeský slowník, posud w rkp. Ohlášen byl od Neureutra, ale newyšel.

152. Karla Ignáce Tháma *a*) Neues ausführliches und vollständiges deutsch böhmisches Nationallexikon oder Wörterbuch, mit einer Vorrede begleitet von J. Chr. Adelung. Prag 1788 8. 2te vermehrte Auflage. Prag, 1799 8. A — K. str. 576, L — Z str. 729. Dritte Auflage, bei Neureuter, Prag, 1814 8. 2 Bände. *b)* Kleines deutsch-böhmisches Wörterbuch oder Sammlung von Wörtern, Redensarten und Sprüchwörtern. Prag, 1799, 1802. *c)* Zeitungs-Anhang zu seinem Lexicon, 1800. *d*) Nejnowější auplný česko-německý slowník, aneb příhodný weyběrek slow k mluwení po česku, též po německu nejpotřebnějších a nejobwyklejších atd. dle Weleslawínowa Nomenclatora quadrilinguis zřízený atd. W Praze I. díl, 1807 w 8. str. 107, II. díl, 1808 (též s německým titulem) str. 108. *e)* Versuch eines böhmisch-deutschen juridischen und geschäftsmännischen Lexikons. Prag 1808 8. *f)* Neuester deutsch-böhmischer Nomenclator etc. Prag, 1815 8. *g)* Neuestes möglichst vollständiges.. böhmisch-deutsches und deutsch-böhmisches Taschenwörterbuch nach Aquensis, Cellarius, Komenius, Kropf, Loderecker, Reschel, Rosa, Tomsa, Weleslawin, Wussin u. m. and. frei bearbeitet. Prag. I. Theil deutsch-böhm. 1718 str. 744. II. Theil böhmisch-deutsch. str. 946. Knihkupec Enders wydal jej po smrti spisowatele w 6 formatu. Znowa 1837 u synů B. Háze.

153. Versuch eines kleinen türkischen Wörterbuches mit deutsch-ungrisch und böhmischen Bedeutungen. Von Joh. Matthias Korabinsky. Pressburg (1788) 8.

154. **FR. TOMSY** *a)* Malý německý a český slowník. W Praze, 1789 w 8.

b)Vollständiges Wörterbuch der böhm. deutsch. und lateinischen Sprache. Prag, 1791.

Předmluwa (od Dobrowského) str. 32, text překladitých str. 1240. Po druhé bez latiny I. díl od Tháma rozmnožený A — O wyšel w Praze, 1805 w 8. str. 340 s nápisem: Neuestes ausführliches und vollständiges böhmisch-deutsches, synonymisch phraseologisches Nationallexikon etc. Druhý díl str. od 341 až do 781. P — Ž wydal Tomsa, 1807 w 8. tamže.

155. Deutsch-böhmisches Wörterbuch, herausgegeben von *J. Dobrowsky*. Prag in der Herrlischen Buchhandlung I. Theil, 1802 we 4.

Vorbericht 5 listů. Von der Bildung der Nennwörter LXVIII A — K. 344 str. II. Theil L — Z. ib. 1821. Vorbericht 1 list pak 482 str. Druhý díl s užitím zásob Dobrowského wypracowán jest od Ant. Puchmayera, a po jeho smrti dodělán od Wácsl. Hanky. Na prwním pracowal nejwíce Štěp. Leška, potom J. Nejedlý a j.

156. Řecko-slowenský Slowář na nowý zákon. Od *Pawla Šrámka.* Rkp. 3 hrubí dílowé w fol. (w. Tab. Poe. IV. 27). W bibl. hrab. Mitrowského.

157. Primitiva latina cum interpretatione slavonica, hung. atque germanica secundum partes orationis in usus patriae juventutis concinnata. Tyrnaviae Vinc. Jelinek, 1807 (od Ondřeje Plachého).

158. Böhmisch-deutsch-lateinisches mit Beifügung der dem Slowaken und Mährer eigenen Ausdrücke und Redensarten zunächst für Schulen bearbeitetes.. mit deutschem Wortregister versehenes Wörterbuch, von *Georg Palkowitsch* 8. I. Theil A — N. Prag, 1820 bei Josepha Vetterle von Wildenbrunn. Titul a předml. 1 arch textu archů Oo. 2ter Theil, Pressburg, 1821 bei den Belnayschen Erben Aaaa a 2 listy. (Mezi wšemi posud nejauplnější). Užil Rybayowy a Leškowy sbírky).

159. Versuch einer böhmischen Phraseologie durch kurze, alphabetisch geordnete, den ächten Geist der čechischen Sprache aussprechende, und der grösseren Gemeinnützigkeit wegen verdeutschte Sätze, vorgetragen von *Mathias Jos. Sychra*, Pfarrer. Erste Abth. A — L. Brünn, 1821 b. Jos. G. Trassler w 12. str. XXXIX a 254. Zweite Abth. M — Z. ib. 1822 str. 419, mimo Verbesserungen 2 listy.

160. Slowář slowenský česko-latinsko-německo-uherský: seu Lexicon slavicum, bohemico-latino-germanico-ungaricum auctore *Ant. Bernolák* nobili Pannonio Szlaniczensi Tom. I. A — J. Budae. Typis et sumtibus typ. r. univers. hungaricae, 1825 w 8. str. XVI a 848.

Jest wlastně slowácký, české slowce sice také přijal, ale křížkem znamenal. Pro skaumatele slowenského jazyka dobrá pomůcka, bodejž jen nářečí to od českého cele neodlaučil!

161. Jmenoslow čili slowník osobných jmen sebraný od *Pačice*, rozmnožený od *J. Kollára.* W Budíně, 1828 w 8. str. 113.

162. **JOS. CHMELA** *a)* Lateinisch-böhm. deutsches Wörterbuch nach J. G. Schellers etymol. Grundlage, vermehrt und herausgegeben.

Königgrätz b. J. Pospíšil, 1830 wel. 8. str. VIII a 790. *b)* Seznam slow a průpowědí českých we slowníku latinsko-českoněmeckém, 1834 str. 336. *c)* Wortregister als Anhang zu dem lat. böhm. deutschen Wörterbuche, 1834 w 8. str. 216.

163. *Ignaz Seibt.* Neues lat. deutsch-böhm. verbessertes und vermehrtes Wörterbuch zum ersten Theile der lat. Sprachlehre, mit Rücksichtnehmung auf Etymologie und Zusammensetzung d. Wörter nach der Instruktion. Prag, 1830 w 8. str. 224.

[Český text od N. Waňka a Fr. Swobody] 4te verbesserte Aufl. Prag 1844, S. 230.

164. **WÁCSL. HANKA.** Sbírka nejdáwnějších slowníků latinsko-českých, s obsahem neznámých slow w abecedním pořádku českolatinském. Vetustissima vocabularia latino-bohemica. W Praze, 1833 w 8. str. XVI a 442.

165. **JOS. JUNGMANN.** Slowník českoněmecký, pomocí česk. Museum. W Praze u W. Špinky I díl 1835 we 4. str. VIII 852. Díl II. 1836 str. 1032. III. díl, 1837 str. 974. IV. díl. 1838 str. 844. V. díl, 1839 str. 988.

166. Úplný německo-český slowník od **J. FRANTY** (Šumawského). W Pr. 1843—1847.

167. Slowník hospodářsko-technický pro úředníky, myslivce, stawitele atd. českoněmecký díl, od **FR. ŠPATNÉHO.** W Praze, 1843 u An. Špinkowé. [Pochwala w Now. Kwět. 1843 str. 30].

168. Úplný kapesní slowník česk. a něm. jazyka. Podlé nejlepších pramenů sepsaný od **J. N. KONEČNÉHO.** We Wídni, 1845 nákl. Jos. Wenedikta. II. díl německočeský.

169. *W Časopisech a) Čas. mus.* Příspěwky ku glossáři české řeči od F. Palackého, 1827 I. 68. Přehled národních jmen w jazyku slowanském, od P. J. Šafaříka, 1835 str. 367. Popis staročeských osobních a křestných jmen od F. Palackého, 1832 I. 60. O pojmenowání osad českoslowanských od W. Pelikána, 1830 str. 309.

b) Kwěty. Slawesky od Dr. Amerlinga. Now. Kw. 1842 str. 3.

B. PĚKNÁ UMĚNÍ.

a) Náwody (theorie).

α) Sloh.

170. Něco o Epigrammatech a nebožto Málorádkoch, od Ant. Bernoláka. W Žilině, 1794 (slowácky).

171. Slowesnost, aneb sbírka příkladů (weršů i prosy) s pojednáním o slohu, od **JOS. JUNGMANNA.** W Praze, 1820 w 8. str. CII a 231 mimo registř. II. oprawené a rozmnožené wyd. 1845 u Spurného, a 1846 w arcib. impr. nákladem čes. Mus. w 8. str. XXX a 836. [Posud. Č. Wč. 1845 str. 223].

172. Figurae artis oratoriae in exemplum adornatae. Neb: Wýborní spůsobowé duchowní wýmluwnosti k užitečnému přednášení slowa božího, od J. Wernharda w 8. 1822.

173. Diwadelní ochotník. Kniha pro milowníky saukromných diwadel. Wydal Jan Kaška, w Praze 1845 u J. Pospíšila w 8. str. 98.

174. W Časopisech.

a) Kwěty. Národní básnictwí Srbůw, 1835 str. 437. O národním básnictwí wůbec a o českém zwláště, 1837 příl. str. 21.

b) Čes. Wčela. Básnictwí u Slowanůw až do XIV wěku, od W. A. Maciejowského w Magaz. powšech. 1837 N. 26—8 přel. Michl. 1838.

c) Čas. mus. Malého: Saustawa slowesnosti. Ukázka, 1844 str. 222, 429.

β) Prosodika.

175. Harmonie a dobrozwučnost jazyka českého. Rkp. 1806, od **WÁCSL. STACHA.** (Nejwíce o prosodii jedná, porážeje přízwuk Dobrowským zamýšlený).

176. Počátkowé českého básnictwí, zwláště prosodie. W Prešpurku 1818 w 8. str. 128. Proti tomu spisu čelí:

177. Zlomky o českém básnictwí, zwlášť o prosodii, od **ŠEB. HNĚWKOWSKÉHO.** W Praze 1820 w 8.

Wiz posauzení této knihy w Kroku I. díl část II. str. 141, kdež i krátký přehled prosodie indické a wýměsky z prosodiky české od J. J. pak o hexametru od *P. Šafaříka.*

178. **PUCHMAJERŮW** Rýmowník aneb rýmowní slowník, jejž wydal a žiwotopis připojil Josef Wojtěch Sedláček atd. W Plzni 1824 w 8. písmem a nákladem Leop. Rainera. Přípis p. hrab. K. z Šternberků 1 arch XXXXVI a 151 str. (dílo pohrobní).

179. W Časopisech.

a) Čas. Mus. Slowo o rýmu, od J. Malého, 1834 str. 283.

b) Krok. Ohledy metrického weršowání illyrských Slowanůw, od P. J. Šafaříka, 1833—35 str. 21—43.

c) Wýklad Sl. dcery od Kollára, 1832 6—10 342. O přízwuku 31. Libé řeči polské. 32. Slowácký zpěw 179—181. Milá řeč česká (časoměrau).

d) Nár. zpěw. od Kollára. Díl II. 1835, 479—484.

γ) Hudba.

180. Melodiatura aneb partitura, to jest: Kniha hlasozpěwů, obsahující w sobě nůty wšech písní duchowních, které se we welikém kancionali a ewangelitském funebrali nalézají, jakowéžto z mnohých choralních kněh bedliwě přepsal a w jedno uwedl **ADAM SKULTETI** fol. příční 1798. W Brně u J. Sylw. Siedlera. Listů 10 titul a zpráwa, potom str. 237 a registřík.

181. **J. RYBY** *a)* Počáteční a wšeobecní základowé k umění hudebnímu. W Praze 1817

we 4. Po smrti spisowatelowě wydáno. *b)* Weliký slowník hudební, téměř auplný w rkp.

182. **JAN FILCIK** *a)* Hauslí škola, čili sbírka prawidel a rozmanitých příkladů, dle kterýchžto začátečník weden, zcela bezpečně w taktu se upewní a potřebných w hudbě známostí nabýwá, 1832 we 4. str. 194 u W. Špinky. [Posud. w Jindy a nyní, 1833 I. 89 od Tyla].

b) Mrawný kalendář s připojeným uwedením ke zpěwu, w Praze 1832 w 12. str. 96.

183. Försterowo nawedení k generalnímu basu. Přeložením **EUG. K. TUPÉHO.** W Praze 1835 nákl. Marka Berry. [Posudek w Kwět. 1835 str. 211 od Pichla].

184. *J. P. Knecht.* Počátkowé hudební, neb krátký obsah wšeobecného učení w muzice. Z něm... přeložil **N. WANĚK.** W Praze 1834 tiskem Spurného. [Wiz Kwěty 1835 str. 211].

185. C. Montala Krátké a pochopitedlné nawedení k ladění čili sauhlasowání Forte a Piána atd. od **JANA P. PŘIBÍKA.** W Praze 1836 w 8. str. 36.

186. **KAREL WLČEK.** Wyskaumané a wyjádřené tajnosti hauslí, jak pro učence tak i pro cwičenější hauslisty atd. W Praze 1833 we 4. str. 21.

187. W Časopisech:

a) Jindy a nyní 1833 II. 62. Příspěwek k mudrctwí hudebnímu (dle Fetiše) od Amerlinga.

b) Kwěty 1834, 132. Hudba, od Amerlinga.

c) Přítel mládeže, 1828 III. 9. Harfa Sionská, aneb krátké pojednání o podstatě a historii katol. kostelních zpěwů.

d) Rozl. pr. 1828, č. 23. Skřiwánčí zpěw jest jako hlahol slowanský.

e) Swětozor 1835. Rozjímání o hudbě pro Slowany.

f) Č. *Wčela* 1837, 356. O hudbě a powzbuzení k sepsání pragmatické děieprawy o hudbě w Čechách, od Amerlinga, (dle Kroka) 1838, Tomáškowy písně č. 20. Duchowní písně tamž. Wýtah z pojednání jednoty kostelní hudby č. 21. 1838. Aforismy o hudbě č. 12 — 5; Mozartowo psaní č. 19. Aučinkowé hudby č. 44.

δ) Diwadelní umění.

188. Diwadelní ochotník. Kniha poučná pro milowníky saukromných diwadel. Wydal **J. KAŠKA**, w Praze 1845 u Jar. Posp. str. 98 w 8.

189. Škrowničké náwrhy stranu nowého českého diwadla, od L. R. z **RITTERSBERKU.** Wčela I. 1845 č. 89.

190. Slowo k diwadelním ochotníkům na wenkowě, od J. A. G. Kwěty 1845, č. 17. Cestující společnosti herecké, od Tyla č. 61.

b) Básně.

Písně.

α) Duchowní.

191. Nábožné písně, které církew Prešporská ewang. při poswěcowání swého nowého uherského chrámu w neděli prwní adwentní r. 1777 zpíwala od **MICHALA INSTITORISA** Moš. W Preš. u Packa str. 8. we 4.

192. Jiskřička, knížka nowé písně w sobě obsahující. W Prešpurku 1780 w 8.

193. **JIŘÍHO PETRMANNA** *a)* Celý žaltář krále a proroka Dawida w písně známými notami k zpíwání spořádaný s předmluwau jádro žalmů zwelebující atd. W Drážďanech 1781 w 8. str. 212. wytiskl H. W. Harpeter. (Nedosahují Streycowých).

b) Písně duchowní staré i nowé. W Drážďanech w 8. 1784.

194. Písně, které se w prwní wánoční swátek při církwi české náboženstwí ewangelického zpíwati mají. W Praze u Jana Tom. Höchenbergera 1782 w 8.

195. Ewangelický funebrál, obsahující w sobě písně pohřební i jiné příhodné staré i nowé, které se zpíwati mohau netoliko při pohřbu kterýchkoli lidí wůbec, ale také rozličného wěku, stawu .. s připojením některých lat. písní. W Prešp. 1783. Páté wydání od **ONDŘ. PLACHÉHO**, mnohými nowě složenými písničkami rozmnožené. W Šťáwnici u J. F. Sulcera 1798 w 8. Zde jest 15 písní od Plachého samého, 10 od *Matěje Šuleka.* Opět w Prešp. 1820 w 12.

196. **JOSEFA PROKOPA** píseň ke mši swaté. We Wídni 1783 w 8. listů 8. (z něm.)

197. Ruční kancional domowní i pocestný s připojenau knížečkau modliteb. W Jindř. Hrad. 1783 w 8. u J. W. Hilgartnera, písní str. 704 krom předm. a rejstř. modliteb str. 101. od **DAN. BOCKA** (nejwíce z *Tranowského.*)

198. Písně duchowní k společným službám božím církw. ewangel. W Praze 1783 w 8. u J. F. z Schönfeldu, str. 120.

199. Spomocník w zármutcích 2 listy w 8. w Praze, u děd. Rosenmüllerowých 1783 (píseň).

200. W. J. P. písně aneb zpěwowé duchowní, jichžto wěrný a pobožný křesťan každého času jak při wýročních slawnostech a památkách, tak i we wšelikých křesť. potřebách, každodenně, ráno i wečer, před jídlem a po jídle, w kříži i w zármutku užíwati může. W Praze u J. Tom. Höchenbergera 1783 w 12. str. 173.

201. **JANA HRDLIČKY** *a)* Weselá nábožnost, kterau při poswěcowání chrámu u prostřed sebe božího 1783 w neděli XV. po sw.

Trojici plápolali křesťané ewang. Wšelinští. W Brně u J. F. Neumanna, 1783, ½ archu w 8.

b) Radost Syona Maglodského ew. z nawráceného z boží a krále Leop. II. sněmem krajinským stwrzené předrahé milosti sobě a bratřím swým času rozwlažení wyswědčowaná dne 1. Máje 1791, w 8. 1¼ archu.

c) Knížečka pro čeleď křesťanskau. W Presp. w 12. 1½ archu (w. Tab. Poe. IV. 35.)

202. Nábožný zwučný hlas při poswěcení Pezinského chrámu atd. 1783 od **MICHALA SEMIANA** w Presp. u Š. Webera (cf. kázaní: Prwotiny 1783.)

203. Duchowní zrcadlo ženského pohlawí z písem swat. představené, do něhož se manželky i panny nahlédati mají. W Prešpurku u Šimona Pet. Webera, w 8. bez r. (1783?) str. 24.

Jsau příkladowé z písma s. wybraných příkladných žen. Prwní Ewa, poslední Loida a Cunika weršem 12složným.

204. Písně při mši swaté podlé nowého pořádku. W Praze, 1784 w 8.

205. Normální zpěwy, litanie a modlitby, kterak ony w Praze při tomto nowém nařízení ku konání služeb božích k wšeobecné potřebě předepsané byly. W Praze u Jana Ferdin. z Schönfeldu 1784.

(Jest wlastně část knihy: Rozdělení hodin pro služby Boží.)

206. Píseň k nejswětější oběti nowozákonné, jakž při nowém spořádání služeb božích k wšeobecnému užíwání předepsána jest. W Brně Swobodským písmem skrze J. Siedlera, faktora 1784, w 8. str. 16.

207. Píseň nowá k nejsw. Marii P. Swatohorské w 8. b. r. a m.

Začíná: Pozdrawena buď Maria.

208. Pořádek, podlé kteréhož se prwní služby boží církwe české ewangel. w Praze l. P. 1784, dne 9. Máje w jejím modlitebním domě wykonáwaly. W Praze u J. T. Höchenbergera w 8. (1784) listů 8. (wlastně písně duchowní.)

209. Recept boží proti krátkosti žiwota skrze nowau probu potwrzený na dlauhém totižto žiwotě W. Uroz. P. Juliany Platthowé atd. kterýžto . . weršowně wyjádřil **MATĚJ ŠULEK** atd. ew. Paluzské círk. kaz. W B. Bystřici u J. J. Tumlera we 4. 3 archy a 3 listy. Na konci jest píseň duchowní.

110. Písně k weřejné a k saukromné pobožnosti. Prwní shromáždění. Ranní, wečerní, ke mši a ke kázaní (bez m. a r.) str. 32, w 8. Zdá se 1784, w kterémž roce též německé půwodní wyšly w Praze.

211. Kancionál aneb žalmy a písně duchowní, podlé Lipského wytištěný. W Praze 1784.

212. **WÁCSLAWA STACHA** *a)* Písně křesťanské pro Slabeckau osadu, k weřejným a domácným sl. božím. W Praze u Rosenmüllerowských dědiců. 1785 w 8.

b) Nábožné písně pro katolického měšťana a sedláka k weřejným a domácím službám božím. 1791. W Olom. w 8.

c) Píseň na slawnost těla Kristowého atd. W Olomauci, 1799 w 8. str. 135.

213. Pobožné písně do domu modlitby a čistej oběti, k službě božskej přispůsobeně. W Prešpurku u Fr. An. Patzko, 1785 w 8. str. 14.

214. *Pawla Tešláka* písně nábožné. Wiz w knize: Křesťanské modlitby (1786).

215. Nábožné písně, které w německém jazyku složil *C. F. Gellert*, někdy w Akademii Lipské učitel, pro jejich pak užitečnost w slowenčinu uwedl a k nim některé nowé připojil **SAMUEL ČERNIANSKÝ** atd. W Prešpurku 1787 w 8. u F. A. Patzko str. 160.

216. Písně duchowní, obsahující písničky ranní při každodenních činech, wečerní, k oběti mši sw. atd. podlé německého kancionálu od T. F. (Tom. Fryčaje) kněze stawu Petrinského. W Olom. w 8. 1788 w oekonom. patriotické Impressí.

217. Kancional k užíwání w církwích bratrských. W Berlíně 1789 w 8.

218. Plesání duše křesťanské, aneb malý ruční kancional. W Bystřici, 1790 w 8.

219. Kniha žalmů a zpěwů od **WALENTY** 1790.

220. Malý kancionalík. W Šťáwnici 1790, potom w Bystřici 1806 w 8. W něm jest 26 písní **JANA STRAKY** (w. Tablic. Poe. III. 76).

221. Sedmero písní duchowních od **J. DITRICHA**. W Praze 1794.

222. Nowá kniha zpěwů křesťanských, s připojeným řádem ewangel. církwí A. W. w králowstwí českém sepsaná a wydaná od **ŠTĚP. LEŠKY**. W Praze 1796 w 8. str. 348 mimo rejst. a řád ewang. 70 str.

W tom kanc. nejwíce z Berlínského kanc. přeložených, drahný počet pak i starých, opravených písní se nalezá (w Tab. Poe. IV. 59). Druhé písněmi a modlitbami rozmnožené wydání w Praze u Boh. Háze 1815 w 8.

223. Radostné prozpěwowání na skále spasení od círk. ewangel. w Skalici w den poswěcení chrámu od **MART. LAUČEKA**. W Skalici 1797.

224. Auplná kniha duchowních písní katolických k wzdělání a roznícení weřejné a domácí pobožnosti obsahující rozličné písně ranní a wečerní na každý den — při wšech skutcích denních . . k weřejným službám božím atd. a modlitby katolické z písma sw. wytažené, od **TOMÁŠE FRYČAJE**. W Brně 1801 w 8.

1803, po třetí pod jménem Katolický kancional atd. 1805, 1808. Po páté 1815, 1822. Po sedmé r. 1830. [Posudek w Časop. kat. duch. 1831, III a IV.] Pak 1835 u Gastla.

225. **J. J. RYBY** *a)* Saudný den. Oratorium, od něho též w hudbu uwedeno. Rkp. 1801.

b) Oktáw neb osmidenní pobožnost k sw. Janu Nepomuckému atd. složil a w melodie uwedl atd. 1803. W Praze w 8. str. 85. (Hudba w rkp.)

c) Swatohorský kůr t. osm chwalozpěwů k nejd. králowně Marii Panně. W Praze 1804. w 8. u Boh. Haase, str. 55. (Hudba w rkp.)

d) Pohřební písně. W Pr. 1805. w 8. Po druhé u Jos. Fetterlowé z W. 1822 w 8. str. 76 a rejstř.

e) Adwentní píseň od W. K. W. P. pro Rožmitálský chrámní kůr wydaná. W Praze 1811 u B. Háze 1 arch we 4. (Hudba w rkp.)

226. **DAN. BARÁNÍHO** († 1802) zpěwy půwodní i přeložené, w rkp.

227. **DAN. BOCKO** obmýšleje nowý kancional wydati, mnohé duchowní písně w rkp. zanechal (w. Tab. Poe. III. 80).

228. Weselá nábožnost z rozšířeného při králi našem titulu císařského spojená s weselau nábožností při obnowení památky poswěcení chrámu božího doswědčowaná od Siona Magoldského ew. w neděli 23 po sw. Troj. 1804 w 8. str. 8. (píseň?) w. Tab. Poe. IV. 34.

229. Te Deum Laudamus to jest: Chwály Boží za příčinau J. Jasnosti c. k. Františka II. dědičným Rakauským císařstwím zwelebení. W církwi ew. A. W. Skalické 1804 7 Října zpíwané. W Uherské Skalici u Fr. Škarnicla w 8. $^1/_2$ archu.

230. Kůr angelský aneb nábožné písně k nejswětější swátosti oltářní. Wyt. w Olomauci u A. A. Škarnicla w 8. b. r. (Boček).

231. Kancional, aneb písně nowé historické na dni swáteční přes celý rok. W Praze 1805 we 4.

232. **M. HAMALJARA** *a)* Pašijowé weršíky. W Prešpurku 1805.

b) Dwě nábožné písně k wzdělawatelnému weřejnému čtení historie utrpení Páně neb Pašie atd. W Prešpurku 1806 w 8. (arch).

c) Obmýšlel wydati kancional. W něm od Sam. Čerňanského 13 wětším dílem z něm. přeložených písní (w Tab. Poe. IV. 20).

233. Při počátku nowého roku, dle Denisa; od **B. DLABAČE**, w Hlasateli III. 3. (1806).

234. Píseň k sw. Josefu, od **JANA SAUKUPA.** Tištěná w Mladé Boleslawi (1810?)

235. Píseň při mši swaté od **GALLAŠE.** W Brně.

236. **J. B. ZIEGLERA** *a)* Píseň při mši swaté, w Hradci Král.

b) Píseň postní ku křížowé cestě, 1817.

c) Píseň církewní pange lingua.

Přeložena jest také od Dom. Kinského, Fr. Nowotného z Luže a nejmenowaného.

237. Zpěwowé pohřební, které z něm. na česko wyložil **FR. DOSTAL.** W Brně 1817 w 8. listů 10.

238. **JOS. MIR. KRÁLE**: Motlitba Páně w píseň uwedená. W Praze 1817 w 8.

239. Katechismus w píseň uwedený mládeži k naučení a dospělým k rozjímání, podlé dílu prwního knihy ke čtení w školách triw. w c. k. zemích. W Brně w 8.

240. Písně některé k sw. Janu Nepomuckému (po různu wydané) od *F. Starka.*

241. **FR. RAYMANNA** *a)* Píseň ke cti a chwále sw. Maří Magdaleny, 1819 w 8. W Hradci Král. 4 listy. *b)* Píseň ke cti a chwále sw. Jana Nepomuckého složená, w Praze 1819 w 8. 4 listy.

242. Kristus skrze swé umučení oslawen. Zpěw o utrpení Páně we 4 hlasích se zbory (chory) s auplnau hudbau, kterau složil *August Bergt*, zčeštil dle hudby **WOJT. SEDLÁČEK.** W Plzni 1820 w 8. str. 33 (něm. a česky).

243. **J. JAWORNICKÉHO** Pobožnost kostelní pro mládež školní, pozůstáwající w zpěwích, w čas adwentní, wánoční, postní, welikonoční, swatodušní, při mši za mrtwé, na slawnost Panny Marie a sw. J. Nep. W Praze u Bohum. Haase, 1821 w 8.

244. **PULÍNY N.** Weršowé k pohřební poctiwosti Samueli Pulinowi. W Budilowanech 1822 w 8. [Exemp. u P. Miltnera.]

245. Pohřební písně, které sepsal J. Ulrich, kněz círk. w Chrasti 1824 w Hrad. Kr. [s hudbau].

246. **TOMÁŠ PROCHÁZKA** *a)* Tři písně duchowní. W Těšíně 1824 w 8. *b)* Chwála boží a swatých jeho, aneb písně duchowní. Dle uwedení církwe katolické. W Těšíně 1824 w 8. (Boček) idem?

247. **JOS. HOLÁSEK** *a)* Sedm slow Pána našeho J. Kr. w sedm mrawných písní uwedl a zwláště k postní pobožnosti zřídil atd., w Hradci Kr. 1828 w 8. str. 30 a 2 s rytinau.

b) Písně ke mši swaté. W Praze a Hr. Kr. u Pospíšila 1831 w 12.

248. **J. K. CHMELENSKÝ** Aloysia Klara píseň ke mši sw., přeložena z něm., w Praze u Sommra 1828, str. 10 a notní příloha. Wytištěna w Čas. kat. duch. 1828 II. 289.

249. Modlitba we zpěwu na den památky stoletého Jubileum kanonizací sw. Jana Nepomuckého, 8. červua 1829 w 8. str. 16. w Praze u J. H. Pospíšila.

250. Píseň při požehnání po mši sw. w 8. w Praze 1828, arcib. tisk.

251. **WOJT. PROCHÁZKA**. Píseň při mši sw. w 8., w Praze 1827 u Fetterlowé.

252. **PERNŠTEIN JOS**. Píseň normalní ke mši [Gallaš w dopisu od 22 Dubna 1833].

253. **W. A. SWOBODA**. *Písně církewní* *a)* Thomy Čelanského o posledním saudu, Dies irae. Čas. Mus. 1827 II. 80. *b)* Jak. Benedetti Tudertinského o pohrdání swětem ib. 1827 III. 84. *c)* Téhož o Matce boží bolestné, Stabat Mater. 1827, IV. 95. *d)* Píseň při mši sw. w 8., w Praze w Šolowské impr. 1827 listů 6.

254. Nábožné arie k wýročním slawnostem a památkám s melodiemi. we 4. str. 34, w B. Bystřici u Zuzany Stefany 1829.

255. Jiří Opočenský. Písně nábožné k rozličným příležitostem pro křesťany ew. helw. wyznání. Wyd. II. w 8. str. 24. W Litomyšli u Turečka, 1832.

256. Písně při mši swaté: *a)* „Twůrce mocný nebes země.“ *b)* „Zde w skraušenosti padáme.“ *c)* „Začíná se oběť prawá.“ *d)* „Bože před Twau welebností.“ *e)* „K sw. Janu Nep.“ *f)* „Uctění sw. Jana.“ *g)* „Muži swatý, bohu wěrný“ w 8. w Praze u Pospíšila [každá zwlášť].

257. Duchowní písně k službám božím sebrané a wydané, w Praze r. 1835 w 8. str. 64.

258. **M. ESTERGALY**, křesťanský nábožný zpěwník, 1835 w 8. [w. kalend. Fejerpat. 1835].

259. **AL. JELEN**. Modlitba osadníků Sw. Dušských před nejswětější obětí mše swaté w den slawné instellací důst. p. Frant. Karla Heřmana, faráře u sw. Ducha, w Praze (6 Ledna 1835) we 4. půl archu, tisk J. H. Pospíšila.

260. **EM. HERBEK**. Píseň s dějepisným důwodem k oslawě sw. Prokopa, w Praze 1836 w 8. str. 16.

261. **JOS. WLAST. KAMARYT**. České národní duchowní písně. Sebrané od atd. Díl I. w Praze a Hr. Kr. 1831 w 12. str. XXIV a 156. Díl II. 1832 str. 168. [Mnohé z nich wýtečné].

262. Nábožné písně katolických křesťanů, jak k weřejným službám božím, tak i k domácí pobožnosti z rozličných spisů sebrané od kněze J. R[ůžičky] w 8. str. 47, w Praze tisk. Kat. Jeřábkowé, 1836.

[Posudek, w Čas. p. kat. duch. 1835, 703].

263. **JAN WLČEK**. Píseň ke mši sw. za zesnulé w pánu bratrstwa sw. Haštalského w 8. str. 8. w Praze u Tom. Tábora b. r. (1837).

264. **FEJERPATAKY**. Ruční kancionalík domowní i pocestný. Jádro písní duchowních, w Lewoči, 1836.

265. **JAKUB SRŠEŇ**. Národní Otčenáš císaři rakauskému Ferd. I králi českému V. Báseň od atd. w 8. $\frac{1}{2}$ arch. w Praze u J. H. Pospíš. 1836.

266. Starowěký zpěw o umučení p. našeho J. K. z dáwního rkp. pro swau prostotu a milost (s připojeným starým nápěwem a přidaným hlasem warbanným) poprwé na swětlo daný od **JANA WLČKA** atd. w 8. 1 arch, w Praze u J. Spurného, 1837.

[Posud. od V. Zahradníka w Čas. theol. 1837].

267. Píseň duchowní k warhanám složená od **JOS. HOLÁSKA**, far. w Blansku na Morawě, w Praze 1838 u Spurného.

268. Ewangelický funebral, aneb: Sbírka písní nábožných starých, znowu oprawených a mnohých nowých k pohřebům křesťanům ew. atd. w Báňské Bystřici, 1838, tiskem Filipa Macholda str. 348 w 12.

[Péčí Karla Kuzmanyho. Wiz Kwěty, 1838 příl. str. 24.]

269. Kancional, čili sbírka církewních i domácích po celý rok takměř w každé osadě užíwaných písní; sebraná od Jos. Mirowita **POHOŘELÉHO**, kaplana Turnowského, w Pr. 1842 u J. Spurného.

[Posudek w Now. Kwětů 1842 str. 5]. w 8. str. 456. [500 písní, s modlitbami k zpowědi a přijímání].

270. Staročeské i nowější nábožné písně, wyňaté z Růže Sionské, modlitební knihy, od **EUGEN. K. TUPÉHO**, w Praze 1844 nákl. Wilíma Šťastného str. 60 w 12.

271. Zpěwy duchowní k warhanám; dílem také s použitím jiných nástrojů hudebných pro sváteční slawnosti. Wydané od společnosti přátel hudby duchowní w Čechách. Swaz. 1—4. w Praze, 1838.

272. Nejobyčejnější písně pro nábožnau mládež, jak k weřejným službám božím, tak i k domácí potřebě. II. rozmn. wydání, w Praze 1838 wel. 12. 1 arch. Arcib. tisk.

273. **SUŠIL FRANT**. Hymny církewní, přewedl a wyložil atd. w Brně 1846 u Fr. Wimmera (F. Gastla) wel. 12. str. IV a 210 regist.

274. Duchowní poklad aneb sbírka duchowních písní, w Ratiboři u A. W. Fridricha.

275. W Časopisech.

a) W Rozmanitostech: Anton. Marka; prosba k bohu; píseň za aurodu F. 67 — 72. Fr. Tomsy: Ranní wzdechnutí k bohu F. 72. Jana Jandy k tworci, II. 87.

b) Čas. Mus. 1827 II. 80. Píseň o posl. saudu. [Dies irae] III. 64. Bl. Jak. Benedetti Tudentinského zpěw o pohrdání swětem. IV. 95, o Matce boží bolestné [Stabat] od W. Swobody 1829 III. 3 zlomky z legendy o sw. Janu Nep. od téhož.

c) Kwěty 1838, 86. Na kříži makowice wěži chrámu páně Tachlowického ozdobující, od Rokosa: 1838, 38. Láska k bohu, od K. Tupého. Nowá

píseň ke mši sw. 1845 str. 196. Bůh K. b. Villani, 1839, 149.

d) Čas. pro kat. duch. 1828, 461. Welebná prozřetedlnost boží, od Kamaryta. 821. Buď wůle twá, od Čelakowsk. 1829, 125. Narození sw. Jana Nep. od W. Swobody. 129. Slawný hod božího těla, od Holáska. 466. Otče náš, od Kamaryta, 614. Píseň postní k panně Marii bolestné, od J. Kamaryta. 1830. 284. Píseň o lásce, od Wacka. 610. Wzýwání boha při wstaupení do bohoslowí, od téhož, 1832. 123. Postní píseň. Láska k p. Ježíši. Taužení po ráji, od J. Kamaryta. 420. 1833. 94. Wěneček uwitý w zahradě Dawidowě, od Raisa. Zpěw pastýřský ke dni 3 Března 1833, od Winařického. 295. Hymnodia, od Kamaryta. 615. Píseň sw. Kazimíra. Omni die, přel. od W. Swobody. 1834, 1. Zpěw k slawnému přijetí duchowní správy, od J. K. M. p. p. Ondřeje Aloysia arcib. Praž. od Sedláčka. 644. Bezženstwí, od Chmelenského. 1835, 1. Žele wěrných Čechů po w pánu zesnulém cís. a kr. Františkowi. 123. Dies irae, od Winařického, 126. Na neděli kwětnau: Gloria, laus, honor etc. od Kinského. 188. – 636. Duchowní písně III. 1. Hlasy národu českého J. C. M. Ferdinandu I. II. 313. Fatum soc. Jesu. 1836, 334—338. Hymny církewní w neděli prowodní, na den wstaupení páně. Swatodušní, od Winařického. II. 384. Elegie při prwním nawštíwení hrobu Sedláčkowa, od J. Marka. I. 98. Wíra Kristowa, od W. Rennerta. III. 1. Hlasy duchowenstwa při korunowání J. M. C. Ferd. V a Marie Anny. IV. 803. Na smrt V. Zahradníka od W. Rennerta. 1837. I. 117 — 120. Hymny z breviáře, přel. Winařický. II. 303. Swoboda, duše od téhož. 1838. Píseň popeleční str. 113, od Winařického. Neznaboh, od Picka, 286. Bůh a příroda, od téhož, 659. — 1839. Zkáza Sodomy a Gomorrhy, 9. K jmenowinám p. t. Nowáka, arcib. Záderského, 135. Písně, 198. Slowo štědrosti, 355. — 1840. Bůh, 141. Duch křesťanstwa .Prawý pokoj duše, 525. Wýraz radosti nad zpěwy J. W. Frant. Karla. Nesmrtelnost, 744. — 1842. Powolání básníka. Hymna. Dobrý otec. Největší rozkoš. Ctnost. Náboženstwí. Myšlenka. Praha. Králow. chrám sw. Wíta. Příroda. Člowěk. Prawda. Nepřítel. Přítel. Chrám sw. Wíta w dálí, od Picka. 1842. Služby kněžské od Dobicera, tamže str. 317. Chrám sw. Wíta od Jablonského, 1843 str. 133. Odpuštění, od Dauchy 340. Kde domow můj, od Hronka, 521. Wánoční báseň, od Šindeláře. Mocnost modlitby od Koppa Tom. W. — 1844. Dobrý pastýř, 126. Pautník, 127. Wzýwání boha, 1374. Sw. Wácslaw, 539. Welebnost boží, 750. Modlitba pěwcowa, 752. 1845. — Otázka z Gr. od Winařick. 152. Doba wečerní, od Tichowského, 154. Žiwot pěwcůw. Noční píseň pautníka. Matre od Picka, 387 — 9. Modlitba duch. před prací. Chwalozpěw. Podpora ctnosti, od M. Beránka, 555 — 6.

e) Přítel mládeže 1829 II. Píseň kající žáků k sw. zpowědi přistupujících. 1831 II. Píseň na wzkříšení páně. III. 68. Zpěw školních žáků k jmeninám duchowního pastýře. IV. 108. Píseň církewní [Dies irae]. 1827 I. 96. Ranní wzdechnutí k bohu, 99. Dítky u jesliček. 101. Píseň před a po školním cwičení. 104. Píseň před cwičením w náboženstwí. 105. Píseň po křesťanském cwičení.

f) Rozl. Praž. 1831, 96. Píseň kající za odwrácení rány, od Karla Horského.—1833. 50. Zlomky z Dawidowých žalmů, od W. A. Pohana.

β) Swětské.

a) We sbírkách.

276. Básně w řeči wázané, od **WÁCSL. THAMA**. Sebrání prwní, w Praze u Rosenmüllerowých dědiců, za J. Beránka, faktora, 1785 w 8. Druhé sebrání u Jana Ferd. z Schönfeldu, 1785 w 8. Podruhé spolu 1812 str. 182 u J. Ferd. z Schönfeldu.

Každé sebrání na tři částky rozděleno, z nichž prwní obsahuje werše z knih starších wybrané (z Kadlínského, Komenského a j.), druhý od wydawatele složené a přeložené (z Gleima, Weisse a j.) třetí od jiných 11 pomocníků.

277. Nowí čeští zpěwowé pro krásné pohlawí ženské od **WACSL. KRAMERIUSA**, 1788 1 arch w 8. (z Hallera a j.)

278. Sebrání básní a zpěwů od **J. PUCHMAYERA** w 8. w Praze I. díl, 1795 str. 150, II. 1797 str. 176, III. Nowé básně atd. 1798 str. 168, IV. 1802 str. 128, V. 1814 str. 156.

Těmito básněmi nowá epocha w básnictwí počala. Mimo wydawatele wíce méně zde zásluhu mělo přes třidceti básnířůw. Jsau pak nejwíce lyrické, ódy, písně, elegie, listy básnické, sonety, epigrammy rozprawné, jako balady, části z wětších epických děl, bájky atd. Básně atd. wydané od Wojt. Nejedlého. Díl I. Fialky, w 12. str. 158. W Praze tiskem J. H. Pospíšila, 1833. Díl VI. Chrám Gnidský. S připojením *a)* básní Jos. Rautenkrance. *b)* básní Jana Nejedlého str. 196, tamž 1836. [Díl I. obsahuje žiwot Puchmírůw od W. Sedláčka atd.]

279. Wlastenští zpěwowé **JANA NEJEDLÉHO**, 1800 (z něm. Meinerta).

280. Můza ze slowenských hor, od **JIŘÍHO PALKOWIČE**. We Wacowě 1801 w 8. str. 104.

281. **WÁCSL. STACHA** *a)* Starý weršowec pro rozumnau kratochwíli, wydaný od Karla Tháma, nákladem J. Diesbacha. W Praze, 1805. *b)* Diwný aučinek potěcha. Má wzbuzená chuť k zpěwu a obrana staročeského weršowstwí proti nowým nezákladným nápadům. Přídawek k nowé Kožiškowě grammatice. Rkp. str. 473 w Museum.

282. **BOHUSLAWA TABLICE** *a)* Slowenští weršowci w 12. I. swazek, 1805, w Uherské Skalici u Fr. Škarnicla str. 48 a 128, totiž sors Pilařikiana již 1805 tištěná, a tuto přiwtělená. II. swazek we Wacowě, 1809, u Ant. Gotlíba str. 144.

Obsahuje werše československy psané starších slowenských (w Pannonii) básníků ze XVII a XVIII století, a sice Štěp. Pilaříka, Jana Ondřeje Demiana, Jana Chrastiny, Jana Sabowa (sedláka) Aug. Doležala, a Neznámého (příhody Janošíka Surowce) a tak wětší částka do předešlého oddělení náleží.

b) Poezie. We Wacowě u Ant. Gotliba w 8. I. díl 1806 str. LXXX a 128. II. 1807 str. LXXX a 112. III. 1809 str. 212 mimo předml. a rejstř. IV. 1812 str. LXXX a 128.

Při každém dílu předcházejí žiwoty starých slo-

wenských weršowců, a sem tam i částky z jich spisu, s welikau pilností wybrané a pořádně sepsané. Poesie jsau dílem puwodní, dílem přeložené. W prwním dílu hudba, od Zdražilka na některé písně přidána.

c) Anglické Muzy w československém oděwu, w Budíně w univ. tiskárně, 1831 wel 8. str. 103.

[Obsah: Alex. Pope zkauška o člowěku; Jiř. lorda Littletona básně].

d) Boileaux (Despreaux). Umění básnické z franc. přeložil atd. tamže 1832 w 8. str. 43.

283. F. z Collin wálečné zpěwy pro české země obrance (přel.) od **JANA NEP. ŠTĚPÁNKA**, w Praze u Frant. Jeřábka, 1809 w 8.

284. Muza morawská w patero odděleních obsahující duchowní, mrawní, polní, weskoobčanské a starowlastenské, hanácké písně atd. Složené od **JOS. HERM. GALLAŠE**, wydaná od Tomáše Fričaje, w Brně 1813 w 8. str. 456, mimo registřík atd. Díl druhý, obsahující parabole a paramythie str. 150, 1825, w Holomauci u Škarnicla.

285. Tatranská muza s lyrau slowanskau (od **JOS. PAWLA ŠAFAŘÍKA**). W Lewoči 1814 u Jos. Maiera knihtlačitele, w 8. str. 80.

286. Písně českých bojowníků, od M. Silorada **PATRČKY**, w Praze 1815 w 8. (1 arch).

287. **WÁCSL. HANKY** *a)* Dwanáctero písní. W Praze, malý příční 4. s obrázkem I. díl 1815 6 listů, (jedna z těch 12 jest od **M. PATRČKY**) II. díl 1816, též 12 písní. Po druhé s nápisem: Hankowy písně, druhé rozmnožené wydání, swazeček I. w Praze 1819 w 12. str. 60. Třetí wyd. w Praze u Pospíš. 1831 w 24. str. 132. Čtwrté rozmnož. wydání, 1841 w 12. str. 144.

b) Prostonárodní srbská muza do Čech přewedená od W. Hanky. Částka I. w Praze 1817 u Jos. Fetterlowé atd. w 12. str. 34.

c) České historické zpěwy. Böhmische hist. Gesänge, od Wácsl. Hanky. W Praze 1826 w 8. N. I. str. 75. N. II. listů 15.

Obsah: Wácslaw a Ratislaw, od W. Swobody. Drahomíry propadení od téhož a přel. od Macháčka. Wojtěchuw náwrat též od Swob. a přel. od Hanky. Oldřich a Božena, od P. J. Šafaříka, přel. do něm. od Swobody.

d) Krakowiaky, aneb písně národní polské s připojeným půwodním textem atd. w 16. str. 114. W Praze arcib. tisk. 1834(5).

[Pos. w Čas. mus. 1834, 445. Odp. 452 a Kwěty 1835, 9].

288. Písně (české a německé) pro mládež školní. od **J. JAWORNICKÉHO**, 1817. W Praze w 8. str. 44.

289. Hlas lyry české, od **FR. BOHUM. ŠTĚPNIČKY** w 12. W Praze I. díl u Bohum. Háze, 1817 str. 300. II. díl w arcibiskupské knihtisk. 1823 str. 353.

290. **ŠEB. HNĚWKOWSKÉHO** *a)* básně drobné, w Praze 1820 w 12. u J. Fetterlowé str. 216. *b)* Nowé básně drobné, w Praze, 1841 wel. 12. str. 156.

291. Básně **J. KOLLÁRA**, w Praze w 8. 1821 str. 88. Druhé wydání pod jménem: Sláwy Dcera we 3 zpěwích od Kollára, w Budíně 1824 w 12. 7 archůw, wlastně jen znělky rozmnožené na 150. [Pos. od Čelak. w mus. Čas. 1831 I. 39.] Po třetí: Sláwy dcera, lyricko-epická báseň w 5 zpěwích. Úplné wydání w 8. archů $20\frac{1}{2}$, w Pešti u Trattnera i Karolyho, 1832. K tomu: Wýklad čili přímětky a wyswětliwky ku Sláwy Dceře. S obrázy a mappau a s přidawkem drobnějších básní rozličného obsahu wel. 8. str. 530, tamže 1832. Po čtwrté w Budíně, 1845. Díl I. 622 znělek II. díl 58 stránek. Bez wyswětlení. W Encyklop. pod artik. bohême přel. od Poláka, Jaňského. Wiz Kwěty, 1838 příl. 32, 33 1839.

Přeloženy jsau některé znělky do němčiny (od prof. Wenziga) některé do angličiny, polštiny, ruštiny; jedna do frančiny.

292. Wesna, či básně prwotinné **FR. TRNKY**, w Hradci Král. 1821 w 8. str. 55.

293. Básně **JANA HERZOGA**, w Praze 1822 w 12.

294. **FR. LAD. ČELAKOWSKÉHO** *a)* Smíšené básně, w Praze u J. Fetterlowé z Wildenbrunu, 1822 w 12. str. 108. II. rozmn. wyd. tamž 1830 w 8. str. 163.

b) Slowanské národní písně, sebrané, w Pr. u J. Fetterlowé z Wild. 1822 w 8. str. 232. II. díl tamže 1825 str. 224. III. díl 1827 tamž str. 231.

c) Litewské národní písně. Z půwodního jazyka, dle sebrání Dr. L. J. Rhesy přel. w Praze 1827 w 12. str. 132. Připojeno: Potok Michajlo Iwanowič, powěst staroruská str. 12. [W. Pautník, 1826 I. 103 — 7.

d) Ohlas písní ruských. W Praze 1829 u Pospíšila w 8. str. 95. [Pos. od F. Palackého mus. Čas. 1830 I. 108].

e) Ohlas písní českých. W Praze arc. tisk. 1840 w 8. str. 106. [Pos. Kw. now. 1841 14.]

f) Růže stolistá. Báseň a prawda. W Praze 1840 u synů B. Háze w 12. str. 100.

g) Sbírka básní P. Čel. wydaná nákl. Mus. česk. 1847.

295. Smíšené básně Jos. Wlast. **KAMARÝTA** w Praze 1822 u J. Fetterl. z Wild. w 12. str. 120.

296. Slowenské werše. Wydal **JAN ČAPLOWIČ**, w Pešti 1822, wytištěné u Jana Tom. Trattnera z Petróza w 8. str. 104 (w slowáckém nářečí).

297. Krasořečník, aneb sbírka k deklamací od **SIM. K. MACHÁČKA**, w Praze w 8.

u Jos. Fetterl. z Wild. 1823 str. 392. Obsahuje mnohé před tím netištěné básně, jak od samého wydawatele, tak od jiných, a některé pěkné přewody z Göthe, Collina atd. II. díl tamž.

298. Maličkosti w řeči wázané. Sbírka nápisůw, drobnůstek, wtipných nápadů atd. o které se pokusil **SYCHRA**, w Hradci Král. 1823 w 12. str. 81.

299. Písně swětské lidu slowanského w Uhřích. Sebrané a wydané od Pawla Jos. **ŠAFAŘÍKA**, Jana Blahoslawa a jiných (Kollára). Swazek Iní, w Pešti písmem a nákl. J. Tom. Trattnera z Petróze, 1823 w 12. str. 150. Předmluwa čtení hodná. II. díl 1827 str. XXX a 168.

300. **JOS. CHMELENSKÉHO** *a*) Básně, w Hradci Král. písmem a nákladem J. F. Pospíšila, 1823 w 12. str. 216.

b) Kytka, dar umění zpěwu na r. 1836. Swil Dr. Jos. Chm. w 16. (str. 118 a 2 bez znam.) W Praze arcib. tisk. nákl. W. Špinky. Na r. 1837 str. 120. Na r. 1838 str. 116.

Skládali: Čelakowský, Chmelenský, Kamenický, Picek, Šohaj, Winařický, Tomíček, Hanka, Macháček, J. Marek, Trojan. Posudek w Kwět. 1838 příl. 12.

301. Básně **JANA JINDŘ. MARKA**. W Praze 1823 w 12. str. 123. Pak: Romance, ballady a legendy, písně a jiné drobné básně, zábawných spisůw Jana z Hwězdy díl I. a II. w Praze 1843 w 12. str. 110 a 106.

302. Okus w básnění českém, od Karla Sudimíra **ŠNAIDRA**. Sbírka prwní, w Hradci Král. u Pospíšila, 1823 w 8. str. 149. Sbírka druhá tamže, 1830 str. 166.

Objímá také báseň od Žofie Jandowé: „Jan za chrta dán.“ Monatsch. d. vat. Mus. 1828 März S. 187.

303. Kwětenky kwětnému a čilému stáří obětowané od **TOMÁŠE KUBELKY**, knížecí arcibiskupské impressí faktora. Nápěwy notami wysazené a přiložené. W Praze u Jos. Fetterlowé z Wildenbrunu, 1823 w 12. str. 192.

304. Básně **JANA KOCIÁNA**. W Praze w arcibisk. knihtiskárně, 1824 w 12.

305. Růžinky aneb spisky drobné pro dítky od Swob. D. **TRNKY**. W Hradci Králowé, 1824 w 12. str. 35 (nejwíce lyrického obsahu).

306. Hyacinthy, od **J. BAP. WLADYKY**. Nákladem J. Pospíšila, w Hradci Kr. 1825 w 12. str. 76 (čeština zpotwořená).

307. **WÁCSL. KLICPERA**. Deklamowánky u Posp.

308. Ossianowy básně, dle anglického Jos. Macphersona přewedené **JOSEFEM HOLMANEM**, w 16. str. 276, w Praze u Jos. Fetterl. 1827. [W Pautníku 1826 II. 15. Karthon (zpěw Ossianůw) z angl. od Čelakowského.]

309. **FR. AL. ROKOS**. Básně w 16. str. 192, w Praze u Jos. Fetterl. 1827.

310. **SAMUEL GODRA**. Muzy dcera we třech zpěwích, w 8. str. 160, w Prešpurku u K. C. Snížka 1829.

311. **M. A. PŘIBIL**. Národní písně obsahu romantického, w 12. str. 60, w Hradci Kr. u Pospíšila 1830. [Wlastní práce autorowa].

312. *Rahoni*. Kratochwilné písně pro mládež. [Kal. Fejerp. 1831].

313. Hlasy wlastenců ke dni 1 Březua 1832 na památku 40letého slawného panowání J. M. C. Františka I. Nákl. Museum u synů B. Háze 1832 we 4 str. 34.

Obsahuje 12 básní od Čelak., Chmelens., Malého, Štěpánka, Macháčka, Tomsy, Winařického, Štorcha, Langera, por. Čas. mus. 1832. 477.

314. **FR. JAR. KAMENICKÉHO** (*Wacka*) *a*) Písně w národním českém duchu, w Praze 1833 w 12. str. XII a 108. *b*) Sw. Wácslaw. Dwanáctero znělek (z Časop. kat. duch.) w Praze 1844. *c*) Lilie a růže, 1846, w 8. str. XC znělky.

315. **FR. SUŠIL** *a*) Morawské národní písně, w Brně 1835 u J. G. Trasslera, w 8. str. 128 a 94 nápěwy w kamenotisku.

b) Sbírka nowá, s 288 nápěwy, w Brně 1840 u wdowy Rud. Rohrera w 8. str. 214.

316. **W. NEJEDLÝ**. Básně. Díl prwní w 12. str. 192, w Praze u J. Hos. Pospíšila 1833. Díl druhý str. 171 tamž 1833. (Pos. w Kwětech 1835, 377 od Sabinského.)

317. Narodnie zpiewanky čili písně swětské Slowáků w Uhrách jak pospolitého lidu tak i wyšších stawů, sebrané od mnohých, w pořádek uwedené, wyswětleními opatřené a wydané od **JANA KOLLÁRA**. Wydání hojně rozmnožené i prwé dwa tištěné swazečky w sobě obsahující. W Budíně w univers. tisk. Díl prwní 1834. we welk. 8. str. 454. Díl II. 1835. str. 566 (w nářečích slowenských).

318. Hlasy wlastenců při radostném witání J. C. M. Ferd. I. a Marie Anny, w Praze dne 4 Října 1835. Od česk. Museum, we 4. str. 31 a 3 bez r. w Praze tiskem synů B. Háze 1835.

Od 12 básníků: Čelak., Chmelensk., Malý, Štěpánek, Macháček, Tomsa, Winařic., Storch, Langer, Swoboda W., Klicpera, Hanka.

319. Hlasy wěrných Čechů k J. C. M. Ferd. I. a Marianě w Říjnu 1835, w Praze we 4. listů 16, s něm. přelož. od Siky.

Básnili: Winařický, Chmelenský, Sedláček, Marek (Jind.), Hanka, Macháček. Z Časop. pro k. d. wyňato.

320. Hlasy duchowenstwa k J. M. C. Ferdinandowi I a Marii Anně při slawnosti korunowání, we 4. str. 18, w Praze 1836. 7 a 12 Září. Obětuje W. M. Pešina, konowník atd.

Skladatelé: W. Procházka, Jind. Marek, Smetana, Šindelář, Štule, Winařický, Hawelka, Fr. Wacek, Holásek a Klácel. Též wyt. w Čas. p. kat. duch. 1836. III.

321. **MATAUŠ KLÁCEL.** Lyrické básně, w Brně u Rud. Rohrera, wel. 8. str. 96. Díl druhý tamž 1837. str. 96. [Úwaha Wčel. 1836 str. 165.]

322. **WENC. RAB.** Smíšené básně, w Praze u J. H. Pospíšila 1836 w 12. str. 94.

323. Plody zboru učencu řeči českoslowanské Prešpurského, w Prešp. tiskem Landerera 1836 w 8. str. 151 (werše i prosa.)

324. Pána Bohuslawa Hasisteinského z Lobkowic wěk a spisy wybrané. Od **K. WINAŘICKÉHO**, w Praze 1836, w 8. str. XLVIII a 232. (Obsahuje listy, básně přel. z lat. Posudek od Čelak. w Čas. mus. 1836, 219 — 223).

325. Deklamowánky a písně od **FR. RUBEŠE.** w Praze, swazeček I. 1837, w 18. str. 54. Swaz. II. 1838. str. 51. III. 1839. str. 72. IV. 1839. str. 54. Druhé wyd. sw. I. 1841.

326. Hlasowé duchowenstwa k slawnému dosednutí na stolec arcibisk. J. K. M. Aloysia Josefa swob. p. Schrenka z Nocingu w den 4 List. 1838, wel. 8. str. XXV.

Psali: *Tupý, J. Marek, Pohan, Smetana, F. Wacek, Stule, M. Pawlowský, J. Tutta, Jos. Holásek.*

327. Řeči, písně a básně k swěcení 50letého milostiwého léta církwe ew. slow. Pešťansko-Budínské, u Trattnera, 1838.

Řeči jsau od *Kollára* a *J. Melcera;* básně od *Jakubowiče, Kuzmanyho, Hodžy, Chalaupky, Janowiče, Straky*, žáků Prešpurských. (Kwěty 1838, příl. str. 15.)

328. Jitřenka čili wýbornější práce učenců česko-slowanských A. W. Lewočských, w Lewoči 1840 u J. Werthmüllera w 8. str. V. a 120.

329. Ohlasy od Slawomila **F. KOŘENATÉHO**, w Prešpurku 1840, str. 15 w 16. (Dwě básně mrawokárné.)

330. Básně od **JANA SL. TOMÍČKA**, w Praze u Spurného 1840. mal. 8. str. 176.

331. Básně **AUGUSTA HORISLAWA ŠKULTETÝHO**, w Prešpurku u K. Wiganda, 1840, mal. 8. str. 79 (Posud. Now. Kw. 1840. 71).

332. **JOS. JUNGMANNA** sebrané spisy weršem a prosau. Nákl. mus. 1841, w 8. str. 397. (Nowo-české bib. Mus. Č. I.)

333. Básně **BOLESL. JABLONSKÉHO** *(Tupého).* W Praze u Spurného 1841 wel. 12. str. 190. (Pos. Kwět. now. 1841, 45. Wlastim. 1841, I. 297 od Nebesk. II. wyd. rozmn. 1846. str. 353.)

334. Básně **KARLA SABINY**, w Praze 1841, w 12. str. 96 u synů B. Háze. (Pos. Kwět. now. 1841. 5. od Nebeského.)

335. Zlaté zápisy. Památka wděčnosti na obnowení a okrášlení Karlowa Týna, na dostawení Beraunského mostu, na dostawení a zwelebení předměstí Karlína, na dostawení řetězowého mostu Pražského, silnice Wyšehradské, Chotkowých sadů a přemnohých jiných ozdob a ústawů weřejných w milé naši wlasti wzniklých, učiněna dne 4 List. 1841 od c. k. měšťanských ozbrojených zborů Pražských. W Praze arc. tisk. we 4. $10^1/_4$ arch. s rytinau. (Por. Kwět. Now. 1842, str. 32.)

336. Bedřicha Šillera básně lyrické. Přeložil a wydal **JAN PURKYNĚ**, we Wratislawi u Ferd. Hirta, 1841. Díl I. str. XIV a 208. Díl II. XII a 192. (Pos od Nebeského w Kwět. now. 21.)

337. **JANA HOLÉHO** básně, widané od spolku milownikow řeči a literaturi slowenskéj we štiroch swazkoch. Sw. I. wel. 8. str. 261 w Budíně 1841, obsahuje selanky, rozličné básně, žalozpěwy, písně (ody). Sw. II. 1841, str. 257 epické: Swatopluka a Cyrillometodiadu. Sw. III. 1842, str. 400. Sláw (epické), žiwotopis sw. Cyr. a Met. Bájoslowí pohanských Slowákow. Wyswětlení. Katolický zpěwník. Sw. IV. 1842, str. 414. Nowý kwítek. Prosodia. Básně přeložené Virg. selanky 10. Theokrit. jedna (IX). Iliady zp. I. Dwě heroidy Ovid. Tyrteowy písně; 17 od Horac. Virg. Aeneida. (Nejlepší dílo ze školy Bernolákowy.)

338. Pomněnky na r. 1841, u synů B. Háze w 16. [Sbírka to básniček od 20 skladatelůw ku poctě wlastenek.] Na r. 1842 — 1846 dílem u Pospíšila, dílem u Háze.

339. Písně národní w Čechách. Sebral Kar. Jar. *Erben.* S nápěwy. Sw. I. w Praze 1842 u Pospíšila w 8. str. 208. Sw. II. 1843 str. 228. Sw. III. 1845 str. 270. [Pos. Kwět. now. 1841, 93 od Nebesk.]

340. České besedy. W Praze u J. Pospíšila 1842 str. XXXIV a 176 w 8. [Obsahují werše i prosu, nejwíce ke čtení a deklamowání. Spisowatelé jsau: K. Erben, B. Jablonský, J. Líman, K. Mácha, Maria K. N. Slowanka, W. Nebeský, Wladislawa R. Boj Pichl, Wl. Plzenský, Fr. Rieger, F. Rubeš, K. Storch, J. Tyl, J. S. Tomíček, E. J. Wocel. [Por. Kwět. Now. 1842, 34].

341. *Karel Winařický a)* Kytka, dárek malým čtenářům. W Praze u J. Spurného, 1842 w 12. str. 74. Druhá Kytka, w arcib. tisk. 1845 str. 80. [Obsah: bajky, písně, modlitby (weršem), pohádky atd. pro dítky]. Pos. Now. Kw. 1842 str. 93 a 1845 str. 239. od Dr.

Staňka. *b)* Warito a lyra, básně a písně, w Pr. 1843 u synů B. Háze wel. 16. str. 86 [wýtečné libozwukem a metrikau].

342. *Adolf Jos. Wlček*, Konwalinka, básně, w Jičíně 1842 u F. J. Kastránka w 12. str. 145 a reg.

343. *W. Jar. Picek.* Básně, w Praze 1843 u synů B. Háze w 12. str. 108. [Posud. Now. Kw. 1842 str. 86.]

344. *Ludwik Żell.* Básně, w Pešti u Trattnera-Karolyho, 1842 str. 82 w 8.

345. **VINC. FURCH.** Básně. Sw. I. w Holomauci u Al. Skarnicla, 1843 wel. 16. str. 94. Sw. II. tamž, 1844 str. 101. [Úwaha w Čas. mus. 1844 str. 611 a Kwět. 1844 str. 40, od Nebesk.].

346. Drahotin Maria baron **VILLANI.** Zábawné spisy. Swaz. I. Lyra a meč. W Praze u Jar. Pospíšila, 1844 wel. 16. str. 158. [Úwaha w Kwět. 1844 str. 272].

b) Spisy téhož. Prwní díl. W Praze arcib. tisk. 1846 wel. 8. str. 216.

347. **KAREL ŠTUR.** Ozwěna Tatry, zpěwy a powěsti. W Prešpurku u Ant. Šmida, 1844 wel. 16. str. 135.

348. **WÁCSLAW ŠTULC.** Pomněnky na cestách žiwota. W Praze 1845 arcib. tisk. str. 161.

349. Spisy **KARLA HYNKA MÁCHY.** Díl I. Básně díl I. W Praze arcib. tisk. 1845 wel. 16. str. CVIII (žiwot jeho) a 20.

350. Jahůdky ze slowanských lesů, sebral Dr. J. P. Jordan atd. W Lipsku 1845 w 12. str. 166 [od M. Kl.].

351. **S. K. MACHÁČEK.** Drobné básně od atd. W Praze 1846 tisk. arcib. str. 219 w 8.

352. **JOS. BURGERSTEIN.** Deklamowánky a písně. W Praze 1846 u J. Pospíšila w 18. stran 58.

353. **SIGFRID KAPPER**: České listy. W Praze 1846, nákl. Calveského knihkupectwí str. 120 w 12.

354. **W. JAROMÍR PICEK**: Písně, w Pr. 1847 w 12. str. 85 u J. Pospíšila.

b) *Po různu.*

α) Lyrické.

355. Žiwota i smrti požehnaná památka, kterau uroz. někdy a pobožné manželce matroně Kateřině Potocké († 1778) manžel její.. Pawel *Šramko* . . wzbuzuje. (W Přešowě) w 8. str. 174 w alexandrinských werších (w. Tab. Poe. IV. 26).

356. Štěpána *Lesky* *a)* k swadbě Ondřeje Škultetiho, když si pannu Mar. Kuzmowu zasnubowal r. 1781. Též k swadbě Jana Wiskydenského s Mar. Magd. Bayerowau r. 1785. Obojí w Prešpurku tlačené w. Tab. Poe. IV. 61. *b)* Jiskra lásky, kterauž w srdci swém měl poctiwý wdowec Karel Wojtěchowský, saused Nowostrážnický, když sobě poct. pannu Dorotu Jiskrowu.. zwolil 17 Ledna 1797, w Presp.

357. Weselost rolí boží Hybské pod rakauským skřiwánkem. Zpěw při příležitosti wydané od cís. Jos. II tolerancí l. p. 1781, složený od *Aug. Doležala.* Tištěn w Slow. Werš. 1809, w II. dílu str. 92 — 100.

358. Swadební smlauwy t. j. wěnowání statku jak od panny newěsty tak od pana ženicha, pro špás na swětlo wydané. W Jindř. Hradci u Hilgartnera w 8. 1782 (báseň).

359. Wácsl. *Stacha a)* Něco pro českau literaturu milowníkům básní obětowáno, od Podbělowského, 1782.

b) Swátek českého jazyka na den prowozowání Štefanowého Odběhlce w Pražském wlastenském diwadle, dne 20 Ledna 1785. (Na konci): Obětowali W. S-h (Stach) K(arel) a W(ácslaw) T(hám) w 8. dwa listy. Počíná: Plesej Praho atd.

c) Píseň pro český národ k wítání a korunowání Leop. II, (1791).

d) Na opěwatelkyni Klopstocka od překladatele Messiáše (česky a něm.), 1801.

360. *Bohum. J. Dlabače a)* Philoboga zpěw ke cti nejswětějšího otce Pia VI na slawný jeho příchod do Wídně k cís. Jos. II. W Praze u Jos. Em. Diesbacha, 1782 we 4. str. 9.

b) Zpěw Wlastimila na obywatele Milewské, 1782 (w. Charwáta řeč o starosti).

c) Na důkaz wděčnosti a lásky welebnému a učenému muži P. Gerlakowi Pausowi, 1782 w 8. Jest to přání k nowému roku str. 4.

d) Obětowání témuž r. 1783, od děd. Rosenmüllerowých.

e) P. Heřmanowi Kotterowskému, str. 4. 1783 w 8.

f) Zpěw ke cti swých přátel Karla a Wácslawa Tháma, 1784 w 8. str. 8. u J. Ferd. z Šenfeldu.

g) Taužící mysliweček po hrdličce. (W. Wácsl. Tháma básně, 1785).

h) Damon o swé Kloi. W Praze a Kutné Hoře, 1789 w 8. (w. nowí čeští zpěw. Kramer.).

i) Zpěw při korunowání Leop. II, 1791. W Pr. u J. F. Šenfelda w 8. str. 8.

k) Zpěw na W. Raitolara za celých 50 let rychtáře Nebušického, w Praze 1793 we 4. str. 8.

l) Wítání wlastenské P. Dobrowského z cesty šwedské atd. 1793 w 8. str. 10. (Wiz Now. Kramer.)

m) Píseň při slawném dosazení na faru Plaskau p. Frant. Stöhra, 1801. W Praze we 4. str. 4.

n) Památka šťastného narození p. Xaw. Twrdého gubern. raddy, 1810.

361. Když přátelé naši Petrus, Ribbay, Munchart, Šmidaj, Hossu, Gazy z Jeny do Uher se nawracowali, toto jim požehnání dáwali krajané. W Jeně u Jana Krist. Straussa, 1782 w 8. ¼ archu, (sapphickým weršem).

362. Libé nabízení k radostnému plesání Pražských obywatelů dne 9. Srpna 1784 při začátku sjednocení prw rozdílných čtyr měst. W Praze w 8. dwa lístky. (Začíná: Poskoč Praho! Pražské hory poskakujte! atd.

363. Pewná naděje blahoslawené nesmrtedlnosti, w kteréžto se wys. učený a d. cti hod. p. Pawel Fabri církwe ew. Artikulářské Necpalské sl. b. kaz. se slawným patronstwím, jak této církwe tak i z celého widěku (okolí) Turčanského, ano se wšemi milými přátely atd při swém z tohoto žiwota odcházení skrze ONDŘEJE PLACHÝHO rozlučuje, 1785 4 Září. W. B. Bystřici u J. Tumlera 1 arch we 4. (pohřební werše).

364. FR. JANA WAWÁKA *a)* Upřímný weřejný wděk wěrnému a upřímnému Čechowi Fr. Faustinowi Procházkowi u wydáwání českých kněh laskawě pracujícímu we 4. 1786.

b) Wlastenské wzbuzowání k wděčnému očekáwání Leop. II krále pána našeho. W Praze w 8. 1791.

c) Děwče s ružowým wěncem ze wsi Owenče na ožinky k J. M. Františkowi a Marii Terezii králi a králowně české 12 Srpna 1792. W Praze u J. Gottfr. Kalwe (při korunowací cís. Frant. I) we 4. arch 1.

d) Sedlské wítání J. C. K. M. Františka toho jména druhého c. Řím. a jména prwního krále českého. W Praze u J. T. Höchenberg. w 8. 1792.

e) Krátké pozoroWánI zLostné a nepraWé WáLkI nároDV FranCaVzského na rItMI sLožené (1794) (w. für Böhmen von Böhmen 3. Abth. S. 94).

f) Gaude et laetare. Gebhardowi atd.

g) Zpěw kwerku Kutnohorských. 1803.

365. ANT. JOS. ZIMY *a)* Znamení wlastenské wděčnosti na den prowozowání české hry na Pražském Nowoměstském diwadle 8 Červen. 1786 fol. 1 list. Obětowal wlastenec Ant Jos. Zima. Počíná: Slyš Chazone, slawný wudce atd.

b) Wděčnost a radost wlastencu z přítomnosti J. C. M. we wlastním nejwyšší milostí obdařených českých hercu Nowoměstském diwadle r. 1786 19 Září fol. 1 list. Začátek: Již slunce plné jasnosti atd.

c) Na den prowozowání české puwodní hry Břetislawa a Jitky atd. Počíná: „Ai dennice dnes wychází atd. fol. 1 list.

366. WÁCSL. MELEZÍNKA *a)* Dar nowého léta, 1787 wšem pánum jazyka českého horlitelům p. p. Thámům . . wlastenského diwadla . . hercům atd. Obětowal Wácsl. Melezínek, řemesla pernikářského starší towaryš. Počíná: Weselme se wlastencowé atd. fol. 1 list. *b)* Dar z lásky wšem p. jazyka českého přízniwcům.. hercům na diwadle w Praze na Koňském trhu fol. 1 list. 1787.

367. WOJ. KOTARY *a)* Dík laskawému otci wlasti Josefowi II, též jeho maudrosti chwála, od powinné wděčnosti jednoho práwě sprostého nehodného poddaného W. K. w píseň uwedená r. 1787. W Hoře Kutné u Fr. Winc. Korce.

b) Téhož na Kantány (kaplana) píseň pohřební.

c) Bolestná citedlnost a laučení poddaných od wrchnosti. Na Horách Kutn. 1808.

d) Radostná citedlnost neb přiwítání od poddaných swé wrchnosti. Tamž 1808.

e) Zrcadlo utrhačů dílem i rauhačů, tamž 1812.

f) O žaláři, jenž se nazýwá očistcem, tamž 1815.

368. Weršowní odpowěd na otázku proč za času Josefa II, mnozí katolíci ewang. náboženstwí přijímali. Od JANA BOGÁDI. Rkp. (w. Tabl. Poez. IV. 3).

369. Píseň o robotě sedlské, wytištěná toho roku (1789). Prawí o sobě sám: Skladatel této písničky byl jen člowíček maličký, nedaleko Sázawy, kudy dřewí plawají.

370. Hlas Čecha zpíwajícího u hrobu Jos. II. W Praze u J. J. Diesbacha. 1790.

371. K. THÁMA *a)* Píseň na smrt cís. Josefa II, 1790. W Praze.

b) Poděkowání za laučení Josefa od jednoho starého wojáka obětowané. Přel. w Praze u Diesb. 1790.

372. Hlas truchliwého Čecha nad smrtí císaře slawného Josefa II, spolu s kšaftem jeho. Složil a w zpěw uwedl Františ. GOLSERT. far. Chomutický, 1790.

373. ANT. BERNOLÁKA: toto malúčké písmo naša panowi Ant. Fandly med do jeho wlastních ruk odewzdal. W Hale 1790 (slowácká báseň?)

374. Chwalozpěw k příchodu cís. Leopolda II ke korunowání na král. české, kteréž se dne 6 Září 1791 roku welmi slawně držeti bude. W Pr. w 8. (JAN KALINA měšťan Strakonický).

375. Wítání české koruny, kteráž dne 6 Srpna r. 1791 do Čech z ciziny zase přiwezena byla. Přednešené od weškerého národu českého w 8.

376. Upřímné mínění žáků Hradištských při nawštíwení školy atd. od JANA HÁJKA, 1792 w 8. ½ archu.

377. Truchlení Čecha nad smrtí Leop. II, 1792. W Praze w 8. 4 listy.

378. Truchliwý zpěw nad smrtí Lud. XVI. W Praze 1793 w 8.

379. JANA RULÍKA *a)* Plesání nad uwedením professora jazyka českého, 1793 w 8.

b) Wěnec pocty Jos. Fr. Kosteleckého, když 50 letau památku swého knězstwí swětil, we 4. listů 6.

c) Na den uwedení král. prof. české literatury p. Jana Nejedlého na učitelskau stolici w slawné učené Pražské universí (universitě) 1. p. 1801 u Fr. Jeřábka we 4. 2 listy.

d) Wlastenské plesání a díků činění atd. 1793.

380. Píseň ke dni narození cís. Frant. II, 1794 zpíwaná w arcib. alumnatu, od W. NEJEDLÉHO. W Praze u Diesbacha.

381. J. HOŠKA *a)* Chwalozpěw k 50. leté památce poswěcení na knězstwí Wácsl. Jiskry 1795.

b) Chwalozpěw ku poctiwosti p. Em. Dawida, Šepmistra na Horách Kutensk. 1801.

382. *Jos. Rautenkrance a)* Zpěw ke cti Frant. II počínající: Zachowejž nám bože krále atd. přel. z něm. Meinerta, 1796.

b) Radostné citedlnosti poddaných Pečických, 1800.

c) Zpěw plesajících Čechů o slawnosti pokoje, 1814 w 8. W Praze str. 8.

383. *Frant. Tomsy a)* Píseň lidu podlé řeči rektora wysokých škol, složená od Fr. Němečka atd. přeložená, we 4. (1796) 2 listy.

b) Karolině Klamowé Galašowé hraběnce, 1798 we 4. 2 listy.

c) Terezii, Alžbětě a Apollonii hrab. Wratislawownám z Mitrowic, 1798 we 4.

d) Leopoldině kněžně z Fürstenberku 10 Dubna 1798 we 4. 2 listy.

e) Aloysii dceři hrab. Kr. Klama Galaše atd. 1798 we 4.

f) Na památku Karla Jos. knížete z Fürstenberku, rozeného Čecha a generala českého atd., který byl 25 Března 1799 w bitwě u Štokachu w Šwabích zabit.

g) Josefowi Wratislawowi z Mitrowic, 1799 we 4. 2 listy.

h) K prospěchu řeči kr. wywýš. arcik. Karla, 1800 we 4.

i) K zasnaubení Ludwíka Szechenyi a Aloisie Clam. Galašowé, 1801 we 4.

k) Plesání města Turnowa, když Jeho bisk. M. nejdůstojnější p. p. Wácsl. Leop. Chlumčanský z Přestawlk a Chlumčan atd. ráčil duchowní wěci w městě Turnowě přehlížet a swátosti biřmowání udílet, 7 Července 1803 we 4. 2 listy.

l) Knížecí oswícenosti Alžběte owdowělé kněžně w Fürstenberku, rozené kněžně z Turn a Taxis 13 Unora 1804, we 4. dwa listy.

m) Na den narození nejmocnějšího a nejjasnějšího cís. Řím. . . Frant. II, w Praze 12 Unora 1805 we 4. ½ archu.

384. *Pawel Tešlák* některé přiležitné zpěwy k. p. k sňatku D. P. Samuele Čerňanského a Pawla Jarošího atd. časoměrně složil, w. Tab. Poe. II. 79.

385. *Frant. Swobody a)* Píseň dítek na den narození J. C. K. M. Frant. II, zpíwaná při škole sw. Štěpána. W Praze 1797 w 8. 2 listy.

b) Píseň žákůw na den 25leté památky učitelského auřadu p. Wácsl. Lumendy při hlawní farní škole sw. Jindřicha od jeho býwalého žáka, 1801 we 4. 2 listy.

c) Píseň pánu p. Josefowi Wimmrowi wlastenci milému na důkaz wážnosti a šetrnosti, obětowaná 19 Břez. 1802 we 4. dwa listy.

386. Jiskra lásky k swadbě Kar. Wojtěchowského, sauseda Nowostrašnického a panny Doroty Jiskrowé, od L. we 4. bez místa, 1797 dwa listy.

387. Chwalozpěw o wysoce důstojném pánu p. Janu Rychlowském, kanowníku a kazateli na hradě Pražském. W Praze 1798 w 8. dwa listy (jakž poznamenal Pelc.) s 32 chybami.

388. Hlas upřímného Čecha ke wšem milým wlastencům, (píseň bojowná) od *W. Neumanna* (1799), w Praze w 8. $^1/_2$ archu.

389. Chwalozpěw na slawného reka Suwarowa, c. ruského polního maršálka a udatné wojsko we Wlaších, od *M. Majobra.* W Praze 1799 w 8.

390. Píseň ke cti w. d. p. Josefa rytíře z Florentinu, od *Amorta*, 1799.

391. *Jana Nejedlého a)* Elegie na Karla z Fürstenberku, který w bitwě u Stockachu zabit byl, 1799.

b) Wálečný zpěw pro český pluk, 1800 přel. z něm. Meinerta. W Praze u Fr. Jeřábka.

392. Na Wácsl. Koce a Johannu Klam-Galašowu, 1800 we 4.

393. Píseň pro český wojenský wýbor (1800) w 8. 2 listy. (Wzhůru, wzhůru česká země atd.).

394. Dub Černohorský (ke cti knížete Šwarcenberka oda) od *Ant. Puchmayera*, 1800 we 4. Jest také w sbírce jeho básní dílu 4tém.

395. Když d. c. h. a wýborně učený muž mládenec pan Jonatan Lauček, dne 6 Máje 1800 s uroz. pannau Zuz. Josefy do stawu manželského wstupowal atd. od *Mich. Semiana.* W Uherské Skalici we 4. Podobné swadební werše složil týž Mich. Semian k sňatkům p. Štěp. Lešky (w. Tab. IV. 53).

396. Wálečná píseň českých wlastencůw. W Hr. Králowé, 1800 u Alžběty Tybély w 8. $^1/_2$ archu (něm. a česky). Počíná: Wzhůru k zbroji! wlastenost (?!) wolá k nám atd.

397. Radostná obět na den jména urozené a wys. wážené p. Johanny Jeřábkowé, na důkaz powinnowané wážnosti ode wšech w její dílně se wynacházejících audů, daná 24 Máje 1802 we 4. 2. list.

398. *Bohusl. Tablice a)* Zpěw pierydských můz Skalickým Zuzanám. W Skalici 1802.

b) Dwa zpěwy panu Dan. Krudymu, 1802.

c) Lidomil weršemi wyobrazený. K oslawení Inštalací nejosw. a nejweleb. Alexandra knížete z Rudna a Diwácké Nowé wsi boží M. Ostřihomského arcibiskupa, Primáše atd. J. K. Oswícenosti 1. p. 1820 16 Máje jménem Slowáků Baňského okolí s hlubokau poníženosti obětowaný atd. W Šťáwnici u Fr. Sulcera, 1820 fol. 2 archy.

d) Radostné jubilaeum aneb padesátiletí kazatelského auřadu wznešeně d. c. hod. a wys. učen. p. Pawla Šrámka, církwí ewang. A. W. Liptowských Staršího atd. od Slowanů Báňského okolí dne 4 Máje slawené roku kterého: TIské zpraWCe noWI zase řIDI CIRkWe IoséfI rozkošné sWětLo krásně MV swěť zIWota (1823). W Báňské Šťáwnici we 4. u Fr. J. Sulcera 3 listy.

399. W den dosazení J. Ditricha na učitelskau stolici, od *Horáčka*, 1803.

400. *Jak. Jan. Ryby a)* Truchlozpěw wěrných Rožmitalských osadníků při pohřbu dw. ct. h. w. p. Kašpara Zachara, 1803 w 8. $^1/_2$ archu. (Hudba w rkp.)

b) Vivat František II atd. na slawnost wyhlášení dědičného císařstwí 9 Pros. 1804. Složil a w hudbu uwedl atd. W Praze u Boh. Háze w 8. $^1/_2$ archu. (Hudba w rkp.)

c) Winš k slaw. swátku J. K. O. knížete z Salm-Salmu arcibiskupa Pr. Složen a w muziku uweden. W Praze u Boh. Háze, 1805 w 8. $^1/_2$ archu. (Hudba w rkp.)

d) Plesání knížecí arcibiskupsko-Pražského panstwí Rožmitála na přeutěšenau slawnost wšeobecného pokoje. Složil a w hudbu uwedl. W Praze 1814 w 8. str. 30. (Obsah: Wlastenský cit w prose, nápisy a kantata, k níž hudba w rkp.)

401. Trpěliwost jako nejjistější prostředek proti odpornostem a bídám zdejšího žiwota: u hrobu wznešeného p. Pawla Ježowiče atd. skrze *J. Kociana*, při Sobotišťské církwi školního učitele představená dne 27 List. 1804 we 4. Při spisu: Poslední čest dwojictih. atd. W Prešp. 1805 we 4.

402. Na příjezd J. M. C. rakauského a krále českého Františka I a J. M. C. králowny české Marie Ludwiky do Prahy měsíce Máje 1810. W Praze u Boh. Háze we 4. dwa listy.

403. Wítání nejjasnějšího císaře rakauského a krále českého Frant. I a nejj. císařowny... Marie Ludwiky do Prahy měsíce Máje 1810. W Praze u Bohum. Háse we 4. 2 listy.

404. Díků wzdání wys. učenému a wznešenému p. prof. Frant. Swobodowi od jeho žáků atd. 1811. W Praze we 4. 2 listy.

405. K swátku p. Jana Nejedlého atd. 1811.

406. Edm. Chwalowského kantate aneb chwalozpěw při slawném swěcení kaple Marianské nad městečkem Míškem (dne 5 Máje 1811). W Praze u Ant. Straširypky 1811 we 4. půl archu. (Jest píseň s notami).

407. *Ant. Marka a)* Radowání Libunské církwe, když Jeho bisk. excellencí nejmilostiwější p. p. Wácsl. Leop. Chlumčanský atd. ji nawštíwiti a w ní biřmowati ráčil. 4 Červuna 1812. W Praze u Fr. Jeřábka we 4. čtyry listy.

b) K jmeninám J. bisk. M. wys. d. p. Jos. Frant. Hurdálka, biskupa Litoměřického, dne 19 Března 1816 (w. Slowesnost str. 17).

c) Uwítání J. M. wys. důst. p. Josefa Frant. Hurdálka, biskupa Litoměřického atd. do Libuně 19 Června 1819. W Jičíně tiskem Frant. Kastránka we 4. 2 listy.

d) Píseň k dosednutí na biskupskau stolici J. M. B. Jos. Fr. Hurdálka dne 25 Unora 1816. W Praze impr. norm. we 4.

408. *Jos. Kramáře* Obět wděčnosti na slawný sňatek wys. uroz. pána p. Frant. W. Veita s wys. urozenau swobodnau slečnau Amalií z Tritce a Deymu na Jeseným od wěrných poddaných panstwí Semilského 25 Čerwence 1812. Hudba od Jiř. Karáska, we 4. čtyry listy (kantata).

409. Wraucná píseň k srdečnému poděkowání za slawné wítězstwí 31ního m. Března 1814 obdržené a za hrdinské wzetí města Paříže od pro swatý pokoj společné armady, od Al. Alex. Uhla c. k. prof. we 4. 2 listy.

410. *Jan Šembera a)* Slze wděčnosti Wácslawowi Pešinowi, 1814.

b) Plesání srdce wraucího k installací W. Pešiny na faru Krugburskau.

411. *Fr. B. Wewerky a)* Citowé studujících Čechů k. Staroměstského akad. gymnasium při ustanowení .. p. Fr. Petriče.. na důstojnost praefekta. 1815 we 4. 2 listy. *b)* Na smrt wys. důst. šlechetného, swob. pána p. p. Jakuba z Wimmru, 13 Led. 1822 nákladem šlechetnomyslných wlastencuw. W Praze 1822 u Ant. Straširypky we 4. ½ archu.

412. Na příští wys. důst. p. Jana Tachecího, kanowníka Litoměřického atd. do Meel. (od *Fr. Wešnika)* bez místa a roku.

413. *Wácsl. Swobody a)* Witání nowě zasnaubených manželu: Jejich milostí pána p. Eugenia hraběte z Černínu z Chudenic a Therezie, rozené hraběnky z Ruže od jejich českých poddaných obětowané 29 Kwětna. 1817 we 4. 2 listy.

b) Zpěw k welebnému obrazu našeho weleslawného císaře a krále Františka swých wlastí otce wystawenému w pokornau uctu mládeže gymnasia c. k. Malostranského při weřejném čtení klassů na konci r. 1823. W Praze u Jos. Fetterlowé z Wildenbrunu we 4. 2 listy, (též lat. a něm.) Jest wlastně oda sapphická 16 strof.

414. Witání Jeho knížecí Milosti.. p. Wácsl. Leop. knížete Chlumčanského arcib. Pražského atd. k infulací wel. p. Beneše J. Pfeiffera praem. řádu. opata LX, na Strahowě 16 Unora 1817 (od *Ant. Lišky)* we 4. listy 4.

415. Píseň zpíwaná od Staroboleslawské školní mládeže dne 22 Máje 1817 u přítomnosti J. kníž. Oswícen. W. Leop. arcib. Pražského. W Praze 1817 u J. Fetterl. z Wild. we 4. 2 listy (od *Jos. Jungmanna).*

416. Zpěw ke cti wys. učeného a důstojného pána Jos. Liboslawa Zieglera, řádného weřejného prof. atd. od Fr. Dobromysla *Trnky* 1817. W Hr. Král. we 4. čtyry listy.

417. *Wácsl. Hanky a)* Wděčnost obywatelů Král. Hradce, 1817 we 4. ¼.

b) K slawnosti J. O. p. Wácsl. Leop. arcibiskupa Pražského, obětowáno od Jos. wdowy Fetterlowé, 1819 we 4. listy 2. Též r. 1820, 1821, 1822, 1823, 1824.

c) Nejjasnějším Františkowi a Karolině při wstaupení we wlastenské Museum 1824. W Praze 4½ archu.

d) K weleslawnému sňatku jasně osw. Rudolfa knížete Kinského ze Wchynic a Tetowa s wys. uroz. Wilhelminau hraběnkau z Kolloredo-Mansfeld. W Praze 12 Máje 1825 we 4. Písmem Sommerowským 2 listy.

e) K slawnosti jmenin F. Köllnera 2 Dub. 1824.

418. Nesmrtedlná wděčná wlastenská památka zwěčněného.. p. Wácsl. M. Krameriusa atd. od *Rudolfa Kwěcha* atd. W Prešp. písmem Belnayho dědicu. 1817 w 8. str. 24 (s žiwotopisem a knihami ním wydanými).

419. W paměti pozůstawená ctnost, aneb smutnozpěw nad smrtí ctih. p. J. Pawla Skály, školního direktora Strakonického, kněze řádu maltezského, od *Jana Plánka*, mistra truhlářského, w Praze 1818 u Fetterl. z Wild. w 8. str. 29. Jsau dwě elegie, jedna od wydawatele, druhá od Jiř. Štěpána učitele w Strakon.

420. Píseň zpíwaná od Zapské školní mládeže r. 1818, když.. wys. učený a důst. p. Fr. Obstzieřer.. děkanstwí Brandeyské nastaupil, od *Fil. Procházky*, učitele Zapského. W Praze u Fetterla z Wild. we 4. listy 3.

421. *Jana Štěpánka a)* Řeč při příležitosti prowozené činohry Jaroslaw a Blažena w prospěch ústawu Pražskému k zachowání náhle w nebezpečenstwí upadlých lidí, 1818. W Praze u Fetterla z Wild. we 4. dwa listy.

b) Citowé při weleslawném zasnaubení Její Jasnosti Ludmily, kněžny z Lobkowic wéwodkyně Raudnické a Jeho Oswícenosti Prospera Ludwika, wéwody z Ahremberku, z Meppen a Reklinghausen 26 Ledna 1819 we 4. 4 listy. Též w Hlas. IV. 323 a w Slowesnosti tištěno.

422. *Fejerpataky. a)* Připomínání w Týdeníku Palk. 1818 č. 12. str. 142. *b)* Píseň na Máj. w kalend. Palk. 1819. *c)* W Čechosl. 1825. Láska č. 15. Na léto č. 30. Odbírka od Terinky č. 47. Laučení s milenkau č. 51.

423. *Jos. Mir. Krále a)* Píseň ke cti wys. uroz. p. Bernarda Ledwinky šlechtice z Adlerfelsu c. k. gubern. raddy a krajského heitmana w Král. Hradci we 4. listy 4.

b) Citowé radosti při druhé zwláštní slawnosti, wlídnosti a lásky w Třebechowicích dne 10—12 měs. Čerwence, 1821. W Praze 1821 u Boh. Háze we 4. 1¼.

c) Žádost k nowému roku 1818, učeným Čechům m. Král. Hradce.

d) Píseň ke cti Jana hrab. z Harrachu a Rohrau. W Praze 1820.

e) Chwalozpěw při udělení zlatého menšího peníze Petrowi Frankowi. W Brně 1821.

424. *Wojt. Sedláčka a)* Na Plzeň atd. We Wídni 1818 w 8. str. 39 (s wyswětlením atd.)

b) Hymnus na J. C. K. wýsost nejjasn. arciknížete a p. Ferdinanda atd. w Jeho slawné přítomnosti w Plzni 18 Čerwna 1824 ½ arch fol.

c) Přiwítání Jeho Ex. purkrabího p. hrab. Frant. z Kolowrat a J. W. p. Kašp. Sternberka u příležitosti nawštíwení škol českých na panstwí Plzeňském 12 Kwětna 1819.

d) Hymnus na J. M. C. Alexandra I u příležitosti slawné přítomnosti. W Plzni 3 Ledna 1823.

425. Witání od Hrubo-Bezenských osadníků swého now. duch. pastýře.. wel. p. J. Jos. Pawlíka faráře atd. 1818 we 4. dwa listy.

426. Zasnaubení Lindenkrona, 1818.

427. K jmeninám J. K. Osw. arcibiskupa Wácsl. Leop. Chlumčanského, od *Jos. Lindy*, 1818.

428. Zpěw ke cti wys. uroz. a wys. učen. p. Jos. Krtičky rytíře z Jádnu atd. ředitele juridického, obětowaný od posluchačůw práw atd. 12 Srpna 1819. W Praze u Boh. Háze we 4. listy 4 (jest kantata od *J. Hukala*).

429. *M. Šimáka a)* Píseň k slawnosti 50letých prwotin kněžských wel. p. Petra Prok. Frože atd. W Praze we 4. 1819 1 arch.

b) Uwítání J. Excel. wys. uroz. p. Marie Anny hraběnky z Klam-Martinic atd. na Smečno (1820) we 4. W Slaném u Jos. Jeřábka 1 arch.

c) Uwítání J. K. M. p. Wácsl. Leopolda knížete Chlumčanského arcib. Pražského atd. do Tuchlowic k udělowání sw. biřmowání (1820) we 4. W Slaném 1 arch.

d) Zpěw k slawnosti sňatku j. w. u. p. Karla hrab. z Klam-Martinic atd. s w. u. paní Karolinau hrab. z Quilfort atd. (1821). W Slaném we 4. tři listy.

430. Píseň při dowezení z Wídně na panstwí Chlumecké mrtwého těla J. Oswíc. w. uroz. p. Kristiny, rozené kněžny z Lichtenšteinu, hraběnky Kinské, zpíwaná w chrámu p. Rasošském, 6 Kwětna 1819 we 4. W Hradci Král. u J. Pospíšila, arch.

431. Cantata zpíwaná od školní mládeže dne 9 Října 1820 při slawném poswěcení školy nákladem občanů kr. města Nimburka ustanowené, od *Jos. Dlabače* atd. W Boleslawi písmem F. Jeřábka we 4. ar.

432. Zpěw ke cti nejdůstojnějšího a wysoceoswíceného knížete Alexandra z Rudného a Diwácké Nowé-Wsi.. hlawní církwe Ostřihomské arcibiskupa atd. k jeho w Ostřihomě 1820 16 Máje přeslawnému.. uwádění. W Trnawě fol. 1 arch (w. Krok IV. 10) od kněze *J. Holého.*

433. *P. A. Šimka a)* Rozmlauwání pastýřůw keď nejdůstojnější a wysoce osw. kníže Alexander z Rudného atd. k swému důstojenství přistupowal 16 M. 1820. W Trnawě u Jelínka Jana Krsť. fol. 5 listů, zpíwal P. A. S.

b) Werše nejdůstojnějšímu a wysoceosw. knížeti Alexandrowi z Rudného atd. 16 Máje 1820. W Trnawě fol. 7 listů, zpíwal P. A. Š. (Šimko).

c) Smutný zpewohlas k chwále towaryšstwa Ježíšowého od Michala Denis(a) jazykem latinským složené r. 1800, wčil ho ale na slowenský jazyk přeložil atd. W Trnawě 1824 w 8. dwa listy.

434. *Dom. Kinského a)* Witání jeho král. wywýšenosti pána p. Alberta, wéwody Sasso-Těšínského atd. při slawném jeho nastaupení panství Židlichowského od jeho poddaných Blučinských. W Brně 1820 u Jana Trasslera we 4. $^1/_2$ archu.

b) Witání cís. wywýšenosti arciknížete Karla a J. Jas. Henriety manželky jeho, rozené kněžny z Nassowa, zřízené od Wácsl. Pešiny duch. past. w Blučině, 1823 we 4. 1 arch.

c) Wýjew ucty a radosti, když J. Excel. wys. uroz. p. p. Ant. Fridr. hrabě Mitrowský z Nemyšle .. panství Židlichowské nawštíwil w Srpnu 1824 we 4. 1 arch u J. J. Trasslera.

435. Zpěw srdce wděčného, který urozenému a wys. wáženému wlastenci p. p. Emanuelowi Dawidowi, měšťanostowi.. w král. krajském.. městě Plzni obětuje Jan Hostiwit Pospíšil. W Král. Hr. 1 Unora 1820 we 4. 3 listy.

436. Citowé českých posluchačů při jmeninách wysoce důstojn. p. J. W. *Sedláčka* atd. 23 Dubna 1820 fol. $^1/_2$ archu, (w Plzni).

437. Zpěw lidu Unhoštského zpíwaný 1820, 29 Čerwna, když dwojí ctihodný atd. p. Jos. Pauli nejstarší duchowní ryt. řádu křižownického atd. 50letau památku kněžstwí swého obnowowal. W Praze u Jos. Fetterlowé z Wild. we 4. $^1/_2$ archu 1820.

438. Ohlas lásky osadníků Unhoštských ke D. C. II. P. J. Hynkowi Paulimu atd. při 50leté památce prwotin kněžstwí jeho, 1820, od *Jana Jungmanna* atd. we 4. W Slaném u Jos. Jeřábka $^1/_2$ archu.

439. *A. Wácsl. Žitka a)* Citowé osadníků Smečenských při installací wel. a důst. p. Matěje Šimáka atd. děkana. W Praze u Jos. Fetterlowé z Wild. 1821 we 4. 1 arch. Do hudby uwedl Jos. Lemoch. Jest kantata malá.

b) Citowé osadníků Slanských a Smečenských při obdržení welikého zlatého čestného peníze, kterýmž J. C. M... pana Mat. Šimáka atd. děkana poctil dne 28 Října 1821. W Slaném we 4. 3 listy. Do hudby uwedl Frant. Mensi, far.

440. Elegie na Chlumu Mlikosrbském, kde w pánu odpočíwá wys. urozená paní Kristina, roz. z Lichtenšteinu, owdowělá hraběnka Kinská ze Wchynic a Tetowa atd. W Praze u J. Fetterl. z Wild. 1821 we 4. 1 $^1/_2$, od Jos. Libom. Kernera.

441. Hlas wděčnosti wys. wel. p Josefowi Ant. Köhlerowi, bojowného řádu kříž. generalowi atd. od posluchačů IIhé humanitetní třídy Nowoměstské wěnowán, složen od *Winc. Höllriegla*, do zpěwu uweden od Fr. Wodrhanka. W Praze 1822 u Ant. Straširypky we 4. arch.

442. K jmeninám p. Jos. Dittricha, od jeho posluchačů. W Praze 1822 we 4.

443. *Nathanaele Pauliniho* Weršowé k poslední pohřební poctiwosti swému p. otci, bez místa 1822.

444. Katince Kometowé při prowozowání zpěwohry: „Rodina šweycarská“ jazykem českým atd. 1823 (sonet) w 8. listy 2.

445. Hlas k slawné přítomnosti J. C. M. Františka I, J. M. C. Karoliny Augusty, též J. C. K. W. Ferdinanda w hlawním městě Pražském, 1824. W Praze u Boh. Háze we 4. od *Jos. J. Patočky* $^1/_2$ archu.

446. Památka slawného dne narození J. O. Alex. Rudného z Rudna a Diwácké Nowéwsi kníž. a primasa král. uherského arcibiskupa Ostřihomského 4 Října 1824, slawená od jeho ctitelů Slowáků. W Budíně w král. univers. tiskárně 1824 fol. 2 listy (od *J. Kollára*).

447. *W. Waňka a)* Wěnec od společnosti wěrných poddaných podán knížecím manželům J. O. w. u. p. Rudolfu knížeti Kinskému z Chinic a Tettawy atd. s J. O... hraběnkau z Kolloredo-Mansfeldu při jejich příchodu na panstwí Zlonické, 1825. W Slaném we 4. 2 listy.

b) Zpěw ke cti a slawnému uwítání nejw... p. Frant. z Pauly Pištěka.. biskupa Azotského.. arc. Praž. Sufragana.. u příležitosti wisitací.. we Welwařích 1825 we 4. w Praze u F. Jeřábka 1 arch (kantata).

448. Wýlew citů při přiwítání k apoštolskému konání jeho předůst. Milosti p. Fr. Pištěka, biskupa atd. do Tachlowic dne 10 Čerwence 1825. W Pr. u Jos. Fetterl. we 4. 1 arch. (Kantata složená od *F. A. Rokosa.* Hudba od Fr. Kauble).

449. Oda k jmeninám Ant. Worla, děkana w Litomyšli atd. od wděčných swěřenců, 13 Růžna (Čerwna), w motto: z Lásky otČe přIgMI DJKV SaVhLasnaV, (1824). Prací *J. L. Dauchy* 1 arch.

450. *Jos. Lib. Ziegler a)* Píseň národní na den narození J. C. J. Frant. I 12 Unora 1827, w Chrudimi u Košiny, 1827.

b) Též C. K. Jasnosti Ferdinanda I dne 19 Dub. 1835, tamž 1835.

c) Radostní citowé Chrudimských, an Leopold hrabě z Stolberku za c. k. guber. raddu a krajského heitmana ustanowen byl. W Chrudimi 1829.

451. Wýjew důwodné radosti w příští jeho bisk. Excellencí wys. důst. a urozen. p. p. Aloisia Jos. Krakowského z Kolowrat atd. při udělení swátosti biřmowání dne 5 Čerwence 1828 učiněný *Wácslawem Nowákem*, kooperatorem na winici páně Mladočowské. W Litomyšli u J. Turečka 1828 1 arch.

452. Ke jmeninám J. Kn. M. nejd. wys. ur. p. p. Wácslawa Leopolda, arcib. Pražského atd. dne 28 Září 1828 obětowáno od Josefy Fetterlowé we 4. $^1/_2$ arch.

453. Citowé společnosti česk. diwadla w den jmenowin.. p. Jana N. Štěpánka atd. dne 16 Kw. 1828. W Praze arc. impr. we 4. $^1/_2$ arch.

454 Propěw na den umístění wys. důst. p. Wojtěcha Procházky, faráře Swatowojtěšského za kanowníka čestného na Wyšehradě atd. od jeho kaplanů. W Praze 1829 u Jos. Fetterl. we 4. $^1/_2$ arch.

455. Wýjew citů při odchodu z Načeradce wys. důst. p. p. Wácsl. Wil. Wáclawíčka, nowě zwoleného kanowníka kp. u sw. Wíta atd. dne 4 Un. 1829 od Jos. Hochmanna, kapl. Raudnického. W Praze 1829 u J. Spurného we 4. 1 arch.

456. Wácsl. Krolmus. K jmeninám Jos. hrab. Wratislawa a Jos. hrab. z Dittrichšteinu. W Praze 1829 we 4.

457. Žertowný zpěw o paní zimě, jenž si letošního roku 1830 w naší milé wlasti zahwízdala. Od

Chlad. Zimohřiwa (B. Krameriusa?) w 8. W Praze J. Nep. Jeřábek. 1830.

458. Plzeňské plesy w předwečír slawnosti narození J. Majest... Frant. I w Únoru 1830 od Plzeňské stud. mládeže atd. Pilsens Jubelgesang u s. w. od W. Sedláčka. W Plzni 1830 we 4. 1 arch.

459. Hlas českých posluchačuw bohoslowí k jmenowinám j. důst. p. Jana Körnera atd. 16 Kw. 1830. Prací J. Schweinera. Wytišt. u M. Zdarsy, 1830 we 4. 1 arch.

460. Oběť citu radostných, když nejdůst. atd. p. Aloys Jos. Krakowský z Kolowrat.. Pražským k. arcibiskupem jmenowán byl, od Josefy Fetterlowé. W arc. tisk. 1830 we 4. $^1/_2$ arch.

461. *K. Baligowič*. Chwalozpěw ke cti oswíc. p. Josefa Belika, biskupa Spišského, w Lewoči u Werthmüllera, 1830 we 4. str. 7.

462. K swátku blahorodého, wys. wáž. p. p. Jana Host. Pospíšila atd. od společnosti knihtlačitelské. W Hradci Kr. dne 24 Růžena r. 1831 we 4. 1 arch.

463. Citowé wděčných srdcí při slawnosti dosednutí na arcib. stolici J. K. M. nejd. p. Aloysia Jos. Krakowského z Kolowrat dne 17 Dubna 1831, obětuje Ant. Dworský, měšťan w St. m. Pražském we 4. $^1/_2$ arch.

464. Píseň k dosednutí na arc. stol. J. K. M. p. Aloysia Krakowského atd. od Jos. Fetterlowé, 1831 we 4. $^1/_2$ arch.

465. Citowé k sl. jmeninám Hynka Šaura, bisk. ředitele ústawu libomudrckého w Litomyšli atd. od posluchačů dne 1 Února 1831, skrze *Mir. Jos. Pohořelýho*. W Litomyšli u J. Turečka $^1/_2$ arch.

466. Slowo k uwítání dwoj. p. Jos. Swobody, far. Smichowského od školní mládeže přednešeno dne 22 list. 1832. Složil W. Wlasák. W Praze 1832 u W. Špinky we 4. $^1/_2$ arch.

467. City při radostném uwítání J. bis. M. nejd. p. Karla Bor. Hanla, z boží mil. biskupa Králowé-Hradeckého, projeweny posluchači bohoslowí. W Hradci Kr. u J. H. Pospíšila, 1832 we 4. 1 arch.

468. Radostní hlasowé wlastenců na den sl. installací za kanowníka na hradě Pr. weled... p. p. Wácslawa Pešiny, 29 Července 1832. W Praze u J. H. Pospíšila we 4. $^1/_2$ arch.

469. Hlasy wlastenců na památku 40letého panowání J. M. C. Frant. I (nákl. matic. čes. č. 1.) w Praze 1732 we 4. str. 34.

[Básníci: Winařický, Chmelenský, Čelakowský, Šír, Jungm., Hanka, Swoboda (W.) Langer, Kamaryt, Macháček, Marek (A.), Wacek, Sedláček, Smetana, Klicpera].

470. Citowé wděčných srdcí při sl. weřejném poswěcení za bisk. Satalského, nejd. p. Fr. Tippmanna atd. 3 Března 1833, od Ant. Dworského. W kníž. arc. tisk. we 4. $^1/_2$ arch.

471. Citowé radostní a wděční při uwítání J. bis. M... p. Karla Hanla atd. do farní osady Welišské dne 4 Července 1833. W Hradci Král. 1833 u J. H. Pospíš. we 4. 1 arch. Skladatel *Jan Müller*, kapl. Welišský.

472. K swátku drahocenné mateři. W Praze dne 25 List. 1833, od wděčných dítek z Hradce Králowé fol. 1 str.

473. City wděčných dítek, zpěwem pronešené drahocenné matince dne 25 List. 1833 fol. 1 str.

474. Welectěné, blahorodé paní p. Kateřině Pospíšilowé, od Královhrad. spol. knihtlačitelské. W Hradci Kr. dne 25 List. 1833 fol. 1 str. Též w r. 1834. Wděční citowé ke dnu slawn. jmenowin atd.

475. Nejsrdečnější uwítání J. C. M. Karoliny atd. do Hradce Králowé. W nejhlubší pokoře obětuje.. měšťanstwo.. W Hradci Králowé 1833 we 4. 1 arch u Pospíšila.

476. Přiwítání J. M. C. Frant. I a Karoliny do hlaw. m. král. českého od wěrných měšťanů atd. 1833. W Praze u s. B. Háze we 4. 1 arch.

477. Ku příchodu J. C. M. Frant. I a Karoliny do měst Praž. od wěrných Čechů. W Praze 1833 u synů B. Háze we 4. 1$^1/_2$ arch. Od J. Jung., W. Hanky, K. Winařického, J. K. Chmelen.

478. Witání Jeho Maj. Frant. I atd. na cestě před Mladau Boleslawau od.. obywatelů z panstwí a statků Bezenského, Krnského, Niměřického, Sowineckého, Skalského a Hronowského, dne 3 Září 1833 $^1/_2$ arch we 4.

479. Oda wys. učenému muži, welectěnému příteli p. Pawl. Jos. Šafaříkowi.. k Čechům do Prahy odcházejícímu, od J. Kollára. W Pešti 1833 u Trattn. Karol. we 4. $^1/_2$ arch. [Po druhé w básních Koll. 1845].

480. Ku jmenowinám blahorodé, welectěné, wys. wážené paní p. Kateřině Pospíšilowé, obětowáno od společnosti knihtlačitelské, w Hradci Kr. 25 List. 1834.

481. Citowé wděčnosti na den jmenowin... pána p. Jana H. Pospíšila atd. podáwají učenci impressí, w Praze 24 Červena 1834 fol. 1 str.

482. K příjezdu Karla a Amalie knížat z Fürstenberku do Podmokl. W Praze 1834 we 4.

483. *F. W. Kampelík*. U hrobu uroz. p. Julia Urbana, rytíře ze Swabenowa. W Brně 1834 we 4.

484. *W. Sedláček*. Wěž Plzeňská w plamenu bleskem strávená dne 6 Února 1835 w 8. str. 7, w Praze u synů B. Háze [něm. od Schiesslera]. Nákladem arcid. Jos. Lindaura ku prospěchu ochranowny dítek w Plzni.

485. Swadební hlas, radostník a ples, jimiž dwojictih. a wys. učeného pana Jana Kollára atd. a jeho blahor. a šlech. choť Wilhelminu Frideriku Schmidt w Sasko-Winařech dne 22 Září 1835 swazkem manž. sjednocených Zwolenské i Bikešské Slowáci a mladí Srbowé w Pešti přiwítali. W Pešti písmem Trattnera a Karolyho (1835) we 4. str. 10.

486. Zpěw muzy morawské k chwalám J. nejd. kníž. arcib. wznešenosti pána p. Ferdinanda Marie arcibiskupa Olomauckého, wéwody sw. Římské říše knížete atd. hrab. z Chotkůw w Chotkowě a Wojnínu při slawném dosazení J. K. M. na stolici arc. ib. w Olomúci dne 13 Kwětna 1832, od Jana Tutty, titul. kons. raddy, dozorce škol, děkana a faráře w Opatowicích na Morawě. W Praze (1831) w 8. str. 20 w arcib. tisk.

487. *M. Klácel*. Wys. důst. atd. pánu p. Cyr. Frant. Napowi, ryt. c. k. Leop. řádu, opatu a praelatu August. kláštera u sw. Tomáše na St. Brně atd. na slawnost padesátého dne narození 5 Října 1842 (na archu).

488. Žalozpěw k památce Štěp. Dugy, od učencůw řeči a lit. česko-slowanské. W Presp. 1836.

489. Kwítek na hrob J. C. K. wýsosti Amalie Marie Herminy, arcikn. rak. atd. kterýž jménem Slowákůw zasadil Jan Kadawý, učitel školy ew. W Pešti tiskem Trattnera-Karolyho, 1842 we 4. dwa listy.

490. City wděčnosti a lásky k jmeninám.. Jos. Jungmanna wděčných žáků gymnasialních, 1843. W Praze (1843) we 4. 1 list.

491. K slawnému přijetí duchowní zpráwy hlawního chrámu p. sw. Wíta, od J. K. M. p. Ondřeje Aloys. hrab. Skarbek Ankwiče z Poslawice.. arcibiskupa Pražského atd. 1834. [Složil W. Sedláček, wydala redakcí Čas. theol.]

492. City radosti ke dni 19 Dubna 1841, jakožto

k slawnému swátku narozenin J. C. K. apošt. jasnosti Ferd. V, ochránce národů swých od ústawů slowenských na školách ew. A. W. w Uhřích projewené. W Prešpurku u F. K. Wiganda. [Por. Kwětů Now. 1841 41].

493. Báseň k jmeninám p. prof. J. Palkowiče, 1841.

494. Swojím Wrstowníkóm na pamjatku Janko Rimawski. W Prešporku 1844 str. 8 we 4. Dne 6 Března 1844 odešlo z Prešpurku w kruté zimě licho oděných 13 posluchačů bohoslowí, 7 posl. filosofie do Lewockého lyceum, že jim L. Štúr, učitel slowenský, odňat.

495. *Fejerpataky.* Werše slowenské k installací osw. p. Ant. Majthényého. Lipt. stol. Ispána. W Lewoči u Werthmüllera, 1840.

496. W Časopisech *a*) W Hlasateli drahnau část obnášejí básně rozličné, překládané i původní, písně, elegie, ballady, kantaty atd... Podobně

b) W Rozmanitostech, a ještě wíce

c) Wíd. listech, kdež mezi lepšími nalezli přeložené některé ballady Šillerowy, a původní Šafaříkowy. České básnictwí w nowém rauše od W. Hřiba (1814) a J. Šimka (1817) nowé básně tu nejhojnější.

d) W Dobroslawu, mnohé ody, elegie a jiné lyrické básně. Z drobných tu Polákowých některé již we Wíd. listech tištěny.

e) W Příteli mládeže tři písně pro školní mládež.

f) W Čechoslawu, ody, elegie, listy básnické; též jedna dithyramba a kantata, znělky, písně swětské, básně pochwalné, nejwíce ke jménu, ze Šillera a Göthe některé lyrické, a konečně některé žertowné básně.

g) W Kroku jak přeložené tak původní, metrické dokonalosti blízko dostupující.

h) *Čas. mus. Čelakowský*, 1829. Srbské národní písně. 1830. Kralewic Marko a Wíla. Prostonárodní písně Slowanů w Lužici Dolní. Z ohlasu písní českých (též 1830, 1833, 1839). 1831. Pomněnky Watawské. 1832. Srbské swatební. Z básní Alex. Westonie: Chwála hudby. Jasně oswíc. Rudolfowi, knížeti Kinskému. 1833. Z anthologie ruské. (1837 sbírka druhá). 1839. Cizonárodní písně (též 1841). Jungmannowi po dokonání slowníka, 1840. Ilyrské nár. písně.

L. Daucha, 1840. Lužické nár. písně.

Vinc. Furch. 1845. Písně Hostýnské str. 267.

Sam. Godra. 1829. Sedmery znělky. Oči.

W. Hanka. 1828. Kwítko na hrob Heleně Tělepněwně. 1830. Slza na hrob J. E. hrab. Fr. Šternberka atd.

J. Holásek. Wenc. Urbanowi, rytíři ze Štuflerů, bisk. Brněnskému, 1828.

J. K. Chmelenský. Zahradník a tré radostí, 1827. Patery znělky půw. 1827. Osmero znělek z Mickiewiče, 1828. Má wlast. Šestero zpěwů rozměrem indickým, 1828. Slzy na hrob Rudolfa kníž. Kinského, 1836. Desetanakreontických písní Jakoba Vitorelli, 1838.

J. Jungmann. Wyučenec Řeků dle Klopstoka, 1832. Trojí spůsob, z franc. 1844.

Růžena K. (paní) Nářek a útěcha, 1843. č. 62.

J. S. Kačer. Na J. Kollára, 1827. Taužení po wlasti, 1836.

J. W. Kamaryt. Swatba a potěšení, 1828. Žel 1830. Píseň wesničanů, *tamž.* Čtwery písně z pozůstalých jeho spisů, 1833.

J. P. Kaubek. Na musy, 1829.

F. Kočí. K wlasti, 1838.

J. Kollár. K slávy dceři 1827—8. Slávy dcery zpěw, 1830.

F. K. Básně, 1840 str. 387.

M. F. K. Labe, 1841.

Jar. Langer. České Krakowiaky, 1835. Hraběnce *** na památku. 1844.

Jind. Marek. Starého pěwce smrt a útěcha nesmrtedlnosti. 1829 II. 4.

Simeon Macháček. Zpěw Walkýr. 1827.

J. Nowotný. Čas wše mění. 1831.

J. W. Pelikán. Swět můj. 1828. U hrobu swětice. 1829.

J. Pilnáček. Hlas po Slawii. Krajanům a Zima. Dwě znělky z wlask. od Marino. 1829.

M. D. Rettigowá. Okus we znělkách. 1828—9.

W. Sedláček. Hlas Čechie k jmeninám J. M. C. Frant. I. 1829.

F. Sušil. Zahrada a pohled. 1827.

J. W. Šimko. Okus básní metrických. 1828.

F. Šír. Čtwery písně. 1829. Káwa, parodie na Šillerůw Zwon, dle Kuffnera. 1833 I. 79.

K. S. Šnaider. Odměna lásky. 1826.

L. Štúr. P. Janu Holému (Jaromír a Kwětoň). 1840.

J. L. Tomíček. Zpěw plawců a České niwy. 1828. Národní zpěwec. 1830.

B. Tupý (Jablonský). Wýjew citů pro uzdrawení se J. C. K. Wýsosti nejosw. arcikn. Františka Karla. 1843.

Fr. Turinský. Uctiwé přání na Morawě zdržujících se Čechů J. E. hrab. Mitrowskému z Nemyšle, 1827. Jedna toliko wlast. Wdowa k bohu. 1828.

(A. Uhl). Písně o české wlasti w Polště zpíwané. 1832.

F. J. Wacek [Kamenický]. Písně w duchu prostonárodním, 1829—30. Z Petrarchowých znělek wýbor I. 1838. U hrobu mé matky. 1839. Budaucí milenka z Klopstoka, 1841.

K. Winařický. Fantasí při plawbě od Ždákowa k Worlíku. 1828 IV. 102. Básně tři: Warito mé. List J. Josefowiči. Plawba w Podolí. 1831. Lyra (ody tři) 1835. Čechů nářek a útěcha na jaře. Bohusl. z Lobkowic žalozpěw. 1830.

J. E. Wocel. Zlomky z lyrickoepické básně Meč a Kalich. 1841.

Zpěwanky, čili písně swětské lidu slowenského w Uhřích. 1832—3.

i) *Čechoslaw.*

Č. F. Činowský. Přátelstwí a láska k wlasti V. 32.

J. Erben. Řewniwý VI. 1.

J. W. Franta. Zlý osud III. 5. Plachá. 37. Pohrúžka 56. Teskno z daleka hleděti IV. 47.

M. P. Hawelka. Děwče u spící matky II. Podobnost, tamž. Na wečer III. 6. Překážka w lásce IV. 30. Stálost V. 7.

J. Kamenický (*Wacek*). Písně IV. 49. VII. 17. VIII. 1. 24. 41. 60.

J. P. Kaubek. Na Kollára II.

B. Št. Klatowský. Hrobka V. 31.

J. Langer. Tauha děwčí I. Slawie we snu tamž. Řewniwost III. České lesy V. 1.

J. Malý. Žádost VII. 19.

Myslimír. Čtyry krásky VI. 4.

Národní písně III. 51. IV. 5. 48. VI. 6. 29. VII. 1.

Nejmenowaný. Láska k wrahům (z K.) III. 50. K Milodáru (z K.) 50. Žel na hrobě přítele A. J. [Ze Šolajského] VI. 28.

Plaček. Námluwy. Pokání I. Píseň příteli w Máji zrozenému VI. 43.

Hynek Riedel. Na dýmku III. 4.

Wácsl. Sedláček V. 30.

Šweiner. Znělky V. 6. VI. 58.

Tomíček. Starochyneská báseň II. Poslání lásky, tamž. Pastýřowa píseň III. 35. Holaubek (z Kar).

36. Dar. IV. 1. Přítelkyně 2. Děwa a růže 31. Políbení V. 5.
Samo. F. Černhaus. Samowo wítězstwí, 1832 str. 54.
k) Kwěty.
Adelshofen ryt. (swé paní) M. R. 1838 str. 343.
Amalie Aubkowá. Tauha. 1844 č. 108.
Austecký. (B. P.) Mé písně. 1845 č. 27.
Bedř. Bach. básně 1843 č. 8.
J. B. Starý hrad. 1844 č. 99.
B. Abeceda díwek. 1834 č. 30.
J. Bačowský. Opuštěná. 1843 č. 94.
J. Barwíř. Citowé žáků II. hum. třídy w odchodu z gym. Král. Hradeckého. 1839 str. 263. Slza synowa. 1840 str. 158.
W. Bělský. Tauha u Labe. 1839 str. 157. Jitro po bauři, 223.
Brandeys. Z ohlasu písní litewských. 1838 str. 134, 199, 240.
Mar. Čacká † 1844. Sen. 1838 str. 65. Jinocha žel 351. Písně 1843 č. 15.
F. Čelakowský. Zpěw u hrobu slečny Johany Jungmannowé. 1840 str. 6.
Č. Časné jaro dle Göthe. 1844 č. 94.
Iwan Čech. Kytka. 1843 č. 58.
Pawel Čendekowic. Krakowiaky. 1838, 167.
Fr. Daucha. Synowo přání. 1839 str. 413.
B. Dunajský. Pozdrawení. 1842 č. 23.
Erben. W českém bále. 1842 č. 89.
J. Esop. Boj. 1836 č. 15.
M. Fialka. Dýmka (z polsk.) 1840 str. 272.
L. A. Frankl Dr. Píseň. 1845 č. 58.
J. C. Wýs. Frant. Karel. Přání nejjasn. císaři a králi Fr. I. 1840, 241.
Vinc. Furch. Jiřímu Palkowiči. 1841 č. 17 (z Zory). Plané růže. 1841 34. 42, 1842. č. 7. Mongolowé u Holom. 1841 51. Píseň českých musikantůw. 1844 č. 127. Matice ilyrská bratrům Čechům a ostatním swým přátelům dle Pawla Stoosa přel. 1845 č. 84.
A. Gallat. Nářek školákůw dle Castelliho. 1846.
J. H. Proste a bude wám dáno. 1839 str. 142.
K. H. Píseň. 1835 č. 32.
Fr. Hajniš. W zápalu básník (deklam.) 1836 č. 30. Trnky. 1845 str. 426.
W. Hanka. Potůček. 1835 č. 3. Jeníček 4. J. C. M. Ferd. I, 1836 35. Krakowiáčky. 1839 str. 302. Tři dni w Terstu, od Pet. Něgoša, wládyky Černohorského, přel. 1844 č. 102.
Šeb. Hněwkowský. Při mohyle Jana Nejedlého. 1836 příl. XVII.
Fr. Humhal. Rozkoše moje, 1842. č. 81.
Milosl. Jos. Hurban. Mladost. 1838 93. Jaká musí být. 1839 5. Slast str. 56 (příl.) Slowenka 181. Pomněnky ze západní Morawy 276. Pautnická 359, též 1840 13. 19. M. Mildnerowi. 1841 str. 8.
Jarožír: Smrt Zábojowa. 1846.
Jos. Chmela w. Kliepera.
J. Chmelenský. Písně česk. národu. 1835 č. 12.
Samoslaw Ch . . . a. Píseň w duchu národním slowenském, 1839 (příl.) 24.
Ladisl. Jesenský. Jitro milenců. 1838 str. 127.
J. Jungmann. Hwězdohora. 1845. č. 78. Umrlčí tanec z Göthe. 82.
B. Z. K. Poslední píseň. 1838 70, 1841 32.
L. K. Zpěw Čechů při now. r. 1835 č. 1.
J. Kadawý. Kwítek na hrob J. C. K. Wýs. Amalie Mar. Herminy. 1842 č. 29.
Fr. W. Kampelík. J. Jungmannowi slowník wydáwajícímu, 1834 č. 29. Kwítek do wěnečku umělectwí p. Leop. Jansowi.. po koncertách na hausle, w Brně 1836 č. 42.
S. Kapper. Z básní jeho. 1845.
Jos. Karasowá: Také já jsem Česka, 1846.
Jos. Prawosl. Kaubek. Běh časů (na zničení obchodu s otroky). 1834 č. 14. Odwážliwý milowník. 1835 č. 24. Hezká Liduška 27. J. Jungmannowi. 1836 20. Milostné proměny z Ad. z Rostišewa č. 41. Ušlechtilé Polce welm. p. W. J . . ské we Lwowě. 1838 str. 183. Co máte dělati. až umru (z rusk.) 94. Mezi zemí a rájem, z polsk. 1839 161. Na příjezd J. C. W. Frant. Karla do Čech, 1840 str. 337. Kwítí na hroby hrab. Kolowratowy Libšteinské a Augusta Longina kn. z Lobkowic. 1842. č. 34. Monolog Matěje Kapky (deklamac.) č. 67. Wýjew citů po uzdrawení se J. C. M. arcik. Frant. Karla. 1843 č. 32. K rozeninám Max. kníž. Fürstenberka, č. 34. K jmeninám J. C. kn. Šwarcenberka od poddaných panstwí Worlického, č. 101. Rozjímání křesťana na weliký pátek (přel.) 1844 č. 40. Žalozpěw od Bedř. Bacha (přel.) č. 86. Zimní wečer z A. Puškina (přel.) č. 96. Zříceniny Zwíkowské. 1845 příl. č. 142. Oda na otewření Holomaucko-Pražské c. k. železné dráhy dne 20 Srpna 1845 č. 101. str. 401. Obraz z domácnosti polské, přel. z pol. 1844 č. 107.
Jos. Lad. Kendík. Zpěwy polabské, 1845 str. 258. Slze muže 1846. Milenka nade wšecko. Zwonů znění. Lidobijce. Odkud se to děje? tamž.
M. F. Klácel. Hlas úcty k Pawlu J. Šafaříkowi, od M. F. Klácela a Jana Jodla. 1838 příl. str. 68. Kochanka. 1841 48. Starý boj 1842. Nowiny str. 57. Wys. důst. p. Cyrill. F. Nappowi č. 83.
W. Kliepera a *Jos. Chmela.* Básně do báně wěžní r. 1840 wložené. 1840 str. 7.
Fr. Kočí. Přátelstwí, 1834 č. 13 Smutek zpěwcůw. 1836 č. 36.
Kopecký. Škoda wás. 1834 č. 24.
J. M. Král. Citowé u wítání J. O. p Fr. hrab. Harracha z Rohrowa. 1838 str. 399. Píseň u rakwí Arn. a Ser. w. ur. dítek hrab. z Harrachu a Rohrowa. 1840 31. Citowé w den jmenowin J. O. w. u. paní Anny hrab. z Harracha a z Rohrowa, roz. kněžny z Lobkowic str. 294.
F. W. Krejčí. (†) Modlitba horníků 1838 str. 398. Opuštěný. 1839 62.
Jarosl. Křičenský. Wojenská, 1834 č. 51.
K. Kuzmany. Hlas z podslowanských Tater ke korunowání J. M. C. Ferd. I za krále českého, 1836 č. 50. Pláč nad smrtí K. H. Máchy, příl. XXVI. Ke slawnému wywolení wys. důst. p. biskupa Štěpána Stankowiče za metropolitu Karloweckého 23 list. 1837. Příl. 1838 str. 9. Na usnutí, z Puškina. 1839 příl. 43.
F. Kwět. Památka desítiletá Máchowa úmrtí. 1846.
Jar. Langer. Lašťowička, 1834 č. 48. Můj holaubek, tamž. Hlas wlastenců při wítáuí J. C. M. Ferd. I do Čech ke korunowání, 1836 č. 38.
J. Lauschmann. Písnička. 1834 č. 28.
D. Letinský. Písničky Moslawské, dle Ludewíta Vukotinowića. 1844 č. 61.
Lhota. Elegie na zámek Pecku. 1834 č. 18.
J. Boh. Líman. Milenčina tauha. 1841 20. Kdy se Minka peyříwá 33. Ohlas od Balkanu. 1842 č. 28.
Ludewít (Štúr?) Beleslawinowi. 1843 č. 22.
M. Wínozpěw. 1838 9.
Kar. Hyn. Mácha. Písně. 1834 č. 2, 42. 1835 22.
J. Malý. Na smrt Jos. Jung. mladšího, 1834 č. 2.
Jindř. Marek (Jan z Hwězdy). Mé žele. 1834 č. 38. Mysliwecká 45. Proslow k hudební akademii

w Rakowníce. 1839 str. 189. Píseň česká. 1840 str. 100. Píseň májowá 153. Díwčino pozdrawení 167. Pochod kozácký 205. Při obžinkách 366. Na uzdrawení Smetany. 1845 str. 91.

Jan Maróthy. Kwěty. 1838 81.

Jos. Melichar. Čas mění lid. 1842 č. 63. Já jsem Čech č. 96. Wlašťowička. 1846.

W. Mencel. Lesní strom na silnici. 1846. Oklamaný jinoch.

S. L. Michalowič. Slza nad smrtí Jana Tomášíka. 1839 str. 87. Uwítání wys. uč. p. J. S. Presla w Prešpurku 169. Sláwská řeč 197. Zpěw slowenský 256.

Minický. Tichým geniům. 1844 č. 94.

W. Bolem. Nebeský. Píseň hrobní 232. W noci. 1838 str. 382. Rada. 1839 31. W šeru 79. Welká kniha 119. Český máj 167. Swému srdci 183. W noci. 1839 216. Na rozlaučenau 303. Ohlasy noční 333, 366. Červíček w lípě. 1840 110. Na přírodu 134. Uhrančiwé oči 246. Básně. 1841 2, 4, 6, 12, 22, 37. 1842, 49. Mraucí bojowník 73. Básník 75. Pannám 100. K now. roku. 1843 č. 1. Padneš 6. Sen. 1844 č. 111.

W. Nejedlý. Na smrt W. Sedláčka. 1836 příl. V.

Božena Němcowá. Ženám českým. 1843 č. 25. Moje wlast 99. Znamení 108. Zasnaubení, 1845 č. 89.

Bohusl. Nosák. Důst. a wys. uč. Pawlu Josefimu. 1843 č. 51.

Jos. Nowák. Máj. 1838, 157. Podzim 349. Prostý Čech bratrům Morawanům a Slowákům k now. roku. 1839, 14.

P. Wínek. 1834 č. 6. Militka na lunu, tamž. Proměna č. 8.

W. P—ský. Na památku slowútného botanika Wácsl. Seidla. 1842 č. 16.

M. Silorad Patrčka. Národní píseň. 1834 č. 16. Křepelička 45. Píseň, 1835 č. 41. Díwčí zármutek. Woják 50.

B. Peška. Na jaře. 1844 č. 38. Čeští hudebníci 65. Pod šírým nebem, 1845 č. 67. Příčina pláče. 1846.

W. J. Picek. Citowé žalosti nad smrtí Jos. Jungm. mladšího. 1834, č. 3. Na lunu 15. Radosti žiwota. 1835 5. Píseň lowčí. 1836 č. 40. Její slzy. 1838 120. Co slast má? 1839, 79. Wystěhowanec, 140. Láska sanguinika. 1840, 105. Mína, 1841, 8, 10. Snaubencům P. M. W. a A. Z. 1843, č. 14. Políbení na čelo. Poselství 35. Básně č. 63, 81. Domow prawé lásky č. 141. Upomínka na Macháčka. 1846.

Bojisl. Pichl. Na plesu. 1834, č. 26. Plawec. 1835, č. 44. Zrádná máti, č. 2. Památka J. O. kn. Rudolfowi Kinskému. 1836, 8. Kwítka. 1841, 30. Pod šírým nebem. 1845, č. 67.

B. P. Wězňowé. 1842, č. 66. Na břehu tiché Orlice. 1844, č. 114.

Plaček. Hlas Boleslawský k pěwkyním. Pomněnek na r. 1843, 1843 č. 16.

Jar. Pokorná. Ku konci r. 1844, 156.

R. Elegie, 1835. č. 20. Jezdec před bojem dle Haufa. 1843, č. 10. Píseň, č. 132.

Lad. R. Nowé české krakowiaky. 1835, č. 45.

... slawa (Rajská). Památce Marii Čelakowské. 1844, č. 58.

M. Dobr. Rettigowá. Wýjew radosti při obdarowání p. Sedláčka čestným zlatým penízem, 1835, č. 51.

F. L. Rieger. Na smrt K. Máchy. 1836, č. 48.

A. Riwenšaft. Mině N*. 1845, č. 92.

Fr. Al. Rokos. Na kříž wěže chrámu p. Tachlowického. Na kříž nad hl. oltářem. 1835 č. 19.

Fr. Jar. Rubeš. Pauť žiwota (znělky). 1834 č. 22. Na hrobě Jos. Wácsl. Kamaryta, č. 47. Šňupka (deklam.). 1835 č. 22. Dýmka 26. Památka mého milého strýce Jana Nejedlého [zesnul. 31 Prosince 1834], 1835 č. 30. Obraz wečerní 52. Písně při měsíčku, 1836 41. Slzičky. 1838 55. Zpomněnky na Kolín str. 309. Pomněnky. 1839 103. Na swětě netrwá nic wěčně, (deklam.) 1844 č. 91. Kdyby krasotinek nebylo (deklam.) č. 144.

Wlastimila Růžičkowá. Má wlast. 1842 č. 35. Sen. 1843 61. Trojné kwítko 83. Pomněnka ze záwisti. 1844 105. U hrobu Marie Čacké č. 27.

Šagawský. Ohlas Tatry. 1842 č. 37.

Samoslaw. Slowákům. 1842 č. 31.

Slowanka. Přání na konci r. 1840 str. 414. Slawení jara. 1841 č. 18. Tušení 27. Má wlast 46. Wyzwání (žert k deklam.) 1842 č. 27.

Jos. Smetana. Laučení. 1838 str. 175. Prolog (k diwad.) 1835 příl. III.

Karel Sabina (Sabinský). Žel. 1835 č. 5. K básníkům 6. Tažné ptactwo (dle šwedsk. J. Stagnelia) 9. Tajemstwí 12. Kwítek 15. Zpěwce ráj 17. Fialka 23. Noční schůzky. 25. Slunce. 34. Zpěwec 39. Pomněnky 48. Starý a nowý rok, 1836 č. 2. Ku wzdělaným 3. Zpomenutí 6. Slawný dub 11. Procházka w saumraku 37. Památka na hrobě K. Máchy č. 46. Harfa sewerní. 1838 str. 337. Wýjew ze žiwota rytířského 353. Cizinec 385. Útěcha básníkowa. 1839 příl. 45. Zapomenutí str. 68 příl. Uwítání dědiny str. 317. Pomněnky str. 321, 337. Rozenec pauště. 1840 str. 36. Člun (z T. Moora) 131. Wálka (z Al. Puškina) 172. Žiwota pauť 304. Přec koluj číše (z T. Moora) 400. Jedno zdání 1841 15. Hyacinthy 26. Poslední slawík. 1844 č. 60. Na smrt Jana Pernera. 1845 č. 110.

Leo ze Steinmetzu. Můj žel. 1843 č. 23.

D. M. Štembera. Útěcha. 1834 č. 51.

Fr. Sudil. Rohána Bojslawowi. 1834 č. 26.

M. L. Swoboda. Láska w starých letech. 1844 č. 71.

Bohunka Swobodowá. Bílá růže. 1844 č. 108.

A. Hor. Skulteti. Dwě slzy. 1840 125.

S. Šolthés. Příteli. 1839 str. 232.

Jers. Šolthés. Na wesnu 1839 str. 143. Můj ráj. 1840 222. Shledání, 1841 20.

Jos. Jar. Šrámkowá. Wlastenka, 1846.

Karel Storch. Pomněnky na r. 1843. Now. str. 13. Hwězda a hwězdičky č. 42. Z nesnází lásky národní č. 47. Tam na horách 56. Když jen přítelkyní býti chtěla 69.

Wácsl. Štulc. Na mladost (dle Mickiewiče) 1834 č. 23. Hwězda má 28. Ke cti J. J. wydáwajícího slowník (od A. pols.) přel. 48. Noc 42. Pomněnky ze Slowenska. 1835 č. 3. Wečer 10. Znělky Krimské A. Mickiewiče přel. 18. Osamělec. 1836 č. 39. Plawba 40. Hlasowé k dosednutí. . arcib. Aloys. atd. [w. Wacek] 369. Nowý rok. 1838 3. Kwítí sbírané na wýchodě (z Herdera), str. 183, 199. 223. Na smrt kníž. Rudolfa Kinského, polsk. od A. Roščišewského, přel. 1839 str. 350. Pomněnky ze Slowenska (1836) 1844 č. 43, 46, 53.

Ludowít Štúr. Ohlas zpěwů ze Slowenska. 1836 č. 49. Sokol. 1838 str. 209. Dumky wečerní 326, 329. Slowenský Krakowiák 383. Wýňatky z básní Alex. Podolinského. 1839 příl. 38. Pomník Poňatowského w Lipsku 276. Dumky wečerní 9, 105, 204, 265, 281, 393. 1840 164, 235, 257, 265. Uwítání 397. Nezabudky. 1841 40, 1842 č. 54.

P. Swanda ze Semčic. Jiný, 1843 č. 21.

B. T. U slunce západu. 1834 č. 35.
Ludmila Tichá. Zdálená. 1838 81.
Tichý. Tré kwítků mých. 1841 50. Na wlast. 1842 3. Má tauha 20. K jmenowinám uroz. p. Karoliny kněž. z Lobkowic 91.
Kat. Boh. Tlucha řowá. Česká řeč. 1846.
Tomíček. Čelakowskému. 1834 č. 6. Znělky, 1836 č. 16, 33, 43.
Trnka. Na hrobě Miromily. 1834 č. 47.
W. W. Trnobranský. Ženichowy radosti. 1844 č. 121. Pes wenkowan (deklam.) č. 48. Čím dál tím hůř (deklam.) 1845 č 93. Láska, (deklam.) č. 30. Nowá arkadie 1846.
Fr. B. Trojan. Sirotkowé. 1835 č. 6. Prstének 7. Mé slzy 10. Zpěw na moři 21. Poslední zpěw 47.
J. Tuma. Děwa na Orlici. 1835 č. 47.
Eug. Karel Tupý (Jablonský). Na lásku. 1834 č. 15. Máj 21. Náwrat. Žádost č. 4. Obrazowé 38. Pospolitá 43. Úkaz 1836 1. Bitwa 12. Powzbuzení ku zpěwu 14. Wojenská 15. Wesna 23. Wězeň 29. Písně. 1838 25, 57, 73, 281, 345, 401. Žalm 181. Prwní kwítko. 1839 3. Báseň 89. Píseň 113. W Pátku nad Ohří. 1842 č. 70. Slawnost nad Hostýnowem 87. Panna 89. Slowa k zasnaubencům 92. Tři doby. 1846.
J. K. Tyl. Kwěty české. 1834 č. 1. Listy z kroniky české. 1835 č. 31. Sbor bojowníků. 1838 47. Přítelkyni 153. Masopust. 1839 44. Pražané we Hwězdě str. 233. Starý komediant 281. To se nesluší. 1841 28. Granáty 47. Báseň k deklam. 1842 č. 46. Proslow o Prandlowské slawnosti č. 78.
K. bar. z Villani. Zpěw wlastencůw. 1838 65. Laučení s básněním 79. Laučení se wojína od milenky w čas wojny. (Z Danice ilyrské) 1839 17. Jí. 1842 č. 52.
J. W. Na smrt Jos. Černého († 18 Pros. 1834) 1834 č. 52. Památce Norberta Waňka. 1836 příl. 1.
Fr. Wacek. Hlasowé k dosednutí na stolec arcib. J. O. Aloys. atd. 1838 str. 369 (s W. Štulcem).
J. Ondř. Waněk. Sláwa železu. 1841 45.
Jan Wáwra. Plesání Prahy w příjezdu J. C. M. Ferd. I a Marie Anny Karoliny 1 Října 1835 č. 42.
P. M. Weselský. Píseň společní. 1841 21. Příroda a milenka. 1843 č. 100.
J. Wildmann. Wlasti. 1840 str. 412. Růže má. 1841 11. Z básní jeho 16, 38. Mezi nimi, 1844 č. 150.
Wilímek. Truchlozpěw při smrti Frant. I 1835 č. 14.
K. Winařický. Janu Holému, poslání. 1840 str. 273.
L. Wiršing. Přátelské upamatowání. 1836 č. 5.
J. Wítek. Na Wyšehradě. 1834 č. 12.
Jan Wlček. Zjew žiwota nad mohylau K. Máchy. 1836 příl. 25. U lože zesnulého Jos. Wagenknechta. 1838 příl. 37. Úswit potěšení nad hrobem W. Rába 1839 příl. 1.
J. E. Wocel. Elegie Beskydské. 1839 str. 121, 129. Elegie. 1834 č. 52.
J. Wolek. Chwála žiwota wenkowského. 1839 str. 293.
W. Wojáček. Za jitra letního. 1845 č. 45.
Ant. J. Wrťátko. Naděje. 1835 č. 32. Máj. 1836 č. 19. Poslání dust. p. Jos. Steigrowi. 1838 86. Jitřní (dle něm.) 102.
Bol. Záhorský. Wzpomenutí. 1840 str. 369. Tužba, 1841 14. Rozžehnání 43.
Jos. Zelinkowá. Na hoře Kunětické. 1846.
J. A. Zimmermann. Prawá láska. 1836 č. 47.
Ant. Krasosl. Zuman. Wínek. 1838 str. 232. Wlastencům 237. Wšecko čas tráwí 247.

F. Zwěřina z Ruhwaldu. Z básní jeho, 1843 č. 8, 92. Kříž. 1844 č. 120.
L. Žell. Wzájemnost. 1839 70. Ohlas z Dolních Uher 249. On i ona. 1840 158.
Nejmenowaných.
1835. Píseň A. z Rostišewa č. 1.
Koho bych ráda (deklam.) č. 8.
Znělky * ý *. č. 11.
Píseň národůw J. C. M. Ferd. I č. 16.
Znělka dle A. Mickiewiče — sl — č. 23.
Moje přání, dle Kastelliho č. 49.
1836. Zpěwcům č. 10.
1838. Srdce na rozpacích, od Jiřího Jana ze Staré Prahy str. 311. Zastawenička 380.
1839. Pautnice dle G. H. 33. Milosti nowé 41.
1840. Zpěw u hrobu slečny Johanny Jungm. 6. [Čel.?]
K uwítání J. C. Wýs. arciwéwody Františka Karla 1840 str. 313.
1841. Na ryt. Ole Bulla 7.
1842. Hlas díků a lásky hrab. Kolowratu z Libšteinských od kr. hl. města Prahy č. 71.
1843. Nowonárodní č. 9.
1844. Wítání J. C. Wýs. arciku. Štěpána č. 3. Žalozpěw písmen *a*, *c*, *g*, *j*, *w*, *y* č. 88 — 9. Třetí beseda podzimní č. 145.
1845. Wýjew citů měšťanů Pražských k uzdrawení J. O. Karla Fil. kníž. z Swarcenberka atd. str. 124. Za jitra letního 179.
Píseň o botě. [Parodie na zwon od Šillera] 203 atd. též zwlášť tištěna. 1845 str. 32 w 16.
Chudý uhlíř. Z ruštiny str. 318.
1846. Národní písně srbské od M. F. Záwist od K. Strom, dle Fr. Bacha. Lásky čarowná moc od K. Píseň při otewření Pražské besedy.
l) Wlastimil.
J. K. Chmelenský. Plané růže z Morawy a Slezka, 1840 I. str. 107.
J. W. Kamaryt. Bůh (od Držawina) 1841 II. 5.
B. Pichl a) Na wlast, z D. Fr. Martinesa de la Rosa, 1840 IV. 226. *b)* Kwítka Fanince III 6.
Purkyně. Umělci, z Šillera. 1840 IV. 99.
Fr. Lad. Rieger. Wlasti, z anglick. Tom. Moora. 1840 I. 237.
Rubeš. Člowěk malá pohádka (deklam.) 1840 III. 70.
K. Sabina. Zawáté listí. 1840 II. 99.
K. B. Štorch. Paupata. 1841 I. 195.
B. Tupý (Jablonský). Básně. 1840 I. 219. II. 71, 228 III. 32. Pražský dóm. 1842 str. 213.
Cit wděčnosti p. W. K. Klicperowi od žáků atd. 1842 99.
m) Česká Wčela.
F. A. Uwítání J. K. M. p. Aloys. Jos. sw P. z Šrenka arcib. Praž. atd. w Neweklowě. 1842 č. 67.
Bareš. Wěno. 1838 č. 3.
Jos. Barwíř. Píseň Čecha. 1839 č. 96. Zpomínka. 1840 č. 60.
Bělský. Na M. 1841 č. 104. Báseň. 1842 č. 12.
Berger. Upamatowání. 1839 č. 82. Obraz 88. Wyplněná žádost 93. Růžowý keř 99. Kajícnost. 1840 č. 15. Malomyslný č. 21. Pompeji, Filip A. pozdrawení č. 31. Gamaliel 44. Přátelství 51. Zpytowání č. 65. Odpowěd na Koceb. Ha! wer bin ich atd. č. 69. Wděčnost 78. Obraz 85. Kwítí na hrobě kmeta 93. Obraz 96. Růžowý keř 101. Báseň. 1841 č. 3. Uletí jí holubička č. 9. Nad jiné se člowěk atd. č. 16. Swědce 21. Wnitřní krása 37. Wesničanka 41. We swé člowěk zmužilosti atd. č. 44. Dítě 57. Pozdrawení pánům Benešowským 63. Slepý 74. Němý 80. Hluchý 88. Nowý řetězowý most Pražský na poděkowání J. Ex. p.

Karla hr. Chotkowi atd. 97. Z básní jeho, 1842 č. 28, 31, 38, 51, 63, 73, 95. První člowěk 1843 č. 7. Abelard a Eloisa č. 88. Žaloba 95. (Bůh jest láska 104). Hra w šachy 100.

Fr. Bezděka. Na smrt hrab. Šternberka. 1839 č. 10.

F. A. Blowský. Básně lyr. 1842 č. 83, 87, 92. Na wčeličku. 1843 č. 34. Takli tomu atd. č. 84.

J. W. Breišel. Matince. 1841 č. 23. Klučina jako dobrá hodina 36.

J. Burgeršteín. Mlynářowa Pepina. 1845 č. 79.

Jos. Cibulka. (Aklubic) Titěrky. 1840 č. 10.

P. Cikanka. Růžičky. 1843 č. 102.

Č. Ukolíbawka, dle Dilie Heleny. 1844 č. 102.

M. L. C.. na den sw. přijímání z Mickewiče. 1838 č. 37.

Maria Čacká. Básně lyr. 1838 č. 19, 25 1843. 39. Wesnické písně. 1838 č. 19, 26.

Gorčinského na pochwalu Čech improvis. z pols. č. 35 (1834).

Fr. Lad. Čelakowský. Pomněnky Watawské. 1834 č. 4, 28. Maloruské č. 11. Píseň dle Shakespeara č. 14. Národní písně č 22, 30, 50. Píseň národní. 1835 č. 18. Milenka má 238. Ubezpečený. 1844 č. 64.

Dr. Čejka. Tři wěnce, na památku úmrtí Chmelenského. Čes. Wčel. 1845 č. 3.

Čermák. Básně lyr. 1838 č. 37, 40, 42.

Černhaus. Báseň. 1842 č. 23.

M. Černý. Den a láska, 1843 č. 75. Láska 99.

Aloys. Sud. Čink. Připomenutí na mladost. 1839. č. 68.

Č-tow-ý. Zrádný keř. 1840 č. 2.

Fr. Daucha. Příteli na rozchodnau. Bás. lyr. 1838 18, 1842 č. 7, 24, 37. Zasnaubencům. A. T. a R. D. 1843 č. 9. Králowna Mab, z Shakespeara 1846 č. 9.

Fr. K. Drahoňowský: Despotismus ženských. 1846.

D — r. Kdo jest prawý Slowák. 1842 č. 73.

T. Diwišowský. Minulá slast. 1836 č. 11. Znělka 26. K J. M. C. Ferd. a Marii Anně w den národní slawnosti 14 Září. 1836 č. 41. Tauha. 1837 č. 34. Nina 45. 1838 č. 2, 7, 12. Láska 5. Marince 11. K příjezdu na panstwí Sternberské Adol. hr. Somssuh-Saard atd. od měšťana Diwišowského 9. Upamatowání 38. Můj jarní zpěw č. 52.

Jan Dwořáček. Ke dni slawnosti p. Aloys. Hanla, biskupa, wikáře a děkana w Hořicích. 1839 č. 56.

Fr. Elis. Wečer májowý. 1846.

W. Filipek. S bohem buď. 1838 č. 26. Západ slunce 43. Shledání. 1840 č. 4. Slzy žalosti 61. Slzičky Nepomucenkau pěstowané 87. Láska 92. Žádost. 1841 č. 75. Moje nebe 87. Společenská 105. Též. 1842 č. 13, 34, 42.

G. F. Na Jungm. 1840 č. 8.

L. F. Wesna 1840 č. 59. Ať žije má wlast 72. Na růži rannau 81.

Vinc. Furch. Básně lyr. 1842 č. 2, 9, 52.

Jos. Filipi (kapl. Dačický). City ke dni sl. předstawení welesl. p. Ant. Sagassra za děkana a školního dozorce. 1842 č. 75.

W. Janura. Pomněnka. 1839 č. 48.

Kristian Jičinský. Básně. 1842 č. 61, 72, 80. Opuštěný. 1843 93. Dumky 68, 69. Rozdělení swěta (z Šillera). 1844 č. 3. Ranní zastaweníčko 79. Národ. písně pols. z Wojcického č. 13, 16.

H. B. Astronomie pols. Žida. 1846 č. 13.

Jos. Mil. Hawlíček. Čtwerolistek. 1839 č. 92. Na hrobě otcowě 101 (improvis). Čtenářům Wčely. 1840 č. 1. Žel a útěcha 17. Odbírání se na wěčnost 34. Má budaucí 55.

Šeb. Hněwkowský. Neslušný zwyk. 1839 č. 2. Milek umek 6. Bol swěta. 1844 č. 51.

J. Holejch. Malá žena. 1844 č. 67.

Jos. Holásek (far. w Blánsku). Na flétnu Jan. W. Hrbkowi slepci od cís. Fr. I darowanau. 1842 č. 44.

Hradištský. Newěrná. 1843 č. 83.

Lad. Hráský. Praha. 1840 č. 19. Má píseň. 1841 č. 39.

Em. Hrobecký. Zrušené blaho. 1843 72.

Sam. Boh. Hroboň (Slowák). Jaroslaw. 1839 č. 6.

Fr. Humhal. Blaho. 1843 č. 81. Nespokoj 98. Čechy 103. Lumír. 1844 č. 10.

M. J. Hurban. Hlas k Nitře. 1842 96.

Jos. Chmelenský. Česká Wčela. 1834 č. 1. Znělky 10. Píseň zimní. 1835 č. 7. Píseň česk. národu 11. Na smrt Frant. I č. 16. Slzy [z pol. J. Kochanowsk.]. 1837 č. 30. Planá růže. Horalka. 1844 č. 65.

Jan. Chwalčowský (mlynář w Oslowanech). Lipka besídka má. 1844 č. 9.

Jablonský W. Tři doby. 1846 č. 6. Zlomky ze Salomona 20. Člowěka zem č. 31.

Janura Wácsl. Pomněnka. 1839 č. 48.

Al. Jelen. Má wlast. 1836 č. 39.

Jarosl. Kalina. Píseň z Portugalského Freira de Andrada. 1835 č. 30.

Fr. D. Kamaryt. Přiwítání J. M. cís. Ferd. I do Budějowic. 1835 č. 38.

Jos. Wl. Kamaryt. Hoře. 1834 č. 27. Bůh jest láska. 1835 č. 2. Jediná (znělka) č. 14.

J. Kaubek. Sylvestrowá noc. 1846.

Mat. Klácel. Morawané Šafaříkowi. 1838 č. 36. P. Cyr. Nappowi atd. 1842 č. 88.

W. Kokořinský. Na Maxowu Wlastu. 1844 č. 8. Útěcha duše 14. Útěcha we wýsosti 18. List otce zemřelého synu 20. Wausy. 1846 č. 8. Twé a m srdce č. 50.

J. G. Kolár. Blesky a plesky aneb ideal a žiwot. 1840 č. 9. Děwy největší sláwa. 1841 č. 33.

Radomír Končel. Růžička. 1838 č. 17. Na památku 20. Žel 25. Fialka 28.

Dal. Kopecký. Žiwot náš. 1834 č. 21.

Fr. Kostelecký. Znělky. 1840 č. 58, 76.

Fr. Košatecký. Česká země. 1839 č. 7. Znělka. 1840 č. 94.

Ant. Mil. Krejčí. Hlas nešťastné lásky. 1838. č. 49. Lyra česká 34. Mina 63. Má milenka. 1839 č. 2. Křepelka č. 11. Hospodinu 18.

Fr. Kwět. Milek poraněný, dle Anakreon. 1840 č. 97. Kwítí moje. 1841 č. 65. Mé slze. 1846 č. 34. Wěž sw. Wíta č. 41.

D. K. Slowa wděčnosti na den narození p. Wácsl. Hlawy. 1843 č. 54.

J. K. Černé a modré oči. 1842 č. 50.

Labler. Wítání hrab. Chotka. 1839 č. 95.

Fr. Sud. Lambl. Oswícené družině J. hr. M. p. Erwinowi z Schönbornu a w. u. p. Christině roz. hr. z Brühlu dne 11 Července 1839... wěrné poddanstwo. 1839 č. 104.

Laučowský. Wlastenkám w Sušici. 1843 č. 37. Babička s haubami 44. Panna růže. 1844 č. 6.

Macháček. Na Máj. 1839. č. 41.

Jan Šolin Ledecký. Zasnaubencům J. G. a E. M. 1843 č. 43. Moj. Eldorado č. 94. W první den roku nowého. 1844 č. 2. Nespokojenému. 1846 č. 52.

J. Malý. Píseň lorda Byrona. 1834 č. 17. Blaženost básníkowa. 1835 č. 20.

Cyr. Mas. Slunce. 1843 č. 89.

J. J. Melichar. Křiwan. 1846 č. 73.

W. J. Mencel. Znělka. 1845 č. 2.

J. Michal. Masopust. 1843 č. 14.
Miroslaw. Píseň česká. 1841 č. 69. Bratrská 89. Děwám českým. 1842 č. 6. Řeč mateřská 26. Pomněnky wlastenecké cizince wěnowané 39, 40. Obžiwení 53. Malý Mamota 66. Díwčina zahrádka 86. Přátelům na rozlaučenau 104. Laučení a wítání. 1843 č. 3. Díwčina wýhlídka 19. Tichost mořská 20.

Swobodina M. (panna). Žal. 1843 č. 74.
Š. M. Na Máj. 1839 č. 41.
Marek Mokrowúský. Cit wděčnosti p. Wácsl. Kliperowi od jeho žáků. 1842 č. 69.

W. Nebeský. W noci. 1841 č. 49—52. W jeseni. 1845 č. 16.
W. Nejedlý. Ke cti Wácsl. Sedláčka. 1836 č. 5.
F. W. N. Zas, odpowěd na dáwný čas. 1846.
Božena Němcowá. Tauha. 1841 č. 71. Hwězda má č. 80. Slawné ráno. 1846 č. 89.
Zdenka Němečkowá. Violka. Wyšehrad. 1845 č. 27.
Jan Tom. Nowáček (kaplan Kumžatecký). K uwítání p. Jos. Nowáka, arcib. Zaderského w Jindřichowě Hradci. 1838 č. 48.
Jos. Nowák (hrnčíř z Petrowic). Dary toho swěta. 1838 č. 30.
Budisl. Orlický. Náwrat Wesny. 1843 č. 73. Napomenutí č. 87.
J. Pawel. City radosti.. které po udělené swátosti s. biřmowání od J. K. M. p. arcib. Aloys. Jos. atd. wyjewil zástup wěrný w Podčepicích 11 Čerwna. 1842 č. 89.
W. A. Pelhřimowský. Děwa srdce mého. 1839 č. 16.
Bedřich Pešek. Z auzka. 1845 č. 54. Na Buděi. 64. Stromek. 1846 č. 37. Rolnická č. 75.
Wácsl. Jar. Picek. Znělky. 1834 č. 6, 16, 20, 26. Powšechná láska 31. Dětský wěk. 43. Žel 47. Slowo k wlasti. 51. Opuštěná. 1835 č. 14. Znělky tamž, a 45, též 1836 č. 13. Píseň na wlast. 1837 č. 18. Píseň pyšné díwčiny. 26. Na růži (znělka). 41. Pinka k jaru. 1838 č. 1. Stěžowání 5. Wečerní píseň Češky. 12. Její hněw. 15. Poslední laučení. 19. Podiwné hubičky. 25. Člowěk 36. Přítel. 41. Lidumila zesnutí. 47. Žiwot. 49. Česká Wčela k Čechowi o nowém roce. 1839 č. 1. Památka hr. Kasp. Šternberka 3. Prawý wlastenec 8. Pěwcowo laučení. 14. Nejblahoděјnější plapol 20. Mladá wdowička. 26. Krakowiaky. 30, 31. Přání ke dni nar. J. M. C. Ferd. I č. 32. Matka. 37. Kytka 46. Čech. 54. Odpowědi 69. Holubinky 77. Pěkný košíček. 81. Stálost. 87. Wýhost. 91. Štěstí. 97. Kmet. 1840 12. Antonii Štěpánkowé, operní zpěwkyni Stutgartské. 18. Co jest člowěk. 23. K wzdálené. 41. Český wyslaužilec. 48. Pomněnky. 62. Lípowý kwět. 74. Opuštěná. 82. Růže. 91. Moje láska. 100. Slza pěwce na hrob drahé sestry. 1841 č. 14. Přátelstwí. 24. Ohlas. 35. Moje slunce. 45. Upamatowání. 64. Myšlenky o Slowanstwí. 76. Máje. 85. Píseň (za jezem atd.) 1842 č. 11. Na lípu. 27. Lebeda a slzičky. 64. Milenka w nejistotě. 70. Upomínky na Blowice. 78—9. Snaubencům P. M. W. a A—Z. 1843. 22. Oblažený milenec. 33. Wlastenec. 40. Tři Kwěty. 53. Sirotek. 66. Hlídač. 80. Čech. 1844 37. Naděje. 43. Útěcha. 44 Písně. 1845 6, 32.
Jos. Bojisl. Pichl. Píseň sláwy J. Exc. Karlu Chotkowi atd. obcí Pražskau za příležitosti Jeho sl. jmenowin a otewření mostu řetězowého dne 4 Listop. 1841 obětowáno. 1841 č. 91. Hlas díků atd. J. Ex. hrab. Frant. z Kolowrat Libšteinských.. od měšťanstwa hl. m. Prahy. 1842, 71. Ze špan. anthologie. 1846.

G. Plot. J. Ex. p. Fr. Ant. Gindlowi, knížeti biskup. Kereckému. 1841 č. 68.
Wácsl. Alex. Pohan (far. Pořický). K uzdrawení P. Š. děkana atd. 1841 č. 5. Píseň při pohřbu W. W. učitele P. 12.
J. Pohlreich. Deklamace o ničem. 1846 č. 23—5.
M. Polický. Člowěk. 1836 č. 41.
Pražák. Na poště. 1843 č. 79. Špás. Ubohý mládenec. 96.
Jan Přibík. U hrobu swého přítele. 1838 č. 21. Wzdechnutí na hrobě swé matky. 1840, 22.
Hyn. Prošek. Powěry srdce. 1846.
Kl. Püner. W cizině. 1837 č. 41. Nowý lékař. 1838, 2. Wzdálené díwce. 39. (?) Opuštěnec. 41. Mé blaho. 1839 č. 5, 7, 44.
P—ý. S bohem. 1842 č. 102. Krakowiak. 1843 č. 11.
L. P. Láhwice má. 1840 str. 185.
Sw. P. Wyhnanec. 1846. Tak sa časy meňa ib. č. 55.
W. P. Má kde wlast. 1835 č. 20.

Wenc. Ráb. Zpěw wlastenecký. 1838. č. 38.
Magdalena Rettigowá. Wojt. Sedláčkowi u příležitosti obdarowání jej čestným prstenem. 1835 č. 51.
L. R. z Rittersberku. Moje chyše. 1844 č. 56. Ku kytaře (ze Zaleského). 85.

Rubeš. Čtwero básní w. Tyl.
Wlastimila Růžičkowá. Hwězda. 1845 č. 5. Důwěra w boha. č. 95. Naděje. 99. Přání. 17. Anděl strážce. 44. Stesk. 73. Dnowé dětinstwí. č. 60.
J. S. Poslední noc sprawedlnosti; na smrt Frant. I (z portugalského). 1835 č. 22.
Antonia Saly (panna). Příteli. 1838 č. 17.
Karel Sabina (Sabinský). Tři wěci. 1835 č. 10. Slzy. 20. Píseň. 21. Smíšené písně. 1837 4, 10. 12, 14, 18, 1838. 3, 9, 12, 20, 27, 30, 39, 46, Snění básnické. 51. Wínek panenský. 1839 5. Písně. 15, 36, 50. Twé slowo. 1845 č. 37. We zříceninách. 1846 č. 32.

Wojt. Sedláček. Pokoj. 1835 4. Wěž Plzenská. 8. Na příjezd do Plzně J. M. C. Ferd. I s Marií Ann. Karolinau 7 Září 1835 č. 37.
B. S. Skalkowič. Elegie dle Matthissona. 1843 č. 45.
O. K. Sladkowič. Potěcha. 1843 č. 28.
Mil. Smolikowský. Znělky. 1834 č. 23.
Fr. Srbík. Při kaupání. Taužení. 1836 č. 23. Pospolitá. 25.
W. Staněk. Stálost. Wyjewení lásky. 1834 č. 12.
J. W. Stříbrný. Do památníku. 1840 č. 77. Láska, wlast a sláwa. 1841. 17. Fanatik. Duch času. Duch strážný. 22. Wíra, láska, naděje. 30. Píseň nemocného. 40. Šípy. 48.
Al. Studený. Slza upamatowání na A. Proskowce atd. 1839 č. 44. Píseň. 1842 č. 49. Českým wlastenkám. 1840 č. 25.
Ondřej Swoboda. Čekání. 1844 č. 4—5. Newinnost. 1843 č. 41.
Wácsl. Swoboda (prof.). Oslawa zásluh J. Ex. p. Karlu hr. Chotkowi atd. obcí Pražanů dne 4 Listop. 1841 wěnowána. 1841 č. 94—5.
Šantl. Turkomanská píseň. 1846.
Zdenka Šantlowá. Láska a lakomost. 1846 č. 86.
Johanna Š. (panna). Wlastenci neznámému. 1843 č. 6. Wlastenci mně wáženému. 24. Na harfu 38.
Antonie A. Šemerowá (paní). Opuštěná. 1840 č. 70. Wýstraha. 79. Líbání. 95. Dobrý lík. 103. Milek. 1841. 28. Zastesknutí. 42. Rozkoš má. 46. Ples a přání. 66. Čech. 81. Prawý milenec, 1842. č. 3. Základ lásky. 15. Wěčné jaro. 19. Sídlo

blaženosti (dle něm.) 62. Máj žití mého. 81. Český zpěw. 1843, 10. Modlitba má. 18. Na skřiwánka. 30. Na harfu. 38. Neswornosti dech. 63. Kanárek. č. 46.

Fr. Šír. Plawba. 1839 č. 23. Wyslání. 55. Zastaweníčko. 64. Šťastný milující. 73. Piják. 98.

Šnaider. Příteli na památku. 1843 č. 5.

Fr. Šohaj. Znělka. 1834 č. 20. Tauha. 24. Láska k wlasti. 38. Jitka. 1835. 10.

Jan Šollin Ledecký. Nábožné wzdychání. 1843 č. 29.

Gerson Šolthés. Tauha po wlasti. 1839 č. 22. Léta jinošství. 90. Lásky hněw. 102. Píseň. 1840 14. Wolání. 28. Můj ráj. 46. Prosba k duchu lásky. 54. Laučení se swětem. 88. Labutí zpěw. 99. Na moji milau. 102. Laučení 1841 č. 6. Důwěra boha. 10. Na mau dýmku. 20. Proklet buď na wěky. 31. Marinčina růže. 47. Na hřbitowě. 54. Poslední schůzka. 67. Příteli. 99. Česká míra. 1842 č. 8. Oddanost. 25. Libice. 30. Na harfu mau. 59. Děwa má. 82. Poděbrady. 1843 č. 8. Na slepého. 16. Zrušený slib. 42. Swatební den. 65. Slza osiřalého. 101.

M. Štembera. City wděčnosti atd. na den slawnosti stříbrné swatby nejjas. manželů Karla Egona kníž. z Fürstenberku atd. W Krušowicích 19 Dubna 1843 č. 47.

Wácsl. Sw. Štulc. Má wlast. (z rusk. Jazykowa) 1839 č. 60 — D. B. W. poslání didaktické. č. 25.

Jos. C. Šuldowský. K jmeninám Marinčiným. 1836 č. 48. Wys. ctěné wlastenkyni p. Josefě Kl. 19 Března. 1838 č. 11.

Přednešení školní mládeže Chlumecké w den zkaušky. 1838 č. 50, též w r. 1839 27 Srpna.

Jiří Šweiner kaplan zámecký (katech.) Radostné uwítání do Čech J. C. M. Ferd. I od duchowenstwa biskp. Buděj. 1835 č. 39.

M. Taupalík. Nářek podagristůw. 1846.

Jos. H. Tichý. Znělky. 1835 č. 14, 30, 45. Mé přání W. P—wi. ke dni 28 Září č. 38. K příjezdu do Prahy J. M. C. Ferd. I a Mar. Anny 4 Října 1835 č. 41. Na smrt J. O. Rudolfa kn. Kinského. 1836. 19. K příjezdu J. O. Jana K. kníž. z Lobkowic do Konopišt. 1836. W Máj. č. 20. Mé zpěwy. 23, 33. Přání welesl. p. Wawřinc. Šaufowi ke dni 10 Srpna. 1836 č. 33. Ke dni korunowání J. M. Ferd. I 7 Září 1836 č. 36. Ke dni korunowání J. M. Marie Anny, 12 Září 1836, tamž. Příteli swému. č. 38. K rodinám J. O. Karoliny kn. z Lobkowic, 11 Unora 1837 č. 7. Upamatowání. č. 10. Swému příteli. 12. K odchodu p. far. W. A. Pohana z Pořiče do Benešowa. 9 Un. 1837 č. 14. Co bych rád wěděl č. 18. Swému příteli. 22, 26, 37. J. Jungmannowi. 49. Twůrce. 1838 č. 1. Do knihy památné. 5. Modlitba páně pro J. O. Karolinu roz. princeznu z Lobkowic. 20, 22, 32, 34, 36, 51, též 1839 č. 4, 9, 17. K příjezdu J. K. M. arcib. Aloysia Jos. 1838. 45. Matka a děti nezdárné. 1839, 58. Kdo nepřítel wlasti swé? 66. Pomněnka. 70. Wěrná díwčina, 74. Dobře čiň. 80. Co dobře wím. 86. Na Máj. 1840 č. 35. Proslow před školní zkauškau. 90. Na Wčelu k now. roku. 1841 č. 1. K rodinám J. O. Jana K. kn. z Lobkowic 14 Led. 1841 č. 8. Kde domow můj. Píseň pro J. O. Marii roz. princ. z Lobkowic. č. 62. K jmeninám J. wel. p. Hynkowi Čáslawskému dne 31 Čerwence 1841 č. 71. J. Kn. M. Aloys. Jos. arcib. odškolní mládeže před zkauškau w Benešowě 1 Čerwna 1842 č. 55 — 6. Ke cti J. O. Karoliny kněžny z Lobkowic, 4 Listop. 1842 č. 94. Kde wlast je má. Má wečerní. 1844 č. 96. Z písní mých. 1845 č. 56. Wlastenecká. 1846.

Jos. K. Tobiášek (hlaw. škol. ředitel) w Telči. Wys. uroz. p. Leopoldowi hrab. Podstatskému Lichtensteinowi atd. na den 3 a 15 Listop. 1842 č. 91. W Telči 10 Čerwence. 1843 č. 59.

Tomíček. Na hrobě přítele J. J—če. 1834 č. 3. Znělky. č. 2. 8. 13. 29. 34. 37. 40. 41. 45. 46. 48. 1835 č. 4. 10. 14. 20. 48. 1836 č. 2.

Slowenské písně J. Kollára, w české formě. 1839 č. 28. 33. 40. 43. 47. 53. 57. 61. 67. 72. 78. 85. 89. 1840 č. 13. 20 26. 32. 40. 53. 64. 66. 68. 75. 83. 1841 7. 58. 1843 5. 36. 78.

Fr. B. Tomsa. Opuštěný. 1838 č. 7. Bůh jest. 1841 č. 4. Wlast. č. 72 — 3. Ohlas wděčné wlasti za dnů Chotkowých. 98.

Fr. B. Trojan. Staroměstská wěž. 1838 č. 15. Odplata. 40. Luděk Miládě. 43. Zpěw krále lesů. 49. Raněný. 1839. 12. Ludmila. 51.

Anna Tukačowa. Potůček. 1839 č. 62. U hrobu mé matky. 71.

Jos. Tuma. Při wíně. 1834 č. 18.

F. T(urenský). Lilie. 1839 č. 21. Potěcha. 35. Linec. 49. Lince. 1840 č. 9.

Tyl.

a) S Rubešem: Čtwero básní k welikým plastickým obrazům Richard Lew na pahorku Swatojiřském a boj u diamantu na paušti dle Waltera Skotta. 1837 č. 13. 14.

b) Sám: Sboru německých přírody zpytatelů a lékařůw a jejich přítomnosti. w Praze 26 Září 1837 č. 40. Na Wčelu. 1838 č. 1. Trní a růže sebrané Milotau Libenským. 14. Slze wlastenek (deklam.) 1841 č. 59 — 61. Koruna wšech lásek (deklam.) č. 77 — 8.

F. T...owský. Rozlaučení. 1842 č. 4. Přání ke dni 18 Ledna K. Š...wi. č. 17. Přání sirotka ke dni 19 Března J. H...wi. č. 21. Připitek ke dni 5 Březn. J. H...owi. č. 29. Mocnost modlitby (dle Fr. Schneidra). 35. Radostná důwěra w bohu lásky. 60. Wzpomínání. 68. Na přírodu (dle Stollberka). 93.

Villani bar. K nowému roku. 1843 č. 1. Čechůw sláwa. č. 48.

Hynek Uhlíř. Wyhnání. 1839 č. 75. Upomínka lásky Josefa Uhlíře. 1846 č. 39. Prosba. č. 44.

Fr. Waněk. Plawba. 1844 č. 7.

Welenický. Slowo nejw. úcty k narození J. C. M. Ferd. I 19 Dub. 1841 č. 32. Naše krawička. 86.

Lad. Budimír Welkeš. Opuštěná. 1840 č. 49.

Petr Milosl. Weselský. Ke sňatku p. J. E. Wocela se slečnau B. J. Štětkowau, na Horách Kutnách 12 List. 1843 č. 92.

J. Hynek Weselý. Hoře. 1843 č. 32. Matka a syn. 1846.

H. Wildmann. Wyhostěnec. 1844 č. 38.

Karel (Drahotín) baron z Villani. Ptáčku kde jsi? 1837 č. 34. Na Kollára. 37. Wlastenec. 1838 č. 1. Wšecky city přewyšuje láska k wlasti. 4. Wšem Čechum. 6. Swětan. 8. Sen, tamž. Wlastislaw. 10. Rozpálený Řek 13. Hlas Čechů k naroz. J. C. M. Ferd. I 19 Dubna 1838 č. 16. Na Jungmanna. 17. Jaro. 19 P. Burianowi atd. 26. Lhář (deklam.) 29. Popauzení. 32. Na smrt N. tamž. Příznivci swému Karlu baronu z Villani atd. č. 37. Zármutek. 39. Matka milující wlast k synu. 42. Tajemství, tamž. Do pamětné knihy. 47. Blaho kde. 51. Ke konci roku. 52. Strašný sen. 1839 č. 4. Mělničina. 9. Kde wlast je má. 19. Wyznání swé lásky. 25. Bůh. 38 — 9 Odpowěd na dopis přítele. 105. Do pamětní knihy. 1840 č. 27. Zpěwy wojenské. 1842 č. 14. 16. 18. 20. 22.

Příroda. 33. Bojiště. 46 — 7. Wlastenka. 65. Newěrná díwka. 77. Hwězda má. 85. Lásky bol. 97 — 100. Fragment z cestopisu. 1843 č. 12. Johanně Š. 15. Resignace. 21. Kytka. 23. Wojenské písně. 35. Wečerní myšlenka. 82. První čtení. 61. Pátý Máj (1821). č. 64. Píseň. 70. Růženě. 76. Při dobýwání.. kowu. 90. K now. roku. 1844 č. 1. Lásky bol. č. 12.

Karel Winařický. Obraz Čech r. 1500 z listu Jer. Balba k Boh. Has. z Lobkowic. 1834 č. 36. Láska k wlasti Jer. Balba. 42. Na smrt J. C. M. Frant. I. 1835 č. 16.

Jos. Winter. Dárek. 1840 č. 5. Pod Baubínem (J. W.) 1845 č. 50.

L. Wiršing. Na Karla hr. Chotka ku slawnosti zaswěcení řetězowého mostu, w Praze 4 list. 1841.

Ad. Wček. Rozpomínka. 1841 č. 55.

Jos. Wocel. 1845. Plawba k wlasti. č. 70. Pod Baubínem. č. 50. Píseň. 1846.

Jos. Wondra. To nám slast. 1835 č. 45. Elegie u wečer we zříceninách Helfenburgu. 1836. 22. Wýlew citů ke dni 16 Kwětna 1837. 22. Wesna. 37.

P. F. W. Modlitba matčina (improvis.) 1841. 56. Rozhodnutí. 84. Switání. 90.

Mnohoslawa Zelinkowá. Na lunu. 1845 č. 28. Česká země. č. 51. Wily. 1846 č. 43.

Ant. Kras. Zuman. Radost we zpěwu. 1838 č. 31. Díwčí hněw. 28. Mocnost hubičky. 34.

Ant. Wácsl. Žitek. Píseň při prádle. 1836 č. 37. Píseň na wlast. 38.

— ý. Ke dni 4 Prosince. 1843 č. 97. Pohled na Prahu. str. 5.

Nejmenowaných. Zlaté rauno (ke cti hrab. Chotka). 1837 č. 5. Ohlas citů k příchodu J. K. M. arcib. Aloysia atd. na panstwí Řečice. 30 Dubna 1839 č. 42. Uwítání J. E. p. Karla hr. Chotka atd. z cestowání.. Beraunem dne 10 List. 1839 č. 95. Na břehu Cidliny. 1840 č. 73. Báseň od měšťan Pražských J. E. hr. z Thunu, řediteli Praž. řetěz. mostu. 1841 č. 92. Zpěwy akademie Žofinské J. E. p. hr. Karlu Chotkowi dne 3 List. 1841 w předwečer sl. jmenowin jeho a otewření řet. mostu. č. 93.? [City wděčnosti... k jmenowinám J. J. od žáků 1843]. Trauba lásky. 67. Diwadelní herec. 1846. Wyzwání ib. Dáwný čas od F. W. ib. Versus memoriales od Catona Hlaupětinského ib. Čas. od W. H. K. ib. Prawý básník od B..i.

β) Písně s hudbau.

497. Marš každého Čecha ctného, od *Fr. Wawáka* s hudbau.

498. *J. Ryby a)* Dwanácte písní českých s muzikau, 1800. Nowé wydání s titulem: Dárek pilné mládeži, obsahující 12 lehkých a příjemných písní pro jeden hlas na fortepiano. W Praze 1829 u K. z Mayeregga.

b) Radowánky newinných dítek, 1804.

c) Kancionálek pro českau školní mládež, obsahující nábožná, mrawná, rozličná dobrá a užitečná naučení mládeži podáwající zpěwy, 1808 w 8. Hudba w rkp.

d) Dobrá Bětolinka z Hölty, od Wojtěcha Nejedlého s muzikau.

499. Stwoření swěta w hudbu postawené od P. Josefa Haydn. w umění hudebním doktora, z něm. přeložené k potěšení nejosw. p. Frant. Jos. wýwodowi Raudnickému atd. od *Jana Kruchiny*, 1805 w 8. str. 29. (we Wídni) u Hraschanzkyho.

500. *E. Jahna* nowá pobožnost školní s melodiemi. W Brně, 1813 w 8. (u *Fričaje*).

501. České písně w hudbu uwedené od *Doležálka*, we Wídni 2 swazky b. r. Text od Wojt. a Jana Nejedlého, Palkowiče, Dlabače, Rautenkrance atd.

502. *Wácsl. J. Tomášek a)* Šestero písní pro jeden hlas při fortepianu. I swaz. hraběnkám z Šternberka obět. Text od Hanky, W. Nejedl. Ant. Marka. II swazek opět šestero obsahující, obět. wlastencům, text od Hanky [sen, čekání atd.] *b)* Starožitné písně Kralodw. rkp. s něm. přeložením W. Swobody b. r. [Ozn. Kwět. 1838 příl. 63]. *c)* Laučení Stuartky, s česk. a něm. textem b. r.

503. Deset českých písní pro zpěw a kytaru od *Fr. Wewerky*, (1818). Swazek druhý (též) desíti písní dílem pro kytaru, dílem pro fortepiano, (1820?)

504. *Fr. Kníže* Písně pro jeden hlas při kytaře neb fortepianu I. a II. swazek, 1819. III. swazek: Šestero písní atd. z básní Hanky a Plačka b. r. [Pís. na Wyšehradě slohem starým].

505. Dewatero písní od *Ant. Žitka*, 1821 (při kytaře, časoměrně).

506. Osmero zpěwů *Jos. K. Chmelenského* pro jeden hlas při kytaře nebo fortepianu w hudbu uwedených Jan. W. Chmelenským. W Praze 1824.

507. Zpěw lowců a zpěw družiček ze Štěpánkowého Střelce kauzedlníka při fortepianu, 1824 u Boh. Háze.

508. *S. Macháček a)* Zpěwy české pro jeden hlas při Pianoforte obětowané hrab. Wratislaw. w Praze 1825. [Hudba Tomáška, Holmana, Mansingra, F. Škraupa, Haydena].

b) Zpěwy české atd. obětowané panně Šolcowé, 1825. Skladba: Tomáška, Krowa, Mansingra, Lemocha, Koželuha, Mozarta.

509. České národní písně. W Praze 1825 k dostání u K. Bartha. W půlarchowém formátu, listů 75. Obsahují 300 písní českých t. melodií s podloženým textem, 50 německých a 50 národních tanců. Poněwadž některé písně wíce slok nebo strof mají, pročež wydán text jak českých tak něm. písní zwlášť o sobě pod titulem: České národní písně, w Praze 1825 w 8. str. VI. a 144. P. rytíř z Rittersberku přewzal na se wydání těchto po celých Čechách shledaných nár. písní.

510. W Časopisech, jako w Hlasateli, Hyllosu, Dobrozwěstu, Dobroslawu, Příteli mládeže, Čecho-

slawu atd. po rŭznu některé písně s hudbau nalezli, wíce méně hudebně dokonalé.

511. *J. Adam.* Sbírka českých písní pro jeden hlas k pianoforte w hudbu uwedených b. r. [Obsahuje pět písní ze sbírek Čelak. J. W. Kamaryta, Kociana, Marka a Rokosa].

512. *Fr. Jan Škraup.* Patero písní od Jos. Chmelenského ze zpěwohry Dráteník atd. 4. w Praze 1826. Swaz. I.

513. *Dr. M. Szuchány.* Písně swětské lidu slowenského w Uhřích do muzických not pro klavír složené atd. W Pešti (1830). Objímají 12 písní.

514. *K. F. Pič.* Hrob od Salise. Přeložil Romanus Ježowský. W Praze (1831).

515. Písně národŭw: Gott erhalte Franz den Kaiser, w něm. pols. česk. rusinské, uherské, latinské a italské řeči. We Lwowě 1831.

516. *Jan W. Kočí.* Písně pro jeden hlas při pianoforte od atd. obětowané J. M. Wolfowi (1832). Obsahuje dwě zastawenička od Hanky, jednu píseň od Dlabače a jednu od Čelak.

517. *Wašák a)* Lumír. Zpěwy čtwerohlasné. [Posud. w Jindy a nyní, 1833 I. 79. w Čas. mus. 1835]. Dílek I. A — D. po třech písních.

b) Nápěwy k písním F. J. Kamenického s prŭwodem fortep. Praž. kamenotisk Witka a Suchého. [Posud. od J. J. w mus. Čas. 1843 str. 450].

c) Národní zpěw a ples slowanský, s prŭwodem, w Praze 1844. Sešit 1. 2. 3. wel. 8. [Posud. Wčela č. 1845 str. 16].

518. *J. P. Martinowský a)* Patero zpěwŭ čtwerohlasných atd. w Praze (1834) 4. šir. Obsahuje 3 znělky od Kollára a 2 písně od Erbena.

b) Šestero zpěwŭ jednotliwých s prŭwodem kytary. Díl I. w Praze kamenopis. [1 znělka Kollára, 3 písně Kardašowského, 1 Chmel., Čelak., Tupého a Šohaje]. Srown. Kwět. 1835 192, 311. Posudek Č. Wčela, 1835, 255 od Chmelenského.

c) Dle Wčely 1836, 390 a Kwětŭ 1836 příl. 92. Swazeček písní a dílek quartet přichystal od spisowatelŭ: Chmelen., Kamenick., Erbena, Tupého.

d) Nápěwy písní národních w Čechách. Sbírka K. Jar. Erbena; prŭwodem fortep. opatřil atd. Swaz. I. Odděl. 1 — 4. w Praze nákladem J. Hofmanna. Sw. II. odd. 1—4. tamže. Sw. III. tamže.

519. *Jos. Worel a)* Šestero písní pro jeden hlas při fortepianu. Obsahuje 5 písní od Kamenického a jednu z Ohlasu čes. písní od Čelakowského. [Srow. č. Wčelu, 1834, 200].

b) Tři básně Chmelensk a Erbena. W Praze 1842.

520. *J. W. Swoboda.* Sebrání česk. písní, od jednoho auda (Dr. Helda) dobroč. ústawu w hudbu uwedených 4. šír. str. VIII a 42. W Praze u Špinky, 1836. [Oznam. Čas. mus. 1836, 377. Wčel. 1836, 302].

521. Wěnec ze zpěwŭ wlastenských uwitý a obětowaný díwkám wlastenským. S prŭwodem pianof. w Praze nákladem W. Špinky. *Ročník I.* 1835 w šir. 4. str. 96. *Ročník II.* 1836 str. 96. *Ročník III.* 1837 str. 96. *R. IV.* 1838 96. V. 1839 str. 96.

Redaktor 1. a 2. ročníku Jos. K. Chmelenský, ostatních Fr. Škraup. Jsau tu písně 30 básníkŭ [jména jich: Čelakowský, Hanka, Hlawáč, Hněwkowský, Jos. Chmelenský, Kamenický, Kamaryt, Klácel, Theresia Lichtenbergowá, Langer, Ludwík, Mácha, Macháček, Jind. Marek, Maria Antonia, W. Nejedlý, Nowotný, Opočenský, Picek, Polák, Rettigowá, Rosenkranc, H. z Rostišewa, Sabinský, Šohaj, Tomíček, Trojan, Tyl, Winařický, Wladimír] od 33 skladatelŭ hudby [ježto jsau: Dolanský, Doležálek, Drechsler, Dreyschok, Drska, Fenel, Geisler, Homola, Horák, Chmelenský, Karas, Keiklíček, Kittl, Leszetycký, Mataus, Nowotný, Rosenkranc, Rŭžička, J. Škraup, Fr. Škraup, Skřiwan, Sokol, Storch, Tobiášek, Tomášek, Trnka, Veit, Wašák, Weinberger, Weselský, Witásek, Wocet, Worel]. Jsau zde též z oper některých zpěwy k. p. z Dráteníka atd.

522. Sbírka českých písní pro jeden hlas s prŭwodem kytary. (16) Složil hudbu: Jos. Čermák (sen, prosba) atd.

523. Sbírka česk. písní pro 1 hlas s prŭwodem fortepiana; hudba od Jos. Čermáka (Krajina mé díwčinky), Kasalický (na malíře) Pohl (na Botický potok. Tužba milenky).

524. *Al. Jelen.* Národní hymny ku korunowání J. M. Ferd. I a Marie Anny. We sbory a při fortepianu složeny s připojeným něm. přeložením. W Praze 1837 (Dirnbek).

525. *Jos. M. Soukup.* Wlastenka, báseň od Drahotína bar. Villaniho atd. s prŭwodem kytary aneb fortepiana w hudbu uwedena atd. b. r.

526. *Fr. Škraup a)* Zpěwy pro jeden hlas s prŭw. fortepiana. [Kde domow mŭj. Z opery Libušin sňatek. Dobrau noc. Tys bratr náš].

b) Wěnec. Sbírka čes. zpěwŭ. Redaktor Fr. Škraup atd.

Nowé pokračowání swaz. I. nákladem Berry a Hofmanna, w Praze (1844) wel. 8. str. 119. [Skladatelé hudby tu jsau: Boieldieu, Janatka, Jirowec, Karas, Panseron, Pařížek, Schubert, Spohr, Stadler, Suchánek, Škraup, Fr. a Jan Šťastný, Wašák, Veit. Písní autorowé: Furch, Chmelenský, Jind. Marek, Maria Čacká, Tichý, Nebeský, Macháček, Worlíček, Picek, Jablonský, Čelakowský, Kamenický]. Literární příloha ku Wěnci. Swaz. I. obsahuje básně, od Picka, Marie Čacké, Pichla, Nebeského, Máchy, Wl. Rŭžičkowé, Boh. Swobodowé, Hajniše, Tichého, K. Štefana, Erbena, Šíra]. Myšlenky o slowanském zpěwu od Rittersberka. Česká poesie od Nebeského. Blázniwý hauslista od Tyla. Žiwotopis Palackého s obrazem atd.

527. Píseň husitská z XV stol., pro hlas basowý se sborem a prŭwodem fortepiana. [Počíná: Těšme se blahau nadějí atd.] 3 listy fol.

b. r. u Hofmanna w Praze. Též co fantasie (Concertstück) od F. Liszta. [Kw. now. 1841 str. 20].

528. Národní zpěw a ples slowenský. W Pr. 1844. W Buděi, sw. I. Sklad u J. Fišera w Karolině.

529. Písně wlastenské s průwodem kytary a fortepiana w hudbu uwedené od Ludw. rytíře z Dietrichu. W Holomauci 1843, kamenotiskem Škarnicla a Domka. [Oznam. Kwět. 1844 str. 16].

530. Zpěwníček pro dobré dítky s pianofortem. Sebral a wydal Jos. Rudl. W Praze 1845, 1 swaz. (něm. a česk.)

531. *W. A. Swoboda.* Sbírka českých národních písní s rytinami a nápěwy. W Praze 1845 [skwostné wydání.. Pochwala w Wčel. 1845 str. 231 od Dr. Čejky].

532. *Jana Orebského:* Šestero selských písní od K. Šnaidra, pro jeden hlas s průwodem fortepiana. W Praze u J. Hofmanna, 1846 we 4. [s 6 obrázky]. Skladatel Dr. Jan Diepolt Held.

γ) Popisné.

533. Wyobrazení potopy swěta z něm. Sam. Gesnera, přeloženo od *Gottfr. J. Dlabače* atd. W Praze 1801 u Fr. Jeřábka we 4. str. 10 (welmi swobodně přel.).

534. Poslední saud složený od *Wojt. Nejedlého.* W Praze 1804 w 12. str. 83.

535. Chrám Gnidský, báseň od *Ant. Puchmayera* z franc. přeložená, w Praze u Fr. Jeřábka, 1804 str. 95.

536. Poslední den a saud, báseň we třech písních, složená od **FRANT. RAYMANA**, děkana Čáslawického, w Praze 1817 u J. Fetterle z W. w 12. str. 45.

537. Wznešenost přírody. Lyrická báseň w šesti zpěwích od **M. Z. POLÁKA**, w Praze 1819. u Jos. Fetterl. z W. 8. wel. str. 90.

538. Překlady klassiků wšech národů a časů, wěd a umění, číslo II. Thomsonowy počasy. W české werše uwedl **FRANT. DAUCHA**, w Pr. u Spurného, 1842 w 8. [Časoměrné zkaušky již před tím zjewily se w Čas. mus. 1838. We Wlastimil. 1840 III. 41. 1841 II. 37. 141. Úwaha od Wocela w Čas. mus. 1843 str. 292.

539. W časopisech *a)* w Hlasateli: Hra w šachy (z Ludowici) J. J. I. 568. Hanácký ráj od Šim. Wrány III. 354.

b) W Čechoslawu: M. Krále: Podzim, 1820 číslo 37. a 1821 18.

c) *Čas. mus.* Dwě metrické hříčky: Jaro, leto, jeseň, zima. 1828 III. 45. *Winařického.*

d) *Č. Wčela.* Slawnost na hoře Kunětické, od Ad. J. Wlčka, 1841 č. 25—7.

e) *Kwěty.* Stupně stáří, přel. F. X. S. 1835 č. 28. — Wýjimek z básně popisné Há Diel, od Samosl. B. Hroboně. 1840 3

δ) Rozprawné.

540. Památná celému swětu tragedie anebožto weršowné wypsání pádu prwních rodičů, kdežto se téměř wšecky materie, nadházky a pochybnosti jak učeným tak neučeným se naskytáwající přednášejí, wyswětlují a gruntowně odprawují, s připojeným hlasem krwe Abelowy, truchliwým Seta nad Abelem kwílením, hrobu Abelowého epitaphium, a pronikajícím hlasem krwe Kristowy, sepsaná od jednoho Skalického ADaMOVEHO SyNa (t. j. *Augustinus Doleschal* minister verbi ecclae Hybensis, Szutsanensis nunc. W Uherské Skalici, 1791 w 8. str. 392, krom předmluwy na 3 list. a registř. lat. slow. Na konci jsau 3 duchowní písně a modlitbička we werších; (recensí té knihy wiz Annal. Ambroziani II. pag. 115—124).

541. **JANA NEJEDLÉHO** *a)* Smrt Abelowa, od Gesnera sepsaná, a do českého přeložená, w Praze w 12. 1800, po druhé 1804 oprawená, s čistým obrázkem u Fr. Jeřábka str. 191.

b) Dafnys a prwní plawec. Spisů Gesnerowých díl druhý, w Praze 1805 w 12. str. 202 mimo přípis.

542. **ŠEBEST. HNĚWKOWSKÝ** *a)* Děwín. Báseň směšnohrdinská w 12 zpěwích, w Praze u Fr. Jeřábka w 12. 1805. Díl I. str. 219. II. díl str. 184. Podruhé: Báseň romanticko-hrdinská w 18 zpěwích [naskrze předělána] díly 2 w 8. str. 403, w Praze arcib. tisk. 1829. [Slowo o Děwíně od W. Nejedl. Čas. mus. 1831, 290—6]. *b)* Doktor Faust. Starožitná powěst w 9 zpěwích, w Praze 1844 arcib. tisk. w 12. str. 186.

Powěst o Faustu, který aby w tajemstwí přírody hlauběji wnikl, wešel w spolek s ďáblem, kterýž jej dle úmluwy po určitém čase za žiwa wzal. Myšlénka powěsti té základem slaužící jest, že člowěk wypínaje se nad sílu ducha sobě od boha danau, zblaudí a mocnostem temnosti duší propadne. W něm. Klinger, Schink, Klingemann, Göthe, Lenau a j. tu látku poeticky wzdělali. Hněwkowský ažiw powěsti, že Faust w Praze obýwal, jej Čechům znárodnil, a wítězstwí nad ďasem jemu připsal.

543. Jana Miltona ztracený ráj. Přeložený z anglického jazyka do českého od **JOS. JUNGMANNA** atd. w Praze 1811 u Boh. Háze w 12. I. díl str. XII. a 321. II. díl str. 307. Po druhé jakožto nowočeské bibl. wydáwané od Čes. Mus. č. III. 1843 str. 356 w 8. (oprawené).

544. Mesiáš Klopstoků přel. od Stacha hexametrem. W rkp. částky dwě w prose přeložením **FR. MYSLIWEČKA**, wytištěný w Hlasat. I. 281. a II. 277.

545. **FR. RAYMANA** *a)* Maří Magdalena, w 5 zpěwích, w Praze 1816 w 8. str. 94.

Hexametry w té básni k časoměrným se poněkud blíží.

b) Josef aegyptský. Báseň we dwanácti zpěwích. Složená atd. w Praze 1820 u Josefy Fetterlowé z W. 8. wel. str. VI. a 137.

546. Papaušek, báseň směšnohrdinská P. Gresseta w čtyrech zpěwích. Z franc. wyložil (DOM.) **KINSKÝ**, (česky a franc.) w Brně 1817 u J. J. Trasslera, w 8. str. 72 předml. X.

547. Igor Swatoslawič. Hrdinský zpěw o tažení proti Polowcům. Wěrně w původním jazyku, s připojením českého a něm. přeložení od **WÁCSL. HANKY**, w Praze u Háze 1821 w 8. str. XII. a 80.

548. Iwan. Báseň epická w pěti zpěwích, od **FR. ALEX. ROKOSA**, w Praze 1823 u Fetterlowé z Wildenb. w 8. str. 90 mimo wyswětlení slow.

549. Ossianůw Fingal a některé menší zpěwy (Kuthulinowa smrt atd.) přel. **JOS. HOLMANN**. W rkp. (1825).

550. *W. Wojáček.* Wácslaw (báseň) w Pr. 1845 u Jar. Pospíšila str. 45 w 16.

551. *Wojt. Nejedlý. a)* Ottokar, báseň epická. w Praze w 12. díl I. str. 210. II. 212, w r. 1835; díl III. str. 162, r. 1836.

b) Wratislaw W Praze u J. H. Pospíšila. díl I. 1836. w 12. str. 200. díl II. 1836. str. 228. epická báseň w 17 zpěwích.

c) Wácslaw. W Praze 1837. u Jar. Pospíšila w 12. str. 285. Dějepisná báseň w 8 zpěwích. Na místě předmluwy stojí žiwot Jana Nejedlého, psán Šeb. Hněwkowským,

552. *Fr. Lad. Čelakowský.* Panna jezerní. Báseň w 6 zpěwích Waltera Skota, z anglic. přel. W Praze 1828. u Jar. Pospíšila. 12. str. 188, mimo wyswětlení [Jest wlastně román we werších.]

553. *Jan Holý. a)* Swatopluk. Wiťazská báseň. W Trnawě u J. Jelinka. 1833. wel. 8. str. 196. Podruhé w Sbírce jeho spisů 1841.

b) Cyrillo-Methodiada. Wiťazská báseň w 6 zpěwích. S připojeným žiwotopisem swatých Cyrilla a Methoda, jako též bájeslowím pohanských Slowákow a wyswětlením některých slow. W Budině univ. tiskárna. 1835, 8. str. 165. Podruhé w Sbírce spisůw jeho. 1841.

554. *W Štulc.* Konrad Wallenrod, powěst dějepisná z dějůw Litewských a Prusských, od Mickiewiče pol. psaná, česky přelož. weršem časoměrným. W Praze 1837. mal. 8. str. 93.

555. *J. Erasm. Wocel a)* Přemyslowci, báseň (lyricko-) epická. W Praze 1839, wel. 8. str. 192. u Jar. Pospíšila. (Srown. Kwěty 1838 příl. 72.)

b) Meč a Kalich, tamž 1843. str. 226. [jakožto druhý díl (Pos. Kwěty 1844. Posud. w Pautníku III. str. 95.)

c) Labyrint sláwy. W Praze 1846. wel. 8. str. 266.

556. *Jos. Kačer.* Arnošta Šulce okauzlená růže, w češtinu přel. We Wratislawi 1840 tiskem K. Günthera. 12. str. X a 105. Wydal J. Purkyně.

557. *K. Winařický.* Jana Lad. Pyrkera perly poswátné, z něm. přel. W Praze 1840, wel. 8. str. 216.

558. *W. Nebeský.* Protichůdci; (lyricko-rozprawná báseň) W Praze 1844, u Jar. Pospíšila. [Posud. w Kwět. 1844, str. 192.]

559. W časopisech *a) W Hlasateli.* Wratislaw. epická báseň od W. Nejedlého. Iní zpěw tištěn (IV. str. 175).

b) We Widen. Listech α) Ossiana tři menší zpěwy (písně Selmské, wálka Inisth. Kroma) od F. Palackého (1817). *β)* Myšiada (z polsk. Krasického) přel. od Rožnaiho, 8 zpěwů; dwa poslední zpěwy cele chybí, (1815).

c) W Čechoslawu některé rozprawné básně: Jind. Marka, Chmelenského (tři ballady Šillerowy) Štěpničky, Rokosa, Rettiga, Klicpery, J. z Hwězdy (zpěwec z Göthe) a j. Přeložen tu též Ohenník z W. Skotta, a částky z Ossiana Macháčkem atd.

d) Čas. mus. F. Čelakowský. Kralowic Marko a Wíla. 1830. II. 143.

W. Hanka. Zlomky z epic. básně Wlasta, od K. E. Eberta. 1828. III. 39.

Š. Hněwkowský. Šemík. 1834. II. 127.

J. Chmelenský. Wěnec a prsten. 1827. II. 48. Wlastislaw a Neklan, historický obraz. 1829. I. 3. dwě romance. 1833, III. 248. Spitihněwůw saud. 1837. II. 139.

J. Jungmann. Kůň z hory (p. z Herdera). 1832. I. 14.

J. Kollár. Mstiwoj. 1837. IV. 58.

J. Langer. Starožitné básně ruské dwě. 1834. II. 138. Druhé dwě. IV. 373.

S. Macháček. Kurcius. 1827. I. 12. Trest. 1837. IV. 279. Kletba, 281. Heřman z Bubna, 285.

Jind. Marek. Jaromír a Weršowci. 1831. II. 124

W. Nejedlý. Zpěw IV z básně Ottokar. 1828. I. 7. Zpěw III z básně Wratislaw. IV. 10.

W. J. Picek. Swatba na Krásné Hoře a Ohniwý pluh. 1835. II. 131. 136.

B. Pichl. Ignacia de Castro, episoda z Camoensowy Lusiady. 1836. I. 6.

J. Purkyně. Torquato Tasso oswob. Jerusal. Zpěw XVI. 1834. I. 3.

W. J. Ráb. Wanda. 1831. 351.

W. A. Swoboda. Horimír a Šemík (od A. Müllera). 1827. II. 20. Kaša a Bíwoj. IV. 106. Karlůw war. 1828. III. 49. Z legendy o sw. Janu Nep. 1829. III. 3.

Fr. Šohaj. Mé procházky. 1840, str. 323.

B. Trojan. Eliška, 3 romance. 1838, str. 150.

K. Winařický. Kochan a Milina. 1828. III. 45. Aeneidy zpěw I. 1836, str. 237. II. 1829. I. 107. II. 45. Ze Swatopluka J. Holého zpěw. VI. 1833. 278.

J. E. Wocel. Z epic. básní Přemyslowci. 1835. 243. Zlomek z romant. básně: Labyrint slávy. 1845. 271.

e) Čechoslaw. Čech. Sámo. J. S. Tomíček. Dluhowič hrdina, č. 2. Bratrowa smrt, č. 2. Raisa III. str.

57-60. Čech, powěst, str. 1-22. Samowa wítězstwí. Samo, str. 1-9.
Wác. Ráb. Křestislaw syn. Čechosl. č. 2.

f) Wlastimil. J. F. Krsowský, dle národní powěsti. 1840. IV. 247.
Jind. Marek. Muromská korauhew. 1840. II. 5.

g) Kwěty. R. Bn. Dwé romancí čínských. Př. IV.
Dr. Čejka. Nowoarabská národní romance z Lamartinowy cesty na wýchodě, přel. 1838, str. 30 (w prose).
Erben. Smolný war. 1834, č. 12.
J. Esop. Nešťastná. 1836, č. 13.
Š. Hněwkowský. Prawdiwá historie o jistém ženichowi, jak na námluwy jeda ztratil botu. 1834, č. 50. Luboš. 1836, č. 36.
S. Chalaupka. Holub. 1834, č. 37.
J. Kalina. Noworoční noc. 1845, č. 85, Parisina z Byrona. 1841, příl. 17-74.
Jar. Kamenický. Widění, dle A. Mickiewiče. 1834, č. 4.
S. Kapper. Česká píseň. (Z Sonntagsblätter — k.) 1845, č. 106.
Kuzmany. Wywržená. Z Puškina př. 1839, str. 372.
J. Lauschmann. Kamenný kříž. 1835, č. 34.
J. B. Liman. Cikánka. 1843, č. 12. chycená smrt, powěst národní, č. 17. Upír, ballada morlaská, dle Alex. Chodžky. 1842. č. 14.
Jind. Marek. Wodníkowa newěsta. 1839. 118.
W. Nebeský. Odsauzenec. 1843, č. 11.
P. Agata Skoworodníkowa. 1842, č. 43.
M. Silorad Patrčka. Bojowník. 1835, č. 13.
B. P. Chochlik (z Odynce) 1836, č. 21.
B. Pichl. Španielská romance z L. Gongory. 1835, č. 33.
Jar. Pospíšil. Hynek z Waldšteina, dle A. ze Zátora, přel. 1835, č. 29.
L. K. z Rittersbergu. Hetman Kosinský z pols. od J. Bohd. Zaleského, přel. 1843, č. 96. Zpíwající jezero, z pols. Zaleského swobodně přel. 1844, č. 122.
Fr. Rokos. Swaté kopí, legenda. 1835, č. 40.
F. J. Rubeš. Nešťastné ženy. Z Gellerta. 1836, č. 4. Horimírůw skok. 1838, str. 260.
K. Sabina. Wěrnost jinocha, 1835, č. 26. Plawba utopencowa. 1839, str. 385. Mnich, dle rusk. J. Kozlowa. 1840. 65.
C. M. Swoboda. Zlomek básně lyr. epic. 1842, č. 11.
J. Š. z Poděbrad. Chudý uhlíř, z ruštiny, 1845, č. 80.
Štulc. Duma o Žulkowském (podlé Němcewiče) 1834 č. 46. Tři Budnysowé, ballada litewská, podlé A. Mickiewiče 1835, č. 19. (?)
Lidmila Tichá. Dwě kwítka. Wýjimek z epic. básně. 1836, příl. XIII.
F. B. Trojan. Pěwec 1834, č. 9. Cizinec 1835. č. 46. Bloboj Wršowec, pět romancí 1836, příl. XVIII—XIX.
K. E. Tupý. Sňatek. 1834, č. 18. Tři zlatí wlasowé, báchorka w 6 dějích. 1835, č. 35—7.
Tyl. Jezdec od F. 1840, str. 289. Starý komediant, č. 36.
J. E. Wocel. Wýjimek z Přemyslowců. 1836, č. 17-8.
A. J. Wrťátko. Jiří Krokowin. 1835, č. 28. Newěsta 1836, č. 27. Hrudkowská lípa. 31.
W. Zloch. Dobrý kníže. 1834, č. 8.
Fr. Zwěřina z Ruhwaldu. Wodník. 1844, č. 9.
Nejmenow. Wražedlnice, ballada wendická. 1836, č. 6. Tuhý průwod, dle Saphira. 1841. 44.
C. Wěla. Barwíř Jos. Drahomíra, powěst. 1840, č. 38.

Berger. Pyrrhus w Italii (lyr. epic.). 1841, č. 13. César na procházce, č. 53. Dobročinný lakomec, č. 83.
Čelakowský. Kořist Litwinowa (z Odynce). 1834. č. 7. Chlauba zhauba (z rusk. starobyl. skl.). č. 9.
M. Černý. Čertowý wrch, národní powěst. 1843, č. 55—60.
J. Hanuš. Bludička. 1841, č. 101—2.
Fr. Humhal. Horimír. 1843, č. 85—6. Ohlas, č. 91. Lumír. 1844, č. 10. Jan Tista (wýňatek z wětší básně), č. 19.
Kalina. Lázeň Libušina. 1845, č. 10.
J. J. K(olár). Balsazara widění, z Byrona přel. 1838, č. 22.
F. Košatecký. Založení Týnského chrámu. 1838, č. 31. Dalibor a Zdislawa. 1840, č. 84.
W. Krátký. Díwčina láska k otci. 1842, č. 43.
Fr. Kraužilka. Oreadka. 1839, č. 103.
A. M. Krejčí. Hulán a děwa (z polsk.). 1838, č. 46.
Fr. Kwět. Powěst ukrainská. 1843, č. 17.
B. Liman. Balada dle Puškyna. 1845, č. 92.
J. Malý. Co jest nejsilnějšího. (Zlomek z básně pod jménem: Zpěwcowa pauť, lyr. epic.). 1834, č. 33.
Miroslaw. Huniad (dle Vogla). 1841, č. 82. Bílá paní. 1842, č. 36.
Nebeský. Wydřiduch. 1845, č. 20.
Božena Němcowá. Wodník. 1844, č. 60.
W. Picek. Díwka na břehu. 1837, č. 34. Běla u potoka, č. 49. Mílo a Běla. 1838, č. 7. Newděčník, č. 11.
Č. R. Paupě, 1838, č. 42.
W. Ráb. Wýstražný zwon. 1838, č. 33. Wděk za wděk, 24. Jaroslaw Bukowec, 44.
Tomíček. Jury a Jela. 1834, č. 15. Ples lebek, 25. Šongor a Luboň, 44.
Trojan. Odplata. 1838, č. 40.
J. Weselský. Ballada w 4 odděleních. 1843. str. 193—205.
Winařický. Z Swatopluka J. Holého části. 1835. č. 13, 15, 23, 24.

ε) Idyllické.

560. *Gallaše* některé selanky: Tajemný dub: bukolické procházky s morawskau muzau; morawské prosaické idylly w rkp. (w. morawská muza. předml.)

561. *a) Gesnerowy* idylly, od **WÁCSLAWA HANKY**, w Praze u Boh. Háze, 1819 w 12. str. 245, mimo obsah a wyswětlení slow 4 listy. *b)* Idylly. Spisů Gesnerowých díl III. přel. *Jan Nejedlý* w 12. str. 192, w Praze 1829 u J. Jeřábka. [Posud. w Čas. mus. 1830 II. 210.]

562. **JAROSLAW LANGER.** Selanky w 8. str. 192, w Praze a Hradci Kr. u Pospíš. 1830. [Pos. Čas. mus. 1830 str. 210 od Čel.]

563. **JAN WLČEK.** Hanička s kuřátky, idyllická báseň od A. J. Eberharda přel. w Pr. 1840 u W. Špinky w 16. str. 48.

564. W časopisech *a)* W Hlasateli: Šest idyll půwodních od W. Nejedlého (Staraušek, Jitro. Odplacená dobrodiní, Starostliwá matka, Miloslaw, Hnízdo): tolikéž od J. Nejedlého (Podzim, Zima, Leto, Jaro, z Pope; Menalk a Eschines, z Gesnera, Ladislaw), B. Dlabače (Jarmil a Běla) a J. Kramáře (Zablaudilý).

b) W Čechoslawu některé idylly Rokosa, J. Marka a Kamaryta.
c) *Mus. Čas.* Selanky w kroji českém od F. Čelakowského. 1829 II. 17. Hněw, selanka, od Langera. 1833 I. 73.
d) *Wčela.* 1839 č. 102. Dobroslaw a Hájemila č. 6. Jaroslaw od Hroboně.
e) *Kwěty.* Rozdrcená piksla od *Tupého.* 1837 str. 37. Lubor a Krasoň, od Langera. 221.
f) *Čechoslaw.* Pastwec V. str. 28, od Tomíčka. Jarní sen V. 52, od Langera.
g) *Zora.* Selanky od J. Holého. 1836. [Též w sbírce básní jeho].

ζ) Naučné.

565. Psaní poetické P. Knoblochowi od Boh. **DLABAČE**, 1782.

566. Trpěliwost jako nejjistější prostředek proti odpornostem a bídám zdejšího žiwota. U hrobu p. Pawla Ježowiče atd. w Prešpurku we 4. 1½ arch, (připojena tato řeč weršowaná jest ku kázaní *J. Podhradského*, wiz káz. pohřební). Skladatel jest **JAN KOCIAN.**

567. *Edwarda Younga* kwílení aneb rozjímání noční, z anglického jazyka do českého přeloženo od **JANA NEJEDLÉHO** atd. w Praze 1820 w 8. str. 132 (dle staršího wydání, toliko čtyry noci).

568. Osmmecítma prawidel hry mrawopočestné, která se wůbec nazýwá: Šest a dwadcet, aneb trapulky do bulky s proslowem a doslowem, od **FRANT. KLICPERY**, w Hradci Král. 1822 w 12. (žertowného druhu).

569. Karel čtwrtý. Naučná báseň w 8 zpěwích, od **W. NEJEDLÉHO.** Zlomek z ní w Hlasateli IV. 52. Celá wyšla w Praze u J. H. Pospíšila, 1835 w 12. str. 189.

570. W Časopisech *a*) *W Čechoslawu:* O cti od Štěpničky (1820). Jiné od Kociána (1822), Chmelenského (1823), Krále (1824), Fejérpataky (1825).
b) *Čas. mus.* Procházka dle Šillera. Purkyně. 1829 III. 71.
W. Stach. Drobnůstky ze star. Weršowce. 1829 IV. 82. České weršowání. 1830 I. 51. Ohlas lyry jeho. 1836 II. 162.
Maria Antonia. Dwa pozůstatky ze spisů jejích. 1836 II. 156.
c) *Česká Wčela.* Wčeličky. 1844 č. 99. B. W. od Stulce. 1845 č. 25.
d) *Kwěty.* Domácí lékař, (lyr. didact.) 1835 č. 27, od Jana z Hwězdy (J. Marka).

η) Jinotajitelné.

571. Jind. Brauna některé bájky a powídačky přel. **FR. TOMSA**, w Praze 1777 w 8. Některé z nich stojí w Chrestom. jeho na str. 214.

572. Wýtah dwojsmyslných libozpěwů z latinského a jiných jazyků do češtiny přeložený od jednoho staročeské nezlíčenosti milowníka (**WELEBY**), w Praze 1797 w 8. str. 88. Jsau to čtyři z tak nazwaných lusus allegorici Patr. Sautel S. J.

573. Obnowený Ezop, nebo nowé Ezopowé bájky podlé rozličných básnířů sebrané a wypracowané. Spolu s přiloženým wypsáním Ezopowa žiwota. S osmi obrázky a wyobrazením Ezopa, od **WÁCSL. RODOM. KRAMERYUSA**, w Praze 1815 w 8. str. 164 (z něm. Meissnera a jiných).

574. A. J. Meissnera Ezopowé básně pro mládež, přel. od **IGN. ŠIESLERA**, w Praze 1816 w 8. Nowé s 150 rytinkami zaopatřené wydání.

575. *J. Ephr. Lessinga* bájky knihy tři, přelož. **DOM. KINSKÉHO**, w Brně 1816 w 8. str. 123 (něm. a česky).

576. Bájky pro dítky, přeložil i sepsal **JOSEF CHMELA** I. díl, w Praze u Boh. Háze, 1818 w 12. str. 159. II. díl w Hradci Králowé 1821 str. 124.

577. Podobenstwí, od Fridr. Adolf. *Krummachra*, přeložením **FRANT. BOHUM. TOMSY** w 12. w Praze u Jos. Fetterlowé z Wildenbrunu. Dílek I. 1821 str. VIII a 192. díl II. 1821 str 192. III. 1822 str. 208.

578. Listowé z dáwnowěkosti. Z něm. *J. B. Herdera*, přel. **FR. L. ČELAKOWSKÝ**, w Praze 1823 u J. Fetterl. z Wildenbrunu w 8. str. 96.

579. Sto welmi naučných dwauřádkowých bájek w řeči wázané, z něm. Jos. Müllera swobodně přel. péčí a nákl. J. H. Pospíšila w 16. w Praze 1829 str. 100.

580. **SAM. GODRA.** Půwodní mrawní bájky w 12. str. 154, w Skalici u Fr. Škarnicla, 1830.

581. **VINC. ZAHRADNÍK.** Bájky: Díl I. w 12. str. XII a 108, w Praze 1832, u W. Špinky. [Pos. Čas. mus. 1832 IV. 480, od Winařického]. Druhá sbírka s připojenými aforismy o bájce, censurowaná w r. 1834 posud newyšla. Pětmecítma bájek, tištěno w Čas. mus. 1830. 282.

582. Zaklený chrt, aneb příběhowé Jaroslawa Werniše w chrta skrz (po) nějaký čas zakleného. Od něho samého, we 3 knihách, 150 ještě neznámých bájek obsahujících, léta 1462 sepsáni, nyní pak wydáni od A. F. K. Šiffnera w 8. w Klatowech 1833 u Jana Kr. Brauna. [Pos. w Kwět. 1834 38. Obrana tamž 142].

583. Bájky *Jonáše Táborského*, w Lewoči u J. Werthmüllera, 1840. Wydal Fejérp.

584. Sněmy zwířat. Bájka i prawda od K. Winařického, w Praze 1841 w arc. tisk. str. 120. [Pos. od Nebesk. Kwět. Now. 1841 17].

585. Ferina Lišák z Kuliferdy a na Klukowě, čili kratičká historie zlopowěstných kausků starého Reineke, již wydal dle mnohých rukopisů slowanských Dr. *J. P. Jordan*, učitel slowans.

jazyků a lit. atd. w Lipsku 1845. [Jest to překlad swobodný básně staroněmecké, kterauž Göthe hexametrem předělal] w 12. str. 283. (Wlastně od M. Kl.]

586. Padesáte bájek a několik básniček pro naše milé maličké, sebrané od **W. ŠTULCE** atd. w Praze 1844, (jakožto číslo I. Wšenaučné bibliotheky pro mládež, nákladem učitelských Porad w Budči) u Karla Fetterla tišt.

587. **FRANT. TŘEBOWSKÝ** (Klácel). Bájky *Bidpajowy*, téměř do wšech jazyků dáwno již přeložené, po česku wzdělané od atd. Sw. 1ní. W Holomauci 1846 w 8. str. 115 tisk. Al. Škarnicla [wiz IV. 667].

588. W časopis. *a)* *W Hlasateli* od J. Nejedlého 24 bájek z Floriana a j. Ign. Siesslera 3, Rautenkrance jedna.

b) *W Rozmanitostech* od J. Chmely potom w sbírce opět wydané. J. Lindy a L. Zieglera každého jedna.

c) *We Wid. Listech*, některé od M. Sychry a A. Pařízka.

d) *W Příteli mládeže*, od M. Patrčky 3. J. Jawornického 1.

e) *W Dobroslawu* Čermáka, Štěpničky, zwláště ale Patrčky (42) bájky.

f) *W Čechoslawu* bájky (přeložené) od Šieslera, Patrčky, Kočího, Ebertowy (1824) od Hnojka atd. Jinotajitelka od Kociána (1821).

g) *Čas. mus.* *M. J. Sychra.* Ptáček a kámen a 3 přítelkyně, allegorie. 1827, III. 94.
L. Langer. Bajky. 1829, I. 70. Kopřiwy. III. 11. IV. 3. 1830, I, 45. 1831, I. 24.
J. Chmela Fedra Augusta Liberta bajky. 1844. 163.

h) *Česká Wčela.* *Berger.* Krůpěj a slunce. 1840, č. 11. Diamant a perla, 24. Lew a tygr, 29. Fík a trnka, 100.
W. Jiří. Čermáčkowa smrt. 1843, str. 231.
Hajnyš. Wydřiduch (parab.). 1845, str. 77.
F. Humhal. Allegorie. 1843. č. 77.
Fr. Kanka.. Osel nemocný a wlk. 1838, č. 28.
A. Mil. Kr. Sojka a weweřice. 1839, č. 27.
J. B. Líman. Medwěd tanečník (z Gellerta). 1841. č. 103. Pes (z Gellerta). 1842, č. 10.
Jos. Nowák. Podobenstwí 1840, č. 36.
Nejmen. Mrawenci. 1840, č. 37. Nemocný sultan čili košile šťastného člowěka (parab.), str. 176. Liška a wrána. 1838, str. 8.
Fr. Šír. Bajky. 1834 č. 1836.
F. T... owský. Otec a tři synowé (dle Lichtwera). 1843, č. 4.

i) *Kwěty.* *J. D.* Různé stránky powah lidských w oděwu epické bajky. 1834, str. 80. Sen o lidech s osudem swým nespokojených; z angl. pozorowatele wyňal *Fr. Černohaus*, str. 91. Obraučky (holky) od *Bol.* str. 285. Spisowatelů přirownání od *Příbika* (z Jurend. kal.). 1835, str. 68. Člowěk sprawedliwý, str. 118. Jiskry od *Štorcha*, str. 119 atd. Kteří jsau, od *Tyla*, 314. Malby Jiříka Lišky, 385.
Fr. Daucha. Paramythie Herder. (Jitřenka. Kwětena wolí si milence. Twoření hrdličeky). 1838. str. 188. Člowěk a hauby, od *Gabriela.* 1844, č. 70 (besední čtení).
J. W. Kamaryt. Pomněnky trhané na procházkách zábawných (ze Sbírky průpowědí). 1834, č. 9.
Praw. Kaubek. Kamzík a medwěd. 1834, č. 22. Člowěk a weyr (z pols.). 1838, 101.
P. Wčely (alleg. satyr.). 1834, č. 11.
Silorad Patrčka. Slepice a kohaut. 1835, č. 10. Wůz a kůň, 32. Wraucí list, str. 85. Skořepina a strom. 1837, 14. Kopřiwy a plané růže, 20, 27. Řeka a potok, 22. Nesnadné a zlé wolení, 23.
Rochlowský. Zajiciada we 3 zpěwích. 1845. č. 105.
Smetana. Něco z fysiky (podobenstwí). 1840, 120.
W. S. Štulc. Bajka podle Ant. Goreckého. 1835. 20. Bajky Fr. Šnaidra, přel. 1838, 31, 69, 94. Hwězda a jehla magnetowá. Z Dennice ilyrsk. 114. Podobenstwí. Z Denn. ilyrs. 1839, str. 13.
Trnka. Čas (dle polsk.), alleg. 1834, č. 27.
Nejm. Dwě sester (alleg. z rusk.), Now. 1843. str. 97. Lidský žiwot a železné dráhy (čtení). 1844, č. 80.

k) *Wlastimil.* Bajky (z rkp. P. J. S ga). 1840, II. 232.

l) *Jindy a nyní.* 1833, I. 39. O bajce (z Herdera). II. 130, od Šíra, od Fryce — 68, 101, od Štorcha (bajky pro české díwky). — 114 Od Michla (sen schudlého kupce).

m) *Plody.* 1836.

n) *Rozl. pr.* 1827, č. 15 — 1833, 30 od Tomsy (sen půdy české, podob.). — 56 od J. K. A. — 100 (podobenstwí).

o) *Přítel mládeže.* 1827, I. 109. — 1828, II 95. — 1829, I. (průpowědi a podobenstwí). — III. 43 (podobenstwí ze zahradnictwí pro rodiče a wychowatele). — 107, IV. 109 (báječky). 1831, III. — 1832, I. — II. 96. — III a IV. — 1833, II. 104—106 atd.

p) *Wečerní wyr.* 1831, 390. — 1832, 337. — 1833, 89.

q) *Wesna.* 1837, od F. Rubše (Kwětinowálka).

ϑ) Mrawokárné (satyrické).

589. Utopia, od **BARTOLOMEIDESA**, w rkp.

590. Swadební smlauwy. To jest, wěnowání statku, jak od panny newěsty, tak od pana ženicha. Pro špás na swětlo wydané, w Jindřicho-Hradci 1782 w 8. str. 13 (spůsobem Lomnického).

591. Potěšitedlné psaní pro takowé dospělé panny, které již dáwno sobě winšowaly, aby wdané byly, w Jindřicho-Hradci u Ign. W. Hilgartnera, 1782 w 8. str. 8.

592. Důkaz písmem a zdrawým rozumem wyswětlený, že žádná ženská člowěkem není. W Praze 1782 (bez tisk.)

593. Dobroty Smíchorada (**F. HEKA**): Řídili se swět nowým rokem? Noworoční satyra w rozmlauwání tří bláznů. K šťastnému uzdrawení wšech, jenž na mozku trpí, na oči mdlejí a na srdci pohromu berau. W šestiměřích (přízw.) w Praze 1816 w 8.

594. Kocaurkowiady. Obrazy we 4. u Pospíšila, 1829. [Jsau to karrikatury malowané, jako: Jeden boháč se nadýmá; užíwá swého bohatstwí; jeden měšťan chowá mnoho dobytka atd.]

595. **JAR. LANGER.** Bohdanecký rukopis w 8. str. 16. w Praze a Hradci Kr. u Pospíš. 1831. [Wyňatek Čas. mus. 1831 I. 10 — 23].

596. **FR. HAJNIŠ.** Trnky. W Praze 1841 u J. Pospíš. w 12. str. 53. [W Kwětech 1841 6 — 12.]

597. W časopisech: *a) W Rozmanitostech*: Satyra od J. Kamaryta (N. 79—85).

b) We Wid. Listech: Některé půwodní satyry méně znamenité.

c) W Hlasateli: Příběh satyrický, z rusk. Lazebnice z Pope, přel. od J. J. Rozjímání při těle mrtwého psíčka od Tom. Helcla.

d) W Čechoslawu: Satyra od Krále (1820); Krkonošská literatura od Čelakowského (1824).

e) Čas. mus. Patrní dopisowé nepatrných osob. 1830, I. 3. II. 123 od téhož. Taroky, kámen mudrců, od Winařického. 1834, IV. 359. Den w Kocaurkowě, od J. Langera. 1832, I. 18. III. 283.

f) Čechoslaw. 1830, I. od LANGERA Lamentace zamilowaného mládence, I. od Žádného.

g) Čes. Wčela. 1836, 24. Zlomky z nejnowějšího satyrického slowníka. — 1837, str. 12. Saphirůw pihowitý den. *Humorist.* F, B. Tomsa. str. 60 Opice a opičky w Čechách (kořalka, piwo, káwa). 110. Muži w auzkostech a we cwiku (z boje ženského, od Tyla a Rubše). — 1838, č. 35. Hlasowé z Prahy, od téhož. — Nebohý básník Buchtoslawiady, od Buchtoslawa Abywásdraka (W. Filípka). 1839, č. 65. Kašlawé písně téhož, č. 76, 81. Oswěta našich časů od Jos. Cibulky, č. 100. — Neprawý nářek od Horeckého. 1840, č. 13. *J. J. K.* Blesky a plesky, neb ideal a žiwot. 1841, č. 11, 15. — Trnky od Buchtoslawa (Filípka), č. 18. Lichtwera podiwní lidé, od Tomsy přel., č. 19. Pěnkawy. 1840, str. 56, od *F. Č.* — 1845, Matka perly Makassarského oleje, od Borowského, 45. Milenců hrob, téhož, č. 65. Jelikož jsme modisté, od téhož, č. 84. — Třetí říjen 1843, od W. Bol. Nebeského, č. 55.

h) Jindy a nyní. 1833, I. 141. O slowníku libomudrckém, 148. Nacion! 146. O sebesamotepcích (autosatyricis), II. 54. Poslání z wenku, 191. Důtky (kniha a knihowník), 177. Druhé z wenku poslání, 131. Moje pokání.

i) Hronka. 1836, I—III. Kocaurkowo od Chalaupky.

k) Kwěty. 1834, 4. Komedianti, od Tyla, č. 7. str. 19. List p. Pisalowi začátku (druhé poslání z wenku). 75. Wýstraha střeštěncům a wětroplachům (dle Bulgarina). 87. Kopřiwa. 100. Spisowatelstwí. 109. O Aprili k Aprili, 225. Řeč filosofického planžetu atd., 301. Spisowatel a recensenti (báseň) od Kaubka. 377 (pak 1835. 73). Koho bych ráda (deklam.). 218. Šňupka (též) od Rubše. 239. Lkající Lila, od Patrčky. 18. Radosti masopustu Pražského, od Tyla. 37. Noha hezká i škaredá. 42. Obrazy ze spání mého, od Rubše, 50. Nowinka w Poličce, od Kopeckého. 259. Dýmka (deklam.) od Rubše, 268. Domácí lékař (wodička) od J. z Hwězdy, 289. Dopisy patrných osob, od Tyla. 319. Kopřiwy od Patrčky, 337. Obrazy a kwěty snůw, od Sabiny. 422. Třísky, od Štorcha. — 1836, 122. Půlnoční rozjímání o šetrnosti městských a wenkowských děwčat, od Filípka. 124. Wlastenci, od Tyla, 265. Půwod wšeho zlého, od Krátkého. 277. Blahosti kněhkupecké. — 1837. Psaní od Tupého a jiná od Filípka. — 1840, 129 —173. České granáty, od Tyla. Sedlák na billiaru, od J. z Hwězdy, 404. — 1842, č. 25. Z brusu nowá theorie o letorách, od W. Plzenského. — 1843, č. 3 Newěsta, od P. Jos. Melichara. — 1845, Ponocný na nowém swětě (deklam.), č. 42. Konšelowy nehody (dekl.), č. 125, od F. K. Drahoňowského.

l) Rozl. pr. 1826, 247, Slowník. — 1827, Zpráwy z Kocaurkowa. — 1833, 100, Dopis z Posuzowic na rozlaučenau.

m) Wesna. 1837, Obrana krásného pohlawí (deklam.), od Rubše.

ι) Epigrammatické (nápisné).

598. Maličkost w řeči wázané. Sbírka nápisů, drobnůstek, wtipných nápadů atd. o které se pokusil **M. SYCHRA**, w Hradci Král. 1823 w 12. str. 81.

599. W časopisech: *a) W Hlasat.* 5 epigr. (od Šislera, Rautenkrance, W. Nejedl).

b) W Rozmanitostech 16, (od Turinského, J. Chmely, Wlasty Hekowé, Kamaryta a j.)

c) W Wid. Listech hojnost, zwláště od Heka, Rautenkr., Zieglera, Patrčky a j. nejwíce ceny prostřední.

d) W Dobroslawu od Patrčky, Krále, Wambery a j.

e) W Čechoslawu od W. Stacha a j.

f) Čas. mus. 1827, I. 15, od Kollára. III. 92. 1829, I. 23. 1832. IV. 402. 1337, II, od Čelakowského (Kwítí). — 1828. IV. 98, od N.— 1829, II. 16, od Pilnáčka. III. 80, od A. Šembery. 1830. II. 155, od Kaubka. II. 156, od M. Godry. — 1832. IV. 401, od Fejerpatak. — 1833. III. 247, od J. Kamaryta. — 1842. 611. Nadpisy starobylé w některých deskách zemských, od A. Musila.

g) Čechoslaw. (II.) *o Čechu a Samě*, nápisy od Tomíčka, Hawelky, Plačka, Štorcha, Franty, Černhauze.

h) Česká Wčela. 1834. str. 287. České nápisy w Berauně (na hrobech a zwonech) od Michla. 1835, 157. Nápisy dra. Prešerna. 1837. č. 41, od b. Villaniho. (též 1838, č. 23. 25. 27.) — 1838. 23. od Hněwkowsk. 32. 37. J. Michl. (ze Šillera). 32. 31. Picek. 25. A. Slawíček. 47. Tichý. 52. K. W. — 1839, č. 94. J. M. Hèk. a A. Rhk. (Řehák) — 1840 č. 16, od W, F.; č. 29. 104, od L. F., č. 89, od Bergra, č. 33. Nejm. — 1841. 38. od G. Š., č. 70. od Picka. — 1842, č. 13. 76. F. T—owsky. 1843. č. 21. S. K. — 1844, č. 66. H. Borowský. — 1846. od 18 rozličných skladatelů.

i) Dennice. 1825, od Čelak., Chmelens., Šíra.

k) Jindy a Nyní. 1829. I. 59. II. 4. — 1833. I. 23. 30. 96. II. 16.

l) Krok. 1831. II. 5. Nápis hrobowý.

m) Kwěty. 1834. 118. 132, od Kaubka. 342, od F. Č. — Příl. 9, od Kauna. — 1836. 259. 269. od Kočího (o jazyku). [— 1837 příl. IV. na medalii r. 1831. 1834.]

n) Pautník. 1826. I. 160, od Sychry. II. 91, od Chmelenského.

o) Přítel mládeže. 1831. III. 101. Nápisowé na hrobě malých dítek.

p) Plody. 1836, od Hodžy, Marottyho, Grossmanna, Šwehly.

q) Rozl. Pr. 1827, od Sychry, Lindy. — 1828. 47. od Wlasáka. — 1829, od Hofmanna (dle Gellerta). Sychry. 18. 31. 29. Nápis český na čestném penízi, 5 Dubna 1831. uděleném za odměnu wýbor-

nosti a prospěšnosti wypracowanin w naší wlasti: „Wlast čti českau příčinliwost." —

r) Wlastimil. 1840. I. 154, od Čelakowského.

s) Zora. 1835. od Godry.

t) Polička, k. böhm. Leibgedingstadt, von J. N. Eiselt Prag 1833. zawírá též nápisy české na hrobech, zwonech.

u) Grabschriften atd. 1829 v. J. Stiebel. Prag. R. 1837. České sebral Michl.

x) Pohádky.

600. *a) W Rozmanitostech.* A. 78. B. 96. C. 91. F. 90. H. 93. M. 95. N. 96. O. 78. od Fr. Špinky, Šolle, F. Pleskota, Hýbla, Kamaryta.

b) W Čechoslawu, od Rokosa, Tomsy a j.

c) W Dobrowěstu od Dlabače.

d) W *Čechosl.* 1830. II. od Šembery VI. od Soba.

e) W *Č. Wčele.* 1836, str. 287. od jedn. Pražana (w písmenech). 1840, č. 52. od Jar. J. Kotika.

f) Dennice. 1825 od Čelak. a J. Marka.

g) Jindy a nyni.

h) Kal. Fejerp. 1830—7.

i) Krok. 1833 od Jachyma.

k) Kwěty. 1835—1845, od Picka, Pichla, Patrčky, Teplého a j.

l) Pautník. od Hawlíčka, Steinbigla, Nekwasila a j.

m) Přítel mlád. 1831 I, 72. 1834. III. 111. IV. 110 a t. d.

n) Rozl. Pr. now. 1826—1833 od M-la, Přibilowského, Sychry, Plačka, Petrowce, Lhoty a j.

o) Wečer. wyr. 1831—2.

λ) Dramatické.

601. Pronásledowané diwadlo. Předehra w 1 jednání, od **KAWKY**. Rkp.

602. Prawowec Patelin, neb saukeník z Přelauče. Weselohra w 2 jedn. přeložil **PLUT**.

603. Pražské zimní ležení. Weselohra w 1 jednání. Přeložil **CHYLIK**.

604. Toby byl měl Fridl wědět. Weselohra w 2 jedn. přeložil **HUBKA**.

605. Dwor** radda. Weselohra w 1 jedn. přeložil **KASPARIDES**.

606. *a)* Odběhlec z lásky synowské, weselohra we třech jednán. w Praze 1785 w 8. přel. z něm. **BULLA**. *b)* Služebník lhář, weselohra w 2 jedn. od téhož.

607. **WÁCSL. THÁMA** I. *w rukopisu*: *a)* Břetislaw a Jitka, anebo únos z kláštera, hra w 5 jedn. (půwodní).

b) Martinský rohlík a martinská husa, weselohra w 1 jedn. (půw.)

c) Mikulášowo nadělení, nebo punčocha za oknem, weselohra w 1 jed. (půw.)

d) Wlasta a Šárka neb díwčí boj u Prahy, wlastenská hra w 5 jedn. se zpěwy a balletmi (půw.)

e) Wlastenská láska a wděčnost. Předehra w 2 dílech, (dle Ifflanda pracow.)

f) Nádenník neb nálezek, weselohra w 1 jedn. (dle něm.)

g) Hospodář, (dle něm.) weseloh. w 1 jedn.

h) Strašidlo we wsi neb wojáci na dowolení, zpěwohra w 1 jedn. (dle něm.)

i) Don Žuan aneb kamenná hostina, hra w 1 jedn. s balletmi (dle Molliera).

k) Zámek podwádí mistra, nebo ptáček není w kleci, zpěwoh. w 1 jedn. dle něm.

l) Zamyšlení mudrci, zpěwoh. w 2 jedn. z něm. přelož.

m) Seneka, hra w 1 jedn. z Kleista přel.

n) Prawowec a sedlák, weselohra w 2 jednáních, z Rautenstraucha přel.

o) Mlíkařka a oba mysliwci, zpěwohra w 1 jedn. z něm. přel.

p) Streyček w Lisabonu, čelední wyobrazení w 3 jedn. z Schrödra přel.

q) Nádenník od stawu, hra w 3 jednán. z něm. přel.

r) Petrowští, hra w 1 jedn. z Erdmanna přel.

s) Swárliwý, neb sprawedliwá dědička, weselohra w 3 jedn. z Ekerta přel.

t) Nowý Řím, weselohra w 1 jedn. z Traučena přel.

u) Julinka, neb otcowé hleďte swých dětí, hra w 1 jedn. z Mayera přel.

w) Wenkowská škola, weselohra w 2 jedn. z Brauna přel.

x) Wděčný syn, weselohra w 1 jedn. z Engla přelož.

y) Lautníci neb weselá bída, zpěwoh. w 3 jedn. z Schikanedra přel.

z) Silný Samson, saudce Izraelský, smutnohra w 5 jedn. přelož. z němčiny.

aa) Hrabě Wipprecht z Groyč, wlastenská hra w 3 jedn.

bb) Šwedská wojna w Čechách, aneb udatnost Pražských měšťanů a studentů, wlastenská dějohra w 5 jedn.

cc) Krwawý duch pod Wyšehradem, wlastenská hra w 5 jedn. přepracow.

dd) Dítě lásky, hra w 5 jedn. přelož.

ee) Zámečník, komická opereta w 1 jed.

ff) Lesník, aneb obět lidí w Indii, welká hra w 3 jedn. předělaná.

gg) Čarodějnice Popelka, weselohra w 3 jedn. předěl.

hh) Jarolím Držgrešle, komická zpěwohra w 2 jedn. z něm. předěl.

ii) Masopustní blázni, fraška w 3 jedn. předěl.

kk) Čech a Lech, aneb wywolení Kroka za wýwodu českého, weliká národní hra w 5 jedn. předěl.

ll) Poctiwý rolník, hra w 5 jedn. přelož.

mm) Kalaunkář z Domažlic, nebo čarodějná růže, powídka wolšebnická (Feenmärchen) w 4 jedn. přepracow.

nn) Ponocný Brandeyský, opera w 1 jedn. přelož.

oo) Oba Kašpárkowé, opera w 2 jedn. přel.
pp) Bruncwíkowa cesta do Prahy, wlastenská weselohra we 2 jedn. (29 Srp. 1791 ponejprw prowozena u Hybernů).
qq) Albrecht Wácslaw z Waldšteina, wéwoda Frydlandský, wlastenská smutnoh. w 4 jedn.
rr) Zkažený masopust, weselohra w 1 jedn.
ss) Šťastné braní na wojnu, weselohra w 1 jednání.
tt) Šewcowský swatwečer, opera w 3 jedn. přelož.
uu) Bublák, weselohra w 3 jedn.
ww) Oklamaný mudrc, opera w 2 jedn.
xx) Anežka Bernaurowá, smutnohra w 5 jedn.
yy) Bruncwíkowo neštěstí a smrt, wlastenská weselohra w 3 jedn.
zz) Wácslaw nábožný, wéwoda český, wlastenská weselohra w 4 jedn.
aaa) Paruka w Constantinopolí, weselohra w 3 jednán. přelož.
bbb) Ludwík skočec, hra w 5 jedn. přel.
ccc) Chudoba a láska, hra w 3 jed.

II. *Tištěné:* *a*) Neslýchaná náhoda strašliwého hromobití, aneb žebrawý student, weselohra w 2 jednán. w něm. sepsaná od Waidmanna, přeložená od Wácsl. Tháma, w Pražském wlastenském diwadle předstawená dne 17 Dubna od Bondynské společnosti německých herců, w Praze 1785 w 8.

b) Štěpán Fedinger neb sedlská wojna, hra w 5 jedn. w něm. sepsaná od Waidmanna, w češtinu uwedená od Wácsl. Tháma, na Pražském diwadle předstawená dne 16 Máje od Bondynské společnosti německých herců, w Praze 1785 w 8.

c) Fridrich rakauský, aneb wěrnost českého národu, wlastenská činohra w 5 jedn. dle něm. P. Ifflanda, wzdělaná od Wácsl. Tháma, prowozená na král. Pražském Staroměstském diwadle dne 19 Srpna 1792, od wlastenských herců pod zpráwau pana W. Mihule, w Praze 1792 w 8.

d) Zpěwy z nejwýbornějších 12 zpěwoher, 1799 w 8. Mezi operami těmito jmenuje se: *α*) Kauzedlná píšťala. *β*) Kauzedlný buben. *γ*) Sluneční slawnost Braminů. *δ*) Wšudybyl, nikam nedošel. *ε*) Hezká markytánka. *ζ*) Kámen maudrosti. *η*) Rytíř Willibald. *ϑ*) Zrcadlo z Arkadie. *ι*) Pan streyček z Podskalí. Honza kolohnát z Přelauče, fraška se zpěwy w 2 jedn. z něm.

608. **PROKOPA ŠEDIWÉHO** I. *Rukopisné:* *a*) Příchoz Němců z Ameriky, weselohra w 1 jedn. přelož.
b) Lotrowská peleš, weselohra w 1 jednání přelož.
c) Přijdeš mi tak, přijdu ti tak, weselohra w 3 jedn.
d) Poklad, weselohra w 1 jedn. přelož.
e) Zuzana aneb wyswobození krále Wácslawa z wězení, hra w 5 jedn.
f) Oliwie Amenuti a hrabě Manert, smutnohra w 5 jedn.
g) Kníže Bruncwík aneb wšem hlawa dolů, wlastenská hra w 2 jedn.
h) Low aneb štěstí poddaných, hra w 3 jedn.
i) Dědek, aneb padesátiletá swadba, weselohra w 3 jedn. s chorem.
k) Ignáz de Castro, smutnohra w 5 jedn.
l) Třidcetiletý abecedář, weselohra.
m) Král Lear, smutnohra w 5 jedn.
n) Milowník a sok w jedné osobě, weselohra we 4 jedn. přelož.
o) Kristofek a Markytka, weselohra w 3 jedn. s chorem.
p) Klarigo, smutnohra w 5 jedn. přelož.
q) Kabala neb štěstí w loterii, weselh. w 1 jedn. přel.

II. *Tištěné:* *a*) Noční můra, aneb zamilowaná strašidla, weselohra we 3 jedn. podlé německé sepsaná, w Praze 1796.
b) Žiwé hodiny, weselá hra we 2 jedn. sepsaná w Praze 1796 w 8.
c) Masné krámy, aneb sázení do loterie, weselá hra se zpěwy w 2 jedn. sepsaná w Praze 1796 w 8.
d) Lesní duch, aneb Uhlíři w dubowém audolí, weseloh. w 3 jedn. podlé staré rozpráwky wypracowaná, w Praze 1799 w 8.
e) Hrabě a rytíř Milislaw, aneb Tepličtí kowáři, wlastenská rytířská hra we 4 jedn. sepsaná w Praze 1800 w 8.
f) Tankred wýwoda Apulský, aneb láska a přátelstwo, weliká činohra w 5 jedn. od Wulpiusa, nyní z něm. přeložená, w Praze 1800 w 8.
g) Pražští sládci, aneb Kubíček dostane za wyučenau, weselohra we 2 jednán. w Praze 1819 w 8.

609. **WÁCSLAW KRAMERIUS** přeložil z něm. Albert a Lotte, aneb ctnost w největší nauzi, weselohra we 2 jedn. w Praze 1785 w 8.

610. **KARLA IGN. THÁMA** *a*) Laupežníci, smutnohra w 5 jedn. od Frid. Schillera w češtinu uwedená, w Praze u J. F. z Šenf. 1786 w 8.
b) Makbet, truchlohra w 5 jedn. od Shakespeare dle Schillera w češtinu uwedená, w Pr. u Šenf. 1786 w 8.
c) Medea, hra hudební, od P. Gottera přel. w Praze 1787 w 8.

611. **STUNY**: *a*) Sedlské buřictwí w Čechách, zpěwohra we 2 jedn. půw.

b) Šediwé manželstwí, neb kobylkáři, weselohra we 3 jedn. původ.

c) Chytrost žádné čáry, zpěwohra w 1 jed. půw.

d) Přání k nowému roku, weselohra w 1 jednání, původní.

e) Doktor Faust, weselohra we 3 jedn. půw.

f) Stará panna nebo koláčník, weselohra we 3 jedn. přelož.

g) Drawí ptáci, weselá hra w 3 jedn. přel.

h) Příhody hraběte Jindřicha, hra w 5 jedn.

i) Jindřichowa cesta okolo swěta, wlastenská hra w 5 jedn.

k) Jindřichůw příchod do wlasti, wlastenská hra.

l) Ztečení Rozenberského hradu, wlast. hra w 5 jedn.

m) Škatule heybeyte se, weselá hra w 3 jednán.

n) Holofernus a Judith, hra w 4 jedn.

o) Radost poddaných o slawnosti rodin swého země pána, přelož.

p) Karel z Sternberka a Jan z Chaustnic, hra we 4 jedn.

q) Hlaupý Adam, weselohra we 3 jedn.

r) Řeznikowa Ewička, smutnohra w 5 jedn. přelož.

s) Mrawy starých Čechů, wlastenská hra w 4 jedn.

t) Petr Halaš, prwní laupežník w Čechách, wlast. hra w 5 jedn.

u) Dáme krew a žiwot pro našeho krále, wlastenská příležitostná hra we 4 jednáních.

w) Swětýlka, neb zaklený princ Alwin, komická opereta we 3 jed.

x) Meluziny historie II. díl, hra w 3 jedn.

612. **ŠTWÁNA**: *a)* Drahomíra, owdowělá kněžna česká, neb krwawé Boleslawské hody, wlastenská smutnohra w 5 jedn.

b) Šťastný Kašpárek, wes. hra w 3 jedn.

c) Jiří z Poděb. národní hra w 5 jedn.

d) Ponocný neb česká187čička, zpěwohra w 1 jedn. od Tučka, předělaná.

e) Oldřich a Božena, wlastenská zpěwohra w 3 jedn.

613. **ANT. JOS. ZIMY** *a)* Oldřich a Božena, wlast. činohra w 5 jedn. w Praze 1789 w 8.

b) Tharsia z Tyru, původní činohra we 4 jedn. představená dne 27 Listop. 1791 w českém wlast. diwadle u Hybernů pod spráwau P. Mihule, wydaná w Praze 1792 w 8. (Obsahuje historii o králi Apollonowi ze starého románku).

614. Wesní pokuty, trdlice, koza a osel, zpěwohra w 2 jedn. od **SCHOLCE**.

615. Hakmatilka, zpěwohra w 3 jednán. od **BAUMGARTENA**.

616. **J. TANDLERA** *a)* Wůdce Taboritůw, wlastenská smutnohra w 5 jedn.

b) Čarodějstwí aneb láska činí díwky odwážné, weselohra w 3 jednán.

c) Ostrow lidožrautůw, komická zpěwohra w 3 jedn.

d) Libuše, kněžna česká, wlastenská hra w 3 jedn. dle Steinsberga wzdělaná.

e) Rybářské děwče, zpěwohra w 2 jedn.

f) Hamlet, smutnohra w 5 jedn. přel.

g) Čížba na díwky, opera w 3 jedn.

617. **HAFNERA** *rkp.* *a)* Šťastné aučty, zpěwohra w 3 jedn. původ.

b) Dcera bratra Filipa, weselá hra w 1 jedn. přelož.

c) Krejčí a jeho syn, wes. hra w 2 jedn. přelož..

d) Stará láska nezrzawí, wes. hra w 2 jedn. přelož.

e) Jak. Splyn, neb já se nezastřelím, weselohra w 1 jedn.

II. *Tištěná:* Wděčná dcera, dramatická hra w 1 jedn. w češtinu uwedená od *Winc. Hafnera*, w Praze 1787 w 8.

618. Wršowci, wlastenská smutnohra w 5 jedn. Propadení posledního Wršowce w sauboji od hraběte N* zapowězena. Složil ji pan *François*.

619. Dřewěnky, wesel. w 1 jedn. od *Goldschmieda* slož.

620. **KLACNY** *a)* Slowo nenawratitedlné, weselohra w 2 jedn. slož.

b) Pantalon a Pamfilia, wes. hra w 2 jedn. složená.

621. **FIL. HEIMBACHERA** *rkp.* *a)* Kamma, rekyně bojarská, weliká wlast. hra w 5 jedn. wzdělaná.

b) Čarodějné zrcadlo, aneb ohniwý medwěd Rybecala w Krkonošských horách, hra w 3 jed.

c) Čarodějnice Olibarn, aneb rytíře Slawikwasa nešťastná wdowa, národní hra w 5 jedn.

d) Weselý šwec, aneb čert w každém kautě, fraška masopustní w 3 jedn. se zpěwy.

e) Kašpar Thorringer, rytířská hra w 5 jed. předělaná.

f) Thakmenes a Kyhimirka, aneb obležení a wybojowání města Tanguta w r. 1254. Národní diwadelná hra w 3 jedn.

g) Přestrojení w Serailu, opera we 3 jedn. přelož. s hudbau od Wolánka.

h) Rytíře Wojtěcha wítězstwí a smrt, wlastenská smutnohra w 5 jedn.

i) Krwawý wěnec swadební, aneb mladá rekyně, wlast. diwadelní hra w 5 jedn.

k) Sarnatůw ohniwý nedwěd, hra w 4 jed. přelož.

II. *Tištěno:* Jan Dolinský, nebo krewní práwo, wel. činohra o 3 jedn. od Šikanedra, w češtinu uwedená atd. Ponejprw prowozená we wel. Staroměstském diwadle 2 Září 1792 w 8. str. 99.

622. **MAJOBERA** *a*) Čarodějná citara, opera w 3 jedn. přel.

b) Picichy aneb Ilhý díl čarodějné citary, opera w 3 jedn.

c) Tlachač, opera w 3 jedn.

623. **BOHUMÍRA DLABAČE** *a*) Ynkle a Yaryko w 1 jedn.

b) Edwin a Emma, hra w 1 jedn., obě přel.

624. Klara z Wysokého Dubu, hra diwadelní w 4 jedn. přelož. od **MERUNKY** herce.

625. **GÜNTHERA** *a*) Lakomec, weselohra w 3 jedn. přel.

b) Modlářka, wes. hra w 3 jedn. přel.

626. Doktor Zlatořez, weselohra w 3 jedn. přelož. od **SPEZINGERA.**

627. Emilie Galotty, smutnohra *Lessingowa* w 5 jednán. přelož od **JIŘÍKA**, měšťana Pražského.

628. Zpěwy z čarodějné fletny wybrané, w češtinu uwedené od *R. B. A.* W Praze u Ant. Zímy w 8. 1794 str. 42. (Boh. Dlabač we swém wýtisku poznamenal, že překladatelé jsau wlastně: *Puchmayer*, *W. Nejedlý* a *Hněwkowský*, a která část od kterého z nich přeložena).

629. Paní podlé mody, činohra, 1795.

630. Dwa buchy a tři šuchy, slowenská komedie, k zasmání se pro pána i sedláka, w Prešp. 1800. Druhé naprawené wydání, 1810 w 8. str. 16 od **JIŘÍHO PALKOWIČE.**

631. Zadní schody, wesel. w 1 jed. od Rosenau, přel. **KUBELKA.**

632. **IGN. ŠIESSLERA** *a*) Bohuslaw, aneb jak kdo činí, takowau odplatu wezme, wlastenská smutnohra w 5 jednán. W Praze 1805 w 8. str. 110.

b) Romeo a Julie, podlé něm. P. Waisa.

c) Podwod z lehkomyslnosti, weselohra w 1 jednání.

d) Martinek, bradýř we wsi, zpěwohra w 2 jedn. 1805 z něm.

e) Low na diwokau zwěř (!?) 1807. Jest to wlastně Třeštík (der Wildfang) z Kocebue.

633. **J. RULÍKA** Wlastenský malý rekruta, činohra w 1 jedn. W Praze u Boh. Háze, 1808 w 8.

634. **ANT. LIŠKA**: Sw. Wácslaw, truchlohra. Rkp.

635. **J. NEP. ŠTĚPÁNKA** I. *W sbírce:* Diwadlo w Praze u Boh. Háze w 8. I. díl str. 262 1820. Obsahuje: *a*) Obležení Prahy od Šwedů, činohra w 5 jedn. původní; před tím již tištěna r. 1812. *b*) Fridolín, aneb chod do železných hutí, přel. z Holbeina; před tím r. 1812 w 8. rytířská činohra w 3 jedn. *c*) Kýž bych se byl neoženil, z něm. fraška w 1 jedn.

II. díl, 1820 str. 260. *d*) Břetislaw I, činohra původní před tím tištěna, 1813 w 5 jedn. *e*) Weselý pohřeb, dle Henslera, fraška w 3 jednán. *f*) Čtyry stráže na jednom stanowišti, z něm. wes. h. w 1 jedn. před tím, 1813.

III. díl, 1821 str. 231. *g*) Wlastenci, aneb slawnost Lipského wítězstwí. Původní hra w 3 jedn. (před tím 1813). *h*) Žlutá zimnice, fraška w 1 jedn. dle rkp. p. hrab. z Königlu. *i*) Aubrýho pes, činoh. w 3 jedn. dle Guilberta z Pixerecourt zčeštěna.

IV. Díl, 1821 str. 256. *k*) Bratrowrah, původní truchlohra w 1 jedn. *l*) Nebezpečné sausedstwí, weselohra w 1 jednání, zčeštěná dle Kocebue, před tím již 1812 u Fr. Jeřábka. *m*) Iwan čtwrtý, činohra we 2 jedn. dle Bonafonta zčeštěná. *n*) Klobauk, weselohra w 1 jedn. dle W. Vogla zčeštěná. *o*) Masopustní žert, aneb pan Šidlo, taneční mistr, fraška w 3 jedn. dle Klingsterna wzdělaná, před tím r. 1813. *p*) Brambory, činohra we 2 jedn. dle prawdiwého příběhu.

V. díl, 1821 str. 245. *q*) Čech a Němec, weselá hra w 3 jednán. před tím 1816 *r*) Kauzedlnice Sidonia, truchliwá hra w 4 jedn. dle Čsoke zčeštěná. *s*) Kuliferda, fraška w 1 jednání.

VI. díl 1822 str. 262. *t*) Korytané w Čechách, wlastenská půw. činohra w 5 jedn. před tím 1814. *u*) Wšichni na poště. *w*) Hradní duch.

VII. díl 1823 str. 272. *x*) Piwowár w Sojkowě, původní weselá hra w 5 jednání. *y*) Čech a Lech, wlastenská činohra w 4 jedn. dle Stegmayra zčeštěná.

VIII. díl 1824 str. 239. *z*) Jaroslaw a Blažena, aneb hrad Kunětice, původní rytířská činohra w 5 jedn. též 1816. *aa*) Tři otcowé, weselá hra w 1 jedn. z Kocebue. *bb*) Šalomaunůw rozsudek, drama w 3 jedn. zčeštěná dle Caigniez a Stegm.

IX. díl 1824 str. 232. *cc*) Beraunské koláče, původ. weselá hra w 1 jed. též 1818. *dd*) 777, weselá hra w 1 jedn. dle němč. *ee*) Audolí Almerianské, činohra w 1 jedn. dle A. z Kocebue. *ff*) Přítel w nauzi, fraška w 1 jedn. Ad. Bäuerle zčeštěná. *gg*) Zahradní zeď, weselá hra w 1 jedn. dle Sonleitnera.

X. díl 1825 str. 223. *hh*) Zasněžená chatrč, původní činohra w 1 jedn. *ii*) Jolanta, králowna Jerusalemská, truchlohra w 4 jedn. zčeštěná dle Zieglera. *kk*) Kmotr Matěj, weselo-

hra w 5 jedn. dle něm. Stegmayera, též r. 1815. W Praze u Boh. Háze.

XI. díl 1826 str. 271. *ll)* Ať se to jen žádný nedowí, půwodní hra we 3 jedn. *mm)* Wilfink Stubenberský, rytířská činohra w 5 jedn. dle Kalchberka swobodně zčeštěná. *nn)* Starec w dřínowém lese, fraška w 1 jedn. dle Kastelliho.

XII. díl 1826 str. 211. *oo)* Hastroš, půwodní fraška w 1 jedn. *pp)* Já se nikdy nemeylim, weselohra w 1 jedn. dle K. Lebruna zčeštěná. *qq)* Štěkawec, fraška w 3 jedn. wzdělaná, též 1815. *rr)* Král a topič, weselá hra w 1 jedn. dle Vogla zčeštěná.

XIII. díl 1827 str. 222 *ss)* Jan z Paříže, zpěwohra we 2 jedn. dle St. Justa a Jos. Seyfrieda zčeštěná. Hudba od Boieldieu. *tt)* Dwě slowa, aneb: Nocleh w lese, zpěwohra w 1 jedn. z něm. Hudba od D. Allayraka, též 1815. *uu)* Střelec kauzedlník, romantická zpěwohra w 3 jedn. dle Frid. Kinda zčeštěná. Hudba od Karla Mar. z Webrůw (*též* 1824).

XIV. díl 1830 str. 185. *vv)* Ďáblůw mlýn na Wídeňské hoře. Bájka se zpěwy we 4 jedn. dle starobylé powídky od Henslera zčeštěná. Hudba od Wácsl. Müllera. *ww)* Popelka, zpěwohra we 3 jedn. dle franc. Hudba od Mikuláše Isouarda.

XV. díl 1831 str. 239. *xx)* Poswícení w Kocaurkowě, weselá hra w 4 jedn. dle Klaurenowa: Das Vogelschiessen, wolně wzdělaná. *yy)* Sirotek a wrah, drama we 3 jedn. dle Frid. Kastelliho zčeštěná. Hudba od H. R. z Seyfriedu. *zz)* Tlachač, fraška w 2 jedn. zčeštěná, též 1816.

XVI. díl 1832. *aaa)* Co se wleče, neuteče, aneb swatba na wrchlesu, půwodní weselá hra we 3 jedn. *bbb)* Noc hrozná w zámku Paluzzi, drama w 3 jedn. dle Melesvilla. *ccc)* Žebrák, činohra w 1 jedn. dle Raupacha zčeštěná.

II. Po různu: a) Zrádce, weselá hra w 1 jedn. dle F. Holbeina, zčešt. w Praze 1840? u W. Špinky w 8. str. 27. Statek Záhwozd. fraška se zpěwy w 3 jedn. od Hoppa 1840? Jan z Nepomuku, truchlohra w 5 jedn. 1814. *b)* Krejčí Diwišek. *c)* Nebožka paní, aneb tři ženichowé a jedna newěsta, weselohra w 3 jedn. w 8. w Praze 1816. *d)* Syta Mány, aneb Karel XII u Bendru, činohra w 5 jedn. w 8. w Praze 1816. *e)* Laupežníci na Chlumu, wlastenská činohra w 5 jedn. swobodně zčeštěná w 8. w Praze 1816. W Hradci Králowé 1820. *f)* Faust druhý, weselá hra w 5 jedn. 1817. *g)* Jak to as wypadne? Weselá hra w 3 jedn. wzdělaná w 8. w Praze 1818. *h)* Půjčka za odplátku, weselohra w 3 jedn. 1818 w 8. *i)* Alina aneb Praha w jiném dílu swěta, směšná zpěwohra w 3 jedn. podlé Adolfa Bäuerle wzdělaná. W Praze 1825 u Bohum. Háze w 8. str. 76. *k)* Don Juan, zpěwohra w 2 jed. W Praze 1825 u synů Bohum. Háze w 8. stran 103 (s historií této wýb. zpěwohry). *l)* Strýček Hurliwurli, aneb: Co láska uchwátí, nerada nawrátí, weselohra w 5 jedn. dle P. A. Wolfa zčešt. W Praze 1840 u W. Špinky str. 84 w 12. *m)* Trufaldyn, slaužící dwau pánů, weselohra w 2 jedn. dle Goldoni a Šrödera zčešt. w Praze 1840 u W. Špinky w 8. str. 71. *n)* Tři hodiny před swatbau, šprým w 1 jedn. dle Oettingrowy powídky Eau des mille fleurs od B. A. Hermanna zčešt. w Praze 1841 u W. Špinky w 12. str. 32. *o)* Weselý šwec, aneb proměněné ženy, komická zpěwohra w 2 jedn. dle wlask. Donna Cambiate do češt. uwedená. W Praze 1841 w arcib. impr. w 8. str. 72. *p)* Kat Amsterodamský, drama we 3 jedn. dle franc. od Lemberta, zčešt. W Praze 1841 arcib. tisk. w 8. str. 62. *q)* Wšickni se hašteří, weselá hra w 1 jed. dle Huttowa: Das war ich w 12. str. 44 1842. *r)* Prostota wenkowská, weselohra w 4 jedn. od K. Töpfera, přel. 1842 wel. 12. str. 111. *s)* Kord, dramatický žert w 2 jedn. dle Raupacha, u Anny Špinkowé w 8. str. 34 1843. *t)* Belisar, tragická zpěwohra w 3 jedn. dle wlask. Salvatora Kamerána, hudba od Kaj. Donizetti. W Praze 1843 u Anny Špinkowé w 12. str. 32. *u)* Zapečetěný měšťanosta, fraška dle Raupacha, w Praze 1844 u A. Špinkowé. *w)* Ze sedmi ta nejškaredější, weselohra w 2 jedn. s předhrau od Angeliho, přel. w Praze 1844 u A. Špinkowé str. 89 w 12.

Dle diwad. ochot. od Kašky tištěny jsau ještě:

1. Fabrikant, čin. w 3 jedn. dle franc. od Devrienta.
2. Fučík, wesel. w 3 jedn. od Kocebue.
3. Jessonda, zpěwoh. w 3 jedn.
4, Kamma, kněžna Bojů, melod. w 3 jedn. z něm.
5. Karel XII u Bendru, čin. w 5 jedn.
6. Hrabě Waltron, wojenská čin. w 5 jed. od Mölera.
7. Malíř, čin. w 3 jedn. z franc. přel.
8. Marnotratník, kauzelná bájka se zpěwy w 3 jedn. od Raimunda.
9. Nápoj lásky, zpěw. w 2 jedn. přel.
10. Octář, čin. w 3 jedn. z franc.
11. Panošowa šelmowstwí, fraška w 5 jed. od Kocebue.
12. Rudolf z Felseka, čin. w 5 jedn.
13. Spáleniště w Burnině, drama w 3 jed. z něm.

14. Straši, wesel. w 2 jedn. z něm.

15. Třináctý plášť, weselohra w 2 jed. od Bluma.

16. Zampa, zpěwoh. w 3 jedn. přel.

17. Zločin ze ctižádosti, čin. w 5 jedn. od Ifflanda, přel.

W rukopisech:

1. Blázinec w Dijonu, čin. w 3 jed. z franc.

2. Cikán w kamenické dílně, fraška se zpěwy w 2 jed. od Kaisera.

3. Dwě sestry z Jihlawy, fraška se zpěwy w 3 jedn. od Hafnera.

4. Jelwa, čin. s hudbau w 2 jed. od Hella.

5. Kacatírek ferina, fraška se zpěw. w 2 jed. od Bäuerle.

6. Klara Wysokodubská, čin. od Spiesa.

7. Klobaučník a punčochář, fraška se zpěwy w 2 jedn. od Hoppa.

8. Kwas řemeslníků, komický obraz w 1 jedn. s hudbau od Angeliho.

9. Milkowání w Plzni atd. žert se zpěwy w 3 jedn. od Tolda.

10. Moda, wesel. w 3 jedn. od Benedixa.

11. Maudrá paní w lese, kauzelná hra w 5 jedn. od Kocebue.

12. Newěstin klenot, pokračowání Fridolina, od Holbeina, čin.

13. Nejšťastnější člowěk atd. fraška se zpěwy w 3 jedn. od Hoppa.

14. Opice a ženich, fraška se zpěwy w 3 jedn. od Nestroje.

15. Petr Sapar, čin. w 5 jed. od Birch-Pfeifferowé.

16. Představení w prospěch, wesel. w 5 jed. od Hella.

17. Při zemi a w prwním poschodí, fraška se zpěwy we 3 jedn. od Nestroje.

18. Sedm děwčat we wojenském šatě, fraška se zpěwy w 3 jedn.

19. Silwána, zpěw. w 3 jedn.

20. Strašidlo na baště, fraška se zpěwy w 3 jedn. z něm.

21. Turnaj na Kraselowě, wesel. w 5 jedn. od Holbeina.

22. Únos z maškarního bálu, fraš. se zpěwy w 3 jedn. od Schika.

23. Wácslawowé, fraška s hudbau w 3 jed. z něm.

24. Zlý duch Lumpacia vagabunda, fraška se zpěwy w 3 jedn. od Nestroje.

25. Zpanšťělá sládkowá, fraška se zpěwy w 2 jedn. z něm.

26. Zpurné ženské w Serailu, fraška se zpěwy w 2 jedn. od Tolda.

636. **JANA HÝBLA** 1) Abelino, weliký zbojník w 8. w Praze u Fr. Fetterle z Wildenbrunu, 1816 str. XXXII (historie českého diwadla) a 184, smutnohra w 5 jedn. z něm. 2) Srnec, wesel. w 3 jedn. od Kocebue.

637. Nowé diwadlo české, nákladem M. Neureutra, w Praze w 8. I. díl 1819. *a)* Hrabě Beňowský, činohra w 5 jednán. z něm. od Wácsl. Rad. Krameriusa (jiné přeložení od **CHMELY**, 1822).

b) Oba lístky, weselá hra z něm. w 1 jed. zčeštěná.

c) Dům na silnici, fraška w 1 jedn. z něm. od Kocebue, přel. od Krameriusa.

II. díl 1819 w 8. *a)* Chytraušek, wesel. w 5 jedn. z něm. Kuna od **J. HÝBLA**.

b) Husité u Naumburku, čin. w 5 jed. z něm. od téhož.

c) Wozka Petra III, z něm. od **WÁCSL. ŠPINKY**.

III. díl 1819. *a)* Tintili wantili, aneb ať se to jen žádný nedozwí, původ. wesel. od **J. ŠTĚPÁNKA** w 3 jedn.

b) Rudolf z Felzeku aneb Černodolský mlýn, rytířská čin. w 5 jedn. od téhož.

e) Straší, wesel. w 5 jedn. od téhož, str. 68.

638. Král Wácslaw a krásná Zuzana, wlast. čaroděj. hra w 5 jedn. od **W. RAD. KRAMERIUSA**, 8. w Praze 1817.

639. Mečislaw a Blanka, činoh. rytířská od **JEDLIČKY**, 1818.

640. Příbuzenstwí, wesel. w 5 jedn., zčeštěná od Aloys. Jos. **LANDFRASA**, w Jind. Hr. 1819, 8. str. 131.

641. **JOS. WEWERKY** *a)* Incognito, nebo na zapřenau, fraška we 2 jedn. z Kocebue, w Král. Hradci 1819, 8.

b) Kwakerowé, čin. w 1 jedn. z Kocebue, w Hradci Král. 1819. 8.

c) Netopýr, wesel. w 1 jedn., w Hradci Kr., 1819, 8.

W rkp. 1) Dcera Faraonowa, čin. w 2 odd. od Vogla.

642. Zazděné okýnko, wesel. w 1 jedn. od *Frankla*, 8. 1819.

643. **FR. RAYMANA** *a)* Sedlské námluwy, původní wesel. w 1 jedn., w Král. Hr. 1819.

b) Wyhrané panstwí, 1820, w Král. Hradci, původní wesel. we 3 jedn.

644. **WÁCL. KLICPERY** *a)* *Diwadlo* *). Swazek I. W Hradci Král. 1820 str. 295. *a)*

---

*) *Poznam.* *Do němčiny* přeloženy jsau 1) Točník, 1 swaz. Novellist, od Schmieda, (pos. Kwěty 1838. příl. 15). 2. Weselohra na mostě od J. Miraniho (Taschenbuch für das Theater in der Leopoldstadt 1838.) 3) Od Fr. A. Wernera, Dwojčata, Diwotworný Klobauk, Rohowín čtwerrohý, Waldek. Brněnské kolo. Sen, Hrabata z W. Lhář a jeho rod. *Do Frančiny.* Swatislaw. W Praze 1844. u T. Tabora, od A. Vignerona, advokata franc.

I dobré jitro, wesel. w 1 jedn. *b)* Diwotworný klobauk. fraška we 3 jedn. *c)* Blaník, dramatická bájka w 5 jedn.

Swazek I. *d)* Uhlířka, w 5 jedn. 1821, 8. w Hradci Král., str. 120. *e)* Bělauši, wesel. w 4 jedn. 1821, 8. str. 103. *f)* Hadrián z Římsu, rytířská hra w 4 jedn. 1822, 8. str. 131.

Swazek III. *g)* Božena, čin. w 5 jedn. dle Šafaříkowy ballady, w Král. Hradci 1820 str. 96. *h)* Lhář a jeho rod, wesel. w 5 jedn. 1820, str. 128. *i)* Žižkůw meč, fraška we 3 jedn. 1821 str. 92.

Swazek IV. *k)* Rod Swojanowský, truchloh. w 4 jedn. w Hradci Král. 1821, 8. str. 115.

β) *Almanach dramatických her.* (Waldek, romant. báseň w 3 jedn., Loketský zwon, dramat. bajka w 3 jedn., Rohowín čtwerrohý, fraška w 1 jedn.), wydán nákladem J. H. Pospíšila atd., w Hradci Král. 1825, 12. str. 215.

Almanach dr. her na rok 1826 obsahuje: *a)* Soběslaw, selský kníže, tragedie w 4 jedn.; *b)* Žižkůw dub, romant. zpěwoh. w 2 jedn., 12. str. 300, tamž 1826. (Posud. na Soběslawa w Čas. mus. 1828, IV. 120, od Pilnáčka.)

Alm. dr. her na r. 1827: *a)* Ženský boj, wesel. w 3 jedn. *b)* Psaní Hasenšteinowa, dramatická báseň we 2 jedn. *c)* Prsteny, wesel. w 1 jedn. 12. str. 261, tamž 1827.

Alm. na r. 1828: *a)* Točník, historická powídka z XIV stol. *b)* Tři hrabata najednau, wesel. w 4 jedn. *c)* Weselohra na mostě, fraška w 1 jedn. 12. str. 256, tamž 1828.

Alm. na r. 1829: *a)* Jan za chrta dán, dramatická báseň w 3 jedn. dle Šnaidrowy ballady. *b)* Laupež, drama w 5 jedn. dle Schmiedowy powídky: Heinrich von Eichenfels. *c)* Každý něco pro wlast! wesel. w 1 jedn., 12. str. 312, tamž 1829.

Alm. na r. 1830: *a)* Wítek Wítkowič, romantická powídka. *b)* Opatowický poklad, drama we 2 jedn., 12. str. 227, tamž 1830.

γ) Dwojčata, dramat. báseň w 6 jedn., w Hr. Král. 1825, nákl. J. H. Pospíšila, 8. str. 128,

δ) Libušin saud, smutnoh. w 1 jedn. 8. 1832, str. 30 (w Dobroslawu swaz. 5.)

ε) Kytka, wesel. w 1 jedn. w Noworočence 1823. Zlato neblaží! tamž.

ζ) Swatisl., truchl.

η) Bratři, čin. w 1 jedn. (w Slowes.). Popelka Waršawská. Posud. Kwěty 1844 str. 524.

645. **JOS. CHMELY** *a)* Zmatek nad zmatek, fraška w 5 jedn. z Kocebue přel., w Praze 1820, 8. *b)* Johanna z Montfokonů, romantický obraz ze 14 století w 5 jedn. od A. z Kocebue. w Praze 1820 u Boh. Háse. 8. str. 164. *c)* Následkowé newěrnosti. čin. w 5 jedn. od A. Kocebue, w Praze 1820, 8. *d)* Knížata mezi pastýři, hra pastýřská w 3 dějstwích z Gesnera, w Hradci Král. 1821, 8. str. 46. *e)* Zawržený syn, čin. w 1 dějstwí z Gesnera, w Hradci Král. 1821, 8. str. 31. *f)* Hrabě Beňowský od Kocebue, w Hradci Král. 1822. 8. (Jiné přeložení od Wácsl. Rad. Krameriusa.) *g)* Diwochowé, čin. w 1 jedn. od Friedr. Rambacha přel. z něm., w Hradci Král. nákladem J. Pospíšila, 1825, 8. str. 40.

646. **FR. TURINSKÉHO** *a)* Angelina, truch. w 4 dějstwí, w Hradci Král. 1821, 8. str. 80. Druhé wyd. w Praze u J. Pospíšila. (Do něm. ji přel. Macháček.) *b)* Virginie, truchl. w 4 dějstwí, w Praze 1841, u J. Pospíšila, wel. 12. str. 111. (Posud. od Nebesk. Kwět. Now. 1841 37.) *c)* Pražané r. 1648. Rkp.

647. Jan hrabě Bělohradský, aneb Rozkotání hradu Aunoštského, rytířská čin. w 4 jedn. od *W. Sikory*, 8. 1821.

648. **J. RETTIGA** *a)* Kauzelná píšťala, neb na odslauženau w klewetníku, půwodní směsn. w 2 jedn. r. 1810 8., w Hradci Král. 1821. *b)* Neškodí přátel zkaušeti, půwodní čin. we 2 jedn., w Hradci Král. 1822, 8. str. 72. *c)* Sňatek ze žertu, wesel. w 3 jedn. 1841, u J. Kastránka. 12. str. 50.

649. **ŠIM. KARLA MACHÁČKA** *a)* Goethowa Iphigenia w Taurii, tragedia w pateru dějstwí, přel. z něm. w Praze 1822, 8. str. 100.

b) Rodina šweycarská, zpěwoh. w 3 jedn. dle J. F. Castelli, w Praze u Josefy Fetterlowé z Wildenbrunu, 8. str. 78.

c) Wodař, zpěwoh. we 3 jedn. z Bouillyho Les deux journées à G. F. Treitschke, w Praze 1824 u Jos. Fetterl. 8. str. 58.

d) Don Juan, aneb Prostopášník potrestaný, zpěwoh. we 2 jedn. přel., hudba od W. B. Mozarta, w Praze 1825, 8., w arcib. knihtisk., str. 122.

e) Lazebník Sewillský, zpěwoh. we 2 jedn., hudba od Rossiniho, w arcib. knihtisk. 1825. 8.

f) Ženichowé, wesel. we 3 jedn. (půwod.), w Praze 1826, arcib. tisk. 8. str. 72.

g) Zkauška wěrnosti podlé La Fontaina, wesel. w 3 jedn. Rkp.

h) Othello, mauřenín Benátský, wážná zpěwohra w 3 jedn., 8. str. 48, w Praze arcib. tisk. 1827.

i) Newolníci, aneb Isidor a Olga, truchl. w 5 jedn. dle Arn. Raupacha, w Praze 1834, arcib. tisk. 8. str. 108.

k) Panna Orleanská z Šillera, přel. 1837, str. 157, w Praze.

l) Záwiš, truchl. (Wýjimek w Čas. mus. 1873. str. 251.)

m) Nowé diwadelní hry od etc. (Bulhar.

Půjčka za oplátku, Záwiš, smutnoh.) W Praze 1846, 8. str. 275. Tiskem synů B. Háse, nákladem Ehrlicha.

W rkp. a) Cosi fan tutte, zpěw. w 2 jedn. *b)* Diamant krále duchů, kauzelní hra se zpěwy w 2 jedn. od Raimunda. *c)* Elisena, kněžna Wolharská, zpěw. w 3 jedn. *d)* Faust, zpěw. w 2 jedn. *e)* Modrowaus, zpěw. w 3 jedn. *f)* Othello, zpěw. w 3 jedn. *g)* Sirotčí dům, zpěw. w 2 jedn. *h)* Wladimír kníže Nowgorodské, zpěw. w 3 jedn. přel.

650. Omylowé dle Shakespeara, wzdělaná wesel. Bolemírem Izborským (**ANT. MARKEM**). W Praze u Josefy Fetterlowé z Wildenbrunu, 1823, 8. str. 82.

651. **JOS. LINDY** *a)* Jaroslaw Sternberg w boji proti Tatarům, diwadelní hra, w Praze 1823, 8., w c. k. dworní impressí, str. 151. *b)* Fiesko. *c)* Auklady a láska ze Schillera, w Rkp.

652. Podiwná nemoc, dle Kocebue wzdělaná wesel. **J. H(ERCOGEM)** Jilemnickým, w Pr. 1823, 16. str. 112.

653. **FR. TOMSY** *a)* Tony, truchl. přel., w Hradci Král. 1823. *b)* Hodina wečerní, hra z Kocebue, w Hradci Král. 1823. *c)* Ponocný, fraška w 1 jedn. dle Körnera, (w Praze) 1824, 8. *d)* Hedwika, drama we 3 jedn. dle T. Körnera, w Praze 1825, 8. str. 71. *e)* Mikuláš hrabě Zrínský, truchl. w 5 jedn., w Praze u Wácsl. Špinky 1838, 12. str. 120.

654. Maria Stuartka Schillerowa, přelož. od **PAWL. JOS. ŠAFAŘÍKA**, w Praze u Kat. Jeřábkowé 1831, 8. str. 222.

655. Wina, smutnoh. od Müllnera, přel. časoměrně *Fr. Šír.* W Praze, arcib. tisk. 1827, 8. str. 128. *b)* Cosi fan tutte, opera, z wlaského. Rkp.

656. W časopisech; *a)* W *Rozmanitostech*; α) Roztržití, fraška w 1 jedn. zčeštěná od Jos. *Hawelky*. D. 13—46. 1817. β) Liška nad lišku. Weselohra w 1 jedn. od W. *Špinky*. zčeštěná 1818. K. 31—71. γ) Dcera Faraonowa, zčeštěná od *Wewerky*. Weselohra w 1. jedn. (1819). O. 3—31.

b) We *Wíd. Listech*: Seneka. Smutnohra we 3 jedn. podlé Kleista od ŠIMKA (1817).

c) W *Dobroslawu* α) Kaša a Biwoj. Činohra w 1 jedn. od PATRČKY we swaz. 9. β) Přestrojowání. Fraška w 3 jedn. podlé Kocebue od SYCHRY (w swaz. 10.)

d) W *Čechoslawu*. 1822 číslo 6. Noc w lese, z Fouqué, od HERZOGA přel.

e) W *Raditeli* Ziegl. Wánoční dar od F. DLABAČE. Malá zbíračka klasů (z něm.) od Lény Dobr. *Retikowé.*

f) W *Milině* Zieglerowé (1825). Náhrada dobrého srdce. Činohra w 1 jedn. od *M. Sychry*.

657. Pramáti (Grillparcerowa), smutnoh. w 5 jedn. přeložením **JOS. W. ŠPOTA**, nákladem Ant. Nekwasila, w Praze tiskem w Šoll- a Landauské impressí, 1824, 8. str. 137.

658. Hrfa, truchl. w 4 jedn., od **JANA ER. WOCELA**, 1825, w Hradci Král. str. 104.

659. **J. K. CHMELENSKÉHO** *a)* Josef a bratří jeho, zpěw. w 3 dějstw., přel. hudba od Mehule, w Praze 1824, u Boh. Háse. 8. str. 55.

b) Kauzelná fletna, zpěw. we 2 dějst. přel., w Hradci Král. 1825, písmem a nákladem Pospíšila. 8. str. 68.

c) Dráteník, zpěw. we 2 jedn., w Praze 1826, u J. H. Pospíšila. 8. str. 63; slowačina od Fejerpat.

d) Sníh, zpěw. z franc. w 4 dějst. 8. str. 71. W Praze u Pospíšila 1827.

e) Oldřich a Božena, zpěw. w 4 dějstw., hudba od Fr. Škraupa, 8. str. 56. W Praze a Hradci Král. 1828.

f) Libušin sňatek, zpěw. w 3 dějstw. 12. str. 48. W Praze u Pospíš. 1832.

g) Pomsta, aneb laupežníci w Sardinii, přel., hudba od Röslera. 12. str. 54. W Praze arcib. tisk. 1832.

h) Lékař oční, zpěw. w 2 jedn., z franc. dle Eman. Veitha zčešt., hudba od Jírowce. 12. str. 109, w Praze arc. imp. 1833.

W rkp. 1) Díwka z čarowných krajů, báchorka se zpěwy w 3 jedn. od Raimunda. 2) Hrad laupežnický w Sardinii, zpěw. w 3 jedn. přel. 3) Krakonoš, zpěw. we 3 jedn. přel. 4) Němá z Portiči, zpěw. w 5 jedn. přel. 5) Princ a had, fraška se zpěwy w 4 jedn. od Ernsta, přel.

660. **MAT. JOS. SYCHRA** *a)* Bezděčný lékař, fraška we 3 jedn. dle půwodního franc. spisu Molierowa s hojnými proměnami swobodně zčeštěná, nákl. J. H. Pospíšila, w Hradci Král. 1825, 12. str. 188. *b)* Jan hrabě Bělohradský, čin. w 5 jedn.

661. Marinka z Göthe (die Geschwister), w 1 jedn., přel. od *Fr. Čelakowského.* W Praze 1827, u Pospíšila 12. str. 33.

662. *a)* Hluchoněmý, aneb Abbé de l' Epée, historická hra w 5 jedn. od Bouillyho, zčeštil **NORB. WANĚK**. W Praze 1825 u Josefy Fetterlowé z Wildenbrunu, 8. str. 84. *b)* Psací stolek z Kocebue, čin. w 4 jedn. 12. str. 165. W Praze arcib. tisk. 1832.

663. Únos ze Serailu, zpěwoh. we 3 jedn., přel. J., hudba Mozartowa. W Praze arc. tisk. 1830, 8. str. 55.

664. *Magdal. Dobrom. Rettigowa. a)* Bílá růže, dramatická maličkost, w Hradci Kr. 1827 u Pospíšila, 8. str. 46. *b)* Koš, masopustní žert, fraška we 2 jedn. pro marionetky. *c)* Wdowec a wdowa z Holbeina přel. (Kwět. 1838 str. 56.)

665. *Jos. P. Kaun.* Láska dětí, dramatická

maličkost we 2 jedn. k jmenowinám. W Hradci Král. u Pospíš. 1828. 12. str. 36.

666. *Jan K. Pelikán.* Náš Bedřich, čin. w 1 jedn. dle Kocebue zčešt. W Jindř. Hradci 1828 u A. Landfrasa. 8.

667. *Tom. Kubelka.* Přízeň malých, aneb zadní schody, wesel. od Ferd. Rosenau, zčešt. W Praze 1829 arcib. tisk. 8. str. 46.

668. Kocaurkowo, aneb: Jen abychom w hanbě nezůstali, wesel. we 3 jedn. W Lewoči u J. Werthmüllera 1830, 8. str. 115. (Kocaurkow jest městečko w horních Uhřích, a jest žiwý obraz pospolitého žiwota slowenských obcí církwe ew., které nyní s maďaromanií zápasí. *Chalaupka* w Hronce 1836, nomen fictum.)

669. Wšecko naopak, aneb Těsnošilowa Anička se žení a Honzík se wdáwá, wesel. w 5 jedn. W Lewoči u Werthmüllera 1832, 8. str. 100. Od Fejerpat. sepsána.

670. Třasoritka: aneb stará láska se předce dočekala, fraška we 3 jedn. W Lewoči u Werthmüllera 1833, 8. str. 32. Od Fejerpat.

671. *J. Hýbl.* Srnec, aneb newinní winníci, wesel. we 3 jedn. z Kocebue. W Praze u Jos. Jeřábka 1833, 12. str. 108.

672. Malá diwadla pro okresy domácí. Obsah: 1) Emma, aneb dítěcí láska, čin. we 2 jedn. 2) Kwětný wěnec, w 1 jedn. 3) Krádce wajec, dle Šmida přel. od *Hausmanna* a *Černohauze*, w Praze arc. tisk. 1834, 12. str. 142.

673. *Jos. Kaj. Tyl*, *a)* Wdowec, wesel. w 1 jedn. od Deinhardsteina. (Z Kwětů 1835 str. 428.) W Praze u J. H. Pospíšila 1835. 8. str. 24.

b) Česká Thalia. Sbírka her diwadelních původních i přeložených, uspořádaná od atd. *Swazek I.* *α*) Jan Sachs, dramat. báseň we 4 jedn. od Deinhardsteina, přel. *β*) Nalezenec, wesel. we 2 jedn., w Praze u W. Špinky 1837, 12. str. 164, od *Tyla.* — *Swazek II.* Čestmír, romant. báseň w 5 jedn., od téhož 1838, str. 154. (Porow. Kwět. 1838, příl. IX.) *Swazek III.* *α*) Pašerowé, dle Raupacha od téhož. *β*) Dwa přátelé a jediný kabát, dle Castelliho od *Jos. Procházky*, 1838. *Swasek IV.* *α*) Dobrý tón. *β*) Ženských se štítí, přel. *Kl. Püner*, 1840. *Swazek V.* *α*) Matka a dcera, čin. w 4 jedn. *β*) Láska w nárožním domě, wesel. we 2 jedn., w Praze 1841, u W. Špinky, str. 295.

c) Domácí rozepře od Kocebue, wesel. w 1 jedn. (Kwět. 1836 č. 47.)

d) Jedna za wšecky, dramatický žert w 1 jedn. (Kwět. 1836 č. 24—5.)

e) Břeněk Swihowský. (Dějstwí 1ní, Kwět. č. 20.)

f) Běda lhářům, aneb: Kuchtík biskupa Welebradského, dle Grillparcerowy weselohry: Wehe dem, der lügt. (Z Kwětů 1839), w Praze 1840, w 8. str. 75.

g) Srdce a swět, aneb: Milenka a manželka, čin. w 5 jedn. od K. Guckowa; w Praze 1845 u Jar. Pospíš. str. 72 w 12.

h) Kníže ďábel, čin. dle Raupacha.

i) Paní Marianka, matka pluku, aneb ženské srdce, čin. w 4 jedn. 1845, u Pospíš. str. 91 w 12.

k) Oba šelmy, wesel. w 1 jedn.

W rkp. 1. Ali Baba, čin. we 3 jedn. s hudbau, z franc.

2. Bruncwik, čin. we 3 jedn.

3. Chudý básník, čin. w 1 jedn. od Kocebue.

4. Dědičná smlauwa, čin. we 2 odděl. od Vogla.

5. Faust, drama w 5 jedn. od Klingelmanna.

6. Jan Guttenberg, čin. we 3 odděl., od Birch-Pfeifrowé.

7. Kašpar Thorinský, čin. w 5 jedn. z něm.

8. Král Lear, traged. w 5 jedn. od Shakespeara.

9. Noc před nowým rokem, fraška we 3 jedn., od Gerle.

10. Nowé Amazonky, fraška we 3 jedn. dle Klicpery a Tolda wzdělal.

11. Obležení Plzeňské, čin. w 5 jedn. od Fischera.

12. Panna sluneční, čin. w 5 jedn. od Kocebue.

13. Pytláci, drama we 3 jedn. z něm.

14. Preciosa, rom. hra se zpěwy we 4 jedn. od Vogla.

15. Sanice u řetězowého mostu, fraška se zpěwy, z něm.

16. Skreta, wesel. od prof. Swobody, k prowození na Pražském diwadle připrawená.

17. Slepý mládenec, čin. w 3 odděl.

18. Soběslaw a Bedřich, truchl. od Klicpery, pro Pražské diwadlo wzdělal.

19. 1739, 1839, 1939, fantastická hra we 3 odděl., dle něm.

20. Wácslawík Autrata, báchorka se zpěwy w 3 jedn. dle něm.

21. Žiwot we snách, fraška w 3 jedn. s předehrau, od hrab. Sch.

674. *Šeb. Hněwkowský.* *α*) Jaromír, smutn. w 5 jedn., w Praze 1835, wel. 12. str. 156. *β*) Námluwy w Koloději, wesel. w 3 jedn. W Hradci Kr. 1839, nákl. Pošp. 8 str. 60.

675. *J. Wáwra.* Augusta z Kocebue Epigram, aneb: Což si mne žádná newezme? Wesel. w 4 jedn., w Praze u Pospíš. 1836. 8. str. 112. Adwokáti. čin. w 5 jedn. od Ifflanda. *rkp.* Elisena, kněžna Wolhárská, čin. w 4 jedn. od Weissenthurnowé. *rkp.*

676. Wýbor diwadelných her zahraničných, wedením a nákladem *W. Filipka* a *Kl. Pünera* Swazek I. Obsah: 1) Karla XII nawrácení se

do wlasti, wesel. w 4 jedn. dle Franc. od Botha, zčeštěná od *Pünera*. 2) Smíření; aneb Kletba a požehnání, čin. we 2 jedn. od E. Houwalda, zčešt. od *Filípka*, m. 8. str. VIII a 110, w Praze 1837, u Synů B. Háze. [Pos. w Č. Wčele 1837 str. 96 od Chmelenského.]

677. *A. Jar. Wrťátko*. Belůw autěk od Aug. z Kocebue. Dějehra we 2 jedn., 16. str. 48, w Praze 1837, u J. H. Pospíšila.

678. Starauš plesniwec, anebo: čtyry swatby na jednom pohřebě w Kocaurkowě. Fraška we 3 jedn. Smrt. Pohřeb. Swatba, wel. 8. (str. 63 a 5 bez znam.) u J. Werthmüllera w Lewoči 1837. Spisowatel jest Fejerp.

679. Eduard w Skotsku, aneb Noc utečence (uteklce). Drama we 3 dějstw. dle Kocebue od *Lad. Pospíšila*. W Hradci Kr. 1839, 8. str. 79.

680. *Wác. Jar. Picek*. a) Wilém Rožemberk, čin. w 3 jedn. (půwodní), w Praze arcib. tisk. 1840. w 12. str. 111. *b)* Král Wratislaw na Morawě, čin. w 3 jedn.

681. *J. Wlčkowský*. (Wlček) *a)* Jeftowna aneb slib wéwody, tragedie w 5 dějstwí. W Praze 1845 u Spurného. 8. str. 134. [Pos. Kw. Now. 1841. 13.] *b)* Wšezwěd aneb powodeň Pražská r. 1845, fraška od Hanuše Wlčkowice, w Praze 1845, u K. Vetterla, str. 60 w 12. Bílá paní, fraška w 1 jedn. se zpěwy. *Rkp.*

682. *Jos. W. Žák*. Do wšeho se plete. Wesel. w 5 jedn. dle Jüngera, w Praze 1840. w 12. str. 74. u synů Boh. Háze. *b)* Hubička na poukázání. Wesel. w 1 jedn. od Kastelliho. *c)* Zlý Krolo, čin. w 4 jedn. 2 anglick. w *rkp.* *d)* Děwče Marienburské, čin. w 5 jed. od Kocebue. *e)* Nesworní bratří, čin. w 5 jedn. od Kocebue.

683. *J. B. Malý*. Othello, mauřenín Benátský, truchl. od Shakesp. W Praze 1843 u A. Špinkowé. [Překladů klassiků č. VI. Jiné přel. jest od Macháčka. Porow. Kwět. now. 1843. 27.]

684. *J. Pečírka*. Šňupka, fraška od Raupacha w 3 jedn. W Znojmě 1844. nákl. J. Fourniera. *W rkp.* 1) Cardillac, drama w 3 jed. z něm. 2) Duch času, fraš. 1 jedn., od Raupacha. 3) Hodina s půlnoci, melodrama w 3 odděl. z něm. 4) Laupežnická krčma, čin. w 4 jedn. z něm. 5) Marie, dcera pluku, zpěw. w 2 jedn. přel. 6) Pantofel a kord, wesel. w 4 jedn. od Holbeina. 7) Rozerwanec. Fraš. w 3 jedn. od Nestroje.

685. *Wenc. Al. Swoboda*. Karel Skreta, malíř, wlastenská směšnohra w 3 dějst., w Praze 1841, mal. 8. str. XIV a 119. (Pos. Kwět. Now. 1841 str. 19.) 2) *W rkp.* Montechi a Kapuletti, zpěw. w 2 jedn., přel. 3) Norma, zpěwoh. w 2 jedn., přel.

686. Wyzwědač, wesel. we 3 jedn. Sepsal *J. Lhota*, kandidat sudictwí atd. W Jičíně u Kastránka 1842, 8. str. 80.

687. *Hanuš Lykiška*. Bílá paní, aneb sladká kaše, národní půw. fraška w 1 dějst., w Praze 1845 u K. Vetterle. 12. str. 48.

688. Bílé klobauky, čin. w 1 jedn. od J. P. *Přibika*, w Praze 1843. u A. Špinkowé.

689. *Kl. Püner*. *a)* Jeden jako druhý, wesel. w 4 jedn. od Kocebue (die beiden Klingsberge), w Praze 1843, u A. Špinkowé str. 107 w 12. *b)* Karla II. nawrácení do wlasti, wesel. w 4 jedn. z něm. *c)* Wěrný služebník, čin. w 5 jedn. od Ifflanda. *d)* Ženských se štítí, wesel. od Kastelliho w 1 jedn. *e)* Chce mít šwandu, *rkp.* *f)* Jan wéwoda Finský, čin. w 5 jedn. od Weissenthurnowé. *rkp.* *g)* Hrůzy rozbrojnictwí, čin. w 5 jedn. od Zieglera, *rkp.* *h)* Karbaník w 5 jed. od Ifflanda, *rkp.* *i)* Karel IV w Pise, čin. w 4 jedn., *rkp.* *k)* Mina z Blahodowa, wesel. w 5 jedn. od Lessinga, *rkp.* *l)* Modrowaus, čin. w 5 jedn. od Lewalda, *rkp.* *m)* Penězokazi, čin. w 3 jedn. z něm., *rkp.* *n)* Praha, Paříž, Londýn, Konstantinopol, fraška se zpěwy z něm. *rkp.* *o)* Ztracené dítě, čin. w 1 jedn. od Kocebue, *rkp.* *p)* Žárliwá panička, wesel. w 2 jedn. od Kocebue.

690. *A. Wl. Rirenšaft*. Dramatické spisy. Swaz. I. *a)* Stará láska nezahyne, wesel. w 4 jedn., w Praze 1844 u Pospíš. 12. str. 98. (Posud. Kwěty 1844 str. 460.) *b)* Lépe malým nežli welkým pánem býti, fraška w 4 jedn., tamž u Pospíšila 1846, str. 82.

691. *Jos. L. Stránik*. Pošta na Sebranici, wesel. w 1 jedn. od Koceb., w Hradci Kr. 1845. u J. H. Pospíš. 12. str. 43.

692. *Zbraslawský (Kaška)* Zlé rozmary, aneb: Otec a syn ženichem, čin. w 4 jedn. od Kocebue, w Praze u Jar. Pospíš. 1845 str. 108. Albrecht Bojowný, čin. w 4 jed. od Stegmeyera, *rkp.* Bílá paní z Jind. Hradce, čin. w 4 jedn. z něm. *rkp.* Člowěk i bez sázky může wyhráti, fraška w 1 jedn. z něm. *rkp.* I mrtwí nedají pokoje, wesel. w 3 jed. od Raupacha, *rkp.* Lisardo s ohniwau larwau, drama w 3 jedn. s předehrau od Holzapfla, přel., *rkp.* Manžel mé paní, wesel. w 3 jedn. z franc., *rkp.* Opička, wesel. w 4 jedn. od Breznera, tisk. w Praze 1846 u Jar. Pospíš. 12. str. 106. Píše sama sobě, wesel. w 1 jedn. z franc., *rkp.* Políbení upsané, wesel. w 1 jedn. od Kastelliho, *rkp.* Prodané spání, kauzelná hra se zpěwy w 3 odděl. od Hafnera, *rkp.* Rinaldo Rinaldini, čin. w 5 jedn. z něm., *rkp.* Sedm let we wězení, čin. w 4 jedn. od Weissenthurnowé, *rkp.*

Silfida, fraška se zpěwy w 2 jedn. od Kronesowé, *rkp.* Zámecké schody a ostruhowá ulice, fraška w 1 jedn. z franc., *rkp.*

693. *Procházka.* 1) Dobrý tón, wesel. w 4 jedn. od Töpfera, 2) Dwa přátelé a jediný kabát, wesel. w 1 jedn. od Kastelliho, 3) Wéwodůw rozkaz, wesel. w 4 jedn. od Töpfera.

694. *Hollmanna* J. F. P. Půwodní dramatické hry Sw. I. (Sázka, fraška w 2 dějstw.: Zhojení podagry, wesel. we 2 děj.), w Jičíně 1845 u Fr. Kastránka, 8. str. 137.

695. *Jos. Frič.* Kochan Ratiborský, truchl. w 5 jedn. 1847 (1846) 12. str. 139.

696. *Wojáček.* Ludmila, drama w 3 dějst.

697. *Jan Nürnberger.* Mašinkář, wesel. w 3 jedn., w Praze u Jar. Pospíš. 1846. 12. str. 84.

698. Malá diwadla: Ema, Kwětný wěnec. Krádce wajec, od Schmieda. (Kašky diw. ochot.)

699. *Landfras.* Příbuzenstwí, fraška w 5 jedn. od Kocebue.

700. *Filípek.* Smíření, čín. we 2 jedn. od Huwalda. *W rkp.* 1) Bajard, čin. w 5 jedn. od Kocebue. 2) Domácí lékař, wesel. w 3 jedn. od Zieglera. 3) Dwojenec, wesel. w 4 jedn. od Holbeina (d. Doppelgänger). 4) Hezká pernikářka, čin. w 5 jedn. od Birch-Pfeiffrowé. 5) Hospodářstwí čeledinů, fraška se zpěwy we 2 jedn. od Nestroje. 6) Katinka Heilbronská, čin. w 5 jed. s předhrau od Holbeina. 7) Kauzelnice z Paříže, kauz. hra se zpěwy we 2 jedn. od Meisla. 8) Kauzelnice Lindana, fraška w 3 jedn. od Bäuerle. 9) Král a sedlák, čin. we 3 jedn. od Halma. 10) Krakonoš a newlídník, čarodějná směšnohra w 3 jedn. od Raimunda. 11) Lew Kurdistanský, čin. w 5 jedn. od Auffenbergra. 12) Mandát proti sauboji, čin. w 5 jed. od Lessinga. 13) Mistr Martin bednář, wesel. w 5 jedn. od Holbeina. 14) Omrzelý panského žiwota, wesel. w 4 jedn. od Raupacha. 15) Osudná masopustná noc, fraška se zpěwy we 3 jedn. od Nestroje. 16) Pobřezné práwo, čin. w 1 jedn. od Koceb. 17) Pomoc z říše kauzelné, žertowná hra we 2 odděl. 18) Seznámení se na Žofinském ostrowě, fraška se zpěwy, we 3 jedn. dle něm. 19) Tři dni ze žiwota karbaníkowa, drama we 3 odděl. z franc. 20) Zkauška ohněm, wesel. w 1 jedn. od Kocebue.

701. *Kolár. W rkp.* 1) Doktora Fausta čepička, fraška se zpěwy w 3 jedn. od Hoppa (pseudon. Dubinský). 2) Dračí jeskyně u červené skály, čin. s hudbau w 4 jedn. od Holmana (pseudon. Henkelt). 3) Fra diavolo, zpěw. we 2 jedn. 4) Galejní otroci, melodrama we 3 jedn., z franc. 5) Hrad Smrkohorský, čin. w 5 jedn. s předehrau, od Birch-Pfeiffrowé. 6) Hynek, katůw pacholek, čin. 5 jedn. od Birch-Pfeiffrowé. 7) Kupec Benátský, drama w 5 jedn. od Shakespeara. 8) Laupežníci, smut. w 5 jedn., od Schillera. 9) Makbeth, drama w 5 jedn., od Shakespeara. 10) Orel, ryba a medwěd, fraška se zpěw. w 3 jedn., z něm. (pseudon. Wewerka). 11) Strážný duch, čin. w 5 jedn. s předehrau od Kocebue. 12) Wallenstein, smut. w 6 jedn. od Schillera. 13) Wězeň w pewnosti sw. Ondřejské, wesel. w 5 jedn., z franc.

702. *Daudlebský.* Angelská hora, čin. w 5 jedn. od Kuna, *rkp.*

703. *Hawlíček.* Wespolní zkaušení, wesel. w 1 jedn. od Weinera.

704. *Uhlíř. w rkp.:* 1) Chudoba a šlechetnost, wesel. w 3 jedn. od Kocebue. 2) Dcera lakomcowa, drama w 3 jedn., z franc.

705. *Laučowský.* Čerwenoplášťník, čin. w 4 jedn. dle Kocebue, *rkp.*

706. *F. Daucha.* 1) Dwanáct spících panen, bajka se zpěwy w 3 jedn., z něm. *rkp.* 2) Romeo a Julie, truchl. w 5 jedn. od Skakesp. 3) Tankred, zpěw. w 2 jedn., přel.

707. *Marech(?).* Emilia Galotti, truch. w 5 jed. od Lessinga, *rkp.*

708. *Nowotný.* Kauzelná wěž w Krkonošských horách, kauzelná bajka w 3 jedn., přel. z něm., *rkp.*

709. *Silbernagel.* Mlynář a jeho dítě, obraz žiwota národního od Raupacha, *rkp.*

710. *Ujka.* Obležení Korintu, zpěw. w 4 jedn., přel.

711. *Peška.* Ona je šílená, čin. w 3 jedn. od Lamberta, přel.

712. *Rieger.* Pan Čapek, fraška w 1 jedn., pols. od hr. Fredra.

713. *Jilemnický.* Podiwná nemoc, wesel. w 2 jedn., *rkp.*

714. *N. F. K.* Příhody na cestě po diležancí, fraška w 6 jedn., z něm.

715. *Štefan.* Rodina Barcelonská, smut. w 5 jedn. od Schenka.

716. *Nejmenowaných.* 1) Dobytí Smolenska, čin. w 4 jedn. od Weissenthurnowé. 2) Meluzina, báchorka se zpěwy w 3 jedn. od Nyrenbergra. 3) Nájemník Kmínek, fraška w 5 jedn. Kocebue. 4) Wečer, noc a jitro w Paříži, čtwero obrazů ze žiwota Pařížského.

717. *W časopisech:*

Diwišowský. Zriny, činohra půwodní. Wýjimek we Wčele 1838 str. 165. a č. 26.

Fr. Daucha. Romeo a Julie od Shakespeara. Zlomky w Čas. mus. 1844. str. 323. Celá 1847 od Matice.

J. Chmelenský. a) Wýjimek z dram. básně: Láska Čechowa. Čas. mus. 1835. I. 3. *b)* Česká Erato. *α)* Recitativo z arie Malkolma z Rosiniho opery: Panna jezerní. Wčela 1835. č. 5. *β)* Laučení s milenkau dle L. Rechtsteina, tamž. *γ)* Wýjimek z Jesondy, tamž č. 47.

W. Klicpera. Tataři u Holomauce, činohra. Druhé jednání w Čas. mus. 1828. II. 29.

Boh. Křížek. Přeložil několik her Shakespearowých Hamleta atd. Wiz Kwěty 1838. příl. 15. a 1841. 57. Též Kolár, tamž.

Sl. Tomíček. Wýňatky 2 Puškynowy básně: Boris Godunow. Kwěty 1835. příl. 5—7.

c) Řeči.

718. Chwalořeč, kterauž na den 9. Srpna 1784 při ustanowení a utwrzení slawné městské rady jménem celého Pražského měšťanstwa přednesl Jan Tad. Habřina, měšťan Pražský, 70 let stáří. 8. w Praze u Jana Höchenbergra. 16 str.

719. Předmluwa před zkaumáním po skončeném běhu zimním dne 13 Dubna w kr. městě Nimburce, konaným od duchowního kněze **DOM. KOŠŤÁLA** etc. přednesená, w Praze u Johanny Prušowé. 1784, 4.

720. Řeč Pražských městských wolenců na den installací kr. purkmistra Jindřicha Neubera, z něm. 1800.

721. Řeč při padesátileté slawnosti pana Jos. Mich. Žáka, farního učitele w městysi Miroticích, držená w tamním kostele farním od *Frant. Štarka*, c. k. školního komissaře etc., dne 31 Srpna 1800, w Praze u Johanny Jeřábkowé, 8. str. 32.

722. Chwalořeč při příležitosti, když J. O. p. J. Josef kníže a wládař domu Lichtenšteinského etc. za dědice swého pana bratra Aloysia Josefa se prohlásil. Přednešená od Dominika Šauera, panstwí Kostelce auředníka. 1805, w Praze, 4. 1 arch (přel. J. Nejedlý).

723. W spisku: Descriptio solennis introductionis canonicorum Praemonstratensium de fontibus Siloe in collegium et gymnasium reg. civitatis Teutobrodae, 3 Nov. 1807, Pragae, 4. str. 46, nalezají se také české prohowory, držané od w. d. p. opata a p. krajského, čeština J. Rautenkrancem sprawená.

724. Řeč držaná při swěcení praporce zeměobranců etc. od Fr. A. Wacka r. 1809, wytištěná w Rozmanitostech P. str. 3—18.

725. Školní řeči w *Příteli Mládeže*: Řeč před zkaušením a po něm. I. 72. od J. T-la.

726. Slowo pronešené u prostřed blahočinného sboru sbratřených církwí w Bostoně. Od P. L. Wiliama Chaninga. Přel. W. Štulc. [Čas. mus. 1843. 211.] Slowa žáků druhé třídy humanitní při rozchodu posledním na gymn. akad. w Praze na den 5 Srpna k přednešení uchystaná (od Krejčího). 1843. str. 8. Láska k wlasti. Řeč k učitelstwu od J. M. Krále. W Praze 1846 u J. Pospíšil. 8 str. 27. Promluwa k dítkám na začátku škol 1838, od prof. Stránského. K žákům ze školy wystupujícím, od téhož. Promluwa při slawnosti we farní škole Welišské 1834, od téhož. — Promluwa k weškerému učitelstwu wikariatního okresu Kopidlenského při držané s ním dne 19 Máje 1836 hlawní konferencí, od Wacka A. Též při konferencí r. 1838. 1840. 1841. Téhož slowo k učitelstwu o rozbírání toho, co žáky swé we škole čísti nechááwá. Téhož přednešení při konferencí 1842. Řeč duchowní, držená u hrobu welewážného p. Wácl. Řebky, učitele Kopidlenského † 28 Máj. 1838. od téhož. — Promluwa učitele k dítkám druhé třídy při nastaupení auřadu jeho 1842. (Dušek Wend.) — Promluwa k učitelstwu při školní konferencí 1843, od Šolce Jos.

d) Zábawné i naučné spisy.

α) Časopisy, almanachy, sbírky.

727. Učitel lidu (mrawy a hospodářstwí za předmět mající). W Praze w impr. c. k. normalní školy 1786, 1787, 1788, 8. každý běh roční po 12 swazečkách.

Jest to měsíční spis z něm.: der Volksfreund, kterýž Karel Egon kníže z Fürstenberka w českém přeložení tisknauti, a za autraty tisku t. čtyry archy po 3 krejc. prodáwati dal. Prwní běh přeložil Fr. TOMSA, druhý a třetí far. ANT. VOITA. Obsahuje naučení k domácímu hospodářstwí, k nawedení počestného a chwalitebného žiwota, a příběhy pěkné.

728. Staré Nowiny, aneb spolusebrání rozličných spisů z wšelikého umění historického, geografického, filosofického, fysického, hwězdářského, oekonomického, k užitečnému času tráwení w umění zhěhlých slow, jazyka milowníků, a k potřebnému naučení mladého wěku lidí, z částky z jiných knih wytáhnutých a w slowenské čisté raucho oblečených, z částky pak w nowě wzdělaných, jimž místo předmluwy předložen jest charakter anebo wyobrazení našeho milost. cís. a kr. Josefa II. W B. Bystřici u J. Jos. Tumlera 1786, w 8. str. 741, mimo rejst.

Wydáno od *Ondřeje Plachého* pomocí jiných učených Slowáků. Jan Hrdlička tam má 6 pojednání.

729. Měsíčný spis k poučení a obweselení obecného lidu od **FRANT. TOMSY** na rok 1787 w 8. dwanácte swazků. Obsahuje wěci z fysiky, historie o přirozených wěcech, některé powídky pro lid a pro mládež, bajky z Lessinga a j.

730. **W. KRAMERIUSA** *a*) Wečerní shromáždění Dobrowické obce, aneb prospěšná naučení, dle kterýchž jeden každý wšemu dobrému se poučiti, před mnohau škodau se wystříhati, i také o rozličných na swětě paměti hodných wěcech známosti nabyti může. Částka prwní (wíce newyšlo), w Praze 1801, 8. s obrázkem kauli swěta představujícím, str. 160.

b) Přítel lidu, knížka k poučení a wyražení wydaná, w Praze 8., díl A. 1806, str. 208, díl B. 1807 str. 208.

Tito spisowé wycházeli w určitých dobách po půl arších s nowinami.

731. Český pautník (wydaný z něm. od *Meinerta*, česky překládaný, nejprwé **J. NEJEDLÝM**, potom jinými), w Praze 1801, 8. č. 1—26, 1802. Číslem 4. přestal český, neměw než 50 odběračůw.

732. Hlasatel český, spis čtwrtletní k poučení a obweselení, wydáwán od **JANA NEJEDLÉHO.** w Praze I. díl 1806 8. str. 644. II. 1807 str. 660. III. 1808 str. 652. IV. 1818 str. 636. Naučného a zábawného obsahu, zawíraje básně, powídky, historické zlomky, známost přírody, wýjimky ze staré literatury a přeložené části z řecké a římské.

Aučastníci toho spisu byli čtyřimecítma.

733. Český Lidomil, wydáwán od *Frant. A. Pabsta*, c. k. auřednika (překládán od **J. HÝBLA**) 1810, 14 swazků.

Obsahuje nejnowější swěta příběhy, nejnowější seznání krajin a národů, historické části, pohádky, anekdoty a j.

734. Prwotiny pěkných umění (neb Wídeňské Listy) od *Jana Hromádky*, we Wídni, 4. Na rok 1813—17.

Při těchto Listech Wídenských podíl mělo přes 70 pomocníků. Obsahují pak naučné, mrawné, zábawné spisky menší z historie politické, přírodné, z rodo-a zeměpisu, hwězdářstwí a j. zwláště ale básně wšeho druhu lyrického, rozprawného a t. d. Mnohé pokusy zde jak půwodní tak přeložené náležejí mezi lepší plody literatury naší.

735. **MATĚJE SYCHRY.** *a)* Powídatel, aneb sbírka rozmanitých paměti hodných příběhů, powídaček, důwtipných nápadů a průpowědí, k poučení a obweselení, swazek I. w 8. welkém 1815. W Brně a Olomauci str. 188 swazek II. tamže 1815, str. 237 swaz. III 1817, str. 210.

b) Kratochwilník, spis pro obweselení a spolu k ponaučení, jejž sbírá a na swětlo wydáwá etc. Swazek I. w 8. mal. W Brně 1819 str. 152, swazek II. 1820. str. 142.

c) Kratochwilná wčelinka. Sbírka mnohých powídek. Swazek I w Brně u Traslera 1827, 8. str. 160 (w prose i we weršich.)

736. Rozmanitosti. Zbírka wšeho užitečného a obweselujícího k zšlechtění srdce, wybraušení rozumu a obweselení mysli. Wydáwaná od *J. Hýbla* 8. W Praze I díl u Jos. Fetterlowé z Wildenbrunu *A* 1816 str. 92, *B* str. 96, *C* 96, *D* 1817 str. 96, *E* str. 84 s obsahem, II díl tamže *F* 1817 str. 96, *G* str. 96, *H* 1818 str. 96, *I* str. 96, *K* str. 80 s obsahem; III díl u Boh. Háze *L* 1818 str. 96, *M* str. 96, *N* str. 96, *O* 1819 str. 96, *P* str. 90 s obsahem; IV díl u Straširypky *R* 1822 str. 96. Podíl při tomto časopisu wzalo přes 50 spisowatelů.

Obsah jeho jsau: básně lyrické (mezi těmi některé duchowní), bájky; nápisy, pohádky a j. drobnůstky, ale i dramatické, wětší menší prosaické powídky neb rozprávky a t. d.

737. Hyllos, národní časopis poučujícího a obweselujícího obsahu. Ku prospěchu některých dobročinných založení, wydáwaný od K. E. Rainoldu, wedený (ne překlád.) od **JANA HÝBLA** 4. w Praze u Jos. Fetterlowé z Wild. I. 1820. První půlletí Leden — Čerwen str. 208. Druhé půlletí Čerwenec — Prosinec str. 206. II. 1821. Prwní půlletí tamže, str. 208. Wše to dohromady 78 archů s 60 obrázky.

Tento od téměř 50 spisowatelů snešený spis zawírá mnohé části z historie wlastenské i cizí, žiwoty, popsání míst památných, jako Prahy, Plzně etc. obyčeje národní, rozprávky mrawné i zábawné, básně lyrické (některé s hudbau), bájky, propowídky, pohádky, wýjimky ze starší literatury, i přewod z latiny (Poklad Plautů) a j.

738. **W. R. KRAMERYUSA** *a)* Zlatá kniha, aneb nowý Zwěstowatel wšeho dobrého a užitečného pro národ slowenský, obsahující nejdůležitější a nejprospěšnější k čtení předměty jak z popsání zemí a krajin, tak z kroniky swěta, z hist. wěcí přirozených, nowé i neznámé starší příhody, práce básnířské a jiného wšeho obsahu zástoje (předměty). Díl I a II. W Praze 1817. 8.

b) Dobrozwěst, spis k čtení užitečnému a kratochwilnému. W Praze 1819. 4.

Předmět jest wypsání krajin, známost přírodných wěcí, básně a jiné drobnosti. Přispělo 18 spisowatelů swými pracemi.

739. *Čechoslaw*, národní časopis pro Čechy a Morawany atd. Spisuje **W. R. KRAMERIUS** I. ročník 1820 w 4. str. 320 tiskem Šollowským — II. ročník 1821 str. 416. — 1822, wydáwá W. R. Kramerius spoluwedením F. Tomsy, str. 400. — 1823. str. 416 [od č. 16 wedením samého Krameriusa; poslední číslo wedením Tomsy; od č. 27. byl wydawatel p. z Šenfeldu] — 1824. str. 426, č. 52 po archu w 4. wedením **TOMSY.** — 1825. též str. 664. č. 53. [s přílohami hudebními a j.]

Obsah činí básně wážné i žertowné, půwodní i překládané wšeho téměř druhu, hymny, ody, elegie, rozprawné, naučné, listy, idylly, satyry, popisné, bájky, pohádky, znělky aneb sonety, nápisy etc. Překlady jsau nejwíce z němčiny (Schillera, Göthe a j.) ale také z engličiny (Ossian), polštiny a ruštiny, lat. a řečtiny. Prosaická wětší část zawírá mnohé powěsti, románky, anekdoty půwodní: přeložené wýjimky a památnosti z wlastenské a cizí historie, popsání wlastenských slawností, zwláštních míst, žiwotopisy, částky zeměpisné, powídky pro děti, zprávy o hudebním umění, diwadle českém, akademiích, knihách nejnowějších, kritiky etc. Wše to welmi nestejné ceny, a často prwní toliko pokusy spisowatelů, jichž tu sto a třidceti osm se počítá.

740. **J. L. ZIEGLERA** *a)* Dobroslaw aneb rozličné spisy poučujícího a mysl obweselujícího obsahu w řeči wázané a newázané. Sebral i wydal etc. Tři díly po 4 swazcích. W Praze u Josefy Fetterlowé z Wildenbrunu 1820. 3.

Podíl w tomto spisu má osmmecítma spisatelů. Zawírá pak básně rozličné wážného i žertowného obsahu, bájky, nápisy a hříčky, powídky a jiné drobnůstky i některé diwadelní hry; dále starobylosti, wýjimky z hist. cesty, žiwotopisy učených neb jinak znamenitých Čechů.

b) Milozor, aneb rozličné spisy poučujícího a

obweselujícího obsahu w řeči newázané i wázané. Sebrané a wydané od téhož. Spis po různu wycházející, toho obsahu, co Dobroslaw; wydáwán w Hradci Králowé 1824. 8. Iní díl str. 186.

Tento spis jest jako nástupce Dobroslawa, a jemu cele podoben obsahem. Mimo wydatele 14 jiných spisowatelů zde wětší menší podíl má.

c) Milina aneb noworoční čtení od téhož, nákladem J. H. Pospíšila. W Hradci Králowé 1825, 12. str. 175.

Podobného jest i tento spis obsahu, zawíraje práce dewíti spisowatelů, a sice jedno drama, rozprawy z historie a z obraznosti, básně etc.

741. *Krok.* Weřejný spis wšenaučný pro wzdělance národu českého-slowanského. Wydáwán přispíwáním mnoha učených wlastenců, od J. **SWATOPL. PRESLA** atd. *Díl I.* w 8. část I. 1821. str. 160. č. II. str. 164. č. III. 1822. str. 160. část IV. 1823 str. 160. *Díl II.* část I. 1824. se 7 obrazci; část II. 1827, část III. 1828; část IV. 1831 (wšeho str. 638.), w arcib. tisk. *Díl III.* část I. 1833. (u B. Háze w knihkupectwí); část II. 1834 (s obrazcem); část III. 1836. (3 ryt.); část IV. 1836. (wšeho str. 627). Obsah: jazykozpyt, krasowěda, umy, žiwnosti a řemesla, mudrctwí, dějinstwo, měřictwí, přírodnictwí, lékářstwí, práwnictwí, bohoslowí. O wědách slohem wědeckým jednati se pokušeno. *Díl IV.* čast I. 1840. str. 160.

742. Zwěstowatel, prací J. Lindy, nákladem J. Frant. z Schönfeldu od Čerwence 1820 až do konce r. 1824. Mimo politické nowiny také literní, nejwíce zábawná díla i některé básně obsahuje.

743. Jednání společnosti Wlastenského Museum w Čechách. Částka I. W Praze 1823. 8. str. 64. Částka II. 1824 str. 131. Přeložil z něm. **WÁCL. HANKA.** Částka III. přel. Hýblem.

744. *Pautník slowanský.* Sbírka spisů zábawných a ponaučných, týkajících se zwláště literatury, historie, techniky a hospodářstwí. Sebráním **FR. B. TOMSY.** Díl I. w Praze tiskem a nákladem rytíře z Šenfeldu, 1826, 8. (str. 168 a 8, 3 ryt. w 4.) — Díl II. 1826 (str. 106 a 6, 2 ryt., z nichž jedna notowá). — Díl III. 1826 (str. 117 a 3, 2 ryt.) — Díl IV. 1826 (str. 109 a 3, 2 ryt.) — Díl V. 1826 (str. 111 a 1, 2 ryt.) — Díl VI. 1826 (str. 108 a 4, 2 ryt.) — Díl VII. 1827 (str. 111 a 1, 2 ryt.). Spisowatelů 26 přispělo.

745. *Rozličnosti Pražských Nowin.* W Praze 1826 w 4. (str. 26 bez zn. a 38 archůw), wydawatelé synowé B. Háze, spisowatel **JOS. LINDA**, roku 1827—1833 (sedm běhůw ročních) též po 52 arších. Potom pod změněným titulem:

746. *Česká Wčela.* 1834 w 4. (52 arch. a příl. not.). Redaktor *Čelakowský* R. 1835 (52 archy) od polowice Prosince wedl **ŠTĚPÁNEK**, potom týž přes 8 let až 1844 do čísla 37, pak až do č. 3 r. 1845 *Fr. Klučák*, odtud **K. ŠTORCH**. Obsah: Práce básnické, zábawné čtení, známost zemí a národů, pojednání přírodopisná, literarní nowosti a smíšeniny. Až do konce r. 1845 počítal tento spis asi 270 pomocníkůw spisujících, mezi nimi 12 ženštin.

747. Časopis společnosti wlastenského museum w Čechách, w Praze 8. *I. roční běh* 1827 u Pospíšila (str, 140, 148, 144, 152, mimo reg. etc.), wedením **FR. PALACKÉHO**. — *II. r. běh* 1828 (str. 144, 142, 144, 144 a reg.). — *III. r. běh* 1829 (str. 136, 136, 128, 132). — *IV. r. běh* 1830 (str. 470). — *V. r. běh* 1831 (str. 464 a reg.). — *VI. r. běh* 1832 (str. 488 a reg.). — *VII. r. běh* 1833 (str. 470 a reg.). — *VIII. r. běh* 1834 (str. 480 a obsah). — *IX. r. běh* 1835 (str. 470). — *X. r. běh* 1836 (str. 436, 3 ryt.), zawírá auplný obsah wšech 10 dílůw dle předmětůw i spisowatelůw. — *XI. r. běh* 1837 (str. 502 a 6 rytin). — *XII. r. běh* wedením **P. ŠAFARIKA** 1838 (str. 596 a 5 rytin). — *XIII. r. běh* 1839 (str. 509 a obsah). — *XIV. r. běh* 1840 (str. 425 a obsah). — *XV. r. běh* 1841 (str. 487). — Přispělo 63 spisowatelů. *XVI. r. běh* 1842 (str. 638 a obsah). — *XVII. r. běh* 1843, wedením **J. E. WOCELA** (str. 640). — *XVIII. r. běh* 1844 (str. 640), pos. Kwět. 216, 394. — *XIX. r. běh* 1845 (str. 700 a 6 rytin). XX r. běh 1846 w 6 swazcích (str. 854). Obsah wůbec jest: Básně i prosa, pojednání rozličná, kritiky, staré písemnosti české, zprávy literarní, biografické, genealogické, známost wlasti, přírody atd. Mezi přísně wědeckým a prostonárodním drží prostředek. Při každém dílu aučty a zprávy od Matice české.

748. *Jindy a nyní*, anebo: Sbírka obrazů pamětihodných osob, wěcí a příběhů z minulosti a přítomnosti, s připojeným popsáním a jiným rozmanitým wyprawowáním. Wydáním Karla Rainolda. Wedením **JANA HÝBLA.** (dwa swazky aneb půlletí.) 4. (25 archů a tolik rytin), w Praze tiskem J. H. Pospíšila 1829. [L. 1828 wyšlo 26 numer s rytinami, kteréž opět r. 1829 otištěny.] — R. 1830 první půlletí (str. 104 a 25 obrázkůw), druhé půlletí (str. 194 a 25 ryt.) tamž. — R. 1831 wydáním J. H. Pospíšila, wedením J. Hýbla, I půlletí 4. (str. 104 a 25 ryt.) II půlletí (str. 104 a 25 ryt.) — R. 1833 pod jménem: Jindy a nyní. Národní zábawník pro Čechy, Morawany a Slowáky. Nákladem a wedením J. H. Pospiš. atd. Nowého běhu půlletí první. 4. (26 archů).

749. *Čechoslaw.* Wšeobecný zábawník, tisk. a nákladem J. H. Pospíšila. Swaz. I—IV. 1830. Swaz. V—VIII. 1831. Každý 64 str. [Redaktorowé: Franta, Langer, Tomíček.] (Jako pokračowání toho jsau: *Čech.* Zábawný a poučující spis. Wydán od W. *Franty* a *S. Tomíčka.* w 8. (str. 74) W Praze 1832 nákl. Pospíšilowým. *Samo* atd. str. 78 tamž 1832. *Krok* atd. str. 84. a ryt. tamž 1833. Obsah básně, powídky, pojednání atd.

750. *Wečerní wyražení.* Kniha k powyražliwému čtení, wydáwaná od **W. R. KRAMERIUSA.** Díl I. a II. w 12 swazcích. 8. w Praze, u J. Jeřábka, 1830. Potom s něco změněným titulem: Wečerní wyražení. Časopis k užitečnému a kratochwilnému čtení, wydáwaný z nejwyš. c. k. powolení, wedením a nákladem atd. *Prwní roční běh.* Dwa díly, dohromady čísel 88, str. 702, a 11 obrazůw, tamž 1831 — *Druhý roční běh*, díl I. a II. str. 400 tamž 1832. — *Třetí roční běh*, díl I a II tamž 1833 str. 400. — *Čtwrtý roční běh*, str. 112, tamž 1834. Obsah: Hospodářské připomínky; historické maličkosti; zábawné čtení a básně i zeměpisné drobnůstky; nowá wyšetřowání a nálezy; smíšeniny a pochautky. [Pro nedostatek odbíratelůw (30) s číslem 7 přestalo.]

751. *Tatranka.* Spis pokračující rozličného obsahu, pro učené, přeučené i neučené, prací a nákladem **JIŘ. PALKOWIČE** atd. *I roční běh* (Díl I.) Swaz. I. w Prešpurku 1832. 8. písmem Belnayho dědiců, str. 115. Swaz. II. 1832. str. 116. III. 1834. str. 116. IV. 1837. str. 120. — *Díl II.* Swaz. I. 1841. písmem Ant. Šmida. 8. str. 116. Swaz. II. 1842. str. 119. Swaz. III. 1842. str. 109. Swaz. IV. 1842. str. 114. — *Díl III.* Swaz. I. 1843. str. 112. Swaz. II. 1844. str. 104. Swaz. III. 1845. str. 104.

Obsah: básně, historie, zeměpis, literatura, Kritika atd. [Posudek Čas. mus. 1832. 235. Kwět. now. 1843. str. 29.]

752. *Kwěty české.* Listy zábawné pro wšeliký staw, wedením a nákladem *J. H. Pospíšila* atd. W Praze a Hradc. Kr. *I. roč. běh.* 1834. w 4. str. 434. — *II. běh* 1835; str. 522. *III. běh* 1836; str. 416 a příl. 104. — *IV. běh* 1837; *V.* 1838; *VI.* 1839; *VII.* 1840; *VIII.* 1841; *IX.* 1842; str. 410. příl. 104. — *X.* 1843 pod titulem: Kwěty, národní zábawník pro Čechy, Morawany, Slowáky a Slezany wedením a wydáwáním Jarosl. Pospíšila. str. 420. Nowiny literar. str. 104. — *XI.* ročník 1844; str. 624. Příl. str. 4. — *XII.* ročník 1845.

Posud nejčítanější časopis, obsahuje básně, powídky, články žiwoto-, děje-, národo- i zeměpisné, rozličnosti, o hudbě, diwadle, umění, dopisy a zpráwy. Příhody jednají o literatuře, wědách a umění atd.

753. *Swětozor*, nejlacinější spis obrázkowý k rozšíření užitečných známostí pro Čechy, Morawany a Slowáky. *I. roč. běh* 4. str. 416. W Praze nákladem synů B. Háze. Redaktor **P. J. ŠAFAŘÍK.** 1834. — *II. roč. běh* tamž 1835. str. 352.

Obsah: články z země-, národu- a dějepisu.

754. List c. k. Prachynského auřadu. Půlletí I. a II. 4. w Písku tiskem Jos. Fetterle. 1835.

Obsah: Krajská nařízení, pojednání hospodářská, popsání zámkuw a p. něm. a česky. Čeština podlá. [Pos. w Kwětech 1835. 357.]

755. Wěstník, wydáwán od **J. KALINY** s příspěwky několika ochotníkůw. Swaz. I. w Praze 1842. u K. Jeřábkowé. 8. str. 48. [Wíce newyšlo].

756. Česká bibliotéka pro wlastence milowné jazyka mateřského a nowých wědomostí k rozšíření umění a ošlechtění srdce od **JANA JAWORNICKÉHO.** Swaz. I. w Praze 1830. nákladem J. Pospíšila w 12. str. 120. Swaz. II. 1833. str. 128. III. 1836. str. 126. IV. 1838. str. 138. V. 1840. str. 124. VII. 1864. str. 76.

Obsah: Pojednání o náboženstwí, wychowání dítek, popsání zemí a národů, žiwotopisy swatých, wynalezení nástrojů, řemesel, příběhowé minulých wěků i našich časů, básně atd. čtenářům wšelikého pohlawí, wěku a stawu.

Časopis hospodářský, w. Hospodářstwí.

757. *Wlastimil,* přítel oswěty a zábawy. W Praze tiskem a nákl. J. Spurného. *Díl I.* 1840. str. sw. I. 312. II. 308. III. 304. IV. 290. *Díl II.* 1841. str. čast. I. 288. II. 288. *Díl III.* 1842; str. 288.

Obsah: werše i prosa k poučení a obweselení od wíce nežli 30 spisowatelů.

[Posud. Kwět. Now. 1840. 14. 1841. 61. 1842, 86. 1843. 18.]

758. *Dennice*, spis zábawný a poučný od J. B. Malého. Díl I. w Praze 1840. u Wác. Špinky wel. 8. str. 382 s mapičkau. Díl II. str. 384. — Díl III. 1841 str. 248. Obsah: Básně, powídky, země-, národo-, děje- a mrawopis, wýjimky z cizích spisowatelů, kritika, literarní náwěští. atd. [Posud. Kwět. Now. 1840. 9. 1841. 62.]

759. *Palečck*, milowník žertu a prawdy. Na swětlo posílán od Fr. Rubeše, F. Hajniše a Ještěněkoho. Swazeček I. 1841 (1. a 2. wydání) tiskem a nákladem J. Spurného, w 12. str. 69; sw. II. str. 60; III. 72; IV. 66; V. 1842 str. 62; VI. 59; VII. 1842 str. 60; VIII. 1843 70; IX. 57; X. 60; XI. 60; XII. 60. XIII. 1844 60; XIV. 60; XV. 60; XVI. 1845 60. Obsah šprymowné spisky weršemi i

prosau. XVII. (od Rubeše a Filípka) 1846 str. 60; XVIII. str. 60.

760. Morawsko-slezský časopis pro lid, wydáwáním Fr. Diebla, w Brně 1842 až do 1847, měsíčně po swazcích.

761. *Jos. K. Tyl.* Pražský posel. Sbírka užitečného i obweselujícího čtení pro lid jazyka českého. Díl I. w Praze 1846 u Jar. Pospíšila (w 6 swazcích), str. 573 w 16.

762. *Kar. Wladisl. Zap.* Pautník. Časopis obrázkový pro každého. První ročník 1846, nákl. a tisk. synů B. Háse. 4.

763. *Morawský wykladatel.* Ponaučné a kratochwilné listy pro wenkowský lid, wydáwaný od **ANT. ŠENKA**. U Ant. Škarnicla w Holomauci 1846. 4. Díl I. swaz. 1. str. 1—32, sw. 2. str. 33—64 (s obrázky).

764. Kalendář pro čas a wěčnost. Mixtura proti smrtelné úzkosti pro obecný lid, a mimo to také pro duchowní i swětské wašnostpány. Ozdobený podiwnými obrázky dle staré, ale ještě trwající mody, jejž w mateřský jazyk uwedl Fr. P. Polenský. W Brně nákladem Karla Winikera. Tisk wdowy Rad. Rührera 1847 str. 128 w 8. Jest to překlad letošního ročníku we Freiburku Bryzgawském wycházejícího spisu: Kalender für Zeit und Ewigkeit von Alban Stolz

765. Almanach aneb Noworočenka, nákladem J. H. Pospíšila, w Hradci Kr. 1823 str. 200 w 12. Péčí professorů **KLICPERY** a **CHMELY**. — Opět Almanach na rok 1824 tamže, str. 203, péčí prof. **CHMELY**. Obsah: básně a powídky. W 1. dílu aučastenstwí mělo dewět, w 2. osmnácte básníkůw.

766. Dennice aneb Noworočenka na r. 1825, sebráním **CHMELY** a **ČELAKOWSKÉHO**, tamž, 12. str. 186. Přispělo 9 básníků.

767. *Zora.* Almanach na r. 1835. *Prwní ročník.* 16. str. 286 a 4 obrazy, w Budíně w univ. tisk. — *Druhý ročník* 1836 str. 288 a 4 obrazy. — Třetí ročník 1839, str. 292, 1 obraz. — Čtwrtý ročník 1840, tamž, str. 205 s 1 obrazem.

Obsah: Básně rozličné a powídky. W 4 ročníku nachází se přání nejjasn. císaři a otci od J. C. W. Františka Karla, weršem. Mezi básníky wyniká tu Holý. Řeč nestejná, jiných jiný, wůbec od české se wzdalující. Pos. Mus. čas. 1836. 207.

768. *Hronka.* Podtatranská zábawnice, časopis krasomilého a užitečného čtení, wedením **KARLA KUZMANYHO**. *Díl I.* 1836 w Báňské Bystřici u Fil. Macholda, 8. str. swazek I. 96, II. 100, III. 96. — *Díl II.* tamže 1837 str. 287. — *Díl III.* 1838 str. 288.

769. *Plody* zboru učenců řeči česko-slowanské Prešporského. 8. str. 156, w Prešporku u Landerera 1836. (Pos. w Čas. mus. 1836, 215 od Chmelens.)

770. *Wesna.* Almanach pro kwětaucí swět. Ročník prwní Sestawil **KAREL TUPÝ**. 18. (str. 288 a 2 ryt.), w Praze 1837, nákladem Pospíšila. Obsahuje wážné, komické i humoristické plody od Tyla, Wrťátka a j. (Pos. w Čas. mus. 1837, 129 od Palackého.) — II. ročník 1838 str. 302. — III. 1839 str. 248. Básně a powídky, místopisy atd. (Erbenowa báchorka Poklad polsky přel. od Roštišew. W. Kwět. 1838 příl. 48.)

771. *Nitra.* Dar dcerám a synům Slowenska, Morawy, Čech a Slezka, obětowaný od Milosl. Jos. Hurbana. Ročník I. w Prešporku 1842 u A. Šmida, mal. 8. str. 312. Obsah: Básně a powídky. (Posud. Kwět. Now. 1842 str. 73.) Ročník II. — Ročník III. w Pešti 1846, 12. str. 220.

772. *Horník.* Almanach na r. 1844, sestawil a wydal Petr Miloslaw Weselský, tiskem Jar. Pospíš. w Praze, mal. 8. str. 168 —. Týž na rok 1845 w arcib. tisk., str. 208. Obsah: Básně, powídky, místopisy atd. (Pos. Kwěty 1845 str. 328.)

773. *Wýbor* z literatury české. Díl I. od nejstarších časůw až do počátku XV. století. (Nákl. č. mus. č. XVII.) W Praze 1845, wel. 8. str. XV a 646 čili 1296 slaupců, mimo: počátky staročeské mluwnice. **P. J. ŠAFAŘÍKA**, str. 118. (Stkwostné wydání.)

β) Rozpráwky, novelly, báchorky.

774. Historie o hraběti Jindřichowi a šťastném synu jeho, kterýžto dwakrát od smrti předivně wyswobozen byl. W Holom. u J. H. 8. 1775. Na Horách Kutnách 1801 a 1805. 8.

775. Makbet, wůdce šotského wojska. Z německé komedie w češtinu přeložený w 5 dílech a 18 smutných představeních wyobrazený. W Jindř. Hradci u Ign. A. Hilgartnera, 1782. 8. str. 56.

776. Kupec Benátský, nebo láska a přátelstwí, z něm. komedie na česko přeložený. W Jindř. Hradci u J. A. Hilgartnera 1782, 8. str. 48.

Tento i předešlý spis jsau wlastně z Shakespearowých her dle něm. přeložení wzdělané romány. Wiz recensí jich w Lit. Magazin 2 Stück S. 139.

777. **JOS. IGN. BAJZY** *a)* René mladenca príhodi a skušenosti, které widal etc. Prešp. 1783 (?) 8. 2 díly (slowácky). *b)* Weselé učinky a rečení etc. 1795, 8. (slowácky).

778. Příběh švédské hraběnky. Rkp. od **SAM. ČERŇANSKÉHO**, okolo 1787 (Zlob.).

779. Ukrutný Jan Pieriere, aneb jak nešťastné můž býti děwče skrze lásku, od **ANT. ZIMY**. W Praze 1787, 8. str. 16.

780. Karla z Ekartshausen Porušená práwa člowěčenstwí, aneb saudní příběhowé z našeho

století, přeložil **JOS. KAWKA.** W Praze u Schönfelda 1787. 8. str. 88.

781. Při dobytí Budínského zámku do zajetí křesťanského padlé, Kartigam řečené, potom Kristina nazwané turecké slečny, řídké a památné případnosti, které w uherském jazyku P. Ign. Mésároš, w slowenském pak **MICHAL SEMIAN**, při církwi ew. Pezinské slowa božího kazatel, wydal w Prešpurce 1790, 8. 26 archů str. 384, mimo dedik. we werších a předml.

782. **PROK. ŠEDIWÉHO** *a)* Maran a Onyra, amerikanský příběh, kterýž se stal, když čtwrtý díl swěta Amerika nalezena byla atd. 1791. 8. w Praze, též 1808. 8.

b) České Amazonky, aneb děwčí boj w Čechách pod spráwau rekyně Wlasty, podlé Hájkowy kroniky sepsáno. W Praze 1792, 8. str. 110.

c) Mnislaw a Swětiwina, aneb příběhowé prwních obywatelů Okořského zámku, staročeská rytířská historie z XI století. W Praze 1794. 8. str. 159. 1812.

d) Zazděná Slečna, aneb podiwné příhody Marie z Hohenturu, rytířská historie z XIII století, w něm. od Krist. Špisa wydaná. W Praze 1794. Druhé zcela oprawené wydání 1798. 8. str. 88.

e) Krásná Oliwie, aneb strašidlo u bílé wěže, prawdiwá historie na česko wyložená. W Praze 1798, 8. str. 55.

783. **ANT. BOROWÉHO** *a)* Zrcadlo pošetilostí, aneb nowé i staré, pěkné i daremné, prawdiwé i neprawdiwé powídačky a historie, jichž jest asi 400. W Praze 1792. 8. 1795, nákl. Kram.

b) Zrcadlo příkladůw k naučení a obweselení, aneb rozličné pěkné historie o maudrých a pošetilých, o dobrých a zlých lidech. W Praze 1794. 8.

784. Básně o čarodějnicích. Krameriusowým nákladem. W Praze 1794. 8.

785. **WÁCSL. KRAMERIUSA** *a)* Ribrcol na Krkonošských horách, aneb zaklený a wyswobozený princ. Staročeská smyšlénka, od W. Krameriusa. W Praze 1794. 1804. str. 124. (Kylar dle Rulíka skladatel.)

b) Arabské pohádky neb historie. Prwní: Nuredýn, perský princ; druhá: Abulfara kupce podiwní příběhowé na cestách jeho. W Praze 1795. 8.

c) Čarodějnice Megera, aneb okauzlený zámek p. z Jednorožce. 1795. 8. str. 144.

d) Rozličné powídačky k poučení a k obweselení: Pustý ostrow; Rytíř we wězení atd. Krameriusowau prací a nákladem. W Praze 1808. 8. str. 80.

786. Ribrcál, aneb horní duch na Krkonošských horách. Powídačky ze starých časů w 8. archůw 5 (bez místa a roku). (Špatná orthogr. a podlý jazyk.)

787. Anežka, sicilská králowna, pěkná hist. z někdejších časů, když rytíři pro dosažení slawného jména putowali a předivné příhody míwali. W Praze 1795. 1798. str. 181.

788. Žert a prawda, to jest: welmi pěkně smyšlené utěšené historie a rozpráwky w několika stech, kteréž se pro wyražení mysli a pro zasmání, časem i také pro wybraušení rozumu dobře užíwati mohau. W Praze 1796. 8. jakožto 2. díl k Zrcadlu pošetilostí, str. 246.

789. Příběhowé Telemacha syna Ulyssowa. (Od **JOS. JAWURKA**) 1796. str. 425, II. díl 1797, 8. str. 447. Lepší přeložení jest L. Zieglera 2 díly. I. r. 1814, II. 1815. W Praze prwní díl str. 348, druhý 280.

790. Skalní duchowé, aneb prawdiwé příhody Jiřího, chudého nádenníka, pak nenadále obohaceného barona z Bílenbachu. W Pr. 1798. 8. str. 102.

791. Ferdinand a Kalista, španielská historie, kteráž truchliwé a podiwné příhody po zemi i po moři wyprawuje. W Praze 1799. 8.

792. Zdeněk ze Zásmuku s swými towaryši, aneb rytíři w Blanickém wrchu zawření. Staročeská rozpráwka, w Praze 1799, 8. str. 117; po druhé 1818 w Praze.

793. **J. RULÍKA** *a)* Weselý Kubíček, aneb w horách Kašparských zaklený dudák, historický příběh pro wyražení mysli sepsaný atd. W Praze 1799. 8.

b) Boženka, weselého Kubíčka manželka. Wydal ku poctiwosti ušlechtilých děwčat českých atd. W Praze 1799. 8. 1802. 8. u Hrab. děd. str. 71.

794. Zaklinač duchů, aneb podiwné příhody z austních a písemních oznámení pilně shromážděné skrze Wawřince Flamenberga. W Hoře Kutné 1799. 8.

795. **J. NEJEDLÉHO** *a)* Plzenští rytíři, aneb odplata udatnosti. Staročeské podiwné příhody. W Praze 1799. 8. Změněné poněkud od W. R. Krameriusa 1814. 8. str. 112.

b) Numa Pompilius, z franc. Floriana přel. W Praze 1808. 12.

796. Hrabě Rožmberk, wlastenský rytířský příběh, kterýž se stal w Čechách ku konci šwédské wálky. W Praze 1800. 8. 1810. 8. str. 184.

797. Alonzo a Kora, amerikanský příběh z někdejších časů, když tento čtwrtý díl swěta wynalezen byl. W Praze 1800. 8.

798. Harfeník, powídání z předešlých časů, z něm. na českau řeč přeloženo od **F. KRIEGLERA.** Na Horách Kutnách 1800. 8.

799. Wěž Mariánky, příběh rytířů. W Praze 1803. 8.

800. Neznámá paní, příběh turecký, aneb mnohé neštěstí táhne za sebau dobrý konec. Z něm. přeloženo 1803. 8. na Horách Kutnách u Fr. Korce, 4 archy (páchne němčinau).

801. Atala, neb láska dwau diwochů na paušti, z franc. Chateaubrianda (přel. od J. J.) 1805. 12. str. 144. II. wyd. 1832 u Špinky. III. w 1841 w Sbírce Jung.

802. Tonutí na moři a osudowé pana setníka jménem Viaud. W Hradci Král. u Fr. Baučka 1808. 8. str. 126. Ty příhody Francauz Viaud, jehož potkaly, r. 1769 do tisku dal; z franc. do němčiny a z němčiny do češtiny přeloženy otrocky, newylaučením ani artikulůw.

803. Nowé krátké a dlauhé zboží, neb kratochwilné powídačky pro obweselení mysli a ukrácení času wydané (bez roku a místa) w 8. str. 64. Jsau to některé anekdoty z Vade mecum, w špatné češtině.

804. Starožitné a paměti hodné weselé popsání, aneb ženský kalendář, w kterém jest k nalezení wšecko, co jen zcela k zdání hwězdářskému patřiti může. Sepsaný od doktora a učitele umění hwězdářského, Bazališka Panteonolewského (bez místa), 1809. 8. str. 23, pauze žertowný spisek (ze staršího přetištěný).

805. Kramář w pastech a wochličkách obchod wedaucí (od Špisa) z něm. přeloženo. Na Horách Kutnách 1811. 8.

806. **W. R. KRAMERIUSA** *a)* Ildegert, po největším neštěstí šťastný Angličan, Robinsonada. W Praze 1813 (předělána).

b) Příhody princezky z Pontje, wytažená historie z knihy od paní z Gomec sepsané. W Praze 1813. 8. str. 64.

c) Nowé léto, anebo odplata dobročinnosti; obraz wenkowský. W Hradci Král. u J. Pospíšila 12. 1825. str. 21.

d) Wolení manžela, aneb zewnitřní krása klame; příkladný příběh pro krásenky české. tamže 1825. 12. str. 21.

e) Polybius, aneb dobrá mysl se neztratí; žertowný příběh pro spanilé Češky. Tamže 1825 12. str. 48.

f) Potřebné a zbytečné, aneb čím wíce kdo má, tím po wíce tauží. Tichý hrad. Daddy dary. Negr. Tři powídky přel. atd. 8. str. 86. W Praze a Jind. Hradci u J. Landfrasa 1834. (Z Wečerního wyražení 1831 wyňato.)

807. Španielská rekyně Lenora z Waleska. 1814.

808. Wilibald z Aichstatu a Amalia z Werboku. Wýborní příkladowé wěrnosti, stálosti a udatnosti, od **J. ŠMITTA**. W Hradci Král. 1814. 8. str. 71.

809. Ladislaw a Eleonora, aneb příběhowé welmi šťastných a blažených, pak po 3 léta welmi nešťastných .. manželů, od **J. ŠMITTA**. Na Horách Kutnách. 8. 1814.

810. Příhody Bianky Kapelly etc. přel. z wlaského od **FR. BEERA**. 12. W Praze 1817. str. 108.

811. Jenowefa, krásný a pohnutelný příběh starožitnosti, w nowě wyprawowán pro wšecky dobré lidi, zwlášť pro matky a dítky, od **JOS. HRADECKÉHO**. W Praze 1818. 8. str. 128. Jiné přeložení též knihy wyšlo s nápisem: Jenowefa, podiwní příběhowé rozené wéwodkyně z Brabantu a prowdané hraběnky z Wítězomírowa, od Leop. Wiršinka u Jos. Fetterl. z Wildenbrunu. 1818. 12. a 1824. 12. str. 156.

812. Záře nad pohanstwem, nebo Wácslaw a Boleslaw; wyobrazení z dáwnowěkosti wlastenské od **JOS. LINDY**. W Praze 1818. 8. str. 196 (půwodní).

813. **TOM. KUBELKY** *a)* Jitka, hraběnka z Toggenburku. Prawdiwý příběh z 12 století. W Praze 1819. 8., po druhé w arcib. impr. 1830 str. 168 w 8.

b) Prawísko (prawidélko), kterak Jindřich z Dubínowa k poznání boha přišel. W Praze 1819. 8. (Z němčiny Heinrich von Eichenfels od Schmidta.)

c) Hyrlanda wéwodkyně z Bretaně, aneb tak wítězí ctnost a newinnost. Příběh příkladný a pohnutlíwý ze starožitnosti pro mladé i staré. Nákladem J. Pospíšila, w Hradci Král. 1824. 12. str. 172, po druhé opraweno tamž 1846, str. 132.

d) Newín, aneb následky z newědomosti; příběh těšitelný. W Praze 1825 w arcib. tisk. 8. str. 96.

814. **JANA HÝBLA** *a)* Mladší Speelhofen, Robinsonada přel. W Jind. Hradci 1819. 8.

b) Nešťastná Zuzanka, aneb strašliwé následky malé, nepatrné poklisky; wšem newinným děwčatům k powážení a wýstraze wydané. 1819. 8.

c) Rozliční příběhowé k užitečnému a obweselujícímu čtení sebraní. 1819. 8.

d) Poučné a kratochwilné historie o strašidlech, ze spisu pod názwem Rozmanitosti wytažené a znowa do tisku dané. 1820.

e) Obweseleníčko, snešeno od J. Hýbla a Tom. Kubelky. 1820. 8. (Z kalendářů tolerancí Hýblowých.)

815. Obležení Rošelské z franc. (paní Genlis) přeloženo od **JANA ŠTĚPÁNA**. W Písku. 8. 1820, 2 díly w 4 odděleních, I. str. 264, II. str. 294.

816. Seleczeny wydal: Wšelico pro mysli ctné rozweselení. Díl I. w 8. str. 155, w Rožnawě 1820.

817. Sbírka paměti hodných příhod; swazek I. W Písku 1821. 8. str. 156.

818. Láska a wděčnost swědomí, dwa příběhowé od Lafontaina. W Praze 1821, od J. W. HÜBNERA a J. LEHKÉHO.

819. Isidor, sedlák Lhotský, ušlechtilý příběh pro lid wenkowský i městský; sepsaný od *Josefa Hubra*, faráře w Ebersbergu a JOS. MEJSTŘÍKEM, děkanem Swětelským w češtinu uwedený. W Praze u Josefy Fetterlowé z Wildenbrunu. 8. I. díl 1821 str. 253. II. díl 1822 str. 302. Druhé, od *Fr. Slámy* oprawené wydání w Praze 1845, nákladem Ant. Veitha, pána w Libochowě, str. 424.

820. J. W. HÜBNERA *a)* nalezení ostrowa Madéry, aneb zkušenost starých jest předce maudřejší, nežli láska mladých srdcí. 8. 1821 etc. od *A. Lafontaina*, w češtinu uwedeno. W Praze 1822 str. 67 w 8. *b)* Lehkomyslnost klestí cestu k neštěstí, prawdiwý příběh, zčeštěný. W Praze 1822. 8. str. 47.

821. JANA JOS. CHARWATA *a)* Kleona, newěsta jednoho, choti druhého. W Praze w Sommrowské impressí 1823. 12. str. 66. *b)* Příhody pana Žamputáře, od něho samého wyprawowané a sebrané. W Praze 1824, u Mart. Neureutra. 8. str. 50, z něm. Münchhausen. *e)* Blahoslaw, aneb kdo swět zkusil, něco wí. 8. w Praze 1824.

822. FR. BOH. TOMSY *a)* Jaré fialky, aneb příběhowé a powídky z dáwných a nynějších wěků. W Hradci Král. 1823. 8. str. 102.

b) Alfonso a Alménon, a Karangho a Lelanga, dwa příběhowé z dáwnowěkosti (přel.), w Hr. Král. 1825. 12. str. 36, u J. Pospíšila.

c) Romantické powídky z minulých i nynějších časů, tamže 1825. 12. str. 212.

d) Klaurenowy powídky, přel. *Dílek I.* mal. 8. (str. 182 a 10 bez zn.), w Praze u Šollowé wedením J. H. Pospíšila, 1826. — *Dílek II.* 1827 str. 220. — *Dílek III.* a *IV.* 1827 str. 140, 144. — *Dílek V.* 1827 str. 212. — *Dílek VI.* 1828 str. 238. — *Dílek VII.* 1829 str. 153 a 3. — *Dílek VIII.* 1829 str. 172. — *Dílek IX.* 1830 str. 224 a 4. — *Dílek X.* 1830 str. 190.

e) Wystěhowanci do Brasilie, aneb chatrč u Gigitonhonhy, dle *Amalie Šepe* atd. W Praze u Pospíš. 1830 w 12. (Jiný překlad W. R. KRAMERIUSA.)

f) Hulda, aneb otcůw hřích, matčina kletba. Romantická powídka ze spisů Klaurenowých. W Praze u M. Neureutra, 1831. 12. str. 204.

g) Weselá přástewnice, aneb rozmanité wyprawowání čili powídky dle Grimmowých báchorek. W Praze a Hr. Král. nákladem Pospíšila. *Dílek I.* 1832, wel. 18. str. 176. — *Dílek II.* 1833 str. 200. — *Dílek III.* 1835, 16. str. 197. — *Dílek IV.* 1837 str. 221. — *Dílek V.* 1838 str. 154. — *Dílek VI.* 1840 str. 185.

h) Čtenářský poklad pro milowníky zábawných dějin a powěstí z minulých i nynějších dob. Z nejlepších cizích spisů sebral a zčeštil etc. Dílek I. w Praze u Spurného 1840. 8. str. 120. (Metla boží dle Emer. Scaevoly; Lešek a Janiska dle hrab. G. z Loebenu; Skalní kaple dle J. N. Vogla.)

i) Alpští lowci. W Hradci Kr. a w Praze u Posp. 1840, 12. str. 63.

k) Swatawa a Wojmil, nebo panenské wězení na Hrubé Skále. Starožitná wlastenská powěst od etc., w 8., w Praze w české expedicí 1831.

l) Wiz keř Dcero má a daufej! aneb Anna Mladějowská a Bohuslaw Turowic. Půwodně dle starobylé powěsti od etc., 8. w české expedicí 1832.

m) Robinson Lerchenfeldský, aneb podiwní osudowé a události Šeb. Ganthöfra, rozeného Wídeňčana, na jeho cestách etc. Dwa díly, w češtinu uwedl etc. W Praze u J. Jeřábka 1831. 8. str. 69 a 120.

723. Ctnost wede k prawému štěstí, aneb krásu přewyšuje ctnost. Oprawdiwý příběh k ušlechtění a obweselení srdce, wydaný od MATĚJE DOMINIKA MATÉKY etc. W Praze u Jos. Fetterl. z Wildenb. 1824, str. 91 w 8.

824. JAN JINDŘ. MAREK. *a)* Konwalinky aneb sbírka půwodních romantických powídek z starobylých i nowějších časů. Sw. I. w Praze 1824 u Jos. Fetterlowé. 8. str. 131. Sw. II. tamže 1826 str. 112. *b)* Zábawné spisy Jana z Hwězdy, kdež přicházejí:

α) Jarohněw z Hrádku. Novela z časů Jiřího Poděbradského. Sw. I. w Praze u Jar. Pospíšila 1843 str. 168. mal. 8. Sw. II. str. 144. Sw. III. str. 172 (Porow. Kwěty 1844. str. 108. a 1843. Now. 73.)

β) Mastičkář, powídka z časů Jind. Korutanského, w Praze u Jar. Posp. 1845. Sw. I. str. 152. Sw. II. str. 155. [Pos. Kwět. 1845. str. 156.]

γ) Známosti z průjezdu. Harfenice: dwě nowely z časů nowějších, w Praze u Jar. Pospíš. 1845. str. 168.

δ) Drobné powídky sw. I. w Praze u Posp. 1846. str. 155. [Zábawných spisů sw. IX.]

825. WÁC. SW. NOWOTNÝ. Oběť, powídka z dáwnowěkosti české, w Praze 1824 u Jos. Fetterlowé, mal 16. str. 108.

826. J. P. SUŠICKÝ. *a)* Šlepěje lwowá aneb následky žárliwosti. Wýchodní wyprawo-

wání. W Hradci Král. 1825. u Pospíšila. w. 12. str. 22.

b) Wychowanec lásky, hyšpanská nowotinka (novella), tamže 1825. 12. str. 36.

827. **J. M. LUDWIK.** *a)* Wěrná ryzka aneb stálost lásky. Dárek krásenkám českým atd. W Hradci Král. 1825.

b) Romulus, prwní král Římský od Lafontaina, tamž 1826. Dwa swazky w 8. str. 189 a 204.

828. **JAN B. WLADYKA.** Hyacinty. W Hradci Král. u Pospíš. 1825. 16. str. 76.

829. Morawské powídky, aneb sedm přepodiwných obrazů Sw. Cyrilla, w Praze arcib. tisk. 1825. w 12.

830. **ANT. ALEX. ŠWIHLÍK.** *a)* Jan Bohomysl, původní powídka, w Praze u A. Straširypky 1825. 8.

b) Edmund a Bělinka, původní mrawná powídka, w Praze u J. Pospíš. 1832. 8. str. 144. a obrázek.

c) Albina, původní powídka s obrázkem w 8.

d) Slawibor aneb podwrženec. Původní rytířská mrawná powídka 8. str. 128. 1842 (?)

e) Marcel, pautník z XIX století. Původní powídka, w Praze 1843. u A. Špinkowé. 8.

f) Nalezenec. Powídka. Díl I. w Praze u A. Špinkowé, wedením J. Malého. 1844.

g) Helena z Jílowí, půw. mrawná powídka, w Praze u W. Špinky 1841. 8. str. 160.

831. **FR. B. WEWERKA.** *a)* Šťastný osud prw nešťastné princezky. W Hradci Král. u Posp. 1825. w 12.

b) Powídačky pro ukrácení chwíle, tamže 1829 8. str. 52.

832. Edwarda Angličana znamenité příhody, jak na moři tak i na zemi. W Trnawě Joh. Kr. Jelinek 1826. 12.

833. **MARIA ANTONIA.** *a)* Serafka. Dárek dcerkám městským, od Dobrowlastky. 12. str. 121, w Praze arc. tisk. 1826, po druhé 1832.

b) Myrrhowý wěneček, aneb: Utrpením přichází se k blaženosti. W Hradci Král. 1828 u Pospíš. 8. str. 130.

c) Keř rozmarinowý ze stínu do weřejné zahrady přesazený. W Praze arcib. tisk. 1830. 8. str. 140. (Posud. Čas. theol. 1830. str. 622 od Winařického.)

834. Sbírka powídek zábawných od *C. F. Van der Velde.* Díl I. Jarwod a Zlatohwězd. přel. Jos. Třebický (Chmela), w Praze 1827 u Jos. Fetterlowé. 12. str. část I. 168, část II. 166. — Díl III. 1828 str. 143. Quido. Čarownice Iliorba, přel. Jos. Hollmann. — Díl IV. 1829 str. 192. Johanita přel. Wetešník. — Díl V. 1830 str. 164. Diwadlo z ochoty, přel. A. Marek. — Díl VI. 1832. str. 222. Diwčí boj, přel. Kamenický (Wacek). — Díl VII. 1832 str. 160. Bitwa s Tatary, přel. J. Šolc. Gunima, Opanowání Mexika, w Praze u A. Špinkowé (1843). —

835. **FR. ČELAKOWSKÝ.** Panna jezerní, báseň (roman) w 6 zpěwích, z angl. Waltera Skota, w Praze u Pospíš. 1828. 12. str. 192.

836. **MAGD. DOBROM. RETTIGOWÁ.** *a)* Příběhowé pro dcery české a morawské, přel. z Kocebue, w Praze a Hradci Král. nákl. Pospíš. 1828 8. str. 104.

b) Jaroslaw a Terinka, w Jičíně u Kastránka 1841. 12. str. 36.

c) Koš, masopustní žert, w Hr. Král. u Posp. 1846. str. 42.

837. **J. M. POHOŘELÝ.** *a)* Jarošin a Swatawa. Powídka z minulých časů. W Praze 1828 w Šollowé impr. 16. str. 20.

b) Jaronka, kněžna Kokořinská, w Litomyšli u Turečka 1830. 8. str. 56.

c) Jarbor a Miloslawa, w Hradci Král. u Pospíš. 1831. 12. str. 48.

838. Téhož. Jeskyně, neb příhody hrabat Sokolowských, pro rodiče a dítky jejich. *Z* něm. (Beatus-Höhle) přel. atd. w Praze u K. Jeřábka. 1836. 8. str. 306.

839. Zábawné čtení, sebrané z wýbornějších čizojazyčných spisowatelů. Díl I—III. w Jičíně u Kastránka 1829. 12. str. 192. 184. 200. Florianowy Novelly přel. **F. J. HOLLMANN.** — Díl IV. 1830. str. 172 a 9 listů přímětků. Alžběta, aneb Wypowězenci Sibiršti, z franc. přel. **F. WETEŠNÍK.** — Díl V. 1841. str. 136. Obrazy Kawkaské čili popsání mrawů a obyčejů, atd. w příběhu Mulla-Nur, z rusk. přel. **F. ŠÍR.** — Díl VI. 1842. str. 83. Powěsti we wšelikých krajinách atd. z něm. přel. **F. ŠÍR.** (Posud. Kwěty 1841. 29. 81.)

840. **FR. XAV. POHL.** Příhody a cesty Martina Engelbrechta, z něm. přel. 8. w Litomyšli u J. Turečka. 1829. Podruhé 1837.

841. **JOS. K. TYL.** (Miroslaw Kutnohorský) *a)* Statný Beneda, aneb založení proboštstwí Wyšehradského. Historická powídka z XI stol. W Litomyšli u J. Turečka. 1830. 8. str. 110. [Srow. Č. Wčela 1837. 189.]

b) Běda lhářům, aneb kuchtík biskupa Welehradského, od J. K. T., w Praze 1840 u J. Posp. 8. str. 75.

c) Kníže ďábel. Romantická powídka, wzdělaná od atd. W Praze a w Hrad. Kr. u J. Posp. 1842. 8. str. 104.

d) Masopust. Kukátko postawené w hluku a tísni Pražského žiwota (dle Kwětů 1839). W Praze 1844. u J. Posp. str. 32.

e) Poslední Čech. Novella. W Praze 1844, tiskem Jar. Pospíš., nákl. Calveského knihku-

pectwí. 2 swazky 1844. wel. 12. str. 242 a 198. (Udělena mu pocta od Matice české. (Posud. Wčel. 1845, str. 211. 228. 232.)

f) Sebrané spisy atd. Kusy mého srdce, w Praze w arcib. impr. w 12. Díl I. 1844. str. 381. [Hudební dobrodruzi. Alchemista. České granáty. Láska básníkowa. Pomněnky z Roztěže. Wlast a matka. — Díl II. 1844. str. 387. Starý Tomáš. Láska wlastenky. Láska wlastencowa. Pro jediné slowo. Praha. Procházka po wůkolí Pražském. — Díl III. 1844. — str. 283. Rozina Ruthardowa. — Díl IV. 1844 Pauť českých umělců.

g) Dwa bratři, aneb český jazyk moje škoda, w Praze 1846. 8. str. 201 (z Kwětů 1845).

842. **KAR. KYSELO.** Swět a činění, čili obweselující a srdce lidská šlechtící rozmluwy a wyprawowání. Sw. I, w 12. str. 132, w Praze arcib. tisk. 1830.

843. **J. W. SOMMER.** *a)* Zábawné powídky obsahu ponaučného i rozmanitého, přel. z něm. (Wyňatek z Jindy a nyní). W Praze u Pospiš. 1830. 12. str. 46.

b) Sáček s penězi, od F. Nelka. W Praze u Anny Špinkowé 1843.

c) Wojtěch Strašil, aneb po třech létech u sosnowého kříže. Romantická powídka od F. J. Hofmanna, w Praze 1844. u A. Špinkowé 12. str. 56.

d) Keř růžowý. Powídka pro kwětaucí wěk od Chr. Šmida, přel. z něm. atd. w Praze u W. Špinky 1841. 12. str. 63. Opět 1846 u Karla Vetterle.

e) Černý Janoš, aneb tajná sklepení Benátská. Historický obraz z prwní polowice XVI stol. Dle Jind. Waldena, w Praze 1844. u A. Špinkowé str. 147 w 12.

844. **SAM. GODRA.** Zlatowič. Příběh z nynějších časů. W Skalici u Fr. Škarnicla. 1830.

845. **ANT. PROKOP KUBIŠTA.** Šlechetná pomsta. Dwě nestejné sestry, aneb sličnost není prawé štěstí. Dwě powídky pro šlechetnau mládež od Amalie Šope. W Praze a Hrad. Kr. u J. Pospiš. 1831. 18. str. 54 a obrázek.

846. **FR. TRNKA.** *a)* Společník wěrný. Kniha pro jasný rozum, dobré srdce a čistau mysl. Sebráním a sepsáním atd. W Brně u J. Gastla. 1831. 8. str. 164.

b) Powidač a wykladač. Knížka ponaučná i zábawná we prospěch mladým i starým, sprostým i důstojným osobám. Sepsal atd. Část I. W Holomauci 1833. 12. str. 47.

847. **JOS. KAUN.** *a)* Blahorod, aneb dobročinnost přináší auroky. 1831, w Hradci Kr. u J. Pospiš. z něm. C. Weissfloga. Ten samý spis přel. též **J. KALIČKA** w Čáslawi u Reinharta 1832. 8.

b) Čiň prawě! aneb ctnost toliko blaží, w Hradci Král. 1846. tiskem a nákl. J. H. Posp. 12. str. 120.

848. **JAROSL. POSPÍŠIL.** *a)* Tré powídek zábawných i naučných dle Glace a Houwalda, w Praze 1831. wel. 12. str. 72.

b) Timoteus a Filemon, powídka křesťanských dwojčat, od K. Šmida (spisůw jeho sw. 4.).

c) Josafat, syn krále indického. Příběh ze starowěkosti křesťanské od spisowatele Genowefy (Šmida). W Hradci Král. 1840. str. 120.

d) Wečer před swatbau. Dárek newěstám ze Zschokke (wyňatek z Kwětů) 1842 str. 20.

e) Dwě Marie. Prawdiwá powídka dle F. Jakobsa. W Praze 1842, str. 134 w 12.

f) Ušlechtilá Pawlinka, aneb prawá ctnost wšude štěstí dojde. 1834. II. wyd. w Hradci Kr. 1844, str. 79 w 12. (z časop. něm. der Sammler).

849. Slowanka. Sbírka národních powěstí, wydaná **FRANTAU** a **TOMÍČKEM** w Praze 1833, Sommrowská tisk. 8. str. 112.

850. **FERD. SELECZÉNY.** Wšelico pro mysli ctné rozweselení. Díl I. (Kal.Fejerp. 1834).

851. **JOS. FR. KOCIAN.** Učedlník a učitel w jedné osobě, aneb člowěk w bídném snu na tomto pomíjejícím swětě atd. 8. (str. 235). W Táb. a Jindř. Hradci u Al. Landfrasa, 1834.

852. **M. Dr. RETTIG** *a)* Narcisky. Sbírka historického i mrawného obweselení k ponaučení a obweselení. W Praze u Pospiš. 1834, 18. str. 153 s obrázkem.

b) Kwítí májowé, dcerkám českým a morawským podáno od etc. W Litomyšli u J. Turečka 1835. 12. str. 39.

853. **J. MALÝ.** *a*) Biblioteka zábawného čtení (péčí *J. Malého*). Swaz. I. w Praze u W. Špinky 1835, 12. str. 132. (Díwka Malinská z Bulwera; Rip von Winkle, z Irvinga. Díwčí hrdinnost, z Wilsona. Bratři, z Bulwera. (Z angl. přel. J. Malý.) — Swazek II. 1835 str. 150. (Příšerný ženich, z Irvinga. Upír, z Byrona přel. Malý; Námluwy, z Zschokke přel. W. Filipek.) — Swazek III. 1836 str. 180. (Leone Leoni, z franc. p. Dudevantowé čili G. Sand.) — Swazek IV. 1836 str. 123 a 3 bez znamení. (Kwintin Messis od Karoliny Pichlerowé, přel. Jar. Pospíšil. Láska a šílenost, z wlask. přel. Ant. baron z Leuchtenberka.) — Swazek V. 1837 str. 156. (Aninka Delarbrowa z V. Irvinga přel. J. Malý. Slowané, čili oswobození Arkony, od Bulharina, z rusk. přel. A. Hansgirg. Předsudek, od Senkowského, z rusk. přel. Sl. Tomíček.) — Swazek VI. 1837 str. 144. (Poklad, půw. powídka. Králowský wězeň, historický obraz, z maďars. přel. J. Procházka. Poslední Abencerag, z Chateaubrianda od A. Hans-

girga.) — Swazek VII., VIII., IX., 1837 stran 154, 120, 134. (Alhambra od Irvinga, přel. Malý.) — Swazek X. 1838 str. 156. (Klechdy, powěsti lidu polského a rusinsk., přel. Malý.) — Swazek XI. 1838 str. 124. (Známosti z průjezdu, půw. od Jindř. Marka. Stanislaw a Aninka, z pols. přel. W. S. Štulc. Dodatek ku Klechdám.) — Swazek XII. 1838 (Národní české pohádky a powěsti, sebral a wzdělal Jak. Malý.) — Swazek XIII. 1840 str. 148. [Láska wystěhowanců, z Zschokke, přel. W. Filípek. Neznámý, dle Bulharina od Pet. M. Weselského.) — Swazek XIV. 1840 str. 139. (Eliezer a Neftali. Dobytí Jericha. Novelly od Floriana, z franc. přel. Prokop Ondrák.) — Swazek XV. 1842 str. 150. (Tři lodi, z angl. kapitána Maryata přel. Malý. Chyše indická, z franc. Bernardina de S. Pierre přel. K. Pichler.) — Swazek XVI.—XXII. 1842—1844. Zasnaubenci, z wlask. Al. Manzoni přel. P. Ondrák. — (Též biblioteky.)

b) Nowý běh, swazek I. w Praze 1845. nákladem knihk. Kronbergra a Řiwnáče, 8. str. 132. (Wýpisky z denníka lékaře od Samuela Warrena: Příprawa pro parlament. Sauboj. Předtucha. Smrt při strojném stolku. Obrácená hlawa. Smrt boháče a žebráka. Hřbitowní řízení. Kupec a jeho žena.) — Swazek II. str. 144. (Kupadlo. Pliwník. Kozáci w Cařihradě.) — Swazek III. str. 146. (Wýpisky z denníka lékaře etc. II. swaz.: Kupcůw písař atd.; pos. Kwěty 1844, 564). — Swazek IV. str. 129. (Můj bratr Arthur, podlé danského H. C. Andersem wolně wzděláno od B. S. K.; pos. Wčela 1845 str. 204.) — Swazek V. str. 134. (Ruská směs: Koník hrbaunek dle P. Jeršowa, wolně wzdělána. Nos, z M. Gogola od H. Borowského [Hawlíčka]. Rusý wrkoč od Pogodina, přel. M. Bačkora. Ďáček kauzedlník, z Pogodina přel. M. Bačkora. Staroswětská šlechta, z M. Gogola přel. Borowský). — Swazek VI. 1846 str. 130. (Wýpisky z denníka lékaře sw. III.: Matka a syn. Příšerný pes atd.). — Swazek VII. 1847. Michal Čarnišenko, aneb Malá Rus před 80 léty od Petra Kuleše, z rušt. přel. Kristian Stefan, část 1. str. 139. — Swazek VIII. část 2. r. 1847 str. 161.

c) Sebrané báchorky a powěsti národní. Sw. I. w Praze u J. Pospíš. 1845, 16. str. 95. — Sw. II. str. 104 s obrázky. — Sw. III. 1845 str. 101.

854. **J. WÁWRA** (Lomnický). *a)* Owoce dobročinnosti. Dwě zábawné powídky dle něm. (Zschokke) sepsané etc. 12. (str. 16 a 156 s obrázkem), w Praze tiskem J. Pospíš. 1835. (Díra w rukáwu. Něco z denníku chudého pastora z Wiltshiru.) Druhé wydání 1845 tamž, str 168. Mysliwna na hoře sw. Maurice, od Fil. Korbera, 1845 w Hradci Král.

855. **PROK. ONDRÁK.** Pawel a Virginia, dle Bernardina de Saint Pierre, z franc. etc. W Praze 1836 arcib. tisk., w 16. str. 168. (Pos. Kwěty 1839, příl. 65). Florinka, powídka z něm. přel. od K. L. (z Kwětů 1836), str. 34.

856. **BOŘ. TROJAN.** *a)* Wina lásky, půwodní powídka z nejnowějších časů etc., w Praze u J. Pospíšila 1837, 12. str. 150 a 2.

b) Mrtwý host, powídka z nowějších časů od Zschokke, 1837 tamže, 12. str. 152.

857. **BOJISL. PICHL.** Cervantesowy novelly ze španielsk. přel. W Praze 1838, 8. str. 138, u Pospíšila. Díl II. 1838 str. 130.

858. **J. P. DEWÍTSKÝ.** Powídky kwětaucímu stáří wěnowané, dle Christ. Šmida etc. W Praze 1838 tiskem Kat. Jeřábkowé. 12. str. 160.

b) Josafat, syn krále indického atd. 1840, 12. str. 168. (Porow. přeložení od J. Pospíšila t. r.)

859. **JIRSÍK.** Bohumil. (Do něm. přel. w Linci, wiz Kwěty 1838 příl. str. 15.)

860. **DALIBOR KOPECKÝ.** Powěsti z nowé romantiky, wolně wzdělal atd. W Praze 1839, nákladem Neureutra, 12. str. 132.

861. **A. HANSGIRG.** Příhody franc. wychowatele w Rusích. Z rušt. Thad. Bulgarina přel. etc. W Praze 1839 u Wácsl. Špinky. 8. str. 84. (Pos. Kwěty 1840 příl. str. 92 od Sabiny.)

862. **JOS. PROCHÁZKA.** Poslední konsul Kafský. Powídka dle tatarských powěstí. Z rusk. přel. etc. W Praze u Posp. 1840, 12. str. 124.

863. **W. FILÍPEK.** *a)* Kazatel Wakefieldský. Powídka jím samým wyprawowaná. Sepsal Olivier Goldsmith. přel. z angl. atd. W Praze 1842 u Neureutra. 12. str. 287.

b) Psaní z Iflandu. Wojenské nehody pokojného. Kratochwilné čtení atd. W Praze a Hrad. Kr. 1841. 12. str. 142 (z něm.)

864. Mlynářowa Liduška, čili: Mlynáři, mne zebe. W Praze u Spurného 1841. 8. str. 15.

865. Wšem hlawa dolů, aneb Brunswík a jeho lew. W nowém wzdělání. W Praze 1841. u Jana Spurného.

866. **FR. W. NOWOTNÝ.** Česká láska, historická powídka. W Praze a Hrad. Kr. u Posp. 1841. 12. str. 144.

867. Radislaw a Blanka, aneb okauzlená lilie. W Praze u J. Spurného. 1841. 8. str. 27.

868. Milada a Jindřich, aneb němý ochránce. [Nowě wzděláno]. W Praze u Spurného 1841. 8. str. 38.

869. Zlaté prsteny, to jest: Powídka o dwau

ztracených princeskách. W Praze u J. Spurného 1841.

870. Dwanáct na jednoho, aneb Stojmír, weliký hrdina [w nowém wzdělání.] W Praze u J. Spurného 1841. 8. str. 12.

871. JOS. ZIMMERMANN (lokalista w Stodůlkách). *a)* Ztracený syn. Powídka z dob 30leté wojny. Na wýstrahu dospělejší mládeži a přátelum jejím wyprawowaná, přel. z něm. W Praze a Hrad. Kr. 1841. u Posp. 12. str. 200. *b)* Růže Římská anebo: Cti otce a matku atd. w Praze 1846. 12. str. 179.

872. J. PETERA. Němá láska: powěst národní od J. A. Musaeusa, přel. z něm. etc. W Praze u J. Spurného 1841, 12. str. 114.

873. PETR MIL. WESELSKÝ. *a)* Rainoldowy osudy, aneb: Diwné jsau cesty prozřetelnosti boží. Powídka pro rodiče a dítky, z doby 30leté wálky, z něm. etc. W Praze 1842 12. str. 202.

b) Čarodějnice, aneb: Bůh dopustí, ale neopustí. Powídka pro rodiče a mládež, wzdělal (dle něm.) etc. W Praze nákl. Neureutra 1844 12. str. 250.

874. JOS. BAČKORA. Iwan Wyžihýn. Powídka zábawná a poučná od Thad. Bulgarina z rušt. přel. W Praze arc. tisk. 1842, wel. 12. část I. str. 152, II. 148, III. 140, IV. 177.

875. FR. RUBEŠ. *a)* Pan amanuensis na wenku, aneb putowání za nowellau. W Praze 1842 nákl. J. Spurného. 8. str. 105. II. wydání 1845 tamže.

b) Harfenice. Obrázky ze žiwota. W Praze nákl. M. Neureutra, 1844. (Posud. Kwět. 1844, str. 500.)

876. VINC. EM. LIBANSKÝ. *a)* Karbaník Latour. Powídka pro každý wěk, zwláště pro mládež dospělejší. W Čáslawi tisk. W. Wáši 1843. w 8.

b) Wypowězenec. Powídka z franc. wálky (z něm.). W Chrudími 1844.

c) Jen ctností docházíme štěstí. Dle Ehrenbergra. W Čáslawi 1844 nákl. W. Wáši, 12. str. 48.

877. FR. MAŠEK. Příběhy a obrazy z cizích dílů swěta, sepsané a wzdělané etc. (Z Kwětů 1843) str. 56.

878. M. MIKŠÍČEK. *a)* Sbírka powěstí morawských a slezských. W Brně tiskem Fr. Gastla. Swazek I. 1843, 12. str. 91. — Swazek II. 1844, str. 109. — Swazek III. str. 105. — Swazek IV. 1845, str. 123. W Holomauci nákladem knihkupce Eduarda Hölzla.

b) Národní báchorky. W Znojmě nákladem E. J. Fourniera kněhkupce, 1845. Swaz. I. 12. str. 116. — Swaz. II. str. 108.

879. Pomněnky na rok 1843, w Praze u J. Pospíšila, rytiny od Wácsl. Merklasa, w 32. str. 44.

880. F. J. DOBICER. Kamzikostřelci, aneb císař Max. na stráni Martinské, přel. W Praze 1843, nákladem W. Medaua.

881. JOACHIM JINDRA. Adelaida císařowna. Příběh prawdiwý. W Praze 1843, nákl. M. Neureutra, 12.

882. M. FIALKA. *a)* Oliwier Twist, aneb mladictwí sirotka; z angl. C. Dickensa zčeštil etc. W Praze u J. Pospíš. Díl I. 1843, nízký 8. str. 478. Díl II. 1844, str. 460.

b) Štědrý wečer; wánoční powídka o strašidlech od C. Dickensa (Boza), přel. etc. W Praze 1846 u Posp., str. 143.

c) Zwony; noworoční powídka o strašidlech, z angl. Boza, 1847 str. 148.

883. JOS. PEČÍRKA. Bibliotéka poučných i zábawných spisů pro mladý i dospělý wěk. W Znojmě nákladem E. J. Fourniera (tisk w Praze arcib. impr.). *Číslo I.* 1844: Swěták z Krkonoš, powídka pro křesť. rodiny, od katol. duchowního sepsaná a dle něm. wzdělaná od etc. str. 124 w 8. Posud. Kwět. 1844 str. 164. — *Číslo II.* Wystěhowanci do Ameriky; powídka od G. Nierice, přel. z něm. etc., str. 156. — *Číslo III.* Jan Poctiwa, dle angl. románu a něm. powídky etc., str. 132. — *Číslo IV.* Mateřská láska a bratrská wěrnost, aneb nebezpečenstwí welikého města, od G. Nierice, str. 131. — *Číslo V.* 1845: Žiwot a příběhy dwau wězňů w káznici, aneb jak zaseješ, tak sklidíš; we franc. jazyku sepsané od L. B. de Jussieu, od Pařížské akademie prwní cenau obdařená powídka etc., str. 144. — *Číslo VI.* a *VII.* 1845: Námořník, aneb pamětihodné příhody mladika auskočně na loď indickau prodaného. Sw. I. str. 166; sw. II. 168. — *Číslo VIII.* Chudý básník a hausle, aneb co bůh činí, dobře činí; od Nierice etc., str. 131. — *Číslo IX.* Šlechetný učitel, aneb co nechcete, aby wám jiní činili, nečiňte jim; od G. Nierice, str. 138. — *Číslo X.* Pustý zámek, aneb zázračné cesty řízení božího; od G. Nierice, str. 124. — *Číslo XI.* Jan Gutenberg, wynálezce knihtiskařstwí, dle G. Nierice. W Znojmě 1846 (arcib. tisk.) w 12. str. 126. — *Číslo XII.* Putowání do Afriky, aneb oběť lásky dětinské, od F. H. Siedera, přeložena od etc. W Znojmě nákl. Fourniera, 1846 str. 155.

884. Čerwená suknička; z pols. přel. F. J. w Praze u Anny Špinkowé 1844.

885. Podiwné příhody pana Prášila (dle něm. Münchhausena) s 5 obrázky. W Praze u Posp. Díl I. 1844, str. 84 w 12.

886. Mistr Laukotský a jeho towaryšowé, aneb kam wede hra; powídka ze řemeslnického

žiwota dle Fr. Bertrama, s 14 obrazy w dřewě řezanými. W Znojmě nákl. Fourniera 1847, 12. str. 106.

887. **WÁCSL. ŠPINKA.** Puritáni, romantická powídka od Walt. Skotta, přel. etc. W Praze u Anny Špinkowé 1843, str. 374, wel. 12.

888. **BOŽISLAWA (FRANTIŠKA SWOBODOWNA).** Lucie, powídka z franc. Mme. Charles Reybaud. W Praze u J. Spurn. 1843. (Pos. Kwět. Now. 1843 str. 5.)

889. **J. E. WOCEL.** *a)* Poslední Orebita; obraz historický. W Praze u J. Posp. 1843, 16. str. 48 (z Kwětů 1837, posudek Now. Kwět. 1843 str. 83).

b) Hlatipisci (z Kwětů 1837), 1846 u Posp. 16. str. 116.

890. **BOHUSLAW LUKEŠ.** Malý wěneček ze šesti powídek uwitý. W Čáslawi 1844, we Wášowě knihkup.

891. **P. JOS. EHRENBERGER.** *a)* Půwodní wlastenské powídky, powěsti a báchorky, w Praze 1844 u J. Pospíš. Sw. I. str. 77. Sw. II. str. 75. (Posudek Kwět. 1844 str. 228, 394, a 1845 str. 319.) Sw. III. str. 86. Sw. IV. 1846 str. 74.

b) Ostruha krále Jana, čili založení kostela na Liboborku, půwodní powídka; w Praze u J. Posp. 1845 str. 96 w 12. (Posud. Wčel. 1845 str. 268.)

892. **J. PŘÍBRAMSKÝ (ŠKODA).** Ženská lest; směšná powídka. (Z Kwětů 1839) 1844.

893. **AL. ČEPELÁK.** Černý Bedřich od Karoliny Pichlerowé, z něm. W Praze u Pospíšila 1844.

894. Bibliotéka wybraných romanů jinojazyčných. Díl I.—III. w Znojmě 1844, nákladem E. J. Fourniera. Karoliny Pichlerowé Šwédowé w Praze, swaz. I. str. 159 w 8. Sw. II. 141. Sw. III. 136, přel. **JOS. PEČÍRKA.**

Díl IV.—VI. E. L. Bulwera Noc a jitro, přel. **KL. W. PÜNER.** Sw. I. 1845 str. 158. II. str. 138. III. 146. IV. a V. 170.

895. **K. L.** Florinka, w Praze 1844, 8. str. 34.

896. **ŘEZNÍČEK.** Plawba Berezinská z franc., w Praze 1844 w 8., str. 68.

897. **KAREL SABINA** (Sabinský). *a)* Obrazy XIV a XV wěku; obraz I. 1844, nízký 8. str. 212: Kat krále Wácslawa atd., wydáním Fr. E. Sandtnera, s obrázky. — Obraz II. 1844: Schůzka na Karlowě Týně, str. 449. — Obraz III. 1844 str. 88: Lásky žalosti a blahosti.

b) Powídky, powěsti, obrazy a novelly. Swazek I. w Praze 1845, 8. str. 111, u Spurného. Swaz. II. 1845 str. 113. (Pos. Kwěty 1845 str. 112.)

c) Hrobník, novella (z Kwětů 1837), str. 196, w 16.

898. **P. CHOCHOLAUŠEK** (alias Sedlecký). *a)* Templáři w Čechách, historický román we 3 dílech, půwodně wzdělán od etc., w Praze tiskem M. Landaua, 8. (Posud. od Malého, Wčela 1844 str. 108.)

b) Černohorci, půwodní dějepisná powěst z nejnowějších časů (z Kwětů 1843), str. 36.

c) Trawič, novella z nejnowějších události Španielska. W Praze 1844 u Pospíšila, str. 54 w 8.

d) Ilia, wýjewy z turecko-slowanských zemí. W Praze 1846 (z Kwětů) u Posp., 8. str. 30.

e) Drak Notjaiský, powěst z bojů srbských. W Praze u J. Posp. 1846, 12. str. 41 (z Kwětů).

f) Jiřina, powídka z časů Jindřicha Korutana, od etc., w Praze u J. Pospíšila 1846, 12. str. 407.

g) Palceřík, dějepisná powěst z dob Otakara II (z Kwětů přel.), w Praze u J. Posp., 8. str. 202.

h) Kocaurkow, čili pamětnosti města Kocaurkowa a obywatelů jeho; sbírané a pro obweselení weselých i mrzutých na swětlo wydané. Swazek I. 1846.

899. **BOŽENA NĚMCOWÁ.** Národní báchorky a powěsti. W Praze u J. Posp. Sw. I. 1845 str. 132. 16. — Sw. II. str. 130 (pos. Kwěty 1845 str. 344, Wčela 1845 str. 252). — Sw. III. 1846 str. 128. — Sw. IV. 1846 str. 128. — Sw. V. 1846 str. 127.

900. **CHRIST. ŠTEFAN.** Powídky Fr. Soave pro mládež dospělejší, z wlask. přel. Sw. I. w Praze 1845 u J. Posp., 8. str. 159. Sw. II. 1846 str. 134.

901. Janka Rimanskjeho Slovenskích Povestí. w Lewoči u J. Werthmüllera, 1845.

902. Noc Filipojakubská, powídka z něm. přel. od **L. P.** W Praze 1845 u J. Pospíšila, str. 48 w 8.

903. **J. MIL. HURBAN.** Swatoplukowci, anebo pád říše welkomorawské. Obrazy, ohlasy z posledních dob sláwy slowenské (z Kwětů 1844). W Praze u Posp. 1845, 8. str. 135.

904. **ANT. BED. ŠENK.** Morawský wykladatel, ponaučný i kratochwilný spis pro wenkowský lid. Díl I. w Holomauci 1845, 4. str. 32.

905. **JOS. KŘIČENSKÝ.** Láska a hřích, powídka. Fraška w novelle a novella we frašce, od etc., w Praze 1846, tisk Karla Vetterla, str. 160.

906. **W. PÜNER.** Wíra, wlast a láska; powídka z časů poslední tureckořecké wálky, od A. z Tromlitze přel. W Praze, sw. I. w Písku 1846 str. 202.

907. K. W. ZAP. M. Gógola zábawné spisy. Sw. I. Taras Bulba, powěst kozácká, přel. w Praze 1846 u Posp. wel. 12. str. 144. Sw. II. Kterak se rozhněwali p. Mataus s p. Matějem, přel. H. Borowský.

908. *[Tomášek,* prof. . ?]. Obchodníci, powídka z nowých časů od Činorada Wěrného. W Lewoči u J. Werthmüllera 1846, 8. I. sw. str. 99.

909. Slovenskje povesti. Vidau a usporjadau Janko Rimavski. Zvazek I. 1846 w Levoči. 8. stran XIV a 137.

910. *Zpowědlník.* Wyprawowání dle Bartol. Maurice od J. N. LHOTY. W Jičíně 1846, 8. str. 42, u Fr. Kastránka.

911. Rozličné příběhy, sebrané pro mládež odrostlejší, též dospělé atd. W Písku nákladem W. Vetterla 1846, 16. str. 119.

912. M. FIALKA. Zwonky, noworoční powídka o strašidlech. Z anglického Boza (Karla Dickensa). W Praze u J. Pospíšila 1847, 16. str. 148.

913. W časopisech *a) W Rozmanitostech* nalézá se na 66 powídek nejwíce z něm. přeložených, pak menší rozpráwky neb anekdoty (13), hry w zástawy, wtipné rozpráwky a přípowědi, mrawná naučení, kunštowné (umělé) kausky etc.

b) W Hlasateli 51 powídek nejwíce přeložených, mezi nimiž (z fran. Floriana a Marmontela a j.), rozličné anekdoty, rozmlauwání mezi mrtwými (W. Nejed.), hra w šachy a j. Wůbec wšecky podobné sbírky na welikém díle powídky menší nejwíce owšem z něm. přeložené obsahují.

c) Kwěty. J. B. Missionář. 1841, 28.

A. J. Beck. Anekdoty z historie Rožmberské. sdělené od atd. 1844, č. 39—41.

Bohdan. Cesta k slunci. 1845, č. 25.

Boskowský. Lidské srdce, humoristické čtení 1845. č. 100.

J. Burgerstein. Pomněnky ze žiwota mlad. práwníka 1846.

M. Dr. Čejka. a) Dítě a lew. Novella dle Göthe 1844, č. 117. *b)* Chudoba, obraz ze žiwota Pařížského dle E. Sue-a. 1844, č. 51.

M. Černý. Jan Wyhowský, z pol. 1846.

Fr. D. Trýzněnec. 1844, č. 82. — Následek sňatku. č. 94. — Ze žiwota Napoleonowa na ostrowě Heleně. Powídka. č. 123.

Fr. Daucha. a) Spánek, z Herdera. 1839, str. 215. *b)* Něco wíc. 222.

K. D. Nenadálý oswoboditel. 1841, 51.

Dunder. Pan Siemaš, dle Jašowského (z pols.) 1842, č. 41.

Jos. Ehrenberger. a) Hrob Sasikůw, původní powídka. 1839, 249. *b)* Půl zlatého prsténku. 1840, 9. Dwa příběhy z našich časů, od F. 1844, č. 148.

M. Fialka. a) Trewčuk. 1839, str. 277. *b)* Dýmka. z pols. 1840. 272. *c)* Jan Jiří Hubner. 1842, č. 59—60.

W. F. a) Králowský neduh. 1841, 22. *b)* Nenadálý krajan. 1843, č. 74.

W. Filípek. a) Šílená, z něm. 1838, 23. *b)* Postní zpomínky na masopust. 97. Původní powídka. *c)* Lichwáři. 233. přel. z něm. *d)* Laupežník Kara Aly. 241. *e)* Begler-Begůw syn. 371. *f)* Žháři, z něm. 1839, 313-9) *g)* Swatební dar. 1840, 305, z něm. *h)* Červený rak s modrau korunkau. 329. *i)* Žalářník. 1841, 32.

H—k. Šašek. 1842, č. 29.

Hanuš. Osadník paramarebský. 1841, 8.

J. F. Holub. Smrt Johanny Grayowé. 1841, 17.

Mil. J. Hurban. Swatoplukowci, aneb: Pád říše Welko-Morawské. 1844, č. 91 atd. Též o sobě tištěno.

Prok. Chocholaušek. a) Černohorci. 1843, č. 94. *b)* Trawič. č. 98. *c)* Dcera Ottakarowa, dějepisná powěst. 1844, č. 1. *d)* Dogareska. Powídka z dějů Benátských č. 37. *e)* Kdy se může s paní mluwiti? Capricio ze žiwota. 1845, str. 77. *f)* Palceřík, dějepisná powěst z dob Otakara II. 1846, též o sobě tištěno 1847, 8. str 202.

-j- (Filípek) *a)* Swobodný manžel, z něm. 1839, 113. *b)* Zlý saused. 158. *c)* Wšech dewět. 271. *d)* Wěrný ženich. 1841, 4. *e)* Domácí práwo Černohorců. 11.

W. Jachim. Duch králowny Barbory. 1841, 23.

Jawornický. Dwa obchodníci. 1842, č. 68.

Ferd. Jirchařský. Lidmila 1845, 278.

K. Hrb můj a srdce moje od Zschokke. 1841, č. 141.

J. K. Zlataušek. 1840. 266.

W. K. Dwě Terezky, obraz wesnický. 1842, č. 98.

Ond. Kalnický. Dosažení cíle z maď. 1843, č. 48.

J. Kaška. a) Ženský bratranec. 1840, 33. z něm. *b)* Znamení kříže 1842, č. 9.

J. L. Kendik. Powěst o bledém plawci 1846.

Marek Kolinský. Obět lásky a fanatismu. 1844, č. 15.

Fer. Kop. Lidmila. 1845, č. 69. Růže na pahorku. č. 147.

Wác. Kořínek. a) Kwítko maceška, původ. 1838, 313. *b)* Památné události mořského psa. 397. přel. *c)* Twrz Krosslands. přel. 1839, 109.

Křečínský. Msta lásky. 1845, č, 45.

Fr. Jos. Launský. Staniž se wůle Páně. 1843, č. 12.

W. L. a) Poňatowský w nebezpečenstwí, z něm. 1838, 331. *b)* Císařský žebrák. 1839, 385.

K. M. Letinský. Tamaň z Lermontowa, z něm. 1844, č. 62.

B. L. Ferdinand Eboli. 1843, č. 66.

J. B. Liman. a) Boruta, dle Wojčického. 1842, č. 33. *b)* Mor, dle téhož. č. 38. *c)* Mistr a žák, z Kraševského. č. 76. *d)* Proměny, powěst národní. č. 92. *e)* Žiwot sirotkůw, z Kraševského. č. 1. *d)* Ecín Gerag. Powěst hist. ze Šabranského. 1843, č. 6. *e)* Ošizený dobywač pokladu. 1844, č. 96.

Jaroslawa Litněnská. Neznámý w Chalonsu, z franc. 1843, č. 64.

M. Císařowna Ludowíka, z rusk. 1843, č. 103. Zázračný sen. 1840, 185. Mučení. 196. Honza. 227.

J. Malý. a) Služebník černokněžníkůw, 1838, 217. půw. *b)* Zlatníkowa milenka. 297. *c)* Obležení. 1840, 349. z něm. *d)* Lowec. 361. *e)* O zakleté princezně. 169. — Siska van Rosemal 1846. (z flemského J. Conscience).

Jind. Marek. Harfenice 1841, 35.

Fr. Mašek. Příběh z pustin asiatských, z něm. 1843. č. 53.

K. N. Muž bez spání, přel. z něm. 1843, č. 34.

P. N. Marie Lafargeowá. 1840, 397. krim. saud.

W. Nebeský. a) Powěsti židowské. 1844, č. 94. *b)* Propasti srdce. č. 128. — Mocnost hudby, z Kleista. 1845, č. 96.

B. Nosák. Čarowná ručnice, ze srbsk. přel. 1844, č. 65.

Marie Oliwowá. Ptáčníkowa dceruška, 1845, č. 118.

K. Orelský. a) Panechyda, z rusk. 1843, č. 89. *b)* Piková dáma, z rusk. 1844, č. 68.

B. P. Petr weliký a Dolgoruký. 1839, 305.

L. P. a) Známka, z něm. 1839, 111. *b)* Wěštkyně terna. 140. *c)* Neobyčejný sauboj. 284. *d)* Bezděčné cestowání, dle Zschokke. 1844, č. 134.

Bojisl. Pichl. a) Hospoda we Wlkowsi z něm. 1838, 330. *b)* Ukázky z Don Quijota. 1840, 225. 282.

J. W. Podlipský. a) Červený záwoj. 1838, 172. *b)* Wěštba Maruchy. 193. *c)* Swědek z boží prozřetedlnosti. 365. přel. *d)* Běh o záwod s čertem. 393. *e)* Pomsta, z polsk. 1839, 27.

Jar. L. Pospíšil. a) Dobrodružstwí w Kalabrii 1838, 344. z něm. *b)* Wězňůw syn. 348. *c)* Tři přátelé 1839, 193. z něm. *d)* Maria cikánka 217. *e)* Seged, z pols. 363. *f)* Ilža, z něm. 1840, 201. *g)* Madalina. 290. *h)* Noc na řece Nilu. 371. *i)* Chytrý Matěj. 377. *k)* Wečer před swatbau, z Zschokke. 1842, č. 31.

Příbramský (J. Škoda). *a)* Pas, přel. 1838. 220. *b)* Ženská lest, z něm. 1839, 12. *c)* Jak může státi se ze staré panny mladá panička, 173.

J. Procházka. a) Powěst o knížeti Trojanowi. 1838, 29. *b)* Wisící host, 41. *c)* Sluj na hřbitowě, 51. *d)* Biruta, z pols., 74. *e)* Wlčí sluj, 158. *f)* Hostinec w Kransaku, přel., 161. *g)* Krásná cikánka, z něm. 225. *h)* Den před swatbau, 300, z něm. *i)* Čas a duch (Anekdoty, rozpráwky atd. od téhož Procházky, Štulce, Poimona, Filípka, Nowoknínského, Příbramského, Dauchy a j.) 1838, 71—351.

Purkyně. Wýstraha, přel. 1838, 346.

Fr. Rubeš. Obrázek ze žiwota, 1846.

J. Řezníček. a) Křiwá přísaha, dle Balzaka 1843, č. 20. *b)* Mořský laupežník, č. 26. *c)* Ludiwa Dimitrijewna, č. 38. — Wina lásky, 1845 č. 35.

J. S. Sauboj, prawdiwá příhoda, od Dra. atd. 1842 č. 54.

K. Sabina. a) Wečer na jeseni, 1838, 377 půw. *b)* Sigurd a Alfsola, půw. 1839, 68. *c)* Den narození, 84. *d)* Letní noc, 209. *e)* Střelec, přel. 340. *f)* Walentina, přel. 1840, 17. *g)* Emilia, 28. *h)* Sauboj a swatba, 57. *i)* Sierra Morena, 297. *k)* Mnich, powěst Kyjewská, dle rusk. J. Kozlowa, 65. *l)* Msta, 89. *m)* Otec a dcera, 1845, str. 2.

Sedlecký. Překwapení, 1846.

Slowanka. a) Cizinec, 1844, č. 75. *b)* Červený plášť, č. 150.

K. Šmídek. Kdy začali Hanáci raky jísti, 1838, 108, půw.

G. Šolthés. Zajatý mezi Čerkesy, 1840, 241.

Krist. Štefan. a) Tomila, z polsk. K. Balinského, 1843, č. 45. *b)* Josefa Želichowská, z polsk. L. Potockého, č. 39. *c)* Poklad, z polsk. (paní Krakowé) 1844, č, 45. — Hrádek, 1845 č. 60. — Orlík a Orlenko, z polsk. 1846.

Z. Št—owá. Máte k tomu srdce? přel. z něm. 1844, č. 131.

L. Štúr. Napoleon a Lucian w Mantui, z polsk. přel. 1839, 166.

J. S. Tomíček. Nedwídek, národní báchorka 1842, č. 6.

W. W. Trnobranský. a) Staročeský rozsudek, 1844, č. 19. *b)* Cholera, 1845 č. 41.

Fr. B. Trojan. a) Cecilie, 1838, 49 půw. *b)* Hajný, 117 půw.

J. K. Tyl. a) Pomněnky z Roštěže, 1838, 263. *b)* Ženich na licho, 1839, 20 půw. *c)* Pepíček a Pepička, 89. *d)* Wychowanec pomsty, 201. *e)* Běda lhářům. *f)* Salamander, z něm. 1840, 145. *g)* Newěsta z Hwězdy, 177. *h)* Panna jezerní, 285. *i)* Dekret Kutnohorský, 1841, 1. *k)* Hlídač winohradu, 13. *l)* Páže, dle franc., 14. *m)* Ženich z Barny, 18. *n)* Láska wlastencowa, 1842, č. 10. *o)* Malomocný dle F. Lendolfa, č. 18. *p)* Dceřina přísaha, č. 2, národní powěst. *q)* Dalimil, obraz historický, č. 50. *r)* Růže z keře nízkého, 1844, č. 57. *s)* Nowý rok, 1843, č. 1. *t)* Český jazyk moje škoda, 1845, č. 77. (Též o sobě tišt. pod titulem: Dwa bratři, aneb čes. j. m. šk., u Posp. 1846, str. 201. *u)* Ze společnosti. (Zlomek novellistický) 1845, č. 64.

H. J. Wernow. Primas, powídka půwodní, 1840, str. 393.

P. M. Weselský. a) Srbští pobratimowé, 1840, 121, přel. *b)* Pařížská invalidowna, 1841, 48. *c)* Hauslista, 15.

J. Winkler. Čertowi se dílo nedaří, 1844, č. 120.

J. E. Wocel. a) Hrad Buchlow, 1838, 6, půw. *b)* Johanita, 76, půw.

K. L. Zap. a) Rozepře o wlčí důlek, přel. 1838, 12. *b)* Taras Bulba, z rusk. 1839, 125. *c)* Wlčí jáma, dle polsk, 1842, č. 80. *d)* Polský bál na wenku, od J. Dzierkowského, 1846.

K. Zbraslawský. Trausilkowic w Karlowých Warech dle Booze, 1842, č. 70. — Wojenská wýprawa Strašpytlowských, 1846.

Nejmenowaných. Krejčí princem, 1839, 377. Nebezpečné laupežnictwo, 396.

1840: Kauzelná lampa, 3. Kostelíček na skále, 36. Kořalečníkowa smrt, 165. Zázračný sen, 185. Neštěstí, weliký los wyhrati, str. 207.

1842: Tři pecky, č. 55. Diwotworný klobauk od —sky, č. 56. Den ze žiwota urozené paní we středním wěku, č. 61. Zahynutí Gustawa III. krále šwédského, č. 62. Loudon, č. 86. Dobrodružci, dle Eichendorfa, č. 90. Příhody kata, dle franc., č. 88.

1843: a) Sauboj w hrobce, č. 1. *b)* Modla Bergar, č. 2. *c)* Smíření na Kawkasu, str. 260. *d)* Z nowého českého románu, č. 24. *e)* Sauboj na Metenzasu, č. 71.

1844: Don Juan, arabeska, č. 30. Čtwero weršů dle franc., č. 36. Nowá dcera pluku, č. 73. Chanowa smrt, č. 83. Lest nad lest, č. 126. Mohamed Ben Abdallah, prowolaný dey turecký, krajan český, č. 128. Madona Van Dyckowa, č. 133. Příhoda katowa, z franc., č. 138. Wěneček upletený z bodláčků a kopřiwek (anekdoty), č. 146.

1845: Můj nejmilejší sen, str. 270. Ze žiwota chudých. Štědrý wečer, č. 38. Po bále, arabeska, str. 45. Tři oříšky, nár. powěst slowenská, č. 58. Třetího Unora, arabeska, str. 73. Setkání, dle Marryata od R. W., č. 112. Tulipán, prostonár. powěst, str. 194. Ze společnosti obrázek druhý, č. 75. Cikán hauslista, č. 71. Modré Domino, č. 89. Bratři, dle prawdiwého příběhu, č. 110. Milosrdný Samaritán (prawdiwý příběh). Abraham Most, str. 387. Lesní tajemstwí, báchorka, č. 102. Jindy a nyní, humoreska, str. 129. Před časem šediwá, dle J. K—dy., č. 92. Dwadcátého Unora, arabeska. (Sen po merendě), č. 38.

1846: Kdo s koho, ten toho, od X.. ského. Syn, novella od H—da. Jednatel obchodnický, dle angl. Běda, že mám strýce, z rusk.

d) Wčela. C. A-ský. Nešťastná náhoda. 1841, č. 38.

Jos. Bačkora. Jed. 1842, č. 72—8.

W. Bambas. Okowy srdce 1846. Pomsta Afrikanky. ib.

Jos. Barwíř. a) Jaroš. 1840, č. 6. *b)* Witkůw sok, č. 10. *c)* Jan Žižka, str. 174.

Berger. a) Zwoník w Staré Boleslawi 1842, č. 51. *b)* Hrad Hasensteinský, 1843, str. 366.

Bohdan. Nejmladší sestra, nár. powěst slow. 1845, č. 15.
H. Borowský (Hawlíček). Milencůw hrob. 1845, č. 65.
Jos. Burgerstein. a) Dobrodružstwí mladého hauslisty 1845. str. 38. *b)* Swingulanti, č. 42.
Ant. Burka. a) Swržení do propasti. 1842, č. 22. *b)* Uměni se zalíbiti. přel. 1843. str. 170.
M. Dr. Čejka. Wražedliwá pastorele, dle Gozlana, 1844, č. 88.
M. Černý. a) Wyslaužilec. z franc. E. Souvesta. 1843. str. 342. *b)* O Peliškowi, národní powěst. 1845. č. 73. *c)* Tělo bez duše. rus. powěst. č. 701.
Str. K. Daudlebský. Smíření. 1840. č. 99.
Fr. Daucha. a) Klobauk. z franc. 1838. str. 246. *b)* Malý Kaprál. 1841, č. 97. *c)* Snaha welkomogulowa 1839. str. 11.
Jan Lub. Daucha. a) Železná rakew 1842, č. 1. *b)* Podiwná zkauška. 1843. č. 91.
K. D-a. Walčík k peklu. 1843, str. 278.
J. A. Dunder. Skrytý zločin. 1842, č. 36.
D-r. Dřewěné heyžle. 1842, č. 38.
K. J. Erben. a) O třech pradlenách, 1844, č. 27. *b)* Dobře tak že je smrt na swětě, č. 39. (báchorky nár.).
W. Filípek. a) Alfred a Klotilda. 1839, č. 58 *b)* Osudné kwíčaly, č. 81. *c)* Nowého roku. 1840, č. 67. *d)* Částka erbu rodinného. 1841. č. 78. *e)* Hezká Zuzanka, č. 50. *f)* Zaufalec. 1842, č. 11.
J. H. Volný Beckner. 1840, str. 379.
Hansgirg. Žaporožcowy námluwy. 1839, č. 22.
J. Hanuš. a) Diwadelní herec, dle franc. M. Eduard Ourline. 1841, č. 85. *b)* Invalida, powěst morawská. č. 83. *c)* Mupslík. č. 76.
Herzog. Sen zbláznilé. 1840, č. 6. — Zlatá jablka. 1837, č. 78.
Lad. W. Hráský. a) Odměna. 1838, str. 61. *b)* Přátelé až do smrti. 1840, str. 34. *c)* Hieroglyfy oka. 1841, č. 105.
F. H. H. Maudrost swětská w auzkostech dle Launa. 1840, str. 119.
Fr. Humhal. a) Wězňowé 1843, str. 238. *b)* Předwídání hrobníkowo, str. 214. *c)* Husita Holý, str. 262. *d)* Kníže žebrák, č. 103.
Karel H. Wýjew ze žiwota studentského. Z pol. Ed. Raczynského přel. 1843, str. 26.
Hynek. Následky pomsty. 1840, str. 3.
—j— (Filípek?) *a)* Matka, prawdiwý příběh. 1838, str. 214. *b)* Ukrutnosti prchlých otroků na ostrowě San Juanu. 1838, str. 302. *c)* Isák van Ambourgh. 1839, č. 100. *d)* Památka z Rus. 1840, str. 52.
A. J. Wečer w Benátkách. 1844, č. 100.
F. J. a) Trefil swůj na swého. Z netištěného spisu Jos. hrab. Osolinského pod názwem: Strachy. 1840, str. 6. *b)* Podolanka, z polsk. 1842, č. 29.
Honzík. Něco z dějin města Přelauče. 1846.
Horimír J. Příklady šlechetnosti. 1839, č. 64.
J. Jahnel. Petr ukrutný dle A. Dumasa. 1845, č. 75.
Krist. Jičinský. a) Zaklený duch, powěst irská. 1842. č. 79. *b)* Rozwedený. z pols. F. Beldowského. 1843. str. 250. *c)* Dcera polesného. od P. L. W. přel. z něm. 1843, str. 294. *d)* Konor O'Mara. irská powěst z Bentleyho směsi. 1844, č. 2. *e)* Linowský, z pols. č. 13. *f)* Dobročinění a marná sláwa. (z rusk.) č. 18. *g)* Kristof Střemesky. z pols. č. 70.
J. Kalina. Lázeň Libušina. 1845. č. 10.
Fr. Kaňka. a) Kauzedlnice Časowna. 1838, str. 51. *b)* Weronika z Běsenice, dle R. Puffa, str. 130. *c)* Katinka Gusmanowa, str. 298. *d)* Babuša a její sestry, pow. nár. 1840, č. 63.
Jos. Klábek. Židowka, dle Ant. Quida Polce 1841. č. 60.
K-k. a) Kubíček šotek. 1839, č. 70. *b)* Příběhowé sestárlého neženilka. 1840, č. 90. *c)* Jedna šňupka tabáku. str. 307. *d)* Z denníku nowě zasnaubené, str. 335.
J. J. Kolář. Malíř Rainer. 1844, č. 53.
W. Kořínek. a) Tři strasti plní dnowé 1839, č. 49. *b)* Zuzanna. č. 61. *c)* Mistr černokněžník, č. 87. *d)* Hrobowý pomník, č. 103. *e)* Štědrý wečer, č. 105. *f)* Tajemstwí, č. 27. *g)* Starožitný peníz. 1840, č. 46. *h)* Kuřátka, str. 91. *i)* Dwě sestřičky, č. 95.
F. Košatecký. Johanna z Krajku. 1839, č. 45.
K—r. a) Královský ochrance. 1838, str. 66. *b)* Zakuklenec w Byzanci, str. 226.
Jar. Křičenský. a) Mysliwci. 1845, č. 21. *b)* Karbaník, č. 57. Zdeněk z Meziležic. 1846. Kowář. ib.
Fr. Kwět. Čekanka, dle Ant. Uyssa. 1843, str. 130.
L. Shledání. 1839, č. 63.
*L****. Ahala. 1839, č. 101.
J. B. Malý. a) Čarodějník Žítek 1844, č. 21. *b)* Bratr Josef dle franc. č. 29. *c)* Pomerančowá slečna, nár. bách., č. 36. *d)* Powídka norwežská, dle franc. č. 40. *e)* Příběh z časů wálek Šuanských, dle franc. č. 65. *f)* Strašidlo, z angl. č. 83. *g)* Kateřina Emonnetowa, z fran. č. 96.
Miroslaw. Landšperk a Žampach. 1841, č. 75.
Jan Možný. Podčápský waz. 1845, č. 45. Křížowatka a Kamenec, č. 87.
Bož. Němcowá. a) Silný Ctibor, nár. pow. 1844, č. 79. *b)* Dewět křížů, nár. pow., č. 95. *c)* Rausin, nár. báchorka, č. 103. *d)* Diwotworná harfa, powěst w duchu národním. 1845, č. 56.
Nebeský. Žebračka Lokarnská, dle J. z Kleistů. 1845, č. 20. Nalezenec dle téhož, č. 52.
J. Nowotný. Chleb náš wezdejší dejž nám dnes. 1844, č. 2.
Dr. P. Sněhurka, ruská nár. powěst. 1845, č. 19.
P. O. Láska k nepříteli. 1843, str. 34.
J. W. P. Powěst litewská. 1839, č. 19. Příhody třech Polákůw w Algíru. 1845, str. 287.
L. P. Skotský wojín. 1844, č. 11.
J. P—č—ký. Nowý rok. 1844, č. 52.
Boj. Pichl. Po letech. (z wětšího rom.) 1845, č. 1.
Kar. Pichler. a) Rozina, z pols. 1842, č. 25. *b)* Nemocná wdowa, č. 38. (od F. Soava, z wlask.) *c)* Láska k bližnímu, z pols. 1843, str. 2. Bankrot od Soava, přel. str. 131.
J. Přibík. a) Aučinek obraznosti. 1841, č. 57. *b)* Hradní d'Ibagnet, č. 23. *c)* Šílená z Pont chartraina, č. 33. *d)* Hrad Kwětnice, č. 4. *e)* Ženský koncert, č. 39. *f)* Čertowý národ. č. 50. *g)* Podiwný osud špan. děwčete, č. 51. *h)* Osudná noc. 1842, č. 34. *i)* Wenceslaw a Dobromila. 1843, č. 98. *k)* Pes a kočka, str. 211.
Přichowický. Lesní roh, 1830, č. 99.
K. W. Püner. a) Wina prwní lásky, 1839, č. 8. *b)* Prwní král český, 1840, str. 118. *c)* Nesnáze a slasti protiwníka tance, 1841, č. 11. *d)* Aučinek nábožnosti, z něm. 1842, č. 40 *e)* Wíra, wlast a láska, od A. z Tromlice přel. z něm., 1843 č. 55.
Wácsl. Ráb. Ismail a Marie, z franc. hrab. z Forbina Voyage dans le Levant (1817). 1838, str. 354.
A. A. Řehák. a) Odměna hostinnosti, 1840, č 11. *b)* Robert, aud řádu Německého, č. 38. *c)* Dar štědrowečerní, dle J. S. Ebersberka, č. 102. *d)* Podiwné ochránění, str. 104. *e)* Šlechetný syn, dle Geramba, str. 215. *f)* Rychlé cestowání, irská báchorka, str. 271. *g)* Těžko býti saudcem, str. 287. *h)* Strašliwý aučinek hladu, str. 375. *i)* Shledání,

zlomek z rozmluwy dwau přátel wyňatý, str. 386. *k)* Milowník hudby, 1841, č. 7. *l)* Slepec Klermontský, č. 16. *m)* Oklamaná dobrota, č. 35. *n)* Wolení ministra, č. 46. *o)* Rok 1840, č. 47. *p)* Kočičí pansionát, č. 50. *q)* Nešťastná rodina, č. 54. *r)* Podiwným způsobem ochráněná newinnost, č. 59. *s)* Něco à la Nero, č. 67. *t)* Astrologické wrtochy, č. 104.

J. B. Řezníček. Nocleh w Bawořích, původní powídka, 1844, č. 23.

W. Rozwaha. Dorotka a dráteník, 1841, č. 55.

Fr. Rubeš. *a)* Putowání Šárkau, 1844, č. 92. *b)* Pod hroby, 1845, č. 47. *c)* Srdce a klobauk, č. 7.

Růženka Dwořákowá. Příčina zármutku, 1842, č. 13.

Miloslaw Sekytský. *a)* Slawomil 1839, č. 13. *b)* Pro milého nic těžkého, č. 41. *c)* Známost z cestowání, č. 93. *d)* Wěštný sen, z rusk. Melgunowa, 1840, č. 1. *e)* Wladimír, powěst z dějin ruských, č. 71. *f)* Šlechetný skutek, 1840, str. 87. *g)* Poplatní den, irská báchorka, str. 110. *h)* Okauzlené jezero, irská báchorka, str. 414.

A. Slawíček. Pohostinstwí Turků, 1838, str. 126.

J. J. Šemera. *a)* Po 23 létech, 1840, č. 80. *b)* Zasnaubení w lese, 1841, č. 1. *c)* Swobodný pán Hroch, dle Bozze, č. 42. *d)* Po nemoci, 1842, č. 65.

J. E. Šneider. Orientalské kwěty, 1846.

Gerson Šolthés. Uwina, powěst hornolužická ze XIII stol. 1840, č. 93.

K. Šťastný. Mistr Kopýtko, 1843, str. 87.

Jan Štěpánek. *a)* Westálka, 1839, č. 1. *b)* Luitold Irtenburský, č. 3. *c)* Nesprawedliwé korále, č. 20. *d)* Čekanka, č. 39. *e)* Rustan, č. 47. *f)* Společnost herců, č. 52. *g)* Wlasinka, č. 53. *h)* Kauzelný knoflík, č. 57. *i)* Nalezený syn, č. 60. *k)* Smrt Gustawa Adolfa, č. 65.

J. Sl. Tomíček. *a)* Ctibor ze Stochowa, 1839, č. 25. *b)* Wlaský laupežník, č. 28. *c)* Sicilský laupežník, č. 44. *d)* Opominutá láska, 1844, č. 23. *e)* Kmet a jinoch, jinotajitelka indianská, č. 37. *f)* Podlaudníci, z Dennice Waršawské, č. 42. *g)* Drwoštěpowa dcera, indická národní báchorka, č. 46. *h)* Košile mrtwého, č. 51. *i)* Newolník, z Dennice Waršawské, č. 33.

Fr. B. Tomsa. *a)* Powolání, 1838, str. 195. *b)* Marie Terezie a akademista, str. 319. *c)* Hugo, powěst z křížowých wálek podlé Amelowského, str. 398. *d)* Puklá srdce, 1839, č. 48. *e)* Jitro dítka w chudobě a dítka w hojnostech chowaného, dle Mechtildy Felden-Rolfowy, 1840, str. 231. *f)* Pompier Josef, 1842, č. 27.

Fr. Bedř. Trojan. *a)* Honby milowný umělec, 1838, str. 194. *b)* Zulcima, č. 2. *c)* Jáma Swatoondřejská, č. 7. *d)* Skotská bílá lilie, novella dle Kinde, 1843 č. 10.

J. K. Tyl. Od nowého roku do postu, 1846.

Fr. Wacek. Odstřelená noha, č. 89 (přel.).

Peter Mil. Weselský. *a)* Ženich při létech, z pol. K. W. Wojcického, 1841, č. 7. *b)* Pojištěná loď, č. 98.

K. Wít. Blanický rytíř, powěst národní, 1843, č. 93.

K. Zap. *a)* Wyprawowání z Wilkonského, 1844, č. 79. *b)* Pan Gryf Karlnický, z Wilkonského, č. 84. *c)* Příhody sbíratele předplatitelů w Polště, z Wilkonského, č. 98.

R. z W. Z(ap)owá. Paní starostka Międzyrecká, 1845. č. 93.

Jos. W. Žák. *a)* Poslední wůle, 1840, str. 383. *b)* Lest nade wšecko, národní báchorka od Th. Swarta, přel. z něm. 1841, č. 45. *c)* Ilža, powěst z XI stol. z pols. 1843, str. 191.

Nejmenowaných. *1837:* *a)* Newolnice, č. 11. *b)* Swatawa a Slawětín, č. 1–6. *c)* Strašidlo, str. 14. *d)* Hamahydský žid, str. 21. *e)* Beneda, starožitná powídka, č. 23. *f)* Signor Formica, č. 16 sld. *g)* Žhář, č. 25. *h)* Wlčí daň, č. 28. *i)* Otce wrah, č. 31. *k)* Kupte chwojšťata, č. 41.

1838: *a)* Lodní ranhojič, č. 1. *b)* Kříž wykupitele, str. 5. *c)* Kauzedlnice, str. 16. *d)* Zbytečné nářadí, str. 41. *e)* Prawdiwá případnost, str. 50. *f)* Aučinek žárliwosti, str. 62. *g)* Noworoční sen, str. 78. *h)* Šlechetný laupežník, č. 19. *i)* Bob (z Zschokke), str. 82. *k)* Myší past, str. 170. *l)* Diwná příhoda (sen wyjewený), str. 271. *m)* Dwě datle, str. 255. *n)* Skřet, str. 258. *o)* Puf puf, str. 352. *p)* Bílá růže, str. 363. *p)* Přemožení sebe samého, wítězná zbraň, str. 365. *r)* Následky řewniwosti, str. 367. *s)* Professor, str. 378. *t)* Hlídání noční, str. 382. *u)* Lichý Balduin, str. 404. *w)* Hostinec, str. 407. *x)* Básník Dufresny (anekdota), str. 407.

1840: *a)* Mysliwna, č. 15 (K-š-k). *b)* Princ Olav krejčí, str. 259. *c)* Mojžíš Ben Maimon, židowská pow., str. 318.

1841: *a)* Zlý duch Suknp, rusk. bách., č. 7. *b)* Tři pohlawky, č. 21. *c)* Kletba hříchu, č. 70. *d)* Cesta pro kytku, dle A. Lewalda, č. 72. *e)* Zklamaná naděje, č. 65. Křest. z Alemannů.

1842: *a)* Číslo 76 a 77, dle rusk., č. 80. *b)* Okauzlený hrad, č. 102.

1843: *a)* Adleta Sarganská, swob. p. z Wartů, str. 13. *b)* Poslední doba Otakara II., č. 26. *c)* John Simpson, šlechetný žalářník až do r. 1786, str. 38. *d)* Česká wojačka, str. 67. *e)* Něco z duševních powah Bedřicha Wiléma III, krále pruského, str. 75. *f)* Ztracený welblaud, str. 104. *g)* Hojná odměna za přijetí nalezence, str. 103 (C. A.). *h)* Černý frak, str. 127. *i)* Štěstí, pow. arabská, str. 142. *k)* Dáwati jest blaženější než bráti, str. 399. *l)* Napoleon a Savoyard (anekd.), str. 407.

1844: *a)* Aumrtní stráž, č. 1. *b)* Pokušení Buddhy, japanská pow., č. 4. *c)* Van Tassit, č. 11. *d)* Zjewení sw. ducha, č. 68. *e)* Flamská báchorka: O Zatřináctowi, č. 87. O ubrusu, holi, hauslech a plášti, č. 90. *f)* Běla, čermáček, mořská kráwa, Bretonská báchorka, č. 102. *g)* Satanůw pobočník, č. 103. *h)* Červená labuť, indianská báchorka, č. 105,

1845: Umrlčí hlawa, č. 26.

1846: Co matka snésti může. — Láska Skomalajky. — Sausedé. — Zdwořilost wšude dobrá. — Kytajský cisař. — Z Haremu. — Jak se mstí Pařížanka. — Monsieur Margot (Bulwer). — Nedwěd (od H. B.). — Starý irský woják a Napoleon. — Original přátelstwí. — Wyslaužilec, od Hermína. — Hluchý wozka.

e) Wlastimil. *J. Franta.* (Šumawský) *a)* Pohádka o krásné zemance, dle nár. wyprawowání, 1840, II. 37. *b)* Pohádka o Jeřinkách, dle nár. wypr. IV. 169.

P. Chocholaušek. Wanda, hist. pow. 1841, II. 169. 214.

J. Kalina. *a)* Strašliwý dwůr, dle Wojcického, 1840. I. 147. *b)* Dobeš, dle Wojcick. II. 203, *c)* Hornice, z pols. IV. 5.

G. J. Kolář. Cesty žiwota. Powídka. 1. 1842. 4. 2há. 101.

Milota Libenský. Poslední doby w Bílé wěži. 1840, I. 238.

J. B. Liman. Powěsti národní. 1842, 146 a 239.

B. Pichl. Homole, hist. powèst. 1841, I. 65.

F. L. Rieger. *a)* Žebrákowa hostina, z Kraśewského. 1840. II. 10. *b)* Wilím z Kabestana, z Kraśewského. III. 48.

W. Rybička. *a)* Zwířata na paušti, nár. pohádka 1840. III. 8. *b)* Pater Kristof. Episoda z Manzoniho rom. 1841. II. 62.

Božislawa (Swobodowa). Událost ze středního wèku podlé Jakoba. 1842, 193.

F. B. Tomsa. Čertowa ruka, česká powèst. 1841. I. 202.

J. K. Tyl. *a)* Břenèk Šwihowský. 1840, I. 1. *b)* Láska básníkowa, II. 126. *c)* Rozerwanec, III. 206. *d)* Diwadelní ředitel IV. 71 a 263. *e)* Z denníku mladé wlastenky. I. 261. *f)* Ukázky se Scottowa rom. Ivanhoe. 1841, II. 248.

P. M. Weselský. Králowská hostina, z nèm. 1841 I. 124.

J. W. Zimmermann. *a)* Kozlí, dle nár. pow. 1840. II. 65. *b)* Homole, dle nár. pow. III. 117.

Nejmenowaný. Bèlinka. Stará pow. nár. 1840. III. 168.

f) *Čas. Mus.* *W. A. Swoboda.* *a)* Hrad Nawarow, powèst 1827, III. 105. *b)* Sigmund swob. p. z Újezda. 1829. I. 65.

B. Štèpnička. *a)* Krwawá swatba. 1828, III. 64. *b)* Pohřeb. IV. 35.

Čtyři sprostní bramíni, z ind. (dle Schlegla) přel. J. J. 1828, III. 71.

Z Wash. Irvinga: Powahopisy od Issc. 1828, III. 53. IV. 29.

Bohuslaw a Berta, powěst. 1831, II. 153.

Hrdelní příbèh z XVI. stol. od M. Dworského. 1832. 344.

Přibík z Újezda, staroč. powěst, od Fr. Šohaje. 1839, str. 154.

Ant. Marek. Z Bulharína: *a)* Wenkowák we společnosti s welikomèstskými, 1832, I. 75. *b)* Propuštèný woják, 1832 tamž II. 221.

C. ŘÍMSKÁ A ŘECKÁ LITERATURA.

914. Einige Übersetzungen von Schülern der Dichtkunst an der hohen Schule zu Prag, herausgegeben, als sie zum erstenmal öffentlich geprüfet wurden, im J. 1775. Prag bei J. F. v. Schönfeld 8. Item, als sie zum zweitenmal öffentlich geprüfet wurden, ib. 1775. 8. W prwní knížečce jest: I. Ecloga Virg. lat. nèm. a česky. W druhé pak: 4, 5 a 6 Ecloga Virg. a I. Elegie Tibullowa.

915. Quint. Curtius, do èeštiny přeložený od Cippeliusa 1782, w rkp. u prof. J. Nejedlého.

916. *Hanke von Hankenstein.* Plinius Briefe deutsch, französisch und böhmisch. Ms. z XIX. stol. poč. w moraw. Museum.

917. Homerowa Iliada. Zpèw prwní od **J. NEJEDLÉHO**, w Praze 1801, 4. str. X a 37. Týž zpèw přeložil J. Palkowič w Muze swé, a Puchmayer z části w básni V. sw. Prof. Liška, ještè w rkp., konečnè slowácky Holý (1824).

918. Písnè Anakreonowy z řeck. přel. s přídawkem nèkterých jiných básní od **SAM. ROŽNAJE**. W Praze 1812, 12. str. 94.

919. Tabule *Kebesa* Tebánského, t. j. wtipné a užitečné wyobrazení prawé maudrosti a šťastného žiwota. Z řeckého přeložené od Wácsl. Karafiáta, kazatele w Morawě. W Praze u Mart. Neureutra, 12. str. 46.

920. **JANA HOLÉHO** *a)* Rozličné básnè hrdinské, elegiacké a lyrické z Wirgilia, Teokrita, Homera, Owidia, Tirtea a Horáce. Preložené s predstawenú prosodiú. W Trnawe u Jana Krst. Jelínka 1824, 8. str. L a 85. *b)* Téhož Aeneida Virgiliowa w slowenském nářečí 1841; wiz nahoře číslo 337.

921. Wýbor ze spisowatelů řeckých, přel. od **FR. ŠÍRA**. I. díl, prostomluwa. W Jičínè 1826, 8. str. 184, u Kastránka. Díl II. 1827 básnická mluwa, str. 191. Jest wlastnè chrest. řecká na gymn. čitaná.

922. **S. K. MACHÁČEK.** *a)* O básnictwí z Horáce, přeloženo od etc. s půwodním textem, poznamenáními latinskými a nèmeckým přeložením. — Quinti Horatii de arte poetica etc. W Praze 1827 písmem Tábora. 8. str. 191.

b) M. Tullia Cicerona čtwero řečí proti Katilinowi, přeložením etc. w Praze arcib. tisk. 1834, 8. str. 190. (Pos. w Čas. mus. 1834. Wčel. 1835, 318. Srow. Kwěty 1834, 374. Tomášek w Uhřích, spisowatel pamètí Jelšawských, má w rkp. wšecky řeči Ciceronowy.)

c) Julius Caesar w rkp.

923. **K. WINAŘICKÝ.** P. Virgilia Marona zpěwy pastýřské, w české werše uwedl a wyswètlil etc. W Praze arc. tisk. 1828, 8. str. 116 s latinským textem. (Srow. Rozl. pr. 1828, 23. — Čas. mus. 1828 II. 136.)

924. **G. DANKOWSKÝ.** Homerus slavicis dialectis cognata lingua scripsit. Iliados liber I. v. 1—303. Slavice et graece idem sonans et significans, adjecta nova versione latina et commentario graeco-slavico. Viennae 1829—1831. (Posonii Schaiba.) Není to wlastnè přeložení, nébrž srownání obau jazyků na důkaz jejich příbuznosti.

925. **J. WLČEK.** *a)* Powahopisy Theofrastowy, w Praze 1830, wel. 8. str. 63.

b) Hesiodowy nauky domácí, českým hlaholem wydané od etc. W Praze 1835 arcib. tisk. mal. 8. str. 34, u W. Špinky.

c) Homerowa Iliada, přeložením Wlčkowského, w Praze tiskem a nákl. J. Spurného 1842, wel. 8. str. 440. Číslo I. biblioteky klassiků, o jejíž wydawatelstwu w. Kwěty Now. 1841, 85. Posud. tamže 53 a 97.

926. **JOS. CHMELA.** *a)* Sexta Aurelia Victora dějiny Římské. Přeložil, wyswětlil a oprawený text latinský připojil etc. W Praze u J. Posp. 1838, 8. str. 330. (Posud. Kwěty 1838 příl. str. 19.)

b) Lucia Julia Flora Obraz dějů Římských. Wedlé saudných úwah páně Titzowých oprawil,

přeložil a wyložil etc. w Praze u J. Pospíš. 1843, 8. (Posud. Kwěty 1844 str. 356.)

927. **NORB. WANĚK.** *a)* Bellum Jugurthinum, to jest wálka s Jugurthau. Z lat. jaz. přel. etc. w Praze u Tábora 1834, mal. 8. str. VI a 150. (Pos. Čas. mus. 1834. I. 111.) *b)* C. Crispi Sallustii Bellum Catilinarium, to jest Katilinowo spiknutí. Z lat. přel. etc. w Praze arc. tisk. 1835, wel. 12. str. 86.

928. **IGNAC HÁJEK.** Některé spišy Luciana Samosatenského, w češtinu uwedené prací etc. Částka I. w Praze 1832, 8. str. 208 u W. Špinky. Část II. w rkp. u mne.

929. **FR. ŠÍR.** Marka Aurelía Antonína Zápisky, kteréž sobě samému snesl. Dwanáctero knih. Z řeck. přeložil a poznamenáními zaopatřil etc. W Jičíně u J. Kastránka 1842. (Pos. Kwěty Now. 1843 str. 89.)

930. **ANT. LIŠKA.** Homerowa Odyssea. W Praze 1844 u J. Posp. w 8. str. XVI a 365. (Jest překlad w proze, číslo IV. Překladů klassiků etc.)

931. *W rukopisech. a)* L. An. Seneca. O prozřetedlnosti božské a spokojenosti mysli. O stálosti maudrého. Přel. Jan Rettig. 1837. Rkp. u Posp. Týž překládá Ody Horácowy. Wiz Kwěty 1838, str. 56. *b)* Sofoklesůw Oidip král, Oidip w Koloně, Antigon. přel. A. J. Wrťátko.

932. W časopisech *a) W Hlasateli:* α) Cicerona anekdota o Scipionu Nasikowi a básníři Enniowi I. 91. Podiwný sen ib. 92. (Weles.) Podwod Pythia od J. Nejedlého ib. 93. I nepříteli wíru slíbenau naplniti, od téhož ib. 95. β) z Tit. Livia Boj mezi Horaciemi a Curiaciemi I. 97. od téhož. γ) Corn. Nep. od J. Rautenkrance Miltiades I. 421. Themistokles II. 384. Aristides III. 435. Pausanias ib. 439. Cimon IV. 409. δ) Luciana Rozml. mezi Terpsionem a Plutonem I. 103, mezi Diogenem a Alex. od J. Zieglera 105. Timon od J. Jungm. ib. 249. Tychyades a Filokles, od J. Nejed. 593. Lodí aneb žádosti J. N. II. 252. Alex. Hannibal, Scipio a Minos II. 431. Přiwoz J. N. III. 130. O marnosti krásy (J. J.) ib. 476. Diogenes a Pollux (J. J.) III. 643. ε) Theokritowa Idyll. 21ní, rybáři J. N. I. 625, 11tá ib. 628. ζ) Sappho horlící od J. Rautenkrance. II. 359. η) od Rožnaje některé písně z Anakreona II. 632 a 380. Mimnermowa na lásku 578. Bionowo naříkání II. 571.

b) We Wid. Listech a Nowinách as 10 ód Horaciowých přeloženo Kinským a Rautenkrancem; dwě heroidy Ovidiowy Ant. Markem; satyr Horaciowých prwní kniha celá a dwě z druhé knihy, od Zieglera přízwučným hexam. Lukiana rozml. dwoje, a dwě selanky z Theokrita, od Kinského.

c) W Čechoslawu: Z Curtia od Kočího (1821. čísl. 58) z Horace I oda od J. J. (1822. 9) z Catulla na smrt wrabce od Štěpničky (14), od jiného časoměrně (16). Z Tibulla tauha po míru od Kočího (33). Z Livia wýjimek: Boj Horaciůw a Curaciůw od G. Zeithammera. Catonis disticha wydaná od W. Pohana. Oda Anakreonta, (1822, 2) a z anthologie řecké (14) od Šíra.

d) W Hyllosu: Ak. Plauta weselohra o pokladu w V jedn. přel. od J. Teichla etc. 1821), num. 24-6

e) W Kroku. Heroida Owid. (Leander k Heře) od A. Marka. Wypsání bauře z Aen. Virg. od W. Swobody. Selanka Virg. (Menalkas a Mopsus) od Šíra, ostatních dewět w Rkp. Některé nápisy z Martiala od Čelakowského. Dwě selanky Theokritowy (2 a 3) od Šafaříka, (wše to časoměrně). R. 1831. II. 6. Nápisowé dle Martiala od Čelak. — 37. Dafnis (V selanka Virgiliowa) od Šíra. — 187. Hero Leandrowi (z Ovid.) od Sušila. — 193. Kyklops (z Theokrit. sel. II. od Šíra. — 332. Dido Aeneowi (Ov. her. VII.) od Sušila. — 481. Hypermnestra Lynceowi (Ov. her. XIV.) od téhož. — 1836. III. II. 321 — 337. Homerowy Iliady sklada VI. od J. Wlčka. [Pos. od A. Lišky 1838.) — 1837. IV. 488—91. Z Ovid. Metamor. IV. 55. Pyramus a Thisb. — 492. Ovid. Met. X. 244. Pygmalion, od Sušila. 403. Z Ovid. Am. 2. 6. Na smrt papauška, od téhož.

f) Mus. Čas. F. Čelakowský. α) Marcialowy epigrammy 1829. III. 15. 1836. II. 167. 1837. II. 142. β) Nápisowé z básní lat. A. J. Westonie 1832. II. 136. Chwála hudby, tamž III. 131. γ) Z anthologie řecké. 1842, str. 323.

Dominik Kinský. Z Boethia. 1833, III. 255.

S. Macháček. Pindarůw olympický wítězoslaw I. 1827, III. 98.

Fr. Palacký. Z Platona: Fedros, aneb o kráse. 1828. I. 107. III. 111.

J. Pilnáček. Z anthologie řecké. 1829. III. 79.

F. Sušil. Z Ovidia: Daedalus 1833, I. 71.

P.J. Šafařík. Zlomky z Aristofanesowých Oblaků 1831, II. 138, III. 254. [Srow. téhož rozprawu o Aristofanesowi a jeho Oblacích. 1830, 413.]

Fr. Šír. Okus překladu ód Horacowých. 1843, 347. [Ostatní posud w rkp.]

Fr. Šohaj. Virgiliowých Georgik zpěw čtwrtý. 1840, str. 3.

Wácsl. Wl. Tomek. C. Corn. Tacita letopisů od úmrtí Diva Augusta, knihy prwní. 1842, 190.

K. Winařický. a) Čtyry idylly Bionowy. 1830, 255. *b)* Bohuslawa z Lobkowic, žalozpěw atd. 1830. 407. *c)* Ody Horac. 1831, I. 31. III. 249. *d)* Virg. Aeneidy zpěw I. 1836, 237. Zpěw druhý, 1829, I. 107. II. 45. *e)* Wýpisy ze Strabona. 1839, 269. *f)* Tacitowa Germania. 1840, str. 332. *g)* Odyssey kniha prwní. Prostonárodní překlad. 1843, 483. *h)* Iliady I. zpěw. 1843, 92.

S. D. (V. Žák?) Albia Tibulla elegie tři, 1827. II. 58. Jiné tři 1832, II. 143.

g) Čechoslaw 1831, V. 20: Antifon a Sokrates od Jos. Nowotného.

h) Č. Wčela. a) 1834: Marcialowy nápisy, č. 19, 52. *b)* 1836: 2. Panthia králowna Suská, z Xenofont. o žiw. Cyr. — *c)* Anakreonowy ody 3 od F. Srbíka, 1836 č. 23-6. — *d)* Oda Hor. I. 23, od F. Swobody, 1839, č. 24. *e)* Chor z Oblaků Aristof. 1839, č. 29. J. J. Selanka Moschowa, 45. Horac k Neobuli, 79. 1841. Wýbor myšlenek Ciceronowých od Pichlera, č. 50. 1842 č. 27.

i) Hronka. 1836 I. 1. Horacowých ód I. 3. od Nosáka. I. 4. od Hozneka. II. 3. od Hroboně. — 1836 II. Hor. oda II. 2. od Hroboně; III. 8. od Durčeka. — 1836 III. 53. Horace kn. I. list 18 od Ct. Cochiusa. — 1837 I. 65-86. Faedon, aneb poslední Sokratesowo o nesmrtedlnosti duše rozmlauwání. přel. z řeck. K. Štúr.

k) Kwěty. 1834, 259. Žabomyšowálka, swobodně z řec. přel. od Rožnayho. — 329 a 337. Theokritowa selanka V. (Pocestníci čili zpěwáci pastewní) od Wlčka. — 1835 příl. 72. Kwět z Hom. iliady od téhož. — 1836 příl. 59, 77. Theokr. Selanka IV. od téhož.

l) Pautník. 1830 V. 43-63. Zlomky z přeodění Hom. Iliady, od Štěpničky.

m) Plody. 1836. Rozchod Hektora s Andromache, od D. Štúra.

n) Přítel mlád. 1828 IV. Otázky a odpowědi ze škol starobylosti.

o) Tatranka. 1832 II. Řeč Cic. pro Archiáše.

p) Weč. wyražení. 1832, 361. Dafnis a Menalkas (selanka).

D. HISTORIE.

a) Politická.

933. Uwedení krátké k wšeobecným příběhům starých i nowých časů. Díl I. Příběhowé lidu židowského; w Praze u sw. Klimenta skrze Jana Ad. Hagen faktora, 1776, 8.

934. **MAX. ŠIMKA** Krátký wýtah wšeobecné historie swěta. 1778 we Wídni.

935. Příběhy baworské wojny o posloupnost po smrti posledního wolence Max. Josefa, od 30 Pros. 1777 až do 13 Máje 1779 (z něm.). Prwní toliko arch wyšel, ostatek smrtí wydawatele přerušen (Kopitar).

936. Traktát neb snešení o pokoj mezi J. c. M. císařownau .. Marií Terezií a J. kr. M. králem Prušanů etc., stwrzeno w Těšíně 13 Máje 1779, w Praze u Jos. Grebla str. 40.

937. Ottona Steinbacha z Kranichsteina malá kronika o markrabství morawském pro mládež škol normalních; w Praze u Jana Fr. z Schönfeldu 1783, 8.

938. *a)* Krátký wýpis pětileté wojny židowské a celé zkázy města Jerusalema, dle židowských běhů spisowatele Jos. Flaviusa w českém jazyku na swětlo wydaný od **JOS. PROKOPA**, we Wídni u Jos. z Baumeisteru 1786, 8. *b)* Jiné wypsání zkázy Jerusalemské od **PAWLA ŠRÁMKA**, w rkp. u Pr. Palkowiče (w. Tab. Poe. IV. 27).

939. Kratičké historické wypsání knížat a králů uherských, od nejdáwnějších až do přítomných časů, z hodnowěrných hist. písem učiněné a w slowenském jazyku prací **MICHALA SEMIANA** etc. wydané; w Presp. u Fr. A. Paczka 1786, str. 226 a rejstřík.

940. Wýtah listowního dopisowání mezi římským císařským a francauzským dworem. 8. (1789 ?)

941. Rozmlauwání Josefa II s Matějem Korwinem, 1790. 8.

942. Oprawdowý příběh o král. české koruně, a obšírná zpráwa o ceremoniích při korunowání J. c. M. w Čechách, s illuminirowaným wyobrazením této koruny. W Praze u J. F. z Schönfeldu 1790, 8. listy 4.

943. Popsání obyčejů při korunowání králů českých, podlé nařízení c. a kr. Karla IV, které nyní dle dworského poručení při korunowání Leopolda II dne 1 Září 1791 na wětším díle pozorowány budau. Sepsány od **J. J. TANDLERA**, w 8. s obrazem Leop.

944. Nowá kronika česká, w kteréž příběhy obywatelůw země české od počátku až do nynějších časů wyprawuje **FR. MART. PELCEL** etc., w Praze, 8. I. díl 1791 str. 452. II. 1792 str. 477. III. 1796 str. 496. IV. díl (o Husitské wojně) w rkp. Třetí díl jde až do r. 1378.

Tato česká kronika jest mnohem obšírnější, důkladnější, pořádnější a k čtení utěšenější než německá téhož Pelcla, ale ne celá.

945. **ALŠE PAŘÍZKA** *a)* O swobodě a rownosti městské, jaká jest, a co z ní pochází mezi Francauzy; w Praze 1793, 8. *b)* Biblické wypsání nynějších příběhů; w Praze 1814. 8.

946. **M. W. KRAMERIUSA** *a)* Přežalostné nowiny o nešťastném Ludwíkowi XVI, králi franském, a o jeho katowýma rukama odprawení. W Praze 1793, 4. *b)* Náležité wypsání ukrutné smrti, kterauž Marie Antonia králowna franc. podstaupiti musila. W Praze 1793, 4.

947. Z Jiřího Papánka historie gentis slavicae wýtah wydal **J. FANDLI** (slowáckým dialektem) 1793, 8.

948. **JANA RULÍKA** *a)* Welmi užitečná historie o slowútném národu českém, w Praze 1793, 8. str. 80. *b)* Kalendář historický, obsahující krátké poznamenání wšech proměn, příběhů, wálek, nejw. nařízení etc. jak w král. českém, tak i na díle w jiných národech a zemích zběhlých. Pět dílů s přídawkem k pátému dílu. W Praze I. 1797 str. 276. II. 1798 str. 211. III. 1800 str. 259. IV. 1803 str. 208. V. 1806 str. 116 a rejstřík 20 listů; přídawek 1810. Může powažowán býti jakožto pokračowání Kal. hist. Weleslawínowa, ačkoli w ceně menší.

949. Historie o Americe, ukazující, kterak byla skrze Krist. Kolumbusa wynalezena. Sepsal **LAD. BARTOLOMEIDES**, w Prešpurce u Webra 1794, 8. str. 169.

950. **J. RAUTENKRANCE**, *a)* Slowo prawé wšem národům ewropským; w Praze 1795. *b)* List obrancům českým s dwěma poznamenáními; w Kutné Hoře 1808. *c)* Prowolání k národu českému, w Praze 1809, 8. *d)* Modlitby za požehnání c. k. wojsku, s písní wojenskau; w Kutné Hoře 1809, 8.

951. Tma we dne jako w noci na rozumu lidském w národu franc. učiněná, po wšem swětě rozhlášená. Od **FR. WAWÁKA**, w Praze 1796, 8. str. 99.

952. Wěrné představení zběhu, který francauzské wyslanství s wywěšeným trojbarewným praporcem dne 13 Dubna 1798 we Wídni spůsobilo; od očitého swědka. 8. 1798.

953. Prohlášení o sjednocení Šwejcarůw. Od **B. DLABAČE.** 1779.

954. Citedlnost wěrného Čecha při šťastně opět počaté wálce 1799, 8. 1 arch.

955. Wzbuzowání k českému pluku, 1800.

956. Jest pokoj! W Praze 1801.

957. Historické wypsání, kterak čtwrtý díl swěta, Amerika, od Kolumbusa wynalezen byl. W rozmlauwáních předneseno od **W. KRAMERIUSA**; w Praze 1803, 8.

958. Notule, které od dworů rakauského, ruského a francauzského předloženy byly, 1805 u Fr. z Schönfeldu.

959. Kdo se prwé do koho dal, důmli rakauský či francauzský? Z něm. od **FRANT. TOMSY**, 1805.

960. Sebrání wšech akt o změně trůnu španielského. Oddělení I. (w Praze) 1808, 8. str. 92. Oddělení II. w Germanii 1808, 8. str. 60.

961. Wýtah listowního dopisowání mezi Římským a cís. francauzským dworem. 8. (w Praze 1808) str. 76.

962. Gundelfingera Rozmlauwání rakauských bojowníků, 1809.

963. Kronika nejnowější a wěrná poselkyně starého a nowého národu českého, od *F. Pabsta* (přeložením **J. HÝBLA**) wydaná, 3 díly. W Praze 1809—1812. Díl IV. (str. 268) u Jos. Fetterlowé, 1827.

964. W časopisech: *a) W Hlasateli α)* Dobytí Mexika a Peru, 3. díl. *β)* Wojna sw. na wýchodu, od **W. NEJEDLÉHO**, tamž. *b) W Dobroslawu:* Mauřané (Maurowé) we Španielích, od **LEHKÉHO** přel. (sw. 4.)

965. Udatnost slawného českého národu, podlé wlastenské historie horliwým obrancům českým a wšem ostatním krajanům představená. W Praze 1809, 8.

966. Důležitosti španielské, přel. **TOM. KUBELKA.** W Praze 1. díl 1811, 8.

967. Manifest J. M. cís. rakauského, krále uherského a českého 1813, w 4. u Ferd. z Šenfeldu, 1 arch.

968. Wojenské nařízení od 17 Září 1813, w 4. 1 list. (Podepsán Karel kníže z Šwarcenberku.)

969. **TOMÁŠ FRYČAJ.** Další zpráwa o přešťastných následcích u města Lipska w Sasku. Brno 1814, w 8.

970. Smlauwa pokoje a přátelstwí mezi J. M. cís. rakauským a králem francauzským w Paříži. Přeložením **PALKOWIČE** 1814.

971. Listy českému krajanu o nynějších příhodách psané od E. a od **B. J. D(LABAČE)** přeložení. Pět dílků od r. 1814 do 1818 w Praze, 8. I. dílek str. 76, IV. 59, V. 80.

972. **W. HANKY** *a)* Rhüsa krátká historie slowenských národů, přelož. W Praze 1818, 12. *b)* Wypsání Rusie a jejího wojska w Praze 1815, 8. $1\frac{1}{2}$ archu. *c)* Dějiny české w obrazích. Nawržené, w kámen psané a wydané od Ant. Machka, dějino- i žiwopisce w Praze. S wyswětlujícím textem pro Čechy a Němce. Tlačené we Wídni u Adolfa Kunika, kamenopisce. Text od Wácsl. Hanky; w Praze u Widtmanna etc. Obrazy we fol. podlauhlém, text w 8. wětším. Swazek I. w 6 obrazc. a textu stran 12 českého a 12 něm. (Posud. Krok. III. str. 153.) 1822. Swazek II. 1824. [Oznám. w Pautníku 1826 II. 106. Rozm. Lwowské 1833 str. 15.]

973. Wšeobecná kronika swěta pro školy zřízená od **W. KRAMERIUSA.** W Praze 1820, 8.

974. **J. ZIMMERMANNA**, *a)* Příběhowé králowstwí českého, zběhlí za panowání Ferdinanda I. W Praze 8. I. díl 1820, str. 435, II. díl 1821 str. 544, mimo obsah. *b)* Příběhowé králowstwí českého za panowání Maximiliana II. W Praze 1822, 8. str. 396.

975. Sláwowé praotcowé Čechů a bytedlná sídla jejich, od **J. M. KRÁLE.** W Hradci Kr. 1825, 8. str. 60.

976. **ONDŘEJ ŠOLTYS.** Jádro historie wšeobecné pro školní mládež i dospělý lid obecný atd. Poprwé wydáno prací atd. W Prešporku písmem K. Snižka 1829, 8. str. 342.

977. **JAN KOLLAR.** *a)* Rozprawy o jménách, počátkách i starožitnostech národu slawského a jeho kmenů. W Budíně univ. tisk. 1830 w 8. str. XII a 396. Dodatky w Čas. mus. 1830 str. 463.

b) Sláwa bohyně a půwod jména Sláwůw čili Slawjanů, w listech k welectěnému příteli p. P. Jos. Šafaříkowi. S přídawky srownalost indického a slawského žiwota, řeči a bájeslowí ukazujícími. W Pešti 1839 tiskem J. M. Trattnera-Karolyiho, weł. 8. str. 362.

978. **FR. PALACKÝ.** Přehled saučasný nejwyšších důstojníkůw a auředníkůw zemských i dworských w král. českém od nejstarších časů až do nynějška. Nákladem České Matice, č. II. fol. 5 archů, w Praze u rytíře z Schönfeldu 1832. (Pos. Čas. mus. 1832, 478, od Winařického.)

979. **FR. J. SMETANA.** Obraz starého swěta, t. j. Wšeobecná politická historie prwního wěku, od počátku společnosti lidské až ku pádu západní říše římské; w Praze 1834 arc. tisk. 8. str. XVI a 240.

980. **P. J. ŠAFAŘÍK.** Slowanské starožitnosti; oddíl dějepisný. W Praze 1837 u

Spurného, pomocí čes. Musenm; wel. 8. str. VI a 1005. Přel. do něm., rušt., polšt.

981. **FR. KUBOWIČ.** Summowní kronika slawných králůw uherských, pro ditky. W Banské Bystřici 1838, 8. str. 28.

982. **A. W. ŠEMBERA.** Wpád Mongolů do Morawy, se starší historií Mongolů, jich powahopisem a popsáním Hostýna, w dobu šestistyleté památky oswobození Morawy od Mongolů, se 3 obrazy; w Holomauci u A. Škarnicla, 1841, wel. 8. str. IV a 103. (Posud. Kwěty 1842, 7.) Wydání II. tamže str. IV a 76.

983. Paustewník Petr, aneb: Prwní křižownická wálka (1096—1099). W Praze 1841 u J. Spurného.

984. **W. WLAD. TOMEK.** *a)* Krátký wšeobecný dějepis, s předmluwau P. J. Šafařika; w Praze 1842, 12, str. 263. Malé Encyklopedie nauk č. I.

b) Děje země české s 3 mapkami; w Praze 1843 str. 339. Malé Encykl. č. II.

c) Děje mocnářstwí rakauského; w Pr. 1845 str. 338. Malé Encykl. nauk díl V.

985. **J. MALÝ.** Prostonárodní dějepis české země; w Praze u Jar. Pospíšila. Kniha I. 12. str. 44. Kniha II. str. 94. Kn. III. str. 95. Kn. IV. 1845 str. 68. Kn. V. str. 91. Kn. VI. str. 48. Kn. VII. str. 49 mimo obsah. (Pos. Kwěty 1844 str. 272.)

986. Starší dějepis a nejnowější literaturná obnowa národu ilyrského. Sepsal hrabě *Janko Draškowič*, přel. Dr. **ČEJKA.** W Praze 1845 u J. Pospíšila. 8. str. 72. (Pos. Wčela 1845 str. 4.)

987. **J. J. ŘEZNÍČEK.** Plawba Berezinská. podlé franc. W Praze u. An. Špinkowé.

988. Krátké poznamenání těch příčin, které nejjasnějšího kurfiršta baworského pohnuly ty (sic) hořejší rakauské dědičné země k posezení wzíti. b. r. Ms. u hr. Mitrowského in Miscell. num. 123.

989. **P. NEUMANN.** Stručný dějepis český s krátkým přehledem zeměpisu českého a morawského, pro mládež a pěstauny. W Praze u J. Posp. 1846, 12. str. 107.

990. **WÁCSL. KROLMUS.** Kronika wšech powodní, suchých a mokrých, aurodných i neaurodných let atd. w král. českém, od příchodu našich pradědůw . . až do letošní powodně. W Praze 1845. 8. str. 253 a obsah.

991. **JOS. GALLAŠE** *a)* Jádro morawských příběhůw, rkp. *b)* Miscellanea ad historiam patriae (Moraviae) (česky), rkp.

992. **TOM. KUBELKY** *a)* Pamětnosti w čas panowání slaw. císařowny Marie Terezie a tehdejší sedmiletá wálka. *b)* Panowání Josefa II. wšecky proměny a wálka turecká; též panowání Leopolda II s počátkem franc. wojny. *c)* pamětní dějowé 30leté wálky, 2 díly. *d)* Francauzská wálka se wzhledem na naši wlast. 4 díly. Wše w rkp.

993. *W Časopisech. a) We Wid. Listech*: Příběhowé w Ewropě, w Asii, Africe, Americe a Australii událí. 1815—6. Uhry pod římským panowáním (přel. *Hanka* 1814). O powaze národu českého některá připomenutí z historie české (*Al. Pařizek*) 1813. Čechowé w 19tém wěku.

b) W Čechoslawu: Skrowní příběhowé a pamětnosti z wlastenské a cizí historie. Zrcadlo udatnosti od *Patrčky*. Pomaďařowání Slowanů w Uhřích od K*** přel. od *Hanky*. 1822. 8—9.)

c) W Rozmanitostech: *α*) *F. Klicpery* Olga. *G.* 13. Wywrácení Saguntu *D* 3. *β*) *J. M. Ludwika* Isabella. *R* 8. *γ*) *Galaše*: Pohřeb Karla V. *R* 34. Historické drobnůstky *R* 76. *δ*) Autěk Francauzů z Rus *A* 3.

d) W Příteli mládeže: Dějepis český IV. 92.

e) Mus. Čas. 1827: Plawci u Dalimila, jaký to národ? od Dobrowsk. II. 123. — Dobytí Prahy skrze Jiř. z Poděbrad l. 1448, od F. Palackého. III. 37. Domácí rozbroje a wálky w Čechách po dobytí Prahy r. 1448, od téhož. IV. 9. — Přehled. rozličných národů na zemi, podlé jich úwodu II. 121.

1828: Wypsání o dobytí Konstantinopole (1453) skrze Turky. I. 81 od Palackého.

1829: O národech uherských, zwláště o Slowanech. IV. 11. od Palackého.

1830: O národech polských, od Palackého. I. 69. —

1831: 284. Putky měšťanů w Budějowských s pány Rosenberskými. — O pánu Záwišowi z Rosenberka, okus historický. III. 102. Pomůcka k poznání řádůw zemských král. českého w 2hé polowici XIII století. IV. 359. O nejstarších dějinách a dějopisích národůw asiatských, podlé J. Klaprotha. II. 169 IV. 435. Sběrky ze starožitnosti československé, od Palackého. —

1832: 257. O rozličnosti národůw, zwláště w Ewropě a w Asii, od Palackého. — I. 70. O stawu Bulharůw, od Josefowiče. — též 1830. II. 157.

1833: 371. Hrdinské podniknutí Maxim. II. we špan. zemi. — 412. O Bojech, nejstarším národu w Č. zemi, od Palackého. — 402. Černohorci z Bulgarina, od Hanky. —

1834: 191. Krátký spis o porážce a zajetí Max. woleného krále polského, arcik. rakauského. — 67. Historické zpráwy o lidnatosti země České od Palackého. — 305. O welikém stěhowání se národů z Asie do Europy podlé Klaprotha od Palac. — 325. Popis jmen šlechty české i morawské. I. 1415, od téhož. — 23. Myšlénky o starobylosti Slowanů w Ewropě, od Šafaříka.

1835: O národech kmene skytického. 20; kmene litewského, 292. Přehled národních jmen w jazyku Slowanském, od Šafaříka. — Boj Frid. Barbarosy s Milanskými. 141. Kleopatra 358, od Smetany. — O wálkách Karla Welikého se Slowany, zwláště s Čechy, od Palackého. 316. —

1837: O zemi jmenowané Bojky, od Šafař. 23. — O jménu Slowan, od Celakowského. 53. — Drobnůstky, od Slámy. 220. —

1838: O krále Jana česk. dějích zahraničných, od Tomka, str. 288.

1839: Huculowé od Wasilewiče, str. 475 a str. 45. Bojkowé od téhož, str. 30.

1842: O báji krwawého sněmu Wilemowského, za Wácsl. IV. od Palack., str. 345. — Wýjimky z

dějů ruskomogolských, dle Hammera z Purgstallu, od A. Šembery. 615, též 1843. 143. 179.

1843: Pražané za Jindřicha Korutanského, od Tomka. 375. Wýjimky z kroniky M. Wawřince z Březowé, z lat. přel. Tomek. 512. 1844. 209. —

1845: Příspěwky k dějepisu země české od J. Karla Rojka. 55. O Slowanech w Dolních Rakausích od Sembery. 163. 335. O postupu národnosti Srbůw lužických, od Fr. Dauchy. 426.

f) Čech. 1832. 23. Původ a jméno Bojůw, Morawanůw a Čechůw, od Franty.

g) Čechoslaw. 1830. I. III. O Slowanech z Karamzina, od Tomíčka. — II. O strawě, oděwu, obydlí a náboženstwí národůw rakauských od W. Pelikána. — O historikowé! (Pölitz), od Tomíčka. — *1831.* VII. Obraz udatnosti české, od Šembery. — Dějepisné wyswětlení k rodokmenu Přemyslowců podlé Diezenhofra, od Pelikána. Půtka mezi Čechy a Morawany w XV stol. z rkp. od J. ze Šwabenowa. — VIII. Česká wýsada 1372 w klášteře Geras nedaleko Rohu. IX. Hallerowé (Conv. Lex. Stuttg. 1817. IV. 497.) posud nepromíšení a wýteční národním krojem a řečí, od Amerlinga.

h) Česká Wčela. 1834. Chronologický přehled wšech důležitějších událostí r. 1829 a 1830. — O nowé době slowanské od Kucharského. 371. — Poslaupnost nejwyšších spráwcůw sewero-amerikanských obcí o počátek toho saustátí. —

1835: Klesání turecké říše. Mahomet II. Přehled událostí r. 1831 a 1832. —

1836: Přehled panujících knížat ewropejských. 218. — Wýčitky Karlu IV činěné. Histor. obrazy. 314.

1845: Zasnaubení Mar. Theresie, č. 16. List ze 7leté wálky, přel. Daucha, str. 19.

1838: Kříž wykupitele, č. 1. Příběhy za žiwa pochowaného, č. 9. — Bitwa u Láwy, č. 23. Bitwa u Arbely, č. 38. — Timoska, falešný princ, č. 44. —

1839: Poslaupnost biskupů a papežů Římských, č. 18. atd.

1841: O nejwyšším biskupu starozákonním (z wypsání Jerusalema od Welesl.) č. 71. — Příkladowé horliwého wlastenectwí w čas wálky, od P. O. č. 3 atd. Z jakého rodu pocházeli wěhlasní mužowé, č. 8. Pamětihodná příčina obrácení se Židů na křesťanstwí na ostrowě Kretě. (z Norin. hist. cír.) č. 22. Nešťastná náhoda, č. 38. (A-ský.) — Wolení ministra, od Řeháka, č. 46. — Nešťastní cestowatelé, č. 48. — Podiwný osud španiel. děwčete, č. 51. (J. Přibík) — Nešťastná rodina, č. 54. (Řehák) —

1842: Praha zproštěná Prusůw, č. 6. (dle arch. Náchod.) Waršawský hospital, č. 20. Poslední Zrinowé, č. 36. (B. Kulda) – Weliké zwony (Krátký) č. 47. — Anglický missionář w Abbissinii, č. 47.

1843: Bitwa u Thermopyle, str. 6. (P. O.) — Abdolonimus zahradník králem w Sidonu. (z Wel. put. Sw.) str. 15. Dějepis český (rozmluwy) 1843. str. 327.

i) Jindy a Nyní. 1831: II. 93. Francauzi w Praze r. 1742.

1833: II. 110. Krátké wypsání dějůw Dubrownických, od Malého. — 150. Obraz naší země před časy rájskými.

k) Krok 1833: O počátku země české atd (z Pelclowy kroniky.)

l) Krok Presl. 1831: II. 59. Paběrek historický od Ant. Jungmanna. — 228. O samožonkách, od Šíra. — 448 a 485. O Slowanech dle Karamzina od Hanky.

1833—35. III. 43. Slowané germanští, od Šíra. — 82. Krátká zpráwa o králowstwí Marokanském.

m) Kwěty. 1831. Wýtah z kron. ruské Karamzinowy Tapem udělany a Jos. Orleským přeložený 140 atd. — Prohřešek proti Slowanům (w Konvers. slow.) 200. — Morlaši, od Krátkého. 257.

1835: O srbské nár. poesii. 439.

1836: Drobnůstky a z Karamzina, od J. S. P. 102.

1837: Rod pánůw Rosenberských od Procházky. 44. — Zahynutí welikého krále Ottakara, od W. Tomka. 141.

1838: Jindřich Korytanský od téhož. 37. — Znamenité pokroky říše turecké, od Filípka. 181. — O kralowání w Čechách Jana Lucemburského, od Tomka. 198. — Tataři w jižním Rusku, od Procházky. 229.

1840: Ostatky Jana Lucemburského, od Z. 118.

1841: Wpády Tatarů do Morawy a Rakauska w r. 1241, od B. Nebeského. 25. — Tataři w Aupici l. 1241, od Myslimíra. 34.

1843: Napoleonowi pobočníkowé, č. 4.

1845: O českých štítech, str. 307. Autok na skalní twrz Akuleho 1844, č. 99.

n) Přítel mládeže 1826—1835. Dějepis český, od Zieglera. — 1829. Známost národůw. 14. — 1827. Amerika nalezena I. 49. atd.

o) Rozl. Pražské. 1826. Mocnářowé rakauští a králowé jerusalemští. 82. — 1828. Poslaupnost tur. sultanůw. 7. — 1833. Prwní křížowá wálka. 66. — O příchodu Slowanůw do nynějších sídel, 100.

p) Samo. 1832. Samo, od Franty.

q) Swětozor. 1834—5. Přehled husitské wálky. Korunowací česk. králůw. — Korytanského wéwody přijímání wlády.

r) Wlastimil. 1840. Panorama wěku našeho, přehled pamětihodných událostí atd. od Tomíčka. — Slowo o cizojazyčném pojmenowání Čechů, od F. Dauchy. 250. — Zlomky z dějů španělských. IV. 112 atd. — Zlomky z událostí wěku středního od Smetany. II. 228 atd.

b) Cesty a wypsání zemí.

994. Cesta z Mozkwy do Číny, kterauž s ruským wyslancem Isbradem skrze krajiny Ustiku, Taursko a mogolskau Tatarii šťastně wykonal Jiří z Drahowa, Čech a rytíř wznešený, l. P. 1693. Po česku z lat. wyložena a wydaná od **J. RULÍKA.** W Praze 1800, 8. str. 79.

995. **WÁCSL. KRAMERIUSA** *a)* Jana Smita, kapitána anglického, prawdiwé příhody po cestách, kteréž wykonal w čtyřech dílech swěta, při čemž se také jako summowní wypsání rozličných krajin, národů, náboženstwí, obyčejů atd. naleză, po česku wyložené. W Pr. 1798, 8. str. 88.

b) (Prwní díl Indie.) Historické wypsání welikého mogolského císařstwí w druhém dílu swěta Asii, při čemž se rozliční národowé, mrawowé, obyčejowé, zwyklosti, práwa a náboženstwí jejich, jakož i jiné mnohé paměti hodné wěci připomínají. W Praze 1803, 8. str. 192.

c) Druhý díl Indie, to jest, Historické wypsání mnohých králowstwí a krajin, jenž na druhém indickém poloostrowě w Asii leží, při čemž se také rozliční národowé, powahy, mrawowé, obyčejowé, zwyklosti, práwa, wáleční řádowé a náboženstwí jejich atd. připomínají,

prací a nákladem Krameriusowým. W Praze 1804, 8. str. 192.

d) Cesta do Arabie a do země swaté, jinak Palestiny, w kteréž se wšecka místa swatá, obywatelé, jejich powahy, mrawowé, obyčejowé, řádowé a náboženstwí, jakož i jiné mnohé paměti hodné wěci wedlé uloženého pořádku wypisují. Nyní poprwé wydané prací a nákladem Kram.: w Praze 1804, 8. str. 200.

996. Zpráwa o pátém dílu swěta, Australie nazwaném, na Poledním moři mezi Asií a Amerikau ležícím, nalezá se w Krameriusowě knize: Přítel lidu atd.

997. Způsoby, mrawy a mínění Čínů a Kočinčinů, s podotknutím zemského řízení a náboženstwí jejich; nákladem Krameriusowých dědiců: w Praze 1810, 8. str. 230.

998. Bertholda, Angličana znamenitého, příhody přepodiwné, w 8.

999. **W. R. KRAMERIUSA** *a)* Sbírka cest po moři, pro obecný lid, 2 díly; w Praze 1812, 8. *b)* Obšírné wypsání ostrowa sw. Heleny; w Praze 1815, 8.

1000. *M. J. Hurban.* Cesta Slowáka ku bratrům slawenským na Morawě a w Čechách, (1839); w Pešti u Trattnera-Karolyho 1841, str. 112, 8. (Pos. Kwět. now. 1842 str. 6.)

1001. *J. Kollar.* Cestopis, obsahující cestu do horní Italie a odtud přes Tyrolsko a Baworsko, se zwláštním ohledem na slawjanské žiwly, r. 1841 konanau a sepsanau etc. S wyobrazeními a přílohami, též i se slowníkem slawjanských umělcůw wšech kmenůw od nejstarších časůw k nynějšímu wěku, s krátkým žiwotopisem a udáním znamenitějších, zwláště národních wýtwarů. W Pešti 1843 u Trattnera-Karolyho, str. 363, wel. 8.

1002. *Žwejkal.* Popsání trojích cest w Ewropě, Asii a Africe w r. 1818—1833 od atd. pautníka, mistra zlatnického a měšťana Pražského. W Praze nákl. Anny Špinkowé 1843.

1003. Hora Sinai. Obrazy cestopisné od Al. Dumasa a A. Dauzatsa, tři díly; w Praze 1842, nákladem M. Neureutra, tiskem K. Jeřábkowé. 12. str. 178, 164, 132.

1004. *Ben. Prawosl. Čerwenák.* Zrcadlo Slowenska; w Pešti 1844 u Trattnera-Karolyho, w 8. str. 140.

1005. *K. W. Zap.* Zrcadlo žiwota na wýchodní Ewropě. Sw. I. 1843: Obrazy, powěsti a anekdoty z národního a společného žiwota: z půwodních zřídel w češtinu přewedl atd. W Praze tiskem J. Posp. wel. 12. st. VIII a 171. (Por. Kwět. now. 1843 str. 14.)

Sw. II. 1843 str. 176 s mapkau, u Calve.

Sw. III. 1844, u Calve, 8. str. 235 s hudební přílohau: Cesty a procházky po Halické zemi. (Úwaha Čas. mus. 1844, 137.)

1006. *Wil. Dušan Lambl.* Pohled na Bosnu, čili krátká cesta do oné krajiny, wykonaná w r. 1839—40 od jednoho krajana. Z ilyrského jazyka přel. (s mapau). W Praze 1845 u J. Pospíšila, str. 135 a 8. (Posud. Kwěty 1845 str. 44.)

1007. Putowání do sw. země, totiž z Wídně do Konstantinopole, do Brusy, Bairutu, Joppen, Jerusaléma, k Jordanu a Mrtwému moři, do Nazareta, Damašku, Balbeku a na Libán, do Alexandrie, Kaira, po paušti k Čerw. moři a zpátky přes Melitu, Sicilii, Neapoli, Řím atd. od Idy Pfeiferowé, rozené Reyerowé. Přeložil **JAN ŠT. KŘEČEK**, kaplan w Písečné. W Hradci Král. 1846 nákl. Pospíš., str. 362 w 8.

1008. W časopisech *a) W Hlasateli α)* Podiwné příhody čtyr ruských plawců na pustém ostrowě Špicberku, od Jana Nejedlého I. 183. *β)* Cesta de Špicberku od Nowé země. II. 3. *γ)* O Kamčadalích IV. 613. *δ)* Hlawní powaha a wypsání prwních Amerikanů. III. 280.

b) W Rozmanitostech α) Něco o wlaské zemi, *J* 58. od J. Hýbla. Kostel sw. Petra w Římě *C* 54. *β)* Hrůza pustiny. *M* 71. od Ludwíka. *γ)* Wynalezení ostrowa etc. od Galaše *J* 23. *δ)* Sedm diwů swěta *B* 69.

c) W Přít. Mlád. Krátký zeměpis, J. Jawornický II. 93. V. 48.

d) Mus. Čas. 1827. Zlomky z popsání cesty do Řezna l. 1826 wykonané od W. Sedláčka. II. 91. III. 120.

1829: Učené sbírky z ciziny, dle Humbolta. III. 99. a 1830 IV. 170.

1830: Wýroční trh Čukecký w Ostrowném. I. 57. — O Wolhařích, dle angl. Walshe. II. 157.

1833: Cesta z Kopidlna na chlum Welíš. od F. A. Wacka, str. 381.

1838: Cesta na Tatry. Z pols. od K. Zapa. str. 24. Jenisejská gubernie od A. Marka. str. 240.

1839: Objewení Ameriky w X stol. dle rusk. J. W. Podlipský. str. 169. — Cesta do Lužic, od L. Štúra. str. 462.

1841: Cesta po halické a uherské Rusi. Sdělená w listech, od J. F. H. str. 183. 303. 423. též 1842, str. 42. 1843. 12.

1842: Powstání a nynější staw swobodného státu Texasu, od Jak. Malého. str. 62. Cestowání Michala Kotlera w ewropejském Rusku a Sibirii, str. 133. 259, též 1843. 259. — Černohorci. Popis Ism. Sreznewského w listech k W. Hankowi, str. 283.

1843: Wýjimek z cesty od Tater k Sewernímu moři. Od E. J. Wocela. str. 540.

1845: Z denníka wlastence cestujícího we Šwejcařích (od Beka), str. 85.

e) Čechoslaw. 1830. Cesta h. Hilsenberka z Wídně na Madagaskar, s průwodčím Čechem, od Waňka, III. — Cikáni, z Puškina, od Tomíčka. V. 8. —

f) Česká Wčela. 1834. Listy z Dalmacie od E. Grier de Ronce. 3. — Příhody dwau bratrů atd. 58.

1835: Procházky po jižných Čechách, od Slámy a Palackého (doplněk). — Wýjimek z listu psaného z Petrohradu od 10 Čerwence.

1836: Putowání knížete Pükler Mužákowa na Atlaské pohoří, od Hansgirga. str. 68. — Dopis Čecha A. W. z Mediolanu. 279. — Wýtah z cestopisu ruskau říší. 283.

1837: Slasti a strasti cestujícího Čecha (Karlowy Wary. Liberec. Fridland. Lužicko.) od Tyla.

1838: Wýměsky z popisu Isaka Welda, od Fr. Šilhana, č. 31. — Wýnímky z mého denníka. J. Přibík, č. 33—45. — Nocleh na paušti. Z Rengera od J. G. K. č. 41. — Obrazy z Wlach, č. 49. — Z Mericho, od téhož, č. 50.

1839: Cesta do Marseille a Říma, č. 24. — K Senaru do Arabie atd. 43. — Na ostrow Madagaskar, č. 54. — Na horu sw. Bernhardskau, č. 62—81.

1840: Černohorci, od Tomíčka, str. 40. Zprávy o knížetství srbském, od Wácsl. D. Břistewského, str. 198. — Polští Židé, od Jachima, str. 283. — Sbírky Bedř. K. z Watrichu o Slowansku, str. 314. — Zpomínky na Genewu. Z denníku Francauze K. Duranda, str. 398.

1841: Jesso, Tatarská úžina atd. č. 3—10, od Štěpánka. Masopustní wýlet (procházka) č. 16. Zlomek cestopisní, č. 27. Putowání do Emaus, č. 31. Wýjezd z Berauna do Rokycan, č. 40. Nešťastní cestowatelé, č. 48. Pauť do sewerních Čech č. 74—89.

1842: Nástiny ze Sibirie, č. 2—75. — Ostrow Martinique a Quadalup, č. 64. Tristan d'Akunha, č. 79. — Řeka Ganges, č. 80. Wýlet do kraje, č. 94.

1843: Něco o Boleslawsku, od Dundra, str. 11. Wýtah z cestopisu ryt. A. z Č. přeložil a rozmnožil F. G. str. 363.

1845: Cesta w hoření krajiny horwatské. Wýtah z listu Stanka Vraza k paní Drag. Št. rozené Kr-tewé. 2. — Z Morawy, str. 63. — Přátelské dopisy z cesty na Sněžku (r. 1844.), od F. Tomsy, str. 82.

1846: Turecké swatby (W. Bambas). Obrazy ze žiwota Rusínůw, od p. Zapowé, Masopust w Paříži od Gablera. Kyjewští studenti, z Gogola.

g) Jindy a nyní 1833. Slowáci w Uhřích. I. 62. — Vineta, Amsterdám slowanský. 102. — O Černohorcích od A. Marka. 110. Pění Morlachůw od téhož. 133. — Ukrutnost národu tureckého za předešlých století k Slowanům, od Weteśnika. 142. — Něco o Walachii. 150. — Čechůw powěstné jméno w Ewropě, od Wiesnera atd. 167. — Zpěwawost Slowanů w Dalmacii, od Zapa II. 55. — Slowané w Carohradě, od F. Š. 59. — Bendowé, mistři hudební, od Bačkory atd. 77.

h) Hronka. 1836. Den w Benátkách od Zipsera. II. 67. — 1837. O Oltárně (wrchu) od S. Hojče. I. 61.

i) Krok Presl. 1835. Cesta na Elbruc. nejwyšší horu Kawkaskau, od Sw. Presla. III. 61.

k) Kwěty. 1834. Ruské osady wojenské (z Renouardowy cesty po Rusku). 54. — Z denníku Poláka w Italii cestujícího (1825). 81. — Cesta na Pecku ze Lhoty (1833). 148. Tanec ruský. 166. — Popsání cesty wykonané Uhrami do Bělohradu (1833). 248. — Obrazy Srbska, od Kampelíka. 281. 289. — Listy z Brasilie. 295. 316. — 1830—31, od Fr. Bernhausa, rodilého Čecha z Brandeysa — Weyroční trh w Saloně, městě Dalmatském (z Wahlenowa) od Filípka. 298. — Země česká (fantasie), od Patrčky. 350. — Dopisy z Haliče, od J. Pospíšila (Rozm. Lw. 1835. 95.) 391. — Dobrodružství cestujících od J. Erbena atd. 433.

1835: Čerkasowé pod ochranau ruské wlády. 179. — Terst (od r. 1835) srw. příl. jakž máme psáti jména místní.) 37. — Z denníku cestowníka (Praha r. 1730) 94. — Procházky po Čechách (úwod. Hora Kutná atd.) od Tyla. 193. — Wýroční pauť na Loretě u Wlašima, od Zapa. 235.

1837: Rusowé na Balkánu (z denníku rusk. dělostřelce.) 79.

1838: Zpomínky na cestu přes Krkonoše od K. Antoniowiče, z Rozm. Lwow. na r. 1838) přel. J. W. Podlipský. 63.

1839: Obrazy z cesty Slowana od hor Karpatských k Sewernímu moři, od J. E. Wocela. 3.

1840: Swědectwí cizozemce o wlasti české, z franc. od Dauchy. Now. 37. — O cestě p. Fialky po Slowansku zpráwa a posudek. 61. — Wýlet z Prahy, od Hurbana. 94. — Cesta na Sinai, od J. Procházky. 105. — Cesta p. Jilka po půlnoční Ewropě a do Australie od A. Šembery. 197—220. — Wýlet o prázdninách, od Buriana. 390.

1841: Cesta po horním Styrsku a Rakausích, od M. Fialky. 13. — List p. Hawla, Čecha, poslaný ze sewerní Ameriky. Od Fr. Riegra. 20. — Cesty po slowenských krajích, od E. Haufa. 27. Cestopisné zlomky od M. J. Hurbana. 42, 50. — Zeměpisno-statistický obraz krajin ilyrských od M. Fialky. 44.

1843: Obrazy cestopisné od Worbesa. č. 1. — Zpomínky na Wolgu, Poleší a Litwu. č. 6. — Police (Zlomek cestopisný) od A. Kopidlanského č. 19.

1844: Dopisy a popisy zimního cestowatele, od J. W. Benátského. č. 18—55. — Dopisy z Asie č. 47—58. — Wýjimky z listů Šťáwnického akademika. č. 47—87. — Do Hory a třeba dál. č. 71. — Z denníku českého cestowatele. č. 100. — Milešowka, od J. D. L. č. 112. — Th. Kočího zeměznalská wýprawa do Asie, Afriky etc. od K. L. č. 115. — Několik listů z denníku cestujícího, podal Wil. Dušan L—l. č. 129.

1845: Wýlet do Uher, od Fialky č. 1. 9. 15. — Wýlet do Pštiny od J. Winklera, č. 7. — Wýlet do Pardubic. č. 119. — Pardubice, od Fialky č. 108. Polabí, od téhož, č. 119. Zpomínka na Kauřim, od R. č. 132. Z Kopidlna do Zlutic, zlomek cestopisný od Fr. Al. Wacka, č. 134. Z Daubrawic do Nimburka, č. 136. — Drobnůstky cestopisné z prázdnin, r. 1845 od W. Dušana, č. 141. Z Marie Celi do Styrského Hradce a do Rakaus, od M. F. č. 23. Z listů cestujícího do Wídně, od Dr. M. K. č. 36. Z Prahy k Šumawě a nazpět, od J. K. Zbraslawského, č. 46.

1846: O Karlíně č. 2. od K. Wíta H. — Obrazy z cesty ze Šťáwnice do Holomauce od A. M. Honla č. 9. Projížđka po Zakawském kraji, z rusk. č. 24. — Wýlet z Hamburka do Altlandu, č. 78. — Z Králowé Hradce na morawské hranice, od Fr. Hajniše, č. 119. Zlomek cestujícího po sewerních Čechách od S-dy, č. 121.

l) Pautník. 1826. Helvecie saská, jiż projel J. Ludwík (r. 1824.) IV. 51.

m) Přítel mlád. 1831. Pamětní listowé aneb zpráwy o našich wlastencích w obojí Indii a jiných zámořských krajinách. II-IV. 1832. I-IV. 1833. III. 47.

n) Rozl. Praž. 1826. Znamenitý ohlas hor Krkonošůw. 79. O Rusích. 174. — Jízda w Petrohradě. 194. — O Mainotech. 205. — Poslední král srbský (Lazar) 219. — Bezarabie. 354. — Diwné jezero w Rusích. 426. — 1828. Zlomky z listůw z Prahy od S-k-a. 73. a wýpis jeho po Čechách a po Morawě na cestě. 84. — 1833. Dopis Ruskem cestujícího Turnowana (Frant. Marka) z Odessy 15. Března 1833 atd. 58.

o) Swětozor. 1834 a 1835. Tatranka. 1832. II. Oswícení w Turcích.

p) Wlastimil. 1840. Obrazy Persie, sebrané od J. Tomíčka. I. 28. III. — Pomněnky o Čechách z denníku cestujícího cizince od B. Pichla. I. 75. 134. [1841. II. 78]. Cesta bar. Hügela po Asii a Nowém Holandu od J. Tomíčka. I. 223. — Ismaila Gibral-

tara cesta z Alexandrie do Londýna. od téhož. II. 236. Wypsání Now. Zelandu dle Sommerowa alman. od Tomíčka. II. 18. 103. Zlomky o Sibirii z rusk. Marlinského. přel. A. Hansgirg. III. 203. Smirna, dle L. Feldmana. IV. 252. – Černohorci od Wuka Stefanowiče, přel. Tomíček. III. 99. 232. IV. 14. — Sicilie a obchod se sirau. Zlomek z denníku cestujícího Francauze. IV. 147.

1841: Červená Rus. Cestopisné obrazy a zpomínky od K. Zapa. I. 5. II. 49. — Srbsko. Wýjimek ze spisu: Voyage en Orient 1833. z franc. de Lamartina. přel. Dr. Čejka. I. 46. 166. — Obrazy Egypta od J. Tomíčka. II. 9. 117. 195. — Určení Ruska w ohledu na Asii od L. Štúra část prwní. I. 99. 217. č. II. 1842. 134. 223. —

1842: Obrazy cestopisné Lomb. Benátské, od P. Chocholauška. 35. 215. — Scena z Kawkasu od K. Storcha. 52. —

c) *Místopisná.*

1009. Stoletní památka welikého moru 1680, kterauž slawný magistrat 1780 na swatém poli slawně obnowil, str. 22 (w Praze).

1010. Paměti města Wsetina od r. 1732 – 1777. Rkp. XVIII. století w 8. (Boček.)

1011. Prwní zlatý a stříbrný obraz města Králowé Hradce nad Labem, t. j. třpytící se památky starobylnými příhodami, od založení města, wštípení zde wíry Kristowé, kostelů, oltářů, klášterů atd. až do bludu Husitského etc., od **FR.** de Paula **ŠWENDY**. W Hradci Král. 1799, písmem Alžběty Tybély, str. 162 mimo rejstřík. Druhý železný obraz etc. od bludu Husitského až do wěku sedmnáctého, w 5 rozdílech. I. rozdíl (od 1419 do 1500) ib. 1800, 8. str. 254. II. od r. 1500—1540 ib. 1802 str. 265. III. od r. 1541—1576 ib. 1803 str. 258. IV. od r. 1577—1595 ib. 1804, str. 253. V. od r. 1596—1618 ib. 1804, str. 232 mimo rejstříky. Třetí měděný obraz, rozdíl I. od roku 1619—1636 ib. 1807 str. 280. Rozdíl II. od r. 1637—1664 ib. 1808 str. 272. Rozdíl III. od 1665—1680 ib. písmem Frant. Pospíšila 1811, 8. str. 160. Rozd. IV. od 1681—1705 ib. 1812 str. 162 mimo rejstř. etc., a čtwrtý hliněný obraz, t. j. od proměny králowstwí česk. a zlenčení města pewností ohraženého w běhu wěku 18. století. Rozd. I. od 1706—1734 ib. 1813 str. 183. Rozd. II. od 1734—1762 ib. 1814 str. 210. Rozd. III. od 1762—1780 ib. 1814, 8. str. 208. Rozd. IV. od 1781—1790 ib. 1817, 8. str. 104, rejstř. Wšecko dílo skonal roku 1818 s patnáctým dílcem.

Jsau to wýborné sbírky pro budaucího historiografa. Roku wšak 1814 24. Srpna shořely předešlé exempláře, a tudy již nyní celé dílo welmi řídko k dostání.

1012. **RULÍK JAN** *a)* Památky kláštera Sedleckého. Na Horách Kutnách 1807. 8. *b)* Žiwot sw. Gotharda. Památky m. Brodu Česk. W Praze 1808.

1013. Letopisowé Krupinští, t. j.: Wypsání příběhů w swob. a král. městě Krupíně od starobylých časů až do XIX. století zběhlých atd., prací a nákladem **ONDŘ. BRAXATORISA.** W Prešpurku písmem Šim. P. Webra 1810. 8. str. 99.

1014. Paměti Plzenské od **WOJT. SEDLÁČKA.** W Plzni 1821. 8. (Zawírá některé písně příležitostné.)

1015. Kronika Mlado-Boleslawská od příští Čechů do země České až do nynějších časů pomocí rukopisů i jiných spisů a paměti podlé let prowedená s některými na místech swých poznamenáními, prací **FRANT. NOWOTNÉHO** z Luže etc. W Praze 8. wět. u Josefy Feterlowé z Wild. 1822, str. 308. Kniha wěcí i slohem znamenitá.

1016. Krátké wypsání ohně w kr. horním městě Kutné Hoře dne 9 Máje 1823 atd. W Hradci Král. 8. str. 23.

1017. Kronika o Berauně od J. Seidla. Rkp. w Mus.

1018. *Jos. Gallaše a)* Památky města Hranic. *b)* Památky o pustých rytířských hradech. Rkp.

1019. Paměti Gelšawské a Marańské ku prospěchu pohořelcůw Gelšawských. W Pešti písmem Trattnera-Karolyho 1830. 8. str. 147. s obrazem.

1020. **F. A. WACEK.** *a)* Historie farní školy Kopidlenské. W Praze arc. tisk. 1831. 8. st. 51. — *b)* Místopis a historie městyse Jabloného nad Orličkau atd., w Praze a Hradci Král. u Posp. 1831. 8. st. 128.

1021. **FR. J. SLÁMA.** Slowo útěchy poslané Prachatičanům po nešťastném ohni, jenž w jejich městě 13 Dubna 1832 za hodinu 137 domů w popel obrátil. W Praze arc. tisk. 1832 8. st. 24. *b)* Obraz minulosti starožitn. města Prachatic. W Praze 1838 u Posp. 8. st. 177 a rejstřík.

1022. Obraz utrpení čili powzbuzení ku pomoci nešťastným Blatenčanům, od Petra Arn. **REITINGRA** a **Jos. BAYERA.** W Písku u Jos. Fetterle 1835. 8. [Wypisuje oheň 1834 w Říjnu, kterým téměř celá Blatná w popel lehla.]

1023. **W. SEDLÁČEK.** Wěž Plzeňská bleskem stráwená 6 Unora 1835. w Praze. 8. stran 7.

1024. **K. W. ZAP.** Popsání kr. hlawního města Prahy pro cizince i domácí. W Praze arc. tisk. u W. Špinky 1835. wel. 18. st. 360 s rytinami. [Přispěl k tomu Amerling. Pos. w Mus. čas. 1835, 113.] *b)* Pomněnky na Prahu. W Praze 1845, s obrázky a plánem města, st. 40 w 4. podlauhlém.

1025. **JOS. ŠEMBERA.** Přehled města Prahy z Petřína. Obětowáno J. O. p. Rud. kníž.

Kinskému. Fol. 4 listy s wýklady w českém i něm. jazyku, w Praze 1833. [Pos. Jindy a Nyní 1833 II. 102.] *b)* Historie pánů z Bozkowa a hradu Bozkowa w Morawě, od W Šembery. W Brně 1836 u R. Rohrera. wel. 8. st. 150.

1026. Dr. **M. ŠTEMBERA.** Místopis města Rakowníka. W Praze 1838. 12. st. X a 110. Přeložil a rukopisem nalezeným rozmnožil.

1027. **W. W. TOMEK.** *a)* Kniha Starého města Pražského od r. 1310. Čas. Mus. 1844. 566. —

b) Děje Pražské w krátkém nástinu. W Praze 1845 u J. Posp. w 12. st. 55.

1028. **K. MENSINGER.** Stručné popsání hlawního chrámu, ostatních kostelů a kaplí w Milaně, s rytinkau. W Milaně 1845, u K. Rettiga.

1029. **AL. W. ŠEMBERA.** Wysoké Meyto, král. wěnné město w Čechách. S obrazy. W Holom. 1845 u A. Skarnicla. 8. st. 140. [Pos. Kwěty 1845 st. 28. — Čas. mus. 1845. 128 od Wocela.].

1030. **FR. JELÍNEK.** Historie města Litomyšle. W Litom. 1838 tiskem Turečkowých dědiců. 8. st. 304.

1031. Popsání některých památností w králowském hl. městě Brně. 1839 u. F. Gastla. 8. st. 12 s obrázkem.

1032. Hrad Hora Hwězdná (Sternberg) jinak Strmelice w Kauřimsku, od *S. W. Krolmusa.* W Praze 1844 u K. Fetterle. 8. st. 23.

1033. Pamětnosti B. Čabanské, ku stoletní památce tamějšího starého ew. chrámu sepsal **LUDW. HAAN.** W Budíně 1845 lit. kr. wšeučiliště. 8. wel. st. 38.

1034. **W. KROLMUS.** Kronika čili dějepis wšech powodní etc. W Praze 1846 u Karla Fetterla, st. 260 w 8.

1035. **DEWOTY JOS. FR.** *a)* Popsání (založení zwláštní pobožnosti a žiwota swatosti) býwalé řehole cistercienské Sedleckého klástera etc. W Praze u Jos. Fetterle z Wildenbrunu 1824. 8. *b)* Wyobrazení a popsání chrámu Swatobarborského nad potokem Páchem jinak Wrchlicí w král. swob. horním městě Hoře Kutné. W Praze, Scholl. 1828.

1036. W časopisech *a) W Rozmanitostech*: Zwláštní slawnost w Třebechowicích od Wendelína Duška J 3.

b) W Čechoslawu: chrám Betlemský, Jezerka, Tetín od Zimmermanna.

c) Mus. Čas. 1828. Příjemné okolí Staroboleslawské od J. Horčice. I. 63. — Topografická morálka (žert) od K. Winařického. II. 124.

1829: Historie starowěkého kostela w Drahorazích, od Wacka. III. 104. — Ústaw Pražský pro lidi na rozum pomatené. IV. 109.

1830: Historie statku Střewače, od F. A. Wacka. III. 298. — O pojmenowání osad česko-slowanských III. 309. — Dům pro nedužiwé na Karlowě w Praze III. 324.

1831: Půtky měšťanů Budějowských s pány Rosenberskými w XV století. III. 284. — Smíšené zpráwy historické o Náchodu, od J. Ludwíka 1834. I. 80 a 1836. II. 145.

1835: Pomůcky k topografii kraje Budějowského od F. Palackého. II. 211.

1836: Dáwní práwa a rozepře Nowého a Starého měst Pražských. III. 299. Historie statku Lobkowického od F. Palack. III. 288.

1838: Wýjimek z historie hradů českých str. 535 a 1839. str. 64.

1841: Příběhy města a panstwí Děčinského od W. Tomka. str. 142.

1845: O jménu a položení města Vinety, jinak Jumina, Julina, Jomsburku, s mapkau, od P. J. Šafaříka. 3. — Špatné kausky některých úředníků Pražských za krále Wácsl. IV od W. Tomka. 76. — Česká a německá národnost w Praze až do začátku 15 stol. od Tomka. Čas. mus. 1845. 213. Wýpisky z archivu Chrudimského, od A. Rybičky Skutečského. 357.

d) Čas. pro kat. duch. 1828. Obnowené zřízení ústawu pro chudé w Praze. I. 153. — Ústaw pro wlastenské umělce. — Slawné swěcení školy Dolnobřežanské. — 1834. Slawnost růží w Olomuckém arcibiskupstwí. — 1836. Popsání krásného oltáře w zámecké kapli w Kunžwartu. II. 369.

e) Česká Wčela. 1834. Wýjimky z pamětní knihy Soběslawské (1587) sdělené od Kamenického. 268. — Praha r. 1500 (z Lobkowice) od Winařického. 42. — Počátek města Nikolaewa. 294.

1835: Místní morálka.

1836: Pitárna w Teplici (obr.) 9. — Wídeň (obr.) 261. Praha. 293. — Brno. 383.

1837: Kostel sw. Basilia w Moskwě, 185. — Praha r. 1837. Swětlo a stín ze žiwota společenského, od Tyla. 242.

1838: Welehrad. č. 4. — Melita. č. 8. (z cestopisu barona Augustina) — Peking. č. 11. — Welwary od Dundra č. 22. Rakowník č. 26. Krupina. č. 40. — Slaný č. 47. Jestřabí č. 49. od téhož.

1839: P. St. wýsady č. 6. Friedland č. 10. Památnosti w Americe, č. 13. — Pařížské katakomby, č. 79.

1840: Rychenburk aneb Radyně, od Dundra. str. 83. Krakowec, od téhož. str. 162. — Boží woda w Boleslawsku od F. Košateckého. str. 270. též o sobě ku prospěchu dítek. Stokholm. 323.

1841: Opatowice č. 35. — Kunětická hora od Dundra. č. 45. — Jeskyně we Virginii č. 60. J. (Sl. T.) Lisabonská wodárna č. 64. (K.) — Trosky, od Dundra. č. 75. Longo Sardo, Osada korsikanských zbojníků. č. 85.

1842: Wěrný obraz Příbrami od P. Ondráka. č. 1.

1843: Radyně, hrad w Chrudimště od J. Dundra str. 111. — Kolikrát chrám Jerusalemský po nawrácení se Židů z Babylonu byl zlaupen. str. 122. — Granada. str. 255. — Cyrilka w Podiwíně a na Welehradě. str. 339.

1845: Listy z Pardubic od Pichla. str. 247. — Kronika Pražských powodní od Tonka. č. 27. — Wýsady města Prachatic od Dundra (1845?) — Z příběhů obce Pražské r. 1618 — 1620 od Tomka. č. 102. — Jos. Chmel o Rak. dějepisectwí, od K. Storcha. č. 30. — Wálečné sceny na Bosenském pomezí, od J. Umlaufa. č. 70. — Z nejstarší historie Černohorců dle C. Roberta od Kaliny. č. 99. 1846. Sedlská swatba, obrazy z okolí Domažlic-

kého: dopisy z Františkowých lázní od B. Němcowé. — Rakonický kraj a Rakonice.

f) Jindy a nyní. 1829. Památník woráčůw u Rausowa na Morawě 1. 65. Hluboká II. 3. Tábor. 5. — Přistaw Swatopetrský. 9. — Čáslaw. 13. Žatec 17. — Kutná hora. 33. — Ústaw pro slepé w Praze 41. — Starý hrad Chebský. 61. — Budějowice. 81.

1830: Spád wody u Adersbachu I. 5. — Památník Petra Wel. 37. — Kumburk. 57. — Klášter Želiwský II. 3. — Hayda. 49. — Weliké aužlabí w Terstu. 57. — Kaple sw. Ant. we Wěličce. 69. — Školy w Chebu 77. — Budeč, hrad. 89.

1831: Prespurk 21. — Zátoka Terstská. 81. — Památník pokoje na Františkowé hoře u Brna. 93. —

1833: Praha r. 1484. II. 112.

g) Hronka. 1836. Nitra od Kuzmanyho. — 1837. Lipca, od Chalaupky.

h) Kal. Fejerpat. 1836. Zámek Lykawa, od Ludw. Polugjaje de Ead.

i) Kwěty. 1834. Založení Pereslawi dle Kugušewa, od Bačkory. 33. — Helfenštýn na Morawě od Michla. 44. — Zwíkowec od Tomsy. 238. — Skalice, od Mazura a Koblíška. 368. — též Pešti a Budína, od Godry? Šťáwnice od Plačka? — Trnawy od Grančáka?

1836: Petrohrad, z lešení Alexandrowa slaupu. 368.

1837: Staré příběhy města Hradce nad Labem od Tomka. 78. — Brno, Olštýn w Polsku, od Zapa. 142. — Moskwa w Praze u Lexy, od Wrťátka. 61.

1838: Twrz Trenčín, od J. Procházky 150. — Londýn od téhož. 183.

1842: Moskwa před Petrem wel. od T. č. 13. — Zpomnění na Kutnau horu od Tyla. č. 26. — Praha w XIV stol. od Slowanky. č. 39. — Uherské Hradiště. č. 68. Smyrna. č. 104. Řehák.

1843: Slaupno, od A. Kopidlanského. str. 159.

1844: Bezděz č. 155.

1845: Pardubice č. 108. Obrazy z okolí Domažlického od Boženy Němcowé. č. 143 atd.

1846: O Karlíně od K. Wíta H. Dobýwání Berauna od Prusů.

k) Pautník. 1827. Památník wítězstwí blíž Chlumu (obr.). VI. 94. — Památník uzawřeného míru na Františkowě blíž Brna postawený (obr.). VII.

l) Přítel mlád. 1827. Historická zpráwa o národních školách wůbec, a o farní škole Kopidlenské zwláště, od Wacka. I. — *1831*. 26. II. 70. — 1832. Historický popis nowého stawení triwialní školy Slaupenské a jejího wyswěcení 1831, od Stětiny.

m) Rozl. Pr. 1826. W Křiwoklátě oheň 404. — Národní museum 290. — 1832. Založení Wilny. 8. 1833. Daliborka. 90.

n) Swětozor. 1834. Brandeyský zámek, 117. — Karlowé Wary. 270. — Karlůw Týn 112. — Kokořín 378. — Milohrádek w cís. zahradě w Praze. 261. Jestřabí. 211. Pernšteyn. 301. — Pešt. 196. — Pomník rusk. wojska u Chlumu. 97. — Pražská cís. zahrada. 261. — Chrám sw. Wíta, 281. — Teynský chrám, 133. — Trenčínský hrad 170. — Trosky 312. Wěže Josefská w Krumlowě. 149. — Wídeň. 210.

1835: Benátky. Berlín. Bělohrad srbský. Budišín w Lužici. Huňad, w Sedmihradsku. Kralowec w Prusích. Teplice atd.

o) Wčč. wyraž. 1831. Pražské konserwatorium hudby 119. — 1832. Sadská škola. 127. — Postupice w Kauřimsku od Zapa. 252.

p) Wlastimil. 1841. Carohrad, dle Feldmanna od Pawlasa. II. 150.

Statistické zpráwy.

1037. *Mus. Čas.* 1827. Staw lidnatosti králowstwí českého I. 1826. od F. Palackého. I. 110. též 1834. I. 67. — *1840*. Pohled na početní poměry negermanských národů w pruském státu, str. 274. od Purkyně. — Některé zpráwy statistické o Morawě a Slezsku. str. 375, od A. Šembery.

Č. Wčela. 1838: Poznamenání Římsk. císařůw. č. 6. Poznam. na mysli pomatených. č. 10. Obywatelstwo měst ruských, č. 12. Počet obywatelů nejwětších 10 států. č. 13. — Lidnatost w Algiru. č. 15. — Přehled wystawení průmyslných wýrobků. č. 17. Poznam. znamenitých osob. č. 22. — Statistika čtyr španielských provincií. č. 23. Přehled ewrop. států. č. 28. Wýška nejwyšších stawení. č. 30. Staw křesťanstwa w Číně. č. 32. — Přestupkowé we Francauzích a w Angličanech. č. 37. Lidnatost ewropejských států. č. 39. Ke statistice klášterů. č. 40.

1840: Přehled panowníků. str. 2. — Chronologický přehled bitew od nar. Krista až na naše časy. str. 7. Statistika slepých. 407. od J. Přibíka.

1842: Lidnatost spojených Obcí Amerických č. 11. Lidnatost čínské říše. č. 13. — Statistika nejznamenitějších náboženstwí č. 27. — Kolik obywatelů na jeden časopis. č. 54. — Něco k statistice Lwowa č. 103. (Řehák).

1843: Zpráwa o lidnatosti ruské země. str. 62.

1845: Oprawa počtů str. 145.

d) Rodopisy.

1038. W časopisech *a) Wíd. List.* 1816. Genealogické poznamenání domu Rakauského, Ruského, Tureckého a Baworského. (Porownej žiwotopisy zde doleji.)

b) Č. Wčela. Pánů Klenowských a j. erby. 1846. č. 15.

e) Žiwoto- a osobopisy.

1039. **MART. LAUČKA.** Wypsání žiwota wýborně učeného a slawného muže Gotthardа Dobšinského a Lewočského někdy rektora (w. Tab. Poez. II. 76 okolo 1774?)

1040. **W. M. KRAMERIUS.** *a*) Kniha Josefowa, sepsaná od jistého spatřujícího 18té století, dílem stalé wěci, dílem proroctwí. Na způsob biblí. W Praze u Rosenmüllerských dědiců 1784. 8. str. 68. Jest z něm.

b) Laudonůw žiwot a jeho hrdinští činowé s čistým jeho wyobrazením, přel. w Praze 1789. 8.

c) Kšaft aneb poslední wůle J. c. M. Josefa II. w domácím jazyku wyložený. 8. 1790.

d) Wypsání smrti M. A. králowny francauzské. W Praze 1793. 8.

1041. Pamětný slaup, který nejjasn. a nejmocnějšímu knížeti a p. Josefowi II. sw. Něm. Říše císaři, uherské, české etc. krajin králi . . . při dni Jos. wyzdwihli jeho wčasné smrti památku smutně sobě připomínající wěrní poddaní 1790, od Paw. Šrámka w rkp. 8. st. 34. (Zdá se, že we werš.; w. Tab. Poe. IV. 28.)

1042. Modlitba Josefa II. za swůj lid. W Praze 1790. 8. Poslední slowa Jos. II. 1790. 8.

1043. **KARLA THÁMA.** *a)* Popsání žiwota Josefa II slawné paměti. Přel. w Praze 1790. 8. *b)* Truchlící přirozenost, když Rakaus ozdoba a naděje, Alžběta dobrotiwá zesnula. Přeložené z něm. prof. Wencela.

1044, Wěnec pocty na wěčnau památku zemřelému Gedeonowi pánu z Laudonu, král. polnímu maršalkowi, sebraný od jeho ctitele A-l-ra od **W. KRAMERIUSA.** W Praze 1790.

1045. Žiwot Martina Lutera od **ONDŘEJE PLACHÉHO.** W Bystřici 1791. 8. str. 40.

1046. **J. RULÍKA.** *a)* Žiwot Ludwíka XVI, krále francauzského, s obrázkem jeho, a co za panowání jeho se w zemi francauzské zběhlo, podlé německého wydání sepsaný. W Praze 1793. 8.

b) Wěnec pocty ku poctiwosti w. p. Jos. Kosteleckého, faráře w Aunětícieh, od téhož, 1799.

c) Náležitá zpráwa o slawném pohřebním průwodu, při kterémž tělo J. Sw. oslaweného papeže Pia VI při swém z Walencie přiwezení u brány del Popolo přijato a do Watikánu etc. přeneseno bylo. Pak o slawnosti, kterauž držel Pius VII etc. 1802, w Praze u Fr. Jeřábka.

d) Pia VI Římského papeže cesta z Říma do Wídně, města hlawního w Rakausích, a odtud potom skrze Bawory a Tyroly do Benátek etc., w kteréž se také krátké wypsání jeho žiwota s některými případnostmi času toho nalezá, přel. W Praze 1803. 8. str. 79.

e) Náležité wypsání hrobů králowských a knížecích w kostele Pražském sw. Wíta s přiloženým pohřebním průwodem Marie Amalie owdowělé wéwodowé Parmazanské a arcikněžny rakauské. 1804. 8. str. 25.

f) Histor. wypsání rodu pánůw Krušinůw ze Šwamb. 1806. 8. w Praze.

g) Galerie aneb wyobrazenost nejslowútnějších osob země české spolu s wypsáním důležitých, zwláštních pamětních wěcí, jenž se za časů starobylých, tak i pozdnějších zběhly. Sebraná z kronikářů českých a wyhotowená w něm. jazyku Jos. Šiflnera; w český přeložil J. Rulík, w Praze, 8. I. a II. díl 1804. III. díl 1806. IV. 1809. V. 1810.? Obsah dílu I.: Pojití Slowanů. Libuše. Wlasta. Bohowé slowanští. Hostiwít. Drahomíra. Břetislaw. Přimda zámek. Kosmas. II. Klášter Sedlecký. Přemysl Ottakar. Záwiš z Rosenberka. Král Wácslaw. Jaroslaw Šternberk. Alžběta králowna. Jenštein arcib. Twrz Karlštein. III. Hus. Jeronym. Žižka. Prokop. Jiří Rokycana. IV. Jiří Popel z Lobkowic. Daliborka wěž. Anna králowna. Sixt z Ottersdorfu. Prichta (bílá paní z Jind. Hradce). Wilím z Rosenb. Hájek z Libočan. W. Wrat. z Mitrowic. Boh. z Lobkowic. V. Slawata. Harant. Wojt. z Waldšteina. Jiří Plachý, Turnýr w Čechách. Galaš. Ant. Fr. ze Sporku. Židé w Čechách.

1047. **MAYER WÁCSL. JOS.** Padesátiletý rychtářský auřad. W Praze 1793. 8. — Padesátileté konání etc. W Praze 1795. 8. (Boček) jednoli?

1048. Padesátiletá památka za příčinau wěrně od **WÁCL. RAYTOLARA** we wsi Nebušicích konaného rychtářského auřadu od Boh. Dlabače, 1793. 4. str. 16. Porownej zpěw na W. Roytalara 1793 num. 179.

1049. Obraz Františka II w lapidárním písmě z něm. Charakterzüge etc. od **J. RAUTENKRANCE.** 1798. 4. 1 arch.

1050. Hankensteina lapidární epigrafy na arciwéwodu Karla, česky a latinsky. Wídeň 1802. 4.

1051. Žiwot Mahometůw, od **J. HÝBLA.** W Praze 1804.

1052. Maur. Augusta hrab. Beňowského památné příhody, na wětším díle od něho samého sepsané, we wýtah pak uwedené a přeložené od **SAM. ČERŇANSKÉHO.** W Prešp. 1808. 8. str. 184.

1053. Kratičký žiwot knížete z Salm-Salm, arcibisk. Pražského. W Praze 1810. 8.

1054. **W. R. KRAMERIUSA.** *a)* Moró, žiwot . . toho generála. W Praze. 8. 1813 (z něm.), str. 36. *b)* Nap. Bon. co byl, a co jest nyní (z něm.), w Praze 1814. 8.

1055. L. D. Kartuš, laupežnický wůdce a wrah. 8. 1819.

1056. Dějepis ze žiwobytí papeže Pia VII, sepsaný od **TOM. KUBELKY.** W Praze 1823. 8. str. 23.

1057. Žiwot a smrt Jeho Důstojnosti pana Aleše Pařízka, cís. kr. ředitele hlawní wzorní školy w Praze, od **J. ŠTĚPÁNKA.** 8. 1823.

1058. Krátké biografie moraw. biskupůw, od **GALAŠE.** Rkp.

1059. **F. B. TOMSA.** Popsání žiwota ukrutné wražedlnice Margarity Geše, w Praze w české exped. (cens. 2 Září 1831) a do něm. přel. a wytištěno w Znojmě u Hoffmanna (1. Listop. 1832. Br.) —

1060. Krátká zpráwa o žiwotu a blahočinném působení Al. Klára etc., dokt. fil. a prof. etc. W Praze u synů B. Háze 1834. 8. str. 40, od Weinolta něm. pak přel.

1061. Historie pánů z Boskowic a hradu Bozkowa etc. od **A. ŠEMBERY.** W Brně 1836 u R. Rohrera. 8. str. 150.

1062. *J. Glace* Žiwotopis D. M. Lutera, od **M. DURGALY**, přel. z něm. W Trnawě 1840? str. VI a 41 w 8.

1063. Žiwotopis wel. p. Ant. Hanikýře, ná-

božného zakladatele ústawu dědictwí sw. Jana Nep. w Praze, od W. A. Pohana etc. W Praze 1841, arcib. tisk. 8. str. 75. [Sepsal J. POHOŘELÝ, kaplan w Turnowě.

1064. Slawnost ku poctě 50ročního učitelského auřadowání wýborně učeného muže pana Jana Walenčíka, školy Senické ew. učitele držená. W Prešp. 1841, 3 archy.

1065. Jan Hus z Husince. W Lipsku 1846. 16. str. 71.

1066. Pořádek žiwota kněžského. Památka po J. Exc. nejdůstoj. P. Františkowi de Paula Pištěkowi, Lwowském arcibiskupu, rozeném Čechu. Z latinského. W Praze 1846, arc. imp. str. 30 w 8. Přeložil JAN KRBEC, i přidal nekrolog důst. půwodce jeho.

1067. *W časopisech. a) W Hlasat.* Žiwot Dan. z Weleslawína.

b) W Rozmanitostech: α) Od Wojtěcha Krameriusa: Kosmas L. 54. František kronikář M. 3. Beneš z Weitmile N. 3. Arnošt arcib. O 32. *β)* Od Fr. Wewerky: Jan Flor. Hammerschmid P. 19. Od Gallaše: Kejklíř Zyto R 37.

c) We Wid. Listech. α) wojenských: Alexandr Mencikow, Miranda, Jiří Černý, Karel arciw. rak. od Zieglera. Maršal Blycher. (1813 a 14). Napoleona pauť z Fontainebleau (1815). *β)* Učených. Žiwot Fr. Pelcla. Hynek Krasický. (1815). *γ)* Powěstných: Žiwot wraha Jana Massona.

d) W Dobroslawu. α) Žiwoty učených Čechů. Wácslaw Placel z Elbingu. (sw. 1.) — Vikt. Kornél ze Wšehrd. (sw. 2.) — Hrabě Wilém Slawata. (sw. 3.) — Rafael Mišowský (Soběhrd) z Sebuziny. (sw. 4.) — Tom. J. Pešina z Čechorodu (sw. 5.) — Mikuláš Černobýl (sw. 6.) Wácl. Budowec z Budowa (sw. 8.) — Fortunat Durich (sw. 8.) Fr. M. Pelcel. (sw. 9.) Wše od J. L. Zieglera. *β)* Pamětní listowé učených Čechů, Murawanů a Slezáků z obojí Indie etc. od B. J. Dlabače. (w sw. 7-12.) *γ)* Osob udatenstwím neb jinak znamenitých: Princ Iwan, od M. Krále. (sw. 1.) — Jarosl. Sternberg od Zieglera (sw. 1.) Matwejew. J. Tuma. (sw. 2.) — Zpráwa o Wilémowi Slawatowi a Jar. Bořitowi z Martinic. (Dwoje pojedn. sw. 3.) — Obraz rakauských reků. (sw. 12.)

e) W Čechoslawu: Žiwot J. Dytricha, Puchmayera, Pařízka (1824. 18. 21. 25) od Zimmermana; císaře Josefa, dle Fedra od Krále 1821: Pamětní listowé z Indie, od B. J. Dlabače.

f) W Milozoru. Albrecht hrabě Waldstein. Sixt z Ottersd. Fr. Šwenda.

g) W Milině. Ziegl. Přemysl Ottakar II.

h) W Příteli mládeže: G. Pestalocy (od Patrčky), o J. Berkowi (od Windiše.)

i) Čas. mus. 1828. Žiwot Bonaventury Pitra, od Hawelky. II. 49. — Adam Rodowský z Hustiřan, od Wacka. IV. 89.

1829: Žiwot J. A. Komenského, od Palackého. III. 19. 113.

1831: Jan N. Sedláček z Harkenfeldu, od Hawelky. II. 181. — O pánu Záwišowi z Rosenberka, od F. Palackého. I. 55. — Jan N. Paďaus, od Ludwíka. II. 189.

1833: Ukázky česk. slowníka encyklopedického. 316. [Žiwot B. Balbina.]

1834: Poznamenání spisů J. F. Hammerschmida, od Buffera. II. 204. — Popis 452 jmen šlechty české a morawské r. 1415, od F. Palackého. 325. —

1835: Jan Šembera z Bozkowic od A. Šembery. I. 79. — Žiwot F. R. Štěpničky od něho samého. 174.

1836: Žiwot J. W. Sedláčka od Jiř. Marka. I. 58. Jan Kolda starší a mladší, páni na Náchodsku (1437—1456). II. 145. od J. M. Ludwíka. — Maria Antonia (dwa pozůstatky ze spisů jejích.) II. 158.

1837: Hrabě Leopold Berchtold, Howard západních Slowanů od F. Kampelíka. 442. — A. Puškin, z Polewého přel. A. Hansgirg. 460. — Pawel Židek we zpráwě o knize Muczkowského. 227. — Rodinné mince a medalie domu Rosenberského. 452.

1839: Wěnec na hrob hraběti Kasp. z Sternb. (báseň) 338. — Pře rodopisná w Čechách r. 1546. wedená, od Palackého. 399.

1840: Hrob Karla z Žerotína a krypta Žerotinská w Brandeyse. str. 182. —

1841: Žiwot Jakoba Thomsona, od F. Dauchy. str. 274.

1842: O ruském knížeti Rostislawowi, otci králowny Kunhuty. 23. od Palack. — Zorian Doluha Chodakowský od K. Zapa. 234.

1843: Zpráwy o některých osobách z jednoty bratrské (mezi 1542—1551.) od Čelakowsk. 191.

1844: Žiwot M. Jana Paška z Wratu, od Tomka. 17.

1845: Zpráwa o domě doktora Fausta w Nowém m. Praž. od Tomka. 70. — Adam Junoša z Roszczíszewa, od Jachima. 286.

k) Čas. pro kat. duch. 1828. Kratičká zpráwa o žiwotu Lwa XII. II. 308. — 1836. Na památku W. Sedláčka, žalozpěw od Smetany. I. 157. — Nekrolog p. Jos. Filebaura, premonstráta, od Weinholta. —

l) Čech. 1832. T. Bulgarin, od Storcha.

m) Čechoslaw. 1831. Milutinowič VII. — Pugačew od Tomíčka. VIII. Proroctwí Wernyhorowo (z pol. denníka: Wlastenec).

n) Česká Wčela. 1834. J. U. rytíř ze Šwabenowa, od A. Šembery III. Slawíkůw památník atd.

1837: Mazeppa. str. 21.

1838: Tomáš Pešina z Čechorodu č. 7. — Šimon Lomnický. č. 11. — Aleš Pařízek. č. 22. (spisy jeho). Aloys Jos. Šrenk z Nocinku. č. 34. (D. M. E. Sturm.) — Harant z Polžic. č. 36. — Paganini str. 229. — Jos. A. Seydel, od Přibíka. č. 42. Jan Hus str. 235. Krásná Rachel. č. 14. — Lacerier. č. 18.

1839: Dimitri. č. 16. — Teofan Popowic. č. 17. — Kníže Kantemír. č. 22. — Karel kníže Šwarcenberk. č. 28. Lomonosow. č. 40. — Deržawín. č. 42. — Nowikow. č. 46. W. Wratislaw z Mitrowic. č. 61. Karamzin a Dimitrijew. č. 65. — Chemnicer. č. 76. Krylow. č. 84. Beltram Labrador. č. 89. Wizín. č. 90. Valentin Haug. č. 96. Kapnist. č. 102. Gribojedow. č. 105. — Bratr Paleček. č. 19. Smrt Gustava Adolfa. č. 65.

1840: Wzteklost nepřátel (k biogr. J. Žižky.) od Jos. Hlědka. str. 32. — Oger Dán, od J. H. str. 191. — Umístění zemských pozůstatků krále Jana českého. str. 203. — Michal Cervantes, od A. Řeháka. str. 346. Mehmed Ali. str. 371. — Mozart w Berlíně. str. 383.

1841: Napoleon a Haydn. č. 32. Smrt maršala Neye. č. 41. Žiwot Frant. Raimana, od J. Pelikana. č. 57. — Jiří Welby, paustenník w Londyně, od J. D. č. 86. — Tomáš More, od Řeháka. č. 11. Nowý rodilý básník, od F. Dauchy. č. 20. Hradní d'Ibagnet, od Přibíka. č. 23. Zbožné přiznání básníka. č. 64. od F. Dauchy. Hrobka krále Jana w Kastelu. 1841. č. 89. od Přibíka dle Lenze a Hewera.

1842: Gallerie znamenitých osob našich časůw: Karel Marochetti. č. 2. Jan Čaplowič. č. 8. — Antomarchi. č. 12. Gertruda Alžběta Mara. č. 18. Horace Vernet. č. 22. Rapier. č. 26. Bellini. č. 30.

Lord Cleve. č. 34. Littrow. č. 38. Tranowský. č. 42. Černohorský. č. 46. Cís. Frant. a jeho učitel. č. 48, od A. Řeháka. Prisnic. č. 51. Baronka ze Stael-Holsteina. č. 56. Bergler. č. 62. Auber. č. 67. Alex. Lzoma. č. 75. Alex. Burnes. č. 96. Leonidas. č. 90. Berger.

1844: Adalaide D. od Sk. č. 11. — Jos. Lampa, od Zapa. č. 32. Missionář Klem. Hammer, od Dauchy. č. 46. Patrní dopisowé patrných osob. č. 49. Bernadotte. č. 59. Slawní tur. renegati z slow. kmene ze Sakčinského, od Nosáka. č. 61. Process Lacastowé. č. 63.

1845: Sigmund z Jelení, od J. Kaliny. str. 143. Petr ukrutný, z Alex. Dumasa přel. Jos. Jahnel. č. 75. — Bramau Dwarkanat Tagor, od K. Št. č. 75. — Wrchník Čegolowský. č. 19. Napoleon a invalid. č. 95. Bedřich Welký a Kalif Mahdy. č. 97. — Bedřich z Flotowa (hudebník) č. 88.

o) Jindy a Nyní. 1829. Papež Leo XII. I. 5. — L. van Beethoven. 29. — Kolumbus. 73. — T. Hänke. 25.

1830: Pius VIII papež. I. 17. — K. Hauser. 29. — Lavater. 73. — Draske. 81. — Dürer. II. 81. — Shakespeare. 85.

1831: František Karel, arciw. rak. 49. — Žofie, arciwéwodkyně rak. choť jeho. 53. — Řehoř XVI pap. II. 3. — Alexander cís. rus. I. 97. —

1833: Deržawin I. 23. — K. Jawůrkowá herečka we zpěwohře w Paříži. 29. — Dobročinná Cecilie (Šolcowa z Brna). 71. — Heř. Černín z Chudenic. 152. — Kníže Miloš. 53. — J. Kupecký. 157. — Bar. Alexěwič Pawilščikow. II. 7.

p) Hronka. 1836. Joh. Frid. Fris (rod a literarní působení jednoho z bratrů morawských, podlého filosofa), od Šuhajdy. — 1837. Mat. Blaho, od Fejerp. I. — Hr. Štěp. Sečeny, od Škorpíka. 46.

q) Kwěty. 1834. Jos. Slawík, od Šembery. 17. — Zlomky wlastenecké. 52. — Ant. Paladius, umělec hudební z Brandýsa nad Labem roz. 1798. — Kníže Miloš (powaha) 181. — Koťara 183. — Ze Šwabenowa, od Kampelíka. 254. — Tesánek z Brand. nad Lab. oc. od Lhoty. 353. — Karpinský. 374. — Rodina Cilley, od Lhoty. 400.

1835: Kateřina I od Trojana. 65. 74. Al. Sennenfelder, wynálezce kamenotisku († 1834). 144. — Šneidr, od Jar. Pospíšila. 269. — Ferd. Hausa. 322. — Slowník powěstných jmen (Ambrož Anderle, Beneš atd.) 354. — Jos. Gusikow, hudebník rus. na dřewěném a slaměném nástroji, od Tyla. 417. — Byron. Beer. Brandl. 427. — Linde, pols. slowníkopisec. 500.

1836: Petenyi J. Šal. od Amerlinga. příl. 1. — W. Sedláček, od J. Dundra. 13. — Norb. Waněk, od W. Štulce. 21. Obrazy znamenitých mužůw sauwěkých. 261.

1837: Hýbl J. od Lhoty. 3. Al. Puškin od Štulce. 17. — A. Jan. Roščišewski 65.

1838: Mistr Kurtis, od J. Sw. Presla (Character). 335. — Malaspina, nosič a básník, od Pichla. 374.

1839: Snacha welkomogolowa, od F. D. 14. — Alžb. Kulmanowa. (básnířka rusk.) dle „Ewropy" od W. Štulce. příl. str. 49. — Koperníkůw sen od B. Pichla. str. 230. — Puškin při posl. hodince od P. J. P. str. 261. — Gundulič (ilyr. básn.) od Dr. Šafaříka. příl. 1. Úmrtí Bonif. Buzka, od A. Šembery. příl. 67.

1840: Rubiniho láska, od —j—. 16. — Ostatky Jana Lucemburského, od Z. 118. — Koperník, od M. Fialky. 125. Anna Boleynowa, od B. P. 162. — Bochsa, harfeník (Čech). 222. — Paganini. 230. — Shakerowé, od M. 261. „Richard Jones" znatel jazyků. 262. — Sennefelder (kamenopis) 324. — Ulie Hielan, od J. M. (laupežník) 300. — Mehemet Ali. 317. — Ibrahim baša. 334. Mozart w Paříži. 337. — Wojt. Boguslawský, od Zapa 383. — Maria Lafargeowá 397. Jan Guttenberg. str. 25—55. Mehemet Ali, od J. M. str. 317.

1841: Dr. Helfer. 1. (od Weselského). — Tom. Jar. Zrzawý, od K. Šmídka. 5. — Petr Weliký we Francaužích. 14. — Mehemeda Aliho bonba na otroky. 23. — Cyrill a Methud. 26. — Mácha. 28. — Odhalení pomníku Přemyslowa na poli králowském u Stadic. str. 305.

1843: Drobnůstka k uchowání paměti zaslaužilých Čechů w minulosti, od F. Slámy. č. 21. Ryt. de Carro, od Winařick. str. 215.

1844: Tělesná síla Petra Wel. a Augusta II. č. 40. J. F. Kulčický. č. 42. — Lomonosow. č. 63. — J. K. Tyl, od D. Čejky. č. 73. — Koprník od F. B. Bělohradeckého. č. 75. — O Marii Čacké, od W. Nebeského. č. 88. Bartol. Kopitar, od L. č. 111. — Držawín. č. 113. J. Rybar, wyslanec w Mexikansku. roz. Srb. č. 124. Fr. S. Sláma. č. 140. — Jiří Milutinowič. č. 149. Klot, řezbář rus. od J. W. P. č. 154.

1845: Chmelenský, od Tyla. str. 1. Ed. hrab. Račinský. č. 31. — Lomnický od J. M. Fryče. str. 109. — Císař Josef II, dle M. Bermanna. str 346. — Kateř. Maršalowa, amazonka česká. str. 367. Nesr-Ula Bachadur, Man a Kuč-Beg. z rusk. str. 451. — Pohřeb J. Pernera od Dr. Riegra. č. 111. Perner, od Čejky. str. 463. č. 116. Iwan a Platon Razumowský. č. 47. Jos. Diwíšek, od Lablera. č. 91. Jan Gutenberg, od Winařického. č. 132. O témž od Tomka. č. 136.

r) Pautník. 1826. Krátké wyobrazení některých rekůw rakauských z XVI stol. od Patrčky, III. 25. IV. 66. VI. 63. 71.

s) Plody. 1836. Swatopluk, král Mor. od Grosmanna. 78.

t) Přítel mlád. 1827. Jos. Štěpán z Kopidlna. III. 32. 1829. Ign. z Mehoferu na Morawě. III. 29. —

u) Rozl. pr. 1826. Obrázky císařůw rus. Alexandra a Mikuláše I. — J. Máček, od Gauče atd. 499. — 1828. Hauser. 84. — 1829. Děbič. 64. Dobrowský, od Wlasáka. — 1830. Sychra Mat. 28. Dobrowský, od Pešiny a Trnky. 97. — Carpentier. — 1831. Paskewič. 57. — 1832. Slawík a Paganini. — 1833. Kodaš z Náchoda atd.

w) Swětozor. 1834. Frant. I. — Petr Weliký cár rus. — Zrinský Mik. atd. — 1835. Chotek, nejw. purkr. — Göthe. — Humboldt. — Šiller atd. —

x) Wlastimil 1841. Fornarina, Rafaelowa milenka, dle Wew-Monthly-Magazin, od K. Sabiny. I. 76. Adolf Thiers, od Dal. Kopeckého. I. 251. — Tomáš Zrzawý, od K. II. 99. Alexander Manzoni, od Sabiny. II. 55. — 1842. Panorama (kněz Cottolengo, od Štulce. Edgeworthowa Maria, od Dauchy) 78. — též 176. 273. [Father Mathew. — Amos Komenský. Slečna Kalamowá atd.]

f) Národopis.

1068. Řád weselí swadebního, aneb chwalitebné naučení, kterakby družba a mládenec . . se chowati měl. W Holom. 8. 1779. (Nepochybně ze staršího přetištěno.)

1069. Smlauwy aneb chwalitebné řeči swadební pro družbu neb ředitele swadby, jakož i mnohonásobná připijení o wěnec pannám družičkám a jejich odpowídání mládencům. S připojenými . . písněmi. Na Horách Kutnách 1802 u Fr. Korce. 8. str. 103. Spisowatel jest **FRANĚK JAN WAWÁK**. Prawí w před-

mluwě (13), že swadebních řečí r. 1612 tištěných strhané kusy w rukau měl, též od r. 1696 a 1768; těch tedy užil.

1070. Truchliwý a žalostný průwod po wšech tureckých zemích příčinau weliké ztráty wykonaný. W Praze, s wyobrazením, 1789.

1071. Slowanský národopis. Sestawil **P. J. ŠAFAŘÍK**, s mapau. W Praze 1842, 12. str. XII a 187. Druhé wydání 1842 str. 190. [Porow. Čas. mus. 1842 str. 473.]

1072. Wzájemnost we příkladech mezi Čechy, Morawany, Slowáky, Slezáky, Lužičany, od *J. Kadawého*. W Pešti 1843 u Jos. Beimela, w 8. str. 94.

1073. **JAN SLAWOMIL TOMÍČEK.** *a)* Obrazy swěta, čili popsání rozličných národů, jejich žiwota, způsobů, obyčejů, mrawů atd., jakož i rozličných krajin na naší zemi. Wydáwaný od etc. Sw. I. w Praze 1846. Sklad knihk. Calvesk. 12, str. 96. Sw. II. str. 97-192. — III. 193-288.

b) Doba prwního člowěčenstwa, aneb auplnější wylíčení stawu prwního pokolení lidského. [Spisů mus. č. XXI. Nowočeské bibliot. č. VII.] W Praze tisk. arcib. 1846, 8. maj. str. 248 mimo dedik. a obsah. [Por. Škorpíka mluwnictwí etc.]

1074. Hajduci. Scény z Bosny **PR. CHOCHOLAUŠKA.** W Praze u Posp. 1847. 16. str. 54.

1075. Ewropa w ohledu národopisném. Krásný nákres s mapau. W Praze 1846 u Posp. 16. str. 45.

1076. W Časopisech *a) W Rozmanitostech* od W. Špinky: Obyčej pozdrawení, když se keychá Nr. 63. Sultánůw dwůr. ib. 45. Martinské husy ib. 67. Fr. Pokorného stálost diwočanů w bolesti O. 70. Hýbla Připíjení na zdrawí. P. 83. Gallaš. Kejklíři w Číně R. 41. Pohřební obřady Samojedů od Šíra M. 79. Uctiwost k ženám od F. Wewerky F. 40. Hýbla Pohřební obřady starých C. 57. Wychowání Spartanské mládeže C. 60. Obětowání lidí u Mexikanů D. 90.

b) Čas. mus. 1829—30. Učené sběrky z ciziny, od F. Palackého.

1830: Wýroční trh Čukecký w Ostrowném. I. 57.

1832: Wenkowák we společnosti s welikoměstskými, od A. Marka. I. 75. Propuštěný woják II. 221.

1833. O Rusalkách, od Šafaříka. str. 257.

1834: České prostonárodní obyčeje a písně od J. Langera. 58. 268. — *1837*. České korunowační mince, od Hanky. III. 221. — *1838*. České obyčeje a mrawy za Karla IV. str. 3.

1840: O duševném a básnickém žiwotě lidu polského, od Zapa. str. 19. — O upírech a wiďmách od D. J. Wahylewiče. str. 232.

1841: Staroturecké popsání Slowanůw a Rusůw i jejich zemí, od A. Sembery. str. 332.

1844: O Slowanech w Dolních Rakausích, od Šembery. str. 536. též 1845. str. 163.

c) Čechoslaw. 1831. VI. Slawnost wýroční w Jamnici na Morawě, od J. U. ze Swabenowa.

d) Česká Wčela. 1831. VI. Swatební obyčeje ruských kupcůw a měšťanůw w gubernii Jaroslawské, od Kamenického. — Národní obyčeje Tatranských Slowanůw, od Fejerp. — Zwyk pozdrawowání při kýchnutí, od Staňka. — Tanec štyrských Slowanůw. Obyčej newěst kolem Petrowaradínu.

1836: Swatební slawnost Wiléma z Rosenberka. 388. 1841. Polský zpěw, tanec a hudba, od Přibika. č. 91.

1837: Weselky w Starém Římě. č. 11.

1838: Přátelstwí a nepřátelstwí u jižných Slowanů. č. 16. — Pohostinstwí Turků. č. 16. — Ruští sedláci. č. 18. — Swatý týden w Neapoli. č. 32. Ukrutnosti prchlých otroků na ostrowě San Juanu. str. 302.

1839: Národní obyčeje u Ilyrůw. č. 50. — Pomořský sedlák. č. 85. — Asiat w Ewropě. č. 92.

1840: Sauboj indianský, od A. Řeháka. str. 112. Powěry atd. w Rusku. str. 15. W. Kořínek. — Turecké obzwláštnosti. str. 350. — Lidojedi na ostrowě Sumatra. str. 394. — Hlawní pokání u Indůw. str. 19.

1841: Způsob žiwobytí zámožného Turka. č. 11. Obraz obyčejůw tatarských. č. 54. Hra na kralku we Wlaších. č. 53. F. Daucha.

1842: Krysař na ostrowě Martinique. č. 33. Pohřby w Petrohradě. č. 53. — Curiosa w Anglicku č. 86. od K. Jičinského.

1843: Příkladowé ukrutného zůření proti mrtwolám w starožitnosti. str. 163. Cel. Ausobský. — Sňatek čínského prince. str. 411. Berger. — Křtění 7 židů. č. 26. — Wolhaři. str. 3. Flamandská řeč. str. 58. — A. W-er-Cikáni. str. 406. Kr. Jičinský.

1844: Čeledínowé mechičtí s malými ohledy na české. č. 22. — Město bláznů. č. 34. od Tomíčka. Indičtí laupežníci. č. 39. — Najatí laupežníci č. 43. Nelly. č. 48, od téhož. — Něco o Bulhařích. č. 39. od Nosáka. — Sprawedlnost w Kordofanu. č. 49. Pobytí mezi cikány španělskými. č. 53. Marocký harem. č. 62. — Pobytí w Abyssinii. č. 70. Cikáni we Walachii. č. 79. Kowářky Sedgeleyské. Učeníci a zámečnické pokolení w Willenhallu w Anglicanech. č. 81. Historie arabská. č. 86. — Příhody lowcowy z Sewer. Amer. č. 93. — Prodej černochů w Nowém Orleanu. č. 97. — Muley-Abderrahman, sultán Marocký a říše jeho. č. 77. Náwrat franc. wojska z Moskwy. Z horwats. přel. K. M. L. č. 65. Marmonisté dle Marryata, od J. Malého. č. 27. Národowé jihowýchodní Ewropy. č. 44. Texas a spoj. obce Sew. Am. č. 82. Tajti a jeho obywatelé, z franc. č. 84.

1845: Wlaské školy, od W. Mencla. č. 4. — Ukrajnský kozák atd. str. 67. Obrazy z Rus, od H. Borowského. č. 49. 66. 82. — Mechický saud. č. 69. — Židowské zpomínky, od Nebeského. str. 103. atd. Slawnost jednoty Flamandských literarních spolků. str. 42. — Z Opawy (Slowanstwí w Slezsku) str. 161. Obrana Židů. od Dr. Čejky. str. 207. Wálečné sceny na pomezí Bosenském. str. 283. Braman Dwarkanat Tagor. str. 303. Josef Chmel o rakauském dějepisectwí. č. 30. — Posel Šťastného Potockého. č. 17. — Ewropejská a afrikanská sprawedlnost. č. 93.

e) Jindy a Nyní. 1829—1831. Mrawní powaha Indianůw w půlnoční Americe. — 67. Něco o bywalém rytířstwí. — 1833. I. 121. Národní slawnosti w Praze, od Tyla. — 165. Slowan (wzdechnutí) od Marka. — 175. Wzdechnutí Čecha, od Kopeckého. — II. 39. Doby ze žiwobytí w Hradci Král. a slawnost w Sadowé, od W. Pelikána. — 50. O přiwítání císaře a krále, od Tyla. — 119. O cestě J. M. C. z Čech. — 139. O šestici (hře národní) od Kopeckého. — 143. Příjezd a přebýwání

J. C. M. w Brně, od Šembery. — 196. Zastawenička u černé branky w Praze, od Tyla.

f) Krok. Presl. 1831. II. 510. Hra w míč, od Chmely.

g) Kwěty. 1834. Nowý kroj dám ruských. 48. — Půldwanáctá na Wyšehradě, od Tyla. 135. — Obrázky ze žiwota Pražského. 235. — Wečer na ostrowu barwířském od Tyla. 293. — Hry Černochuw w Dalmatii. 308. — Kohauti z Čech do Angličan k půtkám. 336. — Knihař wlastenec. od Tyla, 361. — Pohřeb Samojeduw (srow. Pautník. 1827. VII. 31. z rusk.), 373. — Sedláci slowanští při waření, od Zapa. 412.

1835: Powěsti a zwyky na Krkonoších, od Lhoty. 34 atd. Petrohrad a národní hry ruské. 138. — Markytská slawnost we Hwězdě, od Tyla. 418. —

1836: Mody, od Kašky, 139 atd. — Nástiny ze žiwota Pražského, od Filípka, 154. — Národní slawnosti při korunowací. 303.

1837: Masopust Pražský a mody, od Kašky. 55. —

1838: Salašáci w Karpatech, od J. Procházky, 68. — Něco o powaze Srbů. W. Štulc. 78. — Práwnictwí Mahomedanů, od Procházky. 86. — Žiwot Moslemína. Čejka. Damašek a damascenky z franc. 110. — Sultan co redaktor, od Procházky. 119. — Nowé zpráwy o Číně, od Filípka. 126. — První máj. J. Procházka, 142. — Twrz Trenčín w Uhřích, od téhož. 150 — Znamenité pokroky říše turecké, od Filípka. 181. — Tataři w jižním Rusku. 229, od Procházky. — Zemějedi, od téhož. 246. — Londýn, od téhož. 183. — Ostrow Island. 237. Chrám Džaggarnatůw 238, od téhož. — Slowanská twář, z pols. od Zapa. 188. — Mejičanky, od Filípka. 206. Myšlénky o moru. téhož. 214. — Náboženské obřady a obyčeje Čerkasů. str. 230, od J. P. Jordána. — Autěk otroků, od Procházky. 231. — Majorka a Biskaja. 247. — Persko a Peršané. 253. — Počasí, zimnice a powěra w Rusích. 271. — Čínské wynálezky, od téhož. 278. — Sirběni (Srbowé) w horní Lužici, od Jiř. J. z Staré Prahy (Pešice) 285. — Největší honba, od W. Kořínka. 358. — Swatby a pohřeby u Čiňanů, od J. Pospíšila. 367. — Podiwná daň, od J. Bartáka. 368. — Obyčejowé lidu ruského, od J. Pešice. 380. — Památnosti přírodní zemè- a národopisné, od W. Kořínka. 382. atd. — O národu litewském, od F. Dauchy. 407.

1839: Cikáni w Rusku, ze Sewerní Wčely, od W. Š. str. 5. — Čerkesowé na Kaukasu, od Pešice. str. 30. — Serai sultánůw. str. 53. Labužnost rozličných národůw, od F. Dauchy. 61. — Zápasní hry starých Rusů, od L. P. 126. — Obyčejowé lidu ruského. Z Lény Reinhardtowic, od J. Pešice. str. 189. — Knihy krále indického, od Filípka. 254. — Pohostinstwí Indůw, od L. 256. — O weřejném a domácím žiwotě w Turcích. 292, od Filípka. — Bajeslowné zwyky, swátky a powěry Slowáků, od Fejerp. 85 též 1840. 292. atd. — Národní powěry a obyčeje w Čechách, od J. M. Hawlíčka. 356. —

1840: Nesprawedlnost turecká Abbas-pašete. 32. Postní hudební zábawy w Praze. 33. — Slowo o besedách Josefa Prokše. 36. — Wýjimek z listu z Uher (1839). — Slowo o maďarizowání, od Pešice. 54. — Pamětnosti národopisné atd. 86. atd. — Zásluhy Slowanů o ewrop. civilizací. 89. — Česká udatnost, od L. P. 93. — Nowější úsudky cizozemcůw o Čechách a o západních Slowanech, od Wocela. 126 atd. — Čínské slawnosti, od Weselského 140. — Čínské slawnosti, téhož. — Úsudky o Čechách od F. Dauchy. 215. Národnost slowanská w Uhřích, od Hořislawa z Lehoty. 254. — Shakerowé. od M. 261. — Nowé příklady ruské udatnosti, od Filípka. 276. — Ruské slawnosti, od Z. 326. Pamětnosti z Rus. 335. — Obrazy z Anglicka, od Sabiny. 359. atd.

1841: Osady ewrop. národů, od Tomíčka. 2. Bájeslowné zwyky a powěry Slowáků, od J. Juraniho. 2. Úwahy Rusína na cestě ze Lwowa. 4. — Hlas ze Slowenska (o maďariz.) 6 atd. — Swátky a slawnosti w nynějším Řecku. 12. — Wlastenstwí maďarské. 13. (od Drahotína.) — Známost Němců o Slowanech, od P. W-ského. 18. — Čechowé w cizině, od M. Fialky. 31. — Římská nemocnice, od B. Řeháka 22. — Čemu se přiučili Slowáci od Maďaru a Maď. od Slowáku. 24. — Dobrá rada a wýstraha Maďaromanum, od Jar. Lýska. 29. — Baskowé, od K. S. 30. — Thót nem ember. 35. — O záležitosti p. Hlawáčka (maďarom.) 37 atd.

1842: Společenský žiwot w Turcích, dle Dr. Boué, od Kořínka. č. 3. — Známky rázu Slowanského. č. 3. — Turecké mandáty. č. 10. — Mirabilia (o maďaření) č. 12. — Swatba dle mrawů koptických. č. 15. — Newincowá, dle angl. od J. Mikisky. č. 35. — Myšlenky a zpráwy ze Slowenska o Slowensku. str. 37. 42. — Znamenitý dopis. č. 54. — Ostjaci. č. 62. Tungusowé, od M. Kottlera. č. 66. — Horwáti w Šopronské stolici, od M. Fialky. č. 77. — Ze Slowenska (o maďariz.) č. 87. — Obrana Židů. str. 87.

1843: Powahy národů něm. a slowanského. Nowin str. 53. (dle Heftlers Weltkampf der Deutschen u. Slawen seit dem 6. Jahrh.). — Čechowé w cizině. č. 56, od M. F. — Na čem mladým Slowákům záležeti má, od J. P. č. 60.

1844: Obrazy z mé otčiny, od H. z Wišniowských (paní Zapowá) č. 9. — Cizinci o Slowanech od M. F. č. 34. — Čaplowič o Maďaromanech. č. 64. — Úskokowé Žumborští, dle Srezněwského. K. Letinský. č. 66. — Slowanská wzájemnost, od M. F. č. 69. — Sanitráři slezští, od J. Winklera. č. 75. — Listy z residence. č. 76 atd. — O poměru Slowanů a Židů, od Nebeského. č. 81. — Balkánské hory a Bulhaři. č. 89. — Staw rolníků wlaských, od prof. Mencla. č. 92. — Powaha, mrawy a obyčeje národu českého dle A. Schmiedla, od K. M. L. č. 107. — Něco o Hanácích. č. 111. — Národní zábawy w Udině, od prof. Mencla. č. 116. — Horal a Drotar, od J. Winklera. č. 117. —

1845: Slowané a Židé. od Nebeského. str. 51. — Z Wídně, od téhož, 95 atd. — Ze Slowenska (národnost) str. 191. Z Telče (národnost morawská) str. 208. — Bídný staw Orawy, str. 331. — Něco o Židech a poměru k Slowanům, od Slawomila. č. 117. Opět něco o Židech, od K. W. H. č. 128.

h) Přítel mlád. 1829. IV. 43. České klobauky.

1831: II. 98. Slawnost nowé školy w Libeznicích.

1832: I. 6. Swěcení školy w Lobosicích (1830).

1833: Swěcení školy w Stěchowicích. — 1834. I. 75. Slawnost školy židowské w Polné. — 78. Slawnost hlawní školy Polenské. — III. 88. Jarní slawnost atd.

i) Rozlič. Pr. 1826. 269. Swěcení školy Lhotecké bliž Bolesl. — 425. Wlkodlak, powě a slowanská. — 451. Zwláštní obyčeje mezi Morawau a Slezskem. — 495. Jubileum 50letých manželuw w Třebechowicích. — 533. Nic. Enzmann, 50letý učitel, piarista. — 546. Kopaničáři na Morawě w Hradišťsku. — 1827. 62. Masopustní kratochwíle slowensk. lidu w Uhřích, od Fejerp. — 1828. 9. Slawnost secundicie w Jenikowě. — II. Čech mezi Hotentoty. — 13. Obyčeje Wendůw (w Lužici) — 1830. 39. Jarní slawnost w Austí nad Orlicí, od Pankerta. — 1831. 16. 26. Ruské swatby a křty. — 20. Kozáci. —

1832. 91. Podlužáci w Morawě, od Stradala. — 1833. I. Slawnost w Branné, když J. M. Král stal se farářem, od Tomíčka. — 28. Obyčeje pohřební w Tatrách, od Fejerp. —

k) Swětozor 1834. Klauzání na saních u Rusůw. — Slowanských her a zábaw ostatky. — Horalé, obywatelé Tatranští. — Huculowé, horáci Taterští. — Slawonci, dle Čaplowiče. — 1835. Českého národu mrawy, staw, zwyky (do Wladislawa II.) — Hry a zábawy Starorusuw. — Ženské u Starorusůw.

l) Weč. wyraž. 1831. (161—188.). — 207. Slawnost na střeleckém ostrowě w Praze, od Tomsy. — 1832. 126. Města Wysoké slawnost 40letého panowání Frant. I.

m) Wlastimil. 1840. Národní zpěwy Zaporožských kozáků, dle Dr. Trithena. IV. 62. — Tataři na swatbě, historka, od J. Krašewského, přel. P. M. Weselský. IV. 158. — 1841. Panorama [Opatrowny dítek, geologie, turecké zwyky atd.] I. 81. II. 184. atd. — Martin Kaptar. Nástin dějepisný z XVI. wěku od Krašewského, přel. J. Podlipský. I. 239. — Smrt rabbiho Ben Dawida z Krašewského, přel. F. L. K. 1840. I. 270. Slowo o wzdělání národu, od Jos. Bačkory. II. 155. III. 15. 126.

g) Starobylosti. *)

1077. GALLAŠ J. H. Mythické powídky o bohách (bozích) a bohyňách (bohyních) morawských Slowanů, s potahem na poslé odtud powěry, kteréž mezi sprostým lidem až po dnes panují. Rkp. 1820. 4. maj. 140 listů. (Boček.)

1078. Prawidla hry dowolené wůbec nazwané Šest a dwadcet, aneb Trapulky do bulky. Od ANT. SWIJILÍKA. W Praze 1839 u Wácsl. Špinky. 8. 1 arch.

1079. Spůsoby a obyčeje družby a družky na každé swatbě. Rkp. XIX. stol. 4. 3 listy (u p. Bočka).

1080. Stručný přehled mythologie čili bájectwí u Řeků a Římanů, aneb učení o domnělých bozích w starobylosti. W Praze 1843, tisk. i nákl. Anny Špinkowé, wedením J. Malého, str. 95 w 12.

1081. Pamětnosti Čabanské ke stoletní památce tamějšího starého ew. chrámu, sepsal LUDWÍK HAAN, s rytinau. W Budíně 1845, 8. str. 38.

1082. O starožitnostech českých a o potřebě chrániti je před zkázau. W Praze wydáním česk. Museum 1845. 8. maj. str. 32 a 4 rytiny [též něm].

1083. Staročeské powěsti, zpěwy, hry, obyčeje, slawnosti a nápěwy s ohledem na bájeslowí česko-slowanské. Sebral S. Sumlork (KROLMUS). W Praze 1846. wel. 12, str. 610. [Pos. Kwět. 1845 str. 214.]

1084. W Časopisech *a) W Dobroslawu:* Starobylosti Hradce Králowé, (popelníky, koník) od Ziegrera. sw. 7. — Pražský Templářský koník. sw. 10. — Wlasten. wzácnosti. Rolandowa socha na Praž. mostě. sw. 11. Rolandowa socha na radním domě w Litoměř. sw. 12. Prsten pap. Pia 2. sw. 22. od M. Millaura.

b) W Kroku. Starožitnosti w půlnoční Americe (III.) Herkulanum a Pompeji.

c) Čas. mus. 1827—45. Zpráwy o nálezkůw podaných starobylosti. — O periodách staročeských mincí, wýklad od Palack. 1830. II. 205. — Sbírky ze starožitností česko-slowanských. 1831. II. 169. IV. 435. Kámen pamětní M. Matauše Kollina z Choteřiny, od W. Ruffera. 1831. 441. Pomůcky ku poznání řádů zemských král. českého w druhé pol. XIII. stol. od Palack. 1831. 302. O beáních akademických, od J. Jung. 1832. 54. — O Rusalkách 1833. 257. od Šaf. — Pozůstatky rusadelních swátků w Čechách, od J. Štěpána. 1834, 183. — Podobizna Černoboha w Bamberku, od Šafaříka. 1837. 37. — Pomůcky ku poznání staročeského práwa i řádu saudního, od F. Palac. [Z knihy star. p. z Rosenb. o půhonech. Otázky p. Oldřichowy z Rosenb.] 1835. 399. — O spodních legendách mincí, z X. wěku, od W. Hanky 1836. 196. České korunowační mince. 1837. 321. Rodinné mince a medalie domu Rosenberského. 452. Mince a medalie hrab. Šlikowského domu. 1838. 499. 1839. 433. od téhož. Cesta z Kopidlna na Staré Hrady (1839) od Fr. Al. Wacka. 1840. str. 130. — Mince a medalie Alberta wéwody Fridlandského. 1842. 81. — O staroslowanských, jmenowitě cyrillských tiskárnách w jihoslowanských zemích w stol. 15—17, od Šaf. 1842. 93. O zachowání starobylostí československých, od E. Wocela. 1843. 286. — Starožitnosti w jižních Čechách, od St. Jar. Becka. 1843. 415. — O hrobích a mohylách pohanských w Čechách, od Wocela. 1844. 105. O kroji českém w středním wěku, od téhož. 261. O Swarohowi, bohu pohanských Slowanůw od Šaf. 483. O wzdání, od téhož. 384.

d) Česká Wčela. 1834. Známky dáwné wzdělanosti národůw, od Tomíčka. 37. Hunské zbytky w Alpech. — Zlichowské zwony. 1838. č. 47. Kreuzman. — Židowský hřbitow w Praze (z Panorama des Universums), č. 48. — Etruské starožitnosti. 1842. č. 15. — O přání k nowému roku. 1843. str. 18.

e) Krok. Starobylý kámen náhrobní, od Ludwíka. 1827. II. 40. 627. Řecké náboženstwí. II. 220. Naboženstwí pohanských Čechůw, od A. Jungm. 339. — Aegyptské pomníky. 1833—35. III. 207.

f) Kwěty. 1838. Obrowské a nádherné lodí za časů starých, od W. Filípka. 309. — Sbírka starožitností slowanských w museum Berlínském, od L. Štura. 1839. 135. Kdo tu byl dříwe, Čechowé anebo Židé? 1841. 33. Karolín a chrám sw. Wíta, od Kampelíka. 1842. č. 70. Drahota před 100 lety, od A. Rybičky. 1843. č. 26. Na powšimnutí a zachowání starých staweb, od Wladimíra. 1843. č. 66. Spůsob uwádění kazatele do kaple Betlemské, od W. Žirownického. 1844. č. 15. Nowo-Bydžowské starožitnosti. 1845. str. 107. O powěstech slowenských. č. 49. — Wocelůw spisek (něm.) o starožitnostech, od F. Dauchy. č. 149.

g) Rozl. Praž. 1826. 356. Památka žertowné události w městečku Sedlci na džbán 1 wědro w sobě obsahující. — 289. 570 atd.

h) Nowiny.

1085. Nowiny Pražské na r. 1782-1788. Wíd. bibl. w 4. (Rok 1782. w Pražské bibl. pod B. 96.)

*) *Pozn.* Grundzüge der böhm. Alterthumskunde von *J. E. Wocel.* Prag 1845. Kwěty 1845 str. 16 posudek.

1086. Cís. kr. wlastenské nowiny od **W. KRAMERIUSA** na r. 1789 až do 1808. Po smrti jeho pod jménem Krameriusowých dědicû wedením **FR. TOMSY** (staršího) a Rulíka (1809-1812); od r. 1813 až do 23 wedl je syn **WÁCSL. R. KRAMERIUS**, od č. 47 r. 1822 spoluwedením *Tomsy* (mlad.) až do konce r. 1825, nákladem a wyd. p. z Šenfeldu.

1087. Nowiny česko-slowanské spisowal Št. Leška w Prešpurku po tři léta 1783-1785. Po jeho odchodu Jan Wiskydenský, pak Jan Šinkowic (w. Tab. Poe. IV. 18.)

1088. Nowiny Poštowské Fr. z Šenfeldu, w 4., kteréž mu od 1785 do 1788 **KRAMERIUS**, potom jiní, jako *Korbely*, *Hýbel*, *Tomáš Kubelku* (od 1804-1812) spisowali, posléze *J. Linda* pod jménem Zwěstowatel, a sice wždy půl archu politických náwěští, půl archu zábawných a poučných spisů z přírodo-zeměnárodoznanstwí, i básní, za týden po 1 archu, w 4. na r. 1820, 1821, 1822, 1823, 1824. Roku 1825 Hásowi dědicowé práwo nowinářstwí najali, a wedlé německých také české wedením *Lindowým* wydáwali, w 4.

1089. Cís. kr. powolené Wídenské Nowiny od **J. HROMÁDKY** 5 roků, 1812-1816. w 4. Byly ze wšech nejobšírnější, a prwní čas také naučné a zábawné články přijímaly, kteréž potom zwláště wycházely.

1090. Týdenník od **JIŘÍHO PALKOWIČE** po 7 let 1812-1818, w 8. W dobré češtině s užitím nářečí slowanského.

Zawírají také hospodářské, zeměpisné, literarní a j. články, i některé básně.

1091. Spis o počátku, uwedení a změnách českých wlasten. nowin. (Wíd. List. 1814.)

Jest od B. Dlabače nejprwé něm. wydáno, potom do českého přeloženo.

1092. Dopisowatel pro Čechy a Slowany. W Praze 1822, w 4. nákladem W. R. Krameriusa, spoluwedením *Fr. Tomsy*, tiskem Šollowským, str. 208. — *R. 1823.* [od č. 14. wedením a nákladem Kramer.; od č. 27 wydawatel ryt. z Šenfeldu. — *R. 1824.* str. 52 č. 13. Spisowal Kramer., wydáwal ryt. z Šenf. — *R. 1825.* č. 52 po archu. Spisowal *Tomsa*, wydaw. Šenfeld.

1093. Pražské nowiny až do 30 Března 1826, s nimi Rozličnosti s náwěštníkem, w 4. 25 čísel. Potom od wydawatelů synů B. Háse zwětšeny pod názwem: Rozličnosti Pražských nowin (zábawník w. t.) a Pražské nowiny r. 1826 s náwěštníkem na půl archu w 4. týdně jednau. Spisowatel *Linda.* Náwěštník obsahowal lístek zemřelých w Praze, obilní taxu atd. — R. 1827 Pražské nowiny a Rozličnosti, čísel ročně 101 a tak až do léta 1833. R. 1834 změnily swau twárnost — Pražské nowiny s oznamowatelem [a Česká Wčela]. Redaktor *Čelakowský* též r. 1835 až do 17 Prosince č. 98, odtud redaktor *J. Štěpánek* [s Tomičkem] až do r. 1844 č. 14, kdež po úmrtí Štěpánka wedl je *Fr. Klučák*, potom *Hawlíček.*

1094. Slov. národnje Novini a Orol Tatranski, od **ŠTURA** a **HURBANA.** 1845.

i) Historie církewní a náboženstwí.

1095. Ant. Fišera, Husitského w Čechách kacířstwí počátku, zrůstu a pádu wýtah. W Praze 1778. (w. Nowiny Pražské 1786 n. 5. str. 40.)

1096. Založení církwe křest. ewang. Wsetinské. 1782.

1097. **WÁCSL. KRAMERIUSA** *a)* Cirkularní spis pana z Háje, biskupa Kralohradeckého na duchowenstwo osady se strany toleranci, přel. w Praze 1782. 8. str. 22.

b) K důstojně weleb. biskupu Kralohradeckému podlé wydání jeho cirkularního spisu na duchowenstwo osady jeho. Od jistého neřímského katolického Čecha, Bohuslawa Přika. W Praze u Ant. Hladkého w Karolimě 1782. 8. str. 14, přel. z něm.

1098. Psaní jednoho Pražana k swému dobrému příteli do N . . . G. s strany dobré powahy p. biskupa Kralohradeckého 1782, půl archu, u Gröbla w Karolimě (chybná čeština).

1099. Wděčný protestant swému snášeliwému císaři, z něm. přeložil **J. STRAKA** a wydal Št. Leška (bez místa) 1782. 8. str. 16, w Prešpurce.

1100. Weselá nábožnost, kterau při poswěcowání chrámu Wsetinští plápolali. W Berně 1783. 8.

1101. Historický kalendář pro lid církwí českých obnowených. W Praze 1785.

1102. Historie welikého sněmu Kostnického od kněze Kašpara Royko etc., z něm. přel. od Wáclawa Petrýna (**STACHA**). W Praze u J. J. Diesbacha. 8. I. díl 1785. II. díl 1786. Na tu potahuje se: Sprosté katolické rozwržení nad opowážliwostí Wácsl. Petrýna, překladatele historie Roykowské o sněmu Kostnickém (bez Aut. i místa). 1791.

1103. **WALLASKÝ PAW.**: Wýtah historický o církwi ewang. Jelšowské. W Prešowě 1786. 4. (Boček.)

1104. Historie o kněžském panictwí od času apoštolů až do našeho wěku. Wyt. 1790. 8. 96 stran.

1105. Psaní k obraně ewang. učitelů (od **W. STACHA**) 1786.

1106. Leopolda II. mandát we wěcech ew. náboženstwí se týkajících. W Pešti u Matěje

Trattnera. 8. 1790. W Prešpurce 1793. 8. (přel. Ribay Jiř.)

1107. J. GALLAŠE *a)* Příběhowé náboženstwí Pikartského. Rkp. *b)* Historické swědectwí o wraždě židowské. Rkp. *c)* Historie církewní mého wlastního města. Rkp.

1108. Wděčný protestant naproti swému snášeliwému císaři. W něm. jazyku sepsaný od J. A. W., do slowenčiny přeložený od St. Lešky.

1109. *J. Hrdlička.* Nowý a proti snášeliwému císaři swému wděčný protestant. Ms. 4. (Boček.)

1110. Summa zákona božího láska a snášeliwost, znamení prawého křesťana (na spusob obrazu) od ŠTĚP. LEŠKY. 1798.

1111. Jak. Ben. *Bossueta* . . Příběhowé o změnách církwí protestantských, z latinského a německého (ne z originalu) na česko přeložení od MART. WOLFA. Nákladem Frant. Baučka. I. díl w Král. Hradci 1804. 8. archůw 39. II. díl w Praze (kamž se faktor Bauček přestěhowal) u Bohum. Háze. 1806, archůw 36. (Z části k dogmatiko-polemickým tento spis náleží.)

1112. Zpráwy o swěcení třetí jubilejní slawnosti reformací (1817), z něm. Jak. Glatze přeložil JOS. KREJČÍ. W Praze 1820. 8. str. XXVI a 444.

1113. Kratičký obsah založení dáwnowěkých kaplí wšech Swatých a wěrných zemřelých, též prostranného hřbitowa w ohradě weleslawného audolí Sedleckého s připojením znamenité sochy sw. Jana Nep. Od J. F. DEWOTY. 1822.

1114. Katolická missionarní knížka, nebo uwedení ku křesťanskému žiwotu. Wydaná od shromážděni nejsw. Wykupitele, w češtinu uwedena od JANA K. PETRÁKA, kněze téhož shromáždění. 12. str. 409. We Wídni u Mechitaristů 1830. [Pos. w čas. pro kat. duch. 1831. I. 127.] II. wyd. 1834. III. 1837 u Špinky.

1115. Zpráwa o církwi křesť. kat. w půlnoční Americe i o jednotě Leopoldinské w císařstwí rakauském k rozšíření králowstwí božího w oněch krajinách w Kristu spojené. 8. str. 52. W Praze u Posp. 1833.

1116. Zpráwa založení Leopoldinského w cís. rakauském k napomáhání katolickým wyslancům w Americe etc. W Praze 1834. 8. str. 130, u J. Pospíš. Sw. II. tamž 1837 str. 170.

1117. Paměti nejhodnější pro křesťanstwo, totiž: Jerusalem, Betlém a Nazaret. Spis zčeštěný od M. KNAYSLA, s ryt. 8. str. 119 a 9. W Znojmě u Mart. Hofmanna 1835.

1118. Nejpatrnější místa křesťanstwa, Jerusalem, Betlém a Nazaret. Přel. F. SLAWÍČEK. 8. str. IV a 5-98, s ryt. W Jindř. Hradci u A. Landfrasa 1836.

1119. *O. Šoltys.* Jádro historie církewní nowého zákona (Kal. Fejerp. 1836).

1120. Historické paměti církwe ew. Břežňanské Augsb. wyz., sepsal *Adam Chalaupka*, církwe Horno-Lehotské sl. b. k. prwnímu 50ročnímu jubileum wystawení chrámu jejího nowého, slawenému r. 1837 w 1. ned. adventní obětowáno. W Baňské Šťáwnici písmem Fr. Lorbera. 8. str. 50.

1121. Historie církwe křesťanské. Ku potřebám školním a domácím wydaná od Kalwarské společnosti podlé šestého wydání z něm. jaz. na slowenský přel. a zčeštil BENIAMIN PRAWOSLAW CERWENÁK. W Kyseku 1842 u Kar. Reicharda, str. 239 w 16.

1122. Papežské wolení (conclave). Popsání obřadůw a slawností při uprázdnění a obsazení papežské stolice, s přídawkem atd. zčeštil J. TRNKA. W Jičíně 1842 u Kastránka, str. 74.

1123. Památka dobrodinců církwe ewang. slowenské A. W., w Pešti 1845, u Trattnera-Karolyho.

1124. Unia čili spojení Lutheránů s Kalwíny w Uhrách, wyswětlená od M. J. HURBANA atd. W Budíně 1846. 8. stran 200 a obsah.

1125. W časopisech: *a) W Rozmanitostech.* L. Ziegler: Sedm sborů w Asii. F 3. Ožilost wíry w Asii. H 3. Fr. Pleskot: Obsílky do kostela. M 75. *b) Čas. mus.* 1827. Přehled rozličných národůw a náboženstwí na zemi, od Palackého. II. 126. 1829. Historie kostela w Drahorazích, od F. A. Wacka. III. 104. Kritická úwaha i wýklad základních listin kollegiatního chrámu Litoměřického, od F. Palac. 1836. 323. Přehled letopisů k ústawu kanowníků Premonstrátských na Strahowě a zpráwa o přenešení ostatků sw. Norberta, zakladatele řádu téhož, od Erw. Ant. Weyraucha. 1841. str. 6. — Příspěwek k historii české reformací, od F. J. Wacka. 1843. II. 197. Pojednání historické o klášteřích w zemi české wůbec, od W. Ruffera. 1833. II. 181. Zlomek z Chronografa, od W. H. 1843. 454. — Wýpisky z pamětí kolleje Jesuitské u sw. Klimenta w Praze, sepsané od Jesuity. Z lat. přel. W. Tomek. 1841. 180 atd.

c) Čas. p. kat. duch. 1828. Posloupnost papežůw Římských, od Krále. — Mučedlníci s. církwe katolické, od Wacka. — Krwawá pomsta zmírněná křesť. náboženstwím.

1829: Čí wěc jest církewní missionářstwí, od Zimmermanna. — Obrana některých památek w kat. církwi, od Černého. — Krátká zpráwa o ruské církwi, dle Strahla a Karamzina, od Černého.

1830: Počátek a wýklad glagolského, od Ziglera. — Maria Magdalenská, od Zahradníka. — Analogetika křesťansko-katolická, od Wacka. — Krátká historie Mechitaristuw, od Příhonského.

1831: Žiwotopis arcib. Chlumčanského atd. — O založení biskupstwí Pražského atd. od Weiningra. — O nowé franc. kat. církwi p. Chetele. — Nowá sekta S. Simonianůw. — Kapucíni we Šwejcařích. — Žiwot Řehoře XVI s historií o wolení papežůw

s přehledem ewrop. obywatelůw z ohledu náb. wyznání.

1832: Kdy a kde se začala slawnost nawštíwení p. Marie, od Zimmermanna. — Weliký díl Ewropy skrze ženské pohlawí na wíru kř. obrácen, od Wacka. [1835. Zásluhy žensk. pohlawí o wíru křesťanskau, od Čelakowského.] — Mrtwé moře, od Slámy. — Jerusalem, od Hlawáče.

1833: O prwotinách náboženstwí křesť. w Čechách, od Zimmermanna. — Příspěwek k žiwotopisu J. Rokycany, z rkp. Bartoše písaře. — O missionárském ústawu s. Vincencia de Paula, od Holubáře. — Založení biskupstwí Králohradeckého, od Ruffera.

1834: Swatí mučedlníci prwních století oswědčují božstwí Kristowo, od Stárka. — Zpráwa s strany rozbrojůw o kalich, od Zimmermanna. — O ráji, od Wetešníka. — Společnost Čechůw s Luterem, od Zahradníka. — O jahnech, od Richtra. — Příbuzenstwí církwe české s morawskau, od Ruffera. — Žiwotopis Jos. F. Hurdálka, od Zahradníka.

1835: Zdali oswěta lidu obecného nebezpečna jest církwi a státu, od Smetany. O upálení tří osob půwodem kališných, od Zahradníka. — Historie Mediolanského chrámu hl. od Ondráka. — Obrácení sw. Augustina, od Zimmermanna.

1836: Historické wyobrazení Pražských biskupůw i arcibisk. od Přibyla. — Naděje kat. církwe w Ewropě, od Horčice. — Zlomek žiwotopisu sw. Polykarpa, od J. Körnera. — Kostel sw. Štěpána we Wídni, od Ondráka. — List církwe Smyrnenské o mučedlnictwí s. Polykarpa, od Körnera. — Bitwa u Jarmuku, od Wetešníka.

1837: O swěceninách, od J. Nowáka. — Poslaupnost Pražských biskupských suffraganůw, od M. A. Přibila. Jesuité, od Breišla, — Hod slawný božího těla, od F. Černhauze. O missionářstwí (Neumann, Čech z Prachatic) přel. z H. Dichtla.

1838: Kapitola Pražská za času sw. Jana Nep. od Pešiny. O některých círk. starobylostech w Čechách, od Millaura. O založení bisk. Pozňanského a Hnězdněnského, od J. Krbce. Poslaupnost proboštůw u Sw. Kosmy a Damiana w Staré Boleslawi. od J. Horčice.

1839: Tažení křížácká. Polská legenda o sw. Wojtěchu. Pražská kapitola až do prwního arcib. Žiwotopisy audůw theol. fakulty. O bratrstwech. Jasnodol sw. Bernarda. Jerusalem a boží hrob. Zanícení chrámu toho.

1840: Obrana papežů. Audowé c. k. rodu do stawu duchowního wstaupilí. Jak se počalo bratrstwo škapulíře. — O wzniku církwe katol. swědectwí. — Papež Alex. III. a cís. Fridrich I.

1841: O inquisici. Swěcení swátků w české církwi.

1842: O ukrutných mukách 14 františkanů w Praze. Sw. Cyprian w dějích swého wěku aučinný. Wěděl-ali starobylost o Kristu, a co wěděla?

1843: Apoštolské cesty sw. Pawla.

1844: Jesuité do Guatemalu opět uwedeni. Obrana klášterních ústawů.

d) Kwěty. 1838. Potlačowání křesťanstwí w Madagaskaru, od Filípka. 174. Milosrdné sestry, založené od arcib. Pištka. 1845. str. 404.

e) Česká Wčela. Mahomedowa cesta sedmi nebesami, 1838. str. 215.

k) Historie literatury a umění.

1126. W knize: Böhmische Grammatik v. J. Nejedlý (w. num. 39) jest krátký přehled literatury české, též i w Pelclowě grammatice II. wydání (1798 w num. 36).

1127. J. RULÍKA *a)* W knize: Wesnického faráře rozmlauwání se swými osadníky (w Praze 1804), wyčítají se wyšlé české spisy od r. 1796 až do 1804.

b) Wěnec pocty ku poctiwosti učených. W Praze 1795: 8. kdež se spisy české od r. 1782 až do 1796 uwodí.

c) Učená Čechie, w Praze 4. 3 swazečky. I. 1807 str. 26. II. 1808. III. též 1808.

1128. Bibliotéka českých biblí etc. od třináctého wěku až do léta 1810, sebraná a wydaná od FRANT. NOWOTNÉHO z LUŽE. W Praze a w Mladé Boleslawi u Fr. Jeřábka 1810, str. 141.

1129. Historie českého diwadla od JANA HÝBLA. W Praze 1816. 8. (co předmluwa k Abelinu. w. num. 359.)

1130. Nesmrtedlně wděčná . . památka zwěčněného . . *Mat. Krameriusa* od KWĚCHA. W Praze 1817. 8. (Wyčítá knihy Krameriusem wydané.)

1131. J. GALLAŠ chowá w rkp. *a)* Poznamenání učených Morawanů wšelikého stawu. *b)* Traktátek umělců, malířů, řezbářů etc. morawských. *c)* Sbor učenosti ženské t. biografie slawných ženských.

1132. Zpráwa u ústawu slowanském při ew. lyceum w Prešporku na r. 1837 wydaná. Tiskem K. Wiganda, str. 58.

1133. J. JUNGMANN. Historie literatury české, aneb saustawný přehled spisů českých, s krátkau historií národu, oswícení a jazyka. 8. str. IV a 703 a 11 bez znam. W Praze u A. Straširypky. 1825. [Pos. Wien. Jahrb. d. Lit. 37 u. 38 od Dobrowsk. W Čas. mus. 1827 od Palackého.]

1134. Auplný literaturní letopis čili obraz slowesnosti Slowanůw nářečí českého w Čechách, na Morawě a w Uhřích, od léta 1825 až do léta $1837\,^1/_4$. Připojen k tomu přehled literatury od nejdáwnějších wěkůw na imp. archu co wýtah a pokračowání historie literatury české od Jungmanna etc. Sepsal J. MICHL. W Praze 1839, w kom. Kronbergrowy wdowy a Webra. wel. 8. str. VI a 353.

1135. Slowo o českých wěcnicech w Rakowníce a Liberci. K užitku powšechnému slowansky a něm. sepsané a wydané J. W JUSTINEM MICHLEM, členem řádu pob. škol atd. W Praze 1839, wel. 8. str. 72.

1136. Katalog českých knih od l. 1774 až do konce r. 1839. Sestawen a spořádán od ANT. HANSGIRGA. W Praze u J. Spurného 1840, wel. 8. str. 72.

1137. Titulowé knih českých hnihowny prof. Zlobického. Rkp. w Museum.

1138. Rozbor staročeské literatury, čítaný we schůzkách české společnosti nauk sekcí filo-

logické r. 1840-1841. (Wydáno z pojednání c. k. společnosti nauk řady V. dílu 2.) W Praze 1842. w 4. str. (111-216 =) 105. — Druhý sw. w Praze 1845 (od r. 1843-4) str. 78. [Pos. Kwět. now. 1842 str. 53.]

1139. Jednání společnosti wlastenského Museum, část I. w Praze 1823. 8.

1140. W časopisech *a) We Wíd. Listech*: O slowanských nářečích, něm. sepsáno od Kopitara, česky přel. od J. J. (1813). Wýtah řeči Kasakowského biskupa etc. o literatuře české (1814).

b) W Čechoslawu: Posauzení balady Tomsowy (1820) od Jabulky; Hlasatele (od Konráda). zpráwy a wědomosti wlastenské o diwadle českém etc. Hudební umění w Čechách (1824). Žádost k českým spisowatelům, od K. z Fejerpataky (1825).

c) W Příteli mládeže. Oznamení a posauzení knih některých.

d) W Kroku. Posauzení slowníku Palk. Zlomků, Lidomila etc.

e) W Rozmanitostech: Půwodowé a wynalezení řemesel R 83.

f) Čas. mus. podáwá zpráwy o literatuře jak domácí tak jinoslowanské. Jednání společnosti česk. museum we wýročních shromážděních jejích, od r. 1827 atd. Zpráwy o Matici české, jejíž organem wlastně tento časopis jest, od powstání jejího r. 1831 atd. Znamenáme zwláště: O klassičnosti, od J. J. 1827. — Rozličnosti w exemplářích Diadochu Bartol. Paprockého, od J. Dobrowského. 1828. — Poznamenání spisu J. A. Komenského 1829. Počet časopisu we swětě, od W. Hanky. — Literní listy od Winařického. 1829. — Poznamenání spisů J. Hammerschmieda. 1834. — Přehled pramenů staré historie slowanské od Šaf. 1834. — W r. 1837. K. Amerlinga zpráwy o duchowním žiwotě nynějších časů. — Ant. Jungmann. Příspěwek k historii Pražské university. O spojení lékařstwí se swobodnými naukami. — J. Malého: Krátká zpráwa o wynalezení umění knihtiskařského. — 1838. Sbírky slowanských národních písní, od Šaf. — 1842—4. Přehled literatury české na r. 1841. 1842 a 1843. od J. Malého. — 1843. Pozwání k účastenstwí na nastáwající slawnosti 500letého založení wysokých škol Pražských. — Český jazyk we wojenské akademii w Nowém Městě za Wídní. od J. Buriana. Čas. Mus. 1844. 515. — 1845. Zřízení bratrstwa literátůw w Česk. Budějowicích. — Paměti o školách českých z rektorských let M. Martina Bacháčka, od Tomka. (1598—1612). 1845. O knihownách obecních, od Wocela. str. 455.

g) Čas. p. kat. duch. 1834. O založení jednoty pod jménem: Dědictwí sw. Jana N., prawidla jeho atd.

h) Čechoslaw. 1830. I. 32. Staw jazyka slowanského w Němcích před 300 léty, od Šembery. 1831. VI. 64. Knihkupectwí na Morawě, od J. H. Pospíš. — VII. Demid. odměny.

i) Česká Wčela. Kdo wynalezl prach? 1845. č. 85. Umělci morawští. č. 104. Nowosti literatury české i jinoslowanské w r. 1834 atd. — Umělecká wýstawa w Praze 1845. č. 41. K dějepisu česk. diwadla (1655) 1845. str. 263. Slawnost Flamendských lit. spolků. 1845. č. 11. Oznamowatel nowin Times. č. 72. Lit. zpráwa (z Morawy) str. 64. — 1841. Nowý rodilý básník (Wlach) od F. D. č. 20. Náhledy o diwadle w otrockých státech. č. 65. — 1842. č. 55. Cizozemští umělcowé w Římě. Některé dodatky k historii poštowské trubky. č. 104. 1841. 1842. Putující knihowny. č. 90. — 1844. č. 30. Dopis Pražana wenkowanu. 1845. Hozen jest los (t. odtržení se Slowáků od českého spisowného jazyka) od Boh. Nosáka. str. 178. — Některé důležité prosby průmyslníků a čtenářů českých (aby spisowatelé zření měli k pochopu sprostých lidí atd.) str. 83.

k) Jindy a Nyní. 1833. I. Lit. zpráwy z Haliče, Rusi. II.* Wýměsky některé z Kaubkowy po polsku napsané rozprawy: Rzut oka na wzajemnosć czes. i pols. języka (Rozm. Lw. 1833. 431.). 63. — Z Morawy. 38. Z Čech. 78. Češi w Polště atd. — 101. Jazyk český we Wídni, od Šembery.

l) Hronka. 1836. Liter. zpráwy z Uher a Čech. — O čítacích knihownách w Uhřích, od Gwotha. 1837. Listy od Kampelíka (obraz česko-slowanštiny). — 88. Slowo k p. Chmelenskému ohledem posudkůw, od Kuzmanyho.

m) Kal. Fejerp. 1830. 1838. Lit. zpráwy.

n) Krok. Pr. 1831. O literatuře wesměs od Bergnera. — O způsobu a užitku překládání z cizích jazyků od paní z Stael.

o) Kwěty. Obsahují zpráwy o literatuře české a jinoslowanské we wšech swazcích, od r. 1834 atd. Stenografie, od Kopeckého. 1834. str. 157. Jak by se knihy české ohlašowati měly. Čeština u wydawatelůw časopisůw a w kancelářích a saudech. 342. — Naše časopisectwí, od Tyla. 149. — Čínská učenost, jazyky a písmo, od Zapa. 1835—6. (35). Pohled na lit. nejnowější, od Tyla.

1838: Duševný žiwot západní Ewropy w posledních stoletích, přel. Wrťátko. Příl. 37. — Školní konferencí w Čerw. Janowicích. Zřízení sboru učitelského w Liptowském senioratu.

1839: Příl. 17. O diwadle Brněnském. str. 83 atd. též 1839. příl. 3 atd. Ilyrské diwadlo, z Danice přel. Nosák. příl. str. 106. Západní Slowané a lit. česká (z Augsp. Nowin) příl. 85. — Ústaw řeči a lit. w Prešporku příl. 25. W Lewoči M. Hlawáček česky učí. příl. 4. W Štyrském Hradci čtau studenti jinoslowanské knihy příl. 16. Národnost morawská, příl. 10. Wzdělanost w Rusii. příl. 32. Wychowání weřejné w Rusku, příl. 9. O čtení knih a společných bibliotekách, od J. Hochmanna. str. 326. Biblioteka založena w Železné, od J. Wlasáka. str. 87. W blázníci Pražské, od D. Riedla. str. 176. Diwadlo w Hradci Kr. od Lhoty. str. 64. O učených Slawistech we Waršawě, z pols. od Zapa. příl. 89. O českém ruchadle. str. 102. F. Daucha. — Knihy krále indického. 254. První wynálezce parních lodí. 286. O prostonárodní poesii slowanské, od A. J. Wrťátka. příl. 11.

1840: Paběrky, od J. z Hwězdy [Básnění Melezínka r. 1792. z r. 1818. První prowození Šwejc. rodiny 1823. Wlastenci. 1815.] — Diwadlo w Brně 144. atd. — Statistika lat. škol w Čechách. Now. 103. Tři nowé české knihowny. 95. Slowo o čítárnách a Zlatodolech, od Machka. 86. Gutenberg 152 atd. Stolice slowanská w Paříži. 246. Prešpurský ústaw. 407. O Gutenbergowi. 21. a Now. 56. Přehled literarní činnosti naší w r. 1840. str. 1. Now. Wydáwání biblioteky klassiků wšech národů a časů. wěd a umění. Now. Kwět. 1840 91. — 1841. 85. Literní a jiné rozpráwky, od Sabiny (o Tylowých spisech) č. 95.

1841: Akademie Žofinská. Now. 19. — Jos. Prokše wečerní besedy hudební. Now. 24. atd. — První akademie česká w Praze 1841. 2. Ledna. Now. 2.

1844: Sestry Milanollowy (hudebnice cizozemské) č. 14. Národní básnictwí slowanské, od W. Krátkého. Now. 29. 1841. Přirození básníři čeští. 1840. 102. Now.

1845: O slohu práwnickém (bídný staw) str. 1.

Stöger podáwá odměnu za dramu. Now. 101. Hudba w Čechách. Now. 9. 18. Ant. Hodík (hudebník) č. 38.

1843: Přehled literatury české. 1842. str. 1. atd. Now. Umělecká wýstawa r. 1843. str. 50 atd. Hudební konservatorium w Praze, od Rittersberga. č. 18. Mladý hauslista Laub. č. 20. — Prwní zkauška českého jaz. w Moskwě. č. 59. Čeští hudebníci, od Michla. č. 37. Wýtah z řeči držené při prwním shromáždění čtenářské společnosti a základu knihowny w Karlíně. č. 17.

1845: Staw národnosti w Táboře. str. 199. Morawská literatura. str. 19. Literatura a Kritika. str. 296. Zpráwy o literatuře polské. č. 29. — O hudbě w Rusích. č. 6. Školní knihowna w Dworu Králowé. str. 274. Zkauška we škole warhanické, str. 348 atd. Hudební a diwadelní zábawy w Wysokém Weselí. str. 275. Slowanstwo w Slezště. str. 259. Čechowé, česká beseda a koncert we Wídní. str. 227. 251 atd. Cestující společnosti herecké, od Tyla. 242. 294. Škola w Libuni, od Kamp. č. 21.

Pautník zawírá též zpráwy o literatuře. 1826—7.

Plody. 1836. Krátký přehled událostí literatury na oboru Slowanska s připojeným pojednáním o společnosti učencůw řeči česko-slowanské w Prešporku.

Přítel mlád. Dáwá též zpráwy o knihách a lit. 1825 atd.

Rozl. Pr. 1826 atd. poskytuje také zpráwy lit.

Wlastimil. 1840. Hlasatel slowanský (literat.) I. 297. II. 88 atd. III. 80. — Jan Šťastný (o wynalezení tisku) od Wrťátka. I. 175. — Nowá něm. lyrika, od Jul. Seidlitze. II. 269 — Ochablost we franc. literatuře dle Fil. Chesela, od W. Filípka. II. 171. — Anglická dramatika dle T. L. od Pichla. III. 257. Herny w Londyně dle A. Langerhannsa, od Filípka. IV. 53.

1841: Diwadlo španielské. II. 275. Literatura zahraničná, od Dauchy. I. 187. Literní besedy [rus. pol. literatura] II. 87.

1842: Slowo o spisowatelstwí wlastenek, od Fr. Dauchy. str. 245.

E. ZEMĚPIS.

1141. Krátké wypsání země české, od **JOS. TÁBORSKÉHO**. W Praze 1778. 8. str. 280 (cf. W. Lebedy z Bedrstorfu: Knížka obweselující etc. 1610.

1142. W kníze: Erdbeschreibung von Mähren. Prag bei Gröbel 1780, jsau jména českých míst přiložena.

1143. **LADISL. BARTOLOMEIDESA** Geografia, aneb wypsání okršlku zemského s 6 mapami, wlastní rukau jeho wyrytými. W Báňské Bystřici u Jana Štefaniho 1798. 8. str. 112.

1144. Kratičký wýtah z geografie uherské, od **JANA KRMANA**. 1802.

1145. Známost wlasti. Nejwíc pro školy slowenské w Uhřích sepsal . . **JIŘÍ PALKOWIČ**. Oddělení I. známost geografická. W Prešpurku u S. P. Webra 1804. 8. str. 139. (Wíce oddělení této dobré knihy newyšlo.)

1146. Weliká loterie pro panstwí Hluboš a Pičín i se železnými hutěmi w Čechách. 1815. (w c. kr. dworní impr. ryt. z Schönfeldu). 8. str. 20. Obsahuje popsání míst dotčených.

1147. Krátké wypsání českého králowstwí od **J. B. DLABAČE** s mapau. W Praze 1818. 8. str. 516.

1148. Wšeobecný zeměpis neb geografia we třech dílech, s welikau rytinau a dwěma mapama, zwláště pro učitele i čekance školní a mládež wlastenskau. Prací a nákladem **KARLA ŠÁDKA** etc. W Hradci Král. I. díl 1822. 8. str. 132. II. 1823. str. 219. III. díl 1824. str. 219 (s mapami).

1149. **ALEX. DUNDRA** *a)* Zeměpis králowstwí českého, w němž se nachází, jak toto králowstwí zrostlo, jeho znak, wláda, poloha, hranice, welikost, hory, požitkowé, průmysl etc. W Praze 1823. 8. str. 165.

b) Průwodce po Čechách, neb poznamenání měst, městeček, městysů etc. W Praze 1823, 12.

c) Králowstwí České statisticky-polohopisné popsání od etc. I. díl, kraj Plzeňský. W Praze 1845 u K. W. Medaua, wel. 8. str. 333 a předml. [Úwaha od dtra. Čejky. Kwěty 1845, č. 122.]

1150. Krátký zeměpis w rozmlauwání s dítkami od *Mich. Kadaně*. W Praze u Straširypky 1823. 8. str. 149 a rejstřík.

1151. Ponawržení o stawu a řádech duchowenstwa w Čechách z ohledu stawopisu wůbec od **J. A. DUNDRA**. Část I. W Praze u knihk. A. K. Kronbergra. 12. str. 146.

1152. Průwodce po biskupstwí Králohradeckém, aneb topografické popsání wšech měst, městeček, panstwí, hradů, klášterů, statků, sídel rytířských, wesnic a zbořených hradů i s památnými událostmi jejich, w témž biskupstwí se nacházejících, od **J. M. KRÁLE**. W Hradci Král. 1825.

1153. Zeměpis čili auplné popsání oboru zemského. Podlé posledních státních změn a nejnowějších zpráw, s porownáním nejdůležitějších mincí, měr a wah, a s dokonalými rejstříky slow i wěcí. Podlé franc. Abregé de géographie par *Had. Balbi.* Díl I. 1835-7. str. 768. w 8.

1154. Statistický místopisný přehled Rakownického kraje. Přel. **K. HAUSMANN**. W Slaném 1844, na archu. (W. Kwěty 1844 str. 220.)

1155. Atlas starého swěta, spořádán od **W. MERKLASA**. Wel. 4. Č. I. Obor země starým známý. 1843. Č. II. Palestina. 1845.

1156. Atlas k přírodnímu zeměpisu, sestawen a potřebným textem opatřen od *W. Merklasa*. Sw. I. w Praze 1843. [*a)* Mapa čar stejnoteplých. *b)* Mapa sopek a zemětřesení w říši Atlantského oceanu. *c)* Mapa rozšíření hospodářských rostlin, důležitějších stromů a keřů w Ewropě.]

1157. Malý zeměpisný Atlas, dle nejnowějších zpráw a pomucek sestawený s potřebným textem wydaný od *W. Merklasa.* W Praze 1843. Swaz. I. [Západní polokaule. Ewropa. Rakauská říše. Slowansko. Holandy a Belgie. Australie.] Sw. II. Wýchodní polokaule. Asia. Šwedy a Norwegy. Čechy. Obor jazyka československého. Halič.

1158. Atlas zeměpisný od *W. Merklasa,* nákladem musejním 1836–45. *a)* Wýchodní i *b)* západní polokaule. *c)* Ewropa. *d)* Španiely a Portugaly. *e)* Welká Britanie a Iry. *f)* Císařstwí rakauské. *g)* Králowstwí uherské. 1844. *h)* Italie. 1845.

1159. Malý příruční Atlas wšech části země, obsahující 27 listů, pomocí *Karla W. Zapa* zhotowen od *W. Merklasa.* W Praze 1846, nákladem Matice české.

1160. **KARLA WLAD. ZAPA** Wšeobecný zeměpis. Díl I. w Praze 1846. 12. str. 495 a obsah. [Malé encyklopedie nauk nákl. česk. Mus. díl VI.] Dílu II. sw. 1. str. 338.

1161. Opis Slezska, **CYPRIANA LELKA,** kaplana Hulčinského. W Ratiboři 1846 u J. Herzoga. 12. str. 45, s mapkau Slezsko představující, lithogr. u J. Moslera w Hulčíně.

1162. W časopisech *a) W Rozmanitostech*: Přibýwání lidnatosti w Čechách *B* 65. Řídké stáří w Čechách *C* 75.

b) We Wid. Listech: Ostrow sw. Heleny (1816). O přirozené powaze země české (Pařízka). O Čechách (Rautenkrance). O Slowanech dle Herdra (J. J.) Změny země (Zieglera).

c) W Dobroslawu: Miloty Zdirada Poláka Cesta do Italie (konána 1815—18.) Zawírá mnoho nowého znamenitého, a jsauc na 4 díly rozdělena, táhne se skrze wšecky swazky mimo poslední.

d) W Čechoslawu: Wypsání kraju w Čechách, Litoměřického, Králohradeckého a Bydžowského od Wáclawa R. Kramerinsa (1820). Wypsání krajin země ruské, od M. Krále (1820 –1). Putowání po horách Krkonošských od Ludwíka (1824).

e) W Kroku: O Hindich. od A. J. (II.) Půwod Swewu a Boju (IV.) Wšeobecné pozorowání početných známek národů (III.)

f) Čas. mus. 1827. Ponaučné sbírky o zemi, od W. A. Swobody. II. 112. — 1829. Amerika i Ewropa, od Alex. Humboldta. III. 99. — 1843. Pomucka k národopisné mapě král. česk. od J. F. Šmetany. 130. — Rozhraní mezi Čechy a Němci w Čechách. od J. A. Dundra. 570. 1844. 32. — 1845. O jménu a položení města Winety, s mapkau od P. L. Šafaříka. 3.

g) Krok. Pr. 1831. II. Baikal, nebo sw. jezero, od Weteśníka. Přídawek k zeměpisným jménum slowanským, od Tablice. 131. — O zemi Kongo. dle Barowa. od Presla. 606. — 1833. O ostrowu w moři Stredozemním nedáwno powstalém. od téhož. 35. III 159. — 1836. Nástin zeměpisný králowstwí Emerring u prostřed Madagaskaru, od Hilsenburgra a Bajera. III. 337.

h) Česká Wčela. 1840. Snad se přece dostaneme k sewern. str. 24. Plawba na ostrow sw. Heleny. 355.

i) Kwěty. 1834. Lidnatost. 64. — Filadelfia. 97. — 1835. Jelení 300. Skalka, od Přibíka. 406. — 1836. České hory, k swětozoru. 1835, od Borowičky. 70. — 1838. Zahrady na dně mořských hlubin, od W. Kořinka. 375. — Majorka a Biskaja, od Procházky. 247. Ostrow Island, od téhož. 237. Sedmihradsko, od J. Škody. 292. — 1841. Cesta po horním Štyrsku a Rakausích, od M. Fialky. 13. Čechowé w cizině. Zeměpisno-statistický obraz krajin illyrských. 44. — 1843. O Africe, od F. Maška. č. 58.

k) Přítel mlád. 1827. Lidnatost w Čechách r. 1826. — Zeměpis císařstwí rakauského w otázkách a odpowědích. — 1835. Počet škol w biskupstwí Kralohradeckém. — Zeměpisná známost král. česk. 1832. Pamětnosti řecké. — Krajůw česk. lidnatost.

l) Rozl. Pr. 1826. Wzdálenost hlawnějších měst od Prahy. 257. 1827. Pro známost w rusko-turecké wojně. 64. Šumla. 82. 1830. Křiwan Liptowský. 33.

m) Weč. wyr. 1831. Bechyně, Bertrámka, Čakowice. I. 69. Waršawa, 217. Praha 250 atd. Kaumarské jezero w Žatecku. 353. — 1833. Okoř. 182.

n) Tatranka. 1832. Počet kat. ewangelíkůw atd. w Uhřích. II. *)

F. LIBOMUDRCTWÍ.

a) Člowěkoslowí.

1163. Dušeslowí neb krátké učení o duši pro dítky, kteréž sepsal J. G. Kampe, zčeštil **NORBERT WANĚK** etc. s 16 rytinami. W Praze 1826 u F. Jeřábka. 8. str. 147.

1164. Faedon aneb Sokratesowo poslední rozmlauwání o nesmrtedlnosti duše, s připojeným žiwotem téhož mudrce. Dle Mendelsohna přel. **J. ČERNÝ.** W Praze 1833 arcib. tisk. mal. 8. str. XII a 236.

1165. **FERD. HÝNY** Dušeslowí zkušebné. W Praze 1844. Malé Encykl. díl IV. náklad. česk. Mus. 12. str. 370.

1166. *(Rukopis.)* Dušeslowí od **VINC. ZAHRADNÍKA,** u W. Špinky (1836).

1167. O citu a rozumu, od **M. KLÁCELA** 1843 str. 53.

1168. Člowěk w podobenstwí, čili zrcadlo pro každého, jemuž na tom záleží, žeť člowěkem. Wydáno od P. **WÁCSL. FROSTA,** katechety a ředitele u wyučowání, a od P. **WÁCSL. KOŤÁTKO,** učitele w ústawě Pražském pro hluchoněmé. S XXIII obrazy. W Praze u synů Boh. Haase 1846. wel. 8. str. 220. [Též něm.]

1169. Mnemotechnika od **EDUARDA PIKA.** W Praze 1846 str. 53 w 12.

1170. Po rúznu: *a)* W *Hlasateli α)* Přednosti člowěka nad zwířaty III. 163. *β)* O powaze lidského těla (dle Funke) od *Fr. Tomsy.* III. 380. *b)* W *Kroku.* Powšechné zkaumání ducha člowěčího w jeho činnostech, od *Fr. Palackého* (II. 127). *c)* W *Příteli Mládeže.*

---

*) [*Něm.* Der schnelle Wanderer durch Europa etc. von Mat. Kneyssl. Iglau 1838. 8. str. 145 má též česká jména měst.]

O přirozených schopnostech lidských (w II–V. swazku). *d) Čas. Mus.* 1840. Psychologické badaní o prostorozoru, od *Purkyně*, 355.

b) Logika, metafysika, Krasowěda etc.

1171. ANT. MAREK. *a)* Logika neb umnice. W Praze 1820. 8. str. 208. *b)* Základní filosofie. Logika [II. wyd.]. Metafysika. W Praze 1844. wel. 8. str. 331. [Nowočeské bibl. č. IV. nákl. česk. Mus. Pos. od Klácela. Čas. mus. 1845. str. 130.]

1172. Mostek aneb sestawení skromných myšlének o tom, na čem každému záležeti má, od M. KLÁCELA. [Pos. Kwět. now. 99.]

1173. W časopisech *a) Čas. mus.* 1827. Okus české terminologie filosofické, obzwláště krasowědné, od Palack. O klassičnosti atd. od J. J.
1828: Fedros aneb o kráse, z Platona, od Palack.
1829: Krasowěda, čili o kráse a umění, od Palack. Kn. I. o Krasowědě (1827). Kn. II. o krasocitu (1829).
1830: O půwodu komičnosti a tragičnosti, od téhož.
1834: O rýmu, od Malého.
1837: O duchowním žiwotě nynějších časůw, od Amerlinga.
1838: Důkazy o jsaucnosti boha, od Ř. Zeithammera.
1841: O libosti a smíchu w postupu. Od Klácela. Rozwinutí wědectwa, od téhož.
1842: Tlak, puzení, swéwolnost, náboženstwí, od Klácela.
1843: O smrti, od téhož. — O wznikání lidské společnosti, od Tomíčka. 1842. str. 483.
1844: Jestli potřeba filosofie literatuře české, od J. F.
b) Česká Wčela. 1840. Různost smýšlení o kráse těla lidského. Fr. Daucha. str. 187. — 1838. Dobrá paměť. 166. Duchowní dary zločincowy. 1844. č. 24, od Tomíčka.
c) Hronka. 1836. O kráse; o básnictwí wůbec atd. od Kuzmanyho. III. 61.
d) Krok. Pr. 1831. O logice, od Šíra. 553. Přehled wšeobecný pokroků we filosofii. — Přehled dějin krasowědy, od Palack. IV. 21. — Wýtah z řečí při začetí čtení metrických, od Šafař. I. 19.
e) Hlasat. Rozjímání o některých stránkách praktické filosofie, od V. Zahradníka. IV. 421.
f) Kwěty. 1838. Kmetowé a děti, od Štorcha. str. 110 (k člowěkoslowí). Mody, od J. Kašky. str. 166. 207. Mysl se srdcem we sporu. J. W. Podlipský. 173.
1839: Podiwné domněnky, od K. 817. — Podiwní způsobowé někt. hudebních skladatelůw. 62. Břichopásek. 145. Gally, náměsíčník. 63.
1841: Drobty, od P. Weselského. č. 15. České granáty. č. 10. od Dauchy.
1842: Stwoření člowěka, od Amerlinga. č. 7.
1843: Žena. now. č. 2. 4.
1846: Zápisky blázna, z Gogola.
g) Wlastim. Člowěk, weliká pohádka, od Amerlinga. 1840. I. 47. atd. II. 74. III. 157. IV. 34. Slowo o filologii, od Kaubka. II. 254. — Zběžné nástiny zběžných myšlének, od W. Filípka. 1840. III. 145.

c) Pěkná umění.

1174. Saustawní nawedení ku krasopisu, wydal JOS. WL. MAZÁČ etc. [Por. Kwěty 1845. str. 348.]

1175. W časopisech *a) Čas. mus.* 1836. O malbě, od K. Amerlinga. I. 72.
b) Čes. Wčela. Hillardtůw pokreskowací apparat, od Dr. Amerlinga. 1840. str. 266. — Poučení o stawitelstwí, od Jöndla. 1841. č. 1. Myšlénky o stawitelstwí. č. 28. od K. St.
c) Kwěty. Maličkost o malířstwí. Now. 1842. str. 59. Wlastimil. 1842. O umění obraznickém w Čechách, od W. Předáka. 58.

d) Kritika.

1176. W časopisech *a) Čas. mus.* Slowo o kritice, od Chmelenského. 1837. 263. Krajinská Zhbeliza (wčelka) wydáwaná M. Kastelicem w Lublani, od Čelakowsk. 1832. 473.
M. F. Klácela náwrh o zlepšení časopisu mus. s přídawkem od redaktora. 1842. 3.
b) Wlastimil. Literatury polské Wišněwského posauzení. III. 92. Krašewského: Swět a básník. 186. Literarní besedy. 1840. I. 99. Rubešowy deklamowánky, Amerlingůw prům. posel, Balbiho zeměpis 208. Čelak. ohlas písní česk. Kwěty cizokrajné; Člowěk a peníze, roman Souvestra. — II. 196. 289. Jefta, od Wlčka; Přemyslowci, od Wocela; literatura polská, od Wišněwského, též III. 92. — 186. Swět a básník, od Krašewského. — 1842. 90. České besedy na r. 1842. — Národopis Šaf. Zlaté zápisky; Zrcadlo atd. od Zapa; Lucie od Frant. Swobodowý. str. 183. 277.

e) Mrawné a naučné spisy.

1177. Jak. Federsenna Kniha mrawů křesťanských pro měšťana i sedláka, od Wácsl. Chardy (STACHA), w Praze u J. K. Hraby. 8. 1786, str. 351.

1178. Beckera Kniha bídy a pomoci pro selský lid. W Brně 1789. 8. Jest: Beckera Noth- und Hilfsbüchlein, lépe pod titulem: Pomoc w potřebě, neb užiteční weselí a smutní příběhowé wsi Mildheimu, od FR. TOMSY. 1791, w Praze. 8.

1179. Nowá loterie pro hospodáře a hospodyně, též pro děti a čeládku; aneb welmi prospěšná naučení, kterak člowěk jedenkaždý čas swého žiwota šťastně žiw býti a w bezpečnosti cíle swého dojíti může. 8. w Praze 1792, str. 23, od ŠTĚP. LEŠKY.

1180. Odkryté tajnosti čarodějnických kunštů k wýstraze a wyučowání obecního lidu o powěrách a škodliwých bludech. Něm. sepsal Eckartshausen, do morawského jazyka přeložil WRAT. MONSE. W Holom. u Jos. Hirnlowé. 8. 1792.

1181. Pěkné wypsání žiwota dobrého a rozšafného sedláka Wendelína, s obrázkem. W Praze w Elsenwangerské impr. 1792. 8. Z něm.
Jest wzor neb ideál sedláka dokonalého; obsahuje pak mnohé dobré naučení. Od MATĚJKY.

1182. Dobrá rada w obzwláštních příbězích založená učeným k potwrzení, neučenému ale lidu k prospěchu sepsaná od **ONDŘEJE HARTLA**, adwokáta. W Praze 8. 1794.

1183. Hraběte **JOS.** z **THUNU** Řeč k poddaným swým. 1795.

1184. Poklad národu, aneb prospěšné naučení w pěkných příbězích o mnohých užitečných wěcech, tak aby lid byl rozumnější, lepší, možnější etc., upřímně předložené a wyprawowané od jistého lidského přítele, z něm. (od **ŠTĚP. LEŠKY**). W Praze 1796, nákladem J. Beránka, impr. u sw. Anny. 8. str. 383.

1185. **JANA RULÍKA** *a*) Krátký spisek o stawu sedlském aneb oráčském. Ku poctiwosti panu Fraňkowi Wawákowi, Čechu wýbornému a poctiwému. 1798. 8.

b) Wesnického faráře rozmlauwání se swými osadníky o oswícenosti, zčeštil etc. 1804. 8. str. 48, w Praze. (O oswícenosti, stejnosti a swobodnosti, o knihách českých, wyšlých od r. 1796 do 1804. Porow. num. 594.)

1186. **JAN HOŠEK** *a)* Kniha o stawu wojenském. W Praze 1799. 8. *b)* O zášti, peyše a neswornosti. W Praze 1799.

1187. Chudý Jakub bez nedostatku, z jedné wýborné knihy wytaženo od **K. W. W.** s písní mrawnau w 8. 3 listy, bez roku.

1188. Rozmlauwání učitele s několika sedláky o škodliwosti powěry, od **PAWLA MICHÁLKA**, při církwi ewang. Piliszké dítek učitele. S předmluwau a některými přídawky **MICHALA INSTITORIS MOSSOCZY**.1802 8. w Prešpurku u Šim. Webra. str. 306. (w. Oestr. Annal. 1803. Now.)

1189. **JAN HRDLIČKA**: Knížečka pro čeleď křesťanskau. Rkp. 8. (u p. Bočka.)

1190. Určení člowěka. Ze *Spaldynka* přeložil **B. TABLIC.** 8. 1802. str. 112 kromě předmluwy.

1191. Dobrá rada w potřebě, aneb wypsání Dawida opatrného, od **W. KRAMERIUSA** 1803. 8. z něm. (*Salzmanna* Kluge) str. 176.

1192. Zahrada mrawomaudrosti od **J. GALLAŠE**. Rkp.

1193. Zrcadlo wýborného sedlského obcowání, představující: Žiwot a příhody.. Fr. Wawáka, rychtáře dědiny Milčic etc. z něm. (prof. *Němečka*) přeložil a rozhojnil . . **TOMÁŠ FRYČAJ**. W Brně I. díl 1807 str. 210. II. a III. díl 1809.

(Mnoho dobrého obsahuje o hospodářstwí polním; jazyk morawských provincialismů plný.)

1194. **JANA FEJEŠE** *a*) Hlas wolající k sedlákům o přednostech a nedostatcích stawu tohoto k prospěchu, naučení a zwláště k wýstraze sedláků od jejich přítele. 1808. W Prešpurku. 8. str. 83. *b)* Nezemanům zemanstwí žádostiwým. 1812. We Wacowě u Ant. Gotliba. 8. str. 16.

1195. Wácslaw a Dorota, aneb obraz pro obecný lid, wystawený od **F. NEDĚLE**. W Brně 1812. 8. (z něm. swobodně a rozšířeno.)

1196. **J. JAWORNICKÉHO** *a)* Zrcadlo zlaté pro mládež škole odrostlau, rodiče a učitele. W Praze 1815. 8. *b)* Duchowé a strašidla, aneb knížka welmi utěšená, w kteréž Fortunat syna swého Luciana netoliko wyučuje, že strašidel není, a že ďáblowé tělesným spůsobem lidem škoditi nemohau; nýbrž i také do swěta jej wede etc., w Praze 8. 1824. *c)* Podobenstwí aneb rostlinky země swaté. Wšem autlým a ušlechtilým matkám a dcerkám wlasti naši. Díl I. w Praze 1824. 8. *d)* Lucian syn Fortunatůw a obec Skalenská, aneb kniha o powěrách, w které se obšírně wyprawuje, kterak to Lucianowi prospíwalo, že na strašidla již newěřil; po wyložení powěr písmem swatým, rozumem a zkušeností jedná se o powěrečném chowání w nemocech, o můře, snech, sympatii, zažehnáwání, při hospodářstwí, dobytku, prodáwání a kupowání, při malých dětech, kmotrowstwí, sňatku manželském, smrti člowěka, na štědrý wečer, o wolení dnů. 3 díly. wel. 8. w Praze u Házů. 1827.

1197. Dwa zkušení, wýborní prostředkowé, kterak člowěk w stálém zdrawí žiwot swůj prodlaužiti a nejjistěji zbohatnauti může. Prwní z *Huflandowých*, druhý z *Franklinowých* malých spisů. přel. od **J. HÝBLA**. W Praze 1817 w 8. Druhý spisek dříwe a w Hlasateli IV. 494 wydán.

1198. Obšírné wyprawowání podlé *Salzmanna*, kterak Arnošt Zabranský (Haberfeld) ze sedláka swobodným pánem učiněn, od **A. G. SUCHÁNKA**. W Praze 1815. 8. str. 352. 1818. 8.

1199. Umění, kterak ženy a muži šťastny býti mohau. Od **R. J. LANDFRASA**. W Jindř. Hradci 1818. 12.

1200. *Šmaling Ludw. Chr.* Domowní učitel. Přel. **JAN SEPESY**. W Lewoči Jan Werthmüller. 1819. 8.

1201. **SCHWERDLING JAN** *a)* Powinnosti manželů, rodičů a poddaných křesťanských. Dle něm. w Brně Jos. J. Trassler. 1827. 8.

b) Powinnosti mládeže. Dle něm. W Brně Jos. J. Trassler 1827. 8.

1202. Zlatodol, aneb zpustlá wesnice, obnowená farářem, učitelem a manželkau jeho, z něm. (Zschokke) přel. **FR. J. SWOBODA** etc. W Praze 1830, u Martina Neureutra, w 12. str. 280.

1203. Mentor, neboli šlechetný wůdce k blaženému žiwotu od Silvia Pellika. Z wlaského přel. **JOS. ČERNÝ** etc. W Praze u J. Posp. 1835. 12. str. 118.

1204. Pokladnice *Franklinowa*, anebo kterak rozumnau přičinliwostí každý člowěk zbohatnauti může, prospíwaje we ctnosti a pobožnosti, nabýwaje milosti u Boha, pak u lidí lásky, wážnosti a slowútnosti. Maudrá rada mladým starýmže we všech okolnostech žiwobytí lidského, wydaná **FR. K. KAMPELÍKEM**. W Baňské Bystřici tiskem Fil. Macholda. 1838. 8. str. XV a 191.

1205. Poučení o pití kořalky. Podlé něm. Die Branntweinpest, sepsáno a ku prospěchu národu česko-slowanského w Čechách, Morawě a Uhřích na swětlo wydáno. W Praze 1838. 8. str. 92 u Spurného. [Pos. Kwět. 1838 př. str. 19.] Potom pod titulem: Kořaleční mor, aneb kratochwilné poučení, jak se člowěk pití kořalky warowati má, dle něm. od **JANA KRBCE** etc., II. oprawené a rozmnožené wydání tamže 1840. 8. str. 109. Po třetí 1840 str. 116. Po čtwrté 1846 u Spurného. Týž spis w Brně 1846 nákladem Winikerowa knihkupectwí. [Wlastně tedy páté wydání.]

1206. O přísaze, od **VINC. ZAHRADNÍKA**, býwalého faráře Křešického, k tisku dohotoweno od *J. V. Jirsíka* etc. W Praze 1839. 12. str. 101.

1207. Panna we swé důstojnosti, čili prawidla žiwota nábožné panny, od **JOS. ŠKODY**. W Praze u Posp. 1840. 12. str. 74.

1208. Šlechetný mstitel. Dle Chimaniho wzdělal **FR. LUKEŠ**, kněz círk. W Praze u Posp. 1841. 12. str. 20.

1209. Wýstraha od pití páleného, kterauž dal w dewíti poučeních w sw. postním čase r. 1840 milé osadě Popowické církewní kněz **WOTÝPKA**. W Praze 1841 u W. Špinky. wel. 12. str. 100.

1210. Krátké poučení o přísaze w šesteru rozmlauwání, od **FR. LUKŠE** etc. W Jičíně 1844 u J. Kastránka. 8. str. 75.

1211. Sbírka poučných a zábawných spisů pro rolníka a řemeslníka. W Znojmě nákladem E. J. Fourniera, tiskem arcib. tisk. w Praze. wel. 16. *Číslo I.* Zlí následkowé z pití kořalky etc. 1844 str. 52. — *Číslo II.* Pawel Klauda, šťastný sedlák. 1844 str. 111. — Štěstí chudých, powídka z řemeslnického žiwota. 1844 str. 72.

1212. Řeč představeného obce we Šwécařích při zakládání tak řečené Společnosti Střídmých. W Berlíně 1840. str. 24 w 8. [Wydání 5000 exemplářů. Jest to wýstraha před pitím kořalky.]

1213. Pálenka otrawa, rozprâwka k poučení a wýstraze starých, mladých, bohatých i chudobných. W B. Bystřici u Fil. Macholda 1843 str. 119. wel. 8.

1214. Rozmlauwání o kořalce jakožto nejhorší psotě w domácnosti, již dle p. Böttchera k wlastencům swým milým k rozumnému uwážení podáwá **FR. RÁDLO**, zámecký kaplan w Jemništi, 1842(?). wel. 12. str. 119.

1215. Kořalka zkáza těla i duše. W Znojmě 1845 u Fourniera.

1216. Sto otcowských naučení. Amulet pro cestující řemeslnické towaryše. Wydané od **JANA NOSKA** (z něm.). W Jičíně u Kastránka. 16. str. 44.

1217. **WÁCSL. ŠTULC.** Dobrá rada w potřebě. Upřímné slowo k milým krajanům. W Praze 1846, arcib. tisk. str. 12 w 12. [Byla do němčiny přeložena, a wzbudila u jisté části obchody wedaucího spoluobywatelstwa weliké pohnutí.]

1218. Škola mrawů a užitečných wědomostí od **J. P. PŘIBÍKA**. Sw. I. w Praze 1845 u J. Pospíš. 16. str. 101.

1219. **M. J. HURBANA** Slovo o Spolkěch Mjernosti a Školách ňeďelních od etc. W B. Bystřici 1846 u Fil. Macholda. wel. 8. str. 76.

1220. W časopisech *a) We Wid. Listech*: Dům bláznivých (Windyše). O smrti Ant. Marka), obojí dle Engla. Mrawné průpowědi, od A. Pařízka a j (1813-4.)

b) Čas. mus. 1829. Powahopisy, dle hrab. Gozzi, od F. J. Wacka. III. 26. 1832. Plíwník, od J. J. též o sobě tištěn pod jménem Plewel. — Kosmopolitismus a wlastenectwí s ohledem na Morawu, od Klácela. 1842. str. 163.

c) Česká Wčela. 1838: Láska k wlasti, od bar. Villaniho, str. 163. Sokrates (genius jeho) od Fr. Šneidra. č. 43. — Listář (humor.) Jules Janin. od Č. str. 335. — Domácí rozepře, č. 2. Nešťastník. 3. *1839*: Humoristický kalendář lásky. č. 8. — Slawnost angela Isflandarmace. č. 9. — Prawidla nynějšího přewráceného swěta. č. 10. — Dobrá rada k zbohatnutí. č. 21. — Žiwé maškary. č. 32. — Přání štěstí při kýchání. č. 37. Z obrazárny pošetilých. č. 45. Dramatické wšelicos. č. 52. Med a jed. č. 71. Zrcadlo mužských. č. 73. Tlakoměr mrawnosti. č. 75. I. a 1841. č. 27. atd. 1842. č. 2. atd. od A. Řeháka. Cesta k bohatstwí. č. 77. Zboží Kocaurkowského kramáře. č. 82. Zrcadlo ženských. č. 88. Recept na román nowomodní. č. 97. Obrázky. č. 99. od Zelezenského; [též 1840. str. 231 atd.] Co se mi zdálo. č. 100.
1840: Sirotci u hrobu otcowa, od W. A. Pohana. str. 11. Štědrý, od P. J. Dwořáka. str. 75. Působili příbytek na lidi. str. 303. od Horeckého. Hrdina (charakt.) č. 30. Chléb náš wezdejší dej nám dnes. str. 47. *Příbik.* — Člowěk po čem k poznání. č. 104. Námluwy. č. 98. A tak dále. str. 114. Aukon prâwomocnosti w 14 stol. str. 146.
1841: Prawdy w rauše anekdotním, od A. Řeháka. č. 2 atd. Kající syn. č. 10. od téhož. — Semináře učitelské, od W. Rozwahy. č. 44. Wýbor myšlenek Ciceronowých, od K. Pichlera. č. 50. —

Zastupowání sprawedlnosti we Francii. č. 73. — Wděčnost. č. 79. Maudrý rozsudek. č. 88. W. P-ý. —

1842: Zbožná wíra. F. D. č. 13. — Strašná wýstraha. od Železenského. č. 49. — Wýbor z příběhů pohanských přel. K. Hof. č. 55. — O hryzotách swědomí. P. Ondrák. č. 78. Láska k nepříteli, týž. č. 98. — Zneuctění chrámu. A. Řehák. č. 81. — Sen. č. 89. — Umělcowa zbožnost. č. 100.

1843: Důwěra w prozřetedlnost božskau. J. Janda. č. 71. Obraz matky s dítětem, od Ruženy K-wé. str. 54. O wyznamenání a připodobnění slunce (z rkp. 1574 bakaláře, praeceptora dítek hraběte z Waldšteina) str. 74. Příroda a člowěk w spolku. str. 82. W postě něco o postu. str. 115.

1845: Srownáwá se wlastenectwí s náboženstwím? str. 239. (Marie). — Srdce a klobauk, od F. Rubše, str. 26. Lichwa židowská a opilstwí kořalkau w Haliči, str. 16. Kořalka w Čechách. 32. Slib střídmosti (z Brna) str. 178. Spolek střídmosti we Fridlantu kraje Přerowského. str. 248. — Třetí Říjen (1843) od Nebeského. č. 55. Nowé řádky staré maudrosti. č. 36.

d) Kwěty. 1838. Blahowid, od Effenbergera, přel. W. Štulc. str. 8. Co jsme, tím musíme celkem býti, od Fejerpat. str. 382. Užíwání času w nynějším swětě. od téhož. str. 375. Mysl se srdcem we sporu, od J. Podlipského. str. 173. Senekowy náhledy o smrti. K. F-y (Fejerp.) str. 184. Myšlénky mrawné. str. 280. — Čeho bych si přál. str. 332. Mody, od Kašky. str. 166. 207. Licoměrník, od F. Dauchy. str. 350.

1839: Podobenstwí z Danice illyrské, od W. Štulce. 13. Strasti a slasti starého mládence, od B. K. 6. Dwa statky, z Byrona, tamž. Mluwa wějířůw, od téhož. 39. — Jindy a nyní, od R. 153. — Přiwykání člowěka k pracowitosti, od K. Fejerp. 142. Slowo o karbanictwí. 150. — Propowídky o paničkách, od W. 317. Břichopásek. str. 145.

1840: Krásné pohlawí, přel. z něm. J. Procházka, 5—13 atd. Něco z fysiky (humor.) od Smetany. str. 110. Neštěstí weliký los wyhrati. str. 207. od —j—. — Škodliwost kořalky. 32.

1843: Beseda káwowá (obrázek ze Slezska.) od J. Winklera. č. 73.

1844: Čtení bez titule, od Hajniše. č. 100. — Wšehochut, od Chocholauška (humor.) č. 87.

1845: Spolky střídmosti we Slowensku, w Haliči, Slezsku, Morawě. str. 19. 111. 188. 303. 360. Kořaleční mor (z Bystřice w Jihlawsku) str. 308.

f) Přirozené práwo.

1221. Wýkladowé přirozeného práwa. Dílu theoretického oddělení I. a II., od *Ant. J. Pawlowského*. W Praze 1801. 8. str. 206.

1222. W časopisech: *a) Čas. mus.* Idea o osobnosti podlé starých práw českých a skandinawských. od N. Iwaniševa přel. Dr. A. Štrobach. Čas. mus. 1843 str. 597.

b) Č. Wčela. Slowo o žalářnictwí. 1845 str. 35.

g) Práwa a řád obecní.

1223 Zpráwa jistá o založení pro chudé na Bukwojských panstwích. W Praze u J. Ferd. z Schonfelda 1779.

1224. Jistá a dukladná zpráwa o institutu aneb založení pro chudé, jenž na hraběcích Buquojských panstwích w Čechách r. 1779 zřízeno bylo, wydaná od samého institutu, přel. **TOMSA**, w impr. norm. 1781. Po druhé naložená (!) w Praze u J. Ferd. z Schönfeldu, 1785. 8. předml. a str. 108. Opět 1786. 8.

1225. Ludwíka Muratoria myšlení o wypuzení weřejného žebrání a opatření chudých. Přeložil z wlaského do něm. Petr Obladen, česky **J. A. T(RUTNOWSKÝ).** W Praze 1781, nákladem Mich. Samma. 8. str. 104.

1226. Druhá zpráwa o daření institutu neb založení pro chudé, kteréž na hraběcích Buquojských panstwích w Čechách r. 1779 zřízeno bylo, wydaná od samého institutu. W Praze u J. F. z Schönfeldu (1782) 8.

1227. Žádost neb prosba spojení z lásky k bližnímu na hraběcích Buquojských panstwích obzwláštně na spoluaudy a wšechny ostatní štědré dobrodince, která také w městě Teyně nad Wltawau swůj začátek wzíti může. Z něm. přeprawená od jednoho wlastence Wltawo-Týnského. 1783. 8. (bez m.) list. 8.

1228. Obšírná známost o uwedení založeného bratrského sjednocení z lásky bližního pocházející we wěnném městě Mělníku, dne 4 Dubna 1785. 8.

1229. Důkaz od jedné dohazowačky, kterak některé paní swé děwečky samy kazejí. W Praze u J. J. Diesbacha 1785. 8.

1230. Krátké pojednání o užitku, který ustawičně stojící a dobře spořádané diwadlo spůsobiti může etc. od **PROK. ŠEDIWÉHO.** W Praze 1793. 8.

1231. Pamětní oběť díkůčinění od měšťanského shromáždění z lásky bližního, od **J. RULÍKA.** 1798.

1232. Fr. Bakona Wypsání nowého swěta, přel. **BOH. DLABAČ** z lat. W Praze 1798 (jest to obraz státu). str. 113.

1233. Spis o zaopatření chudého lidu fary Milewské, od **MUNZARA** 1799.

1234. Wšeobecné naříkání na služebné děwečky zwlášť, a na čeledíny wesměs, mimo powážení etc., kterak by se tomu zlému zabrániti mohlo, od F. S., zčeštěné od **K. H. THAMA.** W Praze 1804. 8. u Diesbacha.

1235. Rozmlauwání o ohni etc., s přidáním o dělání Habanských slaměných střech, od **J. ŠULEKA.** W Bystřici 1804. 8. str. VIII a 86. (Jest z něm. Feuerkatechismus a Adams Landgraf Beschreibung des Habaner Strohdaches.)

1236. Wýtah ohně se týkajících řádů pro obywatele města Králowé Hradce. 8.

1237. Obzwláštní pořádek při hašení ohně pro Radnické panstwí. W Plzni u Leop. Rainera. 1821. 8.

1238. Prawidla opatrnosti, kterak se s má-

slem zacházeti má. W Hrad. Král. 1825. 12. 1 arch (též něm.).

1239. Wýtah z ustanowení prwní rakauské společnosti we Wídni, která ohněm učiněnau škodu nahražuje. W Praze 1826 u J. Pospíš. 8. str. 12.

1140. Některá náwěští o wšeobecném zaopatřowacím ústawu, spojeném s prwní rakauskau spořitelnicí. Od Dr. L. R. W Praze 1839 u Posp. 8. str. 24.

1241. Stručné wyobrazení wšeobecného, s prwní rakauskau spořitelnicí spojeného ústawu zaopatřujícího atd. od H. K. B. W Praze 1841 u W. Špinky. wel. 8. str. 45 a půl archu.

1242. Přednešení J. Exc. nejw. purkrabího etc. we shromáždění welikého wýboru české spořitelnice r. 1825 atd.

Wychází ročně česky a něm. co přídawek k nowinám zdarma.

1244. Staw Liptowské stolice w Panonii pod Tatrami r. 1834 až do polowice 1835, když to J. c. Jas. Ferd. I. 14644 zl. lidu hladem se potýkajícímu propůjčiti a rozděliti dal. Z protokolu král. komissaře wytaženo a z lat. přel. od **K. FEJERPATAKYHO.** (W. Kwět. 1835 str. 414.)

1245. Základy německé společnosti náhrad škody krupobitím swedené pojišťující. Gotha (wlastně w Praze) 1835.

1246. Pořádek k hašení ohně w kr. městě Chrudími a wesnicích k němu patřících. W Chrudimi 1832. od **J. L. ZIEGLERA.**

1247. W časopisech. *a) Přítel mlád.* 1829—1835. Wýtah z aučtůw ústawu Královéhradeckého pro wdowy a sirotky po školních učitelích. 1838. Ponaučení, kterak opatrně s ohněm a swětlem se zacházeti atd. od Wacka. — Mládež při ohni dle J. Ceybka far. Sedlc. od A. Stránského.

b) Česká Wčela. 1834. Ústawowé dobročinnosti a pokut w Moskwě. str. 181. — O žalářnictwí. 1845. č. 9. od L. T.

c) Rozl. Pr. 1827—33. Taxy. 1828. Taxa w Praze od r. 1690. — 1832. O založení ústawu pro slepé w Čechách. atd.

h) Wychowání dětí.

α. Methodika (náwodstwí).

1248. Kniha methodní pro učitele českých škol w cís. kr. zemích, w níž se důkladně a jádrně okazuje, jakby se w školním řádu určitý spůsob zříditi měl. W Praze w prawidelné knihtiskárně 1777. 8. 3 díly.

1249. Nawedení rodičů ku křesťanskému dítek milowání. W Brně 1783.

1250. Kniha o maudrém křesťanském wychowání dítek, k užitku wlasti swé milé uherské sepsaná od **DAN. LEHOCKÉHO.** W Prešpurku 1786. 8. str. 214 mimo rejstřík 3 a předml. 11 list. a tabulka ke zkušowání dítek. Saustawně psaná, dobrá kniha.

1251. Školní prawidla pro obecné školy české w cís. kr. dědičných zemích. W norm. škol. tiskárně. 8.

1252. Instrukcí pro wšecky školní dohledače a učitele w c. k. dědičných zemích. W Praze 1807. 8. přel. od **FR. TOMSY.**

1253. **ALŠE PAŘÍZKA** *a)* Willauma praktická kniha ruční pro učitele škol městských i wenkowských, z něm. přelož. etc. (wlastně od Josefa Strekera). W Praze 1790. 8.

b) O prawém spůsobu cwičení mládeže we školách českých, učitelům školním k užitku. W Praze 1797. 8. rozmnožená. W Praze 1811. 8.

c) O prawém wychowání dítek, w Hlas. III. 501.

1254. Krátká hist. zpráwa o založení, prospěchu a nynějším spořádání českého institutu pro němé, od *Jos. Redemta Zape.* W Praze u Fr. z Schönfeldu 1802.

1255. Knížečka o wyučowání školním aneb methodologie k dobrému učitelů od *M. Štaigla.* W Prešpurku 1811. 8.

1256. Paedagogia slowenská pro triwialské školy biskupstwí Spišského, spisaná skrz G. R. 1820. W Lewoči Jan Werthmüller (b. r.)

1257. *Jahn Engelb.* Rádce pro školní čekance, pomocníky a učitele w c. kr. zemích. Druhé ponaprawené wydání přel. **ANT. KUNG** 1822. W Brně a Olomauci Jos. Jiří Gastl. 8.

1258. Aleše Pařízka Obraz dokonalého učitele, z něm. přel. **FR. WACEK.** W Hradci Král. 1822. 8. str. 124.

1259. Přípravа k předpisům. Příjemná a užitečná kniha ruční pro učitele od *J. Urbana.* W Praze 1820. 8.

1260. Přítel mládeže aneb zásoba spisů ku prospěchu a potěšení učitelů a wychowatelů duchowních i swětských, kterau s obzwláštním powolením wys. slawné cís. kr. wlády zemské pod dohlížením c. kr. wrchního škol dozorce w Královéhradeckém biskupstwí čtwrtletně wydáwá **J. L. ZIEGLER** etc. W Praze písmem norm. impr. 8. Díl I. 1823. swazek V. str. 104, ostatní 3 po 112 str. Díl II. 1824, čtyry swazky po 112 str. Díl III. 1825. 4 swazky po 112 str., též díl IV. 1826. V. 1827. VI. 1828. VII. 1829. VIII. 1831. IX. 1832. X. 1833. XI. 1834. XII. 1835. Wedením prof. **ANT. STRÁNSKÉHO** ročník XIII. 1838. str. 88, 112, 112, 116. — Roč. XIV. 1839. str. 450. — Roč. XV. 1840. str. 448. — R. XVI. 1841. str. 452. [Ten a následující ročníky literau antikwau čili tak nazwanau latinskau.] — Roč. XVII. 1842. str. 440. — R. XVIII. 1843. str. 462. — R. XIX. 1844.

str. 448. — Roč. XX. 1845. str. 446. — R. XXI. 1846. str. 448.

Předměty toho spisu jsau wšechno, co se škol národních týká, jako nejwyšší nařízení, wzdělání učitelu, učení žáku, částky z methodiky, dušeslowí, logiky popularní, děje- i zeměpisy, řeči školní, a písně pro mládež, přetisky některých starších spisků, zpráwy o knihách wyšlých etc. Wytkneme zde:

1826: O wychowání mládeže ženské, od Wacka. Nawedení k wyučowání w písemnostech, od Šádka.

1827: Rozmlauwání dítek při weřejném zkaušení. Kterak učitel lásku dítek sobě získati může. O domácím wychowání.

1828: Wychowání dítek u Řekůw. Rozpráwky k rozwinowání představ. O přání noworočním.

1829: Rozm. mezi duchowním a učitelem.

1831: Učitelský sněm, držaný w Hostinném po druhém čtwrtletí 1830. — Týhodní příběhy školn. pomocníka. — Hodnost a důležitost auřadu učitelského. — Kázeň mládeže mimo školu.

1832: Rozličnost wýchowání dle powahy, pohlawí a stawu. Staročeská aritmetika z náboženstwí pro dítky. — O dítěcí weselé mysli. Myšlénky o narození dítěte. Čtwero otázek wychowatelských: jeden katechismus, či wíce? Zpěw we škole? atd.

1833: Hlas wolajícího na paušti: Sprawte wšecko, co w národních školách wadného a škodného jest. — Jakého nakládání požadují se strany učitele wýtečné hlawy mezi jeho žáky. — Chyby a nedostatky některých škol.

1834: Proč a jak se wychowání již od kolébky začíti má? — Aby we školách toliko předepsané knihy se potřebowaly.

1835: O trpkostech a radostech učitelůw atd. od Řepky.

1838: Pod wedením Stránského ročník XIII. [Širší zpráwa w Kwět. 1838. příl. str. 76.] O školní kázni, od Wacka. Školní rozličnosti z oboru weškeré paedagogie, od téhož. Opatrné zacházení s ohněm, od téhož. Rozličné zpráwy o národních školách, od téhož. — Otázky paedagogické, katechetické a náwodoskumné, od Stránského. Powídky a otázky pak odpowědi, od téhož. Školní příběh. Mládež při ohni. Umění nade wšecko umění, od téhož. — Uwážení katechismu našeho. — Spínání rukau při modlitbě. (Myslimír). O rozdáwání odměn po zkaušce. (Wendelin Dušek). — O kázni (od Nowáka. Pařízka J. O spojení wíce předmětůw při učení. (Hilmar). Strašidla a bázeň před nimi. Týž, kterak člowěk pozorowáním každodenních událostí lepším a šťastnějším býti může. Z bib. pro děti, od J. H. Campe.

1839: Wýměsky školní, od B. F. J. — Připrawení k wečeři Páně (Hilmar). Školní kázeň (Knížek). Křesťanský učitel (Myslimír). Wedení činnosti wěku mladého (Reichl). — Jsauli školy jen k wychowáwání mládeže (Šamm).

1840: Jak mají rodičowé školní kázni napomáhati (Bojenický). — O školním zpěwu. O trestu školním (Nowák). — Wýjimky z wychowatelstwí založeného na základu sw. písma (Roštlapil). — Ohledy při pěstowání newědomců (Stárek). — Kterak o šestém přikázaní mládež poučiti (Šamm). — Potřebnost nábožného žiwota při učitelském stawu (Škoda). — Nedělní a swát. školy (Wacek).

1841: Co má činiti učitel, když katecheta náboženstwí přednáší (Matějka). — Kdy mluwí a učí učitel we škole obecně (Nowák). — Některá prawidla rodičů nábožných z wyšších stawů minulých století u wychowání dětí (Pelikán). O důležitosti sw. kříže we swětnici školní (Rais). — Několik listů starého učitele k mladému Budelípowi. O wzdělání nár. učitelstwa skrze učitelské konferencí. Kratochwilné hry pro mládež (Stránský).

1842: Cwičení o swátostech pro mládež dospělejší (Čeněk z W.). Smíli učitel školní dítky líbati? (Dušek Wend.). — Oprawa školstwí (Nowák). — Změkčilé wychowání hubí duši i tělo. — O řádu křesťanských školbratrů (Stárek).

1843: Kdy a jak má dítě do školy choditi (Jabulka). O užitku pilného nawštěwowání školy (Lukeš). — Střední síly žiwota we školách wenkowských (Nowák). — Dobřeli w otčízně swé býti učitelem (Nožička). — Obrazy ze žiwota učitelského (Roštlapil). — Srownání někdejšího dítek pěstowání s nynějším (Šamm).

1261. Wěrný raditel rodičů, dítek, pěstaunů a učitelů, jejž wydal **JOS. L. ZIEGLER** etc. Nákladem J. Pospíšila w Král. Hradci 1824. 8. str. 152. II. díl 1824. str. 158. Spis ten, k němuž 15 spisowatelů přispíwá, obsahem předešlému podobný, zawírá pojednání z náwodstwí školního (wedení dítek k náboženstwí, k syllabowání a čtení etc.), děje- a zeměpisné části, mrawné powídky, školní rozmluwy, rozpráwky menší neb anekdoty, i malé hry diwadelní, písně, bájky atd.

1262. Kniha methodní nebo nawedení k dokonalému wedení učitelského úřadu pro učitele na triviálních a hlawních školách. 8. 1824. str. 272. (od **J. A. DUNDRA** přel.)

1263. Račinka aneb poukázání k nerozumnému wychowání dětí, od Krist. Boh. Salcmanna, kterauž w češtinu uwedl **NORBERT WANĚK** etc. nákl. J. F. Pospíšila w Hradci Král. nad Labem 1824. 8. str. 160 mimo žiwot Salcmanna a předml.

1264. Nawedení k náležitému školnímu wyučowání pro učitele, pěstauny dítek a školní pomocníky, od Bern. Owrberka. Přeložil a potřebnými ponawrženími a přídawky rozmnožil **WENDELÍN DUŠEK**. Díl I. w Hradci Král. u Pospíšila 1825-6. 8. str. 155. Díl II. str. 143. Díl III. str. 176.

1265. Wojtěch Krasil, aneb nawedení k rozumnému wychowání dětí. Kniha pro lid, kterauž dle Christ. Salcmanna sepsal **NORBERT WANĚK**. W Praze 1837, u Mart. Neureutra. 8. str. 218.

1266. Listowé týkající se wyučowání mládeže na wenkowských školách, od **JANA FORMÁNKA**, učit. w Klatowech. W Praze 1839. arcib. tisk. 8. str. 183. [Pos. Kwěty 1839 příl. str. 39.]

1267. Školka čili prwopočáteční praktické, wšestranné wyučowání malých dítek k wěcnému wybraušení rozumu a ušlechtění srdce, s nawedením ke čtení, počítání a reysowání, pro učitele, pěstauny a rodiče, od **JANA SWOBODY**, učitele první a wzorní školky pro malé dítky w Praze na Hrádku. W Praze 1839.

arc. tisk. 8. str. XXIV a 282. [Úwaha od Amerlinga Kwět. 1839. příl. str. 12.]

1268. Slowo o wychowání mládeže české, od Dr. F. J. SMETANY. W Praze, arcib. tisk. 1844.

1269. Biblioteka učitelská, wydáwaná od *Jos.* a *Štěp. Bačkorůw.* W Praze, arcib. tisk. w 16. 1845. (Malý wypraweč čili deklamowánky.)

1270. Biblická paedagogika, neboli wychowatelstwí na základu písma sw. založené, ježto dle Jana Jiř. Kelbera pro kat. duchowenstwo a učitelstwo wzdělal JOS. ROŠTLAPIL. W Hradci Král. u Posp. 1845. 8. str. 136.

1271. Snadné nawedení, jak by se hluchoněmota w prwních létech dětských poznala, jak by se předejíti měla, a jak by se některé hluchoněmé děti i doma přiměřeně wychowáwati daly. Podlé Dra. *E. Schmalze*, lečitele sluchu i mluwy w Drážďanech přeložil a wzdělal Dr. W. STANĚK w Praze 1846, u S. B. Háze. str. 21 w 8.

1272. W časopisech *a) Čas. mus.* 1827. Prosba wychowatelům, z angl. Ben. Franklina. III. 111.

b) Česká Wčela. 1838. Mysliwín. č. 14. Opatrowny w Čechách. č. 33. Přehled wyučowání školní mládeže. č. 45. O zlepšowání národních škol. č. 46. — Wzorný učitel. 1841. č. 57.

1840: Zdar našich opatrowen. str. 219.

1842: č. 31. O wychowání dítek.

1843: Pozoruhodné wychowání ženské mládeže. str. 123.

1845: Občanská plowárna w Praze. str. 166.

c) Kwěty. 1838. Staw weřejného wychowání w Rusku. přel. J. Malý. str. 66. 78.

1839: Opatrowny, z Jul. Janina, od F. B. T. str. 22. Opatrowny w Praze u Karmelitánů a na Hrádku, od Fr. Šumawského. str. 199. 207. — na Horách Kutných, od Litněnského. str. 40. též 224. — Něco o čtení knih a společných bibliotekách, od J. Hochmanna. str. 326.

1843: O dětských opatrownách (ze Sewerní Wčely) Now. str. 31.

1844: Nynější wychowání od Minického. č. 152.

1845: Pěstowání děw. str. 179.

1846: Poswícení we škole. Obrázek ze žiwota učitelského. Též o sobě tištěno 1846. 8. str. 16, od KOKOŘINSKÉHO (Wácsl. H.).

β. Spisy pro mládež.

1273. Mrawné naučení pro mládež sedlskau, kterak se w ctnostech a mrawích wyučowati má etc. od JOS. PROKOPA, w Šulcowské tiskárně we Wídni 1778. 8. Potom s lepšenau češtinau w Praze u Schönfelda 1779. 12. W Brně u Bernarda Mainolta 1780. 8., pak 1791. 8.

1274. Powídky pro městské školy (Kleine Erzählungen etc.). 8. w Praze. Každý rok wycházejí w c. k. skladu.

1275. Malá kniha k čtení pro učence obecných aneb triwialních škol w c. k. zemích. W Praze w prawidelné kněhotiskárně 1780. 8. Dwa díly.

1276. Díl druhý knihy k čtení pro sedlské školy w cís. kr. zemích bez otázek k užíwání žáků. W Praze 1780, 1797. 1805 a častěji. Obsahuje: *a)* Mrawné naučení w příkladech. *b)* Prawidla školní. *c)* O stawu žiwnosti wůbec a obecném hospodářstwí zwlášť. *d)* O šlechetnosti w stawu sedlském. *e)* Počátky sedlského hospodářstwí. *f)* Přídawek o powinnostech k mocnáři.

1277. Kniha ke čtení pro druhau třídu wenkowských škol w c. k. rakauských zemích. W Praze we skladu knih školních. 1828. 8. str. 174. 1834 atd. Obsah: Školní prawidla. Několik wyprawowání z biblické hist. starého zákona. Některé známosti o zemi. Powinnosti poddaných k pánu země atd. Mrawné průpowědi. Prawidla k příslušnému chowání. Několik prawidel k zachowání zdrawí.

1278. Kniha ke čtení pro opakowací školy, aneb obsah nejpotřebnějšího (ponaučení), co každý aud občanské společnosti wěděti má. W Praze 1827. w c. k. skladu norm. knih.

1279. Náboženstwí malých dítek, t. j. naučení, jak dítky hned z mládí k dobrému wedeny býti mají. W Prešowě 8. 1782.

1280. Kniha k čtení a překládání pro chowance c. k. Teres. akademie, pozůstáwající w exercitium, službě a adjustirowání sprostného muže c. k. pěchoty. W Nowém Městě Wídeňsk. wytištěna od J. Fritsche 1783. str. 151 (od str. 153 až do konce str. 294 teprwé tištěna r. 1785) od Aleše Zpurnýho.

1281. Kniha mrawů křesťanských, pro měšťana a sedláka, od Jak. F. Feddersena seps., od W. STACHA přeložená z něm. W Praze 1786. 8.

1282. Psaní, zdržující w sobě slowa ewangelická k mládeži, o welikém blahoslawenstwí dítek a mladých lidí. Item J. KOMENSKÉHO kázaní 1. wánoční, 2. postní. 8. W Kutné Hoře. 1790.

1283. Nawka (nauka) k štěstí a blahoslawenstwí dítek podlé Kristowa učení, zwlášť pro školní mládež, od DAN. BOČKO, kaz. ew. W Prešpurku. 8. 1790.

1284. JANA RULÍKA *a)* Cwičení dítek jednoho každého stawu w čtwerém wečerním rozmlauwání. Na konec přidáno: Příkladowé a básně dítkám k dobrému naučení. Sepsaná w němč. od Kampe, přel. W Praze 1792. 8. str. 128.

b) Kastonowa užitečná naučení o dobrém zwedení mládeže. W Praze 8. I. díl 1794 u Rokosa. str. 82. II. díl 1795 str. 59, z něm.

c) Wýstrahy pro nezkušenau mládež, aneb

sbírka 212 nešťastných příběhů z knihy zkušenosti, od Petra Fr. Müllera, učitele městské školy w Šlukenowě, do češtiny přel. W Praze 1802. 8. Nowé wydání 257 příběhů obsahující přel. Frant. Tomsa a J. Rulík 1810. 8. u Buchlera, str. 92. 1820 w 8. s 18 obrazy u M. Neureutra.

d) Pohnutka k následowání dobrých dítek, aneb 100 wýborných příkladů dětinských ctností. Přídawek k wýstrahám pro nezkušenau mládež. Z něm. Pet. Müllera přel. W Praze 1803. 8. pak 1810. 8.

e) Krátké a poučující powídačky w 74 předstawenich pro mládež k wzdělání ctnosti a dobrého srdce, z něm. přel. w Praze 1804. 8.

1285. Spolusebrání některých mrawných wěcí, obzwláště k dobrému wychowání dítek, skrze S. D. (Štěpána De Lucka). W Presp. u F. A. Patzko 1793. 8. str. 48.

1286. **WÁCSL. KRAMERIUSA** *a)* Zrcadlo příkladů k naučení a obweselení, aneb rozličné pěkné historie o maudrých a pošetilých, dobrých i zlých lidech, z kterýchž se učiti můžeme, co činiti i čeho nechati máme, abychom šťastní byli etc. W Praze 1794. 8. (Wlastně Borowý jest spisowatel, Kramerius wydawatel.]

b) Zrcadlo šlechetnosti pro mládež českau, w kterémž se wedlé abecedy wybrané řeči z mudrců, průpowědi, příkladowé a rozpráwky mnohé k poučení, wyražení a wýstraze obsahují. W Praze 1805. 8. str. 126. Druhé rozmnožené wydání 1817, od Krameriusowých dědiců.

c) Weselí a smutní příběhowé nezkušených dítek, počestné mládeži české k naučení a wýstraze. W Praze 1806. 8.

d) Mrawowé šlechetných dítek, k bedliwému jich následowání naší mládeži české předložení. Podlé Kampowy knížky znowa wydaní s čistým obrázkem. W Praze 1806. 8.

e) Mladší Robinson, knížka wýborná šlechetné mládeži české ku poučení a wyražení, předtím sepsaná w něm. od J. G. Kampe, nyní přeložená etc. W Praze 1808. Měl před sebau Kramerius čtwero jiné přeložení, z kterých nejlepší Rulíkowo bylo, on páté ze wšech spůsobil. (Jiné přeložení w Kutné Hoře od roku 1797 w špatnější češtině.) Opět: Příběhowé Robinsona mladšího, to jest: popsání cesty jeho do Otahaity a jižnowýchodních krajin. 8. (str. 100 s ryt.), w Hradci Král. tiskem J. Pospíšila 1827. Též w Jindř. Hradci u Landfrassa 1836 (cens.). — Jiné přeložení od Filipka: J. G. Kampe Robinson mladší. Knížka ušlechtilé mládeži české k poučení a zábawě atd., w Praze u K. Jeřábkowé 1838. 8. str. 329.

1287. **FR. TOMSY**, *a)* Nešťastné příhody k wýstraze nezkušené mládeži w pronikawých příkladech a 16 obrazcích, kteří je wyswětlují, z něm. 8. w Praze 1794, též 1820. 8. s 18 obrázky u Neureutra.

b) Knížka mrawná s 60 historiemi pro dítky, od J. Adlofa, přel. F. T. W Praze 1810. 8.

c) J. Webra dwadcatero powídaček s 18 biblickými naučeními z přísloví Šalomaun. přel. z něm. W Praze 1810. 8. str. 30.

1288. Prawidla zdwořilosti, opatrnosti a zachowání zdrawí, mládeži obětowaná prací a nákladem **WAW. EMAN. AMORTA**, učitele u sw. Štěpána, w Praze 1794. 8.

1289. Prawidla moresnosti aneb zdwořilosti, jako i opatrnosti a zachowání zdrawí, mládeži a těm, kteří toho ještě potřebují, obětowaná, w Pešti u Mat. Trattnera 1795. 8. (od **JIŘ. RIBBAYE**).

1290. Mladší Robinson, k příjemnému a užitečnému obweselení welikých i malých dítek, z něm. přel. 2 díly, w Horách Kutnách. 1797. 8. Jazyk podlý, chybný.

1291. Řeči písma sw., znějící o článcích náboženstwí křesťansk. a powinnostech křesťanských, pro mládež sebraná od **ONDŘEJE PLACHÉHO**. W B. Bystřici u J. Šteffaniho 1799, w 12. str. 123, s předml. a rejstř.

1292. Počátkowé mrawů od *Kristiana Salcmana*. dle nowého, pro katolickau mládež předělaného wydání w češtinu obrácení od **WÁCSL. PAWLOWSKÉHO**. W Jindř. Hradci u Jos. Landfrasa 1803. 8. str. 304. (němčinau zapáchá.)

1293. Radowánky newinných dítek o Wánocích, swým milým žáčkům obětuje **J. J. RYBA**. W Praze 1804. 4. u Boh. Haze. 8 listů. Obsahuje: *a)* Rozmlauwání mezi 6 žáčky. *b)* Pastorellu. *c)* Winš rodičům. *d)* Díkozpěw. Na *b* a *d* hudba w rkp.

1294. Mrawné propowídky prawdiwými příklady utwrzené. Od Jana z Kohutowic (**HANKE z HANKENŠTEINU**). W Nikolsbarku 1804. 8. str. 54.

1295. Ladislaw a dítky jeho. Příběh pro mládež od **W. NEJEDLÉHO**. W Praze 1807. 8. str. 118. Po druhé w Praze u Posp. 1837. 8. str. 132.

1296. Engełmanowa knížka, obsahující krátké učení mrawů w otázkách a odpowědích. Dárek české mládeži škole odrostlé, od **JOS. RAUTENKRANCE**. W Horách Kutných 1808. 8. str. 48. Po druhé w Praze 1811.

1297. *Beaudran*, opat. Příkladné a obzwláštní historie z nejhodnowěrnějších spisowatelůw sebrané, s krátkým mrawním naučením při konci jednej každej historie přidaným.

1298. Nowiny pro děti s obrázky a wýklady w šesti řečích. We Wídni 1808. 4.

1299. Katechismus neb prawidla zdwořilosti w otázkách a odpowědích k užitku mládeže, w něm. jazyku wydaná od Gilberta Baura, kněze řádu Prem., w češtinu uwedená a poněkud rozmnožená od Jos. Urbana etc. Přidána jsau též prawidla zdrawí, maudrosti a bohabojnosti, od Alše P. (ALŠE PAŘIZKA). W Praze 1809. 8.

1300. NORB. WAŇKA *a)* Otázky na děti, aneb předcházející potřebná příprawa k snadnějšímu pochopení náboženstwí, ku pomoci rodičům, swětským i duchowním učitelům, které zčeštil etc. W Praze 1817, 8. str. 243.

b) Sbírka wyučujících rozmlauwání pro dítky, kteréž sebral, zčeštil a wydal N. Waněk. W Praze 1817, *12*. u Boh. Háze, str. 226.

c) Blahowid, aneb prwní cwičení w mrawnosti pro dítky w stáří od osmého až do desátého roku, kteréž dle C. G. Salcmana sepsal a wydal etc. W Praze 1824, 8. str. 178 a 4 listy mimo předml. 3 listy.

d) Bohuslaw we swé rodině, neb další cwičení dítek w mrawnosti w stáří od desátého až do dwanáctého roku, kteréž dle *Christ. B. Salcmana* sepsal a wydal etc. W Praze 1826 u Mart. Neureutra. 8. str. 218.

e) Jos. Hofmana Katechysmus o zdrawí, obzwláště pro dědinskau mládež, w češtinu uwedl etc. 8. str. 76. W Praze 1830, nákladem Pospíšila. [Pos. w Čas, p. kat. duch. 1830.]

1301. Knížečka k wzdělawatedlnému čítání, obzwláště pro školní mládež, od JIŘ. PALKOWIČE. W Presp. 1812.

1302. *J. Schmitta*: Poučující powídačky. Aufgaben zum Uibersetzen ins Deutsche. Kutenberg 1812. 8.

1303. JANA JAWORNICKÉHO. *a)* Krásné powídky k wzdělání rozumu a ušlechtění srdce roztomilých dítek. Přeložil podlé Jaisa etc. W Praze 8. I. díl 1812. str. 72. II. díl 1813. str. 84, u Boh. Háze. *b)* Paní Milosławowá, aneb powídky pro autlau mládež obého pohlawí, kteréž podlé Jak. Glace w jazyk wlastenský přeložil etc. W Praze 1813. 8, str. 103.

c) Wyswětlená přísloví česká, aneb wyobrazení krásných ctností. Swazek prwní w Praze u Boh. Háze 1815. 8. str. 189.

d) Zlaté zrcadlo, neb kniha o powolání a maudrém wolení stawu, zwláště pro mládež škole odrostlau. W Praze 1815. 8.

e) Zdwořilý žák, knížka, w kteréž i dospělá mládež s užitkem čísti může. Přeložená, oprawená a rozmnožená, w Praze (1818) 8. str. 76. u Boh. Háze.

f) Kam ten chlapec to přiwedl. W Čáslawi 1844. nákl. W. Wáši.

1304. AUG. GIŘ. SUCHÁNKA, *a)* Josef Černoweský. Knížka pro obweselení mládeže. W něm. sepsaná od K. G. Salcmana, a nyní ponejprw češtinau wyložená. W Praze 1815. 8. str. 228. (Jest to Joseph Schwarzmantel přeložený.)

b) Malý dárek obětowaný české mládeži. W Hradci Král. 1817. 8. str. 42.

c) Příkladní a mysl obweselující příběhowé, které otec swým synům wyprawuje. Zčeštění k prospěchu wlastenské mládeže. W Hrad. Král. 1818. 8. str. 179. (z něm. Kotzebue.) Opět 1825. ponaprawené.

1305. Powídačky malé pro městské školy w c. k. zemích. W Praze 1816. 8. str. 228.

1306. Kraslice, aneb malowaná waječka. Powídka pro mládež. Přeložil TOMÁŠ KUBELKA. W Praze 1817. 12. Táž knížka: Welikonoční wejce, přel. od F. Neděle. 8. W Brně 1818. str. 52.

1307. *F. G. Kampe*, knížka mrawů pro děti. přel. FR. NEDĚLE. W Brně 8. 1820?

1308. Kytka wonného kwítí mrawného učení pro dítky, od M. KADANĚ. W Praze 1821. 8.

1309. Rozmanitá naučení pro mládež, od WENDELÍNA DUŠKA. W Praze 1821. 8. str. 60.

b) Naučné powídky. W Praze u Posp. 1829. 12. str. 142.

1310. MAGD. DOBROM. RETÍKOWÁ: *a)* Mařenčin Košíček. Dárek malý pro dcerky české. Wydaný nákladem J. F. Pospíšila. W Hradci Král. 1821. 8. str. 112. II. dílek 1822. str. 118.

b) Wěneček pro dcerky wlastenské. Dárek etc. W Hradci Král. 1825. 12. str. 133.

c) Chudobičky. Dárek autlé mládeži, půwodně sepsaný etc. (též něm. Feldblümchen etc.)

1311. M. J. SYCHRA *a)* Půwodní rozmlauwání a powídky k wyswětlení mráwných českých přísloví, ku prospěchu mládeži. W Praze 1822. 12. u Fett. z W. str. 143.

b) Wázaného pilné a mrawné mládeži školní etc. Nákladem Pospíšila. W Hradci Král. 1824. 12. str. 112.

c) Mrawné a krátké propowídky a podobenstwí na obdarowání školní mládeže sepsal etc. Tamže 1824. 12.

d) Připodobnění, nímiž mnohau spasitedlnau prawdu dospělejší mládeži w rozmlauwáních přednáší etc. W Hradci Král. 1825.

1312. Příjemné wečery, neboli pěkné, prawdiwé příběhy, sebral a w rozmlauwání uwedl J. RAFAEL MACAN etc. W Praze u J. Fetterl. z W. 1823. 12. str. 233.

1313. Obrazní přírodoznámská kniha pro dítky se 25 kamenotiskými přimalowanými wyobrazeními žiwočichů etc. w něm. a českém jazyku. 4. u z Schönfeld. 1823. Seznamuje děti s písmem frakturním, běžným, lat. psacím etc. (český text od **LINDY** přeložen.)

1314. Prawidla žiwota a propowídky: jakož i umní a mrawní katechysmus (pro mládež) od **WOJT. ŠOHAJE**. W Praze 1823. 12. str. 76.

1315. Dárek dobrým dítkám, neb: Krásné powídačky a poučující roprawky, od **JOS. DUNDRA**. W Praze w Sommrowské tiskárně 1823. Dílek prwní. 8. str. 64.

1316. Mrawné wyprawowání a powídačky pro malé i dospělé od M. A. Kéladruha *(Hurdalka?)* Nákladem Jos. Pospíšila. W Hradci Král. 1824. 12. str. 72.

1317. Nowý rok dle F. A. Krummachra, od **FR. BOH. TOMSY**. Nákl. J. Pospíšila. W Hradci Král. 1824. 8. str. 208.

1318. Jan Křtitel, spisaček pro dítky welmi prospěšný, od **JOS. CHMELY**. W Hrádci Král. 1824.

1319. Chimanyho utěšenky pro dítky k ušlechtění srdce s přídawkem drobnůstek ke jmeninám od **JOS. MYSLIMÍRA LUDWÍKA**. W Hradci Král. 1824. 8. str. 80.

1320. Wěnec pocty, dárek pilné mládeži. W Brně u J. J. Traszlera. 8. 1824. str. 80. (prosa i werše.)

1321. Odměna mrawným a pilným dítkám k wzdělání, prospěchu i wyražení od **AL. WENCESL. ŽITKA**. kaplana w Kornhauzu. 1825. w Slaném. str. 124. a příl. hudební. 8.

1322. **ANT. W. HNOJEK**. *a)* Kwětný košíček, powídka pro kwětaucí wěk. Nákladem J. Pospíšila. W Hradci Král. 1825. 8. str. 124. II. opraw. wyd. 1836. str. 128. u Pospíš.

b) Kanárek. Swatojanská muška. Lesní kaple, powídky pro mládež a přátely její od Krist. Šmida. přel. z něm. 8. w Praze 1828 u Pospíš. str. 56. II. wyd. 1836. tamž.

c) Růženka Jedlohradská (od Šmida) starobylá powídka pro rodiče a dítky. 1827. nákl. Pospíš. 8. str. 156. též 1840. 12. str. 184.

1323. Bazaličky, obraz šlechetných, autlá srdce jímajících jednání k utěše wšeobecné, zwláště pro mládež obého pohlawí. Přel. **WÁC. WÁŠA**. W Hradci Král. 1825. 12. str. 140. 1828 tamž.

1324. **TOM. KUBELKA**. *a)* Košíček tříprautkowý. příběhem newinně nařknuté Wendelinky upletený. 1825. u J. Fetterlowé z W. b) Knížka krásných mrawů pro ušlechtilau mládež obojího pohlawí. Ze spisů J. Glace, w češtině wyložená etc. W Plzni 1825. 12. písmem a nákladem Leop. Rainera. str. 138. *c)* Jindřich z Dubinowa, kterak k poznání Boha přišel. Příběh pro dítky a rodiče, podlé skladatele Genowefy (Kr. Šmida) od etc. w Praze arcib. tisk. II. wyd. tamže 1830. 12. str. 102. *d)* Wyražení w dobách wečerních. Dárek pro českau mládež, zčeštená z C. F. Gellerta od etc. W Plzni tisk Leop. Reinera 1831. 12. *e)* Antonín a Anežka, aneb osud dobrého bratra a sestry, od Kr. Šmida. W Praze arcib. tisk. 1834. 12. str. 120. *f)* Dobrá dcera a šťastné shledání, od Šmida. cens. r. 1832. *g)* Powídky kwětné mládeži obětowané, od Šmida, cens. r. 1836.

1325. Čítanka (Lesebuch) pro školy slowanské, kteráž se z poručení a nákladem Superintendencie wydala w Pešti 1825.

1326. **JAN GEGUŠ**. *a)* Kolumbus, aneb wynalezení západní Indie. Ke čtení příjemná a užitečná kniha pro dítky a mladé lidi od J. G. Kampe, do slowenského přel. etc. W Banské Bystrici u Zuzany Štefany. I. Díl. 1825. str. 229. 8. *b)* II. díl Kortes 1840 tamže u Fil. Macholda. str. 207. Wydal Fejerpat. *c)* III. díl Pizarro str. 175. Wydal Fejerpat. tamž 1841. s mapami.

1327. **KOLLÁR**: Čítanka, čili kniha k čítání we školách slowenských w městech a dědinách, wel. 8. str. 231 a 5. W Budíně 1825. II. wyd. 1844.

1328. Růženka z Jedlowa, dle p. Schmieda od **J. WOTÝPKY**. 8. str. 187. w Praze, arcib. tisk. 1825.

1329. **J. V. JIRSIK**. Škola nedělní pro wyrostlau mládež, jakož také kniha wzdělawající pro obecný lid. W Praze 1826. arc. tisk. 8. str. 160. [Obsahuje přírodopis, zeměpis a krátký dějepis český.]

1330. **A. HOSA**. Prwní přípravwa maličkých k sw. zpowědi a sw. přijímání w sokratických rozmluwách přednešená ku potřebě učitelů a rodičů. S připojenau pobožností pro dospělejší mládež k přijetí obojí swátosti. 12. str. 196. w Hradci Kr. u Posp. 1826.

1331. **J. M. KRÁL**. Dokonalý žák, neb jak by žák w domácnosti, we škole, domě božím a při wyražení se chowati měl. Dárek pilné mládeži. 12. str. 132. W Hrad. Kr. u Pospš. 1827.

1332. Štědrý wečer. Powídka dárkem štědrého wečera dítkám od skladatele Kraslíček (Šmida). Přeložením **FR. J. SWOBODY**. W Praze 1827, u M. Neureut. 12. str. 144. II. wyd. tamže 1835. str. 101. (tisk K. Jeřábka). Týž spis pod titulem: Štědrý wečer, powídka k wánočnímu obdarowání dítek, od Schmieda, přel. od **F. SLÁMY**. W Písku u Jos. Fetterle. 1827. 12. str. 132. — Též přeložením **J. W. WLASÁKA**, w Praze, w arcib. tisk. 1830. 12.

Též w Táboře u Landfrasa 1831. w 8. pod názwem: Odplata za lásku dětinskau, anebo dar štědrého wečera.

1333. **J. W. WLASÁK.** *a)* Jehňátko, powídka pro dítky a jich milowníky, přel. W Praze 1827. arcib. tisk. 12. str. 91. II. wyd. 1838.

b) Eustachius. Příběh z dáwnowěkosti křesť. z nowu wypracowán pro dobré křesťany od skladatele Genowefy (Kris. Šmida), w Praze arcib. tisk. 1828. 8. str. 175.

c) Holubička. Obraz w lese. Powídky pro dítky a jejich přátely dle Šmida přel. od etc. W Praze Šollowska tisk. 1828. 8. str. 58. [Též od Slámy a Hýbla přel.]

d) Dwě stě látek k předpisům při cwičení se w krasopsaní. Mohau se též obzwláště při saukromném wyučowání místo knihy k čtení užíwati. Pro domowní i weřejné učitely sebrány. Přeloženy z něm. Ant. E. Hübla (Zwei hundert Stoffe zu Vorschriften etc.) W Praze, arcib. tisk. 1830. 8. str. 110.

e) Biblioteka mládeže, anebo: Zbírka mrawných powídek k ušlechtění srdce a obweselení mysli, jež sepsal i přeložil etc. 4 dílky, 8. (16 archů) w Praze arcib. tisk. 1828—1832. Nowé pokračowání: Bibl. mládeže. Spisek k poučení a obweselení, wydáwán od etc. W Praze I. dílek 1843. 12. str. 71. u Posp. II. dílek též. — III. dílek. 1844. str. 71. IV. dílek též str. 72. V. dílek 1845. str. 68. VI. dílek 1846. str. 70.

f) Bohomír mladý paustewník. Štěstí dobrého wychowání. Dwě powídky od Kr. Šmida, přel. 12. (str. 84 a 24.) W Praze arcib. tisk. 1830.

g) Jitřenka, neb sebrání zábawných powídek a básní pro jinochy a díwky wlastenské. Prací etc. 12. str. 108. W Praze u Posp. 1831.

h) Dřewěný kříž. Powídka pro dítky etc. dle Kr. Šmida. 12. W Praze, arcib. tisk. 1832. str. 48. — Dřewěný kříž, nowá powídka. Dárek pilným dítkám od Šmida. 12. w Plzni 1828. Reiner a Šmid.

1334. **FR. J. SLÁMA.** *a)* Ztracené dítě. Powídka pro dítky a jich přátely. Sepsaná od skladatele „Kwětného košíčka“ (Kr. Šmida). přel. od etc. W Písku u Jos. Fetterla 1827. 12. str. 41. Též pod jmenem:

Ztracený syn. Utěšená powídka pro děti. Přeložením *Hýbla* 8. w Litomyšli u J. Turečka 1828. Nowé wydání cens. 1837. — Kwěty 1834. 31. 130. Bilioteka českoslowanská (pos. Šmidowých spisůw w česk. jaz.) od Tyla.

b) Holaubek. Powídka pro dítky a jich přátely, od Kr. Šmida. W Písku u J. Fetterle 1827. 12. str. 59. — Přel. též Hýbl.

1335. **HÝBL.** *a)* Beránek. Utěšená powídka pro dítky přel. etc. w Litomyšli u J. Turečka 1828.

b) Holubička, od Šmida, nowé wyd. W Litomyšli u Turečkowých děd. (cens. 1837). Též od Wlásaka a Slámy přel.

c) Wítězstwí a odměna ctnosti, nebo: Příběhowé sw. Genowefy, hraběnky. K oživení mrawných citů pro mládež, w 16 rytinách předstawení a wyswětlení od Jos. Hölzla, zčeštení od etc. 16. str. 64. w Praze arcib. tisk. 1829.

d) Kwět chmelowý, od Kr. Šmida. přel. s žiwotem spisowatelowým, w Praze 1833. u K. Jeřábka 12. str. 108 též 1840 str. 105. w 12.

1336. **JOS. P. KAUN.** Wšecka pomoc přichází s hůry. Šestero powídek, pro mládež šlechetnější dle Ebersberga od etc. W Hradci Král. u Posp. 1828. 8. str. 105. *b)* Slowa rozlaučení křesťanského otce k swému na weřejné školy se ubírajícímu synowi. Dle Emericha od etc. tamž 1830. 8. str. 115. *c)* Blahorod, aneb dobročinnost přináší auroky, půwodní pow. W Praze u Posp. 1831. 18. str. 92. *d)* Čiň práwě, aneb ctnost toliko blaží. Zábawné a poučné powídky pro mládež dospělejší. W Hradci Král. u Posp. 1846. 12. str. 102.

1337. **S. K. MACHÁČEK.** Jarošín a Swatawa. Powídka z minulých wěků. W Praze u Posp. 1828. 12. st. 20.

1338. Kniha křesťanská, učení a mrawů k potřebě katechetů, učitelů a pomocníků w nedělních školách. Od kněze církewního w Morawě w něm. jazyku r. 1818 wýdaná, a ku prospěchu mládeže české a morawské od triwialního učitele w Čechách přeložená. W Král. Hradci 1829. 8.

1339. **FR. ALEX. ROKOS.** Powídky pro wlastenskau mládež a její milowníky. Sezbírané od etc. W Praze 1830. arcib. tisk. 12. str. 141.

1340. **W. PELIKÁN.** Bohomír, mladý paustewník, od skladatele Růženky jedlohradské (Kr. Šmida) přel. W Praze 1830. 12. str. 88. [Též od Wlasáka přel.]

1341. Chudý kuchtík. Powídka pro šlechetnau mládež. Přel. Fr. Linder. W Praze u Posp. 1831. 16. str. 92.

1342. **FR. J. SWOBODA.** *a)* Prwní sto mrawných powídek k prospěchu mládeže wlastenské. W Praze a Hr. Král. u Posp. 1831. 8 str. 124. *b)* Druhé sto atd. tamž 1833. str. 208. *c)* O tryznění howad. Katechetické řeči prací etc. W Praze u Neureutra 1833. str. 72.

1243. **ANT. J. JEŘÁBEK.** Prawidla křesťanského kat. wychowání dítek, wšem rodičům

30*

pro jistější o hojnější zdaření jejich powinností k dítkám. W Praze u Posp. 8. 1833.

1344. **KRIST. FRYČEK**. Písně a propowědi na celé učení křesť. katolického náboženstwí, dle pořádku katechismu pro školní mládež i dospělé od etc. W Praze u J. N. Jeřábka. 1834. 8. str. VI. a 265.

1345. **J. W. KAMARÝT**. Pomněnky, aneb rýmowané propowědi náboženství a maudrosti. Dárek milé mládeži etc. W Praze a Hr. Král. u Posp. 1834. 8. str. 103. [Pos. W Čas. p. kat. duch. 1834. — Čas. Wčel. 1834. 232 a Kwět.]

1346. **FR. JACHIM**. Dobrý Miroslaw a zlý Jetřich. Poučitedlný příběh pro rodiče a dítky. Zčeštený od etc. W Praze 1837. arcib. tisk. 12. str. 189. Týž spis pod jmenem: Hodný Fridolin a bezbožný Jetřich přel. od Hýbla. W Praze 1834. 12. str. 274. [sepsal něm. Šmid.] též 1840 u M. Neureutra.

1347. **J. M. POHOŘELÝ**. *a)* Husárek, anebo bůh jest nápomocen ctitelům swým. Naučná powídka pro dospělejší mládež od Kr. Šmida, přel. etc. W Praze u K. Jeřábka 1834. 8. str. 120. *b)* Osmero příběhů pro rodiče i o dítky pečliwé wychowatele, wzdělaných Mirumilem Kutenským. W Praze 1835 u Posp. 18. str. 120. [Pos. Kwět. 1836. 56.] *c)* Ferdinand, neb přib. mladého hrab. z Spanub, od Kr. Šmida. W Praze 1835. 18. str. 206. *d)* Katolická modlitební a poučná knížka pro mládež. od J. M. Pohořelého. S obrazkem. 1844 (?)

1348. Kristoťa **ŠMÍDA** sedmero powídek pro dítky a milowníky jich, totižto 1. Třešně. 2. Sedmikrása. 3. Nezapomněnka. 4. Koláče. 5. Raci. 6. Čermáček. 7. Ptačí hnízda. W Praze u K. Jeřábka. 1834. 12. str. 118. též 1840 u M. Neureutra.

1349. **O. ŠOLTYS**. Mladý gratulant, čili Winšownik, pro školskau mládež. W Presp. u Belnayho dědiců. 1834. 8. str. 64.

1350. Průpowědí 365 z učení o mrawích, powinnostech, ctnosti a náboženstwí; dále z historie a z učení přírody, z hwězdářstwí a počítání času, ze zeměpisu wůbec, rakauského pak císařstwí obzwláště, připojením trefných weršů a naučených wtipných průpowídek. Noworoční neb zkušebný dar dítkám od 6 až do 9 roku obětowaný. Díl I. wel. 8. str. 56. Díl II. str. 96. pro dítky od 10 až do 15 roku obsahuje též tolik průpowědí. W Lipst. sw. Mikuláš., tiskem Werthmüller w Lewoči. Fejerp. 1835.

1351. **W. FILÍPEK**. *a)* Kr. Šmída: Ludwík malý wystěhowanec. W Praze u K. Jeřábka 1835. 12. str. 102. *b)* Eustachia, powídka pro mládež dospělejší, na spůsob Šmidowy powídky Eustachius, wolně zčeštěna etc. W Praze 1838. 12. str. 71. *c)* Audolí Almerianské etc. W Praze u K. Jeřáb. 1838. 12. str. 114. *d)* Pokladnička, aneb Bohumír wěrný a newěrný. W Paze 1840. 12. str. 98. přel.

1352. **FR. B. TOMSA**. Jindřich a Marie, aneb osiřelé dítky. Pohnutliwá a poučná powídka pro dítky obojího pohlawí od 8 až do 12 let. od Amelie Schoppowé roz. Weiss. přel. z něm. etc. W Praze u Posp. 1835. 12. str. 113 a 5 ryt.

1353. **DAL. KOPECKÝ** a **K. TUPÝ**. Slowa wděčnosti k swátkům narození, jmenin a nowého roku s připojenau sbírkau nápisů do listů památních. Wydal (K) a p. n. Slowa wděčnosti a lásky od rozličných spisowatelů. Sebral a rozmnožil (T), tiskem K. Jeřábkowy. 1836. 12. str. 16, 17—120, pak 121—168 a 6 bez zn. —

1354. **JOS. PROCHÁZKA**. Powídky pro kwětaucí stáří od Kr. Šmida, přel. etc. W Praze u K. Jeřábk. 1836. [Pos. kwět. 1836. př. 30.]

1355. Wěnec wyprawowáním příběhů uwitý, ku wzdělání ctnosti a bohabojnosti, zwlášť k ušlechtění a utwrzení, nábožnosti díwek aneb ohlas k powídkám p. t. Christopha Šmida, kanowníka augsburského. Swazek I. w jazyk český uweden od **JANA. TOM. NOWÁČKA** (kapl. strmilowského). A. p. n. Dobrá Fridolina a zlá Dorota. Wzor pro mladé díwky. Ohlas k spisu p. K. w A: „Dobrý Fridolín a zlý Ditrich.“ 8. str. X. a II.—104. W Táboře a Jind. Hradci tiskem Al. J. Landfrassa 1836. Swaz. II. Swaz. III.

1356. Rodina bohowěrných z Dolan, aneb obraz křesť. obcowání w přepodiwných případnostech a strastech žiwota od J. M. Rödlingera (die Familie Traugott von Friedheim). Nákladem děd. swatoj. č. V. W Praze arcib. tisk. 1837. 8. str. VI 7—552 a 453—458.

1357. Základ wšeho dobrého, neboližto kratičké nawedení křest. dítek k wíře, lásce, naději. Sepsal - obecné dobré fedrowati (ploditi) chtějící křesťan (*Fr. Kubowič*). W Prespurku 1838. u Belnayho dediců.

1358. **J. W. SOMMER**. *a)* Pytláci, powídka wýstražná o powěře pro mládež wlastenskau, přel. etc. W Praze 1838. 12. str. 70. Nákladem W. Špinky. *b)* Maucha, powídka pro kwětaucí wěk. — Čerwenka, powídka pro dítky a přátely jich. Dle Šmida přel. W Praze 1841. a W. Špinky. 12. str. 56.

1359. **W. AL. POHAN**. Kwětný wěneček školním dítkám ku slawnostem uwitý od etc. W Praze arcib. tisk. 1838. 12. str. 156, též 1844 u Anny Špinkowé.

1360. J. P. **DEWITSKÝ**. Powídky kwětaucímu stáří wěnowané, dle Kris. Šmida. W Praze 1838. 12. str. 160. u Kateřiny Jeřábkowé. *b)* Pytláci. Hraběnka Griselda. Poučné powídky pro rodiče a dítky, zčeštené od etc. W Praze 1838. 12. str. 88. [Pytláci též od Sommra přel.] *c)* Owoce dobrého chowání. Tři powídky w listech pro rodiče a dítky dle Kr. Šmida, od etc. W Praze 1839. u Kat. Jeřáb. 12. str. 96. *d)* Nowé powídky pro rodiče a dítky, dle Kris. Šmida. W Praze 1840. wel. 12. str. 72. *e)* Slawík, Čerwené a bílé růže. Dwě powídky pro rodiče a dítky, dle Kr. Šmida, od etc. W Praze 1843. nákl. Neureutra. w 12.

1361. Mladá hospodyňka w domácnosti, jak sobě počínati má, aby swé i manželowy spokojenosti došla. Dárek dcerkám českoslowanským od **MAGD. RETTIGOWÉ**. W Praze 1840. u J. Pospíš. 8. str. 268.

1362. Krásné powídky k wzdělání rozumu a zušlechtění srdce rozmilých dítek. Zčeštil dle Jaisa **J. N. JELÍNEK**. W Praze 1840. u Kat. Jeřábkowé. 12. str. 160.

1363. Stareček z hor, od Kr. Šmida. Přel. od **J. H. POSPÍŠILA**. Bratří, přel. od J. Procházky a J. Pospíš. W Praze 1841. 12. str. 98.

1364. Jaromírkůw denníček, w kterémž se obsahuje, jak se we škole učiti boha znáti, co k našemu spasení byl zřídil a wěděti dal. Knížečka, která se za odměnu pilným žákům aneb mládeži za dárek hodí. W Praze 1841 u W. Špinky. w 12. str. 151.

1365. Malý písař, čili praktické nawedení k prawopočátečnému psaní pro učitele a pěstauny od **J. SWOBODY**, učitele wzorní školky na Hrádku. W Praze 1841. wel. 8. str. VIII. a 70 mimo 2 obrazků.

1366. Rádce w hodinách k psaní, aneb nawržení pro učitele k předpisům a předříkání do péra k prospěchu wlastenské školní mládeže. W něm. jaz. wydaný od J. G. Reinhardta, wrchního učitele w Melisku, w češt. uwedený a rozmnožený od **JANA URBANA**. W Praze u Pospíš. 1841. 12. str. 120.

1367. Den weliký se blíží, aneb příprawa maličkých k sw. přijímání, kterauž w 20 rozjímáních dle Abbé Junga pro nábožnau mládež etc. wzdělal **FR. B. LUKEŠ**, kněz cirk. 12. str. 156. 1842?

1368. Reinoldowy osudy, aneb diwné jsau cesty prozřetedlnosti boží. Powídka pro rodiče a dítky, z doby 30leté wálky. Dle něm. wzdělal **P. M. WESELSKÝ**. W Praze 1842. Nákl. Neureutra. 12. str. 202.

1369. Timoteus a Filemon. Powídka křesťanských dwojčat, wyprawowaná od K. Šmida. Přel. **J. L. POSPÍŠIL**. W Praze a Hrad. Kr. 1842. 12. str. 84.

1370. **K. WINAŘICKÝ**. *a)* Kytka. Dárek malým čtenářům. Skládal etc. W Praze tiskem J. Spurného 1842. 12. str. 73.

b) Druhá kytka básní, bájek, písní a hádanek s obrázky a notami etc. 1845. arcib. tisk. 12. str. 77.

c) Modlitby maličkých. Podruhé wydal etc. W Praze 1845. arcib. tisk. w 16. str. 16. (weršem).

d) Lístky pilnosti za odměnu pro školní mládež dílem wětší dílem menší (12 druhůw) s českými průpowědmi pro chlapce a děwčata. W arcib. tisk. po tuctech prodáwají se.

1371. **J. WAWRA LOMNICKÝ**. *a)* Krist. Šmida Nejlepší dědictwí. Powídka pro mládež. W Hradci Kr. 1843. u Posp. str. 66. w 12.

b) Téhož Klárka, aneb jak newinnost chowati. Tamž 1843. str. 86.

c) Ferdinand (spisů Šmidowých sw. 5.) tamž 1843.

d) Mysliwna na hoře sw. Maurice, aneb: Trest bezbožníka nemine. Powídka pro dospělejší mládež od F. Körbera, přel. etc. [Ozn. Mus. Čas. 1846. str. 275.

1372. **FR. B. TOMSA**. *a)* Gustawa Nierice: Slepý pacholíček powídka pro milau mládež. W Praze u Synů B. Háze. 1843. 12. str. 115.

b) Téhož: Pýcha předchází pád, aneb: Kam wede bohatstwí. Tamže 1843. str. 152.

c) Téhož: Prawda a lež. Tamže 1843. str. 143.

d) Téhož: Malý hawíř, aneb: S poctiwostí nejdál dojdeš. Tamž 1843. str. 136.

e) Téhož: Milowati budeš blížního swého jako sebe samého. Tamže 1843. str. 120.

f) Nalezenci, aneb škola žiwota, téhož Nierice etc. Tamž 1843. str. 125.

g) Mladý bubeník, aneb: Zdárný syn. Powídka z našich dob. Téhož. W Praze 1843 u K. Medaua. 12. str. 113.

h) Téhož: Rybářské děwče z Helgolandu. 1844. arcib. tisk. 12. str. 127.

i) Téhož: Labuteňka, aneb: Wšude dobře, we wlasti nejlépe. Tamž 1844. str. 149.

k) Tichý Jindřich. Tamž 1844. str. 156.

l) Téhož: Belisar, aneb: Dobře čiňte těm, kteří wám bezprawí činí. Tamž 1844. str. 128.

m) Malí musikanti, aneb: Osm dní na cestách. Tamž 1844. str. 120.

n) Synowé Eduardowi, aneb: páté přikázaní boží, od téhož Nierice. etc. u synů B. Haze 1845. str. 138.

o) Téhož: Čtwrté přikázaní boží, aneb nestejní bratří. Tamž 1845. str. 132.

p) Kromwell, protektor Anglie, aneb: Dobré a zlé swědomí, podlé Nierice etc. 1845. Tamž str. 130.

q) Stéblo a poklad. Pomahej Pán bůh. Dwě utěšené powídky pro mládež. Podlé Nierice etc. W Praze 1845. Tamž. str. 102.

r) Fedor a Ludowika, aneb kdo zwířata tryzní, hřeší. 1845. str. 126. tamž.

s) Josa, aneb Spálení synagogy w Mnichowě. Tamž. 1846.

t) Obležení Freibergu za 30leté wálky. Tamž. 1846. str. 136.

u) Kowář Ruhelský. Powídka z 12 století. Tamž 1846. st. 130.

w) Gustaw Wása, aneb král a sedlák. Powídka ze XVI stol. W Praze 1846. str. 146.

x) Mistr Bohata, aneb: Prací se žiwíme, hrau se zawádíme. Obraz ze žiwota řemeslnického. 1846. str. 124.

y) Jindřich a Marie, aneb osiřelé dítky. Powídka pro autlý wěk. Dle Amelie Schoppowé od etc. II. wydání 1844. u Posp. w Hrad. 12. str. 130.

z) Kratochwilník pro dospělau mládež, to jest: Sbírka rozmanitých powídek, novell, powěstí a bachor ze wšech wěků od etc. W Praze 1844. Nákladem K. W. Medaua. Swaz. I. str. 191? Swaz. II. Tamž str. 191.

1373. Padesát bájek a několik wzácnějších básniček pro naše milé maličké od **W. S. ŠTULCE** etc. W Praze, nákl. učitelských porad w Budči 1844. 8. Wšenaučné biblioteky pro mládež českoslowanskau č. I. [Pos. Kwět. 1844. str. 600.]

1374. Šlechetná Julie. Dárek pilné mládeži od **FR. B. LUKŠE**. W Čáslawi 1844. w Wášowě knihkup.

1375. Malý dárek obětowaný české mládeži od **A. G. S.** W Hradci Kr. 1844. u Pospíš. 12. str. 44.

1376. **J. K. KAMARÝT**. Rýmowané propowědi nábožnosti, mrawnosti a maudrosti. Dárek milé mládeži a mládeže milowníkům od etc. W Praze u Posp. II. wyd. 1845. w 16. str. 148.

1377. Biblioteka učitelská. Malý gratulant. Wydali **JOS.** a **ŠTĚP. BAČKOROWÉ**. W Praze arcib. tisk. 1845.

1378. Wšenaučná biblioteka pro mládež českoslowanskau č. I. Padesát bajek a některé básně, wiz Jinotajitelné.

1379. Agata čili průwodce žiwota pro wzdělané panny. Dle prof. Scheitlina od **JOS. PEČÍRKY**. W Znojmě 1846. Tisk arcib. tisk. str. 219.

1380. Krátký zeměpis pro dítky obecných škol od **FR. B. LUKŠE**, kněze círk. W Čáslawi we Wášowě knihkupectwí 1846. 8. str. 172 s dwěma mapkami.

1381. **KAR. B. ŠTORCH**. a) Dárek hodným díwčinkám. W Praze 1846. Nákl. B. Krečmara knihkupce. str. 87. 24^{0}. část původní, část z franc. le livre de petites filles, (s obrazky.)

b) Dárek hodným chlapečkům. 1846. str. 70. (s obrázky).

1382. **JOSEFA ZIMMERMANNA** Růže Římská, anebo: Cti otce a matku. Powídka pro dosp. mládež podle něm. W Praze 1846. u Medaua a spol. str. 179. 8.

b) Miloslaw Wlnowský, Bremský kormidelník, nowý Robinson, podlé kapitána Marryata pro mladež wzdělaný. W Praze 1846. Dwa díly 8. str. 202 a 243 s obrázky na dřewě ryt.

c) Mořští laupežníci na wýchodu, aneb: Hwězda Tunisská. Powídka z dob posledních křižáckých wálek. Pro dospělejší mládež dle A. G. wzdělaná od Jos. Zimmermanna. S obrázkem. W Praze 1846. Tiskem a nákl. K. W. Medaua a spol. str. 183. w 8.

1383. Rozličné příběhy sebrané pro mládež odrostlejší, též pro dospělé etc. W Písku u W. Vetterle 1846. 16. str. 119.

1384. Zornička. Zábawňík pre ďjetki. Zvazok I. 12. str. 96. W Levoči 1846. u Werthmüllera.

1385. **P. JOS. EHRENBERGER**. Tataři na Morawě, anebo: Bůh swých wěrných neopustí. Původní wlastenská powídka pro milau mládež. W Praze u J. Pospíš. 1847. 12. str. 96.

1386. W časopisech a) *W Čechoslawu*: Mrawné powídky wyprawowání pro děti ze spisů dílem Herderowých, od Štěpničky, Jirsíka a j.

b) *W Příteli mládeže* některé drobnosti, wlastně pro děti psané sem náležejí na příkl. Sychry: Dewatero mrawných rozmlauwání w podobenstwích 1842—3. Kauzelník, činohra w 1 jednání, z malých diwadelných her L. Höldrowé we Wídni 1835. přel. Ig. Riedl. Strašidlo, weselohra w 1 jedn. od téhož odtamtud. Powídky z oboru školního 1841—3. — Kratochwilné hry pro mládež 1843 atd.

c) *Wčela*. 1843. str. 316. Některá přátelská ponaučení mladým lidem, od W—ého.

G. MATHEMATIKA.

a) Počítářstwí.

1387. Uwedení k umění počtnímu. W Praze w prawidelné kněhotiskárně. Díl I. 1776. 8. 1778. 8.

1388. Naučení k umění početnému pro české školy w c. k. zemích. 2 díly.

1389. **W. G. BÍLÉHO** půwodní základowé k umění počtnímu pro pohodlí wenkowských

učitelů sepsaní a 700 praktickými příklady wyswětlení. W Praze 1797. 8.

1390. Počátkowé Aritmetiky od **STANISLAWA WYDRY** etc. wydaní od Lad. *Jandery*, kněze řádu prem. W Praze 1806. 8. str. 254. (obsahují také algebru a logarithmy).

1391. *Drlík Jgnac.* Sprosto pochopitedlné cwičení o počtách. W Olomauci 1809. 8.

1392. Nejlepší způsob ditkám počty příjemně w pamět wprawiti, též pro dospělé k cwičení užíwající, kteří w počtách zcela žádného neb žádného základního učení neobdrželi. Od **JAROL. JEZDINSKÉHO** prowisora w Kalný do češť. přel. W Jičíně u Fr. Kastránka 1819. 8. str. 240.

1393. *J. B. Beichla* prawidla k počítání z hlawy s hojnau zásobau příkladů. Sepsaná od J. B. Beichla, zčeštěná od J. **MAKŠE.** W Hradci Král. 1821. 8. II. wyd. tamž 1829. 8. str. 220.

1394. Důkladné uwedení k početnímu umění k prospěchu českých škol a učitelů. Od **A. BIŠICKÉHO.** W Praze 1823. 8.

1395. Proč a proto při umění početním, aneb kratičký wýtah z wyučowání počtů, od **J. N. JOS. FILZIGA.** W Hradci Král. 1824. 8. str. 181. Druhé rozmnožené wyd. pod jménem: Rychlý počtář, aneb krátce obsažené počty z hlawy, pro mládež dospělejší etc. W Praze u Pospiš. 1833. 12. str. 140.

1396. **JAN RUDL.** *a)* Uwedení k snadnému, rychlému, jistému z paměti počítání. Od etc. W Praze u Pospíš. 1827. 12. str. 28. b) Prospěšný a potřebný přídawek k zpaměti počítání etc. tamž 1833. 12. str. 31.

1397. **KAREL FERD. HYNA.** Uwedení k počítání na triwialních školách od etc. W Praze arcib. tisk. 1835. 8. str. 112.

1398. Úwod theoreticko-praktický k počítání z hlawy, jakož základ k počítání ciframi. Pomůcka pro ty, kteří se zaměstknáwají s wyučowáním mládeže w počátcích arithmetiky. Sepsal Jiří Zindl, ředitel na c. k. norm. hlaw. škole w Praze, zčeštil **NORB. WANĚK** etc. 8. str. 218. W Praze u Tom. Tábora 1835. [Pos. w Kwět. 1835. 69 od Franty.]

1399. **FRANT. KUKLA.** Umění počtářské s obzwláštním ohledem na řemesla prostonarodně přednešeno od etc. Díl I. Obsahuje počtářstwí a měřictwí; wel. 8. str. 220. s 138 obrazci. W Praze arcib. knihtisk. 1836. [Něm. od téhož: Rechnenkunde etc. II. Theil: Naturlehre, Mechanik, Chemie.] Pos. w Kwět. 1836. příl. 49. od Franty.

1400. Prawidla k počítání z hlawy. Ze zpaměti počtáře A. Köhlera wytažená a ku prospěchu žáků něm. a českých wydaná od **JOS. JUSTINA MICHLA.** etc. [Regeln zum Kopfrechnen etc.] W Praze u J. N. Jeřábka 1836. 8. (8 archů). II. Wyd. pod titulem: Krátké nawedení k počítání z hlawy, se zásobau 358 příkladůw a uložení. Pro učitele a učence na triwialních a hlawních školách, též pro wyrostlejší wěk uspořádané od J. V. Justina Michla, jáhna řádu pobožných škol atd. II. wyd. W Jindřichowě Hradci u Aloys. Jos. Landfrasa 1841. 8. str. 92 a $\frac{1}{4}$ archu.

1401. **JAN PRAWD. PŘIBÍK.** Počítání písemná s hojnau zásobau rozmanitých příkladů od etc. Swaz. I. 8. str. 137. W Praze u Posp. 1837. [Pos. w Kwět. 1838 příl. str. 3.] — Swaz. II. W Hradci Král. u Pospiš. 1842. [Pos. Kwět. now. 1843. str. 87.]

1402. W časopisech *a) W Rozmanitostech:* Pro lámání hlawy některé algebraické dáwky, w swaz. A. B. C. O. od W. Sedláčka.

b) Kwěty. 1836—7 úlohy od Suldowského, Běleckého.

c) W Příteli mládeže. 1826. III. Příspěwek k saudnějšímu počítání z hlawy, od Wotypky. IV. 1827. I. Rychlý způsob wypočítání stříbrných peněz na papírowé a naopak, od Gerstnera. IV. úlohy. 1827. I. Příkladowé k počítání z hlawy. IV. Spočítání picí míry rakauské, aneb malé a 1829 I. míry české neboli weliké. II. Wypočítání české obilní míry. IV. a 1831. III. úlohy. 1832, 1839 též, z hlawy. II. III. 1833. I-IV. 1834 I. II. Počty zlomečné 1841. Saustawný wýklad početních poměrůw. Brandeys. — Zlomečné názwy (Jabulka). Počítání z hlawy Stránský (1842).

d) Rozl. pr. 1826 150.

e) Česká Wčela. 1837. atd.

b) Měřictwí a stawitelstwí.

1403. Lukáše Vocha Spráwa k wyreysowání pěti řadů slaupů podlé 12dílného modelu etc. česky a něm. W Praze 1823. 8. s 22 tabulkami rytými od Šimona Trusky. (Český text **FR. TOMSA** pomocí Dobrowského přeložil.) str. 185. mimo předm. a rejstř.

1404. Základowé měřictwí čili geometrie od **WOJT. SEDLÁČKA.** W Praze 1822. 8. str. 420. s VII. tabellami. [Rkp. w Mus. num. 925.]

1405. **FR. A. DUNDER.** *a)* Nawedení k mechanice čili hyboměrstwí k potřebě řemeslníkům a zwláště žákům na hlawních školách. 1825.

b) Nawedení k stawitelstwí čili umění o stawení we wezdejším žiwotě k potřebě řemeslníkům zednickým, tesařským atd. zwláště žákům na hlawních školách 1825. Oboje to přeložení posud w Rkp.

1406. W časopisech *a) Krok.* 1827—1831. II. Sahowání kostkowé, od Fähnricha.

b) Přítel mládeže. 1829. I. 49. Wyswětlení několika pojmůw a rozhodnutí z měřictwí, od Sedláčka.

c) *Hwězdářstwí.*

α. Wůbec.

1406. Obraz jasných nebes s krátkým popsáním nebeských těles, čili krátké poučení o hwězdách a jejich běhu od **NORB. WAŇKA.** 8. str. 40 s tabulí kamenopisnau: Přehled nejjasnějších hwězd, stálic na sewerní polokauli nebes, wyreysowal Matěj Waněk, wyryl Fr. Řehula, pro začátečníky a milowníky hwězdářstwí etc. W Praze u Tom. Tábora 1836. [Dle Bartákowy: Gemeinfassliche Anleitung zur leichten Kenntniss des gestirnten Himmels, Wien 1827.]

1407. **JOS. SMETANA.** Základowé hwězdoslowí, čili astronomie, od etc. wel. 8. str. 189. se 4 tabulemi obrazců hwězdoslowních w půl přičném fol. W Plzni u Reinera a Šmida 1837. [Litrow, Schubert a Bode jsau nejhlawnější zdroje, jichž tu užito. Srow. Čas. mus. 1837. IV.]

1408. Nebe a země klíč, čili wšerozumitelní začátkowé učení o nebi a zemi, od **ANT. W. HNOJKA** etc. W Praze 1843. 12. str. 158. [Posud. Kwět. př. 86.]

1409. W časopisech *a) We Wid. Listech.* Nebe se swými diwy (1813) od J. L. Zieglera Kalendář se swým wýznamem (1814) od téhož. Přirozenost slunce, od D. J. Firbasa (1815).

b) W Kalendářích. J. Palkowiče prostonárodní wyswětlení kalendáře.

c) Čas. mus. 1828. O roku narození Krista Pána od F. Palack.

1829. O pranostikách a kalendářích českých zwláště w XVI stol. od téhož. Staročeský wšeobecný kalendář.

1832: Zpráwa o cestě do měsíce od Litrowa. přel. F. Šír. 412.

d) Česká Wčela. 1834. Sestawení swětů etc. 211. Říše tworstwa atd. 79. 1838. str. 6. Kalendář a wýznam jeho.

e) Jindy a nyní 1830. Saustawa slunce. I. 41. Slunce. 45. Zrcadlowý dalekohled s ryt. — II. 93. měsíc. Achromotický dalekohled.

f) Kwěty. 1838. 28. Boguslawski. — O trwalosti saustawy sluneční přel. Wrťátko. příl. 1838. 61. — Koperníkůw sen, od B. Pichla. 1839. 230. — Úkazy úplného zatmění na zemi. Now. 1842. str. 58. — Zatmění slunce. 1842. č. 51.

g) Krok. 1831. II. 240. Domněnka hwězdářská, od Bergnera. — 631. Kterau hwězdau tři sw. králowé wedeni byli?

1833—35. III. 181. O powětrnosti r. 1834, od Smetany.

h) Přítel mládeže. 1833. IV. O wlasaticích, od Lhoty.

i) Swětozor. 1834—8.

k) Wec. wyr. 1831. I. 57. O kometách. 214. Hospodářské hwězdářstwí.

l) Wlastimil. 1840. III. 37. Něco o hwězdách, pokus přednešení prostonárodního. od Franty.

1842: Wrchy a doliny na luně; mlhowiny.

β. Kalendáře.

a. Roční.

1410. Kalendář nowý na rok 1783. W Praze u Rosenmüllerowých dědiců skrz Matěje Glatze Faktora. 12.

1411. Jana Tomáše Höchenbergera Nowý kalendář neb Měsíčník k potřebě a užíwání lidu ewang. náboženstwí na r. 1783. W Praze. 8. u Rosenmüll.

1412. Kalendář hospodářský a kancelářský. u Rosenmüll. děd. 4. 1783.

1413. Kalendář nowý hospodářský na r. P. 1783. u Fr. Gešábka 4.

1414. Minucí hospodářská ke cti sw. Wojtěcha. W Praze u Fr. Gešábka 1783. 12.

1415. *Michala Grügnera* minucí hospodářská to jest: Kalendář sedlský ke cti a chwále sw. Wojtěcha na r. 1785. W Praze u Rosenmüllerowských dědiců skrze Matěje Glatze Faktora. 12.

1416. Historický Kalendář na rok 1784. pro lid církwí českých obnowených. W Praze u J. Tom. Höchenbergra. 8.

1417. Nowý kalendář Tolerancí pro weškeren národ Český katolického i ewangelického náboženstwí na r. 1787. W Praze od **W. KRAMERIUSA**, wycházel až do r. 1798. po 11 let.

1418. Kalendář hospodářský, od společnosti učené Pražské wydáwaný w 4. a 12. od r. 1795 až do r. 1836, u Háze.

1419. Nowá minucí hospodářská od c. k. hospod. spol. w král. Českém. W Praze u synů B. Háse. 6 ¾ archů. 1836. [Posud. Kwět. příl. XI.) W Praze 1804. Židowský kalendář na r. 1804. — Též na ostatní léta až do 1843-1846. str. 156. w 16.

1420. Kalendář powětrný na r. 1805 s některými přídawky sepsaný a wydaný od kr. Pražského hwězdáře *Aloys. Dawida,* w 4. 12. a 32.

1421. Wětší a zwláštnější nowý i starý kalendář, od **J. PALKOWIČE** w 8. W Prešpurku od r. 1802 až posud. Má přídawky historické i lehké zábawné weršowání.

1422. Kalendář tolerancí na r. 1816. a 1817. wydal **W. ROD. KRAMERIUS.**

1423. Nowý tolerancí posel pro katoliky i ewangeliky, aneb Národní kalendář od **J. HYBLA** 1817. a 1818.

1424. Nowý kalendář do kapsy na r. 1820.

1425. Laciný Kalendář. W Brně. 12. 1820. 1822.

1426. Malý hospodářský kalendář na r. 1826. Brno. w 12. 1832, 1834, 1835, 1837.

1427. W. R. KRAMERIUS. Wlastenský pautník. Wšeobecný československý Kalendář na r. 1828? (cens. z Lit. 1817. 1. Října 1828) w Jind. Hradci. — Wěrný společník, nejnow. a wšeobecné pospěšný Kal. na r. 1829 pro Čechy, Morawce, Slowáky a Slezáky (cens. 1. Června 1830 we Wídni.) Na r. 1831. Zřízený pro katol. a ewangelíky spolu s kal. židowským a tureckým. Na r. 1833. Domowní přítel, zřízený pro 5ero náboženstwí. Na r. 1834. — Na r. 1826 (?) w Praze, w Somrowsk. imp. w 12. (Srow. weč. wyr.)

1428. Wšeobecný domácí a hospodářský Kalendář, wedením *Tomsy* od r. 1831, 1836, 1837, 1838 a 1839. W Praze u J. Spurného. w 4. 17 archů. Též na r. 1840, 1841, 1842. 1843. (23 archů.) [Srow. Kwět. 1836. 40, a 1837. 7.] 1844, 1845, 1846, 1847. (od W. Filípka sestawen) 20 archů a rytinami na dřewě.

1429. Nowý i starý wlastenský kalendář na rok P. 1830 podlé wysokosti uhlu nebeského na 48mý stupeň spořádaný, rozmanité, užitečné a kratochwilné wěci, spolu s nejnowějšími událostmi w sobě obsahující, na r. 1830. W Liptowském sw. Mikuláši u Kašp. *Fejerpatakyho* k dostání. Tištěn w Lewoči pismen J. Werthmüllera. w 8. 5 ½ archů. Též na r. 1831 až do 1841. [Posudek. Kwěty 1836. příl. str. 92 a 1837. příl. str. 23. 30.]

1430. Nowý Kalendář na r. 1842, pod názwem: Slowenský pozorník, od FEJERPATAKYHO. [Ohláš. w Mus. Čas. XIV. str. 420. Kwěty Now.]

1431. Nowý i starý wlastenský kalendář a Slowenský pozorník na r. 1843. W Lipt. S. Mikul. u Kašp. Fejerp. z Klačan. Též na r. 1844, 1845, 1846. (str. 136.)

1432. Kapesní Kalendář na r. 1833, 1836, 1839. W Praze a Hrad. u Posp. Nar. 1847.

1433. Peštský Kal. na r. 1836. [bernolačině nejbližší.]

1434. Litoměřický wšeobecný Kalendář. Pro duchowní, hospodáře, kupce, obchodníky, kapitalisty a wšecky, kteří nějaké řízení neb jednání mají, začatý od prof. Dawida, dál wedený od Adama Bittnera etc. W Litoměřicích nákladem K. W. Medaua. w 4. 15 archů 1838-1839. [chybná čeština na mnoze]. Od r. 1832-36 Nowý Kalendář složený od p. Dawida. [Pos. Kwět. př. 42.] na r. 1843 (20 archů) 1844, 1845, 1846. W Praze. 24 archů, 1847.

1435. Kalendář hospodářský, od morawsko-slezské společnosti k zwelebení rolnictwí, poznání přírody a země na r. 1840 (Ponaučení o wčelařstwí od *Jos. Sterna* atd.) W. Kwěty now. 1840. str. 24. — 1845. str. 19.

1436. Posel z Morawy, aneb domácí měšťanský rolnický kalendář, wydáwaný Fr. Gastlem, wzdělán od ŠEMBERY. w 4. 1840. s osmi obrázky. 1837, 1838, 1839, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, (s 2 rytin.) 1846. archů 8. 1847.

1437. Rozumný rolník, aneb nowý mor.-slez.-městský a sedlský Kal. od R. Rohrera wydaný 1837-1840. články jeho od ŠEMBERY, s pěti obrazci. [Oznám. Kwět. now. 1840. str. 32 a 1837 příl. II.] Rozumný rolník přestal r. 1844. místo jeho začal *Domácí přítel* wydáwaný od knihkupectwí Winikrowa a wedený péči p. OHÉRALA a MIKŠÍČKA. (kalendář.)

1438. Kalendář na r. 1841, od AL. ŠEMBERY, u Al. Škarnicla w Holomauci, 2 strany w mal. 4.

1439. Kalendář stěnowý na r. 1842, od W. ŠEMBERY. w Holom. u Škarnicla.

1440. Kalendář hospodářský w c. k. m. sl. společnosti rolnické 1845. (str. 19.)

b. Stoleté.

1441. Stoletý kalendář, na způsob Kristofa z Helwíku, od ANT. STRNADA. W Praze 1793. 8.

1442. Stoletý Kalendář od r. 1797 až do 1900, w němž jména planet, jich welikost, wzdálenost a domnělá wléwání w počasy pro každý den obsažena jsau, spolu s wšeobecnými a zwláštními prawidly selskými, pak s předpowěděním powětří a s znamením počasu i rozličných postaw jak měsíce tak i lidí i zwířat, zrostlin, bylin, wody a t. d. od K. THÁMA W Praze 1797.

1443. Stoletý kalendář, to jest: Důmnění hwězdářské na L. P. jenž jsau po milostiwém narození Pána a Spasitele našeho J. K. od r. 1800. až do 1900. w němžto se wynachází sedm nebeských planetů a poznamenání o ročních řiditelích a čtyrech částkách ročních, o auřadě každého roku, i také o zdrawí a nemocech, item: také jednoho každého měsíce powětrnost, wšecko dle hwězdářského a neomylného počtu spořádané jest. Se wšemi sem patřícími tabulkami a figurami wyplněný. 8. bez r. a místa, dle Zlobického u Fabiana Beinhauera. 1800, 1804, 1805.

1444. Týž (?) w Brně od r. 1807. až do 1911.

γ. Prognostika.

1445. Pranostika sedlská t. j. knížka o po-

wětří a spráwě, kterak spůsobnost času přes celý rok poznati se může. W Holom. 1775. w 12. znowu přehlídnutá a rozšířená. W Holom. u Jos. Hirnlowé. 8. 1786.

1446. W časopisech *a)* Rukoslowí. Č. *Wčela.* 1845. č. 14.

b) Kwěty. 1839. str. 262. Mohauli počasí a chwíle předoznámeny býti? od K. Fejerp. *1842.* č. 64. Příčiny panujícího sucha, od Maška. — 1843. č. 73. Ještě něco o powětrnosti od F. Maška.

c) Wlastimil. 1840. II. 249. Hlawní příčiny, proč nyní wíce suchých než mokrých let míwáme, od Fr. J. Maška.

d) Wojenstwí.

1447. Článkowé wojenští pro c. k. armádu. We Widni 1798. 8. přel. od **J. ZLOBICKÉHO.** Též 1808. 4.

1448. Exercier-Reglement pro c. k. Infanterii česky přeloženo (od **J. NEJEDLÉHO**). W Praze 1808. 8.

1449. Zachowáwání a předpis služebný c. k. sprostého wojáka, gefreytra, tamb. a kaprala s otázkami etc. Přel. **A. S. F.** 1808. W Prešpurce J. P. Weber. 8.

1450. Cwičení a užíwání zbraně, její částky, její čistotné chowání a o některých jiných wojáku potřebných wěcech w c. k. wojsku. 16. str. 32. W Praze 1826.

1451. **T. BURIÁN.** *a)* Služebný předpis pro sprostého wojáka, swobodníka a bubeníka c. k. pěchoty; pak částky ručnice pěchoty a o měření a trefení. W češtinu přel. etc. 12. str. 64. W Praze u Posp. 1834.

b) Cwičení se we zbrani jednotliwých wojáků, řád a zdélka c. k. pěchoty, přel. etc. 12. str. 103. W Praze u Posp. 1835.

c) Předpis služby sprostého wojáka, desátníka, sedláře, kowáře a trubače při c. k. jízdě. od T. Buriana. 12. str. 66. W Praze u Posp. 1836.

1452. Zachowání sprostého wojáka c. k. pěchoty. Přel. z něm. od **FRAŇKA** praporečníka etc. W Hrad. Kr. 1829. II. wyd. 1829. 12. str. 60.

1453. Wýtah z poučení o spořádení ručnice a o jejím zachowání. (Auszug aus der Belehrung über die Beschaffenheit des Gewehres und dessen Conservation.) W Praze, u Špurného. 1 arch. 1842. něm. a česk. Wyučowání službě polní pro c. k. pěchotu, w češt. přel. **MATĚJ KNAYSL**, zkaušený učitel jaz. česk. W Jihlawě u J. Rypla. b. r. (1838). w 12. str. 118. [Pos. Kwět. příl. 1838. str. 29.]

1454. Polnej pořadnej stráži hlawné prawidla wedle článka dewátého 1840 zákona krejinského pre školskau mládež slawnej stolice Šariskej. W Prešowě wytišt. u Michala Radlitze 1843. str. 26. mal. 8.

1455. W časopisech *a) Čas. mus.* 1828. O wálečném umění Čechů w XV stol. od Fr. Palackého. — 1845. str. 398. České puškařstwí od T. Buriana. *b) Kwěty.* 1843. č. 24. Starodáwní wojenské zřízení měst Pražských, od W. Wlad. Tomka.

H. ZNÁMOST PŘÍRODY.

a) Přírodopisy.

1456. Krátký weytah wšeobecné historie přirozených wěcí mimo přílepek některých paměti hodných příběhů a poznamenání některých českých slow, kteráž se w této knížce nacházejí, k wšeužitečné potřebě českého jazyka w c. k. Terezian. wojenské akademii w Nowém městě, nawržený od **MAXIMILIÁNA ŠIMKA**, řádu škol pobožných. We Widni k dostání u Hermana Jos. Kruchtena 1778. 8. písmy Šulcowými tištěno.

1457. Historie přirozených wěcí pro mládež od **AL. PAŘÍZKA** w Praze 1784. 8.

1458. Krutičká historie přirození k pomoci a k dobrému jak učitelů tak i mládeže školské sepsaná, ano i k rozšíření lepší a k Bohu wedaucí známosti tohoto swěta, wůbec na swětlo wydaná skrze **LADISLAWA BARTOLOMEIDESA** etc. s desíti jeho wlastní rukau na mědi wyrytými tabulkami, roku 1798. 8. str. 63. W Budíně u Kat. Landerowé 1798. 8. wel.

1459. Krátké zlomky z přírodopisu nalezají se w knize: Ueber die Aussprache der czechischen Buchstaben etc. von **FR. TOMSA.** Prag 1801.

1460. Funkowá kniha: Naturgeschichte für Kinder, jest přeložená od **FR. TOMSY** 1809. Rkp. (u prof. J. Nejedlého.)

1461. Popsání a wyobrazení nejznamenitějších zwířat z hist. přirozených wěcí od **J. HÝBLA.** W Praze 1811. 8. str. 152.

1462. Průbička užitečné kratochwíle ze známosti přirozených wěcí, w rozmlauwání učitele s dítkami, od **MICH. KADANĚ** etc. W Praze 1819. u Boh. Haze. str. 275. a předm. VIII.

1463. Pojednání o bylinářstwí w Čechách od P. Kašp. hrab. ze *Sternberku* etc. **ANT. PUCHMAYER** přel. W Praze 1819. 8. u Fr. Fetterle z W. str. 152.

1464. Flora Čechica etc. Kwětena česká s poznamenáním lékařských, hospodářských a řemeslnických rostlin od doktorů lékařstwí *J. Swat. a K. B. Preslů.* W Praze 1820. 8. (lat. s česk. jmény bylin.)

1465. **J. S. PRESLA** *a)* O přirozenosti rostlin, aneb Rostlinář, obsahující: jednání o žiwobytí roslinném pro sebe a z ohledu jiných žiwoků podlé stawu nynějšího znání; k roz-

šíření přírodnictwí, w potažení na užitečnost w rolnictwí, hospodářstwí, řemeslech, umění i obchodu a wztahowání obzwláštním na lékařstwí, wydán trudem Bedřicha Wšemíra hrab. z Berchtoldu a J. S. Pr. doktorů lékařstwí. W Praze 1820. 4. Oddělení I. str. 300. Odd. II. obsahující popsání a wyobrazení rostlin podlé řádů přirozených spořádané s wyznamenáním wlastností, užitečnosti, obzwláště wýwodin a zplodin, způsobu wydobýwání, posledních dobroty a porušenosti nejjistějšího poznání a zkaušení etc. Díl I. 1823. s 124 poloarchy a 80 obrazy. Díl II. 1825. s 127 poloarchy a 80 obrazy. Díl III. 1835. s 54 poloarchy, 36 obrazy. [pro nedostatek odbytu wíce newyšlo].

b) Barona Jiř. Cuviera Rozprawa o přewratech kůry zemní a o proměnách w žiwočistwu jimi způsobených w ohledu přírodopisném a dějepisném od etc. 8 str. 318 a 4 obraze. W Praze arcib. tisk. u W. Špinky. 1834. [Pos. w Wčele 1834. od Amerlinga].

c) Ssawectwo. Rukowět saustawní k poučení wlastnímu. Podlé nejlepších pramenůw wydal atd. 8. str. XII a 388. W Praze u Posp. 1834. [Pos. Čas. mus. 1834.]

d) Nerostopis čili mineralogia. Rukowět saustawná k poučení wlastnímu. Wydal atd. Wel. 8. str. XVI. a 628. s 1677 wýkresy na 41 obrazích představenými w přič ½ fol. w kamen ryté od Merklasa. W Praze u J. Spurného 1837. [Pos. Kwět. př. 2].

e) Wšeobecný rostlinopis, čili popsání rostlin we wšelikém ohledu užitečných a škodliwých. Dwa díly. [Nowočeské bib. wydáwané od Mus. číslo VII. Spisů musejních č. XXIII.] W Praze 1846. str. XXXII. a 2072. u Karla Vetterla.

1466. Wyobrazení a popsání w polínku třešňowého kmenu r. 1745 w Hoře Kutny 19. Unora ze zahrady Wšech Sw. od jakéhosi Konrada, rozeného Moškwana uťatého, a při rozpoltění nad stéblo hlaub jako do dřewa samorostle spatřeného kříže (od 1822 w Museum českém) wydáwá **JOS. FR. DEWOTY** etc. W Praze 1823. 8. 1 arch s obrázkem u Fetterl. z Wildenbrunu.

1467. Drahná část Zoologie podlé Okena, od **J. KAUBLE** w Rukopisu.

1468. **FR. ŠÍR.** Krátký přírodopis, čili poučení o wěcech w přirozenosti se nacházejících, jakož o žiwocích, rostlinách a nerostech, a jich krátké popsání. 8. str. 152. W Jičíně, u F. Kastránka. 1835. [Pos. w Kwět. 1835 od Amerl. Odpowěd tamž 1835. 9.]

1469. **J. N. FILCÍK.** Přírodopis co kratochwilník školní pro dospělejší mládež českoslowanskau. Wel. 8. str. 208 a 26 obrazů kamenopisních. W Praze arcib. tisk. 1834 [Podlé Funkes Naturgeschichte etc. Wien 1800. Posud. w Kwět. 1835. 29. Wčel. 1837. 166.]

1470. **K. AMERLING.** Knížka o hmyzech, neboliž naučné wyprawowání o motýlech, wčelách, chraustech, komařích a j. příklady paměti nejhodnějšími pro dítky česko-slowanské, od wraucího jich přítele A. K. 16. (str. 108 a ryt.) W Praze arcib. tisk. 1836. [Srow. Kwět. 1836 př. 56.]

1471. **W. STANĚK.** Přírodopis prostonárodní, čili popsání zwířat, rostlin a nerostů, wedlé tříd a řádů jejich. S obrazy. W Praze 1843. w 12. str. XIV. a 496. Malé encyklop. nákl. čes. mus. díl III. [Pos. Kwět. now. 1843. 93. — Wčela 1844. str. 20.)

1472. Křímky čili rostliny na Alpách. 8. str. 32. 1846, od **K. AMERLINGA.**

1473. W časopisech *a) W Učiteli lidu.* 1786—8 mnohé části sem náležejí, k. p. w I. běhu str. 699 a 776. etc.

b) W Hlasateli: O opicích, králi hadu, slonu, orlu, lwu, welrybě, bobru. Aučinkowé zemětřesení, sopky etc.

c) W Rozmanitostech Mrawenčí lew, paměti hodní psi etc.

d) We Wid. Listech: Neobyčejně welicí stromowé, o šafránu, rejži etc.

e) W Kroku: Nawržení saustawy žiwočichů dlé tříd, řádů a rodů a j. menší.

f) W Příteli mládeže: Diw přirozený w Sedmihrad. zemi, o Krkonoších etc. O přirozenosti wčel. 1841. Kučera Jos. —

g) Čas. mus. 1827. Podiwné widění (fata morgana) od W. Sedláčka. — 1833. O powětroních od J. S. Presla. 1835. O zkamenělém strupanu. — Řeči hrab. Kasp. Sternberka we wýročních shromážděních společnosti obsahují pojednání z přírodopisu 1827—1836 k. p. Obraz geognostického skladu země české (1831). O kwětené předswěté (1832) — O zkamenělinách žiwočišných (1834) atd. — 1836. Čerwotočiny w listu wádrlice wějiřníkolisté. — Opis stéblorupatce ostnorupého, od Kordy. Opis dwau druhů slezinníka, od K. B. Presla. — 1838. O powstání powětrných kamenů a přítoku mořského dle rusk. od J. J. — Rozhorecké jeskyně, od J. W.

h) Čechoslaw. 1831. V. VII. Umělecké schopnosti některých hmyzůw. VII. Hmyzowé co příčina rozličných neduhůw u lidí a zwířat, od Amerlinga.

i) Samo. 1832. Polewníci (infusoria). *Krok.* 1833, od Amerlinga.

k) Česká Wčela. 1834. Polární medwěd. Psi kamčadalůw. Low zubrů, tygrů. Šaguar. Zůřiwost sokola. Krotitel hadů atd. Sestawení swětů. Říše tworstwa atd. 1835. Působení wěd na mrawy lidské, z angl. od Strobacha. — 1836. Z přírodopisu obrazy. 1837. č. 22. Tužebník. (Amerling) č. 3. — Wčela. 1837. č. 2. 1838. Skořicowý strom. Korale. Wzdělawání wína. Wikloň. Maudrost psů. Pud zwířat. Plenitel chřestejšů. Rýže, indigo, bawlna, tabák. Slawík, Trubač a tygr. Pes se pomstil chytře. 271. — Neobyčejná náklonnost krysy. str. 351. 1839. Kaparowý keř. Wěk někt. zwířat. Ukazy z přírody. Říše rostlin. Zřídla Wisly. 1840. Wěrnost psa, z wlask. — Pohanka. Dub wěkowitý, od Dundra. 1842. Mladost a stáří země. — Odkud wzali Angličané zrostliny k swé potrawě. Tepání krwe u zwí-

łat. Rtuťowé pokopy. Fata morgana. Powětří. 1843. O tabáku, od W. Pokorného. Nasolowání sleďuw. 1844. kačice, od A. V. č. 17.

l) Jindy a nyní. 1829—1833. rozličné částky.

m) Krok. 1831—36. O nerostech, od F. Presla. Popsaní hlati tyčkowce. O platině. Ponawržení saustawy žiwočechuw dle tříd, řáduw a rodu. — Hlista w brauku, krajiník nazwaném. Skaměněliny koreyšůw. Stáří pohoří ewropejských E. Beaumonta atd.

n) Kwěty. 1834. Zpráwy z Uher. 1836. Dwojí poněti o přírodě, od Rozsypala. 1839. Přiwaly. Nowý nálezek w přírodní saustawě rostlin. 1843. Hist. slowo o tabáku, od Fährichа. č. 43.

o) Přítel mládeže. 1827. Bylinářská abeceda. — 1833. Hmyzowé, od Strnada atd.

p) Rozl. pr. 1826—28. Čechy atd.

q) Swětozor. 1834—5. rozl. částky.

r) Wěč. wyr. 1831—2. Hospodářský žiwočichopis, od Amerlinga.

s) Wlastimil. O půwodu a rostení nehtů, zubů, wlasu, od W. Staňka. 1842. 71. — Twoření kamenného uhlí za prawěkuw, od Maška. 1840. III. 227. — Pokus o přetwoře rostlin z Göthe, od J. Čejky. 1842. 152. 256.

b) Člowěkopis.

1474. **W. STANĚK.** *a)* Základowé pitwy (anatomie) čili saustawní rozbor a popis těla lidského a jednotliwých jeho částek. W Praze 1840. 8. str. 274 a obsah. Přitom: Pitewní atlas, aneb desatero obrazů části lidského těla s pětiarchowým wyswětlením.

b) Krátký přehled leboslowí s přidaným objasněním smyslů a zabywů mozku, jejž sepsal a wydal etc. W Praze 1840. u W. Špinky. Wel. půlarch w 4 s kamenopisným obrazem.

1475. W časopisech *a) W Rozmanitostech*: O žiwobytí a obydlí prwních lidí w jeskyních G. 3. od L. Zieglera. Silní lidé P. 76, od Fr. Špinky. Změny pokolení lidského, od Ziglera E 47. Měsíčnice w Čechách C. 68. Čistotné a zdrželiwé ženy, od Gallaše R. 74. O narození a smrti člowěka. A. 65.

b) Kwěty. Uhrančiwé oči, od W. Nebeského. 1840. 246. Krásné pohlawí, od J. Procházky. 5. Znamenitá pamět. 1835. str. 206.

c) Čech. 1832. O letorách, od Amerlinga.

d) Jindy. 1831. I. 3. *Krok*. 1831. Člowěkoslowí od Ant. Jungmanna. II. O lidech země požíwajících. 476.

e) Česk. Wčela. 1845. Umrlčí hlawa, č. 7.

1473. Pojednání o drobnohledné powaze mozku a nerwuw, jakož o tráwení ústrojném od Purkyně. w rkp. [w Michl. obr. str. 210.]

c) Přírodozpyt.

1476. O žiwlech pro mládež, na způsob Eberta, Byšinga a jiných. Od **ANT. HYNKA GOSTKY** z Saxenthalu. W Praze u J. K. Hraby. 1776, 8. str. 46. Po druhé 1791?

1777. **FRANT. TOMSY** *a)* W měsíčném spisu od r. 1787, některé částky. *b)* Spis o zimě čten w generálním shromaždění hospodářské wlastenské společnosti slezké od J. K. G. Bernera 23. Unora 1789. Na česko přeloženo etc. W Praze 1801. 8. str. 32.

1478. Odkryté tajnosti čarodějnických kunštů k weystraze a wyučowání obecného lidu o powěrách a škodliwých bludích, sepsané od P. z Eckartshausen, do morawského jazyku přeložil upřímný milownik swé wlasti (Prof. **MONSE**). W Olomauci 1792. 8.

1479. Nowě wynalezený prostředek oheň dokonale a jistotně uhasiti. Ze šwedského do českého jazyka přeložený od **MATĚJE HOLLAURA.** We Wídni a w Praze 1794. 8.

1480. Fysika aneb Učení o přirození (Nature) k prospěchu jak celého Národu, tak zwláště lidu obecného a pěkného Umění žádostiwého sepsané od **PAWLA MICHALKO** etc. W Budíně u Ant. Landererky 1819. 8. str. XVI. a 512. Prwní to fysika saustawná bez mathematických důwodů w českém jazyku podlé Mundta, Vietha, Helmuta a Höpfnera a j. W předmluwě zmiňuje spisowatel o jiném spisu swém: *b)* O škodliwosti powěry.

1481. Základowé přírodnictwí aneb Fyziky a Matematiky potažené, neboli smíšené. Z mnohých jinojazyčních na slowo wzatých spisowatelů wybral a sepsal **WOJT. SEDLÁČEK.** W Praze 1825. u Jozefy Fetterlowé z Wildenb. 8. str. X. a 250.

1482. Důkladné a mnohau zkušeností ztwrzené ponaučení o hromo- a kruposwodu, aneb kterak se dle Tholardowa způsobu obrany proti hromo- a krupobití stáwěti mají; s ponawržením, jakým způsobem celé obce s obydlím i polnostmi od škodliwého hromo- a krupobití skrownau wýlohau zachowány býti mohau. (S wyobrazením w kamenotisku). Dle A. Tedeschi, spoluauda c. k. hospodářské společnosti w Štýrsku. W Praze 1825. u z Schönfeldu.

1483. **JAN SW. PRESL.** *a)* Lučba čili chemie zkusná z nejlepších spisowatelů wybral etc. 8 str. 278. W Praze, arcib. tisk. 1828. *b)* Díl druhý. str. 318, a 8 bez zn. tamže 1835.

1484. **JOS. SMETANA.** Silozpyt čili fysika. W Praze 1842. wel. 8. str. 435 mimo obsah a 7 tabulek rytin. Nowočeské bibl. wydáwané nákl. mus. č. II.

1485. **KAR. AMERLING.** Lučba čili chemie řemeslní. Jest to wlastně Část I. počaté knihy: Promyslný posel, spis wšenaučný pro obecní lid a pro každého, kdož w uměních, zwláště w řemeslech a mnohých žiwota záležitostech poučení hledá. W Praze 1840. arcib. tisk. wel. 8. str. 416. Díl II. 1846. tamž. str.

b) Přehled lučby čili hmotozpytu. Tabule na wel. archu. dwa listy. 1840? *c)* Lučebné

skaumání na suché cestě, 1846 posud jen částka.

1486. F. S. KODYM. Zábawy nedělní, čili prostonárodní poučowání w silozpytu. Část I. o teple. W Praze arcib. tisk. 1848. Wel. 8. str. 536 a ukazatel. [Poz. od Dr. Čejky Kwět. 1844. str. 128.

1487. KAREL ŠÁDEK. *a)* Přírodoskum neb Fysika, čili učení o přirozených wěcech (s rytinau). Pro učitele wzdělal a na swůj náklad wydal etc. W Hradci Král. 1825. písmem J. Pospíšila etc. 8. str. 174. rejst. *b)* Hybomèrstwí neb strojnictwí čili mechanika s 57 obrazci ku prospěchu umělcům, řemeslníkům, jakož i mládeži. W Praze u Posp. 1830. 8. str. 96.

1488. W časopisech *a) W Hlasateli:* Umění přirozených wěcí (Helmutowa fysika) opatřením J. NEJEDLÉHO přel. (posud ne celá) I. 212, 394, 572. II. 99, 404. III. 314, 459. IV. 235.

b) Čas. mus. 1837. O idealnosti prostoru zrakowého, od Purkyně. — O duševném žiwota nyn. časů (silozpyt) od Amerlinga. str. 418. Zpráwa o shromáždění něm. přírodozpytatelůw, w Praze od Smetany. 1839. Nowá zkauška s elektřičnosti, dle rusk. od J. Malého.

c) Jindy a nyní. 1831. II. 25 atd.

d) Krok. 1831. Příčina zemětřesení, dle Biota, od S. Presla. 136. — Aučinky zemětřesení na jisté zřídlo.

e) Kwěty. 1839. Přiwaly od K. F. 414. — 1842. Wynalezení elektromagnetismu. Now. 30. doplněk 36.

f) Weč. wyraž. 1831. I. 68. Bilinský kyslík.

g) Swětozor. 1834—5.

h) Wlastimil. 1840. IV. 131. Galvanoplastika, od Dr. Staňka.

d) Hospodářstwí wůbec.

1489. Naučení o poznání počátků sedlského hospodářstwí. (W. Částku V. Díl II. knihy k čtení pro sedlské školy w c. kr. zemích.)

1490. Hospdářská ruční knížka od JOS. TABORSKÉHO. W Praze 1788. 8.

1491. Prwní nowá hospodářská škola w králowstwí českém na statku P. z Schönfeldu jménem Trnowan etc. W Praze 1791. (přeložena od NATH. HOLAUERA, faktora.)

1492. JURA FANDLIHO *a)* Pilni domajši a polni Hospodar, winaučujicí newědomého pochybujícího hospodára, též napomínající leňiwu Gazdinu k potrebním prácam celého roku od Mnohowelebu etc. W Trnawě 1792. 8. str. 234.

b) Druhá stránka, w kterej po smrti prwňého Druhí Pilni Hospodář wikládá ňewedomému Hospodárowi a leňiwej gazdiňe jaké má práce pres celí rok w každém měsíci a jakim Spůsobom wikonáwať. Pridáwá též ke každému Mesicu Prognostiku wikládajícu z ňebeských znakow a s powetrá, budúcé úrodi, a časi. W Trnawe 1792. 8. str. 464.

1493. Krátce obsahnutá prawidla k zpráwě hospodářů od W. Redelhammera; přel. J. RULÍK w Praze 1802.

1494. Krátké poučení o hospodářstwí polním pro obecný lid. Z něm. přel. ANT. PUCHMAYER. W Praze 1817. 8.

1495. Hospodář rozumný, aneb učení o rolnictwí a chowání dobytka s třemi přídawky o wyměřowání polí a wedení hospodářském, kteréž dle B. G. Schnee sepsal NORB. WANĚK. W Praze, 1822. 8. u Straširypky.

1496. Hospodářstwí. Rkp. fol. (w XIX. stol.) w Museum.

1497. Ponawržení pro nižší hospodářské služebníky, od *Karla bar. Puteany.* 8. w Praze u Házůw 1826.

1498. JOS. BLAHA. Naučení pro mladé sedlské hospodáře, jak mají hodnost stawu swého poznati, maudrosti z přirozených wěcí nabýti, domowní pořádek držeti, zkušenosti se zprawowati, a cíl, ku kterému člowěk od boha na swět postawen jest, znáti, aby mohli bohati, štastni, spokojeni a blaženi při swém powolání býti. Sebrané a w jedno uwedené od etc. 8. str. 124. W Praze 1829.

1499. JOS. FR. KAUBLE. Hospodářská kniha k čtení pro wšeobecné naučení. 8. str. 288. W Praze arcib. tisk. 1833.

1500. J. M. KOPECKÝ. Udání základu k haub wzděláwání země, jak to Čecha řeč a jeho pluh wyjewuje. 8. str. 20. W Praze u J. Spurného 1834. [Řeč i prawopis špatný.]

1501. J. ŠULEK. Kunšt žiwé ploty dělati, z mléka wíce másla wywesti, a wůbec bohatějším se státi (Kat. Fej. 1835.)

1502. Jiří Wolný, aneb příklad, jak mnoho dobrého rozumný muž w obci spůsobit může, hospodáři wůbec, zwláště ale k užitku milého stawu sedlského. Sepsáno (po něm.) od Wojt. *Świppla*, aučtowního u kníž. Fürstenberka, nawrženo a wydáno od c. k. hosp. Společnosti w Čechách. (Překladatel do česk. N. WANĚK.) Wel. 8. str. 350 a 11 ryt., w Praze 1835 tisk a papír synů B. Háze. Nowé wyd. 1837. [W čas. mus. 1836.]

1503. Ponaučné a zábawné listy pro polní hospodáře a řemeslníky w Čechách. Wydáwané od c. k. hospod. společ. w Čechách, péčí Dr. Mat. rytíře *Kaliny z Jäthensteina* etc. zčeštěné od J. ŠTĚPÁNKA Ročník I. w Praze u Synů B. Háze. 1838. wel. 8. str. 384. — Ročník 1839 též; 1840, 1841, 1842, 1843 též; Ročník 1844 přel. Jos. Weselý. 1845 též 1846.

Obsahuje polní a domowní hospodářstwí, hospodářskau techniku, wědomost o řemeslech, powinnosti k státu, wrchnosti, duchownímu, učiteli atd. anekdoty, úkazy w přírodě, ceny owoce, obilí atd.

1504. M. D. RETTIGOWÁ *a)* Dobrá rada slowanským wesničankám, aneb pojednání, kterak by pokrmy ony prosté, laciné i chutné připrawowati, a tak se buď pro budaucí swau domácnosť, neb pro službu cwičiti mohly. Podaná od etc. 8. (str. 68.) w Praze u Posp. 1838. [Též německy.]

b) Mladá hospodyňka w domácnosti. 1840. w Praze u Posp. 8. str. 264. [Pos. Kwět.] now. 1840. 67.]

1505. Žiwa, spis rolnický a lesnický, wydáwán od HYNKA POLCE. W Praze u Posp. 1842. 8. str. 33. [Pos. Kwět. 1842. str. 104. Now.]

1506. JOS. PEČÍRKA. Wácslaw Nowák, aneb sedlák, jak by měl býti. Hospodářská kniha etc. W Znojmě 1847 nákl. E. J. Fourniera, kněhkup. w 8. str. 249. Díl prwní.

1507. W časopisech. *a) W Učiteli lidu*, kterýž hospodářstwí nejwíce za předmět měl.

b) W Hlasateli: Práce w Lednu etc. od swob. P. z Puteany, přel. J. Nejedl.

c) W Rozmanitostech: O weynosu obilí w Čechách. O brambořích. Proti snětiwé pšenici etc.

d) W kalendářích hospodářských, zwláště od učené společnosti wydáwaných od r. 1795 až do letoška mnoho pojednání o wěcech hospodářských do českého přeložených se nalezá.

e) Česká Wčela. 1834. str. 139. Upotřebowání bramborowých klí k plemenění. — 1845. str. 23. Nowý důležitý wynález w polním hospodářstwí (z rusk.) samožnec. — Z Polny [Péče o staw sedlský] 1845. str. 132. Maudrá prawidla pro rozumné lidi. č. 45.

f) Kwěty. 1834 atd. 1838. 341. České ruchadlo, od Šembery. 1839. str. 373. Obraz dokonalého rolníka. Z něm. přel. od P. Č. Reitingra. — 1842. str. 61. Nowý znamenitý nález w polním hosp.

g) Čas. mus. 1829. O pohoření a náhradě škody, od Slámy. 1832. Pliwník od J. J. (též o sobě. u Posp.)

h) Čechoslaw, 1831. Ruchadlo, nowý pluh český.

i) Jindy. 1833. I. 30. 189.

k) Hronka. 1836. Nawržení některých prostředkůw, jimiž by wenkowský lid . . zdokonalowati se mohl, od K. Amerlinga.

l) Pautník. 1826. Pluh na saních atd.

m) Přítel mlád. 1831. Ponawržení školní (štěpařstwí, wčelařstwí) 1834 atd.

n) Rozl. Pr. 1826—1830. Rozhled hospodářstwí letošního r. u střední Wltawy, od Slámy.

o) Swětozor. 1834—5. Rolnictwí w Čechách.

p) Tatranka. 1832. Hospodářské a kupecké wěci.

q) Wečer. wyr. 1831—2, od Amerlinga a Waňka.

α) Wčelařstwí.

1508. Wýtah z nowozkušeného wčeláře, aneb *Antonína Janši* kniha o wčelách, w Uherské Skalici 1775. 8.

1509. *Antonín Janša:* podstatná učení a zpráwa o chowání wčel, z něm. w češtinu uwedená od K. J. A. TRUTNOWSKÉHO W Praze 1777. 8.

1150. Jednání o dobytku owčím. 1781.

1511. JOS. JANIŠE Aučinliwé zprawowání wčel pro lid obecný, s potřebnými tabulkami a wčelním kalendářem. W Praze 1789. 8.

1512. Na rozkaz slawné králowsko-uherské místodržící raddy wydal *Jos. Toldy* důležitý spis o wčelách w uherském jazyku, kterýž i na slowenský jazyk přeložen a wydán byl 1789.

1513. Nowá wčelní kniha pro lid wenkowský w c. k. zemích od JOS. ANT. JANIŠE, faráře Hostiwařského, blíž Prahy. W Praze u J. F. z Schönf. 1790. 8.

1514. Obsah potřebných naučení a prawidel, wedlé kterých se wčely rozšafně a s užitkem opatrowati dají, w B. Bystřici u J. Jos. Tumlera 1792. 8. od JANA GLOSYUSA, kazat. w Rošťáři.

1515. Maudrý wčelař, nebo ponaučení, na jaký způsob se wčely skrz celý rok k hojnějšímu užitku zprawowati etc. mohau od Waw. Pomocníka. W Praze 1811. (u J. Buchlera w komisi.)

1516. Rozmlauwání o wčelařstwí wčeláka, mlynáře a winaře, dobrých sausedů od Slowáka (S. K.) W Prešpur. u dědiců Belnayho 1816. 8. str. 85.

1517. Zpráwa wčelářská o Opatrowání wčel w dwojitých Ulech, se zwláštním ohledem na magacíny, kláty a koše. Sepsaná od P. Jana Čaplowiče z Hontu. Nyní podle druhého wydání z německého jazyku přeložená skrz J. B. S jednau wyrytau tabulí. 1817. We Wídni w kniharni Ant. Doll. 8. str. 92. (Wěc dobrá, řeč uprostřed mezi českau a slowenskau.)

1518. Wítek, wčelař a spolu aulař, nebo: Potěšitedlná naučení pro wšecky ty, kteří wčely chowají etc. od P. Jana Oettla. Přeložil *J. A. Dunder*, wydala c. k. wlast. hosp. společnost w Čechách. se 2 dskami. W Praze 1843. 8. str. 148.

1519. A. ŠEMBERA. Kratké ponaučení o wčelařstwí, dle Got. Sterna přel. etc. W Brně u Gastla 1840. 8. str. 58.

1520. W časopisech. *a) Přít. Mlád.* Rozmlauwání o wčelách při zkaušení weřejném r. 1837, od Kučery Jos.

b) Česká Wčela. 1840. str. 98. Slowo k ochraně wčel, od Fr. J. Bojenického. — 195. Wčelařstwí w jižných Čechách, od Jos. Wondry. — 311. Wčely, od K-ka.

c) Rozl. pr. 1825—1833, a *Pautník* 1826.

β) Owčáctwí.

1521. Krátké a užitečné jednání o dobytku owčím, jeho pastwách, zimním chowání, nemocech, léčení, od FR. SWOBODY, faráře we Winařích. W Praze u Johanny Prušowé 1781. 8. str. 62, též 1789. (Z wlastní zkušenosti psáno.)

1522. Wieganda Naučení pro owčáky a jiné držitele owčinů. Z něm. přeložil **JOSEF RAUTENKRANC.** W Praze 1798. 8. str. 100. (u Kašp. Widtmana.)

1523. Prawidla k zpráwě hospodářů a polních mistrů o owčím dobytku od **J. RULIKA** 1802.

1524. R. André Krátce obsažené naučení o chowaní owčího dobytka pro owčácké mistry etc. wydané od sjednocení přátel a znatelů owčáctwí etc. přel. **DOM. KYNSKÝ.** 8. W Brně 1818. str. 58. u J. G. Gastla.

1525. **JAN HÝBL.** J. G. Elsnera owčácký katechismus jakožto naučení pro owčáky; přel. W Praze 1831.

1526. W časopisech *a) Česk. Wčela.* 1845. str. 243. Zawedení Peruanských owcí do hor Krkonošských, od Ant. Fähnricha.
b) Rozl. pr. 1833. O zlepšení owcí.
c) W Kalendářích.

γ) Krmení dobytka.

1527. Tejné Rady Šubarta dobře míněné wolání na wšecky sedláky, kteří nedostatek píce trpí, i taky na české. S důkladným naučením, jak lehce a hojně jí dostat, následowně jak k mohowitosti přijít mohau. W Praze w c. k. norm. Imp. 1785. 8. str. 39. Nejw. p. purkrabí toho času kníže Karel Egon z Fürstenbergu tuto od saského tejného Rádce Šubarta sepsanau knížku přeložiti **FR. TOMSOWI**, a zdarma mezi lid rozdáwati kázal.

1528. *Jana Wáclawa Rotha* laciný prostředek, jak i ze špatných a suchopárných polí žiwná a dobytku příjemná píce w hojnosti dostat se může, skrze co na polních požitcích ani ta nejmenší ujma se nestane, nýbrž jaré obilí znamenitě se zlepší. W Praze w c. k. norm. Impr. 1787. 8. Přel. **FR. TOMSA.**

1529. **RYBAY** přeložil z němčiny: Ueber Futterkräuter 1793.

1530. Jednání o rozplemenění a potřebě kopřiw. přel. **B. DLABAČ**, w Praze 1799. 8.

1531. Zpráwa podlé níž skrze zahlazení Uhorok (úhorů) a obecného pasztwiszka pole ponaprawené, a k lepšímu chásznů obracené, Staw Gazdowszky ale w požehnanejši promeňen býti může. Z csasztky z němeczké knižecsky w slowencsinu wytahnuta, z csastky pak některými potrebnými prídawkami zaopatrena a do jiného poradku uwedena od **SAM. FABRY.** W Prešowě u J. Mich. Rädlicz 1803. 8. str. 39. (z něm. Cromes Futterkräuterbau, w nářečí Sarošském plna idiotismů.)

1532. Praktické poučení o dětelině a wywázení dětelinowého semene etc. w něm. (1797) wydáno, kteréž do Slowenč. přeložil **JAN MOJŽIŠOWIČ.** W Prešp. 1804. 8. str. 36. (českým nářečím psáno.)

1833. Unterricht über den Anbau und Behandlung des Mohar (panicum germanicum) als Futterpflanze, dann des Johanniskorn von Jos. Graf *Malabailla von Canal.* 8. 1805. něm. a česky.

δ. Štěpařstwí a zahradnictwí.

1534. Naučení o štěpařstwí, kdežto krátká a podstatná prawidla se obsahují k wywedení hned od jader, neb pecek rozličného owocného stromowí, jak planého tak i štěpného, od **WÁCSL. SKŘIWÁNKA.** W Praze 1798. 8. (původní.)

1535. Jana Jiřího Brunhauzera (na česko přesazené od **JANA ŠUBERTHA.**) Wynaučení strany welikého užitku stromů ořechowých a kterak se štěpy ořechowé snadně i bezpečně sázeti a wzděláwati mají, s přídawkem o tážení oleje z ořechowých jáder k potřebě hospodářů a lidí wenkowských. We Wídni 1802. 8.

1536. Fr. Xaw. Geiger. Zpráwa užitečná zahradné stromy na nejlehčí spůsob wywoditi a obchodit. Na slowenský jazyk přeložena s dwěma přídawkami od **SAM. FABRY.** W Prešowě u J. Mich. Rädlitz. 8. (1803) str. 132.

1837. Naučení o sázení a štěpowání karlátkowého a šwestkowého stromowí etc. složené od uroz. P. Frant. z Dietrichů, zemana morawského etc. z něm. jazyka swobodně w obecný morawský přesazené od kněze **TOM. FRYČAJE.** W Brně u Jos. G. Trasslera. 1804. 8.

1838. Zpráwa o sázení a obděláwání stromowí. Sepsaná od Slowáka a wydana pécí a nákladem Jiř. Palkowiče etc. W Preš. písmem Belnayho dědiců 1817. 8. str. 96.

1839. Naučení o chowání, šlechtění, hlídání a ošetření owocných stromů. Ku potřebě pro lid a školy wenkowské, od **JANA TEPLÉHO** 1822. 8.

1540. *Jakuba Bamberga:* O štěpowání stromů. Knížka ku prospěchu mládeže, kterau sepsal etc. Wydaná od sadařské jednoty nákladem c. k. hospod. spol. české. 8. (str. 102. s listy wyobr.) W Praze u B. Háze. 1835.

1541. **KAREL HRADECKÝ:** Sto a pět otázek o štěpařstwí pro mládež etc. 12. str. 48. W Praze 1835. u Posp.

1542. **FR. SLAWÍČEK.** Josefa Hoydla krátké naučení o štěpařstwí etc. W Jind. Hradci u A. Landfrasa 1835. 8. str. X. a 62. s obrázky.

1543. **FR. PIXA.** Krátké wedení k chowání, šlechtění a ošetřowání owocných stromů etc. W Písku u J. Fetterle 1837. str. 40. w 8.

1544. K. AMERLING. Přátelům štěpařstwí. Tabulka tato krajanům našim slaužiž: 1) k neustálému upamatowání na nejdůležitější práce štěpařské, a podejž 2) nejkratší, předc ale úplné poučení etc. Dle Stutgardského wydání. fol. W Brně u Rohrera. 1836.

1545. Tabelární obraz wychowání owocných stromů. Zhotowen od H. M. *Dieckra* (zahradníka a spoluauda české pomologické společnosti.) fol. W Praze u Háze 1836.

Sem náleží: Komůrka zahradnická od (!) 642 druhů staročeských jmen od wšelikých . . koření, kwětin — též polních jetelů, bylin, obilí, lesních stromů . . dle Linné, Bauhina, Müllera, Spielmanna a Wildenowa. Wzdělaná a wyd. od Jos. Fr. *Konwaliny* etc. W Praze 1835 a 1838. (něm. a česky.)

1546. JAN KRBEC: Malý zelinář: aneb krátké naučení w zahradnictwí kuchyňském. 1841? 8. str. 102.

1547. *W Časopisech a) Čas. mus.*: 1830. Slowo srdečné o štěpnictwí w Čechách, od F. Slámy.
b) Čechoslaw. 1831. VII.
c) Kwěty. 1834. 114. 1835. 119. Kwětinářstwí (Turek w Dašicích.)
d) Poutník. 1826. I. O owocném stromowí.
e) Přít. mlád. 1829. II. Stromkuw sázení. 1835. II. III. Stromařstwí měs. února 1838. roč. 13. Užitky owocného stromowí — od A. Stránského. Krátký uwedení k zahradnictwí pro nár. školy od J. S. Řepky. — Powzbuzení k wzdělání a zwelebení zahrad, (z něm.) od Jos. Regnera, far. Hronowského 1839.
f) Rozl. pr. 1826. 569. Štěpařstwí. 1830. 35. Štěpnictwí w českých školách, od Slámy. 37—9. Důznam o štěpnictwí a zahradnictwí od Pelikanowa. 1831. 49. Na panstwí Litomyšlském zaopatření škol zahrádkami a owocnými školkami, od Nowáka. 1836. č. 43. Pr. now. Owocní zahrada w Mladé Boleslawi. (u Šamala).
g) Swětozor. 1834—5.

1548. *Zemáky.* Jak by se letošní hojná zásoba bramborů nejlépe zachowati a použiti dala. Od českého majitele statku wydaná nákladem spisowatelowým, s tím určením, aby byla w lewné ceně prodáwána w prospěch chudého ústawu každé obce. W Praze u Jos. Fetterlowé. 1828. 8. str. 16.

1549. *Kwětinářstwí. Kwěty.* 1839. str. 39. 334. Slawnost jiřinek we Skalici, od Myslimíra. Též 1841. č. 48. od Ch. — Now. 1843. str. 39. První směňující ústaw rostlin w Praze. — 1845. str. 150. Wýstawa kwětin od zahradnické společnosti.

ε. Zemské mandle.

1550. Šest krátkých otázek o sázení a užitku zemských mandlí od *Karla Fuka*, kanowníka na hradě Pražském. W Praze 1802. 8. (též něm.)

ζ. O lnu.

1551. Naučení o lnu setí. pro Čechy, Morawu a Slezko wydané od c. k. společnosti hospodářské w králowstwí českém. W Brně 1804. 8. (též něm.)

1552. Poučení o setí, hledění a zklízení lnu i o připrawowání ho k předivu. Sepsané od JOS. JANIŠE etc. W Praze 1818. u B. Háze. 8. str. 66.

1553. O lnu, jeho setí, připrawowání a předení podlé spůsobu prádelní školy w Adersbachu. Dle nawedení tamějšího prádelního učitele pro polní hospodáře, hospodářské úředníky a držitele statků, w něm. jaz. původně sepsáno od M. Tellera, w češtinu uwedeno od JANA NYWLTA. W Hradci Král. 1846. Nákladem Pospíš. 8. str. 52.

1554. *W časopisech. a) Krok.* 1833—5. O lnu, od Chmely.
b) Poutník. 1826. I. O lnu.

η. O hedbáwí.

1555. Uwedení, jak snadným a sprostným spůsobem se hedbáwní dílo koná, od WAW. AMORTA. W Praze 1783. 8. str. 26.

1556. *Rangherý* poučení o dobýwání hedbáwí w Čechách; wěrné, prosté, na wlastní zkušenosti založené uwedení, kterak se hedbáwnými hausenkami zacházeti má. W Praze 1813. 8.

1557. MITTERBACHER LUDWÍK, opat. Wynaučení o malinowých stromůw a hedbawních čerwíkůw chowání. W Budině. Univ. tisk. 1823.

1558. Hedbawnictwí w Čechách, čili naučení o maruši a pěstowání hedbawných čerwů, s obrázkem od P. Jos. FIŠERA. W Jindř. Hrad u A. Landfrasa. 1845. wel. 8. str. 32. s rytinau.

ϑ. Lesnictwí.

1559. Zkušené naučení k welmi potřebnému osetí lesůw, ku kterémuž jiná užitečná naučení o powinnostech myslíwce přidána jsau od *Wácl. Lerharta* Forštmistra (knížecího správce nad lesi) na Lichtensteinském panstwí. W Praze 1793. 8. Wyšla též německy. Wýjimek z ní w Tomsowě Chrestom. str. 221.

1560. První základy umění polesného pro začátníky w hospodářstwí lesním, wydané nákladem c. k. společnosti hospodářské w králow. českém. (od FR. DUŠKA) 8. W Praze 1800. u Fr. Jeřábka. str. 270.

1561. Umění lesní podle G. L. Hartyga etc. a jiných nejwýbornějších spisowatelů složené, s lesnictwím wlastenským dle wlastní zkušenosti srownané a wlastním nákladem wydané, od *Wiléma Wend. Hawelky* etc. W Praze 1823. u Fr. Jeřábka. 8. Swazek I. str. 191 mimo připis, rejst. a tabelu A. Swazek II. str. 256.

rejst. a 2 tabulky. Swaz. III. str. 192. Prwní swazek obsahuje připrawowací a pomocné wědomosti, druhý o dřewnictwí a lesní ostraze jedná, třetí lesní odhad a lesní požitky za obsah má. Jazyk prawidelný, z čehož P. L. **ZIEGLERU** děkowati máme.

1562. Lesní auředník aneb polesný a rewírník w lesním a honném hospodářstwí, pak w skládání počtů dle zákona wycwičený, aneb: Kniha spomocná, w které nejen lesní auředníci a rewírníci pozůstawající zákony a nařízení z ohledu zwelebení lesů o jejich užitku, pak w honbě a skládání aučtů w systematickém pořádku a w pochopitedlné krátkosti naleznauti, nýbrž i také mysliwečtí mládenci a učedlníci k jejich wycwičení potřebných umělostí dosahnaut mohau; pro Čechy, Morawu a Slezko, pak pro horní a dolní Rakausy. Od *Jana Domin. Kašpara*, býwalého wrchního w Čechách, nyní c. k. komissara při katastrálním odhadu gruntowních wýnosů. W Brně 1843. u Frant. Gastla st. 326.

1563. *W časopisech*: *a) Rozl. pr.* 1826 558. Wážnost a šetrnost lesů.

b) We Wid. Listech. (1816) Počátkowé umění lesního.

e) Kuchařstwí.

1564. Wídeňská kuchářská kniha, aneb ponawržení jak se masitá i postní jídla bez welikého nákladu, wšak předce dobré chuti připrawiti mohau. W Brně 1782. 1792. 8. Seps. od *Neubauera*.

1565. Wýborná pražská kuchařská kniha pro paní, děwčata a služebné díwky w městě i wenku, jenž denně naskytající se jídla na dobrý, chutný, též laciný spůsob strojiti chtějí. Složená od jistého knižecího ustního lékaře. W Praze 1803. též 1805.

1566. Moje skrze čtyrydcetileté wykonáwání známá kuchařská kniha pro wětší i menší tabule. Obsahující w sobě způsob, jak se nejchutnější a nejwzácnější jídla dle wlastnosti strojiti mají, spolu s důkladnau zpráwau, jakby se owoce zaděláwalo, aby tak jak ono na stromích zralé roste, wyhlíželo, s připojenau pokrmní ceduli od *Sybilly Doryzyo*. W Brně a Holomauci. 8. (bez roku) str. 302.

1567. **WÁCSL. PACOWSKÝ.** Knížka kuchařská, aneb zřetedlné ponaučení, kterak se rozličné pokrmy jak masité, tak postní dobře připrawowati mají etc. zřetedlně sepsaná, zlepšená, a po druhé do tisku uwedená. Na Hor. Kut. u Jos. Ant. Wondráčka 1811. 8. str. 233. a rejst.

Pak: Auplné umění kuchařské, aneb pochopitedlný poukaz, kterak rozličné pokrmy jak masité tak postní dobře připrawowati se mají, od etc. sepsané a po třetí wydané. 8. str. 7—274 a 14 rejist. W Jindř. Hradci u A. Landfrasa 1827.

1568. Nejnowější kuchařka pražská, nebo kniha umění w připrawowání rozličných krmí a pamlsků, jak pro panskau, tak pro domácí kuchyni, zřízená dle wydání zwláštní kuchařky Paní **NEUDEKROWY**. W Praze 1816.

1569. Baworská kuchařka w Čechách, pro panskau i domácí kuchyni. Wydaná něm. od Marie Anny *Neudekerowé*. W Pardubicích 1810. 8.

1570. Hospodářská pražská kuchařka osm swazků. W Praze 1819. 8.

1571. Pražská kuchařka, aneb co strojiti dnes? Kniha příruční pro šetrné hospodyně jednající o připrawowání 200 chutných políwek, 450 masitých pokrmů a paštik, 500 rybných, maučných etc. krmí. Přeložil Kadeřawský (**FR. B. TOMSA.**) W Praze 1823. 8. str. 430.

1572. **MAGD. DOBR. RETTIGOWÁ.** Domácí kuchařka, aneb pojednání o masitých a postních pokrmech pro dcerky české a morawské od etc. W Hradci. Kr. u Posp. 1826. 8. str. 160. Druhé rozmnožené wyd. tamž 1831. str. 320. 8. [Něm. Hausköchin 1833.] Třetí welmi rozmnož. wyd. S podobiznau spisowatelky tamž 8. str. 344. r. ?

1573. *G. Slawomilská*. Co hrdlo ráčí, neb 500 rozličných pokrmů, pochautek, rosolů, zawařenin, naložením atd. W Brně u Rohrera 1831. 8.

1574. Kafíčko a wše co je sladkého. Sto předpisů, kterak se wšeliké nápoje i to co je k přikausnutí při besedách atd. připrawowati mají. Od **MAGD. DOBR. RETTIGOWÉ.** W Praze 1843. u Jar. Posp. str. 85. w 12.

1575. W časop. *Česká Wčela*. 1841. č. 103. Něco pro České Kuchařky. (obraz histor.). C. A.

f) Domácí hospodářstwí.

1576. Náhodau wynalezený chemický prostředek w jedne hodině z celého domu stinky pro wždycky wyplemeniti, z engl. do českého jazyku přeloženo s přídawkem lehkých prostředkůw, jak se mauchy, moly ze šatstwa a kožichů, německé myši a malé myši, též blechy wykořeniti a ty poslední wšechny na jedno místo swésti mohau. Od **ROTHA** přeloženo. W Praze 1787. Opět w Brně 1793. 8.

1577. Skušeností stwrzené a wyskaumané prostředky k zaháněni much, stěnic, molů ze šatnic, německých i jiných myši, pak blech na wždycky. W Praze 1806. 4.

1578. Způsob, jakby se wyplemenil wšecken hmyz bez jedu . . myši, mrawenci, stěnice, blechy, mauchy etc. Sepsaný od J. *Wernera*,

doktora lék. um. Na česko přel. od FRANT. TOMSY. W Praze 1810. 8.

1579. Popsání a wyobrazení peci k pečení chléba a praní při skrowném paliwu způsobené od *Fr. Dörre* něm. a česky; u Diesbacha 1805.

1580. Popsání kamen k topení a waření spolu způsobených při skrowném paliwu, od *Fr. Dörre*, něm. a česky. 1805.

1581. W časopisech: *W Přítel mlád.* Rozmluwa děwčátek promyslowé školy o šití košil 1839. Od W. A. Pohana.

g) Řemeslnictwí (technologie.)

1582. Počátkowé základného naučení o waření piwa pro učedlníky, towaryše, sládky a pro každého hospodáře . . mimo wyswětlení, proč staročeské piwo, kteréž (prý) dobré býwalo, nyní w skázu přišlo, fysicky, chemicky, ekonomicky, a podle zkušenosti wyhotowené od FR. OND. PAUPĚ. W češtinu uwedené. W Olomauci u Ant. Al. Skarnicla 1801. 8. str. XVI. a 278. mimo obsah.

1583. Ponaučení krátké o warhanách, jak jsau wnitř stawěny a zřízeny, a jak w dobrém stawu se zachowati, ano i nepatrnější oprawy, kde warhanáře není, od warhaníka samého stáwati se mohau. Pro začátečníky warhanické sepsal Jos. Gartner, c. k. dworský warhanář a zhotowitel tak nazwaných Pianoforte, pražský měšťan, a w češtinu přeložil i popsáním žiwota sw. Cecilie rozmnožil NORBERT WANĚK, auředník c. k. bibliotheky a c. k. gubernialní translator český. S pěti kamenotisky. W Praze tiskem J. Spurného 1834. 8. sr. 72 mimo wyswětlení slow.

1584. JAN SW. PRESL. *a)* Obšírné prostonárodní naučení o řemeslech a umělostech čili technologie wšeobecná a obzwláštní k poučení wšelikých stawůw, kterauž sepsal J. M. Poppe, a přeložil i rozmnožil etc. Díl I. techn. wšeobecná s 116 obrázky. W Praze u W. Špinky 1836. wel. 8. str. 419. a obsah. Díl II. Techn. obzwláštní 1837. str. 421. Díl III. 1837. str. 541.

b) Časopis technologický Jednoty ku powzbuzení promyslu w Čechách etc. Díl I. W Praze 1839. wel. 8. u W. Špinky. str. 567. a obsah i zápisky, (od r. 1837—39) wlastně w 6 swazcích.

1585. K. AMERLING. Promyslný posel. Část I. Lučba. wiz Přírodozpyt.

1586. Kowání koní bez násilí, aneb nowý spůsob lektiwé, zlé a docela zkažené koně za hodinu tak daleko přiwésti, aby se dobrowolně kowati nechali etc. od ritmistra Balassiho. Přel. z něm. W Praze u Posp. 1831. 8. str. 43 a 6. wel. ryt.

1587. J. W. SOMMER. Jana Hawlíčka, mistra krejčowského w Lipsku Krátké nawedení ku zhotowowání mužských šatů dle prawidelného rozdělení míry. Přel. z něm. (1834 a 1836). W Praze arcib. tisk. 1838. wel. 8. str. 24 a ½ fol. na příč ryté.

1588. *W Časopisech: a) Čas. mus.* 1831. Bywalá škola inžinérská w Praze, od Šembery. 1833 (a 1836). O promyslné jednotě w Čechách. 1835. O školách reálních a techn. (w Rakownice a Liberci) od Michla. 1836. O malbě od Amerlinga. — O wzdělání řemeslníků, od A. Strobacha. 1837. O rozumné spráwě žiwnosti, od téhož. Zlatá stezka, od Slámy. 1837. O wynalezení knihtiskařského umění, krátká zpráwa od Malého. 1838. O duchowním žiwotě nynějších časů. Lučba, hwězdářstwí, tworozpyt (1839) od Amerlinga. 1839. O železných drahách, od Purkyně. 1840. Prwotisk český a polský, od Hanky. 1844. Pojednání o pramenách Labských od K. Mensingra.

b) Čechoslaw. 1831. IV. Něco o wzduchu a wzdušních míčech čili balonech, od Franty.

c) Jindy. 1829. I. Loď parau hnaná. II. Dalekoznam. 1831. II. Způsob k pomožení lodím k břehu přiraženým. 1833. II. Čeští umělci. O strojích bobrowých, od Amerlinga.

d) Kwěty. 1834. 118. Cesta do Chodowic, kde Jan Černý má swět w malém průměru hnaný hodinami a místo slunce lampau ozářený. — 221. 374. (Hojč. Baltara w Uhřích). 1835. 48. Langweilowa PraLa. — 209. Wystawení uměleckých děl w Praze, od Tyla. 459. Malba někt. Brandlowé. — 1836 a 1837. č. 45. Továrny na cukr w Morawě, k nimž p. Dalbergowu w Dačicích přidati. (1838. str. 58.) — 1839. Knihkupectwí w Číně. příl. str. 8. — Nedělní a swáteční wyučowání řemeslníků etc s proslowem při téhož začetí w Praze, od Amerlinga, příl. str. 17. — Otewření železné dráhy w Morawě, od S. Šmidka. str. 15. Otewření dráhy Ferdinandowy sewerní, od téhož. příl. str. 60. — První wynálezce parních lodí, str. 286. — Opět slowo o českém ruchadle, od Fr. Dauchy. 102. — Zdokonalowání řemesel a žiwnosti, od Wladimíra. 119-371. Též 1840. 31—302. (a 1841. 6-36). — Řemeslnická škola na Křiwoklátě. 278. Průmyslná škola w Plzni. 141. — Slowo o čítárnách a zlatodolech od A. Machka. 86. Kamenotisk. 324. — 1841. Jednota k dobrému propuštěných káranců. č. 38. — O wědeckém wzdělání učedlníků řemeslnických. 52. Now. — Curiosa, od Dauchy. č. 5. 20. 1842. Rakauské státní žel. dráhy, od Šmídka. č. 23. — O weřejném okrášlení měst. Now. str. 47. 52. Faberůw mluwící stroj od J. H Wernera. č. 58. 1843. Obchod Slowáků w Turč. stol. přel. Kr. Štefan. č. 23. — Wyučowání řemeslníků, od Amerling. str. 28. Pomáhací jednota str. 138.

1845. Co se dá s prospěchem po wenkowských obcích zawésti, od Krauského. str. 243. — Jos. Diwíšek samouk w mechanice (hudební nástroj). 363. Půwodce železných drah a parních lodí. str. 379. — Příjezd prwního parostroje 375. 387. Otewření žel. dráhy z Morawy. str. 427. W Čechách. č. 101. Wyzwání ctihodných průmyslníků země české. č. 40. Prosba průmyslníka, od J. Borowičky. č. 44. Wšenaučný spolek Rýnského pobřeží. č. 108. od Č. — Rychlowary, od Dr. St. č. 144.

e) Rozl. pr. 1826. 1833. O železné dráze Budějowické. 1827. č. 52. 1830. 51. Společnost přízniwcůw umění. 1831. 14. 43.

f) Česká Wčela. 1834 a 1835; 1836. 35. O potřebě a wzdělávání robitelůw, od Strobacha. — 389. Nálezowé. 1837. č. 17. Wystawení uměleckých děl r. 1837, od Tyla. 1840. Kwětaucí průmysl w jižních Čechách, od Jos. Wondry. str. 382. — 1843. Nowý spůsob wynalezený Ramsteterem wytahowati elektromagnetickým strojem břemena . . železa w každé hlubině. str. 155.

1845. Těsnopis w císařstwí Rakauském. str. 135. W Praze. 194. Parochod a těsnospis, od Franty Šumawského. č. 74. Zkauška z těsnopisu 311. Ludwík Fortner, stříbrník mistrný. str. 208.

g) Swětozor. 1834. Hornictwí 1835. Některá rozjímání o krasowědeckých uměních: Uwod, stawitelstwí, řemeslnická učenost a zkušenost.

h) Wčř. wyr. 1831. 287. O korkostawitetstwí, od Amerlinga. 345. 410 atd.

I. LÉKAŘSTWÍ.

a) Wůbec.

1589. Antonína z Haenu jednání o spůsobu smrti utopených, oběšených a udušených, jakož i o prostředkách, skrze které se oněm žiwobytí nawrátiti může. Z něm. přewráceno (sic) skrze **HYNKA RUTHA** lékařstwí učitele w Praze 1778. 8.

1590. Ponawržení prostředkůw k umenšení nezdrawí takowých příbytkůw, které rozwodnění podrobené byly od M. Cadet de Vaux, wrchního přihledače w lékařstwí w Paříži; z němčiny (dokt. Ferro) přeložil **JOSEF WRATISLAW UROZ. Z MONSE**, w prawích doktor a učitel. W Olom. wytišt. u Josefy Hyrnl. 1785. 8. 1 arch.

1591. Wšeobecné domácí prostředky naproti rozličním wnitřním i zewnitřním nemocem pro lid sedlský, který buď pro nemožnost a chudobu swau, nebo pro wzdálenost cesty wší pomoci lidské zbawen jest. 8. (W Jíhlawě okolo 1786.)

1592. S. A. D. *Tyssota.* Spráwa pro lid obecný we Wsech bydlící, kterakby zdrawí swého chrániti, a w nemocech sobě pomáhati měl. z franc. řeči (avis au peuple) přeloženo skrze **J. PROKOPIUSA** M. D. W Skalici Uhers. u Jos. A. Škarnicla 1788. 8.

1593. Katechysmus o zdrawí pro chrámy a školy hrabstwí Saumburgského lipského. K užitku wlasti naší na česko přeložený od **FR. J. TOMSY.** W Praze 1794. 8. (z něm. Fausts Kat.)

1594. Katechysmus zdrawí pro obecný lid a školskau mládež z uherského jazyka na Slowenský přeložený (od **JIŘ. RYBAYHO.**) W Pešti u Mat. Trattnera 1795. 8.

1595. Dr. Fausta katechysmus zdrawí k užíwání w školách a při domácím cwičení přel. od **A. M. LIGOURY.** W Brně 8. též od P. Karla Suchýho w Brně. 8.

1596. Tabelární weytah alphabetní knížky kapsecí nejhlawnějších ochranných prostředků pro na pohled mrtwé lidi. (od D. W. *Zardy*) na archu 1798.

1597. Dr. Kryštofa Wil. Hufelanda Kunšt prodlaužení žiwota lidského podlé druhého zmnoženého wytištění přeložil a na swůj náklad wydal **JIŘ. PALKOWIČ.** Díl I. str. 178. Díl II. str. 141. We Wacowě u Ant. Gotlíba. 1800. 8.

1598. Domluwa jednoho Čecha přiwtěleného k wlastencům swým w důležitosti zachowání jejich zdrawí. W Praze 1800. 8.

1599. Čtení o užíwání kuřlawého a šňupawého tabáku od A. Holého etc. po čes. wylož. od **B. J. DLABAČE.** W Praze 1802. 8. str. 32.

1600. Lidomil poučující, kterakby lidé mnohým žiwota nebezpečenstwím opatrně wyhnauti, a w ně upadlí šťastně retowáni býti mohli. Kniha pro každého, sepsaná od **BOHUSL. TABLICE.** We Wacowě 1813. u Ant. Gotlíba. 8. str. 220 a rejst.

1601. Kratičká Dietetika, to jest zpráwa k zadržení dobrého řádu žiwota, a k zachowání tudy stálého zdrawí až do nejpozdnější starosti. Kniha pro každého. Z nejlepších spisů wytažená a wydaná od **BOH. TABLICE.** We Wacowě 1819. u A. Gotl. 8. str. 84.

1602. Wýstraha před jedem w přirozenosti zwláště w bylinách se nacházejícím. K potřebné známosti pro školní mládež sebral, w otázky a odpowědi uwedl **WÁCSL. LEOP. KOSTROŠIC**, učitel školní w Imramowě. W Brně 1821. 8. u J. G. Gastla. str. 48.

1603. **ANT. JUNGMANN.** Jindřicho Fel. Paulického Domácí lékař, aneb kniha o šetření zdrawí, zwláště pro lid wenkowský, w níž se ukazuje, jak obyčejné nemoci snadně a lehkými léky, přede wším dobrým chowáním odwráceny a léčeny býti mohau. Zčeštěním etc. Nákladem česk. Museum čísl. III. Wel. 8. str. X a 633. W Praze u ryt. z Schönfeldu 1833. [Pos. w Jindy 1833. I. 47.]

1604. **KAR. AMERLING.** Naučení pro lid obecný o domácích jedech a kazijedech. Oddělení II. o jedowatých rostlinách, w Čechách, na Morawě, w Slezsku a na Slowensku rostaucích. (Příloha k promyslnému poslu. (1841). wel. 8. nákladem uměleckého skladu Wáclawa Merklasa [až posud (1846) necelé t. str. 96. a 19 tabulek. Posudek první části od Pichla we Kwět. now. 1841. 69.]

1605. **JAN ŠULEK.** Wodolékař, aneb poučení, kterak čerstwá studená studničná woda proti mnohým těla nemocem lidí a dobytka

s prospěchem užíwati může. Sepsán skrze etc. W Trnawě 1838. nákl. F. Wachtera. w 8. str. 55.

1606. F. ALOYS SKUHERSKÝ. Prowolání k autrpným srdcím o potřebnosti špitálu pro nemocné (w Opočně.) W Praze a Hradci u Pospíš. 1846. str. 36. 8.

1607. W časopisech. *a) W Hlasateli.* IV. 365: Prawidla k zachowání zdrawí dle Funke od F. TOMSY.

b) W Rozmanitostech: O domácích prostředcích co držeti. R. 16.

c) W Kroku. O lázni Libničenské, ohledání žluči chorobné a j.

d) Čas. mus. 1829. Ustaw Pražský pro lidi na rozumu pomatené. — 1830. Dům pro nedužiwé na Karlowě. — 1831. České wody minerální a lázně (s mapau kamenopisnau) od Ant. Jungm. — Popis kyselky kysybelské (kyselowské?) nedaleko Karlowých Warů, od J. S. Presla. — 1832. O choleře, od Dr. Ryby. — 1833. Chřipka, čili hromadný katar, od Gwotha.

e) Krok. 1831. Zewrubnější ohledání soli bruské, od hrab. Berchtolda. — Aučinky střídmosti. Zdali chudoba žiwobytí zkracuje? — Lík proti hadímu jedu. 1833—5. O příčinách moru o prostředcích k jeho wyplemenění, od J. S. Presla. — Přehled jmen nedubůw, od Ant. Jungm. dílem ze starých a z obyčeje wzato, dílem nawrženo.

f) Kwěty. 1834. 200. — 1838. 214. O moru, od Filípka. 1841. 22. Římské nemocnice, od A. Řeháka. — 1842. č. 17. Nemocnice pro dítky, od Slowanky.

g) Wčela. 1834 atd. — 1845. Chorobnice u Sw. Lazara w Praze. str. 55. 150.

h) Rozl. Pr. 126. 379. Wýpodoba moru u Srbůw.

i) Swětozor. 1834.

b) Ochranné neštowice (chraničky).

1608. O krawských neštowicích od J. NEJEDLÉHO. (přelož.) W Praze 1801. G. O. Kníže Izidor Lobkowic tisknauti a darmo rozdáwati kázal.

1609. F. A. hraběte z *Magnys.* Sprawa o krawských oseypkách, aneb dukladné naučení pro rodiče, kterakby swé milé dítky, od oseypčího nakažení ochrániti mohli. 8. W Brně.

1610. Naučení o krawčích neštowicích, jak by se očkowati mohly, od B. J. DLABAČE. W Praze 1802. 8.

1611. Poučení o očkowání etc. od J. PALKOWIČE. W Prešp. 1802. ½ archu. w 8.

1612. Wolání jednoho českého duchowního pastýře k swým farním osadníkům W Praze w Imp. P. z Schönf. 1804. 8 str. 31.

1613. J. K. JAROŠE: Rada bratrská na mé wlastence, aby swé milé dítky krawsk. osypkami štěpowati dali. W Brně 1812. 8.

1614. Prosba w nowě narozeného nemluwňátka milým jeho rodičům skrze křestního otce, křestní matku a ostatní kmotry předložená. 2 listy w 4. 1814. (od BOH. TABLICE).

1615. FR. ALOYSE WACKA Užitek wštěpení neb očkowání neštowic krawských wýložen w rozmlauwání mezi farářem a sedlákem. W Praze 1815. 8.

1616. Důležité slowo rodičům, duchowním a wrchnostem o blahočinnosti očkowáni chraničkami, a odpowěd na námitky proti němu dělané. W Praze (1821) 8. str. 54. od J. S. PRESLA.

1617. *Langhoffera* J. Augustina Důwod wšecky rodiče zawazující k tomu, aby dítkám swým ochranné osypky wštípiti dali. (kázaní.) W Skalici Fr. Skarnicl. 1822. 8.

1618. Po různu w Rozmanitostech: Rozmlauwání o očkowání neštowic R. 61.

Auplawice (cholera)

1619. Cholera morbus, čili krátké popsání průwodu a běhu indické nákažliwé dawiwé auplawice a poučení, jak by se jí měl každý wystříhati. W Jičíně u Kastránka 1831.

1620. Katechismus ocholeře, čili dawiwé auplawici. W pateru pochwílich. Pro milé krajany české, zwláště pro mládež školní, od J. JAWORNICKÉHO. 12. str. 27. W Praze u Posp. 1832.

1621. M. MIKEŠ Dr. w lék. Naučné přednášení, jak se na choleru nemocný ošetřowati a hlídati má od etc. 8. str. 120. W Praze 1831.

1622. Poučení proti nákaze asiatské nemoci tak nezwané cholery wydané a ustanowené c. k. české zemské zdrawotní komísse pro obywatele země české. W Praze u Schönfelda. [Oznam. w Rozl. pr. 1831. 58].

1623. Prowolání Čecha k swým krajanům w čas hrozícího nebezpečenstwí asiatské wrhawé auplawice, w česk. a něm. jazyku. U ryt. z Schönfeldu. [Rozl. pr. 1831. 96.]

1624. Zkušené lékařstwí proti morowému nakažení, aneb obzwláštní pobožnost ku pánu bohu wšemohaucímu. W Praze 1649. Nowé wydání w Plzni u Rečnera 1832.

1625. Kurzer Unterricht die epidemische Brechruhr zu erkennen. Olmütz 1832. (něm. a česky).

1626. Zpráwa o morowé, nakažliwé, nazwané nemoci cholera. z Weč. wyr. (1831. 286.) wytažená.

1627. *W Čas. Mus.* 1832. O nemoci choleře orientalní, od Dr. Ryby. — 1837. Posauzení spisu Krombholzowa o choleře w Praze, od Ryby.

c) Porodnictwí (babictwí).

1628. Jana Raf. Steidele Zpráwa o kunštu babském s připojenými figurami z němčiny od Jana Cherneyho Slowanským jazykem přetlumočená. W Prešp. u F. A. Patzko 1778. 8. 2 díly.

1629. J. R. Steidele k Naučení kniha o babském umění s tabulkama wyswětlená. We Wídni u J. Tom. z Tratneru. 1778. 8. (Wlastně tištěná jest w Praze u Johany Prušowé, a přeložena jest od Prof. Rutha z němčiny w. Dob. Literat. na r. 1779. str. 162 a 188. též 1792.)

1630. Kniha babského umění k pilnému čtení těm, jenž se w babském umění cwičiti, a takowé prospěšně prowozowati chtějí, užitečná, kteraužto z něm. řeči w český jazyk uwedl, a pro snadnější pochopení w otázkách a odpowědech wydal *Jan Aug. de Wangg.* 8. W král. Horním městě Hor. Kutten. u Fr. W. Korce 1779. str. 94. Díl druhý (o těhotenstwí) od str. 95 do 398.

1631. Lucina ruri consultrix t. rada lékařska pro těhotné. Gallaš. Rkp.

1632. ANT. JUNGMANNA *a)* Uwod k babení. W Praze 1804. 8. str. 223. *b)* Umění babické k užitku ženám při porodu obsluhujícím wydané etc. 8. W Praze 1814. str. XII a 290 mimo obsažení. též 1821. str. 318. *c)* Umění porodnické k užitku ženám při porodu obsluhujícím wydané od etc. třetí oprawené wydání. 8. str. 312. W Praze písmem Šollowským 1827.

1633. SCHUSTER JAN NEP. Kratké wynaučowání kunstu babského sedláckých bab. W Uherské Skalici Fr. Skarnicl, 1819.

1634. FR. JAN MOŠNER. Babictwí, jež w prospěch swých krajanek sepsal a wydal etc. wel. 8. (str. XII a 452.) W Olom. u A. Skarnicla 1837. [Sepsána dle Ant. Jungm., Horna, Schwarzera atd.]

d) Nemoci dobytka.

1635. Připamatowání strany neduhů dobytka w Rakausích, jakož i nějaké jednání proti zabíjení dobytka w času neduhů, od J. Boh. Wolšteina z něm. jazyku do českého přeložená skrze HYNKA RUTHA etc. W Praze u J. F. z Sbhönfeldu. 1783. 8. str. 151 s 2 tabulkami.

Chybné přeložení. k. p. die Hausthiere sind der wichtigste Arm der Landwirthschaft, přeložil: Domácí wrata jsau nejhlawnější rameno hospodářstwí etc. ačkoli komissí zwláštní potwrdila, že kniha wěrně přeložena jest.

1636. O pádu dobytka kniha pro sedláky od J. B. *Wolšteina,* lékařstwí a ranhojictwí doktora etc. Z něm. jazyku do českého přeložená od FRANT. KAŠPARA TŘEBICKÉHO etc. W Praze u J. F. z Schönfeldu 1784. 8. str. 40.

1637. Knížka o nakažení dobytka, od J. Teof. *Wolšteina.* W Prešp. 1785 8.

1638. *Josephi Aloysii Popp* AA. LL. et Phil. nec non Med. doctoris c. r. physici ducatus saxo-teschinensis, et membri inclytae facultatis medicae Vindobonensis Opera Veterinaria ex praelectionibus atque opere celeberrimi viri doctoris, atque professoris publici Wolstein sedule congesta in boh. versa, totiž: Kniha o nakažení dobytčím w čas rány morowé, pro lid polní sedlský, w kteréžto lidu obecnímu oné znamení, jenž se při howadách nemocných spatřují, a na proti ku zachowání onéhо se důkladně wykládají, dáleji pak k uwarowání snětí škodliwého w pšenici i w jinším obilí, a wyhubení mušek obilných jináče ráčkůw nazwaných prostředky skušené. W Br. u J. Siedlera. 8. 1786. str. 177.

1639. Jova Gubernante Poznamenání užitečného lékařstwí wůbec pro domácí dobytek, statek ano též Hid; k tomu tohože dobytku, statku a hidu potřebné wypsání, totiž: jeho wlastnosti, potrawy a opatrowání, w nitr i zewnitřních Nemocí. W B. Bistrici u J. Jos. Tumlera 1787. 8. str. 340. a rejst.

1640. *Erdmanna Hilfreiche.* Naučení pro lid sedlský o nemocech dobytka koňského, howězího, owčího a swinského. Druhé w nowě předělané a rozmnožené založení. (Auflage ? !) Čtenářům tej w potřebách spomahající knížky přiwlastněná. 8. W Brně na autraty J. G. Gastla (1793) str. 209.

1641. Kniha o pádech a nákažliwých Nemocech howězího, owčího a swinského dobytka pro hospodáře. Na rozkaz c. k. zemského řízení složená od J. B. *Wolsteina* z německ. w český jazyk přeložená. 8. W Brně u J. G. Gastla (1797) str. 112.

1642. Prostředky, jichž hospodářowé proti pádu howězího a owčího dobytka užíwati mají. Přel. BOH. DLABAČ. W Pr. 1797.

1643. Naučení pro owčáky a jiné držitele owčinů pro obecné dobré z něm. jazyka w náš český přelož. W Praze. 8. u Kašp. Widtmanna 1798. str. 100.

1644. Práwní nařízení w důležitosti dobytčích pádů obzwláštně ale prawého pádu howězího, pro králowstwí české. W Pr. w Impr. z Schönfeldu 1804. 8. str. 72.

1645. Zpráwa o neštowicích owcích od JANA JOS. PEŠINY, M. D. W Praze skrze Karla Krecera 1804.

1646. *J. Jos. Pešiny.* Ponaučení k hojení morowého pádu howězího dobytka železowatau solní kyselinau. Wídeň 1805.

1647. Umění hojení Lichwy kniha ruční o poznání a hojení obecně nakazitedlných, a zwláštních osobytných nemocech Lichwy s přídawkem formul a tabule wydaná od *Alex. Tolnay,*

w kr. Pešťanské Akad. Umění hojení Lichwy prof. Nyni do slowenčiny z nařízení sl. Stolici Turčanské přeložená skrz MARTINA PAU(A) etc. W Baňské Bystřici u J. Štefani 1808. 8. str. X a 256 mimo rejstřík.

1648. Trojí lékařské poučení, jako se může 1. strašliwá nemoc běsnosti, 2. nakažení rožného dobytka w důli, 3. swinská nemoc trosky řečena poznati a zhojiti. Wydal Jan Cherney M. D. w Ban. Bystřici u J. Štefany(ho) 1813. 8. str. 37.

1649. ANT. JUNGMANNA *a)* Nawedení o koních. W Praze 1818. 8. u Fr. Fetterle z W. str. 220. a rejstř.

b) O sedmeru dobytka domácího, jeho chowání a nemocech etc. W Praze 1826. u Josefy Fetterlowé z Wild. 8. str. 155. rejst.

1650. Výstraha proti krwotoku howězího a owčího dobytka, od *Hynka Pražského.* W Praze 1819. 8.

1651. Rada a prostředky proti neduhům a pádu, jenž w letošní zimě a w budaucím jaře (od 1821 na 1822) domácímu dobytku hrozí. Sepsal Mart. Alb. *Tögl*, lékař dobytka etc. Wydala c. k. wlastensko-hospodářská společnost w královstwí českém. W Praze 1821. u Boh. Hase. 8. str. 15.

1652. Herbář aneb lékařstwí, které znowu z kněh wytažené a při rozličných nemocech lidí, kraw, owcí a drůbeře s prospěchem denně zkušeno býwá, nyní znowu na swětlo wydané. 8. W Praze wytištěno u Wácl. Šlereka. (bez r.) str. 63. (Jest plno powěr, ač mnohé dobré prostředky obsahuje.)

1653. *Jan Jos. Kreitl.* Krátké wypsání příčin, z kterých nákaza plíc a jiné nákazy a nemoci howězího dobytka pocházejí. 8. W Plzni u Reinera a Šmida 1835.

1654. Lékař koňský, aneb základné poučení, poznání, příčiny a lečení koňských nemocí. Česky a něm. 4. (str. 329.) W Písku u Jos. Fetterle. 1835.

1655. FR. M. ČESKA. Babení dobytčí. Kniha pro každý staw hospodářský sepsaná od Jos. Henkla, ran, porodního a dobytčího hojiče etc. a w český jazyk uwedená od etc. W Praze 1838. 8. str. 64. u synů B. Háze.

1656. Kuří pád a bezpečný . . . prostředek proti náhlému zahynutí domácí drůbeže, od Dr. C. W. *Kahlerta.* W Praze 1838. u synů B. Háze. str. 16. 8. [Chybná! wiz Kwět. 1838 str. 64.]

1657. Rozkazní předpisy a prawidla, jak nakažení a rozmáhání dobytčího moru (spekliny knih) předejíti, wypuklý již dle možnosti obmeziti, a zničením nakažliwiny jeho nawrácení nemožným učiniti. K poučení rolníka podlé nawedení pro panstwí zwláště wypracowáni a rozdáni od c. k. wlastenské hosp. společnosti w král. Českém. W Praze 1829. u Synů B. Háze. 8. str. 23.

e) O běsnosti (wzteklosti psí.)

1658. Poznamenání obzwláštního lékařstwi naproti ukúsání běsného psa. W Prešpurku 1780. 8.

1659. Obecná zpráwa s jakými prostředky psí wzteklost předjíti, a odtud pocházející rozliční neduhowé hojiti se mají. W český jazyk uwedl, a ponjeprw na swětlo wydal JAN AUG. de WÄNGG, M. D. etc. W Praze 1787. 8. (též německy.) též u Krameriusa 1822. w 4.

1660. Wšeobecná Zpráwa Běsnosti a kterak člowěk s přijatau od běsného zwířete ranau pokračowati má. Z něm. přelož. od JANA MOJŽIŠOWITS(E) školy Iwančanské učitele, s nowým pak přídawkem ozdobená skrze uroz. P. Teofila Keliny etc. W Baňské Bystřici u J. Štefany 1803. 8. str. 61.

1661. Po různu. *a) We Wid. List.* Prostředek proti pokausání wzteklého psa neb wlka. *b) W Kroku.* Nowý lék proti běsnosti (III. 107.)

K. PRÁWNICTWÍ.

a) Patenty.

1662. Robotní patent pro králowstwí české. fol. 1775.

1663. Wšeobecní řád školní pro české normalní neboližto prawidelní, hlawní a triwialní školy w společných c. k. dědičn. zemích. We Wídni 6. Pros. 1774. W Praze 1776. (tištěno.)

1664. Wšeobecný řád saudný, (přel. ZLOBICKÝ.) We Wídni 1781. 8. str. 176. u Jana Tomáše z Trattnerůw, též w Praze u J. Ferd. z Schönfeldu 1781. (w Recens. Dob. Lit. Mag. I. 111.)

1665. Řád wšeobecný při zbězích wěřitelů (přel. Zlobický.) We Wídni 1781. 8. str. 32.

1666. Nařízení pro wšecky křesťanské poddané we wěcech manželstwa, co se smlauwy swětské a aučinků z ní pocházejících teyče od Jos. Zlobického přeložen we Wídni u J. Tom. z Trattnera. 1783. 8. Jest to wlastně Josefa II. patent o manželstwí.

1667. Zřízení pro zemskau čeládku w Čechách, Morawě a Slezku od 30. dne měsíce Září roku 1782. W Litomyšli přetisknuté u Wojt. W. Turetschka 1783. fol. 5 archů.

1668. Patentní ruční knížka pro měšťana a sedláka, to jest Náležitý wýtah wšech c. k. patentů a nařízení, která od roku 1780-1783

prošla, přel. od **KRAMERIUSA**. 2 díly. W Praze 1783. 8.

1669. Budaucí pořádek při službách božích. W Praze 1784. 8.

1670. C. k. patent strany wyměřowání gruntů, spolu s naučením k též práci. fol. W Praze 1785.

1671. Wšeobecná práwa městská díl I. (přel. **ZLOBICKÝ**.) We Wídni 1787. 8. str. 158. též w Praze u Schönfelda t. r.

1672. Josefa II. Práwa wšeobecná nad prowiněními a jich trestmi (od **JOS. ZLOBICKÉHO** z němčiny w češtinu uwedená.) We Wídni u J. T. z Trattnerů. 1787. 8.

1773. Josefa II. Řád saudní hrdelní (od **JOS. ZLOBICKÉHO** w češtinu přeložený.) We Wídni u J. z Kurcbeküw 1788. 8.

1674. Leopolda II. Mandat we wěcech ewangelického náboženstwí, w Pešti 1790.

1675. Zákon krajinský z ohledu náboženstwí wydaný roku 1791. (od **ONDŘEJE PLACHÉHO**.)

1676. **LAMYŠ FRANT. TOBIÁŠ**. Dokonalé shromáždění wšech od r. 1729. až do nynička prošlých wšeobecností a nařízení pro wšecka sjednocení a Cechy. W systematickém a chronologickém pořádku. 8. W Jíhlawě 1799. 8. Beynhauer.

1677. Kratičká summa práw Uherských, kterauž půwodně w Uherském jazyku P. Alex. *Köwy* sepsal, nyní pak do Slowenčiny přeložil **BOH. TABLIC**. We Wacowě 1801. u A. Gotlíba. str. 47.

1678. Františka II. Kniha práw nad přečiněním hrdelním a těžkými řádu městského přestupky, (od **JOS. ZLOBICKÉHO** w češtinu uwedená.) We Wídni 1804. 8. u J. T. z Tratneru. (Práwa trestní.)

1679. Tabella, to jest, krátké obsažení wšech w nowých trestních práwích se nalezajících zločinůw a jich trestůw dle míry, přísnosti a trwanliwosti, w češtinu uwedená od **J. ZLOBICKÉHO**.) We Wídni 1804. 8.

1680. Kniha wšeobecných zákonů městských. W Pr. 1812. 8. (přeložil **WESELÝ**, a oprawil **J. NEJEDLÝ**.)

1681. Politické zřízení obecných škol w c. kr. zemích, (z něm. přel. od **NORB. WAŇKA**.) W Praze w Normál. Impr. 8. 1822. str. 288 a 7 tabulek.

1682. Zemský zákon za panowání Císaře Frant. II. Sebráno a přeloženo od **TOM. KUBELKY**. w Rkp.

1683. Řád celní a státního monopolu. 8. str. 188. W Praze u synů B. Háze 1835.

1684. Trestní zákon w přestupcích aupadkowých. Wel. 8. str. LI a 561. W Praze u Synů B. Háze 1835. [Přel. **FR. ČELAKOWSKÝ**.]

1685. *W Přít. Mládeže*: Nařízení škol, přel. Jos. Windyš. I. 1. II. 3. III. 3. IV. 3. VI. 3.

1686. *W Časopisech: a)* *Časop. Mus.* 1830. Zpamětí p. Kar. Žerotina. Příklad wedení pře a saudu zemského w Morawě. 1831. Nawržení prawnické čes. terminologie, od Wl. Pelikána. 1832. Manstwí české, od Chmelenského. 1833. Akta (1511) w příčině zapowězených knih. 1835. Flor. Griespeka řád sedlský (1588). Pomůcky ku poznání staročeského práwa i řádu saudního, od Palackého. — Karlsteinské manské práwo, od Chmelenského. — 1837. Srownání zákonůw cara Stefana Dušana srbského s nejstaršími řády zemskými w Čechách, od Palack. 1844. — Idea o osobnosti podle starých práw českých a skandinawských, dle N. Iwanišewa, od Strobacha. 128. Wýklady na to pojednání od Strobacha. 349. etc. O saudu zahájeném od J. E. Wocela. str. 101.

b) Čas. p. Kat. duch. Zawírá w sobě též zákony pro duchowní atd.

c) Přít. mlád. Nejwyšší a wysoká nařízení pro učitele atd.

d) Wčela. 1835. 358. Powinna-li wláda oswětu a literaturu podporowati, od Strobacha. 1836. 331. Oswěta národu jest aučinný prostředek k docílení státního záměru, od Zlocha.

e) Kwěty. 1834. 206—1837. 93. Myšlénky o zlepšení knih práwnických pro lid, od Pelikána. (Katechismus od Rulíka 1803.

b) Sněmy.

1687. W Čechách od r. 1774 až do r. 1811. tištěno sněmů 35. a sice 31 česky a něm. 4 pauze německy (r. 1786–1790.) Sebráni jsau sněmowé ti w zemských deskách, w bibl. kníž. Lobk. etc.

1688. Artikulowé na sněmě Prešpurském l. P. 1802. Wydání z lat. přel. **BOH. TABLIC**. W Uher. Skalici. (1803.) 8. str. 66.

1689. Wýtah z artikulůw sněmowních, to jest z práw a zřízení zemských králowstwí Uherského na obecních jeho sněmích neb dyetách od počátku století XIXho wydaných od **J. PALKOWIČE**. 8. W Presp. 1808. u Šim. Webra. str. 84.

1690. Wýtah z artikulů sněmowních r. 1808 jakožto pokračowání we Wýtahu z art. etc. od **J. PALKOWIČE**. W Prešpur. 1809. 8. str. 54.

c) Kancellářstwí.

1691. Sekretář český, od Amadea **PROCHÁZKY**, piaristy, obsahuje mnohá psaní neb listy. Leží w Rkp. okolo roku 1780. u Piar. Prowinciala českého. Zlob.

1692. Sbírka listů Thurzonických, kterau wydal *M. Lauek* s doktorem *Prokopiusem*. W Skalici r.?

1693. Zemský důkladný adwokát, w němž wšecky w lidském žiwobytí potřebné obchodo-

pisy t. prosby, připomínky, a t. d. podlé c. k. nařízení k nalezení jsau. W Brně b. r. (1802?) 8.

1694. Skladatel psaní nejnowější, k platnosti wšech lidí w c. k. obcích, w němž netoliko zpráwa o skládání wšenásobných psaní, nýbrž i mustry w společném žiwobytí potřebných nawržení etc. obsaženy jsau. Mimo tytulář. 8. W Brně 1802?

1695. Dokonalý Jednatel, aneb zemský Adwokát, kterýžto učí wšecky w lidském žiwobytí potřebné spisy, totiž: Prosby, pro upamatowání, úmluwy, zápisy, rukojemstwí, odstaupení, kwitance, wyswědčení etc. podlé pozůstáwajících c. k. nařízení bez pomoci nějakého práwního přítele skládati. W češtinu uweden od JOS. TANDLERA W Praze. 8. I. díl. 1794. str. 166. a rejstř. II. díl 1795. str. VIII. a 156. Po druhé od Prok. Šediwého rozmnožený a oprawený, we třech dílech. W Praze 1804. 8. Pod titulem: Dokonalý jednatel aneb zemský adwokát, wšem spisům w lidské společnosti potřebným, jako jsau: písebné žádosti etc. učící. 3 díly. Po třetí opět rozmnožený a oprawený od JANA JAWORNICKÉHO. W Praze 1820. 8. I. díl. str. 194. II. 164. III. 336. mimo obsah, u Bohum. Háze.

1696. Užitečná sebrání některých spisů, jako jsau: Wýtahy neb konty, kwitancí, upsání dluhu, swědectwí etc. Wydaná od *Jos. Wagnera*, při hlawní škole w Březně (Bries.) W Báňské Bystřici u Štefanyho 1797. 8. str. 183. Potom pod jmenem: Lístář slowenský etc. druhé ponaprawené a rozmnožené wydání. W Bystřici u Štěp. Michálka. 1827. 8. str. 82.

1697. Krátký ale pochopitedlný katechysmus hlawních powinností pro wesnické rychtáře w otázkách a odpowědích, podlé c. k. patentů wyhotowený od *Fr. Winklera*, kaplana w Chomautowě; přeložil J. RULÍK. W Praze 1802. 8.

1698. Krátké uwedení k wyhotowení psaní a jiných písemností, kteréž w obecenstwí uměti zhotowití welmi užitečné jest, pro žáky českých wlastenských škol, od ONDŘEJE KLIČKY. W Praze u B. Háze. 1815. 8. str. 160.

1699. Nawedení k wyhotowení písemností we wšelikých potřebách obecného žiwota pro školy městské, půwodně sepsaná od Jana Dolce etc. zčeštěné od JERONYMA JEZDINSKÉHO, školního učitele w Kalné. W Hradci Král. 1823. 8. str. 240.

1700. Úwod krátký k wyhotowení písemností podlé předepsané ruční kniby německé, pro české školní čekance a žáky na triwialních školách, kterýž wydáwá FR. KRTEK etc. W Praze 1830. 8. str. 72. J. H. Pospíšila. [Přispěl Norb. Waněk.]

1701. W knize: Der Amtschreiber . . . v. Joh. Dom. Kaspar Brünn. 1822 b. G. J. Trasler naležá se 25 příkladů českých k wyhotowení wšelikých písemností a potřebě při kanceláři.

1702. ANT. EM. FAYL. Práwní sekretář, čili nawedení jakby se listy trhowní, nájemní, dlužní a postaupní, pak smlauwy swatební, kwitancí a kšafty podlé nejwyšších zákonů a práw zdělati a sepsati měly, od etc. W Praze 1838. u Posp. 8. str. 332. [Posud. Kwět. now. str. 5. od Pelikána.]

Pozn. W knize J. D. Kaspara: der Amtsschreiber etc. Wien 1828. II wyd. Gratz 1837, jsau také české wzory ale chybně tištěné.

1703. FR. PALACKÝ. Archiv český, čili staré písemné památky české i morawské, z archiwůw domácích i cizích sebral i wydal etc. Díl I. w Praze u synu B. Háze 1840. w 4. str. 612. Díl II. 1842. str. 579. Díl III. 1844. str. 628. s úplnými rejistříky jmen i wěcí. Obsahuje psaní saukromná i státní, dopisy, zápisy, sněmowní wěci, wýpisy práwní a dějinné, nálezy, práwa atd. na něž w Staré liter. odwolání místné učiněno. [Pos. od Tomka w Kwět. now. 1843. str. 25. tamž 1842. str. 94.

1704. W časopisech: *a) Čas. mus.* 1839. Jazyk a technika práwnická Slowanůw. str. 215. od J. Kaubka. — 1841. O českých titulaturách. str. 438. *b) Kwěty.* 1842. 71. Titulowé kněžští.
c) Česka Wčela. 1843. 203. List kmotrowský od J. Úzla.
d) Přítel mlád. O hotowení psaní aneb písemnostech, od Jawornického. III. 9. V. 44. atd.

K. BOHOSLOWÍ.

a) Biblí celá.

1705. Biblí česká, to jest celé swaté písmo, starého i nowého zákona, podlé starého obecného latinského od sw. římské katolické církwe potwrzeného a užíwaného přeložení, opět s obzwláštní pilností přehlédnuté, ponaprawené, a znowu wydané l. P. 1780. W Praze nákladem prawidelné školní tiskárny. 8. wel. str. 50, textu 1444. Nowý zákon etc. 1778. (dříwe tištěn) str. 22 a text 351. To wydání obstaral *Blah. Durych* a *Fr. F. Procházka.*

1706. Biblia sacra, to jest biblí swatá etc. (podlé Halské 1766.) W Presp. 1787. 8. welk. u F. A. Patzko (Packa). Nowý Zákon 1786. Text star. zákona obsahuje w sobě str. 1136. Nowého z. 316 str. Péčí Mich. Semiana (w. Tab. Poe. IV. 52.)

1707. Biblí česká, to jest, celé písmo starého i now. zákona, podlé starého obecného lat. od sw. římské kat. církwe schwáleného wýkladu, opět s obzwláštní pilností přehlednuté, ponaprawené, wyswětlené a znowu wydané l. P. 1804. w 8. wel. I. díl. W Praze nákladem c. k. normální školy str. XXV. textu 1335.

II. díl Prorokowé a knihy Machabejské etc. str. 1386 a rejstřík. (Od FAUST. PROCHÁZKY.)

1708. Biblia sacra, to jest Biblí swatá, aneb wšecka swatá Písma starého i now. Zákona podle textu původního i starých wydání bratrských ponaprawena i w nowě wydána l. P. 1807. na 8. wel. (w Berlíně.) St. Z. str. 1136. N. Z. 316. Též w r. 1813. ib.

1709. Biblia sacra, to jest Biblí swatá aneb wšecka swatá Písma starého i nowého Z. opět přehlednutá a w nowě wydaná L. P. 1808. Péčí *J. Palkowiče.* w 8. wel. Star. Z. str. XVIII. a 1167. Now. Z. S. 400. K té přidal Št. Leška wyswětl. sl. slow.

1710. Wýklad český ne obšírný, wšak bezpečný wšech písem swatých staré i nowé úmluwy z původních jazyků osprawedlňující a wyswětlující obecný, od církwe swaté schwálený a zwolený text latinské bible, ano i wšeliké učení sw. katolické a apoštolské římské církwe, kterýž oddáwá wlasťenskému národu swému TOM. DRASKÝ, měšťan Pražský, služebník církwe. I. díl. W Praze w Šollowské Impr. 1822. 8. Díl II. 1827. str. XIV a 1438. [Pos. w Čas. p. Kat. duch. 1828. od Zimmermanna.]

1711. Swaté písmo starého i nowého zákona podla obecného latinského od sw. Římsko-katolickéy církwi potwrďeného. Přeložené s prirownáňim gruntowného tekstu na swetlo widané. Díl prwní. L. P. 1829. W Ostrihome z (!) litterami Jos. Beimela. wel. 8. str. 1250. Díl II. 1829. str. 935. [W slowenském nářečí Nitranském péčí a nákl. Kanowníka JIŘ. PALKOWIČE.]

Pozn. Londonská a Berlinská společnost wydala Písma swatá l. 1807. 1813. 1824. a dále b. r.

1712. Biblia sacra, to jest Biblí swatá, aneb wšecka swatá písma starého i nowého zákona. Pro ewang. křesťany augšp. i helw. wyznání. W Kyseku 1842. wel. 8. Zákon nowý etc. k wzdělání církwe Páně ewangel. W Berlíně 1824. 8.

b) Nowý zákon.

1713. Nowý Z. Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista, ku kterému žaltář a Jezus Sirach přidané jsau etc. (podlé Halského 1744.) W Prešp. u Landerer. 1775. 12. 1781. (dle Dobr. Lit. Mag. r. 1783. ano na tituli žaltáře a Siracha stojí MDCCLXXXIII.) u Fr. A. Patzka 12. též 1787. 12. W Praze u Jos. J. Fr. z Šenfeldu. 1786. 12. W Praze.

1714. Písmo swaté nowého Z. podlé českého přeložení od J. K. M. Arcibiskupa Pražského l. 1778 na swětlo daného w nowě wydané, a wšak s řeckým textem, se starým latinsk. wýkladem, též podobně s wýchodními přeloženími etc. na skrze srownané, na mnoha místech oprawené, i obšírným literního smyslu wýkladem wyswětlené od FR. FAUST. PROCHÁZKY. W Praze 1786. 8. wel. str. 734.

1715. Písmo swaté Now. Z. pro lid obecný wyswětlený od kněze FR. POLLÁŠKA etc. W Brně u J. G. Traslera. 8. wel. Rozdělení I. 1791. str. 396. mimo přípis a předm. Rozd. II. str. 376.

1716. Nowý Z., wyswětlený od J. Milece 2 díly. 8. W Prešp. 1805-6.

(Jest to wlastně Haasowa paraphrasis z Něm.)

1717. Písma swatého nowé Umluwy Ewangelium, aneb blažené Zwěstowání od sw. Matauše. Přeložil a řeckého textu rozličné čtení způsoby weskrz přiložil FR. NOWOTNÝ z LUZE. Díl I. W Praze a Mladé Bolesl. 1810. 8. str. 338. (toliko ewangel.)

1718. Nowý zákon Pána a sp. etc. Opět s welikau pilností přehlídnutý, ponaprawený a nowě wydaný L. P. 1830. wel. 8. str. 316. [Sterotyp. u Tauchnice w Lipsku.]

1719. Nowý zákon. W Kyseku 1841. tiskem a nákladem Karla Reicharda. str. 272. [Zaltář str. 74.] w 8. Opět tamž 1843. str. 306. w 16.

1720. Nowý zákon Pána a spasitele našeho Ježíše Krista. Opět s welikau pilností přehlídnutý, ponaprawený a w nowě wydaný Nabani: Gyns (sic) 1839. Wytištěna u Karla Reicharda. wel. 8. str. 276. [Wydání protestantského plno omylů tiskařských.]

1721. Nowý zákon Pána a spasitele našeho Jež. Kr. a kniha Žalmů. Pro ewang. křesťany augšp. i helwets. wyznání. 8. u Bedřich Krečmara w Praze. [Ozn. Mus. čas. 1846. str. 274.]

c) Části biblí.

1722. Čtení a Epištoly jakož i Ewangelia na wšechny neděle a swátky přes celý rok mimo pašije neb příběh umučení P. W Praze tiskem prawidelní školy. 8. 1776. též r. 1780. str. 280. Opět 1784. 8. a často až posud.

1723. Pořádek s. pašie, jako w neděli kwětnau a na Weliký Pátek w církwi ewang. w Prešp. čtená býwá, od MICHALA INSTITORISA MOŠOWSKÉHO. W Prešp. 1787. 12 str. 84.

1724. Kniha žalmů a zpěwů sw. Krále a Proroka Dawida, kterýchž církew sw. po wšecky časy užíwala. W Praze 1790.

1725. Zaltář Dawida Krále, kterýž se w kněžských hodinkách, jakožto církewní modlitby, a slowem místo modlitebních knížek we wšech případnostech i při mši swaté užíwati může. 8. wětší. W Brně 1790.

1726. Žalt. Dawida Kr. s přídawkem rozličn. písní, modliteb. W Brně (po druhé) 1796. Na Moraw. řeč přel. skrze OPISE.

1727. TOM. DRASKÉHO *a)* Modlitby, chwalozpěwy a písně duchowní Dawida krále a proroka i jiných otců swatých, aneb žaltář zřízený k potřebám, k wzdělání, a k potěšení wěřících. W Praze 1816. 8. str. 185. *b)* Poslední wěci na nebi i na zemi aneb Obraz králowstwí Božího wyrytý skrze Izaiaše Proroka. W Praze 1816. 8. str. 154.

1728. Řeči a epištoly a ewangelia na wšecky neděle a swátky přes celý rok, i umučení našeho spasitele, též spojený obsah ewangelií. S nejmilostiwější swobodau c. k. ap. Milosti, též s potwrzením duchowní wrchnosti. 8. (str. 238 a obs. X.) W Praze c. k. skladu knih školních. 1825—1845.

1729. Epištoly a ewangelia, která času postního při mši sw. čtena býwají. K rozmnožení domácí pobožnosti. Patřící ústawu Budějowskému k zaopatření wdow a sirotků učitelských 8. str. 90. W Jind. Hradci u Al. Landfrasa 1836.

1730. *Čas. mus.* Zpráwa o slowanském ewang. w Remeši 1839. 1842.

d) Konkordanci.

1731. K. J. KUHNA biblická konkordancí (přel.) 1784.

1732. Slowárně aneb Konkordancí biblická. t. j. Registr na celau Biblí swatau pro snadnější jakýchkoli jmén, osob, měst a míst, jakož též řečí a powědění písem sw. wynalezení s mnohau prací a pilností od MART. LAUČKA jináče Gallika etc. sesbíraný a sepsaný pod zpráwau pak a s předmluwau Mich. Institorisa (Mossotzy) etc. wydaný. W Prešp. 1791. u Šim. P. Webra w 4. str. XIX. a 935. *Maior* test Laučkůw a Jiří *Terray* mají podíl w té práci (w. Tab. Poc. II. 77.)

1733. Sebrání biblických textů, k wšelijakým kázaním etc. k prospěchu kazatelů a školních učitelů, od P. S. URBANCE 1806.

e) Swatí otcowé.

1734. Sw. Th. Cäcilia Cypriana, biskupa Karthaginenského a mučedlníka wěk a spisy wybrané od J. N. STÁRKA etc. W Praze 1844. u Posp. str. 217. w 8.

1735. FR. ČELAKOWSKÝ. Sw. Augustina o městě božím knih XXII. Z latin. jaz. podlé Maurinského wydání přel. etc. Díl I. (kniha I—V.) wel. 8. str. 300. W Praze arc. tisk. 1829. Díl. II. (kniha VI—X.) str. 291. 1830. Díl III. (kniha XI—XIV.) str. 244. 1831. Díl IV. (kniha XV—XVIII.) str. 352. 1832. Díl V. (kniha XIX—XXII.) str. 352. tamž 1833.

1736. Sw. Jeronyma kající rozjímání o nejswětější swátosti, a řeči o ctnostech. Ze star. rkp. tištěno w Praze, w arc. tisk. 1835. 8. str. 55.

1737. FR. SUŠIL. Spisy sw. Otců apoštolských. Přeložil, wyswětlil a úwody opatřil etc. Wel. 8. (str. 164 a 4 obs.) w Brně, tiskem R. Rohrera 1837. (Obsah: Klement, Ignác, Polykarp. Posauz. w Čas. p. Kat. duch. 1837. od Hawránka.

f) Wšeobecné.

1738. Časopis pro katolické duchowenstwo. Wydáwán přispíwáním mnoha duchowních a učených mužů od knížecí arcibiskupské pražské konsistoře. *I. roční běh* (w 4 swazcích) w Praze 1828. 8. str. 664. W kníž. arcib. knihtiskárně. *II. roční běh.* Tamže 1829. str. 646. *III. roční běh.* 1830. str. 656. *IV. roční běh.* 1831. str. 640. *V. roční běh.* 1832. str. 640. *VI. roční běh.* 1833. str. 675. *VII. roční běh.* 1834. str. 690. *VIII. roční běh.* 1835. str. 742. *IX. roční běh.* 1836. str. 822. *X. roční běh.* 1837. str. 714. *XI. roční běh.* 1838. str. 738. *XII. roční běh.* 1839. str. 822. *XIII. roční běh.* 1840. str. 777. *XIV. roční běh.* 1841. str. 765. *XV. roční běh.* 1842. str. 771. *XVI. roční běh.* 1843. str. 751. *XVII. roční běh.* 1844. str. 811. *XVIII. roční běh.* 1845. str. 777. *XIX. roční běh* 1846. str. 771.

Redaktoři posud byli I. dílu far. *Procházka* a spiritual *Mráz*, II. dílu kanowníci *Tomek* a *Wáclawíček*, III. a IV. dílu Wáclawíček sám, od V. dílu kanowník *Pešina.* Aučel jest wyšší wzdělání českého duchowenstwa, od něhož i mnohočetní pracowníci a pomocníci spisu toho wycházejí. Přídawkem dáwají se i jiné užitečné knihy, k. p. sw. Augustina o městě Božím a j. m.

1739. Blahowěst. Katolický týdenník pro Čechy, Morawy, Slowáky a Slezáky. Wydawatel a redaktor WÁCLAW ŠTULC, kněz církewní. 1847.

g) Dogmatické a polemické.

1740. Kniha k čzteni pro učence czeských obecných aneb trywialních škol I. díl, náboženstwí. 1776. 8. II. díl 1784.) častěji potom tištěno n. p. 1783. etc.

1741. Weytah Katechysmusu Arcibiskupského. Z poručení Arc. Ant. Petra z Přichowský. W Praze 1778. 8. str. 135.

1742. O prawé křesťanské pobožnosti kniha Laminda Prytania, aneb slowútného muže Lud. Ant. *Murotoria* we Wlaském jazyku seps. nyní do češt. přenes. W Praze 1778. 8. str. 352.

1743. Weliký Katechysmus s otázkami, a odpowědmi spolu s Uwedením do poznání základů náboženstwí a s dokazujícími z písma sw. místami k užíwání w c. k. zemích. W Praze nákl. c. k. prawidelní školské knihotiskárny 1778. 8. str. 221. (Potom často.)

1744 Jak. *B. Bossueta* Učení katolického o těch wěcech, o kterých rozepře jsau, wyložení z latin. přeložení od skladatele schwáleného, od církewního kněze **MART. WOLFA** w češt. uwedeno. W Praze 1778. 8. str. 100.

1745. Weliký katechysmus s otázkami a odpowědmi, k weřejnému i zwláštnímu wyučowání mládeže w c. k. zemích. W Praze 1778. 8. str. 128. (Potom často.)

1746. Katechysmus s otázkami a odpowědmi k cwičení mládeže městské i sedlské w c. k. zemích. W Praze 1778. 8. stran 79. (Potom často.)

1747. Katechetická Rozjímání, w nichžto obsažení římské katolické wíry tak se přednáší, že osoby, jenž w mladosti špatně wyučowané byly, neb kterým obdržené wyučowání z paměti wyšlo, prawdy wíry a žiwota powinnosti toho sw. náboženstwí snadno a pohnutedlně w známost sobě uwésti mohau. W Praze nákladem c. k. prawidelné kněhotiskárny 1778. 8. 1779. st. 174.

1748. Malý katechysmus s otázkami a odpowědmi, pro nejmenší dítky w c. k. zem. W Pr. 1779. 8. str. 20. (Potom často.)

1749. Počátkowé prwní, Auxilio Altissimi, Wýmluwností božích obsahující w sobě 1) summu wíry křesť. pro malé dítky. 2) Powinnosti křesťan. žiwota podlé 10 božích přikázaní. 3) Řeči z písma sw. 4) Osmero blahoslawenstwí. 5) Sedm žalmů kajících. 6) Modlitby etc. 12. w Prešpurce 1780.

1750. D. Jiř. Frid. *Seilera* Rozmlauwání mezi otcem a dítětem o wěcech náboženstwí se týkajících od **ALEŠE PAŘÍZKA**. W Praze 1780. 8. Po druhé 1790. 8.

Jest to pro katolíky předělané wydání knihy: D. J. F. Seilera Náboženstwí nedospělých. Z nejnowějšího něm. půwodního wydání přeložené. Wydané od WÁCL. THAMA. W Praze 1785. 8. str. 203. a rejstř. Jiné přeložení této knihy jest od W. Stacha w Praze 1785. 8. A jiné pro Nekatolíky od Pazara. W Epperis 1783.

1751. Napomenutí k tak nazwaným Beránkům od Jana Leop. *Zyppelyusa.* W Praze u J. F. z Schönfeldu 1781. 8. str. 34.

1752. *De Luck, Štěpán.* Gruntowní učení o článcích wíry křesťan. anebo tak řečená Křesťanská theologia. W Prešp. 1781. 8. u Aug. Patzka 250 stran.

1753. Katechysmus (malý) s otázkami a odpowědmi pro nejmenší děti. W Znojmě 1780. 8.

1754. Krátká příprawa a rozmyšlowání takowých dítek, které ponejprw chtějí přistaupiti k sw. wečeři Páně. Podle řádu Helwet. wyznání 1782. b. m. 12. str. 14. (učení w otázkách a odpowědích, na konci modlitby.

1755. Náboženstwí malých dítek 1782.

1756. Wyznání wíry Ewangelikůw Augspurské Konfessí we Wídni: na swědectwí a křesťanský rozsudek strany nich. Wydané od Frid. z Ankersteinu. W Praze u J. F. z Schönfeldu 1782. str. 6. w 8. (z něm. přel.)

1757. List o wečeři Páně bratřím ewang. náb. odeslaný do Čech od upřímného přítele G. P. (**JIŘ. PETERMANNA**) b. m. a roku. (W Praze 1782.) str. 16. w 8. K tomu listu jest i jiný s přídawkem připojen.

1758. Heidelberský Katechysmus aneb Učení prawého náboženstwí křesť. w otázky a odpowědi uwedené. 71 str. W Brně. Swob. písm. 1783. 12.

1759. Prawé náboženstwí w patrných důwodech od počátku swěta až do našich časůw krátce složeno. Nákladem děd. s. Wác. W Praze u Fr. Höchenbergra w arcib. Impr. str. 64. 1782. w 12.

1760. List o Užíwání a ctění swatých Obrazů pro bratry ewang. náboženstwí sepsaný a na swětlo wydaný. W Praze u Johany Prušowé 1783. malý 8. 4 listy.

1761. Sprawce duchowní pro ty, kteří o swé spasení pilně se starají. Z něm. jaz. w morawský uwedený. W Brně u F. J. Neumanna. 1783. 8. 1785. 8. (Od alumna **DAUBRAWSKÉHO** w sem.)

1762. Patero kněh o wíře a náboženstwí křesť. W Brně Swobodským písmem. díl I. 1783. díl II. 1784. (Od **FRANT. PERNSTEINERA** z Olomauckého seminarium.)

1763. Wíra samospasitedlná katolická, dar Boží a swětlo. Nejen písmem swatým a mnohowážností sw. Otců, též swětlem přirozeného rozumu utwrzená, nýbrž i wšeobecné římské wíry odporníků jejich hodnowěrným swědectwím potwrzená. Od jednoho círk. kněze w 52 kapitolách sepsaná. (od **KARLA WORLA**). W Praze 1783. 8. u J. F. z Schönfeldu. str. 182. Pro urážliwá některá místa od c. k. censury potlačena.

1764. Listowní odpowěd z Augšpurského Wyznání Čechům a Morawanům na jejich otázku, jestli lámání chleba při wečeři Páně potřebné. S přídawkem české Confessie Meximilianowi II. Císaři roku 1575 podané. W Praze u J. T. Höchenbergera 1783. 12. str. 77 a rejst. od **MICH. INSTITORISA MOŠOCIHO.**

1765. *a*) Newinný odpadlec, t. j. taužebné

proukázaní newinnosti těch, kteří se k náboženstwí Wyznání Augšp. připojují. Hlawní článkowé ewagelického učení, že každý ewang. křesťan w náboženstwí swém pokojnau mysli žiw býti i umříti může, od M. MARKOWICE (mladšího) etc. I. wyd. W Praze 1780. II. též w Praze u J. Höchenbergera 1783. 12. str. 83. K tomu náleží:

b) Notae ad innocentem apostatam t. j. proukázaní míst, na kteráž se odwoláwá newinný odpadlec od téhož Markowice. 1783. 12. ½arch.

c) Dekret sněmu Kostnického o přijímání pod jedním způsobem, s poznamenáním wys. učeného P. Kašp. Royko, na wysokém učení Pražském učitele weřejného. Z něm. jazyku na český přeložený. W Praze u Wolfg. Gerle 1783. 8. 1 arch, od téhož *Markow.* Na ty tři spisy odpowěd wyšla.

d) Katolická odpowěd na bezprawné naříkání jakéhos tak nazwaného newinného odpadlce k oswědčení katolické newinnosti a prawdy na swětlo wydaná. S přídawkem upřímného zdání o zpráwě, kterak a jak má prohlašující se Ewangelík k swému jej examinujícímu knězi katolickému odpowídati. Nákladem děd. sw. Wáclawa. (od Jana *Chmela* etc.) W Praze 1783. 12. str. 111. Přídawek byl na několiko dní později ohlášen, ale snad newyšel.

e) Dekret sněmu Kostnického o přijímání pod jedným spůsobem s nowým poznamenáním proti onomu, které nedáwno od M. K. S. B. A. W. wydáno bylo, od *J. Chmela* w Pr. 1784. 8. 2 archy.

1766. Reformirtského smyslu bratří Češi, aneb ukázaní . . že sklad učení bratří českých s ewangelicko-reformirtským se srownáwá, od *Ign. Bojislawa* 1754. Nyní z něm. přel. W Praze u J. Tom. Höchenbergera 1783. 12. str. 59. (špatná čeština.)

1767. Rozmlauwání jednoho Helwetského wyslance s ewangelickým Aug. Wyz. Čechem, od ŠTĚP. LEŠKY. W Jindř. Hradci. 1784. w 8. u Wojt. Hilgartnera str 30.

1768. Wyznání a wyswětlení wíry čisté křesťanské k wzdělání círk. české reformowané. W Praze u Rosenm. děd. 8. 1784.

1769. Summa náboženstwí křest. (ewang.) od LADISL. BARTOLOMEIDESA w Banské Bystřici 1784. potom w Pešti 1796.

1770. Zpráwa o sw. wečeři P. od W. ROKOSA. W Pr. 1784. 8.

1771. Základné prawdy náboženstwí katol. s důwody swými z wšelikých nábožných knih wytažené etc. od JANA HUBÁLKA. W Praze 1784. 8. 8 archů.

1772. Krátké a sprosté wyznání a wyswětlení wíry křesť. od JOS. SALAHO. W Př. u Rosenmüllerowých dědiců. 1784. 8. (jest konfessí českých bratří.)

1773. Konfessí Helwetská, wyznání šweycarské Čechům k známosti, následowníkům k powolnému rozpáčení ponejprw w češtinu předstawená od K. WORLA. W Praze 1784. 8. u J. F. z Schönfeldu. str. 133.

1774. Konfessí Helwetská, aneb Wyznání a sprostné wyswětlení prawowěrné wíry a artikulů wšeobecných náboženstwí křesťanského, ku kterémuž se Šweycaři hlásejí. 8. w Berl. 1784.

1775. Křesťanské wíry hlawních článků gruntowé, kteří z Heidelberského Katechysmusu w krátké otázky a odpowědi uwedení předně w Holandském jazyku, pak w Uherském, nyní w Českém wýdáni jsau atd. 1784. w Kutné Hoře u Fran. Korce.

1776. Rozmýšlení se wlastence na Otázku, jaké wíry se přidržeti sluší od K. WORLA. W Praze 1784. 8. str. 198.

1777. Sedmdesatero přemyšlowání . . proč římské katolické náboženstwí Augspurskému a t. d. předčeno býti má, od KARLA WERNERA. W Praze 1785. 8. str. 151.

1778. Weytah některých hlawních otázek a odpowědí z učení křesťansk. pro obecný lid w Čechách, sepsaný od *J. Laho*, kaz. sl. bož. při církwi augš. wyz. Kreuzbergské. W Praze u Wolfg. Gerle, knihkupce. 8. 1784.

1779. Obzwláštní prawdy náboženstwí katolického s důwody swými z wšelijakých knih wytažené, a w pořádku swém dle možnosti jak jedna z druhé wyplýwá, a jak se nebo s těmi srownáwáme, kteří se od nás oddělují, aneb w kterých jiného nežli oni zdání jsme etc. od JANA HUBÁLKA. 8. W Praze 1775.

1780. Krátký katechysmus křesťanský pro mládež Bratří českých. W Praze 1785. 8.

1781. Důkaz, že katolíci i pod jedným způsobem žiwého těla a krwe Páně požíwají; nekatolíci pak proto, že prawých kněžůw nemají, ani těla ani krwe Páně pod obojím že nepožíwají. W Praze 1785. 8. od JANA HUBÁLKA.

1782. Důkaz, že kazatele Aug. a Helw. wyznání nejsau kněží, od W. ROKOSA. 8. W 1785. str. 86. Porow. num. 1784.

1783. Malý katechysmus ewangelický pro církwe obnowené bratří českých. W Praze u Schönf. 8. 1785.

1784. Potřebné ponaprawení omylného spisu: reformirtského smyslu bratří češí od Ign. Bojislawa l. P. 1754. w něm. jazyku, léta pak 1783. w českém přeložení wydaného a při tom gruntowní dokázaní, že učení starých bratří

českých s učením A. W. Ewangelíků nejlépe se srownáwá, ba že s ním w gruntu jedno jest, z wlastních starobratrských nepromĕnĕných písem s wšemožnau pilností wytažené I. P. 1785. (w Prešpurce) stran 124. w 8. od **MICHALA INSTITORISA MOŠOWSKÉHO.**

1785. Aloysia Merce, hlawního kostela w Augšpurku kaz. Systematický Spůsob Protestanty o prawdĕ katolického náboženstwí přeswĕdčující. Z nĕm. přel. **J. CHYLÍK.** W Praze u Jana Mangoldta. 8. 1786. str. 240.

1786. Spráwa o nejswĕtĕjší obĕti nowozákonné skrz otázky a odpowĕdi wydaná pro lid sprostý od **J. W. F. O.** 46 stran. W Brnĕ u J. Siedlera 1786. 8.

1787. Psaní k obranĕ ewang. učitelů a swobodného učení ewangelického proti nedůwodnému důkazu že učitelowé ewangel. nejsau knĕží **WÁCLAWA ROKOSA** etc. První zbírka, od Petra Záchodského z Slewizu (Wácl. Stacha.) W Praze 1786. 8. str. 84.

1788. Idea fidei fratrum, aneb krátké obsažení učení křesť. w ewangel. církwích Bratrských předložen od Aug. Špangenberka, w češtinu uwedeno od **J. JENIKA** služebníka sw. Ew. W Berlínĕ u Jana K. Eisfelda 1788. 8. wel. str. 626.

1789. Krátké a pochopitedlné w náboženstwí křesťanském wyučowání. Z nĕm. w slowenčinu uwedené od **JANA STRAKY.** w B. Bystřici u Joz. Tumlera 1788. str. 29.

1790. W r. 1790. wyšla historie bezženstwí kat. knĕzstwa slowáckým dialektem w 8. str. 97. bez místa (w Bystřici).

1791. Učení o hlawních článcích wíry čisté pro mládež českau dospĕlejšího wĕku od **JANA WEGHA.** W Praze tiskem norm. školy 1790. 8. též 1807.

1792. Nejhlawnĕjší prawdy náboženstwí křesťansk. od Dan. Botzka. We Wacowĕ (wyšly jen 4 archy) 1790?

1793. Katechysmus pro mládež kat. wydal **WALENTA.**

1794. Katechysmus pro dítky katolického náboženstwí s obrázky, w českém a nĕm. jazyku. 8. W Praze 1790.

1795. Nawka k štĕstí a blahoslawenstwí podlé Kristowého učení zwláštĕ pro školskau mládež od **DAN. BOCKA.** Díl I. W Presp. 1790. str. 85. předml. VIII. w 8.

1796. O swátosti biřmowání, a jak se má hodnĕ přijít. Sepsáno a wydáno pro duchowní i swĕtské učitele w Litomĕřické diecezi. W Praze 1792. (od **TOMSY** z nĕm.) 8. str. 39.

1797. Katechysmus Ondřeje Šmála rozebraný, wydal **M. LAUČEK** (w. Tab. Poc. II. 77.)

1798. Summa křesť. učení podle smyslu a pořádku katechysmusu Luterowa od **JOS. FORNETA** (ewang.)

1799. Katechysmus do morawského jazyka přeložený od Karla Suchého. W Brnĕ 1795. cum fig. 8. (Boček.)

1800. Katechysmus s Otázkami a Odpowedami k Winaučowánu krajinskej Mládeži. W Trnawe 1796. (od **ANT. BERNOLAKA.**)

1801. Počátečné cwičení w náboženstwí pro školy protestantské w c. k. zemích, podle wyššího rozkazů w nĕm. jazyku we Wídni sepsané, nyní pak dle téhož wyššího poručení, pro národ slowenský zwláštĕ w Čechách, w Morawĕ a w Slezku přeložená od **ŠT. LEŠKY** 1797. w Pr. u Hrabowých dĕd. w 12. st. 120.

1802. Hwĕzdičky katolické. aneb Duši we wíře katolické wyučující pobožné cwičení z swĕtla článkůw wíry Kristowy, jako od nebeských hwĕzdiček spořádané. 8. W Košicách 1797.

1803. Uwedení k gruntownímu poznání křesť. náboženstwí etc. přel. od **ŠT. LEŠKY** 1798. W Praze u Hrab. dĕd. Nĕm. sepsal J. Jiř. Fokke Superintendent we Wídni 12. str. 287.

1804. Malý katechysmus pro nejmenší dítky. W Pešti 1798. 8. 1 arch.

1805. **LADISLAWA BARTOLOMEIDESA** Jádro křesť. ewangelického náboženstwí. W Pešti 1798. 8. 1 arch.

1806. Řeči písma swat. znĕjící o článcích náboženstwí křesť. pro mládež. W Bystřici 1799. 12.

1807. Krátká zpráwa o tom, co každý křesťan katolický wĕřiti a zachowati má. Pro lid obecný na swĕtlo wydaná od **JILJÍHO SEXSTETTERA.** W Praze 1800. 8.

1808. Prawý základ a podstatný pořádek křesť. katolick. náboženstwí wyswĕtlen od **KARLA KHUNA** far. na Wodolce 1802. 8. W Praze u Joh. Jeřábkowé str. 112.

1809. Cesta k nebi od **KARLA MELCERA.** W Praze 1803. 8. (zwlášť pro částku pátau sem náleží.)

1810. Katechysmus Helwetské Konfessí pro dítky Helwet. konfessí w Čechách 1806. 8.

1811. **BOHUSL. TABLICE** Naučení o sw. wečeři Pánĕ. bez m. a roku.

1812. Auplný katechysmus potĕšitedlného J. Kr. učení. Od *B. Gallury.* W Brnĕ 1809. 8. W Praze 1818.

1813. Důležitost stálého wyznání zjeweného náboženstwí Kristowa a šestinedĕlní cwičeni pro ty, kteří míní od katolické církwe odstaupit, dle nejwyšší wůle Pána zemĕ leta 1782,

dne 15. Prosince k zastawení odpadu wysazené. Sepsáno od **WÁCL. LAUKOTY**, probošta w městě Raudnici. W Praze 1812. w norm. tiskárně. 8. str. 228.

1814. Wyučowání w náboženstwí pro dospělejší mládež křesť. kat. etc. W Brně 1813. 8. u Jiř. Gastla od **F. NEDĚLE**, z něm. swobodně přeložené a rozšířené.

1815. *Lutera Mart.* Katechismus, kterýž slowe menší. We Wacowě u Ant. Gotlieba. 1813. 12.

1816. Mar. z Bomonta wyučowání w křesť. wíře a dobromrawnosti od **K. THÁMA** přel. 2 díly. w Praze. 8. 1813 a 1818. (kniha pro chudé řemeslníky, čeleď a lid wenkowský z franc. wlastně z něm. přel.) Pak od Šim. Wrany přepracowáno, a podruhé wydáno pod titulem: Katechismus w rozmluwách k spasitelnému poučení a potěšení lidu wenkowského etc. Číslo IV. Nákladem děd. swatoj. 12. str. 448. W Praze arc. tisk. 1837.

1817. Poslední wěci na nebi i na zemi, aneb obraz králowstwí božího wyrytý skrze Izaiaše proroka. W Praze w české expedici. 1816. 8.

1818. D. M. Lutera Menší katechismus s připojením historie náboženstwí, od **M. HAMALIARA.** 1814. 12. 6 archů, též roku 1819. Katechismus Dr. Lutera, od **FEJERP.** w Lewoči 1830. pak s obrázky tamž 1834.

1819. **ŠULEK JAN** Katechysmus náboženstwí křesť. ewang. pro wětší mládež sepsaný od etc. wydaný od Jiřího Palkowiče 1816. W Prešpurk. 8.

1820. Žiwé swětlo prawdy oswěcující každého člowěka, (od **MATĚJKY**.) 1817. 8. [Prostonárodní dogmatika.]

1821. Katolické učení o swátosti biřmowání, od Kašpara Weiningra (přeloženo od **JANA HÝBLA**). W Praze 1818. 8.

1822. Cesta žiwota aneb podstata wíry wšeobecné křesť. skrze otázky: Kde jest to psáno? neomylnými a newywratitedlnými důwody proti některým důmyslům našinců w těch wěcech, které s nekatolíky w nedorozumění jsau, důwodně představená od **J. BOHDANECKÉHO.** W Praze 1818. 8. str. 192. u Fr. Fetterle z Wildenbrunu.

1823. List patýře k stádu od prawého owčince Kristowa na čas pod jménem helwetského a Augsp. náboženstwí oddělenému, w němž některé pochybnosti a těžkosti we wšemožné krátkosti se wyswětlují, od **J. BOHDANECKÉHO**, druhé wydání. W Praze 1818. str. 47. druhý díl 1820.

1824. *Jiljího Chládka* otázka: Co máme o zpowědi katolíků držeti? přel. **JAN HÝBL.** W Praze 1819. 8.

1825. Gallury Čest stolu Páně, nebo nejprawější smysl o nejswětější swátosti oltářní. 1820. 8. přel. **W. KAREŠ.**

1826. Wyswětlení a přídawek ke katechysmusu k potřebě učitelů, obzwláštně při takowých školách, do kterých týhodně několikráte přijíti nemůže, od **ČEŇKA z WARTENBERKU.** W Hrad. Králowé 1821. 8.

1827. Ponaučení a utwrzení we wíře a w náboženstwí kat. křesť. pro katolické křesťany mezi protestanty obcující. Od **J. WAWŘÍKA**, faráře Ratimowského s přidáním některých důwodu a s obšírnějším wyjádřením po druhé wydané. W Opawě u J. J. Trasslera 1821. str. 145.

1828. Sprostopochopitedlné důkazy křesť. kat. wíry. W Brně 8.

1829. Křesťanské kat. učení o církewních odpustcích, od **JOS. KERNERA.** W Hradci Král. 1822. 8.

1830. Psaní Pána K. L. z *Hallerů*, w kterém zpráwu dáwá o swém nawrácení do říms. círk. W Hrad. Král. 1822. 8. st. 35.

1831. **PAULINI ONDŘEJ** Náuka ewangelii Christusowey (sic.) W Brně Jiř. Trassler 1822. 8.

1832. O srownalosti kat. náboženstwí s rozumem dle něm. F. Darupa, zčeštil **J. W. SEDLÁČEK.** W Plzni 1822. 8. str. 168.

1833. Bezpečný wůdce katechetů, aneb poznání Boha ze stwořených wěcí, rozumu, swědomí a některých wlastností jeho etc. Spolu Sokratické opakowání nadjmenowaného wšeho přednešeného wyučowání od **J. JAWORNICKÉHO.** 2 díly. 1823. 8. Díl III. 1824. w Praze. Učení o pěti církewních přikázaních a sedmi swátostech; wyložené sokratickým a katechetickým způsobem dle c. k. norm. katechismu. Díl IV. 8. w Praze u B. Háze. 1825. Učení o křesťanské sprawedlnosti, o čtyrech posledních wěcech člowěka. Díl V. 8. tamž 1826.

1834. Rozjímání té otázky: Co já mám činiti, abych spasen byl, a odpowědi etc. W Berlíně 1823 w knihárně Fr. Späther. str. 52.

1835. Krátká učení křesť. kat. wíry. W Lewoči 1824. 8 maj.

1836. **FILIPA NEDĚLE** Náboženstwí we wýkladech a rozmlauwáních podlé uwedení w c. k. zemích předepsaného katechismusu w čtyrydceti cwičeních a čtyrech opakowáních rozdělené, cwičně wypracowané, a s trojí biblickomrawnau řečí konečně zaopatřené. K obzwláštnímu užíwaní P. Katechetů školních, kostelních a domácích. 4 díly. 8. W Brně 1825. (wlastně 1824. počalo tištěno býti.)

1837. Užitečná spráwa k swátosti biřmowání w otázkách předstawená. Oným k potěšení, kteří tu Swátost přijmauti žádají. S přidanými modlitbami k spowědi a přijímání, zrcadlem spowědním, a předepsanými modlitbami před a po swat. biřmowání. W Brně 18.

1838. Fr. Stapfa Ruční kniha ku katechysmusu. Zwláště pro katechety, pak též ku powzbuzení každého. Zčeštěná od J. HÝBLA. W Praze 1824. u Mart. Neureutra (knihk.) 8. str. 351.

1839. BLAŽEK MICHAL. Malý katechysmus pro mládež, jmenowitě pro školní dítky přinaležející k církwi ewang. Jimramowské. W Litomyšli J. Tureček. 1826. 12⁰.

1840. KARHORDÓ ANTON. Wynaučowání katol. náboženstwí w otázkách a odpowědích. Přeloženo. W Trnawě 1829. Jelinek. 8.

1841. Katolické učení w náboženstwí, w otázkách a odpowědích, k zwláštnímu užíwání katechetů a učitelů, jakožto kniha ke čtení ku w c. k. rakauských zemích předepsanému welkému katechysmu, od J. M. *Leonharda* atd. 8. str. 223. W Brně u Traslera 1827.

1842. Kniha k čtení k malému katechysmu atd. 8. str. 98. W Brně tamž 1827.

1843. J. F. DEVOTY. Pořádek, jak se wyznání wíry katolické díti má. Wydal atd. 8. str. 13. W Praze arcib. tisk. 1828.

1844. Gruntowé křesť. wíry hlawních článků, neb malý katechysmus Heidelberský pro mládež církwí w ewang. českých školách helwetského wyznání, po znowu wydaný. 8. W Praze 1828. pak 1830.

1845. Křesťanský katechysmus, totiž krátká, sprostá a swětlá kniha učení prorockého, apoštolského w otázky a odpowědi uwedená, a k schopnosti malých dítek přirownalá. 8. W Praze u Háze 1828.

1846. MIKULÁŠ TOMEK. Krátké wyswětlení katechysmu k prospěchu učitelům a dítkám, kteréž wydáwá atd. 8. str. 192. W Praze, arc. tisk. 1828. II. wyd. W Praze u Háze 1837. 8.

1847. J. M. KRÁL. Jeden owčinec a jeden pastýř, to jest: Římská, neomylná, stále trwající, widitedlná, jedna, katolická, swatá, apoštolská církew Kristowa. Od etc. Díl I. 8. str. 432. W Praze u Posp. 1829. Díl II. str. 463. tamž 1830. Díl III. str. 386. tamž 1830. Díl IV. str. 332. a obsah. [Pos. w Čas. p. kat. duch. 1830.]

1848. Prwotní katolická, původně ew. apoštolská wíra křesťanská. 8. str. 76. W Berlíně u Trowiša a syna 1829. [Pos. w Čas. p. k. duch. 1831. zapowězená.]

1849. VINC. ZAHRADNIK. *a)* Krátký katechysmus k utwrzení katolíků u wíře jejich, zwláště pro ty, jenž katolickau wíru přijímají neb opauštějí. Od etc. 8. str. 203. W Praze. arc. tisk. 1830. [Pos. Čas. p. k. duch. 1830.]

b) Doštěpná zahrádka dítek dobrých, obsahující w sobě wyswětlení některých článků prawé a dokonalé wíry Kristowy. 12. str. 48. W Praze. arc. tisk. 1836. [Pos. Čas. p. k. duch. 1836.]

1850. Summa Augspurského wyznání, učením z písma sw. wzatým wyswětlená, a připojenau kratičkau historii církewní o žiwotě Luthera, a o příbězích téhož Augs. wyznání, zwláště w Uhřích. 8. str. 170. W Košicích u K. Werfera. 1831. [Kat. Fej. 1834. Tatr.] Sepsal Dan. Langsfeld.

1851. Wojtěcha *Ruffera* Cesta k prawí a samospasitedlné wíře w boha a spasitele našeho J. Kr. 12. str. 108. W Praze tisk K. Jeř. 1831.

1852. ANT. FR. JEŘÁBEK. Nawržení náboženská wšem křesťanům, kteří krom církwe křesťansko-katolické se nácházejí, k pozornému, nestrannému a spasitedlnému rozjímání podaná od etc. 12. str. 88. W Pr. a Hr. Kr. u Posp. 1831.

1853. FR. ROLEYČEK. Swátost swatého biřmowání. Dárek pro ty, kteři tuto swátost přijímají, též rodičům, učitelům a kmotrům, od etc. 12. str. 146. W Praze K. Jeř. 1832.

1854. *Pemštein Jos.* Spis o wíře, naději a lásce we 3 dílech. W Brně. [Dle dopisu Gallaše 22. dub. 1833.]

1855. JOS. SALATNAY. Zahrádka dítek dobrých, obsahující w sobě: Nowý katechysmus náboženstwí křesť. ewangelicky reformowaného a některé nowé modlitby i písně, od etc. 8. str. 112. W Praze u Házowcůw 1832. [Pos. Čas. p. k. duch. 1834.]

1856. J. V. JIRSÍK. *a)* Zdrawé, prawé a čisté učení Lutherowo, Kalwinowo a mnoha jiných maudrých protestantůw, sepsal etc. 8. str. 54. W Praze u W. Špinky. 1836. [Pos. w Čas. p. k. duch. 1837.]

b) Bohomil, zpráwa jednoho upřímného ewang. křesťana w důležitostech prawé wíry Kristowy, čtení prospěšné a chwalitebné, kteréž wydal etc. Číslo II. nákladem swatoj. dědictwí. Wel. 8. str. 416. W Praze arc. tisk. 1835. [Pos. w Čas. p. k. duch. 1835.]

c) Proč jsem katolíkem? Slowo k sprostému katolíku, jakby z wíry swé počet dáti měl. od etc. Číslo I. nákl. swatoj. děd. 8. str. 30. W Praze. arc. tisk. 1836. Druhé rozmn. wyd. tamž 1836. str. 24. [Srow. Čas. p. k. duch. 1835 a 1836.] III. rozm. wyd. 1840. tamž. 12. str. 48.

d) O církewním přikázaní postu. W Pr. 1839. u Špinky. str. 30. w 8.

e) Dwadcatero přátelských listů k Ewangelikům nebo Protestantům w Čechách bytujícím, kteréž k nim w duchu lásky, pokoje a smířliwosti činí Jan Valer. Jirsík, far. w Minicích atd. W Praze 1842. w arcib. tisk. 8. str. 108.

1857. D. Mart. Luthera Katechysmus pěknými figurami ozdobený. W Lipt. u sw. Mikuláše 1833. 12. 3 archy.

1858. **KAREL HYNA.** *a)* Malý Katechysmus od etc. 8. str. 64. w Praze. arc. tisk. 1835. *b)* Katechysmus pro obecní lid a dorostlau i dospělejší školní mládež etc. W Praze 1839. u Špinky. 8. str. 332.

1859. **J. ŠULEK.** Katechysmus náboženstwí křesť. ewang. pro wětší mládež sepsaný skrze etc. wydaný nákladem J. Palkowiče etc. Nowé wydání w Jind. Hradci u Landfrasa (cens. 1835.)

1860. **O. SOLTYS.** Prwní počátkowé křesťansko-ewangelického učení, ku prospěchu školské mládeže 8. str. 16. W Prešp. u Belnayho děd. 1834.

1861. **FR. KUBOWIČ.** Základ wšeho dobrého, anebožto kratičké nawedení křesť. dítek k wíře, lásce, naději. Sepsal a na swůj náklad wydal obecní dobré fedrowati (ploditi) chtějící křesťan. W Prešp. 1838. u Belnayho dědiců.

1862. Kristus a jeho církew, ku prospěšnému čtení pro slowanský pospolitý lid na swětlo wydal sl. bož. kazatel. K založení fundace za wdowy a sirotky knězowské i rektorské w Turči. W Ban. Bystřici 1839. tiskem Filipa Macholda.

1863. **J. G. HORECKÉHO.** Katechetický wýklad sw. náboženstwí s jeho proměnami. W Pešti 1839. str. VIII a 102. w 8.

1864. **ŠTĚP. LEŠKA.** Oswícený křesťan ewangelický. 8. 1844.

1865. O smíšeném manželstwí. Slowo lásky k mládencům a pannám katolickým od jednoho upřímného jejich přítele. 12. str. 53. 1842?

1866. **W. KROLMUS.** Obrana prawdy katolické čili smír mezi katolíkem a nekatolíkem. 2 díly. 1843. u An. Špinkowé.

1867. **W. WERUNÁČ.** Hodiny křesť. katolické, aneb: Nejhlawnější články wíry od etc. W Jičíně u F. Kastránka. 1844. 8. str. 166.

1868. Která církew jest církew Kristowa? aneb katechysmus o náukách, w nichž církew protestantská od katolické odstupuje. Přel. **VINC. JANALÍK.** W Holomauci 1845. nákl. Ed. Hölzla. wel. 8. str. 135.

1869. Učení křesťanského katolického náboženstwí. 8. W Jind. Hr. u Landfr. b. r.

1870. Stručný přehled dějepisu a rozdílu učení a náboženstwí ewang. a římsko-katolického. Nördlinger in d. Beckischen Buchhandlung 1844. [104té. wydání!?]

1871. **M. J. HURBAN.** Unia, čili spojení Lutheranů s Kalwíny w Uhrách, wyswětlené od etc. W Budíně 1846. u Gyuriana a M. Bagó. wel. 8. str. 200.

1872. **SKORPÍK FRANT.** Mluwnictwí a zjewení. W Brně tisk wdowy Rud. Rohrera. wel. 8. 1846. str. 96. [Jest wlastně psáno proti knize: Doba prwního člowěčenstwa.]

1873. Křesťanský katechysmus pro školskau i dospělejší mládež ewangelickau etc. Sepsal **ŠTĚPAN PLAČKO**, sl. b. k. w Dřenowě. W Bánské Šťawnici. 1846. Tiskem Fr. Lorbera. str. 86. w 8.

1874. W časopisech: *W Příteli Mlád.* Co jest křesťansky wěřiti, od J. Kučery. 1838-41. Analitický wýklad neb rozbírání normálního katechysmu od Makše J. 1840. Cwičení o swátostech, od Čenka z Wart. 1841. Křesťanská naučení z příkladůw o polním hospodářstwí, od Stárka. 1843.

h) Historie biblická.

1875. *Jana Hübnera* biblická historie. W Prešp. 1778. 8. Potom pod jménem: Biblická historie w počtu sto a čtyry we dwau dílech, po padesáti a dwau, ze starého a now. zákona wybraná. 8. W Litomyšli u J. Turečka 1833. Též: Dwakrát 52 biblické historie pro školy a čeledi s obrazy. W Kyseku, tiskem a nákl. Karla Reicharda 1842. w 16. str. 20.

1876. Příkladné k wzdělání duchownímu slaužící wyprawowání nejpřednějších biblických skutkůw a příběhů starého i nowého zákona. Z němčiny přeložil **JAN TRUTNOWSKÝ** 1779. 8. stran 219.

1777. Biblický příběhopis aneb historie o Náboženstwí, jakožto třetí částska prwního dílu knihy ke čtení pro učence obecných škol. W Praze 1780. 8. str. 81.

1878. Zákon Pána našeho Jež. Kr. s kratičkým popsáním příběhů zjeweného náboženstwí a jeho wyznáwačů od časů Adamowých až do časů našich, od **JOS. DITRICHA**. W Praze 1803. 8.

1779. Krátká summa historie písem swatých od **J. WEGHA**. W Praze 1807. 12. str. 46. z franc. Frid. Osterwalda do uhersk. jaz. z uhersk. do českého přel. W otázk. a odpow.

1880. Biblická historie náboženstwí, křesť. mrawné učení a poznání důwodů náboženst. W Pr. w c. k. skladu knih školních 1818. stran 168.

1881. Biblické příběhy starého zákona pro mládež ku školnímu wyučowání. Díl I. dle mnichowského wydání wzdělal **JOS. CHMELA**. W Hradci Král. 1821. str. 144. Díl Druhý

str. 207. Též jednotliwé částky o sobě prodáwány jako: čtení utěšené a rozmilé o Danielowi, Esther a Mardocheowi. Dárek dobře zwedeným dítkám. 1821. 8. etc.

1882. Historie biblická pro odrostlější mládež, jakož i pro dospělé, kteří biblických příběhů k poučení a wzdělání swému užíwati chtí. Prací a nákladem ŠIMONA BERNARDA WRÁNY etc. Díl I. hist. star. zákona. W Českých Budějowicích u J. Zdarssy 1821. 8. str. 366. Díl II. hist. now. zák. str. 377. mimo rejst. 12 list. Též w Praze 1832. tisk K. Jeřábka 8. str. XXVI. a 323. a 355. a ryt.

1883. Církew Kristowa, aneb krátká zpráwa o jejím založení, rozšíření a řízení (pro školní mládež) od A. G. SUCHÁNKA. W Hradci Král. 1822. 8. str. 84.

1884. J. Augustýna Langhoffera Jádro biblické historie z písem sw. wybrané pro mládež ewang. W Skalici 1825. 8. str. 103.

1885. Swědectwí staré křesťanské církwe o austné zpowědi a očistci. Sepsal GALLAŠ. Rkp.

1886. BAJZA JOS. IGN. Příklady ze swatého psma starého a nowého zákona (w zlomkách). W Trnawě 1820. 8. u Jana Jelínka. Dwa díly. (slowácky.)

1887. HŘEBESKÝ. Biblické příběhy. 8. w Jind. Hrad. u Landfrasa. [Michl Obr. str. 217. num. 600.]

1888. J. W. WLASÁK. Kr. Šmida biblické příběhy star. i now. zákona pro dítky od etc. zčeštěné od etc. Dwa díly. 8. (str. X a 138 a ryt.) W Praze u K. Jeřáb. 1833.

1889. *W Přítel. mládeže.* 1827. IV. Biblická abeceda. — Biblické příběhy od Čeňka z Wartenb. 1839—40.

i) Wýklady. Postilly.

1890. Wýklad na některé články wíry, od M. LAUČKA. W Prešpurku u Landerera 1776?

1891. WÁCL. LENHARDA: Uwedení, jak školní katechetowé Postilly Scipionowy při wykládání ewangelium užíwati mohau. W Praze 1779. 8.

1892. Krátké řzeczi, aneb Weyklad na páté přikázaní dle Rzímského katechysmusu sepsané i kázané w Jinczích od JANA JANDY, kněze církew. W Praze u Fr. Jeřábka 1780. 8. str. 487.

1893. Krátké rzeči aneb Weyklad na czlánky Wíry apoštolského Wyznání. W Praze 1780. 8. od J. JANDY.

1894. Křesťanské wíry základ od otce založený na poznání syna jeho J. Kr. ukázaný z obyčejných nedělních a swátečných řečích božích, jenž ewangelia slowau, přes celý rok sprostně a zřetedlně oswedčen . . skrze GEORGIUSA PETRMANA etc. W Drážďanech díl I. str. 292. Díl II. str. 387. wytiskl H. W. Harpeter 1783. w 4.

1895. Křesťanská katolická užitečná domowní Postylla na celoroční nedělní i swáteční epištoly a ewangelia, proti wšemu nedělnímu i swatečnímu zlému užíwání spořádaná etc. přeložená a wydaná od M. W. KRAMERIUSA. Díl I. W Pr. 1785. 8. (Wíce newyšlo.)

1896. Postylla aneb weyroční wýtahowé na nedělní a swáteční ewangelia. W Uherské Skalici 1785. 8.

1897. Postila křesť. katolického wyučowání, aneb krátký weyklad wšech nedělních a swátečních epištol a ewang. na česko přeložené od JANA CHMELA. W Praze 1786. 8. (Sepsána jest od P. Goffine premonst. řádu.)

1898. *a)* Wýklad na nedělní a swáteční ewangelia dle způsobu we školách nařízeného, jehož katechystám školním k užitku w něm. jazyku sepsal, nyní pak w češtinu uwedl AL. PAŘÍZEK. 8. W Pr. I. díl 1788. II. díl 1789. III. 1789. Opět w Praze 1819.

b) Wýklad na nedělní epištoly we školách k prospěchu katechetů od Al. Pařízka, zčeštěný od J. HÝBLA. Dwa díly. 8. str. 831. W Praze. tisk. K. Jeřáb. 1827.

1899. Potřebné rozebrání a poznání prawdy Weykladu na VI. prosbu modlitby P. od česk. Pražských PP. pastoralistů učiněného a w r. 1788. wydaného w Pr. bez authora 1791.

1900. Tři katechyzací kostelní na modlitbu P., kterakby se mělo w neděli a we swátek katechyzírowati w kostelích u přítomnosti lidí dospělých. Wydané na průbu od Pražsk. Pastor. českých. (od G. CHLÁDKA). W Praze 1788. 8. (Zlomek w Chrestomat. Tomsowě na str. 218-221.)

1901. Katechet. wyučowání z něm. W B. Bystřici. 1788. 8.

1902. M. NETOPILA Podobenská wyprawowání J. Kr. wyswětlená k užíwání kazatelů, katechetů etc. W Brně 8.

1903. FR. POLLAŠKA ranní wýklad epištol nedělních celého roku. 8. W Brně 1792. 1802.

1904. Řeči Pána našeho J. Kr. ze sw. ewangelistů wytažené dle půlčtwrta roku, w kterémž Pan náš auřad učitele konal, pořádně rozwržené, wyswětlené, s přidaným w sedmi odděleních krátkým popsáním žiwota Páně, jakož i mnohými obšírnými naučeními wíry, a mrawů rozšířené od kněze JOS. DYTRICHA etc. W Praze. 8. I. díl 1793. u Diesbacha str. 286. II. díl 1794. str. 244. III. díl 1794. str. 362. Druhé wydání w Praze 1809.

1905. Postylla, aneb weyklady na wšecky nedělní a swáteční epištoly a ewangelia přes

celý rok, s přidáním mrawných naučení, písní a modliteb, od JANA MEDLÍNA. W Praze. 4. I. díl 1796. str. 612. II. díl 1796. str. 359. a rejstřík. Díl III. nákl. Pospíš. 1828. str. 319. Díl IV. str. 303. též.

1906. Postylla domowní, aneb křesťanská přemyšlowání na nedělní a sváteční ewangelia k sláwě boží a k wšeobecnému wzdělání zpořádaná, od ONDŘEJE PLACHÉHO. W Baňské Bystřici 1805. Dwa díly, Iní str. 624, IIhý str. 527. s wyswětlením Modlitby Páně.

1907. Náboženstwí we výkladech a rozmlauwáních podlé uwedení w c. k. zemích předepsaného katechys. w 40 cwičeních a 4 opakowáních rozdělené knihy pro celý rok od Deresera; přeložena od F. NEDĚLE. W Brně 1808. 8. čtyry díly.

1908. Postylla aneb rozličná poučowání křesť. na neděle přes celý rok, od JOS. JAWŮRKA, 2 díly w Praze 1819. 8. u Fr. Fetterle z Wildenbrunu.

1909. Homilie postní dle sw. Marka. K wzdělání křesťanského lidu, wšech stawů w swatopostním kajícím čase, od FR. ALOYS.WACKA, bisk. Notaria, děkana atd. W Praze 1826. u Weroniky Šollowé, wedením J. Pospíšila. 8. str. 113.

1910. L. FR. WIRŠINK. Wýkladowé neb exhorty ranní nedělní a některé sváteční. Dwa díly. 42 archy. W Praze u K. Jeřáb. 1827.

1911. J. JAWORNICKÝ. Desatero božích přikázaní. K rozjímání wšechněm, kdož se boha bojí a dobré swědomí milují, dle Rittera atd, wyložené a w kamenotisku wyobrazené od etc. 8. str. 99 a 10 rytin. W Praze u Boh. Háze. 1827.

1912. CHALÚPKY. Hodnowěrné wypsání země sw. kananejské s jinými krajinami dědictwí Israelowa: k lepšímu wyrozumění písmům sw. Dwě částky. Č. I. 1829. 8. str. 103. Č. II. 1831. str. 263 s mapau země židowské. W Baňské Šťáwnici u Štěp. Michalípka. [Srow. Kwěty 1834. 401 od Wl. Pelikána.]

1913. FR.FRYČ. *a)* Homilie aneb wyučowání lidu křesť. při ranních službách božích dle wýkladu sw. ewang. na neděle a slawnosti Páně od etc. Díl I. 8. str. 253. Díl II. str. 257. W Praze arc. tisk. 1828. Podruhé. Dwa díly. 8. str. 308 a 336. tamž. 1831. [Pos. w Čas. p. k. duch. 1831.] *b)* Hlas wolajícího. Řeči homiletické na neděle a některé slawnosti. W Praze 1839. str. 370. w 8.

1914. J. HYBL. Ježíš spasitel swěta, anebo Ewangelia swatá nedělní a sváteční s wyswětlením obrazním a slowním. K weřejné a školní potřebě. pro kazately, hospodáře, a komu slowo boží na srdci leží. Dle J. A. Karla Hanla sepsaná od etc. Díl I. 8. (str. 110 a obr. 61.) W Praze tiskem Posp. 1828. [Díl II. cens. 1833.]

1915. VINC. ZAHRADNÍK. *a)* Homiletické řeči na neděle a swátky celého roku od etc. Díl I. 8. str. 370. w Hrad. Kr. u Posp. 1832. Díl II. str. 374. tamž. 1833. [Něm. Homiletische Erbauungsvorträge etc. Prag. 1832.] Pos. w čas. p. k. duch. 1833-4.

b) Rozwrhowé kázaní na neděle a swátky celého roku od etc. Díl I. 8. str. IV. a 262. [Pos. Čas. p. k. duch. 1836. od Jirsíka.]

1916. Krátká kázaní a homilie na nedělní a sváteční epištoly celého církewního roku. Sepsal *M. Fr. Schönbek.* Díl I. 8. str. 308. Díl II. str. 414. W Praze. tisk K. Jeřáb. 1834. [Pos. Čas. p. k. duch. 1834. Wyňatek tamže 1828. str. 430. 602.]

1917. JOS. ZIMMERMANN. Česká postylla, kniha k poučení a k wzdělání katolických křesťanůw od Leonarda Goffina, přeložil, rozmnožil a žiwotopisy sw. patronů Českých připojil etc. I. a II. díl. W Praze 1843. u J. Spurného. wel. 8. str. XVI. a 454.

k) Kázaní.

α. W zbírkách.

1918. FRANT. HEILMANA. *a)* Hlas pastýře, to jest sprostnoupřímná kázaní faráře k swým Osadním owčičkám na wšecky celého roku neděle z franc. (Reguisa) přel. W Praze 1775-1778. 8. 4 díly (zimní, jarní, letní a podzimní.) *b)* J. Jiř. Hollanda krátká kázaní na wšechny celého roku neděle pro lid sedlský, přel. W Praze. 8. u J. M. Samma. I. díl 1786. II. díl 1787. *c)* J. Jiř. Holl. krátká kázaní na wšecky celého roku swátky z rozličných franc. kazatelů wybraná a k užitku wenkowského lidu zřízená, 2 díly. W Praze 1790-1. 8. (přel.) *d)* Téhož krátká kázaní na postní neděle, z rozličných slowútných kazatelů wytažená a k užitku wenkow. lidu zřízená. W Pr. 1794. (přel.)

1919. JANA TRUTNOWSKÉHO *a)* Leopolda Fraydta čtyřidceti Chwalo- a slaworzeczí, anebo: z písma sw. wzaté chwály Marianské, kázaní přel. Díl I. 1776. II. díl 1779. 8. str. 267. W Praze. *b)* Téhož Učení křesťanská, neb kázaní nedělní a swát. přes celý rok přel. 4 díly. W Praze. 1779. 8. str. 359. II. 1780. str. 399. III. 1780. str. 344. IV. 1781. *c)* Krátká kázaní po mši sw. k potřebě a ku pohodlí wenkowsk. duchowních spráwcůw etc. na dwě léta, aneb 2 běhy roční. W Pr. u Samma 1784. 8.

1920. **KARLA J. KHUNA** *a)* Mrawná a spasitedlná kázaní na ewangelia celého roku 5 dílů. W Praze. 8. I. díl u J. K. Hraby 1776. II. díl 1778. III. díl 1780. IV. 1781. V. 1782. (u Fr. Jeřábka.) *b)* Ign. Wagnera krátká mrawná kázaní pro lid obecní polní přel. W Praze 1785. 8.

1921. Kratičká kázaní na wšecky zaswěcený(é) swátky od Wáclawa Spreng(a). W Praze 1777. 8. k dostání u J. J. Gröbla kněhokupce. str. 192.

1922. **JANA JANDY** krátké řeči aneb weyklad na páté přikázaní boží a ostatní přikázaní, kázané w Jincích. W Praze u Fr. Jeřábka 1780. 8.

1923. Ranní kázaní na wšecky Neděle a swátky od **ANT. PESSMAYERA**. W Brně 1782. 8. Rozdělení prwní tamže 1792. 8.

1924. Příhodné a swatečné kázaní, od **GURA FANDLIHO**. 2 díly. W Trnawě 1795. 8. (slowácky.)

1925. **A. GAZDY** Hortus florum t. zahrada kwětná, w kterej na obecné i osobitné slawnosti Krista P. a jeho Swatých swátečné kázaňe. 2 díly. W Trnawě 1798. 8. (slowácky). *b)* Bolestné stažowání pre nas trpicího Krista P. w postních kazaňach. W Trnawě 1799. 8.

1926. Swazek kázaní swátečních na rozličných místech, obzwláště w slawných městech Pražských držel **STANISL. WYDRA.** W Praze 1799. 8.

1927. **JANA RULÍKA** *a)* Krátká katechetycká kázaní na neděle přes celý rok, k užitku wenkowského lidu od Jos. Polikarpa Šilhera, faráře w Basingu, w dolejších Rakausích sepsaná, přeložená. 2 díly. W Praze. I. díl 1799. 8. II. díl 1800.

b) Jos. Polikarpa Šilhera krátká katechetická kázaní na swátky přes celý rok, z něm. přel. W Praze 1802. 8.

c) Jos. Habersfelda kněze církewního postní kázaní, z něm. přelož. W Praze 1803. 8.

d) Swáteční kazatel aneb kázaní na swátky B. Marie Panny, matky Ježíšowy, a jeho swatých: jako i také na jiné w roce slawnosti díl I. 1805. díl II. 1806. 8. u Hrabowých dědiců.

e) Krátká kázaní k ranním službám božím na wšecky neděle přes celý rok 2 díly. W Praze 1810. 8.

1928. Katechetická kázaní dle pořádku křesťan. naučení na každau neděli w roce k užitku jak mládeže tak wenkowského lidu, před tím we Wratislawě w německém jazyku wydaná, pak w češt. uwedena. W Praze 1801. 4.

1929. *A. Štekla* krátká kázaní na wšecky nedéle a swátky, přeložil **PROKOP ŠEDIWÝ**, 2 díly. W Praze 108. 8.

1930. **WOJTĚCHA NEJEDLÉHO** *a)* Nedělní kázaní, 2 díly. W Praze 1806. 8. *b)* Swáteční k. 2 díly. W Praze 1807. 8.

1931. **DAN. BOCKO** obmýšlel wydati jeden roční běh swých kázaní, ale smrt (1806) mu w tom překazila. (Tab. Poe. III. 82.)

1932. Řeči pastýřské k lidu křesť., které k rozšíření prawé maudrosti a wzdělání mrawů křesť. swým posluchačům přednesl . . a wydal **KAŠP. MELICHAR HRDLIČKA**, kněz círk... w Dašicích. Tři díly. Díl III. W Praze u Boh. Háze 1812. 8. str. 514. Díl IV. (též pod titulem: Kázaní a Homilie na nedělní a swáteční ewang. celého r. etc. Díl I.) W Praze w kommisy u J. Krausa 1818. 8. str. 583. mimo rejst. Díl V. (též pod titulem: Kázaní a Homilie etc. díl II.) W Praze w komisí u J. Krausa 1821. 8. str. 747. rejstř.

1933. **MATĚJE SICHRY** *a)* Kázaní na wšecky neděle, 2 díly. W Brně 1814. *b)* Kázaní na wšecky slawnosti a swátky celého roku. W Chrudími 1817. 8. u Josefa Jana Košiny str. 384. mimo rejstř. a slowníček.

1934. Kázaní na wšecky neděle a obyčejné swátky celého roku, která z rozličných dobrých jak cizojazyčných tak wlast. kazatelů wytáhl, zde onde proměnil a zkrátil, a k wšeobecnému užíwání k tisku podal **J. A. KAISERLICH.** W Brně 1818. 8. 2 díly.

1935. Kázaní nedělní, sw. a příležitostná **J. RYCHLOWSKÉHO.** W Pr. 12 dílů 1818-23. Písmem a nákl. Jos. Fetterlowé z Wild. Čtwero kázaní ze zbytků atd. 8. str. 77. W Praze arc. tisk. 1830.

1936. **FR. AL. WACKA** *a)* Kázaní postní k wzdělání křesť. lidu wšech stawů. W Praze. 8. I. roční běh 1819. str. 128. II. roční běh 1820. str. 100. III. roční běh 1821. str. 112. IV. roční běh 1822. str. 110. V. roční běh 1824. str. 126. *b)* Příležitostné duchowní řeči. W Praze 1824. u Mart. Neureutra knihk. Wytištěno u Fr. Jeřábka. 8. str. 223. *c)* Nowé příležitostné řeči duchowní. 8. str. 280. W Pr. u Posp. *d)* Nowá kázaní postní k wzdělání křesť. lidu wšech stawů. W Praze arc. tisk. 1838. 8. str. 96.

1937. *a)* Hlasatel slowa božího we swátek, aneb celoroční káz. swáteční od **FR. FRYČE** w Pr. 4 díly 1821-3. u J. Fetterlowé z W. *b)* Nedělní, swáteční a příležitostní kázaní. Díl I. 8. str. 356. W Praze. arc. tisk. 1826. Díl II. str. 314. tamž 1827. *c)* Cesta utrpení, neb spasitedlné rozjímání posledních dob Pána a spas. J. Kr. w sedmeru postních kázaních přednešená. 8. str. 149. W Praze. arc. tisk.

1827. *d)* Hlas wolajícího. Řeči homiletické na neděle a některé slawnosti. W Praze 1839. str. 370. w 8.

1938. Sbírka swatých Řečí, které při některých památných příležitostech držel *Bohusl. Tablic.* We Wacowě 1821. 8. str. 140.

1939. Řeči duchowní při rozličných příležitostech od *Ondřeje Maršofera.* W Brně 1822. 8.

1940. **FRANT. XAW. JEDINY** *a)* Kázaní postní o wlažnosti u wíře, kteráž roku 1821 osadě swé přednesl. W Praze 1822. u F. Jeřábka. 8. str. 77. *b)* Škola Kristowa, kázaní o pokání swatém, kteráž w r. 1822. osadě swé přednesl. W Praze 1824. u Josefy Fetterlowé z Wildenbrunu. 8. str. 106. (jest 7 kázaní). *c)* Převrácenost křesťanů mnohých. W sedmeru kázaní postních připomíná etc. 8. str. 192. W Praze u Posp. 1830.

1941. Sebrání některých jubilejních kázaní, držených na den třetí jubilejní slawnosti reformací w c. k. rakauských zemích z něm. Jak. Glatze do češt. přel. **J. KREJČÍ.** W Praze 1823. 8. str. 185.

1942. *a)* Biblická kázaní, na wšecky neděle, slawnosti i swatky celého roku s několika řečmi příležitostnými od **W. WILÉMA WÁCLAWÍČKA** etc. W Praze 8. u Josefy Fetterlowé z Wild. 1823. I. díl. str. 248. II. díl str. 271. III. díl 1824. tamže str. 292. IV. díl str. 345. tamže 1825. *b)* Sedmero swátostí církwe sw. katolické wyswětlených w sedmeru postních kázaní. 8. str. 126. spolu s řečí připrawující o swátostech wesměs. W Praze arc. tisk. 1830. [Srow. Čas. p. k· d. 1830.] *c)* Sedmero swatopostních kázaní o sedmeru smrtedlných hříchů. 8. W Praze tamž 1832.

1943. **JANA HÝBLA** *a)* Frant. Stapfa etc. obšírní rozwrhowé kazatelští ku potřebě wšem učitelům náboženstwí. Dle třetího něm. wydání etc. přel. W Praze u Mart. Neureutra knihk. díl I. 1824. str. 306. Díl II. str. 494. *b)* F. Stapfa Příprawy ku káz. pro obecný lid na nedělní ewangelia kat. církw. roku s ustawičným wzhledem na jeho obšírné rozwrhy kazatelské, přelož. Díl. I. w Praze u M. Neureutra 1825. 8. str. 440 Díl II. tamže str. 349. *c)* Ruční kniha ku katechismusu, přede wším pro katechety, pak také ku powzbuzení každého. 8. str. IV. a 356. tamž 1824. [Wšech pět knížek činí jedno dílo čili spis.]

1944. *a)* Kázaní postní **JOS. RAUTENKRANCE** etc. na tři roční běhy rozdělená etc. od M. Rautenkr. far. Lanžowsk. W Hr. Kr. 1825. str. 218. *b)* Káz. swáteční w rkp. u Posp.

1945. *a)* Nedělní kázaní od **ANT. PUCHMAYERA** etc. W Praze 1825. u Josefy Fetterlowé z Wildenbrunu. 8. str. 372. rejst. *b)* Swáteční str. 201. tamž 1826.

1946. **FR. SWENDY** mnoho set kázaní w Rkp. w knihowně ústawu bohomluweckého w Král. Hradci se chowá. (W. Milozor I. str. 112.)

1947. **F. L. WIRŠINK.** *a)* Kázaní swáteční, postní a některá nedělní dle Bourdala Masiliona wypracowaná od etc. 3 díly. 8. (str. 338. 334. 478.) W Praze tisk. Jeř. 1826.

b) Kázaní nedělní, postní a některá swáteční od etc. 3 díly (str. 320, 317, 328 s wyobr. spisow.) W Praze tamž 1827–29.

1948. **PETR JAKAUBEK.** Řeči pastýřské předmětů mrawných i dogmatických, spořádané na neděle celého roku od etc. Díl I. 8. (str. 395.) W Hr. Kr. nákl. Posp. 1827. Díl II. str. 432. tamž 1831.

1949. **JAN MACAN.** Ježíš Kr. w 14 nedělních kázaní za příklad ctnosti wystawený, jichž se také co postních použiti může, od etc. 8. (str. 286.) W Praze tisk. Kar. Jeř. 1827.

1950. **MAT. BLAHA.** Nábožná kázaní na wšecky neděle a swátky celého roku círk. Díl I. 1828. 8. str. 400. Díl II. 1829. str. 331. W Lewoči tiskem Werthmüllerowým. [Srw. Rozl. pr. 1829. 50. od Pelikána.]

1951. **ANT. ČERMÁK** *a)* Nedělní kázaní. Díl I. 8. str. 367. Díl II. str. 292. W Praze a Hr. Kr. u Posp. 1828. druhý roční běh. Díl I. 1838. str. 280. II. 1838. str. 248. tamž.

b) Kázaní na swátky zaswěcené, od etc. 8. str. 348. tamž 1829. Druhý roční běh. Díl I. 1838. II. 1838. III. 1838. str. 270. tamž.

c) Kázaní na dny rozličných Swatých a slawností. 8. str. 268. W Praze u Posp. 1831.

1952. **JOS. JIŘ. STRÁNSKÝ.** Postní kázaní držená 1828, od etc. 8. str. 128. W Hr. Kr. u Posp. 1829. [Pos. Čas. p. k. duch. 1829.]

1953. **FR. SER. KAUTSKÝ.** *a)* Kázaní postní o sedmeru slow umírajícího P. Jež., kteráž osadě swé r. 1828 přednesl etc. 8. str. 95. W Praze. arc. tisk. 1829. *b)* Dwojnásobní kázaní postní t. o 7 smrtedlných hříchů a o 7 hl. ctností etc. 8. str. 237. tamž. 1831. *c)* Příležitostná kázaní. 8. str. 356. W Praze u Posp. 1831. *d)* Krátká kázaní na wšecky neděle a swátky etc. dwa díly. 8. (str. 238. 242.) W Praze u W. Špinky. 1833.

1954. **W. F. PROCHÁZKA.** Šestero postních, nedělních kázaní o božské prozřetedlnosti, držaných od etc. 8. str. 163. W Praze. arc. tisk. 1829. [Pos. Čas. p. k. duch. 1830.]

1955. **ANT. MAREK.** Šestero kázaní postních o hříších proti duchu sw. Přel. z Khy-

nowých etc. W Jičíně 1831. str. 102. w 8. [Pos. Čas. p. k. d. 1832.]

1956. **JAN KOLLÁR.** Nedělní, swáteční i příležitostné kázně a řeči od etc. W Pešti u Trattnera-Karoliho. Díl I. 1831. 8. str. VIII. a 635. Díl II. w Budíně tiskem J. Gyuriana a Martina Bagó. 1844. (str. VI. a 836. přídawek obsah. historická wyswětlení atd. str. 41.) Pos. Kwět. 1844. str. 172.

1957. **MICH. REŠETKA.** Kázně příhodné od rozličných někdy Kazatelow powedené a na swětlo wydané, ktere pozbíral a poznowu witlačiti dal etc. Nákladem istého lit. slowenskéj milownika (Jiř. Palkowič, kanown.) Sw. I. 8. str. 718. w Trnawe. tiskem Jelinkowým 1831. [Wšech Kázaní jest 33. nejwíce Mesarošowých, jdau od r. 1734 do 1804. Dle Tatranky (1832) následowati bud. Díl II. Kázní arcib. Rudnayho.]

1958. **IGNAC FEIGERLE**, prof. w Hr. Král. — Sedmnáctero kázaní dílem postních, dílem swatečních i příležitostních. 8. str. VI. a 281. W Hr. Král. u Pospíš. 1832. [Pos. w Čas. p. k. duch. 1832.]

1959. **MATĚJ KOSEC.** Nábožné wlastenské dwě Kázně aneb řeči prwní při příležitosti dáwání mladých wojákůw w neděli 2 postní r. 1831. druhá po wystálých úzkostech bídy a nemoci cholery w den sl. Noworoční 1832. W chrámě ew. městečka. Pojniky skrze etc. W B. Bystřici u Štěp. Michálika. 1832. 8. str. 43.

1960. **VINC. ZAHRADNÍK.** *a)* Sedmmecitma swátečních Kázaní atd. 8. str. 320. W Praze arc. tisk. 1833. [Pos. čas. p. k. duch. 1833.] *b)* Kázaní nedělní. 2 díly. 8. 1838. (str. 264. 256.) tamže.

1961. **JOS. ČENĚK z WARTENBERKU.** *a)* Kázaní nedělní. Dwa díly. 8. (str. 292. 224.) W Praze u Posp. 1834. [Pos. čas. p. k. duch. 1834.] *b)* Kázaní postní. 8. str. 240. tamž 1834. [Pos. čas. p. k. d. 1835.]

1962. **PROK. M. KUČERA.** Nedělní a swáteční kázaní. Díl I. 8. str. 385. W Praze. arc. tisk. 1834. Díl II. tamž str. 480. [Pos. Čas. p. k. d. 1835.]

1963. **ŠEBEST. ŠEDIWÝ.** Kříž Jež. Kr. w šesteru postních Kázaní s připojenými takořka řečmi o slawnostech. 8. str. 174. W Praze u Posp. 1835. [Pos. Čas. p. k. d. 1835.]

1964. **FR. AL. ROKOS**, kapl. Tachlowský. *a)* Kázaní na wšecky neděle a swátky w roce připadající. Díl I. (prwní polowice neděl. káz.) W Praze 1836. 8. str. 269. u Posp. Díl II. (druhá polow.) tamž 1837. str. 258. Díl III. (swáteční káz.) tamže 1839. str. 282. *b)* Pastwa duchowní pro owce z prawého owčince Kristowa, obsahující katolické řeči k wzdělání wšech katolíků, zwláště pak lidu wenkowského w s. nábož. S přídawkem pro kazatele. W Praze 1846. Díl III. u J. Spurného. 8. str. 206.

1965. **FR. WAMBERA.** Kázaní příležitostná, pautní, pohřební, na wel. pátek, na den dušiček a některá nedělní. K tisku podány od J. Trnky kněze círk. w Hradci Kr. Díl I. wel. 8. (str. 240. a 2 bez zn.) W Pr. arc. tisk. 1835. Díl II. str. 190. a 2 bez znam. tamž. 1836. [Pos. w Čas. p. k. d. 1837. od Jirsíka.]

1966. Samowražda co jest? W pěti kazatelských promluwách držených w postě r. 1836 při c. k. wojsku. 8. str. 40. W Praze u J. Spurného 1836. Spisowatel Jan Heinrich.

1967. **JAN N. DWOŘÁK.** Kázaní na zaswěcené swátky celého roku. Díl I. W Praze 1839. u Synů B. Háze. 8. str. 317.

1968. **J. ZIMMERMANN.** Ranní kázaní na neděle celého roku. W Praze. tiskem a nákl. Tom. Tábora. 1839. 8. prwní odděl. str. 122. Druhé odděl. str. 99.

1969. L. Jesenského chrámowní řeči. W Pešti 1840. 8. str. 24.

1970. **FR. HAWRÁNEK.** *a)* Sedmero postních kázaní o nedůwěře w lidí, důwěře w boha. W Praze 1840. arc. tisk. 8. str. 160. *b)* Nedělní Kázaní. Díl I. W Pr. u Špinkowé 1843. II. 1845. III. 1846. u K. Vetterle. W Praze. str. 237.

1971. **DAN. MARTINY.** Smrt a wěčnost w swětle ewangelium w nábožných kázaních k poučení a potěšení předložil etc. W B. Bystřici 1840. [Porow. Kwět. 1840. 28. now.] w 8. str. VII. a 250.

1972. **ANT. HORA.** Není církew jako církew! která wede k spasení? W šesteru kázaní r. 1841. W Teynském chrámu P. přednesl etc. W Praze 1842. u Posp. 8. str. 84.

1973. **J. K. ŠKODA.** Ježíš Kr. wzor dokonalosti, w šesteru postních řečí k následowání předstawen od etc. W Praze 1842. u Posp. str. 108. w 8.

1974. **J. TRNKA.** Osmero populárních školních kázaní k užitku wenkowského lidu zřízených od etc. W Jičíně. 1842. u Kastránka. str. 81.

1975. Kázně postní Raphaela Habrla, řádu sw. Františka kněze etc. W Trnawě 1843. nákl. Felixa Wachtera.

1976. **EUGEN K. TUPÝ.** Witězstwí kříže. Šestero duch. řečí dle Jiř. Saffenreutra od etc. W Pr. u Posp. 1844. str. 90. w 12.

1977. **JAN CHALAUPKA.** Kázně nedělní a swáteční. W Pešti 1846. 8. str. 96.

1978. **EM. WIL. DOLEŽAL.** Swáteční kázaní. Díl I. W Praze 1846. str. 191. w 8. W arcib. tisk.

1979. FR. URBAN POLANSKÝ. Řeči duchowní k prospěchu ústawu pro chudé. W Brně 1846. tisk wdowy Rud. Rohrera. 8. str. 360.

β. Po různu.

1980. Kázaníčko na Widění Ezechielowo w suchých kostech od J. Elsnera. W Berlině u Dor. L. Lessowy. 8. 1775. 12.

1981. Liboria chwalořeč o swatém Prokopowi. W Praze u Johanny Prušowé 1777. 8.

1982. *Arndt Joh.* Kázaní skrze MICHALA INSTITORISA. W Prešpurce 1776.

1983. *Augustyny* Nábožné kázaní wojenské w Prešp. 1779.

1984. Obzwláštní kázaní o ochraně Marianské w čas wojny na den nejsw. jména Marie P. W Pr. nákl. Jeřábka 1779. 8.

1985. Chwalo- a mrawořeč na slawný hod nejsw. Trojice Boží, když Ant. Petr Arcibiskup Pražský, jakožto w roku padesátém swého welebného kněžstwa padesátiletní oběť wečerní w hlawním chrámu P. S. Wíta na Hradě Pražském slawně obětowal. od JANA KWISA 1781 u Frant. A. Höchenbergera. fol. str. 19.

1986. Řeč o starosti a péči rodičů, kterau o swé dítky wždy míti mají a wděčnosti, s kterau jsau rodiče skrz normalního cwičení uwedení w městě Milewsku . . k dobrodincům zawázáni. Držaná od P. THEOD. CHARWÁTA etc. W Praze 1782. 8. str. 18. Připojen zpěw od B. Dlabače.

1987. THOMÁŠE ROTHA Lkání duší wěřících po žiwotu wěčném. W Prešpurku 1782. 8.

1988. Prwní kázaní, které s boží pomocí, a milostiwým cís. a kr. dowolením swé milé Welko-Lhotecké Církwi w Jihlawském kraji w Morawě Aug. Wyz. se přidržející, w neděli 17. po swaté Trojici předložil a na památku wytlačiti dal DAN. BOTZKO, té církwe prwní slowa b. kaz. W Jindřicho-Hradci u Ign. W. Hilgartnera 1782. w 8. 1 $1/2$ archu.

1989. JANA HRDLIČKY. *a)* Píseň nowá, ku které Sion Wsetínský ew. při jeho ze zwláštní boží a cís. kr. Josefa II. Milosti wýše stoletím, obnowením roku P. 1781. dne 25. Prosince probuzowal jeho pořádně powolaný slowa božího kazatel. W Brně Swobodským písmem 1783. 8. str. 21. (kázaní).

b) Založení církwe křesť. představené při zakládaní domu modlitebního ze zwláštní a předrahé c. k. Josefa II. Milosti mezi jinými i Wsetínským křesťanům ewang. dowoleného, na den sw. Apošt. Petra a Pawla. 1782. W Brně 1783. 8. str. 31.

c) Nawedení rodičůw ku křesťanskému dítek swých milowání. W Brně Swobodským písmem. 1783. str. 48.

1990. Prwotiny služeb božských w nowém chrámě ewangel. dne 30. Listop. L. P. 1783. poswěceném držaných od MICH. SEMIANA etc. W Prešp. u Šim. Pet. Webera (1783). w 8. str. 52. Na konci 2 písně od téhož, kteréž i obzwláštně tlačeny: Nábožný zwučný hlas etc.

1991. Slzy w očích učedlníků od Ježíše utřené. Kázaní na příchodnau od MART. LAUČKA. W Skalici u Škarnicla 1783. 8. str. 50. Přidány jsau 2 písně nábožné.

1992. Chwalořeč na den 9. Srp. 1784. od J. T. HABŘINY.

1993. Kázaní na epištolu w neděli II. po třech králích držané (od *Rokosa?*) w Praze u Schönfel. 1785. 8.

1994. WALLASKÝ PAWEL. *a)* Dobré a zlé užíwání domů božích při poswěcowání domu modlitebného církwe ewang. města Jelšawy proukázané. 1785. z října. W Baňské Bystřici. 4.

b) Leopold II. Král u prostřed lidu postawený a jej w mír uwozující, na slawnost díků činění za obnowené a potwrzené swobody náboženstwí ewang. etc. W Prešowě u Aug. Pape 1791. 4. stran 28.

c) Těžkost a nebezpečnost úřadu biskupského, když P. Sumuel Nikolai k úřadu tomuto okolí z obau stran Tisy 1792. 6 máje poswěcen byl w chrámě Prešowském. W Prešowě. 1792. 4.

1995. MARKOWIC MATĚJ. Kázaní na epištolu w neděli druhau po třech králích, držené w Praze w ewang. modlitebním domě. W Praze u J. z Schönfeldu 1785. 8.

1996. WÁCL. ROKOSA. *a)* Kázaní na neděli XVII. po swat. duchu dne 11. Září 1785. při uwedení bratrstwa účinliwé lásky k bližnímu přednesené. W Praze 1785. 8. u J. J. Diesbacha.

b) Káz. na neděli III. w postě dne 24. Un. 1788. po prohlášené proti Turkům wojně. W Praze u Fr. z Schönf. 1788. 8.

c) Kázaní na den Narození Páně o rozdílu přirozenosti lidské před a po příští Krista. W Praze 1790. 8. str. 24. u Diesbacha.

d) Kázaní na neděli III. po třech král. o třetím přikázaní církwe. W Praze u Diesbacha 1790.

1997. Wzbuzowání lidu wenkowského k pokání a společné modlitbě za příčinau wálky Turecké w Činowsi řečené od A. HYNKA GOSTKO ze SAXENTHALU. W Praze u J. Ferd. z Schönfeldu. 1788. 8. str. 30.

1998. *Jakuba Bosueta* biskupa řeč o jednotě církwe roku 1681 po otewření sněmu wšeho duchowenstwa franc. držená . . . na česko přel. W Praze u F. A. Höchenbergra 1788. 8.

1999. Kázaní na poděkowání Císaři Leop. II. za potwrzenau swobodu w náboženstwí od **JANA FORNETA** 1791. w Lewoči u Podhořanského.

2000. Mrawná chwalořeč o swatém Janu Nepomuckém od **FR. ČERNÉHO**. W Praze 1791. 8. $1\frac{1}{2}$ archu.

2001. **STANISLAWA WYDRY** *a)* Kázaní w chrámu P. sw. Panny Markety w Břewňowě, když klášter osmý wěk swého založení slawil. W Pr. 1793. 8. u Jeř. str. 30.

b) Káz. w chrámu P. s mučedlníka Haštala. W Praze 1798. 8. str. 27.

c) Kázaní na den s. prwomučedlníka Štěpána w chrámu P. téhož swat. w slawném N. M. Pražs. držané l. 1795. dne 26. Pros. W Praze 1796. 8.

2002. Strom bez kořene a čepice bez hlawy, to jest nešťastný staw krajiny bez krále a města bez wrchnosti, při příležitosti neštastné Francauzské rewoluce na den sl. jména J. C. a K. Jasnosti Frant. II. w církwi Prešp. ew. skrze **MICH. INSTITORISA** předložený, s přídawkem smrti Ludw. XVI. na swětlo wydaný. W Prešp. u Webra 1793. str. 54. S weršíky **MICH. SEMIANA**. (W Táb. Poe. IV. 53).

2003. **FR. TOMSA** přeložil *a)* Dwoje kázaní o užitku křesťanského náboženstwí 1793. 8.

b) Šnaidra kázaní na weliký Pátek z něm. W Pr. 1806. 8.

c) Křesťan při smrti. Kázaní nn weliký pátek přednešené od J. Al. Šnaidra zpowědníka kr. Wyw. w Sasích. Z jeho postních kázaní zwlášť wytažené a na česko přeložené. W Praze 1809. 8. str. 24.

d) Řeč w pamětní den smrti Ježíšowy o jeho posledním příběhu: Nakloniw hlawy, wypustil duši. Přednešená w Šlukenawském děkanském chrámu P. od G. Getlicha. Z něm. na česko přel. W Praze. 8. 1810. str. 20.

2004. **JANA RULÍKA** *a)* Strom francauzské swobody w řeči kazatelské na ewangelium o zrnu horčičném. Podlé něm. *Aleše Pařízka* sepsaný. W Praze u J. Beránka 1793. 8.

b) Ben. Strassera kázaní o neważnosti a potupě stawu kněžského přel. W Pr. 1805. 8. str. 40.

c) Kázaní na den sw. Jakuba přel. 1806.

2005. **BOROLT JAN.** Dwojí kázaní o stálosti w náboženstwí a o powaze ewang. Kazatele. Předeslána kratičká historie o půwodu města Žitawy a biografie tamějších seniorůw. W Žitawě 1793. 8.

2006. O wážnosti a uctiwosti stawu kněžského příhodná Kázeň. W Trnawe u Wáclawa Jelinka 1795. od **ANTONÍNA BERNOLÁKA** (slowácky.)

2007. Kázaní na weliký pátek o obrácení lotra od **RYCHLOWSKÉHO**. W Praze 1796. 8.

2008. Wděčné díkůw wzdání P. nejwyššímu etc. kázaní. W Praze 1796. 8. *(Oestereichera?)*

2009. Řeči příležitostné, když Hamaljr za Superintendenta wyzdwižen byl, wyšly w Štáwnici 1797.

2010. Kázaní při poswěcení chrámu, kterýž Aug. Wyzn. Ewangelíci w Uherské Skalici wystawěli l. P. 1797. skrze *Mich. Scepeši(ho)*. W Uher. Skal. u J. A. Skarnicla. str. 44. w 8.

2011. Wěčné díkůw wzdání P. nejwyššímu od nejmenšího sluhy jeho etc. za šťastně obdržený pokoj l. 1797. od **N. S. H.** W Praze 1798. 8. str. 59.

2012. **LATSNY ONDŘEJ.** Řeč swatá při poswěcení chrámu ewangelického w městě Skalici léta 1797. str. 45. a písně k wýročité pamatce poswěcení téhož chrámu 3 listy. W Uherské Skalici u Škarnicla (1797). 8.

2013. Kázaní o ceně křesť. sprawedlnosti, když oblahoslawenění blahoslaweného Leonarda weleb. řád sw. Františka w chrámu P. Marie Sněžné 26. Srpna swětil, od **FR. CRABATHA** etc. W Praze 1798. 8. str. 38. písmem Hrabowských dědiců.

2014. Trojí díkůw wzdání, jakožto trojnásobní oběť chwály P. nejwyššímu za obzwláštní w minulých letech 1795–7 obdržené milosti, wítězoslawnau pomoc a požehnání země české etc. Přednešené w českém jazyku na Swaté Hoře od **FRANT. J. OESTERREICHERA.** W Praze 1798. 8. (Troje kázaní.)

2015. Powinnosti křesťanských wlastenců w čas nastáwajícího nebezpečenstwí, od **HORÁČKA**. 1800. 8. u Jeřábka. str. 27.

2016. **MUŠKULI BENJAMIN.** Kázaní etc. jednotliwé. 1800. W Baň. Šťáwnici.

2017. **FR. ALOYS ZUCHY.** Kázaní o posílání dětí do školy. W Praze 1800.

2018. **JANA WEGHA** etc. kázaní o pokoji a wšelijakých způsobech jeho, držané w domě Božím Libisském. 12. Dubna 1801. 8. str. 36.

2019. Nejmaudřejší a nás k štěstí wedaucí cesty Boží od **B. TABLICE**. 1802.

2020. **FR. PROK. ONDRÁČEK.** Kázaní na den s. Petra a Pawla. W Praze 1802.

2021. **J. PAWLÍKA.** *a)* Kázaní při prwotinách P. J. Sachra. 1803. 4. str. 15. písmem

norm. školy. *b)* Kázaní, w kterémž se smysl a příčiny apoštolského nawštíwení ponawrhují, když biskup Litom. Wáclaw Leopold apoštolské nawštíwení 1811. konal. W Praze 1812. 8. písmem c. k. norm. školy. str. 32. *c)* Kázaní k dítkám, které ponejprw k swat. přijímání přistupují. (Rkp.) *d)* Kázaní dwoje o swatém stawu manželském Rkp.

2022. NAYMANA Kázaní na den sw. Jana Nep. držené w kostele biskupské Semináře w Králowé Hradci, wytlačené w témž městě. 1803.

2023. Te Deum laudamus, pro přítomnost Františka IIho. W Uherské Skalici 1804. 8.

2024. Popsání konané slawnosti w městě Plaňanech od W. SKŘIWÁNKA. W Pr. 1805. u F. Jeřábka. str. 32. (při wyhlášení Frant. I. za Cís. Rakauského r. 1804. dne 9. Pros.)

2025. Kázaní na neděli 22. po sw. duchu od J. AL. SAYFERTA. 1805.

2026. JANA ZAUBKA *a)* Nábožné kázaní o powinnostech poddaných k wrchnostem. W Prešpurku 1805. str. 35. *b)* Te Deum laudamus, to jest díkčinící kázaní o wděčnosti ku P. Bohu za nawrácení pokoje w Presp. 1805. dne 26. Pros. tamž 1807. 8. str. 27.

2027. TSIKOR PETR. Kázaní neb řeč sw. při potwrzení mezi Císařem Rakauským a cís. Franc. zawřeného pokoje . . při církwi ewang. Nebuželské. W Praze 1810. 48 stran.

2028. ŽLEBEK ONDŘEJ. Kázaní po X nešťastné příhodě ohně w Staré Tuře. 1811. 8.

2029. Příjemnosti a břemena stawu kněžského. Kázaní k slawnosti prwotin Wys. učen. P. Fr. Eberle, přednesl DOMINIK KYNSKÝ. W Brně u J. G. Trasslera. 1815. 8. str. 28.

2030. Swáteční kázaní držané w chrámu farním arciděkanském kr. města Plzně o slawnosti sw. Bartoloměje od J. WOJTĚCHA SEDLÁČKA. W Praze 1816. 8. str. 32.

2031. Kázaní příležitostné při wizitací J. K. O. P. Arcibiskupa w Čelikowě od J. JAKŠE 1817. 8. W Praze u J. F. Fetterle z Wildenbrunu. str. 14.

2032. Kázaní při wyzdwížení a poswěcení sw. kříže w obci Hradecké. W Litomyšli 1818. 8.

2033. KAŠPARA HRDLIČKY *a)* Řeč držená při jubiläum kněžském P. J. Kauckého, děkana Pardubického. W Praze. 8. *b)* Důwěrné slowo w čas potřebný, jinak Mrawořeč na den početí P. Marie o čistotě a jak wesměs tak i zwláště o čistotě panenské a panické. W Brně 1818. 8.

2034. Řeč při poswěcení památky na bojowišti blíže Chlumu od Eylerta, přel. W. ZAHRADNÍK. W Litoměřicích. 1818. 8. st. 16.

2035. Řeč na neděli 22. po sw. duchu při 50leté sláwnosti na kněžstwí poswěcení P. Fr. Hausy od swob. P. z ROTENBURGU. W Praze 1819. 8.

2036. FR. LID. WAMBERA. Řeč při infulací p. Ferd. Hausy. W Praze 1820.

2037. JANA KOLLÁRA *a)* Slawení prwního ročního examenu se školskau mládeží audů slowenských ew. církwe Pešťansko-Budinské r. 1822. dne 1. Září. W Pešti písmem J. T. Trattnera z Petroce. 8. str. 15. (řeč w chrámu P.) *b)* Dobré wlastnosti národu slowanského. W Pešti 1822. u J. Trattn. z Pet. 8. str. 25. *c)* Jako my tuto naši ewang. slowenskau církew rozmnožowati můžeme a máme? Kázeň při wýroční památce poswěcení chrámu ew. Pešťanského w druhau slawnost letnic r. 1833. 8. str. 16. W Pešti tiskem Trattnera a Karoly. *d)* Nábožný pohled na krajinu, která jest matka ewang. wíry. Kázeň při náwratu odtud. 4. str. 10. tamže 1835. *e)* Řeč při slawném poswěcení nowě woleného superintendenta p. Jana Seberiniho we chrámě církwe ewang. pešťansko-budinské dne 28. Kwět. na 1834 w přítomnosti 60 ewang. kněží držená od etc. W Budíně 1834. [Posud w čas. p. k. duch. 1834.] *f)* Obraz křesť. panny. Kázaní na den nanebewzetí P. Marie w chramě Pešťanském 1327. W Pešti. 8. str. 15.

2038. Kázaní postní o wlažností we wíře, kteréž r. 1821. osadě swé přednesl F. X. JEDINA. 1822. 8.

2039. Řeč při slawnosti wyswěcowání školního staweni we Wepřku panstwí Weltruského od PETRA JEŘÁBKA etc. W Praze 1823. u Jos. Fetterlowé z Wild. 8. str. 32.

2040. Řeč při oběti zákona, kterauž w 50. roku opětowal D. H. P. Nycefor Enzmann, kněz řádu náb. škol a ředitel kolleje Benešowské 1. Srpna 1824. od JOS. HUGONA ZUEBRA z NORDHEYMA etc. W Praze 1824. u Fr. Jeřábka. 4. listů 6.

2041. WOJT. PROCHÁZKA. Kázaní w chrámu P. Libeznickém dne 14. čerwna 1825. držaná, když W. D. biskup p. F. Pištěk sw. biřmowání udělowal. W Praze u Josefy Fetterlowé. 8.

2042. FR. AL. WACEK. *a)* Řeč duchowní a školní držaná na slawnost sw. Wáclawa. W Hrad. Kr. 1825. 8. str. 26.

b) Ponaučení o milostiwém létě, přednešené dne 9. dubna 1826. Krátké historické zprávy a duchowní řeč. 8. W Praze 1826.

2043. PETR JAKAUBEK. Řeč duchowní o odpustcích držaná od etc. W osadě Sarské. 8. str. 24. W Hr. Kr. u Pospíš. 1826.

2044. **BOBOKA B. L.** Kázaní držané r. 1825. W Brně u Trasslera 1826. 7.

2045. **MATAUŠ BLAHO.** *a)* Nábožné kázaní po jeho kolkém tolkém z dlauhotrwanliwé nebezpečné nemoci neočekáwaném powstání I. P. 1816. tistěné w Lewoči.

b) Prosba apoštolská (též kázaní) 1819. tišt. w Baňské Bystřici.

c) Nábožné kázaní, které w slawný den wstaupení Páně na nebesa při prwním připuštění mládeže k wel. swátosti wečeře Páně w chrámě ew. A. W. Wrbicko-Sto Mikulášském r. 1824. držel etc. W Lewoči písmem J. Werthmüllera 1825. 8. str. 26.

d) Nábožné kázaní při poswěcení nowého chrámu Církwe Kybské ewang. artikularské dne 15. října 1826. 8. str. 25. tamže 1827.

2046. **WOJ. SEDLÁČEK.** Kázaní držané dne 13. srpna 1826 w kom. městě Žebráce u přítomnosti slawné installací za děkana J. Wel. p. Woj. Nejedlého. Přiložena jest řeč latinská od J. Důst. p. Neumanna a slawozpěw složený F. Hněwkowským. 8. str. 48. W Praze arc. tisk. 1826.

2047. **D. WÁCL. WÁCLAWÍČEK.** Co jsau církewní odpustky? co aučinkují? a kterak a jakým způsobem je sobě získati můžeme a máme? Okazuje w jubilárním kazaní atd. 8. W Praze arc. tisk. 1826.

2048. **JOS. CIBULKA.** Kázaní na den radostného prohlášení obnoweného půlnočního Wánočního Jitřní. 8. str. 22. W Praze arc. tisk. 1827.

2049. **JAN HAWELKA.** *a)* Příležitostná řeč duch. o znowu stawení chrámu božího těla na Winici, jinak na hoře Oreb w Třebechowicích, kterau složil a w tamním farním chrámě o weyroční pauti na 1. ned. adwentní r. 1827 přednesl etc. Wel. 8. (str. 31 a wyobr. chrámu). W Praze arc. tisk. 1828. *b)* Příležitostná řeč duch. při slawném poswěcení znowu wystaweného chrámu božího těla na Winici jinak Oreb w Třebechowicích, kterau . . přednesl 20. září 1835 etc. připojena píseň od Winařického s hudbau od J. T. Helda. W Praze arc. tis. 1835. 8. str. 24.

2050. **WÁC. K. LABLER.** Kázaní, když dne 23. září 1827. p. Fran. Xav. Obstzierer, arciděkan, 50letau památku kněžství swého konal. 8. W Praze 1827.

2051. **L. F. WIRŠINK.** Potěšení pohořelým wýrčené wýkladem a kázaním ranním po welikém ohni, který nešťastné město Selčany dne 21. dubna 1828 w popel a prach obrátil. W Praze 1828. u Straširypky. 8. str. 16.

2052. **W. F. PROCHÁZKA.** Kázaní na welikonoční boží hod I. P. 1828 dne 6. dubna w farním chrámu P. swatowojtěšském na Nowém městě Pražském při obnowení dobročinného ústawu pro chudé, držané od etc. W Praze 1828. arc. tisk. 8. str. 15.

2053. **FR. KAUTSKÝ.** *a)* Kázaní o příležitosti uwedení do chrámu P. Teynského nowého duch. pastýře Wel. p. Wilh Gewinnera, když dne 11. Kwětna 1828. od J. B. M. p. Fr. Pištěka slawně installowán byl. Držaná od etc. W Praze arcib. tisk. 1828. 8. str. 18. *b)* Kázaní postní o swátosti sw. pokání, kteréž osadě swé r. 1829 přednesl etc. 8. str. 96. W Praze arc. tisk. 1831.

2054. **KAR. KUZMANY.** *a)* Dwě kázně (kterau na probu powěděl w chrámu ew. Bystřickém; kterau na úřad kazatele tamže nastaupil 8. dubna 1832.) W B. Bystřici u Fil. Macholda 1832. 8. str. 32. *b)* Obracení předků našich na wíru stalo se působením duch. sw. od etc. W B. Bystřici 1836. *c)* O požehnaném působení prawého swěcení slawnosti dne narození J. C. J. našeho nejmil. Pána a krále Ferd. V. w neděli 5té po welikonoci dne 30. dub. 1837 w chrámě ew. Bansko-Bystřickém držel etc. 8. str. 24. tamž 1837.

2055. **J. WINDYŠ.** Řeč w čas cholery, s potahem na bludné i škodné smýšlení mnohých. Přednešení w chrámu P. městečka Nechánicích nad Bystřicí na 14 ned. po sw. duše. Spolu pobožnost za času nebezpečenstwí morowé nemoci. 8. str. 46. W Hr. Kr. u Posp. 1831.

2056. **PETENY.** Kázeň laučiwá, kterau se od církwe ewang. A. W. Činkotské odbíral, dne 19. kwětna 1833. W Pešti u Trattnera Karolyho 1834. 4. str. 16.

2057. **JAN MOJŠIŠOWIČ.** Moc boží nad žiwotem i smrtí mocnářů při žalostné památce smrti J. C. J. Frant. I. w chrámě ewang. Příbowském r. 1835. dne 5. dub. předložená. 8. str. 15. W B. Bystřici 1835.

2058. **J. GEGUŠ.** O některých posud málo známých důwodech nesmrtedlnosti. Kázeň. W Pešti 1836.

2059. **JAN JINDŘ. MAREK.** O důstojenstwí kněžském. Kázaní na den početí blahosl. P. Marie držané w Plzni 8. pros. 1835. w kterýžto den důst. p. Ant. Hlawan od předchůdce swého W. D. p. Jos. Lindauera . . w úřad pastýřský slawně uweden byl. W prospěch opatrowny malých dítek w Plzni. 8. str. 24. W Praze arc. tisk. 1836.

2060. **MELCER.** Že i wzdělaní lidé chrám P. nawštěwowati mají. Kazeň 1836.

2061. **J. M. SIDON.** Církew Římská kat. prawau jest církwí. Kázaní kteréž w Pražském loretanském chrámu P. konal, a rozšířené nyní přehledem poslaupnosti papežů a biskupů českých,

též tohoto králowstwí weškerého duchowenstwa i kostelů, kaplí a klášterů ku prospěchu Jičinského ústawu chudých wydáwá etc. 8. (str. 18. a přehled 49—52. a str. we 4.) W Praze u Tom. Tábora 1836. [Pos. čas. p. k. d. 1836.]

2062. SAM. TARDY. Kázaní toleranční pro r. 1836 na den 16. října, wyhotowené a držané dle textu od sl. konsistoři H. W. wydaného z žalmů 26, 2—8. etc. W Mladé Boleslawi u Fil. Jeřábka. 1836. 8. str. 20.

2063. ARN. OLD. ŠINDELÁŘ. Kázaní na nowý swátek w Plzni držené od etc. a ku prospěchu ochranitelny malých dítek w Plzni, tiskem wydané od A. Hlawana, arciděkana w Plzni. W Praze arc. tisk. 1836. 8. str. 24. [Pos. Čas. p. k. d. 1836. od Jirsika.]

2064. JAN SEBERINI. *a)* Bůh mluwí k lidem až po dnes. Nábožná řeč, kterauž u oltáře ew. Sarwašského dne 1. čerwence 1836 u příležitosti kanonické wisitací držel etc. 4. str. 12. W Pešti u Trattn. 1837.

b) Weliké církwe, weliké powinnosti. Oltářní řeč, kterauž we chrámě církwe ew. Čebaunské dne 5. čerwence 1836 při příležitosti kanonické visitacie k ní držel etc. 4. str. 11. tamž 1837.

2065. Řeči, modlitby a básně, wztahující se na swěcenau r 1837. dne 5. 11. a 12. listopadu padásátiroční jubilejní Slawnost čili Milostiwé Léto církwe ewang. Pešťansko-Budinské, zwláště slowenského Zboru, s krátkau historii jejich počátku a příběhů. 8. str. 51. W Pešti tiskem Trattner-Karolyho 1838.

Řeči od *J. Kollára* a *J. Melcera*, básně od *Jakubowiče*, *Kuzmanyho*, *M. Hodžy*, *Chalúpky*, *Karla Bende*, *Jenčowiče*, *Straky*, *Dan. Slobody*, a (polsky) *Nik. Bełkowskiego*. [Srow. Wčel. 1838. od Michla.]

2066. MICH. MILOSL. HODŽA. Úwod sl. b. kazatele do církwe ew. Wrbicko-Sw. Mikulášské a průwod téže církwe dozorce do wěčnosti od etc. Wydané . . ku prospěchu seniorální M. Blahem založené knihowny. W Lipt. S. Mikuláši u Kašp. Fejerp. 1838. wel. 8. str. 28.

2067. SAM. FERJENČIK. *a)* Duchowní řeč při příležitosti úwodu dwoj. muže Samuele Tomášika do církwe ew. Chyžnárské r. 1833. str. 16. *b)* Řeč oltářní při založení wěže chrámowé w církwi ew. Jelšawské. 1833. str. 14. *c)* Duchowní řeč při poswěcení chrámu c. ew. Ratkowské (1833). str. 14. Wšecky 3 w Pešti u Trattnera-Karolyho. *d)* Duchowní řeč w den památky poswěcení chrámu c. ew. Jelšawské r. 1839 w ned. 19 po sw. Trojici. tamže str. 16.

2078. J. L. BARTOLOMEIDES. Druhé poswěcení chrámu ew. Uhoršťanského. W Baň. Bystřici 1840. 8. str. 16.

2069. HURBAN. Řeč při poswěcowání nowě zřízené školy na Košařiskách etc. W Pešti 1841.

2070. Kázeň církwi ew. A. W. Sarwašské w ned. 26. po sw. Trojici 1842 od SAMUELE WANKA, kaplana, držaná. W Pešti. tisk Trattn. Karol. str. 15. w 8.

2071. J. K. ŠKODA. Sláwa blahosl. rodičky boží M. Panny. Řeč w chrámu Teynském w Pr. přednešená od etc. W Praze 1845. u Jar. Posp. str. 35. w 12.

2072. Řeč při swěcení sláwnosti 50letého manželstwí swých rodičůw w modlitebnici církwe Kruzburecké ew. A. W. držená dne 18. září od JOS. RŮŽIČKY, wikáře a katechety při něm. ew. círk. w Praze 1845. str. 17. w 8.

γ. Pohřební.

2073. JANA LEOP. CIPPELIUSA řeč pohřební, s kterau oplakáwání hodné ze swěta odjití Marie Therezie P. P. nejmilostiwější Wlastencům swým oznamowal. W Praze u J. F. z Schönfeldu. 1781. 8.

2074. Běh žiwota slawné paměti nejj. a nejm. někdy P. Marie Terezie uherské, české, Weliké králowny při pohřební její kr. Jasnosti památce w církwi ew. Welko-Paluzské na den 1781 nowého leta držané od PAW. ŠRÁMKA. w 4. str. 26.

2075. Chwalořeč při pohřbu jistého sedláka od K. W Praze 1785. 8. list 4.

2076. Řeč pohřební po truchliwém ze swěta odjití Leopolda IIho 1792.

2077. Platnost umění i po smrti při pohřbu mládence Št. Pána († 1791) od ONDŘ. PLACHÝHO 1794. w Presp. u Šimona P. Webra. Kázaní. str. 9. weršů od str. 10 do 24. w 6.

2078. Památka dobře zaslaužilých lidí i po smrti jich žiwá při pohřbu Adama Škultetiho od B. TABLICE. 1803.

2079. Dobrota a maudrost boží při rychlém ctitelů swých z tohoto swěta wychwacowání. Řeč, kterau při pohřbu Welikomožného a wys. uroz. P. Ludwíka Radwanský(ho) dědičného P. w Radwani etc. měl SAMUEL AMBROZIUS. W Báňské Bystřici u Jana Šteffani(ho) 1803. 4. str. 15.

2080. Na Smrt Mnohowelebného P. Sztocsko Gurka Šuranského Farára pohrebňa Kázeň od ANT. BERNOLAKA. W Trnawe u Jelinek (sic) Wáclawa. 1803.

2081. W knize: Justa viro dum vixit ad modum reuerendo D. Michaeli Institoris Mossotzy persoluta 1803. nachází se řeč slowenská

k jeho cti od dûst. P. KRUDIHO, pak werše slowenské ŠTĚP. HOLLAHO.

2082. W knize: Žiwota i smrti požehnaná památka, od PAWLA ŠRÁMKA (w. básně) jest kázaní pohřební na Kat. Potockau od *Mat. Šuleka.* str. 141-65. (w. Tab. Poe. IV. 47.)

2083. M. SZEPEŠIHO. *a)* Křesťanskému bojowníku připrawená odplata při pohřbu M. Laučka 1804. W Skalici. *b)* Maudrost od Boha poučeného starce při pochowání Pawla Ježowiče. 1805. W Prešp. 8.

2084. Poslední čest dwojíctihodnému a wýborně učenému někdy muži Janu Paw. Ježowičowi Církwi Dobrocké, Přítržské a Sobotištské wěrnému kazateli a seniorowi. W Prešp. 1805. 4. Připojena: Trpěliwost J. P. Ježowiče we werš. od J. KOCIANA. 1 arch.

2085. Pohřební kázaní o naději sprawedliwých, kterauž se i při smrti swé těšiti mohau, ku památce Wys. Ur. někdy P. Jana Bogádi de Boranya et Hanolik falva Sl. Stolice Trenčanské i jiných předního Assessora etc. držané w chrámě ewang. Trenčanském 1806. skrze J. ZAUBKA etc. W Prešpurku u Šim. Webra 1807. w 8. 27 str.

2086. JANA PAWLÍKA Kázaní při pohřbu wys. dûst. P. Wác. Jos. Beránka býwalého děkana kr. kraj. města Mladé Boleslawi 15. Října 1813. řečené. (Rkp.)

2087. Řeč držená při pohřbu Wys. Urozené hraběnky ze Šliku od FR. A. WACKA 1821. W Jičíně. 8. 1 arch. písmem Jana Kastránka.

2088. Řeč pohřební na Jeho Oswícenost Karla kníže ze Šwarcenberga etc. od *Karla Wrány.* W Praze u Josefy Fetterlowé z Wildenb. 1821. 8. str. 14.

2089. P. JAKAUBEK. Řeč při pohřbu dwojíctih. wel. p. duchowního pastýře osady Činoweské, držaná od etc. 8. str. 24. W Hrad. Kr. 1825.

2090. JAN GRUS. Řeč při truchliwém pohřbu D. Jana Karla Sermanna, faráře w Solnici na panstwí Taužetinském tu noc po slawnosti wšech sw. od lotrowských zlosynûw zawražděného (zabitého). S krátkým pojednáním jeho žiwota. 8. W Praze 1827.

2091. WÁC. KAREŠ. Truchlořeč přednešená u hrobu P. Jana Tykače, býwalého zpráwce Klecanského, kterýž při wyhoření tamního zámku dne 21. dubna 1827 popálen dne 27. dubna bolestně w Pánu usnul, od etc. W Praze 1827. W arc. tisk. 8. str. 16.

2092. KASP. VAL. WEININGER. Řeč na poprawním místě u wsi Doges na panstwí Sečenském po odprawení k prowazu wším práwem odsauzeného paliče, či žháře Fr. N. dne 21. říj. 1827. W Slaném u Fr. Jeřáb. 1827.

2093. J. WEGH. Truchlořeč u hrobu swé matky Judity Wegowé dne 17. září 1819. W Praze u Sommra. (cens. Unor. 1828.)

2094. SALATNAY. Truchlořeč na swého zemřelého otce. (cens. 2. Kwět. 1829.)

2095. JAN DAUBROWSKÝ. Řeč při pohřbu p. Ant. Šlechty. Zpěw k tomu od J. Kauna. W Jičině u Kastranka. (cens. 2. srp. 1832.)

2096. K. KUZMANY. Truchlořeč při swěcení počestné smrti Frant. I. držená w chrámu sw. Bystřickém 22. března 1835. W Bystřici u Macholda. 4. str. 12.

2097. BENED. RICHTER. Řeč při pohřební slawnosti J. M. cís. Frant. I. etc. Wydaná od Viktora Šlosara, preláta markrabstwí morawského, opata kláštera rajhradského atd. k prospěchu nemocných posluchačûw filosofie. 8. str. 18. W Brně tisk R. Rohrera. 1835.

2098. JAN KOLLÁR. Sláwa a wznešenost úřadu kazatelského w pohřebném kázaní dw. p. Pawla Bartholomaeidesa přednešená. (Fej. Kal. 1836.)

2099. Poslední čest welebnému, dwojíct. a wysoce učenému někdy muži Mataušowi Blahowi, církwe ew. Wrbicko-Swatomikulašské přes 39 let sl. b. kazateli atd. ku prospěchu knihowny zboru učitelû ewangelických w Liptowě. W Lewoči písmem J. Werthmüllera 1838. wel. 8. str. 8.

2100. Kwítí sbírané na rowích našich miláčkû, aneb: Řeči pohřební dílem w domě zármutku, dílem pak u hrobu držány a w pûwodním jazyku skládány od GERSONA ŠOLTHEISA, wikáře církwe ewang. reformowané Welenické, na panstwí Poděbradském. W Praze 1840. u J. Posp. 8. str. 32.

l) Pastýřské bohoslowí. Služebnosti církewní.

2101. Počátkowé opatrnosti pastýřské. Naučení, jak se pastýřowé duchowní chowati mají, od JILJ. CHLÁDKA. 3 díly. W Praze 1780–1781. 8.

2102. JANA CHMELA *a)* Ohlášení swátkûw a slawností na celý rok, též obyčejných při nich ceremonií, tak jak je církew sw. wyjádřené míti žádá, od J. Chmela. W Praze 1780. pak rozšířené od Jos. Čeňka z Wartenberka. W Hradci Králowé 1823.

b) P. Gilberta Baura pamětihodná prawidla, čeho při těžce nemocných a umírajících šetřiti sluší, též co a jak se jim spasitedlně wnukati má. W Praze 1787. 8. přel.

2103. Duchowní zaopatření na cestu do wěčnosti. W Brně 1782. 8. u Swobody. Přeložil tu knížku TABÁK, Alumnus Semin. Brněnského.

2104. Krátká příprawa a rozmyšlowání takowých dítek, které ponejprw chtějí přistaupiti k sw. wečeři Páně. Podlé řádu helwetského wyznání 1782. (bez m.) str. 24. w 12.

2105. Agenda, to jest pořádek křtění, přisluhowání wečeři P. etc. k užíwání církwi českých reformowaných, od Jana Wegha. W Praze u Rosenmüllerských dědicû 1783. 8. str. 56. z uherského ritualu reformatûw s některými proměnami.

2106. Krátká příprawa k swaté wečeři P. w otázkách a odpowědích, mládeži církwi českých obnowených předložena. Jakož také pořádek křtu, od *Samuele Salaye* superintendenta w Uhřích Císaři Josefowi II. podaný, od JANA WEGHA. W Praze 1783. 8. str. 44.

2107. K. KHUNA Katechismus ženichûw, jednaje o wšech potřebných zpráwách, které pastýřowé duchowní ženichûm a newěstám etc. nawrhnauti mají. W Praze 8. 1808.

2108. Budaucí pořádek služeb Božích a pobožnosti pro Prahu, se začátkem prwního dne měsíce Máje 1784. W Praze u J. F. z Schönfeldu. 8.

2109. Pořádek, podlé kteréhož se práwní služby boží církwe české ewang. w Praze l. 1784 konaly a kterak se budaucně konati mají. W Praze 1784. u J. Tom. Höchenbergera.

2110. Duchowní zpráwce etc. w Brně 1785. (Boček.)

2111. Pořádek přisluhowání swátosti požehnání zdawkû a ustanowení starších církwe. Složený od G. J. Zollikofera, z něm. přel. a wydaný w Brně. 4. [Blažek přeložil] Božek.

2112. W. STACHA *a)* Příručka učitele lidu, dwa díly. W Praze a Olomauci 1787. 8. *b)* Fr. Giftšice počátkowé k weřejnému w c. k. zemích předepsanému wykládání pastýřské theologie. Z něm. přeložil dwa díly. W Pr. u J. J. Diesb. 1789. 8.

2113. Agenda Ecclesiastica Slavica Aug. Confess. addictorum etc. accedit brevis extractus ritualis Hungarici et German. 1789. Neosolii typis J. Tumleri. 4. Slowenská agenda stran 54. Uherská 21. Německá 23 stran, (od ONDREJE PLACHÉHO.)

2114. A. MÜLLERA welmi užitečná k útěše nemocných a umírajících knížka k wšeobecné potřebě wšech na winici P. pracujících wydaná. W Praze. 8. 1796. 1817.

2115. Naučení pro ženicha a newěstu, od J. K. CHYLÍKA. W Praze 1798.

2116. Agenda, to jest pořádek církewních kazatelû slowa božího w církwích ew. A. Wyzn. se přidržejících s připojenými potřebnými formuláři, z částky z liturgie Wídeňské na rozkaz c. král. 1788. od tamější ewangel. konsistoře wydané, z částky z jiných wûbec oblíbených knih liturgických spolusebranými, z častky w nowě složenými. W Ban. Štáwnici wytištěný u J. F. Sulcera r. 1798. str. 278. mimo předm. a rejstř. Wydaná skrze MART. HAMALJARA Sup. k ní pak od JANA STRAKY a SAMUELE ČERŇANSKÉHO některé modlitby přiloženy jsau.

2117. Uplná knížka pro nemocné, jížto netoliko spráwcowé duchowní, ale i každý přítel nemocných k jejímu spasitedlnému wzdělání a potěšení užíwati mohau. W Brně 1800. 8. u Leopolda Fr. Hallera. str. 146. II. nezměněné wyd. Dwa díly. 8. str. 405 a 156. W Brně 1836.

2118. Na lûžku ležící křesťan nemocný aneb křesť. připrawení k blahoslawené smrti etc. od D. NEUKOMA w Brně 1800. 8.

2119. Zpráwa, kterau sobě při uwázení nowého kněze jak církew tak i nowý kněz zachowati má, od OND. BENDE 1807.

2120. Spasitedlná naučení podaná ženichowi a newěstě od FR. NEDĚLE, w Brně 1812 a 1816.

2121. L. ZIEGLERA *a)* Církewní modlitby při prûwodech k hrobu 1815. *b)* Círk. modl. při zaopatřowání nemocných. 1817. 8.

2122. Wácl. Urbana rytíře z Stufleru biskupa Brněnského list pastýřský, přel. od Dom. Kinského. W Brně. 1817. 8.

2123. NEŠPOR JOS. Konsistorialní list na weškeré superintendenty, seniory a kazatele církwí ewang. etc. Z něm. přel. etc. W Hoře Kutné u Bern. Reinharda 1818. 8.

2124. Prûwodce k pastýřské opatrnosti w zachowání c. k. nařízení pro spráwce duchowní bez rozdílu náboženstwí, sepsal WÁCL. WEBERSÍK. 1820. 8. str, 165 a rejstř.

2125. *Gallury* písmo swaté w ruce nemocného a duchowního pastýře při loži umírajícího křesťana spolu také modlitby pro zarmaucené 8. W Brně.

2126. LAUKOTY *a)* Rukowět prawého náboženstwí křesťans. neb cwičení šestinedělní pro ty, kteříž od církwe kat. odstaupiti míní. *b)* Dûležitost zjeweného náboženstwí Kristowa a doplnění počatého šestinedělního cwičení pro ty, kteří míní od katolické církwe odstaupiti. 8.

2127. Agenda, panis quotidianus, ku potřebě duchowních pastýřû. 8. W Praze 1820 (čtwrté wydání od Adal. Lewinského.)

2128. Uwedení k prawému Bohu i lidem milému zpûsobu, kterak se má slaužiti u oltáře při mši sw. Pro nábožné a bohabojné pacholíky. W Hradci Kr. 1824. (Jest ministrancí.)

2129. Cwičení pro ženichy a newěsty s přídawkem útěchy pro rodiče, jimž dítky brzo

umírají, od **JOS. KERNERA** w Hrad. Král. 1825. u Pospíšila. 8. str. 130.

2130. *Řehoře Köhlera a)* Poučení pro pastýře duchowní u postele nemocných a umírajících. Dle 6ho něm. wydání zčeštěné a dwojím přídawkem rozmnožené od **JANA HÝBLA**. 8. (str. 272.) W Praze tisk Jeřáb. 1828.

b) Poučení pro pastýře duch. we zpowědnici. Dle Brandowa něm. šestého wydání zčeštěné od J. Hýbla. W Praze nákl. Pospíš. 1832. 8. str. XVI a 332.

2131. **J. FR. DEWOTY**. Způsob posluhowání swátosti stawu manželského s předcházejícím ponaučením ženicha a newěsty při oddawkách. 8. str. 40. W Hr. Kr. a Praze u Posp. 1832.

2132. Poswěcení chrámu církwe ew. Tisowské dne 30. září w 4. 1832. (Kal. Fej. 1834.)

2133. Poswátnosti katolické. Přeložil **JAN TOM. NOWÁČEK**. 8. str. 87. W Jind. Hrad. 1834. u Landfrasa.

2134. **MICHALEK**. Způsob pytání a oddáwání mladých newěst. (Kal. Fejerp. 1836.)

2135. Ewangelický funebral, aneb Sbírka písní nábožných starých znowu popprawených a mnohých nowých k pohřbům křesťanů ewangelických rozličného wěku a stawu, s připojeným přídawkem obsahujícím modlitby pro nemocné a umírající i pro přistojící při nemocných a umírajících. W Baň. Bystřici 1838. 12. str. 348. tisk Fil. Macholda. [od *K. Kuzmanyho*.]

2136. Agenda funebria, to jest: Pohřební práce, aneb Sbírka antifon, textů a modliteb podlé rozličnosti wěku a stawu a jiných okoličností zesnulých, cílem wětší rozmanitosti spořadaná, od **J. SEBERINIHO** etc. W Baň. Bystřici 1838. 12. str. X a 180. tisk Fil. Macholda. [Pos. Kwět. příl. 183. str. 48.]

2137. Wyswětlení katolicko-církewních obyčejůw a slawností celoročních též i k nim přináležejícího oděwu a nářadí. Pro školní mládež i pro weškeré kat. křesťanstwo sepsal **JAN N. WESELÝ**, farář w Turachu w horním Štýrsku. W Praze 1840. u W. Špinky. 8. str. 36. [Por. Now. Kwět. 1840. str. 20.]

2138. Rukowět chrámowých pobožností, kteréž pečliwý pastýř duchowní we wýročních dnech poswátných i w obecných potřebách se shromažděným lidem swým konati může. Wydaná od **JAK. MACANA** far. w Slabicích. W Praze u W. Špinky 1840. 8. str. 112.

2139. Kniha ruční o nawštěwowání nemocných od **JOS. KERNERA** far. Lužeckého a dokt. pís. sw. kand. W Praze 1841. u W. Špinky. 8. str. 312.

2140. Katechismus o sw. obřadech církwe kat. od **ANT. W. HNOJKA**. W Praze 1846 arcib. tisk. 12. str. LIV a 280.

m) Swaté obrazy.

2141. Marie rozkoše zahrada s obzwláštníma (sic) w M. Moraw. w král. Českém a w k. Slezském se nacházejícíma zázračnýma obrazy. 1779. W Brně u děd. Swobodských. 12. [Zlý prawopis i jazyk.]

2142. Láska a milost Marie P. Klatowské krwí se potící k pánům obywatelům Klatowským, a srdečná důwěrnost pánů obywatelů Klatowských k Marii panně při stoletní slawnosti wyjewení krwawého potu Marianského na swatém obrazu w Klatowech, přednešená w sprostné chwalořeči w témž kr. krajském městě Klatowech dne 12. Čerwence 1785. od kněze círk. **JOS. BATOL. LOKATTELY**, wlastence Klatowského, a na žádost mnohých na swětlo wydaná. W Praze u Fr. Jeřábka 1786. 8. wel. str. 44.

2143. Autočiště k wšelikým obrazům Marie Panny w kr. Českém. W Příbrami 1789. 12.

2144. Wypodobnění s weykladem Obrazu sw. Panny Barbory na stříbrn. horách Kutens. (po wydání 1670) od **WAWÁKA** 1801.

2145. Cesta do Marie Celly w Litomyšli (bez roku) 8. item w Brně 1803. 8. item 1804. 1805.

2146. Swatá Hora, aneb historické wypsání swaté hory nad Příbramí, od **J. RULÍKA**. W Praze 1804. Potom s modlitbami a s pokračowáním od **J. PALETY**. 8. W Příbrami nákl. F. Landfrasa 1832. Též w Praze u A. Dworského. Katolické popsání o sw. Hoře a tam nacházejícím se obrazu M. Panny rodičky boží. 1832. (cens. 2. čerw. 1831.)

2147. Jos. Schiffnera historické wypsání obzwláštních míst milostních w kr. Českém, kteráž pro mnohé putowání slawná jsau, z něm. přel. **J. RULÍK**. W Praze u J. Diesbacha 1807. 8.

2148. Prawé wyobrazení nejsw. Marie Panny w Římě w kostele della Rotonda. W Praze 8. 1818.

2149. Půwod a začátek Marianské kaple nad Mníškem, od některých také Marianský kopeček, pak též malá sw. hora nazwané. W Praze 1819. 8.

2150. Morawské Powídky, aneb sedm přepodiwných obrazů sw. Cyrila zčeštěných od **FR. BUDISLAWA WEWERKY**. W Praze u Jos. Fetterlowé z Wildenbrunu 12. 1825.

2151. **J. V. JIRSÍK**. Říp a jeho chrám. Popsání obého, jenž při příležitosti slawnosti

700letého obnowení téhož chrámu w české i něm. řeči wydal. 8. W Praze arc. tisk. 1826.

2152. J. J. RUDL. Popsání a wyobrazení sochy sw. Wáclawa na koňském trhu 8. s ryt. W Praze w Somerowské kniht. 1827.

2153. JOS. DEWOTY. Wyobrazení a popsání chrámu Swatobarborského . . w k. swob. horním městě Hoře Kutné, před časy od Horníků nesmírným nákladem mistrně postaweného, k umíněné wšak welikosti nedohnaného . . Pro delší památku wydal etc. 8. (str. 64 a ryt.) W Praze Šol. tisk. 1828.

2154. JOS. HORČICE. Historické popsání milostného obrazu a pautnického chrámu blahoslawené panny Marie w Staré Boleslawi, s přidanými modlitbami ranními, ke mši sw., k zpowědi, přijímání, s písněmi a ostatní pobožností kteráž se na tom sw. místě wykonáwá, od etc. wel. 12. str. 252 a obrázek. W Praze arc. tisk. 1837.

2155. Pautník Mariansky. Počátek obrazu zázračného blah. P. Marie sedmibolestné Šaščinské w Uherské krajině w stolici Nitranské hodnowěrně wykládající, na swětlo wydaný skrz JOS. MATĚJKU, kaplana Šaščinského. W Trnawě 1843. Nákladem Felixa Wachtera.

2156. Hrob sw. tří Králůw w Reyně Kolíně. Sepsal W. M. PEŠINA, etc. W Praze 1844. arc. tisk. (s obrázkem).

2157. Popsání nejstarožitnějšího chrámu w Čechách pod jménem Swatých Kozmy a Damiana a sw. Wáclawa w Staré Boleslawi, s přidanými žiwotopisy těch tří swatých mučedlníků, jakož i swatých pěti bratrů a připojenau pobožností ranní, ke mši, sw. zpowědi a přijímání atd. od. JOS. P. HORČICE etc. W Praze 1838. u W. Špinky. w 12. str. 176.

n) Žiwot Krista P.

2158. Weliký žiwot Pána a Spasitele našeho K. Ježíše a jeho nejswětější matky Marie Panny, jakož i wšech jiných krewních přátel syna božího, totiž sw. Josefa, sw. Joachyma, sw. Anny, sw. Jana Křtitele etc. z písma sw. a hodnowěrných spisowatelů pilně sebraný. W Praze nákladem Žofie Joh. Klauserowé, kr. dw. Impressorky, skrze Matěje Glacz faktora 1779. w 4. stran 1056. (Wydán od JANA GROCHA.)

2159. Žiwot a učení P. J. Krista z wlastních slow wšech 4 sw. Ewangelistů složený. Nejprwé w německ. jazyku na swětlo wydaný, nyní pak od LEOPOLDA JAKOBI, kněze řádu sw. Augustyna, faráře w Nowé wsi na česko přel. W Pr. 1789. 8. wel. str. 492.

2160. Žiwot P. Ježíše pro dítky wydaný od J. LETTINGERA katechety školy norm. W Holomauci 1790 (1791 Cat. Pelc.)

2161. Žiwot Pána našeho J. Kr. a swatých učedlníků jeho od J. MEDLÍNA. 1804. W Praze. 4.

2162. Žiwot a řeči N. J. K. a syna božího jednorozeného. Obě z písem sw. nowozákonních wytažené od kn. JOS. P. WÁCLAWA DITRYCHA. wel. 8. W Praze 1809.

2163. Žiwot a učení Krista Ježíše syna božího a wykupitele našeho ze čtyr ewangelistůw etc. složené. 1813. W Lewoči Jos. Mayer b. r. 8.

2164. *a*) Federsena žiwot Pána Ježíše pro dítky, přeložil JAN HÝBL. 1820. 8.

b) Dwa drazí ostatkowé našeho nejsw. wykupitele J. Kr. totiž: Psaní od Pána a Spasitele našeho (to jediné, které psal); popsání a wyobrazení sw. obličeje jeho. Přeložením etc. W Praze 1828?

o) Žiwoty swatých.

2165. Krátký weytah žiwota a smrti blahoslaweného služebníka božího Bonawentury de Potentia etc. W Praze u Žof. J. Klauserowé 1776. 8. A-C 2.

2166. Žiwot sw. Jana Nepomuckého, když r. 1779 památka 50roční jeho za swatého wyhlášení se slawila. W Praze u J. K. Hraby. 8. 1779. str. 64. Sem náleží: JANA J. RULÍKA krátký weypis prwní 50leté památky, která se po wyhlášení swat. Jana z Nep. za swatého w chrámě hlawním sw. Wíta na hradě Praž. na spůsob milostiwého léta slawila dne 16. Máje 1779. W Praze u J. Norb. Fickýho. 8. 1779.

2167. Weypis žiwota blahoslaweného Wyznawače Wawřince z Brundusu ř. Kapucinského. W Praze u J. Tom. Höchenbergera. 8. bez roku, listů 8. (1784?)

2168. Žiwot Swatých na každý den celého roku s přidánými cwičeními a modlitbami. 8. W Brně 1785. též w Brně 1824. dwa díly.

2169. Pěkné wypsání žiwota dobrého a rozšaffného sedláka Wendelína. Kniha k čtení pro sedlský lid. W Praze w Elsenwangerské Impr. 1792. 8.

2170. Krátký žiwota popis Bl. Leonarda a Portu Mauricio od ONDR. MORÁWKA. 1796.

2171. Krátký weytah k popsání žiwota Blahosl. Bernarda z Offidy. 1796.

2172. Wypsání žiwotů sw. Patronů českých od *Šiffnera*, přeložil J. RULÍK. 4 díly. W Praze. 8. 1801-2.

2173. Žiwot Marie Panny matky Pána našeho J. Kr. s wyswětlujícím popisowáním mnohých

lidu neznámých ale potřebných wěcí, a s mrawním naučením od WÁCLAWA STACHA etc. 1801. Rukopis w 4.

2174. JAHNA ENGELB. žiwot swatých Jmen- a wlasti Patronů. W obložce a s ryt. u Gastla (W Brně). Některé bez rytiny.

2175. A. M. LIGOURY Nawštíwení Panny Marie 1812.

2176. Žiwot sw. Alžběty dcery krále Uherského Ondřeje II. kněžny Durynské a Hesské, přeložený od jedné sestry z řádu jejího. 8. W Praze 1817. (od klášterní panny MARIE ANTONIE.)

2177. Žiwot sw. Ottilie. 8. W Praze 1818. od ŠIFFNERA, faráře u swatého ducha.

2178. FRANTIŠKA WEWERKY Wyobrazení a důkladné žiwota popsání sw. Wáclawa. 1818. 8. str. 16.

2179. Žiwota popsání swatého Jana Nepomuckého. 8. W Praze 1819.

2180. Wyobrazení a krátké žiwota wypsání oslawených služebníků a přátel božích, 1–7. roční běh s 72 wyobrazeními od TOM. KUBELKY přel. 8. W Praze 1819.

2181. Žiwot sw. Františka Xawerského apoštola Indického přel. W Jičíně, Jan Kastránek. 1827.

2182. Žiwot Jež. Nazaretského. 8. W Jind. Hr. u Landfr.

2183. J. M. KRÁL. Wypsání žiwota swatých dwau bratří, biskupů a Apoštolů Crhy a Strachoty. W Hr. Kr. u Posp. 1825. 8. str. 72.

2184. Hlawní doby z žiwota Jana Nepomuckého k slawnosti po 100 letech slawené památky jeho za swatého wyhlášení, představené za pobožnost w dewateru wyobrazení, popsání, rozjímání, w modlitbách a zpěwích od W. F. Weleby, zčeštěné od FR. B. TOMSY. 18. str. 81. W Praze u Pospiš. 1829.

2185. Žiwotopis sw. Jana Nep. zpowědníka králowny Johanny, když r. 1829 stoletá památka jeho w počet swatých wnešení se slawila. S připojením služeb božích a modliteb wůbec wydáwá JAN N. ZIMMERMANN, kněz rádu Kříž. etc. W Praze u Posp. 1829. 12. str. 132. — Táž knížka s rozmnoženým wypsáním slawnosti držené. W Praze pod titulem: Památka stoleté slawnosti atd. 1830. 12. str. 180.

2186. Žiwot sw. panny Terezie, s připojenau krátkau historií řádu božích Karmelitánek w Čechách, od JOS. ČERNÉHO. W Praze 1830. u Josefy Fetterlowé. 8. str. 163.

2187. Žiwot sw. Františka Xawerského, apoštola Indického, přel. (od JOS. ČERNÉHO) a nábožným ctitelům jeho wěnowaný. 8. W Jičíně u Kastránka 1827.

2188. Wěrné popsání žiwota a smrti sw. Wáclawa, mučedlníka božího a patrona českého. Dle 14 obrázků této knížce připojených a wyswětlených, při nichž wždy kratičká modlitba jest. (od T. KUBELKY.) 12. str. 48. W Praze arc. tis. 1831.

2189. Žiwotopis blahoslawené Marie Elekty od Ježíše, od Hermanna Dichtla, spirituala u sw. Jiří. Přeložil J. W. SOMMER. W Praze 1839. u W. Špinky. 12. str. 54.

2190. Utrpení a smrt některých sw. mučedlníkůw prwních tří století wěku křesťanského, od ŠIM. B. WRÁNY. (Náklad. děd. swatoj. č. XII.) W Praze 1840. arc. tisk. mal 8. str. 102.

2191. Popsání žiwota pěti blahoslawených: Alfonsa Marie z Ligury, Františka Girolama, Josefa od Kříže, Pacifika Lanseverinského, Panny Veroniky Giuliani dne 26. máje 1839 od Jeho Sw. Pap. Řehoře XVI. za swaté prohlášených. S krátkým popsáním jednání při prohlášení za blahoslawené a swaté, jakož i obyčejných slawných při tom obřadů. W Praze 1840. 8. str. 111. S podobiznami těch swatých.

2192. Žiwot a pocta nejblahoslaw. Panny Marie, nejsw. rodičky boží, dle Silberta přeložil a wzdělal WÁC. M. PEŠINA, kanowník etc. W Praze u Posp. 1841. 12. str. 62.

2193. Žiwot nejswět. Panny Marie, od Jos. Wotýpky. W Praze 1843. u Anny Špinkowé.

2194. O žiwotě, zázracích, ostatcích a uctění sw. Liguriáše, mučedlníka a paustewníka, patrona města Polny. Sepsal FR. POIMON. W Praze 1843 u J. Posp. Nákladem A. Pittnera w Polně. str. 36. w 12.

2195. Žiwot panenské matky boží Marie, dle Silberta wzdělal JOACH. JINDRA. W Praze 1843.

2196. Popsání žiwota a skutků swatých a swětic božích dle M. Sinzla od JOS. M. POHOŘELÉHO. 1844. W Praze u J. Pospiš. Swaz. 2.

2197. Žiwot sw. Vincenzia de Paul, sepsaný od W. ŠTULCE. etc. W Praze 1844. str. 338. w 12. [Kat. bibl. pro weškeren národ česko-slowanský, wydáwána s milostiwau wůlí a schwálením nejd. knížete Arcib. Praž. od několika kněží katolických. č.]

2198. Legendy aneb obrazy žiwotů, skutků a utrpení sw. Hawla a sw. Klimenta. Ze staročeských, něm. a franc. pramenů wážil a sepsal P. FR. JOS. DOBICER W Praze 1845. 8. str. 32. u Karla Vetterla.

2199. Žiwotopis swat. Prokopa, od J. ZIMMERMANNA, lokalisty w Stodůlkách, W Praze 1845. arc. tisk.

2200. *Čas. mus.* str. 453. Petrohradská legenda o sw. Wácławu. — 1837. 406. O umučení sw. Wácława podlé legendy slowanské, úwaha kritická od Palackého. — 1841. 464. Žiwotowé sw. Konstantina (Cyrilla) a Methodia, ze starých legend, od W. Hanky. — 1845. 452. Žiwot sw. Crhy a Strachoty (z Passionalu zdělil Dobicer.)

p) Wzdělawatedlné a nábožné.

2201. Ludwíka *Muratoria* o prawé křesťanské pobožnosti. Z Wlaštiny. W Praze w prawidelní kněhotiskarně 1778. 8.

2202. Wzýwání spasitedlně umírajícího a se k šťastné wěčnosti přihotowujícího, od jednoho z T. J. kněze k prospěchu umírajících sepsané. W Praze u Fr. A. Höchenbergera 1779.

2203. Škola Kristowa aneb nábožné přemyšlowání a nasledowání J. Kr. etc. 1780. 12. bez místa str. 444. mimo 1 ½ archu, s obrázkem od **JANA AMBROZIHO.**

2204. **JANA KNOBLOCHA** Požehnaná mezi ženami panna, totiž Matka nejswětější Maria Panna wšech panen čistota. W Praze u Jana Emlera 1781. 4.

2205. Škola Jobowa, sepsal a wydal **JOB ZMEŠKAL** etc. W Prešpurku 1781. 8. u Packa.

2206. Upřímné rozsuzowání sebe samého z něm. *Lavattera* přeložil **J. B. ELSNER.** W Berlíně 1783.

2207. Spráwce duchowní pro ty, kteří o swé spasení pilně se starají, z jaz. něm. na morawský uwedený w Brně u Jos. F. Neumana 1783. Od **DAUBRAWSKÉHO** alumna w semin. Brněnské.

2208. Timotheus, z němčiny *Niemayera* 1783.

2209. Amadea *Kreuzberga* pobožné přemyšlowání na každý den celého roku etc. z něm. přel. od **BALTAZARA PONGRÁCE.** W Prešp. 1783. 8. u Fr. Packa str. 1100. mimo 3 rejstř.

2210. Taužebná wolání k hospodinu w sprostém rozjímání 7 žalmů kajících od P. **FRANT. HAANUSS** (Hanusa) Wysokomeytského. 12. W Praze 1783. str. 70. u Ant. Hladkého.

2211. Rozmlauwání duše s bohem 1784.

2212. Urownání nesrownalého žiwota s žiwotem sprawedliwým podlé obrazu samého Krista J. od **ŠEB. WOTTAWY** řádu sw. Františka. W Praze u Fr. Jeřábka. 8. 1784.

2213. Zlatý dar Nowého roku t. j. wýborné částky z některých učitelů církwi božích shromážděné. W Praze u Rosenmüllerowých dědiců. 12. 1785.

2214. *Zollikofera* řeči, modlitby a cwičení se w nábožnosti, přel. od **BARTOLOMEIDESA** w Rkp. Též od **J. STRAKY**, dwa díly 1785. Přeložena přemyšlowání Zollikoferowa wydati chtěl **SAM. AMBROZIUS**, ale newydal. (W Tab. Poe. III. 74.)

2215. Uzká cesta do nebe, popsání taužící duši předstawená od **FR. KUBIKA**, kaplana Křineckého. 8. W Praze 1785. u Rosenmüllerských dědiců, předm. str. 47.

2216. Kochání se s Bohem w ranních hodinách na každý den w roku od *K. Sturma.* Přel. **ONDŘ. PLACHÝ.** 2 díly 1790. W Baňské Bystřici u J. Tumlera Iní díl. str. 624. IIhý díl str. 530. 8. Též Klanitzai 1790. Jiné přeložení Matěj *Markowic* (mladší) wydati obmýšlel, ale pro nedostatek předplatitelů nemohl. (w. Tab. Poe. III. 25.)

2217. Náwka (nauka) k štěstí a blahoslawenstwí podle Kristowa učení od **BOTZKO(A).** W Prešp. 1790.

2218. Duchowní wýborné prawidla t. j. spasitedlná naučení wšem po spasení swých duší pečujícím. W Brně 1790. 8. Jar. Sylw. Siedler. stran 305.

2219. Mrawokniha pro křesť. wlastence s oprawdiwými příběhami a příklady k naučení a wzdělání sepsaná od **M. C. POTHMANNA.** 8. W Brně 1791.

2220. Pobožné strawení celého dne w obecných prácech, též o stawu a swátosti manželstwa, kterak nábožný křesťan do stawu toho podlé Boha wstaupiti a w něm se chowati má. u Fr. Aug. Höchenbergera 1793. 8. III. (špatná dobropísemnost.)

2221. **HRDLIČKA JAN.** Knížka pro čeleď křesťanskau. W Prešpurku 1794. 12. (Boček.)

2222. Wšeobecná pobožnost s odpustkami a obdarowáním milostiwého léta. W Brně 1795. w 12.

2223. Mrawná krátká prawidla na každý den rozdělená t. j. spasitedlné naučení daná wšem po spas. swých duší pečujícím, kterak jeden každý podlé swého stawu žiw býti má, aby božské powolání wyplnil, a wěčného spasení sobě zejskal. 8. W Brně 1795.

2224. Naučení a cwičení w pobožnosti pro nábožné zwláště mladé křesťany obojího pohlawí. 1796.

2225. Fructus maturi, t. zralé owoce slowa božího od **GAZDY**, dwa díly. W Trnawě 1796. 8.

2226. Odewzdání se docela do wůle boží. (**B. DLABAČ.**) 1797.

2227. **FORNETA** *a)* Rozdíl filozofické a božské maudrosti při wykládání ctnosti. *b)* Křesťan w swobodě. *c)* O tanci.

2228. **BOH. TABLICE** *a)* J. Aug. Hermesa kniha zpowědní. 1800. *b)* Cesty boží. 1805. 8.

2229. Cesta k nebi, pět dílů w sobě obsahující *a)* rozdílné modlitby. *b)* Příprawu k blahoslawené smrti. *c)* Nábožná prawidla pro hospodáře, rodiče, manžele, manželky a mládež. *d)* Učení mrawná ze 4 swatých Ewangelistů. *e)* Weytah celého kat. křesť. cwičení. Wydaná od KARLA MELCERA, faráře Rabšanského. W Praze? 1803. 8.

2230. Pobožné přemyšlowání na křížowé cestě od J. RAUTENKRANCE. 1803.

2231. HABEL FRANT. XAV. Učení múdrosti křesťanskéj. W Trnawě 1803. 8.

2232. Modlitby církewní neb kazatelské k nedělím, swátkům, středám a pátkům. 2 díly. W Brně F. K. Siedler 1801–6. 8.

2233. Příkladowé neb křesťanské mrawní učení w příkladech na každý den w roce od POLLÁŠKA. 8. 1807.

2234. JANA PAWLÍKA *a)* Čtení z listu Apoštola Pawla a ze Skutků Apoštolských. 1807.

b) Duše hledající Hospodina a weselící se z poznání ho, aneb nábožné přemyšlowání a modlitby ranní při službách božích, a wečerní, w nichž se i cwičí wěrná owčička, kterak se má pokání prawé činiti a k stolu Páně wěrně přistaupiti. Rkp.

c) Wečeře P. zwláště o welkonoci Rkp.

2235. Rozjímání o mučení P. z *Seilera* přel. GALLAŠ. Rkp.

2236. Weliký pátek anebo nábožné rozjímání o přehořkém umučení Pána našeho Jež. Krista, od *F. W. H.*

2237. Hřbitow, tiché rozjímání w duchu přátelům náboženstwí a citliwosti obětowané, přel. J. ŠIESSLER 1808. 8.

2238. Swatý pašijowý týden, aneb pobožná rozjímání duše křesťanské téhož sw. času. 8. W Praze 1809. 1810. Od J. RULÍKA.

2239. Kochání s bohem we wečerních hodinách na každý den w roce od mistra J. Kristiana *Förstera* přel. ONDŘ PLACHÝ, dwa díly w Skalici 1810. (Ohlášena byla 1. dubna 1810 ale Plachý dříwe wydání umřel.)

2240. Knížečka k wzdělawatedlnému čítání, obzwláště pro školní mládež péčí a nákladem J. Palkowiče. W Prešp. písmem Karla Snížka 1812. 8. str. 104. Spisowatel jest JIŘ. PALACKÝ.

2241. Kniha pro chudé řemeslníky, čeleď a lid wenkowský dle franc. paní Marie le Prince z Bomontu z něm. přel. od K. THÁMA. W Praze u Boh. Haze 1813. I. díl str. 261. II. díl str. 225. Učí mrawům a náboženstwí w rozmluwách.

2242. *Jana Bunyana* Cesta křesťana z města zkázy do blahoslawené wěčnosti. Přel. JOS. NEDOMA. 2 díly. W Pr. 1815-6. 8.

2243. Příkladowé aneb křesťanské mrawné učení w příkladech od POLLÁŠKA, 3 díly 1817.

2244. Swatá křížowá cesta aneb krátká zpráwa o welmi užitečném duchowním cwičení sw. křížowé cesty. W Brně 12.

2245. Den sw. neboliž knížka nebeská z rozličných písem swatých míst snažně sebraná a složená k utěše wšech milých wlastenců od kněze Františkána, české prowincie sw. Wáclawa wůdce a mučedlníka. 8. W Slaném s ryt. 1820.

2246. Pád prwního člowěka w ráji. Rozjímání křesťana nábožného, mimo začátky k 4 ewangeliím na čas adwentní a k pátému na den Božího národzení od JOS. J. KERNERA. W Hradci Kr. 1822. 8. str. 63. nákladem J. F. Pospíšila.

2247. Knížečka o lásce sepsaná od Fr. Leop. hraběte ze *Štolberku*, přeložená od WOJT. KAREŠE. W Praze 1823. písmem a nákladem Josefy Fetterlowé z Wildenb. 8.

2248. Wýlewy citů křesťanských aneb pětmecítma nábožných rozjímání, zčeštěné od FR. AL. ROKOSA. W Praze 1824. 8. u Josefy Fetterlowé z Wildenbrunu. str. 115.

2249. Pořádek a spůsob pobožnosti při wykonáwání obchodů slawných milostiweho leta papeže Lwa XII. W Holomauci 1826. w 8.

2250. Naučení křesťanské mrawopočestnosti k wšeobecnému wzdělání národu, od Bern. *Galury* biskupa Antedonského. Nařízením wys. slawné c. k. wlády zemské. 8. str. VIII a 184. W Praze u Weroniky Šolowé, wedením J. H. Posp. 1826. [Srw. Pautník 1826. II. 104.]

2251. TOM. KUBELKA. *a)* Wzdělání člowěka, jaký býti má, aby mu dle swěta i dle duše blaze bylo. Částka I. 12. str. 311. část II. str. 342. W Praze arc. tisk. 1827.

b) Pobožnost při Jubileum, čili při 100leté památce Swatowyhlášení sw. Jana Nep. mučedlníka Kristowa a patrona českého. 12. (str. 192 s obrázkem.) W Praze arc. tisk. 1829.

c) Spůsobné rozwažowání člowěka w důležitých wěcech s rozumem se srownáwajících. Pro wzdělání člowěka w letech přirůstáwajícího i w níž mnoho potěšitedlných a poučujících prawd se nachází. 12. str. 320. W Praze arc. tisk. 1831.

d) Umučení Páně na 21 rozjímání rozwržené, w němž také křížowá cesta se 14 místy se obsahuje, s modlitbami měsíčními. 12. str. 192. tamž 1830.

2252. Nábožná cwičení k slawnosti božího těla při slawném obchozu aneb processí, též i jindy při nawštěwowání nejswětější swátosti oltářní. Spořádaná od jistého kněze řádu sw.

Benedikta z kláštera Braunowského. 24. str. 70. W Praze u Posp. 1828.

2253. Perle pokladu maudrosti obětowané dceři w Kristu do let panenských wstupující. Wydaná od Woj. Ruffera. 12. str. 112. W Praze u K. Jeřáb. 1828.

2254. J. W. ŠIMEK. Nábožnost domowní we zpěwích. 12. str. 148. W Skalici u F. Skarnicla 1828.

2255. ŠULEK. Nábožná rozjímání o utrpení Kr. W Prešpurku.

2256. W. F. NEUMANN. Slawná stoletá památka wyhlášení za swatého blahoslaweného Jana Nep. mučedlníka Páně a patrona české země. Knížka k modlení a wzdělání pro katolické křesťany, zwláště pro ctitele tohoto wywoleného božího. Wydané nařízením J. K. M. . . Wáclawa Leop. arcib. Pr. od etc. 8. str. 167 a 3 ryt. a 3 melodie. W Praze arc. tis. 1829.

2257. KASP. WEININGER. Ctitel sw. Jana Nep. k kostelní památce jeho swatowyhlášení. od etc. 8. str. 31. W Praze. arc. kn. 1829.

2258. Křesťanská kniha učení a mrawů k potřebě katechetů, učitelů a pomocníků w nedělních školách, jakožto přídawek k zwelebení toho důležitého ustanowení w c. k. zemích. Od jednoho kněze círk. w Morawě w něm. jazyku r. 1818. wydána a ku prospěchu mládeže české a morawské od jednoho triwialního čitele w Čechách přeložena. W Hrad. Kr. u Posp. 1829. 8. str. 272. mimo předmluwu a obsah.

2259. Slawnost milostiwého léta, kterauž sw. otec Pius papež téhož jmena osmý brzy po dosednutí na stolici apoštolskau k wyžádání pomoci Boží listem apoštolským w Římě dne 18. června 1829 prohlásiti ráčil, w Čechách slawená w měsících máji a červnu l. P. 1830. W Praze u Josefy Vetterlowé. 12. str. 72.

2260. Památka swěcení třetí jubilejní slawnosti, císaři Karlowi V. w Augspurku na sněmu podané ewang. Konfessí l. P. 1530. 25. června. Prací JANA BOROTA, zpráwce církwe ewang. ostatků českych exulantůw. 8. str. 32. W Žitawě u Sayferta 1830. [Pos. Čas. p. k. d. 1832.]

2261. ANT. F. JEŘÁBEK. Nawržení náboženská wšem křesťanům, kteří krom církwe kresťansko-katolické se nacházejí, k pozornému, nestrannému a spasitedlnému rozjímání podaná, od etc. 8. str. 88. W Hrad. u Posp. 1831.

2262. FR. AL. ROKOS. Pastwa duchowní pro owce z prawého owčince Kr. to jest: Křesťanská cwičení k wyučowáaí wenkowského lidu we swatém náboženstwí, buď we wesnicích, nebo w chramu Páně. Podle našeho katechismu spořádaná od etc. Dwa díly. 8. str. 318 a 344 W Praze arc. kn. 1831. [Pos. Čas. p. k. d. 1832.] — Díl I. w Praze u J. Spurného 1843.

2263. Panna Orleanská dle G. Görresa od JOS. ZIMMERMANNA. Nákl. děd. swatoj. č. III. mal. 8. str. 90. W Praze arc. kn. 1836. [Něm. die Jungfrau v. Orleans. Regensburg 1834.]

2264. Sto otcowských naučení. Amulet pro cestující řemeslnické towaryše. Wydaná od JANA KR. NOSKA. (dle něm.) 8. str. 40. W Jičíně u J. Kastranka. 1836.

2265. Katolická missionární knížka, nebo uwedení ku křesť. žiwotu. Od shromáždění nejswětějšího wykupitele. 1837. Třetí wydání u W. Špinky.

2266. Pane zůstaň s námi, neboť se připozdíwá, dle *J. Bluma*, přel. J. MARCHAL, kněz. [Nákl. děd. sw. Jan.] wel. 12. I. díl. str. 376. a obsah. W Praze u W. Špinky 1839. II. díl. 1840. str. 393 a obsah. III. 1844. Utěcha křesťana we wysokém stáří.

2267. Rodina Bohowěrných z Dolan, aneb: Obraz křesťanského obcowání w přediwných případnostech a strastech žiwota. W Praze 1837. arc. kn. [nákl. děd. Swatoj. č. V.] 8. str. 458. a rejstř.

2268. JOS. ANT. SWOBODA. Pobožnost při slawení průwodu neb processí na den Bož. Těla; s připojeným wyswětlením půwodu a spasitedlných obyčejů při této starožitné slawnosti. 16. str. 60. W Praze w Somerowské kn. 1834.

2269. (Tallaya) Pobožnost při slawné processí na den Božího Těla. [cens. 1837.]

2270. Swatodenní pořádek a prawidla žiwota nábožného katolíka, aneb základowé prawé pobožnosti. Z něm. p. Dr. Sch-a přel. FR. DOBROMIL KAMARÝT. [Nákl. děd. sw. Jan. č. VI.] 8. str. 33. W Praze arc. kn. 1838. Po druhé 1839. u W. Špinky. 12. str. 33.

2271. Stálá památka pro děti, které wel. swátost oltářní po prwé přijali. Po jednom kat. farářowi z něm. přeložená. W Trnawě 1839. u Jana Jelinka. 12. str. 28.

2272. Žiwot křesťanské děwečky. Pěkná powídka, jak nábožná děwečka powažuje a ctí hořké utrpení P. Ježíše. W Praze 1840. arc. kn. Nákladem swatoj. děd. č. XI. 8. str. 26.

2273. Smrt a wěčnost we swětle ewangelium, od DAN. MARTINYHO. 1844. (Na Slowensku.)

2274. Filotea či Bohomila, aneb nawedení k žiwotu náboženskému od Fr. Salezského, přel. z franc. W. V. ZIAK. W Znojmě u Platt Fourniera. 1843.

2275. Rukowět chrámowých pobožností od J. R. MACANA. II. wyd. 1843. W Praze u A. Špinkowé.

2276. Pastýřská domácí kniha od J. A. DUNDRA. W Praze u Posp. 1843.

p) Modlicí knihy.

2277. Zlatá báně t. j. nabožné modlitby a písně, které jak Gwerci a Šteláři, tak i Hawíři anobrž i jiní bohabojní křesťané . . s prospěchem užíwati mohau, jednak w nowě složené, jednak z něm. přetlumočené a na swětlo wydané od MART. LAUČKA. 12. W Prešpurku 1776. u F. A. Packa.

2278. Zbraň duchowní a poklad wěčný. Pokojík každému wěrnému křesťanu a pobožnému welice jistý a bezpečný, L. P. 1777. Rkp. weřej. bibl. XVII. H. 9. Modlitby s weršíky zde onde.

2279. Cesta křížowá neb Krátka spráwa o welmi užitečném duchowním cwičení, Cesta kříže nazwaném. W Brně u děd. Swobodských 1778. (Boček.)

2280. Krátký spůsob pobožnosti při prwní 50leté památce za sw. wyhlášení Jana z Nepom. 1779. u Fr. Höchenbergra. 8.

2281. Marie rozkoše zahrada. W Brně 1779. w 12.

1282. JANA KROBA wšeobecná knížka na tři díly rozdělená, katolické modlitby, učení, písně w sobě obsahující. W Praze u Rosenmüllerowých dědiců 1780. 12.

2283. K. G. *Seibta* kniha katolická, obsahující w sobě naučení a modlitby, přel. FR. TOMSA. W Praze 1780. 8.

2284. Swatý denní pořádek křesťana kat. na poručení kardinala Noailia k užitku jeho owčiček do tisku wydaný, nyní pak od alumnů domu kněžského w Brně (*Hancze, Pernsteinera, Daubrawského* a *Kwapila*) z jaz. něm. přel. Wydání II. we Wídni u J. Tom. uroz. z Tratnerů 1782. 8. W Brně 1790. Též knihy troje wydání a sice 3500 wýtisků jest mezi lidem. (w. Dobrow. Lit. Magaz. II. 145.)

2285. Krátké cwičení se w pobožnosti k sw. Janu Nepom. 12. W Brně. Po druhé 1782. tamž.

2286. Wýborné modliby, které od jeho Swatosti Papežské Pia VI. wyložené a na jeho poručení we wšech jeho zemích rozdané byly; z wlaské řeči na německo, a nyní z lásky k wlastencům na česko přeložené, u Jana Samma. 8. W Praze 1783. str. 86. též 1785.

2287. JANA GLOSIUSA Křesťan wždycky se modlící. 12. W Prešpurku 1783.

2288. Wyučující a modlicí knih pro mládež od Karla Jind. *Seibta*. 8. W Praze 1784. u Fr. Neureutra. Přel. FR. TOMSA.

2289. Křesťansko-katolické učení a modliteb knížka k wšeobecnému užitku obzwláštně potřebných. W Praze u F. Jeř. 1785. 8.

2290. Křesťanské modlitby a písně pro pocestné (od PAW. TEŠLÁKA.) Nákladem Štěp. Boboka etc. W Prešpurku 1786. 12. Při nich jest 14 půwoduích, 5 přel. písní mezi lepší náležejících. Též od Sam. Čerňanského 6 písní.

2291. Modlitební kniha Cís. Josefa II. přel. od MAXIMIL. ŠTWÁNA. W Praze 1787. 8. str. 29.

2292. HRDLIČKA JAN. Modlitby křesťanské pro mládež školskau a zwláště Pešťanského a Likesského kraje. W Prešp. 1788. 12.

2293. Modlitby pro dítky, skrze než s Bohem w každodenních příhodách libě a užitečně rozmlauwati mohau, od ALŠE PAŘÍZKA. W Klatowech u Jos. Hiršpergra. 8. 1789.

2294. Horliwý křesťan w duchu a prawdě, aneb knížka, která wšecky potřebné modlitby w sobě obsahuje. W Pr. 1791. (u Neureutra, kněhkupce) též 1799. 8.

2295. Duchu plná knížka modlitební obsahující w sobě českau mši, jakož i modlitby ranní etc. 1792. W Brně. 12.

2296. Bůh jest nejčistší láska z něm. P. z *Eckardtshausen* přeložil TOMSA. W Praze. 12. a 8. 1793, 1813, 1816, 1818. W Hradci 1821. 8. u Neureutra 1826. (wlastně 1825.) Jiné přel. od K. THÁMA, opět jiné? w Kutné Hoře 1793. 16.

2297. Modlitby welmi wýborné a nábožné w Příbrami 1796. 8.

2298. BLAŽEK MICHAL. *a)* Jiřika Sixaiho křesťanská naučení a modlitby, z uherského přel. skrze etc. W Brně u J. S. Siedlera 1796. 8. tři díly.

b) Duchowní libé wůně kadění neb ruční knížka modliteb swatých. Přidány některé nábožné písně. W Brně 1809.

c) Příprawka pro dítky . . . k sw. wečeři Páně. Přidány jsau modlitbičky. W Litomyšli Tureček. 12. b. r.

2299. Zápal lásky duší wywolených neb modlitby kratičké k prawému užíwání jak ráno tak i wečer. W Praze a Příbrami. 1798. 8. W Hradci Kr. 12. W Praze u Fetterle z Wildenb. 1817. 12. (rozmnožené.) W Jind. Hr. u Lanfr. 1827, 1831, 1834. W Čáslawi 1826 (přetisk.) W Praze Somrowské kniht. b. r. Z. l. B. aneb modlitby k prawému užíwání ráno i wečer. w 12. W Litomyšli. 12. r. 1829. 1832. W Praze u Spurného 1834.

2300. Wraucná pobožnost k nejswět. swátosti oltářní. W Praze a Příbrami. 8. 1798.

2301. Denní modlitby pro Schowance c. k. Akademie. 8. Tu samau knížku zčeštil **DANIEL KORBELI.** 12. W Praze u Fr. Jeřábka 1825. Též w Praze w Somrowské tisk. 1825.

2302. Modlitby pro wojáka od **MICH. INSTITORISA.** str. 16. w 12. (bez místa a roku.)

2303. Horliwé a nábožné modlitby křesť. od **WEGHA.** 1799.

2304. Nábožné rozwažowání nejobzwláštnějších tajemstwí wtěleného slowa N. Sp. J. Kr., kteréž w jistých kaplích neb zastaweních se konají, jenž při zázračném obrazu rodičky B. we Wambeřicích (Albendorf) w hrabstwí Klackém podlé swých originálů k tomu zřízených se nalezají. W Glaczku wytištěno u Fr. Pompejusa 1799. 8. str. 119. (Přidáno): Písně pautnické nawštěwowání kaplí u Milostného obrazu Mar. P. we Wambeřicích etc. 18 listů. (kaple ty založeny od Dan. Pascasia z Osterberku.)

2305. Chléb duše křesť. t. j. Modlitby wšechněm k žiwotu wěčnému prospěšné, ku kterým přidané jsau rozličné welmi spas. naučení. 18. W Prešpurku 1799.

2306. Uplná knížka ke čtení, k modlení, a k zpíwání pro kat. křesťany na 2 díly rozdělená. Od jednoho kněze řádu Petrynského na swětlo wydaná. 8. W Brně 1802.

2307. Modlitby pro křesťany kat. od **FR. TOMSY.** 8. 1803.

2308. Pokrm duše, aneb cwičení se w pobožnosti pro kat. křesť. přel. **J. RAUTENKRANC.** W Praze 1803, 1807, 1812, 1816, 1818.

2309. Nebeská smlauwa s Bohem a křesťanskau duší potwrzená skrze rozličné pěkné modlitby a litanie wšem jak swobodným pannám, tak jedné každé ženské osobě k obzwláštnímu duchownímu užitku, a k wěčné ozdobě spasení duší našich slaužící, w Brně 1803. 8.

2310. Pro dobré katolické křesťany modlicí kniha, od **J. RULÍKA.** W Praze 1804. 8.

2311. Libý pokrm duše w prawém slowu božím. Na Horách Kutnách 1804. 12.

2312. Kniha k čtení a modl. pro wojáky. We Wid. 1806. 12.

2213. **JANA WEGHA** horliwé a nábožné modlitby křesťans. podle prawidla nejpřímějšího slowa božího a učení církwí kř. ewang. rozdělené na 4 díly. W Praze u Boh. Háze 1807. 8.

2314. Cwičení pobožnosti k wykonání křížowé cesty. K užitků swých farníků složené od faráře wesnick. W Brně 1808. 8.

2315. Wzýwání Boha a swatých jeho od Hermana sepsáno w něm. Přeložil **ALEŠ PAŘÍZEK.** W Praze 1810.

2316. Hora Kalwárská krwí Krista skropená, aneb modlitby při mši swaté. S rozjímáním umučení P. a Spasitele našeho J. K. pěknými figurami ozdobená. Přidané jsau modlitby před a po spowědi, před a po přijímání etc. W Brně w 18.

2317. Jaisa kniha k čtení a k modlení pro malé dítky. W Brně 1811. 12. Též od **RAUTENKRANCE.** 12. W Praze 1811 a 1816. 1831. (u Háze.)

2318. Modlitby pro mladé lidi podle Mich. Kaj. Hermana od **RAUTENKRANCE.** 12. W Praze 1812, 1816, 1819, 1828. (u Háze.)

2319. Nebeský prsten zlatý, zasnaubený křesťanské duši, wysazenými drahými kamínky, totiž: rozličnými wýbornými modlitbami a litaniemi, též 15. modlitbami sw. Brigidy o umučení Pána našeho Jež. Kr. (pro ženské) z nowa wytlačený. 4. W Budíně. 1812.

2320. Jádro Křesťanské pobožnosti od **ALŠE PAŘÍZKA.** W Praze 1812. 1818.

2321. **L. ZIEGLERA** *a)* Církewní pobožnost na křížowé dny 1812. 1815. 1816. *b)* Církewní pobožnost na slawnost božího těla 1817. 12. str. 66. W Pr. u Fetterle z Wild. *c)* Křížowá cesta, aneb pobožné rozjímání etc. po třetí w Praze 1818. 12.

2322. Katolická modlitební knížka w něm. jaz. ze 4 dílů wyhotowené wzděláwající knihy pro celý rok, od Deresera. Přeložil **F. NEDĚLE.** W Brně 1814. 12. (jedna z nejlepších.)

2323. Dobré símě w dobrau zemi, dle Jiljího Jaisa přel. **J. RAUTENKRANC.** W Praze. 8. 1813, 1815, 1818, 1831, 1837. W Jind. Hrad. u Landfr. 1831, 1833. Pod titulem Jiljího Jaisa. Dobré símě w dobrau zemi. Kniha utěšená k dom. a weř. pobožnosti nyní s oprawau a změnami a rozmnožené po 3tí znowu wydáno. u Posp. W Hradci Král. 1846. 8. od *Ant. Stránského.*

2324. Pobožnost na den weyroční slawnosti božího těla, která se wykonáwá u čtyr oltářů při wystawené nejs. swátosti oltářní od **JANA KRAUSKÉHO.** 1814. 8. W Mladé Boleslawi listů 6.

2325. Nowá ruční knížka, obsahující w sobě modlitby pro ewang. křesťany od **J. KREJČÍHO.** W Praze 1816. 8.

2326. Zlatý nebe klíč duše křesť. boha wěrně a dokonale milující. W Král. Hradci 1817. 8. (cf. VI. 1233 a.)

2327. Modlitby nábožné we wšelikých potřebách duchowních i tělesných. Při druhém

wydání Leškowých zpěwů od J. KREJČÍHO. W Praze 1818. 8.

2328. Nowá každodenní oběť Bohu. W Král. Hradci. 8. 1818. 1819. W Hoře Kutné bez roku.

2329. *Jahna Engelb.* Nowá pobožnost školní obsahující modlitby a písně etc. Přel. TOM. FRYČAJ. 1818. W Brně. 8.

2330. Štěpná zahrádka etc. W Písku. 8. 1818. W Praze u Spurn. 1834. W Jind. Hr. u Landfr. b. r. Welká štěpná zahrada; pak Malá štěpná zahrada.

2331. J. JAWORNICKÉHO *a)* Hora Kalwaria 1818. *b)* Hora Sion, aneb kat. Modlitby w čas weyroční pro lid městský 1823. 12. (cf. VI. 1233. e.) *c)* Mataúše Raitra kat. modlitby k rozšíření prawého křesťanstwí etc. s 5 obrazky, přel. 1823. 12.

2332. Wyzdwižení ducha k Bohu. W Pr. a Písku. 12. 1819.

2333. Chlebowé poswátní. Knížka modlicí od jedné klášterní panny řádu sw. Alžběty (MARIE ANTONIE.) W Praze 1820. 12. stran 136. u Fetterle z Wildenbrunu. II. rozmnožené wyd. 1826. tamž. 12. str. 232.

2334. *Jana Salatnaye* modlitby křesťanské z částky překládané, z částky pak skládané. W Jindřichowé Hradci u Jos. Landfrasa 1820. 12. dwa díly.

2335. Wýbor modliteb od FR. WEWERKY. W Praze 1820.

2336. Zahrada Páně aneb přežalostná cesta spasitele našeho J. Kr. na horu Kalwarii. W Písku 1820. 18.

2337. Katolické modlitby pro oswícené křesťany od TOM. KUBELKY. W Praze. 8. 1821.

2338. Žáček má zalíbení w Bohu a w modlení, aneb modlitby pro dítky, kteréž snadničce porozuměti mohau. 1821. 18.

2339. ANT. STRANSKÉHO *a)* Křesťan w duchu církwe swaté se modlící od Alex. knížete z Hohenlohe. Přel. W Hradcí Král. 1822. 18. *b)* Modlicí knížka pro řemeslnické towaryše, zwlášť když do swěta jdau. 1824. 8. *c)* Modlicí knížky pro wojáky. Přeložené a rozmnožené. W Hradci Králowé 1824. *d)* Dobré símě w dobrau zemi. Kniha utěšená k domácí a weřejné pobožnosti pro dobromyslné katolické křesťany, sepsaná od P. G. Jaisa, po třetí (sedmé) znowu wydaná od Ant. Stránského čestného kanowníka etc. W Hrad. Kr. u Posp. 1846.

2340. Oběť božské chwály w rozličných modlitbách, žalmích, litaniích etc. W Praze 1823. u Sommra.

2341. Zlatý nebeský klíč polowiční, obsahující pobožné modlitby křesťanského kat. nábožensťwí. W Jindř. Hrad. 1822. 8. 1826. 1827. 1831. 1833. 1834.

2342. Katolická rozjímání a modlitby pro ženské. Zcela dle potřeby pohlawí jejich zřízené od AL. PAŘÍZKA. 8. W Pr. 1822.

2343. Bůh autočiště mé a pomoc má. Katolická modlitební kniha pro wšecky stawy od JANA HÝBLA přel. 12. 1822.

2344. Modlitby přeložené od FR. POLLÁŠKA.

2345. Marie, rozkoše zahrádka etc. 12. W Brně.

2346. *a)* Weliký klíč nebe otwírající. W Brně. 8. *b)* Malý nebe klíč pro ženskau, tamž 8. *c)* Nowý nebe klíč. W Hradci Králowé. 8. (cf. VI. 1233 a.)

2347. Krátká modlitebná knížka pro kat. křesťana. 8. W Brně.

2348. Horliwé modlitby upřímného wzdychání k přepodiwné prozřetedlnosti božské. 8. W Hradci Král.

2349. Horliwý katolický křesťan w obětowání swých modliteb k Bohu. 12. W Praze a Písku.

2350. Křesťan. katolická knížka, w kteréž se nacházejí modlitby ranní etc. též obecné písně při mši etc. 12. W Brně.

2351. *a)* Zahrada štěpná, aneb wraucné katol. modlitby na šestnácte dílů rozwržené. W kterýchžto se předně wynacházejí mimo obyčejné mešní modlitby, také modlitby, které duchowní při oběti mše sw. u oltáře lat. čte, w češtinu uwedené, též modlitby k sw. spowědi, k přijímání a před kázaním. W Prešpurku. 12. 1820. W Jindřichowě Hradci 1822. 8. Pro ženskau, w Brně. *b)* Weliká štěpná zahrada křesťana katolického tamž.

2352. Ruční knížka ke mši swat. s připojenými ranními modlitbami, k spowědi, před i po přijímání, jakož i také s wečerními modlitbami. 8. W Brně.

2353. Knížka cestní, kterau každý pobožný křesťan, který k milostiwému obrazu de Cell Marie putowati míní, potřebowati může. Při tom modlitby etc. W Brně 12.

2354. Pobožnost k uctění wší lásky nejhodnějšího srdce P. J. 12. W Hradci Jind. u Landfr. 1826, 1828, 1831. W Čáslawi 1827.— W Litomyšli u Turečka 1828. Přeložil Hýbl.— W Praze u Somra (Landau) 1830. 1832. — W Písku u Fetterle. 1832. Modlitby kat. k utěšení P. naš. J. K. a blah. Marie panny z pob. knih sebrané.“ Pak pod titulem: Pobožnost k uctění nejswětějších srdcí Pána Ježíše a Panny Marie. Odpustky obdařená pro bohabojné křesťany k wyprošení milosti hříšníkům. Oprawené dle mnohých ztwrzených knih roz-

množené wydání s přídawkem žiwotopisu sw. Aloysa. Od Frant. Černohorského, kněze církewního. W Hradci Král. 1845. Tisk J. H. Pospíšila. str. 229. w 8.

2355. Kniha modlitební od MATĚJE ŠULEKA. Rkp. (w. Tab. Poe. IV. 47.)

2356. Libé wůně kadění (duchowní) aneb ruční knížka modliteb swatých obsahující w sobě každodenní, i k jiným časům etc. Přidané jsau některé nábožné písně k potřebě křesťanů Helwetského wyznání. W Brně. 18.

2357. Spasitedlný aumysl s krátkým rozjímáním umučení p. a spasitele našeho J. K. při slyšení mše sw. 12. W Litomyšli.

2358. Welmi pěkný způsob, kterak duchownímu při oběti mše sw. posluhowati má, pro zwyk a snadné naučení neštudyrující mládeže představený. 12. W Brně. (cf. num. 1191.)

2359. Swaté smrtedlné neděle týhoden, to jest důmyslné pozdwižení mysle a nábožné modlitby na každý den pašijowého týhodne skrz celý půst etc. 8. W Brně.

2360. Duchowní zápalní obět před oltářem Pána nebe i země, to jest: Obzwláštní pobožnost na swaté 8 dní božího těla k nejswět. swátosti oltářní. Spolu s čtwerma ewangeliami, modlitbami a požehnání od slowa k slowu, jaké oné při procestwí od kněžů se říkají a modlejí etc. W Brně.

2361. Prawé poznaní boha, neb troje hodinky o dokonalostech božských k wzdělání domácí pobožnosti wydané od kn. F. P. (POLLÁŠKA ?) W Holomauci.

2362. Otče náš w desateru modliteb pro dítky, od W. A. HNOJKA. W Praze w Šollo-a Landauské knihtiskárně. 8. 1824.

2363. Modlitby při processí na slawnost Božího Těla. W Praze 1824.

2364. Obět lásky, to jest Modlitby pro nejautlejší katol. mládež. W Praze 1825. W Sommrowské tiskárně.

2365. PALOMBINI ONDŘEJ. Nowý modlitební poklad k službám chrámowým wšedním, nedělním a swátečním. W Pešti u Tom. Trattnera 1823. 8.

2366. Dobrota boží, má útěcha a má důwěra. Knížka nábožná pro nábožné křesťany. W češtinu uwedená od KARLA HORSKÝHO. 8. W Litomyšli u J. Turečka. 1823. Opět 1830 tamž.

2367. Můj obchod s bohem. Kniha modlitební . . . Nowé wydání. 12. W Jind. Hradci u Landfr. 1824. 1827. 1830. 1832. 1834. s rytinau.

2368. Nábožná památka zesnulých w Pánu. Spolu: Cesta k šťastné smrti. Potěšné modlitby a spasitelná rozjímání pro katol. křesťany. Wzdělal ANT. ARNOŠT ŘEHÁK etc. W Praze a w Litoměřicích tisk a sklad K. W. Medaua 1846. 12. str. XVIII a 346. Obsah s pěknými obrázky.

2369. Rozmlauwání s bohem aneb modlitby křesťansky katolické. Prací J. M. KRÁLE. 8. str. 192. W Praze a Hr. Kr. 1826. Pak rozmnožené wydání. 8. str. 253. a ryt. tamže 1836. [Pos. Čas. p. k. d. 1836.]

2370. Maria matka boží a nebes králowna, matka milosti plná. Modlitební kniha pro wycwičené ženy a panny we wšelijakých potřebách žiwota. Wydaná podlé Renáta Münstera od JANA JAWORNICKÉHO. 12. W Praze u syn. B. Háze 1826. 1832.

2371. Bolestná křížowá cesta P. našeho Jež. Krista od B. Oppelta, w češtinu uwedená od A. L. BIŠICKÉHO. 12. W Praze u Somra 1826. — W Čáslawi 1827. w 12.

2372. J. WESELÝ. Modlicí knížka. Bůh má jediná naděje a mé jediné autočiště, pro odrostlau oswícenau kat. mládež i pro dospělé kat. křesťany. 16. We Wídni u Haikula s 2 ryt. 1826.

2373. Nábožný křesťan, modlící se dle ducha kat. církwe dle Alex. Hohenlohe z něm. od JANA STŘEBESKÉHO. 8. W Jind. Hr. u Landfr. 1827. 1832.

2374. Krátké modlitby w čas ranní, wečerní, při mši sw. a některé jiné. 16. W Litomyšli u Turečka 1827.

2375. Katolické modlitby od AL. PAŘÍZKA. Dle šestého něm. wydání přeložené od JANA HÝBLA. 12. str. 192. W Praze 1827.

2376. Modlitby pro dítky od AL. PAŘÍZKA. W Praze 1833.

2377. Pautník Marianský. 8. W Jind. Hr. 1827.

2378. Křesťanka důwěřující se w Boha, to jest: Modlitby katolické pro nábožné pohlawí ženské od MAJD. D. RETIKOWÉ. 12. st. 240 a ryt. W Hr. Král. u Posp. 1827. Po druhé opraw. a rozmnož. 1840. tamž. 12. str. 216.

2379. J. T. DEWOTY *a)* Auwod šestinedělky s některými přiměřenými modlitbami matky, k pobožnému rozjímání a na důkaz wděčnosti k bohu. Wydal etc. 8. str. 34. W Praze u Posp. 1834.

b) Ježíš, Maria, Josef! Katolická modlitební kniha obsahující pobožnost mešní, zpowědní a na rozličné slawnosti a swátky, zwlášť k swatým 14 w nebi oslaweným Pomocníkům, jakožto našim u dobrotiwého boha wěrným orodowníkům; k kterýmž kdo se důwěrně utíká, swau auzkost, saužení, zármutek, nauzi, bídu a protiwenstwí přednáší, jich za přímluwu a za

pomoc u Slitowníku nebeského žádá, oslyšán nebýwá. Wydal etc. 8. str. 228 a obrázek. W Praze u Posp. 1834. 1837. [W Praze u Straširypky 1826. w 8. wydal: Modlení k swatým 14 Pomocníkům, kteříž mocní orodowníci u boha w býwalém starožitném klášteře Sedleckém od horliwých křesťanů uctěni býwají.]

c) Pobožné a wraucích žádostí plné rozjímání w 7 proseb wzdělané. 8. W Praze arc. kniht. 1827.

d) Wraucí modlení a zpěwy nábožného lidu křesť. jimiž welebí s srdečnau důwěrností P. boha swého w swatém Janu N. patronu českém. Pro horliwé swatojanské ctitele a pautníky sebral a na žádost takowých do tisku podal etc. 12. str. 96. W Praze u Posp. 1831. R. 1826. w 8. W Praze u Straširypky.

2380. Ježiš, přítel dítek. Knížka wyučowání, modlitby a zpěwy obsahující pro mládež též i dospělým užitečná etc. dílem dle *J. Jaisa* přeložené, dílem z písní staročeských wybrané prací **FR. J. SWOBODY.** W Praze 1827. 12. str. 246.

2381. Panna křesťanská, knížka wyučow. a modlicí etc. od **ANT. STRÁNSKÉHO.** W Hrad. Kr. u Posp. 1828. II. wyd. rozmn. tamž 1836. 1843. wel. 18. str. 288.

2382. Zlatá kniha *Tomáše Kempenského* o následowání P. Kr. s připojenými modlitbami od knížete Alex. z Hohenlohe. W Praze u Pospíš. přel. od **ANT. STRÁNSKÉHO.** Druhé předělané wydání, kterémuž též nowé modlitby pro weřejnau i domácí pobožnost přidány jsau. 8. str. 232. W Hrad. Kr. u Posp. 1828. III. wyd. 1842. 12. str. XXIV a 464. W Praze u Posp. též 1845.

2383. Cesta křížowá, aneb připomínání etc. od **FR. HÝBRA.** W Hr. Kr. u Posp. 1828.

2384. Cesta křížowá, aneb powažowání umučení a smrti P. a Sp. našeho J. Kr. Sepsána a písněmi opatřena od **JOS. HOLÁSKA.** W Praze u Posp. 1829. 1832. 8. str. 48.

2385. Pobožný pautník u hrobu sw. Jana Nepomuckého při dewítidenní slawnosti století památky jeho za swatého wyhlášení. W češt. přel. od **JOS. JETMARA.** 8. W Praze 1829.

2286. Swětlo žiwota. Kniha modlicí pro kat. křesťany. od **WÁCL. GROLMUSA.** W Praze u Posp. 1830. 8. str. 192.

2387. Křesťanská kat. modlitební kniha od *Michala Haubera*, baworského dwor. kazatele, zčeštěna od **J. HÝBLA.** 8. str. 400. W Praze tisk. Jeřábk. 1830. Druhé auplné a welmi rozmnožené wyd. tamž 1835. 8. str. 489.

2388. Horliwé modlitby obzwláštních pobožností k božské prozřetedlnosti. Now. wyd. 8. W Litomyšli u J. Turečka 1830. — W Jind. Hr. u Landfr. 8. 1827. 1834. „Prospěšná knížka atd." Též: Horliwé a nábožné modlitby křesťanské podle prawidla nejpřiměřenějšího slowa božího, od **JANA WEGHA.** (cens. 1831.)

2389. Nowá ruční knížka, obsahující w sobě modlitby nábožné pro ewang. křesťany z modlitebních knih wybrané a nyní w nowě wydané. 12. W Praze arc. tisk. 1830. od **JOS. KREJČÍHO.**

2390. Nowá křížowá cesta, aneb powažowání umučení a smrti P. a Sp. našeho J. K. od **JANA NOWÁKA.** 8. W Hrad. Král. u Posp. 1830.

2391. Oběť nowozákonná pobožného křesťana, sebraná od **FR. ŠÍRA.** mal. 8. st. 243. W Jičíně nákl. F. Kastránka (1830). Nejwíce podle Missálu a jiných lat. modliteb; též tam 3 písně od A. Marka.

2392. Swatý týden před welikonocí, obsahující wšecky modlitby a obřadů wyjasnění dle předpisů círk. sw. Řím. kat. Do češtiny uwedený od **STANISLAWA WOBORNÍKA** etc. 8. str. 230. W Praze arcib. tisk. 1830. [Pos. Čas. p. k. d. 1830.]

2393. Zwláštní pobožnost k sw. Florianu, mocnému u boha orodowníku, od **FR. KURKY,** kněze círk. W Praze 1830. 8. st. 47.

2294. Modlitby pro katolické křesťany, wzdělal dle *Haubera* **JAN ŠOLC** etc. W Praze u Posp. 1831. 18. str. 216.

2395. Hora Kalwárská s 35 obrázky. Nowé wyd. 18. W Jind. Hradci u Landfr. 1831. 1833. — též u Somra w Praze 1831.

2396. Katolík slowy swé církwe se modlící, aneb modlitby církewní, jež w řád a češtinu uwedl **M. A. PŘIBIL.** 8. str. 264. W Praze (1831.)

2397. Ruční knížka ke mši swaté. Nowé wyd. 32. W Jind. Hr. u Lanfr. 1831. 1833. 1838.

2398. Libý pokrm duše, neb kniha nábožnosti pro wzdělané a citelné křesťany, od B. J. Wencla, zčeštěná od **J. P. KAUNA** etc. W Praze u Posp. 1831. W 12. str. 212. — W Časlawi 1827. w 12. Libý pokrm duše w prwém slowě božím, to jest: Horliwé modlitby kat. při službách božích i jiných potřebách duchowních. — Též w Jind. Hr. b. r. w 12.

2399. Zření důwěrnosti k nebi w 7 modlitbách za odwrácení epid. nemoci Cholery. Přel. **P. FERD. RIEGER.** W Praze u Jeřábk. 1831. 8. str. 16. — (Cens. 1837.)

2400. Nebeský budíček. Duše křesťanská w mrákotách hříchů hluboce spící hříšníky budící, z nich ku powstání wzbuzující, s ná-

sledujícími ranními modlitbami k sw. pokání a swětlu wěčnému pro jednu každau osobu hříšnau wydaný. 12. W Praze w Somrowské tisk. 1832. W Jind. Hradci u Landfr. 12. 1827. 1830. 1832.

2401. Oběť božské chwály w rozličných modlitbách, žalmích a litaniích k P. bohu a jeho wywoleným. Nowé wydání. 12. W Jind. Hradci u Landfr. 1832.

2402. Otče náš. Modlitba nejswětější, aneb chwála boží w modlitbách a chwalozpěwích pro kat. křesťany dle *J. P. Silberta*. 12. W Jind. Hr. u Landfr. 1832. (pět rytin.)

2403. Skreyš duchowních pokladů, aneb wraucné modlitby z hlubokosti ducha k bohu wždy wolajícího katolíka. 12. W Praze arc. tisk. 1832.

2404. Modlicí kniha pro kat. křesťany od Jana Al. Schneidra, přeložil z něm. W. GOTHARD HOLUBÁŘ etc. 8. str. VIII a 344. W Praze 1832. tisk Špurného. Po druhé u Posp. 1838. 12. str. XV. 344. Wýtah z téhož w 12. tamž. [Pos. w Čas. p. k. d. 1832.]

2405. Bůh jest otec náš. Pobožnost má od *J. Branda* biskupa Limburského, podle 5tého něm. wyd. zčeštil HÝBL, s 5ti ryt. 12. W Jind. Hr. 1833.

2406. Modlitby při službách božích od W. HANKY. W Praze u Háze 1833. [Pro osobu mužskau, též pro ženskau.]

2407. Modlitba má a potěšení mé we všech případnostech žiwota. Modlitební knížka pro kat. křesťany. 24. str. 215. W Chrudími u J. Košiny 1833.

2408. Katolické modlitby a rozjímání w duchu náboženstwí J. Kr. od J. J. Nattra, dle sedmého něm. wyd. zčeštěné od J. HÝBLA. wel. 12. archů 9 ½. W Praze u Posp. 1833.

5409. Pautnické modlitby k sw. obrazu. P. Marie. 18. W Jind. Hr. u Landfr. — Pautníček na hrad Pražský k hrobu sw. Jana Nep. Nowé wyd. w Praze arcib. tisk. 1833. Tábor 1838? Dychtiwý p. w Praze u F. Jeřábka. (2. dub. 1834.)

2410. Uwedení k wnitřní modlitbě w mnohých modlitbách dle potřeby kat. křesťanů předstawené od Benedikta *Pfeiffra*, opata kan. řádu premonst. Přeložil z něm. GOTHARD W. HOLUBÁŘ etc. Wel. 12. str. VIII a 356. W Praze, arc. tisk. nákl. W. Špinky 1833. [Srow. Čas. p. k. d. 1832.]

2411. Knížka k čtení a k modlení pro křesťanskau mládež. Podlé Krist. *Šmida* od JOS. FER. KULHÁNKA etc. 12. str. 310. W Praze arc. tis. nákl. W. Špinky. 1833.

2412. Kochání s bohem w ranních modlitbách na každý den w roku, s přídawkem: Žiwotopis Dr. M. Luthera obsahujícím. Sepsal K. K. *Šturm*. 72 ½ archů. (Kal. Fej. 1833).

2413. *Bened. Pfeiffera*. Katolická modlitební kniha pro dítky k domácí potřebě i při službách božích. Po smrti spisowatele wydaná od *Jarol. Zeidlera*. 12. W Praze u Spurného 1834.

2414. Radostný wěnec Marianský, aneb růženec ke ctí sedmeru radostí nejblahoslawenější panny a nebes králowny Marie etc. 8. str. 160. W Praze arc. tis. 1834. Druhé rozmnožené wyd. 1838. 12. str. 192. w arcib. tiskárně.

2415. Wyučující modlitební kniha kat. pro mládež, kterauž sepsal *Seibt*, zčeštil N. WANĚK. 12. W Praze u Špurneho 1834? [Sr. Kwěty 1834. str. 336.]

2416. Zlatý wěneček aneb pobožné modlitby 32. W Jind. Hr. u Landfr. 1834.

2417. Modlitby k nábožnému wzdělání wěřících křesťanů we wíře, w lásce, w naději, w půwodních harfozněních složil KAREL KUZMÁNY. 8. str. 304. W B. Bystřici u F. Macholda. 1835. [Por. Kwěty 1834. str. 368.]

2418. Modlitby katolické w duchu zlaté knihy Tomáše *Kempenskeho* od VINC. ZAHRADNÍKA. 8. str. 212. W Praze 1835. [Pos. w Čas. p. k. d. 1834.]

2419. Důstojnost a sláwa nejpožehnanější rodičky boží w modlitbách i písních wšem Marianským ctitelům představená od ŠEBAST. ŠEDIWÉHO. 8. str. 166. W Praze u K. Jeřáb. 1835.

2420. Křížowá cesta od J. ŠWIHLÍKA. 8. str. 32. W Praze arc. kniht. 1836.

2421. Rozjímání, modlitby Páně, dárek pro dítky Libunské osady, od W. WERUNÁČE. mal. 8. W Jičíně u Kastranka 1836.

2422. Naučení a modlitby pro malé dítky sepsané od P. G. *Jaisa*, přeložené a oprawené od P. ANT. STRÁNSKÉHO. 12. str. 168. W Praze u Pospíš. 1836.

2423. Nawštěwowání P. Ježíše w nejsw. swátosti oltářní na každý den měsíce. Složená od blahoslaweneho služebníka božího Alf. M. *Liguory*, biskupa u sw. Háty etc. Spolu s cwičením se w pobožnosti w čas ranní a wečerní ke mši sw. atd. 8. str. 369. W Praze, arc. tisk. 1837.

2424. Pobožnost ku stoleté slawnosti založení řádu sw. Woršily od sw. Angely. W Praze 1837. 12. str. 40. w arc. tisk.

2425. Šestinedělní pobožnost k uctění newinného sw. mládence Aloy. Gonzagy z tow. Jež. patrona čistých srdcí. Wydal KRBEC. 16. str. 84. W Praze u Kat. Jeřábkowé 1838. Po druhé 1840. u Špinky 5 archů.

2426. Pět swatojanských hwězd. Nákladem děd. sw. Jan. W Praze 1838. w 4. 5 listů. arc. tisk.

2427. Auplná modlitební kniha pro kat. křesťany od Jana Mich. Sailera, bisk. Řezenského, přel. **JOS. ZIMMERMANNA**, kaplana etc. S připojením starobylých písní z českých kancionalů wybraných. W Praze u Posp. 1838. 12. str. 336. W Jind. Hr. u Landfr. b. r.

2428. Pobožnost k blahosl. panně Marii Karmelitanské o wyprošení šťastného skonání žiwota a brzkého wyswobození z očistce, s obzwláštním ohledem na okolnosti Makowského kostela, od **FR. RAYTA**, far. Hbitského. W Praze 1838. 12. str. 72. w arc. tisk.

2429. Dewítidenní pobožnost k sw. Filomeně, panně a mučedlnici etc. Přeložil **J.W.SOMMER**. W Praze 1840. u W Špinky. 12. 2 archy.

2430. Křížowá cesta dle pobožného kněze Leonarda a Portu Mauritio, wzdělená od **P. FR. JABULKY**, lokalisty w Konojedech. W Praze 1840. u Posp. 12. str. 38. IVté wyd. 1844. tamž. 12. str. 38. — Vté wyd. 1846. arc. tiskárna.

2431. Wýbor swatých a oswícených modliteb církewnich: z knih liturgických wybral a wydal **K. BOR. CISAŘ**, farář we Wosowě. W Praze 1840. u Posp. wel. 12. st. 126.

2432. Zdráwas Maria. Kniha modlitební pro ženské pohlawí dle J. Silberta od **WÁC. M. PEŠINY**, kanowníka etc. W Praze 1841. Nákl. J. Posp. 12. str. 408.

2433. Cesta Swato-Cellenská. w 12. Jind. Hr. u Landfr. Radostná cesta do Marie Cell. w 8. b. r.

2434. Duchowní lůžko spasitedlné wůně. 12. W Jind Hr. u Landfr. b. r.

2435. Dwau sw. sester kytka wonného kwítí. 8. W Jind. Hr. b. r.

2436. Horliwý křesťan kat. 18. W Jind. Hradci u Landfr. b. r.

2437. Modlitby ke mši sw. do starých kněh. 8. W Jind. Hr. u Lanfr. b. r.

2438. Pobožnost k sw. Janu Nep. 18. W Jind. Hr. u Landfr. b. r.

2439. Přemyšlowání na křížowé cestě s obrázky. 8. W Jind. Hr. u Lanfr. b. r.

2440. **JANA N. ZIMMERMANNA** Palma swatojanská, neb modlitby při mši sw. před zpráwau i po zpráwě boží a při wšech důležitostech . . . s připojením žiwotopisu sw. Jana Nep. Pozůstawuje etc. str. 178. W Praze u Posp. 1830. w 12.

2441. Církewní hodinky Marianské, čili žalmy a písně, kteréžto církew sw. kat. prospěwuje ke cti a chwále Panny Marie. W Praze u A. Špinkowé (1843.) Nowé wyd.

2442. Hodiny křesť. katolické od **W. WERUNÁČE**. W Jičíně u J. Kastránka. 1843.

2443. Katolická modlitební a poučující knížka pro mládež od **J. M. POHOŘELÉHO** etc. W Praze 1843. u J. Posp. st. 144. w 12.

2444. Rukowět pobožného křesťana, od **J. R. MACANA**. W Praze (1843.) u A. Špinkowé.

2445. *a)* Poklad duše. Modlicí kniha pro kat. křesťana, od **JOS. ZIMMERMANNA**. W Praze arc. tisk. 1844. *b)* Wěneček rajský knížka poučná a modlitební dárek pro mládež. W Praze 1846. 12. st. 166. arc. tisk. *c)* Perla křesťanská. Modlitební kniha pro ženské pohlawí kat. náboženstwí. W Praze 1846. Tisk a sklad Synů Boh. Háze. 12. str. 284.

2446. Růže Sionská, kat. modlitební kniha pro wzdělané paní a panny, z části dle Kerseka, z části původně od **EUGENA K. TUPÉHO** etc. W Praze 1846.

2447. Modlitby k weřejné i domácí pobožnosti. Přídawek ke čtwerým knihám Tomáše *Kempenského* o násl. Kr. od **F. DAUCHY**. W Lipsku 1845. u Armbrustera. st. 48.

2448. Modlitby Maličkých od 7 do 10 roku. Wydal **K. WINAŘICKÝ**. W Praze u synů B. Háze 1845.

2449. Tomáše *Kempenského* čtwero knih o nasledowání Krista z lat. přel. **F. DAUCHA**. Stereotypní, rytinami ozdobené wydání. W Lipsku u Armbrustera. b. r.

Druhý otisk s přídawkem modliteb k weřejné i domácí pobožnosti. 1845.

2450. Sebrané modlitby k uwedení maličkých k pobožnosti domácí. Dárek dítkám školním od *Jos. Fišera*. W Jindř. Hradci 1846. u Aloys. J. Landfrasa str. 64. w 24.

2451. *Sbírka některých pobožností*, w nynějších zwláště časech w samospasitelné církwi řím. kat. kwětaucích a lidu božímu welmi užitečných. Wydaná od *Karla Dominika*, círk. kněze biskupstwí Budějowického. W Praze a Písku 1846. u Karla W. Vetterla. st. 256. 8.

2452. Hodiny s Bohem. Nowá modlitební kniha pro křesťanký ewangelický lid ke wšelikým žiwota tohoto potřebám uspořádaná od **KARLA BRAXATERISE** (Sladkowiče), Tesarského ew. sl. b. kazatele. S obrázkem. W B.Bystřici 1346. tiskem Filipa Macholda. st. VIII a 214.

2453. **FR. JABULKY**. Křížowa cesta dle pobožného kněze Leonarda a Portu Mauritio, wzdělána od etc. (lokalisty w Konojedech.) Páté wydání. W Praze 1846. arcib. tisk. str. 48. w 12.

PŘÍDAWEK,

obsahující knihy buď wěkem, buď obsahem wydawateli této literatury neznámé, nebo pochybné, Litera (I) znamená Index libr. proh.

1. Art:kulů 14. Zpráwa k obecnému spasení wydaných. (I)

2. Bautssera Ezechiele krátká rada exl. (82. 9. 6.) 1680. W Holomauci Jar. Kilian.

3. Campana Mathyaše Kutnohorského. Duchowní spasitedlný poklad wšem křesťanům wěrně pod křížem P. N. Ježíše Kr. rytčřujícím, a zármutek i protiwenstwí snášejícím. 12. (I)

4. Cembra Jiřího Oltářík modlitební. (I)

5. Cesta naprawená k hoře Sion, s přídawkem ukazujícím spůsob učení sw. Pawla w epištole k Římanům, wětší 12. (I)

6. Cžiška Nikodema Kancional ewangelický.(I)

7. Cochle Jana, jinak Wendelsteyna. Sepsání proti těm, kteří proti Luterowi písma natahují. 4. (I)

8. Cotroversiae et querelae exulum bohemorum. (I) 4.

9. Cirk. jádro, historie star. zák. 1. 2. a 3. běh. (I)

10. O církwe zawedení. 4. (I)

11. O církwi stránka prwní, *o rotách* druhá stránka. 4. (I) III. 128.

12. O cestě duchowní w církwi. 8. (I)

13. O čtení w zákoně božím. Rkp. XV. stol. w Olom. bibl.

14. Čtení české. [powoleno k prodeji w Olom. r. 1567.]

15. Dewítidenní pobožnost k sw. Janu Nepomuckému, patronu českému skrze wraucnau přímluwu jeho obzwláštnímu obhajiteli cti a dobrého jména, též zástupci a almužníku chudých. W Hradci Králowé. b. r. str. 16. w 8.

16. Donát duchowní. 8. (I)

17. Dwanáctero pátků, kterých se sám P. Jež. postil. (I)

18. Dwůr nebeský. (I)

19. Dwoje Te Deum laudamus, to jest pamětné poznamenání chwal božských, že nás nowým králem Fr. obdařil. Sepsané od Jiříka Oekonoma. W Praze. 4. 1619.

20. *a)* Dýlka P. N. Jež. Krista. *b)* Panny Marie. (I)

21. Etesia Matěje Sušického epištola, neb psaní Awentroota Jana k welikomocnému králi Hyšpanskému. (I)

22. Evangelica veritas. Prawdiwé a podstatné prokázaní prawdy, učení, a náboženstwí ewangelické, že ono jest nejjistší etc. Přiložena jest homilia kratičká o starožitném Wečeře Páně požíwání. 8. (I)

23. Ewangelia a epištoly, česky a německy. 8.

24. Ewangelitské prawdy nepřemožený základ. 12. (I)

25. *Fabra Jana* spisy 1540? (biskup Wideňský.) Rkp. w Olom. bibl.

26. Georgilla Samuele Klatowského žiwot dětinský. 8. (I)

27. Günthera Jana 12 artikulůw wiry křesťanské. (I)

28. Gruntowní spráwa o počátku rozepře mezi ewangel. církwemi. (I)

29. Harfa každého pobožného člowěka křesť. líbezný zwuk písniček, chwal a díkůčinění, žádostí ku P. Bohu, neb líbý zwuk harfy: Písně a modlitby pobožné k noci i ke dni w týhodni rozdělené. (I)

30. Hegia Mik. Boja Odpowěd na kázaní Jiř. Šerera Jezuity o užíwání welebné swátosti. 4. (I)

31. Himmelia Jana Speculum Calvinianum 4. (Index.)

32. Hora Oliwetská. Olm. Inven. 1710.

33. Hrobskýho (Ad. Felixa) far. Otygickýho káz. 4. (I)

34. Hříchowé proti 10 božím přikázaním.

35. Hunewalda (Ign. Paulina) Minucí nowá s pronostykau hwězdářskau. 16. (I)

36. Hunnia Egidya Calvinus iudaizans. 4. (I)

37. Hus (Jan) falešný mučedlník, an že takowý jest, z wlastního swého nezfalšowaného učení se přeswědčuje. Rukop. listů 29. bez roku. (Zlob.)

38. *J. Hus. a)* Pateř dobrých lidí.
b) Pateř zlých lidí. Rkp. w Olom. bibl. (Boček.)

39. Hussitarum confessio. Saud a swědectwí o té Konf. (I)

40. Chrám duchowní 1751. (I)

41. Chwály Boží za příčinau Frant. II. dědičného rakauského Císaře zwelebení w Uherské Skalici 1804. 8. (kázaní?)

42. Jakobea (Jiř.) Dačického Dyurnal: Celodenní učedlníka s mistrem rozmlauwání w Praze 1558. (1538?) 4. Index. (cf. V. 488.)

43. Jakobeusa Jiř. Kameytského kazatele w Dražďanech, Parva biblie, Biblí malá, Wyswětlení menší katechysmu Luthera Mart. 8. (cf. V. 987.)

44. *Jaeckl Martin.* Tři článkowy prawidla. W Brně 1739.

45. Jaworowského Tomáše kázaní 4. (I)

46. Jednání o způsobách wel. swátosti a o církwi Kristowě na zemi. (bez tit. w Bibl. weř.)

47. Instrukcí supplikantůw a modlitebníkůw. (I)

48. Jordanského Simeona Modlitby pěkné, utěšené pobožným manželkám. (I)

49. Kancional zamykající w sobě písně křesťanské o Pánu w Trojici. (I)

50. Katechismus Kalwinský. 4. (I)

51. Katechismus Dr. Mart. Luthera. (Na začátku: Otázky M. Balthazara Fischera ukazující summu následujícího katechysmu. (Předch. Herynk. Tractát.) Exempl. necelý z XVII. stol. u Bočka. Týž snad. w IV. num. 1095.

52. *a)* Kázaní prwní o žalosti a bídě člowěka. *b)* Kázaní summowní paterých kněh Mojžíšowých. (I)

53. Kherner (M. Joh. Plzen.) potěšení w těžkém zármutku postawené Anížky dcery swé a jiných přátel. W Praze u J. Šumana. 4. 1599. (werše?)

54. Klementa (Wácl.) Žateckého Threnus Boemiae Taužebné a žalostno-bolestné naříkání. 4. (Index)

55. O klíčůw prawých prawém užíwání Kristem Pánem nařízených. 8. (I)

56. Wáclawa Kohauta Rakownického Weyklad na řeč P. po poslední wečeři. 4. (I)

57. Pawla Korky z Korkyně knihy a sepsání 1562. fol. (I)

58. Kratičký spis o wýborném a křesť. připrawowání se k smrti. Olm. Invent. 1705.

59. O Kristu P. weyklad proroctwí sw. Patricha Jakoba w 4 homiliích wyswětlení. 8. (I)

60. O Kristu swědectwí a ewangelium, sliby a rozmlauwání jeho. (I)

61. Křenowského (Jak.) Katechismus o prawém náboženstwí křesťanském. 8. (I)

62. O kříži synů a dcer božích. (I)

63. Ondřej Kubeš (Kubenš) w swé kronice (?) Jafet hist. br. f. 33 ½.

64. Laetus Lukáš z Telče, kanowník Olom. a děkan kraje Bitowského. Spis: O Jednotě bratří Waldenských. (Sturm Rozsauzen. 97.)

5. Wáclawa Lahody Napomenutí lidu swé duchowní stráži swěřenému. W Praze 1808. 4.

66. Lamentatio: Smutné a teskliwé hořekowání křesťans. člowěka nad žalostnými wlasti a církwe bídami nejprwé truchliwý rozum, potom wíra jemu se ozýwají, potom Kristus etc. (I)

67. Láska manželů. Jinak deset důkladných příčin, z kterých se poznati může, jak manžel k manželce a ona k manželi swému chowati se má. 285 str. II. wyd. W Praze 1787 u děd. Rosenmüllerowých. w 8.

68. Listowé a Kundšoffty o hrozným a strašliwým pádu Spíry Františka neb odpadlstwí, kterak po zapření poznalé prawdy sw. ewangelium w hrozné zaufalstwí upadl. (I)

69. Libeckých bratří knížka o swých otázkách. (Sturm Srow. 154.)

70. Martina Luthera *a)* o klíčích Kristowých a o církwi swaté. 8. *b)* Kancional. (I)

71. Matěje děkana Nymburgsk. Kázaní na celý rok. 8. (I)

72. Wácl. Mathiae Solnického Postilla česká, kazatel domowní na swátky, a rozwržení, a weyklad epištol nedělních. 4. (I)

73. *Mauchs Michal.* Zbroj duše. W Trnawě 1803.

74. Metastasio. Duchowní diwadlo. přel. G. P. W Trnawě 1801. Wácl. Jelínek. 8.

75. Eliaše Milesia Rejšického Modlitby pěkné a nábožné na ewangelia a swátky. 8. (I)

76. Misingera Joachyma Modlitby. (I)

77. *a)* Modlitba neb požehnání ss. tří králů. *b)* Modlitba za nawrácení slowa božího. *c)* O modlitbách sw. *d)* S modlitbami litanya, a wzýwání jména P. Boha žiwého s antyffonami od kněžstwa pod obojí. 8. *e)* Modlitby w adwentní neděle, a na wánoční swátky, když se Rorate spíwá. *f)* Modlitby na desatero přikázaní, weyklad na Wěřím w Boha, na modlitbu P. pak jiné modlitby. *g)* Modlitby s dwojnásobními linyami, a wětším písmem: Napomenutí před wečeří P. *h)* Modlitby s ewangelium na Neděle a swátky. *i)* Modlitby kající horliwé z písem swat. za potřeby obecní církewní i politické. *k)* Modlitby nábožné za wšeliké tělu i duši potřebné wěci, též otázky pro dítky. *l)* Modlitby welmi nábožné a horliwé a ze žalmů. Wýklad na otče náš, zdráwas, desatero, na žalm 50. *m)* Modlitby nedělní. *n)* Modlitby Páně s weykladem, traktát pěkný o modlitbě. *o)* Modlitby pobožné křesť. pro mladé i staré lidi w krátkosti sebrané w Trenčíně. *p)* Modlitby za potřeby církwe sw., za pokoj w čas tuhých pokušení. *q)* Modlitby zaklínající neb zažehnající powětří, zimnici, zloděje, škůdce, nepřítele etc. *r)* Modliteb pěkných z těch wěcí, kteréž modlitba P. w sobě zawírá složených. 12. *s)* Modlitební knížka 5 dílů, díl Iní za swaté ctnosti podle deset přikázaní. 12. *t)* Modlitební nařízení wšem lidem. 8. (Wše to w Indexu.)

78. O Moškwanském náboženstwí. 8. (I)

79. Muškula (Ondřeje) modlitby. (I)

80. Muškula (Woldřicha) rada, neb naučení: máli kdo utikati před morem. (I)

81. Napomenutí Wittenberských theologůw k Čechům učiněné. (I)

82. Naučení a zpráwa utěšená k času nočnímu u J. Hada. 8. 1546. (Pelc. Katal.)

83. Naučení o začátku křesť. žiwota w 4 část. obsažené. (I)

84. Obora panenská. W Praze 1634.

85. O drahých kameních. Rkp. od r. 1440.

86. O nepřátelích duchowních, kniha zlatá. (I)

87. O příčinách pokušení a bojů proti Antikristu. (Index.)

88. Šebest. Oks z Kolowsi. Knihy Wenušowé. (Index.)

89. Na spůsob otázek weytah psaní latinského a milostiwých odpowědí, učiněného od dobrého přítele pro potěšení a utwrzení wěrné duše w prawém katolickém a apoštols. učení k Bohu wěrným Čechům w příčině prawého náboženstwí křesťans. z Říše. (I)

90. *a)* Otázky dětinské 4. *b)* Otázky kratičké a sprostné z písem sw. ku potěšení a u wíře utwrzení lidí křesť. nátisky w příčině náboženstwí snášejících. 8. *c)* Otázky náboženstwí křesť. *d)* Otázky o wíře. 4. (Wše w Ind.)

91. Jana Pachea Budinského w Nowém Kolíně Ewangelia s rytmami, neb písně na ewangelia nedělní. (I)

92. Jeronyma Palingerya Horského, faráře w Hradišti nad Jizerau, Modlitby na neděle a swátky celého roku. (I)

93. O čtwerém žiwotu panenském, jménem, tělem a ne duší, nedokonalém, a dokonalém z písem sw. doktorůw wybraný wšem pannám čísti užitečný. (Ind. kdežto se chwálí.)

94. Pečowského (Bartol.) Rozmlauwání dwoje o wtělení a narození Krista. 8. (I)

95. Wíta Pešinia Prawidlo wyučowání w nemoci. (I)

96. Pierfeindta Matěje Rozjímání modlitby Páně. (Index.)

97. *a)* Písně duchowní w církwi nowé pod ewangelium spěwu Nowo-zákonních. 12. tři díly. *b)* Píseň o kometě. *c)* Písně adwentní o narození a umučení, o wzkříšení a wstaupení P. K., o duchu sw., o Trojici sw., o těle a krwi P., o modlitbě Páně (Starý katal. Bibl. weř.) *d)* Písně duchowní pobožným křesťanům k spasení pomáhající. 18. *e)* Písně ewang. spěwů modlitebných I. díl. w 4. II. díl zdržuje w sobě zpěwy o církwi. w 18. *f)* Písně na každý den w týhodní. *g)* Písně o Janowi z Husince. *h)* Písně o Janowi Hussowi a Jarolímowi Pražském. *i)* Písně na neděle, a jiné spolu. *k)* Písně nedělní s summau na ewangelia. *l)* Písně s nešporem českým. *m)* Písně pohřební při prowázení mrtwých k hrobu Jednoty bratr. 12. *n)* Písně staré proti wolání k swatým. 8. *o)* Písně ze starého zákona. *p)* Písně weyroční. 12. *q)* Písně wyhnaných Čechůw. 18. *r)* Písně o wzkříšení. *s)* Písně na žalmy na weyroční slawnosti, faráře Jičínského. fol. (cf. V. 83?) Wše w Indexu.

98. *a)* Písničky nábožné k slawnostem a wšelikému času příhodné. 12. *b)* Písničky některé nábožné, w nowě z němčiny přeložené (podlauhlý format). *c)* Písničky obsahující w sobě nejhlaw. naučení a částky prawého křesťanstwí (podl. format). *d)* Písničky ranní před kázaním, po kázaní, před přijímáním, po přijímání, před a po jídle, a jiné. 18. *e)* Písničky k wzdělání welmi užitečné. Podl. form. (Wše w Indexu.) *f)* Písnička welmi utěšená starých Čechůw. 4. (Kat. Bib. weř.)

99. Písma swat. nejdražší wýpowědi. (I)

100. Pláč země české. 12.

101. *a)* Poklad duše, podlé přeložení Tomáše, faráře w Blanském. 12. *b)* Poklad ewangelického křesť. w Lipsku 1719. (I)

102. O pokloně Kr. Pánu při wel. swátosti oltářní proti Pikhartům psaná knížka. (I)

103. Polana Amanda summa učení, o wěčném božím předřízení wšech wěcí, zwláště wywolených a bezbožných. 12. (I)

104. Pontana z Breitenberku duchowní obweselení země české. W Praze u Nigryna. 12. 1599. Téhož duchowní obweselení koruny české. ib. 1599. 12. (werše?)

105. Pořádek ewangelitský k milosti boží w čtwerém Rozmlauwání představený w Břehu. 12. (Index.)

106. Poselstwí nowé Marie Panny králowny nebe i země. (bez titule). 8.

107. Potěšení deset wyhnaných Čechůw. 12. (Index.)

108. Poznamenání jakým půwodem etc. [kniha Ms. Jafet hist. 9.]

109. *a)* Požehnání, duchowní štít, neb stina, neb dobře oprobirowané Požehnání nábožné na wodě a zemi proti wšem swým nepřátelům. *b)* Požehnání jiné užitečné, Kříž P. N. etc. *c)* Požehnání pěkné wycházeje. (Wše w Ind.)

110. Processí české tři. (I)

111. Proroky falešné, kterak každý poznati může. (Ind.)

112. Proti kněžím, jižto zakládají wíru swú w widomých wěcech. Rkp. XV. stol. w Olom. bibliotece.

113. Proti mordéřské a laupežné roty (?) Sedlákůw. Martin Luter. 4. 1546.

114. Proti ustanowení a nálezkom lidským. Rkp. XV. stol. w Olm. bibl.

115. Prosba proti wšemu zlému. (I)

116. O předřízení a zawržení wětší částky lidského pokolení. 4. (I)

117. Přerozkošná zahrádka w Praze. Jan Kozel. 8. 1563.

118. Přídawek totižto zpráwa a ponaučení přewelmi potřebné k prawému pokání. Osprawedlnění člowěka kajícího. 12. (I)

119. O příbytku božím. Rkp. XV. stol. w Olom. bibl.

120. O přijímání těla a krwe Pána Našeho Jež. Kr. pod obojí spůsobau knížky, též o postu. 8. (I)

121. Psaní Mikuláše bisk. Táborského a M. Jičína — do Prahy stranám Kn. Martina Morawce. (Sturm Srown. 386.)

122. Putowání. W Praze u Waldy. 8. 1600.

123. Ludwíka Rabus Modlitby. (I)

124. Rausinowského Knížka. W Praze u Jičínského 1590.

125. Rhacotomy Wiktoryna Wodnianského historia o umučení. 4. (I)

126. Ondř. Regenwolscia Slawonye reformowaná. (I)

127. Rozacia Hořowského Wěnec panenský. 12. (Index.)

128. *a)* Rozmlauwání křesťana a ďábla neb pokušitele. Rytěřowání wěrného křesťana proti autokům ďábelským. 8. *b)* W rozmlauwání Odsauzení Jana Husi uwedené, neb Tragoedia. (I) *c)* Rozml. Politika, historika a Philaleta. *d)* Rozmlauwání sedláka s učeným o jistotě spasení. *e)* Sedláka newinného s knězem. *f)* W 4 rozmlauwání učitele a posluchače představený ewangelický pořádek k milost boží. W Břehu we wětším 12. Wše Index. *g)* Rozmlauw. dwau žen, Háty a Barbory. W Holom. (1765.)

129. Rozmlauwání o zhlazení *roboty* panské w Morawě, mezi dwauma hospodáři morawskými. W Brně nákl. Jana Siedlera. 8. (Boček.) r. m. ?

130. Rudolfa kazat. w Cirichu. Zrcadlo žiwota křesťanského. (I)

131. Norberta Rupia Skalníka: Člowěk poslaný od Boha, kterémuž jméno bylo Jan. (1691? kázaní?)

132. Růženec neposkwrněné Panny Marie. (I)

133. Rywia Jana Arthendorienského Weyklad na 4 kapit. *Ozeaše.* (I)

134. Řeč a zpráwa o těle božím. Rkp. XVI. stol. w Olom. bibl.

135. Řeč sw. Pawla o starém člowěku. Rkp. XVI stol. w Olom. bibl.

136. Řeči boží k swátkům weyročním, neb nedělním wybrané ze St. i Now. Zák. aneb řeči na každau neděli ráno, na welikém kázaní, na nešpoře s předcházejícím obsažením neb weytahem. (I)

137. Scholtz příslušné powinnosti wlastencům 1775. 8.

138. *a)* Semelia Mataușe Prywížského, Plast strdí. 8 Index. (cf. VI. num. 1265.) *b)* Spráwa církwe Loštické. Traktat a spis o wůli Pána boha a stwořitele, wykupitele a poswětitele. [Dedicatus Loštícensi et Brividiensi senatui. — Prividiae in Hungaria se natum, educatum et scholae collaboratorem fuisse perhibet — an. typ. et l. ignoti. Boček.] 8.

139. Sen Panny Marie. (I)

140. Sklad boží maudrosti nebeské. Olm. Inv. 1631.

141. Spis proti Ambrozowi nebo odtržencom [XVI wěku] (častěji se uwadí w Jafetowě hist. brat.)

142. Szegedyna Štěp. článkowé wíry tabule 1. o Wečeři. fol. (I)

143. Jana Špangenbergera Loci communes Melanchtona Fil. Otázky z katechismusu, přeložené od Kašp. Křížowníka. (I)

144. Spráwa a naučení, kterakby se lidé pobožní, a w K. P. wěřící jdauce k wečeři Páně etc. (I)

145. Jiříka Staroměstskýho z Třebechowic, spráwce školního u sw. Jindřicha, o trojím spůsobu člowěka. (I)

146. Jana Steffanydesa Weselského, heptas stultitiae humanae: Sedmero člowěka bláznowstwí. (Index.)

147. Jakuba Straby žiwot dětinský. (I)

148. Studnice wod žiwých. Olm. Inv. 1707. Spis o wečeři Páně proti w nowě powstalým odporům, žeby swátost těla a krwe P. znamením toliko a ne prawdiwau byla. [In elogio M. Dan. Alfini Bobrovini Past. Cleniciani autor appellatur Andreas [forsan Veracowský.] 8. (Boček.)

139. Jiříka Střely Domažlického wýklad na žalm 6. 8. (I)

150. Se summau čtení na zbory. 4. (I)

151. Swětlo trojí, totiž plesání a radosti a wděčnosti winšůw mnohých ze srdečnosti, jenž hořelo w starožitném kr. městě Kauřímě. W Kautenberce u Jiř. Arnolta. 4.

152. Šábes (kapitola prwní o židowském) co při něm zachowáwati, a čeho se warowati mají, aby podlé připowědi Rabinůw žiwota wěčného dojíti mohli. Rkp. bez roku. (Byl u Herrle na prodej za 1 zl. 54 kr.)

153. Šest příčin odrazujících kněží bratrských, aby ku posluhowání k nynějším Luteranům nechodili. Zmínka o nich w Obraně Sam. M. z Dražowa (1636) na str. 66. se děje, kdež přidáno, že se jich bratří odříkají.

Proti těm Wojt. z Pernsteina wydal deset artikulů etc. [Sturm Srow. 132.]

154. O šelmě a obrazu jejím. Rkp. XVI. stol. w Olom. bibl.

155. *a)* Šlapěje P. Krista. *b)* Panny Marie. (I)

156. Sstywara Frant. Řebřík rajský. Olom. 1661. 12. (lat. B. Wranow.) Boček.

157. Františka Tilemana krátký weyklad, aneb wyswětlení sedm žalmů kajících. 12. (I)

158. Traktat Mikuláše biskupce proti Kanyšowi [latinský traktat znal p. Boček.] (Sturm Srown. 411.)

159. Walent. Trocedorfa Rosarium. (I)

160. O trpěliwosti příkladech, o přítomnosti boží lidem w auzkosti postaweným. (I)

161. Turka kázaní o dwojích hříšnících. W Praze. (Index.)

162. Učení křesťanské krátké opětowání, a přiwlastnění nejpotřebnějších kusů. 8. (I)

163. Učení sw. Pawla způsob za prawidlo a ke zkušení nynějšího času z listu Římanům představený, wětší. 12. (I)

164. Ulrycha Kryštoffa z Eksteyna, bakaláře Hortowského Kancional český pohřební. 4. (I)

165. Umění, kterak ženy s muži šťastné býti, jejich lásku a wážnost si získati a zachowati mohau od A. J. L. W Jind. Hradci u Jos. Landfrasa 1818. 12.

166. *a)* O umučení P. modlitby na každý den. *b)* O umučení, smrti, pohřbu, a z mrtwých wstání Krista kap. 53. Izaiaše Wýklad pobožný. 8. (Index.)

167. O utrpení syna božího historie. 4. (I)

168. Jana Wáclawa tři Jarolími. (I)

169. O swátosti wečeře P. otázky bratra Jana Bohuslawa a bratra Wáclawa Solina. Rkp. (Index.)

170. O wečeři P. spis proti w nowě powstalým odporům; žeby swátost těla a krwe P. znamením toliko a ne prawdiwau byla. 8. (I)

171. O wěření w P. Krista. Rkp. XV. stol. w Olom. bibl.

172. *a)* Weykladů spasitedlných kniha, na čtení nedělní. fol. *b)* Krátký wýklad modlitby Dawida kr. w žalmu 94. od Tob. Wokauna Nowopražského. *c)* Jiřika Střely Domažlického na žalm 6. (Wše Index.)

173. Wyznání a oswědčení o Kristu; o wěčném wywolení božím, o zawržení bezbožných, o předzwědění božím. (I)

174. Wyznání wíry zjewné sw. říše římské wšech wůbec poddaných, z pauhého a patrného slowa božího předložené. (I)

175. *a)* O wíře a dobrých skutcích; o welikých odpustcích: o odpuštění hříchůw skrze Krista. *b)* O wíře otázky (wětším písmem). *c)* O wíře prawé a žiwé. (Wše Index.)

176. O wyhnání pobožných lidí, a potěšení w něm k těmto časům přináležející z písem swat. a z učitelůw církewních sebraný. 8. (I)

177. Wyložení krátké některých slow, a míst, kterých se w písmech swat. užíwá. (I)

178. Wýtah krátký knížky pod tytulem: Škola Kristowa. W Holomauci. 8. (bez m. a roku.)

179. Wýtah z knihy p. Zachariáše z Hradce. Rkp. w Olm. bibl. (Boček.)

180. Wyučowání podlé písma sw., jak probuzené duše w malém počtu se mají shromažďowati. 8. (Ind.)

181. Wzýwání spasitedlné. [Cap. m. m. 27. Boček.]

182. *a)* Základ nepřemožený ewangelické prawdy. 12. *b)* Zákona Nowého zrcadlo. 4. (I)

183. O základu zákonůw lidských. Rkp. XVI. w Olom. bibl.

184. Zákona star. a now. učení. Kniha o powinnostech, a rozdílu. 8. (I)

185. Žaloba na Husity. Píseň složená asi r. 1417. *Počíná*: Wšichni posluchajte, chwálu bohu wzdáwajte, žalujiť na ty Husy, žeť nám wedú bludné kusy w naší dobré wíře etc. Rkp. w Raudnici. W Čas. mus. 1827. I. 134. Tištěno tam 1828. II. 70.

186. Zpráwa užitečná lidem pobožným, kteříž nyní welice sauženi jsau. (I)

187. Zrcadlo křesťanského žiwota, obsahujícího w sobě powinnost lidí křesť. Kázaní dwě. (I) [porow. IV. num. 467 a 612.)

188. Žalm 116. Nawrátiš se duše má. W Praze w Šumanské Impressí. fol. 1589. (píseň?)

189. O žalmích a písních. Rkp. XV. stol. w Olom. bibl.

190. Žalmičky s písničkami, modlitbami a s katechysmusem. 8. (I)

191. Žalostiwé wypsaní o těžkém trestání božském. W Praze u Sedlčansk. 4. 1591. (Pelc. Kat.)

192. Žiwota křesťanského Spráwa neb spůsob. 8. (Index.)

193. Žiwot Pána Ježíše pro děti a dospělé lidi, druhé wydání. 8. w Nikolspurku.

UKAZATEL.

POPIS

spisowatelů českých.

(Římský počet znamená oddělení, arabský znamená číslo w témž oddělení, litery a, b atd. ukazuje počet spisů pod týmže číslem; zkrácení Příd. znamená, že kniha, jíž se dotýče, jest uwedena we Přídawku.

Abdon, Martin. — Český bratr.
Složil jednu píseň w Kancionálu bratrském III. 48.

Abrahamides, Izák. — Slowák, superintendent, 1612.
Katechismus D. M. Lutera (wydal společně s Eliášem Lánim a Sam. Melikiusem). IV. 1406.

Adalbertus a S. Tobia. (Wojtěch u sw. Tobiáše.) — Carmelitan, 1721—1738.
1. Phönix redivivus V. 939 a.
2. Regia excelsa campana V. 933. b.
3. Nomen et omen etc. blahoslawený Serafinus etc. V. 992.
4. Pokorná služebnice Juliana Falkonina V. 993.

Adam, bakalář. — Měšťan a písař w Litomyšli asi 1492.
Napsal cestu Martina Kabátníka k Jerusalemu a do Aegypta III. 194.

Adam, J. — Hudec.
Uwedl w hudbu pět českých písní VI. 511.

Adámek, J. — Studující.
Články w Čechoslawu VI. 739.

Adelfus, Jan.
1. Píseň na Jana Augustu (posměšná) IV. 217.
2. Ohlášení se proti psaní kněze Kyrmezera. IV. 1465.

Adelshofen, 1838.
We Kwětech VI. 496 k.

Adolf, Jiřík Zdaunský. 1614.
Řeč při pohřbu Bohušička ze Zástřizl. IV. 1710.

Achilles, Jan Beraunský. — Kazatel w Pacowě, farář we Přibislawi; 1587—1617.
1. Knížka o polním heitmanu a jiných správcích wojenských IV. 823.
2. Wýklady na ewangelia IV. 1510. a.
3. Wýklad na Daniele IV. 1510. b.
4. Wýkladowé kratičcí na epištoly IV. 1510. c.
5. Jeronyma Wellera: Krátký wýklad historie ewangelické o umučení páně (přel.) IV. 1510 d.
6. Kratičký wýklad na trojí zaslíbení p. boha o Kristu. IV. 1510. e
7. Krátký a sprostný wýklad některých písem swatých IV. 1510. f.
8. Krátký a sprostný wýklad na dwě kapitoly zjewení sw. Jana IV. 1510. g.
9. Postilla (z lat.) IV. 1559
10. Kázaní o moru IV. 1607. a.
11. Eortologia IV. 1607.
12. Mik. Hemmingia cesta žiwota wěčného (přel.) IV. 1836

Akanthido-Mitis, Jakub Welko-Polomský. — Farář w Dřínowě a Skramnících. 1612—1619.
1. Winš pobožný synu Tobiaše Štefka z Koloděj IV. 188.
2. Zpráwa o Albrechtowi Wácsl. Smiřickém IV. 195.
3. Kratičké a sprosté spráwy swětské wyswětlení IV. 716.
4. Katechismus pro dítky IV. 1459.
5. Cunae theantropi mundo nati IV. 1476.
6 Asylum piorum IV. 1534.
7. Kazání pohřební nad Albrechtem Smiřickým IV. 1701.
8. Modlitby a písně IV. 1982.

Albert, Mikuláš, wiz **z Kaménka.**

Aletinus, Adam.
Modlitby IV, 1992.

Aletinus, Mikuláš.
Modlitby IV. 1992.

Amadeus a S. Josefo; 1725.
Institutio syntactica Emmanuelis Alvari V. 33.

Ambrozi, Jan. — Slowák, Orawské stolice w Uhřích slaužný (judex nobilium); 1780.
Škola Kristova VI. 2203.

Ambrozius, Jiří. — Slowák, narozen w dolním Kubíně. Wracuje se z Wittenberské školy přes Slezko a Polsko, měl býti w Krakowě, jakožto ewangelický kněz, utracen (1718), a toliko listem vice-išpána Orawského jest wyswobozen. Umřel we Štítníku r. 1746 co superintendent.
1. (Píseň jednu duchowní z němčiny přeložil) V. 136.
2. Gruntowní wyswětlení katechismu V. 789. a.
3. Rozebrání částek katechismu D. Martina Lutera V. 789 b.
4. Jádro křesťanského katolického učení V. 789. c.
5. Agenda ecclesiastica sclavonica (pod spráwau jeho wydána) V. 1117.
6. Příprawa k smrti V. 1497.

Ambrozius, Samuel. — Slowák, církwe ewangelické Radwanské kazatel; horní superintendencí A. W. notarius; aud knížeciho latinského a báňského towaryšstwa w Jeně; 1803.
1. Dobrota a maudrost boží atd. (řeč při pohřbu p. Ludwika Radwanského) VI. 2079.

2. Přemyšlowání Zollikoferowa (přel.) VI. 2214.

Ambrož od sw. Ondřeje; 1672.
1. Krátké popsání milosti a dobr dini dosáhnutých skrze modlitbu střelni: Ježi-i s Marii atd. V. 1427.
2. Přední křesťanského člowěka starost (přel. V. 1549.

Amerling, Karel. — Narozen w Klatowích 1807, 18 Září. Studowal we Wídni a w Praze, kdež powýšen na doktorstwí w lékařstwí r. 1836. Od r. 1833 až do Unora 1837 byl assistentem při professorowi přírodopisu J. Sw. Preslowi, od Unora 1837 některý čas tajemníkem u hraběte Kašpara ze Šternberka. Od r. 1848 ředitelem wzorní české školy na Nowém městě Pražském.
1. Knížka o hmyzech VI 1470.
2 Křimky čili rostliny na Alpách VI. 1472.
3. Lučba čili chemie řemeslní (Prumyslný posel část. I) VI. 1485. a. 1585.
4. Přehled lučby čili hmotozpytu VI. 1485 b.
5 Lučebné zkaumání na suché cestě VI. 1485. c.
6 Tabulka přátelum šćpařstwí VI. 1541.
7. Naučení o domácích jedech a kazijedech 1604. VI.
W časopisech: Kwěty VI 1698 b 1876 1067. q 1173 f. 1588 d. — Jindy a nyní VI. 187 a 1588. c. — Wčela VI 187 f 1473 k. — Čechoslaw VI. 993. g. 1473. c. — Časopis Mus. VI 1140 f. 1173. a. 1488. c. 1588. a. — Wlastimil 1173 g. — Krok 1473. i. — Wečerní wyražení 1473. r. 1507. q. 1588. h. — Hronka 1507. k.

Amort, Wawřinec Emanuel. — Učitel školy Swatoštěpanské na Nowém městě Pražském. Učil mládež zacházeti s hedbáwím, zaslaužilý o wzdělání její wůbec; r. 1784 poctěn penízem od Josefa II; 1783—1799.
1. Píseň ke cti Josefa rytíře z Florentinu VI. 390.
2. Prawidla zdwořilosti, opatrnosti a zachowání zdrawí VI 1288.
3. Uwedení, jak se hedwábní dílo koná VI. 1555.

Anastasius, J. — Kapucín w Praze; 1660 — 1677.
1. Zrcadlo žiwota wěčného V. 727.
2. Majestas beatæ virg. Mariæ V. 1435.

Anděl, Jiřík, Králowěhradecký; 1542.
Erasma Roterodamského spis o ustanowení w církwi (přel.) IV. 1241.

Andreæ, Wawřinec, Poličský. — Farář Králowický; 1618.
Antidotum desperationis IV. 1915.

Androtius, Fulvius; 1631.
Hody duchowní V. 705.

z Ankersteina Fridrich; 1782.
Wyznání wíry ewangelikůw. Překlad z němčiny V. 1756.

Antoch, wiz **z Helfenburka**.

Anxiginus, Viktorin Skutečský. — Kazatel na Horách Kutnách; 1554.
Husowo kázaní dwoje o Antikristu a šelmě (přel.) III. 24'. d.

Aquensis, wiz **Wodňanský**.

Aquilinas, wiz **Worlíčný**.

Arnolt, Jan; 1679.
Apatyka duchowní i tělesná (z něm) V. 576.

Arsenius, Kašpar, z Radbuzy. — Studowal theologii w Římě w collegium germanicum; r. 1621 děkan metropolitanského kostela sw. Wíta w Praze; umřel 1629. 13 Září.
1 Kázaní in reconciliatione hlawního kostela Pražského 1621. 28 Unora V. 885.
2. Pobožná knížka o blahoslawené panně Marii w Staré Boleslawi V. 1158.

Artopæus, Kašpar, Pardubský. — Děkan we Slaném; 1610—1620.
1. Parallelismus, srownání Eliáše a J. Husa IV 629.
2. Synopsis ps. 22, o Krista pána snížení a w auřadu mesiášském powýšení IV. 1530.

Aston, Zachariáš. — Kazatel a senior w Ewančicích; 1601.
(Přídawky k annotacím bible bratrské) IV. 1185.

Aubkowá, Amalie; 1844.
Báseň we Kwětech VI. 496. k.

Auerbek wiz **Biber**.

z Auerspachu, Mikuláš Fleškin. — Heitman hradu Pernšteinského; 1645.
Diarium obležení Pernšteina od Šwédů r. 1645. V. 303.

Augusta, Jan. — Narozen w Praze r. 1500 Wychowán we wíře strany pod obojí, studowal w Praze na universitě, potom we Wittenberce, kdež seznámil se s učením Luthera a Melanchtona, s nimiž napotom stálé přátelstwí chowal. Po nawrácení swém do wlasti přestaupil k jednotě bratrské; k auřadu jahenskému zřízen r. 1529, ku kněžskému r. 1531; wzat do auzké raddy bratří 1532; byl starším a biskupem jednoty bratrské. Po přemožení strany pod obojí od Ferdinanda I r. 1547 byl jat, mučen a 16 let w tuhém wězení držán na Křiwoklátě; od krále Maximiliana propuštěn roku 1564. Spisy jeho pro jadrný a čistý psaní spůsob příjemně se čtau. Umřel we Mladé Boleslawi r. 1572. 13 Ledna, stár 72 let.
1. Písní 108 w kancionálu bratrském III. 48.
2. Písně, kteréž dělal we wězení IV. 59.
3. O wyobcowání dwau osob hříšných ze sboru Litomyšlského IV. 517.
4. Zrcadlo kněžské (z německé knihy M. Lutera proti knížeti Brunšwickému přel.) IV. 1233. a.
5. Spis proti Habrowanským IV. 1233. b.
6. O záwazcích křesťanských zákona Kristowa IV. 1233. c.
7. Ohlášení a ozwání proti knížce Petra w Zásadí IV. 1233. d.
8. Spis k císaři do Augsburka IV. 1233. e.
9. Psaní sboru Litomyšlskému IV. 1233 f.
10. Pře s kněžstwem kališným IV. 1233. g.
11. O pokušeních. IV. 1233. h.
12. Rejstřík a řeči atd. (Učení českých bratří) IV. 1233 i.
13. Příčiny, pročby bratří do kostelů choditi neměli. IV. 1233. k.
14. Odpowědi na artikule podané jemu we wězení IV. 1233. l.
15. Příčiny přiznání jeho k straně pod obojí IV. 1233. m.
16. Swědectwí otců o Antikristu IV. 1233. n.

17. Příčiny, proč při kněžích kolleje Pražské není IV. 1233. o.
18. Kázaní o Jidášových dětech IV. 1569. a.
19. Kázaní o ustanowení na biskupstwí sw. Matěje místo Jidáše. IV. 1569. b.
20. Swědectwí o p. Justině z Kunštatu, řeč pohřební IV. 1669.

Augustini, Matěj. — Narozen w Liptowě; rektor školy Necpalské, pak Trenčanské až do r. 1753.
1. Báseň w kancionálu V. 86.
2. Služebník Boha žiwého Daniel Knogler měštěnín etc. V. 1092.
3. Přemyšlowání o trpěliwosti křesťanské V. 1487 a.
4. Přemyšlowání o smrti V. 1487. b.

Augustini, Matěj. — Slowák, syn předešlého 1779. Od něho snad jest:
Nábožné kázaní wojenské VI. 1983.

Aujezdský, Alexander; 1561—1565.
1. Kancionál bratrský III. 48.
2. Historia turecká (překlad.)

Aunhoštský, Wácslaw Krist. — Farář w Bosni; 1607—1612.
1. Kázaní o narození páně IV. 1627. a.
2. Kázaní o těžkosti dlauhé IV. 127. b.

Aupický, Jan. — Farář u sw. Štěpána w Praze; 1571.
1. Swítedlnice duší IV. 1820. a.
2. Obžiwující kořen uwadlý, zemdlený a na poli umrtwený, to jest srdce člowěka etc. IV. 1820 b.
3. Rozmlauwání Jana s Bartolomějem IV. 1821.

Ausobský, Karel Coelestin. — Narozen w Jindřichowě Hradci 11 Listop. 1795; Františkan, kooperator we Woticích w Beraunsku. Psal 1838—1843.
Pojednání o wýslownosti syllab di, dí, ni, ní etc. VI. 54.
Článek w České Wčele VI. 1076, d.

Auspitzer, Patricius. — Kanowník řeholní Lateranský; 1730.
Hortus conclusus VI. 956.

Austecký, B. P.; 1845.
We Kwětech VI. 496. k.

Axlar, Pawel Josef. — Písma sw. doktor, kostela na hradě Pražském prælat a kapitolní děkan; † 1714. 8 Červwna.
Nábožný horliwý wůdce do města sw. nebeského; kázaní wýroční V. 870.

Babánek, František. — Studující.
W Čechoslawu VI. 739.

Babler, Tomáš. — Farář w Budějowicích Českých; 1550.
Překlad: Frid. Nausea, křesťanská modlitební knížka IV. 1936.

Bačkora, Josef (Množislaw). — Narozen w Malíně 13 Unora 1803; učitel w Praze.
1. Iwan Wyžihín (z rusk. od Bulgarina) VI. 874.
2. Malý wypraweč (od Josefa a Štěpána Bačkorůw) VI. 1269.
3. Malý gratulant (od týchž) VI. 1377.
W časopisech: Wčela IV. 913 d. — Jindy a nyní IV. 1008 g. — Kwěty IV. 1036 i. — Wlastimil VI. 1076 m.

Bačkora, Štěpán. — Učitel w Praze.
1. Malý wypráwěč (od Jos. a Stěp. Bačkorůw) VI. 1269.
2. Malý gratulant (od týchž) VI. 1377.

Bačowský, J. — Sazeč tiskařský; 1843.
We Kwětech VI. 496. k.

Bach, Bedřich; 1843.
We Kwětech VI. 496. k.

Bacháček, Martin. — Narozen w Nauměřicích bliž Slaného asi r. 1540; chodil do nižších škol we Slaném, w Táboře, u sw. Štěpána w Praze, konečně w Klatowech; wykonaw studia na universitě Pražské, odebral se do Znojma, aby se naučil německy, potom do Wídně, kdež jej sobě co krasopisce oblíbil tehdejší biskup Wídenský (potom arcibiskup Pražský) Antonín Mohelnický. Odtud odebral se do Němec, a studowaw na universitách w Lipsku a Wittenberku, teprw asi w 30 roce wěku swého do wlasti se nawrátil (1570). Byl succentorem w Žatci, spráwcem školním w Pardubicích; stal se r. 1577 bakalářem, r. 1582 mistrem swobodných umění w Praze, načež, tuším ještě toho roku, stal se professorem na universitě. Přednášel nejwíce mathematiku, astronomii a klassiky latinské i české. Roku 1585 a 1586 byl děkanem fakulty filosofické, w létech 1591, 1593, 1597 vicerektorem, potom od 27 Října 1598 až do sw. Hawla 1600, a zase od sw. Hawla 1603 až do smrti swé dne 16 Unora 1612 rektorem university. Umřel w 72 roce wěku swého. Muž důkladně wzdělaný, o školnictwí w Čechách wysoce zaslaužilý.
Rudimenta Cosmographica Johannis Honteri IV. 653.

Bajza, Josef Ignác. — Slowák; farář Dolno-Dubowský w Uhřich, pak kanowník Prešpurský; † 30 List. 1836 w 82 létech wěku swého.
1. René mladenca príhody a skušenosti VI. 777 a.
2. Weselé účinky a rečení VI. 777. b.
3. Příklady ze swatého písma VI. 1886.

Bakowský, Jan. — Farář w Bakowě; 1582.
Sedlák powycwičený etc. IV. 896.

Balbin, Bohuslaw. — Narodil se r. 1621 w Hradci Králowé, z rodičů stawu rytířského; ztratiw otce záhy, wychowán w Častolowicích w domě pána z Oppersdorfu. Studowal latinské školy w Braumowě, w Jičíně, w Praze; wstaupiw do řádu Jesuitů (1636), studowal filosofii a theologii; načež se oddal wyučowání mládeže we školách humanitních. Wedlé powolání tohoto celé žiwobytí swé zaswětil dějepisu českému o kterýž swými díly, latinsky psanými, welkau zásluhu získal. Mrtwicí raněn, tak že celau jednau stranau hýbati nemohl, po pěti létech

na to zemřel w kolleji sw. Klimenta roku 1688. 29 Listopadu.
Žiwot Jana Nepomuckého V. 1311.

Baligowič, K.; 1830.
Chwalozpěw ke cti Josefa Belika, biskupa Spišského, VI. 461.

Bambas, W.; 1846.
W České Wčele VI. 913.

Bánowský, Jiří. — Slowák; rektor školy Žilinské w Uhřích okolo r. 1550; † 1561.
Složil některé písně w Kancionalu V. 86.

Bantschner, Ezechiel; 1680.
Krátká rada, kterak by se sprostý člowěk w čas morowé rány zachowati měl V. 578.

Baráni, Daniel. — Narozen we Weliké Paluzi w Uhřích, kněz Assodský; umřel 1802.
(Zpěwy puwodní i přeložené) VI. 226.

Bareš; 1838.
We Wčele VI. 496.

Barner, Jan. — Narozen w Jičíně 1643; Jesuita; umřel 1708 w Kutnéhoře.
1. Summarie na čtení a ewangelium V. 671. 864. b.
2. Oko páně aneb dobře spořádané hospodářstwí polní, od Krištofa Fischera (z lat.) V. 567.
3. Příběhowé starého i nowého zákona, od P. z Royaumontu (z francauského) V. 818.
4) Jiřího Šerera postilla (z něm.) V. 839, 864. a. c.
5. Wšeho swěta wojna V. 1391.
6. Mik. Causina: Dwůr swatý (z franc.) V. 1452.

Barták, J.; 1838.
We Kwětech VI. 1076.

Barthold, wiz **z Praitenberka**.

Bartolomeides, Ladislaw. — Narozen w Klenowci w Uhřích r. 1754; muž učený, spisowatel latinský i slowenský; umřel 21 Března 1825 w Ochtině, kdež byl knězem ewangelickým.
1. Utopia VI. 589.
2. Historie o Americe VI. 949.
3. Geografia s 6 mapami VI. 1143.
4. Kratičká historie přirození VI. 1458.
5. Summa náboženstwí křesťanského VI. 1769.
6. Jádro křesťanského ewangelického náboženstwí VI. 1806.
7. Druhé poswěcení chrámu ewangelického Uhošťanského VI. 2068.
8. Zollikoffera řeči, modlitby a cwičení se w náboženstwí (přel.) VI. 2214.

Barton. František J. — Narozen w Plzni; farář Charwatský, potom děkan Skutecký; 1731—1748.
1. Catulus leonis rugiens. Lew řwaucí etc. V. 968. a.
2. Coelum novum. Nebe nowé etc. totižto Norbert swatý V. 968. b.
3. Winice w krwi wštípená etc. Kázaní na den installací P. Fab. Čechury, faráře we Wraném V. 968. c.
4. Fidelis et prudens dispensator. Wěrný a opatrný wládař etc. V. 968. d.
5. Kazatel podiwný. Kázaní V. 968. e.

Bartoš z Biliny. — Farář w Prostějowě u sw. Petra; 1540—1544.
1. Spis, w kterémž učení a zachowání bratří Boleslawských zcestné býti dokazuje IV. 1234.
2. Psaní proti kázaní Martina Michálce IV. 1245.

Bartoš písař. — Měšťan Pražský, rodilý Pražan. Byl dne 9 Srpna 1525 pro náboženstwí ewangelické wypowěděn z města, a teprw po čtyrech létech zase se nawrátil. Žiw byl ještě roku 1544.
Kronika o pozdwižení jedněch proti druhým w obci Pražské l. 1524. III. 132.

Bartošek, wiz **z Drahonic**.

Bartys, Matěj. — Přewor kláštera Cisterciénského, Welehradského; 1728—1740.
1. Růže nad potoky wod etc. aneb sw. Jan Nepomucký etc. V. 974. a.
2. Pugna felicitatis Moravicæ etc. V. 974. b.
3. Nobilis matris eccl. Welehradensis nobilis filia ecclesia Polessoviensis. V. 974. c.

Barwíř, Josef. — Narozen w Třebechowicích dne 3 Dubna 1821. Studowal od roku 1834 na gymnasium w Králowé Hradci, filosofii od roku 1839 w Praze. Umřel na sauchotiny w Třebechowicích dne 26 Srp. 1840.
We Kwětech VI. 496. k. — W České Wčele VI. 496. m. 559 h. 913. d.

Bafka, František. — Studující.
W Čechoslawu VI. 739.

Baumgarten. —
Hakmatilka, zpěwohra VI. 615.

Bautsser, Ezechiel; 1680.
Krátká rada Příd. 2.

Baworowský, Tomáš. — Arcijahen Plzenský, potom kanowník metropolitního kostela Pražského, posléze tamděkan; 1552—1561.
1. Naučení a wyhlášení o přijímání pod obojí spůsobau IV. 1272.
2. Postilla česká IV. 1550.
3. Desatero kázaní o sw. pokání IV. 1576. a.
4. O umučení p. n. Ježíše Krista; rozjímání IV. 1576. b. 1805.
5. Dwoje kázaní při slawnosti nowé mše IV. 1576. c.

Baworynský, Beneš z Wlčího pole. — Starší bratr, pastýř a spráwce sboru Boleslawského. Umřel 1535 w měsíci Srpnu.
Kniha o prawém náboženstwí křesťanském IV. 1344.

Bayer, Josef; 1835.
Obraz utrpení, čili powzbuzení ku pomoci nešťastným Blatenčanům, od P. A. Reitingra a Jos. Bayera VI. 1022.

Beck, Antonín Jaroslaw. — Narozen w Budči bliž Jemnice na Morawě 6 Ledna 1812. Nižší školy odbyl we Znojmě a w Brně, práwa we Wídni. Co doktor práw byl pěstaunem u knížete Šwarcenberka; r. 1848 poslancem k ústawodárnému sněmu říšskému od okresu Třebonského; nyní redaktor českého zákonníka říšského we Wídni a ministerialní sekretář.
W časopisech: Kwěty VI. 913. c. — Časopis Česk. Mus. VI. 1084.

Beckowský, Jan. — Narozen 1685. Studie nastaupil w roce 16., w 26. wstaupil do

řádu křížowníků s červenau hwězdau; spravowal 11 let hospodářstwí, potom špitál křížownický, tehdy nowě založený, u sw. Anešky na Nowém městě Pražském. Umřel 26 Pros. 1725. Psal ke 40 knihám, mezi nimiž tyto české:
1. Poselkyně starých příběhů českých V. 286.
2. Krwe newinné žízniwí wlci Diokletian a Maximian etc. 389.
3. Základ žiwobytí katolického V. 756.
4. Palma milosti, palma šťastnosti, sw. Jan Matenský, sw. Felix Walezký V. 1300 b.
5. Apoštol páně sw. Judas Thaddæus V. 1300 c.
6. Milá choť nebeského miláčka, blahoslawená Aneška panna V. 1300. d.
7. Studnice wod žiwých V. 1445. a.
8. Trojice nejswětější V. 1445 b.
9. Cesta milosti, cesta šťastnosti k šťastné wěčnosti V. 1445 c

Bečák, Tomáš. — Narodil se 16 Prosince 1813 w Olšanech, wsi mezi Olomaucí a Prostějowem. Studowal na Unčowské německé hlawní škole, pak na gymnasium a we wyšších školách w Olomauci. Dne 22 Září 1837 wyswěcen na kněžstwí, stal se kooperatorem w Markowicích, kraje Hradišťského, odkudž r. 1840 přesazen do Wlkoše w Přerowsku. Roku 1844 učiněn expositau w Kyselowicích. R. 1849 zřídil prostonárodní duchowní časopis: Cyrill a Method, který redigowal společně s baronem s Königsbrunu a s Lýskem.
W časopise pro katolické duchowenstwo.

Bedeč, Šimon Thad. z Falkenberka. — Podpisowal se: cæsareus rerum naturalium inquisitor, sancti evangelii minister; 1608.
Werše na smrt p. Sigmunda Smiřického IV. 190.

Beer, František. — Narozen w Rožmitálu 4 Pros. 1790; farář w Počaplích.
Příhody Bianky Kapelly (z wlask.) VI. 810.

Bechyňka, Jan. — Kaplan u sw. Appolinaříše w Praze, kněz pod obojí; asi 1550.
1. Widění mládence nemocného IV. 792.
2. Rozličná pojednání křesťansky mrawného obsahu IV. 1801.

Bél, Matěj. — Narozen w Očowě w Uhřích 1684; kazatel při Prešpurské německé církwi; muž učený; psal we wšech jazycích w uherské zemi obwyklých; umřel 1749.
1. Orthographia bohemo-slavica (Pochybno, sepsána-li od něho čili Pawla Jakobei) V. 20.
2. Christ. Cellarii Liber memorialis latinitatis, locupletatus cura M. Belii V. 63.
3. Přátelstwím Hygey, s teologií towaryšstwím Hermann Leidenfrostské swadebné weselí etc. V. 192.
4. Píseň w kancionálu V. 137.
5. Biblia sacra, to jest, biblí swatá (podlé bratrské od r. 1613 s proměnau místy učiněnau V. 653.
6. Písma swatého nowý zákon (Předmluwa od Béla) V. 655.
7. Jana Arnda: Rájská zahrádka (přel.) V. 1612.

Bělecký; 1836—1837.
We Kwětech IV. 1402 b.

Bělkowský, Jan z Ronšowa; 1582.
Knihy pamětní města Prostějowa IV. 473.

Bělohradecký, F. B.; 1844.
We Kwětech VI. 1067 q.

Bělský, W.; 1839—1841.
We Kwětech VI. 496. — We Wčele VI. 496 m.

Benátský, J. W.; 1844.
We Kwětech VI. 1008. k.

Bende, Karel. — Církwe Slowansko-Chmelowské w Uhřích kazatel; 1837.
Složil báseň VI 2065.

Benda, Ondřej. — Slowák; církwe ewangelické Welko-Slažanské kazatel; 1807.
Zpráwa, kterau sobě při uwázení nowého kněze jak církew, tak i nowý knèz zachowati má VI. 2119.

Benedikti, Jan Blahoslaw. — Slowák; professor w Kežmarku; 1825.
Písně swětské lidu slowanského w Uhřích (wydal společně se Šafaříkem, Kollárem etc.) VI. 229.

Benedikti, Wawřinec Nudožerinus. — Slowák, narozen w Nedožerech, Nitranské stolice r. 1555; přišed tuším teprw r. 1598 do Prahy, kdež přijat byl mezi alumny university Karlowy, stal se r. 1599 spráwcem školy Žatecké. R. 1600 přijal grad mistrowstwí swobodného umění; načež (asi od r. 1604) byl professorem této fakulty w kolleji Karlowě. Přednášel klassiky a mathematiku; r. 1611 zwolen za děkana fakulty filosofické; horliwý o reformací akademie w čas majestátu, odkázal universitě 1000 kop miš. Umřel r. 1615. 4 Čerwna.
1. Grammaticæ bohemicæ libri duo IV. 10.
2. Paraphrasis na 10 žalmů IV. 118.

Beneš, wiz z **Hořowic**.

Benešowský, Jan. — Arciděkan w Králowé Hradci; 1591.
O důstojnosti slowa božího písnička IV. 104.

Benešowský, Matauš, jinak Philonomus. — Narozen w Benešowě; kazatel u sw. Jakuba na Starém městě Pražském; písař konsistoře Pražské, potom spráwce školy sw. Wíta na hradě Pražském; 1577—1585.
1. Grammatica Bohemica IV. 9.
2. Knížka slow českých wyložených, odkud swůj počátek mají IV. 19.
3. Epištoly sw. Ignatia (z lat.) IV. 1762.

Benešowský, Wácslaw. — Farář we Prosíku blíž Prahy; ustanowen r. 1581. 12 Prosince za administratora strany pod obojí, přestěhowal se do Prahy, kdež učiněn farářem u sw. Martina; později (od r. 1583) bydlil při kapli Betlemské, zastáwaje při ní úřad kazatelský. Po obnowě konsistoře r. 1590, kdež ustanowen jiný administrator, odebral se zase na faru swau w Prosíku.

Ozwání starých Čechůw a Morawcůw proti těm, kteříž o nich mluwili, že jsau odřezanci církwe swaté. IV. 1321.

Benešowský wiz **Wolf**.

Benetka, Jan. — Děkan na Zikowci; umřel 30 Září 1831.

Zanechal duchowní řeči w rukop. u J. Stadlera faráře w Čisté.

Benno. — Kapucín; 1743.

Náležitá zpráwa regul etc. V. 476.

Bepta, Bohuslaw Wysokomýtský. — Farář w Miletíně nad Bystřicí; 1594.

Postilla ewangelická IV. 1558.

Beránek, Wácslaw. — Narozen w Aucně, 23 Ledna 1785; stal se knězem 17 Března 1815; farář we Wosenicích; 1815.

W Čechoslawu VI. 739.

Beránek, Michal. — Narozen dne 1 Října 1816 (?) we Středmiři. Co nemluwně dostal se odtud do Kutnéhory, do Malešowa, we třetím roce wěku do dwora Zaběrowského u Bydžowa. Učil se w Bydžowě, potom na hlawní škole w Hradci Králowé, na gymnasium w Jičíně pod Macháčkem, na wyšších školách w Praze. Roku 1837. dne 1 Října oblečen do raucha řádu Johannitského w Praze, we kteréž řeholi složil sliby dne 5 Listop. 1840. Swěcení kněžského dosáhnuw dne 27 Unora 1842, ještě co posluchač theologie, stal se kooperatorem w německé krajině, nejprwé w Langenau u České Lípy, potom we Wolfersdorfu.

Z časop. pro katolické duchowenstwo VI. 275 d.

Berger; 1839—1843.

W České Wčele VI. 496 m. 559 h. 588 h. 599 h. 913. d. 1076 d.

Bergner, Wácslaw. — Narozen w Praze 1763; nejprwé fabrikant w Rumburce, potom tajemník při wyslanstwí Brasilském, posléze auředník při bankálu we Wídni; w mathematice a w řečech zběhlý.

W Kroku VI. 1140. n. 1409. g.

Sbíral k slowníku českému po mnohá léta, kterýchž sbírek užito w Jungmannowu slowníku.

Berchtold, hrabě Fridrich. — Doktor lékařstwí; 1831.

W Kroku VI. 1607 e.

Berlička, Wojtěch Šebestian, jinak Scipio. — Narozen w Plzni r. 1567; Jesuita; učil filosofii, mathematice a theologii; regens w konviktu Pražském r. 1611. Opustil řád a newí se kde umřel.

1. Kancionál katolický IV. 131.
2. Bezženstwí kněžské IV. 1432.
3. Postilla katolická IV. 1563.
4. Rozmlauwání sw. Řehoře Welkého o žiwotech a zázracích swatých IV. 1777.
5. Žiwoty swatých od Petra Skarga sepsané (s pols. přel.) IV. 1790.

Bernard. — Doktor Senenský; w 15 století

Řeč k rytíři Reymundowi o řádném hospodářstwí III. 252.

Bernbalk, Kliment Rodoslaw. — Narozen w Bystrowě w Chrudimsku 14 Března 1783; aktuar při kriminále w Jičíně; umřel 4 Led. 1827.

Příspěl k Prwotinám pěkných umění od Hromádky VI. 731. a ku Krameriowě Zlaté knize V. 738 a.

Bernhaus, František. — Narozen w Brandýse; 1830—1831.

We Kwětech VI. 108.

Bernolák, Antonín. — Narozen w Slanici w Orawské stolici 4 Října 1762 z rodiny šlechtické, za Leopolda I r. 1681 od místa rodinného Slawnické nazwané, byl katolickým farářem w Czeklészu (Landschütz); potom děkanem Nowo-Zámeckým a direktorem školy národní; umřel w Ersek-Ujwáru w Nitranské stolici 15 Ledna 1813.

1. Porekadla slowenské V. 44.
2. Dissertatio philologocritica de literis Slavorum VI. 41. a.
3. Linguæ Slavicæ, per regnum Hungariæ usitatæ orthografia VI. 41. b.
4. Grammatica slavica VI. 97. a.
5. Etymologia vocum slavicarum VI. 97. b.
6. Slowář slowenský, česko-latinsko-německo-uherský VI. 160.
7. Něco o Epigrammatech a nebožto Málorádkoch VI. 170.
8. Baseň na Antonína Fandly VI. 373.
9. Katechismus s otázkami VI. 1800.
10. O wážnosti a uctiwosti stawu kněžského. Kázání VI. 206.
11. Na smrt Sztocsko Gurka Šuranského farára pohrebňa kázeň VI. 2080.

Beskowský, Jakub, — Narozen w Čísťowicích r. 1579; Jesuita; kazatel, potom direktor kolleje Krumlowské; r. 1623; umřel w Linci r. 1624. 27 Července.

Přeložil z wětšího dílu: Wawřince Suria commentarius rerum in orbe gestarum V. 256. 1248.

Bezděka, František. — Narozen 7 Dubna 1798 w Březnowě; stal se knězem r. 1825. 17 Srpna; byl gymnasialním katechetau w Písku.

W České Wčele VI. 496.

Bezděka, Frant. Seraf. — Narodil se roku 1798. 7 Dub. w městě Březnici, w Prachensku. Na hlawní škole w Březnici w prwní třídě učil se psaní, čtení a počítání, wše dosti málo česky; w druhé a třetí pak wšemu německy. Wystaupiw z hlawní školy, odebral se roku 1813 na gymnasium Písecké; a roku 1818 do Prahy k učení se filosofickému, tehdáž tříletému. R. 1821 obrátil se tutéž k bohomluwectwí a nadto r. 1822 do semináře. R. 1825 byl na kněžstwí swěcen, a dostal se za kaplana do Zlonic. Jeho již dáwno pokažené zdrawí při welkých pracích mizelo

wždy wíce, až ku konci r. 1828 uslawičným chrkáním krwe umořen r. 1833 odebral se do Slaného, jsa nucen od wýslužného žiwu býti. R. 1837 wstaupil co praktikant k c. k. bibliotece a byl 11 Dubna r. 1845 za třetího, konečně 12 Srpna 1848 za druhého skriptora powýšen.
Wydal nowě: Základowé maudrosti a opatrnosti, čili prawidla wezdejšího žiwota, s předmluwau od P. J. Šafaříka.

Biber, Maximilian Awerbekcius. — Doktor; 1590.
Přeložil Jiřího Scherera: O nowé newídané a neobyčejné monstrancí etc. (z něm.) IV. 550.

Bidones, Const. Krist. z Bidenthalu; 1724.
Wýstraha proti Římsko-katolické náboženstwí ubíhání V. 770.

Bílejowský, Bohuslaw. — Narozen w Malíně; knèz pod obojí; kazatel w Kutné hoře u sw. panny Barbory, potom w Praze, snad u sw. Hawla. Byl žiw přes 75 let, poněwadž dle Balbina znal Augustina Luciana Sanctuarienského, biskupa strany pod obojí, kterýž přišel do Prahy r. 1493. Bylť týž biskup w Kutnéhoře u sw. panny Barbory r. 1490, kdež jej Bílejowský widěl. Umřel w Praze r. 1556. 8 Dubna; pohřben u sw. Hawla.
Kronika česká IV. 515.

Bílek, Jiří. — Farář Chotěšowsky; 1617.
Budič křesťanské pobožnosti IV. 1914.

Bílinský, Vincenc; 1820.
Přispěl k Hyllosu VI. 737.

Bílowský, Bohumír Josef. — Narozen w Hulčíně na Morawě; protonotarius apoštolský, farář Letowský; 1703—1724.
1. Ecclesiasticus cherub, církewní cherubín. Žiwot Jana Sarkandra V. 171.
2. Salus sanctuarii, aneb šestka duchowní swatému Liboriowi etc. Kázaní V. 867. a.
3. Cantator cignus funeris ipse sui. Kázaní V. 867. b.
4. Hlas duchowní Labutě. Kázaní V. 867 c.
5. Doctrina christiana etc. Křesťanské učení dušem k spasení. Kázaní V. 867. d.
6. Doctrina et veritas etc. Kázaní V. 867 e.
7. Pia quadragesima . . . Ježiš Nazaretský, král Židowský etc. Kázaní V. 867 f.
8. Passio dei nostri Jesu Christi etc. Kázaní V. 867. g.
9. Coelum vivum etc. Nebe swatoswaté etc. Kázaní V. 867 h
10. Rogus incombustus — seu Sarcander. Kázaní V. 995.
11. Putowání nábožné k sw. Cyrillowi a Strachotě V. 1199.

Bilowský, Gottfrid Hynek. — Děkan Písecký 1659.
Nowý cherubín, t. j. sw. Ignatius. Kázaní V. 859.

Bílý, Jan. — Narodil se 6 Prosince 1819 w Kaunicích, nedaleko Brna. — Na studia se odebraw do Brna ze školy domácí, s duchem na polo poněmčeným, teprw tam we školách, w zacházení se saudruhy (zwlaště Šmídkem, Zrzawým a j.) k pěstowání jazyka mateřského podněcowán býwal. W alumnatu Brněnském, do něhož wstaupil, zůřil práwě nejlítější boj proti wlastimilným alumnům se strany policie i představených. L. P. 1843 předce na kněžstwí wyswěcen, pod tuhé dozorstwí s jinými bratry swými postawen, osprawedlnil swé záměry, jakými w alumnatě působil, pročež brzo dohlídka od něho wzata jest. Po wyswěcení dán byl na winici Páně do Židlochowic, blíže Rejhradu.
Sepsal historii církewní a kázaní (w rukopise).

Bílý, Wácslaw. — Český bratr.
Píseň w Kancionalu III. 48.

Bílý, W. J. — Učitel, 1797.
Původní základowé k umění početnímu.

Birhel, (Birkel?) Jan; 1732.
Jan jménem i skutkem. Kázání V. 972. 1346.

Bisatto, Mikuláš. — Písař města Třebíče, 1660.
Paměti města Třebíče V. 317.

Bišický, wiz **Byšický**.

Blaha, Josef. — Mistr owčácký. Umřel 19 Ledna 1831, stár 77 let.
Naučení pro mladé sedlské hospodáře VI. 1498.

Blaha (Blaho), Matauš. — Křtěn 18 Srpna 1772 w Bystřici (?) Turčanské stolice w Uhřích. Studowal we Wittenberce do roku 1797; stal se kazatelem w církwi ewangelické Wrbicko-Swatomikulášské r. 1798, a starším církwí ewangelických Liptowských r. 1819. Celé jmění swé, obnášející 13000 zl. stř. odkázal k dobročinným účelům. Umřel dne 21 Března 1837.
1. Nábožná kázaní na wšecky neděle a swátky VI. 1950.
2. Nábožné kázaní po swém powstání z nemoci VI. 2045. a.
3. Prosba apoštolská. Kázaní VI. 2045 b.
4. Nábožné kázaní w den wstaupení páně na nebesa VI. 2045. c.
5. Nábožné kázaní při poswěcení chrámu církwe Kybské VI. 2045 d.

Blahoslaw, Jan. — Druhý biskup jednoty bratrské a nástupce Jana Augusty. Narozen 1523. 27 Unora. Starší jednoty poslali ho do Wittenberka, Králowce a Basilee, aby tam bohoslowí a řečem se naučil. Umřel r. 1571. 24 Listopadu.
1. Písní 55 w Kancionalu III. 48.
2. Grammatika česká IV. 7.
3. Muzika IV. 44.
4. Ewangelie aneb čtení swatá, ktera slowan pašije IV. 65.
5. Historia prawdiwá o některých zwláštních wěcech a diwech božích IV. 529.
6. Žiwot Jana Augusty IV. 614.
7. O půwodu církwe etc. IV. 1276.

Blasius, Jan, starší. — Slowák; kněz w Diwácích 1704, w Lipči 1705, w Trenčíně

1812. pro nedužiwost od r. 1719 až do r. 1749 u swých přátel žiw; umřel w Paluze u syna.
1. Písni 16 w Kancionálu V. 86.
2. každý duch chwal hospodina V. 119 a.
3. Rozkoše domu božiho V. 119 b.
4. Písně nábožné w knize: Apatička duchowní V. 119. c.
5. Jesu benedicente. Milowníku písní duchowních rozkoše nowé etc. V. 119. d.
6. Jesu benedicente. Rozkoše aneb okrasa domu božího. t. j. duchowní nábožné a pronikawé arie etc. V. 119. e.
7. Pokladnice domowní pro dítky křesťanské V. 499.
8. Jesu benedicente. Apatečka duchowní V. 582
9. Břímě uwalené na hospodina, aneb obrana proti falešnému obwinění Štěpána Dubniczay. V. 776.
10. Martina Mollera: Postilla (přel.) V. 844.
11. Apateka duchowní w čas morowého nakažení V. 1470. a.
12. Confessionale ewangelicum V. 1470. b.
13. Evangelicum conscientiosum V. 1470. c.
14. Písní 20 w Kancionálu VI. 195.

Blasius, Jan, mladší. — Syn předešlého. Narozen w Lipči r. 1708; kněz církwe Welko-Paluzské; umřel 1773.
1. Písně w Kancionálu V. 86.
2. Jazyk slowo boží zpíwající V. 119 f.
3. Celé srdce milosti boží V. 1651.
4. Písně w Kancionálu VI. 195.

Blažek, František. — Narozen 15 Listopadu w Litomyšli; stal se knězem 21 Prosince 1818; duchowní pastýř w Krchlebích, potom w Radboři w Čáslawsku.
Přispěl ke Hlašateli Českému VI. 732 a k Rozličnostem Pražským VI. 745.

Blažek, Michal. — Superintendent církwe ewangelické reform. w Morawě; 1796—1809.
1. Malý katechismus pro mládež VI. 1839.
2. Jiříka Sixai křesťanská naučení a modlitby (z maďarsk.) VI. 2298. a.
3. Duchowní libé wůně kadění VI. 2298. b.
4. Příprawka pro dítky k sw. wečeři páně VI. 2298. c.

Bleiweis, Guido; 1741.
Cistercium, t. j. sw. řád Cistercienský w Sedlici slawný V. 475. 1001.

Blowský, Wenc. Ignac; 1724.
Vigiliæ Joanneæ V. 938.

Blowský, T. A.; 1842—1843.
We Wčele VI. 496. m.

z Blumenberka, Wác. Cel.; 1636—1648.
1. Canon vitæ spiritualis neb prawidlo žiwota duchowního V. 1409. a.
2. Drexelia křesťanský Zodyak (přel.) V. 1409 b.

Bobok, Karel L. urozený z Dežeric. — Církwe ewangelické A. W. Trnawské slowa božího kazatel, stolice Zwolenské assessor; 1825—1835.
1. Praktická uherská grammatika (sepsal společně s Martinem Durgalau) VI. 115.
2. Kázaní držané r. 1825 VI. 2044.

Bocko, Daniel. — Slowák, rodu zemanského. Narozen 1751 w Demendicích w Liptowské stolici, kněz Sarwašský, kazatel Augšpurského wyznání církwe Welko-Lhotecké na Morawě. Umřel 1806.
1. Slabikář VI. 11.
2. Ruční kancionál VI. 197.
3. Mnohé duchowní písně (w rukopise) VI. 227.
4. Nauka k štěstí a blahoslawenstwí dítek VI. 1283. 1795. 2217.
5. Kázaní (chtěl wydati) VI. 1931.
6. Prwní kázaní, kteréž držel w církwi Welko-Lhotecké VI. 1988.

Boček, Antonín. — Narozen w Bystřici pod Pernšteinem 20 Kwětna 1802; studowal na gymnasium w Těšíně, we Znojmě a w Brně, filosofii w Litomyšli; na to byl kandidatem o professuru gymnasialní, praktikantem při gubernialní registratuře w Brně (1818), ammanuensis při universitní bibliotece w Olomauci (1830), od 29 Srpna 1831 až do Prosince 1839 professorem řeči a literatury české na stawowské akademii tamtéž; od r. pak 1840 archivarem stawowským a spolu histororiografem (již od r. 1836) w Brně. Umřel 11 Ledna 1847.
Sebral hojnau zásobu slow, co dodatek k českému slowníku, a sepsal článek kritický o wítězi nad Tatary u Olomauce w knize: Wpád Mongolů do Morawy VI. 982.

Bodo, Matěj. — Slowák. Gemerské stolice saudní tabule assessor; 1743—1757.
1. Zwuk ewangelium wěčného etc. t. j. písničky etc. V. 137.
2. Obrana křesťanského náboženstwí V. 795.
3. Pautník V. 1507.

Bogádi, Jan z Baraně a na Hanzlíkowě. — Stolice Trenčanské i jiných přední assessor, církwí ew. Trenčanských viceinspector. Narozen 1726. Umřel 1806.
Weršowní odpowěd na otázku, proč za času Josefa II mnozí katolíci ewang. náboženstwí přijímali VI. 368.

Bohdan; 1845.
We Kwětech VI. 913.

Bohdanecký, Jan. — Narozen w Pecce r. 1756, 24 Kwětna; farář w Kardašowě Řečici, potom děkan w Počátkách. Poslední léta žil co děkan Počátecký a čestný kanowník na Wyšehradě. Zemřel w Táboře dne 18 Prosince 1828.
1. Cesta žiwota VI. 1822.
2. List pastýře k stádu VI. 1823.

Bohunek. — Kněz, na konci 15. nebo na začátku 16. století.
Zpráwa o štěpích III. 256.

Bojenický, Fr. J.; 1840.
W Příteli mládeže VI. 1260. — W České Wčele VI. 1520 b.

Boleslawský, Jan. — Okolo r. 1570.
Kázaní o bohatci a Lazarowi IV. 1592.

Borbonius. — Doktor lékařstwí, zemský lékař; defensor 1616.
Skommentowal konfessí Viktorina Wrbenského IV. 1425.

Bořetinský, D.
Přispěl k Čechoslawu VI. 739.

Borot, Jan. — Jmenuje se správcem církwe ewangelické statků českých exulantů (w Žitawě); 1830.
Památka swěcení třetí jubilejní slawnosti konfessí Augspurské VI. 2260.

Borott, Jan. — Z Pezinku w Uhřích; 1793.
Dwojí kázaní o stálosti w náboženstwí VI. 2005.

Borowička, Jan Anton.
Kwěty VI. 1162. i. 1588. d.

Borowský, Blažej, z Borowna. — Děkan w Nowém Kolíně, pak 1607 w Chrudími, kdež básněmi latinskými od obywatelů uwítán 24 Dubna; w r. 1620. 20 Dubna odstaupil na faru do Dašic a později do Holohlaw. Byl muž oswícený a s učenými muži wěku swého spřátelený.
1. Knížka o powětří země české IV. 818.
2. Hypomnema epistolarum. Wýklad řečí epištolních IV. 1541.
3. Dewatenácte kázaní o pokání IV. 1617. a.
4. Troje kázaní o umučení a wzkříšení IV. 1617 b.
5. Řeč učiněná atd. IV. 1617. c.
6. Valete etc. IV. 1617. d.
7. Processus aneb wypsání slawného pohřbu p. Albrechta W. Smiřického IV. 1692. a.
8. Manipulus concionum funebralium IV. 1692. b.
9. Kázaní nad Jiřím Zárubau IV. 1692. c.
10. Hádání člowěka s pokušením IV. 1899.

Borowský, Hawel, wiz **Hawlíček.**

Borowý, Anton. — Školní učitel we Zlaté koruně; 1792.
1. Zrcadlo pošetilostí VI. 783. a.
2. Zrcadlo příkladů etc. VI. 783. b.

Boršický, K.
Přispěl k Hyllosu VI. 737.

Bosák, Jan z Chyše. — Kazatel Plzenský (1555). Rozdílný od Jana Bosáka, který o 60 let dříwe psal.
1. Enchiridion IV. 1258. a.
2. O moci boží a církwe jeho IV. 1258 b.

Bosák, Jan. — Bratr český, okolo 1496.
1. Matrikát proti mistrům Pražským III. 718.
2. Proroctwí o zlém přijíti majícím roku 1490, 1500. III. 906.

Bosák, Kliment; 1607.
1. Písničky tři IV. 60.
2. Kancionál IV. 119.

Bosan, František. — Měštěnín Čáslawský, w 17 století.
Descriptio činůw čtyr potentatůw etc. V. 328.

Boskowský, wiz **Kauble,** Jos. Alois.

Božan, J. Josef — Farář Chraustowský; 1719.
Slawíček rajský V. 117.

Brandeys, Wácslaw. — Narodil se we wsi Malých Petrowicích u Týniště r. 1807. Chodil do školy we Woděradech, potom do hlawní školy a gymnasium w Králowé Hradci, do filosofie w Litomyšli (s Braunerem a Klácelem). R. 1828 - 1831 studowal bohoslowí w Hradci Králowé; 24 Čerwna 1832 na kněžstwí poswěcen, dostal se prozatím za kaplana do Týniště, r. 1833 do Třebechowic. R. 1846 w Listopadu přišel za administratora do Sedloňowa, r. 1847 w Březnu za administratora do Dobřan, w Září pak téhož roku wrátil se zase na swé místo do Třebechowic.
We Kwětech IV. 496. k.

Braxatoris, Karel (Sladkowič). — Kazatel w Tasařích w Uhřích. 1837-1846.
Hodiny s Bohem VI. 2452.

Braxatoris, Ondřej. — Učitel hlawních mišenských škol národních w Krupíně; 1810.
Letopisowé Krupinští VI. 1013.

Brayer. — Studující.
Přispěl k Čechoslawu VI. 73.

Breišl, Josef W. — Knězem učiněn w Prosinci 1837; kaplan w Klecanech w Kauřimsku.
Česká Wčela VI. 496 m. — Časopis pro katolické duchowenstwo VI. 1125. c.

Brendl, R. D.; 1703.
Žiwot sw. Petra mučedlníka, řádu kazatelského V. 1309.

Březan, Wácslaw. — Správce archiwu Třebonského za času pana Petra Woka z Rosenberka († 1611) a pana Jiřího ze Šwamberka. Z wíce historických děl jeho zachowaly se toliko:
1. Padesátní letopis etc. p. Wiléma Rosenberského IV. 505. a.
2. Registrum listů na pány ze Šwamberka se wztahujících IV. 505. b.
3. Rozemberské kroniky krátký wýtah IV. 505. c.

z Březowé, Wawřinec (Březina). — Narozen asi r. 1365; stal se mistrem swobodného umění w učení Pražském r. 1394. Byl později dwořeninem krále Wácslawa IV; w čas Husitské wálky zdržowal se w Praze, kdež w rozepřích mezi rozličnými stranami sám také znamenité bral aučastenstwí, jmenowitě při ssazení Sigmunda Korybuta roku 1427. Žiw byl ještě r. 1437.
1. Historia de bello hussitico, insertis non nullis bohemice IV. 506.
2. Kronika o Římských císařích (z lat.) II. 74.
3. Jana Mandevilly cesta po swětě (z něm.) II. 79.
4. Snář. Somniarium Slaidæ (z lat.) II. 165.

Bridel, Fridrich. — Narozen we Wysokém Mýtě 1619. Jesuita, pilný obracowatel na katolickau wíru co missionář horních krajin we Hradecku, Boleslawsku, Chrudimsku a Čáslawsku. Umřel 1680.
1. Křesťanské učení weršemi wyložené V. 174.
2. Stůl páně V. 724. a.
3. Zástupce duší w očistci (z lat.) V. 724. b.
4. Katechismus V. 724 c.

5. Duše w očistci V. 724. d.
6. De miraculis ad fontem S. Wenceslai in Bavaria (z něm.) V. 1180.
7. Žiwot sw. Jana prwního paustewníka w Čechách V. 1269. a.
8. František sw. Xaverius (přel.) V. 1269. b.
9. De sancto Liborio (z něm.) V. 1269. c.
10. Jiskra sláwy Swato-Prokopské V. 1269. d.
11. Johannis Nadasi annus Marianus (z lat.) V. 1417. a.
12. Johannis Nadasi divinum divini amoris (z lat.) V. 1417. b.
13. Jodoci Kedd hortus Getsemani (z lat.) V. 1562.

Brikcí z Licka. — Narozen w Kauřimě; stal se bakalářem swob. umění w Praze r. 1508; mistrem 1513, načež byl některý čas (okolo 1515) professorem w universitě; r. 1520 jmenowán konšelem Wětšího města Pražského, tehdáž spojeného; r. 1524 wsazen s jinými konšely do wězení spůsobením Jana Paška z Wratu; později byl písařem saudu komorního; r. 1534 sekretář úřadu heitmanského; umřel r. 1543.
1. Sententiæ philosophicæ t. j. Naučení mudrcůw etc. IV. 726.
2. Práwa městská IV. 930.
3. Titulowé stawu duchowního a swětského IV. 1133.

Břistewský, Wácslaw D. 1840.
Česká Wčela VI. 1008 f.

Brněnský, Jiří Mikuláš; 1567.
Začátkowé umění matematického IV. 741.

Brodský, Simon; 1573.
Wýklad na desatero boží IV. 1504.

Brosius, Wácslaw, děkan w Litomyšli a Hradci Jindřichowě; 1589–1599.
1. Jiříka Šerera křesťanské wojenské kázaní (z něm.) IV. 844. 1599 c.
2. Wýstraha wšem wěrným Čechům etc. IV. 1333.
3. O přijímání swátosti těla a krwe páně, rozmlauwání IV. 1356. a.
4. Ohlášení se proti pikartskému netopýři IV. 1356 b.
5. Jakuba Feychta pět kázaní (z něm.) IV 1599. a.
6. Kázaní o slawném swátku těla božího IV. 1599 b.
7. Jisté umění a zaklínání proti střílení etc. (z něm.) od Jiřího Šerera IV. 1599. d.

Brotec, Wácslaw Josef, děkan w Počátkách; 1715.
Archa umluwy nowého zákona V. 918.

z Brozánek, Lew Sigmund; 1619.
Witání k šťastnému příjezdu Fridricha falckrabí IV. 462.

Brtwin, z Ploskowic, Jan; 1540.
Knížka o spůsobu a žiwotu křesťanském a o pořádku s strany hospodářstwí IV. 858.

Bruneweikar, Stilfrid Podhorský; 1625.
Christi theantropi mediatoris nostri etc. t. j. o jediném prostředníku Kristu V. 684.

Brunewik, Zachariáš. — Narozen w Praze; r. 1604 kaplan u sw. Jindřicha, pak farář w Žatci, děkan w Prachaticích; kwetl do r. 1633.
1. Testamenti nostri J. Ch. pia et fida assertio t. j. Starožitnost kšaftu wečeře páně IV. 1417. a.
2. Srownání dwau tyranů církwe IV. 1417 b.
3. Zrcadlo kacířstwí IV. 1422. 1620. p.
4. Kázaní rozličná IV. 1620. a—o. q—s.
5. Zrcadlo zkázy města Jerusalema IV. 1884.
6. Spis potěšitelný rodičům pro odchod dítek w w této morní ráně (r. 1613) IV. 1889.
7. Pharmacopoia etc. apateka a sklad lékařstwí duchowního i tělesného V. 1389.

Bruno, Kartuzian z Gaminku w Rakausích; 1526.
Žiwot sw. Reginy III. 917.

Bružek, L.
Přispěl k Čechoslawu VI. 739.

Budowec, Wácslaw z Budowa. — Narozen w Praze 1547. Projel celau téměř polední Ewropu; byl u wyslanstwí w Constantinopoli s hrabětem Sinsendorfem; byl dworským raddau u Rudolfa II, raddau při appellaci a nejwyšším berníkem králowstwí. Uměl mimo ewropejské tehdáž obwyklé řeči též arabskau a tureckau. Horliwý český bratr; sám na swých statcích kázáwal; r. 1608 on nejwíce lid k Matiášowi bratru Rudolfowu potáhl, u Rudolfa r. 1609 swobodu náboženstwí wymohl; byl jeden ze 24 defensorů strany pod obojí, později jeden z direktorů králowstwí českého w pozdwihnutí proti Ferdinandowi II. Sťat na Staroměstském rynku 1621. 21 Čerwna.
1. Acta a příběhowé, kteří se dáli od tří stawů králowstwí českého pod obojí od roku 1608 až 1610
2. Anti-Alkoran IV. 1428. a.
3. Horologium lunare t. j. měsíční kompast IV. 1428 b.
4. Horologium solare t. j. sluneční kompast IV. 1428 c.
5. Kontrfekty dwa: mesiáše a Antikrista IV. 1428 d.
6. Harmonia o starém a nowém zákonu IV. 1428. e.
7. O předìwných proměnách we swětě IV. 1428 f.
8. O odpadlcích IV. 1428 g.
9. O rytíři křesťanském IV. 1428 h.
Podíl při Apologii stawů pod obojí IV. 1065 d. β.

Bulla, Fr. Jindř. — Pražan; sprawce diwadla; 1785.
1. Odběhlec z lásky synowské (z něm. přeloženo) VI. 606. a.
2. Služebník lhář IV. 606 b.

Burda, J. Pelhřimowský. — Farář we Welikých Knězicích; 1616.
Knížka welikých potěšení plná etc. (přeložena z lat. IV. 1909.

Burger, Kajetan; 1715.
Nowý starý Simeon etc. Kázaní V. 919.

Burger, Wojtěch. — Administrator w Jirnách; 1730.
Plast strdi a roj wčel sw. Jan Nepomucký V. 958.

Burgerštein, Josef; 1846.
Deklamowánky a písně VI. 352.
W České Wčele VI. 496. m.— W Kwětech VI. 913. c.

Burian, Tomáš. — Narozen w Praze dne 5 Červwna 1802. Chodil do školy k sw. Štěpánu, kdež se již tehdáž dwakrát za týden důkladně učilo česky čísti, psáti i počítati, později wšak ke swaté Trojici čili k Trinitárům, kdežto se německému jazyku učil. Léta 1810 umřel mu otec, po jehožto smrti matka se stala hospodyní pana Jana Jeníka rytíře z Bratřic. Léta 1812 přišel na gymnasium, po smrti matky wšak (1815) pro nedostatek dán na řemeslo. Opustiw je dne 26 Listopadu l. 1816 dobrowolně obral staw wojenský, a sice při pátém pluku dělostřeleckém, práwě tenkráte pro Uhry znowa sestaweném. Pro pilné učení stal se 1 Červwna l. 1817 naddělostřelcem. Jsa co woják po dwě léta w Praze, pilně četl české spisy a přiučowal se grammatice české Nejedlého. Léta 1818 přišel se swým práporem ležením do Terezína, odtud pak z jara l. 1819 do Peště a na podzim téhož roku do tamější plukowní školy. Wyučiw se aritmetice, geometrii a ostatním dělostřelci potřebným naukám stal se 1 Kwětna l. 1821 pumownikem (bombardérem), pročež do Wídně ke sboru se odebrati musel. We wýborných školách tohoto sboru naučiw se wšem naukám nižší i wyšší matematiky, mechaniky a fysiky, chemie, wojenského pewnitelstwí, reysowání a ostatním dělostřelci wyšší hodnosti potřebným wědám s dobrými wýsledky, stal se 24 Dubna l. 1825 ohněstrojem (Feuerwerker). Z jara l. 1828 přišel opět do Peště k powěstným, tam wykonáwaným skaumáním dělostřeleckým, a odtud na podzim opět do Wídně, kdežto ještě t. roku co učitel geometrického reysowání, polního pewnitelstwí a dělostřelecké nauky do školy druhého pluku dělostřeleckého, we Wídni ležícího, dán byl. L. 1830 pozwalo jej ředitelstwí Nowoměstské za Wídní ku přijmutí professury jazyka českého na téže akademii, wystaupením k pluku tehdejšího setníka M. Poláka uprázdněné; kterauž přijaw powýšen byl 10 Dubna l 1831 za poručíka při 11 pluku pěším arciknížete Rainera. Na tomto ústawu učiw po 6 let jazyku českému, byl 11 Kwětna 1837 powýšen za nadporučíka při 11 pluku pěším (nyní knížete Felixe Šwarcenberka), po šestiletém pak témže auřadowání stal se 12 Kw. l. 1843 setníkem při prwním pluku pěším (nyní císaře Františka Josefa). Dříwe než se stal setníkem, byl již na podzim l. 1842 za welitele setniny w témže ústawu ustanowen, kterýžto krušný, strasti a trampot plný auřad po 7 let a 4 měsíce zastáwal, až pak po wystaupení do pensí plukowníka M. Poláka co generála, jeho místo co štábního oficíra zajal wždy ještě jakožto nejstarší setník w ústawu.

1. Ausführliches theoretisch-praktisches Lehrbuch der böhm. Sprache für Deutsche VI. 86.
2. Malá chrestomathie, (wyňatá z mluwnice jeho pod 1.) VI. 87.
3 Služebný předpis pro sprostého wojáka, swobodníka a bubeníka c. k. pěchoty (přel.) VI. 1451. a.
4. Cwičení se we zbrani (přel.) VI. 1451 b.
5. Předpis služby při c. k. jízdě (přel.) VI. 1451 c.

W Časopisech: Časopis česk. Museum VI. 150 a. 1140 f. 1455 a. — Kwěty VI. 1008. k.

Burius, Jan Krupinský. — Slowák; kněz; 1689.

Píseň w Kancionale V. 86. (pochybno složena-li od něho čili syna jeho, též Jana, kněze Bystřického).

Burka, Anton; 1842-1843.

We Wčele VI. 913. d.

Bydžowský, Jiří. — Mistr umění okolo 1654.

Kronika Mladoboleslawská V, 309.

Bydžowský, Marek z Florentina (Moravus). — Stal se bakalářem swob. umění na universitě Pražské r. 1559. 1 Říj. mistrem 1565. 21. Srp. professuru w universitě Pražské zastáwal od r. 1569 až 1604; přednášel obyčejně fysiku, někdy tuším také dějiny české; za děkana fakulty filosofické wolen byl w létech 1570. 1571. 1574. 1580. 1584; místoděkanem byl r. 1574; rektorem universitý šestkrát w létech 1589. 1590. 1594-1596. 1602. We wysokém stáří oženil se wzaw sobě wdowu po měšťanu a sládkowi Pražském, jménem Kateřinu Sliwenskau, jejíž žiwnost odtud nastaupil, z úřadu professorského wystaupiw (r. 1604). O odewzdání wěcí a počtů sobě w rozličných úřadech akademických swěřených, měl delší rozepři s ostatními professory, která se teprw roku 1610 skončila přátelským narownáním. Umřel r. 1612. 15 Září.

1. Žiwot císaře Maximiliana II. IV. 432. a.
2. Diarium sub Rudolfo rege IV. 432. b. 436.

Bydžowský, Pawel. — Farář u sw. Hawla w Praze; 1534-1543.

1. Zjewení sw. Jana IV. 1211.
2. Tractat s krucifixem pod titulem: Čechowé milí etc. IV. 1228. a.
3. Tyto knížky tré w sobě drží etc. IV. 1228 b.
4. Knížky o přijímání těla a krwé pána našeho J. K. IV. 1228. c.
5. Tato knížka tré ukazuje etc. IV. 1228. d.
6. Děťátka a newinňátka i hned po křtu tělo a krew boží etc. přijímati mají IV. 1228 e.
7. Tento spis ukazuje, že biskupowé biskupa etc. poswěcowati mají IV. 1228. f.
8. Křesťanské wíry upřímné o těle a krwi boží wyznání IV. 1228. g.
9. Tento spis nyní z knih sw. Jana Zlatoústého w český jazyk přeložený etc. IV. 1754.

Bydžowský, František Victor; 1756.
Dwojnásobné králowstwí Ježíše V. 811.

Bydžowský, Wáeslaw Posthumus; 1570.

Byšický, A. L. — Učitel školní w Karlšteině 1825, potom na hlawní škole w Jindřichowě Hradci.
1. Německá mluwnice VI. 112.
2. Dukladné uwedení k početnímu umění VI. 1394.
3. Bolestná křížowá cesta (přel.) VI. 2371.

Bzenecký, Wáeslaw.
Paměti města hyjowa IV. 478.

Cadaverosus, Jan Kauřimský; 1594.
Žiwot Tobiáše, a Jana Husa traktat o manželstwí. Item Sw. Augustina kázaní manželum učiněné IV. 1470.

Caepola, Izaiáš; 1579.
Spolupřekladatel biblí bratrské IV. 1167. a.

Camillus, Izaiáš Wodňanský; 1616.
Kázaní patero o slowu božím IV. 1644.

Campanus, Jan, Wodňanský. — Dosáhl mistrowstwí w učení Pražském roku 1596. 7 Říj.; byl r. 1598 spráwcem školy w Králowé Hradci, r. 1599 u sw. Jindřicha w Praze. R. 1605 powolán ku professuře do kolleje Karlowy, přednášel řecké a latinské klassiky, jakož časem i dějepis český. Básněmi swými latinskými proslul netoliko w Čechách, nýbrž i w cizině. Úřad děkanstwí fakulty filosofické zastáwal w létech 1605, 1607, 1608, potom 1614 od sw. Jiří, 1615 od sw. Jiří, 1618 od sw. Hawla. Na rektorstwí zwolen byl r. 1612. 20 Unora. Po Bělohorské bitwě, když zwolený rektor, mladý pán Karel Hilprandt z Walterskirchen, důstojenstwí toho nepřijal, byl prorektorem od sw. Hawla 1620 až do sw. Jiří 1621, potom opět rektorem až do sw. Hawla 1621. Po odewzdání akademie Karlowy Jesuitům (1622. 14 Listop.) přestaupil ku katolické wíře; w málo dnech wšak na to umřel (1622. 13 Pros.) a slawně od Jesuitů pochowán w kapli Božího těla na Dobytčím trhu.
Násilné unešení Judity dcery císařské od knížete Břetislawa. Hra diwadelní IV. 233.

Campanus, (Campanius?) Jan, Kutnohorský, farář Wlastibořický, 1616. 1617.
1. O ráně morowé IV. 904.
2. Kázaní strašliwé o zkáze Jerusalema IV. 1647.

Campanus, Matiáš Kutnohorský.
Duchowní spasitelný poklad etc. Příd. 3.

Candidus, Sixt. — Děkan Kutnohorský, 1473 –1589.
1. Diurnal IV. 209.
2. Wýklad na modlitbu páně IV. 1509. a.
3. Wýklad na žiwot Tobiáše IV. 1509. b.
4. Kázaní o země třesení IV. 1597.

Carchesius, Jan. — Narozen w Třeboni; farář w Kostelci blíž Náchoda 1614. 1615. žiw jeslě r. 1634.
1. Rytmowé na smrt p. Doroty Spátowé IV. 196.
2. Kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým IV. 1696.
3. Werše na pohřeb Henricha Straky z Nedabylic V. 198.

Carchesius, Martin, jinak Kraus z Krausenthalu. — Písař radní Starého města Pražského, r. 1602, jak o sobě prawí, již w sešlém wěku, 38 let rozličné úřady zastáwaw.
1. Historia o doktorowi Janowi Faustowi IV. 626.
2. Knížka obsahující staw městský etc. IV. 730.
3. Flagellum Judæorum. Bič židowský IV. 1372.

Carion, Wácslaw. — Farář w Konojedech; 1614.
Kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým IV. 1699.

Carolides, Jiří z Karlšperka. — Narozen 1579; mistr učení Pražského, sudí zemský; poëta latinský od Rudolfa II korunowaný. Psal latině a česky. Umřel 1612.
1. Præparatio pueritiæ; nawedení mladistwého wěku etc. IV. 211. a.
2. Precatio Mathiæ regis Ungariæ IV. 211. b.
3. Dialogus tragicus etc. Žalostné duše s tělem rozmlauwání IV. 211. c
4. Modlitba ranní i wečerní IV. 211. d.
5. Sententiæ morales IV. 211. e.
6. Chlauba podagry (z lat. Wilibalda Pirkheimera) IV. 218.

Cechner, Jeronym. — Benediktin w Emauzích; český kazatel; 1766.
Centifolia rosa mystica. Růže stolistá etc. V. 1042.

Cember, Jiří.
Oltářík modlitební. Příd. 4.

Cenglerus, Ondřej. — Kněz církwe Ružemberské w Liptowě okolo r. 1588.
Přeložil jednu píseň z maďarského V. 86.

Cerveli, Nivard. — Kněz řádu Cisterckého; 1738
Golgothejský etc. winný kmen nejsw. kříže V. 990.

Cibulka, Josef. — Narozen w Praze 1796. 17 Kwětna; stal se knězem 1818. 12 Srpna; děkan w Diwišowě w Kauřimsku.
Kázaní na den radostného prohlášení obnoweného wánočního jitřní VI. 2048.
W České Wčele VI. 496. m. 597. g.

Cichoræus wiz **Čekanka.**

Cikada (neb Kodeda), Jan Wácslaw. — Děkan Táborský; stal se r. 1605 audem konsistoře strany pod obojí; r. 1609. 22 Ledna jsa farářem u sw. Jiljí w Praze, opět do konsistoře za auda jmenowán jest, od císaře wšak 30 Čerwence téhož roku při obnowě konsistoře od stawů s jinými wylaučen.
1. O bohu prawém IV. 1376
2. Cesta k žiwotu wěčnému IV. 1622. a.
3. Kázaní o těle a krwi páně IV. 1622. b.
4. Kázaní nad mrtwým tělem Anny dcery pana Wácslawa Samce ze Stráže IV. 1687. a.
5. Kázaní nad mrtwým tělem Alžběty z Waldšteina IV. 1687. b.
6. Autočiště křesťana wěrného IV. 1875.
7. Modlitby IV. 1974.

Cikanka, P.; 1843.
W České Wčele VI. 496. m.

z Cimburka a Towačowa Ctibor (Stibor.)— Heitman markrabstwí morawského; umřel 1494.
1. Kniha Tawačowská III. 291.
2. Sbírka psaní 1470—1445.

z Cimburka a Towačowa Jan; 1440-1445.
Sbírka psaní ku kapitole Olomucké III. 482.

Cink, Aloys Sudimír; 1839.
We Wčele VI. 496. m.

Cippelius, Jan Leopold. — Narozen we Slaném 17 Čerwna 1753; děkan we Mnišku kanowník u Wšech swatých; umřel 16 Unora 1826.
1. Překlad Quinta Curtia VI. 915.
2. Řeč pohřební o Marii Terezii VI. 2073.

Císař, K. Bor. — Narodil se dne 7 Čerwna 1802 w Kauřími. Studowal na gymnasium w Slaném až do r. 1820. R. 1821 wstaupil do filosofie na wysokých školách Pražských, r. 1823 tamže do bohoslowí. Na kněžstwí wyswěcen 14 Srpna 1826 poslán jest jako kaplan do Budyně, odtud r. 1827 co kooperator do Wosowa, kdež se r. 1834 stal farářem.
Wýbor swatých a oswícených modliteb VI. 2431.

Cithard, Matiáš. — Dworský kazatel; 1564.
Kázaní nad tělem mrtwým Ferdinanda I IV. 1671.

Civilius (Dwořák ?) Jan, Lomnický. — Kantor Mělnický; 1582.
Písničky IV. 82.

Codicillus, Petr, z Tulechowa (Sedlčanus). — Stal se bakalářem na učení Pražském r. 1552 potom cestowaw nejspíš w cizině, mistrem 1561. Hned druhého roku na to (1562) powolán byl za professora w kolleji Karlowě; byl wýtečný w řecké literatuře a w astronomii, o řízení university i nižších škol zaslaužilý. Děkanem fakulty filosofické byl r. 1564 a 1565; rektorem po osm let (1572. 1582-1588). Umřel r. 1589. 29 Září.
1. Vokabulář latinský, český a německý IV. 33.
2. Písně na epištoly a ewangelia IV. 86. a.
3. Písně pobožné IV. 86. b.
4. Píseň urozenému pánu J. z Paumberka IV. 180.
5. O hrozně podiwné kometě 1572 IV. 760. a.
6. O hrozné a předivné kometě r. 1577. IV. 760 b.
7. Spis o kometě wlasaté r. 1582 IV. 760 c.
8. Kalendáře IV. 760. d.
9. Wyšetřená a ohledaná kometa IV. 1765.
10. O artikulích wíry IV. 1297.
11. Předmluwa k wýkladu modlitby páně Rwačowského IV. 1506.
12. Symbolum sw. Athanasia IV. 766.
13. Modlitby nábožné IV. 1949.

Colens, Jakub. — Narozen w Plzni 1566; Jesuita; studowal w collegium Romanum, byl kazatelem 20 let, a sice drahný čas u sw. Jakuba, a mnoho rodin ku katolické wíře obrátil; potom byl rektorem kolleje Krumlowské, odkudž r. 1618 na rozkaz stawů pod obojí ustaupiti musil. Umřel w Praze r. 1623.
1. Pinella Lukáše spis o powinnosti řeholní (přel.) IV. 593.
2. Téhož rozjímání o sedmi cnostech Krista (přel.) V. 1383. a.
3. Roberta Bellarmina Umění křesťanské (z lat.) V. 1383. b.
4. Lud. Blozia Instructio ad perfectionis studiosos (přel.) V. 1383. c.
5. Rob. Bellarmina Nebeský řebřík (přel.) V. 1383. d.

Collinus, Matauš z Choteřína. — Narozen w Kauřimi, studowal we Wittenberce pod Melanchtonem, kdež dosáhl mistrowstwí; odtud r. 1542 powolán do Prahy nastaupil professuru řeckých a latinských klassiků, založenau a nadannau od doktora France z Králowy hory. Dwadcetiletým přednášením tohoto předmětu rozšířil oblibu pro humanistická studia w Čechách, kteráž se odtud horliwě ode wšech wzdělanců pěstowala. Umřel r. 1566. 4 Čerwna w tak nazwané Angelské zahradě w Jindřišské ulici, kterauž mu darowal proslulý Mæcen pan Jan z Hodějowa. Řek Jakub Palæologus postawil mu pomník w Carolinum, kterýž posud stojí.
Grammatica latina cum exemplis et significationibus Bohemicis IV. 13.

Columella, Josef, Stříbrský. — Roku 1605 spráwce školy w Ronšperce, r. 1606 w Budyni.
Hystoria o Isákowu ženění IV. 1478.

Conradus, wiz **Konrád**.

Constantinus, Petr ze Břehu. — Hwězdář, 1604-1607.
1. O nowém napraweném kalendáři zpráwa jistá gruntowná (přel. z něm.) IV. 771.
2. Kalendář IV. 780.

Constantius, Jiří, wiz **Konstanc**.

Crabath, F. — Filosofie a theologie doktor, kanownik na Wyšehradě, notarius, a při hlawní Teynské faře nejstarší vikář; narozen 14 Září 1757.
Kázaní o ceně křesťanské sprawedlnosti IV. 2013.

Crinitus, (wlastně Wlasák), Dawid z Hlawačowa. — Narozen w Nepomuku 1513; latinský básník; přičiněním Jana z Hodějowa stal se písařem městským w Rakownice; později od Maximiliana II co básník korunowán, a do stawu pozdwižen r. 1562: umřel 1586.
1. Davidis regis et prophetæ psalmi septem IV. 112.
2. Hortulus animæ IV. 156.

Crinitus, Sigmund Stříbrský. — Farář u sw. Mikuláše na Malé straně; zwolen za administratora strany pod obojí r. 1614. 16 Čerwna. Byl ním až do r. 1619.

1. Spis o manželstwu IV. 128.
2. Spis o osobě Krista pána etc. IV. 1386.
3. Spis o artikuli wíry: Wstaupil do pekla IV. 1415.
4. Rozjímání žalmů 31 a 80. IV. 1518. a.
5. Spis o artikulich: Wstaupil do pekel etc. IV. 1518. b.
6. Wýklad na žalm 91. IV. 1518. c.
7. Amuletum Christianum proti moru IV. 1854. a.
8. Radda spasitelná etc. IV. 1854. b.
9. Diarium christianum, Křesťanské dílo denní etc. IV. 1854. c.

Cultrarius, Matěj Žatecký. — Farář w Rokycanech. 1616–1619.
1. Píseň w truchlosti ducha složená IV. 144.
2. Kázaní proti kostnicím a reliquiím papežským IV. 1654.

Cwrkynský, F.
Přispěl k Hyllosu VI. 737.

Cyklowský, Jiřík. — Český bratr.
Píseň w kancionálu III. 48.

Cyklowský, Ondřej. — Český bratr.
Píseň w kancionálu III. 48.

Cynner, J.
Přispěl k Čechoslawu VI. 739.

Cyrillus, Jan Třebický. — Narozen 1566; bratr český; kněz; při obnowě konsistoře strany pod obojí po wydání majestátu zwolen za konsistoriana (1609. 7 Říj.); r. 1618 stal se kazatelem kaple Betlemské, r. 1619 seniorem z kněží bratrských při konsistoři. Po bitwě Bělohorské wypowěděn byl r. 1621 w měsíci Prosinci ze země. Byl tchán Komenského; wystěhowal se do Lešna 1628. Umřel r. 1632, 30 Května, poražen byw mrtwicí, když práwě kázal.
1. Kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým IV. 1725.
2. Každodenní cwičení se w pobožnosti IV. 1988.
3. Bartoloměje Bitnera Enchiridion consolatorium (přel.) V. 708.

Cyrus, Matěj. — Prwní senior konsistoře Pražské z jednoty bratrské; zwolen po udělení majestátu císaře Rudolfa 1609, 7 Října téhož roku 4 Prosince uweden za kazatele do kaple Betlemské, postaupené tehdáž bratřím od university; muž učený a wýmluwný; umřel 1618, 16 Března, stár jsa 52 let; pochowán w Betlemě.
1. Historie o plawení se do Ameriky (přelož. z lat. společně s Pawlem Slowákem) IV. 649.
2. Artium universarum etc. Kázaní při pohřbu Petra Woka z Rosenberka IV. 1688.

Čacká, Marie; 1838–1844.
We Kwětech VI. 496 k. — We Wčele VI. 496. m.

Čakert, Tobiáš. — Narozen w Dačicích na Morawě r. 1669. Jesuita, professor humanitatis, křesťanského náboženstwí kazatel po 14 let; umřel w Jičíně 1728.
1. Wýtah žiwota a ctností sw. Josefa V. 1320. a.
2. Wýtah žiwota a cností sw. Anny V. 1320. b.
3. Přemož sebe samého (z lat. Jiř. Iwánka) V. 1485 a.
4. Pawla Barriho tři dnowé Swatomila (přel.) V. 1485. b.
5. Dies sacer, festus et profestus V. 1611.

Čapek, Jan Alexius, Wysokomýtský. — Alumnus 1660.
Jana Nadasy Annus Christi Crucifixi. Rok ukřižowaného Boha Ježíše V. 1414.

Čapek, František. — Kaplan we Hradišti; 1738.
Nomen et omen etc. Jméno s skutkem otce w synu etc. V. 992.

Čapek, Wojtěch Wácslaw; 1731.
Starobylá lázeň Mikulásská u Wysokého Mýta V. 332.

Čaplowič (Csaplowics), Jan. — Šlechtic slowenský, narozen 1780. Umřel 1847. 29 Kw.
Slowenské werše VI. 296.

Čarnowský, Sigmund; 1660.
Kalendář V. 534.

Čáslawský, Fr. Sam. — Mnich 1671–1781.
1. O púwodu a wíře Mahometa V. 383.
2. O ceremoniích sedmi swátostí V. 1113.
3. W krátce sepsaná knížka o potupení swětských marností V. 1424.

Částka, Ferdinand Josef ze Sternsteina. — Doktor lékařstwí 1698–1736.
1. Čest a sláwa Wysokomeytská etc. t. j. weypis rozhlášené lázně V. 557. a.
2. Wypsání Swatoňowských lázní V. 557. b.

Čech, Jan. — Kazatel w Bayrutu (byl-li Čech?) 1536.
Knížka křesťanských pohádek IV. 1223.

Čech, Jan Melichar. — Farář u sw. Ducha w Praze, 1730.
Archa páně etc. nebo sw. Jan Nepomucký etc. V. 952.

Čech, Iwan; 1843.
We Kwětech VI. 496. k.

Čech, Mikuláš Pražský; 1570.
Pawla Rostochy Sewerinenského spisowé aneb traktatowé etc. (přel.) IV. 1302.

z Čechtic, Bohuslaw. (Deo solemnisa de Czechticz). — Na počátku 16 století.
Sbírka rozličných spisů starších od něho učiněná III. 732.

Čejka, J. — Doktor lékařstwí w Praze, aud sboru musejního pro řeč a literaturu českau; r. 1848 poslanec sněmu říšského od okresu Bydžowského.
Janka Draškowiče Starší dějepis a nejnowější literaturná obnowa národu ilirského. (Překlad). VI. 986. — W Časopisech: Česká Wčela VI. 496. m. 913. d. 1076 d. — Kwěty 559 g. 913. c. 1067. q. Wlastimil 1008. 1473. s.

Čekanka (jinák Cichoreus), Tobiáš. — Narozen w Hradci Králowé; byl učitelem při škole u sw. Jakuba w Kutnéhoře. Staw se knězem r. 1615, byl nejprwé kazatelem tamže, potom farářem w Rozhowicích, kdež se oženil r. 1618, 23 Října, konečně děkanem w Poličce, kdež ještě přebýwal roku 1622. 11 Listopadu.
1. Sprostý wýklad žalmu 83, V. 824.
2. Ignis fatuus V. 1373.

Čelakowský, František Ladislaw. — Narozen

we Strakonicích 7 Března 1794; byl bibliotekářem u knížete Rudolfa Kinského; zastáwal professuru řeči a literatury české na universitě Pražské 1835–1837; r. 1843 stal se professorem slowanské filologie na universitě Wratislawské; r. 1849 powolán za professora téhož předmětu na universitu Pražskau.

1. Česká dobropísemnost VI. 56.
2. Krátká mluwnice německého jazyka VI. 90.
3. Příslowí slowanská VI. 144.
4. Smíšené básně VI. 294. a.
5. Slowanské národní písně VI. 294. b.
6. Litewské národní písně VI. 294. c.
7. Ohlas písní ruských VI. 294. b.
8. Ohlas písní českých VI. 294. c.
9. Růže stolistá VI. 294. e.
10. Spisy básnické (wydané nákladem Matice VI. 294 g.
11. Waltera Skotta Panna jezerní (z anglick.) VI. 552. 835.
12. Herdera Listowé z dáwnowěkosti (z něm.) VI. 578.
13. Göthe: Marinka (z něm.) VI. 661.
14. Trestní zákon w přestupcích aupadkowých VI. 1684.
15. Swatého Augustina: O městě božím (z lat.) VI. 1735.
16. Příspěwek k Hlasům Wlastenců 1832 VI. 313. 469.
17. Též r. 1835 VI. 318.

W Časopisech: Časop. Mus. VI. 150. a. 496 h. 559. d. 564. c. 599. f. 932 f. 993. e. 1067. i. 1176. a. — Časop. pro katol. duch. VI. 275. d. 1125. c. — Kwěty 496. k. — Wčela 496. m. 559. h. — Wěnec 521. — Čechoslaw 597. d. — Dennice 599. i. 600 f. — Wlastimil 599. r. — Krok 932. e.

Redigowal: Českau Wčelu VI. 746. Dennici neb Noworočenku na r. 1825 (společně s Chmelau) VI. 766. Pražské Nowiny VI. 1093.

Čendekowic, Pawel; 1838,

We Kwětech VI. 496. k.

Čeněk, Josef z Wartenberka. — Narozen 1765. 11 Července w Nowém Bydžowě; swobodnych umění a filosofie doktor; kanownik a děkan Králowéhradecký infulowaný, a dozorce školní, posléze kapitolní děkan chrámu hlawního w Salcburku; umřel 1843. 25 Kwětna.

1. Wyswětlení a přídawek ku katechismu VI. 1826.
2. Kázaní nedělní VI. 1961. a.
3. Kázaní postní VI. 1961. b.

Psal do Přítele Mládeže VI. 1260. 1874. 1889.

z Čenkowa wiz **Flaxius**.

z Čenowa wiz **Wlček**.

Čepelák, Al.; 1844.

Černý Bedřich, od Karoliny Pichlerowé (přel. z něm.) VI. 893.

Čermák, Antonín. — Narozen w Litomyšli 1776. 31 Kwětna. Studia wykonaw w Praze, dosazen r. 1800 do Hermanic na Litomyšlsku za faráře, později odtud do Dolního Aujezda. Umřel r. 1827 (?).

1. Nedělní kázaní VI. 1951. a.
2. Kázaní na swátky zaswěcené VI, 1951, b.
3. Kázaní na dny rozličných swatých VI. 1951. c.

W Časopisech: Wčela VI. 496. m. — Dobroslaw VI. 588. e.

Čermák, Jan Ondřej. — Filosofie doktor a hwězdář we Krakowě; 1654.

Králowský kalendář etc. V. 532.

Čerňanský, Jan. — Narozen w Rajci, městečku Trenčanské stolice r. 1709; kněz Dolno-Střihowský; umřel 1766.

1. Pořádek spasení V. 181.
2. Žalostné wypsání pádu a wywrácení Lissabony V. 224.

Čerňanský, Samuel. — Syn Jana Čerňanského; narozen we Hnaušti, stolice Malo-Hontské 1759; kněz Bátowský, muž oswícený, we fysice a zeměpisu zběhlý, přirozený mechanik; umřel 1809.

1. Nábožné písně od Gellerta (z něm.) VI. 215.
2. Příběh šwedské hraběnky VI. 778.
3. Beňowského památné příhody (přel.) VI. 1052.
4. Agenda (wydal společně s Hamaljarem a Strakau) VI, 2116.

Černohauz, František. — Narozen 15 Ledna 1850 w Turnowě nad Jizerau, určen byl od swých rodičů na řemeslo kamenářské, w Turnowě tu dobu mnohowýnosné, přičiněním ale místního duchowenstwa uweden na drahu studií. Odbyw první třídu gymnasialní priwatně w rodném místě swém, dokončil studia na gymnasium Mladoboleslawském, načež r. 1829 ubral se do Prahy na universitu. Studowaw theologii z části w Litoměřicích, z části w Praze, na kněžství poswěcen jest 4 Srpna 1834. Od téhož roku byl kaplanem w Rejšicích, od r. 1843 w Dobrawici, načež 24 Ledna 1846 jmenowán farářem we Wšejanech.

Malá diwadla pro okresy domácí VI. 672.

W Časopisech: Čechoslaw VI. 496. i. 599. g. — Kwěty 588. i. — Čas. pro katol. duchow. VI. 1125. c. (?)

Černhauz, Wácslaw. — Narozen w Turnowě 1798. 13 Unora. Knězem učiněn 1821, 24 Srpna, kaplan w Libani.

Čas. pro katol. duchow. VI. 1125. c. (?)

Černín, Herman z Chudénic. —

Poselství do Constantinopole III. 198.

Černohorský, T. — Jesuita.

1. Dictionarium latino-bohemicum V. 54.
2. Jiřího Iwanka: Vince te ipsum etc. (přelož.) V. 1483.

Černovicenus (Černovicius), Pawel. — Narozen w Německém Brodě (Teutobrodenus); studowal co alumnus akademie Karlowy roku 1606; stal se bakalářem r. 1607; byl učitelem tak nazwaných classes w kolleji Karlowě téhož roku; potom spolurektorem školy u sw. Štěpána na Nowém městě od 9 Led. 1608.

Vocabularium rhytmico-bohemicum IV. 45.

Černý, Jan (Niger). — Doktor w lékařstwí w Litomyšli; bratr český, 1480–1520.
1. Kniha lékařská III. 250.
2. Herbář III. 269
3. Spis o nemocech morních III. 280 a.
4. Zpráwa jiná o témž III. 280 b.
5. Wýklad na knihu ecclesiastes III. 816.

Černý, Jan. — Bratr český
Wyzdwižení půwodu w jednotě IV. 531.

Černý, Jan Jewický. — Měštěnín w Zábřeze.
Liber de arte destillandi, Jeronyma Braunšweyka (přel.) IV. 849.

Černý, Karel; 1727.
Medotekaucí sláwa na hůře Libánu, t j. Diwotworec Nepomucký sw. Jan V. 945. 1336.

Černý, Jan. — Narozen 13 Dubna 1788 w Hořicích; knězem učiněn 1811, 12 Srpna; lokalista w Chodowicích w Bydžowsku.
Tabule poučující a wedaucí k náležitému poznání dewatero částek české řeči VI. 80.

Černý, M.; 1843.
Česká Wčela VI. 496. m. 559. h. — Kwěty 913 c.

Černý, Josef. — Narozen 3 Září 1785 w Hořicích; poswěcen na kněžstwí 22 Srpna 1810; kaplan w Žebuni, w Hořicích, w Chlumci nad Cidlinau; co pensionista w Hořicích, w Jičíně, konečně w Praze (1826) jako fundatista u Andělských panen, pak (1829) co administrator u Karmelitanek na Hradčanech, kdež skonal 18 Prosince 1784.
1. Fadon, dle Mendelsohna (z něm.) VI. 1164.
2. Mentor, od Silvia Pellika (z wlask.) VI. 1203.
3. Žiwot sw. p. Terezie VI. 2186
4. Žiwot sw. Františka Xawerského VI. 2187.
W časop. pro katol. duchow. VI. 1125.

Černý, František. — Farář Probluzský; 1791.
Mrawná chwalořeč o sw. Janu Nepomuckém VI. 2000.

Čerwenák, Benjamin Prawoslaw. — Slowák, 1842–1844. Záhy umřel.
1. Zrcadlo Slowenska VI. 1004.
2. Historie církwe křesťanské (z něm. přel.) VI. 1121.

Čerwenka, Matěj (jinak Erithræus). — Narozen w Čelakowicích r. 1521; starší w jednotě bratrské od r. 1553; umřel r. 1569.
1. Sbírka příslowí IV. 27.
2. Zpráwa krátká o půwodu bratrském IV. 534.

Čerwenka, Jan. — Malíř w Hranicích; 1578.
Alchimie česká IV. 854.

Čerwenka, Wácslaw Turnowský. — Narozen 1636; děkan w Jičíně, potom arciděkan w Plzni, kanowník w Litoměřicích; umřel asi r. 1694. (Kšaft jeho od toho roku).
Jakuba Marchantia podstata wíry (přelož. z lat.) V. 734.

Čerwenka, Leopold Benedikt. — Vicarius u sw. Apollinaříse 1697.
Curiosus tolerabilis t. j. Wšezwěd snesitedlný V. 748.

Čerwíček, Stanislaw.
Přišel k Hyllosu VI. 737.

Česka, Jan. — Kazatel w Betlemě, prwé pěstaun u p. z Pernšteina w 16. století.
Řeči mudrcůw IV. 270.

Česka, František Matěj. — Narozen w Strmilowě dne 2 Dubna 1799; wychowán w Žirownici w Táborském kraji. Studowal w Jindřichowě Hradci na gymnasium, we Wídni na universitě; pak wstaupiw do řádu nábožných škol, úřad učitelský 4 léta zastáwal, roku wšak 1826 ze řádu wystaupiw dokončil studia theologická w Českých Budějowicích, kdežto dne 24 Srpna 1828 na kněžstwí wyswěcen, stal se kaplanem fundačním na Chotowinách; dne 23 Čerwence 1840 byl farářem w Borotině.
Babení dobytčí VI. 1655.

Čichowský (Čichovecius), Řehoř František z Landsperku we Slezku; kněz řádu sw. Benedikta, od r. 1629 do 1640 děkan Chrudimský, jímž obywatelé města i okolí Chrudimského na wíru katolickau obráceni jsau.
Farář, t. j. zpráwa a spůsob etc. (přel.) V. 1108.

Činowský, C. F.
W Čechoslawu VI. 496. i.

Čišek, Nikodem.
Kancionál ewangelický. Příd. 6.

Cochius, Ctiboh. — Slowák z Orawské stolice, 1836.
We Hronce VI. 932. i.

Dačický, Jiří Jacobeus.
1. Slabikář český V. 1.
2. Celodenní mistra s učedlníkem rozmlauwání Příd. 42.

Dačický, Mikuláš z Heslowa, rytíř. Umřel 1628.
Paměti jeho V 298.

Dachnowský z Dachnowa, Jiří; 1634.
Kalendář V. 521.

Dalemil. — Rytíř na počátku 14 století, jemuž toto jméno na nejisto se přikládá.
Kronika (Boleslawská) II. 50.

Daněk, z Kubína; 1521.
List papeže k Luciperowi (přel. z něm.) III. 785.

Daniel, Adam, wiz z Weleslawína.

Dankowský, Jiří. — Narozen 16 Unora 1784 w Telči na Morawě; professor řeckého jazyka na kr. akademii w Prešpurku 1807, we wýchodních jazycích zběhlý. Příbuznost slowanského jazyka s řeckým ukazowal.
1. Die Griechen als Stamm- und Sprachverwandte der Slaven. (Otče náš český řečtinau wyložený) VI. 122. a.
2. Matris slavicæ filia erudita vulgo lingua græca VI. 122. b.
3. Homerus slavicis dialectis cognata lingua scripsit VI. 924.

Dasypus (Dasypodius) Wácslaw. — Narozen w Nimburce; stal se bakalářem swob. umění r. 1578; farář církwe Hrušowanské a Prachowské; 1580–1591.

1. Dictionarium latino-bohemicum IV. 37.
2. O zemětřesení na Morawě r. 1581 IV. 168.
3. Calendarii perpetui pars prior IV. 774.

Daubrawský, — R. 1783 alumnus w semínarium Brněnském.
1. Správce duchowní (z něm.) VI. 1761, 2207.
2. Swatý denní pořádek křesťana (z něm. společně s jinými třemi alumny) VI. 2284.

Daubrawský, Jan; 1832.
Řeč při pohřbu Ant. Šlechty VI. 2095.

Daudlebský, Frant. — Jesuita; 1705.
Truchliwý západ nejjasnějšího celé Europy slunce Leopolda I. V. 1089.

Daudlebsky, Sw. K.; 1840.
Angelská hora, činohra VI. 702.
We Wčele 913. d.

Daucha, František. — Narozen w Praze dne 31. Srpna r. 1810 z rodičů chudobných, studowal we swém rodišti, předně na Malostranském gymnasium, z něhož přešel r. 1827—1828 w studia filosofická tamže. Po jejich odbytí během dwau let wstaupiw jakož arcibiskupský alumnus do Pražského semináře, na fakultě bohoslowecké swá studia r. 1833 skončil. Nemaje posud čtyryadwadcet, církewně k ordinací předepsaných let, čekal na doplnění potřebného wěku a zároweň též na příchod nowého arcibiskupa Pražského, w kteraužto dobu zatím w Brandeyse nad Labem u tamního děkana a wikáře, jemu přátelsky nakloněného, trwal. Připrawowal se w ten čas na professorstwí gymnasialní, jehožto prwní dráhu r. 1834 co auskultant na Pražském akademickém gymnasium skutečně nastaupil; a wšak téhož roku 1834 dne 6. dubna od dosazeného zatím arcibiskupa, jsa na kněžstwí wyswěcen, bylť rozkazem hned na to odeslán jakož kaplan na obtížnau duchowní správu w Petrowicích, wesnici blíž Wysokého Chlumce w tehdejším kraji Beraunském. Namáháním zde tak nebezpečně a na stálau trwalost sobě zdrawí porušil, že se r. 1838 jakož churawec musel do Prahy k rodičům zpět odebrati. Byw na to r. 1840 po delší čas w domě rytíře Neupaura w Golčowu Jenikowě, dostal se téhož roku za domowního kněze k rodině Karla hraběte Pachty, s kteraužto střídawě w Mnišku i w Praze trwal. Po smrti hraběte r. 1846 ještě po celý rok při rodině Pachtowské až do úmrtí hraběnky, choti zemřelého, zůstaw, zwolil sobě r. 1848 hostinský byt w klášteře Minoritů u sw. Jakuba w Praze, kde mu přebýwání z přátelstwí obětowáno.
1. Thomsonowy počasy (přel.) VI. 538.
2. Dwanáct spících panen (z něm.) VI. 706. 1.
3. Romeo a Julie (přel.) VI. 706. 2. 717.
4. Tankred (přel.) VI. 706. 3.
5. Tomáše Kempenského o následow. Krista (z lat.)
6. Modlitby VI. 2447.

W Časopisech: Časop. pro katol. duch. VI. 275. d. — Časop. Mus. 496. h. 717. 993. e. 1067. i. — Kwěty 496. k. 588. i. 913. c. 1008 k. 1076. g. 1084. f. 1140. o. 1173. f. 1220. d. 1588. d. — Wčela 496. m. 913 d. 993. h. 1067. n. 1076. d. 1173. b. — Wlastimil 993. r. 1067 x. 1140. o.

Dawid, Alois Martin. — Kněz řádu praemonstratského; doktor filosofie, král. hwězdář w Praze, rektor uniwersity r. 1815.
Kalendář VI. 1420.

Dawid, Jiří. — Jesuita; 1713.
Medicus Hercynius t. j. Welko-lesní hojitel etc. aneb žiwot sw. Wintíře V. 1313.

Demian, Ondřej. — Narozen w Trenčíně; prokurator; umřel 1799.
(Werše jeho we swazku II. Slowenských weršowců, 1809. kdež Jan slowe, snad omylem. Wiz. Tablic. Poezie III. 63.)

Denhort, Jeremiáš Skytořinský. — Děkan w Českém Brodě; 1607.
Angelika mornímu neduhu odpírajícíIV. 1528. 1880.

Dentulus, wiz **Zubáček**.

z **Deutschenberka**, Daniel Basilius (Teutolipcenus). — Narozen 1585 w České Lípě (?) Stal se bakalářem w učení Pražském r. 1609, mistrem 1612. Do roku 1615 byl spráwcem školy u sw. Mikuláše na Malé straně; stal se mezi tím doktorem práw a sausedem Malostranským. Roku 1615 dostal powolání ku professuře w uniwersitě; přednášel fysiku a mathematiku. Roku 1616 od sw. Hawla byl děkanem fakulty filosofické, též r. 1619 a konečně od sw. Hawla 1621 až do 28. Dubna 1622, poslední w tomto úřadě na někdejší akademii Karlowě. Po odewzdání akademie Jesuitům přestaupil ku katolickému náboženstwí, a stal se tudy primatorem Malostranským. Umřel r. 1628, 25. června.
Saud hwězdářský o kometě IV. 786.

Dewald, Ondřej František. — Farář w Dobrši; 1736.
Chwalořeči neb kázaní V. 876.

Dewitský, J. P. Srow. **Procházka**.
1. Powídky, dle Šmida VI. 858. a. 1360. a.
2. Josafat VI. 858. b.
3. Pytláci (překlad) VI. 1360. b.
4. Owoce dobrého chowání, dle Šmida VI. 1360. c
5. Nowé powídky, dle Šmida VI. 1360. d.
6. Slawík, čerwené a bílé růže, dle Šmida. VI. 1360. e.

Dewoty, Josef František — Narozen dne 19. Února 1780 w Hradci Králowé. Počátky literního umění obdržel na tamější hlawní škole a gymnasium; studowal filosofii a theologii w Praze. Na kněžstwí wyswěcen dne 19. Září 1803 zastáwal nejdříwe obyčejnau službu kněžskau w arcibiskupském Pražském semináři; r. 1804 dostal se za kaplana do Hořic, r. 1805 do Bydžowa, 1806 za kooperatora do Sedlce u Kutné Hory, odkudž

při témž úřadě zůstáwaje přestěhowal se r. 1812 do Malína; po smrti Sedleckého faráře Josefa Rautenkrance (22. Července 1817.) stal se farním administratorem, pak od 4. Listop. farářem Sedleckým; r. 1824 zwolen za čestného kanowníka kapitoly Wyšehradské; r. 1832 dostal důstojenstwí osobního děkana; r. 1833 dosazen na faru w Mikulowicích u Chrud.

1. Popsání bývalé řehole Cistercienské Sedleckého kláštera VI. 1035. a.
2. Wyobrazení chrámu Swatobarborského w Hoře Kutné VI. 1035. b. 2153.
3. Kratičký obsah založení kaplí Wšech Swatých etc. w ohradě weleslawného audolí Sedleckého VI. 1113.
4. Wyobrazení a popsání w polínku třešňowého kmenu etc. spatřeného kříže VI. 1466.
5. Pořádek, jak se wyznání wíry katolické díti má. VI. 1843.
6. Spůsob posluhowání swátostí sw. manželstwí VI. 2131.
7. Auwod šestinedělky VI. 2379. a.
8. Ježíš, Maria, Josef! Katolická modlitební kniha etc. VI. 2379. b.
9. Pobožné a wraucích žádostí plné rozjímání VI. 2379. c.
10. Wraucí modlení a zpěwy etc. VI. 2379. d.

Didacus, Novatius. — Kněz řádu sw. Františka; 1652.

Modlitba pobožná k pěti ranám p. n. J. Kr. V. 1553.

Diebl, František. — Narozen r. 1773 (?) w Dobrušce w Čechách; professor hospodářstwí a přírodopisu na filosofickém ústawu w Brně.

Morawsko-slezský časopis pro lid 1842 — 1847. VI. 760.

Dietrich, Prokop. — Kněz řádu sw. Benedikta; 1716.

Swaté dcky Kauřimské, kázaní V. 921.

Dillinger, Tomáš; 1689.

Idea sanctitatis. Zrcadlo swátosti t. j. žiwot sw. Dominika V. 1299.

Dikastus, Jiří z Miřkowa. — Roku 1614 byl farářem u sw. Štěpána w Praze a konsistorianem; potom děkanem w Jičíně, a od r. 1619 administratorem konsistoře pod obojí; korunowal Fridricha falckého za českého krále. Po bitwě Bělohorské wypowěděn byl r. 1621 w Prosinci z Prahy, čímž konsistoř strany pod obojí zrušena.

1. Písničky církewní IV. 130. a.
2. Žalm 136. a. 103. IV. 130. b.
3. Cesta patriarchy Jakuba IV. 661.
4. Historie pána našeho Ježíše Krista IV. 1482. a.
5. Historie o proměnění pána Krista IV. 1482. b.
6. Modlitba páně IV. 1508. a.
7. Tilemanna wýklad sedmi žalmůw (přel.) IV. 1508. b.
8. Postilla IV. 1560.
9. Pohřeb Jaroslawa Krištofa Trčky z Lípy IV. 1685. a.
10. Kázaní při pohřbu paní Nosticowé IV. 1685. b.
11. Kázaní nad p. Albrechtem W. Smiřickým IV. 1685. c.
12. Kázaní při pohřbu p. Barbory Floktowé IV. 1685. d.
13. Dialog aneb rozmlauwání pobožné ducha s duší IV. 1831.
14. Rozjímání o milowání boha IV. 1867. a.
15. Duchowní proti moru prawé etc. IV. 1867. b.
16. Modlitby welikých a wšak kajících hříšníků IV. 1962. a.
17. Idiota, modlitby etc. IV. 1962. b.
18. Modlitby aneb rozjímání, z kněh s. Bernarda a jiných sebraná IV. 1962. c.
19. Modlitby w čas žalosti IV. 1962. d.
20. Modlitby w tento zarmaucený čas (1611) IV. 1962. e.
21. Modlitby pro pobožné paní a panny IV. 1962. f.

Ditrich, Wít; 1543.

Kázaní o mytí noh IV. 1572.

Ditrich, Josef Pawel Wácslaw. — Narozen w české Skalici 1763 7. Dubna; farář Kostomlatský, pak Hrubo-Bezenský, vikář, kanowník Wyšehradský, doktor theologie, professor historie církewní w Praze 1803, censor 1806, děkan fakulty theologické 1822; umřel 1823, 26. Září.

1. Sedmero písní duchowních VI. 221.
2. Zákon pána našeho Ježíše krista VI. 1878.
3. Řeči pána našeho Ježíše Krista VI. 1904.
4. Žiwot a řeči p. n. Jež. Krista VI. 2162.

Diwišowský, T.; 1836 — 1838.

W české Wčele VI. 496. m. 717.

Dlabač, Bohumír Jan. — Narozen 1758; kněz řádu praemonstratského, knihowny Strahowské strážce; umřel 1820.

1. Při počátku nowého roku. Báseň, dle Denis VI. 233.
2. Rozličné básně příležitostné VI. 360. a—n.
3. Wyobrazení potopy swěta (z něm. Samuele Gessnera) VI. 533.
4. Psaní poetické P. Knoblauchowi VI. 565.
5. Ynkle a Yaryko VI. 623. a.
6. Edwin a Emma VI. 623. b.
7. Prohlášení o sjednocení Šwejcarůw VI. 953.
8. Listy českému krajanu o nynějších příhodách (1814 — 1818) VI. 971.
9. Padesátiletá památka (rychtářského auřadu wykonáwaného od) Wáclawa Raytolara VI. 1048.
10. Spis o počátku, uwedení a změnách českých wlasteneckých nowin etc. (Psáno nejprw německy) VI. 1091.
11. Krátké wypsání českého králowstwí VI. 1147.
12. F. Bakona wypsání nowého swěta (z latin.) VI. 1232.
13. Jednání o rozplemenění a potřebě kopřiw (přel.) VI. 1530.
14. Čtení o užíwání tabáku od A. Holého, po česku wyloženo VI. 1599.
15. Naučení o krawčích neštowicích VI. 1610.
16. Prostředky proti pádu howězího a owčího dobytka (přel.) VI. 1642.
17. Odewzdání se docela do wůle boží VI. 2226.

W časopisech: Hlasatel VI. 564. a. — Dobrozwěst 600. c. — Dobroslaw 1067. d. — Čechoslaw 1067. e.

Dlabač, Josef. — Narozen w Nimburce; professor gymnasialní w Písku; umřel 1826, 14. Pros.

Cantata při poswěcení školy NimburskéVI. 431.

Dlauhoweský, Jan Ignac (Hynek). — Z rytířské rodiny pánů na Kotauni, probošt kostela Pražského, vikář a suffragan arcibiskupa Jana z Waldšteina; odkázal 10000 zl. na dům kněžím we správě duchowní ustálým; umřel r. 1701 10. Ledna.

1. Ager benedictionis. Požehnané pole etc. V. 98. 1176. a.
2. Předmluwa k spisu W. K. Holana V. 101.
3. Zrost aneb prospěch 12letého Krista V. 889. a. 1242.
4. Duchowní pozdwižení pobožného lidu Pražského na den sw. Wácslawa V. 889. b.
5. Podiwín s Přibislawau V. 889. c. 1176. b. 1279. d.
6. Wýchod a západ slunce na hoře Sionské V. 889. d. 1082.
7. Swatých těl ostatkůw etc. w kostele hlawním sw. Wíta registřík od Tomáše Pešiny spořádaný V. 1176. c.
8. O panně Marii Teynické V. 1176. d.
9. Historie blahoslawené panny Marie Klatowské V. 1176. e.
10. Strom žiwota u prostřed ráje českého králowství. V. 1176. f.
11. O swatém Janu Nepomuckém V. 1279. a.
12. Lékař počestný a pocestný sw. František V. 1279. b.
13. Jana Ewzebia de Niremberg žiwot sw. Izidora V. 1279. c.
14. Mons adjutorii. Hora pomoci V. 1423. 1571. a.
15. Koruna česká t. j. modlitby k přednějším dědicům V. 1571. b.
16. Wěnec neuwadlý z listí bobkowého etc. V 1571. c.

Dobicer, František Josef. — Narodil se dne 5. Října 1811 w Launech; učil se we městské škole tamže; studowal na gymnasium w Žatci od r. 1824, filosofii a některý čas práwa w Praze; roku wšak 1834 wstaupil do theologie w semináři Litoměřickém. Wyswěcen na kněžstwí dne 3. Srpna 1838, stal se kaplanem w Suniperku; r. 1839 roznemohl se z přílišného namáhání w úřadě pastýřském, přesazen odtud do Sutomi w Mezihoří. Roku 1843 stal se kaplanem w Citolibech; zastáwal od 9. Čerwna do 23. Října 1845 administrací farní we Winařicích, potom do 21. Ledna 1846 w Citolibech.

1. Kamzikostřelci VI. 880.
2. Legendy aneb obrazy žiwotů etc. sw. Hawla a sw. Klimenta VI. 2198.

W časop. pro katol. duch. VI. 275. d.

Dobřenský, Wácslaw; 1579—1590.

1. Pohřební památka Petra Codicilla z Tulechowa IV. 618. a.
2. Pro památku Danielowi Přelaučskému IV. 618. b.
3. Pramen wody žiwé etc. IV. 673. a.
4. Koruna šlechetné a krásné panny IV. 673. b.
5. Srdečná stížnost na hříchy IV. 673. c.
6. Wrtkawé štěstí IV. 673. d.
7. Běh swěta IV. 673. e.
8. Wěník fíkowý IV. 673. f.
9. Modlitba krále Šalomauna IV. 1953.

Dobřenský, Jan, rytíř; 1550—1580.

1. Naučení heitmanům o řízení poddaných a sirotkůw IV. 859.
2. Zpráwa o dobytku konském IV. 910.

Dobřenský, Jakub Jan Wácslaw, Černomostský (de Nigroponte). — Wnuk Wácslawa. Učedlník Marka Marci, jehož nejwěrnějším přítelem, dědicem, spisů wydawatelem a chwalořečníkem byl. Byl professorem na fakultě lékařské w Praze od r. 1668 do 1697; rektorem university 1670 a 1685. Umřel roku 1697, 3. Března.

1. Discursus sphaerici V. 510.
2. Kalendář s pranostikau na rok 1688 V. 539.
3. Weřejná a přirozená před nemocmi obrana V. 577.

Dobrohlaw, Wojtěch. — Farář Libstadtský a Lužanský; 1721—1723.

1. Quaestio de voce t. j. otázka o hlasu před časy sw. Janu křtiteli podaná, nyní o sw. Janu Nepomuckém V. 932. a.
2. Cti ochránce etc. Jan Nepomucký V. 932. b.

Dobrowský, Josef. — Narozen 17. Srpna 1753 u Gjermetu nedaleko Rábu. Otec jeho Jakub Daubrawský, w Králohradeckém kraji narozený, byl wojenským strážmistrem, a tudy se do Uher dostal. Dobrowský studowal w Klatowech a w Praze; wstaupil r. 1772 do noviciatu k Jesuitům, po jichž wyzdwižení oddal se theologii až do r. 1777; na kněžstwí wyswěcen r. 1786, stal se vicerektorem w semináři Hradištském u Olomauce; r. 1789 ředitelem téhož ústawu; od r. 1790, po zrušení seminářů Josefinských žil w Praze. W r. 1792 putowal s hrabětem Šternberkem do Šwed a do Rus. Umřel na cestě w Brně r. 1829, 6. Ledna. O etymologii slowanskau welice zaslaužilý.

1. Slowo Slavenicum, in specie Čechicum VI. 73. a.
2. Bildsamkeit der slawischen Sprache etc. VI. 73. b.
3. Lehrgebäude der böhmischen Sprache VI. 73. c.
4. Entwurf zu einem allgemeinen Etymologicon der slawischen Sprachen VI. 147. a.
5. Slawín VI. 147. b.
6. Slowanka VI. 147. c.
7. Deutsch-böhmisches Wörterbuch VI. 155.

W časopisech: Časopis Museiní VI. 150. a. 993. e. 1140. f. — Monatschrift des vaterländ. Museums VI. 150. g.

Dolanský, Jan Jiří, kazatel exulantů; 1693—1710.

1. Dítek křesťanských biblí malá V. 758.
2. Kázaní w neděli prwní po weliké noci V. 899.

Doležal, Pawel. — Narozen w Uherské Skalici; kazatel w Necpalích; 1738—1760.

1. Orthografia Bohemo-slavica V. 17.
2. Elementa linquae Slavo-Bohemicae V. 27. a.
3. Grammatica Slavico-Bohemica V. 27. b.
4. Donatus Latino-Slavicus V. 36.

5. Sbírka slowensko-českých přísloví V. 44.
6. Biblí swatá rytmowními summowníky představená V. 168.

Doležal, František Daniel. — Františkán; 1656.

Vera effigies t. j. prawý kontrfekt královny nebeské V. 1168.

Doležal, Augustin. — Narozen w Skalici uherské r. 1737; kněz Sučanský; umřel 1802, 23. Března.

1. Weselost rolí boží Hybské pod rakauským skřiwánkem VI. 357.
2. Památná celému swětu tragedie, wypsání pádu prwních rodičů VI. 540.

Doležal, Emmanuel Wilém. — Lokalista u sw. Jana nad Skrýšowem; 1846.

Swáteční kázaní VI. 1978.

Doležálek, Jan Emmanuel.

České písně w hudbu uwedené VI. 501.

Dolinský, A.

Psal do Čechoslawa VI. 739.

Domina, wiz **Jičinský**.

Donat. — Český bratr.

Sepsal dwě písně do kancionalu III. 48.

z Donina, Fridrich; 1608.

Cestowání jeho IV. 660.

Dörre, František; 1805.

Popsání a wyobrazení peci k pečení chleba etc. VI. 1579.

Doryzio, Sybilla. — Morawanka; podepsala se: manželka zemského řečimistra we wlaské a anglické řeči; 1805.

Kuchařská kniha VI. 1566.

Dostal, František. — Morawan: kněz.

Zpěwowé pohřební (z něm. přel.) VI. 237.

Drabik, Mikuláš. — Kněz Strážnický; 1650.

Nahlednutí do hrozné propasti saudů božích VI. 1404.

z Drahonic, Bartoloměj (Bartošek). Rodu rytířského; we službě krále Sigmunda w čas Husitské wálky na Karlsteině w posádce.

Rozličné příběhy česky psané při jeho latinské kronice (Nezdají se wšak náležeti jemu.) III. 117.

Drahoňowský, Fr. K. 1845—1846.

W české Wčele VI. 496. m. 597. k.

Drachowský, Jan. — Narozen w Třeboni 1577; Jesuita; professor lat. a řeck. jazyka; prefekt škol; kazatel a missionář na Morawě, kdež mnoho českých bratří obrátil na katolickau wíru; superior missionářů w Čechách a představený kolleje Znojemské r. 1624, kteréž město ku katolickému náboženstwí přiwedl. Umřel w Brně r. 1644 w 67. roce wěku.

Grammatica Bohemica V. 21.

Drasky, Tomáš. — Narozen w Praze 1791, 4. Listopadu: stal se knězem 13. Dubna 1814; duchowní spráwce w Hluboši w Beraunsku; notár arcibiskupský.

1. Wýklad wšech písem swatých VI. 1710.
2. Modlitby, chwalozpěwy etc. aneb žaltář VI. 1727. a.
3. Poslední wěci na nebi i na zemi VI. 1727. b.

Drauschovius, Kaspar Petr. — Děkan Nepomucký; 1643.

Weleslawná památka sw. Wojtěcha V. 1263.

z Dražowa, Samuel Martin. — Narozen w Hořowicích 1593, syn tamějšího pastora ewangelického, studowal w Launech a w Žatci, potom od r. 1612 na universitě w Praze; stal se bakalářem r. 1614, a téhož roku w Září mistrem; byl rektor školy Wodňanské, farář w Litni 1618; pak w Praze u swat. Haštala a sw. Kříže welikého; přísedící konsistoře pod obojí od r. 1619; wypowězen r. 1620, odebral se do Wittenberka; potom co pěstaun čtyr mladých pánů Kaplířů ze Sulewic, na cestách w akademiích, francauzské a hollandské wšelijakých hodností, w Angličanech 1626 powýšení do stawu dosáhl. Roku 1631, jsa kazatelem w Perně, se Sasy do Prahy přišel a farářem w Týně učiněn, předseděl synodě kněží strany pod obojí do Prahy swolané, ale o rok později opět wyhnán; w Perně proti českým bratřím psal; hlawní zastawatel strany ewangelické. Umřel 1639, 27. Ledna.

1. Zpěwowé o slawnosti a památkách církewních V. 81. b.
2. Ruční a roční knížka; zpěwy církewní IV. 153. a.
3. Rorate IV. 153. b. V. 81. a.
4. O počátku, zrostu, běhu, cíli starožitné akademie Pražské V. 459.
5. Reformatio Hussi et Vindiciae Žižkianae V. 374. a.
6. O předivném církwe Kristowé zachowání V. 374. b.
7. Collatio Hussi et Lutheri V. 374. c.
8. Tetradion historico-politicum V. 494.
9. Quatuor symbola oecumenica V. 698. a.
10. O náboženstwí českých ewangelikůw V. 698. b.
11. Confessio. Wyznání wíry sw. křesťanské V. 698. c.
12. Třidcet pět důwodůw neb příčin, pro které wšickni ewangeličtí Čechowé za jedno býti mají V. 698. d.
13. Obrana křesťanská proti ohlášení starších kněží bratrských V. 698. e.
14. Promluwení o swornosti církwe V. 698. f.
15. Oswědčení proti odpadlcům Čechům V. 698. g.
16. Induciae Martinianae V. 698. h.
17. Sedm listů apokaliptických wyswětlení V. 823.
18. Kázaní pohřební při pohřbu Bohuslawa Růta z Dírného V. 1061. a.
19. Kázaní pohřební paní Ludmily Kubicowé V. 1061. b.
20. Wzácná pohřební paměť Jana Jindřicha Pomnitze V. 1061. c.
21. Kázaní pohřební při pohřbu Matiáše Troila Hagiochorana V. 1061. d.
22. Kázaní při pohřbu jednoho českého studenta. V. 1061. e.
23. Deset pohřebních kázaní V. 1061. f.

24. Desatero přemyšlowání V. 1532. a.
25. Modlitby pannám a paním etc. V. 1532. b.
26. Modlitby k časům těmto posledním zarmauceným V. 1532. c.
27. Enchiridion precum sacrarum V. 1532. d.
28. Modlitby k slawnostem a památkám wýročním V. 1532. e.
29. Sacra anchora Boemorum exulantium V. 1532. f.
30. Skraušené modlitby etc. V. 1532. g.

Dreser, Josef; 1738.
Bolestná žalost etc. nad smrtí Wolfganga Hannibala biskupa Holomauckého V. 1093.

Dřewěný, František. — Narozen w Bělé 1787, 6. Prosince; knězem učiněn 1811, 15. Dubna; farář w Lauhowci, potom kanowník na Wyšehr.
Wýtah nejpotřebnějších dílů řeči VI. 81.

Dřewinek, Hawel. — Český bratr.
Jedenáct písní w kancionalu III. 48.

Drlik, Ignac; 1809.
Sprosto pochopitelné cwičení o počtách VI. 1391.

Dubčansky, Jan, jinak Habrowanský. — Bratr český; rytíř. Léta 1537 do wězení wzat, a l. 1538 wyručen z wězení 6. Dubna, tak, aby wíce nepsal, nekázal atd. pod 10,000 kop gr. Byl l. 1528 na konec masopustu začal zwláštní jednotu swau w Kautě.
1. Zpráwa prostá a prawá o bratřích starších jednoty IV. 516.
2. Listowé bratřím Boleslawským IV. 1213.

z Dubé, Ondřej. — Rodu panského; od roku asi 1361 až 1394 byl nejwyšším písařem zemským; roku posledně jmenowaného úřad tento složil; jmenuje se napotom pánem na Zlenicích na řece Sázawě; umřel r. 1412.
Wýklad na práwo české II. 87.

Dubravius, Antonín Ferdinand. — Farář Jaroměřský 1747.
1. Hlahol osadenní slawnosti swatořečení Jana Nepomuckého V. 948. a.
2. Maria virgo regiae urbis Brunensis V. 948. b.

Dubský, František; — Jesuita; 1705.
Libitina vindicata (řeč pohřební o cís. Leopoldowi I.) V. 1088.

Dukát, Jakub J.; 1725.
Phoenix morawský, aneb žiwot Jana Sarkandra V. 1327.

Dunajský, B.; 1842.
We Kwětech 496. k.

Dundr, Josef, Alexander. — Narodil se dne 1. Dubna 1802 w Nowém Strašecí; chodil do školy we swém rodním místě, pak u Trinitarů a w Teyně w Praze. Studowaw též na gymnasium a na technice, byl nejprwé diurnistau při Pražském magistratu (1821), potom školním mládencem u sw. Františka w Praze po pět let. R. 1826 stal se učitelem w Hlinsku, kdež byl do r. 1830. Roku 1834 stal se listowním w Blowicích, r. 1842 wstaupil do služby při českém národním museum.
1. Malý Slowan VI. 133.
2. Zeměpis králowstwí českého VI. 1149. a.
3. Průwodce po Čechách VI. 1149. b.
4. Králowstwí české, statisticky polohopisné popsání etc. VI. 1149. c.
5. Ponawržení o stawu a řádech duchowenstwa w Čechách VI. 1151.
6. Nawedení k mechanice (přel.) VI. 1405. a.
7. Nawedení k stawitelstwí (přel.) VI. 1405. b.
8. Kniha methodní VI. 1262.
9. Dárek dobrým dítkám VI. 1315.
10. Wítek, wčelař VI. 1518.
11. Pastýřská domácí kniha VI. 2276.
W Časopisech: Kwěty 913. c. 1067. q. — Česká Wčela 1008. f. 1036. e. 1473. k. — Časop. česk. mus. 1162. f.

Durček, Ondřej. — Narozen w Jelšawě w Uhřích 1819.
We Hronce VI. 932. i.

Durgal, Martin. — Slowák; 1817.
1. Praktická slowensko-německá grammatika VI. 110.
2. Praktická uherská grammatika (Společně s Bobokem) VI. 115.
3. J. Glacc Žiwotopis D. M. Lutera (z něm.) VI. 1062.

Durich, Blahoslaw aneb Fortunat. — Narozen w Turnowě; Paulan; umřel 1802.
Wydal biblí společně s Procházkau VI. 1705.

Durynk z Ryngolu; 1555.
Kronika kratochwilná o Meluzině (z něm. přelož.) VI. 101.

Dušan, wiz **Lambl**.

Dušek, Wácslaw. — Farář Boskowský; 1756.
Tříhranné školního žáčka srdce V. 868.

Dušek, Wendelín. — Narozen w Dobrauči dolní (Liebenthal) 1784, 18. Ledna; stal se knězem 23. Srpna 1812; farář a čestný děkan w Pecce.
1. Promluwa učitele k dítkám etc. VI. 726.
2. Nawedení k náležitému školnímu wyučowání VI. 1264.
3. Rozmanitá naučení pro mládež VI. 1309. a.
4. Naučné powídky VI. 1309. b.
W Časopisech: Rozmanitosti VI. 1036. a. — Přítel Mládeže 33. b. 1260.

Dušek, František. — Narozen na Chotěborkách; lesní Radowesnický na komorním panstwí Poděbradském 1800; pak wrchní lesní w Uhřích.
Prwní základy umění polesného VI. 1560.

Dwořáček, Jan; 1839.
W České Wčele VI. 496. m.

Dwořák, Anton Jaromír, z Boru; 1743.
1. Diwotworné wítězstwí medotekaucího učitele etc. sw. Bernarda.
2. Kázaní šestileté památky Sedlecké VI. 1004.

Dwořák, Jan. — Narodil se 9. Listopadu r. 1793 w Kuklenách blíž Králowé Hradce. Studia gymnasialní a theologická dokonal w Králowé Hradci, filosofická na universitě Pražské. Na kněžstwí poswěcen 17. Ledna 1819, byl kaplanem w Chrasti na panstwí biskupském od 15. Února 1819 až do 31. Října 1829; na to od 1. Listopadu 1829 až do 30. Září 1832 na díwčím školním ústawu Wor-

šulinském na Horách Kutnách, od 1. Října 1832 až do 30. Září 1840 katechetau na hlawní škole w Německém Brodě, konečně od 1. Října 1840 ředitelem a katechetau na hlawní škole w Jičíně; biskupským dekretem od 13. Ledna r. 1850 stal se biskupským notářem.
Kázaní na zaswěcené swátky VI. 1967.
W České Wčele VI. 1220. c.

Dwořákowa, Růženka; 1842.
We Wčele VI. 913. d.

Dworský, Mikuláš. — Kaplan we Zbiroze, potom děkan w Příbrami; 1591.
Jeronyma Wellera kniha o powinnostech wšech úřadu (přelož. z lat.) IV. 728.

Dworský, Bartoloměj. — Farář w Kauřimi; 1542.
Proti alchoranu IV. 1237.

Dworský, M. 1832.
W Časop. česk. mus. VI. 913. f.

Edelbert, Nimburský. — Kapucín: 1698.
Martina z Kochem Weliký žiwot pána a spasitele našeho Jež. Krista (přel. z něm.) V. 1244.

Efraim, Jan.
Spolupřekladatel biblí Kralické IV. 1167. a.

Ehrenberger, D. Josef. — Narodil se léta 1815 22. Července w Korauhwi, osadě české, blíž Poličky. Na studie se dostal teprw po šestiletém nawštěwowání školy domácí a sice nejprwé na hlawní školu do Poličky a pak školním rokem 1830 na gymnasium do Litomyšle, kdež i filosofii odbyl. Studia theologická wykonaw we Hradci, došel poswěcení kněžského r. 1841; načež se stal kaplanem nejprwé w německé wsi Kwětné (Blumenau) u Poličky. Odtud wšak již po několika týdních na štaci českau do Skuhrowa we Hradecku co kooperátor byl powolán; a pobyw tu bezmála tři léta na swé dosawadní stanowiště co kaplan do města Solnice (1841) přeložen.
1. Puwodní wlastenské powídky, powěsti a báchorky VI. 891. a.
2. Ostruha krále Jana VI. 891. b.
3. Tataři na Morawě VI. 1385.
We Kwětech VI. 913. c.

Eiselt, J. N.: 1833.
Polička, k. böhm. Leibgedingstadt, nápisy VI. 599. t.

z **Eksteina**, Ulrich Kristof. — Bakalář Hortowský.
Kancional český pohřební. Příd. 164.

Eligius od sw. Jiří. — Řádu bosáckého paustewníkůw: 1736.
1. Nebeský wudce etc. (o sw. Janu Nepom.) V. 981. a.
2. Kristus Ježíš od trní swých smrtedlných etc. V. 784. b.

Elis. Fr.; 1846.
W České Wčele VI. 496. m.

Elsner, Jan Bohumil. — Narozen we Wengrowě w Podlachii, 10 mil za Waršawau, r. 1717. Senior jednoty bratrské skrze Weliké Polsko, a nejprwnější učitel z této jednoty při církwi Berlínské od r. 1747, a kazatel po 40 let. Wydal 37 rozličných spisů swých a jiných (Komenského). Umřel 1782.
1. Kancional t. j. kniha žalmů etc. V. 148.
2. Kancionál rozmnožený V. 149.
3. Otázky katechismusowé V. 794.
4. Mléko čisté prawdy boží t. j. Katechismus etc. V. 801.
5. Upřímné rozsuzowání sebe samého (z něm. Lavatera) VI. 2206.
Některé písně jeho (jedna půwodní, ostatní z něm.) připomíná Jiří Urban w registříku písní od r. 1765.

Emericus a St. Stephano. — Karmelita; 1749.
Weliké a malé etc. V. 1230.

Eneas, Jan.
Spolupřekladatel biblí bratrské IV. 1167. a.

Engelthaler, Karel. — Narozen w Rakowníku 17. Října 1784; knězem stal se 21. Srpna 1808; farář w Hostomnicích.
Psal do Čechoslawa VI 739.

Ennius, Šimon, příjmí maje de Phoenicio campo. — Stal se bakalářem w učení Pražském r. 1544; měšťan a senator Klatowský; latinský básník; umřel 1561, 20. Února.
Roberta Barusa kroniky (o papežích) (přeložil z lat.) IV. 611.

Erben, Karel Jaromír. — Narozen w Miletíně 1811; studowal na gymnasium w Králowé Hradci; filosofii a práwa w Praze; řádný aud král. české společnosti nauk, archivář i sekretář českého Museum, aud sboru musejního pro řeč a literaturu českau.
1. Písně národní w Čechách VI. 339.
2. České besedy (příspěwek) VI. 340.
W časopisech: Čechoslaw VI. 496. i. — Kwěty 559. g. 1008. k. — Wesna 770. — Wčela 913. d.

Eremias, Adalbert; 1645.
1. Blahoslawená panna Maria Cellenská VI. 1206. a.
2. Diwotwornice nebeská etc. VI. 1206. b.

Ertel, Jan Bohumír. — Rodem z Kremnice; kněz církwe Šopronské.
Jedenáct písní z něm. přeložených w Tranowského citaře V. 86.

Esop. — Narozen w Dašicích; kandidát lékařstwí w Praze; 1836.
We Kwětech VI. 496. k. 559. g.

Estergala, M.; 1835.
Křesťanský nábožný zpěwník VI. 258.

Etesius, Matěj, jinak Chládek Sušický. — Kněz; 1614.
1. Kázaní pohřební nad synáčkem Ctibora Witanowského z Wlčkowic IV. 1708.
2. Epištola neb psaní Awentroota Jana ku králi španělskému. Příd. 21.

Faber, Jan.
(Spisy jeho. Příd. 25.)

Fabri, Samuel. — Slowák; učitel školy ewangelické w Sabinowě, Šaryšské stolice; 1803.
1. Zpráwa, podlé níž skrze zahlazení uhorok a

obecného pasztiwiszka etc. (přelož. z něm.) VI. 1531.
2. Zpráwa užitečná zahradné stromy wywoditi a obchodit (z něm. přelož.) VI. 1536.

Fabricius (také Faberius), Wácslaw. — Narozen w Bohdanči; byl roku 1600 a 1601 spráwcem školním u sw. Klimenta na Poříčí w Praze; r. 1608 farářem w Hořicích.
Monumentum wys. uroz. p. Zikmunda Smiřického IV. 1681.

Fabricius, Leopold. — Narozen we Wys. Mýtě 1715; Jesuita, professor a kazatel w Týnském kostele a u sw. Salvatora; umřel 1772.
1. Smutná paušť opuštěného pána Ježíše V. 881. a.
2. Mrawná naučení na swátky celého roku V. 881. b.
3. Mrawná naučení na wšecky wýroční neděle V. 881. c.
4. Syn pobožný mateře bezbožné etc. sw. Wácslaw V. 881. d.

Fabricius, Hiacynth; 1761.
Pilný dělník pro čest a sláwu boží sw. Frant. Xaver. V. 1035.

Fabricius, Hugo. — Kněz, 1764.
Požehnaná památka etc. sw. Prokopa V. 1364.

Facilides, Viktorin Meziřický; 1629.
Jiříka Miliusa gruntowní zpráwa, že M. Luther etc. (překlad) V. 699.

Fähnrich (Praporecký), Anton. — Narozen w Šťáhlawi dne 19. Července 1802. Studowal od r. 1812 na gymnasium we Slaném; od r. 1818 na wysokých školách Pražských. Po skončené filosofii (1821) bohoslowí se oddaw w semináři s Karlem Winařickým po 3 leta obcowal; že pak po odbytém studium pro mladost wyswěcen býti nemohl, k medicině se obrátil. Mezi tím ale za pěstauna mladých hrabat Wratislawů z Mitrowic powolán byl, r. 1828 k professuře se odhodlal. Roku 1829 stal se adjunktem na gymnasium Staroměstském, r. 1830 supplentem tamže; r. 1831 gramm. prof. w Jičíně a spolu doktorem filosofie na universitě Pražské.
W časopisech: Krok VI. 1406. a. — Kwěty 1473. n. — Česká Wčela 1526. a.

Falckrabě, Wít, Klatowský. — Farář Skalický; 1614.
Kázaní pohřební nad Albrechtem Smiřickým IV. 1702.

Falco, Wácslaw Písecký. — 1634.
Werše na pohřeb p. Henricha Straky z Nedabylic V. 198.

Fandli, Jiří. — Slowák, farář w Nahaczi; 1793.
1. Wýtah z Jiřího Papánka historie gentis slavicae VI. 947.
2. Pilni domajší a polni hospodár VI. 1492. a.
3. Druhá stránka, w kterej po smrti prwnêho druhi pilni hospodár wykládá etc. VI. 1492. b.
4. Příhodné a swátečné kázaní VI. 1924.

Farský, Josef. — Narozen w Boskowě 28. Srpna 1776; kněz.
Příspěl k Prwotinám pěkných umění VI. 734.

Fauknar z Faukensteina, Šebestian; 1589.
Titulář IV. 1154.

Fayl, Anton Emmanuel Dražkowecký. — Sudí w Miroticích, pak purkmistr w Domažlicích.
Práwní sekretář. VI. 1702.

Feigerle, Ignác. — Narozen w Biskupstwu u Náměště 8. Dubna 1795; doktor w bohoslowí a wyslaužilý professor pastorálky i rektor wysokých škol Olomauckých (1828) a Wídeňských (1847), c. k. dworský a hradský farář.
Sedmnáctero kázaní VI. 1958.

Fejerpataky (Bělopotocký), Kašpar z Klačan.*)

---

*) Na wýslownau žádost p. spisowatele zde jmenowaného klademe žiwotopis od něho samého psaný beze wší proměny.

Kašpar Fejérpataky (Bělopotocký) narodil se roku 1794 dne 1. Ledna, we Welké Paluzi Liptowské stolici w Uhřích. Matku utratil w šestém roce, která se nešťastnau náhodau we wodě Welko-Paluďské utopila, a dostal potom macechu. W Paluzi rostnul i do školy chodil za pět let, s pěkným baubelatým děwčetem, Jerkau, která známost potom, když dorostnul, se obnowila a wždy s ní we spojení zůstal, ant byla wýborná duše. Ze školy Welko-Paluďské byl sem poslaný na Kežmarské gymnasium, kdež sem dwě léta chodil a syntaxim dokončil. Potom roku 1807 začal sem se umění knihařskému učiti, ale i při tomto wždycky, když mi pěkná kniha do rukau přišla, sem bedliwě a pilně čítáwal. Zpěwanky slowenské sem spisowal a J. Kollárowi do jeho sbírky, když ji wydáwal, zaslal. Můj otec, sám milownik československé řeči, čítal Krameriusowy české nowiny, měl drahnau zásobu českých knih, i starých, měl sem tedy k čítání dobrau příležitost. Chtěl sem i knihařstwí nechati, neb sem i hospodářské práce konati musil a do školy se nawrátiti, ale můj otec byl proti tomu. Wyučiw se knihářstwí, wybral sem se roku 1810 dne 9. Října na wandrowku, a i tam denník mého cestowání wedl. Roku 1811 byl sem w Košicech; 1812 a 1813 w Pešti; pak od 1813 až do 1815 za dwě leta w čas Wídenského kongressu we Wídni, kdež sem německých klassiků čítáwal a do rejsowní akademie chodil i kresliti se učil. Roku 1815 dne 15. Května nawrátil sem se do domowa k mému otci, s učenými Slowany se seznámil, s nimi si dopisowal, tak že má láska k mateřčině ze dne na den rostla. Chodíwal sem každau neděli do háje a tam w samotnosti česko-slowenské knihy čítáwal i Palkowičůw slowník k tomu potřebowal, wýtahy a wýpisy z knih robil. Začal sem něco roku 1817 i pro weřejnost psati a do Časopisů česko-slowenských mé práce posílati. Roku 1821 dne 4. Července, přestěhowal sem se z Welké Paluze do Sw. Mikuláše, kdež sem již wětší okres účinkowání měl, a i knihy české, které sem wždy na skladě měl, prodáwal; čítal sem Pražské nowiny a zatmělejší místa i slowa w nich spolučtenářům wyswětlowal. S Janem Kollárem byl sem w úz-

1. Slabikář chlapecí VI. 20. a.
2. Slabikář děwčecí VI. 20 b.
3. Tři sta šedesát pět propowědí VI. 28.
4. Ruční kancionálik VI. 264.
5. Některé básně VI. 422.
6. Werše slowenské k installací Ant. Majthényho ispána Lipt. stol. VI. 495.
7. Wšecko naopak VI. 669.
8. Třasořitka VI. 670.
9. Starauš plesniwec VI. 678.
10. Staw Liptowské stolice VI. 1244.
11. Kalendář pod názwem Slowenský pozorník VI. 1430.
12. D. M. Luthera katechismus VI. 1818.

W časopisech: Čechoslaw VI. 570. a. 1140. b. — Časop. mus. 599. f. — Hronka 1067. p. — Wčela 1076. d. — Kwěty 1076. g. 1220. d. 1446. b. Rozličnosti Pražské 1076. i.

Feieš, Jan. — Slowák; církwí ewangelických Malo-Hontských inspektor; 1808—1812.

1. Hlas wolající k sedlákům etc. VI. 1194. a. Nezemanům zemanstwí žádostiwým VI. 1194 b.

Feltel, Frant. Xaver. — Narozen w Litomyšli 19. Listop. 1783; knèz w Zásmukách. Přispěl k Čechoslawu VI. 739.

---

kém spojení a ustawičném dopisowání. Roku 1828 sem se oženil, abych o domácnost pečowati nemusil, a tím wíce času wědám obětowati mohl, což se mi i podařilo, anť sem dobrau hospodini dostal. Při knihárstwí a knihkupectwí sem wydáwal každoročně od roku 1830 i Wlastenský kalendář, a s rokem 1841 s Wlastenským kalendářem i Slowenský Pozorník wydáwati začal, ale pro zmatky we způsobu psaní w Uhřích, a pro nepokoje i zbauření sem od wydáwání Slowenského Pozorníka upustiti musil, ale na rok 1851 ho zase wydám. Na rok 1850 sem Wlastenský kalendář také wydal, že ale sem byl w císařsko-králowském auřadě, tedy sem mé jméno nedal naň tisknauti. Roku 1829 založil sem půjčowací česko-slowenskau knihownu, která do 55 čtenářů měla, když mi přišel zákaz od Raddy králowské z Budína, abych to bez wýsady nečinil. R. 1830 zřídil sem we Sw. Mikuláši česko-slowenské diwadlo z ochoty, a naň sám nejprwnější wystaupil, na kterém se mnoho česko-slowenských kusu prowozowalo, až po r. 1842, kdež ho zmáhající se maďarčina potlačila. Wydal sem po ty časy i drahně spisu slowenských w Historii literatury poznamenaných. Roku 1833 kaupil sem si dům we Sw. Mikuláši i s gruntem (půdu), pro který sem se od roku 1840 až po 1847 prawotil (pri wedl), ale neswědomití saudcowé mne wšude jako Slowáka odsaudili, a já sem mnoho penèz w té pri utratil. 1833 dne 11 Září narodil se mi syn, který žije, rád česko-slowenské knihy čítá, a Bůh dá, do mých šlepejů staupati bude. Čechowé po Uhřích cestující mne nawštěwowali a já sem si známosti s nimi činil, a i já sám sem mladíků pro wzdělání do Prahy posílal. Roku 1834 zwolen sem byl na církewním konwentě Swato-Mikulášském za církewního Notáře a místního dozorce školy. Roku 1841 dne 16. Srpna a roku 1835 dne 21 Září byl sem na křižowání Liptowském se Slowany, 7538 střewicu wysokém wrchu, na pomezí Haliče. Roku 1837 stal sem se zakladatelem matice české. Roku 1841 dal sem Ludewítowi Šturowi kaucii na jeho Slowenské Nowiny na 10,000 zl. Roku 1843 dne 8. Listopadu wymalowal w oleji mau podobiznu Josef Božetěch Klemens, která kamenopisem Deckera a Rauha we Wídni, r. 1845 tiskem s facsimile mého písma na swětlo wyšla. Když se Tatrín w měsíci Srpnu 1844 we Sw. Mikuláši založil, mně při něm auřady počtowníka a wýborníka swěřeny, které sem do roku 1846 zastáwal, nebyw ale se způsobem psání Tatrína srozuměný, ty auřady sem potom složil. Pro mé spisowatelstwí, an sem byl welmi swobodný, měl sem mnoho nepřátelů, tak že mne roku 1846 dne 28. Máje tři surowci na cestě lapili, do sklepu zawlekli, a tak zbili, že sem za dwa týdny krwi chrákal. Roku 1847 w měsíci Únoru cestowal sem po železnici do Wídně, w příčině mé pře, odtud sem šel k bratrům Slowanům do Brna, Prahy, Holomauce a Prešpurka, s mnohými spisowateli se seznámil, jejich literní počínání a konání pozorowal. W Praze sem se bawil 10 dní a wšech čelnějších spisowatelů ponawštěwowal, o jejich literních prácech s nimi rozmlauwal, Pražské památnosti poohledal a se w česko-slowenském spisowání upewnil, nebo Šturowští Slowáci i na mne welmi dotírali, abych i já tak pospolitě, jako oni psal, což sem wšak učiniti nechtěl, ani neučinil. Roku 1848 mne už Maďaři pronásledowati začali pro mé slowenské spisowání, musil sem se před jejich wládního komissara ustanowiti a zodpowídati. Roku 1849 w měsíci Lednu, když buřiči maďarští do Sw. Mikuláše přišli i mne lapili a do zajetí odwesti chtěli, ale sem jim tehdáž uklauzl a po hájich w zimě, w chujawě a metelici se ukrýwal. Ale téhož roku 19. Máje dal mne slowenský odrodilec, muj přítel a pokrewný lapiti, nebo i rodinné swazky běsnost maďarská trhala. Lapeného mne dowezli do Sw. Mikuláše, kdež mne na náměstí howada maďaronská bila, pak sem byl do paut železných dán, dwěma strážemi ostříhán; wšecko w domě mi popečetili a wšecko i dům odprodati chtěli, což wšak přišlí Rusi překazili. To wšecko jen proto se mnau robili, že jsem byl wěrný císarsko-králowský poddaný, a císarsky smýšlel. Dne 7. Čerwna mne pryč ze Sw. Mikuláše do zajetí maďarského odwedli, w němž mi oběšením a zastřelením hrozili. Wedli mne pod stráží do Pešti, Segedína, Welkého Waradína, Aradu, po žalářích a temnicech mne wězili a nejplanší luze we dne i w noci ostříhati dali, a kdyby wítězné Ruské wojsko tak rychle nebylo napřed postupowalo, byli by mne o žiwot připrawili. Toto zajetí mé wypisáno je we Wlastenském kalendáři na rok 1850. Nawrátiw se ze zajetí zůstal sem hned Stoličným Služnodworským, potom císarsko-králowským sirotským otcem, pak přísedníkem kollegialního saudu, za mau dokázanau wěrnost k císaři pánu. Mluwím a píšem latinsky, německy, maďarsky, slowensky. Roku 1850 poslal sem žádost na ministerium wnitřních záležitostí do Wídně, aby se mi Bělopotockým místo Fejérpatakym psáti dowolilo. Dne 26 Března 1850 zajali mne cís. žandarmy a do 28. Března mne wězili, i Maďaři i Němci se mého rozumu báli, Němci mne w podezření měli, že jsem komunista.

Ferienčík, Samuel. — Ewangelický kazatel w Jelšawě.
1. Duchowní řeč, při úwodu Samuele Tomášíka do církwe Chyžnárské VI. 2067. a,
2. Řeč oltářní při založení wěže w církwi Jelšawské VI. 2067. b.
3. Duchowní řeč při poswěcení chrámu církwe Ratkowské VI. 2067. c.
4. Duchowní řeč w den památky poswěcení církwe Jelšawské VI. 2067. d.

Ferus, Jan.
Modlitby IV. 1997.

Ferus, wiz Plachý.

Fiala, Jeronym Sigmund. — Kněz Budinský; 1630.
Dwanáctero řádů rytířůw božích V. 1257.

Fiala, Jan. — Kněz.
W Milozoru VI. 740. b.

Fialka, M. — Od roku 1849 c. k. major; bojowal we wojně uherské.
1. Oliwier Twist (z angl. Dickensa) VI. 882. a.
2. Štědrý wečer (z angl. téhož) VI. 882. b.
3. Zwony (z angl. téhož) VI. 882. c. 912.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 1008. k. 1067. q. 1076. g. 1162. i.

Fickischer, Wácslaw J. — Kněz; 1710.
Slawná powěst etc. města Plzně V. 908.

Filcík, Jan. — Narozen w Kopidlně 19. Listop. 1785; školní učitel w Chrasti od r. 1812, o wychowání mládeže a štěpařství i wčelařstwí zaslaužilý. Umřel 25. Ledna 1837.
1. Prawidla české dobropísemnosti VI. 51.
2. Písemnosti pro nejautlejší mládež VI. 136.
3. Hauslí škola VI. 182. a.
4. Mrawný kalendář VI. 182. b.
5. Proč a proto při umění početním VI. 1395.
6. Přírodopis VI. 1469.

Filek, Jiljí Augustin. — Narozen 24. Srpna 1777 w Třeboni; stal se knězem 8. Září 1802; děkan Chýnowský, potom děkan kapitolní infulowaný a vicedirektor gymnasia w Budějowicích.
Přispěl ku Příteli mládeže VI. 1260.

Filípek, Wácslaw. — Narozen na Weselí nad Lužnicí w Budějowsku 28. Srpna 1812; studowal w Jindřichowě Hradci a w Praze. Na diwadle Pražském hrál pod jménem Líp.
1. Smíření, od Houwalda (přel.) VI. 676. 700.
2. Rozličné diwadelní kusy (z něm.) VI. 700.
3. Kazatel Wakefieldský (z angl.) VI. 863. a.
4. Psaní z Islandu. Wojenské nehody pokojného. Kratochwilné čtení atd. (přel.) VI. 863 b.
5. Ludwík malý wystěhowanec, od Šmida (z něm.) VI. 1351. a.
6. Eustachia (od téhož) VI 1351. b.
7. Audolí Almerianské (přel.) VI. 1351. c.
8. Pokladnička (přel.) VI. 1351. d.
W časopisech: Česká Wčela VI. 496 m. 597. g. 913. d. — Kwěty 597. k. 913. c. 993. m. 1008. k. 1076. g. 1084. f. 1125 d. 1607. f. — Wlastimil 1140. 1173. g.
Redigowal Palečka společně s Rubšem VI. 759.

Filipi, Josef. — Narozen 1. Kwětna 1812 w Heralci w Chrudimsku. Učil se na hlawní škole w Poličce, absolwowal gymnasium a filosofii w Litomyšli, theologii w semináři Brněnském. R. 1836 poswěcen na kněžstwí, poslán byl nejprwé za kooperatora do Německého a Žďáru, kde krátký čas pobyw pak do Studené přesazen byl. Po 5letém zde aučinkowání dosazen r. 1845 za faráře we Wolfiřowě.
We Wčele VI. 496. m.

Filomates, Matauš Wolkenberger z Wolkenberka, jinak Wolkenberský, také Dačický. — Narozen w Dačicích; praeceptor dítek nejwyšš. komorníka králowstwí českého, Jana z Waldšteina; od Rudolfa co latinský poeta owěnčen a na rytířstwí pasowán, odtud jméno z Wolkenberka; 1572—1580. (Omylně změten býwá s ním Matauš Filomathes Dačický, professor na universitě Pražské, kterýž umřel r. 1565 23. Září.)
1. Wýklad erbowní piktury p. Hertwika Zeidlitz z Schönfeldu IV. 501.
2. O wywýšení a wysokém důstojenstwí lidského pokolení IV. 664. a.
3. Druhá knížka o wywýšení nesmrtedlné a wěčné duše rozumné IV. 664. b.
4. Wýklad na žalm 28. IV. 1501.

Fingerhut, František. — Studowal w Praze a we Wídni; roku 1849 wystěhowal se do Ameriky.
We Kwětech VI. 150 f.

Firbas, Josef. — Apotekář we Strakonicích; 1815.
We Wídenských Listech VI. 1409. a.

Fišer, Josef; 1845.
Hedbáwnictwí w Čechách VI. 1558.

Fizele, Jan; 1836.
Slabikář VI. 25.

Flaška, Jan Smil z Pardubic. — Rodu panského. Byl pánem hradů Staré w Bydžowsku a Richenburka w Chrudimsku; r. 1395 přistaupil k jednotě panské proti králi Wácslawowi IV; wýrokem krále Sigmunda mezi Wácslawem a jednotau učiněným dne 2. Dub. 1396 stal se nejwyšším písařem, kterýžto úřad až do smrti swé zastáwal; zahynul w půtce s měšťany Kutnohorskými, mezi Horau a Čáslawí dne 13. Srpna 1403.
1. Sbírka starých přísloví II. 23.
2. Nowá rada II. 58.

Flaxius, Bartoloměj. — Arcijahen Plzenský. Roku 1594 ustanowen byl od arcibiskupa za polního kazatele we wálce turecké; odtud se nawrátiw jmenowán byl kanowníkem kapituly Pražské, a spolu kazatelem u sw. Jakuba na Starém městě.
1. Claud. Viexmontii o pokání (z něm.) IV. 1321.
2. Jiřika Šerera Chodcowský plášť (z něm.) IV 1326. a.
3. Zpráwa jistá o Antikristu IV. 1326. b.

4. Kašpara Franka Základ wíry katolické IV. 1343.
5. Krátké naučení o pokání IV. 1348.
6. Wýklad mše swaté IV. 1743.

Flaxius, Jan mladší z Čenkowa. — Farář w Záhoří, senior děkanstwí Píseckého; 1618.
1. Troje kázaní o hodowání, o smilstwu a swáru IV. 1650. a.
2. Kázaní o postu IV. 1650 b.

Foebellus. — Mistr, český bratr.
Složil píseň w Kancionalu III. 48.

Foediš, Antonín. — Jesuita; kazatel u swat. Petra w Brně; 1769.
Chwalořeč na den poswěcení chrámu páně V. 1047.

Fölk, Jan (Hansfolk). — Kupec a měštěnín Starého m. Pražského; 1577.
Psaní p. Pawlowi Grynmillerowi (o českých Židech) IV. 645.

Formánek, Jan Čechomil, B. Činoweský J. E. F. — Narozen w Klatowech dne 12. Října 1809, skončil roku 1829 tamže gymnasialní studia. Zalíbiw sobě wychowatelstwí slyšel běh pro učitele na wzorní škole Pražské. Nemaje wšak příhodného místa odebral se po skončeném běhu r. 1831 do Budějowic, kdež studowal filosofii, potom opět r. 1833 do Prahy, kdež se oddal studiím práwnickým. R. 1834 obdržel na Klatowské hlawní škole místo podučitele a spolu též učitele prwní třídy, kteréžto místo 7 let zastáwal, až se pak r. 1841 dostal za učitele díwek při té samé škole.
1, Jaromírowa prwní kniha ke čtení VI. 30.
2. Listowé týkající se wyučowání mládeže na wenkowských školách VI. 1266.

Fornet, Josef. — Potomek z Hugenotské rodiny, od Ludwíka XIV. zahnané; narozen w Trenčanské stolici 1732; kazatel w Lewoči a w Strbě: umřel 1809.
1. Summa křesťanského učení podlé katechismu Luterowa VI. 1798.
2. Rozdíl filosofické a božské maudrosti při wykládání ctnosti VI. 2227. a.
3. Křesťan w swobodě VI. 2227. b.
4. O tanci VI. 2227. c.

Fornet, Jan; 1791.
Kázaní na poděkowání Leopoldowi II. za potwrzenau swobodu w náboženstwí VI. 1999.

Forst, Kristian J. — Farář w Kácowě; 1742 —1752.
1. Čistá holubička etc. panna Skolastika V. 1002. a.
2. Kněz weliký etc. sw. biskup Mikuláš V. 1002. b.

Fortius, Jan z Kauřimě. (Rodinným jménem Chyba, později od domu swého: Zahrádek na tarmarce w Praze také Hortensius nazwán). — Narozen w Kauřimi r. 1517 23. Února. Stal se bakalářem w Praze r. 1537, mistrem 1541; byl professorem na universitě r. 1542, 1543; potom oženiw se wystaupil z uniwersity, nicméně wšak učil, nejspíš w domě swém, jazyku hebrejskému. Umřel w 73. roce wěku swého r. 1590 30. Října.
Wýklad wýborný na žalm 127. IV. 1492.

Fortunatus, Samuel Petr Kauřimský. — Alumnus theologie; 1636.
Wěčná neuhasitedlná zatracencůw mučírna. V. 1393. c.

Foyta, Antonín. — Farář Solopický; 1786.
Pořádní příběhowé Hildebranstwí V. 392.

Fraitag, Sebastian z Čepirohu. — Opat kláštera Lauckého; 1575—1585.
Psaní rozličná IV. 1145.

Franciscus, Wenceslaus; wiz **Wenceslaus**.

Francl, Wojtěch. — Studující; 1819.
Zazděné okýnko VI.
Přispěl k Rozmanitostem VI. 736. a k Dobrozwěstu VI. 738. b.

Franěk. — Důstojník při pluku Palombini; 1829.
Zachowání sprostého wojáka VI. 1452.

Frank, Augustin. — 1722—1723.
1. Henricha Milde swatá a bezpečná cesta (z něm. přel.) V. 767. a.
2. Pět otázek V. 767. b.

Frankl, L. A. — Doktor; 1845.
We Kwětech VI. 496. k.

Franta. — Mistr učení Pražského; okolo r. 1567.
Pranostika IV. 756.

Franta, Wácslaw. — Mistr; 1575.
Argumentum s krátkau apologií etc. IV. 1591.

Franta, Josef Šumawský (psán i Wrantewič). Narozen dne 27. Listopadu 1796 w Polence blíže Klatow, dostal prwní základ čili nawedení ke studiím od Kašpara Němečka, tehdejšího kaplana w Políně, nyní děkana w Chudenicích. Týž uwedl jej na gymnasium Klatowské, kdež on pobyw pět let pod Pražsko-Emauzskými benediktíny, do Prahy na filosofická studia přišel. Po tříletém studium filosofickém a dwauletém theologickém (co theolog byl spolučlenem swých býwalých professorů w Emauzích), odhodlal se k wyučowání českého jazyka a jiných předmětůw w něm saukromě i weřejně. Weřejně nejdříwe na opatrowně Hrádecké w Praze rok, potom na Žofinské akademii dwě a na hlaw. škole w židowském městě w Praze též dwě léta, odkudž se dostal na akad. gymnasium jakožto prozatimní učitel českého jazyka. Když se r. 1848 Česká škola, nyní pod jménem Budeč u Piaristů w Praze známá, založiti měla, byl Š. wywolen od městské rady za spolučlena komissí pro zřízení této nowé školy.
1. Malá čítanka VI. 29.
2. Nawedení k čtení bez abecedy VI. 32.
3. Zastaralé formy českého slowesa VI. 82.
4. Otče náš slowanský VI. 124.

5. Německo-český slowník VI. 166.
6. Čech, Samo, Krok (společně s Tomíčkem) VI. 749.
7. Slowanka (společně s Tomíčkem) VI. 849.
W časopisech: Časop. Mus. VI. 150. a. — Čechoslaw 496. i. 599. g. 1585 b. — Wlastimil 913. e. 1409. l. — Čech 993. f. — Samo 993 p. — Kwěty 1272. c.

František Karel. — Arcikníže, otec JMC. Františka Josefa, nyní panujícího; narozen 7. Prosince 1802.
Přání nejjasnějšímu císaři a králi Františkowi I. (We Kwětech 1840) VI. 496. k.

Frewdl de Termis (w Železnici). — Kněz 1520.
Kázaní III. 854.

From, Ondřej; 1669.
Smysl a zdání sektářůw etc. V. 733.

Frost, Wácslaw. — Narozen 4. Února 1814 w Nosadlowě w býwalém Bolesl. kraji, studowal latinské školy w Mladé Boleslawi, filosofii w Praze, bohoslowí w Litoměřicích, a ač zrodilý Němec, w bohoslowí s takowau pilností a chutí s češtinau se obíral, že byw r. 1837 za kněze poswěcen, hned na českau osadu w městě Mšeně dosazen býti mohl. Zde utwořil si malau českau školku pro hluchoněmé, pročež i 1. Maje 1840 do ústawu Pražského pro hluchoněmé za učitele, a w roce 1841 za ředitele téhož ústawu zwolen byl. Roku 1848 byl poslancem ústawodárného sněmu říšského od okresu Bělského.
Člowěk w podobenstwí. (Společně s Kořátkem) VI. 1168.

Frozin, Antonín Plzenský; 1704.
Wilíma Kumpenberka Obrowiště Marianského Atlanta V. 1198.

Fryc; 1833.
W Jindy a Nyní VI. 588. l.

Fryč, Josef. — Narozen dne 2. Března 1804 w Slaném, studowal na gymnasium tamže, od roku pak 1817 na universitě w Praze filosofii a práwa. Jsa chudý obdržel filosofické stipendium, které jemu krom priwátního wyučowání dítek poskytowalo dostatečných prostředků k dokončení swých studií. W třetím roce práwnických studií wstaupil k doktoru Janowi Nejedlému do kanceláře, kdež čtyry léta setrwal, a roku 1825 až 26 přednášení řeči české pro Němce na universitě Pražské místo něho po celý skoro rok držel. Na doktorstwí w práwech powýšen dne 25. Čerwence 1827 a pracowaw w kanceláři doktora Hartiga a doktora Jana Kanky, složil d. 26. Čerwna 1837 přísahu co zemský adwokát, kterýžto auřad posud zastáwá. Od r. 1842 wedl spráwu důchodů Matice České, jsa zároweň audem sboru musejního pro řeč a literaturu českau. Wybídnuw přátely swé, doktora Ant. Štrobacha, Karla Erbena, Karla Hawlíčka a Jana Neubaura k společnému překládání řádu saudního spůsobil r. 1848 wydání dokončené práce této tiskem. We dnech Březnowých r. 1848 byl wywolen do wýboru sw. Wácslawského, za kterauž příčinau dnem i nocí pracowaw w nemoc horkau upadl, práwě, když se s deputací do Wídně měl odebrati. Po swém uzdrawení byl audem národního wýboru, slowanského sjezdu, a začal dne 5. Čerwna 1848 w řeči české přednášeti o řízení saudním, jakož i wydáwati na swůj náklad sw. Wácslawské Poselstwí, časopis pro lid pod redakcí Dra. Pichla. Po Čerwnowých událostech byw co rukojmě wypsán dostawil se dne 18. Čerwna 1848 s Janem Haklíkem a Karlem Wesemanem dobrowolně, z kteréhožto rukojemstwí sešlo. Dne 13. Čerwence byl wšak nicméně zatčen a na hrad Pražský odweden, kdež deset neděl stráwil u wězení. Po swém propuštění zwolen za auda městské raddy, byl dwakráte poslán s deputací k JMC. Dne 12. Února 1849 při prwním porotním tiskowém saudu w Praze, zastáwaw Josefa Pešinu toho dowedl, že za newinného byl prohlášen.
Přispěl k Hyllosu VI. 737, a k Čechoslawu VI. 739.

Fryč, Josef, syn předešlého. — Narozen w Praze dne 5. Září 1829. Studowal na gymnasium Staroměstském, načež se odebral na cesty do Anglicka a Francauzska, kdež w Londýně a w Paříži skoro rok stráwil. Po nawrácení se domů pokračowal we studiích filosofických, když nastal Březen 1848. Při zřizowání studentské legie welké měw aučastenstwí zwolen byl za centuriona; byl při deputacích we Wídni; po Čerwnowých událostech wšak Prahu opustil a odebral se do Záhřebu. Ku konci Září 1848 šel s wýprawau dobrowolníků co poručík we společnosti Hurbana a Štúra na Slowensko, kdež w lewé rameno těžce raněn byw, teprw w Únoru 1849 domů se nawrátil. Chystaje se na cestu do Paříže, byl co aud studentského spolku Slávie a Česko-Morawského bratrstwa, dne 10. Máje 1849 zatčen.
Kochan Ratiborský VI. 695.
We Kwětech VI. 1067. q.

Fryč, František. — Narozen w Bohdanči 2. Února 1786; stal se knězem 3. Srpna 1808; farář Habrský w Čáslawsku.
1. Homilie VI. 1913. a.
2. Hlas wolajícího. Řeči homiletické etc. VI. 1913. b. 1937. d.
3. Hlasatel slowa božího VI 1937. a.
4. Nedělní, swáteční a příležitostní kázaní VI. 1937. b.
5. Cesta utrpení VI. 1937. c.

Fryčaj, Tomáš. — Morawan; narozen 1759; kněz katolický.

1. Orthografia VI. 50.
2. Písně duchowní VI. 216.
3. Auplná kniha duchowních písní VI. 224.
4. Další zpráwa o přešťastných následcích u města Lipska VI. 969.
5. Zrcadlo wýborného sedlského obcowání (z něm.) VI. 1193.
6. Naučení o sázení a štěpowání karlátkowého a šwestkowého stromowí (z něm.) VI. 1837.
7. Jahna Engelb. Nowá pobožnost školní (přel.) VI. 2329.

Fryček, Kristian. — Narozen we Lhotě, wesnici w Jihlawském kraji dne 22. Ledna 1788. Gymnasialní studia wykonal w Nowé Říši na saukromém ústawu praemonstrátů; filosofii studowal w Plzni, theologii w Praze. Wyswěcen r. 1813, přišel za kaplana do Černaušku blíž Raudnice, r. 1815 za expositu do Bechlína, r. 1822 za lokalistu do Hostína u Weltrus, r. 1828 za faráře do Dublowic blíž Wysokého Chlumce w kraji Beraunském. Tam r. 1830 ustanowen za vikariatního sekretáře, r. 1834 pak za vikáře a školdozorce okresu Wotického. Roku 1844 dostal se za probošta do Raudnice, posléze roku 1845 za faráře do Lužce.
Písně a propowědi VI. 1314.
Přispěl k Hyllosu VI. 737.

Furch, Vincenc. — Narodil se w Krasonicích na Morawě 8. Srpna 1817 z otce Němce a matky Slowanky. Prwní wychowání dostal na hlawní škole w Telči, kamž jeho otec, hospodářský úředník, r. 1820 byl přesazen. R. 1829 byl dán do Jihlawy na gymnasium; w Brně studowal filosofii pod Klácelem. Odbyw práwnická studia w Olomauci od r. 1837 až do r. 1841, odebral se do Wídně a wstaupil do státní služby co cwičenec při komorní hlawní účtárně. R. 1843 stal se konceptním praktikantem při generalním účetním direktorium, r. 1847 ingrossistau při komorní hlawní účtárně. W Lednu 1850 byl přesazen k ministerium obchodu, průmyslu a weřejných staweb co účetní revident.
Básně VI. 345.
W časopisech: Časop. Mus. VI. 496. h. — Kwěty 496. k.

Fux, Antonín.
Přispěl k Prwotinám pěkných umění VI. 734.

Gabler, Wilém. — Narozen we Wartenberku od rodičů německých; studowal w Boleslawi a w Praze; doktor filosofie; pro wzdělání swé wícekrát w Paříži se zdržowal; roku 1848 a 1849 spoluredaktor Národních Nowin; od 1. Dubna 1850 redaktor nowin: Union.
W České Wčele VI. 1008. f.

Gabriel, wiz: **Pannonius.**

Gabriel. — Doktor práw w Praze.
We Kwětech VI. 588. i.

Galerita, Simeon Wojtěch Ledecký. — Farář Počepický; 1610.
Štít wíry a základ křesťanského žiwota VI. 1396.

Gali, Matěj. — Slowák; kněz Přitržský; umřel 1758.
Píseň w Citaři Tranowského V. 86.

Gallaš, Josef Hermann Agapit. — Narozen 7. Dubna 1756 w Hranicích na Morawě. Zemřel co c. k. pens. wrchní lékař wojenský tamtéž 14. Února 1840. Pomník mu wystawen.
1. Píseň při mši swaté VI. 235.
2. Muza morawská VI. 284.
3. Některé selanky VI. 560.
4. Jádro morawských příběhů VI. 991. a.
5. Miscellanea ad historiam patriae VI. 991. b.
6. Památky města Hranic VI. 1018. a.
7. Památky o pustých rytířských hradech VI. 1018. b.
8. Krátké biografie morawských biskupů VI. 1058.
9. Mythické powídky morawských Slowanů VI. 1077.
10. Příběhowé náboženství pikartského VI. 1107. a.
11. Historické swědectwí o wraždě židowské VI. 1107. b.
12. Historie církewní mého wlastního města VI. 1107. c.
13. Poznamenání učených Morawanů VI. 1131. a.
14. Traktatek umělců, malířů etc. morawských VI. 1131. b.
15. Sbor učenosti ženské VI. 1131. c.
16. Zahrada mrawomaudrosti VI. 1192.
17. Swědectwí staré křesť. církwe o austní zpowědi a očistci VI. 1885.
18. Rozjímání o mučení p. ze Seilera VI. 2235.

W časopisech: Rozmanitosti VI. 993. c. 1008. b. 1067. b. 1076. a. 1475. a.

Gallat, A. 1846.
We Kwětech VI. 496. k.

Galli, Pawel. — Kazatel w Drážďanech; 1685.
Martina Luthera Katechismus V. 740.

Gallus, wiz **Hawlůw**.

Gatty, Kajetan Jan. — Narozen w Markowicích na Morawě; 1756.
1. O powinnostech stawu manželského V. 1514. a.
2. Cesta k prawému štěstí V. 1514. b.

Gauč.
W Rozličnostech Pražských VI. 1067. u.

Gazda, Antonín. — Kněz w Uhřích: 1798.
1. Hortus florum t. zahrada kwětná VI. 1925.
2. Fructus maturi t. zralé owoce slowa božího VI. 2225.

Gdowský, Sigmund. — Karmelita; 1626.
1. Poklad církwe sw. otewřený V. 1100.
2. Knížka aneb poklad Karmelitůw etc. V. 1122.

Geguš, Jan. — Slowák; kazatel w Očawě blíže Bystřice; studowal w Tübingen; 1825—1841.
1. Kolumbus (z něm.) VI. 1326. a.
2. Kortes (z něm.) VI. 1326. b.
3. Pizarro (z něm.) VI. 1326. c.
4. O některých důwodech nesmrtedlnosti VI. 2058.

Gelb, Wolfgang; 1701.
Radostné příhody o zpowědi V. 753.

Georgillus, Samuel Klatowský.
Žiwot dětinský Příd. 26.

Gerstner; 1827.
Přispěl ku Příteli Mládeže VI. 1402. c.

Gilli. — Slowák; 1791.
Slowanská grammatika VI. 98.

Girth, Tomáš. — Kanowník Lateranský; 1739.
Radostné narození králowny nebes Marie V. 995.

Gleych (neb Kleych), Wácslaw. Kazatel ewangelický; 1708—1734.
1. Některé písničky nábožné V. 112. a.
2. Písně aneb zpěwowé duchowní V. 112. b.
3. Kancional ewangelický V. 112. c.
4. Rozličné písně při modlitbách V. 112. d.
5. Ewangelia, taktéž i epištoly V. 672.
6. Sto regul žiwota V. 1478.
7. Dokt. M. Lutera Katechismus (wydal) V. 773.
8. Křesťanské mysli, jakby každá hodina měla strávena býti V. 1381.
9. Hůl pocestného, modlitby V. 1602. a.
10. Starých lidí koruna pobožnosti V. 1602. b.
11. Obnowení smlauwy křtu V. 1602. c.
12. Wraucné a nábožné modlitby. V. 1602. d.

Glosius, Jan, Pondělský. — Narozen w Pondělku, wsi Malo-Hontské; kněz církwe Assodské. Umřel 1724.
1. Etan hlasitě prozpěwující V. 114
2. Křesťan wždycky se modlící V. 185.
Od něho jest 10 písní (z něm.) w Citaře Tranowského V. 86. 18 půwodních (mimo jednu) we funebralu Jakobeiho.

Glosius, Jan. — Slowák; kazatel ewang.; 1783—1792.
1. Obsah potřebných naučení a prawidel (o chowání wčel) VI. 1514.
2. Křesťan wždycky se modlící VI. 2287.

Godra, Samuel. — Slowák; 1829—1830.
1. Muzy dcera VI. 310.
2. Půwodní mrawní bájky VI. 580.
3. Zlatowič VI. 844.
W časopisech: Časop. Mus. VI. 496. h.

Godra, Michal. — Rodilý z Bohunic w Uhřích; dokonal studia w Prešpurku a Wídni; professor we Werbásu; 1830—1835.
Wydal: Zoru VI. 599. 3.
W časopisech: Čas. Mus. VI. 599. f. — Kwěty 1036. i.

Golsert, František. — Farář Chomutický; 1790.
Hlas truchliwého Čecha nad smrtí Josefa II. VI. 372.

Görl (z Görlšteina), Jiří. — Měšťan Staroměstský; notářem od císaře Rudolfa učiněn. Jsa rodilý Němec, naučil se česky w Litoměřicích; r. 1566—1567.
1. Arithmetica IV. 743. a.
2. Spis o mírách IV. 743. b.
3. Vinitorium (o winohradech) IV. 743. c.

Gostko, Anton Hynek ze Saxenthalu. — Farář w Slatinách; kanowník kapituly Pražské (1780), doktor filosofie, archidiakon, rektor university (1803), děkan kapituly Pražské (1805); umřel 1820.
1. O žiwlech VI. 1476.
2. Wzbuzowání lidu wenkowského k pokání etc. za příčinau wálky turecké VI. 1997.

Gostumiowský, Jan; 1675.
Kalendář V. 536.

Grančák; 1834.
We Kwětech VI. 1036. i.

Gregor, Fr. Ign. — Rodilý z Horažďowic; farář Nebowidský; 1737.
1. Nova et gloriosa. Nowá a slawná Judith heroina panna Barbora V. 987. a.
2. Kázaní na den bratrstwa pod titulem Ježíše V. 987. b.
3. Pretiosa in conspectu dom. mors S. S. ejus. Předrahá před obličejem etc. V. 987. c.
4. Prowázek tří praménkůw V. 987. d.

Greifenfels, Sam. z Pilsenburka; 1625.
Humilis Segali nowé poselstwí (přel. z wlask.) V. 1250.

Grim, Ferd. Ant. — Farář w Přelauči, 1732—1734.
1. Swatý Jan Nepomucký V. 971. a.
2. Divus Joannes Nepomucenus V. 971. b.

Grinmiller, Pawel ze Střebska; 1559.
Spis o hrozném zázraku w Platně IV. 825.

Groh, Jan. — Jesuita; kazatel; 1779—1780.
Weliký žiwot pána a spasitele našeho VI. 2158.

Grolmus, wiz: **Krolmus**.

Grossmann, Gustav. — Slowák z Orawské stolice; 1836.
W časopisech: Plody VI. 599. p. 1067. s.

Gruber, Wácslaw Anton. — Kněz; 1719.
Dwa halíři měděni etc. kázaní ke cti sw. Aurelia etc. V. 928.

Gruber, Bernard. — Řádu Cisterckého; 1727.
Krasospanilá hwězda etc. sw. Norbert V. 942.

Grügner, Michal; 1785.
Minucí hospodářská VI. 1415.

Grus, Jan. — Narozen z Kw. 1793 we Wys. Mýtě; knězem učiněn 1817, 15. Srp.; kaplan w Peruci.
Řeč při pohřbu D. Jana Karla Kermanna VI. 2090.

Gryll, z Gryllowa, Jan. — Narozen w Rakowníku 1531; radní městský tamže; wyslán r. 1577 k Rudolfowi II. o potwrzení privilegií města, powýšen od císaře do stawu zemanského. Muž práwa milowný, nábožný. Umřel 1600.
1. Písně nowé dwě IV 74. a.
2. Ke jménu Lorence Mostníka z Ništice IV. 74. b.
3. Písně nowé dwě IV. 74. c.
4. Starý zákon w českých werších IV. 158. a
5. Patriarchů čtyr žiwoty IV. 158. b.
6. Acta anebo skutky Krista pána IV. 158. c.
7. Werše (při ewangeliích jeho) IV. 158. d.
8. Sečtení roků od počátku swěta IV. 284.
9. Ewangelia s figurami a rytmy IV. 1207.
10. Oprawdowé swětlo duchowní IV. 1852.

Gryll z Gryllowa, Matěj, z Rakowníka. — Syn předešlého; narozen 1551. Stal se bakalářem w Praze r. 1570, načež byl r. 1572 spráwcem školním w Launech, r. 1576 w Táboře. Posledního tohoto roku učiněn mistrem, powolán byl brzy na to ku professuře na universitě. Odbyw sobě úřad proboštstwí w kolleji Karlowě r. 1579, jel do ciziny k dalším studiím; pobyl hlawně w Genfu a Basilei; nawrátiw se r. 1581, zwolen byl za děkana fakulty filosofické; po odbytí roku

složil professuru 1582, a odebral se do Žatce, kdež se stal měšťanem a předním písařem městským. Umřel tamže r. 1611 w Září.
O kometách IV. 767.

Günter, Tomáš. — Kazatel w Glauchowě 1567.
Artikulowé o porodu a křtu dětí IV. 1733.

Günter; 1793.
1. Lakomec VI. 625. a.
2. Modlářka VI. 625. b.

Günter, Jan.
Dwanáct artikulů wíry křesťanské. Příd. 27.

z Günterodu, Abraham. — Studowal we Wittenberce 1593; byl na panstwí Oldřicha z Lobkowic, snad we Stráškowě farářem; umřel 1609 w Kopidlně jakožto starší bratrstwa českého.
Cyripaedia od Xenofonta (přel. z řeck.) IV. 279.

Guth, Anton. — Narozen w Litomyšli, kdež i umřel, skončiw filosofická studia okolo 1799.
Z básní jeho jedna w Puchm. Sbírce (II. 58.) zachowala se.

z Gutšteina, Albrecht. — Poručník dětí p. Jošta z Rosenberka; umřel r. 1550, 29 Srp.
(Poslal Wilémowi z Rosenberka do Pasowa knihy, které sám složil i wydal. Wiz Březan. Žiwot p. Wiléma z Rosenb. str. 29.)

Gwoth, z Gwothowan, Jonáš Bohumil. — Doktor lékařstwí w Uhřích; 1837.
W časopisech: Hronka VI. 1140. l. — Časop. Mus. 1607. d.

Gzel, Petr. — 1533 (Porown. Optát Beneš.)
1. Isagogicon (Společně s Optátem) IV. 4.
2. Česká grammatica (Společně s Optátem) IV. 5.
3. Nowý testament (Spol. s Opt.) IV. 1171.

Haan, Ludwík; 1845.
Pamětnosti B. Cabanské VI. 1033. 1081.

Haanuss, wiz **Hanuš**.

Habel, Frant. Xaver. — Kanowník w Nitře.
Učení múdrosti křesťanskej VI. 2231.

Habřina, Jan Tad. — Měšťan Pražský; 1784.
Chwalořeč na den 9. Srpna 1784 VI. 1992.

Habrowanský, wiz Dubčanský.

Hafner, Ondřej. — Kněz w Praze; 1786.
Básně we sbírce Thamowě IV. 276.

Hafner, Vincenc. — Aud společnosti diwadelní; 1785.
Některé weselohry VI. 617. a—e.

Hájek, Wácslaw, z Hodětína. — Podkomoří králowstwí českého; 1413.
Zřízení wojenské III. 242.

Hájek, Šimon; 1547.
Tabula de proprietate participiorum IV. 6.

Hájek, Tadeáš z Hájku (Nemicus). — Narozen w Praze 1525; stal se bakalářem r. 1550, mistrem 1552; odebral se potom na cesty k dalšímu wzdělání swému do Wídně a do Italie; w Bononii powýšen za doktora lékařstwí. Nawrátiw se do wlasti, powolán byl za professora do kolleje Karlowy 1555, w kterémžto úřadě wšak jen dwě léta (1555, 1556) setrwal. Wýtečný mathematik, astronom a lékař. Roku 1571 powýšili jej stawowé na shromáždění sněmu do rytířského stawu, jmenowawše jej protomedikem zemským; druhého roku na to stal se žiwotním lékařem císaře Maximiliana II. (1572); we kterém důstojenstwí byl i za císaře Rudolfa II. Přičiněním jeho powolal Rudolf r. 1599 Tycho Brahe ke swému dworu. Wýtečný tento učenec český umřel w 75. roce wěku swého dne 1 Září 1600.
1. Wýtah na proroctwí turecké IV. 307. 794. a.
2. O kometách IV. 749.
3. Tabule dlauhosti dne i noci etc. IV. 764.
4. O některých předešlých znameních nebeských etc. IV. 794. b.
5. Herbář IV. 876.

Hájek, Wácslaw z Libočan. Rodu šlechtického; r. 1534 duchowní pastýř na Tetíně, potom po mnoho let kazatel u sw. Tomáše w Praze. Roku 1547 stal se kanowníkem, později děkanem, konečně proboštem Staroboleslawským. Poslední čas swého žiwota zdržowal se w Praze w klášteře jeptišek u sw. Anny, jimž odkázal jmění swé. Umřel 19 Března 1553.
1. Kronika česká IV. 418. a.
2. Kniha o nešťastné příhodě etc. skrze oheň w Menším městě Pražském IV. 418. b.
3. Ant. de Rampigolis biblí zlatá (přel. z lat.) IV. 672.

Hájek, Jan. — Narozen w Hradišti r. 1764, farář na Bezdězi; umřel 1802.
Upřímné mínění žáků Hradištských VI. 376.
Některé werše w Prwotinách pěkného umění VI. 734.

Hájek, Ignác. — Narozen 4. Září 1770 w Hradišti; professor humanitní w Litoměřicích (bratr předešlého).
Některé spisy Luciana Samosatenského (přel.) VI. 928.
Přispěl k Čechoslawu VI. 739.

Hajniš, František. Narozen dne 31. Března roku 1815 w městě Wamberce, kraji nyní Jičinském; studowal gymnasium w Rychnowě, filosofii a práwa na wysokých školách w Praze. Skončiw studia wstaupil do praxí k poštowní spráwě, a co úředník byl roku 1850 do Wídně k témuž úřadu powolán.
Trnky VI. 596.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 1008. k. 1220. d. — Česká Wčela 588. h.
Redigowal spolu s Rubšem Palečka VI. 759.

Halecius, Jakub, z Dobrohostowa Teyna. — Farář Klecanský; 1593.
Otázky etc. p. Krista na doktory a zákonníky IV, 1469.

Halicaeus, Šimon. — Morawan, wypowězenec; 1596.
Nowý zákon IV. 1181.

Hallý, Pawel Petr. — Kněz; 1649—1650.
Kázaní V. 856.

Hamaljar, Martin. — Slowák, superintendent; 1805.
1. Pašijowé weršíky VI. 232. a.
2. Dwě nábožné písně VI. 232. b.
3. Kancional (obmýšlel wydati) VI. 232. c.
4. D. Martina Luthera menší katechismus VI. 1818.
5. Agenda VI. 2116.

Hamburský, Matěj.
Přispěl k Hyllosu VI. 737.

Hammeršmid, Jan Florian. — Narozen 1652; kaplan w Budějowicích; farář w Kamenném Újezdě, předstawený duchowenstwu arcibiskupskému w Klatowech; rektor alumnatu Pražského; doktor sw. písma; stolice apoštolské protonotarius, zlatého kříže se zlatau ostruhau rytíř; na Wyšehradě a w Staré Boleslawi kanowník; farář w Týně 1710; muž bystrého, ohniwého smyslu, wýborné paměti, powahy příjemné; umřel 1737.
1. Allegoria, Proteus felicitatis et miseriae čechicae V. 230.
2. Historie Klatowská V. 329. a.
3. Praha stará pod figurau krásného mládence V. 329. b.
4. W Praze blaze, kdo má peníze V. 329. c.
5. Krátký wýtah sláwy etc. kostela Wyšehradského V. 422.

Hán, Josef. — Jesuita, 1736.
Kázaní w Plzni držené V. 985.

Hancz. — Alumnus semináře Brněnského; 1782.
Swatý denní pořádek křesťana katol. (z něm. přel. spol. s jinými alumny) VI. 2284.

Hanka, Wácslaw. — Narodil se dne 10 Černa 1791 w Hořiněwsi w hradeckém kraji w Čechách. Rodiče jeho měli tam wýsadní hospodu s polní žiwností, a poněwadž děti k pasení dobytka, z nichž Wácslawowi owce poručeny byly, se přidržowaly, nawštěwowal farní školu jen zimního času. Dosti pozdě pro uchránění wojenskému stawu na studia dán, odbyl gymnasium w Králowé Hradci, filosofii w Praze a práwa w Praze i we Wídni, kamž w ten čas k redakcí českých nowin i literního listu „Prwotiny pěkných umění“ powolán byl. Po skončených studiích opět w Praze poručen jsa Dobrowským k nowě powstáwajícímu českému Museum, pořádal prwní scházející se příspěwky we wšech odwětwích krom rudnictwí, kteréž Zippowi swěřeno bylo. Později ustanowen byl knihowníkem, archiwářem, strážcem starožitností i mincí, w kterýchžto úřadech setrwáwá. Literní jeho práce jsau w této knize uwedeny; připomenauti toliko zbýwá, že pro ně od mnohých učených společností i Akademií za člena přijat jest. Od cís. ruské Akademie poctěn byl welikými medaliemi: stříbrnau „за похвальныя упражненія въ словесности“ i zlatau: „принесшему пользу русскому слову“ jakož i od císaře J. V. Františka Josefa zlatau s nápisem „Literis et artibus“, i od císařůw Ferdinanda, Aleksandra i Nikolaje brillantowými prsteny, též od posledního ozdoben rytířským křížem řádu sw. Wladimíra i komendorským křížem řádu sw. Anny.
1. Prawopis český VI. 48.
2. České předpisy VI. 64.
3. Mluwnice čili saustawa českého jazyka VI. 79.
4. Počátky poswátného jazyka slowanského VI. 100.
5. Mluwnice polského jazyka VI. 102.
6. Sbírka nejdáwnějších slowníků latinsko-českých VI. 164.
7. Dwanáctero písní VI. 287. a.
8. Prostonárodní srbská muza VI. 287. b.
9. České historické zpěwy VI. 287. c.
10. Krakowiaky VI. 287. d.
11. Příspěwek k Hlasům Wlastenců r. 1835 VI. 318.
12. Příspěwek k Hlasům wěrných Čechů r. 1835 VI. 319.
13. Některé básně příležitostné VI. 417. a—e.
14. Příspěwek k Hlasům Wlastenců na památku 40letého panowání Frant. I. VI. 469.
15. Ku příchodu Františka I. do Prahy 1833 VI. 477.
16. Igor Swatoslawič VI. 547.
17. Gesnerowy idylly VI. 561.
18. Jednání společnosti wlastenského museum (přel. z něm.) VI. 743.
19. Rhüsa krátká historie slowenských národů (přel. z něm.) VI. 972. a.
20. Wypsání Rusie a jejího wojska VI. 972. b.
21. Dějiny české w obrazích VI. 972. c.
22. Modlitby při službách božích VI. 2406.

W časopisech: Časop. Mus. VI. 8. f. 150. a. 496. h. 559. d. 993. e. 1076. b. 1084. c. 1140. f. 1588. a. 2200. — Jindy a nyní 150. d. — Kwěty 496. k. — Wěnec V. 521. — Wídenské listy 993. a. — Čechoslaw 993. b. — Krok 993. l.

Hanke, z Hankenšteina Jan (jinak z Kohautowých kamenů). — Morawan; bibliotekář w Olomauci; 1804.
1. Geschichte der schwedischen Besitznehmung der Stadt Olmütz V. 314.
2. Plinius Briefe VI. 916.
3. Mrawné propowídky VI. 1294.

Hansgirg, Antonín. — Narozen 20. Kwětna r. 1806 w Hradci Králowé z rodičů českých. Otec Hynek, wraucí jsa milowník dějepisu a starobylosti české, roznítil příkladem swým již w mladíku, odbýwajícím gymnasialní studia na Pražském gymnasium Nowoměstském, zápal pro dějiny české. Tato láska k českému národu a jeho národnosti rozmohla se ještě wíce přátelstwím stejně smýšlejících jinochů: Roeslera, Kaubka, Pilnáčka, Wacka Kamenického, s nimiž w Praze od r. 1824 — 1829 filosofická a juridická studia odbýwal a wedla jej ku poznání jazyků slowanských a jich literatury, s kterýmž studium dle možnosti pilně se obíral, podporowán jsa w ohledu tomto laskawě Jos. Jungman-

nem, Hankou, Čelakowským, a získaje z přátelského obcowání s Frantau Šumawským, Slaw. Tomíčkem, J. Malým a mnohými jinými mladšími literatory. Tauha, aby wlastenecky působiti mohl na mládež, přiměla jej r. 1830 k tomu, aby po odbytých práwích ke gymnasialnímu učitelstwí se obrátil. Počátkem r. 1841 dostal se na dráze této k zastáwání professury na gymn. Litoměřickém, kdež r. 1843 ustanowen za skutečného professora.

1. Příhody francauzského wychowatele w Rusích (přel. z rusk.) VI. 861.
2. Katalog českých knih VI. 1136.

W časopisech: Wčela VI. 913. d. 1008. f. — Wlastimil 1008. p. — Časop. Mus. 1067. i.

Hantych, Wácslaw. — Hluchoněmý.
Přispěl k Rozmanitostem VI. 736. a k Hyllosu 737.

Hanuchna, Jiří Anton. — Děkan Dobrušský; 1695.
Diadochus, aneb: Rozmlauwání Wíta s Wácslawem V. 176.

Hanuš, Jiří Landskronský. — Farář u sw. Mikuláše na Malé straně; konsistorian r. 1609.
1. Tři otázky o stawu manželském IV. 711.
2. Deset zaslíbení božích o Mesiášowi IV. 1393.
3. Soli Deo gloria etc. IV. 1615. a.
4. Deset zaslíbení božích VI. 1615. b.

Hanuš, František Wysokomýtský (Haanuss) — Kněz; 1783.
Taužebná wolání k hospodinu VI. 2210.

Hanuš, J. — 1841—1842.
We Wčele VI. 559. h. — We Kwětech 913. c.

Hanzeli, Wácslaw Fr.; 1737.
Od wěčnosti za manželku etc. wywolená Maria panna etc. V. 989.

Hanzelius, Lukáš. — Kněz; 1615.
Dwoje kázaní pohřební nad tělem p. Ant. Magd. Wencelíkowé z Malowic IV. 1714.

Harant, Krištof, z Polžic a Bezdružic. — Narozen 1560; zběhlý w lat., řeckém, wlaském jazyku, w básnictwí, mathematice; páže u Ferdinanda arciknížete; kommandant jednoho oddílu wojska proti Turku r. 1591; s Hermanem Černínem z Chuděnic projel Wlachy, Kandii, Cypr, Malau Asii etc. Nawrátiw se sepsal cestu swau, jsa komorník a tajná radda Rudolfa II, dworský radda u Matiáše. W powstání stawů českých, weda slezské pluky, střelbau až do paláce Ferdinanda we Widni dorážel; od Fridricha falckého komorníkem, raddau a præsidentem české komory učiněn; dne 21. Červwna 1621 sťat.
Putowání aneb cesta z králowstwí českého do Benátek etc. IV. 659.

Hartl, Ondřej. — Doktor w práwích; 1794.
Dobrá rada w obzwláštních příbězích etc. VI. 1182.

Hauf, Josef Anton; 1744.
Smutné žehnání etc. kázaní při exequiích Wolfg. hraběte Sereny V. 1096.

Hauf, E. 1841.
We Kwětech VI. 1008. k.

Haugwic, Wácslaw, z Biskupic a na Litomyšli; 1564.
Statuta k hašení ohně IV. 941.

Hausmann, Karel. — Narozen 30. Dubna 1812 w Postřižíně w Rakownicku; w sedmém roce wěku swého osiřew, přišel do Prahy do německých škol, a studowal potom na gymnasium Malostranském. Roku 1831, po skončení filosofických studií w Praze, wstaupil tamtéž do semináře theologického. Dne 2. Srpna 1835 byl na kněžstwí poswěcen, a dostal se jako kaplan do Kwílic, od roku pak 1839 jest kaplanem we Slaném.
1. Malá diwadla (z něm.) VI. 672.
2. Statisticky-místopisný přehled Rakownického kraje VI. 1154.

Hawelka, Jan E. Bohuslaw. — Narodil se w Třebechowicích 27. Prosince 1799. Studie humanitní odbyl w Hradci Králowé, filosofické w Litomyšli, theologické w Hradci Králowé. Na kněžstwí wyswěcen dne 24. Srpna 1823, dostal se za spomocného kněze na Nowý Hrádek, r. 1825 za kaplana do Dobrušky; r. 1847 usazen za faráře w Sedloňowě. Studiím mluwozpytným oddaný.
1. Příspěwek ke Hlasům duchowenstwa r. 1836 VI. 320.
2. Příležitostná řeč duchowní o znowu stawení chrámu etc. na Winici, jinak na hoře Oreb VI. 2049. a.
3. Příležitostná řeč při slawném poswěcení etc. téhož chrámu VI. 2049. b.

W časopisech: Čechoslaw VI. 496. i. 599. g. — Rozmanitosti 656. a. — Časop. Mus. 1067. i.

Hawelka, Wilém Wácslaw. — Forstmistr u knížete Colloredo-Mannsfelda etc.
Umění lesní podlé Hartiga VI. 1561.

Hawlíček, Jos. Mil.; 1839.
Přespolní zkaušení VI. 703.
W časopisech: Česká Wčela VI. 496. m. — Pautník 600 l. — Kwěty 1076. g.

Hawlíček, Karel (Hawel Borowský). — Narozen dne 31. Října 1821 w městysi Borowé w Čáslawsku nedaleko morawských hranic, kdežto jeho otec byl kupcem. Hlawní wychowání dostal od tamějšího vikáře a děkana P. Brůžka nejwíce we směru theologickém, tak že skutečně w Praze studium bohoslowecké nastaupil. Po mnohém nedorozumění s tehdejším přednostau Pražského semináře P. Rostem, opustil r. 1841 bohoslowí, a odhodlaw se k stawu spisowatelskému, strávil pak 4 roky w saukromných studiích a na cestách, jmenowitě po dwě léta jako wychowatel w Moskwě. Nawrátiw se, nastaupil r. 1846 redakcí Pražských Nowin a Wčely, r. 1848 Národních Nowin; konečně Slowana, z příčiny stawu obležení wydáwaného w Kutnéhoře. Byl po-

slancem okresu Humpoleckého na ústawodárném sněmu.

W časopisech: Wčela VI. 597. g. 599. h. 913. d. 1076. d.

Hawlík, Bartoloměj z Warwažowa, wiz **Srnowec.**

Hawlůw, (Galli) Dawid Žlutický. — Stal se bakalářem swob. umění w Praze r. 1611; farář w Mukařowě 1620, potom w Rudešíně. Roku 1631 wrátil se do Prahy při wpádu saském.

1. Rozjímání potěšitelné etc. IV. 1546.
2. Řeč o častém rozjímání lodičky Krista etc. IV. 1660.

Hawránek, František. — Narozen 27. Září 1805 w Hradci Králowé; křižowník s čerwenau hwězdau; stal se knězem 1831; kaplan u sw. Františka, pak u sw. Petra w Praze.

1. Sedmero postních kázaní VI. 1970. a.
2. Nedělní kázaní VI. 1970. b.

Hedl, Frant. Josef. — Děkan Čelakowský; 1717.

Vox clamantis sine voce, aneb Jan mlčící. V. 922.

Hegius, Mikuláš Bojus.

Odpoweď na kázaní Jiřího Šerera. Příd. 30.

Heilmann, Jan Jakub. — Mansfeldský polní kazatel; 1618, 1619.

1. Gruntowní relací, kterak se při dobýwání města Plzně dálo. IV. 460.
2. Díkčiněné kázaní etc. při dobytí města Plzně IV. 1648.

Heilmann, František. — Narozen w Duchowě; Jezuita; professor gramm., katecheta, kazatel; 1733—1744.

1. Chwalořeč o sw. Jiří V. 1057.
2. Hlas pastýře etc. (přel. z franc.) V. 1918. a.
3. Jiřího Hollanda krátká kázaní na wšecky neděle (z franc.) V. 1918. b.
4. Téhož krátká kázaní na wšecky swátky (z franc.) V. 1918. c.
5. Téhož krátká kázaní na postní neděle V. 1918. d.

Heimbacher, Filipp. — Kommissař policejní; 1793.

Rozličné diwadelní hry VI. 621. a—k.

Heinschmidberský, Jan z Třebechowic. — Farář Smidarský, Starobydžowský a Petrowický; 1676.

1. Naučení wíry křesťanské V. 738.
2. Lux mundi et societatis V. 892.

Hek, František Wladislaw. — Kupec w Dobrušce; potom w Litomyšli; 1816.

1. Řídíli se swět nowým rokem VI. 593.
2. Příspěwek k sebrání básní od Puchmayera VI. 278.

W časopisech: Wídenské listy VI. 599. c. — Prwotiny pěkných umění 734. — Rozmanitosti 736. — Čechoslaw 739.

Hekowá, Ludmila. — Dcera předešlého.

W Rozmanitostech VI. 599. b.

Hekowá, Wlasta. — Též dcera předešlého.

W Prwotinách pěkných umění VI. 734 a w Rozmanitostech 736.

Helcl, Tomáš. — Železník w Praze.

W Hlasateli VI. 597. c.

Held (Orebský), Jan. — Doktor lékařstwí w Praze.

Šestero sedlských písní od K. Šneidra VI. 532.

z Helfenburka, Sigmund Anton. — Narozen w Praze; stal se bakalářem swob. umění r. 1528, mistrem 1534; byl professorem na universitě Pražské od r. 1537 až 1543, děkanem fakulty filosofické w létech 1540, 1541, 1543; roku tohoto posledního oženiw se, wystaupil z kolleje, a stal se měšťanem Pražským. Zabit w domě swém u tří korun r. 1552, 1. Května.

1. Kronika o Herkulesowi IV. 252.
2. Korwina Antonia Wýklady na čtení nedělní IV. 1486. 1490. a.
3. Rozjímání o umučení Krista pána IV. 1570.

Heliades, Josef. — Narozen w Německém Brodě; přijat za alumna akademie Karlowy r. 1599; stal se mistrem r. 1600, a byl téhož roku spráwcem školy w Brodě českém. Nejspíš jako emigrant po bitwě Bělohorské dostal se do Trenčína w Uhřích, kdež byl sausedem roku 1639.

Carmina nad smrtí synáčka Andr. Siwého V. 200.

Helic, Lukáš. —

Spolupřekladatel biblí bratrské IV. 1167. a.

Helikoniades; wiz **Lucín.**

Helminger, K. — Doktor práw.

Píseň (z lat. přel.) w Hlasateli VI. 732.

z Henigsberku, Soliman.

Přispěl k Čechoslawu VI. 739.

Hennet, Wácslaw Ign. — Farář Krchlebský; 1734.

Hic datus est vobis etc. jazyk sw. Jana Nep. V. 976.

Henrich, Jan; 1597.

Knížky dwě I. o zármutcích D. Wolfganga Muskula (přel.) IV. 1843.

Herbek, Emmanuel. — Práwník; 1836.

Píseň etc. k oslawě sw. Prokopa VI. 260.

Herites, Jan Králowéhradecký. — Farář w Tauškowě nade Mží; 1612.

1. Kratičké wyswětlení 2. a 3. artik. wíry IV. 1532. a.
2. Adwentní na roráte wýklad etc. IV. 1532. b.
3. Pět kázaní etc. o opilstwí IV. 1610.

Herkel, Jan. — Rodilý z Orawy; advokat w Pešti; 1826.

Elementa universalis linguae slavicae VI. 101.

Hermanecius, Wácslaw; 1570.

Štítek wíry proti bludům IV. 1289.

Herštainský, Jan z Radowesic; 1580.

Písnička pobožná na jméno p. Jaroslawa Smiřického IV. 79.

Hertwicius, J. — Farář we Welikém Laukowě r. 1617, pak u sw. Štěpána welikého w Praze.

1. Nobilitas et gloria t. j. důstojnost etc. sw. manželstwí mezi Přemyslawem z Žerotína etc. IV. 1646. a.
2. Wdowstwí křesťanské IV. 1646. b.
3. Tumulus horrendi homicidii etc. pohřeb Jana Šmejdíře IV. 1723. a.

4. Funebre officium t. j. služba počestného pohřbu etc. nad tělem Martina Rudigera IV. 1723. b.
5. Nuptiae neb swatba etc. p. Krista s poswěcenau w duchu sw. newěstau Kateřinau, dcerkau p. Luk. Karbana z Wolšan IV. 1723. c.

Herynk, Jan Nimburský. — Farář w Žerčicích: 1609.
1. O zlém a škodliwém powětří IV. 903.
2. Sprostý traktát o wečeři páně. IV. 1382.

Herzog, Jan Bapt. (Jilemnický, též Wládyka). — Narozen w Jilemnici; wstaupil do řádu Redemtoristů ok. 1837.
1. Básně VI. 293.
2. Hyacinthy VI. 306. 828.
3. Podiwná nemoc (dle Kotzebue) VI. 652. 713.
W časopisech: Čechoslaw VI. 656. d. — Wčela 913. d. — Psal též do Hyllosu 737.

Hettig, Jakub Wácslaw; 1727.
Newinnost kající etc. Aloisia Konzagy a Stanislawa Kostky etc. V. 943.

Hilarius, Litoměřický. — Stal se bakalářem swob. umění w učení Pražském r. 1447, mistrem r. 1451; co professor na universitě jmenuje se r. 1455. Stal se později, nejspíše w Bononii, také doktorem duchowního práwa; odpadl asi toho času od strany pod obojí, pročež nazýwán Apostata. Byl r. 1461 kanowníkem, později děkanem kostela Pražského; od papeže jmenowán administratorem arcibiskupstwí. Roku 1467 odstěhowal se s wětší částí kapituly z Prahy do Plzně, a počal s jízliwau horliwostí we službě papeže bauřiti, ano tresty církewními nutiti katolíky ku powstání proti králi Jiřímu wedením Zdenka Konopištského ze Šternberka. Umřel w krátce na to r. 1468 (?).
1 Traktát proti Jiřímu z Poděbrad III. 118.
2. Traktát o přijímání pod jednau, proti Rokycanowi III. 633.
3. Arcus gehennalis t. Lučiště pekelné proti Rokycanowi III. 637.

Hilmar, František. — Učitel w Třewači; 1839.
W Příteli mládeže VI. 1260.

Himmelius, Jan.
Speculum Calvinianum. Příd. 31.

Hlawa, J. Jiří. — Kněz; 1743.
1. Ostrotupý meč etc. jazyk Jana Nep. V. 164. a.
2. Prawé pokání a zaufalstwí, zrcadlo Petra a Jidáše V. 164. b.

Hlawa, Bar. Aug. 1750.
Winařka nebeská Maria panna Budislawská V. 120.

Hlawa, Adam Hynek. — Farář Drahno-Aujezdský 1718.
Strom spanilý etc. kněz Daniel Franc. Klaudius V. 1090.

Hlawáč, Jan. — Narozen w Praze dne 3. Ledna 1781. Byw r. 1806 poswěcen na kněžstwí, kaplanowal po 7 měsícu w Postupicích na Jemništsku; potom 4 léta byl lokalistau w Popowicích, a po 21 let farářem w Okrauhlici. Roku 1832 dostal se za faráře do Postupic. Umřel r. 1842 14. Čerwence w nemocnici w Praze.
Přispěl k Wěnci VI. 521. a k Časop. pro kat. duch. 1125. c.

z Hlawačowa; wiz **Crinitus**.

Hlědek, Josef; 1840.
We Wčele VI. 1067. n.

Hlína, Šimon. —
Petra Canisia Katechismus (přelož.) IV. 1268. a.

Hlohowský, Jiří; 1622.
Písně katolické V. 74.

Hněwkowský, Šebestian. — Narozen 19. Března 1770 w Žebráce; radní w Planici 1795, pak w Žebráce 1805; purkmistr w Poličce 1826, posléz pensionista w Praze 1836. Umřel 1847, 7. Čerwna.
1. Zlomky o českém básnictwí VI. 177.
2. Básně drobné VI. 290. a.
3. Nowé básně drobné VI. 290. b.
4. Děwín VI. 542. a.
5. Doktor Faust VI. 542. b.
6. Zpěwy z čarodějné flétny (přelož. spolu s Puchmayerem a Nejedlým) VI. 628.
7. Jaromír VI. 674. α.
8. Námluwy w Koloději VI. 674. β.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. — Wčela 496. m. — Wěnec 521. — Časop. Mus. 559. d.

Hnojek, Ant. Wojtěch. — Narozen w Brandejse nad Labem, 5. Prosince 1799; na kněze w Litoměřicích poswěcen 24. Srpna 1822; odtud kaplan w Českém Dubě, od 16. Října 1824, professor pastýřského bohoslowí w Litoměřicích; od 11. Srpna 1831 děkan k. wěnn. města Melníka; od 21. Března 1842 biskupský weřejný, přísežný notar; od 8. Dubna 1843 c. k. dworní kaplan; od 22. Února 1849 biskupský skutečný konsistorní radda; od 8. Listopadu 1849 probošt w Marien-Scheinu.
1. Kwětný košíček VI. 1322. a.
2. Kanárek (z něm. od Šmida) VI. 1322. b.
3. Růženka Jedlohradská (z něm od Šmida) VI. 1322. c.
4. Nebe a země klíč VI. 1408.
5. Katechismus o sw. obřadech VI. 2140.
6. Otče náš VI. 2362.
W časopisech: Čechoslaw 588. f.

Hodáček, Jan; okolo 1587.
Písně nowé na epištoly IV. 94.

Hodikius, Jan. — Superintendent Trenčanský w Uhřích; 1637.
1. Kázaní pohřební V. 1064. a.
2. Lachrimae Boczekianae V. 1064. b.
3 Aqua apopleptica V. 1064. c.
4. Pohřební kázaní nad synáčkem p. Ondřeje Siwého V. 1064. d.
5. Kázaní pohřební nad dcerkau Justinau V. 1064. e.

Hodža, Michal Miloslaw. — Narozen 22. Září 1811 w Rakši, Turčanské stolice; přední kazatel církwe ewang. Wrbicko-Sw.-Mikulášské; 1837.
1. Řeči, písně a básně k swěcení stoletého

milostiwého léta církwe Pešťansko - Budínské (Příspěwek) VI. 327.
2. Řeči, modlitby a básně etc. wztahující se na tauž slawnost (Příspěwek) VI. 2065.
3. Úwod sl. b. kazatele do církwe ew. Wrbicko-Sw.-Mikulášské VI. 2066.
W časopisech: Plody VI. 8. k. 599. p.

Hofmann, Jindřich Ondřej. — Děkan w Německém Brodě; 1642.
1. Ocularia aneb oči skleněné starého Čecha V. 400.
2. Zrcadlo nábožensfwí V. 1109.

Hofmann, Frant. Josef. — Mlynářský mistr w Zeleném mlýně u Welwar; 1829.
W Rozličnostech Pražských VI. 599. q.

Hoch, Jan. — Kněz řádu kazatelského; 1673.
Stálost a setrwanliwost etc. města Plzně V. 891.

Höchenberger, Jan Tomáš; 1783.
Kalendář VI. 1411.

Hochmann, Josef. — Narozen dne 27. Února 1804 w Načeraci. Aby se němčině wyučil, dal jej otec r. 1815 do Jihlawy, kdež odbyl školu normální a gymnasium. R. 1822 přišel do Prahy do logiky; r. 1824 externowal jakožto bohoslowec; 1825 přijat do semeniště, a 20. Srpna 1827 na kněžstwí wyswěcen. Začátkem roku 1828 ustanowen za kaplana w Raudnici nad Labem. Roku 1847 12. Ledna přestěhowal se odtud co duch. spráwce do Koštic nad Ohří, wesnice na (býw.) panstwí Libčoweském w Litoměřicku.
Wýjew citů při odchodu z Načerace p. Wácsl. Wil. Wácslawička etc. VI. 455.
W časopisech: Kwěty VI. 1140. c. 1272. c.

Hojč, (Hojič), Samuel. — Narozen 15. Listop. 1806 w Březně w Uhřích. Studowal w Prešowě a w Tubinkách.
W Hronce VI. 1008. h.

Holan, Wácslaw Karel Rowenský. — Warhaník a kapelmistr Wyšehradský; 1693.
Kaple králowská zpěwní a muzikalní V. 101.

Holásek, Josef. — Narozen 1787 w Dědici w Brněnsku; knězem stal se r. 1809; farář w Blansku na Morawě.
1. Sedm slow pána n. J. Krista VI. 247. a.
2. Písně ke mši swaté VI. 247. b.
3. Píseň duchowní k warhanám VI. 267.
4. Hlasy duchowenstwa (Příspěwek). VI. 320.
5. Hlasowé duchowenstwa (Příspěwek) VI. 326.
6. Cesta křížowá VI. 2384.
W časopisech: Rozličnosti Pražské VI. 275. f. — Časop. Mus. 496. h.

Holanek, Matěj. — Faktor w tiskárně Šönfeldské; 1794.
1. Nowě wynalezený prostředek, oheň etc. uhasiti VI. 1479.
2. Prwní nowá hospodářská škola w král. českém VI. 1491.

Holec, František. — Narozen w Jičíně 4. Března 1792. Kaplan w Jaroměři.
Psal do Hyllosu. VI. 737.

Holecký, Matauš z Kostelce. — Kaplan w Čáslawi; 1620.
Spis katolický o užitcích dobročinění IV. 722.

Holejch, J.; 1844.
We Wčele VI. 496. m.

Holický, wiz **ze Šternberka.**

Hollai, Štěpán; 1803.
Werše slowenské. VI. 2081.

Hollan, J. Matěj. — Kanowník u sw. Wita; 1729.
Znamení na prawé ruce etc. sw. Jan Nepomucký VI. 951.

Höllriegl, J. Vincenc. — Studující; 1822.
Hlas wděčnosti etc. Jos. A. Köhlerowi etc. křížown. generalu VI. 441.

Holmann, (Hollmann) Josef. — Narodil se 1. Dubna 1802 w Jičíně, kdež také co c. k. úředník umřel r. 1850.
1. Ossianowy básně (dle anglick.) VI. 308.
2. Ossianůw Fingal etc. (přel.) VI. 549.
3. Půwodní dramatické hry VI.694.
4. Quido. Čarownice Hiorba (přel.) VI. 834.
5. Florianowy novelly (přel.) VI. 839.
Přispěl k Čechoslawu VI. 739.

Holub, J. F.; 1841.
We Kwětech VI. 913. c.

Holubář, Gothard. — Narozen we wsi Třebnici w kraji Beraunském, roku 1803 dne 1. Října. Nabyw prwního učení na městské škole w Sedlčanech, poslán byl do Prahy, kdežto na Nowém městě u Piaristů gymnasialní, pak na wysokých školách pražských filosofické studie dokonaw, a jeden roční běh bohoslowí co externista odbyw, wstaupil na Strahowě do kláštera r. 1824 dne 16. Října, kdež r. 1828 15. Srpna na kněžstwí poswěcen. Na to se stal kooperatorem farního kostela Welké Chyšky w Táborsku, později kaplanem na Strahowě, a roku 1837 dne 1. Kwětna lokalistau u sw. Jana Nepom. w Šárce blíže Prahy. Od 1. Ledna r. 1847 jest provisorem kláštera Strahowského.
1. Modlicí kniha VI. 2404.
2. Uwedení k wnitřní modlitbě (přel. z něm. Benedikta Pfeiffera) VI. 2410.
W časop. pro katol. duchow. VI. 1125. c.

Holý (Hollý), Jan. — Slowák; katolický farář w Madunicích.
1. Básně (we 4 swazcích) VI. 337.
2. Zpěw ke cti Alexandra z Rudného, arcibiskupa Ostřihomského VI. 432.
3. Swatopluk VI. 553. a.
4. Cyrillo-Methodiada VI. 553. b.
5. Rozličné básně VI. 920. a.
6. Aeneida Virgiliowa VI. 920. b.
W časopisech: Zora VI. 564. g. 767.

Holzpek, Ignac František. — Biskupský sekretář a ceremoniář; 1744.
Obraz člowěka sprawedliwého (kázaní pohřební) VI. 1095.

Honl, A. M. 1846.
We Kwětech VI. 1008. k.

Hora, Anton; 1841.
Není církew jako církew etc. VI. 1972.

Horáček, František. — Farář Welko-Popowský 1800; pak w Owenci u Prahy 1803.
1. W den dosazení J. Ditricha etc. VI. 399.
2. Powinnosti křesťanských wlastenců VI. 2015.

Horčice, Josef. — Narozen 25. Března 1797 w Chotětowě na panstwí Brandeyském, blíže města Benátek. Po wykonaných studiích w Mladé Boleslawi a w Praze poswěcen byl na kněžstwí dne 6. Srpna r. 1820. Od r. 1820 —1829 byl kaplanem w Staré Boleslawi, a mezi tím časem i ceremoniářem swěticího biskupa Pražského Františka Pištka, jejž na jeho kanownických cestách a visitacích po Pražké arcidiöcesi doprowázel. Od r. 1829 — 1835 byl lokálním duchowním w Rosinowě na panstwí Slabeckém w Rakownicku. Od r. 1835—1850 byl dříwe mladším, a nyní starším kanowníkem při kollegialním chrámu Páně S. S. Kosmy a Damiána w Staré Boleslawi. Získal sobě zwláštní zásluhy o wydáwání časopisu pro katolické duchowenstwo. Na památku 500 trwání wysokých škol Pražských byl r. 1848 od theologické fakulty jmenowán čestným doktorem sw. písem.
1. Historické popsání etc. obrazu a chrámu p. Marie w Boleslawi VI. 2154.
2. Popsání etc. chrámu S. S. Kosmy a Damiana a sw. Wácslawa tamže VI. 2157.
W časop. Mus. VI. 1036. c. — W časop. pro katol. duch. 1125. c.

Hořčický, z Tepence, Jakub (jinak též Synapius). — Učil se u Jesuitů w Krumlowě; přijat do semináře jejich w Praze. Pro swé chemické umění zalíbil se Rudolfowi II., od něhož do stawu urozeného powýšen (1608) a obohacen byl. Jesuitům, jimž základ štěstí swého děkowal, odwděčil se podporowáním žádostí jejich u dwora. Po smrti Rudolfa odstěhowal se na swé nabyté statky, bydlíwaje obyčejně na Mělníce, jenž mu byl we weliké summě zastawen. Umřel r. 1622 25. Září w Praze, kamž se byl w nemoci swé přestěhowal, jmění swé odkázaw Jesuitům.
Konfessí katolická IV. 1384.

Horčička, (Synapius), Daniel. — Rodem z Turce; rektor, pak kněz; od r. 1673 až do 1683 u wyhnanstwí we Slézsku a Polště, posléz w Lewoči inspektor gymnasia a kazatel.
1. Perlička dítek božích V. 751.
2. Hortulus animae piae. Zahrádka dušičky pobožné V. 1432.
3. Duchowní křesťanské katolické jádro wšech modliteb, od Neumanna Kašpara (přel.) V. 1598.

Horecký, J. D.; 1839.
Katechetický wýklad sw. náboženstwí VI. 1863.
W časopisech: Wčela VI. 597. g. 1220. c.

Hořický, Jan. — Stal se bakalářem r. 1550, mistrem swob. umění 1552; umřel jakožto farář u sw. Štěpána na Nowém městě Pražském r. 1559, 5 Kwětna.
Sw. Cypriana Kázaní o důstojnosti wečeře páně (přelož.) IV. 1757.

Horký, Martin, z Lochowic. — Stal se mistrem swob. umění w Praze r. 1615.
Kalendář IV. 778. f.

Horký, J.
Příspěl k Čechoslawu VI. 739.

Horný, František Ondřej. — Učitel hraběte J. Er. Jos. Kajetana z Thunu; 1705.
Přísloví česká IV. 29.

Horský, Pawel Paminondas. — Opat kláštera slowanského sub utraque. 1589—1596.
1. Píseň o sw. stawu manželském IV. 99.
2. Písničky křesťanské IV. 110.

Horský, Niceforus Jiří. — Stal se bakalářem swob. umění r. 1568.
1. Písnička etc. zawírající w sobě díkůw činění p. bohu etc. IV. 78. a.
2. Píseň nowá o městě Jerusalemě IV. 78. b.
3. Písničky dwě nowé etc. IV. 179.

Horský, Karel. — Narozen dne 4. Listopadu 1792 we Wysokém Mýtě. Studowal gymnasium w Litomyšli. Roku 1814 powolán do Králowé Hradce k slyšení bohoslowí, tam pak roku 1818 dne 24. Srpna wyswěcen na kněžstwí; dostal se ještě toho samého roku 4. Listopadu za kaplana do Litomyšle, roku pak 1834 za zámeckého kaplana tamže. Roku 1846 15. Prosince stal se farářem w Morašicích.
Dobrota boží (přel.) VI. 2366.
W časopisech: Čechoslaw VI. 739. — Rozličnosti Pražské VI. 275. f.

Hosa, Anton; 1826.
První příprawa maličkých k zpowědi VI. 1330.

Hossius, Matěj Wysokomýtský; 1592.
Wypsání krajin země ruské IV. 648.

Hostaunský, Baltazar. — Narozen w Horšowě Týně r. 1534; poslán r. 1555 s jinými 11 jinochy českými do semináře Jesuitského w Římě, kdež staw se doktorem theologie wstaupil do řádu Jesuitského. Roku 1564 jel s wyslancem papežským Janem Fr. Commendonem do Polsky ku králi Sigmundowi, jemuž platnau službu konal w zakládání kolleje Brunsberské, Pultawské a Wilenské. Nawrátiw se do Prahy, učil náboženstwí a řečtině. Umřel 1600.
1. Historia etc. o rozšíření wíry křesťanské we wýchodních krajinách IV. 551.
2. Prawidla etc. jimiž se towaryšstwo pána Ježíše řídí IV. 492. a.
3. Epistolae indicae patrum S. J. (přel.) IV. 492. b.
4. Anton. Possevina křesťanské odpowědi na otázky pobožného muže w půlnočních krajinách (přel.) IV. 1308. a.
5. Téhož znamení církwe katolické (z lat.) IV. 1308. b.
6. De expresso Dei verbo. O zřetedlném slowu božím (přel.) IV. 1335.
7. Wýklad prawého křesť. apoštolského katolick. pod obojí spůsobau etc. přijímání. IV. 1345. a.

8. Kniha o wyučowání křesťanském IV. 1345. b.
9. Swat. Augustina traktát etc. že wšecky wěci na swětě jsau marnost. IV. 1764.
10. Rozjímání IV. 1822.

Hostaunský, Jan; wiz **Peit.**

Hošek, Jan. — Měšťan Pražský; umřel r. 1818.

1. Chwalozpěw k 50leté památce etc. Wácsl. Jiskry VI. 381. a.
2. Chwalozpěw ku poctiwosti p. Em. Dawida etc. VI. 381. b.
3. Kniha o stawu wojenském VI. 1186. a.
4. O záští, peyše a neswornosti VI. 1186. b.

Hoznek; 1836.

We Hronce VI. 932. i.

Hrab, Jakub Dobršinský. — Děkan Hradecký; 1616—1618.

1. Kázaní pohřební nad tělem uroz. p. Jana Čenwice z Libína IV. 1717. a.
2. Kázaní nad mrtwým tělem etc. Jana ml. Činowského ze Žatce IV. 1717. b.

Hrabowský, Petr z Hrabowa. — Hradu a panstwí Budetína w Trenčanské stolici spráwce; ok. 1655.

Manuale latino-hungarico-slavonicum etc. V. 183.

Hradecký, Matauš. — Narozen w Hradci Králowé. Děkan w Žatci 1544; w Kutné Hoře 1554—1556.

1. Zikmunda Zigy Wojenské kázaní (z něm.) IV. 1573.
2. Kázaní etc. o hromobití, krupobití a bauřech IV. 1580. a.
3. Kázaní učiněné troje a w jedno shromážděné etc. na den sw. Trojice IV. 1580. b.

Hradecký, Josef. — Narozen 10. Října 1787 w Laukowě; farář w Semilech. Umřel 1827.

Jenowefa VI. 811.
Přispěl k Prwotinám pěkných umění VI. 734.

Hradecký, Karel. — Narozen w Litomyšli r. 1798 dne 19. Února; na kněžstwí wyswěcen dne 24. Srpna 1822; 18 let na Litomyšlsku kaplanowal a sice 6 let w kollatuře Hermanické a 12 let Dolno-Aujezdské. Získaw sobě za ten čas zwláštní zásluhy o chowání stromů w tom okolí, stal se r. 1846 farářem w Sebranicích.

Sto a pět otázek o štěpařstwí VI. 1541.

Hradištský; 1843.

We Wčele VI. 496. m.

Hrásky, Ladislaw W. 1840. 1841.

We Wčele VI. 496. m. 913. d.

Hrdlička, Jan. — Slowák z Modré; narozen r. 1741; kazatel při církwi Modranské, potom (1781) církwe Wsetinské na Morawě, posléz při církwi Maglodské až do r. 1810.

1. Weselá nábožnost etc. při poswěcowání chrámu VI. 201. a.
2. Radost Siona Maglodského etc. VI. 201. b.
3. Knížečka pro čeleď křesťanskau VI. 201. c. 1189. 2221.
4. Nowý etc. protestant VI. 1109.
5. Píseň nowá, ku které Sion Wsetinský powzbuzowal etc. VI. 1989. a.
6. Založení církwe křesťanské etc. VI. 1989. b.
7. Nawedení rodičů ku křesťanskému dítek swých milowání VI. 1989. c.
8. Modlitby křesťanské pro mládež škólskau VI. 2292.

W Starých Nowinách (wydáwaných od Ondřeje Plachého) 6 pojednání VI. 728.

Hrdlička, Kašpar Melichar. — C. k. dworní kaplan; děkan w Dašicích; umřel 1822, 12. Dubna.

1. Řeči pastýřské VI. 1932.
2. Řeč etc. při Jubilaeum J. Kautského. VI. 2033. a.
3. Důwěrné slowo etc. o čistotě VI. 2033. b.

Hřebeský, Jan. — Narozen w Plánici, blíž Klatow, dne 6. Října r. 1786. Na ponuknutí Hněwkowského, který tehdáž (1798) byl u Plánického magistrátu radním, poslán jest do německé školy we Winterberce, odkud po 2 létech pro umění we zpěwu do bawarského města Pasowa ku kathedrálnímu kostelu na fundací se dostal. Roku 1800 byl dán do Plzně na studia. Po skončeném 2letém kursu filosofickém w Praze, přijat byl na ústaw bohoslowí w Budějowicích. R. 1809 jsa prefektem w semináři Budějowickém, byl 3. Září na kněžstwí poswěcen, a w 23. roce stáří swého w Jindřichowě Hradci katechetau a spolu ředitelem c. k. hlaw. školy ustanowen.

Biblické příběhy VI. 1887.

Hřib, Wácslaw Fr. — Úředník při c. k morawsko-slézské auctárně.

We Wídenských Listech VI. 496. c. — W Čechoslawu 739.

Hrobecký, Em. 1843.

We Wčele VI. 496. m.

Hroboň, Adolf. — Narozen we Wýchodné w Liptowské stolici, 1814. Byl tajemníkem a prwním zakladatelem společnosti Lewočské.

W časopisech: Wčela VI. 564. d. — Hronka 931. i.

Hroboň, Samo Bohdan. — Bratr předešlého. Narodil se r. 1820, 24. Srp. w Sichnici w Liptowské stolici, kdež otec jeho Jakub úřad kazatelský při církwi ewang. zastáwá. Chodil do školy w rodním místě, potom studowal w Liptowském sw. Mikuláši, w Gemeru a w Lewoči. Roku 1834 wstaupil do slowenského spolku na ewang. lyceum Lewočském, kdež spisowal do „Jitřenky," wydáwané od tamější studující mládeže. Roku 1839 až 1841 studowal theologii na ewang. lyceum w Břetislawi, jsa tamtéž audem česko-slowenského ústawu, načež se r. 1842 odebral do Němec, a studowal půl druhého roku na universitě w Hále; r. 1844 zdržowal se pro další wzdělání swé 4 měsíce w Praze, odkudž pro slabost prsau do otcowského domu se nawrátil, kdež saukromě žije.

W časopisech: Wčela VI. 496. m. — Kwěty 539. c.

Hrobský, Adam Felix. — Farář Olyjický (Olwický ?)
Kázaní Přid. 33.

Hrom, Anton: 1598—1601.
Kalendáře IV. 778. a. b. 779.

Hromádko, Jan. — Narozen we Hrochowě Týnci; professor řeči a literatury české na universitě Widenské a při realni akademii.
Redigowal: 1. Prwotiny pěkných umění VI. 734.
2. C. k. powolené Wídenské Nowiny VI. 1089.

Hron, Wojtěch. — Narodil se dne 22. Dubna 1804 w Solopiskách, w kraji Beraunském. Weškerá studia w Praze odbyw, byl dne 9. Dubna 1829 poswěcen na kněžstwí, a ještě téhož roku ustanowen za adjunkta při studiích bohosloweckých, we kterémžto úřadě netoliko dalším se wzděláwáním k hodnosti doktora w bohoslowí se připrawowal, a přísnau zkaušku z biblického studium a nářečí wýchodních podstaupil, nýbrž i přes čtwrt léta onemocnělého professora pastorálky w powinnosti učitelské zastáwal. Pracowaw potom w duchowní péči pastýřské čtyry léta co kaplan u sw. Wojtěcha, a rowněž tak dlauho co duchowní spráwce wšeobecné nemocnice a blázince w Praze, powolán dne 1. Listopadu 1838 od arcibiskupa Aloisia Josefa za tajemníka ordinariátního. Při pětistyleté památce založení university Pražské poctila jej fakulta theologická čestným doktoratem w bohoslowí.
W časop. pro katol. duch. VI. 275. d.

Hrubý, Řehoř z Jelení. — Rodu rytířského; úřednik krále Wladislawa II. Umřel 1514 7. Března. O literaturu českau překládáním z latiny welmi zaslaužilý.
1. Erazma Roterodamského Chwála bláznowstwí (přel. z lat.) III. 85.
2. M. T. Cicerona Laelius aneb o přátelstwí (přel. z lat.) III. 109. a.
3. Kusowé hodní podiwení (Paradoxa Ciceronis; z lat. přel.) III. 109. b.
4. Herkulesowy práce. (Wýtah překladem z lat.) III. 111.
5. Knihy Wawřince Vally etc. o smyšleném Konstantinowi papeži. III. 150.
6. Wýtah z žiwotů papežůw, od Platina III. 162.
7. Františka Petrarchy pocty knihy dwoje o lékařstwí proti štěstí a neštěstí (z lat.). III. 204. a.
8. Jana Joviana Pontana knihy o statečnosti wálečné (z lat.) III. 204. b.
9. Jana Joviana Pontana patero knih o poslušenstwí (z lat.) III. 204. c.
10. Téhož Pontana knihy o dobročinnosti (z lat.) III. 204. d.
11. Petrarchy Rozmlúwánie o múdrosti (z lat.) III. 204. e.
12. Petrarchy na knihy epištol bez titulów předmluwa. Téhož epištola k Hannibalowi. — Téhož epištoly o bídě a záwisti III. 204. f.
13. Bohuslawa z Lobkowic a z Hasišteina list p. Petrowi z Rosenberka (z lat.) III. 221.
14. Jana Antonia Campanského knihy o tom, kterak má sprawowán úřad býti (z lat.) III. 223.
15. Joviana Pontana knihy o králi (z lat.) III. 224.
16. Napomenutie, kteréž jest učinil Justinianowi císaři etc. Agapetus etc. (přel.) III. 225.
17. Napomenutí k pánum měst Pražských (dílem puwodní, dílem z klassiku) III. 245.
18. M. Wácslawa Píseckého: Hádání o přijímání pod obojí spůsobau (z lat. přel.) III. 770.
19. Druhé knihy sw. Jana Zlatoustého (z lat.) III. 864. b.
20. Swatého Řehoře řeč etc. III. 870.
21. Sw. Basilia řeč o záwisti (z lat.) III. 871.
22. Jana podjahně kostela Římského knížky o swatých (přel.) III. 926.

Hrubý, z Jelení, Sigmund. — Syn předešlého. Narozen w Praze 1497; muž mrawů ušlechtilých, zjezdilý, Erasmowi Roterodamskému příjemný. Již w 13. roce wěku swého jel s učitelem swým Wácslawem z Písku do Italie, kdež studowal w Bononii. W Benátkách naučil se řeckému jazyku od Marka Musurusa, načež cestowal po ostrowích w Archipelagu, w Sicilii, Sardinii a Korsice, konečně we Francauzích a w Němcích. Pobyw potom několik let w Praze, kdež učil saukromí řeckému jazyku, odebral se r. 1524 do Basiley k Erasmowi, kdež na pobídnutí jeho stále se usadil, zcela se oddaw prácem w literatuře řecké a latinské, jimiž nabyl slawného jména w celé Ewropě. Po 30 létech, překládaje Justina Martyra z řeckého do latiny, uprostřed slowa jednoho umřel 1554, zanechaw wdowu s dwěma syny, z nichž jeden do Čech se nawrátiw, 4 potomky měl.
Lexicon symphonum IV. 30.

Hruška, Matěj. — Farář u sw. Jiljí w Praze, 1561.
Kázaní IV. 1584.

Hruškowic, Samuel. — Narozen w Krupině; superintendent. Byl Slowákům, co Němcum Gellert. Umřel r. 1748.
Katechismus D. M. Luthera V. 781.
Od něho wydána Cithara Tranowského r. 1745; w níž jest 88 písní jeho, z nichž 8 puwodních mezi nejlepší tam náleží V. 86.

Hrůza, Michal. — Kněz řádu praemonstrátského; 1698.
Králowské kněžstwo etc. V. 904.

Hubacius, Jan Josef z Kottnowa. — Farář Dobřišský; 1737.
Řebřík Jakoba Maria panna Swatohorská V. 988.

Hubacius (Hubáč), Milon. — Kanowník Strahowský; 1699.
1. Hwězdička růžencowá V. 1450. a.
2. Jarolíma Hirnheima Kwítí hory Sionské (z lat. přel.) V. 1450. b.
3. Umíráček pobožný V. 1450. c.

Hubáček, Albert; 1758.
Victoria Setabenského: Žiwot a zázraky sw. Wincenciusa V. 1360.

Hubálek, Jan. — Narozen w Praze 1741;

Jesuita; učil humaniora; potom administrator w sirotčím domě Pražském.
1. Základné prawdy náboženstwí katolického VI. 1771.
2. Obzwlášťní prawdy náboženstwí katolického. VI. 1779.
3. Důkaz, že katolíci i pod jedním spůsobem žiwého těla a krwe páně požíwají VI. 1781.

Hubatka, Ignac Jan. — Kantor Bydžowský; 1730.
1. Čtyry studně hlawních ctností V. 163.
2. Kázaní o sw. Janu Nepom. V. 966.

Huber, z Riesenbachu Adam. — Narozen w Mezeříči morawské r. 1546; studowaw we Wittenberce, kdež se stal doktorem filosofie, přijat za professora do kolleje Karlowy r. 1567; nastaupil, jak se zdá, ještě potom cesty do ciziny, kdež se stal doktorem lékařstwí; byl r. 1578 a 1579 děkanem fakulty filosofické; wystaupil z professury asi roku 1580; byl později žiwotním lékařem císaře Rudolfa II. Roku 1611 po obnowení učení Pražského skrz defensory, nastaupil nowě professuru, a sice we fakultě lékařské. Roku 1612 o sw. Hawle zwolen za rektora university, kterýžto úřad wšak pro nemoc před proběhnutím půlletí složil. Umřel w 77. roce wěku dne 23. Čw. 1613.
1. Minucí IV. 773. a.
2. Prognostika IV. 773. b.
3. Henricha Rancovia Regiment zdrawí (z lat. přel.) IV. 889.
4. Apoteka domácí (z něm. herbáře doktora P. O. Mathiola) IV. 890.

Huberinus, Kašpar; 1539.
Urbana Regia lékařstwí duše (přel.) IV. 1799.

Hubka, z Lilienthalu, August; 1684.
Jiskry milosti boží IV. 1441.

Hubka; 1785.
To by byl měl Fridl wěděl. Weselohra (přel.) VI. 604.

Hübner, J.
Dictionarium latino-čechicum. V. 59.

Hübner, Jan Wácslaw; 1821. 1822.
1. Láska a wděčnost swědomí (od Lafontaina) VI. 818.
2. Nalezení ostrowa Madéry (od Lafontaina) VI. 820. a.
3. Lehkomyslnost klestí cestu k neštěstí (přel.) VI. 820. b.
4. Biblická historie VI. 1875.

Hukal, J. — Radní magistratní w Klatowech, pak w Litoměřicích.
Zpěw ke cti etc. Josefa Krtičky ryt. z Jádnu VI. 428.

Hulakowský, Jan. — Narozen w Německém Brodě dne 8. Dubna 1804. W desátém roce wěku swého po smrti swého otce upad w těžkau osminedělní nemoc, w které mu žiwobytí již odepřeno bylo, ohluchl. Nicméně studowal přece na tamějším gymnasium, od roku 1824 filosofii i práwa w Praze. Po skončených studiích r. 1830, poněwadž mu za příčinau jeho chybného sluchu ku praxí w saudnictwí obtíže činěny byly, byl přijat do služby napřed u Museum ku přepisowání expedicí a starých rukopisů s ročním služným 80 zl. stř., roku pak následujícího též při c. k. gubernialním archivu králowstwí českého, při kterémžto úřadě teprw po dewíti létech dočkal se platu co accessista, od r. 1846 pak co kancelista. L. 1834 swěřeno mu pořádání archivu musejního, při čemž později též k pořádání knihowny musejní potřebowán byl. Spořádal též archiv města Čáslawě. Nemoha pak dále bez weliké obtíže oba nadřečené úřady zastáwati, poděkowal se r. 1843 ze služby při Museum, i obdržel při propuštění titul i práwo přispíwajícího a spolu sbírajícího auda společnosti musejní. Roku 1848 co aud sboru Swatowácslawského, pod jménem Swornost známého, byl w pondělí po sw. Trojici spolu s jinými audy téhož sboru od cís. wojska w nowém musejním domě zajat, a w starém mus. bytu na Hradčanech po dwa dni uwězněn.
W časopisech: Časop. Mus. VI. 150. a.

Humhal, František. — Narodil se w Praze r. 1823; studowal od r. 1835 na Staroměstském gymnasium, od roku 1841 na filosofii. Oddal se zcela jen filologickým studiím. Roku 1847 přistaupil co praktikant k zemskému gubernium, a wšak záhy, již r. 1848 zemřel.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. — Wčela 496. m. 559. h. 588. h. 913. d.

Hunnewald, Ignác Paulin.
Minucí Příd. 35.

Hunnius, Egidius.
Calvinus judaizans. Příd. 36.

Hurban, Miloslaw Josef. — Kněz církwe ewangelické Augšp. Wyzn., farář we Hlubokém.
1. Nitra (od něho redigowaná) VI. 771.
2. Swatoplukowci VI. 903.
3. Cesta Slowáka etc. na Morawě a w Čechách VI. 1000.
4. Slov. národnje noviny (Redigowal se Štúrem) VI. 1094.
5. Unia čili spojení Lutheranů s Kalwíny w Uhrách VI. 1124. 1871.
6. Slovo o spolkěch mírnosti etc. VI. 1219.
7. Řeč při poswěcowání školy na Košařiskách VI. 2069.
W časopisech: Kwěty 496. k. 913. c. — Wčela 496. m.

Hus, Jan. — Narozen w Husinci w Prachenském kraji w r. 1369. Studowal w Praze; stal se roku 1393 bakalářem, 1396 mistrem swobodných umění, r. 1394 také bakalářem theologie. Roku 1398 wystaupil co professor na universitě, stal se o sw. Hawle 1401 děkanem fakulty filosofické, o sw. Hawle r. 1402 rektorem university, kterýžto auřad také

později roku 1409 (od sw. Hawla až do sw. Jiří 1410) podruhé zastáwal. Roku 1402 nastaupil úřad kazatelský w kapli Betlemské. Snahy jeho a přátel jeho o oprawy církewní a hájení knih Wiklefowých spůsobily mu nenáwist kněžstwa, a tudy nejprwé r. 1408 rozepři s arcibiskupem Pražským, od něhož r. 1410 16. Čerwence klatba naň uwalena. Téhož roku 25. Srpna obeslán byl před saud papeže do Říma, kdež se wšak nepostawil, požíwaje přímluwy krále Wácslawa IV. Roku 1412 dne 15. Čw. wystaupil proti prodeji odpustků ohlášených od papeže; za to wydána naň klatba, i interdikt na Prahu, pokud by se tu zdržowal. Odešed z té příčiny na wenek, kdež přebýwal nejprwé na Kozím hrádku u Austí nad Lužnicí, potom na zámku Krakowci (1413), odebral se ku konci r. 1414 na pozwání a s bezpečným průwodem krále Sigmunda ku koncilii Kostnickému, byl wšak přes toto ubezpečení zajat, w tuhém wězení držán, konečně co kacíř upálen dne 6. Čerwence 1415.

1. Knížky proti knězi, kterýž prawil i přisáhl řka: že Hus horší než který ďábel II. 152.
2. Abeceda III. 1. a.
3. Úwod k wýkladu wětšímu na páteř III. 1. b.
4. Pojednání (lat.) o českém prawopise III. 1. c.
5. Některé nábožné písně III. 36.
6. List odwolání etc. od papeže na nejwyššího sudího III. 135. b.
7. Listy rozličné III. 135. c. 609. c. 873. d.
8. Dewatero zlatých wěcí neb kusůw III. 608. a.
9. O šesti bludech III. 608. b.
10. Prowázek třípramenný III. 608. c.
11. Učení o wečeři páně III. 608. d.
12. O manželstwí III. 608. e.
13. Zrcadlo člowěka hříšného wětší III. 608 f.
14. Zrcadlo člowěka hříšného menší III. 608. g.
15. O swatokupectwí III. 608. h.
16. O wíře III. 608. i.
17. O panenstwí III. 608. k.
18. Traktát o poznání a milowání boha III. 608. l.
19. O církwi takowé, jakowé latinské III. 608. m.
20. Knihy o modlitbě III. 608. n.
21. O sedmi smrtelných hříších III. 608. o.
22. Proč přijímáme pod dwojím spůsobem etc. III. 608. p.
23. O odúmrtí III. 608. q.
24. Wýklad wětší na páteře III. 812. a.
25. Wýklad menší na páteře III. 812. b.
26. Wýklad na písničky, jenž slowú Šalomúnowy III. 812. c.
27. Postilla III. 835.
28. Kázaní o tělu božím III. 841. a.
29. Kázaní o umučení páně III. 841. b.
30. Kázaní o wyswětlení wíry, o pánu bohu a sw. Trojici III. 841. c.
31. Kázaní dwoje o Antikristu a šelmě III. 841. d.
32. Dcerka III. 873. a.
33. O prawé powinnosti člowěka III. 873. b.
34. O zkáze pocházející z ustanowení lidských III. 873. c.
35. O prawém potupení tohoto swěta III. 873. e.
36. 3 písně w kancionálu III. 48.
37. Páteř dobrých lidí. Příd. 38. a.
38. Páteř zlých lidí. Příd. 38. b.

Hussonius, Wácslaw Pacowský; 1598.

Zpráwa o wečeři páně IV. 1353.

z Hwězdy Jan, wiz **Marek**.

Hyacinthus a S. Philippo Nerio. — Schol. piar. 1722.

Blahoslawenstwí očí lidských etc. V. 931.

Hýbl, Jan. — Narozen 3. Září 1786 w České Třebowé. Studowaw filosofii, oddal se literatuře české. Umřel 14. Kwětna 1834.

1. Abellino (z něm.) VI. 636—1.
2. Srnec (od Kotzebue, z něm.) VI. 636—2. 671.
3. Český lidomil (od Frant. Pabsta z něm.) VI. 733.
4. Rozmanitosti (od něho redigowány) VI. 736.
5. Hyllos (od něho redigowán) VI. 737.
6. Jindy a Nyní (redigowal) VI. 748.
7. Mladší Speelhofen (přel.) VI. 814. a.
8. Nešťastná Zuzanka VI. 814. b.
9. Rozliční příběhowé VI. 814. c.
10. Poučné a kratochwilné historie VI. 814. d.
11. Obweseleníčko (Společně s Kubelkau) VI. 814. e.
12. Kronika nejnowější etc. národu českého (od Pabsta) VI. 963.
13. Žiwot Mahometůw VI. 1051.
14. Nowiny Poštowské (redigowal) VI. 1088.
15. Historie českého diwadla VI. 1129.
16. Dwa zkušení wýborní prostředkowé etc. k zachowání zdrawí a žiwota (z Hufelanda a Franklina) VI. 1197.
17. Holubička (od Šmida, z něm.) VI. 1333. c. 1335. b.
18. Dwě stě látek ku předpisům (z něm.) VI. 1333 f.
19. Ztracený syn (přelož. z něm.) VI. 1334. a.
20. Beránek (přel.) VI. 1335. a.
21. Wítězstwí a odměna ctnosti (přel.) VI. 1335. c.
22. Kwět chmelowý (od Šmida) VI. 1335. d.
23. Nowý tolerancí posel (kalendář) VI. 1423.
24. Popsání a wyobrazení etc. zwířat VI. 1461.
25. Elsnera owčácký katechismus (přel.) VI. 1525.
26. Katolické učení o swátosti biřmowání (od Weiningra) VI. 1821.
27. Jiljího Chládka otázka: Co máme o zpowědi katolíků držeti? (přel.) VI. 1824.
28. Františka Stapfa kniha ku katechismusu (přel.) VI. 1838.
29. Wýklad na nedělní epištoly (od Pařízka; přel.) VI. 1898. b.
30. Ježíš spasitel swěta, anebo Ewangelia etc. (Dle Hanla) VI. 1914.
31. Frant. Stapfa Obšírní rozwrhowé kazatelští (z něm.) VI. 1943. a.
32. Téhož Příprawy ku kázaním (přel.) VI. 1943. b.
33. Ruční kniha ku katechismusu VI. 1943. c.
34. Řehoře Köhlera Poučení pro pastýře duchowní u postele nemocných etc. (z něm.) VI. 2130. a.
35. Poučení pro pastýře duchowní we zpowědnici (dle Branda z něm.) VI. 2130. b.
36. Federsena žiwot pána Ježíše pro dítky (přel.) VI. 2164. a.
37. Dwa drazí ostatkowé našeho nejsw. wykupitele etc. (přel.) VI. 2164. b.
38. Bůh autočiště mé a pomoc má (přel.) VI. 2343.
39. Pařízka katolické modlitby (z něm.) VI. 2375.
40. Cesta křížowá VI. 2383.
41. Haubera Křesťanská kat. modlitební kniha VI. 2387.
42. Bůh jest otec náš (z něm. od Branda) VI. 2405.

43. Nattra katolické modlitby VI. 2408.
W časopisech: Rozmanitosti VI. 600. a. 1008. b. 1076. a.

de Hybla, Theodor; 1744.
Ernesta Šalamauna Cypriani naučení o půwodu a zrůstu papežstwa V. 393.

Hyna, Karel Ferdinand. — Narozen 2. Srpna 1802 we Lhotě Kácowé, býwalé čtwrti Římowské, kraje Kauřimského. Odbyw gymnasium w Benešowě a studia filosofická a theologická w Praze stal se roku 1828 kooperatorem ad dies vitæ we Zbečně, na panstwí Křiwoklátském, roku pak 1832 po smrti farářowě prozatímním spráwcem osady Zbečenské. Po ukončené práci té poslán téhož roku do Nížboru, a odtud do Nezabudic opět jen na neurčitý čas. Odtud konečně přišel nazpět do Nížboru, staw se druhým zámeckým kaplanem a kooperatorem, na konec pak roku 1835 zámeckým kaplanem prwním a spráwcem Nížborské církewní obce.
1. Dušeslowí zkušebné VI. 1165.
2. Uwedení k počítání VI. 1397.
3. Malý katechismus VI. 1858. a.
4. Katechismus pro obecný lid VI. 1858. b.

Hynek, Gottfrid; 1695.
Nowý Cherubín V. 1305.

Hynek; 1840.
We Wčele VI. 913. d.

Chalaupecký, Wáclaw. — Narozen w Poděbradech dne 4. Října 1786, kdež až do r. 1800 školu nawštěwowal. Ku konci téhož roku do gymnasium na Nowém městě w Praze co žák wstaupil. W roce 1805 na wysokých školách Pražských libomudrctwí a w roce 1808 práwnictwí se oddal. Od roku 1811 we wýkonném práwnictwí se cwičiw, byl w roce 1815 co aktuar u trestního práwa ustanowen w Hradci Králowé, w kterémž městě až do roku 1834 žil, zastáwaje w roce 1818 úřad rádenský w Třebechowicích, pak úřad práwní na okolních panstwích a statcích, totiž w Lipčanech, Štěžerách, Přímě, Nedělištích, Dobřenicích a Sádowě. W roce 1834 přestěhowaw se do Prahy, na statcích Brnkách, Čtěnicích, Čánowicích a Klecanech práwní úřad až do r. 1850 zastáwal. Oblíbil sobě studia mluwozpytná a zároweň hospodářská.
Příspěwek k Sebrání básní a zpěwů od Puchmayera VI. 278.

Chalúpka, Samuel. — Církwe Kebinské farář 1657.
Zpráwa o otázce etc. (o připuštění k swátosti oltářní) VI. 726.

Chalaupka, Jan (Adam?) — Narozen 28. Října 1791 w horní Mičině u Báňské Bystřice; professor rhetoriky w Kežmarku, 1818; pak kazatel církwe ewang. Březňanské 1824. Spisowal w jazyku latinském, maďarském, německém i slowenském.
1. Řeči, písně a básně (k slawnosti milostiwého léta; příspěwek) VI. 327.
2. Kocaurkow VI. 597. i. 668.
3. Historické paměti církwe Březňanské VI. 1120.
4. Hodnowěrné wypsání země chananejské VI. 1912.
5. Kázně nedělní a swáteční VI. 1977.
6. Řeči, modlitby a básně (k slawnosti milostiwého léta; příspěwek) VI. 2065.
W časopisech: Kwěty VI. 559. z. — Hronka 597. i. 1036. g.

Chanowský, Albert. — Šlechtic; narozen w Swiraticích 1581; Jesuita, missionář po 22 let; představený w konviktu w Praze a Krumlowě. Zwonečkem děti swoláwal, a katechismu učíwal. Umřel 1645.
1. Zpráwa křesťanská etc. V. 1112.
2. Wawřince Suria Vitae Sanctorum (přel.) V. 1249.

Charwát, Jan Josef. — Hospodářský úředník; 1823, 1824.
1. Kleona VI. 821. a.
2. Příhody pana Žamputáře (z něm. Münchhausena) VI. 821. b.
3. Blahoslaw VI. 821. c.

Charwát, Theodorik. — Kanowník hory Sion, řádu praemonstrátského, swobodného umění mistr, sw. písma bakalář; katechata w Milewsku. 1782.
Řeč o starosti a péči rodičů VI. 1986.

Chelčický, Petr. — Starší bratr český, řemesla swého šwec, a protož od nepřátel Kopyta nazwaný; w dospělých létech již za času husitské wálky.
1. Síť wíry prawé III. 648. a.
2. Řeč na zjewení sw. Jana III. 648. b.
3. O rotách českých III. 648. c.
4. Odpowěď na spis nejmenowaného III. 648. d.
5. Spasitelní wýkladowé na čtenie III. 830.
6. Postilla č. Kniha wýkladůw spasitelných III. 837.
7. Řeč na 13. kapit. zjewení III. 851. a.
8. Wýklad na čtení sw. Jana 1. kap. III. 851. b.

Cherney, (Černý) Jan. — Slowák; 1778.
Jana Rafaela Steidele Zpráwa o kunštu babském (z něm.) VI. 1628.

Chládek, (jinak Etesius) Matěj Sušický. — Duchowní spráwce w Křešticích; 1614.
Kázaní pohřební nad synáčkem Ctibora Witanowského IV. 1708.

Chládek, Jiljí. — Narozen 1743; řádu praemonstratského na Strahowě; doktor sw. písma, professor pastorálního bohoslowí; rektor university Pražské; 1793. Umřel 1806, 29. Ledna.
1. Naučení kratičké, kterak by se mělo dobře po česku mluwiti a psáti VI. 72.
2. Tři katechizací kostelní na modlitbu páně VI. 1900.
3. Počátkowé opatrnosti pastýřské VI. 2101.

z Chlumčan, Matauš; 1501.
Zřízení privilegií koruny králowstwí českého III. 473.

Chlumecký, Martin; 1602.
Pobožné a křesťanské přemyšlowání VI. 1866.

Chmel, Jan. — Narozen w Netolicích 1740; Jesuita; professor humanitní, pak (1797) farář w Sázawě.
1. Katolická odpowěď na bezpráwné naříkání etc. VI. 1765. d.
2. Dekret sněmu Kostnického o přijímání pod jedním spůsobem VI. 1765. e.
3. Postilla křesťanského katol. wyučowání (přel.) VI. 1897.
4. Ohlášení swátků a slawností na celý rok, též obyčejných při nich ceremonií VI. 2102. a.
5. Gilberta Baura pamětihodná prawidla, čeho při těžce nemocných etc. šetřiti VI. 2102. b.

Chmela, Josef. — Narodil se w morawské Třebíči 18. Února 1793; professor latinského a řeckého jazyka w Jičíně od 21. Listop. 1818, potom grammatikalni professor na gymnasium Králowéhradeckém, konečně w Praze na Starém městě. Umřel 28. Února 1847.
1. Lateinisch-böhmisch-deutsches Wörterbuch VI. 162. a.
2. Seznam slow a průpowědí českých k témuž slowníku VI. 162. b. c.
3. Bájky pro dítky VI. 576.
4. Hrabě Beňowský (z něm. od Kotzebue) VI. 645. f.
5. Zmatek nad zmatek (z něm. od téhož) VI. 645. a.
6. Johanna z Montfokonu (z něm. od téhož) VI. 645. b.
7. Následkowé newěrnosti (z něm. od téhož) VI. 645. c.
8. Knížata mezi pastýři (z něm. od Gesnera) VI. 645. d.
9. Zawržený syn (z něm. od téhož) VI. 645. e.
10. Diwochowé (z něm. od Rambacha) VI. 645. g.
11. Almanach VI. 765.
12. Jarwod Zlatohwězd (z něm. od Van der Velde) VI. 834. a.
13. C. Aurelia Victora dějiny Římské (z lat.) VI. 926. a.
14. Lucia Julia Flora Obraz dějů Římských (z lat.) VI. 926. b.
15. Jan Křtitel VI. 1318.
16. Biblické příběhy VI. 1881.
W časopisech: Časop. mus. VI. 8. f. 150. a. — Kwěty 496. k. — Rozmanitosti 588. b. 599. b. — Časop. mus. 588. g. — Krok 1076. f. 1554. a.

Chmelenský, Josef Kalasanc Kajetan. — Narozen 7. Srp. 1800 w Baworowě w Prachensku. Dr. práw, místosudí dworský a úředník králowé (1835). Jeden z nejlepších básníků českých. Umřel na sauchotiny 2. Ledna 1839.
1. Aloysia Klara píseň ke mši swaté (z něm. přel.) VI. 248.
2. Básně VI. 300. a.
3. Kytka (Redigowal) VI. 300. b.
4. Příspěwek ke Hlasům Wlastenců r. 1832. VI. 313. 469.
5. Příspěwek ke Hlasům Wlastenců r. 1835. VI. 318.
6. Příspěwek ke Hlasům wěrných Čechů r. 1835 VI. 319.
7. Ku příchodu J. C. M. Františka I. etc. (příspěwek) VI. 477.
8. Osmero zpěwů VI. 506.
9. Wěnec (Redigowal) VI. 521.
10. Josef a bratří jeho (přel.) VI. 659. a.
11. Kauzelná flétna (přel.) VI. 659. b.
12. Drátenik VI. 659. c.
13. Sníh (z francauzsk.) VI. 659. d.
14. Oldřich a Božena VI. 659. e.
15. Libušin sňatek VI. 659. f.
16. Pomsta (přel.) VI. 659. g.
17. Lékař oční (z franc.) VI. 659. h.
18. Diwka z čarowných hájů (z něm. od Raimunda) VI. 659. 1.
19. Hrad laupežnický w Sardinii (přel.) VI. 659. 2.
20. Krakonoš (přel.) VI. 659. 3.
21. Němá z Portici (přel.) VI. 659. 4.
22. Princ a had, od Ernsta (přel.) VI. 659. 5.
W časopisech: Časop. p. katol. duch. VI. 275. d. — Časop. mus. 496. h. 559. d. 717. 1176. a. 1686. a. — Kwěty 496. k. — Wlastimil 496. l. — Wčela 496. m. 717. — Čechoslaw 559. e. 570. a. — Dennice 599. i. — Pautník 599. n.

Chmelowec, Jan. — Farář w Hoštce, 1588.
Píseň za sw. plod p. Poleksiny z Rosenberka IV. 98.

Chobotides, (Chobot) Jiřík Mšenský. — Za alumna akademie Karlowy přijat r. 1604, bakalářem učiněn 1605; byl spráwcem školy u sw. Wojtěcha w Podskalí w Praze 1606—1607; farářem w Charwatcích 1617.
Sto padesát žalmůw IV. 1990.

Chocholaušek, Prokop (Sedlecký). — Roku 1850 redaktor Wečerního Listu.
1. Templáři w Čechách VI. 898. a.
2. Černohorci VI. 898. b.
3. Trawič VI. 898. c.
4. Ilia VI. 898. d.
5. Drak Notjajský VI. 898. e.
6. Jiřina VI. 898. f.
7. Palceřík VI. 898. g.
8. Kocaurkow VI. 898. h.
9. Hajduci VI. 1074.
W časopisech: Kwěty VI. 913. c. 1220. d. — Wlastimil 913. e. 1008. p.

Chocholka, Jan Anton Kunžacký. — Farář Mladějowský; 1740.
Wyznání srownání apoštolského V. 788.

z Chotěšowa, Krist. Joachim; 1703.
Titulární kalendář V. 541.

Chrabath, Fr. 1798.
Kázaní o ceně křesť. sprawedlnosti VI. 2013.

Chrastina, Jan. — Slowák; narozen w Pauchowě 1729; latinský a slowenský weršowec, učitel gymnasialní w Prešpurce a korrektor w knihárně Landerera od r. 1758.
1. Rozpráwky VI. 220.
2. Kalendář VI. 546.

Chřenowský, Jiřík. — Český bratr.
Píseň w kancionále III. 48.

Chřepický, Zdeněk Jiří z Modliškowic — Písma sw. bakalář; 1729.
Ctnosti a swatosti prwomučedlníka sw. Stěpána V. 949.

Chrudimský, Jan; 1576.
Kázaní při prowázení těl lidských etc. IV. 1672.

Chwalčowský, Jan. — Mlynář w Oslowanech; 1844.
We Wčele VI. 496. m.

Chwalowský, Edmund. — Dřewní obchodník; umřel 1823.
Kantate aneb chwalozpěw při swěcení kaple Marianské nad Mškem VI. 406.

Chylík, K. C. Josef; 1786.
1. Pražské zimní ležení (přel.) VI. 603.
2. Aloysia Merce Systematický spůsob, protestanty o prawdě katol. náboženstwí přeswědčující (z ném. přel.) VI. 1785.
3. Naučení pro ženicha a newěstu VI. 2115.

Chyšecký, Anton; 1732.
Přátelský winš k druhému weilowání etc. V. 194.

Illicinus, Petr. — Doktor obojího práwa, kanowník Olomucký, IV. 1574.
Knížka o jednotě wíry IV. 1290.

Institoris, Jindřich; 1501.
Traktat proti Pikartům III. 730.

Institoris, Michal Mošowský. — Narozen w Bystřici, Turčanské stolice, ze zemanských rodičů 1733. Kněz Prešpurský. Odkázal 3000 zl. na knihownu při gymnasium Prešpurském a 100 zl. na professuru česku; horliwý milowník československé literatury. Umřel 1803.
1. Písně w kancionálu Cithara sanctorum V. 86.
2. Passional český V. 1367.
3. Nawržení o prawdiwém wšech wěcí s Kristem sjednocení V. 1407.
4. (Předmluwa k Přípravě smrti, od Ambroziusa) V. 1497.
5. Nábožné písně VI. 191.
6. Předmluwa k Rozmlauwání učitele (od Pawla Michálka) VI. 1188.
7. Pořádek s. pašie VI. 1723.
8. Listowní odpowěď etc. Čechům a Morawanům o lámání chleba při wečeři páně VI. 1764.
9. Potřebné ponaprawení omylného spisu reformirtského smyslu bratří českých etc. VI. 1784.
10. Arndt Joh. Kázaní (přel.) VI. 1982.
11. Strom bez kořene a čepice bez hlawy VI. 2002.
12. Modlitby pro wojáka VI. 2302.

Iwanowič, Jan. — Slowák; vicearchidiakon Liptowský a farář Swatomikulášský w Uhřích; 1749.
Čest a chwála, kterau blahosl. Josefowi Kalasanskému etc. V. 1019.

Jablonsky, wiz **Tupý.**

Jabulka, František. — Narozen 30. Března 1793 w Příbrami; učiněn knězem 31. Března 1817; kaplan w Příbrami; potom lokalista w Konojedech w Kauřimsku.
Křížowá cesta VI. 2430. 2453.
W časopisech: Čechoslaw VI. 1140. b. — Přítel mládeže 1260. 1402. c.

Jaeckel, Martin; 1739.
Tři článkowy prawidla. Příd. 44.

Jafet, Jan. — Správce jednoty bratrské, 1605—1607.
1. Hlas strážného t. j. historie bratrská IV. 561. a.
2. O půwodu jednoty etc. IV. 561. b.
3. Meč Goliášůw t. j. o posl(a)upnosti biskupů a kněží w jednotě bratrské IV. 561. c.
4. O stupních přátelstwí IV. 920.

Jahn, Engelbert; 1813.
1. Nowá pobožnost školní VI. 500.
2. Žiwot swatých jmen a wlasti patronů VI. 2174.

Jahnel, Josef. — Narozen 25. Čerwence 1807 we Slaném. Knězem stal se 25. Čwc. 1832; kaplan w Nowém Strašecí, pak w Nížboru.
We Wčele VI. 913. d. 1067. n.

Jahodka, Matěj Chrudimský. — Děkan w Nowém Kolíně; 1590.
Sepsání o nowém zemětřesení IV. 813.

Jahodka, Jan z Turowa; 1576.
Sw. Augustina historia etc. o zkáze Jeruzaléma (z lat. přel.) IV. 1766.

Jachim, F. Wlastimil. — Wychowatel u barona z Mundi na Morawě; nyní we Lwowě úředník.
Dobrý Miloslaw a zlý Jetřich (z něm. od Šmida) VI. 1346.
W časopisech: Krok VI. 600. i. — Kwěty 913. c. — Wčela 1008. f. — Časop. mus. 1067. i.

Jakaubek, (Jacobellus) ze Stříbra. — Narozen r. 1373; stal se bakalářem swobodného umění r. 1397; byl též bakalářem theologie; přednášel na universitě (asi od r. 1400—1406); horliwý kazatel proti neřádům w církwi, zastawatel knih Wiklefowých w rozepři Husa s arcibiskupem. Po odjetí Husa do Kostnice stal se půwodem přijímání swátosti pod obojí spůsobau (1414). Na synodě z kněžstwa strany pod obojí r. 1421 zwolen byl za jednoho ze čtyr správců duchowenstwa, jsa zároweň kazatelem kaple Betlemské. Umřel w posledním tomto úřadě r. 1429, 10. Srpna.
1. Píseň o těle a krwi páně III. 38.
2. Epištoly nedělní s wýklady III. 836.
3. Kázaní o poctiwosti etc., kterau má člowěk učiniti tělu a bohu III. 849.
4. Kázaní a rozmlauwání wěrné duše s pánem Kristem III. 850.

Jakaubek, Petr. — Lokalista w Sanech: umřel 1827. (?)
1. Řeči pastýřské VI. 1948.
2. Řeč duchowní o odpustcích VI. 2013.
3. Řeč při pohřbu etc. pastýře osady Činoweské VI. 2089.

Jakeš, Wít. — Narozen w Přerowě, farář w Kralowicích, Tupadlech, u sw. Hawla w Praze; r. 1621 s ewangelickými kazateli z Čech se wystěhowal.
1. Knížka o powětří země české IV. 819.
2. Důwodů šest o nemluwňátkách IV. 1389. a.
3. Obrana kalichu IV. 1389. b.
4. Spis o sw. manželském stawu IV. 1389. c.
5. Tractatus de apostasia IV. 1389. d.
6. Decalogus IV. 1524. a.
7. Wyswětlení na sedm slow Kristowých IV. 1524. b.
8. Wýklad na žalm 122. IV. 1524. c.
9. Dwě kázaní z třetích králowských IV. 1630. a.

10. Kázaní troje o wojně IV. 1630. b.
11. O zadržowání a wylévání deště IV. 1630. c.
12. Kázaní troje w čas nastáwajícího zlého IV. 1630. d.
13. Encoenia perpetua IV. 1630. e.
14. Zrcadlo rodiny bezbožné IV. 1630. f. 1891. b.
15. Kázaní při prwotinách IV. 1630. g.
16. Kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým IV. 1696.
17. Cesta otcůw IV. 1891. a.
18. Trivium, spis o třech cestách IV. 1891. c.

Jakeš, Josef. — Farář w Jirnách; 1817.
Kázaní při visitací w Čelikowě VI. 2031.

Jakobei, Pawel (Jacobaeus). — Slowák; narozen w Přítrži 1695; kazatel církwe Modranské; umřel 1752.
1. Orthografia Bohemo-slavica (zdali od něho?) V. 20.
2. Znamenité řeči písma sw. k wyswětlení katechismu D. M. Lutera V. 768.
3. Časné a nenadálé swěta opauštění etc. Ondřeje Stupawského V. 1091.
4. Welmi důležité příčiny proti hodowání a opilstwí etc. V. 1481. a.
5. Zahrádka duší nemocných V. 1481. b.
6. Duchowní domácí hodiny (z něm.) V. 1623. a.
7. Modlitebný poklad V. 1623. b.
Od něho jest 11 písní, wětším dílem půwodních, we funebralu Prešpurském od r. 1783.

Jakobaeus, wiz **Dačický**.

Jakobaeus, Jiří Kamýcký. — Kazatel w Drážďanech.
Biblí malá. Příd. 43.

Jakobi, Eliáš, Chrudimský. — Farář w Běsně; 1610.
Modlitby křesťanské IV. 1977.

Jakobi, Leopold. — Kněz řádu sw. Augustina; 1789.
Žiwot a učení p. Ježíše Krista (z něm.) VI. 2159.

Jakobides, Jakub, Stříbrský. — Farář u sw. Martina 1620.
Budič otce čeledního IV. 1864.

Jakobides, Jan Benešowský. — Duchowní spráwce w staré Červené Řečici; 1618.
Kázaní při pohřbu Anny Košetické IV. 1682.

Jakub. — Lékař.
Epištola (Často od kněží na kázaní slýchajíce etc.) III. 673.

Jakub. — Kněz; 1602.
Modlitby o umučení IV. 1970.

Jakubowič, Pawel. — Kazatel w Uhřích.
Řeči, písně a básně etc. k swěcení milostiwého léta (Příspěwek) VI. 327. 2065.

Jan. — Mistr; lékař 1494 — 1525. (Zdali jedna osoba?)
1. Knížky lékařské III. 279.
2. Psaní o tom, že není potřebí opětowati křtu etc. III. 712.

Jan, Těšínský. — Kněz; žil w XV. století.
Alchymie IV. 846.

Janalík, Vincenc. — Narozen w Rimnicích r. 1804; lokalista we Skřípowě w Opawsku.
Která církew jest církew Kristowa? VI. 1868.

Janda, Matěj, Čechtický. — Farář u sw. Klimenta nad Tůněmi w Nowém městě Pražském; 1617—1626.
1. Victoria ecclesiae triumphantis IV. 1539.
2. Kázaní o narození syna božího IV. 1641.
3. Poslední rozžehnání Samuele Martinia z Dražowa V. 199. 1070.
4. Cupressus regia t. památka nesmrtelná Gustava Adolfa V. 1062.
5. Angelus pestilentialis. Posel boží o moru V. 1379.

Janda, Jan. — Učitel w Libochowicích;
W Rozmanitostech VI. 275. a. — W Čechoslawu VI. 739.

Janda, Jan. — Kaplan w Jincích; 1780.
1. Krátké řeči aneb wýklad na páté přikázaní VI. 1892. 1922.
2. Krátké řeči aneb wýklad na články wíry VI. 1893.
We Wčele VI. 1220. c.

Jandowá, Sofie.
Přispěla k Čechoslawu VI. 739., též k Dobroslawu VI. 740. a.

Jandyt, Wácslaw. — Jesuita: 1704.
Grammatica linguae bohemicae V. 25.

Janyš, Josef Anton. — Farář Hostiwařský (1790); děkan w Hněwčewsi; umřel 15. Listopadu 1821.
1. Wýtah z nowo-zkušeného wčelaře VI. 1508.
2. Aučinliwé sprawowání wčel VI. 1511.
3. Nowá wčelní kniha VI. 1513.
4. Poučení o setí, hledění etc. lnu VI. 1552.

Janošek, Slawomil.
Přispěl k Prwotinám pěkných umění VI. 734.

z Janowa, Matěj. -- Syn rytíře Wácslawa z Janowa; žák Milíčůw; studowal po jeho smrti (✝ 1374) 6 let w Paříži, kdež se stal mistrem, pročež nazýwán Magister Parisiensis. Zdržel se též w Římě a w Normberce; r. 1381 stal se kanowníkem Pražským. Horlením o naprawení stawu církwe spůsobil sobě stíhání od církewního saudu, před nímž r. 1389 musil učiniti odwolání některých sad swých. Umřel r. 1394, 30. Listopadu w nejlepším mužském wěku.
O ohawnosti II. 83.

Janowič; 1838.
Řeči, písně etc. k slawnosti milostiwého léta (Příspěwek) VI. 327.

Janowský, Josef Ignac. — Kněz; 1707.
Apotheosis S. Benedicti V. 906.

Janura, Wácslaw; 1839.
We Wčele VI. 496. m.

Jaroš, J. K. 1812.
Rada bratrská (o očkowání dětí) VI. 1613.

Jarožír; 1846.
We Kwětech VI. 496. k.

z Jawořice, Tomáš (snad Jan?) — Mistr na universitě (?)
Psalmowé a písně Dawida krále IV. 52.

Jawornický, Jan. — Narozen 24. Čerwna 1785 we Wysokém Mýtě; katecheta, pak ředitel hlawní školy w Nowých Dwo řích;

farář Církwický; čestný děkan; notář biskupský. Umřel 20. Července 1847.

1. Kratochwilné poučení (o českém a německém slabikowání) VI. 16.
2. Německá dobropísemnost VI. 47.
3. Německý mluwník VI. 111.
4. Cwičení w mluwení jazykem německým (dílo Rautenkrancowo rozmnožil) VI. 129.
5. Nowý klíč k náležitému wyslowení němčiny VI. 137.
6. Pobožnost kostelní pro mládež školní VI. 243.
7. Písně pro mládež školní VI. 288.
8. Česká bibliotheka VI. 756.
9. Zrcadlo zlaté pro mládež škole odrostlou VI. 1196. a.
10. Duchowé a strašidla VI. 1196. b.
11. Podobenstwí aneb rostlinky země swaté VI. 1196. c.
12. Lucian syn Fortunatůw a obec Skalenská VI. 1196. d.
13. Krásné powídky (podlé Jaisa přel.) VI. 1303. a.
14. Paní Miloslawowá (podlé Glace přel.) VI. 1303. b.
15. Wyswětlená přísloví česká VI. 1303. c.
16. Zlaté zrcadlo VI. 1303. d.
17. Zdwořilý žák VI. 1303. e.
18. Kam ten chlapec to přiwedl VI. 1303. f.
19. Katechismus o cholcře VI. 1620.
20. Dokonalý Jednatel aneb Zemský advokat (rozmnožil) VI. 1695.
21. Bezpečný wůdce katechetů VI. 1833.
22. Desatero božích přikázaní VI. 1911.
23. Hora Kalwaria VI. 2331. a.
24. Hora Sion VI. 2331. b.
25. Matauše Reitra katol. modlitby (přel.) VI. 2331. c.
26. Maria matka boží (dle Renata Münstera) VI. 2370.

W časopisech: Přítel mládeže VI. 588. d. 1008. c. 1704. d. — Kwěty 913. c.

Jaworowský, Tomáš.
Kázaní Příd. 45.

Jaworský, Bartoloměj; 1617.
Sceptrum IV. 1540.

Jawůrek, Josef. — Kněz; 1796—1819.
1. Příběhowé Telemacha (přel.) VI. 789.
2. Postilla VI. 1908.

Jedina, František. — Narozen dne 2. Prosince 1779 w Mimoni, w Boleslawsku, wychowán w Praze a po skončených studiích dne 28. Srpna 1802 w Chrasti na kněžstwí poswěcen. Do roku 1803 měsíce Září působil co pěstaun mladých hrabat ze Šporků a co administrator fary Bělské nedaleko Německého Brodu, pak co kaplan při faře Swato-Hawelské w Praze, kdežto netoliko oblíbeným řečníkem se stal, nýbrž i trojím přísným zkauškám z bohoslowí k dosažení doktoratu dostál. W roce 1805 za kaplana w Swatémpoli blíž Dobříše ustanowen, farářem tamtéž r. 1807, brzy na to arcibiskupským notářem přísežným, pak děkanem čestným učiněn, kdežto od r. 1823 c. k. školní dozorstwí a od r. 1826 arcibiskupský úřad vikariátní w okresu Příbramském horliwě zastáwal. W roce 1825 čestným kanowníkem kapitoly Staro-Boleslawské učiněn, koncem pak měsíce Kwětna 1834 na Swatau Horu jakožto infulowaný probošt powýšen byl, kdežto umřel dne 26. Března 1847.

1. Kázaní postní o wlažnosti u wíře VI. 1940. a. 2038.
2. Škola Kristowa VI. 1940. b.
3. Převrácenost křesťanů mnohých VI. 1940. c.

Jedlička, Augustin. — Narozen w městysi Kasejowicích w Prachénsku, na panstwí Lnářském dne 23. Červnа 1795. W 10. roce dán do Rakaus do wesnice Unternalb, hodinu od Retče, kdež se němčině wyučil, pak od tehdejšího kaplana P. Tomáše Rubringra w Kasejowicích do latinských škol připrawen, kteréž na Píseckém gymnasium odbyl. W roce 1811—1812 slyšel logiku w Plzni, pak dwě léta w Praze fysiku a metafysiku, na to tamže theologii, a byl w Praze 15. Srpna 1819 pro Budějowickau dioecezí wyswěcen. Dán za kaplana osobního do Laučína w Klatowsku, kdež až do roku 1827 setrwal, na to 1. Kwětna 1827 přesazen do swého rodiště za kaplana, odkudž dne 6. Října 1831 na faru Zábořskau na patronatu tom samém Lnářském dosazen.
Mečislaw a Blanka VI. 639.

Jelecký, Jan. — Český bratr.
Písně w kancionálu III. 48.

Jelen, Alois Jan. — Kancellista při aučetnictwí c. k. gubernialního archivu; r. 1848 poslanec ústawodárného říšského sněmu od okresu Benešowského; od r. 1849 archivář říšského sněmu we Wídni.

1. Modlitba osadníků Swatodušských VI. 259.
2. Národní hymny ku korunowání Ferdinanda I. VI. 524.

We Wčele VI. 496. m. — W Čechoslawu 739.

z Jelení, wiz Hrubý.

Jelenius, Mikuláš; 1626.
Přemyšlowání dwoje o na nebe wstaupení Krista etc. V. 1376.

Jelínek, Bern. Tomáš. — Mistr; poeta laureatus; farář w Dačicích; 1673—1680.
1. Florimunda remunda historia etc. o kacířstwí V. 388.
2. Počet nejdokonalejší a nejsw. Trojice etc. V. 890.

Jelínek, František. — Narozen roku 1783 dne 10. Dubna w Hrochowě Týnci. Elementárního wzdělání nabyl we dwau třídách wenkowské školy Teynecké, načež dán byl na řemeslo řeznické, jemuž se u krewních přátel w Litomyšli wyučil. Roku 1805 stal se mistrem, r. 1837 nezkaušeným městským radním tamže. Čtení dějepisu českého wždy míwaje we zwláštním zalíbení, aby i knihy a staré listiny w latině sepsané čísti mohl, priwátní toliko pilností swau i latině se poněkud naučil. Prohledal knihowny a archivy nejen

Litomyšlské alebrž i jinoměstské, a sebraw mnoho důležitých starých listin, w chronologickém pořádku sestawené w opisu u sebe chowá.
Historie města Litomyšle VI. 1031.

Jelínek, J. N. 1840.
Krásné powídky (dle Jaisa, přel.) VI. 1362.

Jelínek, Wácslaw: 1801.
Metastasio. Příd. 74.

Jenčowič; 1837.
Řeči, modlitby a básně (k milostiw. létu církwe Pešť.) (Příspěwek) VI. 2065.

Jeník, J. — Kazatel český w Berlíně. 1788.
Idea fidei fratrum etc. od Aug. Spangenberka (přel.) VI. 1788.

Jenikowský, Wilém; 1634.
In subitum obitum etc. Na pohřeb Henricha Straky z Nedabylic (werše) V. 198.

Jeřábek, Anton Fr. — Narozen 20. Října 1780 w Lukawci; knězem učiněn 25. Srpna 1804; farář, biskupský notář a vikář.
1. Prawidla křesťanského katolického wychowání dítek VI. 1243.
2 Nawržení náboženská etc. VI. 1852. 2261.

Jeřábek, Petr, Wotročický. — Narozen we Wotročicích 21. Červwna 1783. Po skončených gymnasialních a filosofických studiích w Praze odbyl bohoslowí w Králowéhradci, a roku 1805 tamtéž na kněžstwí poswěcen, hned za kaplana w Zbislawi ustanowen, a co takowý roku 1806 do Církwice přesazen, pak roku 1812 lokalistau we Weltrusích, a r. 1814 farářem we Wepřku učiněn byl. Roku 1829 čestným děkanem jmenowán, přijal r. 1832 vikariátní a školdozorní úřad w okresu Budečském, který až do roku 1847 wedl, jsa téhož roku 25. Čerwence proboštem Swatohorským ustanowen.
Řeč při slawnosti wyswěcowání školního stawení VI. 2039.

Jeremiáš, Mikuláš a Wácslaw; 1634.
In subitum obitum etc. Na pohřeb Henricha Straky z Nedabylic V. 198.

Jeronym, Pražský. — Narozen w Praze; rodu šlechtického. Od mládí přítel Husůw; jako student cestowal do Angličan, a přiwezl z Oxfortu některé knihy Wiklefowy do wlasti. Roku 1398 stal se bakalářem swob. umění, cestowal w Němcích, pobyl w Kolíně. w Heidelberku, potom w Paříži, kdež dosáhl gradu mistrského, s nímž přijat r. 1407 do fakulty filosofické w Praze. Roku 1403 byl wykonal jinau cestu až do Palæstiny a Jerusalema. Pro hájení sad Wiklefowých byl r. 1410 u dwora krále Sigmunda uherského w Budíně, a když po 14 dnech odtud propuštěn byl, opět we Wídni jat, a postawen před saud officiala Pasowského. Útěkem nabyw swobody, wrátil se na některý čas do Čech. Roku 1413 cestowal opět na žádost krále polského Wladislawa a knížete Litewského Witolda do Polska a do Rus. Roku 1415 přijew za přítelem swým Husem do Kostnice, byl z rozkazu koncilia jat, sauzen a dne 30. Kwětna 1416 upálen.
Wiklefowy spisy některé přeložil II. 151.

Jeronym. — Farář u sw. Hawla.
List bratru Matěji III. 809.

Jesenský, M. Daniel. — Slowák z Malého Jesena w Turčanské stolici; narozen 1675. Žil w cizině, zwláště we Wittenberku a w Drážďanech. Psal werše latinské, německé i slowanské, od císaře jménem wěnčeného básníka poctín.
Swadební winš etc. V. 190.
Od něhož též Píseň (přeložená) we funebralu Jakobeiho, a náhrobek sestře Anně († 1702).

Jesenský, Ladislaw. — Býwalý učitel školy ewangelické w Pešti.
We Kwětech VI. 496. k.

Jessenius, Pawel.
Spolupřekladatel biblí bratrské IV. 1167. a.

Jestřábecký, Walentin; 1713.
Katechismus domácí V. 759.

Jestřábský, wiz **Paustewník**.

Ješín, Pawel. — Přijat r. 1607 za alumna akademie Karlowy; přední spráwce školy we Slaném r. 1607; písař čili syndikus Nowého města Pražského r. 1620.
Wydal kroniku Dalemilowu II. 50.

Jetmar, Josef. — Kněz řádu praemonstratského, gymnasialní professor w Žatci; wystěhowaw se asi r. 1836 z wlasti, žije nyní co gymnasialní professor w Postupimi u Berlína.
Pobožný pautník (přel.) VI. 2385.

Jezdinský, Jeronym Wítoslaw. — Narozen w Jilemnici dne 17. Února 1787; u bratrance swého Jana Jezdinského, tehdejšího učitele w Jilemnici, jak k liternímu, tak i k hudebnímu umění do školy chodil. Od 14. až do 19. roku swého stáří byl téměř bratranci swému w cwičení školních dítek nápomocen. Roku 1806 odbyw w Jičíně zkaušku učitelského čekanství byl do roku 1809 w Jilemnici školním pomocníkem, bez platu, slauže toliko za strawu. Dne 28. Října 1809 dosazen za školního provisora do filialní školy Horno-Kalenské s ročním platem 100 zlatých; dne 13. Srpna 1818 tamže jakožto skutečný učitel s příjmy asy 120 zl. stříbra, kteréž skrowné místo, jsa otec 7 dítek, w dosti wysokém wěku zastáwá.
1. Nejlepší spůsob, dítkám počty etc. wprawiti VI. 1392.
2. Nawedení k wyhotowení písemností VI. 1699.

Jičínský, Blažej (jinak Domina). — W Praze, 1589.
Písničky (rozličné) IV. 95. a—i. 170. a—c. 181. 185.

Jičínský, Kristian; 1842—1844.
We Wčele VI. 496. m. 913. d. 1076. d.

Jilenský, Wácslaw; 1621.

Píseň o popravě r. 1621, 21. Čerwna V. 204.

Jilý, J. — Kněz řádu sw. Augustina.
Přispěl k Čechoslawu VI. 739.

Jindra, Joachim. — Narodil se w Haraticích dne 17. Srpna 1806. Odbyw latinské školy na Mladoboleslawském gymnasium a filosofické na universitě Pražské, wstaupil do biskupského alumnatu Litoměřického, kdež dokonaw studia bohoslowní, poswěcen na kněžstwí dne 28. Září 1832. Po wyswěcení kaplanowal w osadě Mšenské, odkudž ačkoli magistrát Mšenský tomu odporowal, rozkazem konsistorním dne 8. Února 1833 odebrati se musil co počasný kaplan do Bezna k tamnějšímu děkanu a vikáři Janowi Pawlíkowi, který byl kaplana swého za administratora fary Kowanské ustanowil. Stráwiw tam tři měsíce, nawrátil se na předešlau štací swau. R. 1835 dne 8. Kwětna byl k žádosti swé od biskupské konsistoře přesazen na kaplanstwí Mnichowo-Hradišťské. Po 16letém kaplanowání uděleno mu zámecké kaplanstwí na Klášteře Hradišti, kdež od 4. Listopadu 1848 pracuje na winici Páně.
1. Adelaida císařowna VI. 881.
2. Žiwot panenské matky boží Marie (dle Silberta) VI. 2195.

Jindřich, probošt kostela Pražského; wiz **Scribonius**.

Jindřišský, Jan. — Ze Žatce; 1506.
Jeden z korrektorů biblí Benátské III. 538.

Jíra, paustewník. — W prwní polowici 16. století.
Kázanie o narození božiem III. 848.

Jirchářský, Ferdinand; 1845.
We Kwětech VI. 913. c.

Jiří, B. — Farář we Wysoké; 1619.
O příčinách wálky IV. 734.

Jiří, W. 1843.
We Wčele VI. 588. h.

Jiřík, W. — Měšťan Pražský; 1793.
Emilie Galotti (od Lessinka, přel.) VI. 627.

Jirsík, Jan Valerian. — Narozen w Kácowě w býwalém kraji Čáslawském dne 19. Čerwna 1798; odbyl gymnasialní studie w Králowé Hradci a w Praze, filosofické w Litomyšli, a bohoslowné na universitě Pražské. Wyswěcen 28. Prosince 1820 na kněžstwí, poslán byl na kaplanstwí do Litowa blíž Mělníka, odtud r. 1822 co takowý do Raudnice, a odtud r. 1828 powolán byl co dworní a zámecký kaplan na Železnau horu. Léta 1832 dostal se na faru Minickau blíž Slaného, kdež až do r. 1846 setrwal, kteréhož roku wywolen za kanowníka a českého kazatele w metropolitním chrámu sw. Wíta w Praze.
1. Bohumil VI. 859. 1856. b.
2. Škola nedělní pro wyrostlau mládež VI. 1329.
3. Zdrawé, prawé a čisté učení Lutherowo. Kalvinowo etc. VI. 1856. a.
4. Proč jsem katolíkem VI. 1856. c.
5. O církewním přikázaní postu VI. 1856. d.
6. Dwadcatero přátelských listů k ewangelikům VI. 1856. e.
7. Řip a jeho chrám VI. 2151.
W časopisech: Čechoslaw VI. 1386. a.

Johannides, Daniel Skočowský. — Narozen we Skočowě w Těšinsku, pastor we Hlinsku; 1634.
1. Neděle smrtní IV. 1642. 1903.
2. Řeč Izaiáše proroka etc. IV. 1724.

Johannides, Jiří Fridecký. — Spráwce církwe Ropické a Koštěnské w Těšinsku; 1654.
1. Clangor tubae etc. a O poslaupnosti učení ewangelického V. 728.
2. Modlitby křesťanské V. 1555.

Johannides, Petr Košetický. — Farář w Náměti; 1559.
Rozmlauwání duchowní o stůl wečeře páně IV. 1328.

Jokassius, Wít Přerowský; 1631.
Obrana kalicha V. 710.

Jöndl; 1841.
We Wčele VI. 1175. b.

Jordan, Jan Petr. — Narozen w Čížkowicích (Těškicích) w Lužici horní 1818; studowal filosofii w Praze, žil co redaktor časopisu Slawische Jahrbücher w Lipsku, nyní w Praze.
1. Jahůdky ze slowanských lesů (sebral) VI. 350.
2. Ferina Lišák (wydal) VI. 585.
We Kwětech VI. 1076. g.

Jordanský, Šimon.
Modlitby. Příd. 48.

Josquin, Jan; 1561.
Muzika IV. 43.

Jungmann, Josef. — Narozen w Hudlicích 16. Čerwence 1773; spisowatel díla tohoto.
1. Slowník česko-německý VI. 165.
2. Slowesnost VI. 171.
3. Sebrané spisy VI. 332.
4. Píseň zpíwaná od Staroboleslawské školní mládeže etc. VI. 415.
5. Hlasy wlastenců etc. r. 1832 (Příspěwek) VI. 469.
6. Ku příchodu Františka I. etc. r. 1833 (příspěwek) VI. 477.
7. Jana Miltona Ztracený ráj (z angl. přel.) VI. 543.
8. Atala (z franc. od Chateaubrianda) VI. 801.
9. Historie literatury české VI. 1133.
W časopisech: Hlasatel VI. 8. b. 932. a. — Časop. mus. 150. a. 496. h. 559. d. 1084. c. — Kwěty 496. k.

Jungmann, Anton. — Bratr Josefa Jungmanna. Narozen 19. Kwětna 1775 w Hudlicích. Po odbyté škole domácí dán r. 1788 na zimu do Prahy k Piaristům do druhé německé školy, kamž jej starší bratr Josef již několik let dříwe předešel. Tamže odbyl gymnasium. Po skončení prwního roku filosofie, 1797, napadla jej chuť k Piaristům do kláštera jíti, k čemuž tedy do Lipníka na

Morawě se odebral: odbyw rok noviciatu, začal učit aritmetiku: změniw však úmysl swůj, wystaupil z řádu a wrátil se do Prahy k studowání dalšímu fysiky a metafysiky. Roku 1803 20. Listopadu přestál zkaušku w porodnictwí; dne 7. Září 1805 pak obdržel stupeň doktora w lékařstwí. Roku 1805 a 1806 byl assistentem w praktické škole w obecné nemocnici pod professorem Ignácem Mattuškau. Brzy na to přijal pozwání za lékaře wrchnostenského do Napajedel w Morawě u hraběnky Kobenclowé, rozené Montelabate. Po krátkém čase však wypowěděw tuto službu, wrátil se na konci roku 1807 do Prahy, kdež obstarávání nemocných w domě milosrdných přewzal. Brzy na to požádán byl od professora porodnictwí, doktora Fiedlera, rozstonawšího se, aby místo něho na čas nemoci přednášel theorii. Professor Fiedler však 19. Ledna umřel, a Jungmann 21. Ledna 1808 česky a německy přednášeti začal. Po prwním wypsání úřadu professorského (30. Července 1808) obdržel Jungmann professuru, s tau však wýminkau, jestliže w praktice tak schopen jest, jako w theoretice, pakli ne, aby nowý náwrh se učinil; následowně teprw po druhém wypsání dne 11. Července 1811 určitě za professora ustanowen. By zanedbanau porodní školu powznesl, založil knihownu pro posluchače swé, zjednal potřebné nástroje porodní, staral se o rozšíření porodního domu, žádal a obdržel pomocníka a t. d. Roku 1824 5. Července musil i obstarání tajného oddělení přewzíti. Škola porodnická Pražská nyní mezi nejprwnější w Ewropě se počítá. Jungmann se stal audem společnosti medicinské ruské w Petrowě, audem spolku pro wzdělání porodnictwí w Berlíně, medicinské společnosti we Wídni; roku 1839 byl rektorem university, a odewzdal bratru Josefowi rektorstwí na rok 1840. Roku 1841 obdržel názew c. k. rady; 1849 poctěn byl křížem řádu Leopoldowa, a 1850 powýšen do stawu rytířského.

1. O samskritu VI. 119.
2. J. F. Paulického Domácí lékař (přel.) VI. 1603.
3. Úwod k babení VI. 1632. a.
4. Umění babické VI. 1632. b.
5. Umění porodnické VI. 1632. c.
6. Nawedení o koních VI. 1649. a.
7. O sedmeru dobytka domácího VI. 1649. b.

W časopisech: Krok 993. l. 1084. e. — Časop. mus. 1140 f. 1607. d. — Jindy a nyní 1475. d.

Jungmann, Jan. — Bratr předešlých. Narozen w Hudlicích 23. Kwětna 1778; křížowník s čerwenau hwězdau; farář w Tursku, Unhošti.

Ohlas lásky osadníků Unhošťských etc. VI. 438.

Jurani, J. 1841.

We Kwětech VI. 1076. g.

Kabátník, Martin. — Český bratr; měšťan w Litomyšli; cestowal r. 1491 do Jerusaléma a do Aegyptu; wrátil se 1492.

Cesta z Čech k Jerusalemu a w Aegyptě III. 194.

Kačer, Josef. — Slowák; kazatel we welkém Táboře Fridrichowě w pruském Slezsku.

Arnošta Šulce kauzelná růže (přel.) VI. 556.

W Časop. mus. VI. 496. h.

Kadaně, Michal. — Narozen 18. Srp. 1766 w Praze; farář Chřinský; notář arcib.

1. Krátký zeměpis VI. 1150.
2. Kytka wonného kwítí VI. 1308.
3. Prubička užitečné kratochwíle VI. 1462.

Kadlinský, Šťastný (Felix). — Narozen w Týně 1613. Jesuita; professor humanitní 5 let; procurator provinciæ 11, præfekt duchowní neb spiritualis 10 let; umřel 1675.

1. Zdoroslawíček V. 160.
2. Zrcadlo bolestné matky boží V. 1278. a.
3. Jana Tannera žiwot a sláwa sw. Wácslawa V. 1278. b.
4. Žiwot sw. Ludmily V. 1278. c.
5. Zlatá ctností kniha V. 1418. a.
6. Pobožná rozjímání V. 1418. b.
7. Paušť swatomilá V. 1418. c.
8. Pokladnice duchowní V. 1418. d.

Kadawý, Jan. — Narozen dne 7. Dubna 1810 na Jestřábí, Jilemnického panstwí w Čechách, studowal na Slowensku; nenalezew w Čechách co ewangelík přiměřeného okresu činnosti na roli národní, odešel na Slowensko; byl r. 1839 do Pešti za učitele slowenské školy powolán; připojil se r. 1846 ke straně zastáwající nářečí slowenské, w němž i několik brožůrek wydal; r. 1848 byl hned na začátku maďarské revoluce od maď. powstalců uwězen a na to wypowězen do Čech.

1. Kwítek na hrob etc. Amalie Marie Herminy, arcikněžny VI. 496. k.
2. Wzájemnost we příkladech mezi Čechy etc. VI. 1072.

We Kwětech VI. 489. k.

Kaiserlich, J. A. — Kněz; 1818.

Kázaní VI. 1934.

Kalenda, Wácslaw; 1842.

W Příteli Mládeže VI. 33. b.

z Kalenice, Oldřich (Kalenec). — Pán český na Škwořeticích; 1478.

Luciper kníže temnosti etc. III. 686. Srownej III. 796. 802.

Kalička, Jan; 1832.

Blahorod (od Weisfloga, z něm. přel.) VI. 817. a.

Kalina, Jan. — Měšťan Strakonický; 1791.

Chwalozpěw ku příchodu Leopolda II. VI. 374.

Kalina, Jaroslaw Fr. — Narozen 8. Listop 1816 w Boru (Hayda) w Litoměřicku; studowal w Plzni, w Praze a we Wídni; umřel 22. Červena 1847.

Wěstník (wydal) VI. 755.

W časopisech: Wčela VI. 496. m. 559. h. 1036. c. 1067. n. — Kwěty 559. g. — Wlastimil 913. e.

Kalinka, Joachim. — Slowák; narozen w Rožemberku w Liptowské stolici (odtud Rožemberský jmenowán) 1602; superintendent; muž učený, řečník znamenitý a wýmluwný; w desítiletém pronásledowání nekatolíků uherských dostal se r. 1673 do Litawy, kdež umřel 1678.
1. Katechismus slowenský V. 742.
2. Proroctwí wánoční Izaiáše V. 827.
3. Pohřební kázaní Barboře Markowé z Pauchowa V. 1076.
Některé písně jeho w Tranowského Citharře V. 86.

Kalnický, Ondřej; 1843.
We Kwětech 913. c.

Kamaryt, Josef Wlastimil. — Narozen 21. Ledna 1797 we Welešíně; kaplan w Táboře; potom duchowní správce w Klokotech. Umřel 19. Března 1833. W něm ztratila církew horliwého pastýře, wlast znamenitého literatora.
1. České národní duchowní písně (sebral) VI. 261.
2. Smíšené básně VI. 295.
3. Hlasy wlastenců etc. r. 1832. (Příspěwek) VI. 469.
4. Pomněnky VI. 1345.
5. Rýmowané propowědi VI. 1376.
W časopisech: Časop. pro katol. duch. VI. 275. d. — Časop. mus. 496. h. — Wlastimil 496. l. — Wčela 496. m. — Wěnec 521. — Čechoslaw 564. b. — Kwěty 588. i. — Rozmanitosti 597. a. 599. b. 600. a.

Kamaryt, Fr. Dobromil. — Bratr předešlého; kněz; 1835—1838.
Swatodenní pořádek (přel. z něm.) VI. 2270.
We Wčele VI. 496. m.

z Kaménka, Mikuláš Albert. — Rodem ze Slezska. Žil we Wittenberce, kdež grádu mistrského dosáhl 1571. Po wydání majestátu cís. Rudolfa na swobodu náboženstwí (1609) přestěhowal se na pobídnutí některých pánů do Prahy, kdež se stal r. 1611 professorem hebrejského jazyka. Léta 1612, též 1615 byl zwolen za děkana fakulty filosofické. Umřel r. 1617 w měsíci Prosinci.
Spolupřekladatel biblí bratrské IV. 1167. a.

Kamenický, wiz **Marchio**; Wacek.

Kamp. — Doktor; kazatel český w ležení wojenském; 1472.
Proroctwí III. 903.

Kampelík, František Cyrill Welislaw. — Narozen 1806 w Siřenowě w Bydžowsku; studowal na gymnasium w Jičíně, filosofii a polytechniku we Wídni, theologii (2 léta) w Brně, posléz lékařstwí we Wídni.
1. Práwa naší řeči a národnosti VI. 6.
2. Prawopis česko-slowanské řeči VI. 61.
3. Čechoslowan VI. 91. a.
4. Částky česko-slowanského jazyka w obrazích VI. 91. b.
5. U hrobu J. U. rytíře ze Šwabenowa VI. 483.
6. Pokladnice Franklínowa VI. 1204.
W časopisech: Kwěty VI. 8. l. 1008. h. 1067. q. 1084. f. 1140. o. — Časop. mus. 1067. i. — Hronka 1140. l.

Kaňka, František; 1838.
We Wčele VI. 588. h. 913. d.

Kapihorský, Šimon Eustach. — Narozen w Kutnéhoře (Kapihora = Kuttenberg). Cisterciák w klášteře Sedleckém 1616; missionář 1624; děkan w Kouřími, kteréž město obrátil na katolickau wíru, pak děkan w Chlumci; posléz wedl správu swého kláštera 1633.
1. Historia kláštera Sedleckého V. 396.
2. Pomoc utwrzení při wíře o prawém pod obojí etc. užíwání V. 692.

Kapyto, Jan. — Bratr český; umřel w Třebíči 1589.
1. (Spolupřekladatel biblí bratrské) IV. 1167. a.
2. Postilla IV. 1553.

Kapper, Sigfrid; 1846.
České listy VI. 353.
We Kwětech VI. 406. k. 559. g.

Karafiát, Wácslaw. — Narozen w Jimramowě na Mor.; roku 1850 (56—58 let stár), studia theologická dokonal w Prešpurku, byl kaplanem w Jimramowě, pak w Německém od r. 1817, nyní ale jest od r. 1822 duchowním správcem ewang. církwe wyzn. helw. w Telecím.
Tabule Kebesa (přelož.) VI. 919.

Karasowá, Josefa; 1846.
We Kwětech VI. 496. k.

Kardian, Ignac Sigmund; 1722.
Oheň nebeský etc. sw. Ignatius z Lojoly V. 936.

Karel, Borromæus, od sw. Remigia. — Řádu bosáckého sw. Augustina, kláštera Německo-Brodského; 1735.
Žena krásná náramně Sara u zrcadla etc. V. 981.

Kareš, Wojtěch. — Narozen w Neweklowě 1777, 2. Dubna; farář we Wlachowě Březí; umřel 1824, 25. Srp.
1. Gallury čest stolu páně (přel.) VI. 1825.
2. Knížečka o lásce (od Štolberka) (přel.) VI. 2247.

Kareš, Wácslaw. — Narozen 1792, 26. Srp. w Neweklowě; farář w Arnoštowicích w Beraunsku.
Truchlořeč u hrobu Jana Tykače VI. 2091.

Karhordó, Anton; 1829.
Wynaučowání katol. náboženstwí (přelož.) VI. 1840.

Karchesius, Jan Prostějowský; 1607—1635.
In subitum obitum etc. Na pohřeb Henricha Straky z Nedabylic V. 198.

z Karlsperku, Daniel Karel. — Měšťan a knihtlačitel w Praze, a jakž dokládá Balbin, wýborný básník český, 1618.
1. Potěšení křesťanské IV. 134. a.
2. Písně duchowní křesťanské IV. 134. b.

z Karlsperka, wiz **Carolides**.

Kasparides; 1785.
Dwor** radda (přel.) VI. 605.

Kassius, P. J. Wysokomýtský.
Písnička o diwném a milostném božím člowěka bohu oddaného wedení V. 78.

Kaška, Jan (Zbraslawský). — Krejčí, ochotný herec na diwadle Pražském.
1. Diwadelní ochotník VI. 173. 188.
2. Rozličné diwadelní hry (přeložené) VI. 692.
W časopisech: Kwěty VI. 913. c. 1008. k. 1076. g. 1173. f. 1220. d.

Kašpar, Jan Domin. — Wrchní, potom c. k. kommisař při katastrálním odhadu; 1843.
Lesní auředník VI. 1562.

Kašpárek, František. — Učitel školní.
Přispěl k Rozmanitostem VI. 736. k Hyllosu 737, k Dobrozwěstu 738. b. a k Čechoslawu 739.

Kaubek, Jan Prawoslaw. — Narozen 9. Června 1807 w Blatné; professor českého jazyka a literatury na universitě Pražské od r. 1840. Roku 1848 byl poslancem ústawodárného říšského sněmu we Wídni a w Kroměříži.
W časopisech: Jindy a Nyní VI. 8. g. — Wlastimil 146. a. 1173. g. — Časop. mus. 496. h. 599. f. 1704. a. — Čechoslaw 496. i. — Kwěty 496. k. 588. i. 597. k. 599. m. — Wčela 496. m.

Kauble, Josef Fr. — Narozen w Boskowě 1785, professor na gymnasium Litoměřickém; umřel 1824.
1. Zoologie podlé Okena (část) VI. 1467.
2. Hospodářská kniha ke čtení etc. VI. 1499.
Přispěl k Prwotinám pěkných umění VI. 734.

Kauble, Jos. Alois (Boskowský). — Kněz. Narozen w Boskowě dne 3. Srp. 1825.
We Kwětech VI. 913. c.

Kaukol, Josef; 1754.
1. Rubus incombustus sw. Jan z Nepomuku V. 1026. a.
2. Fortior armatus quem Sema etc. Jan Nepomucký V. 1026. b.

Kaula, Wácslaw Jan.
Přispěl k Hyllosu VI. 737.

Kaun, Josef Polemír. — Narozen 19. Ledna 1795 w Rychnowě; knězem učiněn 24. Srp. 1819; potom kooperator w Lomnici u Tábora.
1. Láska dětí VI. 665.
2. Blahorod (z něm. od Weissfloga) VI. 847. a. 1336. c.
3. Čin prawě VI. 847. b. 1336. d.
4. Wšecka pomoc přichází z hůry (dle Ebersberga) VI. 1336. a.
5. Slowa rozlaučení křesťanského otce etc. (dle Emericha) VI. 1336. b.
6. Libý pokrm duše VI. 2398.
We Kwětech VI. 599. m.

Kaupilius, Jan Teynický. — Konal začáteční studia w Rakownice 5 let; byl spráwcem školy w Launech dwě léta, potom w Brodě českém přes tři léta; farář Staňkowský 1619; děkan we Slaném, odkudž po bitwě Bělohorské od Jiříka Michny wyhnán, zemřel w pohoří Rudném r. 1623.
1. Posila k stálé trpěliwosti IV. 1919.
2. O prawém ukřižowaného Krista poznání V. 678.

Kauřimský, wiz **Fortunatus.**

Kautný, Lorenz ze Zářečné; 1610.
Jména a titule osob etc. IV. 499.

Kautský, František. — Narozen 14. Září 1769 w Dašicích; stal se knězem 26. Září 1802; farář a notář arcib. w Hostiwařích; umřel 18. Ledna 1834.
1. Kázaní postní VI. 1953. a.
2. Dwojnásobní kázaní postní VI. 1953. b.
3. Příležitostná kázaní VI. 1953. c.
4. Krátká kázaní VI. 1953. d.
5. Kázaní o příležitosti uwedení do chrámu Teynského VI. 2053. a.
6. Kázaní postní VI. 2053. b.

Kawka, Martin Prystach z Držkowic; 1579, 1580.
1. Písně nowé pobožné IV. 76. a.
2. Píseň napomínající ku pokání IV. 76. b.

Kawka, Josef Hynek. — Rozen z Wraže, blíž Písku; kněz; 1786.
1. Pronásledowané diwadlo VI. 601.
2. Karla z Ekarthausen Porušená práwa člowěčenstwí (přel.) VI. 780.

Kéladruh, wiz **Dundr.**

Kelský, Anton; 1734.
1. Conciones festivales etc. V. 875. a.
2. Conciones dominicales V. 875. b.

Kendík, Josef Ladislaw; 1845, 1846.
We Kwětech 150. f. 496. k. 913. c.

Kepert, Pawel Viktorin; 1758.
Wůle lidská w nešení swého kříže V. 1031.

Kerman, Daniel. — Narozen w Priwizi w Uhřích; neobyčejnau silau tělesnau powěstný; kněz Turolanský. Umřel 1687.
Jedna píseň w Citharře Tranowského V. 86.

Kerman, (Krman) Daniel. — Narozen we Mšeně w Uhřích 1663; superintendent; muž učený a šťastný weršowec časoměrný. Umřel w žaláři w Prešpurku 1740, kdež 9 let seděl.
1. Werše při Swětlonoši českém od Mathauše Michalowiče V. 18.
2. Rudimenta grammaticae slavicae V. 29.
3. Nábožné arie etc. V. 132.
4. Noworoční dar poetický V. 196.
5. Actus inaugurationis vexillorum etc. V. 273.
6. Anti-Dubnicai V. 762.
7. Katechismus V. 785.
8. Kniha žiwota V. 1087.
9. Agenda ecclesiastica slavonica V. 1117.

Kerner, Josef Ign. Libomír. — Narozen w Bydžowě 24. Dubna 1777, farář w Kratonozích.
1. Křesťanské kat. učení o odpustcích VI. 1829.
2. Cwičení pro ženichy a newěsty VI. 2129.
3. Kniha ruční o nawštěwowání nemocných VI. 2139.
4. Pád prwního člowěka w ráji VI. 2246.

Khel, J. Josef. — Farář Laucký, 1735.
1. Nepomucena mater, o klášt. Žďárském V. 439.
2. Panna nebeská Cisterciensko-Nepomucká etc. V. 979. a.
3. Novus virgineus pontifex etc. V. 979. b.

Kherner, Jan Plzenský. — Učiněn bakalářem

swob. umění r. 1577, mistrem 1584. Byl professorem na universitě od r. 1585 až 1593; děkanem fakulty filosofické w létech 1589, 1590, 1592. Umřel r. 1612 dne 20. Července.
1. Krátké wyswětlení trpěliwého Joba IV. 1475.
2. Erasma Roterodamského Wdowa křesťanská (přeložil a rozšířil) IV. 1851.
3. Potěšení w těžkém zármutku etc. Příd. 53.

Khopp, Jan Jiří. — Křižowník s hwězdau; 1730.
Swatý Jan Nepomucký V. 961.

Khun, František Benedikt. — Křižowník se červeným srdcem; farář u sw. Klimenta w Malých Bubnech; 1769.
Kněz oko církwe V. 1048.

Khun, (Kuhn) Karel Josef. — Narozen 1736 w Praze; Jesuita; písma sw. bakalář; notář; kazatel po 17 let; od r. 1784 farář na Wodolce (1802).
1. Spasitelná spráwa a naučení (k modlitbě etc.) V. 1520.
2. Biblická konkordancí (přel.) VI. 1731.
3. Prawý základ a podstatný pořádek křesť. kat. náboženstwí VI. 1808.
4. Mrawná a spasitelná kázaní na evangelia celého roku VI. 1920. a.
5. Ign. Wagnera krátká mrawná kázaní (přel.) VI. 1920. b.
6. Katechismus ženichůw VI. 2107.

Kinský, Dominik. — Narozen 4. Října 1777 we Slaném; řádu piaristského; professor humanitní w Boleslawi, potom historie a řecké literatury w Brně, posléze c. k. translator guberniální tamže; jednatel provincie řádu swého. Umřel r. 1848.
1. Wítání etc. Alberta wéwody Saso-Těšinského VI. 434. a.
2. Wítání etc. arciknížete Karla VI. 434. b.
3. Wýjew úcty a radosti etc. Ant. Frid. hraběti z Mitrowic VI. 434. c.
4. Papaušek (z franc. přel.) VI. 546.
5. Lessinga bájky (přelož.) VI. 575.
6. B. André krátce obsažené naučení o chowání owčího dobytka (přel.) VI. 1524.
7. Příjemnosti a břemena stawu kněžského VI. 2029.
8. Wácsl. Urbana ryt. ze Stuflera, biskupa Brněnského List pastýřský (přel.) VI. 2122.
W časopisech: Wídenské listy VI. 932. b. — Čas. Mus. 932. f.

Kirchmayer, Walentin z Raychwic. — Filosofie a mediciny doktor; 1696.
Starodáwní Kukus studnice etc. V. 753.

Kirchner, František Hynek. — Králowský dworský impressor w Praze; 1756.
Jindř. J. Krance Wýborné naučení pro báby (z něm. přel.) V. 591.

Klábek, Josef; 1841.
We Wčele VI. 913. d.

Klácel, Matauš Frant. (Třebowský). — Narozen 7. Dubna 1808 w České Třebowě; studowal gymnasium a filosofii w Litomyšli, bohoslowí w Brně; kněz řádu Augustiniánského we Starém Brně; kandidát doktorstwí w theologii; od r. 1836 až 1844 professor filosofie na Brněnském filos. ústawu, nyní bibliotekář kláštera Augustiniánského.
1. Počátky wědecké mluwnictwí českého VI. 149.
2. Hlasy duchowenstwa k Ferdinandowi I. etc. (Příspěwek). VI. 320.
3. Lyrické básně VI. 321.
4. Wys. důstoj. etc. p. Cyr. Frant. Nappowi VI. 487.
5. Bájky Bidpajowy VI. 587.
6. O citu a rozumu VI. 1167.
7. Mostek VI. 1172.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. — Česká Wčela 496. m. — Wěnec 521. — Časop. Mus. 1173. a. 1176. 1220. b.

Klacna; (1790).
1. Slowo nenawratitedlné VI. 620. a.
2. Pantalon a Pamfilia VI. 620. b.

Klanitzai, Jan. — Slowák; rektor školy w Bánské Bystřici; viceišpán w Temešwárské stolici; 1785.
Sturma: Kochání se s Bohem (přel.) VI. 2216.

Klatowský, Ondřej. — Stal se bakalářem r. 1524.
Knížka w českém a německém jazyku složená etc. IV. 22.

Klatowský, Wít. — Wiz: **Falckrabí**, Georgillus.

Klatowský, Bohuslaw ze Žatce. — Děkan Hořický 1614.
Kázaní pohřební nad Albrechtem Smiřickým IV. 1703.

Klatowský, Martin. — Kazatel Betlemský; zwolen za administratora konsistoře pod obojí r. 1539 11. Kwětna, kterýž úřad složil r. 1541; roku 1542 1. Kwětna zwolen opět za konsistoriana, jsa tehdáž kazatelem Betlemským a děkanem u sw. Apolinařiše na Nowém městě Pražském.
Rozsuzowání upřímné artikulů některých z př. Jana Augusty IV. 1233. g.

Klatowský, Jan.
(Smyšlenau jeho kroniku Klatowskau Hammeršmid do swé přijal;) IV. 466. V. 329. a.

Klatowský, wiz **Storch**.

Klaudian, Mikuláš. — Z jednoty bratrské; lékař; knihtlačitel w Mladé Boleslawi; wlastně Kulha nazwaný; 1507—1519.
1. Mapa české země III. 190.
2. Zpráwa a naučenie ženám těhotným a babám III. 287.
3. Spis o prawdách wíry III. 778.

Klaudius, Wácslaw Alois Nepomucký. — Alumnus; 1633.
Krátké otázky na katechismus Petra Canisia V. 714.

Klebelsatel, Jindřich z Milhausu; 1597.
1. Knížka etc. o prawé poctě a o prawém wzýwání pána boha IV. 1352. a.
2. Otázky o modlitbě a o wíře IV. 1352. b.

Kleich (Kleych), wiz **Gleych**.

Kleklar, Jan. — Narozen w Jindřichowě Hradci 1639; Jesuita; professor; kazatel po 23 let; missionář; umřel 1703.
1. Semen verbi Dei. Semeno slowa božiho V. 863.
2. Smutné příhody etc. o swaté zpowědi V. 1190.

Klement, Adam. — Narozen w Aujezdě, nedaleko Plzně, odkudž Aujezdský a Plzenský sluje. Kazatel u sw. Wácslawa na Zderaze w Praze. R. 1609 byl farářem we Wraném, a zwolen 7. Října za konsistoriana. Po r. 1620 wystěhowal se ze země. Wrátil se na čas r. 1631 při wpádu saském. O něm werše: Lomnicius facilis rythmis et mollis habetur; Sed clemens palmam laudis Adamus habet.
1. Rozmlauwání křesťanské člowěka s p. Jež. Kristem IV. 160.
2. Traktat o powinnostech pána a služebníka IV. 705. a.
3. Rozkoš a zwůle panenská IV.705. b. 1856. b.
4. Krátký spis o manželstwu IV. 1420.
5. O manželstwí kněží IV. 1432. a.
6. Odpowěd na bezženstwí kněžské Scipiona Wojtěcha Jesuity IV. 1432. c.
7. Replika aneb obrana etc. (proti témuž) IV. 1434. d.
8. Kázaní IV. 1655. a.
9. Rozmlauwání křesť. člowěka s p. J. Kristem IV. 1856. a.

Klement, Wácslaw Žatecký. 1612.
1. Kratičké sepsání slaužící k potěšení rodičům etc. IV. 712.
2. Threnus Boemiae. Taužebné a žalostno-bolestné naříkání. Příd. 54.

Klenowský, Jan. — Český bratr; ač nebyl kněz, wšak w radě úzké seděl drahně let; umřel 1498; w Litomyšli pochowán.
(Přípowídky a epištoly od něho w Rkp. hist. brat. u P. Brožowského.)

Kletzar, Zachariáš Aug. z Růžokwětu. — Sakristan u sw. Wíta w kostele Pražském; 1677.
Ingenuus adolescens etc. swatý Wít etc. V. 1289.

Klicpera, Wácslaw. — Narozen 23. Listopadu 1792 we Chlumci nad Cidlinau; professor humanitní w Králowé Hradci, potom w Praze na Starém městě.
1. Deklamowánky VI. 307.
2. Hlasy wlastenců etc. r. 1835 (Příspěwek) VI. 318.
3. Hlasy wlastenců etc. r. 1832 (Příspěwek) VI. 469.
4. Osmmecítma prawidel hry etc. šest a dwadcet VI. 568.
5. Diwadlo VI. 644 α. a—k.
6. Almanach dramatických her od r. 1825 až 1830 VI. 644. β.
7. Dwojčata VI. 644. γ.
8. Libušin saud VI. 644. δ.
9. Kytka VI. 644. ε.
10. Swatisl. truchl. VI. 644. ζ.
11. Bratří. Popelka Waršawská VI. 644. η.
12 Almanach aneb: Noworočenka r. 1823. (společně s Chmelau) VI. 765.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. — Čechoslaw 559. c. — Časop. Mus. 717. — Rozmanitosti 993. c.

Klicpera, František. — Doktor w lékařstwí; professor porodnictwí w Linci. Umřel 1820.
Přispěl k Rozmanitostem VI. 736.

Klička, Ondřej. — Kněz řádu piaristského; učitel a ředitel hlawní školy w Mladé Boleslawi. Umřel 1816.
Krátké uwedení k wyhotowení psaní etc. VI. 1698.

Kliment.
Od něho jedna píseň w kancionalu III. 48.

Klučák. — Redaktor Bohemie po mnoho let, od r. 1848 redaktor německého časopisu: Constitutionelles Blatt.
Redigowal Pražské Nowiny a Wčelu VI. 1093.

Klugar, Wácslaw. — Duchowní správce w Skalici nad Upau; 1746.
Katechismus V. 798.

Klusák, Albrecht Jiří, nejstarší, z Kostelce, na Konářowicích; 1612.
Jistota žiwota wěčného IV. 1405.

Knaysl, (Kneyssl) Matěj. — Narodil se 10. Února r. 1805 w Třešti na Morawě. Co syn chudých rodičů žiwě se ze swých studií na Jihlawském gymnasium a na Brněnském ústawu filosofickém saukromním mládeže wyučowáním složil guberniálním powolením w roce 1833 přísnau zkaušku za weřejného učitele jazyka českého. Zřídiw pak w Jihlawě učírnu pro češtinu byl po šest let učitelem we wojenské wychowárně, a nato učitelem městským i překladatelem u úřadu krajského 16 let. W roce 1845 založil se swau manželkau na swé útraty ústaw pro wzdělawání a wyučowání ženské mládeže, w němž se předměty wědeckého a průmyslného učení od schopných učitelů a učitelkyň přednášejí jazykem německým i českým.
1. Paměti nejhodnější pro křesťanstwo. Jerusalem, Betlem a Nazaret (přel.) VI. 1117.
2. Wýtah z Poučení o spořádání ručnice etc. Wyučowání službě polní (přel.) VI. 1453.

Kníže, Fr. 1819.
Písně pro jeden hlas při kytaře neb fortepianu VI. 504.

Knížek, Jan Fr. — Učitel školy filiální Drahorazské w Bydžowském kraji.
W Příteli Mládeže VI. 33. b.

Knobelius, Wácslaw Čáslawský; 1619.
Kázaní o předivném narození p. Krista IV. 1657.

Knobloch, Aleš z Pirnsdorfu; 1561.
Regiment správy owčího dobytka IV. 862.

Knobloch, Iwan (Jan). — Minorita; kazatel u sw. Jakuba w Praze; 1730—1735.
1. Dům zlatý etc. Maria panna na horách Jilowských V. 953. a.
2. Požehnaná mezi ženami etc. V. 953. b. VI. 2204.
3. Pomocnice křesťanůw nejsw. rodička etc. V. 953. c.

4. Stoletá památka etc. kapucinům V. 953. d.
5. Anděl w těle etc. Antonín Paduanský V. 953. e.
6. Dwa spolu stojící towaryši etc. Dominik a František Serafinský V. 953. f.

Kocaurek, Simeon. — Český bratr.
Od něho jedna píseň w kancionale III. 48.

Kobiš, Jan z Bytížky; 1574.
Zpráwa aneb naučení o mírách winných sudůw etc. IV. 742.

Koblíšek; 1834.
We Kwětech VI. 1036. i.

Kocian, Jan. Školní učitel při církwi ewangelické Sobotišťské; 1805.
1. Básně VI. 304.
2. Trpěliwost etc. (báseň u hrobu Pawla Ježowiče) VI. 401. 566.
3. Poslední čest etc. Janu Paw. Ježowičowi VI. 2084.

Kocian, Jan; ze Studence.
Čechoslaw VI. 570. a. 588. f.

Kocian, Josef Fr. Peckowský. — Wzorní učitel a měšťan Hořepnický. Upadl nešťastně po tmě do studně, kdež se utopil; 1837.
Učedlník a učitel etc. VI. 851.

Kocín, Jan z Kocinetu. — Narozen w Písku 1543; přední písař radní w Menším městě Pražském; byl r. 1568 we Štraspurce za příčinau hojnějšího učení. Umřel 1610, 26. Března.
1. Kronika nowá o národu tureckém (přeložil spolu s Weleslawínem z něm. od Jana Lewenklaje) IV. 335.
2. Historia církewní Eusebia Pamfila (z lat. přel.) IV. 558.
3. Rozmlauwání o moru IV. 897.
4. Abeceda pobožné manželky IV. 1507.
5. Providentia Dei. O řízení etc. (z lat. přel.) IV. 1844.

Kočí, František. — Písař w Hostímě na Morawě; 1838.
W časopisech: Časop. Mus. VI. 496. h. — Kwěty 496. k. 599. m. — Čechoslaw 588. f. 432. c.

Kočí, Jan W. 1832.
Písně pro jeden hlas při pianoforte VI. 516.

Kodeda, wiz **Cikada.**

Kodym, Filipp Stanislaw. — Narozen na Opočně dne 1. Kwětna r. 1811. We swém dwanáctém roce dostal se na gymnasium do Králowé Hradce a odtud na wysoké školy do Wídně, kdež i (r. 1838) hodnosti doktora lékařstwí dosáhl. Jako lékař usadil se w Nixdorfu blíž Saských hranic; po čtyrech létech opustil wšak swé místo zde, i odebral se do Prahy, chtě i swým dílem ku wzdělání českého národu prospíwati. Zde sepsal swé „Zábawy nedělní“. Roku 1847 osadil se co wýkonný lékař w Litomyšli, odkudž se wšak po půldruhém roku opět do Prahy nawrátil, kdež pomocí Matice české wydal swého naučení o žiwlech díl prwní.
Zábawy nedělní VI. 1486.

Kogler, Jan. — Slowák z Báňské Bystřice.
Písma swatého nowý zákon etc. V. 655.

Kohaut, Wácslaw Rakownický.
Wýklad na řeč páně po poslední wečeři Příd. 56.

Kokořinský, W. — Umřel r. 1848.
We Wčele VI. 496. m. — We Kwětech 1272. c.

Kolár, (Kolář) J. G. — Aud diwadla českého w Praze od r. 1837.
Některé diwadelní hry (přeložené, w rukop.) VI. 701.
W časopisech: Wčela VI. 496. m. 559. h. 913. d. — Kwěty 717.

Kolarský, Anton. — Kaplan w Pardubicích, kdež narozen 19. Čerwence 1794.
Přispěl k Hyllosu VI. 737.

z Koldína, Pawel Kristian Klatowský na Martinicích. — Narozen 1530. Stal se bakalářem swob. umění r. 1550, mistrem 1552; byl professorem na universitě od r. 1558 až 1562, děkanem fakulty filos. 1561. Wystaupiw z kolleje, stal se kancléřem, potom konšelem Starého města Pražského. Básník latinský; w práwích wytečný. Umřel 1589, 10. Ledna.
1. Práwa a zřízení zemská IV. 917.
2. Práwa městská králowstwí českého IV. 933.

Koldinský, Ludwík Norbert; 1753.
Kříž w rozkošech wštípený etc. V. 1023.

Koliander, František Rafael; 1748.
Trojí čest od trojnásobné zásluhy etc. kázaní při 50leté primici Frant. Brodského V. 1016.

Kolinský, Marek; 1844.
We Kwětech 913. c.

Kollár, Jan. — Narozen 29. Čerwence 1793 w Mošowicích, Turčanské stolice. Studowal tam, pak w Kremnici, Prešpurku, Jeně; kazatel ewangelický w Pešti, člen Morawské učené společnosti a. t. d. Horliwý zastawatel národnosti slowanské w Uhřích proti přechwatům Maďarů, od nichž welké pronásledowání zkusil. Po dobytí Budína od císařských wojsk roku 1849 odebral se do Wídně, kdež téhož roku nastaupil stolici starožitností slowanských na universitě.
1. Apologia (odrodilců, a proti nim) VI. 4.
2. Slabikář pro dítky VI. 17.
3. Jmenoslow, od Pačice (rozmnožil) VI. 161.
4. Básně, neb: Slávy dcera VI. 291.
5. Národnie zpiewanky VI. 317.
6. Řeči, písně a básně k milostiwému létu církwe Pešťansko-Budinské (příspěwek) VI. 327. 2065.
7. Památka slaw. dne narození Alex. Rudného z Rudna, arcib. Ostřihomského VI. 446.
8. Oda Šafaříkowi, k Čechům odcházejícímu VI. 479.
9. Rozprawy o jménách etc. i starožitnostech národu sláwského VI. 977. a.
10. Sláwa bohyně VI. 977. b.
11. Cestopis do Italie etc. VI. 1001.
12. Čítanka VI. 1327.
13. Nedělní, sváteční a příležitostné kázně VI. 1956.
14. Slawení prwního ročního examenu se školskau mládeží církwe Pešťansko-Budinské VI. 2037. a.

15. Dobré wlastnosti národu slowanského VI. 2037. b.
16. Jak my tuto naši ewang. slow. církew rozmnožowati máme? VI. 2037. c.
17. Nábožný pohled na krajinu, která jest matka ewang. wíry VI. 2037. d.
18. Řeč při slawném poswěcení etc. superintendenta Seberiniho VI. 2037. e.
19. Obraz křesťanské panny VI. 2037. f.
20. Sláwa a wznešenost úřadu kazatelského VI. 2098.

W časopisech: Časop. Mus. VI. 150. a. 496. h. 559. d. 599. f.

Kollařowic, Wácslaw; 1586.

Officia, neb harmonia quatuor vocum IV. 93.

Komarowský, Gabriel. — Český bratr; 1467.

Složil písně nábožné, n. p. píseň při wolení kněží r. 1467. (W kancionale III. 48.)

Komenský, Jan Amos. — Narozen dle domnění obecného w Komně na Morawě, prawdě podobněji 1592; poslední biskup bratří českých. Byl rektorem školy w Přerowě a we Fulneku, po bitwě Bělohorské u wyhnanstwí w Lešně polském spráwce školy a superintendent; w Londýně, Štokholmu a w Elbingu, též u Sigmunda Rákocyho w Sarošpataku w Uhřích pobyw, opět do Lešna, a odtud do Hamburka, konečně do Amsterodamu se odstěhowal, kdež umřel 1672.

1. Janua linguarum reserata V. 46.
2. Orbis sensualium pictus V. 47.
3. Vestibulum V. 62.
4. Umění kazatelské V. 71.
5. Kancional (společně s Tranowským) V. 96.
6. Maudrého Catona mrawná poučowání (přel.) V. 254.
7. Řád církwe jednoty bratrské V. 379. a.
8. Obojí církwe etc. základ a starožitná trwanliwost V. 379. d.
9. Jana Lasitského historie o půwodu a činech bratří českých (přel. z lat.) V. 379. c.
10. Historia o těžkých protiwenstwích církwe české V. 379. d.
11. Kšaft umírající matky jednoty bratrské V. 379. e.
12. Smutný hlas zaplašeného etc. pastýře V. 379. f.
13. Boj Michala a angelů s drakem V. 379. g. 372. e.
14. Srdečné napomenutí k nawrácení se etc. V. 379. h.
15. Poslední wůle neb kšaft V. 379. i.
16. O sirobě V. 487. a. 1390.
17. Labyrint swěta V. 487. b.
18. Manualník aneb jádro celé biblí swaté V. 649.
19. Nábožná přemyšlowání o wečeři páně V. 723. a.
20. O wymítání němého etc. ďábelstwí V. 723. b.
21. Kázaní XXI. V. 855. a.
22. Dwojí kázaní V. 855. b. VI. 1282.
23. Historie o umučení a smrti etc. p. Ježíše Krista V. 1241.
24. Nedobytedlný hrad jméno hospodinowo V. 1372. a. b.
25. Přemyšlowání o dokonalosti křesťanské V. 1372. b.
26. Praxis pietatis V. 1372. c.
27. Centrum securitatis t. Hlubina bezpečnosti V. 1372. d.
28. Útočiště w saužení a nebezpečenstwí V. 1372. f.
29. Wýhost swětu V. 1372. g.
30. Každodenní modlitby křesťanské V. 1557.
31. Kristofa Kottera widění (z něm. přel.) V. 1673.

Komínek, Leonard. — Kněz řádu karmelitánského; 1651.

1. Generalní a wšeobecní regule a prawidla bratrstwa nejsw. rodičky boží etc. V. 1128.
2. Navis institoris t. lodí kupecká V. 1556.

Konáč z Hodištkowa Mikuláš, wůbec Finitor. — Místosudí králowstwí českého, mnohotwárnau učeností oswícený. Tiskař byw po 20 let, pro zásluhy o český jazyk do zemanského stawu powýšen. Poslední práce jeho (poněwadž se 30—40 let cwičil, nastaupiw literní cestu již r. 1507) oprawenější jsau. Umřel 1546.

1. Luciana dwoje rozmlauwání: a) Charon a Palinurus; b) Terpsion a Pluto (přel.) III. 107—1.
2. Žaloby chudých a bohatých před Saturnem (z lat. přel.) III. 107—2.
3. Rozmlauwání bohů pohanských (přel.) III. 107—3.
4. Aenea Sylvia Česká kronika (z lat. přel.) III. 126.
5. Kronika česká III. 128.
6. Aeneáše Sylvia O štěstí (přel.) III. 209.
7. Snář III. 238.
8. Dialogus, w kterémž Čech s Pikhartem rozmlúwá etc. III. 774.
9. O klanění welebné swátosti (přel.) III. 775.
10. Judit (z něm. přel.) III. 221. a.
11. Hra pěkných přípowídek od Bokačia III. 221. b.
12. Prawidlo lidského žiwota (z lat. přel.) III. 667. a.
13. Kniha o hořekowání a naříkání sprawedlnosti III. 667. b.

Končel, Radomír. — Školní pomocník w Kolinci w Klatowsku; 1838.

We Wčele VI. 496. m.

Konečný, Matauš. — Starší bratr od roku 1609. Znal řecky, latinsky a hebrejsky. Umřel 1622, 8. Února w Brandeyse, 52 let stár jsa.

1. Kniha o powinnostech křesťanských IV. 710.
2. Theatrum divinum. Diwadlo boží IV. 844.
3. Prawda wítězící IV. 1429.
4. Kazatel domowní IV. 1564.
5. O swátostech IV. 687.

Konečný, Izaiáš; 1591.

Historická spráwa z božího slowa o wečeři páně V. 1337.

Konečný, J. N. 1842—1846.

1. Theoretisch-praktische Anleitung zur schnellen und gründlichen Erlernung der čechisch-slawischen Sprache VI. 88. a.
2. Theoreticko-praktické nawedení k rychlému a důkladnému naučení se jazyku československánskému VI. 88. b.
3. Úplný kapesní slowník VI. 168.

Koniáš, Antonín. — Narozen w Praze 1691. Jesuita; missionář po 37 let; ač neduživý, kázáwal i pětkrát za den, brzo česky, brzo německy, tak že jej někdy z kazatelny odnesli. Lid tak rozplakáwal, že dále kázati

nemohl. Kázaje o posledním saudu, řetěz okolo krku míwal; wyobrazením pekla nejedny z posluchačů o rozum přiwedl. Na 60,000 knih českých spálil, jakožto husitské, a spůsobil, že hraběti Sporkowi tiskárna wzata. Umřel r. 1760.
1. Písničky o tajemstwí wíry V. 152. a. b.
2. Písně na ewangelia nedělní V. 152. a. b.
3. Rozmlauwání o pochybné artikule V. 774. a.
4. Jediná choti Beránkowa V. 774. b.
5. Postilla V. 850.
6. Práwa katolickýchrodičů, wrchnostíetc. spráwa etc. V. 1394.
7. Reflexiones sanctae singulis per mensem diebus V. 1510. a.
8. Rozjímání na každý den w týhodni V. 1510. b.

Konrád, Matěj Wácslaw. 1055.
Sláwa kostela sw. Matěje na Šárce V. 1055.

Konstanc, Jiří. — Narozen w Řepíně 1607. Jesuita; professor humanitní, mathematiky; missionář po 12 let; chodíwal před město, a lid, zwláště děti, na poli a na cestách w křesťanském náboženstwí wyučowal. Na žádost arcibiskupa jal se překládati biblí do českého jazyka, ale dříwe wykonání díla umřel r. 1673.
1. Lima linguae bohemicae t. j. brus jazyka českého V. 22.
2. Mikuláše Lancicia spis o powinnosti bratří řeholních (přeložil) V. 465.
3. Wácslawa Švertfera Pohromy hříchu smrtelného (z lat. přel.) V. 730.
4. Knížka zlatá, jednomu každému stawu etc. (z lat. přel.) V. 1408 a.
5. Bartol. Salubia Zrcadlo duše (přel.) V. 1408. b.
6. Cwičení w dokonalosti (přel.) V. 1408. c.
7. Vincentia Caraffy Serafín (přel.) V. 1408. d.
8. Zrcadlo pašiowé (z lat. od Ludw. Crasia) V. 1408. e.

Konwaldský, Matěj. — Bratr český, první biskup jejich; umřel r. 1500 w 68 letech wěku. Psaní některá neb raději sběrkowé pobožnost a opatrnost jeho prokazují.
Složil některé písně w kancionalu III. 48.

Konwalina, Jos. Fr. 1835—1838.
Komůrka zahradnická (wzdělal a wydal) VI. 1545.

Kop, Ferdinand; 1843—1845.
W časopisech: Časop. pro katol. duch. VI. 275. d. — Kwěty 913. c.

Kopecký, Jan Dalibor. — Narozen 31. Března 1815 w Poličce w Chrudimsku; študowal na gymnasium w Hradci Králowé, filosofii a medicinu w Praze.
1. Powěsti z nowé romantiky (wolně wzdělal) VI. 860.
2. Slowa wděčnosti k swátkům narození, jmenin etc. (společně s Tupým) VI. 1553.
W časopisech: Kwěty VI. 63. a. 496. k. 597. k. 1140. o. — Wčela 496. m. — Wlastimil 1067. x. — Jindy a nyní 1076. e.

Kopecký, J. Martin; 1834.
Udání základu k hlaub wzdělávání země VI. 1500.

Přispěl k Zlaté knize od Krameria VI. 738. a) a k Čechoslawu VI. 739.

Kopidlanský, wiz **Pfleger.**

Kopidlenský, Jan z Rosenfeldu; 1662.
Budič duchowní V. 1564.

Koráb, W. — Lékař w Žamberce.
Přispěl k Prwotinám pěkných umění VI. 734.

Korábowá. — Manželka předešlého.
Některé básně w Prwotinách pěkných umění VI. 734.

Korabinský, Jan Mathias; 1788.
Versuch eines kleinen türkischen Wörterbuchs VI 153.

Koranda, Wácslaw. — Narozen w Plzni asi r. 1423. Stal se bakalářem swob. umění r. 1454, mistrem 1458. Professorem a kollegiatem kolleje Karlowy byl od r. 1459; děkanem fakulty filosofické 1460, rektorem uniwersity pokud známo 1463, 1471, 1513. Léta 1462 poslán s jinými do Říma o potwrzení kompaktat, směle hájil přijímání pod obojí před papežem Piem II. Po smrti Rokycany zwolen za administratora strany pod obojí (1471. okolo 23. Dub.). Umřel we wysokém stáří, 96 let, 9. Února 1519.
1. Traktat o welebné swátosti páně III. 709.
2. Traktat mistrů Pražských o welebné swátosti oltářní III. 710.
3. „Nenie ptáčníkuow" etc. III. 719.

Korbeli, Daniel. — Kněz ewangelický; 1804 — 1825.
1. Nowiny poštowské (redigowal) VI. 1088.
2. Denní modlitby pro schowance c. k. akademie VI. 2301.

Kořenatý, Slawomil F. 1840.
Ohlasy VI. 329.

Kořínek, Jan. — Narozen w Čáslawi 1626. Jesuita; professor na gymnasium 5 let, we filosofii též 5 let; kázal 7 let, rektor kolleje Litoměřické 3 léta; umřel 1680.
Staré paměti Kutnohorské V. 321.

Kořínek, Wácslaw; 1838.
W časopisech: Kwěty VI. 913. c. 1076. g. 1162. i. — Wčela 913. d. 1076. d.

Korka, Pawel z Korkyně.
1. Paměti od r. 1539 až 1593 IV. 624.
2. Knihy a sepsání (?) Příd. 57.

Körner, Jan. — Narozen 10. Kwětna 1788 w Třeboni; knězem 13. Dubna 1811; doktor theologie, professor biblického učení nowého zákona; ředitel biskupského semináře.
W Časop. pro katol. duch. VI. 1125. c.

z Kornic, Burian, wiz **Sobek.**

Kortsek. — Slowák.
Přispěl k Prwotinám pěkných umění VI. 734.

Kosec, Matěj; 1831.
Nábožné wlastenské dwě kázně VI. 1959.

Kosmus, Kroměřížský; 1655.
Pěkné pautnické písně V. 94.

Kosořský, Jan; 1553.
Solfernus etc. III. 900.

Kostanecký, Jan Konst.; 1690.

Práh milostiwého léta V. 896.

Kostelecký, Fr. — 1840.
We Wčele VI. 496. m.

Kostka, Jan z Postupic; 1478—1503.
1. Epištoly proti Pikartům III. 680.
2. Listy bratru Wawřincowi III. 744.

Köstner, Šebestian; 1602.
Kalendář IV. 779. f.

Kostrošic, Wácslaw Leopold. — Učitel školní w Jimramowě na Morawě; 1821.
Wýstraha před jedem VI. 1602.

Košatecký, Fr. 1838—1840.
We Wčele VI. 496. m. 559. h. 913. d. 1036. e.

Košetický, wiz **Johannides**.

Košina, Ondřej; 1691.
Wůdce k blahoslawené wěčnosti sw. Barbora V. 1303.

Koštál, Dominik. — Kněz; 1784.
Předmluwa před zkaumáním po skončeném běhu zimním etc. w Nimburce VI 719.

Košticius, Jan. — Jesuita; 1657.
Cwičení duchowní etc. kolleje Jičinské V. 464.

Kotara, Wojtěch. — Narozen 1. Dubna 1742 w Proseči na panstwí Habrském; sedlák, samouk, přirozený básník i jinak wzdělaný člowěk; penízem a titulem wrchního rychtáře poctěn; w 89. roce wěku sepsal žiwot swůj. W r. 1827 poslal do museum 6 písní wlastnoručně psaných mimo dwě tištěné.
Básně rozličné VI. 367. a—f.

Koťátko, Wácslaw. — Narozen 26. Srpna 1810 w Jenčowicích, studowal gymnasium w Mladé Boleslawi, filosofii w Praze, a pak bohoslowí w Litoměřicích a w Praze. Dne 3. Srpna 1835 byl na kněžstwí poswěcen a dosazen co kaplan do Mšena; na začátku pak roku 1841 do ústawu pro hluchoněmé w Praze co učitel powolán.
Člowěk w podobenstwí (společně s Frostem) VI. 1168.

Kotík, Jan Jaroslaw. — Narozen 8. Červnа 1818 w Kněžowsi. Studowal filosofii a medicinu; 1837.
We Wčele VI. 600. c.

Kottler, M. 1842.
We Kwětech VI. 1078. g.

Kotwa, Jan Ctibor z Freifeldu. — Kanowník kapituly Pražské; děkan Smečenský 1615; probošt w Litoměřicích; dle swědectwí Balbinowa jeden z nejpřednějších kazatelůw českých; jazyk náš we swých spisech cizími (prý) slowy obohatil. Umřel 1637.
Mumraj sbornické prawdy wymaškařený IV. 1433.

Kozmanecius, Wácslaw Čáslawský; 1645—1660.
Krátke wypsání třidcetileté wálky V. 278.

Kozuri, František (Kosorius); 1796.
Thesaurus linguae bohemicae VI. 56.

Kožlanský, Bartoloměj z Litoměřic; 1615—1627.
1. Písně na sedm žalmůw IV. 138.
2. Památka pohřební o žiwotu a smrti etc. Tomáše z Proseče IV. 1713.
3. Zlatá některá prawidla křesťanského člowěka IV. 1918. V. 1371. a.
4. Dar zlaté ruky V. 1371. b.

Krabice, z Weitmile, Hynek. — Ze starožitného rodu českého. Žil za Ferdinanda I., kterýž mu r. 1537 stawu panského potwrdil.
1. O rodu páně z Weitmile a Krabic IV. 491.
2. Regiment neb spráwa zdrawí; od Jana Koppa (přel.) IV. 878.

Kracowský, Mat. Ondřej z Hradce Jindřichowa. — Farář w Domažlicích 1616.
1. Oprawdowý kontrfekt odporného boje etc. rytěřujících pod praporcem Krista pána IV. 1645. a.
2. Wýkladowé a kázaní na ewang. sw. Jana kap. 1. IV. 1645. b.
3. Kázaní pohřební IV. 1722.

Král, Anton Fil. J. — Filosofie a mediciny doktor; 1754.
Liboch corde pio fontes offerto Marie etc. V. 559.

Král, Josef Mirowit. — Narozen w Opočně 16. Února 1789. Stal se kněžem 12. Srpna 1811; kaplan w Jilemnici, w Branné, na Nowém Hrádku 1817; od r. 1831 farář we Branné.
1. Modlitba páně VI. 238.
2. Některé básně příležitostné VI. 423. a—e.
3. Řeč k učitelstwu VI. 726.
4. Sláwowé praotcowé Čechů VI. 975.
5. Průwodce po biskupstwí Králohradeckém VI. 1152.
6. Dokonalý žák VI. 1331.
7. Jeden owčinec a jeden pastýř VI. 1847.
8. Wypsání žiwota Črhy a Strachoty VI. 2183.
9. Rozmlauwání s bohem VI. 2369.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. — Čechoslaw 539. b. 570. a. 597. d. 1067. e. 1162. d. — Dobroslaw 599. d. 1067. d. — Časopis pro katol. duch. 1125. c. — Přispěl též k Prwotinám pěkných umění VI. 734, k Rozmanitostem 736, k Hyllosu 737.

Kramář, Severin. — 1488.
(Wydawatel biblí III. 536.)

Kramár, Josef. — Narozen we Wysokém 25. Srpna 1785, kdež potom farářem byl.
Oběť wděčnosti na slawný sňatek Frant. W. Veita VI. 408.
W Hlasateli VI. 564. a.

Krameríus, Wácslaw Matěj. — Narozen w Klatowech 1753. Měšťan Pražský. Spisowal nowiny a české knihy, jichž co wydal (swých i cizích) jest na 84 swazků. O český jazyk a literaturu welmi zaslaužilý. Umřel 1808, 22. Března.
1. Nowí čeští zpěwowé pro krásné pohlawí VI. 277.
2. Albert a Lotte (z něm. přel.) VI. 609.
3. Wečerní shromáždění Dubrowické obce VI. 730. a.
4. Přítel lidu VI. 730. b.
5. Rybrcol VI. 785. a.
6. Arabské pohádky VI. 785. b.
7. Čarodějnice Megera VI. 785. d.

8. Rozličné powídačky VI. 785. d.
9. Přežalostné nowiny o nešťastném Ludwíkowi XVI., králi franském VI. 946. a.
10. Náležité wypsání ukrutné smrti Marie Antonie VI. 946. b. 1040. d.
11. Historické wypsání, kterak Amerika wynalezena VI. 957.
12. Jana Smita prawdiwé příhody po cestách VI. 995. a.
13. Prwní díl Indie VI. 995. b.
14. Druhý díl Indie VI. 995. c.
15. Cesta do Arabie a do země swaté VI. 995. d.
16. Kniha Josefowa VI. 1040. a.
17. Laudonůw žiwot (přel.) VI. 1040. b.
18. Kšaft aneb poslední wůle cís. Josefa II. VI. 1040. c.
19. Wěnec pocty na wěčnau památku Gedeonowi pánu z Laudonu VI. 1044.
20. Císařské král. wlastenecké nowiny (redigowal) VI. 1086.
21. Nowiny poštowské (redigowal) VI. 1088.
22. Cirkulární spis pana Háje, biskupa Hradeckého VI. 1097. a.
23. K důstojně weleb. biskupu Kralohradeckému podlé wydání jeho cirkulárního spisu VI. 1097. b.
24. Dobrá rada w potřebě VI. 1191.
25. Zrcadlo příkladů VI. 1286. a.
26. Zrcadlo šlechetnosti VI. 1286. b.
27. Weselí a smutní příběhowé nezkušených dítek VI. 1286. c.
28. Mrawowé šlechetných dítek (podlé Kampe) VI. 1286. d.
29. Mladší Robinson (přel.) VI. 1286. e.
30. Nowý kalendář tolerancí VI. 1417.
31. Patentní ruční knížka VI. 1668.
32. Křesťanská katolická domowní postilla VI. 1895.

Kramerius, Wácslaw Rodomil. — Syn předešlého.

1. Žertowný zpěw o paní zimě VI. 457.
2. Obnowený Aesop VI. 573.
3. Král Wácslaw a krásná Zuzana VI. 638.
4. Zlatá kniha VI. 738. a.
5. Dobrozwěst VI. 738. b.
6. Čechoslaw (redigowal) VI. 739.
7. Wečerní wyražení (redigowal) VI. 750.
8. Ildegert (předělal) VI. 806. a.
9. Příhody princezky z Pontje VI. 806. b.
10. Nowé léto VI. 806. c.
11. Wolení manžela VI. 806. d.
12. Polybius VI. 806. e.
13. Potřebné a zbytečné. Tichý hrad. Daddy dary. Negr. (přeložil) VI. 806. f.
14. Wystěhowanci do Brasilie (dle Amalie Šope) VI. 522. e.
15. Wšeobecná kronika swěta VI. 973.
16. Sbírka cest po moři VI. 999. a.
17. Obšírné wypsání ostrowa sw. Heleny VI. 999. b.
18. Moró, žiwot etc. toho generala VI. 1054. a.
19. Napoleon Bonaparte, co byl a jest nyní VI. 1054. b.
20. Cís. kr. wlastenské nowiny (redigowal) VI. 1086.
21. Dopisowatel pro Čechy a Slowany VI. 1092.
22. Kalendář tolerancí VI. 1422.
23. Wlastenský pautník etc. Kalendáře rozličné VI. 1427.

W Čechoslawu VI. 1162. d.

Kramerius, Wojtěch, též syn Wácslawa Matěje. — Kněz.

Přispěl k Čechoslawu VI. 737, k Rozmanitostem VI. 1067. b.

Krasl, Jan; 1730.

Kazatel prorocký etc. sw. Jan Nepomucký V. 957.

Krásný, Michal Ignac; 1660.

Kalendář V. 538.

Krasonický, Wawřinec. — Bratr český; umřel 1532. Mnoho psal, ale málo toho sběrků zůstáwá.

1. O učených, obzwláště jednoty bratrské III. 161.
2. Psaní obšírné etc. o pánu bohu a o wíře III. 707.
3. Psaní proti odtržencům III. 713. a.
4. Ohlášení: Můželi kdo a smělby etc. III. 713. b.
5. Psaní, w němž se očišťuje od nářku etc. III. 741.

Kratina, J.

Přispěl k Čechoslawu VI. 739.

Krátký, Matěj. — Farář u swat. Štěpána; 1730—1735.

1. Památka w chrámu páně sw. Jana Nepomuckého V. 965. a. Memoriale in templo domini V. 965. c.
2. Místo ohně etc. t. j. hrob sw. Jana Nepomuckého V. 965. b.

Krátký, Wácslaw Eduard. — Narozen w Janowě (Johnsdorf) w Čechách 1813; kapitulár řádu sw. Norberta w Nowé Říši (Neureusch) bibliotekář tamže; studowal bohoslowí w Brně; složil slib r. 1835.

Praktická nawedení k prwopočátečnímu psaní VI. 68.

W časopisech: Wčela VI. 559. h. 993. h. — Kwěty 993. m. 1140. o.

Kratochwíle, Adam. — Řádu kazatelského; 1710.

Nowý koráb Noemowý VI. 924.

Kraus, Jan. — Narozen w Dubu (Aicha) 1649. Jesuita; umřel w Jičíně 1732. Mezi 70 spisy jediný český, snad od jiného přeložený.

Nigra sed formosa. Libellus de thaumaturga Jičinensi V. 1203.

Kraus, z Krausenthalu, wiz **Carchesius**.

Krauský, Jan. — Sedlák Kokořský; 1814.

Pobožnost na den wýroční slawnosti božího těla VI. 2324.

Krauský, Jan. — Narozen w Katusicích dne 18. Února 1814; majitel hospodářstwí tamže.

We Kwětech VI. 1588. d.

Kraužilka, Fr. 1839.

We Wčele VI. 559. h.

Krbec, Jan. — Narozen dne 9. Října 1791 w Mažicích, potom přestěhowán do Lišowa. obé w kraji Budějowském. Odbyw 1810 gymnasium w Budějowicích, filosofii 1811—12 w Praze, a theologii opět w Budějowicích, wyswěcen na kněžstwí při uprázdnění stolice Budějowické, w Praze, dne 11. Srpna 1815. Pokaplanowaw we swé diöcesi pět let, posléze we městě Blatné, přešel w diöcezi Pražskau, ustanowen 25. Září 1820 za loka-

listu w Rausinowě, a hned na to (3. Ledna 1821) za faráře we Slabcích, obé w okresu Rakownickém. Odtud powolán do Prahy arcibiskupem Chlumčanským přijal obětowaný mu tehdaž (28. Pros. 1828) nowě zřízený auřad Poenitenciara či zpowědníka u hlawního chrámu sw. Wíta, jejž dne 1. Února 1829 nastaupil, řídě tu spolu prozatím nowě zakládaný ústaw kněžské káznice u sw. Jiří. Tu maje pochwíli, počal teprwé česky psáti, nejprwé do časopisu pro katol. duchowenstwo. Dne 7. Listopádu 1835 ustanowen jest skutečným ředitelem čili rektorem onoho kněžského ústawu; poctěn později (6. Srpna 1842) od arcibiskupa Aloisia z Schrenků, z wlastního jeho pohnutí, hodností arcibiskupského notára.

1. Pořádek žiwota kněžského (z lat. přel.) VI. 1066.
2. Poučení o pití kořalky (z něm. přel.) VI. 1205
3. Malý zelinář VI. 1546.
4. Šestinedělní pobožnost k uctění etc. Aloysia Gonzagy VI. 2425.

W časopisech: Časop. mus. VI. 33. d. — Časop. pro katol. duchowenstwo 1125. c.

Křeček, Jan St. — Kaplan w Písečné; 1846.
Putowání do swaté země (přelož.) VI. 1007.

Krejčí, Josef. — Narozen w Horních Dubenkách w Jihlawsku 1773, 23. Února; studowal gymnasium w Báňské Bystřici, potom filosofii a theologii po 6 let w Prešpurku; r. 1797 dne 3. Září stal se kazatelem církwe ewang. w Humpolci; potom r. 1803 dne 27. Čerwence w Krucburku; dne 14. Února 1814 byl powolán za kazatele české ewangelické církwe do Prahy, kdež r. 1829 za superintendenta powýšen, umřel r. 1843.

1. Zpráwy o swěcení třetí jubilejní slawnosti reformací (z něm. Jak. Glatze přel.) VI. 1112.
2. Sebrání některých jubilejních kázaní etc. (z něm. Jak. Glatze přel.) VI. 1941.
3. Nowá ruční knížka, obsahující modlitby etc. VI. 2325. 2389.
4. Modlitby nábožné VI. 2327.

Krejčí. Josef. — Narozen w Nowých hradech 17. Února 1791; direktor školní w Nowých dwořích.

Psaní pana K. L. z Hallerů etc. o swém nawrácení do církwe Římské VI. 1830.

Krejčí, Jan. — Professor na české realce w Praze; assistent při českém museum od r. 1849.

Slowa žáků druhé třídy humanitní etc. VI. 726.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. — Wčela 496. m. 559. h.

Křenek, Šimon Olešnický; 1679.

Plast strdí etc. Modlitby V. 1580.

Křenowský, Jakub.
Katechismus. Příd. 61.

Křičenský, Josef (Jaroslaw). — *) Narodil jsem se r. 1812 tu neděli po sw. Martině bisk. w Holici, kdež otec můj učitelem byl. Jakž takž na hudbě a literních počátcích wycwičený byl jsem, ač jedenáctiletý hošík, bez známosti w německé řeči odeslán do Král. Hradce na studie, jež pod professory Chmelau a Klicperau odbyw, r. 1830 do Prahy jsem se odebral, bych na wysokých školách dalšího wzdělání dosáhl. Wšak příliš skrowná pomoc z otcowského domu odehnala mne dříwe šesti měsícůw od ohniska wěd a um, a já se obrátil k stawu učitelskému. Došed r. 1832 dne 3. Března w Kr. Hradci potřebného wyswědčení, nastaupil jsem ihned na to w Konárowicích dráhu swau, odkudž ale téhož roku na podzim powolán jsem byl do Jičína k hlawní škole za pomocníka, kdež lahodu oprawdowého přátelstwí a onu tauhu po wyšším wzdělání jsem poznal, jíž ani nejbolestnější rány a utrpení překonati nemohau. Než pohříchu můj roční plat, 40 zl. stř., byl nepřiměřeně skrowný, a ješto ani z otcowského domu postačitelné příspěwky dáwány býti nemohly, newiděl jsem po třech letech jiného zbytí, než abych místo swé opustil. I odebral jsem se opět do Prahy, chtěje na wzorní škole wyšší kurs slyšeti; mimo to zdálo mi se, že co učitel we welikém městě aspoň tolik chleba sobě dobudu, bych bez překážek a obtíží wzdělání swé byť i ne dokonati, předce aspoň rozšířiti mohl. Byl to owšem pauhý sen nezkušeného mladíka; — nauze a bída wšelikého způsobu ulehly na mne tak hmotně, že nemoha konečně tíže jejich unésti, do swé otčiny jsem se nawrátil, kam kromě toho i churawost stařičkého otce mne wolala. Až do konce Února 1838 pobyl jsem w otcowském domě, dle sil swých plně powinnosti učitelské za otce, i tau těše se nadějí, že snad někdy, a třebas sebe později, na místo jeho nastaupím. Nenadálá jeho smrt přiwedla mne k střízliwosti; a když jsem byl na to do wesničky Třebosic za pomocníka se 12 zl. stř. ročního platu přesazen, porozuměl jsem snadně, že se nadarmo trmácím a školní prach polykám. I šel sem tedy po šesti měsících do Rakaus za woláním bratrowým, jenž slauže při finanční stráži, chtěl, bych i já w řady její nastaupil. Wšak již cestau, to ono tu i tam slyše, znechutil se mi staw ten, a pročež pauze bratry swé nawštíwiw, zpátky

*) Klademe zde žiwotopis tohoto spisowatele bez proměny, tak jak nám od něho samého laskawě zaslán byl.

do wlasti jsem pospíšil. Tuším měsíce Března 1839 byl jsem přijat na Kolinsku za praktikanta k důchodenskému úřadu, a tu se počala ona perioda, která téměř z kořen žiwot můj wywrátila. Můj představený, p. J. Čermák, muž šlechetného, lidského srdce, pomáhal owšem, kdekoli pomoci mohl, a i jiné poznal jsem zde duše, na něž zpomínati wždy bude příjemno a sladko; nicméně dříwe než uplynulo půl druhého roku, byl ostatek mého dědictwí, 80 zl. stř., stráwen, a já, ježto i sestra moje z Kolína se wystěhowala, musel newyhnutelně upadnauti w nesnáze a pohromy, jakowé obyčejně chudoba táhne po sobě. Déleji tří let w tomto wytrwaw stawu, opět i Kolín jsem opustil, owšem práwě tau dobau, ano dwoje místo mi podáwáno, t. ředitelstwí hudby w Kolíně a praktikantstwí s adjutum 40 zl. w. č. w horách Šumawských. Proč jsem nebral? Chtěje se prwního chopiti, zaslechl jsem sikot hlasůw protiwnických ze strany jedné, z druhé pak tušil jsem wýminky, jimž dostáti arci bych byl nemohl; druhým chtěj nechtěj musel jsem pohrdnauti, nemaje peněz, bych na cestu tu dosti dalekau mohl se wydati. Pomysliw si: Do třetice wšeho dobrého, opět jsem se pustil ku Praze, kam hlawně nowě powstalé diwadlo w Růžowé ulici mne lákalo, při němž daufal jsem jaké wýžiwy dopíditi se a šetrností to ono w lad přiwésti. I hlásil jsem se několikráte u direktora, který nepochybně proto konečně zhola mne odbyl, poněwadž snad na mém čele četl, že bych se ani za statistu nehodil. Po mnohých pokusech, zde neb tam se uchytiti, nepozůstáwalo na ničem, než k otčině se utéci, kde od té doby w domě laskawé sestry tráwím žiwot ač ne weselý, nicméně přemyšlowání tichému zcela oddaný, byť i časem ten neb onen komár před nosem mi zabzučel, hledaje, čeho nikdy nenajde. Nezapírám, a nikdy zapírati nebudu, že nesklonitelnost má i moje uzawřenost srdce častěji mnoho mně wadily; awšak i z chyb swých i ze wšeho zmítání, jímž žiwot můj až do dna se pohybowal, mimo jiné ten neskrowný jsem wzal užitek, že jsem poznal člowěka w jeho nejtajnějších hnutích, w jeho dokonalostech i wadách, w jeho duchowní wysokosti i tělesné nízkosti; pročež oko mé duše časem i k těm ranám wlídněji se zabírá, od nichž srdce mé snad dlauho bude trnauti. —

Láska a hřích VI. 905.
W časopisech: Kwěty VI. 296. k. 913. c. — Wčela 913. d.

Kriegler, František; 1800.

Harfeník VI. 798.
Přispěl k Hyllosu VI. 737.

Křikawský, M. Krištof. — Doktor filosofie, hwězdář při akademii Krakowské; 1727.

Kalendář V. 540.

Křinecký, Bohuslaw z Ronowa. — Wyhnanec český; 1632.

Historie králowstwí Kristowa (přel.) V. 378.

Křinecký, Albrecht z Ronowa; 1631.

Napomenutí slaužící k tomu, abychom se nabo-ženstwí papeženského wystříhali V. 706.

Křištan z Prachatic. — Narozen w Prachaticích; stal se bakalářem swob. umění roku 1388, mistrem 1390; byl professorem na universitě od r. 1392 do r. 1405; děkanem fakulty artistské r. 1403; rektorem universsity 1412, 1434, 1437; farář u swat. Michala na Starém městě Pražském asi od r. 1405; wýtečný lékař, mathematik a hwězdář; přidržel se Husa a strany pod obojí; roku 1415 nawštíwil Husa w jeho wězení w Kostnici; w čas wálky Husitské mnohá příkoří trpěl pro nepřístupnost swau rozličným nowotám, jmenowitě r. 1421 náwodem mnicha Jana z Želiwa, tehdejšího miláčka chudiny Pražské; později w rozepři mezi stranau Englišowau a Příbramowau, s kteraužto poslední wypowězen roku 1427, načež se wrátiti směl teprw roku 1429. Po nawrácení krále Sigmunda do země ustanowen od něho r. 1437, 5. Května, s pominutím zwoleného arcibiskupa Jana Rokycany, první za administratora strany pod obojí, we kterém úřadu potwrzen od krále Albrechta r. 1438, 15. Října; brzy na to umřel (1439 5. Září.)

1. Replika na prognostiku jiného kohos III. 231.
2. Herbář III. 261.
3. Lékařské knihy IV. 883.

Krištof, Wáclaw (?) — Farář Hranický; 1579—1593.

1. Kratičký spis o připrawowání se k smrti IV. 1828. a.
2. Rudolfa Swaltera Zrcadlo žiwota křesťanského IV. 1828. b.

Křížek, Bohuslaw; 1838.

Přeložil několik her Shakespearowých VI. 717.

Krman, wiz **Kerman**.

Krman, Jan. — Učitel we wsi Klenoči w distriktu Malohontském; 1802.

Kratičký wýtah z geografie uherské VI. 1144.

Krocín, (Krocinowský) Matěj. — Farář Rychnowský; 1618—1621; kazatel ewang. w Řehnowě 1631.

1. Spis o wečeři páně IV. 1453. a.
2. O dewodích přítomnosti p. n. J. Krista při sw. wečeři IV. 1453. b.
3. O oprawdowé potřebné Krista wšemu stwoření přítomnosti IV. 1453. c.
4. Harmonia confessionis bohemicae et Augustanae IV. 1453. d. V. 711. a.
5. Wýklad na modlitbu páně IV. 1545.

6. Ars bene beateque moriendi IV. 1649.
7. Zpráwa o weččii etc. páně V. 79. a.
8. (Píseň exulantů českých): Ach nestihlý etc. V. 79. b.
9. Parva biblia V. 648.
10. Promlauwání k Samuelowi z Dražowa V. 711. b.
11. každodenní přemyšlowání V. 711. c.
12. Summowní předložení o umučení p. Krista V. 720.

Kroh, Jan; 1780.
Wšeobecná knížka etc. modliteb. VI. 2282.

Krolmus, (Grolmus) Wácslaw. — Narozen dne 14. Února 1787 we wsi Březince w Boleslawském kraji na panstwí Bělském, syn tamějšího učitele; chodil do normální školy w Bělé od r. 1803, studowal gymnasium w Mladé Boleslawi, potom w České Lípě; od r. 1811 filosofii w Praze, od r. 1812 u Piaristů w Mostě, theologii od roku 1813 w Litoměřicích, načež w Praze dne 11. Srpna 1815 na kněžstwí wyswěcen. Roku 1818 w Lednu stal se kaplanem w Nowé Lysé, kdež agendu do češtiny přeložiw, dle ní obřady církewní mezi akatolíky wykonáwati započal. Obžalowán z toho u konsistoře, přesazen byl r. 1819 za kaplana do Mšena, potom po rozepři s konsistoří Litoměřickau (následkem které sedmidenním uwězením w klášteře dominikánském w Litoměřicích pokárán) opět r. 1823 za kaplana do Brozan. Ještě téhož roku stal se wšak expositau w Křeseyně nad Ohří, a w Lednu r. 1832 farářem na Zwíkowci. Po mnohých rozepřích s patronem tamějším, rytířem Matějem Kalinau z Jäthenšteina odstěhowal se odtud r. 1840 do Prahy, kdež posud žije w saukromí. Sbíráním starožitností na mnohých cestách swých po rozličných krajinách českých pilně se zanášel. Po baufce swatodušní w Praze r. 1848 deset neděl u wězení na Hradčanech držán.
1. K jmeninám Jos. hrab. Wratislawa a Jos. hraběte z Ditrichsteina VI. 456.
2. Kronika wšech powodní VI. 990. 1034.
3. Hrad Hora Hwězdná (Sternberg) VI. 1032.
4. Staročeské powěsti etc. VI. 1083.
5. Obrana prawdy katolické VI. 1866.
6. Swětlo žiwota VI. 2286.

Kromphole, Jan (Kokawský). — Narozen we Středě nad Nitrau; kněz; umřel 1683, málo přes 50 let stár jsa.
Píseň w Citaře Tranowského V. 86. (Nad mnohé jiné lepší.)

z Kronenfeldu, Jan Wácslaw Coelestin. — Děkan, arcijahen Králohradecký; mocný zastawatel katolické wíry; 1625.
1. Křesťanské otázky a odpowědi etc. V. 681.
2. Jindřicha Lancelotta haereticum quare etc. Otázky kacířské etc. (z lat. přel.) V. 685.

Kropf, František. — Jesuita; 1753.
Index locuples latinarum dictionum V. 67.

Krsowsky, J. F. 1840.
We Wlastimilu VI. 559. f.

Krtek, František. — Učitel hlawní školy Táborské, pak na wzorní škole w Praze; umřel 1836.
Úwod krátký k wyhotowení písemností VI. 1700.
Přispěl k Prwotinám pěkných umění VI. 734.

Krtský, wiz **Melissaeus**.

Krudi, Daniel. — Slowák; církwí Poddunajských superintendent 1803; umřel 1807.
Řeč ke cti Michala Institorisa VI. 2081.

Kruchina, Jan. — Umřel 1824.
Stwoření swěta VI. 499.

Krum, F. Mataus; 1712—1723.
1. A. M. D. G. Sacrosanctae ac individuae trinitatis etc. K wětší cti a chwále nejsw. a nerozdílné trojice etc. V. 912. a.
2. Pastorella Betlemská V. 912. b.
3. Candidus et rubicundus V. 912. c.

z Krupé, Wít. — Farář Hradecký nad Labem; 1476.
Psaní oswědčující wyznání Ležkowo o bratřích III. 689.

Krupěhorský, Mikuláš (jinak Troplpelger z Budějowic českých) 1592; farář w Chyši; 1612.
1. O jménu božím IV. 1334. a.
2. O pokání IV. 1334. b.
3. Kterak se člowěk má k smrti strojiti IV. 1334. c.
4. O welebné swátosti IV. 1334. d.
5. O dni saudném IV. 1407. 1893.

Krupius, Jan; 1634.
In subitum obitum etc. Na pohřeb p. Henricha Straky z Nedabylic V. 198.

Krupius, Pawel Pacowský. — Stal se bakalářem swob. umění r. 1615, později mistrem; byl před Bělohorskau bitwau spráwcem církewním we Welikém Laukowě, blíž Swijan; co wystěhowanec wrátil se roku 1631 při wpádu saském na krátký čas do wlasti. Žil ještě roku 1639.
1. Katechysmus menší D. Martina Luthera V. 703.
2. Poslední túžebné etc. kázaní nad smrtí M. Samuele Martiniusa z Dražowa V. 1071.

Krupský, Jakub. — Rodilý z něm. Brodu (Teutobrodenus). Stal se bakalářem swobod. umění r. 1605, kteréhožto času byl učitelem na tak zwaných classes w kolleji Karlowě; mistrem r. 1608. Při času wydání majestátu cís. Rudolfa, byw spráwcem školy Slanské, přeložil a dedikowal defensorům Plutarchowu pædagogii, spůsobil si wšak welkau nelibost jejich pro přeložení slowa παιδεραςία na česko w samcoložnictwí. Professoři akademičtí stěží zabránili spálení exemplářů té knihy, načež Krupský potrestán krátkým wězením w kolleji (1610).
Plutarcha Hodaeporicon, o wychowání dítek (přel.) 1609. IV. 280.

Krusius, Michal Wojtěch z Krausenberka; 1678.
1. Pobožné wítání, rozmlauwání etc. V. 1178.
2. Wšechněm wěrným, pobožným etc. V. 1425.

Krusius, Martin. — Čech z Bukowa; kněz, wystěhowanec w Lešně polském, pak w Lukašowcích; r. 1631 při wpádu saském na čas do Čech se wrátil.
(Známe jej toliko z weršíků w knize Webra o moru r. 1645 představených).

Kubelka, Tomáš. — Narozen we Zbraslawi 14. Prosince 1768; faktor w tiskárně J. Fetterlowé z Wildenbrunnu (arcibiskupské); umřel 29. Pros. 1836.
1. Kwětenky VI. 303.
2. Zadní schody, neb Přízeň malých (od Rosenau, přel.) VI. 631. 667.
3. Jitka z Toggenburku 813. a.
4. Prawísko, kterak Jindřich z Dubínowa etc. (z něm. od F. Šmidta přel.) VI. 813. b. 1324. c.
5. Hirlanda, wéwodkyně z Bretaně VI. 813. c.
6. Newím, aneb následky z newědomosti VI. 813. d.
7. Důležitosti španělské (přel.) VI. 966.
8. Pamětnosti w čas panowání Marie Terezie VI. 992. a.
9. Panowání Josefa II. VI. 992. b.
10. Pamětní dějowé třidcetileté wálky VI. 992. c.
11. Francauzská wálka VI. 992. d.
12. Dějepis ze žiwobytí papeže Pia VII. VI. 1056.
13. Nowiny poštowské (redigowal) VI. 1088.
14. Kraslice aneb malowaná wajíčka (přel.) VI. 1306.
15. Košíček tříprautkowý VI. 1324. a.
16. Knížka krásných mrawů (přel.) VI. 1324. b.
17. Wyražení w dobách wečerních (od Gellerta, přel.) VI. 1324. d.
18. Antonín a Anežka (od Smida, přel.) VI. 1324. e.
19. Dobrá rada (od Šmida. přel.) VI. 1324. f.
20. Powídky kwětné mládeži (od Šmida, přel.) VI. 1324. g.
21. Zemský zákon za panowání Frant. II. (sebral a přeložil) VI. 1682.
22. Wyobrazení a krátké žiwota wypsání oslawených služebníků etc. božích (přel.) VI. 2180.
23. Wěrné popsání žiwota a smrti sw. Wácslawa VI. 2188.
24. Wzdělání člowěka VI. 2251. a.
25. Pobožnost při jubilaeum swatowyhlášení sw. Jana Nepom. VI. 2251. b.
26. Spůsobné rozwažowání člowěka etc. VI. 2251. c.
27. Umučení páně VI. 2251. d.
28. Katolické modlitby VI. 2337.
Přispěl k Dobrozwěstu VI. 738. b.

Kubeš, Ondřej.
(Kronika). Příd. 63.

Kubík, František. Kaplan Křinecký; 1785.
Úzká cesta do nebe VI. 2215.

Kubišta, Ant. Prokop. — Narozen w Ronowě 10. Kw. 1799; stal se knězem 24. Srpna 1822, kaplan w Čáslawi; admin. expos. we Zbýšowě.
Šlechetná pomsta (od Amalie Šope) VI. 845.
Přispěl k Dobrozwěstu VI. 738. b.

Kubowič, František. — Narodil se r. 1807 w Horním Jaseném. Učil se w Gemeri latinské a maďarské řeči. Roku 1822 odešel na studia do Kežmarku. Pro pilnost obdržel stipendium Roth. Telekianum. Roku 1828 složil Candidaticum Rigorosum Examen před superintendentem Pawlem Josefy w Tisowci. Roku 1829 wzal pas do německé akademie Jeny. Za kněze poswěcen jest w Báňské Bystřici od Adama Lowiče, superintendenta, a powolán byl nejprwé za kaplana do Horno-Jasenské církwe Ew., potom za faráře tamže. Odtud roku 1833 wolán byl dne 10. Dubna do Záturecké, dne 18. Srpna do Blatnické, dne 9. Října do Mošowské církwe; zwolil sobě poslední.
1. Summowní kronika slawných králůw uherských VI. 981.
2. Základ wšeho dobrého VI. 1357. 1861.

Kuča, Augustin. — Morawan; c. k. appellační radda.
(Příspěwek w Sebrání básní od Puchmayera VI. 278.)

Kučera, Josef. — Narozen 23. Ledna 1792 w Přelauči; stal se knězem 5. Února 1818; administrator Mlékosrbský w Bydžowsku.
W Příteli Mládeže VI. 1473. f. 1520. a. 1874.

Kučera, Prokop Martin. — Kněz řádu praemonst. na Strahowě; kazatel u sw. Jakuba w Jihlawě.
Nedělní a swáteční kázaní VI. 1962.
Příspěwek w Sebrání básní od Puchmayera VI. 278.

Kügler, Jan. — Narozen 15. Kw. 1793 w Elhenicích w Prachensku; praktikant při stawitelstwí. Umřel 1836, 6. Září w Praze.
Přispěl k Hyllosu VI. 737.

Kuhn, wiz **Khun**.

Kucharský, Ondřej. — Polák; professor we Waršawě.
W České Wčele VI. 993. h.

Kukla, František. — Učitel průmyslné školy nedělní a swáteční we Zbraslawi.
Umění počtářské VI. 1399.

Kulda, Benedikt. — Narozen w Iwančicích w Morawě r. 1820; kooperator w Židlochowicích.
W České Wčele VI. 993. h.

Kulhánek, Josef Ferd. — Narozen 16. Února 1791 w dolním Ročowě, kněz 17. Srpna 1814; kaplan w Litoměřicku.
Knížka ke čtení a modlení (podlé Šmidta) VI. 2411.

Kulík, Frant. W. Hynek. — Farář Jezenský (?) 1687.
Jubilate etc. ku poctiwosti slaw. kr. města Plzně V. 895.

Kulman, Linhart; 1552—1558.
1. Instrukcí o hříších otcowských, synů i cizích IV. 1266.
2. O připrawení k kříži a k smrti VI. 1804.

Kunc, Anton; 1822.
Jahn Engelbert. Rádce pro školní čekance etc. (přel.) VI. 1257.

z Kunštatu, Wilém Kuna. — Stawu panského; 1540.

Kašpara Šweinkfelda: O wzdělání swědomí (z něm. přel.) IV. 1802.

Kunwaldský, Jakub. — Správce a učitel církewní w Starém Jičíně na Morawě; 1572.
Písně chwal božských IV. 66.

Kunwaldský, Matěj. — Starší bratr český; 1467.
(Od něho 8 písní w kancionalu) III. 48.

Kupšina, Wácslaw. — Farář w Kruhu; 1734.
Z sprutka táhnaucí do žiwota wěčného magnet V. 977.

Kuřelowský, M. Wawřinec Jacobæus; 1632.
Kalendář V. 519.

Kurka, František. — Narozen 21. Října 1802 w Tcynici nad Labem; stal se knězem 15. Srpna 1829; kaplan w Kladně, w Kouřimi; duchowní správce we Wolešnici.
Zwláštní pobožnost k sw. Florianu VI. 2393.

Kuten, Jiří. — Kněz; děkan Jaroměřský; 1570.
Wýklad na ten diw etc.nad Horau Kutnau IV. 807.

Kuthen, Martin ze Šprinsberka. — Dle Balbina narozen w Kutnéhoře; písař Starého města Pražského; básník latinský. Umřel r. 1564.
1. Appiana Alexandrinského O Illyřích (přel.) IV. 276.
2. Kronika o založení země české etc. IV. 416.
3. Kronika welmi pěkná o etc. Janowi Žižkowi IV. 425.

Kutnohorský, Bartoloměj. — Kněz; 1619.
Kázaní krátké etc. wojákům IV. 1656.

Kuzmany, Karel. — Narozen 15. Listopadu 1806 we Březně, stolice Zwolenské w Uhřích. Studowal w Prešpurku a Jeně. Kaplan w Báňské Bystřici u superintendenta Lowicha 1830, potom kazatel we Zwolně a w Báňské Bystřici 1832. Od r. 1850 professor na ewang. bohosloweckém ústawu we Wídni.
1. Řeči, písně a básně k swěcení 50letého milostiwého léta církwe Pešťansko-Budinské (Příspěwek) VI. 327. 2065.
2. Hronka (redigowal) VI. 768.
3. Dwě kázně etc. VI. 2054. a.
4. Obrácení předků našich na wíru VI. 2054. b.
5. O požehnaném působení prawého swěcení slawnosti dne narození J. C. Jti VI. 2054. c.
6. Truchlořeč při swěcení počestné smrti Františka I. VI. 2096.
7. Ewangelický funebrál VI. 2135.
8. Modlitby VI. 2417.
W časopisech: Hronka VI. 8. h. 150. l. 1036. g. 1140. l. 1173. c. — Kwěty 496. k. 559. g.

Kwapil. — Alumnus semináře Brněnského; 1782.
Swatý denní pořádek etc. (s jinými společně přel.) VI. 2284.

Kwěch, Rudolf. — Narozen w Táboře; kněz řádu sw. Augustina; žil u sw. Dobrotiwé neb na Ostrůwku; umřel 1809.
Nesmrtedlná etc. památka Krameriusa VI. 418. 1130.

Kwět, Fr. — Narozen w Táboře 11. Dubna roku 1825. Wychowán w Praze, nyní wychowatelem mladých knížat z Lobkowic.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. — Wčela 559. h. 913. d.

Kwintík, Jiří od Hory; 1507.
O klanění Kristu w swátosti III. 749.

Kwis, Josef Jan. — Narozen 1735; Swat. písma bakalář; kanowník u sw. Wíta w Praze, pak probošt; umřel 1790.
Chwalo- a mrawořeč (na Ant. Petra, arcibiskupa Pražského) VI. 1985.

Kyba, Frant. W. — Kaplan u sw. Wácslawa 1748.
Welká panna sluncem oděná etc. aneb klášter panenský sw. Jiří V. 1017.

Kyrmezerský, Pawel. — Narozen we Šťáwnici; byl rektorem, potom písařem městským w Strážnici, pak děkanem w Uherském Brodě. Umřel 19. Března 1589.
1. Komoedia česká o Bohatci a Lazarowi IV. 227. a.
2. Komoedia nowá o wdowě IV. 227. b.
3. Tobiáš IV. 227. c.
4. Malá biblí IV. 1298. a.
5. Otázky IV. 1298. c.
6. (Kniha proti bratřím) IV. 1298. c.
7. Kázaní IV. 1594.
8. Práwa a nařízení řádu a kázně církewní IV. 1735.

Kyselo, Karel. — Narozen 28. Čerwence 1794 w Budislawi; kaplan u sw. Wojtěcha w Praze. Umřel 8. Října 1831.
1. Nejnowější mluwnice česká VI. 83.
2. Swět a činění VI. 842.

Labaun, Jiří; 1721.
Pašije s notami V. 120.

Labe, Jindřich Turnowský. — Řádu sw. Františka provincie české; 1690.
1. Hájek sw. milosti boží etc. V. 1188. a.
2. Historie o třech swatých obrazích V. 1188. b.

Labler, Wácslaw K. 1827.
Kázaní (ke cti Frant. Obstzierera) VI. 2050.
W časopisech: Wčela VI. 496. m. — Kwěty 1067. q.

Laetus, (Weselý?) Jan. — Farář Pacowský 1582, pak Čáslawský.
1. Otázky křesťanské etc. IV. 1305. a.
2. Naučení o pokání IV. 1305. b.

Laetus, Lukáš z Telče. — Kanowník Olomucký a děkan Bitowský.
O jednotě bratří Waldenských. Příd. 64.

Lagonides, Jiřík Adalbert.
Apateka koňská IV. 911.

Laho, J. — Kazatel při církwi ewang. Kreuzberské; 1784.
Weytah některých hlawních otázek a odpowědí z učení křesťansk. VI. 1778.

Lahoda, Wácslaw; 1808.

Lambl, Wilém Dušan. — Studowal lékařstwí w Praze.
Pohled na Bosnu (přel. z ilyrsk.) VI. 1006.
W časopisech: Kwěty VI. 1008. k.

Lambl, Fr. Sud.
We Wčele VI. 496. m.

Lamyš, Frant. Tobiáš; 1799.
Dokonalé shromáždění etc. wšech nařízení pro cechy VI. 1676.

Landfras, Alois Josef; 1818, 1819.
1. Příbuzenstwí (přelož.) VI. 640. 699.
2. Umění, kterak ženy i muži šťastny býti mohau VI. 1199.

Landškronský, wiz **Hanuš.**

Langer, Jaroslaw. — Narozen 12. Listop. 1806 w Bohdanči. Studowal w Králowéhradci, filosofii w Praze. Umřel co důchodní městský w Bohdanči 28. Dub. 1846.
1. Hlasy Wlastenců r. 1832 (Příspěwek) VI. 313. 469.
2. Hlasy Wlastenců r. 1835 (Příspěwek) VI. 318.
3. Selanky IV. 562.
4. Bohdanecký rukopis VI. 595.
5. Čechoslaw (Redigowal) VI. 749.
W časopisech: Čechoslaw VI. 8. d. 150. b. 496. i. 597. f. — Časop. mus. 496. h. 559. d. 588. g. 597. e. 1076. b. — Kwěty 496. k. — Wěnec 521.

Langhoffer, Augustin. — Kazatel w Holíči w Uhřích 1824; umřel w Čerwenci 1836.
1. Důwod wšecky rodiče zawazující etc. (o očkowání dětí) VI. 1617.
2. Jádro biblické historie VI. 1884.

Láni, Eliáš. — Slowák; narozen w Slowenském Prawně w Turč. stolici 1570; superintendent církwí Turčanské, Orawské a Liptowské stolice. Umřel 1617.
1. Katechismus Lutera (wydal spolu s Abrahamidesem a Melikiusem) IV. 1406.
2. Řeč na pohřbu hrab. Jiřího Turza IV. 1721.

Láni, Michal; 1682.
Jana Eichhorna Duchowní zbraně i pokladůw wěčných pokojík V. 1583.

Lašnior, Jan. — W 15. století.
Cesta sprawedliwá w alchymii III. 246.

Laštowka, Tomáš z Hulčína. — Farář a děkan w Hradišti; 1748.
(Wilhelma Danihursta) Čtwrtý článek wíry: Trpěl pod Pontským Pilátem (přelož.) V. 830. 880. 1018.

Latsny, Ondřej Wrbowský. — Kazatel a senior ewang. w Nitranské stolici 1797.
Řeč swatá při poswěcení chrámu ewang. w Skalici VI. 2012.

Lauček, Martin. — Slowák; narozen w sw. Martině w Turčanské stolici r. 1732; kazatel w Skalici; umřel 1802.
1. Radostné prozpěwowání etc. w den poswěcení chrámu we Skalici VI. 223.
2. Wypsání žiwota etc. Gottharda Dobšinského a Lewočského někdy rektora VI. 1039.
3. Slowárně aneb konkordancí biblická VI. 1732.
4. Katechismus Ondřeje Šmala (wydal) VI. 1797.
5. Wýklad na některé články wíry VI. 1890.
6. Slzy w očích učedlníků od Ježíše utřené VI. 1991.
7. Zlatá báně etc. VI. 2277.

Laučowský.
Čerwenoplášťník, od Kotzebue (přelož.) VI. 705.
We Wčele VI. 496. m.

Laukota, Wácslaw. — Probošt w Raudnici; 1812.
1. Důležitost stálého wyznání etc. náboženstwí etc. VI. 1813.
2. Rukowět prawého náboženstwí VI. 2126. a.
3. Důležitost zjeweného náboženstwí VI. 2126. b.

Launský, František Josef; 1843.
We Kwětech VI. 913. c.

Laurentiades, Jiří Kostelecký; 1615.
(Kázaní pohřební nad Annau Wencelíkowau) IV. 1908.

Laurič, Josef. — Narozen w Praze 1686; rektor w Hradišti; umřel 1754.
Prwní wěk rodičky boží Rušanské V. 1225.

Laušman, J. František. — Spráwce we Štěžeřích (1846).
We Kwětech VI. 496. k. 559. g.

Leb, Jan Klatowský. — Farář w Janowicích; 1609.
O welebné swátosti dewět otázek IV. 1383.

Lebeda, Wácslaw z Bedrštorfu. — Pražan; zastáwal u Jesuitů wšeliké auřady časné; weda dle Balbina žiwot sprostý a maje pěknau ruku, zbýwající čas swůj obracel na opisowání knih; žil 1610.
Poznamenání měst, zámkůw etc. w Čechách IV. 662.

Led, Jan; 1580.
Píseň o hromobitné bauři a zapálení makowice na wěži kostelní města Welwar IV. 167.

Ledecký, wiz **Wodička.**

Lednický, Jeremiáš. — Radní města Lewoče; umřel 1685.
(Od něho je 23 písní, z nichž 14 půwodních. Wiz: Tablic. Poes. II. 6.)

Lehenštein, Jan Arnolt; 1612.
Zlatý spasení lidského řetěz IV. 1404.

Lehký, J. K. — Konceptní praktikant při krajském úřadě w Plzni; umřel 1825.
Láska a wděčnost swědomí (spolu s Hübnerem) VI. 818.
W Dobroslawu VI. 964.

Lehocký, Daniel. — Slowák; kazatel Horno-Mičinský; 1786.
Kniha o maudrém a křesťanském wychowání dítek VI. 1250.

z Lehoty, Hořislaw.
We Kwětech VI. 1076. g.

Lelek, Cyprian. — Narodil se 1812 20. Října w městečku Benešowě w pruském Slezsku. Nawštěwowal gymnasium Opawské a Hlubčické (Leobschütz), studowal we Wratislawi bohoslowí, kde 1836 za kněze wyswěcen jest. Kooperatorem byl nejprwé w Baborowě, potom w Oldrysowě, a od roku 1839 w Hulčíně, kdež 1846 na kaplanstwí powýšen; 1849 opět přesazen do Baborowa; 12. Listopadu 1848 za deputowaného do Berlina wywolen jsa, ještě několik dní před roz-

puštěním sněmu do toho hlawního města přišel. Roku 1849 4. Března ke sněmu Frankobrodskému co zwolený zástupce kraje Ratiborského se odebral, odkudž w nowau swau štací se uwázal.
Opis Slezska VI. 1161.

Lenhard, Wácslaw. — Narozen w Auterém (Neumarkt) w Plzensku 1746. Jesuita; professor humanitní; katecheta, pak direktor při normální škole od r. 1782; dworní kaplan, kanowník u Wšech Swatých na hradě Pražském; scholasticus 1790; rektor university 1807.
Uwedení, jak školní katechetowé postilly Scipionowy etc. užíwati mohau VI. 1891.

Lenk, Jakub Jan. — Farář we Staré Plzni (Plzenci) 1706.
Propugnaculum, aneb bratrstwa Marianského etc. bašty zbrojné V. 1138.

z Lerchenfelsu, Jan Sixt. — Probošt w Litoměřicích, kanowník Wyšehradský, Pražský, w Staré Boleslawi a w Budišíně; básnictwí a hudby milowný. Umřel 1629.
1. Kázaní o lásce IV. 1621.
2. Kázaní nad p. Popelem z Lobkowic IV. 1683.
3. Historie o žiwotu a smrti sw. Jana apoštola IV. 1794. a.
4. Žiwot sw. panny Kateřiny IV. 1794. b.
5. Křesťanské otázky a odpowědi V. 681.
6. Žiwot sw. Norberta V. 1252. a.
7. Přenešení sw. Norberta V. 1252. b.

Leška, Štěpán. — Slowák; narozen we Wrchowcích w Uhřích 1757. Byl 15 let w Čechách co kněz ewangelický, od r. 1786 superintendent; r. 1798 dostal se do Edházu, 1810 do Malého Kereše. Umřel 1818 21. Ledna.
1. Nowá kniha zpěwů křesťanských VI. 222.
2. K swatbě Ondřeje Skultetyho VI. 356. a.
3. Jiskra lásky etc. (k swatbě Karla Wojtěchowského) VI. 356. b.
4. Nowiny českoslowanské VI. 1087.
5. Wděčný protestant VI. 1108.
6. Summa zákonu božího etc. VI. 1110.
7. Nowá loterie pro hospodáře etc. VI. 1179.
8. Poklad národu etc. VI. 1184.
9. Rozmlauwání jednoho helwetského wyslance s ewangelickým VI. 1767.
10. Počátečné cwičení w náboženstwí VI. 1801.
11. Uwedení ke gruntownímu poznání křesť. náboženstwí VI. 1803.
12. Oswícený křesťan ewangelický VI. 1864.

Letinský, K. M.
We Kwětech VI. 496. k. 913. c. 1076. g.

Lettinger, J. — Katecheta školy normalní; 1790.
Žiwot pána Ježíše VI. 2160.

Leucoueus, Filip. — Farář w Soběchlebích 1608.
Sedmerý spůsob zpíwání letanie IV. 103.

Leukopetrus, Mikuláš Caesareus; 1559.
Wyznamenání a zjewení prawého wléwání nebeského IV. 754.

Lewa, Sigmund.? — Tiskař 1642.
1. Duchowní zbrojnice V. 1548.
2. Pauť k boží krwi V. 1606.

Lewinský, Wojtěch; 1820.
Agenda VI. 2127.

Lhota, Jan Nep. (Kwětoslaw Bystřický). — Narodil se w Miletíně dne 16. Kwětna 1811. Wykonaw studia gymnasialní w Jičíně, (1823—1830), a filosofická w Praze chtěl se oddati professuře, ale pro skrowné tehdáž wyhlídky odhodlal se slyšeti práwa. W prwním roce práw zanášeje se stále myšlenkau na professuru, stal se také auskultatorem na akademickém gymnasium. W Říjnu 1833 podrobil se konkursu pro privátní gymnasialní učitele, načež se stal wychowatelem w domě doktora práw, Wácslawa rytíře z Eisenšteinu. Po skončených juridických studiích wystaupil z tohoto domu, a šel do Kralowé Hradce k magistratu a kriminalnímu saudu do praxí, a odbyl appelační zkaušky a zkaušku pro politické auřady. W měsíci Červnu 1843 poslán k magistratu do Trutnowa co wypomáhající referent, stal se později tamže prozatímním magistrátním raddau. W měsíci Červnu 1848 přesazen do Náchoda co prozatímní radda k magistratu. Sotwa wšak tento auřad nastaupil, zwolen dne 8. Července 1848 w Hořickém okresu za wyslance do Rakauského říšského sněmu, za kterýmžto powoláním se do Wídně odebral. W Říjnu 1848 s jinými poslanci českými pro nebezpečenstwí žiwota odebral se z Wídně. Po rozpuštění sněmu Kroměřížského nawrátil se opět do Náchoda k swému úřadu. W měsíci Říjnu 1849 byl powolán k okresní komissí pro wywazení gruntů w okresu Pardubickém jakožto justiční komisař, a pracowal o wywazení panstwí Choltického až do 10. Ledna 1850. Byw zatím powolán za c. k. podkrajského hejtmana do okresu Nowoměstského, odebral se dne 10. Ledna 1850 z Choltic na Nowé Město nad Metují, kdež 15. Ledna 1850 swůj auřad nastaupil a posud zastáwá.
1. Wyzwědač VI. 686.
2. Zpowědlník VI. 910.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 1067. q. 1140. o. 1076. g. — Rozličnosti 600. n. — Přítel mládeže 1409. h.

Libanský, Vincenc Emanuel; 1843;
1. Karbaník Latour VI. 876. a.
2. Wypowězenec VI. 876. b.
3. Jen ctností docházíme štěstí VI. 876. c.

Libenský, Milota.
We Wlastimilu VI. 913. e.

Liberda, Jan. — Kazatel w Berlíně; umřel 1742.
1. *Α και Ω.* Klíč Dawidůw etc. V. 127.
2. Harfa nowá na hoře Sion V. 131.

Libertin, Jan. — Narozen w Rakowníce; mistr filosofie 1654; Jesuita; professor grammatikalní a kazatel; umřel 1724.
1. De educatione juventutis, t. j. Mrawné a správné jednání etc. V. 498.
2. Mali corvi malum ovum V. 761.
3. Paprslek swátosti, t. j. wýtah z podiwného žiwota Jana Frant. Regis V. 1315.
4. Memento mei. O srownání wůle naší s wůlí boží V. 1463. a.
5. Desítka apoštolská sw. Xaveria V. 1463. b.
6. Dies amoris (přel. z lat. Jak. Bočmanna) V. 1463. i.

Libertin, Jiří Jan. — Děkan w Rakowníce 1713; kanowník na hradě Pražském 1724.
1. Sladký trojlistý jetel etc., t. j. sw. Bernard etc. V. 914. a.
2. Počestná hádka pobožná wádka o swat. otce Bernarda etc. V. 914. b.
3. Swatý jeden mnohonásobný, t. j. blahoslaw. Bernard V. 914. c.
4. Plášť w plášti etc. V. 914. d.
5. Weleslawná cesta etc. konána etc. skrze wel. pannu Petronillu Wratislawowau z Mitrowic V. 914. e.
6. Jan celého swěta nejen samého Nepomuka etc. V. 914. f.
7. Trojí pramen, t. j. arcibratrstwo nejsw. Trojice V. 1141.

Libertin, Jan Ign. — Bakalář theologie; farář w městysi Meytě 1722—1730.
1. Diva Ludmila V. 923. a.
2. Divus Ignatius V. 923. b.
3. Sw. Antonín Paduanský V. 923. c.
4. Mikuláš swatý hospodář dobrý V. 923. d.
5. Swatý Jan Nepomucký V. 923. e.

Liborius; 1777.
Chwalořeč o sw. Prokopowi VI. 1981.

z Licka, wiz **Brikcí**.

Ligoura, A. M.
1. Dr. Fausta katechismus zdrawí (přel.) VI. 1595.
2. Nawštíwení panny Marie VI. 2175.

Lichtenbergowá, Theresia. — We Wilemowě.
We Wěnci VI. 521.

Liman, J. Boh. — Narozen w Blahoticích u Slaného; studující ranhojictwí; umřel 1845 (?)
W časopisech: České besedy VI. 340. — Kwěty 496. k. 559. g. 913. c. — Wčela 588. h.

Linda, Josef. — Narozen w Mitrowicích; absolwowal práwa; byl praktikantem při knihowně universitní; umřel 10. Února 1834 w mladém wěku.
1. K jmeninám arcib. Wácsl. Leopolda Chlumčanského VI. 427.
2. Jaroslaw Sternberg. VI. 651. a.
3. Fiesko (od Šillera; přel.) VI. 651. b.
4. Auklady a láska (od Šillera; přel.) VI. 651. c.
5. Zwěstowatel VI. 742.
6. Rozličnosti Pražských nowin (redig.) VI. 745.
7. Záře nad pohanstwem nebo Wácslaw a Boleslaw VI. 812.
8. Nowiny poštowské (redigowal) VI. 1088.
9. Pražské nowiny (redigowal) VI. 1093.
10. Obrazní přírodoznámská kniha etc. (přel.) VI. 1313.
W časopisech: Rozmanitosti VI. 588. b. — Rozličnosti Pražské 599. q.

Link, wiz **Lynk**.

Linteon, Petr, w. **Litoměřický** z Pilsenburka.

Lipenský. — Kněz; 1507.
Dwoje psaní proti bratřím III. 750.

Lipský, Jan; 1623.
O ženách a jich nemocech V. 590.

Lischovinus, Samuel.
Pewná naděje wěřících w čas obecné úzkosti (Kázaní z příležitosti ohně w Báňské Bystřici) V. 1045.

Liška, Antonín. — Narozen we Hrádku u Sušice 1791, 27. Března; řádu præmonstrátského na Strahowě; professor humanitní w Jindřichowě Hradci, potom præfekt w Bochni w Haliči.
1. Elementarunterricht in der böhmischen Sprache VI. 78.
2. Witání W. L. knížete Chlumčanského, arcib. Pražského VI. 414.
3. Swatý Wácslaw. Truchlohra VI. 634.
4. Homerowa Odyssea (přel.) VI. 930.

Lišowský, Joachim Alex. Nicolaides. — Alumnus u Jesuitů 1635.
1. Jana Frid. Matenesia: Berla králowská etc. arcidomu rakauského (z lat.) V. 268.
2. Jer. Drexelia Křížowá škola (z lat. přel.) V. 1392.
3. Téhož Herolt smrti (přel.) V. 1393. a.
4. Téhož Rozjímání o wěčnosti (přel.) V. 1393. b.

Litněnská, Jaroslawa; 1843.
We Kwětech VI. 913. c.

Litněnský, wiz **Štětka**.

Litoměřický, Petr. — Farář w Zásadí, předměstí Litoměřickém; 1541.
1. (Spis proti Augustowi) IV. 1233. c.
2. (Druhý proti témuž na jeho odpowěd) IV. 1233. d.

Litoměřický, Petr z Pilsenburku, jinak Linteon; 1613.
1. Jistá a patrná církwe swaté znamení IV. 1341.
2. Krátká spráwa o přijímání welebné swátosti IV. 1408.
3. Lukáše Pinella O dokonalosti zákonní knihy čtwery (přel.) IV. 1881.

Liturgus, Jan, z Turska; 1557.
1. Lékařstwí etc. proti mornímu nakažení (přel. z něm.) IV. 894.
2. Liturgia sacra, lékařstwí duchowní tohoto času morního etc. IV. 1957.

Litwin, Fridrich z Hlinné. — Koncipista a translator při české kancelláři 1611.
Akta a kopie některých psaní etc. mezi Rudolfem II. a Matiášem IV. 149.

z Lobkowic, Jan na Hasišteině; 1504—1505.
1. Putowání k božímu hrobu III. 199.
2. Mrawné naučení III. 226.

z Lobkowic, Ladislaw (starší) na Chlumci a na Jistebnici. — Nejwyšší hofmistr 1579.
Psaní jeho IV. 242.

z Lobkowic, Jan; 1550.
1. Lobkowického domu spořádání IV. 492.
2. Erasma Roterodamského kniha, jakby se člowěk k smrti hotowiti měl IV. 1815.

Locika, Jan. — Domažlický. — Farář u sw. Mikuláše na Starém městě 1618.
1. Kázaní o utrpení p. Krista IV. 1652. a.
2. O posledním saudu IV. 1652. b.
3. Jiná kázaní IV. 1652. c.

Lodereker, Petr; 1605.
Dictionarium septem linguarum IV. 41.

Lokatella, Josef Bartol. — Z Klatow; farář w Sukdolc; r. 1791 kanowník na hradě Pražském; umřel 1800.
Láska a milost Marie p. Klatowské VI. 2142.

Lomnický, Šimon z Budče. — Narozen w Lomnici 1560. Studowal w Jindřichohradecké škole, založené a nadané od Wiléma z Rosenberka; byl 7 let spráwcem školním w Kardašowě Řečici. Do Prahy přešed, korunowán od Rudolfa II. za básníka, powýšen do stawu, a dworským básníkem učiněn s příjmy hodnými. Po bitwě Bělohorské pro písně baufliwé sto ranami bit, a polomrtew odnešen; potom žebral, nazýwaje se Ptochos. Rýmy jeho, ač někdy twrdé, mnohem plynnější jsau než prostomluwa jeho. Největší síla w komickém a satyře.
1. Písně na ewangelia IV. 77. a.
2. Kancional IV. 77. b.
3. Lamentatio, t. j. přežalostiwá a taužebná píseň etc. IV. 77. c.
4. Píseň etc. o jedné Římské císařowně IV. 159.
5. Dwě písně nowé: Super pecunia plus quam virtus. Super contrario IV. 169. a.
6. Kroniky a historie Trajana císaře IV. 169. b.
7. Píseň o smrti Rudolfa II. IV. 173. a.
8. O zrádcích wlasti IV. 173. b.
9. O slawném příjezdu a korunowání Fridricha krále IV. 173. c.
10. Sedlské witání etc. IV. 173. d.
11. O Jičíně IV. 173. e.
12. Píseň žalostiwá o zkáze země české IV. 173. f.
13. Píseň o důstojenstwí stawu manželského (k swatbě Petra z Rosenberka) IV. 183. a.
14. Wěno manželské (k swatbě Joachima Woldřicha z Hradce) IV. 183. b.
15. Krátké naučení mladému hospodáři IV. 207. a.
16. Dwě písně nowé. Prwní w sobě obsahuje wášeň swěta ukazuje etc. IV. 207. b.
17. Hádání aneb rozepře mezi knězem a zemanem IV. 207. c.
18. Komedia aneb hra kratičká etc. o radostném wzkříšení Krista IV. 228.
19. Pia druhého list poselací k tureckému císaři (z lat. přel.) IV. 560.
20. Knížka o žiwotu a dobrém chowání filosofůw pohanských IV. 619.
21. O sedmi řetězích ďábelských IV. 689. a.
22. Kupidowa střela IV. 689. b.
23. Tanec IV. 689. c.
24. Utrhaču jazyk IV. 689. d.
25. Peycha žiwota IV. 689. e.
26. Tobolka zlatá IV. 689. f.
27. O dítkách křesťanských IV. 738.
28. List poselací k tureckému císaři (z lat. přel.) IV. 1371.
29. Wítězstwí wíry proti kacířstwí IV. 1439.
30. Wýklad prostý etc. na Otčenáš IV. 1527.
31. Postní zwyk IV. 1741.
32. Kšaft sw. Jeronyma (z lat. přel.) IV. 1778.
33. Pád swěta IV. 1857. a.
34. Pohřeb Krista pána IV. 1857. b.
35. Rozmlauwání Krista p. s křesťanem IV. 1857. c.
36. Růženec IV. 1857. d.
37. Naučení manželské V. 188.
38. Mrtwé památka (o Kateřině Pruškowé ze Mšen) V. 197.
39. Píseň žalostiwá o zkáze a plundrowání země české V. 206. a.
40. Píseň nowá o táboru V. 206. b.
41. O pokoji uherském V. 206. c.
42. Cesta do nebe V. 1370.

Longolius, Michal, Králowický. — Kněz, farář w Bořislawi 1617.
1. Complementum astronomiae (přel. z Nagelia) IV. 790.
2. J. Arndta anatomia etc., t. j. Čtwery knihy o prawém pokání (z něm. přel.) IV. 1262. 1445.

z Losu, Zdeněček Otta. — 1601.
Antikristůw saud IV. 1367.

Lowčáni, Jan. — Slowák; narozen 1678; kněz Tomášowský; umřel 1756.
(Dwě písně w Citaře Tranowského V. 86.)

Lstiborský, Hawel, jinak z Železné; 1592.
Quatuor novissimorum. Knížka srdečná o čtyrech budaucích wěcech IV. 1845.

Lucin, Pawel Heliconiades. — Stal se bakalářem swob. umění r. 1546.
1. Kniha o nestálém štěstí. Knížka druhá o císaři Karlowi IV. (z Lupáče přeložil) IV. 426. 682.
2. Rozmlauwání boha s Ewau IV. 1274.
3. Kniha o rozdílu a powinnosti starého a nowého zákona IV. 1279. a.
4. O z mrtwých wstání Krista IV. 1279. b.
5. Wýklad na Agnus Dei IV. 1504.
6. Přerozkošná zahrádka etc. (od M. Linharta Jakobi; přelož.) IV. 1816.

de Luck, Štěpán. — Slowák; kazatel w Iwančíně w Uhřích 1780.
1. Spolusebrání některých mrawných wěcí VI. 1285.
2. Gruntowní učení o článcích wíry VI. 1752.

Ludowici. —
W Hlasateli VI. 539.

Ludwík, Josef Myslimír Anton. — Narozen 22. Dub. 1796 w Dolanech blíž Jaroměře; stal se knězem 24. Srp. 1819, duchowní spráwce we Studnici od r. 1833.
1. Wěrná ryzka VI. 827. a.
2. Romulus (od Lafontaina) VI. 827. b.
3. Chimanyho utěšenky VI. 1319.
W časopisech: Rozličnosti VI. 8. n. — Pautník 150. h. — Wěnec 521. — Rozmanitosti 993. c. 1008. b. — Kwěty 150. f. 993. m. 1549. — Pautník 1008. l. — Časop. mus. 1036. c. 1067. i. — Krok 1084. e. — Čechoslaw 496. i. 1162. d. — Přítel Mládeže 1260.

Lukáš, bratr. — Pražský bakalář. Starší jednoty bratrské. Roku 1504 s Wawřincem

Krasonickým postawen od pánů swých do Prahy k rozmlauwání o wíře s mistry Pražskými. Wypowědín z Prahy, prošel Řecko, Wlachy a Francauzsko. Umřel r. 1527 w stáří okolo 70 let.

1. Odpowěd na spis Kurandy o swátosti páně III. 709.
2. Spis o panně Marii III. 729. a.
3. O spasení všech obecném III. 726. b.
4. Psaní o přísaze III. 729. a.
5. Psaní bratřím Turnowským o smrti bratra Jana Klenowského III. 729. b.
6. Psaní panu Kawkowi III. 729. c.
7. Psaní mistru Hawlowi III. 736.
8. Psaní od bratří na otázku: Proč ti, jenž naděje hledají, řídcí jí požíwají III. 737.
9. Ubírajícího se do Prahy psaní k bratřím Boleslawským III. 743. a.
10. Psaní na otázku, proč se syn boží etc. wtělil III. 743. b.
11. Spis o požíwání těla a krwe p. J. Krista III. 761. a.
12. Psaní bratru Benešowi Bawoprynskému III. 761. b.
13. Spis o obnowení církwe III. 761. c.
14. List starším jednoty III. 761. d.
15. List o naději III. 761. e.
16. Odpowěd na spis proti bratřím III. 772.
17. Počet wíry III. 776. a.
18. List ke sboru z wězení III. 776. b.
19. Odpowěd na spis Zaubka ze Zdětin III. 776. c.
20. Spis o šesti příčinách bludu III. 776. d.
21. Odpowěd na spis Kalencůw III. 796.
22. Wýklad na zjewení sw. Jana III. 824. a.
23. Wýklad na 6. kapitolu sw. Jana III. 824. a.
24. Wýklad na knihu žaltář III. 824. c.
25. O dowěrnosti III. 893. a.
26. Zpráwa člowěku wěrnému pracujícímu k smrti III. 893. b.

Lukawec, Jan.
Kronika Táborská III. 165.

Lukeš, František Bohuslaw. — Narozen 6. Čw. 1809 w Jestřebí; stal se knězem 25. Čwc. 1833; kooperator w Harassdorfě w Bydžowsku; byl zámeckým proboštem w Saynu nad Rýnem, pak wychowatelem w Praze.
1. Malý wěneček VI. 890.
2. Šlechetný mstitel (dle Chimaniho) VI. 1208.
3. Krátké poučení o přísaze VI. 1210.
4. Den weliký se blíží, aneb příprawa maličkých k sw. přijímání (dle Junga) VI. 1367.
5. Šlechetná Julie VI. 1374.
6. Krátký zeměpis VI. 1380.
W Příteli Mládeže VI. 1260.

Lupáč, Martin z Chrudimě. — Zwolen od stawů pod obojí r. 1435 za suffragana arcibiskupa Pražského.
1. List, jímž wyznáwá wíru swau o swátosti oltářní III. 629.
2. Traktát proti lučišti pekelnému III. 638.
3. List proti kropáči III. 688.

Lupius, Krištof. — Narozen w Praze 1635; Jesuita; procurator provinciæ, missionář a zpowědník na sw. Hoře; umřel 1680.
1. Drexelia: Theatrum aneb diwadlo božího řízení (z lat. přel.) V. 817.
2. Lancicia: Pobožný a swatý žiwot Marie Bonaventury (z lat. přelož.) V. 1287.

z Lužnice, Matěj. — 1541.
O porážce, která se stala u Budína IV. 294.

Lužský, Melichar. — Farář w Cethorazích (?) 1604.
Kázaní při pohřbu rytíře Jindřicha K. Wencelíka z Wrchowišť IV. 1678.

Lwowický, Cyprian z Lwowic. — Narozen w Králowé Hradci; wýtečný hwězdář. Umřel w Dillingen w Bawořích při dwoře falckrabí Kazimíra r. 1573 25 Května.
Pranostika IV. 755.

Lykaon, Pawel Kostelecký; 1615.
Padesatero duchowní přemyšlowání IV. 1905.

Lykíška, Hanuš. — 1845;
Bílá paní VI. 607.

Lyknowský, Jiří. — Český bratr.
Píseň w kancionale III. 48.

Lynk, Matěj. — Farář u swat. Wojtěcha w Praze 1730—1734.
1. W tisíci létech dwojí česká sláwa etc. V. 964. a.
2. Sedlo tajné a práwě swaté spícího Miroslawa etc. V. 964. b.

Lýsek, Jar. — 1841.
We Květech VI. 1076. g.

Macan, Jakub Rafael. — Narozen 25. Října 1794 w Radnicích; stal se knězem 15. Srp. 1819; kaplan w Mirošowě, pak farář we Slabci; děkan w Čelakowicích; umřel roku 1849.
1. Příjemné wečery VI. 1312.
2. Ježíš Kristus we 14 nedělních kázaní za příklad ctnosti wystawený VI. 1949.
3. Rukowět chrámowých pobožností VI. 2138. 2275.
4. Rukowět pobožného křesťana VI. 2444.

Macer, Bartoloměj z Letošic; 1598.
Historia o Tamrlanowi (z lat. přel.) IV. 366.

Mačiai, Alexander. — Slowák; 1718.
Chleby prwotin V. 869.

Made. —
(Píseň jedna w kancionalu III. 48.)

Maget, Karel. — Narozen w Tišňowicích na Morawě 1683. Jesuita; rektor a mistr nowicůw; umřel w Chomutowě 1746.
1. Křesťanské učení starých Římských katolických křesťanů V. 763.
2. Žiwot sw. Jana Nepomuckého V. 1321.
3. Duchowní cwičení sw. otce Ignacia z Lojoly (přel.) V. 1444.
4. Snopů jedenáctero Josefowi se klanějících (přel.) V. 1613.

Magoldský, Šimon; 1804.
Weselá nábožnost etc. VI. 228.

Mácha, Karel Hynek. — Narozen 15. Listop. 1810 w Praze. Nadějný básník. Umřel co praktikant při krajském úřadě w Litoměřicích, r. 1838.
1. České besedy (příspěwek) VI. 340.
2. Spisy sebrané VI. 349.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. — Wěnec 521.

Macháček, Simeon Karel. — Narozen w

Praze 1799 w Prosinci; professor hum. w Jičíně. Umřel w Praze 1846, 2. Října.
1. Böhmische Chrestomathie für Deutsche VI. 135. g.
2. Krasořečník VI. 297.
3. Hlasy wlastenců k 1. Břez. 1832 (příspěwek) VI. 313. 469.
4. Hlasy wlastenců r. 1835. (příspěwek) VI. 318.
5. Hlasy wěrných Čechů (příspěwek) VI. 319.
6. Drobné básně VI. 351.
7. Zpěwy české při pianoforte obětowané hrab. Wratislaw. VI. 508. a.
8. Zpěwy české etc. obětowané panně Polcowé VI. 508. b.
9. Göthowa Iphigenia (přelož.) VI. 649. a.
10. Rodina šweycarská (dle Castelli) VI. 649. b.
11. Wodař (z Bouillyho) VI. 649. c.
12. Don Juan (přelož.) VI. 649. d.
13. Lazebník Sevillský VI. 649. e.
14. Ženichowé VI. 649. f.
15. Zkauška wěrnosti (dle Lafontaina) VI. 649. g.
16. Othello VI. 649. h.
17. Newolníci (dle Raupacha) VI. 649. i.
18. Panna Orleanská. od Sillera (přel.) VI. 649. k.
19. Záwiše VI. 649. l.
20. Nowé diwadelní hry VI. 649. m.
21. (Jiných překladu wíce w rukopise) VI. 649. a—h.
22. O básnictwí (z Horáce. přelož.) VI. 922. a.
23. M. Tullia Cicerona čtwero řečí proti Catilinowi (přelož.) VI. 922. b.
24. Julius Caesar (přel.) VI. 922. c.
25. Jarošin a Swatawa VI. 1337.
W časopisech: Časop. mus. VI. 496. h. 932. f. — Wčela 496. m. — Čechoslaw 559. c.

Machek, Alois Daniel. — Školní pomocník 1829.
Česká abeceda w 26 obrazích VI. 19.
W časopisech: Kwěty VI. 1140. o. 1588. d.

Macher, And; 1749.
Zlatá pokladnička dítek božích V. 1508.

Majobr, M. — Professor grammatikalní w Praze. Umřel 1812.
1. Chwalozpěw na Suwarowa VI. 389.
2. Čarodějná citara (přelož.) VI. 622. a.
3. Picíchy VI. 622. b.
4. Tlachač VI. 622. c.

Makarius, wiz z **Meršelic**.

Makeš, Jan. — Narozen 16. Března 1786 w Králowé Hradci; kaplan w Kopidlně, pak farář we Slatinách, w Ostružně.
Beichla: Prawidla k počítání z hlawy (přelož.) VI 1393.
W Příteli mládeže VI. 1874.

Makowinus, Vincentius; 1579.
Dialogi pueriles etc. Rozmlauwání dětinská IV. 23.

Makowský, Jan z Makowé; 1575.
1. Pranostika IV. 765.
2. Sw. Augustina Enchiridion (přel.) IV. 1755.

Malec, J. Alex.; 1730.
Podiwné pozdwižení etc. sw. Jana Nepomuckého V. 959.

Malý, Benjamin z Tulechowa: 1588.
Píseň člowěka k spatřowání dobrodiní božských etc. probuzující IV. 96.

Malý, Jiřík, jinak Swoboda. — Sauseď Nowého města Pražského 1619.
O slawném a radostném wzkříšení páně IV. 1458.

Malý, Jakub Budislaw. — Narozen 4. Srpna 1811 w Praze; nawštěwowal nejprwé školu farní u sw. Ducha (1817), potom normální Teynskau až do r. 1821; gymnasium dílem na Starém městě, dílem u Piaristů Nowoměstských w Praze. Roku 1829 wstaupil do filosofie, roku 1831 do práw, kteréž r. 1835 absolwowal. K auřadu žádnému nepřistaupiw, oddal se zcela wzdělávání literatury české.
1. Krátká mluwnice česká VI. 95.
2. Hlasy wlastenců 1. Března 1832 (příspěwek) VI. 313.
3. Hlasy wlastenců 4. Října 1835 (příspěwek) VI. 318.
4. Shakespeara: Othello (přelož.) VI. 683.
5. Dennice (redigowal) VI. 758.
6. Biblioteka zábawného čtení (redig.) VI. 853. a. b.
7. Sebrané báchorky a powěsti VI. 853. c.
8. Prostonárodní dějepis české země VI. 985.
W časopisech: Časop. mus. VI. 179. a. 1008. d. 1140. f. 1173. a. 1188. b. 1588. a. — Kwěty 196. k. 1272. c. — Wčela 496. m. 559. h. 913. d. 1076. d. — Jindy a nyní 993. i.

Manetinský, Viktorin Adam. — Kněz; 1617.
Památka pohřební paní Bohunky Skalské IV. 200.

Marada, Bartoloměj. — Farář; 1744.
Politicus aneb zběhlý a učený člowěk a Idiota V. 792.

Marech (?)
Emilia Galotti (od Lessinga přelož.) VI. 707.

Marek, Antonín (Bolemír Izborský). — Narozen w Turnowě 11. Září 1785. Stal se knězem 30. Srpna 1808; děkan čestný a farář w Libuni, biskupský vikář okresu Turnowského, školní dozorce; konsistorialní radda.
1. Radowání Libunské církwe (při nawštíwení od arcibiskupa) VI. 407. a.
2. K jmeninám biskupa Hurdálka VI. 407. b.
3. Uwítání biskupa Hurdálka VI. 407. c.
4. Píseň k dosednutí na biskupskau stolici Jos. Fr. Hurdálka VI. 407. d.
5. Hlasy wlastenců r. 1832 (Příspěwek) VI. 469.
6. Omylowé, dle Shakespeara VI. 650.
7. Diwadlo z ochoty (přel.) VI. 834.
8. Logika VI. 1171. a.
9. Základní filosofie. Logika. Metafysika 1171. b.
10. Šestero kázaní postních VI. 1955.
W časopisech: Krok VI. 150. e. 932. e. — Rozmanitosti 275. a. — Časopis mus. 913. f. 1008. d. 1076. b. — Wídenské listy 932. b. 1220. a. Jindy a nyní 1008. g. 1076. e.

Marek, Jan Jindřich (Jan z Hwězdy). — Farář.
1. Básně VI. 301.
2. Hlasy wěrných Čechů r. 1835 (příspěwek) VI. 319.
3. Hlasy duchowenstwa r 1836 (příspěwek) VI. 320.

4. Hlasowé duchowenstwa k dosednutí na arcib. stolici Aloysia Josefa Šrenka VI. 326.
5. Konwalinky VI. 824. a.
6. Zábawné spisy (Jarohněw z Hrádku. Mastičkář. Známosti z průjezdu. Drobné powídky) VI. 824. b.
7. O důstojenstwí kněžském VI. 2059.
W časopisech: Časopis pro katol. duch. VI. 275. d. — Časop. mus. 496. h. 559. d. 1067. i. — Kwěty 496. k. 559. g. 570. d. 597. k. 913. c. 1140. o. — Wěnec 521. — Čechoslaw 559. c. 564. b. — Wlastimil 559. f. — Dennice 600. f.

Marchal, Jan. — Narozen we Welešíně dne 9. Listopadu r. 1797. Odbyl studia gymnasialní, filosofická i bohoslowecká w Budějowicích. Roku 1820 w Srpnu byw na jahenstwí poswěcen, přisluhowal w rodišti swém při kostele sw. Wácslawa až do 20. Listop. téhož roku, kteréhožto dne jsa 23 roků stár, za presbytera ordinowán jest. Obdržew dosazení na uprázdněné tehdáž nadační kaplanské místo we Welešíně pobyl tam až do 23. Červina r. 1828, od kteréhožto času wede správu osady Římowské.
Pane zůstaň s námi, dle Bluma (přel.) VI. 2266.

Marchio, Wít Kamenický; 1620.
Čtwerý wýklad na modlitbu páně VI. 1547.

Marie.
We Wčele VI. 8. m. 1220. c.

Marie, Antonie. (Josefa Pedál). — Narozena na Wyšehradě 18. Února 1781; klášterní panna řádu sw. Alžběty w Praze; umřela 4. Března 1831.
1. Serafka VI. 833. a.
2. Myrrhowý wěneček VI. 833. b.
3. Keř rozmarinowý VI. 833. c.
4. Žiwot sw. Alžběty VI. 2176.
5. Chlebowé poswátní VI. 2333.
W časopisech: Wěnec VI. 521. — Časopis mus. 570. b. 1067. i.

Markowic, Matěj. — Kněz ewang. Sarwašský. Narozen 1707. Umřel 1762.
1. Jelen dychtící po tekaucích wodách, aneb swatý otčenáš V. 142.
2. Historia církewní starého i nowého zákona V. 169.
3. Píseň o chwále stawu sedláckého V. 202.
4. Kratičká historia králowstwí uherského V. 219.
5. Wypsání stolic králowstwí uherského V. 223.
6. O potřebě nawštěwowání domů V. 1119.
7. Slaup ohniwý křesťanské Israelity na cestách prowázející V. 1652.

Markowic, Matěj (mladší). — Syn předešlého. Kazatel církwe ewangelické w Praze; umřel 1793.
1. Newinný odpadlec VI. 1765. a.
2. Notae ad innocentem apostatam VI. 1765. b.
3. Dekret sněmu Kostnického o přijímání pod jedním spůsobem VI. 1765. c.
4. Katolická odpowěd na bezprávné naříkání tak nazwaného newinného odpadlce VI 1765. d.
5. Dekret sněmu Kostnického o přijímání pod jedním spůsobem s nowým poznamenáním VI. 1765. e.

6. Kázaní na epištolu w neděli druhau po třech králích VI. 1995.

Maróthy, Jan z Maškowa. — Slowák.
Kwěty VI. 496. k. — Plody 599. p.

Marssofer Ondřej. — Kněz 1822.
Řeči duchowní VI. 1939.

Martin. — Farář u sw. Jindřicha w Praze; 1522.
1. Náprawa listu a spisu Mik. Konáče z Hodiškowa III. 786. a.
2. Knížka proti poctě swatých III. 786. b.

Martinec, Antonín. — Jesuita 1708.
Pawla Praxla: Snadný a bezpečný spůsob, nímžto se čistotné duše bohu získati mohau (přel.) V. 1462.

Martini, Jan Mauric. — Farář Bělský; 1706.
Jádro naučení křesťanského V. 755.

Martini, Daniel. — Kazatel w Báňské Bystřici 1805. Studowal w Prešpurce a w Jeně.
Smrt a wěčnost VI. 1971. 2273.

Martinides, Wácslaw Turnowský. — Farář w Hradišti nad Jizerau; 1586.
O stawu manželském IV. 1320.

Martinides, Bartoloměj Pražský. — Kněz 1613; co wystěhowanec po bitwě Bělohorské, wrátil se r. 1631 na čas do wlasti při wpádu saském.
Kázaní při pohřbu dcer Jakuba Tichého IV. 1691.

Martinides, Wojtěch. — Slezák Raudenský. Narozen 1606. Jesuita; professor hum. 6 let; missionář 14 let; předstawený některých kollejí, Opawské dwakrát.
Uzda duchowní V. 1428.

Martinowský, Lukáš. — Mistr; 1581.
Křesťanských pobožných panen wěneček poctiwosti IV. 685.

Martinowský, Bartoloměj. — Kněz; 1636.
Nowé léto V. 717.

Martinowský, J. P.
1. Patero zpěwů čtwerohlasných VI. 518. a.
2. Šestero zpěwů jednotliwých VI. 518. b.
3. (Swazeček písní a quartet) VI. 518. c.
4. Nápěwy písní národních w Čechách VI 518. d.

Martinský, Viktorin Adam. — Farář we Sluštících 1614.
Kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým IV. 1704.

Marxius, Jan Horažďowský. — Farář w Kosowěhoře 1614—1616; co wystěhowanec po bitwě Bělohorské, wrátil se na čas do wlasti při wpádu saském r. 1631.
1. Písně na každý den w týhodni IV. 137. 1984
2. Summa biblí we werších IV. 162.

Mas, Cyr. — 1843.
We Wčele VI. 496. m.

Masch, A. — 1839.
Polyglotton medicum VI. 123.

Masnicius, Daniel. — Syn Mikuláše z Bodic Liptáka a bratr Matěje († 1651).
(Dwě písně w Citaře Tranowského V. 86. a w Kleycha Kancionalu Žitawském V. 112.)

Masnicius. Tobiáš. — 1696.
1. Zpráwa písma slowenského VI. 16.
2. Wywolená boží winice obnowená VI. 386.

Mašek, Fr.
Příběhy a obrazy z cizích dílů swěta VI. 877.
W časopisech: Kwěty VI. 913. c. 1162. i. 1446. b. — Wlastimil 1473. s.

Matěj, paustewník. — Rodem od Žatce; kožešník; byw 5 neb 6 let na paušti, přišel r. 1519 do Prahy, a kázal po hospodách, ostrowech a březích, nejsa knězem, a chwále učení Martina Luthera. Náwodem Hawla Cahery zajat r. 1525 dne 18. Března, propuštěn r. 1526 24. Října, wšak wypowěděn z Prahy.
1. Napomenutí Pražanům III. 779.
2. Spis administratoru mistru Hawlowi III. 806. a.
3. List ze žaláře bratru Wawřinci III. 806. b.

Matěj, děkan Nimburský.
Kázaní Příd. 71.

Matějka, Jan. — Častolowský auředník; 1615.
Píseň nowá pánům bratřím z Opprsdorfu k potěšení jich při smrti otce jejich Fridricha IV. 199.

Matějka, Josef. — Kaplan Saščinský (?) 1843.
1. Pěkné wypsání žiwota dobrého a rozšafného sedláka Wendelina VI. 1181.
2. Pautník Marianský VI. 2155.
W Příteli Mládeže VI. 1260.

Matějka, František. — Kněz a učitel mrawné i pastýřské theologie, potom farář w Holicích 1817.
Žiwé swětlo prawdy oswěcující každého člowěka VI. 1820.

Matéka, (wlastně Matějka) Matěj Dominik. — Radní w Bydžowě; umřel 1824.
Ctnost wede k prawému štěstí VI. 723.

Matheides, Norbert ze Záwětic; 1738.
Gerarda Petschachera: Blahoslawená panna Cellenská (z lat. přel.) V. 1223.

Mathiades, Pawel Hradecký; 1593.
Artikulowé, podlé kterýchž nawštěwowány etc. býwají církwe w Sasích IV. 557. 1742.

Mathiades, Wácslaw Brodecký. — Farář Starobydžowský; 1611.
1. Starý i nowý zákon (wydal) IV. 1168.
2. Pobožný spis o slawné a předůstojné wečeři páně IV. 1401.
3. Kázaní na odchodné IV. 1636.

Mathiades, Jan Jiří Račinský. — Farář w Turnowě.
Spis o wečeři páně IV. 1400.

Mathias, Bohuslaw. — Bedell akademie; 1619.
Písně dwě modlitební IV. 150.

Mauchs, Michal.
Zbroj duše. Příd. 73.

Mauřenín, Tobiáš Litomyšlský; 1593.
1. Wěk člowěka IV. 232. a.
2. Historie kratochwilná o jednom sedlském pacholku a o poběhlém Židu IV. 232. a.
3. Weystupný syn IV. 232. c.
4. Zrcadlo dwau boháčů IV. 698.
5. Chiromantia IV. 800.
6. Wýkladowé na ewangelium sw. Jana IV. 1519.
7. Polyk. Layzera: Wyswětlení křesťanského katechismu (z něm. přel.) IV. 1623.
8. Martina Mollera: Manuale de praeparatione ad mortem (přel.) IV. 1883.
9. Martina Mollera: Meditationes sanctorum patrum (z něm. přel.) IV. 1965. a.
10. Sedm částek modliteb těchto etc. IV. 1965. b.

Mauricius. — Præmonstrát w Morawě.
(Dwě operetty w Muze Morawské) V. 250.

Maximilianus, Antonius a Jesu. Řádu sw. Augustina bosáků: 1723.
1. Pět Davidowých kamenů etc. V. 1479.
2. Růže bíle červená V. 1593.

Mayer, Wácslaw Josef. — 1793.
Padesátiletý rychtářský auřad VI. 1047.

z Mayerbachu, Jan Hyn.; 1749.
Podstatné wyšetření příčin etc. při wšeobecném pádu howězího dobytka V. 594.

Mazáč, Josef Wl. — Učitel w krajské hlawní škole w Pardubicích.
Saustawní nawedení ku krasopisu VI. 1174.

Mazur.
We Kwětech VI. 1036. i.

Medlín, Jan. — Narozen 13. Kwětna 1759 w Radomyšli; kaplan w Lobenawě; farář w dolním Sliwně; kanowník kapituly Pražské; umřel 16. Února 1837.
1. Postilla VI. 1905.
2. Žiwot p. Krista a swatých učedlníků jeho VI. 2161.

Megander, Krištof. — Kazatel ewangelický w Postoloprtech; 1620.
1. Kázaní pohřební nad p. Polixenau Šternberkowau IV. 1726.
2. Matiáše Hoe: Ewangelická ruční knížka (přel.) V. 695.

Mejstřík, Josef. — Narozen 22. Července 1765 w Kopidlně. Stal se knězem 18. Prosince 1790; děkan, notář biskupský a sekretář vikariatní we Swětlé w Čáslawsku. Wstaupil do pensí.
Josefa Hubera: Isidor sedlák Lhotský (přelož.) VI. 819.

Melantrich, Jiří z Aventinu. (Rožďalowský). — Narozen w Rožďalowicích 1511; měštěnín, radní a knihtlačitel w Praze; umřel 19. Listopadu 1580.
1. Katechismus Urbana Rhegia (z lat. přel.) IV. 1253.
2. Urbana Rhegia: Rozmlauwání s Annau manželkau jeho etc. (přel.) IV. 1493.
3. Studnice žiwota IV. 1806.
4. Lékařství duše IV. 1806.

Melcer, Ludwík. — Narozen na Ostré; kazatel w Kereštuře, Garamsegu.
1. Maďarská praktická mluwnice VI. 116.
2. Řeči, písně a básně k swěcení milostiwého léta církwe Pešťansko-Budinské (příspěwek) VI. 327. 2065
3. Že i wzdělaní lidé chrám páně nawštěwowati mají VI. 2060.
W časopisech. Hronka VI. 151. l.

Melcer, Karel. — Farář Rabšanský; 1803.
Cesta k nebi VI. 1809. 2229.

Melezínek, Wácslaw. — Pernikář; 1787.
1. Dar nowého léta VI. 366. a.
2. Dar z lásky wšem jazyka českého přízniwcům VI. 366. b.

Melichar, Wereš; 1616.
Památka poslední služby, t. j. kázaní při pohřbu paní Kateřiny Topínkowé IV. 1716.

Melichar, Josef.
We Kwětech VI. 496. k. 597. k. — Wčela 496. m.

Melikius, Samuel. — Superintendent; 1612.
Katechismus D. M. Luthera IV. 1406.

Melissaeus, Jakub Krtský. — Děkan w Kutnéhoře. Poskytl Weleslawínowi mnohá jména hornická. Umřel 1599.
Kázaní při pohřbu těl lidí ztopených r. 1598 na Horách Kutnách IV. 1604.

Mělnický, Martin. — Farář u sw. Mikuláše na Malé straně w Praze; od r. 1569 děkan u sw. Apollinaříše; administrator strany pod obojí od r. 1568 až 1572.
Psaní k p. Wácslawu Čejkowi IV. 1299.

Mencel Josef Branislaw. — Narozen r. 1815 2. Října w Hořowicích. W mládí nawštěwowal tamější obecnau školu a připrawowal se k učitelskému stawu; newida ale žádné pro budoucnost wyhlídky, začal se r. 1829 učiti klempířskému řemeslu. Od r. 1832 cestowal po Čechách, Morawě, Slezsku, Rakausku, Uhersku a Slowensku; hleděl sobě we wšech hlawnějších městech průmyslných wědomostí dle nejwětší možnosti oswojiti. R. 1839 wrátil se zpět do wlasti; i osadil a stal se mistrem klempířským w Karlíně, kdež založil r. 1843 14. Ledna průmyslní a poučující knihownu a čtenářskau jednotu. R. 1848 13. Dubna zwolen za setníka Karlínské národní obrany u 4. setniny. Na 16. Dubna swolána jednotau čtenářskau dle jeho náwrhu celá obec, které předložil náwrhy k oprawení obecního zřízení a wšech hlawnějších záležitostí a wolení wýboru. Wolen jsa od obce co člen do wýboru, a od wýboru za swého předsedu, zastáwal úřad ten po celý čas trwání wýboru až do swatodušních událostí. Dne 18. Dubna zwolen co člen do národního wýboru, 7. Kwětna za člena spráwní rady národní obrany w Karlíně, při slowanském sjezdu co člen a setník Karlínského zboru „Swornost" účastným byl.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 1076. g. — Wčela 496. m. 1076. d.

Mensinger, K. — Polní kněz.
Stručné popsání hlawního chrámu w Miláně VI. 1028.
W Časopise Mus. VI. 1588. a.

Menší, Fr. — 1744.
Weliký sw. Jan Nepomucký V. 1012.

Menšík, Jakub z Menšteina, na Mokropsech a Wonoklasech. — Stawu rytířského; místosudí králowstwí českého 1600.
O mezech, hranicech, saudu a rozepři mezní etc. IV. 937.

Merklas, W. — Narozen w Praze 1809; rytec.
1. Atlas starého swěta VI. 1155.
2. Atlas ku přírodnímu zeměpisu VI. 1156.
3. Malý zeměpisný atlas VI. 1157.
4. Atlas zeměpisný VI. 1158.
5. Malý příruční atlas VI. 1159.

z Meršelic, Josef Makarius. — Doktor 1621.
1. Prawdiwé zdání IV. 1466.
2. Rozmlauwání o kostelních obrazích V. 677.

Merunka. — Herec, 1793.
Klara z Wysokého Dubu (přel.) VI. 624.

Mezlecký, J. Wácslaw; 1710—1738.
1. Winšowaný auplněk měsíce w temnostech noci nebezpečný hříšníkům V. 910. a.
2. Thymiama pietatis Pii V. V. 910. b.
3. Lucerna ardens et lucens V. 910. c.

Mezřický, Jan Thadaeus. — Farář w Hradišti nad Jizerau.
1. Wyswětlení o stawu manželském IV. 702.
2. Pohřební promluwení při pohřbu p. Adama Slawaty z Chlumu IV. 1720. a.
3. Kázaní některá pohřební IV. 1720. b.

Mezřický, Viktorin; 1629.
Matiáše Hoe: Zdání, kterak se mají chowati ti, jimž se potaučí, aby učení papeženské přijali (přelož.) V. 372.

Mezřický, Jabín; 1658.
Honor exequialis, aneb kázaní pohřební při pohřbu kněze Jana Efrona Hranického V. 1079.

Mička, Josef Hynek. — Filosofie a mediciny doktor 1732.
Uzdrawující studničný pramen král. města Hradiště hory Tábor V. 556.

Michal, bratr.
1. Psaní o dowěrnosti III. 728. a.
2. Odpowěd na jisté artikule III. 728. b.

Michal; 1843.
We Wčele VI. 496. m.

Michalec, Martin. — Starší českých bratří. Umřel 1547.
O wečeři páně, kázaní IV. 1245.

Michálko, Pawel. — Slowák; učitel při církwi ewangelické Pilišské; 1803.
1. Rozmlauwání učitele s několika sedláky o škodliwosti powěry VI. 1188.
2. Fyzika VI. 1480.
3. Spůsob pytání a oddáwání mladých newěst VI. 2134.

Michalowič, Matauš.
Swětlonoš český V. 18.

Michalowič, S. L.
We Kwětech VI. 496. k.

Michl, J. Justin. — Narozen w Poličce dne 10. Září l. 1810. Gymnasium studowal w Litomyšli a Mor. Třebowé, filosofii zase w Litomyšli do l. 1830. Dne 4. Října 1830 wstaupil w Lipníku na Mor. w řád piaristský, a 12. Pros. 1841 w Praze byl poswěcen na kněžstwí, studowaw theologii w Budějowicích a w Praze. Učitelem národním na školách hlawních byl od l. 1834—1849 w

Berauně, Praze, Slaném, Budějowicích, Mikulowě a Rychnowě. Léta 1845 a 1850 pro zdrawí meškal w otčině swé Poličce.
1. Saustawa jazyka českého VI. 53.
2. Auplný literaturní letopis VI. 1134.
3. Slowo o českých wěcnicech VI. 1135.
4. Prawidla k počítání z hlawy VI. 1400.
W časopisech: Jindy a nyní VI. 588. l. — Wčela 599. h. — Grabschriften von Stiebel 599. n. — Kwěty 1036. i. 1140. o. — Časop. mus. 1588. a.

Michna, Adam z Otradowic. — Z Jindřichowa Hradce; 1661.
1. Česká Marianská musika V. 91. a.
2. Swatoroční muzika V. 91. b.

Mika, Josef. — Praelat Doxanský 1727.
Norbertinské sedmistwo V. 944.

Mikeš, M. doktor w lékařstwí; 1831.
Naučné přednášení, jak se na choleru nemocný ošetřowati má VI. 1621.

Mikiska, J. — 1842.
We Kwětech VI. 1076. g.

Mikšíček, Matěj. — Narozen w Dačicích w Jihlawsku; studowal w Litomyšli; mládenec kupecký w Brně.
1. Sbírka powěstí morawských a slezských VI. 878. a.
2. Národní báchorky VI. 878. b.
3. Domácí přítel. (Redigowal spolu s Ohéralem) VI. 1437.

Mikšowic, Pawel. — Sansed Launský. Umřel 10. Února 1632.
Kronika města Laun V. 301.

Mikuláš, bratr; 1540.
1. Píseň: Chwaltež pána boha IV. 88.
2. Hádání s knězem Římským IV. 1277.

Milde, Heinrich; 1735, 1736.
1. M. Lutera katechismus menší V. 782. a.
2. Naučení o počátku křesťanského žiwota V. 782. b.
3. Krátký wýtah učení křesťanského V. 782. c.

Milec, Jiří. — Slowák; ewang. kazatel w Bečkowě w Trenčanské stolici. Umřel 1805.
Nowý zákon VI. 1716.

Milič, Jan. — Kanowník Pražský: cestowal w létech 1360—1362 s císařem Karlem IV. jakožto jeho podkancléř; r. 1363 odřekl se wšech swých důstojenstwí, a počal kázati w Praze. Žalowán od protiwníků swých z kněžstwa, cestowal dwakrát ke dworu papežskému do Říma (1367) a do Avignona (1374), kdež zemřel (1374, 29. Čw.). Předchůdce Husůw w horlení o oprawu církwe.
1. Postilla II. 130.
2. Knížky o zarmúceních welikých církwe swaté II. 162.

Milesius, Eliáš Rejšický.
Modlitby Příd. 75.

Milinský, Matěj. — Úředník panstwí Teplického; 1619.
Modlitby pobožné a křesťanské IV. 1995.

Militecký; 1564.
Zpráwa o bratřích z Pecinowa IV. 542.

Millauer, Maximilian. — Narozen 17. Prosince 1784 w Budějowicích; kněz řádu cisterckého we Wyšebrodě; professor theologie pastorální w Praze; rektor university 1833.
W Dobroslawu VI. 1084. a. — Časopis pro kat. duchowenstwo VI. 1125. c.

Miller, wiz **Moller**.

Milochowský, Jan; 1678.
Ornamentum magistratus politici V. 496.

Minický. —
We Kwětech VI. 496. k. 1272. c.

Miřinský, Wácslaw. — Kněz; 1522.
Písně ze starého i nowého zákona III. 43.

Miřkowský, Jiřík; 1610.
Cesta sw. patriarchy Jakuba do Betel IV. 1471.

Miroslaw.
We Wčele VI. 496. m. 559. h. 913. d.

Miroš, Jan. — Farář u sw. Kříže w Praze; 1513.
1. Dítky pokřtěné mají býti k stolu páně připuštěny III. 769. 780.
2. Míra nesmírného poslušenstwí papežského III. 780.

Mirotický, Jan. — Rodem z Čech; w Kroměříži přes 30 let osedlý; 1579.
1. O začátku panowání tureckého (z lat. přel.) IV. 307.
2. Jana Aubana: Obyčeje, práwa, řády etc. wšech národů (z lat. přel.) IV. 646.

Misinger, Joachim.
Modlitby Příd. 76.

Mitis, J. 1568.
Historia etc. o žalostiwém dobytí Sygethu od Solimana IV. 306.

Mitis, Augustin. — Kněz w Mlazowicích; 1619.
Kázaní o powětří l. 1619 na den sw. Jana Křtitele IV. 1653.

Mitterbacher, Ludwík; 1823.
Wynaučení o marušowých stromů a hedbáwních červíků chowání VI. 1557.

Mizera, Ondřej. — Český bratr; tiskař w Dobrowici; 1616.
Löbrina Daniele: Pohádky duchowní (z něm. přel.) IV. 1438.

Mizius, Wojtěch z Freiberku; 1616.
Kalendář IV. 784.

z Mladeňowic, Petr. — Stal se bakalářem swob. umění r. 1409. Roku 1414, jsa písařem u p. Wácslawa z Leštna, prowodil s ním Husa do Kostnice. Roku 1416 stal se mistrem; byl děkanem fakulty filos. r. 1426, r. 1441, rektorem 1438. W bauři proti Sigmundowi Korybutowi r. 1427 wyhnán byl z Prahy zároweň s m. Křištanem, jehož byl třídníkem u sw. Michala na Starém městě Pražském; po smrti Křištana r. 1439 uweden na jeho místo za faráře. Roku 1447 byl w poselstwí od země do Říma o potwrzení kompaktat.
Spis o utrpení M. Jana Husa III. 156.

Mladota, Adam Ignac, ze Solopisk. — Ka-

nownik Pražský, děkan sw. Apollinařiše na Nowém městě; protonotár papežský 1691.
1. Humilitas exaltata. Poníženost wyzdwižená etc. V. 897.
2. Vale aneb poslední žehnání etc. p. Kateřiny Anny z Říčan V. 1083.

Mleynek, Jan. — Nowojičínský; 1615.
Walentina Beglera: O žiwotu wěčném a o pekle rozjímání (z něm. přelož.) IV. 1906.

Mlynar, Eliáš. — Slowák; měšťan Kežmarský.
1. Písniční knížečka V. 106.
2. Duchowní žiwota studnice etc. V. 1597.

Moc, Jan. — 1727.
Kázaní bratrské V. 872.

Modestinus, Ondřej. — Narozen w Králowé Hradci 1558. Jesuita; prowodiw Antonína Possewina do Moskwy, několikrát před welikým knížetem Basiliem česky kázal. Byl kazatelem w Olomauci, w Praze u sw. Salvatora. Umřel 1601.
1. Cesta Moskwanská IV. 655.
2. Jakuba Wolfganga Wujka z Wagrowce: Postilla (z polského přelož.) IV. 1556.

Mojžíšowič, Jan. — Slowák; učitel w Iwančicích; kazatel w Příboči 1804.
1. Praktické poučení o dětelině VI. 1532.
2. Wšeobecná zpráwa běsnosti (z něm. přel.) VI. 1660.
3. Moc boží nad žiwotem i smrtí mocnářů při památce smrti Františka I. VI. 2057.

Molitoris, Laurentius. — Děkan Žatecký; narozen w Litomyšli 1622; umřel 13. Října 1670.
Kázaní při pohřbu newinného mládence Jarolíma, p. Jiřího Poka synáčka VI. 1080.

Moller, (Müller) M. Albin ze Straupic. — W Lužici 1605.
Kalendáře IV. 778. d. 779. c. d. 782.

Moller, Jakub. — Senator w Austí nad Labem 1597.
Zikmunda Suevia: Zrcadlo zatwrzeného swěta (z něm. přelož.) IV. 1860. 1862.

Mollerian, Wolfgang. — Doktor lékařstwí w Brně.
Zlé užíwání hojitelného lékařstwí IV. 881.

Monse, Jos. Wratislaw. — Narozen 15. Čw. 1733 w Nowém městě w Jihlawsku; studowal w Praze a we Wídni; doktor a professor práw; r. 1780 rektor uniwersity w Brně, později direktor práwnických škol na lyceum w Olomauci. Zemřel roku 1793, 6. Února.
1. Odkryté tajnosti čarodějnických kunstů (z něm. přel.) VI. 1180. 1478.
2. Ponawržení prostředkůw k umenšení nezdrawí příbytkůw po rozwodnění (z něm. přel.) VI. 1590.

Moráwek, M. Viktorin. — Klatowský; spráwce školy Nimburské 1620.
Bonus judex, t. j. dobrý saudce IV. 213.

Moráwek, Ondřej. — Gwardian františkánský; kustos provincie, we Slaném. Narozen 1745 25. Listop. w Jindřichowě Hradci.
Krátký žiwota popis Bl. Leonarda a Portu Mauricio VI. 2170.

Morgenstern, Jiří; 1520.
Zrcadlo hříšných III. 895.

Mošner, Fr. Jan. — Narozen 25. Července 1797 w Mrači na Konopištsku. Studowal w Praze; doktor lékařstwí a hojičstwí; od r. 1829 professor porodnictwí na wys. školách Olomauckých; r. 1834 rektor tamže.
Babictwí VI. 1634.

Mošetický, Kašpar. — Kněz exulantů českých w Žitawě 1681—1718.
1. Některé písně duchowní V. 100. a.
2. Písničky nábožné V. 100. b.
3. Wýklad na sedm slow pána Krista V. 825.
4. Křesťanská domowní postilla V. 837.
5. Suscitabulum poenitentiae. Budič pokání V. 860.
6. Kázaní o ustawičné ochraně a stráži sw. angela V. 898. a.
7. Kázaní swatodušní V. 898. b.
8. Kázaní pohřební na Kateřinu Foratyn V. 1084.
9. Suffitus spiritualis. Modlitby a písničky V. 1582. a.
10. Modlitby nábožné a horliwé V. 1582. b.

Možný, Jan; 1845.
We Wčele VI. 913. d.

Mráz. — Spiritual.
Časopis pro katol. duchowenstwo (redigowal) VI. 1738.

Müller, Jan. — Narozen 30. Října 1792 w Hořicích. Stal se knězem 24. Srpna 1816; kaplan we Welíši, farář we Slatině.
Citowé radostní při uwítání biskupa Hanla VI. 471.

Müller, A. 1796.
Knížka welmi užitečná k útěše nemocných a umírajících VI. 2114.

Munzar. — Jan Zlatoustý 1799.
Spis o opatření chudého lidu fary Milewské VI. 1233.

Musil, A. — Ingrossator při dskách zemských w Praze 1842.
W časop. mus. VI. 599. f.

Muška, František; 1772.
Sw. Ignacia z Lojoly: Osm swatých dní (z lat. přel.) V. 1524.

Muškuli, Benjamin. — Kazatel Ladzanský; 1800.
Kázaní VI. 2016.

Muškulus, Ondřej.
Modlitby (Příd.) 79.

Muškulus, Oldřich.
Rada neb naučení (o moru) Příd. 80.

Myslimír, wiz **Ludwík**.

Mysliweček, František. — Absolv. jurista; mlynář w Praze.
Mesiáš Klopštokůw (přel.)

z Mýta, Matěj. — 1496.
Mistra Jiříka z Augusty: Swětlo apatekářůw (přelož.) III. 270.

Načeracký, Jan. — Bratr.
(Dwě písně w kancionalu III. 48.)

Náchodský, Štěpán Fr. 1707.
Sancta curiositas etc. Postilla katolická V. 840.

Náwita, Jan; 1551.
Knihy lékařské IV. 882.

Nayman; 1803.
Kázaní na den sw. Jana Nep. VI. 2022.

Nebeský, Wácslaw Bolemír. — Narozen 19. Srpna 1819 w Nowém dwoře u Jestřebice nedaleko Mělníka. Studia gymnasialní odbyl w Litoměřicích, filosofická a prwní dwa roky mediciny w Praze; třetí počal na universitě Wídeňské, přijaw ale místo wychowatele, zanechal toto studium. Roku 1846 wrátil se z Wídně do Prahy, wzaw na se to samé zaměstknání w domě o českau národnost welezaslaužilého rytíře z Neuberka. Začátkem r. 1848 byl wywolen za auda mimoř. č. učené společnosti, a brzo na to do národního wýboru. Po událostech swatodušních wedl po zatknutí Hawlíčka redakcí Národních nowin, kterauž ale brzo složit musel, jsa wywolen w okresu Benátském za poslance do sněmu říšského. Úřad tento složil práwě ten den před rozpuštěním sněmu. Ten samý čas dosáhl místo weřejného docenta klassické filologie a historie literatury na universitě Pražské. W Březnu 1850 byla mu odewzdána redakce časopisu českého museum.
1. České besedy (příspěwek) VI. 340.
2. Protichůdci VI. 558.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 559. g. 913. c. 993. m. 1067. q. 1076. g. 1475. b. — Wčela 496. m. 559. h. 597. g. 913. d. 1076. d. 1220. c.

Neděle, Filipp. — Narozen w Poličce; kněz řádu sw. Augustina w Brně; doktor theologie; professor biblického umění 1807.
1. Wácslaw a Dorota (z něm. přelož.) VI. 1195.
2. Welikonoční wejce (přel.) VI. 1306.
3. F. G. Kampa knížka mrawů pro děti (přel.) z něm.) VI. 1307.
4. Wyučowání w náboženstwí (z něm. přel.) VI. 1814.
5. Náboženstwí we wýkladech a rozmlauwáních VI. 1836. 1907.
6. Spasitelná naučení ženichowi a newěstě VI. 2120.
7. Katolická modlitební knížka (z něm.) VI. 2322.

Nedoma, Josef. — Školní učitel při církwi reformowané we Wysokém 1815.
Jana Bunyana: Cesta křesťanská z města zkázy do blahoslawené wěčnosti (z něm.) VI. 2242.

Nedoman, František. — Děkan Přerowský; 1736—1746.
1. Dennice šťastnějšího dne předchůdce VI. 1350. a.
2. Swaté jednání VI. 1350. b.

Nejedlý, Josef. —
Žena silná. Pohřební chwalořeč Terezii Madočany V. 1097.

Nejedlý, Jan. — Narozen 25. Dubna 1776 w Žebráce; doktor w práwích, zemský adwokat a professor českého jazyka i literatury od r. 1801. Za revidowání českého překladu zákona občanského dosáhl titule c. k. raddy. Umřel w Praze 1835; pochowán w Žebráce 7. Ledna.
1. Böhmische Grammatik VI. 74. 1126.
2. Wlastenští zpěwowé (z něm. Meinerta) VI. 279.
3. Elegie na Karla z Fürstenberka VI. 391. a.
4. Wálečný zpěw (z něm. Meinerta) VI. 391. b.
5. Smrt Abelowa, od Gesnera (přel. z něm.) VI. 541. a.
6. Dafnis a prwní plawec (z Gesnera) VI. 541. b.
7. Edwarda Younga: Kwílení aneb rozjímání noční (z angl. přel.) VI. 567.
8. Český pautník (z něm. Meinerta) VI. 731.
9. Hlasatel český (Redigowal) VI. 732.
10. Plzenští rytíři VI. 795. a.
11. Floriana: Numa Pompilius (z franc. přelož.) VI. 795. b.
12. Homerowa Iliada VI. 917.
13. Exercier-Reglement pro c. k. infanterii (z něm. přelož.) VI. 1448.
14. O krawských neštowicích VI. 1608.
15. Kniha wšeobecných zákonů městských (oprawil překlad Weselého) VI. 1680.
W časopisech: Hlasatel VI. 8. b. 564. a. 588. a. 932. a. 1008. a. 1488. a. 1507. b.

Nejedlý, Wojtěch. — Bratr předešlého. Narozen w Žebráce 17. Dubna 1772. Byl kaplanem u sw. Hawla w Praze, pak farářem w Mirošowě, posléze děkan w Žebráce. Umřel 1844. 7. Prosince.
1. Básně VI. 316.
2. Píseň ke dnu narození Františka II. VI. 380.
3. Poslední saud VI. 534.
4. Ottokar. VI. 551. a.
5. Wratislaw. VI. 551. b.
6. Wácslaw. VI. 551. c.
7. Karel čtwrtý VI. 569.
8. Zpěwy z čarodějné fletny (přelož.) VI. 628.
9. Ladislaw a dítky jeho VI. 1295.
10. Nedělní kázaní VI. 1930. a.
11. Kázaní sváteční VI. 1930. b.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. — Wěnec 521. — Hlasatel 559. a. 564. a. 599. a. 964. a. — Časop. mus. 559. d.

Nekwasil, Anton. — Kafírník a měštěnín w Praze.
W Pautníku VI. 600.

Němec, Fabian. — Professus Zabrdov. 1771.
Katechismus VI. 813.

Němcowá, Božena (rodilá Pankel). — Narodila se 5. Února 1820 we Wídni, wychowána wšak již od r. 1821 w Ratibořicích na Náchodsku w Čechách, kamž se rodiče její přestěhowali. R. 1837 prowdala se za Josefa Němce, komissaře při finanční stráži, nyní w Domažlicích.
Národní báchorky a powěsti VI. 899.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 1036. i. — Wčela VI. 496. m. 559. h. 913. d,

Němečkowá, Zdenka. —

We Wčele VI. 496. m.

Nephaetius, Math. Methud. Miglicenus; 1614.
Traktát o swátosti IV. 1430.

Nešpor, Josef. — Kazatel církwe Močowické senior Chrudimského traktu.
Konsistorialní list na weškeré superintendenty etc. (z něm. přelož.) VI. 2123.

Netolický, Bartoloměj. — Tiskař 1542.
1. Nowiny o Turku a o Budínu (přelož. z něm.) IV. 295.
2. Modlitby na žalmy (přelož.) IV. 1944.

Netolický, Jiří Leopold. — Narozen w Netolicích; stal se bakalářem r. 1514; farář w Jindřichowě Hradci; arcijahen w Plzni 1564; kanowník Pražský 1568.
Šestnácte kázaní o bídě nynějšího našeho žiwota IV. 1587.

Netolický, Jan z Turnowa; 1577.
Křesťanský regiment IV. 1827.

Netopil, M.
Podobenská wyprawowání J. Krista VI. 1902.

Netwořický, Augustin. — Kněz, bakalář Pražský.
Clypeus fidelium, paweza wěřících. III. 804.

Networský, František Kajetan. — Kněz řádu Theatinského.
Legatio mortuorum ad vivos. Poselstwí mrtwých k žiwým V. 679.

Neubauer; 1782.
Wídenská kuchařská kniha VI. 1564.

Neudekrowá; 1816.
Nejnowější kuchařka Pražská. VI. 1568.

Neukom, D. 1800.
Na lůžku ležící křesťan etc. VI. 2118.

Neumann, W. — 1799.
Hlas upřímného Čecha etc. VI. 388.

Neumann, Pantaleon. — Narozen 28. Července 1810 we Wolanicích; wychowán (od 4. roku) w Hradci Králowé; po odbytých studiích gymnasialních, filosofických a bohosloweckých tamže a w Litomyšli, poswěcen na kněžstwí dne 28. Srpna 1833; byl kaplanem na Welíši, w Horním Jelení, konečně od r. 1846 w Záboři u Labského Týnce.
Stručný dějepis český VI. 989.

Neumann, Wácslaw Frant. — Narozen 15. Dubna 1777 we Středoklukách; kanowník Pražský.
Slawná stoletá památka wyhlášení za swatého Jana Nep. VI. 2256.

Nicolaides; wiz **Lišowský**.

Nigrin, Jiřík Litomyšlský. — Měštěnín Pražský 1617.
Kwítkowé z písem swatých IV. 739.

Nigrin, Tomáš. — Řádu sw. Dominika; kazatel u sw. Jiljí w Praze; 1672.
Owoce z růží nejwětšího arcibratrstwa sw. růžence V. 1129.

Nimburský, Jan. — Farář w Bohumilicích; 1619.
Modlitby w čas tento nebezpečný etc. IV. 1994.

Nonnius, Pawel Heřmanoměstský. — Succentor při škole Žatecké 1599; farář w Náchodě 1615, 1638.
1. Rozjímání krátké žalmu osmého IV. 1535.
2. Pameť pohřební etc. p. Doroty Špátowy IV. 1715.
3. Šest modliteb w nemoci těžké postaweného člowěka V. 1541.

Nosák, Bohuslaw. — Narozen w Tisowci w Malohontské stolici 1818 22. Února. Studowal w Dobšině a w Lewoči.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 913. c. 1140. o. — Hronka 932. i. — Wčela 1067. n. 1067. d. 1140. i.

Nosek, Jan Kr. — Narozen 24. Srpna 1789 na Wysokém. Knězem učiněn 15. Srp. 1813; farář a čestný děkan w Semilech. Umřel 13. Dub. 1837.
Sto otcowských naučení (z něm.) VI. 1216. 2264.

Nosidlo, Wácslaw z Gelelic; 1658.
Kronika V. 281.

Novennarius, Lukáš. — Farář Swatomartinský w Praze 1618.
(Píseň III. 39.)

Nowáček, Jan Tomáš. — Narozen 10. Kw. 1802; stal se knězem 24. Srp. 1823; kaplan w Kunžaku, pak we Strmilowě.
1. Wěnec wyprawowáním příběhů uwitý VI. 1355.
2. Poswátnosti katolické (přel.) VI. 2133.
We Wčele VI. 496. m.

Nowák, Dominik. — Řádu kazatelského; 1740.
Nowý Simeon V. 999.

Nowák, Josef. — Učitel hlawní školy w Opawě 1788.
1. Ruční knížka pro ony Cechy etc. (ježto německé řeči naučiti se chtějí) VI. 106. a.
2. Praktisch-theoretische deutsch-böhmische und böhmisch-deutsche Sprachlehre VI. 106. b.

Nowák, Josef. — Hrnčíř rozený a usedlý w Petrowicích. Beze wšeho náwodu naučil se německému a latinskému jazyku.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. — Wčela 588. h. — Časop. pro katol. duch. 1125. c. — Přítel mládeže 1260. — Rozličn. Pr. 1547. f.

Nowák, Wácslaw. — Narozen 11. Září 1800 w Morašicích na Litomyšlsku; kaplan w Náchodě, r. 1828 w Mladočowě.
Wýjew důwodné radosti w příští etc. Aloisia Jos. Krakowského z Kolowrat VI. 451.

Nowák, Jan. — Narozen 27. Července 1781 w Pardubicích; stal se knězem 30. Srp. 1807; farář w Nowé wsi w Bydžowsku.
Nowá křížowá cesta VI. 2390.

Nowotný, František W. — Narozen 6. Srp. 1795 we Smrdowě. Stal se knězem 12. Srpna 1824; kaplan w Načeraci, w Lochowě.
1. Kauzelná wěž w Krkonošských horách (přel. z něm.) VI. 708.
2. Česká láska VI. 866.

Nowotný, Frant. z Luže. — Narozen 23. Října 1768; farář w Lustěnicích blíž Boleslawě.
1. Prawidla řeči české VI. 76.
2. Kronika Mlado-Boleslawská VI. 1015.
3. Bibliotéka českých biblí VI. 1128.
4. Písma swatého nowé umluwy ewangelium etc. od sw. Mataušе VI. 1717.

Nowotný, Josef. — Narozen 1807 w Benešowě w Boleslawsku. Studowal w Jičíně a w Praze; wychowatel we Wídni.
W časopisech: Časop. mus. VI. 496. h. — Wěnec 521. — Wčela 912. d. — Čechoslaw 932. g.

Nowotný, Wácslaw Sw. 1824.
Obět VI. 825.

Nožička, Blažej z Wotína. — Měštěnín Starého města Pražského a radda appellační za Ferdinanda I.; 1566.
1. Proti bludům některým před tisíci léty odsauzeným IV. 1282 a.
2. Rozmlauwání mezi otcem a synem IV. 1282 b.
3. Wyznání o poctiwosti přímluw wzýwání swatých IV. 1282. c.

Nožička, Josef; 1843.
W Příteli mládeže VI. 1260.

Nucellus, Wácslaw Strakonický; 1731.
Regule zlaté prawého a skutečného křesťanstwí V. 709.

Nudožerinus, wiz **Benedikti**.

Nürnberger, Jan; 1846.
Mašinkář VI. 697.

Nywelt, Jan. — Narozen 6. Prosince 1789 w Náchodě; stal se knězem 21. Ledna 1811; děkan w Nowém Bydžowě.
O lnu VI. 1553.

Očkowský; 1840.
Praktický Uher VI. 117.

Oekonomus, Jiří Raudnický. — Narozen w Raudnici; od 8. Ledna 1605 až do 2. Května 1622 děkan Chrudimský a poslední spráwce duchowní ewangelického wyznání tamže.
1. Wil. Perkinsia knížka o opuštění božím (z lat. přel.) IV. 1885.
2. Dwoje Tedeum laudamus Příd. 19.

Oesterreicher, František J. — Narozen w Praze 1748; arciděkan kraje Beraunského; děkan w Žebráce; umřel 1825.
1. Wděčné díkůw wzdání p. nejwyššímu VI. 2008.
2. Trojí díkůw wzdání etc. VI. 2014.

Ohéral, Jan. — Narozen 21. Září 1810 w Žalkowicích; bývalý redaktor časopisu Morawie a Jurendowa Vaterländischer Pilger. R. 1848 poslanec sněmu říšského.
Domácí přítel (redigowal) VI. 1437.

Ojíř, Albert z Očedělic.
Nálezowé práwní od r. 1378 — 1438 (sebral) III. 317.

Ojíř, Bohuslaw z Očedělic. — 1584.
Modlitby IV. 1959.

Oks, Šebestian z Kolowsi. — Impressor; 1562.
1. Krátký wýpis o nemocech morních IV. 895.
2. Knihy Wenušowé Příd. 88.

z Olbramowic, Mareš; 1497.
Traktat o domu duchowním III. 881.

Oliwowá, Marie; 1845.
We Kwětech VI. 913. c.

Olomučanský, Štěpán. — Farář u sw. Klimenta na Poříčí w Praze 1614; rodilý z Kauřima.
1. Prawdiwost nejslaw. wzkříšení pána n. Ježíše Krista IV. 1431.
2. Kázaní pohřební nad Woršilau Šudowau ze Semanina IV. 1709.
3. Noc weselá se swětlem IV. 1911. a.
4. Potok z sedmi pramenů IV. 1911. b.
5. Tabita Joppenská V. 1251.

Ondráček, František Prokop; 1802.
Kázaní na den sw. Petra a Pawla VI. 2020.

Ondrák, Prokop. — Narozen 27. Čerwence 1810 w Praze. Knězem učiněn 3. Srpna 1834; katecheta na hlawní škole w Příbrami, potom děkan tamže.
1. Pawel a Virginia, de Bernardina de Saint Pierre (z franc.) VI. 855.
2. Florinka (z něm. od K. L.) VI. 855.
W časopisech: Wčela VI. 1036. e. 1220. c. — Časopis pro katol. duch. 1125. c.

Opatowský, Šťastný; 1584.
Zpráwa oprawdowá o starém kalendáři Římském (z něm. přel.) IV. 770.

Opis. — 1796.
Žaltář Dawida VI. 1726.

Opočenský Jiří. — Narozen 1781 21. Ledna w Peřimowě w Bydžowsku; duchowní pastýř církwe reform. Klášterské.
Přispěl k Wěnci VI. 521.

Opsymates, Jan; 1613.
1. Zrcadlo wšeho křesť. náboženstwí IV. 1387.
2. Traktat o modlitbě IV. 1419. a.
3. Ráj rozkošného naučení o jistých znameních synů božích IV. 1419. b. 1894. b.
4. Wečeře páně etc. wypsání a wyswětlení IV. 1419. c. 1446.
5. Rod wěčného nebeského a wšemohaucího krále nad králi etc. IV. 1477. a.
6. Bible sw. historie pěkný pořádek IV. 1477. b.
7. Ustawičné we třech wěcech cwičení IV. 1894. a.
8. Pobožná duše etc. IV. 1894. c.

Optat, Beneš z Telče. — Morawan; bratr český; úsilně pracowal s Petrem Gzelem u wydáwání knih českých; první prawidelnau orthografii uwedli; 1533—1535.
1. Isagogicon IV. 4.
2. Česká grammatika IV. 5.
3. Nowý testament IV. 1171.
4. Otázky z 6té kapitoly sw. Jana IV. 1291. a.
5. Otázky o wečeři páně IV. 1291. b.
6. O poručenstwí pána a spasitele našeho J. Kr. IV. 1291. c.
7. Kázaní nešporní na epištoly IV. 1567.

Orebský, wiz **Held**.

Ořechowský, Jan; 1552.
Krátký spis o morowé nemoci IV. 893.

Orelský, K.
We Kwětech VI. 913. c.

Orikanus, Dawid; 1618.

Krátký wýtah o kometě IV. 787.

Orleský, Josef.
We Kwětech VI. 993. m.

Orlický, Budislaw; 1843.
We Wčele VI. 496. m.

Orlinský, Matauš; 1654.
Kalendář V. 531.

Osowský, Smil z Daubrawic na Třebíči. — 1587.
Diarium wztahující se na arciwéwodu Maximiliana IV. 407.

Otmanský, Hugo. Kněz 1745.
Applausus urbis Brumensis etc. V. 1010.

z Ottersdorfa, Sixt. — Narozen w Rakownice. Stal se bakalářem swob. umění roku 1534; měšťan a w létech 1546, 1547 kancléř Starého města Pražského. Muž wysoce wážený, jemuž ke cti r. 1572 peníz ražen. Umřel 1583 25. Srpna.

1. Solfernus. Frigonia doktora Jerusalemského knihy rodu neb žiwota Adamowa; (z lat. přel.) IV. 900.
2. Pawla Jovia: Kniha o wěcech a spůsobech národu tureckého (z lat.) IV. 293.
3. O začátku tureckého císařstwí (z lat. od Bartoloměje Georgeowiče) IV. 305.
4. Akta aneb knihy památné čili historie dwau nepokojných let w Čechách 1546 a 1547 IV. 424.
5. Putowání sw. Pawla (z něm.) IV. 641. 1166.
6. Sw. Isidora: Rozmlauwání rozumu s člowěkem (přel.) IV. 1756.
7. Ammonia Alexanderského: Žiwot p. našeho Jezu Krista (přel.) IV. 1783.

z Ottersdorfa, Ambrož (na Lipůwce). — Bratr předešlého; králowský prokurator w markrabstwí morawském 1555.
Pawla Jovia kniha o wěcech a spůsobech národu tureckého (Přeložil společně se Sixtem z Ottersdorfa) IV. 293.

Oxiopus, Jan Sabbatenus; 1602.
Kázaní o duchowním a poswátném těla a krwe požíwání IV. 1614.

Pacowský Wácslaw. — Kuchař hraběnky z Onasko 1611.
Knížka kuchařská VI. 1567.

Pačic; 1828.
Jmenoslaw VI. 161.

Pačuda, Matauš. — Farář u sw. Hawla w Praze 1616.
Spis, w němž se obsahuje, které wěci předešly příchod a narození Mesiáše IV. 1481.

Paeonius, Prokop Swětnowský. — Stal se bakalářem swob. umění r. 1605; byl téhož roku spráwcem školním u sw. Wojtěcha w Praze, r. 1606—1607 w Nimburce. Roku 1607, staw se mezitím mistrem, powolán za professora do kolleje Karlowy. Umřel 1613, 3. Listopadu.
Lékařstwí w čas rány morowé IV. 901.

Pacher, Jakub Felix J. — Farář Měřinský; 1723.
Joannes a Nepomuk na Zelenau horu etc. uwedený V. 937.

Pachaeus, Jan Budínský.
Ewangelia s rytinami Příd. 91.

Palacký, František. — Narozen 14. Čerwna 1798 w Hodslawicích na Morawě; syn tamějšího ředitele školy; studowal w Prešpurku a we Wídni. W Dubnu r. 1823 odebral se do Prahy, aby se zcela oddati mohl studowání dějepisu českého. Zde přejaw roku 1827 redakcí časopisu českého museum, a roku 1828 jmenowán řádným audem k. české společnosti nauk, ustanowen byl r. 1829 od stawů králowstwí českého za zemského historiografa, we kterémž úřadě potwrzen od císaře Ferdinanda r. 1836. Z příčiny dějepisu českého prozpytowal jak wšecky znamenitější archivy w zemi, tak zahraniční we Wídni, Wratislawi, Mnichowě, Drážďanech, Berlíně, Frankfurtu, Basilei, jmenowitě pak r. 1837 na náklad stawů českých též archiv Vatikanský w Římě. Roku 1831 stal se jedním z předních zakladatelů Matice české, kterauž co jednatel po wíce let řídil. Co sekretář společnosti českého museum i o zwelebení tohoto ústawu welikých zásluh sobě wydobyl. Roku 1847 jmenowán při založení c. k. akademie nauk we Wídni řádným audem jejím, jakož i předtím a potom audem rozličných společností učených, domácích i přespolních. Roku 1848 zwolen za poslance ústawodárného sněmu od města Prahy, jak při něm, tak i předtím co aud Národního Wýboru a Slowanského sjezdu w Praze, aučastnil se wplywem swým we wšech politických záležitostech toho času. Roku 1850 zwolen za auda wýboru obecního w Praze.

1. Časopis českého museum (redigowal) VI. 747.
2. Přehled saučasný nejwyšších důstojníků a auředníků zemských i dworských VI. 978.
3. Archiv český VI. 1703.

W časopisech: Časop. mus. VI. 8. f. 150. a. 169. a. 932. f. 993. e. 1036. c 1037. 1067. i. 1076. b. 1084. c. 1125. b. 1173. a. 1409. c. 1455. a. 1686. a. 2200. — Wídenské listy 559. b. — Wčela 1008. f. — Krok 1170. 1173. d.

Palacký, Jiří. — Otec předešlého; narozen 1768, 18. Prosince w Hodslawicích; rektor školy tamže.
Knížečka k wzdělawatelnému čítání VI. 2240.

z Palatinu, Kašpar; 1596.
S. Antonia Florentského: Žiwot sw. Kateřiny Senenské (z lat. přel.) IV. 1789.

Paleta, Josef. — Narozen 18. Února 1795 na sw. Hoře w Beraunsku; stal se knězem 12. Srp. 1818; kaplan we swé otčině, pak vicepræses w semináři w Praze.
Swatá Hora VI. 2146.

Palmgerius, Jeronym Horský. — Farář we Hradišti nad Jizerau.
Modlitby Příd. 92.

Palkowič, Jiří. — Narozen 27. Září 1769 w Říma-Báně w Gemerské stolici; učil se w Ožďanech, Dopšině, Šoproni a w Jeně; professor československé řeči w Prešpurce; umřel 13. Čerwna 1850.

1. Böhmisch-deutsch-lateinisches Wörterbuch VI. 158.
2. Musa ze slowanských hor VI. 280.
3. Dwa buchy a tři šuchy VI. 630.
4. Tatranka (redigowal) VI. 751.
5. Smlauwa pokoje a přátelstwí etc. w Paříži (přel.) VI. 970.
6. Týdenník (Redigowal) VI. 1090.
7. Známost wlasti VI. 1145.
8. Knížečka k wzdělawatelnému čítání VI. 1301.
9. Wětší a zwláštnější nowý i starý kalendář VI. 1421.
10. Hufelanda: Kunšt prodlaužení žiwota lidského (přel.) VI. 1597.
11. Poučení o očkowání VI. 1611.
12. Wýtah z artikulůw sněmowních králowstwí uherského VI. 1689.
13. Wýtah z artikulůw sněmowních r. 1808. VI. 1690.
14. Biblia sacra VI. 1709.
15. Swaté písmo starého i nowého zákona VI. 1711.

W časopisech: Kram. Now. VI. 8. a. Kalendáře 1409. b.

Palma, Sixt Močidlanský (Modličanský?). — Měšťan Nowého města Pražského; roku 1605 wzat do wězení pro spis wydaný z příčiny mandatu cís. Rudolfa II. proti bratřím českým a ewangelíkům.

1. Písně duchowní IV. 107. a.
2. Písně o Trojici swaté IV. 107. b.
3. Písně na žalmy IV. 107. c.
4. Píseň o Kristu IV. 107. d.
5. Písně nowé utěšené o umučení a smrti p. a spasitele n. J. K. IV. 107. e.
6. Píseň o těle a krwi páně IV. 107. f.
7. Píseň swatební nowá o ženichowi nebeském IV. 127.
8. O přijímání těla a krwe páně IV. 1355. a.
9. Swědectwí starých sw. otců o přijímání pod obojím IV. 1355. b.
10. Rozmlauwání českého lwa s králem Matiásem IV. 1399.
11. Wýklad na žalm 78. IV. 1522. a.
12. Wýklad na ewang. sw. Jana IV. 1522. b.
13. Skreyše zlata boha nejwyššího IV. 1522. c.
14. Kázaní o slawném proměnění p. J. Krista IV. 1635.
15. Monumentum. Píseň a památka pohřební o p. Albrechtu Smiřickém IV. 1693.
16. Rozjímání pobožné, kterak den páně swěcen býti má IV. 1863. a.
17. Dar nowého léta IV. 1863. b.
18. Srdečné potěšení pobožných IV. 1863. c.
19. Dar zlatý etc. obsahující rozjímání milosrdenstwí božího IV. 1863. d.
20. O dobrotě a sladkosti ducha páně IV. 1863. e.
21. Perlička dítek božích IV. 1966. a.
22. Vade mecum. IV. 1966. b.
23. Jiskřičky duchowní IV. 1966. c.

Palombini, Ondřej; 1823.
Nowý modlitební poklad VI. 2365.

Paminondas, wiz **Horský**.

Pan, Martin. — Slowák; kazatel církwe ewang. Slowensko-Prawňanské; seniorstwí Turčanského consenior 1808.
Tolnaje: Umění hojení lichwy (přel.) VI. 1647.

Pankert. 1830.
W Rozličnostech Pražských VI. 1076. i.

Pannonius, Gabriel Pestinus; 1561.
Nomenclatura sex linguarum IV. 35.

Paprocký, Bartoloměj z Glogol a z Paprocké Wůle. — Polák; narozen 1540. Buď láskau k historii slowanského národu, buď wysokým o stawu urozeném domněním puzen jsa, o panstwu jak swé wlasti (w knize Nidi virtutum, od Okolského welmi chwálené), tak o české, morawské, slezské a z části o moskewské psal, kteréž země nawštíwil. W Čechách nejdéle bydlel u pánů z Hasenburka, jichž poslaupnost čili genealogii wypracowal. Když záhubná bauře w Čechách wznikla, do Polska se odstěhowal. Umřel r. 1617.

1. Potěšitelné napomenutí proti pohanům (z polského přel.) IV. 171.
2. Nowá kratochwíle, s kterau tři bohyně, Juno, Minerwa a Wenuše na swět přišly IV. 210 a.
3. Obora IV. 210. b.
4. Kšaft IV. 264.
5. Štambuch slezský IV. 411. a.
6. Paralipomena genealogiarum slavicarum IV. 411. b.
7. Zrcadlo slawného markrabstwí morawského IV. 413.
8. Památka Čechům u Kheredeš pobytým IV. 438. a.
9. Diadochos IV. 438. b.
10. Vitae clarorum virorum IV. 621.
11. Staw manželský IV. 701. a.
12. Třinácte tabulí wěku lidského IV. 701. b.
13. Panna IV. 701. c.
14. Rozmlauwání aneb hádání chudého člowěka s bohatým IV. 701. d.
15. Církew swatá obecná etc. IV. 1365. a.
16. Půst tělesný, jak nám jest potřebný IV. 1365. b.
17. O poslední a nejwětší wečeři páně IV. 1365. c.

Paraubek, Jiří Wácslaw. — Narozen 1691 w Sadské; farář Líbeznický a vicarius foraneus; arcib. prwní missionář. W Sadské založil špitál, na nějž 10.000 zl. odkázal. Umřel 1778 w 87. roce wěku.

1. Wýtah swěta V. 258.
2. Zrcadlo časného i wěčného žiwota (přel.) V. 1521.

Pařízek, Aleš. — Narozen 1748. Kněz řádu dominikanského; doktor theologie; direktor hlawní školy w Praze. Mnoho přispěl k uwedení němčiny do škol normalních. Umřel 1822.

1. Prawidla české dobropísemnosti VI. 46.
2. O swobodě a rownosti městské VI. 945. a.

3. Biblické wypsání nynějších příběhů VI. 945. b.
4. Willauma praktická kniha ruční pro učitele etc. (z něm. přel.) VI. 1253. a.
5. O prawém spůsobu cwičení mládeže VI. 1253. b.
6. O prawém wychowání dítek VI. 1253. c.
7. Gilberta Baura: Katechismus neb prawidla zdwořilosti (z něm. přel.) VI. 1299.
8. Historie přirozených wěcí VI. 1457.
9. Seilera: Rozmlauwání mezi otcem a dítětem o wěcech náboženstwí se týkajících (z něm. přel.) VI. 1750.
10. Wýklad na ewangelia VI. 1898. a.
11. Modlitby pro dítky VI. 2293. 2376.
12. Hermanna: Wzýwání boha a swatých jeho (z něm. přel.) VI. 2315.
13. Jádro křesťanské pobožnosti VI. 2320.
14. Katolická rozjímání a modlitby pro ženské IV. 2342.

W časopisech: Wídenské listy VI. 588. c. 993. a. 1162. b. 1220. a. — Přítel mládeže 1260.

Parlagius, Jeremiáš. — 1601.
Počátek učení IV. 1363.

Partlic, Šimon ze Špicberka. — Narozen w Třesti na Morawě (Trischiniensis) okolo r. 1588; stal se bakalářem swob. umění w Praze 1612. Byl téhož roku spráwcem školy Klatowské. Roku 1614 učiněn mistrem; šel za pædagoga k synům Leonharda Kolona z Felzu, s nimiž r. 1619 jel na university do Němec jmenowitě do Wittenberka. Po bitwě Bělohorské wystěhowaw se z Čech, žil r. 1623 pod ochranau wéwody Šleswického, později w Angličanech.
1. Adamus judicatus IV. 161.
2. Kalendář každoroční hospodářský IV. 286. 785.
3. Tractatus cometographicus IV. 788.
4. Judicium astrologicum IV. 789.
5. O příprawě k smrti IV. 1887. a.
6. Naříkání Krista pána na newděčnost lidskau IV. 1887. b.
7. Flagellum Dei. Bič nebo metla boží IV. 1887. c.
8. Kalendář hosp. a kanc. V. 513.

Pasconides, Matěj. — Kněz 1613.
Pohřební kázaní při smrti Kateřiny Srncowé z Warwažowa IV. 1690.

Patočka, Josef J. — Úředník při magistratu Pražském 1824.
Hlas k slawné přítomnosti J. C. M. Františka etc. VI. 445.

Patrčka, Michal Silorad. — Narozen okolo r. 1778 16. Čwce. w Solnici; kupectwí w krámském zboží wyučen, stal se wojákem; byl strážmistrem (feldweblem), pak učitelem w ústawu wojenském w Josefowě. Wyšed z úřadu, zanášel se s mnemonikau, strojnictwím, konečně jen literaturau českau. Sám od sebe naučil se latině; byl welké paměti a schopnosti. Umřel w Jaroměři w Kwětnu 1838.
1. Písně českých bojowníků VI. 286.
2. (Jedna píseň mezi Hankowými) VI. 287.

W časopisech: Kwěty VI 496. k. 559. g. 588. i. 597. k. 600. k. 1008. k. — Přítel mládeže 588. d. 1067. h. — Dobroslaw 588. e. 599. d. 656. c. — Čechoslaw 588. f. 993. b. — Wídenské listy 599. c. — Pautník 1067. r.

Paukar, Jan. — Mistr, děkan Pardubský. 1670.
Pustiny Swatojanské V. 161.

Paulín, Jan Ad. — Kněz 1719.
Serafinský Šalomaun František V. 929.

Paulini, Sigmund. — Slowák; kněz Podhradský; rodem z Býně w Pešťanské stolici; 1750.
Slabikář VI. 13.

Paulini, Nathanael; 1822 (Slowák).
Weršowé k pohřební poctiwosti swému otci VI. 443.

Paulini, Ondřej; 1822.
Náuka ewangelii Christusowey VI. 1831.

Paupě, František Ondřej. — Mistr sladownický we Slaném, pak w Brně. Umřel 1806.
Počátkowé základního naučení o waření piwa (přel.) VI. 1552.

Pawel, J. 1842.
We Wčele VI. 496. m.

Pawlas; 1841.
We Wlastimilu VI. 1036. p.

Pawlík, Jan. — Narozen w Praze 9. Dub. 1771; farář w Bezně, vikář.
1. Kázaní při prwotinách P. J. Sachra VI. 2031. a.
2. Kázaní etc. při visitací VI. 2021. b.
3. Kázaní k dítkám etc. při prwním přijímání VI. 2021. c.
4. Kázaní dwoje o swatém stawu manželském VI. 2021. d.
5. Kázaní při pohřbu W. Jos. Beránka, děkana w Mladé Boleslawi VI. 2086.
6. Čtení z listu apoštola Pawla a ze skutků apoštolských VI. 2234. a.
7. Duše hledající hospodina VI. 2234. b.
8. Wečeře páně VI. 2234. c.

Pawlowský, M.
Hlasowé duchowenstwa etc. (příspěwek) VI. 326.

Pawlowský, Ant. J. — Narozen w Neweklowě; doktor práw; umřel 1818.
Wýkladowé přirozeného práwa VI. 1221.

Pawlowský, Wácslaw. — Učitel hlawní školy w Jindřichowě Hradci; 1803.
Salcmanna: Počátkowé mrawů (přel.) VI. 1292.

Pazděrowský, Jan. — Farář w Nechanicích 1691.
Služba boží neb powinnost dwojí farního osadního etc. VI. 742.

Pečírka, Josef. — Doktor lékařstwí, od r. 1848 suppl. professor přírodopisu na Staroměstském gymnasium w Praze.
1. Šňupka od Raupacha (přel.) VI. 684.
2. (Wíce jiných překladů diwadelních her) VI. 684.
3. Bibliotéka poučných i zábawných spisů (překlady) VI. 883.

4. Bibliotéka wybraných románů jinojazyčných VI. 894.
5. Scheitlina Agata (přel.) VI. 1379.
6. Wácslaw Nowák VI. 1506.

Pečowský, Bartoloměj.
Rozmlauwání dwoje o wtělení a narození Krista. Příd. 94.

Peit, Jan Hostaunský. — Děkan w Bílině; horliwý zastawatel katolického náboženstwí; 1612—1617.
1. Jiříka Šerera: Katechismus křesťanského náboženstwí (z něm. přel.) IV. 1403.
2. Wýklad prawého etc. pod obojí spůsobau přijímání IV. 1423
3. Obrana putowání křesťanského IV. 1442.
4. Zpráwa etc. o jubilæum IV. 1485.
5. Knížka prwní de benedictionibus IV. 1753. a.
6. De consecrationibus et benedictionibus episcoporum IV. 1753. b.

Pelcl, František Martin (po předcích Kožíšek). — Narozen w Rychnowě 7. Listop. 1734; učitel mladých hrabat ze Šternberka a z Nostic, potom professor jazyka a literatury české 1793; člen několika učených společností; mistr na wysokých školách Pražských; o literaturu a historii českau wysoce zaslaužilý. Umřel 9. Února 1801.
1. Typus declinationum linguae bohemicae VI. 71. a.
2. Grundsätze der böhm. Grammatik VI. 71. b.
3. Handbuch etc. bei Erlernung der deutschen, böhm. und franz. Sprache VI. 125.
4. Nowá kronika česká VI. 944.

z Pelhřimowa, Mikuláš (Biskupec). — Stal se bakalářem swobod. umění na universitě Pražské r. 1409; jeden z předních půwodů a zastawatelů učení Táborů, od nichž za biskupa zwolen. Činný we wšech hádkách s mistry Pražskými w čas i po čase husitské wálky; r. 1432 byl jedním z poslů od králowstwí českého ku koncilii Basilejskému. Žiw ještě r. 1443.
1. Kronika Táborská III. 165.
2. (Psaní jeho a Jičína) Příd. 121.
3. Traktat proti Kanyšowi Příd. 158.

Pelhřimowský, W. A. — 1839.
We Wčele VI. 496. m.

Pelikán, Wácslaw Josef; 1711.
Gruntowní zpráwa o wolení a korunowání Římského krále (přel.) V. 266.

Pelikán, Wácslaw M. — Děkan Soběslawský 1743.
Pastwa duchowním swým owčičkám V. 790.

Pelikán, Wladimír (Josef). — Narozen we twrzce připsané k Hořicům dne 11. Kwětna 1808: syndikus w Tyništi 1835; radní w Sezemicích.
Šmida: Bohomír, mladý paustewník (přel.) IV. 1340.
W časopisech: Časop. mus. VI. 150. a. 169. a. 1686. a. — Wěnec 521. — Kwěty 150. f. 1588. d. — Čechoslaw 993. g. Jindy a nyní 1076. e. — Přítel mládeže 1260. Rozl. Praž. 1547 f.

Pelikán, Jan K. — Práwní aktuar w Miškowicích, pak radní.
Kotzebue: Náš Bedřich (přel.) VI. 666.
W časopisech: Časop. mus. VI. 496. h. — Wčela 1067. n.

Pellišota, Michael. — Řádu františkanského; kazatel u sw. Jakuba 1720.
1. Trinitas dominicalis V. 878. a.
2. Unum, binum, trinum V. 878. b.
3. Dwa spolu etc. t. j. sw. Dominik a sw. František V. 930. a.
4. Lidumila aby byla Bohumila V. 930. b.
5. Sw. Jan Nepomucký V. 930. c.
6. Láska boha k Peregrinowi V. 930. d.
7. Jazyk boží mučedlníka páně Jana Nepom. V. 930. e.
8. Hwězda ranní, denní, wečerní etc. Jana Nepomuckého V. 930. f.

Pelt, Jiří; 1654.
Kázaní nedělní V. 858.

Penthamer, Mikuláš, Ledecký. — Kněz 1558.
Šebestiana Kastaliona: Rozmlauwání společného z písem swatých etc. knihy čtyry (z lat. přel.) IV. 1157.

Peristerius, Petr z Teyna Horšowského. — Scholasticus a kazatel na hradě Pražském; 1564.
Kázaní etc. o přijímání pod obojí IV. 1586.

z Pernšteina, Wilém. — Narodil se w Morawě okolo r. 1435; od r. 1487 až do 1514 nejw. hofmistr králowstwí českého. Přičiněním jeho uzawřena r. 1517 smlauwa Swatowácslawská. Umřel na zámku swém w Pardubicích dne 8. Dub. 1521.
1. Řeč o spráwě zemí III. 428.
2. Psaní jeho III. 497.

z Pernšteina, Wojtěch. — Syn předešlého (na Plumlowě) nejwyšší hofmistr po otci swém; umřel 1534.
1. Příčiny některé nesrownání mého s bratřími IV 1265. a.
2. (Artikule proti bratřím) Příd. 153.

Pernštein, Josef. 1833.
Píseň normalní ke mši VI. 252.

Pernšteiner, František. — Alumnus semináře Brněnského 1782.
1. Patero kněh o wíře a náboženstwí křesťanském VI. 1762.
2. Swatý denní pořádek křesť. katolického (z něm. přel. s jinými společně.) VI. 2284.

Pessius, Cyprian, wiz **Pešín**.

Pessmayer, Antonín; 1782.
Ranní kázaní VI. 1923.

Pešek, Kristian. — Mistr; kazatel ewangelický w Žitawě 1712.
1. Tři písně postní V. 116.
2. Dwaustoroční církwe ewangelické památka V. 390.
3. Kristiana Langhausa: Křesťanských dítek ruční a domowní postilla (přel.) V. 843.
4. Gottfrieda Hoffmanna: Čtwerá nábožnost (z něm. přel.) V. 1603.

Pešek, Bedřich. — 1845, 1846.
We Wčele VI. 496. m.

Pešice, Jan. — Absolvowal práwa w Praze r. 1839.
We Kwětech VI. 1076. g.

Pešín, (Pešina) Cyprian. — Narozen w Žatci; farář na Horách Kutnách 1607—1608.
1. Wýklad na Agnus Dei IV. 1529. a.
2. Kratičké wyswětlení slow sw. Jana křtitele etc. IV. 1529. b.
3. Unguentum fraternae concordiae IV. 1529. c.
4. Privilegia pie defunctorum IV. 1529. d.
5. Wýklad na žalm etc. IV. 1529. e.
6. Turris fortissima IV. 1529. f.
7. Divinum somnium Jacobi patriarchae IV. 1529. g.
8. Lumen ad revelationem gentium IV. 1638. a.
9. Kázaní o wdowách IV. 1938. b.
10. Kázaní neb zpráwa o morowé ráně IV. 1638. c.
11. Kázaní o ohni Žateckém IV. 1638. d.
12. Kázaní o pádu dobytka IV. 1638. e.
13. O poswěcení chrámu IV. 1638. f.
14. Kázaní dwoje o posílání k nám angelů IV. 1638. g.
15. Adolescens resuscitatus IV. 1718.
16. Škola kříže IV. 1912.

Pešín, Matiáš. — Měšťan Žatecký; 1583.
Zahrádka wonného koření IV. 1958.

Pešina, Jan Tomáš z Čechoroda. — Narozen w Počátkách w Bechynsku 1629, 19. Pros.; kaplan w Kostelci nad Orlicí; děkan w Litomyšli; kanowník w Litoměřicích, na Wyšehradě, u hlawního kostela Pražského; nazwán biskupem w Samandrii od cís. Leopolda I. 1675, a radau i hrabětem palatinským od něho učiněn, maje statek Obořiště. Umřel 1680, 2. Srp.
1. Prodromus Moravographiae V. 274.
2. Paměti některé etc. w příčině města Brodu Uherského V. 320.

Pešina, Wácslaw Michal. — Narozen w Králowé Hradci 13. Září 1782; byl kaplanem w Polné, farářem w Kruzburku, pak w Blučině na Morawě; nyní kanowník kapituly Pražské; mnoha dobročinných spolků člen; o wznikání literatury české horliwý pečowatel.
1. Hlasy duchowenstwa k Ferdinandowi I. a Marii Anně r. 1836. (Redigowal) VI. 320.
2. Časopis pro katolické duchowenstwo (Redigowal) VI. 1738.
3. Hrob sw. tří králů w Reyně Kolíně VI. 2156.
4. Žiwot a pocta nejblah. panny Marie (dle Silberta) VI. 2192.
5. Zdráwas Maria. Kniha modlitební etc. (dle Silberta) VI. 2432.
W časopisech: Rozličn. Pr. VI. 1067. n. — Časop. pro katol. duch. 1125. c.

Pešina, Jan Josef. — Doktor lékařstwí 1804, 1805.
1. Zpráwa o neštowicích owčích VI. 1645.
2. Ponaučení k hojení morowého pádu howězího dobytka VI. 1646.

Pešinius, Wít.
Prawidlo wyučowání w nemoci Příd. 95.

Peška. Studowal práwa w Praze; úředník při magistratu tamže.
Ona je šílená (dle Lamberta) VI. 711.
We Kwětech VI. 496. k.

Peteny; 1833.
Kázeň laučiwá VI. 2056.

Petera, J.
Musaeusa: Němá láska (z něm. přel.) VI. 872.

Petrák, Jan Oldřich.
Katolická missionarní knížka VI. 1114.

Petřek, Benjamin z Polkowic. — Komorní písař při úřadě podkomorním w králowstwí českém. Těžce zbit a zraněn od lotrů dne 7. Červňa 1598, umřel 23. téhož měsíce w Praze.
1. Abrahama Buchholcera: Registřík historický (z lat. přel.) IV. 285.
2. Jana staršího Mathezia: Historie pána spasitele našeho Ježíše Krista IV. 1604. a.

Petřík, Jan z Benešowa; 1537.
1. Šebestiana Franka z Werdu: O ukrutném a hanebném hříchu opilstwí (z něm. přel.) IV. 670.
2. Erasma Roterodamského: Rozmlauwání dítek (z lat. přel.) IV. 735. a.
3. Téhož: O mrawích dítek (přel.) IV. 735. b.
4. Žaltář IV. 1929.

Petrman, Jiří. — Slowák; narozen w Pukawci w Hontské stolici 1710. Kazatel české církwe a učitel český i německý u sw. Jana w Drážďanech. Umřel 1792.
1. Hospodina srdcem i rty chwálení V. 145.
2. Čechořečnost VI. 39.
3. Žaltář VI. 193. a.
4. Písně duchowní VI. 193. b.
5. List o wečeři páně VI. 1757.
6. Křesťanské wíry základ VI. 1894.

Petrowec, Josef. — Narozen 30. Března 1808 w Kadowě w Prachensku; akcessista při Pražském magistratu, pak při kriminale w Rakownice.
W Rozličn. Pražských VI. 600. n.

Petrowrozský, Hynek. — Bratr český.
Kázaní w neděli 8. po sw. Trojici IV. 1571.

Petrozelinus, Jakub Kunšlatský. — Farář w Třebíči 1616; umřel we Wratislawi r. 1633, 14. Října.
1. Spis o baufkách tělesných i duchowních IV. 822.
2. Pastor, t. j. wýklad žalmu 23. IV. 1533.
3. Postilla IV. 1561.
4. Rozjímání napomenutedlné o pokoji IV. 1631. a.
5. Vivens disce mori IV. 1631. b.
6. Lazarus redivivus IV. 1631. c.

Petržilka, Wácslaw Sušický; 1621—1631.
1. Knížka aneb tabula etc. o wypočítání auroků V. 505.
2. Knížka, kterak se winice, štěpnice sprawowati mají V. 565.

Petržilka, Wácslaw Baltazar. — Narozen w Chrudimi; filosofie a mediciny doktor, physicus juratus kraje Chrudimského a senator we Chrudimi 1720—1740.
1. Fons ruber aneb čerwená studánka etc. we městě Chrudimi V. 558.
2. Nebeský lékař Kristus Ježíš etc. V. 1221.

Petržilka, Jan Stanislaw. — Děkan Mikulowský 1723.

1. Duo minuta etc. o mši a očistci V. 764.
2. Druhý šart etc. na wýplat duší křesť. ze žaláře očistcowého V. 1211.

Pfleger, Antonín (Kopidlanský). — Narodil se w Kopidlně w kraji Bydžowském dne 12. Března 1811. Z mládí nawštěwowal školu Kopidlenskau, a když roku 1818 jeho rodiče do Slaupna nad Cidlinau se přestěhowali, školu Slaupenskau. Gymnasialní studia odbyl u Benediktinů w Braunowě, humaniora na Malé straně w Praze, a filosofii r. 1830 a 1831 w Brně a w Litomyšli. Přistaupiw na to k hospodářskému úřadu na Slaupně, setrwal od toho času co písař auřední na panstwích Benediktinských, totiž od r. 1831—1833 we Slaupně, od r. 1833—1838 w Hrdlích blíž Litoměřic, a od r. 1838—1844 co saudní aktuar w Polici blíž Braunowa. Jmenowán byw pak obročním w Halbstatě blíž Braunowa, stal se konečně dne 18. Října 1849 představeným auřadu na Břewnowsku u sw. Markety.

We Kwětech VI. 1008. k. 1036. i.

Phagel, Wít Písecký. — Farář w Tuklacích, pak děkan w Kostelci nad černými lesy; 1600.

1. Psalmodia Davidica IV. 141.
2. Wýklad kapitoly 53 Izaiáše IV. 1526.
3. Kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým IV. 1694.

Philadelphus, Martin Zámrský. — Duchowní spráwce w Opawě. Umřel 1592, 9. Března, dříwe než wyšel druhý díl jeho postilly, pro kterauž dwa tiskaři do wězení dáni byli, Dačický a Sedlčanský, že ji w Praze w nowě tlačili.

1. Písně na ewangelia IV. 121.
2. Postilla IV. 1555.

Philadelphus, Nikodem. —

Odpowěd na příčiny etc., proč jeden mladý pán od wíry ewangelické odstaupil IV. 1351. b.

Philomusus, Martin; 1583.

Epithalamion IV. 184.

Picek, Wácslaw Jaromír (Podswijanský). — Narozen 13. Listopadu 1812 w Aujezdě blíž Turnowa; studowal we Mladé Boleslawi a w Praze, kdež r. 1838 běh práwnický dokonal. Stal se wrchním na panstwí Liblinském; r. 1849 podkrajským kommissarem; 1850 prozatímním redaktorem wládních nowin w Praze.

1. Básně VI. 343.
2. Písně VI. 354.
3. Wilém Rožemberk VI. 680. a.
4. Král Wratislaw na Morawě VI. 680. b.

W časopisech: Časopis pro katol. duch. VI. 275. d. — Kwěty 496. k. 600. k. — Wčela 496. m. 559. h. 599. h. — Wěnec 521. — Časop. mus. 559. d.

Píč, K. F.

Hrob, od Salise (přel.) VI. 514.

Piccek, Michal Smržický z Radoslic, 1609. — Po Bělohorské bitwě přestaupiw ku katolickému náboženstwí, stal se purkmistrem hor winničních; r. 1622 byl jedním z kommissarů, kteří přejali statky akademie Karlowy, když měla býti odewzdána Jesuitům.

Akcí a rozepře mezi filosofem, w lékařstwí doktorem a oratorem IV. 266.

Pierfeindt, Matěj.

Rozjímání modlitby páně.

Pihawský, Jan. — Děkan Rožďalowský 1631.

Ant. Suquet: Kšaft křesťanského člowěka (z lat. přel.) V. 1386.

Pichl, Josef Bojislaw. — Narozen 23. Srpna 1813 w Kosoři; doktor lékařstwí.

1. České besedy (příspěwek) VI. 340.
2. Cervantesowy novelly (ze špan. přel.) VI. 857.

W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 559. g. 600. k. 913. c. 1067. q. 1409. f. — Wlastimil 496. l. 913. e. 1008. p. 1140. — Wčela 496. m. 913. d. 1036. e.

Pichler, Karel.

We Wčele VI. 913. d. 932. h. 1220. c.

Pik, Eduard. — 1846.

Mnemotechnika VI. 1169.

Pilařík, Štěpán. — Slowák. Narozen w Očowě; kněz od roku 1639. Muž učený a osudem žiwota znamenitý; sedmi církwí w rozličných časech spráwce, Bráneckého bratrstwa starší; třikrát pro náboženstwí wyhnán; jednau u Turků wězeň 1663; posléz w Naysalcu Mišnenském uherských a českých wyhnanců spráwce. Umřel 1678.

1. Harfa Dawidowa V. 87.
2. Sors Pilarikiana. Los etc. V. 212.
3. Salomonea postilla Joannis Gerhardi V. 835.
4. Christus nobiscum etc. Stred tekaucí etc. V. 1550.

Pilnáček, J. — Studowal w Králowé Hradci pěstaun we Wídni; umřel 1829.

W Časop. česk. mus. VI. 496. h. 599. f. 932. f.

z Pilsenburka, Samuel. — Kapucín a missionář 1646.

1. Capaleona: Kapucín (z wlask. přel.) V. 172.
2. Františka z Rozdražowa: Rozbroj o kalich (z lat. přel.) V. 690.
3. Humilisa Segala: Praktika pro ty, kteří chtějí etc. (z wlask. přel.) V. 1377.

Písecký, Wácslaw. — Narozen w Písku 1482. Stal se bakalářem swob. umění 1501, mistrem 1505; byl děkanem fakulty filos. r. 1508. Brzy na to jel do Wlach se žákem swým Sigmundem Hrubým z Jelení, kdež otráwen umřel r. 1511.

Spis Isokrata k Demonikowi (z řeck. přel.) III. 108.

Písecký, Ondřej. — Farář w Dobrowicích 1584.

1. Otázky IV. 1313.
2. Rozmlauwání těla etc. a duše IV. 1832. a.
3. Boj člowěka hříšného s pokušením IV. 1832. b.

Pistolacius, Vincenc; 1577.

Spis neb orací ku poctiwosti sňatku swadebního p. Wiléma z Rozemberka IV. 495.

Pistorius, Jan; 1600.
Enchiridion IV. 1358.

Pistorius, Pawel z Lučska. — Děkan Karlšteinský 1603; prælát Plzenský 1606; kanowník Wyšehradský 1616.
1. Kázaní Jana Zlatoustého (přel.) IV. 1779. b.
2. Vincence Bruna: O umučení a z mrtwých wstání p. n. J Krista (přel.) IV. 1871.
3. Spůsob žiwota pobožného IV. 1878.
4. Kašpara Sopia: Králowská rada hišpanskému králi (přel.) V. 493.

Pišeli, Antonín. — Polní kaplan u regimentu kníž. Kinského; narozen 1756; umřel w Praze 1806.
Jakuba Srnce Dicteria (rozmnožil) IV. 29.

Piškule, Jan Sušický; 1592.
Urbana Regia: Lékařstwí duše (přel.) IV. 1799.

Pitr, Bonaventura (křtěn Josef). — Narozen w Třebechowicích 1708, 5. Listop. Studowal we Braunowě; wstaupil do řádu Benediktinského r. 1727, 28. Října. W 25. roce wěku swého stal se knězem; pomáhal nejprwé při pastýřském úřadě w Polici; přednášel filosofii a theologii w klášteře Břewnowském; stal se sekretářem opata Bennona; oddal se nyní zpytowání zřídel českého dějepisu, z něhož wšak wytržen byl zwolením za prælata do Rajhradu 1756, 25. Května. W důstojenstwí tomto umřel 15. Kwětna 1764.
1. Řehola aneb zákon sw. Benedikta V. 477.
2. Hlas na wýsosti etc. V. 1229.

Pixa, František. — Narodil se roku 1807 w Písku; hlawní školu a gymnasium absolwowal tamže, filosofii slyšel roku 1826 a 1827 w Praze, jakož i prwní rok práw. Roku 1829 změnil swé powolání a obrátil se k bohoslowí, kteréž studowal w Budějowicích. Hned po wyswěcení na kněžstwí stal se r. 1833 administratorem na lokalii w Černišku, kraje Prachynského, diöceze Budějowské; po dwau létech dosazen za kaplana do Mirotic, kdežto rok setrwal. W běhu téhož roku stal se prozatímním administratorem fary w Lašowicích a po šesti měsících opět w Záhoří na panstwí Worlickém. Roku 1829 dne 17. Března dostal se za expositu do Malína u Kutnéhory.
Krátké wedení k chowání etc. owocných stromů VI. 1543.

Placalius, Tomáš Ignac. — Alumnus 1634; farář Březnický 1636.
1. Martyrologium neb passional sw. Římské církwe (z lat. přel.) V. 1258. a.
2. Obora panenská V. 1258. b.
3. Žiwotowé swatých panen V. 1258. c.
4. Žiwoty swětic V. 1258. d.
5. Postní potrawa V. 1388. a.
6. Pobožný soldát V. 1388. b.
7. Weliký slunečný kwět etc. V. 1388. c.
8. Jer. Drexelia: Orloj (přel.) V. 1388. d.

Plácel, Wácslaw z Elbingu. — Narozen w Hradci Králowé 1556, 7. Září; stal se kancléřem w témž rodním městě r. 1588. Umřel mrtwicí raněn 1604, 6. Října.
Historie židowská IV. 291.

Plaček, Frant. — Narozen 20. Dubna 1809 we Bělči na Křiwoklátsku, studowal od r. 1821 do 1826 w Slaném. Od r. 1826—1833 pokračowal w studiích w Praze; wstaupil 17. Pros. 1833 u wlády Dolnorakauské do praxí, kdež slaužil při krajských auřadech we sw. Hypolitu a Korneuburku. Ku konci r. 1838 na swau žádost přesazen do Čech, byl do Prosince 1844 konceptním praktikantem w kraji Boleslawském. Od Prosince 1844 co krajský tajemník w Chrudimi k swobodnějšímu řízení obcí hledě, náwrh řádu pro obce wenkowské wypracowal, poměry mezi sedláky a domkáři zpytowal, a o pokautním písařstwí mezi lidem wenkowským a potřebě úřadowání českého w krajinách českých pojednání sepsal, které již určené k wytisknutí w Musejním časopise 1846, censurau k tisku připuštěno nebylo. Po powolení konstitucí wybídnut od nejw. purkrabí Rudolfa hr. Stadiona præsidialním dekretem od 13. Dubna 1848 k poradám o náwrhu obecního řádu s mimořádnau gubernialní komisí k tomu ustanowenau, wstaupil 14. Dubna 1848 do Národního wýboru w Praze, po jehož rozpuštění hrabě Thun w præsidialním bureau jej podržel. W Červenci pak byw w okresu Chrudimském a Nimbursko-Benátském zároweň wywolen, odejel co poslanec Chrudimský k říšskému sněmu, kdež wywolen do wýboru petičního i urbarního s některými málo wýminkami k prawici českonárodní držel; dle jeho náwrhu zrušila se 4. Října 1848 od 1. Listopadu téhož roku daň fikticialní w Čechách. Po bauři Wídeňské měl aučastenstwí w poradách českých poslanců w Praze w měšťanské besedě, a nawrátiw se k sněmu Kroměřížskému spůsobil co aud 7. sekcí, že konstituční wýbor do obnoweného náwrhu základních práw pro obce přijal také práwo k přijímání nowých audů do swazku obecního, které i do oktrojowané ústawy §. 33. ad c. přešlo. Po rozpuštění sněmu byl dopisem ministra Frant. hr. Stadiona dne 14. Března wyzwán z Chrudimě k ministerstwu k poradám o wywazení gruntů, po jichž ukončení ministerní radda Klecanský za prwního sekretáře zemské kommisse wywazowací jej požádal. Při nowém zřízení politických úřadů stal se podkrajským w Březnici, jelikož wšak præsident Klecanský opět o jeho ponechání při wywazowací kommissí žádal, ustanowil jej ministr Bach s po-

zůstawením jemu tohoto úřadu za spoluhlasujícího auda zemské kommissí w Praze.

W časopisech: Časopis mus. VI. 496. h. — Čechoslaw 599. g. — Rozl. Praž. 600. n. — Kwěty 1036. i.

Plačko, Štěpán. — Kazatel w Dřenowě 1846.

Křesťanský katechismus VI. 1873.

Plachý, Jiří (Ferus). — Narozen w Teyně Horšowě 1583; Jesuita; kazatel u sw. Salvatora w Praze; měl na péči tiskárnu a bibliotéku, kdež dle Balbina 600 rukopisů přečetl a poznamenáními opatřil. Mnoho pod cizím jménem wydáwal. Umřel w Březnici, kdež byl na odpočinutí, r. 1659.

1. Žiwot sw. Ignacia IV. 1797.
2. Žaltář pro wojáky V. 84. 1539. f.
3. Mappa katolická V. 375.
4. Slawnost prwního století towaryšstwa Ježíšowa V. 460.
5. Schola civilitatis o zdwořilosti mrawů V. 489.
6. Jer. Drexelia: Orbis Phaeton (z lat. přelož.) V. 492.
7. Křesťanské učení V. 715. a.
8. Martina de Roo: O stawu duší w očistci (přel.) V. 715. b.
9. De judicio particulari V. 715. c.
10. Matěje Nennichen: De traditionibus (přel.) V. 715. d.
11. Jer. Drexelia: De coelestibus gaudiis (z lat.) V. 715. e.
12. Téhož: Nuntium mortis (z lat.) V. 715. f.
13. Štít wíry V. 715. g.
14. De poenis inferi V. 715. h.
15. Pomoc katolická dušičkám w očistci V. 715. i. 1539. b.
16. Jana Euseb. Normberského: O wšudy přítomnosti božské V. 715. k.
17. Horacia Turselina: Sláwa nejsw. domu Lauretanského (z lat. přel.) V. 1160. a.
18. Trůn milosti Marianské V. 1160. b.
19. O španělském kříži V. 1160. c.
20. Zázraky p. Marie Swatohorské V. 1160. d.
21. Pauť nejsw. p. Marie w Neukirchu V. 1160. e.
22. De veritate et praestantia reliquiarum eccl. metropolitanae etc. V. 1160. f.
23. Mikul. Lancicia: Chwála sw. Ignacia V. 1254. a.
24. Žiwot sw. Isidora V. 1254. b.
25. Žiwot sw. řemeslníkůw V. 1254. c.
26. Žiwot sw. 12 apoštolůw etc. V. 1254. d.
27. Žiwot sw. p. Barbory, Anežky, Máří Magdaleny V. 1254. e.
28. Žiwoty sw. patronů českých V. 1254. f.
29. Fama posthuma S. Joannis Nep. V. 1254. g.
30. Žiwot sw. Ludmily V. 1254. h.
31. Žiwot sw. Jana Nepom. V. 1254. i.
32. Lukáše Pinella: Rozmyšlowání o čtyrech wěcech posledních člowěka (z lat.) V. 1385. a.
33. Katolické prostředky pomocné duším V. 1385. b.
34. Duchowní almanach V. 1385. c.
35. Pauť k swaté krwi V. 1385. d.
36. Leonarda Laesia: Kšaft člowěka křesťanského V. 1385. e.
37. Proroctwí o utrpení p. Krista V. 1385. f.
38. Jana Nadasi: Maria matka boží umírající (přel.) V. 1385. g.
39. Mik. Sfondrata: Praxis spiritualis (přel.) V. 1385. h.
40. Špíže postní V. 1385. i.
41. O připrawowání se k smrti V. 1385. k.
42. O sedmi smrtelných hříších V. 1385. l.
43. Alex. Kawetana (Cajetana); Tužebná a srdečná supplikací lidí po wšem swětě umírajících etc. V. 1385. m. 1539. d.
44. Úřední křesťanského člowěka starost (z lat.) V. 1385. n.
45. Spůsob a kontrfekt prawé křesťanské lásky V. 1385. o.
46. O lásce k bližnímu V. 1385. p.
47. Cyriaci Ricci: Zlatý nebeský klíč V. 1539. a.
48. Modlitby k sw. patronům českým V. 1539. c.
49. Hora Sion V. 1539. e.

Plachý, Ondřej. — Slowák; kněz Nowoměstský. Narozen we Wrbowce w Hontské stolici 1755. Umřel 1810, 7. Října.

1. Ewangelický funebral VI. 195.
2. Pewná naděje blahoslawené nesmrtedlnosti, we kteréžto se etc. Pawel Fabri etc. rozlučuje VI. 363.
3. Staré nowiny VI. 728.
4. Žiwot Martina Lutera VI. 1045.
5. Řeči písma swatého VI. 1291.
6. Zákon krajinský z ohledu náboženstwí wydaný roku 1791. VI. 1675.
7. Postilla domowní VI. 1906.
8. Platnost umění i po smrti, při pohřbu mládence Št. Pána VI. 2077.
9. Agenda ecclesiastica slavica VI. 2113.
10. K. Šturma: Kochání se s Bohem (přel.) VI. 2216.
11. Kristiana Förstera: Kochání s Bohem (přel.) VI. 2239.

Plánek, Jan. — Mistr truhlářský w Strakonicích. Narozen 15. Kwětna 1789 we Wlachowě Březí.

W paměti pozůstawená cnost etc. (nad smrtí Pawla Skály) VI. 419.

Platzer, J. Norbert; 1738.

Moře pro plnost wod t. milosti Maria etc. V. 991.

Pleskot, František. — Mlynář Auwalský.

W Rozmanitostech VI. 600. 1125. a.

Plewňowský, Wácslaw. — Jesuita 1665.

Jasná zlatá hwězda Šternbersko-Lažanská etc. V. 1081.

Plinowic, Adam z Skocowa.

Filippa Kegelia: Dwanáctero přemyšlowání duchowních (přel.) V. 1419.

Plintowic Adam. — Slowák; warhaník Žilinský ok. 1650.

(Od něho několik písní w Citaře Tranowského) V. 86.

Plot, G. — 1841.

We Wčele VI. 496. m.

Plut; 1785.

Prawowec Patelin (přel.) VI. 602.

z Plzně, Prokop. — Stal se bakalářem swob. umění r. 1403, mistrem 1408; přednášel na universitě; přidržel se strany Husowy; byl děkanem fakulty filos. 1414, 1439, rektorem 1420, 1426, 1443. Na synodě r. 1421 zwolen za jednoho ze čtyr správců strany pod obojí. Roku 1427 w bauři proti Sigm.

Korybutowi wypowězen z Prahy s jinými kněžími strany Příbramowy; r. 1437 byl w poselstwí ku koncilii Basilejskému o stwrzení kompaktat; roku 1439, jsa farářem u sw. Jindřicha, zwolen za administratora společně s Příbramem; we kterémž důstojenstwí byl až do dobytí Prahy od Jiřího z Poděbrad r. 1448.

Napomínání Čechůw a Morawanůw, aby kompaktata přijali III. 625.

Plzenský, Matěj. — Kazatel w Poříčí nad Sázawau 1614.

1. Kázaní několik IV. 1655. b.
2. Kázaní při pohřbu p. Alžběty Waldšteinowé IV. 1698.

Plzenský, wiz **Rührenšaft.**

z Poděbrad, Hynek. — Syn krále Jiřího; kníže Minstrberský. Umřel 1491.

1. Májowý sen III. 61.
2. Fucherii Carnotensis: Historia expeditionis Hierosolymitanae (přel.) III. 134.

Podlipský, J. W. — Narozen 30. Listop. 1816 w Michli u Prahy. Doktor lékařstwí.
W časopisech: Kwěty VI. 913. c. 1008. k. 1173. f. 1220. d. — Časop. mus. 1008. d. — Wlastimil 1076. m.

Podmanický, Jan z Assodu. — Uherský rytíř; círk. ewangelických bratrstwa Pešťanského inspektor 1726.
(Několik písní w kancionalu Gloniusa) V. 114.

Podolský, Simeon. — Zemský měřič 1617.
Knížka o mírách zemských IV. 745.

Pohan, Wácslaw Alexander. — Narozen 5. Září 1791 w Pelhřimowě; biskupský notář Budějowický; farář a děkan w Poříčí nad Sázawau.

1. Hlasowé duchowenstwa etc. (příspěwek) VI. 326.
2. Kwětný wěneček školním dítkám VI. 1359.

W časopisech: Rozličn. Praž. VI. 275. f. — Wčela 496. m. 1220. c. — Čechoslaw 932. c. — Přítel mlád. 1581.

Pohl, Jan Wácslaw; 1756—1783.

1. Grammatica linguae bohemicae V. 28.
2. Prawopisnost řeči čechské VI. 40.

Pohl, Frant. Xaver; 1829.
Příhody a cesty Martina Engelbrechta (z něm. přel.) VI. 840.

Pohlreich, J.
We Wčele VI. 496. m.

Pohořelý, Josef Mirumil. — Narodil se r. 1808 dne 8. Března na Horách Kutných, kdež po wystaupení z hlawní školy normální po 2 roky praktikowal dílem u úřadu berního, dílem u hospodárstwí městského, pak ale znelíbiw sobě té dráhy 1822 nastaupil gymnasialní studia w Hradci Králowé. Studia filosofická ukončil w Litomyšli, kamž se z Prahy utekl pro nedostatek wýžiwy. Po mnohém boji s nesnázemi wýžiwy nastaupil 1832 bohoslowní studium w Hradci. Toho ještě roku přijaw fundací k studiím theologie pro semeniště Tarnowské, odebral se na universitu Pražskau. Roku 1834 wšak poděkowaw se za tuto fundací, wstaupil do bohomluweckého ústawu w Litoměřicích. Po swém wyswěcení na kněžstwí přišel na winici Páně do Brozan. Roku 1838 přeložen na kaplanstwí do Turnowa, později stal se duchowním spráwcem we Mlázowě, dioecezí Budějowické.

1. Kancional VI. 269.
2. Citowé k jmeninám Hynka Šaura VI. 465.
3. Jarošín a Swatawa VI. 837. a.
4. Jaronka, kněžna Kokořinská VI. 837. b.
5. Jarbor a Miloslawa VI. 837. c.
6. Žiwotopis wel. p. Ant. Hanikýře VI. 1063.
7. Husárek VI. 1347. a.
8. Osmero příběhů VI. 1347. b.
9. Ferdinand VI. 1347. c.
10. Katolická modlitební a poučná knížka VI. 1347. d. 2443.
11. Popsání žiwota a skutků swatých a swětic božích (dle Sinzla) VI. 2196.

Poimon, František. — Narozen w Polné r. 1817. Kooperator w Německém w Jihlawsku.
O žiwotě, zázracích etc. sw. Liguriáše VI. 2194.

Pokorná, Jar. —
We Kwětech VI. 496. k.

Pokorný, Frant. — Posluchač filosofie w Plzni 1819.
W Rozmanitostech VI. 1076. a.

Pokorný, W. —
We Wčele VI. 1477. k.

Polák, Milota Zdirad. — Narozen 29. Února 1788 w Zásmukách; byl adjutantem barona z Kolleru; professor českého jazyka na Nowoměstské akademii; nyní general.
Wznešenost přírody VI. 537.
We Wěnci VI. 521.

Polanský, František Urban. — Narozen we Skutči r. 1793; lokalista w Černéhoře.
Řeči duchowní VI. 1979.

Polanus, Amand.
Summa učení o wěčném božím předřízení. Příd. 103.

Polc, Hynek; 1842.
Žiwa VI. 1505.

Polda, Mikuláš; 1473.
Písně rozličné duchowní III. 40.

Polenský, Fr. P. —
Kalendář pro čas a wěčnost VI. 764.

Polický, M. —
We Wčele VI. 496. m.

Poličanský, Matěj; 1600—1613.

1. Rozmlauwání hosta s paustewníkem IV. 1360. a.
2. Obrana prawdy hospodinowy etc. IV. 1360. b.
3. Pokuty a trestání přestupníkůw božích přikázaní IV. 1413.
4. Knížka o wyjití Noe z korábu etc. IV. 1472.

Polius, Lukáš; 1595.
Sedm kázaní o žiwotu wěčném IV. 1606.

Pollášek, František. — Narozen w Příboře 4. Října 1757; professor dogmatiky, pak

moralky a pastoralky. Roku 1799 a 1802 rektor lyceum Olomauckého; od r. 1803 děkan a farář w Dolanech a ředitel studií theol. w Olomauci. Zemřel 4. Čerwence 1818.
1. Písmo swaté nowého zákona VI. 1715.
2. Ranní wýklad epištol nedělních VI. 1903.
3. Příkladowé VI. 2233. 2243.
4. Modlitby (přel.) VI. 2344.
5. Prawé poznání boha VI. 2361.

Polonus, Walentin Pelčický. — Farář Dřewický 1584—1600. Byl r. 1564 kaplanem w Jindř. Hradci.
1. Specialník IV. 85.
2. Pomni na mne IV. 1332.
3. Ruční knížka IV. 1826.

Pomocník, Wawřinec. — Wčelař w Kočkowicích 1811.
Maudrý wčelař VI. 1515.

Pongrác, Baltazar. — Slowák; saudní assessor stolic Liptowské, Zwolenské a Pešťanské 1783.
Amadea Kreuzberga: Pobožné přemyšlowání (z něm. přel.) VI. 2209.

Pontanus, wiz **z Preitenberka.**

Poskok, Witolid; 1589.
Kaule Dawidowa IV. 1329.

Pospíšil, Jan Hostiwit. — Narozen w Kutnéhoře 30. Kwětna 1785; impressor w Praze a w Hradci Králowé.
Šmida: Stařeček z hor (přel.) VI. 1363.

Pospíšil, Jaroslaw. — Narozen 13. Září 1812 w Hradci Králowé. Syn předešlého. Přewzal po otci tiskárnu Pražskau.
1. Kwěty (Redigowal) VI. 752.
2. Tré powídek etc. dle Glace a Houwalda VI. 848. a.
3. K. Šmida: Timoteus a Filemon (přel.) VI. 848. b. 1369.
4. Šmida: Josafat (přel.) VI. 848. c.
5. Zschokke: Wečer před sobotau (přel.) VI. 848. d.
6. Jakobsa: Dwě Marie (přel.) VI. 848. e.
7. Ušlechtilá Pawlinka (z něm. přel.) VI. 848. f.
8. Bratří (přel.) VI. 1363.
W časopisech: Kwěty VI. 559. g. 913. c. 1008. k. 1067. q. 1076. g.

Pospíšil, Ladislaw. —
Kotzebue: Eduard w Skotsku (přel.) VI. 679.

Possart, Frd. —
Lehrbuch der slawischen Sprachen VI. 121.

Pothmann, M. C. — Farář; 1791.
Mrawokniha VI. 2219.

z Prachatic, wiz **Křištan.**

z Praitenberka, Jiří Barthold Pontanus. — Probošt kostela na hradě Pražském 1606.
1. Žiwot sw. Iwana IV. 1787.
2. Duchowní obweselení země české Příd. 104.

Prawda, Jan Litowanský; 1618.
Apologia etc. pána z Waldšteina IV. 503.

Pražák, Wácslaw. — Řádu kazatelského; 1740.
Modicum non modicum sed gloriosum. Maličko etc. V. 998.

Pražák.
We Wčele VI. 496. m.

Pražský, Wácslaw. —
Modlitby V. 1587.

Pražský, Hynek. — Purkrabí w Březnici; 1819.
Wýstraha proti krwotoku etc. dobytka VI. 1650.

Předák, W.
We Kwětech VI. 1175. c.

Prefát, Oldřich z Wlkánowa. — Rytíř; narozen 1520; měštěnín Pražský; důmyslný a řemeslný hotowitel mathematických nástrojů; putowal do Jerusalema, Compostelly a jinám. Umřel 26. Čerwence 1565.
Cesta z Prahy do Benátek etc. a do Palæstiny IV. 643.

Přelaucký, Tůma. —
1. Psaní P. Sigmundowi III. 735. a.
2. O půwodu jednoty bratrské III. 735. b.
3. Psaní Wawřincowi Krasonickému III. 748.

Přemyšlensky, Jan.
List stawům o neřádu kněžském III. 153.

Presl, Jan Swatopluk. — Narozen 4. Září 1791 w Praze; doktor lékařstwí; professor přírodopisu na fakultě medicinské; člen mnoha spolků učených. Umřel r. 1849, 12. Dubna.
1. Krok (Redigowal) VI. 741.
2. Flora Čechica VI. 1464.
3. Rostlinář VI. 1465. a.
4. Barona Jiř. Cuviera: Rozprawa o přewratech kůry zemské VI. 1465. b.
5. Ssawectwo VI. 1465. c.
6. Nerostopis VI. 1465. d.
7. Wšeobecný rostlinopis VI. 1465. e.
8. Lučba čili chemie zkusná VI. 1483.
9. Obšírné prostonárodní naučení o řemeslech etc. (dle Poppe) VI. 1584. a.
10. Časopis technologický (Redigowal) VI. 1584. b.
11. Důležité slowo etc. o blahočinnosti očkowání VI. 1616.
W časopisech: Krok VI. 1008. i. 1162. g. 1473. m. 1488. d. 1607. e. — Kwěty 1067. q. — Časop. mus. 1473. g. 1607. d.

Presl, Karel Bořiwoj. — Narozen w Praze 1793. Doktor lékařstwí, professor přírodopisu na fakultě filosofické.
Flora Čechica VI. 1464.

Přeštický, Martin; 1634.
In subitum obitum etc. na pohřeb pana Henricha Straky z Nedabylic V. 198.

Pretlik, Benj. Josef. — Křížowník s čerwenau hwězdau; 1740–1744.
1. Wečeře weliká etc. V. 780.
2. Lingua trium saeculorum V. 996. a.
3. Liber scriptus intus et foris V. 996. b.

Přibík, Jan Prawoslaw. — Narozen w Mnišku 4. Dub. 1811; učitel školní w Berauně od r. 1836.
1. Zásoba ku předpisům a diktowání VI. 66.
2. C. Montala: Krátké a pochopitedlné nawedení k ladění forte a piana VI. 185.

3. Bílé klobauky VI. 688.
4. Škola mrawů a užitečných wědomostí VI. 1218.
5. Počítání písemná VI. 1401.
W časopisech: Wčela VI. 496. m. 913. d. 993. h. 1008. f. 1037. 1067. n. 1076. d. — Kwěty 558. i. 1162. i.

Přibil, Martin A. — Narozen 14. Pros. we Slaném; kaplan w Břežanech.
1. Národní písně VI. 311.
2. Katolík VI. 2396.
W časop. pro katol. duch. VI. 1125. b.

Přibilowský, Martin; 1828.
W Rozl. Praž. VI. 600. n.

Přibislaw, wiz **Pulkawa**.

z Příbrami, Jan (jinak Kněz). — Stal se bakalářem swobod. umění r. 1409, mistrem 1413. Byl děkanem fakulty filos. 1438. Kněz strany pod obojí; r. 1427 při bauři proti Sigmundowi Korybutowi wypuzen s následowníky swými z Prahy pro rozepři swau s Englišem a Rokycanau. W čas jednání o kompaktata byl hlawau kněží těch, kteří se s kompaktaty spokojili, tak jak byli roku 1433 namluweny s poslanci koncilia Basilejského, a o potwrzení Rokycany za arcibiskupa nestáli. Roku 1439 stal se společně s Prokopem z Plzně administratorem strany pod obojí, jsa tehdáž farářem u sw. Jiljí. Z důstojenstwí tohoto swržen r. 1448 po dobytí Prahy od Jiřího z Poděbrad, umřel téhož roku w Prosinci.
1. Žiwot kněží Táborských III. 160.
2. Kniha proti Rokycanowi III. 639.
3. Řeči III. 706. c.

Příbram, Pawel z Prahy. — Stal se bakalářem swob. umění r. 1506, mistrem 1515; učil na universitě; wýtečný hwězdář; umřel r. 1520. 5. Října.
Martina Luthera: Wýklad na desatero božích přikázaní III. 853.

Příhorský, Frant. — Narozen 6. Říj. 1787 w Praze.
W časop. pro katol. duch. VI. 1125. c.

Přichowický.
We Wčele VI. 913. d.

Přik, Bohuslaw; 1782.
K důstojně welebnému biskupu Kralohradeckému VI. 1097. b.

Prohl, Baltazar ze Sibenhirtu; 1562.
Wýklad na žalmy IV. 1497.

Procházka, Adam; farář u sw. Hawla. 1610.
(Spis hanliwý proti stawům) IV. 1394.

Procházka, Jan. — Řádu sw. Pawla 1710.
Palma honoris etc. při prwní mši P. J. Mokrého V. 911.

Procházka, Jiří František de Lauro. — Farář Swatopolský 1715; děkan Beraunský, pak vicesuperior w domě duchowních u sw. Karla Borromea; 1736.
1. Nowý welikomocný nebeský Kralomoc t. j. sw. Pius etc. V. 913.
2. Hortus voluptatis t. j. Zahrada rozkoše etc. V. 939.
3. Na hory Judské etc. se ubírající králowna nebeská etc. V. 983.

Procházka, Josef (Dewítský). — Narozen 16. Ún. 1811 w Jindřichowě Hradci; doktor lékařstwí; Srownej: **Dewítský**.
1. Školka řeči uherské VI. 118.
2. Poslední konsul Kafský (z rusk. přel.) VI. 862.

Procházka, Tomáš. —
1. Tři písně duchowní VI. 246. a.
2. Chwála boží a swatých jeho VI. 246. b.

Procházka, Wojtěch F. — Narozen 18. Dub. 1781 w Praze. Čestný kanowník na Wyšehradě; farář u sw. Wojtěcha, dříwe w Kojetíně.
1. Píseň při mši swaté VI. 251.
2. Hlasy duchowenstwa (příspěwek) VI. 320.
3. Šmida powídky pro kwětaucí mládež VI. 1354.
4. Dobrý tón (od Töpfera) VI. 693.
5. Kastelliho: Dwa přátelé a jediný kabát VI. 693.
6. Töpfera: Wéwodůw rozkaz VI: 693.
7. Šestero postních kázaní VI: 1954.
8. Kázaní w chrámu p. Libezníckém VI. 2041.
9. Kázaní na welikonoční boží hod VI. 2052.
W časopisech: Kwěty 913. c. 993. m. 1008. k. 1036. i. 1076. g. 1162. i. 1220. d. 1475. b.

Procházka, Filipp; 1818.
Píseň zpíwaná od Zapské školní mládeže etc. VI. 420.

Procházka, Amadeus. — Piarista; 1780.
Sekretář český VI. 1691.

Procházka, Frant. Faustin. — Narozen w Paké 1749 13. Ledna. Kněz řádu Paulanů, kazatel; opakowal humaniora s mladšími duchowními; učil historii církewní, hebrejskému jazyku, hermeneutice; od r. 1786 byl censorem, direktorem gymnasií, c. k. bibliotekářem. Umřel 1809, 2. Prosince.
1. Biblí česká (společně s Durychem) VI. 1705.
2. Biblí česká VI. 1707.
3. Písmo sw. nowého zákona VI. 1714.

Procházka.
Časop. pro katol. duch. (Redigowal) VI. 1738.

Prokop. — Písař Nowého města Pražského od r. 1440 až 1467.
Kronika III. 57.

Prokop, z Jindřichowa Hradce. — Bratr.
1. Otázka, slušíli křesťanóm mocí swětskau newěrné neb bludné k prawé wíře přinucowati. III. 222. 757. b.
2. Počet z wíry III. 704. a.
3. O dobré wůli III. 704. b.
4. O tom, že wždy etc. diwný lid byl na swětě III. 704. c.
5. Bratru Lukášowi o spis Bárky III. 704. d.
6. O modlářstwí III. 757. a.

Prokop, Josef. — 1783.
1. Píseň ke mši swaté VI. 196.
2. Krátký wýpis pětileté wojny židowské (dle Jos. Flavia) VI. 938. a.
3. Mrawné naučení pro mládež sedlskau VI. 1273.

Prokopius, Jan Litoměřický; 1620.

1. Kázaní o třesení země w kraji Hradeckém IV. 1659. a.
2. Slow božích o sw. Anně prorokyni wyswětlení IV. 1659. b.

Prokopius, Jan. — Slowák, lékař w uherské Skalici 1788.
S. A. D. Tyssota: Spráwa pro lid obecný, kterak by zdrawí swého chrániti etc. mohli (z franc. přel.) VI. 1592.

Prostějowský, Jiřík. —
Notule bohabojným pannám u sw. Anny III. 181.

Prostějowský, Kašpar. —
1. Spis z písem swatých sebraný o prawém a wěčném bohu otci, synu i duchu sw. etc. IV. 1220.
2. Apologia: Zjewné dostiučinění etc. z wíry bratrské IV. 1227.

z Prostiboře, Woldřich na Lohowicích.
Práwa a řízení zemská králowstwí českého IV. 916.

Prošek, Hynek. — 1846.
We Wčele VI. 496. m.

Pruno, Fraštacký Jan. — Slowák; rektor gymnas. we Fraštaku, potom w Trenčíně; umřel 1586.
Katechismus IV. 1319.

Prybiš, Daniel. — Slowák Hachowský; kněz a starší bratrstwa 1611; r. 1624 dostal se do Hachowa we Spiši.
Katechismus Luthera IV. 1406.

Pučálka, Pawel. — Farář w Kardašowě Řečici 1677; narozen w Praze.
1. Balbina: Epitome (z lat. přel.) V. 297.
2. Lodí církwe swaté rytěřující V. 384.

Puchmayer, Antonín. — Narozen 11. Ledna 1769 w Teyně nad Wltawau. Kaplan w Prachaticích; administrator w Jinonících; farář w Citolibech, w Radnici 1806. Ruskau jeho grammatiku akademie Petrohradská schwálila. Umřel w Praze 1820, 29. Září.
1. Prawopis ruskočeský VI. 45.
2. Hantyrka, oder čechische Diebssprache VI. 120.
3. Rymowník VI. 178.
4. Sebrání básní a zpěwů VI. 278.
5. Dub Černohorský VI. 394.
6. Chrám Gnidský (z franc. přel.) VI. 535.
7. Zpěwy z čarodějné flétny VI. 628.
8. Kašpara hrab. ze Šternberka: Pojednání o bylinářstwí (přel.) VI. 1463.
9. Krátké ponaučení o hospodářstwí VI. 1494.
10. Nedělní kázaní VI. 1945. a.
11. Kázaní sváteční VI. 1945. b.

z Puchowa, Jan (arcibiskupstwí Pražského administrator před r. 1554) a Sigmund (bratr jeho).
Šebest. Münstera: Kosmografia (přel.) IV. 642.

Pulina, N. 1822.
Weršowé k pohřební poctiwosti Samueli Pulinowi VI. 244.

Pulkawa, Přibík z Radenína. — Spráwce školní u sw. Jiljí w Praze 1373—1376.
Kronika česká II. 75. IV. 430.

Püner, Kliment Wl. — Narozen w Praze; doktor w lékařstwí.
1. Ženských se štítí (přel.) VI. 673. b.
2. Wýbor diwadelních her zahraničních VI. 676.
3. (Rozličné diwadelní hry přeložil) VI. 689.
4. Bulwera: Noc a jitro (přel.) VI. 894.
5. Tromlitze: Wíra, wlast a láska (přel.) VI. 906.
W časopisech: Wčela VI. 496. m. 913. d.

Purkyně, Jan. — Narozen 17. Pros. 1787 w Libochowicích; řádný professor fysiologie we Wratislawi w Slezsku; člen mnoha společností učených, duchem i učeností wýtečný. Psal některá díla swá německy. Roku 1850 powolán na universitu Pražskau.
1. Bedřicha Šillera: Básně lyrické (přel.) VI. 336.
2. (Pojednání o drobnohledné powaze mozku) VI. 1475.
W časopisech: Wlastimil VI. 496. l. — Časop. mus. 559. d. 570. b. 1037. 1170. d. 1488. c. 1588. a. — Kwěty 913. c.

Pytlík, Jan. — 1488.
(Wydawatel biblí III. 536.)

Ráb, Wácslaw. — Narozen 1807 (?) w Benátkách nad Jizerau. Umřel 1838, 19. Pros.
Smíšené básně VI. 322.
W časopisech: Wčela VI. 496. m. 559. h. 913. d. — Časop. mus. 559. d.

z Rabšteina, Prokop; 1444—1448.
Dopisy III. 486.

Rabus, Ludwík.
Modlitby Příd. 123.

Ráček, Jan Hradecký. — Písař radní menšího města Pražského; 1542.
Wýkladowé na čtení swátků (z lat. přel.) IV. 1490. c.

Ráček, Jan z Choteyřiny; 1581.
Fišera Raffenského biskupa: Modlitby nábožné (přel.) IV. 1955.

Račenský, Jan Jiří. — Kněz pod obojí.
(Příběhowé jeho od r. 1618—1623) IV. 579.

Račín, Karel Theatinský. — Kněz řádu kazatelského; 1706.
1. Čtyry žiwlowé proti hříšné duši bojující V. 865. a.
2. Operæ ecclesiasticæ. Robota církewní V. 865. b.
3. Sněm nebeský V. 865. c.
4. Duchowní zasnaubení etc. Anny M. T. Audrické a Anny K. B. Hložkowny z Žampachu V. 900.

Radič, Ondřej. — Slowák, Mukačewské twrze kommendant hrdinský.
(Připisuje se mu jedna píseň w Citaře Tranowského V. 86.)

Radl, Eugen; 1733—1737.
1. Českosláwa etc. aneb sw. Wácslaw mučedník V. 973. a.
2. Nejwětší krwe mzda etc. (o sw. Františku) V. 973. b.
3. Přátelské echo neb jekot etc. sw. Jan Nepomucký V. 973. c.
4. Vale w zapomenutí marného swěta etc. frater Edmundus Goltc. V. 973. d.
5. Kázaní etc. po dokonalých 50 létech P. Fridricha Winše V. 973. e.
6. Dobrý pastýř dlauhého wěku etc. na den slawné mše sw. po 50 létech kněžstwí P. Fridricha Winše V. 978.

Rádlo, Fr. — Narozen w Pecce (jinak u Pecky) dne 31. Srpna 1804; kněz od roku 1830, kaplanowal w Petrowicích blíže Wysokého Chlumce, od roku 1832 w Postupicích, a nyní jest od roku 1841 kaplanem zámeckým w Jemništi.
Rozmlauwání o kořalce (dle Böttchera) VI. 2214.

z Radonína Přibislaw; wiz **Pulkawa**.

Rachtába. — Nožíř Pražský, český bratr.
(Jeho jest jedna píseň w Kancionále III. 48.)

Rais, Jan Josef. — Narozen 23. Kwětna 1803 w Krchlebích; kaplan a kand. dokt. bohosl. w Kopidlně.
W časop. pro katol. duchow. VI. 275. d. — Přítel mlád. VI. 1260.

Rajská, Bohuslawa; nyní paní Čelakowská.
We Kwětech VI. 496. k.

Rakownický, Jan. — Měšťan Pražský 1587.
Historie česká od r. 1575 do 1587 IV. 430.

Rakownický, Wácslaw; 1539.
Jiříka Maška: Otázky theologické Luterowi poslané (z něm. přel.) IV. 1230.

Rameš, Wácslaw; 1589.
Historické wypsání o Sigmundowi Římském císaři etc. IV. 431.

Ramhofsky, J. Jindřich; 1743.
Trojí popsání etc. (wjezdu a korunowání Marie Terezie) V. 294.

Rausinowský; 1590.
(Knížka). Příd. 124.

Rautenkranc, (Rautowský) Josef. — Narozen 1776, 22. Března w Hradci Králowé. Kněz; byl r. 1803—1805 w Jaroměři učitelem privatním prwních tříd grammat., w r. 1807 w Nowých Dwořích a w r. 1815 farář w Sedlci. Umřel 1818. Jeden z prwních pěstowatelů českého jazyka po wzkříšení jeho.
1. Cwičení w mluwení jazykem německým VI. 129.
2. Zpěw ke cti Františka II. (Bože zachowej nám krále) od Meinerta (přel.) VI. 382. a.
3. Radostné citelnosti poddaných Pečických VI. 382. b.
4. Zpěw plesajících Čechů o slawnosti pokoje VI. 382. c.
5. Slowo prawé wšem národům ewropejským VI. 950. a.
6. List obrancům českým VI. 950. b.
7. Prowolání národu českému VI. 950. c.
8. Modlitby za požehnání c. k. wojsku VI. 950. d.
9. Obraz Františka II. (z něm.) VI. 1049.
10. Engelmannowa knížka, obsahující krátké učení mrawů VI. 1296.
11. Wieganda: Naučení pro owčáky (z něm. přel.) VI. 1522.
12. Kázaní postní VI. 1944. a.
13. Kázaní swáteční VI. 1944. b.
14. Pobožné přemyšlowání na křížowé cestě VI. 2230.
15. Pokrm duše (přel.) VI. 2308.
16. Jaisa kniha ke čtení a modlení pro malé dítky VI. 2317.
17. Modlitby pro malé lidi (dle Hermana) VI. 2318.
18. Dobré símě w dobrau zemi (dle Jaisa přel.) VI. 2323.

W časopisech: Hlasatel VI. 8. b. 588. a. 599. a. 932. a. — Wídenské listy VI. 599. c. 932. b. 1162. b.

Rayman, František. — Narozen w Jičíně 1762. 8. Března. Kaplan na Weliši, w Králowé Městci, Častolowicích, pak lokalista we Woděradech, posléze děkan a vikář w Častolowicích. Umřel 1829, 3. Ledna.
1. Píseň ke cti a chwále sw. M. Magdaleny VI. 241. a.
2. Píseň ke cti a chwále sw. Jana Nepom. VI. 241. b.
3. Poslední den a saud VI. 536.
4. Maří Magdalena VI. 545. a.
5. Josef Aegyptský VI. 545. b.
6. Sedlské námluwy VI. 643. a.
7. Wyhrané panstwí VI. 643. b.
Přispěl ku Příteli mládeže VI. 1260.

Rayt, František. — Farář Hbitský; 1838.
Pobožnost k blahosl. p. Marii VI. 2428.

Rebmann, Alberik. — Professus kláštera Zbraslawského 1734.
1. Wšecko troje dokonalé (o Janu Nepom.) V. 963. a.
2. Sara pět set let stará etc. (o klášteru Žďarském) V. 963. b.

Regenvolscius, Ondřej.
Slawonie reformowaná. Příd. 126.

Regius, Jan Želetawský. — Farář Žatecký; 1620.
Perkynsia: Swědomí lidské (z lat. přel.) IV. 1920.

Regner, Jos. — Narozen dne 23. Unora 1794 w osamělém mlýně nad Úpau w Hawlowicích na Náchodsku, kdež i školu českau nawštěwowal, pak w Aupici se cwičil. Gymnasialní studia odbyl dílem privatně, dílem w Braunowě od roku 1805 až 1810; od roku 1811 až do 1817 studowal filosofii a theologii na universitě Pražské. W Pros. 1817 dostal se za kaplana do Náchoda, r. 1829 stal se kaplanem zámeckým w Náchodě, a tu pustý wrch zámecký wysázel a pěšinkami opásal. Roku 1831 učiněn byl farářem we Hronowě, tam faru stawěl, a zádušní pole a lesy zwelebil. Roku 1845 přesazen do Náchoda za děkana, bisk. vikáře a školdozorce. Zaslaužilý o školy a o průmyslné wzdělání lidu.
W Příteli mládeže VI. 1547. e.

Řehák, Anton Arnošt. — Narozen w Hradišti w kraji Boleslawském 2. Srpna 1809; wyswěcen na kněžstwí 4. Září 1834, spoluředitel alumnatu Litoměřického.
Nábožná památka sesnulých w pánu VI. 2368.
W časopisech: Wčela VI. 599. h. 913. d. 993. h. 1067. n. 1076. d. 1220. c. — Kwěty 1076. g. 1607. f.

Řehoř, bratr. — Rytíř, syn sestry Rokycanowy; půwodce jednoty bratrské. Umřel 1473 w Brandýse nad Orlicí, kdež jest pochowán we skále (we wčelnici).

1. Toto psaní učiněno jest etc. (Kniha o wěcech jednoty bratrské) III. 147.
2. Pořízení kněží etc. III. 634.
3. (Listy jeho některé.) III. 667.

Řehoř, Jos. Stanislaw. —
Přispěl k Rozmanitostem VI. 736.

Reichl, Vincenc. —
Přispěl ku Příteli mládeže VI. 1260.

Reil, Albert. — Řádu præmonstratského.
Přispěl k Rozmanitostem VI. 736, k Hyllosu VI. 737, k Dobroslawu VI. 740. a.

Reismann, Ferdinand K. 1722—1725.
1. Neuhasitedlný oheň lásky etc. sw. Jan Nepomucký V. 935. a.
2. Dwě sprostné kázaní (o sw. Martyru etc.) V. 935. b.
3. Dwě kázaní o sw. Martinu V. 935. c.

Reitinger, Petr Čestislaw. — Narozen dne 28. Červnа 1806 we Wodňanech. První školní wzdělání nabyl na domácí městské škole; opozdile dostal se 1822 na normální školy w Písku, Strakonicích a w Táboře, kdež se wzdělal k stawu učitelskému. Zastáwal nejprwé r. 1825 místo onemocnělého učitele we Wolyni. Od Září 1826 nawštěwowal 4. třídu w Táboře, mezi školním během wšak as 4 měsíce praktikowal w Chotowinách při purkrabstwí. Nawrátiw se do Tábora, odbyl zkaušky pædagogické w Květnu 1827. Po 5 měsících odešel do Prahy a stal se pomocníkem na škole u p. Marie de Viktoria (4. Listopadu 1827). Bídu jej wšak z Prahy wytlačila. Nawrátiw se již w Unoru 1828, stal se 28. Dubna 1828 pomocným učitelem w Lažanech Enisowých; kdež roku 1838 založil také nedělní sedlskau školu pro sausedy, nazwanau malý Zlatodol. Roku 1839 nawštěwowaw krátký čas nedělní přednášky Ammerlingowy w Praze, powolán byl roku následujícího za učitele do Slawětína na panstwí Peruckém w Rakownicku (1840, 28. Čerwna.)
Obraz utrpení etc. ku pomoci nešťastným Blatenčanům VI. 1022.
We Kwětech VI. 1507. f.

Rektoris, Jiří. — Narozen w Rožďalowicích (dle Balbina w Nimburce) 1632. Jesuita, učitel gramm. 3 léta; kázal w Týně 20 let. Rektor w Kutnéhoře 3 léta. Umřel w Jindřichowě Hradci 1690. Wýmluwný.
Studnice milostiwého léta V. 1101.

Rennert, Wácslaw L. — Narozen 18. Čerwence 1802 we Wražkowicích (?); kaplan w Budyni w Litoměřicku.
W Čas. op. pro katol. duch. VI. 275. d.

Řepanský, Martin z Chocně; 1587—1599.
1. O neplodnosti manželské IV. 693.
2. O moru IV. 900.
3. O potupě swěta (přel.) IV. 1838.

Řepka, Jan Sylvester. — Farní učitel druhé třídy w Kopidlně. Studowal gymnasium w Praze.
W Příteli mládeže VI. 1547. e.

Řešátko, wiz **Rosacius**.

Rešel (Reschelius) Tomáš. — Narozen w Jindřichowě Hradci, farář w Jarošowě; 1560—1575.
1. Dictionarium latino-bohemicum IV. 34.
2. Katechismus wíry, učení etc. swatých starých učiteluow etc. IV. 1273.
3. Kniha Jesusa Syracha (z něm. Kašpara Huberina) IV. 1192. 1496.
4. Kázaní křesťanská etc. Fridricha bisk. Wídenského (z lat. přel.) IV. 1585.
5. O nekřesťanském a hrozném lání etc. (z něm. Andr. Muskula přel.) IV. 1814.

Řešetka, Michal. — Farář w Dubnici, pak w Horní Suči w Uhřích.
Kázně (sebrané) VI. 1957.

Rettig, Jan Alois Sudipraw. — Narozen 21. Čerwence 1774 w Kwasinském zámku u Solnice; radní w Přelauči 1812, pak w Austí nad Orlicí 1818, konečně w Litomyšli 1834.
1. Kauzelná píšťala VI. 648. a.
2. Neškodí přátel zkaušeti VI. 648. b.
3. Sňatek ze žertu VI. 648. c.
4. Narcisky VI. 852. a.
5. Kwítí májowé VI. 852. b.
6. Seneky: O stálosti maudrého (přel.) VI. 931.
W Čechoslawu VI. 559. c.

Rettigowá, Magdalena Dobromila, rozená Artmannowá. — Narozena 31. Ledna 1785 we Wšeradicích; prowdána za Jana Rettiga (předešlého) r. 1808.
1. Bílá růže VI. 664. a.
2. Koš VI. 664. b. 836. c.
3. Wdowec a wdowa, od Holbeina (přel.) VI. 664. c.
4. Příběhowé pro dcery české a morawské (přel. z Kotzebue) VI. 836. a.
5. Jaroslaw a Terinka VI. 836. b.
6. Mařenčin košíček VI. 1310. a.
7. Wěneček pro dcerky wlastenské VI. 1310. b.
8. Chudobičky VI. 1310 c.
9. Mladá hospodyňka VI. 1361. 1504. b.
10. Dobrá rada slowanským wesničankám VI. 1504. a.
11. Domácí kuchařka VI. 1572.
12. Kafíčko a wše co je sladkého VI. 1574.
13. Křesťanka důwěřující se w boha VI. 2378.
W časopisech: Časopis mus. VI. 496. h. — Kwěty 496. k. — Wčela 496. m. — Wěnec 521.

Řezníček, Josef Jindřich. — Narozen w Praze dne 1. Kwětna 1823. Studowal na Pražském akademickém gymnasium humaniora (1839—1840), na filosofické fakultě logiku (1841—1842). Obrátiw se na krátký čas ke stawu učitelskému (1844 — 1845) wstaupil na to r. 1847 do auřadu u appellačního saudu w Praze, kdežto až 1850 co c. k. akcessista slaužil. — Tohoto roku ustanowen za kancelistu při c. k. zemském saudu w Plzni. —
Plawba Berezinská (z franc.) VI. 896. 987.
W časopisech: Kwěty VI. 913. c. — Wčela 913. d.

Rhacopaeus, Kaspar Wodňanský. — Žil na počátku 17. století.
Narození Messiáše IV. 1447.

Rhacotoma, Viktorin Wodňanský.
Historia o umučení Přid. 125.

Ribay, Jiří. — Slowák. Kazatel ew. w Cinkotě, potom kněz Torženský w Báčské stolici. Umřel 1813, 4. Ledna. (Wiz Rybay.)
1. Kniha přísloví českých a slowenských VI. 145.
2. Leopolda II. mandat we wěcech ewang. náboženstwí (přel.) VI. 1106.
3. Prawidla moresnosti VI. 1289.

z Říčan, Hynek. — Kommendator řádu Maltanského w Uhřích a jídlonoš Ferdinanda I. (Listy jeho) IV. 240.

Riedl, Mikuláš z Nayenperka; 1604.
Lukáše Pellia: Sedmero kázaní o žiwotu wěčném (přel. z něm.) IV. 1618.

Riedel, Ignac (Hynek). — Narozen 1809 19. Červwna w Kutnéhoře; kaplan w Holohlawech, pak kancellista biskupský w Hradci Králowé.
W časopisech: Čechoslaw VI. 496. i. — Přítel mládeže 1386. b.

Riedl, D.
We Kwětech 1140. o.

Rieger, František Ladislaw. — Narozen 1818, 10. Pros. w Semilech; doktor w prawích; r. 1848, wrátiw se z cest konaných w Jihoslowanech a Wlaších, byl jedním z nejaučinnějších audů Národního Wýboru w Praze, a z předních řečníků na ústawodárném sněmu we Wídni a Kroměříži, po jehož rozpuštění odebral se na cesty, jmenowitě do Paříže a Londýna. Wrátil se do Prahy na začátku r. 1851.
1. České besedy (Příspěwek) VI. 340.
2. Pan Čapek (přel. z polsk. od Fredra) VI. 712.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 1008. k. 1067. q. — Wlastimil 496. l. — Wčela 913. d.

Rieger, Ferdinand; 1831.
Zření důwěrnosti k nebi VI. 2399.

Richter, Benedikt. — Narozen w Příboře r. 1791. Kněz řádu Benediktinského w Rajhradě, doktor filosofie; wyslaužilý professor náboženstwí a wychowatelstwí na filos. ústawu w Brně a wys. školách we Wídni, též wyslaužilý professor a ředitel studií na lyceum Augšpurském; nyní spráwce fary w Ostrowačicích.
Řeč při pohřební slawnosti cís. Františka I. VI. 2097.

Richter, Engelbert. — Narozen w Klimkowicích w Opawsku r. 1796. Doktor, professor církewní historie, wyslaužilý rektor university Olomucké, nyní farář w Modřicích u Brna.
W Časop. pro katol. duch. VI. 1125. e.

Rimawski, Janko. —
1. Swojim wrstowníkóm na pamjatku VI. 494.
2. Slowenskje povesti VI. 909.

Rirenšaft, Alois Wl. (Plzenský). — Narozen w Plzni 29. Ledna 1813. Odbyw tamější jak německé, tak latinské a filosofické školy, wstaupil r. 1838 jakožto praktikant do státní služby při c. k. auctárně, a stal se accessistau při témž úřadě.
1. České besedy (příspěwek) VI. 340.
2. Dramatické spisy VI. 690. a. b.
W časopisech: Kwěty 496. k. 597. k.

Ritter, J. 1730.
Růže zlatá od J. S. papežské Benedikta XIII. poswěcená, sw. Jan Nepomucký V. 960.

z Rittersberka, J. Ritter. — Pens. c. k. hejtman.
České národní písně VI. 509.

z Rittersberka, L. Ritter, syn předešlého.
Skrowničké náwrhy stranu nowého českého diwadla VI. 189.
W časopisech: Wčela VI. 496. m. — Kwěty 559. g. 1140. o.

Riwulus, Jan Žlutický. — Farář Zwoleňoweský; 1600.
Knížka welmi potěšitelná w nemoci i smrti IV. 1865.

Robertus a S. Ludmila. — Řádu Karmelitanského 1730.
Sw. Jan Nepomucký V. 962.

Rodowský, Bawor z Hustiřan mladší. — Wtipný, hwězdářstwí powědomý; alchymie se uchytiw statek swůj utratil. Umřel okolo 1574 w Budyni, jsa w lásce p. J. Zbynka Zajíce z Hasenburka.
1. Žiwot Alexandra Welikého (z řeck. přel.) IV. 278. a.
2. (Některé wěci z Plutarcha přel.) IV. 278. b.
3. Secreta Aristotelis (z charwatské řeči přel.) IV. 278. c.
4. Řeči starých filosofů IV. 681.
5. Traktat o nowé hwězdě w Kassiopeji IV. 758.
6. Krátké sepsání o diwné etc. swětlosti jedné hwězdy z hwězd, jenž slowau fixae IV. 763. a.
7. Nowé praktiky dwě (přel.) IV. 763. b.
8. O alchymii IV. 852.
9. Kniha kuchmisterská IV. 874.

Roh, Jan Domažlický. — Český bratr, oprawitel kancionalu 1541. Mezi jinými připisují mu bratří w registříku píseň: Bože wěkůw wšemohúcí etc., která w kancionalu 1516 na listu 782 se klade. Roku 1522 poslán byl s Michalem Bílým k Luterowi od bratří, pak sám (1524) k Regenvolsciowi.
Kancional III. 48.

Roháč, Jan. — Slowák z Turčanské stolice z Jesenowa.
Jemu a Janu Urbanowiči (1621—1630) připisuje se jedna píseň w Citaře Tranowského, z Bartol. Ringwalda přeložená V. 86.

Rohn, Jan Karel. — Narozen w Liberci 1711; filosofie doktor, bakalář w bohoslowí, choralník z řádu bílých křižowníků s čerweným srdcem. Naučil se česky na gymnasium Jičinském. Umřel 1779, 28. Listopadu w Praze.
1. Nomenclator český, lat. a německý V. 68.
2. Analecta grammatico-historica etc. V. 69.

Rochtowský; 1845.

We Kwětech VI. 588. i.

Rojek, J. Karel. — Lokalista w Bohuslawicích, od r. 1850 děkan w Nowém městě nad Metují. W Časop. česk. mus. VI. 993. e.

Rokos, František Alexander. — Narozen 25. Března 1797 w Loděnicích; kaplan w Tachlowicích.
1. Básně VI. 309.
2. Wýlew citů při uwítání Frant. Pištka biskupa VI. 448.
3. Iwan VI. 548.
4. Powídky pro wlastenskau mládež VI. 1339.
5. Kázaní na wšecky neděle a swátky VI. 1964. a.
6. Pastwa duchowní etc. VI. 1964. b. 2262.
7. Wýlewy citu křesťanských etc. VI. 2248.
W časopisech: Kwěty VI. 275. c. 496. k. 559. g. — Čechoslaw 559. c. 561. b. 600. b.

Rokos, Wácslaw. — Kaplan u sw. Wojtěcha, potom farář u matky boží w Týně 1792; doktor filosofie a theologie.
1. Zpráwa o sw. wečeři páně VI. 1770.
2. Důkaz, že kazatelé Augšp. a Helwet. wyznání nejsau kněží VI. 1782.
3. Kázaní na epištolu w neděli II. po třech králích VI. 1993.
4. Kázaní na neděli XVII. po swat. Duchu VI. 1996. a.
5. Kázaní na neděli III. w postě VI. 1996. b.
6. Kázaní na den narození páně VI. 1996. c.
7. Kázaní na neděli III. po třech králích VI. 1996. d.

Rokycana, Jan (z Rokycan). — Stal se bakalářem swob. umění r. 1415. Kněz strany pod obojí, již záhy wýtečný. Roku 1418 jmenowán mezi obeslanými před saud koncilia Kostnického. Roku 1426 kazatel neboli farář w Týně; r. 1428 spráwce kněžstwa Pražského; od r. 1429 generální wikář arcibiskupa Konráda; w poselstwí do Basilee a na sjezdech s posly koncilia Basilejského přední jednatel až do uzawření kompaktat w Jihlawě (1436). Roku 1435 21. Října zwolen od stawů a kněžstwa strany pod obojí za arcibiskupa Pražského, od papeže wšak nestwrzen. Pro úsilí swé w hájení práw strany pod obojí, boje se pronásledowání od císaře Sigmunda, utekl z Prahy roku 1437 a odebral se do Hradce Králowé. Stawowé strany Poděbradské přijali jej r. 1441 za swého spráwce duchowenstwa; po dobytí Prahy od p. Jiřího z Poděbrad r. 1448 byl administratorem duchowenstwa wší strany pod obojí až do smrti swé r. 1471, 22. Unora. Pochowán w Týně, kdež zůstáwal farářem.
1. Vocabula etc. III. 14.
2. Traktát o přijímání pod jednau III. 631.
3. Obwinění mistrů Pražských Příbrama a Hilaria III. 635. a.
4. Traktát proti šesti řečem doktorů poběhlých III. 635. b.
5. List proti bratřím III. 643.
6. List pastýřský proti bludům Pikartů III. 645.
7. Wýkladowé a kázaní na čtení nedělní III. 838.
8. Kázaní na sněmu u Hory r. 1441. III. 846. a.
9. Kázaní proti českým kněžím III. 846. b.
10. Kázaní w neděli II. po sw. Trojici, též kázaní w 3. neděli po welikonoci 846. c.
11. Kázaní III. 846. d.
12. O sedmi wášních a wadách III. 875.

Rolejček, František. — Narodil se w Sobotce 11. Dubna 1801; nastaupil studie r. 1812 w Jičíně, odbyl humaniora w Mladé Boleslawi, slyšel tři roky filosofii na universitě Pražské, wstaupil r. 1821 co bohoslowec do semeniště w Litoměřicích, byl dne 27. Srpna 1825 za kněze poswěcen a jako kooperator do králowského města Nymburka ustanowen. Roku 1836 5. Března dostal se za učitele náboženstwí na gymnasium w Litoměřicích, r. 1844 (dne 29. Listopadu) za děkana do Chomutowa, nyní jest děkanem na Mělníce.
Swátost sw. biřmowání VI. 1853.

Romanec, Jan Německobrodský. — Spráwce školní w Jemništi na Morawě 1608; kněz ewang. w Dežericích w Uhřích; 1639.
Monumentum funebre V. 1072.

Rosa, Jiřík Žamberský; — 1565.
Knížka pěkná etc. pokud rodičowé swých milých dítek žalostiti mají (přel. z něm.) IV. 677.

Rosa, Wácslaw. — Narozen we Zdicích, doktor w práwích a králowský radda, radda při appellací. Umřel 27. Února 1689 w Praze.
1. Čechořečnost V. 23.
2. Slowář etymologický V. 55.
3. O spůsobilosti řeči české k wyražení latinských elegických weršů V. 72.

Rosacius, Jan Musofilus Soběslawský; 1568—1585.
1. Písničky křesťanské IV. 63.
2. Kancional IV. 90.

Rosacius, Tomáš (Řešátko) Soběslawský, též Napodolcius. (Tři synowé jeho Jan, Adam a Sofoniáš též spisowatelé byli.) 1574—1578.
1. Píseň o smrti a smrtedlnosti IV. 122. a.
2. Kancional celoroční IV. 122. b.
3. Jana Mathesia Oeconomia de matrimonio (z lat. přel.) IV. 680.
4. Krištofa Fišera Postilla dítek (přel.) IV. 737.
5. O dni saudném IV. 1288. a.
6. Summa učení křesťanského IV. 1288. b.
7. Řebřík Jakoba IV. 1288. c.
8. Nowé léto etc. (z něm. přel.) IV. 1829.

Rosacius, Matěj Soběslawský (Řešátko).
O swornosti manželské IV. 686.

Rosacius, Jan Sušický — Syn Matěje Soběslawského; 4 léta w Launech učil, potom professor poetiky w Praze. Umřel r. 1584 w Kolíně nad Labem. Latinský básník, o němž Campanus zpíwá: Cui vatem tellus vix tulit ista parem.
Pronostikowání etc. o znameních den saudný předcházejících IV. 777.

Rosacius, Jan Hořowský. — Duchowní spráwce w Litni 1613, farář u sw. Mikuláše

na Malé straně 1615, jeden z wyhnanců, kteří w cizině knihy wydáwali.
1. O hladu kázaní IV. 1643.
2. Powěst dobrého jména p. Wratislawa z Mitrowic IV. 1689. a.
3. Kázaní pohřební nad tělem mrtwým paní Polixeny Šternberkowé IV. 1689. b.
4. Přípraw a k smrti IV. 1895.
5. Modlitby nábožné IV. 1985. a.
6. Každodenní modlitby IV. 1985. b.
7. Koruna neuwadlá mučedlníků božích českých V. 363. a.
8. Gratulatio. Přiwítání pobožné bohu wěrným a milým Čechům V. 363. b. 887.
9. Wěnec panenský. Přid. 127.

z **Rosenberka**, Jošt. — Biskup Wratislawský, aučastník jednoty Zelenohorské proti králi Jiřímu. Umřel 1467.
1. Některé kusy králowně Johanně III. 119.
2. Dewět článků proti kalichu III. 641.

z **Rosenberka**, Oldřich. — Od počátku Husitské wálky až do smrti swé r. 1462 muž welikého wplywu we wšech událostech země české.
Dopisy jeho III. 487.

Rosenkranc.
Přispěl k Wěnci VI. 521.

Rosenmüller, Karel. — 1659.
Boudona: Co bůh, člowěk, kdo koliwěk etc. (z franc. přel.) V. 1413.

Rosenmüller, Karel František. — Narozen w Teplici 1678. Projew mnohé krajiny s hrabětem Berkau, ujal impressí, a nad židowskými impressími přes 15 let sequestraturu držel. Umřel 1727, 9. Čerwence. Měl čtyry syny a tři dcery z prwního manželstwí, z druhého žádných. Hrobní nápis jeho: Zde Karel Rosenmüller den saudný očekáwá, — Nad nímž mnoho wlastenců želeti nepřestáwá; — Powěst pak jména jeho potomkům připomíná, — Řkauc: Ten byl druhý Daniel Adam z Weleslawína.
Pražské poštowské nowiny (Redig.) V. 357.

Rosenmüller, Karel František; 1739.
Krátké nawržení k poznání a zahlazení etc. morního nakažení (z něm. přel.) V. 581.

Rossius.
Wiklef swým pořádem etc (werše) III. 77.

Rost, Baltazar. — Primas Jičinský; 1758.
O hospodářstwí V. 570.

z **Rostišewa**, H. —
Přispěl k Wěnci VI. 521.

Roštlapil, Josef Mnohoslaw — Narozen 15. Srpna 1809 w Kostelci nad Orlicí. Nawštěwowal školu normalní w Rychnowě, gymnasium z části tamže, z části w Hradci Králowé pod Klicperau. W Litomyšli odbyl studia filosofická a wstaupil do theologie nejprwé w Olomauci, potom některý čas práwa studowaw, opět w Hradci Králowé, kdež 25. Čerwence 1835 wyswěcen na kněžstwí. Byl od Unora r. 1837 kaplanem w Miletíně, od Unora 1839 we Schwarzenthalu na panstwí Wrchlabském, od Čerwna až do Října téhož roku we Wšestarech u Hradce Králowé, od Listopadu 1839 až do 18. Března 1840 w Přepyších, konečně w Dobrušce.
Biblická paedagogika (dle Kelbera) VI. 1270.
W Příteli mládeže VI. 1260.

z **Rotenburka**, swobodný pán Wácslaw. — 1819.
Řeč na neděli 22. po sw. Duchu etc. VI. 2035.

Roth; 1787.
Náhodau wynalezený chemický prostředek etc. proti stinkám (z angl. přel.) VI. 1576.

Roth, Tomáš; 1782.
Lkání duší wěřících po žiwotu wěčném VI. 1987.

z **Rozdražowa**, František. — Kapucín, apoštolský missionář w Čechách a Morawě; 1626.
Žiwot a zázraky sw. Antonína Paduanského V. 1267.

Rozenplut, Jan; 1601.
Kancional IV. 116.

Rozkochaný, Clenius.
Vocabularius II. 6.

Rozsypal, Josef. — Narozen w Lipolticích; studowal w Hradci Králowé a w Praze; od r. 1833 zámecký kaplan na Orlíce; r. 1839 farář na Čerweném, nyní w Chrašticích.
We Kwětech VI. 1473. n.

Rozwaha, W. 1841.
W časopisech: Wčela VI. 913. d. 1220. c.

Raždalowský, wiz **Melantrich.**

z **Rožmitála**, Lew.
Psaní jeho III. 499.

Rožnay, Samuel. — Slowák ze Zwolenska; kazatel ewang. w Bystřici; umřel 1815, 14. Listopadu w kwětu mladosti, k znamenité ztrátě básnictwí českého.
Písně Anakreonowy (z řeck. přel.) VI. 918.
W časopisech: Wídenské listy VI. 559. b. — Kwěty 932. k.

z **Rožumberka**, Jošt; 1598.
Knížka o štěpowání IV. 869.

Rubeš, František Jaromír (Čížkowský). — Narozen 19. Ledna 1814 w Čížkowě w Táborsku. Studowal gymnasium w Něm. Brodě, filosofii a práwa w Praze; r. 1847 syndikus w Načeraci, od r. 1850 při úřadě w Karlíně.
1. Deklamowánky a písně VI. 325.
2. České besedy (příspěwek) VI. 340.
3. Paleček (Redigowal) VI. 759.
4. Pan ammanuensis na wenku VI. 875. a.
5. Harfenice VI. 875. b.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 559. g. 597. k. 913. c. — Wlastimil 496. l. — Wčela 496. m. 597. g. 913. d. 1220. c. — Wesna 588. q. 597. m.

Rudinský, Matauš. — Slowák ze Bzinec w Nitransku rozený; kněz církwe Sadecké; 1656—1682.
(Dwě písně jeho zachowány, jedna w Citaře

Tranowského V. 86., druhá w Kleychowě kancionalu V. 112. c.)

Rudl, Josef. —
1. Zpěwníček pro dobré dítky VI. 530.
2. Uwedení k snadnému etc. z paměti počítání VI. 1396. a.
3. Prospěšný etc. přídawek ke z paměti počítání VI. 1396. b.
4. Popsání a wyobrazení sochy sw. Wácslawa na Koňském trhu VI. 2152.

Ruffer, Wojtěch. — Narozen w České Skalici 14. Prosince 1790. Vikář a katecheta 15. Srpna 1817, kanowník 1843, farář 1847 při k. kollegialním kostele na Wyšehradě.

Cesta k prawé a samospasitelné wíře w boha a spasitele našeho J. Kr. VI. 1851.

W časopisech: Časop. mus. VI. 1067. i. 1084. c. 1125. b. — Časop. pro katol. duch. 1125. c.

Rühr, František. — Kazatel ewang. w Žitawě 1717.
1. Slawnost jubilaeum ewangelického V. 391.
2. M. Luthera: Katechismus (přel.) V. 746.

Rulík, Jan. — Měštěnín Pražský, choralista u sw. Wíta; 1792—1810.
1. Sláwa a wýbornost jazyka českého VI. 2.
2. Plesání nad uwedením professora jazyka českého VI. 379. a.
3. Wěnec pocty Jos. Fr. Kosteleckého etc. VI. 379. b. 1046. b.
4. Na den uwedení král. prof. české literatury p. J. Nejedlého VI. 379. c.
5. Wlastenské plesání etc. VI. 379. d.
6. Wlastenský malý rekruta VI. 633.
7. Weselý Kubíček VI. 793. a.
8. Boženka VI. 793. b.
9. Welmi užitečná historie o slowútném národu českém VI. 948. a.
10. Kalendář historický VI. 948. b.
11. Cesta z Moskwy do Číny (z lat.) VI. 994.
12. Památky kláštera Sedleckého VI. 1012. a.
13. Žiwot sw. Gotharda VI. 1012. b.
14. Žiwot Ludwíka XVI. VI. 1046. a.
15. Náležitá zpráwa o slawném pohřebním průwodu etc. Pia VI. VI. 1046 c.
16. Pia VI. etc. cesta z Říma do Wídně VI. 1046. d.
17. Náležité wypsání hrobů etc. w kostele Pražském sw. Wíta VI. 1046. e.
18. Historické wypsání rodu pp. Krušinů ze Šwamberka VI. 1046. f.
19. Galerie aneb wyobrazenost nejslowútnějších osob země české (přel. z něm. od Šiffnera) VI. 1046. g.
20. Wesnického faráře rozmlauwání se swými osadníky VI. 1127. a. 1185. b.
21. Wěnec pocty ku poctiwosti učených VI. 1127. b.
22. Učená Čechie VI. 1127. c.
23. Krátký spisek o stawu sedlském VI. 1185. a.
24. Pamětní oběť díkůčinění od měšťanského shromáždění z lásky bližního VI. 1231.
25. Cwičení dítek (přel. z něm. od Kampe) VI. 1284. a.
26. Kastonowa užitečná naučení o dobrém zwedení mládeže (z něm.) VI. 1284. b.
27. Petra Frant. Müllera: Wýstrahy pro nezkušenau mládež etc. (z něm.) VI. 1284. c.
28. Téhož: Pohnutka k následowání dobrých dítek (z něm.) VI. 1284. d.
29. Krátké a poučující powídačky (z něm přel.) VI. 1284. e.
30. W. Redelhammera: Krátce obsáhnutá prawidla k zpráwě hospodářů VI. 1493.
31. Prawidla k zpráwě hospodářů etc. o owčím dobytku VI. 1523.
32. Fr. Winklera: Krátký ale pochopitedlný katechismus (přel.) VI. 1697.
33. Krátká katechetická kázaní na neděle (z něm. Jos. P. Silbera) VI. 1927. a.
34. Krátká katechetická kázaní na swátky (z něm. téhož) VI. 1927. b.
35. Jos. Habersfelda postní kázaní (z něm.) VI. 1927. c.
36. Swáteční kazatel VI. 1927. d.
37. Krátká kázaní k ranním službám božím VI. 1927. e.
38. Strom francauzské swobody (podlé něm. Al. Pařízka) VI. 2004. a.
39. Ben. Strassera: Kázaní o neważnosti a potupě stawu kněžského (z něm.) VI. 2004. b.
40. Kázaní na den sw. Jakuba (přel.) VI. 2004. c.
41. Swatá hora etc. nad Příbramí VI. 2146.
42. Jos. Schiffnera historické wypsání obzwláštních míst milostních w kr. českém (přel.) VI. 2147.
43. Žiwot sw. Jana Nepomuckého VI. 2166.
44. Šiffnera: Wypsání žiwotů sw. patronů českých (přel.) VI. 2172.
45. Swatý pašijowý týden VI. 2238.
46. Modlicí kniha pro dobré katol. křesťany VI. 2310.

Rupius, Norbert Skalník;

Člowěk poslaný od boha etc. Příd. 131.

Rusín, Abraham Nowohraďecký. — Spráwce školní w Klatowech 1603, w Morawských Budějowicích 1604—1605, w Třebíči na Morawě 1606—1607.

Summa religionis verae ex confessione bohemica excerpta IV. 1451.

Ruth, Hynek. — Doktor filos. a med., professor porodnictwí na universitě Pražské, 1783.
1. Antonína z Haenu jednání o spůsobu smrti utopených etc. (z něm.) VI. 1589.
2. J. R. Steidele: Kniha o babském umění (z něm. přel.) VI. 1629.
3. Připamatowání s strany neduhů dobytka w Rakausích (z něm. přel.) VI. 1635.

Růžena, K—wá. — 1843.

W časopisech: Časopis mus. VI. 496. h. — Wčela 1220. c.

Růžička, Josef. — Narodil se w Kohautowě blíž Hlinska w Pardubském (býwalém Čáslawském) kraji dne 14. Března 1808. Naučiw se až do 13. roku dosti německy, šel, jsa ewangelicko-Augšpurského wyznání, r. 1821 do Modré w Uhřích, kdež studie humanitní a filosofické, a od r. 1828 až 1831 theologii na lyceum w Prešpurku wykonal. Jako kandidát auřadu kazatelského kázal německy w Hermanseifen, česky w Kruzburku a w Praze (za p. superintendenta Krejčího) — cž byl za vikáře u spojené německé ewangelické církwe w Praze poswěcen.. Od toho času

pracuje w tomto powolání jakožto druhý kazatel, jako katecheta pro církewní mládež, a jako učitel náboženstwí ewangelických žáků na gymnasiích až dosawad; mimo to swěřena jest jemu od wyšších míst prozatím duchowní spráwa w ústawech trestních w Praze. Na začátku roku 1849 založil první wlastensko-ewangelický církewní časopis, totiž „Českobratrský Hlasatel," který nyní (od Unora 1850) pod názwem „Českobratrský Wěstník" dále wydáwá.

Řeč při swěcení slawnosti 50letého manželstwí swých rodičůw VI. 2072.

Růžičkowá, Wlastimila; 1842—1844.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. — Wčela 496. m.

Rwačowský, Wawřinec Leander z Raudnice. — Farář Bohdanecký a w Jewíčku i w Budějowicích na Morawě, pak děkan w Kostelci a we Slaném 1580.

1. Masopust IV. 684.
2. Wýklad modlitby páně IV. 1506.
3. Knížka zlatá IV. 1825.

Ryba, Jakub Jan. — Narozen w Přešticích 26. Října 1765, kdež jeho otec byl podučitelem. Co pětiletý chlapec přišel s otcem, za warhaníka ustanoweným, do Nepomuka, kdež hned w dětinském wěku welkau schopnost k hudbě ukazuje, w ní až do 15. roku pod péčí otce se cwičil. Roku 1780 byl poslán pro další wzdělání swé do Prahy. Studowal u Piaristů, a získaw si přízeň u některých nejwýtečnějších hudebních mistrů toho času, přijal službu warhanickau u sw. Salvatora. Po skončení gymnasialních studií, wstaupiw do filosofie, byl již r. 1785 od swého otce, jenž se těžce roznemohl, powolán domů k zastání jeho. Na žádost otcowu slíbeno mu uprázdněné učitelské místo w Nepomuku, pod wýminkau, aby odbyl předepsaný kurs pro školní čekance. Což když učinil, bylo místo toto již zadáno; dostal se wšak brzo za podučitele do Mnišku, a po půldruhém létě r. 1788 za provisora školního, konečně po úmrtí předchůdce swého za učitele do Rožmitálu. Školu swau, s mnohými překážkami bojuje, zwelebil, tak že jiným za wzor stawena byla. Učil krom předepsaných předmětů též zeměpisu, českému dějepisu, přírodopisu, zwláště pak horlil pro zawedenau tehdáž nedáwno do škol řeč německau. Sklamanými nadějemi i jinými duchowními boji w melancholii upadnuw, sám sobě w 50. roce wěku swého konec učinil dne 8. Dubna 1815.

1. Počáteční základowé k umění hudebnímu VI. 181. a.
2. Slowník hudební VI. 181. b.
3. Saudný den VI. 225. a.
4. Oktáw etc. k sw. Janu Nepom. VI. 225. b.
5. Swatohorský kůr VI. 225. c.
6. Pohřební písně VI. 225. d.
7. Adwentní píseň VI. 225. e.
8. Truchlozpěw wěrných Rožmitálských osadníků etc. VI. 400. a.
9. Vivat František II. VI. 400. b.
10. Winš k slaw. swátku knížete z Salm-Salmu, arcibiskupa Pražského VI. 400. c.
11. Plesání kníž. arcib. panstwí Rožmitálského etc. VI. 400. d.
12. Dwanácte písní českých VI. 498. a.
13. Radowánky newinných dítek VI. 498. b. 1293.
14. Kancionálek pro českau školní mládež VI. 498. c.
15. Dobrá Bětolinka, z Hölty VI. 498. d.

Ryba, Josef. — Syn předešlého. Narozen 21. Března 1795 w Rožmitále; doktor lékařstwí; stawowský oční lékař.
W Časop. mus. VI. 1607. d. 1627.

Rybák, Jiří. — Měšťan Strakonický; 1567.
Tomáše Günthera: Knížka potěšitelná wšechněm těhotným a rodícím manželkám (přel.) IV. 936.

Rybay, Jiří. — Slowák; kazatel ewangelický w Cinkotě, potom kněz Torženský w Báčské stolici; umřel 1813, 4. Ledna. (Wiz Ribay.)

1. (Uiber Futterkräuter; z něm. přel.) VI. 1529.
2. Katechismus zdrawí pro obecný lid (přel. z z maďarsk.) VI. 1594.

Rybička, W.
W časopisech: Wlastimil VI. 913. e.

Rybička, Antonín Skutečský. — Narozen dne 30. Října 1812 we Skutči w Chrudimsku. Nabyw w tamní městské škole prwního literního wzdělání, studowal od r. 1826—1831 nejprwé na gymnasium Třebowském a potom na Litomyšlském. Odbyw r. 1832 a 1833 filosofii na lyceum Litomyšlském, oddal se w r. 1834—1837 na universitě Pražské studiím práwnickým. Podniknuw praxí juridickau u magistrátu Chrudimského a zkaušky apellační a politické, stal se r. 1840 auskultantem u jmenowaného magistrátu. Dworním dekretem ode dne 9. Dubna 1846 jmenowán akcesistau při expeditu c. k. spojené dworské kanceláře, načež mu dekretem též kanceláře od 19. Srpna 1847 swěřen tamtéž úřad českého translatora. W r. 1849 byl audem komissí, dekretem ministerium práw od 10. Července 1849 k sestawení slowanské práwnicko-politické terminologie zřízené, po jejímžto rozejití se w měsíci Listopadu 1849 swěřena mu redakcí českého juridicko-politického slowníku terminologického, a od 1. Listopadu 1849 odewzdána mu i prozatímní redakcí českého textu obecného zákonníka říšského. Dekretem ministerium práw od 21. Března 1850 jmenowán assesorem u c. k. krajinského saudu na Horách Kutnách; w Unoru 1851 tajemníkem při c. k. saudu we Wídni.
W časopisech: Časopis mus. VI. 1036. c. — Kwěty 1084. f.

Rychlowský, Jan. — Biskup Thermienský, arcib. Praž. suffragan.
1. Kázaní VI. 1935.
2. Kázaní na weliký pátek VI. 2007.

Rywius, Jan Arthendorienský.
Weyklad na 4. kapit. Ozeáše Příd. 133.

Rywola, J. Fr. 1692.
Knížka o zpowědi a o přijímání V. 745.

Sabina, (Sabinský) Karel. — Narozen 28. Pros. 1814 w Praze. Slyšew filosofii, pobyl we Wídni. Psal též německy. Roku 1849 10. Května zatčen při prohlášení stawu obležení w Praze.
1. Básně VI. 334.
2. Obrazy 14. a 15. wěku VI. 897. a.
3. Powídky, powěsti etc. VI. 897. b.
4. Hrobník VI. 897. c.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 559. g. 597. k. 913. c. 1076. g. 1140. o. — Wlastimil 496. l. 1067. x. — Wěnec. 521.

Salai, Josef. — Slowák; kazatel helvetského wyznání w Lysé; 1784.
Krátké a sprosté wyznání a wyswětlení wíry VI. 1772.

Salatnay, Josef. — 1829—1832.
1. Zahrádka dítek dobrých VI. 1855.
2. Truchlořeč na swého zemřelého otce VI. 2094.

Salatnay, Jan. — 1820.
Modlitby křesťanské VI. 2334.

Saler, Marek. — Děkan Blatenský 1637.
Saud poslední člowěka VI. 1393. d.

Salius, Mikuláš. — Wstaupil do řádu Jesuitského r. 1562; cestowal do Říma r. 1566; magister poëticae w kolleji sw. Klimenta w Praze r. 1576.
Sw. Wácslaw mučedník IV. 224.

Saly, Antonia. — 1838.
We Wčele VI. 496. m.

Samoslaw. — 1842.
We Kwětech VI. 496. k.

Sapor, Jan. — Kněz; 1646.
Kázaní pohřební ku poctiwosti p. Kateřiny Zahrádecké z Choltic V. 1075.

Sartorius, Daniel. — Narozen w Štítníku 1704; kněz Bystřický, dobrý weršowec. Umřel 1763.
1. Florilegium biblicum V. 178.
2. Diarium biblicum V. 820.
3. Postilla summowní V. 847.

Saukup, Aug. J. Wácslaw. — Farář Koceradský 1713.
1. Virtus magnetica aneb moc a ctnost magnetowá etc. sw. Prokopa V. 915. a.
2. Lilium convallium etc., t. j. sw. Prokop etc. V. 915. b.

Saukup, Jan. — Domkář w Luštěnicích, básník přirozený; 1810.
Píseň k sw. Josefu VI. 231.

Saukup, Josef M. —
Wlastenka VI. 525.

Sayfert, Jan Alois. — Lokalista Řitonský; 1805.
Kázaní na neděli 22. po sw. Duchu VI. 2025.

Scipio, wiz **Berlička**.

Scribonius, Jindřich. — Doktor písma swatého; roku 1547 præceptor hrabat z Plawna w Pasowě, s nimiž cestowal odtud do Wlach; probošt kapituly Pražské; 1552, 1556.
1. Katechismus IV. 1256.
2. Katechismns (obšírnější) IV. 1261.

Seberini, Jan. — Superintendent okresu Báňského w Uhřich.
1. Bůh mluwí k lidem až podnes VI. 2064. a.
2. Weliké církwe weliké powinnosti VI. 2064. b.
3. Agenda funebria, t. j. Pohřební práce VI. 2136.

Sedláček, Wojtěch. — Narozen w Čelákowicích 24. Února 1785; kněz řádu Præmonstratského Tepelského; doktor filosofie, professor mathematiky, jazyka řeckého a českého na filos. ústawu Plzenském; čestný měšťan Plzenský. Umřel 1836. 2. Února. Psal též německy.
1. Kristus skrze swé umučení oslawen (přel.) VI. 242.
2. Hlasy wěrných Čechů r. 1835 (příspěwek) VI. 319.
3. Na Plzeň VI. 424. a.
4. Hymnus na arcikníže Ferdinanda VI. 424. b.
5. Přiwítání etc. purkrabí p. Frant. hrab. z Kolowrat a Kašpara ze Šternberka etc. VI. 424. c.
6. Hymnus na Alexandra I. VI. 424. d.
7. Plzenské plesy etc. VI. 458.
8. Hlasy wlastenců etc. r. 1832 (příspěwek) VI. 469.
9. Wěž Plzenská w plamenu etc. VI. 484. 1023.
10. K slawnému přijetí duchowní spráwy etc. od Ondř. Aloysia hrab. Skarbek-Ankwiče VI. 491.
11. Paměti Plzenské VI. 1014.
12. Základowé měřictwí VI. 1404.
13. Základowé přírodnictwí VI. 1481.
14. O srownalosti katolického náboženstwí s rozumem, dle něm. F. Darupa (zčeštil) VI. 1832.
15. Swáteční kázaní VI. 2030.
16. Kázaní držané dne 13. Srpna 1826 při instalací Wojt. Nejedlého VI. 2046.
W časopisech: Časopis pro katol. duch. VI. 275. d. 496. h. — Wčela 496. m. — Časop. mus. 1008. d. 1473. g. — Rozmanitosti 1402. a. — Přítel mládeže 1406. b.

Sedlčanský, Jan Jakub; 1618.
Summowní přiznání k učení křesťanskému IV. 1452.

Sedlčanský, Jan Matheolus; 1580.
Modlitby IV. 1954.

Sedlecký. — 1846.
We Kwětech VI. 913. c.

Seidl, Josef Anton. — Narozen w Berauně 1775, 5. Března; kaplan w Berauně, pak děkan w Lochowicích, pak w Berauně, kdež umřel 5. Července 1837.
Kronika o Berauně VI. 1017.

Seidlitz, Julius. —
We Wlastimilu VI. 1140.

Sekwenides, Jiřík Chotěborský. — Farář w Litomyšli; 1612.
Kázaní k wýstraze nezřízeného lakomstwí IV. 1637.

Sekytský, Miloslaw; 1839, 1840.
We Wčele VI. 913. d.

Selisko, Antonín; 1771.
Kniha pro dítky (z něm. přel.) V. 504.

Selisko, Ferdinand. — Kanownik w Hradci Králowé 1772, slaw. král. uherského prælat infulowaný, opat z Appareo; vicarius generalis a official biskupský; dříwe farář w Libčanech. Narozen w Hradci Králowé, kdež i umřel 30. Dubna 1786, stár jsa 60 let. Bienenberg, který mu dedikowal swůj „Versuch einer kurzgefassten Geschichte der Stadt Königinhof" 1782, prawí, že již jeho otec nepsal se po česku Želízko, nýbrž něm. Selisko.
Wýkladowé sw. ceremonií, řádůw, swátkůw atd. V. 1121.

Seleczény, Ferdinand; 1834.
Wšelico pro mysli ctné rozweselení. VI. 850.

Semelius, Matauš Prywižský.
1. Plast strdí Příd. 138. a.
2. Spráwa církwe Loštické Příd. 138. b.

Semian, Michal. — Narozen 1741 we Hradišti blíž Skalice w Uhřích; kněz Pezinský; žil ještě r. 1812.
1. Písně w Tranowského Cithara sanctorum V. 86.
2. Čas bolestného umučení etc. Ježíše Krista V. 170.
3. Nábožný zwučný hlas při poswěcení Pezinského chrámu VI. 202.
4. Když etc. učený muž mládenec p. Jonatan Lauček do stawu manželského wstupowal VI. 395.
5. Při dobytí Budínského zámku do zajetí křesťanského padlé Kastigam řečené etc. turecké slečny řídké a památné případnosti (z maďar. přel.) VI. 781.
6. Kratičké historické wypsání knížat a králů uherských VI. 939.
7. (Weršíky při VI. 2002.)
8. Prwotiny služeb božských etc. VI. 1990.

Semin, Jan. — Děkan na Horách Kutnách; 1579.
Píseň na jméno krále Rudolfa IV. 177.

Sepeši, Jan Michal. — Slowák; farář církwe ewang. Sobotišťské 1805; senior církwí w Nitranské stolici ležících; umřel 1810 w 59. roce wěku swého.
1. Šmaling: Domowní učitel (přel.) VI. 1200.
2. Křesťanskému bojowníku připrawená odplata VI. 2083. a.
3. Maudrost od boha poučeného starce VI. 2083. b.

Setelain, Tadiáš. — Narozen w Raudnici 10. Září 1775; knězem učiněn 13. Září 1801; farář we Swojšicích, pak zámecký kaplan w Komorním Hrádku.
Přispěl k Sebrání básní a zpěwů od J. Puchmayera VI. 278. a k Hlasateli českému VI. 732.

Sexstetter, Jiljí; 1800.
Krátká zpráwa o tom, co každý křesťan katolický wěřiti a zachowáwati má. VI. 1807.

Scharf, František Anton; 1677.
Staročeská wíra etc. V. 385.

Schmidt, Wácslaw Alexius; 1723.
1. Karla Stradiotti: Žiwot welebného patera Františka de Hieronymo (přel.) V. 1324.
2. Duchowní důl etc. V. 1610.

Schmitt, Jan; 1818.
Elementární kniha k německému čtení VI. 14.

Scholc; 1775.
1. Wesní pokuty, trdlice, koza a osel VI. 614.
2. Příslušné powinnosti wlastencům. Příd. 137.

Schönpflueg, Josef Ben. z Gamsenberku; 1730.
Gruntowní kámen král. Karlowského Nowého m. Praž. etc. Sw. Jan Nepomucký V. 954.

Schuknecht, Prokop J. — Kaplan w Kostelci nad Labem; 1740.
Májowý kwítek etc. sw. Jan Nepomucký V. 997.

Schuppler, František; 1745.
Recessus Martis Suecici etc. V. 1011.

Schuster, Jan Nep. 1819.
Krátké wynaučowání kunstu babského etc. VI. 1633.

Schwerdling, Jan; 1827.
1. Powinnosti manželů, rodičů a poddaných (dle něm.) VI. 1201. a.
2. Powinnost mládeže VI. 1201. b.

Sidon, Jan Maria. — Narodil se 17. Prosince 1792 w Solnici w Čechách; prwní swé cwičení obdržel w Pardubicích, 2 humanitní třídy studowal na gymnasium Králowé-Hradeckém, oba ročníky filosofické na wysokých školách Pražských, bohoslowecké studium w semináři w Králowé Hradci, kdežto také za kněze (15. Srp. 1815) wyswěcen. W měsíci Říjnu t. r. dostal se co kaplan do Solnice, a 1816, 13. Března za kooperatora do Lomnice. Odtud 14. Listop. 1819 powolán byl co prozatímní professor náboženstwí na gymnasium do Jičína, kdežto i 4. Března 1820 co takowý potwrzen byl. Nedlauho na to ustanowen byl také co kazatel chrámu Páně sw. Ignacia, a přewzal též úřad učitele náboženstwí w domě prowinilců. Roku 1848 zwolen byl dne 14. Čw. za poslance na sněm zemský od města Jičína; pak 8. Července za poslance okršku Jičínského na sněm říšský.
Církew Římská katolická prawau jest církwí VI. 2061.

Silberius, Jan; 1591.
Tyto weršíčky českau poetry etc. IV. 182.

Silbernagel.
Mlynář a jeho dítě (přel.) VI. 709.

Simonides, Adam. — Slowák; spráwce církwe české ewang. w Žitawě od r. 1718.
1. Zralé jablečko etc. V. 167. a.
2. Druhé slaďaučké a zrnaté jablečko V. 167. b.
3. Wyswětlení křesťanského učení podlé pořádku malého katechismu Luthera V. 754. a.
4. Prwní litery křesťanského učení etc. V. 754. b.
5. Summowník V. 754. c.
6. Kázaní přistupující V. 927.

Siwý, Ondřej. — Měšťan a spoluradní města W. Mezřice.
Poznamenání některých purkmistrů a rychtářů w městě Mezříči etc. V. 305.

Skála, Pawel ze Zhoře. — Wystěhowanec český po Bělohorské bitwě.
1. Wšeobecná historie církewní V. 380. a.
2. Chronologie církewní V. 380. b.

Skalkowič, B. S.
We Wčele VI. 496. m.

Skočowský, wiz **Johannides**.

Skřiwánek, Wácslaw. — Děkan w Plaňanech, vikář, konsistorialní radda, dozorce školní. Umřel 1808 w 66. roce wěku.
1. Naučení o štěpařstwí. VI. 1534.
2. Popsání konané slawnosti w městě Plaňanech VI. 2024.

Skuhrský, F. Alois; 1846.
Prowolání k autrpným srdcím o potřebnosti špitálu pro nemocné VI. 1606.

Skultetus, Abraham; 1619.
1. Krátká zpráwa o modlářských obrazích IV. 1461. 1661. a.
2. Wyswětlení žalmu XX. w Waldsaxu (z něm.) IV. 1542. 1661. b.

Skulteti, Adam. — Narozen 20. Pros. 1748 w Záwadě, Trenčanské stolice; rektor školy w uherské Skalici; umřel 14. Čerwence 1803.
Melodiatura aneb partitura t. j. kniha hlasozpěwů etc. VI. 180.

Skulteti, August Horislaw. — 1840.
Básně VI. 331.
We Kwětech VI. 496. k.

Skwornicius, wiz **Swornicius**.

Skytorinský, wiz **Denhort**.

Sladkowič, O. K. — 1843.
We Wčele VI. 496. m.

Sláma, František (Bojenický). — Narozen 16. Kwětna 1792 w Bojenicích; knězem učiněn 15. Unora 1815; kaplan w Prachaticích; zámecký kaplan na Orlíce; farář w Chrašticích; děkan w Bechyni.
1. Slowo útěchy poslané Prachatičanům etc. VI. 1021. a.
2. Obraz minulosti starožitného města Prachatic VI. 1021. b.
3. Schmida: Štědrý wečer (přel.) VI. 1332,
4. Téhož: Ztracené dítě (přel.) VI. 1334. a.
5. Téhož: Holaubek (přel.) VI. 1334. b.
W časopisech: Čechoslaw VI. 8. d. — Časop. mus. 150. a. — 993. e. 1507. g 1547. a 1588. a. — Wčela 1008. f. — Kwěty 1067. q. — Časop. pro katol. duch. 1125. c. — Rozličn. Praž. 1507. n. 1547. f.

Slawata, Adam z Chlumu. — Pán český; 1620.
(List jeho IV. 573.)

Slawata, Wilém. — Narozen 1573. Přešed od českých bratří k straně katolické (nad čímž otec jeho w tištěném listu bořekowal), zasnaubil sobě Lucii, dědičku Adama z Hradce, a dosáhl znamenitých úřadů. Stoje proti stawům r. 1618 swržen s okna s Jarosl. Martinicem a Fabriciem písařem, za to r. 1620 hrabětem učiněn, a zlatým raunem poctěn. Umřel 1652.
1. Apologie IV. 595.
2. Historie wěku jeho V. 284.

Slawíček, Antonín. — Narozen 10. Kwětna 1813 w Tísmicích u Mělníka; studowal gymnasium, filosofii a bohoslowí w Praze.
We Wčele VI. 599. h. 913. d.

Slawíček, František. — Narozen 4. Listop. 1798 w Modlešowicích; knězem učiněn 24. Srpna 1824; lokalista w Hlasiwě.
1. Nejpatrnější místa křesťanstwa, Jerusalem, Betlem a Nazaret VI. 1118.
2. Josefa Hoydla Krátké naučení o štěpařstwí VI. 1542.

Slawomilská, G. 1831.
Co hrdlo ráčí etc. VI. 1573.

Sloboda, Daniel. — Narozený w uherské Skalici r. 1809 dne 20. Prosince. Odbyw domácí počáteční a gramatikalní školy r. 1824 odebral se do Modry, kde 4 léta stráwiw, slowesní a z části libomudrcké nauky prošel. Od roku 1829 studowal w Břetislawi, kdež r. 1832 běh libomudrcký a bohoslowní dokončil. Následujícího roku tamže na úřad kněžský dne 28. Srpna poswěcen, nejprw do církwe Myjawské w Nitranské stolici za kaplana, a pak do církwe Rusawské pod Hostýnem na Morawě za kazatele powolán byl, kdež od 14. Dubna r. 1837 účinkuje. Léta 1840 wstaupil do manželstwí s Julianau, dcerau p. Samuele Jurkowiče, spisowatele a učitele w Sobotišti, nyní notára Březowského w Nitr. stolici, čímž se stal šwagrem Hurbana, jenž druhau dceru pojal.
Řeči, modlitby a básně etc. (Příspěwek) VI. 2065.

Slowacius, (Slowák) Pawel; 1590—1600.
1. Historie o plawení se do Ameriky (z lat. přel.) IV. 649.
2. Traktat o moru, o země třesení IV. 815. 902.
3. Ludw. Lawatisa Kázaní troje o drahotě a hladu (přel.) IV. 1600.

Slowacius, Wácslaw Turnowský. — Farář Střenický 1589, Rožďalowský 1590—1620.
1. O wěčném manželstwí Krista a církwe IV. 1327.
2. O pokloně jména Jesus IV. 1336. a.
3. Deset artikulů sebraných ze slow nařízení wečeře páně IV. 1336. b.
4. O dwojím přirození osoby Krista IV. 1354. a.
5. Rozjímání auřadu o osobě a skutcích syna božího IV. 1354. b.
6. Wyswětlení každodenních, celoročních řečí IV. 1414.
7. Rozjímání o předzwědění a wywolení božím lidí k wěčnému spasení IV. 1436.
8. Historie o utrpení a smrti newinné syna božího IV. 1479. 1632. b.
9. Díl postní wýkladůw řečí celoročních IV. 1562. a.
10. Wyswětlení prosté biblí malé IV. 1562. b.
11. Kázaní neb rozjímání o bídnosti a nestálosti wezdejšího žiwota IV. 1632. a.
12. Wýkladowé řečí adwentních IV 1632. c.
13. Kázaní pohřební nad tělem p. Jindřicha staršího Křineckého z Ronowa IV. 1676.

14. Každodenní modlitby pobožným pannám, paním a wdowám IV. 1972. a.
15. Modlitby obecné IV. 1972. b.

Slowanka; 1840—1842.
České besedy (příspěwek) VI. 340.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 913. c. 1036. i. 1607. f.

Slywar, František; 1661.
Řebřík rajský V. 1416.

Smetana, Josef Frant. — Narozen 11. Března 1801 we wsi Swiňštanech kraje Králowéhradeckého, kdež otec jeho na panstwí Náchodském zahradníkem byl. Léta 1814 počal studowati na gymnasium w Hradci Králowé, a dokonaw zde gymnasialní studia, přestaupil l. 1819 na universitu Pražskau, kdež po dwě léta filosofii a pak theologii studowal. Léta 1823 wstaupil do řádu Præmonstrátského w kanonii Tepelské, a 14. Srpna 1826 na kněžstwí wyswěcen. Stráwiw pět let dílem přípraweau k úřadu učitelskému, dílem w duchowním powolání co kaplan w Úterém učiněn r. 1831 professorem fysiky a přírodopisu na filosofickém ústawu w Plzni, a 18. Listopadu 1834 za doktora filosofie na universitě Pražské promowowán. L. 1835 wywolen za přispíwajícího auda českého museum, l. 1842 za spoluauda wlastenské hospodářské společnosti w králowstwí českém.
1. Hlasy duchowenstwa etc. (příspěwek) VI. 320.
2. Hlasowé duchowenstwa etc. (příspěwek) VI. 326.
3. Hlasy wlastenců etc. r. 1832 VI. 469.
4. Obraz starého swěta VI. 979.
5. Slowo o wychowání mládeže české VI. 1268.
6. Základowé hwězdoslowí VI. 1407.
7. Silozpyt čili fysika VI. 1484.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 588. i. 1220. d. — Časop. mus. 993. e. 1162. f. 1488. c. — Wlastimil 993. r. — Časop. pro katol. duch. 1067. k. 1125. c. — Krok 1409. g.

Smicheus, Tobiáš, jinak Libocký. — Církewní spráwce we Woticích 1606; děkan w Kamenici Nožířské 1610.
Kniha o wečeři páně IV. 1373.

Smolík, Jan Benedikt. — Stawu rytířského; sekretář místodržitelstwa 1654.
Chr. Pflaumer: Dialogi catholici (z něm. přel.) V. 725.

Smolikowský, Mil. 1834.
We Wčele VI. 496. m.

Smutný, Jiří Ferdinand. — Děkan Pelhřimowský 1714.
Silná ochrana města Pelhřimowa Maria panna bolestná V. 1204.

Sob; 1830.
W Čechoslawu VI. 600. b.

Sobek, Burian z Kornic. — Kancléř Starého města Pražského; pro Lutheranské náboženstwí zatčen dne 9. Srpna 1524 náwodem Paškowým, a wypowěděn z Prahy 5. Kw. 1525.
1. Jana Kariona Kniha kronik (z lat. přel.) IV. 282.
2. Kronika bratrů českých a morawských IV. 509.

Soběslawský, wiz **Rosacius.**

Sofian, Jakub Walkenberger; 1594.
Kořen Jesse etc. IV. 1342.

Solin, Wácslaw.
O swátosti wečeře páně Příd. 169.

Solnický, Daniel; 1600—1629.
1. Compendium etc. přednějších artikulů prawé wíry IV. 1361.
2. Traktat prwní o Kristowě církwi IV. 696. a.
3. Kratičká historie o welebné swátosti oltářní IV 696. b.
4. Dwanácte historií o swatých mládencích IV. 1255.

Solnický, Wácslaw Mat. 1638.
1. Modlitby člowěka nemocného V. 1540.
2. Postilla Příd. 72.

Sommer, Josef Wácslaw. — Narozen 22. Pros. 1805 w Radlici; ředitel knihtiskárny u Pospíšila (1826—1831), sazeč u synů Bohumila Haase (1834—1837), faktor u Špinky, nyní faktor u Spurného.
1. Zábawné powídky (z něm přel.) VI. 843. a.
2. Nelka: Sáček s penězi VI 843. b.
3. Hofmanna: Wojtěch Strašil VI 843 c.
4. Šmida: Keř růžowý (z něm. přel.) VI. 843. d.
5. Černý Janoš (dle Waldena) VI. 843. e.
6. Pytláci VI. 1358. a.
7. Šmida: Maucha. Čerwenka VI. 1358. b.
8. Jana Hawlíčka: Krátké nawedení k zhotowowání mužských šatů (z něm. přel.) VI. 1587.
9. Žiwotopis blahosl. Marie Elekty VI. 2189.
10. Dewítidenní pobožnost k sw. Filomeně (přel.) VI. 2429.

Somptník, Melchior; 1637.
Vale Tranoscianum V. 1068.

Soponius, Theodor. — Slowák; kněz ewangelický w Trenčíně 1637.
Pohřební kázaní ku potěšení rodičůw Andreáše Siwého V. 1065. 1069.

Sapacier, Adam Kauřimský. — Farář w Říčanech 1614.
Kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým IV. 1705.

Spěwáček, Jan. — Jesuita 1712.
Gab. Hevenosi: Kalendář pobožný (z lat. přel.) V. 1200.

Spezinger; 1793.
Doktor Zlatořez VI. 626.

Spurný, Athanas; 1783.
České cwičení pro schowance VI. 126.

Srbík, František; 1836.
We Wčele VI. 496. m. 932. h.

Srnec, Jakub z Warwažowa. —
Dicteria seu proverbia Bohemica IV. 29.

Srnowec, Bartoloměj Hawlík z Warwažowa. — Narozen w Rokycanech 1552; stal se bakalářem w Praze r. 1575, mistrem swob. umění r. 1576. Byl předním písařem radním Nowého města Pražského; umřel r. 1610.
1. De mutua et civili conversatione, od Štef. Gwazy (přel. z lat. a něm.) IV. 713.

2. Lazara Šwendy: Diskurs o běhu wálečném a auřadech wojenských (z něm. přel.) IV. 824.

Sršeň, Jakub. — Rolník w Chocenicích u Kolína; školní dohližitel, 1836.
Národní otčenáš VI. 265.

Stach, Wácslaw. — Professor pastoralní theologie w Olomauci; pensionowán, umřel we Wídni.

1. Harmonie a dobrozwučnost jazyka českého VI. 175.
2. Písně křesťanské pro Slabeckau osadu VI. 212. a.
3. Nábožné písně pro katolického měšťana VI. 212. b.
4. Píseň na slawnost těla Kristowa VI. 212. c.
5. Starý weršowec VI. 281. a.
6. Diwný aučinek potěcha VI. 281. b.
7. Něco pro českau literaturu VI. 359. a.
8. Swátek českého jazyka etc. VI. 359. b.
9. Píseň pro český národ k witání a korunowání Leopolda II. VI. 359. c.
10. Na opěwatelkyni Klopstoka VI. 359. d.
11. Kašpara Royko: Historie welikého sněmu Kostnického (z něm. přel.) VI. 1102.
12. Psaní k obraně ewangelických učitelů VI. 1105.
13. Jakuba Federsenna: Kniha mrawů křesťanských VI. 1177. 1281.
14. Příručka učitele lidu VI. 2112. a.
15. F. Giftšice: Počátkowé k weřejnému etc. wykládání pastýřské theologie (z něm. přel.) VI. 2112. b.
16. Žiwot Marie panny VI. 2173.

W časopisech: Časopis mus. VI. 570. b. — Čechoslaw 599. e.

Staněk, Wácslaw. — Syn Josefa St. sedláka; narozen r. 1804, 4. Září w Jarpenicích blíž Slaného; chodil w sedmém roce swém jenom asi rok do školy wesnické k sw. Isidoru. W Litoměřicích a druhým rokem w Chomútowě se přiučil jazyku německému, a odbyw gymnasium w Slaném, odebral se r. 1824 do Prahy na studia filosofická a pak lékařská. Na začátku roku 1832, byw za doktora w lékařstwí powýšen, wstaupil co assistent do porodnice pod primárem Ant. Jungmannem, odkudž však ještě toho roku wládau powolán za okresního lékaře w choleře tehdáž ponejprw Europu nawštíwiwší po celý rok slaužil, maje napřed Nymburský pak Turnowský okres w Boleslawsku, později Třebenický pak Bilinský w Litoměřicku, Dawelský w Beraunsku a posléze Blatenský w Prachensku. Roku 1833 osadil se w Praze a oddal se praxí lékařské, kterau se až dosawáde zanáší. W Kwětnu r. 1832 zasnaubil se s Karolinau Reisowau, z kterého manželstwí pět dítek obdržel. Roku 1835 odbyl rigorosa z hojičstwí. Roku 1845, powolán byw za tělesného lékaře knížete Alexandra Kara Đorđě, cestowal do Bělehradu srbského, wšak z rodinných ohledů místa toho přijmauti nemohl. Roku 1848 zwolen byl za poslance do sněmu českého zemského w okresu Budínském, pak do říšského sněmu w okresu Zlonickém.

1. Snadné nawedení, jakby se hluchoněmota w prwních létech dětských poznala etc. (dle Schmalce) VI. 1271.
2. Přírodopis prostonárodní VI. 1471.
3. Základowé pitwy VI. 1474. a.
4. Krátký přehled leboslowí VI. 1474. b.

W časopisech: Kwěty VI. 8. l. — Wčela 496. m. 1076. d. — Wlastimil 1473. s. 1488. h.

Stárek, Jan. — Narozen 30. Září 1795 w České Libchawě, panstwí Brandýského nad Orlicí. W místní filialní škole české prwním začátkům literním wyučen, od swého otce půlláníka dán byl na studie gymnas. do Litomyšle, kdež i filosofii studowal. S rokem 1817 započaw běh swůj bohoslowní na Pražské universitě, skončil jej r. 1821, načež dne 24. Srpna t. r. w Kr. Hradci na kněžstwí wyswěcen, a po dwau měsících k adjunktstwí theolog. do Prahy powolán. W 4 letech pořád zběhlých zaměstnáwal se opakowáním wšech předmětůw bohoslowních, a odbýwaje čtwero tak zwaných přísných zkaušek z bohoslowí, při priv. ústawu wychowacím pro díwky místo katechety zastáwal. Od 17. Listopadu 1825 ustanowen za suplenta biblických studií nowozákonních a dne 29. t. m. a r. z weškeré saustawy bohoslowní držel weřejnau disputací pro dosažení doktorátu w bohoslowí. Opustiw swé suplentstwí 31. Března 1826, a odbyw ještě w Praze dwa dni před tím konkurs pro stolici křesť. mrawoslowí na biskup. ústawu w Kr. Hradci, byl nejprwé od 6. Dubna až do 12. Září t. r. supplentem této professury, potom skutečným professorem mrawouky, a spolu řeči a literatury české. R. 1831 dne 28. Března jmenowán examinatorem synodalním při konkursích, r. 1833 dne 30. Března poctěn doktorstwím w bohoslowí na wysokých školách Pražských. Roku 1847 dne 25. Čerwence opustil stolici učitelskau řeči a literatury české, z které za prwnějších 8 let bohoslowcům týdně 3 hodiny beze wšeho platu přednášel. R. 1847 swěřena mu spolu stolice katechetiky a methodiky, jíž se stal řádným professorem r. 1848.

Sw. Th. Caecilia Cypriana etc. wěk a spisy wybrané VI. 1734.

W časopisech: Časop. pro katol. duchow. VI. 1125. c. — Přítel mládeže 1260. 1874.

Stařimský, Wácslaw. — Jesuita; 1743.
Eucharistion saeculare Deo V. 1006.

Stark, F.
Písně některé k sw. Janu Nepom. VI. 240.

Staroměstský, Jiřík z Třebechowic. — Správce školní u sw. Jindřicha.
O trojím spůsobu člowěka. Příd. 145.

Stefan, Wácslaw. — Archidiakon na Horách Kutnách; 1620.
Methodus sacrae scripturae IV. 1162.

Stefanides, Jan Chrudimský. — Farář w Králowé Městci 1614.
Kázaní nad p. Albrechtem Smiřickým IV. 1706.

Stefanides, Jan Weselský.
Sedmero člowěka bláznowstwí. Příd. 146.

Stefanides, Simon Husinský. — Farář Libunský 1614.
Kázaní pohřební nad p. Alb. Smiřickým IV. 1707.

Stefanides, Jakub Přibislawský. — 1637.
Paracelsis Christiana (kázaní pohřební) V. 1066. a — f.

Stefanides, Wácslaw Teplický; 1638.
Modlitby celoroční V. 1545.

Stehlík z Čenkowa, Kašpar Ladislaw; 1602, 1603.
Kalendáře IV. 778. c. 779. b.

Steigbigl, František. — Umřel co úředník auctowní.
W Pautníku VI. 600. l.

Steinmetz, Leo; 1843.
We Kwětech VI. 496. k.

Stengelius, Jiří. — Jesuita 1645.
Wýtah reliquií panny Marie V. 1163.

Steydl, J. Wác. Sigmund Fridrich z Greifenwehru. — Kaplan Staroboleslawský, potom filos. a theol. doktor a při universitě Pražské in theologicis examinator, u sw. Jana na Skalce w Nowém městě administrator; 1718—1764.
1. Slunce ustawičné etc. sw. Dominik V. 926. a.
2. Lauretanský domeček V. 926. b.
3. Dostatečný dokonalé swatosti etc. sw. otec a patriarcha Bernard V. 926. c.
4. Prut Jessejský V. 1209.

Steyer, wiz **Šteyer**.

Stipacius, Mikuláš Strakowský; 1591.
1. Dawida Kybera Compendium etc. o wálce židowské s Římany (z lat. přel.) IV. 290.
2. Modlitby IV. 1968. a. b.

Stodolius, Daniel z Požowa; 1589.
1. Matiáše Meisnera historia tragoedia etc. o strašliwém podwrácení Sodomy a Gomorrhy (z něm. přel.) IV. 229.
2. Katechismus IV. 1331.

Stoss, Maximilian Rudolf. — Farář Nadějowský 1770.
Slawný a radostný wůz etc. t. j. Maria etc. V. 1000.

Straba, Jakub.
Žiwot dětinský Příd. 147.

Strádal, Ant. Jaroslaw Solnický (Ondřejowský). — Narozen 1. Ún. 1804 we Slaném; stal se knězem 24. Čerwence 1832; kooperator w Ondřejowě w Kauřimsku.
We Kwětech VI. 1076. g.

ze Strachowic, Adam Jindřich; 1619.
Jakuba Heilbrunna: Balzam duše (přel.) IV. 1917.

Straka, Jan. — Narozen w Zlatowicích w Trenčanské stolici 1746, Církwí Hontských senior. Umřel dne 28. Ledna 1804. Přeložil rozličné knihy, wětším dílem theologické, které ale newyšly.
1. Malý kancionalík VI. 220.
2. Řeči, písně a básně k swěcení milostiwého léta církwe ew. slow. Pešťansko-Budínské (Přípěwek) VI. 327. 2065.
3. Wděčný protestant (z něm. přel.) VI. 1099.
4. Krátké a pochopitedlné w náboženstwí křesťanském wyučowání (z něm.) VI. 1789.
5. Agenda VI. 216.
6. Zollikoffera řeči (přel.) VI. 2214.

Strakonický, Jan; 1547.
Wýklad na Donata o práwích IV. 932.

Straněnský, Jan. — Měšťan Počátecký; 1542—1581.
1. Utrhání Lucianowo (přel.) IV. 273.
2. Minucí a pranostika IV. 761.
3. Srownání čtyr ewangelistů (z něm. přel.) IV. 1166.
4. Dwanácte artikulůw wíry křesťanské (z něm.) IV. 1242.
5. Jana Špangenbergera: Perla písma swatého IV. 1247.
6. Žalm 50. s wýkladem IV. 1494. a.
7. Žalm 80. IV. 1494. b.
8. Postilla Jana Špangenberského (z něm.) IV. 1548. a.
9. Postilla Jana Hofmeistra (z něm. přel.) IV. 1548. b.
10. Jana Fera kázaní 12 (z něm.) IV. 1588. a. b.
11. Jana a Cyriaka Španenberka kázaní pohřební třidcatero IV. 1670.
12. O útrpné smrti p. J. Krista IV. 1786.
13. Almanach duchowní IV. 1800. a.
14. Zahrádka duchowní IV. 1800. b.
15. O připrawení k smrti etc. IV. 1800. c.
16. Prognostika křesťanská IV. 1800. d.
17. Jana Špangenbergera potěšitelné otázky a naučení o připrawě k smrti IV. 1800. e.
18. Lament otcůw swatých (přel.) IV. 1922.
19. Modlitby IV. 1934. a.
20. Jana Habermanna Chebského: Modlitby nábožné etc. (z něm. přel.) IV. 1934. b.

Stráník, Jos. L. — 1845.
Pošta na Sebranici (z něm. přel.) VI. 691.

Stránský, Antonín. — Narozen 29. Října 1793 we welké Řetowé na Landškronsku, odbyl gymnasialní studia w Mor. Třebowé r. 1811, filosofická w Praze, r. 1813, bohoslowecká w Hradci Králowé r. 1816, kdež i co kaplan zůstal; r. 1819 přestaupil co katecheta k tamějšímu gymnasium a r. 1829 k ústawu theol. co professor bohoslowí pastýřského, katechetiky a didaktické pædagogie; r. 1842 učiněn raddau a přísedícím při biskupské konsistoři a r. 1844 čestným kanowníkem, r. 1847 dostal se za děkana do Chrudimě, odkudž po 8 měsících powolán byl opět do Hradce za rektora biskupského semináře, a r. 1848 wywolen za kanowníka kapitoly Králowéhradecké.
1. Přítel mládeže (Redigowal) VI. 1260.
2. Křesťan w duchu církwe sw. se modlící, od Alex. kn. Hohenlohe (přelož.) VI. 2339. a.

3. Modlicí knížka pro řemeslnické towaryše etc. VI. 2339. b.
4. Modlicí knížky pro wojáky VI. 2339. c.
5. Dobré símě w dobrau zemi VI. 2339. d.
6. Panna křesťanská VI. 2381.
7. Zlatá kniha Tomáše Kempenského VI. 2382.
8. Naučení a modlitby pro malé dítky, od Jaissa VI. 2422.

W časopisech: Přítel mládeže VI. 726. 1247. a. 1402. c. 1547. e.

Stránský, Josef Jiří. — Narozen 16. Července 1777 we Weliké Řetowé; stal se knězem 12. Listop. 1803; biskupský vikář Jičinský; čestný děkan na Weliši.
Postní kázaní VI. 1952.

Střebeský, Jan; 1827.
Nábožný křesťan, modlící se dle duchu katolické církwe, od kníž. Alex. z Hohenlohe (z něm.) VI. 2373.

Střela, Jiří Domažlický.
Wýklad na žalm 6. Příd. 149. 172. c.

Střelský, Josef J. — Farář Wosický 1726.
Kříž swatý etc. w oboře Kladrubské V. 940.

Streyc, Jiří (Veter). — Narozen w Zábřehu (Zábřežský); spolustarší bratří morawských, od r. 1594 pastor w Židlochowicích, kdež r. 1599, 25. Ledna umřel. Pracowal s Pawlem Pressiem na konfessí r. 1575. Jeho synowé Jiří, Pawel, Jan a Daniel byli též muži učení.
1. Žalmowé aneb zpěwowé sw. Dawida IV. 101.
2. Zrcadlo poctiwé ženy a naučení manželům IV. 714.
3. (Biblí bratrskau spolu překládal) IV. 1167. a.
4. Skladu welikého zboží maudrosti nebeské etc. IV. 1346.
5. Pobožná duše IV. 1418.

Stříbrný, J. W. 1840, 1841.
We Wčele VI. 496. m.

Stříbrský, Jeronym z českého Brodu. — Farář w Lewčicích 1619.
1. Zrcadlo stawu ženského IV. 720.
2. Kázaní o metle sucha IV. 1658.

Stříbrský, Matěj. — Děkan w Poličce 1610.
1. Žalmy IV. 1189.
2. O čtyrech posledních wěcech IV. 1395.
3. Knížka spasitelných naučení IV. 1890. a.
4. Cesta k žiwotu wěčnému IV. 1890. b.
5. Drahá perla, kdo chce dobře umříti etc. IV. 1890. c.
6. Lamentací etc. na celý žaltář sw. Dawida IV. 1890. d.
7. Modlitby IV. 1980.

Strnad, Antonín. — Narozen w Náchodě 1747, 10. Srpna; doktor filosofie, rektor university, hwězdář; člen meteorologické společnosti Manheimské a sekretář Pražské učené společnosti; umřel 1799, 23. Září w Sázeném.
Století kalendář VI. 1441.

Strnad, Damas. — Řádu sw. Františka 1679.
Město na hůře wystawené Plzeň V. 894.

Strnad; 1827.
W Příteli mládeže VI. 1473. o.

Strojek, Ondřej. — Kantor; 1526.
Erasma Roterodamského wýklad Otčenáše (přel.) III. 834.

Studený, František. — Učitel u sw. Filippa a Jakuba w Praze 1834.
Nejkratší nawedení ke čtení VI. 22.

Studený, Alois; 1839—1842.
We Wčele VI. 496. m.

Stuna. — Auřední kancellista we Wodňanech, 1786.
(Rozličné dramatické hry) VI. 611 a—x.

Sudil, František; 1834.
We Kwětech VI. 496. k.

Sudlicius, Jan; 1620.
Modlitby swaté etc. od Petra Martyra Wermilia (přel.) IV. 1996.

Suchánek, August Jiří Pacowský. — Radní w Litoměřicích 1815.
1. Obšírné wyprawowání podlé Salzmanna, kterak Arnošt Zabranský ze sedláka swobodným pánem učiněn VI. 1198.
2. Josef Černoweský, od Salzmanna (z něm. přel.) VI. 1304. a.
3. Malý dárek obětowaný české mládeži VI. 1304. b.
4. Příkladní a mysl obweselující příběhowé VI. 1304. c.
5. Církew Kristowa VI. 1883.

Suchý, Jan (Suchius); 1596—1599.
Čtwero kázaní nedělní IV. 1605.

Suldowský; 1836 — 1837.
We Kwětech VI. 1402. b.

Suma, Jan Ignac z Wlastislawi. — Theologiæ baccalaureus, poëta laureatus, děkan w Sobotce 1701.
Františka Salezia knížka zlatá (z franc. přel.) V. 1454.

Sušický, Jan Adam; 1589.
Tomáše Staude: Kratičký swatých biblických písem wýtah (přel.) IV. 1158.

Sušický, J. P. — C. k. nápojní daně dohližitel 1825.
1. Šlepěje lwowa VI. 826. a.
2. Wychowanec lásky VI. 826. b.

Sušil, František. — Narozen w Rausinowě r. 1804; studowal w Kroměříži a w Brně, kdežto r. 1828 na kněžství poswěcen jest. Od r. 1837 professor biblického studium nowého zákona na theol. ústawu w Brně.
1. Hymny církewní VI. 273.
2. Morawské národní písně VI. 315. a. b.
3. Spisy swatých otců apoštolských VI. 1737.

W časopisech: Čas. mus. VI. 496. h. — Krok 932. e.

Swětecký, Petr Kašpar z Černčic. — Archivár a inženýr knížete Šwarcenberka w Třeboni 1738.
1. Rafika česká etc. V. 347.
2. Prw hrubě wážený, nyní ale zawržený neboližto reformirowaný falešné zemoměření etc. V. 508.

Swoboda, František Jan. — Farář Reyšteinský 1710, Čachrowský 1715.
1. Lněný prowázek etc. aneb Růženec etc. V. 909. a.

2. Princeps pacis etc. Sw. Tomáš Aquinský V. 909. b.
3. Novus Cruciger etc. sw. Jan Nepomucký V. 909. c.
4. Růženec swaté milosti etc. V. 1465.

Swoboda, Jan Adam. — Farář Zlonický; 1731.

1. Arcana almae societatis Jesu etc. V. 967.
2. Nowý křižowník s čerweným srdcem etc. sw. Jan Nepomucký V. 1349. (Srownej: Swoboda František Jan).

Swoboda, J. — Jesuita 1743.

Chwálosláwa etc. kláštera Sedleckého V. 1003.

Swoboda, Jan Wlastimír. — Narozen 9. Kwětna 1800 w Hořepníce. Studowal filosofii w Praze a theologii w Celowci; od r. 1832 učitel na wzorní ochranitelně malých dítek na Hrádku w Praze; umřel 28. Září 1844.

1. Malý čtenář VI. 27.
2. Malý Čech a Němec VI. 113. 140.
3. Sebrání českých písní VI. 520.
4. Školka VI. 1267.
5. Malý písař VI. 1365.

Swoboda, František Jan. — Narozen 22. Března 1778 w Praze; professor grammatikalní w Litoměřicích, we Hradci Králowé a w Praze na Starém městě; wyslaužilý dohližitel školy Swatoštěpánské.

1. Ignaz Seibt. Neues lateinisch-deutsch-böhmisches Wörterbuch. (Český text). VI. 163.
2. Píseň dítek na den narození Františka II. VI. 385. a.
3. Píseň žákůw na den 25leté památky učitelského auřadu Wácslawa Lumendy VI. 385. b.
4. Píseň p. Josefowi Wimmrowi VI. 385. c.
5. Zlatodol (z něm. od Zschokke přel.) VI. 1202.
6. Štědrý wečer (z něm. od Šmida) VI. 1332.
7. Prwní sto mrawných powídek VI. 1342. a.
8. Druhé sto etc. VI. 1342. b.
9. O trýznění howad VI. 1342. c.
10. Ježíš přítel dítek (dílem dle Jaisa) VI. 2380.

W časopisech: Wčela VI. 932. h.

Swoboda, Wácslaw Alois. — Narozen w Nawarowě w Boleslawsku 8. Prosince 1791; professor nejprwé grammatikalní w Písku (1814), pak humanitní (1815) w Jindřichowě Hradci, a (1821) w Praze na Malé straně. Psal též německy a latinsky.

1. Písně církewní VI. 253. a — d.
2. Hlasy wlastenců r. 1835 (příspěwek) VI. 318.
3. Wítání nowě zasnaubených manželů etc. Eugenia hraběte Černína etc. VI. 413. a.
4. Zpěw k welebnému obrazu našeho weleslawného císaře a krále Františka etc. VI. 413. b.
5. Hlasy wlastenců etc. r. 1832 (příspěwek) VI. 469.
6. Sbírka českých národních písní VI. 531.
7. Karel Skreta VI. 685.

W časopisech: Časop. mus. VI. 275. b. 559. d. 913. f. 1162. f. — Časopis pro kat. duch. 275. d. — Krok 932. e. — Wčela 496. m.

Swoboda František. — Farář we Winařích 1781.

Krátké a užitečné jednání o dobytku owčím VI. 1521.

Swoboda, Josef Antonín. — Narozen 3. Listop. 1792 w Branici; kaplan w Týně w Praze, pak farář u sw. Filippa a Jakuba na Smichowě blíž Prahy.

Pobožnost při slawení průwodu neb processí na den božího těla VI. 2268.

Swoboda, Martin. — Auředník při kriminalu 1842—1844.

We Kwětech VI. 496. k. 559. g.

Swoboda, Ondřej. — 1843, 1844.

We Wčele VI. 496. m.

Swobodowá, Bohunka (Františka). — 1843, —1844.

Lucie (z franc. Reybaud) VI. 888.
We Kwětech VI. 496. k.

Swojský, Leopold. — Jesuita 1732.

1. Regina saeculorum etc. Maria panna V. 970. a.
2. Sedlecensis Cistercii religio V. 970. b.

Swornicius, (Skwornicius) Martin Rychnowský. — Kněz w církwi Prostějowské 1603.

1. Wyswětlení historie Cornelia Caesarienského IV. 1391.
2. Kázaní pohřební nad Sigmundem Onešem z Břesowic IV. 1677.
3. Kázaní pohřební nad p. Dorotau Přímskau IV. 1711.

Sychra, Matěj. — Narozen w Austí nad Orlicí; farář w Jimramowě, pak we Žďáře na Morawě. Umřel 19. Března 1830, stár jsa 54. léta. Smrt překwapila jej u psacího stolku, zbrániwši mu dokonati poslední práci spisowatelskau.

1. Versuch einer böhm. Phraseologie VI. 159.
2. Maličkosti w řeči wázané VI. 298. 598.
3. Bezděčný lékař VI. 660. a.
4. Jan hrabě Bělohradský VI. 660. b.
5. Powídatel VI. 735. a.
6. Kratochwilník VI. 735. b.
7. Kratochwilná wčelinka VI. 735. c.
8. Půwodní rozmlauwání a powídky VI. 1311. a.
9. Wázaného pilné a mrawné mládeži VI. 1311. b.
10. Mrawné a krátké propowídky VI. 1311. c.
11. Připodobnění VI. 1311. d.
12. Kázaní na wšecky neděle VI. 1933. a.
13. Kázaní na wšecky slawnosti a swátky VI. 1933. b.

W časopisech: Wídenské listy VI. 588. c. — Časopis mus. 588. g. — Pautník 599. n. — Rozlič. Pražské 599. q. 600. n. — Dobroslaw 656. c. — Milina 656. f. — Přítel mlád. 1386. b.

Sychrowský, Benignus. — Narozen we Zbirowě 1675, 1. Října; kněz řádu Paustewnického sw. Augustina; provincial; wymohl wyhlášení sw. Jana Nepomuckého za swatého; umřel 1737.

S. Augustini Soliloquia (wydal česky) V. 1098.

Sýkora, Jan. — Učitel na hlawní škole w Plzni od r. 1801; umřel 1845, 2. Září, w 65. roce wěku.

1. Poukázání k důkladnému ponaučení českého i německého čtení etc. VI. 21.
2. Kurzgefasstes Lehrbuch der böhm. Sprache VI. 93.

3. Německá mluwnice pro Čechy VI. 114.
4. Wýtah z německé mluwnice VI. 138.

Sýkora, Wácslaw. — Faktor w tiskárně Schönfeldské; 1821.
Jan hrabě Bělohradský VI. 647.

Sylwan, Jan. — Na kancionalu napsán z Týna Horšowského; dle Tablice ale byl Slowák, a w Čechách žil co písař pana Popela z Lobkowic; umřel w Domažlicích 1572, 14. Února.
1. Písně nowé na sedm žalmů kajících IV. 64. a.
2. Noli me tangere IV. 64. b.
(Jedna jeho píseň w kancionalu III. 48.)

Sylvius, Uberinus; 1587.
1. Odpowěd na Šest důwodů W. Šturma (proti bratřím) IV. 1323. b.
2. Spis proti churawé a hubené apologii D. Šturma IV. 1323. d.

Synapius, wiz **Horčička**.

Szegedyn, Štěpán.
Článkowé wíry. Příd. 142.

Szepeši, wiz **Sepeši**.

Szucháry, M. — Doktor; 1830.
Písně swětské lidu slowenského w Uhřích VI. 513.

Šádek, Karel. — Narozen w Nowé Pace dne 29. Června 1783. Od dwanáctého roku swého stáří připrawowal se k učitelskému auřadu. Roku 1799 slyšel přednášky pro čekance školní na hlawní škole w Jičíně. R. 1802 zwolen za školního pomocníka w Nowé Pace. R. 1806 dosazen za učitele na tak zwanau městskau školu do města Nowého Bydžowa. Dobyw sobě r. 1810 wyswědčení w Praze jako učitel pro hlawní školy čtyr tříd obau ročních běhů, powolán hned na to r. 1811 na hlawní školu do Králowé Hradce, kdežto až podnes žije.
1. Německý prawopis VI. 55.
2. Wšeobecný zeměpis VI. 1148.
3. Přírodoskum neb fysika VI. 1487. a.
4. Hyboměrstwí čili mechanika VI. 1487. b.
W Příteli mládeže VI. 1260.

Šafařík, Pawel Josef. — Narozen 13. Kw. 1795 w Kobelářowě w Uhřích; studowal od r. 1805 na ewangelickém gymnasium w Rožnawě, od r. 1808 w Dobšini, od r. 1810 na ewang. lyceum w Kežmarku. Roku 1815 odebral se na universitu do Jeny; stal se roku 1819 professorem, a na čas ředitelem gymnasium w Nowém Sadě w nynější Wojwodině Srbské, kteréžto místo roku 1833 složiw, do Prahy se odebral. Roku 1837 stal se censorem knih českých. Roku 1842 powolán byw za professora slowanské literatury w Berlíně, místa toho nepřijal; učiněn wšak téhož roku kustosem při c. bibliotece w Praze a roku 1848 bibliotekářem tamže; člen mnohých učených společností, majitel řádu pruského pour le mérite, aud c. k. akademie nauk we Wídni etc.

1. Počátkowé staročeské mluwnice VI. 94. 773.
2. Tatranská musa s lyrau slowanskau VI. 285.
3. Písně swětské lidu slowanského w Uhřích VI. 299.
4. Šillerowa: Marie Štuartská (přel.) VI. 654.
5. Časopis českého museum (Redig.) VI. 747.
6. Swětozor (Redigowal) VI. 753.
7. Slowanské starožitnosti VI. 980.
8. Slowanský národopis VI. 1071.
W časopisech: Časop. mus. VI. 63. c. 169. a. 932. f. 993. e. 1036. c. 1076. b. 1084. c. 1140. f. 1162. f. — Krok 179. b. 932. e. 1173. d.

Šafařík, Jan. — Doktor lékařstwí, professor fysiky w Bělehradě srbském.
We Kwětech VI. 1067. q.

Šagawský; 1842.
We Kwětech VI 496. k.

Šamm, Josef; 1843.
W Příteli mládeže VI. 1260.

Šantl, Jan. — Práwní na panstwí Dymokurském a Smidarském.
We Wčele VI. 496. m.

Šantlowá, Zdenka; 1846.
We Wčele VI. 496. m.

Šaraun, Wácslaw Hořický; 1666.
Modlitby nábožné V. 1565.

Šarowec, Jan Jakub z Šarowa; 1645.
Gruntowní a prawdiwá spráwa s strany osoby mé V. 350.

Šašek, z Mezihoře. — Rytíř český 1465—1467.
Lwa z Rožmitála putowání III. 193.

Šediwý, Prokop; 1791—1804.
1. (Rozličné dramatické hry přeložil) VI. 608. a — q. a — g.
2. Maran a Onyra VI. 782. a.
3. České amazonky VI. 782. b.
4. Mnislaw a Swětiwina VI. 782. c.
5. Zazděná slečna (z něm. od Špisa) VI. 782. d.
6. Krásná Olivie (přel.) VI. 782. e.
7. Krátké pojednání o užitku ustawičně stojícího etc. diwadla VI. 1230.
8. A. Štekla krátká kázaní (přel.) VI. 1929.

Šediwý, Šebestian. — Narozen 28. Srpna 1802 w Jenikowě; kaplan u sw. Apollináře w Praze 1827, 20. Srpna.
1. Kříž Ježíše Krista VI. 1963.
2. Důstojnost a sláwa nejpožehnanější rodičky boží VI. 2419.

z Šellenberka, Sigmund; 1564—1580.
Psaní jeho IV. 243.

Šembera, Aloys Wojtěch. — Narozen 21. Března 1807 we Wysokém Mýtě, kdežto otec jeho byl měšťanem a uzdářem. W 11. roce wěku swého dán jest na hlawní školu do Mor. Třebowé, pak do latinských škol do Litomyšle; slyšel tam i prwní rok filosofie, a odebral se pak za příčinau dalšího wzdělání na wysoké školy Pražské, kdežto r. 1830 studia práwní a politická skončil. Téhož roku wešel do praxí saudní u magistratu Brněnského, a odbyw zkaušky appellační i zkaušku politickau, stal se r. 1833 auskultantem při témž magistratě, w kterémž postawení trwal až do

r. 1839; když wšak po ustanowení A. Bočka za mor. stawowského archiváře uprázdněna jest na podzim t. r. stolice jazyka a literatury české na staw. akademii w Olomauci, zanechal dráhu práwnickau a přestaupil k učitelstwí, staw se nástupcem Bočkowým. Zastáwaw 8 roků professuru w Olomauci, powolán jest w Říjnu r. 1847 do Brna, kamž téhož roku staw. akademie byla přenešena, a wnešena naň zároweň, jelikož byl archivář Boček w Lednu téhož roku smrtí sešel, spráwa archivu stawowského. Po událostech Březnowých r. 1848, když se byl sešel sněm Morawský, wzat jest do porad sněmowních o záležitostech školních, učiněn w Listopadu t. r. spoluredaktorem Nowin Morawských, z usnešení sněmu wydáwaných, na to údem školní rady zemské k oprawě morawských a slezských gymnasií, a po smrti Dom. Kynského 16. Pros. 1848 translatorem při Mor. Sl. zemském præsidium. W Červenci 1849 došlo ho powolání, aby byl účastníkem komissí, k sepsání slowanského práwního a státowědního názwoslowí do Wídně swolané, w Říjnu pak t. r. jmenowán professorem řeči české na wysokých školách Wídeňských a kontrolním redaktorem práwě wydáwaného českého říšského zákonníka, kterýž obojí úřad nyní zastáwá.

1. Böhmische Rechtschreibung VI. 57.
2. Wpád Mongolů do Morawy VI. 982.
3. Přehled města Prahy z Petřína VI. 1025. a.
4. Historie pánů z Bozkowic VI. 1025. b. 1061.
5. Wysoké Meyto VI. 1029.
6. Posel z Morawy VI. 1436.
7. Rozumný rolník VI. 1437.
8. Sterna: Krátké ponaučení o wčelařstwí (přel.) VI. 1519.

W časopisech: Čechoslaw VI. 8. d. 150. b. 600. d. 993. g. 1140. h. — Časop. mus. 150. a. 599. f. 993. e. 1037. 1067. i. 1076. b. 1588. a. — Kwěty 1008. k. 1067. q. 1507. f. — Wčela 1067. n. — Jindy a nyní 1076. e. 1140. k.

Šembera, Jan; 1814.

1. Slze wděčnosti Wácslawowi Pešinowi VI. 413. a.
2. Plesání etc. k installací W. Pešiny na faru Krucburskau VI. 410. b.

Šemera, J. J. 1840—1842.

We Wčele VI. 913. d.

Šemerowá, Antonie A. 1840—1843.

We Wčele VI. 496. m.

Šenk, Antonín. — Narozen 30. Listopadu 1796 w Plumlowě na Morawě. Odbyw zkaušky učitelské w Olomauci r. 1812, stal se dne 20. Září r. 1820 učitelem w Náměšti, kteréž místo posud zaujímá.

Morawský wykladatel VI. 763. 904.

Štessler, Ignac. — Narozen 1782, 21. Ledna. Úředník při magistratě Pražském.

1. Praktická česko-německá grammatika VI. 108.
2. Meissnera Aesopowé básně (přel.) VI. 574.
3. Bohuslaw VI. 632. a.
4. Romeo a Julie podlé něm. Weise VI. 632. b.
5. Podwod z lehkomyslnosti VI. 632. c.
6. Martinek bradýř (z něm.) VI. 632. d.
7. Low na diwokau zwěř (z Kotzebue) VI. 632. e.
8. Hřbitow (přel.) VI. 2237.

W časopisech: Hlasatel VI. 588. a. 599. a. — Čechoslaw 588. f.

Šifner, Emanuel. — Narozen 20. Září 1763; farář u sw. Ducha w Praze.

Žiwot sw. Ottilie VI. 2177.

Šilhan, František; 1838.

We Wčele VI. 1008. f.

Šimák, Matěj. — Narozen 2. Ledna 1777 u Bílého Beránka pod Bílau horau u Prahy; děkan w Slaném, na Smečně, na Zbraslawi; posléz w Praze w káznici spráwu duchowní wedl; umřel 25. Kwětna 1830.

1. Píseň k slawnosti prwotin kněžských P. Frože VI. 429. a.
2. Uwítání etc. Marie Anny hraběnky z Klam-Martinic VI. 429. b.
3. Uwítání etc. W. L. knížete Chlumčanského arcibiskupa Pražského VI. 429. c.
4. Zpěw k slawnosti sňatku etc. Karla hraběte z Klam-Martinic VI. 429. d.

Šimek, Maximilian. — Narozen 1748 w Neydowě w Štýrsku w Hradeckém kraji; piarista; učitel českého jazyka w Terezinské akademii w Nowém městě Wídenském. W r. 1781 z řádu wystaupil.

1. Příručka pro učitele české literatury VI. 128.
2. Krátký wýtah wšeobecné historie swěta VI. 934.
3. Krátký wýtah wšeobecné historie přirozených wěcí. VI. 1456.

Šimko, Pawel Adalbert. — Řádu sw. Františka 1820—1824.

1. Rozmlauwání pastýřůw, keď nejdůstojnější etc. kníže Alexander z Rudného k swému důstojenstwí přistupowal VI. 433. a.
2. Werše etc. knížeti Alex. z Rudného VI. 433. b.
3. Smutný zpewohlas k chwále towaryšstwa Ježíšowého, od Michala Denis (z lat. přel.) VI. 433. c.

Šimko, Jan Wilém. — Ewangelický kazatel w Trenčíně, pak professor praktické theologie, přirozeného církewního práwa, též slowenský kazatel w Prešpurku.

Nábožnost domowní we zpěwích VI. 2254.

W časopisech: Wídenské listy VI. 496. e. 656. b. — Časop. mus. 496. h.

Šindel, Jan Ondřejůw. — Stal se bakalářem swob. umění 1395, mistrem 1399; byl též doktor lékařstwí; wýtečný hwězdář; rektor university 1410; byl kanowníkem Wyšehradským.

(Jména česká neduhů a bylin w kommentaru na spis Macera) III. 266.

Šindelář, Arnold Oldřich. — Narozen 2. Břez. 1800; řádu præmonstrátského; katecheta na gymnasium Píseckém.

1. Hlasy duchowenstwa etc. (Příspěwek) VI. 320.

2. Kázaní na nowý swátek etc. VI. 2063.
W časop. pro katol. duch. VI. 275. d.

Šinkowic, Jan. — 1783—1785.
Nowiny československé VI. 1087.

Šír, František. — Narozen w Budyni nad Ohří dne 15. Října r. 1796. Odbyw dwě školy w témž městě, normalní školu dílem na Maléstraně w Praze, dílem w Litoměřicích, wstaupil do gymnasium w posledním tomto místě r. 1811. Dokonaw gymnasialní studia r. 1816, odebral se na universitu do Prahy. R. 1819 jsa auskultantem na staroměst. c. k. akad gymnas. zastáwal po tři měsíce učitelské místo nemocného p. professora Jandy, a odbyw na to 19. Dubna tak zwaný wšeobecný konkurs grammatikalní pro tenkráte nowě zřízenau parvu s approbací, podrobil se hned zase w Listopadu konkursu pro třídy humanitní, kdež i známost českého jazyka austně i písemně dokázati musel. Dekretem dworn. od 1. Dubna 1820 ustanowen byl co skutečný professor human. tříd do Jičína, kterýžto auřad i w Kwětnu nastaupil. Hned toho roku jsa požádán od kommandanta wychowatelny wojáčků od pluku č. 18. počal wyučowati týhodně po dwě hodiny wychowance starší w české řeči až do r. 1848, kdežto pro welké zaměstknání swého auřadu na lycealce toho wyučowání zanechati musel. Po wšechen čas snažil se žáky swé krom předmětů předepsaných wzdělávati též w zanedbaném wůbec jazyku mateřském.
1. Hlasy wlastenců etc. r. 1832 (příspěwek) VI. 469.
2. Wina, smutnohra od Müllnera (z něm. přel.) VI. 655.
3. Obrazy Kawkaské (z rusk. přel.) VI. 839.
4. Wýbor ze spisowatelů řeckých (přel.) VI. 921.
5. Marka Aurelia Antonína Zápisky (z řeck. přel.) VI. 929.
6. Krátký přírodopis VI. 1468.
7. Oběť nowezákonná VI. 2391.
W časopisech: Časop. Mus. VI. 150. a. 496. b. 932. f. — Krok 150. e. 932. e. 993. l. 1173. d. — Wčela 496. m. 588. h. — Jindy a nyní 588. l. — Dennice 599. i. — Čechoslaw 932. c. — Rozmanitosti 1076. a.

Škoda, Jan (Příbramský). — Narodil se w Příbrami, w kraji Beraunském, dne 15. Kw. 1810. Studia odbyl celá w Praze (gymnasialní na akademickém gymnasium); byl wyswěcen dne 29. Března 1833; od 22. Dubna 1833 byl kaplanem w Zlonicích, w kraji Rakownickém, od 21. Kwětna 1836 w Počápích za Beraunem, od 5. Listopadu 1837 w Praze w Teyně; od 6. Října 1848 jest katechetau w národní hlawní škole w Praze.
1. Ženská lest VI. 892.
2. Panna we swé důstojnosti VI. 1207.
3. Ježíš Kristus wzor dokonalosti VI. 1973.
4. Sláwa blahoslawené rodičky boží VI. 2071.
W časopisech: Kwěty VI. 913. c. 1162. i. — Přítel mládeže 1260.

Škorně, Jan z Frymburka. — Úředník wrchní (heitman) w Chyši 1575.
Knížka písní a chwal božských IV. 71.

Škorpík, František. — Narodil se we Zhoři, wesnici ležící w podkraji Jihlawském na pohoří Českomorawském r. 1814. Studia gymnasialní w Jihlawě, filosofická w Brně odbyw, wstaupil do theol. semináře roku 1834. Po wyswěcení r. 1838 dostal se za kaplana do Jaroměřic. Roku 1840 přesazen byl do Brna k sw. Magdaleně za kaplana. Hledě smířiti w sobě wědu s wěrau, obíral se studiemi filosof. a filologickými, jichžto wýstřelek bylo „Mluwnictwí a Zjewení." Šmídek w kritické úwaze porownáwal tento spis s p. Tomičkowau „dobau prwního člowěčenstwa". L. 1847 dostal se na lokalii w Bohdalicích.
W Hronce VI. 1067. p.

Škraup, František Jan. —
1. Patero písní od Jos. Chmelenského VI. 512.
2. Zpěwy pro jeden hlas VI. 526. a.
3. Wěnec (Redigowal). VI. 521. 526. b.

Škultety, wiz **Skulteti.**

Šlik, Kašpar z Holiče.
Dopisy III. 485.

Šlik, Mikuláš. —
List k sněmu III. 501.

Šmídek, Karel. — Narodil se 17. Kwětna r. 1818 w Bystřici nad Pernstýnem w Morawě. Pro whodnější wzdělání ducha swého poslán r. 1829 do Morawské Třebowé, a r. 1830 do Poličky, kdež se učil i německému jazyku i předmětům nižších tříd školních. R. 1831 odebral se ku gymnasialním studiím do Brna, kdež i filosofická studia odbyl. R. 1839 odebral se ku práwnickým studiím do Olomauce; a wšak po roce zwolil staw kněžský, a za tau příčinau odebral se r. 1840 opět do Brna, kdež r. 1844 poswěcen na kněžstwí. Ustanoweno jemu za místo ku působení duchownímu město Hustopeče, kde až dosawáde na winici Páně dlí.
W časopisech: Kwěty VI. 913. c. 1067. q. 1588. d.

Šmitt, Jan. — Narozen 10. Září 1776 w Unterwaldberühungen před Rýnem; slyšel filosofii we Würzburku; wstaupil w c. k. rakauskau službu wojenskau, a w Chrudimi naučil se česky; byl potom (1805—1807) učitelem w plukowní wychowatelně na Košumberku u Luže, pak na hlawní škole Kutnohorské, konečně prwním učitelem na hlawní škole Klatowské.
1. Auplná dobropísemnost německá VI. 49.
2. Grammatika česká VI. 75.
3. Malá grammatika německá VI. 109.

4. Sokratická elementární kniha k německému čtení etc. VI. 131. a.
5. Elementární knížka k německému čtení VI. 131. b.
6. Česko-německý přítel dětí VI. 131. c.
7. Wilibald z Aichštatu VI. 808.
8. Ladislaw a Eleonora VI. 809.

Šnaider, Karel Sudimír. — Narozen 14. Prosince 1766 w Králowé Hradci. Studowal w Praze, w Lipsku, a nawštíwil i jiná wšeučiliště německá, odkudž chuť k německému básnění přinesl; zastáwal professuru æsthetiky a klassické literatury w Praze (1803—1806); pak přestěhowal se co justiciar do Rožďalowic, do Dymokur, a posléze do Smidar, kdež umřel 1835, 17. Kwětna.

Okus w básnění českém VI. 302.
W časopisech: Časop. mus. VI. 496. h.

Šneider, J. E. 1846.

We Wčele VI. 913. d.

Šneider, František; 1838.

We Wčele VI. 496. m. 1220. c.

Šohaj, Wojtěch. — Narodil se w Pacowě 19. Dubna 1793. Od dewátého roku wěku swého chodil do škol piaristů Budějowických, potom Pražských. W Praze studowal též filosofii, bohomluwectwí w Budějowicích. Po skončených (r. 1814) studiích přebýwal co jahen we swé otčině, pak po došlém čase a po prominutí jednoho roku byl w Linci dne 10. Dubna na kněžstwí poswěcen. Co kněz přišel za zámeckého kaplana do Chusníka, pak po sedmi letech do Pacowa. Zde po stráwených třinácti letech w nápomocné duchowní spráwě pro churawost dal se na odpočinutí.

1. Smíšeniny VI. 134.
2. Prawidla žiwota a propowídky VI. 1314.

Šohaj, František. —

W časopisech: Wčela VI. 496. m. — Wěnec 521. — Časop. mus. 559. d. 913. f. 932. f.

Šolc, Jan. — Narozen w Leštině w kraji Boleslawském na býwalém panstwí Kostském roku 1801 dne 25. Února. Studowal na gymnasium w Jičíně, filosofii slyšel na wysokých školách Pražských, do theologie byl přijat w Litoměřicích. Jsa tu biskupem Vinc. Eduard. Mildem r. 1825 dne 23. Srpna na kněžstwí poswěcen, obdržel kaplanstwí w Libuni u wýtečného wlastence Ant. Marka. Z Libuně se dostal po 8 letech a sice r. 1833 dne 19. Září za duchowního spráwce na Hrubau Skálu, a odsud r. 1836 dne 9. Červwna přišel za lokalistu na Wiskeř, kdežto učiněn jsa r. 1846 dne 3. Prosince osobním farářem až po tu dobu powinnosti duchowního pastýře zastáwá.

1. Van der Velde: Bitwa s Tatary (přel.) VI. 834.
2. Modlitby pro katolické křesťany (dle Haubera) VI. 2294.

Šolin, Jan Ledecký; 1843—1846.

We Wčele VI. 496. m.

Šolle, František. —

W Rozmanitostech VI. 600. a.

Šoltheis, (Šolthés) Gerson. — Vikář církwe ewang. reformowané Welenické na panstwí Poděbradském. 1840.

Kwítí sbírané na rowích našich miláčků VI. 2100.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 913. c. — Wčela 496. m.

Šoltys, Ondřej Florian. — Ewangelický kazatel w Šwančině, rodilý z Mošowec; studowal filosofii a theologii w Prešpurku.

1. Jádro historie wšeobecné VI. 976.
2. Jádro historie církewní nowého zákona VI. 1119.
3. Mladý gratulant VI. 1349.
4. První počátkowé křesťansko-ewangelického učení VI. 1860.

Špachta, Dominik. — Narozen dne 4. Srpna 1803 w Jílowém, kdež farní školu nawštěwowal. Roku 1816 odebral se pro další wycwičení swé do Prahy a odtud po několikaměsíčném toliko pobytí, za čas kteréhož farní školu dílem u sw. Jindřicha postaupně nawštěwowal, do Slaného, kdež od r. 1817 až do r. 1820 třetí třídu hlawní školy a grammatikalní třídy u piaristů odbyl. Wrátiw se do Prahy nazpět byl r. 1821 a 1822 posluchačem humanitních tříd na c. k. akademickém gymnasium Staroměstském. Studia libomudrcká a bohowědecká odbýwal od r. 1823 až do r. 1828. Téhož roku poswěcen byw o welikonoci na kněžstwí přišel w Listop. za kaplana do Wlňowsi blíž Mělníka, odkudž w Srpnu r. 1830 za ceremoniáře k tehdejšímu swětícímu biskupowi w Praze Františkowi Písťkowi powolán byl. S týmž odebral se na jaře r. 1832 co biskupský tajemník do Tarnowa w Haliči; wida wšak, žeby tamější poměry ani s náhledy a snahami, ani s tělesnau i duševní powahau jeho nesauhlasily, dal wýhost stkwělým wyhlídkám, které se mu zde pro budaucnost otwíraly, a nastaupil raději, nawrátiw se r. 1834 do Čech, opět stací kaplana a sice w Minicích. R. 1835 dostal faru w Kolči blíž Budče.

Pokus naučiti Čecha počátkům grammatiky jazyka polského VI. 103

Špáta, Jakub. — Syn Jakuba Špáty purkrabí Náchodského 1615.

Píseň na smrt matky swé IV. 198.

Špáta, Jan Bělský. — Kantor Roztocký 1654.

Píseň o powětří a krupobití l. 1654 11. Máje V. 92.

Špatný, František. — Narozen 8. Března 1814 na samotě řečené Bor, panstwí Protiwinského w Prachensku; wychowanec hospodářsko-technického ústawu w Krumlowě od r. 1832 až 1834; praktikant při důchodenském úřadě w Protiwíně půl druhého roku (1835), po

dwa měsíce diurnista při auřadě w Prachaticích (1836), akcessista při direktorském úřadě w Třeboni od r. 1837 až 1838, auřední písař w Libějicích 1839 až 1841, w Přečíně 1842, w Jinonicích 1843 až 1845, konečně zástupce úřadu Šwarcenberské práwomocnosti na Smíchowě 1846 až 1849. W událostech Čerwnowých r. 1848 welkých zásluh sobě dobyw o zachowání pokoje a bezpečnosti na Smíchowě, zatčen nicméně nařízením wojenského saudu na Hradčanech, wšak w málo dnech za newinného propuštěn. R. 1850 w Únoru stal se sekretářem podkrajského úřadu w Pardubicích, w Listopadu pak téhož roku týmž na Smíchowě.

Slowník hospodářsko-technický VI. 167.

Špinka, Wácslaw. — Narozen 13. Září 1796 w Habru w Čáslawsku; studowal w Praze bohoslowí; ředitel arcibiskupské tiskárny. Umřel 1842.

1. Wozka Petra III. (z něm. přel.) VI. 637. c.
2. Waltera Skota: Puritáni (přel.) VI. 887.

W časopisech: Rozmanitosti VI. 33. a. 600. a. 656. a. 1076. a. 1475. a.

Špot, Josef W. — Praktikant u horního auřadu w Příbrami.

Pramáti od Grillparcera (z něm. přel.) VI. 657.

Šram, Pawel; 1613.

Kniha počtů (přel.) IV. 746.

Šrámko, Pawel. — Slowák; narozen we Welké Rewuci 1743; kněz Klenowský; mrtwicí raněn umřel r. 1808.

1. Československá grammatika VI. 44.
2. Řecko-slowenský slowář VI. 156.
3. Žiwota i smrti požehnaná památka etc. manželce swé VI. 355. 2082.
4. Wypsání zkázy Jerusalemské VI. 938. b.
5. Pamětný slaup etc. Josefowi II. VI. 1041.
6. Běh žiwota etc. Marie Terezie VI. 2074.

Šrámkowá, Josefa Jar. 1846.

We Kwětech VI. 496. k.

Staigl, M. 1811.

Knížečka o wyučowání školním VI. 1255.

Štark, František, krajský školní kommissař; umřel 1820.

Řeč při padesátileté slawnosti pana Jos. Mich. Žáka VI. 721.

Šťastný, K. 1843.

We Wčele VI. 913. d.

Štefan, Wácslaw Teplický (Thermanus). — Arciděkan na Horách Kutnách, 1607—1620. Po wydání majestátu zwolen za auda konsistoře strany pod obojí (1609, 7. Října).

1. De meteoris, de terrae motu etc. IV. 816.
2. Rozmlauwání dwau osob o horách etc. IV. 1388.
3. (Wýklady na rozličné proroky) IV. 1523. a—n.
4. Genealogia Christi IV. 1625.
5. (Kázaní rozličná) IV. 1686. a—f.

Štefan, Kristian. — Narodil se w Jičíně dne 6. Prosince 1820; studowal gymnasium tamže, filosofii od r. 1837 w Praze, jakož i tři léta na fakultě lékařské; r. 1842 obrátil se wšak ke gymnasialní professuře, a stal se r. 1848 prozatímním učitelem českého jazyka u Piaristů w Praze, r. 1849 týmže w Mladé Boleslawi.

1. Rodina Barcelonská (od Schenka) VI. 715.
2. Powídky Fr. Soave (z wlask.) VI. 900.

W časopisech: Kwěty VI. 913. c. 1588. d.

Štefek, Tobiáš z Koloděj. 1594.

Smrt a žiwot (z něm. přel.) IV. 1850.

Štelcar, Jan Želetawský z Želetawy. — Narozen w Kutnéhoře r. 1530; písař městský w Kauřimi, potom kněz strany pod obojí, farář we Mnichowě, w Bystřici weliké, w Kopidlně. Umřel po 1596.

1. O marnosti žen a panen IV. 691. a.
2. Rytířský staw manželský IV. 691. b.
3. Zpráwa o lichwě IV. 691. c.
4. Prwní a druhá stránka knížky o čarodějnících a hromobití IV. 831.
5. Kniha o stwoření swěta IV. 835.
6. O dobrých a zlých andělích IV. 1311.
7. Knížka o prawé a falešné církwi IV. 1330.
8. Kniha nowá o půwodu kněžstwí etc. IV. 1340. a.
9. Odpowěd na psaní a dwoje kázaní bratří Pecinowských IV. 1340. b.
10. (Dwě apologie) IV. 1340. c.
11. Kázaní o zlořečenstwí etc. IV. 1598. a.
12. Kázaní dwoje na 4 kapitolu Ozeáše IV. 1598. b.
13. Kázaní pohřební nad tělem paní Johanny z Waldšteina IV. 1674.
14. Urbana Regia: Lékařstwí duše (oprawil) IV. 1799.
15. Kniha duchowní o welikých skutcích pána boha wšemohaucího IV. 1841.
16. Modlitby IV. 1976.

Štembera, Matěj Dobromír. — Narozen dne 31. Pros. 1806 w Kmetňowsi, mezi Slaným a Raudnicí. Prwní wychowání obdržel w pauze české domácí škole. Později poslán do Prahy do škol u Maltézů a u Piaristů; roku 1824 na Slanské gymnasium, kdež r. 1827 studia humanitní dokončil. Byw neodbytnau 16měsíční studenau zimnicí z filosofických studií wytržen, dal se po nawrácení swého zdrawí na studia ranhojičstwí, kteráž pro wypomáhání w léčení cholery teprwé w r. 1834 auplně dokončil. Tím samým rokem odebral se z jara co provisor jedné ranhojičské žiwnosti do Warů Karlowých. Ještě koncem toho r. 1834 dostal se na to do Rakowníka, kdežto při městě a spolu při kriminale službu obdržel.

Místopis města Rakowníka VI. 1026.
We Kwětech VI. 496. k.

Štěpán, Ondřej. — Český bratr; starší jednoty; umřel 21. Čerwence 1577 w Jaroměři.

Kázaní na neděle a swátky IV. 1589.

Štěpán, Petr. — Rodilý z Týnce (Teinitzl) w kraji Klatowském; 1697.

Vox clamantis in deserto etc. V. 902.

Štěpán, Jan Wlastimil. — Narozen w Jiníně blíže Strakonic 7. Čerwna 1782. Odbyl studia humanitní w Písku, studia filosofická w

Praze, a bohoslowecká z části w Praze, z části w Budějowicích. Na kněžství poswěcen 15. Září 1805, a pobyw as půl leta jako præfekt w semináři Budějowickém, poslán jest za kaplana do Hosína blíže Budějowic. Roku 1809 na zimu dostal se do Drahonic za lokalistu, roku 1817 nedaleko odtud, do Černíska za faráře.
Obležení Rochellské (z franc. přel.) VI. 815.
W Časop. mus. VI. 1084. c.

Štěpánek, Angel. — Minorita; 1735.
Krásná Sunamitis, welikomocná w síle swé Maria VI. 982.

Štěpánek, Jan Nepomuk. — Narozen 19. Května 1783 w Chrudimi; absolwowal theologii; stal se r. 1800 wojínem w pluku arciknížete Karla; diwadelní sekretář, pak spoluředitel stawowského diwadla, posléz kassír. O české diwadlo zaslaužilý. Z prowozowání českých kusů odwedl přes 20.000 zl. dobročinným ústawům, a poctěn zlatau civilní prostřední medalií. Umřel 12. Února 1844.
1. Collin: Wálečné zpěwy (přelož.) VI. 283.
2. Hlasy wlastenců ke dni 1. Března 1832 (příspěwek) VI. 313.
3. Hlasy wlastenců etc. r. 1835. VI. 318.
4. Řeč při příležitosti prowozené činohry Jaroslaw a Blažena. VI. 421. a.
5. Citowé při weleslawném zasnaubení etc. Ludmily kněžny z Lobkowic etc. VI. 421. b.
6. Střelec kauzelník (přelož.) VI. 507.
7. (Diwadelní hry, půwodní i přeložené wšelikého druhu) VI. 635. 637.
8. Česká Wčela (Redigowal) VI. 746.
9. Žiwot a smrt Jeho důstojnosti p. Aleše Pařízka etc. VI. 1057.
10. Pražské Nowiny (Redigowal) VI. 1093.
11. Ponaučné a zábawné listy pro polní hospodáře a řemeslníky (zčeštil) VI. 1503.
W časopisech: Wčela VI. 913. d. 1008. f.

Štěpnička, František Bohumír. — Narozen 13. Října 1785 w Opatowě; kameralní radda w Brně; umřel 26. Srpna 1832.
Hlas lyry české VI. 289.
W časopisech: Čechoslaw VI. 559. i. 570. a. 932. c. 1386. a. — Dobroslaw 558. e. — Wlastimil 913. e. — Pautník 932. l. Časop. mus. 1067. i.

ze Šternberka, Aleš Holický. — Jeden z předních pánů českých strany pod obojí; přítel Ptačka a Jiřího z Poděbrad.
Dopisy jeho III. 495.

ze Šternberka, Ignacius; 1664.
Wýjezd z Bechyně do cizích zemí V. 479

Štětina, Mikuláš; 1510.
Knížka o artikulích wíry III. 764.

Štětina, Augustin Josef. — Professor bohoslowí na ústawu kláštera Břewnowského a duchowní pastýř w Metličanech.
W Příteli mládeže VI. 1036 l.

Štětka, (Litněnský). — Doktor lékařstwí.
We Kwětech VI. 1272. c.

Šteyer, Matěj Wácslaw. — Narozen w Praze 1630. Jesuita; professor 25 let, spolu kazatel 5 let, missionář; mnoho kacířských knih za jiné změnil; umřel 1692.
1. Wýborně dobrý spůsob, jak se má dobře po česku psáti etc. V. 14.
2. Kancionál český V. 99.
3. (Biblí Swatowácslawská) V. 652. c.
4. Instructio acatholici V. 743.
5. Postilla katolická V. 838.
6. Přepodiwná matka Swatohorská Maria V. 1172.
7. Zrcadlo swaté V. 1290.
8. Ludwíka de ponte Rozjímání (přel.) V. 1421. a.
9. Wěčný pekelný žalář V. 1421. b.
10. Jana Malobitského dům wěčnosti (z lat. přel.) V. 1421. c.

Štítný, Tomáš. — Pocházel ze staročeského rodu rytířů Štítných ze Štítného, byw dědicem statků nehojných we Štítném, Zásmucích a Chotěmicích. Narozen asi r. 1330; wedl žiwot saukromý na twrzi swé. Muž na swůj wěk oswícený a učený. Byl stařec sedmdesátiletý ku konci 14. století.
1. Sw. Augustina: Zrcadlo hřiešných (přel.) II. 122.
2. Téhož: Soliloquia II. 123.
3. Řeči na neděle a swátky II. 131.
4. Rozmlauwání mezi otcem a dětmi II. 158. a.
5. Knihy učení křesťanského II. 158. b.
6. O sedmi wstupních II. 158. c.
7. Knížky Hugowy o připrawení srdce II. 158. d.

Štorch, Karel Boleslaw. — Narozen 15. Listop. 1812 w Klatowech (Klatowský); odbyl swá studia w Klatowech, Budějowicích a w Praze; nyní officiál při státní aučtárně w Praze.
1. Hlasy wlastenců etc. r. 1832 (přísp.) VI. 313.
2. Hlasy wlastenců etc. r. 1835 VI. 318.
3. České besedy (Příspěwek) VI. 340.
4. Česká Wčela (Redigowal) VI. 746.
5. Dárek hodným díwčinkám VI. 1381. a.
6. Dárek hodným chlapečkům VI. 1381. b.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 588. i. 597. k. 1173. f. — Wlastimil 496. l. 1008. p. — Čechoslaw 599. g. — Wčela 1036. e. — Čech 1067. l.

Štrobach, Antonín. — Narozen 3. Čerwence 1814 w Praze; doktor w práwích; auskultant u zemského saudu; r. 1848 zwolen za purkmistra Pražského, potom za poslance hlawního města Prahy do sněmu říšského we Wídni a Kroměříži. Wícekrát zwolen za přednostu sněmu, we kterémž důstojenstwí spůsobiw sobě záští strany revoluční jak we sněmu tak w obywatelstwu Wídenském byl w osobním nebezpečenstwí při powstání dne 6. Října. Roku 1849 jmenowán appellačním raddau, roku 1850 raddau při zemském saudu w králowstwí českém.
W časopisech: Časop. mus. VI. 1222. a. 1588. a. 1686. a. — Wčela 1473. k. 1588. f. 1686. d.

Štulc, Wácslaw Swatopluk. — Narozen 20. Prosince 1814 w Kladně; absolwowal theologii r. 1835; byl kaplanem w Kwílicích;

později domácím knězem w ústawu pro slepé, pak w blázinci w Praze, od r. 1848 učitelem náboženství na gymnasium Staroměstském w Praze.

1. Hlasy duchowenstwa etc. (přísp) VI. 320.
2. Hlasowé duchowenstwa etc. r. 1838 (přísp.) VI. 326.
3. Pomněnky na cestách žiwota VI. 348.
4. Konrád Wallenrod (přel. z polsk.) VI. 554.
5. Padesáte bájek etc. VI. 586. 1373.
6. Dobrá rada w potřebě VI. 1217.
7. Blahowěst (Redigowal) VI. 1739.
8. Žiwot sw. Vincencia VI. 2197.

W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 559. g. 588. i. 1067. q. 1220. d. — Přítel mládeže 726. — Wčela 496. m. 570. c. — Wlastimil 1067. x.

Štúr, Ludewít. — Narozen w Zájowském Uhrowci w Trenčanské stolici; čekanec bohoslowí; počal zastupowati Palkowiče w professuře československowanské w Prešpurce; ale Maďaři tomu překazili.

1. Nauka řeči slowenskej. VI. 99.
2. Slowenské národnje Novini a Orol Tatranski VI. 1094.

W časopisech: Časop. mus. VI. 496. h. — 1008. d. — Kwěty 496. k. 913. c. 1084. f. — Hronka 932. i. — Plody 932. m. — Wlastimil 1008. p.

Štúr, Karel Drahotín. — Bratr předešlého; dokonal studia na universitě Berlinské.
Ozwěna Tatry VI. 347.

Šturm, Jindřich. — Bratr český; sprawowal tiskárnu bratrskau w Boleslawi několik let, a umřel r. 1536 co kněz we Slezsku.

1. Konfessí česká IV. 1218. a.
2. Odpowěd a zpráwa jednoty etc. na třetí spis od starších Lileckých n. Habrowanských IV. 1218. b.

Šturm, Wácslaw. — Narozen w Týně Horšowě 1533; jeden z 12 jinochů od Ferdinanda I. do Říma poslaných, aby napotom co Jesuité kacířstwí odporowali. Nawrátiw se r. 1565, učil theologii po několik let, také řeckému a latinskému jazyku. Dowedl toho, že páni z Rosenberka w Krumlowě a Jindřichowě Hradci kolleje Jesuitské založili; byl rektorem kolleje Pražské, Olomucké a Krumlowské; dwakrát do Říma poslán k wolení generala, kdež we 4. a 5. sezení základy k oné napotom kolossalní welikosti řádu klásti pomáhal. Umřel w Olomauci r. 1601.

1. Srownání wíry a učení bratří IV. 1307.
2. Krátké ozwání proti kratičkému ohlášení jednoty Waldenské IV. 1310.
3. Krátký spis o jednotě bratří Waldenských IV. 1316.
4. Rozsauzení a bedliwé uwážení welikého kancionalu bratří Waldenských IV. 1322. a.
5. Odpowěd slušná a důwodná na welmi hanliwau a rauhawau obranu kancionalu bratrského IV. 1322. c.
6. Důwodů šest etc. (proti jednotě bratrské) IV. 1323. a.
7. Apologia proti odpowědi Sylvia Uberina IV. 1323. c.

Šturm, Adam. — Bakalář 1509, písař w Litomyšli; český bratr.
Krátcí wýkladowé na ewangelia IV. 1489.
(Od něho 22 písní w kancionale bratrském) III. 48.

Šturm, Jan z Greifenberka. — Měštěnín Nowého města Pražského 1567.
Křesťanské a pobožné rozjímání na ewangelium sw. Jana IV. 1500.

Štwán, Maximilian; 1787.

1. (Několiko diwadelních her) VI. 612. a—e.
2. Modlitební kniha cís. Josefa II. VI. 2291.

Štyrsa, Jiřík. — Český bratr 1544.
(Spis jeho) IV. 1246.

Štywar, František; 1661.
Řebřík rajský Příd. 156.

Šubar, Walentin, Landškronský; 1613.
Summy krátké na epištoly a ewangelia IV. 1208

Šuberth, Jan; 1802.
J. J. Brunhauzera: Wyučowání s strany welikého užitku stromů ořechowých (z něm. přel.) VI. 1535.

Šud, ze Semanína Mikuláš; 1520—1557.

1. Předmluwa na pranostiku Ondřeje Kubše IV. 747.
2. Formy obecné listů IV. 1135.

Šuhajda, Ludwík. — Narozen 1805 we Šťáwnici; studowal w Prešpurce a w Jeně; kazatel maďarský w Czegledě.
We Hronce VI. 1067. p.

Šuldowský, Josef. C.; 1836—1838.
We Wčele VI. 496. m.

Šulek, Matěj. — Narozen we Weliké wsi Orawské stolice 1748; kněz Tisowský; žil ještě r. 1805.

1. Latinská grammatika VI. 105.
2. (15 písní w ewangelickém funebralu) VI. 174.
3. Recept boží proti krátkosti žiwota VI. 209.
4. Nábožná rozjímání o utrpení VI. 2255.
5. Kniha modlitební VI. 2355.

Šulek, Jan. — Byl učitelem w Turčanské stolici w Mošowcích, rodišti Kollárowu, kde i tohoto slawného pěwce wyučowal. Potom od r. 1806 byl w Pržně na Morawě knězem. W Sobotišti zanášel se i wodolékařstwím a sice s welmi šťastným prospěchem. Měl 16 dítek, z nichž dwa jsau doktoři lékařstwí, jeden učitel w Trnawě, jeden redaktor w Záhřebě, jednoho roku 1848 Maďaři oběsili (Wilíma), jeden w Komárně umřel (Ludwík, kaplan Hurbanůw).

1. Rozmlauwání o ohni (z něm.) VI. 1235.
2. Kunšt žiwé ploty dělati VI. 1501.
3. Wodolékař VI. 1605.
4. Katechismus VI. 1819. 1859.

Šumawský, wiz **Franta**.

z Šwabenowa, Julius Urban Wilém. — Narozen 16. Ledna 1808 w Brně; studowal gymnasium a filosofii w Brně, práwa we Wídni a Olomauci; byl archiwářem knížete arcibiskupa Olomauckého w Kroměříži. W něm pěknau naději wlasti zmařila záhy smrt dne 20. Března 1834.
W Čechoslawu VI. 993. g. 1076. c.

Šwancar, Karel Pawel. — Farář Wodolský 1629.
Pokojné rozmlauwání pro nawrácení wíry těch, jenž od prawé wíry odstaupili IV. 700.

Šwanda, Pawel ze Semčic. — Narozen w Praze w Listopadu roku 1825. Dokončiw w roce 1843 filosofická studia, stal se bohoslowcem w Pražském semináři, kde však již po dwau letech na přání rodičů swých wystaupil, k c. k. státní auctárně co praktikant zakročil a 1848 auředníkem se stal. W r. 1848 ustanowen za učitele české řeči a literatury při israelitské hlawní škole, zarazil politický časopis pod názwem „Pozor", jehožto redakcí však w brzku, auředním swým postawením nucen, složiti musel. Účastným stal se však co spolupracownik rozličných jiných politických časopisů, jak českých tak i německých.
We Kwětech VI. 496. k.

Šwehla, Pawel, z Říma-báně w Gemerské stolici.
W Plodech VI. 599. p.

Šweiner, Jiří. — Narozen 5. Červnа 1806 w Postřekowě nebo Bezděkowě (? Possigkau); stal se knězem 25. Čerwence 1833; zámecký kaplan w Chlumě w Budějowsku.
Hlas českých posluchačů bohoslowí etc. VI. 459.
W časopisech: Čechoslaw VI. 496. i. — Wčela 496. m.

Šwenda, František de Paula. — Narozen w Králowé Hradci 1741; Jesuita, lokalista; kazatel w Kutnéhoře; umřel 15. Února 1822.
1. Obrazy města Králowé Hradce nad Labem VI. 1011.
2. (Mnoho set kázaní) VI. 1946.

Šwihlík, Antonín Alexius. — Narozen 6. Února 1794 w Kralowicích; knězem učiněn 10. Srpna 1825; kaplan w Janowicích, administrator w Tuchlowicích.
1. Jan Bohomysl VI. 830. a.
2. Edmund a Bělinka VI. 830. b.
3. Albina VI. 830. c.
4. Slawibor VI. 830. d.
5. Marcel VI. 830. e.
6. Nalezenec VI. 830. f.
7. Helena z Jílowí VI. 830. g.
8. Prawidla hry dowolené wůbec nazwané Šest a dwadcet VI. 1078.
9. Křížowá cesta VI. 2420.

Tabák. — Morawan; kněz; 1782.
Duchowní zaopatření na cestu do wěčnosti (přel.) VI. 2103.

Tablic, Bohuslaw. — Narozen 6. Září 1769 w českém Březowě (Esch-Brezd); studowal w Dopšině, Prešpurce, Jeně; kazatel ewangelický w Řikynčicích, pak we Skalici, posléz w Kostelních Morawcích. Umřel 23. Ledna 1832. Pracowal pilně w oboru slowanské literatury.
1. Slabikář pro školy welebného Bánského okolí VI. 15.
2. Slowenští weršowci VI. 282. a.
3. Poezie VI. 282. b.
4. Anglické musy w československém oděwu VI. 282. c.
5. Boileaux: Umění básnické (z franc. přel.) VI. 282. d.
6. Zpěw Pieridských mus Skalickým Zuzanám VI. 398. a.
7. Dwa zpěwy Dan. Krudymu VI. 398. b.
8. Lidomil weršemi wyobrazený VI. 398. c.
9. Radostné jubilaeum etc. Pawla Šrámka VI. 398. d.
10. Špaldinka: Určení člowěka (přel.) VI. 1190.
11. Lidomil poučující VI. 1600.
12. Kratičká dietetika VI. 1691.
13. Prosba w nowě narozeného nemluwňátka etc. VI. 1614.
14. Kratičká summa práw uherských od Alex. Köwy (přel.) VI. 1677.
15. Artikulowé na sněmu Prešpurském l. 1802 (z lat. přel.) VI. 1688.
16. Naučení o sw. wečeři páně VI. 1811.
17. Sbírka swatých řečí VI. 1938.
18. Nejmaudřejší a nás k štěstí wedaucí cesty boží VI. 2019.
19. Památka dobře zasloužilých lidí (při pohřbu Adama Škultetyho) VI. 2078.
20. Hermesa: Kniha zpowědní VI. 2228. a.
21. Cesty boží VI. 2228. b.
W časopisech: Časop. mus. VI. 8. f. — Krok 1162. g.

Táborský, Jan. — Bratr český; umřel 1495.
1. Wyznání wíry neb konfessí Táborská III. 708.
2. Wýklad na prwní kapitolu druhé kanoniky sw. Petra III. 819.

Táborský, Jan, jinak Taborita. — Slowák; kněz Wařinský w Uhřích; umřel 1596.
1. Werše w čas moru r. 1542 IV. 55.
2. (Čtyry písně půwodní w Kleichowě kancionalu V. 112. a šest w Kancionalu bratrském III. 48.

Táborský, Jan z Ahornberka; 1570.
Werše sapphické IV. 166.

Táborský, Adam; 1588.
Oltářní knihy IV. 1963.

Táborský, Jan Zlatoustý. — Narozen w Sokolowicích w Morawě r. 1696; řádu præmonstrátského; farář w Khynicích; umřel 1748.
1 Poruční postilla V. 848.
2 Tria tabernacula V. 877. a.
3. Mons Thabor evangelicae veritatis V. 877. b.

Táborský, Jonáš. — Kaplan w církwi ewangelické Wrbické Swatomikulášské.
Bájky. VI. 583.

Táborský, Josef. — Řádu paustewníků bosáků sw. Augustina; 1778—1788.
1. Krátké wypsání země české VI. 1141.
2. Hospodářská ruční knížka VI. 1490.

Taciturnus, Jiří Hájský; 1616.
1. Aurea catenula etc. Zlatý řetízek prawého katolického etc. náboženstwí IV. 1444.
2. Ostatek rozjímání o předivném wtělení Emanuele IV. 1910.

Tandler, Josef. — Úředník při administrací bankalních důchodů 1794.

1. Wůdce Táboritůw VI. 616. a.
2. Čarodějstwí VI. 616. b.
3. Ostrow lidožrautůw VI. 616. c.
4. Libuše (dle Steinsberga) VI. 616. d.
5. Rybářské děwče VI. 616. e.
6. Hamlet (přel.) VI. 616. f.
7. Čížba na díwky VI. 616. g.
8. Popsání obyčejů při korunowání králů českých VI. 943.
9. Dokonalý jednatel aneb zemský advokát VI. 1695.

Tanner, Matěj. — 1666.
1. Historie o hoře Oliwetské na Morawě V. 1173.
2. Bič Kristů na bezbožné etc. (z lat. přel.) V. 1426.

Tanner, Jan. — Narozen w Plzni 1623. Jesuita; professor a kazatel; zpowědník arcibiskupa Pražského po 19 let; mnoho nekatolíků obrátil, a knih kacířských wyhubil; umřel w Praze 1694.
1. Muž apoštolský aneb žiwot a ctnosti p. Albrechta Chanowského V. 1291.
2. Fons Marianus V. 1554. a.
3. Sw. paut z Prahy do Boleslawi V. 1554. b.

Tardy, Samuel. — Pastor helvetský w Božíně 1836.
Kázaní toleranční VI. 2062.

Taupalík, M. 1846.
We Wčele VI. 496. m.

Teichl, Jan. — Kanowník, direktor bohoslowí a rektor semináře w Hradci Králowé; 1821.
W Hyllosu VI. 932. d.

Teplý, Jan. — Narozen 29. Červwna 1780 w Poděbradech; stal se knězem 25. Srp. 1804; děkan, vikář, čestný konsistorialní radda, člen pomologické společnosti.
Naučení o chowání etc. owocných stromů VI. 1839.

Tesák, Jiří Mošowský. — Farář u matky boží na Lauži w Praze; posléz děkan w Kauřimi 1604—1615; r. 1609 aud konsistoře strany pod obojí.
1. Mnemosinon etc. města Brodu českého sausedům na památku IV. 115. a.
2. Ora et labora. Tenorowé a antifony IV. 115. b.
3. Knížka o přátelstwí IV. 704.
4. Tonitrua et tempestates IV. 820.
5. Spis křesťanský o slawném etc. wzkříšení IV. 1434.
6. Spis kratičký o smrti těch, kteréž p. bůh mimo pomyšlení pojímá IV. 1437.
7. Požehnání kněžské IV. 1440.
8. (Kázaní rozličná) IV. 1613 a—w. 1680. a—c.
9. Pautník duchowní IV. 1892. a.
10. Homo foenum IV. 1892. b.

Tesácius, Adam Brodský. — Studowal w Kutnéhoře, od r. 1601 byl alumnem akademie Karlowy; stal se bakalářem r. 1601; byl práwcem školy Kauřimské až do swat. Hawla 1603, potom školním spráwcem u sw. Hawla w Praze (1603—1605).
Komedie z knihy Ruth IV. 231.

Těšinský, Jan. — Kněz: žil w 16. století.
Alchymie IV. 846.

Tešlák, Pawel. — Narozen we Zwoleně na Slowensku r. 1759; kněz; umřel 1801.
1. Písně nábožné VI. 214.
2. (Zpěwy příležitostné) VI. 384.
3. Křesťanské modlitby a písně pro pocestné VI. 2290.

Textorius, Wácslaw Dworský; 1611.
Jesličky IV. 132.

Tham, Karel Ignac. — Doktor filosofie; žiwot swůj českému jazyku takořka obětowal, wyučowáním dílem weřejně s dowolením wlády 1804, dílem saukromí až do smrti se zanášeje. Umřel r. 1816.
1. Obrana jazyka českého VI. 1.
2. Methode, in kurzer Zeit ächt böhmisch auszusprechen VI. 42.
3. Kurzgefasste böhm. Sprachlehre VI. 70. a.
4. Kunst in drei Monathen böhmisch lesen, verstehen, schreiben und sprechen zu lernen VI. 70. b.
5. Böhmische und deutsche Gespräche VI. 130. a.
6. Lehrbuch für Anfänger in der böhmischen Sprache VI. 130. b.
7. Neues ausführliches etc. Nationallexikon VI. 152. a.
8. Kleines deutsch-böhmisches Wörterbuch VI. 152. b.
9. Zeitungsanhang zum Lexicon VI. 152. c.
10. Nejnowější auplný česko-německý slowník VI. 152. d.
11. Versuch eines böhmisch-deutschen juridischen und geschäftsmännischen Lexikons VI. 152. e.
12. Neuester deutsch-böhmischer Nomenclator VI. 152. f.
13. Neuestes etc. Taschenwörterbuch VI. 152. g.
14. Píseň na smrt císaře Josefa II. VI. 371. a.
15. Poděkowání za laučení Josefa VI. 371. b.
16. F. Schillera: Laupežníci (přel.) VI. 610. a.
17. Téhož: Makbet (přel.) VI. 610. b.
18. Gottera: Medea (přel.) VI. 610. c.
19. Popsání žiwota Josefa II. VI. 1043. a.
20. Truchlící přirozenost, když Rakaus ozdoba etc. Alžběta dobrotiwá zesnula VI. 1043. b.
21. Wšeobecné naříkání na služebné děwečky etc. (přel.) VI. 1234.
22. Stoletý kalendář VI. 1442.
23. Mar. z Bomonta: Wyučowání w křesťanské wíře (z něm. přel.) VI. 1816.
24. Téhož: Kniha pro chudé řemeslníky etc. (z něm. přel.) VI. 2241.
25. Bůh jest nejčistší láska (z něm. od Eckardtshausena) VI. 2296.

Tham, Wácslaw. — Filosofie doktor; o české diwadlo ujal se úsilně, posléz do ciziny šel k diwadlu; 1785—1799.
1. Básně w řeči wázané VI. 276.
2. (Diwadelní hry rozličné přeložil) VI. 607. a—ccc. a—d.
3. Seilera: Náboženstwí nedospělých (přel.) VI. 1750.

z Thunu, Josef. — Hrabě; 1795.
Řeč k poddaným swým VI. 1183.

Tiehan, Jakub. — Řádu præmonstrátského; 1738.
Blahosl. p. Maria Křtinská V. 1224.

Tichá, Ludmila; 1838.
We Kwětech VI. 496. k. 559. g.

Tichý, Josef. — Narozen w Diwišowě 30. Listop. 1801, knězem učiněn 15. Srp. 1829, kaplan w Poříčí, w Benešowě.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. — Wčela 496. m. 599. h.

Tichowský; 1845.
W Časop. pro katol. duch. VI. 275. d.

Tileman, František.
Krátký wýklad etc. žalmů kajících Příd. 157.

z **Tišnowa**, Šimon. — Stal se bakalářem swob. umění r. 1395, později mistrem; byl professorem na universitě; děkanem fakulty artistské r. 1409; z přátel Husowých.
Psaní k Píseckým III. 612.

Tkadleček, Ludwík. — (Zpráwa o žiwotě jeho wiz II. 71.)
Rozmlauwání mezi žalobníkem a neštěstím pro ztrátu milenky II. 71.

Tluchařowá, Kat. Boh. 1846.
We Kwětech VI. 496. k.

Tobiášek, Josef. — Narodil se roku 1792 w Slepoticích we Chrudimsku. Studowal na gymnasium a filosofii w Litomyšli, od r. 1809 theologii w Hradci. Sotwa 21 let stár odbyl bohoslowecké školy, nemaje ale kanonická k swěcení ustanowená léta, měl dle wůle biskupa zatím u swých rodičů počkati; awšak on, tauže po wětším wzdělání, odešel do Wídně; našel tam brzo wlídné přijmutí a zaopatření, nejprw jako wychowatel u rytíře z Unkrechtsberka, a konal přitom studia práwnická. Po nedlauhém čase dostal se za wychowatele dwau mladých hrabat Adolfa a Gustawa z Podstatských. S nimi bydlel dílem we Wídni, dílem w Telči až do 1827, w kterémž roce s ročním důchodem 800 zl. wystaupil na odpočinutí. W roce 1830 wstaupil do stawu manželského, byw žiw nějaký čas beze wšeho auřadu. Potom hlásil se na hlawní škole w Telči o uprázdněnau učitelskau stolici, a stal se nejprw učitelem 3. třídy, potom r. 1839 školním direktorem. Umřel dne 17. Srpna 1846.
Pomocní kniha k německé mluwnici VI. 139.
We Wčele VI. 496. m.

Tomáš. — Farář w Blanském; 1554.
Poklad duše IV. 1833. Příd. 101.

Tomášek, Pawel. — Narodil se roku 1802 w Jelšawské Teplici, we stolici Gemerské, kdežto otec jeho byl ewang. kazatelem. On zastáwaw předtím auřad tentýž kazatelský w Čechách (w Trnawce Chrudimského kraje) mnoho jemu w pacholetstwí o Čechách wyprawowal, a tak lásku w něm k literatuře české powzbudil. Odbyw gymnasium w Gemeři a Rožnawě a pak se do Kežmarku na lyceum dostaw, odebral se r. 1821 do Wídně, a tu na ústawě protestantsko-theologickém tři léta stráwil, spolu také i na universitě tamější některými studiemi filologickými se zanášel. Pobyw co pěstaun w několika panských domích, cestowal r. 1829 přes Čechy do Německa, ohledal tu wíce učených ústawů a w Hale na universitě přes celý rok se w theologických, filosofických a filologických naukách cwičil. Nawrátiw se do wlasti, byl r. 1829 do Polního Birína w Békešské stolici na tamější gymnasium za rektora powolán a odtud po čtyrech létech na Lewocké lyceum co učitel wýmluwnosti a dějepisu přeložen, kdežto až posud úřaduje.
Obchodníci VI. 908.

Tomáši, Mikuláš. — Slowák; 1691.
Prawá katolická ruční knížka V. 744.

Tomek, Wácslaw Wladiwoj. — Narozen w Hradci Králowé r. 1818, 31. Kwětna. Studowal gymnasium tamže (1827—1833), filosofii (1833—1835) a práwa (1835—1839) w Praze. Dwě léta stráwiw we práwnické praxí w kanceláři zemského advokata, doktora Josefa Fryče (1839—1840), a při kriminalu Pražském (1840—1841), přistaupil r. 1841 jakožto akcessista ku Pražskému magistratu. S koncem wšak roku 1842 dostaw pozwání od university Pražské k sepsání dějepisu tohoto ústawu za příčinau nastáwající s rokem 1848 pětistyleté památky jejího založení od císaře Karla IV., zanechal k tomu cíli práwnickau dráhu, a oddal se z cela badání wlastenského dějepisu. S koncem roku 1845 stal se sekretářem sboru musejního pro řeč a literaturu českau, roku pak 1847 pomocníkem zemského historiografa Františka Palackého následkem wykázané k tomu podpory od stawů zemských. Od k. české společnosti nauk jmenowán r. 1845 mimořádným, r. 1848 řádným audem jejím. Při sněmu říšském t. r. byl poslancem okresu Opočenského. R. 1850, 17. Listop. ustanowen za professora rakausk. dějepisu na univ. Pražské.
1. Krátký wšeobecný dějepis VI. 984. a.
2. Děje země české VI. 984. b.
3. Děje mocnářstwí rakauského VI. 984. c.
4. Děje Pražské w krátkém nástinu VI. 1027. b.
W časopisech: Časopis mus. VI. 932. f. 993. e. 1027. 1036. c. 1067. i. 1125. b. 1140. f. — Kwěty 993. m. 1036. i. 1067. q. 1455. b. — Wčela 1036. e.

Tomek, Mikuláš. — Narozen 6. Pros. 1791 w Nekoři. Doktor theologie; kanowník, od r. pak 1848 děkan kapituly Pražské; wysloužilý děkan fakulty theologické a rektor university.
1. Časopis pro katolické duchowenstwo (Redigowal) VI. 1738.
2. Krátké wyswětlení katechismu VI. 1846.

Tomíček, Josef Slawomír. — Narozen 1806

w Branné; studowal gymnasium w Jičíně, filosofii w Praze.
1. Básně VI. 330.
2. České besedy (příspěwek) VI. 340.
3. Čechoslaw (Redigowal spolu s Frantau) VI. 749.
4. Slowanka (wyd. spolu s Frantau) VI. 849.
5. Obrazy swěta VI. 1073. a.
6. Doba prwního člowěčenstwa VI. 1073. b.
W časopisech: Časop. mus. VI. 496. h. 1173. a. — Čechoslaw 496. i. 559. e. 563. f. 599. g. 993. g. 1008. e. 1067. m. — Kwěty 496. k. 717. 913. c. 1076. g. — Wčela 496. m. 559. h. 913. d. 1008. 1076. d. 1084. d. 1173. b. — Wěnec 521. — Wlastimil 993. r. 1008. p. — Rozličnosti Pražské 1076. i.

Tomíček, Karel. — Doktor práw w Praze; od r. 1850 kommissarem při wywazující kommissí. We Kwětech VI. 150. f.

Tomsa, František Jan. — Narozen 3. Října 1753 w Mokré blíž Turnowa; úředník při skladu normalních knih w Praze; umřel 1814.
1. Uwedení k české dobropísemnosti VI. 38. a.
2. Uiber die čechische Rechtschreibung VI. 38. b.
3. Grössere czechische Orthografie VI. 38. c.
4. Böhmische Sprachlehre VI. 69. a.
5. Uiber die Bedeutung, Abwandlung etc. der czechischen Zeitwörter VI. 69. b.
6. Uiber die Veränderung der czechischen Sprache VI. 69. c.
7. Elementarwerk der böhmisch-deutschen und lateinischen Sprache VI. 127.
8. Malý německý a český slowník VI. 154. a.
9. Vollständiges Wörterbuch der böhm. deutschen und latein. Sprache VI. 154. b.
10. (Básně příležitostné porůznu) VI. 383. a—m.
11. Jindřicha Brauna některé bájky a powídačky (přel.) VI. 571.
12. Učitel lidu (z něm. přel.) VI. 727.
13. Měsíční spis k poučení a obweselení obecného lidu VI. 729. 1477. a.
14. Kdo se prwé do koho dal, dům-li rakauský či francauzský (z něm.) VI. 959.
15. C. k. wlastenské nowiny (Redig.) VI. 1086.
16. Beckera: Pomoc w potřebě (přel.) VI. 1178.
17. Jistá a důkladná zpráwa o institutu aneb založení pro chudé VI. 1224.
18. Instrukcí pro wšecky školní dohlédače (přel.) VI. 1252.
19. Nešťastné příhody VI. 1287. a.
20. J. Adolfa: Knížka mrawná s 60 historiemi VI. 1287. b.
21. J. Webra: Dwadcatero powídaček (z něm. přel.) VI. 1287. c.
22. (Krátké zlomky z přírodopisu) VI. 1459.
23. Funkowa: Naturgeschichte für Kinder VI. 1460.
24. Bernera: Spis o zimě (přel.) VI. 1477. b.
25. Šubarta: Dobře míněné wolání na wšecky sedláky etc. (přel.) VI. 1527.
26. J. W. Rotha: Laciný prostředek, jak i ze špatných a suchopárných polí etc. VI. 1528.
27. Wernera: Způsob, jakby se wyplemenil wšechen hmyz etc. (přel.) VI. 1578.
28. Katechismus o zdrawí (přel.) VI. 1593.
29. O swátosti biřmowání (z něm. přel.) VI. 1796.
30. Dwoje kázaní o užitku křesťanského náboženstwí (přel.) VI. 2003. a.
31. Snaidra: Kázaní na weliký pátek (z něm. přel.) VI. 2003. b.
32. Křesťan před smrtí, od Šnaidra (přel.) VI. 2003. c.
33. Řeč w pamětní den smrti Ježíšowy, od Getlicha (přel.) VI. 2003. d.
34. Seibta: Kniha katolická (přel.) VI. 2283.
35. Seibta: Wyučující a modlicí kniha (přel.) VI. 2288.
36. Bůh jest nejčistší láska, od Eckardtshausena (přel.) VI. 2296.
37. Modlitby pro křesťany katolické VI. 2307.

Tomsa, František Bohumil. — Narozen 2. Čerwence 1793 w Kadeřawci; studowal práwa; ingrossista u státního aučetnictwí; po Waňkowi translator gubernialní.
1. Hlasy wlastenců ke dni 1. Března 1832 etc. (příspěwek) VI. 313.
2. Hlasy wlastenců r. 1835. VI. 318.
3. Podobenstwí, od Krummachera (přel.) VI. 577.
4. Toni (přel.) VI. 653. a.
5. Hodina wečerní, od Kotzebue (přel.) VI. 653. b.
6. Ponocný (dle Körnera) VI. 653. c.
7. Hedwika (dle Körnera) VI. 653. d.
8. Mikuláš hrabě Zrinský (přel.) VI. 653. e.
9. Čechoslaw (Redigowal) VI. 739.
10. Pautník slowanský VI. 744.
11. Jaré fialky VI. 822. a.
12. Alonsa a Almenon, Karangho a Lelonga (přel.) VI. 822. b.
13. Romantické powídky VI. 822. c.
14. Klaurenowy powídky VI. 822. d.
15. Wystěhowanci do Brasilie (dle Am. Šope) VI. 822. e.
16. Hulda, od Klaurena (přel.) VI. 822. f.
17. Weselá přástewnice (dle Grimmowých bachorek) VI. 822. g.
18. Čtenářský poklad VI. 822. h.
19. Alpští lowci VI. 822. i.
20. Swatawa a Wojmil VI. 822. k.
21. Wiz keř dcero má a daufej VI. 822. l.
22. Robinson Lerchenfeldský VI. 822. m.
23. Popsání žiwota ukrutné wražednice Margarety Geše VI. 1059.
24. Dopisowatel pro Čechy a Slowany (spoluwedl) VI. 1092.
25. Nowý rok, dle Krummachra VI. 1317.
26. Jindřich a Marie, od Schoppowé (z něm. přel.) VI. 1352. 1372. y.
27. (Nieritzowy powídky rozličné přeložil.) VI. 1372. a—x.
28. Kratochwilník pro dospělau mládež VI. 1372. 2.
29. Lukáše Vocha Spráwa k wyreysowání pěti řadů slaupů VI. 1403.
30. Wšeobecný domácí a hospodářský kalendář VI. 1428.
31. Pražská kuchařka VI. 1571.
32. Hlawní doby z žiwota Jana Nepom. VI. 2184.
W časopisech: Rozmanitosti VI. 275 a. — Wčela 496. m. 597. g. 913. d. 1008. f. — Rozličnosti Pražské 588. n. — Čechoslaw 600. b. — Wlastimil 913. e. — Kwěty 1036. i. — Wečerní wyražení 1076. l. — Hlasatel 1170. a. 1607. a.

Tonsoris (Tonsorius), jinak Barwíř, Jan. — Slowák; narozen we Wrbowém 1747; kněz w Jistebném w Orawské stolici.
1. Sana consilia medica aneb zdrawá rada lékařská V. 589.
2. Otewření písma swatého V. 651.

3. Memorabilia imperatorum etc. aneb pamětné wěci cís. Josefa II., Marie Terezie i Augusta V. 1052.

z Topolčan, Matiáš. — Rytíř; umřel na počátku 17. století, a pochowán w Židlowicích na Morawě.
Paměti markrabství morawského IV. 415.

Tossan, Daniel, 1602—1616.
1. Přemyšlowání o smrti IV. 1869. a.
2. Prawé a pobožné Vade mecum IV. 1869. b.

Trajan, Adam z Benešowa. — Stal se bakalářem swob. umění r. 1609; žiw ještě r. 1632, wrátiw se rok předtím (1631) při saském wpádu na čas do Čech z wyhnanstwí.
1. Pauť Betlemská V. 166. a.
2. Senectutis incommoda V. 166. b.
3. Historie o wálkách V. 550.

Tranowský, Jiří. — Slezák; narozen w Těšíně 1591; kazatel a direktor školy Mezeřické, potom u wyhnanstwí w Slezsku, posléze w Uhřích w městečku sw. Mikuláše Liptowské stolice, kdež umřel 1637. Byl jeden z nejlepších weršowců swého wěku; od P. Waleského pro swé písně slowenským Lutherem nazwán.
1. Cithara sanctorum V. 86.
2. Kancional (wydal společně s Komenským) V. 96.
3. Phiala sanctorum V. 1534.

Třebický, František Kašpar; 1784.
O pádu dobytka, od Wolšteina (z něm. přel.) VI. 1636.

Třebnický, Štěpán. — Slezák; kněz we wsi Sw. Tomáše w Spiši od r. 1583, starší hořejšího Hornadského bratrstwa.
Wyznání pětiměstské IV. 1426.

Třebonský, Jan Krištof. — Kapucín; 1745.
Kniha naučení a příkladůw (přel.) V. 796.

Třebowský, wiz **Klácel**.

Tribalius, Martin Hořický. — Farář Smolnický 1600.
1. Jedenáctero kázaní pohřební IV. 1611. a.
2. Kázaní o setrwání wolených božích IV. 1611. b.

Tribulecius, Sigmund Pražský. — Farář Petrowický 1597.
1. Kázaní o tajemstwí swatoswaté wečeře páně IV. 1624.
2. Rozjímání o ráně meče IV. 1858.

z Trincle, Štěpán Petr; 1697.
Hlas wolajícího na paušti V. 1448.

Trnka, Antonín; 1826.
Uwedení k brzkému německému čtení VI. 18.

Trnka, František Dobromysl. — Narozen r. 1804 w Humpolci; skriptor w knihowně university Olomucké.
1. Uibersicht der böhmischen Declinationen und Conjugationen VI. 84.
2. Sbírka českých dobro- a wlastnomluwů VI. 135. a.
3. Kniha cwičná jazyka slowanského w Čechách, Morawě a uh. Slowácku VI. 135. b.
4. Regeln der slaw. Sprache in Böhmen, Mähren und Oberungarn VI. 135. c.
5. Zweckmässige Uibungsstücke etc. VI. 135. d.
6. Deutsche unregelmässige Zeitwörter etc. mit Beifügung der böhm. Bedeutungen VI. 135. e.
7. O českém jazyku spisowném VI. 135. f.
8. Pořekadla Slowákow VI. 143.
9. Wesna VI. 292.
10. Růžinky VI. 305.
11. Zpěw ke cti etc. Zieglera VI. 416.
12. Společník wěrný VI. 846. a.
13. Powidač a wykladač VI. 846 b.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 588. i. — Rozličnosti Pražské 1067. u.

Trnka, Jan. — Narozen 26. Červ 1797 w Králowé Hradci; kaplan w Opatowicích.
1. Papežské wolení (přel.) VI. 1122.
2. Osmero popularních školních kázaní VI. 1974.

Trnobranský, W. W. 1844—1845.
We Kwětech VI. 496. k. 913. c.

Trocedorf, Walentin.
Rosarium. Příd. 159.

Trojan, Jan Bylanský; 1597.
1. Písnička pobožná IV. 80.
2. Žiwot m. Jana Husi IV. 622.

Trojan, Nigellus z Oskořína. — Narozen w Heřmanowu Městci; stal se bakalářem swob. umění r. 1564, mistrem 1572; byl professorem w kolleji Karlowě od r. 1577, děkanem fakulty filos. 1582, 1583, rektorem 1591, 1592, 1597; umřel r. 1604, 9. Srpna.
1. Vita honesta. Žiwot poctiwý etc. IV. 699. 1859.
2. Ondřeje Hyperia traktat etc. o obecném opatrowání chudých (z lat. přel.) IV. 729.
3. Kázaní sw. Ambrože o užitku smrti (přel.) IV. 1776.

Trojan, Wácslaw. — Kněz, 1618.
1. Wýklad ze zjewení sw. Jana IV. 1544.
2. Horliwé modlitby w čas wálek IV. 1991.

Trojan, Wácslaw Heřmanoměstský; 1745.
Písnička etc. o wečeři páně V. 141.

Trojan, František Břetislaw. — Narozen 20. Kwětna 1816 w Praze; absolv. práwa r. 1839.
1. Wina lásky VI. 856. a.
2. Mrtwý host (z něm. od Zschokke) VI. 856. b.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 559. g. 913. c. 1067. q. — Wčela 496. m. 559. h. — Wěnec 521. — Časop. mus. 559. d.

Trutnowský, Jan. — Narozen w Litomyšli 1725; Jesuita; professor gram. rhetor. opakujících humaniora, historik domowní; doktor we fil. a theol., pak 1771 præfekt na gymnasium Malostranském.
1. Ludwíka Muratoria myšlení o wypuzení weřejného žebrání (přel.) VI. 1225.
2. Ant. Janša: Podstatné učení etc. o chowání wčel (z něm.) VI. 1509.
3. Příkladné k wzdělání duchownímu slaužící wyprawowání nejpřednějších biblických skutků (z něm. přel.) VI. 1876.
4. Leopolda Fraydta 40 chwalo- a slawořečí VI. 1919. a.
5. Téhož: Učení křesťanská (přel.) VI. 1919. b.
6. Krátká kázaní po mši VI. 1919. c.

Tsikor, Petr; 1810.
Kázaní etc. při potwrzení etc. pokoje VI. 2027.

Tuček, Řehoř. — Generalní kazatel řádu kazatelského a přewor kláštera Nimburského; 1768.
Benedictio de rore coeli etc. Požehnání z rosy nebeské V. 883.

Tugurinus, Duchoslaw. — Notář Chrudimský 1579.
Kniha pamětní města Chrudimě V. 470.

Tukačowa, Anna; 1839.
We Wčele VI. 496. m.

Tůma, Karel Jakub Ferdinand; 1706.
Kniha počet hlawní interesní V. 506.

Tůma, J. 1835.
We Kwětech VI. 496. k.

Tupý, Karel Eugen (Boleslaw Jablonský). — *) Narodil jsem se 14. Ledna r. 1813 w Kardašowě Řečici, městečku w někdejším Táborském, nynějším Budějowickém kraji, kde rodičowé moji mlýn a polní hospodářstwí měli. Jsem nejstarší z jejich šesti dětí. Otec můj Karel ještě žije, matka jménem Kateřina zesnula po dlauhé a trapné nemoci, když jsem končil studia bohoslowní. W autlém wěku nawštěwowal jsem školu farní. Již tehdáž měl jsem zwláštní zalíbení w sbírání a čítání knih. Hudby byl jsem sice welikým milowníkem a učil jsem se jí skoro na wšech nástrojích, na žádném jsem to ale pro nestálost daleko nepřiwedl. Půwodcem mých studií byl nezapomenutedlný pro mne p. Matěj Paták, rodem z Písku, tehdejší kaplan w Kardašowě Řečici, který mne, poznaw mé schopnosti, w dwanáctém roku mém po německu učiti začal. Přesídliw se brzy na to jako farář do Stadlce (nedaleko Tábora), kde jsem později největší část mých prázdnin tráwíwal, připrawowal mne ke zkaušce, kterau jsem pak odbýwal na hlawní škole w Písku. Wštípiw mi počátky řeči latinské, odebral se se mnau r. 1826 do Jindřichowa Hradce, aby mě do škol gymnasialních zapsati dal. Od té doby měl jsem se podlé žádosti rodičů pro staw duchowní wzdělávati. Mezi předměty školními měl jsem největší náklonnost k filologii, nejmenší k matematice. We čtwrté třídě začal jsem skládati werše z wětšího dílu w německém jazyku. Suplent p. K. Hrubý (nyní tuším w Americe) byl prwním, který nám jakožto swým žákům w národním ohledu oči otewřel, čítaje nám we škole příklady ze slowesnosti Jungmannowy, a půjčuje nám knihy české. Se zwláštní rozkoší četl jsem Atalu a Gessnerowy Idylly od Hanky přeložené, w nichžto blauzniwá mysl moje příjemnau potrawu nacházela. Podobně lahodily mně básně Mathissonowy. — Probuzená láska k jazyku mateřskému a národní literatuře spřátelila mne s mým spolužákem Wácslawem Filípkem, nyní spisowatelem w Praze. W třídách humanitních obeznámil nás prof. p. K. Dubský se znělkami Kollárowými a opatřil nám na žádost naši mluwnici Hankowu. Ostatně byly nám ke čtení půjčowány samé knihy německé. Mne zajímal nejwíce Šiller, jehožto básně jsem sobě schwalně zakaupil. Na radu swého oswíceného professora odebrali sme se s Wácsl. Filípkem po skončených studiích gymnasialních r. 1832 na wysoké školy Pražské. Zde teprw národní wědomí náležitě se we mně probudilo, a čím dále tím mocněji k národu a wlasti mne pautalo. Seznámiw se tu předewším se spisowatelem Tylem psáwal jsem později písně do jeho „Jindy a Nyní“, později „Kwětů;“ poslauchal jsem přednášky Nejedlého o řeči a literatuře české, a zabýwal se pilně čítáním českých knih w cís. bibliotece. — Z předmětůw na fakultě filosofické přednášených nejwíce mne těšili wědy přísně filosofické, mezi nimiž i dějepis filosofie a krasowěda od professorůw Exnera a Müllera přednášené. Pánowé Trojan i Štrobach byli mezi kollegy. Z lásky k rodičům, kteří ze mne duchowního míti chtěli, wstaupil jsem po ukončení filosofie r. 1834 do řádu Præmonstrátského na Strahowě w Praze, kde jsem několik známých měl. Krok tento uwolnil mne od obtížného domácího učitelstwí, které mi jak na gymnasium tak na filosofii mnoho času zabíralo, i poskytl mi příležitosti k wzděláwání sebe sama. Známý hudební skladatel p. Martinowský byl mým spolunowicem. Ale ještě před ukončením noviciatu wystaupil jsem z řádu, znechutiw sobě žiwot klášterní. Nejwíce k tomu přispěl tehdejší novicmistr Jan Bapt. Stoppani, onen muž swobodomyslný a pro swau učenost obdiwowaný. Jsa opět na swobodě, napsal jsem dle národní pohádky báchorku „Tři zlaté wlasy,“ která se tehdáž, wytištěna we „Kwětech“ pro swé obrazy z přírody wůbec líbila. I oddal jsem se studii práw a hráwal mezi tím co ochotník pod ředitelstwím Tyla w Kajetanském a později za Štěpánka w stawowském diwadle při hrách českých, přispíwaje při tom do časopisu Kwěty. Skončiw prwní rok studií práwnických, chtěl jsem se, nemaje od nikud pomoci, zcela jen literatuře oddati; i redigowal jsem s p. Jarosl. Pospíšilem od Tyla zanechané „Kwěty,“ a wydal r. 1837 almanach

*) Klademe žiwotopis tento, od pana spisowatele samého psaný, jak nám od něho laskawě zaslán byl.

„Wesna.“ Leč neustáwající žalost mých rodičů nad mým wystaupením ze stawu duchowního, jakož i slabé wyhlídky tehdejšího českého literátstwí naklonily mne k tomu, bych uposlechl nabídnutí mých Strahowských přátel a nawrátil se do opuštěného řádu. Wys. důst. opat p. Jeronym Zeidler přijal mne s ochotau, a 9. Dubna r. 1837 wstaupil jsem opět do kláštera. Rok na to, totiž 16. Dubna r. 1838 složil jsem řeholní sliby, a odbyw na universitě studie theologické, byl jsem 1. Srpna r. 1841 na kněžstwí poswěcen. — Samota klášterní a wzpomínky na swět daly půwod mým „Písním milosti.“ Od té doby přijal jsem jméno Boleslaw Jablonský. W třetím roce theologie začal jsem psáti „Maudrost otcowskau.“ Toho času čítal jsem welmi mnoho, nejwíce spisy obsahu filosofického, a psáwal nejraději w noci. Málokdy usnul jsem před půlnocí. Ale uražená příroda pomstila se nade mnau; nebo sotwa že jsem odbyl poslední zkaušku, uwrhla mne těžká nemoc na lůžko, která přes čtwrt léta trwala a dlauhé následky po sobě zůstawila. Zotawiw se trochu poslauchal jsem čtwrtý rok theologie, a sebraw i rozmnožiw swé básně, wydal jsem je r. 1840 pohromadě. — Půl druhého léta po swém wyswěcení, na jaře r. 1843, přišel jsem za kaplana do Radonic u Pátku nad Oharkau. Romantická krajina tamější, obcowání s oswícenými a wlastimilownými muži, jako s inspektorem Páteckým p. Emerichem Petříkem a zwláště s farářem Peruckým p. Františkem Danešem, silně připautaly srdce mé k těmto místům. S obzwláštní horliwostí wyučowal jsem tu swěřenau mi školní mládež nejen w náboženstwí ale i w jiných užitečných předmětech a založil jak pro ni tak pro lid dosti četnau knihownu. Zde jsem wzdělal „knihu modlitební pro wzdělané panny i paní,“ a připrawil sem k tisku druhé, zwláště w „Maudrosti otcowské“ znamenitě rozmnožené wydání swých básní, které r. 1846 na swětlo wyšlo. Ale nebylo mi sauzeno dlauho šťastným býti. Abatyše kláštera praemonstrátského na Zwěřinci w Krakowě žádala opata mého o jednoho z jeho kněží, aby jej wedle priwilegie téhož kláštera pro swé proboštstwí a faru praesentowati mohla. Wys. důst. p. opat ustanowil k tomu cíli mne, jsa té naděje, že se brzy po polsku naučím. W Červnu r. 1847 odebral jsem se s těžkým srdcem ze swé wlasti. Konsistoř Krakowská, jenž na to naléhala, by řečené beneficium swětský kněz a sice Polák obdržel, dělala mi weliké překážky. Leč pomocí pana hrab. Morice Deyma, tehdejšího gubernatora býwalého wolného města obdržel jsem konečně po čtyrech měsících swého pobytu w Krakowě jurisdikcí pro spráwu duchowní na Zwěřinci jakož i splnomocnění k zastáwání powinností auředníka stawu civilního podlé zde zawedeného Kodexu Napoleonowa. Zde jsem přežil r. 1848 a 1849. Awšak ačkoliw žiji mezi ryzími Slowany, kde wšecko austní i písemní jednání w slowanském jazyku se děje, taužím předce newyslowitedlně po swé české wlasti, která mne dle těla i ducha pro sebe wychowala. —

1. Förstera: Nawedení k generalnímu basu (přel.) VI. 183.
2. Staročeské i nowější nábožné písně VI. 270.
3. Hlasowé duchowenstwa (příspěwek) VI. 326.
4. Básně VI. 333.
5. České besedy (příspěwek) VI. 340.
6. Wesna. (Redigowal) VI. 770.
7. Slowa wděčnosti k swátkům narození jmenin etc. VI. 1353.
8. Wítězstwí kříže VI. 1976.
9. Růže Sionská VI. 2446.

W časopisech: Kwěty VI. 275. c. 496. k. 559. f. 564. e. 597. k. — Časop. pro kat. duch. 275. d. — Časop. mus. 496. h. — Wlastimil 496. l.

Turinský, František — Narozen 16. Listop. 1796 w Poděbradech; justiciár w Mikulowě, pak wrchní a práwomocník na Žďárském panstwí w Morawě.

1. Angelina VI. 646. a.
2. Virginie VI. 646. b.
3. Pražané r. 1846 VI. 646. c.

W časopisech: Časopis mus. VI. 496. h. — Wčela 496. m. — Rozmanitosti 599. b.

Turek.

Kázaní o dwojích hříšnících. Příd. 161.

Turnowský, Wácslaw. — Farář w Hradišti nad Jizerau 1536.

Knížka o trojím příchodu pána našeho Ježíše Krista IV. 1224.

Turzo, J. 1736.

Služebník boha žiwého etc. Dan. Knogle V. 1092.

Tutta, Jan. — Arcibiskupský wikář, farář a děkan w Opatowicích w Olomaucku; narozen 1781 w Morawičanech; nyní na odpočinutí w Morawské Třebowé.

1. Hlasowé duchowenstwa etc. (příspěwek) VI. 326.
2. Zpěw muzy morawské k chwalám etc. Ferdinanda Marie arcib. Olomauckého VI. 486.

Tyčka, Mikuláš; 1521.

Spis o prawém pokání křesťanském III. 783.

Tyl, Josef Kajetan. — Narozen 4. Února r. 1808 w Hoře Kutné (Horský); studowaw filosofii, přiwtělil se herecké společnosti (1829), pak stal se písařem při aučetním wojenském úřadě; co ochotník na diwadlo wystupowal a dramy spisowal. Roku 1848 poslanec při ústawodárném sněmu říšském.

1. Slowo k diwadelním ocholníkům VI. 190.
2. České besedy (příspěwek) VI. 340.
3. Wdowec, od Deinhardsteina VI. 673. a.
4. Česká Thalia VI. 673. b.
5. Domácí rozepře, od Kotzebue VI. 673. c.
6. Jedna za wšecky VI. 673. d.
7. Břeněk Swihowský VI. 673. e.
8. Běda lhářům (dle Grillparzera) VI. 673. f. 841. b.
9. Srdce a swět, od Gutzkowa (přel.) VI. 673. g.
10. Kníže ďábel (dle Raupacha) VI. 673. h. 841. c.
11. Paní Marianka VI. 673. i.
12. Oba šelmy VI. 673. k.
13. (Jiných diwadelních her wíce w rukopise) VI. 673. 1—21.
14. Pražský posel VI. 761.
15. Statný Beneda VI. 841. a.
16. Masopust VI. 841. d.
17. Poslední Čech VI. 841. e.
18. Sebrané spisy VI. 841. f.
19. Dwa bratří VI. 841. g.

W časopisech: Kwěty VI. 8. l. 150. f. 496. k. 559. g. 588. i. 597. k. 913. c. 1008. k. 1036. i. 1067. q. 1076. g. 1140. o. 1588. d. — Wčela 496. m. 597. g. 913. d. 1008. f. 1036. e. 1588. f. Wěnec 521. — Wesna 770. — Jindy a nyní 1076. e.

Uhl, Alois. — Professor na gymnasium Píseckém; ředitel realní školy we Lwowě.

W Časop. mus. VI. 496. h.

Uhlíř, Hynek; 1839—1846.

(Některé diwadelní hry w rukopise) VI. 704.
We Wčele VI. 496. m.

Ujka. —

Obležení Korinthu (přel.) VI. 710.

Ulrich, Josef. — Narozen 12. Ledna 1769 w Supíhoře; stal se knězem 1. Ledna 1792; děkan a čestný kanowník w Hradci Králowé; žil we Chrasti; 1824.

Pohřební písně VI. 245.

Umlauf, J. 1845.

We Wčele VI. 1036. e.

Urban, Jan. — Narozen r. 1768; dostal swé prwní školní cwičení w Českých Budějowicích, kde otec jeho na wojně byl. We Křtici blíže Mšce (Kornhaus), kdež se otec jeho po propuštění swém z wojny usadil, učil se řemeslu šewcowskému, cwiče se při tom i w hudbě. Za nějaký čas po swém wyučení dostal co šewcowský towaryš práci w blízké wesnici Kraučowé, kdež u učitele místního w cwičení se w hudbě pokračowal. Od něho pobádán, obrátil se k učitelstwí. We Slaném odbyw præparandu, dostal se k témuž učiteli, který se mezi tím časem z Kraučowé odstěhowal, za školního pomocníka do Charwatec, a po šesti létech co samostatný farní učitel do Chržina, kdež 28 roků strávil. Konečně r. 1823 dostal se za učitele do Zlonic, kdež po dewatenácti létech umřel w 74. roce wěku swého.

1. Reinhardta: Rádce w hodinách k psaní (přel.) VI. 67. 1366.
2. Příprawa k předpisům VI. 1259.

Urbanec, Samuel. — Slowák; rektor latinské školy w Ratkowě od r. 1805.

Sebrání biblických textů VI. 1733.

Urbanides, Pawel. — Kněz z Rohatce, spráwce církwe Morawské; 1614.

Památka přebylých i přítomně za mého wěku se dějících wěcí VI. 287.

Uštwanius, Tobiáš Meziřický. — Děkan w Náchodě 1614.

Kázaní pohřební nad p. Albrechtem Smiřickým IV. 1695.

Uzel, J. 1843.

We Wčele VI. 1704.

Vetter, wiz **Streyc**.

Vierius, Matěj. — Slezák w Dolnici, narozen 1634; Jesuita, missionář w Čechách a Slezsku; umřel 1680.

Choť Kristowa V. 1439.

Villani, Karel Drahotín Maria, baron. — Narozen w Sušici, učil se w Budějowicích a w akademii Nowoměstské za Wídní až do r. 1838. W r. 1846 wystaupil ze služby wojenské. R. 1848 welitel sboru řečeného Swornost.

1. Lyra a meč VI. 346. a.
2. Spisy VI. 346. b.

W časopisech: Kwěty VI. 8. 275. c. 496. k. 1076. g. — Wčela 496. m. 1220. c.

Voita, Antonín. — Farář w Solopiskách; 1788.

Učitel lidu VI. 727.

Wacek, František (Kamenický). — Narozen 24. Června 1806 w Kamenici; knězem 25. Července 1831, zámecký kaplan w Březnici.

1. Písně w národním českém duchu VI. 314. a.
2. Sw. Wácslaw VI. 314. b.
3. Lilie a růže VI. 314. c.
4. Hlasy duchowenstwa etc. (příspěwek) VI. 320.
5. Hlasy duchowenstwa etc r. 1838 (příspěwek) VI. 326.
6. Hlasy wlastenců etc. r. 1832 (příspěwek) VI. 469.
7. Van der Velde: Díwčí boj (přel.) VI. 834.

W časopisech: Časop. mus. VI. 496. h. 1220. b. — Čechoslaw 496. i. — Kwěty 496. k. 559. g. — Wěnec 521. — Wčela 913. d. 1036. e. 1076. d.

Wacek, František Alois. — Naroz. w Jablonném Chrudimského kraje dne 12. Května 1780. Když w otčině swé českau normalní školu odbyl, nawštěwowal školu německau we wsi Čenkowicích na panstwí Landškronském a w Kralikách půl druhého roku, a pak r. 1793 nastaupil gymnasium w Litomyšli, roku pak 1799 na universitu Pražskau, kdež filosofii tři a bohoslowí čtyry roky slyšel. Z theologie troje rigorosum pro doktorat podstaupil. Roku 1806 dne 30. Srpna byl za kněze poswěcen a ustanowen za kaplana w Kopidlně. Roku 1809 dosazen na faru Samšinskau, a po pěti létech (1813 dne 12. Prosince) na wýnosnější faru Kopidlenskau, na níž až

posud setrwáwá. R. 1815 14. Srpna ustanowen za tajemníka vikariatu Jičínského, r. 1819 jmenowán biskupským notárem, a 9. Července 1820 při držané w Kopidlně generální visitací čestným děkanem. Roku 1834 1. Listop. ustanowen za vikáře w nowě zřízeném tehdáž vikariatu Kopidlenském, r. 1834, 7. Října nazwán c. k. dworním kaplanem. Od c. k. morawsko-slezské učené společnosti zwolen dne 11. Července 1816 za dopisujícího, od českého museum r. 1831 za sbírajícího a činného, a od k. české společnosti nauk dne 13. Listopadu 1821 za wenkowského spolučlena; jakož i od oekonomické české společnosti (w oddělení pomologickém) dne 16. Dubna 1822 za spolučlena.

1. Historie farní školy Kopidlenské VI. 1020. a.
2. Místopis a historie městyse Jablonného VI. 1020. b.
3. Aleše Pařízka: Obraz dokonalého učitele (z něm. přel.) VI. 1258.
4. Užitek etc. očkowání VI. 1615.
5. Homilie postní VI. 1909.
6. Kázaní postní VI. 1936. a. d.
7. Příležitostné duchowní řeči VI. 1936. b. c.
8. Řeč duchowní a školní etc. na sw. Wácslawa VI. 2042. a.
9. Ponaučení o milostiwém létě VI. 2042. b.
10. Řeč držená při pohřbu etc. hraběnky ze Šliku VI. 2087.

W časopisech: Časop. pro katol. duch. VI. 275. d. 1125. c. — Přítel mlád. 63. b. 726. 1036. l. 1247. a. 1260. — Časop. mus. 1008. d. 1036. c. 1067. i. 1084. c. 1125. b. — Kwěty 1008. k.

Wáclawíček, Wácslaw Wilém. — Narozen na Chustníku w Táborsku dne 19. Prosince 1788; odbyl gymnasialní studia w Jihlawě na Morawě, filosofická a bohoslowní w Praze. Wyswěcen 19. Listopadu 1809 na kněžstwí, poslán byl na kaplanstwí do Plané, a odtud r. 1814 powýšen na děkanstwí Načeracké w Kauřimsku, kdež po dwau létech ustanowen byl tajemníkem vikariátním, a r. 1821 vikářem a školním dozorcem rozsáhlého okršlku Bystřického. Odtud r. 1829 wywolen za kanowníka a českého kazatele wždy wěrné kapituly Pražské u sw. Wíta. Na to r. 1832 wywolen za gubernialního radu a referenta w duchowních záležitostech u zemské wlády. Byw již r. 1831 děkanem theologické fakulty, r. 1837 byl wywolen též za rektora university Pražské, a téhož roku za děkana kapituly Pražské u sw. Wíta. Roku 1848 acclamando wywolen za probošta téže kapitoly. Na arcibiskupstwí Lwowské w Haliči jmenowán a od swaté apoštolské stolice s udělením pallium prékonisowán byl téhož roku 1848, awšak bera šetrný zřetel na práwa národnosti, dobrowolně se tohoto důstojenstwí odřekl.

1. Časopis pro kat. duch. (Redig.) VI. 1738.
2. Biblická kázaní VI. 1942. a.
3. Sedmero swátostí etc. w sedmeru postních kázaní VI. 1942. b.
4. Sedmero swatopostních kázaní o sedmeru smrtedlných hříchů VI. 1942. c.
5. Co jsau církewní odpustky VI. 2047.

Wácslaw I., král český (1230—1253). (Milostná píseň) I. 15.

Wácslaw. — Farář w Litomyšli roku 1532; potom děkan na Horách Kutnách 1540.

1. Dialog o učení a wíře IV. 1232.
2. Listowé a psaní ku Kašparowi saukenníku IV. 1239.

Wadcek, Jan. — Kostelník 1763.
Čím se odplatím hospodinu V. 156.

Wagner, Josef. — Slowák; učitel w Březně (Bries) 1797.
Užitečná sebrání některých spisů VI. 1696.

Wahylewič; 1840.
W Časop. mus. VI. 993. e. 1076. b.

Walcer, Zdeněk; 1738.
Weliko-swatý Jan Nepomucký VI. 994.

Walda, Oldřich; 1606—1615.

1. Pranostika duchowní IV. 1876.
2. Nešpor český IV. 1986.

z Waldšteina, Hynek na Dobrowicích. — Český bratr; měl na Dobrowicích swau wlastní tiskárnu, jakož i we Mladé Boleslawi; dopisowal pilně s Karlem z Žerotína, a k šestidílné biblí největší byl pohnútkau.

1. Písničky IV. 128.
2. Krátká zpráwa o řádu politickém IV. 732.
3. Zrcadlo potěšení etc. manželům IV. 1886.

z Waldšteina, Jiří; 1541.
List o porážce, která se stala u Budína IV. 294.

z Waldšteina, Wilém Štěpánský; 1589.
O potupení swětských marností (přel.) IV. 697.

Walecius, Šimon. — Narozen w Launech; farář w Praze u sw. Petra, pak u sw. Wojtěcha 1616.

1. Žiwot mistra Jeronyma IV. 623.
2. Wilhelma Perkinsa: Traktat o spráwě jazyka (přel.) IV. 717.
3. Žiwot autrpný patriarchy Jakuba IV. 1480. 1795.
4. Wýklad žalmu 22. IV. 1537.
5. Kázaní krátká a sprostá etc. IV. 1640.
6. Krátká zpráwa, kterak by člowěk pobožný k smrti se strojiti měl (z lat. Jachima a Beust) IV. 1888. a.
7. Casmana Ottona: Zpráwa krátká sw. žiwota křesťanského IV. 1888. b. 1901.
8. Wilh. Perkinsia traktat trojí (přel.) IV. 1888. c.

Walečowský, Wácslaw z Kněžmosta. Rytíř; podkomoří králowský; umřel 1472, 23. Un.
O neřestech a lícoměrnosti III. 217.

Walenta, Jan; 1790.

1. Kniha žalmů a zpěwů VI. 219.
2. Katechismus pro mládež VI. 1793.

Waleš, Jan Čáslawský. — Farář u sw. Bartoloměje na Nowém městě Pražském 1612.

Hlas boží wolající k swobodě otrokůw mamonowých IV. 1639.

Walkenberský, wiz : **Filomates, Sofian.**

Wallaský, Pawel. — Církwe ewangelické města báňského Jelšawy kazatel, a bratrstwa Gemerské stolice přední consenior 1791.
1. Wýtah historický o církwi ewang. Jelšawské VI. 1103.
2. Dobré a zlé užíwání domů božích etc. VI. 1994. a.
3. Leopold II. VI. 1994. b.
4. Těžkost a nebezpečnost úřadu biskupského VI. 1994. c.

Wallprecht, Wácslaw František; 1754.
Zajatý rozum w rozjímání nejsw. trojice božské V. 1028.

Wambera, František. — Narozen 15. Srpna 1780 w Bohdanči; stal se knězem 25. Srpna 1803; farář, biskupský notář a sekretář vikariatní we Zbislawi w Čáslawsku.
1. Kázaní příležitostná VI. 1965.
2. Řeč při infulací p. Ferd. Hausy VI. 2036.
W Dobroslawu VI. 599. d.

Waněk, Norbert. — Narozen 27. Dub. 1784 w Hrochowu Týnci; absolwowal práwa; sekretář u hraběte Hartmanna; překladatel gubernialní; úředník w c. k. biblioteće w Praze; umřel 29. Prosince 1835.
1. Kleine Grammatik der böhm. Sprache VI. 85. a.
2. Praktischer Theil zur böhm. Grammatik VI. VI. 85. b.
3. (Český text k Seibtowu slowníku sepsal) VI. 163.
4. Knecht: Počátkowé hudební (přel.) VI. 184.
5. Hluchoněmý, od Bouillyho (přel.) VI. 662. a.
6. Psací stolek, od Kotzebue (přel.) VI. 1662. b.
7. Sallustii: Bellum Jugurtinum (přel.) VI. 927. a.
8. Téhož: Bellum Catilinarium (přel.) VI. 927. b.
9. Dušeslowí, od Kampe (přel.) VI. 1163.
10. Račinka, od Salcmanna (přel.) VI. 1263.
11. Wojtěch Krasil (dle Salcmanna) VI. 1265.
12. Otázky na děti k snadnějšímu pochopení náboženstwí VI. 1300. a.
13. Sbírka wyučujících rozmlauwání (přel.) VI. 1300. b.
14. Blahowid, dle Salcmanna VI. 1300. c.
15. Bohuslaw we swé rodině, dle Salcmanna VI. 1300. d.
16. Jos. Hofmanna Katechismus o zdrawí (přel.) VI. 1300. e.
17. Úwod theoreticko-praktický k počítání z hlawy VI. 1398.
18. Obraz jasných nebes VI. 1406.
19. Hospodář rozumný (dle Schnee) VI. 1495.
20. Jiří Wolný VI. 1502.
21. Ponaučení krátké o warhanách VI. 1583.
22. Politické zřízení obecných škol VI. 1681.
23. Wyučující modlitební kniha, od Seibta (přel.) VI. 2415.
W časopisech: Čechoslaw VI. 1008. e. — Wečerní wyražení 1507. q.

Waněk, Wácslaw. — Narozen 30. Srpna 1786 w Ostrowicích; kaplan we Welwarech.
1. Wěnec etc. Rudolfu knížeti Kinskému VI. 447. a.
2. Zpěw ke cti etc. Frant. Pauly Pištka bisk. Azotského VI. 447. b.

Waněk, Samuel. — Kaplan w církwi ew. Sarwašské; 1842.
Kázaní VI. 2070.

Waněk, J. Ondřej. —
We Kwětech VI. 496. k.

Waněk, František. —
We Wčele VI. 496. m.

de Wängg, Jan Augustin; 1779.
Obecná zpráwa, jakými prostředky psí wzteklost předjíti etc. VI. 1659.

Waniš, Pawel ze Zdanic; 1580—1589.
1. Traktátec o smrti III. 210.
2. Zrcadlo panenské IV. 696.

Warin, Jan. — Bosák 1676.
Swědectwí prawdy wydané ku poctiwosti etc. Jana Pešiny z Čechorodu V. 893.

Wartowský, Jan z Warty. — Starší bratr jednoty; jazykůw lat., řeck. a hebrejského dobře powědomý; umřel 1559.
1. Biblí (z hebrej. přel.) IV. 1163.
2. Ewangelium etc., kteréž Erazim Roterod etc. w latinském jazyku wydal (přel.) IV. 1491.

Wáša, Wácslaw. — Knihkupec we Chrudimi.
Bazaličky (přel.) VI. 1323.

Wašák. —
1. Lumír VI. 517. a.
2. Nápěwy k písním Kamenického VI. 517. b.
3. Národní zpěw a ples slowanský VI. 517. c.

Wawák, Franěk Jan. — Narozen 1741; sedlák; rychtář w Milčicích, čestným penízem od M. Therezie a Josefa II. obdařen 1786, od města Plzně práwem měšťanstwí poctěn.
1. (Rozličné písně příležitostné) VI. 364. a—g.
2. Marš každého Čecha ctného VI. 497.
3. Tma we dne jako w noci na rozumu lidském w národu franc. učiněna VI. 951.
4. Smlauwy aneb chwalitebné řeči swadební VI. 1069.
5. Wypodobnění s weykladem obrazu sw. panny Barbory VI. 2144.

Wáwra, Jan. — Narozen 10. Kwětna 1792 w Lomnici nad Popelkau; ingrossista w c k. státním aučetnictwí w Praze; byl prozatímním professorem české řeči na universitě; potom privátní ústaw zřídil.
1. Epigram, od Kotzebue (přel.) VI. 675.
2. Owoce dobročinnosti (dle něm. od Zschokke) VI. 854.
3. K. Šmida: Nejlepší dědictwí (přel.) VI. 1371. a.
4. Téhož: Klárka VI. 1371. b.
5. Téhož: Ferdinand VI. 1371. c.
We Kwětech VI. 496. k.

Wáwra, Slawomil.
We Kwětech VI. 1076. g.

Wawřík, Josef. — Farář Ratimowský.
Ponaučení a utwrzení we wíře VI. 1827.

Weber, Jan. Apatykář Prešowský 1645.
Zpráwa o moru V. 574.

Webersik, Wácslaw. — Narozen w Litomyšli 12. Srpna 1763; c. k. dworní kaplan, farář w Černilowě, potom w Dašicích.
Průwodce k pastýřské opatrnosti VI. 2124.

Wedelius, Mikuláš. — Farář w Jenewě 1631.
1. Panacea apostolica. Lékařstwí proti odpadlstwí V. 707.
2. Dwoje potěšné kázaní V. 853.

Wegh, J. — Narozen w Silaši, Wesprymské stolice, 1754; kazatel w Libiši w Čechách; senior w Pražském distriktu.
1. Učení o hlawních článcích wíry VI. 1791.
2. Krátká summa historie písem swatých (přel.) VI. 1779.
3. Kázaní o pokoji VI. 2018.
4. Truchlořeč u hrobu swé matky VI. 2093.
5. Agenda VI. 2105.
6. Krátká příprawa k sw. wečeři páně VI. 2106.
7. Horliwé a nábožné modlitby VI. 2303. 2213.
8. Horliwé modlitby obzwláštních pobožností VI. 2388.

Weininger, Kašpar Walentin. — Narozen 5. Ledna 1765 w Praze; doktor filosofie; kaplan w Družci, Zwoleňowsi, pak farář tamže a w Kladně; umřel 19. Března 1835.
1. Řeč na poprawním místě etc. VI. 2092.
2. Ctitel sw. Jana Nepomuckého VI. 2257.
W časop. pro katol. duch. VI. 1125. c.

Weinolt; 1834.
Krátká zpráwa o žiwotu etc. Aloysia Klara VI. 106. v.
W časop. pro katol. duch. VI. 1067. k.

Weleba. — Hospodářský auředník 1797.
Wýtah dwojsmyslných libozpěwů VI. 572.

Welenský, Oldřich z Mnichowa. — Měl swau wlastní tiskárnu w Bělé.
1. Žaloby chudých a bohatých, od Luciana (přel. z lat. překladu Erasm.) III. 107—2.
2. Erasma Roterodamského: O rytíři křesťanském III. 211.
3. Spis wtipný Marsilia Ficinského, kterak prawda k kardinalowi Riarowi přišla etc. III. 213.
4. Pranostika III. 230.
5. Rokowánie dwú osob, Paškwilla a Cyra III. 782. a.
6. Spolu rozmlúwánie sw. Petra apoštola a Julia II. papeže III. 782. b.
7. Lutera: Wýklad o Antikristu III. 829.
8. Spis, že člowěk může před morem ujíti III. 892.

z Weleslawína, Daniel Adam. — Narozen w Praze (čili we Weleslawíně u Prahy) 1546; stal se bakalářem swob. umění roku 1568, mistrem 1569; byl professorem na universitě od r. 1572 až 1576; složiw auřad tento wzal sobě dceru tiskaře Jiřího Melantricha z Aventinu, po němž tiskařstwí ujal; pro swau dokonalost a učenost nazwán arciknihtlačitelem. Sloh a jazyk jeho posud za wzor slauží. Cokoli za Rudolfa w Čechách literního wyšlo, to jej za půwoda nebo překladače, nebo pomocníka nebo posléze za tiskaře mělo. Umřel 18. Října 1599. Smrt jeho opěwalo 35 tehdejších básníků.
1. Česká kronika Eneáše Sylvia (přel.) III. 126.
2. Elegantiarum Terentii et Plauti etc. interpretatio bohemica IV. 25.
3. Dictionarium linguae latinae IV. 36.
4. Nomenclator IV. 38.
5. Sylva quadrilinguis IV. 39.
6. Nomenclator quadrilinguis IV. 40.
7. Kalendář historický IV. 283.
8. Kronika nowá o národu tureckém (od Lewenklaie; přel. společně s Kocínem) IV. 335.
9. Itinerarium sacrae scripturae IV. 650.
10. Wypsání města Jerusalema IV. 651.
11. Jana Irenea: Čest a newina pohlawí ženského IV. 688.
12. Joh. Lud. Vivis: Nawedení k maudrosti (přel.) IV. 690.
13. Prawidlo křesťanského žiwota IV. 694.
14. Tabule sedmi zlých a sedmi dobrých wěcí IV. 695.
15. Politia historica IV. 727.
16. Apoteka domácí (spol. s Huberem) IV. 890.
17. Maudrost Jesusa, syna Syrachowa IV. 1193.
18. Štít wíry prawé katolické IV. 1339. a.
19. O řízení a opatrowání božském (z lat.) IV. 1339. b.
20. Historie o křesťanském odjití z tohoto swěta sw. Jeronyma IV. 1788.
21. Škola křesťanská IV. 1846

z Weleslawína, Samuel Adam. — Syn Danielůw, a po něm tiskař; potom u wyhnanstwí.
1. Biblí česká IV. 1169.
2. Zpráwa o potěšowání nemocných (z lat.) IV. 1907.

z Welešína, Jan. — Kněz 1558.
Slowník II. 7.

Welkeš, Lad. Budimír; 1840.
We Wčele VI. 496. m.

Wenceslaus, Franciscus. — Professus Welehradský 1673.
Sw. Bernard oslawený V. 1286.

Wendelin, Em. Fr. Duchoslaw. — Řádu praemonst. 1753.
Sepsání ctnostného žiwota sw. paustewníka Wendelína (z něm.) V. 1358.

Wepřek, D. 1600.
Kalendář historický IV. 481.

Werner, J. H. 1842.
We Kwětech VI. 1588. d.

Werner, Karel; 1785.
Sedmdesatero přemyšlowání etc. VI. 1777.

Wernhard, Josef. — Děkan w Červené Řečici 1822.
Figurae artis oratoriae VI 172.

Wernow, H. J. 1840.
We Kwětech VI. 913. c.

Werunáč. W. 1844.
1. Hodiny křesťansko-katolické VI. 1867. 2442.
2. Rozjímání modlitby páně VI. 2421.

Weselský, Petr Miloslaw. — Narozen w Nowém Kníně 1810, 1. Července; učitel při ústawu hluchoněmých w Praze; nyní w Kutné Hoře.
1. Horník (Redigowal) VI. 772.
2. Rainoldowy osudy (přel. z něm.) VI. 873. a. 1368.
3. Čarodějnice (dle něm.) VI. 873. b.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 913. c. 1067. q. 1076. g. 1173. f. — Wčela 496. m. 559. h. 913. d. — Wlastimil 1076. m.

Weselý, Wácslaw Josef. — Přísežný mlynář Pražský; 1734.
Gruntowní počátek mathematického umění V. 507.

Weselý, Fabian. — Narozen we Hradišti na Morawě 1684. Jesuita; kázal w Týně s welikau pochwalau 1724; posléz w kolleji na Sw. Hoře u Přibrami; umřel 1729.
1. Quadragesimale primum etc. Kázaní na každý pátek w postě V. 871. a.
2. Conciones festivales et dominicales etc. V. 871. b.
3. Oko swíce těla t. j. sw. Martin etc. V. 947.

Weselý; 1812.
Kniha wšeobecných zákonů městských (přel.) VI. 1680.

Weselý, Jan N. — Narozen dne 22. Prosince 1793 w Unhošti, kraje Rakownického. Dne 15. Dubna 1804 wstaupil do Týnské školy w Praze a ku konci r. 1805 přestaupil do tamějšího Staro-městského gymnasium, kdežto na wysokých školách setrwaw, studie swé dokonal, a na to r. 1817, dne 15. Srpna na kněžstwí poswěcen byl. — Ještě před poswěcením w Dubnu r. 1817 bylo mu podáno wychowáwání mladých hrabat od p. hraběte Christofa z Cavriani, který jakožto wysloužilý pobočník arciknížete Karla na panstwí swém, w Horní Cerekwi, kraje Táborského bydlel. By tento auřad wychowatelský přijmauti mohl, opustiw arcidiöcesi Pražskau, přestaupil do Budějowické, kdežto wedlé auřadu swého i na winici Páně Cerekwické pracowati pomáhal. Brzy na to byla mu podána lokalie w Strálowě Hoštici a spolu wychowáwání mladých hrabat z Pergen od Jeho Exc. p. hraběte Josefa z Pergen, jenž maje rozenau hraběnku z Cavriani za manželku, we Wídni bydlel. Byw do Wídně powolán, spojil wychowáwání obojí rodiny, a wyučowal zároweň také knížete Karla z Paar-ů w jazyku českém, a knížete Rudolfa z Lichtenšteina, který r. 1848 před Milánem padl; pak hraběnku Matildu z Pace, a jiné w náboženstwí. Roku 1828 přestaupil do diöcezí Králowéhradecké, kdežto w Sautici w Čáslawsku jako farář až do dnešního dne žije.
1. Wyswětlení katolicko-církewních obyčejů etc. VI. 2137.
2. Modlicí knížka VI. 2372.
W časopisech: Wčela VI. 496. m.

Wetešník, František. — Narozen 1784, 1. Listop. w Jizerném Telně; děkan w Sobotce od r. 1838.
1. Na příští Jana Tachecciho, kanowníka, do Mcel VI. 412.
2. Johannita, od Van der Velde (přel.) VI. 834.
3. Alžběta aneb Wypowězenci sibiřští (z franc.) VI. 839.
W časopisech: Jindy a Nyní VI. 1008. g. — Časopis pro kat. duch. VI. 1125. c. — Krok 1162. g.

Wětrowský, Maximilian. — Narozen w Praze 1660. Jesuita; učitel hum., fil. a bohoslowí; kazatel; superior a rektor, zpowědník arcib. Pražského; přísedící konsistoře po 20 let. Umřel 1737. Psal 22 knih w latině, česky jednu.
Katechismus V. 771.

Wewerka, Fr. Budislaw. — Narozen w Praze 1793; akcessista při magistratu Pražském.
1. Citowé studujících Čechů etc. VI. 411. a.
2. Na smrt etc. Jakuba z Wimmru VI. 411. b.
3. Deset českých písní pro zpěw VI. 503.
4. Incognito (z Kocebue) VI. 641. a.
5. Kwakerowé (téhož) VI. 641. b.
6. Netopýr VI. 641. c.
7. Dcera Faraonowa (od Vogla) VI. 641. d. 656.
8. Šťastný osud prw nešťastné princezky VI. 831. a.
9. Powídačky pro ukrácení chwíle VI. 831. b.
10. Morawské powídky VI. 2150.
11. Wyobrazení a důkladné žiwota popsání sw. Wácslawa VI. 2178.
12. Wýbor modliteb VI. 2335.
W časopisech: Rozmanitosti VI. 1067. b. 1076. a.

Weykhart, Petr z Karnowa.
Knihy koňských lékařstwí IV. 912.

Weyrauch, Erw. Antonín; 1841.
W Časop. mus. VI. 1125. b.

z Wěžník, hrabě Bernard; 1746.
Korauhew křesťanstwa V. 1013.

Wicelius, Jiří; 1536.
Wýklad na žalm 50. IV. 1495.

Wideman, Wácslaw Jičínský. — Děkan w Bydžowě, Chlumci, na Petrowicích, 1607—1619; wrátil se r. 1631 při wpádu saském na čas do Prahy.
1. Naučení etc. (o stawu manželském) IV. 718.
2. Křesťanského náboženstwí wyznání summowní IV. 1398.
3. Naučení troje etc. (o wečeři páně) IV. 1409.
4. Naučení křesťanů IV. 1460.
5. Kázaní IV. 1626.

Wideman, Wácslaw z Plzně. — Učitel jazyka českého w akademii Wídensko-Nowoměstské; 1768.
Neuverfasstes deutsches böhmisches Wörterbuch V. 70.

Wiesner, Antonín. — Narozen 24. Září 1804 w Benešowě; kaplan w Klecanech, w Plzni nyní w Praze.
W Jindy a Nyní VI. 1008. g.

Wigand, Jan; 1638.
Kázaní V. 888.

Wiktorin od sw. Kříže; 1728.
Nowá wšeho swěta wojna proti tělu, swětu, ďáblu V. 946.

Wildman, H. 1840—1844.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. — Wčela 496. m.

Wilímek, Antonín. — Narozen w Tyništi nad Orlicí 14. Čerwna 1803. Studowal w Hradci Králowé; po smrti otcowě stal se mlynářem, a sepsal se swým bratrem písně kostelní.

We Kwětech VI. 496. k.

Wilímek, Jan. — Bratr předešlého. Narozen w Tyništi 1797, 30. Břez. Stal se knězem 6. Srpna 1820; farář we Štěpánowě.
Přispěl ku Kwětům.

Winařický, Karel. — Narozen we Slaném dne 24. Ledna 1803. Odbyw cwičení gymnasialní we swém rodišti, wstaupil w Listopadu r. 1818 na wysoké školy Pražské, w Říjnu 1820 na universitu we Wídni. Po roce wrátil se do Prahy a přijat do arcib. alumnatu studowal theologii a od jara 1823 až do Září 1825 w prwotinách literních wyučowal dítky hraběte Šlika; ordinowán pak na kněžstwí 28. Září 1825, wzat byl hned od arcibiskupa Chlumčanského za ceremoniáře; a 1. Ledna 1829 učiněn sekretářem, zůstal w té službě také u arcibiskupa Krakowského z Kolowrat; 24. Dubna 1833 na faru Kowaňskau presentowán a tam 10. Prosince 1846 děkanem byl jmenowán. Co aud deputace z kraje Boleslawského a Bydžowského přimlauwal se w noci 16. Čerwna r. 1848 na Hradě Pražském u knížete Windišgräce a hraběte Lwa Thuna a ráno 19. Čerwna před c. k. dworskau komissí o smír s městy Pražskými; brzy potom wywolen w okresu Mlado-Boleslawském za poslance k říšskému sněmu, pobyl při něm we Wídni a Kroměříži až do 31. Ledna 1849, powolán byw 1. Ledna t. r. za děkana do Týna nad Wltawau.

1. Česká abeceda VI. 26.
2. Hlasy wlastenců etc. 1832 (Příspěwek) VI. 313.
3. Hlasy wlastenců etc. 1835 (Příspěwek) VI. 318.
4. Hlasy wěrných Čechů etc. 1835 (Příspěwek) VI. 319.
5. Hlasy duchowenstwa etc. 1836 (Příspěwek) VI. 320.
6. Pana Bohuslawa Hasišteinského z Lobkowic wěk a spisy sebrané VI. 324.
7. Kytka VI. 341, a. 1370. a.
8. Waryto a Lyra VI. 341. b.
9. Hlasy wlastenců etc. 1832 (Příspěwek) VI. 469.
10. Ku příchodu J. C. M. Františka I. etc. 1833 (Příspěwek) VI. 477.
11. Pyrkera: Perly poswátné (z něm. přel.) VI. 557.
12. Sněmy zwířat VI. 584.
13. Virgilia: Zpěwy pastýřské (přel.) VI. 923.
14. Druhá kytka etc. VI. 1370. b.
15. Modlitby maličkých VI. 1370. c. 2448.
16. Lístky pilnosti za odměnu VI. 1370. d.

W časopisech: Časopis mus. VI. 150 a. 496. h. 539. c. 559. d. 597. e. 932. f. 1036. c. 1140. f. — Časop. pro kat. duch. 275. d. — Kwěty 496. k. 1067. q. — Wčela 496. m. 559. h. 1036. e. — Wěnec 521.

Windyš, Josef Hajislaw. — Narozen 15. Října 1782 w Rychnowě; studowal w Litomyšli od prwní latinské až do druhé humanitní třídy, kteraužto na gymnasium Brněnském absolwowal, potom na wysokých školách Pražských oddal se umění libomudrckému a bohomluweckému. Hned po wyswěcení na kněžstwí 30. Srpna 1806 dostal se do Bělohradu za wychowatele tamního mladého hraběte Šaffgoče, po jehožto brzkém zemření powolán za kaplana na Opočno w prwním čtwrtletí 1807 a w témž roce poslán do Zwole k administrací tamní lokalie až do nastaupení nowého duchowního pastýře, načež opět kaplanowal na Opočně až do půlletí r. 1810, když poslán do Stračowa administrowat lokalii, kterauž také w řádné duchowní pastýřstwí obdržel. Od Prosince 1816 zastáwal duchowní spráwu w Chotěboři, za tamního faráře, dawšího se na odpočinutí až do welikonoc 1820, tu obdržew powolání za faráře do Nechánic nad Bystřicí, kde úřad duchowního pastýřstwí zastáwá po dnes. R. 1824 byl ustanowen za tajemníka b. wikariátního i školdozorního úřadu w okresu Nowobydžowském (nyní Hořickém) a 1830 k důstojenstwí biskupského notára powýšen.
Řeč w čas cholery VI. 2055.
W časopisech: Přítel ml. VI. 1067. h. 1685. — Wídenské listy 1220. a.

Winkler, Jan. — Narodil se 18. Listop. 1794 na Wsetíně na Morawě w středišti tak zwaných Walachů. W Trenčíně nawštěwowal nízké latinské školy od r. 1808. Odtud odebral se r. 1810 na lyceum do Kežmarku, kdež w rhetorice pod prof. Genersichem se slowutným Šafaříkem 1811 spolužákem byl. Toho samého r. 1811 octnul se na pobyt mezi Maďary w Sabolči za Tokajem, odkudž r. 1813 na katol. akademii w Košicích přibyl, a 1814 do Prešowa na ew. kollegium se dostal. R. 1815 powolán byl za učitele do německé o Bilska we Slezsku, později na úřad kazatele we swém rodišti Wsetíně. Od r. 1826 jest pastýřem církwe ewangelické na Náwsí we Slezsku u Jablunkowa. O wzkříšení národnosti w těch stranách welice zaslaužilý.
We Kwětech VI. 913. c. 1008. k. 1076. g. 1220. d.

z Winoře, Adam. — Učedník Edmunda Campiana Jesuity; kněz, arcijahen Bechynský; farář w Krumlowě; kanowník Pražský; 1573 —1589.

1. O potupení swětských marností (z lat.) IV. 697.
2. Proti moru etc. IV. 1842. a.
3. Alberta Welikého: Knížka pobožná o nebeském na zemi obcowání IV. 1842. b.

Winter, Josef. — 1840.
We Wčele VI. 496. m.

Wiršink, Leopold Frant. — Narozen 8. Listop.

1787 we Chlumci. Děkan w Sedlčanech, pak probošt w Raudnici.
1. Wýkladowé neb exhorty etc. VI. 1910.
2. Kázaní swáteční, postní etc. dle Bourdala Massilona VI. 1947. a.
3. Kázaní nedělní, postní etc. VI. 1947. b.
4. Potěšení pohořelým (po ohni w Sedlčanech) VI. 2051.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. — Wčela 496. m.

Wiskydenský, Jan; 1785.
Nowiny česko-slowanské (Redigowal) VI. 1087.

Wít, K. 1843.
We Wčele VI. 913. d.

Wítek, Hynek. — Učitel školní w Kutnéhoře 1789.
Uwedení k německé řeči VI. 107.

Wítek, J. 1834.
We Kwětech VI. 496. k.

Wladimír, wiz **Pelikán**.

Wládyka, Jan. — Radní w Boleslawi; do r. 1850 purkmistr w Chebu; od r. 1850 radní při krajinském saudu w Táboře.
Hyacinthy VI. 306. 828.

Wlasák, Josef Wácslaw. — Učitel na Smíchowě, pak na Mělníce.
1. Česká dobropísemnost VI. 58.
2. Slowo k uwítání Jos. Swobody, faráře Smíchowského VI. 466.
3. Šmida: Štědrý wečer (přel.) VI. 1332.
4. Jehňátko (přel.) VI. 1333. a.
5. Šmida: Eustachius (přel.) VI. 1333. b.
6. Téhož: Holubička (přel.) VI. 1333. c.
7. Dwě stě látek ku předpisům (z něm. od Hybla) VI. 1333. d.
8. Bibliotéka mládeže VI. 1333. e.
9. Šmida: Bohomír mladý paustewník, a: Štěstí dobrého wychowání (přel.) VI. 1333. f.
10. Jitřenka VI. 1333. g.
11. Šmida: Dřewěný kříž (přel.) VI. 1333. h.
12. Téhož: Biblické příběhy (přel.) VI. 1888.
W časopisech: Rozličnosti Pražské VI. 599. q. 1067. u. — Kwěty 1140. o.

Wlasatý, Řehoř Josef; 1713.
Wěrná panna etc. starokatolické město Plzeň V. 916.

Wlasenický, Mikuláš; 1471—1495.
1. Hádání o krew boží III. 647.
2. Zjewení boží slauhám božím III. 715. a.
3. (Kniha proti papeži etc.) III. 715. b.

Wlček, Wácslaw z Čenowa. — Wojenský wůdce za času krále Jiřího a krále Wladislawa II.
1. Naučení etc. kterak se mají šikowati jízdní, pěší i wozy III. 244.
2. (Psaní jeho některá) III. 499. a.

Wlček, Karel. — Hudec; 1833.
Wyskaumané a wyjádřené tajnosti hauslí VI. 186.

Wlček, Jan (též Wlčkowský). — Narozen 27. Srpna 1805 w Jičíně; studowal na gymnasium tamtéž; stal se knězem 7. Prosince r. 1828; byl kaplanem we Winoři, w Zlonicích, w Benátkách, potom u sw. Haštala, konečně u sw. Štěpána w Praze.
1. Píseň ke mši swaté VI. 263.
2. Starowěký zpěw o umučení p. n. J. K. (wydal) VI, 266.
3. Hanička s kuřátky (přel.) VI. 563.
4. Jeftowna VI. 681. a.
5. Wšezwěd VI. 681. b.
6. Powahopisy Theofrastowy VI. 925. a.
7. Hesiodowy nauky domácí VI. 925. b.
8. Homerowa Iliada VI. 925. c.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. — Wčela 496. m. — Krok 932. e.

Wlček, Adolf Jos. 1842.
Konwalinka VI. 342.
W časopisech: Kwěty 932. k. — Wčela 539. d.

z **Wlčetína**, Kristian; 1565.
Matiáše Citharda: Modlitby (přel.) IV. 1945.

z **Wlkánowa**, Fr. Jos. — Děkan Mělnický 1730, wiz **Prefat**.
Fidelis patriae pater etc. sw. Jan Nepomucký V. 955.

Woborník, Stanislaw. — Narozen 12. Března 1796 w Bausowě dolním. Kněz řádu kazatelského, podpřewor, učitel klerikůw, kooperator farní a kazatel český o swátcích u sw. Jiljí w Praze.
Swatý týden před welikonocí (přel.) VI. 2392.

Wocel, Jan Erazim. — Narozen 24. Srpna 1803 w Kutné Hoře. Odbyw čtwrtau třídu normálky tamže, studowal gymnasium w Praze na Nowém městě, filosofii pak we Wídni; tamtéž ku práwnickému studium přistaupil. Od r. 1824 až do r. 1842 byl pěstaunem w rozličných domech šlechtických: u marchesa Pallavicini, hraběte Sternberka, knížete Salm-Salma a konečně u hrab. Harracha. Co pěstaun žil delší čas w jižních Uhřích, na Morawě, w hořejších Rakausích, we Westfálech na pomezí Hollandska a w Drážďanech. Cestowal po říši německé podél Rýna, w Hollandu, w Belgii, tak též konal cestu do Tater r. 1842, do Krakowa atd. Obdržew slušné náhrady za přičinění swé w úřadech wychowatelských, odebral se w Září r. 1842 do Prahy, aby síly swé úplně literatuře české wěnowal. R. 1843 swěřena mu redakcí časopisu musejního; téhož roku stal se mimořádným a r. 1845 řádným audem kr. české společnosti nauk a r. 1844 sekretářem archeologického sboru musejního. Jsa od r. 1843 členem wýboru mus. pro wědecké wzdělání řeči a literatury české, byl r. 1845 jednatelem téhož (matičního) sboru. Obíraje se wedlé krasowědecké a pedagogické literatury české zwláště zpytowáním starožitností českých, wydal na powzbuzení archeol. wýboru německý spis „Grundzüge der böhmischen Alterthumskunde“ r. 1845. Co hajitel české národnosti již r. 1835—38 w německých domácích časopisech (Archiv für Gesch. und Statistik von Kaltenbäck; Moravia atd.) na pole publicistiky wystaupil; počínajíc rokem

1839 snažil se prwní národní Čechůw snažení w zahraničných německých listech zastáwati; (w Augsb. allgem. Ztg.: die Westslaven und die böhm. Literatur 1839; Aufklärungen über die Westslaven 1840; die Slaven und ihr Verhältniss zu Deutschland 1841; die Entnationalisirung der Slaven 1841; die Czechophobie 1845; Prager Briefe 1846; w Leipziger allgem. Ztg.: Aufklärung über die Czechomanie 1840). — W době politických přewratů r. 1848 wywolen byl dne 19. Března za kapitána sboru Sw.-Wácslawského čili Swornosti; powolán od nejw. purkrabího hr. Stadiona do mimoř. zemské komissí dne 3. Dubna, připojené potom k Národnímu Wýboru. Od měšťanů Kutnohorských wywolen jest za deputowaného do zemského sněmu; dne 6. Čerwna; okres Poličský w Chrudimsku powolal jej pak za poslance do sněmu říšského dne 8. Čerwence. R. 1850 stal se mimořádným professorem české archeologie a historie umění na universitě Pražské; chtěje se jediné tomuto úřadu oddati, složil se sebe redakcí časopisu musejního.

1. České besedy (příspěwek) VI. 340.
2. Přemyslowci VI. 555. a.
3. Meč a Kalich VI. 555. b.
4. Labyrint sláwy VI. 555. c.
5. Harfa VI. 658.
6. Časopis českého museum (Redig.) VI. 747.
7. Poslední Orebita VI. 889. a.
8. Hlatipisec VI. 889. b.

W časopisech: Časop. mus. VI. 8. f. 496. h. 559. d. 1008. d. 1084. c. 1140. f. 1686. a. — Kwěty 496. k. 559. g. 913. c. 1008. k. 1076. g. — Wčela 496. m.

Wodička, Jan Ledecký. — Farář w Lowosicích 1607—1609.
1. Písně chwal božích etc. IV. 124.
2. Spis o wečeři, umučení etc. páně IV. 1378.

Wodička, Jan Krištof. — Kazatel při církwi české w Žitawě; 1746.
Hofmanna: Wyswětlení křesťanských zpowědních otázek Lutherowých (přel.) V. 799.

Wodňanský, Jan (jinak Aquensis). — Mnich řádu bosákůw 1508—1549.
1. Rozmlauwání etc. o neposkwrněném početí panny Marie III 760.
2. Snažení Satanáše etc. w Sasích IV. 527.

Wodňanský, Tobiáš Albert. — Spráwce školy sw. Martina w Praze; 1616—1619.
1. Sebrání historií několerých etc. IV. 454.
2. Jana Spinaea spis o lakomstwí (přel.) IV. 719.
3. Wítězstwí nebeské etc. IV. 1483.

Wodňanský, Nathanael z Uračowa. — Měšťan Pražský; zřízené komory w králowstwí českém buchalterie registrator. Poprawen 1621, 21. Čerwna.
Theatrum mundi minoris. Široký plac etc. IV. 1873.

Wojáček, W. — Absolwowal práwa r. 1846.
1. Wácslaw VI. 550.
2. Ludmila VI. 696.

W časopisech: Kwěty VI. 496. k.

Wojtěch, u sw. Tobiáše, wiz **Adalbertus**.

Wokaun, Antonín Jan; 1731—1754.
1. Pulchri gressus etc. aneb roztrhaný šat sw. Bernarda V. 969. a.
2. Kázaní o sw. Bernardu V. 969 b.

Wokaun, Tobiáš Nowopražský.
Krátký wýklad modlitby Dawida krále. Příd. 172.

Wolek, J. — 1839.
We Kwětech VI. 496. k.

Wolf, (Wolfius) Adam Benešowský. — Roku 1606 spráwce školní w Hradišti nad Metují; u wyhnanstwí kazatel w Nižních Motěšicích w králowstwí Uherském; 1639.
1. Exegesis catechismi D. M. Lutheri t. j. Summowní a sprosté etc. IV. 1456. 1543.
2. Krista osoby spasitelné wyznání V. 886.
3. Kázaní pohřební V. 1067. a.
4. Lucrum ex morte. Zisk ze smrti etc. V. 1067. b.
5. Breviarium humanum etc. V. 1067. c.
6. Funus christianum etc. V. 1067. d.

Wolf, Martin. — Děkan Katowický 1778.
1. Bossueta: Příběhowé o změnách církwí protestantských (přel.) VI. 1111.
2. Téhož: Učení katolického o těch wěcech, o kterých rozepře jsau, wyložení (přel.) VI. 1744.

Wolfgang. — Farář w Kadowě 1515.
1. Traktat proti artikulům Pikartským III. 777. a.
2. Traktat proti kacířům III. 777. b.

Wolkenberger, Matauš; 1580.
1. Knížka o libé ctnosti, naději IV. 683. a.
2. Spekulář ctnostného žiwota IV. 683. b.

Wolný, Jiří. — Owčák w Kratonozích, básník přirozený a jeden z lepších; umřel 1745.
Weselé písně V. 187.

Wolný, Lukáš, hospodář owčína Kratonožského a Wácslaw; 1710.
Leopold císař pán Římský etc. (písně) V. 217.

Wolynský, Jakub. — 1542.
List wšem wůbec bratřím nábož. Boleslawského IV. 1238.

Wolynský, (má býti Mělnický) Martin; wiz **Mělnický**.

Wondra, Josef. — Narozen 1. Ledna 1801 w Husinci. Kaplan we Witějicích we Prachensku.
We Wčele VI. 496. m. 1520. b. 1588. f.

Worbes. — Učitel na školce w Hradci Králowé.
We Kwětech VI. 1008. k.

Worel, Josef. — Narozen dne 13. Listop. 1801 w Opočně w Králowéhradecku. Školy gymnasialní odbyl w Rychnowě, libomudrctwí a bohoslowí slyšel w Praze. R. 1825 dne 10. Srp. na kněžstwí poswěcen, a w Listopadu téhož roku do Cerhowic co kaplan dosazen, odkudž ale po 7 měsících na žádost tehdejšího děkana w Žebráce Wojtěcha Nejedlého k němu přesazen. S počátkem r. 1832 stal se administratorem fary w Cerhowicích, a po 5 měsících fary w Počápích, a wšak w Listopadu téhož r. opět do Žebráka se wrátil. W Dubnu 1835 præsentowán od děkana Nejedlého na

expositurn we Zdicích, kteréžto Zdické beneficium již od r. 1696 s děkanstwím spojeno bylo. Ještě za žiwobytí Nejedlého nařídilo ale zemské gubernium, aby w pádu uprázdnění děkanstwí w Žebráce fara Zdická zase jako předtím samostatnau se stala. Po úmrtí Nejedlého začaly tedy wyšší instance o rozdělení těch dwau beneficií jednati, čehož následkem stal se dekretem dworského kanceláře od 16. Ledna 1846 samostatným farářem Zdickým.

1. Šestero písní pro jeden hlas při fortepianu VI. 519. a.
2. Tři básně Chmelenského a Erbena VI. 519. b.

Worel, Karel. — Farář na Daubrawici, pak w domě duchowních wyslaužilých u sw. Bartoloměje 1783.

1. Wíra samospasitelná katolická etc. VI. 1763.
2. Konfessí helwetská VI. 1773.
3. Rozmyšlení se wlastence na otázku, jaké wíry se přidržeti sluší VI. 1776.

Worlický, Wácslaw; 1747.

Žaltář a rozličné písně V. 143.

Worličný, Pawel (jinak Aquilinas) Králowéhradecký. — Stal se bakalářem r. 1546; farář w Kyjowě na Morawě na panstwí Wojtěcha z Pernšteina, poëta latinský; 1553—1564.

1. Elegantissimae colloquiorum formulae ex Terentio etc. Spůsoby mluwení etc. IV. 24.
2. Regulae communes civilis vitae etc. quibus additi sunt rythmi bohemici IV. 204.
3. Dicta Graeciae sapientum (přel.) IV. 274.
4. Catonis Disticha (přel.) IV. 277.
5. Modlitby pobožné IV. 1964.

Worličný, Jan (jinak Aquilinas). — Bakalář 1545.

Žaltář sw. Dawida IV. 67.

Wotawa, Pawel Ildefons: 1720.

Slawíček Swatoprokopský V. 118.

Wottawa, Šebestian. — Františkán; 1784.

Urownání nesrownalého žiwota etc. VI. 2212.

Wotýpka, Josef. — Narozen 10. Října 1802 we Wácslawicích; administrator w Popowicích w Kauřimsku.

1. Wýstraha od pití páleného VI. 1209.
2. Žiwot nejsw. p. Marie VI. 2193.

Wotýpka, Josef. — Školní učitel we Wácslawicích.

Růženka z Jedlowa (dle Šmida) VI. 1328.
W Příteli mlád. VI. 1402. c.

Wrána, Mikuláš. — Bakalář a saused w Litomyšli; 1566.

1. Komedie etc. o wdowě Judith IV. 234.
2. Kniha wýkladůw na traktat etc. Rasisa (přel.) IV. 835.

Wrána, Šimon Bernard. — Narozen 27. Října 1785 we Hrachowištích; studowal w Budějowicích; knězem stal se 19. Srpna 1810; zámecký kaplan na Worlíce; farář w Mirowicích; bisk. notář.

1. Historie biblická VI. 1882.
2. Řeč pohřební na Karla kniž. ze Šwarcenberka VI. 2088.
3. Utrpení a smrt některých sw. mučedníků etc. VI. 2190.

W Hlasateli VI. 539. a.

Wratislaw, Wácslaw, z Mitrowic, stawu rytířského. — Narozen 1576. Byl s wyslancem baronem z Krekwic 1591 u tureckého dwora, kdež wyslanec usmrcen, a průwodčí jeho do wězení dán. Nazwán pro swé příhody wůbec Turček.

Příhody swé IV. 656.

Wratislaw, Maximilian. — Missionář řeholního řádu apoštolského 1693.

1. Kwítek w církwi swaté wykwetlý etc. (Ondřej Avellino) V. 1293. a.
2. Diwotworný řeholního kněžstwa patriarcha sw. Cajetanus V. 1293. b.

Wratislaw, Wácslaw. — Řádu Theatinského 1719.

Krwawí potůčkowé prýštějící se etc. V. 1471.

Wrba, Jakub Ferd. Ant. Nimburský. — Měšťan Nowého města Pražského 1691.

1. Krátký wýtah práw městských etc. V. 604.
2. Jana Baptisty: Wěnec wěčnosti (přel.) V. 1431.

Wrbenský, Viktorin. — Narozen w Týně Wltawském; studowal w Launech, potom od r. 1601 byl alumnem akademie Karlowy; spráwcem školy sw. Štěpána na Nowém městě Pražském r. 1603—1604; r. 1605 stal se mistrem swob. umění, a byl 1604—1606 19. Ledna předním spráwcem školy Králowéhradecké; potom farář we Brodu Německém, w Náchodě, assessor konsistoře. Po bitwě Bělohorské zbawen fary swé w Praze byl w poselstwí w záležitostech university u kurfirsta saského (1621); čímž nelibost císařského místodržitelstwa sobě spůsobiw, z Prahy wypowěděn.

1. Wzácného Compelle intrare poručení IV. 733.
2. Chiragogia sacrorum bibliorum etc. IV. 1161.
3. Synopsis neb tabule etc. čtení wýročních IV. 1375.
4. Harmonia ewangelistarum IV. 1424.
5. Konfessí česká IV. 1425. a.
6. Obrana konfessí tetéž IV. 1425. b.
7. Sněm Ninivetský IV. 1435.
8. Katechismus IV. 1454.
9. Nowé léto, t. j. nowého krále Emanuele wtělení etc. IV. 1474. 1792. a.
10. Wýklad listu Kristowa etc. IV. 1538.
11. Postilla IV. 1565.
12. Kázaní pohřební etc. nad Johannau Daubrawnickau IV. 1700.
13. Historia o umučení p. n. J. K. IV. 1792. b.

Wrbětický, Mikuláš. — Z města Klobuk, warhaník we Slawičné, okolo 1708.

Paměti městečka Slawičína V. 330.

z Wřesowic, Wolf. — Stawu rytířského, pán na Daubrawské hoře, Teplici a Krupce, císařský radda, nejw. písař a præsident komory 1564.

Práwa a zřízení zemská králowství českého IV. 918.

Wrťátko, Antonín Jaroslaw. — Narodil se 29. Kwětna 1815 w Nowých Benátkách nad Jizerau. Nejsa ani úplně dwa roky stár, ztratil již otce swého. Prwním počátkům školním naučil se w Nowých Benátkách. Studia gymnasialní w Mladé Boleslawi r. 1833 dokončil. Oblíbiw sobě nad míru klassiky řecké, již co žák čtwrté latinské třídy Homera w půwodním jazyku horliwě čítal. Téhož práwě času Jan Wlček, dostaw se do Benátek za kaplana, zde Iliadu do češtiny překládati počal. Jeho powzbuzením a příkladem Wrťátko k jazyku mateřskému přilnul. R. 1834 odebral se do Prahy na studia filosofická. Štulc, Pichl, Šohaj, Lubomirský, Trojan a Tomek byli spolužáci jeho we filosofii. R. 1836 nastaupil studia práwnická. Té doby s Tupým prwní zasadil se o wydáwání almanachu „Wesny," ke wšem třem ročníkům přispíwaje. W prázdninách r. 1837 wykonal s Riegrem w osmi nedělích paut tři sta mil obnášející po Morawě, Doleních Rakausích, Uhersku, Haliči, Krakowsku a Slezsku a wešel takto we známost s nejslowútnějšími literatory slowenskými a polskými. Po odbytých studiích práwnických oddal se wychowatelstwí. R. 1841 a 1842 cestowal s rodinau swob. Pána z Hildprandtu, u níž pěstaunem byl, po Italii, delší čas zwláště w Benátkách a we Florencii krasowědeckými studiemi se zabíraje. Téhož času wyučowal za zimního pobytu w Benátkách arciknížata, syny místokrále Benátského w jazyku českém a w slowanském národopisu. R. 1847 přišel za pěstauna k rodině wlastenęckým duchem proslulých hrabat z Harrachu.

1. Kotzebue: Belůw autěk (přel.) VI. 677.
2. Wesna (Redigowal) VI. 770.
3. Sofoklesůw Oidip etc. (přel.) VI. 931. b.

W časopisech: Kwěty VI. 496. k. 559. g. 1036. i. 1140. o. 1409. f.

ze Wšehrd, Viktorin Cornelius. — Stawu rytířského. Narozen we Chrudimi; stal se mistrem swobod. umění w Praze 1483; byl professorem na universitě; děkanem fakulty filosofické r. 1484; stal se potom sekretářem krále Wladislawa, pak místopísařem králowstwí českého. Řečník a práwník proslulý. Umřel r. 1520 w domě swém na Újezdě w Praze.

1. Knihy dewatery o práwiech a súdiech i o dskách země české III. 294.
2. Sw. Jana Zlatoustého: Kniha o naprawení padlého (přel.) III. 864. a.
3. Druhé knihy sw. Jana Zlatoustého etc. III. 864. b.

Wussin, Kašpar. — Tiskař 1700.

Dictionarium von dreien Sprachen etc. V. 58.

Wydra, Stanislaw. — Narozen w Hradci Králowé 1741, 13. Listop. Jesuita, doktor filosofie; rektor university, professor mathematiky na wysokých školách Pražských; umřel 3. Pros. 1804.

1. Počátkowé aritmetiky VI. 1390.
2. Swazek kázaní swátečních VI. 1926.
3. Kázaní w chrámu sw. Markety w Břewnowě VI. 2001. a.
4. Kázaní w chrámu sw. Haštala VI. 2001. b.
5. Kázaní na den sw. Štěpána VI. 2001. c.

Wychaeus, Wácslaw Pankracius; 1699.

O nejsw. nowého zákona oběti V. 1114.

Zabilanský, Jiří Horský; 1604.

1. Kázaní swadební při oddawcích p. Wácslawa Michka z Radostína IV. 1619. a.
2. Kázaní o stawu manželském IV. 1619. b.

Záborský, Jonáš ze Zábory w Turč. stolici; kaplan w Pardičowcech.

W Časop. mus. VI. 8. f.

Záhorský, Bol. 1840—1841.

We Kwětech VI. 496. k.

Zahradník, Vincenc. — Narozen 29. Pros. 1790 w Mladé Boleslawi; farář w Křešicích. Umřel 1836, 29. Pros.

1. Bájky VI. 581.
2. Dušeslowí VI. 1166.
3. O přísaze VI. 1206.
4. Krátký katechismus VI. 1849. a.
5. Dośtěpená zahrádka dítek dobrých VI. 1849. b.
6. Homiletické řeči VI. 1915. a.
7. Rozwrhowé kázaní etc. VI. 1915. b.
8. Sedmmecítma swátečních kázaní VI. 1960. a.
9. Kázaní nedělní VI. 1960. b.
10. Modlitby katolické VI. 2418.

W časopisech: Časopis pro katol. duch. VI. 1125. c. — Hlasatel 1173. e.

Zahradník, Wácslaw. — Narozen 30. Čerwna 1791 w Rychnowě; kaplan w Králowé dwoře, pak lokalista w Sendražicích.

(?) Řeč při poswěcení památky na bojowišti blíže Chlumu (přel.) VI. 2034.

Zahumenský, Jan z Wolyně. — Farář Hostaunský 1620.

1. O stawu manželském naučení IV. 707.
2. Abecední wýtah z now. zákona IV. 1159.
3. Kázaní o sw. trpěliwosti IV. 1603. a.
4. Kázaní potěšitelné wšechněm pod obojí přijímajícím IV. 1603. b.
5. Kázaní potěšitelné, otázka etc. (o témž) IV. 1662.
6. Kázaní pohřební na památku rodu p. z Wřesowic IV. 1679. a.
7. Kázaní nad tělem p. Matiáše Kaplíře ze Sulewic IV. 1679. b.

Zachius, Jakub Čáslawský. — Rektor školní u sw. Mikuláše na Starém městě Pražském r. 1600.

Modlitby pramen žiwý IV. 1973.

Zajíc, Jan z Hasenburka; 1489.

List, w němž napomíná mistrůw Pražských etc. III. 703.

Zalužanský, Adam. — Mistr swobodných umění a doktor lékařstwí; professor w učení

Pražském r. 1591—1594; děkanem fakulty filos. r. 1591; rektorem 1593. Oženiw se r. 1594, 10. Července, musil dle statut university proti wůli swé složiti rektorství i professuru. Byl wýtečný lékař a důmyslný botanik (Linnéjský system prwní wynalezl). Po wydání majestátu r. 1609 byl horliw pro reformací akademie, ač, jak se zdá, nezcela bez saukromného zanewření na professory pro swé wylaučení z university. Umřel r. 1613 asi 11. Prosince.

1. Methodus herbaria IV. 877. a.
2. Řád apathekářský IV. 877. b.
3. Cena neb wyměření wšech lékařstwí IV. 877. c.

Zámrský, wiz **Philadelphus.**

Zap, Karel Ladislaw. — Narodil se dne 8. Ledna 1812 w Praze na Poříčí. Z farní školy u sw. Petra byl dán do hlawní školy u Piaristůw, a u týchž také wšech šest škol latinských nawštěwowal. Roku 1831 wstaupil do prwního filosofického běhu na universitě Pražské, a odbyw i druhý běh, studowal r. 1833 práwa. Odbyw prwní rok práw, wstaupil w Září 1833 co praktikant k tehdejšímu c. k. účetnímu kanceláři pro důchody z tabáku a kolku, kdež stráwil tři léta. Roku 1836 byl jmenowán akcessistau při témž účetním kanceláři we Lwowě, kamž se w Listopadu řečeného roku odebral. We Lwowě stráwil půl dewáta roku a použil toho času, seznati slowanský žiwot na wýchodě a literaturu polskau, maloruskau a welkoruskau. R. 1841 přestaupil k c. k. státní aučtárně Lwowské co akcessista prwní třídy, kdež se později také ingrossistau stal. R. 1845 podařilo se spojenému úsilí jeho přízniwcůw, že ze Lwowa nazpět do wlasti, a sice k Pražské c. k. státní aučtárně přesazen byl. Téhož roku byl pak w Listopadu od král. české společnosti nauk za mimořádného auda přijat. Roku 1848 stal se officialem při státní aučtárně, a přistaupil co aud k wýboru pro wydáwání českých prozatímních knih gymnasialních; posléze byl w Březnu 1849 od tehdejšího c. k. zemského præsidium jmenowán za supplujícího professora českého jazyka na Pražském Nowoměstském gymnasium a r. 1850 professorem na české realní škole.

1. Pautník (Redig.) VI. 762.
2. Gógola zábawné spisy (přel.) VI. 907.
3. Zrcadlo žiwota na wýchodní Ewropě VI. 1005.
4. Popsání Prahy VI. 1024.
5. Merklasůw: Malý příruční atlas (pomocí jeho) VI. 1159.
6. Wšeobecný zeměpis VI. 1160.

W časopisech: Kwěty VI. 63. a. 913. c. 1036. i. 1067. q. 1076. g. 1140. o. — Wčela 913. d. 1067. n. — Časop. mus. 1008. d. 1067. i. 1076. b. — Wlastimil 1008. p.

Zapowá, Honorata (z Wišniewieckých). — Choť předešlého z polského rodu šlechtického, narodila se 5. Dubna 1825 w městě Sniatyně nad Prutem w Haliči, stráwila léta mladictwí we wsi Žabie nad Čeremošem w horách Karpatských mezi Huculy, potom w městečku Janowě na rowinatém Podolí, konečně w krajině nad Prutem, kde se w městečku Zablotowě r. 1838 se swým chotěm poznala, a s ním r. 1841 do Lwowa a r. 1845 do Prahy se odebrala.

W časopisech: Wčela VI. 913. d. 1008. f. — Kwěty 1076. g.

Zape, Josef Redemt; 1802.

Krátká hist. zpráwa o založení etc. institutu pro němé VI. 1254.

Záruba. Kašpar. — Kaplan w Klášteře.

Splendor et gloria domus Waldsteinianae V. 338.

Zárybnický, Jan; 1609.

Píseň na smrt Roziny Zeydlicowé z Šönfeldu IV. 192.

Zatočil, Jan Norbert z Löwenbruku; 1684.

Leto- a dennopis (o obležení švedském r. 1648) V. 282.

Zaubek, Jan. — Slowák, církwe ew. Trenčanské kazatel, senior; umřel 18. Února 1825 w 80. roce wěku.

1. Nábožné kázaní o powinnostech poddaných VI. 2026. a.
2. Te deum laudamus etc. za nawrácení pokoje VI. 2026. b.
3. Pohřební kázaní etc. ku památce Jana Bogádi VI. 2085.

Zaurek, Martin Josef. Děkan Telecký 1735.

Nejwyšší cedr etc. Jan Nepomucký V. 980.

Záwěta, Jiří ze Záwětic. — Narozen w Praze 1575; koncipista u kanceláře dworské, pak dwořan krále Matiáše. Při powstání stawů přidržew se strany ewangelické, u wěčný žalář odsauzen 1620. Balbin učenost jeho chwálí.

1. Zpěwy modlitebné za šťastné panowání krále Matiáše IV. 133. a.
2. Kancional IV. 133. b.
3. Rorate IV. 133. c.
4. Akta etc. mezi Rudolfem a Matiášem IV. 453. a.
5. Wypsání slawného příjezdu krále Matiáše IV. 453. b.
6. Korunowání JMti Matiáše krále etc. IV. 453. c.
7. Odjezd z hradu Pražského JMti Matiáše krále etc. IV. 453. d.
8. Wypsání šťastného příjezdu etc. králowny Anny IV. 453. e.
9. Wolení a korunowání etc. Matiáše IV. 453. f.
10. Wjezd etc. Matiáše etc. do Řezna IV. 453. g.
11. Korunowání etc. Ferdinanda druhého IV. 453. h.
12. Korunowání etc. králowny Anny IV. 453. i.
13. Schola aulica t. j. dworská škola IV. 731.

Záworka, Tobiáš Lipenský. — Narozen w Lipníku; farář w Olši blíž zámku Pernšteina; děkan Daubrawický 1607. Roku 1597 shořel

mu kancional (Písně chwal božích); znowa tedy jej wyhotowiw, do Prahy jel, a Dačickému jej podal.

1. Zpíwání pohřební staré i nowé IV. 106. a.
2. Písně chwal božích IV. 106. b.
3. Prawidlo služebností církewních IV. 1748. 1952.

Zbraslawský, wiz **Kaška**.

Zeberer, Jan. — Narozen 1712. Kancléř Nowého města Pražského. Umřel 1789.
Slowník německo-český VI. 151.

Zeithammer, Jiří. — Narozen we Štěkni 31. Července 1800, studowal w Praze r. 1813—18 na gymnasium Staroměstském a filosofii r. 1819—21 na universitě tamže, stal se adjunktem při fakultě filosofické r. 1823 na čtyry léta, r. 1826 doktorem filosofie we Wídni, r. 1827 supplentem učitelské stolice hospodářstwí a r. 1828 professorem humanitním na gymnasium Píseckém. W Písku založil knihownu městskau r. 1841, a byl audem a jednatelem tamější opatrowny malých dítek, protož se tam stal čestným měšťanem. Roku 1847 dostal se do Prahy na Malostranské gymnasium, r. 1848 byl wywolen za auda prov. školní rady pro gymnasia w Čechách, r. 1849 za mimoř. auda kr. české společnosti nauk a r. 1850 za auda komissí zkaušící kandidatůw učitelstwí gymnasialního pro filosofii, jakož i školním zemským raddau.
W časopisech: Čechoslaw VI. 932. c. — Časop. mus. 1173. a.

Zelinkowá, Jos. Mnohoslawa. 1846.
We Kwětech VI. 496. k. — We Wčele 496. m.

Zelotin, Wácslaw z Krásné hory (a Formoso monte). — Narozen w Praze; stal se bakalářem swob. umění r. 1555, mistrem 1561, doktor w lékářstwí; professorem w universitě asi od r. 1564; děkanem fakulty filos. 1568, 1569, 1577. Umřel 1585 17. Kwětna.

1. Kalendář hwězdářský IV. 762. a.
2. Křesťanské etc. uwažowání nowé té a zázračné hwězdy etc. IV. 762. b.
3. Jana Garcea o nakažení powětří neb moru, kniha meteorologická (přel.) IV. 805.

Ziak, wiz: **Žák**.

Ziandowský, wiz: **Žandowský**.

Ziegler, Jos. Liboslaw. — Narozen 10. Července 1782 w Králowé Hradci, doktor theologie, professor bohoslowí pastýřského a literatury české w Hradci Králowé, pak děkan we Chrudimi, kdež umřel 23. Kwětna 1846.

1. Nejkratší spůsob dobropísemnosti české dokonale se naučiti VI. 59.
2. Böhmische Uibungen VI. 77.
3. Mluwnice česká VI. 92.
4. Píseň při mši swaté VI. 236. a.
5. Píseň postní VI. 236. b.
6. Píseň církewní Pange lingua VI. 236. c.
7. Píseň národní na den naroz. cís. Frant. I. VI. 450. a.
8. Též VI. 450. b.
9. Radostní citowé Chrudimských, an Leopold hrabě ze Stolberka etc. VI. 450. c.
10. Dobroslaw VI. 740. a.
11. Milozor VI. 740. b.
12. Milina VI. 740. c.
13. Pořádek k hašení ohně w Chrudimi etc. VI. 1246.
14. Přítel mládeže (Redigowal) VI. 1260.
15. Wěrný raditel VI. 1261.
16. Církewní modlitby při průwodech ke hrobu VI. 2121. a.
17. Církewní modlitby při zaopatřowání nemocných VI. 2121. b.
18. Církewní pobožnost na křížowé dny VI. 2321. a.
19. Církewní pobožnost na slawnost bož. těla VI. 2321. b.
20. Křížowá cesta VI. 2321. c.

W časopisech: Rozmanitosti VI. 588. b. 1125. a. 1475. a. — Wídenské listy 599. c. 932. b. 1067. c. 1162. b. 1409. a. — Hlasatel 932. a. — Přítel mlád. 993. n. — Dobroslaw 1067. d. 1084. a. — Milina 1067. g. — Časop. katol. duch. 1125. c.

Zima, Anton. Josef; 1786—1791.

1. Znamení wlastenské wděčnosti na den prowozowání české hry na Pražském Nowoměstském diwadle VI. 365. a.
2. Wděčnost a radost etc. (o témž) VI. 365. b.
3. Na den prowozowání etc. Břetislawa a Jitky VI. 365. c.
4. Oldřich a Božena VI. 613. a.
5. Tharsia z Tyru VI. 613. b.
6. Ukrutný Jan Pieriere VI. 779.

Zimmermann, Jan. — Narozen 5. Kwětna 1788 w Tomicích; křižowník s červenau hwězdau; skriptor w c. k. bibliotéce Pražské; censor kněh; umřel 1836 na choleru.

1. Příběhowé králowstwí českého zběhlí za panowání Ferdinanda I. VI. 974. a.
2. Příběhowé etc. za panowání Maximiliana II. VI. 974. b.
3. Žiwotopis sw. Jana Nepomuckého VI. 2185.
4. Palma Swatojanská VI. 2440.

W časopisech: Čechoslaw VI. 1036. b. 1067. e. — Časop. katol. duch. 1125. c.

Zimmermann, Josef Wácslaw. — Narozen dne 5. Února 1804 we wsi Tomicích w Beraunsku; studowal na Malostranském gymnasium; libomudrctwí a bohoslowí na universitě Pražské; dne 9. Dubna 1829 byl na kněžstwí poswěcen, pak téhož roku kaplanem we Wořechu blíže Prahy ustanowen: roku 1832 za kaplana do Prahy k swat. Hawlu powolán a roku 1838 lokalistau w Stodůlkách též blíže Prahy ustanowen.

1. Ztracený syn VI. 871. a.
2. Růže Římská VI. 871. b. 1382. a.
3. Miloslaw Wlnowský VI. 1382. b.
4. Mořští laupežníci VI. 1382. c.
5. Česká postylla VI. 1917.
6. Ranní kázaní VI. 1968.
7. Žiwotopis sw. Prokopa VI. 2199.
8. Panna Orleanská, dle Görresa VI. 2263.
9. Aupluá modlitební kniha (přel.) VI. 2427.
10. Poklad duše VI. 2445. a.

11. Wěneček rajský VI. 2445. b.
12. Perla křesťanská VI. 2445. c.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. — Wlastimil 913. c.

Zipser; 1836.
We Hronce VI. 1008. h.

Zlobický, Josef Walentin. — Narozen we Welehradě na Morawě 14. Února 1743; professor literatury a jazyka českého we Widni w Terezinské akademii, adjunkt registratorní při nejwyšší saudní kancelláři dworské od r. 1776; umřel 24. Března 1810.
1. Jindř. Jana Krance: Wedení k prawému a dokonalému babímu umění (z něm.) V. 593.
2. Článkowé wojenští (přel.) VI. 1447.
3. Wšeobecný řád saudný (přel.) VI. 1664.
4. Řád wšeobecný při zbězích wěřitelů (přel.) VI. 1665.
5. Nařízení etc. we wěcech manželstwí (přel.) VI. 1666.
6. Wšeobecná práwa městská (přel.) VI. 1671.
7. Josefa II. práwa wšeobecná nad prowiněními (přel.) VI. 1672.
8. Josefa II. Řád saudní hrdelní (přel.) VI. 1773.
9. Františka II. Kniha práw nad přečiněním hrdelním etc. (přel.) VI. 1778.
10. Tabella, t. j. krátké obsažení wšech etc. zločinů a jejich trestůw (přel.) VI. 1779.

Zloch, Wácslaw. — Práwník.
W časopisech: Kwěty VI. 559. g. — Wčela 1686. d.

Zmeškal, Job z Domanowce a na Leštinách. — Orawské stolice místo-viceišpán; 1781.
Škola Jobowa V. 1516. VI. 2205.

Zmislowský, Adam. — Kněz; 1613.
Malagma t. j. lékařstwí zlenčující zármutky pobožných IV. 1902.

Zpurný, Aleš. — Kněz řádu piaristského; Morawec Uhersko-Brodský; učitel českého jazyka w akademii Nowoměstské za Widní; 1783.
Kniha ke čtení a překládání etc. VI. 1280.

Zubáček, Wít (Dentulus); 1592.
Píseň o swornosti manželské IV. 186.

Zuebr, Josef Hugo z Nordheimu. — Křižowník s červ. hwězdau; arcib. notář 1824.
Řeč při oběti zákona, kterauž w 50. roce opětowal Nycefor Enzmann VI. 2040.

Zuchy, Fr. Alois; 1800.
Kázaní o posílání dětí do školy VI. 2017.

Zuman, Ant. Krasoslaw; 1838.
W časopisech: Kwěty VI. 496. k. — Wčela 496. m.

Zwěřina, Fr. z Ruhwaldu. — Narozen 1818; radda w Hostinném; umřel 11. Čerwence 1845.
We Kwětech VI. 496. k. 559. g.

Zywalda, Jindřich Wác. Kauřimský. — Farář Lomnický nad Lužnicí 1668.
1. Zběhnutí 67 let od l. p. 1600 až 1667. V. 213.
2. Deym Kauřima města V. 310.
3. Celenská w Štyrsku zahrada V. 1174.

Žák, Vincenc Pawel. — Narozen 1795 w Ausobí w Čáslawsku; wyswěcen 1820; kaplan u sw. Tomáše, u sw. Magdaleny w Brně; r. 1835 katecheta při normalní škole a konsistorialní radda tamže.
1. Böhmische Sprachlehre für Deutsche VI. 89.
2. Filotea (z franc.) VI. 2274.
W časopisech: Časop. mus. VI. 932. f.

Žák, Josef Wácslaw. — Narozen we Weselíčku w Táborsku r. 1805 2. Února. Chodil do školy we Wltawském Týně, později w Praze w Týně; půl čtwrta roku studowaw techniku, nastaupil we swém 23. roce učení knihtiskařské w arcibiskupské tiskárně w Praze. W 30. roce odweden na wojnu, čtyry léta slaužil w pluku Kučerowském (později Latour, nyní Benedek nazwaném), a sice prwní rok co sprostý a zastupitel, potom co desátník. Pro onemocnění propuštěn z wojny, byl sazečem nejprwé w arcibiskupské tiskárně, potom u synů Bohumila Haase, od r. 1836 faktorem arcibiskupské tiskárny až do roku 1849 s přestáwkau 11 měsíců w roce 1846, kdež řídil Gájowu tiskárnu w Záhřebě. R. 1849 dostal se za faktora sazečského do tiskárny synů Bohumila Haase.
1. Do wšeho se plete (dle Jüngera) VI. 682. a.
2. Hubička (od Kastelli) VI. 682. b.
3. Zlý Krolo (z angl.) VI. 682. c.
4. Děwče Marienburské (od Kotzebue) VI. 682. d.
5. Nesworní bratří (od téh.) VI. 682. e.
W časopisech: Wčela VI. 913. d.

Žalanský, Hawel (též Phaëton). — Narozen 1571 w Žalanech kraje Litoměřického; farář w Ledči, na Horách Kutnách, pak u swat. Jiljí w Praze (1615); umřel r. 1627 10. Března, w stáři 56 let.
1. Historia etc. o zkáze Jerusalema IV. 292.
2. Spis o protiwenstwích církwe IV. 577.
3. O ctnosti angelské IV. 703. a.
4. O pokoji a wálečném nepokoji IV. 703. b.
5. O dítkách křesťanských IV. 703. c.
6. Spis ku poctiwosti pohlawí ženskému IV. 703. d.
7. O starosti a náhlé smrti IV. 703. e.
8. Knížka o starosti IV. 703. f.
9. Knížka o nemocech IV. 703. g.
10. O ctných manželkách IV. 703. h.
11. O pohřbích IV. 703. i.
12. O čarách IV. 834. a.
13. O obludách nočních IV. 834. b.
14. O dwau posledních a nejpotěšitelnějších wíry křesť. artikulích IV. 1374.
15. Knížky dwoje o angelích dobrých a zlých IV. 1443. a.
16. O beránku božím IV. 1443. b.
17. O swatých ženách IV. 1473. a.
18. O slawném přenešení etc. sw. patriarchy Enocha IV. 1473. b.
19. Spis neb kázaní prwní o sw. mučedlnících českých etc. IV. 1634. a.
20. Kázaní o drahém božím těle IV. 1634. b.
21. Spisowé o mučedlnících českých IV. 1634. c.
22. Ku památce mučedlníků našich českých IV. 1684. d.

23. O sw. Janu křtiteli a o sw. Pawlowi kázaní IV. 1634. e.
24. O welikých modlářských bludích etc. IV. 1634. f.
25. Homilia nad smrtí p. Alžběty manž. Sam. Fontina IV. 1712. a.
26. Čtwero pohřební rozjímání nad smrtí p. Hawla Štyrského IV. 1712. b.
27. Knížka o služebnosti a služebnících sw. ewangelium IV. 1752. a.
28. Napomenutí pro kněží etc. IV. 1752. b.
29. Knížky dwoje o skutcích p. n. J. K. IV. 1793. a.
30. O druhém Eliášowi etc. IV. 1793. b.
31. O nádobě boži wywolené, totiž o Pawlowi swatém etc. IV. 1793. c.
32. Troje rozjímání o nejsladším jménu Ježíš IV. 1874. a.
33. O posluchačích sw. ewangelium IV. 1874. b.
34. O nejšw. božím slowu IV. 1874. c.
35. O poctě boží nejpřednější etc. IV. 1874. d.
36. O čtyrech wěcech, kteréž se nejposlednější jmenují IV. 1874. e.
37. Přemyšlowání o smrtedlnosti etc. IV. 1874. f.
38. O sedmi ranách božích IV. 1874. g.

Žalkowský, Frant. Fridrich ze Žalkowic; 1698.
1. Kwítek májowý uwadlý t. kázaní etc. nad Kandidem Swendau. V. 1085.
2. Růže duchowní líbeznosti etc. V. 1446.

Žalud, Řehoř Görlický; 1609.
Kalendář IV. 779. e.

Žalud, Jiří Jan z Mostu. — Mathematik a kantor w Chebu 1633.
Kalendář V. 520.

Žandowský, Sewerin z Buděšína 1627.
Triumphus Christi regis redivivi V. 694.

Žatecký, Pawel. — Stal se bakalářem swob. umění r. 1470, mistrem 1475; professorem na universitě od r. 1476 až 1499; děkanem fakulty filos. r. 1477, rektorem 1484, 1492, 1496; roku 1500 w postě zwolen za administratora strany pod obojí; stal se děkanem u sw. Apollinaříše; umřel w důstojenstwích těchto r. 1517, 4. Července.
1. Traktat o přijímání malých dítek III. 765.
2. O sw. Máří Magdal. etc. (přel. z lat.) IV. 1781.

Želecký, Norbert z Počenic. — Opat Hradištský 1680.
Mons pietatis etc. V. 1183.

Želechowský, Šebestian Ant. z Želechowa. — Auředník panstwí Nowoměstského w Morawě; 1619.
Nowina o zázraku etc. w dědině Wodrawci IV. 845.

Želetawský, wiz **Regius**, **Štelcar**.

Železenský; 1839—1842.
We Wčele VI. 1220. c.

Žell, Ludwík; 1839—1842.
Básně VI. 344.
We Kwětech VI. 496. k.

z Žerotína, Karel. — Rodu panského; narozen w Brandýse nad Orlicí 14. Září 1564. W Janowě (Genua) tichým a mrawným Theodorem Bezau ku kalvinskému náboženstwí přeweden; potom český bratr. Slaužil co woják, weda pluky morawské 1596; na to hejtman markrabstwí morawského, ač nekatolík, wěren zůstal Ferdinandowi II. Předce roku 1628 stěhowati se musil do Wratislawě, prodaw statky swé. Powoleno mu jíti do Přerowa w Morawě, kdež i umřel. Muž oswícený; Mæcen swého času weliký; umřel 1636.
1. Píseň (w kancionalu) IV. 154.
2. (Dopisy jeho) IV. 244. 1130. V. 646.
3. (Sepsal swau cestu do západních zemí) IV. 658.
4. Apologia IV. 1464.

Žídek, Pawel. — Rodilý Žid (odtud jeho jméno) z Prahy; přestaupil ku křesťanskému náboženstwí, načež studowal we Wlaších. Stal se mistrem w Padui, w Bononii, we Wídni, též doktorem theologie. Po husitských bauřích wrátil se do Prahy, kdež r. 1443 přijat do fakulty, dwakrát pokutowán odprošením pro rozličné urážky proti jiným spoluaudům; konečně nejspíš r. 1448 s jinými mistry katolickými wystaupil z university. Stal se kanowníkem Pražským; snažil se, ač darmo, o biskupstwí Olomucké, též Litomyšlské; žil roku 1466 u dwora krále Jiřího u welmi bídném stawu, a umřel snad málo let po smrti krále Jiřího (1471).
1. Wšeobecná historie III. 120.
2. Spráwowna III. 218.
3. (Encyklopedie) III. 267.

Žirownický, Wácslaw. — Narozen w Hradci Králowé; od r. 1850 suppl. professor gymnasialní w Něm. Brodě.
We Kwětech VI. 1084. f.

Žitek, Antonín Wácslaw. — Narozen 3. Září 1795 we Štáhlawici; stal se knězem 12. Srp. 1821; kaplan Mšecký; lokalista w Srbci.
1. Citowé osadníků Smečenských při installací etc. Matěje Šimáka VI. 439. a.
2. Citowé osadníků Slanských a Smečenských při obdržení zlatého čestného peníze Mat. Šimáka děkana VI. 439. b.
3. Dewatero písní VI. 505.
4. Odměna mrawným a pilným dítkám VI. 1321.
W časopisech: Wčela VI. 496. m.

Žižka, Jan z Trocnowa. — Slawný wojewůdce český († 1424).
Listy jeho III. 243. 478.

Žlebek, Ondřej. — Spráwce církwe ewangelické w Staré Tuře 1811.
Kázaní po X. nešťastné příhodě ohně we Staré Tuře VI. 2028.

Žlutický, wiz **Hawlůw**.

Žweykal. — Mistr zlatnický a měšťan Pražský.
Popsání trojích cest w Ewropě, Asii, a w Africe VI. 1002.

II.

Jména spisowatelů cizích,

z nichž do češtiny překládáno.

III.

Registřík

kněh w díle tomto uwedených w abecedním pořádku.

Wyswětlení krátké katechismu, od Mik. Tomka VI. 1846.

Dodatky k žiwotopisům.

Ausobský, Coelestin. — Studowal na gymnasium w Jindřichowu Hradci; wstaupil r. 1812 do řádu františkanského; wystudowal potom filosofii w Plzni, theologii w Praze. Poswěcen na kněžstwí w Brně r. 1818, stal se téhož roku kooperatorem w Dačicích na Morawě, r. 1827 superiorem w Hořowicích, r. 1830 guardianem we Slaném, pak w Dačicích. Roku 1836 ustanowen jest za kazatele a katechetu w Oticích; zastáwal od r. 1839 až 1848 kazatelský úřad w Zásmukách; odkudž opět dostal se do Otic r. 1848.

Burian, Tomáš. — Powýšen za majora r. 1851.

Čerwíček, Stanislaw. — Byl saukromým učitelem w osadě sw. Petra w Praze (okolo r. 1830); umřel, žiwiw se poslední léta hudbau.

Esop. — Doktor lékařstwí.

Fayl, Antoniu Emil. — Narozen 26. Února 1797 w německé wesnici Dražkowicích na panstwí Čerwenohrádeckém (Rothenhaus) w Žatecku. Studowal na gymnasium w Chomutowě (1808—1814), na filosofické (1814—1817) a práwnické fakultě (1817—1821) w Praze. Odbyw práwní praxi civilní w kanceláři zemského advokata Jana Grosse (1820—1823) a zkaušku apellační, wstaupil 11. Listopadu 1823 do praxí při hrdelním saudu Pražském; stal se 27. Led. 1825 magistratním sekretářem w Domažlicích, r. 1832 radním w Mirowicích, a hned r. 1833 k. purkmistrem w Domažlicích. Od r. 1850. cís. okresní saudce w Plzni.

Ferjenčík, Samuel. — Narodil se we Zwoleně w Uhřích dne 3. Prosince r. 1793, kdež otec jeho Jiří byl radním městským. Po odbyté škole domácí dán w 11. roce stáří (1801) pro další wzdělání do Báňské Bystřice, pak do Šťáwnice, později do Rymawské Soboty pro naučení se řeči maďarské. Odtud wrátiw se do Šťáwnice, zůstal tam do roku 1811, načež studowal theologii w Prešpurku do r. 1815. Toho roku odebral se na universitu do Jeny, kdež studowal dwě léta we společnosti s Šafaříkem, Kollárem, Chalúpkau, a oblíben jsa co dobrý zpěwák při guitaře, příležitost měl seznámiti se se slawným Göthe i jinými wýtečnými Němci tam meškajícími. Roku 1817 dne 18. Října přítomen byl při slawnosti akademiků německých na Wartburce. Odebraw se z Jeny w Kwětnu 1818 přes Bawory, kdež w Baireutě poznal Jeana Paula, stal se nejprwé kaplanem w Báňské Bystřici při tamějším superintendentowi; poswěcen tamže na kněžstwí dne 2. Čerwence 1818; stal se r. 1820 farářem w Sudicích w Nowohradské stolici, roku pak 1827 w Jelšawě, kdež posud úřad pastýřský zastáwá.

Fialka. — Předtím professor českého jazyka na wojenské akademii w Nowém městě za Wídní.

Hajniš. — Roku 1851 stal se poštowním kommissarem pro Čechy.

Hansgirg. — W Říjnu r. 1851 powolán za professora na Staroměstské gymnasium w Praze.

Held. — Umřel r. 1851.

Herzog. — Wystaupiw z kláštera, umřel.

Jirsík. — Poswěcen za biskupa Budějowského dne 19. Října, a installowán 26. Října roku 1851.

Kadawý. — Posledně zas nawrátil se do Uher.

Kamaryt, František Dobromil. — Děkan w Kaplicích.

Kampelík. — Doktor lékařstwí, nyní (1851) we Hronowě za Náchodem.

Kendík. — Kaplan we Mšeně.

Klicpera, Wácslaw. — Od r. 1849 školní radda, a direktor akademického gymnasium w Praze.

Kopecký, Jan Dalibor. — Doktor lékařstwí; na smyslích pomaten nachází se nyní w blázinci w Praze.

Kottler. — Obchodník w Turnowě; cestowal po Sibirii, kdežto měl částku w tamějších zlatých dolech.

Medlín, Jan. — Umřel co probošt kapituly Pražské.

Mráz. — Děkan u Wšech Swatých na hradě Pražském.

Němcowá. — Od r. 1851 w hořejších Uhřích.

Ondrák, Prokop. — Od r. 1835 kaplan na sw. Hoře, od r. 1836 w Kozmicích; od r. 1837 katechetau na hlawní škole w Příbrami. Jest děkanem tamže od r. 1846.

Pichler, Karel. — Úředník při aučtárně we Lwowě.

Pohan, Wácslaw Alexander. — Studowal na gymnasium w Jihlawě (1804—1809), filosofii a theologii w Budějowicích. Na kněžstwí poswěcen tamže dne 12. Srpna 1814, stal se 23. Srpna téhož roku kaplanem w Plané nad Lužnicí; dne 28. Ledna 1823 biskupským notářem; dne 15. Října 1830 farářem we Hlawatcích w kraji Táborském; dne 1. Kw. 1833 farářem w Poříčí nad Sázawau. Dekretem arcib. od 6. Srpna 1842 powýšen k důstojnosti děkanské.

Polák, Milota Zdirad. — Narozen 29. Unora l. 1788 w Zásmukách. W Praze nawštěwowaw školy, wzdělal se nejen w literním, nýbrž i w hudebním umění, připrawowal se pod Alšem Pařízkem k auřadu učitelskému, a stal se pak učitelem w sirotčím domě w Praze. Na podzim r. 1808 při wšeobecném bojowném zápalu pro obhájení Rakauska proti Napoleonowi chopil se Polák zbraně; stal se kadetem, a brzy na to praporečníkem při pluku Č. 22. (nyní Felix Schwarzenberk) We wálce r. 1809 bojowal w bitwách w Bawořích, pak u Asparnu a Wagramu. Po skončené wálce ležel nejprwé w Králowéhradecku w Čechách; potom r. 1812 přesazen co zástupník ke pluku Č. 15 (nyní Nassau), dostal se s týmž plukem do Polska; aučasten byl mnohých bitew we wálce roku 1813, wtáhl též r. 1814 do Paříže. Léta 1814 přesazen co nadzástupník k uherskému pluku Č. 3. (cís. Alexander), přišel co majetníkůw pobočník ku polnímu maršálowi-zástupníku baronu Kollerowi, při němž po kongressu Wídenském přebýwal w Praze a na statku jeho Obřístewském. S ním, co intendantem wojska, táhl r. 1820 do wálky wypuklé w Neapoli. Zde obdržel od krále Neapolského řád sw. Mauricia a Lazara, a přebýwaw w Neapoli co pobočník Kollerůw až do smrti jeho r. 1827, stal se potom téhož roku professorem českého jazyka na wojenské akademii w Nowém městě za Wídní. Jím český jazyk na tomto ústawě ponejprw přiweden byl k wětší wážnosti. Roku 1830 powýšen za setníka, odebral se k swému pluku; ležel se setninau swau r. 1831 na kordonu proti choleře blíž Nowého Města za Wídní, pak we Břetislawi, w Komárnu a opět we Břetislawi. R. 1837 powolán k akademii Nowoměstské s důstojenstwím majora při pluku uherském Č. 39 (Don Miguel) za praefekta jazyků, totiž francauzského, wlaského, českého a maďarského. R. 1843 powýšen za podplukowníka, r. 1848 za plukowníka, načež r. 1849 wstaupil s důstojenstwím generala do pensí, zaslaužené 41letau wýtečnau službau wojenskau.

Řehák. — Umřel r. 1851.

Skuherský. — Doktor w lékařstwí.

Sláma, František. — Studowal bohoslowí w Budějowicích (1811—1814).

Šohaj, František. — Absolwowal práwa w Praze r. 1839. Doktor filosofie; w Říjnu 1851 stal se professorem na Staroměstském gymnasium w Praze.

Šolthés, Gerson. — Narozen dne 1. Dubna 1812 we Welenicích u Poděbrad w kraji Bydžowském, kamž otec jeho Štěpán, rozený Maďar ze Szántó, stolice Aba-Ujwárské, brzy po wydání tolerančního patentu za cís. Josefa II. powolán byl za duchowního pastýře nowě zřízené církwe ewangelické. Nawštěwowal hlawní školu w Jičíně, gymnasium dílem tamže, dílem w Praze na Nowém městě. Studia filosofická dokonal w Břetislawi w Uhřích; pobyl rok w Pápě pro seznámení se s jazykem maďarským; studowal theologii na ewangelickém ústawu bohomluweckém we Wídni. Ordinowán tamže za duchowního, nawrátil se r. 1838 do otčiny, kdež nejprw jako vikář, potom po smrti otce jakožto duchowní pastýř w Libici aučinkowal.

Štětka. — Doktor lékařstwí w Kutnéhoře.

Swihlík. — Umřel w Jílowém.

Swoboda, Jan Wlastimil. — Umřel co učitel u sw. Mikuláše na Malé straně.

Tomíček, Josef Slawomír. — Aud učené společnosti české.

Trojan, Frant. Břetislaw. — Císařský wládní kommissař w Uhřích.

Umlauf. — Setník dělostřelecký, w pensí.

Wašák. — Učitel hudby w Rusích.

Wáwra, Slawomil. — Čekanec doktorstwí práwnického; r. 1851 wzat do wyšetřowání u wojenského saudu w Praze.

Oprawy.

Na straně 9 řádek poslední místo mnohá čti: mno-
" " 30 slaupci 1 " 45 " Starém " Nowém
" " 117 " 1 " 5 " 1613 " 1612
" " 203 " 2 " 41 " Wolnického " Mělnického
" " 222 " 1 " 26 " 1618 " 1608
" " 222 " 1 " 29 " 1618 " 1608
" " 234 " 1 " 27 " Vatelius " Valecius
" " 267 " 2 " 38 " Iliesskazy " Illieshazy
" " 281 " 2 " 50 " 1701 " 1741
" " 285 " 2 " 7 " Trojan " Trajan
" " 369 " 2 " 5 " 1741 " 1841
" " 369 " 2 " 54 " spasení " psaní
" " 402 " 1 " 31 " Frant. " Wácslawa
" " 413 " 2 " 1 " Hrfa " Harfa
" " 414 " 2 " 30 " Vogla " Wolfa
" " 415 " 1 " 36 " Kocebue " Kottra
" " 424 " 1 " 48 " Šepe " Šope
" " 448 " 2 " 47 " Marmonisté dle Marryata od J. Malého čti Mormonisté, od J. Malého
" " 461 " 2 " 30 " Kung čti: Kunc
" " 477 " 1 " 45 " Nath. " Math.
" " 486 " 1 " 3 " Pau(a) " Pan(a)
" " 515 " 1 " 28 " Kroba " Kroha
" " 534 " 2 " 42—44 slowa: Narozen etc. až 17. Srpna buďtež wynechána.
" " 543 " 1 " 1 místo 1794 čti: 1799
" " 543 " 2 " 26 " 1850 " 1810
" " 551 " 2 " 6 " Emmanuel " Emil
" " 562 " 1 " 15 slowa: 2. Hiacynthy VI. 306. 828. buďtež wynechána.
" " 572 " 2 " 25 čti: (roku 1850 56 -58 let stár)
" " 595 " 1 " 6 místo: Kurandy čti. Korandy
" " 595 " 2 " 17 " 607 " 687
" " 607 " 2 " 23 " (přel.) " (něm. sepsal a zčeštil)
" " 607 " 2 " 23 " 1552 " 1582
" " 611 " 1 " 45 " 1829 " 1839
" " 615 " 2 po ř. 10. wloženy buďte řádky 20 až 24 t. j. slowa: 3. Šmida powídky až 6. Töpfera: Wéwodůw rozkaz VI. 693; na místě pak nynějším buďtež wynechány.
" " 631 " 1 řádek 14 místo Wlastimír čti: Wlastimil
" " 652 " 1 " 22 " radní " předseda
" " 673 " 2 " 6 čti: Apologie bratří českých
" " 673 " 2 po témž ř. 6. wlož: Apologie stawů českých r. 1618. IV. 1065. c. α; e. β.

DODAVKY A DOPLŇKY

K

JUNGMANNOVĚ

HISTORII LITERATURY ČESKÉ.

SESTAVIL

I. J. HANUŠ.

I.

PRVNÍ A DRUHÉ ODDĚLENÍ LITERATURY ČESKÉ.

(NÁKLADEM ČESKÉHO MUSEUM ČÍSLO XCII.)

V PRAZE.

V KOMMISSÍ KNIHKUPECTVÍ F. ŘIVNÁČE.

1869.

Tisk Jaroslava Pospíšila v Praze.

Předmluva.

Vydávaje nákladem *Matice české* dodavek a několik oprav k „Literatuře České“ našeho nezapomenutelného *Josefa Jungmanna*, vyšlé roku 1847—1849, jsem si jasně vědom, jaké povinnosti a jakou odpovědnost při podniknutí tak nesnadném na sebe kladu.

Měli jsme totiž a máme ještě, co se „Slovníka“ a „Historie Literatury“ dotýká, jistým směrem jen *jediného* Jungmanna! Dotčená díla jsou podnes literární práce nehynoucí slávy a nevyčerpatelného užitku! Jen tichý a čilý genius Jungmannův byl s to, aby neunavnou svou pílí a svěžestí, učeností a věhlasností samojediný tato díla ve svět vnější uvedl; jsou to arcidíla, ježto jinde jen pomocí celých akademií vydávány bývají.

Pročež žádám každého milovníka literatury česko-slovenské, by se slovanskou národní shovívavostí přijal, co zde z prvního a druhého oddělení Jungmannovy historie literatury naší podávám, a prosím, by mi nápomocným byl příspěvky vlastními, kdo jakých pilností svou a bádáním šťastně dobyl. Příkladem v této věci buď pan *Josef Jireček* ve Vídni, jenž, jakmile jen doslechl, že Matice mi svěřila doplňování literárního arcidíla Jungmannova, ihned laskavě mi zaslal svých vlastních oprav a dodavků, jichž jsem zde i již použil. Skládám mu za tuto laskavost veřejně své nejvroucnější díky.

V ukrytosti ne všem přístupné leží u nás ještě mnohý rukopis, mnohá vzácná kniha česká, ani Jungmannem ještě neseznána; nechť tudíž ti šťastní přátelé literatury české, jimž přístupu k nim je popřáno, si neobtěžujou podati nám, a to buď v Museum u pánů *Nebeského* nebo *Vrťátka*, anebo v knihovně vysokých škol laskavý popis nových svých nálezů. S vděčností použijeme takovýchto poukázek. Hodláme totiž pokračovati v této práci, doufajíce, že snad za rok budeme moci podati obecenstvu pokračování třetího a čtvrtého oddělení; neboť hodláme pokračovati aspoň do té doby literatury české, nežli klesla v žalostný svůj úpadek v osmnáctém století. O literaturu naši, nově z hrobu svého šťastně v devatenáctém století vzkříšenou, a nyní bujaře a mile kvetoucí, ať se pokusí síly mladší.

Nemíniž však nikdo, jako by následující listy chtěly snad býti prací samostatně pro sebe stojící; nejsouť ničím jiným, než doplňky či dodavky k Jungmannově literatuře, a to doplňky takovými, že na mnohém místě ani nejsou srozumitelnými tomu, kdož by prvé nebyl si přečetl patřičné místo u Jungmanna. Pročež probíráme zde Jungmanna ode stránky ke stránce, od čísla k číslu, nápodobňujíce jeho „Historii Literatury České“ dle přání Matice podobným tiskem a formátem.

Jelikož dále doplňky tyto mají býti jen poukázaním na literární zprávy z té neb oné doby písemnictva českého, nikoli ale provedenou snad kritikou jich, citujeme mnohý výrok literární, aniž bychom tím jevili svou náklonnost anebo souhlas s ním; neboť

šlo nám hlavně toliko o to, abychom podali jako literární apparat k budoucí teprva historii literatury české, budsi již úplně, budsi jen částečně či monographiemi vydobyté; šlo nám hlavně o to, abychom podali čtenáři jako rukovět, kde má hledati zvěst o té neb oné době literatury, úsudek a provedení každému ponechávajíce.

Hned po této předmluvě následuje ***slovníček*** k ***celé*** „Historii Literatury Jungmannové“, slovníček jiného druhu, než jsou seznamy knize Jungmannově samé přidané, jelikož ***tyto*** poukazujou jen k ***jednotlivým*** spisům, kdežto ***onen*** obrací zřetel na celé ***skupeniny***, ***druhy*** a ***doby*** literatury české. Slovník takový je prakticky velmi prospěšný. Dejmež ku př. tomu, což se přehojně stává, že nějaké knize české schází titulní list; tu je velmi nesnadno shledati, zdaž Jungmann tu knihu kdesi vypisoval čili nic. Připojený tu slovníček podává pak dobré rady, jak mne zkušenost mnohonásobně byla poučila. Staří naši předkové vytrhávali totiž tituly a předmluvy knih, jen aby knihy tím uchránily před stíháním censury. Srovnejž jen „Index Bohemicorum librorum prohibitorum et corrigendorum“ (Pragae), po r. 1770 vyšlý.

Na konci spisu tohoto je však přiložen opět nový seznam všeho toho, o čem se tu jedná, a to seznam věcný a zevrubný v abecedním pořádku, jehož pomocí i klíč je podán k Jungmannu samému, jelikož seznamy v literatuře české podané a teprva po smrti Jungmannově vypracované neposkytujou žádoucí zevrubnost a úsečnost. Spůsob citování je tam tak zřízen, že přední číslo naznačuje stránku přítomného spisu, druhé pak číslo určuje blíže, hlavně udáním čísla, kde na té stránce nachází se spis citovaný. Cituje-li se nějaká signatura knih neb rukopisů beze připojení obzvláštního, do jaké knihovny by patřila, míní se jí vždy knihovna vysokých škol Pražských, u Jungmanna buď knihovna ***Klementinská*** a ***veřejná***, buď knihovna ***císařská*** pojmenovaná.

Ve spisu konečně samém použil jsem dle návodu Jungmannova a abych ušetřil místa jako on, hojných skrácenin; avšak doufám, že jsem tím znatelům literatury nestal se temným v citátech svých. Kdyby tomu však nad očekávání tak býti mělo, vezmiž laskavý čtenáři do ruky „Quellenkunde und Bibliographie der böhmisch-slovenischen Literaturgeschichte“, vyšlou v Praze r. 1868; ta bohdá z pochybností k žádanému světlu a cíli přivede. Komu by na příklad mimo očekávání byl temný citat: Fejfalík, Leiche str. 21., ten ať si laskavě vyhledá v „Quellenkunde“ jméno Fejfalíkovo na str. 235 v rejstříku, kterážto stránka mu ochotně poukáže, že má hledati na str. 191., co jsou ty „Leiche“.

V kolleji Klementinské 19. listopadu 1868.

Hanuš.

Přehled rozdělení vědeckých u Jungmanna k snadějšímu vyhledávání jistých druhů kněh.

Spisové oddělení prvního.

(451—1310.)

Str. 16. Jungmannovy historie literatury.

IX. a X. století.

1. *Sněmy,* jinak *Libušin soud* či *Zelenohorský rukopis.* Je to **nejstarší** pergamenový **zlomek** literatury netoliko české, než slovanské vůbec.

Přidej k tomu, co Jungmann uvádí, i úsudek *Dobrovského* ve Wiener Jahrbücher der Literatur roku 1827. svazek 37., kde posuzuje i *Šafaříkovu* Geschichte der slav. Literatur i *Jungmannovo* první vydání historie literatury české. O rukopise Zelenohorském mluví tam na str. 29.

Novější literaturu o tomto rukopise viz mimo Nebeského v Musejníku ve Vídenském Světozoru co přílohu Slovenských novin (sign. 54. A. 125), r. 1857. str. 18. (význam a mythologie „Truta"). Pak v témže časopise již samostatně vycházejícím (musejní signatura 59. E. 12) r. 1858. str. 177. 185., r. 1859. str. 217. (úvahy o Zel. Rukop. rukou Hermenegilda, dílem i Josefa *Jirečka* psány). — O Zel. Ruk. psal r. 1858 i časopis Posel z Prahy (sign. 54. D. 410) a to v II. oddělení, str. 17., ba téměř všecci časopisové a noviny české po útoku *Tagesbote* aus Böhmen na vzácný ten rukopis, jako ku př. Musejník r. 1858. str. 600., kde najdeš obranu jeho ze stanoviště filologického důkladnou rukou prof. *Hattaly.* (Pokračování toho viz v Musejn. 1859. str. 326. a r. 1860. st. 59. 313.) V. V. *Tomek* sestavil všecka svědectví Kovařova a jiných o vynalezení jeho, a to v Musejníku r. 1859. str. 28. 102., který spis vyšel i Jak. *Malým* německy pro sebe. Taktéž psal o tom *Tomek* v Lumíru, 1859. str. 135. — V seděních učené společnosti Pražské mnoho jednáno bylo o R. Zelenohorském, ku př. r. 1859. *Hattalou* z básnického stanoviska, str. 3. téhož roku i J. P. *Šafaříkem* o výkladu věcném, a to hlavně co se týká srovnání dědičného práva českého k právu německému, str. 90. Zprávu o tom podaly Pražské noviny, 1859. č. 301., pojednání pak celé vyšlo po smrti Šafaříkově v Musejníku r. 1864. str. 3. — O nalezení R. Z. viz též Světozor r. 1859. str. 217., kdežto na str. 237. srovnej i pojednání pod nápisem: Naše básnictví staročeské a *Büdinger.* — V Rozpravách svých (sign. 54. C. 245) klade Jos. *Jireček* výklad výrazů: ot, oten, Tetva (r. 1860. str. 95.). I Anthologii *Jirečkovu* ze staré literatury české (r. 1860.) i „Echtheit", str. 205. třeba srovnati. — R. 1861. podal J. *Slavíček* v Právníku (sign. 54. D. 463) pojednání o ordáliích (str. 70). — V učené společnosti vykládal *Hanuš* dějiny a rozbor R. Z. r. 1866. str. 71., co pak tiskem vyšlo pod jménem: Schrifttum und Schriftwesen v Praze roku 1867. Viz tam stránky 39—67. Co základ starého práva českého váží si Z. R. hlavně Herm. *Jireček* v českém a německém vydání svého Práva českého a moravského, jakož i ve svém Codexu juris bohemici. — K. *Sabina* vykládá důležitost R. Z. ve své historii literatury české hlavně na str. 39—67. A. *Šembera* mluví o něm ve své histor. literatury české, II. vyd. str. 34. a v III. vydání, str. 30. — Viz též valnou literaturu R. Z. v Hanušově Quellenkunde der böhm. Literaturgeschichte, učenou společností Pražskou r. 1868. v Praze vydanou, na str. 236., kde odkázky literární najdeš.

Opětovaný v museu českém pokus, zachytiti vybledlé zbytky R. Z. *fotografií* a takto zachrániti a rozšířiti je na spůsob rukopisu Královdvorského, nepodařil se bohužel posud.

V nejnovější době i k tomu hleděno, bájeslovně či mythicky vyložiti Libušin soud. Viz co se toho týká pojednání E. *Komárka* v Quellenkunde (1868) na str. 158. 205. 208. 211. 221. a Václ. *Nebeského* úsudek v Obzoru literárním I. 1868. č. 11. str. 163. — Srovn. též Schriftwesen und Schrifttum (1867) str. 47—55. a článek: mythische Literatur v Quellenkunde, str. 242. — Korn'a (Nork) pojednání: über die myth. böhm. Fürstin Libuša als Naturgöttin aufgefaszt (Almanach Libuša 1850. str. 452) je větším dílem nekritické. Za to zasluhuje ale povšimnutí A. *Bielovskiego*: vstęp kriticzny do dziejów Pólski (sign. 22. D. 332).

2. *Hospodine pomiluj ny.* Tato píseň církevní je pozůstalek slovanské liturgie, i když se nedá dokázati, že složena je Kyrilem neb Methodějem. Zpívá se podnes v kostelích.

Dobrov. Gesch. d. Spr. u. Lit. 1791. str. 326., 1792. str. 49. 59., 1818. str. 62. 77. 79. podle rukopisu univ. knihovny z r. 1397. sign. 17. F. 30. Nepochází od sv. Vojtěcha; zpívalať se t. již před ním (Cosmas). *Bolelucký* v Rosa Bohemiae (sign. 51. E. 41, pars altera) má dvojí text a noty. Píseň ta *není* však snad „jedinou" památkou slovanské literatury v Čechách. (H. Jireček, Světozor, 1858. str. 27). — *Voigt*: Kirchengesang in Böhmen (1775. I. svaz. str. 200. učená společnost v Praze). Písně kostelní nejstarší české (Libuša, Almanach němec. 1858. str. 375). *Sabina* hist. lit. str. 147. O některých zvláštnostech staročeské prosodie od Jos. *Jirečka.* Světozor, 1859. — *Fejfalík* altčechische Leiche, Wien 1862. str. 19. (643). — Časopis Dalibor (54. A. 127), 1862. str. 201. — Antholog. staročeská, 1860. str. 43. — *Šembera* hist. lit. II. vyd. str. 55. 128., III. vyd. str. 51. Srov. též *Nebeského* v Obzoru literárním, 1868. č. 10. str. 148. — Hanuše v Schrifttum und Schriftwesen 1867. str. 18. 25., pak v Malém výboru 1863. str. 66. 64. a *Hanku* o ostatcích slovanského bohuslužení v Čechách, v Pr. 1859.

Formy nejstarší *Otčenáše* a *Věřím v boha* (*Páteř* a *Kredo*) dokazují, že pocházejí již z doby křesťanství *římsko-německého.* O nejstarší formu slovanskou pokusil se též *Šembera* v 3. vydání literatury str. 50. poznam. 2. Chyb mluvnických v *Otčenáši* dotýká se tamtéž, udávaje zároveň, že Fr. *Sušil* teprva r. 1863 sprostil Páteř českou poslední chyby mluvnické ve svém kritickém vydání sv. Matouše, str. 81. — Srovn. též o dvou zpěvnících latinsko-českých v universitní knihovně Pražské (11. D. 1. — 17. J. 20), v Sitz. Berichte d. böhm. Gesell. 1865. II. str. 76. — Co do ceny hudební písně „Gospodi pomiluj ny" viz Ambrosovu Geschichte der Musik, II. Band. Breslau, 1864, který vůbec si všímal písní staročeských více, než posud kdokoli z německých spisovatelů dějin hudebních. Srovn. zde str. 5. číslo 21.

3. *Evangelium sv. Jana.* Zlomek na pergaméně v řeči česko-slovansko-liturgické.

Musejn. 1829. II. 33. — Světozor. 1858. 27. „o památkách slov. apoštolu.“ J. *Jireček* (o českém puvodním překladě evang. 1859. str. 5—9) dokládá, že i Holomoucký evangeliář stopy liturgie slov. na sobě nese. Šembera, hist. lit. str. 54. 85. III. vyd. 1867. str. 49. Příklady jazyka, č. 2. Schriftwesen, str. 24. 1867. — Zprávu podával též *Hanka* v slovn. str. XV. 1833. Srovn. též Jos. *Jirečka* příklady písma sv. v Antholog. staročeské, 1860. str. 4.

4. *Čtenie zimnieho času* či evangelia.

Mimo formy samoho samomu a p. upomíná v tomto rukopise již málo co na původní podobnost k evangelium sv. Jana, ba formy, jako: mudra*kuov*, duchovni*kuov* a p. jsou důkazem, že přepis sotva pochází z 13. neb 14. věku. *Jireček*: o původním překladě evang. 1859. str. 5—9. *Hanka* v Rozboru II. oddělení, 33. Abhandl. d. k. böhm. Ges. V. Folge 3. Bd. 1843—1844. str. 701. *Šembera*, III. vyd. str. 136. klade spis ten teprva do třetí doby literatury.

5. *Jména česká na mincích starých,* osobní a místná.

Voigt: Beschreibung der böhm. Münzen. Prag, 1772—1774. J. Mader Vers. über die Bracteaten, insbesondere die böhmischen. 1798. (učen. spol.). Krit. Beitr. zur Münzkunde (učen. spol.) 1803. — Pražské nov. 1825. str. 39. — *Hanka* v Památkách. 1855. str. 234. 282. 328., 1856. str. 42. 88. 141. 177. 229. 281. 324. 366., 1859. str. 41. 87. 135. 186. 323. 369., 1860. str. 85. 138. 184. Názvy mincí. Slovenské nov. 1858. str. 15. Šembera, hist. lit. str. 57. 58. III. vyd. str. 26. 53—55. (hojná sbírka). — *Zap*, Sitz. Ber. d. böhm. Ges. 1861. str. 25. *Vocel*, Pravěk str. 134. 470.

XI. a XII. století.

6. *Jména osob, řek, vrchů a j. v kronikách.*

Dobner, Pelzel, Pertz nejsou zřídla jich jediná. *Šembera* h. lit. II. vyd. str. 29., III. vyd. str. 26. 88. rozšiřuje však příliš jich objem. *Bočkův* diplomatář není v prvních svazcích veskrz víry hoden. Nejhojnější a nám nejbližší zřídlo takových jmen poskytují *Erbenova* regesta, Moravské desky zemské a H. *Jirečka* Právo české a moravské. Srov. Jungm. str. 28. č. 19. — Patřil by sem i rozbor jmen *bohů* a *bohyň*, *dnů* a *měsíců*. Srov. *Šembera*, hist. lit. str. 33. II. vydání; v III. pak vydání str. 29. č. f., kde však „Živa“ jest proměniti v „Dzieva“. Srov. *Miklosich*: die slavischen Monatsnamen, Wien. Denkschr. 1867. Die Fremdwörter im Slavischen. Denkschriften. 1868. *Weinhold*: Jahreseinteilung der Deutschen. Universitätsschriften in Kiel, 1862. *Erben*: měsíce slovan. Musejn. 1849. I. 133. Hanuš: jména měsíců. Sitz. Bericht der k. b. Gesell. 1867. 30. prosince. Již dříve položil Dobrovský základ k vysvětlení jich v Slavínů a v Slovance, ku př. v Slovance I. 70. 247. Viz též jeho Gesch. der böhm. Sprache u. Liter. 1818. 71. 92—103. *Spies*: rozbor staročeských místních jmen na -ici. Beseda, 1863. str. 87—135. Otavan, 1864. č. 7—9. *Vocel*, Pravěk str. 120. Viz literaturu i v následujícím čísle.

7. *Jmena v nadacích listinách* latinských.

Místo diplomatáře českého Palackým chystaného vyšla *Erbenova* regesta, 1854. (učen. spol. VIII. svaz.). Zasahují regesta ta od r. 600—1253. Najdeš tam glossarium a) jmen a slov *českých*, str. 808. b) slov německých, str. 812. c) index (seznam) jmen osobních, str. 625. 707. d) jmen místních, str. 708—807. — Archiv *Palackého* dospěl pátého svazku. *Demuta* historie desk moravských vyšla 1857. (sign. 22. D. 300). — Základní listiny klášterů, mortuaria a p. jsou též předůležitá zřídla. Srovn. Dobrovský: hist. lit. 1791. str. 328., 1818. str. 68. 69. 80. 92—103. *Šembera* hist. lit. str. 57. 59. 87., III. vyd. str. 52 (statky kláštera Holomouckého r. 1131). *Palackého* krit. úvaha a výklad základních listin kolleg. chrámu Litoměřického (Musejn. 1836. str. 323). Dějiny nár. česk. I. 2. 1862. str. 274., nota 319. Povšimnutí krit. hoden i Archiv für Kunde österr. Geschichtsquellen. Wien, 1848—1867. 37 Bände (sign. 22. C. 187). Schriftwesen 1867. str. 32. — H. *Jireček*, Právo české a moravské; Codex juris Bohemici. Srov. Sitz. Ber. učené společn. 1864. 17. října. — Vysvětlení *jmen* i osobních i místních je nejtěžší úlohou jazykozpytu a nejtemnější, viz tudíž následující literaturu: O jmenech na příponu durum, dunum, rigum, Krok II. 1. str. 42. od F. Š. — Přídavek k zeměpisným jmenům od B. *Tablice*. Krok, II. 1. str. 131. — O různosti českých a německých místních jmen, *Kalina* z Jaethensteinu v Abhandlungen der böhm. Ges. 1824—1826. Neue Folge, 1. svazek. — V. *Pelikan*: jména místní. Musejník, 1830. str. 309. Dodatky J. *Kollára*, str. 463. Fr. *Palacký*: jm. osobní a křestní, Musejn. 1832. str. 60. — Jména Slavašov, Bern a p. Květy 1834. str. 107. — F. J. *Sláma*: Jm. na *ice* a *vice*, Musejn. 1834. str. 394. s dodatkem Palackého. — J. P. *Šafařík*: Jm. národní, Musejn. 1835. str. 367. Srov. i Starožitnosti jeho. — *Chmela*, jm. obyvatelů, Musejn. 1835. str. 327. — Jm. česká v spisech jinojazyčných, Květy, 1842. Příloha, str. 17. 27. 29. — Jm. osobní, Pražské noviny, 1856. č. 243. — Jm. místní, Poutník Otav. 1859. str. 259. 306. — H. *Jireček* v Památkách. 1859. str. 227. — H. *Jireček* ve Světozoru, 1860. str. 1. 11. 37. 132. — *Hulakovský*, jm. rodní, Musejn. 1860. str. 146. 297. 420. — V. *Nebeský*, Sitz. Berichte d. k. b. G. 1860. II. str. 27. — Jm. cizí v řeči české, Světozor, 1861. str. 262. — Miklosichův výklad jmen. Úvaha J. Jirečka v Světozoru 1860. str. 132. a Nebeského v Musejn. 1861. str. 85. — Staročeská jm. na -iani. B. V. Spiess v Táboru, 1865. č. 33.

8. *Evangelium Sázavské* či Remešské, též *Text du Sacre* zvané.

Srovn. *Hanslika*, str. 5. Kyrilica v něm není sv. Prokopem psána. Viz: P. *Biljarski*: Sudьby cerkovnago jazyka. S. Petersbg. 1848. 2 svaz. Je psána teprva v 14. stol. Hlaholskou část psal nějaký mnich slovanský v Emausích. Srovn. Vlastimila, 1840. I. str. 201. Časop. kat. duchov. 1844. str. 774. — *Křížka* nástin dějů kláštera na Slovanech. Památky, 1855. str. 193., Schriftwesen 1867. str. 28. O jiných památkách hlaholských viz zlomky hlah. r. 1853 odkryté, pak J. Šafaříka o zlomcích Inspruckých (Sitz. Ber. d. böhm. G. 1859. st. 3. 23). *Vojtěch* Šafařík tamtéž. 1859. str. 60. — *Šembera*, hist. liter. III. vydání str. 56. poukazuje zároveň i na jiné památky hlaholské. Srovn. též Hanuše Quellenkunde, 1868. str. 169. 172. 180. 182. 219. Naučný slov. VII. 314.

Str. 17.

9. *Svatý Václave.* Píseň starocírkevní.

Rkp. knihovny universitní 17. F. 30. zahrnuje v sobě nejstarší modlitby a písně církevní. Popis jeho viz u Dobrovského Gesch. d. böhm. Spr. 1791. str. 326. 335., 1792. str. 58. 88., 1818. 123. — Star. sklad. 1823. str. 238.; pak v Rozboru, I. str. 131. O vydání Boleluckého viz výše č. 2. — J. *Jireček* anthol. staročeská, 1860. str. 43. *Šembera* III. vyd. str. 51. 52. — Srovn. též Malý výbor ze staročeské literatury, 1863. str. 64. 65. — O hymnech staroslo-

vanských 12. a 13. stol. ke cti sv. Václava vypravoval podle Srezněvského Hanka v sedění učené společnosti r. 1856. (IX. svaz. str. 58). Co se týká vydání Hankova té písně: sv. Václave, v starobylých skládáních (V. 239) viz die gefälschten böhm. Gedichte, 1868. str. 53.

10. *Jména osob z X—XIII. stol.* v zápisech úmrtních klášterů. Je jich velká hojnost.

O *Podlažicském* mortuaru ve Švedích viz Dudíka Forschungen in Schweden, 1852. str. 212. 228., jenž jej na str. 403. do slova otiskl, poněvadž přepis Bočkův v archivu Brněnském není úplný. — O *Opatovickém* rukopisu viz Musejn. 1841. str. 317. (Stárek). O klášteru samém viz Památky, 1865. str. 188. (Solář). Sem by patřila celá literatura o *úmrtních* knihách klášterských a kapitulních (mortuaria, totenbücher) dílem již tiskem vydaných, dílem v rukopisech ještě ležících. Srovn. Šemberovu hist. literatury. III. vyd. str. 98.

11. *Mater verborum* či glossy české v tak zvaném slovníku.

Srovn. Skorcova vydání ruské, 1853. v Petrohradě. — Sitzungsberichte učené společn. 1854. 30. ledna, V. Folge, 8. Band, pak 1865. 6. února, kde se rukopis musejní srovnává i k starožitnému tisku toho slovníka encyklopaedického. — Památky, 1855. str. 186. — Krok, 1865. str. 46. 105. Srovn. Šemberu v III. vyd. str. 89. č. 4. Co se týká *miniatur* Vaceradových v Mater verborum viz Památky, 1855. str. 186., kde je J. E. *Vocel* vypisuje. Srov. k tomu Sitz. Ber. 1865. I. 48.

12. *List z botanického slováře*, jejž Ant. Boček nalezl (Musejn. 1841. str. 104).

Výpis o něm nepodal Boček žádný. Patříť tudíž co do domnělého stáří (1260) mezi pochybné rukopisy.

13. *Glossy* v *homiliích Klementinských*, či nejstarší glossy v tak zvaném homiliaři „neznámého českého biskupa“.

Rukopis universitní knihovny 3. F. 6. Latinský text tištěn v „Homiliar eines Bischofs von Prag“ saec. XII. von Dor. Hecht. Prag, 1863 (sig. 22. B. 339). — Určení, co vlastně je codex 3. F. 6., t. j. že to *není* homiliář nějakého českého biskupa, najdeš v Sitzungsber. učené společn. 1866. 12. listopadu, str. 17. — O glossách jeho viz *Palacký* dějiny české (I. 2. str. 289); kladeť glossy do 13. století. Výklad gloss těch a otisk viz v Sitzungsber. učené spol. 1867. 21. října, str. 63.

14. *Píseň pod Vyšehradem* je *padělaná* jen báseň, co do opisu, dle staré původní písně nějakého českého minnesängera, patří tudíž teprva do doby 14. neb 15. stol.

Dobrovský odvolal tvrdění svá o původnosti a pravdivosti její listem k Bowringovi (viz téhož anglicko-českou anthologii), o němž mluví i Jungmann v Musejníku 1832. str. 241. O nepravdivosti viz Šemberovu hist. lit. I. vyd. str. 91., II. vyd. str. 98., pak Jirečkův Echtheit str. 187. a Sitzber. učené spol. 1864. 31. října str. 46. a r. 1867. 25. listopadu a prosince. V III. vyd. dějin literatury str. 102 připisuje Šembera padělání *Hankovi* a *Lindovi*, str. 102., naopak tomu ale Hanuš scriptorovi J. W. *Zimmermannu* v knize: die gefälschten böhm. Gedichte (Prag, 1868). Srov. Nebeského v Obzoru literár., 1868. č. 11. str. 168.

15. Tak zvaná „milostná *píseň krále Václava I.*“ je co do přepisu *padělaná*.

Viz o ní: *Haupt*: Verhandlungen der sächs. Ges. der Wisz. zu Leipzig. I. Band. — *Nebeský*. Musejn. 1858, str. 136. — *Fejfalík*, Sitzungsberichte der Wien. Akad., 1857. 25. svazek, str. 332. — *Tagesbote* aus Böhmen, 1858, č. 285, 12. října. — *Šembera* hist. lit. I. vyd. str. 91., II. vyd. str. 98., III. vyd. str. 102. Srovn. Nebeského v Obzoru literarním, r. 1868. č. 11., str. 168. — Sitz. Ber. učené společnosti 1864. 31. října a roku 1867. 16. prosince, str. 99. — Nejobšírněji najdeš doklady formálního padělání této básně skriptorem Zimmermannem v knížce: die gefälschten böhm. Gedichte vom J. 1816—1849. na str. 26. 60. *Nebeský*, Obzor literární, 1868. č. 11. str. 168., pak ročník II. č. 2., str. 19. 20., kde posuzuje „die gefälschten Gedichte“.

16. *Glossy žaltáře* latinského v Museum. Glossator neglossoval ze své hlavy, než ze žaltáře již *hotového*, jenž byl téže redakcí překladu, co Wittenbergský žaltář.

O něm viz Jungmanna na str. 38. č. 109. Podobné glossy viz též u Jungmanna str. 39. č. 118., tudíž i zde l. c. Srovn. J. *Jirečka*: o překladech biblí (10. svaz. pojedn. učené společnosti) a *Šemberu* hist. lit. III. vyd. str. 90., Fr. *Schulze*: činnost kněží v písemnictví národa českého, 1868. Obzor liter. II. ročník, č. 1.

17. *Rukopis Královdvorský*.

Viz o něm Jirečků Echtheit der kön. H. 1862. a „Schriftwesen“, 1867. str. 55—114. Pak Národní listy (co do 50tiletého jubilaea) 1867. září, říjen. — La Bohême *Leger*-a a *Friče* v Paříži r. 1867. Srov. též literaturu při Zelenohorském rukop. (č. 1.) položenou a J. *Jirečka* v *Anthol.* staročes., 1860. str. 7., pak *Nebeského* proti Büdingerovi v Sitz. Ber. 1859. str. 41. a opět *Nebeského* v Obzoru liter. o dějinách lit. české. *Šembery* hist. liter. 1868. č. 11. str. 164—168. — O listech prof. *Svobody* K. R. se týkajících, Sitz. Ber. 1859. str. 58. *Šembera*, III. vyd., str. 92—102. jedná obšírně i o jednotlivých básních. Srovnati však dlužno, co *Nebeský* poznamenal v Obzoru literárním r. 1868. č. 11., hlavně co se týká stejného původu a směru Jaroslava, Ludiše a veršované Alexandreidy (str. 164. 165., zde II. odděl. č. 48), pak o veskrz rozdílném metrickém principu písní Kralodvorských a Alexandreidy. Avšak Nebeský probírá tam i do podrobna *jednotlivé* písně R. Kr., klada své opačné mínění, kde toho bylo nutno.

Str. 18.

18. „*Mastičkář*“ zvaná báseň dramatická jest část *hry velikonočné* (Osterspiel).

Viz u Jungmanna str. 30. č. 53., pak str. 65. č. 87. Srovn. *Nebeského* Musejn. 1847. I. 325. — *Šembera* hist. lit. II. vyd. str. 112., vyd. III. str. 125. *Sabina*, hist. lit. str. 251. — Malý výbor, 1863. str. 41—56. *Hanuš*, die lateinisch-böhm. Osterspiele (Prag, 1863), kde i účel takových her církevních i literaturu o nich najdeš. — O podobných Mastičkáři hrách českých viz *Gindelyho* ve Výboru II. 29. a v Sitz. Ber. d. böhm. Ges. 1856 (IX. svaz. str. 56). Tamtéž r. 1861. str. 44 jednal *Ambros* o hrách utrpení pána Krista, jež se chovají v knihovně vys. škol Pražských. Viz též *Ambrosovu* Geschichte d. Musik, 2. díl. Co do nálezce „Mastičkáře“ viz *Nebeského* v Obzoru liter. II. ročn. 1868. č. 2. str. 22.

19. *Zlomek života sv. Alexia*, veršovaná legenda, nyní po Bočkovi v archivu zemském v Brně, o 103 verších. Tato i podobné jí legendy, ač se hojně jen v mladších opisech zachovaly, patří jednomu velkému kruhu (cyklusu) básní dějespravních církevního obsahu, či *epiky*

křesťanské, kterážto vstupovala na místo písní pohanských, na místo epiky pohanské, křesťanstvím netoliko zanedbané, než i pronásledované. Srovn. *Nebeského:* zlomky básní dějepravných, v Museju. 1847. I.; *Jirečka* (legendy v řeči vázané, anthol. staročeská, 1860. str. 39.); *Hattalu* v Sitz. Berichte der k. böhm. Gesellsch. 1859. str. 12. — Zdá se, že původně všecky legendy takové byly netoliko veršované, než i *rýmované*, ačkoliv *rým* či souzvuk je vlastně opak metra, verše (rým = rytm, rhythmus? nebo staroněm. rîm, gi-rîm-an, shodovati se?). Původ rýmování je nejist: jedni mají za to, že rým je prastarý spůsob okrášlovati řeč *qualitou* (hudbou), jako je verš okrášlování *quantitou* (počítáním); druzí kladou povstání rýmu teprva do křesťanství (? Srovn. Ferd. *Wolf:* über die Lais, Sequenzen und Leiche, Heidelberg, 1841. str. 161—166. W. *Grimm:* zur Geschichte des Reims, Berlin, 1852. str. 117. *Masing*: über Ursprung und Verbreitung des Reims, Dorpat, 1866).

Některé legendy zachovaly se v starších, některé jen v mladších rukopisech, některé z nich vzaly během času, ku př. nedbalými opisovači, zkázu nemalou do sebe a to dílem co se týká jich obsahu, dílem co se týká jich formy, t. j. veršů a rýmů. Nalezáme jich t. mnoho, v kterých verš a rým až na nepatrné zbytky je setřen. Srovn. legendy *prosaické* u *Jirečka* v anthologii staročeské, 1860. str 55., a *poetické* u *Šembery* v Sitz. Bericht d. kön. böhm. G. 1859, str. 35. — Básnictví duchovní *epické* v době předhusitské od *Ningra* v Poutníku Ot. 1859. I. str. 43—233., II. str. 67. — Původ takových legend je veskrz jiný, než původ básní světských, romantických, na pohanstvě se zakládajících, ku př. v Alexandreidě: srovnalost mezi nimi, co se týká jich ducha, je jen obou *nenárodnost slovanská*, neboť málo je legend slovanských, ku př. leg. o sv. Prokopu, Ivanu, Václavovi a j. Srovn. i *Šemberu* v dějinách lit. české, III. vyd. str. 103. poznamenání 3., avšak i *Nebeského* v Obzoru literárním 1868. č. 11. str. 165. U *Jungmanna* viz též str. 29. č. 47. a str. 40. č. 145., kde najdeš sbor takových legend pod jmenem *dějů apoštolských* a *passionalů* či života svatých mučedlníků. Sestavíme tudíž zde hned překlad nejznamenitějších jich, počínajíce

a) Legendou o sv. *Alexiu.*

Viz o něm *Nebeského* v Musejn. 1851. I. 138. a *Fejfalika* v Studien 1861. str. 18. 36. Šemberu. III. vyd. str. 107. — St. *Alexius* Leben in acht gereimten mhd. Behandlungen. herausg. von H. F. *Massmann* (Biblioth. d. deutschen National-Literatur. 9. Bd.. Quedlinburg. 1843. sign. 37. H. 170.

b) Legenda o sv. *Anselmu.*

Viz o něm u Jungm. str. 29. č. 46.. tudíž i zde II. odděl. č. 46.

c) Legenda o sv. *Anně.*

Viz *Šafařika* v Musejn. 1855. str. 529. — Abhandl. učené společn. Pražské, 1855. IX. svaz. str. 47. Fejfalíkovy Studien, II. 1860. str. 6.

d) Legenda o *dvanácti apoštolích.*

Miklosič má tu legendu za tak starou, že ji ve své chrestomathii palaeoslovenské r. 1861. str. 90. (sign. 8. F. 290) klade co nejstarší úkaz češtiny, ovšem mýlkou. Pocházíť z druhé polovice 13. stol. Jungmann mluví o ní teprva na str. 29. č. 31. — *Dobrovský* vypravuje o ní již v r. 1791 v Gesch. d. böhm. Sprache str. 330. pak r. 1792 v II. vydání str. 71. První zlomek odkryl *Durich*, jejž otiskl *Dobrovský* v III. vyd. hist. liter. 1818. str. 103—107. Obšírně ji popisuje *Nebeský* v Musejníku, 1847. I. str. 11. 20. 22. a *Šafařík* tamtéž r. 1846. I. str. 296. 309. a r. 1847. I. str. 309., jenž dokazuje, že *Alexandreis* a legendy z jedné školy vyšly. Srovn. *Šemberu* v dějin. liter. čes. III. vyd. 103. poznam. 3., avšak i *Nebeského* v Obzoru lit. 1868. č. 11. str. 165. Alexandreis odvracela mysl od křesťanství, přichylujíc ji romanticky k pohanstvu, kdežto legendy o svatých a světicích za směr svůj opak toho měly. Dokonalost formy není již dostatečným dokladem *stejné*, avšak ovšem podobné školy. Co část kroniky o císařích římských klade tu legendu *Fejfalík* v Studien VII. 1861 (Sitz. Ber. S. 56). Srovn. *Šemberu* (hist. lit. II. vyd. str. 103., III. vyd. str. 106.. a *Jungmanna* samého o dějích Apoštolů na str. 29. č. 47. Šembera psal o důležitosti těch a jiných legend též v Sitz. Ber. d. böhm. Gesell. 1859. str. 35., a *Erben* vydal úlomek legendy ve Výboru II. co dodatek k Výboru I. str. 1143.

e) Legendy o sv. *Dorotě.*

Viz Výbor II. str. 18. Malý výbor, 1863. str. 24. — Musejn. 1848. II. 261., r. 1859. 21. (Jos. Jireček). — Fejfalík srovnává ve Weihnachtsschauspiele aus Mähren 1864. str. 213. 217. legendy o sv. Dorotě s „legenda aurea“ a s passionalem českým, 1495 vyšlým (signatura listu inkunabuly CVI, CVII.) — Srovn. též Jungm. hist. lit. str. 28. č. 27. — Šembera, III. vyd. str. 109. — Fejfalík, Sitz. Ber. 1858. 29. svaz. str. 319.

f) Legenda o sv. *Elžbětě.*

Viz Fejfalík: altböhm. Legende vom Leben der h. E. Schriften der hist. stat. Section in Brünn. 1859. S. 57. Je sice v prose, ale čeština stará. Podivno, že v passionalu latinském se zachovala, jenž leží v bibl. sv. Tomáše v Brně (Legenda aurea, vyd. 1495, fol. MIX). — Malý výbor, 1863. str. 27. — Srovnati nutno i německý spis: Das Leben der heil. Elisabeth vom Verfasser der Erlösung, herausgegeben von Max *Rieger*, Stutgart 1868. (90. Publication des literar. Vereins in Stutgart.)

g) Pana *Ježíše Krista* životopis.

1. O božiem *narozenie* a o boží *mladosti*, či o *božím dětinství.*

Rukopis 17. E. 8. č. 7. věk 14. list 40—57. *Počíná*: „Byl žid, jemuž jméno Joachym, bieše ten v manželstvie.“ *Končí*: „kak by mohl ten hriech zdieti.“ Amen. Srov. Jungm. str. 29. č. 44. Fejfalík Studien, 1860. II. str. 12. (Sitz. Ber. 309.) *Nebeský* v Musejn. 1847. I. str. 596. *Šembera* hist. lit. II. vyd. str. 106. 124. 131. 166., III. vyd. str. 112. J. *Jireček* Anthol. staroč. 1860. str. 44. *Hanka* o apokryfech v Sitz. Ber. uč. spol. 1860. str. 106.

2. *O příchodu Páně do Jerusalema.*

Viz Šembera, III. vyd. str. 107. č. 6.

3. O *utrpení* čili *pašije* (umučení) pána J. Kr., ve verších psaném vypravuje Tom. ze Štítného.

Viz Výbor, I. str. 754. Srovn. též Výbor, I. str. 1147 (umučení Páně), *Jireček* (Anthol. staročeská. 1860. str. 41). — *Šembera*, III. vyd. str. 107. č. 7. Jungm. str. 29. č. 40. 41. 46.

Viz Musejník, 1847. I. 11—22., kde *Nebeský* mluví

4. *o Jidášovi.*

Srovn. též Obzor literární, 1868. č. 11. str. 163. — *Fejfalík*, Studien VII. 1861. str. 33. (Sitz. Ber. 86.) — Srovn. též Musejn. 1829. III. str. 58. — Malý výbor. 1863. str. 56. Šembera hist. lit. II. vyd. str. 100. 130. 157. — O *Jidášovi* a *Pilátovi* jedná Šembera v Sitz. Ber. d. böhm. Gesell. 1859. str. 31. — Tamtéž r. 1860. str. 107 jedná *Hanka* o evang. Nikodemově. — *Šembera* III. vyd. str. 106. č. 2. 3., str. 107. č. 6. 7.

5. Zlomek legendy o *Pilátovi.*

Viz Šemberu v III. vyd. str. 106. č. 3. Dle obsahu patří k legendám o životu Krista Pána i legenda o 12. *apoštolích.* Viz ji výše. Srovn. zde i č. 4.

6. Zlomek leg. o *seslání ducha svatého.*

Viz Šembera, str. 107. III. vyd.

h) Legenda o *panně Marii.*

Viz Jungm. str. 29. č. 35—39. *Fejfalík* Studien II. str. 13 (Sitz. Ber. str. 310). Že pak jeho zlomek legendy pracován je dle německého *Wernher*-a „Driu lit von der Maget“, dokládá Studien V. str. 190. — Staročeské básnictví Marianské. Obrazy, 1861. str. 345. 380. — *Jireček*, antholog. st. česká. 1860. str. 43. — *Šafařík* o žalu Anně (Abh. der böhm. Gesell. IX. B. str. 47. — *Šembera* III. vyd. str. 108.

i) Legenda o sv. *Kateřině.*

Pečírka, Sitz. Ber. d. böhm. Gesell. 1859, str. 29. Musejn. 1851. III. str. 37. *Erben* četl o ní v učené spol. (1859. str. 87) a vydal ji v Praze 1860. — *Jireček*, Rozpravy, 1860. str. 96. Anthol. staroč. 1860. str. 39. *Šembera* hist. lit. II. vyd. str. 105. 168. 195., III. vyd. str. 105. *Dudík*, Forschungen in Schweden, str. 162. — Dokonalé verše, čistý rým jako v Alexandreidě. Srov. poznámky před legendou o sv. Alexiu, č. 19., pak poznamenání k oddělení II. č. 69.

k) Legenda o *Maří Magdaleně.*

Viz u Jungm. II. odděl., č. 42., tedy i zde II. oddělení č. 42.

l) Legenda o sv. *Ludmile.*

Šafařík, Musejn. 1862. str. 318 (staroslov.).

m) Legenda o sv. *Prokopu.*

Jungm. str. 29. č. 34., tudíž i zde v II. oddělení, č. 34. *Fejfalík*, Sitz. Ber. 1859. 30. Bd. str. 414., 32. Bd. str. 310. *Šembera* hist. lit. II. vyd. str. 105., III. vyd. str. 111. Opis z r. 1618 v rukopise univers. knihovny 17. A. 26. dva listy. „Byl v české zemi jeden opat × na vieky viekuv. Amen.“ Srovn. Jungm. str. 228. č. 1798. *Jireček* (Anthol. staroč. 1860. str. 42).

n) Legenda o *desíti tisících rytířích* (z passionalu 1395).

Musejn. 1840. str. 289. Srovn. *Jungm.* str. 29. č. 33. — Rukopis knihovny univers. 17. E. 7. čís. 5. je sice ze 16. stol., než přepsán ze starého rukopisu. List. 173—180. Srovn. *Fejfalík* Studien. VII. str. 31. (Sitz. Ber. 1861. str. 84). Šembera II. vyd. str. 105., III. vyd. str. 108. Otiskl ji též *Erben* ve Výboru II. str. 6.

20. *Zlomky písní národních.* Sem patří vlastně všecky *písně* starožitné v národu posud žijící, pak *říkadla* stará, ba i *báje.*

Viz tudíž některé písně ze Zpěvánky *Šafaříkovy*, *Čelakovského*, *Kollára*, *Erbena* a *Sušila*. Srovn. Květy, 1838. Příloha str. 41—101., 1841. Příl. str. 29. 33. — Světozor, 1859. str. 245. 294. Poutník z Otavy, 1861. I. str. 130. — Že byla hojnost *zpěvů staročeských*, dokládá k r. 1158. Vincentius: in eorum *cantibus* et in eorum sermonibus Mediolani resonat obsessio. *Dobrovský*, 1791. S. 329.

Literaturu písní národních viz v II. oddělení č. 30. zde, a zprávu o ztracených svazcích *„carminum Bohemicorum“* v České Včele 1866. č. 17. 65. (Dvorský: zmínky o starých básních českých.)

21. V prvním oddělení historie literatury české měly by uvedeny býti i *staročeské modlitby* církevní, *formule zpovědní* (viz o nich Sitzungsberichte d. böhm. Gesell. 1868. 20. července), *písně*, jako se ku př. zachovaly v zlomcích *hlaholských* Höflerem odkrytých, staroslovansky-českých. Srovnej zde str. 1. č. 2.

Viz též *staročeské* otčenáše srovnány se staroslovanskými ve Světozoru 1859. č. 3. str. 209. od *Jirečka*. Šembera jedná o *otčenáši* starém a o *věřím v boha* v dějin. liter. české, III. vyd. str. 50. Srovn. též Ferdin. *Schulze* v Obzoru liter. 1868. č. 1. ročníku II. Činnost kněží v písemnictví národa českého. Srov. Jungm. str. 16 č. 2., pak str. 28. č. 24—27. a str. 28. č. 30. Malý výbor. 1863. str. 60—67.

Spisové oddělení druhého.

(1310—1409.)

Str. 27.

a) Jazyk.

α) Pravočtení.

1. *Azbuknovnak* či *bukvarъ slovanský.* Jsoutě to důkazy panování hlaholské či slovanské liturgie v Čechách (srovn. zde I. oddělení, č. 2). Jakmile t. liturgie česká klesala a konečně i klesla, zapisovali si někteří jako na památku aspoň hlaholský bukvař. Toté podobný zjev kulturní, jako u Němců s *futhorky* runskými.

Známeť podnes následující bukvary:

α) Bukvař *Švedský.* Podle *Dudíka* (Forschungen in Schweden) str. 216. 217. je tam na 1. listu codicis gigantei nápis: „Alphabetum *Slauorum* neb *azbukiuidarium*“, načež hlaholským písmem: „opat Diviš kázal napsati *azbukivnak.*“ Jiný kousek pergamenu má nápis: „Alphabetum *rutenicum*“ s *kyrilskou* abecedou. Dudík připisuje psání prvnímu Divišovi (1360—1366), Dobrovský a Jungmann druhému Divišovi (1385—1409). Dudík opírá se při tom na nové zavedení hlaholštiny v Emaus (Geschichte des Stiftes Raygern, str. 340). Srovn. *Pečírku* v Musejn. 1851. str. 100. (o rukopisech če-

ských v král. bibliothece stockholmské se nacházejících). Jungm. str. 91. č. 506.

β) Druhé napsání abecedy hlaholské najdeš v *hlaholské* biblí v universitní knihovně v Praze (Hanslík str. 619). Biblí má sign. 17. A. 1. Psal o ní *Kolář* v Sitz. Bericht. učené společn. v Praze 3. prosince 1866.

γ) Třetí azbuka je v rukopise univ. knihovny 11. A. 14. na listu 241. 242. vedle hebrejské a řecké. Sluje tam alphabetum *Slavonicum* a je psána roku 1434. farářem Ondřejem Hrnčířem (Figulus) z Rokycan na hradu řečeném „Kosť".

β) Slovářství.

2. *Bohemarius major*. Slovník latin.-český.

Hankou byl velmi *nesprávně* otištěn v Sbírce nejdávnějších slovníků r. 1833. Veškery zde uvedené slovníky a slovníčky zasluhují vůbec nového kritického proskoumání a vydání.

3. *Bohemarius minor*.

Slovníček v rukopise knih. univ. Sign. 8. E. 7. je však mylná, Hankou (slovn. str. XIV.) zavedená signatura, neb tam nenajdeš ničehož. V rukps. ale 8. G. 29. je slovník týž na listech 22. 23. ze 14. stol. Hanka otiskl však jen *výtah*, a to bez *oddělení*, jaké je původně. Počíná: *boh*, deus × digitalis, *naprstek*. Jungmann uvádí Bohemaria zbytečně ještě *jednou* a to str. 28. č. 17. — Stává však slovníčků tak znějících (neb Bohemarius je tolik co slovník český) a tak počínajících mnoho i v knihovně univer., jako toho důkaz je Jungmann sám, str. 27. č. 5. — Vročení Bohemaria čísti dlužno millesimo trecentisimo *nonagesimo* (a nikoli *nono*). Šembera, hist. lit. II. vyd. str. 90., III. vyd. str. 91.

4. *Sequentionarius* mistra *Konrada*, či glossované zpěvy církevní.

Viz Šembera hist. lit. I. vyd. str. 87., II. vyd. str. 90. č. 11., III. vyd. str. 92. — *Hanka* podává popis (slovníky, str. X.). Dobrovský viděl rukopis s glossami 14. stol. v kapitole Pražské (1791. str. 338).

5. *Vokabulář*. Výtah to jen z *Bohemaria*.

Viz zde č. 3. O Bohemariu v hexametřích mluví Šembera hist. lit. vyd. II. str. 90. č. 8., připisuje jej Klenu Rozkochanému. Viz zde č. 6.

6. Klena *Rozkochaného* vokabulář.

Šembera hist. lit. II. vyd. str. 83. 89. 193., kde zřídla Klena uvádí. Popis slovníka najdeš u Hanky (slovn. XI.).

7. *Velešín*.

Hanka dává popis téhož slovníka ve své sbírce slovn. str. XIII. r. 1833.

8 a 9. *Slovníčky dva u Bočka*.

Co bývalo u p. *Bočka*, je nyní v zemském archivu v Brně. O archivu tom viz Pražské noviny. 1852. č. 7. 48. — Koledu (kalendář Brněnský) r. 1853. str. 70. (sign. 55. E. 7). — Vídenský Světozor, 1858. str. 113. Na str. 53. najdeš tam i pojednání o Bočkově diplomatáři.

10. *Catholicon magnum*.

Brněnský exemplář je psán asi v rocích 1380—1390, a Hanka vytiskl jen částku ve své sbírce starých slovníků. V Šemberově hist. lit. I. vyd. str. 90. č. 9., II. vyd. str. 90. poznamenání 2. Catholicon samo sebou není pouhý slovář, než *všeobecný* výklad věcí a slov neznámých; je tudíž dílem výkladem linguistickým slov cizích, dílem naučným slovníkem či realní encyklopaedií. V středověku jmenovali práci takovou též *mater verborum*. Srovn. die ältesten Denkmäler, 1840. str. 205. V rukopisu univ. knihovny 11. D. 4. 4°, jenž pochází z 15. století toliko, jsou glossy *německé*; *českých* nenašel jsem žádných, za to v mnohých jiných rukopisech posud nikde dotčených mnoho gloss českých. Srovn. zde č. 12.

11. *Nomenclator* lat. bohem.

Sign. Y. I. 1. je neplatna, ukazujíc jen, že rukopis patřil Klementinským Jesuitům, jimž *Y* bylo tolik co *rukopis*. Signatura nynější 11. E. 4. je pravá, a slovníček najdeš tam na listech 62—71. Počíná: deus, *buoh* × *seminivium* (sic) *sussmyess* nebo *sussinyess*, na důkaz, že opisovatel si nebyl povědom kmenů slova: sú — snież. Ostatně mluví Jungmann ještě *dvakrát* o tomže slovníčku a to str. 28. č. 18., kde nutno opraviti, že v rukopise 11. E. 4. jen *jeden* slovníček je. Pak mluví o něm str. 61. č. 30. a to chybněji. — O slovnících viz *Šemberu* v III. vydání, str. 90—92.

12. *Anonymus* lat. bohem.

Hanka (slovn. str. XIV.) hledá slovníček ten v Museum, *Jungmann* ale v knihovně univers., avšak bez udání signatury; takových anonymných slovníčků, posud nevypsaných, je však v knihovně univ. velké množství, jež blížeji určiti, věc bude popisu rukopisních sbírek knihovny celé. Jsouť to obyčejně částky sbírek lexikalních, známých v středověku pod jménem „*Ex quo*", jež vycházely i tiskem (latin.-něm.), ku př. „*Ex quo vocabularii varii autentici*, videlicet Huguitis katholikon etc. Argent. 1487. 4° (sign. 44. E. 57. č. 2). Srovn. zde též č. 10.

13. *Slova* lat.-česká v musejn. rukopise č. 197. Bude jich tam asi větší množství.

Str. 28.

14. *Vocabularium* lat. bohem. v rukop. univ. knihovny 1. D. 32., čís. 7. str. 174. 175.

Jde jen od A—C., pak najdeš ještě něco neuspořádaných slov. Vročení 14. století je při jiných připojených slovníčku spisech, nikoli ale při slovníčku samém, jenž mnoho dělaných, mnoho však vzácných slov obsahuje.

15. *Hymny glossované* či vlastně přeložené.

Rukopis 3. G. 20. nemá žádných českých gloss, mylná tudíž signatura místo pravé 3. G. 12. na listech 1—48. „Zavitaj vykupiteli lidí, ukaž plod dievky × držící ne hybava." Rukopis důležitý a bohatý, jelikož dokládá původy latinské mnohých českých písní, ku př. list 7. „Ave maris stella, zdrava, mořská hvězdo božie." O jiných hymnech glossovaných mluví Šembera v III. vyd. str. 92. č. 13.

16. *Vocabularium* 8. E. 28. má jen 50 slov ze 14. století, s nadpisem: instrumenta currus, t. j. *doby* vozu, přechází pak ale i na jiné věci. Slova tato jsou psána na posledním listu rukopisu.

Pravopis: *wzda*, *wdydla* (lorum) místo uzda, udidla; *noznyczye* (vagina), cardo *pyřie*.

17. Ten *vokabulář* je *Bohemarius minor*.

Smaž tudíž to číslo 17 a připoj na str. 27. k číslu 3., kde o něm už řeč je.

18. *Vocabularius lat. bohem*.

O témže *slovníčku* mluveno též již na str. 27. č. 11. u Jungmanna.

19. *Jména česká* v *důchodní* knize kláštera Chotěšovského, založené r. 1367 a provedené až do 16 stol.

Jsou to jména *dlužníkův* a *vesnic* podružních, ku př. Villa *Přehyšov*: Lippolt, Matěj, Velislav, Velek,

Dietřich, Oldřich, Jan Dubek, Hynek, Mach, Trojan. Pytel a t. d. — V rukopise 2. A. 9. je opis, avšak ne veskrz věrný, „pro commodo et utilitate monasterii Chotěšoviensis *fratrum* et *sanctimonialium* — ao. 1510“. — Ostatně uvádí Jungm. tentýž rukopis ještě jednou a to str. 72. č. 187. — Co do jmen českých viz Jungmanna též na str. 16. č. 5. 6. Zlomky takových seznamů jmen vesnic a osob jsou velmi hojně k nalezení. Srovn. *Šemberu* v III. vyd. str. 88. 89.

20. *Vokabulář kapitulní* je podoben Bohemariu, č. 2.

Přepisovači měnívali, přidávajíce a odnímajíce.

21. *Slovníček* Sv.-Vítský.

Fejfalík zná i *Třeboňský* vokabulář z 15. století (Untersuch. über altböhm. Verskunst. 1859. str. 5). Literatura takových slovníčků nebude nikdy pro množství jich dokonána.

γ) Nápisy.

22. *Nápisy na zvonech.*

V Musejníku r. 1846. str. 330. je též řeč o nápisech, o nichž i Jungm. str. 65. č. 91. pokračuje. O dělání snímků starých nápisů jednají Památky, r. 1856. str. 46. — Učená společnost v Praze chová ve své knihovně celou sbírku nápisův vládou samou po Čechách sebraných, ovšem že starších i mladších.

δ) Přísloví.

23. *Proverbia Flasconis.* Nejisto, zdaž *Flaška* týž jest, co *Smil*, s příjmím Flaška.

Srovn. *Fejfalík*, Sitz. Ber. 1859. 32. Bd. str. 688. Ostatně srovn. *Vocela* v učené spol. v Praze, 9. svaz. str. 45., Musejn. 1855. str. 333. — *Hanuše* v liter. příslovnictví, str. 21—25. Srovn. též u Jungm. str. 30. č. 58., str. 31. č. 58. a 64., a u *Šembery* III. vyd. str. 92. — Co do srovnání pospolitých a podobných si u Slovanů a Němců přísloví viz *Wandera* deutsches Sprichwörter-Lexicon. Leipzig, seit 1863, sign. 57. E. 8.

b) Básně.

α) Lyrické.

a) *Duchovní.*

24. *Počátky písní* duchovních, kteréž se v Betlemě zpívávaly.

Srovn. první oddělení, č. 22. — O rukopise 17. F. 30. viz Jungmanna na str. 43. č. 167. — Při latinských hymnech v rukopise Vídenském č. 4733 rukou 14. a 15. stol. psaných, avšak z 13. stol. pocházejících, jsou meziřádkové (interlinearné) glossy hymn co překlad. Fejfalík, Königinhofer Handschr. str. 69. Taktéž ve Lvovském rukopise (l. c. str. 70). — Ostatně viz Fejfalíka v: Untersuch. über altböhm. Verskunst. Wien, 1859. str. 8. — O *Husových* písních viz Jungm. str. 61. č. 36. a *Erbenovo* vydání spisů Husových (1867. svaz. 3. str. 345. č. 12). — Píseň: „Vstalť jest bóh“ viz též v Malém výboru co část her velikonočných str. 56. 63. — Píseň: „Buď pozdraveno boží tělo“ viz tamtéž, str. 62. J. *Jirečka* Antholog. staročeská 1860. str. 43. — Píseň (k nejsvětější svátosti) *„Jezu Kriste, ščedrý kněze,* s otcem, duchem jeden bože“ najdeš ve Výboru II. 22., taktéž píseň: *„Otče* bože všemohúcí“ str. 23., *„Zdrava* matka přežádúcie“ (Hvězda morská) str. 25. a *„Divná milost* božie“ str. 25., o nichž všech srovn. Fejfalíka v Sitz. Ber. der Wiener Akad. 1858. 29. B. str. 320. Srovnej i zde č. 15.

25. *Osmnácte písní při modlitbách.*

O rukopise 17. F. 30. viz Jungmanna na str. 43. č. 167. o písních *Rozbor* staročeské liter. I. str. 131. (sestaven Jungmannem). *Pláč* p. Marie viz v Malém výboru str. 56. — Rukopis 17. A. 18. je ze 14. stol. Píseň v něm: „Stáše podle kříže“ je velmi nesprávně opsána, ač znaky starožitnosti nejsou veskrz setřeny. Šembera, III. vyd. str. 114. č. 2.

26. *Carmen lat.-bohem.*:

„Carmen prestet deus celi, *v němž by* to byl rozum celý“ je pod titulem: „Forma ad *plebanos* ridiculosa“ správněji otištěna v Malém výboru, 1863. str. 98. z rukopisu univers. knihovny 10. E. 13. — Z moravského rukopisu podává zpěv ten makaronský žebravých a těkavých studujících *Fejfalík* v Altčechische Leiche. Wien, 1862. str. 96. Srovn. podobnou píseň: „Detrimentum patior *nynie* i v každém čase“ u *Hanky* v Musejn. 1829. I. str. 80. Výbor II. 646. Malý výbor str. 94. O těkavých žácích viz W. *Wattenbacha*: „Die Lieder der Vaganten“ v Deutschlands Geschichtsquellen (Berlin, 1866. str. 515.), kde i literaturu jich najdeš.

27. *Modlitby ve verších k panně Marii.*

Je jich velké množství, na př. v dotčeném již rukopise univ. knihovny 17. F. 30. I Malý výbor, 1863, přináší jich, ku př. „Hvězda morská“ str. 60. 61. „Vítaj milý“ str. 61. — *Jireček* Anthol. staročes., 1860. str. 43 (píseň k Marie panně). — Šembera, III. vyd. str. 112.

b) *Světské.*

28. *Milostné písně* 14. a 15. stol.

Srovn. Jungm. str. 28. č. 29. 30., pak str. 63. č. 60. K tomu srovn. *Fejfalíka*: Untersuchungen zur Gesch. d. altböhm. Verskunst. Sitz. Ber. d. Wiener Akad. 29. svaz. str. 315., a Königinhofer Handschr. S. 7. Co do srovnání viz též Hoffmanna v. Fallersleben v Monatschrift von und für Schlesien. 1829. 2. Bd. str. 738—751., pak Musejn. 1858. str. 392—394. a Malý výbor str. 99. — O některých zvláštnostech staročeské prosodie vypravuje Jos. *Jireček* v Světozoru, 1859. Velký výbor jedná o světských písních II. str. 639. — Srovn. zde I. odděl. 21. 22. číslo a II. odděl. 29. 30. — Malý výbor jedná o staročeských písních světských, milostných, studentských na str. 93—99. — Šembera, III. vyd. str. 113.

29. *Básně tři milostné* ze 14. stol.

Srovn. Notizenblatt der mähr. Gesell. in Brünn, 1857. N. 11. S. 86. — 1858. N. 11. S. 95., pak Fejfalíka: Leiche und Lieder, str. 52. 59. 65. Téhož Vers- und Reimkunst. Sitz. Ber. 29. svaz. str. 315. Co do písně tak zvané *Závišovy* viz č. 30. pak Nebeského v Musejn. 1851. IV. str. 121., a *Palackého* ve Wien. J. B. 1829. str. 150. Na konec i zde č. 28.

30. *Prostonárodní písně 15. stol. v Třeboni.*

Srovn. u Jungm. hlavně str. 63. č. 60. Fejfalík: *Záviše* v. Rosenberg. Notizblatt der Brüner hist. stat. Section, 1857. N. 11. Téhož Untersuch. über altböhm. Vers- und Reimkunst, 1859. str. 5., kde o Záviši na str. 10. poznámky najdeš. Téhož über altčechische Leiche, 1862. str. 20. (Sitz. Ber. str. 644), kde najdeš i popis těch dvou Třebonských rukopisů na str. 1—8., pak na str. 52. píseň celou. Ze starší hist. literární viz Dobrovského o *Záviši* r. 1791. str. 329., r. 1792. str. 70., 1818. str. 89. O písních Závišových viz i *Balbína*, Epitome, lib. III. str. 296. Literaturu písní *národních* hledejž v Musejníku 1827. IV. str. 3., 1833. str. 445 (Šafařík), v Květech, 1835 (o písních Moravských, str. 190. 212. 251), v *Musejn.* 1838. Bibliografický přehled jich od

Šafaříka. str. 535., 1848. *Nebeský* („Osiřelo dítě") II. str. 67. Pražské nov. 1856 (Moravské písně) č. 120., 1858. č. 1., 1860. č. 3. — Obrazy, 1859. str. 307. 390 (Zvonař); Dalibor, 1860, str. 166—229 (Zvonař). 1863. str. 57—73 (Meliš); Beseda, 1864. str. 121. Literární příloha, 1865. str. 44—117. — Píseň: „Jahodky, jahodky, kterak ste ráno prokvetly," uvádí z r. *1392 Höfler* v Script. r. husit. I. str. 13. Srovn. též zde I. oddělení, č. 21. 22.

Str. 29.

β) Rozpravné.

a) *Duchovní.*

31. Vypsali jsme *legendu* o *apoštolích* již v I. oddělení, str. 18. č. 19. b. — *Šembera*, III. vyd. str. 106.

32. *Utrpení* Kr. P., viz č. 40. 41., a v prvním oddělení č. 19.

Viz i Šemberu, III. vyd. str. 127. č. 4.

33. Vypsali jsme *legendu tu o rytířích* již v I. oddělení str. 18., č. 19. k.

34. *Prokopa sv. život.*

V univ. knihovně je přepis krátkého životopisu v rukopise 17. A., 26 z r. 1618. Srovn. *Jungmanna* str. 228. č. 1798. Avšak jsou to jen dva listy v prose. O veršované legendě viz *Fejfalíka* Sitz. Ber. der Wien. Akad. 1859. 30. svaz. str. 414., pak 32. svaz. str. 310. Viz též *Šemberu*, hist. lit. II. vyd. str. 105. Co se důležitosti obsahu téhož životopisu týká, viz *Palackého* dějiny a J. *Bílého* životopis v Časop. katol. duchov. 1862. str. 321. Srovnej, co výše bylo položeno v oddělení I. č. 19. o sv. Prokopovi.

35. *Devatero radostí p. Marie.*

Srovn. Starob. sklad. II. 50. — Fejfalík, Studien, II. S. 6. — *Šembera* hist. lit. II. vyd. str. 196.

36. *Sedmero radostí p. Marie.*

Šembera hist. lit. II. vyd. str. 196. I. odděl. — *Fejfalík* Sitz. Ber. d. Wien. Akad. 1859. 32. svaz. str. 303. Srovn. též jeho Studien, V. 1861. str. 74. (Sitz. Ber. str. 190).

37. *Nanebevzetí p. Marie.*

Srovn. Fejfalíka v Studien II. str. 11. — *Šemberu* hist. lit. II. vyd. str. 196.

38. *Pláč p. Marie.*

Viz I. odděl. č. 19. f. — *Šafařík* v Musejn. 1848. z rukopisu univ. knihovny 14. G. 17. list 126. v. — 127. Avšak jiný text a to starožitnější je ještě v rukopise univ. knihovny 17. F. 30. na listu 167. Dle registříku má tam titul: „*Plankt* nebo *žaloscenie* matky boží." Srovn. Malý výbor, 1863. str. 56. Šembera, III. vyd. str. 127. č. 5.

39. *Zdrávas.*

Viz o tomto a výše již položených zlomcích *Ningra* Epické básnictví v době předhusitské (Poutník od Otavy, 1859. č. 10.) a v oddělení I. číslo 19. K takovým básním patří též: „*Matka* spomocnice" (Výbor II. str. 27). Šembera, III. vyd. str. 112. č. 15.

40 a 41. *Umučení, utrpení* p. Krista Ježíše.

Viz I. odděl. č. 19. e. — T. ze Štítného mluví v řečech svátečných o jednom starém skládači básní v rýmech (Výbor, I. str. 754.). Šembera, hist. lit. II. vyd. str. 124. 131. 166., III. vyd. str. 127. č. 4. — Jungm. str. 29. č. 32.

42. *Máří Magdalena.*

Viz *Ningra*: Duchovní básnictví. Poutník Otav. 1859. č. 10. Šembera, III. vyd. str. 113.

43. *Jan apoštol.*

Viz první oddělení č. 3. O zlomku nejstarším českého přeložení evang. sv. Jana vypravuje: Časopis katholického duchovenstva, 1829. I. str. 147.

44. *Ježíšovo mládí.*

Viz oddělení I. č. 19. e. — Nebeský v Musejn.: „Příspěvky", 1847. I. — Srovn. *Jirečka* Anthol. staročeskou. 1860. str. 44. Šembera, III. vyd. str. 112. a Jungm. str. 43. č. 159. b.

45. *O bohatci.*

Není posud zjištěno, zdaž otisk v starobylých skládáních je správný.

46. *Anselmus.* Legenda ve verších.

Rukopis knihovny vysok. škol Pražských 17. H. 11. pochází dílem z konce 15. a z počátku 16. století. Zjevení panny Marie před Anselmem je tam č. 3. na listech 183—203. Jak počíná rukopis, klade Jungmann sám na str. 114. č. 914. — Báseň sama pochází z počátku 14. stol.; oprav tudíž mýlku Fejfalíkovu ve Studien II. (30. svaz. Sitz. Ber. str. 419), kde ji klade do 13. stol. Srovn. však i Studien IV. (1860 [1859]. Sitz. Ber. 33. svaz. str. 220—224.) a Studien VII. 1861. str. 33. — Šembera (II. vyd. str. 107., III. vyd. str. 110. 111.) zná zlomek *staršího* vydání (srovn. Fejfalíka, Studien IV. 1860. str. 224), J. *Horským* v Dadicích 1819. nalezený a v knihovně Wiesenberské na Moravě uložený.

47. *Epické básně v zlomcích.*

Viz o nich Jungmanna na str. 29. č. 31. a Fejfalíka v Studien VII. 1861. str. 33. 35. — Šembera, II. vyd. 100. 130. 157. 194., a to hlavně o Jidášovi a Pilátu. *Ninger*: Epické básnictví duchovní v době předhistorické (Poutník od Ot. 1859. č. 10.). *Sabina*. str. 219—225. — I v knihovně vysokých škol Pražských našly se zlomky básní epických, o nichž vypravuje Musejník z r. 1863.

b) *Světské.*

48. *Alexandreis* či *veršovaný* Alexander.

O základě cizozemském a dějinstvu celé básně viz Jul. *Zacher*: Pseudokallisthenes, Forschungen zur Kritik u. Gesch. der ältesten Aufzeichnung in der Alexandersage. Halle, 1867. (Sign. 3. F. 173). K literatuře této vzácné básně patří: Musejn. 1841. str. 79—90. — 1847. *Šafařík*, I. str. 303. *Nebeský*, II. str. 1—138. *Světozor*, 1858. str. 61. č. 8. (srovnání tvarosloví a slohu Alexandreidy s Král. Rukopisem); 1859. str. 201. (kdy je sepsána Alexandreis česká? v polovičce 13. stol.). — *Jireček* Anthol. staroč. 1860. str. 23., pak (kritický rozbor) v Kroku 1865. str. 129. — *Šembera*: „Kdy a od koho je sepsán Alexander český" (Sitz. Ber. d. böhm. Gesell. 1859. str. 30). hist. lit. vyd. I. str. 96., vyd. II. str. 98. 194., III. vyd. str. 102. *Fejfalík* použil podobnost staršího slohu a obratů řečnických Alexandreidy k potupě Rkp. Kralohrad. str. 76. — Mimo pěti zlomků Jungmannem uvedených podává Šembera zprávu o šestém zlomku, Šafaříkem v Musejn. 1847. I. 303. tištěném. Zlomek pátý či Jindřicho-Hradecký je tištěn ve Výboru I. str. 1071. Srovn. i *Miklošiće* chrestomath. palaeoslovenica, 1861. (Sign. 8. F. 290) str. 96. — Třetí zlomek, vlastně knihovny universitní, je otištěn ve Výboru, 1845. str. 135., pak 1071. zároveň s jinými. O starších zlomcích vypravuje Dobrovský r. 1791. 330., 1792. 88., 1815. 129. — Srovn. *Müldner*-ovu M. Philippi Qualtheri Alexandreis (Lipsko, 1863). O kronice *prosaické* Alexandra jedná Jungm. str. 68. č. 121. Výbor II. 529. Fejfalík Studien II. str. 4. *Jireček* Anthol. staročeská 1860. str. 84. *Nebeský* Obzor

literární, 1868. č. 11. str. 164. 165. — Wilh. *Wackernagel* zur Alexandersage. Zeitschr. f. deutsche Philologie, herausg. von *Höpfner* und *Zacher*, Halle 1868.

Str. 30.

49. *Píseň o Štemberkovi* (Sternbergovi?).

Podal tu píseň polo-milostnou, polo-historickou *Palacký* z archivu Třeboňského. Začátek její: „Račte posluchati, co vám chci spievati," podoben je velmi počátku písně: „Posluchajte — co vám chcu zpievati" (Sitz. Ber. d. böhm. Gesell. 1862. 3. Febr. z 13. stol.) J. Jireček klade ji jen mezi zpěvy dějepravné doby střední (Anthologie, II. vyd. 1869. str. 15).

50. *Dalimil.* Nový zlomek, čtvero listků pergamenových v 4°. Nalezen r. 1861. v knihovně univers. a otištěn v Musejn. 1861. str. 209. Bezpochyby je to nejstarší zlomek s obzvláštní, ba jedinou orthografií.

Výklady k Dalimilu viz: Dobrovský Musejn. 1827. II. 122 („Plavci"), Jireček: Musejn. 1861. str. 358 („Dědky"). Co do *rýmovaného překladu* něm. (jež co unicum leží v knih. kapit. Pražské (sign. G. XLV.), otisk pak Stutgartský v knihovně univers. (sign. 9. C. 145), kde však najdeš i „Prophetiam Lubusse" Hankou přidanou na str. 239. Viz Sitz. Ber. d. böhm. Gesell. 1854. VIII. svaz. str. 79.

Překlad něm. v *prose*, o kterém Jungm. a Palacký (Würdigung, str. 102) mluví, není pouhý překlad známého nám českého Dalimila, než bezpochyby stará „*Boleslavská kronika*" přeložená. „Aus Behemischer tzungen musz pringen in ein Sin und in Teutsche Sprache." — „Darum die *Boleslav Kronika* gedunket mich die allerbeste." Poněvadž i Dalimil čerpal z téže kroniky Boleslavské, již zničené, tvrditi snad lze, že co doslovně stejného má český Dalimil a ta kronika v prose, je též doslovně vzato z kroniky Boleslavské. Palacký má právem *Hofmanna* za přepisovače toliko, a nikoli za překladatele. Jelikož i Kosmas celé kusy má, jako Hofmann, bral buď Kosmas též z kroniky Boleslavské, nebo kronika B. z Kosmase. — Viz o tomto poměru sedění filologické sekcí učené společnosti české 27. ledna 1868. — V královské knihovně v Mnichově je codex Nro. 3967, pocházeje z první pol. 15. stol. (1444), jenž z počátku v sobě chová Schwabenspiegel, pak ale od str. 104—146. tu *Boleslavskou kroniku* nejstaršího textu; Nro. 3968 však je spis ze 16. století, otištěn u Peza. Nro. 1112 je však *jiný* text téže kroniky, co do zevrubnosti posud neznámý. Palacký viděl i v Lipsku též jeden exemplář (Würdigung, str. 102). Nutno tedy srovnati je do podrobna. — Rukopis, jejž viděl Dobrovský v Řezně v klášteře sv. Emerama, je nyní v Mnichově a to Nro. 3967 výše již naznačené (Quellenkunde, 1868. 66. 88. 183. 189).

Český Dalimil je vydán *Hankou* r. 1849 (54. F. 650.) a r. 1851 (54. E. 366.) a 1853. Rukopis univ. knihovny 15. D. 6. je pouhý opis ze 17. stol. rukou *Balbínovou*. Viz u Jungm. str. 68. č. 122. 123. — Opis německého *rýmovaného* Dalimila rukou Tomáše *Berghauera* z r. 1749 dlí někde v pozůstalosti jeho. — Srovn. též Fejfalíka, Studien, II. str. 13. (Sitz. Ber. str. 310.) — V kronice Švédské: Pulkava, o které *Pečírka* mluví v Musejn. 1851. III. str. 31. a *Dudík* ve Forschungen in Schweden, 1852. str. 166. 390., jde též řeč o jedné kronice *Boleslavské*, „kterážto složena jest *rykmice* neb *remem*". — Srovn. *Šembera*, II. vyd. str. 84. 114. 130. 159., III. vyd. str. 85. 128. *Sabina*, str. 104. 198. 205. 308. — Důkladná vydání všech těchto literárních věcí čekají ještě svých kritických vydavatelův. Sitzungsberichte der kön. böhm. Gesell. 1868. 27. Januar. Vzácný a dobře zachovalý exemplář *Ješínova* vydání českého Dalimila najdeš v universitní a musejní knihovně. Hanslík, Beschreibung der Prager Universitäts-Bibliothek, S. 527. Zusätze, S. 21.

51. *Historické písně*, politického obsahu, jež se hlavně co *přídavkové* pozdějších rukopisů *Dalimilových* či kroniky Boleslavské zachovaly. Povstávaly záhy, hned po událostech, a najdeš je již v německém rýmovaném, ba dílem i v nerýmovaném překladě Dalimila (srovn. č. 50.).

Uvádí je Šembera v III. vydání svých dějin a literatury na str. 104. před Dalimilem pod neurčitým jménem: Básně *historické*. Stávalo jich zajisté velké množství, samostatně původně pro sebe stojících, jako to vidíme ještě na básni o *Štemberkovi* (viz číslo 49). Jungmann jich čítá devatero, a to:

1. *Rudolta* z Košic a *Vienka*.

Srovn. historii o cís. Karlovi IV. od M. Prokopa Lupáče. 1584. zde str. 153. č. 428. vyd. v Praze 1848. str. 38. Hankův Dalimil, 1851. str. 174. Výbor, str. 103.

2. *Hrabě Matiej z Trenčína.*

Hankův Dalimil, 1851. str. 175. Výbor, str. 105.

3. *Vilém Zaiec* z Valdeka.

Srovn. Hankovo vydání Dalimilovy kroniky 1851. str. 162. 179. — Než tato „cantio" nebude tatáž, o které *Lupáč* pravil, že bývala hojně zpívána, aspoň konec nehodí se k zpěvu. Píseň „*Vilém z Valdeka*", již Hanka z Dalimila v Starobylých skládáních r. 1823 otiskl, nevztahuje se na jeho hrdinské skutky, nýbrž jen na jeho smrť. V původním vydání Starob. skládání byla ta píseň na str. 243—246. V obyčejném vydání je však pro censuru vynechána. Srovn. Fejfalíka: Könighf. Handschrift. str. 75. Srovn. u Jungm. č. 51. Nro. 7. — Šembera, II. vyd. str. 100. Sitzungsberichte der königig. böhm. Gesell. 1864. II. str. 1—5.

4. Král *Jan* i *Zaiec* či rocení českých pánův.

Hankův Dalimil, 1851. str. 181. 227. Srovn. u Jungm. č. 51. Nro. 8. 9. — *Šembera*, II. vyd. str. 100. 195., III. vyd. str. 104. Touto statí ukončil Hanka svého Dalimila r. 1851.

5. *Plichta* z Žerotína.

Hankův Dalimil, 1851. str. 180. 164. — *Šembera*, II. vyd. str. 100. Není to báseň jedna, než konec dvou opisův kroniky Dalimilovy, jevících ročeni 1307 (snad 1317) a 1343.

6. *Záviše* a *Přemysl Otakar*.

Hankův Dalimil, 1851. str. 152—156. Srovn. král Přemysl Otakar a Záviš ve Výboru II. str. 438.

7. *Viléma* z Valdeka smrť.

Srovnej, co výše v čísle 3. bylo sděleno, a přidej: Gefälschte böhm. Gedichte, 1868. S. 54.

8. *Jana krále dobrota.*

Viz výše Nro. 4. Hankova Starobylá skladání. 1823. str. 241 v dílu opozděném či pátém. Nejedná o pouhé dobrotě či vlastně o dobrodružství Jana Lucemburského.

9. *Krále Jana* smrť (podle Lupáče)

je ve Výboru I. str. 1179 otištěna. Šembera, III. vyd. str. 104.

52. *Básníci rodin* či vlastně jednotlivých osob neb událostí.

Vlastně je každá rýmovaná kronika, i samého Dalimila nevyjímaje, soubor takových básní jednotli-

vých. — Proroctví *Libušino*. Srovn. jiné lat. a české Hankou vydané r. 1849. v Musejn., pak latinsky v německém Dalimilu v Stutgartě. Gefälschte Gedichte, 1868. str. 67.

γ) Dramatická.

53. *Hrob boží.* Hra kostelní.

Srovn. u Jungmanna též „Mastičkáře" a to na str. 18. č. 18., též str. 65. č. 87. Rukop. veřejné biblioth. 8. G. 29. Jiný opis s textem proměněným v rukopise 1. B. 12. fol. 136. v. — O hrách dramatických viz Nebeského, Musejn. 1847. I. str. 325. — Hanuše: Osterspiele, Prag 1862. *Hanka* a *Gindely* psali o dvou hrách kostelních v Abhandl. d. kön. böhm. Gesell. 1856. 9. svaz. str. 56. — *Šembera* II. vyd. str. 84. 112—114. 130. 159. *Sabina.* str. 251. Otisk najdeš ve Starobylých sklad. III. 82., pak ve Výboru, II. str. 30. — Srovn. i spis Jindřicha *Reidt*-a: das geistliche Schauspiel des Mittelalters in Deutschland, Frankfurt 1868, v kterém i *Rubína* i *Pusterpalka* potkáš (str. 119). Pusterpalk odpovídá: „Here ich heisse *Pastüche* und lege unter dem struche, wenn der *herte* czue velde tribet," str. 121. Tedy původně: *pastucha*, herte, hirte. (Quellenkunde, 1868. S. 200. 201.)

δ) Naučné a mravné.

54. *O postavě lidské.* Nejstarší to pokus o *fysiognomii.*

„Praviť ot lidské *postavy*, kteří které mají *nravy*." Musejn. 1827. I. str. 134. III. 9. „Ktož rád často mnoho mluví, neustavičný jest a lživý; kto skúpě mluví z nenáhla, k tomu se jest múdrost stáhla."

55. Zlomky *desatera kázaní božích* našly se i v knihovně universitní.

Viz Musejn. 1862. str. 367. *Šembera*, II. vyd. str. 107. *Jireček*, Anthol. staročeská, 1860. str. 123. Sitz. Ber. der kön. böhm. Gesell. 1861. str. 75. — Některé povídky jsou z Gest Romanorum vzaty. Musejn. 1862. str. 367.

56. *Průpovědi* v kronice Pulkavy.

Průpovědi rýmované jsou i v Dalimilu (Jungm. str. 30. č. 50) přehojné. Viz Literaturu přísloví, 1853. str. 13. Nerýmované průpovědi jsou mnohem starší. — *Bienenberg* v Gesch. von Königingrätz str. 194. mluví o průpovědech na lžících královny Alžběty. *Dobrovský* 1792 dokládá str. 120, že Čechové mívali cosi podobného německému *Freidanku*; než i život pospolitý rodí takové říkadla, ku př.: proti Mořeně není kořene.

57. *Rada otce k synu.*

Rukopis knihovny univers. je 17. F. 50. list 28—45. z roku 1409. Srovn. Musejn. 1832. str. 148. Fejfalík, Sitz. Ber. 1859. 32. svaz., Studien III. str. 25. 27. — Co do *Smila Flašky* nalezají se v knihovně Holomoucké veršové de morte Smilonis Flašky. 1402. Viz D'Elvert Literatur-Gesch. von Mähren, str. 17. Srovn. u Dobrovského 1818. str. 151., pak u *Sabiny* str. 249. a u Jungm. str. 31. č. 58. 64., pak str. 28. č. 23. — *Šembera*, I. vyd. str. 99. 155., II. vyd. str. 84. 102. 132. 190. Hleď i k číslu náledujícímu.

Str. 31.

58. *Nová rada* Smila Flašky.

Srovn. co do Smila *Flašky*, prvního rýmovníka křesťanského, s *jménem* výslovným u Jungm. str. 28. č. 23. a str. 30. 57. Může býti, že *„nová rada"* je Smilem postavená *proti* radě otce k synu. Fejfalík, Studien III. str. 685. — Srovn. i *Vocela*: o významu básní Smila. Sitz. Ber. d. böhm. Gesell. 9. svaz. str. 45. Musejn. 1855. str. 333. — *Wenzig*, 1854. Programm der böhm. Oberrealschule, str. 3., pak pro sebe v Lipsku 1855 „der neue Rath". — *Štulc*: Programm des altstädter Gymnas. str. XI. *Šembera*, II. vyd. str. 84. 102. 132. Mínění *Dobrovského* viz v jeho Gesch. d. Spr. 1791. str. 344., 1792. str. 125., 1818. str. 151. 153. 392. — Nezapomínejmež na veskrz rozdílný směr aesthetický *aesopických* bájí, *poučných* básní a tak zvaných *Tierepos*ů čili hrdinských písní zvířetných. Srov. Jungmanna str. 64. č. 71. a J. Jirečka v Anthologii střední doby, 1869. II. vyd. str. 36.

59. *Pět studnic hříchu.*

Rukopis *Alana* je dotčen Jungmannem na str. 31. číslem 68. — Srovn. *Fejfalika*: Lieder u. Leiche, 1862. str. 48. 50. (Sitz. Ber. str. 674.) O strofické pak formě básně téhož Reim- und Verskunst, str. 5. (Sitz. Ber. 29. svaz. str. 319.) — Co do *„Bohatce"* viz Starob. sklad. 1817. I. sv. str. 113. Dobrovský Gesch. d. böhm. Sprache u. Lit. 1818. str. 124. — Jeho části jsou:

1. *Pravda.*

Viz Starob. sklad. 1818. III. svaz. str. 92., pak 1823. str. 233. Dobrov. Gesch. 1818. str. 154. Pravdu a lež viz u Dobrov. 1818. str. 252. Šembera, II. vyd. str. 195. Srovn. zde č. 60., pak u Jungm. str. 31. č. 61. — Výbor, I. str. 381.

2. *Řeč jinocha.*

Star. sklad. 1818. III. sv. str. 101. Dobrovský, 1818. str. 154. 301. Šembera, II. vyd. str. 101. 195. Viz zde č. 60. — Fejfalík, Wien. Sitz. Ber. 1859. 29. svaz. str. 315.

3. *Řeč kmetě.*

Star. sklad. 1818. III. sv. str. 103. Dobrov. 1818. str. 154. Šembera, II. vyd. str. 101. 195. Viz zde č. 60. — Fejf. Wien. Sitz. Ber. 1859. 29. svaz. str. 315.

4. *Smrť.*

Star. sklad. 1818. III. sv. str. 97. Dobrov. 1818. str. 323. — Výbor z lit., viz netoliko I. str. 381., než i str. 385 a Fejfalíka: Leiche, str. 50 (Sitz. Ber. str. 674).

60. *Spor duše s tělem.*

V rukopise 17. A. 18. najdeš „Spor", ale necelý. Pergam. 4°. list 80. Jungm. jej otiskl ve Výboru, I. str. 357. U Jungm. srovn. str. 230. č. 1832, ba snad i č. 1831. — Viz Abhandl. d. böhm. Gesellsch. 1841. II. Bd. str. 146. — V r. 1847. podal V. Nebeský pojednání o „sporu" v Musejn. I. 584. str. 589. Hanka ale uveřejnil v Musejn. 1855. str. 57. 304., 1859. str. 480. podobnou báseň. Srovn. Abhandl. učené spol. IX. svaz. str. 38. r. 1855. Fejfalík zabývá se se „sporem" na více než na jednom místě, ku př. v Studien, III. str. 30. (Sitz. Ber. 32. svaz. str. 712.) — Studien, V. str. 17. (Sitz. Ber. 1861. str. 133. 143. 148.) Že „Pravda" a „Spor" téhože jsou slohu a autora, zapírá Fejfalík, připouštěje však totožnost slohovou „sporu" s „řečí jinocha a kmeta". — Dobrov. 1818. str. 170. Šembera, II. vyd. str. 103. 195. — Jireček Anthol. staročeská. 1860. str. 60. 62. O „Pravdě" viz též číslo následující.

ε) Mravokárné.

61. *Pravda.* Báseň ta je nesprávně tištěna v Starob. skladáních V. sv. str. 233.

Onať patří ale do pozdějšího věku. „Ano, svatá říše od *římských knieží* v zmatek přišla: viz jich nemúdrého smysla." V museu českém je svazek ne-

dělných výkladů latinsko-českých, v nichžto se dokládá začátkem jejím: „Pomníte-li na onu píseň, a již ji nynie řiedko zpievají: *Pravdo* milá! tieži tebe, proč's od nás odstupila do nebe.“ (Předmluva Hankova, str. XI.) — Pergamenový rukopis p. Ceroního, na němž je „Pravda“ psána, bude asi s pozůstalostí jeho v Brněnském archivu zemském.

62. *Satyry o řemeslnících* jsou obsahu všeobecnějšího, i co do času a osob, nežli jsou satyry politické a historické.

Již Tomsa je vydal r. 1805. Mnohá z nich je však více *popis* řemesla neb zaměstnání, nežli pravá satyra.

63. *Satyry o přebojnících a vražedlnících.*

Připoj: Nebeského Píseň hanlivá na Husity, Musejn. 1851. III. str. 114 — na mnichy, viz Výbor, II. str. 235, pak dvě staré satyry na mnichy z 1. čtvrti 14. století. Musejn. 1852. II. str. 75. III. str. 44. — O nábožno-politických satyrech při Husitismu viz Höflerovy Script. rerum Husit. I. str. 379. 539., avšak i Palackého: die Gesch. d. Husit. 1868. str. 54. (proti Höflerovi). Quellenkunde, 1868. str. 162. 192. 219.

64. *Svár vody s vínem.* Tato báseň je od vagantů či těkavých žáků složena.

Srovn. Fejfalík Beitr. V. 1859. Sitz. Ber. 32. Bd. str. 712. — Studien, III. 1860. str. 30. — Kön. Hdsch. S. 72. — Studien V., 1861. str. 119. 120 (1. 2.). Tam najdeš doplňků téže básně z cizích literatur a hojnou literaturu o *vagantech* či těkavých studujících a umělcích. Šembera, II. vyd. str. 103. — Jednu báseň těchto těkavých studujících, o které zde již mluveno na str. 7. č. 26., vypisuje: Dudík v Handschriften der Nicolsburger Bibliothek, str. 52. 53., jež se až na maličkosti rovná básni, již dle Bočka podal Fejfalík v Altčechische Lieder und Sprüche, Wien 1862. str. 96.

65. *O sedmecietma blázniech.* Vypočítajíc báseň tato 26 toliko druhů bláznů, končí takto: Tuto se skonává o *sedmecietma* blazniech, míníc bezpochyby čtenáře co sedmadvacátého.

Tato báseň mravokárná je jako jiné (vyjímaje satyrické básně náboženské a politické) obsahu více všeeuropského, nežli českého. Počítání spůsob je v ní podivný: jedennástý, druhynástý, třetinástý, desatýnástý. Obsah je povrchnými či mělkými myšlenkami naplněn. Sabina, str. 232. Šembera, III. vyd. str. 115.

66. *Podkonie a žák* nalézá se v rukopise universitní knihovny Pražské 17. F. 50. z r. 1409. na listech 19—28. „Přihodich sie jednu k tomu × a doma“. Explicit contencio satrape et scolaris.

Fejfalík, Sitz. Ber. 1859. 32. svaz. str. 710. — 1861. Beitr. V. str. 123. proti Hanslíkovi (Beschr. d. Prager Univ. Bibl. str. 622. — Kön. Handschr. str. 72. Je to báseň od vagantů či těkavých žáků (Goliardů) složená, jak dokládá Fejfalík v Studien, III. 1860. str. 28. (Sitz. Ber. str. 710.). Srovn. Hanku v Musejn. 1852. str. 116. a Šemberu hist. lit. II. vyd. str. 84. 103. 132., III. vyd. str. 115., jenž ji připisuje ještě Smilovi. Obsah její je líčení mravů těkavých žáků, o nichž hojnou literaturu najdeš u Fejfalíkových Studií V. 1861. str. 119. — Ve Výboru, I. 943. není báseň ta ani úplně ani veskrz správně otištěna. — J. Wenzig obstaral r. 1855 německý překlad.

ζ) Aesopové bájky.

67. *Liška a džbán.* Bibliografickou zprávu o vydání Aesopových bájek viz u *Hanky* v Musejn. 1848. I. str. 337. — Quellenkunde, 1868. S. 85. 153.

Šembera, II. vyd. str. 103. 195., III. vyd. str. 122. Srovn. Jos. Jirečka v Anthologii staročeské, 1860. str. 63.; upamatujíce se na podstatný rozdíl aesthetický mezi pravou bájí *aesopickou*, poučnou básní domnělé *rady zvířat* a mezi hrdinskou básní zvířetnou (tierepos). Srovn. u Jungmanna str. 31. č. 58., str. 64. č. 71. — u Jirečka v Anthologii doby střední, 1869. II. vyd. str. 35. 36.

η) Jinotajitelné (či allegorické).

68. *Alanus ab insulis* či vlastně Alain.

Jeho báseň allegorická pod jménem Anticlaudianus je latinsky v mnohých rukopisech v knihovně universitní, na důkaz, že tato středověká romantická filosofie, i když dosti mnoho pohanského v ní uvázlo, velké obliby došla v zevně tak pobožném věku. Srovn. Šembera, II. vyd. str. 101. 164. — O Alanu vypravoval již Dobrovský v Gesch. d. böhm. Sprache 1792. str. 105. 107., 1818. str. 149. 150. 391. — J. Jireček, Anthologie staročeská, 1860. str. 60—62. Důležit je Alanus pro význam starých slov, ku př. psáno = malováno. „Světoplozě“ je pohanský, novoplatonický λόγος v podobě ženské, tedy ženský demiúrgos, jenž hlavní úkol v básni provádí.

c) Romány a zábavné spisy.

69. *Tristram*, romanticko-heroická báseň.

Viz o něm Dobrovského, 1792. str. 150., 1818. str. 154. Nebeský, Musejn. 1846. str. 277., kde i poklesky Výboru (I. str. 826) vypravuje str. 295—300. — Quellenkunde, 1868. S. 101. Fejfalík, Sitz. Ber. 1859. 32. Bd. str. 300. Fejfalík dokládá, že v legendě o sv. Kateřině (zde I. odděl. č. 19. g.) již slovo *Tristran — Jesus* se objevuje (v. 2385), co choť sv. Kateřiny, že tedy báseň Tristran nejméně o 80 neb 90 let v Čechách dříve známa býti musila, nežli je zachována. O exempláři Stockholmském Tristrama, viz Dudíka: Forschungen, str. 173. „Psal mistr Jan, řečený *Jebsar*.“ 1483. Srovn. u Jungm. č. 70. Šembera, II. vyd. str. 84. 110. 132., III. vyd. str. 123. — Jos. Jireček jedná o stáří českého Tristrama ve svých „literárních drobnostech“ v Musejn. 1861. str. 273.

Str. 32.

70. *Tandariaš* a *Floribella.* Romantický, rytířský román. Takové povídky či romány obíhaly celou Europou západní, tvoříce zvláštní vrstvu, hlavně pohanským duchem nadchnuté literatury, místo přirozené mužské statečnosti a čisté ženské něžnosti a krásy idealy své v podivnostech hledající.

O románu prosou psaném viz Dobrovského v Geschichte d. böhm. Sprache, 1818. str. 154. (Tandarides, 1791. str. 303. 351.) — Nebeský, Musejn. 1846. str. 294. O Stockholmském exempláři vypravuje Dudík, Forsch. str. 173. Šembera, II. vyd. str. 84. 111. 132., III. vyd. str. 123. Jméno opisovatele rukopisu Stockholmského čte Dudík: *Gebsar*? Viz zde č. 69.

K takovým románům či zábavným spisům středověkým hledí též mnohé, kteréž Jungmann teprva v oddělení III. nebo pod nápisem: duchovní romány cituje. Srovn. u něho str. 40. 65. — O *Štilfridovi* a *Brunsvíkovi* viz Jungm. str. 66. č. 96. Výbor, II. str. 39. Fejfalík: Zwei böhm. Volksbücher. Sitz. Ber. d. W. Akad. 1859. 29. Bd. str. 83. Nachtrag, 32. Bd. S. 322.

71. *Tkadleček* či vlastně *Ludvík.*

Dobrovský, Gesch. d. böhm. Sprache. 1818. str. 157. Není to vlastně román, než báseň „Ludvíka" pro ztrátu nevěrné své „Adličky" hořekujícího a „Neštěstí" své neštěstí žalujícího, které Neštěstí ho však dílem osudem, dílem optimismem těší. — Šembera (II. vyd. str. 112. 132., III. vyd. str. 124.) uvádí i německý překlad: Ackermann (Weber) von Behem (tisk z 15. stol.). — J. Jireček: Anthologie staročeská, str. 72.

ŘÍMSKÁ LITERATURA.

72. *Mistr Kato* co mravopisec.

Podstatu a literaturu v cizině těchto světoznámých veršíkův mravopisných vypsanou viz u *Zarncke*: Der deutsche Cato. Leipzig, 1852. — Rukopis 17. F. 50. (Jungm. má chybnou signaturu) počíná: „Proti klevetníkóm tvrdie drž sie. nemluv mnoho hrdie × Explicit Katho, ao. dom. 1409. Kto ty knihy ukradne mně, bodaj! miel tolik zimnic, jako je v Praze pivnic." — Úplný Kato je v rukop. 8. B. 11. Viz o něm Hanslíka v Beschreibung der Universitäts-Bibliothek str. 622. — Hankovo vydání r. 1834 vyšlé není veskrz věrné. — Dobrovský jedná o Katonovi: Gesch. d. böhm. Sprache 1791. str. 343., 1792. str. 106. 205., 1818. str. 149. 151. Taktéž najdeš v „Slavínu" (1806. str. 39. 56. 70. 88. 137. 235.) českého Katona. V Hankových Starobylých sklad. 1818. III. sv. str. 174—250. je taktéž Kato otištěn. Jungm. dotýká se Katona též na str. 270. č. 254. při Komenském. Quellenkunde, 1868. S. 76. 109. — Šembera, III. vyd. str. 118.

HISTORIE.

a) Kroniky.

73. *Martimiani* (Martiniami, Martiniani) čili kronika *Beneše* z Hořovic. Jméno Martimiani i Martiniami je buď temné, buď zpotvořené a chybné, jelikož jen posloupnosti papežův vzaté jsou z Martina Polona. Litovati nám, že *Kosmas*, první náš dějepisec, zaujat byl již latinským vlivem, nepsav *česky* svou kroniku českou; ba že nižádná ze starých *českých kronik* se nezachovala. Viz o nejstarším vydání letopisů Kosmasových *Palackého* v Sitzungsber. der k. böhm. Gesell. 12. listop. 1840., pak Musejník 1847. I. str. 173. — O *Boleslavské kronice* viz Sitzungsber. der k. böhm. Gesell. 1868. 27. ledna; o českém dějepisectvu vůbec Quellenkunde 1868. str. 152. 160. 177. 213. 219.

O kronice Martimiani mluvil již Balbin — *Ungar* v Boh. docta, II. str. 70. 79. Ungar, neue Beiträge, 1795. str. 218. Dobrovský: Böhm. Liter. I. 1. str. 60. Liter. Magazin, 1786. II. str. 146. Gesch. der böhm. Sprache, 1791. str. 343., 1792. str. 124., 1818. str. 166. 168. 310. č. 10. Popisovali ji též všicci, již jednali o inkunábulích či palaeotypech, jako Hanslík, Beschreibung d. Univ. Bibl. zu Prag. str. 533. — Hanka v Musejn. 1852. IV. str. 65. č. 35. — Zeidler v Mittheilungen des Vereins der Deutschen, 1866. Prvotisk sám z r. 1488 je nad míru řídký a vzácný. Jeden byl pod jménem Liber Caesarum v Mikulově, než jej Švédové odvezli (Dudík, Forschungen str. 66). Univ. knihovna Pražská má *dva* exemplary, jeden celý, sign. 54. B. 34., a to listů 99.; druhý necelý, sign. 54. A. 58., kde předních listů devět, zadních tři schází. V Museum a na Strahově je též exemplar (sign. O. III. 17.). — Srovn. Výbor, II. str. 75. — Quellenkunde, 1868. S. 86.

74. *Vavřince* (Laurentia) z *Březové Kronika*, obyčejně *Kronika o císařích římských* jmenována.

Signatura u Jungmanna 17. J. 47 je chybná; pošlať z dobré signatury 17. F. 47., co je rukopis papírový z 15. stol. 8°. 124 listů silný. Má titul: *Kronika obecní od stvoření světa* až (do r.) 678ho po narození našeho spasitele. Již Palacký (Würdigung, str. 203) poznamenal, že to není pouhá kronika *římská*. O ní mluví též již Balbín — Ungar: Bohem. docta. II. str. 233., III. 203.

Pozoruhodná je však i jeho *latinská kronika* de gestis et variis accidentibus invictissimae regni *Bohemiae* coronae v rukopise 1. D. 10. č. 8. z 15. století, na listech 258—344., jelikož tam mnoho českých listin najdeš, ba důležitá víry vyznání, ku př. *Adamitů* (na listě 337; viz Palackého: Würdigung, str. 207.) a jeho Formelbücher, II. č. 230. str. 192. (2. březen, 1391). Důležitá je též *píseň Čechů vítězoslavná* r. 1431 u Domažlic v témže rukopise 1. D. 10. č. 10. listy 353—363.

O *„Březinovi"* mluví pod tímto nepravým jménem i Höfler r. 1856 ve svých Geschichtschreiber der Hussitischen Bewegung in Böhmen na str. 108. 109., kdežto i jiné rukopisy, ku př. spis musejní posuzuje; na str. 321. najdeš pak otisky jich s varianty, jakož i statí *české* z textu latinského, ku př. na str. 461. vyznání víry Adamitů či Naháčů, str. 499—503. — Avšak i rukopis 11. D. 8., jenž Benešem Krabice z Waitmile počíná a Vavřincovu z Březové historii války Husitské v sobě chová, ač z předu a vzadu necelé (listy 19—99), najdeš mnoho českých statí, z nichž Höfler též několik otiskl, str. 503—514. 521.

Životopis a vyjímky ze spisů podává i Jos. Jireček v Anthol. staročeské, 1860. str. 116. — Co se však Höflerových badání týká, srovn. s nimi, co píše Palacký: Die Historien der M. Laurenz von Březova und Nic. von Pelhřimov (str. 50.) v „die Geschichtschreiber des Hussitenthums und Prof. C. Höfler" (Prag, 1868).

Výbor, II. 571. jedná o Vavřinci z Březové a na str. 579. o římských císařích, kde též opraviti nutno mylnou sign. 17. J. 47. místo 17. F. 47. Upozorniti slušno též, že rok *narození* a úmrtí, jak je Jungmann udává na str. 32. č. 74., nesouhlasí veskrz s doložením na str. 537. Srovn. životopis v Naučném slovníku, 1860. I. str. 891. a u Jirečka v Anthologii staročeské.

75. *Pulkavy* či *Přibika* z *Hradenína Kronika.*

O Pulkavovi mluví Dobrovský v Gesch. d. böhm. Sprache, 1791. str. 343., 1792. str. 119., 1818. str. 154. 164. O pokračovatelích však v Histor. liter. české r. 1818. str. 268. — Palacký, Würdigung str. 179. Exemplář v Stockholmě jde tak daleko, jako Dobnerův text v Monumenta, III. 72—290. Dudík, Forschungen in Schweden, S. 166. 167. Pečírka, Musejník 1851. III. str. 31. Je tam, t. j. ve Švédsku, též jiná kompilace z kronik českých (Dudík, Forschungen 167.). — Höfler jednal r. 1856. v učené společnosti IX. svaz. str. 50. o staroněmeckém překladě Pulkavy. Srovn. u Jungm. str. 154. č. 439. Též Höflerovi Scriptores rerum Husiticarum dotýkají se Pulkavy na mnoha místech. Srovn. Palackého v Geschichtschreiber der Husit. Bewegung r. 1868. — Šembera, hist. lit. II. vyd. str. 84. 116. 189., III. vyd. str. 129., kde najdeš výpis z rukopisu kláštera Augustiniánského na Starém Brně.

V univ. bibliothece Pražské je v *Collectio chronicarum* Boemicarum, kterou zřídil v II. polovici 17. století Balbín rukou vlastní, v exempláři 15. D. 6. č. 10 (u Jungm. je na str. 33. chyba v signatuře) str. 300—508 opis její pod titulem: *Kronika česká*, sepsaná za časův Karla IV. císaře římského, složena od *Přibíka*, syna Dluhojova, z *Tradenina*, mistra školního od sv. Jiljí, řečeného *Pulkava*, v latinském jazyku, zase pak od někoho jiného z latinské řeči v český hlahol v tato slova, jakž následuje, přeložena. Jest kniha psaná a nachází se v klášteře u sv. *Jakuba* v Starém městě Pražském. Počíná: „Když synové lidští na poli Sanaar × končí se: z Braslavic podle otce svého pohrabana.“ Přípis: „Hic cessavit Přibík“ (str. 508). Pak najdeš kroniky ještě od r. 1340—1470, končíce se slovy: „a pro tyto příčiny veliká drahota musila jest býti. A tak se zkonává historie Pulkavy.“

Co do *pokračovatelů* Pulkavy viz Jungmanna na str. 68. č. 122. a v rukopise 15. D. 6. č. 11. hned po Pulkavovi, str. 508—555. — *Latinské* rukopisy jsou v univ. knihovně: 1. C. 24. list 1—83. z druhé polovičky 15. stol. Na konci najdeš: Is qui consripsit hec (sic) cronicam hucus que duntaxat perduxit. Otištěna u Dobnera v Monum. III. str. 72. 289. Kronika je rubrikována, co u Dobnera je vynecháno. Srovn. poznamenání u Dobnera III. str. 289. V témže exempl. 1. C. 24. str. 314. v. najdeš rukou nějakou 16. st. příjmy krále Václava IV. — Na str. 201. najdeš „Excerpta *cronicae Boemorum*, quam de Mandato *Caroli* IV. collegit frater *Johannes Marignoli* episcopus et quidem ao. 1334. F. Palacký Würdigung, str. 168. — J. Jireček: Anthol. staročeská, str. 64. — Upozorňujeme též na *průpovědi* rýmované v Pulkavě (srovn. zde č. 56.), ku př. ve vydání Procházkově (1786) str. 130. 164. 169. 194. 234. — Rukopis skvostný v univ. knihovně Krakovské vypsal r. 1834. *Bandtkic* v Index lectionum in univ. Krakoviensi; r. 1859. však Jos. Jireček v Památkách, kde se zmiňuje též o opisu Vídenském.

Str. 33.

76. *Petra Comestora* či *Manducatora* (kněhožrouta) Historia scholastica super vetus et novum testamentum. Je to církevní dějepis pro školy středověké.

Ceroniho pozůstalost, v které se nacházel jeden exemplář překladu českého Comestora, chová se nyní v archivu Brněnském. O rukopise Stockholmském vypravuje Dudík, Forschungen str. 163. Papírový to codex z 15. stol., jenž čítá 826 stran. — Rukopis knihovny vysokých škol Pražských 17. D. 18. je porouchán. Je též papírový codex z 15. stol., čítaje 272 stran. „*Skolastica historia*, t. j. *vydopis*.“ „Tuto se počinaji knihy mistra *Manducatora* k Senenskému arcibiskupovi v *historii* t. vydopisu (tak) *skolastiky* (t. j. v církevním dějepisu) × jižť knihám konec vykladam a za praci odplaty žadam.“ Není to však pouhý *překlad*, než více *výklad* Manducatora. Srovn. lat. inkunabuli 39. B. 13., kteráž se končí slovy: finit historia, que et vulgato vocabulo *scolastica* a Petro *Comestoris* edita, per Güntherum vero Zainer litteris aeneis impressa. 1473. — Jde jen do smrti sv. Petra a Pavla. — Dobrovský, 1791. str. 343., 1792. str. 125., 1818. str. 125. 169. — Balbin, Boh. docta. III. str. 115. měl, vytýkaje mnoho Manducatorovi, v mnohém pravdu. — Dobrovský mluví též o tom v Liter. Magazin, 1782. 2. Stück. S. 31. — Jireček v Anthologii staročeské r. 1860. str. 75. — Zdaž exemplář, jenž druhdy byl na Moravě „im Kloster *Bruck*“, je týž, co patřil jednou Ceronimu, nevíme (Quellenkunde, 1868. S. 86.).

b) Životopisy.

77. *Karla IV. životopis* z latiny přeložený (Caroli IV. commentarius de vita sua).

Pelzel: K. Karl IV. Prag. 1791. Dobrovský, 1791. str. 344., 1792. str. 163., 1818. str. 254. 363. — Exemplář Vídenský ozdoben mnohými miniaturami. Životopis jde od listu 1—64. řád korunování, pak, jenž není všem exemplarům připojen, od listu 65—92. Viz Vídenské „Tabulae“ 1864 (4. G. 131.) str. 101. I. svaz. Nro. 581. — Jeden exemplář je též v Stockholmě. Pečírka, Musejn. 1851. III. str. 31. — Dudík, Forschungen str. 167. Latinský exemplář v knihovně universitní z 15. stol. I. C. 24. Nro. 3. list 90—111. — Vydání české tiskem Procházkou, Tomsou obnovené 1791., najdeš pod titulem: Život císaře Karla IV. z starého *českého spisu* vydaný l. 1555 od Ambr. z *Ottersdorfu*. S výklady Fr. J. Procházky přetištěný v Praze prací i nákladem Tomsy l. 1791. 54. E. 220. — Srovn. historii o císaři Karlovi od M. Prok. *Lupáče* z Hlavačova. Nové vyd. Hankovo v Praze, 1848. (54. E. 410. č. 2.) — Viz i J. Jirečka: Anthologii staročeskou, str. 64. 67. — U Palackého najdeš ve Würdigung, str. 299. dotčený životopis Karla IV. — Výbor ale cituje i rukopis knihovny vysokých škol Pražských 17. A. 4., co je výklad evangelia sv. Matouše, o němž jednal Šafařík v Rozboru II. str. 71. a Jungmann na str. 39. č. 120. Otázka zrůstá, jak přišel výklad kapitoly 11—13. (Výbor, I. str. 543) do životopisu Karlova? zdaž Karel IV. neb kdo jiný jej v pravdě psal? Jireček: o překladě evang. str. 412. — Při Ambroži z Ottersdorfu schází Jungmannovi, že vydal r. 1555 v Holomouci životopis Karlův, str. 153. 162. 605.

78. *Mudrci* aneb život starých filosofů.

V rukopise 17. E. 14. č. 1. list 165—224. Počínají: „Skutky a mravy davnich mudrcov umieniv vypsati mnoha pisma, jenž v rozličnych knihach starych mistrov po ruozno jsau psana v jeden svazek sebrati usiluji, mnohe take řeči jich a odpovedi mudre v tyto kniežky jsem umiesil, z nichžto všeliky, ktož čisti bude, velike utiešenie a mravne naučenie sobie vezme. *Tales* mudřec × a vece Joachim k králi, neobživeť otec tvoj jediné, leč by sie tyto supove vespolek sebrali.“ — Latinské rukopisy knihovna universitní chová pod sign. 4. A. 15. č. 1. ze 14. stol. list 1—37. a co přídavek: de gestis principum et philosophorum, list 37—59. — 13. G. 18. č. 2. rukou Oldřicha Kříže z Telče (Quellenkunde, 1868. str. 29.) okolo 1476 psané „Sententiae sapientum“ — „de gestis philosophorum“ 1469. list 62. — Srovnej podobné kusy literární u Jungmanna str. 74. č. 207., pak str. 143. č. 270. a Jos. Jirečka v Anthologii staročeské, 1860. str. 75. — Ve Výboru II. str. 927., kde příklady „skutků a mravů dávných mudrcóv“ jsou otištěny, změniti třeba signaturu 17. C. 14. v sign. 17. E. 14.

ZNÁMOST ZEMĚ.

79. *Mandevilly* cesta po světě 1332—1335, přeložená Vavřincem z *Březové*.

Dobrovský, 1791. str. 342., 1792. str. 122., 1818. str. 165. 320. — Latinsky Itinerarius je pod sign. 40. G. 3. s. l. et a. a to incunabule. — České vydání roku 1600 (co u Jungm. není: sign. 54. F. 320.) má titul: Jan Mandyvilla, kterýž v světě téměř všecky země.... neslýchaných věcí dočísti. V starém městě

Pr. Voldřich *Valda* otiskl, 1600. 8. A—R. VIII. kapitol. 31. místo 120 puvodních, ač není nic odjato, co se k pravému rozumu vztahuje. Vydání z r. 1796 je pod sign. 54. D. 35. — Šembera, II. vyd. str. 117. 132., III. vyd. str. 130. — Dudík vypisuje v Handschriften der Nicolsburger Bibliothek (str. 50. 51.) jeden exemplář, jenž měl původní nápis: knihy o jednom rytíři z Denmarku. Počínátě takto: Ja Otto z Dymerinku, kanovník v Meci v Lutringii, přeložil jsem tyto knihy z vlaské a latinské řeči.... pak já mistr Vavřinec.... též knížky přeložil jsem z německé řeči v českú. — V téže knihovně Mikulovské leží i „itinerarium Joannis de Mandeville, militis de Anglia“, důležitý rukopis pro srovnání textu k vydání hlavnímu Odericha z Portenau, 1480.

FILOSOFIE.

a) Naučné spisy.

80. ***Lucidář*** čili vysvětlení rozličných věcí. Byly to středověké pokusy naučných slovníků.

Dobrovský, 1818. str. 179. 313. — Latinské Elucidaře, in quo obscuritas rerum diversarum elucidatur, z r. 1398. najdeš pod sign. 5. A. 7. a 14. H. 7. (rukopisy). Museum české má tisk z r. 1783 v *Holomouci* u Josefy *Hirnlový* pod signaturou 56. G. 2.

Str. 34.

81. ***Cisiojanus*** čili kalendář na syllabách veršovaných založen.

Dobrovský, 1818. str. 172. 173. — Hanka, nejstarší posud známé hexametry české v Cisiojanu, XIII. věku. Musejn. 1853. str. 415. — Šembera, jenž klade Cisiojany mezi básně (verše?) naučné, mluví o nich v II. vydání a to o musejním cisiojanu na str. 109. 131., o mnichovském na str. 109. 130. 149., v III. vydání pak na str. 118. Mnichovský cisiojanus je právě nejstarší stopa hexametrů českých. Ostatně jsou cisiojani někdy i bájeslovné důležitosti. Ze starších spisovatelů podali o nich zprávy: Veleslavín, Lupáč, Partlicius. A. Voigt: Kalender der Slawen, str. 124—130. G. Dobner, Monum. Boh. I. 174. III. 292. Quellenkunde, 1868. str. 164. 184. 215. Naposled promluvil o cisiojanu Hanka v sedění učené spol. 1860, 5. března. Roku 1867 napsán český cisiojan i na staročeské hodiny Pražské.

b) Mravné.

82. *Alberta* Velkého ráj duše.

Rukopis univ. knih. 17. A. 19. je z r. 1383. na papíře fol. 1—107. 4°. pod titulem: Rozjimání o všelikých cnostech. Dobrovský, 1818. str. 174. č. 23. neznaje autora, dal tomuto pojednání titul: Traktát asketický o všelikých cnostech, v čemž ho Jungmann v I. vyd. následoval, str. 60. č. 92. Traktát sám má 52 kapitol či článků a listů 107 folio. — Druhý rukopis 17. F. 10. je též ze 14. stol., a nikoli, jak Jungmann praví, ze 17. stol.; je papírový, 4°. čítaje 146 listů popsaných. Počíná: Sv. Jan Zlatousty vykládaje čtenie sv. Mathuše i die takto × moci bozieho umučenie otemčeny jsu. Chvala otci i synu... nynie i vzdy i na vieky viekoma amen. Rukopis 17. F. 10. nemá tak starou orthografii jako 17. A. 19. Tomuto rukopisu 17. A. 19. schází dvě kapitoly: 1) o milovanie boha, 2) bližního. Patrné, že též předmluvy není. Zato ale je delší, neboť po konci 17. F. 10. „mocí božieho umučenie otemčena jsu“ (list 105. v.) následují ještě 4 stránky, než je explicit: „jehož tebe mila rač dovesti Jezu Kryst. Amen. Anno domini 1383. feria tertia in vigilia s. Johannis baptiste.“ — Třetí rukopis, taktéž ze 14. stol., je 17. D. 32., kde *Albertus* počíná listem 18. 19., maje však jen kapitol 57. Je to *opis* a nikoli jen *výtah*, jak Jungmann a Výbor praví, ze starého exempláře, ale opis nedbalý na pap. fol. Kapitola poslední počíná: Znamenati jest, že troj lid se zpovieda × protož netaj všiech hřiechov, abychom k viečné radosti mohli dojiti. Amen. Srovnáme-li české překlady, tož nalezáme, že to jsou rozšířené *výklady* a téměř *původní* práce. Viz Inkunabuli 44. G. 16. č. 2. Tractatus mag. *Alberti* Magni, doctoris eximii, episcopi Ratisponensis: de veris et perfectis virtutibus alias paradisus anime Argentinae. 1498. 4°. kapitol 52. — Tištěný překlad M. Adama z *Vinoře* vyšel r. 1589 (poprvé snad 1580). Viz v knihovně universitní exemplář 54. G. 63. „v *českou* řeč obrácena i *znovu* spravená skrze M. A. z V. v star. městě Pražském u Buriana Waldy“. 12°. str. 208. Předmluva A. z V. je veskrz nábožná. Srovn. tu knihu s jinou Adamem z V. přeloženou, o které jedná Jungm. str. 231. č. 1842. b. (12°. listů 70. Exemplář knihovny univ. je pod sign. 54. F. 1133.). Srovnej též Jos. Jirečka Anthologii doby střední, 1858. str. 219., pak doby staročeské, 1860. str. 50. 54. — Zemřelý Fr. Bezděka choval nový přepis rukopisu 17. A. 19.

83. ***Ohavnost***, spis ***Mat. z Janova.***

O Matějovi z *Janova* jedná Palacký v dějinách III. sv. I. díl str. 3. 11. 14. 16. 19—23. 25—31. 39. 51. 143. 172. 311., II. díl str. 45.

PRÁVNICTVÍ.

Právnictví *českého* a *moravského* literatura vzrostla hlavně teprva v dobách novějších na stupeň vědeckosti a zevrubnosti. Pokusy prvnějších dob najdeš v Quellenkunde der böhm.-slovenischen Literaturgeschichte, 1868, zaznamenány na str. 49. 79. 85. 92. 96. 108. 115. 117. 128. 129. 138. 141. 143. 146. 156. 168. 170. 189. 192. 196. 211. 218.

Vyjímáme z toho nejdůležitější doby: Monsého práva městská na Moravě, v Abhandl. d. böhm. Gesell. 1787. str. 73. — Voigta: O českých zákonech rozličných věků, v Abhandl. 1787. — Palacký: Právo a řád soudní staročeský, Musejn. 1835. str. 399.; pak téhož: Právo staroslovanské, Musejn. 1837. str. 68. — Koubka: Jazyk a technika právnická Staroslovanů, Musejn. 1839. str. 215. — Glückselig: Versuch einer Geschichte des Rechtes und der Gesetzgebung von Böhmen und dessen Kronländern (sign. 12. A. 76. N. 4.) — Hanka: Přehled pramenů práva staročeského, Rozbor 1841. 1842. (Abhandlungen, V. Folge, 2. Bd. S. 151.) — Šafařík: Právo staročeské, Musejn. 1844. str. 384. — Původ staročeského práva. Pražské noviny, 1849. č. 261. — Vocel: O soudech zahájených, Abhandl. 1844. 3. Bd. S. 30. — Čelakovský: Právnická přísloví Slovanů, Musejn. 1851. — Legis-Glückselig: Geschichte des böhm. Staats- und Privatrechts, 1849. Österr. Zeitsch. für Rechts- und Staatswissenschaft. — Chytil: Die Landesordnungen des Markgrafthums Mähren von

der ältesten Zeit bis zum J. 1849 (4. Bd. der Brünner histor. Section). — Šafařík: Statut Polický, Musejn. 1854. str. 270. — Herm. Jireček: O soudu mezním. Musejník 1858. str. 171. — P. R. von Chlumetzky: Das Tobitschauer Buch. Eine Quelle zur Rechtsgeschichte des 15. Jahrhunderts in Mähren. Brünn, 1858. (Separatabdruck aus der Brünner Zeitung, Nr. 193—196. 1858. — Tieftrunk: Právo Magdeburgské, Památky 1860. str. 112. — Herm. Jireček: Srovnalost staroslovanského práva se starým hellenským, římským a germanským. Rozpravy, 1860. str. 85. — Vocel: Právo dědické staročeské, Abhandl. 1861. 11. Bd. S. 473. — H. Jireček: Příspěvky k literárnímu rozboru památníku práva českého a moravského, Musejn. 1861. str. 235. — Vocel: Dějiny a prameny práva staročeského, Sitzungsbericht d. könig▪. böhm. Gesell. 1862. I. str. 33.— H. Jireček: Rozbor knihy Tovačovské. 1863. Musejn. str. 227. (Desky, r. 1862. str. 52. 152.)— Staročeské právo. Exekucí. Právník, 1864. str. 397.—Jičínský: Práva Kunratova. Právník, 1865. str. 649. — Skřivan: O písemních památkách právnictví Slovanského. Právník, 1865. str. 721. Pravda Ruskaja. Právník, 1866. str. 83. — Tieftrunk: Práva městská v Čechách, 1866. Sitzungsberichte der königl. böhm. Gesell. I. str. 38. — Brandl: Kniha Tovačovská. 1867. Musejn. str. 342. — O právu staročeském. Právník, 1867. str. 13. 560. 634. 668. — 413. 450. — 596.— H. Jireček: Codex juris Bohemici. 1867. — Friedländer: Das Einlagern. Ein Beitrag zur Rechtsgeschichte. München, 1868.—Předmluva ku knize Drnovské, kritickými i věrnými poznámkami opatřena V. *Brandlem*, v Brně 1868 (sign. 54. C. 269). Srovnej úvahu v Allgem. Liter. Zeitung. Wien, 1868. Nr. 38. — Vocel: Pravěk země české. 1868. II. str. 340. Památky, VII. 7. 8. str. 515—1528. Šembera, 1868. 177. 200.

Rukopisy právnické knihovny universitní.

Poněvadž v rukopisech právnických na větším díle vždy více kusův se nalezá, pro krátkost uvedeme zde výpisy hlavnějších rukopisů právnických, již se chovají v knihovně vysokých škol Pražských, či jak ji Jungmann a Dobrovský jmenovali, ve veřejné císařské, či Klementínské knihovně, abychom se opakování zbytečnému vyhnuli.

A) *Rukopis* 17. F. 49. u Hanky v Rozboru B. I. *Řád práva zemského.* 15. století. 4⁰ na papíře, čítá 166 listův, a to:

Č. 1. list 1—16 (39). Počíná sie řád *žalob práva zemského.* Když by kto chtiel z hlavy bratra svého × v novie řád přijal. Skonává sie řád prav zemských zemie české. V tom je opět obsaženo dále:

Č. 2. list 16—18. *Práva dědin manských* a svobodných. „O praviech dědin manských a svobodnych × leč milost králova přikáže. Skonávají sie práva zemská."

Č. 3. list 18—39. Z *Dubé* Ondřeje: výklad na práva zemská. „Právo zemské české jest dávno nalezeno od pohanstvie × v novie úřad přijal."

Č. 4. list 39—58. *Práva* starého pána z *Roznberka.* „Ktož pojme komorníka pražského na pohon × a kupil se vší zvolí. Teď jest konec prav pána z Roznberka."

Č. 5. list 58—108. *Práva* velikého města *Pražského.* „Tuto sie počínají práva rozličných věcí a biechuov miesta velikého Pražského a najprv o lichvie. Přisahu-li já kterému člověku × svietským sudem spraven. Expliciunt *jura civitatis Pragensis.*" Jungmann str. 72. č. 174. Sachsenspiegel.

Č. 6. list 108—110. *Berna* regalis generalis. Nos Wenceslaus etc. (latinsky). Napřed stojí místa, kde se sbírá, pak řád sbírání (modus colligendi — litera majestatis.) Jungmann str. 72. č. 137. List 155—159. jest *berna regalis* latinsky psána. Srovn. Höflerovy Geschichtschreib. d. Hussit. Beweg. in Böhmen. (Wien, 1866. III. str. 160. a II. svaz. str. 85—90. census haereditarius regius civitatum regalium.). Než srovn. i Palackého: die Gesch. des Hussitenthums, 1868. (sign. 3. E. 145.)

Č. 7. list 111—156. Knihy *práv zemských.* „Pane buožie nebeský pro tvú štiedru dobrotu × pečeti k niemu přitisknuti. Buď buoh pochválen. Amen."

Č. 8. list 155. *Přísaha židovská* (konec 15. stol.). „Richtář anebo jiný, ktož umí čísti, židu řiekaj a žid po niem v osazeném súdu. Žid má vstúpiti na *sviní* kuoži a mají patery knihy Mojžiješovy × mi pomáhaj buoh, jemuž sem přisáhl." O starodávnosti židů v Praze viz Jirečkův Codex juris bohemici str. 130.

Č. 9. list 159—165. *Práva Soběslavská.* „Za času kniežete Sobieslava Vyšehradského a vývody českého × než samo miesto v domu jednom." Musejn. 1827. III. 31. Jungm. str. 37. č. 93.

Č. 10. list 165. 166. *Práva* císařem *Karlem* potvrzená. „Všecka vina zemská, kteráž sie urodie dále tři miel okolo Prahy × váha črvena. A tak jest konec. Buoh buď pochválen."

B) *Rukopis* 17. C. 22. (u Hanky v Rozboru B. II.) z 15. století na papíře, fol. 125 listův, z nichž mnohý je chybně svázán.

Č. 1. list 1 (4)—26. 36. 37. Ondřeje staršího z *Dubé* výklad na právo zemské. „Právo zemské české jest dávno nalezené ještě od pohanstvie a najvíce od Přemysla oráče × a zastupiti jejich služebnici chtie. To jest nynie v řad v novie přijat." Psání králi Václavovi najdeš vzadu na listech 35—37. Srovn. Výbor II. str. 315. Archiv český II. str. 481—517. Jungm. hist. liter. str. 35. č. 87.

Č. 2. list 14—26. *Práva* starého pána z *Rozmberka.* „O komornících. Ktož pojme komorníka Pražského na pohon × a kupil se všie zvoli. Skonávají se ty práva, ježto je má pan z Rozmberka." Jungmann str. 34. č. 48.

Č. 3. list 26—37. „Počíná se *řád práva zemského* a najprvé o *hlavu.* Když by chtiel kto z hlavy bratra svého × jako z svých diedičných." Jungm. str. 35. č. 85.

Pak ale následuje jako nový článek: „Tuto se píše *o čtyřech úřednících najvyšších*, co od čeho kto z nich má bráti. Hotovi jsúce každému k jeho potřebie vzdycky × a počestného praviti. *Andreas de Duba* judex supremus (list. 35. 36.). Pak list Ondřeje z *Dubé* králi Václavovi, načež opět: Když by kto chtiel držeti koho dluho na úrocích (list 37). Než listové tito 35—37. patří napřed k „Výkladu na právo zemské".

Č. 4. list 37. v.—57. *Řád koruny české* císařem Karlem potvrzený (*Majestus Carolina*). „Najprvé

o vieře cerkvie svaté × ji zjednati právem zemským." Jungm. str. 35. č. 86.

Č. 5. list 57—65. v. „Počínají se *práva manská* země české, po nichžto všickni manové mají sauzeni býti. Ktož manská práva umieti chtiejí × kladeno bylo v desky." V listech těch jsou však též obsaženi i *nálezové panští* za *Sigismunda*, za *Ladislava* (1454), za *Vladislava* (1486), jež Jungmann na str. 83. č. 309—314. zvlášť klade. Položíme je tu také zvlášť: α) Nález panský za císaře *Sigmunda*. „Najprvé o všecky listy × v počtu dvú záležie." β) „L. B. 1454 ve čtvrtek dne sv. Prokopa × jemu kladeno bylo ve desky" list 61. v.—65. (Nález to za krále Ladislava).

Č. 6. list 66—71. *Berna regalis* generalis Bohemiae civitatum et monasteriorum sub *Wenceslao*. Jungm. str. 72. č. 173. — O berně v Plzensku roku 1379 pojednal Höfler v Sitz. Ber. učené spol. 1861. str. 11.

Č. 7. list 72—108. *Práva města Pražského* většího. „Najprvé o konšelech, kterak se mají v raddách svých mieti. Najprvé, že veliký konšel × kteréž se také obci dotýči zjednávati."

„Počínají se práva rozličných příčin téhož miesta Pražského velikého. Najprvé praví o rozličné *lichvie* × světským sudem spraven." Druhá tato část (list 73—108) je *Sachsenspiegel*. Jungm. str. 72. č. 174.

Č. 8. list 108—113. *Obdarování* města starého Pražského od *krále Jana* Lucenburgského l. 1310. „Léta od naroz. syna b. 1310. února měsíce ten úterý před sv. Blažejem tiemito dary × v jednom domu." Jungm. str. 38. č. 103. Otisk ve Výboru II. str. 315. je poněkud jinaký.

Č. 9. list 113—117. Potvrzení *práv starého města Pražského* od *Karla IV.* r. 1351. „Najprvé všecká vina zemská × býti bez všeliké otpornosti." Na listu 115. v. je episoda o Němcích za času knížete *Soběslava* Vyšehradského, že nesmí Němec úředníkem býti v Čechách pod ztrátou *nosu* svého. Jungm. str. 38. č. 103.

Č. 10. list 118—120. Nález o nového krále, o všecky listy, o ležení, škody, formě staré listův, co se má bráti v desky a t. d. Nálezové za krále *Vladislava* 1486, svolenie při sv. Václavě o *minci* a t. d. Je to více kusův pro sebe stojících.

Č. 11. list 121—123. Řád *mincovní* za *Poděbrada* 1469. „Actum ao. dom. 1469 in die Bonifacii in plena synoda. Ačkoliviek nam to s velikú × škoda by taková mince lehká cizie miela v našem království brána býti." Jungm. str. 87. č. 406.

Č. 12. list 123—125. O *mincích* a penězích na sněmě r. 1485. „In memoriis anni 85 feria V. ante Galli. Stálo se obecné svolenie × vysazené popravy mají." Jungm. str. 89. č. 450. Najdeš tam mimo řádu mincovného: o popravách po krajích. Co do nejstaršího řádu mincovního viz H. Jirečka: Codex juris Bohem. 1867. str. 126. 218. 264. co do českých a str. 165. 219. co do moravských peněz.

C) *Rukopis* 17. E. 4. (u Hanky v Rozboru B. III.) století 15., na papíře, 4⁰. 224 listů.

Č. 1. listové 1—42. zavírají v sobě rozličné traktaty: a) desky země české, b) půhony, c) přísahy (list 10.), d) inventiones Baronum, e) žaloby (list 11—19.), f) urážky (list 19—42.). Latinsky, něco česky, mnoho v slohu makaronském. — Rozbor I. str. 156. Jungm. str. 34. poznam. 1., pak str. 90. č. 474.

Č. 2. list 42—48. Summa *bernae regalis* de monasteriis. Než jedná se tam i o daních jiných, ku př. o zločinech. Viz Jungm. str. 72. č. 173. 189.

Č. 3. list 48—127. Knihy *práv zemských*. „Pane bože všehomucí nebeský otče pro tvú cnu stiedru dobrotu × také mohu z práva tiech sviedkov pečetí k niemu přiviesiti." Na listu 122. v. je udán obsah celku a to slovy: Skonavají se *práva miescka, vesská, sedlská* a práva *panská*, potom *manská*, naposledy práva a řád *panský* t. zemský se vším řádem súdu zemského, *pohonové, otpiery, přísahy* se vším vystřezením a zpráva, čeho se má střieci a kterak má činiti všudie a rozličné vieci: jakož uzří, ktož čísti bude, a bude se mu srdce radovati." Srovn. obsah s právy císaře Karla IV. a s „vermehrten Sachsenspiegel oder das Schlesische Landrecht". Dobrovský, 1792. str. 95. 118. 187., 1818. str. 162.

Č. 4. list 127—215. Práva *velikého města Pražského*. „Přisahu-li já kterému človieku, že jemu chci lichvu dávati × tehdy obdržie své právo před každým svietským súdem spravnie."

Č. 5. list 215—223. *Práva manská*. „Ktož práva manská umieti chtie × on móž sviedek beyti i řečník i práva nalézati i zamietati."

Č. 6. list 223. 224. *Práva konšelská*. „Najprv že všelikaký konšel má poslušen × a jiné vieci, kteréž se obci dotýčí, jednávati." Srovn. *Brikcí* z Lícka u Jungm. str. 182. č. 930. — K. Tieftrunk, Památky, 1860. o Magdeburgském právu. — Právník, 1866. str. 181. — Šembera, historie literatury, III. vyd. roku 1868. str. 177.

D) *Rukopis* 1. G. 18. (u Hanky v Rozboru B. IV.) počátek 15. stol. na papíře, 4⁰. 150 listův.

Č. 1. list 1—27. De *offensa* coram rege vel iudicio pleno (*urážka*).

Č. 2. list 27—35. Querele contra debitores.

Č. 3. list 35. 36. Formae juramentorum.

Č. 4. list 36—46. Officium minorum tabellarum.

Č. 5. list 47—104. Majestas Carolina (latinsky).

Č. 6. list 105—111. Pojednání bohoslovecká.

Č. 7. list 112—114. List *Otokara* krále o druhé vojně proti Uhersku.

Č. 8. list 114—134. Litera beneficiarium purkgrafio Pragensi.

Č. 9. list 134—150. *Formae communes* hereditarie. Ačkoliv větší část rukopisu na zdání je latinská, najdeš skoro veskrz sloh *českolatinský*, ku př. list 29. „a miev mu je vrátiti, když je své pečeti nevypravil a Judeo Lazaro quondam, dicto de Praga, ježto mi je miel vypraviti, pro eo recepit dampnum." Česky se tudíž vyjednávalo a jen terminologie byla latinská. Rukopis není vlastně ničím jiným, než formulářem práv země české.

E) *Rukopis* 4. A. 25. č. 2. (u Hanky v Rozboru B. V.) na pap. fol. 139 listů.

Č. 1. list 1—127. Liber *regum* biblicus a jiné biblické knihy starého zákona.

Č. 2. list 127—139. *Ondřeje z Dubé*: výklad na právo české. (Jungm. str. 35. č. 87.) Od listu 127. v. —139. rukou 15. století. „Právo české země jest dávno nalezené ještě od pohanstvie × jest zemi hrozná závada a škoda." Hanka a po něm Jungmann nemají signaturu, udávajíce pouze, že vazba je v prkenkách žlutou koží potažená, místo co by měli říci: hnědá kóže odřená. Rozbor, I. 156.

F) *Rukopis* 17. E. 17. z r. 1415. na papíře, 154 listův (u Hanky v Rozboru B. VI.).

Č. 1. list 1—52. *Práva a zřízení zemská*. „Pane bože všemohoucí × dobře z práva tiech sviedkov počty položiti." (Tři první stránky najdeš opakovány na listech 137. 138.)

Č. 2. list 52—106. Práva velikého města *Pražského*.

Č. 3. list 106. v. —111. *Práva manská*. „Ktož pr. manská umieti chce × práva nalezati i zamietati. Amen."

Č. 4. list 111—121. b. De *citationibus* secundum jus terrae Bohemiae. Jako v rukopisu 17. E. 4. na prvních 10. listech a to zřetelněji psáno.

Č. 5. list 121. v. —139. *Ordo juris terrae* Bohemiae. „Nota si quis in provincia regis × protestatione suos testes producere non tenetur."

Č. 6. list 122. ***Přísahy*** česko-německé. Juramentum actoris se zmatkem: „Na tom přisahám × so mir gott helf vnd alle heiligen."

Č. 7. list 139. Jura *Iglaviensia* et *montium*.

G) ***Rukopis*** 17. H. 29. (u Hanky v Rozboru B. VII.) ze 16. stol. (1520) na pap. listův 462.

Č. 1. list 1—269—registr. Obecná *práva Jihlavská* — od Vladislava uherského a českého krále. „Ciesarské velebnosti potřebie jest × Skonávají se práva... r. 1520. — na kolinském Hradie nad Labem P. S. de Nedvojovic." Pak obšírný registřík.

Č. 2. list 303—329. Listové královští: Karla, Václava, Sigmunda, Vladislava, Jana, Jiří atd., vztahující se k horám (báním) hlavně Kutným. Listové tito jsou vlastně po celém rukopisu vypsáni.

Č. 3. list 332—444. Počínají knihy *práv horníkům* vydaných od Václava II. a najprve čte se královské pozdravení × skonávají se knihy.... Václava II., kterýžto l. p. 1300 miesíce črvna niekterakým *Vlachóm* rozkázal jest *groše* najprvé u Hory kovati, od nichž i po dnes slove u Hory vlaský dvuor. Následuje obšírný registřík (od r. 1524). Práva tato otištěná najdeš u Jirečka v Codexu jur. Boh. str. 267.

Č. 4. list 444—453. Zprávy o dolech v Horách Kutnách od r. 1565—1566.

Č. 5. list 453—462. *Daniele* mudrce: o užívání hor či o *pavování*. „Daniel mudřec v horních viecech probiechlý × na hlubiny ruba ukazuje." Jungmann, str. 77. č. 248 má spisy ty, zaveden Hankou v Rozboru I. str. 157., za spisy alchemické. — Najdeš v rukopise na listech 5—12 připsány i *kšafty dva* ze začátku 16. století.

Jiné *rukopisy právnické*, o nichž Hanka v Rozboru nejedná, jsou následující:

H) ***Rukopis*** 17. F. 23. z 15. stol. na papíře, listů 154.

Č. 1. list 1—125 v. či vlastně str. 1—250. Ondřeje z *Dubé* práva česká panská. „Právo zemské jest dávno nalezené × nebo do smlúvy o své právo." Jungm. str. 35. č. 87.

Č. 2. list 125—153. *Maiestas Carolina*, řád české koruny Karlem potvrzený. „Svatu trojici v jednotě × vedle práva a řádu zemie." Maiestas Carolina končí se vlastně již str. 296., t. j. kapitolou o korunování krále a královny. Načež následují rozličné *nálezy*. Jungm. str. 35. č. 86. Mezi nálezy těmito najdeš na listu 154. v. též „Nálezy l. 1321." (Zdeslava.) Srovn. Jungm. str. 37. č. 100.

I) ***Rukopis*** 17. F. 12. z 15. stol. na papíře, 119 listův.

Č. 1. str. 1—128. ***Práva města Pražského*** velikého a podle nich mnoho jiných práv. (Prvního oddělení je jen kus, počínajíc: „penieze má obrazník schovati × tehdy obdržie své právo přied každým svietským súdem správnie, s právem."

Č. 2. str. 131—238. (konec schází): Mnohé chvalitebné naučenie z mnohých filosofův a doktorů. cf. Jungm. str. 74. č. 207. Latinský rukopis k srovnání je pod sign. 10. E. 12.

K) ***Rukopis*** 17. D. 6. ze zač. 16. stol. na papíře, fol. 215 listův.

Č. 1. list 1—204. Knihy wykpildie práva *Sasického* řádu, jakož *Magdeburg* požívá a *Hališiené* — a ty z *Lipcika* v *Hally* — jenž my zde v *Čechách* i v Polštie i v Brandenburcích, všichni Sasíkové.... až do pustého jezera mají obyčej požívati. Po registřících počínají listem 47. takto: Viezíž každý — že tyto knihy jsu vytaženy a vjiščieny z *ciesařských knih*, z *wikpildských* knih, z *zemského* práva i z duchovních knih... První kapitola počíná pak: Buoh ostavil dva mečie ku obranie na zemi × diedicovi pro to odpoviedati. Amen. Srovn. Jungm. str. 37. č. 94. 95.

Č. 2. list 204. v.—215. *Nálezy* kmetů v *Magdeburce*. Jsou to zajímavé rozsudky jako vyšších instancí strany pří v Čechách a na Moravě.

L) *Rukopis* 17. G. 18. z konce 16. století, 4°. 255 listů i s obšírným registříkem.

Nápis: Artikulové *práv městských*. „O spravedlnosti a právu. Každý kdož chce práva znáti a v nich s prospěchem sobě čísti × a po dnešní den to jest ode dne sv. Havla nejprvé příštího léta tohoto 1579 vedle práv těchto jedni k druhým se chovati a soudcové na tato práva rozsudky činiti povinni budou. Než co se předešlých věcí a před vydáním vůbec práv těchto zašlých dotýče, ty se mají tak vyrovnati, jakž jest prvé za právo a za obyčej držáno bylo."

a) Právo zemské. Jungm. str. 34.

84. Kniha p. z *Rosenberka*.

Najdeš ji v rukopisech B) 17. C. 22. č. 2.; A) 17. F. 49. č. 5. výše vypsaných. — Dobrov. 1818. str. 159. Srovn. u Brandla (kniha Drnovská): počátkové práva zemského str. XII., právo mezní str. LXX., právo menší str. LXXXIII.

Str. 35.

85. *Řád práva zemského*.

Viz rukopisy B) 17. C. 22. č. 3. — C) 17. E. 4. č. 1. 3. — F) 17. E. 17. č. 46. — A) 17. F. 49. č. 7. — Dobrov. 1792. str. 118., 1818. str. 158. — Výbor II. str. 1047. 1087. 1099. — Co se nejstaršího zřízení *Moravského* týká, viz Chytila v pojednání: Die Landesordnungen Mährens von der ältesten Zeit bis 1849. (Schriften der hist. Section in Brünn, 4. Stück) a Brandla v předmluvě ku „Kníze Drnovské" (v Brně, 1868.), jakož i ku „*Kníze Tovačovské*", právě v Brně vyšlé, jejíž důležitost pro seznání starých zemských práv A. Rybička v „Literaturzeitung f. d. kathol. Deutschland", č. 43. str. 343. vřelými slovy a kritickými a věcnými důvody na jevo staví, zároveň dokládaje, že toto vydání knihy *Tovačovské*, jakož i vydání knihy *Drnovské* je první jich vydání *kritické*. Srovn. zde na str. 14. a 15. literaturu právnictví. Srovn. Jungmanna hist. lit. str. 83. č. 299., pak Šemberu v pojednání: Staré desky zemské i manské na Moravě a v Opavsku (Musejník 1831. str. 308., 1846. str. 541.).

86. *Maiestas Carolina*.

Viz rukopisy: A) 17. F. 49. č. 10. — B) 17. C. 22. č. 4. 9. — D) 1. G. 18. č. 5. (latinsky). — H) 17. F. 23. č. 2. Srovn. Dobrov. 1818. str. 158. Viz i Dra. Frant. *Pelzela*: die Maiestas Carolina v Mittheilungen des Vereins für Gesch. der Deutschen in Böhmen, 1867. VI. Jg. str. 69.

87. *Ondřej z Dubé* výklad na právo české.

Rukopis A) 17. F. 49. č. 3. — E) 4. A. 25. č. 2. — B) 17. C. 22. č. 1. — H) 17. F. 23. č. 1.

88. *Práva dědin manských*.

Rukopis A) 17. F. 49. č. 2. Je to konec práv zemských. Srovn. též E) 17. E. 4. č. 3. 5. — B) 17. C. 22. č. 3. 5. — F) 17. E. 17. č. 3. Viz též str. 37.

č. 97. u Jungmanna. — Jsou to vlastně již práva cizí, viz tudíž zde oddělení b) při čísle 94.

Str. 36.

b) Práva městská.

89. Cursus *civilium sententiarum*. Práva horníkův Kutných.

Viz je v rukopise: F) 17. E. 17. č. 7. — G) 17. H. 29. č. 1—4. Viz též Práva pražská etc. Srovn. Dobrov. 1792. str. 154., 1818. str. 257. Jeden exemplář: „práv miestských panov horníkuov Hory Kuthny", přepsaný v 16. stol. z rukopisu staršího z r. 1429, najdeš z bibliotheky Jungmannovy u p. Musila, 4°. na papíře. Text puvodní měl 330 listu 4°., registřík 30 listů 4°. Text sám má na konci podpis: „J. H. B. P."

90. *Práva Jihlavská i horní.*

Tyže rukopisy co v č. 89. Srovn. Jura (originalia) civitatis Brunensis. Cod. jur. Boh. H. Jirečka, I. str. 72. Jus Iglaviense, tamtéž str. 82. Srovn. též (Habricha) Jura Primaeva Moraviae, o nichž Dobrovský mluví v Liter. Magaz. I. 156.; Böhm. Liter. II. 133.; Geschichte d. böhm. Lit. 1818. 90. 257., dann 1792. str. 154.

91. *Práva horní.*

Co do rukopisů viz č. 89. Co se však týká přívěsku o *pavování hor* (Bergbau), viz jej v rukopise G) 17. H. 29. č. 4., co Hanka mylně bral za kusy *alchemické* v Rozboru I. str. 157. Právo královské horničie viz u H. Jirečka Codex jur. Bohem. str. 264. podle exemplářů knih. vys. škol Pražských a musea českého.

92. *Práva konšelská a měšťanská.*

Rukopis C) 17. E. 4. č. 6. — B) 17. C. 22. č. 7. list 72—108. — L) 17. G. 18. Je to jen část práva Pražského. Srovnej Justiniana ciesaře ustanovenie a naučenie, neb prvniech počátkuv *práv městských* knihy čtvery. Text latin. a staročeský, v Praze, 1867. Srovn. úvahu v Obzoru liter. 1867. č. 5.

Str. 37.

93. *Práva Soběslavská.*

Viz rukopisy: A) 17. F. 49. č. 9. — B) 17. C. 22. č. 9.

c) Práva cizí.

94. *Práva sasická.*

Viz rukopisy: C) 17. E. 4. č. 4. 6. — F) 17. E. 17. č. 7. — B) 17. C. 22. č. 7. — K) 17. D. 6. č. 1. *Sachsenspiegel* v starém německém *tisku* r. 1484. sign. 40. E. 26. — r. 1528. sign. 25. D. 190. — r. 1539. sign. 25. C. 83. — r. 1545. sign. 25. D. 115. — r. 1561. sign. 25. D. 37. — r. 1569. sign. 25. D. 1. — r. 1595. sign. F. II. 122. (knih. Kinského) — r. 1720. sign. F. VI. 23. (knih. Kinského) — r. 1595. v Lipsku, u Vögelini, sign. 25. A. 253. — r. 1614. v Lipsku u Vögelini, sign. 25. A. 265. — Novější německé tisky z r. 1835. podle Berlínského rukopisu z r. 1369. najdeš pod sign. 25. J. 582. edidit Homeyer, pak r. 1852. Ursprung des Sachsenspiegels, sign. 3. F. 97— 3 F. 133. Nr. 1. (Daniels); r. 1853. Homeyer: Verhältnisz des Sachsenspiegels zum Schwabenspiegel, sign. 3. F. 133.; r. 1855, Kirch: Uiber die im Sachsenspiegel erwähnten Provinzialgerichte, sign. 25, K. 516. Nr. 6.; r. 1857. Uiber die innern Unterschiede zwischen dem Sachsen- und Schwabenspiegel, Diss. vol. 872. Nr. 7. 8.; r. 1825. Rechtsdenkmäler, sign. 25. A. 246.; r. 1860. Ruckert: Uiber das Sachsenrecht im Sachsenspiegel, sign. 25. K. 120.; r. 1861. (III. vydání Homeyerovo) sign. 25. D. 412. — Die Extravaganten des Sachsenspiegels, sign. 25. B. 274.

95. *Práva císařská* či část tak zvaného *Švábského* zrcadla.

K srovnání poslouží německé vydání *Schwabenspiegla* podle rukopisu z r. 1287. vyd. v Tübingách r. 1840 od Lassberga, sign. 25. E. 410. a sign. 25. J. 598. — Viz literaturu v předešlém čísle 94. a připoj z r. 1576. Meichsner's k. k. Land- und Lehenrecht, Frankf. fol. sign. 6. B. 15.; z r. 1760. Corpus iuris germanici, sign. 25. C. 25.; Laband: Uiber die Verfaszer und die Handschriften des Schwabenspiegels, 1861. sign. 1. F. 45. č. 5. Téhož: Beiträge zur Kunde des Schwabenspiegels, 1861. 25. G. 584. — Ficker: Zur Genealogie der Handschriften des Schwabenspiegels, 1862. sign. 3. D. 140. č. 3. — Rockinger: Uiber drei mit einem Anhange zum Landrechte vermehrte Handschriften des sogenannten Schwabenspiegels auf der Staatsbibliothek zu München (Münchner Sitz.-Berichte, 1867. S. 287—335., hist. Section, 6. Juli).

96. *Práva* velikého *města Pražského.*

Najdeš je v rukopisech knih. vysokých škol B) sign. 17. C. 22. č. 7. 8. — C) 17. E. 4. č. 4. — F) 17. E. 17. č. 2. — I) 17. F. 12. č. 1. — Co do srovnání k Schwabenspiegel viz číslo předešlé 95. — Dobrov. 1818. str. 393. — O právích Richnovských soukeníků jednal Hanka 1859 v učené společnosti (Sitz. Ber. str. 58.). — cf. též *Rösslera*: Die Prager Stadtrechte. Prag, 1845. a Die Stadtrechte in Brün. Prag, 1852. — Výbor, II. 315. Práva starého města Pražského. — Statuta judicii Prag. sex juratorum v Jirečekově Codexu jur. Boh. str. 223. — Tieftrunk: Die Stadtrechte in Böhmen (Sitz. Ber. der könig. böhm. Gesell. 1866. str. 38.).

97. *Práva manská.*

Srovn. Jungm. str. 35. č. 88. Manská práva najdeš v rukopisech: A) 17. F. 49. č. 2. — C) 17. E. 4. č. 3. 5. — B) 17. C. 22. č. 3. 5. — F) 17. E. 17. č. 3. — Dobrovský, 1792. str. 118., 1818. str. 161.

98. Kniha *Magdeburgských práv městských.*

Viz co zde v č. 94. řečeno o Sachsenspiegel. Co se *Donata* týká, viz Jana *Strakonického* z Kojetína: Výklad na Donata (Donatus cum glossa) o právích v rukopise knihovny universitní 17. C. 24. od roku 1547. Registrum silné, 43 listů čítající. Počíná: „Buoh saudce t. j. rychtář spravedlivý × svym obmeškaním stratí." Celek má 217 listů. Strakonický byl jen přepisovačem a nikoli vykladačem těchto práv. Srovn. Jungm. str. 182. č. 932. — Viz též rukopis 17. D. 6. č. 2. o nálezích kmetů v Magdeburce. *Gaup*: Das alte Magdeburgische u. Hallische Recht. Breslau, 1863. Srovn. Dobrov. 1792. str. 150., 1818. str. 162. a Hanku v Abhandl. učené společnosti Pražské, roku 1855. (9. svaz. str. 40.) — K. Tieftrunk: Právo Magdeburgské a kmetská stolice v Litoměřicích. Památky, 1860. str. 122., pak: Stadtrechte in Böhmen. Sitz. Ber. d. könig. böhm. Gesell. d. Wissen. 1866. str. 38. Das deutsche Städtewesen und sein politischer und socialer Einflusz auf Land und Volk in Böhmen und seinen Nebenländern. Mittheil. der Deutschen. 3. Jahrg. 1. H. 1863. — R. *Röpell*: Uiber die Verbreitung des Magdeburger Stadtrechtes im Gebiete des alten poln. Reiches. Breslau, 1857.

d) Nálezy sněmovní a soudní.

99. 100. *Nálezy za krále Jana, Karla* a *Václava.*

Vlastně je takových nálezů nepřehlednutedlné množství a čekají zvláštního uspořadatele v nálezích

sběhlého. V univ. knihovně najdeš *nálezy* v následujících výše vypsaných rukopisech: B) 17. C. 22. č. 5—10. — C) 17. E. 4. č. 1. — H) 17. F. 23. č. 2. — K) 17. D. 6. č. 2.

e) Listy a zápisy.

1) V Čechách.

101. *Bulla císaře Fridricha 1231.*

První místo v oboru takových listin zaujímá ta bulla „papeže *Řehoře* VII. Vratislavovi prvniemu králi českému“, v níž mu „otpisuje k jeho prosbie. A to sie dálo léta božieho tisicieho sedmdesatého devátého.“ *Incipit*: „Šlechetnost tvá žádá, abychom Vám otpustili iazykem Slovenským službu boží činiti.“ *Explicit*: „A pro čest boha všemohoucieho přikazujem, aby Ty této všetečnosti vší svú mocí nedopúštiel.“ Srovn. Erbenova Regesta str. 70. č. 162., kde datum je 1080. 2. Januarii. Tuto bullu česky vyloženou děkujeme O. Kříži z Telče v rukopisu 1. F. 18. list 249. v. Bully papežské na základ církevního práva se vztahující najdeš v Jirečkově Codexu juris Bohemici I. str. 8. atd., a co do listiny Řehoře VII. k Vratislavovi II. str. 20. Srovn. zde č. 103.

102. *Jednání mezi králem Václavem a jednotou panskou r. 1391.*

Ze strany *úpisův veřejného jednání* viz Šemberu. II. vyd. str. 76. 193., pak list Jana z *Wartenberga* Heřmanovi z *Ralska* r. 1380. str. 170.

Str. 38.

103. *Zápisy.*

Viz v č. 102. položený citát z hist. literatury Šemberovy a to str. 170., kde je psaní Jana z Vartenberga otištěno. Co se rukopisů knihovny univers. týká, viz výše vypsaný rukopis B) 17. C. 22. a čísla jeho 8. a 9. na stránkách 108. 113 a 113—117. Ostatně viz též Výbor II. str. 315., hlavně však str. 347. Zápisy starého města Pražského. — Archiv Palackého, Musejník a Památky poskytují hojných zřídel zápisův.

104. *Cedule dílčí.*

Co se *dělení* v rodině *Rozmberků* týká, viz Kroniku Václ. *Březana* a výpis z ní v Musejn. 1828. IV. str. 39.; pak Květy, 1837. str. 44. a opět Musejník, 1845. str. 335. (Z kroniky rukopisné 1688. Březana viz v Biblioth. 54. D. 321. Nr. 2.) Srovn. i Höflera v Scrip. rer. husit. II. sv. str. 71., avšak srovnej k opravám Palackého.

105. *Rozličné listy.*

Takových *listů* a *listin* je velké množství. Viz o nich Dobrovského, 1818. str. 139., 1792. str. 98., 1791. str. 348. — J. E. Vocela v Musejn. 1847. II. str. 94. — V rukopise 11. D. 12. najdeš přepisy listin a výsad vztahujících se na statky a zádušní v Karlštejně. Z nich patří sem: psání na *listu 85.* „Karel IV. z boží milosti × dán v Praze l. P. 1358. 3. dne měsíce září.“ — *List 95.* „Super Jonak in Mořina majore. Karel IV. boží milosti × dán v Praze 1367. den pátý“ etc. Co do stáří jdou listové od r. 1348. až do r. 1745. — V rukopise však G) 17. H. 29. či podle poznamenání Hankova v Rozboru B. VII. (t. j. Bibliotheka veřejná VII. právní rukopis) najdeš na listech 303—329. listy královské Karla, Václava, Sigmunda, Vladislava, Jana, Jiří a t. d. Srovn. zde č. 99. 100. a literaturu listin (Urkunden) v Quellenkunde, 1868. str. 151. 189.

2) Na Moravě.

106. *Listy a listiny moravské.*

Viz o nich Šemberu, II. vyd. str. 119., III. vyd. str. 134., kde najdeš knihy manské kostela Holomouckého v Kroměříži — knihy půhonů a nálezů soudu manského Kroměřížského, Olomouckého a Brněnského. Srovn. Fr. Palacký: Soudní řád staročeský, Musejník, 1835. str. 399. — Vocel: Soudy zahájené (poroty). Musejn. 1845. str. 101. — H. Jireček: Soudy župní čili cudy. Musejn. 1856. IV. 79. — H. Jireček: Soud mezní. Musejn. 1858. str. 171. — Soudní knihy bývalého královského soudu českého. Památky, 1859. str. 325. — H. Jireček: Soudy staré slovanské v Čechách. Právník, 1861. str. 245. — A. Rybička: Starý soudní řád moravský. Právník, 1862. str. 14.

BOHOSLOVÍ.

a) Biblí.

107. *Biblí česká v Mikulově*, 14. věku.

Popis *biblí té* Bočkem sestavený najdeš u Šembery, jenž však biblí tu nazývá novým zákonem toliko (III. vyd. str. 136. č. 9.), ač ze starého zákona některé kusy v sobě chová. — Dudík dokládá, že popis Bočkův není věrný, jelikož v Mikulovské knihovně nižádná celá biblí na papíře se nenalezá (Handschriften der F. Dietrichsteinschen Bibliothek zu Nicolsburg in Mähren. Wien, 1868. str. 35.) Na str. 19—34. najdeš u Dudíka zevrubný výpis všech pěti biblí, jež se chovají v Mikulově. Srovn. též Dudíka v sedění filosofo-historickém Vídenské akademie r. 1866. 11. dubna, kde prvníkrát zprávu podával o biblích Mikulovských. Podle stáří překladu patřily by sem biblí, jež vypisuje Dudík co Mikulovské (sign. Kasten I. Nr. 173. 175.) na stránkách 19. a 24. ve svých „Handschriften“ 1868. Srovnej Jos. Jirečka v Musejníku, 1864. str. 140., kde kritické znaky ku poznání stáří překladův biblických podává. — Co se Mikulovské knihovny týká, podává Jungmann vždy jen rukopisů a kněh dle výpisu Bočkova, jejž shotovil r. 1843 pro výbor zemský na Moravě, dle výpisu ne příliš správného. Tohoto výpisu drželi se i Ceroni i d' Elvert při svém popisu knihoven Moravských (II. Heft der histor. statistischen Section in Brünn. — Dudík, Handschriften str. 12.).

108. *Biblí Holomoucká*, 1391.

Výpis *biblí* Holomoucké z r. 1391. najdeš u J. Jirečka v Musejn. 1862. „Rozbor prvotního českého překladu starého zákona“ prvé již v „drobnostech literárních“ v Musejníku r. 1861. str. 274. Srovnej Šemberu, III. vyd. str. 207. č. 3.

b) Částky biblí.

109. *Žaltář Wittenbergský*, nyní v bibliothece seminářské tamtéž.

První dobrou zprávu dal Dobrovský v Gesch. d. böhm. Sprache, 1818. str. 120., neboť dříve nebyl codex ten ani za český žaltář uznán. Na deskách má výpisy *kyrilské*, ku př. *gospodi spasi carja*, a sem tam jsou i glossy *polské*. Dualů šetří žaltář důsledně. Je to první redakcí žaltáře. Viz Rozbor, 1842. str. 112. Šembera, III. vyd. str. 134.

110. *Žaltář Klementinský* či knihovny vysokých škol Pražských.

Sign. 17. A. 12. Pergamenových listů 145, papírových později přibylých 12. Šafařík klade rukopis

*

právem do konce 13. století, ale čeština je mnohem starší, ač žaltář je již z druhé recensí. Dobrovský, 1792. str. 73., 1818. str. 117. Světozor, 1858. č. 24. Šembera, III. vyd. str. 134.

111. *Žaltář kapituly Pražské* na pergameně, 4⁰.

Co do slohu přiřkl mu Šafařík přednost před č. 109. 110., nikoli však co do stáří překladu. Je to totiž již třetí recensí (Rozbor, 1842. str. 114.). Dobrovský, 1791. str. 340., 1818. str. 184. Šembera, III. vyd. str. 135.

112. *Žaltář Poděbradský*, nyní v *Olešnici*.

Mimo žalmy obsahuje i obyčejné písně ze starého a nového zákona, též litanii, větší modlitby, sedm žalmů kajících, památku za mrtvé, kalendář. Na str. 135. v. obrázek: kříž a dvě podobizny, muž a žena v českém kroji. Po smrti rodiny Poděbradské dostala se pozůstalost do knížecí Brunsvické bibliotheky v *Olešnici* v Slezsku, pročež i žaltář *Olešnický* sluje. V přepisu najdeš mnoho omylů a chyb. Je to jiná redakcí překladu, než je redakcí žaltáře Wittenberského. Dobrovský, 1818. str. 184. Šafařík, Rozbor, 1842. str. 114. Šembera, III. vyd. 135.

Str. 39.

113. *Čtvero listů* pergamenových starého *žaltáře v Museum*.

Citat Jungmannův (odděl. I. č. 15) oprav v I. oddělení str. 17. č. 16., a viz i zde, co do gloss, str. 3. č. 16.

114. *Žaltář Holomoucký* z r. 1396.

Rukopisy nejstarší žaltáře českého proskoumal J. P. Šafařík v Rozboru staročeské literatury r. 1842 (pojednání učené společnosti Pražské). Popisy Bočka najdeš v Brněnském archivu.

115. Zlomek *žaltáře Brněnského*.

Codex byl velmi pěkně a správně psán. Obsahujeť žal. 24 (3—22), 25 (1—12), 26 (1), 34 (5—28), 35 (1—10). Nalezeny byly zlomky tyto bibliothekářem v klášteře Augustinianském u sv. Tomáše v Brně, professorem Klácelem.

116. Zlomek *musejní* žaltáře.

Zlomek tento je jen co doklad recensí Wittenberské důležit, ostatně tak pošpiněn, že k potřebě není.

117. Proroci *Isaiáš, Jeremiáš* a *Daniel*, v rukopise 17. D. 33. vysokých škol Pražských.

Rukopis je papírový z konce 14. stol. 126 listů. Viz Dobrovského liter. Magazin, St. 3. str. 73. Geschichte d. Sprache 1791. str. 340., 1792. str. 110., 1818. str. 185. „Počinaji sie knihy Izaiašovy. Prva kapitola. Vidienie Izaiašova, syna Amos, jejžto jest vidiel × jenzt jest sprostil Daniele z rokle lvoví." Některé *miniatury* dosti jemné najdeš tamtéž. Že Rozenberkům patřil rukopis, není bohužel nyní již pro obnovenou vazbu vidno. Pro jména řadových čísel řeč zajímavá, píšeť ku př. jedennastaa, dvanastaa, třetienastaa, čtvrtanastaa. Šembera, III. vyd. str. 135.

118. *Evangelia nedělní a sváteční ve Vídni.*

J. Jireček o překladu sv. evang. (učená společnost v Praze) 10. sv. 1859. str. 3. 11. — Šembera, I. vyd. str. 138., III. vyd. str. 135. 136. — Novější signatura Vídenská je Nro. 4733. Listů je 49. Počínajíť Lukášem II. 42—52., končíce Janem XII. 24—26.

119. *Epištola sv. Pavla* o svěcení neděle.

Toto jméno povstalo omylem, neboť není to ep. sv. Pavla, než podvržený známý „*List s nebe spadlý*" (srovn. u Jungm. str. 43. č. 160.), jak již Jireček v Musejn. 1861. str. 195. č. 21. poznamenal. Rukopis 17. E. 8. č. 4. je ze 14. stol. „Počina sie epištola od božieho syna a od svate nediele nebo nevmiete sie bati boha a chovati jeho kazanie × ti budu čest mieti v nebesiech s hospodinem. Amen." V rukopise, jenž 156 listů obsahuje, je to list 17—20. Rukopis papírový, 4⁰. — V jiném rukopise a to z r. 1485. sign. 17. E. 10. najdeš jej taktéž, a to na listech 239. 240. O listech s nebe spadlých mluví Codex apocryphus novi testamenti J. A. *Fabricii*. Hamburgi, 1719. I. str. 308. (Sign. 26. J. 74. v cís. knihovně v Praze.) — Šembera, III. vydání str. 140. mluví zevrubně o listech prý s nebe spadlých a rukou syna božího sepsaných.

120. *Evangelium sv. Matouše* a homilie sv. otců.

Rukopis knihovny vysokých škol Pražských (sign. 17. A. 4.) je přepis ze 14. stol. důležitý, jenž na 396 *stránkách* pergamenových obsahuje *výklady čtení evangelických* z otců církevních. Počíná: „Svati Mathej (vylepšeno „Matuš") byl jest židovského pokolenye, toho jest syn buozi × a aby sve viene napomanul chtieli tam vyssost vzkřiessenée jeho vidieti aby zde od tyechto nyzkych rozkossij ssvu zadost na vys...." Ostatek schází. Rukopis byl v Krumlově u Jezuitů. Šafařík podává grammatikalních jeho zvláštností v Rozboru II. str. 71. Slúti by měl: „*Výklad* evangelia svatého Matouše." Srovn. o něm Jirečka v Překladech sv. Evang. str. 4. č. 1. — O jiném výkladu sv. Matouše mluví Jungm. str. 106. č. 814.

Tak zvaná *homilie Karlova* na str. 227. takto počíná: „Na toto čtenie mluvi slovutny Karel čtvrty ciesař římsky a kral česky: Bratřice! Řeči svateho čtenie nikte (sic) nemuož svrchovanie vyložiti × (str. 236.) a pravie tacíž jsu mistry učení, o nichžto pravi Daniel prorok: Ti ješto budu učeni budu sie stkvieti, jako svietlost nebeska a ti ješto pravdie učie mnohe, jakožto hviezdy vieky viekoma, amen." Srovn. Dobrov. 1818. str. 186. 187. Šembera, III. vyd. str. 136. Zdaž tato homilie v skutku je Karlova, není nad pochybnost povýšeno. V „životě Karla IV." (viz Jungmanna str. 33. č. 77., tudíž i zde, II. oddělení č. 77.) praví se, že Karel ze sna napsal tento výklad jedné kapitoly.

121. *Pericope evangeliorum* či částky ze čtení evangelického.

V latinsko-českém rukopise 11. B. 3., v němž jsou různá *čtení evangelii*, najdeš též na listu 1—22. jednotlivá čtení *česká*, následující čtení latinská. Počíná: „O tiech časov, gdyš bliziešе se Ježiš × nasleduice znamenie." Ruka 14. stol. — Na zadním přídeští téhože rukopisu najdeš rukou 15. stol. psané *písně* a *modlitby*, jako: „Hospodine pomiluj ny — nebudeš mieti bohov jinych — vieři v buoh otce — otče naš — zdrava Maria." — Srovnej Jungmanna na str. 16. č. 4. a zde str. 2. č. 4. „čtení zimního času" či „evangelia".

c) Svatí otcové.

122. *Sv. Augustina speculum* či *zrcadlo*.

Tu je několik omylů co opraviti. V rukopise 17. F. 21. č. 1. není zrcadlo hříšných či speculum peccatorum, než na listech 89—135. sv. Augustina knihy, jež slují „*soukromná mluvení*". Viz u Jungm. č. 123. Rukopis je papírový, 4⁰. z r. 1398. Poslední listy jsou potrhány. Výbor I. str. 144. (poznamenání), pak II. 1849. str. 785. Počínají teprva 4. kapitolou, ač to není pouhý překlad, než více *výklad*

spisu Soliloquia animae ad deum, jelikož sv. Augustin sám se v knize cituje. Tato soliloquia vydal i Veleslavín (sign. 54. G. 124.), než znám i jiný ještě spis Augustina Soliloquiorum libri duo, na př. v Incunabuli 39. D. 6. se začátkem: Solventi mihi multa ac varia mecum diu, ac per multos dies sedulo etc. Hain, 8589. Kolovaly v středním věku pod jmenem Augustinovým mnohé spisy, ježto ani podobné nebyly pravým a stručným spisům Augustinovým. Co se slohu týká v překladu či vlastně výkladu českého, jenž se podobá býti slohem Štítnenským, viz J. Jirečka v Anthologii staročeské liter. 1860. str. 89. V explicit nestojí „Suchoně“, jak se u Jungmanna udává, než Duchově.

Rukopis 17. G. 8. č. 1. z r. 1469. (4°. papírový) chová opět na listech 150—177. Speculum či *Zrcadlo* sv. Augustina, avšak speculum co sluje zároveň *manuale* či *rukověť* v 18. kapitolách. Počíná: „Proto že jsmy mezi osidly postaveni × slez viece třeba, než hlubokych smyslov, madlenie (sic) než čtenie nebeskych vieci, mysli znamenavanie, než při zemskej neprazdny mieti utiešenie. Skonavaji sie kniežky, jenž slovu zrcadlo sv. Aug.“ Srovn. opera S. Augustini. Parisiis, 1685. fol. vol. VI. addit. pag. 135. Quoniam in medio laqueorum × konec je však jiný, poněvadž v rukopisu je jen 18 kapitol, v tištěném spisu však 36 kapitol. Ostatně není i latinský spis vlastní prácí sv. Augustina, než pod jmenem jeho ze spisův sv. Hugona, Victorina, Anselma a Augustina sestavený. K seznání takových a podobných jim spisův slouží výborně kniha r. 1865. ve Vídni tištěná: Initia librorum patrum latinorum, sumptibus academiae caesareae Vindobonensis (sign. 4. F. 149.). Speculum to manuale či rukověť zvané uvádí Jungmann ostatně a to právem na str. 109. č. 859., avšak podivným způsobem z téhože rukopisu knihovny vysokých škol Pražských.

Pravé „zrcadlo hříšných“ sv. Augustina najdeš v rukopise 11. C. 3. č. 2. rukou ze začátku 15. stol. psané (fol. pap. list 101—110.). „Počinaji sie kniežky, ježto slovu zrcadlo hřiešnika. Najmilejši! ponievadž v cestie jsme tohoto biedneho a utiekajicieho svieta × již ste slyšeli v tom zrcadlu hřichov, co mame smysliti a rozumieti a nač patřiti . . . amen.“ Je to věrný překlad lat. spisu Augustinovi druhdy připsaného. Opera omnia, Parisiis. 1685. fol. VI. 155. (sign. 29. B. 9.).

V tomže rukopise 11. C. 3. č. 4. je na listech 114—126. spis o *svědomí*, o němž se zdá, že ušel Jungmannovi. Srovn. str. 111. č. 877. Počíná: „Láska boha otce × protož chci o *sviedomi* iakež takéž naučeničko psati tvé milosti.“ Konec celku však schází. — Šembera byl i v III. vydání na str. 137. zaveden omylem Jungmannovým.

Mikulovský exemplář počíná slovy: „Počinají sie kniežky, jenž slovu *zrcadlo hřiešnych* a ty jest svaty Augustyn sam skladal. Nebot najmilejší! na cestie tohoto jsme biežiece jako stien × aby skrze to viečneho zatracenie zbyli a u p. Kr. viečny život mieli, jehožto nam rač dopomoci ten, ktery na vieky kraluje. Amen.“ (Dudík, Handschriften, str. 42.) V Mikulově je ten spis v Codexu sign. II. 159., jenž má titul: Opuscula Husitica latina et bohemica.

123. Sv. *Augustina soliloquia.*

Tato práce: samo-mluvení či rozjímání soukromná, jež se nachází v rukopise 17. F. 21. č. 1., je již zde v č. 122. podotknuta. Chová v sobě listů 46 v 4°. Překlad v rukopise je výbornější, nežli je v knihách tištěných, ačkoliv přece to není sloh *Štítnenský*. J. Jireček, Anthologie staročeská 1860. str. 50. 51. Tistěné vyd. 1583. je pod sign. 54. G. 124., vyd. 1600. pod sign. 54. G. 47. v knihovně vysokých škol. Jungmann dává o nich zvláštní zprávu na str. 226. č. 1755 a na str. 227. č. 1767. Připojené manuale či rukověť viz ve vydání 1600. u dědiců Veleslavína, 12°. str. 239. pod sign. 54. G. 271.

124. Sv. *Augustina homilie proti hádání.*

Tento spis nenachází se latinsky pod tím jmenem ani v rozboru nejúplnějšího vydání spisů jeho (par les Benédictins à Paris (1679. 1700) et à Anvers (1700—1703) v Biographie universelle III. 724. 1853. Bude tudíž i český spis jen nápodobňování nějakého jiného spisu sv. Augustina.

125. *Homilie sv. otcův.*

Citát Jungmannův č. 105. je mylný, má státi č. 120.

126. *Prologové sv. Jeronyma* s výklady hebrejských slov.

Výklady hebrejských slov biblických najdeš v každém tak zvaném Mammotrectu. Viz Jungmanna str. 59. č. 3. Původně jsou takové spisy bez pořádku abecedního, jelikož původně k účelu praktickému, t. j. k výkladu českému určeny v podobě gloss bývaly sepsány. Během času dodán jim pořádek abecední. Viz oddělení III. číslo 3.

127. Sv. *Augustina k blaženému Kyrilovi epištola* jedná o velikosti a dostojenstvie svatého Jeronýma.

V rukopise 17. E. 9. č. 1. list 66 v.—80. Rukopis (pap. 4°.) je psán rukou 15. století, čeština však je starší. Epištola *počíná*: „Přeslavného vitieze viery křesťanské, svate matky cirkve kamene uhelneho × v svem žadani nikakž přelstien byti nemože. Dokonana jest epištola neb poselstvie sv. Augustina.“

V témže rukopisu 17. E. 9. najdeš však zároveň: Blaž. *Eusebia* epištolu k Damazovi o smrti sv. Jeronýma, již Jungmann uvádí teprva na str. 109. č. 860. Pak se tam nalezá epištola sv. *Kyrila* k sv. *Augustinovi* o divech sv. Jeronýma, u Jungmanna teprva str. 110. č. 866. uvedená, taktéž kniha *Tobiašova* u Jungmanna str. 95. č. 604. Výklad na sv. *Jana* u Jungmanna str. 106. č. 818. Aspoň tři prvnější kusy, dohromady „*knihy sv. Jeronýma*“ zvané, měly by pospolu státi u Jungmanna. O textu původním viz Fejfalíkův spis: Leben des h. Hieronym. Brünn, 1856. str. 4. Jirečkovu Anthologii staročeské literatury, 1860. str. 50. 53.

128. *Sbírka výpovědí* sv. otců.

O nejstarší *encyklopaedii* české patristické jedná J. Jireček v Musejn. 1861. str. 275. Je to rukopis Holomoucký (sign. d. 7.). Viz zde č. 129.

129. *Kázaní výroční.*

Kázaní tato v rukopise Holomouckém jsou dle sdělení laskavého p. Jos. Jirečka kázaní *Miličovy*. V Musejn. 1861. str. 270. mluví J. Jireček o nejstarší sbírce českých kázaní v rukopise Holomouckém (sign. d. 7.) z konce 14. věku od nějakého stoupence Waldhausera nebo Miliče sepsaných.

d) Výkladné.

130. Jana *Miliče* postilla.

Jestiť pouze latinsky psána (rukopis z r. 1453. z knihovny Mikulovské) a citát z „Klíče“ Koniašova je mýlka, poněvadž nikoli pro Miliče, než pro úvod při vydání přišla kniha do indexu. Srovn. Jungm. str. 43. č. 162. a Jos. Jirečka v Časopise kat. duchov. 1864. str. 318. Život Miličův viz v Acta literaria Voigta. I. 216. V cís. knihovně slují rukopisové se signaturou 5. B. 13. (prima pars), 12. D. 1. (secunda pars), pak 12. C. 12., 3. D. 20. též *postilla Miličii*;

ale jsou též jen latinské, podle spůsobu středověkého. psáti i to latinsky, co se česky lidu vykládalo. Sermones de tempore et de sanctis z konce 14. stol. sign. 9. C. 4. Postilla Holomoucká má sign. 2. III. 8. O postille *Husově* viz Výbor, II. 179. a spisy Husovy vydáním Erbenovým v Praze 1865—1868. vyšlé. — Jaké postavení bylo Miličovo k působení pozdějších Husituv, viz v Quellenkunde, str. 16., pak též ještě tamtéž str. 62. 76. 180. 202.

131. *Tomáše ze Štítného řeči na neděle a svátky.*

Rukopis 17. C. 15. je psán po r. 1392. Je folio na papíře, maje nyní ještě 253 listu. Začátek a konec potrhán a u prostředku listy vazbou změteny, co najdeš poznamenáno a vylepšeno na zadní desce. Srovnej Jos. Jirečka, 1859. v „překladech sv. evangelií“, str. 4. č. 4., jenž tvrdí, že rukopis Pražský a Holomoucký jednou jen je psán rukou. Že to je spis Štítného, doloženo již J. Jungmannem r. 1843. v učené společnosti II. str. 3.; dotvrzeno pak Erbenem („knížky šesteré“, str. XXIII. a XXXIII.). Ve Výboru (1845. I. díl, str. 743.) najdeš otisk poněkud chybný podle změtených listů v rukopise.

Příspěvek k určení stáří spisů Štítnenských podal Palacký Geschichtschreiber des Husitismus. 1868. str. 115. Ostatní literaturu o Štítném viz v Quellenkunde, 1868., kde na str. 248. 249. se citatů doděláš. Podle listiny p. Dvorským r. 1868. objevené zdá se, že Štítný r. 1414, hromnice, ještě žil. O rodopisu Štítného přivádí zprávu J. V. Houra ve Květech, 1868. č. 43. str. 343.

132. *Výklad čtení svatého evangelia.*

Najdeš jej v rukopise 17. D. 32., jenž pochází z konce 14. století. Začátek a konec schází. Obsah rozdělen na týden (pašiový), jelikož rozjímá o tělesenství, umučení a vzkříšení Krista Pána. Čeština stará a orthografie taktéž. O ostatních dílech zaujmutých v témže rukopise jedná Jungmann, str. 34. č. 82. — str. 41. č. 157.

Sem by patřilo i dílo u Jungmanna str. 39. č. 120. položené, co opakuje ještě na str. 107. č. 832.

Str. 40.

133. *Výklad pateře*

Najdeš jej v rukopise 17. E. 8. č. 12. na listech 82. v.—86.; je ze 14. století. Počíná: „Mezi všiemi viecmi jimižto viečnu radost × jehož jsme prosili, račil učiniti i uslyšeti. A tu konec pateři.“ — V rukopise 17. A. 18. č. 6., jenž jest ze 14. století, je na listu 73—76. necelý výklad. Začíná: „Toto jest přednie řeč, když dieme: otče naš × ež žadame a prosime, aby hospodin to všecko, jehožto jsme prosili, račil učiniti i uslyšieti.“ (Jedna prosba schází.) Avšak i v rukopise 17. D. 32. č. 3. na listech 148—150. je výklad pateře. Počíná: „Mezi všemi viecimi, jimižto viečnú radost možeme zaslužiti.“ Výklad jde jen do čtvrté prosby. Srovn. Dobrovského, 1818. str. 170. 224. 330. — Jiné výklady pateře najdeš též v rukopise 17. H. 11. č. 3. list 125. 16. století (sv. Cypriana). Viz zde I. oddělení, č. 21.

134. *Částky výkladů desatera.*

Část výkladu či *kus* výkladu desatera najdeš v rukopise 17. F. 50. č. 3. list 45. v.—84. z r. 1409. Mylně uvádí Jungmann na str. 106. č. 812., že to je výklad *Husův*, čemuž i Erben (Spisy Husovy, str. 328.) odporuje, maje jen stať rukopisu Holomouckého, počínající: „Kratičký výklad na přikazanie božie desatera . . .“ za práci Husovu. O spisech Husových viz i Výbor, II. 179. Zlomek počíná: „Poslúchaj Israheli točiš duše křesťanská.“

V rukopise 17. C. 33. č. 3. je Husův výklad šestera přikázaní na listech 310—313. „Těchto 6 přikazanij v *novem* zakoně × i marneho přisahaní. Amen t. j. staniž se tak“ (l. 1671).

V rukopise 11. C. 8. č. 21. list 201—205. (polovice 15. století): „Dietky slyšte 10 přikazanie × at by život viečny račil dati, dati, dati, Amen.“ Není to však výklad pro dítky malé, poněvadž najdeš místa jako: „a též jest pannie aneb dievčie, o kterém koliviek muži, jehož nemanželsky požádá.“ To jest výklad celého desatera. Z jakého rukopisu univ. knihovny Hanka vybral *kus* výkladu v Starob. skládáních, III. 255., není známo. Srovn. Jirečkovu Anthologii staročeskou, 1860. str. 44.

135. *Vysvětlení korábu.*

To je spis Tómy ze *Štítného*. Srovn. Rozbor, I. str. 143. J. Jirečka Rozpravy, 1860. str. 30. V rukopise 17. F. 9. č. 1. na listech 109. v.—116. „Buoh byl rozkazal korab Noee × jako by to objímala.“ Jungmann sám uvádí jinde tento „koráb“ co spis Štítného a to na str. 42. číslo c).

e) Romány duchovní.

136. *Poručenství dvanácti patriarch.*

Srovn. Jirečkovy Rozpravy, 1860. str. 76., jenž nemá „poručenství“, a to právem, za pravý duchovní román, než za řadu naučení o ctnostech toliko. — Musejn. 1862. I. str. 64. — Rukopis 17. B. 15. č. 9. počíná na listu 366—382. „Přiepis poručenstvie Joseffova, když jest miel umřieti“ × konec schází, poněvadž 10. kapitola je poslední. Tištění „testamentové“ jsou pod sign. 54. G. 166. v přemalém 8⁰. od r. 1601., jak připsal Šafařík. „Skonavaji se testamentové neb kšaftove 12 patriarchův, synův Jakubových“ (list R. 6.). Srovnej u Jungmanna též str. 235. č. 1921.

137. *Kniha o Adamu a Evě.*

V rukopise 17. B. 15. č. 7. „Knihy o pohřbu, života (sic) o pokání i o smrti prvostvořeného otce našeho Adama a mateře naší Evy.“ List 331—337. z r. 1465. „Na počátku stvořil jest buoh × v raji let 7 byl jest.“ Srovn. Jungmanna str. 114. č. 919., kde se týž spis opět uvádí. Podle Výboru, II. 471. byl by týž spis jen výtahem ze Solferna (17. F. 26.). J. Jirečkovi je to dle sepsání nejstarší rukopis duchovních románů (Rozpravy, 1860. str. 76.). Jungmann zná (str. 114. č. 919.) tisk z r. 1498. v Plzni, čemuž Jireček odporuje, polože vyňatek v Anthologii, I. str. 58—60.

Co do *Solferna* viz dotčený již Výbor, II. 471., kde však, jako u Jungmanna str. 113. č. 909. mýlkou je udáno, jako by rukopis 17. F. 26. nebyl celý. *První* díl, list 1—191. jedná o stvoření světa, díl *druhý*, list 191—214. o zahynutí světa. O *Belialu* viz Výbor, II. 497. 499.

138. *Kniha Josefa.*

O ní mluví Jungmann ještě dvakrát a to na str. 114. č. 920. a 923. Rukopis 17. B. 15. č. 8., jehož cituje v č. 920. Jungmann, je na papíře ve folio a *počíná* listem 337.: „Ponievadž ej! tohoto řad písmo rozumne za sebranie Egyptskym slavnie položili, ovšem líbilo se“, *končí* se však listem 366.: „schovan jest v truhle v Egyptie. Skonaly su se knihy o biehu života *Jozeffova* i *Jakuba* otce jeho i o smrti jich obu, sebrane z knih Genesis, z knih skladanie arabskeho a z knih o svatbie Jozeffovie tu sobotu před ducha sv. hodem l. božieho etc. 65ho“, t. j. 1465.

Rukopis však 17. E. 10. č. 1., jejž uvádí Jungmann v čísle 923., má nápis: Život Josefa, kterak

jest byl prodán od bratří z Arabské zemie. V řeč latinsku přeložen skrzie bratra Alfoncia z Yspanie a to jest psal v Egyptie v žalaři Žoldanovie uviezeny l. b. 1436. Rukopis je papírový fol., počíná listem 97., konče se listem 139. v.: „Skonává se život Josefa l. b. 1485. pondieli před sv. Lucii.“ Viz o něm Vrťátka v Musejn. 1862. str. 66., pak Dudíka ve Forschungen in Schweden, str. 193. — Srovnej též číslo následující.

139. *Assenath.*

Assenath byla dle podání dcera knížete Putyphara, již za manželku si vzal Josef; pověst o ní je tudíž spojena se životem Josefovým (zde č. 138.). Viz: Vrťátko v Musejníku, 1862. I. str. 64. V exempláři tištěném sign. 54. G. 166. je ta povídka na listu R. b. pod: „Skonávají sie testamentové“ (č. 136.). Jungmann uvádí ještě jinou knihu, a to při „poručenství 12. patriarch“, o nichž byla již řeč výše (číslo 136.), o Assenath jestiť u něho však ještě jednou řeč na str. 235. č. 1921. Tato kniha má sign. 54. F. 237. č. 1. a zní: „Kniežka utiešena o sv. *Josefu* patriarchovi.“ Je to pohádka podobná povídce Assenath, nikoli však totožná s ní. Všechny tyto a jim podobné pohádky nábožné kolovaly totiž nesčíslněkráte po veškeré literatuře orientálské, braly tudíž i svých hojných proměn.

f) *Život Krista a svatých.*

140. *Život Krista Pána*, pak *Joachima, Anny* a *panny Marie.*

Životy tyto nalézají se v rukopise 17. A. 9., jenž je pergamenový 4°., listů maje 113. Obšírně jedná o něm Šafařík v Rozboru, II. str. 58. a Jireček v „překladech evangelií“ 1859. str. 4. 5.

141. *Pašije podle sv. Jana evangelisty.*

Najdeš je v rukopise 17. A. 18. č. 3. Jsoutě v 14. století psané na pergameně a to od listu 35. v.—55. „Vyšed Ježiš, jakožto sv. Jan evangelista jeho milostný apoštol píše × v pravem pokaní za sve hřiechy, za to viečnu otplatu vezme. Amen.“ Mluvozpytně důležitý spis: „svataj Petr vedle svatý, hospodo! ež, inhed“ a p. Srovn. zde č. 143., kde se nachází kratší popsání pašije podle sv. Jana. Ba i v samém rukopise 17. A. 18. najdeš v č. 2. (co cituje Jungmann), „kurs (hodinky) ot božieho umučenie“.

142. *Umučení P. Krista* podle *evangelistův.*

Pašije tato je v rukopise 17. D. 39. a to teprva ze 16. století na papíře psaná, s notami a s bídnými arabeskami, obrázků není tam však nikde. Zpěv je podle osob uspořádán, jak se obyčejně zpívává v kostelích na pašije. Listů je 88.

143. *Spis o umučení* Krista P. podle *sv. Jana.*

Najdeš jej v rukopise 17. E. 8. č. 14., jenž pochází z 14. století (list 108—121.). „Odtad Ježiš. Svaty Jan jeho milostny apoštol a evangelista × mezi židy až do dnešního dne.“ Srovn. č. 141. zde a Jos. Jirečka (překlad evang. 1859. str. 5.). Jsou to vlastně trojí spisové o umučení, jeden podle synoptiků (list 86—99), druhý podle zjevení p. Marie (list 99—108), třetí podle sv. Jana (list 108—121).

144. Život *Krista* pána.

Nutno srovnati tento životopis k životopisu zde č. 140. Viz Jirečkovu Anthologii, 1860. str. 44.

145. *Passionale* nebo životové svatých mučedlníkův.

Srovn. Dobrov. böhm. u. mähr. Lit. auf d. J. 1779. str. 141. — Rukopis 17. D. 8. je z 15. století, rok však 1476 nikde jsme nenašli. Rukopis 17. F. 6. je taktéž z 15. století, listů 467. Srovn. Musejn. 1851. str. 142., 1852. III. str. 111. Jirečka Anthologii staročeskou, 1860. str. 55. — Co se *inkunabuli* (1495) týká, viz o ní Dobrovského, 1791. str. 350., 1792. str. 154., 1818. str. 226. 236. 266.; co se však Jenenské inkunabuli, nejúplnější všech posud známých dotýká, viz Dobrovského v Reise nach Schweden, str. 6. Srovnej též spis „Dobrovského literární působení“, 1867. str. 33. — Jestli že stává v skutku dvojího vydání inkunabulí, není jisto, neboť v starším vydání (tak zvaném) v Klementinské či císařské knihovně: 54. B. 39. je na sign. B. XXII. též letopočet 1494. Srovnej taktéž inkunabuli 54. B. 41. Hanka znal r. 1852 jen pět exemplarů inkunabulí (Musejn. 1846. I. 92., 1852. str. 111.). Fejfalík, Studien, VII. 1861. str. 15. Životopisové nejsou pouhým překladem legendy aureae de Voragine, pročež nemá *Brunet* veskrz pravdy, inkunabuli českou uváděti pod „de Voragine“.

146. *Epiphanius* svatý, *o panně Marii.*

Najdeš výpis jeho, jaký život vedla p. Marie, v rukopise 17. E. 8. č. 6. 14. stol. list 30—40. „Sv. Epiphaneus piše že Maria matka bozie roditelnice a milosrdna × pana našeho.“ Následují modlitby.

Najdeš tam i „Zjevení se panny Marie sv. *Anselmovi*: o utrpení syna svého“ (list 99—108.). „Sv. Anzelmus dluhy čas prosil jest svate Mařie dievice s plačem × k niežto radosti rač ny dovesti otec, syn, svaty duch vše jeden hospodin. Amen.“

Pověst o sv. Apolinii je na listech 142—156. Od sv. Bernharda najdeš tam více věcí, ku př. co má Jungmann str. 43. č. 159., pak: Naučení sv. Bernharda o dokonaném životě, na listech 131. v. 132. (Jungm. str. 110. č. 867. c.) — Zjevení sv. Brigidy, list 132. Srovnej v Sitz. Ber. d. k. böhm. Gesell. 29. Juli 1867. obšírný výpis těch zjevení.

Str. 41.

147. *O sv. Eustachiovi.*

Co bývalo u p. Bočka, jenž zemřel r. 1847. v Brně, je nyní v archivu zemském v městě Brně.

148. *Životy a řeči otcův svatých.*

Rukopis 17. C. 28. je přepis toliko z 15. neb ze začátku 16. století, ač archaismy některé v něm ovšem jsou značné. — Rukopis 17. C. 16. má na listu 35. v. dole přípis: sabbato post epiphaniam annorum etc. 85., je tudíž z r. 1485.

Rukopis 17. D. 36. ale má jen předmluvu na pergaméně psanou, ostatek je chatrný přepis z 15. století; listův je sice 208, ale codex pobývá přece jen neúplný exemplár.

Rukopis 17. E. 2. je taktéž z 15. věku na papíře, 210 listův silný, na konci psáno: „per me W.“

Rukopisy 17. A. 2. a 17. C. 19. jsou překlad jiný, novější, a to *Řehoře Hrubýho* z Jelení, oba z r. 1516.

Rukopis 17. C. 19. počíná však druhými knihami teprva, schází mu tudíž svazek jeden a pak 4. kniha.

Rukopis 17. A. 2. je však celý a skvostný (cimelie) a věnován Hrubým tehdejšímu kancléři hraběti Ladislavovi (Ladslavovi) ze Sternbergu. Popis kimelie najdeš u Hanslíka str. 625., výpis však miniatur podrobný a výborný v Památkách r. 1867., prácí *Baumovou.* Pan inženýr Baum seznal též, že „epištoly a evangelia“ z roku 1505, jež se chovají ve Valdstejnské knihovně v Duchcově, rovněž jsouce věnovány Ladslavovi z Sternbergu, pocházejí od téhož malíře miniatur, psány jsouce od bratra Jiljí z Ratiboře, kazatele františkánského.

Latinský text tištěný najdeš pod sign. 29. F. 40., kde je sv. Hieronymovi připsán. Český překlad nepatří však co do češtiny sem, než do následujícího oddělení k str. 112—114.

Rozwejdy „vitas patrum“ viz v knihovně universitní pod sign. 21. A. 55., kde se dočteš dokladů, že celek český je jen sbírkou nejrůznějších spisův autorův známých a neznámých, taktéž i překladatelův. Překladatelé některých částí jsou jmenováni na str. 112. č. 888. 892., str. 114. č. 926: avšak původce jeden t. *Sulpitius Severus* o životech otcův svatých, list 320—338., je u Jungmanna opominut.

V rukopise 17. D. 36. č. 1. je konečně po několika životopisech mnišských, sv. Jeronýmovi připsaných, na listu 171—208. obšírný životopis svaté Antonie, jež se připisuje sv. Athanasiu, 62 kapitol silný, ale bez konce. Co se sv. Jeronýma co autora životopisů týká, viz o něm *Zöckler*-a „Hieronymus“, Gotha, 1865. str. 59. 176. 387. — V rukopise 17. C. 28. č. 3. je zachován (na listě 449.) v češtině staré životopis sv. *Alžběty*, ač jen přepisem 15—16. století.

Co se výše dotčeného skvostného přepisu týká, domnívá se právem Ant. Rybička v Památkách, 1865. (díl VI. str. 287.), že rukopis „životové“ nikoli Hrubý, než Ladislaus ze Sternbergu sám shotoviti dal, a to ku prospěchu Františkánů Bechinských, a to malířem *Jakubem Olomouckým*, jenž i skvostný kancional Sternbergský, nyní v sbírce Ambras-ské, maloval. Toho všeho dosvědčuje i rukopis výše pojmenovaný z knihovny Duchcovské z r. 1505.

Dobrovský mluví o životech sv. otců na poušti (1516.) v literatuře 1818. str. 364. 365.

149. *Zlomek o mučedlnících.*

Hlavní část rukopisů a kněh Ceroniho přešla po jeho smrti do archivu zemského v Brně.

150. *Sermones de sanctis.*

Co se nejstarších *legend o sv. Kyrilu a Methodiu* týká, viz chronol.-hist. sestavení zpráv o nich v Pražských novinách, 1857. č. 63. a registřík v Quellenkunde der böhm. Literaturgeschichte, Prag, 1868. — Co bývalo u p. Bočka, chová se nyní v archivu zemském v Brně.

g) Polemické i dogmatické.

151. *Wyclif*-ovy spisy.

Co jich bylo v Čechách viděti z knihy prof. Waltera *Waddington*-a *Skirley*: Kataloge of the original works of John Wyclif (Oxford, 1865. sign. 4. G. 141.). Srovnej též: „Počátky Husitství“ v Script. rerum Bohem. tom. III. str. 470., vydání Palackého, a Výbor, II. str. 230. — Sbírku rukopisů a kněh, jenž náležela panu Bočkovi, zakoupil po jeho smrti archiv moravský v Brně.

152. *Knížky tyto sepsal M. J. Hus proti knězi . . .*

Jediný exemplář je u Palackého. Erben, spisy Husovy, str. 335. Výbor, II. str. 179. — Jestliže spisy tyto v skutku sepsal Hus, tož by patřily do oddělení třetího toliko.

153. Rabbi *Samuele traktat o příští Mesiaše.*

Tisk okolo 1529. (v Plzni, 1528?) pod sign. 54. D. 19. č. 1. Srovn. Jungm. str. 297. č. 787. — Knihovna p. *Brožovského* je bohužel rozprodána mezi soukromníky.

h) Vzdělavatelné a nábožné.

154. *Kterak mají všieckerny skutky spósobeny býti.*

Rukopis 17. A. 18. č. 5. je na pergam. 4°. 14. stol. str. 57—73. Neukončený spis obsahuje mravné naučení pro jeptišku. „O prvniem maš znamenati, žez všiecky tve skutky maji sie stati a nebo z potřieby to jest z přikazanie božeho anebo z dobre vole to jest z rady bozske.“

155. Spis o *přijímání těla a krve Páně.*

Rukopis 17. E. 8. č. 15. je ze 14. století. Na listě 122—124. je dotčené pojednání. Jedná vlastně o šesteré přípravě k přijímání pod obojí: „Šestera viec jesti, jíž sie duostojnie človiek jma připraviti × snažnie jeho svatej milosti služie. Amen.“ Pak následují modlitby: jedna je dvakrát psána (list 125. 127.). „*Englicka kraleva* ta prosila papeže za jeden klejnot — tehdy poslal ji tuto modlitbu.“ — Na listě 125. v. stojí: „Sv. Tomaš z Aquina když tuto motlitbu řiekal, tři loket ot zemie pozdvižen byval.“ List 128. jedná opět o přijímání, ba modlitby a přípravy střídají se až k listu 141., ač jsou pozdější rukou psány. Srovnej Jungmanna, str. 43. č. 159. c).

156. *Řeč o božím těle a krvi* — pak pojednání o *světu* a *ďáblu*, konečně o skonání panny *Marie* zasluhují bližšího výpisu z rukopisu musejního.

157. *Spis o modlení.*

Nachází se v rukopise 17. D. 32. Obsah jeho je vlastně *Alberta Velikého* ráj duše a jedná o dobrých a svrchovaných mravích v 57 kapitolách. Začátek však schází. List 20—146. Pak teprva jsou modlitby a nauka, jak a co se máme modliti, od listu 147—150., totiž páteř a zdrávas. Srovnej Jungm. str. 34. č. 82., str. 39. č. 132.

158. *Tomáše ze Štítného* spisy.

a) Řeči besední.

Vydány jsou maticí českou r. 1852 co „Rozbor filosofie Tomáše ze Št.“ Srovn. Čupra „T. z Št. význam ve filosofii.“ Musejn. 1847. II. 249. Koleda, 1853. str. 122. *Dastich*, rozbor filosofických jeho náhledů, v Praze 1862. Pravda, 1863. str. 38. — Jeden exemplár „entretiens familiers“ je popsán v „les manuscripts slaves de la bibliotheque imper. de Paris. p. le P. *Martinof* J. S.“ Paris, 1858.

Literaturu o Štítném viz v Quellenkunde, 1868. str. 248. Připoj Jos. Vinohorského: Stanovisko Tom. ze Štítného, 1867. v Hradci Králové, pak Květy, 1868. č. 43. a zde str. 22. č. 131.

b) Knihy *učení křesťanského*, vydal Erben v Praze, 1852. pod titulem: „Knížky šestery o obecních věcech křesťanských.“

Rukopis 17. A. 6. má překrásné *miniatury* české školy malířské na ten čas podivuhodné. Spis je složen Štítným v roce 1376., opis je tedy o něco později vyhotoven. Než viz nížeji, co tvrdíno je *Čapkou*.

Obsah rukopisu 17. D. 31. přepsal Matěj Čapka v Hradci r. 1454., z něhož teprva r. 1492 Vávra z Jivian opět přepis pravého rukopisu 17. D. 31. shotovil, jak explicit naznačuje. Titul pravý byl by: „Knihy o rozličném křesťanských věcí naučení.“ Měl-li Čapka pravdu, že Štítný již r. 1374 spis dohotovil, byl by exemplář 17. A. 6. opis r. 1376. učiněný.

Rukopis 17. C. 18. není přepracování „učení křesťanského“, než samostatná sbírka různých spisů Štítenských, která se nejvíce podobá rukopisu musejnímu 1. C. 11. Srovnej Rozbor filofie Štítného, 1852. LVIII. LXI. — Číslo 7. „o 4. zvěřech“ je dodatek spisu Richardova a Sto. Victore. — Číslo 10. „kterak bojují hřichové“ jsou knihy sv. *Augustina* de conflictu virtutum et vitionum, jak Štítný sám hned z počátku vypravuje, ovšem dle spůsobu Štítnenského více vyložen než přeložen. — Číslo 12. „o připravení srdce“ je *Hugo*; o něm u Jungm. viz číslo d) str. 42. 43. — Číslo 14. konečně patří k číslu 13.

c) O sedmi vstupních.

Najdeš pojednání to v rukopise 17. F. 19. na listech 1—109. Jsou to ale vlastně přepracované knihy a) sv. *Augustina* „o bojování hříchov se šlechetnostmi", b) bratra bosáka *Davida* „o sedmi stupních stavu duchovního". Rukopisu Štítného *o korábě* dotýká se Jungm. též na str. 40. č. 135. Srovn. Rozbor, I. str. 143. Erben, knihy, XXXIII. č. II. Jireček, Rozpravy, 1860. str. 30.

Rukopis 17. C. 18. je z r. 1463. a obsahuje na listech 41. v. —59. pojednání o hospodáři, hospodyni a čeledi; na listech 59—111. v. pojednání o devíti stavích lidských, podobných k devíti koróm anjelským; na listech 111. v.—152. pojednání o hříších, pak připojena je stať o desíti rohóv, ježto je hřích má; na listech 152—177. jsou knížky *Richardovy* o 4. zlem; na listech 177—228. o šlechetnostech; na listech 228—255. o 7. šlechetnostech, ježto jsú proti 7. hlavním hříchóm; na listech 255—272. pojednání, kterak bojují hříchové proti ctnostem (sv. *Augustina*); listové 272—290. v. jednají o 7. dařích ducha sv.; listové 306. v.—332. o 7. chodbách; listové 290. v.—306. v. obsahují *Hugonovu* knihu o připravení srdce (Jungm. str. 42. č. d); listové 332—351. o 10. božím přikázaní, pak o 12. radostech sv. čtení; listové 351—392. konečně jednají o 7. kostelní svátosti.

d) Hugovy knížky o připravení srdce.

Viz rukopis 17. C. 18. na listech 290. v.—306. v. právě výše dotčený. — Rukopis Holomoucké knihovny *není* podle úvahy J. Jirečka v Rozpravech, 1860. str. 32. spis Štítného, než *Matěje z Prostějova.*

Zprávy o nově objeveném spise *Štítného* „vidění sv. Brigity" podal J. Jireček ve Světozoru (Slovenské noviny 1857. str. 97.), pak Hanuš v Sitz. Ber. 29. Juli 1867. Srovn. Jungmanna str. 113. č. 904.

O řečech *nedělních* a *svátečních* Štítného jednal J. Jireček v Musejn. 1861. str. 171. Šembera, III. vyd. str. 138. č. 1. — O Štítném vůbec jedná i Wenzig v Studien über Ritter Th. v. Štítné. Leip. 1856. Příspěvky k jeho životopisu podal Tomek v Musejn. 1864. str. 58. A. Rybička v Památkách, 1864. str. 34. 120. *Wildmann* v časopisu „Tábor", 1865. Literaturu o Štítném viz vůbec v Quellenkunde, 1868.

Str. 43.

159. *Asketické spisy.*

Rukopis 17. E. 8. 4°. již výše při č. 155. jmenovaný pochází ze 14. století, čeština jadrná až na latinismy v překladech. Forma písménka *ſ* podobá se formě téhož písmena v Zelenohorském a Králodvorském Rukopise. Obsahuje na listu 1—6.: *Pláč* a *žalost* královny a milého sv. Bernarda velmi krásná. „Když sie ma žalostivost rozpomene na tak žalostive utirpenie × vieky viekoma. Amen." To konec dvou připojených modliteb.

List 6—13. *Motlitby*: „Zdrav žaduci stvořiteli vseho svieta spasiteli, (k) kříži mie připravie a v tom mie mych hřiechuov zbavie × když mi bude umierati, nerod mne sie pokryvati. Amen. — Prosi tebe andiele moj, rač mnie na pomoc býti skryze moc najvyšieho boha všemohucieho proti všem andielom zlym a zlosti plnym × prosím tebe, aby mi nedal zahynuti v pekle. — Pane J. Chr. jenžs toto přesvate tielo × tveho sv. ducha. Amen." atd. Jsouť i rýmované modlitby mezi nimi, jak právě výše bylo naznačeno. První modlitbu (Prosi tebe, andiele mój) najdeš u Jungmanna ještě jednou zvlášť a to na str. 44. č. 172.

List 14—16. Patnadcte pateřov (zjevenych blahoslavnemu Bernartovi). „Pan naš milý, J. Chr. ukazal sie z wyl (velum?) blahoslavenemu Bernartovi na motlitvie i naučil ho tiemto patnadczte pateřov a řka: bude-li jie kto nabožnie řiekati, devieti užitkuov přijme, jichž každy sam o sobie lepši bude i ušlechtilejši jest, než by sie človiek sto let postil × život viečny. Amen." Srovn. Jungm. str. 43. č. 164.

List 16. 17. Modlitby od (sic) sv. Petra. „Tuto sie počinaji modlitby od sv. Petra velmi krásné a užitečné × na vieky viekoma. Amen." Jungmann, str. 44. č. 173.

List 17—20. List s nebe u Jungm. pod jmenem epištola sv. Pavla str. 39. č. 119., pak pod pravým jmenem str. 43. č. 160. Že to list s nebe, poznal Jireček v Musejn. 1861. str. 195. č. 21. Šembera, III. vyd. str. 140. 141.

List 20. v.—30. Spis o hodu sv. královny na nebesa vznešenie. „Sv. kralovny na nebesa vznešenie cierkev po vsiem svietie × vieky viekoma. Amen." Historického a asketického obsahu. Jungmann uvádí jej obzvláště teprva na str. 114. č. 924., roztrousiv takto časem a slohem, co obsahem je spojené.

List 30—40. Epiphaneus. O něm jednal již Jungm. na str. 40. č. 146.

b) Týž rukopis 17. E. 8. č. 7. list 40—57. Knihy velmi dobré a užitečné o božiem *narozeni* a o boží *mladosti*, jako jie na svietie přebyval s židovčaty v sve mladosti a ktere jie divy činil před židovčaty. Srovn. Jungm. str. 29. č. 44. Německý spis: „Von der Kindhait vnseres Herrn iesu kristi genant vita Christi," fol. chová v sobě i život Marie p. a tré sv. králů (tištěn v Augsburgu, r. 1494. fol. sign. 42. F. 22.).

c) List 57. v.—60. v. *Sedmery lid* jest, jenž boha hanie v jeho dobrotie. První su chudi, ježto boha haniejí řkuc: proč buoh da jednomu dosti sbožie...

List 60. v.—74. v. O *tělesenství božím* a *zvěstování* panně *Marii.* „Jakžto sv. písmo piše, že pro hriech našie prvnie mateře Evy × prosíme tebe, aby nas račila i v tiele i v duši obradovati na vieky viekom. Amen."

List 74—79. *Legendy* o sv. Janu, patriarchu Alexandrinském. „Sv. Jan, patriarcha Alexandrzsky jsa jedne noci na motlitvach uzřiel u vidieni jednu nadobnu pannu × piet a šest set let. Amen. (Pravopis nezná téměř žádného *i.*) Srovn. Jungm. str. 43. č. 163., kde totéž opakuje.

List 79. v.—81. v. Legenda o sv. *Anastazii.* „Sv. Anastasia byla z Rima, jednoho velikeho a vzacného človieka dci × to sie dalo za ciesařie Diocleciana po božiem narozenie dvie stie a devaddesat osme leto. Amen."

List 82. v.—86. Výklad *páteře.* Viz Jungm. str. 40. č. 133.

List 99—108. Zjevení se panny Marie sv. *Anselmu* (o utrpení syna svého).

List 86. v.—99. O božím umučení podle synoptiků. Jungm. str. 40. č. 143.

List 108—121. Pašije Jesu Chr. podle evangelia sv. Jana. Srovn. Jungm. str. 40. č. 141. 143.

List 122—124. O přípravě přijímání. Jungm. již na str. 41. č. 155. (šesterá věc).

List 131. Spravidlo sv. *Thomy z Aquilina* posláno jednomu mnichovi, kery (sic) byl otazal se, kterak se v snažnosti a v dobyvaní mudrosti jmá se mieti. „Nebožs otazal mne × tedy dojideš co žadaš." Jungmann vynechal.

List 131. v.—132. Krátké naučení sv. *Bernharda.* Jungm. 110. č. 867. „Chceš-li dokonany a svrchovany život × hřiechom zpoviedanie. Amen." To svaty Bernharda (sic).

List 132. Zjevení sv. Brigity (jen malá částka). Sitz. Ber. d. könig̈. böhm. Gesell. 1867. 29. července.

List 142—156. Historia de S. *Apolonia* (latinsky, rukou 15. stol.). Celý rukopis zdá se že je psán nejistou rukou ženskou, jeptišskou.

160. *List s nebe.*

Srovnej str. 39. č. 119. a zde str. 20. č. 119.

161. Pojednání *o smrti.*

Škoda, že Jungmann neudává, kde toto vážné pojednání se nachází. Položertovné pojednání o smrti vypisuje Jungmann v III. oddělení, str. 74. č. 210. Co do obsahu samého záhodno je, co prof. Klácel r. 1843 psal o smrti v Musejníku, str. 329.

162. Jana *Miliče* „o zarmúceních církve sv."

Je to jediný spis Miličův česky psaný; neboť postilla jeho, u Jungm. str. 39. č. 130. uvedená, je, jak tam pravíno, *latinsky* psaná. Balbín vypravuje, že kniha chválena byla od katolíků rovněž jak od nekatolíků; při vydání roku 1542. přidali však úvod *Bydžovský* a *Brikcí* k ní, pročež ji Koniáš dal do „klíče" neb do svého indexu. Jireček, Čas. kathol. duchov. 1864. str. 318. — Rukopis Mikulovské knihovny vypisuje Dudík v Handschriften der Dietrichsteinschen Bibliothek in Nicolsburg, 1868. str. 36—38. „Počinaji sie knieżky o zarmucenich velikych cierkve svate i każde duše vierne × dajżto nam všemohúcí a milostivý Ježiš křížovany, amen. Anno 1453." Po pěti prázdných listech „počínají sie knihy *Nikodema* mistra židovského". O nich viz Jungmanna na str. 94. č. 602. Pak následuje ještě „knihy o znamení, kterak Tiberius cesař po Ježiše do Jerusalema poslal *Voluziana* kniezie..." U Jungmanna tamtéž. Vše je psáno toutéž rukou a v témž roku.

i) Viděni, snáře.

163. *Jan Alexandrinský* je v rukopise 17. E. 8. č. 10. list 74—79., jenž vypsán již je v č. 159. c).

164. Patnácte *páteřov.*

Je to stať z rukopisu 17. E. 8. a to na listech 14—16., avšak ta stať vypsána již v č. 159.

165. *Snář* čili *Somniarium Sluidae* v Mikulově.

Je to rukopis 15. století na pergameně překrásně psaný a zlatem i barvami ozdobený. Počíná: „Předmluva mistra *Vavřincova* v kniehy *snoveho* vykladanie × aby sie stala řieč božie a rychleji byla naplniena."

Snář sám byl složen za císaře Karla IV. („vizme sen kniežete Karla, nynějšieho krale") a přepsán za krále Václava (Dudík, Handschriften der Bibl. zu Nicolsburg, str. 48. 49.).

V knihovně vysokých škol nachází se pouhý registřík k snáři bez obsahu a to v rukopise 17. D. 10. na listu 239. Příklad z něho pak otištěn v Malém výboru, 1863. str. 91. Nápis v Stockholmském exempláři zní: Somniarium *Slaidae*, nepotis magni Jovis atd. Dobrovský's Reise, str. 54. 55. Dudík, Forschungen in Schweden, str. 188. „Skonavají se knihy *snóv*, jenž jsú potvrzeny od mistróv indských, perských a egyptských, léta od narození bož. jsú psány 1471. a skonány." Srovn. Dobrov. 1818. str. 124. Stockholmský exemplář je úplnější a to částí svou kalendářskou a astrologickou. V kalendáři stojí na př. „9. března *Hroznaty* a *Strachoty*" (m. Kyrila a Methoda), „1. října Pražské posvícení". Co do měsíců viz Musejn. 1852. str. 60.

Václav Hájek vydal snář roku 1550., co schází u Jungmanna na str. 558., nikoli ale na str. 43. Sign. knihy tištěné není IV. F. 86., než 54. F. 86. Obsah knihy samé je rozdělen na 12 kněh. Někdo připsal k exempláři: „Hereticus liber." Signatury jdou od A—Z. O vydání z r. 1581. viz Dobrovského Reise, str. 56. Snář z vydání Hajkova otištěn je ve Výboru II. 573., kde se na str. 371. i zpráv o *Vavřinci z Březové* dočteš, o němž ostatně viz i Palackého proti Höflerovi. V exempláři Mikulovském nejmenuje se však Vavřincem z *Březové*, než výslovně Vavřincem z *Prahy*. „Skonava sie tuto otazka mistra Vavřince z *Prahy* o tom: slušie-li lidu křiestianskemu snuov vieřiti čili nic." (Dudík, str. 49. Handschriften.) — Co do kalendáře vypisuje též Dudík znamenitý *kalendář* v jiném rukopise a to na str. 39.

166. *Sybilly proroctví o království českém.*

Rukopis 17. A. 24. je řečí a písmem teprva z 18. století. Jungmann jej uvádí ještě jednou a to na str. 114. č. 911. na patřičnějším místě. Srovn. Musejn. 1863. III. 275. Literární listy, 1865. č. 11. str. 225. Ostatně mluví již Balbín (Miscellanea. III. liber. pag. 223.) o takových proroctvích.

k) Modlicí knihy a liturgie.

167. *Modlitby nejstarší a písně církevní.*

Najdeš některých v rukopise 17. F. 30. ze 14. století. 4°. Popis podal Jungmann v Rozboru, I. str. 131. Srovn. též Jungmannovu hist. lit. str. 16. č. 2., pak str. 17. č. 9. Starob. skladání V. 58. Modliteb je v rukopise 197, písní 18. Na první desce napsáno též rukou 14. stol.: „Znamenaj modlitbu když slojieř matky božie ukazuji: O najdostojniejšie matko" atd. Asi r. 1844 přepsal bibliothekář *Spirk* z rukopisu Roudnického „krasnou modlitvu za duše", o které mluví Jungmann v Rozboru, I. str. 140. Počínať: „Ee mily hospodine." — Pověděli jsme výše, že by bylo záhodno, s větší pozorností sledovati dějinstvo modliteb liturgických, než se posud stalo. Srovnej zde str. 1. č. 2. 3. a str. 5. č. 21.

168. *Hodinky sv. Márie.*

Rukopis 17. A. 18. jsou hodinky a breviář nějakého kláštera jeptišek. Bližšího se dočteš v Rozboru, 1842. str. 146. „Kurs ot bozieho umučenie" str. 28—35. vynechali však v posouzení i Čelakovský i Jungmann. — Na prvním listu rukopisu připsány jsou rukou 15. století čtyry modlitby: „Panno Maria matko božie — Zavitaj dušie svaty, zavitaj mistře dobry — Na počatku všeho dobreho pochvalmež dnes ducha svateho — Zavitaj dušie svaty, napln srdce všech viernych." Srovnej Dobrov. 1818. str. 170., 1792. str. 109.

Výklad *pateře* počíná: „Toto jest přednie řeč, když dieme: otče naš, jenz jsi v nebesiech × devaty artikul jest amen a to jest tak mnoho řečeno, ež žadame a prosime, aby hospodin to všecko račil učiniti a uslyšeti" (list 76.). Modlitby počínají: „O svrchny knieze — všemohucí a milosrdny hospodine! aj, toť jakž hřiešnik neduostojny dnes přistupuje k nebesky svatosti tiela i krvy" (str. 78.). Nejzajímavější část celého rukopisu je na listu 80. „*Spor duše s tělem*", o němžto vypravováno již bylo pod číslem 60. u Jungmanna na str. 31. č. 60.

Str. 44.

169. *Hodinky klášternic u sv. Jiří.* Bývaly až do r. 1852. v knihovně p. Fr. Čelakovského.

170. *Letanie na sedm žalmov v žaltáři Olešnickém* (Oels v Slezsku).

O nich vypravuje Dobrovský, 1818. str. 184. 185.

171. *Modlitby paní z Rozemberka.*

Jsou sice v rukopise 17. E. 7., nejsou ale na pergameně, než jen na papíře psané a pocházejí opisem teprva z 15. věku. Patřilyť nějaké jeptišce, snad abatyši. Balbín ovšem jmenuje je „preces pulcherrimae et coelestes prorsus in usum alicujus matronae Rosenbergicae conscripta“ (jak připsal sám do rukopisu). Podobný omyl opakuje se v Bohemia docta, III. str. 172., co zavedlo i Jungmanna. Ostatně dokládá Jungmann rukopis ještě *dvakrát* a to na str. 44. č. 174. a na str. 115. č. 944.

Na listu 43. rukopisu najdeš psáno: „*Englicka kralovna* prosila Lva papeže za jeden klenot“ atd., čehož jsme potkali už v rukopise 17. E. 8. Viz zde č. 155.

Na listech 58. 59. rukopisu najdeme *písně církevní*: „Hospodine pomiluj ny — Sv. Václave — Boh všemohucí — Stala matka bolestiva,“ o nichž jednáno u Jungmanna na str. 16. č. 2. a na str. 17. č. 9.

Na listech 108—130. jsou modlitby o *umučení* p. našeho Jesu Kr. „O milosrdny pane J. Kr. milost tie k tomu přinutila × boha mého jedineho. Amen.“

Na listech 130—153. nacházíme: Kurs a hodiny o božím umučení. „Hospodine rty me otevři × na vieky viekov. Amen.“

Od listu 144. k listu 153. následují opět *modlitby*. Srovn. Jungmanna na str. 115. č. 936. „*Menší žaltář*“ je na listech 153—160. „Slova ma ušima přijmi hospodine × na vieky viekov. Amen.“ Pak následuje modlitba, jež je zjevena od boha samého sv. „*Brandamu*“. Načež listy 173—180. naplňuje: „*Píseň* a legenda o 10.000 rytířích,“ o nichž viz Výbor, II. str. 11—18. Musejn. 1840. str. 289. a Jungmanna na str. 29. č. 33.

172. *Modlitby božího umučení.*

Viz č. 159. a 171.

173. *Modlitby od sv. Petra.*

Nejsou ty modlitby *od* svatého Petra, než *o* svatém Petře. V rukopise jsou na listech 16. 17. Rukopis sám vypsán při č. 159.

174. *Modlitby* pro ženskou.

Viz je již v čísle 171.

175. *Modlitby po přijímání* těla božího.

Nacházejí se v rukopise 17. A. 18., jejž jsme již vypsali při č. 168. Nacházejí se tam na listech 76—79. O nich mluví Čelakovský v Rozboru, I. str. 146. Jedna modlitba je též otištěna ve Výboru, I. str. 147.

176. *Breviář hlaholský z r. 1359.*

O *breviáři hlaholském* mluví Dobrovský r. 1818. na str. 385., podle něhož dal snímek svůj hlaholských písmen shotoviti.

177. *Zůstatek missalu hlaholského.*

Je to rukopis 17. A. 20. 4°. Písmo a jazyk není však český, než *chorvátský*. R. 1801. připojil Antonín *Pišeli* latinský přepis, avšak ve mnohém chybný. Srovn. *Křížek*: O klášteře na Slovanech. Památky, 1855. I. 5. str. 195.

Pod sign. 33. E. 67. stojí v knihovně universitní missal hlaholský, tištěný v Benátkách r. 1528. Na jeho konci jsou *připsané* staré modlitby či vlastně liturgické *říkadla*, ku př.: blagosloviti zlato i tameň — blagosloviti grob, vavesti ženu v crkav v dan 40. Ovšem vše psáno rukou 17. věku. Celý přepis i tištěného i psaného chová p. bibliotekář kláštera Tepelského *Klimeš*. Vyjímek *biblí hlaholské* či vlastně úlomek podává i Výbor, II. str. 178. Úlomky téže biblí české, hlaholsky psané, našly se v nejnovější době (1868) i blíž Prahy v Dobřichovicích na faře Křížovníkův s červenou hvězdou, očekávajíce svého kritického proskoumání učenou společností českou v Praze.

Všechny tyto a podobné zlomky a zbytky hlaholské jsou dokladem přímým bývalé bohoslužby *slovanské* a to dvojí její doby, starší a mladší. Starší zasahuje až do časův Methodějských, ku př.: Zlomky glagolské Höflerem odkryté, Šafaříkem vysvětlené a učenou společností Pražskou vydané (Glagolitische Fragmente. Prag, 1857. sign. 8. B. 288.), které jsou jich zjevným dokladem. Mladší zbytky hlaholštiny zasahují do dob Karla IV., jenž řád slovanský v Emausích či na Slovanech v Praze (na Moraní) obnovil. O nich viz zde str. 2. č. 8. a str. 5. č. 1. Najdeš o tom bližších zpráv v Naučném slovníku článek *glagolica*, pak v Schriftwesen a Schriftthum 1867. na stránkách 17. 21. a v Quellenkunde der böhm. slovenischen Literaturgeschichte, 1868. na stránce 236. Srovn. též zde str. 1. č. 2. 3.

Poznamenání I.

Co se *Alana* týká (zde str. 11. č. 68.), nutno pověděti ještě, že český text není překlad latinského, než jen stručný a samostatný výtah z něho. Stává však i latinského výtahu v rukopisech, ale nesrovnáno posud, zdaž český Alanuš je překlad pouhý onoho výtahu, jenž se připisuje jakémusi *Adamu* de *Basseya*, canonicus Insulensis. Rukopis jeho pod titulem „Ludus Adae de *Baesea*: in Anticlaudianum Magistri Alani de Insulis“ má státi v knihovně v Tournaye (Tornaci) ve Francouzsku. Viz o tom o všem P. *Leyseri*, Historia poetarum et poematum medii aevi (Halae Magdeburg, 1721. str. 1021), kde i jiných dokladů se dočteš. Viz pak i Sitzungberichte der kön. böhm. Gesellschaft zu Prag, 1868. 26. října. Přidej k str. 11. č. 68.

Poznamenání II.

O *Dalimilu Meziříckém* mluvil Dobrovský již ve své Gesch. der böhm. Sprache 1791. str. 337., kde měl opis Christ. *Hofmanna*, benediktina u sv. Emerama v Řezně, za pouhý překlad českého Dalimila. O tomto vypravuje však v Gesch. der böhm. Sprache r. 1792. na str. 99. 100., jak následuje: „Das Werk scheint erst im Jahre 1314 geendigt, weil viele Handschriften mit diesem Jahre völlig abschliessen. Die Absicht des Dichters war nicht so unschuldig als manche geglaubt haben. Der ganze Plan, verglichen mit den damaligen Bewegungen wider den König Johann, ist darauf angelegt, die Gemüther der aufgebrachten Böhmen noch mehr zu reitzen.“ I to může posloužiti k tomu, zdaž text Hoffmannův a text českého Dalimila jsou totožny či nic. Přidej k str. 9. č. 50.

Poznamenání III.

Při církevní písni: Hospodine pomiluj ny (str. 1. č. 2.) lépe je při výkladu čísti: jedinou památkou slovanské *liturgie* v Čechách, nežli: slovanské literatury. — Taktéž je na str. 15. při literatuře českého právnictví lépe čísti: kritickými i *věcnými* poznámkami opatřena, nežli: věrnými.

Seznam.

D.

E.

F.

G.

H.

I.

J.

K.

L.

M.

N.

O.

P.

R.

Ř.

S.

Š.

T.

U.

V. W.

Z.

Ž.

